# EURIPIDIS

# OPERA OMNIA.

# ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ἍΠΑΝΤΑ.

# EURIPIDIS OPERA OMNIA;

EX EDITIONIBUS PRÆSTANTISSIMIS

FIDELITER RECUSA;

LATINA INTERPRETATIONE, SCHOLIIS ANTIQUIS,

ET

ERUDITORUM OBSERVATIONIBUS,

ILLUSTRATA:

NECNON

INDICIBUS OMNIGENIS

INSTRUCTA.

[edited by A. + J. M. Duncan, assisted by R. H. Evans + others]

VOLUMEN PRIMUM.

GLASGUÆ:

EX PRELO ACADEMICO,

CURA ET TYPIS ANDREÆ ET JOANNIS M. DUNCAN;

IMPENSIS RICARDI PRIESTLEY,

LONDINI.

1821.

NOBILISSIMO ILLUSTRISSIMO ET EXCELLENTISSIMO

JACOBO

DUCI DE MONTROSE

ACADEMIÆ GLASGUENSIS

CANCELLARIO

HANC EURIPIDIS EDITIONEM

EX PRELO ACADEMICO

PROLATAM

D. D. D.

ANDREAS ET JOANNES M. DUNCAN.

# PRÆFATIO

## TYPOGRAPHI LECTORI

S.

---

Euripidis operum omnium editionem, forma atque indole prorsus novam, tandem tibi, Lector benigne, in manus tradimus. Consilio quidem originem dedit Vir a bonis omnibus valde deflendus, orbique litterato notior quam qui laudibus nostris egeat, Carolus Burneius, S. T. P. Qui postquam defunctus erat, id in se maxima ex parte maturandum suscepit, antiquarum et ipse fautor litterarum, Robertus H. Evans, classicus (uti aiunt) librarius Londinensis; schedisque in prelo adhuc desudantibus, multum opis in re difficillima nobis perquam humaniter tulit. Viri docti, Græcæ linguæ peritia insignes, qui hanc nostram editionem cura gratuita aluere, sunt: Petrus Elmsley, A. M. Annotationum in nostri auctoris contextum, prout a se editæ sunt, usu nobis liberaliter concesso; Edvardus Maltby, S. T. P. Morelli Lexici editor eruditissimus; Carolus Jacobus Blomfield, S. T. P., cujus in Troadas notulas, una cum Burgesii selectissimis ad calcem reperies tomi quinti impressas, quippe quas serius acceperimus quam ut textui suis quæque locis substernerentur.

Consilium nobis propositum quam brevissime indicabimus, ratione, qua confectum fuerit, diligenter explicata. Quod si lector indagando accuratum minus quiddam vel absolutum perspiciat, id omne operis potius difficultati molestiæque quam incuriæ nostræ oramus adscribat.——" Si deficiant vires, au-

dacia certe Laus erit. In magnis" aliquid est voluisse; tentasse aliquid.

Præcipuum igitur id nobis propositum fuit, ut Euripidis tragœdiarum contextum quam accuratissimum daremus; doctorum interpretum Scholiastarumque antiquorum annotationibus, cum ætatis nostræ critica, passim subjectis. Omnia igitur ad quemque locum Scholia, Interpretationes, Paraphrases, Notæ, Emendationes, Conjecturæ, Dissertationes denique, quibus Euripidis scripta sint explicata, in eadem voluminis uniuscujusque parte (in eadem fere pagina) quam maxime apponuntur; ut sic lector de eruditorum laboribus, quibus opera illustrata, criticorumque, quibus de die in diem fuerint emendata, quasi uno oculorum intuitu fiat certior. Partibus in nonnullis maximi momenti res, prelo nunquam antea subjectas, exhibere nobis feliciter contigit: inter quas præcipuum locum occupant in Rhesum fabulam Troadasque Scholia; de quibus mox dicendum.

Quomodo sancitur contextus, lector, nunc accipe: In Hecuba, Oreste, Phœnissis, et Medea, celeberrimi Porsoni exemplaria secuti sumus; in quibus imprimendis etiam id curatum fuit, ut iota, quod subscriptum vulgo vocatur, semper adscriberetur. V. Porson. ad Hecub. 2. et Med. 6. In reliquis tragœdiis more editorum, quorum contextum delegimus, usi sumus. In Hippolyto et Alcestide, Monkii; in Andromache, Electra, Danaë, et Fragmentis, Musgravii; in Supplicibus, Iphigenia in Aulide et Tauris, Marklandi; contextum exhibuimus. In Rheso, Troadibus, Cyclope, Helena, et Ione, Matthiæi editionem recentem recudimus. Bacchæ e Brunckio, Heraclidæ ex Elmsleio, Hercules Furens ex Hermanno imprimuntur.

In fabulis disponendis Beckii editionem secuti sumus, singulas tragœdias in actus eodem modo dividentes, argumentaque ab eo data præponentes.

Variantes lectiones, quas in lucem protulit Matthiæus, interpretationi Latinæ subjiciuntur.

In plerisque Tragœdiis bis numerantur versus. Editores quorum textum amplexi sumus, numeris, *quos versibus præfiximus*, usi sunt; hosque notæ sub imas paginas positæ Indicesque omnes respiciunt. Numeri *ad versuum finem* Musgravii sunt, et tantum in Tragœdiarum priorum notis adhibentur. Qui-

bus explicatis, lectorem credimus citatum locum facile inventurum.

Baccharum versum 1320. *Δράκων γενήσει μεταβαλὼν, δάμαρ τε σὴ*—antehac deficientem, supplere penes nos fuit. V. Maltb. ad fabulæ 1.

Contextus interpretatio Latina tota fere est Musgraviana, cujus in proœmio reddita est ratio; quæ tamen in posterioribus tragœdiis, ut et in quatuor prioribus a Porsono editis, contextus emendationibus quam maxime accommodata est. In cæteris nil nisi linearum divisionem mutavimus: ubicunque tamen verborum Græcorum interpretationem minus fidelem quam oportuit inveniet lector, in subjectis notis facile (uti speramus) dilucidæ explicationes ante oculos oborientur.

Nunc pauca de Scholiis, seu Criticorum antiquorum temporum annotationibus. In quatuor prioribus tragœdiis Musgravianis, in Hippolyto autem et sequentibus Matthiæi, quantum edidit, amplioribus sumus usi; cujus præclara editio nobis in manus tunc tandem veniebat.—Præter hos amplos Antiquorum thesauros, gratulandum est lectori de Scholiis in Rhesum Troadasque in hac nostra Euripidis editione nunc primum in lucem prolatis. Conspecto Elmsleii Medeæ præfixo Codicum Indice, suasit evulgaremus juvenis Cantabrigiensis Jacobus Bailey, A. B. qui ob nuperius editam Scapulæ editionem (cujus profecto rationem totus excogitavit) laudes eruditorum meruit. Horum autem nonnulla perierunt, et reliqua multis erroribus inquinantur, quos tamen corrigere non ausi sumus. Haud aliter igitur ac reperimus in lucem edere maluimus, ne nostri conatus lectorem doctissimum impedirent, quo minus ipse ea rectius emendata exhiberet. Quamobrem omnem litteram punctumve quod in archetypo occurrit, summa cum religione, ne dicamus superstitione, retinuimus. Si hæc Scholia prius accepissemus, una cum Tragœdiis, ad quas pertinerent, proculdubio excudenda curavissemus. Sed ut res se habebat, separatim sub calcem voluminis quinti dare nos coëgit necessitas. Plura de hac re scire cupiens lector, adeat proœmium Scholiis ipsis præfixum.

Cum Scholiis, prout a Musgravio edita sunt, quæ in supplemento Scholiorum occurrunt apud Beckium conjunximus.

Paraphrases littera P., Scholia littera S. præfixa distinguuntur. Annotationes in hæc Scholia e Beckio in quatuor prioribus fabulis, in posterioribus e Matthiæo subjunctæ reperientur. Sed consulat omnino lector Beckii et Matthiæi procemia, primo nostro volumini præposita.

Annotationum amplissimarum, quas nostra editio continet, Beckii notæ fundamentum fuerunt; quas, una cum ceterorum criticorum ab ipso summa cum diligentia comparatis observationibus, in unum conspectum (quod supra notatum est) adduximus. Sed de his lector procemium ejus in primo nostro volumine perlegat. Præter notas autem hasce, omnia fere a recentioribus suppeditata inspeximus, præcipueque cuncta a celeberrimo Porsono in lucem prolata, quæ (ex *Adversariis* potissimum) magno pretio redempta, tanquam flosculos quosdam hic illic sparsos carpat delibetque curiosus lector. Nec minimum decus nostrorum voluminum sunt Burneii notulæ, ex schedis ejus manuscriptis, quæ in Museo Britannico servatæ sunt, desumptæ. Editorum, quorum contextum prætulimus, annotationes, quantum penes nos fuit, cum ceterorum notis perpetuo conjunximus. Quædam etiam ex Diariis atque id genus aliis libris collegimus, quorum nonnulla in Latinum ex Anglico sermone versa curavimus, ut sic essent utiliora, et cum ceteris melius quadrarent. Nomine auctoris unicuique notæ subjecto, lectorem eruditum, in recensendis singularum tragœdiarum interpretibus, delassare supervacaneum videtur, cum primo obtutu statim compareant. Erroris tamen veniam rogamus, in quem, in duarum priorum necnon et in aliquot vel tertiæ tragœdiæ paginis, imprudentia incidimus, Beckio scilicet nonnullas Barnesii notas adscribendo. Auctoris nomen in Beckii editione passim deest. Inde natus est error, ad quem tamen, quantum in nobis fuit, corrigendum, locorum omnium catalogum lectori præbendum statuimus. In Electra nostrum cum editionis principis (Florentiæ sub finem sæc. XV. a Jano Lascari curatæ) contextu contulimus. Hæc, cum nonnullis generalibus Dissertationibus in Indice memoratis, septem nostra occupant priora volumina; quæ totum Euripidis operum contextum, ætati nostræ servatum, exhibent. In notis disponendis instituti nostri ratio postulavit, quantum fieri potuit, ut quæque pagina omnes notas in contextum

suum contineret. Versus numerus primæ notæ præponitur; editorisque, cujus contextu utimur, notæ locum primum semper tenent. Est ubi annotationes occurrunt in versus ab editoribus, utpote interpolatos, prorsus ejectos; qui tamen semper sic distinguuntur, ut ne quid eam ob caussam lectori fiat impedimenti. Notarum ordo, ut aliæ alias respicerent, paucis in locis parvulam mutationem verborum, quibus inter se hærerent, necessariam reddidit: sed ultra eam nihil. Uniuscujusque scriptoris observationes integræ ubique servantur. Quædam ex necessario interdum repetita; quod caveri nequiit, cum scriptores alii aliorum observationes plus minusve protulerint, nec quidquam in re tali subtrahi potuerit sine magno sensus notarum detrimento. Clavem cujus ope MSS. nomina et auctoritas cognoscantur, partim in primi voluminis initio, partim in aliis, præbuimus. Præfationem sequitur Elenchus editionum, quarum contextum adhibuimus. Index, lectorem ad hæc aliaque ejusdem generis ducens, non abest. In octavo volumine Valckenærii Diatriben in Euripidis Fragmenta dedimus. Quamvis enim Musgravii aliorumque observationes his Fragmentis subjeceramus, hæc tamen Dissertatio animadversiones multas, quod a tali viro expectandum, præclaras in Euripidem aliosque auctores continet; quibus omissis, editio nostra minime perfecta nobis esse videretur. Pars posterior hujus voluminis Scholia (exceptis in Rhesum Troadasque MStis) habet, quæ, Tragœdiis ad quas pertinent jam impressis, in manus nobis pervenerunt. Ab hoc nostro Supplemento omnia antea in contextum data, excludere nobis curæ fuit; ut lector nihil ad opus perficiendum non necessarium, omne superfluum excisum reperiret. Matthiæi quoque observationes in Scholia antea impressa, una cum paucis a Fæhsio, quibus nomen addidimus, desumptis, subjunguntur.

Nonum volumen complent Indices, multo labore et magno pretio confecti. Primus, amplus et pretiosus, est Beckii, sed summa cura, mutatis ob varietatem in contextu lectionum sæpe numeris, ad editionem nostram accommodatus. Multas voces incertæ auctoritatis ab editoribus fabularum ejectas omisimus, novasque eorundem industria et ingenio prolatas inseruimus; ut Index scilicet et Contextus inter se congruerent. Facile autem quisquam judicabit, quam magnus, quam infinitus pæne sit hujus rei labor, cum hæ mutationes passim, ut uno verbo dicamus

scateant. Quod si hac in parte quædam vigilantiam nostram effugere potuerint, lectoris veniam benevolentiamque propter nimiam operis molem tædiumque iterum iterumque oramus.

In Indicibus Græco atque Latino omnes a variis fabularum editoribus subministrati Indices conjugati reperiuntur; in quibus hujus aliarumque operis partium concinnator signa copiosa ad annotationum locos insignes referentia, ab ipsisque editoribus neglecta, suppeditavit. Lectorem, omnibus sic simpliciter ac luculenter dispositis, quidquid in nostra editione notatu dignum sit facile inventurum, vix est dubitandum.

*Glasguæ, in Æd. Acad.*
*Kal. Febr. MDCCCXXI.*

## ELENCHUS EDITIONUM TRAGŒDIARUM,

### QUARUM CONTEXTU USI SUMUS.

---

| | |
|---|---|
| 1. Hecuba, | Porson. Lond. 1802—12. |
| 2. Orestes, | |
| 3. Phœnissæ, | |
| 4. Medea, | |
| 5. Hippolytus, | Monk. Cant. 1811—1818. |
| 6. Alcestis, | |
| 7. Andromache, | Musgrav. (*ed Op. Om.*) Oxon. 1778. |
| 8. Supplices, | Markland. Oxon. 1771—75. |
| 9. Iph. in Aul. | Markland. Oxon. 1771—75. |
| 10. Iph. in Taur. | |
| 11. Rhesus, | Matthiæ. (*ed Op. Om.*) Lips. 1813—— |
| 12. Troades, | |
| 13. Bacchæ, | Brunck. Argentor. 1780. |
| 14. Cyclops, | Matthiæ. |
| 15. Heraclidæ, | Elmsl. Oxon. 1813. |
| 16. Helena, | Matthiæ. |
| 17. Ion, | |
| 18. Hercules Fur. | Hermann. Lips. 1810. |
| 19. Electra, | Musgrav. |
| 20. Danaë, | |

# CONTINENTUR

## HIS VOLUMINIBUS.

### VOL. I.



### VOL. II.

## VOL. III.



## VOL. IV.



## VOL. V.



## VOL. VI.



## VOL. VII.

## VOL. VIII.



## VOL. IX.

ILLUSTRISSIMO CELSISSIMOQUE

PRINCIPI AC DOMINO,

# DOMINO CAROLO,

DUCI SOMERSETENSI,

COMITI HERTFORDIENSI,

VICECOMITI BEAUCHAMP DE HATCHE,

BARONI SEYMOUR DE TROWBRIDGE,

NOBILISSIMI ORDINIS PERISCELIDIS EQUITI, ETC.

ACADEMIÆ CANTABRIGIENSIS

## CANCELLARIO

HUMANISSIMO,

NECNON

REVERENDO PROCANCELLARIO,

MAGISTRIS, TOTIQUE ADEO SENATUI CANTABRIGIENSI.

llustrissime Dux, Cancellarie Ornatissime,
Veneranda Capita,

EURIPIDEM, Tragicorum Principem, in lucem jam emisurus quibus eum potius nominibus consecrarem, quam rincipi in toto orbe Literarum Reipublicæ, Academiæ Cantabrigiensi, Almæ Matri, ejusque simul defensori et atrono, Cancellario clementissimo? Sub vestris enim, ux inclyte, Mater Alma, auspiciis suus jam constat literis onos, suum Græcæ Linguæ, ac proinde universæ erudiioni, pretium. Nec illum vos fovere dedignemini, quem ntrepidum virtutis præconem, philosophiæ moralis, omisque adeo literaturæ promicondum, necnon summum icendi artificem, doctissimi homines semper existimarunt, uem maximi reges, et imperatores, et respublicæ, et uces, et vivum et mortuum coluerunt. Certe, ut cultiori aulo syrmate cothurnatus vates in vestrum conspectum eniret, id pro meo modulo summopere sum adnixus.

Vos pro singulari vestra humanitate et in literas amore facitote, Princeps Clementissime, Senatus Lectissime, ut quem laborem causa vestra lubens insumserim, irritus omnino non cadat; sed vestro potius favore ad hujusmodi negotia obeunda animus nobis addatur et incitamentum aliis.

Dux Serenissime,

Cancellarie Clementissime,

Mœcenas Optime,

Celsitudinis Vestræ Cliens et
Cultor Humillimus

Alma Mater,

Literati Proceres,

Capita Veneranda,

Filius Vester Obsequentissimus

JOSUA BARNES.

## Nomina Doctorum Virorum, qui Nobis in hoc Opere facem prætulerunt.

| | |
|---|---|
| Johannes Brodæus. | Daniel Heinsius. |
| Gulielmus Canterus. | Johannes Miltonus. |
| Theodorus Canterus. | Samuel Petitus. |
| Isaac Casaubonus. | Æmilius Portus. |
| Jacobus Duportus. | Janus Rutgersius. |
| Q. Sept. Florens Christianus. | Josephus Scaliger. |
| | Henricus Stephanus. |
| Thomas Gatakerus. | Gaspar Stiblinus. |
| Hugo Grotius. | Petrus Victorius. |
| Janus Gruterus. | |

## Editiones Variæ, præter MSS. quibus usi sumus.

| | |
|---|---|
| Aldi. | Æmilii Porti. |
| Hervagii. | Pauli Stephani. |
| Gasparis Stiblini. | Caldoræi. |
| Gulielmi Canteri. | Petri de la Roviere. |

Præter singulares quasdam Fabulas H. Stephani, Erasmi, et Scholia Arsenii separatim edita, etc.

## Εἰς ΕΥΡΙΠΙΔΗΝ παρ' ἀνδρὸς Ἑλληνικωτάτου ΙΗΣΟΥ τοῦ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ ἐκδοθέντα.

ΤΡΕΙ͂Σ μὲν ποιητὰς κεδνούς ποτ' ἔθρεψαν Ἀθῆναι,
Αἰσχύλον Εὐφορίωνος ἀοίδιμον, ἠδὲ Σοφίλου
Εὔφθογγον Σοφοκλῆν, Μνησαρχιάδην τ' ἐπίδοξον.
Τῶν τίνα μὲν καλέειν προφερέστατον, ἠδὲ μέγιστον,
Ἐν δοιῇ μάλα θυμὸς ἐριζομένοισι βροτοῖσι
Δηρὸν ἔην, ἕτερος δ' ἑτέρῳ μέγα κῦδος ἔδωκε·
Βαρνέσιος δ' ἄρα νῦν χαλεπὸν τόδε νεῖκος ἀπηύρα,
Βαρνέσιος, τοῦ προσφιλὲς οὔνομα πᾶσιν ἀοιδοῖς,
Βαρνέσιος τόδε σοί γ', Εὐριπίδη, εὖχος ὄπασσεν,
Ὥστ' ἔμεναι γενεῇσι περικλυτὸς ἐσσομένῃσιν.
Αἰσχύλον οὐδὲν ὄνησε μέγας Σταντλήϊος υἱὸς,
Οὐδὲ Σοφοκλῆϊ Στέφανος, δεδαημένος ἦτορ·
Τοὔνεκά σοι φθονέουσι, καὶ ὄλβιον, ἠδὲ Τραγῳδὸν
Μοῦνον κικλήσκουσιν ἀκήρατον ἄλλοι ἀοιδοὶ,
Σήν τε τύχην ποθέουσιν, ὅσοι φίλου οὐκ ἀπέλαυσαν
Ἀρχέλεω ζῶντες καὶ Βαρνεσίοιο θανόντες.

Joh. Leng, M.A.,
Aul. Cath. Socius.

## Περὶ Κυρίου ΙΗΣΟΥ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς γράμμασιν ἐπιπλεῖστον προκόψαντος.

ἨΔΗ ὑπαὶ Τουρκᾶο κακοῦ δηλήτορος ἀνδρὸς
Ἑλλήνων κρήδεμνα καταβληθέντα χαμᾶζε
Ἰλιακὸν πάθον οἶτον· Ἀθηνῶν τε πτολίεθρον
Νῦν σφετέρην καὶ Παλλάδ' ἀπώλεσε, λυγρὰ πεπονθός·
Οὐδὲ μόνον Πριάμοιο πόλιν πυρὸς ἤνυσεν ὁρμὴ,
Φθία ξὺν δ' ἀπόλωλε, καὶ εὐρυάγυια Μυκήνη.

Ἀλλ' ὡς Τρώϊον αἷμα παλιμβλαστεῦς ἀπὸ Ῥώμης
Ἄλλο μὲν ἔλλαχεν ἔρνος, ἰδὲ παλιναυξέα ῥίζαν,
Ἕκτωρ δ' αὖ ἐτέτυκτο νέος, Καῖσαρ μεγάθυμος·
Οὕτως Ἡμεδαποὶ Βρετανοὶ φρενὸς ἔμφρονι τέχνῃ
Ἑλλάδα νῦν γαῖαν παλινάγρετον ἔμμεν ἔθηκαν,
Βαρνέσιος δέ οἱ ἄλλος ἐγίνετο Καίσαρι ἶσος.

Thomas Barker, A.M.,
Coll. D. Magd. Socius.

## Πρὸς τὸν Φιλελλήνων εὐμαθέστατον Κύριον ΙΗΣΟΥΝ τὸν ΒΑΡΝΕΣΙΟΝ, τὸν τοῦ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ἀκριβέστατον Ἀνασκευαστήν.

ὋΝ ποτ' ἀκήδεστον σκοτόεν νέφος ἀμφεκάλυψεν,
Ἵστατο συμπάσης νῦν καθαρὸς σπιλάδος·
Τοῖον ἐόντα πάλιν ζῶνθ' ὑμνείουσιν Ἀθῆναι,
Τὸν πρὶν ἀεὶ Μούσαις καὶ Χαρίτεσσι φίλον·
Ἡρακλέος τὸ μὲν ἔργον ἔφυ, τὸ μὲν ἤνυσ' Ἀπόλλων,
Ὃς καὶ ἐν ἀργαλέοις τοῖον ἔθηκε πόνον.
Ἦν δ' αὖ ἐνὶ μερόπεσσι τόσης εὑρήτορα τέχνης
Ἔστιν ἰδεῖν, Ποῖος; πῶς ἐρατεινὸς ἀνήρ;
Σῶν διὰ γάρ τε πόνων ἶσον κλέος ἀμφοτέροισι,
Καὶ Μνησαρχιάδῃ, Βαρνεσίῳ τε πέλει.

Wilhelm. Peirs, A.M.
Coll. Emman. Socius.

## Εἰς τὸν ΕΥΡΙΠΙΔΗΝ Κυρίου ΙΗΣΟΥ τοῦ ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ.

ΧΑΙ͂ΡΕΤ', Ἀχαιάδες Μοῦσαι, καὶ ἀοιδὸς Ἀπόλλων,
Χαίρετε, καὶ τὸν ἄριστον ἐπαυδήσασθε ἀμοιβαῖς
Βαρνέσιον, μέγα θαῦμα λαλεῖτε Βρεταννίδος αἴης,
Βαρνέσιον, φίλον Ἑλλήνων, μέγα τ' εὖχος Ἀθηνῶν,
Βαρνέσιον, μέγα ἄστρον ἐνὶ σμικροῖσι φάεσσιν,
Οἷος παμφανόωντι δι' αἰθέρος ἅρματι βαίνων
Φοῖβος ὑπὲρ γαίης βάλλων ἀκτῖνα φαεινὴν
Εὐλαμπὴς πάντεσσιν ἀδεῖ, πάντεσσιν ὀφέλλει·
Οἵη Ἰοχέαιρα δι' οὐρανοῦ ἀστερόεντος
Μαιμώωσα θέει, χρύσειά τε ἥνια τείνει,
Ἄρτεμις Ἰοχέαιρα, πέλει μέγα χάρμα βροτοῖσιν.
Εἰσὶ καὶ Ἥλιοι γαιώδεες, εἰσὶ Σελῆναι,
Κάλλιστον πάντεσσι φάος, πάντεσσιν ὄνειαρ.
Εἷς μέγας, εἷς ἄμμιν πολλῶν ἀντάξιος ἄλλων,
Ἔξοχος Ἑλλήνων, ψυχή τε, καὶ ἄνθος Ἀθηνῶν,
Φῶς ἱερὸν, Γράντης, καὶ Ἑλλάδος ἀγλαὸν εὖχος,
Βαρνέσιος, Τραγικῆς σοφίης ἀριδείκετος ἀστήρ.
Χαίρετε εἰν Ἀΐδαο δόμοις, εἴδωλα Τραγῳδῶν,
Χαίρετε· καὶ τὸν ἄριστον ἐπικλείοιτε Τραγῳδῶν,
Τὸν φίλον ΑΡΧΕΛΕΩ, Τραγικῆς σοφὸν ἄνθος ἀοιδῆς,
Τὸν μέγαν ΕΥΡΙΠΟΙΟ φερώνυμον, ἄφθιτον ἄνδρα·

Ὡς νεῷ, ὡς καθαρῷ βοάα στόμα ῥεύματι φωνῆς,
Ὡς φθογγῇ πενθεῖ λιγυρᾷ, ὡς ῥήματι σεμνῷ,
Ὡς μέτροις ἰδίοισι, καὶ ὡς ἰδίοισι πόδεσσι
Βαίνει μακρὰ, καὶ ὡς αὐτὸς θαυμάζεται αὐτόν.
Βαρνέσιος νέφος ἤλαυνεν, καὶ ἀπεσκέδασ' ἀχλὺν,
Ἀχλὺν, ἣ τοπάροσπερ ἐδύσατο ὄμματα φωτῶν,
Ἀχλὺν, ἣν σκεδάσαι μέγα ΒΑΡΝΕΣΙΟΙΟ βραβεῖον.

Joh. Frankland e Collegio Sydney-Sussex.

## Εἰς ΕΥΡΙΠΙΔΗΝ, *παρ' ἀνδρὸς ὅτι μάλιστα πεπαιδευμένου* ΙΗΣΟΥ *τοῦ* ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ *ἐκδοθέντα.*

α. ΔΡΑ'ΜΑΤΑ, τίς ποίησε; β. Σοφώτατος ὃς μὲν ἀ-
Γείνατο τῶν Τραγικῶν, ταῦτ' ἐχάραξεν ἀνήρ. [πάντων
α. Ἀλλὰ σοφὸς Σοφοκλῆς. β. Σήμηνε σοφώτερον ἄλλον
Φοῖβος, καὶ Φοίβῳ σοςῖ ὁ Βαρνέσιος.
α. Τίς δ' ὅδε Βαρνέσιος; β. Τῶν μὲν Χάμοιο παρ' ὄχθαις
Κλεινότατος, τήνδ' ὃς καινοτόμησε βίβλον.
α. Πῶς τόδε τόλμησεν; β. Πίσυνος φρεσίν· οὐδὲ γὰρ
Ἐς πλέον ἣν θυμέλην ᾔδεεν ὁ Τραγικός. [αὐτὸς
α. Ἄνδρα μὲν οὖν δ' ᾄσεις; β. Οὐ τλῆμι τὰ χείλεα
Θείης τῆς φύσεως θνητὸν ἀγασσάμενος· [λῦσαι,
Αὐτὰρ ὅμως γ' ᾄσω, ἣν Βαρνεσίοιό τις αὐδὴν
Μοῦσα διδῷ, ἤ μοι Μοῦσα ὁ Βαρνέσιος.

Jer. Nicholson, ex Aul. D. Catharinæ.

## Περὶ τῆς ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ *ἐκδόσεως ὑπὸ Ἑλληνικωτάτου Ἀνδρὸς Κυριου* ΙΗΣΟΥ *τοῦ* ΒΑΡΝΕΣΙΟΥ *ἀκριβέστατον κατωρθωμένης.*

ΠΟΛΛΑ'Σ εἰς ἐτέων ἑκατοντάδας ᾔνεσαν Ἄνδρες
Μνησάρχου κλυτὸν υἱὸν, ἐπεὶ γένετ' ἄνθος Ἀοιδῶν·
Ἤινεσαν, αὐτὰρ ὅμως ὡς Ἄνδρες νυκτιπλανοῦντες.
Ἢ ἐν ἐρημαίᾳ χώρᾳ, πολλαὶ ὅθ' ἀταρποὶ,
Πολλοὶ Μαίανδροί τε πορευομένους πλανόωσιν,
Οὐκ ἴδον, οἷος ἔην· οἱ γὰρ πέλε πάμπαν ἄνισος,
Ἥλιος ὣς οὔπω νεφέλης ἀπάνευθε φαείνων.

Τοὔνεχ' ὅσους Γενεὰ στειρὰ πόρεν εὐκλέας Ἄνδρας,
Ὦρσαν ἀμυνάμενοι πᾶν Εὐρίπειον ὄνειδος,
Λαμπάδα θεσπεσίην πυκινοῖς νεφέεσσι φέροντες.
Ταῦτα μογησάμενοι ἐπὶ γράμμασι γράμματα πολλὰ
Καὶ Σχόλια Σχολίοισιν ἐπένθεσαν, ὥστε μὴ εἰπεῖν
Πυκνὰ νέφη νεφέεσσι, σκιὰς δέ τε νυκτὶ χερείους.
Τοῖος ἐὼν τλήμων Ἀνὴρ, ἐνὶ χείρεσιν Ἀνδρῶν,
Ἀλλ' ὀλίγων, στρωφᾶτ', ὀλίγων περ, ὃς ἄξιος ἦε
Κόσμῳ ἅπαντι, σοφοῖς δὲ μάλ' ἄξιος αἰὲν ἀείδειν.

Ἀλλ' ἔθαν', αἰῶνος δὲ πάθεν παναεικέα λώβην,
Ἤμασ' ἐπασσυτέροισι δαϊζόμενος μάλα λυγρῶς·
Βαρνέσιος δ' ἐλέησε, καὶ ἤπια φάρμακα πάσσε,
Φοιβείαις τέχνησι καὶ Ὀρφείαις ἐπαοιδαῖς.
Ὃς νέος ὢν Ἐσθῆρα λέγεν καὶ πότμον Ἀμᾶνος
Μειλιχίοις ἐπέεσσι, καὶ ἐξ Ἀχέροντος ἔγειρε
Δῖον Ἐδώαρδον, βίοτόν τε οἱ ἄλλον ὄπασσε,
Τυμβόθεν ἐξερύσας. Βασιλεῦ μάκαρ, ὃς διὰ τούτου
Ἀνθήσεις, μεγάλ' ἄχρι πεσεῖται ἕδρανα κόσμου,
Ἀγγλιαδῶν μέγα εὖγμα, φόβος Φραγκωΐδος αἴης.
Οὗτος ἀριστονόου Τραγικοῦ ἐλέησ' ὠτειλῶν,
Αὐτὸς ἀριστονόος, καὶ γλώσσης Ἑλλάδος εἰδὼς,
Παντοίων τε ὁδῶν Μούσης· Εὐριπίδῃ ἶσος,
Εἴ τις οἱ Ἀρχέλεως παρέοι, ὃς ἡδὺ γράφοντα
Κόλπῳ ἐνὶ μαλακῷ θέλξειε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα
Πολλὰ πορὼν, χρέος ἐς μεῖζον σπεύσειεν Ἀοιδόν.

Johannes Savage e Coll. Emman.

# EURIPIDIS VITA,

SIVE

# COMMENTARIUS

DE

# EURIPIDIS TRAGICI POËTÆ

## VITA ET SCRIPTIS ETC.

AUCTORE JOSUA BARNESIO, S. T. B. COLLEGII EMMANUELIS APUD CANTABRIGIENSES SOCIO.

---

## ARGUMENTUM.

I. Præfatio, qua fidem suam et diligentiam spondet auctor. II. Euripidis genus, familia, parentes. III. Oraculum editum de puero nondum nato. IV. Xerxis in Græciam expeditio, cujus metu Atheniensium haud pauci in Salaminem se recipiunt; ubi ea occasione natus Euripides; tempus nativitatis; unde nomen fuerit factum. Æschyli, Pindari et Sophoclis ætas. V. Aristophanis et aliorum de Euripidis parentibus cavillationes diluuntur. VI. Euripides satis locuples ex idoneis auctoribus, et illius, dum juvenis est, magnificentiæ instantia, probatur. VII. Disputatio de quantitate vocis Euripides. VIII. Euripides Salamine aliquamdiu moratus. Persæ ex Græcia pulsi. Tropæum Salamine erectum; circa quod Sophocles juvenis saltabat. Mons Ætna flammas eructat. Themistocles archon. Templum Junonis Argivæ incendio consumtum. IX. Themistocles choragum agit, Phrynicho tragœdias exhibente. Athenienses Piræeum absolvunt. Æschylus vincit. X. Fabiorum familia ad Cremeram pæne exstincta. Euripides athleticæ a patre exercetur, aliisque præclaris studiis. Themistocles ostracismum subit. Atheniensium in Persas victoriæ. Sophocles Æschylum vincit. XI. Socrates nascitur. Spartæ terræ motus. Pericles Atheniensium reip. præficitur; illius laus. XII. Euripidis indoles et studia. Hiero Syracusanus moritur. XIII. Anaxagoræ, præceptoris Euripidis, laus et ob philosophiam periculum. Socrates Euripidis amicus, sed magister non erat. XIV. Euripides ad tragœdias scribendas se confert, philosophiæ interim haud oblitus. Illius cum Socrate familiaritas. XV. Euripidis gratitudo erga Anaxagoram præceptorem. XVI. Et pietas in patriam, haud immerentem. XVII. Æquus tamen in hostes fuit, et in amicos aliquando severus. Nicolai Loensis objectionibus contra Euripidis integritatem respondetur: Utrum de Medea falsum aliquid Euripides finxerit. XVIII. Euripidi fabula Medeæ in æternum vendicata. XIX. Euripides quomodo Μισογύνης. XX. Quæstio agitur, uter, Sophocles, an Euripides, sit excellentior; utriusque laus et differentia; de Æschylo quoque nonnihil. XXI. Euripidis phantasia a Longino laudatur. Ovidius Euripidi multa debet. XXII. Lilius Gyraldus male Valerii Maximi honorificum de Euripide testimonium in vituperium detorquet. Euripidis fiducia sui laudata. Ejusdem anxia industria. Plura illius hodie exstant, quam omnia Æschyli, Sophoclis et Aristophanis simul sumta. XXIII. Euripidis ingenii dexteritas; Atheniensium in judiciis severitas. Ovidio lux præbetur. Euripides invidorum

malignitatem eludit. XXIV. Euripidis castitas. Ἐρωτικὸς, passive pro amore dignus. Lais cum Euripide jocatur. De Parodiis. XXV. Atheniensium reip. status, dum viveret Euripides. Pindari et Lysippi comici laudes Athenarum. Viginti duo alii Euripidis ætatis anni numerantur; illius uxor et quatuor filii. XXVI. Euripides primo vincit Tragœdia in Panathenæis. Pericles Samum et Byzantium expugnat. Sophocles dux in bello Samio. Aristophanes Acharnenses ludit. Pericles arcem ornat. Meton astronomicus. Euripidis Phœnissæ docentur; item Medea, Philoctetes, Dictys, Messores Satyrici. Herodotus moritur et Pindarus. Plato nascitur. Euripides vincit Hippolyto coronato. Pericles moritur. Euripidis filius, Xenophon, bello cæsus. XXVII. Archelaus, rex Macedoniæ. Euripides Andromachen exhibet. Item Alexandrum et Palamedem, et Troas, et Sisyphum satyricum, quando tamen a Xenocle vincitur; quod celso animo contemsit; Timotheum musicum contra populi censuras animat. Xenocles futilis. XXVIII. Archelaus Euripidi munera mittit; disputatio de Euripidis, quas huic editioni subjunximus, epistolis; ubi docti cujusdam viri objectionibus respondetur. Qui Atheniensibus Barbari. XXIX. Bellum contra Syracusanos decernitur ab Atheniensibus Alcibiades exsul Lacedæmonios contra patriam excitat. Clades Atheniensium in Sicilia, quam Euripides epicedio plorat. Athenienses captivi Euripidis gratia libertate donati. XXX. Alcibiadis reditus. Lacedæmonii et Siculi ab Atheniensibus victi. Euripides Orestem fabulam agit, et in Macedoniam ad Archelaum concedit. Archelai regiæ virtutes et in literatos amor; cur Socrates invitatus non iret ad eum. Chœrilus et Agatho apud Archelaum cum multiis aliis. Plutarchus historias easdem diversimode in rem suam variare solitus. Euripidis sententiæ aliquot. Ad scribendum ab Archelao impulsus, Archelaum fabulam et Temenum illius causa scribit, et Archelaus filium suum, regni hæredem, Orestem vocat. Euripides ad amicos scribit causas, cur iret in Macedoniam. Et Decamnicho salse respondet. XXXI. Euripidis infelix obitus ex canum morsibus. Multi præclari viri infelici fato cecidere. XXXII. Euripidis tumulus, honores, character et laus. Archelaus et Socrates sexto post anno simul exstincti. Peroratio operis.

## I.

Illi, qui veterum memorias revocare, et ex informi antiquitatis materia confusisque auctorum ruderibus recentes velit historias pro rei dignitate compaginare, ante omnia curandum, ut accuratam diligentiam adhibeat, et fidem haud vulgarem. Hisce quidem dotibus qui ultro renuntiet, hactenus vidi neminem; qui tamen eas præ se ferant, iis haud temere credendum. Multi enim sunt, qui ob imbecillitatem tum ipsi maxime decipiuntur, quum veritatem se adeptos fidentius putent: nec pauci, qui aliorum auctoritate nitentes, licet inviti, in errores trahuntur: sed nec desunt, qui vel sui, vel causæ, quam ornant, amore transversi rapiuntur; adeo ut quidvis in rem suam torquendo laborent, et id præcipue satagant, non ut veritati, sed ut sibi causæque suæ velificentur.

Quod ego decipi nequeam ipse, id nequaquam ausim affirmare: homo sum, et si quis alius tenuitatis meæ probe conscius. Quod vero licentius per historiæ campos errare sciens velim, quidni hoc constanter negem; quum et idem argumento haud levi jamdudum palam fecerim? Nam, ut ultro dictionis ornatum aliis remittamus, quisquis

æquus rerum æstimator, aut idoneus judex, historiam illam, quam de Eduardo Tertio, Angliæ et Franciæ rege, sex fere abhinc annis, idiomate Anglico evulgavimus, satis attente perlegerit, haud equidem dubito, quin is homo diligentiam nostram et fidem nequaquam vituperandam censuerit. Verum enimvero in hoc opere, ut similis per omnia fides, ita paulo major requiritur diligentia; quia per plura jam secula recurrendum est, ultra bis mille annos, quibus Euripidis ætas ab hac nostra distare agnoscitur. Et satis hoc omnibus liquet, quo longior fuerit temporis cursus, eo obscurior veritatis vultus, eo densior errorum seges, et aliquanto ægrius convellenda. Sed ea nos in medium proferre decrevimus, quæ certioribus inniti rationibus videantur, et testes omni dubitatione majores habuerint. Præstantissimorum itaque auctorum scrinia sunt nobis exploranda, et eorum semper nomina, aliquando etiam et verba, quæ in textum non recipimus, ad marginem notanda. Quod et nos jamdiu facere solemus, et ab aliis fieri æquum putamus; ne qua in re fraus fiat lectori, aut mora docte suspicantibus oriatur.

Et quoniam in temporum rationibus supputandis haud parvæ inter scriptores fuerint lites exortæ, antequam hunc tractatum aggrederer, Olympiadum apices seriatim digerendos esse duxi; quod et opera haud perfunctoria feci ab Euripidis nativitatis tempore ad mortem usque Socratis philosophi, qui illi sex ferme annos superstes erat. Id quidem operis, licet doctis hominibus pergratum fore scio, membranis intus positis in aliud jam tempus reservandum judico; ne præsens commentarius in nimiam molem excrescat. Haud pauca tamen ex eo, præsertim quæ ad historiæ hujus veritatem confirmandam necessaria putaram, in hoc opus transtuli; quia plurimum lucis et auctori ipsi et causæ huic nostræ allatura ea perspexerim. Et jam hinc bonis avibus ad Euripidem nostrum accingamur.

II. EURIPIDES quidem patria Atheniensis erat, hoc est, ex utrisque parentibus liberis Atheniensibus oriundus; ut mox probaturi sumus. Patris illius populus, sive Attice loqui mavelis, Demus, erat Phyle, quæ ad Tribum Œnœiden pertinebat. Patrem habuit Mnesarchum, et ipsum Mnesarchi alterius filium, unde etiam aliquando Mnesarchidem πατρωνυμικῶς vocatum legimus; quod et de aliis nominibus propriis notandum. Pythagoræ quoque philosophi pater [a] fertur ejusdem nominis fuisse; ut et alius, quem [b] Cicero inter principes sui temporis philosophos numerandum censet. Verum hic Mnesarchus, Euripidis pater, non modo honesto, sed etiam illustri loco, natus videtur; quod

[a] Herodot. l. 4. c. 95. [b] Cicer. Acad. Quæst. l. 4.

argumentis non levibus statim probabitur; Clitonem enim ipsius matrem, Philochorus probat ex splendidiori familia ortam, *ἐκ σφόδρα εὐγενῶν τυγχάνουσαν*, ut [a] Suidas testatur et Moschopulus.

III. Quum adhuc Clito mater illum in utero gereret, consulenti de eo Oraculum patri hoc responsum dedit Apollo, Poëtarum Præses:

Χρησμὸς περὶ Εὐριπίδου·
[b] Ἔσται σοὶ Κοῦρος, Μνησαρχίδη, ὅντινα πάντες
Ἄνθρωποι τίσουσι· καὶ ἐς κλέος ἐσθλὸν ὀρούσει,
Καὶ στεφέων ἱερῶν γλυκερὴν χάριν ἀμφιβαλεῖται.

Quæ ita verto:
Te, Mnesarche, manet summo celebrandus honore
Filius; eximiæ qui scandet culmina laudis,
Et referet lætas sacro ex certamine frondes.

Hujus quidem Oraculi meminit [c] Agellius; verum is jam nato puero datum esse falsus asserit, nec ab Apolline, sed a Chaldæis, quanquam nec id nesciam, quosvis futurorum vates a nonnullis Chaldæos vocari: Ita ergo ille: Patri autem ejus (de Euripide loquens) nato illo, responsum est a Chaldæis, eum puerum, quum adolevisset, victorem in certaminibus fore. Id ei puero fatum esse.

OLYMP. 75. An. 1.

IV. Juxta hoc tempus, ipso Olympiadis septuagesimæ quintæ tempore, in qua Hesychius Syracusanus victor erat stadio, Xerxis, Persarum regis, expeditio in Græciam contigit, de qua, ut et omni illius apparatu, Herodotus historicus data opera scripsit. Hujus itaque rei metu, et quod ita Oraculo admonerentur, Athenienses urbem suam ultro deserebant, et omni fere eorum militia ad classem et in exercitum cæterorum Græcorum coacta, præter paucos, qui domi remanserant, cæteri partim in [d] Trœzenem, partim in Æginam, major vero pars in Salaminem cum liberis suis, uxoribus et familiis concessere; ut idem Herodotus testatur historiæ suæ libro penultimo. Inter hos itaque Mnesarchus, cum uxore sua Clitone, jam uterum primo gerente, ad Salaminem concessit, Atticæ ditionis insulam, Telamonii quondam Ajacis imperio claram, postea Homeri, ut [e] nonnulli statuunt, natalibus, certe [f] Solonis illius Atheniensium legislatoris, et nostri demum Poëtæ Euripidis, illustrem. Ibi

[a] Suidas in voce Εὐριπίδης Μνησάρχου, Moschopulus in Euripidis Vita.

[b] Œnomaus Philosophus apud Euseb. in Præparat. Evangel. l. 5. c. 33.

[c] Noct. Attic. l. 15. c. 20.

[d] Trœzenios fide societatis Atticæ illustres vocat Mela, l. 2. c. 3.

[e] Ἑπτὰ πόλεις διερίζουσιν διὰ ῥίζαν Ὁμήρου, Σμύρνα, Ῥόδος, Κολοφῶν, Σάλαμις, Χίος, Ἄργος, Ἀθῆναι.

[f] Ita Epigr. in Solonis statuam: Ἡ Μήδων ἄδικον παύσασ' ὕβριν, ἥδε Σόλωνα Τόνδε τεκνοῖ Σάλαμις θεσμοθέτην ἱερόν.

enim Clito, [a] media æstate, eodem [b] ipso die vicesimo, nempe Boëdromionis, quo Persas Athenienses ad ostium Euripi profligabant, filium peperit, quem exinde, in tam nobilis victoriæ memoriam, Euripidem parentes nominabant. Is annus erat Olympiadis septuagesimæ quintæ quidem primus, quo anno Callias, Calliæ filius, ideoque a nonnullis Calliades dictus, archon erat Athenis; nempe apud cives id nomen et officium gerebat: Ipsam enim urbem cum templis et ædificiis Xerxes diruerat incenderatque, totam Atticam ferro vastans et igne. Præterea hoc eodem, quo natus est Euripides, anno Æschylus, Poëta Tragicus, annum agebat quadragesimum sextum, Sophocles decimum quintum: Pindarus autem Thebanus, Lyricorum princeps, quadragesimum, ut in illius vita nondum edita probavimus, quinquagesimo septimo anno, postquam Thespis primo docuisset, et ipse Tragicus Atheniensis omnium primus. Hoc anno * Anaxagoras Clazomenius, vicesimum ætatis annum agens, cœpit Athenis philosophari; ut Demetrius Phalereus in archontum descriptione testatur; qua in urbe triginta post annos commoratum tradunt.

V. Ne quis vero omnia hæc gratis putet dicta, ultro nos ad diversæ narrationis auctores provocamus. Et primo quidem Aristophanes, Comicus Poëta, Euripidis matrem λαχανοπώλιδα, vel olerum venditricem, nescio certe, annon Comice, vocat, si modo vere et disertis verbis id dicat, et non potius ita putidi Grammaticastri male ex illo conclusum velint. Aristophanis verba sunt hæc: † Ευριπίδου τοῦ τῆς λαχανοπωλητρίας. Et rursus: Ἄγρια γὰρ ἡμᾶς, ὦ γυναῖκες, δρᾷ κακά· Ἅτ' ἐν ἀγρίοισι τοῖς λαχάνοις αὐτὸς τραφείς. Inde tamen et alii complures et ipse Valerius Maximus videtur deceptus. Quinimo [c] Stobæus, gravis auctor, dicit, Nonnullis videri, patrem illius Bœotum fuisse, et aliquando ob æs alienum, cui solvendo esset impar, ignominia ex Bœotico more affectum. Quod ad Aristophanis testimonium attinet, non est, ut ab illo nimis metuamus. Is enim et Euripidi manifestus erat hostis, et ipsi quoque Socrati, plurimisque aliis magnis viris, multo majora dixit convicia; in quibus qui veritatem putet ullam esse, frustra est. In Veteri enim Comœdia nemini solebant parcere Poëtae: sed ut infimorum plausum captarent, eadem licentia, qua Hyperbolum, Cleonem, Cleonymum, Cleophontem, improbos et seditiosos homines, deridendos populo propinarent, etiam Euripidem, Socratem, et Periclem, optimos viros,

a Herodotus l. 8. c. 12. dicit, hanc pugnam media æstate contigisse.

b Hesychius illustrius de Claris Scriptoribus in Εὐριπίδης. Item Suidas et Tho. Magister etc. Joh. Meursius de Archont. Attic. l. 2. c. 8. Eilhardus Lubinus Præfat. ad Epistolas Euripidis.

* Diog. Laërt. in Anaxagora. et Joh. Meursius Archont. Athen. l. 2. c. 8.

† Thesmophoriaz. fol. 521.

c Sermo περὶ νόμων καὶ ἐθῶν. fol. 293.

exagitabant; de qua re multa Plutarchus in vita Periclis. Quinimo de Sophocle,[a] illius æmulo et amico, dicitur, Quod neque ille Comicorum morsus effugere potuerit, qui neque Themistocli ipsi pepercerunt. Quanquam nec desint, qui Aristophanem hac in re excusatum velint, quasi hæc ille contra Euripidem, jam defunctum et famæ securum, non dixerit, quod aut illi detractum vellet, aut inimicitias cum illo exerceret; sed potius hac arte comice invehebatur in [b] Atheniensium præposteros mores, qui, quum homines utplurimum rustici, aut nautici et militares, essent, re bellica, cui nati erant et destinati, prorsus neglecta, quanquam primas vix literas gustassent, de summis tamen viris, Æschylo, Sophocle et Euripide, judicium ferre vellent. Et fatendum est, in Thesmophoriazusis non tam Euripidem, adversus quem Drama illud institutum putatur, quam totum fœmineum genus, hunc Comicum perstringere videri; peculiari sibi cavillandi charactere usum, et quasi genio suo obsecundatum. Dum enim Euripidem a mulieribus condemnatum fingit, quod de iis male esset in suis Tragœdiis locutus, multo plura istius sexus flagitia in unica illa Comœdia profert, quam in omnibus suis Tragœdiis Euripides unquam memoraverit; atque ita Euripidem accusando absolvit, mulieres vero laudando excusandoque maxime denigrat.

Nec est, quod aliorum quorumvis in hac quæstione auctoritatem moremur; quia illorum vis omnis ab unico fere Aristophane, aut illius certe Scholiastis, dependeat, quem tamen et Comicum Poëtam, et Euripidi, ut plurimi putant, ex professo infensum, et maledicum, si quem alium, optimisque quibusque inimicum supra ostendimus. Quare nec Theopompus Chius hic audiendus, cujus testimonio Agellius utitur, et forte Valerius Maximus utebatur. Euripidis, inquit [c] Agellius, Poëtæ matrem Theopompus agrestia olera vendentem victum quæsisse dicit. Nam de eodem hoc Theopompo testatur [d] Clemens Alexandrinus, "Quod et ille "et Timæus fabulas et maledicta componant." Et ipse Ælianus,[e] de Theopompo loquens: *Καὶ ταῦτα, εἴ τῳ πιστὸς ὁ Χῖος λέγων, πεπιστεύσθω· ἐμοὶ δὲ δεινὸς εἶναι δοκεῖ μυθολόγος, καὶ ἐν τούτοις καὶ ἐν ἄλλοις.* "Et hæc, "si cui credibilis iste Chius loquens videatur, credantur. Mihi sane in-"signis fabularum artifex, et in his et aliis est visus." Et [f] Plutarchus de Theopompo loquens ait: *ᾧ μᾶλλον ἐπαινοῦντι πιστεύσειεν ἄν τις, ἢ ψέγοντι,* "laudanti potius credat quis, quam vituperanti." De Aristophanis autem in hac re testimonio ita [g] Sabinus ex Cicerone (nec enim tota, ut

a Ἀλλ' οὐδ' ὑπὸ τῶν Κωμῳδῶν ἄδηκτος ἀφείθη, τῶν οὐδὲ Θεμιστοκλέους ἀποσχομένων. Anonymus Auctor Vitæ Sophoclis.

b Anonymus (an Frischlinus) de Vita et Scriptis Aristophanis Edit. Amstelodam. 1670.

c Noct. Attic. l. 15. c. 20.

d Stromat. l. 1. statim ab initio; Θεοπόμπῳ μὲν καὶ Τιμαίῳ μύθους καὶ βλασφημίας συντάσσουσιν etc.

e Ælian. Var. Hist. l. 3. c. 18. in fine.

f Plutarch. in Lysandro ad finem.

g Francisc. Florid. Sabinus Lection. subcisiv. l. 2. c. 13.

is ait, sententia in Cicerone deprehenditur): "Non enim in Poëtis Homero soli locus est, ut de Græcis loquar, aut Archilocho, aut Sophocli, aut Pindaro; sed horum vel secundis, vel etiam infra secundos. Nam Aristophanis in hac re judicium flocci faciendum: quod veteris comœdiæ scriptor, quo genere nullum olim unquam neque mordacius, neque in scribendo liberius fuit, non Euripidem modo, sed ipsum Sophoclem ac Socratem, deriserit." Quare recte ab Isaaco [a] Casaubono notatur: Aristophanes matrem Euripidis leguminum venditricem ait cavillans.

Jam qui exsilium Mnesarchi, patris Euripidis, memorant, ii Græco vocabulo decepti videntur; quum enim vox φεύγω significet Græce non modo fugere, sed et exsulare; qui Græcæ historiæ illorum temporum ignari nescirent, Athenienses fere omnes ad Xerxis in Græciam adventum ex urbe sua fugisse, ut supra ostendimus, ii τὸ φεύγειν apud Suidam male vertebant "exsulare."

Quod autem ad Stobæum attinet, sciendum est, illum, ex innumeris auctoribus cum flores collegerit, non veritatem, sed varietatem, præcipue spectasse; nec eum tamen ullum certum auctorem ad hanc rem confirmandam laudare, sed proposita quadam simplici et rustica [b] Bœotorum consuetudine, tum demum addere, "Videri etiam Euripidis patrem hac ignominia notatum, utpote genere Bœotum." Nihil hic asseritur, nihil probatur: levis tantum rumusculus seritur; suspicio oritur, quæ facile diluitur. Si enim Euripidis pater Bœotus esset, verendum erat, ne ignominia ista dehonestatus fuerit, nec tamen inde insignitum fuisse, necessario sequitur. At Euripidis pater neque ex ista consuetudine, quæ apud Bœotos tantum in usu fuerat, dedecus pati potuit; ut qui revera Bœotus origine non esset, sed Atheniensis quidem, ut inscriptiones testantur, quas mox proferam, idque ex nobili familia, præsertim ex matre, quæ pars adhuc majori dubio premebatur, testante Philochoro, Atheniensi ipso nobili et verace; utpote qui vates et aruspex, i. e. pontifex, esset apud suos Athenienses, et certe Stobæo multis annorum centuriis antiquior erat. Is enim Philochorus, teste [c] Suida, Eratosthenis temporibus floruit, ferme ducentis post Euripidem annis, et accurate scripsit de Attica historia libris septendecim; singularem vero librum de Euripide nostro edidit, ut et de Alcmane poëta et Sophoclis fabulis, pluraque alia, quorum Suidas nobis catalogum exhibet; quanquam ea nunc omnia temporis injuria sint abolita; certe nondum ullibi compareant. Et hic sane Philochorus neque Euripidi odio erat infensus, neque

a Isaac. Casaubon. Not. ad Strabon. fol. 121. ex Aristoph. Thesmophoriaz.

b Βοιωτῶν ἔνιοι τοὺς χρέος οὐκ ἀποδιδόντας εἰς ἀγορὰν ἄγοντες, καθίσαι κελεύουσιν· εἶτα κόφινον ἐπιβάλλειν αὐτοῖς· ὃς δ' ἂν κοφινωθῇ, ἄτιμος γίνεται· Δοκεῖ δὲ τοῦτο πεπονθέναι καὶ ὁ Εὐριπίδου πατὴρ, Βοιωτὸς ὢν τὸ γένος. Stobæus loco supra citato.

c Suidas in Philochoro, i. e. Olympiad. 126.

amicitia junctus, nec sanguine propinquus, nec metu coactus, nec spe excitatus, sed nec idoneis memorialibus carere potuit ad veritatem indagandam, et tamen aperte, natum illum ex nobilibus, imo ex valde nobilibus, non ait is modo, sed, eodem Suida teste, probat et demonstrat. Quare et ipse dicit, [a] nequaquam esse verum, quod illius mater olerum erat venditrix, Philochori nempe fretus testimonio. Quod si et nos lubenter concederemus, Euripidis matrem olerum venditricem fuisse, parum tamen hoc illius gloriæ officere et recta ratio statuit, et docti viri frequenter agnoscunt. Quare prudenter in hac re Valerius Maximus: [b] "Quam matrem Euripides, aut quem patrem Demosthenes, habuerit, ipsorum quoque seculo ignotum fuit. Alterius autem matrem olera, alterius patrem cultellos, venditasse, omnium pæne doctorum literæ loquuntur. Sed quid aut illius tragica, aut hujus oratoria, vi clarius?" Hæc ille.

VI. Verum enimvero satis Euripidem locupletem fuisse, præter ea, quæ in epistolis suis ipse poëta sæpe de se loquitur, quæque mox dicemus, ex iis, quæ Theophrastus et Hieronymus Rhodius, Aristotelis discipuli, tradunt, facile colligere possumus, inquit [c] Lilius Gyraldus. Illi enim apud Athenæum prodiderunt, poëtam nostrum aliquando iis, qui Orchestæ Athenis nuncupati sunt, vinum ministrasse; quod et alios nobiles viros et Romanos etiam in usu habuisse idem Athenæus testatur. Erant autem Orchestæ primorum Atheniensium filii, qui mense Thargelione, tragicis vestibus induti, in Apollinis honorem saltantes Thargelia celebrabant. Videtur etiam Euripides in hoc festo præstitisse χορηγὸν et vicisse, quod haud levium impensarum opus fuisse colligitur ex illo [d] Lysiæ: *καὶ τρίτῳ μηνὶ Θαργηλίοις νικήσας ἀνδρικῷ χορῷ (ἀνήλωσα) δισχιλίας δραχμάς.* Sed hæc clarius mox patebunt; nos alio properantes nonnulla paulum morantur, quæ, quoniam doctis hominibus scrupulos fecerunt, haud temere omittenda arbitramur.

VII. Et hic primum se offert occasio de vocis Euripidis quantitate disquirendi; non quod satis de ea peritis viris haud constet; sed quod paucorum dubitatio multorum fidem labefactare possit. Quanquam itaque [e] Cœlius Rhodiginus de hac re nonnihil dubitare sit visus, adeo ut penultimam aliquando longam, idque Sidonii Apollinaris auctoritate, pronuntiet, antepenultimam vero plus semel brevem, quod tamen licet

a Οὐκ ἀληθὲς δὲ, ὡς λαχανόπωλις ἡ μήτηρ αὐτοῦ· καὶ γὰρ τῶν σφόδρα εὐγενῶν ἐτύγχανεν, ὡς ἀποδείκνυσι Φιλόχορος.

b Valer. Max. l. 3. c. 4. § ult.

c Lil. Gyrald. Poët. Hist. Dialog. 7. fol. 264. Athenæ. l. 10. fol. 424.

d Lysias Ἀπολογία δωροδοκίας. Vid. Joh. Meursii Græc. Feriat. l. 4. in Θαργήλια.

e Antiq. Lection. l. 24. c. 10.

ostendere se putet, ne unico quidem exemplo id probat, nisi versiculo quodam Latino ab imperito nescio quo ex Græcis traducto: nam versus ille Ionis, quem adducit, Græcus pro me facit: nobis tamen e contra audacter utrique sententiæ contraveniendum; et asserendum, hujus vocis, τοῦ EURIPIDES nempe, syllabam antepenultimam omnino et semper longam esse, idque probabimus derivatione, regula et exemplo, quæ propria hujus loci argumenta esse solent. Et quum supra ex plurimorum veterum [a] auctorum sententia dictum sit, Euripidis nomen ab Euripo freto ortum, quod et Etymologici Magni auctor et [b] Priscianus quoque testantur; necessario sequitur, illius vocis antepenultimam ad hujus penultimam conformari, ac proinde debere produci; quod Εὔριπος et Euripus semper apud Græcos et Latinos optimæ notæ penultima gaudeat extensa, ut vel ex hoc versu, ne plures notem, probatur: [c] Μισγόμενον πηγαῖς Εὐριπείης Ἀρεθούσης. Nec id immerito, utpote quæ vox ipsa παρὰ τὸ ῥιπὴ sit derivata, quod inter alia φορὰ ὑδάτων exponatur, et natura longam habeat penultimam. Jam vero quis nescit Euripi varios fluxus et impetus? Adeo jure optimo nomen illud sibi vendicare potest. Hinc et ripa vox Latina, quæ et eandem semper quantitatem servat, originem ducit, quod et littora sint fluctuum reciprocationibus obnoxia. Quod autem Euripides ab Euripo sit nominatus, Euripus vero mediam suam syllabam producat, utrumque nobis probat elegans et vetus illud [d] epigramma Græcum, quod quia nativa lingua sub Euripidis effigie huic libro præfixa sit exhibitum, Latino hic tantum carmine repetemus:

Hic stetit Euripi vates de nomine dictus,
Et tragicis visus versari in pectore Musis
Carmina casta loquens: sic illum scena ferebat
Attica calcantem vasto spatia ampla cothurno.

Præterea in Anthologia Græca amplius octo simul exstant epigrammata, in quibus hujus poëtæ nomen perpetuo se ita habet. Unde et veterum more, quo longum ἰῶτα scribebatur per ει diphthongum, in Euripidis Herma apud [e] Fulvium Ursinum legitur ΕΥΡΕΙΠΙΔΗΣ ΜΝΗΣΑΡΧΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΣ. Quod et in signo quodam marmoreo videndum, in cujus basi etiamnum exstat ΕΥΡΕΙΠΙΔΗΣ. Eodem plane modo, quo pro ῖσος longo veteres scriberent εῖσος, unde per dialysin ἔϊσος, vox Homero plus semel usurpata. Non quod ea sit verissima et sola ratio hujusmodi syllabas scribendi, tum enim et ἔεισος aliquando occurreret, sed quod ita nonnunquam veteribus sit visum distinctionis causa facere: licet nec

a Hesychius illustrius in Euripides. Etymologicum Magnum. Vid. Cœl. Rhodigin. Antiq. Lection. l. 24. c. 10.

b Priscianus l. 2. fol. 582.

c Pausanias Eliac. α. fol. 153.

d Antholog. l. 5. Epig. 4. fol. 384.

e Johannes Faber Bambergensis in Commentario ad Illustrium Imagines.

raro per simplex ἰῶτα proferrent. Ita,[a] testante Johanne Fabro Bambergensi, et alia imago Euripidis poëtæ tragici, ex marmore sculpta visitur, in pectore nomen, ut nunc scribunt, habens, ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ. Et talem nos in libri fronte accurate sculptam exhibuimus ad exemplar doctissimi, ejusdemque mihi amicissimi viri, Domini Johannis Couel S. T. P. Christi apud Cantabrigienses Collegii moderatoris humanissimi; cujus ipsum πρωτότυπον exstat apud Rodulphum Pium, Cardinalem Carpensem, [f] Thermarum Titi ruinis olim erutum. Quod autem penultima producatur et antepenultima corripiatur (cujus contrarium verum est) a Sidonio Apollinari in Hendecasyllabo, sive Phalæcio, isto:

Orchestram quatit alter Euripides:

nihil hoc nos moramur. Quam enim indiligens is auctor fuerit, præsertim in Græcorum vocabulorum quantitatibus observandis, abunde omnibus probavit [b] Gerardus Johannes Vossius. Quod tamen non tam ex ignorantia provenisse dicendum, quam ex constanti Latinorum istius temporis usu, qui pro accentuum ratione vocum quantitates proferre solebant. Ita Ausonius, quia in Græco τρίγωνος, media syllaba, quæ natura longa est, ob accentum præcedentem breviter efferatur, prior autem syllaba, quæ alias brevis esse debet, accentus vi moram vocis habere videatur, duplici errore priorem alicubi producit, et mediam corripit, et alias mediam habet brevem ut in hoc versu:

Per totidem partes trigonorum regula currit.

Quod autem Poëtæ nostri nomen raro, aut nunquam, apud veteres Latinos auctores, Virgilium puta, aut Horatium, occurrat, licet et Thespin et Æschylum et Sophoclem, aliosque illi memoraverint, hæc præcipue est causa, nempe quod vox illa Euripides in recto casu nequaquam heroico carmini quadret; ut mox plenius demonstrabitur; quare Duportus noster vulgares et modernos auctores haud bene secutus videtur; ubi contra veterum omnium gentium auctoritatem antepenultimam hujus vocis corripit, sola carminis causa: [c]

Denique Misogynus, nulla ac si matre creatus,
Euripides, et cui fœmina nulla placet.

Multo rectius Terentianus, vetus ille Grammaticus, et qui metri rationes optime calluit:

Fabula sic Euripidis inclyta monstrat, Orestes,

Et ita quidem veteres omnes, tam Latini, quam Græci poëtæ, quoties

a Ibidem.
b De Arte Grammatica. l. 2. c. 39.— Vide Jos. Scaliger. in Lect. Anson. l. 2. c. 25. et Taubman. in Plauti Curcul. p. 260.
c Jacob Duport. Sylvarum l. 3. p. 364.

Euripidis nomine utuntur, effari solent; quamvis, ut diximus, heroico metro omnino ineptum sit hoc nomen, si nominativo casu proferre velis. Et quod ad Latinos attinet, eos scimus Græcos necessario sequi; quod vero ad Græcos, præter Aristophanem, qui sæpissime hanc vocem usurpans pro nobis semper facit, abunde id patebit, quum hujus Poëtæ epitaphium et laudes ab antiquis decantatas ad finem hujus tractatus exhibuerimus. Sed hisce Scholiasticis nugis remotis, ad Euripidis vitam redeamus.

VIII. Quum igitur Euripides, uti diximus, Salamine natus esset, vero simile videtur, illius parentes, una cum familia sua, per aliquod tempus in ea insula moratos esse; quod urbs patria, Athenæ, quum jam secundo a Mardonio vastaretur, ut statim videbimus, non sine bene longo temporis spatio ex Persicis ruinis ad pristinum splendorem posset emergere. Certe quamvis muro [a] urbem cingi et Piræeum quarto fere post anno legimus properantibus nimirum ex Themistoclis consilio Atheniensibus ob Lacedæmoniorum illorum rebus invidentium metum, satis tamen auctorum testimonio et rationis acie perspectum habemus, ipsam urbem omnibus suis numeris absolutam et privatis ædificiis auctam et munitam non nisi decem ad minimum intercedentibus annis; quanquam deorum templis, theatris et porticibus ampliandis et decorandis multo longior requirebatur dies. Quare rationi consentaneum est, Euripidis parentes aliquot annos post illum natum in Salamine egisse, quo temporis spatio, quoniam nobilitate et divitiis præstarent, credibile est, eos domum et prædia sibi conducta, aut etiam emta, habuisse. Non est sane dubitandum, Poëtam nostrum, natalis soli caritate ductum, paucis saltem annis hic esse moratum, vel certe haud semel eo digressum et diversatum etiam ætate provectiori, quando poëticæ operam daret. Philochorus enim refert, "in insula Salamine speluncam esse tetram et horridam, quam nos (inquit [b] Agellius) vidimus, in qua Euripides tragœdias scriptitarit."

Anno Olympiadis ejusdem secundo, Xanthippo, sive Xanthippida, Periclis patre, archonte Athenis, Mardonius, Persarum dux, quem Xerxes post se reliquerat in Græcia, urbi Athenarum superveniens, jam secundo terram Atticam vastabat, et desolatæ urbis ruinas auctiori et accuratiori sævitia exaggeravit. Quas tamen injurias Græci haud diu inultas liquerunt; bis enim hoc ipso anno Persarum copiis in diversis locis, uno autem die, confligentes victores evaserunt, ad [c] Platæas nempe et ad Mycalen; ubi Xanthippi archontis inclaruit virtus. In quorum priori terrestri pugna ipse Mardonius cecidit; in posteriori

OLYMP. 75. An. 2. Euripidis Vit. An. 2.

a Thucydid. l. 1.
b Noct. Attic. l. 15. c. 20.
c Plutarch in Periclis Vita. Vid. Herodot. et Plutarch. in Aristide.

navali tota Græcia Barbaris est liberata. Ob lætum hunc Græcorum successum, et Persas ad Salaminem, ad Platæas et ad Mycalen profligatos, multa in Græcia erecta sunt tropæa, armis hostium truncis arboribus ordinatim suspensis, inscriptionibus additis, et choreis cum cantu solemniter habitis. Præcipue [a] Sophocles poëta, jam juvenis sedecim annorum et formæ egregiæ, dum Athenienses se in Salamine circa tropæum occuparent, nudus et unguentis delibutus, ut Epiniciorum præcentor, cum cithara prælusit pæanem canentibus Atheniensium nobiliorum pueris. Atque ita, Musarum deliciæ, Euripides, ut natus erat eo die, quem lætissimum deus Atheniensibus fecit ob Salaminiacam victoriam, sic et lac maternum hausit, infansque vagiit, inter pæanas, hymnosque, choreas et tropæa patriæ suæ. Mons Ætna in Sicilia, qui hodie dicitur monte Gibello, hoc anno [b] flammas horribili fragore eructavit; quod secundo jam [c] fecisse dicitur, ex quo Sicilia [c] a Græcis esset habitata.

Euripidis Vit. An. 3. Proximo post anno Timosthenes erat archon constitutus, sed illo vel morte sublato, vel populi arbitrio, aut etiam suo, Themistocles, Neoclis filius, in illius locum successit, cujus auspiciis Persæ ex Græcia sunt fugati, cujusque nunc consilio Athenienses incipiunt suam urbem muro lato et valido cingere, ut et Piræeum portum et propugnaculum. Et circa hæc tempora [d] Athenienses bellum contra Persas decernunt. Quo audito, Xerxes illata damna, si armis abstineant, resarcire se velle pollicetur. Assentientibus autem cæteris Atheniensibus, solus Themistocles obstitit et bellum suasit. Hoc quoque anno [e] Pythias vicesima et octava agitur, in qua Megacles Atheniensis Quadrigis vicit, Telesicrates Cyrenæus armis; Hiero Syracusanus, postea Ætnæus dictus, equo celete, Thrasydæus autem, valde juvenis, Thebanus, stadio viros prætergressus est. Et horum quidem duorum victorias celebrat Pindarus poëta, Hieronis nempe Pythionicarum oda septima, Thrasydæi ausem undecima. Ad septimum sane hymnum, ut obiter hoc notem, Scholiastes emendandus est, et pro ὀγδοηκοστὴν legendum εἰκοστὴν ὀγδοὴν Πυθιάδα. Argis quidem hoc anno Chrysis sacerdos Junonis constituitur, ex cujus sacerdotio mos erat Argivis Periochas suorum temporum numerare. At illa quum per quinquaginta [f] sex annos suo fungeretur officio, tum demum, lucerna negligenter ad corollas posita, templum incendio conflagravit, una cum ipsa sacerdote, quod nonnulli affirmant; licet Thucydides dicat, ipsam ad Phliunta aufugisse; in cujus locum Phainis successit. Ubi,

a Sophoclis Vita Græca: μετὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν, Ἀθηναίων περὶ τρόπαιον ὄντων, μετὰ λύρας γυμνὸς ἀληλιμμένος τοῖς παιωνίζουσι τῶν Ἐπινικίων ἐξῆρχε. Vid. Athenæ. Deipnosoph. l. 1. c. 17. fol. 20.

b Marmor. Oxoniens.

c Thucydides Hist. l. 3. in ipso fine.

d Himerius Sophista in Declamatione, cui titulus: Μετὰ τὰ Μηδικὰ etc.

e Pythias 28.

f Thycidides l. 4. in ipso fine, fol. 164. Vide Joh. Meursii Archont. Athen. l. 3. c. 6.

inquit Arnobius, tum fuit regina Juno, cum inclytum ejus fanum, sacerdotemque Chrysidem, eadem vis flammæ Argiva in civitate deleret ?

IX. Quarto Euripidis nati anno, Phrynicho tragœdias docente, choragus erat Themistocles, qui et scenæ tragicæ apparatu exhibendo vicit, archonte Adimanto, uti ex ipsa inscriptionis tabula a Themistocle dedicata evincitur, quæ hæc erat: THEMISTOCLES PHREARRIUS CHORAGUM EGIT, PHRYNICHO DOCENTE, ADIMANTO ARCHONTE. De qua re ita Plutarchus in Themistoclis Vita: Ἐνίκησε δὲ χορηγῶν τραγῳδοῖς, μεγάλην ἤδη τότε σπουδὴν καὶ φιλοτιμίαν τοῦ ἀγῶνος ἔχοντος· καὶ πίνακα τῆς νίκης ἀνέθηκε, τοιαύτην ἐπιγραφὴν ἔχοντα· Θεμιστοκλῆς Φρεάῤῥιος ἐχορήγει, Φρύνιχος ἐδίδασκεν, Ἀδειμάντος ἦρχεν. Male itaque hæc ad annum præcedentem ab Olympiadum Descriptione ponuntur. Phrynichus hic tragicus poëta erat Thespidis discipulus; erat et alius ejusdem nominis poëta comicus, qui primum docuit Olympiadis 86. anno primo. Choragi autem officium erat, omnem theatri apparatum et scenæ ornatum ministrare, quale Romanorum ædilium opus fuerit. Athenienses hoc anno Piræeum absolvunt, et urbem indies ædificiis splendide augent.

Euripidis Vit. An. 4

Proximum annum excepit Phædon, archon Atheniensis, qui annus erat primus Olympiadis septuagesimæ sextæ; quando Olympionicæ erant Scamander Mitylenæus, et Asopicus Orchomenius, Cleodami filius, stadio, quem Pindarus celebrat Olympionicarum ultimo. Euthymus, Astycleos filius, Locrensis Epizephyrius, lucta vicit jam secundo. Hiero Syracusanus, Gelonis tyranni frater, Catanam condidit, quam et Ætnam vocavit, unde et ipse cognomen nactus est; nam Ætnæus vocabatur. Pausanias Lacedæmoniorum dux, qui fortiter se gessit in bello Medico, circa hoc tempus et ipse Medizare deprehensus mortem sibi accersivit et Lacedæmoniis infamiam. Quare anno sequenti, quando Dromoclides esset archon, Græci cæteri pro Lacedæmoniis, quibus hactenus paruissent, Athenienses sibi belli Persici duces constituunt; unde magnam Athenienses bellicæ virtutis famam brevi compararunt, magnas item opes et imperium in Græcos, ut [a] historici testantur. Jam septimum Euripides ætatis annum agebat, quando Acestorides erat archon Athenis. In hunc annum cadit Pythias vicesima nona, quo celebri certamine vicit Hiero, Ætnæus dictus, Syracusanus, curru; et nunc iterum a Pindaro laudatus non simplici vice; duos enim priores Pythionicarum hymnos illius nomini dicat optimus poëta. Hac Pythiade a nonnullis Asandrastus certamen instituisse dicitur vehiculi mulabus tracti, quæ res Ἀπήνη communiter vocabatur. De qua re consulatur * Johannes

OLYMP 76. An. 1. Euripidis Vit. An. 5

Euripidis Vit. An. 6.

Euripidis Vit. An. 7. Pyth. 39.

a Thucydides l. 1.

* Joh. Meurs. Archont. Athen. l. 2. c. 15.

Euripidis Vit. An. 8. Meursius. Octavo Euripidis anno Menon erat archon Atheniensis; quo anno bellum cum Tarentinis contra Iapygios conflatum in Italia. Hoc tempore et Æschylus tragœdus, annum ætatis agens quinquagesimum tertium, victoriam adeptus est Tetralogia, hoc est quatuor fabulis exhibitis, Phineo, Persis, Glauco Potniensi, et Prometheo; ut Didascaliæ, hoc est, actarum fabularum tabulæ publicæ, testantur; ex quibus hæc ab Eusebio in suam Olympiadum Descriptionem transferebantur.

OLYMP. 77. An. 1. Euripidis Vit. An. 9. X. Olympiadis septuagesimæ septimæ anno primo, Euripidis vitæ nono, Chares erat archon Athenis. Olympionicæ, Dates, sive Dandes, (male nonnulli Tares scribunt) Argivus, stadio; Ergoteles Cretensis ex urbe Gnosso dolichodromo, hoc est, longiori cursu: Theron, princeps Agrigentinus, Ænesidemi filius, curru: qui tamen eodem anno finiente vitem morte commutavit. Euthymus denique, Astycleos filius, Locrensis Epizephyrius, lucta vicit jam tertio. Et Ergotelem quidem Pindarus Olympionicarum oda duodecima egregie celebrat, ubi tamen Himeræum inscriptio odæ vocat, non Gnossium. Ast hæc res ab ipso Pindaro componitur: dicit enim, [a] per seditionem illum patria sua Gnosso excidisse; unde ad Himeram postea venit: ibi autem ob virtutem in civium numerum adscitus est. Theron quoque a Pindaro laudatur in secunda et tertia oda Olympiaca. Tercentum Fabii in Veienti bello ad Cremeram simul fusi; unum prope puberem ætate relictum [b] Livius memorat, Quintum Fabium, postea consulem, ex quo Fabius Maximus originem duxit. Hæc Fabiorum clades an. urbis conditæ 277. contigit, C. Horatio et T. Menenio COSS. Et circa hoc tempus Euripidis pater, Mnesarchus, quum videret, filium suum esse vegeto corpore, membris bene compactis et valetudine haud infirma, oraculi, quod supra memoravimus, probe memor, conjecturam faciebat, hunc puerum ex certaminibus Olympicis coronas aliquando reportaturum. Quare illius corpus roborare et ad labores confirmare constituit, athleticæque vitæ paulatim assuefaciendum curavit; nec interea oblitus est, eum grammaticæ rudimentis imbuere, musicæque studio excolere; aliisque, quibus beatorum Atheniensium filii impuberes instrui solebant. Hiero, [c] Gelone fratre moriente, Syracusarum tyrannidem excipit.

Euripidis Vit. An. 10. Praxiergus, vel Prexurgus, Athenis erat archon, decimo Euripidis anno; quo et Themistocles ostracismum subiit, de quo Plutarchus in illius vita et Thucydides in primo historiæ suæ libro fere ad finem.

Euripidis Vit. A. 11. Undecimo Euripidis ætatis anno archon erat Demotion, et illo defici-

a Εἰ μὴ στάσις ἀντιάνειρα Κνωσσίας ἄμερσε πάτρας. Vide Joh. Moursii Archont. Attic. l. 2. c. 11.

b Livius Rom. Histor. l. 2.

c Marmora Oxoniens.

ente, Apsephion. Quo anno multæ et præclaræ res gestæ Atheniensium gloriam ad cœlum usque evexerunt. Cimon [a] enim, dux Atheniensis, Miltiadis et Hegesiphilæ filius, Asiaticas urbes Persicis præsidiis exuit. Persas ad Eurymedonta, Pamphyliæ fluvium, terrestri pariter et navali prœlio multo cum honore superavit: ducentas enim Phœnicum naves aut cepit, aut demersit universas. Eiona quoque urbem, lateritio muro cinctam, fluvio [b] Strymone in eam derivato, stratagemate cepit, et captivos cives abduxit. Cepit etiam Scyron, Maris Ægæi insulam, quam Dolopes tenebant, incolis in captivitatem redactis; in quam Atheniensium colonia erat missa. Carystios quoque solos, seorsim ab Euboeensibus aliis, aggressus, in conditiones tandem recepit. Tum Naxios reduxit, quos libertate spoliavit. Telesicrates Cyrenæus tricesimam Pythiada Pyth. 30.
vincit stadio, vel, ut [c] Pindarus, hoplitodromo, i. e. armato cursu. Democritus hoc anno natus est, auctore Thrasyllo; licet alii duobus retro annis natum eundem asserant. Sophocles, poëta tragicus, annum ætatis agens ferme vicesimum octavum, primo tragœdias docens Æschylum vicit; quod tamen, si calculos ad amussim conferamus, saltem toto anno posterius locandum.

XI. In principio sequentis anni, cujus archon erat Phædon, dum Euripidis
adhuc Apsephion esset archon, Socrates nascitur, ut ex Olympiadum Vit. A. 12
Descriptione, Diogene Laërtio et aliis recte colligitur. [d] Spartæ gravis terræ motus, in quo ædes innumeræ corruerunt, et plus tricies mille Lacedæmoniorum periere. Pericles Atheniensis, Xanthippi et Agaristæ filius, ad reipublicæ Atheniensis [e] gubernationem accedit, quam optimis artibus administravit per quadraginta annos, civis æquus, dominus clemens et affabilis, judex sapiens, dux fortis, doctus philosophus, eloquens orator, φιλόπατρις, φιλόμουσος, φιλόκαλος. De cujus virtute hæc Valerius Maximus: "[f] Eadem civitas Athenarum cives bonos corona decorandi "primo consuetudinem introduxit, duobus oleæ connexis ramulis clarum "Periclis cingendo caput. Probabile institutum, sive rem, sive per-"sonam, intueri velis. Nam virtutis uberrimum alimentum est honos; "et Pericles dignus, a quo talis muneris dandi posteritas potissimum "initium caperet." De ejusdem rhetorica Aristophanes invitus dixit: Ἤστραπτ', ἐβρόντα, ξυνεκύκα τὴν Ἑλλάδα, fulgurabat, tonabat, conturbabat Græciam. [g] Eupolis autem comicus de mirabili facundia et suada illius sermonum:

a Thucydides l. 1.
b Pausan. Arcadic. fol. 242. lin. 44.
c Pythion. Od. 9.
d Thucydides l. 1.
e Plutarch. in Periclis vita.
f L. 2. c. 6. De externis institutis.
g Eupolis ἐν Δήμοις apud Aristoph. Scholiasten in Acharn. fol. 283. et Hug. Grotium in Excerptis fol. 499. et Plinii l. i. Epist. 20.

Κράτισστος οὗτος ἐγένετ' ἀνθρώπων λέγειν·
Ὁπότε παρέλθοι, ὥσπερ οἱ 'γαθοὶ δρομεῖς,
Ἕνδεκα ποδῶν ᾕρει λέγων τοὺς ῥήτορας.
Ταχὺς λέγειν μὲν, πρὸς δέ γ' αὐτῷ τῷ τάχει
Πειθώ τις ἐπεκάθιζεν ἐπὶ τοῖς χείλεσιν.
Οὕτως ἐκήλει, καὶ μόνος τῶν Ῥητόρων
Τὸ κέντρον ἐγκατέλιπε τοῖς ἀκροωμένοις.

Hic optimus mortalium lingua fuit:
Ut cursor agilis, pedibus emensos decem,
Vincebat omnes cæteros hic rhetoras:
Citus loquendo, sed cito simul impetu
Suada insidebat labiis quædam illius:
Mulcebat homines talis orantis lepos,
Aculeatis corda figens vocibus.

OLYMP. 8. An. 1. Euripidis Vit A. 13.

XII. Cum jam Euripides decimum tertium ætatis annum attingeret, Theagenides erat archon. Olympionica autem erat Parmenides Posidoniates, sive Pæstanus, ut Latina voce utamur, stadio. Argivi, Mycenæis in pugna superiores facti, Mycenas solo æquant, invidia et æmulatione moti; [a] quod in bello Medico, cum Argivi, qui Argos incolebant, quiescerent, Mycenæi ad Thermopylas octoginta selectos propugnatores misissent, qui Lacedæmoniis participes nobilissimi facinoris essent. Ille itaque præreptæ quasi gloriæ dolor, belli semina inter cognatas urbes sparsit, et nunc Argivos ad Mycenas exscindendas inflammavit. Panyasis, Polyarchi filius, Halicarnasseus, poëta floret. Lapis [b] ad Ægospotamos de cœlo cadit quasi biplaustrali pondere; quam rem Anaxagoras prædixerat. Simonides poëta obit nonagenarius, de quo multa præclara forent dicenda; si hic esset locus. Hiero Syracusanus, ex quorundam sententia, hoc anno moritur; alii ad annum sequentem illius mortem statuunt; quare necesse est omnino, frustra sint illi, qui Æschylum in Sicilia sub eo mortuum dicunt: cum Æschylus etiamnum Athenis versaretur, nec nisi duodecennio post fato suo fungeretur. Euripides, ab Anaxagora præclare institutus, magni indies ingenii specimen exhibere videtur, quum esset indolis eximiæ, virtutis amator integerrimus, probitatis spectatissimæ, animique præ cæteris sobrii, casti et prudentis. Et pater quidem ad certamina Olympica illum designabat, ipse autem hanc vitam, ut ignobilem, damnabat, cujus animi specimen post in * Autolyco satyrico dedit, contra athletas graviter declamans; quare philosophiam sibi unicam proposuit, præ cujus studio præceptoris optimi observantissimus semper habebatur. Sed nihil adhuc

a Pausan. Corinth. fol. 58. L. 44.
b Marm. Oxoniens. Ep. 58. l. 72.
* Vid. Autolyc. inter Fragm.

certi de Euripide licet proferre; quare progrediendum est ad decimum quartum illius ætatis annum, quando Lysistratus archon Athenis esset; et Hiero, Syracusarum rex, Catanæ moreretur; ut nonnulli statuunt: Euripidis Vit. A. 14.
quod modo diximus. Regnum illius excepit Thrasybulus frater, quo tamen post annum excidit, tyrannide in democratiam conversa. Et eo Euripidis Vit. A. 15.
anno quidem Lysanias erat archon; quo et tricessma prima Pythias celebrabatur. Hoc certamen vicit Arcesilaus Cyrenæus, quem [a] Pindarus celebrat haud simplici vice. Lysaniæ archonti successit Lysitheus; quando decimum sextum annum agebat Euripides noster. Hoc anno Euripidis Vit. A. 16.
Artabanus Xerxem regem interficit, Artaxerxique, filio ejus juniori, suadet, ut fratem seniorem somno obrutum obtruncaret, velut istius rei auctorem. Septimo tamen post mense, Artabani insidiis a Baccabasso prolatis, Artaxerxes, occiso Artabano et septem ejus filiis, regnum paternum accipit, et in Persas per quadraginta annos regnat. Hic pacem cum Græcis tandem aliquando fecit, per quam omnibus in Asia civitatibus Græcis libertas concessa, suisque vivere legibus permissum. Hic Græcis Μακρόχειρ, hoc est Longimanus, dictus, qui primo regni sui Euripidis Vit. A. 17.
anno Themistoclem, Atheniensem exsulem, honorifice excepit, ut [b] Thucydides testatur. Is erat annus Euripidis ætatis decimus septimus, et septuagesimæ nonæ Olympiadis primus, quando Archidemides erat OLYMP. 79. An. 1.
archon. Et hoc quidem anno Mnesarchus, Euripides pater [c] "roborato "exercitatoque filii sui corpore, Olympiam certaturum inter athletas "pueros deduxit. Ac primo quidem in certamen per ambiguam ætatem "receptus non est. Post Eleusinio et Thesæo certamine pugnavit et "coronatus est;" idque Athenis, ubi ea certamina erant solennia. Nunquam autem illum in majoribus Olympicis certaminibus, quæ Elide erant solennia, contendisse credibile est; certe nunquam in iis vicisse abunde constat, quia nec illius nomen inter Olympionicas, quorum catalogus etiamnum exstat, reperitur. Et hujus sane anni Olympionica erat Xenophon Corinthius, stadio, cursu et quinquertio; quem [d] Pindarus poëta inter alios celebrat. Pherias quoque, Ægineta puer, qui præcedente Olympiade ob teneriores annos rejectus erat, hac Olympiade vicit lucta. Certamen vehiculi mulabus juncti, Ἀπήνη dictum, quod ante decem annos Asandrastus instituisse dicitur, haud bene, hoc anno desiisse nequaquam rectius affirmatur; de qua re adeundus Johannes Meursius, in secundo de archontibus Atheniensibus libro, capite 15. Athenienses Thasios et Æginetas rebellantes subegerunt, et ad Amphipolin coloniam mittunt; de quibus Thucydides libro primo. Empedocles et Parmenides, physici philosophi, florent, item Anaxagoras;

a Pythion. Od. 4. et 5.
b Thucyd. l. 1.
c Agellius Noct. Attic. l. 15. c. 20.
d Pindar. Olymp. Od. 13.

Euripidis Vit. A. 18. qui, archonte Tlepolemo, decimo octavo Euripidis ætatis anno, annum agebat tricesimum octavum. Et tamen circa hæc tempora periclitatus fuisse videtur ob liberam, quam profiteretur, philosophiam; de qua re mox fusius. De Euripide enim pauca nunc dicenda, qui [a] hoc anno primum se ad tragœdias scribendas contulisse dicitur. Is quidem ad corporis curam, quam athletici homines exercere solebant, etiam excolendi animi studium adjunxit; adeo ut nemini fere in artibus indagandis et explorandis concederet. Et artem quidem pingendi a principio exercuisse traditur; fabulæque ab eo pictæ Megaris feruntur exstitisse, ut Thomas Magister aliique tradunt.

Certe, ut in fingendis moribus, ita in personis pingendis eximius semper artifex est habitus. Et ille primus Agamemnoni caput involvendum esse vidit, quando ad aram mœstus staret, filia jamjam immolanda. Quam rem quod Timanthes pictor postea penicillo expresserit, adeo veteribus placuisse dicitur, ut observamus ad [b] Iphigeniam Aulidensem.

Quinetiam rhetoricæ studio delectatus est, nec leviter eodem imbutus, quod a Prodico rhetore, Chiorum legato, hausisse dicitur, quem et Xenophon, Grylli filius, maximopere miratus est. Quod et Euripidis nobilitatis argumentum non leve inter alia habeatur, quum de eo testetur [c] Philostratus, quod discipulos sibi ex juvenibus nobilioribus et patriciis elegerit, profundeque divitibus; unde et πεντηκοντόδραχμος dicebatur. Hic Prodicus orationem, quæ prius soluta erat, primus dicitur pedibus aliquomodo constrinxisse, et communes locos Pythagoræ exemplo tractavisse; librum denique edidisse, sub titulo Ὧραι, in quo [d] finxit, Herculem, virtuti pariter ac voluptati congressum, illas audivisse ex utraque parte de se et suis officiis disserentes, utraque nimirum illum in suas partes trahere nitente; heroa vero tandem a virtute persuasum voluptatem sprevisse; unde et postea Hercules [e] Prodicius vocabatur a Xenophonte et M. Tullio, nimirum illis ad hanc Prodici fabulam alludentibus. Nec multum ab illa Lucianus abludens, insomnium suum scripsisse videtur, in quo similiter ars statuaria et eruditio pro illo inter se certantes introducuntur. Hic denique * Prodicus is est, de quo ob insigne ingenium et acerrimum in dijudicandis litibus et rebus arbitrandis judicium communiter erat jactatum, Προδίκου σοφώτερος. Et Pericles quidem sub hoc ipso magistro tantopere profecit, ut haud constet, an non universo oratorum gregi sit anteferendus; adeo ab ipso Demos-

a Agellius Noct. Attic. l. 16. c. 20.

b V. 1559. Δάκρυα προῆγεν ὀμμάτων πέπλον προθείς.

c Philostrat. de Vit. Sophist. l. 1. in Prodico: Ἀνίχνευε δὲ οὗτος τοὺς εὐπατρίδας τῶν νέων etc.

d Philostratus de Vita Sophistarum l. 1. circa principium, et Scholiast. Aristoph. fol. 81.

e Vid. Lil. Gyrald. in Libello de Hercule.

* Cæl. Rhodig. l. 12. c. 9. Et Erasm. Adag. Chil. 4. Cent. 5. Adag. 50. Prodico Doctior.

thene, a Cicerone et Plutarcho laudibus mactatur: ut ne quid hic repetam eorum, quæ supra ex Aristophane et Eupolide proferebantur. Nec certe Euripides vel Pericle condiscipulo, vel Prodico magistro, indignus evasit; nam et ipse in dicendi arte tantus erat, ut non modo sui temporis orator summus haberetur; sed et oratorum maximorum pater et præceptor; quare nec immerito ab [a] Heinsiorum doctissimo audit, "Omnium oratorum non minus pater, quam optimus poëta." Ex illo enim Demosthenes dicendi amore totus est abreptus et inflammatus; ex illius histrionibus et mimis pronunciandi artem didicit, et Euripidem ipsum animo sibi effingendum duxit, et manu describendum haud semel curavit; ut et Thucydidem, quem etiam octies sua manu descripisse idem Demosthenes traditur a [b] Luciano. Nec enim ulla est dicendi causa, in qua Euripides excellere non videatur, nec ulla argumentorum vis, nec eloquentiæ copia, aut solertia, quam ille non sit assecutus. Quare et alter ille Demosthenes, Marcus Tullius Cicero, hunc poëtam ex manibus videtur nunquam nisi invitus deposuisse; adeo assiduus est in eo volvendo, laudando, lectitando, ut nullum fere præter hunc auctorem magnopere æstimasse videatur. Nam et [c] Tyroni de [illegible]eo scribens, ait: Ψύχος δὲ λεπτῷ χρωτὶ πολεμιώτατον, inquit Euripides; cui tu quantum credas, nescio. Ego singulos ejus versus, singula testimonia puto. Et eo die et tempore, quo hominum ingratissimus, C. Popilius Lænas, ad Ciceronem tollendum festinavit, reperit eum in lectica Euripidis tragœdiam Medeam legentem, uti Ptolemæus [d] Hephæstion prodidit; ita cum præceptore suo eloquentissimo oratorum consummatissimus etiam commori velle videbatur. Quin de hac re luculentissimum profert testimonium Quintilianus, orator et ipse nequaquam contemnendus: [e] "Illud quidem," inquit, "nemo non fateatur necesse "est iis, qui se ad agendum comparaverint, utiliorem longe (Æschylo "et Sophocle) Euripidem fore. Namque is et vi et sermone (quo ipsum "reprehendunt, quibus gravitas et cothurnus et sonus Sophoclis videtur "esse sublimior) magis accedit oratorio generi et sententiis densus et "rebus ipsis et in his, quæ a sapientibus tradita sunt, pæne ipsis par, "et in dicendo ac respondendo, cuilibet eorum, qui fuerunt in foro di"serti, comparandus. In affectibus vero tum omnibus mirus, tum in "iis, qui miseratione constant, facile præcipuus."

XIII. Præterea præceptorem habuit Euripides, ut supra diximus,

a Dan. Heinsio in Animadvers. ad Senecæ Tragœd. p. 491.

b Lucian. πρὸς ἀπαίδευτον καὶ πολλὰ βιβλία ὠνούμενον.

c Epistolarum l. 16. Epist. 8. Vid. in Fragment. ad Scyriæ v. 10.

d Hephæst. l. 5. c. 5. Ὁ δὲ Ῥωμαῖος Κικέρων, Μήδειαν Εὐριπίδου ἀναγινώσκων, ἐν φορείῳ φερόμενος ἀποτμηθείη τὴν κεφαλήν. Vid. Andr. Schotti Nodor. Ciceron. l. 2. c. 15.

e Quintil. l. 10. c. 1.

Anaxagoram in Naturali Philosophia; de qua re liceat pauca hic disserere. Thales philosophus ex septem sapientibus unus erat, Crœso, Cyro et Soloni Atheniensi contemporaneus. Hujus [a] nemo magister perhibetur; discipulus autem erat Anaximander, Praxidami filius; ejus discipulus Anaximenes, Eurystrati filius, illius denique Anaxagoras, Hegesibuli filius, Clazomenius, qui ex Ionia scholam traduxit Athenas. Magni sane hic vir nominis erat, et ὁ Νοῦς dicebatur, quod deum incorporeum, æternum et omnimodis excellentem esse mentem docuit. Is enim, ut [b] Cicero testatur, primus omnium rerum descriptionem et modum, mentis infinitæ vi ac ratione designari et confici voluit. Et universæ rerum naturæ, non fortunam, non necessitatem, sed mentem puram ac sinceram, creationis, ordinationis et conservationis principium agnovit. Ipsa Anaxagoræ verba ita se habere testatur [c] Hermias: *Ἀρχὴ πάντων ὁ Νοῦς, καὶ οὗτος αἴτιος καὶ κύριος τῶν ὅλων, καὶ παρέχει τάξιν τοῖς ἀτάκτοις, καὶ κίνησιν τοῖς ἀκινήτοις, καὶ διάκρισιν τοῖς μεμιγμένοις, καὶ κόσμον τοῖς ἀκόσμοις.* Hujus viri insigne ingenium nequaquam illaudatum veteres relinquebant: præter Diogenem enim Laërtium, qui dedita opera illius vitam conscripsit, et Suidam, multa de eo Plato et Aristoteles, Cicero et Plutarchus in Pericle. Ex multis quidem illis hic pauca saltem nobis sunt libanda, quæ e re nostra fore putamus.

Ita quidem [d] Valerius Maximus de illo: "Nec parum prudenter "Anaxagoras interroganti cuidam, Quisnam esset beatus? Nemo, "inquit, ex his, quos tu felices existimas: sed eum in illo numero "reperies, qui a te ex miseris constare creditur. Non erit ille divitiis "et honoribus abundans; sed aut exigui ruris, aut non ambitiosæ doc"trinæ, fidelis ac pertinax cultor, in secessu, quam in fronte, beatior." "Idem, eodem [e] Valerio teste, audita morte filii: "Nihil, inquit, mihi "inexspectatum, aut novum, nuntias: ego enim illum ex me natum sciebam "esse mortalem." Quod et [f] Cicero narrat his verbis in libro de consola"tione, si modo is liber vere sit Ciceronis: "Anaxagoræ, inter fami"liares suos de natura rerum disserenti, filii mortem nunciatam tradunt; "nihilque aliud ab eo responsum, nisi 'se illum genuisse mortalem.' "Præclara vero vox et vere digna, quæ a tanto viro emitteretur. Non "enim sane video, quid sapientius, aut constantius, dici posset. Ille "itaque sapiens et vere philosophus, quem neque improvisus nuntius "perculit, nec a disputatione abduxit, sed potius vocem expressit "summæ indicem fortitudinus et sapientiæ." Ælianus, eandem histo"riam narrans, [g] duos filios mortuos ait, similemque de Xenophonte,

a Clem. Alexandrin. Stromat. l. 1. fol. 220. Galen. in Προτρεπτικῷ εἰς τὰς τέχνας.

b Cicero de Natura Deorum l. 1.

c Hermias ἐν διασυρμῷ τῶν ἔξω φιλοσόφων.

d Val. Max. l. 7. c. 2. in Extern. §. 9.

e Val. Max. l. 5. c. 10. Extern. §. 3.

f Cicero de Consol.

g Ælian. Var. Hist. l. 3. c. 3. et 8.

"Grylli filio, subjicit narrationem. Porro de eodem idem [a] Valerius "Maximus: 'Quali studio Anaxagoram flagrasse credimus, qui, cum "e diutina peregrinatione patriam repetisset, possessionesque desertas "vidisset: non essem," inquit, "ego salvus, nisi istæ periissent. Vocem "petitæ sapientiæ compotem." Nam si [b] prædiorum potius, quam "ingenii, culturæ vacasset, dominus rei familiaris intra penates man-"sisset, nec tantus Anaxagoras ad eos rediisset." Et is sane ante peregrinationem istam, quum non modo generis gloria et divitiis, verum animi quoque magnitudine, præstaret, totum patrimonium consanguineis suis reliquisse dicitur; cumque idcirco ab eorum nonnullis negligentiæ argueretur [c]: "Quid ergo," inquit, "nonne vos ista satis diligenter curaturi sitis?" Mox abscedens ad speculandam rerum naturam se contulit, scientiæ studio flagrans, reique tum politicæ adeo incuriosus et negligens, ut a quodam his verbis corriperetur: "Nullane tibi patriæ cura est?" Cui ille: "Bona verba," inquit, "Mihi patriæ cura, et quidem summa, "est:" digitum simul in cœlum intendens, ubi vere patriam suam noverat vir sapientissimus: Quanquam idem parsimoniam in aliis laudaverit, qui nempe hanc vitam magnopere æstimarent, aut reipublicæ essent necessarii: dicit enim in [d] libro de regno: "Magno cum negotio "opes congregari, multo autem majori opera conservari ac custodiri." Et Periclem in hac re, ut in plurimis aliis, ab Anaxagora juvari testatur Plutarchus. Hic tamen talis tantusque vir a [e] rabula Cleone impietatis accusatus, quod Solem, quem Athenienses pro deo habebant, Μύδρον πυρόεντα, hoc est, massam ignitam, sive ex ferro, sive ex lapide, dixisset, periculum mortis incurrebat; adeo ut vix tandem a discipulo Pericle egregie defensus, quinque talentis et exsilio mulctaretur; quum alioquin esset capitis damnandus. Videtur autem paulo post exsilii hujus decretum fuisse revocatum; per duodecim enim post annos Athenis versatus Anaxagoras memoratur; egregium Athenis ornamentum, et Euripidi nostro, Pericli ipsi, aliisque literarum amatoribus, lumen pulcherrimum. Tandem tamen aliquando, cum ob belli Peloponnesiaci ingruentem tempestatem Pericles adeo curis publicis distraheretur, ut de sanctissimo et sapientissimo hoc præceptore curam nullam, nec memoriam, habere videretur; is quidem ἀποκαρτερεῖν, hoc est, abstinentia mori, destinavit: Quod ut Pericles forte intellexit, accurrens jussit esse bono animo; sibi enim illum et res ejus præcipue fore curæ; cui [f] Anaxagoras insusurravit: Ὦ Περίκλεις, καὶ οἱ λύχνου χρείαν ἔχοντες,

a Val. Maximus l. 8. c. 7. Extern. §. 6.
b Ita lego pro Præsidiorum, quod male hactenus obtinuit.
c Diogenes Laërt. in Anaxagora.
d Ælian. Var. Hist. l. 4. c. 14.
e Diog. Laërt. in Anaxagora, Dionys. Vossius Idolatr. l. 1. p. 4.
f Plutarch. in Pericle. Cæl. Rhodigin. l. 30. c. 24. fol. 1704.

ἔλαιον ἐπιχέουσι, "Qui lampade opus habent, oleum solent sufficere;" quo responso Pericles expergefactus, et alacrius illius rebus studuit, et fomentum vitæ, adeo literarum reipublicæ utili, magnifice subministravit. Nihil ego hic de illius prædictionibus, quas ex naturæ peritia dicitur certas protulisse; nec enim illius mihi vita jam scribenda proponitur: unicum hoc addam, quod tantus vir [a] "Homeri poëma" dixerit, "de virtute et justitia compositum;" uti et magnus Basilius, [b] omnem Homeri poësin dixit esse laudationem virtutis. Quanquam, ut mihi videtur, nemo unquam accuratius Homerum laudavit, quam Dionysius Halicarnasseus, cui doctiores referre solent elegantem illum libellum de Homeri virtutibus, qui male inscribitur Homeri vita, per anonymum, nec minus male ab aliis Plutarcho tribuitur. Haud bene temporum rationes considerarunt, qui Socratem Euripidis in moralibus magistrum affirmant, ipso nempe discipulo duodecim fere annis juniorem. Videtur potius is ex Euripide multa hausisse; quem et apud Platonem haud raro laudare deprehenditur. Familiaris itaque et amicus erat; verum ætate aliquanto inferior. Sed tempus est, ut ad Euripidem revertamur.

Euripidis Vit. A. 18. XIV. Quum itaque talis tantusque vir ob philosophiam fuerit tantopere periclitatus, illius discipulus, Euripides, hac re territus, illico ad scenam se convertit, [c] duodevicennis existens; ex quo tragœdiis componendis præcipue vacavit. Non is quidem disciplinæ suæ veteris Λειποτάκτης, aut transfuga, sed fidelissimus et constans cultor et custos; omnia enim magni magistri præcepta conservavit et secum in musarum castra intulit; adeo ut posthinc cothurnata audierit philosophia, et ipse emphatice scenicus philosophus sit dictus, ut ex [d] Origene, Clemente Alexandrino, Athenæo, aliisque liquet. Quare et postea Socratis ipsius auxilio aliquando usum esse aiunt, in fabulis suis effingendis, qui et poëtarum solum Euripidem præcipue amavit ob sententiarum et morum gravitatem et pondus; unde comicorum quidam de Troadum, sive Troum, fabula hæc populo proclamans jocatus est.

> [e] Φρύγες ἐστὶ, καινὸν Δρᾶμα τοῦτ' Εὐριπίδου,
> Ὧι καὶ τὰ φρύγαν' ὑποτίθησι Σωκράτης.
>
> Euripidis nova hæc Phryges fit fabula,
> Cui, frigida ne sit, Socrates cremium dedit.

Et apud Calliam in comœdia, Πεδῆται dicta, his verbis Euripidem quidam alloquitur: Ἤδη σὺ σεμνῇ, καὶ φρονεῖς οὕτω μέγα; Cui hæc respondere

a Diog. Laërt. in Anaxagora.

b. Homil. quæ incipit: Πρὸς τοὺς νέους etc. Πᾶσα ἡ Ποίησις τῷ Ὁμήρῳ Ἀρετῆς ἐστιν ἔπαινος

c Agell. Noct. Attic. l. 15. c. 20. Cæl. Rhodig. l. 24. c. 10.

d Vid. quæ nos ad Phœniss. v. 556. ad Troad. v. 687.

e Diog. Laërt. in Socrate.

Euripides fingitur: Ἔξεστι γάρ μοι· Σωκράτης γὰρ αἴτιος. Et sane de Socratis erga Euripidem observantia inter alios ita [a] Ælianus: "Socrates vero raro in theatra veniebat; nisi siquando Euripides, tragicus "poëta, cum novis tragœdis certaret: tum enim accedere solebat. Et "quando Euripides in Piræeo contenderet, eo descendebat: amabat "enim hominem, nimirum propter ejus sapientiam et virtutem, quæ in "illius versibus enituit." Hæc Ælianus. Et sane id sibi præcipue Euripides in omnibus suis fabulis proposuisse videtur; ut auditoribus suis quam maxime prodesset, et per jucundas carminum et fabularum ambages animis eorum virtutis amorem et hujus vitæ contemtum instillaret; ut omnia denique pietatis, constantiæ, prudentiæ et patientiæ, præcepta veterum heroum exemplis cohonestaret; densisque optimarum sententiarum repetitionibus suis Atheniensibus inculcaret. Præcipue vero nobiliorem philosophiam ubique spirare deprehenditur, Dei providentiam gravibus rationibus confirmat, animæque immortalitatem adstruit; quod et olim nobis [b] Heraclides Ponticus observavit: Διὸ δὲ τοῖς Κλαζομενίοις δόγμασιν ἑπόμενος Εὐριπίδης φησίν· χωρεῖ δ' ὀπίσω, τὰ μὲν ἐκ Γαίας φύντ', εἰς Γαῖαν· τὰ δ' ἀπ' αἰθερίου Βλαστόντα γονῆς, πάλιν εἰς Αἰθέρα. Quod autem anima non in ætherem diffundatur, instar fumi, sed perduret, et mente vigeat, aperte nec semel testatur: [c] Ὁ νοῦς Τῶν κατθανόντων ζῇ μὲν οὔ, γνώμην δ' ἔχει Ἀθάνατον εἰς ἀθάνατον αἰθέρ' ἐμπεσών. Denique pœnas infernales et retributionem agnoscit: [d] Καὶ γὰρ τίσις τῶνδ' ἐστὶ τοῖσι νερτέροις. Quomodo et ejus familiaris amicus, Socrates, in Gorgia: Ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Καλλίκλεις, ὑπὸ τούτων τῶν λόγων πέπεισμαι, καὶ σκοπῶ, ὅπως ἀποφανοῦμαι τῷ Κριτῇ, ὡς ὑγιεστάτην ἔχων τὴν ψυχήν. Quid singulis immoremur? Quicquid magnanimus ille præceptor honorifice de Deo unquam locutus est, aut sapienter de natura, id civibus suis frequenter propinavit; nec subtimide et clanculum id fecit, sed aperte populo exhibuit salutaria moralis sapientiæ dogmata, Poëtico tamen dulcore emollita, quo et sibi satius consuleret et auditorum commodo prospiceret. Unde Cicero, perpetuus hujus auctoris amicus, cultor et comes: "[e] Itaque apud Euripidem a Theseo dicta laudantur:

> Nam qui hæc audita a docto meminissem viro,
> Futuras mecum commentabar miserias,
> Aut mortem acerbam, aut exsilii mœstam fugam;

a Ælian. Var. Hist. l. 2. c. 13. Ὁ δὲ Σωκράτης σπάνιον μὲν ἐπεφοίτα τοῖς θεάτροις· εἴποτε δὲ Εὐριπίδης, ὁ τῆς Τραγῳδίας ποιητὴς, ἠγωνίζετο καινοῖς Τραγῳδοῖς, τότε γε ἀφικνεῖτο. Καὶ Πειραιοῖ δὲ ἀγωνιζομένου τοῦ Εὐριπίδου, καὶ ἐκεῖ κατῄει· ἔχαιρε γὰρ τῷ ἀνδρὶ, δηλονότι διά τε τὴν σοφίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐν τοῖς μέτρεις ἀρετήν.

b Heraclid. Pontic. in Allegoriis Homericis p. 440. Hic locus exstat in Fragmentis ad Chrysippi v. 6.

c Helen. v. 1023. Vid. quæ nos ad Heraclid. v. 529.

d Helen. v. 1022.

e Cicero Tusc. Quæst. l. 3. § 14. Vid. Græc. in Theseo inter Fragmenta v. 26. hujus edit. sub finem et Joach. Camerar. Comment. in Sophocl. p. 7.

Aut semper aliquam molem meditabar mali :
Ut si qua invecta diritas casu foret,
Ne me imparatum cura laceraret recens.

" Quod autem Theseus a docto se audisse dicit, id de seipso loquitur " Euripides. Fuerat enim auditor Anaxagoræ, quem ferunt, nuntiata " morte filii, dixisse : Sciebam, me genuisse mortalem. Quæ vox de- " clarat, iis esse hæc acerba, quibus non fuerint cogitata : ergo id qui- " dem non dubium, quin omnia, quæ mala putantur, sint improvisa " graviora." Hæc Cicero.

XV. Et in hanc sententiam Melanippen Sapientem fabulam ita formavit, ut exinde gratos suos animi sensus erga præceptorem Anaxagoram descripsisse agnosceretur. De qua re luculenter diximus in [a] argumento ad Melanippen Sapientem ex Dionysio Halicarnasseo. Nec id certe pio poëtæ vitio vertendum, quod mulierem in scenam philosophantem induxerit, his verbis : Οὐκ ἐμὸς ὁ Μῦθος, ἀλλ' ἐμῆς μητρὸς πάρα, Ὡς οὐρανός τε, γαῖά τ' ἦν μορφὴ μία, etc. Nequaquam, inquam, hoc Euripidi vitio vertendum ; nam, ut idem [b] Dionysius testatur, τοιαύτης μητρός ἐστιν, ἵνα μὴ ἀπίθανος ᾖ ἡ Φιλοσοφία. Et alias : ἡ δὲ Μελανίππη ἐπαιδεύθη ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος. Quare non erat, ut omnium mortalium sagacissimus, Aristoteles, diceret : ταύτης τῆς Μελανίππης ῥῆσιν ἀπρεπῆ καὶ μὴ ἁρμόττουσαν, δηλονότι ἀγραμμάτῳ γυναικί. Si enim Virgilio, poëtarum prudentissimo, sit visum, [c] patriæ suæ causa anachronismum ultro commisisse, et Didonem suo Æneæ æqualem contra temporum rationes fecisse ; ut eo nempe εὐλογώτερον Romanorum Carthaginiensiumque mutuas et perpetuas inimicitias exprimeret ; quidni et Euripidi liceat, ultro* de scenæ regulis remittere, vel præceptoris causa, ut in hoc loco, vel etiam patriæ, ut sæpe alias ; præsertim cum præparatoriis argumentis rei alicujus probabilitatem sufficienter satis adstruxerit ? Nec licet rarum sit, omnino impossibile dic ipotest ; imo ne quidem improbabile, (pace tanti philosophi dicam) ut aliquando mulier aliqua reperiatur, non dico, cuivis viro par, sed, si velis, etiam superior, saltem in aliquibus rebus ; uti satis iis constat, qui historias multarum gentium et multorum temporum accurate notaverint. Quare nec ipse Socrates dubitavit serio affirmare, [d] Quod multæ mulieres in multis rebus multis viris fuerint excellentiores. Quia vero rarius forte in hoc sexu summa excellentia depre-

a Vide Xantr. inter Fragm.

b Vid. in Argumento Fabulæ Melanippæ inter Fragmenta.

c Vid. Jacobi Nicolai Loensis Epiphyllid. l. 9. c. 22. Luciani Dialog. ubi Dido Virgilium coram Æaco citat ; si bene memini.

* Vid. Mons. Hedelini Art. Scen. p. 24. ubi patriæ gratia Euripidem ait ultro dramaticas regulas aliquando relaxasse.

d Platonis Polit. l. 5. Vid. quæ nos ad Medeæ v. 1080. ubi ipsa Græca verba.

henditur, ideo sane poëta hic noster, qui nihil ignorat, ut qui probe conscius esset *τοῦ πρέποντος*, nec legum poëticarum inexpertus, viam semper sibi struit ac præmunit, *καὶ πάντα προπαρασκευάζει*, ut sæpissime in [a] notis nostris ad hunc auctorem observavimus. Rectius itaque Dioni Chrysostomo placet et laudatur *ἥ τε τοῦ Εὐριπίδου σύνεσις*, ut ipse inquit, *καὶ περὶ πάντα ἐπιμέλεια, ὥστε μήτε ἀπίθανόν τι καὶ παρημελημένον ἐᾶσαι.*

XVI. De illius erga præceptorem gratitudine hæc dicta sunto: quod autem præcipue *Φιλόπατρις* fuerit, et Athenarum suarum egregius laudator, ex innumeris id locis etiamnum potest deprehendi et probari. Non hic dico, quot perpetuis fabulis Atheniensis populi laudes celebraverit, quarum singulæ, ut supplices et Heraclidæ, continent *ἐγκώμιον Ἀθηναίων*. Non assero, hoc sibi argumentum fere in omnibus cæteris poëtam proposuisse, præsertim in iis, quibus reges Atheniensium nomina dederunt, ut Ægeus, Erechtheus, Theseus, quarum etiamnum aliquot supersunt fragmenta. Hoc finis Orestæ, hoc Herculis furentis conclusio, hoc Medeæ actus tertius ubi Ægeus introducitur, hoc multa pars Hippolyti, hoc denique loci alii innumeri satagunt, ut pios poëtæ affectus erga patriam ostendant. Quare neque Salamina indictam reliquit, Meleager v. 21, *Σαλαμῖνα κοσμῶν, πατρίδα τὴν εὐδαίμονα*, et Œneus fabula in honorem suæ tribus Œneidos ab illo scripta; et Euripides sane nunquam non arripit occasionem, qua opportunius Athenas suas toti Græciæ, ac proinde toti terrarum orbi, laudatas reddat. *Τίς γὰρ εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον τοιοῦτον οἷον Εὐριπίδης*; inquit [b] Plutarchus, et statim illos versus citat, quos in [c] Erechtheo fabula jam vides. Ita in Hecuba fabula chorus captivarum Troadum, dum varia Græciæ loca recenset, ubi se servituras augurantur, Athenas præcipue celebrant: [d] *Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει, Τᾶς καλλιδίφρου Ἀθηναίας*, etc. Ita in fabula, Troades dicta, Troadum captivarum chorum facit optantem, ut is illis locus ante alios sortito contingat: [e] *Τὰν κλεινὰν εἴθ' ἔλθοιμεν Θησέως εὐδαίμονα χώραν.* Mox in eadem fabula, quum Hecuba forte optasset sibi ad Thessalica Tempe migrandum præ cæteris Græciæ partibus, quem locum dicit se audivisse felicitate et copia omnimoda affluere: [f] *Τὰν Πηνειοῦ σεμνὰν χώραν, Κρηπῖδ' Ὀλύμπου καλλίσταν, Ὄλβῳ βρίθειν φάμαν Ἤκουσ', εὐθαλεῖ τ' εὐκαρπίᾳ*: sed nec hunc tamen optat sibi contingere misera regina, nisi post Athenas: [g] *Τὰ δὲ δεύτερά μοι μετὰ τὰν ἱερὰν Θησέως ζαθέαν χώραν.* Nimius essem, si plures instantias proferrem; quare [h] alios locos ad marginem notare sufficiat, quos si quis cum anno

a Troad. v. 681. Electr. v. 50. et v. 259.
b Περὶ φυγῆς.
c Fragm. v. 70. etc.
d Hecub. v. 464.
e Troad. v. 210.
f Troad. v. 216.
g Troad. v. 220.
h Orest. v. 1666. Troad. v. 980. Heraclid. v. 183. Ion. v. 192, 272, 281, 683. Herc. Fur. v. 477, 1409, etc.

tationibus nostris perpenderit, mirabitur poëtæ lepidum ingenium; quod tantam pietatem tanta cum arte exhibuerit conjunctam. Quis autem æquus rerum æstimator vitio hoc Euripidi unquam vertat, quod tam promtus et vigil sit in patriæ laudes, istius inquam patriæ, quam vel hostes, vel Barbari, et peregrini, tantopere demirati sunt? In illa urbe deorum majestas et religionis honos summa cum reverentia conservabantur; illa erat commune supplicum asylum, literarum et artium sacrarium; in illius foro publico misericordiæ ara erigebatur, a qua nemo erat arcendus. Et ne quid hic de Athenarum imperii magnitudine dicam, ne quid de doctrina omnigena, quæ ibi semper floruit, de legislatoribus, de poëtis, de philosophis, historicis, ducibusque immortali laude dignis,[a] quos peperit, eximium quid et haud vulgare est illud, quod Harpocration in voce Ἄβαρις de populo Atheniensi narrat: *Λοιμοῦ δέ, φασι, κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην γεγονότος, ἀνεῖλεν ὁ Ἀπόλλων μαντευομένοις Ἕλλησι καὶ Βαρβάροις, τὸν τῶν Ἀθηναίων Δῆμον ὑπὲρ πάντων εὐχὰς ποιήσασθαι· πρεσβευομένων δὲ πολλῶν ἐθνῶν πρὸς αὐτοὺς καὶ Ἄβαριν ἐξ Ὑπερβορέων πρεσβευτὴν ἀφικέσθαι λέγουσιν.* Quam rem Aristophanis [b] Scholiastes plus semel confirmat, ut et Suidas in vocibus Εἰρεσιώνη et Προηρόσίαι. Ab eodem denique deo Athenarum urbs ob æquitatem et misericordiam communis ara Græciæ vocabatur, Æliano teste, [c] *ὅτι, ἡνίκα ἠβούλοντο Λακεδαιμόνιοι τὴν Ἀθηναίων ἀφανίσαι πόλιν, ἠρώτησαν τὸν θεόν, καὶ ἀπεκρίνατο· Τὴν κοινὴν Ἑστίαν τῆς Ἑλλάδος μὴ κινεῖν.* Sed de Athenarum magnitudine et imperio posthac dicemus.

XVII. Nec tamen adeo Euripidem transversum egit patriæ urbis amor, ut erga hostes ipsos non æquus idem appareret; quod et alicubi [d] notavimus his verbis: sicut Athenas, urbem patriam, suo more primo loco ponat poëta piissimus, ita Spartam, licet Athenis, tunc temporis infensam, secundo loco memorat æquus homo, qui et hostem sua laude nequaquam privandum præcipit. Et id quidem facit ad Heraclidas [e]—— *καὶ γὰρ ἐχθρὸς ὢν Ἀκούσεται μὲν ἐσθλά, χρηστὸς ὢν ἀνήρ.* Et Lacedæmonios ob poëticæ et musicæ studium laudat, ut nos observamus ad Alcestidis versum 453. et alias. Sed quoniam nonnulli, contra quæ locutus sum, Euripidem in hac parte reprehendunt; et illum odio, gratia, amore, lucri studio, quædam maligne scripsisse contendunt, videamus, an illi recte hanc dicam in poëtam tam nobilem impingant. De illo itaque dicitur, "quod [f] Athenienses suos immodice laudibus in cœlum usque evehat, et "Lacedæmonios rabide insectetur; dum illos in Andromacha *δόλια μηχα-*

a Vid. ad Hercul. Fur. v. 1409.
b Ad. Plutum fol. 50. et ad Equites fol. 230. Vid. Joh. Meurs. Attic. Lect. l. 6. c. 3.
c Ælian. Var. Histor. l. 4. c. 6.
d Ad. Hercul. Fur. v. 477.
e Heraclid. v. 1001.
f Nicol. Loens. Epiphyll. l. 6. c. 22.

"νήματα (lego [a] βουλευτήρια) appellat, aliisque contumeliosissimis verbis "proscindit, Menelaum ubique versipellem et maligno ingenio introdu- "cens. Quin idem Corinthiis ob accepta quinque talenta gratificatus "est, dum infandum scelus ab ipsis perpetratum in innocentem matrem, "Medeam, rejicit, quam et aliis horrendis flagitiis falso denigrat." Hæc est accusationis summa; quam contra Euripidem adornavit Jacobus Nicolaus Loensis. Ad hæc reponimus hoc modo: Euripides neque suos Athenienses immodice, neque immerito, neque importune, ut supra ostendimus, neque semper, laudat; aliquando etiam perstringit, ut notamus ad Hippolyti v. 282. Τὰ χρήστ' ἐπιστάμεσθα, καὶ γινώσκομεν, Οὐκ ἐκπονοῦμεν δ'. Quin aperte monarchiæ favet, Andromach. v. 464. per totum chorum; imo Lacedæmoniorum oligarchiam, sive aristocratiam, suorum Atheniensium democratiæ præfert; ubi Dioscuros in Helena introducit ita loquentes: [b] Τοὺς εὐγενεῖς γὰρ οὐ στυγοῦσι Δαίμονες· Τῶν δ' ἀναριθμήτων μᾶλλόν εἰσιν οἱ πόνοι. Alii quidem confidentius de Euripide dicunt, quod Socratis cædem Atheniensi populo publice [c] de scena objecerit, ne eorum edicto territus, quo illius rei memoriam refricare nefas haberetur. At hic tam ardens atque animosus virtutis præco (inquit [d] Daniel Heinsius) non dubitavit ingratam suam civitatem coram orbe cædis illius postulare. Quanquam dubitatum sit a [e] nonnullis, an Socrati fuerit Euripides superstes; nec immerito, cum contrarium sit verissimum; et Palamedes fabula multis annis ante Euripidis mortem doceretur, et Socrates sexto post Euripidem anno fato suo sit functus, ut ex archontum tabulis et Olympiadum descriptione mox probaturi sumus. Quod de Lacedæmoniorum dolis et avaritia ab Euripide sit dictum, id ab aliis haud paucis isti genti objectum probavimus ad Andromachæ v. 446. et v. 451. Ad Menelaum quod attinet, præter quod ipsi Homero non usque adeo bene semper audiat; imbellis enim quodammodo, mollis et uxorius habebatur; illum sane nemo non summo cum jure reprehendat, quod Orestem, fratris sui filium, in extremis laborantem despexerit, illiusque hæreditati avidius inhiaverit, quodque Hermionæ filiæ zelotypiæ usque adeo indulserit, ut illius causa etiam bellum cum Hectoris conjuge et Molosso puero sibi gerendum duxerit, quodque mala fide mulierculam a sanctuarii tutela deceptam abstraxerit: sed et hæc et plura alia dicta sunt ex argumenti, quod poëta tractandum susceperat, necessitate; alias enim, quando per argumentum licuerit, meliorem Menelai characterem fingit, præcipue in Helena. Nec tamen minus aut Menelao, aut ipsi Agamemnoni, parcit Sophocles, quos ambos in Philoctete perpetuis

a Vid. Andromach. v. 446.
b Helen. v. 1698.
c Diog. Laërt. in Socrate, etc.
d Daniel Heinsius in Dedicat. ad Senecæ Tragœd. Lilius Gyrald. Poët. Hist. Dialog. 7. fol. 265.
e Vide quæ nos ad Palamedem in Frag-

dicteriis mactat, et in Ajace flagellifero nimis alte spirantes et Teucri conviciis merito proscissos inducit; quin Homerus ipse Agamemnonem ebriosum, tyrannicum, subtimidum agnoscit; cui et alii Palamedis cædem objiciunt. De Corinthiis, quod quinque talenta Euripidi dederint, eo fine, ut Medeæ filiorum cædis odium ab ipsis in matrem derivaret, id quidem gratis a criticis est dictum, qui multa impotenter, multa incogitanter, multa inexplorate proferre solent; et hæc quidem sola Parmenisci fide pendent, a quo tamen et ipse Plutarchus in Alexandro rem illam mutuam accepit. Ipse quidem [a] Apollodorus et [b] Ælianus, ut id concedamus, dicunt, Medeæ filios a Corinthiis esse cæsos, quod et [c] Didymus ex Creophylo agnoscit. Et Ælianus insuper addit, aliter ab Euripide ad Corinthiorum rogatum fabulam ordinatam; ille tamen nihil de mercede memorat. Qui autem hos pueros non a matre, sed a Corinthiis, cæsos dicunt, ex quodam incerto rumore fatentur id se accepisse: ita enim [d] Apollodorus: *Λέγεται δὲ, ὅτι φεύγουσα τοὺς παῖδας νηπίους ἔτι ὄντας κατέλιπεν, ἱκέτας καθίσασα ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς Ἥρας τῆς Ἀκραίας· Κορίνθιοι δὲ αὐτοὺς ἀναστήσαντες κατετραυμάτισαν.* Et [e] Ælianus: *Λέγει τις λόγος, τὴν φήμην τὴν κατὰ τῆς Μηδείας ψευδῆ εἶναι· μὴ γὰρ αὐτὴν ἀποκτεῖναι τὰ τέκνα, ἀλλὰ Κορινθίους.* Nec magis audacter Euripidis [f] scholiastes de illius corruptione: *Πολυάϊκός τις λόγος φέρεται τῶν φιλοσόφων, ὃν καὶ Παρμενίσκος ἐκτίθησιν, ὡς ἄρα πέντε τάλαντα λαβὼν παρὰ Κορινθίων Εὐριπίδης, μεταγάγοι τὴν σφαγὴν τῶν παίδων ἐπὶ τὴν Μήδειαν· ἀποσφαγῆναι γὰρ τοὺς παῖδας Μηδείας ὑπὸ Κορινθίων.* Quod vero hæc cædes ab ipsa Medea sit facta, ab aliis ante Euripidem dicebatur; nam Carcinus ipse, cujus filius, Xenocles, æqualis erat Euripidi, testante [g] Aristotele, Medeam ob filiorum cædem accusatam et causam suam orantem introducit. Et [h] Apollodorus audacior in hac re: *Τούς τε παῖδας, οὓς εἶχεν ἐξ Ἰάσονος, Μέρμερον καὶ Φέρητα, ἀπέκτεινε.* Neque omnino mirandum, si ea mulier, ira jam ex læso amore inflammata, proprios filios in Jasonis mariti odium jugulaverit, quæ antea sui amoris et mariti gratia patrem suum aureo vellere et fratrem Absyrtum vita spoliaverit, quem in frusta illam secuisse constat; ut iis colligendis patris insecutio tardaretur. Præterea Creontis Glaucæque, per veneficia exstinctorum, interitus, et Peliæ, regis Thessaliæ, illius dolis occisi, persuadent, haud adeo innocentem hanc fœminam fuisse, nec ab Euripide tot horrendis flagitiis falso denigratam; ut hi objectores pueriliter querun-

mentis v. 30. et Sam. Petitum Miscell. l. 1. c. 13. ubi dubium proponitur.

a Apollodor. Biblioth. l. 1. c. 9. § 28.

b Ælian. Var. Hist. l. 5. c. 21.

c Vid. Scholiast. Euripid. ad Medeæ v. 273.

d Apollodor. ibid.

e Ælian. ibid.

f Scholiast. Euripid. ad Medeæ v. 9.

g Aristoteles Rhetoric. l. 2. c. 23.

h Apollodor. loco supra citato.

tur. Unde Lycophron Medeam vocat, Τὴν γνωτοφόντιν καὶ τέκνων ἀλάστορα. Quin, ut demus, exploratum esse, hos pueros ab ipsa matre non fuisse occisos, sed a Corinthiis; id tamen semper poëtis licuit, ut pro suo arbitrio fabularum œconomiam inverterent, præcipue cum Euripidi Medea sit mille ferme annis antiquior, et jam inde per tot secula fama invaluerat, ab ipsis Corinthiis proseminata, hos pueros a matre sua, non a se, occisos, quo tempore Creontem veneficiis sustulerit. Nec tamen video, cur hoc Corinthiis grave videretur, hujus cædis odium subire; quum non sine aliquo jure potuissent etiam innocentes liberos opprimere illius matris, quæ regis sui domum stirpitus exciderit. Talis sane Medea ab omnibus ob crudelitatem et veneficiorum peritiam est habita, ut nihil adeo horrendum, aut infame, sit, quod de illa facile credi non possit. Quare de hac re recte Juvenalis, [a] credamus, quicquid de Colchide torva dicitur, aut Progne.

XVIII. Sed quia hæc fabula, quæ Medeæ nunc nomine vocatur, a plurimis magnis viris alius cujusvis, quam Euripidis nostri, opus esse putatur, nos etiam hanc controversiam breviter et dilucide tractabimus; ut ne quis amplius aliorum auctoritate deceptus in hac re erroribus offundatur. Et [b] Diogenes Laërtius in Menedemo huic errori originem dedisse visus est, qui sic ait: Ὥστε παίουσιν οἱ λέγοντες, μηδὲν αὐτὸν ἀνεγνωκέναι, πλὴν τῆς Μηδείας τῆς Εὐριπίδου, ἣν ἐν τοῖς Νεόφρονος εἶναι τοῦ Σικυωνίου φασί. Suidas quoque Euripidi secundo tribuere Medeam est visus; utrum vero de hac loquatur, haudquaquam constat. Et tamen Samuel Petitus, aliique haud pauci, nec nullius in literis notæ, juniori Euripidi, qui erat nostri ex fratre nepos, hanc fabulam audacter assignat; alii æque audacter Neophroni. Quod quidem ad Neophronem spectat, agnosco, illum fabulam sub Medeæ nomine docuisse. Sed quæ longe ab hac, quam præ manibus habemus, diversa fuerit; ut ex iis quindecim versibus, quos ex Neophronis Medea laudat Stobæus,[c] et ex aliis quinque, quos Euripidis Scholiastes profert ad Medeæ finem, videre licet. Et sane Aristoteles ipse hanc Medeæ fabulam Euripidis nostri agnoscit. Ita enim ille de hoc loco, qui exstat Medeæ v. 1074. Καὶ μανθάνω μὲν, οἷα τολμήσω κακὰ, libro de Poëtica capite xiv. Ἔστι μὲν γὰρ οὕτω γίνεσθαι τὴν πρᾶξιν, ὥσπερ οἱ παλαιοὶ ἐποίουν, εἰδότας καὶ γινώσκοντας· καθάπερ καὶ Εὐριπίδης ἐποίησεν ἀποκτείνουσαν τοὺς παῖδας τὴν Μήδειαν. Hanc idem fabulam designat ibidem capite xv. ubi reprehendit eandem, quod male ἀπὸ μηχανῆς clauditur; quia Medea alato curru avecta fingitur. Quod si quis contendat, juniorem hic Euripidem

a Satyr. 7.
b Diog. Laërt. l. 2. in Menedemo. Jacob. Nicol. Loensis Epiphyll. l. 4. c. 17.
c Stobæ. Florileg. fol. 107. capite de Ira. Vid. Med. v. 1017.

designari, is cognoscat, non alium, quam seniorem et nostrum, esse auctorem hujus fabulæ; nam ipse Aristophanes [a] in Ranis, quando Æschylum et Euripidem hunc nostrum suos prologos in lance facit ponderantes, Euripidi tribuit primum hujus Medeæ versum: Εἴθ' ὤφελ' Ἀργοῦς μὴ διαπτᾶσθαι σκάφος: ad quem locum Scholiastes: Ἀρχὴ τοῦ Μηδείας δράματος Εὐριπίδου. Quod miror omnes doctos illos homines penitus fugisse, qui hanc fabulam Euripidis nostri genuinam esse pernegent, et vel Neophroni, vel juniori alicui Euripidi, tribuendam censeant; cum Aristophanes, Euripidis æqualis, hac in re omnino decipi non potuerit, qui et Euripidi superstes esset, illiusque omnes tragœdias haberet; juniorem autem Euripidem ætate ipse longe superaret, et diu quidem suo fato foret functus, antequam Neophron esset natus; qui non [b] nisi Alexandri M. temporibus floruit, et ab eodem una cum Callisthene philosopho affectus supplicio dicitur.

XIX. Verum enimvero contra Euripidem nonnulli ex veteribus objiciunt, quod erga mulieres esset iniquus; adeo ut Μισογύνης diceretur; quod viro bono et philosopho valde indignum judico; cum et is sexus sit humani generis pars altera, deique ipsius, summe prudentis opificis, judicio huic vitæ necessaria. Sed si paulo accuratius rem consideremus, videbimus, hoc ei convicium adhæsisse, ex futili criticorum conjectura primitus ortum; cum enim illud ei cognominis ab antiquis datum invenerint, veram autem nescirent istius rei causam, falsam illico suo more affigere non sunt veriti; et hinc illæ de ejus infausto plus semel conjugio tragœdiæ, hinc de histrione Cephisophonte, illius servo et adultero, et ejusmodi non pauca, nec ab antiquis, nec ab idoneis auctoribus, nec ab ipsa satis ratione confirmata; nisi forte quis Aristophanis [c] comici conviciis fidem habendam judicet; aut potius illius Scholiastis, qui hæc ex eo piscati sunt, nec asserunt tamen aliud, quam quod ita comœdiæ fingerent, ὃν καὶ συνεῖναι τῇ γυναικὶ αὐτοῦ κωμῳδοῦσιν. Quare hac ignominia motus Euripides in Macedoniam se contulisse dicitur, et perpetuo in omne genus mulieres odio exarsisse, suarum nimirum uxorum adulterarum gratia. Sed pace grammaticastrorum liceat dicere, quod et probaturus sum, aliud huic nomini originem et causam dari. Euripides enim, non modo, quia tot scelestas mulieres, tot veneficas, tot adulteras, et viricidas et incestas in scenam induxerit, verum etiam quod tot aculeatis omnem illum sexum confoderit sententiis, apud veteres Μισογύνης audiebat; nimirum dictionis erat, non hominis, character: quo nomine illum de vita periclitatum apud mulieres in Thesmophoria-

a Aristoph. fol. 183.

b Lil. Gyrald. Poët. Hist. Dialog. 7. l. 846.

c Scholiast. Aristoph. fol. 167. et fol. 184.

zusis suis lepide fingit Aristophanes. Et plures certe, si non omnes, illius tragœdiæ, in quibus tantopere mulieres perstringit, actæ erant, antequam ad iter in Macedoniam animum applicaret; ut cuivis patere potest; et mox patebit. Et quanquam idem, cum res ferret, haud minus honorificis fœminas testimoniis ornaverit, plurimas heroinas ob virtutem eximias fabulis suis populo exhibendo, ut ostendimus plus semel in annotationibus[a] nostris: mansit tamen affixum poëtæ vocabulum, quia plus mordent paucæ offensiunculæ, quam multa beneficia. De hac re tamen audiendus potius videtur Sophocles, Euripidis contemporaneus et amicus, qui [b] nescio cui, Euripidem vocanti mulierum osorem, dixit, "In tragœdiis ita videri, non utique in cubili." Fertur et idem Sophocles nonnihil de hac quæstione haud minus in fœminas aculeatum strinxisse; interrogatus enim, quandoquidem Euripidis personæ mulieres malæ essent, cur ipsius e contra forent bonæ: *Αὐτὸς μὲν ἔφη ποιεῖν, οἵας δεῖ, Εὐριπίδης δὲ, οἷαί εἰσιν.* Certe, ut ab omnibus bonæ notæ auctoribus agnoscitur, fœdos puerorum amores illi odio fuisse; nisi siquando formosos juvenes, si quid etiam virtute præstarent, deoscularetur; ita *φιλογύνης* a nonnullis vocatur. Id diserte Athenæus; [c] *Φιλομείραξ δὲ ἦν ὁ Σοφοκλῆς, ὡς Εὐριπίδης φιλογύνης.* Quare et secundis nuptiis utebatur; ut testantur plurimi. Ad alienas autem uxores quod attinet, nemo unquam castior; unde et Dionysius [d] By antinus illum vocat, *τὸν σκοτίης Κύπριδος ἀλλότριον.*

Verum enimvero Euripides et asper moribus et *μισογέλως* habebatur, ut illius præceptor, Anaxagoras, qui et ipse *ἀγέλαστος* dictus erat; ita enim [e] Alexander Ætolus apud Gellium:

> *Ὁ δὲ Ἀναξαγόρου τρόφιμος ἀρχαίου*
> *Στρυφνὸς μὲν ἔμοιγ᾽ ἔοικε προσειπεῖν,*
> *Καὶ μισογέλως, καὶ τωθάζειν οὐδὲ παρ᾽ οἶνον*
> *Μεμαθηκώς· ἀλλ᾽ ὅ, τι καὶ γράψαι, τοῦτ᾽ ἂν*
> *Μέλιτος καὶ Σειρήνων ἐτετεύχει.*
>
> Sed Anaxagoræ discipulus veteris
> Congressu mihi visus erat subacerbus;
> Sed nec amans risus, nec doctus pocula salsis
> Exhilarare jocis: sed quicquid scripserit idem,
> Melle et Sirenum dulcedine suavis illud.

Et Aristophanes, quod notat Thomas Magister, difficiliorem paulo illum in congressibus testatur; quinetiam ipse Euripides in * Epistola sua ad Cephisophontem data, dum de lautioribus Archelai conviviis queritur, videtur haud nimis hilarioribus compotationibus deditus. Quod itaque

a Ad Troad. v. 657. et Melanipp. v. 54. Protesilaum v. 5 etc.

b Vid. quæ Nos ad Melanipp. v. 54. ubi ipsa Græca verba.

c Athenæ. l. 13. c. 8 fol. 603.

d Vid. infra ad hujus Vitæ § XXXI.

e Alexand. Ætol. apud Agellium l. 15. c. 20.

* Vide sub finem hujus Editionis Epist. 5.

temporis spatio et philosophiæ studio redderetur tandem in moribus et vitæ actionibus aliquanto severior, nequaquam dubitandum; quod autem hilaritatis omnimodæ hostis esset apertus, non facile concedit is, qui liberos hujus auctoris spiritus et jucundiores hilarescentis Musæ volatus, hinc inde per totum opus lusitantes, perspexerit. Agrestes autem mores ῥητῶς abominatur, ubi Amoris laudes canens hæc de eo habet:[a]—Τοῖσδ' ἀτελέστοις Τῶν τοῦδε πόνων μήτε συνείην. Χωρὶς δ' ἀγρίων ναίοιμι τρόπων. "Fera vita meos nihil ad mores."

XX. Et jam hinc inopinato ducimur ad illam quæstionem, uter sit excellentior poëta, Sophocles, an Euripides. Quod cum nemini adhuc doctorum hominum ea fuerit audacia, ut aperte pro hoc, vel illo, velut ex cathedra pronuntiarint, neque nostrum esse, puto, "tantas componere lites." Verum enimvero, ut eorum saltem hominum temerariæ inscitiæ terminos ponam, qui Euripidi ideo suos honores, suum locum denegant, quod, cum Sophocles, aut Æschylus, apud antiquos poëtas memorentur, Euripides forte silentio prætereatur, quasi ille nullius esset pretii habendus, paucis hic agendum. Et in hanc rem nequaquam [b] Franciscus Floridus Sabinus est nobis despiciendus, qui contra Beroaldum, Euripidis obtrectatorem, inter alia hæc habet: "Cumque Virgilius Sophoclem nominarit (hoc nempe versu: 'sola "Sophocleo tua carmina digna cothurno;') non ideo factum reor, quod "eum Euripidi anteponere voluerit; sed quia id nomen heroico metro "melius conveniret. Cui et simile est Propertianum illud ad Lynceum "poëtam: 'Desine et Æschyleo componere verba cothurno.' Non "Æschylum scilicet, quasi aliis præstantiorem, nominavit Propertius, "quem [c] rudem in plerisque et incompositum fuisse scimus; ut cujus "fabulas in certamen correctas deferre posterioribus poëtis permiserint "Athenienses; sed quod ad ejus nomine deductum nomen versu recte "clauderetur. An, cum Horatius de Romano populo sic inquit:

"Serus enim Græcis admovit lumina chartis;
"Et post Punica bella quietus quærere cœpit,
"Quid Sophocles, quid Thespis et Æschylus utile ferrent:

"An idcirco Euripidem non nominavit, quod vel Thespi eum, vel Æschy-"lo, duxerit postponendum? Hoc ne ipse quidem Beroaldus per "somnium affirmaret." At [d] Plinium Sophocli palmam tragœdiæ deferre concludunt nonnulli, cujus hæc sunt verba: "Sophoclem, tragici "cothurni principem, defunctum sepeliri Liber Pater jussit, obsidentibus "mœnia Lacedæmoniis, Lysandro, eorum rege, in quiete sæpius admo-"nito ut pateretur humari delicias suas Requisivit rex, qui supremum

a Incerta v. 261.

b Fr. Flor. Sabin. Lection. subcisivar. l. 2. c. 13.

c Ita Quintilian. Institut. Orator. l. 10. c. 1.

d Plin. Nat. Hist. l. 7 c. 29

"diem Athenis obiisset, nec difficulter ex iis, quem Deus significasset, "intellexit, pacemque funeri dedit." Ad quem Plinii locum [a] Josephus Scaliger respexisse videtur, quum de Sophocle loquens, dixit: "qui "sane principem locum in theatro Græco obtinet." Quanquam nec hæc verba summam excellentiam denotent, et solam; sed primarium locum et sedem inter primos; ut Latinis auribus satis notum. Nemo certe minoris æstimabit Ciceronis judicium, qui, quis sit præferendus, nec ipse audet eloqui: " [b] Atqui, inquit, id primum in poëtis cerni licet, "quam sint inter sese Ennius, Pacuvius, Acciusque dissimiles, quam "apud Græcos, Æschylus, Sophocles, Euripides: quanquam omnibus "par pæne laus in dissimili scribendi genere tribuatur." Certe nimis mihi jam audax is videbitur, ne dicam temerarius, et Cicerone paulo major, qui suum hac in re judicium interposuerit. Enimvero Sophocline hæc palma, an Euripidi, sit deferenda, grammatici certant, et adhuc sub judice lis est. Crantor sane Solensis, Platonis et Xenocratis auditor, egregius et ipse philosophus academicus, præ cæteris admirabatur Homerum et Euripidem, dicens de hoc ultimo, [c] "Operosum esse et indus- "triæ plenum, proprietate servata, tragice simul et cum affectu miseri- "cordiæ scribere, id quod ipsum, videl. Euripidem, præstitisse aiebat;" et haud raro proferebat illum ex Bellerophonte versiculum: [d] Οἴμοι· τί δ' οἴμοι; Θνητά τοι πεπόνθαμεν. Et in hoc non abhorret ab [e] Aristotelis opinione Crantoris judicium, qui in libro de Arte Poëtica Euripidem τραγικώτατον appellat, hoc est, si Plinii verbis exponas, tragici cothurni principem. Quibus jam Quintilianum plenis velis succedentem videbimus; is enim, de tragœdia loquens, [f] "Sed longe, inquit, clarius illus- "traverunt hoc opus Sophocles atque Euripides, quorum in dispari "dicendi via, uter sit poëta melior, inter plurimos quæritur. Idque "ego sane, quoniam ad præsentem materiam nihil pertinet, injudicatum "relinquo. Illud quidem nemo non fateatur necesse est, iis, qui se ad "agendum comparent, utiliorem longe Euripidem fore. Namque is et "in sermone (quod ipsum reprehendunt, quibus gravitas et cothurnus "et sonus Sophoclis videtur esse sublimior) magis accedit oratorio "generi; et sententiis densus, et in iis, quæ a sapientibus tradita sunt, "pæne ipsis par; et in dicendo et respondendo, cuilibet eorum, qui "fuerunt in foro diserti, comparandus. In affectibus vero cum omnibus "mirus, tum in iis, qui miseratione constant, facile præcipuus. Hunc "et admiratus maxime est (ut sæpe testatur) et secutus, quanquam in "opere diverso, Menander."

a Jos. Scaliger in Conjectaneis ad Varronem. p. 146.
b Cicero de Oratore l. 3. §. 7.
c Diog. Laërt. in Crantore l. 4. § 26.
d Bellerophon in Fragm. v. 5. Vid. Plutarch. περὶ εὐθυμίας.
e Aristot. Poët. c. 18.
f Quintilian. Institut. Orat. l. 10. c. 1.

Præterea veteres critici Sophocli *μεγαλοφωνίαν*, Euripidi *κυριολογίαν*, Sophocli *λογιότητα*, Euripidi *σοφίαν*, Sophocli *φύσιν*, Euripidi *πάθος* tribuebant; et si *λαλιὰν* Euripidis notarent, *ἀνωμαλίαν* Sophoclis indictam non reliquerunt; et hoc ego meo nomine polliceri audeo, quod vel annotationibus meis abunde patere posse puto, Euripidem *πολυμαθέστατον* et *φιλολογώτατον* omnium ubique gentium poëtarum tragicorum et comicorum exstitisse; adeo ut, quum ipse Plato in Lyside fateatur, poëtas *πατέρας τῆς σοφίας καὶ ἡγεμόνας*, Euripidem inter ipsos poëtas, saltem tragicos, patrem et ducem liceat appellare. Quin summe illum fuisse *φιλόβιβλον* apparet, ex illo [a] Athenæi loco, ubi inter famosos omne genus librorum coacervatores Euripidem hunc nostrum recenset cum Pergami regibus et Ægypti, cum Aristotele philosopho, Nicocrate Cyprio, Polycrate Samio, et Pisistrato Atheniensi. Imo quantum auctor noster in doctrina reconditiori profecerit, sublimioribusque studiis, haud uno ex loco colligendum; quare ad * Alcest. v. 962. ubi chorus canit: Ἐγὼ *καὶ διὰ Μούσας, καὶ μετάρσιος ᾗξα, καὶ πλεῖστον ἁψάμενος λόγων* etc. ad eum locum Scholiastes; Ὁ *ποιητὴς διὰ τοῦ προσώπου τοῦ χοροῦ βούλεται δεῖξαι, ὅσον μετέσχε τῆς παιδεύσεως· καὶ περὶ μετεώρων ἐφρόντισα οἷον,* † *ἠστρολόγησα* etc. Præterea Heracliti *τοῦ σκοτεινοῦ* libros apprime doctos, sed valde reconditos, dicitur assidue volvisse; quos cum [b] aliquando Socrati legendos dedisset, rogassetque, quid ei visum, respondit ille: "Ἃ *μὲν συνῆκα, γενναῖα· οἶμαι δὲ, καὶ ἃ μὴ συνῆκα. πλὴν Δηλίου γέ τινος δεῖται κολυμβητοῦ.* "Quæ quidem intelligo, præclara sunt; puto vero, et ea, quæ non intelligo: verum Delio quodam natatore indigent;" nimirum sensum adeo profunde latere innuebat. Quod vero nonnullis dicatur *μακρὸς ἐν ὀδυρμοῖς*, tantum abest, ut id vitio vertam Euripidi, ut potius inter illius virtutes reponam; cum id affectibus movendis præcipue inserviat; nec in ea re supra modum, aut contra naturam, redundet; si quis æquus et idoneus judex rem perpenderit. Itaque is præcipue *μονῳδίαις* utitur, quod id genus *ἐν τοῖς θρήνοις* sit convenientius. Veteres certe omnes præcipue laudabant illius *ἠθοποιΐαν* et *ποθοποιΐαν*. Dion vero Chrysostomus *τὸ ἀκριβὲς, καὶ δριμὺ, καὶ πολιτικὸν τὸ τοῦ* Εὐριπίδου extollit, et [c] Plutarchus in Sylla vocat Εὐριπίδην *σοφὸν ἄνδρα καὶ πολιτικῶν ἐπιστήμονα σοφισμάτων*. Adeo autem excellebat in morali prudentia, ut ab ipso Aristophane *σοφώτατος* simul et *γνωμοτύπος* sit dictus; ut etiam Aristoteli *γνωμικώτατος* audit, ob illustres nimirum gemmularum ad instar sparsas undique sententias, ad humanæ vitæ regimen utilissimas. Quin proprietatem dictionis et naturam præcipue coluisse Euripidem

a Athenæ. l. 1. sub initio.
* Vide Hippolyt. v. 87.
† Forte *ἠτιολόγησα*.
b Diog. Laërt. in Socrate, l. 2. § 32. in quem locum vide Ægidii Menagii Not. et Diog. Laërt. in Heraclito. Floruit Heraclitus Olymp. 69.
c Plutarch. Sylla, fol. 453.

testatur idem haud cœcus judex, [a] Aristoteles, in capite de Dictionis Virtute, ubi compositio ex communi sermone, delectu tamen habito facta laudatur: ὅπερ, inquit, Εὐριπίδης ποιεῖ καὶ ὑπέδειξε πρῶτος. Et sane quum, [b] eodem Aristotele teste, dictionis virtus sit, esse perspicua, et non humilis; nescio, an Euripides non sit omnibus scenicis poëtis longe præferendus, qui præcipue τὸ κύριον observat, hoc est, proprietatem in dicendo maximam cum summa perspicuitate conjunctam; adeo tamen, ut humilis nunquam fiat, licet forte neque ad Æschyli, neque ad Sophoclis, granditatem assurgat; quanquam et ipse haud raro grandis, præcipue in choris, (ubi nonnunquam Pindaricæ sublimitati æqualis assurgere videtur) ita tamen, ut sine vitio, ut nos in [c] annotationibus nostris haud semel probavimus; et Longinus in aureo suo περὶ Ὕψους libello instantiis haud paucis demonstrat. Et sane illa tragicorum dialectus, qua tantopere ab usitato loquendi more discedant, adeo ut, dum sublimes esse volunt, ampullosi prorsus et obscuri fiant, ab [d] Ariphrade damnatur apud Aristotelem; qui et ipse proprietatem perspicuam et selectam laudat, et Euripidi præcipue tribuit. Stylus autem Euripidis, adeo facilis, pervius et apertus legentibus apparet, ut cuivis videatur nullo negotio in imitationem trahendus; quod si illum assequi putes, eodem tempore ventos pugno comprimes, solem ferula a cœlo tolles, Homero carmen eripies, clavam Herculi extorquebis et fulmen Jovi; quod eleganter veterum [e] quidam hoc epigrammate innuebat:

Τὴν Εὐριπίδεω μήτ' ἔρχεο, μήτ' ἐπιβάλλου
 Δύσβατον ἀνθρώποις οἶμον, ἀοιδοθέτα·
Λείη μὲν γὰρ ἰδεῖν καὶ ἐπίῤῥοθος. εἰ δέ τις αὐτὴν
 Εἰσβαίνοι, χαλεποῦ τρηχυτέρη [f] σκόλοπος.

Nunquam Euripideo insistas tu tramite, nunquam
 Haud affectandam te juvet ire viam.
Nam facilis visu et lævis; sin cesserit hac quis,
 Asperior rigido visa siet scopulo.

Euripidis erat singulare artificium, fabularum suarum argumenta per prologum exponere; de qua re apud Aristophanem hæc loquens inducitur: Ἀλλ' ὀὐξιὼν πρώτιστα μέν μοι τὸ γένος εἶπεν εὐθὺς τοῦ δράματος.

Quod [g] nonnulli de hac re ad Luciani judicium appellent, de ea quoque re nonnihil dicendum, quanquam ego frustra id diu quærendo laboraverim. "Lucianus igitur sophista, qui, auctore Lactantio, nec diis, "nec hominibus pepercit unquam, in librili suspendit carmina tragico-

a Arist. Rhetoric. l. 2. c. 2.
b Aristot. Poët. c. 22.
c Troad. v. 999. etc.
d Aristot. Poëtic. c. 22.
e Antholog. l. 3. c. 23. fol. 274.
f an σκοπέλου legendum?
g Thom. Stanleius in Æschyl. Comment. fol. 701. Lilius Gyrald. Poët. Hist. Dialog. VII. Johan. Baptista Pius Annotation. Poster. c. 28.

"rum poëtarum, Sophoclis scilicet et Euripidis, comminisciturque, "Sophoclis versus, tanquam plus gravitatis habentes, terram petere, "Euripidis vero, veluti leviores, ad cœlum tendere; tanquam in tragico "scribendi genere Sophocles sit Euripidi præferendus. Nec mirum "igitur, si Virgilius ait,

"Sola Sophocleo tua carmina digna cothurno.

"Hoc est, gravi et excocto, plus habente medullæ, quam corticis, gravi-"tatis, quam levitatis." Ita Johannes Baptista Pius. Sed is quidem Luciani mentem minus assecutus mihi videtur. Quis enim nescit, hanc illius poëtarum ponderationem ex illo Homerico effictam typo, ubi Jupiter Hectoris et Achillis fata perpendit? At vero tum quidem Achillis fatum, quod erat excellentius, cœlum versus tendebat, Hectoris autem, qui mox vincendus erat, deorsum vergebat ad terram et manes, [a] ῥέπε δ' Ἕκτορος αἴσιμον ἦμαρ. Quare videtur potius ex hoc loco Lucianus Euripidi primas dare; nam ipsum auctoris locum nondum memini, nec invenire possum. Quod autem Virgilius tanto elogio Sophoclem ornet, Euripidem vero ne nominet quidem, id non tam illius judicio tribuendum, (nam et sæpe eum imitatus est, ut in [b] annotationibus ostendimus) quam legum metricarum necessitati; quandoquidem, ut [c] supra diximus, Euripides apud Latinos, ut et apud Græcos, sit vox minus apta versui heroico. Quare Sophocleus cothurnus ibi generaliter dicitur per Synecdochen, ut et Æschyleus cothurnus Propertio usurpatur, et Euripideus etiam usurpari posset, si æque staret; pro Atheniensis simpliciter. Et ita Horatius [d] Cecropium cothurnum dicit:

— — Mox ubi publicas
Res ordinaris, grande munus
Cecropio repetes cothurno.

Non, ut insulse Johannes Bond, quod Cecrops, Athenarum rex, primus scripserit tragœdias, (quis enim veterum ita unquam dixit?) sed quod ab illo rege Athenæ vocabantur Cecropia, unde Cecropius pro Atheniensis.

Quod si Sophocles Φιλόμηρος diceretur, id quoque nomen si quis Euripidi tribuerit, haud iniquo jure id fecerit; ut plus simplici vice [e] in annotationibus nostris probavimus; sed hoc uterque cum multis aliis poëtis commune habet, et præsertim cum Æschylo, qui dixit suas tragœdias μικρά τινα τεμάχια τῶν μεγάλων Ὁμήρου δείπνων. Sed proferatur in

a Homer. Iliad. χ. v. 212.
b Hecub. v. 978. Orest. v. 1132. Phœniss. v. 18. etc.
c Vid. in principio hujus paragraphi.
d Horat. Carmin. l. 2. Od. 1.
e Vid. Indicem ad Scholia titulo Euripides Homerum imitatur.

medium Vossius, qui et hanc quæstionem attigit, nec Euripidi minus, quam Sophocli, semper deferre solet. "Alii itaque," [a] inquit ille, "consummatæ tragœdiæ gloriam non soli Sophocli, sed et Euripidi tribuunt. Et sane est, ubi vincat Sophocles, est, ubi vincatur. Sophocles enim est φιλυπέρβατος, Euripides φιλοσύνθετος. Hic ciendis affectibus et sententiarum gravitate, ille vincit sublimitate dictionis et Οἰκονομίᾳ." Idem [b] alias; "Quantum item nomen Euripidis divini viri! Nec propterea in moribus effingendis eum exprimere usquequaque oportet. Sæpiuscule in isto peccat. Quid mirum; cum res adeo sit ardua? Jubent igitur in hoc potius imitari Sophoclem. Non refragor. Sed tamen, cum cogito, quam multas Euripidis tragœdias habeamus præ Sophocleis, non injuria aliquis dixerit; nihil mirandum esse, si in pluribus sæpius, quam paucioribus, fuerit peccatum." Et alias de eodem: "Nec tamen tanto inferior Euripides est Sophocle Οἰκονομίᾳ. Sed fortasse sæpius peccasse videtur, quia plura ejus habemus: Qua de re vide in Euripidis Phœnissas προλεγόμενα Hugonis Grotii." Nec tamen absonum prorsus erit in hac controversia, Pythii Apollinis judicium audire, qui Chærephonti, tragico poëtæ, de amico suo Socrate consulenti, hoc Oraculum traditur dedisse*:

Σοφὸς Σοφοκλῆς, σοφώτερός γ' Εὐριπίδης·
Ἀνδρῶν δ' ἁπάντων Σωκράτης σοφώτατος.

Nec mirari debuit [c] Lilius Gyraldus, Pythiam sacerdotem Iambico jam Trimetro respondisse; cum heroica solita esset oracula reddere: nomina enim certe Socrates et Euripides heroico versui aptare nec ipse potuit Apollo, nec Musæ ipsæ; ut supra monuimus. Quinimo fallitur vir doctus, quod putet, Pythiam non nisi heroicis uti solitam; nam, ut cætera taceam, exstat etiamnum apud [d] Pausaniam Oraculum Delphicum Iambico metro ab ipsa Pythia datum Tisidi Messenio. Sed hæc obiter. Verum ut huic quæstioni tandem aliquem finem ponamus, demus ex veterum sententia Æschylo Στόμα καὶ Ἁπλότητα, Sophocli Μεγαλοφωνίαν καὶ Γλυκύτητα, Euripidi denique Κυριολογίαν καὶ Σοφίαν. Sive, ut [e] Plutarchus, στόμα demus Æschylo, λογιότητα Sophocli, σοφίαν Euripidi. Quanquam Phrynichus apud Photium vocet, Τῶν Τραγῳδῶν Αἰσχύλον τὸν μεγαλοφωνότατον, καὶ Σοφοκλέα τὸν γλυκὺν, καὶ τὸν πάνσοφον Εὐριπίδην.

XXI. Certe ut Euripides in affectibus excitandis præcipue excellit,

a Gerard. Joh. Vossius Institut. Poëtic. l. 2. §. 8.

b Ger. Joh. Vossius de Imitatione §. 6. p. 17.

* Suidas in voce σοφός· Plato, etc.

c Lil. Gyrald. Poët. Histor. Dialog. VII. fol. 271. Quare Anton. van Dalen hunc errorem errat cum aliis.

d Pausan. Messeniacis fol. 120. lin. 1. ad 6.

e De Gloria Atheniensium fol. 348.

ita et in multis aliis cum quovis certare potest. Miram ejus et plane divinam phantasiæ vim, quæ res ad poëticam maxime pertinere visa est,[a] Dionysio Longino laudatam reperimus, critico sane illo haud contemnendo; qui, cum de imaginationis poëticæ viribus plurima nos doceat, Euripidem tandem in ea maxime excelluisse contendit, amoris vero insaniæque affectus felicissime illum et summe tragice expressisse; item in misericordia excitanda, in descriptionibus, narrationibus, ac in reliquis ejusmodi optimum se poëtam præstitisse. Ἔστι μὲν οὖν φιλοπονώτατος ὁ Εὐριπίδης, δύο ταῦτα πάθη Μανίας τε καὶ Ἔρωτος ἐκτραγῳδῆσαι· κἀν τούτοις,[b] εἴ τισιν ἑτέροις, ἐπιτυχέστατος· οὐ μὴν, ἀλλὰ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιτίθεσθαι φαντασίαις οὐκ ἄτολμος. Postremo hæc addit: Τῷ γοῦν Φαέθοντι παραδιδοὺς τὰς ἡνίας ὁ Ἥλιος,[c] Ἔλα δὲ μήτε Λιβυκὸν αἰθέρ' εἰσβαλών· Κρᾶσιν γὰρ ὑγρὰν οὐκ ἔχων ἁψῖδα σὴν, Κάτω δίεισι — Εἶθ' ἑξῆς· — Ἵει δ' ἐφ' ἑπτὰ Πλειάδων ἔχων δρόμον. Τοιαῦτ' ἀκούσας παῖς ἔμαρψεν ἡνίας, Κρούσας δὲ πλευρὰν πτεροφόρων ὀχημάτων, Μεθῆκεν· αἱ δ' ἔπταντ' ἐπ' αἰθέρος πτυχαῖς· Πατὴρ δ' ὄπισθε νῶτα σειραίου βεβὼς Ἵππευε, παῖδα νουθετῶν· Ἔλα γ' ἐκεῖ· Στρέφ' ἅρμα τῇδε — Ἆρ' οὐκ ἂν εἴποις, ὅτι ἡ ψυχὴ τοῦ γράφοντος συνεπιβαίνει τοῦ ἅρματος, καὶ συγκινδυνεύουσα τοῖς ἵπποις συνεπτέρωται; Οὐ γὰρ ἂν, εἰ μὴ τοῖς οὐρανίοις ἐκείνοις ἔργοις ἰσοδρομοῦσα ἐφέρετο." "An non dixeris," inquit Longinus, "quod animus scribentis simul currum conscendat, et simul periclitatus "una cum equis ipsis volitet? Non enim alias cum cœlestibus illis rebus "æquali cursu raperetur." Hunc sane locum [d] Ovidius, ut mirifico fuit ingenio, aperte tamen in rem suam vertit, in Phaëthontis sui fabula enarranda: eadem et ibi monita filio suo Sol tradit; eadem cura angitur; eundem patris affectum monstrat; ut pluribus probat [e] Jacobus Nicolaus Loensis.

XXII. Aliorum scriptorum importuna supinitas hanc mihi prolixitatem necessariam fecit, inter quos [f] Lilius Gyraldus incogitanter nimis dixit, quod poëtam nostrum arrogantem et superbum Valerius Maximus prodat, quum tamen nobilis is auctor in eo capite et loco, quem Gyraldus designat, nihil omnino tale, imo plane contrarium statuat. Locus quidem tractat de hac re, "Quantam scilicet sui fiduciam virtus habere soleat." Præmissis ergo decem nobilissimorum Romanorum exemplis, omnium externorum primum Euripidem ponit his verbis: [g] "Nec Euripides "quidem Athenis arrogans visus est: cum, postulante populo, ut ex "tragœdia quadam quandam sententiam tolleret, progressus in scenam

a Longinus περὶ ὕψους.

b Thom. Stanleius legit: εἴ τις ἕτερος.

c Vid. in Fragm. Phaëthon. v. 11. etc. ubi hujus loci metrica Interpretatio etc.

d Ovid. Metam. l. 2. c. 1.

e Epiphyllid. l. 4. c. 11.

f Lil. Gyrald. Poët. Hist. Dialog. VII. fol. 265.

g Val. Maximus l. 3. c. 7. De Fiducia sui.

"dixit; se, ut eum doceret, non, ut ab eo disceret, fabulas componere "solere." "Laudanda profecto fiducia est," inquit idem nobilis auctor, "quæ æstimationem sui certo pondere examinat, tantum sibi arrogans, "quantum a contemtu et insolentia distare satis est. Itaque etiam, quod "Alcestidi, tragico poëtæ, respondit, probabile: apud quem cum que-"reretur, quod eo triduo non ultra tres versus, maximo impenso labore, "deducere potuisset, atque is se centum perfacile scripsisse gloriaretur; "sed hoc, inquit, interest; quod tui in triduum tantummodo, mei vero "in omne tempus sufficient. Alterius enim fœcundi cursus scripta intra "primas memoriæ metas corruerunt; alterius cunctante stylo elucubra-"tum opus per omne ævi tempus plenis gloriæ velis feretur." Vere hæc quidem Valerius; nam quum hodie ne tres quidem versus, nedum unicus ullus ex innumeris jactabundi istius poëtæ extemporaneis versibus superesse videatur; sed neque ullum illorum vestigium ad Valerii ætatem perduravit; ad quam tamen omnia Euripidis opera salva et integra permanserunt; etiam post Valerii tempora jam mille et octingentos annos supersunt plures istius fabulæ integræ, quam omnes Æschyli, Sophoclis et Aristophanis tragœdiæ et comœdiæ simul sumtæ, ne quid de illius fragmentis hic dicamus: et si quem forte exemplo nostro provocaverimus, auctiorem posthinc visuri illum sunt Nepotes nostri. Qui vero libellum illum Plutarchi περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως legerit, etiam contra Lilii Gyraldi mentem concedet, et Euripidi, et Phocioni ipsi licere aliquando magna de se proferre.

Quod vero Euripides, ut supra memoratur, de seipso fassus est, se triduum fere tribus versibus elaborandis aliquando impendisse, vel, ut alii, vix uno aliquo die tres versus extudisse, docet Nos, quanta cum cura et industria veteres scriptores sibi famam scribendo paraverint. Adeo haud temere Longinus loco supra citato Euripidem φιλοπονώτατον vocat, et Dion Chrysostomus dicit: οὐδὲν παρ' αὐτῷ παρημελημένον. Virgilius sane memoratur [a] adeo scrupulosi et morosi fuisse ingenii, ut, quos uno die quadraginta forte, aut amplius, versus effuderit, dum alio ad limam revocaret, intra septem, aut decem, coërcuisse; adeo ut ipse diceret versus suos similes fœtui Ursino. Nec dissimile quid [b] Plutarchus de Zeuxide pictore memorat, qui, cum Agatharchum, pictorem Atheniensem, audisset gloriantem, se multa magna opera cito absolvisse, respondit: "Ast ego diu in operibus meis hærere soleo."

XXIII. Nec alii desunt testes ad Euripidis ingenii dexteritatem confirmandam; Seneca enim philosophus, in [c] quadam ad Lucilium Epistola,

a Varus apud Quintil. Institut. Orator. l. 10. c. 3.

b Plutarch. in Pericle.

c Senecæ Epist. 115.

ita scribit; " Nec apud tragicos desunt, qui lucro innocentiam, salutem, " opinionem bonam mutant. [a] ' Sine me vocari pessimum, ut dives vo-" cer: An dives, omnes quærimus, nemo, an bonus. Non quare et " unde; quid habeas, tantum rogant. Ubique tanti quisque, quantum " habuit, fuit. Quid habere nobis turpe sit, quæris? Nihil. Aut dives " opto vivere, aut pauper mori. Bene moritur, qui, dum moritur, lu-" crum facit. Pecunia ingens generis humani bonum? Cui non volup-" tas matris, aut blandæ potest Par esse prolis; non sacer meritis " parens. Tam dulce si quid Veneris in vultu micat, Merito illa amores " cœlitum atque hominum movet.' Cum hi novissimi versus in tra-" gœdia Euripidis pronuntiati essent, totus populus ad ejiciendum et " actorem et carmen consurrexit uno impetu: donec Euripides in me-" dium ipse prosiluit, petens, ' ut exspectarent, viderentque, quem ad-" mirator auri exitum faceret.' " Dabat in illa fabula pœnas Bellerophontes, quas in sua quisque dat. Nulla enim avaritia sine pœna est, quamvis satis sit ipsa pœnarum. Alludit vero Euripides duobus ultimis versibus ad auream Venerem, quam vocant poëtæ, et præsertim Homerus; de qua re [b] Eustathius; vel quod auro nihil putetur formosius; vel denique quod jam auro veneat amor, id quod Anacreon dulce queritur; et ex eo Couleius noster suaviter lusit.

Huic autem Euripidis pro Bellerophontis fabula defensioni similis est et illa, [quam [c] Plutarchus testatur eum fecisse in alia haud dissimili causa; quum enim spectatorum nonnulli post actam fabulam quererentur, quod Ixionem populo exhibuerat nimis sceleratum et impurum, respondit Euripides: " Non igitur eum ante de scena eduxi, quam rotæ " affixissem."

Et sane Athenienses tam tersis erant auribus, ut magno opus esset ingenio, magnaque cura illis in scribendo satisdare. Præterea ne quid contra bonos mores, deorum honorem et receptum religionis cultum, aut reipublicæ dignitatem, diceretur, cautum erat per judices; quorum suffragiis etiam de vita auctoris cernebatur. Id quidem aliquando pæne fatale Æschylo fuisse dicitur, nisi Amynias frater accurrens ostendisset humerum brachio privatum, quod fortiter pugnando ad Salaminem pro Græcis amiserat, quando Cynægirus, fratrum alter, occubuit: cujus rei misericordia moti Æschylum, juniorem fratrem, illi Athenienses condonarunt. At [d] Anaxandrides comicus publico decreto fame necatus periit,

a Vid. in Fragmentis Bellerophont. v. 65. ubi septem horum versuum Græce manent.

b Eustath. in Homer. fol. 384. lin. 14. et fol. 1184. lin. 61.

c Plutarch. de Audiendis Poëtis. Vide, quæ nos ad Ixionis Argumentum in Fragmentis.

d Vid. quid nos ad Phœniss. v. 404. et ad Incert. v. 295. Item Lil. Gyrald.

quod quodam carmine Athenienses nimis libere perstrinxisset, teste Eustratio ad Aristotelem; unde Ovidio lux præbetur, qui in Ibin sic canit:

> Utque parum [a] stabili qui carmine læsit Athenas,
> Invisus pereas, deficiente Cibo.

Nec ipse quidem Euripides, quamvis omnia illius dicta severis istis judicibus plusquam placuerint, minus a nonnullis aliis impetitus erat; licet eadem ingenii dexteritas, quæ summorum criticorum sagacitati probata fuerat, invidorum etiam malignitatem eluserit. Ita enim, quod ipse [b] Aristoteles testatur, quando Hygiænon quidam Euripidem impietatis postularet, ut qui carmen fecerit, jubens pejerare: [c] Ἡ γλῶσσ' ὀμώμοχ', ἡ δὲ φρὴν ἀνώμοτος: respondit poëta, "Injuste illum agere, judicia, quæ "ad Dionysiaca certamina et theatrum pertinebant, in forum tradu- "centem. In theatro enim se, quando illam fabulam doceret, rationem "reddidisse, vel certe redditurum, si vellet ille accusationem instituere." Et profecto quanquam is locus, per se sumtus, perjurio patrocinari videatur, qui probe perpenderit, a quo et in quem finem sit dictus in ea fabula, et quod ille, qui dixit, mori maluit, quam etiam temerarium illud juramentum violare, is procul dubio in Ciceronis partes ibit; qui et hunc ipsum versum laudat et explicat his verbis: "[d] Quod enim ita "juratum est, ut mens conciperet fieri oportere, id servandum est: quod "aliter, id si non feceris, nullum est perjurium. Non enim falsum "jurare, pejerare est; sed quod ex animi tui sententia juraris, sicut "verbis concipitur more nostro, id non facere, perjurium est; scite "enim Euripides: juravi lingua, mentem injuratam gero." Hæc ille. Præterea, ut [e] Grotius observat, multa in tragœdiis sunt, non ex poëtæ sensu dicta, sed congruenter personæ, quæ loquens inducitur.

XXIV. Quod [f] Athenæus ex Ione, Theopompo et aliis ejusdem farinæ contra Euripidis castitatem insimulet, ubi multa quoque de Sophocle haud bona auditu habet, id mihi non magis credibile est, quam quod mox eodem in loco de Epaminondæ ipsius Catamito, Asopicho, proferat, quasi optimus omnium Græcorum turpissimo huic flagitio succumberet, et non potius hoc esset miserabile sceleratorum hominum artificium, suis vitiis magna exempla prætendere: quanquam Athenæus inter plurima illa, quæ ex innumeris auctoribus omnis generis, collegerit, etiam magnam mendaciorum supellectilem habeat, necesse est. Nec

a Parum stabili, i. e., Iambico.
b Aristot. Rhetoric. l. 3. c. 15. fol. 602.
c Hippolyt. v. 608. In quem locum vide quæ Nos et Scholiastes.
d Cicero Officior. l. 3. § 29.
e Hugo Grotius in Præfat. ad Excerpta.
f Athenæus Deipnosoph. l. 13. fol. 604, 605.

tamen, qui hæc de Euripide dixerit, minora flagitia ipsi Socrati affingit. Ita enim videmus, quicquid comicorum maledica libertas in Periclem dicere ausa fuerit, illum indiscriminatim usurpare, utpote cujus propositum erat, non selectos, sed varios, cibos ad mensam ferre. Quare ex modernis potius mihi [a] Daniel Paræus hic audiendus, a quo Euripides vere dicitur "Non minus castitatis, quam poëseos," gloria illustris. Et ab * alio dicitur, "Veneris omnino abstinens fuisse;" hoc est,† σκοτίης Κύπριδος ἀλλότριος. Nam et casti Amoris laudator erat eximius, incestum autem et vulgarem, ante omnia præposterum, ubique acriter damnabat. Ita quidem in Dictye: [b] "Amasse ego illum fateor: ille "autem fuit Non stulta suadens, Veneris aut illex Amor. Nam datus "et alius est Amor mortalibus Justi piique sobriique pectoris. Uti-"namque lex hæc gentis humanæ foret, Ut amare sanctis moribus "spectabile Fas esset: omnis sed fugaretur Venus." Item in [c] Œdipo: Ὁ δ' εἰς τὸ σῶφρον, ἐπ' ἀρετήν τ' ἄγων ἔρως Ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἴην ἐγώ. Quinimo aliis poëtis castitatem præcipue commendat, ut observamus ad Troadas v. 388. Σιγᾷν ἄμεινον ταἰσχρά· μηδὲ Μοῦσά μοι Γένοιτ' ἀοιδὸς, ἥτις ὑμνήσει κακά. Vide quid nos de hac re in Chrysippi fabulæ argumento. Præterea si Euripides a Plutarcho et aliis Ἐρωτικὸς dicatur, caveat lector, ne quid hujuscemodi dictis mali subesse suspicetur; ne quid enim hic dicam de charactere dictionis Euripideæ, qui præcipue ἐρωτικὸς habetur; hic titulus a Theocrito poëta suo Ptolemæo pro laude non levi tribuitur: Εὐγνώμων, φιλόμουσος, ἐρωτικὸς, εἰς ἄκρον ἡδύς. Nemo dixerit, Theocritum Ptolemæi castitatem hoc in loco elevare, aut deprimere, voluisse. Ἐρωτικὸς itaque hic, ut sæpe alias, passive sumitur, pro amabilis, ἔρωτος ἄξιος, amandus; cui omnium amor et vota debentur; eodem modo, quo Titus imperator dictus esset deliciæ humani generis.

Dicitur quidem a Machone comico, [d] quod, cum aliquando Euripides solus in horto versaretur cum stylo scriptorio et pugillaribus, Lais, Corinthia meretrix, illi superveniens diceret: responde mihi, o poëta, quare in Tragœdia scripseris: Ἔρρ', αἰσχροποιέ; Euripides, mulierculæ miratus impudentiam, dixit: σὺ γὰρ εἶναι δοκεῖς τις αἰσχροποιός. At illa ridens excipit: Τί δ' αἰσχρὸν, εἰ μὴ τοῖσι χρωμένοις δοκῇ: Parodia nempe usa ex ipsius [e] Æolo. Potuit sane hoc fieri; nam Laidem, cum esset virgo tenera, captivam fecit ‡ Nicias Atheniensis ex Hyccara, urbe Siciliæ, septimo anno, antequam Euripides Athenas relinqueret; quo

a Daniel Paræus Medulla Historiæ Profanæ p. 132.

* Ravis. Textor. in Eurip. Vita l. 4. c. 27.

† Dionys. Epig. Anthol. l. 3. fol. 274.

b Dictys in Fragm. v. 1. etc. ubi Græca.

c Œdip. in Fragment. v. 17.

d Athenæus l. 13. c. 5. et Paul. Leopard. Emendat. l. 1.

e Vid. Æol. in Fragment. v. 5. et Med. v. 926.

‡ Plutarch. in Nicia.

tempore non est dubium illam meretriciis artibus institutam satis; nec Euripidis poëmatum prorsus ignaram.

XXV. Et hactenus de scriptis et charactere Euripidis; nunc ad priorem methodum redeundum, et quod reliquum est illius vitæ per annales breviter absolvendum, quando prius statum rerum et Atheniensium præcipue per totum hujus auctoris vitæ tenorem, aut præcipuam certe partem, leviter delineaverimus. Et maxima sane portio Euripidis vitæ lætis Atheniensium rebus admodum felix est visa, fortiter gestis gloriosa; statim enim post natum illum, hoc est exactos Medos, (ita enim veteres *) Græci Persas aliquando vocant) Athenienses urbem suam de novo instaurabant, et Piræeum ex Themistoclis consilio ad mare ædificabant, muroque latissimo cingebant. Paulo vero post quum Lacedæmonii sub duce Pausania imperiosius erga Græcas civitates se gererent, Græci fere omnes, exceptis Peloponnesiis, se Atheniensium imperio ducendos tradiderunt. Et hinc Atheniensium potentia in immensum crevit; donec et illi, erga subditos suos durius paulo agentes, multorum animos paulatim a se alienarent, Lacedæmoniorum vero invidiam ad infensissimum odium inflammarent; unde, licet sero tandem, hoc est Olympiadis octogesimæ septimæ secundo, Euripidis autem ætatis anno quinquagesimo, bellum Peloponnesiacum exarsit. Interea vero temporis, haud facile credas, quantum divitiis, ædificiis, victoriis, honoribus, amicis et armis auctum sit Atheniensium imperium: quum enim illis omnes fere [a] Græciæ urbes subditæ essent, ut sub felicioribus eorum auspiciis Barbarorum injurias rependerent, a confœderatorum pluribus ingens ad hoc bellum pecuniæ vis quotannis solvebatur, tributi, aut vectigalis, nomine; quæ primo ab *Ἑλληνοταμίαις* collecta, publicis Græciæ thesaurariis, velut sacra et communis pecunia in Delo apud deum Apollinem reponebatur in usus belli; mox ad Atheniensium arbitrium, qui fere soli hujus belli onus gestarent, disposita erat. Ita quidem Athenienses classem sibi et urbem et exercitus alienis sumtibus compararunt; nec belli tantum totius sumtus, sed et domesticæ luxuriæ. Ex hac enim pecunia Pericles, Atheniensium princeps, urbem Athenarum templis, theatris, odeis musicis, columnis, statuis, porticibus, thermis, picturis et aliis magnificis ædificiis et decorationibus auxit et ornavit; adeo ut longe supra reliquas Græciæ, imo totius orbis, urbes caput suum extulerit. Hinc Pindarus, qui hujus urbis magnificentiam vidit et plus semel admiratus est, aliquando vocat hanc urbem *λιπαρὰς καὶ ἀοιδίμους Ἀθήνας, Ἑλλάδος ἔρεισμα*, et aliquando *μεγαλοπόλιας Ἀθήνας*

* Vid. J. Rualdi Animadvers. 50. in Plutarch.

[a] Thucydid. l. 1; et Plutarch. in Pericl.

nominat; et Ἑλλάδος Ἑλλὰς Ἀθῆναι Thucydidi dicuntur in Euripidis epitaphio ad finem hujus tractatus; de quo loco et laude Athenarum adeundus est[a] Eustathius in Homerum. Sed Plutarchus singulari libro de Athenarum magnificentia et laudibus tractavit, ne quid hic de variis Meursii scriptis dicam huc pertinentibus. Egregie vero comicus Lysippus hanc urbem præ cæteris insignivit his verbis:

Εἰ μὴ τεθέασαι τὰς Ἀθήνας, στέλεχος εἶ·
Εἰ δὲ τεθέασαι, μὴ εὐαρεστήσας δ', ὄνος·
Εἰ δ' εὐαρεστῶν ἀποτρέχεις, κανθήλιος·
Αὕτη πόλις ἔσθ' Ἑλληνὶς, Ἑλλάδος κλέος.

Si nusquam Athenas videris, es stipes merus;
Sin videris, nec placuerit, te asinum voco;
Sin placuerit, non incoles, asinum magis:
Hæc civitas est Græca, Græciæ decus.

Hæc itaque conditio fere urbis Athenarum, dum Euripides vixit; nam, exceptis peste et clade Siciliensi, nullum magnum Athenis malum omni eo tempore contigit, bona plurima; et vix ullam aliam ex mundi primordiis puto ætatem tot egregiis poëtis, philosophis, historicis, rhetoribus, medicis, floruisse, quot, qui intra hoc spatium aut nati, aut mortui, exstiterint, ut ex Olympiadum descriptione et hoc ipso tractatu colligendum. Athenæ autem a Lysandro captæ sunt (ut mox probabimus) ad minimum biennio post Euripidis mortem; quando et triginta tyranni iis impositi; quibus mox dissolutis successere quadraginta viri. Inter hos vero Euripidem[b] qui ponunt, egregie falluntur, quinquennio nempe tunc defunctum. Sed jam ad Euripidem recurrendum. Anno itaque

Euripidis Vit. A. 19.

Euripidis ætatis decimo nono, Olympiadis nempe septuagesimæ nonæ anno secundo, Tlepolemus erat archon Athenis. Quo anno * Ægyptii, rebellantes in Persas, Inarum, Psammetichi filium, sibi regem creant, et magnis muneribus oblatis Atheniensium patrocinium implorant; qui, missis ducentis navibus, quas tunc temporis circa Cyprum occupatas habebant, magna clade Persas in Ægypto profligabant, et ibi per sex annos suo fere arbitrio agebant, donec tandem a Megabyzo, Zopyri filio, ipsi cum Ægyptiis penitus subjugati essent, et fusi. Et ad hanc historiam alludit Aristophanes in Pluto: Ἡ ξυμμαχία δ' οὐ διὰ σὲ τοῖς Αἰγυπτίοις; Palmerius hujus rei ignorantia, quid putaret, nullam societatis cum Ægyptiis publico nomine factæ mentionem apud historicos, nescio quid de Chabria comminiscitur et Nectanebo; cum tamen

a Eustath. fol. 284.
b Eustathius in Homer. fol. ad Euripid. 1289. lin. 61. Cæl. Rhodig. l. 20. c. 37.
* Thucydid. l. 1. fol. 33. et 35.

ipse Aristophanis Scholiastes hanc Inari et Atheniensium societatem attingat. Proximo anno Conon erat archon Athenis, quo anno, frustra sunt, qui Pindari mortem ponunt, quum quatuor post annis videbimus illum Pythionicam celebrantem, et sex præterea post annis Olympionicam alium. Sequentis anni archon erat Euippus, sub quo Alexander Dives, Macedoniæ rex, moritur. Hic erat ille Amyntæ filius, qui juvenis [a] Persarum legatos ad patrem missos, cum nimis lascivirent inter pocula, ad unum omnes interemit; idem nocte ante pugnam ad Platæas non sine vitæ [b] suæ periculo Athenienses monuit de futura pugna. Perdiccas secundus, illius filius, in regno succedit, undecimus Macedonum rex. Octogesima jam Olympiade ineunte Phrasiclides erat archon. Olympionicæ autem hujus anni erat Torymbas, alias Toryllas, Thessalus stadio, Arcesilaus Cyrenæus curru, Alcimedon puer lucta, quem etiam [c] Pindarus poëta celebrat. Amesinas autem Barcæus virorum vicit lucta, qui aliquando, cum boves pasceret, se cum tauro exercebat, quem postea ad Pisam ferens iterum cum eo pugnabat. Hoc anno Œbotæ, viro Dymæo, stadii olim victoriam Olympiade sexta adepto, statua ex oraculo Delphico erigitur. Democritus Abderita nascitur, ut Apollodorus in chronicis testatur, quanquam alii illius natalitia statuant ad Olympiadis septuagesimæ septimæ annum primum, Thrasyllus ad annum tertium ejusdem. Hippocrates quoque Cous, medicorum Deus, hoc anno natus dicitur a Sorano. Philocles archon annum suum vidit patriæ felicem; quandoquidem hoc anno, qui erat Euripidis vicesimus secundus, Athenienses [d] Corinthios, Epidaurios et Peloponnesios, deinde et Æginetas vincunt. Fabula Æschyli Agamemnon docebatur, primus Æschylus Agamemnone, Choëphoris, Eumenidibus, Proteo satyrico, quæ fabulæ tetralogia Orestæa dictæ erant: Xenocles Aphidnæus apparatum scenicum exhibuit. Paulo post Æschylus in Siciliam abiit, vel sponte præ pudore, quod theatri tabulata in ultima didascalia cecidere, ut [f] Suidas ait, vel quod Atheniensium uxores Eumenidibus suis nimium terrefecerit, coactus solum vertere; ut alii. Nescio, quomodo concilietur interpretatio, ingeniosa licet, Josephi Scaligeri, quod videl. theatri tabulata fuerint lapsa idem sit, quod victoria excidere, in quem sensum et illud, fregit subsellia versu, torquet, nescio, inquam, quomodo hæc interpretatio concilietur cum illo didascalio, quod victorem nunc Æschylum pronuntiat. Bion erat archon Euripidis anno vicesimo tertio, quem et Abion alii dicunt, haud bene. Megarensium et Atheniensium bellum [g] de finibus. Thrasydæus puer

Euripides Vit. A. 20.

OLYMP. 80. An. 1. Euripidis Vit. A. 21.

Euripidis Vit. A. 22.

Euripidis Vit. A. 23.

a Justin. l. 7.
b Plutarch. in Aristide
c Pindar. Olymp. Od. VIII. Vid. Joh. Meursii Archontes Athen. l. 2. c. 17.
d Thucydid. l. 1. fol. 34.
e Aphidna Demus Atheniensis ad Tribum Leontidem pertinens.
f Vid Joh. Meursii Archontes Atheni-enses l. 2. c. 19.
g Thucydid. ibid.

Thebanus stadio viros vicit, in Pythiade tricesima tertia, quam victoriam celebrat quoque [a] Pindarus poëta. Hoc anno videtur Euripides, ut castitati, quam unice colebat, melius consuleret, uxorem duxisse Chœrinam, Mnesilochi filiam, ex qua primogenitum Mnesilochum habuit, Xenophontem, Mnesarchidem et Euripidem. Quod Xenophon a me addatur reliquis illius ab aliis auctoribus memoratis filiis, id ex Thucydide colligo; qui anno belli Peloponnesiaci secundo et tertio de Xenophonte [b] quodam, Euripidis filio, Atheniensium ad Potidæam duce, meminit. Solus autem Euripides noster, qui primus erat illius nominis, eo tempore filium potuit habere illius ætatis; quum ipse eo anno quinquaginta trium esset annorum. Non me latet, seniorem nostro Euripidem a
Euripidis Vit. An. 24. Suida memorari; sed is quidem error palpabilis; si modo vera Euripidis nostri nominis causa et occasio a veteribus assignetur. Mnesithides, sive Mnesitheus, sequentis anni archon, quando Lysias orator, Cephali filius, ex Syracusanis parentibus, natus est Athenis, ut ait
OLYMP. 81. An. 1. Dionysius. Thebani et Corinthii sub [c] Myronida, Atheniensium duce,
Euripidis Vit. A. 25. celebri prœlio vincuntur ad Megaram. Euripidis ætatis anno vicesimo quinto, Olympiade octogesima prima ineunte, archon erat Callias.
Euripidis Vit. A. 26. Olympionica Polymnestus Cyrenæus stadio. Quo tempore [d] Æschylus
Euripidis Vit. A. 27. poëta moritur in Sicilia, annos natus sexaginta novem, sive septuaginta. Proximo anno, quando Sosistratus erat archon, Atheniensibus et Peloponnesiis quinquennales factæ induciæ, de qua re [e] Thucydides adeundus; Pindari mortem [f] Johannes Meursius ponit ad annum sequentem, cujus Ariston erat archon; quem tamen ad minimum duobus post annis vivum et sanum mox probabimus.

Euripidis Vit. A. 28, 29. Hac Olympiade exeunte Lysicrates erat archon; ineunte octogesima secunda, Chærephanes; quando Olympionicæ erant Lycus Thessalus, stadio; Psaumis autem Camarinæus, quadriga, curru mulabus juncto
OLYMP. 82. An. 1. et celete equo. Cujus victoriam celebrat [g] Pindarus jam septuagenarius, nec ultra certamina Græcorum celebravit, quod ex iis, quæ hodie supersunt, colligendum. Ion Chius, poëta tragicus, lyricus et philosophus, Orthomenis filius, cognomento autem Xuthi, tragœdias cœpit
Euripidis Vit. A. 30, 31. docere. Chærephanem excepit Antidotus archon, illum Euthydemus; cujus tempore Cimon,[h] Atheniensium dux, Persas juxta Cyprum navali
Euripidis Vit. A. 32, 33. prœlio fundit; mox et ipse Cypro moritur. Unde pax insecuta est inter Artaxerxem et Athenienses. Pedieus tum erat archon; quem excipit Philiscus, sub quo Crison Himeræus Olympionica erat stadio,

a Pythion. Od. XI. Et tamen idem Thrsydæus Puer dicebatur annis ante hæc 21. Olympiad. videl. 75. an. 3.
b Thucydid. l. 2.
c Thucydid. l. 1.
d Vid. Sam. Petit. Miscell. l. 3. c. 14. Tho. Stanleii Comment. in Æschyl. fol. 703. Rich. Bentleii Epist. ad Malalam. p. 50.
e Thucydid. l. 1.
f Archont. Athen. l. 2. c. 16.
g Pindar. Olymp. IV.
h Thucydid. l. 1. Plutarch. in Pericle.

ut et duabus proxime sequentibus Olympiadibus. Anno autem tertio hujus Olympiadis, quando, Timarchidis anno exacto, Callimachus erat archon, regni Perdiccæ, Macedoniæ regis, anno decimo quarto, Eubœa ab Atheniensibus deficit, quam tamen anno sequente Athenienses recuperantes, Hestiænses ejiciunt et coloniam inferunt, Lysimacho archonte. Huic Praxiteles succedit, sub quo floruit Melissius Samius, philophus, Protagoras et Empedocles Agrigentinus. Praxitelem sequitur Lysanias archon, quando Athenienses ad Sybarim coloniam mittunt, post Thurios dictam; inter quos Herodotus Halicarnasseus, 42 annos natus, quem tribus retro annis in [a] Panathenæis Athenienses publicis honoribus mactarunt ob historiæ merita (ut post [b] Hippocrati fecerunt ob medicinæ laudes) et Lysias orator, jam quindecennis, numerati sunt. Euripidis Vit. A. 35, 36, 37, 38, 39.

XXVI. Jam Diphilus erat archon Athenis, et [c] quando Euripides quadragenarius existens primo vicit in Panathenæis tragœdiam exhibendo. Duodecim legum tabulæ Romæ sunt confectæ. Timocles archon sequitur; sub quo Pericles [d] Samum expugnat et Byzantium capit. Myrichides archon succedit, sub quo decreta contra comœdos. Euripidis Vit. A. 40, 41, 42, 43, 44, 45. Post sequitur Glaucides; sub quo belli Corinthiaci initium cadit; quod Thucydides describit et Plutarchus in Pericle. Proximo anno, Theodoro nempe archonte, Pericles et Sophocles tragicus, Atheniensium duces, Anæam, Samiorum urbem, capiunt. Tum Euthymenes archon; quando decretum contra comœdos sub Myrichida factum revocatur; et Aristophanis * Acharnenses docebantur Lenæis per Callistratum. Aristophanes primus, secundus Cratinus χειμαζομένοις, Tertius Eupolis Neomeniis. Athenienses Amphipolin condiderunt, et arcis suæ vestibula ædificare cœperunt, sub Periclis auspiciis, Mnesicle architecto, ut Philochorus in quarto. Quinque autem annis opus absolutum; talenta bis mille et duodecim expensa. Quinque vero portas fecerunt, per quas in arcem adscendebant, ut Heliodorus in primo de Athenarum Acropoli. Octagesima sexta Olympiade ineunte, archon erat Nausimachus, alias Lysimachus [e] Murrhinusius. Euripidis Vit. A. 46. Olympionica Theompopus, alias Diopompus Thessalus, stadio. Isocrates orator natus. Phrynichus Atheniensis comicus, inter secundos antiquæ comœdiæ scriptores, docuit primo. Tum Antilochides archon, et Chares post illum, et deinde Apseudes; sub quo Meton, Pausaniæ filius [f] Leuconicus, astronomorum suæ ætatis Euripidis Vit. A. 47, 48, 49.

a Euseb. Chron. Canon.

b Decretum Atheniensium exstat inter Hippocratis et Galeni opera.

c Ex Marmor. Oxon.

d Thucydid. l. 1. Plutarch. in Pericle.

* Alii hoc ponunt ad Olympiad. 88. ann. 3. Euthydemo archonte. Vid. Sam. Petiti Miscell. l. 1. c. 4.

e Μυῤῥινοῦς δῆμος Πανδιονίδος φυλῆς.

f Λευκόνιον δῆμος Λεοντίδος φυλῆς

præstantissimus, solarium in Pnyce, loco, ubi ecclesiæ congregari solebant, posuit Athenis, et quam vocabant Enneacaidecaëterida edidit. Ipse autem vernas conversiones hoc anno observavit.

Euripidis Vit. A. 50. Olympiade octogesima septima ineunte, Euripidis anno quinquagesimo, Pythodorus erat archon: Sophron Ambraciotes Olympionica stadio. Aristomenes inter secundos veteris comœdiæ auctores floret. Euripidis [a] Phœnissæ, Hypsipyle et Antiope docentur, primus Euphorion, secundus Sophocles, tertius Euripides. Argumentum Medeæ hanc tetralogiam huic anno assignat, Medeam, Philocteten, Dictyn, Messores Satyros. Aurea Minervæ statua erigitur in templo magno, auri pondus habens talentorum quadraginta quatuor, Pericle dedicante, Phidia auctore, ut tradit Philochorus et Plutarchus in Pericle.

Euripidis Vit. A. 51. Proximi anni Euthydemus archon. Bellum Peleponnesiacum incipit, quod descripsit Thucydides, Olori filius. Anno Euripidis vitæ quinquagesimo primo, Chrysidis, sacerdotis Argivæ Junonis, quadragesimo octavo, Herodotus Halicarnasseus, historicorum princeps, moritur Thuriis quinquagesimo secundo ætatis anno. Pindarus moritur nonagenarius.

Euripidis Vit. A. 52. Apollodorus archon. Annus secundus belli Peloponnesiaci. Plato nascitur, ut [b] Athenæus; licet alii ad proximum annum illius natales rejiciant, quando Epameinon erat archon. Euripidis Hippolytus Coronatus sub hoc docetur. Primus Euripides, secundus Iophon, tertius Ion. Athenienses Potidæam capiunt. Archidamus, rex Lacedæmoniæ, Platæas, Bœotiæ urbem, Athenis amicam, gravi obsidio cingit.

Euripidis Vit. A. 53. Tertius annus belli Peloponnesiaci, cujus mense sexto Pericles moritur, peste magna Athenis grassante, quam descripsit Thucydides. Xenophon, Euripidis filius,[c] dux Atheniensium, post multa egregia edita facinora, in bello perit. Perdiccas, rex [d] Macedoniæ, moritur, quum regnasset viginti octo annis. Regno succedit illius filius Archelaus; de quo mox plura dicturi sumus; quandoquidem is est, qui ob Euripidis amicitiam tantum nominis apud literatos est adeptus.

Euripidis Vit. A. 54. Sequentis anni Diotimus archon, Olympiadis nempe octogesimæ octavæ anni primi; quo anno victor erat Symmachus Messenius e Sicilia stadio: Megacles Atheniensis quadrigis; qui Megacles, ut puto, filius erat alterius ejusdem nominis, qui quinquagesimo antehac anno Pythiada vicesimam octavam vicit, quam et [e] Pindarus celebravit. Præterea Dorieus, Diogoræ filius, Rhodius, vicit pancratio jam secundo. Anaxagoras Clazomenius, philosophus, Euripidis præ-

a Scholiast. Aristoph. fol. 132

b Athenæus l. 5. c. 18.

c Thucydid. l. 2. anno Belli Peloponn. 2. et 3.

d Athenæus l. c. 18. Et anonymus auctor Olympiadum apud Eusebium. Vid. infra Olympiad. 90. an. 1.

e Vid. Olympiad. 75. an. 3. et Meursii Archont. Athen. l. 3. c. 4. ubi tamen male Pindari Scholiasten emendat, legens pro ὀγδοηκοστὴν ὀγδόην Πυθιάδα, ὀγδοηκοστὴν ὀγδόην Ὀλυμπιάδα, cum legendum esset εἰκοστὴν ὀγδόην Πυθιάδα.

ceptor, moritur anno ætatis septuagesimo secundo. Sunt, qui ad hunc annum Platonis nativitatem statuant. Archidamus, rex Lacedæmoniorum, moritur. Agis, ejus filius, in regno succedit. Belli Peloponnesiaci annus quartus. Annum ejusdem quintum excepit Euclees archon; sub quo Leontini a Syracusanis bello petiti per Gorgiam oratorem, civem suum, ad Athenienses legationem faciunt, unde prima belli Siculi semina sparsa. Lesbii ab Atheniensibus deficiunt. Platæenses fame tandem victi se Lacedæmoniis dedunt, a quibus ad unum omnes cæduntur, una cum viginti quoque Atheniensibus, ut * Thucydides testatur. Quod tamen Lacedæmoniorum factum eo detestabilius videbatur, quoniam hi Platæenses in bello Persico de tota Græcia haud parum meruerant, quarum rerum consideratione multo post Alexander Magnus Plateam restauravit, et dispersas undique Platæensium reliquias in unum congregavit, ut testatur Plutarchus in Aristide. Euripidis Vit. A. 55.

XXVII. Quinquagesimi sexti Euripidis vitæ anni archon erat Euthydemus; quando prodigia haud pauca contigere, nam post [a] cometen, qui mense Gamelione præcedentis anni apparuit, Atalante insula juxta Locros Opuntios, in qua erat Atheniensium præsidium, fere tota jam maris illuvie superfusa est, teste Thucydide; et nunc iterum [b] mons Ætna flammas eructabat. Delus ab Atheniensibus expiatur. Hipponicus, Atheniensium dux, una cum Nicia, Nicerati filio, Tanagræos, Bœotorum socios, fundit. Hic annus belli Peloponnesiaci sextus. Ejusdem septimo Stratocles archon; sub quo eclipsis lunæ, mense Boëdromione: Aristophanes docet Equites Lenæis, [c] primus ipse, secundus Cratinus Satyris, tertius Aristomenes Ὁλοφύρσις. Isarchus archon octogesimæ nonæ Olympiadis anno primo, belli Peloponnesiaci octavo, Euripidis vitæ quinquagesimo octavo. Olympionicæ, Symmachus Messenius e Sicilia stadio, secundo. Dorieus, Diagoræ Rhodii filius, pancratio, tertio. Hellenicus, Alcæneti filius, cæstu. Atheniensium et Lacedæmoniorum induciæ, mense Elaphebolione factæ. Aristophanes Nubes primo docet, sed explosus est; Cratinus primas tulit fabula Putina dicta; secundas Ameipsias fabula, cui nomen Κοννόν. Atheniensium [d] juxta Delium, oppidum Bœotiæ, in Tanagra clades. Ameinias, vel Amynias, anni sequentis archon: quando Aristophanes Nubes secundo exhibuit, haud multo majori cum successu. Ejusdem Vespæ primo actæ Olympiis in urbe, secundo Lenæis. Templum Junonis hoc anno incensum, de qua [e] re supra diximus. Alcæus proximus archon, sub quo

Euripidis Vit. A. 56. Euripidis Vit. A. 57. Euripidis Vit. A. 58. Euripidis Vit. A. 59.

* Thucydid. l. 3.
a Aristot. Meteorolog. l. 1. c. 6.
b Thucydid. l. 3. fin.
c Scholiast. ad Equites.
d Thucydid. l. 4.
e §. viii. in fine.

Euripidis Vit. A. 60. Eupolis fabulam Κόλακας docuit. Brasidas Laco, re strenue ad Amphipolin gesta, (plurimisque Atheniensium contra pugnantium cæsis, quos inter et Cleon ille demagogus cecidit) et ipse casu cadens vitam heroice mutavit. Atheniensium et Lacedæmoniorum [a] induciæ quinquagenariæ. Euripidis Vit A. 61. Aristion archon: Eupolis Autolycum fabulam docet, Pherecrates fabulam, cui nomen [b] Ἄγριοι, non, ut nonnulli, Ἀργεῖοι. Astyphilus, alias Euripidis Vit. A. 66. Aristophilus, archon. Olympias nonagesima. Victores Hyperbius Syracusanus stadio; Theantus puer cæstu; Androsthenes Arcas pancratio. Lacedæmonii a templo Jovis Olympii et a sacro certamine ab Eleis exclusi; de qua re Thucydides libro quinto. Lacedæmoniorum contra Athenienses bellum rursus exardescere cœpit. Athenienses fœdus ineunt mutuum cum Argivis, Mantinæis, et Eleis in centum annos. Perdiccas, rex Macedoniæ, hoc anno moritur, et Archelaus succedit, ut Euripidis Vit. A. 63. marmora Oxoniensia. Archias archon. Bellum Lacedæmoniorum contra Argivos, ob eorum commissa in Troezenios, Lacedæmoniorum socios. Euripidis Vit. A. 64. Euripides [c] Andromachen exhibens vincit. Antiphon archon. Argivi et Lacedæmonii, legatis hinc inde euntibus, pacem inter se et mutuum pangunt auxilium. Euripides [d] Supplices docet. Athenienses Melios delent. Euphemus archon. Agatho tragœdus coronatur Lenæis. Hic annus Platonis decimus quartus, Euripidis sexagesimus quartus. Aristomnestus, alias Arimnestus, archon. Olympias nonagesima prima. Victor Exænetus Agrigentinus stadio; Evagoras Elæus synoride perfecta primus. Xenocrates philosophus natus. Archippus Atheniensis, comicus vetus, vicit semel. Certant simul Xenocles et Euripides, et primus erat Xenocles Œdipo et Lycaone et Bacchis et Athamante satyrico; secundus Euripides Alexandro et Palamede et Troibus et Sisypho Satyrico. De qua re [e] Ælianus queritur in Varia Historia, et Agellius [f] his verbis: "Menander a Philemone, nequaquam pari scriptore, in certaminibus comœdiarum ambitu, gratiaque et factionibus sæpenumero vincebatur. "Eum quum forte habuisset obviam: Quæso, inquit, Philemo, bona "venia, dic mihi; quum me vincis, non erubescis? Euripidem quoque "M. Varro ait, quum quinque et septuaginta tragœdias scripserit, in "quinque solis vicisse; quum eum sæpe vincerent aliqui poëtæ ignavissimi." Et, ut idem Agellius ex Apollodori chronicis, nobilissimus ipse comicorum, Menander, quum circa centum et octo comœdias scripserit, octies tantum vicisse dicitur. Alii tamen Euripidem quindecim victorias reportasse asserunt; quare Isaacus Casaubonus in Agellio pro Quinque

a Thucydid l. 5.
b Joh. Meursii Archont. l. 3. c. 7.
c Vid. quæ nos ad Andromach. v. 732.
d Vide Argum. Supplic.
e Ælian. Var. Hist. l. 2. c. 8.
f Agell. l. 17. c. 4. Vid. Meursii Lect. Attic. l. 3. c. 28. et Archont. Athen. l. 3. c. 9.

legit quindecim; quoniam Græci, inquit, scriptores testantur, Euripidem νίκας νικῆσαι πεντεκαίδεκα. Sed non Euripides, ut Æschylus, nimis ægre hanc rem tulisse dicitur. Fortius ille ex veræ philosophiæ præceptis loricatus ac munitus, quam ut virilem animum vulnus attingeret.[a] Quinimo Timotheum, excellentissimum musicum, quando ob theatri exsibilationes frangeretur, dicto suo confirmavit; theatra ipsa brevi ad ipsius arbitrium fore spondens. Videtur autem, ut obiter hoc notem, hic Xenocles filius fuisse Carcini poëtæ; de quo Aristophanis [b] Scholiastes, ut rudi et impolito, loquitur: υἱὸς Καρκίνου, Ξενοκλῆς, κωμῳδεῖται, ὡς ἄξεστος ἐν τῇ ποιήσει. Et ipse [c] poëta: Ὁ δ' αὖ Ξενοκλῆς ὢν κακὸς κακῶς ποιεῖ.

XXVIII. Juxta hoc tempus Archelaus, rex Macedoniæ, cum literarum studio præ cæteris mortalibus flagaret, ideoque plurimis doctis viris dona mitteret, alios etiam in Macedoniam invitaret, Amphiam Macedonem Athenas misit, qui argentum inter alios Euripidi deferret; et Clito, nobilis Macedo, regis amicus et consiliarius, literas subjunxit, quibus hortatur Euripidem, ut regis benevolentiam acciperet. De qua re prima Euripidis epistola, quæ exstat, tractare videtur. Sed quum iisdem sua argumenta præfigenda curaverimus, hoc solum hic loci addendum, priores quatuor fere ad hæc tempora pertinere; de quinta alias dicemus. Quod vero vir magnus mihi per literas aurem vulserit, dicens, Pellæi istius senis, de quo epistolæ prima, tertia et quarta, nomen male abesse, et magnum hoc esse signum sophisticæ ληκύθου, sciendum est, nihil hæc apud me valere; quum enim ex ipsa priori harum epistola pateat, aliam de re eadem prius scriptam; eo debet animus ad nomen recurrere; nec enim nos omnes de rebus utrique parti satis jam notis aliter solemus scribere. Quid enim alias impediret, quo minus nomen aliquod affigeret huic seni sophista ille, (si forte auctor esset sophista) qui tam bene [d] Clitonem facit Macedonicum virum, et Amphiam et Lapretam et Chionidem et Antigenem medicum nominatim appellat. Quod ad convicium attinet [e] Sophocli ab Euripide factum περὶ παιδικῶν, cui Sophocles acuto quodam epigrammate respondet, credibile est, hæc contigisse media Sophoclis ætate, cum juvenis adhuc esset Euripides, diu antequam amici inter se facti fuerint; quanquam tamen ex neutra parte insanabilis injuria fieri videatur. Et in quinta epistola ad Cephisophontem fatetur ipse Euripides, sero se in amicitiam Sophoclis venisse; licet semper eum æstimarit. Nec, quod objicit vir doctus, putandum est, secundam epistolam

a Plutarch. εἰ πρεσβ. πολιτευτέον, f. 795.
b Fol. 133.
c Thesmoph. f. 516.
d Meursii Archont. Atheniens. l. 4. c. 14. de Clitone Macedone Olympionica.
e Athenæus l. 13. fol. 604.

Schocli esse scriptam, quando una cum Pericle dux esset contra Samios, licet tum etiam ad Chium [a] appulsum constet; hæc enim decem annis ante ipsum bellum Peloponnesiacum contigerunt; quando nondum inter se facti essent amici Sophocles et Euripides: sed diu post Sophocles ob privata negotia putandus est ad Chium insulam navigasse; sicut et ipse Euripides aliquando in Icarum [b] insulam navigarit; quod observamus in epigrammatum [c] argumentis ex Eparchide. Quanquam, quod [d] Diogenes Laërtius tradit, de Euripidis cum Platone in Ægyptum navigatione, ubi ægrotans poëta marina aqua suffusus revaluisse dicitur; unde illud: Θάλασσα κλύζει πάντα τἀνθρώπων κακά: id quoque criticorum insomnium; ut ex ætate * Platonis colligendum; qui decimum septimum ætatis annum agebat, quando Euripides iret in Macedoniam, vicesimum, quando e vita migraret. Quod si Cephisophonti et Sophocli quid habeant hæ epistolæ commune, ex nota historia; ne hoc sodes obsit; sed illorum potius gratia etiam ignotis fidem habeamus; præsertim cum hic nihil vulgare, tritum, aut incongruum, imo omnia elegantia, pia, docta, et summe Attica sint; et etiam postea patebit, Sophocli percarum fuisse Euripidem, licet, ejusdem esset uterque studii, Quod si putidum videatur, illum prævidisse, se moriturum ἐν γῇ βαρβάρῳ, id quod contigit; notandum quoque, hunc poëtam etiam præsupposuisse, Archelaum ex statu regio aliquando posse excidere; quod factum non est; quid vero mirum erat, si Euripides, plusquam septuagenarius, sibi in peregrina terra moriendum jam putaret? Quod autem Macedoniam etiam βάρβαρον γῆν vocat, (quod tamen nemo mihi hactenus objecerit) id plane Atticum quid spirat; nam ut cæteri Græci, omnes non Græcos, barbaros putarent; ita Athenienses fere reliquos Græcos, præsertim, qui aristocratia, aut monarchia, uterentur, et Ioniam, aut extremas Græciæ partes et barbarorum confinia, incolerent, pro barbaris habebant. Quare et aliquando ipsos Laconas, et Eleos, et Eretrienses, (ne dicam Caras, quos etiam Homerus βαρβαροφώνους appellat,) eo nomine vocari videbimus; quod [e] Eustathius probat.

Euripidis Vit. A. 64. XXIX. Eodem [f] anno, belli nempe Peloponnesiaci decimo sexto,

a Athenæ. l. 13. fol. 603. Vide Thucyd. l. 1. de bello Samio.

b Athenæ. l. 2. c. 19.

c Vide infra in ind. in Eurip.

d Diog. Laërt. in Platone et Jac. Dur. Caselii Variar. l. 1. c. 3.

* Quare Zacharias Bogan in libro, cui titulus, Homerus Ἑβραΐζων, p. 249. quando hanc rem narraverit, in margine ait; "Et quidem de hac historia dubito.' Verba autem θάλασσα κλύζει etc. exstant Iphigen. Taur. v. 1201. quem locum videsis.

e Eustathius in Homerum fol. 279. et 367.

f Scholiastes Aristophanis Argumento Avium.

Athenienses bellum contra Syracusanos decernunt, cui præponuntur Nicias, Lamachus et Alcibiades; qui tamen ultimus brevi post ex Sicilia avocatur per Salaminiam navim, ad causam dicendam circa mutilationem Mercuriorum; sed is secundum illud, [a] ἐξὸν φεύγειν, μὴ ζήτει δίκην, evasit eorum manus et ingratæ patriæ iratus, proximo post anno persuasit Lacedæmoniis, ut Athenienses in Sicilia vellent adoriri. Chabrias tunc erat archon; sub quo * Aristophanis Aves et Euripidis [b] [Euripidis Vit. A. 65.] Andromeda docentur; quando et Athenienses talentum edicto proposuerant illi, qui Diagoram atheum occiderit. Pisandrus mox archon [Euripidis Vit. A. 66.] fit, quando Lacedæmonii, ab Alcibiade incitati, inducias cum Atheniensibus factas solvunt, et Gylippum in Siciliam mittunt; annoque proximo, quando Cleocritus, alias Clearchus, archon fuit, sub Agide, Archidami [Euripidis Vit. A. 67.] filio, et Alcibiade Atheniensi, ducibus, locum validum occupant, Deceleam dictum, quem propugnaculum contra Atticam faciunt; unde bellum vocabatur Deceleiacum. Eclipsis lunæ. Clades Atheniensium in Sicilia, simul ducum Demosthenis et Niciæ cædes; de quibus Thucydides sexto et septimo historiarum et Plutarchus in Nicia. Hanc publicam et miserabilem patriæ suæ calamitatem Euripides epicedio elegiaco luxit, eleganti sane et auctore suo undiquaque digno carmine, quod ex unico illo ejusdem fragmento apud Plutarchum [c] servato colligendum. Euripidis tamen gloria in tantum jam patriæ suæ profuit; ut levior hæc ipsa calamitas illius causa fieret. Plurimi enim Atheniensium captivorum, qui illi cladi superfuerant, quotquot hujus poëtæ versus aliquos memoriter tenerent, illius causa servati sunt. Μάλιστα γὰρ, ut [d] Plutarchus rem narrat, ὡς ἔοικε, τῶν ἐντὸς Ἑλλήνων ἐπόθησαν αὐτοῦ τὴν μοῦσαν οἱ περὶ Σικελίαν· καὶ μικρὰ τῶν ἀφικνουμένων ἑκάστοτε δείγματα καὶ γεύματα κομιζόντων ἐκμανθάνοντες, ἀγαπητῶς μετεδίδοσαν ἀλλήλοις· τότε γοῦν φασι τῶν σωθέντων. οἴκαδε συχνοὺς ἀσπάσασθαι τὸν Εὐριπίδην φιλοφρόνως, καὶ διηγεῖσθαι τοὺς μὲν, ὅτι δουλεύοντες ἀφείθησαν, ἐκδιδάξαντες, ὅσα τῶν ἐκείνου ποιημάτων ἐμέμνηντο, τοὺς δ', ὅτι πλανώμενοι μετὰ τὴν μάχην, τροφῆς τε καὶ ὕδατος μετέλαβον, τῶν μελῶν ᾄσαντες. οὐ δεῖ δὲ θαυμάζειν· ὅτι τοῦ Καυνίου φασὶ πλοίου προσφερομένου τοῖς λιμέσιν ὑπὸ ληστρίδων διωκομένου, μὴ μάχεσθαι τὸ πρῶτον, ἀλλ' ἀπείργειν· εἶτα μέντοι διαπυνθανομένους, εἰ γινώσκουσιν ᾄσματα τοῦ Εὐριπίδου, φησάντων ἐκείνων, οὕτω παρεῖναι καὶ καταγαγεῖν τὸ πλοῖον. Ad priorem narrationem alludens erupit tunc temporis inter Athenienses proverbialis [e] senarius, de non apparentibus post Siciliam cladem Atheniensibus:

a Plutarch. Apophthegm.
* Scholiast. Aristoph. ad Aves.
b Scholiast. Aristoph. f. 132.
c Plutarch. in Nicia. Vid. Fragment. titulo, Ἐπικήδειον.
d Plutarch. ibid. ad finem.
e Apostolius Centur. 10. §. 4.

Ἤτοι τέθνηκεν, ἢ διδάσκει γράμματα, "Vel morte functus est, docet vel carmina."

OLYMP. 92. An. 1. Euripidis Vit. An. 68. XXX. Proximo post hanc cladem anno Callias archon; quando populus Atheniensis ultro a Democratia cessit, et electis quadringentis viris reipublicæ administrationem permiserunt. Olympionica hujus anni erat Exænetus Agrigentinus stadio, secundo. Lysias orator, quum a Thuriis nimis esset seditionibus vexatus, quasi Attice saperet, revertitur Athenas jam 47 annos natus. Calliæ succedit Theopompus archon; sub quo Athenienses quadringentorum virorum oligarchiæ pertæsi dissolvunt. Lacedæmoniis de pace mittentibus, Athenienses, quod id credere nequirent, Cleophonte [a] maxime paci obstante, nolunt eos admittere. Alcibiadis reditus decernitur. Hic Thucydides, Olori filius, historiam suam abrumpit, cum complexus esset ferme viginti duo annorum spatium octo libris. Xenophon tamen et Theopompus historicus inde cœperunt, ubi Thucydides finem fecerat; ille quidem complexus spatium annorum 48, hic autem res gestas Græcorum libris 12 tractans per annos 17. Historiam suam claudit ad navale prœlium sub Conone duce factum circa Cnidum, Olympiadis videl. CVIII. anno 4to, quando Eubulus, vel Eubulides, erat archon. Theopompum sequitur archon Glaucippus, sub quo Sophocles Philoctetem docens vincit. Euripidis Vit. A. 69. Lacedæmonii pedestri et navali prœlio circa Cyzicum victi ab Atheniensibus [b] miserandum in modum animis dejecti sunt. Diocles mox archon; sub quo fabulam Oresten docet [c] Euripides; et paulo post, literis frequentibus vocatus, in Macedoniam ad Archelaum se confert; de qua re nonnihil hic dicendum. Archelaus ille, rex Macedoniæ, istius nominis primus, duodecimus Macedonum rex, erat filius natu maximus quidem, sed nothus, Perdiccæ regis, Alexandri divitis filii. Et hic quidem ob insignem probitatem et indolem tutor Perdiccæ, legitimi filii infantis, et, si quid humani eidem accideret, regni hæres relinquitur. Et regius sane infans anserem fugiens in puteum decidit et exstinctus est; quare Archelaus regni habenas excipit, et Macedoniæ quidem gloriam haud levem, sibi ipsi vero prorsus immortalem, comparavit. De hoc enim testatur [d] Thucydides: "Quod "munitos locos, qui tunc erant, exstruxit, viasque rectas ordinavit, et "cætera, quæque ad bellum spectabant, equis et armis, alioque apparatu

a Scholiast. Euripid. ad Orest. v. 762. et 893.

b Xenophon Hist. Græc. l. 1. circa Principium.

c Schol. ad Orest. v. 365. et Joh. Meursii Archont. Athen. l. 3. c. 10.

d Thucydid. l. 2. ad finem fol. 82. Ἀλλὰ ὕστερον Ἀρχέλαος, Περδίκκου υἱὸς, βασιλεὺς γενόμενος, τὰ νῦν ὄντα ἐν τῇ χώρᾳ (τὰ καρτερὰ καὶ τείχη) ᾠκοδόμησε, καὶ ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε, καὶ τἄλλα διεκόσμησε τά τε κατὰ τὸν πόλεμον ἵπποις καὶ ὅπλοις, καὶ τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ κρείσσονι, ἢ ξύμπαντες οἱ ἄλλοι βασιλεῖς ὀκτὼ πρὸ αὐτοῦ γενόμενοι. Regum autem hic Macedonicorum catalogus ad Alexandrum M. 1. Caranus.

instruxit melius, quam octo ante illum reges." Adeo autem gloriæ ardore incaluit, ut [a] Olympica certamina in Dio Macedoniæ institueret, quæ respectu Olympiorum in Elide dicta erant Minora Olympia; quod et Athenienses ante eum fecisse dicuntur; in quibus Alcibiades ter victoriam reportabat; nec enim is semel Majora Olympia vicisse deprehenditur. Erat porro Musarum quoque amore adeo abreptus, ut et docta certamina apud Macedonas suos in Jovis et Musarum honorem institueret; quæ durabant per novem dies, ita ut Musæ cujusque nomini unus proprie dicaretur. Id testatur nobis [b] Diodorus Siculus: *Καὶ σκηνικοὺς ἀγῶνας (συνετέλεσε) Διῒ καὶ Μούσαις, οὓς Ἀρχέλαος ὁ προβασιλεύσας πρῶτος κατέδειξε· τὴν δὲ πανήγυριν ἐφ' ἡμέρας ἐννέα συνετέλεσεν, ἑκάστῃ τῶν Μουσῶν ἐπώνυμον ἡμέραν ἀναδείξας.* Hic Archelaus a Solino [c] dicitur fuisse "Prudens rei bellicæ, Navalium etiam commentor prœliorum. Idem Pythias et Olympicas palmas quadrigis adeptus, Græco potius animo, quam regali gloria, illa præ se tulit. In tantum autem literarum amator fuit, ut Euripidi tragico consiliorum suorum summam crederet.[d]" Plutarchus in Apophthegmatibus hujus regis ingeniosa admodum responsa philosophico sale condita tria vel quatuor memorat; quare, quod [e] Ælianus a Socrate in eum contortum dicterium dicat, fidem non mereri censeo; quod mox apertius videbitur. Plurimos sane et insignes apud se pellectos et ex omni Græcia evocatos habuit Archelaus [f] artifices, viros, et in omni scientiæ genere peritos, præcipue doctrina claros, philosophos et poëtas; et Socratem quoque literis suis rex nobilis plus semel vocabat; quanquam is quidem semper se excusatum haberi precatus est; utpote qui Archelao prorsus inutilem se fore vidit, nec illius favoribus æquandis ullo modo parem; cum Archelaus virtutibus satis esset instructus, nihil autem ipse aliud doceret. Quare quum neminem alium, qui ad Archelaum iret, accusaret [g] Aristoteles, quod non iret, Socratem laudat: *Διὸ Σωκράτης οὐκ ἔφη βαδίζειν ὡς Ἀρχέλαον, ὕβριν γὰρ ἔφη εἶναι, τὸ μὴ δύνασθαι ἀμείβεσθαι ὁμοίως εὖ παθόντα, ὥσπερ καὶ κακῶς.* Et alias videtur Socrates minime peregrinandi studiosus; quandoquidem nec toto vitæ tempore extra patriæ limites se vagatum fuisse fatetur (si bene memini) apud [h]

2. Cænus. 3. Thurimas. 4. Perdiccas. 5. Argæus I. 6. Philippus. 7. Æropas. 8. Alcetas. 9. Amyntas. 10. Alexander. 11. Perdiccas II. 12. ARCHELAUS, Euripidis amicus. 13. Orestes. 14. Archelaus II. 15. Amyntas II. 16. Pausanias. 17. Amyntas III. 18. Argæus II. 19. Amyntas IV. 20. Alexander II. 21. Ptolemæus Laorites. 22. Perdiccas III. 23. Philippus. 24. Alexander Magnus.

a MS. Pind. penes me in Vita; ubi de Olympiis. Et Johan. Meursii Græc. Feriat. l. V. in Ὀλύμπια.

b Diodor. Sic. l. 17. Vid. Joh. Meursii Græc. Feriat. l. V. in Μουσεῖα.

c Solinus c. 15.

d Plutarch. Apophth. in Ἀρχέλαος.

e Ælian. Var. Hist. l. 14. c. 17.

f Euripid. Epist. 4. circa finem.

g Aristotel. Ῥητορικῶν l. 2. c. 22. fol. 576.

h Plato in Phæd.

Platonem; nisi forte juvenis admodum una cum Archelao philosopho proficisceretur ad Samum; quod Ionem affirmare testatur [a] Diogenes Laërtius. Et Atheniensium præter Euripidem memorantur, qui apud Archelaum in honore habiti sunt, haud pauci; quos inter Chærilus, optimus poëta, et alius ab illius cognomine, quem Alexandri Magni temporibus diu post floruisse dicit Horatius, haud postremus erat; is quidem Xerxis expeditionem et clades et ex Græcia fugam celebravit heroico carmine,[b] cujus nonnulla fragmenta, ex Aristotele, Josepho, Strabone et Eusebio, in marginem repono. Et ab Athenæo dicitur Salario 4 librarum per diem honoratus fuisse ab Archelao. Item Agatho poëta, tragicus et ipse, Euripidis amicus, homo probus et morum candore amabilis; de quo ipse [c] Aristophanes; *Ἀγαθὸς ποιητὴς καὶ ποθεινὸς τοῖς φίλοις.* In quem locum Scholiastes: *Ἀγάθων δὲ οὗτος Τραγικὸς ποιητὴς, ἀγαθὸς τὸν τρόπον καὶ τὴν τράπεζαν λαμπρός· καὶ φασὶν, ὅτι Πλάτωνος συμπόσιον ἐν ἑστιάσει αὐτοῦ γέγραπται, πολλῶν ἅμα φιλοσόφων σὺν αὐτῷ καταχθέντων.* Et paulo post, ubi poëta, de eodem Agathone: *ἀπολιπών μ' ἀποίχεται, ἐς μακάρων εὐωχίαν*: ita Scholiastes: *ὅτι Ἀρχελάῳ τῳ βασιλεῖ μέχρι τελευτῆς μετὰ ἄλλων πολλῶν συνῆν ἐν Μακεδονίᾳ, καὶ τὴν μακάρων εὐωχίαν ἔφη, τὴν ἐν βασιλείοις.* Hic Agatho erat Euripidis admirator egregius, et fere par in sententiis et compositione, et hanc imprimis *γνώμην* Archelao, regio suo hospiti, dedit, auro contra non caram: *Τὸν Ἄρχοντα τριῶν δεῖ μεμνῆσθαι. πρῶτον μὲν, ὅτι ἀνθρώπων ἄρχει· δεύτερον, ὅτι κατὰ νόμους ἄρχει· τρίτον, ὅτι οὐκ ἀεὶ ἄρχει.* Famosum et illud: [d] *Τὸ μὲν πάρεργον, ἔργον ὡς, ποιούμεθα· Τὸ δ' ἔργον, ὡς πάρεργον, ἐκπονούμεθα.* Erat et alius [e] Agatho comicus, haud fama tantus, quantus malignitate; quem cum Mesato et Aristophane, obtrectatoribus suis, numerat Euripides in epistola sua ad Cephisophontem data, et fortiter suo more contemnit. Timotheus quoque, nobilis musicus, apud Archelaum his temporibus in honore fuisse dicitur a [f] Plutarcho, ut et Zeuxes pictor, ab [g] Æliano. Et tales multos viros Archelaus secum congregatos habuit, et postea quidem ipsum Platonem, qui nimis his temporibus juve-

a In Socrate l. 2. §. 24.

b *Ἠγεό μοι πόνον ἄλλον, ὅπως Ἀσίης ἀπὸ γαίης Ἦλθεν ἐς Εὐρώπην πόλεμος μέγας.* Ex Chærilo laudat. Aristot. Rhetoric. l. 3. c. 14. *Τῶδ' ὄπιθεν διέβαινε γένος θαυμαστὸν ἰδέσθαι Γλῶσσαν μὲν Φοίνισσαν ἀπὸ στομάτων ἀφιέντες, Ὤικουν τ' ἐν Σολύμοις ὄρεσι πλατέῃ παρὰ λίμνῃ Αὐχμαλέοι, κορυφὰς τροχοκουρίδες· αὐτὰρ ὕπερθεν Ἵππων δαρτὰ πρόσωπ' ἐφόρευν ἐσκληκότα καπνῷ.* Ex eodem Josephus contra Apionem, et Eusebius. *Μηλονόμοι τε Σάκαι, γενεᾷ Σκύθαι· αὐτὰρ ἔναιον Ἀσίδα πυροφόρον· Νομάδων γε μὲν ἦσαν ἄποικοι Ἀνθρώπων νομίμων.* Strabo l. 7. fol. 303.

c Aristoph. fol. 133.

d Operose id agimus, agere quod non est opus: At in eo, quod opus, opera perfunctoria est.

e Scholiast. Aristoph. fol. 133.

f Plutarch. Apophthegm. in Archelao.

g Var. Hist. l. 14. c. 17.

nis erat; supra omnes autem miratus est Euripidem, quem et vere sapientem novit, nec munerum regiorum, ut alii, cupidum, sed modestum, castum, doctum et amicum veritatis ac virtutis; a quo plurima erant illi addiscenda, juxta illud [a] Euripidis et Sophoclis quoque: Σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ. Quare cum ille fere semper regia munera detrectaret, omnem rex occasionem accepit favores in eum congerendi; atque ita, quum aliquando in convivio Archelaus ab aulico [b] quodam magno interpellaretur, ut ei poculum quoddam aureum dare vellet; id statim rex puerum, qui erat illi a poculis, Euripidi jussit deferre, hæc aulico dicens: Σὺ μὲν γὰρ αἰτεῖν, οὗτος δὲ λαμβάνειν ἄξιός ἐστὶ καὶ μὴ αἰτῶν. Quo dicto simul impudentiam aulici elusit, et Euripidis modestiam approbavit. Contigit aliquando, [c] ut Archelaus rex opiparum lautumque convivium Euripidi cæterisque doctis amicis strueret; in quo cum inter pocula meracius Euripides biberet, sensim in ebrietatem est delapsus. Deinde proxime sibi accumbentem Agathonem, tragicum poëtam, complexus exosculabatur; annos circiter quadraginta natum. Tum Archelao interrogante, num adhuc in deliciis habendus videretur? respondit: Per Jovem, omnino: "Non enim ver solum formosorum est pulchrum; sed et autumnus." Plutarchus paulo aliter rem narrat, et sententiam Archelao regi tribuit; [d] ita enim loquitur: Cum coram rege Archelao Euripides formosum Agathonem in convivio amplecteretur et oscularetur, jam barba probe auctum, ad amicos rex dixit: Μὴ θαυμάσητε· τῶν γὰρ καλῶν καὶ τὸ μετόπωρον καλόν ἐστιν. Idem tamen in Alcibiade eandem sententiam [e] Euripidi rursus concedit; neque enim inusitatum Plutarcho, easdem res et sententias aliquando narrando variare, aliquando diversis auctoribus tribuere, non memoria lapsus; sed ut in rem suam, quam præsens ornat, torqueat. Rogavit aliquando Euripidem Archelaus, ut de se drama quoddam componeret, quo late nomen suum ferretur; at pius poëta, qui probe sciret, tragœdiarum materiam esse mœstam plerumque et infelicem, malum omen deprecans, dixit, se deos immortales [f] precari, ut nihil tragicum illi contingeret unquam. Sed credibile est, postea regiis votis obsecundasse poëtam, et fabulam Archelaum dictam illius nomine honestasse, vivo adhuc et florente rege; nam nec nisi sexto post Euripidem functum anno mortuus est Archelaus. Et Archelaus quidem filio suo, qui in regnum post successit, juxta hæc tempora nato, Orestis nomen dedit, Euripidis nimirum causa; quod

a Vid. Johan. Meursii Catalog. Poëtarum Trium Tragic. in Αἴας ὁ Λοκρός.
b Plutarch. Tom. 2. in Apophthegm. Archelai fol. 177.
c Ælian. Var. Histor. l. 13. c. 4.
d Apophthegm. Tom. 2. fol. 177.
e Plutarch. in Alcibiade: Οὐ γὰρ, ὡς Εὐριπίδης ἔλεγε, πάντων καλῶν καὶ τὸ μετόπωρον καλόν ἐστι. fol. 192.
f Diomedes Grammat. l. 3. de Poëmatis Generibus fol. 486.

is fabulam ejusdem nominis supremam Athenis egisset, antequam in Macedoniam proficisceretur: Quanquam et alias Orestis nomen apud Macedonas familiare videatur. Præterea in hujus regis gratiam et honorem fabula, Temenus, sive Temenidæ, dicta, videtur facta; reges enim Macedoniæ ex Temenidarum familia oriundi, testante [a] Thucydide. Certe et rex ipse et Clito, nobilis Macedo, regis consiliariorum princeps, haud oscitanter instabant Euripidi, ut aliquid scriberet suo more; quod testatur ipse poëta in epistolarum ultima; quæ et de nimis lautis conviviis illum querentem introducit, et omnino huic loco multam lucem adferet. Alio quidem tempore, vel anno novo ineunte, vel ipsius Archelai natalibus, quando inter plurimos, qui regi strenas et munuscula deferrent, solus Euripides, suo amore et fide fretus, nihil præterea adduceret, rex illum subridens rogavit, "Numquid illum gravaretur regem munusculo honestare?" Respondit Euripides: [b] Οὐ βούλομαι πλουτοῦντι δωρεῖσθαι πένης. Μή μ' ἄφρονα κρίνῃς, ἢ διδοὺς αἰτῶν δοκῶ. Quæ Latino versu donata reperies in Archelao. Juxta hæc tempora, cum cæteri Athenienses ægre ferrent Euripidis absentiam, tum inimici illius illum* parasitum vocabant et auri potentiæ cupidum; et Sophocles ipse, qui haud ita pridem illius amicitiæ cultor erat factus, hoc in illum distichum torsisse putatur, quod et Pompeius [c] Magnus ad regem Ægypti iturus usurpasse dicitur: Ὅστις δὲ πρὸς τύραννον ἐμπορεύεται, Κείνου ἐστὶ δοῦλος, κἂν ἐλεύθερος μόλῃ. Et Plutarchus in libro de exsilio: Τίς γὰρ εἴρηκε τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος ἐγκώμιον τοιοῦτον, οἷον Εὐριπίδης; tum versibus quibusdam ex [d] Erechtheo laudatis, infert: Ἀλλ' ὁ ταῦτα γράψας εἰς Μακεδονίαν ᾤχετο, καὶ παρ' Ἀρχελάῳ κατεβίωσεν. Argumentum ultimæ, quæ exstat, Euripidis epistolæ huc pertinet; in ea enim Cephisophonti scribens, histrioni suo, at amico et philosopho viro, qui et Euripidem ipsum aliquando in tragœdiis conscribendis putatur adjuvisse, hortatur, secum contemnat iniquas et immeritas malorum hominum de hac illius peregrinatione cavillationes; at si quem boni et æqui amantem reperiret, qui et hanc ægre ferret, omnino illi veras rationes aperiret et satis daret. Non est prætereundum, garrulum quendam et futilem Archelai regis aulicum, Decamnichum vocatum, Euripidi jam seni plus septuagenario τὴν τοῦ στόματος δυσωδίαν objecisse; cui Euripides salse respondit, id in se mirum videri nequaquam debere; qui tam pertinaci fide, quæcunque illius pectori essent concredita, retineret. Hujus apophthegmatis meminit † Stobæus his verbis: Εὐριπίδης, ὀνειδίζοντος αὐτῷ τινος, ὅτι τὸ στόμα

a Thucydid. l. 2.

b Fragment. Archel. v. 11.

* Quod et Lucian. in Par. facit, sed joco.

c Plutarch. in Pompeio.

d Vid. Erechth. v. 70. et Incerta v. 410.

† Sermo XXXIX. περὶ ἀποῤῥήτων

δυσῶδες ἦν· Πολλὰ γὰρ, εἶπεν, αὐτῷ ἀπόῤῥητα ἐγκατεσάπη, hoc est, "Euripides, quum oris graveolentia illi a quodam objiceretur: multa "enim, dixit, secreta in eo computruerunt:" fidelem se innuens et taciturnum. Et hæc habui, quæ de Euripide vera et explorata dicerem; de illius enim erga Decamnichum ob hanc contumeliam gravi vindicta et ira, unde gravior in illum atque ipsum Archelaum accensa est, mitto nugatores, [a] quique eos temere sequuntur, licet eos amicus [b] Aristoteles ipse defendat; cum satis constet, quod probaturi sumus, Archelaum non cum Euripide, sed nec nisi sex post annis, occubuisse."

XXXI. Quare, ut ad finem tandem veniamus, quum jam tertio Euripides anno in Macedonia versaretur, sive invidorum malitia, sive deorum fato, nam et casus et malitia in causam utraque feruntur, a Promeri canibus in [c] Bormisco, vico Macedoniæ, adeo laceratus est, ut brevi post vita fungeretur; crudelitas fati tanto ingenio non debita, ut inquit [d] Valerius Maximus. Sunt, qui hos Dianæ canes dicant immites et efferatos, quos, cum Euripides, [e] Heracliti Scotini admirator eximius, frequenter Dianæ templum, ubi illius carmina reconderentur, illorum addiscendorum causa adiisset, ei immissos, invidorum consilio, a Promero, regiorum canum procuratore, quo ipso fato eundem Heraclitum periisse dicunt. Et ita quidem [f] Apostolius: Τοῦτον (τὸν Πρόμερον) φασὶν, οἰκέτην ὄντα βασιλικὸν, μισῆσαι καθ' ὑπερβολὴν τῶν τραγῳδιῶν τὸν ποιητὴν Εὐριπίδην· ἐπαφεῖναί τε αὐτῷ Κύνας ἀγρίους, οἳ τὸν Εὐριπίδην ἀνελοινήσαντο. Unde Ovidius in Ibin: utque cothurnatum vatem tutela Dianæ, "Dilanient vigilum te quoque turba canum." Narratur et alia hujus casus historia, quæ sic se habet: in Macedonia vicus quispiam est, qui Thracum dicitur, propterea quod a Thracibus plerumque sit habitatus, alias Bormiscus vocatur a monte Bormio. In hunc locum quum canis quidam venaticus Archelai regis forte aberrasset, Thraces de more suo mactatum devorarunt. Id ubi comperisset Archelaus, talentum eis multam indicit; quod ubi illi solvendo non essent, Euripidem rogarunt, ut pro ea, qua valebat apud regem, auctoritate, exoraret eum, hanc iis multam remittere. Hoc Euripides fecit, et veniam impetravit; postea vero, quum Euripides in sylva quadam solus meditaretur, Archelaus autem juxta viam a venatu rediret, canes aliquot poëtam cingentes lacerarunt et devorarunt. Existimatum vero est, hosce canes ex eodem cane proseminatos, quem Thraces

a Cæl. Rhodig. l. 24. c. 10.
b Politic. l. 5. c. 10.
c Stephanus περὶ πόλεων in voce Βορμίσκος.
d Valer. Maxim l. 9. c. 12.
e Tatianus Orat contra Græcos p. 143. ad fin. Justini Martyris.
f Apostol. Centur. 16. §. 70. Vid. Erasmi Adag. Promeri Canes.

sacrificarant et devorarant. Hinc adagium [a] apud Macedonas increbuit, Κυνὸς δίκην, subaudi passus, aut aliquid simile. Alia narrantur de mulieribus et Cratero, Archelai amasio, quæ velut ab ipsa ratione dissentanea, ne quid hic repetam de poëtæ castis moribus et provecta ætate, procul hinc ableganda judico. Obiit enim septuagesimo fere quinto ætatis anno, cum [b] Antegenides archon vixdum desierat, quo anno Callias archon erat. Cujus ad nuntium Sophocles fabulam acturus, mimos suos pullatos et sine coronis, ipse pulla indutus, in scenam produxit. Et ipse quidem [c] Sophocles circa finem ejusdem anni moritur nonagenarius; quod ex [d] Aristophanis patet Ranis, ubi Hercules rogat Bacchum, an non vellet Sophoclem ex inferis reducere, Euripide priorem. Dionysius [e] sane Byzantinus hoc atroci tam nobilis poëtæ fato attonitus, ne qua de deorum bonitate suspicio inde oriatur, satius putat, omnes omnium gentium auctoritates uno poëtico gladio discindere, et naturalem ei mortem assignare; quare ita canit, alludens ad Dionysiacas vestes et tragicum omnem ornatum in tumulo illius exsculptum:

Οὔ σε κυνῶν γένος εἷλ', Εὐριπίδη, οὐδὲ γυναικῶν
  Οἶστρος, τὸν σκοτίης Κύπριδος ἀλλότριον·
Ἀλλ' Ἀΐδης καὶ γῆρας ὑπέκβαλε· τῇ δ' Ἀρεθούσῃ
  Κεῖσαι, ἑταιρείῃ τίμιος Ἀρχέλεω.
Σὸν δ' οὐ τοῦτον ἐγὼ τίθεμαι τάφον· ἀλλὰ τὰ Βάκχου
  Εἵματα καὶ σκηνὰς ἔμβαλε πειθομένας.

Non te turba canum est, Euripides, ira nec ulta
  Fœminea, expertem non licitæ Veneris.
Verum Orcus seniumque tulit: juxtaque Arethusam
  Cumbis, amicitia nobilis Archelei.
Sed nec ego hunc tumulum vestrum puto: Bacchica vestis
  Hic scenas suadet posse latere tuas:

At vero, quod ad mortis hujus magni bonique viri genus attinet, non est, quod nimis offendantur aures philosophicæ, multo minus Christianæ; quia multo cariores solet Deus aliquando amicos suos flammis, ferro, bestiis, aquis, non perire quidem, sed mori, permittere. Quis credat,

a Erasmus Adag. Canis Vindictam, Chiliad. 1. Cent. 7. §. 47.

b Marmora Oxon. Thom. Magister in Euripidis Vita.

c Joh. Meurs. Archont. Athen. l. 3. c. 12. etc.

d Aristoph. fol. 133. Εἶτ' οὐχὶ Σοφοκλέα. etc.

e Antholog. l. 3. c. 26.

Dei amicos, de quibus divus [a] Paulus (qui et ipse cum bestiis Ephesi pugnaverat) hæc habet? "Ludibria et flagella sunt experti; et vincula "insuper et carcerem; Lapidati sunt, dissecti sunt, tentati sunt; gladio "cæsi occubuerunt," etc. Sed et poëtarum et philosophorum optimorum plurimi mala, quod ad humanum attinet judicium, morte perierunt. De qua re hæc Sotades:

Αὐτὸς γὰρ ἐὼν παντογενὴς, ὁ πάντα γεννῶν
Οὐ κρίνει δικαίως τὰ κατ' ἄνθρωπον ἕκαστον·
Καὶ γὰρ κατὰ γαῖαν τὰ κακὰ πέφυκεν αἰεὶ,
Καὶ τοῖς μεγάλοις τοῖσι κακοῖς γέγηθ' ὁ Κόσμος·
Ὅτι πάντες, ὅσοι τὸ περισσὸν ἠθέλησαν εὑρεῖν,
Ἢ μηχανικὸν ποίημά γ', ἢ σοφὸν μάθημα,
Οὗτοι κακὸν εἰς τὸν θάνατον τέλος ἐποίησαν,
Ὑπὸ τοῦ γενετῆρος Κόσμου κακῶς παθόντες.
Σωκράτην ὁ Κόσμος πεποίηκε σοφὸν εἶναι.
Καὶ κακῶς ἀνεῖλε τὸν Σωκράτην ὁ Κόσμος,
Ἐν τῇ φυλακῇ κώνειον ὅτε πιὼν τέθνηκε.
Πολύποδα φαγὼν ὁ Διογένης ὠμὸν τέθνηκεν·
Αἰσχύλῳ γράφοντι ἐπιπέπτωκε χελώνη·
Σοφοκλῆς ῥᾶγα φαγὼν σταφυλῆς πνιγεὶς τέθνηκε·
Κύνες οἱ κατὰ Θρᾴκην Εὐριπίδην ἔτραγον·
Τὸν θεῖον Ὅμηρον λιμὸς κατεδαπάνησεν.

Mundus genitor cunctiparens, satorque rerum,
Causas hominum non bene novit arbitrari;
Sunt per sola terræ mala, semper et fuere;
Multisque malis undique gaudet omnis orbis.
Res eximias queis fuit invenire cordi,
Sive ingenii laus foret illa, sive dextræ,
Omnes malus hos cernitur exitus secutus;
Idque omne malum fluxerat a parente mundo
Mundo sapiens judice Socrates putatus;
Mundo sapiens judice Socrates necatur,
Jussus bibere in carcere poculum cicutæ.
Crudi Polypi Diogenes peremtus esu:
Testudine, cum scriberet, Æschylus cadente:
Glutito Acino strangulat uva te, Sophocles;
Te, Euripides, in Thrace solo canes vorarunt:
Atra abstulerat egregium fames Homerum.

Præterea nec ipsum horum versuum auctorem idem fatum malum neglexit: [b] Plutarcho enim teste, quod Ptolemæo Philadelpho dixerit, quando sororem uxorem duceret: Εἰς οὐχ ὁσίην τρυμαλιὴν τὸ κέντρον ὠθεῖς, "non legitimum tu stimulum in foramen indis:" in vincula con-

a Hebræ. c. 11. v. 36.

b Plutarch. περὶ παίδων ἀγωγῆς, fol. 11.

jectus est, ubi per longum tempus contabuit. Eadem fere causa, et fatum, quæ et summo virorum, Johanni Baptistæ, contigere. Sed aliorum nonnullorum clarorum sane virorum fata memorare hic juvat: et Heraclitus ὁ σκοτεινὸς, ut supra diximus, canibus quoque laceratus, periit; Theocritus suspendio; Orpheus discerptus interiit; Empedocles flammis Ætnæ consumtus; Hesiodus ab inimicis gladio cæsus, Ibycus et [a] Archilochus a prædonibus, Lycophron sagitta transfixus, Cornelius Gallus suo gladio, Anacreon uvæ acino, Cratinus et Terentius maris haustu, Seneca et Lucanus a Nerone, venas secti, Ovidius ab Augusto in exilium actus; ut et Propertius a nonnullis dicitur. Denique Lucretius philtro furiatus sibi manus conscivit, et inter modernos [b] Caspar Barlæus puteo suffocatus interiit. Non ego hic regum maximorum, etiam optimorum et ducum clarissimorum mortes exsequar, quotquot vel gladio, vel securi, vel venenis, vel vi, vel insidiis, perierunt; sufficit ad hunc locum, non singularem fuisse Euripidem mortis genere, æque ac vitæ et ingenii laude.

XXXII. Euripidis quidem fatum [c] tota Atheniensium civitas luxisse dicitur, et, quamprimum potuerunt, ad Archelaum regem miserunt legatos, qui urbis totius nomine ossa ejus repeterent, in patrio solo tumulanda: sed hoc rex iis obstinatius negavit: designaverat enim inter Macedonicorum regum tumulos Euripidem reponere. Atque ita paulo post in urbe Pella, quam nonnulli Beræam putant, Macedoniæ metropoli, nobile illi exstructum sepulcrum inter duos confluentes rivos, quorum alter saluberrimi quidem potus, alter vero mortiferi, quod a Plinio et Vitruvio dictum profert [d] Lilius Gyraldus. In cujus funere rex Archelaus suprema sumtu prosequi non contentus, crinem tonsus est, et mœrorem, quem animo conceperat, vultu quoque prodidit, ut [e] Solinus refert. Hæc urbs in regione Pieria ponitur, quæ olim ad Thraciam, tum ad Macedoniam pertinebat, Musarum parens et domus, ut Mela vocat, et a qua Musæ Pierides dictæ; unde hoc poëtæ inscriptum epitaphium:

Εἰ καὶ δακρυόεις, Εὐριπίδη, εἷλέ σε πότμος,
Καί σε λυκοῤῥαῖσται δεῖπνον ἔθεντο κύνες,
Τὸν σκηνῇ μελίγηρυν ἀηδόνα, κόσμον Ἀθηνῶν,
Τὸν Σοφίῃ Τραγικὴν μιξάμενον χάριτα·
Ἀλλ' ἔμολες Πελλαῖον ὑπ' ἠρίον· ὡς ἂν ὁ λάτρις
Πιερίδων ναίῃς ἀγχόθι Πιερίδων.

a Solinus c. 7.
b Duport. Sylvar. l. 1. fol. 50. et 53. et l. 2. fol. 213.
c Tho. Magister in vita Euripidis circa finem, et Agellius l. 15. c. 20.
d Hist. Poët. Dialog. VII. f. 267. Vid. Vitruv. l. 8. c. 3. Plin. l. 31. c. 2.
e Solinus c. 15.

Dira licet tibi mors, Euripides, abstulit auras,
Et lupicida tua carne repleta canis,
Cecropiæ decus et dulcis Philomela theatri,
Qui sophia tragicas miscueras charitas;
Cespite Pellæo ast tegeris: sic nempe minister
Pieridum cumbis jam prope Pieridas.

Sepulcrum autem ejus ex marmore pyrrhopœcilo videtur exstructum magnifice, una cum Euripidis ipsius cothurnata statua et cum Bacchi ornatu et toto tragico apparatu exsculptum, ut supra ex Dionysio Byzantino collegimus; de cujus duratione, quasi perpetua futura, Macedones gloriabantur. Ita enim * Agellius: "Sepulcrum ejus et "memoriam Macedones eo dignati sunt honore, ut in gloriæ quoque "loco prædicarent: † Οὐ σόν γε μνῆμ', Εὐριπίδης, ὄλοιτό που, quod "egregius poëta, morte obita, sepultus in eorum terra foret. Quamo-"brem quum legati ad eos ab Atheniensibus missi petiissent, ut ossa "Athenas in terram illius patriam permitterent transferri; maximo "consensu Macedones in ea re deneganda perstiterunt." Exstant et alia de illo epitaphia, ut illud imprimis Ionis dictum (quod tamen potius Iophonti, Sophoclis filio, adscriberem, quia vix credibile est, ipsum [a] Ionem ad hæc durasse tempora). Sic autem se habet:

[b] Χαῖρε μελαμπέπλοις, Εὐριπίδη, ἐν γυάλοισι
Πιερίας, τὸν ἀεὶ Νυκτὸς ἔχων θάλαμον·
Ἴσθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὤν, ὅτι σοὶ κλέος ἄφθιτον ἔσται,
Ἶσον Ὁμηρείοις ἀενάοις χάρισι.

Salve pullata, o Euripides, in regione
Pieriæ, æternum Noctis habens thalamum:
Idque scias, tellure latens, tibi fama quod ingens
Æquet Homereum æterna futura decus.

Celebratur et aliud vetus epigramma, cujus auctorem [c] nonnulli statuunt Thucydidem historicum, alii Theophilum comicum, alii Timotheum, musicum eundem et poëtam nobilem, alludens ad numerum poëtarum, qui illius mortem næniis prosecuti sunt:

Μνᾶμα μὲν Ἑλλὰς ἅπασ' Εὐριπίδου· ὀστέα δ' ἴσχει
Γῆ Μακεδών· ᾗ γὰρ δέξατο τέρμα βίου.
Πατρὶς δ' Ἑλλάδος Ἑλλὰς Ἀθῆναι· πλεῖστα δὲ Μούσας
Τέρψας, ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει.

* Agell. Noct. Att. l. 15. c. 20.
† Ita lego, quum Iambus sit, pro eo, quod corrupte apud Agellium legitur: Οὔ ποτε σὸν μνῆμα Εὐριπίδης ὤλετό που.
a Vid. Schol. Aristoph. ad fol. 466. et Rich. Bentleii Epistol. post Malalam p. 50. etc.
b Antholog. l. 3. c. 23.
c. Eustath. in Homer. fol. 284. lin. 5. Vid. Tho. Magist Vitam Euripidis.

Græcia tota quidem monumentum Euripidis: Ossa
Terra tenet Macedûm; quæ fera fata dedit.
Patria Cecropidum tellus: sed plurima Musas
Delectans, tumulo carmina plura refert.

Sed monumentum Euripidis, quod Archelaus in Macedonia exstruxerat, aliquanto post a Cœlo tactum perhibetur; quod et Lycurgo, Lacedæmoniorum legislatori, contigisse memoratur; et [a] veteribus divini favoris erga mortuos argumentum habebatur. Quare ita [a] Plutarchus in Lycurgo; *Λέγεται δὲ, καὶ τῶν λειψάνων αὐτοῦ Λυκούργου κομισθέντων οἴκαδε, κεραυνὸν εἰς τὸν τάφον κατασκῆψαι· τοῦτο δὲ οὐ ῥᾳδίως ἑτέρῳ τινὶ τῶν ἐπιφανῶν, πλὴν Εὐριπίδῃ, συμπεσεῖν, ὕστερον τελευτήσαντι, καὶ ταφέντι τῆς Μακεδονίας περὶ Ἀρέθουσαν. ὥστε ἀπολόγημα καὶ μαρτύριον μέγα εἶναι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν Εὐριπίδην, τὸ μόνῳ συμπεσεῖν αὐτῷ μετὰ τελευτὴν καὶ γενέσθαι, ἃ τῷ θεοφιλεστάτῳ καὶ ὁσιωτάτῳ πρότερον συνέπεσεν.* Et ad hæc quoque alludens exstat vetus epigramma, ipsum Euripidem primo alloquens, mox de eo loquens:

*Α Μακέτις σὲ κέκευθε τάφου κόνις· ἀλλὰ πυρωθεὶς*
*Ζανὶ κεραυνείῳ πᾶσαν ἀπημφίασας·*
*Τρὶς γὰρ ἀπαστράψας Εὐριπίδῃ ἐκ Διὸς αἰθὴρ*
*Ἥγνισε τὰν θνητὰν * σήματος ἱστορίην.*

Te Macedûm condit tumuli cinis; igne sed ustus
A Jove fulmineo discutis hunc cinerem:
Ter namque intonuit Mnesarchiadæ Jovis æther,
Purgans mortalem corporis illuviem.

Athenienses vero, quandoquidem illius cineres obtinere ab Archelao nequirent, nobile illi cenotaphium condiderunt, quod [b] Pausaniæ tempore durabat, juxta viam, qua descendebatur ex urbe ad Piræeum, ubi et postea Menandri monumentum erigebatur. Et in hoc cenotaphium hoc inscriptum videtur distichon; eleganter enim alludit ad ipsius corporis absentiam, et nominis gloriam, qua sola potiebatur:

*Οὐ σὸν Μνῆμα τόδ' ἔστ', Εὐριπίδη, ἀλλὰ Σὺ τοῦδε·*
*Τῇ σῇ γὰρ Δόξῃ Μνῆμα τόδ' ἀμπέχεται.*

Hoc tibi non monumentum, Euripides, illius at tu:
Namque tui hoc splendor nominis irradiat.

Unicum aliud Græcum adjiciam iambicum epitaphium vetus:

a Plutarch. in Lycurgo, fol. 59. ad finem Vitæ. Et Cæl. Rhodig. l. 24. c. 10. fol. 1341. Lil. Gyrald. Poët. Hist. Dialog. VII. fol. 267.

* Vel *σώματος*.

b Pausan. Attic. fol. 2. lin. 16. Vid. Johan. Meursii Athen. Attic. l. 1. c. 2. p. 5.

῞Απασ' Ἀχαιῒς μνῆμα σόν γ', Εὐριπίδη·
Οὔκουν ἄφωνος, ἀλλὰ καὶ λαλητέος

Græcia tota tuum monumentum, Euripides, exstat;
Haud igitur mutum, sed magis ore viget.

Sed et exstare adhuc dicitur in finibus Græciæ et Valachiæ aliud Euripidi cenotaphium ætate aliqua barbara exstructum, certe [a] figura illius exstat, in cujus dextro latere Latinum hoc epitaphium literis majusculis exaratur, secunda syllaba τοῦ Euripides contra regulam correpta:

SISTE QUID IPSE VELIM ROGITO COGNOSCE VIATOR
EURIPIDES TRAGICO CARMINE CLARUS * HOMO
HAC JACEO ISTUD † ERAM QUOD TE COGNOSSE VOLEBAM
ERGO DIU FELIX CHARE VIATOR ABI.

* an Humo?
† an erat?

[b] Cælius Rhodiginus, et ab eo deceptus Lilius Gyraldus, aliud Euripidis sepulcrum memorat in medio Argivorum foro, et Palinthum nuncupatum, ex Strabone refert; sed optandum est, ut inter tot lectiones antiquas nullos novos errores proseminaret Cælii incuria. Nam [c] Strabo hoc sepulcrum Danai fuisse ait; quanquam eodem loci Euripidem auctorem laudat. Et jam Euripidis vitam dedimus, sed nondum illius historiam scripsimus; notandum autem, quod, ut eo ipso, quo natus est Euripides, die Athenienses sui Persas ad Salaminem navali prœlio superassent, ita hoc eodem, quo moritur, anno, Callia etiam nunc archonte, iidem Athenienses Lacedæmonios ad Arginusas navali prœlio vincerent; de qua re [d] Xenophon in primo Græcæ historiæ. Alexias anni sequentis archon erat, sub quo junior Euripides, nostri poëtæ filius, vel, ut Suidas, illius fratris, Iphigeniam in Aulide, [e] Alcmæona, et Bacchas docuit Athenis, et vicit pro patre. Circa hoc tempus [f] Lysander ad deditionem cogit Athenienses, et conditionibus certis pacem dat. Belli Peloponnesiaci finis. Darius Ochus moritur; cui succedit filius, Mnemon dictus; contra quem Cyrus frater expeditionem ornat; et hanc describit Xenophon, Grylli filius. Antimachus poëta floret. Aristophanis Ranæ docentur; quibus victor ille; Phrynichus secundus Musis, Plato tertius Cleophonte. Pythodorus erat archon; quanquam ob triginta tyrannos anarchia dicatur hoc anno. Alcibiades a Pharnabazo satrapa cæsus. Democritus [g] philo-

a Sigefridi Rybish Monument. Illustr. Virorum Figura 6.
b Cæl. Rhodig. Antiqu. Lect. l. 23. c. 10. et Lil. Gyraldus Poët. Hist. Dial. VII. f. 268.
c Strabo l. 8. fol. 371.
d Xenophon Hist. Græc. l. 1. fere ad finem.
e Scholiast. Aristoph. fol. 133.
f Vid. Xenoph. ibid. l. 2.
g Joh. Meursii Archont. Athen. l. 3. c. 13.

sophus et Hippocrates medicus moriuntur. Hic annus Olympiadis nonagesimæ quartæ primus, quo victor Crocinas Larissæus stadio, Lasthenes Thebanus longiori cursu equum superat. Proximi anni archon erat Euclides, cujus tempore vocales longæ [a] η et ω nondum in
OLYMP. 94. An. 1. usu, mox sub illius successore, Micione archonte, Atheniensibus primum sunt receptæ. Micionem excepit Exænetus archon, quando Thrasybuli [b] Steiriensis auspiciis, expulsis triginta tyrannis, Athenienses politiam patriam recuperarunt; quo tempore expeditio Cyri
OLYMP. 95. An. 1. contigit, quam Xenophon, Grylli filius, Atheniensis, descripsit. Tum sub Lachete archonte Olympiadis nonagesimæ quintæ anno primo, quando Minos Atheniensis stadio vicit, Socrates philosophus solita Atheniensium δυσβουλίᾳ cicutæ haustu exstinguitur septuagenarius; quando et Archelaus, rex Macedoniæ, Euripidis nostri amicus, per imprudentiam a quodam Cratero ictus moritur, relicto Oresta filio impubere regni hærede, (quum regnasset ad minimum [c] viginti annos) non sine ingenti Macedoniæ suæ et totius literati orbis jactura. Non jam ego Euripidis characterem subtilius ducam, nec laudes, quas innumeri auctores in illum congesserunt, accumulabo; nec quanti fecerit Euripidis opera Alexander Magnus, cui Harpalus ea dono miserit, nec quanti Antigonus rex, aliique reges et imperatores haud pauci; librum sane authenticum ipsius Euripidis manuscriptum, qui septuaginta quinque fabulas contineret, [d] Ptolemæo, Ægypti regi, ab Atheniensibus dono fuisse missum legimus, exornandæ (ut Galenus scribit) Bibliothecæ ejus Alexandrinæ causa. Cum Ptolemæus (inquit Galenus) ab Atheniensibus petiisset Sophoclis et Euripidis autographa exemplaria, ad eorum augmentum, quæ in Alexandrina bibliotheca ille positurus erat, iique denegassent, Ptolemæus ex Ægypto frumentum eos exportare prohibuit, quo propter Atticæ ejus temporis penuriam illi maxime indigebant, usquedum Athenienses penuria compulsi illa ipsa exemplaria regi dono miserint. At his acceptis, gratus rex non modo, ut frumentum ex Ægypto exportarent, concessit; sed sine etiam vectigali. Tanti scilicet rex literarum studiosissimus casta et emendata exemplaria faciebat. Unum hoc addam: Lycurgum, Lycophronis filium, oratorem et legislatorem, Athenien-

a Scholiast. Euripidis ad Phœniss. v. 693. Vid. Joh. Meursii Archont. Athen. l. 3. c. 17.

b Στειριὰ Demus Pandionidis tribus Atheniensis.

c Ita enim Marmora Oxoniensia initium ejus Regni ponunt ad Astyphilum Archontem, i, e. Olympiad. 90. ann. 1. Eusebiana autem Olympiadum ἀναγραφὴ, etiam ex Josephi Scaligeri recensione, ponit ad Olympiad. 87. ann. 4. Epaminone Archonte. Quo magis miror, eundem Scaliger. septem tantum huic regi annos regni tribuere, animadversionibus ad Eusebii Chronolog. ann. MDCIX. Ipse quoque Eusebius in Chronico Canone 24. annos regno Archelai concedit. De morte Archelai vid. Æliani Var. Histor. l. 8. c. 9.

d Vid. Lil. Gyrald. Poët. Hist. Dialog. VII. fol. 269, et Joh. Faber Bambergens. Imagin. Illustr. 60.

sem. legem tulisse, ut æreæ imagines ponerentur Æschylo, Sophocli et Euripidi, eorumque tragœdiæ exscriptæ publice adservarentur, teste [a] Plutarcho. Illius certe statuam in theatro Athenis positam meminit [b] Pausanias in Atticis. Menander vero, princeps comicorum novæ comœdiæ, præcipue Euripidem admiratus est et secutus, ut ait [c] Quintilianus. Illius autem æmulus, [d] Philemon comicus, suam Euripidis admirationem nobili hoc tristicho testatam dedit:

Εἰ ταῖς ἀληθείαισιν οἱ τεθνηκότες
Αἴσθησιν εἶχον ἄνδρες, ὥς φασίν τινες·
Ἀπηγξάμην ἄν, ὥστ᾽ ἰδεῖν Εὐριπίδην.

Si sensum haberent mortui, ut quidam volunt,
Finire vitam mihi laqueo meam velim;
Ut pascerem oculos intuendo EURIPIDEM.

Diphilus denique animitus illius scripta amabat et versabat perpetuo, quinetiam velut oraculum profert cum his verbis: [e] Εὖ γ᾽ ὁ κατάχρυσος εἶπε τοῦτ᾽ Εὐριπίδης. Atque ita huic novæ comediæ nobili triumviratui vehementer placuit nunquam moriturus EURIPIDES.

a Plutarchi in X. Orator. Vita titulo Lycurgus.
b Fol. 18. lin. 44.
c Vid. supra §. 20. fol. 18.
d Antholog. l. 1. c. 85.
e Vide ad Incert. v. 327.

## ΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΥ

### ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ ΤΟΥ

# ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

ΕΥ'ΡΙΠΙ'ΔΗΣ Μνησάρχου, ἢ Μνησαρχίδου, καὶ Κλειτοῦς. οἵ φεύγοντες, εἰς Βοιωτίαν μετῴκησαν, εἶτα ἐν τῇ Ἀττικῇ. οὐκ ἀληθὲς δὲ, ὡς λαχαιόπωλις ἦν ἡ μήτηρ αὐτοῦ. καὶ γὰρ τῶν σφόδρα εὐγενῶν ἐτύγχανεν οὖσα, ὡς Φιλόχορος ἀποδείκνυσιν. ἐν δὲ τῇ διαβάσει Ξέρξου ἐκυοφορεῖτο ὑπὸ τῆς μητρός. ἐτέχθη δὲ καθ' ἣν ἡμέραν Ἕλληνες ἐτρέψαντο τοὺς Πέρσας. ἐγένετο δὲ τὰ πρῶτα ζωγράφος, εἶτα μαθητὴς Προδίκου ἐν τοῖς ῥητορικοῖς, Σωκράτους δὲ, ἐν τοῖς ἠθικοῖς καὶ φιλοσόφοις. διήκουσε δὲ καὶ Ἀναξαγόρου τοῦ Κλαζομενίου. ἐπὶ τραγῳδίαν δὲ ἐτράπη, τὸν Ἀναξαγόραν ἰδὼν ὑποστάντα κινδύνους, δι' ἅπερ εἰσῆξε δόγματα. σκυθρωπὸς δὲ τὸ εἶδος ἦν, καὶ ἀμειδὴς, καὶ φεύγων τὰς συνουσίας. ὅθεν καὶ μισογύνης ἐδοξάσθη· ἔγημε δὲ ὅμως πρώτην μὲν Χοίριλην, θυγατέρα Μνεσιλόχου· ἐξ ἧς ἔσχε Μνησίλοχον καὶ Μνησαρχίδην, καὶ

## MANUELIS MOSCHOPULI

### SYNOPSIS VITÆ

# EURIPIDIS.

**EURIPIDES** filius erat Mnesarchi, vel Mnesarchidæ, et Clitus; qui fugientes in Bœotiam migrarunt, deinde in Attica habitarunt; non est autem verum, quod mater illius olerum erat venditrix; etenim ex valde illustribus erat orta, ut Philochorus demonstrat. Sub Xerxis vero expeditione in utero adhuc matris latebat; natusque est eo ipso die, quo Græci Persas in fugam verterunt. Primo quidem pictor erat, deinde discipulus Prodici in rhetoricis; ut et Socratis in ethicis et philosophia. Audiebat insuper et Anaxagoram Clazomenium. Ad tragœdiam vero conversus est, quum vidit Anaxagoram pericula subeuntem ob dogmata, quæ invexerat. Subtristis autem erat, et risui minime deditus; nec coitus appetebat; unde et mulierum osor vocabatur. Veruntamen uxorem duxit primam Chœrilen, Mnesilochi filiam, ex qua

Εὐριπίδην. ἀπωσάμενος δὲ ταύτην, ἔσχε καὶ δευτέραν. καὶ ταύτης ὁμοίως ἀκολάστου πειραθεὶς, μεταναστὰς ἀπ' Ἀθηνῶν, ἦλθε πρὸς Ἀρχέλαον, βασιλέα τῶν Μακεδόνων, παρ' ᾧ διῆγεν ἄκρας ἀπολαύων τιμῆς. ἐτελεύτησε δὲ ἐξ ἐπιβουλῆς Ἀριδαίου τοῦ Μακεδόνος, καὶ Κρατεύα τοῦ Θετταλοῦ, ποιητῶν ὄντων, καὶ φθονησάντων αὐτῷ, καὶ πεισάντων τὸν βασιλέως οἰκέτην, ὄνομα Λυσίμαχον, δέκα μνῶν ἀγορασθέντα, τοὺς βασιλικοὺς, οὓς αὐτὸς ἔτρεφε, κύνας ἐπαφεῖναι τῷ Εὐριπίδῃ. Ἕτεροι δὲ ἱστόρησαν, οὐχ ὑπὸ κυνῶν, ἀλλ' ὑπὸ γυναικῶν, αὐτὸν διασπασθῆναι, πορευόμενον ἀωρὶ πρὸς Κρατερὸν, τὸν ἐρώμενον Ἀρχελάου. καὶ γὰρ σχεῖν αὐτὸν καὶ περὶ τοὺς τοιούτους ἔρωτας. οἱ δὲ πρὸς τὴν γαμετὴν Νικοδίκου τοῦ Ἀρεθουσίου. ἔτη δὲ βεβιωκέναι φασὶν αὐτὸν ἑβδομήκοντα πέντε. καὶ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ ἐν Πέλλῃ μετακομίσαι τὸν βασιλέα. Δράματα δὲ αὐτοῦ κατὰ μέν τινας ἑβδομήκοντα πέντε, κατὰ δὲ ἄλλους ἐννενήκοντα δύο. νίκας δὲ εἵλετο πέντε, τὰς μὲν τέσσαρας περιὼν, τὴν δὲ μίαν μετὰ τὴν τελευτήν. τελευτᾷ δὲ ἐπὶ τῆς ἐννενηκοστῆς τρίτης Ὀλυμπιάδος.

habuit Mnesilochum, Mnesarchidem et Euripidem; repudiata autem hac, secundam duxit. Et hanc etiam libidinosam expertus, Athenas reliquit, et ad Archelaum, Macedonum regem, profectus est. Mortuus est autem ex insidiis Aridæi Macedonis et Crateuæ Thessali, qui, poëtæ quum essent, illi invidebant, et persuadebant Lysimacho, regio servo, decem minis conducto, ut regios canes, quos ipse nutriebat, Euripidi immitteret. Alii dicunt, illum non a canibus, sed a mulieribus, lacerатum, ut nocte intempesta adiret Craterum, Archelai delicias: etenim et talibus amoribus illum succubuisse; alii vero, adiisse eum uxorem Nicodici Arethusii. Annos eum vixisse dicunt septuaginta quinque; et illius Ossa in Pellam a rege translata. Fabulæ autem illius ex quorundam mente septuaginta quinque, ex nonnullorum nonaginta duæ. Victorias quinque reportabat, quatuor quidem ipse superstes, unam post mortem. Fato autem concessit Olympiade nonagesima tertia.

# ΘΩΜΑ ΤΟΥ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ

### ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΟΥ ΒΙΟΥ

# ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ.

ΕΥ'ΡΙΠΙ'ΔΗι, τῷ ποιητῇ, πατρὶς μὲν Ἀθῆναι, πατέρες δὲ Μνήσαρχος κάπηλος, καὶ Κλειτὼ λαχανόπωλις. γεννηθεὶς δὲ ἐν Σαλαμῖνι, τῇ πρὸ τῆς Ἀττικῆς νήσῳ, ἐπὶ Καλλίου ἄρχοντος, κατὰ τὴν πέμπτην καὶ ἑβδομηκοστὴν Ὀλυμπιάδα, ὅτε καὶ τὸ τοῦ Ξέρξου ναυτικὸν κατεναυμάχησαν Ἀθηναῖοι· πρῶτον μὲν ἤσκησε παγκράτιον, καὶ πυγμὴν, τοῦ πατρὸς αὐτῷ χρησμὸν λαβόντος, ὅτι στεφανηφόρους ἀγῶνας ὁ παῖς αὐτῷ νικήσει. ὃ δὴ καὶ εἰς ἔργον προὔβη· ἐνίκησε γὰρ ταῦτα Ἀθήνησιν. ἔπειτα εἰς λόγους ὡρμηκὼς, ἐφοίτησε παρὰ Ἀναξαγόρᾳ, καὶ Προδίκῳ, καί τισιν ἄλλοις. ἀγχίνους δὲ ὢν εἴπερ τις, καί τῷ πονεῖν ἑαυτὸν ἐκδεδωκὼς, εἰς τραγῳδίαν ἐτράπη, καὶ ἔλαμψεν ἐπὶ ταύτῃ σεμνῶς. πολλὰ γὰρ εἰς τὴν τέχνην ἐξεῦρεν, ἃ οὐδεισδηποτοῦν γε τῶν πρὸ αὐτοῦ· τό, τε γὰρ ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος τὴν ὑπόθεσιν διατυποῦν, καὶ τὸν ἀκροατὴν ὥσπερ χειραγωγεῖν εἰς τὸ

# THOMÆ MAGISTRI

### SYNOPSIS VITÆ

# EURIPIDIS.

Euripidi poëtæ patria quidem urbs Athenæ, parentes Mnesarchus caupo, et Clito olerum venditrix. Natus vero in Salamine insula, Atticæ opposita, sub Callia archonte, circa septuagesimam quintam Olympiadem, quando Xerxis classem Athenienses profligarunt. Primum quidem pancratium et cæstuum certamina exercuit; quia pater oraculo acceperat, filium hunc coroniferorum certaminum victorem evasurum; quæ res et suum eventum sortita est: in his enim apud suos Athenienses victor erat. Postea cum ad literas se conferret, Anaxagoræ auditor fuit, Prodici, et aliorum quorundam. Quum vero ingenio valeret, si quis alius, et laborum patiens esset, ad tragœdiam conversus est, et in hac non sine veneratione excelluit. Multa enim huic arti adinvenit, quibus ante illum nemo est usus; initio enim fabulæ argumentum de-

ἔμπροσθεν, Εὐριπίδου τέχνημα· τό, τε σαφήνειαν καὶ πλάτος ἔχειν τὰ λεγόμενα, καὶ τὴν ἑρμηνείαν ποικίλλειν ἐπιχειρήσεσί τε καὶ ῥυθμῷ χαρίεντι, καὶ γνώμας εἰσάγειν συνεχεῖς, καὶ μάλα τῷ ὑποκειμένῳ προσφόρους, θαυμαστός. ἔγραψε μὲν οὖν δράματα δύο καὶ ἐννενήκοντα τὰ πάντα, ἐν οἷς ἦν ὀκτὼ μόνα Σατυρικά. νενίκηκε δὲ ἐν πᾶσι τούτοις τοῖς δράμασι νίκας πεντεκαίδεκα. ἤρξατο δὲ τοῦ περὶ ταῦτα ἀγῶνος, ἐτῶν πέντε καὶ εἴκοσι γεγονώς. φασὶ δὲ, αὐτὸν καὶ ζωγράφον γεγονέναι, καὶ δείκνυσθαι αὐτοῦ πινάκια ἐν Μεγάροις. γυναῖκα δὲ γήμας, πρώτην μὲν Μελιττὼ, ἔπειτα, αὐτῆς ἀπελθούσης, Χοιρίλην, υἱοὺς ἔσχε τρεῖς, Μνησαρχίδην ἔμπορον, Μνησίλοχον ὑποκριτὴν, καὶ ὁμώνυμον αὐτῷ Εὐριπίδην, περὶ λόγους διατρίβοντα. ἦν δὲ σύννους, καὶ στρυφνὸς τὸ ἦθος, καὶ μισόγελως, καὶ σκυθρωπὸς, καθὰ καὶ Ἀριστοφάνης σκώπτων φησίν· Στρυφνὸς ἔμοιγε προσειπεῖν Εὐριπίδης. φωράσας δὲ τὸν αὑτοῦ ὑποκριτὴν, Κηφισοφῶντα, ἐπὶ τῇ γυναικὶ, καὶ τὴν ἐντεῦθεν μὴ φέρων αἰσχύνην, σκωπτόμενος ὑπὸ τῶν κωμῳδοποιῶν, ἀφεὶς τὴν Ἀθήνησι διατριβὴν, εἰς Μακεδονίαν ἀπῆρε παρὰ τὸν βασιλέα Ἀρχέλαον. καὶ δεχθεὶς ὑπ' αὐτοῦ κάλλιστα, καὶ φιλοτιμηθεὶς, μεγίστης ἠξιοῦτο τιμῆς. διατρίβων οὖν ἐκεῖ, ἐπειδὴ ἔν τινι ἄλσει φροντίζων ἔτυχε, κατεβρώθη, ὥς φασιν, ὑπὸ τῶν Ἀρχελάου κυνῶν, τοῦ Μακεδόνων βασιλέως, ἐξιόντος εἰς θήραν, ὑπὲρ τὰ ἑβδομήκοντα ἔτη γεγονώς. ἐτάφη μὲν οὖν ἐν Μακε-

lineare, et auditorem ceu manu prehensum ad ulteriora deducere, id Euripidis artificium est. Mirus autem in dictorum suorum perspicuitate et majestate, et ipsum sensum argumentis et rhythmo amabili variegando, et continuas sententias valde materiæ consonas inducendo. Scripsit quidem in universum fabulas nonaginta duas; inter quas octo tantum erant satyricæ. Adeptus autem his omnibus fabulis quindecim victorias. Et hæc primus certamina aggressus est, viginti quinque annos natus. Ferunt, ipsum etiam pictorem fuisse, ejusque tabellas ostendi Megaris. Uxorem autem primo duxit Melittonem, deinde, hac repudiata, Chœrilen; filios habuit tres, Mnesarchidem mercatorem, Mnesilochum histrionem, et cognominem sibi Euripidem, dicendi studio intentum. Severus porro erat et asper moribus, lætitiæ osor et tetricus; sicut et Aristophanes illum cavillans ait: "Difficilis conventu mihi est Euripides." Cæterum quum suum proprium histrionem, Cephisophontem, cum uxore deprehendisset, et contumeliam exinde partam minime ferret, sæpe taxatus a comœdis, relictis Athenis, in Macedoniam se contulit, ad Archelaum regem. Ab illo honestissime susceptus est, honoribusque auctus, ad summam dignitatem pervenit. Ibi itaque quum degeret, quando forte fortuna per nemus quoddam cogitabundus ambularet, dilaniatus est, ut dicunt, a canibus Archelai, Macedonum regis, ad venationem tum exeuntis, ultra septuaginta annos natus. Sepultus est quidem in Macedonia, sed et Athenis honorarium illi

δονίᾳ, κενοτάφιον δὲ αὐτοῦ Ἀθήνησι γέγονεν, ἐφ' οὗ ἐπέγραψε Θουκυδίδης ὁ συγγραφεὺς, ἢ Τιμόθεος ὁ μελοποιὸς, τάδε·

Μνᾶμα μὲν Ἑλλὰς ἅπασ' Εὐριπίδου· ὀστέα δ' ἴσχει
  Γῆ Μακεδών· ᾗ γὰρ δέξατο τέρμα βίου·
Πατρὶς δ' Ἑλλάδος Ἑλλὰς, Ἀθῆναι· πλεῖστα δὲ Μούσας
  Τέρψας, ἐκ πολλῶν καὶ τὸν ἔπαινον ἔχει.

Φασὶ δὲ, ἐπὶ τῷ ἀκούσματι τῆς Εὐριπίδου τελευτῆς, τοὺς μὲν Ἀθηναίους πάντας πενθῆσαι· Σοφοκλέα δὲ αὐτὸν μὲν καὶ φαιὸν ἐνδεδῦσθαι χιτῶνα· τοὺς δὲ ὑποκριτὰς αὐτοῦ ἀστεφανώτους τῷ τότε εἰσαγαγεῖν πρὸς τὸν ἀγῶνα. οὕτω δὲ αὐτὸν Φιλήμων ἠγάπησεν, ὡς καὶ τάδε περὶ αὐτοῦ τολμῆσαι εἰπεῖν·

Εἰ ταῖς ἀληθείαισιν οἱ τεθνηκότες
Αἴσθησιν εἶχον ἄνδρες, ὥς φασίν τινες,
Ἀπηγξάμην ἄν. ὥστ' ἰδεῖν Εὐριπίδην.

οὕτως ἡγοῦντο πολλοῦ τινος ἄξιον.

monumentum exstructum erat; cui * Thucydides historicus, vel Timotheus musicus, hæc inscripsit:

Græcia tota quidem monumentum Euripidis: Ossa
  Terra tenet Macedum; quæ fera fata dedit.
Patria Græcia Græciæ, Athenæ; pluraque musas
  Delectans, tumulo carmina plura refert.

Narratur vero, ad nuntium mortis ejus universos quidem Athenienses luxisse; Sophoclem vero ipsum, pulla amictum tunica, histriones suos sine coronis in certamen tunc temporis celebratum introduxisse. Tantopere autem Philemon eum adamavit, ut hæc de eo dicere non dubitaverit:

Si sensum haberent mortui, ut quidam volunt,
Finire vitam mihi laqueo meam velim;
Ut pascerem oculos intuendo EURIPIDEM.

Tanti illum nimirum æstimabant.

* Vid. in Euripid. Vita. §. XXXII.

# TRACTATUS

DE

# TRAGŒDIA

## VETERUM GRÆCORUM,

ITEM

DE THEATRO, ET SCENA, ET ILLIUS APPARATU, NEC NON DE MUSICA THEATRICA, DEQUE VERSUUM TRAGICORUM LEGIBUS.

AUCTORE EODEM JOSUA BARNESIO.

---

### ARGUMENTUM.

I. TRAGŒDIÆ origo ab Homero. II. Qui et pluribus fabulis materiam suppeditavit. III. Veteres Tragœdiæ Auctores, quam Æschylus, Sophocles, Euripides tandem perficiunt. IV. Veterum patrum objectiones contra eam diluuntur. V. Tragœdiæ utilitas. VI. Theatra et amphitheatra; item odeum. VII. De scena triplici; item de mimis, choragis, scenarum mutatione, et de partibus scenæ ac totius demum theatri. VIII. De histrionibus et eorum apud Græcos dignitate. IX. De histrionum ornatu et habitu. Item de vocis cura et Phonascis. X. De choro. XI. De musica theatri. XII. De tragico metro. XIII. Peroratio totius operis.

### I.

DE TRAGŒDIA veterum Græcorum dicturus, originem ipsius poëseos et incrementum paulo altius repetendum puto; architectorum more, qui, jactis prius fundamentis, tum demum superstructionem per gradus ordinatim faciunt, suis ornamentis et coloribus ubique adhibitis, donec ipsum tandem perficiatur suis partibus absolutum undiquaque ædificium. Et HOMERUS quidem nobis statuendus est omnis poëseos fons, auctor et inventor; non, quod ante eum non exstiterint clara ob hanc nomina forsan aliquammulta; sed quod illorum omnium, quotquot ii fuerint, claritudinem hic unus diviniori sua luce perstrinxit et superavit, et quod

arte magis et ingenio, dictionis charactere et splendore, mentis acumine et indolis majestate, copia denique et universalitate, rerum magnitudine et numerorum vi longe cæteris omnibus, et ante ipsius tempora et post natis, præluxit. Nam et illius ILIAS est EPICORUM omnium poëmatum princeps et exemplar; et illius ODYSSEA tragœdiæ partim, et partim comœdiæ ansam dedit; et Margites ejus comicum pariter et satyricum genus redolet, et etiam iis numeris, qui postea dithyrambici et Pindarici vocabantur, et mixto metro originem dedit: quandoquidem ex multiplici versuum varietate constiterit. Quamvis enim iambicam severitatem præ se tulisse dicatur, non tamen solo iambico gaudet metro, sed nec heroico genere, nec elegiaco, nec alio fere quolibet caruisse memoratur. Dramaticas insuper imitationes complectitur, nec tamen scurrilitatem et convicia facit; sed faceto quodam lepore vitium omne genus omnino deridendum nobis propinat, et virtutem ac morum honestatem e contra tollit et collaudat; ut [a] Aristoteles nobis testatur; et ex paucis, quæ etiamnum supersunt, fragmentis licet colligere. Qualia sunt hæc de Margite ipso;

[b] *Πόλλ' ἠπίστατο ἔργα, κακῶς δ' ἠπίστατο πάντα.*

Et illa: [c] *Τὸν δ' οὔτ' αὖ σκαπτῆρα θεοὶ θέσαν, οὔτ' ἀροτῆρα,*
*Οὔτ' ἄλλως τι σοφόν· πάσης δ' ἡμάρτανε τέχνης.*

II. Quare hunc omnes tragici poëtæ patrem agnoscunt et auctorem; unde Æschylus sua poëmata dixit esse tantum *Μικρά τινα τεμάχια τῶν μεγάλων Ὁμήρου δείπνων.* Et Sophocles præcipue *Φιλόμηρος* et Homerus tragicus est dictus, ut e contra Homerus vocabatur Sophocles epicus. Euripides vero quanti illum æsimabat et æmulabatur, passim in notis nostris declaravimus; ne dicam, Homeri poëmata materiam omnibus fere dramaticis poëtis præbuisse: Hinc enim Andromache, Hecuba, Orestes, Troades, Cyclops, Helena, et Rhesus EURIPIDIS; Agamemnon ÆSCHYLI; Ajax et Philoctetes SOPHOCLIS; ut ne omnes antiquas tragœdias hic percurram: adeo Troja materiam dedit Homero, cæteris autem ille omnibus poëtis: Quam rem [d] Palaton, pictor ingeniosus, comico penicillo lepide significavit aliquando; magnam enim circa Homerum, stomachum regerentem, poëtarum pronam turbam descripsit, singulos *τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἐμεμεσμένα* resorbentes. Et Argivos puto his rationibus ductos, poëticæ totius palmam Homero tribuisse; ut Ælianus tes-

a Aristot. Poët. c. 4. fol. 655.

b Socrates apud Platonem ex Homeri Margite citat.

c Arist. Ethic. et Clem. Alex. Strom. l 1.

d Cæl. Rhodigin. l. 21. c. 44. et Lilius Gyrald. Poët. Dialog. ex Æliano.

tatur;[a] Ποιητικῆς ἁπάσης Ἀργεῖοι τὰ πρῶτα Ὁμήρῳ ἔδωκαν· δευτέρους δὲ αὐτοῦ ἔτταττον πάντας. Et quod omnibus tragœdis chorum ducat Homerus, ipse fatetur[b] Plato, ubi contra eos loquitur: Ῥητέον, ἦν δ' ἐγὼ, καίτοι φιλία γέ τίς με καὶ αἰδὼς ἐκ παιδὸς ἔχουσα, περὶ Ὁμήρου ἀποκωλύει λέγειν· ἔοικε γὰρ τῶν καλῶν ἁπάντων τούτων τῶν Τραγικῶν πρῶτος Διδάσκαλός τε καὶ Ἡγεμὼν γενέσθαι.

III. Sunt tamen, qui ante Homerum[c] Theomin quendam, Oresti coætaneum, tragœdiæ apud Græcos auctorem prædicant, quem Minos et Auleas secuti dicuntur. Ita Scholiastes vetus: Ἐν τοῖς χρόνοις Ὀρέστου ἐθαυμάζετο παρ' Ἕλλησι Θέομις, ὃς πρῶτος ἐξεῦρε Τραγῳδικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος Δράματα· καὶ μετ' αὐτὸν Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας Χοροὺς Τραγικοὺς συνεστήσατο. Alii[d] primum tragœdiæ auctorem faciunt Epigenem Sicyonium; a quo Thespin Atheniensem ex Icaria familia tribus Ægeidis decimum sextum tradunt. Ita Suidas: Ὁ Θέσπις ἑκκαιδέκατος ἀπὸ πρώτου γενομένου Τραγῳδοποιοῦ Ἐπιγένους Σικυωνίου. Hos vero non tam artis tragicæ rationem omnem habuisse verisimile est, quam τῶν αὐτοσχεδιασμάτων, quorum[e] Aristoteles meminit, et poëseos hujusmodi originem fuisse affirmat. Ut verbo rem expediam, veteres quidem ita fere statuisse reperio, quotquot de rebus certis maluerunt loqui, quam de dubiis frustra disputare. Ex illorum igitur sententia Thespis erat primus tragœdiæ auctor, simplicis quidem istius, atque rudioris paulo, omnique ἐκ τῆς ὄψεως ψυχαγωγίᾳ carentis: nec enim theatrico ornatu cohonestabatur; nam ut[f] Horatius canit;

> Ignotum tragicæ genus invenisse Camœnæ
> Dicitur et plaustris vexisse poëmata Thespis.

Unde et Plutarchus in Solone: Ἀρχομένων τῶν περὶ Θέσπιν ἤδη τὴν Τραγῳδίαν κινεῖν. Et hic sane in Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ Eusebiana dicitur primum docuisse, hoc est, tragœdiam populo exhibuisse, Olympiadis sexagesimæ primæ anno primo, quod et Suidas confirmat; duodecim nempe annis ante Æschylum natum. Thespin itaque excepit Phrynichus, qui et illius discipulus fuisse traditur, claruitque circa Olympiadem sexagesimam septimam; sed et Olympiadis septuagesimæ sextæ anno primo victor erat, quando Themistocles choragum egit, ut ostendimus in[g] Euripidis vita. Sed hic in tragœdia nihil putatur promovisse. Post hunc Chœrilus, Atheniensis tragicus, pater illius, ut puto, quem Arch-

a Var. Hist. l. 9. c. 15.
b Πολιτείας δεκάτῳ. Vid. Euseb. in Evang. Præpar. l. 12. fol. 392.
c Julius Cæsar Bulenger. de Theatro l. 1. c. 2. Tho. Stanleius in Æschyl. f. 700.
d Vid. Mich. Apostol. Chil. 15. Proverb. 13.
e Aristot. Poët. c. 4.
f Horat. de Art. Poëtic.
g Euripidis Vit. An. 4.

elao, Macedoniæ regi, placuisse diximus eadem vita, qui Olympiade septuagesima cum [a] Pratina et Æschylo decertabat. Hic centum et quinquaginta [b] fabulas composuisse traditur; triginta demum victorias reportasse; personis quoque et ornamentis ordinem atque initium dedisse creditur. Certe sub illo * theatrum apud Athenienses exstructum est primum, quod aliquando tabulata corruerent, in quibus populus staret, dum Pratinas fabulam exhiberet.

Ab his itaque acceptam tragœdiam ÆSCHYLUS ornatiorem fecit, præsertim tragico apparatu; nam et eam syrmate ornavit, et cothurnis sublevavit, et pulpito excelso grandiorem fecit, et heroum formis, nuntiis, internuntiis, et iis omnibus, quæ in scena, aut sub scena, vulgo adhibentur, ut [c] Philostratus testatur: unde Athenienses merito illum patrem tragœdiæ vocarunt et ad Dionysia etiam mortuum invitarunt. Is quidem eminet dictionis majestate, qua supra cæteros mortales assurgere non sine vitio contendebat: erat enim turgidus et grandiloquus, gravis et audax, et bellicis motibus in auditorum animis excitandis aptus; qua re maxime suis Atheniensibus placere visus, tunc temporis ob Persicas victorias elatis, et circa res bellicas occupatis. SOPHOCLES vero harum ampullarum scopulos vidit et majestatis amans nihilominus tumorem et fastum fere rejecit; nec enim id penitus fecit. Hic in certaminibus nonnihil [d] innovavit; primum enim abrogavit morem, quo tenerentur ipsi poëtæ personam quandam agere histrionice; conscius nimirum suæ vocis exilitatis. Hic etiam chorum ad quindecim resonas auxit, qui prius ex duodecim tantum constabat. Chorum autem, ut obiter hoc notem, aliquando pro persona haberi, aliquando præter personas, nec raro in duas dividi, quæ Ἡμιχόρια dicuntur, semel hic observasse sufficiat. Præterea σκηνογραφίαν, sive scenæ picturam, invenit, teste [e] Aristotele; et tertiam demum personam in scenam primus induxit. Nam licet Æschylus in principio Promethei sui Robur et Vim et Prometheum et Vulcanum simul inducat, non ibi nisi duæ tantum personæ loquuntur, hoc est Robur et Vulcanus; nec enim Prometheus loqui prius incipit, quam cæteri illi, opere absoluto, abierint et priori scenæ finem fecerint. Et quando alii poëtæ totis tetralogiis certare sint soliti, [f] Sophocles unam tantum fabulam uni alterius cujusvis committere voluit, quod

a Suidas in Voce Πρατίνας et Tho. Stanleius in Æschyl. fol. 701.

b Lil. Gyrald. Poët. Hist. Dialog. 6. fol. 249.

* Suidas in Πρατίνας.

c Ὁ Αἰσχύλος τραγῳδίαν ἐσθῆτι κατασκευάσας, καὶ ὀκρίβαντι ὑψηλῷ, καὶ ἡρώων εἴδεσιν, ἀγγέλοις τε καὶ ἐξαγγέλοις, καὶ οἷς ἐπὶ σκηνῆς τε καὶ ὑπὸ σκηνῆς χρὴ πράττειν. Philostrat. in Sophist. Vid. Julii Cæsar. Bulenger. de Theatro l. 1. c. 2.

d Πολλὰ ἐκαινούργησεν ἐν τοῖς ἀγῶσι, πρῶτον μὲν καταλύσας τὴν ὑπόκρισιν τοῦ Ποιητοῦ, etc. Sophoclis Vita H. Stephani editioni præmissa.

e Poët. c. 4.

f Καὶ αὐτὸς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ Τετραλογίαν. Suidas. Vid. Sam. Petit. Miscell. l. 1. c. 2. p. 7.

tamen quotannis fecisse dicitur. Præterea Sophocles [a] candidos calceos saltaturis reperit, ut in saltando micationes pedum conspicatiores fierent; et fabulas suas [b] componere solebat ex ratione, quam ad histrionum dispositionem haberet; ut sic melius actioni prospiceret.

Jam vero quando Euripides tantis in tragœdia artificibus successit, dolendum ei fuisse videtur, Alexandri M. in morem, quod illorum excellentia nihil illi reliquum factura videretur. Verum is majori quidem studio opus sibi esse ratus, stylum immutavit, familiariusque paulo locutus est, dictionibus oratorio generi magis aptis, at selectis omnino et probioris monetæ, * ut in vita illius observavimus, iisque figurarum et ingenii viribus artificiose suffultis. Præterea [c] singulare illius erat artificium in fabularum suarum limine lucem toti fabulæ aperire et omne præsentis materiæ argumentum exponere. Nemo autem mortalium tanta dexteritate veteres fabulas ad præsentis tunc temporis circumstantias referre unquam deprehenditur; quod maximum semper audiendi lenocinium habetur. Adeo autem se omnia auditorum suorum Gratia scribere professus est; ut etiam [d] volens sciensque nonnunquam de scenæ regulis remitteret, et artem tragicam arte populari commutaret; nec enim illum aliquis ignorantiæ unquam arguerit. Quare nemo magis providenter, ubi quid minus probabile erat prolaturus, sibi consulit, viamque præmunit ac struit; uti passim in [e] annotationibus nostris probavimus; quod et in hujus poëtæ vita observamus. De his itaque tribus poëtis, tragœdiæ auctoribus, fundatoribus, patribusque, recte [f] Velleius Paterculus: "Una, neque multorum annorum spatio divisa, "ætas, per divini spiritus viros, Æschylum, Sophoclem, Euripidem, "illustravit tragœdias."

IV. Quare cum jam ad perfectam ab hoc insigni triumviratu tragœdiam pervenimus, in illius commendationem lubet hic pauca dicere; quoniam nonnulli veterum patrum contra eam satis intemperanter debaccharunt; quod sine modernorum offensione aliqua audiri non potest. [g] Tertullianus itaque inprimis inquit: "Tragœdos cothurnis extulit "diabolus; quia nemo potest adjicere cubitum unum ad staturam suam; "et sic mendacem vult facere Christum." Ni sanctum hominem amarem et vererer; in risum fortasse effunderer. Lactantius vero theatra

a φησὶ δὲ Ἴστρος, καὶ τὰς λευκὰς κρηπῖδας etc. Vita Sophoclis, ut supra.

b Καὶ πρὸς τὰς φύσεις αὐτῶν γράψαι τὰ Δράματα. Vita Sophocl. ut supra.

* Fol. xxxvii.

c Vid. in Euripidis Vita §. XX. fol. xxxix.

d Monsieur Hedelin Art. Scen. p. 24.

e Electr. v. 50. etc. Vid. Eurip. Vit. §. XV. fol. xxviii.

f Vell. Paterc. l. 1.

g Tertull. libro de Spectaculis. Huc refer Julii Cæsar. Bulenger. de theatro l. 1. c. 50. et 51. et Gerard. Joh. Voss. Institut. Poëtic. l. 2. c. XXXIV.

ipsa, scenasque simul omnes cum suis tragœdiis et comediis evertit: "In scenis quoque," [a] inquit, "nescio an sit corruptela vitiosior: Nam "et comicæ fabulæ de stupris virginum loquuntur, aut amoribus mere-"tricum; et quo magis sunt eloquentes, qui flagitia illa finxerunt, eo "magis sententiarum elegantia persuadent et facilius inhærent audien-"tium memoriæ versus numerosi et ornati. Item tragicæ historiæ "subjiciunt oculis parricidia et incesta regum malorum et cothurnata "scelera demonstrant. Histrionum quoque impudicissimi motus, quid "aliud nisi libidines docent et instigant?" Hæc ille: nec divus ipse Chrysostomus minus contra ludos scenicos et Circenses, contra theatra et hippodromos declamitare solet, et plus [b] uno in loco effulminare. Hæc vero patris optimi jurgia de ipsis spectaculis præcipue videntur intelligenda, vel certe illi ipsi patres ex seipsis aliisque haud minoris classis sunt refutandi. Non dico hic, nos soli Chrysostomo hodie debere, quod Aristophanis, quæ exstant, comœdias habeamus; qui et ipse nonnihil vehementis suæ in vitiis muliercularum corripiendis eloquentiæ ex hoc auctore mutuatus creditur. Hanc rem alius pro me dicat [c] "Quin et Antiochenus ille Johannes, ab oris ubertate Chrysosto-"mus cognominatus, Constantinopoleos patriarcha, fertur bonam partem "suæ facundiæ, tum vehementiæ in corripiendis vitiis, maxime mulier-"cularum, ex Aristophanis pæne quotidiana lectione hausisse; cum, ut "Alexander olim Homeri poëma, sic sanctus hic vir Aristophanis "comœdias, pulvillo subdere solitus fuerit. Itaque cum publico Græ-"corum sacerdotum ac monachorum consensu eliminati sint e scholis "comici, quasi eorum lectio minus competat adolescentibus ob nequi-"tiam: hic tamen unus in communi crimine (si crimen est, exprimere "vitia, ut ea explodamus) impetravit veniam, nimirum prærogativa "eloquentiæ. Atque hinc factum est, ut solus comicorum Græcorum "nunc exstet et omnibus placeat Aristophanes." Hæc ille ex veteri historia. Quod ad Lactantium attinet, nemo in scenicorum poëtarum operibus versatior, ut in omni fere politioris literaturæ genere; quare ille lasciviam spectaculorum mimosque et Atellanos gesticulatores damnat et profaniores gentium historias et [d] infamiam theatri, quæ apud Latinos magna, apud Græcos haud item: nequaquam autem sanctissimas has Euripidis tragœdias lectoribus eripere voluit. Quod si maxime faceret, æque intemperantiam zeli illius in hac parte damnandam putarem, ac illorum, qui Celsi et Porphyrii et Hieroclis, aliorumque

a Lactant. l. 6. c. 20.

b Chrysostom. Homil. 69. in Matthæi c 21. et Homil. 62. ad populum Antiochen. Et Homil. in Psalm. 50.

c Anonymus Aristophanis Vitæ Auctor, edit. Amstelod. 1670.

d Vid. Julii Cæsaris Bulengeri de Theatro l. 1. c. 51. et Gerard. Joh. Vossii Institut. Poëtic. l. 2. c. 10. §. 10.

ethnicorum scriptorum opera flammis damnanda censerent; quasi Christi veritas illorum calumnias pati non posset; nec illorum quoque operibus multa inessent Christianis lectoribus haud inutilia. Præterea longe aliud nobis suadere potest auctoritas Clementis Alexandrini, Justini Martyris, Athenagoræ, Tatiani contra Græcos, Eusebii, Isidori Pelusiotæ, innumerorumque aliorum; qui sancti gravesque viri cum fuerint, tum aliorum poëtarum, tum Euripidis nostri præcipue, carmina laudare nequaquam sunt veriti. Quin scimus, et ipsum divum Paulum [a] apostolum ex [b] Menandri, novæ comœdiæ principis, Thaide comœdia senarium quendam inter diviniores suas literas consecrasse: *Φθείρουσιν ἤθη χρήσθ' ὁμιλίαι κακαί.*

V. De utilitate autem tragœdiæ multi multa dixere; quod nempe sit vitæ magistra, et morum efformatrix, mundi speculum, philosophiæ theatrum, virtutis schola, unde plurimi docti, gravesque viri mirificam doctrinam hauserint. Hinc [c] Epictetus: *Μέμνησο, ὅτι Ὑποκριτὴς εἶ Δράματος, οἵου ἂν θέλῃ ὁ Διδάσκαλος· ἂν βραχὺ, βραχέος· ἂν μακρὸν, μακροῦ· ἂν πτωχὸν ὑποκρίνεσθαί σε θέλῃ, ἵνα καὶ τοῦτον εὐφυῶς ὑποκρίνῃ· ἂν χωλὸν, ἂν ἄρχοντα, ἂν ἰδιώτην. Σὸν γὰρ τοῦτ' ἐστὶ τὸ δοθὲν ὑποκρίνασθαι πρόσωπον καλῶς· ἐκλέξασθαι δὲ αὐτὸ, ἄλλου.* Quale et illud, quod [d] Teles apud Stobæum dixit: *Δεῖ, ὥσπερ τὸν ἀγαθὸν Ὑποκριτὴν, ὅ, τι ἂν ὁ ποιητὴς περιθῇ πρόσωπον, τοῦτο ἀγωνίζεσθαι καλῶς, οὕτω καὶ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὅ, τι ἂν περιθῇ ἡ Τύχη· καὶ γὰρ αὕτη, φησὶν ὁ Βίων, ὥσπερ Ποιήτρια, ὁτὲ μὲν Πρωτολόγου, ὁτὲ δὲ Ὑστερολόγου περιτίθησι πρόσωπον, καὶ ὁτὲ μὲν Βασιλέως, ὁτὲ δὲ Ἀλήτου.* Sed hæc sunt *Διδάγματα ἀπὸ τῶν ἔξω.* Ipsa tragœdiarum Lectio magnas nos præclaras res docet, si quis, uti par est, attente rem ipsam pensitaverit. Nec enim possibile est, quin cordati homines, dum varios humanæ vitæ casus et fortunæ lusus in scena repræsentatos vident, sapientiores fiant et ad calamitates suas ferendas habiliores; quando regum maximorum et semideorum heroum casus, infortunia, cædes et exilia coram ipsis spectent. Præclare in hanc rem [e] Timocles comicus in *Διονυσιαζούσαις*:

> Ὦ 'τὰν, ἄκουσον, ἤν τί σοι δοκῶ λέγειν·
> Ἄνθρωπός ἐστι ζῶον ἐπίπονον φύσει,
> Καὶ πολλὰ λυπήρ' ὁ Βίος ἐν αὐτῷ φέρει.

a 1 Corinth. c. 15. v. 33.
b Vid. Hugon. Grotii Excerpt. in Menandri Thaide; ubi Latine ita: "Collo- "quia mores prava corrumpunt bonos."
c Epictet. c. 23.
d Teles apud Stobæum Serm. 27. περὶ Αὐταρκείας.
e Timocles apud Athenæ. l. 6 fol. 223. Stobæum in Florileg. f. 509. et Arsenium Euripidis. Scholiorum Collectorem in Epistola Paulo PP. III. nuncupata in ipso fine. Exstant etiam in Minoribus Poëtis ex Edit. Rad. Winterton. Cantabrig. 1637.

Παραψυχὰς οὖν φροντίδων ἀνεύρατο
Ταύτας· ὁ γὰρ νοῦς τῶν ἰδίων λήθην λαβὼν,
Πρὸς ἀλλοτρίῳ τε ψυχαγωγηθεὶς πάθει,
Μεθ' ἡδονῆς ἀπῆλθε παιδευθεὶς ἅμα·
Τοὺς γὰρ Τραγῳδοὺς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
Ὡς ὠφελοῦσι πάντας· ὁ γὰρ ὢν μὲν πένης,
Πτωχότερον αὐτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
Γενόμενον, ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει.
Ὁ νοσῶν τι μανικὸν a Ἀλκμαίων' ἐσκέψατο·
Ὀφθαλμιᾷ τις; b εἰσὶ Φινεΐδαι τυφλοί·
Τέθνηκέ τῳ παῖς; ἡ Νιόβη κεκούφικε.
Χωλός τίς ἐστι; τὸν Φιλοκτήτην ὁρᾷ.
Γέρων τις ἀτυχεῖ; κατέμαθεν τὸν Οἰνέα.
Ἅπαντα γὰρ τὰ μείζον', ἢ πέπονθέ τις,
Ἀτυχήματ' ἄλλοις γεγονότ' ἐννοούμενος,
Τὰς αὐτὸς αὑτοῦ συμφορὰς c ἧττον στένει.

Adverte sodes; numquid ex usu loquar:
Est homo miserrimum animal ex ortu suo,
Multasque secum vita fert molestias;
Mali levamen igitur hoc ingens sui
Sibi ipsa reperit. Namque mens proprii mali
Oblita, dum se mulcet aliena obtuens,
Documenta pariter et voluptatem trahit.
Primum tragœdos, si placet, considera:
Quam commodi sint omnibus: qui pauper est,
Ubi Telephum se pauperem magis videt,
Ibi pauperem se dicier minus dolet.
Lymphatur aliquis? Alcmæonem conspicit.
Oculis laborat? Cœca proles Phinei.
Natum aliquis effert? Nioba lugentem levat.
An claudicat quis? At Philoctetem videt.
Miser in senecta est? Intuetur Œneum.
Ita quisque, dum majora aliis, quam quæ sibi,
Mala contigisse cogitat secum sagax,
Animo æquiore sortis injurias gemit.

Hanc rem claram facit illa Neoptolemi histrionis responsio, de qua ita Clitomachus apud Stobæum: Νεοπτόλεμον, τὸν τῆς Τραγῳδίας Ὑποκριτὴν, ἤρετό τις, τί θαυμάζοι τῶν ὑπ' Αἰσχύλου λεχθέντων, ἢ Σοφοκλέους, ἢ Εὐριπίδου; Οὐδὲν μὲν τούτων εἶπεν· ὃ δ' αὐτὸς ἐθεάσατο ἐπὶ μείζονος Σκηνῆς, Φίλιππον

a In hac voce media syllaba communis est, de qua re vid. ad Hecub. v. 1090. Sic Oraculum illud; Νέρων, Ὀρέστης, Ἀλκμαίων, μητροκτόνοι.

b Item restituo pro ἴσιφην ἴδαι, Ita res monet; Phineus enim filios suos novercae calumniis motus excœcavit. Wintertonus sensum magis, quam literarum vestigia, sequens Οἰδίπουν ἔνιδε τυφλὸν legit.

c In aliquibus legitur ῥᾷον φέρει, quod tamen supra occurrit; quare minus placet hic. Vid. Hugon. Grotium ad hunc locum apud Stobæum, ut supra.

ἐν τοῖς τῆς θυγατρὸς Κλεοπάτρας γάμοις πομπεύσαντα, καὶ τρισκαιδέκατον Θεὸν ἐπικληθέντα, τῇ ἑξῆς ἐπισφαγέντα ἐν τῷ θεάτρῳ καὶ ἐῤῥιμμένον.

VI. De veterum, præcipue Græcorum, theatris nonnihil nunc dicendum; quanquam dramaticæ historiæ scriptores antiqui, quorum nomina haud pauca [a] Bulengerus nobis exhibet, omnes omnino perierunt. Ex modernis paucissimi in hanc provinciam missi, iique haud multum eam ornarunt; quales sunt * Franciscus Floridus Sabinus, aliique, qui obiter eam et aliud agendo attingunt. Lilius Gyraldus in poëticæ historiæ dialogis multa in hanc rem præclare dicta habet. Lipsius de amphitheatro libellum edidit doctrinæ uberis, verum haud magni sane, ut mihi videtur, momenti. Gerardus Johannes Vossius in poëticis suis institutionibus omne fere punctum tulit. At [b] Julius Cæsar Bulengerus spicilegium adeo amplum ex veterum libris collegit, ut librorum perditorum damnum minus ægre feramus. Nos hinc inde ex his omnibus, aliisque aliquot auctoribus, quæ necessaria sunt, colligemus; eos, qui avidiores haustus amant, ad prædictos auctores remittentes. Et theatra quidem primo extemporanea, sive tumultuaria, erant exstructa, et ex ligno facta, quæ solvi possent, et denuo erigi; et erant tabulata gradatim insurgentia, in quibus spectabat senatus populusque Atheniensis, [c] Ἴκρια ideo dicta. Aliquando autem cum, [d] Pratina tragœdiam agente, tabulata subito corruerent ingenti strepitu, nec sine magno spectatorum periculo, saxeum tandem Athenis theatrum in Dionysio exstruebatur. Hinc saxea, vel marmorea, et perpetua theatra sunt facta, præcipue Athenis, idque, mole et magnificentia stupenda; ut mox dicemus. Quare et Ἑκατόμπεδα dicta accepimus; quod aream centum ab undique pedum, sive potius diametrum centumpedalem, obtinerent; licet illud virginum templum, quod a Pericle in Ἀκροπόλει exstructum peculiariter Ἑκατόμπεδον esset dictum, theatrum non fuerit, ut [e] Bulenger. ex Hesych. sine causa colligit, quum a [f] Dicæarcho dicatur supra theatrum situm: Ὁ καλούμενος Παρθενὼν, ὑπερκείμενος τοῦ Θεάτρου, μεγάλην κατάπληξιν ποιεῖ τοῖς θεωροῦσι.

Theatrorum forma circularis primo, mox semicircularis facta, unde amphitheatri nomen; et aperta erant, adeo ut spectatores opus haberent petasis et tunicis contra solem et imbres; quanquam ipsa scena, ubi occasio foret, aulæis ingentibus et parapetasmatis umbellæ in

a Jul. Cæs. Bulenger. de Theatro l. 1. c. 6.

* Fr. Flor. Sabin. Lect. Subcisiv. l. 1. c. 15.

b De Theatro l. 2. quorum prior capita continet LXI. alter XCVIII.

c Vid. Hesych. in Ἴκρια.

d Suidas in Pratina.

e Jul. Cæsar. Bulenger. de Theatro l. 1. c. 13. fol. 235.

f Vid. Joh. Meursii Cecropiæ c. 14. et Attic. Lection. l. 3. c. 16.

morem erectis et extensis sit tecta; postea autem, ubi [a] Romanorum majestas ampliora et toti orbi stupenda theatra exstruxerit, etiam super totis theatris, quod tecto carerent, si qua ingrueret tempestas, aut solis fervor nimium torreret,[b] immensa intendebantur vela carbasina, aut linea, aut etiam serica magnificentiæ causa. Sed et in tectos porticus post cuneos exstructos pluviæ tempore recedere solebant, ubi aperta essent theatra; nam et de theatris nonnullis legimus [c] cedro tectis et fornicatis. Quomodo autem formabatur tota theatrorum moles, consulatur [d] Vitruvius ille architectorum princeps,[e] Sebastianus Serlius et Julius Cæsar Bulengerus, apud quos gradationes et fori et porticus et hospitalia, et vasa et scena, proscenium, orchestra et thymele, graphice pinguntur, et theatrorum etiam formæ depictæ exstant; nobis actum agere non libet; nisi forte pauca infra dixerimus, quæ saltem suffecerint, ad certam harum rerum ideam lectorum animis infigendam.

Sciendum [f] vero, omnia theatra Baccho et Veneri sacra semper habita, et omnes ludos theatrales Dionyso, hoc est, Baccho, dicatos; unde Dionysiaca certamina sint dicta, et theatrici artifices *Διονυσιακοὶ τεχνῖται*. Et Dionysia quidem Athenis bis quoquo anno fiebant, in honorem liberi patris, priora veris tempore in urbe, quando *οἱ φόροι Ἀθήνησιν ἐφέροντο*, vectigalia in urbem ferebantur, altera in agris, autumni tempore, quando vindemiæ causa sacra Baccho agerentur, *Λήναια* dicta; nec peregrini Athenis jam aderant, quod hyems adventaret: unde explicantur, quæ toties in scenicorum didascalicis occurrunt, *Ἐδιδάχθη ἐν Ἄστει·* Et, *Ἐδιδάχθη ἐν Ληναίῳ*, et *ἐν Ληναίοις*, ve *εἰς Λήναια*, hoc est, in Liberalibus. His certaminibus præses constituebatur, qui erat summus pro tempore magistratus, adeo ut [g] Adrianus, antequam imperator foret, hoc unum administrare non detrectaverit. Et hic poëtæ [h] epici, tragici et comici certabant, etiam tibicines, cæterique musici. Choros vero constituebant decem tribus; quarum singulis præpositus choragus; et hujus erat officium, sumtus in choros suæ tribus suppeditare. Meminisse autem oportet,[i] Odeum a Pericle Athenis exstructum, nempe *Ὠιδεῖον*, ubi musica certamina agebantur, et poëtæ recitabant ac periculum faciebant, antequam in ipsum theatrum admitterentur; licet et id ipsum a nonnullis pro theatro habeatur. De quo Plutarchus in Pericle, Pausanias, aliique.

a Pausan. fol. 69. lin. 42. *Τὰ μὲν γὰρ Ῥωμαίων θέατρα πολὺ δή τι καὶ ὑπερῆρε τῶν πανταχοῦ τῷ κόσμῳ.*

b Bulenger. ibid. l. 1. c. 16.

c Bulenger. ibid. l. 1. c. 16. An theatra tecta fuerint?

d Vitruv. Architect. l. 5. c. 3. et 5. usque ad c. 10.

e Sebastian. Serlio l. 2. di Perspettiva. l. 3. De Antichità.

f Bulenger. de Theatro l. 1. c. 1. etc. Lactant. l. 6. § 20. fol. 338.

g Xiphilinus in Adriano.

h Libanius Rhetor contra Midiam. Vid. Bulenger. de theatro l. 1. c. 1. juxta finem.

i Vid. Joh. Meursii Attic. Lection. l. 4. c. 28. et Julii Cæsaris Bulengeri de theatro l. 1. c. 26. ubi de Odeo.

VII. De scenæ rustica et simplici origine ex arboribus, frondibus, et ramis, qualia erant Judæorum in Σκηνοπηγίαις tabernacula, consulatur [a] Hospinianus, aliique; nos de scena jam adulta et perfecta loquimur. Scena itaque inter duo theatri cornua per diametrum extensa erat, aulæis et peripetasmatis hinc inde interius tecta, ne quid eorum, quæ intus erant, pateret. Ipsa autem scenæ frons, nisi siquando nova scenæ facies erat inducenda, semper fere aperta erat, sublatis post populum coactum aulæis. Et ea quidem, pro triplici fabularum genere, triplici modo ordinabatur: Quum [b] enim tragœdia, comœdia, et satyrica esset fabula, scena illa, quæ tragœdiæ inserviret, magnificis palatiis, marmoreis columnis, fastigiatisque turribus, et aliquando, pro materiæ occasione, regiis tentoriis et templorum prospectu ornabatur. Comica autem scena privatarum ædium humili substructione erat contenta; satyrica vero topiario opere constabat, et sylvas, viridaria, fontes, ambulacra, recessus, speluncas exhibebat. Sunt, qui his tribus genus quartum addant, nempe [c] mimicum; verum haud ego illis assentior, quia neque Aristoteles Ὄψιν tragœdiæ essentialem putabat. Non est enim hæc res poëtica, sed ex histrionis solius ingenio dependet, qui variis, iisque loquacibus, corporis sui motibus, et gesticulationibus, dramaticam fabulam aliquam mira sane arte, verum haud poëtica, exprimit, et designat. Et hæc sane ars tantopere ad extremum crevit, eo quod mira voluptate spectatores perfunderet, ut illius professores pantomimi tandem dicerentur; quod rem quamlibet, aut historiam vulgariter notam, aut quosvis animi sensus, sive, ut Aristoteles ait, καὶ ἤθη, καὶ πάθη, καὶ πράξεις, saltationibus suis et pedum micationibus, manuumque gesticulationibus et oculorum totiusque corporis motibus imitarentur. Tales Græci Ὀρχηστὰς χειροσόφους vocabant, quorum principes,[d] ne quid hic dicam de Sophrone, mimorum scriptore, qui Platoni philosopho tantopere placuit, Augusti ætate memorantur Pylades et Bathyllus; de quibus haud pauca [e] Macrobius. Et paulo post illos, hoc est, extremis ejusdem Augusti temporibus, Philistion floruit, comicus et mimus egregius, qui ideo Βιολόγος cognominatus est; quod hanc artem exercuisset. De hoc exstat epigramma, quod nemo satis intellexit, nisi qui mimum eum norit:

a Hospinian. de Origin. Festorum l. 2. c. 1. fol. 38. et vid. quæ Nos ad Ion. v. 819. Bulenger. l. 1. c. 19.

b Huc refer Bulenger. de Theatro l. 1. c. 20. et 28.

c Vid. Gerard. Joh. Vossii Institut. Poëtic. l. 2. c. 36.

d Gerard. Joh. Voss. Institut. Poëtic. l. 2. c. 33.

e Macrobius l. 2. c. 7. Vid. Bulenger. l. 1. c. 52.

[a] Ὁ τὸν πολυστένακτον ἀνθρώπων βίον
Γέλωτι κεράσας, Νικαεὺς Φιλιστίων,
Ἐνταῦθα κεῖμαι, λείψανον παντὸς βίου,
Πολλάκις ἀποθανὼν, ὧδε δ' οὐδεπώποτε.

Cui vita lacrymanda mortalium fuit
Derisui, Nicæus hic Philistio
Jaceo, vigore cassus omni vivido;
Qui sæpe jacui functus, at nunquam hoc modo.

Hac saltatione plurimi viri et fœminæ tum apud Græcos, tum apud Latinos notabiles memorantur; præcipue autem commendatur [b] epigramma de saltatrice fœmina, quæ a Caramallo, insigni mimico, nominatur et ipsa Caramallus.

Μουσάων δεκάτη, χαρίτων Καράμαλλε τετάρτη
Τερπωλὴ μερόπων, Ἄστεος ἀγλαΐη·
Ὄμματά σοι, καὶ ταρσὰ ποδήνεμα, καὶ σοφὰ χειρῶν
Δάκτυλα, καὶ Μουσέων κρείσσονα καὶ χαρίτων.

Musarum decima, o Caramalle, et Gratia guarta,
Ornamentum urbis, deliciæque hominum;
Pes tuus, atque oculus, scite digitique micantes
Et longe Musas et superant Veneres.

Sed ad tragœdiam ut revertar, has fabulas populo exhibere, totumque scenicum ornatum et fabulæ cujusvis apparatum præbere, officium erat apud Græcos choragorum, apud Romanos ædilium; quare qui magnificentius hæc singula populo ministrabant, scenamque ornatiorem reddebant, ii nomen sibi magnum apud populum parabant et laudem etiam æneis tabulis perpetuatam; cujus rei exemplum dedimus in [c] Euripidis vita: ubi Themistoclem choragum diximus. Et hinc eleganter χορηγεῖν dicitur Græce pro ἐλευθέρως δωρεῖσθαι, et χορηγία pro μεγαλοδωρία, liberalis suppeditatio, qualis erat choragorum, quomodo [d] D. Petrus plus semel utitur; Chrysostomus autem præcipue ea voce gavisus videtur. Sed hæc obiter. Non est autem prætereundum, quod scena quoque ob modos, quibus variatur, duplex habeatur, videl. [e] versatilis et ductilis. Versatilis dicebatur scena, cum tota subito machinis quibusdam abduceretur, vel circumverteretur; ut alia rerum imago suc-

a Exstat Antholog. l. 3. c. 6. et Scaliger. Animadvers. in Euseb. Chron. fol. 164. An. MMXXII. ubi Suidam refutat Scaliger. Item Gerard. Joh. Voss. Institut. Poët. l. 2. c. 33.

b Antholog. l. 4. c. 25. Vid. Bulenger. l. 1. c. 22. et Gerard. Johan. Voss. Institut. Poëtic. l. 2. c. 38. in fine.

c Euripidis Vita An. 4. § IX. fol. xvii.

d D. Petri Epist. 2. c. 1. v. 5. et 11.

e Vid. Servium in Virgilianum illud: "Vel scena ut versis discedat frontibus, "utque purpurea intexti tollant Aulæa "Britanni. Georg. l. 3. v. 24."

cederet; ductilis, cum, tractis hac illac tabulatis, alia interior species nudaretur; qui mos in Anglicis nostris theatris plerumque hodie obtinet. Et in orchestra, ubi Λογεῖον, aut Θυμέλη, hoc est pulpitum, aliquando ara, saltabatur apud Græcos, unde et nomen, apud Romanos locus nobilioribus parabatur; ubi et chorus statis lineis ordinabatur: alia enim apud Græcos (de quibus nos præcipue hic loquimur) erat sedes senatorum et nobiliorum, quam Βουλευτικὸν vocabant, de qua re [a] Meursius et [b] Bulengerus, aliique; quin mulierum et virorum sedes divisas fuisse notat Sphyromachus; etiam impudicas seorsim a pudicis spectare Aristophanis Scholiastes alicubi observat. Et scenæ quidem longitudo theatri ipsius latera utrinque cornibus suis attingebat, æqualis ad theatri diametrum, ad orchestræ diametrum duplex.

Totum autem theatrum in duas partes dispescebatur, scenam nempe et caveam, sive cuneos. In ipsa scena tres erant portæ; media, ubi regium palatium, aut templum quoddam deorum, seu quid simile; sinistra et dextra, ubi paulo humiliora ædificia. Et ad mediam portam utrinque alia fuit porta, (præter duas majores prædictas) quarum valvis et superliminaribus affixæ erant machinæ, quales erant [c] Περίακτοι, Ἐξῶστραι, Πέταυρα, * Ἐγκύκλημα, Γέρανος, Θεολογεῖον, Κεραυνοσκοπεῖον, quibus versabatur, mutabaturque scenæ facies, et sursum rapiebantur, aut demittebantur hominum, aut deorum, personæ, aut deorum voces et coruscationes visebantur. Subter autem post scenam remotius a spectatorum oculis, in concavis quibusdam æneis vasibus, quoties fulminandum esset, utres ingentes, calculis et rotundis lapidibus referti, vi versabantur, unde sonitus fulmen referens ortus. Hic locus igitur Βροντεῖον dicebatur. Scenæ partes præterea erant Ἐπισκήνιον, Παρασκήνιον, Προσκήνιον, Ὑποσκήνιον, de quibus breviter. Ἐπισκήνιον Hesychius vocat τὸ ἐπὶ σκηνῆς καταγώγιον, domicilium quoddam super scena, ubi fulgura, aut tonitrus, descensusque deorum per prædictas machinas movebantur. Παρασκήνιον, ex Harpocrationis mente, ὁ περὶ τὴν Σκηνὴν ἀποδεδειγμένος τόπος ταῖς εἰς τὸν ἀγῶνα παρασκευαῖς, locus circa scenam, ubi ludorum præparatoria fiunt, Anglice "A tireing room:" unde etiam, ut [d] Didymus, αἱ ἑκατέρωθεν τῆς Ὀρχήστρας εἴσοδοι, aditus utrinque in orchestram. Idem Ulpianus in oratorem, Suidas et Etymologici auctor confirmant. Jam vero Προσκήνιον, τόπος ἦν καθαρὸς πρὸ τῆς Σκηνῆς, ἐν ᾧ Ὑποκριταὶ

Episcenium.

Parascenium.

Proscenium.

a Johan. Meursius Attic. Lection. l. 1. c. 24.

b Bulenger. de Theatro l. 1. c. 31.

c Vid. Julii Pollucis Onomastic. l. 4. c. 19. Bulenger. de Theatro l. 1. c. 18. et 25.

* Ἐγκύκλημα, μηχανὴ, ἥπερ στραφεῖσα τὰ ἔνδον τοῖς ἔξω ἐδείκνυε. Scholiast. Aristoph. fol. 69.

d Didymus apud Harpocration. in voce Παρασκήνια. Vid. Ulpian. ad Demosthen. ἐν τῷ κατὰ Μειδίου, initio. Vid. Suidam in voce Σκηνή.

*ἠγωνίζοντο*, locus apertus et liber in scenæ fronte, in quo actores partes suas agebant, Anglice "the stage." Ὑποσκήνιον denique est locus sub pulpito (quod et Θυμέλη et Λογεῖον dicitur, de quo supra) in medio orchestræ; ubi tibicines agebant; ut ex [a] Athenæo constat. Hyposcenium autem [b] columnis et statuis plurimis ornabatur, theatrum versus, adeo ut aliquando [c] tercentum et amplius columnæ cum statuis inibi numerarentur. Et certe scenæ spatia haud brevia putanda sunt, in qua præter chorum tot omne genus personæ cum suis quisque satellitiis visebantur. Sed de theatro et scenæ vasta apud veteres amplitudine dixi satis ad Helenæ v. 1410. Et de scena hæc sufficiant, de altera theatri parte jam dicendum.

Hyposcenium.

Et reliqua sane pars tota theatri, *τὸ κοῖλον*, et cavea erat dicta, ubi et capite censi spectabant. Hic autem locus tripliciter consideratur: cavea enim prima, i. e. ima, a melioris notæ civibus occupabatur; secunda, hoc est, media, reliquæ plebi concessa; tertia et summa fœminis. Singulæ autem caveæ Ἀναβάθροις καὶ Ἕδραις sive scalis et sedibus, seu foris, circa positis, quibus et alia nomina Κρεκίδες, (ita enim mallem, quam Κερκίδες) *παρὰ τὸ κρέκειν*, et *ἴκρια*, circumstipabantur. Loci illi, ubi ex multis sedibus communis erat descensus in exitu theatri, vel unde homines glomeratim ingredientes in sedilia se fundebant, dicebantur vomitoria, [d] ut Macrobius testatur. Pone autem in lateribus theatri post singulas caveæ dispertiones, recipiebant se per opus fornicatum in porticus tectos; si forte nimii caderent repentini imbres, aut tempestatum vis oriretur. Pedibus autem in has ligneas sedes complosis pulsare solebant, quod *πτερνοκοπεῖν* vocabant, (quod tamen aliquando etiam assensus erat indicatio) crocitare, *κλώζειν*, et sibilare, *συρίττειν*, quando testarentur dissensum suum; plaudebant autem, jubilabant, [e] et surgentes ac in digitos arrecti alte vociferabant, quando assensum et applausum indicarent. Atque hæc de theatro sint dicta.

VIII. De histrionibus jam pauca sunt dicenda. Apud Græcos sane actores et histriones nequaquam, ut apud Romanos, infames erant, quod et Cornelius Nepos, si recte memini, in præfatione sua observat: sed plerumque ex melioris notæ familiis cooptabantur ad hoc munus. Nec enim in Græcorum certaminibus pudebat magnos aliquando reges

a Athenæ. l. 14. fol. 631.

b Pollux l. 4. c. 19. *περὶ μερῶν θεάτρου.*

c Vid. Bulenger. l. 1. c. 18.

d Macrob. Saturn. l. 5. Vid. Bulenger. de Theatro. l. 1. c. 18.

e Τοὺς οὖν θεατὰς ἅπαντας εἶδον ἐπ' ἄκρων ποδῶν ὑπ' ἐκπλήξεως ἀναστάντας, καὶ φωναῖς μείζοσι καὶ ἐκβοήσεσιν ἐπαλλήλοις ἔπαινον συνείροντας. Vide totum hunc Philonis locum fusius laudatum ad Syleum Fabulam in Fragm. Sylei v. 14.

et principes locum habere, ut de Hierone Syracusano, Archelao, Macedoniæ rege, aliisque ante et post natis, abunde constat. Quare histriones Græci plerumque erant homines docti et ingenui, oratores et poëtæ et in artibus aliis spectabiles; nec Demosthenes modo pronuntiandi artem ab histrionibus didicisse conceditur; verum oratorum, qui ille erat proximus, [a] Æschines ob λαμπροφωνίαν tragœdias ipse in adolescentia actitavit; teste Plutarcho in illius vita. Aristodemus etiam, licet histrio fuerit, sæpius ab Atheniensibus de rebus pacis ac belli legatus ad Philippum destinatus est ab Atheniensibus; quod testatur [b] Cicero. Quinetiam ex histrionum familia aliquando duces et archontes electi fuerunt; nec poëtarum cuiquam ignominiæ vertebatur, si histrioniam exerceret; nec ideo Sophocles primus per se agere recusavit, quod rem illam se indignam judicaret; sed quod voce ad actionem requisita destitueretur. De Æschylo notum; et de Aristophane [c] legimus haud semel, ipsum per se histrionem suarum fabularum egisse. Quare non est mirum, si hujusmodi histriones tandem aliquando oratores magni, aut poëtæ, evaserint. Talis præter supradictos erat ille Neoptolemus histrio et poëta, talisque Philistion, de quibus nos supra; talis et Crates, qui, cum primo Cratini poëtæ Πρωταγωνιστὴς fuerit, mox et ipse poëticam haud invita Minerva aggressus est, et fabulas docuit, testante [d] comici Scholiasta ad Equites. Talis erat Euripidis quoque Πρωταγωνιστὴς, Cephisophon, qui aliquando ipsum nostrum poëtam adjuvisse dicitur in conscribendis tragœdiis; unde Bacchus apud [e] comicum ad Euripidem ait: ταυτὶ πότερ' αὐτὸς εὗρες, ἢ Κηφισοφῶν; Et alias: [f] Εἶτ' ἀνέτρεφον μονῳδίαις, Κηφισοφῶντα μιγνύς. Et talis erat Roscius histrio, qui etiam apud Romanos, quibus illud nomen erat infame, tantæ virtutis habebatur, ut de eo Marcus Cicero, illius familiaris et amicus: [g] "etenim cum artifex ejusmodi sit, ut solus dignus "videatur esse, qui in scena spectetur; tum vir ejusmodi est, ut solus "dignus videatur, qui eo non accedat." Quare ut semper apud Græcos ingenui homines histrioniam agebant; ita gloriam non levem ex hoc numere reportabant; præsertim si quis primas in agendo obtineret, quales, ut supra innuimus, Πρωταγωνισταὶ vocabantur et Πρωτολόγοι. Sic qui secundus ferrent, Δευτεραγωνισταὶ et Δευτερολόγοι, qui tertias, Τριταγωνισταὶ et Τριτολόγοι sunt dicti, qui ultimi erant ordinis et vilissimi muneris. Et hoc Æschini objicit Demosthenes opprobrii loco, non quod simpliciter esset Ὑποκριτὴς, id enim inhonestum non erat; sed

a Vid. Gerard. Joh. Voss. Institut. Poëtic. l. 2. c. 10. § 10. et Cæl. Rhodigin. Antiqu. Lection. l. 27. c. 21.

b Vid. Vossium ibidem.

c Vid. Sam. Petit. Miscell. l. 1. c. 5.

d Aristophan. Scholiast. fol. 220.

e Aristophan. Ran. Act. v. Scen. iv.

f Act. v. Scen. 1.

g Cicero Orat. pro Quinctio.

quod tertias ageret:[a] Ὑπογραμματεύων (inquit) καὶ Τριταγωνιστῶν Ἀριστοδήμῳ ἐν τοῖς Διονυσίοις διετέλει. Hinc illud [b] Menandri lucem mutuatur:

> Πράττει δ' ὁ Κόλαξ ἄριστα πάντων· Δεύτερα
> Ὁ Συκοφάντης· ὁ Κακοήθης Τρίτα λέγει.
> Est primus adulator omnium; secundus est
> Calumniator; invidus sed pessimus.

Hinc teles apud [c] Stobæum, quod et supra laudavimus: Δεῖ, ὥσπερ τὸν ἀγαθὸν Ὑποκριτὴν, ὅ, τι ἂν ὁ Ποιητὴς περιθῇ πρόσωπον, τοῦτο ἀγωνίζεσθαι καλῶς, οὕτω καὶ τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὅ, τι ἂν περιθῇ ἡ Τύχη· καὶ γὰρ αὕτη, φησὶν ὁ Βίων, ὥσπερ Ποιήτρια, ὁτὲ μὲν Πρωτολόγου, ὁτὲ δὲ Ὑστερολόγου περιτίθησι πρόσωπον, καὶ ὁτὲ μὲν Βασιλέως, ὁτὲ δὲ Ἀλήτου. Ita [d] Cicero: "Ut in actoribus Græcis fieri viderunt; sæpe illum, qui est secundarum, "aut tertiarum partium, cum possit aliquanto clarius dicere, quam ipse "primarum, multum summittere, (i. e. voce) ut ille princeps quam "maxime excellat." Quamobrem [e] Theodorus histrio, cum esset protagonista, adeo suæ famæ providisse dicitur, ut ne tritagonistæ quidem permitteret unquam prius populo coram loqui, quam ipse esset locutus; præoccupationem nempe auditorum favoris tanti æstimabat. Non est omittendum, quod [f] Pollux nobis observat, mediam et digniorem portam ad Πρωταγωνιστὴν pertinere, dexteram ad Δευτεραγωνιστὴν, sinistram ad Τριταγωνιστὴν et vilissimam quamque personam.

IX. Tempus est jam, ut de histrionum Græcorum habitu et ornatu nonnihil dicamus; et primo se Πρόσωπον offert considerandum, quod nomen ipsis etiam actoribus convenit; dicitur et Προσωπεῖον, Latine autem PERSONA, quasi περὶ σῶμα, ut nonnulli statuunt, alii a personando; est enim facies hominis conficta, Anglice, "a wizard, or mask," tali modo circa os formata, ut sonum vocis simul collectum clariorem effundat. Unde Gabius Bassus apud [g] Agellium: "Nam caput," inquit, "et os "cooperimento personæ tectum undique, tantum vocis emittendæ via "pervium, quoniam non vaga, neque diffusa est, in unum tantummodo "exitum collectam coactamque vocem et magis claros canorosque soni- "tus facit. Quoniam igitur indumentum illud oris clarescere et reso-

a Demosthenes περὶ Στεφάνου.

b Menand. apud Euripid. Scholiast. ad Hippolyt. v. 428.

c Stobæ. Serm. 27. περὶ Αὐταρκείας. Vid. supra §. V.

d Cicero in Verrem 2da.

e Aristot. περὶ Πολιτικῶν l. 7. c. 17. fol. 449. Ἴσως γὰρ οὐ κακῶς ἔλεγε τὸ τοιοῦτον Θεόδωρος, ὁ τῆς Τραγῳδίας ὑποκριτής· Οὐδενὶ γὰρ πώποτε παρῆκεν ἑαυτοῦ προεισάγειν, οὐδὲ τῶν εὐτελῶν ὑποκριτῶν, ὡς οἰκειουμένων τῶν Θεατῶν ταῖς πρώταις ἀκοαῖς.

f Pollux Onosmatic. l. 4. c. 19. Περὶ μερῶν Θεάτρου. Τριῶν δὲ τῶν κατὰ Σκηνὴν θυρῶν, ἡ μὲν Μέση Βασίλειον [* Σπήλαιον, ἢ Οἶκος, ἔνδοξος] ἢ πᾶν τὸ Πρωταγωνιστοῦν τοῦ Δράματος· ἡ δὲ Δεξιὰ, τοῦ Δευτεραγωνιστοῦντος καταγώγιον· ἡ δὲ Ἀριστερὰ ἢ τὸ εὐτελέστατον ἔχει πρόσωπον etc. [*] Hæc verba Uncinis inclusa sunt Pollucis, sed ad scenam satyricam et comicum spectant, Βασίλειον ad tragœdiam.

g Agell. Noct. Attic. l. 5. c. 7.

"nare vocem facit, ob eam causam persona dicta est, o litera propter "vocabuli formam productiore." Et hæc Πρόσωπα, ut veram personam tegebant, ita et simulatam repræsentabant, sive heroa, sive heroinam, regem, aut ducem, juvenem, senemve, deumve aliquem, aut deam, ex poëtarum et pictorum mente, exprimebant. Sed hæc quidem πρόσωπα fere gigantum vultus (nos vulgo Saracenica capita dicimus) exprimebant, ob heroum nempe granditatem et proceritatem, quos agebant, adeo ut ob ingentem hiatum pueris et inassuetis horridiora paulo viderentur; unde illud Aristophanis: Ἄπολλον ἀποτρόπαιε, τοῦ χάσματος. Lucianus vocat * στόμα κεχηνὸς πάμμεγα. Et [a] Juvenalis—"Personæ pallentis hiatum In gremio matris formidat rusticus infans." Et [b] Horatius: "Quid dignum tanto feret hic promissor hiatu!" De variis autem personarum generibus consulatur [c] Julius Pollux; nos alio properamus. Super πρόσωπον ponebatur integumentum quoddam ob granditatem Ὄγκος dictum, figura triquetra λαμβδοειδεῖ σχήματι, uti Pollux ait, loco prædicto. Circa illud in regum personis coronæ et diademata visebantur, et in manibus sceptrum dignitatis regiæ symbolum. Sicut autem vultus persona, ita corpus palla, quæ et toga et syrma dicitur, erat indutum, auro quidem, purpura, et gemmis exterius splendente, interius autem sordidis centonibus segmentata. Ut vero veterum heroum majestati undiquaque pares viderentur, cothurnis gradiebantur, sive calceis grandioribus cubitum sive duos pedes longis; unde et illud [d] Athenæi explicatur: Μέσος δὲ τούτων ἐβάδιζεν Ἀνὴρ μείζων τετράπηχυς ἐν Τραγικῇ διαθέσει καὶ προσώπῳ, etc. Et hanc heroum proceritatem quatuor cubitorum fecerunt, ad Herculis exemplum, qui illius [e] staturæ fuisse dicitur, hoc est octo pedum; ita enim Apollodorus: ἦν δὲ καὶ θεωρηθεὶς φοβερὸς, ὅτι παῖς Διὸς ἦν· τετραπηχυαῖον μὲν γὰρ εἶχε τὸ σῶμα. Quare ut reliquum corpus huic proportioni responderet, simulata etiam corpora habebant et ventriculos et falsas manus, longasque et laxas vestes, quæ omnia tegerent; ita enim [f] Lucianus: τὰ Πρόσωπα, καὶ τὰς ἐμβάδας, καὶ τοὺς ποδήρεις χιτῶνας, καὶ χλαμύδας, καὶ χειρίδας, καὶ προγαστρίδια, καὶ σωμάτια, καὶ τἄλλ', οἷς ἐκεῖνοι σεμνύνουσι τὴν Τραγῳδίαν. Et [g] rursus: Εἰδεχθὲς μὲν καὶ φοβερὸν θέαμα εἰς μῆκος ἄῤῥυθμον ἠσκημένος ἄνθρωπος, ἐμβάταις ἐποχούμενος, πρόσωπον ὑπὲρ κεφαλῆς ἀνατεινόμενον ἐπικείμενος, καὶ στόμα κεχηνὸς πάμμεγα, ὡς καταπιούμενος τοὺς θεατάς· ἐῶ λέγειν προστερνίδια, καὶ προγαστρίδια, προσθετὴν καὶ ἐπιτεχνητὴν παχύτητα προσποιούμενος. Atque iterum

* Fol. 508.
a Satyr. 3.
b Art. Poëtic.
c Onomasticon l. 4. c. 19. περὶ προσώπων Τραγικῶν. Vid. Bulenger de Theatro l. 1. c. 54. de Personis.
d Athenæ. l. 5. c. 7. fol. 198.
e Apollodor. Bibliothec. p. 96. l. 2. c. 4. §. 9.
f Lucianus in Jove Tragœdo fol. 699.
g De Saltatione fol. 508.

[a] de tragœdis loquens: Ὑποδήματα μὲν βαρέα καὶ ὑψηλὰ ὑποδεδεμένοι, χρυσαῖς δὲ ταινίαις τὴν ἐσθῆτα πεποικιλμένοι, κράνη δὲ ἐπικείμενοι παγγέλοια, κεχηνότα παμμέγεθες, αὐτοὶ δὲ ἔνδοθεν μεγάλα τε ἐκεκράγεσαν, καὶ διέβαινον οὐκ οἶδ' ὅπως ἀσφαλῶς ἐν τοῖς ὑποδήμασι. [b] Philostratus autem egregie habitum hunc describit, loquens de tragico histrione, qui coram Hispalensibus, rudibus Hispaniæ incolis, et theatricæ rei prorsus ignaris fabulam acturus, eos omnes in fugam convertit: Παρελθὼν εἰς τὰ Ἴσπολα, φοβερὸς μὲν αὐτοῖς ἐφαίνετο, καὶ ὃν ἐσιώπα χρόνον ἐπὶ τῆς σκηνῆς· καὶ ὁρῶντες οἱ ἄνθρωποι βαδίζοντα μὲν αὐτὸν μέγα, κεχηνότα δὲ τοσοῦτον, ἐφεστῶτα δὲ ὀκρίβασιν οὕτως ὑψηλοῖς, τερατώδη δὲ τὰ περὶ αὐτὸν ἐσθήματα, οὐκ ἄφοβοι ἦσαν τοῦ σχήματος· ἐπεὶ δὲ ἐξάρας τὴν φωνὴν καὶ γεγωνὼς ἐφθέγξατο, φυγῇ οἱ πλεῖστοι ᾤχοντο, ὥσπερ ὑπὸ δαίμονος ἐμβροντηθέντες. Quod de alta voce histrionis Philostratus et Lucianus addunt, sciendum est, histriones maximopere annisos, ut vocem intenderent; quare præter Stentorophonicam illam personati oris formationem, de qua nuper ex Agellio locum protulerim, balneis præcipue et cibis lenibus et laxantibus ad vocem excitandam usi sunt; item vocum moderatores, τῆς φωνῆς ἀσκητάς, ideo φωνασκοὺς dictos, habebant, qui Phonascico quodam instrumento monerent, quomodo vox illis intendenda esset, aut remittenda; de qua re [c] Galenus et alii. Præterea vomitu aliquando et clystere se purgasse legimus, et plumbeam chartam supino pectore sustinuisse; pomisque et aliis vocis suavitati officientibus abstinuisse, quod et de Nerone [d] Suetonius narrat. Quin et jejuni vocem præparabant et exercitatione fingebant; ne quid hic dicam de architectura theatrorum, quæ vocibus reddendis mire aptabatur.

X. Quum jam de histrionibus et eorum ornatu satis sit dictum; de choro liceat paucis orare; qui certe ex personis constat, licet nonnunquam præter personas numerari debeat, ut supra attigimus. Hujus igitur numerum ad quindecim Sophocles primus reduxit, cum ante multo plures, usque ad [e] quinquaginta, aliquando etiam pauciores essent. Chorus sane ex vulgaribus personis constitutus fere fuit, vel ex virginibus, vel mulierculis, vel senibus, vel militibus, iisque nunc civibus, nunc peregrinis, etiam ex pueris et infantibus, modo adsint præterea, qui chori partes agant idonei. Hoc enim concesso, quilibet numerus ad chorum potuit pertinere; ut in supplicibus functorum ducum et aliorum Argivorum liberi infantes et impuberes supponuntur cum choro simul adesse, ad misericordiam magis movendam. Et chorus quidem scenam

a De Gymnasiis p. 797.

b Philostrat. de Vita Apollonii l. 5. c. 3. fol. 216.

c Galenus κατὰ τόπους l. 1. c. 7. Marsilii cognati Var. Observat. l. 2. c. 8. ubi de Phonascis etc. Et Bulenger. de Theatro l. 2. c. 6. et 7.

d Sueton. in Nerone c. 20.

e Pollux l. 4. c. 15. περὶ χοροῦ.

ingrediebatur vel in [a] fronte terni, ordine vero quinquepartito, Anglice "five-deep," quod vocabatur κατὰ ζυγὰ, vel ζυγὰ πέντε ἐκ τριῶν: vel etiam in fronte quini, ordine tripartito, Anglice "three-deep," quod dicebatur κατὰ στοίχους, vel στοῖχοι τρεῖς ἐκ πέντε. Et chori hujus dux, qui reliquis præcineret et primus loqueretur, directorque, ac monitor cæterorum esset, choragus quoque dicebatur. Saltabant autem et canebant omnes ex scenæ et materiæ occasione ad moderationem et exemplum hujus choragi. Aliquando ob aliarum personarum defectum Chorus in duas partes dispescebatur, quas dixerunt Ἡμιχόρια, quod et supra notabamus; ea quidem divisio Διχορία dicta, mutua utriusque cantando responsio Ἀντιχορία; quæ tamen tria verba [b] Pollux rem candem putat designare posse. Tyrtæus dicitur Τριχορίαν apud Laconas instituisse; quando Lacedæmonios ad bellicam virtutem animaret, nisi potius de tribus simul choris hæc vox sit intelligenda. Constabat enim hæc Τριχορία ex senibus, pueris, et juvenibus, hæc [c] sibi mutuo triplici choro succinentibus:

Γέροντες. Ἄμές ποτ' ἦμεν ἄλκιμοι νεανίαι.
Παῖδες. Ἄμες δέ γ' ἐσσόμεσθα πολλῷ κάῤῥονες.
Νεανίαι. Ἄμες δέ γ' εἰμέν· αἰ δὲ λῇς, αὐγάσδεο.

Nos fuimus olim viribus valentibus.
Nos erimus olim viribus validi magis.
Nos jam sumus: sin vis, periculum cape.

Et chorus quidem apud Græcos indifferenter vel ante, vel post, actum ingreditur, interdum in actu primo; ubi consistit et prologum explicat: cujus rei exemplum nobis dedit Euripides in Rhesi principio, et (ne quis forte illum in hac re singularem putet) Æschylus in Persarum introitu. Male ergo Scaligero chorus definitur, pars fabulæ post actum. Aristoteles e contra chorum potius εἰς τὸ πολὺ, quam εἰς τὸ ἀεὶ, ad numerum magis, quam ad tempus, restringit. Chori autem officium erat, auditorum exspectationem sustentare, ne, vacante scena, languesceret; vel res ab histrionibus expositas querelis, aut laudibus, prosequendo, vel poëtæ ipsius sensus exponendo, et spectatorum animos et aures vocibus et saltationibus delectando, moræque tædium deliniendo. Nec Aristotelis regula omittenda: [d] Καὶ τὸν Χορὸν δὴ ἕνα δεῖ ὑπολαβεῖν τῶν Ὑποκριτῶν, καὶ μόριον εἶναι τοῦ ὅλου, καὶ συναγωνίζεσθαι, οὐχ ὥσπερ παρ' Εὐριπίδῃ, ἀλλ' ὥσπερ παρὰ Σοφοκλεῖ. Unus actorum semper debet

a Pollux l. 4. c. 15. περὶ χοροῦ et Gerard. Joh. Vossius Institut. Poëtic. l. 2. c. 16. et Bulenger. de Theatro l. 2. c. 12.
b Pollux l. 4. c. 15. περὶ χοροῦ.
b Plutarch. de laude sui. Vid. Pollucis Onomastic. l. 4. c. 15. περὶ χοροῦ.
d Aristot. Poëtic. c. 16. fol. 666.

chorum excipere, et pars totius fieri et simul agere, non ut apud Euripidem, sed ut apud Sophoclem. Alii aliter hunc locum exponunt, nempe quod existimandum sit, chorum esse inter actores numerandum; sed quod ad hanc expositionem attinet, Euripides et Sophocles nihil differunt; quod ad nostram, neque semper ipse Sophocles facit, neque semper Euripides non facit.

XI. Jam de musica theatri, et deinde de metro tragico pauca sunt proferenda. Cum ipsa sane tragœdia nihil aliud esset, nisi poëticum quoddam et musicum certamen, in quo Musarum simul et Musicæ filii inter se contendebant de primatu; non est dubium, versus illorum cum horum harmonia temperatos fuisse, et hoc quidem de choris nemo unquam dubitavit, cui ideo præcentor semper adfuit, qui et [a] Ἡγεμὼν et Κορυφαῖος χοροῦ et χοροδιδάσκαλος vocabatur, cui secundus erat Μεσόχορος: ad hujus enim signum chorus aliquomodo ordinabatur, hic in semichoriis respondebat coryphæo; et hi quidem saltationibus suis et vocibus, ad instrumenta musica temperatis, unum elegantem chorum et sonum simul efficiebant; aliquando etiam alta voce et sine instrumento canebant. Hæc nostra dicta veterum suffragio comprobemus; [b] Aristoteles: Καθάπερ δὲ ἐν χορῷ Κορυφαίου κατάρξαντος, συνεπηχεῖ πᾶς ὁ χορὸς ἀνδρῶν, ἔσθ' ὅτε καὶ γυναικῶν, ἐν διαφόροις φωναῖς ὀξυτέραις καὶ βαρυτέραις μίαν ἁρμονίαν ἐμμελῆ κεραννύντων, κατὰ τὸ * ἐνδόσιμον ὑπὸ τοῦ Κορυφαίου προσαγορευθέντος. Et Philostratus in Venere: Ἄϊδουσι γὰρ αἱ παῖδες, ᾄδουσι· καὶ ἡ διδάσκαλος ὑποβλέπει τὴν ἀπᾴδουσαν κροτοῦσα τὰς χεῖρας, καὶ εἰς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐμβιβάζουσα· Quem locum ita imitatus est [c] Aristænetus: Καὶ ἡ διδάσκαλος ἐπέβλεπε τὴν ἀπᾴδουσαν καὶ εἰς τὸ μέλος ἱκανῶς ἐνεβίβαζε, χειρονομοῦσα τὸν τρόπον. Audiamus in hanc rem [d] Senecæ verba: "Non vides, quam multorum vocibus chorus "constet? Unus tamen ex omnibus sonus redditur. Aliqua illic acuta "est, aliqua gravis, aliqua media. Accedunt viris fœminæ, interpo-"nuntur tibiæ; singulorum illic latent voces, omnium apparent. De "choro dico, quem veteres philosophi noverant. In commissionibus "nostris plus cantorum est, quam in theatris olim spectatorum fuit, cum "omnes vias ordo canentium implevit, et cavea æneatoribus cincta est, "et ex pulpito omne tibiarum genus, organorumque consonuit: fit con-"sensus ex dissonis.

a Pollux l. 4. c. 15. περὶ χοροῦ.
b Aristot. de Mundo.
* De hac voce vid. Hesych. et Phavorin.
c Aristænet. l. 1.
d Senec. Epist. L. XXXIV.

De choris itaque, ut dixi, non est dubitandum, videamus itaque, annon in ipsis scenis locus aliquis daretur musicæ. Hoc mihi in animum primus injecit sæpe laudatus, multumque mihi laudandus Doctor Johannes Couel, Christi Collegii Præfectus Humanissimus, Musisque et musicæ bene notus amicus; qui constanter asseveravit, id sibi visum, quod et scenis adhiberetur aliqualis musica; nempe ipsi heroës more recitativo cantabant. Id nunc mihi probandum in manus sumo. Et quum, ex [a] Diomedis mente, modulatio sit continuati sermonis in jucundiorem dicendi rationem artificialis flexus, in delectabilem auditus formam conversus, asperitatis atque imperitiæ vitandæ causa; * Aristoteles inprimis in problematis inter alia hæc habet: *Διὰ τί οἱ ἐν Τραγῳδίᾳ Χοροὶ οὔθ' ὑποδωριστὶ οὔθ' ὑποφρυγιστὶ ᾄδουσιν; Ἢ ὅτι τὸ μέλος ἥκιστα ἔχουσιν αὗται αἱ ἁρμονίαι, οὗ δεῖ μάλιστα τῷ χορῷ; ἦθος δὲ ἔχει ἡ μὲν ὑποφρυγιστὶ, πρακτικόν· ἡ δὲ ὑποδωριστὶ, μεγαλοπρεπὲς καὶ στάσιμον· διὸ καὶ κιθαρῳδικωτάτη ἐστὶ τῶν ἁρμονιῶν· ταῦτα δ' ἄμφω Χορῷ μὲν ἀνάρμοστα, τοῖσδε ἀπὸ Σκηνῆς οἰκειότερα· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ Ἡρώων μιμηταί. Οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν ἀρχαίων, μόνοι ἦσαν ἥρωες· Οἱ δὲ λαοὶ, ἄνθρωποι· ὧν ἐστιν ὁ Χορός. διὸ καὶ ἁρμόζει αὐτῷ τὸ γοερὸν καὶ ἡσύχιον ἦθος, καὶ μέλος· ἀνθρωπικὰ γάρ. ταῦτα δ' ἔχουσιν αἱ ἄλλαι ἁρμονίαι· ἥκιστα δὲ αὐτῶν ἡ ὑποφρυγιστί· ἐνθουσιαστικὴ γὰρ καὶ βακχική. κατὰ μὲν οὖν ταύτην πάσχομέν τι [παθητικοὶ γὰρ οἱ ἀσθενεῖς μᾶλλον τῶν δυνατῶν εἰσι· διὸ καὶ αὕτη ἁρμόττει τοῖς χοροῖς], κατὰ δὲ τὴν ὑποδωριστὶ καὶ ὑποφρυγιστὶ πράττομεν, ὃ οὐκ οἰκεῖόν ἐστι Χορῷ· Ἔστι γὰρ ὁ Χορὸς κηδευτὴς ἄπρακτος· Εὔνοιαν γὰρ μόνον παρέχεται, οἷς πάρεστι.* Id est, "quare in tragœdia chori neque Hypodorio, neque Hypophrygio, "modo canunt? An quod hæ harmoniæ modulos non habent, quibus "maxime choro opus est? Mores autem Hypophrygius habet actioni "congruos; Hypodorius vero magnificum quid et solidum; quare "harmoniarum maxime citharæ convenit. Hi autem utrique choro "quidem sunt inepti, iisque, qui in scena loquuntur, fere proprii: Illi "enim heroum imitatores. Et veterum quidem principes, soli erant "heroës; populi autem, homines; e quibus constituitur chorus. Quare "et illi conveniunt mores, modulique flebiles et tranquilli. Humana "enim sunt ista. Et hæc aliæ harmoniæ præstant; minime autem ex "iis Hypophrygius modus; est enim enthusiasticus et vehemens. Et "juxta alium, i. e. Mixolydium, patimur quid, (passioni autem obnoxii "sunt impotentes magis potentibus: quare et hic modus choris conve-"nit) juxta vero Hypodorium et Hypophrygium agimus, quæ res chori "non est propria. Est enim chorus curator actione carens; benevolen

a Diomedes l. 2. De modulatione. Vid. sect. ejusdem §. 6, 15, 30, et 31. et
* Aristotel. Problem. sect. XIX. §. 49. de Poëtica c. 6. &c.

"tiam enim tantum præbet, quibus adest." Ex hoc loco sole ipso clarius constat, quosdam modos scenæ proprios, quosdam choro; nempe Hypodorios et Hypophrygios scenæ, διὰ τὸ αὐστηρὸν, καὶ σκληρὸν, ut [a] Athenæus de eadem hac re loquitur; aut certe διὰ τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ στάσιμον, quod Aristoteles supra dixit; qui ideo Mixolydium genus choro tribuit; quia leniores et magis vulgo acceptos aptosque modos exhibet. Recte itaque [b] Strabo et rhapsodiam et tragœdiam et comœdiam ab ᾠδὴ, cantus, deduxit. Adducatur huc demum [c] Lucianus testis: qui in libello περὶ Ὀρχήσεως hæc habet de histrione: Εἶτ' ἔνδοθεν αὐτὸς κεκραγὼς, ἑαυτὸν ἀνακλῶν καὶ κατακλῶν, ἐνίοτε καὶ περιᾴδων τὰ ἰαμβεῖα, καὶ τὸ δὴ αἴσχιστον, μελῳδῶν τὰς συμφορὰς, καὶ μόνης τῆς φωνῆς ὑπεύθυνον παρέχων ἑαυτόν· τὰ γὰρ ἄλλα τοῖς ποιηταῖς ἐμέλησε, προπολλοῦ πότε γενομένοις. καὶ μέχρι μὲν Ἀνδρομάχη τις, ἢ Ἑκάβη ἐστὶ, φορητὸς ἡ ᾠδή· ὅταν δὲ Ἡρακλῆς αὐτὸς εἰσελθὼν μονῳδῇ, ἐπιλαθόμενος αὑτοῦ, καὶ μήτε τὴν Λεοντῆν αἰδεσθεὶς, μήτε τὸ Ῥόπαλον, ὃ περίκειται, Σολοικίαν εὖ φρονῶν εἰκότως φαίη ἄν τὶς τὸ πρᾶγμα. Id est: "deinde ipse vociferans, seipsum inclamans, et verberans, aliquando et iambos cantillans, et quod "turpissimum est, calamitates modulans; ac sola voce semet ipsum "obnoxium præbens: quippe alia priscis poëtis curæ erant. Et quamdiu quis Andromachen, aut Hecubam agat, tolerabilis est CANTIO; "ubi vero ipse Hercules scenam ingrediatur lugubri carmine, sui "oblitus, neque Leoninam, neque clavam, reveritus, qua utitur, jure "utique hanc rem solœcismum aliquis sui compos dicat." In Italia etiamnum tragœdiæ totæ musicis notis temperatæ aguntur et scribuntur, qualem nos vidimus apud venerabilem æque et amabilem virum, dominum doctorem Couel, de qua re monuimus in argumento Hypsipylæ. Quin, ut [d] audio, apud nos Anglos tragœdia illa, quæ nominatur "the Siege of Rhodes," a domino Gulielmo Davenantio conscripta, musicis numeris erat tota constricta et veterum more in scena decantata, hoc est stylo recitativo.

XII. De tragico nunc metro nonnihil dicendum, præsertim quantum suffecerit ad scenarum rationes addiscendas, et etiam chororum quicquid ab aliis explicatur intelligendum. Chororum enim leges metricæ satis a Scholiastis sunt excussæ in septem prioribus tragœdiis; quas facile intellexerit, qui ea, quæ sequuntur, probe perpenderit, pedumque variorum nomina et quantitates attenderit. Huc referantur Pindari, Sophoclis, Horatii et Senecæ veteres Scholiastæ; quibus omnia fere versuum choricorum genera elaborantur. Addatur Hephæstion, Alex-

a Athenæ. l. 14. fol. 525.
b Strabo l. 1. fol. 18.
c Lucian. de saltatione fol. 508.
d Vid. Gerard. Langbaine's Dramat. Poët. in Sir William Davenant.

andrinus grammaticus; Terentianus, Marius Victorinus, Diomedes, Marius Plotius, Bassus, reliquique * grammatici veteres Latini, qui de metris scripserunt. Item modernorum Gulielmus Canterus in prolegomenis ad Euripidem; ubi ex Hephæstione chororum σχήματα disponit; etiam Abdias Pictorius, Johannes Claius Hertzbergensis, Hieronymus Avantius, Georgius Fabricius, Henricus Glareanus, Daniel Bedo in sylloge præceptorum prosodiæ; et illi, quos Draudius ob hujusmodi scripta laudat; qui omnes tractatus de variis carminum generibus et de Græcorum prosodia ediderunt. Nos hic ea tantum, quæ maxime necessaria fuerint, breviter libabimus; eos, qui plura desiderant, ad supra laudatos auctores remittentes.

Musica ars ad canonicam geometriam spectat; quæ est vocum et harmoniarum debita analogia. Κανονικὴ, itaque, ut † Agellius inquit, longitudines et altitudines vocis emetitur. Longior mensura vocis Ῥυθμὸς dicitur, altior Μέλος. Est et alia species geometriæ, quæ appellatur Μετρικὴ, per quam syllabarum longarum et brevium et mediocrium junctura et modus, congruens cum principiis geometriæ, aurium mensura examinatur. Et has disciplinas, quia in principiis ipsis ineptæ et insuaves videntur; aut omnino non discimus, aut prius desistimus, quam intelligamus, cur discendæ sint; inquit doctissimus Romanorum, ‡ M. Varro. Voluptas autem, vel utilitas, talium disciplinarum in postprincipiis, ut idem loquitur, existit, quum perfectæ absolutæque sunt. Nos itaque tanti viri judicio freti, nihil verebimur hisce grammaticis studiis paululum immorari: cum et ipsius rei usus, et de nonnullis bene merendi voluntas satis nos contra invidorum cavillationes in hac parte munire possint. Prosodia itaque, ut [a] Diomedes ait, dicitur apud Græcos quod προσᾴδεται ταῖς συλλαβαῖς. Eo autem nomine præcipue vocatur ars metrica, quæ tractat de syllabarum quantitate, pedum compositione et versuum numero ac mensura. Syllabæ quantitas sequitur naturam vocalis, nisi ubi positio accedat: tum enim brevis syllaba ob duplicem consonam sequentem producitur; et apud Græcos aliquando longa vocalis ante alteram corripitur, ut in [b] vocibus ἐπειὴ, ποιητὴς, τοιοῦτος, et Ἀλκμαίων, in hoc versu: Νέρων, Ὀρέστης, Ἀλκμαίων, μητροκτόνοι. Syllaba brevis unius est temporis, longa duorum. Est et syllaba communis, quæ tempus suum variat, et nunc longa, nunc brevis habetur. Tempus hic dicitur mora vocis super syllabæ prolatione; ut in voce *surgere;* bis tantum moramur in priori syllaba longa, quantum in

* Grammaticæ Latinæ Auctores Antiqui, Helia Putschio Edente, Typis Wechelianis, Hanoviæ, anno 1605.

† Agell. Noct. Attic. l. 16. c. 18.

‡ Apud Agell. ibidem.

a L. 2. de Accentibus inter Grammaticæ Latinæ Auctores Antiquos. Edit. Heliæ Putschii, ut supra.

b Vid. quæ nos ad Hecubæ v. 1090. et hujus Tractatus §. V. ad Timoclem.

duabus aliis brevibus. Tempus itaque est syllabæ mensura, syllaba pedis, pedes metri, metra carminis: carmen enim constat metro, metrum pedibus, pedes syllabis, syllabæ temporibus. Duæ ergo breves syllabæ uni longæ æquipollent, duæ autem longæ quatuor breves æquant; unde tribrachys vel iambo, vel trochæo, æqualis videtur; dactylus, aut anapæstus, et proceleusmaticus, spondeo, et vice versa: quæ Græci melius vocant *ἰσοδύναμα*. Pes itaque ex syllabis duabus, aut amplius, constat, metrum ex *διποδία*, i. e. pedibus duobus, vel etiam pluribus; et ex metris aliquot carmen; nec enim satis proprie monometra dici videntur. Hinc dimetrum, trimetrum, tetrametrum, pentametrum, hexametrum, heptametrum; quæ ex pedum numero etiam quaternarii, senarii, octonarii, etc. appellantur; quanquam et ipsa vox metrum pro carmine aliquando usurpetur. Pedes igitur pro vario syllabarum, quas complectuntur, numero et quantitate sunt diversi, quandoquidem in cantilenis ipsæ voces ad campanarum modum vario et numeroso pulsu eduntur.

Quatuor igitur pedes sunt dissyllabi, quia quatuor tantum modis locatio duarum longarum et totidem brevium syllabarum inter se variari potest.

1 Spondeus, duas habet longas, quatuor temporum - — —
2 Pyrrhichius, qui et Dibrachys, duas breves, duorum temporum ⏑ ⏑
3 Trochæus, qui et Chorius, primam longam, alteram brevem, trium temporum - - - - - — ⏑
4 Iambus, primam brevem, alteram longam, trium quoque temporum - - - - - - ⏑ —

Octo sunt pedes trisyllabi, quia tres syllabæ diversæ quantitatis tot modis variantur.

1 Molossus, tres longas habet, sex temporum - — — —
2 Tribrachys, qui et Choreus, tres breves, trium videl. temporum ⏑ ⏑ ⏑
3 Dactylus, primam longam, duas reliquas breves, quatuor temporum - - - - - - — ⏑ ⏑
4 Anapæstus, qui et Antidactylus, duas priores breves, alteram longam - - - - - ⏑ ⏑ —
5 Bacchius, priorem brevem, duas reliquas longas, quinque temporum - - - - - ⏑ — —
6 Antibacchius, qui Palimbacchius et Pompicus vocatur, duas priores longas, ultima brevi - - - — — ⏑
7 Amphimacer, qui et Creticus, inter duas longas mediam unam brevem - - - - - — ⏑ —
8 Amphibrachys, inter duas breves unam mediam longam ⏑ — ⏑

Sedecim sunt Pedes Quatuor Syllabarum; tot nempe modis variandi sunt tot syllabarum motus et tempora; et hi pedes sunt compositi.

| | | |
|---|---|---|
| 1 | Ionicus ἀπὸ μείζονος, duas longas habet et duas breves, i. e. Spondeum et Pyrrhichium - - | – – ◡ ◡ |
| 2 | Ionicus ἀπ' ἐλάσσονος, duas breves et totidem longas; videl. Pyrrhichium et Spondeum - - - | ◡ ◡ – – |
| 3 | Choriambus, ex Trochæo et Iambo constat - | – ◡ ◡ – |
| 4 | Proceleusmaticus, ex duobus Pyrrhichiis, hoc est ex quatuor brevibus - - - - | ◡ ◡ ◡ ◡ |
| 5 | Dispondeus, ex duobus Spondeis, hoc est quatuor longis | – – – – |
| 6 | Antispastus, ex Iambico et Trochæo - - | ◡ – – ◡ |
| 7 | Diiambus, ex duplici Iambo - - - | ◡ – ◡ – |
| 8 | Ditrochæus, ex duplici Trochæo - - | – ◡ – ◡ |
| 9 | Pæon primus, ex prima longa et tribus reliquis brevibus, i. e. Trochæo et Pyrrhichio - - - | – ◡ ◡ ◡ |
| 10 | Pæon secundus, ex secunda longa, reliquis brevibus, i. e. Iambo et Pyrrhichio - - - | ◡ – ◡ ◡ |
| 11 | Pæon tertius, ex tertia longa, reliquis brevibus, i. e. ex Pyrrichio et Trochæo - - - - | ◡ ◡ – ◡ |
| 12 | Pæon quartus, ex tribus prioribus brevibus et ultima longa, i. e. ex Pyrrhicio et Iambo - - | ◡ ◡ ◡ – |
| 13 | Epitritus primus, qui et Hippius, ex prima brevi, tribus reliquis longis, i. e. ex Iambo et Spondeo - - | ◡ – – – |
| 14 | Epitritus secundus, ex secunda brevi, tribus reliquis longis, i. e. Trochæo et Spondeo - - | – ◡ – – |
| 15 | Epitritus tertius, ex tertia brevi, reliquis tribus longis, i. e. ex Spondeo et Iambo - - - | – – ◡ – |
| 16 | Epitritus quartus, ex quarta brevi, tribus reliquis longis, i. e. ex Spondeo et Trochæo - - - | – – – ◡ |

Horum omnium vocabulorum rationes, causas et origines * Marius Plotius explicat, si quem etiam hæc curiositas tangat: sed et plures numerantur pedes; Diomedes enim grammaticus triginta duos præterea colligit quinque syllabarum; et sex syllabarum multo plures nominantur; quos tamen omnes in prædictos liceat resolvere. Quare illos missos facimus, quoniam et supra dicta nomina sufficiant illis, qui Scholiastarum quorumlibet metricas rationes assequi velint; quando præsertim terminos nonnul-

* Inter Veteres Grammaticos Latinos, ut supra.

los palam fecerimus. Græci sane a dipodia, i. e. gemino pede, nominant versus, in iambicis, trochaicis et anapæsticis, non item in dactylicis; Latini autem a singulorum pedum numero; ut *μονόμετρος*, Græcis, binarius Latinis, *δίμετρος*, quaternarius, *τρίμετρος*, senarius, *τετράμετρος*, octonarius, *πεντάμετρος*, denarius, et ultra non progrediuntur; quanquam voces *ἑξάμετρος* et *πεντάμετρος* in heroicis et elegiacis etiam de pedibus sumantur. Et carminum quidem simplicium, quæ nomen habent a pedibus, qui in iis præcipui sunt, novem sunt genera, videl. iambicum, trochaicum, dactylicum, anapæsticum, choriambicum, antispasticum, Ionicum a majore, Ionicum a minore, et Pæonicum. Carminum compositorum genera triginta quatuor vulgo numerantur, quæ tamen omnia ad prædicta genera quodammodo referuntur; qualia dicuntur Callimachia, Euripidea, Sapphica, Pindarica, Archilochia, Alcaica, Alcmania, Aristophania, Asclepiadea, etc. De quibus adeundi sunt supra dicti auctores. Præterea versus utrisque, Græcis et Latinis, dicuntur catalecti, acatalecti, hypocatalecti, brachycatalecti, hypercatalecti; qui termini explicandi sunt*. Catalecti itaque sunt versus, quibus una syllaba deest ad perfectionem *διποδίας*, aut pedis tetrasyllabi; tales sunt in omnibus carminum generibus, præterquam in dactylico, anapæstico, Cretico et Bacchiaco, quæ pedes habent trisyllabos, excepto etiam Ionico a majore. Sunt et catalecti in dissyllabum, quibus una deest syllaba ad perfectionem pedis trisyllabi. Tales sunt in dactylicis, anapæsticis, et in tetrametro Bacchiaco. Versus acatalecti sunt, qui præcise suis numeris constant; sive duabus, aut tribus, quatuor, aut quinque dipodiis constent, in iambicis, trochaicis et anapæsticis; sive in reliquis carminum generibus, qui duobus, aut tribus, quatuor, quinque, vel sex constent pedibus integris, nulla syllaba redundante, vel deficiente. Hypocatalecti, sive catalecti in syllabam, sunt, quibus syllabæ duæ deficiunt ad perfectionem pedis trisyllabi; quod fit in dactylicis et anapæsticis tantum. Brachycatalecti, quibus integer pes ad completionem dipodiæ, vel dimidium pedis quadrisyllabi, deficit; tales fiunt in omnibus generibus, exceptis dactylico, anapæstico, Cretico, Bacchiaco, et Ionico a minore, præter tetrametrum. Hypercatalecti denique, quibus ultra perfectionem una syllaba superest de pede dissyllabo, aut de dipodia, seu pede quadrisyllabo. Tales fiunt in iambicis, trochaicis, choriambicis, et anapæsticis; in Ionicis et pæonicis nulla sunt hypercatalecta. Hypercatalecti in syllabam sunt, quibus de pede trisyllabo ultra perfectionem una superest syllaba. Hypercatalecti in dissyllabum, quibus de pede trisyllabo ultra perfectionem supersunt duæ syllabæ. Et horum utrique fiunt in dactylicis et anapæsticis tantum. Sed de his

* *Παρὰ τὸ καταλήγω, in fine desino.*

rebus consulatur Demetrius Triclinius, Georgius Fabricius de re poëtica, Johannes Claius, aliique supra laudati auctores: nobis non est amplius immorandum. Et sane, quandoquidem Arsenius noster, reliquique Græcorum poëtarum Scholiastæ de diversis choricorum carminum generibus satis accurate tractent; nihil nobis hoc in loco, nisi de scenicis versibus, disserendum, idque tyronum tantum gratia, quibus ego semper aliquomodo consultum velim. Euripidis quidem omnes scenæ ex iambis trimetris, i. e. senariis, vel ex trochæis, constant. Carmen iambicum purum constat ex puris iambis, ut Eurip. Electr. v. 755. Φίλαι, τί χρῆμα; πῶς ἀγῶνος ἥκομεν; cui si præmittas amphimacrum, erit purus putus trochæus, hoc modo: Εἴπατ', ὦ φίλαι, τί χρῆμα. πῶς ἀγῶνος ἥκομεν. Quæ res, ut obiter hoc dicam, satis erit trochæo carmini explicando. Quoniam vero purus iambus, nimis arctis constrictus regulis, haud multa satis verba admitteret, poëtæ tragici angustos sibi limites laxarunt, et alios hinc inde pedes, in locis præsertim imparibus, admiscendos certis rationibus duxerunt. Quare in paribus locis, qui sunt secundus, quartus, sextus, fere semper iambus, aut pes ἰσοδύναμος, ut tribrachys, aliquando etiam in secundo et quarto, sed rarissime apud tragicos, anapæstus reperitur: in locis imparibus, ut primo, tertio et quinto, præter iambum, vel dactylus, vel spondeus, vel tribrachys, aut etiam proceleusmaticus, vel anapæstus, pro poëtæ arbitrio ponuntur; ex spondei enim mora optime temperatur iambi celeritas, et dactylus, atque anapæstus et proceleusmaticus, quum spondeo sint ἰσόχρονα, tribrachys autem iambo, oppido magis dictionum et metri varietatem, ac proinde auditorum voluptatem, adaugent. Trochæus vero in nulla iambi parte stare potest, ut neque iambus in trochæo, ne confusio fiat; quod Terentianus notavit. Et ad hanc Græcorum normam Seneca, Latinus tragicus, fabulas suas composuit, licet illi in paribus locis anapæstus nunquam usurpetur, teste Hieronymo Avantio; et videtur sane is usus valde irregularis, quia pes iste spondeum æquat, aut dactylum, tempore; qui tamen pedes hic ipsi stare non possunt. Et tamen, fatendum est, hoc alicubi apud ipsum Euripidem fieri, licet haud nimium frequenter; qui tamen sæpe puros iambos habet, sæpissime majori ex parte puros; etiam in quinto loco iambum sæpe ponit, quod Seneca rarissime facit, is enim spondeum plerumque eo in loco gaudet ponere. Eadem autem est ratio trium imparium locorum inter se; et una quoque inter se trium parium; excepto, quod sextus locus constantissime iambum postulet: semel aut bis, tribrachyn. Notandum autem, Ennium et veteres tragœdos Latinos plus sibi indulgere solitos: præcipue enim loci ultimi rationem habuerunt, in cæteris promiscue spondeo, dactylo, tribrachy, anapæsto utebantur, quomodo et

comici Latini, et Plautus ante omnes. Etiam Græci comœdi plus libertatis, quam tragici, sibi arrogarunt.

XIII. Hæc habui, quibus morem tyronibus gererem; nunc ad finem properandum. Non est jam spatium, ut totius hujus operis rationes hic recenseam; non est animus, laborem, fidem, industriam, diligentiam, aut hujusmodi quid jactandi. Erat certe, omnes, qua potui, vires intendere; etenim, quicquid agere lubet, id sedulo agere juvat. Quid in ipso auctore, plurimis antea mendis, lacunis, nævis scatente, præstiterim; quid in Scholiis, quæ misere prius erant depravata, conturbata, decurtata; quid in versione Latina, cui millies medicam manum adhibui, candidus lector, cujus fere solius gratia hunc optimum omnium tragicorum poëtam purum et expurgatum, magna parte auctum, suique compotem reddiderim, conferendo cum aliis editionibus facile deprehendet: etiam ex majori indice observabit. Quod si harum literarum egregius aliquis patronus otium nobis et securitatem tandem aliquando præbuerit, plura hujusmodi opera fas est de me exspectare. Nondum enim quadragenarius ætate, viribus animi corporisque integris (deo optimo maximo sit laus) vigeo; nec ullum laborem in his rebus detractare soleo; certe, nisi omnium penitus ingratiis, ut sæpe olim, laboraturum me putavero.

GULIELMI CANTERI

IN

# EURIPIDEM

## PROLEGOMENA.

QUONIAM duo quædam sunt a nobis in hoc poëta præstita, studiose lector, cujus utrumque sit generis, quantique momenti, breviter explicandum arbitror. Primum igitur mendis infinitis, tum levioribus, tum gravioribus, scatentem poëtam sic emaculavimus, ut paucos in tota re literaria scriptores repertum iri, quibus tantundem remedii sit adhibitum, putem. Id porro totum fere nostro debere ingeniolo, multæque et attentæ Euripidis lectioni, non difficulter fatebor: veruntamen aliquantum nos adjuverunt, et quæ Henricus Stephanus nuper ex antiquis codicibus in hujus poëtæ partem posteriorem contulit, quæque ante annos aliquot Joannes Brodæus in eandem annotat. Secundo igitur loco, quod hactenus pro difficillimo ac propemodum desperato fuit habitum, præstitimus, ut carminum rationem in hoc scriptore, densissimis tenebris involutam, clarissima luce donaremus; quæ res cum per se præclara potest haberi, tum ad poëtam recte intelligendum et menda tollenda mirum quantum conducit. Hoc porro totum quoque nobis fere deberi, non injuria quis dixerit: nam quæ in duas primas Euripidis tragœdias, et partem tertiæ, sunt a grammaticis de metris conscripta, nec plena semper sunt, nec vera; remque per se satis obscuram sæpe obscuriorem reddunt; quod idem etiam Sophocli usu venisse video, multoque magis Æschylo primo: ideoque in his etiam duobus veram carminum rationem olim, si videbitur, proponemus. Maximum vero contulit adjumentum Hephæstio grammaticus, qui tribus chartis, ut est in proverbio, poëmatum species carminumque genera recensuit. Eum quia nos fere secuti sumus, quid ab illo hac de re præscriptum fuerit, quomodoque nos ad poëtam nostrum hæc applicuerimus, referemus. Hanc igitur tradidit poëmatum divisionem Hephæstio. Poëmata, inquit, alia sunt *κατὰ στίχον*, alia systematica, alia mista, alia communia. *Κατὰ στίχον* dicuntur, quæ uno eodemque constant carminis genere, ut Ilias, ut Odyssea: nec tantum carminis, sed etiam coli, vel commatis. Ut enim

versus dicitur, qui tres, vel quatuor Syzygias habet, ita colum duas tantum habet, easque non plenas comma. Systematica dicuntur, quæ vario carminum genere in unum congesta constant. Est enim systema, duorum, vel plurium, carminis generum congeries, sive sint ea dissimilia, ut fere semper, sive etiam similia, ut sunt Ausonii disticha, quæ hactenus Catoni vulgus adscripsit. Mista dicuntur, quæ partim *κατὰ στίχον* sunt, partim systematica. Hujus generis tragœdiæ sunt, in quibus iambi poësin *κατὰ στίχον* efficiunt, reliqua systematicam. Communia denique dicuntur, quæ et *κατὰ στίχον*, et systematica sunt. Hujus generis, quæ modo nominavi, sunt Catonis disticha; nam et eodem carminis genere sunt omnia, et bina cernuntur singula. Systematica porro sex generum sunt; vel enim *κατὰ σχέσιν* sunt, vel *ἀπολελυμένα*, vel *μετρικὰ ἄτακτα*, vel e similibus, vel mista systematica, vel communia systematica. *Κατὰ σχέσιν* dicuntur, quæ inter se respondent; atque hæc rursum sex generum sunt. Vel enim monostrophica sunt, vel epodica, vel *κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερῆ*, vel antithetica, vel mista *κατὰ σχέσιν*, vel communia *κατα σχέσιν*. Monostrophica sunt, quæ una stropha constant; qualia sunt Anacreontis et Alcæi carmina. Epodica sunt, quæ similibus systematibus dissimile adjunctum habent: id si in fine ponatur, vocantur epodica, generis nomine, si in principio, proodica, si in medio, mesodica. Et epodica quidem sunt fere Pindarica omnia, ternario numero constantia; veruntamen nihil prohibet, etiam quinario et septenario uti: nam quinarii exemplum est in Hecuba chorus: *Σὺ μὲν, ὦ πατρὶς Ἰλιάς*, septenarii in Æschyli Agamemnone chorus: *Διὸς πλαγαν ἔχουσ᾽ εἰπεῖν.* Proodica vero nondum ulla reperi, nec vera mesodica. *Κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερῆ* sunt, quæ post variorum systematum congeriem, sive pericopen, aliam priori per totum respondentem subjunctam habent: sic, ut in alterutra quidem congerie sint inter se systemata dissimilia, verum utraque similibus constent partibus. Talia sunt in Oreste: *Μυκηνίδες ὦ φίλαι.* Ponitur enim prior congeries primæ strophæ, primi systematis, secundæ strophæ, secundi systematis, tertiæ strophæ, tertii systematis, quod in Euripide tamen desideratur. Sequitur posterior congeries antistrophæ primæ, antisystematis primi, antistrophæ secundæ, antisystematis secundi, antistrophæ tertiæ, antisystematis tertii: veruntamen hic ordo nonnunquam confunditur. Cæterum hujus generis in Euripide multa sunt, in Sophocle permulta, nulla in Æschylo. Antithetica sunt, quæ in vario carminis genere, primum ultimo, secundum penultimo, ac reliquum similiter inter se respondens habent. Cujus generis est ovum Simmiæ. Mista *κατὰ σχέσιν* sunt, quæ partim epodica sunt, verbi gratia, partim monostrophica. Communia *κατὰ σχέσιν* sunt, quæ hoc quidem modo disposita, verbi gratia, sunt epodica, illo vero monostrophica. Nunc ad alteram speciem ut veniamus, *ἀπολελυμένα*

dicuntur. quæ certum carminis genus nullum habent. Ea rursum vel ἄστροφα sunt, vel ἀνομοιόστροφα, vel ἄτμητα. Ἄστροφα sunt, quæ tam paucos versus habent, ut stropham complere non posse videantur. Ἀνομοιόστροφα sunt, quæ aliquibus interjectis interrumpuntur. Ea si duo sunt, vocantur ἑτερόστροφα, si plura, ἀλλοιόστροφα; hujus generis illa sunt in Hecuba: Ἄπιστ' ἄπιστα, καινὰ καινὰ, δέρκομαι. In his enim strophæ quinque inter se dissimiles, interjectis systematibus, cernuntur; quod quidem carminis genus solus de tragicis usurpat Euripides. Ἄτμητα sunt, quæ, ut secari posse videntur, ita nullum secandi dant ex se signum. Tertiam speciem constituunt μετρικὰ ἄτακτα, quæ nullam habent inter se similitudinem; qualis fertur Homeri Margites fuisse, poëma perlepidum. Tales in Euripide sunt chori duo, alter sub finem Iphigeniæ Tauricæ: Εὔπαις ὁ Λατοῦς γόνος: alter primus Herculis Furentis. Male enim his chorus in Œdipo Colon. Sophoclis, Ὅστις τοῦ πλέονος μέρους, et chorus in Phœnissis Euripidis, Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν, a grammaticis annumerantur; cum uterque sit nobis epodicus. Quarto loco sunt e similibus dicta, quæ pedum quidem sunt eorundem, certum autem numerum non habent, quales anapæsti sunt. Ea quoque vel ἀπερίόριστα sunt, vel κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους. Et illa quidem sunt, quæ ad finem usque sunt inter se similia: hæc autem, quibus aliquid nonnunquam brevius interjicitur. Horum exemplum illustre præbet Hecubæ initium, quo loco ad chorum illa verba facit. Sequuntur mista systematica, quæ partim κατὰ σχέσιν sunt, verbi gratia, partim e similibus. Ultima recensentur communia systematica, quæ hoc quidem modo disposita, verbi gratia, sunt e similibus, illo autem κατὰ σχέσιν. Atque hæc fere sunt, quæ de poëmatum et carminum generibus Hephæstio tradidit, obscure quidem ab illo præscripta, verum a nobis exemplis illustrata. Jam, ut hæc ad tragicos et Euripidem nostrum applicemus, multas partes in paucas contrahemus, et quæ superflua sunt, nec in usum cadunt, resecabimus. Omnia igitur tragicorum systemata constant versibus vel similibus, vel dissimilibus, vel similiter dissimilibus. Similes versus voco iambos, et anapæstos, quos e similibus appellat Hephæstio, sub quibus etiam trochaicos et hexametros licet comprehendere. Dissimiles versus constituunt vel μονοστροφικὰ, vel ἀνομοιόστροφα. Μονοστροφικὰ voco, quæ Hephæstio μετρικὰ ἄτακτα dixit. Ea si breviora sunt, συστήματα nude vocantur. Ἀνοιμοιόστροφα, eodem ab illo donantur nomine. Similiter dissimiles denique vel ἀντιστροφικὰ constituunt, vel ἐπῳδικὰ, vel περικόμματα. Ἀντιστροφικὰ voco, cum strophis antistrophæ respondent. Ἐπῳδικὰ sunt apud Hephæstionem eodem nomine. Περικόμματα voco, quæ ille κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερῆ dixit. His igitur septem generibus omnia comprehendi posse, quæ ad carminum rationem in tragicis explicandam pertinent,

existimo. Neque nos aliis utemur in Euripide toto nominibus, verum singulis versuum speciebus suum præfigemus indicem, ac vel *ἰάμβους*, vel *ἀναπαίστους*, vel *μονοστροφικὰ*, vel *ἀνομοιόστροφα*, vel *ἀντιστροφικὰ*, vel *ἐπῳδικὰ*, vel *περικόμματα* vocabimus. Poteram huc etiam adjicere signa, quæ vocant grammatici, paragraphos, coronidas, ac similia. Verum hæc quoniam ad poëtas intelligendos perparum faciunt, et, quæ nunc sunt a nobis præstita, satis hoc tempore fore putamus, curiosius illa perscrutari non ducimus operæ pretium.

---

JOSUA BARNES

## *DE VARIIS GRAMMATICORUM SIGNORUM FORMIS.*

FIGURÆ, quas Canterus supra in prolegomenorum fine tam strictim leviterque attigit, his nominibus et notis signantur.

| | |
|---|---|
| *’Αστερίσκος*, asteriscus, | * |
| *Παράγραφος*, paragraphus, | —. |
| *Κορωνὶς*, coronis, | —3 |
| *Διπλῆ*, duplex, | < |
| *Διπλαῖ*, duplices, | <> |

Et harum prior < *ἔσω νενευκυῖα* dicitur, i. e., introrsum nutans, altera > *ἔξω βλέπουσα*, extrorsum respiciens; et utræque aliquando simul usurpantur, prior nempe in versus principio, altera in fine. Est et ubi prior invenitur in versus fine; nec raro post paragraphum, hoc modo —. < Quum tamen altera nunquam reperiatur in principio. Et signa quidem hæc ab antiquis grammaticis sunt formata distinguendi causa, et actoribus præcipue inserviebant, eorum exitus et introïtus notantes, et personarum mutuas responsiones, aut modulationum et carminum variationes. Coronis autem semper perfectionem actus et complementum significabat; unde proverbialis locutio, coronidem imponere, pro perfectum aliquid dare, aut facere; quanquam ab architectura hæc metaphora a nonnullis deducatur. De his autem notulis, quia nobis non est amplius hic sistendum, consulantur, Aristophanis Scholiastes foliis 14, 19, et 89. Sophoclis Scholiastes folio 436. Euripidis Scholiastes ad Hecub. v. 1, 216, 482. ad Phœniss. v. 200. etc. Denique Hephæstion grammaticus et Sam. Petit. Miscellan. l. 6. c. 15. fol. 134. ante omnes Cælius Rhodiginus Antiqu. Lection. l. 15. c. 20. qui Hephæstionis omnem de hac re medullam in suum opus transfudit. Vale, lector candide, et studiis nostris fave.

# PRÆFATIO

## CHRIST. DAN. BECKII.

QUO tardius ultimum operum Euripidis volumen duo priora sequitur, quoque subtilius per hos decem fere, qui elapsi sunt, annos a viris doctis principibusque in hoc litterarum genere de justa editionum veterum auctorum ratione et constitutione disputatum est: eo magis necessarium esse videtur, et illius tarditatis idoneam, nisi caussam, excusationem certe afferre, et de consilio atque natura hujus, amplæ satis et luculentæ, Euripidearum fabularum editionis nonnulla monere. Jam ut ab eo incipiam, quod ultimum dixi, ratio nostræ editionis omnis non potuit ab initio statim recte constitui ab iis, qui ejus curam in se susceperunt. Unde sponte intelligitur, quam inique judicaturi sint; qui nunc, omni opere absoluto, ex singulis ejus partibus, earum natura, ordine et nexu, colligere velint, Lipsienses editores, saltem eum, qui in prioris summi viri locum successit, parum scire, qua ratione vel utilitati, vel commoditati, vel parsimoniæ etiam aut inopiæ emtorum, qui ampliores editiones vel amant vel usurpant, consulendum sit. Etenim ante hos decem annos librarius honestissimus, et sumtibus in veterum auctorum libros multos erogandis non male de litteris meritus, consilium ceperat Barnesiæ editionis tragœdiarum Euripidis, quæ tum una omnium optima habebatur, et magni vendebatur, repetendæ, augendæque observationibus recentiorum criticorum haud paucis. Præesse ei negotio rogatus voluit SAMUEL FREDERICUS NATHANAEL MORUS, vir summe reverendus, et præfuit ita, ut primus tomus

dimidiam partem Barnesiani operis eleganter et accurate descriptam exhiberet, exciperetur que favore omnium, qui recte statuere de his rebus valerent. Nam mutare quidquam aut omittere in Barnesii animadversionibus profecto non licuit ei, qui, quæ mortuis et vivis debentur, optime omnium nosset. Ego certe quidem, quotiescunque in eos incido, qui in aliorum labores falce et stylo grassantur, toties non possum non indignari, quod, cum putaverint esse aliorum commentarios repetendos, tamen persuadere sibi noluerint, esse hoc quoque bona fide, ut virum probum decet, faciendum. Jam primo volumine prope ad finem perducto, mihi operis curam demandavit vir multis negotiis maxime occupatus, cujus judicium de mea ejus curæ sustinendæ facultate ut fuit valde honorificum, ita plurimum valuisse ad mea studia excitanda gratus memini. Contigit postea, neque tamen proxime, eidem viro summo succedere in aliis, et gravioribus muneribus, atque utinam contingat eundem sequi, nam æmulari conor, in officiis omnibus recte et utiliter exsequendis. Tradiderat vir S. R. aliquot observationes, e Piersoni aliorumque libris, a viro doctissimo variisque et scriptis et meritis nunc claro, GIERIGIO, collectas, quibus juvaretur meus labor. Prodierat interea Oxoniensis fabularum Euripidis editio, cujus auctor SAMUEL MUSGRAVIUS, nuper vita functus, et verba poëtæ emendaverat sæpius, et scholia auxerat, et plurima vel ad crisin vel ad interpretationem poëtæ e codicibus, interpretibus, amicorum monitis, ingenio suo et lectionis copia attulerat; quæ profecto negligi a nobis non potuerunt. Eodem fere tempore in Euripide exornando feliciter versari cœpit RICHARDUS FRANCISCUS PHILIPPUS BRUNCKIUS, quem Græcæ Musæ tragicæ et comicæ sospitatorem venerantur omnes. His quoque novis opibus, quos Brunckii et liberalitas et diligentia collegisset, erat utendum. Unde consiliorum nostrorum exstitit mutatio.

Nam cum hactenus constitutum fuisset, non nisi Barnesii editionem, auctam quibusdam aliorum criticorum observationibus, parabilem nostratibus reddere, ita fere, ut postea in Charitone factum est: nunc placuit omnia congerere congestaque suis locis exhibere, quæ hactenus, quantum mihi innotuisset, in Euripidem essent commentati viri docti. Neque vero hujus sententiæ meæ ante septem fere annos captæ nunc me pœnitet. Nam ut omnino variæ esse possunt veterum scriptorum editiones, aliæ quæ tironibus, aliæ quæ juvenibus, aliæ quæ viris inserviant, qua-

rum cuivis sua est ratio,* ad quam in modo et natura animadversionum addendarum diligenter respiciendum est: ita singulatim censeo curari debere editiones non omnium omnino, sed præstantiorum certe, auctorum ita instructas et exornatas, ut viri, qui vel interpretari scriptorem aliis, vel in eum commentari, vel accuratius eum cognoscere, de singulis locis, sententiis, argumentis, judicare, singula diligentius examinare velint, inveniant omnia suorum studiorum præsidia et adjumenta, quæ adsunt, junctim proposita, neque undique multo labore et frustra sæpe conquirenda. De quo quidem editionum genere quid statuam, libere, ut Atticæ Musæ amicum decet, proferam. Nam horum quidem voces contemno, qui talem laborem compilationis nomine rident, inepti homines et nescientes, compilare et conquirere quantum distent. At vero Brunckius, V. C. et hanc sibi ipse legem scripsit, et me quoque litteris, quibus anno LXXXI. me ornavit, docuit, abstinendum esse a repetendis aliorum, eorum inprimis, qui etiamnum vivant, interpretum animadversionibus, et nostra potius in quemque scriptorem conferenda, quam aliena. Jam vero ut taceam, quemvis recentiorem editorem, gravem et diligentem, uti, et multis quidem locis, debere iis, quæ ante ipsum, et nuper adeo, fuerint prolata, ut vel probet ea et repetat, vel rejiciat et refellat; in promtu est, primo, paucis, quibus hæ litteræ sunt curæ, licere coëmere varias et antiquiores et recentiores editiones, in tanta præsertim plerarumque caritate. Itaque vel hactenus prospectum multis esse puto, quod nostræ editionis pretium quadruplo minus est, quam Barnesianæ, Musgravianæ et Brunckianarum, et quædam tamen ea continet, quibus illæ carent. Deinde, quantum tempori et operæ parcatur, si, quæ in plurimis voluminibus dispersa latent, uno aut paucis collecta reperiantur, facile quisque sentit. Sed redit disputatio omnis huc, ut quæratur, utrum oporteat et conducat, omnia aut pleraque colligi, quæ ad scriptorem vel emendandum vel illustrandum sint notata.

Qua quidem in re et ad naturam atque dignitatem ipsius scriptoris et ad usum eorum virorum respiciendum est, quibus antea hoc editionum genus destinavi. Nam hos scire oportet, quæ fuerint in scriptorem disputata, ne multa, quæ ipsis videantur,

* V. quos laudavi in Monogramm. Instit. philol. p. 24. s.

nova esse credant; his prodest cognoscere, quæ alii et critici et interpretes commenti fuerint, ut iis suo modo et recte utantur. Sæpissime etiam evenit, præsertim in locis difficilioribus, ut plurium, aut unius saltem interpretis sententia vel conjectura cognita occasionem præbeat ulterius inquirendi, subtilius examinandi, studiosius indagandi et felicius inveniendi, ejus quod pulchrum, rectum et verum sit. Jam fieri non potest, de quo multi, imperiti etiam, queruntur,* quin opiniones vanæ et leves multæ una cum gravibus et certis exhibeantur sententiis. Sed primo, quæ sint vana judicia, leves conjecturæ, ineptæ explicationes, sæpe ab uno quodam, nisi puerilem temeritatem sequi velit, definiri non potest. Deinde quem fugit, ex errorum fluctibus sæpe extitisse, tanquam Venerem ex undis, veritatem? Neque parum utilitatis inde capere veterum auctorum interpres potest, si, quo modo et qua de caussa erretur, cognoverit. Nam ut is, qui delabi alium vidit, facilius præcipitia cavebit: ita, qui, quam temere statuerint critici et interpretes, senserit, certius recta incedet via.

Quod si sunt, qui verentur, ne ipsa opinionum et conjecturarum et animadversionum, quæ afferuntur, copia atque varietas opprimat potius, quam juvet eum, qui Euripidem cognoscere velit, ii cogitent, non ei, qui primum et celeriter legere poëtæ fabulas velit, paratas potissimum has opes esse, sed ei, qui accuratius in poëta vel tractando vel explicando versari et possit et debeat. Cui, quæ forte ex nostris laboribus sperari possit utilitas, si quæ sperari potest, paullo inferius declarabitur. Neque vero injurius iniquusve aut in editores, quorum laboribus utimur, aut in librarios Germanos, qui sumtus editionibus impenderunt, censeri potest is, qui recentiorum grammaticorum et criticorum observationes non describi in Germania jubet integras, sed ita adhibet, ut ea adhibere licet, quæ sunt communibus usibus proposita. Manet enim cuivis editioni Euripidis, cuivis libello critico, quo usi sumus, suum apud eos, qui vere rem æstimant, pretium; et qui librariæ rei rationes novit, is facile intelliget, Anglis librariis vix ullum afferri posse damnum eo, quod decem annis interjectis, Musgravii notæ omnes descriptæ iterum apud nos prodeunt.

Jam illud ipsum, quod hactenus defendi, omnia in Euripidem

* Vide Jo. DE ALXINGER in Notis ad vers. Germ. Hecubæ Eurip. in Mercurio Germanico Wielandii, m. April. 1787. passim.

observata colligendi studium partim laborem, non illum admodum gratum, protraxit longius, quam opinatus ipse fueram, partim effecit, ut nova addenda sub finem essent auctaria, cum nihil eorum, quod interea vel prodierit vel communicatum mecum fuerit, omitti vellem. Nam in b. Musgravii diligentia adquiescere non potui, cum non pauca, ab aliis observata, ipsum præteriisse, mature animadverterem. Me quoque nonnulla forte fugerunt; neque enim ita vanus sum, ut velim omnia complexus videri, sed plurima saltem adhibui et adnotavi, quæ in Euripidem animadversa scirem. Specimen laboris jam exhibuit alterius tomi ultima particula, qua Musgravii collectio fragmentorum Eurip., aucta subinde, et instructa iis, quæ plura (interdum male) habebat Barnesii editio, continetur. In hoc vero volumine præter ea, quæ vel ad nostræ vel ad Musgraviæ editionis introitum quasi quendam pertinere videbantur, primum locum occupat (p. 10—38.) Collatio textus Barnesiani et Musgraviani. Etsi enim ex recentioris Angli observationibus patere potuit, quam lectionem prætulerit aut ediderit: tamen videbatur postulari posse, ut omnis lectionis varietas simul oculis exhiberetur quærentium. Sequuntur (p. 39—134) Emendationes editorum scholiorum et nova scholia vel a Kingio vel a Valckenario vel a Musgravio, inprimis in tres priores fabulas e codicibus eruta. Sunt ea non omnia gravia satis et docta et antiqua; sed nec hoc in genere quidquam deesse potuit, unde in supplementis e codice Mosquensi quoque Scholia depromsi. Cum metrica res Græcorum multis laboret difficultatibus, cumque ejus, qui multorum locorum emendationes postea propositas examinare velit, intersit, nosse criticorum de metris tragicorum præcepta: non alienum putavi, hic (p. 134. ss.) inserere Heathii de ea re commentatiunculam ex ipsius notis in tragicos Græcos decerptam. Etenim quamvis eam interdum mancam esse viderem, nunc etiam emendari aliquot locis, vel e Brunckii observatis, posse videam; tamen judicavi sufficere eam plerorumque usibus posse. Tum sequuntur (inde a p. 139.) ipse Musgravii et aliorum notæ in singulas fabulas.

Jam in his Notis describendis hanc secutus sum rationem, ut eas, quæ Musgravium auctorem haberent, repeti integras juberem, neque mutarem quidquam præter aperta vitia, si quæ erant. Et quoniam versuum numerus in editione Oxoniensi recentissima a nostra discrepat: adjeci numeris, qui ad Lipsien-

sem editionem referuntur, eos, qui sunt in Musgraviana. Quod quidem propterea necessarium videbatur, ut, si qui laudatas alicubi viderint Musgravii observationes ex Anglica editione, facile in nostra invenire possent, neque sic omnis ratio indicis notarum Musgravii (vid. p. 1009.) esset mutanda. Animadversiones vero aliorum doctorum hominum, ut Kingii, Piersoni, Valckenarii, Heathii, Reiskii, Marklandi, Brunckii, quorum opera diligenter comparavi, et aliorum, ita excerpsi, ut summam eorum, quæ disputarant, afferrem. In his primo sectatus sum brevitatem, neque tamen illiberalem et sordidam, sed eam, quæ optime responderet isti rationi, quam Musgravio ipsi placuisse intellexeram. Deinde, quantum licuit, usus sum ipsis verbis virorum doctorum, neque nudas ipsorum sententias proposui, sed argumenta præcipua addidi et loca egregia selegi, quibus conjecturam aut interpretationem firmassent suam. Denique ne Musgraviana cum reliquis confunderentur, hæc uncinis inclusi. Quæ igitur nude ponuntur, ea profecta sunt a Musgravio, sed quæ signis parentheseos [ ] distinguuntur, ea Lipsiensis editor adjecit. De Rheso nimis breviter dixerat Musgravius, post tantam Valckenariæ subtilitatis ubertatem. Quia Batavi Critici dissertatio plura continebat, quam quæ repeti possent, et nonnulla etiam aliter tractari posse videbantur; constitui ipse, usus aliorum observatis, meo modo de ea fabula disputare. Quæ quidem diatribe, scripta separatimque etiam edita a. LXXX. etsi nunc mihi, meorum severo censori, non omnino improbatur: tamen de nonnullis argumentis nunc aliter sentio, idemque hoc saltem effectum esse puto, ut quivis, cui sensus poëticus et usus poëtæ nostri non deesset, mallet hanc fabulam non haberi Euripideam. Jam vero inter omnes constat, et sensi sæpius ipse, indicem justum verborum et formularum, in scriptore quodam et singulatim nostro poëta occurrentium, non sterilem illum et aliquot formulas indicantem, neque oneratum Latina verborum interpretatione, sed copiosum et accuratum, atque ipsa verba et formulas locorum exhibentem conducere plurimum lectori scriptoris, qui loci cujusdam parum recte meminerit, qui plura loca inter se velit comparare, qui omnem scriptoris Græcitatem perlustrare cupiat, et multis aliis modis prodesse. Talis indicis conficiendi negotium in me susceperam ipse, sed ornatus interea professoris in hac academia munere novisque officiis obstrictus vidi me imparem esse omnibus laboribus. Itaque

librarius demandavit has partes Heslero, cui similes labores sæpe non male cesserant, quique secutus in hoc meum est consilium mira industria et diligentia. Cum vero hic quoque non uno hoc occuparetur negotio, tardius et ipse eo defunctus est. Sed indicem notarum Musgravianum ipse auxi additis iis, quæ in nostra editione præcipua accesserant, et Fabricii indicem scriptorum, qui in Scholiis laudantur (p. 1006. ss.) pluribus locis emendavi et locupletavi. Quæ dum a me geruntur, rediit in patriam magnum ejus lumen CHRISTIANUS FRIDERICUS MATTHÆI. Is inter alios litterarum thesauros secum reportavit et collationem trium codd. Euripidis Mosqq. et codicem chartaceum, qui tres fabulas poëtæ continet; quæque est viri summi humanitas, has opes non tantum non invidit nobis, sed vel obtulit. Cum vero codex, quem ultimum nominavi, posset a me non nisi subsecivis horis conferri et examinari (semper enim persuasi mihi, professoris primum esse munus, voce et sermonibus, non scriptis tantum, quamdiu per ætatem et vires licet, juvenes docere): novum, neque tamen leve, objicitur editioni nostræ impedimentum. Accessiones igitur animadversionum in Euripidem continent præcipue varietatem e codd. illis et particula Vitebergensis codicis, una cum glossematis et scholiis enotatam, tum Brunckii observationes quasdam e libris ab ipso editis petitas, postquam prior voluminis pars jam descripta esset.

Longior mora laboris nostri effecit, ut non sine quodam lectorum commodo uti adhuc liceret nova theatri Græcorum a Brumœo olim Francogallice conscripti editione, cui inde a T. IV. inserta est, præter Brumœana, Gallica versio omnium poëtæ fabularum, quam PREVOSTUS, V. C. academiæ Berolinensis socius, jam quinque abhinc annis prodire jusserat, subinde mutata ipsiusque observationibus ornata. Ex his selegi, præter paucas alias ad lectionem textus vel interpretationem pertinentes, imprimis eas, quæ rem scenicam illustrant, a plerisque commentatoribus neglectam. Exhibui autem multas, ita ut ab auctore profectæ sunt, Francogallice scriptas, ne versio Latina quidquam in iis, quæ monebantur, vel levissime immutaret, alias vero Latinas reddidi. In ejusdem de vita et scriptis Euripidis commentario non inveni magnopere, quæ vel nova vel melius quam ab aliis et clarius dicta viderentur. Quam vero ipse addere constitueram commentationem de ratione, qua noster poëta fabulam tragicam tractaverit ornaveritque, diversa ab Æschylea et Sophoclea arte, eam nunc malui

omittere, quia omne editionis consilium magis ad aliorum animadversiones quam ad meas spectare putavi, et destinavi eam, sed suo modo immutatam, futuræ editioni magis parabili Sophoclis tragœdiarum, cujus longe alia erit et ex meo sensu instituta ratio.

Jam omnibus hactenus expositis copiis qui uti velit, et quærendi legendique patienter ferat laborem: eum spero concessurum esse, quam unam peto nostræ editioni laudem, prospectum et consultum esse, quantum fieri poterat, et pluribus modis, ipsius utilitati. Nam ut ea non repetam, quæ supra hac de re jam disserui, quis est qui non sentiat, se aliquanto felicius vel in emendatione vel in explicatione poëtæ versaturum esse, si quæ ad criseos exegeseosve auctoris historiam pertineant, in promtu habuerit? quem vero doctum et ingeniosum lectorem non juvabit ipsa variarum sententiarum in una quasi tabula propositarum cognitio? quis non ex tot tamque largis fontibus, sed jugiter profluentibus, hauriet facilius plura, quam ex singulis longe inter se distantibus? Sed nolo ea persequi, quæ suspicionem ostentationis quandam excitare possint. Cum vero Musgravio licuerit prædicare liberalitatem et diligentiam curatorum typographiæ Oxoniensis: et mihi licebit commendare nostris hominibus cum librarii, tum ejus officinæ, cujus formulis tres operis codices descripti sunt, curam. Quæ quidem commendatio pertinet et ad elegantiam puritatemque lectionis, et ad liberale studium parcendi nimiis sumtibus in emtorum gratiam. Scripsi Lipsiæ. d. XI. Dec. CIƆIƆCCLXXXVII.

# RECENSIO CODICUM,

VEL

COLLATORUM VEL NONDUM COLLATORUM,

ET

# EDITIONUM ATQUE VERSIONUM EURIPIDIS,

LIBELLORUM ITEM,

QUIBUS ILLUSTRATUS EST.

## I. CODICES MANUSCRIPTI.

*A. Bibliotheca Reg. Parisiensis.*

N. 2077. Cod. chart. olim Colbertinus, sæc. XV. præter alia Eur. Hecubam et Orestem continens, inter lineas glossæ, ad marginem scholia adjecta, quæ nihil continent præter edita. Catal. B. Reg. codd. T. II. p. 440.

2598. Cod. chart. a. 1467. scriptus. Hecuba et Orestes cum gl. interlin. et sch. marg. quæ ab editis non discrepant. Præmittitur poëtæ vita, et fabularum argumenta. ib. p. 526.

2648. Chart. sæc. XV. scriptus, Hecubam continens; passim inter lineas glossæ, ad marginem scholia breviora. ib. p. 533.

2712. Cod. membr. olim Memmianus, sæc. XIII. scriptus. Initio et sub finem cod. est folium exhibens partem vitæ S. Sabæ. Complectitur præter alia tragœdias E. sex: Hecubam, Orestem, Phœn. Androm. Med., Hippolytum, ad marginem et inter lineas brevia scholia. ib. 542. Cum eo Musgr. se tres tragœdias (Med. Hipp. et Andr.) contulisse testatur. Est apud eum Cod. A. quo Brunckius in præf. ad Eur. tragœdias quatuor p. 4. dicit, nec meliorem, nec antiquiorem alium in eruditorum notitiam venisse. Idem ib. (p. 4. s.) de Musgraviana collatione, parum recte et diligenter instituta, hæc monuit: " Quæ de negligenter instituta illa collatione, in notis ad duo priora dramata observavi, facile mihi persuaserant, culpam commeruisse hominem, cujus mercenaria opera Musgravium usum fuisse arbitrabar. (Cf. etiam Br. ad Mede. 21.) Sed opinionem eam ipse mihi detraxit vir humanissimus, qui me per litteras certiorem fecit, se ipsum olim Parisiis regios codices inspexisse, et varias lectiones ex iis enotasse. Jam sane non miror, temporis angustiis circumsepti optimi viri, cui paucorum mensium spatio difficilis hic conferendorum decem codd. labor exantlandus fuit, diligentiam permulta fugisse. Mihi otio abundanti, et unico codici, quanta maxima potui sedulitate, eandem operam impendenti, quædam etiam prætermissa sunt, quæ iterato examine, serius quam par

fuerat, deprehensa, prorsus non animadvertissem, nisi diuturniori codicis usura frui mihi licuisset.'' Apud eundem fere indicatur nomine Reg. Membr. Ex eodem varias lectiones ad Hippolytum enotarat Tib. Hemsterhusius, et concessit Valckenario. V. ipsius præf. ad Hipp. p. 10.

2713. Cod. membr. sæc. XIII. exhibens Hec. Or. Ph. Hipp. Med. Alc. Andr. Inter lineas glossæ, ad marginem scholia. Præmittuntur excerpta ex Hephæstionis Enchir. Vita Eurip. et tragœdiarum argumenta, Tzetzæ et Chortasmeni de ejus Hecuba versus politici. Ad finem Medeæ notatur, eam descriptam esse ex bonis exemplaribus, a Dionysio et Didymo emendatis. Cat. p. 543. Contulit et hunc cod. Musgr., apud quem est Cod. B.

2714. Cod. chart. Basilii Barelis manu a. Chr. 1541. Venetiis exaratus: Hercules, Electra et Ores-es, Gregorii Naz. tragœdia de Christi passione; et iterum Electra manu recentiore, nempe Francisci Asulani scripta. Cat. ib.

2755. Chart. continens præter alia, Euripidis Epistolas, ejusdem tragg. 2., Hecubam et Electram. Maxima cod. pars ab Michaële Apostolio scripta est. ib 549.

2794. Calci hujus cod. aliquot folia, et quidem XIII. ex Euripidis Oreste, cujus major pars ibi interierit temporis injuria, adjecta esse memorat Brunckius, in indice Codd. animadversionibus in Orestem præmisso. Conjicio esse potius Codicem 2714, quoniam in eo Musgr. duas tantum fabulas legi dicit.

2795. Chart. sæc. XV. in 4. Hecuba, Orestes et Phœnissæ, cum gl. interlin. et marg. schol. Catal. p. 554.

2797. Chart. sæc. XVI. in 4. Phœnissæ, ib.

2800. Bombyc. olim Colbertinus, sæc. XIII. Hecuba, Orestes, Phœnissæ, inter lin. glossæ, ad marg. scholia ab editis non discrepantia. ib.

2801. Chart. in 4. olim Colbert. sæc. XIV. Hecuba, Or. Phœn. cum gl. et schol. ib.

2802. Bombyc. sæc. XIV. Eædem tragœdiæ, cum gl. int. et sch. marg. Catal. ib.

2803. Chart. olim Trivultii Cardinalis, sub finem sæc. XV. scriptus, Hecuba, Or. Phœn. cum gl. interl. Cat. p. 555. T. II.

2804. Membr. olim Colbert. sæc. XV. Hecuba, Or. Phœn. cum gl. et sch. Initium Hecubæ mutilum est. ib.

2805. Chart. sub finem. sæc. XV. Hec. Or. Phœn. cum gl. sch. Euripidis vita, et argumentis fabularum. Cat. p. 555.

2806. Chart. olim Colbert. Hecuba, Electra, Orestes cum gl. et sch. sæc. XV. ib.

2807. Chart. olim Colbert. sæc. XV. Hecuba, Orestes, inter lin. glossæ miniatæ, ib.

2808. Chart. a Demetrio Chalcondyla scriptus. Hecuba, Orestes, c. gl. interl. Ex alia bibl. in Regiam transiit.

2809. Chart. sæc. XV. Fonteblandensis, Hecuba, Orestes, gl. interl. ad marg. scholia editis breviora; præmittitur quatuor tragœdiarum editio prima. Cat. p. 555.

2810. Chart. olim Marci Musuri, sæc. XVI. Hecuba et Orestes, ib.

2811. Chart. sæc. XV. olim Philiberti de la Mare, Hecuba et Orestes. Præmittitur Moschopuli vita Eurip. Cat. p. 256.

2812. Chart. sæc. XV. a Nicodemo Monacho scriptus, (Præter Sophoclis et Theocriti quædam) Hecuba, inter lin. gl. et ad marg. scholia editis breviora, et ab iis interdum diversa; præmittitur po-

ëtæ vita et Hecubæ argumentum. Ejusdem Orestes et Phœnissæ cum gl. et sch. Utrique præfixa sunt argumenta inedita ib. et in Append. p. 624.

2813. Membr. olim Colbert. sæc. XVI. Hecuba cum Eurip. vita. ib.

2814. Chart. sæc. XVI. Hecuba cum Eurip. vita. ib.

2815. Chart. olim Colbert. sæc. XV. Phœnissæ. Initium deest, gl. et sch.

2816. Chart. olim Bigotianus, sæc. XVI. Medea, cum Lat. versione, et notulis atque emendd. V. D. e. codicibus. ib.

2817. Chart. s. XVI. Supplices, Cyclops, Heraclidæ, Hercules, Rhesus, Ion, Iphig. in Taur. Iphig. in Aul. et Pentheus (Bacchæ) cujus finis deest. ib. Apud Musgr. est MS. G. idemque vir doctus, cum Brunckio præf. ad quatuor tragg. p. 8. miratur, codicem eodem in versu Baccharum desinere, in quo desinit Cod. n. 2887. Brunckius et tertium codicem addit, qui eodem in loco desinat, scilicet Bibliothecæ Laurentianæ apud Bandin. Cat. T. II. p. 124. et conjicit, eodem modo comparatum esse alium Mediceum ap. Band. p. 74.

2818. Chart. manu Saliardi scriptus. Scholia in Hipp. Phœniss. Orest. et Hecub. eadem cum editis. [b] Hippolytus, Medea, Andromache, Alcestis, inter lin. gl. ad marg. sch. brevia. Cat. p. 256. Apud. Musgr. est Codex D.

2819. Chart. olim Colbert. sæc. XVI. Scholia in 3. priores fabulas Eur. Jani Lascaris studio collecta. ib.

2820. Chart. sæc XIV. ubi inter quædam Aristoph. Soph. et Pindari, Hecuba cum sch. interl. et marg. quæ ab editis discrepant; Orestes cum similibus Schol. Cat. p. 557.

2823. Chart. manu Zach. Calliergi Patavii scriptus. Præter alia, Hecuba.

2828. Chart. olim Boistallerianus, s. XVI. præter Arist. Plut. etiam Hecuba cum poëtæ vita. ib.

2887. Chart. in 8. sæc. XVI. Cyclops, Heraclidæ, Hercules furens, Helena, Rhesus, Ion, Iphig. in Taur. Iphig. in Aul. Supplices, et Pentheus s. Bacchæ, in fine imperfectæ. Cat. p. 566.

2888. Chart. olim Mediceus, sæc. XVI. ineunte Hippolytus, Medea, Alcestis, Andromache, Electra, Hecuba, Orestes et Phœnissæ, quarum finis deest. ib.

Utrumque Cod. adhibuit Musgr. et designavit littera E, ex altero tantum quinque tragœdias contulit, et in Not. ad Electram nominavit MS. α. Priorem codicem (2887) contulit accuratius cum Bacchis Brunckius, qui ostendit nitidissime esse exaratum. Antiqui possessoris titulum in fronte præfert hoc disticho Græco:

Σοὶ τόδε, θεῖε Ῥίδολφ', οὐκ εὐτελὲς, εἴ γε ποθεινὸν,
ἀντ' εὐεργεσίης Λάσκαρις ἀντίδοσιν.

Janum Lascarim doni auctorem fuisse, sed qui fuerit Rudolphus iste, se ignorare monet Brunck.

2889. Chart. olim Colbert. Illustriores sententiæ e variis Eurip. fabulis excerptæ ab Henr. Stephano, et illius manu scriptæ.

2902. Chart. olim Mediceus, s. XVI. præter Æsopi fabulas et Aristophanis quædam, Hecuba cum gl. et sch. miniatis. Cat. 567.

N. 3023. Chart. olim Memmianus, sæc. XVI. præter alia, partem Hecubæ cum gl. interl. et marg. Cat. T. II. p. 598.

N. 1087. Bombyc. Fonteblandensis olim Antonii Eparchi, sæc. XIV. Præter nonnulla alia fragmentum Orestis cum schol. ad marg. ib. p. 213.

N. 1038. Chart. sæc XIV.

Præter aliorum epistolas, etiam Euripideas continens. ib. p. 206.

N. 2760. Chart. olim Colbert. sæc. XV. inter alias etiam Eurip. Epistolæ. ib. p. 397.

N. 3021. Chart. olim Colbert. sæc. XV. Eurip. Epistolæ ib. 597.

3047. Chart. olim Medic. Eur. et aliorum Epistolæ, manu Georgii Chrysococcæ, Diaconi a. 1420. scriptæ. ib. p. 602.

3050. Membr. olim Mediceus, s. XV. init. Eurip. Epistolæ ib.

In eadem Bibl. n. 7884. Cod. membr. quo continentur Medea, Hippolytus, Alcestis e Græco in Latinum conversæ a Franc. Tissardo Ambacæo, Jur. utr. doctore. Catal. T. IV. p. 410. Ibid. Franc. Porti, Cretensis, prælectiones in Eurip. Iphig. in Aul. MSS.

Servat eadem bibliotheca editionem Eurip. Aldinam a Puteano collatam cum Codice. v. Catal. Libr. impress. Belles Lettres T. I. p. 264.

*Bibliotheca Medicea Florentina.*

Plut. 31. cod. 1. Euripidis Tragg. X. Rhesus, Iphig. in Taur. Iphig. in Aul. Pentheus (Bacchæ), Supplices, Cyclops, Heraclidæ, Hercules Fur. Ion, Electra. Cod. Chart. in fol. sæc. XV.in. scriptus. Bandini Catal. Bib. Med. T. II. p. 74.

Pl. 31. cod. 5. Euripidis Phœnissæ cum hypothesi, schol. marg. et gloss. interl. Cod. chart. in 4. sæc. XIV. Continet præterea Hesiodum, Theocr. et alia quædam. ib. T. II. p. 80.

Ib. Cod. 6. chart. in 4. sæc. XV. Eur. Hecuba, Orestes, Phœnissæ, cum schol. marg. et gl. interl. ib. p. 82.

Cod. 9. chart. in 4. sæc. XV. Hecuba, Or. Phœn. cum poëtæ vita, sch. marg. et gl. int. Continet præterea Sophoclis aliquot Tragg. ib. p. 84.

Cod. 10. papyraceus in 4. sæc. XIV. Tragœdiæ octo: Hec. Or. Med. Phœn. Alc. Andr. Hippol. Rhesus, quæ mutila in fine. Desinit enim in v. 714. Rara scholia marg. in Hecuba versio Latina inter lineas adjecta usque ad v. 466. Codex præterea Sophoclis Tragg. aliquot habet. ib. p. 86.

Cod. 15. papyraceus sæc. XIV. in fol. Tragœdiæ IV. cum sch. marg. Hippolytus, Med. Alc. And. Adjectæ Aristoph. Comœdiæ VI. ib. p. 89.

Plut. 31. Cod. 17. Bombyc. in 4. sæc. XV. Hecuba et Orestes, cum sch. nonnullis marg. et gl. interl. Bandini Cat. T. II. p. 90.

Cod. 18. membr. in 4. sæc XV. extr. Hecuba, Or. Phœn. Sed Orestis finis et Phœnissarum initium deest. Adduntur Theocriti Idyllia 4. ib. p. 91.

Cod. 21. Chart. in 4. sæc. XV. Hec. Or. et Phœn. cum vita Eurip. schol. marg. quæ editis sunt breviora, et gl. interl. ib. p. 92.

Cod. 25. Chart. in 4. sæc. XVI. Hecuba et Orestes, adjecta sunt Theocriti Idyllia IX. ib. p. 97. s.

Cod. 34. Membr. in 8. sæc. XV. Hecuba, Orest. et Phœn. cum sch. brevibus et gl. interl. quarum quædam oratione Latina scriptæ sunt ib. p. 112. s.

Plut. 32. Cod. 33. bombyc. sæc. XIV. in 4. Hecuba, Or. Phœn. Præcedunt epigrammata quædam in Euripidem, hujus vita, hypotheses tragœdiarum, et glossæ adjectæ cum schol. Cod. continet ab initio Pindari hymnos. Bandin. II. 179.

Plut. 32. Cod. 2. papyr. fol. sæc. XIV. Tragœdiæ 18. Supplices (ubi 8. paginæ male insertæ) Pentheus (Bacchæ, in fine

mutilæ, desinunt v. 754. Cyclops, Heracl. Herc. Helena, Rhesus, Ion, Iph. in Taur. Iph. in Aul. Phædra (Hippol.), Medea, Alcestis, Androm. Electra, Hecuba, Or. (quæ in Cod. Electra), Phœnissæ. Adjectæ Sophocli et Hesiodo. Argumenta in X. harum Tragœdiarum. ib. p. 124.

Cod. 21. chart. in 4. sæc. XVI. Hecuba, ib. p. 173.

Plut. 57. Cod. 12. chart. 4. sæc. XV. Euripidis Epistolæ 5. ib. p. 351. Eædem Pl. 57. cod. 45. qui est chart. in 4. sæc. XV. ib. p. 424. Eædem Plut. 59. Cod. 27. bombyc. in 4. sæc. XIV.

Euripidis Sententia de Nili adscensu, plut. 60. cod. 2. papyr. sæc. XV. ib. p. 583. et Cod. 10. membr. sæc. XIV. ib. p. 610.

Ejusdem Apophthegmata, plut. 86. cod. 8. chart. sæc. XV. id. T. III. p. 325.

Plut. 91. cod. 6. Scholia in Hipp. Alc. Med. et Andromachen, Chart. in 4. sæc. XV. Argumento Hippolyti adjecta sunt hæc: *ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις· ἐδιδάχθη ἐπὶ Ἀμείνονος ἄρχοντος — τῶν πρώτων.* In argum. Alcest. post verba: *ἔδειξεν ἣν ἐπένθει*, sequuntur hæc: *Ἄλκηστις ἡ Πελίου θυγάτηρ ὑπομείνασα ὑπὲρ τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς τελευτῆσαι, Ἡρακλέους δὲ ἐπιδημήσαντος ἐν τῇ Θετταλίᾳ διασώζεται βιασαμένου τοὺς χθονίους θεοὺς καὶ ἀφελομένου τὴν γυναῖκα. Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Φεραῖς, μιᾷ πόλει τῆς Θετταλίας. Ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἔκ τινων πρεσβυτῶν ἐντοπίων, οἳ καὶ παραγίνονται συμπαθήσοντες ταῖς Ἀλκήστιδος συμφοραῖς· προλογίζει δὲ ὁ Ἀπόλλων.* id T. III. p. 422.

*Bibliotheca D. Marci Veneta.*

Cod. 470. membr. in fol. sæc. XV. Euripidis Tragœdiæ 6. Hecuba, Or. Phœn. Androm. Hippol. Med. cum schol. marg. et interl. v. Græca D. Marci Bibliotheca Codd. MSS. per titulos digesta, præside et moderatore Laur. Theupolo. Ven. 1740. p. 248. s.

Cod. 468. sæc. XIII. chart. in fol. Hec. Or. Phœn. et Medeæ fragm. ib.

Cod. 471. membr. sæc. XII. in 4. Tragœdiæ 5. Hec. Or. Phœn. Andr. Hipp. in margine scholia quædam, ib. p. 249.

Cod. 609. Chart. in 8. sæc. XVI. Euripidis Epistolæ inter alias. Catal. Bibl. S. Marci p. 314.

Cod. 614. Chart. sæc. XVI. Hec. Or. cum quibusdam scholia interl.

Cod. 620. chart. in 4. sæc. XV. Hippolytus, ab initio mutilus. Subsequuntur argumenta Andromaches et Medeæ, ib. 316.

*Bibliotheca Taurinensis.*

Cod. 112. chart. sæc. XVI. Andromache, cum paucis schol. Codices MSS. Bibl. regii Taurinensis Athenæi, recensuerunt et animadverss. illustrarunt Jos. Pasinus, Ant. Rivautella et Fr. Berta, p. 216. (In Montefalc. Bibl. MSS. T. II. p. 1397. male dicitur Andromeda hoc Cod. contineri.

Cod. 228. sæc. XV. bombyc. Orestes et Phœn. cum schol. uberrimis et adnotatt. interlin.

*Bibliotheca Ambrosiana Mediolanensis.*

Eurip. Hec. Or. Phœn. cum schol. cod. bomb. Montfaucon Bibl. MSS. p. 497. B.

Eurip. Phœnix (sic) Cod. bomb. ib. 513. E.

Codex tragg. Eurip. sæc. XIV. —530. A.

Tragœdiæ Eur. aliquot, Cod. bomb. sæc. XIII. ib. 530. B.

Tragœdiæ III. priores, Cod. bomb. sæc. XIV. ib.

### *Aliæ Bibliothecæ Italiæ.*

In Bibl. Vaticana Codices varios trium aut duarum fabularum priorum exstare monet Montfaucon Bibl. mss. p. 5. ss.

In Bibl. Ottobon. Romæ, Codices Euripidis non antiqui Montf. p. 187. a. 188. a.

In alia Romana bibliotheca Orestes MS. idem p. 201.

In bibliotheca Augustinianorum Neapoli Codex Epistolarum Eurip. idem p 231. B.

In eadem bibl. codex Eurip. recentior, p. 232. B.

In Bononiensi Bibl. Hecuba, Troas poëma, Cod. recens bomb. idem p. 432. A.

In bibl. ducis Mutinensis Cod. Euripidis tragg. idem p. 531. C. cf. idem Diar. Ital. p. 33. ubi non plura de his codd. dicit.

In bibl. Patavina Euripidis tragœdiæ 4., Montf. p. 485. C.

In Museo Nicolai Trivisani Patavii Eurip. cum scholiis Græce. idem p. 488. D.

In bibl. Grimana Venetiis Codex Eurip. idem p. 478. D.

In Bibl. Benedict. Florent. Cod. sæc. XV. Euripidis tragg. aliquot continens, et alius cod. sæc. XIV. item bomb. idem p. 416.

Euripidis Epp. in bibl. Vaticana Montf. T. I. p. 8. D.

In Bibl. Alexandri Patavii in Vatic. Fragmentum Euripidis, idem T. I. p. 91. A.

Codices nonnullos Eurip. aliarum bibliothecarum Italiæ commemorat Bern. de Montfaucon in Diario Italiæ Paris. 1702. 4. sed ita, ut nec ætatem nec pretium eorum acuratius definiat.

### *Bibliothecæ Britannicæ.*

Vid. Catalogos librorum MSS. Angliæ et Hiberniæ in unum collectos, Oxon. 1697.

Inter Vossianos codd. in Anglia n. 2148. (T. II. p. 58.) Euripidis aliquot tragœdiæ.

N. 2234. p. 60. aliquot Tragœdiæ cum schol. et paraphr. antiqua.

N. 2259. p. 61. Trag. aliquot cum expositione interlineari et Schol. Gr.

2698. p. 70. Tragœdiæ 4. cum var. lect. ac notis manu Merici Casauboni scriptis.

2740. Euripides Canteri cum MSS. collatus.

In bibl. Norfolciana n. 3429. Hecuba, Orestes, Phœn. ib. p. 84.

N. 3446. Hecub. cum schol. ib.

In bibl. Franc. Bernardi n. 3620. Hippolytus, ib. p, 90.

In Ed. Bernardi bibl. Euripides quater aut pluries collatus, ib. p. 226.

Cod. Colleg. S. Benedicti Cantabrig. n. 1528. Euripides, liber quondam Theodori.

Bibl. Barocc. n. 34. Phœnissæ, ἀποσπασμάτιον solum, et manu recenti scriptum Catal. p. 4.

N. 37. Eur. Hecuba c. schol. interlin. ib.

N. 36. Phœnissæ Cat. p. 7.

N. 74. Hecuba, Or. Phœn. cum schol. quæ eadem sunt ac vulgata.

N. 120. Hecuba cum brev. schol. El. Phœn. ib. p. 14.

In Bibl. Guil. Laudi n. 731. Hecuba c. schol. p. 56. (Eandem hoc numero e Bibl. Bodlei. laudat Montfaucon Bib. MSS. I. p. 651: C.)

In Bodleiana bib. Eur. tragœdiæ aliquot, cum vita Euripidis et schol. n. 2175. ib. p. 114.

Codicem Collegii Corp. Christi Cantabrig. tres tragœdias continentem, sed admodum recentem, adhibuit Barnesius, eundemque supra modum et pæne pueriliter admiratus est, ut utar verbis

Valckenarii præf. ad Eur. Phœn. p. 8. Ejusdem codicis lectiones ad Phœnissas diligentius enotavit Guil. Piersius.

Johannes Kingius ad Hecubam, Orestem et Phœn. adhibuit decem Codices Britannicos, (Bodleianos et MS. Reg. Soc.) sed enotavit tantum lectiones eas, quæ ipsi magis placerent. Phœnissas cum illis codd. denuo accuratius contulit Joh. Burtonus. His copiis usus quoque Musgravius est, sed novam cod. collationem non instituit.

Duo Codices Antonii Askew, et Harl. MS. Musei Britannici Musgravius ipse indicavit accuratius.

*Bibliothecæ Hispanicæ.*

Bibliotheca Antonii Augustini (nunc in ecclesia cathedrali Toletana) cujus index MS. est in biblioth. regia Göttingensi. v. Plüer Reisen durch Spanien p. 85. ss. Friedr. Eckard Uebersicht der Oerter, wo die bekanntesten Gr. Schriftst. gelebt haben, und Grundlage zur Gesch. der Bibliotheken. (1776. p. 92. ss.)

N. 237. Eurip. Epistolæ V.

N. 245. Eur. tragœdiæ II. cum Sophoclis et Æschyli aliquot.

N. 246, Eur. Hecuba. c. gl. et sch.

N. 247. Eur. tragg. III.

N. 248. Eur. tragg. III. c. schol. selectis antiquis in 4.

Bibliotheca Regia Madritensis. vid. Joh. Iriarte Regiæ Bibl. Madrit. codices gr. MSS. Vol. I. 1769. Madrit. fol.

P. 70. b. Cod. XVIII. chartaceus in folio, constans foliis 270 litteris partim minutis, partim majusculis duplici, ut videtur, manu exaratus sæc. XV. fere dimidiato, olim ex Bibliotheca Jo. Fernandez de Velasco. Continet Homeri Iliadem cum incerti auctoris metaphrasi, item Euripidis Hecubam tum duas Libanii orationes funebres in Julianum imperatorem, et alius orationis fragmentum.

P. 71. b. Cod. XIX. chart. fol. dentata charta nitidisque litteris sæc. XV. exeunte complectitur variorum veterum sapientum Epistolas. In his Εὐριπίδου τοῦ τραγικοῦ ποιητοῦ ε.

P. 160. sqq. codd. XLVII. chart. forma quarti oblonga, partim Constantini Lascaris manu, partim alia longe vetustiore, sæculi nimirum XIV. jam inclinati aliquot Euripidis (n. Hecubam, Orestem s. Electram, Phœnissas, cum glossis interscriptis et notis aliquot marginalibus) Sophoclis, et Æschyli tragœdias et Plutum Aristophanis.

P. 466. ubi collectio epistolarum recensetur e codice chartaceo a Lascari scripto, et n. 47. epistola amatoria Εὐριπίδῃ δοξικράτει (sic)

P. 503. Exhibetur Vincentii Marinerii Valentini Operum index, in quorum vol. X. ab init. inesse (pag. 511. sq. Catalogi) dicuntur scholia in septem Euripidis Tragœdias ex antiquis exemplaribus ab Arsenio archiepiscopo Monembasiæ collecta. Vincentio Marinerio Valentino interprete, et p. 11. scholia in septem Tragœd. Euripidis ex diversis libris decerpta, interprete eodem, script. 1624. fol. II. auctorum nomina, quibus utitur in suis commentariis scholiastes Euripidis.

Plüerus (in den Reisen p. 168.) laudat Codd. Bibl. Escorialensis hos:

Euripidis Comici (sic) Ecuba, Orestes, Phœnissæ, Andromache, Medea et Hippolytus.

Ecuba cum glossis.

Montfaucon Bibl. MSS. p. 619. A. præterea nominat Cod. Bibl. Escor. in quo Euripidis et Sophoclis Opera sint.

*Bibliothecæ Belgicæ.*

In Biblioth. Leidensi duo sunt Euripidis Codices, alter pervetustus inter Vossianos (in Catal. p. 393. n. 28.) alter vetus quoque, nec multo deterior (ib. p. 397. n. 33.) Horum Codd. diversas lectiones ad Phœnissas in Valckenarii gratiam excerpserat Jo. Dan. a. Lennep. Postea ipse Valckenarius eos contulit cum Edit. Kingii.

Inter Vossianos libros ibidem est collatio codicis Florentini ab Is. Vossio instituta. Pertinet ea ad Phœnissas, Medeam, Hippolytum, Alcestin, Andromachen, Rhesum et Troadas. Ex Vossii libro varias lectiones descripserat Petrus Burmannus Secundus; has adhibuit in Phœn. et Hippol. Valckenarius. Reliquas cum Musgravio communicavit Davides Ruhnkenius.

*Bibliothecæ Germanicæ.*

Bibliotheca Vindobonensis. v. Nesselii Catalogus bibl. Vindobon. T. IV. p. 72. ss. et Reimmanni Bibliotheca acroamatica (1712. 8.) p. 718. ss.

Cod. 119. chart. in 4. (58. Reimm. olim Jo. Sambuci) Hec. Or. Phœn. cum Schol. interlin. et marg.

143. Ness. (73. Reimm.) chart. in 4. Hecuba et Orestes.

161. N. (83. R. olim Sambuci) Euripidis et Sophoclis tragœdiæ aliquot cum Sch. interl. et marg.

180. Cod. Chart. olim Auger. Busbequii (94. R.) Hecuba, Or. Phœn. cum not. interl. et marg.

197. N. (106. R.) chart. in 4. olim Joh. Alexandri Brassicani, tum Joh. Sambuci, Hec. Or. et Phœn.

218 N. (118. R.) chart. in 4. Hecuba cum Polydori præfatione.

242. (134. R.) chart. olim Jo. Sambuci, præter alia, Hec. et Or.

289. Euripidis fragmenta quædam.

302. (176. R. cod. lacerus, olim Jo. Sambuci) Hecuba, Orestes.

In eadem Bibl. fragmentum Eurip. Hecubæ, ab Lambecio Germanice conversæ. v. Kollar. Catal. Bibl. Vind. T. I. p. 621.

Cod. olim Neapolitanus, tum in Bibl. Vindob. Euripide, volume in foglio, con alcune notazion Greche al margine, scritto da tre secoli, e ben trattato. Koll. ib. p. 777.

Bibliotheca Augustana. Vid. Ant. Reiser Index MSS. Gr. bibl. Aug. 1675. et Fried. Eckardus I. supra laud. p. 135.

Subs. VIII. n. 2. Euripidis Orest. et Phœn. cum schol.

Plut. V. n. 45. Euripidis Hecuba adjecta Xenophontis Symposio.

In inferioris Bibl. Armario I. n. 48. Euripidis tragg. III. adjectæ quatuor Soph. tragœdiis.

Ibid. n. 68. Scholia in Eurip. Hecubam; Orestes cum Schol.

Scholia multum auctiora e cod. Aug. Tryllitschius adscripserat exemplo Scholiorum Hervagiano. Illud cum Valckenario communicavit Reiskius, unde illa multa nova Scholia ad Phœn. protulit. V. ipsius præf. ad Phœn. p. 14. ss.

Bibliotheca Heidelbergensis olim habuit hos poëtæ nostri Codices (v. Fr. Sylburgii Monumenta pietatis et litteraria, Frf. 1702. II. 4. p. 1. ss. :)

N. 18. Euripidis Hecubam cum schol. adjectam Lycophroni.

N. 41. Eurip. Tragœdias tres, c. metaphr. et schol. in 4.

N. 98. Eurip. Tragœdias IX. cum schol. in 4.

N. 114. Tragœdias tres ejusdem, c. schol. in 4.

N. 144. Tragœdiæ tres cum metaphr. et schol. in 4.

N. 151. Tragœdiæ E. duæ, cum schol.

N. 223. Tragœdiæ Eur. tres. cum schol. adjectæ tribus Aristoph. comœdiis.

N. 236. Eurip. duæ tragœdiæ c. schol.

N. 287. Eurip. XIV. tragœdiæ, cum Soph. et Æsch. aliquot fabulis.

N. 319. Eur. duæ tragœdiæ, adjectæ sententiis Aristoph. et Æsch.

N. 336. Eur. tragg. III. cum metaphr. et sch. etiam in alias 5. tragœdias, Cod. in 4.

N. 343. Eur. duæ tragœdiæ, cum schol. Cod. in fol.

N. 354. Eurip. duæ tragœdiæ cum schol. Cod. in 4.

N. 369. Gnomæ Euripidis, una cum sententiis Soph. et Arist. adjectæ Harmenopuli Hexabiblo.

Argentorati Cl. Brunckius fragmentum Cod. possidet, quod partem Hecubæ, partem Orestis et unicum folium ex Œd. Colon. habet. V. ipsius ind. præmissum animadverss. in Orestem.

In bibliotheca Guelferbytana est Codex Gudianus (n. 11.) continens Euripidis Tragœdias IV. cum scholiis. Ejus cognoscendi caussa per litteris adii (a. 1799.) b. Jac. Frid. Heusingerum, virum non litterarum modo scientia, sed humanitatis quoque laude incomparabilem. Ejus vero litteræ, quibus precibus meis ita respondit, ut Codicis naturam accuratius exponeret, sed eum Lipsiam transmitti non recte posse, neque multum utilitatis ex ejus collatione exspectari, ostenderet, nescio quo infelici fato, ex reliquis meis ad Euripidem pertinentibus schedis exciderunt, et ita perierunt, ut nihil inde de isto Codice possem afferre.

In eadem bibl. Euripidis editio est cum observatt. Salmasii manu adscriptis (n. 18.)

De Codice Vitebergensi præter ea, quæ Reiskius sub initium Anim. in Eurip. et Aristoph. monuit, vide quæ p. 1019. dicta sunt.

Ibidem de tribus codd. Mosquensibus, et de codice chartaceo quem Cel. Matthæi possidet, satis disputatum est.

## B. EDITIONES.

### a. EDITIONES ANTIQUIORES TRAGŒDIARUM ET SCHOLIORUM SEPARATIM FACTÆ.

Editio omnium antiquissima non nisi quatuor tragœdias continet, estque una illarum, quæ litteris capitalibus sunt descriptæ: Euripidis Medea, Hippolytus, Alcestis, Andromache, Græce; (Florentiæ sub finem. sæc. XV. a Jano Lascari curata, in 4. 98. foliis s. 186. paginis, litteris majusculis, neque tamen sine accentibus, descripta.) Est ea etiam in Bibl. Senatus Ampliss. Lips. unde ejus usum mihi Ill. Müllerus benevole concessit. De eadem vid. Maittaire in Ann. typogr. T. I. P. I. p. 101. ss. (qui monet Johannem Lascarim a. 1494. usum litterarum capitalium Florentiæ induxisse, Laurentio Francisci de Alopa, Veneto, impressore, eundemque Lascarim huic editioni præfuisse conjicit) et Clement Biblioth. curieuse T. VIII. p. 164. et plerique recentiores edd.

2. Editio Aldina 18. Tragœdiarum: Euripidis Tragœdiæ XVII.

Græce apud Aldum 1503, voll. 2. mense Febr. 8. (Venet.) In titulo tantum 17 Tragœdiæ nominantur, nulla facta mentione Herculis Furentis, quæ tamen fabula in fine vol. II. additur. V. Metarius l. l. T. II. P. I. p. 164. et Clement l. l. Idem p. 165. commemorat ed. Ald. quæ prodiisse dicatur a. 1513. sed ipse vitium typogr. esse censet. Brunck. ad Phœn. 1263. docet, eam ex parum emendatis codd. esse expressam.

3. Hæc Aldina editio ter Basileæ per Joh. Hergavium est repetita (v. Clement T. VIII. p. 165. s.)

*α*. a. 1537. 8. de qua vid. etiam Maitt. T. III. P. I. p. 272.

*β*. a. 1544. cui editioni præfuit Oporinus, qui multa in textis mutavit, suis usus aliusve nonneminis conjecturis. Adjecit idem volumen secundum, quo Scholia in Eur. exhibentur.

*γ*. a. 1551. quæ, non nisi anni indice, diversa est a præcedente, sed exhibet in fine Electram quoque, quamquam in titulo tantum XVIII. tragœdiæ nominantur.

4. Electram primus edidit Græce Petrus Victorius a. 1545. et quidem Florentiæ, ut Fabric. refert, vel potius Romæ, auctoribus Maitt. T. III. P. I. p. 382. et Clement l. l. p. 167. In Harwoodii et Pinelli libro: Prospetto di varie edizioni degli Autori Classici Greci e Latini, tradotto dall' originale Inglese del D. Ed. Arvood coretto ed accresciuto de Maffeo Pinelli, Venez. 1780. p. 17. commemorantur duæ Electræ editiones Victorianæ sic:

Electra, a Petro Victorio. Gr. 8. Romæ 1545. Prima e rara edizione.

—ab eodem, Gr. et Lat. 12. 1546.

Etiam III. Com. Rewiczkius (in Bibliotheca Græca et Latina—quas usui meo paravit Periergus Deltophilus, Berol. 1784. 8.) commemorat p. 21. Electræ editionem principem, quæ Romæ a. 1545. 8. prodierit. Sed in Catalogo librorum impressorum Musei Britannici T. I. est: Electra Eur. Tragœdia Gr. Lat. P. Victorii, Flor. 1546. 8.

5. Tragœdiæ XIX. a Guil. Cantero emendatiores sunt editæ, qui primus metro consuluit, et versus in choricis restituit, plerumque suo obsecutus ingenio, Antwerp. ex offic. Plantin. 1571. 12. Prolegomena quoque Canteri in Euripidem sunt adjecta, et in fine appendix sententiarum Eurip. a Stobæo laudatarum, quas Canterus Latine reddidit.

6. Prima editio Græco-Latina XIX. Tragœdiarum est Basileensis apud Oporin. 1562. fol. cum versione Gasp. Stiblini, qui fabulas in actus distinxit, præfationes et notas addidit. Accedunt Jac. Micylli Collectanea de tragœdiis Eurip., et Joh. Brodæi Notæ in Tragœdias undecim, Rhesum, Troad. Bacch. Cycl. Heracl. Herc. Fur. Suppl. et utramque Iphigeniam.

7. Danaës fragmentum prima exhibet editio Commeliniana, quæ sic inscribitur; Euripidis Tragœdiæ XIX. Accedit nunc recens vigesimæ, cui Danaë nomen, initium, e vetustis Bibliothecæ Palatinæ membranis, Græce junctim et Latine. Latinam interpretationem M. Æmilius Portus, F. P. C. F. passim ita correxit et expolivit, ut nova facie nitidoque cultu nunc primum in lucem prodeat. Carminum ratio ex Gul. Cantero diligenter observata, additis ejusdem in totum Euripidem Notis. Heidelbergæ, typis Hier. Commelini. 1597. 8. II. voll. Nec in meo exemplo sunt Æmilii Porti notæ, quas Fabricius commemoravit, sed desideravit etiam Harlesius, V. C.

in Introd. in Hist. linguæ Gr. p. 120. s.

8. Euripidis editio Brubachiana sine anni nota prodiit, inscripta sic: *Εὐριπίδου Τραγῳδίαι ὀκτωκαίδεκα, ὧν τὰ ὀνόματα ἐν τῇ ἑξῆς εὑρήσεις σελίδι.* Euripidis Tragœdiæ octodecim, quarum nomina in sequenti invenies pagina. His accessit Electra, valde quidem hactenus desiderata Tragœdia ac nuper demum in lucem edita, Francofurti.

Exemplar, quod vidi, e bibl. Ernestiana transiit in senatoriam, et b. Jo. Aug. Ernesti adscripserat hæc: "Hæc editio est ex officina Brubachii, ut ex insigni patet, quod est in calce. In ea sunt notabiles lectiones, idemque versiculi, quo non sunt in aliis edd. Unde ducta sit, non potui indagare. v. tamen Musgravii Exerc. ad Eurip. p. 69. ubi fons versiculorum in Suppl. 263. s. indicatur."

Editio ista non duobus voll. in 12. constat, ut scripsit Markland. ad Suppl. p. m. 130. sed. unum est vol. in 8. In fine Herc. Fur. ante Electram est insigne Jani Bifrontis. Versus suppleti omnino ita leguntur ut Marklandus eos exhibuit. Cf. Reisk. præf. anim. in Eurip.

9. Editio Tragœdiarum Euripidis, quæ prodiit Genevæ 1567. II. voll. in 16. commemoratur in Catal. libr. impress. Mus. Brit.

10. Scholiorum in VII. Tragœdd. prima editio est Juntina a. 1534. Ven. 8. quæ sic inscribitur: *Σχόλια τῶν πάνυ δοκίμων εἰς ἑπτὰ τραγῳδίας τοῦ Εὐριπίδου, συλλεγέντα ἐκ διαφόρων παλαιῶν βίβλων, καὶ συναρμολογηθέντα παρὰ Ἀρσενίου ἀρχιεπισκόπου Μονεμβασίας.* Scholia in septem Euripidis Tragœdias ex antiquis exemplaribus ab Arsenio archiepiscopo Monembasiæ collecta et nunc primum in lucem edita. In fine legitur: Venetiis in officina Lucæ Ant. Juntæ M. D. XXXIV. die XXIV. Decembris. Cf. Maittaire T. II. P. II. 810.

Fabricius B. Gr. I. p. 665. s. observat ea tum ex antiquioribus Grammaticis (sic in Schol. ad Med. 273. antiquum scriptorem loqui); plures enim in Euripidem esse commentatos, ut Soteridem, Didymum, Aristophanem, Callistratum, etc.; tum ex recentioribus (quorum vestigia vel in usu Græco-barbarorum vocabb. conspiciantur) Eman. Moschopulo, Lascari, et Thoma Magistro esse collecta. Ipse Arsenius in Epistola ad Paullum III. Pontificem Romanum, cui inscripsit Scholia, post multas gratulationes et querelas de ecclesiæ Græcæ conditione, dicit se mittere pontifici *τὰ εἰς ἑπτὰ Τραγῳδίας τοῦ Εὐριπίδου σποράδην εὑρισκόμενα σχόλια, ἃ δή γε οἷά τις μέλισσα ἐνιζάνων αἷς ἐνέτυχον βίβλοις τῶν παλαιῶν, ἔν τε τῇ Μίνωος πόλει καὶ Ῥαδαμάνθυος, Ἐνετίῃσί τε κἀν Φλωρεντίᾳ ἐρανισάμην ἐπιμελῶς.*

Decem annis post ap. Hervagium emendatior editio Scholiorum prodiit, Basil. 1544. 8. II. voll. Cæterum Lascaris Scholia in III. Tragg. priores MSS. in Bibl. Thuana, et Scholia e Dionysio Didymo aliisque collecta, quæ olim in Bibl. Palatina exstiterunt, memorat idem Fabric. p. 656.

b. *Editiones omnium Tragœdiarum.*

1. Stephaniana. Græce, cum scholiis in VII. Tragg. versione Guil. Canteri, ejusdemque et Brodæi, Stiblini atque Æm. Porti, notis. Genevæ typis Paulli Stephani, 1602. 4. (3 voll.) De ea vid. Clement l. I. p. 168.

In Jac. Lectii Corpore poëtarum Græcorum tragicorum etc. (Gen. 1614. s.) habentur etiam Euripidis tragœdiæ cum versione Canteri.

2. Cantabrigiensis, Josuæ Barnesii, 1694. f. qui etiam Fragmenta

(non satis diligenter collecta) et 5. Epistolas adjecit. De ea v. Acta Erudd. a. 1695. p. 355. ss. et Le Clerc. Bibl. choisie T. VI. p. 241. ss. Sed aliter nunc de ejus pretio statuitur, ac olim. Neque tamen negandum est, multa Barnesium, pro ratione suorum adjumentorum et virium, præstitisse.

3. Patavina. Εὐριπίδου Τραγῳδιαι τελειαι ΔΠΙΙΙΙ, *ἀποσπασματια και ἐπιστολαι*, cioè Tragedie di Euripide intere XIX. Frammenti ed Epistole, Greco e Italiane in versi, illustrati di Annotazioni al Testo Greco ed alla Traduzione. Opera del P. Carmeli, Accademico di Padova. In Padova 1743—1753. XX. voll. 8. maj. Hujus editionis notitiam pleniorem debeo Cel Heynio, qui monuit notas partim Latine, partim Italice esse scriptas, nec multum continere novi, nec prodere insignem scientiam linguæ, artis criticæ, reive metricæ.

Editio Patavina acrem invenit censorem, Jo. Jac. Reiskium, cum in Act. Erud a. 1748. p. 534. ss. tum in præf. Anim. ad Eur. et Arist. In Act. l. l. Tomus I. indicatur, qui quatuor continet priores fabulas. Judicium Reisk. hoc est: "Editor criticus non est, et falluntur, qui novas aut a Codd. aut ab ingenio comparatas opes ab eo requirunt. Sequitur editionem Barnesii maxime, subinde etiam Kingii.—Græco textui, qui charta typisque nitidis et cum cura expressus est, subjectæ sunt notæ Latinæ, in quibus auctor præcipue studuit Arsenii passim ad locos difficiliores observata expromere, antiquos ritus, significationes vocum sæpe satis vulgarium, metrorum genera, figuras prosodicas, aliasque grammaticas minutias in usum, ut videtur, tironum annotare. Ex opposito legitur ejus interpretatio metrica, liberior, Italismo magis quam textui accommodata. Ea præstat versioni Latinæ Porti.—Italicæ interpretationi subjectæ sunt eadem dialecto scriptæ notæ, quæ actuum argumenta, ritus, historias, geographica, quantum ad intelligentiam Poëtæ facit, exponunt. Singula voll. singulas fabulas continent." Præterea monet R. in Italica versione fabulas sæpe perperam esse in actus et scenas divisas; interpretem sæpe ne intellexisse quidem auctorem suum; peccasse plurimis locis contra Grammatices leges.

In eadem censura Reiskius primo persequitur decem poëtæ ipsius vitia in Hecuba commissa (p. 545. ss.) quæ hæc sunt: 1. non observata loci unitas; nam scena simul in Europa et in Asia. 2. Polydorus ante tres dies mortuus prologum recitat; sed Stygem semel transgressis redire non licuit. 3. Longius illud colloquium a choro institutum v. 100. ss. et defectus omnis πάθους. 4. Chorus Hecubam non consolatur. 5. Parum verisimiliter fingitur, Polyxenæ cædem adeo brevi peragi potuisse tempore. 6. Frigidum Hecubæ responsum. v. 786. 7. Regis Thraciæ adventus improbabilis est. 8. Liberi Thracis consilio, quod Hecuba v. 1006. indicat, inepti fuerunt, quippe infantes. 9. Polymestor cæcus agnoscit Agamemnonem, quem hactenus nunquam viderat. 10. Fabulæ initium triste est, finis lætior. Itaque ad quod genus fabularum hæc referenda sit, non satis patet.

Deinde Reiskius in eadem Patavini Euripidis censura proposuit varias conjecturas ad Hecubam pertinentes. Nam v 51. legi jubet ὅσουπερ, v. 162. ποῖ δ' ἥσω πόδα (p. 537) —v. 370. οὐδέ τοι (p. 542.) v. 832. ὁμοῦται, vel etiam ἑνοῦται, v. 1080. pro ναῦς scribi ναὸς et pro φύλαξ jubet φίλων, vel potius φώκας, ut constructio sit: συθεὶς ἐς τάνδε φώκας κοίταν, ὀλέθριον τέκνων ἐμῶν: et sensus: ut

qui funibus marinis regit velum majus, e lino contextum, sic ego, illapsis in hoc phocæ antrum, filiis meis exitiale, vel in hanc phocæ foveam, filiorum meorum perditricem.

Contra Lipsiensem censorem prodiit:

Pro Euripide et novo ejus Italico interprete Dissertatio P. Carmeli, S. Th. D. et in Gymn. Patav. Publ. Prof. Patavii 1750. 8.

Et hic libellus in Act. Erud. a. 1751. p. 614. ss. acriter perstringitur. Nam auctor censuræ ostendit, sententiam olim pronunciatam multo esse mitiorem, quam natura operis postulabat. Afferuntur etiam plurima Carmelii vitia grammatica et prosodica.

4. Editio Oxoniensis: Euripidis, quæ exstant omnia Tragœdias superstites ad fidem vett. Edd. Codd. qua MSS. cum aliorum tum præcipue Bibl. Reg. Paris. recensuit, fragmenta tragœdiarum deperditarum collegit, varias lectiones insigniores notasque perpetuas subjecit, interpretationem Lat. secundum probatissimas lectiones reformavit Samuel Musgrave, M.D. Accedunt Scholia Gr. in VII. priores tragg. ex optimis et locupletissimis Edd. recusa. Oxonii. 1778. IV. voll. 4. maj.

De ea vide Censuram nostram in Bibliotheca Philologica, vol. I. (Lips. 1779.) p. 66. ss.

*c. Editiones Singularum Fabularum.*

1. Hecuba.

Eur. Hecuba, Gr. in 4. Paris. ap. Morel. 1612.

— Hecuba et Iphigenia in Aulide, Gr. apud Theodoricum Alistensem Lovan. 1520. m. Augusto, in 4. Maitt. T. II. P. II. 599.

— Hecuba, Gr. Par. 1552. ap. Vascosan. 8.



Eadem, Gr. et Lat. ap. Guil. Morell. Paris. 1540. 4.

Eadem, Gr. cum schol. Gr. ap. Johannem Lodoicum Tiletanum, Par. 1545. 4. Maitt. III. I. p. 382.

Hecuba et Iphigenia in Aulide, cum versione Desid. Erasmi, Gr. et Lat. Basil. ap. Froben. 1524. 8.

Hecuba et Iphigenia in Aulide, Gr. et Lat. ex versione Erasmi, Basil. m. April. 1530. up. Froben. in 4.

Hecuba, Gr. et Latine a Desider. Erasmo versa, Paris. ap. Morel. 1560. in 4.

Hecubæ et Iphigeniæ versionum Erasmicarum editiones Maittairius commemorat has:

E. Hecuba et Iph. in Aul. Latinæ factæ Erasmo Roterodamo interprete, et Prosopœia Angliæ sibi de regis Henrici virtute et regiæ sobolis indole gratulantis, eodem Erasmo auctore. Par. ex offic. Ascensii, 1506. fol.

E. Hecuba et Iphigenia in Aulide, Erasmo interprete, cum ejusdem Odis de laudibus Britanniæ et senectutis incommodis. Venet. 1607. 8. in ædibus Aldi.

Eur. Hecuba et Iphig. in Aulide Latinæ factæ, Erasmo interprete. Bas. ap. Joh. Frobenium 1518. 4.

(Prodierunt etiam Eur. Hecuba et Iphigenia in Aulide in Lat. translatæ ab Erasmo Roterod. Viennæ 1511. 4. Tum exstat hæc versio in Erasmi Opp. L. B. 1705. fol. T. I. De editione Vindobonensi (1511.) v. omnino Mich. Denis in Wiens Buchdruckergeschichte p. 60. s. Editio versionis Latinæ Hec. et Iph. A. Florentina ap. Juntam 1518. 8. commemoratur in Bibl. Maphæi Pinellii T. II.

Eur. Hecuba, Græce, cum versione Matthiæ Heusleri, ejusque commentario grammatico, Lips. 1554. 8.

In Henr. Stephani tragœdiis se-

lectis idem drama legitur cum Dorothei Camilli, qui Euripidis omnes fabulas Latine reddidit, versione prosaica, sed a Stephano maxime ex Phil. Melanchthonis prælectionibus recognita, et cum metaphrasi poëtica Desid. Erasmi, 1567. 12. Loca quædam Ennianæ Hecubæ et Medeæ cum Græcis Euripidis collata exhibet Henr. Stephanus in Trag. selectis p. 944. ss.

Eur. Hecuba, Orestes, et Phœnissæ. Collatis decem MSS. textum et scholia emendavit, Scholiis ineditis, versione elegantiore, notis perpetuis et dissertatiunculis de metro tragico auxit et illustravit Jo. King. Cantabr. 1726. 8.

Hecuba, Orestes et Phœnissæ, cum schol. antiquis ac versione notisque Joh. King fere integris, curante Thoma Morell, qui Alcestin adjecit, cum Scholiis quæ exstant, nova versione, et notis perpetuis in usum Scholæ Etonensis, Lond. 1748. II. 8.

Euripidis Tragœdiæ quatuor, Hecuba, Phœnissæ, Hippolytus, et Bacchæ ex optimis exemplaribus emendatæ. Argentorati, ex off. Jo. Henr. Heitz. 1708. 8. Illud exemplar, quod liberalitati Cel. editoris debeo, est forma quat. Curavit eam, et animadversiones adjecit R. Fr. Ph. Brunck, V. C. usus codd. Regiis, de quibus supra. Cf. Brunckii defensionem hujus ed. in Journal d. Sçavans, Avril 1781. n. 4. et Dupuy responsionem, ib. m. Maj. n. 6.

Εὐριπίδου Ἑκάβη, e recensione et cum notis Rich. Fr. Phil. Brunck. Prælectionum caussa curavit Geo. Henr. Martini, (Schol. Nic. Rector.) Lipsiæ ap. G. G. Sommer. 1781, 8.

2. Orestes. Græce, Paris. ap. Libert. 1623. in 4.

Eur. Orestes, Gr. ap. Feder. Morell. Lutet. 1584. 4. v. Maittair. III. 2. p. 790.

Orestes, Gr. et Lat. 12. Glasg. 1753. In Harwoodi libro a Pinellio verso et aucto monetur p. 17. s. esse elegantissimam et emendatissimam editionem, doletque Pinellius Glasguæ non omnes Eur. fabulas ita esse expressas.

Εὐριπίδου Ὀρέστης. Ex recensione J. Barnesii, varietate lectionis et animadversionibus illustravit J. F. Facius. Præfatus est Chr. Gottl. Heyne. Coburgi impensis R. A. W. Ahlii 1778. 8.

Adjectus huic editioni est quoque verborum Index. Censuram hujus editionis v. in Allgemeine deutsche Bibliotheck XXXIX. vol. Part I. ubi et nonnullæ proponuntur censoris (qui Gedickius, V. C. esse dicitur) conjecturæ, quæ inseruntur in ordine, vide Orestem v. 1001.

Sophoclis Œdipus Tyrannus et Euripidis Orestes ex optimis exemplaribus emendati. Argentorati, ex off. J. H. Heitz. 1779. 8. Cum præfatione Joh. Schweighæuseri V. C. sed cura Brunckii, V. S. prodiit ea editio.

3. Phœnissæ.

Eur. tragœdia Phœnissæ, Gr. emendata ex MSS. et Latina facta ab Hugone Grotio, Par. ap. Jac. Ruart. 1630. 8. iterum Amst. 1631.

Eur. Medea ex Phœnissæ, Gr. et Lat. cum schol. Græcis integris, nonnullisque ad Phœnissas e MS. nunc primum editis studio Wilhelmi Piers, qui vitam Euripidis recens a se scriptam, et notas variasque lectiones adjunxit.

Phœnissæ et Medea, a Jos. Barnesio, Gr. et Lat. Lond. 1715. 8.

Phœnissæ ex rec. Barnesii, cura Car. Henr. Langii, Lubec. 1733. 8.

Euripidis Tragœdiæ Phœnissæ. Interpretationem addidit H. Grotii, Græca castigavit e MSS. atque adnotationibus instruxit; Scholia, partim nunc primum evulgata, subjecit Ludovicus Casp. Valckenær. Franequeræ, typ. et sumt. Jac. Brouwer. 1755. 4.

Secutus est præcipue Kingii editionem, omnium emendatissimam, sed viginti fere versus tanquam adulterinos et Euripide indignos primus ejecit. Scholia quoque adnotationibus illustravit.

Phœnissæ cum Schol. Gr. e recensione Valckenarii edidit, varietatemque lectionis indicemque verborum copiosissimum adjecit Christ. Gottfr. Schütz. (nunc Prof. Jen.) Halæ. 1772. 8.

Πεντάλογια, s. Tragœdiarum Græcarum delectus cum adnotatione Jo. Burton. Ed. altera, cui, observationes indicemque Græcum longe auctiorem et emendatiorem adjecit Tho. Burgess. Oxonii 1779. II. 8.

Continet Sophoclis Œdipum Tyr. Œd. Col. Antigonam, Euripidis Phœnissas, Æschyli Sept. Contra Thebas.

Tetralogia dramatum Græcorum, Æsch. Agam. Soph. Œd. Rex. Eurip. Phœnissæ, Arist. Concion. Hal. 1787. 8. (cur. F. A. Wolf.)

4. Medea.

Medea, Græce, cum schol. Gr. Paris. 1545. ap. Joh. Lodoicum, Tiletanum, in 4. Maitt. III. I, 382.

In Euripidis Tragœdiis selectis ab Henr. Stephano 1567. 12. editis sunt Iphigenia in Aulide et Hecuba cum Erasmi versione, Medea et Alcestis cum Buchanani metrica.

Cum Buchanani metaphrasi Medeam recudi fecit Henr. Rumpius, Hamb. 1620. 8. auctore Fabricio.

Medea Græce in 4. ap. Morel. Paris. 1622.

Medea et Alcestis, Gr. et Lat. cum metaphrasi Buchanani. Edinb. 1722. 12.

Medea, cum scholiis, Gr. et Lat. Lond. 1734. 4.

Medea, Græce et Lat. Glasguæ 1775, 8.

Æschyli Tragœdiæ Prometheus, Persæ, et Septem ad Thebas, Sophoclis Antigone, Euripidis Medea. Ex optimis exemplaribus emendatæ. Argentorati ex off. J. H. Heitz, 1779. 8.

5. Hippolytus.

Separatim excusa est hæc fabula, Vitebergæ 1582. 8. auctore Fabricio.

Hippolytus ex MSS. bibl. regiæ Parisiensis emendatus, cum variis lectionibus et notis editoris. Accessere Jer. Marklandii emendationes. Oxon. 1756. 4. (Curavit Sam. Musgrave.)

Euripidis Tragœdia Hippolytus, quam, Latino carmine conversam a Georgio Ratallero, adnotationibus instruxit Ludov. Casp. Valckenær. Lugd. Bat. 1768. 4. maj,

Recuditur nunc, dum hæc scribuntur, Lipsiæ in offic. Sommeri, Hippolytus ex recens. Brunckii, cum ejus animadversionibus, cura Cl. Martini, qui eodem modo Hecubam repeti jusserat.

6. Alcestis.

Alcestis, Græce in 4. Paris. ap. Libert, 1619. De hac editione Harwoodus ap. Pinellium l. I. p. 16. hæc adnotavit: "L'erudito Sig. Vodhull, vomo di grande ingegno, ed amico mio, più d'una volta mi fece osservare una singolare scoperta, da esso fatta nella persona d'Alceste di questa edizione: circostanza che dimostra l'indispensabile necessita, che v'è, di procurarsi tutte le antiche edi-

zioni, fatte in vari luoghi da più dotti nomini."

Eur. Alceste cum schol. Græcis et versione Latina Buchanani e recensione et cum notis Jos. Barnesii: curavit et indicem omnium vocum adjecit Jo. Fr. Sal. Kaltwasserus, Gymn. Goth. Collab. Præfatus est Jo. Gottf. Geislerus. Gothæ, ap. Etting, 1776 (1775.) 8.

Barnesii notis additæ sunt aliæ ex Valckenarii aliorumque scriptis excerptæ.

7. Andromache.

Eur. Andromache, Græce, cum Didaci Pyrrhi Lusitani de remediis adversus fortunæ impetus e tragœdia petendis ad Hieronymum Franciscum carmine elegiaco. Lovanii ex off. Rutgerii Rescii 1537. 4. Maitt. T. III. P. I. p. 273.

Eadem, Græce, cum versione metrica Q. Septimii Florentis Christiani, curante Henr. Rumpio. Hamb. 1619. 8.

Sophoclis Electra et Euripidis Andromache ex optimis exemplaribus emendatæ. Argentorati ex off. I. H. Heitz. 1779. 8. cum præfatione Jo. Schweighæuseri et observationibus criticis maxime R. Ph. Fr. Brunckii.

8. Supplices.

Euripidis Drama Supplices Mulieres ad Codd. MSS. recensitum, et, versione correcta, notis uberioribus illustratum. Accedit de Græcorum quinta declinatione imparisyllabica et inde formata Latinorum tertia, quæstio grammatica. Cum explicatione locorum aliquot ex auctoribus Græcis et Latinis. Londini, excudebat Gul. Bowyer, 1763. 4. maj.

Secunda editio prodiit Lond. 1775. 8 ubi tamen, quantum scio, omissa sunt illa additamenta, priori adjecta. Hæc vero, qua usus sum, nitidis formulis exhibet fabulam, et post eam copiosas eximiasque Marklandi notas.

9. Utraque Iphigenia.

Iphigenia in Aulide, cum metaphrasi sive versione metrica Erasmi; curante Henr. Rumpio. Hamb. 1618. 8.

Euripidis Dramata, Iphigenia in Aulide et Iphigenia in Taur. Ad Codd. MSS. recensuit et notulas adjecit Jer. Markland. Londini, excudebant Bowyer et Nichols, 1771. 8.

Adhibuit editor codd. Paris. tres, Oxoniensemque, textum raro mutavit, sed in distinctionibus et in versione Latina liberius est versatus.

10. Euripidis Rhesus separatim prodiisse Fabricio (p. 645.) dicitur Basileæ, 8.

11. Troades. Prodierunt separatim, Gr. ap. Libert, 1622. 4.

12. De Baccharum editione Br. supra monitum est.

13. Cyclops, Græce, cum Q. Septimii Florentis Christiani metaphrasi, prodiit, curante in usum gymn. Hamburg. Henr. Rumpio. Hamb. 1618. 8.

14. Heraclidæ, Græce ap. Jo. Libert, Par. 1627. 4.

Omisi eas editiones singularum fabularum Euripidis, quæ insertæ sunt Joh. Vorstii vett. poëtarum Græcorum poëmatis, Ber. 1674. 8. Jo. Matth. Gesneri Chrestomathiæ tragicæ, Gött. 1762. Jo. Car. Vollborthi, Novæ Chrestomathiæ Tragicæ Græco-Latinæ. Gött. 1776. 8. similibusque libris, aut singulorum chororum et particularum, v. c. in Hug. Grotii Excerptis ex Tragœdiis et Comœdiis Græcis—Par. 1626. 4 Joh. Heinr. Just. Köppen Griechischer Blumenlese, mit erklärenden Ammerkungen—Brunovici (1785—1787. III. 8.) Tomo II. et III. Nam textus fere descriptus est ex editionibus notis.

Aristologia Euripidea Græco-Latina, h. e. Euripidis sententiæ memorabiles, per Mich. Neandrum collectæ prodieruut Bas. 1559. 4. ap. Jo. Oporin.

Fragmenta Euripidis.

Lud. Casp. Valckenarii Diatribe in Euripidis perditorum dramatum reliquias. Lugduni Bat. ap. Jo. Luzac et J. le Mair. 1767. 4. maj.

Fragmenta quædam ex libris MSS. primus protulit Valck. plurima emendavit, philosophiam Eurip. copiose illustravit, et ex catalogo tragœdiarum Eurip. deperditarum, quem Fabricius post alios concinnavit p. 646. ss. aliquot expunxit.

Epistolæ, quæ Euripidi tribuuntur, primum exhibitæ sunt in collectione Aldi Manutii, a Marco Musuro recensita, quæ Romæ a. 1499. 4. prodiit inscripta: Epistolæ diversorum philosophorum, oratorum, rhetorum etc. repetita vero est Coloniæ Allobrogum 1606. fol. cum versione Jac. Cujacii, ut volunt. In utraque collectione. Eurip. Epistolæ habentur n. 20. v. Fabric. p. 410. 424. Vol. I. Bibl. Gr.

In Catal. librorum impressorum Bibl. Paris. Class. Bon. Art. T. II. commemoratur editio Epistolarum Eurip. Gr. et Lat. absque nota loci et anni in 4.

Epistolæ Apollonii Tyanei, Anacharsidis, Euripidis, Theanus aliorumque ad eos, nunc primum editæ Gr. et Lat. per Eilh. Lubinum. Ex offic. Commel. 1601. 8.

Eas impugnavit, contra novissimum defensorem Barnesium usus certissimis argumentis, Rich. Bentleius. Reflections upon Ancient and Modern Learning by Will. Wotton; with a Dissertation upon the Epistles of Phalaris, Themistocles, Socrates, Euripides, and Æsop's Fables, by Rich. Bentley. Lond. 1697. 8.

R. Bentleii dissertatio de Epistolis Euripidis etc. ex Angl. Lat. versa a Jo. Dan. a Lennep una cum reliquis dissertt. quæ Phalaridis Epp. adjectæ prodierunt Groningæ 1777. 4. p. 80. ss. Repetitæ eæ quoque Lipsiæ sunt, et aliis libellis auctæ: Rich. Bentleii Opuscula Philologica; dissertationem in Phalaridis Epistolas et Epistolam ad Jo. Millium complectentia. Lips. 1781. 8. Ubi diss. de Eurip. Epp. legitur p. 61. ss.

---

## D. VERSIONES.

### TRAGŒDIARUM EURIPIDIS, QUÆ SEPARATIM PRODIERUNT, PRÆCIPUÆ.

a. Latinæ.

Euripidis Tragœdiæ XVIII. singulari nunc primum diligentia ac fide per Dorotheum Camillum Latio donatæ et in lucem editæ, ex off. Rob. Winter. Basil. 1541. mense Aug. 8. v. Maittair. in Ind. Ann.

Eadem versio prodiit quoque Frf.

1562. 8. Dorothei Camilli nomen fictum esse, observarunt plures. v. Fabr. p. 656.

Eur. Tragœdiæ, quæ hodie exstant Latine soluta oratione ad verbum redditæ e prælectionibus Phil. Melanchthonis, cum præfatione Guil. Xylandri, Bas. 1558. 8. Hæc editio in Catalogo librorum impressorum, qui in Museo Britannico adservantur (Lond. 1787. II. f.) T. I. memoratur; alia, quæ prodiit Frf. 1562. 8. in Catal. libr. Bibl. Reg. Paris.

Eur. Tragœdiæ III. Phœnissæ, Hippolytus coronatus atque Andromache, Latino carmine conversæ a Geo. Ratallero; accesserunt fragmenta ex vett. Gr. Poëtis ap. Stobæum ab eodem auctore eodem versuum genere redditæ. Antwerp. ap. Cph. Plantin. 1581. 16.

De hac Ratalleri versione v. Valcken. in præf. ad Eur. Hipp.

Hecuba et Iphigenia in Aulide, Latine per Erasmum, Colon. 1519. 4.

De aliis edd. versionis Erasmianæ v. supra.

Q. Septimii Florentis Christiani Andromache Euripidea tragœdia, cum notis ad ipsam Gr. fabulam L. B. 1594. 8. ap. Franc. Raphelengium.

Euripidis Hecuba et Iphigenia in Aulide ac Medea, in Lat. translatæ, hæc a Geo. Buchanano, illæ ab Erasmo Rot. Paris. 1544. ex off. Mich. Vascosani, 8. Maitt. III. I. p. 371.

Eur. Alcestis Latino carmine reddita. Geo. Buchanano, interprete (impress. Lutet. m. Dec. 1556.) Ex off. Mich. Vascosani, 1557. 4. Hanc. Maitt. III. II. p. 700. suspicatur non primam fuisse editionem, quod privilegium Vascosano jam VII. Id. Febr. 1553 datum fuerit.

Geo. Buchanani, Scoti, Franciscanus et Fratres, elegiarum liber I. Silvarum liber I. Odarum liber I. Euripidis Medea et Alcestis eodem interprete, etc. Bas. 1568. 8. Buchanani poëmata omnia, L. B. 1621.

Is. Casauboni de satyrica Græcorum poësi et Romanorum satyra libri II. accessit Cyclops Euripidæ Latinitate donatus a Q. Septimio Florente Christiano. Par. 1605. 8.

Eadem versio, cum notis Q. Septimii Flor. Christ. et Josephi Scaligeri exstat in Tho. Crenii Museo philologico et historico (L. B. 1699. s. II. 8.) no. 3.

In Casauboni libro de satyrica poësi a Rambachio edito Hal. 1774. 8. p. LVII. ss. et 285. ss. leguntur eædem Scaligeri et Florentis notæ.

Orestem Latino carmine redditum esse a Sigism. Gelenio hancque versionem Basil. ap. Jo. Oporin. prodiisse ostendit Fabric. p. 642.

Phœnissarum prosaica Latina versio M. Georgii Catamini, Argent. 1577. 8. et Jani Guilelmii, Rostoch. 1579. 8. ab eodem Fabr. commemoratur.

b. Germanicæ.

Iphigeniam in Aulide esse Germanico dramate liberius et rationibus recentioris theatri accommodate expressam a Christ. Henr. Postello, Hamb. in 4. ostendit Fabric. p. 644.

Simili consilio, sed alio successu, nuper Jo. Volgangus de Göthe, Vir Perill. Iphigeniam in Tauris libere expressit in dramate iambicis versibus conscripto: Iphigenie auf Tauris, ein Schauspiel in fünf Aufzügen, quod legitur in Göthe's Schriften, neue Ausg. Leipz. 1787. 8. T. III. p. 1—136.

In Jo. Jac. Steinbrychelli Tragico Theatro Græcorum (das tragische Theater der Griechen, Euripides I. Band, Zürich 1763. 8.)

Hecuba, Iphigenia in Aulide, Phœnissæ, et Hippolytus Germanice, et quidem prosaice, conversæ leguntur.

Hecubam vernacule reddidisse etiam dicitur Spangenbergius, Argent. 1605. 8. Iphigeniam in Aulide Baptista de Rochlitz, 1584. Phœnissarum tres primos actus Ostertag, Wetzlar. 1778. 8.

Iphigenia in Aulis, ein Trauerspiel des Euripides aus dem Griech. übersetzt von. D. Joh. Bernh. Koehler. Berl. 1778. 8. Adjectæ etiam sunt animadversiones quædam.

Alceste, ein Trauerspeil des Euripides, aus dem Griech. nebst einer Abhandlung von David Cph. Seybold. Leipz. 1774. 8.

Helena in Ægypten, ein Trauerspiel des Euripides. Aus dem Griechischen. Zür. 1780. 8.

Hecabe, ein Trauerspiel des Euripides, aus dem Griech. übersetzt von J. von Alxinger, in dem Teutschen Mercur, 1787. April. p. 3. ss. Versio Alxingeri, non ignobilis poëtæ Germani, est metrica, adjectæ sunt notæ. Cæterum Wielandus ibidem novam poëtæ nostri promisit versionem.

c. Italicæ.

De Carmelii editione et versione supra dictum est. Eandem copiose descripsit Jacobus Maria Paitoni in Bibliotheca degli autori antichi Greci e Latini volgarizzati, (Ven. 1766. Voll. V. 4.) Tomo II. p. 49. ss.

Ex eodem Paitonio plerasque earum, quæ sequuntur, versionum enotavi.

L'Ecube Tragedia di M. Lodovico Dolce tratta da Euripide. Venetia appresso Gab. Giolino de Ferarri. 1543. 8.

L'Ecuba, Tragedia d'Euripide, tradotta da Ludov. Dolce di nuovo ristampata. In Vinezia 1549. 12.

Tragedie di M. Lodovico Dolce, cioè, Giocasta, Medea, Didone, Ifigenia, Thiesta, Hecuba. Di nuovo ricorrette e ristampate. In Vinezia. 1560. 12.

Aliæ editiones ejusdem versionis Hecubæ prodierunt Venet. 1566. 8. 1569. 12 et 1748. 8.

L'Hecuba d'Euripide novamente tradotta da Giovanni Balcianelli Vicentino. In Verona 1592. 8.

Hecuba tradotta in volgare per Giambatista Gelli. In 8. sine nota loci annique. Est rarissima editio. Gellius ostendit, se in vertenda hac fabula Erasmum esse secutum.

Ecuba Tragedia d'Euripide, in 8. Hujus versionis, quæ Venet. 1714. prodiisse dicitur, auctor nominatur Zaccaria Valaresso.

Ecuba Tragedia d'Euripide tradotta dall' Ab. Maria Guarnacci —con alcune annotazioni. Firenze, 1725. 4.

Ecuba Tragedia di Euripide tradotta del Greco nell' Italiana favella da D. Antonio Straticò, Cretense etc. In Padove, 1733. 4.

Ecuba Tragedia d'Euripide tradotta in versi toscani dal Sig. Stefano Pallavicini, nel Tomo III. p. 49. delle Opere del Sig. Stefano Benedetto Pallavicini. Ven. 1774. 8.

Ad imitationem Euripideæ Hecubæ Italicam composuit Joh. Geo. Trissinus (Trissino) editque Ven. 1560. 8.

Le Feniciane Tragedia d'Euripide, in 8. Et hujus versionis auctor est Zach. Valaressus.

L'Ippolito Tragedia del Greco Euripide transportata in versi sciolti nel nostro idioma da Benedetto Pasqualigo. Ven. 1730. 8.

Alceste Tragedia d'Euripide, tradotta del Mag. Hieronimo Giu-

stiniano nella morte della Moglie. In Genova. 1599. 8.

L'Alceste Tragedia di Euripide tradotta di Greco in verso Toscano. Auctor versionis est Joh. Bapt. Parisotti, eaque legitur Tomo XII. Collectionis Opusculorum philologicorum (Raccolta d'Opusculi scientifici e filologici) Ven. 1735. 12.

Pars ejusdem Alcestis Italice, sed prosaice, conversa legitur in: Discorso poëtico sopra lo scioglimento della Tragicomedia per Musica intitolata l'Alessandro in Susa, nel quale si dimostra l'imitazione presa dalla Tragedia famosa di Euripide nominata l'Alceste. Ven. 1708. 8.

Tragedie transportate dalla Greca nella Italiana Favella dal Mgr. Cristof. Guidiccioni, Lucchese Vescovo d'Ajace in Corsica. In Lucca 1747. 4.

Insunt Electra Sophoclis, et Euripidis Tragœdiæ quatuor: Bacchæ, Supplices, Andromache, Troades.

Le due Ifigenie d'Euripide in Aulide e in Tauri tradotte in Verso Toscano sciolto dal Padre Dom Giambatt. Caracciolo, col testo Greco, e coll' annotazioni del medesimo. In Firenze. 1729. 8.

Il Ciclope d'Euripide, tradotto dal Greco da Ant. Maria Salvini. Adjecta hæc est versio libris duobus Casauboni de Satyrica poësi, quos idem Salvinius Italice reddidit Flor. 1728. 4.

Il Ciclope Componimento satirico di Euripide. In Padova 1749. 8. Auctor est Zanettius.

Elettra, Edipo, Antigona, Tragedie di Sofocle, e il Ciclope d'Euripide, il tutto dall' Original testo Greco nuovamente tradotto e illustrate con note dall' Ab. Franc. Angiolini. Roma 1782. 8.

d. Hispanica Medeæ versio innotuit mihi, cujus auctor est Pet. Sim. Abril. Barc. 1599.

e. Francogallicæ. Hecuba d'Euripide traduicte du Grec en Rhythme Françoise, dediée au Roy, de l'Inprim. de Rob. Estienne. Par. 1544. 8. v. Maittair. T. III. P. I. p. 372. ss. (In Catal. Bibl. Ducis de la Valiere T. II. p. 69. tribuitur Lazaro de Baif.

Hecube d'Euripide traduite par Guil. Bouchetel. Inpr. par Rob. Estienne, Par. 1550. 8. idem III., II., 593.

La tragédie d'Euripide nommée Hecuba, traduite du Grec en rhythme Françoise, par Lazare de Baif. Par. 1550. 12. Forte una eademque est cum superiori. Nam Maitt. observat, ab aliis auctorem dici Bouchetelium, ab aliis Baifium.

L'Iphigénie d'Euripide tournée de Grec en vers François par l'auteur de l'art poëtique, (Tho. Sibillet.) Par. 1549. 12.

Iphigénie en Aulide, translatée par T. S. auteur de l'art poëtique, a Paris 1550. 8. Maitt. in Ind.

In Brumœi Theatro Græcorum (Paris. 1730. III. 4. s. Amst. 1732. VI. 8.) conversæ extant Tragœdiæ hæ: Hippolytus, utraque Iphigenia, Alcestis et Cyclops.

Electra prosaice versa esse dicitur a Larchero et edita Par. 1750. v. C. H. Schmids Anweisung der vornehmsten Bücher in allen Theilen der Dichtkunst. L. 1781. p. 500.

Tragédies d'Euripide traduites par M. P. . . . . Par. 1778. Est non nisi Orestes, speciminis causa exhibitus. Auctor est Prevost, Soc. Acad. Reg. Berol.

Integra Prevosti versio omnium fabularum Euripidis prodiit Lutet. Par. 1783. s. III. 8.

Eadem versio inserta est novæ editioni Theatri Græcorum, cujus prima pars ita inscribitur:

Théatre des Grecs par le P. Brumoy. Nouvelle édition, enrichie de très belles Gravures et augmentée de la Traduction entière des Pièces Grecques dont il n'existe que des Extraits dans toutes les Editions précédentes; et de Comparaisons, d'Observations et de Remarques nouvelles, par MM. de Rochefort et du Theil, de l'Ac. Roy. d. I. et B. L.; et par M*** Par. 1785. 8. maj.

Promissa sunt XII. volumina, quorum novem usurpare licuit. Inde a T. IV—IX. Prevosti legitur versio omnium fabularum; præter Cyclopem. Itaque etiam inscriptio T. IV. (1786.) et sqq. est ita mutata: Théatre des Grecs — — —Remarques nouvelles, par M*** et par M. Prevost.

Hécube, première Tragédie d'Euripide, traduite en François avec des remarques, par M. Belin de Ballu. a Par. 1783. 8.

f. Anglicæ.

Iphigeniam in Tauris vertit Westius, suæque Pindari editioni adjecit.

Select Tragedies of Euripides. Translated from the original Greek. Lond. 1780. 8. Continet hic liber versionem Phœnissarum, Iphigeniæ in Aulide, Troadum et Orestis.

The Tragedies of Euripides, translated by R. Potter. In two Volumes. Lond. 1781. s. 4.

Aliam versionem Anglicam omnium Tragœdiarum Euripidis a Mich. Wodhull confectam, et Lond. 1782. IV. 8. editam laudari vidi.

---

## E. SCRIPTA POETAM ILLUSTRANTIA.

Jo. Meursii Æschylus, Sophocles, Euripides, s. de Tragœdiis eorum, Libri III. L. B. 1619. 4. et in Gronov. Thes. T. X. p. 393. ss.

J. Gottfr. Hauptmann Comm. de Euripide, Geræ 1743.

Essai sur la vie et sur les ouvrages d'Euripide, par M. Prevost, Theatre d. Grecs IV. 313—364.

Lettere del Sig. Ab. Giovanni Cristofano Amaduzzi sopra un antico marmore contenente il Catalogo delle Tragedie d'Euripide e sopra altre chose antiche, scritta al Sig. Ab. D. Epifanio Brunelli di Rimino. Lucca, 1767. Idem monumentum repetitum est in Theatr. Gr. T. IV. 313.

Henr. Stephani Annotationes in Sophoclem et Euripidem. Accessit ejusdem Tract. de Orthographia quorundam verborum Sophocli cum cæteris Tragg. communium, et ei. diss. de Sophoclea imitatione Homeri Par. 1568. 8.

Franc. Porti in omnes Sophoclis tragœdias prolegomena, Sophoclis et Euripidis collatio. Morgiis 1584. 4.

Bened. Averanii in Euripidem Dissertationes XXVI. in Averanii Opp. Flor. 1717. T. I. fol.

Benj. Heath. Notæ s. Lectiones ad Tragicorum Græcorum veterum Æschyli, Sophoclis, Euripidis quæ supersunt, dramata deperditarumque reliquias. Oxon. 1762. 4.

Jo. Jac. Reiskii ad Euripidem et Aristophanem animadversiones. Lips. 1754. 8.

Sam. Musgrave Exercitationum in Euripidem libri II. L. B. 1762. 8.

In Historia et Commentariis Acad. Paris Inscr. et bon. art. hæ leguntur Commentationes (ed. Paris. in 4.)

Corrections de quelques passages de Platon, d'Euripide, et de Suidas, Hist. de l'Acad. d. I. T. V. p. 105. ss.

Examen de deux passages de l'Iphigénie Taurique d'Euripide, ib. p. 116. ss.

Observations sur quelques endroits Phéniciennes des d'Euripide, ib. p. 119. ss.

Corrections d'un passage d'Euripide, et d'un autre de Longin, ib. p. 125. ss.

Correction d'un passage d'Euripide, Hist. de l'Ac. T. VII. p. 187.

Discours sur la Medée d'Euripide par M. Hardion, Mém. de l'Ac. T. VIII. p. 243. ss.

Dissertation sur l'Andromaque d'Euripide par le même, ib. p. 264. ss.

Observations historiques et critiques sur le chœur de l'Andromaque d'Euripide par le même ib. p. 276. ss.

Comparaison de l'Iphigénie d'Euripide avec l'Iphigénie de Racine, par Racine le fils. Mém. T. VIII. p. 288. ss.

Ejusdem Comparaison de l'Hippolyte d'Euripide avec la Tragédie de Racine sur le même sujet ib. p. 300. ss.

Observations sur le Texte de l'Andromaque, Hist. de l'Ac. IX. p. 36. ss.

Corrections de quelques Passages de la Tragédie de Rhésus, ib. 44. ss.

Reflexions sur l'Andromaque d'Euripide et sur l'Andromaque de Racine, par Racine, Mém. de l'Ac. d. I. Tom. X. p. 311. ss.

Dissertation sur la Tragédie de Rhésus par Hardion, ib. p. 323. ss.

Remarques critiques sur le texte et sur les traductions de l'Iphigénie en Tauride, tragédie d'Euripide Hist. de l'Ac. XXXI, p. 173. ss.

Remarques critiques sur le Texte et sur quelques traductions de l'Hippolyte, Tragedie d'Euripide, par M. Dupuy, Mém. de l'Ac. T. XLI. p. 433. ss.

T. XLII. Commentariorum nuper in lucem editæ sunt Batteusii (Batteux) egregiæ observationes in Hippolytum Eurip. et Phædram Racinii. v. Götting. gelehrte Anzeigen 1787. n. 166. p. 1659. ss.

In Miscellaneis Observatt. Batavis Vol. I. T, II. p. 150—153. Vol. II. T, I. p. 92—98. T. III. p. 321. et (Geo. d'Arnaud) Observatt. Vol. VI. T. III. p. 583—597.

In Museo Helvetico (P. XVII. XVIII. XIX.) T. VI. p. 22. et 201. ss. Sam Battierii leguntur Obss. in varias Euripidis tragœdias.

G. H. Langii Observationes in Phœnissas, in der Hamburg. vermischten Bibl. V. I. 173. ss. 1019. ss.

Hippolytum Euripidis et Senecæ singulari dissertatione inter se contulit Jo. Henr. Boeclerus, Argent. 1651. 4.

Jos. Scaligeri Castigationes in Cyclopem leguntur in ejus Opusc. postumis, cum Is. Casauboni præf. editis Par. 1610. 4. p. 522. ss. et Crenius in Museo phil. et hist. repeti eas jussit.

Commentarius Erasmi Vindingii in Hecubam Hafniæ 1616. 4. prodiit. Dicitur idem et in alias

Tragœdias Commentarios composuisse. v. Fabric. p. 657.

Illustrations of Euripides on the Ion and the Bacchæ. By Rich. Paull Jodrell, Esq. In two volumes. Lond. 1781. 8. (Pertinet eæ animadversiones cum ad orationem, tum ad antiquitates, sed non magni sunt pretii. v. Götting. gel. Anzeigen Zugabe n. 44. p. 695. ss. a. 1782.)

Dissertazioni due dell' Ab. Gio. Girolamo Carli—la prima sull' impresa degli Argonauti e i posteriori fatti di Giasone e di Medea; la seconda sopra un antico bassorilievo rappresentante la Medea di Euripide, conversato nel Museo dell' academia di Mantova. Mant. 1785. 8. (Artifex tam anxie secutus est poëtam, ut et monumentum in quinque veluti scenas (gruppi) divideret. Similia monumenta Hippolytum et Iphig. in Taur. exprimentia superesse monuit Carlius. V. Efem. lett. di Roma a. 1786. p. 20. ss.)

Dissertatio super ἀναγλύφῳ veteris Sarcophagi marmorei, quem hodie in æde Agrigentinorum cathedrali fontis baptismalis loco usurpare solent. auctore Vincentio Gallio, Agrigentino, caussarum patrono, in Antiquorum Monimentorum Sylloge, quam collegit, partim interpretatus est atque edidit Ge. Henr. Martini. Lips. 1783. 8. p. 1. ss.

Legitur ea commentatio Italice scripta in Raccolta di Opuscoli di Autori Siciliani, Vol. XIV. (1773.) Artificem Hippolyti tragœdiam Euripideam cælo expressisse conjecerunt Riedeselius, Gallius, atque Martinius, V. C. Ad illustrandum Hippolytum multa afferuntur.

Jo. Jac. Steinbrychelii Observationes ad Euripidis Hecubam, in Museo Turicensi, quod aperuit Jo. Jac. Hottingerus, Turici, 1782. Vol. I. T. I. p. 156. ss. et T. II. p. 279. ss. Illustrat copiose cum orationem poëtæ tum sententias etiam, recensetque varias interpretum opiniones.

Pauca, quæ nova utiliter affert, huc retuli. V. 16. pro ὀρίσματα scribi mavult cum Scal. ἐρείσματα, vel ὀρίσματα de propugnaculis accipi jubet, ut Iph. Aul. 952. ubi vulgatum contra Markl. tuetur V. 30. ὑπὲρ μητρὸς explicat ad matrem. s. matris pulvinum, illustratque hunc præp. ὑπὲρ usum. Ad v. 33. negat, scenam a poëta duobus in locis constitui, nam v. 136. et 1202. ἐκ Τροίας esse, a bello ad Trojam gesto redire. ναῦς ἔχοντες cum navibus, contra Musgr. explicat. 53. ὑπὸ σκηνὴν legit, quod idem sit ac εἰς σκ. 77. χθόνιοι monet explicari posse simpl. magni. De μαζὸς et μαστὸς copiose contra Grammaticos ad v. 141. disputat. 160. s. corrigit: ποίαν—Στείχω; ποῖ δ' ἵζω; ποῦ κ. τ. λ. 187. ss. Steinbr. construit ita: Κοινὰ γνώμα Ἀργείων συντείνει σφάξαι σε Πηλείδᾳ γέννᾳ πρὸς τύμβον. Scholii autem posteriorem partem ita constituit: Γνώμα, κοινὴ γνώμη τῶν Ἀργείων συντείνει ἢ σπεύδει πρὸς τὸν τύμβον τοῦ Πηλείδου κ. τ. λ. τὸ γέννα, ἢ κλητικὴν—ἢ δοτικὴν πρὸς τὸ Πηλείδᾳ. 203. συνδουλεύειν explicat τῇ δουλευούσῃ συμβοηθεῖν.

207. ss. ἄπο jungit cum χειρὸς, videbis de manu raptam tua—236. s. Sensum esse monet: Si captis licet percontari dominos, quæ molesta non sint, jure videor et ego poscere, ut non solum tu tui interrogandi potestatem nobis facias, sed etiam nos rogantes ista, quæ non sint animi δηκτήρια, libero et æquo animo audias. 246. ἐνθανεῖν defendit, ostenditque esse, vitæ sensum amittere, torpore corripi. 263. τείνειν φόνον esse necem intendere docet. 293. λέγῃ ex usu Homer. defendit, et 299. docet ποιεῖσθαι esse, existimare. 329. s.

scribit: ὥς, ἂν ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐτυχῇ, Ὑμεῖς γ' ἔχοιθ' ὅμοια τοῖς βουλεύμασιν. Sic, dum floreat Græcia, vos habeatis, quæ sint vestris institutis consentanea. 332. ὡς ante τολμᾷ repetendum et νικώμενον referendum esse ad τὸ πεφυκέναι, ostendit. 367. φέγγος ὀμμάτων explicat lucem, quam oculi vident. 392. πόμα potionem esse monet, sanguinis haustum. 420. θανοῦμαι futurum hic, ut alibi, significare docet: debeo mori. 421. δὴ ante τέκνων defendit, pro ἤδη capiendum. 454. νάσων omnem constructionem turbare, atque adeo νᾶσον retinendum esse, monet. 457. ἀνέσχε reddit sustulit in altum, protrusit, sed nec ἀνέσσε h. e. ἀνεῖσε spernendum esse observat. Sæpe enim sic terram dici ἀνιέναι τὰ φυτά. 460. ἄγαλμα reddit munus s. decus lætificum, illustratque exemplis. 469. ἀνθοκρόκους πήνας, cum Grævio explicat licia diversorum colorum, a κρόκη non κρόκος. 481. In Scholio monet ἀντὶ ante verba τῶν οἴκων excidisse, et in superiori scholio ed. Juntinam recte exhibere ἀλλάξασ' ἀΐδου θαλάμους, non ἀΐδᾳ.

581. Verbi ἐπιζεῖν activam et transitivam notionem illustrat, et monet, posteriorem quoque hic locum habere. 590. Οὔκουν cum vehementia quadam ἀποφατικὸν esse docet, et v. 593. repetendum οὔκουν εἰ.— 610. νύμφην simpl. esse virginem ostendit; nam fabulam de Polyxena Achilli desponsa esse Euripide recentiorem. 617. σχῆμα de fastu et splendore dictum illustrat. 639. ἀπ' ἄλλων intelligit θεῶν, quod verecunde insinuetur. 645. τις indefinitum hic multitudinem indicare, vel pro πᾶσά τις poni monet. 674. εἴ σοι—explicat: an non res atrox tibi se offerat. 679. νόμον Βάκχειον defendit (p. 278. s.) sive ita, ut sit ritu Baccharum, sive de luctu capias insaniente, et illustrat constructionem v. κατάρχομαι cum Acc. 730. Duplicatum ἂν exemplis pluribus firmat. 748. οὐ καταστάζω explicat: in quod destillo, et τὸ μέλλον 749. interpretatur; conjunctum cum hoc. 763. Interrogationis notam post λαβεῖν abesse vult. 782. τυγχάνειν cum Accus. constructum illustrat, sed Brunckii emendationem τὰ πρῶτα ob senarium in quarta sede repudiat, et ex Eurip. ap. Plut. Alcib. p. 15. Astydamante ap. Suid. V. Σαυτὴν ἐπαινεῖς et Æsch. Pers. 860. ostendere conatur, πρῶτα æque ac τὰ πρῶτα dici primas. 783. καὶ λαβὼν explicat: et quamquam suscepta in se filii cura etc. 786. ἴσως reddit utique, prorsus, omnino. 788. νόμῳ ἡγούμεθα etc. reddit: Nam, quod omnium certa lex est et constans ordinis perpetuitas, intelligimus et esse deos, et istius imitatione legis recti pravique discrimen in vita sequimur. 792. φέρειν reddit auferre; hospitii jura (sancta deorum instituta) audent tollere, evertere. 795. ἀποσταθεὶς reddit: justo intervallo disjunctus—ut pictores solent sibi σύμμετρον διάστημα quærere. Posse et ἐπισταδὸν, i. e. diligenter, scribi, sed non opus esse hac emendatione.

810. Lectionem αἰσχροῖς defendit, et docet, αἰσχρὰ sæpe esse, generi et conditioni parum decora et contumeliosa. 812. Conjicit poëtam scripsisse forte: οὐ λόγου κεδνὸν τόδε parum verecundum fuerit illud commemorare. 816. Pro δῆτ' mavult. δή σ' h. e. δή σοι οὖσας. 817. χάριν ἔχειν docet esse, vicissim ferre, obtinere, beneficium aut gratiam, ex Tho. M. Æsch. Agam. 1867. Eur. Or. 238.—819. s. Conjicit: Ἐκ τοῦ πόθου γὰρ νυκτ. ἀσπασμάτων φίλτρων ὁμοῦται τοῖς βρ. πολλὴ χάρις, ne nimis longe ab Ald. lectione discedatur. 823. ἑνός μοι μ. ab uno ore profecta oratio

parum adhuc valet—842. Pro δόξαιμι mavult δόξαί με. 849. πρὸς ταῦτα proinde, propterea, illustrat. 851. διαβάλλεσθαί τινι esse, offensam alicujus suscipere, subire, docet. 862. μὴ δοκῶν dissimulans id mea gratia fieri; illustrat et δοκεῖν et ἐμὴν χάριν Steinbr. p. 301.—873. μέμφομαι reddit, ab hac parte aliquid requiro in femineo sexu. 876. ὡς γενέσθαι τόνδε μὲν etc. capit pro: ἀλλὰ πῶς χρὴ γενέσθαι, τόνδε μ. λ. ἄφες. Posse et ὡς accipi pro ἵνα quo fiat—vel legi ὣς et tamen Infinitivum γενέσθαι retineri, cum non raro Infinitivus ponatur pro Imperativo, imprimis ubi ipsum mandatum emolliendum est. 888. οὐρίας. Hoc quoque femininum Atticis usurpatum esse ostendit. 890. κοινὸν subintelligit χρέος, vel συμφέρον. 896. φος de multitudine illustrat. 899. αἰθάλῳ defendit. Scholiasten jam emendasse monet Battierium. 909. ὁρῶν reddit exspectans, et ἀνάδετος ostendit non esse Substantivum. Musgravium deceptum vitiosa interpunctione Schol. Arist. Plut. 589.—913. ἀτέρμων rotundum indicare ostendit, neque tamen in poëtis ista ad geometricam rationem subtiliter esse exigenda. 915. ἐπιδέμνιος, subitura jam cubile, defendit St. 919. Ad Ἰλιάδος subintelligit χώρας vel γῆς vel πόλεως. 923. προσίζειν explicat: supplicandi caussa sessum ire.—928. πόδα non hic de fune nautico aut velo accipit, sed tribui navi pedem eleganti translatione, ob cursum. 936. ἀπεῖπον ἄλγει reddit: succumbebam dolori, illustratque hunc verbi usum.

947. Ad προκόπτοντα supp. ἐμὲ vel τινα, h. e. cum lugendo et plangendo ad propulsanda mala, quæ antea evenerunt, nihil proficiatur. 962. χρεία σ' ἐμοῦ subintelligit ἵκει, ἱκάνει, vel ἔχει. 975. Mavult εὐτυχοῖς, ex ea saltem parte felix sis, scil. in posterum. 999. ss. Reiskii divisionem versuum sequitur, sed emendationes hujus loci omnes respuit St. 1010. Explicat: Quemadmodum turbidum mare vitaturus nauta, dum quærit portum, in vorticem incidit importuosum. ἄντλον vero illustrat copiosius. 1011. λέχριος monet esse i. q. λικριφὴς, qui nimis se incurvat et contrahit. ut ad terram propius accedat, appetendi quid et vitandi caussa. 1016. καινὰ reddit inaudita, horrenda, ostenditque ita etiam νέος poni. 1038. ἀποστησ. κ. τ. λ. reddit: consistam procul a Thrace, qui ruit insuperabili concitatus ira. 1040. κατ' ἴχνος scil. Τρῳάδων illustrat aliis exemplis. 1050. νέφος, quod Reisk. conjecit, repudiat. Posse corrigi monet: Τυφλὸν, Ἅλι', ἐς φέγγος ἀπαλλάξας, præpositionem εἰς legisse etiam Scholiasten. Sed vulgatam sic defendit: τυφλὸν φέγγος, pro τυφλωθὲν, dici ut ἀφεγγὲς βλέφαρον Phœn. 544. aut τυφλαὶ ὀφθαλμῶν βολαὶ Lucian. Am. T. II. p. 440. vel ita intelligi τυφλὸν ὄντα ΚΑΤᾺ φέγγος ὀμμ. Quod solem invocat, ut cæcitati medeatur, id partim fieri, quod omnino sol lumen præbet, partim respici ad Orionis historiam ap. Apollod. Bibl. 1, 4, 3. 1056. λώβην de dilaniatione istarum mulierum explicat, et ita dici aliis exemplis docet. ἄρνυσθαι esse ostendit, vicissim aliquid pro eo, quod dedisti, accipere. 1059. Βάκχαις ᾅδου furiosis orci ministris; mitius enim, nec ad necem sæviunt Bacchi plenæ. 1064. στέλλω legi mavult, et ὀλέθριον κοίταν reddit, ferale lustrum parricidarum, Mördergrube. 1084. ὑψιπετὴς ex Pind. et Hom. illustrat. 1088. Ante φέρειν esse ὥστε supplendum docet. 1101. ἔχειν et ἀνέχειν χόλον aliis exemplis illustrat. 1132. Putat respici ad morem sedendi in culcitra decus-

satis genubus, etiamnum in Oriente usitatum. Alias κάμπτειν γόνυ s. κῶλα esse simpl. vel considere vel requiescere. 1135. Refutat utramque Musgr. emendationem, et monet posse κερκίδα ipsam telam dici, malle se tamen intelligi peculiare quoddam ὕφασμα, quod caput et capillos tegeret, superne desinens in cuneum, infra adjunctum habens peplum et per humeros fluens, quodque detrahi capiti Thracis debuerit, ut crinibus eum corripere possent; κερκίδα dici a forma conica et cuneata, ein Turban von Edonischem Stoff. Pro τούς τε πέπλους v. 1136. mavult τοὺς δε π. 1164. ὁ δ' ἀεὶ—reddit: quod semper, cui cum illis incidit negotium, experitur. 1167. ἐπίφθονος vocabulum μέσον esse docet, h. l. bono sensu dici. 1172. σαθρὰ proprie dici fictilia, quæ inter coquendum rimam egerunt, post Musgr. docet. 1179. Lectionem ὅς φῇς frigere, et πῶς φῇς retinendum esse monet. 1196. εἶναι ἐν φάει alibi esse, vita frui, h. l. in fortunæ luce versari, docet. 1209. αὔθ' ἕκαστ' per se ipsæ, sine alio quæsito adjumento. 1227. χρηστὰ πράγματα contra Valck. defendit, intelligens caussæ bonitatem et veritatem. Sic χρηστὸν interdum esse verum docet. 1232. δυναίμην supplet φεύγειν ψόγον. 1237. Οὐκοῦν δικ. — Sine interrogatione gravius hæc dici, neque Hecubæ tribuenda esse, censet. 1239. δαὶ contra Brunck. defendit. 1249. Comparat Herodot. 7. 111. Paus. Phoc. 33. — 1252. Si quid hic mutandum sit, χόλον pro βίον legi mavult; at nihil novandum, sed sensum esse: Ista vita sub figura canis utrum post mortem demum, an hic vivæ, exigenda mihi? aoristum θανοῦσα valere, postquam mortua fuero. 1253. Musgr. emendationem probat, sed punctum post κεκλήσεται deleri vult. 1254. Reiskii ingeniosam conjecturam ex Pomp. Mela 2, 2. firmat. 1262. Agamemnoni, non Hecubæ cum Musgr., versum tribuendum esse docet.

Sam. Frid. Nath. Mori progr. in Euripidis Phœnissas, Lips. 1771. 4. et in Ipsius Diss. theol. et philolog. junctim editis L. 1787. 8.

Jo. Car. Zeunii Progr. quo varietatem lectionis in Eur. Hecubam ex cod. Acad. Viteb. proponit, Viteb. 181. 4.

C. D. Beckii Specimen Observationum criticarum in Euripidis fabulam, quæ inscribitur Hippolytus, Lips. 1775. 4.

Specimen observationum in Euripidis fabulam, quæ inscribitur Alcestis, auctore Christiano Theophilo Kuinoelio. Lips. 1785. 4.

Commentarii in Cyclopem Euripidis Specimen, quod — publico eruditorum examini submittet M. Johannes Georgius Christianus Hoepfner—Lips. 1787. 4.

Cæterum de Euripide ejusque Tragœdiarum natura cf. Merian von dem Einflusse der Wissenschaften auf die Dichtkunst (qui liber continet commentationes varias ex Comm. Acad. Reg. Berolinensis Germanice conversas a Jac. Bernoullio) T. I. p. 157. ss. G. E. Lessing Hamburgische Dramaturgie, ed. Hamb. T. I. p. 308. ss. I. G. Sulzer Allgem. Theorie der schönen Künste (ex ed. tertia Blankenburgii V. C. L. 1786. s.) T. II. p. 116. ss.

# PRÆFATIO

## SAMUELIS MUSGRAVII.

ADMODUM pauca sunt, Benevole Lector, quæ te, priusquam ad suavissimi poëtæ lectionem dimittaris, hic admonitum velim. Neque enim ad Euripidis ipsius censuram agendam, quod longioris paullo operæ esset, satis mihi otii suppetit: priorum vero editionum notitia, quod hujusmodi præfationum præcipuum argumentum esse solet, ex syllabo notis præfixo peti potest; ubi, quam singulæ fidem mereantur, quantumque boni attulerint, breviter, sed, ut spero, perspicue, declaratum reperies. Taceri tamen non potest, quam me anxium quamque diu habuerit nimis benigna de hoc opere eruditorum opinio, non aliam forte ob causam concepta, nisi quod rei typographicæ in inclyta academia Oxoniensi curatores hæc qualiacunque in Euripidem collectanea sumtibus academiæ ea, qua vides, magnificentia imprimenda statuerunt. Quæ eorum liberalitas tantam, nec miror, studiosorum exspectationem peperit, cui vix suffecerit vir otio abundans, omnibusque literarum subsidiis instructus: nedum ego, cui hæc Euripidis emaculandi cura πάρεργον tantum fuit, quo inter medicinæ studia et praxin animum subinde oblectabam, idque maximam partem in angulo terrarum a Bibliothecis remoto. Quamobrem æqui rerum æstimatores non modo, quid novi ad Euripidem illustrandum attulerim, spectare debent, sed etiam quibus et otii et librorum opportunitatibus destitutus, id, qualecunque est, præstiterim. Hactenus de exspectationis onere, quo me præ cæteris premi sentio. Nunc et communem quandam hominum iniquitatem adversus veterum auctorum interpretes paucis deprecari fas est. Quippe magna pars lectorum, ii scilicet, qui se poëseos, non grammaticæ, studiosos profitentur, omnia sibi plana et perspicua reddi postulant, neque facile interpreti ignoscunt, si quid forte impeditum, aut tenebris involutum

reliquerit. Qui mitius forte censuram exercerent, si cogitarent non integros nobis veterum libros, sed laceros, attritos, deformatos, velut ex naufragio tabulas, interpretandos obtigisse: quibus si pristinum hic illic nitorem diligenti lectione reddere poterimus, in compendii loco ponendum est. Danda igitur novo cuique interpreti venia, si in quibusdam lectorem destituerit, modo in aliis vel mendosa corrigendo, vel obscura ex locis similibus illustrando, legendi molestiam minuerit. Quod a me non raro præstitum esse, vix dubito. Ac nescio sane, quam vere Gul. Canterus, vir doctissimus, olim gloriatus sit, nullum ex priscis auctoribus esse, cui tantum subsidii, quantum a se Euripidi, allatum sit. Illud equidem non cunctanter affirmaverim, nullum esse, in quo tantum mendorum, etiam post Canteri et Barnesii lucubrationes, relictum sit. Dicto fidem faciunt multæ egregiæ lectiones nunc primum ex MSS. et Editione Florentina prolatæ: multa præclare a Piersono, Valckenærio, Tyrwhitto excogitata: quibus addere licet menda fere innumera a meipso, non dico sublata, sed emendandi certe conatu indicata.

Restant adhuc pauca de interpretatione Latina deque fragmentorum sylloge monenda. Interpretatio sicubi a notis diversa abierit, memineris, oro, de plusculis me locis, quando versio eorum jam typis descripta erat, sententiam mutasse; adeoque ultimam crisin, si quis eam desideret, in notis semper quærendam esse. In fragmentorum sylloge multos versus nunc primum additos reperies; multos contra e Barnesio congestos omisi, quos sine Euripidis nomine citatos inveneram, incertus tamen, an Barnesius, quippe qui auctores perraro nominat, alio auctore ad Euripidem retulerit. Facile igitur credo, aliqua me, quæ retineri oportuit, omisisse. Sed neque illud spondere ausim, nullos versiculos, in tragœdiis superstitibus suo loco exstantes, in fragmentorum syllogen irrepsisse: quale παρόραμα, ut de Heathio nihil dicam, neque Bentleius in Callimacheis effugit, neque diligentia æque, ac ingenio, insignis Valckenærius, qui Troadum v. 459. Ionis 393, 4, 5. Herc. Fur. 1294, 5, 6. inter fragmenta recenset. Tu igitur, Lector, si quid hujusmodi a me admissum fuerit, communi peccato ignosce. Cæteris fruere et vale.

Dabam Londini die 18. Novembris. Anno 1777.

# CHRONOLOGIA SCENICA

AB

# EURIPIDIS NATI TEMPORE AD EJUSDEM MORTEM.

## OLYMPIAD. LXXV.

1. *Callias Archon.*

PUGNA Salaminia. Natus Euripides, secundum Plutarch. Symposiac. VIII. c. 1. Diog. Laërt. in Socrate, c. 45. Suidam, Hesychium illustrem, Moschopulum, et Tho. Magistrum. Contra si Marmori Arundeliano fides, quinto ante pugnam Salaminiam anno lucem vidit, archonte Philocrate. Egisse Æschylum annum XL. pugnæ hujus tempore duas ob causas verisimile fit.

Primo, secundum vitæ ejus auctorem Pindaro συνεχρόνισε: Pindarum vero Olympiadis LXV. anno primo natum statuunt Eruditi.

Secundo, si verum est, quod idem auctor tradit, eum sexaginta duos annos natum in Siciliam migrasse, et sic efficitur, eum tempore pugnæ Salaminiæ circiter XL. annos habuisse. Quippe archonte Philocle, i. e. Olympiad. LXXX. anno 2, Eumenidas docuit, unde constat, eum non antea certe Athenis profectum esse. Sed neque diu post Eumenidas actas Athenis habitavit; quod satis indicat vetus fama apud *Vit. Auct.* eum ideo peregre abiisse, quod Furiis in scenam producendis infantibus deliquium, gravidis abortum conciverit. Satis sic Epocha constituitur. Causam offensæ diversam fuisse suspicor, de quo disputandi locus erit ad Olymp. LXXX. 2.

De Sophocle minor dubitatio est. Agebat is, vel absolverat forte, annum quintum decimum, natus sc. secundum vitæ ejus auctorem, archonte Philippo Olymp. LXXI. anno 2. Nec longe abit Marmor Arundel., secundum quod Sophocles archonte Apsephione vicit, annos natus XXVIII. Potuit igitur carmen ἐπινίκιον vel nudus non indecore præcinere, quod eum post pugnam Salaminiam fecisse idem auctor testatur.

Quod de Sophocle scribit auctor vitæ, eum Æschylo septendecim annis juniorem, Euripide viginti quatuor seniorem fuisse, cum natalibus Sophoclis et Euripidis, bene per archontas et pugnæ Salaminiæ epocham constitutis, nullo modo conciliari potest. At si numerorum locum mutaveris, ut sit, *ἦν δὲ Αἰσχύλου μὲν νεώτερος ἔτη εἰκοσιτέσσαρα, Εὐριπίδου δὲ παλαιότερος δεκαεπτὰ*, non multum sane a veritate hæc supputatio abibit. Quod si cum Fabricio et Marmore Arundel. Æschylum Olympiad. LXIII. anno ultimo natum statuas, error multo gravior erit, nec ulla facile emendatione sanabilis.

Achæus Tragicus sec. Suidam una Olympiade Euripide senior erat.

Nunc ad Olympiadum seriem revertimur. Ergo,

## OLYMPIAD. LXXV.

ANNO. 2. *Archon. erat Xanthippus, Periclis pater.*—3. *Timosthenes et mox Themistocles.*—4. *Adimantus.*

3. Gelon, Syracusarum rex, moritur. In ejus locum succedit Hiero.

## OLYMPIAD. LXXVI.

1. *Phædon.*—2. *Dromiclides.*—3. *Acestorides.*—4. *Menon.*

4. Docentur Æschyli Phineus. Persæ, Glaucus Potniensis. vid. Argumentum Persarum.

## OLYMPIAD. LXXVII.

1. *Chares.*—2. *Praxiergus.*—3. *Demotion.*—4. *Aphepsion vel sec. Bentl. ad Phalarin, p. 282. 3. Apsephion.*

2. Themistocles in exsilium actus. 3. Pugna ad Eurymedontem. 4. Sophocles hoc primum anno Tragœdiam docuit, Æschylumque vicit; Plutarch. in Cimone p. 884. Ed. Steph. Quod ibidem tradit Plutarchus, Æschylum brevi post in Siciliam profectum esse, cum Eumenidum epocha vix conciliari potest.

## OLYMPIAD. LXXVIII.

1. *Theagenides.*—2. *Lysistratus.*—3. *Lysanias.*—4. *Lysitheus*

2. Moritur Hiero, Syracusarum rex. De Æschylo apud eum degente tacet Ælianus Var. Hist. IV. 15. et IX. 1.

## OLYMPIAD. LXXIX.

1. *Archidemides.*—2. *Tlepolemus.*—3. *Conon.*—4. *Euippus.*

2. Euripides Tragœdias scribere cœpit. A. Gellius. XV. 20.

## OLYMPIAD. LXXX.

1. *Phrasiclides*—2. *Philocles.*

1. Epialtes Demagogus Areopagi dignitatem minuit. 2. Docentur hoc anno Agamemnon, Choëphoræ, Eumenides, sec. auctorem Argum. in Agamemn. Ante hunc igitur annum Athenas non reliquit Æschylus, quod et res ipsa ostendit, et vitæ auctor satis confirmat, quippe iter ejus in Siciliam odio imputans, quod Eumenidum actione utcunque sibi consciverat. Non enim verum esse concesserim, quod idem tradit, Æschylum ideo invidia conflagrasse, quod horrificis Eumenidum personis cives suos perterrefecerit. Nam qui reputat, Areopagi Senatum plebi tum odiosum fuisse, mecum potius suspicabitur, causam hujus invidiæ fuisse, quod Areopagi, nuper tum a statu dejecti, ea in fabula fautorem se professus sit, ejusque laudes dedita opera celebraverit v. 686. ad v. 711. Quod de Æschylo reo impietatis acto memoriæ prodidit Ælianus Var. Hist. V. 19. (quocum conferendus Apsines cap. περὶ ἀντιπιπτόντων) ad idem tempus eandemque odii causam retulerim. Præbet certe Eumenidum fabula, quæ ad crimen ἀσεβείας ei impingendum facile traheret adversariæ factionis malignitas. Vid. v. 70. ad 73. et 185. ad 197. Ægre ex hoc judicio evasisse Æschylum, nec tam absolutum, quam fratris meritis condonatum fuisse, idem Ælianus testatur: unde liquet, gravem ei causam fuisse soli circa hoc tempus mutandi. Nec sane levem fuisse oportet, quæ hominem sexagenario majorem e patria decedere et in Siciliam migrare impulerit.

## OLYMPIAD. LXXX.

3. *Bion.*—4. *Mnesithides.*

4. Pugna ad Tanagram, duce Myronide.

## OLYMPIAD. LXXXI.

1. *Callias.*—2. *Sosistratus.*—3. *Ariston.*—4. *Lysicrates.*

1. Hoc anno Æschylum fatis cessisse ex vita ejus colligo. Idemque diserte affirmat Marmor Arundel. cui tamen si fides, ad annum LXIX. vitam protraxit.

2. Pericles Peloponnesum vastat.

3. Pericles Sicyona vastat.

## OLYMPIAD. LXXXII.

*Chærephanes*—2. *Antidotus.*—3. *Euthydemus.*—4. *Pedieus.*

1. Hac Olympiade Ion Chius Tragœdias docere cœpit, sec. Suidam.

4. Persæ a mari pacis legibus semoti.

### OLYMPIAD. LXXXIII.

1. *Philiscus.*—2. *Timarchides.*—3. *Callimachus.*—4. *Lysimachus.*

1. Achæus hac Olympiade Tragœdias docere cœpit sec. Suidam.

2. Athenienses ad Coroneam a Bœotis cæsi.

3. Eubœa ab Atheniensibus deficiens a Pericle recipitur.

### OLYMPIAD. LXXXIV.

1. *Praxiteles*—2. *Lysanias.*—3. *Diphilus.*—4. *Timocles.*

3. Primum vicit Euripides. Marm. Oxon. Docetur circa hoc tempus Sophoclis Antigone. vid. Argumentum. 4. Sophocles cum Pericle præturam gessit, annum agens LV. Confer vitam Sophoclis cum Diod. Sic. XII. 27. Pausan. Achaic. p. 209. l. 11. Ed. Sylb. Meminit et Cic. de Offic. I. 40.

### OLYMPIAD. LXXXV.

1. *Myrichides.*—2. *Glaucides.*—3. *Theodorus.*—4. *Euthymenes.*

2. Semina Belli Peloponnesiaci jacta sec. Diodorum.

4. Docentur Aristoph. Acharnenses sec. Argumentum, in qua fabula citantur Œneus. Phœnix, Philoctetes, Bellerophon, Telephus, Thyestes, Ino. Docentur Cratini Χειμαζόμενοι. Eupolidis Νουμηνίαι Argum. Acharn.

### OLYMPIAD. LXXXVI.

1. *Nausimachus, al. Lysimachus.*—2. *Antilochides.*—3. *Chares.*—4. *Apseudes.*

1. Cratinus circa hoc tempus vincit. Prolegom. in Aristoph.

4. Meton Astronomus Cyclum suum publici juris facit.

### OLYMPIAD. LXXXVII.

1. *Pythodorus.*—2. *Euthydemus.*—3. *Apollodorus.*—4. *Ameinon.*

1. Docentur Medea, Philoctetes, Dictys, Theristæ, Drama Satyricum, sec. Auctorem Argum. in Medeam. At de Philocteta vide annotata ad Olymp. LXXXV. anno 4.

2. Initium Belli Peloponnes. et prima Atticæ invasio sec. Diodorum. Sub primam Atticæ invasionem obiisse Cratinum affirmant Prolegomena in Plutum, sed falso. Quippe Olymp. LXXXIX. Pytinam docens, primas retulit.

3. Comœdias docuere hoc anno Eupolis et Phrynichus. Argum. in Plutum.

4. Docetur Hippolytus Coronifer. Primus Euripides. Secundus Iophon. Tertius Ion. Pericles moritur.

## OLYMPIAD. LXXXVIII.

1. *Diotimus.*—2. *Euclees.*—3. *Euthydemus.*—4. *Stratocles.*

4. Sphacteria a Cleone expugnata. Docentur Aristophanis Equites. In ea fabula v. 1299. citatur Alcmæon. Docentur Cratini Satyri, Aristomenis Olophyri. Argum. Equit.

## OLYMPIAD. LXXXIX.

1. *Isarchus.*—2. *Aminias.*—3.—*Alcæus.*—4. *Aristion.*

1. Pugna ad Delium. Docentur Nubes prim. Editionis. vid. Argum. Cratinus, Pytinam docens, victoriam retulit. Argum. Nub. Docetur Amipsiæ Κοννός: Athenæus Lib. 5. Argum. Nub. Fato cessit Cratinus, sub adventum puto Lacedæmoniorum cum Brasida, de quo Diod. Sic. XII. 67. Vid. Aristoph. Pac. v. 699.

2. Docentur Vespæ. vid. Argum. In ea fabula citantur Sthenobœa v. 111. Theseus v. 312. Cressæ v. 760. Docentur Glauconis Πρέσβεις. Argum. Vesp. Cleon occisus, teste Scholiasta in Nub. v. 554. Inter mortem Cleonis et Nubes sec. Editionis docetur Eupolidis Maricas. Schol. Aristoph. ibid. Docentur Nubes sec. Ed. In ea fabula v. 1374. citatur Æolus.

3. Cleon hoc anno occisus sec. Diod. Sic. et Androtionem apud Schol. in Nub. v. 554. Docetur, puto, Pax. Certe non diu post mortem Cleonis. vid. v. 268. Docentur Eupolidis Κόλακες. Protagoras Athenis versatur. Athenæus Lib. 5. Docetur circa hoc tempus Erechtheus. Plut. in Nicia p. 966. Ed. Steph. Ion Chius moritur. Aristoph. Pac. 835.

4. Eupolis Autolycum docet. Athenæus Lib. V. 17. Docentur Pherecratis Ἄγριοι. Athenæus V. 18.

## OLYMPIAD. XC.

1. *Aristophylus, vel Astiphylus.*—2. *Archias.*—3. *Antiphon.*—4. *Euphemus.*

1. Argivi cum Atheniensibus societatem ineunt.

2. Barnesius hoc anno Supplices actas putat.

4. Docentur Troades sec. Schol. in Vesp. v. 1317, collat. cum ejusdem fab. argumento.

## OLYMPIAD. XCI.

1. *Aristomnestus, vel Arimnestus.*—2. *Chabrias.*—3. *Pisandrus.*—4. *Cleocritus, vel Cleandrus.*

Hac Olympiade docentur Alexander, Palamedes, Troes, sec. Ælianum Var. Hist. II. 8. Quos Troas vocat, puto esse Troadas, quæ sec. Scholiasten Aristophanis anno ultimo præcedentis Olympiadis editæ sunt. Quoad Palamedem Æliano adstipulatur Scholiastes ad Aves 842.

2. Profectio Atheniensium in Siciliam. Alcibiades in exsilium actus: cujus fugam civibus suis gratulari Sophoclem suspicor Œd. Tyr. 883. et seq. Docetur Andromeda. Confer Schol. in Ranas 53. cum ejusdem Argum. Docentur Aves. vid. Argum. Citatur in ea Pirithous v. 179. Licymnius v. 1248. Docentur Amipsiæ Κωμασταί. Phrynichi Μονότροπος. Argum. in Aves. Nondum tum editæ erant Phœnissæ. vid. Schol. in Aves v. 424.

3. Docentur Thesmophoriazusæ, proximo sc. post Euripidis Andromedam anno, vid. Thesmoph. v. 1069. In ea citantur Alcestis, et Melanippa; Helena vero sub nomine νέας Ἑλένης. Perdicca mortuo, Archelaus Macedoniæ regnum capessit. Wesseling. ad Diod. Sic. XIV. 37.

4. Clades Atheniensium in Sicilia.

## OLYMPIAD. XCII.

1. *Callias.*—2. *Theopompus.*—3. *Glaucippus.*—4. *Diocles.*

Docentur circa hæc tempora Hypsipyle, Phœnissæ, Antiope. Confer Schol. in Ranas 53. cum ejusd, Argumento. Et de Phœnissis Schol. in Aves 424.

Quadringentis Viris summa potestas Athenis delegata.

1. Nondum Athenas reliquerat Euripides. Plut. in Nicia p. 990. Ed. Steph.

2. Thucydides historiam suam claudit.

3. Mindarus cæsus. Docetur Sophoclis Philoctetes. vid. Argum.

4. Docetur Orestes. Vid. Schol. in Orestem v. 371. et 770. Vox ἐδίδαξε ad v. 371. indicare videtur, Euripidem Athenis præsentem fuisse, nondumque adeo in Macedoniam migrasse. Docetur circa hoc tempus Lysistrata. vid. v. 1165. collat. cum Diod. Sic. XIII. 64. et 65.

## OLYMPIAD. XCIII.

1. *Euctemon.*—2. *Antigenidas.*—3. *Callias.*—4. *Alexias.*

1. Alcibiades iterum imperio privatur.

2. Euripides moritur sec. Marmor Oxon.

3. Dionysius Syracusarum potitur. Pugna ad Arginusas. Sophocles moritur sec. Diod. Sic. XIII. 102. Euripides post Sophoclem moritur. vid. Aristoph. Ran. 802. et seq. Hoc certe anno Euripidem diem supremum obiisse tradit Apollodorus apud Diod. Sic. loc. citat. favetque Plutarchus Sympos. Lib. VIII. Docentur Ranæ Aristophanis, Phrynichi Musæ, Platonis Cleophon. Argum. Ranarum.

4. Docentur Iph. in Aulide, Alcmæon, Bacchæ, vid. Schol. in Ran. v. 67. nisi forte Alcmæonem pro Alcmena hic posuit, cum Alcmæon in Equitibus Aristophanis citetur, actis Olympiad. LXXXVIII. 4.

# PRÆFATIO PORSONI.

QUID in hac Euripideæ Hecubæ editione præstare conatus sim, paucis exponam. Nihil hic exquisiti aut reconditi expectandum; tironum usibus hæc opella potissimum destinata est.

Primum hoc operam dedi, ut textus, si non omnino emendatus, plerisque saltem ceteris editionibus purior exhiberetur. Deinde editoris officium esse judicavi, nihil, nisi monito lectore, novare; præsertim, si qua ex conjectura lectio admittenda videretur. Quocirca editionis Aldinæ lectionem semper memoravi, nisi forte paucis in locis, quæ ad communem errorum fontem pertinerent, cujusmodi est Dorismus iste *μάτηρ* pro *μήτηρ*, et terminationis *ι* sive *ιν* additio vel detractio.

Quod ad varias lectiones attinet, plerasque præterquam aperte vitiosas, enotavi; sed auctoritates, quibus singulæ nituntur, non semper curiose enumeravi; propterea quod modo non erat tanti, modo tam negligenter in hoc munere versati erant ceteri editores, ut testimonia MStorum neque accurate numerari neque ponderari possent. Quotiescunque Euripidis loca ab antiquo quopiam scriptore cum varietate lectionis laudari memineram, sedulo monui. Hujus rei insigne exemplum reperies versu 574.

In vocibus per crasin conjunctis, ut *κἄτι, κἀν, κἂν* (i. e. *καὶ ἐν, καὶ ἂν*) et similibus scribendis, rationem a vetustioribus MSS. servatam diligenter secutus sum. Iota scilicet nusquam addi oportet, nisi ubi *καὶ* cum diphthongo crasin efficit, ut in *κᾆτα* pro *καὶ εἶτα*. Hoc post alios monuit Dawesius. (A.)

'Αεὶ, Piersono jubente, Brunckio non nolente, semper sine diphthongo scripsi, idem facturus in ἀετὸς, κλάω, et κάω. (B.)

Brunckius secundas futuri passivi indicativi personas in ει semper, non in ῃ, terminavit; secundas etiam præsentis ego ad eandem formam reduxi. Analogia nempe postulat, ut vocalis corripiatur in indicativo, producatur in subjunctivo, τύπτομαι, τύπτει, τύπτεται, τύπτωμαι, τύπτῃ, τύπτηται. Neque causæ quicquam est, quare codicum auctoritas objiciatur. In his enim rebus nulla est codicum auctoritas. Satis constanter ει pro ῃ præbent Aristophanis editiones. Pauca tamen loca sunt, ubi altera terminatio in aliquo MS. non exstet. Contra apud Tragicos non raro diphthongum ει pro ῃ offerunt MSS. Quod si in hac re et similibus aliquoties aut meo aut typothetarum errore peccatum est, ignoscet æquus lector, secum reputans, quam facile et mentis et oculorum acies hujusmodi minutiis examinandis hebetetur. Hujus regulæ meipsum oblitum esse video v. 255, ubi κακύνει adeo reponendum in addendis monui, et nunc reposui. (C.)

In Hecuba, ut a me edita est, neque omissi verborum augmenti, neque admissi in paribus senariorum locis anapæsti exemplum occurrit. Locus unicus, qui priori licentiæ in hoc dramate favet, ab ipso Brunckio, acerrimo alias hujus licentiæ vindice, emendatus est. Et cum rarissima omnino sint talia exempla, quorum tria in Bacchis, corruptissima pene omnium fabula, reperiantur, plane persuasum habeo, non licuisse in Attico sermone augmentum abjicere. (D.)

Altera quæstio, quod ad Hecubam attinet, non minus faciles explicatus habet. In neutro enim duorum exemplorum, ubi anapæstum admisit aut retinuit Brunckius, omnes consentiunt MSS. In altero, v. 788. lectio ejus uno tantum codice nititur. In altero, 385. (τοὔνομα pro ὄνομα) satis auctoritatis pro ὄνομα stat, si auctoritas in re tantilla desideraretur. (E.)

Brunckius, qui anapæstos in secundo et quarto senarii loco subinde defendit, fatetur tamen Tragicos hanc licentiam, quantum poterant, vitasse. Quidni igitur semper vitarint? An volebant, et tamen nequibant? An casu et incuria eos has maculas fudisse arbitrabimur? Adde quod MSS. auctoritate, scriptorum citationibus, et criticis argumentis exemplorum, quæ in hanc partem laudari solebant, numerus jam valde imminutus est.

Aliam ipse rationem adjicio, quæ si vera est, omnes, opinor,

anapæstum paribus senarii locis semper excludendum esse ultro agnoscent. Hanc rationem, non plane quidem novam,* plerisque tamen ignotam, quam brevissime explicabo. Tantum scilicet abest, mea sententia, ut anapæstus pro secundo aut quarto pede ponatur, ut ne pro tertio quidem aut quinto substitui possit. Hoc de tertio pede si quis verum esse concedet, concedet a fortiori, ut Logici dicunt, de quinto etiam verum esse. Dactylus enim, qui in tertia sede creberrime usurpatur, in quinta nunquam apparet. Anapæstus igitur, si illa excluditur, hanc intrare non potest. Jam loca, quæ huic doctrinæ adversantur, tam pauca sunt, tam facile emendatu pleraque, ut si unus et alter forte supersint, quibus nos mederi nequeamus, non idcirco sana judicanda sint. Equidem omnia, quæ regulæ nostræ contraria observavi, aut sanare, aut adversariis eripere posse videor. Ea quæ Euripideæ fabulæ suppeditant, singula, ubi occasio postulabit, examinabo. Quotquot in Æschylo et Sophocle occurrunt, hic subjiciam.

Æschylus Prometh. 246. Καὶ μὴν φίλοις ἐλεεινὸς εἰσορᾷν ἐγώ.
Agam. 664. Ἤρεικον· αἱ δὲ κερωτυπούμεναι βίᾳ.
Choëph. 421. Ἔκοψε κομμὸν Ἄρειον, εἴτε Κισσίας·
654. Εἴπερ φιλόξενός ἐστιν Αἰγίσθου βία.
Eumen. 896. Πάσης ἀπήμον' ὀϊζύος· δέχου δὲ σύ.
Suppl. 800. Πρὸς ὃν νέφη δι' ὑδρηλὰ γίγνεται χιών.
apud Plutarch. de Consolat. p. 106. C. Ὥσπερ μέγιστον ἴαμα τῶν πολλῶν κακῶν.
Sophocles Ajac. 524. Οὐκ ἂν γένοιτό ποθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ.
Œd. T. 248. Κακὸν κακῶς νιν ἄμοιρον ἐκτρίψαι βίον.
Philoct. 1288. Πῶς εἶπας; οὐκ ἄρα δεύτερον δολούμεθα;
apud Hesych. v. ἀντίπλαστον. Τὸν ἀντίπλαστον ἔχει νόμον κεκμηκότων.

Horum exemplorum aliqua, quæ videntur esse, non sunt veræ exceptiones. In Prometh. 246. ἐλεεινὸς verbum est Atticis ignotum, qui semper ἐλεινὸς usurpant, alterum ne extra quidem iam-

* Timide proposita est ab amico Morelli in Tractatu ejus de Græcorum Metris ante Thesaurum Græcæ Poëseos. (Dactylum in quinta Tragici senarii nunquam occurrere, ibidem observavit Morellus.)

bos et trochæos. Et tamen quam multo commodius anapæstico vel dactylico metro aptatur vox quadrisyllaba, quam trisyllaba? Trisyllaba est in dactylico metro Sophocl. Philoct. 1130. Ἦ που ἐλεινὸν ὁρᾷς, φρένας εἴ τινας, in anapæstico Aristoph. Ran. 1095. ῥάκι' ἀμπίσχων, ἵν' ἐλεινοί, in heroico, Homeridæ Hymn. in Cerer. 283. (264.) Τοῦ δὲ κασίγνηται φωνὴν ἐσάκουσαν ἐλεινήν.* Imperiti scribæ, quibus nulla fere metri species, præter Homericam, cognita erat, tantum non omnes Atticas formas in Ionicas mutarunt, ceterorum metrorum securi. Ne longe abeam. Frequens est versus iambici clausula, ὦ μέλε. Verum in hac clausula, ubi librariorum licentiam metrum compescere debebat, MSS. non raro dant, ὦ μέλεε, aut corruptius etiam, ὦ μέλαιε. Porro Atticæ linguæ analogia hanc scripturam flagitat. Ut enim a δέος formatur δεινὸς, ut a κλέος κλεινὸς, sic ab ἔλεος formatur ἐλεινὸς. Ut nunquam δεεινὸς, κλεεινὸς usurpant Attici, sic nunquam ἐλεεινὸς usurpant. † In Agamemnone simili errore peccatur. Orthographicæ rationes metro labanti succurrunt. In compositis a κέρας nunquam ω admittitur, sed aut κέρας servatur integrum, quod fit ante labiales β et φ; aut nunc ultima syllaba abjicitur a veteri genitivo κέρεος (κερεαλκὴς) nunc ultima litera a veteri nominativo κέρος. Dicunt igitur Attici κεροβάτης, κερόδετος, κερουλκὸς, κεροφόρος, et propterea κεροτυπεῖν. Rariora sunt, probæ tamen notæ, κεράσβολος (ex Platone satis notum) et κερασφόρος, quod exstat Euripid. Phœniss. 255. et in fragmento Sophoclis apud Ælian. N. A. VII. 39. Ἄρασα μυκτῆράς τε καὶ κερασφόρους Στόρθυγγας εἶρφ' ἕκηλος. Versum ex Euripidis Oreste 268. Δὸς τόξα μοι κερουλκὰ, citat Suidas v. κεροβάτης, ubi male priscam lectionem παρ' Εὐριπίδῃ Kusterus, licet ex MSS., in παροιμία mutavit. Similiter in compositis a κρέας se res habet. Nunquam enim κρεωδαισία, κρεωκοπεῖν, κρεωπώλης, κρεωστάθμη dicunt Attici, sed brevem semper vocalem adhibent. Et ne quis objiciat, editos libros hanc legem sæpe migrare, sciat lector nusquam hæc aut similia verba apud Pollucem occurere, quin in uno saltem MS. ο pro ω substituatur. Diversa forma est κρεανομία, pro qua apud Pollucem I. 34. et

* Ubi vide Ruhnkenium.

† Eadem est ratio adjectivorum πετεινὸς et πετεεινός. Hoc poëticum est, illud Atticum. In Demosthenis contra Stephanum prima prope finem ἐλεινότερον habet editio Feliciani.

Clementem Alex. Protr. p. 11, 17. male scriptum est *κρεωνομία*. Sed, ut redeat, unde digressa est oratio, Wassius ad Thucyd. II. 84. hunc Æschyli locum laudans, *κεροτυπούμεναι* scribit, judicio an errore, nescio.

Choëph. 421. Vel transpone, *῎Εκοψ᾽ ῎Αρειον κομμὸν*, vel lege, quod sententiam melius connectit, *Κομμὸν δ᾽ ἔκοψ᾽ ῎Αρειον*.

——— 654. Cum Aldus et Robortellus ediderint *φιλόξεν᾽ ἐστιν*, levi mutatione legendum, *φιλοξένη ᾽στιν*. Hujus erroris similem non raro admisere librarii, nescii scilicet longam vocalem elidi non posse. Dederunt igitur *γράμμ᾽ ἐστι*, *χρεί᾽ ἐστιν*, *῾Ερμ᾽ ἐμπολαῖε*, cum *γραμμή ᾽στι*, *χρεία ᾽στιν*, *῾Ερμᾶ ᾽μπολαῖε* debuerant. Fatendum est quidem Atticos hujusmodi nomina plerumque generum duorum communia facere. Non semper tamen hanc regulam servant veteres. Theognis in ipso initio; *῎Αρτεμι θηροφόνη*, quod imperite Brunckius mutavit; *πολυξέναν Αἴγιναν* dixit Pindarus Nem. III. 3. *πολύξειναι νεάνιδες* apud Athenæum XIII. p. 574. A.

Eumenid. 896. *Πάσης ἀπήμον᾽ οἰζύος· δέχου δὲ σύ*. Attici semper *οἰζὺς* dixerunt, non *ὀϊζὺς*, *οἰζυρὸς*, non *ὀϊζυρός*; quod monuit Piersonus ad Mœrin. Eodem modo dixerunt *οἶς*, *οἰστὸς*, *Οἰκλῆς*, *Οἰλεὺς*, quanquam in vulgatis libris has voces sine punctis diæreseos haud temere offendes. Aldina vero Æschyli editio *οἰζύος* recte habet. In Euripide usque ad hunc diem semper editum est *ὀϊστὸς*, contra versus metrum, contra grammaticorum auctoritatem. (Vide ad Med. 634.)

Suppl. 800. Recte Aldus et Robortellus, *νέφη δ᾽ ὑδρηλά*.

In fragmento legendum *μέγ᾽ ἐστ᾽ ἴαμα*, quomodo, quod mirere, correxit Grotius,* Excerpt. p. 55.†

* Correxit Grotius e Scaligeri emendatione.

† Non tamen dissimulabo suspicionem meam, vocabulum *ἴαμα* serioris ævi esse et veteribus Tragicis ignotum. Æschyli versus est apud Scholiasten Sophoclis ad Electr. 286. *Οἵ τε* (Brunck. *οἵ τοι*) *στεναγμοὶ τῶν πόνων ἐρείσματα*. Sed Homeri Scholiastes a Villoisono editus ad Il. Ψ. 12. *ἰάματα* pro *ἐρείσματα* substituit. Menandri locus apud Stobæum et Clericum p. 276. ita fertur *λύπης ἰατρὸς ἔστιν ἀνθρώποις λόγος· ψυχῆς γὰρ οὗτος μόνος ἔχει ἰάματα*. Ubi hiatus vitium prodit, neque admitti potest crasis, quam fingit Bentleius, *ταἰάματα*. Et hiatus quidem tolli potest ope Scholiastæ Villoisoniani ad Il. O. 393. qui legit *κουφίσματα*, quod etiam habet Codex Townleianus. Sed legendum est partim ex his Scholiastis partim ex altero, ad Æschyl. Prom. 378. *᾽Ιατρός ἐστιν ὁ λόγος ἀνθρώποις νόσων· ψυχῆς γὰρ αὗτος μόνος ἔχει θελκτήρια*. Si igitur *ἴαμα* vitiosum esse statues, legendum erit: *῞Οσπερ μεγίστου φάρμακον πολλῶν κακῶν*.

Nunc ad Sophoclem veniamus. In primo loco, nemo non videt quam inconcinne istud ποτε ponatur, quam in pronunciando prorsus obscuretur. Cum vero nihil mendi in singulis verbis hæreat, cogitandum est an commoda transpositione metro succurri queat. Et hoc quidem tot modis fieri potest, ut propter copiam difficilis sit electio. Legi nempe potest

vel Οὐκ ἄν ποθ' οὗτος εὐγενὴς γένοιτ' ἀνήρ.
vel Οὐκ ἂν γένοιτ' ἀνὴρ ποθ' οὗτος εὐγενής.
vel Οὐκ ἂν γένοιθ' οὗτός ποτ' εὐγενὴς ἀνήρ.

Et huic ordini quodammodo favet Suidæ v. μνῆστις editio Mediolanensis, quæ ποτε omittit. Sed omnes numeros implet Suidæ MS. in Collegii Corporis Christi Bibliotheca apud Oxonienses servatus, modo levis et solennis error corrigatur, legendo Οὔποτε pro οὔπω.

Οὔποτε γένοιτ' ἂν οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ (F)

Œd. Tyr. 248. Dignus qui exscribatur, integer locus;

Κατεύχομαι δὲ τὸν δεδρακότ', εἴτε τις
Εἷς ὢν λέληθεν, εἴτε πλειόνων μέτα,
Κακὸν κακῶς νιν ἄμοιρον ἐκτρίψαι βίον.

Cum pronomen sit non omnino necessarium, expungendum facile quis conjiciat, et conjecit Joannes Burtonus. Verum ne illos videar imitari, qui scrupulum injectum quocunque modo eximere cupiunt, fateor νιν hic tam eleganter addi, ut quamvis aliam medicinam adhibere malim, quam illud expungatur. Et defenditur simillimo loco Trachin. 287. ΑΥ'ΤΟ'Ν δ' ἐκεῖνον, εὖτ' ἂν ἁγνὰ θύματα Ῥέξῃ πατρῴῳ Ζηνὶ τῆς ἁλώσεως, Φρόνει ΝΙΝ ὡς ἥξοντα. Sed levi opera res peragenda, et unius literulæ jactura reponendum ἄμορον, quæ vox occurrit Euripid. Med. 1395. ἄμμορος habet Sophocles Philoct. 182. et tandem Euripides Hec. 421. In Philoctete aut mutato duarum vocularum ordine lege, ἆρ' οὐ, aut dele particulam negantem. Sed illud, opinor, verius. Quanquam in hisce interrogandi formulis negantem particulam pro arbitrio vel addunt vel omittunt Tragici. Œd. T. 822. ἆρ' ἔφυν κακός; Ἆρ' οὐχὶ πᾶς ἄναγνος;

In fragmento νόμον ἔχει quivis legendum viderit.

In choris et melicis systematibus, quæ librarii et editores pro

arbitrio distribuunt, duas sum potissimum regulas secutus. Primo curavi, ut quodque carmen ad nota et lyricis poëtis usitata, si facile fieri posset, versuum genera redigeretur; deinde, ut eadem aut similis versuum species quam sæpissime recurreret. Hujus divisionis exemplum vide in hac fabula 931, 932, 935. Ejus generis versus plures in primo Ajacis Sophoclei choro reperiuntur. Optandum quidem erat, ut Strophæ Antistrophe ubique accurate responderet. Sed cum librarii in facillimis metrorum generibus toties et tam turpiter peccarint, quid in paullo reconditioribus fecisse putabimus, præsertim ubi ad metri difficultatem styli obscuritas accedat? Cautius igitur in hac parte me gessi, et quædam intacta reliqui, in quibus tamen errorem latere posse suspicatus sim. Hoc semel observandum est, nihil tam frequenter in librarios cadere, quam verborum ordinem immutare. Hunc errorem illi quidem, ubi animadverterunt, aliquando literis numeralibus indicant. Sed has notas ii, qui postea codicem exscribunt, dum ad finem operis properant, sæpe negligunt. Tutissima proinde corrigendi ratio est, vocularum, si opus est, transpositio.

Licentiæ, quam in dialectis sibi permisere Tragici, fines accurate constituere perdifficile est; Ionismos tamen quosdam adhibuisse, sed parce et raro, extra controversiam est. Dixerunt utique ξένος et ξεῖνος, μόνος et μοῦνος, γόνατα et γούνατα, κόρος et κοῦρος, δορί et δουρί. Plures vero ex Homero invexit librariorum inscitia. Dialecti Doricæ, choris usitatissimæ, ratio paullo facilior est, nec tamen omnino certa. Nulli enim codices, ne optimi quidem, Doricas formas in melicis constanter retinent. Sed hanc regulam servandam putavi, ut eas, ubicunque vel unus modo non pessimæ notæ codex præberet, in textu reponerem. In plerisque enim MSS. ubi in contextus serie Dorica forma exstat, Attica vel communis suprascripta est. Hanc igitur scribas quoties alteri prætulisse credibile est?

Præter Aldi editionem, cujus lectiones plerasque memorandas putavi, utpote ex MSS. fere expressas, usus sum Barnesiana, Kingiana, Musgraviana, Brunckiana, Beckiana. Kingius multa loca ex MSS. correxit, sed judicio parum acri, et de emendationibus suis lectorem raro certiorem facit. In re metrica multum se jactat, et Scholiastarum auctoritate, quæ nulla est, versus choricos disponit. Interdum ex conjectura mera eaque fallaci,

textum interpolavit. Versum 416 post 414 posuit et 417 delevit. Hunc errorem Thomas Morellus, qui Kingii editionem repetivit, sustulit; sed ipse, ut fidem et judicium hominis agnoscas, codicum descriptionem, quam dederat Kingius, omisit; et v. 578 pro *τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγον*, audacter, sed tacite, edidit *τοῖος ἀμφὶ σῆς λόγος*. Cum notam ad hunc locum scribebam, editionem tantum Morellianam præsto habebam. Immerito igitur Kingium culpavi, satis alioqui culpabilem. Lector benevolus errorem meum condonabit et corriget. Cum vero tot MSS. adhibuerit Kingius, editionem ejus, licet caute, consulere oportuit, ut eorum lectiones indagarem. In quo opere adjutus sum duobus codicibus conferendis, quibus ipse Kingius usus erat. Utriusque copiam Regiæ Societatis humanitate nactus sum. Horum alterum Kingius optimum Reg. Soc. codicem vocat. Verum is, quanquam non omnino inutilis, longe ab optimo distat, et valde recens est, utpote anno demum 1490 exaratus. Tres priores continet fabulas. Alter quoque totidem habet; sed initio et fine nunc mutilus est, et centum plus minus annis priori antiquior videtur. Criticam subinde exercere voluit scriba; varias enim lectiones nunc in margine, nunc inter versus aspersit, quas, quoties dignas judicavi quæ commemorarentur, cum lectore communicavi. Usus sum præterea MS. Harleiano 5725, et ipso recenti. Hunc in Notis H voco, Kingii *optimum* scilicet K, alterum R. Verum omnes fere Codices parum ab antiquitate commendabiles sunt, et quo frequentius describuntur, eo gravius interpolantur.

Interpretandi et illustrandi labore, utilissimo sane, supersedendum duxi, partim ne libellus in librum excresceret. Loca tantum quæ Latini imitati sunt, prout memoria suggessit, adscripsi. Raro sum interpretis munere functus, nisi ubi cum critici officio conjunctum esset. Sin autem in ulla re justo parcior visus fuero, in sequentibus fabulis, si quas posthac edidero, hoc vitium emendare annitar. Hoc enim monendus est lector, cæteras Euripidis fabulas ordine vulgato singulas mox prodituras, si modo hoc specimen reipublicæ literariæ non displicere intellexero. Si opus ad finem perduxero, addam observationes quasdam in varia Scenicorum Poëtarum metra.

P. S. Cum plures postea MSS. contulerim, eorum Index Argumentum sequetur.

# SUPPLEMENTUM

AD

# PRÆFATIONEM PORSONI.

SIC fere ante annos quinque præfatus sum, cum Hecubam Euripideam, velut editionis novæ specimen, ederem. Nuper vero, cum Viri doctissimi atque humanissimi, quibus Typographei nostri cura demandata est, dignam operam meam judicassent, quæ ex prælo inclytæ Academiæ nostræ exiret, hoc saltem facere enisus sum, ut hanc nimis fortasse benignam eorum opinionem non omnino fallerem. In notis igitur quædam addidi, aut mutavi; nihil autem prorsus delevi. Quæcunque momenti alicujus esse putavi, seorsum imprimenda curabo, ut ii, qui priorem editionem possident, quam minimo pretio secundæ bona, si qua tamen bona insunt, sibi comparare possint. Quod in fine præfationis pollicitus sum, sed tempore non præstituto, partim hodie repræsentare conabor, ut scilicet de Scenicorum Græciæ Poëtarum metris quædam disserenda suscipiam. Hos vero cancellos mihi ipse circumdabo, ut ne extra iambicorum, trochaicorum, atque anapæstorum limites egrediar. Quod tamen priusquam facio, pauca quædam, quæ brevius dixi, paullo explicatius, si potero, tradam.

(A) *A vetustioribus MSS.* dixi; quoniam circa finem, ut arbitror, seculi decimi tertii, iota subscribere cœpere librarii, quod antea vel adscriptum erat, vel omissum. Duæ nempe erant Grammaticorum sectæ; hæc iota dativis et infinitivis addebat, illa omittebat. Sed in hoc omnes vetusti MSS. consentiunt, etiam ii qui constanter *μούσῃι* at *δρᾷιν* retinent, ut *κἀν*, *κἄπειτα* et similia litera ista semper careant.

(B] Nescio cur miretur quis, quod vocalem in *ἀεὶ* communem

esse statuerim, cum idem fiat in ἰῶμαι, ἰατρὸς, λίαν et aliis. Gravem in re levi errorem admisit Valckenærius, cum ait, Diatrib. p. 65. loca omnia Euripidis, ubi priorem producit λίαν, facillimam medelam admittere. Imo ipse locus quem citas, Vir summe, nullam medelam admittit. Γύναι, τό, τε λίαν καὶ φυλάσσεσθαι φθόνον. Quam ex emendatione addidisti, particula τε, (vel γε) si in MSS. omnibus reperiretur, ejicienda esset; quippe quæ nunquam secunda pedis trisyllabi syllaba esse possit. Dixit quidem Menander apud Stobæum CXVI. p. 475. Ἡμῶν τόγε φρονεῖν ἀσφαλέστερον ποιεῖ· dixit Philemon, ibid. CVIII. p. 455. Ἐν τῷ τό, τε κακὸν εὖ φέρειν καὶ τἀγαθόν· dixit Alexis apud Athenæum VI. p. 237. C. Νοεῖς τό, τε γένος καὶ τὸ πρᾶγμα; καὶ μάλα· (sic enim legendum). Sed ab hac licentia prorsus abstinuere veteres; semel tantum senarium ab ὥστε μετέχειν inchoavit Aristophanes Plut. 345. semel ab οὔτε γὰρ ὁ μισθὸς 410. sed et hæc rarissima sunt. Quod vero dixi de particulis τε et γε, neutram posse secundam pedis syllabam fieri, id de senario accipe. Adde quod neutra in trochaico versu pedis trisyllabi prima esse potest. Sed ut ad ἀεὶ redeam, aptissimum ex MS. Etymologico apud Koën. ad. Gregor. p. 160. locum citavit Hermannus* Præf. p. 23. cujus ultima, ut insanabilia, prætereo; priora proculdubio sic legenda; Ἰστέον ὅτι ῑϛ φωναί εἰσι τοῦ ἀεί· ἔστι γὰρ αἰεὶ καὶ αἰὲν καὶ αἰὲς ποιητικῶς καὶ ἀεὶ συνεσταλμένον [καὶ ἀεὶ ἐκτεταμένον] καὶ ἀΐ (ut recte Koënius) παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι. Suidas. Ἀεί, τούτου ῑα φωναί.

(c) Esto, ut τύπτεαι in τύπτῃ ac τύπτει pari jure contrahere potuerint Attici, utram contractionem putas prælaturos? Certe eam quæ modos diversos distingueret.

(d) Debueram fortasse χρῆν excipere, quod non minus quam ἐχρῆν in Scena Attica occurrit, etiam apud Comicos, quomodo, ut uno exemplo contentus sim, Hermippum Athenæi VIII. p. 344. D. Τοὺς μὲν ἄρ' ἄλλους οἰκουρεῖν χρῆν, πέμπειν δὲ Νόθιππον ἔν' ὄντα. Sic recte Aldi editio, male recentes ἐχρῆν. Quod ait Brunckius, quædam esse verba quibus solenne sit augmentum abjicere, verba ea quæ augmentum nunquam habuere, abjicere non possunt. Attici semper dicunt ἄνωγα, nunquam ἤνωγα, sed augmentum plusquam perfecto tempori reservant, Œd. C. 1598. Similis

* Euripidis Hecuba. Gothofredi Hermanni ad eam et ad R. Porsoni Notas Animadversiones. 8vo. Lipsiæ 1800.

est ratio in *καθεζόμην, καθήμην, καθεῦδον*, quibus augmentum non præponunt Tragici, Comici pro arbitrio vel præponunt, vel abjiciunt. Erravit igitur Brunckius ad Æsch. Prom. 229. Soph. Œd. C. 1597. Duplex aliquando augmentum admisere ut, in *ἠνεσχόμην, ἀνεσχόμην*, quorum utrumque Tragicis familiare; sed *ἠνεχόμην*, quod Sophocli, Aristophani, et Platoni obtrudere conatur Piersonus ad Mœrin p. 176, Brunckio assentiente, mera est barbaries. Aldus et membranæ *ἠνσχόμην*, Scholia vetera Ἠ,ΣΧΌΜΗΝ. Codices quidam *ἰσχόμην*, satis recte, nisi rectius præberet Eustathius *ἐσχόμην* ad Il. E. p. 529, 18=400, 52. Nimirum, cum semel *ἰσχόμην* in *ἠσχόμην*, quod pro varia lectione præbet Eustathius, corruptum esset, inde provenere ista portenta, *ἠίσχόμην ἠνσχόμην*, et quid non? Aristophanis versus mendosus est. MSS. aut *ἠνεσχὅμεθα* aut *ἠνειχόμεθα* habent, quanquam silent Brunckius et Invernizius, qui e Kusteri interpolatione *ἠνεχόμεσθα* retinent. In Platonis Charmide p. 162. D. HSt. *ἠνέχετο* merum est editionis Francofurtanæ typographi erratum qui simplicem χ literam pro nexu σχ posuerit. Ceteræ enim omnes recte *ἠνέσχετο*.*

(E) Cum de hac quæstione tot aliæ pendeant, visum est rem paullo altius repetere, et præcipuas versuum iambicorum, trochaicorum, et anapæsticorum leges semel memorare.

Senarius iambicus, sive trimeter, ut notum est, sex iambis, si priori nomine uteris, constat, tribus metris, sive dipodiis, id est, diiambis, si posteriori. Et hic est perfectus senarius, vel trimeter.

Soph. Aj. 5. *Πάλαι κυνηγετοῦντα καὶ μετρούμενον.*
Eurip. Hec. 14. *Ὑπεξέπεμψεν' οὔτε γὰρ φέρειν ὅπλον.*

Sed cum res esset immensi operis, et certe ab isto versuum genere, quod sermonem quotidianum quodammodo exprimere debebat, alienissima, puros senarios scribere, duas licentias excogitabant Iambographi; priorem scilicet, ut spondeum in imparibus locis admitterent, alteram, ut pro iambo tribrachyn, utpote temporibus æqualem, substituerent: sed has licentias veteres isti Iamborum scriptores, Archilochum dico, Solonem, et Simonidem, parcius sibi indulgebant; multo frequentius Tragici;

* Sic *παρέχετο* pro *παρέσχετο* eadem ed. in Tim. p. 1084. C.

Comici denique, quibus propositum erat, non solum familiarem, sed etiam familiarissimum sermonem imitari, laxissimos aliquando numeros admittebant.

Tragici igitur, præter iambum et tribrachyn, quos cum paribus locis communem habebant, spondeum etiam in primo, tertio, et quinto usurpabant. Postea hunc spondeum in primo loco, prout res ferebat, vel in dactylum vel in anapæstum dissecabant, in tertio loco tantum in dactylum, in quinto neque in anapæstum, neque in dactylum. Ac de dactylo quidem res adeo expedita et facilis est, ut vix tria exempla reperiantur, quæ huic regulæ obstare vel videantur. Euripidi quidem tribuunt Viri docti tanquam Hippolyti verba, a Zenobio, Diogeniano, Suida, et Apostolio in proverbiorum numerum relata, sed nusquam pro Euripideis citata, *Ἄκαιρος εὖνοι' οὐδὲν ἔχθρας διαφέρει.* Et poterant esse verba Phædræ ad nutricem; Scholiastes enim ad Hippolytum ait; *καὶ ἔστιν ὁμοία τῇ παροιμίᾳ,* Εὖνοι' *ἄκαιρος οὐδὲν διαλλάσσει ἔχθρας.* Sed cujuscunque est, certe neque Euripidis est, neque Tragici cujusquam. Alter locus Euripidis inter fragmenta a Barnesio et Musgravio collocatus, exstat apud Stobæum CXVI. p. 477: *Τηρεῖν μὲν ἑτέρους οἱ γέροντες δυνάμεθα, Ἡμεῖς δ' ἀπολαύειν ὧν ἔχουσιν, οἱ νέοι.* Quis vero nescit, quoties margo Stobæi in nominibus erret? Aut quis hæc esse Comici cujusdam verba dubitet? Versus solus, quem in fabulis integris superesse credo, occurrit Iph. A. 1632. *Χρὴ δέ σε, λαβοῦσαν τόνδε μόσχον νεαγενῆ.* Quanquam spurium esse hunc versum credo, non tamen de interpolatore ipso adeo male censeo, ut putem eum ita scripsisse. Legendum *εὐγενῆ* quivis viderit. Nemo autem a me postulabit, ut emendationes Virorum doctorum, quæ huic regulæ adversantur, refellam; satis enim superque se ipsæ refellunt. "Sed Comici hanc regulam sæpissime violant." Certe. Atque hæc ipsa res eam a Tragicis servari probabile reddit. Sed de Tragicorum et Comicorum versuum discrimine plura sum infra dicturus. Quod si dactylum, qui in prima et tertia sede non infrequens est, quinta semper exclusere Tragici, si etiam anapæstum in tertia sede vitarunt, consequens esse putabam, ut anapæstus e quinta semper exulare deberet. Potueram eadem opera loca omnia colligere et examinare; sed brevitati imprimis studebam; regulam igitur meam de tertio senarii pede stabilisse contentus, cetera lectoris industriæ et candori permiseram.

Unam tantummodo exceptionem notare neglexeram, quam nunc paucis attingam, de propriis scilicet nominibus. Sunt enim nomina quædam, qualia Ἀερόπη, Ἀντιγόνη, Ἰφιγένεια, Λαομέδων, quæ ex iambicis et trochaicis versibus omnino excludenda essent, nisi * anapæsti aliquando admitterentur. Hanc igitur veniam Tragicis libenter cum auditores, tum lectores, concedebant, ut in quavis senarii sede, præter ultimam, anapæstum, ut in quavis trochaici sede, præter mediam et ultimam, dactylum usurparent. Ac nullo sane discrimine et in impares et in pares senarii locos propria nomina inferunt, ut inde consequi putem, anapæstis in tertia et quarta sede, præterquam cum hac sola exceptione, temperasse. Si enim jure suo anapæstos ibi adhibere poterant, debebant ita distribuere, ut pares locos effugerent. Cetera nomina, in quibus occurrit anapæstus vel dactylus, cum non ineluctabili necessitate iis pedibus uti cogerentur, debebant quidem ita versibus intexere, ut anapæstus in diversos pedes dissecaretur.

Iph. A. 507. Αἰνῶ σε, Μενέ | λα' ὅτι παρὰ γνώμην ἐμήν.
Or. 490. Ἐπεὶ γὰρ ἐξέπνευσεν Ἀγα | μέμνων βίον.
Ph. 1371. Ὦ τλῆμον οἷον τέρμον' Ἰο | κάστη βίου.

Et hoc certe plerumque faciebant. Verum istam legem sibi servandam putabant, ut anapæstus in eadem voce totus contineretur. Mendosus igitur est

Iph. A. 1579. Ἔλεξε δ' ὦ θηροκτόν' Ἄρτεμι παῖ Διός.

E MSS. tribus Parisiensibus dedit Marklandus,

Ἔλεξε δ' ὦ Διὸς Ἄρτεμις θηροκτόνε.

Musgravius, quod mirum est, vulgatam tacitus retinet.

Si me rogas, utra harum vera sit lectio, respondeo, neutra. Nec quicquam mea refert; quippe qui persuasus sim, totam eam scenam abusque versu 1541 spuriam esse, et a recentiori quodam, nescio quando, certe post Æliani tempora suppositam.

* Cum propter brevitatem, de Trochaico loquens, anapæstum dico, lector semper de duabus dactyli syllabis cum sequentis pedis longa conjunctis intelligat.

Non tamen ideo omnia contra sermonis indolem et contra metri leges peccata scriptori ipsi, sed quædam saltem librariis imputanda censeo. In hoc loco proculdubio dederat ille, Ἔλεξε δ', ὦ θηροκτόν' Ἄρτεμις Διός· et mox Δέξαι τὸ θῦμα τοῦθ' ὅ σοι δωρούμεθα, sed, qui sequitur, versus,

Στρατός τ' Ἀχαιῶν Ἀγαμέμνων ἄναξ θ' ὁμοῦ,

vereor ne sit in ipsius PseudEuripidis cerebello natus. Marklando legendum videbatur, Στρατός τ' Ἀχαιῶν κοινὸς, Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ. Ubi vero Tragici exercitum Græcorum hoc epitheto ornant? In hac ipsa scena, 1591. ait Marklandus. Στρατεία quidem κοινὴ erat, στρατὸς non κοινός. Brunckius tamen ad Orest. 201. ait: "Tertia in Ἀγαμέμνων produci (lege "corripi") quidem potest in Canticis. Sed aliud exemplum afferendum erat, quam versus ex Iph. A. a Musgravio excitatus. Cum Marklando enim sentio, qui interpolatum illum affirmat, et admodum probabiliter emendat." Verum si totus locus sæculi recentioris est, medicina fit mortuo. De quo latius agam, si quando fabulam istam edendam curabo. Alia loca partim e variis lectionibus, partim e conjectura emendanda sunt. Iph. A. 817. male mutavit Marklandus, licet Φαρσάλιον præbeant MSS. In 814. γ' delendum, neque de elisione in Ἑλλάδι, quanquam paullo rarior est, timendum. Alcest. 1140. Καὶ μὴν προτείνω, Γοργόν' ὡς καρατόμῳ. Verum pejus corrupti sunt versus Ion. 296. 297. quos in gratiam lectoris citabo, simul ejus judicio et acumini commendans. Τιμᾷ σφε Πύθιος, ἀστραπαί τε Πύθιαι Τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μήποτ' ὤφελόν σ' εἰσιδεῖν.

Sed cum hoc impetrassent Tragici, ut scilicet Ἰφιγένεια et similia verba impune, ubi opus esset, usurparent, paullo longius progressi sunt, et interdum, licet raro, anapæstos in propriis nominibus reliquere, ubi non omnino erant necessarii. Orest. 453.

Ἀπωλόμην Μενέλαε Τυνδάρεως ὅδε

Herc. F. 219. Ὃς εἷς Μινύαισι πᾶσι διὰ μάχης μολών. Sophocl. Philoct. 794.

Ἀγάμεμνον ὦ Μενέλαε πῶς ἂν ἀντ' ἐμοῦ.

In Aj. 1008. de lectione dubitari potest. Tria alia exempla ex Helena Euripidis 88. et Electra 314. 315. attulit Hermannus

Præf. p. 63. quorum duo priora correctionem neque admittunt, neque requirunt. Euripides etiam in Νεοπτόλεμος, Ἱππόλυτος, Ταυροπόλος, tres ultimas syllabas anapæstum fecit, quod tamen in genitivis et dativis meliori jure fecisse videtur, quam in nominativis et accusativis. Simili licentia vocem anapæsticam in trochaico versu ita collocabant, ut duæ breves syllabæ dactyli partem efficerent.

Or. 1549. Ξύγγονόν τ' ἐμὴν Πυλάδην τε τὸν τάδε ξυνδρῶντά μοι.
Iph. A. 324. Οὔ, πρὶν ἂν δείξω Δαναοῖσι πᾶσι τἀγγεγραμμένα.
355. Χιλίων ἄρχων Πριάμου τε πεδίον ἐμπλήσας δορός.

Quanquam secundus versus aliter legi potest, vel ex MS. δείξω γε Δαναοῖς, vel e conjectura Δαναΐδαις. Comici igitur, minus mirandum est, si dactylum aliquando in Trochaicis admittebant, cum proprium nomen occurreret, licet, si paullo plus laboris insumere vellent, hanc licentiam evitare potuissent. Hermippus Athenæi XI. p. 486. A. (male notata 488.)

Ἢν ἐγὼ πάθω τι τήνδε τὴν λεπάστην ἐκπιών,
Τῷ Διονύσῳ πάντα τἀμαυτοῦ δίδωμι χρήματα.

Comicus incertus, sed Aristophani æqualis apud Plutarch. Polit. Præc. p. 811. F.

Μητίοχος μὲν (γὰρ) στρατηγεῖ, Μητίοχος δὲ τὰς ὁδούς,
Μητίοχος δ' ἄρτους ἐποπτᾷ, Μητίοχος δὲ τἄλφιτα,
Μητιόχῳ δὲ πάντα κεῖται, Μητίοχος δ' οἰμώξεται. *

Ideo autem de hac Comicorum licentia mentionem injeci, quod, cum plures alias Trochaicorum leges, quas servant Tragici, ipsi violent, a dactylo, nisi in propriis nominibus, caute abstineant. De hac re quædam infra addam, cum de Comici et Tragici trochaici discrimine agam.

Nunc de cæsuris videamus. Senarius, ut notum est, duas præcipuas cæsuras habet, penthemimerim, et hephthemimerim, id est, alteram quam voco *A*, quæ tertium pedem; alteram, quæ quartum dividat. Prioris cæsuræ quatuor sunt genera; primum

* Archilochus Herodiani in Villoisoni Anecdot. Græc. T. II. p. 93. Νῦν Λεώφιλος μὲν ἄρχει, Λεώφιλος δ' ἐπικρατεῖ· Λεωφίλῳ δὲ πάντα κεῖται, Λεώφιλε δ' ἄκουε. (Λεωφίλου δ' ἀκούεται.)

est, quod in brevi syllaba fit; secundum, quod in brevi post elisionem; tertium in longa, quartum in longa post elisionem.

Hec. 5. (*A a*) Κίνδυνος ἔσχε | δορὶ πεσεῖν Ἑλληνικῷ.
11. (*A b*) Πατὴρ ἵν' εἴποτ' | Ἰλίου τείχη πέσοι.
2. (*A c*) Λιπὼν ἵν' Ἅιδης | χωρὶς ᾤκισται θεῶν.
42. (*A d*) Καὶ τεύξεται τοῦδ' | οὐδ' ἀδώρητος φίλων.

Alterius cæsuræ, quam voco ***B***, plura sunt genera.

Primum, cum in fine disyllabi vel hyperdisyllabi occurrit sine elisione: secundum, post elisionem; tertium, cum brevis syllaba est enclitica vox; quartum, cum non est enclitica, sed talis quæ sententiam inchoare nequeat; quintum, cum vox ista ad præcedentia quidem refertur, potest vero inchoare sententiam; sextum, cum syllaba brevis post elisionem fit. Duo alia cæsuræ hujus genera ceteris minus jucunda sunt, ubi sensus post tertium pedem suspenditur, et post distinctionem sequitur vox monosyllaba, vel sine elisione, vel per elisionem facta.

Hec. 1. (*B a*) Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα | καὶ σκότου πύλας.
248. (*B b*) Πολλῶν λόγων εὑρήμαθ' | ὥστε μὴ θανεῖν.
266. (*B c*) Κείνη γὰρ ὤλεσέν νιν | εἰς Τροίαν τ' ἄγει.
319. (*B d*) Τύμβον δὲ βουλοίμην ἂν | ἀξιούμενον.
Soph. El. 530. (*B e*) Ἐπεὶ πατὴρ οὗτος σὸς | ὃν θρηνεῖς ἀεί.
Phil. 1304. (*B f*) Ἀλλ' οὔτ' ἐμοὶ καλὸν τόδ' | ἔστιν οὔτε σοί.
Æsch. Theb. 1055. (*B g*) Ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ | τιμήσεις τάφῳ;
Soph. El. 1038. (*B h*) Ὅταν γὰρ εὖ φρονῇς, τόθ' | ἡγήσει σύ νῷν.

Est et alia senarii divisio, quam si non cæsuram, *quasi-cæsuram* liceat nominare. Ea est, cum tertius pes elisionem patitur, sive in eadem voce, sive additis γ', δ', μ', σ', τ'.

Hec. 387. Κεντεῖτε μὴ φείδεσθ' ἐγὼ 'τεκον Πάριν.
355. Γυναιξὶ παρθένοις τ' ἀπόβλεπτος μέτα.

Hæc quasi-cæsura apud Tragicos haud est infrequens. Longe rarior est ea licentia, qua integri pedes, tertius et quartus, vel integras voces, vel vocum partes faciant.

Soph. Aj. 1091. Μενέλαε μὴ γνώμας ὑποστήσας σοφάς.
Æsch. Pers. 509. Θρῄκην περάσαντες μόγις πολλῷ πόνῳ.

Quorum exemplorum in secundo pronunciandi difficultas laborem ab exercitu Persico exhaustum optime exprimit. Sed ut hoc aliquando sibi permittunt, illud nunquam sibi permittunt, ut pedes tertius et quartus eadem voce comprehendantur. Hoc si fieri posset, omnis rhythmus, omnes numeri funditus everterentur. Imo Comici, inquies, hoc non raro faciunt. Comici sane interdum faciunt, ii tamen paullo rarius; (sexies et decies, nisi fallor, Aristophanes in Pluto;) at hoc ipsum argumento est, Tragicos non facere. In iis, quæ dixi ad Hec. 728. non quidem erravi, sed paullo tamen minus sum accurate locutus. Quod ibi tantum innui, hic aliquanto fusius exsequar. Si Tragici et *δύρομαι* et *ὀδύρομαι* pari jure adhibere possent, eam certe formam, unde numerosior versus evaderet, prælaturi essent. Eadem præterea ratio locum habet in verbis *ὀμόργνυμι* et *μόργνυμι*. Aristoph. Acharn. 706.

*Ὥστ' ἐγὼ μὲν ἠλέησα κἀπομορξάμην ἰδών.*

Aut augmentum omissum, aut spondeus in quintum locum admissus. Sic tamen habent omnes, opinor, editiones, et Suidas v. *Ὥστ' ἐγὼ μέν*. Kusterus, qui vulgatam in textu suo scripturam reliquit, in tractatu tamen de Verbis mediis recte scribit *ἀπεμορξάμην*. Et sane ita legendum est ex ipso Suida eadem in voce, ubi ordo verborum veram lectionem conservavit. Atque eadem lectio jam exstabat in tribus Scholiorum editionibus, Aldina, Juntina, Frobeniana; mutavit Portus, mutantem secutus est Kusterus.

Sed ad quæstionem propositam redeo. Grammaticorum quorundam erat *σπουδή*, sive *παιδιὰν* vocas, versus scribere tales, ut singulæ dipodiæ integris vocibus vel continerentur, vel saltem terminarentur. Athenæus X. p. 454. F. Τὸ δὲ Καστορίωνος τοῦ Σολέως, ὡς ὁ Κλέαρχος φησὶν, εἰς τὸν Πᾶνα ποίημα τοιοῦτόν ἐστι. τῶν ποδῶν ἕκαστος (potius legendum *στίχων*) ὅλοις ὀνόμασι περιειλημμένος πάντας ὁμοίως ἡγεμονικοὺς καὶ ἀκολουθητικοὺς ἔχει τοὺς πόδας, (*τὰ μέτρα* vel *τὰς διποδίας* accuratius dixisset) οἷον,

Σὲ τὸν βόλοις | νιφοκτύποις | δυσχείμερον
Ναίονθ' ἕδος | θηρονόμε Πὰν | χθόν' Ἀρκάδων
Κλήσω γραφῇ | τῇδ' ἐν σοφῇ | πάγκλειτ' ἔπη

Συνθεὶς ἄναξ | δύσγνωστα μὴ | σοφοῖς κλύειν
Μουσοπόλε θὴρ | κηρόχυτον ὃς | μείλιγμ' ἱεῖς.

Sic lege et interpretare, *Qui melodiam e fistula ceris compacta excitas*. Verum si versus istos recte metieris, Tragicorum regulæ unum modo adversantem reperies. Secundus enim, quartus et quintus pertinent ad cæsuram *B a*, tertius ad *A d*. Sed primi similem Tragico scribere nunquam, ut opinor, permissum erat.

Non eram nescius, cum hanc regulam posui, paucas quasdam exceptiones in hodiernis Tragicorum editionibus occurrere. Verum eæ tam raræ sunt, et tam sanatu faciles, ut putarem, neminem semel monitum, qui quidem aurem haberet, non sponte emendaturum. Versus Sophoclis Œd. Col. 372. Εἰσῆλθε τοῖν τρὶς ἀθλίοιν ἔρις κακὴ, non est vera exceptio. Adverbium enim ab adjectivo disjungendum est, ut in Homerico, Od. E. 306. Τρὶς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις. Aristoph. Plut. 851. Οἴμοι κακοδαίμων ὡς ἀπόλωλα δείλαιος· Καὶ τρὶς κακοδαίμων, καὶ τετράκις, καὶ πεντάκις, Καὶ δωδεκάκις, καὶ μυριάκις· ἰοὺ, ἰού. Aliud exemplum præbet Euripides, qui dicitur, Iph. A. 1595. Φάσμ', οὔγε μηδ' | ὁρωμένου | πίστις παρῆν. Poteram quidem hoc versu corrigendo supersedere, sed ne quis cavilletur, me hanc commodam sane e dumetis erependi viam instituere, ut ea pro spuriis, quæ doctrinæ meæ repugnant, deleam, fatebor nihil me dubitare, quin ipse scriptor dederit, Φάσμ', οὔγε πίστις μηδ' ὁρωμένου παρῆν.

Sed, si placet, cetera exempla, quæ huic regulæ obstent, prope inspiciamus. Ea sunt, quæ sequuntur.

Æsch. Pers. 501. Στρατὸς περᾷ κρυσταλλοπῆγα διὰ πόρον.
Agam. 1261. Ἦ κάρτ' ἄρ' ἂν παρεσκόπεις χρησμῶν ἐμῶν.
Suppl. 252. Καὶ τἄλλα πόλλ' ἐπεικάσαι δίκαιον ἦν.
Soph. Aj. 969. Πῶς δῆτα τοῦδ' ἐπεγγελῷεν ἂν κάτα;

Postremi loci vitium obiter sustuli ad Hec. 1206. legendo, τοῦδε γ' ἐγγελῷεν. Œd. C. 1339. Κοινῇ καθ' ἡμῶν ἐγγελῶν ἁβρύνεται. Priora tria transpositione sananda.

Κρυσταλλοπῆγα διὰ πόρον στρατὸς περᾷ.

In secundo dele noxiam particulam ἂν, et lege,

Ἦ κάρτα χρησμῶν ἄρ' ἐμῶν παρεσκόπεις.

In tertio τἄλλα mendosum est, cum ἄλλα esse deberet. Quanquam hoc quidem aliter sanari poterat. Sed ut ἐπεικάσαι sedem suam obtineat, legendum,

Καὶ πολλά γ' ἦν δίκαιον ἄλλ' ἐπεικάσαι.

Exstabat olim in Eurip. Suppl. 168. hic versus,

Πολιὸς ἀνὴρ εὐδαιμονῶν ἴσως πάρος.

Nisi MSS. Parisienses ad hunc locum collati essent, quis veram lectionem eruere posset? Id tamen, quicunque aurem habeat, videre possit, non esse tam immodulatum senarium ab Euripide profectum. Sed aliud est errorem indicare, aliud corrigere. Dedit Marklandus e MSS. Πολιὸς ἀνὴρ τύραννος εὐδαίμων πάρος. Quod si non verum, vero certe proximum puto. Latere enim in Aldinæ lectionis ruderibus tenue veritatis vestigium existimo; scilicet a poëta scriptum, Πολιὸς ἀνὴρ τύραννος ἰσοδαίμων πάρος, deinde levi errore mutatum ἰσοδαίμων in εὐδαίμων. Quod monere volens librarius, aut inter versus aut in margine notavit ἰσο legendum pro εὐ. Illud, ut fit, alii neglexere, altera lectione contenti; alii leviter depravatum in textum intulere, ut talis fere versus tandem exstiterit:

Πολιὸς ἀνὴρ τύραννος εὐδαιμονῶν ἴσως πάρος.

Corrector, tam enormi versu offensus, τύραννος recidendo ad metra eum redigere conatus est. Aptissimum autem tyranno vel tyrannidi epitheton ἰσοδαίμων. Æschyl. Pers. 636. Ἦ ῥ' ἀΐει μου μακαρίτας ἰσοδαίμων βασιλεύς; Plato Rep. VIII. non longe a fine de Euripide ait, Καὶ ὡς ἰσόθεόν γε τὴν τυραννίδα ἐγκωμιάζει. Habuit in animo Troad. 1177. Γάμων τε καὶ τῆς ἰσοθέου τυραννίδος. Notus est Ariphronis Sicyonii Pæan apud Athen. XV. p. 702. A. Τᾶς τ' εὐδαίμονος ἀνθρώποις βασιληΐδος ἀρχᾶς. Sic editiones Casauboni, qui tamen ex Epitome legit ἰσοδαίμονος, quod habent etiam Plutarchus de Virt. Mor. p. 450. B. de Frat. Amor. p. 479. A. Sextus Empiricus adv. Mathem. XI. 49. In editione Aldina Athenæi est ἰβδαίμονος, quod Typothetæ videtur erratum, qui ϭ (id est σο) cum ϐ confuderit. Diverso sensu dixit ἰσοδαίμονα Pindarus Nem. IV. 137.

Hactenus hæc. Nunc ad aliud cæsuræ genus accedimus,

quam potius *pausam* ideo nominare libet, quoniam versus qui cæsurarum supra memoratarum nullam habeat, necessario minus modulatus est; versus vero qui *pausa* careat, non est continuo immodulatus. De versibus iis loquor, ubi quintus pes in duas voces distribuitur. Tirones vero ea, quæ de hac re dicturus sum, pro supplemento accipient notæ meæ ad Hec. 343. *Κρύπτοντα χεῖρα καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν*. Sic primus recte edidit Kingius pro *τοὔμπαλιν*. Nempe hanc regulam plerumque in senariis observant Tragici, ut, si voce, quæ Creticum pedem efficeret, terminaretur versus, eamque vocem hypermonosyllabon præcederet, quintus pes iambus vel tribrachys esse deberet. Non potuerunt igitur talem versum Tragici scribere, qualis est *Κρύπτοντα χεῖρα καὶ πρόσωπον τοὔμπαλιν*, aut *Ἄτλας ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν*, aut *Τὸ μὴ μάταιον δ' ἐκ μετώπων σωφρόνων*, certe noluere, si modo vel diversa orthographia vel alia verborum positura vitare possent *In scenam missos cum magno pondere versus*.

Res eadem est, si Creticus in trochæum et syllabam dissolvitur; vel si Cretico in syllabam longam et iambum dissoluto, syllaba longa est aut articulus aut præpositio, aut quævis denique vox, quæ ad sequentia potius quam præcedentia pertineat.

Or. 1079. Κῆδος δὲ τοὐμὸν καὶ σὸν οὐκέτ' | ἐστὶ | δή.
1081. Χαῖρ'· οὐ γὰρ ἡμῖν ἔστι τοῦτο· | σοί γε | μήν.
Hec. 382. Καλῶς μὲν εἶπας, θύγατερ, ἀλλὰ | τῷ καλῷ.
379. Δεινὸς χαρακτὴρ, κἀπίσημος | ἐν βροτοῖς.

Et sic habe de *τίς*, *πῶς*, interrogantibus; *ὡς*, *οὐ*, *καὶ*, et similibus, ut partim monui ad Phœniss. 1464.

Verum si secunda quinti pedis pars ejus sit generis, ut præcedenti verbo adhæreat, et ambo quasi unam vocem simul efficiant, non jam amplius necesse erit, ut verbum præcedens brevi syllaba terminetur. Ac primo pauca citemus exempla, ubi syllaba iambum præcedens sit vox enclitica.

Hec. 505. Σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν· ἡγοῦ μοι | γέρον.
Soph. Œd. C. 982. Ἔτικτε γάρ μ' ἔτικτεν, ᾤμοι μοι | κακῶν.
Phil. 788. Προσέρχεται τόδ' ἐγγύς· οἴμοι μοι | τάλας.

Apud Hesych. V. *ἀραῖος*.

Ὁ πρόσθεν ἐλθὼν ἦν ἀραῖός μοι νέκυς.
Æsch. Cho. 903. Κρίνω σὲ νικᾷν καὶ παραινεῖς μοί | καλῶς.
Iph. A. 1222. Πείθειν ἐπᾴδουσ' ὥσθ' ὁμαρτεῖν μοι | πέτρας.
Iph. T. 940. Ἠλαυνόμεσθα φυγάδες· ἔνθεν μοι πόδα.
Hel. 479. Πῶς φής; τίν' εἶπας μῦθον; αὖθίς μοι | φράσον.

Apud Laërt. IV. 29.

Ὦ παρθέν', εἰ σώσαιμί σ', εἴσει μοι χάριν;
Ion. 645. Ἃ δ' ἐνθάδ' εἶχον ἀγάθ', ἄκουσόν μου | πάτερ.
Agam. 1061. Ἔσω φρενῶν λέγουσα πείθω νιν | λόγῳ.
Prom. 649. Τί παρθενεύει δαρὸν, ἐξόν σοι γάμου.
Eurip. El. 1126. Καὶ μὴν ἐκεῖνος οὐκέτ' ἔσται σοι | βαρύς.

Ægeo apud Stob. Serm. XXXIV. ed. 1609.

Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔσται σοι κακα (sic. l.)
Rhes. 717. Βίον δ' ἐπαιτῶν εἷρπ' ἀγύρτης τις | λάτρις.
Soph. Phil. 801. Ἔμπρησον, ὦ γενναῖε· κἀγώ τοι | ποτέ.

Ex hac classe excipienda sunt duo loca.
Heracl. 641. Ὦ φίλταθ', ἥκεις ἆρα σωτὴρ νῷν βλάβης;
Soph. Œd. C. 1543. Σφῷν αὖ πέφασμαι καινὸς, ὥσπερ σφὼ πατρί.

Cum νὼ et σφὼ significent ἡμεῖς δύο et ὑμεῖς δύο, nimis emphatica sunt, quam ut enclitica fiant. Legendum ἆρα νῷν σωτὴρ βλάβης; et ὡς πρὶν σφὼ πατρί. Melius junguntur σωτὴρ βλάβης, ut σωτῆρα κακῶν Med. 361. σώζουσιν θανεῖν Phœniss. 609. Idem ὥσπερ Euripidei versus apud Polluc. VII. 178. numeros corrupit. Κοίλοις ἐν ἄντροις ἄλυχνος, ὥσπερ θὴρ μόνος. Recte MS. ὥστε.

Secundo exempla quædam demus vocum non encliticarum, sed quæ sententiam aut versum inchoare nequeant.

Æsch. Prom. 107. Οἷόν τε μοι τάσδ' ἐστί· θνητοῖς γὰρ | γέρα.
Soph. Trach. 932. Ἰδὼν δ' ὁ παῖς ᾤμωξεν· ἔγνω γὰρ | τάλας.
Eurip. Iph. A. 1155. Ἄκουε δὴ νῦν· ἀνακαλύψω γὰρ λόγους.
Heracl. 304. Τῆς δυσγενείας μᾶλλον· ἡμεῖς γὰρ | κακῶν.
Hel. 1572. Τοὺς σοὺς λόγους σώζοντες· ἄρχειν γὰρ | νεώς.
Soph. Trach. 718. Πῶς οὐκ ὀλεῖ καὶ τόνδε; δόξῃ γοῦν | ἐμῇ.

El. 357. Σὺ δ' ἡμῖν ἡ μισοῦσα, μισεῖς μὲν | λόγῳ.
Œd. T. 142. Ἀλλ' ὡς τάχιστα παῖδες, ὑμεῖς μὲν | βάθρων.

Sed nulla particula sæpius, quam ἂν, in ista sede posita reperitur.

Sophocl. Electr. 413. Εἴ μοι λέγοις τὴν ὄψιν, εἴποιμ' ἂν | τότε.
Eurip. Phœn. 1635. Ἀλλ' ἔτι νεάζων αὐτὸς εὕροιμ' ἂν | βίον;
1642. Ἐγὼ δὲ ναίειν σ' οὐκ ἐάσαιμ' ἂν | χθόνα.
Androm. 937. Βλέπουσ' ἂν αὐγὰς τἄμ' ἐκαρποῦτ' ἂν | λέχη.
1187. Οὗτος γ' ἂν ὡς ἐκ τῶνδ' ἐτιμᾶτ' ἂν | γέρον.
Bacch. 1272. Κλύοις ἂν οὖν τι κἀποκρίναι' ἂν | σαφῶς;
Heracl. 457. Μάλιστα δ' Εὐρυσθεύς με βούλοιτ' ἂν | λαβών.

Acute igitur et probabiliter in Hippol. 296. Γυναῖκες αἵδε συγκαθίσταιντ' ἂν νόσον, (συγκαθίστανται enim MSS.) conjecerat Musgravius, quamvis postea vulgatum συγκαθίστασθαι defenderit. Certa autem Marklandi emendatio Iph. A. 524.

Ὃν μὴ σὺ φράζεις, πῶς ὑπολάβοιμ' ἂν | λόγον;

In omnibus his exemplis illud observandum est, ἂν semper verbo suo statim subjungi, idque cum elisione. Unde levi mendo laborat versus Erecthei, Φρονεῖς γὰρ ἤδη κἀποσώσαις ἂν πατρός. Quanquam σώζειν apud Tragicos aliquando *meminisse* significat, longe aptior hoc sensu est media forma. Lege igitur, κἀποσώσαι' ἂν πατρός. Similis confusio in Med. 734. μεθεῖσαν et μεθεῖ' ἄν. Verum nisi mutatio sit perexigua, hæc et similia loca sollicitari nolim. Sane si MS. bonæ notæ in Æschyli versu daret παραινέσαι καλῶς, aut in Euripidis ἄκουέ μου, πάτερ, non illibenter acciperem. Est versus Alcest. 1106. Χρόνος μαλάξει, νῦν δ' ἔθ' ἡβᾷ σοι κακὸν, qui ex iis, quæ modo dixi, non incommode defendi potest. Verum quis reponere dubitabit e Galeno IV. de Dogm. Hippocr. et Plat. T. I. p. 283, 55. ed. Basil. T. V. p. 152. Charter. quem indicavit Valckenærius Diatrib. p. 28. B. C. Χρόνος μαλάξει, νῦν δ' ἔθ' ἡβάσκει, κακόν. Sed talia, ut dixi, ex mera conjectura non tentanda.

Alia sunt, quæ huic regulæ non vere officiant, tantum ex per-

versa orthographiæ ratione officere videantur. In hanc classem referenda puto exempla, ubi οὐδεὶς, inter quartum pedem et quintum dividatur.

Soph. Œd. C. 1022. Εἰ δ' ἐγκρατεῖς φεύγουσιν, οὐδὲν δεῖ πονεῖν.
Eurip. Phœn. 759. (775.) Ἀμφότερον· ἀπολειφθὲν γὰρ οὐδὲν θάτερον.
Alc. 682. Ἢν δ' ἐγγὺς ἔλθῃ θάνατος, οὐδεὶς βούλεται.
Herc. F. 1341. Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων.
Menalipp. Stob. LXIX. p. 287. Τῆς μὲν κακῆς κάκιον οὐδὲν γίγνεται.

Sed in his vocibus Atticam scribendi rationem esse divisim, οὐδ' εἷς, οὐδ' ἓν, colligo ex hoc, quod sæpe particulam ἂν interponunt inter οὐδ' et εἷς. Attici etiam circa posteriora Aristophanis tempora οὐδὲ εἷς et μηδὲ εἷς plene scripta usurpare, cœperunt, Epicharmi exemplum fortasse secuti. In Pluto certe Aristophanis trisyllaba forma quater occurrit, 37. 138. 1116. 1183. semel tantum præterea in Ranis 958. et ibi dedisse videtur, Σαφὲς δ' ἂν εἶπεν οὐδ' ἂν ἕν. Semel usurpavit Eupolis apud Stobæum IV. p. 52, 53. Non igitur Tragicos canones violat (quos sæpe in Satyris violant) Cyclop. 120. Νομάδες· ἀκούει δ' οὐδ' ἓν οὐδ' εἷς οὐδ' ἑνός. neque 672. Οὖτίς μ' ἀπώλεσ'. οὐκ ἄρ' οὐδ' εἷς ἠδίκει.

In hanc classem etiam referenda sunt ista Sophoclis loca, in quibus ἥμιν vel ὕμιν (quæ Grammatici alii ἡμὶν et ὑμὶν scribunt) Creticum antecedit.

Electr. 1328. Ἦ νοῦς ἔνεστιν οὔτις ὕμιν ἐγγενής;
Œd. C. 25. Πᾶς γάρ τις ηὔδα τοῦτό γ' ἥμιν ἐμπόρων.

Et similiter El. 1332. Œd. T. 1482. Œd. C. 34. 81. 1038. 1167. 1408. Philoct. 531. Hac scribendi ratione sæpissime, (fortasse semper; vide Aj. 689. El. 255. 454.) usus est Sophocles; Comici et ceteri Tragici rarissime; ἥμιν αὖ χάριν Æschyl. Prometh. 820. ita scribi potest; sed tutius, opinor, exemplis modo citatis p. xxxv. vulgata lectio defendetur. Hinc vexatissimum Sophoclis locum Philoctet. 1333. expediet lector eruditus, Ἀσκληπιάδαιν δὲ τοῖν παρ' ἥμιν ἐντυχών.

Alia sunt exempla tam emendatu facilia, ut in iis nemo, nisi indoctissimus, hæsitet. Talia sunt Sophocl. Philoct. 731. Λόγου

σιωπᾶς, κἀποπλήκτως ὧδ' ἔχει; Ibi Brunckius recte edidit κἀπόπληκτος, quanquam sine auctoritate, quanquam non monito lectore. Si enim retinetur ἀποπλήκτως, rescribi oportet ἔχεις. Eurip. Iph. A. 1465. Δεινοὺς ἀγῶνας διὰ σὲ κεῖνον δεῖ (δεῖ κεῖνον) δραμεῖν. Iph. T. 1013. ἀλλ' ἀνὴρ μὲν ἐν δόμων θανὼν ποθεινός· τὰ δὲ γυναικῶν ἀσθενῆ. Sic e MSS. edidit Marklandus, probante Musgravio. Ex Aldo quantocyus restitue γυναικὸς, quod etiam oppositionem fortiorem facit. Sed levia hujusmodi quivis pro se ipse statim corriget.

Ex iis jam, quæ restant, locis, quædam proferamus. Æschyl. Pers. 321. Νωμῶν ὅ, τ' ἐσθλὸς 'Αριόμαρδος Σάρδεσι Πένθος παρασχών. Ariomardus supra 38. Thebarum præfectus erat. Cur igitur Sardibus luctuosa esset ejus mors? Hoc, ut opinor, sentiens Scholiastes addit, πατρὶς γὰρ αἱ Σάρδεις αὐτῷ. Sed potius existimo versum unum vel plures excidisse, ubi Sardium præfectus, fortasse Mitragathes vel Arceus, nominaretur.

> Νωμῶν, ὅ, τ' ἐσθλὸς 'Αριόμαρδος ΑΡΔΕΩΝ
> ΒΟΛΑΙΣΙΠΙΣΤΟΣΜΙΤΡΑΓΑΘΗΣΤΕ ΣάρδεσιΝ
> Πένθος παρασχών.

Expleat hiatum, si potest, sagax lector;* sed id simul curet, ut verbum 'Αριόμαρδος vocalis sequatur.

Æsch. Suppl. 206. Τὸ μὴ μάταιον δ' ἐκ μετώπων σωφρόνων
"Ιτω πρόσωπον ὄμματος παρ' ἡσύχου.

Bella sane locutio, ἰέναι πρόσωπον ἐκ μετώπων vel παρ' ὄμματος. Notavit Schutzius, προσώπων habere Robortellum. Sed pro sua diligentia non notavit Aldum dedisse ἐκ μετόπω σωφρονῶν ἴτω προσώπων· quæ vera est lectio, modo cognatarum vocalium sedem mutes. Τὸ μὴ μάταιον δ' ἐκ μετωποσωφρόνων "Ιτω προσώπων ὄμματος παρ' ἡσύχου. Dicitur autem πρόσωπα μετωποσώφρονα, ut ευπήχεις χεῖρες, a Nostro Hipp. 201. καλλίχειρες ὠλέναι, a Chæremone apud Athen. XIII. p. 608. B. et plura similia. In τὸ μὴ μάταιον intelligitur βλέπος aut aliquid ejusmodi nomen. Aristoph. Nub. 1178. 'Επὶ τοῦ προσώπου τ' ἐστὶν 'Αττικὸν βλέπος. Cum modestia et

* Ita expleverat ipse Porsonus literis majusculis minio pictis, quas nos impressas dedimus. E.

immodestia maxime in fronte et oculis appareant, utrumque et frontem et oculos simul memoravit.*

Quæ apud Sophoclem reperiri possunt exceptiones, harum præcipuas enotabo, sed, ne longum volumen scribam, enotatas tantum, lectorum acumini relinquam.

Aj. 1101. Ἔξεστ' ἀνάσσειν ὧν ὅδ' ἡγεῖτ' οἴκοθεν;
Œd. C. 664. Θαρσεῖν μὲν οὖν ἔγωγε κἄνευ τῆς ἐμῆς.
Philoct. 22. Ἅ μοι προσελθὼν σῖγα, σήμαιν', εἴτ' ἔχει.

Pauca jam Euripidis loca corrigere conabor, omissis tamen Iph. A. 1598. 1621. 1622. quæ, qui velit, emendanda vel defendenda suscipiat.

Hec. 729. (717.) Ἡμεῖς μὲν οὖν ἐῶμεν, οὐδὲ ψαύομεν.
Androm. 347. Φεύγει τὸ ταύτης σῶφρον· ἀλλὰ ψεύσεται.
Iph. A. 531. Κἄμ' ὡς ὑπέστην θῦμα, κᾆτα ψεύδομαι.

Et hos tres versus, cum eodem morbi genere, si tamen morbus est, laborent, juniorum sagacitati committam.

Iph. A. 668. Εἰς ταυτὸν, ὦ θύγατερ, σύθ' ἥκεις τῷ πατρί.

Mendosum esse σύτε nemo non videt, sed eo in σύγε mutato nihil admodum lucramur. Legendum, Ὦ θύγατερ, ἥκεις καὶ σύγ' εἰς ταυτὸν πατρί. Καὶ ante pronomen σὺ ita addit Agamemnon statim postea: Ἔτ' ἔστι καὶ σοὶ πλοῦς, ἵνα μνήσει πατρός, ubi similiter articulus abest. Locus e Rheso 733. sumtus facillimam medicinam admittit, substituendo Θρῃκὶ pro Θρῃκῶν.

Ὦ ξυμφορὰ βαρεῖα Θρῃκὶ συμμάχῳ.
Eurip. Suppl. 160. Τί πλεῖον; ἦλθον Ἀμφιάρεω πρὸς βίαν.

Ἀμφιάρεω quadrisyllabum est. Lege ex MSS. duobus apud

* In hunc censum non dignatus sum referre versum alium Æschyli Choëph. 508. Καὶ μὴν ἀμόμφητον δέ τινα τὸν λόγον, ubi τίμα Canterus, τιμᾷ Heathius. Schutzius vero hunc ita emendat, Καὶ μὴν ἀμεμφῆ τόνδε τιμήσας λόγον, et 507. quo sanior non est in toto Æschylo, spurium censet. Verum enimvero manifesto spurius est 508. qui a Robortello post 509 ponitur; recte ab Aldo omnino omittitur. Iterum mirare Schutzii diligentiam, qui Aldi et Robortelli lectiones non memorarit. Ceterum non transponendus est cum Heathio 509 post 506, sed τῆς τ' cum eodem fortasse legendum pro τῆς, quod habent Ald. Rob.

Marklandum et Musgravium, Ἀμφιάρεώ γε πρὸς βίαν. Illud γε idem fere valet, quod *etiam*, ut in Hec. 606. Οἶδεν τό γ' αἰσχρὸν, et 842. Φίλους τιθέντες τούς γε πολεμιωτάτους. Aristoph. Nub. 400. Ἀλλὰ τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει.

Iph. II. 584. Κἀμοὶ τόδ' εὖ μάλιστά γ' οὕτω γίγνεται.

Videamus præcedentia et sequentia.

Ἀκούσατ'· εἰς γὰρ δή τιν' ἥκομεν λόγον,
Ὑμῖν τ' ὄνησιν, ὦ ξένοι, σπεύδουσ' ἅμα,
Κἀμοί· τὸ δ' εὖ μάλιστά γ' οὕτω γίγνεται,
Εἰ πᾶσι ταυτὸ πρᾶγμ' ἀρεσκόντως ἔχει.

Sic distinguendum in tertio versu vidit Marklandus; σπεύδουσα præclara est Musgravii emendatio pro σπουδαῖς vel σπουδῆς. Soph. El. 251. τὸ σὸν σπεύδουσ' ἅμα, Καὶ τοὐμὸν αὐτῆς ἦλθον. Cyclop. 471. (476.) omittere debebat, sed optime advocat Iph. T. 349. οἵσιν ΗΓΡΙΩΜΕΘΑ, ΔΟΚΟΥΣ' Ὀρέστην μηκέθ' ἥλιον βλέπειν, et Herc. F. 860. Ἥλιον ΜΑΡΤΥΡΟΜΕΣΘΑ ΔΡΩΣ' ἃ δρᾶν οὐ βούλομαι. Adde Ion. 1269. Πρόσπολοι, ΔΙΩΚΟΜΕΣΘΑ θανασίμους ἐπὶ σφαγὰς, Πυθίῳ ψήφῳ ΚΡΑΤΗΘΕΙΣ'· ἔκδοτος δὲ γίγνομαι. At quomodo spondeum οὕτω in trochæum convertes? Facillime, si legemus ὧδε pro οὕτω. Sæpissime confunduntur ὅδε et οὗτος, τοσόσδε vel τοιόσδε, et τοσοῦτος vel τοιοῦτος; rarius quidem, sed non valde raro, ὧδε et οὕτω. Sic variant codices Herodoti II. 116. VI. 77. Utrobique ὧδε servat *Arch.* In Orest. 1628. (1645.) οὕτως contra metrum *Cant.* Aristoph. Lysistr. 369. οὕτω e MS. Voss. edidit Kusterus; sed ὡδὶ cum edd. prioribus ex Aug. Rav. dedere Brunckius et Invernizius. Tragicus senarius citatur a Scholiaste Codicis Townleiani ad Iliad. Δ. 249. Αὐτός τι νῦν δράχ' οὕτως δαίμονας κάλει. Quæ ita corrigenda sunt, Αὐτός τι νῦν δρᾶ χὧδε δαίμονας κάλει. Quanquam Suidas v. Αὐτός τι, et Σὺν Ἀθήνῃ, hunc versum paullo aliter scriptum legit, Αὐτός τι νῦν δρῶν, εἶτα δαίμονας (τοὺς θεοὺς) κάλει. Videntur olim exstitisse duo versus in Euripidis Temeno ad hunc fere modum,

Αὐτός τι νῦν δρῶν, εἶτα δαίμονας κάλει·
Τῷ γὰρ πονοῦντι χὠ θεὸς ξυλλαμβάνει.

Satis ostendi, ut opinor, quod promisi, paucissimos Tragicorum

esse versus similes Ionis initio. Sed non ausim dicere nullos esse. Illud autem attente considerandum, quam facile librarii, qui sibi notissimas regulas violarint, eas violaturi essent, quas prorsus ignorarent. Laudat obiter M. A. Muretus Var. Lect. XV. 1. versum, quem Sophoclis esse quivis conjiciat. Οὐ παῖς Ἀχιλλέως, ἀλλ' Ἀχιλλεὺς αὐτὸς εἶ. Verba sunt Græci exercitus ad Neoptolemum, Trojam modo advectum, ut liquet e Philoct. 356. κἄμ' εὐθὺς ἐν κύκλῳ στρατὸς Ἐκβάντα πᾶς ἠσπάζετ', ὀμνύντες βλέπειν Τὸν οὐκέτ' ὄντα ζῶντ' Ἀχιλλέα πάλιν. Si vero versus iste eodem modo, quo apud Muretum legitur, apud Plutarchum T. I. p. 203. D. T. II. p. 51. C. legeretur, quis de mendo suspicari auderet? Temerarius certe videretur, qui ἐκεῖνος pro Ἀχιλλεὺς reponeret. Versum Euripidis (Fragm. incert. 143.) apud Plutarch. T. II. p. 1028. F. et ingenio suo fabricavit Musgravius. Fragm. 176. Σμικραῖς ἐπιτρέπουσιν αὐτοὺς | ἐλπίσιν, neminem morabitur. [ἑαυτοὺς ἐπιτρέπουσιν] Sed locus est e Pirithoo citatus a Gregorio Corinth. in Hermog. apud Reisk. Græc. Orat. T. VIII. p. 948. Ἐμῇ γὰρ ἦλθε μητρὶ κεδνῇ | πρὸς λέχος, qui expendi meretur.

Nunc Iambicorum genus Comicis fere proprium leviter attingamus, quod vulgo vocatur Tetrametrum catalecticum. Duabus rebus a Comico senario hoc differt; primo, quod quartus pes semper iambus aut tribrachys [1] sit oportet; secundo, quod sextus pes anapæstum etiam admittit.[2] Sed pes catalecticam syllabam præcedens non iambus esse nequit; nisi in proprio nomine, ubi conceditur anapæstus.[3] Quod de quarto etiam pede [4] intelligi velim. Ran. 942. 943. 948. Eq. 905. Thesm. 554. 555. 557. Archippus Athenæi VI. p. 227. A. VII. p. 311. E.

Πρώτιστα μὲν γὰρ ἕνα γέ τινα [1] καθεῖσεν ἐγκαλύψας
Ἀχιλλέα τιν' ἢ Νιόβην,[4] τὸ πρόσωπον οὐχὶ δεικνύς.
Οὐχ ἧττον ἢ νῦν οἱ λαλοῦντες. ἠλίθιος [2] γὰρ ἦσθα.
Ἰδοὺ δέχου κέρκον λαγῷ, τὠφθαλμιδίω [2] περιψῆν.
Ἐγένετο, Μελανίππας ποιῶν, Φαίδρας τε, Πηνελόπην δέ.[3]
Οὐπώποτ' ἐποίησ', ὅτι γυνὴ σώφρων ἔδοξεν εἶναι.
Τῶν νῦν γυναικῶν Πηνελόπην,[4] Φαίδρας δ' ἁπαξαπάσας.
Ἑρμαῖος, ὃς βίᾳ δέρων ῥίνας γαλεούς [2] τε πωλεῖ.

Verum, quantumvis hanc veniam postulent tetrametri iambici,

cavete, Adolescentes, credatis, omnes licentias admittere, qualis e. g.

Τῇ παιδὶ τοὺς αὐλοὺς ἐχρῆν ἤδη προχείρους εἶναι.

At enim dicetis, quid opus erat hoc monere? Quenquamne esse auribus adeo destitutum, ut hæc verba pro versu venditet? Recte. Neque ego hercule credo quenquam hodie esse, qui talia portenta pro versibus obtrudat. Si quis tamen talis existet, is eadem opera poterit legere, (Athen. XV. p. 665. D.) Ποῦ δὴ μέθυ ἤδη γέγονε καὶ πίνοντες ἤδη πόῤῥω. Eadem opera tetrametro iambico accipiet, Στεφάνους τε πολλοὺς κρεμαμένους μελιλωτίνους, [ἐπιθυμεῖς.] Athen. XV. p. 678. C. ubi jamdudum vocem ἐπιθυμεῖς emendavit et Athenæo restituit summus Casaubonus. Sed ne diutius iambis immoremur, quædam loca citemus, ut legi debent; quædam, a Viris doctis male habita, aut in aliud versuum genus deformata. Unum modo jure postulaturum me puto, ut ne ταῖσι δίκαις vel ἀνθρώποισι φανεὶς (Nub. 1040. Eq. 836. Brunck.) mihi obmoveantur.

Nub. 1059. Πολλοῖς· ὁ γοῦν Πηλεὺς ἔλαβε διʼ αὐτὸ τὴν μάχαιραν.
1362. Οὐ γὰρ τότʼ εὐθὺς χρῆν σε τύπτεσθαί τε καὶ πατεῖσθαι.

Sic recte Bentleius.

Ran. 961. Ἃ ξυμβαλεῖν οὐ ῥᾴδιʼ ἦν. νὴ τοὺς θεοὺς ἔγωγʼ οὖν.
Eq. 419. Ὦ δεξιώτατον κρέας· σοφῶς γε προὐνοήσω.
Thesm. 567. Οὐδʼ ὡς ἑτέρα τὸν ἄνδρα τῷ πελέκει κατεσπόδησεν.

apud Athen. VII. p. 302. D.

Οὐχ ἔγχελυν Βοιωτίαν, οὐ γλαῦκον, οὐχὶ θύννου
Ὑπογάστριον.

IX. p. 400. A. Λύσας ἴσως ἂν τὸν λαγὼν ξυναρπάσειεν ἡμῶν.

XII. p. 527. C. Ἀλλʼ οὐ γὰρ ἐμάθετʼ αὔτʼ ἐμοῦ πέμποντος· ἀλλὰ μᾶλλον
Πίνειν, ἔπειτʼ ᾄδειν κακῶς Συρακοσίαν τράπεζαν,
Συβαρίτιδάς τʼ εὐωχίας καὶ Χῖον ἐκ Λακαινᾶν
Κυλίκων. Corrupta sunt sequentia.

XIV. p. 628. E. Ὥστʼ, εἴ τις ὀρχοῖτʼ εὖ, θέαμʼ ἦν· νῦν δὲ δρῶσιν οὐθὲν
Ἀλλʼ ὥσπερ ἀπόπληκτοι στάδην ἑστῶτες ὠρύονται.

apud Polluc. IX. 46.

Πόλος τόδ' ἐστίν· εἶτα πόστην ἥλιος τέτραπται;
69. Ἐξ ἄστεος νῦν εἰς ἀγρὸν χωρῶμεν· ὡς πάλαι δεῖ
Ἡμᾶς ἐκεῖ τῷ χαλκίῳ λελουμένους σχολάζειν.

apud Suid. v. Ἀφαιρεῖν κροκύδας.

Εἴ τις [σε] κολακεύει παρὼν καὶ τὰς κροκύδας ἀφαιρῶν.
v. Ὦ νῦν θερμοὶ βωμοί.
[Καὶ] τὴν κρατίστην δαίμον', ἧς νῦν θερμὸς ἔσθ' ὁ βωμός.
v. Τῶν τριῶν κακῶν ἕν.
Ἐγὼ γὰρ ἀπὸ Θηραμένους δέδοικα τὰ τρία ταυτί.

Cratinus apud Plutarch. T. I. p. 160. A. T. II. p. 351. A. Πάλαι γὰρ αὐτὸ Λόγοισι προάγει Περικλέης, ἔργοισι δ' οὐδὲ κινεῖ. Cratinus junior ap. Etymol. M. et Suid. v. Βῆ. Eustath. ad Ιλ. I. p. 768, 14—674, 47. Ὁ δ' ἠλίθιος, ὡς προβάτιον, βῆ βῆ λέγων βαδίζει. Theopompus apud Polluc. IX. 64. Εἰ νῦν γ' ἀνὴρ διώβολον φέρει τρέφειν γυναῖκα. Priscian. XVIII. p. 1183. 9. Θεόπομπος Στρατιώτισιν· Ἡ Θρασυμάχου δ' ὑμῶν γυνὴ καλῶς ἐπιστατήσει.

Quinque adhuc versus supersunt qui in quarto pede anapæstum habeant. Nub. 1429. Ran. 963. 968.

Σκέψαι δὲ τοὺς ἀλεκτρυόνας καὶ τἄλλα τὰ βοτὰ ταυτί.
Τὸν ξουθὸν ἱππαλεκτρυόνα ζητῶν τίς ἐστιν ὄρνις.
Οὐχ ἱππαλεκτρυόνας, μὰ Δί', οὐδὲ τραγελάφους, ἅπερ σύ.

Ὥραις apud Athen. IX. p. 372. C. hic unus est e quindecim tetrametris iambicis.

Ὑρισσοὺς δ' ἴδοις ἂν νιφομένους σύκων ὁμοῦ τε μύρτων.

Plato ibid. XV. p. 665. D.

Καὶ δὴ κέκραται· τὸν λιβανωτὸν ἐπιτιθεὶς εἶπε.

Sed hæc et quædam alia loca intacta dimittere, optime lector, mecum constitui, ut tu scilicet habeas, in quo ingenium tuum et industriam exerceas.

Vereor, ne in rationibus iambicorum versuum exponendis longi fuerimus. Verum quo longiores ibi fuimus, eo minus Trochaicis immorabimur. Notum est, e Trochaico tetrametro

catalectico senarium fieri, si ab initio detrahis Creticum, vel Pæonem primum sive quartum. Eurip. Or. 719.

Θᾶσσον ἤ μ' | Ἐχρῆν προβαίνων, ἱκόμην δι' ἄστεος.

Sed in hoc trochaico senario (liceat ita loqui) duo observanda sunt; nusquam anapæstum, ne in primo quidem loco, admitti; deinde necessario semper requiri cæsuram penthemimerim. Una tantummodo ab hac regula exceptio apud Tragicos exstat. Nam versus Iph. A. 1395. 1401. aperte mendosi sunt; Æschyli locum Pers. 164. sanum esse sibi persuasisse Dawesium p. 20. vehementer miror. Lege,

Ταῦτά μοι μέριμν' ἄφραστος ἐστιν ἐν φρεσὶν διπλῆ.

Non solum enim in Trochaici Tragici cæsura non dissecari potest verbum compositum, quale ἄφραστος, sed ne articulus quidem, nec præpositio quartum pedem terminare. Leviter corruptus Iph. A. 1391. et leviter corrigendum τάσδ' pro τᾶς. Sed regulam, quam supra de pausa tradidi, religiosissime servant, ita ut nullam exceptionem me observasse meminerim præterquam Hel. 1648. ἀφίστασθ'. Detracta litera, lege,

Οἷπερ ἡ δίκη κελεύει μ'. ἀλλ' ἀφίστασ' ἐκποδών.

Postquam igitur breviter monuero, cæsuram uno tantum in loco, Philoct. 1402. violari,

Εἰ δοκεῖ, στείχωμεν, ὦ γενναῖον εἰρηκὼς ἔπος,

quem corruptum esse cum non dubitem, medicis sanandum commendo, ad anapæstos accedam.

Sed antequam ulterius pergo, tirones rogatos volo, ut discrimen versuum Tragicorum et Comicorum paullo diligentius animadvertant. Tragici scilicet, si quid veri in iis, quæ modo disputavi, inest, anapæstum, nisi in primo senarii pede, et nominibus propriis, rarissime vel nunquam adhibebant; rarissime versus cæsura carentes scripsere; rarissime, si unquam, spondeum in quinto loco inter duo verba hypermonosyllaba divisere, dactylum certe in eodem quinto pede nunquam posuere. Sed hæc omnia Comici libentissime sibi in senariis permisere; et horum pleraque in Trochaicis. In illis nempe cæsuram ne-

glexere; quintum pedem in trochaico senario aut dactylum faciebant, aut, si spondeus esset, pro arbitrio distribuebant.

Aristoph. Vesp. 973.

Κατάβα, κατάβα, κατάβα | κατάβα, καταβήσομαι.
Plut. 2. Δοῦλον γενέσθαι παραφρονοῦντος | δεσπότου.
55. Πυθοίμεθ' ἂν τὸν χρησμὸν ἡμῶν | ὅ, τι νοεῖ.
Nub. 580. Μηδ' ἐνὶ | Ξὺν νῷ, τότ' ἢ βροντῶμεν ἢ ψεκάζομεν.
577. Πλεῖστα γὰρ | Θεῶν ἁπάντων ὠφελούσαις | τὴν πόλιν.
581. Εἶτα τὸν | Θεοῖσιν ἐχθρὸν βυρσοδέψην | Παφλαγόνα.

Sed rarissima omnium sunt exempla, ubi quintus pes dactylus sit; quædam tamen non dubiæ fidei, ut,

Vesp. 459. 'Αλλὰ μὰ Δί' | Οὐ ῥαδίως οὕτως ἂν αὐτοὺς διέφυγες.
Philemon Stobæi XXX.
Οὔτε γὰρ | Ναυαγὸς, ἂν μὴ γῆς λάβεται φερόμενος.
Antiphanes Athenæi XIV. p. 654. F.
Ὄψεται κ' τούτου πονηροὺς πέντε παῖδας γεγονότας.

et pauca alia. Ubi tamen aut MSS. ope, aut solenni mutatione dactylus tolli potest, inde tollatur oportet. Recte Bentleius in Nub. 575. πρόσχετε pro προσέχετε reponit.

Ὦ σοφώτατοι θεαταὶ, δεῦρο τὸν νοῦν πρόσχετε.

Scribendumne sit πρόσχετε an πρόσσχετε, alias fortasse disquiram. Sed insurgit Brunckius Addend. ad Nub. 916. aitque, "pedem tribrachyn ante syllabam catalecticam tetrametrum trochaicum admittere." Verum sane hoc; non tamen ideo admittendus est iste pes, si tuto vitari potest. Sed quæstionis statum non intellexit Vir doctissimus. Dicere debuerat, "pedem dactylum ante finalem iambum tetrametrum trochaicum admittere." Et hoc, ut dixi, aliquando faciunt Comici, sed pudenter et raro; tribrachyn vero ante finalem tetrametri trochaici iambum non solum Comici, sed etiam Tragici admittunt.

Phœn. 618. 'Ανόσιος πέφυκας. ἀλλ' οὐ πατρίδος, ὡς σὺ, πολέμιος.
Ion. 1273. Μὴ θανεῖν· κλοπῇ δ' ἀφῖγμαι, διαφυγοῦσα πολεμίους.
Aristoph. Eq. 319. Κἀμὲ τοῦτ' ἔδρασε ταυτὸ, νὴ Δί', ὥστε καταγέλων.

Vesp. 341. Τοῦτ' ἐτόλμησ' ὁ μιαρὸς χανεῖν ὁ Δημολογοκλέων.
Av. 282. Ἀλλὰ χοὖτος ἕτερος. ἀλλ' οὗτος μέν ἐστι Φιλοκλέους.

Menander Athenæi VI. p. 248. B.

Ὡς ὀκνηρὸς, πάντα μέλλων, σιτόκουρος, ὁμολογῶν Παρατρέφεσθαι.

Sed hoc Tragici et Comici tetrametri trochaici commune est, ut neuter usquam dactylum recipiat, nisi in proprio nomine, quod paucis ostendere operæ pretium fortasse fuerit. Ut tamen chartæ et tempori parcam, loca adscribam, prout legi debent.

Eq. 282. Νὴ Δί', ἐξάγων γε τἀπόρρηθ', ἅμ' ἄρτον καὶ κρέας.
Vesp. 1057. Καὶ κατ' αὐτὸ δὴ μόνον τοῦτ' ἄνδρες ἀλκιμώτατοι.
1260. Οὗτος ὃν γ' ἐγώ ποτ' εἶδον, ἀντὶ μήλου καὶ ῥοᾶς.

Sic pro ὅντιν' habent secunda Juntina et Suidæ v. Ἀμυνίας editio Kusteriana. Suidas Med. et Ald. ὃν, prope verum.

Pac. 586. Ἦσθα γὰρ μέγιστον ἡμῖν κέρδος, ὦ ποθουμένη.
Eccl. 1148. Τοῖς γελῶσι δ' ἡδέως διὰ τὸ γελᾷν κρίνειν ἐμέ.

Quod ad anapæstos attinet, satis notum est, dimetros frequentissimum esse genus; monometrum tamen aliquando interponi, legitimum vero systema semper versu parœmiaco, qui dicitur, ex tribus pedibus et syllaba composito claudi. Dactylum et spondeum creberrime pro anapæsto adhibent; sed rarissime proceleusmaticum; rarissime etiam dactylo anapæstum subjiciunt. Sicubi hiatum Tragici relinquunt, tum vocalem vel diphthongum necessario corripiunt, ut μοῦσα καὶ ἡμῖν, λείπεται ὑμῶν. Med. 1081. Troad. 603. Metra sive dipodiæ tum maxime numerosos versus efficiunt, cum in integras voces desinunt, præterquam in versu catalectico, qui tum maxime auribus placebit, cum hexametri dactylici finem constituet. Nonnunquam vero et is dactylum admittit in primo loco, ut, Med. 1085. Οὐκ ἀπόμουσον τὸ γυναικῶν. Hipp. 240. Καὶ παρακόπτει φρένας, ὦ παῖ.

Accuratissime plerumque dimetrorum anapæsticorum leges servant Comici; interdum, sed raro, Aristophanes duo versus confudit, Vesp. 750. interdum, sed in proprio nomine, Γλαυκέτῃ dactylum fecit Pac. 1008. Sed ut vere loquar, hæc materia tam copiosa, in tot partes diffusa est, ut facilius initium, quam exitum inveniat oratio. Unam igitur Anapæstorum partem illustrare conabor, scilicet Aristophanicorum.

Anapæsticus Aristophanicus constat duobus dimetris Anapæsticis, quorum unus est alteri catalecticus.

Plut. 487. Ἀλλ' ἤδη χρῆν τι λέγειν ὑμᾶς,—
—Σοφὸν. ᾧ νικήσετε τηνδί.

In tribus prioribus locis præter anapæstum et spondeum dactylo utuntur; quod et in quinto licet; in quarto et sexto non licet. Cæsuram non minus accurate servant, quam Tragici Trochaici; paucissimæ certe exceptiones hodie occurrunt; quæ enim olim exstabant, maximam partem MSS. et Critices ope sublatæ sunt. Unum et alterum exemplum dabo, in quibus adhuc mendum hærere videatur. Av. 601.

Τῶν ἀργυρίων· οὗτοι γὰρ ἴσασι· λέγουσι δέ τοι τάδε πάντες.

Brunckius conjicit, οὗτοι γὰρ ἴσασ'· εἴγε λέγουσιν τάδε πάντες. Malim, ὥστε, quod frequens est in conclusione, ut supra 485. 488. 596. Nub. 613.

Vesp. 566. Κἂν μὴ τούτοις ἀναπειθώμεσθα, τὰ παιδάρι' εὐθὺς ἀνέλκει.

Recte Brunckius γε addidisse videtur, cujus usus exempla aliquot modo attuli. Sed ἀναπειθώμεθα, quod ille corrigit, dactylum relinquit in quarta sede, quem tamen facillime tolles, reponendo ἀναπεισθῶμεν, τά γε π. Sed alii hujus generis versus sunt, qui in hanc legem peccant. De iis quos quidem observarim, mox videbo. Interim de cæsura loquamur. Ach. 645.

Ὅστις παρεκινδύνευσεν Ἀθη | ναίοις εἰπεῖν τὰ δίκαια.

Etiam in hoc versu constituendo leviter erravit Brunckius. Corrigit enim;
Ὅστις παρεκινδύνευσε λέγειν ἐν Ἀθηναίοις. Nihil opus εἰπεῖν mutare, sed in locum suum reponere, et legere,

Ὅστις γ' εἰπεῖν παρεκινδύνευσ' ἐν Ἀθηναίοις τὰ δίκαια.

Attici post ὃς et ὅστις particulam eam emphaseos gratia addere solent, cui quodammodo respondet Latinorum *quine*. Ran. 751. πῶς γὰρ οὐχὶ γεννάδας, Ὅστις γε πίνειν οἶδε; vide et 1215. Thesm. 895. Ὅστις γε τολμᾷς σῆμα—Paullo tamen antea omnes fere editiones habent, Ὅστις ἀκούσας—, ubi tacite, Ὅστις γ' edidit

Brunckius. Eadem phrasis paullo corruptior latet in eadem fabula 713. Δεινὰ δῆθ' ὅστις γ' ἔχει μου 'ξαρπάσας τὸ παιδίον. Vulgo ὅτι γ', MS. Rav. ὁτιήγ'. Pherecrates apud Schol. ad Pac. 748. Ὅστις αὐτοῖς παρέδωκε τέχνην μεγάλην ἐξοικοδομήσας. Lege Ὅστις γ' et παρέδωκα. Verba sunt Æschyli de se loquentis eodem fere modo, quo loquitur apud Aristophanem Ran. 1045. et seq.

Præterea observandum est cæsuram eadem lege teneri, quam de tragico trochaico dixi; ut scilicet ne fiat in præpositione vel articulo. Atque hæc regula non sæpe, ne a librariis quidem, violatur.

Nub. 371. Νὴ τὸν 'Απόλλω, τοῦτό γε τοι τῷ | νυνὶ λόγῳ εὖ προσέφυσας.
Ran. 1058. Εἶτα διδάξας τοὺς Πέρσας μετὰ | τοῦτ' ἐπιθυμεῖν ἐδίδαξα.
Ach. 636. Πρότερον δ' ὑμᾶς οἱ πρέσβεις ἀπὸ | τῶν πολέων ἐξαπατῶντες.

Horum exemplorum primum longe numerosius fore, si secundam versus partem ita legemus, τῷ νῦν λόγῳ εὖ προσέφυσας, nemo inficiabitur. Τῷ νῦν λόγῳ habet Suidas, sed, si hunc locum respexit, male interpretatur ποίῳ. Utcunque hoc sit, revocanda est particula, quæ cum parum necessaria librariis visa esset, haud mirum si elapsa est.

Νὴ τὸν 'Απόλλω, τοῦτό γε τοι δὴ | τῷ νῦν λόγῳ εὖ προσέφυσας.

Ut in Ran. 1079. Ὥστε γε καὐτόν σε κατ' οὖν ἔβαλεν. Νὴ τὸν Δία, τοῦτό γε τοι δή. In Eq. 784. similem errorem notandi occasio mox veniet.

In Ran. 1058. Brunckius, εἶτα μετὰ τοῦτο (vel codicum ταῦτα) tautologum esse causatus, in κατὰ ταῦτ' mutat. Nihilo magis tautologum, Vir præstantissime, quam εἶτ' αὖ πάλιν αὖθις Nub. 971. et similia. Nihilo magis tautologum quam Av. 811. ΕΙΤΑ τοῖς θεοῖς θῦσαι ΜΕΤΑ ΤΟΥΤΟ, aut illud Philemonis apud Stobæum p. 395. ed Grot. ΕΠΕΙΤΑ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤ' εὐθὺς εὑρέθη θανών. Sosipater Athenæi IX. p. 378. B. ΕΠΕΙΤΑ ΜΕΤΑ ΤΑΥΤ' εὐθὺς ἀρχιτεκτονεῖν. Sed sive μετὰ τοῦτο legis, sive κατὰ ταυτὰ, numeri sunt pessimi, quod et ipse Brunckius in simili versu Ach. 636. sensit. Articulum τοὺς omittunt tres MSS. quos ipse contuli, neque dubito quin cum iis conspirent alii. Ergo legendum,

Εἶτα διδάξας Πέρσας μετὰ ταῦτ' ἐπιθυμεῖν ἐξεδίδαξα.

Fortius est hoc, quam simplex ἐδίδαξα· deinde melius junguntur διδάξας ἐξεδίδαξα· porro hoc ipsum mendum paullo ante corrupit cæsuram versus 1051. quem ex MSS. restituere editores.

In Acharnensium versu aliquid turbatum esse vidit, quo erat aurium sensu, Kusterus, cui hactenus assentitur Brunckius, ut fateatur concinniores fore numeros, si legatur, Πρότερον δ' ἀπὸ τῶν πόλεων ὑμᾶς οἱ πρέσβεις ἐ. Sed concinniores etiam fient, transpositione leniori: Πρότερον δ' ὑμᾶς ἀπὸ τῶν πόλεων οἱ π. ἐ. In eadem versus sede mox occurrit ἐν ταῖς πόλεσιν, ἐκ τῶν πόλεων, Plut. 567. Ran. 1042. ἐν ταῖς πόλεσιν, Vesp. 655. ἀπὸ τῶν πόλεων.

Proceleusmaticum ab hoc anapæstico semper excludendum esse, jamdudum monui in Appendice ad Toupium. Et ubicunque tolli potest tantilla mutatione, quanta est πρόσχετε pro προσέχετε, quis tollendum negabit, nisi qui digitos solos, non aurem, consulat? In Vesp. 1010. codex Brunckii πρόσχετε obtulit, sed neglexit ille. Quod magis miror in eo, qui Nub. 980. optime e MSS. Διπολιώδη restituerit. Sic etiam dixere Attici Δίφιλος, non Δίιφιλος.

Sed præter loca jam memorata, dactylum in cæsura habent sequentia. Nub. 325. Vesp. 349. 396. 671. Quorum secundus et quartus facillime expedientur; primus et tertius majorem attentionem postulant.

Ἔστιν ὀπὴ δῆθ' ἥντιν' ἂν ἔνδοθεν | οἷός τ' εἴης διορύξαι.
Οἱ δὲ ξύμμαχοι, ὡς ἥσθοντό γε | τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον.

Lege in illo, vocibus transpositis, οἷός τ' ἔνδοθεν εἴης δ. In altero ineptum istud γε omittit Ravennas. Genuinam verbi formam ᾔσθηνται conservavit Suidas v. Λαγαριζόμενον, v. Τραγαλίζοντα, et diserte in Ἤισθηνται. Hac forma sæpe utitur Plato; utitur Tragicus Rhes. 673. Euripides Orest. 1583. (1566.) Troad. 639. Etiam in Bacch. 605. restituendum ᾔσθησθε, non ᾔσθεσθε. Quod ad Vesp. 396. attinet,

Αὐτὸν δήσας· ὦ μιαρώτατε | τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσει,

is eo nomine præterea vitiosus est, quod anapæstum dactylo statim subjicit. Id in hoc versuum genere non licere supra innui. Exempla, quæ ex emendatione in contrariam partem afferri possunt, nihil ad rem faciunt. Eximenda igitur numero Vesp. 568. Av. 520. editionis Brunckianæ. Eximenda etiam loca, ubi βοΐ-

δαρίω occurrit, quippe qui pes choriambus sit. Av. 586. Fragm. apud Ammonium v. Χολάδες. Cum enim semper Attici contracte dicant βοίδιον, νοίδιον, ῥοίδιον, διπλοίδιον, ἡμιδιπλοίδιον, προχοίδιον, ut pluribus ostendit Piersonus ad Mœrin p. 276. consequens est, ut contracte quoque secunda diminutiva dicant. Quare, sublatis punctis, in posterum legamus,

Μὴ, πρίν γ' ἂν ἐγὼ τὼ βοιδαρίω τὼ 'μὼ πρώτιστ' ἀποδῶμαι.
Ἢ βοιδαρίων τις ἀπέκτεινε ζεῦγος, χολίκων ἐπιθυμῶν.

Nec major difficultas fragmento Babyloniorum inest, quod citat Harpocration v. Ἐπιβάτης.

Εὖγ' ἐξεκολύμβησεν ἐπιβάτης, ὡς ἐξοίσων ἐπίγυον.

Si quis cum Brunckio de metrica ultimæ vocis quantitate dubitat, is cum Harpocrationis MSS. Mediceo et Galeano legere potest ἐπίγειον. Sed altera vox penultimam proculdubio producit, cum sit contracta ex ἐπιγύαιον. Adde articulum, et integerrimum anapæsticum habebis.

Εὖγ' ἐξεκολύμβησ' οὑπιβάτης, ὡς ἐξοίσων ἐπίγυον.

In Pac. 732.

Ἣν ἔχομεν ὁδὸν λόγων εἴπωμεν, χὤσα τε νοῦς αὐτὸς ἔχει,

(sic Ald. et ambæ Juntinæ,) ex uno MS. edidit Brunckius λόγον et ἔχει γε. Verum particula eo loco inepta prorsus est et inutilis. Pro χὤσα τε νοῦς, quæ scribere non poterat Atticus, si χὤσα γ' ὁ νοῦς rescribes, alio modo versus finem constituere necesse erit, quam fecit Brunckius. Alter ejus codex et Ravennas pro secunda versus parte tantummodo ὅσα τε νοῦς ἔχει. Gravissimum profecto huic versui jam a multis seculis vulnus impressum est; si vero priorum verborum sanitatem defendes, ordinem modo mutabis, ὁδὸν ἣν ἔχομεν, et numeri optime constabunt.

Verum hoc quoque versu prout vulgatur, relicto, longe immodulatior esset is, si ullo modo tolerari posset, qui dactylum Ionico a minori in fine præpositum haberet. Duo tamen hujusmodi monstra peperit fecunda librariorum inscitia.

Plut. 510. Εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανείμειέ τ' ἴσον ἑαυτόν.
Av. 491. Σκυτῆς, βαλανῆς, ἀλφιταμοιβοὶ, τορνευτασπιδολυροπηγοί.

Irascor tarditati Virorum doctorum, præcipue Kusteri, qui in alio versu infra 583. vitium cognatum tam acute viderit et dextre sustulerit, hoc loco vitium levissimum omnino præterviderit. Irascor codici Ravennati, qui toties quidem alias mihi mea præripuerit, nunc vero eandem lectionem, quam e Suida me Comico redditurum putabam, impudenter sibi arrogarit.

> *Εἰ γὰρ ὁ Πλοῦτος βλέψειε πάλιν, διανείμειέν τ' ἴσον αὐτόν.*
> *Σκυτῆς, βαλανῆς, ἀλφιταμοιβοὶ, τορνευτολυρασπιδοπηγοί.*

Erravit igitur Dawesius, cum in Nub. 325. conjecit,

> *Ὡς οὐ καθορῶ. Παρὰ τὴν εἴσοδον. Ἤδη νῦν μόλις ὁρῶ αὐτάς.*

addens, "Versus quidem ita emendatus non est inter maxime numerosos. Sed est tamen legitimus." Deinde hanc sententiam quodammodo mitigat, corrigendo, *Ἤδη ὁρῶ νῦν μόλις αὐτάς*. Sed illud *αὐτὰς* incommode additur, dum hæc verba Strepsiades loquitur, qui versus initio non addiderit. Superscriptum pro interpretatione in uno MS. vidi; in textu quidem habet MS. Ravennas, sed idem contra sensum *ὁρῶ* omittit. Quod habet MSS. fere dimidia pars, *ἀθρῶ* probant Kusterus et alii; in textum intulit Brunckius, *διαθρῶ νυνὶ μόλις ἤδη*. Sed felicius hoc compositum restituit Thesm. 665. Præterea metro coactus *ἔσοδον* scribit, quod nunquam apud Comicos, ut neque quicquam aliud nomen ab *ἐς* compositum reperitur. Rarissime omnino, et vereor, ne in locis tantum mendosis, *ἐς* ante vocalem usurpant. At *μόλις ἀθρῶ*, præterquam quod licenter priorem producit, cum Dawesio opinor non dici posse pro *μόλις ὁρῶ*. Bentleius contra tempora si non contra metrum, *ἑώρων*. Quid igitur hoc versu faciendum? Primo varias lectiones videamus. Olim vulgatæ editiones, *ἤδη νῦν μόλις ὁρῶ*. MSS. quidam pro *νῦν* habent *νῦν καὶ*, alii *νυνὶ*, in quibus quatuor, quos ipse inspexi; *ἀθρῶ* pro *ὁρῶ* multi; utroque omisso Ravennas, *ἤδη νυνὶ μόλις αὐτάς*. Equidem, si quis ex dissensu Codicum arguat, hunc locum jam ante eorum ætatem fœde corruptum fuisse et veritatem in puteo latere, non vehementer negem. Sin quis e MSS. vestigiis quid eliciendum censeam, requirat, respondebo, me totam sententiam Socrati continuare malle et legere, ΣΩ. Νυνὶ *μάλ' ἀθρῶν βλέπε πρὸς τὴν εἴσοδον ἤδη*. Νῦν *γέ τοι ἤδη καθορᾷς αὐτὰς*—In quo addidi *βλέπε* e. v. 322. *βλέπε νῦν*

δευρὶ πρὸς τὴν Πάρνηθα. Jocus est Comicis antiquis solemnis, ut actorem personæ quam agit, oblivisci faciant, et de theatro aut spectatoribus, quasi imprudentem, loqui. Εἴσοδος autem est ea theatri pars, qua Chorus scenam intrat. Vide Av. 297. et Schol. Ergo Socrates, Strepsiade querente se Nubes non videre, respondet, *Nunc tandem quam maxime oculos contende et ad Theatri introitum specta; nunc enim tandem eas vides.* Μάλ' ἀθρεῖν dicitur, ut μάλ' ἀπαυδᾷν et μάλα δάκνειν Ran. 372. 888. Denique πρὸς τὴν εἴσοδον accurate respondet verbis præcedentibus, πρὸς τὴν Πάρνηθα. E duobus optimæ notæ MSS. a me collatis, πρὸς adoptavi pro παρὰ, quam varietatem e nullo codice adhuc enotatam esse profecto mirum.

Ad Vesp. 396. redeo,

Αὐτὸν δήσας. ὦ μιαρώτατε, τί ποιεῖς; οὐ μὴ καταβήσει.

Notaram quædam exempla, sed hodie non sunt in promptu, ubi ἄνδρες omittitur, et quædam, ubi superlativa pro positivis substituuntur. Memini tantum in Lysistr. 616. ἄνθρωποι habere plerasque editiones, ἄνδρες Brunckianam ex MSS. neutrum Suidam v. Ἐπαποδυώμεθα. In versu Epigonorum, Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα, Μοῦσαι, citando, ἀνδρῶν omittit Larcherus ad Herodot. IV. 32. ed. utr. Aristoph. Eccl. 742. ἀνὴρ, in edd. plerisque omissum, addunt Junta, codex Brunckii, et, ut puto, Rav. Cratinus Athenæi II. p. 68. A. Γλαῦκον οὐ πρὸς παντὸς ἀνδρὸς ἐστὶν ἀρτῦσαι καλῶς. Sic legendum, addito quod exciderat, ἀνδρός. Idem Suidas in Plut. 1026. pro φίλ' ἄνερ habet φίλτατ' ἄνερ, quod male ad 788. refert Brunckius. Jam, credo, lector, ipse per te suspicaris, me legere velle, ὦ μιάρ' ἀνδρῶν. Et recte suspicaris. Eodem modo dixit Theocritus XV. 74. φίλ' ἀνδρῶν, Callimachus apud Suid v. ἐπαύλια. πρηεῖα γυναικῶν. Eodem modo sæpius dixit Aristophanes ὦ δαιμόνι' ἀνδρῶν, qui et ὦ μιαρώτατ' ἀνθρώπων Ran. 1520. denique ὦ σχέτλι' ἀνδρῶν in eadem anapæstici sede Ran. 1081.

Unum in tironum gratiam verbum addere libet. Nemo nescit, dissolutos pedes hoc versuum genus amare, ut scilicet, si commode fieri possit, singulæ dipodiæ integris verbis absolvantur. Sed hanc regulam, quam nimii laboris esset constanter servare, non raro negligebant, ut Plut. 519. 570 584. Hoc tamen

cavebant, ne, si secundus pes dactylus esset, tertius spondeus, ultima dactyli syllaba iambicam vocem aut bacchiacam inchoaret. Quod sane ab aure admonitus, bene notavit Brunckius ad Eccl. 514. Ξυμϐούλοισιν ἁπάσαις | ὑμῖν, et corrigit πάσαις. Rectissime vulgatur Nub. 400. Ἀλλα τὸν αὑτοῦ γε νεὼν βάλλει. Omittit γε Demetrius, unde si quis præferret, Ἀλλὰ νεὼν τὸν ἑαυτοῦ | βάλλει, versum efficeret, qualem neque scripsit Comicus quisquam, neque scribere potuit. Eq. 505. Ἠνάγκαζεν ἔπη | λέξοντας γ' | εἰς τὸ θ. π. Et hunc locum viginti fere abhinc annis emendandum monui ex argumento ad Nubes. Ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θ. π. Eq. 784. Τοῦτό γε τοὔργον ἀληθῶς ἔστιν. Veteres editiones omnes omittunt ἔστιν et post γε addunt σου. Ex Æmilii Porti editione casu excidit σου, Kusterus neque MSS. neque editionibus inspectis, ἔστιν intrusit, quod et Brunckius retinuit. At quid facilius, quam particulam pene sensui necessariam, ad metrum complendum adjicere? Vide supra p. liii.

Τοῦτό γε τοί σου τοὔργον ἀληθῶς γενναῖον καὶ φιλόδημον.

MS. Ravennas satis corrupte, sed ita ut hanc correctionem stabiliat, Τοῦτό γε τοί τ' ἀληθῶς αὖ τοὔργον γ. κ. φ. Licentia, quæ maxime in Aristophanico anapæstico conspicitur, est ea, qua vocalis longa vel diphthongus ante vocalem corripitur, ut χρυσίου ὄντος Plut. 528. Alteram licentiam, qua ob mutam et liquidam producitur syllaba, rarissime admittunt, idque partim ex necessitate, partim cum alios poëtas vel citant vel imitantur. Cum igitur primam syllabam in ὑγρᾶν producit Aristophanes, Nub. 334. Dithyrambos ridet; cum Homeri verba usurpat, Homerico metro utitur, Nub. 400. Καὶ Σούνιον ἄκρον Ἀθηνέων. Vesp. 650. Ἀτὰρ, ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη. Ubi non "anapæstorum licentia," ut putat Brunckius, sed quod Homeri verba sunt, producitur ultima pronominis syllaba. Male etiam casu edidit Brunckius, ἀλλὰ pro ἀτὰρ, quem secutus est Invernizius. Nec dubito quin in Nub. 319. Vesp. 676. Tragicorum aliquem, Euripidem opinor, ob oculos habuerit. Ex necessitate vero hujusmodi syllabas producunt Comici, cum nomina propria non aliter in versu stare possunt. Ideo Κεϐριόνα et Κυπρογένεια primas producunt Av. 554. Lysistr. 551.

Corollarii instar duo exempla hujus metri addam, ut adole-

scentium ingenia ad talia animadvertenda, si possim, excitem. Eorum prius ita exstat in Hesychio. Παλινδορία. τὸ σκῦτος. Πλάτων Σύρφακι καὶ Μωμοθήρᾳ. παλινδορίαν παίσας αὐτοῦ καταθήσω. Unde titulus fabulæ Platonicæ, Μωμοθήρας, in Meursii Bibliothecam Atticam immigravit. Sed hoc e Marci Musuri liberalitate provenit. MS. enim Venetus, teste Schowio, cui hoc nomine plurimum debemus, Πλάτων συρφακίσαι, μνωμοχθῆραι παλινδορία π. α. κ. Παλινδορία est corium solito crassius et durius, quod calceis usu detritis suppingitur. Lege igitur, Πλάτων Σύρφακι·

Σὲ μὲν, ὦ μοχθηρὲ, παλινδορίαν παίσας αὐτοῦ καταθήσω.

Vides versum rotundissimum, fabula ista Momothera procul ablegata.

Scholiastes Pindari ad verba ista Olymp. VI. 152. Βοιωτίαν ὗν, observat, sues vocatos olim Bœotos, et præter alium Pindari locum, Cratini hoc testimonium adducit,

Οὗτοι δ' εἰσὶν συοβοιωτικὸν πεζοφόρον γένος ἀνδρῶν.

Gatakerus nostras, Vir longe doctissimus, sub illo πεζοφόρον latere vidit κρουπεζοφόρον, quod e Polluce VII. 87. sagaciter reposuit. Verba Pollucis, ut jam emendata sunt, apponam. Κρουπεζοφόρους δ' εἶπε τοὺς Βοιωτοὺς Κρατῖνος, διὰ τὰ ἐν αὐλητικῇ κρούματα. Hinc Gratakerus elicit, Οὗτοι δ' εἰσὶν ὑοβοιωτικοὶ κρουπεζοφόρων γένος ἀνδρῶν. Sed quis non optarit Criticos primores aliquando ad minutias paullo magis attendisse? Si vir summus ceteris suis eximiis dotibus mediocrem metrorum peritiam addidisset, statim vidisset, illud κρου in præcedenti verbo latere, neque opus esse legi κρουπεζοφόρων, sed versum ita esse constituendum;

Οὗτοι δ' εἰσὶν Συοβοιωτοὶ, κρουπεζοφόρον γένος ἀνδρῶν.

Hesychius. Συοβοιωτοί. οἱ Βοιωτοὶ σύες [ἐκαλοῦντο.] Photius Lex. MS. Συοβοιωτοί. σύες γὰρ ἐκαλοῦντο οἱ πάλαι Βοιωτοί. Hunc ipsum Cratini locum uterque respexit. Idem verbum iterum usurpasse videtur Cratinus apud Scholiasten Aristophanis Pac. 740. Ὑπὸ δὲ Ἡρακλέους πεινῶντος ἄγειν καὶ ταῦτα σκώπτοντος, οὐ Βοιωτόν ἐστιν. Neque verba neque metrum satis expedire possum. Sed illud video, pro οὐ Βοιωτὸν legendum συοβοιωτῶν.

(F) Qui generales quasdam vel grammaticas vel metricas ab antiquis scriptoribus regulas constanter observatas contendunt, ii uno maximo incommodo laborant, cum ad objectiones refellendas ventum est. Sæpe enim fit, ut editorum negligentia varias lectiones omiserit, adeoque veri vestigia, quantum in ipsis fuerat, suppresserit. Quare si in quibusdam locis corrigendis erravi, veniam facile me impetraturum spero, maxime gavisurus, si MSS. vel grammatici meliora meis subministrabunt. *Καί μοι τοῦτο τὸ ἔπος ἐχέτω ἐς πάντα τὸν λόγον.* Satis igitur erat in Sophocl. Aj. 524. vulgatæ lectioni controversiam e Suida movisse. Postea duorum Parisiensium Suidæ codicum collationem nactus sum, quorum unus habet cum principibus editionibus, Οὐκ ἂν γένοιθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνὴρ, alter (Kusteri scilicet MS. A.) Οὔπως γένοιτ' ἂν οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ. Sed cum ex Augustano codice Hermannus Præf. ad Hec. p. 65. protulerit, Οὐκ ἂν γένοιτ' ἔθ' οὗτος, (unde depravata videri possit edd. Med. Ald. et unius MS. Par. lectio) non equidem intercedam, quo minus hoc adoptes. Sic in Æschylo Suppl. 800. veterum editionum lectionem indicare contentus, nihil ultra quærebam. Male repetitam alioqui particulam δὲ fore qui culparent, prævidere poteram, sed a proposito digredi nolebam. Illa δὲ adversativa est, et idem fere valet quod ἀλλά. Sensus est, *Utinam mihi sedes esset in æthere, sed sedes ejusmodi, ubi nubes aquosæ in nivem vertuntur*, nempe ne Deorum vitam optare videretur, his verbis Chorus votum suum temperat. Si tamen particula omnino ejicienda esset, versus ita corrigi deberet, Πρὸς ὃν χιὼν ὑδρηλὰ γίγνεται νέφη.

Hæc habui, Adolescentes optimi, quæ de communibus metrorum generibus traderem. Ea si quid vobis fructus aut voluptatis afferent, me, quantum laboris insumserim, non pœnitebit.

# HERMANNI PRÆFATIO

AD

# HECUBAM.

---

Paullo amplius biennium est, quum Richardus Porsonus Londini Hecubam Euripidis edidit, præfatione et brevibus notis instructam, emendationum maxime rationes reddentibus. Qui vir quamquam in ea editione nihil exquisiti aut reconditi exspectare jussit, eam tamen Euripidi operam navavit, quam nemo, nisi qui aut iniquus, aut harum litterarum imperitus sit, summo critico non fateatur esse dignissimam. Verum una tantum in re exspectationem, quam rumor excitaverat, fefellit. Ferebatur enim multa, quæ ad metrorum rationem spectarent, adnotasse, quod hoc magis optandum erat, quia Euripidis aliquanto difficilior est in hoc potissimum genere, quam cæterorum tragicorum emendatio. Atque etsi quædam, quæ ad hanc partem antiquitatis pertinent, observavit Porsonus, placuit tamen ei hæc pro auctoritate imperiosius, quam pro critici officio explicatius exponere. Ea re hoc videbatur effectum iri, ut plerique eorum, qui Porsoni Hecubam legerent, existimationem viri atque auctoritatem instar argumentorum habentes, assentire in hoc præsertim genere doctrinæ, quam, quæ ille obscurius dixisset, diligentius disceptare mallent. Quapropter ego, quæ mihi Porsonus minus recte dixisse videbatur, in medium proferenda putavi, non ut illum reprehenderem, sed quoniam id eorum videbatur interfuturum esse, quibus harum studia littera-

rum curæ sunt. Etenim nihil usquam omnibus numeris absolutum ab hominum genere perfici mortalem meminisse fas est. Nec satis cautum ei, qui alienos errores deprehenderit, ne ipse in alios errores incidat. Quare et reprehendendum libere est, nec, si reprehendaris, ægre ferendum. Non enim nostram agimus, sed caussam scientiæ rerum humanarum.

Præterea vero etiam de Wakefieldii conjecturis admonendum duxi, quem continuo Porsonus minime parem nactus est adversarium. In quo viro quum quantum ingenii, tantum effrenatæ temeritatis, Græcæ autem linguæ haud accuratior, quam Latinæ, cognitio sit, debet ille aliquam sane, sed non eam auctoritatem habere, quam apud nostrates, nimis æquos exterorum judices, consequutus est.

Quum jam typothetis tradere Hecubam measque adnotationes vellem, duæ mihi innotuerunt Porsonianæ editiones et Wakefieldii diatribes censuræ, una in menstruis Britannorum censuris, (*Monthly Review*, 1799. Januar. Febr. Apr. Jul. Aug.) ab excellente scripta critico, multisque plena præclaris observationibus; altera in ephemeridibus Jenensibus n. 410. et 411. anni 1799. quam qui scripsit, non scripsisset eam, spero, si Britanni censoris adnotationes cognitas habuisset. Hic quidem Britannus censor quo majorem in his rebus auctoritatem habere debet, eo magis, quid de quoque loco sentiret, commemorandum censui.

* * * * * *

Quando Porsoni Hecuba hanc nobis scribendi opportunitatem præbuit, age videamus jam ea, quæ ille in præfatione protulit.

In his primum hoc est, quod ἀεί, Piersono jubente, Brunkio non nolente, semper sine diphthongo in prima syllaba ab se scriptum dicit. Eamdem rem repetit ad Hecubæ, v. 1172. probatam censori Britanno. Ibi ἀεὶ legi memorat in Stobæo, cujus quidem mea sententia non potest major auctoritas esse, quam librorum MSS. sæpe ἀεὶ exhibentium, ubi prior syllaba longa est. Sed nimirum idem Porsonus iota subscriptum vetustiorum MSS. auctoritate in κἄτι, κἀν, κἂν, et similibus ab se omis-

sum scribit. At id ut recte fiat, de qua re acute disputavit vir doctus, cujus additamenta accesserunt Vigeri libro de Idiotismis Græcæ Linguæ, cap. VIII. sect. VII. p. 526. non debet tamen librorum MSS. aut veterum editionum auctoritate fieri, in quibus quis nescit iota subscriptum non modo in mediis verbis, sed in ipsis etiam dativis sæpissime omitti? Quod si in κἄτι et similibus exemplis veteres libri sequendi sunt, idem etiam in dativis facere oportebit. Si quis talia documentis veteris scripturæ probare vult, afferendæ inscriptiones sunt, abunde suppeditantes exemplorum. Sed tum prorsus repudianda erit recentior scribendi ratio: quod qui facere nolunt, non debebunt codicum auctoritate in tali re abuti. Id Porsonum in littera ὶ fecisse hoc magis miror, quod idem ad Oresten, v. 64. eum insanum fore dicit, qui omissionem litteræ paragogicæ ν librorum veterum auctoritate velit defendere. Sed redeo ad ἀεί. Piersonus ad quem Porsonus provocat, sic de hac re scribit ad Mœrin, p. 231.: Eustathius ad Il. Α΄. p. 21. F. (p. 28. l. 31. ed. Rom.) Ἀθηναῖοι μὲν τὸ κλαίει κλάει λέγουσιν· οὕτω δὲ καὶ καίει κάει, αἰεὶ ἀεί, αἰετὸς ἀετός. *In his autem, si ἀεὶ excipias, cujus penultima anceps est, α manet longa.* Vid. Etymol. p. 679. l. 26. Etymologus ibi de κλάω et κάω loquitur, adverbii ἀεὶ nullam mentionem facit; nec magis, p. 105. l. 32. et p. 172. l. 20. in quibus locis de eadem re disputat. Sola igitur Eustathii auctoritate nititur conjectura Piersoni. In qua re illud per mihi mirum videtur, unde Piersonus didicerit, ἀεὶ primam habere ancipitem. Nihil est, unde id concludi queat, quam quod Eustathius hoc adverbium una cum aliis vocabulis commemorat, in quibus α ex αι natum longum est. At primum non est tanta Eustathii diligentia, ut, quum non disertim et productione istius litteræ loquatur, ex sola reliquorum exemplorum comparatione colligi possit, eam litteram ab eo longam perhiberi. Deinde autem ipse Eustathii locus manifesto docet, eum non de prosodia istius α, sed unice de omissione litteræ ὶ agere. Sic enim scribit: ἰστέον δὲ ὅτι τὸ Ἀχαιὸς δίχα τοῦ κατὰ τὴν δίφθογγον ἱ προφέρουσιν οἱ Αἰολεῖς κατὰ τοὺς τεχνικούς, οἳ λέγουσιν ὡς διάλεκτοί τινες ἀποβάλλουσι τὸ ἱ τῆς αἱ διφθόγγου, οἷον Ἀθηναῖοι μὲν τὸ κλαίει κλάει λέγουσιν. οὕτω δὲ καὶ καίει κάει, αἰεὶ ἀεί, αἰετὸς ἀετός. Αἰολεῖς δὲ τὸ παλαιὸς

καὶ Ἀχαιὸς καὶ ἑταῖρος πάλαος καὶ Ἄχαος καὶ ἕταρος. Ἴωνες δὲ σὺν Ἀττικοῖς τὸ χρύσειος, ἀργύρειος, χάλκειος, καὶ τὰ ὅμοια χρύσεός φασι, καὶ ἀργύρεος, καὶ χάλκεος. Ex his clarum est,, de sola abjectione litteræ ί sermonem esse, nec magis ά in ἀεὶ ex αί remanens, quam έ remanens ex εί in χρύσεος et aliis pro longo haberi posse. Quin, nisi fallor, alia haud levis in contrariam sententiam auctoritas afferri potest Etymologi MS. cujus locum Kœnius protulit ad Gregorium, p. 160. Is locus ita videtur corrigendus: ἰστέον ὅτι ιβ φωναί εἰσι τοῦ ἀεί. ἔστι γὰρ αἰεὶ καὶ αἰὲν καὶ αἰὲς ποιητικῶς, καὶ ἀεὶ συνεσταλμένον, καὶ ἀῒ παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι, καὶ ἀῒν παρὰ Ταραντίνοις, (ἐξ οὗ καὶ ἀΐδιος) διὰ τοῦ ί, καὶ διὰ τοῦ αί, καὶ διὰ τοῦ ή. οἱ δὲ Ταραντῖνοι ἄποικοί εἰσι τῶν Δωριέων. ἔτι καὶ ἀὲς παρὰ τοῖς Δωριεῦσι. ταῦτα μὲν ἀπαρένθετα. καὶ ταῦτα ιβ φωνὰς λέγουσιν εἶναι, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἀὲ παρὰ Πινδάρῳ. Pindarus ἀὲ habet Pyth. IX. 154. Quod Kœnius ait, quædam deesse numero, non est verum, si illa recte intelligantur, καὶ διὰ τοῦ αί, καὶ διὰ τοῦ ή. Hoc enim dicit grammaticus, formas adverbii eas, quæ ὶ in posteriore syllaba habeant, in priori etiam αὶ et ὴ habere, ita ut istæ formæ omnes hæ sint: ἀΐ, αἰΐ, ἠΐ, ἀΐν, αἰΐν, ἠΐν. Sic igitur duodecim omnino formas hoc adverbium habebit, quem numerum etiam commemorat Etymologicum editum, p. 31. l. 24. Suidas: ἀεί. τούτου εἰσὶν ιά φωναί. Quæ verba ex illa Etymologici MS. adnotatione lucem accipiunt. Undecim enim sunt, si ἀὲ Pindaricum excipiatur, quod videntur quidam veterum ignorasse: unde grammaticus dicit, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἀὲ παρὰ Πινδάρῳ. Igitur in his duodecim commemoratur ἀεὶ συνεσταλμένον, quod grammaticus non fuisset συνεσταλμένον vocaturus, si anceps esset: neque vero propterea sic vocat, quia aliud exstet priore syllaba producta, sed quia ἀεὶ opponit iis, quæ antea memoraverat, αἰεί, αἰέν, αἰές. Gravioribus ergo argumentis opus est, si quis demonstrare conetur, in ἀεὶ utramque syllabam produci ab Atticis scriptoribus. Nam quum ἀεί, non αἰεί, grammatici Atticum esse perhibent, communem sermonem spectant, quo prosaici scriptores utuntur. Qui sicuti non dicunt ξεῖνος, μοῦνος, γούνατα, κοῦρος, δουρί, quæ tragicis tamen ipse Porsonus, p. XV. eripi posse negat, ita quidni αἰεὶ quoque simili licentia a poëtis Atticis retentum existimemus? Quin licebit etiam sic

argumentari. Attici pro ποιῶ dicebant ποῶ. Etymol. M. p. 679. l. 24. ἰστέον ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἀποβάλλουσι τὸ ι, λέγοντες ποῶ. Nunc hoc verbum apud tragicos primam solet longam habere. Atqui πωῶ non potuit dici, ut ibidem docet Etymologus. Ergo ποιῶ cum diphthongo dixere. Id si fecerunt in ποιῶ, idem factum esse in αἰεὶ vel ipso grammaticorum silentio probabile fit, adverbium hoc non commemorantium, ubi exempla afferunt producti α post omissionem conjunctæ vocalis. De verbo ποῶ quidem hoc adnotandum videtur, fuisse id unice vulgaris sermonis proprium, ut ὁδί, οὑτοσί, ἐνθαδί, et alia. Itaque ποῶ scribendum semper in comicis, ubi prior syllaba corripitur. Eamque scripturam veterrimi libri, ut Ravennas Aristophanis, exhibent. Hinc in plurimis comicorum versibus, in quibus metrum utramque formam admittit, correptior forma propter numerorum elegantiam præferenda est, ut in Aristophanis Pluto, v. 1124.

οὔκουν δικαίως, ὅστις ἐπόεις ζημίαν.

v. 1197.

ἐγὼ δὲ τί ποῶ; τὰς χύτρας, αἷς τὸν θεόν.

Sequitur alia Porsoni non satis apta argumentatio, qua secundas personas singularis numeri in indicativo passivi ab Atticis per ει formatas ostendere studet. Brunkium hanc formam in futuro tantum, se etiam in præsenti reposuisse dicit, duce quidem analogia. De analogia mox videbimus. Res ipsa vera est, sed non nova. Quippe sic jam Valkenarius ad Phœnissas, v. 576. Kœnius ad Gregorium, p. 49. et Brunkius ad Sophocl. Œd. R. v. 336. Neque Gregorius præsens intelligi noluit, qui sic scribat: Ἀττικῶς ἐκφέρεται διὰ τῆς εἰ διφθόγγου τῶν παθητικῶν ὁριστικῶν τὰ δεύτερα πρόσωπα, quamquam futuri tantummodo exemplum addit, ζηλωτὸς ἔσει. Sed analogia ista, quam prætexit Porsonus, qualis tandem est? *Hæc*, inquit, *postulat, ut vocalis corripiatur in indicativo, producatur in subjunctivo*, τύπτομαι, τύπτει, τύπτεται, τύπτωμαι, τύπτῃ, τύπτηται. Vera dicit, si antiquam formam τύπτεαι intelligat. In hac enim si vocalis ista longa esset, conjunctivum haberemus τύπτηαι. Sed contractione ultimarum sylla-

barum adhibita si τύπτει scribi analogia postularet, consequens esset, ut diphthongus αὶ in ὶ abiisse censeretur: quod quis umquam factum contendet? Immo litteræ εαὶ coalescunt in ῄ, ut ex ἐαίρουν fit ᾕρουν. At, inquiet aliquis, si nihil hic tribuendum est analogiæ longarum et brevium in conjunctivo atque indicativo vocalium, quid est, quare in conjunctivo τύπτῃ, non τύπτει, scribatur? Licebit hujus argumenti vim etiam augere. Nam si cum Valckenario τύπτει ex Atticorum veterum scriptura, ῄ ignorantium, servatum putamus, necesse est, ut etiam in conjunctivo τύπτει scribi solitum existimemus. Quorum alterum si servamus, cur alterum rejicimus? Sed nimirum indicativus τύπτει pronunciationi Atticorum, non scripturæ debetur. Aliter non adnotassent eum grammatici ut proprium Atheniensium. Græci enim, uti pronunciabant, ita scribebant. Τύπτει igitur non est tribuendum analogiæ, sed hoc dicendum est, non repugnare analogiæ, sicut idem τύπτει, si conjunctivi instar esset, analogiæ repugnaturum foret. Nam si τύπτῃ ex τύπτεαι ortum in τύπτει mutatur, non tollitur ea mutatione vocalis indicativo propria; sin vero τύπτῃ ex τύπτηαι natum τύπτει diceretur, tolleretur longa vocalis, quæ quia conjunctivum modum ab indicativo distinguit, tolli non potest. Ut breviter dicam, in τύπτει diphthongus ει pro cognata diphthongo ponitur, ut in aliis plurimis exemplis, quia ῄ non est littera necessaria, ut in conjunctivo τύπτῃ.

Pagina clxii. et seq. Porsonus de augmenti omissione loquitur. Eam in Atticis poëtis ferendam negat. Atque unicum locum, qui in Hecuba licentiæ isti faveat, ab ipso Brunkio emendatum esse. Equidem in hac quoque re id, quod sæpe fieri solet, accidisse arbitror, ut ab utraque parte peccaretur. Nam quid est, quare tragicos poëtas, qui tot alias res ex antiquioribus poëtis hauserint, in solo augmenti usu tam religiosos fuisse censeamus, ut licentiam tum cæteris poëtis omnibus usitatam, tum omnino orationi metris adstrictæ percommodam, prorsus evitarent atque rejicerent? Immo quemadmodum Doricas formas non solum in chorica carmina, sed in quibusdam vocabulis, ut in Ἀθάνα, etiam in iambos receperunt, aut quemadmodum e vetere dialecto σσ pro ττ servarunt, quidni eodem jure augmentum quoque inter-

dum omiserint? Sed sane talia non comparationis quadam probabilitate, verum auctoritate locorum corruptionis suspicione carentium firmari debent. Posset enim augmenti usus eamdem necessitatem habere in scriptoribus Atticis, quam νῷν, σφῷν, aut καλός, prima brevi. Sed si qua exempla neglecti augmenti occurrunt minime dubia, ea quo rariora sunt, hoc magis videndum est, ne nihil temere sit in hoc genere nullaque lege et conditione factum. Dicam, quid de hac re sentiam, non ut nunc rem conficiam, sed ut moram objiciam calidioribus conjecturis.

Illud primum quum ab aliis, tum a Porsono non satis accurate dictum est, tragicos nunquam omittere augmentum. Nam si augmentum non omittunt propter Atticam dialectum non latius hæc regula patebit, quam Atticæ dialecti in tragœdiis usus. Quamobrem in melicis carminibus, quæ Doricam linguam habent, non repugnabunt, credo, augmenti defensores, quo minus omitti queat. Id etiam Brunkius monuit ad αἱμάχθης in Sophoclis Ajace, v. 909. Sic Sophocles in Electra, v. 147. ἄραρεν prima et secunda brevi; v. 205. ἴδε; in Antigona, v. 949. ταμιεύσκε; v. 955. ζεύχθη; v. 963. παύεσκε; v. 779. κλαῖον; v. 984. τράφη; in Trachiniis, v. 834. τέκετο; in Ajace, v. 1201. νεῖμεν; in Philocteta, v. 682. ἐσίδον. Aliud exemplum idem poëta habet in Œdipo Rege, v. 1198. ubi φθίσας secunda persona est, non participium e præcedentibus pendens. Locus corruptissimus ita scribendus est:

τὸ σόν τοι παράδειγμ' ἔχων,
τὸν σὸν δαίμονα, τὸν σόν, ὦ
τλάμον Οἰδιπόδα βροτῶν,
οὐδὲν μακαρίζω,
ὅστις καθ' ὑπερβολὰν
τοξεύσας ἐκράτησε τοῦ
πάντ' εὐδαίμονος ὄλβου.
ὦ Ζεῦ, κατὰ μὲν φθίσας
τὰν γαμψώνυχα παρθένον
χρησμῳδόν, θανάτων δ' ἐμᾷ
χώρᾳ πύργος ἀνέστας.

Alia Æschylus exempla suppeditat, de quibus in adnotationibus ad hujus tragœdias exponam.

Sed videamus nunc iambos. In his si qua neglecti augmenti exempla occurrunt, ea equidem auctor sim ut quis ante accurate perpendat, quam emendando tollat. Non enim una omnium ratio est, ac fortasse, si alia requirunt emendationem, ab aliis eam abstinendum erit. Omissum erat augmentum olim in Hecuba, v. 578.

τοιάδ' ἀμφὶ σῆς λέγον
παιδὸς θανούσης.

Aliud hujus simillimum exemplum in Æschyli Persis est, v. 311.

οἵδε ναὸς ἐκ μιᾶς πέσον.

Utrumque exemplum magnam habet offensionem: cujus quidem caussam facile est intelligere. Nulla enim omittendi augmenti apparet necessitas: immo, si poëtæ illi sic scripsissent, merito imperiti haberentur, qui non potuissent aut alia aptiora verba, aut ordinem certe verborum commodiorem exquirere. Id animadvertit Porsonus, qui Euripidem scribere potuisse ait,

τοιάδ' ἔλεγον ἀμφὶ σῆς,

in Æschylo autem edidit,

οἵδε ναὸς ἔπεσον ἐκ μιᾶς.

Mihi quidem, etsi sic scribere potuerunt, non videntur tamen hoc facturi fuisse. Nam quum omnino cujusque dipodiæ prima arsis, ut ictu vehementior, tum tertiæ maxime, iis vocibus ac syllabis servanda est, quas sensus præcipue audiri postulat. Ne longius nunc digrediar, satis sit, hanc rem duobus exemplis firmasse. Euripides in Hecuba, v. 783.

τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ λαβὼν προμηθίαν.

Æschylus in Prometheo, v. 1023.

οἷός σε χειμὼν καὶ κακῶν τρικυμία.

Quis non videat, quare sic maluerint scribere, quam hoc modo:

τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ προμηθίαν λαβών.
οἷός σε χειμὼν καὶ τρικυμία κακῶν?

Quæ quum ita sint, neque in Euripide *τοιάδ' ἔλεγον ἀμφὶ σῆς*, quod mirifice placet Britanno Wakefieldii censori, neque in Æschylo *ναὸς ἔπεσον ἐκ μιᾶς* legendum erit. In Euripide quidem meliorem lectionem ipse Porsonus sequutus est. Æschyli locus, in quo illata a Porsono numerorum tenuitas multo minus quam in Euripide ferri potest, sic videtur scribendus esse:

πηγαῖς τε Νείλου γειτονῶν Αἰγυπτίου
'Αρκτεύς, 'Αδεύης, καὶ Φερεσσεύης τρίτος,
Φαρνοῦχος, ἠδὲ ναὸς ἐκ βαιᾶς πεσὼν
Χρυσεύς, Μάταλλος μυριόνταρχος θανὼν,
ἵππου μελαίνης ἡγεμὼν τρισμυρίας
πυρσὴν ζαπληθῆ δάσκιον γενειάδα
ἔτεγγ', ἀμείβων χρῶτα πορφυρᾷ βαφῇ.

In codice Guelferbytano propius veram lectionem est *πέσαν*. Constructio totius loci eadem est, quæ paullo post, v. 318. seqq. Sed, ut redeam ad augmentum, *λέγον* et *πέσον* propterea unicuique displicebunt, quod *ἔλεγον* et *ἔπεσον* facillime iambis aptari possunt. Hinc merito colligi posse videtur, si quando in iambis omiserint augmentum tragici, id eos non nisi in iis verbis facturos fuisse, quæ cum augmento aut non potuerint, aut ægre certe in iambicos numeros cogi. Id maxime usu venit in iis vocabulis, quæ si augmentum acciperent, habitura essent antispastum, aliosve ab iambico numero alienos pedes, ut *ἐπαίοντο*, *ἐθώϋξεν*. Æschylus in Persis, v. 413.

αὐτοὶ δ' ὑφ' αὑτῶν ἐμβολαῖς χαλκοστόμοις
παίοντ', ἔθραυον πάντα κωπήρη στόλον.

Porsonus ibi *παισθέντ'* edidit. Sophocles in Œd. Col. v. 1623.

φθέγμα δ' ἐξαίφνης τινὸς
θώϋξεν αὐτόν.

In Trachiniis, v. 767.

ἱδρὼς ἀνῄει χρωτὶ καὶ προσπτύσσετο.

Euripides in Bacchis, notante Porsono, ter omisit augmentum. Loci sunt hi: v. 756. edit. Brunk.

νίψαντο δ' αἷμα, σταγόνα δ' ἐκ παρῇδων.

v. 1073.

σίγησε δ' αἰθὴρ, σῖγα δ' εὔλειμος νάπη.

v. 1123.

ἡ δ' ἴχνος αὐταῖς ἀρβυλαῖς· γυμνοῦντο δέ.

In his locis omnibus, et si qui horum similes occurrant, equidem nihil arbitror, nisi propter satis gravem librorum auctoritatem, mutandum esse.

Quod si in iambicis versibus metri caussa augmentum negligi potuit, multo magis eam licentiam in anapæstis concedendam fuisse patet, propterea quod in his ad metri necessitatem etiam orationis grandior quædam et a vulgari consuetudine remotior proprietas accedit. Ejusmodi est, quod ex quodam tragico habet Aristophanes in Pace, v. 1013.

ὀλόμαν, ὀλόμαν ἀποχειρωθείς,

cujus loci auctoritate recte Marklandus ex gemino ὠλόμαν in Iphig. Taur. v. 153. augmentum sustulit.

Hæc vero loca non habebunt eam vim, ut eorum auctoritate etiam in iis verbis augmentum omitti potuisse existimemus, quæ addito augmento commode possunt in iambis collocari. Cujusmodi exempla omnia, quotquot afferantur, quavis alia magis ratione, quam omissione augmenti, emendanda sunt. Tale est, quod Brunkius in Hecuba, v. 1176. restituendum putavit, ὄλοντο. Idem in Oreste, v. 499. edidit:

αὐτὸς κακίων γένετο μητέρα κτανών.

Ibi vulgo legebatur ἐγένετο. Verum quis non videat verborum

ordine mutato et numeros corrigi et augmentum servari posse? Id nunc Porsonum fecisse Britannus censor adnotavit. Nam ipsum Porsoni Oresten nondum vidi. In Andromacha, v. 953. Brunkius Musgravii conjecturam recepit:

φυλακὰς ἔχων οὐ μίμνον, εἶτ' αὐτοῦ μενεῖς,

ubi legatur ἔχων ἔμιμνον. Gravius in hoc loco vitium est, quod certa emendatione sanabimus:

φυλακὰς ἔχων ἔκαμνον,

*fatigabar observando.* Quod ad hunc Andromachæ locum Brunkius affert omissi augmenti exemplum e Sophoclis Philocteta, v. 371.

ὁ δ' εἶπ' Ὀδυσσεύς, πλησίον γὰρ ὢν κύρει,

in editione Sophoclis ipse sic correxit, ἦν κυρῶν.

Sed præterea aliud genus locorum est, in quo magis elegantia numerorum suadente, quam cogente metri necessitate, tragici augmentum videntur omisisse. De hac re infra explicabo, postquam Porsoni sententiam de anapæsto in iambis perpendero.

Etenim alia nunc nobis consideranda est Porsoni disputatio, quæ est de anapæsto in tragicorum trimetris. Eam sua scilicet sententia probavit censor Hecubæ Jenensis, qui quæ Porsonus de hac re scripsit, adeo negligenter legit, ut, quum ille anapæsti in tertia sede omnia exempla, quæ apud Æschylum et Sophoclem essent, afferre se dixisset, eum exempla attulisse narraret anapæsti omnino in quacumque impari sede collocati. In quibus quum tamen Promethei versum 953. desiderare se diceret, non solum iniquus fuit in Porsonum, qui hunc versum, in quo quinta sedes anapæstum habet, ne voluit quidem commemorare, sed se ipsum etiam ostendit parum esse in horum lectione tragicorum versatum, qui unum dumtaxat exemplum desideravit, ubi ex Æschylo, qui eum legerit, decem, duodecim e Sophocle afferre possit. Porsonus in iis, quæ de anapæsti usu disseruit, uti criticum acumen insigne, ita artis metricæ non eam ostendit peritiam, quæ ab Euripidis editore jure exspectari poterat. Afferam

ipsa ejus verba. Ubi dixerat, MSS. auctoritate, scriptorum citationibus, et criticis argumentis exemplorum, quæ pro anapæstis laudari solerent, numerum jam valde imminutum esse, *aliam*, inquit, *ipse rationem adjicio, quæ si vera est, omnes, opinor, anapæstum paribus senarii locis semper excludendum esse ultro agnoscent. Hanc rationem, non plane quidem novam, plerisque tamen ignotam, quam brevissime explicabo. Tantum scilicet abest, mea sententia, ut anapæstus pro secundo aut quarto pede ponatur, ut ne pro tertio quidem aut quinto substitui possit. Hoc de tertio pede si quis verum esse concedet, concedet a fortiori, ut logici dicunt, de quinto etiam verum esse. Dactylus enim, qui in tertia sede creberrime usurpatur, in quinta numquam apparet. Anapæstus igitur, si illa excluditur, hanc intrare non potest.* Deinde e sex versibus Æschyli et quatuor Sophoclis anapæstum tertii pedis tollit, idemque se facturum spondet in omnibus, quotquot occurrant, exemplis. Non nego, quos versus emendavit, egregie emendatos esse: illud autem magnopere vereor, ut omnia anapæstorum exempla tam facile corrigi possint. Sed quoniam non tam auctoritate scriptorum, quam artis regulis opinionem suam tueri studuit, hanc ipsam rationem, quam exposuit, perpendemus. Primum igitur quum ait, quod quis de tertio pede verum esse concedat, id eum a fortiori concedere etiam de quinto verum esse, id dupliciter falsum est, partim quod dactyli comparatio neque ad defendendum neque ad impugnandum anapæstum quidquam confert, partim quia anapæstus in tertia sede ægrius etiam, quam in quinta, ferri potest. Ordine singula exponam. Tertiæ et quintæ sedis hæc similitudo est, quod utraque in imparibus locis numeratur. Inde merito concluditur prorsus parem in utraque sede syllabarum mensuram pedumque rationem obtinere. Sed iidem loci duabus rebus differunt, altera, quod in tertia sede cæsura esse solet, altera, quod quinta sedes fini versus proxima est. Nunc vero in tertia sede frequenter dactylus reperitur, ut in Oreste, v. 11.

οὗτος φυτεύει Πέλοπα, τοῦ δ' Ἀτρεὺς ἔφυ.

Hic autem pes cur nihil isto loco offensionis habet? Si quam offensionem haberet, ejus caussa non posset in prima syllaba latere, quæ quia anceps est, perinde ac brevis habetur; unde ne in spondeo quidem, cujus locum dactylus tenet, ulla offensio est. Ergo posteriores dactyli syllabæ continere deberent id, quod displicere in hoc pede posset. Si hoc ita est, eodem vitio laboraturus esset tribrachus, ut si Euripides in isto versu scripsisset:

οὗτος ἐφύτευσε Πέλοπα, τοῦ δ' Ἀτρεὺς ἔφυ.

At hunc quoque pedem ubique in tertia sede sine ulla offensione collocari animadvertimus. Videamus nunc de dactylo in quinto pede, quem nusquam apud tragicos occurrere Porsonus dicit. Neque ego exemplum novi: quare exemplum petam ex Aristophane:

ἀλλ' εἴ τις ἐς Βακχεῖον αὐτὰς ἐκάλεσεν.

Cur autem hac in sede dactylus tragicis displicuit? Non magis hic, quam in tertia sede, poterit prima dactyli syllaba ejus rei caussam continere. Partim enim hic quoque ista syllaba, ut anceps, brevis syllabæ instar est, partim spondeus, cujus loco dactylus adhibetur, in quinta sede iambo etiam præfertur, ut Sophocles in Philoctete, v. 366. et 614. sic scribere mallet,

ἄλλος κρατύνει νῦν, ὁ Λαέρτου γόνος.
καὶ ταῦθ' ὅπως ἤκουσ' ὁ Λαέρτου τόκος,

quam Λαρτίου, quod alioqui frequentius a tragicis usurpatur. Igitur si in quinta sede non prima syllaba dactyli, sed duæ posteriores offensionem habent, tribrachus in ea sede non minus displiceat necesse est. Atque ita est. Quare perrara apud tragicos sunt tribrachi in quinta sede exempla. Æschylus non nisi tria habet, in Persis, v. 499. in Eumenid. v. 477. 794. Nam alia duo in eadem fabula, v. 777. et 807. quum sint melicis mixta, jure suo liberiores numeros habent. Tales trimetri in melicis antistrophicis etiam Sophocli restituendi sunt in Electra v. 126. et 142.

κακᾷ τε χειρὶ πρόδοτον; ὡς ὁ τάδε πορών.
ἐν οἷς ἀνάλυσίς ἐστιν οὐδεμία κακῶν.

Sophocles quidem in diverbiis tribrachum in quinta sede vix aliis in locis adhibuit, quam in his quinque, in Œd. R. v. 1496. in Electr. v. 326. in Philocteta, v. 1302. et 1327. in Antigona, v. 418.

τυφὼς ἀείρας σκηπτόν, οὐράνιον ἄγος.

Ἄγος hic, non ἄχος, scribendum. Cætera exempla corrupta sunt. Æschylus in Supplicibus, v. 274.

τῶνδε κἀπὶ τάδε κρατῶ.

Scribendum videtur,

τῶνδε κἀπὶ τὰ κρατῶ

In eadem fabula, v. 400.

νόμῳ πόλεως φάσκοντες ἐγγύτατα γένους
εἶναι.

Scribe:

νόμῳ πόλεως ἐγγύτατα φάσκοντες γένους
εἶναι.

Sophocles in Ajace, v. 459.

ἔχθει δὲ Τροία πᾶσα καὶ πεδία τάδε.

Non dubito, quin scripserit πέδον τόδε. Idem in Œd. R. v. 684. ubi Brunkius pro vulgata lectione,

ἀμφοῖν ἀπ᾽ αὐτοῖν; ναιχί. καὶ τίς ἦν λόγος;

male scripsit, καὶ τίς ὁ λόγος ἦν; V. 719.

ἔῤῥιψεν ἄλλων χερσὶν εἰς ἄβατον ὄρος,

Quis credat sic scribere Sophoclem maluisse, quam,

ἔῤῥιψεν ἄλλων χερσὶν ἄβατον εἰς ὄρος.

servato proprio accentu vocabuli *ἄβατον*, ut apud Æschylum,

> Σκύθην ἐς οἶμον, ἄβατον εἰς ἐρημίαν.

V. 763.

> κἄπεμψ' ἐγώ νιν. ἄξιος γὰρ ὅδε γ' ἀνὴρ
> δοῦλος φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.

Ita Brunkius edidit ex quinque codd. Duo alii *ὅδ' ἀνήρ*. Aldus et vulgatæ edd. *ὧδ' ἀνήρ*. Scholia Romana *ὅγ' ἀνήρ*. Ipsa hæc lectionis varietas locum corruptum esse ostendit. Ex adnotatione veteris scholiastæ, *οἷον τὸ αἴτημα οὐχ ὑπερέβαλε δοῦλον*, facile quis conjiciat Sophoclem scripsisse,

> ἄξιος γάρ, ὡς ἀνὴρ
> δοῦλος, φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.

Ac possit etiam ad hanc conjecturam defendendam similis locus ex ejusdem fabulæ, v. 1117. afferri:

> ἔγνωκα γάρ, σάφ' ἴσθι· Λαΐου γὰρ ἦν,
> εἴπερ τις ἄλλος, πιστός, ὡς νομεὺς ἀνήρ.

Verum in neutro loco *ὡς* aptum videtur. In hoc quidem verba *ὡς νομεὺς ἀνὴρ* non solum quodammodo repugnant illis, *εἴπερ τις ἄλλος*, sed etiam per se continent minime idoneam sententiam. Cur enim fides pastorum minus firma sit, quam aliorum hominum? Quod ut in servos recentiorum Græcorum cadat, ab heroicis tamen temporibus alienissimum est. Non multum dissimilis est alterius loci ratio. Nam ut aliud servo, quam libero homini, præmium dari conveniat, nulla tamen caussa est, quare id hic commemoretur, ita ut verba *ὡς ἀνὴρ δοῦλος* nihil nisi inutile additamentum contineant. Quin omnino vocabulum *δοῦλος*, quomodocumque hic locus legatur, superfluum et ineptum est. Quæ quum ita sint, uterque locus emendatione indiget, quam perfacilem adhibebimus. Alter enim ita scribendus est:

> Λαΐου γὰρ ἦν,
> εἴπερ τις ἄλλος, πιστὸς ὤν, νομεὺς ἀνήρ.

In altero similis, sed paullo major, correctio facienda:

ἄξιος γὰρ ὢν ἀνὴρ
δῆλος φέρειν ἦν τῆσδε καὶ μείζω χάριν.

In eadem fabula, v. 967.

κτανεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν; ὁ δὲ θανὼν
κεύθει κάτω δὴ γῆς.

Versus hic minime tragicus est. Scribendum,

κτανεῖν ἔμελλον πατέρα τὸν ἐμόν, ὃς θανὼν
κεύθει κάτω δὴ γῆς;

Ibidem, v. 1505. e Dawesii emendatione Brunkius dedit,

ὀλώλαμεν δύ' ὄντε, μή σφε περιΐδῃς,

pro παρίδῃς. Exempla verbi περιϊδεῖν iisdem in pedibus collocati, quæ Dawesius protulit, ex Aristophane petita sunt omnia. Quare vereor ne Sophocles scripserit,

ὀλώλαμεν δύ' ὄντε, μὴ περί σφ' ἴδῃς.

Simile est, si vera est Schützii conjectura, Æschyli illud in Eumenidibus, v. 114.

τῆσδε μὴ περὶ
ψυχῆς φρονήσατ', ὦ κατὰ χθονὸς θεαί.

Hujusmodi tmesin adhibuit Sophocles etiam in Antigona, v. 1107. et in Trachiniis, v. 1160. In Euripide denique qui tribrachi in quinta sede trimetrorum inveniuntur, in his quoque erunt, quos a Porsono sublatum iri spero. Unum nunc exemplum commemorabo, quod est in Phœnissis, v. 519.

ἀνανδρία γαρ, τὸ πλέον ὅστις ἀπολέσας
τοὔλασσον ἔλαβε.

Reponendum e quibusdam vett. edd.

ἀνανδρία γάρ, ὅστις ἀπολέσας πλέον
τοὔλασσον ἔλαβε.

Nunc autem ut redeam ad dactylum in quinta sede trimetrorum, hoc jam videor mihi ostendisse, haud multo minorem tribrachi in isto loco, quam dactyli offensionem esse. Ac ne quis forte miretur, quid sit, quod tribrachum raro, dactylum autem numquam, si vera est Porsoni observatio, ista in sede collocaverint tragici, ea minime dactyli culpa est. Nam quum plerique versus trimetri arsin quinti pedis solutam habentes vocabulo quadrisyllabo finiantur, prima syllaba quinti pedis, si is pes dactylus esset, in fine vocabuli futura esset. Atqui vocabulum longa syllaba finiens isto quidem in loco evitatur, cujus rei argumenta exposuimus ad Hecubæ, v. 341. Quare quid mirum est, si in tanta paucitate tragicorum trimetrorum quintam arsin solutam habentium, nullus reperitur, in quo dactylus istam sedem teneat?

Ostendimus hactenus parem esse dactyli ac tribrachi offensionem in quinta sede. Cur autem hoc in loco isti pedes improbantur, non item in sede tertia? Nimirum properante ad finem numero solutio longæ syllabæ hoc magis in tragico versu displiceat necesse est, quo ægrius exhaustis jam pulmonibus in fine versuum celeritas et vis numeri augetur. Eadem in omni genere versuum caussa est, quare in fine multo minor sit, quam in principio, permutationis longarum et brevium syllabarum libertas.

Accedo nunc ad anapæstum. Si dactyli in tertia et quinta sede non est alia, quam tribrachi ratio, patet jam vehementer imminutam esse vim illius argumenti, quo anapæstus comparatione dactyli impugnatur. Nam in dactylo mensura certe syllabarum eadem est, quæ in anapæsto; in tribracho autem moræ tres tantum reperiuntur. Sed ut discedam a tribracho, quid est omnino, quo anapæstus recte possit cum dactylo comparari? Scilicet in hac re magna cernitur metricorum imperitia, qui moras et syllabas numerare, quam numerum expendere satius duxerint. Dactylus in locis paribus nusquam, in imparibus ubique locum habet. In his enim prima syllaba incertæ mensuræ est, quod hanc vim habet, ut ea syllaba, quacumque mensura sit, instar brevis syllabæ esse censeatur. Quamobrem

dactylus eodem prorsus jure in imparibus locis adhibetur, quo spondeus. Nam sicubi vitatur, id non fit, quia eversurus esset numerum, sed quia minus elegantem numerum reddit, ut in quinta sede. Anapæsti longe diversa ratio est. Hic pes enim semper et ubique evertit numerum iambicum, quia nulla omnino via excogitari potest, qua per numeri quidem leges anapæstus iambi vicem sustinere queat. Quod si quis forte censeat in imparibus locis pro spondeo, qui mensura par anapæsto est, anapæstum adhiberi posse, vana hæc et inepta ratio fuerit. In spondeo enim, quem impares loci admittunt, prior syllaba anceps, i. e. instar brevis syllabæ, quæ iambi propria est, esse censetur. Quam syllabam qui solveret in duas breves, ea ipsa solutione aut longam esse fateretur, non ancipitem, i. e., correptæ loco habendam, aut, si ancipitem haberi vellet, unius brevis syllabæ loco duas breves adhiberi posse censeret, quod absurdum est. Quamobrem per numeri quidem iambici legem ista syllaba non magis solvi potest, quam ultima in versibus trochaicis acatalecticis, quæ ubi longa est, non est longa, quia solvi possit, sed propter plane contrariam caussam, quia mensuræ ejus nulla ratio habetur. Aliter non posset brevis syllaba ejus loco usurpari. Quæ quum ita sint, omnis ratiocinatio, qua ea, quæ dactylorum usui propria sunt, ad anapæstos transferuntur, falsa sit necesse est. Hoc igitur est primum, in quo peccavit Porsonus.

Nunc ostendam anapæstum in tertia sede ægrius etiam, quam in quinta, tolerari. Si e dactylis non licet anapæstorum usum explicare, quid est, quo anapæsti, quos modo demonstravimus iambico numero repugnare, defendi queant? Nihil sane hic reliquum est, nisi ut ad licentiam confugiamus, quæ pedem mensura quidem diversum ab iambo, sed numero tamen ei persimilem, propter celeritatem pronunciationis, qua occultari quodammodo potest, in iambicis versibus admiserit, ultima dumtaxat sede excepta, in qua debilitatis jam numeri viribus voci pariter atque auribus molesta foret numeri perversitas. Quæ quum ita sint, nulla prorsus caussa est, quare imparibus locis præ paribus aliqua prærogativa concedatur. Nec sane eam dari videmus

in comicorum trimetris, qui, præterquam in ultima sede, anapæstum in locis omnibus recipiunt, quum dactylum a paribus excludant. Sed quum anapæsti usus in iambicis versibus licentiæ cuidam debeatur, merito quæri poterit, an tragici eum pedem omnino admiserint, aut, si eum admisere, qua lege et cautione id fecerint. Parium atque imparium locorum hic nulla ratio haberi poterit, quia, ut patet ex iis, quæ supra disputavimus, anapæstus non spondei, sed iambi locum obtinet. Itaque hoc reliquum est, et propter caussam contrariam ei caussæ, ob quam ab ultima sede excluditur, in reliquis sedibus recipi existimetur. Quod si ab ultima sede propter numerorum in isto loco debilitationem arcetur, consequens est, ut ibi admitti possit, ubi integræ adhuc vires numerorum sunt. Habet autem unusquisque versus maximas numeri vires tum in ipso initio, ubi pleni adhuc spiritu pulmones sunt, tum in iis locis, ubi novi numerorum ordines incipiunt, ob eamque rem reficienda et colligenda vox est. Hæc si vera sunt, omnibus in locis trimetrorum, si ab sexta sede discesseris, anapæstus commode collocabitur, sed non in uno eodemque versu. Loquor autem de tragico tantum trimetro. Nam pro diversa ordinum distributione aut in primo et quarto loco, aut in primo et in tertio et in quinto simul concedetur anapæstus. Quadruplex enim est ordinum in trimetris iambicis divisio, aut hæc, quæ plerumque obtinet,

⏑ –́ ⏑ – ⏑ | –́ ⏑ – ⏑ | – ⏑ –

Euripides in Oreste, v. 65.

Μενέλαος ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο.

aut hæc,

⏑ –́ ⏑ – | ⏑ –́ ⏑ – | ⏑ –́ ⏑ –

idem ibidem, v. 23.

Χρυσόθεμις, Ἰφιγένειά τ', Ἠλέκτρα τ' ἐγώ.

et Sophocles in illo,

τέκνον τυφλοῦ γέροντος Ἀντιγόνη, τίνας.

aut hæc,

⏑ –́ ⏑ – ⏑ | –́ ⏑ – | ⏑ –́ ⏑ –

aut denique hæc,

⏑ –́ ⏑ – | ⏑ –́ ⏑ – ⏑ | –́ ⏑ –

In quibus formis etsi nulla est, quæ principium ordinis in secunda sede habeat, poterit tamen in hac quoque sede anapæstus eo excusari, quod primus versuum ordo, quo pleniore spiritu profertur, eo facilius paullo majorem numeri vehementiam admittat, ut in hoc Æschyli versu,

ἑκατοντακάρανον πρὸς βίαν χειρούμενον.

Hæc si vere disputata sunt, clarum esse arbitror, ex numeri quidem legibus nullum peti argumentum posse, quo anapæsti aliis tragicorum trimetrorum sedibus, si ultimam exceperis, adjudicentur, ab aliis autem arceantur. Quod si tamen numerus ipse anapæstum ab una quinque priorum sedum magis, quam a cæteris, removeri postulat, erit ea non quinta sedes, ut videtur Porsono, sed tertia. Quintæ enim sedis prorsus eadem ratio est, quæ est primæ, secundæ, quartæ. Sola tertia eo a cæteris differt, quod in eam incidere solet cæsura. Ac sane si in ista sede ejusmodi anapæstus est, cujus ultima syllaba vocabulum inchoat, pejor videtur esse, quam si totus in eodem vocabulo est. Nam quum singuli versuum ordines quasi pro totidem versibus habeantur, violaretur ea re lex ista, quæ syllabas ancipites in fine versuum atque ordinum solvi prohibet, ut in illo Æschyli versu, quem cum aliis attulit Porsonus,

εἴπερ φιλόξενός ἐστιν Αἰγίσθου βία.

Qui si in ordines suos distribuitur, primus ordo, qui trochæo finiri debebat, prorsus contra morem dactylo finietur,

εἴπερ φιλόξενός | ἐστιν Αἰγίσθου βία.

Id vitium abest, si anapæstus est in integro vocabulo, ut in hoc exemplo Euripidis,

Χρυσόθεμις, 'Ιγένειά τ', 'Ηλέκτρα τ' ἐγώ,

qui versus non pravam, sed, ut multi, nullam habet cæsuram. Quamquam, si modo ejusmodi versus, ut iste Æschyli est, occurrerent, non minus possent ex illorum numero eximi, qui usitatam cæsuram habent.

Hæc omnia eo consilio disputavi, ut Porsoni argumenta falsa esse ostenderem. Qui quoniam argumentis opinionem suam muniendam putavit, ego mihi idem faciendum censui, ne isti, qui unice ex nutu atque auctoritate clarorum hominum pendent, ea, quæ non intellexissent, probare, quam ipsi rem cognoscere ac judicare mallent. Nunc dicam de re ipsa. Ex iis, quæ supra disputavi, clarum esse arbitror, nihil interesse, qua in sede trimetri anapæstus occurrat. Itaque etiam si omnia anapæsti in tertia sede collocati exempla corrupta sunt, hinc non poterit colligi, illos quoque versus emendari debere, qui in aliis sedibus anapæstum habeant. Immo hoc erit quærendum, utrum hic pes propter ipsam naturam suam, an propter alias caussas, quæ non sunt in ipsa hujus pedis natura sitæ, e tragicorum trimetris ejiciendus sit. Ac quod ad ipsam anapæsti naturam attinet, quamquam fatendum est, eum pedem non satis aptum esse ad gravitatem tragici trimetri, nemo tamen negare poterit, eum non prorsus abhorrere ab hoc genere numerorum, quum frequentissime in nominibus propriis occurrat. Etenim si anapæsti e tragicorum trimetris omnino excludendi essent, ne in propriis quidem nominibus sine numerorum detrimento adhiberi possent. Quod si quando poëtæ hujuscemodi nominum commemorationem subterfugere non possent, aut signis fuisset utendum, quod fecit Horatius in Equo Tutico,

oppidulo, quod versu dicere non est,

aut nomina magis versui, quam versus nominibus, aptari debuissent, cujusmodi putantur esse illa Æschyli, Ἱππομέδοντος et Παρ-

θενοπαῖος, secunda syllaba producta. Atqui hæc perrara sunt; illud frequentissimum atque extra omnem dubitationem positum, anapæstum in nominibus propriis ab nulla sede tragici trimetri, nisi a postrema, abhorrere.

Quod si anapæstus ferri tamen in tragicorum trimetris potest, omnis disputatio eo redit, ut, quando possit ferri, quando non possit, constituatur. Duo sunt, quæ ad hanc quæstionem vulgo responderi solent. Primum, in prima sede trimetrorum quæcumque verba recipere anapæstum, quia plenior in versus initio vox graviorem pedem facile sustineat. Eam non satis aptam rationem esse vel ex eo patet, quod si vera esset, etiam trochaici versus in prima sede dactylum recipere deberent. Deinde in nominibus propriis ubicumque, præterquam in ultima sede, anapæstum adhiberi posse dicunt, quia hæc mutare poëtis non liceat. Ne hoc quidem accurate dicitur. Nullam enim, ut supra dixi, nomina propria necessitatem admittendi anapæsti afferre possent, nisi ejus pedis adhibendi veniam etiam absque nominibus propriis dari necesse esset. Quæ quum ita sint, proprius veritatem, puto, accedemus, si anapæstum, ut gravitati numerorum repugnantem, hac lege et conditione a tragicis improbatum contenderimus, eum ut non nisi magna quadam necessitate cogente admiserint. Hæc vero necessitas cujusmodi sit, clarius explanandum est. Nam etiam malos poëtas magna necessitas cogit mala poëmata facere: cujus rei luculentus testis est ipse Euripides. Ac facile patet, si qua sit anapæsti adhibendi necessitas, eam in hoc solo positam esse debere, ut hic pes in iis vocabulis insit, quorum usum evitare non liceat. Atqui horum vocabulorum duo genera sunt; alterum, quod nomina propria complectitur; idque frequentissimum est; alterum, quod a vi et virtute poëtica eam habet commendationem, ut is ineptus fuerit poëta, qui numerorum elegantiam pluris, quam sententiæ gravitatem, æstimaverit. Non quæro nunc, an hujusmodi exempla occurrant. Satis est, posse occurrere. Nam in stabiliendis legibus unice, quid possit fieri, spectandum est: quod qui improbant, quia factum non viderint, nihil usquam certi reperient. Si inveniuntur hujus generis exempla, non

posse non rarissima esse patet. Quippe in tantis Græcæ linguæ divitiis, si quod vocabulum minus commodo numero esse videatur, facile aliorum adest aptiorum copia. Nihilominus fieri interdum potest, ut ex omnibus, quotquot exstent, vocabulis unum dumtaxat sit, quod recte satis et commode adhibeatur. In quo si sit anapæstus, quis eo magnopere offendatur? Si exempli caussa non posset adhibere ἑκατόγκρανος, non ἑκατοντάκρανος, non alia idem significantia vocabula, num idcirco dubitandum esset, quin Æschylus scribere potuisset,

ἑκατοντακάρανον, πρὸς βίαν χειρούμενον?

Sed videamus nunc, sive in propriis nominibus, sive in aliis vocabulis anapæstus admittatur, qualia esse ista verba debeant, quæ sine offensione recipiant anapæstum. In qua re parum accuratos fuisse viros doctos animadverto. Etenim si necessitate tantum cogente anapæstum tragici admiserunt, ea demum vere necessitas dici poterit, quæ ne apta quidem collocatione verborum tolli anapæstum patitur. Sic Æschylus in Prometheo, ἰσθμόν, inquit,

Κιμμερικὸν ἥξεις, ὃν θρασυσπλάγχνως σὲ χρή.

Maluit enim hoc nomen Κιμμερικὸν ita collocare, ut vitaret anapæstum. Imperitius ergo videatur scripsisse Euripides in Iph. Taur. v. 1457.

Ἄρτεμιν δέ νιν βροτοὶ
τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι ταυροπόλον θεάν,

quum sine anapæsto dicere liceret,

ταυροπόλον ὑμνήσουσιν ὕστερον θεάν.

Non magis tamen eum reprehenderim, quod anapæstum prætulerit, quam Æschylum, qui in Septem c. Theb. hoc habet,

ἀλκήν τ' ἄριστον, μάντιν, Ἀμφιάρεω βίαν,

quum alibi Ἀμφιάρεω in quinque syllabas porrectum sine anapæsto occurrat. Nimirum quam supra commemoravi necessitatem adhibendi anapæsti, ea duabus regulis continetur, quarum

quæque, si aliquam habet exceptionem, unam tantum habere videtur. Prima regula ad primam sedem, altera ad sedes reliquas spectat.

Atque in primo pede, in quo frequentissimus est anapæstus, hæc lex obtinet, ut istæ syllabæ, e quibus constat anapæstus, omnes ejusdem vocabuli sint, ut in initio Hecubæ:

> Πολύδωρος Ἑκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως,
> Πριάμου τε πατρός.

Etenim si e pluribus vocabulis hic pes constaret, merito imperitia objici posset poëtis, qui apta verborum collocatione anapæstum vitare nescierint. Nusquam hujus inscitiæ rei sunt Æschylus aut Sophocles. Apud Æschylum nonnisi unum exemplum occurrit in Prometheo, v. 395.

> ὁ τετρασκελὴς οἰωνός.

Verum id Brunkio debetur, qui ex uno codice articulum addidit, numeris et sermone Æschyli repugnantibus. In Sophocle quinque exempla exstant, quæ non minus vitiosa lectione laborant. In Œd. Col. v. 1360.

> οὐ κλαυστὰ δ' ἔστιν, ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οἰστέα
> τάδ', ἕωσπερ ἂν ζῶ σοῦ φονέως μεμνημένος.

Ἕωσπερ bene Brunkius restituit pro vulgato ὥσπερ, sed totum locum sic edere debebat:

> οὐ κλαυστὰ δ' ἔστιν, ἀλλ' ἐμοὶ τάδ' οἰστέα,
> ἕωσπερ ἂν ζῶ σοῦ φονέως μεμνημένος.

In Electra, v. 4.

> τόδε γὰρ παλαιὸν Ἄργος, οὑπόθεις· τόδε
> τῆς οἰστροπλῆγος ἄλσος Ἰνάχου κόρης.

Hic quoque malam lectionem Brunkius prætulit meliori,

> τὸ γὰρ παλαιὸν Ἄργος, οὑπόθεις, τόδε.

In Ajace, v. 571.

> μέχρις οὗ μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ.

Alii *μέχρις ἂν*: et sic affert Valkenarius ad Hippol. 1442. Μέχρις non memini alibi legere apud tragicos. Manifesta adnotatio interpretum. Scribe:

ἔς τ' ἂν μυχοὺς κίχωσι τοῦ κάτω θεοῦ.

In Philocteta, v. 794.

πῶς ἂν ἀντ' ἐμοῦ
τὸν ἴσον χρόνον τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον.

Patet delendum esse articulum. In eadem fabula denique, v. 1300.

ἆ ἆ μηδαμῶς.

Scribe,

ἆ, μηδαμῶς.

Vel ex hac observatione clarum est, οἴ ἐγώ, quod sæpissime in principiis trimetrorum occurrit, scribendum esse οἴ 'γώ. Id quum in Æschylo fecisset Porsonus, miror quid sit, quod in Hecuba οἲ ἐγὼ prætulerit, Brunkii more, qui hanc scripturam defendit ad Persas Æschyli, v. 515. et ad Sophoclis Electram, v. 674. At enim neque corripiunt Attici poëtæ diphthongos in iambis, neque hiatum tolerant, nisi in longa ictuque acuta syllaba, idque ipsum in solis epiphonematibus. Hinc in Aristophanis Pluto, v. 785. scribi debet ἐνδεικνύμενος. Igitur οἴ ἐγὼ ubi occurrit, diphthongus longa est, ut in Æschyli Agamemnone, v. 1269. Locus iste ita scribendus:

παπαῖ, οἷόν μοι πῦρ ἐπέρχεται τόδε;
ὀτοττοτοῖ,
Λυκεῖ' Ἄπολλον· οἴ ἐγώ, οἴ ἐγώ.

Antistrophica enim sunt, quibus respondent hi strophici versus:

ἰού, ἰού,
ἰὼ ἰώ μοί μοι, ἰὼ ἰὼ κακά,

quæ e v. 1226. transferenda sunt ante hunc,

ὁρᾶτε τούσδε τοὺς δόμοις ἐφημένους.

Similiter incredibili socordia criticorum factum est, ut in eadem fabula ἰού, ἰού, quod v. 25. legitur, non collocaretur ante illa, ὦ χαῖρε λαμπτὴρ νυκτός. Supra dixi hanc regulam, ne anapæstus in prima sede plura vocabula contineat, non videri sine quadam exceptione esse. Ea exceptio, si qua est, in præpositionis usu posita videtur. Nam quum præpositio plerumque necessario ante id nomen, quod regit, collocari debeat, propemodum præpositio cum nomine conjuncta unius verbi vice fungitur. Ejusmodi exempla solus Euripides suppeditat. Quæ si sana sunt, nihil equidem mirer. Nam Euripides quemadmodum aliis omnibus, quæ in poëta requiruntur, virtutibus Æschylo et Sophocli plurimum cedit, sic etiam numeros adeo tenues et satyricorum versuum levitati propinquos habet, ut vel in una ejus fabula major tribrachorum in trimetris copia, quam in universis Æschyli, reperiatur. Exempla anapæsti in prima sede trimetrorum non uno vocabulo inclusi equidem in Euripidis tragœdiis hæc observavi: in Oreste, v. 889. ἐπὶ τῷδε; v. 1330. περὶ τοῦ; in Alcestide, v. 385. ἐπὶ τοῖσδε; in Iphig. Aul. v. 646. παρ' ἐμοί; in Bacchis, v. 494. παρ' ἐμοί; v. 1180. ἐπὶ θῆρα; v. 1236. ἐπὶ δαῖτα: in Helena, v. 837. ἐπὶ τοῖσδε; in Herc. Fur. v. 935. ἐπὶ τοῖσι. Alia vix occurrent. Nam in Ionis, v. 1342.

ὁ θεός σ' ἐβούλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν,

non magis anapæstus est, quam in Oreste, v. 393.

δεινὴ γὰρ ἡ θεός, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος.

Ex iis, quæ hactenus disputata sunt, manifestum est, anapæstum ne in prima quidem sede, nisi necessitate jubente, adhiberi. Hinc merito videtur quæri posse, si augmenti accessio anapæstum pariat, utrum anapæstus augmento, an augmentum anapæsto cedere debeat. Anapæstum si prætulissent poëtæ, mirum est, quod fere solent præcedentem versum longa vocali aut diphthongo finire, quo elidatur augmentum. Sic Sophocles in Œd. R. v. 1244.

πύλας δ', ὅπως εἰσῆλθ', ἐπιῤῥήξασ' ἔσω,
'κάλει τὸν ἤδη Λάϊον πάλαι νεκρόν.

In Œd. Col. v. 1596.

κοίλης τ' ἀχέρδου, κἀπὸ λαΐνου τάφου,
'καθέζετ'· εἶτ' ἔλυσε δυσπινεῖς στολάς.

In Electra, v. 714.

κόνις δ' ἄνω
'φορεῖθ'· ὁμοῦ δὲ πάντες ἀναμεμιγμένοι.

In Trachiniis, v. 917.

ὅπως δ' ἐτέλεσε τοῦτ' ἐπενθοροῦσ' ἄνω
'καθέζετ' ἐν μέσοισιν εὐναστηρίοις.

Euripides in Bacchis, v. 717.

οὐδὲν δ' ἦν ἀκίνητον δρόμῳ.
'κύρει δ' Ἀγαυὴ πλησίον θρώσκουσά μου.

In Hercule Furente, v. 455.

οὓς πανύστατ' ὄμμασιν προσδέρκομαι.
'τέκον μὲν ὑμᾶς, πολεμίοις δ' ἐθρεψάμην.

Quæ quum ita sint, veri mihi videtur simillimum, si alibi omiserunt augmentum tragici, idem eos facturos fuisse vitandi anapæsti caussa, ubi augmenti elidendi nulla copia esset. Sic igitur Æschylus in Prometheo, v. 288.

ὅπως τάχιστα τὸν πατρῷον ἐς θρόνον
καθέζετ', εὐθὺς δαίμοσιν νέμει γέρα.

In Persis, v. 373.

ναυβάτης δ' ἀνὴρ
τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον.

v. 455.

ἀμφὶ δὲ
κυκλοῦντο πᾶσαν νῆσον.

v. 503.

μέσον πόρον διῆκε, θερμαίνων φλογί·
πίπτον δ' ἐπ' ἀλλήλοισιν.

Ibi Porsonus ἔπιτνον ex conjectura dedit. Sophocles in Œdipo Rege, v. 1248.

> τοῖς οἷσιν αὐτοῦ δύστεκνον παιδουργίαν
> γοᾶτο δ' εὐνάς.

In Œdipo Coloneo, v. 1605.

> κοὐκ ἦν ἔτ' ἀργὸν οὐδὲν ὧν ἐφίετο,
> κτύπησε μὲν Ζεὺς χθόνιος.

Euripidis in Phœnissis, v. 72.

> ἐπεὶ δ' ἐπὶ ζυγοῖς
> καθέζετ' ἀρχῆς, οὐ μεθίσταται θρόνων.

In Bacchis, v. 1054.

> κατῆγεν, ἦγεν, ἦγεν εἰς μέλαν πέδον.
> κυκλοῦτο δ', ὥστε τόξον, ἢ κυρτὸς τροχός.

Ibidem, v. 1284.

> ἡμεῖς δ' ἐκεῖσε τίνι τρόπῳ κατήραμεν;
> μάνητε, πᾶσά τ' ἐξεβακχεύθη πόλις.

Ab his locis ut anapæstum arceamus, suadet numerorum gravior incessus; suadet librorum veterum consentiens auctoritas, in Phœnissarum versu etiam Eustathii citatione confirmata; suadent denique et pronunciationis elegantia, et illorum comparatio locorum, in quibus augmentum elisum reperitur. Nam quid est, quare major pars horum verborum augmenti accessione molestiorem pronunciationem accipit, ut ἐτροποῦτο, ἐκυκλοῦντο, ἔπιτνον, ἐκτύπησεν, nisi ea res ipsa indicio est, breviorem formam, quæ commodius pronunciatur, prælatam a poëtis fuisse? Deinde autem, si Æschylus et Euripides ἐκαθέζετο dixerunt, cur tandem Sophocles curavit, ut augmentum elideret, quod quare faceret, nulla caussa erat, si ei anapæstus placeret? Ex his igitur argumentis jure mihi videtur colligi posse, anapæstum in trimetris, qui augmenti accessione nasceretur, a tragicis improbatum fuisse.

Explicabo nunc alteram regulam adhibendi anapæsti, quæ ad anapæstum in mediis trimetris spectat. Ea omnes anapæsti syllabas in uno, eoque tali vocabulo esse jubet, in quo anapæstum longa syllaba præcedat, ut Ἀντιγόνη, Ἀμφιάραος, et similia. Nam sive aliæ anapæsti syllabæ in alia vocabula inciderent, sive aut nulla, aut brevis syllaba in eo vocabulo, in quo est anapæstus, præcederet, perita collocatione verborum pes iste vitari posset. Sic si in medio versu prima pars nominis Ἀγαμέμνων anapæstum haberet, is magnam argueret poëtæ inscitiam, qui hunc pedem tollere nescisset collocanda ante hoc verbum brevi syllaba. Idem accideret, si genitivi Ἀγαμέμνονος duæ postremæ syllabæ ad primam anapæsti partem adhiberentur, qui pes, si syllaba a consonante incipiens sequeretur, facillime posset removeri. Quod si denique brevis syllaba in eodem vocabulo, in quo anapæstus est, hunc præcederet, eam si longa antecederet, ut in quinquesyllabo, Ἀμφιάρεω, sponte tolleretur anapæstus; si brevis antecederet, ut in hoc, Νεοπτολέμῳ, aut dactylus necesse esset, aut tribrachus præcederet anapæstum. Atqui si eum dactylus præcederet, prorsus everteretur numerus iambicus, ut in tali versu:

Ἀχιλλέως δὴ Νεοπτολέμῳ λέγω τάδε.

Sin autem tribrachus præcederet, anapæstus in aliam sedem transferretur, ut in hujusmodi exemplo,

Ἀχιλλέως δὲ Νεοπτολέμῳ λέγω τάδε.

Hic enim versus, ut ne eodem vitio, quo alter, laboraret, sic metiendus foret, ut in libro de Metris II. cap. xiv. demonstravi,

Ἀ | χιλλέ | ως δὲ Νε | οπτολέ | μῳ λέ | γω τά | δε,

id est e vulgata pedum descriptione,

Ἀχιλ | λέως | δὲ Νέοπτο | λέμῳ | λέγω | τάδε.

Proceleusmaticus ergo in tertia sede esset, qui par est anapæsto. Quod etsi recte fit in comicorum trimetris, non potest tamen in

tragicis versibus fieri, si collocatione verborum pes iste removeri potest. Quamobrem apud Sophoclem in Philoctetæ v. 241.

> Ἀχιλλέως Νεοπτόλεμος. οἶσθα δὴ τὸ πᾶν,

Νεοπτόλεμος primas syllabas contractas habet, ut apud Euripidem in Androm. v. 14. in Troad. v. 1116.

Quæ hactenus disputavi, si vera sunt, corrupta haberi oportebit exempla, quæ isti regulæ repugnant. Nullum exstat in Æschylo, duo in Sophocle, plura in Euripide. Sophocles in Ajace, v. 1008.

> ἦ που Τελαμών, ὁ σὸς πατήρ, ἐμός θ' ἅμα,
> δέξαιτ' ἂν εὐπρόσωπος ἵλεώς τ' ἴσως.

Sic quidem Brunkius edidit: verum ipse fatetur, numerosius esse, quod Toupio magis placuerit,

> ἦ πού με Τελαμών, σὸς πατήρ, ἐμός θ' ἅμα.

In Philocteta, v. 793.

> ὦ διπλοῖ στρατηλάται,
> Ἀγάμεμνον, ὦ Μενέλαε, πῶς ἂν ἀντ' ἐμοῦ
> τὸν ἴσον χρόνον τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον.

In his præter malos numeros quænam hæc, obsecro, inepta orationis figura est, Ἀγάμεμνον, ὦ Μενέλαε? Quasi quid sit, quod Menelaum magis, quam Agamemnonem abominetur Philoctetes. Scribendum:

> ὦ διπλοῖ στρατηλάται,
> πῶς ἄν, Ἀγάμεμνον, καὶ Μενέλεως, ἀντ' ἐμοῦ
> ἴσον χρόνον τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον.

Ex Euripide quæ proferri possunt exempla, partim manifesto corrupta, partim dubia, partim integra sunt. Nam ut in prima sede Euripides anapæstum, qui non in uno verbo esset, adhibuisse videtur, ita quid obstat, quo minus etiam in medio versu imperitius anapæstum collocasse censeatur? Etenim nullo pacto fracti et perpluentes Euripidis versus ad Æschyli sonoram

grandiloquentiam, aut Sophoclis nobiles numeros æquiparari possunt. Quare si hic quædam sibi indulsit, quæ peritiores vitare sciebant, satis habebimus eum reprehendere, quod invitis Musis ad poësin accesserit. Ita quem non offendat illud, quod in Helena scripsit, v. 87.

ὄνομα μὲν ἡμῖν Τεῦκρος· ὁ δὲ φύσας πατὴρ
Τελαμών· Σαλαμὶς δὲ πατρίς, ἡ θρέψασά με.

Nec tamen licebit corrigere, donec aliquis ostenderit quo pacto Σαλαμὶς ultimam brevem habere possit. Dubium est, quod legitur in Iphig. Aul. v. 1603.

πέμπει δ' Ἀγαμέμνων, ὥστε σοι φράσαι τάδε,

Quod in Æschylo aut Sophocle si legeretur, non dubitarem Ἀτρείδης reponere. Alia duo exempla exstant in Electra. v. 314. seqq.

μήτηρ δ' ἐμὴ Φρυγίοισιν ἐν σκυλεύμασιν
θρόνῳ κάθηται, πρὸς δ' ἕδραις Ἀσιήτιδες
δμωαὶ στατίζουσ', ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατήρ.

Nimia profecto inscitia, si sic scripsisset. Reponendum videtur:

μήτηρ δὲ Φρυγίοις ἐν σκυλεύμασιν θρόνῳ
ἐμὴ κάθηται, πρὸς δ' ἕδραισιν Ἀσίδες
δμωαὶ στατίζουσ', ἃς ἔπερσ' ἐμὸς πατήρ.

Similiter in trochaico versu dactylum habet in Oreste, v. 1550.

ξύγγονόν τ' ἐμήν, Πυλάδην τε τὸν τάδε ξυνδρῶντά μοι.

Quid, quæso, est, si hoc nomen Πυλάδης alienum pedem inferre potest, quare idem alia similia verba, quæ non sint nomina propria, facere nequeant? Sic quidem defendi posset, quod vulgo legitur in Phœnissis, v. 621.

καὶ σύ, μῆτερ; οὐ θεμιτόν σοι μητρὸς ὀνομάζειν κάρα.

Hic quidem non dubium est, quin dederit:

καὶ σύ, μῆτερ; οὔ σε θεμιτὸν μητρὸς ὀνομάζειν κάρα.

In Oreste autem vereor ne vulgata lectio genuina sit. At non debebat tamen ita scribere, quum sic posset, si nihil aliud succurreret:

ξύγγονόν τ' ἐμήν, τάδε Πυλάδην τε τὸν ξυνδρῶντά μοι.

Nam nec τὲ post duo demum verba prorsus inusitatum est, de quo dixi ad Hecubæ, v. 77. et cæsuræ violatio exempla habet in Persis Æschyli, v. 163. et in Philocteta Sophoclis, v. 1402.

Ex iis, quæ hactenus disputata sunt, hoc consequitur, quotquot in tragicorum trimetris anapæsti occurrant, qui non toti sint in medio nominum propriorum, aliarumve inevitabilium vocum, eos, ut manifesto vitiosos, emendatione opus habere, nisi si quando Euripides nomina propria, in quibus vitari anapæstus poterat, imperite collocavit. Istiusmodi illa Æschyli et Sophoclis exempla omnia sunt, in quibus Porsonus præclara opera anapæstum e tertia sede sustulit. Horum unus tantum est, in quo de Porsoni emendatione dubitari possit, Sophoclei Ajacis, v. 524. Eum codex Augustanus is, cujus non sane omnes lectiones memoravit Brunkius, ita exhibet:

οὐκ ἂν γένοιτ' ἔθ' οὗτος εὐγενὴς ἀνήρ.

Et scholion additum: οὗτος γὰρ οὐκ εἰς τὸ ἑξῆς γενναῖος νομισθείη. ἔστι γὰρ τοῦτο ἀγνώμονος. Eadem ferme in vulgatis scholiis exstant. Quæ reliqua exstant in his scriptoribus viginti exempla et duo anapæsti non in nomine proprio adhibiti, ex iis duo tantum sunt, quæ dubitare possis an non sint corrupta. Utrumque est in Persis Æschyli, v. 1032. et 1046. De v. 1046. primo dicam. Is hic est:

καὶ στέρν' ἄρασσε, κἀπιβόα τὸ Μύσιον.

Atque etsi non sum nescius, Eustathium ex Æschylo afferre βόα τὸ Μύσιον, non repugnat tamen κἀπιβόα regulæ isti, quæ anapæstum in medio vocabulo, eumque inevitabilem requirit. Sumam igitur Æschylum κἀπιβόα scripsisse. Num enim propterea hunc anapæstum improbabimus, quia non est in nomine proprio? At certe simile est illud Euripidis, quod supra attuli,

τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι ταυροπόλον θεάν.

Medium certe est ταυροπόλος inter nomina propria et alia verba: atque adeo qui in eo nomine anapæstus est, mutanda verborum collocatione tolli poterat. Ergo in hoc exemplo, κἀπιβόα, non anapæstus poterit reprehendi, sed illud erit vituperandum, quod poëta vocabulum adhibuerit, in quo necessarius anapæsti usus est, quum aliorum copia verborum, anapæsto carentium, non deesset. At idcircone expellemus anapæstum? Certe ei defendendo hoc afferri poterit, quod trimeter iste melicis versibus admixtus est. Nam in melicis qui trimetri reperiuntur, liberiore numero solent esse. Unde quum tribrachum habeant creberrimum, non sane absonum foret, si anapæstum quoque, ut æque concitatum pedem, admitterent. Simillimum certe exemplum exstat in Bacchis Euripidis, v. 1144.

τὰν τοῦ δράκοντος ἐκγενέτα, τοῦ Πενθέως.

Sed erunt fortasse qui hoc testimonium nullius momenti existiment, quia iste versus non solum ex loco corruptissimo depromptus est, verum ipse etiam manifesta præ se fert corruptionis indicia. Neque enim articulus ante Πενθέως ferri potest. Venia igitur sit carmen illud ita, ut corrigendum puto, adscribenti. Versus sunt dochmiaci mixti trimetris iambicis, in quibus si quædam audacius mutasse videar, iis tamen fortasse satisfecero, qui reputaverint, in desperatis locis vix aliud agi posse, quam ut quis viam emendationis aperiat. Sic igitur ferme scripsisse puto Euripidem:

ἀναχορεύσομεν
Βάκχιον, ἀναβοάσομεν, ξυμφορὰν
τὰν τοῦ δράκοντος ἐκγενέτα, τὰν Πενθέως
θηλυγενῆ στολάν, νάρθηκά τ᾽· ἔνθεν
τε πιστὸν ᾅδαν ἔλαβεν, εὔθυρσον
ταῦρον κυνηγητῆρα συμφορᾶς ἔχων.
Βάκχαι Καδμεῖαι,
τὸ καλλίνικον κλεινὸν ἐξεπράξατε
ἐς δάκρυ᾽, ἐς γόον.

καλὸς ἀγὼν ὅδε, καλὸς, ἐν αἵματι
στάζουσαν χέρα περιβαλεῖν τέκνου.

Nihil in his admonitione indiget, quam Βάκχιον ξυμφορὰν jungenda esse: ταῦρον autem, nisi cum eo jungatur εὔθυρσον, frigere.

Alter Æschyli locus, in quo anapæstum defendi posse existimo, ejusmodi est, ut, dum ea, quæ de priore loco dicta sunt, confirmare possit, simul iis ipse confirmari videatur. Versus est, in Persis, 1032.

διαινε, δίαινε πῆμα, πρὸς δόμους τ' ἴθι.

Hic quoque versus, pariter atque alter Æschyli, et quem modo ex Euripide attulimus, in melicis est, quæ si quam vim habent ad defendendum anapæstum, erit sane, quare quis eum mutatum nolit. Sed laborat ille alio vitio. Neque enim anapæstus est in medio aliquo verbo, ut evitari non potuerit, sed unice ex collocatione verborum nascitur. Verum, quod supra dixi, regulam illam, quæ hoc fieri prohiberet, unam quamdam habere exceptionem, ejus exceptionis quum hoc unicum exemplum norim, nunc demum de ea dicendum videtur. Etenim quantumvis imperitum sit, anapæstum adhibere, qui non ex ipsa vocabulorum immutabili natura, sed unice ex collocatione verborum oriatur, habebit tamen iste anapæstus haud parvam excusationem, si illa verborum positio, unde nascitur hic pes, necessaria sit atque inevitabilis. Hanc necessitatem facile patet poëticam, non grammaticam esse debere. Is enim miserandus poëta foret, qui in tantis Græcæ linguæ thesauris, tantaque collocandorum verborum libertate non posset aut verba numeris apta, aut ordinem verborum invenire. Illud non ita facile est, si quibus in verbis, aut si quo in ordine verborum magna quædam ac præcipua virtus ad animum commovendum insit, ea verba, eumque ordinem verborum sic tollere, nihil ut de vi ac robore orationis detrahatur. In Æschyli quidem versu, quis non sentiat apprime aptum ad Xerxis afflictionem esse iteratum δίαινε, quod semel si diceretur, non solum languida hæc foret et frigida significatio doloris, verum abhorreret etiam ab ingenio et

moribus barbarorum. Nam inter plurimas et splendidissimas virtutes, quibus ista Æschyli fabula conspicua est, hoc imprimis præclarum est et memorabile, quod poëta Persarum mores tanta arte expressit, ut luxuriosum illud ingenium, quod proprium est populorum orientis, non videatur melius potuisse cum Græci sermonis indole consociari. Præterea vero aliud, idque longe gravissimum argumentum accedit, quo anapæstus in isto versu se tueatur. Nam quum in his omnibus Xerxis et Persarum lamentis, quæ antistrophicis versibus contineri critici non animadverterunt, verba verbis, sententiæ sententiis insigni æquabilitate respondeant, tum huic quoque versui qui respondet antistrophicus, eamdem, quam strophicus, habet verbi iterationem :

ἔρεσσ', ἔρεσσε, καὶ στέναζ' ἐμὴν χάριν.

Quæ quum ita sint, nondum, mea quidem sententia, hoc vicit Porsonus, ut omnes anapæstos, qui non sint in nominibus propriis, e trimetris tragicorum ejicere oporteat : sed in eo consistere debebit emendatio criticorum, ut illos tantum anapæstos, qui non possint iis necessitatibus, de quibus dictum est, defendi, conentur expellere.

Dicendum nunc est de metrorum melicorum descriptione. *In choris*, inquit Porsonus, *et melicis systematibus, quæ librarii et editores pro arbitrio distribuunt, duas sum potissimum regulas sequutus. Primo curavi, ut quodque carmen ad nota et lyricis poëtis usitata, si facile fieri posset, versuum genera redigeretur ; deinde, ut eadem aut similis versuum species quam sæpissime recurreret.* His quidem regulis qui solis utuntur, nihil agent. Prima enim regula, ut quodque carmen ad nota et lyricis poëtis usitata versuum genera redigatur, quem poterit usum præstare, donec usitata lyricis poëtis versuum genera maximam partem ignota erunt ? Quare hujus regulæ observatione sana loca ad corruptorum normam corrumpi necesse est. Non utilior altera regula est, ut eadem versuum species quam sæpissime recurrere debeat. Nam unde tandem quis cognoscat, eamdem metri for-

mam sæpius in aliquo loco repeti, nisi si aliæ eum regulæ doceant, ubi initia, ubi fines versuum constituendi sint. Quamobrem ego in iis, quæ hac de re scripsi, hanc regulam, quæ, mea quidem sententia, nulla est regula, omisi, quum priorem regulam, sed adjunctis aliis regulis, primo loco ponerem. Ista omnia nihil attinet hic repetere, quum plene exposita sint in commentione de metris Pindari, atque explicatius etiam in eo libro, quem Germanice de metris scripsi.

Præterea vero hoc quoque Porsonus juxta ac reliqui Euripidis editores nescisse videtur, quid esset, quare melica Euripidis carmina aliquanto, quam cæterorum tragicorum, corruptiora haberentur. Quæ res facile suspicionem movere potest, esse quædam in hoc genere unius propria Euripidis; quæ si quis e tanto squalloris situ, quo nunc fœdata sunt ista carmina, in lucem protraxerit, faciliorem patefactum iri emendationis rationem. Non sum equidem nescius, plurimos fore, qui modestiam illam, qua in hoc genere usus est Porsonus, laudi magis critico, quam vitio vertendam esse existiment. Sed eam modestiam si numquam deponas, numquam neque caussas corruptionis, neque viam emendationis inveneris. Aliquando harum rerum pervestigationis initium faciendum est: dubitanda sunt omnia, nec prius desistendum, quam lex aliqua eruatur, cujus auxilio recte procedere, falsa certis indiciis deprehendere, vera firmis argumentis stabilire liceat. Atque ego illud in primis mirari soleo, quod critici, dum metra restituere laborant, antistrophicorum carminum investigationem, quæ summum in hoc genere momentum habet, prorsus negligere consueverint. De qua re nihil umquam potuit a docto homine ineptius dici, quam quod ad Œdipi Regis, v. 1186. dixit Brunkius: *eo minus a codicum fide discedere volui, quo minus intelligo, quid nostra intersit, monostrophicane an antistrophica hæc sint.* Equidem plurimorum permotus exemplorum auctoritate plane persuasum habeo, nullum neque in tragicis neque in Aristophane paullo longiorem locum, qui quidem melica metra habeat, occurrere, quin scriptus sit versibus antistrophicis. Quorum quidem quum sæpe perdifficilis investigatio sit, tum nescio an nullo in poëta sit difficilior, quam in Euripide. Nam, quod supra dixi, hic quædam videtur pecu-

liaria habere, quæ qui non cognoverit, is frustra in hujuscemodi carminibus corrigendis se torqueat. Id quum ego quoque sæpius essem expertus, tandem mihi videor illam ipsam caussam invenisse, propter quam tanta sit metrorum in istis locis obscuritas. Reperta igitur lege ista quorumdam carminum antistrophicorum, quam ad Hecubæ, v. 63. explicavi, duos insignes Hecubæ locos, quorum metra alioqui non potuissent corrigi, emendare licuit. Eam legem confirmabit, puto, aliarum Euripidis fabularum diligens pertractatio. Quam si qui forte moliuntur eorum, quibus doctrina metrorum a me inventa probatur, vehementer opto, ne faciant, quod a quibusdam factum vidi, qui quum ea, quæ de metris scripsi, aut non intellexissent, aut non etiam usu et exercitatione didicissent, probarunt tamen atque sequuti sunt. Quo factum est, ut ex eadem disciplina, quæ corrigendorum versuum caussa a me exposita fuerat, corruptiones, immo monstra versuum prodirent.

Postremo breviter dicendum est de usu Doricæ dialecti. De ea re Porsonus, p. xv. sic scribit: *dialecti Doricæ, choris usitatissimæ, ratio paullo facilior est, nec tamen omnino certa. Nulli enim codices, ne optimi quidem, Doricas formas in melicis constanter retinent. Sed hanc regulam servandam putavi, ut eas, ubicumque vel unus modo non pessimæ notæ codex præberet, in textu reponerem. In plerisque enim MSS. ubi in contextus serie Dorica forma exstat, Attica vel communis suprascripta est. Hanc igitur scribas quoties alteri prætulisse credibile est?* Similiter ad v. 103. *in anapæstis,* inquit, *neque numquam neque semper Dorica dialecto utuntur tragici. Ubi igitur in communi forma MSS. consentiunt, communem formam retinui; ubi codex unus aut alter Dorismum habet, Dorismum restitui.* Hæc quoque ejusmodi regula est, quæ ob eamdem caussam, ob quam inventa fuit, ipsa sese evertat. Nam scribæ si temere nunc Doricas, nunc Atticas communesve formas adhibent, num minus temere facit criticus, qui scribarum temeritati obtemperat? Atque si codices adhuc collati in quoque loco sequendi sunt, quis sciat, an alii reperiri possint codices, qui istis auctoritatem abrogent? Enimvero quis credat Euripidem scripsisse in eodem versu, ut quidem Porsonus edidit,

δούλη, πόλεως ἀπελαυνομένα,

aut Πολυξείνης et φίλης in strophico versu, quum in antistrophico scriberet σφαζομέναν et ἀνάγκα? Sane quidem verum est illud, quod in anapæstis neque nunquam, neque semper Doricam dialectum usurpari dicit Porsonus. Verum quis hoc temere factum arbitrabitur, nec certa quadam lege et conditione? Quæ lex undenam possit erui, nisi ex ea caussa, propter quam omnino in tragœdiis adhibetur Dorica dialectus? Patet autem hoc fieri propter animi commotionem, quæ quo major est, eo magis requirit grandiorem atque insolentiorem orationis formam. Hinc mihi videor has merito collegisse observationes.

In versibus melicis, in dactylicis, in dochmiacis semper utuntur tragici Dorica dialecto, sed ea propria quadam. Nam multæ sunt Doricæ formæ, a quibus prorsus abstinuerunt: in quibus vitandis non ubique diligentes fuere critici.

In anapæstorum legitimis systematibus non eadem ubique ratio obtinet. Ea systemata si per se constant, atque a versibus, quorum propria est Dorica dialectus, plane disjuncta sunt, Atticam communemve linguam habent; sin arctius cohærent cum versibus, in quibus Doricam dialectum adhibere mos est, ipsa quoque habent dialectum Doricam. Sic in Hecuba quæ chorus loquitur, v. 97—151. communi dialecto scripta sunt: eodem modo in iis, quæ præcedunt, Hecubæ lamentis primum et tertium systema. In reliquis systematibus Dorica dialectus est: quippe hæc, aucta animi commotione, cohærent cum antistrophicis hexametris. Ea systemata hæc sunt, v. 68.

ὦ στεροπὰ Διός, ὦ σκοτία νύξ,

et v. 81.

ἔσται τι νέον,

et v. 91.

ἦλθ' ὑπὲρ ἄκρας τύμβου κορυφᾶς.

In illegitimis anapæstorum systematibus, in quibus dimetri catalectici e spondeis compositi primas partes habent, semper Dorica dialectus invenitur, ut in Hecubæ et Polyxenæ lamentis, quæ post chori anapæstos leguntur. Sed ubi insigni legitimo systemati pauci dimetri catalectici interponuntur, manet systemati communis lingua, ut in Sophoclis Electra, v. 86. seqq. ubi v. 90. πληγὰς legendum cum altero cod. August.

Iambici denique trimetri, qui dochmiacis aliisve melicis versibus mixti sunt, pariter ac legitima anapæstorum systemata, nunc communem, nunc Doricam linguam habent. Communis ibi obtinet, ubi iambi potiorem locum tenent, ac fundus sunt orationis ut in Hecuba, v. 691. seqq. Ex quo patet male vulgo, v. 706. δίκα legi. Alia luculenta exempla sunt in Hippolyto et in Æschyli Eumenidibus. Doricam autem dialectum ibi habent trimetri, ubi melicis ita mixti sunt, ipsi ut horum aliquam partem constituant, ut in Sophoclis Trachiniis, v. 824. 825. et 834. 835.

# MATTHIÆI PRÆFATIO

AD

## EDITIONEM SUAM EURIPIDIS.

QUUM consilium edendi Euripidis primo susciperem, id tantum spectabam, ut poëtæ textum mendis, quæ superiorum editorum solertia, vel librorum scriptorum auxilio nixa, vel suis viribus confisa, sustulisset, vel quorum medicinam certam ipse mihi invenisse viderer, liberatum et purgatum exhiberem, ita futuram sperans, ut sic tandem editio exstaret, et parvo parabilis et habilis ad usum et quæ legentibus minus difficultatis et offensionis objiceret. Quoties enim antea tragœdias illas legeram, ægre ferebam multas egregias vel codd. lectiones vel virorum doctorum emendationes ab editoribus neglectas esse, nonnulla etiam loca emendata seu verius immutata esse, quæ nulla omnino emendatione indigerent. Sed quo diutius poëtam hoc edendi consilio tractabam, eo magis intelligebam, vix me operæ pretium facturum esse, nisi nova subsidia lectionis, quam vocant, constituendæ adhibuissem, quibus vel vulnera, his carminibus inflicta, sanarentur, vel saltem, quid ibi ab antiquis lectum esset, quamvis obscuris nonnunquam signis, indicaretur. Quod ubi significavi Weigelio, ille, ut est ad litteras qua potest ope juvandas paratissimus, statim adiit viros doctos bibliothecarum opulentiorum præfectos, ut eorum, quæ in bibliothecis suæ curæ commissis, ad Euripidem emendandum subsidia reperirentur, sibi mihique copiam facerent. Ita is, nullis sumtibus,

parcens, Florentiæ et Augustæ Taurinorum codices, qui ibi servantur, conferendos curavit et Guelpherbytanum codicem a Langero mihi impetravit et undique, quæcunque ad hanc editionem usui essent, diligentissime conquisivit.

Atque inter codices quidem primo loco commemorandi sunt Florentini quatuordecim, iidem, quos Beckius in Edit. Lips. maj. T. III. p. x. seq. e Bandinii catalogo enumeravit. Hos in meum usum ad editionem Musgravii accuratissime contulit bibliothecæ Mediceæ præfectus, vir doctissimus, Franc. de Furia. Ex his II. omnibus fere locis conspirat cum eo, cujus varietatem Scaliger enotavit, memoravit Porsonus; X. autem cum Florentino eo, cujus collationem olim instituerat Is. Vossius: vid. Valck. Præf. Phœn. p. IX. seq.) quamvis ipse codex periisse videatur; nam in nullo Florentinorum Troades exstant. Ad hos accesserunt codices tres, sec. XIV. exeuntis, numeris 56. 59. et 76. indicati, Abbatiæ Cassinensium, e qua nuper in Mediceam illati sunt. Cum his scholia contulit doct. de Furia; nam textus ipse ubique cum Mediceis conspirat. Idem etiam contulit cod. 6. plutei 91. superioris, chartaceum in 4 minori, seculi XV. qui sola scholia continet. Vid. Beck. p. XI.

Codices Academiæ Taurinensis accuratissime, ita ut etiam descriptionem versuum enotaret, contulit vir clar. Amedeus Peyron, cujus diligentiæ Empedoclis et Parmenidis fragmenta ex cod. Taurinensis bibl. restituta et illustrata debemus. Eorum codicum alter, Orestem et Phœnissas continens, sec. XV. bombycinus, signatus est nota B. VI. 7. descriptus in Catalogo edito T. I. p. 315. Scholia habet uberrima, quæ tamen edita non superent. Ea vero tantummodo usque ad v. 1165. Phœn. Barn. pertinent. Alter Andromachen habet, hac nota insignitus C. V. 3. in Catal. T. I. p. 216. vid. Beck. l. l. p. XI.

Codicem Guelpherbytanum, qui est 15. inter Græcos, ipse contuli, humanissime a Langero meis et Weigelii precibus concessum. Sunt ii duo codd. MSS., uno volumine comprehensi, quorum alter Hecubam, Oresten et Phœnissas, alter Andromachen continet. Prior esse videtur sec. XIV. accurate litteris elegantissimis in charta bombycina scriptus. Glossas et

scholia et inter versus et in margine permulta, in quibus multa inedita, adscripta habet, alia ab eadem, qua textus, manu minio picta usque ad Phœn. v. 324. deinde atramento, alia et longe plura minus eleganter, litteris minoribus. Alter codex, qui Andromachen continet, est seculi XVI. etiam bombycinus, eleganter, at sæpe vitiose, scriptus. Scholia pauca sunt, eadem omnia manu scripta, pleraque inedita.* Ceterum quod Beckius l. l. p. XIII. narrat, in bibliotheca Guelpherbytana esse Euripidis editionem cum observationibus, Salmasii manu adscriptis, id falsum esse, nec unquam talem librum in bibliotheca illa fuisse, idem Langerus me monuit.

Adieram etiam per litteras Jacobsium, petens, ut, quæ subsidia emendandi Euripidis bibliotheca Monacensis haberet, ea mihi vel summitteret, vel ibidem exscribenda, excerpenda, conferenda curaret. Respondit precibus meis viri egregii mihique amicissimi humanitas. Sunt in instructissima illa bibliotheca codices MSS. tragœdias aliquot Euripidis continentes, Augusta Vindelicorum eo translati, tum annotationes in nonnullas tragœdias, P. Victorii manu scriptæ, denique exemplum editionis Aldinæ, cujus margini idem P. Victorius variantes *lectiones*, quas vocant, adscripserat. Et has quidem Jacobsius sua manu accurate transscriptas mihi misit; reliqua vero quum etiam mittere pararet, non dubitans, quin ejus rei veniam nunquam antea negatam impetraret, subito nova lege impeditus est, ullum librum ejus bibliothecæ extra urbem cuiquam commodari vetante. His igitur et præsidiis et ornamentis nostra editio carere coacta est; Victorianæ vero lectiones partim, imprimis eæ, quæ tribus punctis in trianguli formam positis .·. notatæ sunt, vel quibus litteræ V. C. *vetustus codex* appositæ sunt, e codice MS. sumtæ esse videntur; et conspirant eæ plerumque cum Cod. Flor. 2., nisi quod ad Troades quoque spectant, quam fabulam nullus Florentinorum complectitur. Aliis præfixum est γρ. vel ἴσ. eæque vel correctiones errorum, quos Aldi typothetæ commiserant,

* Hunc codicem jam ante me contulit Bothius, vid. *Eurip. Werke, verdeutscht von Fr. H. Bothe. Fünft. B. p.* 64. *seqq.* 343. *seqq.*

vel emendationes Victorii esse videntur. Nonnumquam notæ adscriptæ sunt longiores.

Codicum Augustanorum trium collationem amicissimi Hermanni benevolentiæ debeo. Hi sunt ii, quos idem vir doctissimus in Præf. ad Hecub. p. VI. descriptos litteris b c d notavit. Hecubam (d a v. 1255.), Orestem et Phœnissas continent tres, in c Phœnissæ desunt. Ex his b idem est, quem Brunckius ad Orestem eadem littera designavit, d is, quem hic A nominavit, et ex quo scholia a Tryllitschio exscripta cum Valckenærio communicavit Reiskius. Id planum factum est indicio tum Hermanni, tum Thierschii, viri doctissimi, qui, a me rogatus, Monachii, quo codex e bibliotheca Augustana migravit, eum inspexit. Est nunc codex 560 inter Monacenses. Scholia in versus centum priores Orestis exscripsit ornatissimus juvenis, Lud. Doederlein, qui ingenii et scientiæ litterarum antiquarum egregium specimen dedit observationibus criticis in Sophocl. Œd. Col. in Act. Philol. Monac. T. I. Non magni ea esse momenti, etiam Thierschius me monuit.

Codicem Dresdensem, olim Mosquensem D. denuo contulerat Hermannus, et inde excerptas variantes lectiones mecum communicavit. Nec in eo substitit viri egregii humanitas, sed etiam annotationes suas in nonnullas Eurip. fabulas vel in complura earum loca mihi concessit, quibus imprimis melica carmina melius digesta sunt. Codices Parisienses nondum collatos nihil, quod operæ pretium esset, ad textum emendandum præsidii afferre posse, ii, qui accurate eos noverant, Bastius, Hasius, Boissonadius fidem fecerunt, ut sumtibus in eos excutiendos impendendis supersedere se posse Weigelius non injuria arbitraretur.

Horum codd. ope omnes maculas Euripidi adspersas, vel eas certe, quæ offensionis plurimum haberent, elui posse, nec ipse ab initio speravi: plerumque enim lectiones ex aliis codd. jam enotatæ vel conjecturæ virorum doctorum iis firmantur. Nonnullis tamen locis medicinam ab iis allatam esse, vel viam certe clarius demonstratam, qua emendatio institui posset, vel ex Hermanni Prol. de Carminibus Antistr. intelligi potest. In recensendis vero his carminibus eam legem mihi dixi, ut, con-

quisitis, quam poteram diligentissime, omnibus vel codicum scriptorum vel antiquarum editionum omnium lectionibus, excussis etiam veterum interpretum et criticorum commentariis librisque scriptorum antiquorum, qui Euripidis loca vel nominatim laudant vel ad ea respexisse putandi sunt, ad horum auctoritatem textum præcipue constituerem, non numerandis codd. sed lectionibus ipsis ponderandis, ubi aperte vitiosa esset vulgata lectio, iis tantum vel aliorum vel meis conjecturis locum darem, quæ et sensui omni ex parte satisfacere viderentur, et a vulgatæ lectionis vestigiis non nimis recederent, et, quomodo vulgata lectio ex iis fluere potuerit, facilem explicationem haberent. Ita non dubitavi recipere Hec. 697. *φάντασμα* pro *φάσμα*, quo facto tres dochmii justi exeunt, e *φάντασμα* vero facile errore librarii *φάσμα* fieri potuit; Hippol. 551. *ζεύξασ' ἄπ' εἰρεσίᾳ δρ.* pro *ζ. ἀπειρεσίαν δρ.* Phœn. 754. *ἄνακτας* pro *ἀνάσσειν*. Hoc vero eo confidentius facere licere editori existimavi, quod alias etiam conjecturas a codd. postea comprobatas vidi, ut Orest. 1260. Porsoni *εἶτα πάλιν σκοπιὰν* Taurinensi et Flor. 10. (ubi melius etiam videbatur e Taurin. et Guelph. recipere *κόραις*, ut ordo verborum esset *διάφερε σκοπιὰν κόραις ὀμμ.* quam cum Seidlero *σκοπιάν* tribuere Choro) ib. 1565. Seidleri *ἔπεσ' ἔπεσε* Taurin. qui *ἔπεσεν ἔπεσε* habet, ut alia leviora taceam. Sed multo sæpius vulgatam lectionem, conjecturis tentatam, retinendam vel revocandam duxi, quum eam consuetudini sermonis Græci et metro respondere, vel adeo solam ab eo postulari intellectum esset. Contra, ubi laborare quidem locum in aperto esset, nulla vero adhuc conjectura, quæ omnes verisimilitudinis numeros haberet, a quoquam allata esset, locum intactum relinquere malui, quam, obliterata vulgata lectione, viam veri inveniendi obscuriorem reddere, ut Hec. 1167. seq. Phœn. 332. 861. 1622. Or. 814. Med. 1106. seqq.

Difficultatis et dubitationis plurimum afferunt loca melica in tragœdiis Græcis; itaque hæc ab editoribus vel neglecta, certe non ea, qua par erat, cura expolita, ut a Musgravio, vel temere turbata, interpolata et immutata sunt, quod imprimis a Brunckio et Porsono factum esse doleas. Hanc igitur partem præcipua

cura ac diligentia mihi tractandam esse vidi; quod nunc etiam facilius est, quum Hermannus aliique, nuperrime Seidlerus, toti rei metricæ Græcorum tantum lucis attulerint, ut nunc de metris quivis nostrum melius judicare, quam ipsi grammatici veteres, possit. Ita factum esse puto, ut hæ etiam partes Euripidis aliquanto in hac editione, quam in superioribus, emendatiores legantur; neque tamen dubito, quin multa posthac melius, quam a me factum est, metrorum ratione et legibus accuratius etiam investigatis et cognitis, constituantur. Sed ex hoc ipso rei metricæ apud nostros fervente studio alia difficultas exorta est, quod, quum Hermannus nullum in tragœdiis Græcis carmem lyricum esse, quod non esset generis antistrophici, monuisset, alii certatim ea, quæ vulgo ἀπολελυμένα, vel ἀνομοιόστροφα appellata plurima in Euripidis tragœdiis occurrunt, ad antistrophicorum legem redigenda susceperunt. Quod ubi ex auctoritate librorum scriptorum vel e vestigiis antiquæ lectionis vel ibi, ubi sensus etiam emendationem flagitat, facile efficitur, ut Tyrwhittus nonnulla in Euripide sanavit, et nunc Orest. 1347. seqq. et 1552. metrorum æqualitas, monente Hermanno de Carmm. Antistr. p. v. restituta est, laudandum est; nulla enim cura nimia existimanda est, quæ antiquos scriptores pristinæ integritati atque elegantiæ vel in parvis restituit. Sed ubi nihil est, quod consuetudini poëtæ vel linguæ legibus vel sensui repugnet, et non nisi resecandis, addendis, transponendis, mutandis verbis metra æquari possunt, codices etiam in scriptura recepta consentiunt, ibi vereor, ne hoc sit scripta antiquorum ad arbitrium refingere potius, quam ex fide testium restituere. Et causam quidem, cur sæpius, imprimis in iis, quæ ἀπὸ σκηνῆς dicuntur, numeris inæqualibus usus sit Euripides, qui primus hoc frequentasse videtur, idoneam et ex ipsa rei natura ductam et usu scriptoris comprobatam attulit Hermannus in Prol. de Carmm. Antistroph., partes actuosiores antistrophis carere, quæ vero sedatiora essent, ad antistrophicorum legem descripta esse, monens. Plura tamen idem vir doctissimus mutavit et ad metrorum æqualitatem redigere conatus est, quam editori, fidem MSS. codd. spectanti, licere arbitratus sum, vel ipsa illa, quam attu-

lit, causa et rei ratio postulabat. Quibus enim in locis responsionem numerorum efficere voluit, in iis omnibus vehementiores animi motus vel doloris vel lætitiæ vel iræ regnant, ut hanc ipsam causam, cur solutioribus numeris ea scripserit, quia, ut ait Aristoteles, *καὶ τὰ μέλη τῇ μιμήσει ἀκολουθεῖν, ἀεὶ ἕτερα γινόμενα*, volebat, satis idoneam secutus esse poëta videatur, nobis autem minus etiam in certum ordinem cogere ea liceat, præsertim si hic ordo non nisi violentioribus mutationibus effici possit. Magnopere etiam infringitur Hermanni sententia mira numerorum antistrophicorum cum *ἀνομοιοστρόφοις* permixtione et confusione, cujus exemplum maxime memorabile attulit ex Oreste, 1373—1541. quæ confusio augetur etiam, si reputes, proodos, mesodos, epodos nomine tantum ab *ἀνομοιοστρόφοις* differre. Quum vero nulla causa excogitari possit, cur ejusdem carminis alias partes sibi respondere, alias repugnare voluerit poëta sive inconstans sive laboris æquandorum numerorum impatiens, non intelligitur, quare non totum carmen liberioribus numeris scripsisse existimandus sit. Quamvis autem carmina illa melica Euripidis sæpe a grammaticis ex sua rei metricæ scientia in eum, quo nunc ea legimus, ordinem redacta esse, e multis scholiorum locis constet, tamen nec, quousque eorum sive libido sive ratio progressa sit, et quæ loca illi mutaverint vel intacta reliquerint, nunc affirmare possumus, et, deficiente testium auctoritate, quæ via in iis pristinæ integritati restituendis ineunda sit, incertum est.

Levius est, nec tamen prætereundum, quod Ahlwardtius et Boeckhius monuerunt, nusquam versum finiri, nisi finito etiam vocabulo, nec unquam verbum in duos versus distribuendum esse. Qua in re pergratum mihi accidit, quod, quibus argumentis ego hanc sententiam in litteris ad Hermannum datis impugnaveram, ea hujus viri metricæ et scenicæ Græcorum longe peritissimi assensu et suffragio comprobari, e præfatione ejus, Herculi Fur. præmissa, p. ix. seqq. intellexi. Igitur sententiam illam jam satis ab Hermanno refutatam esse puto, quod, in tragicis certe, concessit nuper ipse Boeckhius Præf. ad Pindar. p. xxx. in Pindaro aliam rem esse contendens. Et de Pindaro quidem nunc non disputo: hoc tantum addo, non plus

offensionis habere unius verbi in duos versus distributionem, quam sensus, ut ita dicam, distractionem eam, qua in priori versu articulus, præpositio vel alia particula cum sequentibus arcte copulata, in altero nomen vel verbum positum legitur, qualia multa occurrunt in Boeckhii Pindaro, ut in Olymp. II. 99. VI. 17. 53. IX. 19. 47. 70. X. 19. XI. 21. XIV. 1. 5. Nam, sive versu finito finiri etiam numerum existimes, absurdum est, verborum compagem cum numeri natura pugnare; sive, id quod verius est, numeros continuari statuas, et hanc ob causam v. c. articulus in altera numerorum parte poni, in altera nomen sine offensione potest, quid impedit, quominus etiam verba in duos versus divisa esse dicamus, quæ pronuntiando non magis divellebantur?

In personarum chori distributione non plus mihi licere credidi, quam in reliquis fabularum partibus. Itaque non nisi necessitate ac sensu flagitante quidquam mutavi, ut in Alcest. 94. (vid. ibid. not. Monk.) Nam, quæ de singulis canticorum partibus ad singulas personas referendis acute nuper disputata sunt a viris doctissimis, Hermanno et Boeckhio, ea hanc tantum vim habent, ut potuisse hoc ita fieri intelligamus: sed ubi revera factum sit, e tota loci ratione et sensu demum eruere possumus. In quo cavendum est imprimis, ne, quæ male inter se cohærere videantur, continuo diversis personis tribuenda existimemus: hæc enim ipsa vis est graviorum animi motuum, ut ab aliis ad alia, cognata tamen, subito transiliat oratio. Neque tamen idcirco hanc personarum distributionem improbare velim, quia minuta hæc esset poëtarum diligentia; minuta enim vel adeo puerilia multa in Euripide occurrunt.

Interpunctionis notas aliter posui, quam in editionibus scriptorum et Græcorum et Latinorum fieri solet; quod, etsi leve, monendum tamen putavi, ne ex errore vel negligentia ortum videatur, quod ratione et consilio factum est. Sic sententias duas, particula καὶ junctas, quum idem verbum commune habebunt, non virgula interposita separavi; nec magis participia e verbo prægresso pendentia, ut οἶδα τοῦτο ποιήσας, ὁρῶ σε τοῦτο

*ποιοῦντα*, a vocabulo primario sejunxi. Sed hæc facile quivis semel monitus per se ipse perspiciet.

* * * * * *

Hæc editio ut a mendis typographicis, quam maxime fieri potest, libera exiret, amicissimi Schæferi diligentia effectum est, quam grati mecum agnoscent, qui ea utentur. Ego, quocunque tandem modo provinciam susceptam administraverim, id saltem me effecisse spero, ut multis locis Euripides emendatior prodiret, in aliis et fortasse pluribus viam veri inveniendi expeditiorem redderem. Nam, ut Xenophontis verbis utar, Mem. II. 8. 5. *οὐ πάνυ γε ῥᾴδιόν ἐστιν εὑρεῖν ἔργον, ἐφ' ᾧ οὐκ ἄν τις αἰτίαν ἔχοι· χαλεπὸν γὰρ οὕτω τι ποιῆσαι, ὥστε μηδὲν ἁμαρτεῖν, χαλεπὸν δὲ καὶ ἀναμαρτήτως τι ποιήσαντα μὴ ἀγνώμονι κριτῇ περιτυχεῖν.*

# MATTHIÆI PRÆFATIO

AD

# SCHOLIA.

In scholiis concinnandis et recensendis pro fundamento mihi fuit editio Basileensis apud Hervagium 1544. collata tamen illa cum antiquiore Veneta ex officina Lucæ Antonii Juntæ 1534. hujus enim editionis principis neglectus effecit, ut haud pauca vitia Hervagianæ per sequentes editiones propagarentur, vel editores in iis tollendis a vero aberrarent. A primis illis editionibus in eo etiam recesserunt Kingius, Musgravius, alii, quod paraphrasin et scholia metrica a reliquis sejunxerunt; quod imitari nolui, ne diversis locis quærere cogerentur lectores, quæ ad unum omnia locum pertinerent. Nam paraphrasis illa nec ad omnia loca spectat, et e glossis ac scholiis minoribus ab Arsenio conflata esse videtur; cujus exemplum secutus Kingius, glossis iis, quas in MS. Coll. Corp. Christi vel in Barocc. invenerat, cum verbis poëtæ commixtis aliam etiam paraphrasin procudit.

Scholiis ab Arsenio collectis addenda erant ea, quæ e Cod. Colleg. Corp. Christi Cantabrig. primus Barnesius dedit, plura Kingius, tum quæ hic e Cod. Bibl. Bodlei. Baroc. 74. recepit. In Scholiis ad Phœnissas accesserunt ea, quæ ex Augustano codice a Tryllitschio excerpta Reiskius Valckenærio edenda

concesserat. Mihi ad septem fabulas præsto fuerunt scholia codicum Florentinorum, ad tres priores et Andromachen Guelpherbytani, ad Phœnissas et Andromachen Taurinensis, quibus accedunt scholia cod. Havn. ad versus 264. priores Phœnissarum. E Florentinis scholia tantum continent cod. 9. sec. XV. plut. 31. cod. 21. pl. ej. et cod. 33. pl. 32. ad Hecubam, Orestem et Phœn. cod. 17. ad Hec. et Orest. cod. 10. ad Hecub. Medeam cod. 15. ad Med. Hippol. Alcest. cod. 2. ad Hippol. et pauca q ædam ad Suppl. Iphig. utramque, Rhes. Bacch. Cycl. Heracl. Hel. Herc. Fur. Electr. pauciora etiam cod. 1. ad Suppl. et seqq. Cod. 6. sola scholia continet. Codd. 56. 59. 76. sunt Abbatiæ Cassinensium. vid. pag. ccxxxvi. De Guelpherbytano et Taurinensi vid. ibid. et seq. pag.

Horum codicum sine controversia copiosissimus est Guelph. nam et e scholiis Arsenianis multa habet, et e Florentinis ea, quæ alicujus pretii sunt, et omnia fere, quæ MS. C. C. C. et Barocc. 74. Kingio subministrarunt, illa prima manu, hæc secunda plerumque scripta; tum alia etiam propria continet. Accedit, quod scholia emendatissime scripta sunt, ut sæpius ex eo cod. Arseniana vel ea, quæ ex Anglicis codicibus vulgata sunt, emendari potuerint. Augustano codici, lacunoso et multis scripturæ vitiis inquinato, opportune sæpe subvenit Taurinensis, et, qui cum eo in plurimis conspirat, Havniensis. Leviora et nullius fere momenti sunt scholia Florentina, eademque, ut videtur, recentissima, imprimis quæ Cod. 33. suppeditavit, sæpe ne Græca quidem. Dedi tamen hæc etiam futiliora, ne meo de his codd. judicio sibi standum fuisse lectores quererentur. Sed codd. illorum comparandorum et exscribendorum studio districtus prorsus oblitus sum eorum, quæ Beckius e Mosq. D. Hermannus ex August. dederunt. Negligentiam tamen consolatur hoc, quod eadem prorsus, paucis exceptis, habet Gu. Quæ discrepant, cum nonnullis aliis in appendice ad calcem scholiorum subjiciam.

Non vereor autem, ne quis me reprehendat, quod scholia undique congesta Arsenianis interserere, et ad suum quodque locum referre, quam cujusque codicis scholia seorsim ponere,

ut ab alio ad aliud transcurrere lectores cogerentur, maluerim. Quæ nunc primum edita sunt, ea satis habui, ita exhibere, ut in codicibus legebantur, verbo tantum monens, quid legendum esse videretur, ubi probabilis emendatio succurrebat; nam sæpe vera lectio latebat; Arseniana et Barocc. sæpe ex aliis codicibus collatis, imprimis Guelph. sæpe e conjectura, emendata sunt, ita tamen, ut multa restent, quæ correctione indigeant, quæque intacta relinquere, donec certa emendandi ratio inveniretur, satius erat.

# SYLLABUS NOTARUM

QUIBUS DESIGNANTUR

# MANUSCRIPTI ET EDITIONES.

---

## I.—IN NOTIS PORSONI.

Cum signa, quibus usus sum ad MSS. distinguendos, sparsim in notis explicentur, visum est omnia hic ob oculos lectoris simul reponere.

A. Mosquensis primus apud Beckium.

A. MS. Par. 2712. quæ sunt Brunckii membranæ, a Musgravio, deinde diligentius a Brunckio, collatus.

Aug. 1. 2. Augustani duo apud Brunckium.

Aug. 1. 2. 3. Augustani tres apud Hermannum. Quarti fragmentum continet tantum 17 versus, 1261—1277.

B. Variæ lectiones e MS. notatæ in Aldinæ exemplaris margine, quod mecum communicavit vir doctissimus et amicissimus, Carolus Burneius junior.

C. C. C. vel MS. C. C. C. vel C. MS. Codex in Corporis Christi Collegio Cantabrigiæ, a Barnesio et Kingio collatus, cujus usum mihi humanissime concessere Collegii ejus Magister et Socii.

Cant. Codex olim Askewii, nunc in Bibliotheca Academiæ Cantabrigiensis signatus Mm. 1. 11. Vide infra M. N.

Cott. Excerpta e MS. quodam Cottoniano, Barnesianæ margini in Bibliotheca Bodleiana adscripta.

D. Mosquensis quartus apud Beckium.

E. Bibliothecæ publicæ Cantabrigiensis, notatus Nn. 3. 13.

F. Fragmentum Hecubæ in eodem volumine, a versu 712 ad finem, cum E. plerumque consentiens.

G. Parisiensis, cujus lectiones quasdam enotavit amicus meus

H. vel Harl. Harleianus 5725, in Museo Britannico.

J. Harleianus 6300, ibidem.

K. Regiæ Societatis codex recentior, a Kingio collatus. Hujus quasdam in choris interpolationes, a Kingio in textum admissas, prorsus tacui.

L. MS. Ayscough, 4952, in Museo Britannico.

M. N. MS. in Bibliotheca publ. Cantab. signatus Nn. 3. 14. Tres priores fabulas habet eleganti manu sæculo XIV. scriptas, duasque iterum priores ineleganti et recentissima manu. Illum posthac vocabo M, recentiorem N. Et hunc codicem et Cant. ab Askewio utendos accepit Musgravius, sed paucis tantum in locis inspexit.

Membr. Membranæ in Bibliotheca Parisiensi, olim Regia, a Brunckio collatæ.

Mosq. 1. 2. 3. 4. MSS. quatuor Mosquenses apud Beckium.

MSS. Dorvill. Codices Dorvilliani duo, nuper inter Bodleianos repositi.

P. vel Lib. P. Liber impressus in Bibl. Parisiensi, cum MSS. collatus, unde varias lectiones exscripsit Musgravius.

R. Alter Regiæ Societatis codex.

## II.—IN NOTIS MUSGRAVII.

A. MS. Bibliothecæ Regiæ Parisiensis, No. 2712. Exhibet quinque primas Tragœdias et Andromachen. Ad eum contulimus Medeam, Hippolytum et Andromachen.

B. MS. ejusdem Bibliothecæ, No. 2713. Exhibet septem primas Tragœdias.

C. Vel. Cott. Excerpta ex MSto quodam Cottoniano, adscripta exemplari Ed. Barnesianæ, quod in Bibliotheca Bodleiana servatur.

D. MS. Bibliothecæ Reg. Paris. No. 2818. Medeam et tres proxime sequentes Tragœdias exhibet.

E. Hac Nota designare visum est duos Tomos eadem manu nitidissime scriptos, quorum Numeri in Catalogo Bibliothecæ, quam diximus, sunt 2887, et 2888. In priori habentur Cyclops, Heraclidæ, Herc. Furens, Helena, Rhesus, Ion, Iphigeniæ duæ, Supplices, deni-

que Bacchæ usque ad v. 743. ubi adjecit Librarius λείπει φύλλα τρὶς καὶ δέκα. In altero sive No. 2888. Septem primæ Tragœdiæ cum Electra. In secundo Tomo quinque tantum fabulas contulimus, nempe Medeam cum tribus sequentibus, et Electram. In notis ad Electram litera Græca α varietates hujus MSti significavimus.

Fl. Variantes MSti cujusdam Florentini, ab Isaaco Vossio olim collati, Phœnissas, cum quatuor sequentibus fabulis, deinde Rhesum et Troadas, exhibentis. Ad Phœnissas quæ pertinebant, dederat Editor doctissimus et κριτικώτατος L. C. Valckenærius: reliquas humanissime mecum communicavit vir celeberrimus, David. Ruhnkenius.

G. MS. Bibliothecæ Regiæ Parisiens. No. 2817. Easdem fabulas habet, quas No. 2887. atque in eodem Baccharum versu desinit.

P. Liber impressus ejusdem Bibliothecæ, collatus cum MSto usque ad finem Iphigeniæ Tauricæ.

2714. MS. ejusdem Bibliothecæ, duas tantum fabulas habet, sc. Herc. Furentem et Electram.

Alium porro Electræ MStum contuli, sed mendosissimum, et quem ab homine ἀναλφαβήτῳ fere conscriptum diceres.

Ask. 1. 2. MSti duo, quorum usum mihi ex instructissima sua Bibliotheca humanissime concessit Antonius Askew, Medicus Londinensis celeberrimus. Eorum alter duas priores Tragœdias, alter easdem, sed cum Phœnissis quoque, exhibet.

Harl. MS. Musei Brittanici. Rhesum et Troadas habet.

Ed. Lasc. Editio vetus, literis majusculis Florentiæ impressa, et a Jano Lascari, Mattairio auctore, procurata. Medeam cum tribus sequentibus fabulis dat, estque omnium haud dubie prima.

Ed. Ald. Venetiis in lucem prodiit anno 1503. Octodecim fabulas continet, omnes utique, quæ ad literarum renatarum tempora pervenerunt, præter Electram et fragmentum Danaës.

Ed. Vict. i. e. Victoriana, Electram, hactenus desideratam, protulit Florentiæ anno 1545. cura Petri Victorii.

Ed. Commeliniana, Heidelbergæ anno 1597. publicata, fragmentum Danaës addidit, ex vetustis Bibliothecæ Palatinæ membranis.

Ed. Grot. Editio Phœnissarum, a viro immortali, Hugone Grotio, ex MS. adornata.

Steph. Excerpta duorum MStorum, quos in itinere Italico contulit H. Stephanus. In lucem prodierunt ex Stephani Officina anno 1568.

In subsidium quoque vocavimus Hecubæ, Orestis, et Phœnissarum, variantes, quas ex MSto Cantabrigiensi Barnesius; ex Bodleianis et MS. Reg. Soc. Kingius; ex iisdem MSS., multo accuratius, sed ad Phœnissas tantum, collatis, vir bonis omnibus carissimus, mihi que, dum viveret, amicissimus, Johannes Burtonus; ex duobus denique Leidensibus L. C. Valckenærius, publici juris fecit.

Jortini, quæ hic aliquoties commemorantur, Notæ, cum multis aliis ex margine codicis, quo utebatur vir doctissimus, descriptæ sunt, et in meos usus Oxonio transmissæ. Earum maximam partem vel in erratis typographicis corrigendis versari deprehendimus, vel ex aliorum Criticorum libris memoriæ causa excerptam esse; omninoque perpaucas esse, quæ Jortinum auctorem agnoscerent: quarum eas tantum protulimus, in quibus elegans illud et acutum ingenium maxime elucere videbatur. Tanaquilli Fabri notulæ, quæ uno alterove in loco occurrunt, repertæ sunt, si quæris, in libro editionis Stephanianæ Parisiis in Bibliotheca Regia servato: cujus quidem Bibliothecæ nunquam mentionem facio, quin mentem mihi subeat, cum admiratio Thesauri illius literarii omni genere librorum pretiosorum instructissimi, tum grata recordatio officiosissimæ humanitatis, qua me meaque studia sublevarunt Bibliothecæ Præfecti; quam non melius prædicavero, quam si politissimis gentis eruditæ et ingeniosæ moribus dignam omnino esse dixero.

## III.—IN NOTIS BECKII.

A. Cod. SS. Synodi Mosq. num. CCLIX. chartaceus sæculi XV. Fuit quondam in Bibliotheca Johannis Baptistæ Rosarii, medici, postea in Bibl. Maximi Margunii, denique in Bibl. Monasterii Iberorum montis Athus. Continet [a] vitam Æschyli. [b] Ejusdem Prometheum. [c] Septem ad Thebas. [d] Persas. [e] Euripidis Hecubam et Orestem. Ex eodem variæ lectiones novissimæ Æschyli editioni accesserunt. Vid. Schutz. V. C. Præf. T. I. Æsch. p. 17.

B. Cod. ejusdem Biblioth. num. CCXCVIII. sæc. XVII. chart. Continet præter alia Euripidis Hecubam et Aristophanis Plutum.

Diligentius scriptus est, quam prior, paraphrasin etiam et varia scholia habet.

C. Cod. chart. sæc. XVI. in 4. Bibliothecæ Typographei Synodalis Mosq. num. 5. Continet Euripidis Hecubam, cum aliis libellis Theocriti, Hesiodi, Pindari, Lycophronis, etc.

D. Cod. bomb. sæc. XV. exeunte scriptus, in 8. quem Cel. Matthiæ possidet. Fuit olim in Bibliotheca Cœnobii Iberorum montis Athus. Continet foliis ccxlvi. Hecubam, Orestem et Phœnissas, Sophoclisque Ajacem, Electram et Œdipum Tyrannum. Verbis inter lineas glossemata quædam superscripta, quæ, ut et in aliis usu venit, reperi pleraque ex paraphrasi ducta (nisi potius paraphrasis ex talibus glossematis confecta est) et ad marginem scholia nonnulla adscripta, vulgatis pauciora, et breviora. Ipse eum contuli cum textu nostræ ed.

His accedit

E. Cod. Acad. Viteberg. chart. sæc. XIII. Continet Lycophronem cum Tzetzis Commentario, Hesiodum cum Comm., Cleomedem de circulis, tres Æschyli tragœdias et partem Euripideæ Hecubæ usque ad v. 274. Vid. I. C. Zeunii, V. C. nobisque amicissimi, Progr., quo varietatem lectionis in tres Æschyli tragœdias priores ex Cod. Acad. Viteb. recenset. Vit. 1780. et ejusd. Progr., quo varietatem lectionis in Euripidis Hecubam ex Cod. Acad. Vit. proponit. ibid. 1781. 4.

---

## IV.—IN SCHOLIIS FÆHSIO SUPPEDITIS, IN SUPPL. SCHOL.

Cod. Paris. MCXXXV. olim Vaticanus, nuper Roma allatus, omnium fere, quos vidi, antiquissimus lectuque difficillimus. Scholia atque glossæ inter lineas parca manu sunt sparsa. Literæ $\bar{\mu}$ et $\bar{\beta}$ eandem fere habent formam.

Quæ manus recentior adspersit, erroribus scatent. Sæpius consentit cum codice Leidensi, quem laudat Valckenær. In foliis 67. seqq. alia transversim erant scripta. In eo continentur

Euripidis Hecuba, Orestes et Phœnissæ. Forte errores quidam ir-

repserunt, qui veniam apud judices æquos, quique ipsi, quanto cum periculo ejusmodi nodi solvantur atque explicentur, haud ignorent, forte impetrabunt.

Ceterum vide sis, quæ Hase V. Cl. de hoc codice et doctissime disputavit et diligentissime descripsit p. 273—277. (Op. Fæhse.)

Cod. Paris. MMDCXLVIII. continet Euripidis Hecubam cum scholiis atque glossis. $\bar{\alpha}$ et $\overline{\alpha\upsilon}$, $\bar{\eta}$ et $\bar{\iota}$ et $\bar{\varepsilon}$ ægre distinguuntur. Quæ excerpsi, documento sunt, eum non infimorum loco esse ponendum.

# ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ἙΚΑΒΗ.

# ὙΠΟΘΕΣΙΣ ἙΚΑΒΗΣ.

Μετὰ τὴν Τροίας ἅλωσιν ἄραντες οἱ Ἕλληνες, καθωρμίσθησαν ἐν τῇ ἀντιπέραν Χεῤῥονήσῳ τῆς Θρᾴκης, ἧς Πολυμήστωρ ἦρχεν· οὗ δὴ καὶ κενοτάφιον ἔχωσαν Ἀχιλλεῖ ἐν Τροίᾳ ταφέντι. διατρίψαντες δὲ ἐκεῖ ἡμέρας δή τινας, ἐφ' ᾧ τὰ αὐτῶν εὖ διαθήσονται, ἐπεὶ ἀναχθήσεσθαι ἔμελλον, φανὲν τό τοῦ Ἀχιλλέως εἴδωλον ἐπὶ τοῦ τάφου, ἐπέσχε τοὺς Ἀχαιοὺς τῆς ἀναγωγῆς, αἰτοῦν γέρας αὐτῷ δοθῆναι τὴν παῖδα Πριάμου, Πολυξένην, τὴν καὶ πρότερον κατεγγυηθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ πατρός. δι' ἣν καὶ ὑπὸ Πάριδος καὶ Δεϊφόβου τοξευθεὶς ὄλωλεν, ὅτε τὰς ἐγγύας πρὸς τοῦτον πληροῦν ἔμελλε Πρίαμος. Ἕλληνες μὲν οὖν ὧν εὖ ἔπαθον ὑπ' αὐτοῦ μεμνημένοι καὶ τιμῶντες τὴν ἀρετὴν τοῦ ἀνδρὸς, ἐψηφίσαντο σφάξαι τὴν Πολυξένην ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ ἥρωος. ἔπεμψαν δὲ τὸν Λαέρτου Ὀδυσσέα πρὸς τὴν μητέρα αὐτῆς, Ἑκάβην, ὡς ἂν τήν τε παρθένον λάβῃ, καὶ τῷ ποικίλῳ τῶν λόγων (τοιοῦτος γὰρ ἦν ὁ ἀνὴρ) πείσῃ Ἑκάβην, μὴ δυσχερῶς σχεῖν ἐπὶ τῇ τῆς παιδὸς ἀφαιρέσει. ἐλθὼν οὖν Ὀδυσσεὺς, τήν τε κόρην συναιρομένην εὗρεν αὐτῷ τῆς σπουδῆς, καὶ πείθουσαν τὴν μητέρα, ὡς τεθνήξεσθαι μᾶλλον αὐτῇ προσῆκον, ἢ τὸ ζῆν παρ' ἀξίαν. σφαγείσης δὲ τῆς παρθένου, Ἑκάβη θεράπαιναν αὐτῆς ἔπεμψε παρὰ τὰς

Capta jam Troja, Græci quum inde solvissent, in Chersonesum, quæ est e regione Thraciæ, appulerunt; cui Polymestor imperabat: Ubi etiam et honorarium tumulum exstruebant Achilli, in Troja (licet) sepulto. Illic quum rerum ordinandarum causa dies aliquot egissent, et jam e portu essent soluturi, Achillis umbra super tumulum visa Græcos a navigatione detinuit, postulans, ut sibi Palmarii loco Priami filia daretur, Polyxena, quæ et ante illi a patre ejus fuerat desponsata, cujusque gratia a Paride et Deiphobo sagittis confossus periit, quum jam Priamus sponsalia peracturus esset. Græci itaque, beneficiorum illius memores, et viri virtutem magni æstimantes, decreverunt Polyxenam ad herois sepulcrum immolandam. Miserunt porro Ulyssem, Laërtæ filium, ad matrem ejus, Hecubam, ut et virginem deduceret, simulque vafritie facundiæ suæ (talis enim erat ille vir) *Hecubæ* persuaderet, ne filiæ ablationem nimis impotenter ferret. Ulysses ergo ubi advenisset, puellam offendit, ejusque studio faventem, matrique suadentem, sibi convenientius mortem oppetere futurum, quam præter dignitatem vivere. Mactata jam virgine Hecuba ancillam suam ad littus misit; ut aquam

ἀκτὰς, ἐφ' ᾧ ὕδωρ ἐκεῖθεν κομίσαι πρὸς λουτρὸν Πολυξένης. εὗρε δὲ Πολύδωρον ἐκεῖ κείμενον. ἁλοῦσαν γὰρ ὡς ἔγνω τὴν Τροίαν Πολυμήστωρ, σφάξας αὐτὸν, ἔῤῥιψεν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς ἂν αὐτὸς ἔχῃ τὸν χρυσὸν, ὃν πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦ παιδὸς Πολυδώρου πρώην Πρίαμος ἔπεμψε λάθρα, ἐπειδὴ ἑώρα τὸ Ἴλιον πρὸς κίνδυνον ἤδη χωροῦν. ἦν δὲ ὁ χρυσὸς οὗτος πολὺς ἄγαν, καὶ ἱκανὸς ὀρθῶσαι καὶ αὖθις τὸ γένος τοῦ Πριάμου. ὡς οὖν τοῦτον εὗρεν ἡ δούλη κείμενον ἐπ' ἀκταῖς, ἀνελομένη, καὶ τῷ πέπλῳ εἱλίξασα, κομίζει πρὸς τὴν Ἑκάβην, καὶ ἡ τὸν τῆς Πολυξένης νεκρὸν, πρὶν ἐκκεκαλύφθαι τοῦτον, εἶναι νομίσασα ἐπειδὴ ἔγνω Πολύδωρον, ἀθλίως τε ἔσχε καὶ ὅπως ἀμυνῆται Πολυμήστορα, μηχανᾶται τοιόνδε. κοινωσαμένη πρότερον τὴν περὶ τούτου γνώμην Ἀγαμέμνονι, πέμπει τὴν αὐτῆς δούλην ὡς Πολυμήστορα, αὐτόν τε καὶ τὰ τέκνα πρὸς ἑαυτὴν μετακαλουμένη περί τινος ἀναγκαίου πρὸς αὐτὸν κοινώσασθαι. οὗτος μὲν οὖν ἀγνοῶν, ὅτι Πολύδωρος εὕρηται παρὰ τὰς ἀκτὰς, καὶ ἅμα καὶ τισιν ὑποκλαπεὶς μετὰ τῶν παίδων πρὸς αὐτὴν ἀφικνεῖται. Ἑκάβη καί πρὸς αὐτὸν τούτου χάριν ἔφη κεκληκέναι, ἵνα χρυσοῦ θησαυροὺς κεκρυμμένους ὑπ' αὐτῆς ἐν Ἰλίῳ μηνύσῃ. εἰσάγει δὲ καὶ τῆς σκηνῆς ἔνδον εἰποῦσα, ὡς ἂν καὶ ἕτερ' ἄττα αὐτῷ δώσει χρήματα μεθ' ὧν ἐξῆλθε τῆς Τροίας. ἐκέκρυπτο δὲ εἴσω πλεῖστος γυναικῶν ὄχλος· σὺν αἷς τοῦτον εἰσελθόντα Ἑκάβη ὀφθαλμῶν τε στερεῖ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἀποσφάττει, δικάσαντος δὲ αὐτοὺς τοῦ Ἀγαμέμνονος ὕστερον, καὶ τοῦ Πολυμήστορος πολλὰ περὶ τῆς σφαγῆς Πολυδώρου

ad Polyxenæ ablutionem adportaret. Illa Polydorum ibi jacentem reperit: Polymestor enim, cognito Trojæ excidio, occiderat illum atque in mare abjecerat; ut ipse auro potiretur, quod una cum Polydoro filio Priamus haud ita pridem clanculum ad eum miserat, postquam vidisset, Ilium ad periculum jam vergere. Erat autem ea vis auri ingens valde; adeo ut etiam ad restaurandam Priami familiam posset sufficere. Hunc itaque, ut in littore jacentem ancilla reperit, receptum ac peplo involutum ad Hecubam defert. Illa Polyxenæ hoc esse cadaver suspicata, donec retegeretur, ubi Polydorum esse cognovit, misereque se habebat, et, ut Polymestorem ulcisceretur, tale quid excogitat. Communicata prius cum Agamemnone sententia, ancillam suam ad Polymestorem mittit, ipsumque et liberos ejus ad se accersens; velle enim cum illo colloqui de re quadam maximi momenti. At ille, nesciens Polydorum in littore fuisse inventum, simulque aliis quibusdam fraudibus inductus, una cum liberis ad illam accedit. Hecuba ideo eum vocatum dicit, ut (illi) thesauros quosdam a se in Ilio defossos indicaret: introducit porro in tentorium suum, dicens, quod et alias quasdam opes illi daret, quas ex Troja secum attulisset. Erat autem intus abdita ingens mulierum turba, quibus adjuta, illum ingressum Hecuba occulis privat et liberos ejus necat. Agamemnone postea utriusque causam judicante, quum

ο απλασαμένου, 'Εκάβη περιεγένετο, ἐλέγξασα αὐτὸν, ὡς τοῦ χρυσοῦ χάριν, καὶ οὐχ ὧν προὔτεινε, τὸν παῖδα ἀνεῖλε, σύμψηφον σχοῦσα καὶ 'Αγαμένονα.

'Η μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν τῇ ἀντιπέραν τῆς Θράκης Χεῤῥονήσῳ· ὁ δὲ Χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν αἰχμαλωτίδων Τρῳάδων συμμαχησασῶν τῇ 'Εκάβῃ.

multa Polymestor de cæde Polydori simularet, Hecuba coram convicit; eum auri gratia, non eorum, quæ fingebat, puerum sustulisse; et in eandem secum sententiam tulit Agamemnonem.

Scena Fabulæ ponitur in Chersones , quæ est e regione Thraciæ: Chorus constat ex Trojanis captivis mulieribus, quæ Hecubæ fuerunt auxilio.

## Ἄλλως ἐκ τῶν Πλȣτάρχȣ Παραλλήλων.

ΠΡΙ'ΑΜΟΣ Πολύδωρον ἐξέθετο εἰς Θράκην μετὰ χρυσίου πρὸς Πολυμήστορα τὸν γαμβρὸν, ὡς ἐγγὺς ἦν τοῦ πορθεῖσθαι ἡ πόλις. 'Ος δὲ μετὰ τὴν ἅλωσιν ἀπέκτεινε τὸν παῖδα, ὡς ἂν κερδήσῃ τὸν χρυσόν. 'Εκάβη δὲ ἐπι τοὺς τόπους παραγενομένη, καὶ σοφισαμένη. ὡς χρυσὸν δώσουσα, ἅμα ταίς αἰχμαλωτίσι, ταῖς * κερκισιν ἐξετύφλωσεν, ὡς Εὐριπίδης ὁ Τραγῳδοποιός.

* Ita pro χερσὶν lego.

## Aliter ex Plutarchi Parallelis.

PRIAMUS Polydorum emisit in Thraciam cum auro ad Polymestorem generum, quando prope erat, ut urbs destrueretur. Ille post destructionem urbis necavit puerum, ut auro potiretur. Hecuba quum esset in iis locis, decepto eo, quasi aurum datura, una cum captivis, textoriis radiis excœcavit; ut Euripides Tragicus.

Alia aliorum poëtarum de hac Fabula Œconomia; nam apud * Hyginum in Iliona, Polymestor ab uxore Iliona, Priami filia, deceptus, Deiphilum, filium suum, pro Polydoro obtruncat; ipsum tandem, in virum auctus Polydorus.

* Hyginus Fab. cix. fol. 26.

# ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

| | |
|---|---|
| ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ εἴδωλον. | POLYDORI Umbra. |
| ΕΚΑΒΗ. | HECUBA. |
| Χορὸς ἐκ ΤΡΩιΑΔΩΝ αἰχμαλωτίδων. | Chorus TROADUM captivarum. |
| ΠΟΛΥΞΕΝΗ. | POLYXENA. |
| ΟΔΥΣΣΕΥΣ. | ULYSSES. |
| ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ. | TALTHYBIUS. |
| ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ Ἑκάβης. | Ancilla HECUBÆ. |
| ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. | AGAMEMNON. |
| ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ. | POLYMESTOR. |
| Προλογίζει δὲ ὁ Πολύδωρος. | Prologum autem agit Polydorus. |

# ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΕΚΑΒΗ.

## ARGUMENTUM ACTUS PRIMI.

Polydori Umbra Prologum agens Fabulæ totius mentem aperit, quod erat Poëtæ hujus singulare artificium: Queritur enim de Trojæ excidio, de suo lamentabili fato, de calamitosa Hecubæ fortuna, quæ uno die conspectura erat geminum liberorum funus. Hinc somniis territa præsagit Hecuba cladem liberorum, abominansque infaustum omen interpretem quærit: Quum Chorus illi nunciat, Polyxenam Græcorum sententiis cædi destinatam. Hecuba in luctus et lamenta solvitur, nec Polyxenam celat de exercitus decreto, quam adeo non exanimat ea res, ut non suam, sed matris potius, vicem deploret, quæ, se amissa, omnino orba sit futura.

## ΠΟΛΥΔΩΡΟΥ ΕΙΔΩΛΟΝ.

Ἥκω, νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας

Adsum, defunctorum specu et caliginis portis

S. Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος ἄρχεται ἐκ μονοστροφικῆς περιόδου. οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι, νη. ὧν ὁ τελευταῖος, Φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας. Ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀφεὶς ὁ Πολύδωρος τὸ σῶμα ἑαυτοῦ, καὶ μόνη ψυχὴ ὢν, αἰωρεῖται ἐπάνω τῆς μητρὸς αὐτοῦ, καὶ λέγει εἰς ἐπήκοον αὐτῆς τήν τε σφαγὴν αὐτοῦ, καὶ τὴν ἐσομένην τῇ ἀδελφῇ αὐτοῦ Πολυξένῃ ὑφ' Ἑλλήνων. ἐποίησε δὲ τοῦτο ὁ ποιητὴς ἐξεπίτηδες, ἵνα δῆλα πᾶσι ποιήσῃ τὰ κατὰ τὸν Πολύδωρον, ὃ καὶ ἐν ἀρχῇ πάντων τῶν αὐτοῦ δραμάτων ποιεῖν εἴωθεν.

1. Ἥκω] Τὸ ἥκω Ἀττικόν ἐστιν. οἱ γὰρ Ἀττικοὶ, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ἧκον, ἥκω λέγουσιν. ῥέπει δὲ τοῦτο πρὸς τὸ παρεληλυθὸς, καθόσον τὸ εἶμι πρὸς τὸ μέλλον. Σκότου] Γράφεται καὶ τὸ σκότος οὐδετέρως, καὶ ὁ σκότος· καὶ τῷ μὲν οὐδετέρῳ χρῶνται οἱ κοινοὶ, τῷ δ' ἀρσενικῷ οἱ Ἀττικοί.

1. Locum hunc liberius vertit Poëta apud Ciceronem Tusc. I. 16. *Adsum atque advenio Acheronte vix via alta atque ardua.* Inter loca tragicorum, quæ Æschines pronunciando corruperit, hunc recenset Demosthenes de Corona, p. 571. ed. Tayl. Aperte ridet Aristophanes apud Athenæum XII. p. 551. B. Καὶ τίς νεκρῶν κευθμῶνα καὶ σκότου πύλας Ἔτλη κατελθεῖν; tectius vero ibidem III. p. 112. F. Ἥκω Θεαρίωνος ἀρτοπώλιον λιπὼν, ἵν' ἐστὶ κριβάνων ἑδώλια. (Sic recte Toupius Emend. ad Suid. P. I. p. 15. Aldi enim editio Θεαρίων, ὅς ἁ.) Totum distichon in usus suos convertit Menippus in Luciani Necyomantia, fingens se ab inferis rediisse. Christi Patientis conditor, vulgo dictus Gregorius Nazianzenus, qui hanc fabulam raro citat, hunc versum habet leviter mutatum 1506. ut et hunc cum sequenti 2021. 2022. *Por.*

Ἥκω νεκρῶν κευθμῶνα.] Infernus locus remotissimus a deorum domicilio; ut appareat, in centro terræ esse sceleratorum carnificinam, omnium sordium et fœtorum receptaculum, cui horribilis caligo,

Λιπὼν, ἵν' ᾍδης χωρὶς ᾤκισται θεῶν,
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς γεγὼς τῆς Κισσέως,
Πριάμου τε πατρὸς· ὅς μ', ἐπεὶ Φρυγῶν πόλιν
Κίνδυνος ἔσχε δορὶ πεσεῖν Ἑλληνικῷ,

Relictis, (ubi Pluto habitat seorsim a Diis)
Polydorus, Hecubæ filius *filiæ* Cissei,
Priamique patris : qui me, postquam Trojanorum urbem
Periculum invasit, hasta ne caderet Græca,

P. Ἐγὼ ὁ Πολύδωρος, ὁ γεγονὼς υἱὸς τῆς Ἑκάβης τῆς θυγατρὸς τοῦ Κισσέως, πατρός τε τοῦ Πριάμου, ἦλθον ἄρτι, ἀφεὶς τὸν ἀπόκρυφον τόπον τῶν νεκρῶν καὶ τὰς πύλας τοῦ ἀφεγγοῦς τόπου, ὅπου ὁ ᾍδης ᾠκισμένος ἐστὶν, ὡς ἀπὸ μερισμοῦ δηλονότι, ἄνευ τῶν οὐρανίων.

S. 2. ᾍδης] Ἡ διὰ τὸν ἐν ᾅδου τόπον νοητέον, ἵν' ᾖ τὸ ᾤκισται ἀντὶ τοῦ κατῳκίσθη ὑπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ τοῦ Πλούτωνος, καὶ Περσεφόνης, ἢ ἀντὶ τοῦ ὁ Πλούτων. ᾍδης γὰρ καὶ Πλούτων ὁ αὐτὸς λέγεται. τὸ δὲ ᾤκισται, ἢ ἀντὶ τοῦ κατῳκίσθη, ἢ ἀντὶ τοῦ κατοικεῖται, κατὰ ἀντιχρονισμὸν, ὅπερ κατοικεῖται εἴποις, εἰ τόπον τὸν ᾅδην μόνον νοήσεις. 5. Κίνδυνος] Κινδυνεύω, ἀντὶ τοῦ ἐν δεινῷ εἰμι. καὶ κινδυνεύω ποιεῖν τόδε, ὅπερ οὐ θέλω δηλονότι, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ἀναγκης εἰς τοῦτο συνελκόμενος. καὶ κινδυνεύω πείσεσθαι τόδε, ἀφ' οὗ κίνδυνος ἐπὶ τῶν δύο τούτωνσημ αινομένων· κίνδυνος γὰρ αὐτὸ τὸ δεινόν· καὶ κίνδυνος πείσεσθαι τινὰ τόδε· ὅπερ οὐκ αὐτὸ δηλοῖ τὸ δεινὸν, ἀλλὰ τὴν ἐπὶ τὸ δεινὸν συνελαύνουσαν ἀνάγκην.

æternæque tenebræ incumbant. Locum ipsum optime describit *Homerus* Iliad. Θ. v. 13. ad 16.

Ἤ μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς τάρταρον, etc.

*Virgilius* idem expressit, Æn. 6. v. 577.

——— Tum Tartarus ipse
Bis patet in præceps tantum, tenditque sub umbras,
Quantus ad ætherium cœli suspectus Olympum.

*Senecæ* Troas ejusdem est Argumenti. *Beck.*

De vera verbi ἥκω potestate vid. Dawes. Misc. Crit. p. 351. Heath. Thom. Mag. Ἥκω, ἀντὶ τοῦ ἦλθον, ubi laudatur hic versus. Laudatur etiam a Liban. T. I. p. 458. sed ibi est : ἥκω λιπὼν κευθμῶνα. —Expressos hinc putabat Camerarius versus Tragici ap. Cic. Tusc. I. 16. et in Scriverii fragm. vett. Trag. p. 20. *Adsum atque advenio* etc. Idem Hecubæ initium imitati sunt Aristoph. ap. Athen. I. 3. p. 112. F. et Virg. Æn. 3, 49. ss. Vid. Bibl. Crit. Amst. P. IV. p. 18. ss. *Beck.*

Usque ad versum 16. nullæ versuum distinctiones sunt in A. *Beck.*

2. Quod me facturum ad Med. 6. tantum non promiseram, nunc feci, ut scilicet iota in textu scriptoris reddendo semper adscribam. In Notis tantam diligentiam neque ipse præstabo, neque ab operis exigam. Ut autem aliquod saltim utilitatis ex hac observatione consequatur Lector, exemplum unum apponam. Sciunt qui variis lectionibus expendendis operam aliquando dedere, quoties N et H commutentur. Archestratus Athenæi VII. p. 305. E. κἂν ἰσόχρυσος ἔνι, citans Eustathius ad Od. Τ. p. 1872, 17= 706, 8. legit ἔνι. In eodem Athenæo XIII. p. 599. D. πορφυρένι recte viri docti in πορφυρένι mutarunt. Pratinas apud eundem XIV. p. 622. C. (ut conjicio ex p. 624. F.) Σοὶ Βάκχε τάνδε μοῦσαν ἀγλαΐζομεν, Ἁπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει, Καὶ μὰν ἀπαρθένευτον οὔτι ταῖς πάρος Κεχρήμεθα πανῴδασιν ἀλλ' ἀκήρατον Κατάρχομεν τὸν ὕμνον. Cum MS. A. det κεχρημεπανωδαισιν, lege, Καινὰν ἀπαρθένευτον οὔτι ταῖς πάρος Κεχρημέναν ᾠδαῖσιν. Versum secundum include parenthesi, et junge μοῦσαν καινὰν, κ. τ. λ. In fine libri XV. p. 701. F. hæc præbet idem MS. δίμυξον δὲ λύχνον εἴρηκε φιλυλλιος σω- καὶ θρυαλλίδ' ηνδενί. Unde perfectissimus nascitur trochaicus: Καὶ λύχνον δίμυξον οἴσω καὶ θρυαλλίδ', ἣν δέῃ. *Por.*

3. Dymantis non Cisseos filiam Hecubam facit Homerus, Il. Π. 718. Sed Euripidem sequitur Virgilius Æn. X. 705. Virgilium ceteri poëtæ Latinæ. *Por.*

Κισέως Cod. A. *Beck.*

Δείσας, ὑπεξέπεμψε Τρωϊκῆς χθονὸς
Πολυμήστορος πρὸς δῶμα, Θρηικίου ξένου,
Ὃς τὴν ἀρίστην Χερσονησίαν πλάκα
Σπείρει, φίλιππον λαὸν εὐθύνων δορί.

Metuens, clam-emisit ex Trojana terra,
Polymestoris ad domum Thracii hospitis,
Qui præstantissimam Chersonesiam plagam
Seminat, equestrem populum regens hasta.

P. Θεῶν· ὅστις ὁ Πρίαμος, ἐπεὶ κατέλαβεν τὴν Τροίαν φόβος καὶ ὑποψία καταβληθῆναι ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολέμου, φοβηθεὶς, ἔξω ἔπεμψεν ἐμὲ τῆς Τρωϊκῆς γῆς, πρὸς τὸ οἴκημα τοῦ Πολυμήστορος τοῦ φίλου τοῦ Θρακικοῦ, ὃς Πολυμήστωρ γεωργεῖ τὴν ἀρίστην καὶ ἐπαινετὴν πεδιάδα τῆς Χεῤῥονήσου, τὸν ἱππικὸν καὶ πολεμικὸν λαὸν διεξάγων διὰ τοῦ δόρατος.

S. 7. Θρηϊκίου] Ὁ Θρᾷξ, τοῦ Θρᾳκὸς, καὶ ἀπὸ τούτου θρηίκιος, κατὰ παραγωγὴν ἐκφωνουμένου τοῦ ι, καὶ τρεπομένου τοῦ α εἰς η. Ξένου] Ξένος κυρίως ὁ φίλος, ὃν ἐπὶ τῆς πατρίδος, τὶς ποιήσεται ἀπὸ ξένης ἐλθόντα· ἁπλῶς δὲ καὶ ὁ φίλος· 8. Πλάκα] Πλὰξ οὐ μόνον ἡ πετρώδης γῆ ἀλλὰ καὶ ἁπλῶς πᾶσα γῆ, ὥσπερ κἀνταῦθα, οὐ γὰρ οἷόν τε ἐστὶν ἀρίστην αὐτὴν προσειπεῖν εἰ πετρώδης ἦν. ἀλλ' ἔστι τὸ πλάκα ἀντὶ τοῦ γῆν, δῆλον δὲ ἐκ τοῦ Σπείρει.

4. Ὅς μ', ἐπεὶ Φρυγῶν πόλιν. *Virgilius* Æn. 3. v. 49. usque ad v. 56.

> Hunc Polydorum, auri quondam cum pondere magno,
> Infelix Priamus, etc.

Vid. etiam *Ovid.* Metam. l. 13. ubi *Polydori* cædes describitur :

> Est, ubi *Troia* fuit, *Phrygiæ* contraria tellus,
> *Bistoniis* habitata viris, etc. *Beck.*

5. δουρὶ Cod. E. metri legibus repugnans. *Beck.*

7. Θρηκίου Ald. Θρηϊκίας 36. *Por.*

Θρηκίου] Nonnulla exemplaria habent Θρηϊκίου. Utroque modo stabit versus; cum in quinto loco, ut in primo et tertio, *Anapæstus* poni soleat; ab *Euripide* etiam aliquando in secundo et quarto. *Beck.*

Θρηϊκίου Cod. A. B. C. D. quod probat Cl. Zeun. *Beck.*

8. Aldus et codices Χεῤῥονησίαν et hic et infra 33. Verum cum Tragici nunquam ρρ pro ρσ neque ττ pro σσ adhibeant, alteram formam, præeuntibus Brunckio et Beckio, reposui. Sic infra 270, ἧττον habet Aldus, licet idem mox 322. ἧσσον recte servet· *Por.*

Ὅς τὴν ἀρίστην Χεῤῥονησίαν] *Cherrhonesus*, vel *Chersonesus*, est Terra Insulæ in modum mari cincta et *Latine* Peninsula dicitur. *Quinque* autem Insigniores memorantur *Chersonesi*, quarum celeberrima *Peloponnesia* ; secunda, quæ a vicina Continente *Thracia* dicitur, de qua Poëta jam loquitur ; tertia *Cimbrica* ; quarta *Taurica* ; quinta quam *Auream* cognominant, super *Gangem* sita. Vid. *Hofmanni* Lexicon Universale in hac voce. *Beck.*

Τὴν ἀρίστην Χεῤῥονησίαν πλάκα. Scholiastes Aristoph. in Equit. p. 209. Χεῤῥόνησος τῆς Θρᾴκης χωρίον καὶ πόλις, ὑποτελὴς τῶν Ἀθηναίων, εὔφορος εἰς πυροῦ γεωργίαν, ὅθεν καὶ ἐσιταγώγουν οἱ Ἀθηναίοι. *Beck.*

Hesych. Πλακία· χώρα παρὰ τὴν Θρᾴκην — Palmerius intelligit Chersonesum Thraciæ, putat, Grammaticum ad h. l. Eurip. respexisse, et ap. Hes. corrigit Πλάκα· χώραν—probante Alberto. *Beck.*

Χερσονησίαν edidit hic et semper Brunck. quod Tragicis tales formæ (ut ἄρσην, θαρσεῖν Τυρσηνὸς) usitatæ sint. v. ipsum ad Æsch. S. Th. 455.—πλάκα gl. supr. Cod. D. πεδιάδα. *Beck.*

9. Εὐθύνων δορί.] *Regens sceptro.* Sic ἧς ἐμὸν κρατεῖ δορύ. Hippol. 979. Ratio nominis est, quod Hasta apud Veteres pro sceptro gestata sit, Justino teste Hist. XLIII. c. 3. βάκτρον Æschylo audit Agam. 210. Choëph. 360. *Musg.*

De hasta pro sceptro gestata vid. Stanlei. ad Æsch. Sept. ad Theb. 535. *Heath.*

Πολὺν δὲ σὺν ἐμοὶ χρυσὸν ἐκπέμπει λάθρα
Πατὴρ, ἵν᾽, εἴ ποτ᾽ Ἰλίου τείχη πέσοι,
Τοῖς ζῶσιν εἴη παισὶ μὴ σπάνις βίου.
Νεώτατος δ᾽ ἦν Πριαμιδῶν· ὃ καί με γῆς
Ὑπεξέπεμψεν· οὔτε γὰρ φέρειν ὅπλα,
Οὔτ᾽ ἔγχος οἷός τ᾽ ἦν, νέῳ βραχίονι.

Multum vero mecum auri emittit occulte
Pater: ut, si quando Ilii mœnia caderent,
Viventibus liberis non esset penuria victus.
Minimus autem natu eram Priamidarum; quare etiam me ex terra
Clam-emisit; neque enim ferre arma,
Neque hastam, potis eram, puerili brachio.

P. πολὺν δὲ χρυσὸν ἐξέπεμψεν ὁ πατὴρ σὺν ἐμοὶ κρυφίως, ἵνα, ἐάν ποτε καταβληθείη τὰ τείχη τῆς Τροίας, μὴ εἴη τοῖς ζῶσι παισὶ στέρησις καὶ ἔνδεια τοῦ βίου, ἤγουν τῶν συντελούντων πρὸς τὴν ζωήν. νεώτατος δ᾽ ἦν τῶν παίδων τοῦ Πριάμου· διὸ καὶ κρυφίως ἔξω ἔπεμψεν ἐμὲ τῆς γῆς· οὔτε γὰρ δυνατὸς ἦν βαστάζειν ὅπλα, οὔτε ἔγχος, διὰ τοῦ ἁπαλοῦ καὶ τρυφεροῦ βραχίονος.

S. 12. Βίου] Βίος σημαίνει πέντε· τὴν τέχνην, ὡς τὸ Ἐμπορικὸν βίον ἢ φιλόσοφον ζῇ. τὸν τρόπον, ὡς τὸ Χριστοῦ βίου ἐστί. Τὸν παρόντα ἑνὸς ἑκάστου χρόνον τῆς ζωῆς. Τὴν περιουσίαν, καὶ τὰς πρὸς τὸ ζῆν συντελούσας τροφάς. καὶ δὴ καὶ τὸ γένος ἀνθρώπειον, ὡς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ περὶ κόσμου, Συνεπιμαρτυρεῖ δὲ καὶ βίος ἅπας τὴν ἄνω χώραν ἀποδοὺς θεῷ. τὸ δὲ βιὸς βαρυτονούμενον τὸ τόξον σημαίνει. 13. Ὃ καί με γῆς Ὑπεξέπεμψεν] Τοῦτο οὕτως νοήσεις· ὅπερ τὸ εἶναι μὲν νεώτατον τῶν ἀδελφῶν, ὑπεξέπεμψε τῆς γῆς· ἀντὶ, τοῦτο γέγονεν αἴτιον τοῦ ἐκπεμφθῆναί με. Baroc. 74.

11. πέσῃ Cod. C. *Beck.*

12. Τοῖς ζῶσιν εἴη παισὶ μὴ σπάνις βίου] Arnald. in Misc. Obs. T. VI. p. 583. rescribendum censet πᾶσι. Non enim liberis tantum consuluisse Priamum æquum erat, sed et sibi, et decrepitæ conjugi Hecubæ, aliisque regio apud Trojanos sanguine ortis. At non animadvertisse videtur Vir Eruditus, voce πᾶσι non magis Priamum, Hecubam, familiamque regiam, quam quemcunque ex Trojanis alium, designari. Nihil autem communi hominum naturæ atque indoli accommodatius fingi poterat, quam Priamum in summo et regni et vitæ periculo constitutum, cui tamen periculo ne caput ipse suum aut Hecubæ subtraheret salus publica prohibebat, liberis utcunque, si qui tantam cladem evaderent, de futuris vitæ subsidiis caute prospexisse. *Heath.*

Ver. 13. ὃ videtur cum Schol. Barocc. interpretandum, τὸ εἶναι νεώτατον, *quæ res scilicet.* Alii pro δι᾽ ὃ accipiunt. Litem dirimeret MS. Harl. si ejus lectionem ᾧ amplecteremur, quam etiam habent Cant. Aug. 2. ὃ et ᾧ Schol. in M. Non equidem inficias iverim, ὃ et ἃ pro δι᾽ ὃ et δι᾽ ἃ interdum poni, sed alterum hic longe melius, meo judicio. Suppl. 963. Εὐψυχίαν. ἔσπευσας ἀντ᾽ εὐβουλίας. Ὃ δῆτα πολλοὺς ὤλεσε στρατηλάτας. Ubi ὃ est τὸ σπεύδειν εὐψυχίαν ἀντ᾽ εὐβουλίας. Iph. A. 469. Γήμας ὁ Πριάμου Πάρις, ὅς μ᾽ εἴργασται τάδε- Optime Marklandus ὅ pro ὅς, id est, τὸ γῆμαι Πάριν *Por.*

ὅ. Subaudiendum διά. vid. ad Phœniss. 892. *Musg.*

ᾧ Cod. E. ex glossemate, judice Zeunio. ὃ pro δι᾽ ὃ illustrat Brunck. ad h. l. et Zeun. ad Xen. Cyrop. 4, 3, 17. *Beck.*

16. ὁρίσματα.] Mos erat Veterum, teste Strabone (p. 170. D. Ed. Paris.) cujusque regionis fines columnis signare, unde στήλη ἐφόρια Polluci dicta IX. sect. 8. Quamobrem nihil prius hunc locum interpretanti occurrit, quam Euripidem de talibus columnis loqui, quas Græci in agrum Trojanum penetrantes dejecerint: cujus moris exemplum præbet Strabo p. 393. B. cui adde Plutarchum in Theseo. Solenni

Ἕως μὲν οὖν γῆς ὄρθ' ἔκειθ' ὁρίσματα,
Πύργοι τ' ἄθραυστοι Τρωϊκῆς ἦσαν χθονὸς,
Ἕκτωρ τ' ἀδελφὸς οὑμὸς ηὐτύχει δορὶ,
Καλῶς παρ' ἀνδρὶ Θρῃκὶ, πατρῴῳ ξένῳ,
Τροφαῖσιν, ὥς τις πτόρθος, ηὐξόμην τάλας.
Ἐπεὶ δὲ Τροία θ', Ἕκτορός τ' ἀπόλλυται

Quamdiu quidem igitur terræ recti stabant termini,
Turresque illæsæ Trojanæ erant terræ,
Hectorque frater meus feliciter rem gerebat hasta,
Bene apud virum Thracem, patrium hospitem,
Alimentis, quasi quispiam surculus, crescebam miser.
Postquam vero Troja, Hectorisque periit

P. ἐν ὅσῳ οὖν χρόνῳ τὴν ὀρθίαν εἶχον θέσιν τὰ ὁροθέσια τῆς γῆς, οἱ πύργοι τε τῆς Τρωϊκῆς χθονὸς ἦσαν ἀκατάβλητοι, καὶ ὁ Ἕκτωρ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς ηὐτύχει ἐν τῷ πολέμῳ, καλῶς παρὰ τῷ Πολυμήστορι, τῷ πατρικῷ φίλῳ, ἐν τροφαῖς, καθά τις κλάδος, ηὐξανόμην ὁ τάλας. ἐπεὶ δὲ ἡ Τροία ἀπώλετο, καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἕκτορος, (ἀπώλετο κατὰ κοινοῦ)

S. 14. Ὅπλα] Τὰ φυλακτήρια, οἷον θώραξ, κράνος. ἔγχος δὲ καὶ σπάθη, ἀμυντήρια. 16. Ἕως μὲν οὖν γῆς] Τὸ γῆς, μὴ νομίσῃς διὰ τὴν περὶ τὴν Τροίαν γῆν, ὡς οἴονταί τινες κακῶς, ἀλλὰ δι' αὐτὴν τὴν Τροίαν· ἵνα ᾖ τὰ ὁρίσματα, ἀντι τοῦ οἱ πύργοι. περιορισμὸς γὰρ τῆς ἐν τῇ πόλει γῆς, οἱ πύργοι· ὥστε τῆς γῆς ὁρίσματα, καὶ τὸ πύργοι Τρωϊκῆς χθονὸς, ταυτόν ἐστιν. ὅτι δέ ἐστι ταυτὸν, καὶ οὐχ ὡς ἐκεῖνοι φασὶ, μαρτυρεῖ τὸ, "ἐπεὶ δὲ Τροία—" ὃ ἐπέφερε πρὸς τὰ δύο, δηλοῦν ὡς ταυτοσήμαντά ἐστιν. Ἔκειτο δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ οἱ θεμέλιοι τῶν τειχῶν ἐν τῇ γῇ κεῖνται. 20. Τροφαῖσιν ηὐξόμην] Ἀντὶ τοῦ ἀνετρεφόμην.

id nomine ὁρία ἀνασπάσαι vocatum esse ex eodem Pollucis loco colligas. Sed neque absurdum foret ὄρθα adverbialiter accipere pro ὀρθῶς, prout est Med. 1135. Troad. 352. Ion. 533. Soph. Œd. Tyr. 427. secundum quod sensus erit: *Quamdiu termini regionis recte* (i. e. suis in locis) *jacebant.* Tenendum interea, Polydorum in ipso belli initio in Thracas missum, antequam sc. Græci terminos Trojanæ ditionis revellissent, licet etiam tum

——— Φρυγῶν πόλιν
Κίνδυνος ἔσχε δορὶ πεσεῖν Ἑλληνικῷ. *Musg.*

γῆς ὄρθ' ἔκειθ' ὁρίσμ.] sollicitaverat hæc verba King., tuetur Markland. ad Eur. Suppl. 667. et vertit, *urbis recta erant mœnia*, usum verbi κεῖσθαι pro εἶναι illustrat. *Beck.*

16. ὁρίσματα Schol. cod. Vit. explicat τὰ τείχη. *Beck.*

18. Ἕκτωρ δ' Cod. D. tum. οὑμὸς ηὐτύχει —Cod. E. ἀδελφὸς οὑμὸς εὐτύχει δορί· εὐτύχει etiam Codd. Par. hic et. v. 1190. 1210. præbent. Parum discriminis inter utramque formam esse, εὐτύχει tamen, auctore Etym. M., magis Atticum videri, docet Br. *Beck.*

20. Ex Homerico adumbratum, ὁ δ' ἀνέδραμεν ἔρνεϊ ἶσος. *Por.*

τροφ· ηὐξόμην ἀντὶ τοῦ ἀνετρεφόμην Gl. Cod. D. *Beck.*

21. ἀπόλλυται habent Brunckii membranæ, Codex in Bibl. publ. Cantab. a prima manu, (quem alias voco M.) Thomas Magister v. ψυχὴ, Eustathius ad Iliad. E. p. 545, 29=413, 50. Λ. 850, 52 =790, 38. N. 958, 59=939, 43. N. B. Prior numerus editionis Romanæ, secundus Basileensis paginam notat. Aldus et ceteri ἀπώλετο. Verum diversa tempora toties permiscent Tragici, ut hanc varietatem data opera quæsisse videantur. ***Por.***

Ἕκτορος δ' Cod. D. — Ἐπεὶ, ἀφ' οὗ Gl. Cod. D. ἀπόλλυται e Codd. Paris. et Grammaticorum testimoniis (quibus nunc accedit Cod. E.) restituit Br. pro ἀπώλετο. Usitatum est Tragicis, sic tempora variare, quam in rem Br. laudat Soph. Aj. 31. Lysiæ Or. I. p. 10. ed. Reisk. *Beck.*

Ψυχὴ, πατρῴα θ' ἑστία κατεσκάφη,
Αὐτὸς δὲ βωμῷ πρὸς θεοδμήτῳ πιτνεῖ,
Σφαγεὶς Ἀχιλλέως παιδὸς ἐκ μιαιφόνου,
Κτείνει με χρυσοῦ, τὸν ταλαίπωρον, χάριν
Ξένος πατρῷος, καὶ κτανὼν ἐς οἶδμ' ἁλὸς
Μεθῆχ', ἵν' αὐτὸς χρυσὸν ἐν δόμοις ἔχῃ.

Anima, et paternus focus eversus est,
Ipse vero ad aram Deo opera ædificatam cadit,
Mactatus Achillis a filio sanguinario:
Interficit me auri miserum gratia
Hospes paternus: et quum interfecisset, in pelagus
Abjecit, ut ipse aurum in domo haberet.

P. καὶ ἡ οἰκία ἡ πατρικὴ ἠφανίσθη, αὐτός τε ὁ πατὴρ ὁ Πρίαμος ἔπεσεν, ἤτοι ἐφονεύθη ἐν τῷ βωμῷ τῷ θεοκατασκευάστῳ, σφαγεὶς ἐκ τοῦ παιδὸς τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ ἄγαν φονικοῦ, τοῦ Νεοπτολέμου δηλονότι· ἔκτεινεν ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον ὁ πατρικὸς φίλος ἕνεκα τοῦ χρυσοῦ, καὶ κτανὼν, ἔῤῥιψεν εἰς τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ὅπως ἔχῃ τὸν χρυσὸν ἐν ταῖς δόμοις· κεῖμαι δὲ ἐν τῷ αἰγιαλῷ, ἄλλοτε ἐν τῷ κλυδωνίῳ καὶ τῇ ταραχῇ τοῦ πόντου, φερόμενος πολλοῖς δρόμοις κυμάτων, ἄταφος, ἤτοι ἐστερημένος ταφῆς. νῦν δὲ ὁρμῶ, ἤτοι φέρομαι

S. 22. Πατρῷα] Ἡ τοῦ πατρός. τὸ κτητικὸν ἀντὶ μόνης τῆς κτητικῆς, ἵν' ᾖ καλῶς ἔχον τὸ ἐπαγόμενον, "αὐτὸς δὲ—" Ἑστία] Ἑστία λέγεται ἡ ὅλη κατοικία, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν, ἀπὸ τοῦ εὔω, τὸ φωτίζω, καὶ φλογίζω· ἢ ἀπὸ τοῦ ἕζω, τὸ κάθημαι. 23. Τῷ θεοδμήτῳ] Οὐχ ὅτι θεόδμητος ἦν ὁ βωμὸς τῆς Ἀθηνᾶς, ἢ τοῦ Διὸς Ἑρκείου, ὡς ἔνιοι, διὰ τοῦτο θεοδμήτῳ λέγει, ἀλλὰ τῷ τῇ θεᾷ παρὰ τῶν Τρώων δομηθέντι· ἢ τῷ θείως καὶ θαυμαστῶς κτισθέντι. [Πιτνεῖ] Ἀντὶ τοῦ ἔπεσε, τουτέστιν ἐφονεύθη. 24. Ἀχιλέως] Διὰ τὸ μέτρον ἀφῃρέθη τὸ ἓν λ· ὅμως καὶ σὺν τοῖς δύο γράφεται, καὶ ἔστι συνίζησις. 29. Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων] Παλιῤῥοίαις καὶ στροφαῖς, ἤγουν δρόμοις, οἷσπερ ἑρμηνεία ἐστὶ πρὸς τὸ πόντου σάλῳ· οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἐστὶν ἡ τῆς θαλάσσης ταραχὴ, ἀλλ' αἱ συνεχεῖς κυμάτων στροφαί.

22 ἀντι μόνης τῆς κτητικῆς] ἀ. μ. τ. γενικῆς. Valck. ad. Eurip. Phœn. p. 10. Quod probat Heath. 23. Pessimo exemplo hic de suo interpolavit Barnesius, ἢ τοῦ Διὸς ἑρκείου, ὡς ἔνιοι, ut ipse fatetur ad Troad. 487. *Heath.*

22. In adjectivo πατρῷα continetur substantivum, πατὴρ, quo refertur αὐτός. Simillimum exemplum præbet Sophocles Trachin. 259. ἔρχεται πόλιν Τὴν Εὐρυτείαν· τόνδε γὰρ μεταίτιον Μόνον βροτῶν ἔφασκε τοῦδ' εἶναι πάθους. Paullo diversa est forma, quæ sæpe alibi occurrit, et apud Isocratem Panathen. p. 273. A. B. τῆς δὲ ἡμετέρας ἔτι βασιλευομένης, ἐφ' ὧν καὶ πόλεμοι πλεῖστοι, καὶ κίνδυνοι μέγιστοι συνέβησαν. Hoc quoque imitati sunt Latini. Pacuvius Teucro apud Ciceronem de Oratore II. 56. *Neque* PATERNUM *adspectum es veritus,* QUEM *ætate exactai indigem Liberum lacerasti, orbasti, extinxti.* ***Por.***

Laudat Tho. Mag. V. Ψυψὴ, et hoc explicat per ψυχὴν, sed pro ἀπώλετο ibi in nonnullis codd. est ἀπόλλυται, in aliis ἀπόλλετο. ἀπόλλυται etiam in suis codd. invenit Eustath. ad. Il. E, p. 413, 50. idque, quamvis sequatur κατεσκάφη, præfert Valck. ad Hippol. 34. ***Beck.***

23. αὐτός τε Aug. 1. 2. ***Por.***

Αὐτὸς δὲ βωμῷ πρὸς θεοδμήτῳ πιτνεῖ] Quomodo ***Priamus Neoptolemi*** manu ad aram fuerit cæsus, vid *Virgil. Æn.* 2. v. 550.

—— Hæc dicens Altaria ad ipsa trementem
Traxit, etc.—— *Beck.*

αὐτὸς est h. l. pater, cujus appellatio latet in πατρῷα. Valck. ad Phœniss. p. 10. *Beck.*

αὐτὸς scil.. ὁ πατὴρ, quod subst. e proximo adject. πατρῷα repetendum. Brunck. — Codd. D. E. αὐτός τε, quod unice verum est, judice Zeun. quia cætera προτά-

Κεῖμαι δ' ἐπ' ἀκταῖς, ἄλλοτ' ἐν πόντου σάλῳ,
Πολλοῖς διαύλοις κυμάτων φορούμενος,
Ἄκλαυστος, ἄταφος· νῦν δ' ὑπὲρ μητρὸς φίλης
Ἑκάβης ἀΐσσω, σῶμ' ἐρημώσας ἐμὸν,
Τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος,
Ὅσονπερ ἐν γῆ τῆδε Χερσονησίᾳ

Jaceo autem in littore, interdum in maris æstu,
Multis circuitibus undarum agitatus,
Indefletus, insepultus: nunc vero supra matrem charam
Hecubam prosilio, corpore relicto meo,
Tertiam jam lucem versans in sublimi,
Quamdiu scilicet in terra hac Chersonesia

P. ἐπάνω τῆς Ἑκάβης προσφιλοῦς, ἔρημον ἀφεὶς τὸ ἐμὸν σῶμα, μετεωριζόμενος τρίτην ταύτην ἡμέραν ἤδη, ὅσον περ ἦμαρ δηλονότι ἐν τῇδε τῇ γῇ τῇ Χεῤῥονησίᾳ.

S. 32. Τριταῖον] Τὰ τρία, καὶ τέτταρα, καὶ ἑξῆς ὀνόματα, ἀριθμοῦ δηλωτικά· τὸ τρίτον δὲ, καὶ τέταρτον, καὶ ἑξῆς ὀνόματα, τάξεως δηλωτικά· ἔστι γὰρ τρίτον μὲν τὸ ἔχον ὄπισθεν πρῶτον καὶ δεύτερον· εἰσὶ δὲ ταῦτα τριγενῆ, ἀπὸ τῶν θηλυκῶν τούτων, τριταῖος καὶ τεταρταῖος παράγωγα, ὡς Ἀθηναῖος, Μυκηναῖος, ἢ τοιοῦτό τι· ἔστιν οὖν ἄλλο τρίτον, καὶ ἄλλο τριταῖον. ὥσπερ ἄλλο Ἀθῆναι, καὶ ἄλλο Ἀθηναῖος· ἐνταῦθα δὲ τὸ τριταῖον, ἀντὶ τοῦ τρίτον λέγεται. λαμβάνεται δὲ τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον, καὶ τὰ τῆς ἀκολουθίας ταύτης, καὶ ἐπὶ μορίων, ἃ ἁρμοδιώτερον λέγεται ἔχοντα ἐν τῇ συνθέσει τὸ μόριον. οἷον τριτημόριον, τεταρτημόριον καὶ ἑξῆς. ἔχουσι δὲ ἐρωτηματικὰ, τὸ πόσα, τὸ πόστον, τὸ ποσταῖον, καὶ τὸ ποστημόριον. καὶ πρὸς μὲν τὸ πόσα ἀπαντᾷ τὸ τρία τυχὸν, ἢ τέσσαρα. πρὸς δὲ τὸ πόστον, τὸ τρίτον, ἢ τέταρτον ἐπὶ τάξεως. πρὸς δὲ τὸ πόσταῖον, τὸ τριταῖον, ἢ τεταρταῖον, οἷον πρὸς τὸ Ποσταῖος ἀπ' οὐρανοῦ πάρει; ἀπαντήσει τὸ τριταῖος τυχὸν, ἢ τεταρταῖος· ἤγουν τρίτην ἡμέραν ἔχω, ἀφ' οὗ πάρειμι, ἢ τετάρτην. πρὸς δὲ τὸ ποστημόριον, τὸ δύοστον, τὸ τρίτον, τὸ τέταρτον ἐπὶ μορίων, ἢ τὸ δύοστον, τὸ τριτημόριον, τὸ τεταρτημόριον. ζητεῖ δὲ τὸ μὲν πόσα, διωρισμένον ποσόν. τὸ δὲ πόστον, τάξιν. τό δὲ ποσταῖον, συμβαῖνόν τι ἐν τάξει. τὸ δὲ ποστημόριον, μέρος. ἐπεὶ δὲ τὸ ποσὸν διαιρεῖται, καὶ τὸ μὲν αὐτοῦ ἐστι συνεχὲς, τὸ δὲ διωρισμένον, εὗρεν ἡ φύσις καὶ ἐπὶ τοῦ συνεχοῦς ἕτερον ἐρωτηματικὸν, τὸ πηλίκον. ὥστε πρὸς μὲν το πόσα ἀπαντᾷ διωρισμένον ποσὸν, πρὸς δὲ τὸ πηλίκον, συνεχές.

σεως membra copulantur eadem particula τε. *Beck.*

Ad v. 23. Belinus, qui francogall. hanc fabulam reddidit, e voc. Θεοδμήτῳ concludit, Priamum ipsum sua manu hanc aram deo exstruxisse. *Beck.*

24. σφαγῆς Cod. C.—Ἀχιλλέως Cod. A. *Beck.*

25. κτείνει ἀντὶ τοῦ ἔκτεινε Gl. Cod. D. *Beck.*

26. εἰς οἶδμ' Cod. D. Mox. μεθῆχ' gl. suprascr. ἤγουν ἔῤῥιψεν. *Beck.*

28. ἄλλοτε eodem modo supprimit Sophocles Trach. 11. Φοιτῶν ἐναργὴς ταῦρος ἄλλοτ' αἰόλος Δράκων ἑλικτός· ἄλλοτ' ἀνδρείῳ κύτει Βούπρωρος. *Por.*

ἐπ' ἀκταῖς.] Lib. P. ἐπ' ἀκτῆς. *Musg.*

30. Cod. E. ἄταφος, ἄκλαυστος, ordine inverso. *Beck.*

31. Cum αἴσσω plerumque disyllabon sit apud Atticos Poëtas, ἀναίσσω præfert Piersonus ad Mœrin, p. 301. Sed obstant duo loca Æschyli Pers. 470. Ἤϊξ' ἀκόσμῳ ξὺν φυγῇ. Euripidis Iph. Aul. 12. Τὶ δὲ σὺ σκηνῆς ἐκτὸς ἀΐσσεις. Potius igitur quam hæc omnia mutemus, quod facit Piersonus, licentiæ paullum poëtis concedamus. *Por.*

Pro ἀΐσσω Piersonus reponit ἀνᾴσσω, quod ᾄσσω apud Atticos disyllabum sit, ad Mœrid. p. 301. *Beck.*

ἀΐσσω] De hac scriptura vid. Brunck. ad. Æsch. Pers. 468. ἐρημώσας Gl. Cod. D. ἔρημον ἀφείς. *Beck.*

32. Mira locutio, τριταῖον φέγγος, pro simplici, τρίτον. Uno tanem exemplo se ipse Euripides defendit Hippol. 277. Πῶς δ' οὐ τριταίαν γ' οὖσ' ἄσιτος ἡμέραν;

Μήτηρ ἐμὴ δύστηνος ἐκ Τροίας πάρα.
Πάντες δ' Ἀχαιοὶ, ναῦς ἔχοντες, ἥσυχοι
Θάσσουσ', ἐπ' ἀκταῖς τῆσδε Θρηικίας χθονός.
Ὁ Πηλέως γὰρ παῖς, ὑπὲρ τύμβου φανεὶς,
Κατέσχ', Ἀχιλλεὺς, πᾶν στράτευμ' Ἑλληνικὸν,
Πρὸς οἶκον εὐθύνοντας ἐναλίαν πλάτην·
Αἰτεῖ δ' ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν Πολυξένην
Τύμβωι φίλον πρόσφαγμα καὶ γέρας λαβεῖν.
Καὶ τεύξεται τοῦδ', οὐδ' ἀδώρητος φίλων

Mater mea infelix ex Troja adest.
Omnes vero Achivi, naves tenentes, quieti
Sedent in littore hujus Thraciæ terræ.
Pelei namque filius, super tumulum apparens,
Retinuit Achilles totum exercitum Græcum,
Domum versus dirigentes marinum remum.
Petit vero sororem meam Polyxenam,
Tumulo charam victimam et honorarium accipere:
Et potietur hoc, neque indonatus amicis

P. πάρεστιν ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐκ τῆς Τροίας ἡ ἀθλία. πάντες δὲ οἱ Ἀχαιοὶ ἔχοντες καὶ οἰκοῦντες τὰς ναῦς, κάθηνται ἡσύχως ἐπὶ ταῖς ἀκταῖς τῆς χθονὸς τῆς Θρακικῆς. ὁ υἱὸς γὰρ τοῦ Πηλέως ὁ Ἀχιλλεὺς φανεὶς ἐπάνω τοῦ ἑαυτοῦ τάφου ἐκράτησε πάντας τοὺς Ἕλληνας, κινοῦντας πρὸς τὸν οἶκον τὴν κώπην θαλασσίαν. ζητεῖ δὲ τὴν Πολυξένην, σφάγιον ἐπὶ τῷ τάφῳ, ἤτοι ἐπάνω τοῦ τάφου, φίλον καὶ προσφιλὲς, αὐτῷ δηλονότι. καὶ ἐπιτυχὴς γενήσεται τοῦδε, οὐδὲ ἔσται ἀγέραστος παρὰ τῶν ἀνδρῶν τῶν φίλων, ἤτοι τῶν Ἑλλήνων·

S. 39. Εὐθύνοντας] Ἤγουν ἀπευθύνοντας· πρὸς τὸ σημαινόμενον δὲ ἀποδέδοται. 48. Κλυδωνίῳ] Κλυδώνιον, τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ὃ παρὰ τῷ αἰγιαλῷ εὐδίας οὔσης ἐπικλύζεται.

Pro verbo "mira" melius fortasse dixissem, "insolita." Sed quis non jure miretur, hanc ipsam locutionem, τριταίαν ἡμέραν, usurpasse Arati Scholiasten ad Diosem. 57. p. 99. a. ed. Ox. Hunc versum ob oculos habuit X. Π. 1779. 2016. *Por.*

Canterus mavult αἰωρούμενον. *Beck.*

αἰωρούμενος.] Gl. Cod. D. κλυδωνιζόμενος. *Beck.*

33. γῆ τῆδε Χεῤῥονησίᾳ.] Mira negligentia Euripides scenam hujus Tragœdiæ nunc in Thracia constituit, ut hic et infra v. 1124. nunc contra in agro Trojano vid. v. 136. et 1006. quod satis alioqui ostendit historia Polyxenæ ad Achillis tumulum mactatæ. vid. Scholia ad v. 518. *Musg.*

35. πάντες τ' Aug. 3. *Por.*

Constructio est: θάσσουσιν ἥσυχοι, ἔχοντες ναῦς ἐπ' ἀκταῖς τῆσδε Θ. χθονός. Verbum ἔχειν *appellendi* potestatem hic habet. Sic Herodotus: παρὰ τὴν Ἤπειρον ἔχον τὰς νέας: VI. 95. Conf. Thucyd. II. 25. et 33. *Beck.*

38. 39. στράτευμ' εὐθύνοντας, ut Julianus Or. 1. p. 29. A. ἀκμῆτας τὸ στράτευμα. Ubi vir summus, D. Petavius, aliud agens, ut interdum fit, tentat τοὺς στρατιώτας, ex altero loco p. 24. A. ταῦτα ὁρῶντες τὸ στράτευμα, leniter correctus a Wyttenbachio Bibliothec. Crit. Vol. III. Part. II. p. 35. Mox εἰναλίαν Edd. et MSS. quod cum parum Atticum sit, Dawesio p. 196. Ed. Burgess. monenti paruerunt ultimi editores. *Por.*

38. Ἀχιλεὺς Cod. A. *Beck.*

39. Pro εἰναλίαν legendum ἐναλίαν monet Dawesius. Atticos enim vocem istam non agnoscere. Vide ejus Misc. Crit. p. 195. *Heath.* Non necessariam esse hanc

Ἔσται πρὸς ἀνδρῶν· ἡ πεπρωμένη δ᾽ ἄγει
Θανεῖν ἀδελφὴν τῷδ᾽ ἐμὴν ἐν ἤματι.
Δυοῖν δὲ παίδοιν δύο νεκρὼ κατόψεται
Μήτηρ, ἐμοῦ τε, τῆς τε δυστήνου κόρης.
Φανήσομαι γὰρ, ὡς τάφου τλήμων τύχω,
Δούλης ποδῶν πάροιθεν ἐν κλυδωνίῳ·
Τοὺς γὰρ κάτω σθένοντας ἐξῃτησάμην
Τύμβου κυρῆσαι, κεὶς χέρας μητρὸς πεσεῖν.
Τοὐμὸν μὲν οὖν, ὅσονπερ ἤθελον τυχεῖν,

Erit a viris: fatum vero impellit
Mori sororem meam hac die.
Duorum vero liberorum duo cadavera aspiciet
Mater, meumque, et hujus infelicis puellæ.
Apparebo enim, ut sepulturam infelix consequar,
Ancillæ ante pedes in appulsu-maris-ad-littus.
Nam ab illis, quibus est potestas apud inferos, impetravi,
Ut tumulo potirer, et in manus matris inciderem.
Meum igitur, quantum volebam consequi,

P. ἡ μοῖρα δὲ συνελαύνει καὶ φέρει θανεῖν ἀδελφὴν τὴν ἐμὴν κατὰ ταύτην τὴν ἡμέραν. θεάσεται δὲ ἡ μήτηρ δύο σώματα νεκρὰ δύο παίδων, ἐμοῦ, καὶ τῆς κόρης τῆς δυστήνου. φανήσομαι δὲ ἐν τῷ αἰγιαλῷ ὁ ἄθλιος ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τῆς δούλης, ἵνα τύχω ἐνταφιασμοῦ. τοὺς γὰρ ἐν τῷ ᾅδῃ δυναμένους, Πλούτωνα καὶ Περσεφόνην, ἐξῃτησάμην καὶ ἱκέτευσα ἐπιτυχεῖν τύμβου, ἤτοι ἐνταφιασμοῦ, καὶ πεσεῖν εἰς τὰς χεῖρας τῆς μητρός. τὸ ἐμὸν μὲν, ὅσονπερ ἤθελον τυχεῖν,

S. 51. Τυχεῖν] Τὸ τυχεῖν, ἀεὶ γενικῇ συντάσσεται. ἐνταῦθα δὲ τὸ ὅσον, οὐ πρὸς τὸ τυχεῖν λέγεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ προηγησάμενον τὸ ἐμόν.

correctionem, nam et illam vocabuli formam reperiri, docuit Valck. ad Phœniss. 6. *Beck.*

ἐναλίαν edidit Br. quamvis et in codd. Paris. esset εἰναλίαν. Hanc enim formam non esse Atticis poëtis usitatam. cf. ipsum ad Æsch. Pers. 451. *Beck.*

40. Αἰτεῖ τ᾽ Cod. A. *Beck.*

41. λαβεῖν omnes, quantum sciam Edd. et MSS. Melius tamen videtur λαχεῖν. Λαχεῖν γέρας apud Homerum reperitur Il. Δ. 49. Ω. 70. Poëta apud Porphyrium de Abst. II. 58. ὅστις ἐλπίζει θεοὺς Χαίρειν ἀπαρχαῖς καὶ γέρας λαχεῖν τόδε. Sophocles Aj. 825. ΑΙΤΗΣΟΜΑΙ δέ σ᾽ οὐ μακρὸν ΓΕΡΑΣ ΛΑΧΕΙΝ. Sic enim Aldus et Edd. vett. et MSS. meliores. Quod habet in margine Florentina secunda 1547, λαβεῖν Triclinius recepit. Nec tamen negarim λαβεῖν γέρας bene Græcum, imo Tragicum esse, ut Neoptolemus Andromachen ἔλαβε γέρας Androm. 585. Sed hoc nihil ad rem. Ille enim eam ἔλαβεν ἐξαίρετον Troad, 276. ut Casandram Agamemnon 251. Ceteri duces sortiebantur. *Por.*

44. Sic Brunckius ex membr. quod numerosius certe quam Ald. et vulg. τὴν ἐμὴν τῇδ᾽ ἡμέρᾳ. Et sic primo habebat Cant. nunc vulgatam e rasura. *Por.*

τῷδ᾽ ἐμὴν ἐν ἤματι,] Brunck. edidit auctoritate Codd. Par. pro τὴν ἐμὴν τ. ἡμέρᾳ, monetque sic sæpe præpositionem ἐν addi, ut Or. 848. 937. Andr. 804. Phœn. 313. etc. *Beck.*

45. παιδοιν (sic) Cod. A. Mox δύω Cod. C. *Beck.*

47. τλήμων τάφου inverso ordine Cod. A. B. C. sed in Cod. A. etiam τάφω. *Beck.*

50. χεῖρας Cod. A. C. D. et χέρας ex correctione Cod. B. *Beck.*

Ἔσται· γεραιᾷ δ' ἐκποδὼν χωρήσομαι
Ἑκάβῃ· περᾷ γὰρ ἥδ' ὑπὲρ σκηνὴν πόδα
Ἀγαμέμνονος, φάντασμα δειμαίνουσ' ἐμόν.
Φεῦ. ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τυραννικῶν δόμων
Δούλειον ἦμαρ εἶδες, ὡς πράσσεις κακῶς,

Erit. Sed ab anu procul secedam
Hecuba: profert enim ipsa pedem e tentorio
Agamemnonis, phantasma metuens meum.
Ah mater, quæ, ex regiis ædibus,
Servilem diem vidisti; utique infeliciter agis,

P. ἔσται, ὥστε τυχεῖν τούτου δηλονότι. ὑποχωρήσω δὲ μακρὰν τῇ γεραιᾷ Ἑκάβῃ· διαπερᾷ γὰρ καὶ κινεῖ αὕτη τὸν πόδα ὑποκάτω τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀγαμέμνονος, φοβουμένη τὸ ἐμὸν φάντασμα, τουτέστι τὸ ὄναρ, ὃ εἶδε περὶ ἐμοῦ. φεῦ, ὦ μῆτερ, ἥτις ἐκ τῶν βασιλικῶν οἴκων εἶδες ἦμαρ δούλειον, ἤτοι δουλείαν· λίαν δυστυχεῖς, ὅσονπερ ποτὲ ηὐτύχεις δηλονότι·

S. 52. Γεραιᾷ] Τὸ γεραιᾷ οὐ πρὸς τὸ ἐκποδὼν ἐστιν, ὡς οἴονταί τινες, ἀντίπτωσιν ποιοῦντες, ἐπειδὴ τὸ ἐκποδὼν γενικῇ συντάσσεται, ἀλλὰ πρὸς τὸ χωρήσομαι. ὥσπερ γὰρ φαμὲν, ἀφαιρῶ σοι χρήματα, οὐ πρὸς τὸ χρήματα συντάσσοντες τὸ σοὶ, ὥς τινες τῶν ἀμαθῶν οἴονται, ἀλλὰ πρὸς τὸ ἀφαιρῶ, τὴν γὰρ ἀφαίρεσίν σοι ποιῶ· οὕτω καὶ τὸ χωρήσομαι τῇ Ἑκαβῃ ἐκποδὼν ἀντὶ τοῦ τὴν ὁρμὴν τῆς ἀποστασίας ποιῶ. 53. Περᾷ] Περᾷ δὲ ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἵν' αὐτόθι τῇ Κασάνδρᾳ ἐντύχῃ, ἥτις μαντεύσεται αὐτῇ περὶ τοῦδε τοῦ φαντάσματος. 58. Φθείρει] Ἀντὶ τοῦ ἔφθειρεν, ἔσφαλεν· φθείρειν δὲ τὸ ἀφανίζειν τὸ καὶ βλάττειν· καθὸ λέγεται, Ἔφθαρται τὰ δικαστήρια.

52. γεραιᾷ etc.] utitur his Tho. M. V. Ἐκποδὼν, ut doceat, melius dici ἐκποδὼν τῷ δεῖνι γενέσθαι, quam τοῦ δεῖνος. *Beck.*

ἐκ ποδῶν Cod. D. tum γεραιᾶ et Ἑκάβη sine iota, quod hic codex semper omittit. *Beck.*

Prevotus post χωρήσομαι interpunxit, et Ἑκάβη in exclamatione positum censuit, et reddidit: Ainsi mes voeux seront accomplis, et je m'éloignerai de cette infortunée qui gémit sous les poids des ans. —Hecube! Elle traverse la tente d'Agamemnon etc. Non video mutationis caussam justam. *Beck.*

53. ἀπὸ pro ὑπὸ emendavit Kingius, quem temere secutus eram. Musgravius primo conjicit πρὸ, deinde, cum, ut ait, σκηνὴν habeant quidam MSS. ὑπὲρ σκηνὴν præfert, id est *ultra*, ut ὑπὲρ τέρεμνα Orest. 1365. Quare nunc ex ejus conjectura ὑπὲρ adsumsi, σκηνὴν ex Cant. M. N. licet et σκηνῆς defendi possit. *Por.*

ὑπὸ σκηνῆς.] MSS. nonnulli ὑπὸ σκηνὴν, quasi Hecuba tentorium Agamemnonis jam tum ingrederetur. Sed ex sequentibus patet eam non ingredi, sed egredi. Legendum ni fallor:

πειρᾷ γὰρ ἥδε πρὸ σκηνῆς πόδα.

Sic mox πρὸ δόμων v. 59. Kingio placet ἀπὸ σκηνῆς. Nisi malis ὑπὲρ σκηνὴν *extra tentorium*, ut ὑπὲρ τέραμνα Orest. v. 1365. ubi plura. *Musg.*

Brunck. edidit ἀπὸ σκηνῆς, quamvis et in ipsius Codd., ut in reliquis, legeretur ὑπὸ—. *Beck.*

55. Cum φεῦ, εἶεν, ἔα, et talia extra versum sunt, plenam pono distinctionem; cum partem versus faciunt, aut nullam aut minorem. *Por.*

Φεῦ ὦ μῆτερ] In Scansione τὸ φεῦ omnino otiosum est reputandum; ut plus centies apud hunc Poëtam videre licet, ubi semper φεῦ ante ὦ quasi coalescit μονοσυλλάβως, eadem prorsus ratione, ac apud *Homerum*:

Ἦ οὐκ οἶσθ' ——————

Item *Iliad.* ί. v. 533.

Ἢ λάθετ', ἢ οὐκ ἐνόησεν, etc.

Item *Theocrit. Idyll.* έ. v. 116.

Ἦ οὐ μέμνασ', ὅτ' ἐγὼν, etc.

Sed de hac re videsis *Rad. Wintertoni* Notas in *Hesiodum*. Et apud *Virgil.*

Uno eodemque modo, *etc.*

Et *Atium.*

Ὅσονπερ εὖ ποτ'· ἀντισηκώσας δέ σε
Φθείρει θεῶν τις τῆς πάροιθ' εὐπραξίας.

ἙΚΑΒΗ.

Ἄγετ', ὦ παῖδες, τὴν γραῦν πρὸ δόμων,

Quantum feliciter olim! At te, rependens,
Perdit deorum, aliquis, pristinam felicitatem.

HECUBA.

Ducite, o puellæ, anum ante donum,

P. ἀντισταθμήσας δέ τις τῶν θεῶν ἀπὸ τῆς πρότερον εὐτυχίας, ἔφθειρέ σε. ἙΚΑΒ. Ὦ παῖδες, ὦ δοῦλαι, ἄγετε τὴν γραῦν, ἐμὲ δηλονότι, πρὸ τῶν δόμων, ἤτοι ἔξω τῶν οἴκων.

S. 59. Ἄγετ', ὦ παῖδες τὴν γραῦν πρὸ δόμων] Τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται συστήματα ἐξ ὁμοίων, κατὰ περιορισμοὺς αὐτούς· σύστημα δέ ἐστιν, ὡς Ἡφαιστίων φησὶ, μέτρων συναγωγὴ, ἤτοι δύο ἢ πλειόνων, ἢ ὁμοίων, ἢ ἀνομοίων· ἔστι δὲ τὸ μέτρον ἀναπαιστικὸν Λακωνικὸν καλούμενον· διὰ τὸ τὸν Λάκωνα Ἀλκμᾶνα τούτῳ πρῶτον χρήσασθαι· εἰσὶ δὲ τὰ μὲν τῶν κώλων δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων καταληκτικὰ δίμετρα, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, ἢ μέτρον καλεῖται παροιμιακὸν, διὰ τὸ πολλὰς παροιμίας τούτῳ τῷ μέτρῳ γεγράφθαι· τὸ μέν τοι ἑκκαιδέκατον κῶλον, τὸ λδ', καὶ τὸ τριακοστὸν ἕκτον, μονόμετρά ἐστιν ἀκατάληκτα, ὃ καὶ ἀναπαιστικὴ ὀνομάζεται βάσις· τὰ δὲ πάντα κῶλα τοῦ συστήματος, εἰσὶ λη'. ὧν τελευταῖον, "Πέμψατε, δαίμονες, ἱκετεύω." ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.

Eumque diem celebrant per agros urbesque fere omnes.

Et *Propertium.*

Hoc eodem telo stillet uterque cruor. *l.* 2. *El.* 7. *Beck.*

Τὸ φεῦ extra metrum ponitur, ut centies alibi: neque enim aut in scansione otiosum esse, aut cum ὦ μονοσυλλάβως, ut putavit Barnesius, potest; nam, ut μονοσυλλάβως pronuncietur φεῦ ὦ plane impossibile est. *Heath.* Etiam Muretus Var. Lect. 3, 3. monuit, φεῦ extra metrum, et ab histrione additum esse, ut oratio quotidianæ similior videretur. *Beck.*

φεῦ est extra versum, unde Br. uncinis inclusit. *Beck.*

56. Δούλειον ἦμαρ] Hesych. explicat τὴν τῆς αἰχμαλωσίας ἡμέραν. cf. Androm. 99. *Beck.*

57. Ἀντισηκώσας] Hujus verbi affinia sunt σηκατὴρ, i. e. ἀναφορεὺς τοῦ ζυγοῦ, ap. Hes. σήκωμα ap. Polluc. *sacoma* ap. Vitruv. cf. Dounæus Prælect. in Demosth. p. 109. *Beck.*

Ἀντισηκώσας.] *malorum pondus, priori felicitati æquum, rependens. Musg.*

58. in Cod. B. ante 57. legitur. Verbis πράσσεις κακῶς in Cod. D. superscr. ἀντὶ τοῦ δυστυχεῖς κακῶς et super hoc ἀντὶ τοῦ διάκειται. Super φθείρει scr. ἔσφηλε. *Beck.*

59. Quod sequitur ab hoc versu ad v. 96, frustra a Kingio pro Systemate pure Anapæstico habitum est. Quanquam enim pedes plerique vel Anapæsti sint, vel versum Anapæsticum intrare possint, versus tamen, qui ex iis quocunque modo distributis oriuntur, Anapæstico Systemati non conveniunt. Consideretur modo illud, quo proximam Chori ῥῆσιν conclusit Euripides. Nullum in eo versum invenias, qui non aut Dimeter Acatalectus, aut Monometer Acatalectus, aut denique Parœmiacus sit. Ad hunc modulum exigantur hujus Systematis versus, jam Procrustes aliquis quærendus erit, qui alios voce aut syllaba ablata detruncet, alios supplementis producat. Imo ne sic quidem effeceris ut metrum recto pede incedat. Kingius saltem, qui ipsam hanc emendandi rationem adhibuit, ὄψιν trochæum pro spondeo, et ἔμαθον tribrachyn pro Anapæsto (75, 76.) relinquere coactus est, ut et mox τι νέον alium tribrachyn v. 81. Rem ita se habere existimo. Est

Ἄγετ' ὀρθοῦσαι νῦν ὁμόδουλον,
Τρωιάδες, ὑμῖν, πρόσθε δ' ἄνασσαν·
Λάβετε, φέρετε, πέμπετ',
Ἀείρετέ μου δέμας,

Ducite erigentes conservam,
Trojanæ, vobis, ante vero reginam,
Prehendite, gestate, deducite,
Attollite meum corpus,

Γ. ἄγετε, ὦ Τρῳάδες, ὀρθοῦσαι, ἀντὶ τοῦ ἀνορθοῦσαι, καὶ ἀναβαστάζουσαι, τὴν ὁμόδουλον ὑμῖν νῦν, πρόσθεν δὲ καὶ πρότερον ἄνασσαν. λάβετε, ὡς γραῦν δηλονότι· Φέρετε, ὡς ἄψυχον τρόπον τινά· πέμπετε, ἀντὶ τοῦ παραπέμπετε, ὡς ἄνασσαν δηλονότι. ἀείρετε, ἀντὶ τοῦ αἴρετε καὶ ἀνακουφίζετε τὸ δέμας ἐμοῦ.

S. 64. Προσλαζύμεναι] Ἔστι καὶ λάζυμαι, καὶ λάζομαι, τὸ λαμβάνω· τὸ μὲν, ἀπὸ τοῦ λάζυμι· τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ λάζω· τὸ δὲ λάζω δύο σημαίνει, τὸ λαμβάνω, καὶ τὸ ὑβρίζω· καὶ τὸ μὲν λαμβάνω γίνεται ἀπὸ τοῦ ἕλω τὸ λαμβάνω, καὶ τοῦ ἄγω ἄξω, ὃ δηλοῖ τὸ φέρω, τροπῇ τοῦ διπλοῦ εἰς διπλοῦν, ἐλάζω καὶ λάζω. τὸ δὲ ὑβρίζω, ἐκ τοῦ λίαν ζέειν. ἀπὸ γοῦν τοῦ λάζομαι παθητικοῦ, τοῦ δηλοῦντος τὸ λαμβάνω, γίνεται τὸ λαζοίατο, παρὰ τῷ ποιητῇ οἷον "— ὀδὰξ λαζοίατο γαῖαν," καὶ δῆλουν ἐντεθεν, ὅτι διαφορεῖται κατὰ τὴν σύνταξιν.

hoc quidem Systema Anapæsticum, sed impurum, adeoque diversum ab iis, qui ex Dimetris Acatalectis, Monometris Acatalectis, et Parœmiacis constant. Hujus autem generis, impuri scilicet, alia complura apud Euripidem sunt, velut in hac ipsa fabula a v. 152, ad v. 215. Troad. a v. 122, ad v. 236. Ion. a v. 877, ad v. 940. in quibus omnibus multi versus occurrunt Catalecti, Brachycatalecti, Hypercatalecti, quos in Systemate pure Anapæstico frustra quæras; ne de aliis dicam, qui ne Anapæstici quidem sunt, sed aut Trochaici, aut metri cujusdam ab utroque diversi. *Musg.*

"Hos versus quum metrici quidam anapæsticum systema esse somniavissent, omnia susque deque habuerunt, nec tamen interpolando efficere potuerunt, ut singuli versus ad legitimorum anapæstorum normam redigerentur. Illis fidem merito abrogavit Musgravius et ego multo magis, qui ex optimarum membranarum auctoritate nunc primum numeris suis ῥῆσιν hanc Hecubæ restitui, in qua sunt versus heroici s. hexametri dactylici quinque et trochaici aliquot, qui facile dignoscuntur." Brunck. Exhibuit autem ipse systema hoc, variis locis emendatum, sic:

Ἄγετ' —— πρὸ δόμων
Ἄγετ' —— ὁμόδουλον
Τρῳάδες, ὑμῖν, πρόσθε, δ' ἄνασσαν,
Λάβετε, φέρετε, πέμπετ'.
Ἀείρατε μ. δ.
Γερ. χειρ. προσλαζύμεναι·
Κἀγὼ σκ. σκίπωνι χερὸς
Διερ. σπ. βρ.
Ἤλ. α. προτ.
Ὦ ς. Δ. ὦ π. ν.
Τί ποτ' ἀείρομαι ἔνν. οὕτω
Δείμ. φασμ. ὦ π. χθ.
Μέλαν. μ. ὀν.
Ἀποπ. ἔνν. ὄψιν,
Ἂν περὶ π. ἐ. τ. σ. κ. Θρῄκην,
Ἀμφὶ Πολυξείνης τε, φ. θ. δι' ὀνείρων
Εἶδον, φοβερὰν
Ὄψιν, ἔμ. ἐδάην.

Inde a v. 79. (Barn.)—89, retinet ordinem Barnes. edit. Tum seqq. versus ita refert:

Εἶδον γὰρ β. ἐλ. λύκου αἵμ. χ.
Σφαζ, ἀπ' ἐ. γ. σπ. ἀνάγκα
Οἰκτρῶς. κ. τ. δ. μοι· ἦλθ' ὑπὲρ ἄ.
Τύμβου κορυφᾶς φ. Ἀχιλέως.

Sequentes quatuor iterum, ut vulgati, expressi sunt. V. 64. monet esse anapæsticum ostenditque αι in γεραίας corripi, ut Hipp, 170. V. sequ. σκίπωνι e codd. Reg. illustratque hanc formam. Ex iisdem

Γεραιᾶς χειρὸς προσλαζύμεναι·
Κἀγὼ, σκολιῷ σκίπωνι χερὸς
Διερειδομένα, σπεύσω βραδύπουν
Ἤλυσιν ἄρθρων προτεθεῖσα.

Senilem manum apprehendentes.
Et ego curvo scipione manus
Annixa accelerabo tardigradum
Gressum articulorum promovens.

P. προσλαζύμεναι, ἤτοι λαμβανόμεναι καὶ ἐχόμεναι τῆς γεραιᾶς χειρὸς, ἐμοῦ δηλονότι· καὶ ἐγὼ ἐρειδομένη καὶ στηριζομένη διὰ τῆς χειρὸς σκίπωνι σκολιῷ, ἤτοι ῥάβδῳ ἐπικαμπεῖ, καὶ βακτηρίᾳ ἐπερειστικῇ, σπεύσω, προτιθεῖσα καὶ ποιοῦσα ἤλυσιν καὶ πορείαν τῶν ἄρθρων, καὶ τῶν ἁρμονικῶν, ἤτοι τῶν ποδῶν, βραδύπουν καὶ ἀργήν.

S. 66.] Βραδύπουν] Ἀργὴν διὰ τὸ γῆρας. *Baroc.* 74. Βραδύπουν] Βραδύπους, ὁ βραδὺς τοὺς πόδας. ἐνταῦθα δὲ τὴν κίνησιν λέγει βραδύπουν, τὸν πόδα συντιθεὶς ἀντὶ τῆς πορείας. 67. Ἤλυσιν] Πορείαν. εἰώθασιν οἱ ποιηταὶ μετατιθέναι τοὺς χρόνους. τὸ γὰρ ὀλουμένην, ἢ ὀλομένην, οὐλομένην λέγουσιν. οὕτω καὶ τὴν ἔλευσιν, ἤλυσιν.

63. ὅτι διαφορεῖται] Barn. ad Bacch. 451. restituit ὅτι διφορεῖται. *Beck.*

membranis v. 69. rescripsit τί ποτ' ἀείρομαι. Est dimeter anapæsticus, prima in ἀείρομαι producta. Ver. 74. scripsit Πολυξείνης metri caussa; sunt versus heroici. In verss. qui mox sequuntur, dicit se reposuisse membranarum lectionem, rescissis iis, quæ inutiliter adjecta erant. V. 90. (91.) ἦλθ' e codd. suis scripsit; sunt et hi 3. versus hexametri. *Beck.*

60. τὴν ὁμόδουλον νῦν Aldus et plerique MSS. Editores nuperi νῦν ejecerunt; sed cum νῦν et πρόσθε rectius opponantur, inutilem articulum delere malui. Omittunt quidem νῦν Aug. 1. 2. L. perperam. Infra 797. Τύραννος ἦν ποτ', ἀλλὰ νῦν δούλη σέθεν· Εὔπαις ποτ' οὖσα, νῦν δὲ γραῦς, ἄπαις θ' ἅμα Androm. 65. Ὦ φιλτάτη ξύνδουλε· σύνδουλος γὰρ εἶ Τῇ πρόσθ' ἀνάσσῃ τῇδε, νῦν δὲ δυστυχεῖ. *Por.*

Cod. C. Τρωάδες hic addit, et mox Νῦν Τρωάδες omittit. Cod. A. B. D. Νῦν habent, sed ad præcedentem versum referunt. *Beck.*

Ed. Ald. τὴν ὁμόδουλον νῦν. Sed recte Kingius νῦν delet, MSS. ni fallor, auctoribus. *Musg.*

61. Τρωϊάδες Cod. A. D. πρόσθε A. C. *Beck.*

63. Ald. et MSS. quidam ἀείρατε. Omittunt μου δέμας B. δέμας Aug. 2. G. Mosq. 4. ed. King. Mox γεραιᾶς R. et Eustath. ad Il. B. p. 249, 39=189, 19. sed numerosius esset γραίας. *Por.*

Πέμπετε præcedenti versui addit C. ἀείρετε A. C. D. Cod. D. hos duo versus 62. et 63. conjungit et δέμας omittit. *Beck.*

μου δέμας.] Kingius μου, omisso δέμας. *Musg.*

65. Solenni errore σκίμπωνι Ald. et plerique MSS. Sed Aug. 2. Brunckii membr. C. R. Hesychius a Brunckio indicatus, et Eustathius ad Il. T. 1170, 48=1232, 39. Od. P. 1815, 11=624. 9. habent σκίπωνι. Locus Hesychii est: Σκίπων. βακτηρία, ῥάβδος. σκίπωνι χερός. βακτηρίᾳ χειρός. σκίπωνι Cant. et μ subscriptum. *Por.*

σκίμπονι Cod. A. D. χειρὸς C. σκολιῷ in Cod. D. suprascr. λοξῷ. *Beck.*

σκολιῷ σκίμπωνι.] Scipiones in universum recti sunt, non curvi. Loquitur igitur non de vero scipione, sed metaphorice de brachio, quod, ancillis innitens, scipionis usus præstabat; quodque, ob cubiti flexuram, σκολιὸν σκίμπωνα vocat. *Musg.*

66. Hes. Διερειδόμενα· στηριζόμενα τοὺς ὀδόντας quæ, huc pertinere putat Kuster. negante Alb. et corrigit διερειδομένη· στηριζομένη —.

Διερειδομένη A. C. D. *Beck.*

Ὦ στεροπὰ Διὸς, ὦ σκοτία νὺξ,
Τί ποτ᾽ αἴρομαι ἔννυχος οὕτω
Δείμασι, φάσμασιν; ὦ πότνια χθὼν,
Μελανοπτερύγων μᾶτερ ὀνείρων,
Ἀποπέμπομαι ἔννυχον ὄψιν,
Ἂν περὶ παιδὸς ἐμοῦ, τοῦ σωζομένου κατὰ Θρήκην,

O fulgur Jovis, o tenebrosa Nox,
Quid tandem jactor de nocte sic
Terroribus, spectris? o veneranda Terra,
Nigras-alas-habentium mater somniorum,
Abominor nocturnam visionem,
Quam de filio meo qui servatur in Thracia,

P. Ὦ στεροπὰ καὶ ἀστραπὴ Διὸς, ἀντὶ τοῦ ὦ ἡμέρα, ὦ νὺξ σκοτεινὴ, τί ποτε. ἀντὶ τοῦ διατί, ἄρα αἴρομαι καὶ μετεωρίζομαι ἔννυχος καὶ νυκτερινὴ, ἐν δείμασι καὶ ἐν φόβοις, ἐν φάσμασι, καὶ φαντάσμασιν; ὦ χθὼν πότνια καὶ σεβασμία, μῆτερ τῶν ὀνείρων τῶν μελανοπτερύγων καὶ ἀφανῶν, ἀποπέμπομαι καὶ ἀποδιώκω τὴν νυκτερινὴν ὄψιν, (λέγει δὲ τὸ ὄναρ) ἣν εἶδον διὰ τῶν ὀνείρων, περὶ τοῦ παιδὸς, ἤγουν ἕνεκα τοῦ παιδὸς τοῦ φυλαττομένου κατὰ τὴν Θρᾴκην, καὶ περὶ τῆς Πολυξένης τῆς προσφιλοῦς θυγατρός· εἶδον γὰρ ὄψιν φοβερὰν, ἤτοι φόβου ποιητικήν. ἔμαθον, ἐδάην, ἀκριβῶς ἔγουν. ὦ θεοὶ χθόνιονι, ἀντὶ τοῦ καταχθόνιοι, ἢ ἐγχώριοι, σώσατε τὸν

S. 68. Ὦ στεροπὰ Διὸς] Ἀντὶ τοῦ ὦ ἡμέρα ἡ δίκην ἀστραπῆς λάμπουσα, ἢ ἐπειδὴ πρὸς τὴν τοιαύτην ὄψιν ἐδυσχέραινε, ποιεῖ τὸν λόγον πρὸς τὴν ἀστραπὴν τοῦ Διὸς, ἵνα ἀποτρέψῃ αὐτὴν, καὶ ἀφανίσῃ. 69. Αἴρομαι] Ἀντὶ τοῦ ἐπαίρομαι, καὶ μετεωρίζομαι, καὶ ὥσπερ ἀνάστατός εἰμι· ἔννυχος δ᾽ εἶπε, πρὸς τὸ αἴρομαι δέον ἐννύχως εἰπεῖν.

68. στεροπὴ A. C. *Beck.*

69. αἴρομ᾽ Ald. αἴρομαι Harl. et plures. ἀείρομαι alii. αἰωροῦμ᾽ Cott. *Por.*

Heathio placet conjectura Kingii ἀείρομαι, nam hujus verbi primam syllabam produci posse, v. Clark. ad Hom. Il. α΄. 398. τί autem nunquam produci. vid. ad v. 81. 181. Orest. 765. In omnibus etiam Edd. ante Kingium legitur οὕτω, non οὑτωσί.

αἴρομαι Cod. A. C. E. sed in D. αἴρομ᾽ est. *Beck.*

αἰώρουμ᾽. Ita MS. Cott. ut Scaliger quoque ex conjectura emendaverat. Kingio placebat ἀείρομαι. Ed. Ald. αἴρομ᾽. *Musg.*

70. Melius somniorum mater Nox, quam Terra diceretur. Vide igitur an transponendæ sint clausulæ, ὦ πότνια χθὼν, ὦ σκοτία νύξ. Quanquam enim vulgatam lectionem citant Scholiastes ad Aristophanis Ran. 1366. Eustathius ad Iliad. Β. p. 173, 16=131, 23. Od. Τ. 1877, 53=713, 49. ipse tamen Aristophanes aliter legisse videtur, ubi δύστανον ὄνειρον —μελαίνης νυκτὸς παῖδα vocat. Sed nihil mutandum. Iph. T. 1283. νύχια Χθὼν ἐτεκνώσατο φάσματ᾽ ὀνείρων. Ineptit Scholiastes, qui στεροπὰ Διὸς interpretatur *diei lux*, ut scilicet antitheton extundat. ***Por.***

δειμ. φασμ. In Cod. D. suprascr. φόβοις φασμάτων. ἡ δοτικὴ ἀντὶ γενικῆς. ***Beck.***

72. Ἀποπέμπομ᾽ Cod. D. in eodem suprascr. gl. ἀποτροπιάζομαι. *Beck.*

ἀποπέμπομαι, *abominor*. vid. Rhes. 906. Q. Calaber Lib. VII. κακὴν δ᾽ ἀποπέμπεο φήμην. *Musg.*

73. ἣν Codd. A. C. D. E. Cod. A. versus sic disponit:

Ἣν π. π. ἐ. τοῦ σωζ.
Κατὰ Θ. ἀ. Π.
Τε φίλης θ. δ. ὀ. ε.

ἄν.] Kingius propter metrum τάν. ***Musg.*** Θράκην Cod. D. ut et v. 79. ***Beck.***

74. Sic edd. King. Br. pro Πολυξένης. ***Por.***

74. ss. Ita digessit Barnesius,

Ἀμφὶ Πολυξένης τε φίλης
Θυγατρὸς, δι᾽ ὀνείρων εἶδον.
Εἶδον γὰρ φοβερὰν ὄψιν
Ἔμαθον, ἐδάην.

Cod. A. post φίλης addit εἶδον, post εἶδον v. 76. γὰρ, tum v. seq. εἶδον γὰρ omittit, et

Ἀμφὶ Πολυξείνης τε φίλης θυγατρὸς, δι' ὀνείρων
Εἶδον φοβερὰν ὄψιν,
Ἔμαθον, ἐδάην.
Ὦ χθόνιοι θεοὶ, σώσατε παῖδ' ἐμὸν,
Ὃς μόνος, οἴκων ἄγκυρ' ἅτ' ἐμῶν,
Τὴν χιονώδη Θρήικην κατέχει,

De Polyxenaque chara filia, per insomnia
Vidi terribile visum,
Didici, cognovi.
O inferni Dii, servate filium meum,
Qui solus, domus anchoraque meæ,
Nivalem Thraciam incolit

P. ἐμὸν παῖδα, ἤγουν τὸν Πολύδωρον, ὃς ἄγκυρά τε ὢν μόνος, ἤτοι στήριγμα, καὶ φύλαξ τῶν ἐμῶν οἴκων, κατοικεῖ τὴν δυσχείμερον Θράκην, ἐν ἐπιτηρήσει τοῦ φίλου τοῦ πατρῴου, καὶ

S. 71. Μᾶτερ ὀνείρων] Μητέρα τῶν ὀνείρων εἶπε τὴν γῆν, ἢ ὅτι ἐξ ἀντιφράξεως τῆς σκιᾶς αὐτῆς ἡ νὺξ γίνεται, καθ' ἣν οἱ ἄνθρωποι καθεύδοντες τοὺς ὀνείρους βλέπουσιν. ἢ καθ' ἑτέρους, ὅτι ἐκ μὲν τῆς γῆς αἱ τροφαὶ, ἐκ δὲ τῶν τροφῶν οἱ ὕπνοι, ἐκ δὲ τῶν ὕπνων οἱ ὄνειροι· τῆς γῆς ἄρα οἱ ὄνειροι. μελανοπτερύγους δέ τοὺς ὀνείρους εἶπεν, ὅτι ἐν τῷ σκότει δοκοῦσιν ἵστασθαι· ἄστατοι γάρ εἰσι. 73. Τοῦ σωζομένου] Οὐκ εἶπε τοῦ ὄντος, ἀλλὰ τοῦ σωζομένου. ὃ γὰρ ἠβούλετο, τὸ σώζεσθαι τὸν παῖδα δηλονότι, τοῦτο καὶ λέγει. 77. Ὦ χθόνιοι] Χθόνιοι οἱ ἐπιχθόνιοι, ἤτοι οἱ ἐπάνω τῆς γῆς· τουτέστιν οἱ ἐγχώριοι, καὶ ἐντόπιοι· καὶ οἱ ὑποχθόνιοι, ἤτοι οἱ ὑποκάτω τῆς γῆς. 78. Ὃς μόνος] Ἢ πρὸς τὸ μόνος ὑποστικτέον, ἵν' ᾖ τό τε οἰκ ἀργὸν, οὕτως, ὃς μόνος

verba φοβ. ὄ. ἐμ ἐδ. conjungit in unum versum. In Cod. E. v. 76. excidit εἶδον. Et Cod. D. conjungit hæc in unum versum:

Θυγατρὸς δι' ὀνείρων εἶδον. ἔμαθον, ἐδάην.

sed suprascr. est, ut videtur, ab alia manu: εἶδον γὰρ φοβερὰν ὄψιν. *Beck.*

Kingius hoc ordine; εἶδον θυγατρὸς δι' ὀνείρων. *Musg.*

75. εἶδον εἶδον γὰρ Ald. sed duas voces auctoritate membr. recidit Brunckius. εἶδον semel tantum M. N. a. m. pr. R. alii. *Por.*

φοβεράν. Malim φανεράν. Multum enim referre putabant Veteres, utrum clare aliquid in somniis, an obscure vidissent. Herodot. VII. 47. εἴ τοι ἡ ὄψις τοῦ ἐνυπνίου μὴ ἐναργὴς οὕτω ἐφάνη, εἶχες ἂν τὴν ἀρχαίαν γνώμην. Æschyl. Pers. v. 179.

ἀλλ' οὔ τί πω τοιόνδ' ἐναργὲς εἰδόμην,
ὡς τῆς πάροιθεν εὐφρόνης.

Adde Hom. Odyss. IV. v. 341. Plutarch. Vit. p. 596. Ed. H. Steph. *Musg.*

Conjecturam M. improbant Auctores Bibl. Crit. Amst. P. IV. p. 21. *Beck.*

76. ἔμαθον, ἐδάην. *Novi; intelligo, quid sibi velit.* Non enim aut Polydorum aut Polyxenam in somnis mactatum vidit, sed cervam tantnm lupo discerptam, v. 88, unde v. 17. Helenum aut Cassandram ad somnium interpretandum requirit. vid. Bacch. v. 1343. Æsch. Agam. v. 126. *Musg.*

Versus hic si acatalectus esse statuatur, plus semel peccat, nec satis est τό γε fulcrum post ἔμαθον accersivisse, cum ὄψιν etiam ultimam certissime corripiat. Vid. Not. ad Æsch. Prometh. Vinct. 1083. Potius igitur parœmiacum esse statuo, proceleusmatico vice Anapæsti syllabam catalecticam præcedente. Quod si accederet vel unius codicis auctoritas, mallem procul dubio legere, μῦθόν τ' ἐδάην. *Heath.*

78. Vulgo ἄγκυρά τ' copula ineleganter inserta. Reiskio auctore, aliter distinxi. J. habet ἄγκυρ' ἔτ, quod mihi quidem non placet. Sensus est, *Qui solus superstes familiæ meæ quasi anchora ejus, Thraciam nivalem habitat.* Huc pertinet, observante Viro docto, Suidæ locus; Χαλάσω τὴν ἱερὰν ἄγκυραν. ἄγκυρα μεταφορικῶς ἀπὸ τῶν νηῶν, ἡ ἀσφάλεια. ὡς Σοφοκλῆς ἐν Φαίδρᾳ, καὶ Εὐριπίδης ἐν Ἑκάβῃ. Sophoclis locus

Ξείνου πατρίου φυλακαῖσιν.
"Εσται τι νέον·
"Ηξει τι μέλος γοερὸν γοεραῖς.
Οὔποτ' ἐμὰ φρὴν ὧδ' ἀλίαστος
Φρίσσει, ταρβεῖ·
Ποῦ ποτε θείαν Ἑλένου ψυχὰν,

Hospitis paterni sub tutela.
Erit aliquid novum;
Veniet aliquod carmen lugubre luctuosis.
Non unquam mea mens sic indesinenter
Horret, metuit.
Ubi tandem divinam Heleni animam,

P. πατρικοῦ, ἤτοι τοῦ Πολυμήστορος. "Εσται καὶ γενήσεταί τι παράδοξον, ἡμῖν δηλονότι· ἥξει τι μέλος γοερὸν καὶ θρηνῶδες ταῖς γοεραῖς, ἡμῖν δηλονότι· οὔποτε, ἀντὶ τοῦ οὐδέποτε, ἡ ἐμὴ γνῶσις οὕτως ὑπῆρξε δηλονότι ἄφυκτος, φρίσσει, ταρβεῖ. ποῦ ἄρα θεάσομαι, ὦ Τρωάδες, τὴν θείαν ψυχὴν τοῦ Ἑλένου, περιφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ τὸν Ἕλενον, ἢ τῆς Κασσάνδρας, ἵνα δια κρίνωσιν

S. ὑπάρχων ἐμοὶ ἀπὸ τῶν ἐμῶν παίδων, και ἄγκυρα τῶν ἐμῶν οἴκων, ἐπειδὴ εἰκός ἐστιν αὐτὸν ἀνακτίσασθαι τὴν ἡμῶν ἀρχὴν, κατέχει τὴν χιονώδη Θρᾴκην· ἢ τὸ ἄγκυρα πρὸς τὸ οἴκων. καὶ πρὸς τὸ ἐμῶν ἐκληπτέον, οὕτως, ὃς μόνος ἄγκυρα ὢν τῶν οἴκων, καὶ τῶν ἐμῶν, ἤτοι τῶν κατ' ἐμὲ πραγμάτων, κατέχει τὴν Θρᾴκην· ἢ οἴκων ἄγκυρα, τουτέστι τελευταία ἄγκυρα, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ναυτιλλομένων, οἳ τὰς ἄλλας ῥίψοντες ἀγκύρας, ἂν μηδὲν δὴ αὐτῶν ἀνύσωσιν, ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ τὰς ἐλπίδας ἔχουσιν. 81. "Εσται τι νέον] Νέον, τὸ νεαρὸν καὶ τὸ χαλεπὸν, ὡς ἐνταῦθα. 82. Γοερὸν] Τὸ γοερὸν, καὶ ὁ γόος, καὶ τὸ κωκύειν, ποιαὶ φωναὶ εἰσι, καὶ ταυτά εἰσι τῇ τε ἐννοίᾳ, καὶ τῇ προφορᾷ. συγγενῆ γάρ εἰσι τὸ γ̄ καὶ τὸ κ̄. μέσον γάρ ἐστι τὸ γ τοῦ κ καὶ χ. 83. Οὔποτ' ἐμὰ φρὴν] Οὔποτε, φησὶν, ἡ ἐμὴ φρὴν οὕτως φρίσσει. εἶτα ἐπάγει, ἀλίαστος, ἤγουν ἄφυκτος· τουτέστιν, ὃ φοβεῖται ἡ ἐμὴ φρὴν, οὐ δύναται τοῦτο φυγεῖν. τὸ ταρβεῖν δὲ ταὐτὸν τῷ φρίσσειν. ἢ οὔποτε ὁ ἐμὸς λογισμὸς ταρβεῖ, ὡς ἔξω φόβων καὶ κακῶν εἶναι·

78. δὴ αὐτῶν] lege δι' αὐτῶν. *Heath.*

est apud Brunck. Lexic. Soph. p. 47. Ἀλλ' εἰσὶ μητρὶ παῖδες ἄγκυραι βίου. Mox πατρίου edidi, licet omnia exemplaria πατρῴου habeant. Cum enim Attici πάτριος et πατρῷος promiscue usurpent, cur ad licentiam poëticam, nulla necessitate cogente, provocemus? Vide infra 1090. *Por.*

Reisk. emendat ἀγκύρ' ἄτ' ἐμῶν, *velut ancora domus meæ. Beck.*

79. Θρήκην sine iota subscr. A. B. C. *Beck.*

80. et 81. conjungit Cod. B.

81. ss. Cod. A. ita ordinat:

"Εσται τ. ν. ἥξει τ. μ.
Γο. γ. οὔπ. ἐμὰ φρ.
Ὧδ' ἀλ. φρ. τ.

*Beck.*

81. τι nunquam producitur. Legi forsan potest τι νέον γ'. *Heath.*

83. Si ad verbum reddas, Interpretatio erit: *Nunquam mens mea adeo indesinenter horret, trepidat.* i. e. non solet mens mea adeo indesinenter horrescere et trepidare. Vox ἀλίαστος ducta est ex versu Homerico Il. ω'. v. 549.

μηδ' ἀλίαστον ὀδύρεο σὸν κατὰ θυμόν. *Musg.*

85. Ἑλένου ψυχὰν] Animam *Heleni* dicit Poëta, non quod mortuus is esset, ut *Scholiastes* male putabat; sed quod Anima est potior pars hominis, præcipue Vatis; et est Periphrasis. De *Heleno* autem, quod longe post hæc inter vivos fuerit, vid. *Virgil. Æn.* l. 3. v. 294. etc.

Ἢ Κασάνδραν ἐσίδω, Τρῳάδες,
Ὥς μοι κρίνωσιν ὀνείρους;
Εἶδον γὰρ βαλιὰν ἔλαφον λύκου αἵμονι χαλᾷ
Σφαζομέναν, ἀπ' ἐμῶν γονάτων σπασθεῖσαν ἀνάγκᾳ,
Οἰκτρῶς· καὶ τόδε δεῖμά μοι·
Ἦλθ' ὑπὲρ ἄκρας τύμβου κορυφᾶς

Aut Cassandræ aspiciam, o Troades,
Ut mihi interpretentur somnia?
Vidi enim variam cervam lupi cruento ungue
Mactatam, ex meis genibus avulsam per vim,
Miserabiliter. Et hoc terriculamentum mihi:
Venit super summum tumuli verticem

P. ἐμοὶ τοὺς ὀνείρους; εἶδον γὰρ ἔλαφον κατά στικτον καὶ ταχεῖαν, σφαζομένην ἐν ὄνυχι λύκου αἱματηρᾷ, ἀποσπασθεῖσαν τῶν ἐμῶν γονάτων, ἀφαιρεθεῖσαν σὺν ἀνάγκῃ καὶ βίᾳ, οἰκτρῶς, καὶ ἐλεεινῶς, καὶ τόδε καὶ τοῦτο, λέγω τὸ φάντασμα τοῦ Ἀχιλλέως, ὑπὲρ τῆς ἄκρας κορυφῆς τοῦ

S. 85. Ἑλένου ψυχὰν] Ἑλένου καὶ Κασάνδρας ἐν ναῷ Ἀπόλλωνος ὄντων, ἐλθόντες ὄφεις, καὶ τὰ αὐτῶν περιλείξαντες ὦτα, οὕτως ὀξυηκόους εἰργάσαντο, ὡς μόνους τὰς τῶν θεῶν ἀκούειν βουλὰς, καὶ μάντεις ἄκρους εἶναι. εἶπε δὲ ψυχὴν Ἑλένου, ἐπειδὴ τεθνηκὼς ἦν. Κασάνδραν δὲ, καὶ οὐ Κασάνδρας, ἐπειδὴ ζῶσα ἦν. [Ἐνταῦθα μὲν δὴ ὁ Ἀρσένιος λίαν ἐσφάλη, ἔτι γὰρ περιῆν ὁ Ἕλενος, καὶ πολύ γε ὕστερον, οἷα μετὰ τὴν τοῦ Νεοπτολέμου ἀναίρεσιν τὴν Ἀνδρομάχην γεγαμηκώς.] 86. Ἐσίδω] Οὐκ εἶπεν, ὄψομαι ὁριστικῶς, ἀλλ' ἐσίδω ὑποτακτικῶς. ἀεὶ γὰρ τὰ ἀποῤῥηματικὰ, τουτέστι τὰ ἀπορίαν ἐμφαίνοντα, ὑποτακτικοῖς συντάσσονται. οἷον Τίς γένωμαι; καὶ Πῆ τράπωμαι; 90. Οἰκτρῶς] Ἤγουν οὕτως ὥστε ἐλεῆσαί τινα ἰδόντα καὶ καμφθῆναι. C. C. C. Καὶ τόδε δεῖμά μοι] Καὶ τόδε, ὃ μέλλω εἰπεῖν, φόβημά ἐστιν· οὕτω δὲ χρὴ γράφειν καὶ ταῦτα τὰ κῶλα, ἵν' ᾖ δίμετρα, ὡς τὰ ΛΟΙΠΑ, ἐν γὰρ τοῖς ἀναπαιστικοῖς μονόμετρα μόνον διὰ μέσου εὕρηται, οὐ μὴν καὶ δίμετρα καταληκτικὰ, ἀλλ' ἐν μόναις ταῖς ἀποθέσεσι· διὰ τοῦτο οὖν οὕτως ὠρθώθη παρ' ἡμῶν· εἰ δὲ τις μέμφοιτο τὰς προθέσεις, ἀλλ' ἴστω ὡς οὐκ ἂν ἔχοι τις ἄλλως ταυτὶ διορθώσασθαι.

85. "Quæ ad finem hujus scholii uncinculis inclusa leguntur, a Barn. ut credo, profecta sunt. Eorum certe nec volam, nec vestigium, in edit. Steph. deprehendere est." *Heath.* 86. Pro ἀποῤῥεματικὰ Heath. legi jubet ἀπορηματικὰ. *Beck.*

85. ποτὲ Cod. A. Idem ψυχὴν. In Cod. D. suprascr. gl. τουτέστι τὸν Ἕλενον. ἔζη γάρ. *Beck.*

86. Κασάνδραν dedit ex MSS. Kingius; sic enim Cant. N. et pro var. lect. M. Vulgo Κασάνδρας. Sed Helenum mortuum fingere in hac fabula videtur Euripides. Nihil vero opus est cum MSS. iisdem et quibusdam aliis καὶ pro ἢ legere. Recte enim infertur verbum plurale, sive duo singularia nomina conjunguntur, sive disjunguntur. Alcest. 367. Κατῆλθον ἄν· καί μ' οὔθ' ὁ Πλούτωνος κύων Οὔθ' οὑπὶ κώπῃ ψυχοπομπὸς ἂν Χάρων Ἔσχον. *Por.*

καὶ Κασ. Cod. D. E. *Beck.*

Κασάνδρας. Ed. King. Κασάνδραν, ut habent nonnulli etiam MSS. *Musg.*

87. κρίνωσ' Ald. et MSS. Certe ego in nullo MS. vidi κρίνωσιν. *Por.*

κρίνωσ' Codd. B. D. E. *Beck.*

κρίνωσιν. Ed. Ald. κρίνωσ'. *Musg.*

88. Vocab. βάλιος de cervis maculosis usurpatum copiose illustrat Arnald. Lect. gr. p. 200. hoc ipso loco laudato. Hesych. βαλίαν· κατάστικτον —.

λύκου terminat versum in Cod. A. C. D. — χηλᾷ Cod. C. σφαζομένην Cod. A. C. D.

ἀνάγκῃ A. C. σπασθεῖσ' ἀνάγκῃ D. *Beck.*

Notam distinctionis post ἀνάγκᾳ pono, ut οἰκτρῶς cum σφαζομέναν construatur. *Musg.*

89. ἀνάγκᾳ ejicere vult Beckius. For-

Φάντασμ' Ἀχιλέως.
Ἤιτει δὲ γέρας, τῶν πολυμόχθων
Τινὰ Τρωϊάδων.
Ἀπ' ἐμᾶς οὖν, ἀπ' ἐμᾶς τόδε παιδὸς
Πέμψατε, δαίμονες, ἱκετεύω.

## ΧΟΡΟΣ.

Ἑκάβη, σπουδῆι πρός σ' ἐλιάσθην,
Τὰς δεσποσύνους σκηνὰς προλιποῦσ',
Ἵν' ἐκληρώθην καὶ προσετάχθην

Spectrum Achillis.
Petebat vero munus, calamitosarum
Quandam Troadum.
A mea igitur, a mea hoc filia
Avertite, Dii, supplico.

## CHORUS.

Hecuba, propere ad te fugi.
Herilia tentoria deserens,
Ubi sorte data sum et ordinata

P. τύμβου, δεῖμα καὶ φόβος ἦλθεν ἐμοί· ἐξήτει δὲ, ὥσπερ δῶρον, τινὰ ἀπὸ τῶν πολυπαθῶν Τρῳάδων, ἀπ' ἐμῆς οὖν, ἀπ' ἐμῆς τῆς θυγάτρος τοῦτο ἀποδιώξετε, ὦ Δαίμονες, παρακαλῶ.

S. 97. Ἐλιάσθην] Προσέφυγον, ἦλθον. γίνεται δὲ ἀπὸ τοῦ ἁλῶ, τὸ πλανῶ, καὶ ἐκκλίνω, ὅθεν ἁλίζω, καὶ κατὰ μετάθεσιν λιάζω· ὁ παθητικὸς πρῶτος ἀόριστος, ἐλιάσθην. Ἐλιάσθην] Προσέφυγον, ἦλθον πρός σε, οὐδὲν ἀπὸ τῶν παθέων, ὧν ἔχεις δηλονότι, κουφίζουσα. Baroc. 74. Ἑκάβη, σπουδῇ πρός σ' ἐλιάσθην] Τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται συστήματα ἐξ ὁμοίων κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους, ὡς εἴρηται· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο τὸ μέτρον ἀναπαιστικὸν Λακωνικὸν καλούμενον. εἰσὶ δὲ τὰ μὲν τῶν κώλων δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων καταληκτικὰ, ἤτοι ἑφθημιμερῆ, ὃ μέτρον καλεῖται παροιμιακὸν, ὡς εἴρηται· τὸ μέν τοι ἑκκαιδέκατον κῶλον τὸ κε', τὸ μ', το ν', καὶ τὸ νε', μονόμετρά εἰσιν ἀκατάληκτα· τὰ δὲ πάντα κῶλα τοῦ συστήματος, νς', ὧν τὸ τελευταῖον "Δειρῆς, νασμῷ μελαναυγεῖ." ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος· ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς.

tasse variæ fuere lectiones *ἀνάγκᾳ, ἀνοίκτως*. Optime procederent omnia, si sic legerentur; *σπασθεῖσαν ἀνοίκτως· Καὶ τόδε δεῖμά μοι· ἦλθ' ὑπὲρ ἄκρας Τύμβου κορυφᾶς φάντασμ' Ἀχιλέως·* *Por.*

90. Hunc versum Kingius duabus vocibus auctiorem, metri gratia, exhibet:

*οἰκτρῶς· καὶ μὴν καὶ τόδε δεῖμά μοι,* *Musg.*

91. ἦλθ' membr. J. ἤλυθ' Ald. *Por.*

91. κορυφῆς Cod. C. D. *Beck.*

92. Ἀχιλλέως Cod. C. Ἀχιλέως edidit Br. *Beck.*

97. ἐλιάσθην. Gl. Cod. D. ἔφυγον. *Beck.*

98. δεσποσύνας ed. Brunck. *Por.*

προλιποῦσ' Cod. D. E. atque ita etiam Br. edidit. In Cod. D. adjectum est hoc Scholion: λέγεται ἡ πρὸ πρόθεσις περισσὴ καὶ ἐν πεζῷ λόγῳ. *Beck.*

99. προσετάγην Cod. C. Sunt Aoristi secundi Passivorum Atticis Tragicis non inusitati. *Beck.*

100. In anapæstis neque nunquam neque semper Dorica dialecto utuntur Tragici. Ubi igitur in communi forma MSS. consentiunt, communem formam retinui;

Δούλη, πόλεως ἀπελαυνομένα
Τῆς Ἰλιάδος, λόγχης αἰχμῇ
  Δοριθήρατος πρὸς Ἀχαιῶν·
Οὐδὲν παθέων ἀποκουφίζουσ',
Ἀλλ' ἀγγελίας βάρος ἀραμένα
Μέγα, σοί τε, γύναι, κῆρυξ ἀχέων.
Ἐν γὰρ Ἀχαιῶν πλήρει ξυνόδῳ
Λέγεται δόξαι, σὴν παῖδ' Ἀχιλεῖ
Σφάγιον θέσθαι· τύμβου δ' ἐπιβὰς
Οἶσθ' ὅτε χρυσέοις ἐφάνη ξὺν ὅπλοις,

Serva, ex urbe abacta
Iliade, hastæ acie
  Bello capta ab Achivis,
Nihil te malis levans,
Sed nuntii onus portans
Grande, tibique, mulier, præco dolorum.
Nam in Achivorum pleno concilio
Dicitur decretum esse, tuam filiam Achilli
Victimam dare. Tumulum namque ascendens,
Scis quod aureis apparuit cum armis,

P. ἩΜΙΚ. Ἑκάβη, σὺν σπουδῇ ὥρμησα πρὸς σὲ, καταλιποῦσα τὰς δεσποτικὰς σκηνὰς, ὅπου διὰ κλήρου ἐδόθην καὶ ἐτάχθην δούλη, ἀποδιωκομένη ἀπὸ τῆς πόλεως τῆς Ἰλιάδος τῇ ὀξύτητι τοῦ δόρατος, δοριάλωτος γενομένη παρὰ τῶν Ἀχαιῶν. ἐλιάσθην δηλονότι (κατὰ κοινοῦ) οὐδὲν ποὰ τῶν παθῶν ἐλαφρύνουσα καὶ ἐλαττοῦσα ἀλλὰ ἐπιφέρουσα μέγα βάρος μηνύματος, σοί τε, ὦ γύναι, ἦλθον κῆρυξ καὶ ἄγγελος ἀχέων καὶ θλίψεων· ἐν γὰρ τῇ συνελεύσει τῶν Ἀχαιῶν τῇ πεπληρωμένῃ περιᾴδεται καὶ φημίζεται κυρωθῆναι, θέσθαι καὶ ποιῆσαι τὴν σὴν θυγατέρα θῦμα τῷ Ἀχιλλεῖ· γινώσκεις δὲ ὅτε ἐπιβὰς ὁ Ἀχιλλεὺς τοῦ τύμβου, δηλονότι τοῦ ἑαυτοῦ, ἐφάνη σὺν ὅπλοις χρυσοῖς,

S. 98. Δεσποσύνους] Δεσπόσυνος κυρίως λέγεται ὁ τοῦ δεσπότου υἱός. C. C. C. Προλιποῦσ'] Ἀντὶ τοῦ λιποῦσα, λέγεται δὲ ἡ πρόσθεσίς περιοῦσα καὶ ἐν πέζῳ λόγῳ. C. C. C. 101. Λόγχης αἰχμῇ] Ἤγουν τῷ δόρατι, τουτέστι τῷ πολέμῳ. C. C. C. 104. Ἀραμένα] Ἀντὶ τοῦ ἐπιτιθεῖσα μέγα βάρος. γέγραπται δὲ καὶ αἰρομένη, ἤγουν φέρουσα καὶ βαστάζουσα. Baroc. 74.

ubi codex unus aut alter Dorismum habet, Dorismum restitui. ἀπελαυνομένα hic ex Aldino reposui, Ἑλλάνων infra 116, et ἀνάγκα 1277. ex Harl. *Por.*

Cod. D. δούλα — ἀπελαυνομένη. Posterius etiam in Cod. A. C. D. *Beck.*

101. λόγχης αἰχμῇ. Gl. Cod. D. τῷ ξίφει, τῷ δόρατι, τουτέστι τῷ πολέμῳ. *Beck.*

102. δορυθήρατος Cant. H. N. varietate in his compositis usitata. *Por.*

Δοριθήρατα Cod. E. *Beck.*

103. ἀποκοφίζουσα Cod. C. ἀποκουφίζουσα D. *Beck.*

104. αἰρομένη pro var. lect. C. in textu Aug. 2. *Por.*

ἀραμένη Cod. A. C. E. ἀραμένη D. *Beck.*

105. In Cod. D. suprascr. γενήσομαι. *Beck.*

107. Ἀχιλλεῖ Ald. ut et 127 Ἀχιλλείας, 140 Ὀδυσσεὺς, et mendosius supra 92 Ἀχιλλῆος. Cum simplici λ hic et 92 habet C. et 127. Mosq. 1. *Por.*

109. Omnes MSS. et edd. vett. magno consensu ὅτε. Primus ὅτι conjecit Canterus, quod probavit Musgravius, in textum intulerunt Brunckius, Ammonius et Bec-

Τὰς ποντοπόρους δ᾽ ἔσχε σχεδίας,
Λαίφη προτόνοις ἐπερειδομένας,
Τάδε θωΰσσων·
Ποῖ δὴ, Δαναοὶ, τὸν ἐμὸν τύμβον
Στέλλεσθ᾽ ἀγέραστον ἀφέντες;
Πολλῆς δ᾽ ἔριδος ξυνέπαισε κλύδων,

Pontigradas vero conhibuit rates,
Vela rudentibus suffulta habentes,
Hæc clamans ——
Quonam, Græci, meum tumulum
Proficiscimini inhonoratum relinquentes?
Magnæ vero contentionis collisit tempestas:

P. ἐπέσχε δὲ τὰς ναῦς τὰς ἐν τῷ πόντῳ τὴν πορείαν ποιουμένας, ἐπερειδούσας τὰ ἄρμενα ἐν σχοινίοις, τάδε βοῶν· ὦ Δαναοὶ, ποῦ πορεύεσθε ἀφέντες τὸν ἐμὸν τύμβον ἄτιμον; συνέβη δὲ καὶ ἐπῆλθε ταραχὴ πολλῆς φιλονεικίας, δόξα δὲ, καὶ γνώμη, καὶ ὑπόληψις, ἐχώρει καὶ

S. 110. Σχεδίας] Σχεδία ναῦς ἀκατασκεύαστος, ἀπὸ ξύλων μόνων ἀπερίττως συντεθειμένη, νῦν δὲ τὰς ναῦς λέγει τῶν Ἑλλήνων σχεδίας. Σχεδίας] Σχεδία κατὰ τοὺς παλαιοὺς, ἡ σὺν τάχει γενομένη ναῦς. 111. Πρότονοις] Πρότονος, τὸ σχοινίον δι᾽ οὗ δεσμοῦσι τὸν ἱστόν. τὸ δὲ, ἐπερειδομένας, ἀντὶ τοῦ ἐπερειδούσας· τὸ λαίφη δὲ, καὶ τὸ ἐπερειδομένας, καθ᾽ ὅλον καὶ μέρος, οὐ γὰρ πᾶσα ναῦς ἐρείδεται τοῖς· προτόνοις, ἀλλὰ μόνα τὰ λαίφη, δι᾽ ὧν αὕτη φέρεται ἀνέμου ἐπιπνέοντος. 114. Στέλλεσθ᾽] Πορεύεσθέ. τὸ στέλλω σημαίνει δ᾽· στέλλω τὸ κοσμῶ, ἀφ᾽ οὗ καὶ στολή. στέλλω τὸ πέμπω, ἀφ᾽ οὗ καὶ ἀποστολή. στέλλω τὸ πλέω, ἀφ᾽ οὗ καὶ στόλος, ὁ πολλῶν ἀπόπλους νεῶν. στέλλω καὶ τὸ κρύπτω, ἀφ᾽ οὗ καὶ τὸ περιστείλαντες, ἀντὶ τοῦ κατὰ γῆν κρύψαντες, ἤγουν θάψαντες. 115. Πολλῆς δὲ ἔριδος] Πολλῆς φιλονεικίας συνέκρουσε ταραχή.

kius. Parum recte. Plus enim est, si quis simul et rem ipsam et rei tempus, quam si rem solam memorat. Οἶσθα hic idem est quod *μέμνησαι*. Infra Hecubæ roganti, Οἶσθ᾽ ἡνίκ᾽ ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος; Ulysses primo respondet, Οἶδα, deinde Μεμνήμεθα. Aristophan. Av. 1054. Μέμνησ᾽ ὅτε τῆς στήλης κατετίλας ἑσπέρας; Vesp. 353. Μέμνησαι δῆθ᾽, ὅτ᾽ ἐπὶ στρατιᾶς κλέψας ποτέ τοὺς ὀβελίσκους, Ἵεις σαυτὸν κατὰ τοῦ τείχους ταχέως, ὅτε Νάξος ἑάλω; Οἶδ᾽, ἀλλὰ τί τοῦτ᾽; Sophocles junxit Οὐ μνημονεύεις ἡνίκα—Χὤτ᾽ αὖθις—Aj. 1273—1283. Et ne quis putet in loco e Vespis ὅτ᾽ pro ὅτι poni, discat vocalem in ὅτι nunquam a Comicis elidi. Quod sæpe monuit ad Aristophanem Brunckius. Homer. Od. Π. 424. Ἦ οὐκ οἶσθ᾽ ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων; In hac phrasi idem sunt, οἶδα, μέμνημαι, μνημονεύω. Athenæus VI. p. 241. E. ἀλλ᾽ ἐγὼ μνημονεύω, ὅτε ὁ Κόρυδος ὀβολοῦ ἦν. Cicero Epist. ad Div. VII. 28. *Memini cum mihi desipere videbare.*

Ibid. ξὺν pro σὺν ediderunt Brunckius et Beckius, ubicunque per metrum et numeros licuit, quos et ego, non monito lectore, secutus sum. *Por.*

Οἶσθ᾽ ὅτι recepit Brunck. quamvis et in ipsius codd. esset ο. ὅτε. Idem confert similem herois, Stheneli, apparitionem, ex Apollonio Rhodio II. 920. *Beck.*

οἶσθ᾽ ὅτε.] Legendum haud dubie cum Cantero οἶσθ᾽ ὅτι. *Musg.*

Reisk. scribit: Οἷς ὅ γε χρυσέοις—Canterus etiam ἴσθι legi jubet. *Beck.*

110. ἔχε Cod. B. *Beck.*

111. Λαίφη προτόνοις] Hoc in loco ordo et numerus versuum valde immutatur; ut ex *Aldina* editione, *Hervagiana* et etiam *Stephaniana* videre est, si eas cum *Scholiis* conferamus. *Arsenius* enim in *Scholiis* numerat 56 versus tantum in hoc *Systemate* nempe ab Ἑκαβη, σπουδῇ πρός σ᾽ ἐλιάσθην ad - Δειρῆς νασμῷ μελαναυγεῖ. cum in *Hervagiana* et *Aldina* editione ad 57 versus assurgant, in *Stephaniana* autem ad 55. tantum. Quia tamen hic error per tot Editiones propagatus, etiam

Δόξα δ' ἐχώρει δίχ' ἀν' Ἑλλάνων
Στρατὸν αἰχμητὴν, τοῖς μὲν διδόναι
Τύμβῳ σφάγιον, τοῖς δ' οὐχὶ δοκοῦν.
Ἦν δὲ τὸ μὲν σὸν σπεύδων ἀγαθὸν
Τῆς μαντιπόλου βάκχης ἀνέχων
Λέκτρ' Ἀγαμέμνων·

Sententia vero processit bifariam in Græcorum
Exercitu bellicoso; illis quidem ut daretur
Tumulo victima, illis vero non probato.
Erat vero quidem tuum studens bonum,
Fatidicæ Bacchæ honorans
Thalamum Agamemnon.

P. ἐκινεῖτο εἰς τὸν στρατὸν τὸν πολεμιστήν· τοῖς μὲν δοκοῦν ἦν δηλονότι, διδόναι σφάγιον τῷ τύμβῳ, τὴν θυγατέρα δηλονότι, τοῖς δὲ, οὐχί· (οἱ δὲ νεώτεροι συντάσσουσιν οὕτως, τοῖς μὲν δοκοῦν ἀντι τοῦ δοκοῦντος, ἤτοι ἀρίστου ὄντος, διδόναι τῷ τύμβῳ σφάγιον, τὴν Πολυξένην δηλονότι, τοῖς δὲ οὐχί.) ἦν δὲ ὁ μὲν σπεύδων εἰς τὸ σὸν ἀγαθὸν ὁ Ἀγαμέμνων, ἅτε τιμῶν τὴν κοίτην τῆς μαντικῆς Κασσάνδρας·

S. 119. Σπεύδων] Σπουδὴν ποιούμενος, ἤτοι ἔσπευδεν. σπεύδω ἐγὼ, ἐπισπεύδω ἕτερον. 120. Τῆς μαντιπόλου βάκχης] Τῆς μαντικῆς Κασάνδρας. βάκχην δὲ αὐτὴν λέγει, ἐπειδὴ οἱ μαντευόμενοι ἔνθεοι ὑπὸ θεῶν γενόμενοι μαντεύονται· καθάπερ αἱ Βάκχαι τῷ Διονύσῳ πληγεῖσαι, ἄνω καὶ κάτω φέρονται ὥσπερ μαινόμεναι· καὶ ὁ Λυκόφρων περὶ τῆς Κασάνδρας, "Ἡ δ' ἔνθεον, σχάσασα βακχεῖον στόμα." Ἀνέχων] Τιμῶν καὶ περιποιούμενος. καὶ γὰρ οἱ ἀνέχοντές τι καὶ ἀνακουφίζοντες, φροντίδος τοῦτο ἀξιοῦντες, ἀνέχουσιν. Ἀνέχων] Ἀνέχω τὸ ἀναδίδωμι, καὶ ἀναπέμπω. ὡς τὸ Ἀνέσχεν ἡ γῆ βοτάνας, καὶ Ἀνέσχεν ὁ ἥλιος, ἀντὶ τοῦ ἀνέτειλε, καὶ Ἀνέχειν ἐπὶ προσευχῆς τὰς χεῖρας, ἀντὶ τοῦ ἀνατείνειν.

notatis ad Marginem figuris ubique confirmatur, non est jam hæc *Camarina* temere movenda.

Hes. Πρότονοι· οἱ ἑκατέρωθεν τοῦ ἱστοῦ σχοῖνοι ἐκτεταμένοι εἰς τὴν πρῴραν καὶ πρύμναν ἔμπροσθεν.

Ἐπερειδομένας singularem versum constituit in Cod. B. *Beck.*

112. θοῦσσων Cod. A. *Beck.*

113. Verba Ποῖ δὴ, Δαναοὶ ad præced. versum referunt Codd. A. C. D. sed in B. singularem efficiunt versum. In Cod. E. est: Πῆ δ. Δ. τ. ἀμὸν τ. Brunckius confert Ovid. Met. XIII, 447. *Beck.*

115. στέλλεσθε Codd. A. B. C. atque hoc præcedenti versui addunt. In Cod. D. est τὸν ἐμὸν (omisso τύμβον) στέλλεσθ'. *Beck.*

115. συνέπεσε Ald. contra metrum. συνέπεσσε King. contra sensum. συνέπαισε est ex conjectura Musgravii. Æschylus Prom. 885. Θολεροὶ δὲ λόγοι παίουσ' εἰκῆ Στυγνῆς πρὸς κύμασιν ἄτης. Ubi Scholiastes τεταραγμένοι δὲ λόγοι, ὡς ἔτυχε, προσπαίουσι τῷ τῶν κακῶν κλύδωνι. *Por.*

Πολὺς Cod. E. ἔρριδος Cod. A. συνέπεσεν Cod. C. Brunck. edidit ξυνέπαισε. In membr. Reg. erat ξυνέπεσε. Est hic lapsus facilis. In Rheso v. 82. ubi recte legitur ἔπεσον, Cod. Reg. habet ἔπαισον. *Beck.*

συνέπεσε. Scholiastes per συνέκρουσε interpretatur, unde patet legendum esse συνέπαισε. παίειν undis maris tribui ostendit locus Plutarchi in Pyrrho; πολλὴ καὶ χαλεπὴ θάλασσα παίουσα πρὸς χωρία δύσορμα καὶ τύφλα πάσας διέφθειρε p. 716. Ed. Steph. Metaphora apud Silium Italicum est Lib. II. v. 45.

Collidit dissona corda
Seditio ———

Vide et Senecam de Ira Lib. 2. c. 29. *Musg.*

116. δὲ 'χώρει Cod. B. Ἑλλήνων Cod. A. D. ut Br. edidit. *Beck.*

118. Τύμβον Cod. C. et suprascr. πρὸς τὸν. *Beck.*

120. Sophocl. Aj. 210. a Musgravio laudatus. Παῖ τοῦ Φρυγίου σὺ Τελεύταντος,

Τὼ Θησείδα δ', ὄζω Ἀθηνῶν,
Δισσῶν μύθων ῥήτορες ἦσαν·
Γνώμῃ δὲ μιᾷ ξυνεχωρείτην,
Τὸν Ἀχίλλειον τύμβον στεφανοῦν
Αἵματι χλωρῷ· τὰ δὲ Κασάνδρας
Λέκτρ' οὐκ ἐφάτην τῆς Ἀχιλείας
Πρόσθεν θήσειν ποτὲ λόγχης.
Σπουδαὶ δὲ λόγων κατατεινομένων
Ἦσαν ἴσαι πως, πρὶν ὁ ποικιλόφρων,

Thesidæ vero, rami Athenarum,
Duorum sermonum autores erant:
Sententia autem una conveniebant,
Achilleum tumulum coronandum esse
Sanguine virenti. Cassandræ vero
Torum non dicebant Achilleæ
Se prælaturos esse unquam hastæ.
Studia vero sermonum controversorum
Erant paria quodammodo, prius *quam* versutus

P. οἱ υἱοὶ δὲ τοῦ Θησέως, Ἀκάμας καὶ Δημοφῶν, οἱ κλάδοι τῶν Ἀθηνῶν ἦσαν δημηγόροι λόγων διπλῶν. συνέτρεχον δὲ βουλῇ μιᾷ, ὥστε στεφανοῦν τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως ἐν αἵματι προσφάτῳ καὶ παρθενικῷ· τὴν δὲ κοίτην τῆς Κασσάνδρας οὐκ ἔλεγον προτιμήσειν τῆς ἀνδρείας τοῦ Ἀχιλλέως. αἱ ἅμιλλαι δὲ τῶν κατατεινομένων λόγων, ἤτοι τῶν ἀγωνιστικῶς λεγομένων καὶ ἐριστικῶς, πῶς καὶ κατά τινα τρόπον ἦσαν ἴσαι, μέχρις οὗ κατέπεισε τὴν

S. 122. Τώ Θησείδα] Οἱ τοῦ Θησέως παῖδες Ἀκάμας καὶ Δημοφῶν, οἳ ἦσαν Ἀθηναῖοι τὸ γένος, ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸ Ἴλιον, οὐχ ἡγούμενοι τινῶν. δι' ὃ καὶ Ὅμηρος λέγει τὸν Μενεσθέα μόνον ἡγεῖσθαι τῶν Ἀθηναίων. ἀλλ' ἐπὶ τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς Αἴθρας τούτους ἐστρατευκέναι φασίν. Ἑλλανικὸς δὲ λέγει διὰ τοῦτο αὐτοὺς ἀπελθεῖν ἐκεῖσε, ὅπως εἰ μὲν ἕλοιεν Ἕλληνες τὴν Τροίαν, λάφυρον αὐτὴν καὶ γέρας λάβωσιν· εἰ δέ μή, κἂν λυτρώσασθαι δώροις. 123. Δισσῶν μύθων] Ἤγουν διπλῶν, ὡς οὔτε ἀνηλεῶς δεῖ πρὸς τὴν παῖδα διατεθεῖσθαι. ἀρκεῖ γὰρ τὸ αἰχμάλωτον εἶναι· οὔτ' αὐτὴν Ἀχιλλέως παριδεῖν αἴτησιν, μεγάλως τὸν στρατὸν ὠφεληκότος. 124. Γνώμῃ δὲ μιᾷ] Μιᾷ διαθέσει, σκοπῷ. Συνεχωρείτην] Συνέτρεχον, συνήρχοντο, συνεφώνουν.

Λέγ', ἐπεὶ σὲ λέχος δουριάλωτον Στέρξας ἀνέχει θούριος Αἴας. *Por.*

ἀνέχων, *honorans.* Sic Homerus εὐδικίας ἀνεχῇσι Odyss. τ. v. 111. vid. et Soph. Ajac. v. 212. Pindar. Pyth. II. Epod. 4. *Musg.*

123. Δυσσῶν Cod. D. *Beck.*

125. Ἀχιλλείον Cod. A. *Beck.*

126. χλορῷ Cod. D. *Beck.*

127. Per λέκτρα Κασσ. Reisk. intelligit ipsum Agamemnonem. *Beck.*

Λέκτρα Cod. C. Ἀχιλλείας Cod. A. ut Br. edidit. *Beck.*

129. κατατεινομένων. κατατείνειν λόγον est *magno studio et contentione dicere.* Plato de Rep. II. p. 592. A. κατατείνας ἐρῶ. Idem p. 597. C. ὡς δύναμαι μάλιστα κατατείνας λέγω. *Musg.*

130. πρὶν. In Cod. A. supra: γρ. πλήν. *Beck.*

131. κόπις pro rhetore ex Lycophr. 763. 1464. citat Musgravius. Schol. Ven. ad Iliad. Β. 199. ἀλλὰ καὶ οἱ θρασεῖς κολακευόμενοι πτεροῦνται, μᾶλλον δὲ πληγαῖς ὑπείκουσιν. πῶς οὖν δήμῳ χαρίζεται ὁ Ὀδυσσεὺς κατὰ τοὺς τραγικούς; Ubi male ἐπαίρονται pro πτεροῦνται, sed recte δημοχαριστὴς pro δήμῳ χαρίζεται habet codex præstantissimus, quem mecum benevole communicavit antiquæ artis reliquiarum spectator

Κόπις, ἡδυλόγος, δημοχαριστὴς,
Λαερτιάδης πείθει στρατιὰν,
Μὴ τὸν ἄριστον Δαναῶν πάντων,
Δούλων σφαγίων οὕνεκ᾽, ἀπωθεῖν,
Μηδέ τιν᾽ εἰπεῖν παρὰ Περσεφόνῃ
Στάντα φθιμένων, ὡς ἀχάριστοι
Δαναοὶ Δαναοῖς, τοῖς οἰχομένοις
ʽΥπὲρ ʽΕλλήνων,
Τροίας πεδίων ἀπέβησαν.

Rhetor, suaviloquus, gratiam populi captans,
Laërtiades persuadet exercitui,
Non optimum Græcorum omnium,
Serviles propter victimas, repellere,
Ne quis dicat apud Proserpinam
Stans ex mortuis, quod ingrati
Danai erga Danaos, mortuos
Pro Græcis,
Trojæ ex campis decesserint.

P. στρατιὰν ὁ ᾽Οδυσσεὺς ὁ ποικίλα φρονῶν, ὁ κόπις καὶ ὁ λάλος, ὁ ῥήτωρ ὁ ἡδὺς κατὰ τοὺς λόγους, ὁ τῷ δήμῳ χαριζόμενος, λέγων δηλονότι, μὴ τὸν ἄριστον πάντων τῶν ᾽Αχαιῶν ᾽Αχιλλέα, ἀποδιώκειν καὶ παραβλέπειν χάριν σφαγίων δουλικῶν· μηδέ τινα τῶν ἀποθανόντων στάντα πλησίον τῆς Περσεφόνης εἰπεῖν, ὅτι οἱ Δαναοὶ ἀπῆλθον τοῦ τόπου τῆς Τροίας κακοὶ καὶ ἀχάριστοι φανέντες τοῖς ῞Ελλησι τοῖς ἀποθανοῦσιν ὑπερ τῶν ʽΕλλήνων.

S. 125. Στεφανοῦν] ῞Ωστε τιμᾷν, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν νικώντων, καὶ ἐστεφανωμένων. 126. Χλωρῷ] Προσφάτῳ, νεαρῷ· Τὰ δὲ Κασάνδρας Λέκτρα] Τὸ συγκαθεύδειν τὴν Κασάνδραν τῷ ᾽Αγαμέμνονι, (ἀπὸ τοῦ ὀργάνου τὸν ἐνεργοῦντα,) οὐ δέον εἶναι ἔλεγον προτιμήσειν τῆς ἀνδρείας τοῦ ᾽Αχιλλέως. 130. Ποικιλόφρων] ʽΟ ποικίλος τὸν νοῦν, καὶ φρόνιμος. 131. Κόπις] ʽΡήτωρ, σοφιστής παρὰ τὸ κόπτειν τοὺς λόγους. ἡ δὲ κοπὶς, Περσικὸν ξίφος, ὃ ἀκινάκης λέγεται. Κόπις] ʽΟ λάλος· ὅθεν καὶ κόβαλος, καὶ κομψὸς, κόβαλαι δὲ καὶ κωπιάδες αἱ τῶν ἀλόγων τέχναι. Baroc. 74. Δημοχαριστὴς] Τῷ δήμῳ χαριζόμενος ἐν τῷ λέγειν.

elegantissimus, Carolus Townleius. *Por.*

κόπις, *rhetor*. Lycophr. 763. ubi Scholiastes: κόπις, ὁ ῥήτωρ καὶ ἔμπειρος. Idem ad v. 1464. κόπις, δὲ ὁ ῥήτωρ, παρὰ τὸ κόπτειν τοὺς λόγους, κόπτις, κόπις, ἢ ὁ ἔμπειρος. Hesychius: κοπίζειν, ψεύδεσθαι.. *Musg.*

Aut δήμῳ χαριστὴς leg. aut δημόχαρις. *Reisk.*

134. Heath. monet, δούλων cum σφαγίων jungendum esse, aliter non procedere constructionem, et sæpe apud Atticos Substantiva pro Adjectivis poni, testem etiam affert Eustathium ad Hom. p. 773. et 1339. qui ex Æschylo laudat δοῦλον γένος pro δουλικόν. Guil. Canterus ita hæc constituenda monet: δούλων οὕνεκα, σφαγίων ἀπωθεῖν. *Beck.*

δούλων σφαγίων.] Recte comparat Heathius οἰκέτην βίον, Ion. v. 1373. vid. et Orest. v. 1174. Archias Antholog. H. Steph. p. 45. *Musg.*

135. τινα Cod. A. *Beck.*

136. s. Hæc primus ita Brunck. digessit:

Στάντα φθ. ὡς ἀχ.
Δαναοὶ Δ. τοῖς οἰχ.
ʽΥπὲρ ʽΕλλ.

Nam basis anapæstica versum parœmiacum antecedere debet. *Beck.*

Ἥξει δ' Ὀδυσεὺς ὅσον οὐκ ἤδη,
Πῶλον ἀφέλξων σῶν ἀπὸ μαστῶν,
Ἔκ τε γεραιᾶς χερὸς ὁρμήσων.
Ἀλλ' ἴθι ναοὺς, ἴθι πρὸς βωμοὺς,
Ἵζ' Ἀγαμέμνονος ἱκέτις γονάτων·
Κήρυσσε θεοὺς, τούς τ' Οὐρανίδας,
Τούς θ' ὑπὸ γαίας. ἢ γάρ σε λιταὶ

Veniet vero Ulysses jamjam,
Puellam abstracturus tuis a mammis,
Exque anili manu abducturus.
Sed vade ad templa, abi ad altaria,
Accide Agamemnonis supplex ante genua:
Invoca deos, et eos qui sunt in cœlo,
Et eos qui sunt sub terra. Aut enim te preces

P. παραγενήσεται δὲ συντόμως ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀποσπάσων τὴν πῶλον, ἤτοι τὴν Πολυξένην ἀπὸ τοῦ σοῦ κόλπου, καὶ παρορμήσων καὶ παρακινήσων ἐκ τῆς γεραιᾶς χειρὸς τῆς σῆς. ἀλλ' ἄπιθι πρὸς ναοὺς, ἴθι πρὸς βωμοὺς, κάθησο παρακλήτρια τοῦ Ἀγαμέμνονος διὰ τῶν γονάτων αὐτοῦ δηλονότι· ἐπικαλοῦ τούς τε ἐν τῷ οὐραιῷ θεοὺς, τούς τε ὑποκάτω τῆς γῆς· ἢ γὰρ αἱ λιταὶ ἐμποδίσουσιν ἔσεσθαι ἐστερημένην παιδὸς μελέας, καὶ ἀθλίας, ἣ ἀπόκειται ἰδεῖν

S. 141. Πῶλον] Τὴν παῖδα λέγει μεταφορικῶς. Μαζῶν] Ἤγουν, ἀπὸ τοῦ σοῦ κόλπου παρακινήσων. C. C. C. Ἀπὸ μαζῶν] Εἰκότως πρὸς τὸ πάθος ἐπήγαγε τὸ ἀπὸ μαζῶν· οἱ γὰρ πῶλοι γάλακτι τρέφονται. ἢ τὸ ἀπὸ μαζῶν, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τοῦ σοῦ στήθους· καὶ τῆς σῆς πρὸς αὐτὴν φύσεως, ἢ φυσικῆς προσπαθείας. μαστὸς καὶ μασθὸς διαφέρει· μαστὸς ὁ γυναικεῖος ἀπὸ τοῦ μεστὸς εἶναι γάλακτος· μασθὸς δὲ ὁ τῶν ἀνδρῶν, ἀπὸ τοῦ μὴ ἐσθίεσθαι. 142. Ὁρμήσων] Παρορμήσων, παρακινήσων. ἀφαιρησόμενος. *Bar.* 74. 144. Ἀλλ' ἴθι ναοὺς] Ἀλλὰ ἄπελθε εἰς τοὺς ναούς. ἐπαναφορὰ, ἄπιθι πρὸς τοὺς βωμούς. διαφέρει δὲ ναὸς βωμοῦ· ναὸς μὲν, ἔνθα τὰ εἴδωλά εἰσι. βωμὸς δὲ, ἔνθα αἱ θυσίαι γίνονται.

140. Metri causa Ὀδυσεὺς per unum σ scribi vult Arnald. Anim. p. 107.

Ὀδυσεὺς Cod. A. Sic. Br. edidit. ὅσον οὐκ ἤδη Gl. Cod. D. ὅσον οὔπω.

Ὅσον οὐκ ἤδη] ad verbum, *tantum non jam*, i. e. mox, statim; eadem phrasi utitur *Xenophon* 6to Ἑλληνικῶν· καὶ γὰρ ἐλέγετο, ὅτι Ἰφικράτης ὅσον οὐκ ἤδη παρείη. Dicebatur enim, *Iphicratem* jamjam adfuturum. Ex Notis *Gasp. Stiblini. Beck.*

141. Ald. et plerique MSS. μαζῶν. Ex membr. μαστῶν dedit Brunckius, hinc Magistri præceptum confirmans. Et sic plane G. M. R. Codex Vitebergensis, continens Hecubam usque ad 274. a Zeunio collatus. In epigrammate, ubi μαζὸν post alios edidit Brunckius Analect. T. III. p. 73. Suidas v. κόρυμβοι habet, Ἡ μαστὸν νεαρῆς ὄρθιον ἡλικίης. *Por.*

μαστῶν Cod. E. et Reg. ex quo Brunck. restituit, qui quidem copiose illustrat et defendit Thomæ Mag. auctoritatem, μαζὸς et μαστὸς distinguentis. *Beck.*

142. al. χερὸς ὁρμήσων] ἀντὶ τοῦ μεθ' ὁρμῆς αἱρήσων. *Æmil. Port.*

χερὸς Cod. C. ut Br. edidit. *Beck.*

144. ἵζ' Cod. A.B.—ἱκέτης Cod. C. *Beck.*

145. κήρυσσε. *invoca, inclama, magna voce, et quali* κήρυκες *uti solent.* Sic adhibuisse videtur Æsch. Choëph. 122. κηρύξας ἐμοὶ τοὺς γῆς ἔνερθε δαίμονας. Scholiastes Pindari in Nem. VII. Stroph. 3. ταῖς πανηγύρεσιν, ἐν αἷς ἐκήρυσσον τοὺς ἥρωας.

οὐρανίους Cod. B. *Beck.*

147. γαῖαν Edd. et MSS. contra metrum. [Hippolyt. 197. Κοὐκ ἀπόδειξιν τῶν ὑπὸ γαίας. Et ibi Brunckii membranæ habent γαῖαν. Pro ὑπὸ γαῖαν Aug. 1. ὑπογαίους. *Por.*

146. ss. Disposuit Brunck. auctoritate Reg. ita:

Τούς θ' ὑ. γ.
Ἢ γάρ. σ. λ. δ.
Ὀρφανὸν ε π. μ.

Διακωλύσουσ᾽ ὀρφανὸν εἶναι
Παιδὸς μελέας, ἢ δεῖ σ᾽ ἐπιδεῖν
Τύμβου προπετῆ, φοινισσομέναν
Αἵματι παρθένον ἐκ χρυσοφόρου
Δειρῆς νασμῷ μελαναυγεῖ.
ʽΕΚ. Οἳ ᾽γὼ μελέα, τί ποτ᾽ ἀπύσω;
Ποίαν ἀχώ; ποῖον ὀδυρμόν;

Prohibebunt, orba ne sis
Filia misera, aut oportet te aspicere
Ante tumulum cadentem, cruentatam
Sanguine virginem, ex aurifero
Collo flumine nigricante.
*Hec.* Heu me miseram! quidnam vociferabor?
Quam vocem, quem luctum?

P. τὴν παρθένον προκειμένην τοῦ τύμβου, βαπτομένην ἐκ τῆς χρυσοφόρου δειρῆς ἐν ῥεύματι μελαναυγεῖ, καὶ μέλαιναν ὄψιν ἔχοντι αἵματος. ʽΕΚΑΒΗ. Φεῦ μελέα εἰμὶ ἐγὼ δηλονότι, τί ἄρα βοήσω; ποίαν κραυγήν; ποῖαν θρῆνον;

S. 145. Κήρυσσε] Ἐπικαλοῦ. 147. Ὀρφανόν] Ἀντὶ τοῦ ὀρφανὴν Ἀττικῶς· ὡς καὶ Ἀριστοφάνης, "Οὐ μὴν ἐρῶ γ᾽, ὡς ἀργὸς ἦν." οὐ χρὴ τοίνυν ὀρφανὰν γράφειν, ὡς ἔν τισιν εὕρηται οὐ γὰρ ἁρμόζει τῷ μέτρῳ. 149. Προπετῆ] Προκειμένην. 151. Νασμῷ] ʽΡεύματι. Μελαναυγεῖ] μέλαιναν ὄψιν ἔχοντι. 152. Οἳ ἐγὼ μελέα] Σύστημα κατὰ περικοπὴν ὁμοιομερές. ἐξ ὁμοίων γὰρ σύγκειται ἀναπαιστικῶν κώλων. ἔστι δὲ καὶ τοῦτο κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους· τὰ δὲ κῶλα πάντα αὐτοῦ· κγ΄, ὧν τελευταῖος "Σᾶς ψυχᾶς ἀΐω φάμαν—" εἰσὶ δὲ τὰ μὲν δίμετρα ἀκατάληκτα, τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων καταληκτικὰ, τὸ μέντοι ζ΄ κῶλον, καὶ τὸ ιζ΄ μονόμετρά ἐστιν ἀκατάληκτα· Τὸ δὲ ιε΄ τροχαϊκὸν ἰθυφαλικόν· τίθενται γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα συστήματα ἐν μέσῳ τῶν ἀναπαιστικῶν· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει ὡσαύτως.

ʽΗ δεῖ σ᾽ ε. τ. πρ.
Φοινισσ. α. π.
Ἐκ χρ·
Δειρῆς etc.
In Cod. C. verba ἢ γάρ σε λιταὶ versum singularem constituunt. *Beck.*

147. ὀρφανὰν Ald. et MSS. plerique. Sed ὀρφανὸν C. Lib. P. et Scholiastes, qui male comparat ἀργὸς in feminino. Nulla enim alia hujus verbi forma apud Atticos exstat. Vide Kusterum ad Aristoph. Nub. 53. Similior forma est στερρὸς infra 296, γενναῖος 590. *Por.*

ὀρφανὸν] in Textum hoc verbum jam admisimus rejecto τὸ ὀρφανὰν inter varias lectiones, Auctore et Fautore ipso *Scholiaste.* Est autem Atticum, ut κόσμιος γυνὴ, pro κοσμία.

ὀρφανὰν Cod. A. B. C. Cod. D. ὀρφανήν. *Beck.*

ὀρφανόν. Ita cum. Ed. King. Lib. P. Ed. Ald. ὀρφανάν, *Musg.*

149. Τύμβῳ Cod. C. φοινισσομένην A. C. D. E. *Beck.*

150. Mos erat apud veteres virginibus plurimum auri gestare. Homerus Il. B. 872. Ὃς καὶ χρυσὸν ἔχων πολεμόνδ᾽ ἴεν, ἠΰτε κούρη. Aristoph. Av. 671. Ὅσον δ᾽ ἔχει τὸν χρυσὸν, ὥσπερ παρθένος. Sed longe aptissimus locus est Lycophronidis apud Athenæum XIII. p. 564. B. οὔτε παιδὸς ἄῤῥενος, οὔτε παρθένων τῶν χρυσοφόρων, οὔτε γυναικῶν βαθυκόλπων καλὸν τὸ πρόσωπον. Cujus indicium debemus Gilberto Wakefield Diatrib. extemporal. in Hecub. p. 14. *Por.*

150. Αἵματι. In Cod. D. suprascr. ὑπὸ αἵματος, et supra χρυσοφόρου, τῆς ποτὲ χρυσοφόρου. *Beck.*

151. Hes. Μελαναυγῆ (Alb. scripsit Μελαναυγεῖ, nam haud dubie huc respicitur) τῇ ῥύσει τοῦ αἵματος. *Beck.*

152. Verbo ἀπύσω in Cod. B. D. suprascr. βοήσω. *Beck.*

Δειλαία δειλαίου γήρως,
Δουλείας τᾶς οὐ τλατᾶς,
Τᾶς οὐ φερτᾶς. ὤ μοι μοι.
Τίς ἀμύνει μοι; ποία γέννα,
Ποία δὲ πόλις;
Φροῦδος πρέσβυς, φροῦδοι παῖδες.

Infelix, ob miseram senectutem,
Servitutem non tolerandam,
Non ferendam. Hei mihi mihi.
Quis defendit me? quæ gens?
Quæ vero urbs?
Interiit senex, interierunt liberi.

P. δειλαία, εἰμι δηλονότι. ἕνεκα τοῦ ἀθλίου γήρως. ἕνεκα τῆς δουλίας,] τῆς οὐ φορητῆς. ὤμοι τίς βοηθήσει ἐμοί; ποῖον τέκνον, ποία πόλις; ἀφανὴς ὁ Πρίαμος, ἀφανεῖς οἱ παῖδες. ποίαν ὁδὸν δηλονότι πορευθῶ, ἢ ταύτην, ἢ ἐκείνην; ποῖ δὲ ἥσω καὶ ὁρμήσω; ποῦ τὶς ἀπὸ τῶν

S. 160. Ποίαν ἢ ταύταν, ἢ κείναν] Τοῦτο λέγει ἀπορούσα τὶ ποιήσει, καὶ τίνα βοηθὸν πρὸς τὰ παρόντα ἐπικαλέσεται. οὕτω δὲ χρὴ γράφειν ταῦτα τὰ κῶλα, καὶ τὰ ἑξῆς, ὡς διωρθώθη παρ' ἡμῶν, ἵν' ἔχῃ πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς· τὸ δὲ "ἔστ' ἐπαρωγὸς—" δύναται καὶ ἀντὶ τοῦ ἔστιν εἶναι, καὶ ἀντὶ τοῦ ἔσται. ἡ γὰρ ἀπόστροφος, ὥς φασὶ, καὶ ἀντὶ δύο τίθεται φωνηέντων, ὡς τὸ "βούλομ' ἐγώ—" καὶ ἀνθ' ἑνὸς, οἷον τοῦτ' ἔστιν. 161. Ἥσω] Ὁρμήσω·

155. Hesychius: Τᾶς οὐ τλατᾶς. τῆς οὐχ ὑπομονητῆς. Τᾶς οὐ φερτᾶς. τῆς οὐ φορητῆς. Ubi cum omnia Musurus ita recte emendasset, pristinos errores nuper revocare voluit Schowius. *Por.*

Δουλίας Cod. C. *Beck.*

157. ἀμύνῃ edidit Musgravius. ἀμύνῃ quidem MSS. non pauci, sed ἀμύνει Ald. cum aliis. Cum γέννα secundam alibi semper, ni fallor, corripiat, cur hic producat? Legendum igitur videtur γενεὰ, et γένν' infra 189. cum Kingio. *Por.*

ἀμύνῃ Cod. D. cum gl. suprascr. βοηθήσῃ. *Beck.*

ἀμυνῇ. Ask. 1. et tres ex Parisiensibus ἀμύνῃ. Vulgo ἀμύνει. *Musg.*

160. ταύτην Cod. B. C. *Beck.*

161. Pro ποῦ Reiskius et Musgravius πόδα conjecere, distinguentes, ποῖ δ' ἥσω πόδα; τίς θεῶν, quod recepit Brunckius. Sed Dionysius Halicarnassensis de Struct. Orat. T. II. p. 29, 8. ed. Hudson. hæc habet. Σπονδεῖος ἀξίωμα ἔχει μέγα καὶ σεμνότητα πολλήν. παράδειγμα δὲ αὐτοῦ τόδε, Ποίαν δῆθ' ὁρμάσω. ταύταν ἢ κείναν, κείναν ἢ ταύταν. Ubi Uptonus apte confert nostrum locum et alterum infra 1043. Si igitur hunc locum respexit Dionysius, legebat fortasse, Ποίαν, ἢ ταύταν, ἢ κείναν, Στείχω; ποίΑΝ δῆΘΟΡΜΑσω; Ποῦ (μοι) τις θεῶν, Ἢ δαίμων ἐστὶν ἀρωγός; Sed utut hæc sunt, dele κείναν ἢ ταύταν, e varia lectione nata. *Por.*

Στείχω (vitiose in ed. scribitur Στείχω) Cod. A. refert ad præcedentem versum. In cod. D. mox: πῆ δ' ἥσω—Brunckius cum Musgr. edidit:

Στείχω; ποῖ δ' ἥσω πόδα; τίς θεῶν

Sequens versus in cod. Reg. ap. Br. legitur ita: ἢ δαιμόνων ἐπαρωγός. Unde ipse rescripsit:

Ἢ τίς δαίμων ἐπαρωγός.

ποῖ δ' ἥσω, *ubi sedebo*, ab ἕω, Heath. præfert lectioni Scholiastæ ἥσω, *ibo*, quæ tautologiam parit.

ἥσω] lego ἥσω, ab ἴω inusitato, pro εἶμι, eo; ita quidem *Scholiastes. Beck.*

ποῖ δ' ἥσω; ποῦ τις θεῶν—Legendum, ni fallor: ποῖ δ' ἥσω πόδα; τίς θεῶν—Sic Rhes. v. 203.

κεῖθεν δ' ἐφήσω ναῦς ἐπ' Ἀργείων πόδα,

Incertus in Anthol. p. 5. ἄκων ἱέντα πόδα, [Assentitur Bibl. Crit. Amst. P. IV.]

Ποίαν, ἢ ταύταν, ἢ κείναν,
Στείχω; ποῖ δ' ἥσω; ποῦ τις θεῶν,
Ἢ δαίμων ἔστ' ἐπαρωγός;
Ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι Τρωάδες,
Ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι πήματ', ἀπ-
ωλέσατ', ὠλέσατ'. οὐκέτι μοι

Qua, an hac, an illac,
Ibo? ubi promovebo pedem? quis deorum
Aut dæmonum nobis adhuc auxiliator?
O mala quæ attulistis Troades,
O mala quæ attulistis nocumenta,
Exstinxistis, perdidistis, non amplius mihi

P. θεῶν, ἢ ἀπὸ τῶν δαιμόνων ἔσται βοηθός; ὦ Τρῳάδες αἱ ἀπαγγείλασαι κακὰ, ὦ Τρῳάδες αἱ ἐνεγκοῦσαι κακὰ πήματα, ὠλέσατε καὶ ἐφθείρατε ἐμὲ δηλονότι, οὐδαμῶς ἔστι μοι

S. ἵημι, τὸ ὁρμῶ καὶ πορεύομαι, ὁ μέλλων ἥσω, καὶ ψιλοῦται· ἵημι δὲ, τὸ πέμπω, δασύνεται. Θεῶν Ἢ δαιμόνων] Θεοὺς, ὑψηλότερόν τι τάγμα ἡγοῦντο τῶν δαιμόνων. ὃν γὰρ λόγον ἔχουσιν οἱ ἥρωες πρὸς τοὺς λοιποὺς ἀνθρώπους, ὑψηλότεροί τινες δοκοῦντες καὶ ὑπερέχοντες, τὸν αὐτὸν λόγον καὶ οἱ θεοὶ πρὸς τοὺς δαίμονας, ὑψηλότεροί τινες δοκοῦντες τούτων εἶναι, λέγονται δὲ καταχρηστικῶς θεοὶ καὶ οἱ δαίμονες. 163. Τρωϊάδες] Τρῳὸς, ὃ κλίνεται Τρῳός. καὶ Τρῳαὶ γυναῖκες αἳ καὶ Τρῳάδες λέγονται, καὶ Τρωϊάδες ποιητικῶς.

Ibid. ——— τίς θεὸς
ἢ δαίμων ἔστ' ἐπαρωγός;

Ita dederat Kingius ex MS. Reg. Soc. ut supra ad v. 155. profitetur. Ex Scholiastæ annotatione suspicari aliquis posset, locum sic ab ipso emendatum esse. Ed. Ald. τίς θεῶν, Ἢ δαιμόνων ἐπαρωγός. Forte verum fuerit:

——— τίς θεὸς
ἢ δαίμων νῷν ἔτ' ἀρωγός;

Distinguuntur hic θεοὶ et δαίμονες, ut Med. v. 1388. Electr. v. 1243. In contextu reliqui θεῶν ob MSS. meorum certè consensum. *Musg.*

162. ἢ δαιμόνων ἐπαρωγός Ald et plures MSS. Quod editur, unus habet Kingii; Brunckius ex conjectura edidit ἢ τίς δ. ἐπ. Musgravius mavult, ἢ δαίμων νῷν ἔτ' ἀρωγός; Cant. habet, ἢ δαιμόνων ἐπαρωγός; sed ἐστ' ἀρωγός ex emendatione ejusdem manus; unde et ἐστὶν ἀρωγός; facere possis. ἔσται addit N. *Por.*

Ἢ δαιμόνων ἐπαρωγός;] lego cum *Scholiaste* Ἢ δαιμόνων ἔστ' ἐπαρ.—

163. s. Etiam Heath. Kingium reprehendit, quod Τρωϊάδες antepenultima producta scripserit, et μοι interpolaverit et quod ithyphallicus versus Anapæstico systemati immisceatur. Ipse igitur ita versus constituit.

Ὦ κάκ' ἐνεγκοῦσαι Τρῳάδες, ὦ
Κάκ' ἐνεγκοῦσαι πήματ,' ἀπωλέσατ',
'Ωλέσατ'. οὐκέτι
Μοι βίος ἐν φάει ἀγαστός.

In hoc et seq. versu ἐνεγγοῦσαι Cod. A. In v. *Beck.*

ἐνεγκοῦσαι. i. e. *ferentes*, ut nuncium, non *tolerantes*, ut onus. Kingius Τρωϊάδες pro Τρῳάδες et in versu sequenti ἐνεγκοῦσαι μοι: utrumque propter metrum. Sed nihil opus: vide quæ diximus ad v. 59. *Musg.*

164. 'Απολέσατ', Cod. B. ὠλέσατε Cod. A. *Beck.*

166. Kingius inverso ordine ἐν φάει ἀγαστός. *Musg.*

167. τλᾶμον Ald. τλάμων ed. King. C. J. Lib. P. et Harl. M. a manu pr. uterque. *Por.*

τλάμων A. B. ἄγησαι. Gl. suprascr. Cod. D. ἤγουν ἡγεμόνευσον, ὁδηγὸς γενοῦ, *Beck.*

Lib. P. τλάμων ut jam Kingius. Ed. Ald. τλᾶμον. *Musg.*

Βίος ἀγαστὸς ἐν φάει.
Ὦ τλάμων, ἅγησαί μοι,
Πούς, ἅγησαι τᾷ γραίᾳ
Πρὸς τάνδ' αὐλάν. ὦ τέκνον, ὦ παῖ
Δυστανοτάτας ματέρος, ἔξελθ',
Ἔξελθ' οἴκων· ἄϊε ματέρος
Αὐδάν, ὦ τέκνον, ὡς εἰδῇς,
Οἵαν, οἵαν
ἀΐω φάμαν περὶ σᾶς ψυχᾶς.

Vita grata in luce.
O calamitose, duc me,
Pes, sis dux anui
Ad hanc aulam; o nata, o filia
Afflictissimæ matris, egredere,
Egredere domo; audi matris
Vocem, o filia, ut agnoscas
Qualem, qualem
Audio famam de tua vita.

P. ἐν τῷ φωτὶ βίος θαυμαστός. ὦ τλῆμον πούς, ὁδηγὸς γενοῦ ἐμοὶ τῇ γραίᾳ πρὸς τὴν τῶν αἰχμαλώτων σκηνήν. ὦ τέκνον, ὦ παῖ μητρὸς ἀθλιωτάτης, ἔξελθ' ἀπὸ τῶν οἴκων, ἄκουε, ὦ τέκνον, τὴν φωνὴν τῆς σῆς μητρὸς, ἵνα ἀκούσῃς οἵαν ἀγγελίαν ἀκούω περὶ τῆς σῆς

S. 169. Αὐλὰν] Ἐν ᾗ πάρεστιν ἡ Πολυξένη. C. C. C. 175. Σᾶς ψυχᾶς] Ψυχὴ λέξις ὁμώνυμος οὖσα, σημαίνει τὴν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ λογικὴν ψυχὴν, καὶ τὴν ἐν τοῖς ζώοις τοῖς ἀλόγοις, καὶ τοῖς φυτοῖς. ἔτι δὲ τὴν ζωὴν, ὡς ἐνταῦθα, Εὐριπίδης φησὶ, καὶ ἀλλαχοῦ, " Ἐπεὶ δὲ Τροία θ' Ἕκτορός τ' ἀπώλετο Ψυχὴ—" ἤγουν, ἡ ζωή. καὶ τὴν φύσιν, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ, "ὅς τις τῆς ἐμῆς ψυχῆς γεγὼς," ἀντὶ τοῦ τῆς ἐμῆς φύσεως. 175. Μᾶτερ, μᾶτερ] Σύστημα ἕτερον κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαῖον, ὁμοιομερές, ἐξ ὁμοίων γὰρ σύγκειται ἀναπαιστικῶν κώλων· εἰσὶ δὲ πάντα τὰ κῶλα λθ'. ὧν τελευταῖον, Κρείσσων συντυχία ἐκύρησεν. εἰσὶ δὲ τὰ

168. Ποὺς ad præcedentem versum refert Cod. A. Mox idem: τὰν γραῖαν, et verba πρὸς τάνδ' αὐλάν huic versui adjungit. tum verba ὦ τέκνον—ματέρος unum versum efficere jussit. *Beck.*

ἅγησαι τᾷ γραίᾳ. Kingius propter metrum ἅγησαί μοι τᾷ γραίᾳ. *Musg.*

169. Aristoph. Nub. 1164. ὦ τέκνον, ὦ παῖ, παῖ. ἔξελθ' οἴκων, ἄϊε σοῦ πατρὸς. Ubi Schol. MS. in Bibl. publ. Cant. Nn. 3. 15. ἐνταῦθα παίζει τὸν Εὐριπίδην. τοῦτο γὰρ ἐκείνου ἀπὸ τοῦ τῆς Ἑκάβης δράματος. *Por.*

170. Brunck. edidit: Δυστανοτάτας ματέρος, ἔξελθ' Ἔξελθ' κ. τ. λ. *Beck.*

172. ἴδῃς Ald. εἰδῇς edd. King. Musgr. Brunck. Beck. accentu male posito ἴδῃς. In Cod. D. suprascr. θαυμάσῃς. *Beck.*

ὡς εἰδῇς. Ita lego, Kingium secutus. Ed. Ald. ὡς ἴδῃς. *Musg.*

173. Verba οἵαν οἵαν præcedenti versui (cum Cod. D.) adjungit, et Ἀΐω φάμαν a sequente separat Cod. A. Idem dat φωνὴν pro φάμαν. *Beck.*

175. Ἰὼ extra versum positum, auctore Brunckio. *Beck.*

176. κηρύξας' Ald. Alterum membranæ et Mosq. 1. *Por.*

Καρύξασα Cod. A. atque hoc ad versum præcedentem refert. κηρύξασα Cod. C. καρύξασ' e membr. Reg. restitui Brunck. In Paraphr. ad h. l. pro κατὰ

## ΠΟΛΥΞΕΝΗ.

Ἰώ. μᾶτερ, μᾶτερ, τί βοᾷς; τί νέον
Καρύξασ' οἴκων μ', ὥστ' ὄρνιν,
Θάμβει τῷδ' ἐξέπταξας;
῾ΕΚ. Ὦ μοι, τέκνον.
ΠΟΛ. Τί με δυσφημεῖς; φροίμιά μοι κακά.
῾ΕΚ. Αἶ, αἶ, σᾶς ψυχᾶς.
ΠΟΛ. Ἐξαύδα, μὴ κρύψῃς δαρόν.
Δειμαίνω, δειμαίνω, μᾶτερ,
Τί ποτ' ἀναστένεις;

## POLYXENE.

Ah mater, mater, quid clamas? quid novi
Nuntians, ex ædibus me, quasi avem,
Cum terrore hoc evolare fecisti?
*Hec.* Hei mihi, filia.
*Pol.* Quid me appellas ominosa voce? mihi prooemia mala?
*Hec.* Hei, hei, tuæ vitæ!
*Pol.* Eloquere, ne celes diu.
Metuo, metuo, mater:
Quid tandem ingemiscis?

P. ψυχῆς, ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. ΠΟΛ. Ὦ μῆτερ, διατί βοᾷς, διατί νεωστὶ κηρύξασα καὶ βοήσασα, ἐκπτῆναι ἐποίησας ἤτοι συντόμως ἐξελθεῖν ἐμὲ τῶν οἴκων τῷδε τῷ θάμβει, καὶ ταύτῃ τῇ ἐκπλήξει, ὡς, καὶ καθὰ, ὄρνιν; ἰώ μοι τέκνον. διατί δυσφημεῖς καὶ ἐλεεινολογεῖς ἐμὲ, λέγουσα δηλονότι ἐμοὶ κακὰ προοίμια; αἶ αἶ δυσφημῶ δηλονότι περὶ τῆς σῆς ψυχῆς, ἤτοι ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. ἐξάγγελλε καὶ φανερῶς λέγε. μὴ κρύψῃς ἐπὶ πολύ. φοβοῦμαι, ὦ μῆτερ, διατί ἄρα ἀναστενάζεις; ὦ τέκνον μητρὸς ἀθλίας. διατί ἀγγέλλεις καὶ μηνύεις, ἤτοι

S. μὲν δίμετρα ἀκατάληκτα. τὰ δὲ τῶν ἀποθέσεων καταληκτικά. τὸ δὲ δ', καὶ τὸ ια', τὸ εδ', τὸ ις', τὸ κζ', καὶ τὸ λγ' μονόμετρα, καὶ πενθημιμερῆ. τὸ μέντοι θ' τροχαϊκόν ἐστι πενθημιμερὲς, καὶ τὸ λδ' ὁμοίως ἑφθημιμερές· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος· ἐπὶ δὲ τῷ τέλει, κορωνίς. τέλος γὰρ ἔσχε τὰ ἀναπαιστικά. 177. Θάμβει] Τῷ θαύματι, καὶ ἐκπλήξει, οἷς

ὄρνιν scrib. καθὰ ὄ. ut et in Cod. D. suprascriptum. *Beck.*

177. Reisk. legit τᾶνδ' ἐξέπταξας. redire enim eum ad οἴκων. Hunc versum cum superiori inde ab οἴκων conjungit Cod. A. *Beck.*

178. *Scholiastes* legit Ἰώ μοι μοι τέκνον.

178. s. Hos. duo versus jungit Cod. A. Idem habet ὤ μοι et supra γρ. ἰώ μοι. Cod. B. ὤμοι. Cod. E. οἴ μοι. με post τί omittit Cod. A. *Beck.*

179. τί μοι M. Alterum μοι omittunt M. N. *Por.*

180. ψυχᾶς πέρι multi MSS. ex. 174. vel. 195. *Por.*

Post ψυχᾶς Cod. A. addit πέρι. *Beck.*

Kingius: αἶ, αἶ, αἶ, αἶ, σᾶς ψυχᾶς πέρι. Ego Aldinam sequi malo. *Musg.*

181. Voce δαρόν in Cod. C. D. suprascr. ἐπιπολύ. *Beck.*

182. Prius δειμαίνω ad præcedentem v. refert Cod. A. tum, quæ sequuntur, cum v. 183. in unum conjungit versum. *Beck.*

183. ἀναστένῃς Cod. D. Primam syllabam τοῦ ἀναστένεις hic produci, ut in aliis verbis plusquam trisyllabis, (Clark. ad Il. έ. 398.) monet Heath. *Beck.*

ἙΚ. Ὦ τέκνον, τέκνον
Μελέας ματρός.
ΠΟΛ. Τί τόδ' ἀγγέλλεις;
ἙΚ. Σφάξαι σ' Ἀργείων κοινὰ
Ξυντείνει πρὸς τύμβον γνώμα
Πηλείδα, γέννα.
ΠΟΛ. Οἴ μοι, μᾶτερ, πῶς φθέγγει
Ἀμέγαρτα κακῶν;
Μάνυσόν μοι, μάνυσόν μοι, μᾶτερ

*Hec.* O filia, filia
Miseræ matris.
*Pol.* Quid hoc dicis?
*Hec.* Mactare te Argivorum communis
Urget ad tumulum sententia
Pelidæ, o soboles.
*Pol.* Hei mihi, mater, quomodo edis
Immensa mala!
Indica mihi, indica mihi, mater.

P. λέγεις τόδε; ἡ γενια τοῦ Πηλείδου (ἤγουν ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Νεοπτόλεμος) κοινῇ γνώμῃ τῶν Ἀργείων, συντείνει καὶ σπεύδει σφάξαι σε πρὸς τὸν τάφον, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ δηλονότι. οἴ μοι, ὦ μᾶτερ, πῶς φθέγγῃ ἀμέγαρτα καὶ ἀφθόνητα τῶν κακῶν; ἤτοι πράγματα κακὴν

S. κατασχεσθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σοῦ λόγου, πετασθῆναί με ἐποίησας 187. Σφάξαι σ'] Κοινὴ γνώμη τῶν Ἀργείων συντείνει καὶ σπεύδει σφάξαι σε πρὸς τὸν τύμβον τοῦ Πηλείδου, ἤγουν τοῦ Ἀχιλλέως. τὸ γέννα, ἢ κλητικὴν διὰ τὴν Πολυξένην νοητέον, ἢ δοτικὴν πρὸς τὸ Πηλείδα. κρεῖττον δὲ τὸ πρῶτον. 191. Ἀμέγαρτα] Ἀφθόνητα, οἷς οὐκ ἂν τὶς φθονήσειε, λέγον-

184. s. Duo hi apud Beckium unum versum faciunt,

ὦ τέκνον, τέκνον μελέας ματρός. 187

Primus divisit in duo versus Brunckius,

Ὦ τ. τ.
Μελέας μ.

185. Pro μελέας in Cod. B. τελέας et suprascr. ἀθλίας. *Beck.*

186. ἀγγελεῖς Cod. B. ἀγγέλεις D. *Beck.*

187. 8. Ald. κοινᾷ γνώμᾳ. Alterum habet Lib. P. cum aliis. *Por.*

κοινὰ — γνώμα edidit, et post Πηλείδα comma posuit, ut γέννα esset vocat. Brunck. In Cod. A. v. 188 et 189. conjunguntur. Etiam Heath. et Reisk. κοινὰ γνώμα casu recto volebant. Reisk. praeterea γέννᾳ, quod. e cod. Vitemb. adnotavit Tryllitsch. *Beck.*

187. 188. 189. Constructio horum versuum valde ambigua est. Videbit tamen, si quis animum attenderit, πρὸς τύμβον non debere a Πηλείδα divelli. Unde sequitur, legendum esse κοινὰ et γνώμα casu recto, ut habet Lib. P. non κοινᾷ et γνώμᾳ in dativo, ut in Aldina, et Editis deinde omnibus, legitur. Deinde γέννα, utcunque infrequens sit, pro vocativo accipiendum. Exstat tamen eodem casu Orph. Hymn. XII. v. 7. τις, quod post κοινὰ dedit Kingius, ipsi an MS. debeatur, incertum est. Me certe in iis quos tractavi non memini vidisse. *Musg.*

190. φθέγγεις Mosq. 4. *Por.*

190. 191. jungit Cod. A. In 190. φθέγγεις Cod. D. *Beck.*

ʽΕΚ. Αὐδῶ, παῖ, δυσφήμους φάμας·
Ἀγγέλλουσ' Ἀργείων δόξαι
Ψήφωι τᾶς σᾶς περί μοι ψυχᾶς.
ΠΟΛ. Ὦ δεινὰ παθοῦσ', ὦ παντλάμων,
Ὦ δυστάνου μᾶτερ βιοτᾶς,
Οἵαν, οἵαν αὖ σοι λώβαν
Ἐχθίσταν, ἀῤῥήταν τ'
Ὦρσέν τις δαίμων;
Οὐκέτι σοι παῖς ἅδ'· οὐκέτι δὴ

*Hec.* Loquor, filia, infandam famam,
Nuntiant Argivorum decretum esse
Calculo de tua mihi vita.
*Pol.* O gravia patiens, o omnino infelix,
O miseræ mater vitæ:
Qualem, qualem rursus tibi noxam
Infestissimam, infandamque
Excitavit aliquis dæmon?
Non amplius tibi filia hæc: non amplius sane

P. φήμην καὶ ἀγγελίαν ἔχοντα· ἀγγέλλουσιν ἐμοὶ κυρωθῆναι τῇ ψήφῳ τῶν Αργείων ἕνεκα τῆς σῆς ζωῆς. ὦ παθοῦσα δεινὰ καὶ χαλεπὰ, ὦ παντλήμων, καὶ παναθλία, ὦ μῆτερ, ἕνεκα τῆς δυστήνου, καὶ ἀθλίας ζωῆς. οἵαν οἵαν (θαυμαστικὸν) λώβην καὶ ὕβριν ἐχθίστην καὶ λίαν μεμισημένην, καὶ ἀῤῥήτην, ἤτοι πολλὴν καὶ μεγάλην, ἐπήγαγέ σοι δαίμων τις. οὐδαμῶς

S. ται καὶ ἀμέγαρτα τὰ μεγάλα, ἀπο τοῦ μὴ ἀγείρεσθαι. C. C. C. 194. 195. Δόξαι ψήφῳ] ἤγουν ἐκκλησιάσαντες οἱ Ἀχαιοὶ κακὰ περὶ σοῦ ἐψηφίσαντο. 198. Λώβαν] Οἱ γράφοντες λώβαν ἐχθίσταν, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα· σὺ δὲ μαθὼν μὴ γράφε τοῦτο· δίμετρον γὰρ ὀφείλει

191. οἴμοι μᾶτερ. Kingius οἴμοι, μοὶ μᾶτερ. Invenuste; sed ita metrum postulare putabat. *Musg.*

192. Posterius μοι omittit Cod. E. defendente Cl. Zeunio. *Beck.*

Kingius propter metrum μᾶτερ delet. *Musg.*

193. φήμας Cod. A. *Beck.*

Aut φήμας accipiendum de re, quæ verbis enunciatur, aut leg. φόνους, vel σφαγάς. *Reisk.*

194. Ἀγγέλουσ' Cod. B. *Beck.*

195. ψήφῳ ad præced. versum referunt Codd. A. C. ψήφοις Cod. E. πέρι Cod. A. D. *Beck.*

τᾶς σᾶς. Kingius σᾶς, omisso articulo. *Musg.*

196. παντλᾶμον Ald. et multi MSS. Correxit Brunckius, et sic Mosqu. I. et a prima manu G. *Por.*

ὦ παντλάμων Cod. A. atque sic jam ex ingenio emendaverat Br. ob anapæstici metri leges; cæterum Cod. A. hæc ad sequ. versum refert. *Beck.*

197. δυστήνου Cod. A. — βιωτᾶς Cod. C. βιοτῆς A. *Beck.*

198. λῶβαν Cod. B. In tres versus etiam disposuit Br.

οἵαν—λώβαν
Ἐχθίσταν, ἀ. τ'
ὦρσέ τις δαίμων.

Mox idem scripsit Οὐκέτι, ut et Cod. D. habet. *Beck.*

199. ἐχθίσταν] *Scholiastes* hoc verbum non agnoscit; quod si ejicias, τε etiam post ἀῤῥήταν comitetur.

Omittit Kingius ἐχθίσταν et copulam τ' post ἀῤῥήταν. *Musg.*

Γήρᾳ δειλαία δειλαίῳ
    Ξυνδουλεύσω.
Σκύμνον γάρ μ' ὥστ' οὐρειθρέπταν,
Μόσχον, δειλαία, δειλαίαν
Εἰσόψει χειρὸς ἀναρπαστὰν
Σᾶς ἄπο, λαιμότομόν τ' Ἀΐδᾳ
    Γᾶς ὑποπεμπομέναν σκότον,

Senectuti misera miseræ
    Simul serviam.
Catulam enim me tanquam, aut montipastam
Vitulam, misera, miseram
Videbis manu abreptam
Tua, decollatamque Plutonis
    Sub terra missam tenebras :

P. ἔστι σοι ἡ παῖς ἥδε, ἤγουν ἐγὼ, οὐκέτι δὴ συνδουλεύσω ἡ ἀθλία τῷ γήρᾳ τῷ σῷ. ὡς σκύμνον γὰρ καὶ ὡς οὐριθρέπτην μόσχον ὄψει με, ὦ δειλαία, τὴν δειλαίαν ἀφνιδίως ἀναρπασθεῖσαν τῆς σῆς χειρὸς, καὶ ὑπὸ τὸν σκότον τῆς γῆς τῷ ᾅδῃ πεμπομένην, ἀποτετμημένην

S. εἶναι τὸ κῶλον, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ. 203. Συνδουλεύσω] Συγκακοπαθήσω· οὐκέτι σοι ἔσομαι γηροτρόφος· Baroc. 74. 204. Σκύμνον γὰρ] Σκύμνος τὸ τοῦ λέοντος γέννημα, μόσχος τὸ τῶν βοῶν, νεβρὸς τὸ τῶν ἐλάφων, ἀρνειὸς τὸ τῶν προβάτων. 205. Μόσχον] Ἡ πρὸς τὸ δειλαίαν σύναπτε, ἢ πρὸς τὸ σκύμνον, ἵν' ᾖ λεοντώδη μόσχον· εἶπε δὲ μόσχον διὰ τὸ νέον, σκύμνον δὲ διὰ τὸ βασιλικόν. ἔστι δὲ τὸ ᾅδᾳ καὶ τὸ σκότῳ τῆς

202. Ald. δειλαίῳ δειλαία. Transposui auctoribus Aug. 1. 2. Harl. L. et tribus Mosqq. *Por.*

202. s. In ed. Barnes, unum versum faciunt, sic :

Γήρᾳ δειλαίῳ δειλαία συνδουλεύσω.

δειλαία δειλαίῳ Codd. A. B. C. Brunck. συνδουλεύσω hinc separavit et singularem constituere versum jussit. *Beck.*

203. Lectionem συνδουλεύσω contra King. defendit Heath. servitutem per se quidem regiæ virgini esse molestam, sed cum matre servire gratum esse piæ filiæ, et συμβουλεύειν (συμβουλεύσω enim posuit King.) esse non, *ministerio*, quod tamen filiæ conveniat, sed, *consilio*, adjuvare. *Beck.*

204. Specie levem, re gravissimum errorem reliqueram, οὐριθρέπταν. Recte οὐρειθρέπταν N. In Aristoph. Av. 277. Τίς ποτ' ἔσθ' ὁ μουσόμαντις ἄτοπος ὄρνις ὀρειβάτης; quod edidit Brunckius, habet MS. Ravennas, ὀριβάτης, sed est contra linguam. Fortasse legendum ἄρ', ut ὄρνις sit glossa, et distinguendem post ἄτοπος. Sic paullo infra 336. ὄρνιν male irrepsit. Πρὸς μὲν οὖν τὸν ὄρνιν ἡμῖν ἐστὶν ὕστερος λόγος. Cum enim ὄρνις semper secundam producat apud Aristophanem, legendum ope Suidæ ἀλλὰ πρὸς τοῦτον μὲν ἡμῖν ἐστιν ὕστερος λόγος. *Por.*

205. μόσχον. Ipsam Polyxenam intelligo. vid. supra v. 141. et infra v. 524. *Musg.*

206. ἐσόψει Ald. et 207. σᾶς ἀπολαιμότομόν τ'. Brunck. ex membr. σᾶς ἄπο, λαιμοτόμητόν τ', quod vereor ut sit Græcum, certe conflatum est ex duabus lectionibus ab hæsitante librario, λαιμότομον et λαιμότμητον. *Por.*

Εἰσόψει edidit Br. Mox ἀναρπαστὴν Cod. D. *Beck.*

207. Heath. etiam post Canterum ἀπὸ a λαιμότομον divelli, et cum σᾶς χειρὸς jungi debere censet. λαιμότομον occurrit Electr. 462. Reiskius legit σᾶς ἄπο, λαιμοτόμου δ' Ἀΐδα, γᾶς ὕπο, πεμπομέναν σκότον, id est, πεμπομένην ἐς σκότον τοῦ λαιμοτόμου Ἀΐδα τοῦ (vel τὸν) ὑπο γᾶς. cf. Ion. 1074. 207. s. In Cod. A. est : Σῆς ἀπὸ λαιμότομόν τ' ἀΐδαο Γᾶς ὑπὸ π. σ. In Cod. C. pro

Ἔνθα νεκρῶν μέτα
Ἁ τάλαινα κείσομαι.
Σὲ μὲν, ὦ μᾶτερ δύστανε βίου,
Κλάω πανοδύρτοις θρήνοις·
Τὸν ἐμὸν δὲ βίον, λώβαν, λύμαν τ᾽,
Οὐ μετακλάομαι. ἀλλὰ θανεῖν μοι
Ξυντυχία κρείσσων ἐκύρησεν.

Ubi cum mortuis
Infelix jacebo.
Et te quidem, mater misera
Deploro perquam lamentabilibus fletibus :
Meam autem vitam, probrum, et cladem,
Nihil deploro, sed mori mihi
Casu meliore obtigit.

P. τὸν λαιμόν· ἔνθα μετὰ τῶν νεκρῶν, ἡ δυσδαίμων κείσομαι. καὶ σὲ μὲν, ὦ μῆτερ ἀθλία, κλαίω ἐν θρήνοις παγκλαύστοις· τὴν ἐμὴν δὲ ζωὴν, ὕβριν καὶ βλάβην οὖσαν, οὐ θρηνῶ· ἀλλ᾽ ἡ συντυχία, ἤγουν ἡ συνάντησις τοῦ θανεῖν, ἐκύρησε καὶ ὑπῆρξεν ἐμοὶ κρείσσων ταύτης τῆς

S. γῆς τὸ αὐτό. 213. Τὸν ἐμὸν δὲ] Τὴν ἐμὴν δὲ ζωὴν, ἀπολλυμένην δηλονότι, τὴν βλάβην καὶ τὴν φθορὰν τὴν ἐμὴν, οὐ μόνον οὐ μεταβαλλομένη κλαίω, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀποθανεῖν παρ᾽ ἐμοὶ συνάντημά ἐστι κρεῖττον, τῆς ζωῆς δηλονότι. 214. Ἀλλὰ θανεῖν μοι] Ἤγουν τὸ τοῦ νῦν θανάτου σύμβαμα προτιμότερον ἐμοὶ συνέβη τῆς ζωῆς. καὶ εἰ μὲν τὸ ἐκύρησε διά τοῦ ὑψιλοῦ, καὶ η γράφεις, οὕτως ἐρεῖς. εἰ δὲ διὰ τοῦ η καὶ ὑψιλοῦ, οὕτως, ἀλλὰ ἡ συντυχία καὶ ὁ

ὑποπ. legitur ἀποπεμπ. Brunck. edidit :

Σᾶς ἄπο, λαιμοτόμητόν τ᾽ Ἀΐδᾳ
Γᾶς ὑπ.

Formam illam a λαιμοτομέω ductam suppeditarant ipsi membranæ. Pro ἀΐδᾳ Cod. D. ἀΐδαν. *Beck.*

Hæc sic scribenda sunt :

σᾶς ἀπὸ, λαιμότομόν τ᾽ ἀΐδᾳ,
γᾶς ὑπὸ, πεμπομέναν σκότον.

Pro σκότον Lib. P. σκότῳ, *Musg.*

208. σκότῳ King. et MSS. quidam. *Por.*

209. s. Conjungunt Codd. A. D. Ab v. 210. Br. ostendit articulum ἁ non delendum esse; inservire enim eum affectui exprimendo et versum esse trochaicum lecythium. In Cod. D. est ἡ. *Beck.*

210. Interdum, sed raro, versus trochaicus in systemate anapæstico admittitur. v. ad Troad. 220. Ion. 907. *Heath.*

211. Tres MSS. quibus adde M. pro var. lect. N. in textu, habent δυστάνου βίου, unde fortasse legendum, δύστανε βίου. Etiam hic duplex lectio olim fuisse videtur, in aliis scilicet, καὶ σ᾽, ὦ μᾶτερ, in aliis, σὲ μὲν, ὦ μᾶτερ. Sed ὦ Aldus et MSS. fere omnes nesciunt. Edidi Σὲ μὲν, ὦ μᾶτερ δύστανε βίου. Mox concinnius esset θρήνοις πανοδύρτοις. *Por.*

σὲ μέν. Cod. E. σὲ μὰν. Mox Br. scripsit ὦ μᾶτερ. Pro δύστανε in Cod. C. est δυστάνου βίου, in D. δύστηνε. *Beck.*

Pro μᾶτερ Kingius, metri gratiâ, ὦ μᾶτερ.

ibid. δύστανε. MS. E. et Lib. P. δυστάνου βίου. *Musg.*

212. κλαίω ad præced. versum refert Cod. A. idemque sequentes ita constituit :

Πανοδύρτ. θρ. τὸν ἐμὸν δ. β.
λώβαν, λύμαν τ᾽, οὐ μετακλ.
ἀλλὰ θ. μ. κρ. ἐκήρυσσεν (sic).

In v. 213. Cod. B. λῶβαν et Cod. C. τ᾽ ad hujus versus finem, non ad sequentis initium retulit. Sic et Br. edidit. *Beck.*

213. τοῦ ἐμοῦ δὲ βίου λώβαν aut τὰν ἐμὰν δὲ βίου λώβαν legit Reisk. *Beck.*

215. Ut legitimam clausulam habeat hoc systema, emendat Musgravius, ξυντυχίᾳ κρείσσον᾽ ἔκυρσε. Sed cur tantus illegitimo systemati habeatur honos, equidem nescio.

ΧΟ. Καὶ μὴν Ὀδυσσεὺς ἔρχεται σπουδῇ ποδὸς,
Ἑκάβη, νέον τι πρὸς σὲ σημανῶν ἔπος.

## ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Γύναι, δοκῶ μέν σ᾽ εἰδέναι γνώμην στρατοῦ,
Ψῆφόν τε τὴν κρανθεῖσαν· ἀλλ᾽ ὅμως φράσω.

*Chorus.* Et quidem Ulysses venit celeritate pedis,
Hecuba, novum aliquod tibi significaturus verbum.

## ULYSSES.

*Ulysses.* O mulier, existimo quidem, te scire sententiam exercitus,
Calculumque qui obtinuit: tamen dicam.

P. ζωῆς. ΧΟ. Καὶ μὴν, ὦ Ἑκάβη, ἔρχεται ὁ Ὀδυσσεὺς σὺν σπουδῇ ποδὸς, σημανῶν καὶ δηλώσων, ἤτοι λέξειν μέλλων πρὸς σὲ ἔπος τι νέον. ΟΔ. Νομίζω σὲ, ὦ γύναι, γινώσκειν τὴν ψῆφον, καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ στρατοῦ, τὴν κυρωθεῖσαν καὶ τελειωθεῖσαν, ἀλλ᾽ ὅμως λέξω.

S. σύμβασις ἐκήρυξε, καὶ δίκην κήρυκος προσέταξεν ἐμοὶ κρεῖττον τὸ θανεῖν· δέον δὲ ἐκήρυσσεν * εἰπεῖν, ἐκήρυξεν εἶπεν κατὰ ἀντιχρονισμόν. οὕτω δὲ λέγων, Ὠμέγα, τὸ κρείσσων, γράψεις πρὸς τὸ πρῶτον, Ὀμικρὸν πρὸς τὸ δεύτερον. 216. Καὶ μὴν Ὀδυσσεὺς] Αἱ περίοδοι αὗται πᾶσαι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων σκή. ὧν τελευταῖος· "Αἴσχιστα Τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα." ἐπὶ τῷ τέλει μὲν τῶν ἀποθέσεων παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει δὲ πάντων τῶν στίχων κορωνὶς, ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν. 219. Τὴν κραθεῖσαν] κιρνῶ ἐνεστὼς,

* εἰπεῖν] hic videtur superfluum esse et inductum ex scriptorum incuria quod εἶπεν post aliud ἐκήρυξεν sequatur. *Beck.*

Si quid mutandum, legerim ξυντυχίᾳ κρείσσονι κύρσει, cui non parum favet lectio L. in versu præcedente, μετακλαύσομαι. Quidam MSS. ἐκήρυσσεν. Versum, ut editur, citat Eustathius ad Il. Ω. p. 1363, 57=1502, 2. *Por.*

Cum in duobus systematibus partim e conjectura, partim codicis K. auctoritate sæpius ab Aldo discesserit Kingius, breviter præcipuas varietates notabo. V. 60. τὴν ὁ. omisso νῦν.—69. οὑτωσὶ et sic B.—72. τὰν in fine, mox 74. Πολυξείνης et εἶδον habet inter φίλης et θυγατρὸς, deinde legit, εἶδον γὰρ Φ.—90. Post οἰκτρῶς addit καὶ μὴν—155. καὶ δουλείας—156. οἴμοι οἴμοι. (sic)—161. ποῦ τις θεὸς.—164. ἐνεγκοῦσαί μοι—166. ἐν φάει ἀγαστός. Bellus sane Ithyphallicus cum isto hiatu.—168. ἄγησαί μοι—174. Περὶ Σᾶς ψυχᾶς αἰῶ φάμαν.'—175. ἰὼ delet et ὦ 184.—180. αἶ quater.—187. 8. κοινᾷ τις—γνώμα—190. οἴμοι μοι μᾶτερ.—192. μᾶτερ delet et τᾶς 195.—199. Pro his ἀρρήταν tantum.—207. τᾶς σᾶς. ἀπολαιμότομόν τ'—208. τῷ τᾶς γᾶς ὑ. σκότῳ·—212. θρήνοισιν·—215. κρείσσων συντυχί' ἐκύρησεν, elisione non permissa. *Por.*

ἐκύρησε Cod. E. *Beck.*

Kingius, inverso ordine, κρείσσων ξυντυχί' ἐκύρησεν, minus bene, etiamsi constaret α in ξυντυχία elidi posse. MSS. hic quatuor lectiones præbent ἔκυρσεν, ἐκύρησεν, ἐκήρυσσεν, ἐκύρωσεν. Patet etiam ex Scholiastæ annotatione, in nonnullis libris scriptum fuisse κρείσσων. Legendum puto;

ξυντυχίᾳ κρείσσον' ἔκυρσεν. *Musg.*

ἐκύρησεν, *sanxit, decrevit.* *Heath.*

216. Ὀδυσεὺς Cod. A. *Beck.*

217. σπουδῇ ποδός. "In hac locutione σπουδῇ ποδὸς (cf. Rhes. 85. Andr. 874.) ultima vox, quæ otiosa videri possit, periphrasi inservit, quod tragici styli est. V. omnino quæ Markl. notavit ad Suppl. 91. Similiter in periphrasi multæ aliæ voces adhibentur, ut δέμας Or. 107. 1199. Soph. Trach. 910. *Beck.*

Ἔδοξ᾽ Ἀχαιοῖς παῖδα σὴν Πολυξένην
Σφάξαι πρὸς ὀρθὸν χῶμ᾽ Ἀχιλλείου τάφου.
Ἡμᾶς δὲ πομποὺς καὶ κομιστῆρας κόρης
Τάσσουσιν εἶναι· θύματος δ᾽ ἐπιστάτης,
Ἱερεύς τ᾽ ἐπέστη τοῦδε παῖς Ἀχιλλέως.
Οἶσθ᾽ οὖν ὃ δρᾶσον; μήτ᾽ ἀποσπασθῇς βίᾳ,

Visum est Græcis filiam tuam Polyxenam
Mactare ad excelsum aggerem Achillei sepulchri.
Nos vero comites et adductores puellæ
Ordinant esse: Sacrificii vero præfectus
Sacerdosque statutus est hujus filius Achillis.
Faxis igitur nostin' quid? neque avellaris vi,

P. ἀρεστὸν ἐφάνη τοῖς Ἕλλησι σφάξαι τὴν σὴν παῖδα πρὸς τὸν ὑψηλὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως. ἐμὲ δὲ πομπὸν καὶ ἀγωγὸν τῆς κόρης ἔταξαν ὑπάρχειν, ἡγεμὼν δὲ καὶ σφαγεὺς τοῦ σφαγίου τοῦδε, ὁ Νεοπτόλεμος ὁ παῖς τοῦ Ἀχιλλέως. γίνωσκε οὖν ὃ ποίησης, ὅρα ἵνα μὴ ἀφαιρεθῇς τὴν κόρην βίᾳ, μήτε ἔξω τοῦ πρέποντος εἰς ἀγῶνα καὶ ἔριν τῶν ἐμῶν χειρῶν ἔλθῃς·

S. κεράσω μέλλων, κεκέρακα παρακείμενος, ἐκράθην πρῶτος ἀόριστος, κραθεὶς μετοχή. λέγεται δὲ κρᾶσις ἐπὶ τῶν ὑγρῶν, οἷον οἴνου καὶ ὕδατος, καὶ τῶν τοιούτων· μίξις δὲ ἐπὶ ξηρῶν, σίτου, κριθῆς, καὶ τῶν ὁμοίων. 225. Οἶσθ᾽ οὖν ὃ δρᾶσον] Οἱ Ἀττικοὶ χρῶνται τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ ὑποτακτικῶν ἀπαγορευτικῶν, καὶ αὐτοῖς τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ ὁριστικῶν. τοῦ μὲν οὖν πρώτου, τὸ Ἀριστοφάνους ἐν Θεσμοφοριαζούσαις παράδειγμα· "Μὴ ψεῦσον, ὦ Ζεῦ τῆς ἐπιούσης ἐλπίδος." τοῦ δευτέρου δὲ Μένανδρος· "Οἶδ᾽ ὅ, τι ποίησον—" ἀντὶ τοῦ, ὅτι ποιήσεις. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ Εὐριπίδης, "Οἶσθ᾽ οὖν ὃ δρᾶσον—" ἀντὶ τοῦ δράσεις, ἐξήνεγκεν. Ἀποσπασθῇς,] Γέγραπται καὶ ἀποσπαθῇς, ἤγουν ἀφαιρεθῇς τὴν κόρην δηλονότι.

218. Vocabulo *γνώμην* in Cod. D. suprascr. *δόξαν*, et voc. *ψῆφον*, *τὴν κρίσιν*. *Beck.*

219. *κραθεῖσαν* inepte Schol. *κυρωθεῖσαν* Mosq. 1. quod, deleto articulo, probum esset. *Por.*

219. Κραθεῖσαν] al. *κρανθεῖσαν*. Reisk. vult *κρανθεῖσαν*, ut in vett edd. *sententiam transactam, peremtam*. *κυρωθεῖσαν* Cod. A. *κρανθεῖσαν* C. E. quam lectionem, a Zeun, quoque copiose defensam, recepit. Br. Zeun. etiam de interpolatione et corruptione Schol. ad h. l. admonuit. *Beck.*

222. *πομπὸς* est *ὁ προπέμπων καὶ ὁδηγῶν*, auctore Tho. M. in V. Πομπὸς, ubi hunc locum laudat. *Beck.*

224. *ἱρεὺς τε πέση* Cod. C. *Beck.*

225. *δράσεις* Ald. et plerique MSS. sed. Lib. P. codex Vitemberg. apud Reisk. *δρᾶσσον*, levi errore pro *δρᾶσον*, quod confirmant Gregorius p. 8. et Scholiastes, cujus hæc verba sunt; *οἱ Ἀττικοὶ χρῶνται τοῖς προστακτικοῖς ἀντὶ ὁριστικῶν. Μένανδρος· Οἶσθ᾽ ὅ, τι ποίησον, ἀντὶ τοῦ ὅ, τι ποιήσεις. τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ Εὐριπίδης, οἶσθ᾽ οὖν ὃ δρᾶσον, ἀντὶ τοῦ δράσεις, ἐξήνεγκεν.* MS. E. primo *δράσεις* habuit; deinde ab eadem manu *δράσων*, errore pro *δρᾶσον*, ut liquet e scholio marginali, ubi Menandri et Aristophanis loca citantur. Pro var. lect. *δρᾶσον* Aug. 3. Codex B. notat, *τινὲς γράφουσι δράσον*. *Por.*

*δράσεις*] *δρᾶσον* legit *Scholiastes* recte quidem: Nos autem Circumflexum apponimus, quia prior syllaba est longa. Etiam in cod. Vitemb. notante Reisk. fuit *δρᾶσσον*, et Muretus hic atque in Cyclope legit *δρᾶσον* pro *δράσεις*. idem *δρᾶσον* vult Canter. Gregor. de dial. p. 8. *καὶ Εὐριπίδης ἐν Πολυδώρου δράματι· Οἶσθ᾽ οὖν ὃ δρᾶσον, ἀντὶ τοῦ δράσεις* ubi vid. Koen. et Abresch. ad Æsch. T. I. p. 510. *δρᾶσον* recepit Br. ut Hel. 323. 1253. Her. 452. Soph. Œd. T. 543. In Cod. E. erat. *δρᾶσσον*. *Beck.*

*δρᾶσον.* Ita rectè Scholiastes et Lib. P. Ed. Ald. *δράσεις*. *οἶσθ᾽ ὃ δρᾶσον* copiosè illustrat Muretus Lib 3. c. 12. *Musg.*

Μήτ᾽ εἰς χερῶν ἅμιλλαν ἐξέλθῃς ἐμοί·
Γίγνωσκε δ᾽ ἀλκὴν, καὶ παρουσίαν κακῶν
Τῶν σῶν. σοφόν τοι κἀν κακοῖς, ἃ δεῖ, φρονεῖν.
ΕΚ. αἶ, αἶ· παρέστηχ᾽, ὡς ἔοικ᾽, ἀγὼν μέγας,
Πλήρης στεναγμῶν, οὐδὲ δακρύων κενός.
Κἀγὼ γὰρ οὐκ ἔθνησκον, οὗ μ᾽ ἐχρῆν θανεῖν·
Οὐδ᾽ ὤλεσέν με Ζεὺς, τρέφει δ᾽, ὅπως ὁρῶ
Κακῶν κάκ᾽ ἄλλα μείζον᾽ ἡ τάλαιν᾽ ἐγώ.
Εἰ δ᾽ ἔστι τοῖς δούλοισι, τοὺς ἐλευθέρους

Neque ad manuum certamen congrediaris mecum:
Sed agnosce vires et præsentiam malorum
Tuorum. "Scitum est, etiam in malis, sentire quæ oportet.
*Hec.* Ah, ah, instat (ut videtur) certamen ingens,
Plenum gemituum, nec lacrymarum inane.
Et ego enim non mortua sum, ubi me oportuerat mori,
Neque perdidit me Jupiter: Nutrit vero, ut videam
Malis mala alia majora infelix ego.
Si vero licet servis, liberos

P. γίνωσκε δὲ τὴν δύναμιν τὴν ἐμὴν, ἢ τὴν τῶν ἀρχόντων ἰσχὺν, καὶ τὴν ἐπέλευσιν τῶν σῶν κακῶν· συνετόν ἐστι καὶ ἐν τῇ δυστυχίᾳ φρονεῖν, ἃ πρέπει. ʽΕΚΑΒΗ. φεῦ φεῦ, ἐνέστηκε καὶ ἐπῆλθεν ὡς φαίνεται ἀγωνία μεγάλη, ἐμπλέως θρήνων, καὶ οὐκ ἀμέτοχος, ἀλλὰ πεπληρωμένη, δακρύων. καὶ γὰρ ἐγὼ οὐκ ἔθανον, ὅπου χρεία ἦν ἀποθανεῖν· (ἤγουν εἰς τὴν εὐδαιμονίαν ἣν εἶχον πρώην.) οὐδ᾽ ἔφθειρέ με ἡ μοῖρα, ἀλλὰ σώζει με, ὅπως βλέπω ἕτερα κακὰ μείζονα τῶν κακῶν, ὧν εἶδον. εἰ δ᾽ ἔξεστι τοῖς δεδουλωμένοις ἐρωτῆσαι τοὺς ἐλευθέρους, ἤγουν τοὺς δεσπότας, μὴ λυπηρὰ καὶ τὴν καρδίαν δάκνοντα, σοὶ μὲν, ἤτοι πρὸς σὲ, χρεὼν

S. C. C. C. 236. ʼΕξιστορῆσαι] ʽΙστορῶ, τὸ ἐρωτῶ, τὸ μανθάνω, τὸ διηγοῦμαι, τὸ βλέπω, καὶ τὸ ζωγραφῶ. C. C. C. 241. Φόνου σταλαγμοὶ] Μὴ λάβε εἰς τὸ φόνου ἔξωθεν τὸ ἕνεκα, ἀλλ᾽ ἔστιν ἡ γενικὴ πρὸς τὸ σταλαγμοί. τὰ γὰρ δάκρυα ἃ τότε ὁ ʼΟδυσσεὺς ἐδάκρυε

226. ἅμιλαν Cod. A. *Beck.*

227. Ante κακῶν Cod. A. addit τῶν σῶν, sed mox sub initium sequ. versus delet verba ista. παρουσίαν Gl. Cod. C. suprascr. ἐπιδημίαν. *Beck.*

228. τι edd. MSS. et Stob. p. 23. sed τοι habent Aug. 2. Eumathius de Ismeniæ et Ismenes amoribus IV. p. 144. et hanc particulam in gnomis amant Tragici. *Por.*

229. ἔοικεν Cod. A. C. *Beck.*

231. με χρῆν Cod. C. με χρὴ D. *Beck.*

232. lege ὤλεσεν ob Versum, aut ε producatur ob Liquidam sequentem. ὤλεσέ Cod. A. B. D. E. quod probat Cl. Zeunius, quia ultima syllaba, utpote in cæsura, produci possit. Male; neque enim est hæc vera cæsura. In Cod. C. ὦσεν (sic). *Beck.*

233. τάλ. ἐ. In Cod. E. τλήμων ἐγώ. *Beck.*

235. μὴ δὲ Cod. D. Vocabulo δηκτήρια in eodem Cod. suprascr. γράφεται, μυστήρια. *Beck.*

236. σοὶ μέν. *Ut finem loquendi facias, par est, et me hæc interrogantem audias.* Vide ad Med. 316. Perorandi formula: εἴρηται λόγος. occurrit ap. Nostrum Or. 1201. Phœn. 1026. infra 1266. εἴρηται γάρ. *Brunck.*

σοὶ μὲν εἰρῆσθαι χρεών. Interpretor: *oportet enim Te finem dicendi facere.* Vel ad verbum, *oportet enim Tibi jam peroratum esse,* εἰρῆσθαι. Alludere videtur Poëta ad solennem perorandi formulam. Ju-

Μὴ λυπρὰ, μηδὲ καρδίας δηκτήρια
Ἐξιστορῆσαι, σοὶ μὲν εἰρῆσθαι χρεὼν,
Ἡμᾶς δ' ἀκοῦσαι τοὺς ἐρωτῶντας τάδε.
ΟΔ. Ἔξεστ', ἐρώτα· τοῦ χρόνου γὰρ οὐ φθονῶ.
ΕΚ. Οἶσθ' ἡνίκ' ἦλθες Ἰλίου κατάσκοπος,
Δυσχλαινίαις ἄμορφος, ὀμμάτων τ' ἄπο
Φόνου σταλαγμοὶ σὴν κατέσταζον γένυν;
ΟΔ. Οἶδ'. οὐ γὰρ ἄκρας καρδίας ἔψαυσέ μου.
ΕΚ. Ἔγνω δέ σ' Ἑλένη, καὶ μόνῃ κατεῖπ' ἐμοί.

Non acerba, neque cor mordentia
Percontari, tibi quidem sermonem finiri oportet,
Nobis vero auscultare paulisper, hæc interrogantibus.
*Ul.* Licet, interroga: tempus enim non invideo.
*Hec.* Scis quando venisti Ilii explorator,
Lacero amictu deformis, et ab oculis
Fraudis guttæ tuam irrigabant barbam!
*Ul.* Novi: Non enim *hæc res* superficiem pectoris attigit mei.
*Hec.* Agnovit vero te Helena, et soli nuntiavit mihi.

P. καὶ πρέπον ἐστὶν εἰρῆσθαι ὑπ' ἐμοῦ δηλονότι, ἡμᾶς δὲ τοὺς ἐρωτῶντας ἀκοῦσαι ταῦτα. ἢ οὕτως, σοὶ μὲν κείνοις ἀποκρίνασθαι πρέπον ἐστὶ. ἡμᾶς δὲ ἀκροᾶσθαι τοὺς ἐρωτῶντας ταῦτα. ἐκδεδομένον ἐστὶν, ἐρώτα, τῆς βραδύτητος γάρ ἕνεκα οὐ φθονῶ σοι. γινώσκεις ὁπότε ἦλθες τῆς Τροίας κατάσκοπος, δυσειμονίᾳ καὶ περιβολῇ εὐτελεστάτων ἐνδυμάτων, κακὴν ὄψιν ἔχων τὴν τῶν ἱματίων, καὶ οἱ σταλαγμοὶ τοῦ φόνου κατέβρεχον τὴν σὴν γένυν, ἤτοι τὸν σὸν πώγωνα; γινώσκω, οὐ γὰρ ἐξ ἐπιπολῆς ἥψατο τῆς καρδίας μου τὸ πρᾶγμα. ἢ

S. φωραθεὶς, φόνου δάκρυα ἦν. ἔκλαιε γὰρ, ἐπειδὴ περὶ ψυχῆς ἔτρεχεν. ὅθεν καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ, αἱμάτινα δάκρυα φαμὲν, ἤγουν φονικά. ἀπίθανον δὲ τὸ πλάσμα, καὶ οὐχ ἁρμόδιον· οὐ γὰρ ἂν ἐσίγησεν Ἑκάβη, πολέμιον θεασαμένη κατοπτεύοντα τὰ κατὰ τοὺς Τρῶας πράγματα. Φόνου σταλαγμοὶ] Ῥανίδες, δάκρυα, ὧν ἦν αἴτιος ὁ τοῦ θανάτου φόβος. *Baroc.* 74.

lianus Ep. 35. in fine: εἴρηται, φασὶν οἱ Ῥήτορες, ὅ γ' ἐμὸς λόγος. Æschyl. Eumen. 713. εἴρηται λόγος. In simili re εἴρηκα bis habet Lucianus in Bis Accusato. Plato Epist. VII. ξυμβουλὴ μὲν δὴ καὶ ἐπιστολὴ, εἰρήσθω, p. 1285. E. et in fine Epistolæ, τὰ δὲ μετὰ τὰ νῦν ῥηθέντα, ἃ ξυμβουλεύω, σχεδὸν εἴρηταί μοι καὶ εἰρήσθω. *Musg.*

237. Pro τοὺς malim τέως, ἡμᾶς δ' ἀκοῦσαι τέως, *et nos aliquantisper* (vel *interea*) *audire.* [improbat Bibl. Crit. Amst. P. IV.] *Musg.*

240. Δυσχλαινίῃ Cod. A. *Beck.*

241. Videtur legendum φόβου. Musgrav. δόλου. Illud si probas, ad supplicem refer, si hoc, ad speculatorem. In Med. 265. φόνου dedit Aldus, licet alterum præbeant MSS. Lascaris, Stobæus et Scholiastes Sophoclis. In versu præcedente si cui copula prior displiceat, pro δυσχλαινίᾳ τ' ἄ. legat δυσχλαινίαις ἄμορφος, quod elegantius est, et ab ipso Euripide usurpatum Hel. 424. *Por.*

φόνου σταλαγμοί. Malim δόλου σταλαγμοὶ, *lacrymæ fraudulentæ.* Nota est de Ulysse fabula, eum, cum Trojam speculandi causa adiret, contumeliose a Græcis se habitum esse finxisse; cui commento ut fidem faceret, quid aptius, quam lacrymæ, veri plerumque doloris indicium? De hoc Ulyssis strategemate vid. Rhes. 710. Hom. Od. IV. 244. Lycophr. 780. *Musg.*

242. Ἔψαυσε, quod in Rheso 916. ἅψομαι. *Beck.*

ΟΔ. Μεμνήμεθ' εἰς κίνδυνον ἐλθόντες μέγαν.
ΕΚ. Ἥψω δὲ γονάτων τῶν ἐμῶν ταπεινὸς ὤν;
ΟΔ. Ὥστ' ἐνθανεῖν γε σοῖς πέπλοισι χεῖρ' ἐμήν.
ΕΚ. Τί δῆτ' ἔλεξας, δοῦλος ὢν ἐμὸς τότε;
ΟΔ. Πολλῶν λόγων εὑρήμαθ', ὥστε μὴ θανεῖν.
ΕΚ. Ἔσωσα δῆτά σ', ἐξέπεμψά τε χθονός;
ΟΔ. Ὥστ' εἰσορᾶν γε φέγγος ἡλίου τόδε.
ΕΚ. Οὔκουν κακύνει τοῖσδε τοῖς βουλεύμασιν,

*Ul.* Meminimus in periculum nos venisse magnum.
*Hec.* Attigisti vero genua mea humilis existens?
*Ul.* *Et quidem* adeo ut immoreretur in tua veste manus mea.
*Hec.* Servavi *te* igitur, emisique ex terra?
*Ul.* Adeo ut etiam nunc aspiciam lucem solis hanc.
*Hec.* Quid sane dicebas servus meus existens tum?
*Ul.* Multorum sermonum inventa, ut non morerer.
*Hec.* Annon ergo malus argueris ex tuis ipsis consiliis;

P. Ἑλένη δέ σε μόνη ἐγνώρισε, καὶ ἀνήγγειλέ μοι; ἐνθυμούμεθα τὰ μέγιστα κινδυνεύσαντες. ἔψαυσας δὲ τῶν ἐμῶν γονάτων ἐλεεινὸς ὤν; ναὶ ἡψάμην οὕτως, ὥς τε δόξαι νεκρωθῆναι ἐν τοῖς σοῖς ἐνδύμασι τὴν ἐμὴν χεῖρα ὑπὸ τοῦ δέους. ἐῤῥυσάμην σε, καὶ ἐξέπεμψά σε ἀπὸ τῆς πόλεως; ναὶ, ὥστε βλέπειν τόδε τὸ φῶς τοῦ ἡλίου. τί λοιπὸν ἔλεξας, δοῦλος ὑπάρχων ἐμὸς τότε: ἔλεξα δηλονότι πολλὰ ἐνθυμήματα καὶ μηχανὰς λόγων, ὥστε μὴ ἀποθανεῖν. οὐκοῦν κακὸς φαίνῃ κατὰ τάδε τὰ βουλεύματα, ὃς ἐξ ἐμοῦ ἔπαθες ὁποῖα λέγεις παθεῖν. ποιεῖς δὲ οὐδὲν καλὸν εἰς ἡμᾶς, ἀλλὰ κακὸν ὅσον δύνῃ; ἄγνωμον ὑπάρχει τὸ γένος ὑμῶν, ὅσοι μακα—

S. 245. Γονάτων] Οἱ δεόμενοι ἥπτοντο τῶν γονάτων, ἢ τῆς χειρὸς, ἢ τῶν παρειῶν. 251. Οὔκουν κακύνῃ] Οὐκοῦν κακὸς φαίνῃ ἐξ ὧν νῦν δὲ ἐβουλεύσω κατὰ τῆς ἐμῆς θυγατρὸς δι' ἐμὲ ζῶν

244. ἐς Brunck. rescripsit e Cod. Reg. *Beck.*

245. Cod. C. γουνάτων. Idem τῶν ante ἐμῶν omittit. *Beck.*

246. Pro ἐνθανεῖν γε conjicit ἐντακῆναι Brunckius. *Por.*

ὥστ' ἐνθανεῖν κ. τ. λ. Mira videtur hæc lectio, quam vellem ab eruditis viris illustratam fuisse; sed silentes eam transgressi sunt. Quæ vitii nemini suspecta fuit lectio, eam loco movere veritus sum: corruptam tamen esse pro comperto habeo. Vertunt: *Adeo ut immoreretur in tua veste manus mea.* Sed hoc ridiculum est. Quid vult Ulysses significare? ὥστ' ἐμφῦναι, ὥστ' ἐμπεπηγέναι, ὥστ' ἐγκεκολλῆσθαι χεῖρ' ἐμὴν τοῖς σοῖς πέπλοις. Repone igitur ocius:

ὥστ' ἐντακῆναι σοῖς πέπλοισι χεῖρ' ἐμήν.

Hesychius: ἐντακεὶς, ἐμφυείς. ἐντέτηκεν ἐγκεκόλληται. ἐντετηκὼς, ἐμπεπηγώς. — Brunck. In Cod. D. ὥστε θανεῖν et πέπλοις. *Musg.*

247—250. In Ald. et MSS. plerisque hi versus ita ordinantur; γ' δ' α' β'. Sed Codex Vitemberg. ordinem, quem vides, habet, probante Zeunio, quem nunc secutus sum. Eodem modo videtur habuisse G. licet ex eo notetur hic ordo; 3, 4, 2, 1. *Por.*

247. δῆτά σ'. Ed. Ald. δητ'. [Illud restituit Canter.] *Musg.*

248. Ὥστ' εἰσορᾶν δὴ e Cod. Reg. edidit Br. In Cod. A. C. D. est γε pro νῦν, et Cod. B. νῦν prorsus omisit. *Beck.*

Deest νῦν in Aldina. *Musg.*

249. σ' omittit Ald. sed habent Harl. MS. Reg. Soc. K. et complures alii. *Por.*

249. s. Hi duo versus in Cod. E. leguntur statim post versum 246. probante Cl. Zeunio. "Nam, inquit, antequam effectus narraretur, ἔσωσα — — χθονὸς etc. exponendæ erant caussæ; quarum altera

Ὃς ἐξ ἐμοῦ μὲν ἔπαθες, οἷα φὴς παθεῖν,
Δρᾷς δ' οὐδὲν ἡμᾶς εὖ, κακῶς δ', ὅσον δύνᾳ;
Ἀχάριστον ὑμῶν σπέρμ', ὅσοι δημηγόρους
Ζηλοῦτε τιμάς· μηδὲ γιγνώσκοισθ' ἐμοὶ,
Οἳ τοὺς φίλους βλάπτοντες οὐ φροντίζετε,
Ἢν τοῖσι πολλοῖς πρὸς χάριν λέγητέ τι.
Ἀτὰρ τί δὴ σόφισμα τοῦθ' ἡγούμενοι
Εἰς τήνδε παῖδα ψῆφον ὥρισαν φόνου;

Qui ex me bene passus es, qualia dicis te passum esse,
Facis vero nihil nobis bene, sed male quantum potes?
Ingratum vestrum genus, quicunque apud populum oratorios
Sectamini honores: utinam non cognoscamini mihi:
Qui nihil pensi habetis amicos lædere,
Si multitudini ad gratiam dicatis aliquid.
Verum quidnam hoc callidum putantes
Adversus hanc puellam calculum tulerunt mortis?

P. ζηλοῦτε τὰς ἀπὸ τοῦ δήμου συμβαινούσας τοῖς ῥήτορσι τιμὰς, δι' ὧν ἀρέσκειν αὐτῷ σπεύδετε ἐκ τοῦ τὰ συμφέροντα αὐτῷ ἀγορεύειν, εἴθε μηδὲ ἐγινώσκεσθε ὑπὸ ἐμοῦ, οἳ βλάπτοντες τοὺς φίλους οὐ φροντίζετε, καὶ οὐκ ἐπιστρέφεσθε, ἐὰν λέγητε τῷ δήμῳ τι πρὸς ἡδονὴν καὶ ἀποδοχὴν αὐτῶν. ἀτὰρ τί σοφισάμενοι καὶ ἐφευρόντες, ἔδοξεν ὑμῖν εἰκότως τὴν περὶ τῆς ἐμῆς παιδὸς σφαγὴν βουλεύσασθαι; ἆρα τὸ πρέπον ἤγαγεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ἀνθρώπους κτείνειν πρὸς

S. ὡς φής. Baroc. 74. 257. Ἢν τοῖσι πολλοῖς] Ἐὰν τῷ δήμῳ πρὸς ἀποδοχήν τί ἀφορῶν λέγητε. Baroc. 74. 258. Ἀτὰρ] Ὁ ἀτὰρ καὶ ὁ δὲ σύνδεσμος αὐτὸ δηλοῦσιν. διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι ὁ μὲν ἀτὰρ ποιητικόν ἐστι, ὁ δὲ δὲ ὑποτέτακται. C. C. C. Σόφισμα τοῦθ' ἡγούμενοι] Ἤτοι σοφὸν καὶ φρόνιμον ἡγούμενοι, καὶ νομίζοντες τοῦτο, οἱ Ἕλληνες, ὥρισαν ἤτοι

continetur versibus 245. et 246., gestu supplicantis, altera versu 249. 250. precibus supplicantis. Contra secundum ordinem vulgatum omnia sunt turbata, quemadmodum suus quemque sensus, si quis locum ipsum diligenter inspexerit, facile docebit. *Musg.*

250. γε om. Ald. Alii νῦν, alii δὴ addunt, sed γε habent Aug. 1. 2. 3. B. Harl. tres Mosq. Kingii MS. Reg. Soc. et septem alii quos ipse contuli. *Por.*

Laudat hunc versum Tho. M. V. Εὕρημα. *Beck.*

251. κακίνῃ Cod. A. Pro σοῖς habent τοῖς Cod. A. C. D. E. atque ita etiam Brunck. edidit. In Cod. D. suprascr.: κατὰ τάδε τὰ βουλεύματα, ἃ δῆτα ἐβουλεύσατο κατὰ τῆς θυγατέρος. *Beck.*

κακίζεσθαι est *vituperari ut malum*, κακύνεσθαι *revera malum esse.* Plato: τρόπον ὃν κακύνοιτο, p. 1054. E. *Musg.*

252. μὲν deest in Cod. A. *Beck.*

252. Lege φὴς et non φῄς, et similiter v. 273. 321. etc. v. Dawes. Misc. Crit. p. 346. *Heath.*

253. Magis Attica forma, δύνᾳ, quam nunc reposui pro δύνῃ. Schol. ad. Il. Ξ. 199. in codice Townleiano: δαμνᾶ· οἱ μὲν ὁμάως τῷ πειρᾶ ἔμειο γεραιέ· οὐδὲ δώριον αὐτὸ ἀπὸ τοῦ δάμναμαι· οὕτως Ἀρίσταρχός φησιν ἐπίστα (l. ἐπίσται) δύναι· ὅλον δὲ ἐπίστασαι:—Schol. ad. Od. Λ. 220. in MS. Harl. 5674. πειρᾶ ἔμειο γεραιὲ καὶ ἐκφωνουμένου τοῦ ι'. ὡς τὸ δύναι παρ' ἀττικοῖς:—*Por.*

254, 5. Eustath. ad Οδ. Θ. p. 1593, 47 =304, 46. ubi respicit Soph. Aj. 523. *Por.*

σπέρμα Cod. C. *Beck.*

355. γινώσκεσθε Cod. C. *Beck.*

257. Ἤν. In marg. Cod. A. γρ. εἰ. *Beck.*

258. τόδ' Cod. D. *Beck.*

258. τί δὴ σόφισμα τοῦθ' ἡγούμενοι. Ad verbum, *quod inventum callidum putantes hoc esse?* Sensus est; *num putantes hoc callidum inventum esse. Musg.*

Πότερα τὸ χρῆν σφ' ἐπῆγαγ' ἀνθρωποσφαγεῖν
Πρὸς τύμβον, ἔνθα βουθυτεῖν μᾶλλον πρέπει;
Ἢ τοὺς κτανόντας ἀνταποκτεῖναι θέλων,
Εἰς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον;
Ἀλλ' οὐδὲν αὐτὸν ἥδε γ' εἴργασται κακόν.
Ἑλένην νιν αἰτεῖν χρὴ τάφωι προσφάγματα.
Κείνη γὰρ ὤλεσέν νιν, εἰς Τροίαν τ' ἄγει.
Εἰ δ' αἰχμάλωτον χρή τιν' ἔκκριτον θανεῖν,

Utrum fatum ipsos induxit homines interficere
Ad tumulum, ubi mactare boves magis decet?
An eos qui interfecerunt *eum*, vicissim interficere volens,
Adversus hanc Achilles jure intendit cædem?
Atqui nullum ipsi hæc fecit malum.
Helenam illum petere oportet sepulchro victimam:
Illa enim perdidit ipsum, et ad Trojam ducit.
Si vero captivam oportet aliquam selectam mori,

P. τὸν τάφον, ὅπου πρέπει μᾶλλον βοῦς φονεύειν; ἢ θέλων ὁ Ἀχιλλεὺς ἀνταποκτεῖναι, τὸν κτανόντα αὐτὸν δηλονότι, δικαίως ἐπάγει τὸν φόνον εἰς τήνδε; ἀλλ' οὐδὲν κακὸν πεποίηκεν αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα ἥδε ἡ Πολυξένη. τὴν Ἑλένην χρὴ αὐτὸν ζητεῖν σφάγιον τῷ τάφῳ, ἐκείνη γὰρ ὤλεσεν αὐτὸν τὸν Ἀχιλλέα, καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν Τροίαν. εἰ δὲ πρέπει θανεῖν τινὰ ἐπίλεκτον, ὑπερφέρουσάν τε, ἤτοι τὸ πλέον ἔχουσαν τῶν αἰχμαλώτων κατὰ τὸ κάλλος, οὐχ ἡμῶν

S. ἐψηφίσαντο καὶ ἔταξαν τὴν κρίσιν τοῦ φόνου εἰς τήνδε τὴν παῖδα. 263. Τείνει φόνον] Τείνει ὁ Ἀχιλλεὺς φόνον εἰς τήνδε, ἀντὶ τοῦ ἐπάγει. καὶ τείνει ὁ λόγος εἰς τόδε, ἀντὶ τοῦ ἐφορᾷ.

260. χρῆν Ald. et MSS. quod rectum videtur, si pro χρῆναι sumatur cum Eustathio ad Od. K. p. 1647,37,=381, 45. χρεὼν ed. Brunck. Iterum Eustath. ad. Il. I. p. 751, 54=652, 32. καὶ τὸ χρῆναι δὲ ἀπαρέμφατον, ὃ καὶ χρῆν μονοσυλλάβως λέγεται παρά τε Εὐριπίδῃ καὶ Σοφοκλεῖ. Deinde ἀνθρωποσφαγεῖν pro ἀνθρωποκτονεῖν plures MSS. Eustath. Thomas Magister v. χρῆν. Sed ἀνθρωποκτονεῖν Eustath. ad Il. T. p. 1179, 38=1244, 53. *Por.*

ἐπῆγ' Cod. D. ἀνθρωποσφαγεῖν Cod. A. C. E. idque jam e Cod. Reg. Brunck. restituit poëtæ. Laudat. h. v. Tho. Mag. V. χρῆν, ubi in Codd. et Edd. vett. ἐπήγαγ', sed pro ἀνθρωποκτονεῖν, ut Blancard.³ edidit, Oudendorp. e Codd. Edd. vett. et Phavorino recepit ἀνθρωποσφαγεῖν. *Beck.*

τὸ χρῆν. Optimè Scaliger τὸ χρεών. Vid. Hippol. 1251. Iph. Taur. 1498. Idem mendum sustulerunt MSS. ad Herc. v. 830. ἀνθρωποκτονεῖν. Lib. P. ἀνθρωποσφαγεῖν, ut et Kingius et MS. Reg. Soc. Sed præstat abesse omnem ad sacrificia allusionem. Quærit enim, utrum jubeant eos Dii *homicidium patrare*, facinus utique piaculare, ad sepulchrum, i. e. in loco sanctissimo, ἔνθα βουθυτεῖν πρέπει, ubi pariter ac in templis boves mactare decet. *Musg.*

262. κτανῶντας Cod. D. *Beck.*

263. Male Canterus τίνει, quod esset, *pœnas ob cædem luit.* τείνει est *dirigit*, metaphora ab arcu sumta. In Æschyli loco Choëph. 649. τείνει μύσος Ald. Robortell. *Por.*

τείνει φόνον] *Canterus* Novar. Lection. l. 5. c. 25. legit τίνει φόνον, sed vix puto legi unquam, quod occisi alicujus manes τίνουσι φόνον εἰς τὸν Homicidam. Nec τίνειν φόνον est pœnas reposcere, sed luere: quare τείνειν retineo. Jam Arnald. Obs. Misc. T. VI. p. 584. contulit ad τείνει Supplic. 674. τείνει non sollicitandum judicat Bibl. Crit. Amst. p. IV. p. 27. τείνει. Cod. E. τίνει, ut jam Canterus conjecerat. *Beck.*

τείνει. Quæ hanc locutionem illustrare possint, invenies ad Supplic. v. 674. Cantero placet τίνει, cui quo minus

Κάλλει θ' ὑπερφέρουσαν, οὐχ ἡμῶν τόδε.
Ἡ Τυνδαρὶς γὰρ εἶδος εὐπρεπεστάτη,
Ἀδικοῦσά θ' ἡμῶν οὐδὲν ἧσσον εὑρέθη.
Τῶι μὲν δικαίωι τόνδ' ἁμιλλῶμαι λόγον·
Ἃ δ' ἀντιδοῦναι δεῖ σ', ἀπαιτούσης ἐμοῦ,
Ἄκουσον· ἥψω τῆς ἐμῆς, ὡς φὴς, χερός,
Καὶ τῆσδε γραίας, προσπιτνῶν, παρηΐδος.
Ἀνθάπτομαί σου τῶνδε τῶν αὐτῶν ἐγὼ,

Pulchritudine excellentem, non nostrum hoc:
Helena enim forma *est* præstantissima,
Injuriosaque non minus quam nos esse comperta est.
Ex æquitate quidem, hactenus contendo.
Quæ vero rependere oportet te, repetente me,
Audi. Tetigisti meam (quemadmodum dicis) manum,
Et hanc anilem, accidens, genam:
Vicissim attingo tua hæc eadem ego:

P. τόδε, τὸ ὑπερφέρειν τῷ κάλλει δηλονότι· ἡ θυγάτηρ τοῦ Τυνδάρεω Ἑλένη ὡραιοτάτη καὶ εὐειδεστάτη ἐστὶ κατὰ τὸ εἶδος, καὶ ἐφωράθη ἀδικοῦσα τὸν Ἀχιλλέα οὐδὲν ἔλαττον ἡμῶν. τῇ δικαιολογίᾳ οὖν καὶ κατὰ τὸ δίκαιον, τόνδε τὸν λόγον κατὰ ἀγῶνος λέγω· ἅ τινα δὲ πρέπει ἀντιδοῦναί σε, ἀπαιτούσης, ἤτοι χρέος ζητούσης, ἐμοῦ, ἄκουσον· ἔψαυσας τῆς ἐμῆς χειρὸς, ὡς λέγεις, καὶ τῆσδε γηραιᾶς παρειᾶς προσπίπτων καὶ παρακαλῶν, ἐπίσης ἅπτομαί σου
S. 264. Οὐδὲν] Ἀττικόν ἐστιν, οἱ γαρ Ἀττικοὶ οὐκ ἀπαγορευτικὸν, οὐδὲν λέγουσι. C. C.
C. 265. Τάφῳ προσφάγματα] Ἀντὶ τοῦ πρόσφαγμα, ἢ σφάγιον τοῦ τάφου. Baroc. 74.

assentiar, nihil video. τίνειν est simpliciter *rependere*. vide Orest. v. 109. Jam vero, qui læsus quomodocunque est, si malum malo rependit, quidni hoc τίνειν dicatur? Quid quod Æschylus vocem hac notione adhibet Choëph. 649.

——— τὶνει μῦσος
χρόνῳ κλυτὴ βυσσόφρων Ἐριννύς. *Musg.*

264. οὐδέν γ' αὐτὸν Codd. A. E. *Beck.*

265. πρόσφαγμα Ald. προσφάγματα Edd. recentes, quod confirmant Harl. Kingii MS. Reg. Soc. et septem alii. Ammonius autem, vir metri callentissimus, Aldinam lectionem reduxit. πρόσφαγμά τί sine causa conjicit Beckius. Vide ad Orest. 1051. *Por.*

προσφάγματα. Ed. Ald πρόσφαγμα. Cod. E. αἰτεῖ χρῆν — πρόσφαγμα. πρόσφαγμα habent quoque A. B. C. D. *Beck.*

266. ὤλεσέ Cod. C. D. et pro μιν in A. B .C. D. est νιν, ut et Brunck. Ed. habet. Mox Cod. D. ἄγοι (sic; ει supra) *Beck.*

267. αἰχμαλώτων Cod. A. Mox idem: ἐγκρίτων. Prius habet etiam Cod. Reg. et Cod. D. *Beck.*

268. ὑπερβάλουσαν J. Voluit ὑπερβάλλουσαν cum Aug. 1. Quod per se quidem bonum est, sed e glossa, ὑπερφέρειν pro *excellere* Sophocl. Œd. T. 381. C. 1007. Aristarchus Stobæi Ecl. Eth. p. 171. ed. Grot. Herodotea loca IV. 74. VIII. 138. 144. IX. 96. congessit Portus. Eodem sensu προφέρειν Med. 1088. *Por.*

269. Brunck. ob adjunctum εἶδος mavult ἐκπρεπεστάτη. *Beck.*

270. ἧσσον Br. scripsit, quanquam et in ipsius Cod. legebatur ἧττον. *Beck.*

272. σ' omissum in Cod. D. sed suprascriptum manu glossatoris. *Musg.*

273. τῆς ἐμῆς χειρὸς, ὡς φής. Cod. D. *Musg.*

274. γεραιᾶς Ald. Fortasse legendum cum Mosq. uno, τῆς γεραιᾶς. *Por.*

Valck. etiam edidit: καὶ τῆσδε γραίας. προσπιτνῶν, παρηΐδος scil. ἥψω, ad Phœniss. p. 596. Cod. C. τῆς γεραιᾶς. Sed Br. edidit τῆσδε γραίας, quamvis et in Reg. Cod. esset γεραιᾶς. — Γηραιᾶς Cod. D.

Χάριν τ' ἀπαιτῶ τὴν τόθ', ἱκετεύω τέ σε,
Μή μου τὸ τέκνον ἐκ χερῶν ἀποσπάσῃς,
Μηδὲ κτάνητε. τῶν τεθνηκότων ἅλις.
Ταύτῃ γέγηθα, κἀπιλήθομαι κακῶν·
Ἥδ' ἀντὶ πολλῶν ἐστί μοι παραψυχὴ,
Πόλις, τιθήνη, βάκτρον, ἡγεμὼν ὁδοῦ.
Οὐ τοὺς κρατοῦντας χρὴ κρατεῖν ἃ μὴ χρεὼν,
Οὐδ' εὐτυχοῦντας εὖ δοκεῖν πράξειν ἀεί.

Beneficiumque reposco prius, et supplico tibi,
Ne meam filiam ex manibus auferas,
Neque interficiatis : mortuorum satis est.
Hac gaudeo, et obliviscor malorum :
Hæc pro multis est mihi consolatio,
Civitas, nutrix, baculus, dux viæ.
Non oportet victores imperare quæ non decent,
Neque eos qui felices sunt putare se felices fore semper.

P. κἀγὼ τῶν γονάτων καὶ τῆς παρειᾶς, καὶ ἀπαιτῶ τὴν ὑπάρξασάν σοι παρ' ἐμοῦ τότε χάριν, καὶ ἱκετεύω καὶ παρακαλῶ σε, μὴ ἀφελκύσῃς τὸ τέκνον βιαίως ἐκ τῶν χειρῶν μου, μηδὲ κτάνητε· ἀρκούντως ἔχει τὸ πρᾶγμα, ἕνεκα τῶν τεθνηκότων, ἐν τῷ πολέμῳ δηλονότι. ἐπὶ ταύτῃ χαίρω, καὶ ἐπιλανθάνομαι τῶν κακῶν· ἥδ' ἀντὶ πολλῶν, πραγμάτων δηλονότι, ἔστι μοι παραμυθία καὶ παρηγορία, πόλις, τροφὸς, βακτηρία, ἡγεμὼν, καὶ ὁδηγὸς ὁδοῦ.

S. 278. Μηδὲ κτάνητε] Ἐπειδὴ ὁ μὲν Ὀδυσσεὺς μόνος ἔμελλε λαβεῖν τὴν Πολυξένην ἐκ τῆς Ἑκάβης, τὸ δὲ θανεῖν αὐτὴν κοινῇ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔδοξε, διὰ τοῦτο πρὸς μὲν Ὀδυσσέα ἑνικῶς εἶπε τὸ μὴ ἀποσπάσῃς· πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους, τὸ μὴ κτάνητε. 282. Οὐ τοὺς κρατοῦντας] Οὐ τοὺς κρατοῦντας καὶ ἄρχοντας ἀνόμου καὶ κακῆς βουλῆς χρὴ ἔχεσθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ δίκαιον πίπτειν ἀεὶ τῶν μὴ προσηκόντων ἀπεχομένους, οὐδὲ τοὺς εὐτυχοῦντας ὑπολαμβάνειν ἀεὶ εὐτυχήσειν. εἶπε δὲ ἄμφω διὰ τοὺς Ἕλληνας ὡς εὐτυχεῖς ὄντας, καὶ ἄδικα περὶ τῆς Πολυξένης βουλευσαμένους. 284. Οὐκ εἴμ' ἔτι.] Ἡ μὲν εὐτυχία οὐκ ἔστιν ἄλλο ἢ εἶναι, ἡ δὲ δυστυχία, οὐκ ἄλλο γ' οὐδὲν ἢ μὴ εἶναι. τὸ ἔτι δὲ εἶπεν ὡς πρὸς τὸν πρόσθεν χρόνον. τὰ γὰρ παρόντα, τῶν πάλαι ὕστερά ἐστι, καὶ ἐφεξῆς. 286. Ὦ φίλον γένειον] Ἁπτομένη τῶν γενειῶν τοῦτο φησί· ἀπὸ μέρους, τὸ πᾶν, γένεια δὲ λέγεται αἱ ἐν τῇ σιαγόνι

et suprascr. συνίζησις. Mox Cod. A. παρείαδος. *Beck.*

276. τε ante σὲ omittit Cod. D. *Beck.*

278. δὲ omittit Cod. A. In Brunck. Ed. est : Μηδὲ — Olim in ed. Barn. erat Μὴ δὲ, ut et Cod. D. h. l. et v. 299. *Beck.*

279. Orest. 66. Ταύτῃ γέγηθε κἀπιλήθεται κακῶν. *Por.*

280. Simillimam ex alia Euripidis fabula sententiam habet Alexander Rhetor. p. 578, 2. ed. Ald. Ἀλλ' ἥδε μ' ἐξέσωσεν. ἥδε μοι τροφὸς, Μήτηρ, ἀδελφὴ, δμωΐς, ἄγκυρα, στέγη. *Por.*

Vocabulo παραψυχὴ, allatis locis quibusdam Timoclis ap. Athen. p. 223. et aliorum, auctoritatem conciliavit Brunck. *Beck.*

281. βάκτορ. Sic Cod. D. pro βάκτρον. Gl. suprascr. βακτηρία, ῥάβδος ἐπερειστικὴ εἰς ὁδόν. *Beck.*

πόλις. *patria.* Heraclid. 14. καὶ πόλις μὲν οἴχεται. *Musg.*

282. χρὴ Edd. et MSS. δεῖ dedit Brunckius ex conjectura, propter χρεὼν in vicinia. Eadem de causa 969. χρὴ in δεῖ mutavit. Quis post hæc credat in Bacch. 507. (515) quam fabulam una cum Hecuba edidit, relicturum fuisse Brunckium, ὅτι γὰρ μὴ χρεὼν, οὔτοι χρεὼν Παθεῖν ? χρὴ habet etiam Stobæus p. 435. ed. Grot. qui præterea τὸν κρατοῦντα, sed vulgata melior. *Por.*

Pro χρὴ Brunck. euphoniæ causa rescripsit δεῖ, quæ duo verba sæpe a librariis commutata inter se sunt. Vid. ad Or. 557. Sic in Hipp. 493. ubi vulgo δεῖ le-

Κἀγὼ γὰρ ἦν ποτ᾽, ἀλλὰ νῦν οὐκ εἴμ᾽ ἔτι·
Τὸν πάντα δ᾽ ὄλβον ἦμαρ ἕν μ᾽ ἀφείλετο.
Ἀλλ᾽, ὦ φίλον γένειον, αἰδέσθητί με,
Οἴκτειρον· ἐλθὼν δ᾽ εἰς Ἀχαϊκὸν στρατὸν,
Παρηγόρησον, ὡς ἀποκτείνειν φθόνος
Γυναῖκας, ἃς τοπρῶτον οὐκ ἐκτείνατε
Βωμῶν ἀποσπάσαντες, ἀλλ᾽ ᾠκτείρατε.
Νόμος δ᾽ ἐν ὑμῖν τοῖς τ᾽ ἐλευθέροις ἴσος

Nam et ego eram olim, sed nunc non amplius sum.
Universam vero felicitatem dies una mihi eripuit.
Sed o charum mentum, reverearis me :
Miserere ; vadens vero ad Græcorum exercitum,
Admone, quam interficere invidiosum sit
Mulieres, quas primum non interfecistis
Ab altaribus avellentes, sed miserti estis.
Lex enim inter vos et liberis æqua

P. τοὺς ἄρχοντας οὐ πρέπει κρατεῖν τῶν πραγμάτων ἐκείνων, δηλονότι ἃ μὴ χρεὼν, ἤτοι οὐ πρέπον κρατεῖσθαι, οὐδὲ τοὺς εὐτυχοῦντας δοκεῖν καὶ νομίζειν πράττειν ἀεὶ εὖ, ἤτοι εὐτυχεῖν. καὶ ἐγὼ γὰρ ὑπῆρχον εὐδαίμων ποτὲ, ἀλλὰ νῦν οὐχ ὑπάρχω· πάντα δέ μοι τὸν πλοῦτον μία ἡμέρα ἀφείλετο. ἀλλ᾽, ὦ Ὀδυσσεῦ, οἴκτειρον καὶ ἐλέησον· ἀπελθὼν δὲ εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων, παραίνεσον, καὶ εἰπὲ, ὅτι μέμψις καὶ δυσφημία ἐστὶν, ἀποκτείνειν καὶ φονεύειν τὰς γυναῖκας, ἃς καταρχὰς οὐκ ἐφονεύσατε, ἀφελκύσαντες ἀπὸ τῶν βωμῶν,

S. τρίχες· γένυς δὲ ἡ σιαγών. Αἰδέσθητι] Αἰδὼς καὶ αἰσχύνη διαφέρει, αἰδὼς γάρ ἐστιν, ὥς φησὶν Ἀριστόξενος ὁ μουσικὸς, ἡ ἐπ᾽ ἀγαθοῖς βία καὶ ὑποστολὴ, αἰσχύνη, δέ ἐστιν, ἡ ἐξ αἰσχρῶν πραγμάτων ἀτιμία καὶ κατηφία. C. C. C. 288. Παρηγόρησον] Παραίνεσον. ἔστιν ἀγορὰ, ἀφ᾽ οὗ ἀγορεύω, ῥῆμα, ἐξ οὗ σύγκεινταί τό τε δημηγορῶ, καὶ παρηγορῶ, συνηγορῶ, καὶ τὰ τοιαῦτα. Φθόνος] Καταχρηστικῶς ἀντὶ τοῦ μέμψις. διαφέρει δὲ φθόνος μέμψεως, ὅτι ὁ μὲν φθόνος, εἰς τοὺς καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἀπὸ τῶν κακῶν· φθονοῦνται γὰρ τὰ καλὰ τοῖς κακοῖς· ἡ δὲ μέμψις ἀπὸ τῶν καλῶν εἰς τοὺς κακούς τε καὶ πονηρούς. 290. Βωμῶν ἀποσπάσαντες] Ἤγουν τοῦτο τὸ τοὺς τοῖς βωμοῖς καταφυγόντας μὴ κτείνειν νόμιμον ἡγούμεθα ἐπίσης δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι. 291. Νόμος] Νόμος δὲ κεῖται ἐν ὑμῖν τοῖς

gitur, Cod. Reg. ipso auctore, præbet χρή. *Beck*

283. πράττειν MSS. non pauci. Mox pro οὐκ εἴμ᾽ ἔτι J. οὐκέτ᾽ εἰμὶ habet, δούλη σέθεν Harl. Barocc. 37. prave ex 797. πράττειν et οὐκ εἴμ᾽ ἔτι Stobæus. *Por.*

πράττειν Cod. C. D. *Beck.*

285. ἦμαι Cod. C. *Beck.*

286. In Schol. verbis γένειον—σιαγὼν præmittuntur in Cod. D. hæc : ἁπτομένη τῶν γενείων φησί. *Beck.*

287. Et hic et infra 508. 519. Ἀχαϊκὸς ediderunt Brunckius et Beckius, qua ratione impulsi, nescio. Atticum est alterum, in quo MSS. certe plerique, consentiunt. Nam viri optimi Francisci Oudini, qui in Misc. Obs. Nov. Vol. V. p. 431 *a* in his verbis corripi contendit ex Attico isto *Judaïcum* apud Juvenalem XIV. 101. nulla ratio habenda est. *Por.*

Ἀχαϊκὸν scripsit Brunck. quoniam et alibi ap. Eurip. cum diphthongo est, ut Troad. 240. v. Not. Æsch. S. Theb. 28. *Beck.*

288. ἀποκτείνειν φθ. γ. laudat Schol. Arist. Plut. 87. ἀποκτείνει Cod. D. *Beck.*

φθόνος. *Ira Deorum*, sive *Nemesis.* Iphig. Aul. 1103, μή τις θεῶν φθόνος ἔλθῃ. vide etiam annotata ad Rhes 343. Simile Græcorum institutum commemoratur Heraclid. 963. *Musg.*

Καὶ τοῖσι δούλοις αἵματος κεῖται πέρι.
Τὸ δ' ἀξίωμα, κἂν κακῶς λέγῃς, τὸ σὸν
Πείσει. λόγος γὰρ ἔκ τ' ἀδοξούντων ἰὼν,
Κἀκ τῶν δοκούντων αὐτὸς, οὐ ταυτὸν σθένει.

Et servis de sanguine posita est.
Porro dignitas, etiam si prave dicas, tua
Persuadebit. Sermo enim ab incelebribus profectus
Et a celebribus idem, non idem valet.

P. ἀλλ' ἠλεήσατε· νόμος δ' ἐν ὑμῖν τοῖς Ἕλλησι κεῖται περὶ φόνου, ὅμοιος τοῖς ἐλευθέροις καὶ τοῖς δούλοις. ἡ δὲ σὴ ἀξία, καὶ ἐὰν κακῶς λέγῃ, καταπείσει· λόγος γὰρ ὁ ἐξιὼν ἐκ τῶν

S. Ἕλλησι περὶ φόνου ἴσος, τοῖς ἐλευθέροις καὶ τοῖς δούλοις· ἤγουν ἐν ἴσῳ κακῷ τάττων τὸν τοῦ δούλου φόνον (ὃν αὐτὸς δηλονότι ὑπό τινος φονευθήσεται) καὶ τὸν τοῦ ἐλευθέρου. 296. Στεῤῥὸς] Οἱ Ἀττικοὶ τὰς εἰς α καὶ η λήγουσας εὐθείας διὰ τοῦ ος λέγουσιν, οἷον ἡ οὐράνιος, ἡ θεὸς, ἡ στεῤῥός. 299. Μὴ δὲ τῷ θυμουμένῳ] Εἰς τρία μεριζομένης τῆς ψυχῆς, εἰς λογικὸν, θυμικὸν, καὶ ἐπιθυμητικόν· ὅτε μὲν ἔστι τὸ λογικὸν καθαρὸν, διακρίνει καὶ λογίζεται τὰ προσήκοντα, καὶ καλῶς ἔχοντα. σκοτίζεται δὲ ὑπὸ τοῦ θυμικοῦ, καὶ ἐπιθυμητικοῦ, καὶ

290. Βωμῶν etc. Hunc versum Cod. A. omisit. *Beck.*

291. τοῖς τ' ἐλευθέροις restituit Canter. in Not. *Beck.*

τοῖς Cod. B. omittit. *Musg.*

293. λέγῃ omnes Edd. vett. et MSS. cum Gellio XI. 4. et Stobæo p. 173. Sed λέγῃς tacite correxit Muretus Opp. Tom. III. p. 593. Quod docti plerique probarunt. Cum enim personam circumlocutione significant Græci, quam citissime ad ipsam personam revertuntur. Homerus igitur nunquam ait, Βίη Ἡρακληείη, ἥπερ, sed βίη Ἡρακληείη, ὅσπερ. Exstat quidem Il. Τ. 415. Νῶϊ δὲ καί κεν ἅμα πνοιῇ Ζεφύροιο θέοιμεν, Ἥνπερ ἐλαφροτάτην φάσ' ἔμμεναι, sed Τόνπερ ἐλαφρότατον præbet Scholiastes Apollonii Rhodii II. 276. Sic paullo ante Hecuba, cum dixisset φίλον γένειον, intulit, ἐλθὼν, non ἐλθόν. Qui λέγῃ cum τὸ ἀξίωμα construunt, Euripidem Italorum vel Gallorum hodiernorum idiomate uti volunt. *Si* VOTRE GRANDEUR *savoit lire,* ELLE *verroit bientôt, que je ne* LUI *ai rien dit, que de veritable.* Alia ratione vulgatam defendit Heathius, ut scilicet λέγῃ sit mediæ vocis. Sed exempla aliena affert ex Homero ; nunquam λέγομαι pro λέγω dicunt Attici. In Sophoclis loco Œd. C. 1186. λέξεται est passivum, ut semper apud Tragicos. Photius MS. Λέξεται. λεχθήσεται. Confer infra 895. *Por.*

Apud Gellium N. A. 11. 4. Græce leguntur hi versus cum Latinis Ennii, sed pro Πείσει ibi Νικᾷ, monente etiam Valck. Diatr. in fr. Eur. p. 261. B. Anonymus in Obs. M. legit λέγῃς, ἀξίωμα enim non bene cum λέγῃ jungi posse. ἀξίωμα accipit pro σὺ ἐν ἀξιώματι ὢν, ut *tuus favor*, Ovid. Fast. 5, 575. h. e. *tu favens.* Editor Observationum Batavus opposuit, dici tamen h. l. ἀξίωμα πείθειν, at monente Heath. *dignitatis* quidem est, *persuadere, alios in sententiam suam pertrahere*, non item simpliciter *loqui.* Nulla tamen mutatione opus esse Heath. censet, post λέγῃ subintelligi debere σὺ, et Passivum λέγομαι usurpari interdum Active, ut Hom. Il. β'. 435. γ. 292. υ. 244. Odyss. γ'. 240. ν'. 296. Sophocl. Œd. Col. 1250. Brunck. ex ingenio emendavit—ἀξίωμα, κἂν κακῶς λέγῃς, τ. σ. In Cod. Reg. est. κἂν κακῶς τὸ σὸν λέγῃ, πείθει. Pro πείσει in Cod. C. vitiose scriptum πείθει. Ennii tres versus, quibus hæc Euripidea expressit, e Gellio XI. 4. laudat Brunckius. Vocabulo κακῶς in Cod. D. suprascr. ἀδίκως. *Beck.*

λέγῃ. Vir Doctus in Miscell. Observ. Tom. II. p. 92, emendat λέγῃς, cui planissimè assentior. *Musg.*

294. πείθει Aug. 1. Brunckii membr. et Harl. quod tempus convenit cum νικᾷ Gellii. MS. E. quoque πείθει habet, sed in rasura. Si hanc lectionem præfers, verte ; *vincere solet*, non *vincet.* Hos tres versus ita reddidit Ennius ; *Hæc tu etsi pervorse dices, facile Achivos flexeris ; Nam opulenti quum loquuntur pariter atque igno-*

ΧΟ. Τίς ἔστιν οὕτω στεῤῥὸς ἀνθρώπου φύσις,
Ἥτις γόων σῶν καὶ μακρῶν ὀδυρμάτων
Κλύουσα θρήνους, οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ;
ΟΔ. Ἑκάβη, διδάσκου, μηδὲ τῷ θυμουμένῳ

*Cho.* Non est adeo rigida hominis natura,
Quæ luctuum tuorum et longarum comploratiorum
Audiens fletus, non effundat lacrymas.
*Ul.* O Hecuba, disce, neque præ *tua* ira

P. ἀδοξούντων καὶ ἀτίμων, καὶ ἐκ τῶν δοκούντων, ἤτοι ἐξ ἐνδόξων καὶ ἐντίμων, οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν. ΧΟ. Οὐκ ἔστι φύσις ἀνθρώπου οὕτω στεῤῥὰ καὶ σκληρὰ, ἥτις ἀκούουσα τοὺς θρήνους τῶν σῶν γόων, καὶ τῶν πολλῶν ὀδυρμάτων, οὐκ ἂν ἐκπέμψοι δάκρυον. ΟΔ.

S. ὑπὸ ἄλλου τινὸς συναντήματος, κἀντεῦθεν οὐ συγχωρεῖται λογίζεσθαι τὰ δέοντα. Τῷ θυμουμένῳ) Οἱ μὲν τῷ θυμουμένῳ τῷ θυμικῷ φασὶ τῆς ψυχῆς μέρει· τρία δὲ μέρη τῆς ψυχῆς, λογικὸν, θυμικὸν, καὶ ἐπιθυμητικόν. καὶ τὸ μὲν θυμικὸν ἔγκειται παρὰ τὴν καρδίαν· τὸ δὲ ἐπιθυμητικὸν παρὰ τὸ ἧπαρ· τὸ δὲ λογιστικὸν παρὰ τὸ ἐγκέφαλον, ὃ καὶ λόγον αὐτοκράτορα ἔχει πρὸς ἐκεῖνα. ἐγὼ δὲ ἐνταῦθα θυμουμένῳ λέγω, τῷ θυμῷ. ὥσπερ γὰρ φαμὲν βουλόμενον οὐ μόνον τὸν θέλοντα, ἀλλὰ καὶ τὴν βούλησιν αὐτήν· καὶ μεμνημένον, οὐ μόνον τὸν μνείαν ἔχοντα, ἀλλὰ καὶ τὴν μνήμην αὐτήν· οὕτω καὶ θυμούμενον, οὐ

*biles, Eadem dicta eademque oratio æqua non æque valet.* *Por.*

295. αὐτὸς sine articulo non valet *idem*, sed *ipse*. ὡὐτὸς igitur citat H. Stephanus in Præfatione ad Thesaurum Linguæ Græcæ. Edidi autem ἁὐτὸς ex Dawesii præcepto et analogiæ rationibus, ὁ αὐτὸς citat Eustathius ad Il. Β. p. 209, 10=158, 25. et alibi. *Por.*

Pro αὐτὸς Valck. ad Phœniss. 927. probante Heath. legit ὡὐτός. ὡὐτὸς Brunck. scripsit pro αὐτός. Cf. ipsum ad Med. 257. In Rhes. 106. ubi recte editur αὐτὸς, duo Codd. Regii exhibent αὐτὸς. *Beck.*

296. Οὐκ ἔστιν Ald. et MSS. Sed Τίς habet Gregorius de Dialectis p. 26. Sæpe interrogativam expulit negativa. Vide ad Orest. 792. *Por.*

Gregor. de dial. p. 25. s. καὶ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν, ἀρσενικῶν ὀνομάτων κέχρηνται καταλήξεσιν—καὶ τό· Τίς—οὕτω σεῤῥὸς α. φ. —δάκρυ; ubi Koen. ἀνθρώπων Cod. Reg. Mox ἥτε Cod. C. *Beck.*

297. ἐκβάλλοι Cod. A. *Beck.*

297, 8. ὀδυρμάτων—θρήνους.] Diversum, sed non dissimile est θρήνων ὀδυρμοὶ Troad. 905. Nec miror tamen Kingio displicuisse. Mihi duplex conjectura in mentem venit; prima est, scripsisse Auctorem κλύουσα, θρήνοις—altera:

κλύουσα, γλήνους οὐκ ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.

γλήνεα φοινίσσει habet Nicander Ther. 228. ubi Scholiastes; αἱματώδεις ἔχει τοὺς ὀφθαλμούς. *Musg.*

298. Primo θρήνοις, deinde γλήνους conjicit Musgravius. Nihil opus. Tales pleonasmi apud Tragicos abundant et interdum reciprocantur, ut Noster Troad. 609. dixit θρήνων ὀδυρμοί. Sic κοίτας λέκτρων Med. 436. λέκτρων κοίτας Alc. 946. Singulare est Sophocleum Ant. 424. ὡς ὅταν κενῆς Εὐνῆς νεοσσῶν ὀρφανὸν βλέψῃ λέχος. Præterea γλήνους metrum vitiaret. Dawesius canonem paullo temerius, ut solet, statuit, nullam syllabam a poëta scenico corripi posse, in qua concurrant consonantes βλ, γλ, γμ, γν, δμ, δν. Hæc regula plerumque vera, nonnunquam ab Æschylo, Sophocle, Aristophane violatur, ab Euripide, credo, nunquam. In Med. 1252. si tamen sanus est, Choricæ licentiæ concedendum ἔβλαστεν. Troad. 1261. ἐλπίδας ἔν σοι κατέγναψε βίου, lege κατέκναψε. Electr. 1021. corruptum credo. *Por.*

Reisk. θρηνοῦσ', redire enim eum ad φύσις. Eundem senarium Eurip. repetiit in Æolo ap. Stob. Serm. 113. p. 584. monente Koen. ad Greg. p. 25. *Beck.*

299. τῷ θυμουμένῳ cum φρενὶ jungendum putat Valck. θυμουμ. κ. τ. λ. In Cod. D. suprascr. ὑπὸ τοῦ θυμικοῦ τῆς ψυχῆς μέρους συμβουλευόμενον (scil. τὸν σὺ) ἐχθρὸν νόμιζε κατὰ τὸν λογισμόν. *Beck.*

τῷ θυμουμένῳ. Rectè interpretes *præ*

Τὸν εὖ λέγοντα, δυσμενῆ ποιοῦ φρενί.
Ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμ᾽, ὑφ᾽ οὗπερ ηὐτύχουν,
Σώζειν ἕτοιμός εἰμι, κοὐκ ἄλλως λέγω.
Ἃ δ᾽ εἶπον εἰς ἅπαντας, οὐκ ἀρνήσομαι,
Τροίας ἁλούσης, ἀνδρὶ τῶι πρώτωι στρατοῦ
Σὴν παῖδα δοῦναι σφάγιον ἐξαιτουμένωι.
Ἐν τῶιδε γὰρ κάμνουσιν αἱ πολλαὶ πόλεις,
Ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ πρόθυμος ὢν ἀνὴρ
Μηδὲν φέρηται τῶν κακιόνων πλέον.
Ἡμῖν δ᾽ Ἀχιλλεὺς ἄξιος τιμῆς, γύναι,

Me bene dicentem, infensum existimes animo.
Ego quidem tuum corpus, per quod felix fui,
Servare paratus sum, et non aliter dico.
Quæ vero dixi apud omnes, non negabo :
Troja capta, viro primario exercitus
Tuam filiam dandam esse victimam postulanti.
In hoc enim laborant multæ urbes,
Quando quis bonus et strenuus existens vir
Nihil aufert ignavis amplius.
Nobis autem Achilles dignus honore, o mulier,

P. Ὦ Ἑκάβη, διδάσκου, ἤτοι μάνθανε, μηδὲ τῷ θυμουμένῳ, μέρει τῆς ψυχῆς δηλονότι, ἤτοι ὑπὸ τοῦ θυμοῦ, τὸν εὖ λέγοντα, ἐμὲ δηλονότι, ποιοῦ δυσμενῆ καὶ ἐχθρὸν ἐν τῇ φρενὶ, καὶ ἐν τῷ λογισμῷ. ἐγὼ τὸ μὲν σὸν σῶμα, ὑφ᾽ οὗπερ εὖ ἔπραττον, ἕτοιμός εἰμι καὶ πρόθυμος ῥύεσθαι. ἃ δ᾽ εἶπον ἐνώπιον πάντων οὐκ ἀρνήσομαι. λέγω, πορθηθείσης τῆς Τροίας, δοῦναι θῦμα τὴν σὴν παῖδα τῷ Ἀχιλλεῖ αἰτοῦντι αὐτὴν δηλονότι. διὰ τοῦτο γὰρ δυσπραγοῦσιν αἱ πλείους πόλεις, ὅταν τις ἀγαθὸς καὶ ἀνδρεῖος ἀνὴρ * ἀπολαύῃ περισσότερον μηδὲν, τῶν

S. μόνον τὸ θυμῷ κατειχόμενον, ἀλλὰ καὶ τὸν θυμὸν αὐτόν. 301. Ἐγὼ τὸ μὲν σὸν] Οἱ μὲν τῆς Ἑκάβης λόγοι παρασκευῇ ἐοίκασιν. οἱ δὲ τοῦ Ὀδυσσέως, ἀνασκευῇ. 302. Ἄλλως] Ὁ ἀλλοτρόπως λέγων, καὶ οὐκ, ὡς δοκεῖ, τοῖς ἀκούουσι μάταια λέγει, ἄλλο γὰρ οἱ λόγοι

* Pro ἀπολαύῃ scrib. videtur ἀπολάβῃ. Sic est in Cod. D. *Beck.*

*ira.* Sic τὸ ἡδόμενον et τὸ χαῖρον. Plut. Op. Mor. p. 2000. τῷ σεβομένῳ καὶ τιμῶντι. Ibid. p. 2020. *Musg.*

300. ποιοῦ φρενί] i. e. *Existima, finge in animo.* Non ut Interpres, *reddas in animo.* Sic καλὸν ὁ Ἄγις ποιούμενος. Plut. Vit. p. 1463. Id. p. 1488. δικαίαν ἐποιοῦντο τὴν ἀξίωσιν. *Musg.*

302. ἄλλως] Gl. suprascr. Cod. D. μάτην. *Beck.*

306. ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν, etc.] *Eustratius* in l. 1. *Aristot.* Nicomach. legit. —Ἐν τούτῳ γὰρ πάσχουσιν, salvo sensu, sed non æque Carmine ; quare hoc illi reponendum inter ἁμαρτήματα μνημονικὰ, et nostra lectio retinenda. *Beck.*

309. Verte *Dignus Achilles, qui a nobis honorem accipiat.* Alcest. 440. ἀξία δέ μοι Τιμῆς. Aristoph. Ach. 633. Φησὶν δ᾽ εἶναι πολλῶν ἀγαθῶν ἄξιος ὑμῖν ὁ ποιητής. Pac. 918. Πολλῶν γὰρ ὑμῖν ἄξιος Τρυγαῖος ὁ Ἀθμονεὺς ἐγώ. Quæ duo Aristophanis loca male sollicitavit Dawesius, et in priore obsequentem habuit Brunckium. *Por.*

311. 12. φίλῳ χρώμεσθ᾽] i. e. *pro amico habemus. Musg.*

312. ὄλωλε,] Brunckius ex membr. edidit ἄπεστι. *Por.*

Θανὼν ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος κάλλιστ᾽ ἀνήρ.
Οὔκουν τόδ᾽ αἰσχρὸν, εἰ βλέποντι μὲν φίλῳ
Χρώμεσθ᾽, ἐπεὶ δ᾽ ὄλωλε, μὴ χρώμεσθ᾽ ἔτι;
Εἶεν· τί δῆτ᾽ ἐρεῖ τις, ἤν τις αὖ φανῇ
Στρατοῦ τ᾽ ἄθροισις, πολεμίων τ᾽ ἀγωνία;
Πότερα μαχούμεθ᾽, ἢ φιλοψυχήσομεν,
Τὸν κατθανόνθ᾽ ὁρῶντες οὐ τιμώμενον;
Καὶ μὴν ἔμοιγε ζῶντι μὲν καθ᾽ ἡμέραν,
Κεἰ σμίκρ᾽ ἔχοιμι, πάντ᾽ ἂν ἀρκούντως ἔχοι,
Τύμβον δὲ βουλοίμην ἂν ἀξιούμενον

Mortuus pro terra Græca honestissime vir.
An non hoc turpe est, si, vidente quidem, amici loco
Habemus: quum vero interiit, non amplius?
Agedum: quidnam dicat quis, si qua iterum appareat
Exercitusque collectio, hostiumque certamen?
Utrum certabimus, an consulemus vitæ,
Mortuum videntes non habitum in honore?
Atqui mihi quidem viventi in dies,
Etsi pauca habeam, omnia sufficient:
Sepulchrum autem optarim honoratum

P. φαύλων τε και δειλῶν· ἐν ἡμῖν δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς ἄξιός ἐστι τιμῆς καὶ δόξης, ὦ γύναι, θανὼν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐνδοξότατα. ἐπεὶ ἄσχημον καὶ ἀπρεπές ἐστιν, εἰ ζῶντι μὲν ἐκείνῳ ἐχρώμεθα φίλῳ, ἀφ᾽ οὗ δ᾽ ἐφθάρη, μηκέτι χρώμεθα φίλῳ δηλονότι· ἔστω ταῦτα· τί ἐρεῖ τις, ἐὰν πάλιν γένηται σύναγμα στρατοῦ, καὶ ἀνάγκη τῶν πολεμίων, πότερον μαχεσόμεθα, ἢ φιλοζωήσομεν, καὶ δειλιάσομεν, τὸν ἀποθανόντα βλέποντες οὐ δοξαζόμενον; ἀλλὰ καὶ ἐμοὶ ἐν ὅσῳ μὲν ζῶ, κατὰ τὸν καιρὸν τῆς ζωῆς μου, πάντα ἱκανὰ καὶ ἀρκοῦντα μέλλουσιν εἶναι,

S. αὐτοῦ βούλονται. Baroc. 74. 303. Ἃ δ᾽ εἶπον] Πρὸς τὸ δοῦναι σύναπτε τῇ ἐννοίᾳ, τὸ δὲ "—οὐκ ἀρνήσομαι" διὰ μέσου ἐτέθη. Baroc. 74. Ἀρνήσομαι] Τὸ ἀρνεῖσθαι, ἐναντίον τοῦ ὁμολογεῖν, ὥστε τὸ οὐκ ἀρνεῖσθαι, ταυτὸν τῷ ὁμολογεῖν. 304. Τῷ πρώτῳ] Τὸ πρῶτον λαμβάνεται ἐνίοτε μὲν ἐπὶ τάξεως, ἐνίοτε δὲ ἐπὶ ἀριθμήσεως· ἐνταῦθα δὲ ἐπὶ τάξεως λέγεται. 313. Εἶεν·] Ἔστω ταῦτα· Τί δῆτα ἐρεῖ τις] κατὰ ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν.

Pro priori χρώμεσθ᾽ Reisk. legit Ἐχρώμεθ. χρώμεθ᾽ Codd. A. C. Pro ὄλωλε Cod. C. ὄλωλεν. Sed Brunck. e Cod. Reg. ἐπεὶ δ᾽ ἄπεστι, cujus verbi glossema esse ὄλωλε monet. Nam etiam ἐστὶ sæpe signif. apud Tragicos, *vivit*, et ἄπεστιν, *e vivis excessit*. *Beck.*

314. ἀγωνία,] Gl. suprascr. Cod. D. βία, ἀνάγκη. *Beck.*

315. μαχούμεσθ᾽ Cod. A. *Beck.*

317. Reisk. scribit τὰ καθ᾽ ἡμέραν et v. sequ. πάνυ ἂν ἀρκούντως. *Beck.*

318. σμικρὸν non pauci MSS. librariis aut credentibus priorem in σμικρὸς corripi, aut anapæsto in secunda sede non offensis. Sic infra 336. τινα pro τι Cant. J. Sed σμίκρ᾽ Eustathius ad Iliad. Δ. p. 462, 16 =351, 49. ὃς ζῶν μὲν αὐτάρκως ἔχει καὶ ἐπὶ μικροῖς. *Por.*

σμικρὸν Cod. C. κεἰσ μικρὸν sic Cod. D. Mox ἔχει, D. et paullo ante ἀρκοῦντ (ος suprascr.) (sic). *Beck.*

319. ἀξιοῦν absolute positum pro *honorare*, ut Heraclid. 921. Sophocl. Aj. 1114. οὐ γὰρ ἠξίου τοὺς μηδένας. Locum hunc laudans Eustathius ad Il. H. p. 666. 46=535. 12. K. 801, 53=720, 16. habet

Τὸν ἐμὸν ὁρᾶσθαι· διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις.
Εἰ δ' οἰκτρὰ πάσχειν φῂς, τάδ' ἀντάκουέ μου.
Εἰσὶν παρ' ἡμῖν, οὐδὲν ἧσσον ἄθλιαι,
Γραῖαι γυναῖκες, ἠδὲ πρεσβῦται, σέθεν,
Νύμφαι τ' ἀρίστων νυμφίων τητώμεναι,
Ὧν ἥδε κεύθει σώματ' Ἰδαία κόνις.
Τόλμα τάδ'. ἡμεῖς δ', εἰ κακῶς νομίζομεν

Meum conspici. In longum enim *tempus durat* hoc officium.
Si vero miseranda passam te dicis, hæc vicissim audi a me.
Sunt apud nos non minus infelices
Vetulæ mulieres, et Vetuli, quam tu,
Sponsæque, præstantissimis sponsis orbatæ,
Quorum hicce occulit corpora Trojanus pulvis.
Perfer hæc. Nos vero, si male statuimus

P. κἂν μικρὰ ταῦτα ὦσι· τὸν ἐμὸν δὲ τάφον βουλοίμην ἂν ὁρᾶσθαι τιμώμενον, ἐπὶ πολὺ γὰρ ἡ χάρις. εἰ δὲ λέγεις πάσχειν ἐλεεινὰ, ἀντάκουε ἔκ μου τάδε. ὑπάρχουσι παρ' ἡμῖν γραῖαι γυναῖκες, οὐκ ἧσσον ἐλεεινότεραί σου, ἠδὲ πρεσβῦται, καὶ νύμφαι στερόμεναι τῶν νυμφίων, οὓς ἡ Τρωϊκὴ γῆ καλύπτει. ὑπόμενε ταῦτα· ἡμεῖς δὲ εἰ κακῶς νόμους τιθέαμεν δοξάζειν τὸν

S. 320. Διὰ μακροῦ γὰρ ἡ χάρις] Διὰ μακροῦ γὰρ χρόνου, ἡ τιμὴ, ἡ διὰ τοῦ τύμβου· ἤγουν ἡ τιμὴ διὰ μακροῦ γίνεται, καὶ πολυχρονία ταῖς διαδοχαῖς αὐξανομένη. ὁ γὰρ ὁρῶν τὸν τῆς τιμῆς ἀξιούμενον, πρὸς τὸν ἐγκείμενον ἀνάγει τὸν νοῦν, ἡγούμενος αὐτὸν μήδ' ἂν μετὰ θάνατον οὕτως τιμᾶσθαι, εἰ μὴ πολλοῦ τινὸς ἄξιος ἦν περιών. 321. Ἀντάκουέ μου] Ἀποκρινομένου ἄκουέ μου. Baroc. 74. 323. Πρεσβῦται] Οὐκ, ὡς δοκοῦσι τινὲς, συγκριτικὸν ὂν πρεσβύτεραι, κατὰ συγκοπὴν πρεσβῦται γέγονεν, ἐθέλοντες συντάξαι τὸ σέθεν· ἀλλὰ τὸ πρεσβῦται ἀντὶ τοῦ γέροντές ἐστι διὰ μέσου, τὸ δὲ σέθεν πρὸς τὸ ὄπισθεν ἧσσον συντάσσεται. ἵν' οὕτως ἔχῃ, εἰσὶ παρ' ἡμῖν γραῖαι γυναῖκες ἄθλιαι οὐχ ἧσσον σοῦ, καὶ γέροντες, καὶ τὰ ἑξῆς. 324. Νύμφαι] Νύμφη ἡ ἄρτι εἰς γάμον ἐρχομένη, ἥτις ποιητικῶς νυὸς λέγεται. νύμφαι καὶ τὰ τῶν πηγῶν ὕδατα, καὶ οἱ ἔφοροι τούτων δαίμονες παρ' Ἕλλησιν. ἐνταῦθα δὲ νύμφαι ἁπλῶς, αἱ ἄνδρας ἔχουσαι. Καὶ νύμφιος ὁμοίως, ὁ ἄρτι εἰς γάμον ἐρχόμενος, στεφανούμενον, utpote, opinor, ætati suæ familiarius, quanquam sumere poterat ex hac fabula supra 126. Glossa etiam in Cant. τιμώμενον, στεφόμενον. Locum sine varietate citat Thomas M. v. ἀξιῶ. *Por.*

320. χάρις. Gl. suprascr. Cod. D. ἡ τιμὴ ἡ διὰ τοῦ τύμβου. *Beck.*

322. Εἰσὶ Cod. B. D. Pro ἧσσον Cod. A. ἧττον. *Beck.*

323. "Homericum ἠδὲ, (ait Valckenærius ad Phœniss. 1683.) non erat Attico obtrudendum Tragico;" non meminerat vir summus se locum ex Herc. Fur. 30. Ἀμφίον' ἠδὲ Ζῆθον ἐκγόνω Διός. supra laudasse ad Phœniss. 609. (615.) *Por.*

327. ἀμαθίαν ὀφλήσομεν] Digni erimus qui stupidissimi habeamur. De hac phrasi vid. *Vigerum* p. 133. *Beck.*

328. δὴ Edd. recentes, δὲ ex Ald. et MSS. reduxi. *Por.*

Pro δὴ Codd. A. B. C. D. δὲ. Mox φίλους omittit B. *Beck.*

329, 330. Rectè Heathius ἡγεῖσθε et θαυμάζεθ' modo imperativo accipit, non indicativo, ut Interpres. Non dissimile est illud Demosthenis in Leptinea, nescio an hinc expressum: μήτ' οὖν ἐκεῖνοί ποτε παύσαιντο, εἰ ἄρα εὔξασθαι δεῖ, τοὺς μὲν ἑαυτοὺς ἀγαθόν τι ποιοῦντας, μήτε τιμῶντες, μήτε θαυμάζοντες. et quæ sequuntur p. 43. Ed. Tayl. *Musg.*

330. Markland. ad Suppl. 900. monet, Kingium, qui edidit εὐτύχοι, voluisse scribere εὐτυχοῖ, sed ex Attica ratione tum potius esse debere εὐτυχοίη. Atticos enim Optativi Singularis formam in—οίην, non in οιμι, probare. Contra eum tamen disputavit Valck. ad Hippol. Θαυμάζεσθ' Codd. A. B. Θαυμάζεσθε Cod. C. ἢ omit-

Τιμᾶν τὸν ἐσθλὸν, ἀμαθίαν ὀφλήσομεν.
Οἱ βάρβαροι δὲ μήτε τοὺς φίλους, φίλους
Ἡγεῖσθε, μήτε τοὺς καλῶς τεθνηκότας
Θαυμάζεθ', ὡς ἂν ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐτυχῆι,
Ὑμεῖς δ' ἔχηθ' ὅμοια τοῖς βουλεύμασιν.
ΧΟ. Αἶ, αἶ· τὸ δοῦλον ὡς κακὸν πεφυκέναι,
Τολμᾶιν θ' ἃ μὴ χρὴ, τῆι βίαι νικώμενον.

Honorare fortem, inscitiæ rei erimus.
*Vos* barbari vero neque amicos pro amicis
Ducite, neque honeste mortuos
Admiramini, ut Græcia quidem feliciter agit,
Vos autem perferatis consentanea vestris consiliis.
*Cho.* Ah, ah, quam mala semper est servilis conditio:
Sustinetque, quæ non oportet, per vim victa.

P. ἀνδρεῖον, μωρίαν χρεωστήσομεν. ὑμεῖς δὲ οἱ βάρβαροι, μήτε τοὺς φίλους ὑπολαμβάνετε φίλους, μήτε τοὺς ἐνδόξως καὶ καλῶς ἀποθανόντας τιμᾶτε, καὶ διὰ τοῦτο ἡ μὲν Ἑλλὰς εὐδαιμονεῖ, ταῖς γὰρ καλαῖς βουλαῖς ἔργα καλὰ ἕπονται, ὑμεῖς δὲ διάκεισθε κατὰ τὰ βουλεύματα ὑμῶν. ΧΟ. Τὸ γενέσθαι τινὰ δοῦλον λίαν κακόν ἐστιν. ὑπομένει γὰρ ἃ μὴ

S. ἐνταῦθα δὲ νυμφίων ἀντὶ τοῦ ἄνδρων ἁπλῶς γυναῖκας ἐχόντων. 329. Ἡγεῖσθε] Τὸ ἡγοῦμαι τρία σημαίνει. τὸ νομίζω καὶ ὑπολαμβάνω, καὶ τὸ προδοποιῶ, ὡς τὸ, "—ἡγοῦ μοι γέρον." καὶ τὸ ἄρχω καὶ ἐξουσιάζω, ὅθεν καὶ ἡγούμενος ὁ ἄρχων. C. C. C. 331. Ὅμοια τοῖς βουλεύμασιν.] Ἤγουν δυστυχεῖτε, τῶν γὰρ κακῶν βουλῶν τοιαῦτα καὶ τὰ ἔργα ἀπαντᾷ. Baroc. 74. 332. Αἶ, αἶ, τὸ δοῦλον] Ὅμοιον τὸ παρὰ Σοφοκλεῖ, "Κρείσσων γὰρ ἦσθα μηκέτ' ὢν ἢ ζῶν τυφλός." ὥσπερ γὰρ ἐκεῖ ὀφείλων θεῖναι τὸ κρεῖττον ἐπὶ τοῦ ῥήματος, ἵν' ᾖ κρεῖττον μὴ εἶναι σὲ ἢ ζῆν τυφλὸν, ὁ δὲ τίθησιν ἐπὶ τοῦ ὀνόματος. οὕτω κἀνταῦθα, ὀφείλων τάξαι τὸ πάνυ κακὸν ἐπὶ τοῦ πεφυκέναι, ὁ δὲ τίθησιν ἐπὶ τοῦ ὀνόματος· καὶ φησὶ τὸ δοῦλον πάνυ κακὸν, εἶτα ἐπάγει πεφυκέναι. δι' οὗ, ὥσπερ ἐπανορθοῖ τὸν λόγον, ἵνα δείξῃ τὸ ὑπὸ τῆς δουλείας κακὸν, εἰς ὕπαρξιν ἐλθὼν, οὐ μέν τοι γε κακόν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν. Πεφυκέναι] Τὸ πέφυκ' ἀεὶ ἔν τινι λίαν παλαιῷ τῶν ἀντιγράφων εὕρηται, ὃ

tit Cod. A.—ὡς ἂν Cod. D. et suprascr. ἵνα ἄν. *Beck.*

330, 331. εὐτυχῆ—ἔχηθ'.] Ita. Ed. Ald. Male Kingius εὐτύχοι et ἔχοιθ'. *Musg.*

331. εὔχητ' Priscian. Aldi p. 288. b. Omittit Putschius. p. 1170. *Por.*

ἔχοιθ' Cod. A. *Beck.*

332. πέφυκ' ἀεὶ vulgo, et Stobæus LXII. p. 237. πεφυκέναι Ald. et plures MSS. cum Eumathio VIII. p. 301. Sed omnes mox τολμᾷ cui literulam addidi. Facillime enim ν omittitur, cum in MSS. sæpe per tenuem lineolam significetur. Deinde κρατούμενον Stobæus et pro var. lect. J. *Por.*

Heath. veterem lectionem πεφυκέναι præfert, non ea tamen constructione. qua Arnald. Obs. Misc. T. VI. p. 585. ὡς κακὸν τὸ πεφυκέναι δοῦλον, ita enim minus recte se habere constructionem sequentis versus, quæ postulet, ut τὸ δοῦλον Nominativus sit, sed ita: ὡς τὸ δοῦλον κακόν ἐστι, ὥστε τινὰ τοιοῦτον πεφυκέναι. Αἶ. αἶ Cod. A. πεφυκέναι. In marg. Cod. A. γρ. πέφυκέ πως. Brunck. recepit πέφυκ' ἀεί. πεφυκέναι quod et in Cod. Reg. est monet stare posse, si in sequ. versu scribatur τολμᾷν, ut ordo verborum esset: ὡς κακόν ἐστι τὸ πεφυκέναι δοῦλον, καὶ τὸ τολμᾷν, ἃ μὴ χρὴ, νικώμενον τῇ βίᾳ. *Beck.*

Recepi cum Kingio πέφυκ' ἀεὶ, ut scriptum olim fuisse testatur Scholiastes. [et probat Canter.] Ed. Ald. πεφυκέναι. MSS. utrumque agnoscunt. *Musg.*

333. Reisk. legit. τολμᾷν et τῆς βίας. *et tolerare ea, quæ non oportebat, victum vi. Beck.*

τολμᾷ θ'.] i. e. *tolerat, sustinet,* ut supra τόλμα τάδ' v. 326. *Musg.*

ΕΚ. Ὦ θύγατερ, οἱ 'μοὶ μὲν λόγοι πρὸς αἰθέρα
Φροῦδοι, μάτην ῥιφέντες ἀμφὶ σοῦ φόνου·
Σὺ δ', εἴ τι μείζω δύναμιν, ἢ μήτηρ, ἔχεις,
Σπούδαζε, πάσας, ὥστ' ἀηδόνος στόμα,
Φθογγὰς ἱεῖσα, μὴ στερηθῆναι βίου.
Πρόσπιπτε δ' οἰκτρῶς τοῦδ' Ὀδυσσέως γόνυ,
Καὶ πεῖθ'· ἔχεις δὲ πρόφασιν. ἔστι γὰρ τέκνα
Καὶ τῷδε, τὴν σὴν ὥστ' ἐποικτεῖραι τύχην.
ΠΟΛ. Ὁρῶ σ', Ὀδυσσεῦ, δεξιὰν ὑφ' εἵματος

*Hec.* O filia, mei quidem sermones in aërem
Abierunt, frustra projecti de tua cæde:
Tu vero si majorem potentiam, quam mater, habes,
Annitere, omnigenos, velut lusciniæ os,
Sonos emittens, ne priveris vita.
Procide vero miserabiliter hujus Ulyssis ad genu.
Et persuade, habes vero occasionem: sunt enim liberi
Et huic, tuæ ut misereatur fortunæ.
*Pol.* Video te, o Ulysses, dextram sub veste

P. πρέπει ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ὑπὸ τῆς ἀνάγκης νικώμενος. ΕΚ. Ὦ θύγατερ, οἱ ἐμοὶ μὲν λόγοι οἱ περὶ τοῦ σοῦ φόνου, φροῦδοι καὶ ἀφανεῖς εἰσι ῥιφθέντες πρὸς τὸν ἀέρα. σὺ δὲ εἰ ἔχεις δύναμιν μείζονά τι καὶ κατά τι παρ' ὃ ἡ μήτηρ, σπούδαζε, ὡς στόμα ἀηδόνος ἀφιεῖσα πάσας φθογγὰς, ὥστε μὴ στερηθῆναι τῆς ζωῆς. πίπτε δὲ ἐλεεινῶς πρὸς τὸ γόνυ τοῦδε τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ πεῖθε, ἤτοι πειθῶ πείθειν, ἔχεις δὲ πρόφασιν καὶ ἀφορμὴν, ἔστι γὰρ καὶ τῷδε

S. καὶ μάλιστα κρεῖττον εἶναί μοι δοκεῖ, τοῦ τε πεφυκέναι, καὶ τοῦ πέφυκεν ἀεὶ, καὶ ἔτι, τοῦ πέφυκέ τι, ὃ πλανώμενοί τινες ἔθεντο. Baroc. 74. 334. Φροῦδοι] Ὁ παρεληλυθὼς καὶ παρελθών· πρόοδος γάρ τίς ἐστι, καὶ προῦδος καὶ φροῦδος. C. C. C. Ἀμφὶ σοῦ φόνου] Περὶ τοῦ σοῦ φόνου, ὃν ἐτάχθης σὺ δηλονότι φονευθήσεσθαι. φόνος γάρ τινος λέγεται, ἢ ὃν αὐτὸς φονεύει ἕτερον, ἢ ὃν αὐτὸς ὑφ' ἑτέρου φονεύεται. 339. Τοῦδ' Ὀδυσσέως γόνυ] Οἱ παλαιοὶ ἱκετεύοντες ἐδράττοντο τῆς γενειάδος, καὶ τῆς χειρὸς, καὶ τοῦ γόνους. τῆς μὲν γενειάδος, ὡς κατανεῦσαι, ἢ εἰπεῖν τὶ πρὸς ἄλληλον ὑπὲρ τοῦ δεομένου, εἴγε δεήσει τοῦτο ποιεῖν. τῆς δὲ χειρὸς, ὡς ἐνεργῆσαι· τοῦ δὲ ποδὸς, ὡς βαδίσαι. 340. Ἔχεις δὲ πρόφασιν] Πρόφασις κυρίως ὁ προτεινόμενος εὐπρόσωπος λόγος ἐπὶ κατηγορίᾳ τινὶ, ἀπὸ τούτου ἁπλῶς καὶ

334. οὑμοὶ Ald. pro quo οἱ 'μοὶ Brunckius, et ita Harl. neque in re levis momenti refragatus sum. Sed utrumque rectum puto, hoc per elisionem fieri, hoc per crasin. *Por.*

οὑμοὶ Cod. D. οἱ 'μοὶ restituit Brunck. pro οὑμοί. Neque enim hæc forma cum grammaticis rationibus convenit. Idem vitium olim erat in Phœn. 647. ubi Valck. cum Grotio οἱ 'μοὶ rescripsit. V. sequ. mavult Br. scriptum esse ῥιφθέντες. Vocabulo μάτην in Cod. D. suprascr. διακενῆς, quod inserendum in Paraphrasi. *Beck.*

335. ῥιφθέντες mavult Brunckius, propterea quod aoristum primum præferre solent Tragici. Et ῥιφθέντες quidem habet E. sed θ partim eraso. *Por.*

341. ἐπικτεῖραι Cod. D. *Beck.*

342. σὲ Cod. C. *Beck.*

343. τοὔμπαλιν Ald. ἔμπαλιν MSS. multi et Eustathius ad Il. A. p. 129, 14=97, 31. nullo ad sensum discrimine, ad numeros maximo. Quid velim, melius fortasse intelligetur, si dicam, paucissimos apud Tragicos versus occurrere similes Ionis initio, Ἄτλας ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανόν. *Por.*

ἔμπαλιν Cod. C. D. *Beck.*

ἔμπαλιν] Ita Lib. P. ut jam Kingius Ed. Ald. τοὔμπαλιν, *Musg.*

Κρύπτοντα χεῖρα, καὶ πρόσωπον ἔμπαλιν
Στρέφοντα, μή σου προσθίγω γενειάδος.
Θάρσει· πέφευγας τὸν ἐμὸν ἱκέσιον Δία,
Ὡς ἕψομαί γε, τοῦ τ' ἀναγκαίου χάριν,
Θανεῖν τε χρῄζουσ'· εἰ δὲ μὴ βουλήσομαι,
Κακὴ φανοῦμαι, καὶ φιλόψυχος γυνή.
Τί γάρ με δεῖ ζῆν, ᾗ πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ
Φρυγῶν ἁπάντων· τοῦτό μοι πρῶτον βίου.
Ἔπειτ' ἐθρέφθην ἐλπίδων καλῶν ὕπο,

Occultantem manum, et faciem retrorsum
Vertentem, ne tuum attingam mentum.
Bono animo esto: effugisti meum supplicum tutorem Jovem:
Quippe sequar te et necessitatis gratia,
Et mori volens. Si vero non velim,
Ignava videbor et amans vitæ mulier.
Quid enim me oportet vivere, cui Pater quidem erat Rex
Phrygium omnium: hoc mihi initium vitæ.
Deinde educata sum sub spe optima,

P. τέκνα, ὥστε οἰκτεῖραι καὶ ἐλεῆσαι τὴν σὴν τύχην καὶ δυστυχίαν. ΠΟΛ. Ὁρῶ σε Ὀδυσσεῦ κρύπτοντα τὴν δεξιὰν χεῖρα ὑποκάτω τοῦ ἱματίου, καὶ τὸ πρόσωπον στρέφοντα εἰς τοὐπίσω, ἵνα μὴ ἅψωμαι τῆς γενειάδος σου. ἄφοβος ἔσο· ἐκπέφευγας τὴν ἐμὴν ἱκεσίαν. ὅτι ἀκολουθήσω σοι, καὶ χάριν τοῦ ἀπαραιτήτου, καὶ θέλουσα ἀποθανεῖν. εἰ δὲ μὴ θελήσω, φανοῦμαι γυνὴ δειλὴ καὶ φιλόζωος. κατὰ τί γάρ με πρέπει ζῆν; ᾗ τινι πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ πάντων τῶν Φρυγῶν, καὶ Τρώων· τοῦτο πρῶτον καὶ ἐξαίρετον ἐμοὶ τοῦ βίου καὶ τῆς ζωῆς.

S. ἡ αἰτία. 342. Ὁρῶ σ' Ὀδυσσεῦ] Ὁρῶ ἐπὶ σώματος, θεωρῶ ἐπὶ ψυχῆς. δηλοῖ δὲ δύο, τὸ τὰ θεῖα ὁρῶ, καὶ τὸ σκέπτομαι. ἐνταῦθα ἐφύλαξεν ὁ Εὐριπίδης τὸ ἡρωϊκὸν ἦθος. οὐ γὰρ ταπεινῶς, ἀλλὰ μετὰ παῤῥησίας τὴν Πολυξένην λέγειν εἰσήνεγκεν. καὶ ὅρα ὅπως ὁ ποιητὴς εἰς τὸν κανόνα τῆς ἠθοποιΐας τῷ μὲν παρεληλυθότι χρόνῳ χρῆται, ἐν τῷ λέγειν, "—ᾗ πατὴρ μὲν ἦν ἄναξ." τῷ δὲ ἐνεστῶτι, "Νῦν δ' εἰμὶ δούλη.—" τῷ δὲ μέλλοντι, ὅταν λέγῃ, "Ἔπειτ' ἴσως ἂν δεσποτῶν ὠμῶν φρένας Τύχοιμ' ἄν.—" καὶ τὰ λοιπά. 345. Τὸν ἐμὸν Ἱκέσιον Δία] Οἱ ἱκετεύοντες, Ἱκέσιον Δία προέτεινον. οἱ δὲ συνοικοῦντες, Ἐφέστιον· οἱ δὲ φίλοι, φίλιον. οἱ δὲ ἐν μιᾷ τάξει καὶ συμμορίᾳ καταλεγόμενοι, Ἑταιρεῖον· οἱ δὲ ξένοι, Ξένιον·

345. Corrupte citat Priscianus Aldi XVIII. p. 230. a 37. sincere p. 226. b. 34. Neutrum locum in Putschii editione reperies. *Por.*

346. γε (pro σοι, quod Aldus habet) ex membran. dedit Brunckius. σε habet N. et σοι suprascriptum. Nempe γε primo in σε, deinde σε propter constructionem in σοι mutatum. Imitatione sua γε confirmat Cleanthes apud Epictetum Enchir. 77. Ἄγου δέ μ', ὦ Ζεῦ, καὶ σύγ' ἡ πεπρωμένη, Ὅποι ποθ' ὑμῖν εἰμὶ διατεταγμένος· Ὡς ἕψομαί γ' ἄοκνος· ἢν δὲ μὴ θέλω, Κακὸς γενόμενος, οὐδὲν ἧσσον ἕψομαι. Fortasse melius scripsisset uterque, Κακὸς (κακὴ) φανοῦμαι, κοὐδὲν ἧσσον ἕψομαι. *Por.*

σοί γε Cod. A. Brunckius e Cod. Reg. scripsit: ἕψομαί γε. Pro τ' in Cod. C. τε. *Beck.*

347. τε omittit Cod. A. χρῄζουσα Cod. C. D. *Beck.*

350. πρῶτον βίου. An legendum τρόπις βίου. Nonnus Lib. XLI. v. 14. ἔστι πόλις Βερόη βιότου τρόπις. Aristoph. Vesp. 30. τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος, in quæ sic Scholiastes: τρόπιν δὲ ὡσανεὶ ἔλεγε τὴν ῥίζαν—οἱ δὲ, τὴν ἀρχήν. *Musg.*

Conjectura M. τρόπις βίου confir-

Βασιλεῦσι νύμφη, ζῆλον οὐ σμικρὸν γάμων
Ἔχουσ᾽, ὅτου δῶμ᾽ ἑστίαν τ᾽ ἀφίξομαι.
Δέσποινα δ᾽, ἡ δύστηνος, Ἰδαίαισιν ἦν
Γυναιξὶ, παρθένοις τ᾽ ἀπόβλεπτος μέτα,
Ἴση θεῇσι, πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον·
Νῦν δ᾽ εἰμὶ δούλη. πρῶτα μέν με τοὔνομα
Θανεῖν ἐρᾶν τίθησιν, οὐκ εἰωθὸς ὄν·

Regibus sponsa, æmulationem non parvam nuptiarum
Habens, ad cujus domum focumque adventura essem:
Domina vero, infelix, Trojanas eram
Mulieres virginesque inter conspicua,
Similis deabus, præter mori solum.
Nunc vero sum serva. Primum quidem hoc me nomen
Mortem amare facit, non consuetum existens.

P. ἔπειτα ἀνετράφην ὑπὸ καλῶν ἐλπίδων βασιλεῦσι νύμφη ἐσομένη δηλονότι, ἔχουσα ζῆλον γάμου οὐ μικρὸν, εἰς οὗ τινος ἑστίαν καὶ οἰκίαν παραγενήσομαι. ὑπῆρχον δὲ ἡ δύστηνος δέσποινα ἐν ταῖς Ἰδαίαις γυναιξὶν, ἐν παρθένοις τε περιφανὴς, ἰσότιμος τοῖς θεοῖς, πλὴν κατὰ τὸ θανεῖν μόνον. νῦν δὲ ὑπάρχω δούλη. πρῶτον τὸ καλεῖσθαι δούλην, οὐκ εἰωθὸς καὶ οὐ σύνηθες

S. οἱ δ᾽ ἐν ὅρκοις συμφωνίας ποιοῦντες, Ὅρκιον· οἱ δὲ ἀδελφοὶ, Ὁμόγνιον· Φῇ οὖν ἐκπέφυγας τὸν ἐμὸν Ἱκέσιον Δία ὃν ἐγω ἔμελλον προτείνειν ἱκετεύουσα, τουτέστι ἐκπέφυγας τὴν ἐμὴν ἱκεσίαν· 355. Ἀπόβλεπτος] Ἤγουν ἐξαίρετος διὰ τὸ κάλλος, καὶ τὰς ἁπάντων εἰς ἑαυτὴν πόῤῥωθεν ἐπιστραφούσας ὄψεις. Baroc. 74. 356. Πλὴν τὸ κατθανεῖν] Μὴ λάβε κατὰ ἔξωθεν εἰς τὸ, πλὴν τὸ κατθανεῖν. ἀλλ᾽ ὥσπερ φαμὲν, ἴσος ἐστὶν οὗτος ἐκείνῳ τὴν σύνεσιν, καὶ οὐ λαμβάνομεν ἔξωθεν τὸ κατά· καὶ πάλιν ἐρῶ σου ἔρωτα. οὕτω κἀνταῦθα. εἰ καὶ τὸ πλὴν ἀντὶ τοῦ χωρὶς, ποιεῖ τὴν ἀσάφειαν, ἴση ταῖς θεαῖς, πλὴν τὸ κατθανεῖν μόνον, ἀντὶ τοῦ χωρὶς τοῦ κατθανεῖν ὑπάρχω ἐκείναις ἴση. ἄλλοι δὲ μὴ λαμβάνοντες κατὰ, γράφουσι τοῦτο πρὸς τὸ πλήν· ἀγνοοῦντες καὶ οὗτοι τὴν σύνταξιν. καὶ μὲν ἑτέρους ψυχρολόγους ἐστὶν ἰδεῖν, τὸ

matur loco Platon. Legg. VII. p. 633. E. in Bibl. Crit. P. IV. p. 28. *Beck.*

η

351. ἐτράφειν sic Cod. A. ἐθρέφην Cod. D. *Beck.*

352. γάμου Ald. γάμων Brunckii membr. MS, Reg. Soc. M. N. *Por.*

γάμων pro γάμου edidit Br. e Cod. Reg. Pluralis magis convenit tragicæ majestati dictionis, est etiam h. l. εὐφωνότερος. *Beck.*

353. δόμον θ᾽ pro δῶμ᾽ habet Cod. A. *Beck.*

354. ἰδέαισιν Cod. D. et suprascr. τῶν Τρωϊκῶν. *Beck.*

355. παρθένοισί τ᾽ Ald. Sed ex MSS. Kingius παρθένοις τ᾽ et sic membr. Cant. J. M. N. R. παρθένοις sine copula alii. Canterus μέγα pro μέτα, sine causa. *Por.*

μέτα] i. e. παρθένοις μέτα, quod poëtice pro μετὰ παρθένων: quare non est, quod hic *Canterus* legat μέγα, licet μέγ᾽ ὄλβιος legatur alias: non enim est utriusque par ratio. *Beck.*

παρθένοις ἀπόβλ.] Recte Valck. ad Phœn. 557. restituisse παρθένοις τ᾽ videtur Heathio. Hesych. Ἀπόβλεπτον· ἔνδοξον..

παρθένοις Cod. C. D. παρθένοις τ᾽ e Cod. Reg. Brunck. edidit. *Beck.*

356. Alii, θεοῖσι. *Por.*

θεοῖσι Cod C. D.

Ἴση θεῇσιν etiam in codd. Leid. v. Valck. ad Hippol. 53. *Beck.*

θεῇσι. Kingius ex uno, ut videtur, MS. θεοῖσι. *Musg.*

358. Rara participii substantivi cum alio participio conjunctio. Homerus tamen Il. T. 80. ἐπιστάμενόν περ ἐόντα. Aristophanes Ran. 733. Οὔτε γὰρ τούτοισιν οὖσιν οὐ κεκιβδηλευμένοις. Menander Stobæi IV. p. 53, 38. Ἐπὰν ἐν ἀγαθοῖς εἶνοῦ-

Ἔπειτ' ἴσως ἂν δεσποτῶν ὠμῶν φρένας
Τύχοιμ' ἄν, ὅστις ἀργύρου μ' ὠνήσεται,
Τὴν Ἕκτορός τε, χἀτέρων πολλῶν, κάσιν·
Προσθεὶς δ' ἀνάγκην σιτοποιὸν ἐν δόμοις,
Σαίρειν τε δῶμα, κερκίσιν τ' ἐφεστάναι,
Λυπρὰν ἄγουσαν ἡμέραν μ' ἀναγκάσει·
Λέχη δὲ τἀμὰ δοῦλος ὠνητὸς ποθὲν

Deinde fortassis dominos sævo animo præditos
Nanciscar, quicunque argento me emet,
Hectoris et aliorum multorum sororem,
Adigens me vero ad panificium in ædibus,
Verrereque domum et radiis textoriis assistere,
Tristem agentem diem me coget.
Torum vero meum servus emptitius aliquis

P. ὂν, ποιεῖ ἐμὲ ἐπιθυμεῖν θανεῖν. ἔπειτα ἴσως ἂν τύχοιμι δεσποτῶν τινῶν ἀπηνῶν κατὰ τὰς φρένας, ὅς τις ἐκείνων, λέγω, ἀγοράσει δι' ἀργυρίου ἐμὲ, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Ἕκτορος καὶ ἑτέρων πολλῶν. προσθεὶς δὲ ἐν τοῖς δόμοις ἀνάγκην σιτοποιὸν, ἤτοι ἀρτοποιητικὴν, ἀναγκάσει ἐμὲ ἄγουσαν ἡμέραν λυπηρὰν, καὶ σαροῦν τὸ δῶμα, καὶ ἐφεστάναι ταῖς κερκίσιν, ἀντὶ τοῦ ὑφάσμασιν. τὰ ἐμὰ δὲ λέχη καὶ τὴν ἐμὴν κοίτην μιανεῖ δοῦλος ὠνητὸς ποθὲν, τυράννων καὶ

S. πλὴν ἀντὶ τοῦ εἰ μὴ λέγοντας· ἴση ταῖς θεαῖς, εἰ μὴ τὸ κατθανεῖν μόνον ὑπῆρχεν αὐτῇ· 358. Εἰωθὸς] Ἔθω, τὸ ἐξ ἔθους τι διαπράττω. ὁ μέλλων ἔσω, ὁ παρακείμενος ἦκα, ὁ μέσος ἦθα, καὶ Ἀττικῶς εἴωθα. ἡ μετοχὴ εἰωθὼς τοῦ εἰωθότος, τὸ οὐδέτερον τὸ εἰωθός. 363. Κερκίσιν] Ἀντὶ τοῦ ταῖς ἱστουργίαις. Baroc. 74. Κερκίσιν] Ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν, κερκίδες κυρίως ὄργανά τινα δι' ὧν συνέχοντο τὰ ὑφάσματα, ἃ αἱ γυναῖκες * ἰδιωτικοὺς σαγίτας καλοῦσι. Baroc. 74. Κερκίσιν] Κερκίδες αἷς συντιθέασι τὴν κρόκην τῷ στήμονι. Baroc. 74. 364. Λυ-

* ἰδιωτικοὺς] ἰδιωτικῶς emendat Heath. *Beck.*

μενός τις ὤν. Adde Aristot. Φυσ. Ακροασ. III. 13. Frequens est apud recentiores. *Por.*

359. Ἔπειτ' ἴσως ἂν] Vid. exempla de duplici ἂν in Lexicis; quorum prius est δυνητικὸν, alterum παραπληρωματικόν. *Beck.*

361. χἀτέρων πολλῶν displicet Brunckio, qui conjicit, κἀγαθῶν πολλῶν. Frustra. *Por.*

Hes. Κάσις· οἱ ἐκ τῆς αὐτῆς ἀγέλης, ἀδελφοί τε καὶ ἀνεψιοί. καὶ ἐπὶ θηλειῶν οὕτως ἔλεγον Λάκωνες, καὶ Εὐριπίδης Ἑκάβῃ. *Beck.*

Est sane, quod glorietur Polyxena, Hectorem fratrem habuisse: sed quod *multos alios* habuerit fratres, quodnam sit illud decus, non satis video. Vellem legere: τὸν Ἕκτορός τε κἀγαθῶν πολλῶν κάσιν. *Hectoris, multorumque fortium virorum, sororem. Brunck.*

362. Sic Ald. Edd. quædam προθεὶς, quod sensui minus convenit. *Por.*

Προσθεὶς Cod. A. C. D. ἀνάγκη Cod. C. In Cod. D. Gl. suprascr. ἐπιθεὶς τὰ πρὸς ζωάρκειαν ποιοῦντα. *Beck.*

προσθείς.] Ita optimè Aldina. Editi recentiores προθείς. Sic Noster ἀνάγκην προστιθεὶς Herc. Fur. v. 712. Idem Meleagro apud Stobæum Tit. LXVI. ἀνάγκην προστίθησι σωφρονεῖν. *Musg.*

363. Laudat Tho. Mag. V. Σαίρειν, ubi codd. Leid. Burm. et edd. vett. κερκίσι τ', codd. Stoeberi κερκίσι ἐφιστ. legunt.

κερκίσιν Cod. C. In Cod. D. Gl. suprascr. ταῖς ἱστουργίαις ἐπιστατεῖν. In margine additur: ἀπὸ μέρους. κερκίδες γὰρ αἷς συντιθέασι τὴν κρόκην τῷ στήμονι. *Beck.*

364. ἀναγκάσῃ Cod. D.

ἄγ. ἡμ. Gl. suprascr. Cod. D. διάγουσαν ζωήν. *Beck.*

365. τἀμὰ omittit Cod. A.

Χρανεῖ, τυράννων πρόσθεν ἠξιωμένα.
Οὐ δῆτ᾽· ἀφίημ᾽ ὀμμάτων ἐλεύθερον
Φέγγος τόδ᾽, Ἅιδῃ προστιθεῖσ᾽ ἐμὸν δέμας.
Ἄγ᾽ οὖν, Ὀδυσσεῦ, καὶ διέργασαί μ᾽ ἄγων,
Οὔτ᾽ ἐλπίδος γὰρ, οὔτε του δόξης ὁρῶ
Θάρσος παρ᾽ ἡμῖν, ὥς ποτ᾽ εὖ πρᾶξαί με χρή.
Μῆτερ, σὺ δ᾽ ἡμῖν μηδὲν ἐμποδὼν γένῃ
Λέγουσα, μήτε δρῶσα· συμβούλου δέ μοι.
Θανεῖν, πρὶν αἰσχρῶν μὴ κατ᾽ ἀξίαν τυχεῖν.

Contaminabit, regibus antea dignum judicatum.
Non ita : dimittam ab oculis liberam
Lucem hanc, inferis offerens meum corpus.
Duc igitur me, Ulysses, et necato me ducens.
Neque enim spei, neque alicujus opinionis video
Fiduciam apud nos, quod unquam feliciter agere me fatale est.
Mater, tu vero nobis nihil impedimento sis
Dicendo neque faciendo : sed assentiaris mihi
Mori, priusquam turpia non pro dignitate consequar.

P. *βασιλέων πρότερον ἄξια ὄντα. οὐ δῆτα, ἤτοι οὐκ ἀνέξομαι ζῆν ἐν τούτοις. οὐ προτιμήσω ταῦτα τοῦ θανάτου· ἀφίημι τόδε τὸ φέγγος τῶν ὀμμάτων ἐλεύθερον, προστιθεῖσα τῷ θανάτῳ τὸ ἐμὸν σῶμα. ἄγε ἐμὲ λοιπὸν, Ὀδυσσεῦ, οὔτε γὰρ θάῤῥος ἐλπίδος ὁρῶ, οὔτε δόξης, καὶ ὑπολήψεως τινὸς, ὅτι ἀπόκειταί ποτε πρᾶξαι καλῶς, καὶ εὐτυχῆσαι, ὦ μῆτερ, σὺ δὲ μηδαμῶς γένῃ ἐμπόδιον ἐμοὶ, μηδὲ λέγουσα, μηδὲ δρῶσα. σὺν ἐμοὶ δὲ βούλου θανεῖν ἐμὲ πρὸ τοῦ τυχεῖν αἰσχρῶν παρ᾽ ἀξίαν. ὅς τις γὰρ οὐ συνήθειαν ἔχει πεῖραν λαμβάνειν τῶν δυστυχιῶν, φέρει μὲν τιθεὶς ἐν τῷ ζυγῷ τὸν αὐχένα, ἤγουν ἐν τῇ ἀνάγκῃ τῆς δυστυχίας,*

S. *πρὰν ἡμέραν*] *Λυπηρὰν καὶ ἀλγεινὴν διάγουσα ζωήν.* Baroc. 74. 376. *Αὐχέν᾽ ἐντιθεὶς ζυγῷ*] *Τὸ αὐχέν᾽ ἐντιθεὶς ζυγῷ σύναπτε παρὰ τὸ φέρει μὲν, οὐ πρὸς τὸ ἀλγεῖ δέ.* Baroc. 74. 379. *Δεινὸς χαρακτὴρ*] *Ἐκπλαγεὶς Ὁ ΧΟΡΟΣ πρὸς τοὺς τῆς Πολυξένης λόγους, ὡς μετὰ φρονήματος εἰρημένους γενναίου, φησὶ, μεγάλως χαρακτηρίζει καὶ δηλοποιεῖ τὸν εὐγενῆ ἡ εὐγένεια. πρὸς γὰρ τὴν εὐγενῆ αὐτοῦ φύσιν, καὶ τοὺς λόγους ποιεῖται. καὶ δῆλος τοῖς οὐκ εἰδόσιν αὐτὸν γίνεται. ἄλλως. ὅστις ἐστὶν εὐγενὴς καὶ γένους λαμπροῦ, χαρακτηρίζει ἑαυτὸν καλοῖς λόγοις, καὶ ἤθεσι, καὶ δῆλος τοῖς οὐκ εἰδόσι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐντεῦθεν καθίσταται.*

367. Reisk. emendat, *οὗ δῆτ᾽ ἀφίημι.* *Beck.*

*φέγγος ὀμμάτων* periphrasis est pro *ipsis oculis* : quod moneo, ne quis putet, *φέγγος* esse lucem externam, cujus ope videmus. Confer v. 1018. *Musg.*

368. *ἀΐδῃ* Cod. A. D. *Beck.*

369. *ἄγ᾽ οὖν μ᾽* Ald. MSS. quidam, *Ἄγου μ᾽* proxime vero. Legendum enim, detracta lineola (*μ μ*) *Ἄγ᾽ οὖν* cum Magistro v. *διαχρῶμαι.* *Por.*

*Ὀδυσσεὺς* Cod. B.

Tho. M. V. *Διαχρῶμαι* laudat sic : *Ἄγ᾽ οὖν Ὀδυσσεῦ καὶ διέργασαί μ᾽ ἄγων*, sed unus codex *Ἄγ᾽ οὖν μ᾽ Ὀδ.*— *Beck.*

*ἀγ᾽ οὖν.*] MSS. nonnulli *ἄγου*, sed venustius est alterum, quia mox sequitur *ἄγων*. *Musg.*

370. *τις* eodem modo collocatur in Æschyl. Prom. 21. *Ἵν᾽ οὔτε φωνὴν, οὔτε του μορφὴν βροτῶν Ὄψει.* Soph. Trachin. 3. *οὔτ᾽ εἰ χρηστὸς, οὔτ᾽ εἴ τῳ κακός.* Vide infra 1161. *Por.*

*οὔτε του*] Heath. mavult *οὔτε που.* Reisk. legit *ἐλπίδας* et *τοὐκ δόξης.* Opponi spem certa de causa susceptam fiduciæ mera opinione nixæ. Mox etiam scribit *παρ᾽ ὑμῖν*, *mihi lætos et candidos dies in vestro consortio fore.* *Beck.*

Ὅστις γὰρ οὐκ εἴωθε γεύεσθαι κακῶν,
Φέρει μὲν, ἀλγεῖ δ', αὐχέν' ἐντιθεὶς ζυγῶι·
Θανὼν δ' ἂν εἴη μᾶλλον εὐτυχέστερος,
Ἢ ζῶν. τὸ γὰρ ζῆιν μὴ καλῶς, μέγας πόνος.
ΧΟ. Δεινὸς χαρακτὴρ, κἀπίσημος ἐν βροτοῖς,
Ἐσθλῶν γενέσθαι, κἀπὶ μεῖζον ἔρχεται
Τῆς εὐγενείας ὄνομα τοῖσιν ἀξίοις.
ΕΚ. Καλῶς μὲν εἶπας, θύγατερ· ἀλλὰ τῶι καλῶι
Λύπη πρόσεστιν. εἰ δὲ δεῖ τῶι Πηλέως

Quicunque enim non consuevit gustare mala,
Fert quidem; dolet vero collum supponens jugo.
Mortuus vero fuerit felicior
Quam vivens. Vivere enim non honeste, magna calamitas.
*Cho.* Mira nota et insignis inter homines est
A bonis natum esse: et in majus procedit
Nobilitatis nomen apud eos qui digni sunt.
*Hec.* Honeste quidem dixisti, filia: sed huic honesto
Mœror adest. Si vero oportet Pelei

P. ἄχθεται δὲ δηλονότι ὥσπερ βοῦς ἀγύμναστος ὑπὸ ζυγὸν τιθεμένη. θανὼν δε εἴη ἂν μᾶλλον εὐτυχέστερος ἢ ζῶν. τὸ γὰρ μὴ καλῶς ζῆν, μεγάλη ὀδύνη. ΧΟ. Ἐπιτήδειος χαρακτὴρ, ἤτοι σφραγὶς, καὶ σημεῖον, καὶ ἐπίσημος, ἤγουν διάδηλος ἐν βροτοῖς, τὸ γενέσθαι τινὰ δηλονότι ἀπὸ ἐσθλῶν καὶ εὐγενῶν. καὶ ἐπὶ μεῖζον ἔρχεται, ἤτοι αὐξάνει, καὶ πλέον γίνεται τὸ ὄνομα τῆς εὐγενείας τοῖς ἀξίοις, ἢ ὑπὸ τῶν πραττόντων ἀνάξια τῆς εὐγενείας. ʽΕΚ. Ὦ θύγατερ, καλῶς μὲν εἶπας, ἀλλὰ τῷ καλῷ ἔνεστι καὶ λύπη. εἰ δὲ πρέπει γενέσθαι * τι μὲν

P. καὶ τῆς εὐγενείας ὄνομα μέγιστον τοῦτο γίνεται, ὅταν οἱ διαδεξάμενοι τοῦτο, ἄξια τούτου δρῶσιν, ὁποῖον τι καὶ νῦν γέγονεν. Κἀπίσημος] Κυρίως ἐπίσημον ἀργύριον, τὸ κεχαραγμένον. καὶ ἄσημον, τὸ μὴ κεχαραγμένον. παράσημον, τὸ παρακεχαραγμένον· ἀπὸ τούτων δὲ καὶ ἐπίσημος, ὁ διάδηλος ἁπλῶς. καὶ ἄσημος, ὁ ἄδηλος καὶ ἀφανής. καὶ παράσημος, ὁ βεβλαμμένος τι μέρος. 382. Καλῶς μὲν εἶπας] Τὸ καλῶς λέγειν ἐνίοτε μὲν τὸ κεκαλλιεπημένα

* Pro τι μὲν τῷ Ἀχ. scribendum τιμὴν τ. Ἀ. Sic clare in Cod. D. suprascriptum vocabulo χάριν. *Beck.*

371. Pro ποτ' εὖ in Cod. C. ποτέ. *Beck.*

372. μᾶτερ Ald. hic et alibi, quem Dorismum, ut et similes alios auctoritate MSS. sustulit Kingius, probante Valckenærio ad Phœniss. 11. *Por.*

μῆτερ Cod. C. *Beck.*

373. μὴ δὲ Ald. Variant MSS. *Por.*

Vocab. λέγουσα in Cod. D. suprascriptum: τὸ μὴ ἀπὸ κοινοῦ. *Beck.*

377. εἴην Cod. D. *Beck.*

378. ζῆν ἐν κακοῖς Stobæus p. 133. ed. Grot. sed μὴ καλῶς p. 501 pro κακῶν 375. πόνων habet Stobæus. *Por.*

381. τοὔνομα Ald. quod revocarunt Brunckius et Beckius. Sed recte Kingius ὄνομα, ex MS. proculdubio, sic enim Aug. 1. 2. 3. C. Cant. E. Harl. L. Mosq. 3. 4. Stobæi codices inter οὔνομα et τ' ὄνομα fluctuant. οὔνομα etiam habet N. *Por.*

ὄνομα Cod. C. D. In Stobæi serm. LXXXVI. (ubi hic locus laudatur) Grotius edidit τ' ὄνομα. Regius Paris. Stobæi codex, οὔνομα. Articulum h. l. necessarium esse censet Brunck. *Beck.*

ὄνομα] Ita Kingius, MS. non citato. Ed. Ald. τοὔνομα. Sed præstat articulum abesse. *Musg.*

383. Pro δεῖ in Cod. C. est δή. *Beck.*

Χάριν γενέσθαι παιδὶ, καὶ ψόγον φυγεῖν
Ὑμᾶς, Ὀδυσσεῦ, τήνδε μὲν μὴ κτείνετε·
Ἡμᾶς δ᾽ ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως,
Κεντεῖτε, μὴ φείδεσθ᾽· ἐγὼ ᾽τεκον Πάριν,
Ὃς παῖδα Θέτιδος ὤλεσεν τόξοις βαλών.
ΟΔ. Οὐ σ᾽, ὦ γεραιὰ, κατθανεῖν Ἀχιλλέως
Φάντασμ᾽ Ἀχαιοὺς, ἀλλὰ τήνδ᾽, ᾐτήσατο.
ΕΚ. Ὑμεῖς δέ μ᾽ ἀλλὰ θυγατρὶ συμφονεύσατε,

Rem gratam fieri filio, et probrum effugere
Vos, o Ulysses, hanc quidem non interficite,
Sed nos ducentes ad bustum Achillis
Confodite, ne parcatis: ego peperi Paridem,
Qui filium Thetidis, sagittis feriens, interemit.
*Ul.* Non te, o anus, mori Achillis
Spectrum a Græcis, sed hanc, petivit.
*Hec.* Vos vero me cum filia simul interficite:

P. τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ φυγεῖν ὑμᾶς, ὦ Ὀδυσσεῦ, μέμψιν, τὴν Πολυξένην μὴ κτείνετε· ἐμὲ δὲ ἄγοντες πρὸς τὸν τάφον τοῦ Ἀχιλλέως, κεντεῖτε, καὶ σφάζετε, μὴ φείδεσθε ἐμοῦ δηλονότι. ἐγὼ γὰρ ἔτεκον τὸν Πάριν, ὃς ὤλεσε τὸν Ἀχιλλέα, τρώσας διὰ τόξου. ΟΔ. Οὐ σὲ ἀποθανεῖν, ὦ γεραιὰ, ᾐτήσατο τὸ φάντασμα τοῦ Ἀχιλλέως, ἀλλὰ ταύτην ᾐτήσατο. ἀλλὰ κἂν ὑμεῖς σὺν τῇ θυγατρί με ἀποκτείνατε, καὶ διπλῆ πόσις αἵματος τῇ τε γῇ γενήσεται, καὶ τῷ αἰτοῦντι Ἀχιλλεῖ. ἱκανῶς ἔχει ὁ θάνατος τῆς σῆς θυγατρὸς, οὐκ ἄξιον προσενεχθῆναι,

S. ῥήματα λέγειν δηλοῖ· ἐνίοτε δὲ ὀρθῶς καὶ ἀληθῶς λέγειν, ὡς ἐνταῦθα. 386. Πρὸς πυρὰν] Πυρὰ τὸ πῦρ τὸ ἐπὶ νεκρῷ ἁπτόμενον, καὶ ὁ τόπος, ἐν ᾧ τὸ πῦρ ἅπτεται. 388. Τόξοις βαλὼν] Λέγεται γὰρ κληθῆναι αὐτὸν πρὸς τοῦ Πριάμου ὡς φίλον, καὶ φονευθῆναι πρὸς Ἀλεξάνδρου, διὰ βέλους. Baroc. 74. 391. Ἀλλὰ] Οὐκ ἔστι τὸ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ κἂν,

387. ἔτεκον ἐγὼ contra MSS. edidit. Brunckius, quod vel cum MSS. pejus esset. *Por.*

ἔτεκον ἐγὼ Πάριν rescripsit Brunck. qui vulgatum ordinem verborum inconcinnum esse monet.

Lege ἐγὼ ᾽τεκον. Attici enim augmentum nunquam abjiciunt. V. Dawes. M. Crit. p. 346. Heath. Paullo ante pro κεντεῖτε Bibl. Crit. Amst. p. 29. legit κτενεῖτε. *Beck.*

388. ὤλεσε Codd. A. C. D. *Beck.*

392. πόμ᾽ MSS. et edd. sed hæc forma Atticis erat incognita. Quod hoc uno argumento satis probatur. Multa sunt loca, in quibus metrum πῶμα flagitet; nullum, ubi πόμα postulet; pauca, ubi admittat. *Por.*

393. Cod. C. verba γαίᾳ, νεκρῷ τε τῷ ad præcedentem, verba seqq. Ἅλις κ. σ. θ. οὐ προσ. ad hunc, et οἰστέος ad. v. 395. refert. *Beck.*

395. ὠφείλομεν Ald. ὀφείλομεν edd. Barnes. King. Brunck. et sicc Aug. 1. 2. H. J. N. Sed plures ὠφείλομεν, quod nunc tandem reduxi, Brunckio olim temere obsecutus. *Por.*

ὠφείλομεν A. C. D. ed. Ald. et Cod. Reg. Br. qui improbat. In Cod. A. suprascriptum: λείπει ποιεῖν. *Beck.*

ὠφείλομεν.] Ita optime Ed. Ald. vid. Med. v. 1. Recentiores ὀφείλομεν. *Musg.*

396. συνθανεῖν ἐμὲ θυγατρὶ Cod. C. *Beck.*

398. ὅμοια emendatio est Reiskii pro ὁποῖα, quod habent Aldus et MSS. a Brunckio et Beckio recepta. Pro ὅπως

Καὶ δὶς τόσον πῶμ᾽ αἵματος γενήσεται
Γαίαι, νεκρῶι τε τῶι τάδ᾽ ἐξαιτουμένωι.
ΟΔ. Ἅλις κόρης σῆς θάνατος· οὐ προσοιστέος
Ἄλλος πρὸς ἄλλωι· μηδὲ τόνδ᾽ ὠφείλομεν.
ΕΚ. Πολλή γ᾽ ἀνάγκη θυγατρὶ συνθανεῖν ἐμέ.
ΟΔ. Πῶς; οὐ γὰρ οἶδα δεσπότας κεκτημένος.
ΕΚ. Ὁποῖα κισσὸς δρυὸς, ὅπως τῆσδ᾽ ἕξομαι.
ΟΔ. Οὔκ· ἤν γε πείθηι τοῖσι σοῦ σοφωτέροις.

Et bis tantum poculum sanguinis fiet
Terræ, mortuoque hæc postulanti
*Ul.* Satis puellæ tuæ mors (erit:) non addenda
Alia ad aliam: utinam nec hanc deberemus.
*Hec.* Ingens quidem necessitas est filiæ commori me.
*Ul.* Quomodo? non enim novi me dominos habere.
*Hec.* Pariter, ut hedera quercui, huic adhærebo.
*Ul.* At id non facies: si modo parueris te sapientioribus.

P. καὶ ἕτερον σφαγιάσαι, εἴθε μηδὲ τόνδε ὠφείλομεν ποιεῖσθαι. ἀνάγκη ἐστὶ συναποθανεῖν με τῇ θυγατρί. πῶς λέγεις συναποθανεῖν; οὐ γὰρ οἶδα, ὅτι κέκτημαι δεσπότην σε, τοῦτο με ποιῆσαι ἀναγκάσοντα. ὥσπερ ὁ κισσὸς ἔχεται τοῦ δρυὸς, οὕτως * ἕξομαι αὐτῆς. οὐ ποιήσεις τοῦτο, τὸ ἔχεσθαι δηλονότι τῆς θυγατρὸς, ἢν πείθῃ τοῖς φρονιμωτέροις σου. γίνωσκε ὅτι οὐκ

S. ὡς οἴονταί τινες. ἀλλὰ οὕτως ἔχει. εἰποῦσα γὰρ Ἑκάβη πρὸς Ὀδυσσέα, τὸ "Ἡμᾶς δ᾽ ἄγοντες πρὸς πυρὰν Ἀχιλλέως Κεντεῖτε——" ἐπείπερ αὐτοῦ ἤκουσεν, ὡς οὐκ αὐτὴν, ἀλλὰ τὴν θυγατέρα Ἀχιλλεὺς ᾐτήσατο, φησὶν, ὑμεῖς δὲ, ἐπεὶ οὐ βούλεσθε ἐμὲ μόνην ἀποκτεῖναι, ἀλλὰ σὺν τῇ θυγατρὶ φονεύσατε. 397. Οὐ γὰρ οἶδα δεσπότας κεκτημένος] Τὸ οἶδα

* Pro ἕξομαι forte scrib. ἅψομαι, quod Cod. D. habet.

B. οὕτως. Sed re perpensa, huic emendationi diffidere cœpi, et vulgatam defendi posse hodie censeo. Plerumque quidem ὅπως vel ὅπως μὴ cum secunda persona, aliquando cum tertia construitur, rarius cum prima. Aristophanes Eccles. 296. Ὅπως δὲ τὸ σύμβολον λαβόντες ἔπειτα πλη-σίοι καθεδούμεθα. Plene dixit post paullo, Ὅρα δ᾽ ὅπως ὠθήσομαι τούσδε τοὺς ἐξ ἄστεος. Antiphanes Athenæi III. p. 123. B. Ὅπως ὕδωρ ἕψοντα μηδέν᾽ ὄψομαι. Retinenda etiam videtur vulgata Troad. 147. lectio, frustra a Musgravio sollicitata. Μάτηρ δ᾽ ὡς τις πτανοῖς κλαγγὰν Ὄρνισιν, ὅπως ἐξάρξω ᾽γὼ Μολπάν. *Por.*

Reiskii emendationem, Ὅμοια, recepit Br. *Beck.*

Legendum cum Reiskio; ὁμοῖα, κισσὸς δρυὸς ὅπως, τῆσδ᾽ ἕξομαι. ὁμοῖα pro ὁμοίως Phœniss. v. 171. Plutarchus Op. Mor. p. 293. Ed. Steph. κυνῶν λύκοις ὠρυομένων ὁμοῖα. *Musg.*

399. Sic plerique codices et Schol. Aldi lectio, Οὐ μήν γε, vel hoc nomine vitiosa est, quod post Οὐ μὴν addit γε, nullo alio verbo interposito. Vide ad Phœniss. 1638. In Bacch. 852. lege, Οὐκ ἠθέλησε. *Por.*

Οὔκ· ἤν γε] Ita cum *Cantero* lego, rejecto Οὐ μήν γε, quod prius obtinuerat, sola Scholiastæ auctoritate victus. Vide *Guliel. Canterum* Lection. Novar. l. 1. c. 9. p. 50.

ἢν Cod. A. non ἤν, ut olim in ed. Barn. οὐ μήν γε Cod. B. *Beck.*

ΕΚ. Ὡς τῆσδ' ἑκοῦσα παιδὸς οὐ μεθήσομαι.
ΟΔ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν τήνδ' ἄπειμ' αὐτοῦ λιπών.
ΠΟΛ. Μῆτερ, πιθοῦ μοι· καὶ σὺ, παῖ Λαερτίου,
Χάλα τοκεῦσιν εἰκότως θυμουμένοις.
Σὺ δ', ὦ τάλαινα, τοῖς κρατοῦσι μὴ μάχου.
Βούλει πεσεῖν πρὸς οὖδας, ἑλκῶσαί τε σὸν
Γέροντα χρῶτα, πρὸς βίαν ὠθουμένη,
Ἀσχημονῆσαί τ', ἐκ νέου βραχίονος
Σπασθεῖσ'; ἃ πείσει. μὴ σύ γ'· οὐ γὰρ ἄξιον.
Ἀλλ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἡδίστην χέρα

*Hec.* Hanc quidem volens filiam non dimittam.
*Ul.* Sed neque ego ipsam hanc abibo hic relinquens.
*Pol.* Mater, ausculta mihi: et tu, fili Laërtis,
Remissior sis parentibus jure commotis ad iram.
Tu vero, o misera, cum victoribus ne pugna.
An vis cadere in terram, ac sauciare tuum
Senile corpus, per vim protrusa,
Et dedecorari juvenili brachio
Avulsa? quæ patieris tu vero minime: non enim decet.
Sed, o chara mihi mater, dulcissimam manum

P. ἀποστήσομαι τῆς παιδὸς, οὐδ' ἀπολύσω αὐτὴν ἐθελοντής. ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ ἀπελεύσομαι ἀπολιπὼν τήνδε. ΠΟΛ. Ὦ μῆτερ, πείσθητί μοι, καὶ σὺ Ὀδυσσεῦ, ἐνδίδου τοῖς γεννήτορσιν ὀργιζομένοις πρεπόντως· σύ τε, ὦ ἀθλία, τοῖς ἄρχουσι μὴ πολέμει· θέλεις πεσεῖν πρὸς τὸ ἔδαφος, τραυματίσαι τὸν σὸν γεροντικὸν σῶμα, βιαίως ἀποπεμπομένη; καὶ ἀτιμασθῆναι ὑπὸ νεανικοῦ βραχίονος, σπαραχθεῖσα, καὶ συρεῖσα; καὶ σύ γε μὴ πάθῃς ταῦτα, οὐ γὰρ ἄξιον

S. κεκτημένος οὐκ ἔστι περίφρασις, ἀλλ' Ἀττικὴ σύνταξις, ἀντὶ τοῦ κέκτημαι. Bar. 74. 403. Χάλα] Ἐνδίδου, ἀπὸ τῶν χαλώντων τὰ ἱστία. Baroc. 74. 406. Πρὸς βίαν ὠθου-

οὐκ· ἦν γε.] Ita Editi recentiores, confirmatque Lib. P. Ed. Ald. οὖ, μήν γε. *Musg.*

401. Ald. μιν male. Alterum MSS. fere omnes. *Por.*

μιν in Cod. D. correctum est in μὲν, Brunck. edidit μὴν, ut et Cod. C. habet. οὐδ' ἐγὼ μὲν volebat Heath. quem offendit μιν τήνδε. Reisk. legit ἔγωγε τήνδε, aut ἐγὼ μὴν, ut μὴν cum ἀλλὰ cohæreat. *Beck.*

οὐδ' ἐγὼ μὴν.] Ita MS. E. et Lib. P. Vulgò οὐδ' ἐγώ μιν. *Musg.*

403. χάλα] Gl. suprascr. Cod. D. ἐνδίδου· ἀπὸ τῶν χαλώντων τὰ ἱστία. *Beck.*

404. σύ τ' habent codd. quidam. *Por.*

405. πεσεῖ Cod. C. *Beck.*

407. Ἀσχημονῆσαι Gl. Cod. D. suprascr. ἄσχημον πρᾶγμα παθεῖν. *Beck.*

408. ἃ πείσει.] Supple τοῖς κρατοῦσιν εἰ μαχεῖ. *Por.*

Reisk. jam distinguit ἃ πείσῃ, μὴ σύγε. *Quæ tibi contingent. At nolim tamen contingere. Beck.*

Post πείσῃ punctum ponitur in Cod. D. et verbis μὴ σύ γ' suprascr. ποιήσῃς οὕτως. Etiam Brunck. post πείσῃ colon posuit.—σπαθεῖσ' Cod. C. *Beck.*

Interpungo: ἃ πείσῃ. μὴ σύ γ' Editi hoc uno spiritu continuant. *Musg.*

409. μοι omittit Cod. C. ἡδίστην A. C. D. atque sic Brunck. quoque e Cod. Reg. edidit. Aldina officina male hos Dorismos invexit. *Beck.*

Δὸς, καὶ παρειὰν προσβαλεῖν παρηΐδι·
Ὡς οὔ ποτ᾽ αὖθις, ἀλλὰ νῦν πανύστατον,
Ἀκτῖνα κύκλον θ᾽ ἡλίου προσόψομαι.
Τέλος δέχει δὴ τῶν ἐμῶν προσφθεγμάτων.
Ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσ᾽, ἄπειμι δὴ κάτω.
ΕΚ. Ὦ θύγατερ, ἡμεῖς δ᾽ ἐν φάει δουλεύσομεν;
ΠΟΛ. Ἄνυμφος, ἀνυμέναιος, ὧν μ᾽ ἐχρῆν τυχεῖν.
ΕΚ. Οἰκτρὰ σὺ, τέκνον· ἀθλία δ᾽ ἐγὼ γυνή.
ΠΟΛ. Ἐκεῖ δ᾽ ἐν Ἅιδου κείσομαι χωρὶς σέθεν.
ΕΚ. Οἴμοι, τί δράσω; ποῖ τελευτήσω βίον;

Da, et genam jungere genæ:
Quoniam nunquam iterum, sed nunc postremum,
Jubar orbemque solis aspiciam.
Finem accipe jam mearum compellationum.
O mater, o quæ me peperisti, abeo ad inferos
*Hec.* O filia, nos verò in luce serviemus.
*Pol.* Expers connubii, expers nuptiarum quibus me conveniebat potiri.
*Hec.* Miseranda, tu, filia: infelix vero ego mulier.
*Pol.* Illic vero apud inferos jacebo absque te.
*Hec.* Hei mihi, quid faciam! ubi finiam vitam?

P. παθεῖν. ἀλλ᾽ ὦ προσφίλης μῆτερ, δός μοι τὴν γλυκυτάτην σου χεῖρα, καὶ τὴν παρειὰν προσερεῖσαι τῇ ἐμῇ παρηΐδι, ὅτι οὐ μετὰ ταῦτα, ἀλλὰ νῦν τελευταῖον θεάσομαι τὸν κύκλον τοῦ ἡλίου. τέλος δὲ δὴ λαμβάνεις τῶν ἐμῶν προσαγορεύσεων καὶ λαλιῶν. ὦ μῆτερ, ὦ τεκοῦσα, ἀπέρχομαι εἰς τὸν ᾅδην ἀνύμφευτος καὶ ἄμοιρος Ὑμεναίων, ὧν ἔπρεπεν ἐμὲ λαχεῖν δηλονότι. ἙΚΑΒ. Ὦ θύγατερ ἐγὼ δὲ δουλεύσω ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ· οἴμοι τί ποιήσω, εἰς

S. μένη] Βιαίως ἐκκρουομένη. βιαστικῶς διωκομένη. C. C. C. 407. Ἀσχημονῆσαι] Ἀσχῆμον πρᾶγμα παθεῖν. C. C. C. 419. Ποῖ τελευτήσω βίον] Μέχρι τίνος ζήσομαι; ἀχθο-

410. ταρηΐδα sic Cod. B. *Beck.*

411. πανύστατα Ald. Hiatum tollunt multi MSS. et Alc. 205. ubi idem distichon repetitur. *Por.*

In 2 codd. Leid. πανύστατον, quod, quia hiatum tollit, præfert Valck. ad Hippol. 680. qui et monet, hinc conflatos esse versus in Alcest. 205. 206. *Beck.*

πανύστατον Cod. A. C. D. Sic et Brunck. ed. *Beck.*

413. δέχου Ald. edd. Sed δέχῃ (vel δέχη) Mosq. 1. 4. Cant. G. H. L. M. N. R. Eumath. VI. p. 202. δ᾽ ἔχῃ C. E. δ᾽ ἦχου pro var. lect. C. E. licet C. γρ. non præponat. τ᾽ ἔχει Mosq. 3. δ᾽ ἔχει Aug. 2. pro var. lect. C. H. uterque. Edidi igitur δέχει. Vide quam librarios exercuerit Attica forma, et confer Orest. 404. ubi ἀποτρέπει a manu prima habet E. *Por.*

δέχῃ Cod. A. D. τέλος τ᾽ ἔχει Cod. C. *Beck.*

δέχου.] Lib. P. δέχῃ. *Musg.*

414. τεκοῦσα Cod. D. C. δὲ omittit Cod. A. *Beck.*

415. δουλεύσωμεν Cod. A.

415. s. Kingium, qui hos versus transposuit, v. 417. omisit, etiam Heath. notat. *Beck.*

415, 416. Horum versuum ordinem mutavit, proximum vero (417) omisit, mira vel audacia vel negligentia Kingius. *Musg.*

416. ἐχρὴν A. *Beck.*

418. Ἐκεῖσε δ᾽ εἰν Cod. A. *Beck.*

ΠΟΛ. Δούλη θανοῦμαι, πατρὸς οὖσ᾽ ἐλευθέρου.
ΕΚ. Ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ᾽ ἄμμοροι τέκνων.
ΠΟΛ. Τί σοι πρὸς Ἕκτορ᾽, ἢ γέροντ᾽ εἴπω πόσιν;
ΕΚ. Ἄγγελλε πασῶν ἀθλιωτάτην ἐμέ.
ΠΟΛ. Ὦ στέρνα, μαστοί θ᾽, οἵ μ᾽ ἐθρέψαθ᾽ ἡδέως.
ΕΚ. Ὦ τῆς ἀώρου θύγατερ ἀθλία τύχης.
ΠΟΛ. Χαῖρ᾽, ὦ τεκοῦσα, χαῖρε, Κασάνδρα τ᾽ ἐμή,
ΕΚ. Χαίρουσιν ἄλλοι, μητρὶ δ᾽ οὐκ ἔστιν τόδε.

*Pol.* Serva moriar, patre cum sim libero.
*Hec.* Nos verò quinquaginta orbæ sanè liberis.
*Pol.* Quid tibi ad Hectorem aut senem dicam maritum?
*Hec.* Nuntia omnium miserrimam me.
*Pol.* O pectora et mamillæ, quæ me nutrivistis suaviter.
*Hec.* O intempestivam filiæ miseram fortunam.
*Pol.* Vale, o mater, vale et Cassandra mihi.
*Hec.* Valent alii: matri vero non est valetudo.

P. ποίαν τύχην καταντήσω, ποῖον τέλος ἕξω τοῦ βίου, ποῦ πληρώσω τὸν βίον; δούλη θανοῦμαι οὖσα πατρὸς ἐλευθέρου, ἤτοι βασιλέως. ἡμεῖς δὲ ἄμοιροι καὶ ἐστερημένοι πεντήκοντα τέκνων. τί βούλει ἵνα εἴπω ἕνεκα σοῦ πρὸς τὸν Ἕκτορα, ἢ πρὸς τὸν γέροντα Πρίαμον τὸν σὸν ἄνδρα; μήνυε πασῶν γυναικῶν ἀθλιωτάτην. ὦ στέρνα (περιπλεκομένη τὴν μητέρα,
S. μένη τῇ ἑαυτῆς ζωῇ τοῦτο φησι. C. C. C. 420. Ἐλευθέρου] Ἐλεύθερος κατὰ ψυχὴν, καὶ ἐλεύθερος κατὰ σῶμα, ὁ καλῶς ἐκτραφεὶς, ἤτοι εὐτυχῶς, καὶ ἐλευθερίως· ὁμοίως καὶ δοῦλος καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ σώματος, ὁ ἐωνημένος, ἐπὶ δὲ ψυχῆς, ὁ κόλαξ. ἀπελεύθερος δὲ, ὁ ἀργυρώνητος μὲν πρῶτον, εἶτα ἐλευθερωθείς. ὁ δὲ ἐλευθερώσας αὐτὸν πάτρων, καὶ κλίνεται πάτρωνος. 421. Πεντήκοντ᾽] Δεκαεννέα ἐγέννησεν αὕτη. αὔξουσα δὲ τὸ πάθος ν´ λέγει, ἢ ὅτι συμπεριλαμβάνει

419. ποῖ. In Cod. D. suprascr. χρονικόν *Beck.*

421. Ante Brunckium erat: ἡμεῖς δὲ πεντήκοντ᾽ ἄμοιροι δὴ τέκνων. Is ex membranis edidit: Ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ᾽ ἄμμοιροι τέκνων. Nunc Ammonium audi: "Sed jure huic mutationi, *quam nulli confirmant codices* se jam objecit Steinbrychel." Ipse tamen, quæ est ejus vel peritia vel diligentia, edidit ἄμμοιροι, spondeorum stabilium, ut opinor, amore captus. Qui alibi ad MSS. Mosquenses provocat, quomodo ignorare potuit in l. 3. ita legi hunc versum: Ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ᾽ ἄμοιροι τέκνων, quibuscum consentiunt E. R. δὴ omittunt L. N. Aug. 1. et a m. prima 2. Cum vero ἄμμοιροι verbum sit suspectæ fidei, meliorem lectionem quam quæ edita est ab ipso Brunckio, ei tribuit Beckius, ἄμμοροι. Totum versum, ne quid dubites, ita ut edidi, totidem apicibus exhibet Eustathius ad Iliad. Ζ. p. 639. 57=499, 6. *Por.*

Brunck. edidit: ἡμεῖς δὲ πεντήκοντά γ᾽ ἄμμοιροι τέκνων, quod vulgata lectio prava et invenusta sit. Vid. Not. ad Med. 1392. πεντήκοντά γ᾽ omisso δὴ habent A. C. *Beck.*

423. Ἄγγελε Cod. D. A. B. C. *Beck.*

424. Laudat Tho. Mag. V. Μαστὸς, quod de fœmina adhiberi monet. *Beck.*

425. Valde invenustum est duplex epitheton, ἀώρου ἀθλίας. Detraxi igitur literam, suadente Marklando ad Iphig. T. 1490. Orest. 1028. Ὦ μέλεος ἥβης σῆς, Ὀρέστα, καὶ πότμου, Θανάτου τ᾽ ἀώρου. *Por.*

42. Ὦ τ. ἀ. Cod. D. A. C. atque sic Brunck. quoque e Cod. Reg. pro ὦ edidit. Markl. ad Iph. T. 1303. legi maluit: ὦ τῆς ἀ. θ. ἀθλία τύχης. *Beck.*

426. ἐμοὶ Brunckius ex membr. sed ἐμὴ melius, ut puto, MSS. complures. Multi etiam codices χαῖρ᾽ ὦ κ. Deinde χαίρω-

ΠΟΛ. Ὅ, τ' ἐν φιλίπποις Θρᾳξὶ Πολύδωρος κάσις.
ΕΚ. Εἰ ζῇ γ'. ἀπιστῶ δ'· ὧδε πάντα δυστυχῶ.
ΠΟΛ. Ζῇ, καὶ θανούσης ὄμμα συγκλείσει τὸ σόν.
ΕΚ. Τέθνηκ' ἔγωγε, πρὶν θανεῖν, κακῶν ὕπο.
ΠΟΛ. Κόμιζ', Ὀδυσσεῦ, μ', ἀμφιθεὶς κάρα πέπλοις,
Ὡς, πρὶν σφαγῆναί γ', ἐκτέτηκα καρδίαν
Θρήνοισι μητρὸς, τήνδε τ' ἐκτήκω γόοις.
Ὦ φῶς· προσειπεῖν γὰρ σὸν ὄνομ' ἔξεστί μοι·

*Pol.* Et in equestribus Thracibus, Polydore frater.
*Hec.* Si vivit modo, dubito vero: adeo per omnia infeliciter ago.
*Pol.* Vivit: et morientis oculum claudet tuum.
*Hec.* Mortua sum ego certe ante mortem præ miseriis.
*Pol.* Aufer me, o Ulysses, obnubens caput vestibus:
Nam priusquam macter, contabefacta sum in corde
Luctibus matris, hanc insuper tabefacio fletibus.
O lux, alloqui enim tuum nomen licet mihi,

P. ταῦτα φησὶν) ὦ τῆς πρὶν τοῦ προσήκοντος καιροῦ ἀθλίας τύχης· χαῖρε μοι, ὦ τεκοῦσα, καὶ χαῖρε μοι, ὦ Κασσάνδρα. χαίρουσιν ἄλλοι. μητρὶ δ' οὐκ ἔστι, τὸ χαίρειν δηλονότι· χαῖρε καὶ ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς Πολύδωρος, ὁ ὑπάρχων ἐν τοῖς ἱππικοῖς Θραξίν. εἰ ζῇ γε, χαρήσεται δηλονότι, ἀπιστῶ δὲ, ὅτι οὕτω κατὰ πάντα δυστυχῶ. κόμιζ', Ὀδυσσεῦ, περικαλύψας τὴν κεφαλὴν ἱματίῳ, ὅτι πρὸ τοῦ σφαγῆναι ἐκτέτηκα τὴν καρδίαν ὑπὸ τῶν θρήνων τῆς μητρὸς, καὶ αὐτὴν δὲ ἐκτήκω τοῖς ἐμαυτοῖς γόοις. ὦ φῶς, προσειπεῖν γὰρ τὸ σὸν ὄνομα

S. καὶ τοὺς νόθους τοῦ Πριάμου παῖδας τοῖς παισὶν ἑαυτῆς, διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ ἀνδρός· 426. Χαῖρε Κασσάνδρα τ' ἐμοὶ] Τὸ ἐμοὶ οὐ πρὸς τὸ Κασσάνδρα ἐστίν· εἰ γὰρ ἦν οὕτω διὰ τοῦ η ὤφειλε γράφεσθαι, ἀλλὰ πρὸς τὸ χαῖρε. σύναπτε δὲ καὶ πρὸς ἀμφότερα. 432. Κάρα] Κοινῶς μὲν ἡ κρὰς λέγεται, τῆς κρατός. ἡ δὲ τραγῳδία καὶ τὸ κράτα λέγει οὐδετέρως, ὡς

σιν, quod pro χαίρουσιν dedit ex conjectura Kingius, solœcum est, neque poni potest aut pro χαίροιεν, aut pro χαίροιεν ἂν, aut pro χαιρόντων. Illum tamen secuti sunt Brunckius, Beckius, Ammonius. Οὕτως αὐτοῖς ἀταλαιπώρως ἡ ποίησις διέκειτο. In fine τόδε pro χαρά MS. Leid. apud Valckenær. ad Phœniss. 621. Scholiastes, μητρὶ δ' οὐκ ἔστι τὸ χαίρειν δηλονότι. Cum Leid. consentit J. et supra τόδε habet, ἤγουν τὸ χαίρεσθαι, eleganti Datismo. *Por.*

χαῖρε,] Cod. D. C. χαῖρ' ὦ. Mox Κασάνδρα Codd. A. B. C. D. sed Cod. D. etiam ἐμοὶ, quod Brunck. defendit contra lectionem nonnullorum librorum ἐμή. In Codd. B. C. est ἐμέ. *Beck.*

427. χαίρωσιν cum Kingio reposuit Brunck. Mox μητρὶ Cod. D. ut et Br. ed. — ἔστι Codd. A. B. C. D. *Beck.*

χαίρουσιν] Kingius χαίρωσιν, quo auctore incertum. Mox MS. Leidensis, citante Valckenærio ad Phœniss. v. 621. οὐκ ἔστιν τόδε. *Musg.*

431. Hinc duxit colorem Plutarch. Conf. ad Apoll. p. 107. A. εἰ γὰρ προῄδειμεν, κἂν προεξετήκοντό τινες ταῖς λύπαις, καὶ πρὶν ἀποθανεῖν ἐτεθνήκεισαν. Bibl. Crit. Amst. P. IV. *Beck.*

432. Edd. Barnes. King. male πέπλοις κάρα. *Por.*

ἀμφιθεὶς κάρα πέπλοις Cod. D. A. B. C. atque sic Brunck. quoque edidit, qui monet esse Enallagen, pro ἀμφιθεὶς κάρα πέπλους. Simili structura ἀμφιθεῖναι ponitur Rhes. 209. Med. 782. In Rheso 27. ἁρμόσατε ψαλίοις ἵππους non dissimiliter dictum pro ἁρμ. ψάλια ἵπποις. *Beck.*

434. μητρὸς C. D. ut Brunck. τήνδε τ' Cod. D. atque sic ex Reg. exhibuit Br. In Cod. D. suprascr. καὶ ταύτην ἐκτήκω τοῖς ἐμαυτῆς γόοις. In Cod. C. ἔτ' omissum. *Beck.*

Μέτεστι δ' οὐδὲν, πλὴν ὅσον χρόνον ξίφους
Βαίνω μεταξὺ καὶ πυρᾶς Ἀχιλλέως.
ΕΚ. Οἲ 'γώ· προλείπω· λύεται δέ μου μέλη.
Ὦ θύγατερ, ἅψαι μητρὸς, ἔκτεινον χέρα,
Δός· μὴ λίπῃς μ' ἄπαιδ'. ἀπωλόμην, φίλαι.
Ὡς τὴν Λάκαιναν ξύγγονον Διοσκόροιν,
Ἑλένην ἴδοιμι. διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων

Sed nil tui ad me pertinet, nisi quantum temporis gladium
Incedo inter, et tumulum Achillis.
*Hec.* Heu mihi, deficio, solvuntur mihi membra.
O filia, prehende matrem, extende manum,
Da, ne relinquas me orbam liberis: perii, o amicæ,
Quali modo Lacedæmoniam sororem Dioscurorum
Helenam videam: per pulchros enim oculos

P. ἔξεστί μοι, ἤγουν ὁ καιρὸς ἐνδίδωσί μοι προσφωνῆσαι καὶ καλέσαι τὸ σὸν ὄνομα, μετουσία δὲ ἔστι μοι σοῦ οὐδὲν πλέον, ἢ καθ' ὅσον χρόνον ἵσταμαι μεταξὺ τοῦ ξίφους, καὶ τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως. φεῦ ἐγὼ ἐκλείπω, τὰ δὲ μέλη μου λύεται, πρὸ τοῦ ἀποθανεῖν λείπω τὴν ζωὴν, αἱ δ' ἁρμονίαι λύονται τῶν μελῶν μου. ὦ θύγατερ πρόσψαυσαι τῆς σῆς μητρὸς, δὸς τὴν χεῖρα, μή μ' ἄτεκνον καταλείψῃς. ἀπωλόμην, ὦ φίλαι γυναῖκες· οὕτω τὴν ἐκ τῆς Λακεδαιμονίας Ἑλένην θεασαίμην, τὴν ἀδελφὴν τοῦ Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, διὰ γὰρ

S. τὸ κάρα. ἡ δὲ κάρα τῶν νεωτέρων ἐστίν. 433. Ἐκτέτηκα] Κυρίως τὸ τήκεσθαι ἐπὶ χιόνος λέγεται, καὶ κηροῦ, καὶ τῶν κατ' ὀλίγον ἀναλισκομένων, καὶ ἀπὸ τούτου ἐπὶ τῶν καταπιπτόντων ὑπὸ λύπης καὶ διαῤῥεομένων. Bar. 74. 442, Διὰ καλῶν] Αἴσχιστος ὁ δύσμορφος, ἐναντία γὰρ αἶσχος καὶ κάλλος, καὶ αἴσχιστος καὶ κάλλιστος, διὸ καὶ εἴρηται κατὰ σχῆμα ἀντίθετον, τὸ "— διὰ καλῶν γὰρ ὀμμάτων αἴσχιστα ——" C. C. C. 444. Αὔρα ποντιὰς αὔρα] Τοῦ Ὀδυσσέως λαβόντος τὴν Πολυξένην, καὶ ἀπερχομένου, ἀνακλαίεται αὐτὴν ὁ Χορὸς διὰ τὸ ἄδηλον, καὶ τὸ μὴ εἰδέναι τί μέλλει παθεῖν αὕτη. ὁ δὲ Χορὸς οὗτός ἐστιν ἐκ Τρῳάδων γυναικῶν, καί φησι πρὸς τὸν τῆς θαλάσσης ἄνεμον· ἀπὸ ἑνικοῦ δὲ, δηλοῖ πάσας τὰς γυναῖκας ὁ ποιητής. φησὶ δὲ ταῦτα ὁ Χορός. * Αὔρα ἡ ἐξ ὑγροῦ ἐκφερομένη ΠΝΟΗ, διὰ τοῦ ύ. ἄβρα δὲ ἡ δούλη, διὰ τοῦ β'. τὸ αὔρα εἰ καὶ ὁ κανὼν βραχύνει, ἀλλ' οὗτος μακρὸν τοῦτο δέχεται· ὡς καὶ τὸ φαίδρα ἐν ἑτέροις. καὶ Ἀριστοφάνης, "Αὔρα τίς ἐξέπνευσε μυστικωτάτη," λέγων. ἅτις δὲ γράφεται διὰ τὸ μέτρον. Αὔρα ποντιὰς αὔρα] Τὰ τοιαῦτα

* In Cod. D. scribitur ita: αὖρα ἡ ἐξ ὑγρῶν φερομένη πνοή. *Beck.*

435. Fr. Jacobus legit, ὄμμ' ἔτ' ἔστι μοι. Melius vero compositum composito opponitur, quam simplici. De ὄνομα et ὄμμα vide ad Orest. 1080. *Por.*

438. προλίπω Cod. C. Mox δὲ omittit Cod. A. *Beck.*

439. μητρὸς Brunck. ed. et Cod. C. *Beck.*

440. λείπῃς Cod. D. ἀπολόμην C. *Beck.*

441. In ὡς Reisk. subintelligit ἀπολομένην. *Ita pereo, ut pereuntem Helenam utinam viderem.*

σύγγονον omissum est in Cod. D. Διοσκούροιν A. D. *Beck.*

443. πρὶν pro τὴν G. Mosq. 1. in textu, E. in margine. Sed τὴν Eustath. ad Il. B. p. 206, 5=156, 8. *Por.*

Pro τὴν Cod A. πρὶν, et supra ut interpretatio τήν. *Beck.*

444. αὖρα edd. fere omnes. Recte mutavit accentum Kingius, cum secunda hujus vocis producatur. Aristoph. Ran. 317. Αὔρα τις εἰσέπνευσε μυστικωτάτη. Quem locum citat Scholiastes. Tragicus apud Tatian. p. 35. Αὔρα θεῶν ὄχημα τιμιώτατον. Sosicrates apud Athenæum XI. p. 474. B. Αὔρα κόρη Σκείρωνος ἡσύχῳ ποδί. *Por.*

Ex prioribus sex versibus tres facit,

Αἴσχιστα Τροίαν εἷλε τὴν εὐδαίμονα.
ΧΟ. Αὔρα, ποντιὰς αὔρα, στροφὴ α′.
Ἅτε ποντοπόρους κομίζεις
Θοὰς ἀκάτους ἐπ' οἶδμα λίμνας,
Ποῖ με τὰν μελέαν πορεύσεις;
Τῷ δουλόσυνος πρὸς οἶκον
Κτηθεῖσ' ἀφίξομαι;

Turpissime Trojam evertit felicem.
*Cho.* O aura, marina aura,
Quæ pontigradas portas
Celeres naves per fluctus maris;
Quonam me miseram vehes?
Cui serva ad domum
Possessa veniam?

P. τῆς ὡραιότητος καὶ τοῦ προσόντος αὐτῇ κάλλους αἰσχίστως καθεῖλε καὶ κατέστρεψε τὴν πρὶν εὐδαίμονα Τροίαν. Ὦ πνοὴ θαλασσία, ἥτις τὰς ταχείας ναῦς, τὰς ἐν τῇ θαλάσσῃ τὴν πορείαν ποιουμένας, φέρεις, ἐπὶ τὸ κῦμα τῆς θαλάσσης, ποῦ με τὴν ἀθλίαν ἄξεις, ἤτοι πορευθῆναι ποιήσεις, πρὸς τίνος οἶκον δούλη κτηθεῖσα ἀφίξομαι; ἢ πορεύσεις ἐμὲ πρὸς

S. εἴδη τῶν χορῶν ΚΑΤΑ ΣΧΕΣΙΝ καλεῖται. ΚΑΤΑ ΣΧΕΣΙΝ δέ ἐστιν, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ὅσα δουλεύων ὁ ποιητὴς ἀνταποδώσει καὶ ἀνακυκλήσει. εἰσὶ δὲ τὰ παρόντα δύο στροφαί. τῆς μὲν οὖν προτέρας στροφῆς τὰ κῶλα ια′, καὶ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Τὸ α′ ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, καταληκτικόν· ἤτοι ἑφθημιμερὲς Φερεκράτειον· ἐξ ἐπιτρίτου δ′, καὶ βακχείου. Τὸ β′ ὅμοιον, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· ἐξ ἐπιτρίτου δ′, διϊάμβου, καὶ συλλαβῆς ἀδιαφόρου. Τὸ γ′ ἰωνικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, τροχαϊκῆς συζυγίας ἤτοι διτροχαίου, καὶ ἰωνικοῦ ἡμίσεως· ἐν μέν τοι τῷ τῆς στροφῆς κώλῳ ΠΑΙΩΝΑ β′ ἔχει ἀντὶ ἰωνικοῦ. Τὸ δ′ δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· καλεῖται δὲ περίοδος, διὰ τὸ συγκεῖσθαι ἐκ τροχαϊκῆς καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας. ἔστι δὲ τῶν ἀσυναρτήτων. Τὸ ε′ ἰωνικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας ἤτοι διτροχαίου. Τὸ ς′ ἰαμβικὸν, δίμετρον, βραχυκατάληκτον. Τὸ ζ′ ἰωνικὸν, ὅμοιον τῷ ε′. Τὸ η′ ὅμοιον, δίμετρον, ὑπερκαταληκτικόν· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος· καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου β′, καὶ συλλαβῆς μιᾶς. Τὸ θ′ χοριαμβικὸν, δίμετρον, καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές· ἐκ χοριάμβου, καὶ ἀναπαίστου ἤτοι τριβραχέος διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ ι′ χοριαμβικὸν, ὅμοιον, ἡμιόλιον· ἐκ χοριάμβου, ἤγουν ἐπιτρίτου β′, καὶ τροχαίου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ ια′ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν· ἐπὶ τῷ τέλει τῆς στροφῆς, καὶ τῆς ἀντιστροφῆς παράγραφος μόνη. 447, Πο-

binis conjunctis, Cod. A. tum v. 450. 451. 462. in unum contrahit. *Beck.*

ποντιὰς] Pind. ποντιὰς ἅλμα Nem. IV. Antistr. 2. γέφυραν ποντιάδα Isthm. IV. Stroph. 2. Multa hujusmodi adjectiva fœminina habent Poëtæ, ut ἀγριὰς, λευκὰς, ἐρημὰς, pro ἀγρία, λευκὴ, ἐρήμη. *Musg.*

445. Ἅτις invexere quidam, nimis de metro solliciti. *Por.*

ἅτε Cod. D. A. B. C. ut et Br. ed. habet. — κομίζῃς C· *Beck.*

ἅ τε] Editi recentiores ἅτις, ex Paraphraste an ex MSS. nescio. Sed nihil opus. ἅ τε enim idem est, quod simplex ἅ. Exempla vide apud Homerum et alios passim. Quin et metrum recte se habet: vide et confer ἀντιστοίχους Hippol. v. 547. Alcest v. 983. v. 965. v. 966. v. 990. Androm. v. 508. Supplic. v. 962. unde patet, Ditrochæum et Epitritum quartum in initio versus sine discrimine adhiberi. *Musg.*

446. λίμνης, maris. vid. ad Troad. v. 446. *Musg.*

447. τάλαιναν MSS. quidam, certe N. et pro var. lect M. *Por.*

πορεύσῃς Cod. D. *Beck.*

448. δουλόσυνος] Pro δοῦλος vel δούλη

Ἢ Δωρίδος ὅρμον αἴας,
Ἢ Φθιάδος, ἔνθα καλλίσ-
των ὑδάτων πατέρα
Φασὶν Ἀπιδανὸν γύας λιπαίνειν,
Ἢ νάσων, ἁλιήρει ἀντιστρ. α.

An Doricæ in littus terræ?
An Phthiadis, ubi pulcherrimarum
Aquarum patrem
Dicunt Apidanum campos pinguefacere?
An insularum, maritimo

P. τὸν * ὅρμον τῆς Δωρίδος ἤγουν τῆς Πελοποννήσου; ἢ εἰς τὸν ὅρμον τῆς Θετταλικῆς γῆς, ἤγουν εἰς τὰ Φάρσαλα; ὅπου τὸν Ἀπιδανὸν τὸν γεννήτορα τῶν καλλίστων ὑδάτων,

S. ρεύσεις] Πορεύομαι ἐγὼ, καὶ πορεύω ἕτερον, ὡς ἐνταῦθα καὶ παρὰ Πλάτωνι, "Ὧι δὲ προστέτακται τοὺς ἐνθένδε ἐκεῖσε πορεῦσαι." 450, Ἢ Δωρίδος] Οὐ πρὸς τὸ ἀφίξομαι τὸ ἢ Δωρίδος ἐστὶν, ἀλλὰ πρὸς τὸ πορεύσεις, εἰ γὰρ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἀφίξομαι νοεῖται, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλέγχεται, ὅταν λέγῃ τὸ, "Ἢ νᾶσον γ' ἁλιήρει Κώπᾳ πεμπομέναν τάλαιναν." ἔδει γάρ. εἰ πρὸς τὸ ἀφίξομαι ἦν, εὐθεῖαν εἰπεῖν, πεμπομένη τάλαινα· νῦν δὲ ἐκ τούτου φαίνεται, ὅτι πρὸς τὸ πορεύσεις ἐστὶ τὸ Ἢ Δωρίδος, —— τὸ δὲ Τῷ δουλόσυνος, — διὰ μέσου. τὸ ἢ δὲ τὸ πρὸς τῆς ἢ ἀντι τοῦ ἄρα, ἢ διαζευκτικόν. 453. Λιπαίνειν] Ἤγουν ποτίζειν· οὐ χρὴ "Πεδία λιπαίνειν" γράφειν, ἀλλὰ "Τὰς γυίας ——" ἵν' ᾖ τροχαϊκὸν τὸ κῶλον, ὡς καὶ

* Post ὅρμόν τῆς Δωρίδος in Cod. D. additur: ἤγουν τῆς Πελοποννησιακῆς, καὶ εἰς τὸν ὅρμον τῆς φθιάδος γῆς, ἤγουν εἰς τὰ Φάρσαλα. *Beck.*

alibi non legi. δεσπόσυνος pro δεσπότης exstat in Epigrammate apud Ruhnkenium Ep. Crit. I. δεσποσύνα quoque Iphig.Taur. v. 439 γειτοσύνης pro γείτονος Anthol. p. 19. *Musg.*

451. Vulgo, ἔνθα τὸν κ. Alii τῶν. Utrumque delevi. Sæpe articuli nullo jure in choros invasere. *Por.*

Hic versus non choriambicus est, quod vult Scholiastes; sed antipasticus πολυσχημάτιστος, constans ex ditrochæo, cui in antistropha opponitur epitritus secundus, et antispasti dimidio. Dici etiam potest periodus brachycatalecta. *Heath.*

453. τὰς γύας vel γυίας alii. Reduxeram πεδία, quod plerique habent MSS. Quod ad metrum attinet, hoc unum memento, χρυσέαν v. 463. esse dissyllabon. Nunc contraxi quatuor versus in duo hendecasyllabos, et delevi τάς. *Por.*

Brunck. edidit τὰς γύας λιπαίνειν. Verbo λιπαίνειν in Cod. D. suprascr. ἄρδειν.

γύας probat Valck. et πεδία explicationis causa suprascriptum putat. Etiam Toup. Emend. in Suid. P. II. p. 150. πεδία ex glossemate natum, sed γυίας Kingii ne Græcum quidem esse censet, saltem metro adversari et primam producere; cum Valck. igitur legit τὰς γύας λιπαίνειν, *agros pinguefacere.* Laudat. Sophocl. in Meleagro ap. Lucian. Lapith. p. 327. Συὸς μέγιστον χρῆμ' ἐπ' Οἰνέως γύαις Ἀνῆκε Λητοῦς παῖς. *Beck.*

πεδία] MSS. complures τὰς γυίας, vel τὰς γύας. Sed ex Scholiastæ annotatione colligi potest eum hujus lectionis auctorem fuisse. Idemque indicare videtur articulus τὰς, qui correctorem potius quam Poëtam sapit. Forte verum fuerit:

πεδία διαλιπαίνειν.

Exstat vox διαλιπαίνω Plutarch. Op. Mor. p. 2019. De articulorum usu vide quid dicat idem Plutarchus Op. Mor. p. 1848. *Musg.*

454. νάσων,] Sic postulat metrum; sic habent N. Lib. P. et membr. a. m. pr. Alii νᾶσον. *Por.*

νῆσον Cod. D. Brunck. edidit νάσων, ut et in ipsius membr. est a prima manu. Constructio est: ἢ πορεύσεις με

Κῶπαι πεμπομέναν τάλαιναν,
Οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσαν οἴκοις,
Ἔνθα πρωτόγονός τε φοίνιξ,
Δάφνα θ' ἱεροὺς ἀνέσχε
Πτόρθους Λατοῖ φίλαι

Remo transmissam infelicem,
Advenam domibus opes habentibus :
Ubi primitiva palma
Laurusque sacros porrexit
Ramos Latonæ charæ

P. λέγουσιν ἀρδεύειν τὰ πεδία. Ἤ πορεύσεις με τὴν τάλαιναν πεμπομένην θαλασσίᾳ κώπῃ, ἐλεεινὴν ζωὴν ἔχουσαν ἐν τοῖς οἴκοις τῶν δεσποτῶν, εἰς τὴν νῆσον τὴν Δῆλον. ὅπου πρωτοφανὴς φοίνιξ, καὶ δάφνη πρωτόγονος ἱεροὺς ἀνεβλάστησαν κλάδους, χάριν τῆς Ληθοῦς

S. τῆς ἀντιστροφῆς. Baroc. 74. 457. Ἔνθα πρωτόγονος] Φασὶ τὸν Δία πρὸς συνουσίαν ἐλθεῖν τῇ Λητοῖ. μαθοῦσαν δὲ τὴν Ἥραν τοῦτο, ζηλοτυπήσασαν κελεῦσαι μὴ ἐν τῇ γῇ γεννῆσαι δυνηθῆναι τὴν Λητώ· βιαζομένης δὲ αὐτῆς πρὸς τὴν ἀποκύησιν, συνέταξεν ὁ Ζεὺς Ἑρμῆν λαβόντα ἀπάξαι εἰς Δῆλον. ἡ δὲ Δῆλος ἦν νῆσος, ὥς τινές φασιν, ἀναδοθεῖσα ἀπὸ θαλάσσης. ὡς δέ τινες, κινουμένη πρῶτον, τότε σταθεῖσα, καὶ δήλη γενομένη. εἰς ἣν Δῆλον ἀφικομένη, ἔτεκεν Ἀπόλλωνα καὶ Ἀρτέμιν, δύο φυτῶν ὑπό Διὸς τότε ἀναφυέντων, φοίνικος καὶ δάφνης, οἷς ἐρειδομένη εὐκόλως τὸ ἔμβρυον ἐξήγαγε. ἐτιμᾶτο οὖν ἐν τῇ νήσῳ Ἀπόλλων καὶ Ἀρτέμις, ὡς ἐκεῖ γεννηθέντες· ἱεροὺς δέ τοὺς πτόρθους φησὶν ὡς ἀναδοθέντας τότε Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος χάριν. πρωτόγονον δὲ εἶπεν αὐτὸν, ὥς πρῶτον γεννηθέντα τῆς Δάφνης, καὶ ἡ Δάφνη κλάδους ἀνέφυσε, μελλούσης τεκεῖν τῆς Λητοῦς τὸν Ἀπόλλωνα. φοίνιξ,] Τὸ φοίνιξ καὶ τὸ

ἔνθα νήσων, pro εἰς τῶν νήσων ἐκείνην, ἔνθα— *Beck:*

νάσων,] Ita Optimè Lib. P. νάσων ἔνθα dici videtur, ut ἐνταῦθα γῆς et similia. conf. v. 1274. Ed.—Ald. νᾶσον, unde Kingius νᾶσόν γ', *Musg.*

455. Ex v. 455—463. quatuor versus Cod. A. efficit binis junctis. —πεμπομένα Cod. C. *Beck.*

456. Emendabam aliquando : οἰκτρὰν βιοτὰν ἔχουσιν οἴκοις, i. e. πλουσίοις οἴκοις. *miserabilem domibus facultates habentibus.* Nunc malim, quandoquidem οἴκτου τυχεῖν solamen est mali cujuscunque :

Ἴκταν βιοτὰν ἔχουσιν οἴκοις.

ἴκταν, *hospitem, advenam.* Hesychius : ἴκτης, οἰκέτης, πτωχὸς, ἔπηλυς. οἱ δὲ ἰκτήρ. Idem : ἱκέτης, παῖς, δοῦλος, παράσιτος. Qui hæc mutant Viri Docti, vereor, ut satis caute egerint.

Vox ἴκτης legitur Lycophr. 763. Nec male hic conveniret λέκτην, ut Homer. Odyss. IV. v. 248. vel προίκτην. *Musg.*

457. Ἔνθα πρωτόγονός τε φοίνιξ] De hac fabula præter *Scholiasten* vid. *Homeri* Hymnos in *Apollinem* et *Dianam ;* item *Callimachi* Hymnum in *Dianam ;* et Theognida in Principio. *Plin.* l. 16. scribit, suo tempore in *Delo* palmam antiquissimam ab *Apollinis* ætate conspectam esse : sed de hujus verbi φοίνιξ accentu, *Scholiastes* vult acutum esse debere in penultima, eo quod ultima probetur esse longa per longum augmentum in genitivo : Quæ ratio coget φοίνιξ et κήρυξ et similia acui et non circumflecti, ut vulgo solent.

πρωτόγονος Cod. A. Mox Cod. B. ἀνέσσε. *Beck.*

459. Πτόρθους Λατοῖ φίλᾳ] Hoc ordine omnes, puto, MSS. et omnes ante Brunckium editiones. Is, lectore celato, ut facere solet, cum alienas conjecturas adoptat, ex Heathii emendatione edidit Λατοῖ φίλᾳ πτόρθους. Olivam addit Iph. T. 1108. non Ion. 932. *Por.*

Heath. censet, posse primam in Λατοι corripi, sed elegantius fore ita, ut M. h. 1. *Beck.*

Metro succurrit Heathius legendo Λατοῖ φίλᾳ πτόρθους vel, quod præstat, Λατοῖ φίλα, *Latonæ amica. Musg.*

Ὠδῖνος ἄγαλμα Δίας;
Ξὺν Δηλιάσιν τε κούραις,
Ἀρτέμιδός τε θεᾶς
Χρυσέαν ἄμπυκα, τόξα τ' εὐλογήσω;
Ἢ Παλλάδος ἐν πόλει, στροφὴ β'.
Τᾶς καλλιδίφροι' Ἀθα-
ναίας ἐν κροκέωι πέπλωι

Partus decorationem divini?
Cum Deliensibusque puellis
Dianæque deæ
Auream vittam, arcusque celebrabo cantu?
Aut Palladis in urbe
Pulchrum-currum-habentis Minervæ,
In crocea veste,

P. τῆς φίλης, εἰς τιμὴν τῆς ὠδῖνος τῆς δίας, ἢ τῆς ἀπὸ τοῦ Διὸς, ἢ τῆς θαυμαστῆς· καὶ σὺν ταῖς ἀπὸ Δήλου νέαις, τὸ χρυσέον κρήδεμνον, καὶ τὰ τόξα ὑμνήσω τῆς Ἀρτέμιδος; Ἢ πορεύσεις ἐμὲ ἐν ταῖς Ἀθήναις, ὅπως ἐμβεβαμμένῳ ἀπὸ κρόκου ὑφάσματι, τοὺς πώλους

S. κῆρυξ μακρὰν ἔχει φύσει τὴν λήγουσαν, καὶ δῆλον ἀπὸ τῆς γενικῆς, μακρὰν ἐχούσης τὴν παραλήγουσαν. 463. Ἄμπυκα] Ἄμπυξ κυρίως κόσμος τὶς χρυσῷ καὶ λίθοις πεποικιλμένος, ὃν περὶ τὰς κεφαλὰς αἱ γυναῖκες φοροῦσιν. ἀφ' οὗ κατὰ μεταφορὰν καὶ οἱ διάχρυσοι χαλινοὶ, ἄμπυκες λέγονται. 464. Ἢ Παλλάδος] Τῆς β' ταύτης στροφῆς τὰ κῶλα θ'. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς, τοσαῦτα. Τὸ α' ἰωνικὸν, δίμετρον, καταληκτικὸν, ἐφθημιμερές· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. Τὸ β' ὅμοιον κατὰ πάντα. Τὸ γ' ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον, Γλυκώνιον καλούμενον, ἐξ ἐπιτρίτου δ', καὶ ἰαμβικῆς συζυγίας, ἤτοι διϊάμβου. Τὸ δ' δίμετρον, ἀκατάληκτον, προσῳδιακὸν καλούμενον, ἀσυνάρτητον· ἐκ χοριάμβου, καὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος. Τὸ ε' ἰωνικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ δισπονδείου. Τὸ ϛ' χοριαμβικὸν, δίμετρον, καταληκτικόν· ἐκ χοριάμβου, καὶ βακχείου. Τὸ ζ' ὅμοιον· ἐξ ἐπιτρίτου γ' ἢ δισπονδείου, καὶ

460. ss. Cod. D. exhibet ita:

ὠδῖνος ἄγαλμα δίας. σὺν δηλιάσιν τε
κούραις Ἀρτ. — θ.

tum sequentes duo versus in unum contrahit. Verbo τῆς Δίας in D. suprascr. ἤγουν τῆς ἀπὸ Διὸς ἢ τῆς θαυμαστῆς. *Beck.*

461. κούραισιν vulgo. κούραις Mosq. 3. Harl. MS. Reg. Soc. et ceteri fere omnes. Quod non moneo, quasi putem in his rebus quicquam auctoritatis MSS. habere; sed ne quis MSS. auctoritate vulgatam lectionem defendat. *Por.*

462. τε ante θεᾶς deleri vult Reisk. τε alieno loco positum est ob metri necessitatem. Ordo enim verborum est: πότερόν τε σὺν Δηλιάσι κούραις, Ἀρτέμιδος θεᾶς καὶ χρυσέαν ἄμπυκα, καὶ τόξα εὐλογήσω; Ex Brunck. *Beck.*

463. Schol. Pind. in Olymp. V. ἄμπυξ μὲν γὰρ κυρίως ἀνάδημα τῆς κεφαλῆς τι καὶ λῶρος χρυσῷ καὶ λίθοις πεποικιλμένος. in Stroph. 1. Videatur et Scholiastes alter. *Musg.*

464. ss. Ἢ — Ἀθαναίας singularem versum constituit in Cod. D. tum verba ἐν — πώλους alterum. In Cod. A. C. Ἀθαναίας ad versum 465. sed ἅρματι πώλους in Cod. A. ad versum 468. refertur. *Beck.*

465. Pro καλλιδίφρου scripsi Ionice καλλιδίφροιο, ut hiatum vitarem. Mox δαιδαλαίαισι Ald. et 473. τοκέων male MSS. nonnulli. *Por.*

467. Ζεύξομαι ἅρματι πώλους, etc.] De hac re vide Scholiasten.

In Cod. A. ζεύξομαι singularem versum facit. Secundus ab ἅρματι ad ἀνθοκρότertius a κοιτι — ἀμφιπύρῳ pertinet, quartus a κοιμίζει — ἐμῶν. *Beck.*

Ζεύξομαι ἅρματι πώλους,
Ἐν δαιδαλέαισι ποικίλ-
λουσ᾽ ἀνθοκρόκοισι πήναις,
Ἢ Τιτάνων γενεὰν,
Τὰν Ζεὺς ἀμφιπύρῳ
Κοιμίζει φλογμῷ Κρονίδας;
Ὤ μοι τεκέων ἐμῶν, ἀντιστρ. β΄.

Pingendo jungam currui equos,
In artificiosis variegans
Floridis liciis?
Aut Titanum sobolem, (i. e. pingam Gigantomachiam)
Quam Jupiter candente
Abstulit flamma Saturnius?
Heu mihi ob liberos meos.

P. τῆς περικαλλῆ δίφρον ἐχούσης Ἀθηνᾶς ἐζευγμένους ποιήσω. διαφόρως ποικίλλουσα καὶ καλλωπίζουσα, ἐν ποικίλαις μετάξαις κροκοβάφεσι; ἢ Τιτάνων γενεὰν, (ὑφαίνω δηλονότι) ἥν τινα γενεὰν τῶν Τιτάνων ἐθανάτωσεν ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου κεραυνῷ καυστικῷ; Φεῦ ἕνεκα

S. ἀναπαίστου. δύναται δὲ εἶναι καὶ ἀντισπαστικόν. Τὸ η΄ ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΝ. Τὸ Θ΄. ΔΙΜΕΤΡΟΝ, ΑΚΑΤΑΛΗΚΤΟΝ. ΕΞ ΕΠΙΤΡΙΤΟΥ Δ΄, εἰ δὲ βούλει, ΔΙΣΠΟΝΔΕΙΟΥ, καὶ χοριάμβου· ἔχει δὲ τὸ τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον τὸν πρῶτον πόδα πεντασύλλαβον. ἐπὶ μὲν τῷ τέλει τῆς στροφῆς κορωνὶς, δηλοῦσα τέλος ΕΧΕΙΝ τὰς τοῦ Χοροῦ ᾠδὰς καὶ στροφάς. 467. Ζεύξομαι ἅρματι] Ἔθος ἦν ἐν Ἀθήναις ὑφαίνειν τὰς ἀριστείας τῆς Θεοῦ πολεμικῆς οὔσης, καὶ ἃ κατὰ γιγάντων κατεπράξατο μετὰ τοῦ Διός. ὕφαινον δὲ ἐν τοῖς παναθηναίοις. τὰ δὲ παναθήναια, ἑορτὴ τῆς Ἀθηνᾶς, πάντων Ἀθηναίων συνιόντων ἐκεῖσε, καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων πολλὰς ἡμέρας πανηγυριζόντων. ἀνετίθετο δὲ ὁ πέπλος τῇ Ἀθηνᾷ, εἰκότως δὲ εἶπε τὸ ζεύξομαι πρὸς τοὺς πώλους. ζεύγνυνται γὰρ οἱ πῶλοι· εἶτα προϊὼν εἰς τὸ "Ἢ Τιτάνων γεννεὰν," ού ζεύξομαι εἴποις, ἀλλὰ ὑφανῶ, καὶ γὰρ κἀνταῦθα ὑφανῶ ἔδει εἰπεῖν, ἀλλ᾽ ἐτήρησε τὴν τροπὴν, ὡς ἔφαμεν, πρὸς τοὺς πώλους.

468. δαιδαλαίαισι Codd. A.C. ποικίλλουσ᾽ in hoc versu Cod. C.

Etiam Heath. probat divisionem versuum etsi cum Scholiasta metrico non convenit. *Beck.*

468, 69. Edidi, ut in Barnesiana dividuntur. Male Kingius:

ἐν δαιδαλέαισι ποικίλλουσ᾽
ἀνθοκρόκοισι πήναις. *Musg.*

462. ἀνθοκρόκησι Cod. C. *Beck.*

470. Contra Schol. monet Heath. versum hunc esse glyconium πολυσχημάτιστον, ex molosso, cui in antistropha opponatur palimbacchius, et choriambo. Ad Τιτάνων repetit verbum ποικίλλω, sicque non opus esse conjectura Kingii, qui, ne Titanes currui jungerentur, emendavit τῶν Τιτάνων.

470. Jungit præcedenti Cod. A. Tum idem habet:

ἣν (sic pro Τὰν (Ζ. ἀμφιπύρῳ
κοιμ. φλ. Κρονίδας. ὤι μοι τ. ἐμῶν
ὤι μ· π. χθ. θ᾽ ἁ κ. κ.
Τ. δορύκτητος (sic) ὑπ᾽ Ἀργ᾽
ἐγὼ — δούλα. *Beck.*

470 Est Glyconius πολυσχημάτιστος. *Heath.*

471, 2. Hos versus sic distribuo.

τὰν Ζεὺς ἀμφιπύρῳ
κοιμίζει φλογμῷ Κρονίδας.

Quibus in Antistropha respondent:

Εὐρώπας θέραπναν,
ἀλλάξασ᾽ ἀΐδα θαλάμους. *Musg.*

473. Τεκέων in Cod. D. ita est correctum: τὸ κέων. Verbo καπνῷ suprascr.

Ὤ μοι πατέρων, χθονός θ',
Ἃ καπνῶι κατερείπεται
Τυφομένα, δορίληπτος
Πρὸς Ἀργείων· ἐγὼ δ' ἐν
Ξείναι χθονὶ δὴ κέκλημαι
Δούλα, λιποῦσ' Ἀσίαν
Εὐρώπας θεράπναν,
Ἀλλάξασ' Αἴδα θαλάμους.

Heu mihi ob parentes terramque
*Patriam*, quæ fumo concidit
Incensa, bello capta
Græcis. Ego vero in
Peregrina terra jam vocabor
Serva, relinquens Asiam
Europæ famulam,
Mutans nece thalamos.

P. τῶν ἐμῶν τέκνων, φεῦ ἕνεκα τοῦ Πριάμου (πατέρα γὰρ αὐτὸν τῶν τέκνων αὐτῆς καλεῖ) φεῦ ἕνεκα τῆς πατρίδος ἣ καταβέβληται καὶ ἀφανίζηται καιομένη, αἰχμάλωτος ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων· ἐγὼ καὶ ἐν ξείνῃ γῇ κέκλημαι, ἀντί τοῦ κεκλήσομαι, δούλη, καταλιποῦσα

S. 470. Τιτάνων] Τῶν καταχθονίων γιγάντων. Baroc. 75. 478. Κέκλημαι] Ἀντὶ τοῦ κεκλήσομαι δούλη, κατὰ ἀντιχρονισμὸν, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐκλήθην. ἀφ' οὗ γὰρ τῆς πατρίδος ἐξελήλαται πορθηθείσης, ἀπὸ τούτου τοῦ καιροῦ εἰς δουλείαν ἐτάχθη. τὸ δ' ἐν ξείνῃ χθονὶ, ἣ οὗ ἔμελλεν, ὡς ἔφαμεν, ἀπελθεῖν νοητέον, ἢ διὰ τὴν Χεῤῥόνησον, ἐν ᾗ πρὸς τὸ παρὸν εὑρίσκεται. 479. Λιποῦσ' Ἀσίαν] Ἐπειδὴ ἡ μὲν Τροία ἐν Ἀσίᾳ ἐστὶν, οἱ δὲ ταύτην πορθήσαντες Ἕλληνες ἐν Εὐρώπῃ, διὰ τοῦτο τὴν Ἀσίαν δούλην τῆς Εὐρώπης λελοιπέναι φησί· τὸ δὲ θαλάμους, ἀντὶ τοῦ τὰς ἐμὰς εὐνὰς, τουτέστι παλλακὶς ἐγεγόνειν, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀπέθανον, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ "Ἀλλάξασ' αἴδᾳ θαλάμους,"

πυρί. Etiam in Cod. C. τοκέων. In B. C. hic et mox ὦ μοι. Pro πατέρων Cod. C. ματέρων. *Beck.*

474. θ' huic versui adjunxit Br. non sequenti. *Beck.*

476. Edidit Kingius e K. (*ex codicibus*, ut ipse ait) δορίληπτος, quod et ipse recepissem, nisi codex ille interpolationis suspicionem subinde præberet. Sed cum ita habeat etiam Aug. 1. tandem recepi. Deinde ὑπ' omittunt MSS. fere omnes; quidam suprascriptum pro interpretatione habent. Edidi igitur quod facile elapsum est propter literas præcedentes. Supra 102. Δοριθήρατος πρὸς Ἀχαιῶν. Vide infra 762. In Æschylo Theb. 280. ubi δουρύπληθ' Ald. δορίπληθ' MS. Barocc. 231. manifesto legendum δουρίληφθ'. At Robortellus δουρίκτητ' edidit. *Por.*

Τυφομένη δορύκτητος Cod. D. Mox Ὑπ' idem cum Cod. C. omittit, et supra Ἀργ. scriptum: ὑπὸ τῶν. *Beck.*

δορίκτητος] Male Kingius δορίληπτος. *Musg.*

477. Kingius corrigit Ἀργεῖος, ut scilicet cum δορίληπτος, prout ipse scribit, jungatur, et significent hæc, ab Argivis in servitutem redacta. At δορίληπτος Ἀργεῖος pro δορίληπτος ὑπ' Ἀργείων Græce dici posse negat Heath. *Beck.*

477, 78. Male Kingius:

Ἀργείων ἐγὼ δὲ ξένᾳ
ἐν χθονὶ δὴ κέκλημαι. *Musg.*

478. ss. Cod. D. ita exhibet:

Ξ. χθ. δούλη κέκλημαι
λιποῦσ' Ἀσ. Ε. θ.

Ξείνᾳ ad præcedentem versum refert Cod. C. *Beck.*

472. λιποῦσ' Ἀσίαν ad sequentem refert Cod. A. et in eo habet Εὐρώπης. *Beck.*

λιποῦσ' Metrum postulare videtur λείπουσ'. *Musg.*

## ΤΑΛΘΥΒΙΟΣ.

Ποῦ τὴν ἄνασσαν δή ποτ' οὖσαν Ἰλίου
Ἑκάβην ἂν ἐξεύροιμι, Τρῳάδες κόραι;
ΧΟ. Αὕτη πέλας σου, νῶτ' ἔχουσ' ἐπὶ χθονὶ,
Ταλθύβιε, κεῖται, ξυγκεκλεισμένη πέπλοις.
ΤΑΛ. Ὦ Ζεῦ, τί λέξω; πότερά σ' ἀνθρώπους ὁρᾷν;
Ἢ δόξαν ἄλλως τήνδε κεκτῆσθαι μάτην

### TALTHYBIUS.

Ubi reginam olim existentem Ilii
Hecubam inveniam, o Trojanæ puellæ?
*Cho.* Illa prope te, tergum habens in terra,
O Talthybie, jacet involuta vestibus.
*Tal.* O Jupiter quid dicam? Utrum te homines respicere?
An illos opinionem hanc habere frustra

P. τὴν Ἀσίαν (ἤγουν τὸν τόπον τῆς Τροίας) ἀλλαξαμένη ἀΐδαν τῶν θαλάμων. ΤΑΛ. Ὦ Τρωϊκαὶ γυναῖκες, ποῦ ἂν εὕροιμι τὴν Ἑκάβην, τὴν ἤδη ὑπάρχουσαν βασίλισσαν τῆς Τροίας; ΧΟ. Αὕτη πέλας σου, ὦ Ταλθύβιε, ἐῤῥιμμένη κατὰ γῆς κεῖται, συγκεκαλυμμένη τοῖς

S. ἀντὶ τοῦ δοῦσα τὸ ἐμὸν λέχος τῷ σκυλεύσαντι, καὶ βουληθέντι φονεῦσαί με. 481. Ἀλλάξασ' ἀΐδα,] Τουτέστι τῶν οἴκων ἀΐδαν κληρωσαμένη, ὅμοιον τῷ ὠνοῦμαι δραχμῆς, ἢ τοιούτου τινὸς, τόδε· ἤγουν διὰ δραχμῆς ὠνοῦμαι τόδε. καὶ τὸ ὠνεῖσθαι γὰρ ἀνταλλάττειν ἐστίν· ἐν τοῖς τοιούτοις δὲ τὸ μὲν κατὰ γενικὴν προσφερόμενον, ἀεί ἐστι τὸ διδόμενον· τὸ δὲ κατὰ αἰτιατικὴν, τὸ λαμβανόμενον. 482. Ποῦ τὴν ἄνασσαν] Αἱ περίοδοι αὗται πᾶσαι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ρμέ, ὧν ὁ τελευταῖος, "Ὅτῳ κατ' ἦμαρ τυγχάνει μηδὲν κακόν." ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς ἐξιόντων τῶν ὑποκριτῶν. 486. Ὦ Ζεῦ] Ὁρῶν ὁ Ταλθύβιος τὴν Ἑκάβην, αθλίως οὕτως διακειμένην, ἐκπλητ-

480. θεράπαιναν vulgo. θεράπναν, quod metrum postulat, habent membranæ pro varia lectione. *Por.*

θεράπναν, quod in Cod. Reg. superscriptum, ed. Br. *Beck.*

θεράπαιναν,] Lego propter metrum θέραπναν. Hesychius: θεράπνη, θεραπαινὶς, δούλη. Apollon. Rhod. Lib. 1.

ἀνέσαν δὲ πύλας προφανέντι θεράπναι. *Musg.*

481. Pro genitivo accipiunt Αἵδα Scholiastes et Musgravius. Iota subscribunt editi. Sed in his rebus MSS. frustra appellantur. *Por.*

Gl. Cod. D. suprascr. τουτέστι παλλακὶς ἐγενόμην τῷ σκυλεύσαντι με.—Brunck. edidit Ἅιδα.

Reisk. legit ἀλλάξασα Ἴδας, aut Ἴδᾳ, θαλάμους, *permutatis* (cum Europa, puta) *Idæ recessibus.* Sed videtur ei aliquid aut ante aut post nomen Idæ deesse. De Ida, monte Trojano, certe sermonem hic factum esse. *Beck.*

ἀΐδα] Malim ἀΐδα in genitivo, quæ usitatior est constructio. *Musg.*

483. ἐξεύροιμι,] Gl. Cod. C. περιττὴ ἡ ἐξ. *Beck.*

487. ἄλλως omnes MSS. αὐτοὺς ex Reiskii et Musgravii conjectura edidit Brunckius. Sed non eo vitiosa est vulgata, quod ἄλλως et μάτην junguntur. Ipse enim Musgravius in Supplemento ex Aristophane protulit εἰκῆ ῥᾳδίως, διακενῆς ἄλλως, διάπαντος ἀεί. Sed deesse pronomen aut nomen videtur; nisi dixeris, ἀνθρώπους supplendum ἐκ κοινοῦ, quod tamen durum esset. Si ἄλλως omnino mutandum est, melius paullo fore videtur ἡμᾶς. *Por.*

Gl. Cod. D. τὸ ἄλλως καὶ τὸ μάτην ἐκ παραλλήλου, Sed Br. pro ἄλλως edidit αὐτοὺς, e conjectura Musgr. Nam primo

Ψευδῆ, δοκοῦντας δαιμόνων εἶναι γένος,
Τύχην δὲ πάντα τἀν βροτοῖς ἐπισκοπεῖν;
Οὐχ ἥδ' ἄνασσα τῶν πολυχρύσων Φρυγῶν;
Οὐχ ἥδε Πριάμου τοῦ μέγ' ὀλβίου δάμαρ;
Καὶ νῦν πόλις μὲν πᾶσ' ἀνέστηκεν δορὶ,
Αὕτη δὲ δούλη, γραῦς, ἄπαις, ἐπὶ χθονὶ
Κεῖται, κόνει φύρουσα δύστηνον κάρα.
Φεῦ, φεῦ· γέρων μέν εἰμ'· ὅμως δέ μοι θανεῖν
Εἴη, πρὶν αἰσχρᾷ περιπεσεῖν τύχῃ τινί.

Falsam, existimantes esse deorum genus,
Fortunam vero omnia mortalia gubernare?
Annon hæc fuit regina abundantium-auro Phrygum?
Annon hæc Priami eximie beati uxor?
Et nunc urbs quidem universa eversa est hasta:
Ipsa vero serva, anus, orba liberis, in terra
Jacet, pulvere fœdans calamitosum caput.
Ah, ah, senex quidem sum, attamen mihi mori
Contingat, potius quam in turpem incidam casum aliquem:

P. ἱματίοις. πότερον, ὦ Ζεῦ, σὺ τοὺς ἀνθρώπους ἐφορᾷς, ἢ δοκοῦντες οἱ ἄνθρωποι εἶναι θεοὺς, ἔχουσι τὴν περὶ τούτου δόξαν ψευδῆ, τὸ δὲ τῆς τύχης διοικεῖ τὰ ἀνθρώπεια; ἥδε οὐκ ἦν δέσποινα τῶν πλουσίων Τρώων; ἥδε οὐκ ἦν γυνὴ Πριάμου τοῦ λίαν πλουσίου; καὶ νῦν ἡ μὲν πόλις ἀνάστατος γέγονεν ὑπὸ τοῦ πολέμου, αὕτη δὲ γραῦς Ἑκάβη, δεδουλωμένη, καὶ παίδων ἐστερημένη, κεῖται ἐν τῇ γῇ, μολύνουσα τὴν ἀθλίαν κεφαλὴν διὰ τῆς κόνιος· φεῦ, φεῦ, γέρων μέν εἰμι, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δέδοικα τὸ δυστυχεῖν, ὡς εἰ καὶ συμβήσεταί μοι δυσ-

S. τόμενος λέγει πρὸς τὸν Δία· Ὦ Ζεῦ. 488. Ψευδῆ.] Τὸ ψευδῆ πρὸς τὸ δόξαν συντακτέον, οὐ πρὸς δοκοῦντας, καθὼς οἴονταί τινες ἀγνοήσαντες, καὶ ἀντὶ τοῦ ψευδῶς τὸ ψευδῆ ἐκλαβόντες. τὸ ψευδῆ δὲ μεθερμηνευτικόν ἐστι τοῦ μάτην, καὶ τοῦ ἄλλως. 493. Ἐπὶ χθονὶ κεῖται] Ἀποθυμήσασα γὰρ διὰ τὴν τῆς θυγατρὸς ἀναίρεσιν νεκροῦ δίκην κατὰ γῆς ἔῤῥιπτο. *Baroc.* 74. 495. Γέρων μέν εἰμ'] Ἤγουν τὸ γέρων μέν εἰμι· διὰ τὸ τοῖς γέρουσι περισπουδασ-

pronomen abesse non posse, deindo offendere tria ἐκ παραλλήλου posita, ἄλλως, μάτην et ψευδῆ.

Pro ἄλλως Reisk. legit αὐτοὺς, nempe homines. *Beck.*

Nisi exemplis probetur, Græcos in eodem commate ἄλλως et μάτην posuisse, quod de αὖθις et πάλιν constat, alterutrum mendosum esse vix dubitem. Forte verum fuerit:

ἢ δόξαν αὐτοὺς τήνδε κεκτῆσθαι μάτην.

Scholiastes Aristophanis ad Plutum v. 25. σύνηθες Ἀττικοῖς παράλληλα τιθέναι τὰ ἰσοδυναμοῦντα δηλοῦται δὲ ἕν τι ἐξ ἀμφοτέρων. Dixerat ibi auctor πάνυ σφόδρα. Idem in Ranis εἰκῆ ῥᾳδίως p. 159. et in Vespis διακενῆς ἄλλως p. 344. et in Pace διαπαντὸς—ἀεὶ p. 447. Substantivorum sic ἐκ παραλλήλου positorum exempla aliquot dabimus ad Helen. v. 3. Non displiceret tamen τούσδε pro τήνδε. *Musg.*

489. πάντας Cod. C. *Beck.*

490. Pro ἥδ' Cod. B. ἢ δή. *Beck.*

491. εἰμὶ Cod. C. *Beck.*

492. μὲν πᾶσα πόλις. Cod. A. Mox ἀνέστηκε in A. B. *Beck.*

493. Αὐτὴ Cod. C. Comma post Αὕτη δὲ omisit Brunck. Deest quoque in Cod. D. Sic γραῦς ut adjectivum capiendum. *Beck.*

495. ἀλλ' ὅμως θανεῖν ἔχρῃζον citat Hermias Scholiis in Platonem apud Ruhnke-

Ἀνίστασ', ὦ δύστηνε, καὶ μετάρσιον
Πλευρὰν ἔπαιρε, καὶ τὸ πάλλευκον κάρα.
ΕΚ. Ἔα· τίς οὗτος σῶμα τοὐμὸν οὐκ ἐᾷς
Κεῖσθαι; τί κινεῖς μ', ὅστις εἶ, λυπουμένην;
ΤΑΛ. Ταλθύβιος ἥκω, Δαναϊδῶν ὑπηρέτης,
Ἀγαμέμνονος πέμψαντος, ὦ γύναι, μέτα.
ΕΚ. Ὦ φίλτατ', ἆρα, κἄμ' ἐπισφάξαι τάφῳ
Δοκοῦν Ἀχαιοῖς, ἦλθες; ὡς φίλ' ἂν λέγοις.
Σπεύδωμεν, ἐγκονῶμεν· ἡγοῦ μοι, γέρον.

Surge, o infelix, et in sublime
Latus eleva, et prorsus canum caput.
*Hec.* Age. Quis hic corpus meum non sinit
Jacere? Quid moves me, quisquis es, afflictam?
*Tal.* Talthybius venio Danaïdarum minister,
Agamemnone accersente *te*, o mulier.
*Hec.* O charissime, numnam et me insuper mactare ad tumulum
*Juxta* decretum Græcorum venisti? quam grata diceres!
Properemus, festinemus: duc me, o senex.

P. τυχία, ταχέως παρέλθοι, διὰ τὸ ὀλίγον ἔτι εἶναι * τὸ λεῖπον τῆς ζωῆς, ὅμως δ' εὔχομαι θανεῖν πρὸ τῆς δυστυχίας. ἐγέρθητι, ὦ ἀθλία, καὶ μετέωρον τὴν πλευρὰν ἔγειρε, καὶ τὴν ἄγαν λευκὴν κεφαλήν. ἔα. τίς ἐστιν οὗτος, ὅς τις οὐκ ἀφίησι τὸ ἐμὸν σῶμα κεῖσθαι, τί με ὀχλεῖς καὶ ταράττεις, ὅστις ὑπάρχεις, λυπουμένην; Ταλθύβιος ὁ τῶν Ἀχαιῶν κήρυξ ἥκω, μετακαλεσαμένου σε, ὦ γύναι, τοῦ Ἀγαμέμνονος. Ὦ φίλτατε, ἆρα καὶ ἐμὲ ἦλθες μετακαλέσων, ὥστε ἐπισφάξαι τῷ τάφῳ κατὰ τὸ δοκοῦν τοῖς Ἕλλησι, λίαν προσφιλὲς λέγεις· δεῦρο,
S. πότερον εἶναι τὸ ζῆν, ἐπειδὴ ὁρῶσιν, ὡς ἐγγὺς εἰσὶ τοῦ θανάτου. 499. Ἔα] Τὸ ἔα ἢ ἀντὶ τοῦ ἄφες, ἢ ἐπὶ ἐκπλήξεως λάμβανε. 505. Ἐγκονῶμεν] Ἐγκονῶ τὸ σπεύδω, τουτέστι τὸ κόνιν ἐγείρω. οἱ γὰρ σπουδάζοντες κόνιν εἰώθασιν ἀνιστᾷν τοῖς ποσί. τὸ δὲ σπεύδωμεν, καὶ ἐγκονῶμεν,

* Pro τὸ λεῖπον lege τὸ λοιπὸν. *Heath.*

nium ad Timæum v. οὐκ ἔτος, ut legisse videri possit, ὅμως δ' ἔχρῃζον ἂν θανεῖν. H. Stephanus quoque Fragm. vet. Poët. Lat. p. 118. ἀλλ' ὅμως θανεῖν citat. Vitio memoriæ uterque. Vertit Ennius apud Nonium v. *Evenat. Senex sum, utinam mortem oppetam, priusquam evenat, Quod in pauperie mea senex graviter gemam.* *Por.*

496. In Cod. D. superscriptum: εἴθε πρότερον πρίν πεσεῖν αἰσχρᾷ ἤγουν ἀσχήμονι τύχῃ. *Beck.*

498. πάλευκον Cod. D. πλευρὰν ad præced. refert Cod. A. *Beck.*

499. ἐᾷς Valckenær. pro ἐᾷ ex Flor. ad Phœniss. 368. improbante ibi Brunckio. Sed sic et Cott. Quod olim negligebam, nunc reposui. Est autem constructio Homerica Il. K. 82. Τίς δ' οὗτος κατὰ νῆας ἀνὰ στρατὸν ἔρχεαι οἶος; MSS. enim optimi cum Eustathio οὗτος pro οὕτω habent. *Por.*

Valck. l. 1. emendat: Ἔα, τις; οὗτος σῶμα τ. οὐ. ἐᾷς Κεῖσθαι—sed Heath. vulgatum præfert: τις enim non posse ab οὗτος distrahi ac per se poni. ἐᾷς etiam Reisk. *Beck.*

MS. Cott. et Fl. οὐκ ἐᾷς citatus quidem hic a Valcken. ad Phœniss. v. 368. Nec aliter emendaverant Scaliger et Reisk. Ed. Ald. οὐκ ἐᾷ quod non deterius. *Musg.*

501. Δαναῶν Cod. A. C. *Beck.*

502. Nihil mutandum. Paullo tamen rarior utriusque pronominis ellipsis. *Por.*

503. φίλτατε Cod. C. *Beck.*

504. λέγῃς Cod. D. *Beck.*

505. γέραν Cod. A. B. *Beck.*

ΤΑΛ. Σὴν παῖδα κατθανοῦσαν ὡς θάψῃς, γύναι,
Ἥκω μεταστείχων σε· πέμπουσιν δέ με
Δισσοί τ' Ἀτρεῖδαι, καὶ λεὼς Ἀχαϊκός.
ΕΚ. Οἴμοι, τί λέξεις; οὐκ ἄρ' ὡς θανουμένους
Μετῆλθες ἡμᾶς, ἀλλὰ σημανῶν κακά;
Ὄλωλας, ὦ παῖ, μητρὸς ἁρπασθεῖσ' ἄπο·
Ἡμεῖς δ' ἄτεκνοι τοὐπί σ'· ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Πῶς καί νιν ἐξεπράξατ'; ἆρ' αἰδούμενοι;
Ἢ πρὸς τὸ δεινὸν ἤλθεθ', ὡς ἐχθρὰν, γέρον,
Κτείνοντες; εἰπὲ, καίπερ οὐ λέξων φίλα.

*Tal.* Tuam filiam mortuam ut sepelias, o mulier,
Venio vocans te. Mittunt vero me
Gemini Atridæ, et populos Achaicus.
*Hec.* Heu mihi: quid dicis? non ergo quasi morituros
Venisti ad nos, sed significaturus mala?
Perîsti, o filia, o matre abrepta:
Nos vero orbæ liberis, quatenus ad te spectat: o misera ego.
Quomodo vero ipsum confecistis? numnam reverentes
An ad lethale processistis, ut hostem, o senex,
Interficientes? dic, quamvis non dicturus jucunda.

P. ἵνα σπεύσωμεν, ἐγείρωμεν κόνιν, προηγοῦ μοι, καὶ προδοποίει, γέρον. τὴν σὴν θυγατέρα ἀποθανοῦσαν, ἵνα θάψῃς, ὦ γύναι, ἦλθον μετακαλούμενός σε· πέμπουσι δέ με ὁ Ἀγαμέμνων καὶ ὁ Μενέλαος οἱ Ἀτρεῖδαι, καὶ ὁ στρατὸς τῶν Ἑλλήνων. Οἴ μοι τί λέγεις λοιπόν; οὐχ ὡς μέλλουσαν τεθνήξεσθαι ἀφίκου πρὸς ἐμὲ, ἀλλὰ μηνύσων κακά; τέθνηκας, ὦ παῖ, ἀπὸ τῆς μητρὸς ἁρπασθεῖσα· ἐγὼ δ' ἄτεκνος, ὅσον τὸ κατὰ σέ. πῶς αὐτὴν ἐφονεύσατε; ἆρα εὐλαβούμενοι, ἢ πρὸς τὸ ἀπηνὲς ἤλθετε, τουτέστι δεινῶς καὶ ἀπηνῶς ἐφονεύσατε, ὡς ἐχθρὰν

S. καὶ τὸ ἡγοῦ μοι, γέρον, ἔμφασιν ἔχει τῆς πολλῆς προθυμίας, ἣν εἶχεν ἡ Ἑκάβη ἀποθανεῖν συνάμα τῇ θυγατρί. 509. Οὐκ ἄρ'] Ἐνταῦθα οὐκ ἐρωτηματικὸν τὸ ἄρα, ἀλλὰ συμπερασματικὸν, καὶ ἀποφαντικόν ἐστι, διὸ καὶ ὀξύνεται. τὸ ἆρα, τὸ μὲν ἀπορηματικὸν, ἤτοι κατ' ἐρώτησιν τιθέμενον, περισπᾶται, καὶ μακρὸν, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, εὑρίσκεται. τὸ δὲ ἄρα τὶ συμπερασματικὸν, καὶ ἀποφαντικὸν, ἀεὶ βαρύνεται, καὶ βραχύνεται. εἴρηται δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, διότι καὶ βραχὺ σπανέως εὑρίσκεται. 520. Πρὸ τύμβου] Πῶς τοῦ Ἀχιλλέως ἐν Τροίᾳ τα-

507. μεταστείχων omnino rectum. Notanda tamen lectio Harl. μεταστελῶν. *Por.*

πέμπουσι Cod. D. *Beck.*

508. Abresch. Anim. ad Æsch. T. I. p. 263. hic et v. 519. pro Ἀχαϊκὸς legit Ἀχαιϊκός.

λαὸς Cod. D. *Beck.*

509. MS. Reg. Soc. Aug. 3. θανουμένας. male. Meminerint tirones Dawesiani canonis; Si mulier, de se loquens, pluralem adhibet numerum, genus etiam adhibet masculinum; si masculinum adhibet genus, numerum etiam adhibet pluralem. *Por.*

An λέξας; certe versui et sensui æque quadraret, sed Scholiastes retinet λέξεις; et bene stabit. Quare retinendum. Quod vero θανουμένους dicitur etiam de *muliere* in *masculino*, id frequens est apud Poëtam nostrum; ut videre licet in Notis nostris ad *Alcest.* v. 383. et 541. Fit autem, quia is Numerus generalior paulo videtur, ideoque genere digniore gaudeat.

λέξῃς Cod. D. Ibid. θανούμενας idem Cod. D. *Beck.*

512. τοὐπίσ'] Non hoc pro τὸ ὀπίσω, sed pro τὸ ἐπί σε.

Pro σ' ὦ est in A. C. σοι. *Beck.*

ΤΑΛ. Διπλᾶ με χρήζεις δάκρυα κερδᾶναι, γύναι,
Σῆς παιδὸς οἴκτῳ· νῦν τε γὰρ λέγων κακὰ
Τέγξω τόδ' ὄμμα, πρὸς τάφῳ θ', ὅτ' ὤλλυτο.
Παρῆν μὲν ὄχλος πᾶς Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ
Πλήρης πρὸ τύμβου, σῆς κόρης ἐπὶ σφαγάς.
Λαβὼν δ' Ἀχιλλέως παῖς Πολυξένην χερὸς,
Ἔστησ' ἐπ' ἄκρου χώματος, πέλας δ' ἐγώ·
Λεκτοί τ' Ἀχαιῶν ἔκκριτοι νεανίαι,
Σκίρτημα μόσχου σῆς καθέξοντες χεροῖν,
Ἕσποντο· πλῆρες δ' ἐν χεροῖν λαβὼν δέπας

*Tal.* Duplices me postulas lacrymas consequi, O mulier,
Filiæ tuæ miseratione: nunc quidem nuntians mala
Rigabo hunc oculum, et ad sepulchrum, quum periit.
Aderat quidem tota turba Achaici exercitus
Frequens ante tumulum tuæ filiæ ad mactationem.
Prehendens vero Achillis filius Polyxenam manu
Statuit in summo tumulo: prope vero ego.
Lectique Achæorum præcipui juvenes
Saltum vitulæ tuæ cohibituri manibus
Sequebantur: plenum vero in manibus accipiens poculum

P. φονεύοντες; εἰπὲ καί περ οὐ φίλα λέξεις· [διπλᾶ με θέλεις δάκρυα κερδᾶναι, ὦ γύναι, ἐπὶ τῷ οἴκτῳ τῆς σῆς παιδὸς, καὶ γὰρ νῦν διηγούμενος ἄλγεα δυστυχεστάτη, τόδε ὄμμα κάθυγρον ποιήσω, δάκρυσι δηλονότι, καὶ ἐπὶ τῷ τάφῳ, ὅτε ὤλλυτο, ἔτεγξα δηλονότι.] παρὸν ἦν πᾶν τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων ἔμπροσθεν τοῦ τάφου τοῦ Ἀχιλλέως, πρὸς τὰς σφαγὰς τῆς σῆς θυγατρός. λαβὼν δὲ ὁ τοῦ Ἀχιλλέως παῖς Νεοπτόλεμος τὴν Πολυξένην ἀπὸ τῆς χειρὸς, ἔστησεν ἐπὶ τοῦ ἀνωτάτου μέρους τοῦ τάφου, πλησίον ἦν καὶ ἐγώ· ἠκολούθουν δὲ καὶ ἐπίλεκτοι ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐκλελεγμένοι νέοι, τὸ πήδημα τῆς σῆς παιδὸς καθέξοντες καὶ κρατήσοντες διὰ τῶν χειρῶν. ὁ δὲ τοῦ Ἀχιλλέως παῖς Νεοπτόλεμος λαβὼν διὰ τῆς

S. φέντος, ὁ Ταλθύβιος λέγει πρὸ τύμβου τοῦ Ἀχιλλέως ἵστασθαι τοὺς Ἕλληνας, ὄντας ἐν Χεῤῥονήσῳ; καὶ φαμὲν, ὅτι ἢ κενοτάφιον ἐν Χεῤῥονήσῳ ἐποίησαν, ἢ εἰς Τροίαν ἀπῆλθον, καὶ ἔθυσαν τὴν κόρην. 522. Πέλας δ' ἐγὼ) Ἐπειδὴ κῆρυξ ἦν ὁ Ταλθύβιος, διὰ τοῦτο πλησίον ἵστατο τοῦ Νεοπτολέμου, ἵνα ὅταν βουληθῇ εἰπεῖν ὁ Νεοπτόλεμος τὶ τοῖς Ἀχαιοῖς, δι' ἐκείνου εἴπῃ

513. ἐξεπράξατε Cod. C. *Beck.*
514. ἦλθ' Cod. D. *Beck.*
515. καίπερ in Cod. D. suprascr. καὶ ταῦτα. Mox λέξω Cod. C. *Beck.*
516. κερδᾶναι δάκρυα esse *elicere* lacrymas censet Reisk.
με omittit Cod. B. *Beck.*
517. λέγων] Gl. Cod. D. διηγούμενος.
518. In Cod. D. superscriptum: κάθυγρον ποιήσω ἐν δάκρυσι, ἐπὶ τῷ τάφῳ ἔτεγξα δηλονότι.
Reisk. legit πρὸς τάφῳ θ' ὑπέπλυτο, subluebatur, mersus erat, oculus meus lacrymis. *Beck.*
519. Ἀχαιϊκοῦ edidit Brunck.
520. ἐπισφαγὰς conjunctim Cod. D. σφαγᾶς Cod. A. *Beck.*
Ad Achillis sepulcrum ultionis nomine mactari videtur Polyxena, quia ipsi causa mortis fuerat. vid. ad. v. 610. Sic Plato jubet servum, qui liberum interfecerit occidi πρὸς τὸ μνῆμα τοῦ ἀποθανόντος. De Legg. IX. p. 934. D. Apud Nonnum quoque Bacchus de Tauro, Ampeli interfectore, XI. p. 201.

Ἄξομαι εἰς σέο τύμβον, ἀώριε, ταῦρον ἀλήτην. *Musg.*

Πάγχρυσον, ἔῤῥει χειρὶ παῖς Ἀχιλλέως
Χοὰς θανόντι πατρί· σημαίνει δ' ἐμοὶ,
Σιγὴν Ἀχαιῶν παντὶ κηρῦξαι στρατῷ.
Κἀγὼ παραστὰς εἶπον ἐν μέσοις τάδε·
Σιγᾶτ' Ἀχαιοὶ, σῖγα πᾶς ἔστω λεώς·
Σίγα, σιώπα· νήνεμον δ' ἔστησ' ὄχλον.
Ὁ δ' εἶπεν· ὦ παῖ Πηλέως, πατὴρ δ' ἐμὸς,
Δέξαι χοάς μοι τάσδε κηλητηρίους

Totum aureum, fundebat manu filius Achillis
Libationes mortuo patri. Significat vero mihi
Silentium Græcorum universo ut denuntiarem exercitui.
Et ego astans dixi in medio hæc:
Tacete vos, Græci: tacitus universus sit populus:
Sile, tace: tranquillam autem constitui turbam.
Ipse vero dixit: O fili Pelei, pater vero meus,
Accipe libationes hasce propitiabiles,

P. χειρὸς ποτήριον πάγχρυσον, ἔῤῥεε θυσίας τῷ θανόντι πατρὶ [ἐδήλωσε ἔπειτα ἐμοὶ κηρῦξαι σιωπὴν παντὶ τῷ στρατῷ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐγὼ παραστὰς ἐν μέσοις τάδε εἶπον.] ὦ Ἀχαιοὶ σιωπήσατε, ἐν σιγῇ πᾶς ἔστω λαὸς, ἐν σιγῇ, ἐν σιωπῇ. ὄχλον δὲ ἥσυχον κατέστησα. ὁ δὲ

S. κήρυκος ὄντος, καὶ δυναμένου λέγειν εἰς ἐπήκοον πάντων· αὐτὸς γὰρ ἦν ὁ σιωπὴν παντὶ τῷ στρατῷ κηρύξας, ὡς καὶ αὐτὸς παρακατιὼν λέγει, ὑπὸ Νεοπτολέμου προσταχθείς. 525. Ἕσποντο] Ἠκολούθησαν. τὸ θέμα * ἕσπω ἄχρηστον, τὸ ἀκολουθῶ, ὁ β' ἀόριστος ἕσπον, καθ' ὁμοίωσιν τοῦ ἔχω. ὁ β' ἀόριστος ἔσχον. ὁ μέσος ἑσπόμην, τὸ γ' τῶν πληθυντικῶν ἕσποντο. 526. Ἔῤῥει] Διὰ τοῦτο πρὸ τοῦ θῦσαι τὴν Πολυξένην ἔῤῥει χοὰς, ἵνα ἀναχθεῖσα ὑπὸ τῆς χοῆς ἡ ψυχὴ πίῃ τοῦ αἵματος. 527. Χοὰς] Σπονδὴ, χοὴ, θυσία, διαφέρουσι· σπονδὴ ἐπὶ τῶν ξηρῶν, οἷον σίτου καὶ κριθῆς. χοὴ ἐπὶ ὑγρῶν, οἴνου, μέλιτος, καὶ γάλακτος. θυσία δὲ ἐπὶ ζώων, προβάτων καὶ τῶν ὁμοίων. ἄλλοι δὲ σπονδὴν καὶ χοὴν ταὐτὸν λέγουσιν, ὃ καὶ κρεῖττον. Baroc. 74. Σημαίνει δέ μοι] Προστάσσει πως διὰ σημείων καὶ σχημάτων, οἷον ἔθος ἐστὶ τοῖς βασιλεῦσι διὰ νευμάτων πάθη τινὰ δηλοῦν, κατὰ μίμησιν τοῦ τῷ νεύματι καὶ βουλήματι τὸ πᾶν διοικονομοῦντος. παρακατιὼν γὰρ φησὶ, "— λογάσι δ' Ἀργείων στρατοῦ Νεανίαις ἔνευσε παρθένον λαβεῖν." 530. Σιγᾶτ' Ἀχαιοὶ] Μιμεῖται τὸ πολλάκις κηρύσσειν τὰ αὐτὰ τοὺς κήρυκας· τὸ σίγα, εἰ μέν ἐστι προστακτικὸν, ὀξύνεται, εἰ δὲ ἐπίῤῥημα, περισπᾶται. 532. Πατὴρ δ' ἐμὸς] Ἀντὶ τοῦ ἐμοῦ, Ἀττικόν· τὰς κτητικὰς ἀντωνυμίας οὐ δέον

an ἔπω? *Beck.*

525. Ἕσποντο.] In Cod. A. suprascr. γρ. ἕποντο. *Beck.*

526. Ἔῤῥει] ῥέω proprie *fluo* significat, in hoc autem loco *fluere facio*, i. e. *fundo*, more Hebræorum, ubi *Kal* obtinet locum τοῦ *Hiphil.* sic Virgil. 1 Georg. v. 104. *ruit* pro *eruit*—*Cumulosque* ruit *male pinguis arenæ.* *Barnes.*

ἔῤῥει] *fudit.* Sic οἴνου ἐπέῤῥεον, *vinum infundebant*, Philostrat. Vit. Apollon. III. 8. Idem ἐλαίου ἐπιῤῥοὴ, *olei infusio.* III. 16. Plutarchus: καταῤῥέουσι μικρὸν τὸν ὄρον, *serum exiguum adstillant.* Op. Mor. p. 1807. Adde Theocritum V. 124. et 126. Scholiastes Nicandri ad Alexiph. 537. ἀπὸ τοῦ σώματος ὑγρασίαν ῥεῖν εἴωθε.

Πακτωλὸς ὁ ῥέων τὸν πλοῦτον habet Clem. Alex. p. 219. *Musg.*

527. δ' ἐμοὶ Cod. A. *Beck.*

630. σίγα τ' Cod. B. σιγᾶ Cod. B. *Beck.*

531. νήνεμον ἔστησ' Gl. Cod. D. ἀντὶ τοῦ ἥσυχον κατέστησα. *Beck.*

533. μου edd. omnes, sed μοι citat Scaliger ad Propert. IV. 7, 36. Quod cum habeant Aug. 1. E. H. sic edidi. Constructio Homero familiaris, ut Iliad. B. 186. Δέξατό οἱ σκῆπτρον. O. 87. Θέμιστι δὲ

Νεκρῶν ἀγωγούς· ἐλθὲ δ', ὡς πίῃς μέλαν
Κόρης ἀκραιφνὲς αἷμ', ὅ σοι δωρούμεθα
Στρατός τε, κἀγώ· πρευμενὴς δ' ἡμῖν γενοῦ,
Λῦσαί τε πρύμνας, καὶ χαλινωτήρια
Νεῶν δὸς ἡμῖν, πρευμενοῦς τ' ἀπ' Ἰλίου
Νόστου τυχόντας, πάντας εἰς πάτραν μολεῖν.
Τοσαῦτ' ἔλεξε· πᾶς δ' ἐπηύξατο στρατός.
Εἶτ' ἀμφίχρυσον φάσγανον κώπης λαβὼν,

Mortuos elicientes: veni vero ut bibas nigrum
Puellæ illibatum sanguinem, quem tibi damus
Exercitusque et ego: propitius vero nobis sis,
Solvereque puppes, et retinacula
Navium da nobis, felicemque ab Ilio
Reditum nactos omnes in patriam venire.
Tantum dixit. Omnis autem adprecatus est exercitus.
Mox auratum ensem capulo accipiens

P. εἶπεν, ὦ παῖ Πηλέως, πατὴρ δὲ ἐμοὶ, λάβε μου ταύτας τὰς θυσίας τὰς θελκτηρίους, τὰς ἡδυντηρίους, τὰς πραΰνούσας τὰς ψυχὰς τῶν νεκρῶν· ἐλθὲ δὲ ἵνα πίῃς τὸ καθαρὸν αἷμα τῆς παρθένου, ὅπερ σοι χαριζόμεθα καὶ ὁ στρατὸς, καὶ ἐγώ· πρᾶος δὲ καὶ εὐμενὴς ἡμῖν γενοῦ. καὶ λῦσαι τὰ πρυμνησία, καὶ τὰ σχοινία τῶν νεῶν, δὸς δὲ ἡμῖν εὐμενοῦς ἀπὸ τῆς Τροίας ἀποστροφῆς ἀγαθῆς ἐπιτυχόντας ἡμᾶς εἰς τὴν πατρίδα ἀπελθεῖν. τοσαῦτα εἶπε, ὅλος δὲ ὁ στρατὸς εὐχὴν ἐποιήσατο. ἔπειτα περικεχρυσωμένον ξίφος λαβὼν ἀπὸ τῆς λαβῆς, ἐξεῖλκε τῆς θή-

S. ἔχειν κλητικάς. διὰ τὸ μὴ τὰς αὐτὰς εἶναι ταῖς τῶν πρωτοτύπων αἰτιατικαῖς. λαμβάνονται γοῦν αἱ εὐθεῖαι Ἀττικῶς, ἀντὶ τῶν κλητικῶν, αἱ δὲ κτητικαὶ πᾶσαι, εἴτε εὐθείας εἶεν, εἴτε γενικῆς, εἴτε ἡστινοσοῦν ἄλλης πτώσεως, ἤτοι ἑνικῆς, ἢ δυϊκῆς, * εἰ μὲν πρωτοτύπου πρόσωπα εἶεν, ἀντὶ τῆς πρωτοτύπου γενικῆς τοῦ πρώτου προσώπου λαμβάνονται. εἰ δὲ δευτέρου, ἀντὶ τῆς πρωτοτύπου γενικῆς τοῦ β' προσώπου. εἰ δὲ γ', ἀντὶ τῆς πρωτοτύπου γενικῆς τοῦ τρίτου προσώπου. 534. Νεκρῶν ἀγωγοὺς] Ἀναφερούσας τὰς ψυχάς. ἄγω ῥῆμα, τὸ κομίζω, καὶ φέρω. ἀγωγὸς, ὁ φέρων, καὶ ὁ κομίζων, καὶ ἐπὶ ἀρσενικοῦ καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ. ἀγώγιμον, τὸ φερόμενον, καὶ κομιζόμενον. ἀγωγὴ δὲ, ἡ τοῦ κομίζειν ἐνέργεια. 538. Δὸς ἡμῖν] Δὸς ἡμῖν εἰπὼν ὤφειλε τυχοῦσιν ἐπάξειν. ὁ δὲ, ὥσπερ ἐκ μεταμελείας ἀποδίδωσι τὸν λόγον κατ' αἰτιατικὴν, πρὸς τὸ ἀπαρέμφατον. 540. Ἐπεύξατο] Ἤτοι ἐπ' ἐκείνων ηὔξατο, ἤγουν μετὰ τὸ πληρῶσαι ἐκεῖνον τὴν εὐχὴν ἣν ηὔξατο. 541. Φάσγανον] Τὸ ἐν σφαγαῖς γανύμενον, ἢ τὸ γεγανωμένον,

* Pro εἰ μὲν πρωτοτύπου πρόσωπα εἶεν Heath. emend. εἰ μὲν τοῦ πρώτου προσώπου εἶεν.
*Beck.*

καλλιπαρῄω Δέκτο δέπας, et alibi. Pindarus apud Platonem Menone (et Stobæum de Republica) T. I. p. 458, 34. Ald. p. 338, 10. Bas. T. II. p. 81. B. HSt. p. 16. G. Læmar. p. 415. B. Frf. Οἷσι γὰρ ἂν Φερσεφόνα ποινὰν παλαιοῦ πένθεος δέξηται. Æschyl. Choëph. 760. Ὀρέστην ἐξεδεξάμην πατρί. Ubi Hesiodi locum Theog. 480. laudat Abreschius. Ipse Euripides apud Clementem Alex. Strom. V. p. 688. 19. σὺ δέ μοι Θυσίαν ἄπυρον παγκαρπείας Δέξαι πλήρη προχυθεῖσαν. Idem apud Eundem IV. p. 588, 1. Ἄγ' οὖν παραινῶ, ταῦτά μου δέξαι, γύναι. Sic omnes editiones. Sed μοι citat Valckenærius Diatrib. p. 213. Astydamas apud Schol. Venet. ad Iliad. Z. 472. inducit Hectora dicentem, Δέξαι κοινήν μοι πρὸς πόλεμον δὲ καὶ φοβηθῇ παῖς. Locus satis corruptus, cujus priora certo, posteriora dubitanter corrigo. Δέξαι κυνῆν μοί πρόσπολ', ὧδε προσμολὼν, Δέξαι· 'φοβήθη παῖς. Quæ desumta sunt ex Hectore, qua fabula Astydamantem vicisse e Plutarcho discimus, de Glor. Athen. p. 349. F. οὐδὲ ὅτε Καρκίνος Ἀερόπῃ συνῆν, ἢ Ἕκτορι Ἀστυδάμας. Pro-

Ἐξεῖλκε κολεοῦ· λογάσι δ' Ἀργείων στρατοῦ
Νεανίαις ἔνευσε παρθένον λαβεῖν.
Ἡ δ', ὡς ἐφράσθη, τόνδ' ἐσήμηνεν λόγον·
Ὦ τὴν ἐμὴν πέρσαντες Ἀργεῖοι πόλιν,
Ἑκοῦσα θνήσκω· μή τις ἅψηται χροὸς
Τοῦ 'μοῦ. παρέξω γὰρ δέρην εὐκαρδίως.
Ἐλευθέραν δέ μ', ὡς ἐλευθέρα θάνω,
Πρὸς θεῶν, μεθέντες, κτείνατ'· ἐν νεκροῖσι γὰρ

Extraxit vagina: lectis autem Græcorum exercitus
Adolescentibus innuit virginem apprehendere.
Ipsa vero ut sensit, hunc significavit sermonem:
O meam qui excidistis Argivi urbem,
Volens morior: ne quis attingat corpus
Meum: præbebo enim cervicem forti pectore.
Solutam verò me, ut libera moriar,
Per Deum, mittentes, interficite. Apud manes enim

P. κης· καὶ τοῖς ἐπιλέκτοις νεανίαις τοῦ στρατοῦ τῶν Ἑλλήνων ἔνευσε τὴν κόρην κρατῆσαι. αὕτη δὲ, ἐπεὶ ἐφράσατο καὶ ἐνόησε, τοῦτον τὸν λόγον ἐδήλωσεν· ὦ Ἕλληνες, οἱ πορθήσαντες τὴν ἐμὴν πόλιν, ἐθελουσίως θέλω τεθνήξεσθαι. * ὅρα ἵνα μή τις ἅψηται καὶ προσεγγίσῃ τοῦ ἐμοῦ σώματος, παρέξομαι γὰρ τὸν λαιμὸν εὐκαρδίως τε καὶ εὐψύχως. ἀπολελυμένην δέ με

S. ἤγουν στίλβον σκεῦος. κουλεὸς δὲ, ἡ ξιφοθήκη, ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῇ τὰ οὐλοὰ, ἤγουν τὰ ὀλέθρια ξίφη κεῖσθαι· 548. Ἐλευθέρα] Ἐλεύθερος ὁ ἀπολελυμένος, καὶ μὴ ὑπὸ δουλείαν. ἀνελεύθερος δὲ ἐπὶ φειδωλείας· ᾧ ἐναντίον ὁ ἐλευθέριος. ἡ δὲ σύνταξις οὕτω· πρὸς θεῶν μεθέντες, καὶ ἀφέντες ἐμὲ ἐλευθέραν, καὶ ἄνετον, κτείνατε, ὅπως θάνω ὡς ἐλευθέρα, καὶ οὐ δούλη. οὕτω μὲν ἐλευθέραν ἀντὶ τοῦ ἄνετον ἐκληπτέον, τὸ δὲ ἐλευθέρα, ἀντί τοῦ οὐ δούλη. ὡς δηλοῖ καὶ τὸ τῆς κατασκευῆς. εἰ γὰρ ἁψαμένων τινῶν ταύτης ἀπέθνησκεν, δουλικῶς ἂν καὶ οὐκ ἐλευθέρως τεθνάναι ἔδοξεν. 551. Ἐπεῤῥόθησαν] Εἰκότως καὶ ἁρμοδίως εἴρηται ἐπὶ πλήθους, ἤγουν ἀσήμως ἤχησαν· ἐκ μεταφορᾶς δὲ τῶν κυμάτων ἡ λέξις· τὸ γὰρ πλῆθος ὁμοῦ βοῆσαν ἄγνωστον τοῖς ἀκούουσιν, ὅτι καὶ λέγει. Ἐπεῤῥόθησαν] Ἐπιβόησαν, ἤχησαν, ἀπὸ μεταφορὰς τοῦ ἤχους τῶν ῥοθιων, ἤγουν τῶν κυμάτων· καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ πλήθους οἰκείως τῇ λέξει ἐχρήσατο. *Baroc.* 74.
Pro ὅρα scrib. ὁρᾶτε cum Cod. D. *Beck.*

babiliter Ἀλόπη legunt Viri docti, sed præterea legendum εὐημέρει pro συνῆν, et totus locus ita fortasse refingendus: οὐδὲ ὅτε Καρκίνος Ἀλόπῃ ἢ Ἀγάθων Ἀερόπῃ εὐμέρει, ἢ Ἕκτορι Ἀστυδάμας. *Por.*

538. Post νεᾶν interpungit Cod. D. et τ' ante ἀπ' idem et C. omittit. Paullo ante in C. δὸς δ' ἡμῖν. *Beck.*

539. πάντας Cod. A. *Beck.*

542. κουλεοῦ Cod. A. *Beck.*

544. Hes. Ἐφράσθη· συνῆκεν, ἔγνω, ἐνόησεν. ubi vid. Abresch. *Beck.*

Cod. D. τόνδε σήμαινε λόγον. Cod. A. ἐσήμηνε. Cod. C. ἐσήμανεν. *Beck.*

545. πόλιν. In Cod. A. supra: γρ. χθόνα. *Beck.*

547. τοῦ ἐμοῦ Cod. C. *Beck.*

548. Primum, ἐλευθέραν ad libertatem a vinculis, alterum ad libertatem conditionis, spectare putat. Reisk. *Beck.*

549. κτείνετ' Cod. D. *Beck.*

550. δούλη κεκλῆσθαι.] Sic Clytæmnestra se a mortuis ludibrio habitam queritur Æschyl. Eumen. 96. Eteoclem contra, exsequiis rite peractis, honorem quoque apud inferos consecuturum significat Antigone Soph. Antig. 25. *Musg.*

Δούλη κεκλῆσθαι, βασιλὶς οὖσ', αἰσχύνομαι.
Λαοὶ δ' ἐπεῤῥόθησαν· Ἀγαμέμνων τ' ἄναξ
Εἶπεν μεθεῖναι παρθένον νεανίαις.
Οἱ δ', ὡς τάχιστ' ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα,
Μεθῆκαν, οὗπερ καὶ μέγιστον ἦν κράτος.
Κἀπεὶ τόδ' εἰσήκουσε δεσποτῶν ἔπος,
Λαβοῦσα πέπλους ἐξ ἄκρας ἐπωμίδος,
Ἔῤῥηξε λαγόνος εἰς μέσον, παρ' ὀμφαλὸν,

Servam vocari, regina quum sim, pudet me.
Turba vero admurmurabant. Et Agamemnon rex
Dicebat ut dimitterent virginem adeloscentibus.
Illi vero, ut celerrime audiverunt summam vocem,
Dimiserunt, cujus et summum Imperium.
Et illa postquam audivit dominorum dicta,
Apprehendens peplos ex summo humero,
Rupit ile circa medium, juxta umbilicum,

P. πρὸς θεῶν ἀφέντες, κτείνατε, ἵνα ἐλευθέρα θάνω, καὶ μὴ δούλη δηλονότι. ἐν τοῖς νεκροῖς γὰρ καλεῖσθαι δεδουλωμένη, δέσποινα οὖσα, ἐντρέπομαι. ὁ δὲ λαὸς ἤχησεν· ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἔλεξε τοῖς νέοις ἀφεῖναι τὴν παρθένον. οὗτοι δὲ, ἐπεὶ ταχέως ἤκουσαν τὴν ἐσχάτην φωνὴν τοῦ βασιλέως, οὗτινος βασιλέως μέγιστον ἦν κράτος, μεθῆκαν· ἀφ' οὗ δὲ ἤκουσε τοῦτο τὸ λόγιον τῶν δεσποτῶν, λαβοῦσα τὰ ἱμάτια ἔσχισεν ἀπὸ τῆς ἄκρας ἐπωμίδος μέχρι

S. 553. Οἱ δ' ὡς τάχισ' ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα] Τὴν ἐσχάτην φωνὴν τοῦ βασιλέως, τέλος γὰρ πάσης ὑπεροχῆς ὁ βασιλεύς· καὶ Πίνδαρος, "—τόδ' ἔσχατον κορυ—φοῦται βασιλεῦσι—" ὤφειλε δὲ εἰπεῖν οὕτως. οἱ δὲ ἐπεὶ ἤκουσαν τὴν ὑστέραν φωνὴν, ἤγουν τὴν βασιλικὴν μεθ' ἣν οὐδενὶ λέγειν ἔξεστιν, οὗ τινος βασιλέως μέγιστον ἦν κράτος, μεθῆκαν. ὁ δὲ ἀντιστρόφως, ἐπεὶ τάχιστα, φησὶν, ἤκουσαν, μεθῆκαν. ἔστι δὲ ὁ σχηματισμὸς οὗτος, οὐ ποιητικὸς ἀλλ' Ἀττικὸς, καὶ σύνηθης τοῖς ῥήτορσιν. ἄλλως· βουλόμενος οὕτως εἰπεῖν, οἵδ' ὡς τάχιστα ἤκουσαν ὑστέραν τὴν ὄπα τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὑστέραν ἐπήγαγε πρὸς τὴν ὄπα, ἀντὶ τοῦ ἐπιῤῥήματος ὄνομα θείς· σύναπτε δὲ τὸ τάχιστα, πρὸς τὸ μεθῆκαν. ἄλλως· οὕτως ὤφειλεν εἰπεῖν· οἵδ' ἐπεὶ ἤκουσαν ὑστάτην ὄπα, οὗ περ καὶ μέγιστον ἦν κράτος, τάχιστα μεθῆκαν. ὁ δὲ ἀντιστρόφως, ἐπεὶ τάχιστ' ἤκουσαν, μεθῆκαν. ἔστι δ' ὁ σχηματισμὸς μᾶλλον ῥήτορσι συνήθης ἢ ποιηταῖς. 556. Ἐπωμίδος] Ἐπωμὶς τὸ ὑπερέχον τοῦ βραχίονος· καὶ εἶδος ἐνδύματος· ἐνταῦθα δὲ τὸ πρότερον δοκεῖ λέγειν. 557. Εἰς μέσον] Τὸ εἰς ἀντὶ τοῦ ἕως, καὶ παρὰ Δημοσθένει, "Τούτῳ φιλανθρώπως ἐχρώμην εἰς τήνδε τὴν ἡμέραν,"

551. Hes. T. II. p. 1381. Ἐπεῤῥόθησαν· ἐπήχησαν, ἐπεβόησαν. *Beck.*

552. Εἶπε Cod. B. *Beck.*

553. ὑστάτην] *ultimam*, utpote quam clamor populi præiverat. Malim tamen ἀσπαστήν.

ἀσπαστὴν ὄπα,] Sic ἀσπαστὸν ἔπος Apoll. Rhod. I. 1103. III. 145. *Musg.*

554. *Homeri* illud exprimit, ὅου κράτος ἐστὶ μέγιστον. *Beck.*

556. Πέπλους δ' Cod. C. et in Cod. A. vocabulo ἐπωμίδος superscr. τραχήλου. *Beck.*

557. λαγόνος εἰς μέσον plerique editi et MSS. λαγόνας MS. Reg. Soc. membr. et pauci alii. unde λαγόνας εἰς μέσας Brunck. *Por.*

λαγόνας εἰς μέσας edidit Brunck. partim e Cod. in quo λαγόνας εἰς μέσον; partim ex ingenio. In Cod. superscr. λαγόνες λέγονται τὰ κατώτερα μέρη τῶν μαστῶν. *Beck.*

λαγόνος] MS. permulti λαγόνας; sed præstat vulgata hac distinctione:

ἔῤῥηξε λαγόνος εἰς μέσον, παρ' ὀμφαλόν. *Musg.*

Μαστούς τ' ἔδειξε, στέρνα θ', ὡς ἀγάλματος,
Κάλλιστα· καὶ καθεῖσα πρὸς γαῖαν γόνυ,
Ἔλεξε πάντων τλημονέστατον λόγον·
Ἰδού, τόδ' εἰ μὲν στέρνον, ὦ νεανία,
Παίειν προθυμεῖ, παῖσον· εἰ δ' ὑπ' αὐχένα
Χρῄζεις, πάρεστι λαιμὸς εὐτρεπὴς ὅδε.
Ὁ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων, οἴκτῳ κόρης,

Mamillasque ostendit, pectoraque, quasi statuæ,
Pulcherrima: et flectens ad terram genu,
Dixit omnium miserabilissimum sermonem:
Ecce, hoc si quidem pectus, O Juvenis,
Ferire cupis, ferito: si vero sub cervice
Volueris, adest jugulus paratus hic.
Ille vero et nolens et volens præ commiseratione puellæ,

P. τοῦ μέσου τῆς λαγόνος, καὶ ἔδειξε τὰ στήθη καθάπερ ἀγάλματα κάλλιστα· καὶ καταβαλοῦσα πρὸς γῆν τὸ γόνυ, εἶπε λόγον ἀθλιώτατον πάντων τῶν λόγων δηλονότι. ἰδού, ὦ νεανία, εἰ μὲν τόδε τὸ στέρνον παίειν προθυμῇ, παῖσον· εἰ δὲ ὑπ' αὐχένα θέλεις, πάρεστι λαιμὸς ἑτοῖμος ὅδε. ὁ δ' οὐ θέλων τε καὶ θέλων κατὰ τὸν οἶκτον καὶ συμπάθειαν τῆς κόρης, τέμ-

S. ἀντι τοῦ μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας. λάμβανε δὲ τοῦτο τὸ εἰς, καὶ πρὸς τὸ λαγόνος, κατὰ συνεκδοχήν. 565. Διαῤῥοὰς] Διαῤῥοαὶ αἵματος, αἱ φλέβες, ἐν αἷς τὸ αἷμα διέρχεται ἐκ τῶν ἀρτηριῶν. διαφέρει δὲ ἀρτηρία φλεβὸς, τῷ τὴν μὲν ἀρτηρίαν ἔχειν πνεῦμα πολὺ, καὶ ὑποκάτω κεῖσθαι τῆς φλεβὸς, αἷμα δὲ ὀλίγον. τὴν δὲ φλέβα, αἷμα μὲν πολὺ, καὶ ἄνω κεῖσθαι τῆς ἀρτηρίας, πνεῦμα δὲ ὀλίγον. 568. Κρύπτειν θ' ἃ κρύπτειν] Τὸ κρύπτω μετὰ αἰτιατικῆς λέγεται καὶ πρὸς τὸ πρόσωπον, καὶ πρὸς τὸ πρᾶγμα, οἷον Κρύπτω σε τὴν ἐμαυτοῦ βουλήν. οὐκ ὀλίγοι πειραθέντες ἑρμηνεῦσαι τὸ χωρίον τοῦτο, τοσοῦτον ἀπέχοντο τοῦ ἀληθὲς ἐξευρεῖν, ὅσον ἂν εἰ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ἐπικεχειρηκότας φανῆναι κατὰ γνώμην σφίσιν ἐπῆλθε. δυοῖν γὰρ οὐσῶν τῶν αἰτιατικῶν, καὶ τοῦγε νοῦ καθεστῶτος ἐντεῦθεν ἐν σκότῳ, βουλόμενοι συντεταχέναι, ἐναλλαγαῖς τε ἐχρήσαντο, καὶ προθέσεσιν ἔξωθεν· εἰς ἃ χρεὼν τὰ ὄμματα τῶν ἀρτέ-

558. ἀγάλματα e MSS. nonnullis male dedit Kingius. Mox εὐπρεπὴς codices quidam 563. quod deterius est. Sæpe confunduntur εὐτρεπὴς, εὐπρεπὴς, ἐκπρεπής. Non male supra 269. ἐκπρεπεστάτη conjicit Brunckius. *Por.*

ἀγάλματα Cod. C. *Beck.*

ἀγάλματος,] inepte Kingius ἀγάλματα. Recte corpus pulchrum simulachro, ut pulchriori, comparatur. Philostrat. p. 715. C. Ed. Morell. λείπεσθαι δὲ αὐτοῦ τοσοῦτον, ὅσον τῶν ἀγαλμάτων οἱ καλοὶ λείπονται.

Hinc Petronius Arbiter: *laterique applicat meo mulierem omnibus simulacris emendatiorem.* vid. et Ovid. Metam. XII. 398. Max. Tyr. Dissert. VII. *Musg.*

559. MSS. quidam, κατθεῖσα, non male. Cum dicebam, *non male,* haud volui receptæ lectioni, quam sanam esse sciebam, hanc præferre; tantum hoc dicebam, κατθεῖσα per se bene Græcum esse. Sed Vir doctissimus et humanissimus (quem Aristotelei de Poëtica libri interpretem esse suspicor) censet, καταθεῖναι dici tantum de rebus, quæ a nobismetipsis disjunguntur et separantur. Hujus igitur objectioni satisfacere conabor. Cum Latini dicant, *deponere, caput. corpus, latus, mentum, oculos, vultum,* quidni idem Græcis licuerit? Si hujus usus rariora sunt exempla, id fit non propter veram verbi vim, sed propter effectum, qui plerumque consequitur. Cum Pandarus arcum suum εὖ κατέθηκε τανυσσάμενος, ποτὶ γαίῃ Ἀγκλίνας, Iliad. Δ. 112. non eum e manibus omnino dimittebat. Cum Diomedis equi Eumelo proximi instarent, ἐπ' αὐτῷ γὰρ κεφαλὰς καταθέντε πετέσθην, Iliad. Ψ. 311. an capita sua abscidebant atque abjiciebant? Non opinor. *Por.*

Τέμνει σιδήρωι πνεύματος διαῤῥοάς.
Κρουνοὶ δ' ἐχώρουν. ἡ δὲ, καὶ θνήσκουσ', ὅμως
Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν,
Κρύπτουσ' ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών.
Ἐπεὶ δ' ἀφῆκε πνεῦμα θανασίμωι σφαγῆι,
Οὐδεὶς τὸν αὐτὸν εἶχεν Ἀργείων πόνον,
Ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν τὴν θανοῦσαν ἐκ χερῶν

Secat ferro spriritus meatus :
Fontes vero fluebant. Hæc vero, etiam moriens, tamen
Magnam solicitudinem habuit decenter ut caderet,
Et occultaret, quæ occultare oculos virorum convenit.
Postquam vero emisit spiritum lethali ex mactatione,
Nemo eundem habebat Græcorum laborem :
Sed alii eorum mortuam ex manibus

P. νει τὸν λαιμὸν, διὰ τοῦτο γὰρ ἐκπνεῖ τε, καὶ ἀναπνεῖ ῥέον τὸ πνεῦμα· σταλαγμοὶ δὲ τοῦ αἵματος καὶ ἐκχύσεις προήρχοντο· ἡ δὲ καίπερ ἀποθνήσκουσα, προμήθειαν εἶχεν ὥς τε εὐπρεπῶς καὶ εὐσχήμως πεσεῖν, καὶ κρύπτειν ἃ πρέπον κρύπτειν τὰ ὄμματα τῶν ἀῤῥένων. ἐπεὶ δὲ ἐξέπνευσε τὴν ψυχὴν ὑπὸ θανατηρᾶς σφαγῆς, οὐδεὶς ἀπὸ τῶν Ἀργείων εἶχε τὴν ὁμοίαν ἐργασίαν. ἀλλ' οἱ μὲν αὐτῶν τιμῶντες αὐτὴν διὰ τὸ εὐθαρσὲς καὶ εὔψυχον φύλλοις

S. νων κρύπτεσθαι φάσκοντες. ἐγὼ δὲ οὔτ' ἐκείνοις μεμφόμενος, καὶ τὸ δοκοῦν εἰπὼν ἐμαυτῷ, οἶμαι ἂν πάντας, ὅσοις ὀρθότητος ἐν λόγοις μέλει, ἐκ τοῦ εὐθέως ἀκούσαντας, ἡμῖν τοῦθ' οὕτως ἔχειν ψηφίσασθαι· λέγων γὰρ ὁ Ταλθύβιος τὰ περὶ τῆς κόρης, εἶτα ἐπήνεγκεν· ἡ δὲ καὶ θνήσκουσα, ὅμως προὐνοεῖτο εὐσχημόνως πεσεῖν, καὶ κρύπτειν ἐκεῖνα, ἃ χρεών ἐστι κρύπτειν τὰ ὄμματα τῶν ἀρσένων· ὥσπερ γὰρ ἀφαιρῶ σε τὴν χλαμύδα, φαμὲν, καὶ στερῶ σε τὸ ἀργύριον, ὄντα καὶ ἀμφότερα αἰτιατικὰ, καὶ ὁ ἀφαιρούμενος, καὶ ὃ ἀφαιρεῖται, καὶ ὁ στερούμενος, καὶ ὃ στερεῖται· οὕτω καὶ κρύπτω σε τόδε, λέγομεν. οἷον, ἔχων τὶς κτῆμα, καὶ μόνος βουλόμενος ἀπολαύειν, κρύπτει τοῦτο τοὺς ἄλλους. καὶ ἡ Πολυξένη γυνὴ οὖσα, εἰ καὶ τὸν περὶ τοῦ θανεῖν ἔθει, ἀλλ' οὖν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχημόνως πεσεῖν, καὶ τὰ αἰδοῦς ἄξια κρύπτειν, ἃ πρέπον ἐστὶ κρύπτειν

κταθεῖσα Cod. D. In Cod. C. vocabulo καθεῖσα superscr. κλίνασα ; in eodem καὶ deest. *Beck.*

562. προθυμεῖ Cod. D. *Beck.*

563. εὐπρεπὴς Cod. D. A. *Beck.*

564. Prius θέλων in Cod. D. ita scriptum : θέλον (ω superscr.). *Beck.*

565. Merito Dawesius (Misc. Crit p. 217.) Kingium ridet qui ex MS. Barocc. hiantem lectionem σιδήρῳ αἵματος prætulerit. Nempe αἵματος supra κρουνοὶ in versu sequenti scriptum (ut est in Cant.) librarii oculos irretivit. *Por.*

Lectio αἵματος improbatur ob hiatum, quem gignit. V. Dawes. Misc. Cr. p. 217. et Markl. Eurip. Suppl. 109.

διαροὰς Cod. A. C. In A. superscr. τὰς διεκχύσεις, τὰς φλέβας. *Beck.*

πνεύματος] Male Kingius αἵματος. *Musg.*

566. δὲ 'χώρουν Cod. B. *Beck.*

568. κρύπτειν θ' ἃ κρύπτειν vulgati magno consensu. Membranæ, κρύπτουσά θ' ἃ κρύπτειν. Unde fecit Brunckius. κρύπτουσ' ἃ κρύπτειν. Feliciter sane ; sic enim citant Clemens Alexandrinus Strom. II. p. 506, 14. Hermog. περὶ κακοζήλου p. 75. 40 ed. Ald. Eustathius ad Iliad. B. p. 216, 7=163, 40. Verba Hermogenis sunt ; ἡ δὲ καὶ θνήσκουσ' ὅμως Πολλὴν πρόνοιαν εἶχεν εὐσχήμως πεσεῖν· τοῦτο σεμνῶς εἰπὼν, ἐπήνεγκεν εὐτελὲς καὶ κοινὸν καὶ κακόζηλον· Κρύπτουσ' ἃ κρύπτειν ὄμματ' ἀρσένων χρεών. Quis sit iste, ab Eustathio memoratus, qui ἀνθρώπων pro ἀρσένων legerit, nescio ; sed memini idem factum in ed. Lasc. Androm. 220. ubi recte ἀρσένων ceteræ. *Por.*

Brunck. edidit : Κρύπτουσ' ἃ κρύπτειν, et vulgatam lectionem invenustam

Φύλλοις ἔϐαλλον· οἱ δὲ πληροῦσιν πυρὰν,
Κορμοὺς φέροντες πευκίνους· ὁ δ᾽ οὐ φέρων,
Πρὸς τοῦ φέροντος τοιάδ᾽ ἤκουεν κακά·
Ἕστηκας, ὦ κάκιστε, τῇ νεανίδι
Οὐ πέπλον, οὐδὲ κόσμον ἐν χεροῖν ἔχων;
Οὐκ εἶ τι δώσων τῇ περίσσ᾽ εὐκαρδίῳ,
Ψυχήν τ᾽ ἀρίστῃ; τοιάδ᾽ ἀμφὶ σῆς λέγω
Παιδὸς θανούσης· εὐτεκνωτάτην δέ σε

Frondibus petebant: alii vero implent pyram,
Stipites adferentes pineos: qui vero nihil adferebat.
Ab adferente talia audiebat convitia:
Stas, ignavissime, *ad honorem* hujus puellæ
Neque peplum neque ornatum in manibus habens?
Non vadis aliquid daturus valde animosæ
Generosissimæque? Talia de tua dicebant
Filia mortua, felicissimam vero prole te

P. καὶ ἄνθεσιν ἔβαλλον· τινὲς δὲ ἐπλήρουν τὸν τάφον, βαστάζοντες δᾶδας ἐκ πεύκης. ὁ δὲ μὴ φέρων, παρὰ τοῦ φέροντος τοιάσδε κατηγορίας ἤκουε. ἕστηκας, ὁ κακότροπε, οὔτε καλλωπισμόν τινα διὰ χειρὸς φέρων ὑπὲρ (καὶ χάριν) τῆς νεανίδος; οὐ πορεύσῃ δώσων τὶ τῇ μεγαλοψύχῳ καὶ εὐκαρδίῳ περισσῶς, καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν ἀνδρείᾳ; τοιαῦτα ἔλεγον περὶ

S. τὰς τῶν ἀνδρῶν ὄψεις, καὶ μὴ δεικνύναι. μάρτυς δὲ τούτου, ἄλλα τὲ πολλὰ, καὶ τὸ τοῦ Σοφοκλέους. "Οὐ δὲ γάρ σε δεῖ κρύπτειν μ᾽ ἔτι." καὶ ΑΙΣΧΥΛΟΣ ΠΑΛ. "Μήτοι με κρύψης τοῦθ᾽, ὅπερ μέλλω παθεῖν." 572. Φύλλοις ἔβαλλον] Ἐρατοσθένης φησὶ περὶ τῆς φυλλοβολίας, ὡς πάλαι χωρὶς ἄθλων ἀγωνιζομένων ἀνθρώπων, τῷ νικήσαντι καθάπερ ἔρανον εἰσφέροντες ἔῤῥιπτον τῶν θεατῶν ὅπως ἕκαστος ηὐπόρει. διὸ δὴ σύνηθες ἐγίνετο κύκλῳ περιπορευόμενον, ἐπαγείρειν καὶ λαμβάνειν διδόμενον· οἱ μὲν οὖν ἐμπορευόμενοι διάφορα δῶρα τῶν λοιπῶν· οἱ μὲν ἐγγὺς καθήμενοι, στεφάνους ἐπετίθεσαν· οἱ δὲ ἀνωτέρω, τοῦτο ὅπερ ἦν λοιπὸν, ἔβαλλον τοῖς ἄνθεσι, καὶ φύλλοις· καὶ νῦν μὲν ἐπὶ τοῖς ἐπιφανῶς ἀγωνιζομένοις, προβαλλουσι ζώνας, πέταλα, χιτωνίσκους, πετάσους, κρηπῖδας. διὸ σύνηθες κύκλῳ περινοστοῦντας ἀγείρειν τὰ διδόμενα.

esse monet. In Cod. Reg. erat: Κρύπτουσά θ᾽, ἃ κρύπτειν. *Beck*

571. Cod. D. C. pro αὐτῶν habet αὐτήν. χειρῶν Cod. A. χεροῖν Cod. C. *Beck.*

572. ἔβαλον Cod. D. A. Mox πληροῦσι. *Beck.*

φύλλοις.] De more folia et flores alicui, honoris causa, injiciendi consulendus Kusterus ad Suidam v. ἀκροδρύα. Adde et Pindarum Pyth. IX. in fine. *Musg.*

574. ἤκουε Cod. A. *Beck.*

576. Pro κόσμον Schottus Obs. Hum. 2, 31. malebat κορμὸν ob. v. 573. *Beck.*

578. λέγω conjecit Heathius, quod multo melius est ad sensum. Prope accedunt Harl. N. in quibus legitur λέγων. In Soph. Œd. T. 87. λέγων pro λέγω habet Stobæus Trincav. et Gesneri 1549. p. 570. 51. Sed si imperfectum omnino retinere oportebat, non erat quod triumpharent augmenti hostes, cum legi posset, τοιάδ᾽ ἔλεγον ἀμφὶ σῆς. Nodum solvit Kingius (Morellus dicere debebam. Eundem errorem corrige infra ad 728.) et non monito lectore, edidit, τοῖος ἀμφὶ σῆς λόγοςι. Simile est quod infra 949. τύγχανον habet MSS. Reg. Soc. cum aliis. *Por.*

ἀρίστην Cod. D. Mox λέγον Cod. A. et suprascr. ἔλεγον. Br. edidit λέγω. *Beck.*

λέγον] Ita scripsisse arbitror, augmento omisso, Euripidem, nec sententiam mutabo, donec venuste aliquis emendaverit. Heathio placet λέγω. *Musg.*

Augmentum omitti ab Attico poëta posse negat Dawes. M. Cr. p. 346. *Beck.*

Πασῶν γυναικῶν δυστυχεστάτην θ' ὁρῶ.
ΧΟ. Δεινόν τι πῆμα Πριαμίδαις ἐπέζεσε,
Πόλει τε τῆι 'μῆι· θεῶν ἀναγκαῖον τόδε.
ΕΚ. Ὦ θύγατερ, οὐκ οἶδ' εἰς ὅ, τι βλέψω κακῶν,
Πολλῶν παρόντων. ἢν γὰρ ἅψωμαι τινὸς,
Τόδ' οὐκ ἐᾷ με. παρακαλεῖ δ' ἐκεῖθεν αὖ
Λύπη τις ἄλλη, διάδοχος κακῶν κακοῖς.
Καὶ νῦν τὸ μὲν σὸν, ὥστε μὴ στένειν, πάθος

Omnium mulierum infelicissimamque video.
*Cho.* Sævam quandam cladem Priamidis fervefecit,
Urbique meæ, deorum necessitas hanc.
*Hec.* O filia: non scio ad quod respiciam malorum
Multis præsentibus: quum enim attingo aliquod,
Aliud non sinit me; avocat vero inde rursus
Mœror quis alius, successoribus malorum malis.
Et nunc quidem ne gemam cladem,

P. τῆς θυγατρός σου ἀποθανούσης. τὴν εὐγονωτάτην δὲ πασῶν γυναικῶν, ἀθλιωτάτην βλέπω. χαλεπή τις αὕτη βλάβη τῇ γενεᾷ τοῦ Πριάμου ἐπῆλθε, καὶ ἐμῇ πόλει, ἧς αἴτιοι οἱ θεοὶ, ἀπαραίτητος. ἙΚΑΒ. Ὦ θύγατερ, οὐ γινώσκω εἰς ὅπερ τῶν κακῶν θεάσομαι πολλῶν ὑπαρχόντων· ἐὰν γὰρ προσεγγίσω τινὸς, τὸ ἕτερόν με οὐκ ἀφίησιν· ἐφελκέται δὲ ἀπὸ τοῦ ἑτέρου μέρους διάδοχος, κακῶν προτέραν δηλονότι κακοῖς ἑτέροις ἐπαγομένοις. καὶ νῦν τὸ μὲν

S. ἕως μὲν οὖν ἐναγώνισμα κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν ἦν, δαψιλὴς ἐγίνετο ἡ τῶν δωρεῶν δόσις. πολυπλασιαζομένους δὲ τούτους, ταῦτα ἐμειοῦτο εἰς πολλὰ καταμεριζόμενα· καὶ τέλος ἡ φυλλοβολία κατελείφθη· ταῦτα οὖν περὶ τοὺς χρόνους Εὐριπίδου, ὀψὲ γάρ ποτε ὁ ἀγερμὸς τῆς φυλλοβολίας ἀπεδείχθη. φυλλοβολεῖται δὲ Πολυξένη, ὥσπερ ἐν ἀγῶνι νικήσασα. ἐφυλλοβολοῦντο γὰρ μετὰ τὸ νικῆσαι, καθὰ καὶ προείρηται. 577. Οὐκ εἶ τι δώσων] Οἱ μὲν λέγουσι τὸ εἶ, ἀντὶ τοῦ πορεύσῃ· οἱ δὲ ἀντὶ τοῦ ὑπάρχεις· οὕτως, οὐκ εἶ, καὶ οὐχ ὑπάρχεις δώσων τι, τουτέστιν οὐ δώσεις; περίφρασις δὲ Ἀττική. βέλτιον δὲ τὸ πρῶτον. 581. Δεινόν τι πῆμα] Λέγει τὴν ἑαυτῶν ἅλωσιν. Ἐπέζεσε] Ἀντὶ τοῦ ἐπήρθη, καὶ ηὐξήθη. ἀπὸ

579. εὐτεκνοτάτην Ald. et εὐτεκνότατε infra 618. Nihil igitur mirum si πόμα supra 392 admisit. Mox etiam 580 θ' omittit, quod habet MS. Reg. Soc. cum aliis. *Por.*

εὐτεκνοτάτην] Delevi εὐτεκνοτάτην et εὐτεκνωτάτην reposui, ut versui convenientius verbum et vere Euripideum; nam paulo post ad v. 618. idem verbum occurrit εὐτεκνώτατε Πρίαμε.

Reisk. legit.: θανούσης, εὐτεκνωτάτην τε σέ, et versu sequ. δυστυχεστάτην θ' ὁρῶ. εὐτεκνοτάτην Cod. A. *Beck.*

580. δυστ. θ' ὁρῶ Cod. A. et sic. Br. edidit. *Beck.*

581. ἐπέζεσεν Cod. D. et gl. suprascr. ἐπῆλθε. Paullo ante in Cod. B. Πριαμίδ'. *Beck.*

ἐπέζεσε,] Pro nominativo habet ἀναγκαῖον, accusativum adsciscit πῆμα. vid. Cyclop. v. 301. Sententia est: *Deorum necessitas gravem Priamidis et patriæ meæ calamitatem hanc immisit. Beck.*

582. Pro τε Cod. A. τ' et supra: γρ. τε. πόλει τ' ἡμῇ. Cod. C. *Beck.*

583. διάδοχον κακὸν, Heathius, διαδόχοις κακῶν Musgravius conjiciunt. Utrumque bene, nisi vulgata esset optima. Idem est ac si dixisset, ἢ κακὰ κακοῖς διαδέχεται. Similia sunt Sophoclis Aj. 866. Πόνος πόνῳ πόνον φέρει. Æschyli. Pers. 1046. Δόσιν κακὰν κακῶν κακοῖς. *Por.*

Heath. conjicit—διάδοχον κακῶν κακοῖς. *Beck.*

587. μὲν omittit Cod. C.—πάθος. In Cod. A. supra γρ. πένθος. *Beck.*

Οὐκ ἂν δυναίμην ἐξαλείψασθαι φρενός·
Τὸ δ' αὖ λίαν παρεῖλες, ἀγγελθεῖσά μοι
Γενναῖος. οὔκουν δεινὸν, εἰ γῆ μὲν κακὴ,
Τυχοῦσα καιροῦ θεόθεν, εὖ στάχυν φέρει,
Χρηστὴ δ', ἁμαρτοῦσ' ὧν χρεὼν αὐτὴν τυχεῖν,
Κακὸν δίδωσι καρπόν; ἀνθρώποις δ' ἀεὶ
Ὁ μὲν πονηρὸς, οὐδὲν ἄλλο πλὴν κακός·

Haud queam delere ex mente:
Intemperantius vero ne gemam, hoc tu amovisti, nuntiata mihi
Generosa. Non igitur mirum, si terra quidem mala,
Nacta bonum cœlum divinitus, bonam segetem fert:
Bona vero, frustrata iis, quæ conveniebat consequi,
Malum profert fructum. Inter homines vero semper
Malus nihil aliud quam malus,

P. σὸν πάθος οὐκ ἂν δυναίμην ἐξαλεῖψαι ἀπὸ τῆς φρενὸς, ὥστε μὴ στένειν αὐτὸ δηλονότι. τὸ δ' λίαν στένειν ἐμὲ καὶ θρηνεῖσθαι ἀφεῖλες, ἀγγελθεῖσά μοι γενναία, καὶ μεγαλόψυχος. οὐκοῦν παράδοξον οὐ θαυμαστὸν, ὅταν κακὴ γῆ τυχοῦσα εὐκρασίας ἀέρων στάχυν φέρῃ καλόν· ἡ δὲ ἀγαθὴ τούτων ἀποτυχοῦσα, καρπὸν κακὸν φέρῃ; ἐν δὲ τοῖς ἀνθρώποις τοῦτο οὐκ ἔστιν ἰδεῖν, ὅτι τὸ ἐκ φύσεως οὐ μεθίσταται· ὁ γὰρ κακὸς ἀεὶ κακός ἐστι, καὶ ὁ ἀγαθὸς

S. μεταφορᾶς τοῦ ζέοντος ὕδατος ἐν τοῖς λέβησι, καὶ ἐπαιρουμένου ἐν τῷ ζέειν. Ἐπέζεσε] Ἐπῆλθεν, ἤγουν μετὰ σφοδρότητος ἐπῆλθεν, δίκην φλογός. Bar. 74. 590. Οὔκουν δεινόν] Ταυτά φησι, θαυμάζουσα τὴν Πολυξένην. 597. Ἆρ' οἱ τεκόντες] Ὥσπερ ἀποροῦσα ἡ Ἑκάβη τοῦτο φησὶν, ἆρα τὸ γενέσθαι τινὰ ἀγαθῶν γονέων συντελεῖ πρὸς τὸ εἶναι

589. s. Laudat. Gregor. de dial. p. 26. et monet, γενναῖος Attice pro Fœmin, γενναία poni. *Beck.*

590. Veteres Euripidem reprehendisse, quod Hecubam, fœminam et in summo mœrore positam, philosophantem induxerit: docet Theon Progymn. p. 4. Heins. laudatus Heathio. Τὸν δὲ Εὐριπίδην καταμεμφόμεθα, ὅτι παρὰ καιρὸν αὐτῷ Ἑκάβη φιλοσοφεῖ.—Ennius in Hecuba ap. Scriver. fragm. Tragg. p. 20. Etsi segetem sunt in deteriorem datæ fruges, tamen ipsæ suapte natura enitent.

Cod. C. γενναίως, quod ad præced. versum refert. *Beck.*

591. Aldus et multi MSS. εὔσταχυν male. Coactum enim et frigidum esset καρπὸν e 593 assumere. Callimach. H. in Dian. 130. Κείνοις εὖ μὲν ἄρουρα φέρει στάχυν, εὖ δὲ γενέθλη Τετραπόδων. *Por.*

εὔσταχυν Cod. A. B. C. D. Mox φέροι Cod. D. *Beck.*

593. Post καρπὸν interrogandi signum poni jubet Brunck., ut ed. Ald. habet. Idem hæc adjecit: "Oppositio est inter agrorum et hominum naturam. Fruges quandoque e pravo solo optimæ proveniunt, et in bono degenerant, prout diversa est cœli temperies. At inter homines bonus semper bonus, malus semper malus. Huc male referuntur Accii versus, quorum diversa sententia est ap. Cic. Tusc. II. 5.

*Probæ etsi in segetem sunt deteriorem datæ*
*Fruges, tamen ipsæ suapte natura enitent."*
*Beck.*

594. πονηροὺς Cod. C. *Beck.*

595. Cod. B. σημφορὰν (ς superscr.) (sic.) *Beck.*

596. διέφθειρεν Cod. C. In Cod. D. gl. superscr. ἠλλοίωσε, ἐπὶ τὸ χεῖρον μετέβαλε. *Beck.*

598. ἔχει γέ τοι τι Ald. Aug. 2. C. Cant. L. ἔχει μέντοι Schol. altero loco. M. Mosq. 1. Schol. ined. in Homer. Odyss. Γ. 43. ἔχει γέ τοι E. H. Mosq. 2. 3. ἔχει γέ τι Aug. 1. 3. altero loco Schol. ἔχει γε

Ὁ δ᾽ ἐσθλὸς, ἐσθλὸς, οὐδὲ συμφορᾶς ὕπο
Φύσιν διέφθειρ᾽, ἀλλὰ χρηστός ἐστ᾽ ἀεί,
Ἆρ᾽ οἱ τεκόντες διαφέρουσιν, ἢ τροφαί;
Ἔχει γε μέντοι καὶ τὸ θρεφθῆναι καλῶς
Δίδαξιν ἐσθλοῦ· τοῦτο δ᾽ ἤν μάθῃ,
Οἶδεν τό γ᾽ αἰσχρὸν, κανόνι τοῦ καλοῦ μαθών.
Καὶ ταῦτα μὲν δὴ νοῦς ἐτόξευσεν μάτην·

Bonus autem bonus: neque præ calamitate
Ingenium perdit, sed bonus est semper.
Numnam parentes præstant, an educationes?
Habet equidem quodammodo et educatio honesta
Doctrinam honestatis. Illud vero siquis bene didicerit,
Novit quod turpe est, ex regula honesti cognoscens.
Et hæc quidem mens ejaculata est frustra.

P. ἀεὶ ἀγαθὸς, κἂν ἀτυχήμασι περιπέσῃ. ἆρ᾽ οἱ τεκόντες διαφορὰν ἔχουσιν, ἤτοι τὴν ἐναλλαγὴν ποιοῦσιν, ἢ αἱ ἀνατροφαί; παρέχει μὲν κατά τι καὶ τὸ ἀνατραφῆναι καλῶς, δίδαξιν καὶ γνῶσιν ἀγαθοῦ· τοῦτο δὲ, ἤτοι τὸ καλῶς ἀνατραφῆναι, ἢ τὸ ἐσθλὸν, ἐὰν μάθῃ τις καλῶς, οἶδε τὸ ἀπρεπὲς, μαθὼν τῇ διδασκαλίᾳ τοῦ καλοῦ. καὶ ταῦτα μὲν ὁ νοῦς ἀπέρ-

S. τοῦτον χρηστὸν, ἢ τὸ πεπαιδεῦσθαι, καὶ ἀγωγῆς οὐκ ἀγεννοῦς λαχεῖν· ἐκ δὲ τοῦ λέγειν, "Ἔχει γε μέν τι καὶ τὸ τρεφθῆναι καλῶς Δίδαξιν ἐσθλοῦ—" φαίνεται τὸ μὲν τῶν γονέων προτιμᾶν, τὸ δὲ τῆς παιδεύσεως ἐν δευτέρῳ τίθεσθαι. 601. Καὶ ταῦτα μὲν δὴ] Ἠισθετο Εὐριπίδης ἑαυτοῦ παρεκβεβηκότος ἀκαίρως καὶ διὰ τοῦτο τεθεραπευκέναι τοῦτο βουλόμενός φησι, "Καὶ ταῦτα μὲν δὴ νοῦς ἐτόξευσεν μάτην," τοῦτ᾽ ἐσ-

μέν τι J. ed. King. ἔχει γε μέντοι N. P. R. ut recte edidit Barnesius. Sæpissime hæ tres particulæ in Sophocle et Euripide junctæ occurrunt, γέ τοι τι nunquam. Locus Homerici Scholiastæ hic est; ὑποφαίνει οὖν ὁ ποιητὴς, ὅτι ἔχει μέν τοι καὶ τὸ θρεφθῆναι καλῶς δίδαξιν ἐσθλοῦ. Antiphanes quidem Σοφόν γέ τοί τι πρὸς τὸ βουλεύειν ἔχει Τὸ γῆρας apud Stobæum CXIV. p. 585, (CXVI. p. 477.) sed ibi τι congruit cum σοφόν. Nisi et illic mavis Σοφόν γε μέντοι. Ceterum de hoc loco vide Supplem. Præf. §. E. *Por.*

ἔχοι γε τοι τι Cod. D. γε deest in Cod. A. μὲν deest in B. C. *Beck.*

ἔχει γέ μέντοι] Ita Edd. recent. quo auctore nescio. Confirmat tamen Lib. P. Ed. Ald. ἔχει γέ τοί τί. *Musg.*

599. μάθοι Aldus. μάθῃ postulat syntaxis, et ita plures MSS. *Por.*

μάθῃ Cod. A. B. C. atque sic e membr. Reg. edidit Brunck. *Beck.*

603. Quanquam scio Euripidem paullo esse negligentiorem in iisdem vocibus repetendis, hic tamen scripsisse eum puto μετρῶν. Electr. 52. Γνώμης πονηρᾶς κανόσιν ἀναμετρούμενος Ἴστω τὸ σῶφρον. Sic et Aristoph. Av. 1005. Apollon. Rhod. I. 724. Et sane si quid mutandum, nihil dubito quin μετρῶν verum esset. Nunc autem in vulgata acquiesco. Codicis Townleiani Schol. ad Iliad. Z 351. εἰ ᾔδει πρὸς τὸ φυλάσσεσθαι μὴ ἐμπίπτειν εἰς αὐτά· οἶδε τό γ᾽ αἰσχρὸν κανόνι τοῦ καλοῦ μαθών. *Por.*

οἶδε Cod. A. D. *Beck.*

601. δὲ in editiones incuria irrepsit. Aldus recte δὴ, cui accedunt H. R. et ceteri omnes, ut opinor. Eustathius ad Iliad. N. p. 930, 42=900, 44. *Por.*

Etiam Reisk. μὲν δὴ, et ἐτόξευσε accipit pro ἐξετόξευσε.

Pro δὲ Cod. A. B. C. D. δὴ, ut et Br. edidit. Mox ἐξετόξευσε Cod. A. ἐτόξευσε Cod. B. D. *Beck.*

μὲν δὴ] Ita Ed. Ald. Vulgò μὲν δέ. *Musg.*

Σὺ δ' ἐλθὲ, καὶ σήμηνον Ἀργείοις τάδε,
Μὴ θιγγάνειν μου μηδ' ἕν', ἀλλ' εἴργειν ὄχλον,
Τῆς παιδός. ἔν τοι μυρίῳ στρατεύματι
Ἀκόλαστος ὄχλος, ναυτική τ' ἀναρχία
Κρείσσων πυρός· κακὸς δ', ὁ μή τι δρῶν κακόν.
Σὺ δ' αὖ λαβοῦσα τεῦχος, ἀρχαία λάτρι,
Βάψασ' ἔνεγκε δεῦρο ποντίας ἁλὸς,
Ὡς παῖδα λουτροῖς τοῖς πανυστάτοις ἐμὴν,

Tu vero, o Talthybie, vade, et in Argivis hæc :
Ne attingat meam quisquam, sed arceant multitudinem
A filia. In infinito enim exercitu
Indomita turba, nauticaque licentia
Violentior igne. Malus vero *habetur* qui non aliquid facit mali.
Tu autem accipiens urnam, antiqua ministra,
Intingens, adfer huc marini sali aliquid;
Ut filiam lavacris postremis meam,

P. ῥεψε μάτην. σὺ δὲ, ὦ Ταλθύβιε, ἄπελθε, καὶ εἰπὲ τοῖς Ἀργείοις τάδε· μὴ ἅπτεσθαι τῆς παιδός μου μηδένα, ἀλλὰ κωλύειν καὶ ἀποσοβεῖν τὸν ὄχλον. ἐν γὰρ πολλῷ στρατεύματι, ὄχλος ἀκόλαστος καὶ ἀπαίδευτος, ἡ ναυτική τε ἀναρχία καί ἀνυποταξία, κρείσσων καὶ ἰσχυροτέρα πυρός· κακὸς δὲ ὀνομάζεται παρὰ τοῖς ναύταις ὁ μὴ σὺν αὐτοῖς δρῶν τι κακόν. σὺ δὲ, ὦ δούλη παλαιὰ, λαβοῦσα τὸ ἀγγεῖον, βάψασα, ἤγουν γεμίσασα, κόμισον ὧδε, ὕδωρ δηλονότι, ἀπὸ τοῦ ἐνδοτάτου μέρους τῆς θαλάσσης. ἵνα τὴν ἐμὴν τὴν κακόνυμφον νύμφην,

S. τιν, οὐ κατὰ καιρὸν εἴρηται. *Bar.* 74. 608. Βάψασ,] Βάπτειν ἐστὶ τὸ χαλᾷν τι εἰς ὕδωρ, ἢ εἰς ἕτερόν τι ὑγρόν. ὅμοιον δὲ τοῦτο τὸ, Ἔφαγε τοῦ ἄρτου, καὶ ἔπιε τοῦ οἴνου, 610. Παρθένον τ' ἀπάρθενον] Οἱ μὲν τὸ ἀπάρθενον, ἀντὶ τοῦ κακοπάρθενον φασίν. ἐμοὶ δὲ οὐχ οὕτω δοκεῖ, ἀλλ' εἰποῦσα Νύμφην τ' ἄνυμφον, νύμφην μὲν ὡς μνηστευθεῖσαν τῷ Ἀχιλλεῖ, ἄνυμφον δὲ ὡς τῆς μνηστείας μὴ τελεσθείσης· ἐπήγαγε πρὸς μὲν τὴν νύμφην, τὸ ἀπάρθενον, πρὸς δὲ τὸ ἄνυμφον, τὸ παρθένον. 611. Πόθεν] Τὸ πόθεν, καὶ τὸ οὐδαμᾶς ταὐτὸ σημαίνει· διαφέρουσι δὲ κατὰ τοῦτο, ὅτι τὸ μὲν πόθεν, ἐμφαίνει ἐρώτησίν τινα, τὸ δὲ οὐδαμῶς, τελείαν ἀπόφασιν. 612. Ὡς δ' ἔχω] Ὡς δὲ ἔχω καὶ δύναμαι, ποιήσω· ταῦτα λέ-

603. μηδὲν Cod. C. Pro μου Cod. D. μοι.

Ibid. ἀλλ'] Cod. D. ἐστὶ δὲ τὸ ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ καί. *Beck.*

μου τῆς παιδὸς bene Græcum est. vid. v. 63. et. v. 64. *Musg.*

604. ἐν γὰρ μ. Aldus. ἔν τοι MSS. plerique. *Por.*

Pro γὰρ in Cod. A. B. C. D. est τοι, ut et Br. edidit. *Beck.*

605. Sic omnes edd. et MSS. et Eumathius VII. p. 257. Male ἀταξία Dio Chrysostom. Orat. XXXII. p. 389. *Por.*

607. Pro τεῦχος Cod. A. τ' ἄγγος, ut et Cod. Reg., quem Br. contulit, qui glossema esse monet. Mox λάτρις Cod. A. D. *Beck.*

τεύχος] MS. B. Ask. 2. et Lib. P. τ' ἄγγος. Sed vox τεῦχος pro vase liquidum continente occurrit Ion. v. 1198. *Musg.*

608. ἔνεγκαι Cod. D. Mox idem ποντιᾶς. In Schol. pro οἴνου Cod. D. habet ὕδατος. *Beck.*

609—612. Parenthesi inclusos puta, et βάψασα, ἀγείρασά τε junge. *Por.*

610. Bellinus et Prevotus reddunt: "je lave le corps d'une fille chérie, tout à la fois épouse et sans époux, vierge et privée du prix de la virginité." Nec male Pr. sic explicat: La main de Polyxene étoit pro-

Νύμφην τ᾽ ἄνυμφον, παρθένον τ᾽ ἀπάρθενον,
Λοῦσω, προθῶμαί θ᾽· ὡς μὲν ἀξία, πόθεν;
Οὐκ ἂν δυναίμην· ὡς δ᾽ ἔχω, τί γὰρ πάθω;
Κόσμον τ᾽ ἀγείρασ᾽ αἰχμαλωτίδων πάρα,
Αἵ μοι πάρεδροι τῶνδ᾽ ἔσω σκηνωμάτων
Ναίουσιν, εἴ τις, τοὺς νεωστὶ δεσπότας
Λαθοῦσ᾽, ἔχει τι κλέμμα τῶν αὑτῆς δόμων.
Ὦ σχήματ᾽ οἴκων, ὦ ποτ᾽ εὐτυχεῖς δόμοι,

Sponsam non sponsam, virginemque non virginem,
Lavem, proponamque: ut quidem digna est, unde?
Non possum: sed ut possum. quid enim agam?
Ornatum colligens a captivis mulieribus,
Quæ mihi assistentes hæc intra tentoria
Habitant: si quæpiam novos dominos
Latens, habet quoddam furtum ex sua domo.
O species ædium, o felix domus,

P. καὶ κακοπάρθενον παρθένον, λοῦσω ἐν λουτροῖς πανυστάτοις, καὶ εἰς τὸ μέσον θήσω ὡς μὲν ἀξία ἐστὶ δηλονότι, πόθεν; οὐδαμῶς δυναίμην· ὡς δὲ ἔχω καὶ δύναμαι ποιήσω· τὶ γὰρ πάθω; καὶ καλλωπισμὸν ἀγείρασα παρὰ τῶν αἰχμαλωτίδων, αἳ οἰκοῦσιν ἔνδον τῶνδε τῶν σκηνῶν σύνοικοι ἐμοὶ, ἐάν τις λαθοῦσα τοὺς νεωστὶ δεσπότας, ἤγουν τοὺς Ἕλληνας, ἔχει τὶ κλέμμα ἀπὸ τῶν ἑαυτῆς δόμων. ὦ καλλωπισμοὶ τῶν οἴκων, ὦ δόμοι οἵ ποτε εὐτυχεῖς, ὦ

S. γει, ἀποβλέπουσα πρὸς τὴν πρόσθεν αὐτῇ προσοῦσαν εὐδαιμονίαν, καὶ τὴν νῦν ἀπορίαν. τὸ δὲ "Κόσμον τ᾽ ἀγείρασ᾽," πρὸς τὸ, ὡς δ᾽ ἔχω ἐστὶν. οὕτως, ὡς μὲν ἀξία ὑπάρχει δηλονότι, οὐκ ἂν δυναίμην λοῦσαί τε καὶ προθέσθαι. ὡς δὲ ἔχω, ποιήσω τοῦτο, καὶ ἀγείρασα κόσμον ἀπὸ τῶν αἰχμαλωτίδων. Τί γὰρ πάθω] Ἤγουν τί ποιήσω; τὸ γὰρ ποιοῦν πάθος ἐστὶν, ἐπειδὴ ὁ ποιῶν τὶ, πάσχει τρόπον τινὰ, κατ᾽ αὐτὸ τὸ ποιεῖν. 613. Κόσμον] Κόσμον τῶν αἰχμαλωτίδων λέγει. χρυσία ἱμάτια, καὶ ἄλλ᾽ ἄττα. ἵνα δὴ μή τις αὐτῷ ἐναντιωθῇ, ὡς αἰχμαλώτιδες, οὐδὲν οὐδ᾽ ὁτιοῦν κέκτηνται, φησὶν. εἴ τις ἔλαθε τοὺς ἑαυτῆς δεσπότας ἔχειν τὶ τῶν οἰκείων, κλέψασα τοῦτο τοὺς δεσπότας, καὶ μὴ ὑπ᾽ ἐκείνων ἀφαιρεθεῖσα. 617. Ὦ σχήματ᾽ οἴκων] Ἀπιδοῦσα ἡ Ἑκάβη πρὸς τὴν προτέρων αὐτῆς τύχην, καὶ τὴν

mise à Achille, lorsque ce héros fut tué: ensorte qu'elle ne pouvoit être appellée ni du nòm d'épouse, ni du nom de vierge. Outre cela elle étoit vierge, et devenoit l'epouse du Pluton. *Beck.*

Νύμφην vocat Polyxenam, utpote Achilli ante mortem desponsatam, vid. Hygin. Fab. 110. Philostrat. Heroic. p. 713. Lycophron 323. Tradit quoque Philostratus, Achillem ἐν τοῖς ὑπὲρ τούτων ὅρκοις inermem occisum esse. *Musg.*

611. ἀξίαν Aldus. ἀξία recte plures MSS. et Schol. *Por.*

Laudat Tho. M. V. πόθεν, et dicit, πόθεν esse pro οὐδαμῶς.

ἀξία, Cod. A. B. C. D. ut et Brunck· edidit. *Beck.*

ἀξία,] Ita MS. Parisiens. (cujus locum ignoro) Lib. P. et Leidenses duo citati a Valckenærio ad Phœniss. v. 1329. Ed. Ald. ἀξίαν. *Musg.*

612. τί γὰρ πάθω;] vid. Gatakeri Comment. in. N. Antoninum. Lib. 12. c. 16.

615. ναίουσι,] Lib. P. θάσσουσι. *Musg.*

616. αὑτῆς Cod. B. C. D. *Beck.*

617. Ὦ σχήματ᾽ οἴκων] Vid. quæ notavimus ad Androm. v. 1. Ἀσιήτιδος γῆς σχῆμα, etc. *Beck.*

ὦ σχήματ᾽ οἴκων,] Interpretor: *o fastus generis.* Sic τὸ τῆς οἰκίας σχῆμα. Diodor. Sic. Lib. XIX. c. 70. *Musg.*

Ὦ πλεῖστ' ἔχων, κάλλιστά τ' εὐτεκνώτατε
Πρίαμε, γεραιά θ' ἥδ' ἐγὼ μήτηρ τέκνων,
Ὡς εἰς τὸ μηδὲν ἥκομεν, φρονήματος
Τοῦ πρὶν στερέντες. εἶτα δῆτ' ὀγκούμεθα,
Ὁ μέν τις ἡμῶν πλουσίοις ἐν δώμασιν,
Ὁ δ' ἐν πολίταις τίμιος κεκλημένος.

O plurima tenens pulcherrimaque, felicissime-liberis
Priame, anusque ego mater liberorum :
Quam ad nihil devenimus, superbia
Priori spoliati. Deinde tamen tumescimus :
Aliquis quidem nostrum divitibus in domibus,
Alius vero in cives honorabilis vocatus.

P. Πρίαμε εὐτεκνώτατε, ὁ ἔχων πλεῖστα, καὶ κάλλιστα, ἡ γεραιά τε ἐγὼ αὐτὴ ἡ μήτηρ τῶν τέκνων. λίαν ἤλθομεν εἰς τὸ μηδὲν, στερηθέντες τῆς πρώην ἐπάρσεως. εἶτα δῆτα καὶ ἐπαιρόμεθα, ὁ μέν τις ἐν δώμασι πλουσίοις, ὁ δὲ τίμιος κεκλημένος ἐν πολίταις. τά δὲ, ὁ πλοῦτος καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐδέν εἰσι δηλονότι. μάτην αἱ στροφαὶ τῶν λογισμῶν, καὶ ἡ με-

S. νῦν δουλείαν, φησὶ. τῶν πραγμάτων οὕτως ἐχόντων, καὶ τοῦ μὲν πρόσθεν εὐδαίμονος, νῦν δυστυχοῦς, τοῦ δὲ πρὶν δυστυχοῦς, νῦν εὐδαίμονος· εἶτα ἐπαιρόμεθα, ὁ μὲν ἐν πλούτῳ, ὁ δὲ ἐν πολλῇ τιμῇ, ταῦτα δὲ πάντα, ὅ τε πλοῦτος, καὶ ἡ δόξα, τά τ' ἄλλα τἀνθρώπινα, οὐδέν ἐστιν, ἄνω καὶ κάτω τῆς τύχης, Εὐρίπου δίκην, ἰούσης. 621. Εἶτα] Τὸ εἶτα, ἢ κατ' ἐρώτησιν, ἢ ἀποφαντικὸν, καὶ συλλογιστικόν. τὸ δὲ ἄλλως φροντίδων βουλεύματα, ἤτοι διανοήματα, τουτέστι ματαίως φροντίζουσι περὶ τούτων οἱ ἄνθρωποι. τὸ γὰρ φροντίδων βουλεύματα ἀντὶ τοῦ φροντίδες, περιφραστικῶς. 627. Ἐμοὶ χρῆν συμφορὰν] Τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται ἐπῳδικά. ἐπῳδικὰ δέ ἐστιν ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ἐν οἷς ὁμοίοις ἀνόμοιόν τι ἐπιφέρεται. ἐπ' ἔλαττον μέν τοι τοῦ τῶν τριῶν ἀριθμοῦ, ἤτοι στροφῆς, ἀντιστροφῆς, καὶ ἐπῳδοῦ, οὐκ ἂν γένοιτο τὸ τοιοῦτον· ἐπὶ πλεῖον δὲ, οὐδὲν κωλύει ἐκτείνεσθαι· γίνεται

618. Distinctionem incautus posueram non post ἔχων, ut debui, sed post κάλλιστά, τ'. Sed κάλλιστα εὐτεκνώτατε dictum est, ut μέγιστον ἐχθίστη Med. 1320. πλεῖστον ἐχθίστης Soph. Phil. 631. πλεῖστον κάκιστος Œd. C. 570. κάκιστα δυσσεβεστάτων Œd. C. 1190. ut recte edidit Brunckius e priori Toupii conjectura. In Antigon. 16. πλεῖον ἐχθίων si leges, Joannis Clerici (Præf. ad Philargyr. Cantab. p. 31.) cadet objectio. Potes et μᾶλλον, sed illud melius. *Por.*

In πλεῖστα et κάλλιστα Reisk. sub intelligit τέκνα.

κάλλιστ. εὐτ. Cod. D. *Beck.*

620. τομηδὲν Cod. D. *Beck.*

631 Στερέντες,] pro στερεθέντες ab insusitato στέρω.

Νίκης τε στέρεται, πρός τ' ἄλγεσιν ἄλγεα πάσχει *Hesiod. Beck.*

στέρεντες.] Syncope pro στερηθέντες. Formam hanc et lexicographis et Græcæ linguæ rudimentorum conditoribus omissam fuisse non adeo mirum, quæ librarios sæpe fefellit. Bacch. 1362 :

ὦ πάτερ, ἐγὼ δέ σου στερεῖσα φεύξομαι.

Male ibi Aldus edidit στερηθεῖσα. In Phœn. 1278. optime Reisk. reposuit: δισσοῖν στερείσῃ τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ τέκνοιν. Ut et Suppl. 795. scribendum esse monuerunt docti viri : νῦν δ' ὁρῶ σαφέστατον κακὸν, τέκνων φιλτάτων στερεῖσα. Hel. 95. πῶς; οὔτί που σῷ φασγάνῳ βίον στερείς. Cf. Iph. A. 357. Iph. T. 478. El. 740. *Brunck.*

622. δώμασι Cod, D. *Beck.*

623. τίμιος] Theophrastus Eth. Charact. X. εὐωχοῦ τίμιε. in quem locum Casaubonus : “ Ut olim apud Romanos su“ periores dignitate ab inferioribus *domini*

Τάδ' οὐδέν· ἄλλως φροντίδων βουλεύματα,
Γλώσσης τε κόμποι. κεῖνος ὀλβιώτατος,
Ὅτῳ κατ' ἦμαρ τυγχάνει μηδὲν κακόν.
ΧΟ. Ἐμοὶ χρῆν ξυμφορὰν, στροφή.
Ἐμοὶ χρῆν πημονὰν γενέσθαι,
Ἰδαίαν ὅτε πρῶτον ὕλαν

Hæc nihil *sunt*. Incassum curarum consilia,
Linguæque jactantiæ. Ille felicissimus,
Cui de die in diem nihil accidit mali.
*Cho.* Mihi oportebat cladem accidere:
Mihi oportebat cladem accidere:
Idæam quando primum sylvam

P. γαλοῤῥημοσύνη. ἐκεῖνος δ' ἐστὶν εὐτυχέστατος, ᾧ τινι καθ' ἡμέραν, ἤγουν κατὰ τὴν ζωὴν, μηδὲν ὑπάρχει κακόν. ΧΟ. Ἀπέκειτο ἐμοὶ συμφορὰν γενέσθαι, ἀπέκειτο ἐμοὶ βλάβην γενέσθαι, ὅτε πρῶτον ἐτάμετο τὴν Ἰδαίαν ὕλην τὴν ἀπὸ ἐλάτης δένδρου, στόλον νηῶν μέλλων

S. δὲ ὥσπερ τριὰς ἐπῳδικὴ, οὕτω καὶ τετρὰς, καὶ πεντὰς, καὶ ἐπὶ πλεῖον· ἔστι δὲ τὰ παρόντα τριὰς ἐπῳδική. Καὶ εἰσὶ τῆς μὲν στροφῆς τὰ κῶλα θ', καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Τὸ α' ἀντισπαστικὸν, ἡμιόλιον· ἐξ ἐπιτρίτου α', καὶ ἰάμβου. Τὸ β' ὅμοιον, ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου α', διϊάμβου, καὶ συλλαβῆς. Τὸ γ' ὅμοιον· ἐξ ἐπιτρίτου δ', καὶ διϊάμβου, καὶ συλλαβῆς. Τὸ δ' δίμετρον, ἀκατάληκτον, πολυσχημάτιστον, Πριάπειον καλούμενον. ἐξ ἀντισπάστου, καὶ χοριάμβου. Τὸ ε' τροχαϊκὸν, διὰ τὸ ἑξῆς πενθημιμερές· ἐκ δύο χορείων ἤτοι τριβραχέων, καὶ συλλαβῆς. Τὸ ϛ' τροχαϊκὸν, ἰθυφαλλικὸν, ἤτοι δίμετρον ΒΡΑΧΥΚΑΤΑΛΗΚΤΟΝ. Τὸ ζ' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· ἐκ παίωνος τρίτου, διϊάμβου, καὶ συλλαβῆς· εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν, ἐφθημιμερές· ἐκ δύο ἀναπαίστων, καὶ ἰάμβου ΚΑΙ ΣΥΛΛΑΒΗΣ. ΤΟ Η' ἀναπαιστικὸν, δίμετρον, βραχυκατάληκτον. Τὸ θ', χοριαμβικὸν ἡμιόλιον· εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν

" in congressionibus salutabantur, sic " apud veteres Atticos τίμιος: declarat " manifesto Theophrasti hic locus: sed " et Euripides quoque Supplicibus v. 552. " — et in Hecuba ait idem Poëta plerosque homines insolescere: alium propter " opes; alium ἐν πολίταις τίμιον κεκλημένον " hoc est, *quod dominus vulgo* salutetur."

τίμιος κεκλημένος.] Mihi dubium videtur annon abundet hic κεκλημένος. Confer v. 478. Herc. Fur. 1294. Soph. Electr. 232. ubi non negligendus Johnsonus. μακάριος κεκλημένος habet Carcinus apud Stobæum c. 103. Pindarus: ἤ τινα Λητοΐδα κεκλημένον ἢ πατέρος. Pyth. III. Epod. 3. Sic et νομισθεῖσ' pro οὖσα poni videtur Androm. v. 13. Adde Hom. Odyss. ζ'. 224. et alibi. Hesiod. Theog. 410. Æschyl. Pers. 2. et 242. Choëph. 1037. *Musg.*

624. Reisk. legit: τὰ δ' οὐδὲν ἀλλ' ἢ φροντίδων. *Beck.*

625. Ald. et MSS. quidam, κεῖνος δ' ὁ. Sed hujusmodi particulis addendis, mutandis, delendis millies metrum corrumpitur. Sic mox 677. Harl. κοὐκέτ', qui tamen hic δ' ignorat. Ennium apud Cic. de Fin. II. 13. *Nimium boni est, cui nil mali est,* comparat Muretus V. L. V. 13. a Brunckio citatus. *Por.*

Κεῖνος ὀλβιώτατος.] Male in prioribus τὸ δὲ irrepserat, quod cum metro nocebat, jure nos rejecimus. Vid. Gul. Canter. Novar. Lect. lib. 5. cap. 11.

Κεῖνος δ' ὀλβ. Cod. A. D. *Beck.*

626. οὐδὲν τυγχάνει Cod. A. *Beck.*

627. 628. Conjungit Cod. A. — Cod. D. χρὴν, sed ν a recentiori manu adjectum. V. sequ. ab antiqua manu χρήν. *Beck.*

Ἀλέξανδρος εἰλατίναν
Ἐτάμεθ' ἅλιον ἐπ' οἶδμα ναυστολήσων
Ἑλένας ἐπὶ λέκτρα, τὰν καλ-
λίσταν ὁ χρυσοφαὴς
Ἅλιος αὐγάζει.
Πόνοι γὰρ, καὶ πόνων ἀντιστροφή.
Ἀνάγκαι κρείσσονες, κυκλοῦνται

Alexander abietinam
Secabat, salum per tumidum navigaturus
Helenæ ad thalamos, quam
Pulcherrimam auricomus
Sol radiis suis aspicit.
Labores enim, et laboribus
Necessitates validiores, undique circundant.

P. κινήσειν ἐπὶ τὸ κῦμα τὸ θαλάσσιον ἐπὶ τὴν κοίτην τῆς Ἑλένης, ἣν εὐειδεστάτην λάμπει ὁ χρυσοφαὴς ἥλιος. Πόνοι γὰρ καὶ ἀνάγκαι ἐπικρατέστεροι τῶν πόνων κυκλοῦσιν, ἡμᾶς δηλονότι. κοινὸν δὲ κακὸν ἀφανιστικὸν ἐξ ἰδίας μωρίας ἐπῆλθε τῇ Τρωϊκῇ γῇ, συμφοραί τε,

S. πενθημιμερές· ἐπὶ τῷ τέλει τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς παράγραφος. 638 Σιμουντίδι γᾷ] Σιμόεις ποταμὸς παραῤῥέει τῇ Τροίᾳ καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐκεῖ γῆ Σιμουντὶς καλεῖται. Baroc. 74. 640. Ἐκρίθη δ' ἔρις] Ἐν Πηλέως καὶ Θέτιδος γάμῳ, τῶν τριῶν κεκλημένων θεῶν, Ἥρας, Ἀθηνᾶς, Ἀφροδίτης σὺν ἄλλοις θεοῖς· ἐπεὶ τὴν Ἔριν οὐκ εἶχεν ὁ γάμος, δυσχεράνασα, μῆλον κατασκευάζει χρυσοῦν ἐν ᾧ ΤΗΙ ΚΑΛΗΙ ΤΟ ΜΗΛΟΝ ἐπιγράψασα, ἀναβᾶσα ἐπὶ τοῦ τέγους. ῥίπτει τοῦτο παρὰ ταῖς τρισὶ θεαῖς. αἳ δὴ ἀναγνοῦσαι τὸ μῆλον, ἤριζον πρὸς ἀλλήλας, ἑαυτὴν ἑκάστη καλλίω τῆς ἄλλης λέγουσα. ἀπελθοῦσαι οὖν παρὰ Διΐ, ἠξίουν αὐτὸν τῇ μᾶλλον ὥρᾳ λαμπούσῃ διδόναι τὸ μῆλον. ὁ δὲ τὴν κρίσιν ἀποφυγὼν, τῷ μὴ δόξαι τὴν χάριν ταυτηνὶ πεποιῆσθαι, καὶ οὐκ ἀπεικότως· εἴτε γὰρ ἐδεδώκει τῇ Ἥρᾳ, ὡς γυναικὶ ἂν δεδωκέναι ὑπείληπτο, εἴτε τῇ Ἀθηνᾷ, ὡς θυγατρί· εἴτε τῇ Ἀφροδίτῃ ἀδελφὴν ἂν τιμῶν ἔδοξεν. τοῦτο οὖν δεδοικὼς, καὶ τῆς αἰτίας ἔξω γενέσθαι βουλόμενος, καθίζει κριτὴν ταῖς θεαῖς Ἀλέξανδρον τὸν Πριάμου, βουκόλον ὄντα τότε παρὰ τὴν Ἴδην. ὡς ἀνεπιφθονησέως καὶ χάριτος ἔξω ἐπιδι-

630. Ἀλέξανδρος ad præcedentem versum refert Cod. A. et verba εἰλατίναν—ναυστολήσων singularem efficiunt versum. *Beck.*

631. Beckius sic dividit,

Ἐτάμεθ', ἅλιον ὑπ' 633.
οἶδμα ναυστολήσων.

Ver. 633. s. (B.) conjungunt etiam Codd. B. C. D. atque ita etiam Brunck. ed. exhibet, ut sit trimeter iamb. catalect. Pre ὑπ' Cod. A. C. ἐπ' ut et Br. edidit e Cod. Reg.

Ἐτάμετο] Aor. 2. Med. Vocis.

ὑπὲρ οἶδμα Reisk. *Beck.*

ἐπ' οἶδμα] Ita optime Askewani duo, nec aliter Aldina. Male Barnesius ὑπ' οἶδμα, vid. supra v. 446. *Musg.*

632. Versus Ionicus est dimeter acatalectus ex Ionico pentasyllabo et ditrochæo. *Heath.*

Ἑλένης Cod. A. Mox καλλίσταν ad hunc versum referunt Codd. A. C. D. et sequentia ὁ χρυσ. — αὐγαζει jungunt. Sed Cod. B. ultimam syllabam vocabuli καλλίσταν v. 633. ponit, et versus 634. 635. conjungit in unum. *Beck.*

634. ἥλιος Cod. A. *Beck.*

636. Ἀνάγκαι κρείσσ. ad præcedentem versum refert Cod. A. et D. et κυκλ.—ἀνοίας jungit. Pro δ' v. 637. in eodem Cod. A. est τ'. *Beck.*

637. κοινὸν] Idem hic significare videtur, quod ἀμφότερον. Sensus est; *Utrumque, et ex propria amentia, et ab aliis, malum exitiale Trojam invasit* *Musg.*

638. τῇ Cod. A. D. Σιμοντίδι Cod C. Σιμουντιδᾷ B. σιμουντίδῃ γῆ Cod D. qui

Κοινὸν δ' ἐξ ἰδίας ἀνοίας
Κακὸν τᾶι Σιμουντίδι γᾶι
Ὀλέθριον ἔμολε, συμφορά τ' ἀπ' ἄλλων.
Ἐκρίθη δ' ἔρις, ἃν ἐν Ἴδαι
Κρίνει τρισσὰς μακάρων
Παῖδας ἀνὴρ βούτας,
Ἐπὶ δορὶ, καὶ φόνωι, καὶ ἐμῶν. ἐπῳδός.

Utrumque autem ex propria amentia
Malum Simoënticæ terræ
Exitiale venit, calamitasque ab aliis.
Judicata est vero lis, quam in Ida
Judicavit *inter* tres Deorum
Filias vir pastor,
In bellum, in necem, et mearum

P. ἀπ' ἄλλων συμφορῶν δηλονότι. ἐκρίθη δὲ, ἀντὶ τοῦ διεκρίθη, ἡ ἔρις, δι' ἣν ἔριν ἐδίκασεν ἐν τῇ Ἴδῃ τὰς τρεῖς θυγατέρας τῶν θεῶν ὁ βουκόλος Ἀλέξανδρος. Ἐπὶ πολέμῳ, καὶ φόνῳ,

S. κάζοντα. ἀπελθοῦσαι οὖν παρ' αὐτὸν αἱ θεαὶ σὺν Ἑρμῇ, Διὸς ἐπιπέμψαντος, ἐκέλευον τῇ κάλλει νικώσῃ τὸ μῆλον δωρήσασθαι, ἐπαγγελλόμεναι καὶ μείζους δώσειν αὐτῷ δωρεὰς, εἰ μὴ πρὸς ἐκείνην, καὶ μὴ πρὸς ταύτην, νεύσῃ τῇ κρίσει. ἡ μὲν γὰρ Ἥρα βασιλείαν αὐτῷ, μὴ στερηθεῖσα, ὑπέσχετο, ὡς ἔφορος ταύτης. Ἀθηνᾶ δὲ, ἐν πολέμῳ κρατεῖν, καὶ μηδενὶ τῶν ἀντιπάλων ἡττᾶσθαι· πολεμικὴ γὰρ ἡ θεός. Ἀφροδίτη τὴν Ἑλένην προτείνει, καὶ δι' ἐκείνης γοητεύει τὸν ἄνθρωπον, καὶ νικᾷ, καὶ λαμβάνει τὸ μῆλον, ἆθλον ὧν ἐπηγγείλατο· τὰ δὲ ἦν, πεῖσαι τὴν Ἑλένην ἀκολουθῆσαι αὐτῷ, εἰ πρὸς Λακεδαίμονα ἀφίκοιτο. ναῦς οὖν Φερέκλου κατασκευάσαντος αὐτῷ, ἐπιβὰς ἀνάγεται πρὸς τὴν Σπάρτην, καὶ κατηρκὼς ἐκεῖ, καὶ τὴν Ἑλένην λαβὼν, ἀπῆλθε πάλιν εἰς Ἴλιον. 643. Ἐπὶ δουρὶ καὶ φόνῳ] Τοῦτο καλεῖται ἐπῳδὸς διὰ τὸ ἐπᾴδεσθαι τῇ τε στροφῇ, καὶ τῇ ἀντιστροφῇ, ἤγουν μετὰ τὴν στροφὴν ᾄδεσθαι. ἰστέον δὲ, ὅτι τὴν μὲν στροφὴν κινούμενοι πρὸς τὰ δεξιὰ οἱ χορευταὶ ᾖδον, τὴν δὲ ἀντιστροφὴν πρὸς τὰ ἀριστερά· τὴν δὲ ἐπῳδὸν ἱστάμενοι ᾖδον· ἐδήλου δὲ ὡς φασὶν ἡ μὲν στροφὴ, τὴν οὐρανοῦ ἐκ τῶν ἑῴων πρὸς τὰ δυτικὰ μέρη κίνησιν· ἡ δὲ ἀντιστροφὴ, τὴν τῶν πλανητῶν, ὡς ἀπὸ δυσμῶν πρὸς

etiam ὀλέθριον ἔμολε ad hunc versum refert. *Beck.*

639. In duos versus disjungit Beckius,

Ὀλέθριον ἔμολε, 642.
Συμφορά τ' ἀπ' ἄλλων.

Ver. 642. s. (B.) Conjungit Cod. B. C. atque sic etiam edi jussit. Br. In Cod. A. ὀλέθριον ad præced. v. refertur et ἔμ.—ἄλλ. junguntur. In Cod. A. ἔμολλε et mox ἀπάλλων.

Ver. 643. (B.) Plene distinguendum esse in fine præced. versus monet Heath. ut hic nova periodus incipiat: Infortunia nostra ex aliis etiam causis orta sunt, scilicet a lite inter deas a Paride dijudicata. Reisk. sub ἄλλων intelliget συμφορῶν, calamitas ex aliis calamitatibus et post alias nata. cf. v. 684. *Beck.*

639. Cod. D. disponit ita:

συμφ. τ' ἀ. ἄ. ἐ. δ' ἔ. ἃν
ἐν Ἴδα κ. τρ. μ.
παῖδας, ἀ. β. ἐ. δορὶ καὶ
φόνῳ κ. ἐ. μ. λώβα. *Beck.*

640. Ἴδῃ. Cod. A. *Beck.*

641. Κρίνει ad præced. versum refert, reliqua, τρισσὰς—βούτας, ut unum versum exhibet Cod. A. *Beck.*

642. Post βούτας comma poni vult Reisk. nam ἐκρίθη cohærere cum ἐπὶ v. 643. *lis illa excessit in bellum. Beck.*

643. καὶ ante ἐμῶν omittit Cod. A. In Cod. D. ab alia manu insertum. Idem Cod. A. exhibet hos versus ita:

Ἐπὶ δορὶ καὶ φ. ἐμῶν μελάθρων
Λώβα στ. δ. κ. ἀ. τὸν εὖρουν

Μελάθρων λῶβαι·
Στένει δὲ καί τις ἀμφὶ τὸν
Εὔρoον Εὐρώταν
Λάκαινα πολυδάκρυτος ἐν δόμοις κόρα·
Πολιόν τ' ἐπὶ κρᾶτα μάτηρ
Τέκνων θανόντων τίθεται
Χέρα δρύπτεταί τε παρειὰν,
Δίαιμον ὄνυχα τιθεμένα σπαραγμοῖς.

Ædium exitium.
Gemit vero et aliqua circa
Pulchre-fluentem Eurotam
Lacæna lacrymis confecta domi puella :
Canumque in caput mater,
Liberis mortuis ponit
Manum laniatque genam,
Cruentum unguem reddens lacerationibus.

P. καὶ βλάβη τῶν ἐμῶν οἰκημάτων. στενάζει δὲ ἐν τοῖς οἴκοις καί τις κόρη τάλαινα πολύδακρυς εἰς τὸν Εὐρώταν ποταμὸν τὸν πολύῤῥουν, μήτηρ τε τίθεται χεῖρα ἐπὶ κρᾶτα λελευκασμένον, ἕνεκα τῶν θανόντων τέκνων, δρύπτεταί τε καὶ ξαίνεται τὴν παρειὰν, ποιοῦσα τὸν

S. ἔσω κινουμένων· ἡ δὲ ἐπῳδὸς τὴν τῆς γῆς στάσιν, ἱσταμένων τῶν χορευτῶν ᾀδομένων. Ἔστι δὲ τῆς παρούσης ἐπῳδῆς τὰ κῶλα ια'. Τὸ α' ἰωνικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐκ παίωνος γ' ἀντὶ ἰωνικοῦ, τροχαϊκῆς συζυγίας ἤτοι διτροχαίου, καὶ ἰάμβου. Τὸ β' ἀναπαιστικὸν μονόμετρον. Τὸ γ' ΙΑΜΒΙΚΟΝ, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ δ' δακτυλικὸν, ἢ ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. Τὸ ε' παιωνικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐκ παιώνων δευτέρων δύο. Τὸ ϛ' τροχαϊκὸν πενθημιμερές. Τὸ ζ' ἰωνικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· ἐκ παίωνος γ' ἀντὶ τοῦ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, ἰαμβικῆς συζυγίας ἤτοι διϊάμβου, καὶ συλλαβῆς. Τὸ η' ἐπιχοριαμβικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐκ διϊάμβου, χοριάμβου, καὶ ἸΑΜΒΟΥ διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ θ' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν, ἤτοι δίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ ι' ἰωνικὸν ἡμιόλιον, εἰ δὲ βούλει, παιωνικόν· ἐκ παίωνος β', καὶ δύο συλλαβῶν. Τὸ ια' ὅμοιον, δίμετρον, καταληκτικόν· ἐκ παίωνος δ', καὶ βακχείου, εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν, τοῦ α' ποδὸς χορείου· ἐπὶ

Εὐρώταν Λάκαινα
Πολυδάκρ.—κόρα
Πολ. τ' ἐ. κράτα μᾶτερ (sic.)
Τέκν. θαν. τιθ. χέρα
Δρυπτ. δὲ (sic.) παρειὰν δίαιμον
Ὄνυχα—σπαραγμοῖς. *Beck.*

ἐπὶ δορὶ,] Hæc cum fine Antistrophes connectenda sunt. ἐκρίθη ἐπὶ δορὶ καὶ φόνῳ καὶ λώβᾳ. *Musg.*

643. Antispasticus dimeter hypercatalectus ex epitrito tertio pentasyllabo, antispasto et syllaba. *Heath.*

644. Cum levi errore citat Hesychius. Μελάθρων λῶβαι. τῶν οἴκων αἱ βλαβαί. *Por.* μελέθρων Cod. B. *Beck.*

645. δὲ omittit Cod. D. et hunc versum cum sequ. conjungit. *Beck.*

646. εὐῤῥουν Ald. εὔρουν MSS. plerique. Recte εὔροον Hermannus. *Por.*

Εὔρουν Cod. A. B. C. D. ut et Brunck. edidit. *Beck.*

647. Beckius duobus versibus ostendit,

Λάκαινα πολυδάκρυτος 651
Ἐν δόμοις κόρα·

Ver. 651. s. (B.) Conjungit Cod. B. D. atque sic Br. auctoritate sui Codicis edidit. Est trimeter acatal. *Beck.*

Ver. 651. (B.) Iambica hephthemimeris. *Heath.*

648. κράτα Cod. A. B. D. Mox μάτηρ Cod. B. C. ut et Br. exhibuit. Cod. D. ita ordinat :

Πολιόν τ' ἐ. κ. μ. τ. θανόντων
Τ. χ. δ. τ. παρειὰν— *Beck.*

## ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ.

Γυναῖκες, ʽΕκάβη ποῦ ποθ᾽ ἡ παναθλία,
ʽΗ πάντα νικῶσ᾽ ἄνδρα, καὶ θῆλυν σπορὰν,
Κακοῖσιν; οὐδεὶς στέφανον ἀνθαιρήσεται.
ΧΟ. Τί δ᾽, ὦ τάλαινα σῆς κακογλώσσου βοῆς;
ʽΩς οὔποθ᾽ εὕδει λυπρά σου κηρύγματα.
ΘΕΡ. ʽΕκάβῃ φέρω τόδ᾽ ἄλγος· ἐν κακοῖσι δὲ

## ANCILLA.

O mulieres, Hecuba ubinam est infelicissima,
Quæ omnes vincit viros, et muliebrem progeniem,
Calamitatibus? Nemo de corona certabit.
*Cho.* Quid vero, o misera, cum tuo linguæ-ominosæ clamore?
Ut nunquam dormiunt tristia tua præconia?
*Anc.* Hecubæ affero hunc dolorem. In malis vero

P. ὄνυχα ᾑματωμένον διὰ τῶν σπαραγμῶν. ΘΕΡ. ̓͂Ω γυναῖκες, ποῦ ἐστιν ἡ ἀθλιωτάτη ʽΕκάβη; ἡ νικῶσα ἐν ταῖς δυστυχίαις πάντα ἄνδρα καὶ θήλειαν γενεὰν, οὐδεὶς τὸν τῆς δυστυχίας στέφανον ἀντ᾽ αὐτῆς λήψεται. ὦ τάλαινα, τί ἐστι τὸ βούλημα τῆς σῆς κακοφήμου βοῆς, ὡς οὐδεποτέ σου ἠρεμεῖ τὰ λυπηρὰ μηνύματα; τῇ ʽΕκάβῃ φέρω ταύτην τὴν λύπην·

S. τῷ τέλει κορωνὶς, εἶτα παράγραφος· ταῦτα γὰρ τοῦ τέλους τῆς ἐπῳδοῦ σημεῖα. 645. Στένει δὲ καί τις] Οὐ μόνον αἱ Τρῳάδες θρηνοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν ʽΕλλήνων οὐκ ὀλίγαι γυναῖκες, ἡ μὲν ἀποθανόντος τοῦ ἀνδρὸς, ἡ δὲ στερηθεῖσα τῶν τέκνων. δέον δὲ εἰπεῖν ἀμφὶ πᾶσαν τὴν ʽΕλλάδα, ὁ δὲ ἀμφὶ τὸν εὔῤῥουν Εὐρώταν εἶπεν, ἀπὸ μέρους τὸ πᾶν· ποταμὸς δὲ οὗτος ἐν Λακεδαιμονίᾳ. 652. Γυναῖκες, ʽΕκάβη] Μία τῶν δούλων ʽΕκάβης ἔρχεται, φέρουσα τὸ σῶμα τοῦ Πολυδώρου. ἦν γὰρ πεμφθεῖσα ὑπὸ τῆς ʽΕκάβης ἐπὶ τὸ κομίσαι ὕδωρ εἰς τὰ λουτρὰ τῆς Πολυξένης. αὕτη οὖν ἡ δούλη ἀπελθοῦσα παρὰ θάλασσαν, εὑρίσκει τὸ σῶμα τοῦ Πολυδώρου, καὶ ἐλθοῦσα δείκνυσιν αὐτὸ τῇ ʽΕκάβῃ. λέγει δὲ πρὸς τὸν χορὸν τῶν αἰχμαλωτίδων. 654. Οὐδεὶς στέφανον ἀνθαιρήσεται] Οὐδεὶς μᾶλλον αὐτῆς ἀποίσει στέφανον, νικήσας αὐτὴν ἐν κακοῖς. ἐπεὶ γὰρ εἶπεν ἄνω ὡς πάντα ἄνδρα καὶ γυναῖκα νικᾷ ἐν τοῖς κακοῖς, ἐπήγαγε τοῦτο·

Ionicus similis v. 632. *Heath.*

650. In Cod. A. verbo δρύπτεται superscr. ξαίνει. *Beck.*

δρύπτεταί τε] Male Kingius τε omittit. *Musg.*

τε addito est periodus catalectica a syzygia trochaica incipiens. *Heath.*

651. In duos versus Beckius edidit:
Δίαιμον ὄνυχα 656.
Τιθεμένα σπαραγμοῖς.

Ver. 656. s. (B.) Conjunxit Cod. B. D. et Brunck. ed. in unum versum. *Beck.*

Ver. 656. (B.) Iambica penthemimeris. *Heath.*

652. Cod. C. ʽΕκάβη eo loco, ubi vulgo legitur, omittit, atque post παναθλία adjicit. *Beck.*

653. Haud dubie huc respicit Tho. Mag. p. 449. ubi καὶ ἡ θῆλυς δὲ παρ᾽ Εὐριπίδῃ. V. ibi Stoeber. *Beck.*

654. κακοῖς Cod. D. *Beck.*

655. Scholiastes ita interpretatur; τί ἐστι τὸ βούλημα τῆς σῆς κακοφήμου βοῆς; unde Fr. Jacobus legere vult, τί δ᾽ αὖ τὸ λῆμα σῆς—Sed vulgatæ lectionis verba præponit Scholiastes, neque eum puto aliter legisse; ellipsin autem pro captu suo explere voluisse. Neque credo λῆμα unquam, nisi de personis, dixisse Græcos. *Por.*

Notari meretur constructio paullo infrequentior. Sensus est; *quid hoc est clamoris tui male ominati? Musg.*

656. εἴδεσι Cod. A.

Οὐ ῥᾴδιον βροτοῖσιν εὐφημεῖν στόμα.
ΧΟ. Καὶ μὴν περῶσα τυγχάνει δόμων ὕπερ
Ἥδ᾽· εἰς δὲ καιρὸν σοῖσι φαίνεται λόγοις.
ΘΕΡ. Ὦ παντάλαινα, κἄτι μᾶλλον ἢ λέγω,
Δέσποιν᾽, ὄλωλας· κοὐκέτ᾽ εἶ βλέπουσα φῶς,
Ἄπαις, ἄνανδρος, ἄπολις, ἐξεφθαρμένη.
ΕΚ. Οὐ καινὸν εἶπας· εἰδόσιν δ᾽ ὠνείδισας.
Ἀτὰρ τί νεκρὸν τόνδε μοι Πολυξένης
Ἥκεις κομίζουσ᾽, ἧς ἀπηγγέλθη τάφος
Πάντων Ἀχαιῶν διὰ χερὸς σπουδὴν ἔχειν;

Non facile hominibus læta dicere os.
*Cho.* Atqui prodit ex ædibus
Hæc: et opportune tuis apparet verbis.
*Anc.* O prorsus-infelix, et adhuc magis quam dicam,
Domina perîsti, et non amplius aspicis lucem,
Sine liberis, sine marito, ejecta urbe, prorsus perdita.
*Hec.* Non novum dixisti, scientibus vero probrum dicis.
Sed quid? cadaver hoc mihi Polyxenæ
Venis adferens, cujus nuntiata est sepultura
Omnium Achæorum manu studiose fieri?

O. ἐν ταῖς δυστυχίαις δὲ, οὐκ εὔκολον ἀνθρώποις εὐφημεῖν κατὰ τὸ στόμα, ἤτοι εὔφημα λέγειν, καὶ ἀγαθά· καὶ μὴν περῶσα τυγχάνει, ἀντὶ τοῦ περᾷ, ἀπὸ τῶν οἰκημάτων αὕτη. εὐκαίρως δὲ φαίνεται τοῖς σοῖς λόγοις. ὦ παναθλία, καὶ ἔτι μᾶλλον παναθλία, δηλονότι, ἢ καὶ παρὸ λέγω, ὦ δέσποινα, ὄλωλας, καὶ ἐφθάρης, καὶ οὐκέτι ὑπάρχεις βλέπουσα φῶς, χωρὶς παιδὸς, χωρὶς ἀνδρὸς, χωρὶς πόλεως, ἐξεφθαρμένη. σὺ νέον εἶπας, εἰδόσι δὲ ὠνείδισας, ἤτοι εἰς ὀνειδισμὸν προέφερες. διὰ τί δὲ ἦλθές μοι φέρουσα τόνδε τὸν νεκρὸν τῆς Πολυξένης, ἧς ὁ ἐντα-

S. ἕπονται γὰρ τῇ νίκῃ στέφανοι. 658, Εὐφημεῖν στόμα] Οὐ ῥᾴδιον τὸ τῶν ἀνθρώπων στόμα σιωπᾷν. Baroc. 74. 662. Ὄλωλας] Τὸ ὄλωλας πρὸς τὸ ἐξεφθαρμένη συναπτέον. τὸ δὲ οὐκέτ᾽ εἶ βλέπουσα φῶς, διὰ μέσου, οὕτως, ὄλωλας ἐξεφθαρμένη, ἄπαις, ἄνανδρος, ἄπολις. 670. Βακχεῖον κάρα] Τὸ ἐνθουσιαστικὸν, ἤγουν τὸ σῶμα, ἀπὸ τοῦ κρείττονος μέρους τὸ ὅλον, ὡς φαμὲν καὶ ἱερὰν κεφαλὴν τῆς μάντεως Κασσάνδρας φέρεις; Βακχεῖον κάρα τῆς Κασσάνδρας λέγει τὸ

658. εὐφημεῖν, *ab infausto sermone sibi temperare. Heath.*

659. δόμων ἄπο] Membranæ a m. p. ὕπερ et sic R. pro var. lect. M. in marg. γρ. ὕπερ ἐπέκεινα ἤγουν ἔξω. Recte interpretatur ἐπέκεινα. Vide Musgravium ad Orest. 1365. In margine Cant. ἀντὶ τοῦ πρὸ, ὑπέρ. J. habet ὑπὲρ in textu, ἀπὸ suprascripto. Mosq. 3. ὕπερ, Mosq. 1. ὕπο pro var. lect. *Por.*

Pro ἄπο in Cod. C. ut in Reg. ὕπερ, in Cod. A. supra γρ. ὕπο. *Beck.*

660. σοῖσι Ald. et MSS. Male edd. quædam τοῖσι. *Por.*

σοῖσι] Male edd. recentiores τοῖσι. *Musg.*

δὲ ante καιρὸν omittit et post hoc vocab. addit Cod. C. Pro τοῖσι Cod. A. B. C. D. σοῖσι, ut et Br. edidit. *Beck.*

661. καίτι et supra γρ. κἄτι Cod. A. *Beck.*

662. Non male Lib. P. κοὐκέτι βλέπεις φάος. οὐκέτ᾽ Cant. L. M. R. copula omissa, quæ sane omitti potest. κοὐκ ἔτι pro κοὐκέτ᾽ εἶ Aug. 2. κοὐκέτι Mosq. 3. *Por.*

In codd. Leid. κοὐκ ἔτ᾽. v. Valcken. ad Hippol. 914.

Pro κοὐκέτ᾽ εἶ Cod. C. κοὐκέτι. *Beck.*

κ᾽ οὐκέτ᾽ εἶ βλέπουσα φῶς. Lib. P. κοὐκέτι βλέπεις φάος. *Musg.*

664. (Beck. ὀνείδισας) Heath. legi jubet ὠνείδισας.

ΘΕΡ. Ἥδ' οὐδὲν οἶδεν, ἀλλά μοι Πολυξένην
Θρηνεῖ· νέων δὲ πημάτων οὐχ ἅπτεται.
ΕΚ. Οἲ 'γὼ τάλαινα, μῶν τὸ βακχεῖον κάρα
Τῆς θεσπιῳδοῦ δεῦρο Κασάνδρας φέρεις;
ΘΕΡ. Ζῶσαν λέλακας· τὸν θανόντα δ' οὐ στένεις
Τόνδ'· ἀλλ' ἄθρησον σῶμα γυμνωθὲν νεκροῦ,
Εἴ σοι φανεῖται θαῦμα, καὶ παρ' ἐλπίδας.
ΕΚ. Οἴμοι, βλέπω δὴ παῖδ' ἐμὸν τεθνηκότα
Πολύδωρον, ὅν μοι Θρῄξ ἔσωζ' οἴκοις ἀνήρ.
Ἀπωλόμην δύστηνος, οὐκέτ' εἰμὶ δή.

*Anc.* Illa nihil novit, sed mihi Polyxenam
Deplorat: nova vero mala non attingit.
*Hec.* Heu mihi miseræ! utrum Bacchicum caput
Vatidicæ huc Cassandræ fers?
*Anc.* Viventem dixisti: mortuum vero non gemis
Hunc. Sed aspice corpus nudatum mortui,
Si tibi apparebit miraculum et præter spem.
*Hec.* Heu mihi, video quidem filium meum mortuum
Polydorum, quem mihi Thrax servabat in domo vir.
Perii infelix, non amplius sum sane.

P. φιασμὸς ἐδηλώθη ἡμῖν, ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων σπουδάζεσθαι. ἥδε ἡ Ἑκάβη οὐδὲν γινώσκει, ἀλλὰ θρηνεῖ τὴν Πολυξένην μοι, νέων δὲ πημάτων οὐκ αἰσθάνεται. φεῦ τάλαινα εἰμὶ ἐγὼ, ἆρα φέρεις δεῦρο βακχευτικὸν κάρα τῆς μάντεως Κασσάνδρας; τὴν ζῶσαν εἶπας, τὸν θανόντα δὲ τόνδε οὐ θρηνεῖς· ἀλλ' ἄθρησαι, καὶ ἴδε σῶμα νεκροῦ γυμνωθὲν, * ἐπεὶ φανεῖταί σοι ἔκπληξις, καὶ παρὰ προσδοκίαν. οἴ μοι, βλέπω δὲ τὸν ἐμὸν παῖδα Πολύδωρον τεθνηκότα, ὃν ἐφύλαττεν ἐμοὶ ἐν τοῖς οἴκοις ὁ Θρᾷξ Πολυμήστωρ. ἀπωλόμην ἡ δύστηνος, οὐκέτι δὴ

S. μανικὸν, ὡς μανικῆς. οἱ γὰρ μάντεις θείᾳ μανίᾳ κατεχόμενοι μαντεύονται. φησὶ γὰρ Πλάτων ἐν Γοργίᾳ, ὡς ἡ μαντικὴ μανικὴ οὖσα πρῶτον, προστεθέντος τοῦ τ' μαντικὴ γέγονεν. 673. Ἄθρησον σῶμα] Περικεκάλυπτο γὰρ τῷ αὐτῆς πέπλῳ. Baroc. 74.

* 678. Pro ἐπεὶ φανεῖται Heath. emendat εἴπου φανεῖται. *Beck.*

ὠνείδισας Codd. A. B. C. D. ut et Br. editio. *Beck.*

665. νεκρὸς masculino genere pro cadavere semper dicitur. Sed Ammonius, ἀνὴρ οὐχ ὁ τυχὼν, suspicatur legendum esse, νεκρὸν τόδε, quoniam in v. νεκρὸν, ubi pro cadavere sumitur, semper intelligendum est σῶμα, ait, docente Bosio. Deinde pergit; "Favet mutationi etiam metrum." Imo hac emendatione metrum corruit, nisi insuper transponas, τόδε Πολυξένης ἐμοί. *Por.*

666. ἀπηγγέλη Aug. 3. Cant. Exstat ἠγγέλης Iph. T. 939. ubi ἠγγέλθης legi possit. Vide ad Phœniss. 986. *Por.*

Vocabulo τάφος in Cod. A. superscr. θάνατος. *Beck.*

667. χερῶν M. R. *Por.*

670. Codd. A. B. C. D. οἴ. *Beck.*

671. Κασάνδρας Cod. A. B. C. *Beck.*

673. ἄθροισον Cod. D.

Ἄθρησον] Prior syllaba communis. Vid. Phœniss. v. 19. *Beck.*

674. Sic Ald. MSS. quidam ἐλπίδα. *Por.*

675. Pro δὲ Cod. B. C. D. δὴ, ut et Br. edidit. *Beck.*

βλέπω δή] Ita Ed. Ald. et MS. Male Edd. recentiores βλέπω δέ. *Musg.*

676. ἔσωζ' Cod. B. C. D. ut Br. aucto-

Ὦ τέκνον, τέκνον,
Αἶ, αἶ, κατάρχομαι νόμον
Βακχεῖον, ἐξ ἀλάστορος
Ἀρτιμαθὴς κακῶν.

O fili, o fili,
Hem, hem incipio luctus
Bacchationem, ex spectro
Recenter edocta calamitates.

P. εἰμί. ὦ τέκνον, αἶ, αἶ, κατάρχομαι μελῶν μανικῶν, ἀρτιμαθὴς, οὖσα δηλονότι, κακῶν ἐξ

S. 679. Κατάρχομαι νόμον] Εὕρηται τὸ ἄρχω, καὶ παρὰ Πινδάρῳ αἰτιατικῇ, "Ἄρχε δ' οὐρανῷ πολυνεφέλᾳ Κρέοντι θύγατερ Δόκιμον ὕμνον." εὕρηται δὲ καὶ ἔν τινι τῶν παλαιῶν ἀντιγραφῶν οὕτως. 680. Βακχεῖον] Βάκχαι ἱέρειαι ἦσαν τοῦ Διονύσου, καὶ κατεχόμεναι ὑπ' ἐκείνου ἐδόκουν μαίνεσθαι, ἄνετοι οὖσαι τὰς κόμας, καὶ τὰ ἱμάτια περιεῤῥηγμέναι, βοῶσαι τῷ Διονύσῳ, ἴακχε, ἴακχε, ἐντεῦθεν γὰρ καὶ βάκχαι ἐκλήθησαν. βακχείων οὖν ἐνταῦθα νόμων λέγει τῶν μανικῶν, καὶ οἷς χρῶνται αἱ Βάκχαι, ὑμνοῦσαι τὸν θεόν. γράφεται δὲ καὶ βακχείων γόων. 681. Ἀρτιμαθὴς] Ἀρτίως, νεωστὶ, καὶ ἀρτίως, ἀντι τοῦ ὁλοκλήρως. ἐνταῦθα οὖν ἀρτιμαθὴς κακῶν, ἀντὶ τοῦ ἀρτίως καὶ νεωστὶ ἕτερα μαθοῦσα κακά. 683. Ἄπιστ' ἄπιστα] Τὰ τοιαῦτα εἴδη

ritate Cod.Reg. rescripsit. ἔσωζεν Cod. A. ἀνὴρ Cod. A. ad versus sequ. initium refert.

677. δή. In Cod. A. superscr. γρ. νῦν. *Beck.*

678. ὦ τέκνον, τέκνον,] Sic Ald. Alii addunt ὦ, alii omittunt τέκνον. *Por.*

678—681. hos quatuor versus in duos jungit Beckius,

Ὦ τέκνον, ὦ τέκνον, αἶ, αἶ, κατάρχομαι νόμων
Βακχείων, ἐξ ἀλαστορος ἀρτιμαθὴς κακῶν.

Hos versus, quos Editores pro senariis habuisse videntur, sic distribuo ;

ὦ τέκνον, ὦ τέκνον. Dactylicus Dimeter.
αἶ, αἶ, κατάρχομαι νόμων. Iambus Dimeter, sed mendosus.
βακχείων, ἐξ ἀλάστορος. Iambus Dimeter, itidem mendosus.
ἀρτιμαθὴς κακῶν. Dactylicus Dimeter.

Jam de sententia videamus. Testatur Kingius, in MSS. Reg. Soc. legi νόμον βακχεῖον. Facile credo, et eam constructionem bene Græcam esse. Sed alia, ni fallor, medicina ad locum sanandum opus est. Primo, νόμοι βακχεῖοι, siquidem ulli sunt ita dicti, numeri Bacchii sunt, i. e. ad Bacchum aliquo modo pertinentes. Lib. P. et MSS. nonnulli pro νόμων habent γόων. Sed γόοι βακχεῖοι qui sint, ne divinare quidem possum. Forte verum fuerit :

αἶ, αἶ, κατάρχομαι γόων
βακχείαν.

βακχεία γόων *amentiam luctus*, sive *lugubrem bacchationem*, non ineleganter, meo judicio, significarent. Conter Phœniss. v. 1521. *Musg.*

678—681. Kingius dedit :

Ὦ τέκνον, αἶ, αἶ, αἶ, κατάρχομαι νόμον
Βακχεῖον ἐξ ἀλάστρος ἀρτιμαθὴς κακῶν.

Arnald. Misc. Obs. T. VI. p. 584. priorem versum magis vitiosum corrigendo reddit, et perperam negat, judice Heathio, κατάρχεσθαι tantum Genitivo jungi, cum exempla constructionis cum Accus. suppeditaverit Schol. h. l. Kingius, H. Stephanus Thes. et Budæus Comm. L. Gr. p. 139. fit etiam sic ap. Eurip. Heraclid. 601. s. Νόμον βακχεῖον etiam habet Eustath. ad Il. β'. p. 182, 46. probante Abresch. ad Æschyl. T. I. p. 507. Synæreseos, quam Kingius in voc. ἀλάστορος admisit, nullum simile exemplum. Mavult igitur Heath. ἀλάστορος retinere antepenultima correpta, ut pes tertius choreus sit, V. ad Cyclop. 52. ad Electr. 447. et verba ἐξ ἀλάστορος τῶ ἀρτιμαθὴς κακῶν in constructionis ordine subjungere, atque ita vertere : *Incipio cantilenam insanam, jam primum certior facta malorum ab exsecrando hoste provenientium.* Habent etiam editiones omnes ante King. distinctionem post βακχεῖον.

ὦ τέκνον altera vice positum omittunt A. B. C. D. νόμων olim in Cod. A.

ΘΕΡ. Ἔγνως γὰρ ἄτην παιδὸς, ὦ δύστηνε σύ;
ΕΚ. Ἄπιστ᾽, ἄπιστα, καινὰ καινὰ δέρκομαι.
Ἕτερα δ᾽ ἀφ᾽ ἑτέρων κακὰ κακῶν κυρεῖ·
Οὐδέποτ᾽ ἀδάκρυτος, ἀστένακτος

*Anc.* Cognovisti enim cladem filii, o misera tu?
*Hec.* Incredibilia, incredibilia, nova, nova aspicio:
Alia ab aliis mala malis incidunt,
Neque unquam absque luctu, absque gemitu,

P. ἐχθροῦ τινός. ἔγνως δὴ, ὦ δύστηνε, τὴν βλάβην τοῦ παιδός σου; Οὐ πιστεύεσθαι δυνάμενα βλέπω. ἕτερα δὲ κακὰ ἀπὸ ἑτέρων κακῶν ἐντυγχάνει ἡμῖν δηλονότι, οὐδέποτε καταλήψεται

S. καλεῖται ἀνομοιόστροφα, ἀνομοιόστροφα δέ εἰσιν, ὥς Ἡφαιστίων φησὶν, ὅσα πάντως διαιρεῖται, ἢ κατὰ πρόσωπον ἀμοιβαῖον, ἢ χοροῦ πρὸς ὑποκριτὴν ἀπόκρισιν. καὶ διαιρεῖται εἰς δύο, ἢ εἰς πλείονα. εἰ μὲν οὖν εἰς δύο διαιρεῖται, καλεῖται ἑτερόστροφον· εἰ δὲ εἰς πλείω, ἀλλοιόστροφον. εἰσὶν οὖν τὰ παρόντα ἀλλοιόστροφα. Τῆς ΠΡΩΤΗΣ δὲ στροφῆς ταύτης τὰ κῶλα ϛ'. Τὸ α' στίχος, ἴαμβος, τρίμετρος, ἀκατάληκτος. Τὸ β' παιωνικὸν ἡμιόλιον· ἐκ παίωνος πεντασυλλάβου, καὶ ἰάμβου· διαιροῦνται γὰρ αἱ μακραὶ τῶν τοιούτων ποδῶν, εἰς δύο βραχείας. Τὸ γ' ὅμοιον καθαρόν· ἐκ παίωνος δ', καὶ ἰάμβου. Τὸ δ' ὅμοιον, δίμετρον, καταληκτι-

fuit, nunc est γόων Brunck. hunc et sequ. versum ita ordinavit:

ὦ τέκνον, τέκνον,
αἶ, αἶ, κατάρχομαι νόμον
Βακχεῖον, ἐξ ἀλ.
ἀρτιμ. κακῶν.

Versus sunt dimetri iambici. *Beck.*

679, 80. νόμων βακχείων Ald. Alterum habent MS. Kingii et Eustathius ad Il. B. p. 241, 23=182, 46. νόμον βακχείων Priscian. XVIII. p. 231. b. 11. ed. Ald. Quidam γόων pro νόμων. *Por.*

679. νόμων] alias γόων. *Beck.*

680. Βακχείων] Cum et *Hecubæ* doloris impotentiam et Baccharum furorem Poëta vult exprimere, ultro est se passus metri neglectiorem in hoc versu deprehendi; præcedens autem versus satis sibi constabit. Si in tertio loco Anapæstum habeat ον αἶ, αἶ, υ υ- et *Scholiastes,* ut *Canterus,* in illo νόμον, et in hoc βακχεῖον legit, tum stabit et hic versus, si -στορος ἀρτιμαθὴς bis Anapæstice metiamur.

Βακχεῖον Cod. B. *Beck.*

682. Alii σοῦ pro σύ minus recte. *Por.*

ὦ δύστανε σύ] legitur et σοῦ. Vid. *Schol.*

ὦ omittit Cod. B. Mox δύστηνε A. B. C. D. ut Brunck. e membr. Reg. sed idem Br. pro συ exhibuit σου, quod ad παιδὸς refertur. *Beck.*

σοῦ] Ita optime Canterus ex Scholiaste. Ed. Ald. σύ. *Musg.*

683. Ad καινὰ, καινὰ in Cod. D. annotatum: ὅτι λυπρῶς ἔχει, διπλασιάζει τὸν λόγον, ὃν λέγει. *Beck.*

684. ἀμφ᾽ ἑτέρων, vel ἐφ᾽ ἑτέρων alii, et 685. ἀδάκρυτον, ἀστένακτον. *Por.*

684, 685. Ita edidit Beckius,

Ἕτερα δ᾽ ἀφ᾽ ἑτέρων 688
Κακὰ κακῶν κυρεῖ.
Οὐδέποτ᾽ ἀδάκρυτος,
Ἀστένακτος.

Hos ita constitui jubet Heath:

Ἕτερα δ᾽ ἐφ᾽ ἑτέρων κακὰ κακῶν κυρεῖ.
Οὐδέποτ᾽ ἀδάκρυτος, ἀστένακτος.

ut sint asynarteti ex duobus Dochmaicis, qui non tantum ex antispasto, sed et ex diiambo, ditrochæo, aut epitrito quocunque, et syllaba constant. Valcken. ad Phœn. 374. vult, ἀφ᾽ ἑτέρων, sed perinde esse, utrovis modo legas, monet Heath.

Ver. 688. s. (B.) In unum versum jungunt A. B. C. D. ut et Brunck. edidit. Lectionem ἀφ᾽ ἑτέρων unice rectam esse judicat Br. *Beck.*

684. ἀφ᾽ ἑτέρων] Ita Ed. Ald. et unus saltem Parisiensium. Kingius ex MS. Cantabrigiensi ἐφ᾽ ἑτέρων. *Musg.*

Ver. 690. s. (B.) Conjungunt A.B.C.D. Sic et Brunck. ed. ex Cod. Reg. In Cod. C. est ἀδάκρυτον, ἀστένακτον. Brunck. monet esse versus asynartetos ex dochmaicis.

Ἁμέρα μ᾽ ἐπισχήσει.
ΧΟ. Δεῖν᾽, ὦ τάλαινα, δεινὰ πάσχομεν κακά.
ΕΚ. Ὦ τέκνον, τέκνον ταλαίνας ματρὸς,
Τίνι μόρῳ θνήσκεις, τίνι πότμῳ κεῖσαι;
Πρὸς τίνος ἀνθρώπων;
ΘΕΡ. Οὐκ οἶδ᾽· ἐπ᾽ ἀκταῖς νιν κυρῶ θαλασσίαις.
ΕΚ. Ἔκβλητον, ἢ πέσημα φοινίου δορός;
ΘΕΡ. Ἐν ψαμάθῳ λευρᾷ

Dies me tenebit.
*Cho.* Horrenda, o misera, horrenda patimur mala.
*Hec.* O fili, fili miseræ matris,
Quo fato moreris? quo infortunio jaces?
A quo hominum interfectus?
*Anc.* Nescio: in littore eum invenio marino.
*Hec.* Abjectum, aut interfectum cruenta hasta?
*Anc.* In arena plana

P. ἐμὲ ἡμέρα χωρὶς δακρύων, καὶ χωρὶς στεναγμῶν. ΧΟ. Δεινὰ, ὦ ἀθλία, δεινὰ κακὰ πάσχομεν. Ὦ τέκνον ἀθλίας μητρὸς, τίνι μόρῳ ἔθανες, τίνι τύχῃ κεῖσαι; πρὸς τίνος ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων; Οὐ γινώσκω, κυρῶ δὲ, ἀντὶ τοῦ εὗρον καὶ κατέλαβον αὐτὸν, ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ. ἐκβεβλημένον ὑπὸ τῆς θαλάσσης, ἢ πτῶμα ὑπὸ δορὸς φονικοῦ, ἤτοι ὑπό τινος φονευθέντα;

S. κόν· ἐκ παίωνος α΄, καὶ δακτύλου. Τὸ ε΄ τροχαϊκὸν, μονόμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ ς΄ ὅμοιον, τροχαϊκὸν, ἐφθημιμερές· οὕτω διῃρημένα χρὴ ταῦτα τὰ κῶλα, καὶ τὰ ἑξῆς. ὡς ἡμῖν διῄρηται, ἵν᾽ εὐχερῶς καὶ τίνος εἴη ΜΕΤΡΟΥ ἔχωμεν γνῶναι· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 686. Ἡμέρα] Πρὸς μὲν τὸ ἡμέρα τὸ ἀδάκρυτος καὶ ἀστένακτος ἀποδοτέον. 688. Ὦ τέκνον, τέκνον ταλαίνας ματρὸς] Δευτέρα αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ δ΄. Τὸ α΄ τροχαϊκὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ β΄ καὶ γ΄ ΠΑΙΩΝΙΚΟΝ ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ΄ καὶ σπονδείου. Τὸ δ΄ δακτυλικὸν πενθημιμερές. 689. Τίνι μόρῳ θνήσκεις, Τίνι πότμῳ κεῖσαι] Μόρῳ μὲν, τῷ θανάτῳ. πότμῳ δὲ τῇ προφάσει; ἵν᾽ ᾖ ποίῳ θανάτῳ, καὶ ποίᾳ προφάσει; ἢ τίς ὁ ἀνελών σε, εἰπὲ, τέκνον; 691. Οὐκ

Neque vero hæc omnia strophica sunt, ut in ed. Barn. dicitur. *Beck.*

Pherecrateus πολυσχημάτιστος. Similes 696, et 698. *Heath.*

686. Addunt codices nonnulli αἶ αἶ κακῶν vel αἶ αἶ τῶν κακῶν. *Por.*

ἐπισχήσει etiam Stoeber. ad. Tho. Mag. p. 341. vertit *mihi illucescet.*

Ἀμέρα Cod. C. D. Sic. et Br. scripsit. *Beck.*

ἐπισχήσει] *illucebit* vel, *adveniet:* Pausanias: ὡς ἐπέσχεν ἡμέρα. p. 62. Ed. Sylb. vid. et p. 139. *Musg.*

687. δεινὰ deest in Cod. A. *Beck.*

Asynartetus ex duobus dochmaicis. *Heath.*

688. s. Cod. A. ita exhibet:

Ὦ τ. τ. ταλ. ματρὸς
Τίνι ——— κεῖσαι;

atque sic etiam Br. auctoritate Cod. Reg. disposuit. In Cod. D., ubi ut vulgo disponuntur, est: ὦ τέ τέκνον. *Beck.*

688, 689. In ed. Beck. tres versus invenimus,

Ὦ τέκνον, τέκνον ταλαίνας 694
Ματρὸς, τίνι μόρῳ θνήσκεις;
Τίνι πότμῳ κεῖσαι;

Hi duo versus 694. s. (B.) unum ex duobus dochmaicis asynartetum facere debent. *Heath.*

689. Dochmaicus est ex epitrito secundo pentasyllabo et syllaba. Similis 692. *Heath.*

691. Constructionem verbi Κυρῶ, invenio, cum Accus. Brunck. illustrat e Rhes. 113. 697. Æsch. S. Theb. 701. V. 691. Κυρῶ et κυρέω, pro κύρω, incido, nanciscor,

Πόντου νιν ἐξήνεγκε πελάγιος κλύδων.
ΕΚ. Ὦ μοι, αἶ αἶ,
Ἔμαθον ἐνύπνιον, ὀμμάτων ἐμῶν
Ὄψιν, οὔ με παρέβα φάσμα
Μελανόπτερον, ἂν ἐσεῖδον
Ἀμφί σ᾽, ὦ τέκνον, οὐκέτ᾽
Ὄντα Διὸς ἐν φάει.
ΧΟ. Τίς γάρ νιν ἔκταν᾽; οἶσθ᾽, ὀνειρόφρον, φράσαι;

Maris ipsum ejecit æquoreus æstus.
*Hec.* Heu mihi, ah, ah!
Intelligo somnium, oculorum meorum
Visionem (non me præteriit spectrum
Atris-alis-præditum) quam aspexi
De te, o fili, non amplius
Existente Jovis in luce.
*Cho.* Quisnam ipsum interfecit, potesne tu, somniis admonita, dicere?

P. ἐξήνεγκεν αὐτὸν ὁ πελάγιος κλύδων τοῦ πόντου, ἐν ψαμάθῳ λευρᾷ, ἤτοι πλατείᾳ καὶ ὁμαλῇ. Ὦ μοι, αἶ αἶ, ἔμαθον τὴν νυκτερινὴν ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν, οὐ παρέβη με τὸ φάσμα τὸ σκοτεινὸν, καὶ ταχέως ἀφιστάμενον, ὃ ἐθεασάμην, ὦ τέκνον, περὶ σοῦ, οὐδαμῶς ὄντος ἐν τῷ φωτὶ τοῦ Διός. Τίς αὐτὸν ἐφόνευσεν; γινώσκεις, ὦ ἐξ ὀνείρων φρονοῦσα καὶ διανοουμέ-

S. οἶσθ᾽] Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς, στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων τριῶν, καὶ κώλου. Ὃ τρίτον κείμενον δακτυλικόν ἐστι πενθημιμερές· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 695. Ὦ μοι αἶ αἶ] Τρίτη αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶν ζ΄. Τὸ α΄ τροχαϊκὸν μονόμετρον. Τὸ β΄ ὅμοιον, ὙΠΕΡΚΑΤΑΛΗΚΤΟΝ ἐκ χορείων. Τὸ γ΄ ὅμοιον ἑφθημιμερὲς καθαρόν. Τὸ δ΄ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. Τὸ ε΄ παιωνικὸν δίμετρον, ἐκ παίωνος α΄, καὶ παλιμβακχείου. Τὸ ϛ΄ ΤΡΟΧΑΙΚΟΝ ΙΘΥΦΑΛΛΙΚΟΝ τοῦ β΄ ποδὸς δακτύλου. Τὸ ζ΄ παιωνικὸν δίμετρον, ἐκ παίωνος α΄ καὶ κρητικοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 696. Ἐνύπνιον] Ἢ πρὸς τὸ ὄψιν συναπτέον, ἵν᾽ ᾖ τὸ ἐνύπνιον, καὶ κατὰ τοὺς ὕπνους φανεῖσάν μοι ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀμμάτων. ἢ πρὸς

reperio. Est etiam et κυρῶ sum. Vid. Lexica. *Beck.*

692. φονίου Ald. contra metrum. *Por.* φονίου Codd. A. B. C. D. *Beck.*

694. Πόντου νιν ad præced. versum refert Cod. A. et D. *Beck.*

695. s. Conjunctos exhibet Cod. A. ἄμοι Cod. B. In Cod. D. ὤ μοι, μοι, αἶ, αἶ, αἶ, αἶ. *Beck.*

696. ὀμμάτων τ᾽ ἐμῶν Ald. Copulam omittunt multi MSS. *Por.*

τ᾽ ante ἐμῶν tollunt A. B. C. D. membr. Reg. unde et Br. omisit, qui et comma post ἐνύπνιον sustulit, auctorque est ἐνύπνιον Adjectivum esse ad ὄψιν relatum. *Beck.*

ὀμμάτων τ᾽] Omisit Kingius τ᾽; quo auctore, non dixit. Vox ἐμῶν frigere videtur, sed si cum hoc commate ἂν ἐσεῖδον connectamus, quod recte faciunt plerique Editores, non absurdum erit credere, ὀμμάτων ἐμῶν ὄψιν, ἂν ἐσεῖδον, Poëtice dictum esse pro ὄψιν, ἂν ἐμοῖς ὄμμασιν ἐσεῖδον. De voce ἔμαθον vid. supra ad v. 76. *Musg.*

697. φάσμα παρέβα inverso ordine scripsit Br. flagitante metri lege; est enim trochaicus versus. Cod. D. exhibet sic:

ὄψιν — φ. μελανόπτ.
ἂν εἰσεῖδον ἀ. σ᾽ ὦ τ.
οὐκέτ᾽ — φαέι. *Beck.*

698. εἶδον pro ἐσεῖδον edidit. Br. *Beck.*

699. σ᾽ ὦ Cod. A. σὸν — οὐκέτ᾽ in hoc versu habet Cod. C. ut et Br. ed. sed in Cod. A. versus 699. 700. junguntur. *Beck.*

Periodus est catalecta. 700. Euripideus. *Heath.*

701. ὀνειρόφρων alii. ἔκτειν᾽ MSS. com-

ΕΚ. Ἐμὸς, ἐμὸς ξένος, Θρήκιος ἱππότας,
Ἵν' ὁ γέρων πατὴρ ἔθετό νιν κρύψας.
ΧΟ. Ὤ μοι, τί λέξεις; χρυσὸν ὡς ἔχοι κτανών;
ΕΚ. Ἄῤῥητ', ἀνωνόμαστα, θαυμάτων πέρα,
Οὐχ ὅσιά τ', οὐδ' ἀνεκτά· ποῦ δίκα ξένων;
Ὦ κατάρατ' ἀνδρῶν, ὡς διεμοιράσω
Χρόα, σιδαρέῳ τεμὼν φασγάνῳ
Μέλεα τοῦδε παιδὸς, οὐδ' ᾤκτισας.
ΧΟ. Ὦ τλῆμον, ὥς σε πολυπονωτάτην βροτῶν

*Hec.* Meus, meus hospes Threicius eques,
Ubi senex pater deposuit illum occultans.
*Cho.* Heu mihi, quid narratura es? aurumne, ut haberet, postquam interfecisset?
*Hec.* Infanda, detestanda: ultra omnem admirationem,
Non pia neque toleranda. ubi jus hospitum?
Ah scelerate vir, ut laniasti
Corpus, ferreo secans ense
Membra hujus pueri, neque misertus es!
*Cho.* O infelix ut te ærumnosissimam mortalium

P. νη, εἶπε. Ἑμὸς φίλος ἔκτεινεν Θρᾷξ, ὅπου ὁ πατὴρ ὁ γέρων ἔκρυψεν αὐτόν. Οἴ μοι, τί λέγεις; ἔκτεινε δηλονότι, ἵνα κτανὼν ἔχῃ τὸν χρυσόν; οὐ δυνάμενα ῥηθῆναι, μείζονα θαυμάτων, οὐκ ὅσια, οὐδὲ φορητά. ποῦ ἐστιν ἡ δικαιοσύνη τῶν φίλων; Ὦ καταρῶν ἄξιε ὑπὲρ πάντας ἀνθρώπους Πολυμήστωρ, μονονουχὶ καὶ εἰς μέρη διεῖλες τὰ τοῦ παιδὸς μέλη, ὅστις

S. τὸ ἐνύπνιον ὑποστικτέον· ἵν ᾖ τὸ ὄψιν τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, ὥσπερ ἑρμηνεία τοῦ ἐνυπνίου. κρεῖττον δέ ἐστι τὸ πρῶτον. τὸ ἂν δὲ πρὸς τὴν ὄψιν ἐστί. τὸ δὲ οὔ με παρέβα μελανόπτερον φάσμα, διὰ μέσου. 702. Ἐμὸς ἐμὸς ξένος] Ἡ Δ' αὕτη στροφὴ κώλων ἐστι δ'. ὧν τὸ α' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ' καὶ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ β' ὅμοιον δίμετρον ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΝ, ἐκ παίωνος α' καὶ κρητικοῦ. Τὸ γ' καὶ τὸ δ' ὅμοιον τῷ πρώτῳ. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 706. Ποῦ δίκα ξένων] Ποῦ ἐστιν ἡ δίκη τῶν ξένων, ἤγουν ἡ τούτους ἐφορῶσα,

plures. Contra διέφθορ' Aug. 1. supra 596. quod edidissem, si plures consentirent. *Por.*

Perperam, auctore Heath. Kingius post φράσαι punctum posuit.

ἔκτειν' Cod. A. C. D. ὀνειρόφρων D. φράσον Cod. C. *Beck.*

702. ἐμὸς semel tantum Ald. et multi MSS. *Por.*

Videtur ἐμὸς bis legendum. *Beck.*

ἐμὸς, ἐμὸς ξένος] Ita recte Kingius ex MSS. (ipso teste) optimis et Scholiaste. Confirmat certe Lib. P. Ed. Ald. ἐμὸς γένος. *Musg.*

702, 703. In quatuor versus dividit Beckius,

Εκ. Ἐμὸς ξένος,
Θρηΐκιος ἱππότας,
Ἵν' ὁ γέρων πατὴρ
Ἔθετό νιν κρύψας.

702. s. Ita disponuntur in A. B. C. D. ἐμὸς, ἐμὸς (sic bis ponitur in A. B.) ξ. Θ. ἱππ. ἵν' ὁ— κρύψας.

Atque ita etiam Br. auctoritate Cod. Reg. edidit. Scripsit tamen Θρήκιος, quia versus trisyllabicum postulat vocabulum. *Beck.*

704. Verba χρυσὸν ὡς ἔχοι κτανὼν ante ὤ μοι τί λέξεις collocari jubet Reisk. efficere ea partem sermonis Hecubæ.

ὤ μοι edidit Br. In Cod. A. B. οἴ μοι. λέξῃς Cod. D. ἔχῃ Codd. A. B. C. D. *Beck.*

Δαίμων ἔθηκεν, ὅστις ἐστί σοι βαρύς.
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τοῦδε δεσπότου δέμας
Ἀγαμέμνονος· τοὐνθένδε σιγῶμεν, φίλαι.

## ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἑκάβη, τί μέλλεις παῖδα σὴν κρύπτειν τάφῳ
Ἐλθοῦσ', ἐφ' οἷσπερ Ταλθύβιος ἤγγειλέ μοι
Μὴ θιγγάνειν σῆς μηδέν' Ἀργείων κόρης;
Ἡμεῖς μὲν οὖν ἐῶμεν, οὐδὲ ψαύομεν·

Dæmon reddidit, quicunque est tibi infensus.
Sed enim video hujus domini corpus
Agamemnonis: exinde taceamus, o amicæ.

## AGAMEMNON.

Hecuba, quid cunctaris filiam tuam occultare sepulchro,
Veniens, sicut Talthybius nunciavit mihi,
Ne attingeret tuam quisquam Argivorum puellam?
Nos utique sinimus, neque attingimus:

P. ἐμέρισας τὸ σῶμα, κόψας φασγάνῳ σιδηρῷ, οὐδ' ἐλέησας. Ὦ δύστηνε, ὥς σε ἀθλιωτάτην ὁ θεὸς ἐποίησεν ὅστις ἐστί σοι ἐπαχθής· ἀλλὰ γὰρ ὁρῶ τὸν δεσπότην Ἀγαμέμνονα, ἀπὸ τοῦδε σιωπήσωμεν, ὦ φίλαι. ΑΓΑ. Ἑκάβη διά τι βραδύνεις τὴν σὴν θυγατέρα θάπτειν, ἐλθοῦσα καθάπερ ὁ Ταλθύβιος ἀνήγγειλέ μοι, μὴ ψαύειν μηδένα τῶν Ἀργείων τῆς σῆς θυ-

S. καὶ τιμωρουμένη αὐτοὺς ἀποκτείναντας; ὃ καὶ κρεῖττόν ἐστιν τοῦ πρώτου νοῦ. 714. Μέλλεις] Μέλλειν τὸ βραδύνειν, τὸ ἀποκεῖσθαι, καὶ τὸ φαίνεσθαι. Ἑκάβη τί μέλλεις] Αἱ ἑξῆς αὗται συστηματικαὶ περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ροθ'. ὧν τελευταῖος, "Κακόν τι πάσχειν τὸν δὲ χρηστὸν εὐτυχεῖν." μετὰ τῶν ρλη', κώλων τμῆμα τὸ φεῦ· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. 715. Ἐφ' οἷσπερ] Καθά. 715. Θιγγάνειν] Ψαύειν. 717. Ἐῶμεν] Ἀντὶ τοῦ ἐάσωμεν.

705. πλέα R. et pro v. l. M. Sic πέρα δεινῶν Pausan. IV. 5. p. 291. (471.) quod recte tuetur Facius. *Por.*

706. τ' om. Aug. 1. 2. 3. Harl. Mosq. 4. οὐχ ὅσιά γ' habent M. R. et alii. *Por.* δίκη Cod. A. Paullo ante Οὐχ ὅσι' οὐδ' Cod. D. *Beck.*

707. ἰὼ Ald. et alii MSS. *Por.*

707—709. Versus sex apud Beckium inveniuntur,

Ἰω κατάρατ' ἀνδρῶν,
Ὡς διεμοιράσω.
Χρόα, σιδαρέῳ
Τεμὼν φασγάνῳ
Μέλεα, τοῦδε παι-
δὸς, οὐδ' ᾤκτίσω.

Ex sex versibus tres faciunt Codd. A. B. C. D. atque ed. Br. binis in unum junctis. Pro ἰὼ Br. edidit. ὦ. Pro ὡς in Cod. A. est ὥς. Mox σιδηρέῳ Cod. A. Denique ᾤκτισας Cod. A. (in quo supra γρ. οὐδ' ἐποικτίσω) atque ita e Cod. Reg. ed. Br. *Beck.*

709. ᾠκτίσω Ald. Variant MSS. *Por.*

710. τλήμων Cod. A. B. ὡς Cod. B. πολυπονωτάτην Cod. A. λυπονωτάτην omissa syllaba πο Cod. C. *Beck.*

712. τοῦ pro τοῦδε Cod. A. C. D. *Beck.*

714. σὴν παῖδα Cod. A. *Beck.*

715. ἐξήγγειλε Cod. A. In Cod. D. super. ηγγ scriptum ἀν, ut sit ἀνήγγ. *Beck.* ἐφ' οἷσπερ, *eadem lege, quam mihi Talthybius renuntiavit. Heath.*

716. μηδὲν Cod. B. C. *Beck.*

717. ψαύωμεν Cod. A. *Beck.*

Σὺ δὲ σχολάζεις, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ.
Ἥκω δ' ἀποστελῶν σε. τἀκεῖθεν γὰρ εὖ
Πεπραγμέν' ἐστὶν, εἴ τι τῶνδ' ἐστὶν καλῶς.
Ἔα, τίν' ἄνδρα τόνδ' ἐπὶ σκηναῖς ὁρῶ
Θανόντα Τρώων; οὐ γὰρ Ἀργείων, πέπλοι
Δέμας περιπτύσσοντες, ἀγγέλλουσί μοι.

Tu vero otiosa es, ut mirer ego.
Venio vero accersiturus te: quæ illic enim, bene
Acta sunt (si quid tamen horum est bene.)
Hem, quem virum hunc in tentoriis video
Mortuum ex Trojanis? non enim Græcorum *aliquem esse*, vestes
Corpus involventes, nuntiant mihi.

P. γατέρας· ἡμεῖς μὲν οὖν ἐάσαμεν, οὐδὲ ἐψαύσαμεν· σὺ δὲ βραδύνεις, ὥστε με θαυμάζειν. μέλλω δὲ ἀποστελεῖν σὲ, τὰ ἀπ' ἐκείνου γὰρ μέρους καλῶς ἐπράχθησαν, εἴ τι τῶν πραχθέντων καλῶς ἐστι.] ἔα, (ἐπὶ ἐκπλήξεως) τίς ἐστιν οὗτος ὁ ἀποθανὼν ἀνὴρ τῶν Τρώων ὃν ὁρῶ ἐπὶ ταῖς σκηναῖς; οὐ γὰρ τῶν Ἀργείων πέπλοι τὸ σῶμα αὐτοῦ περικαλύπτοντες συμβάλ-

S. 718. Σχολάζεις] Βραδύνεις. 719. Ἀποστελῶν σε] Μέλλων σε ἀποστελεῖν. Τὰ 'κεῖθεν] Ἤγουν τὰ ἀπὸ τοῦ στρατοῦ πρέποντα γενέσθαι, πῦρ τε λέγω ποιῆσαι, καί ξύλα συνάξαι, καὶ τἄλλα τὰ πρὸς ταφὴν ἐπιτήδεια, ἐγεγόνει καλῶς. λοιπὸν οὖν ἐστι, σέ τε ἐλθεῖν, καὶ κρύψαι τὴν παῖδα ἐν τῷ τάφῳ. οὕτω τὰ ἐκεῖθεν νοητέον. τὸ δὲ Εἴ τι τῶνδ' ἐστιν καλῶς, διὰ τοῦτο λέγει· ἐπεὶ λυπηρὸς ἐδόκει τῇ Ἑκάβῃ ὁ τῆς θυγατρὸς θάνατος, οὕτως ἀθλίως ἀνῃρημένης, ἢ ὅτι καὶ τὰ πρὸς ταφὴν παρασκευαζόμενα ἐπιτήδεια λυπῇ τοὺς ὁρῶντας, καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἰδὼν ταῦτα οὐ στενάξειεν. 720. Τῶνδ'] Τῶν πραχθέντων. 724. Δύστην'] Ταῦτα καθ' ἑαυτὴν λέγει ἡ Ἑκάβη. πότερον πρὸς τὸ γόνυ προσελθοῦσα τούτου πέσω, ἢ ὑπομένω διὰ σιγῆς τὰ κακά. ἄλλως. ὦ δύστηνε Πολύδωρε, τί δράσω ἐγὼ ἡ Ἑκάβη; ἐγκύψασα δὲ διαλέγεται πρὸς τὸν νεκρὸν Πολύδωρον, καὶ πρὸς ἑαυτήν. ὅτι γὰρ ἀποστραφεῖσα ταῦτα λέγει, δῆλον ἐξ ὧν καὶ ὁ Ἀγαμέμνων λέγει πρὸς αὐτήν. "Τί μοι προσώπῳ νῶτον ἐγκλίνασα σὸν Ὀδύρῃ.——" τὸ δὲ δύστηνε, ὁ Δίδυμος φησὶ πρὸς τὸν Πολύδωρον λέγειν

719. ἥκω μεταστελῶν σε præfert Valckenærius ad Phœniss. 1327. (1337.) cui favere forsan videatur Harleiani lectio supra 507. Sed particula minus recte omittitur, et ἀποστελῶν ad sensum melius. Mendose μετα στελλῶν in Phœnissarum edd. quibusdam, quam disjnnctionem non patiuntur Tragici senarii. Si quid aliter fertur, prava distinctione laborat, ut Æschyl. Prom. 67. τῶν Διός τ' ἐχθρῶν ὕπερ Στένεις. Joco dixit Eupolis, Ἀλλ' οὐχὶ δυνατόν ἐστιν· οὐ γὰρ ἀλλὰ προ- βούλευμα βαστάζουσι τῆς πόλεως μέγα apud Hephæst. p. 15. *Por.*

Pro ἀποστελῶν Valck. conjicit μεταστελῶν legendum esse ad Phœniss. p. 445.

ἀποστελῶν] Cod. D. ἀποστελλῶν. Cod. A. ἀγγελῶν et superscr. est μεταπεμψόμενος. Brunck. monet, se non videre, cur μεταστελῶν scribatur. E concione enim in tentorium suum revertisse Agamemnonem, unde Hecubam dimittere potuerit, ut cadaver filiæ tolleret et sepeliret, nec necesse fuisse, ut eam comitaretur, quod si facturus fuisset, dicere eum debuisse ἥκω μεταστελῶν σε. *Beck.*

720. Πεπραγμένα Cod. A. *Beck.*

721. ἐπὶ σκηναῖς Prev. monet esse juxta tentorium. *Beck.*

722. Ἀργείων,] Recte in Genitivo. Iph. in Taur. v. 1216.

σῶν τε μοὶ σύμπεμπ' ὀπάδων. *Musg.*

723. ἀγγέλουσί με Cod. D. *Beck.*

724. Hunc versum habet X. Π. 60. *Por.*

δύστην' non ad Polydorum, sed ad ipsam Hecubam refert. Pr. redditque ita: Malheureuse, car c'est moi même, qui faut ici que j'interroge, infortunée Hécube, etc.

λέγω deest in Cod. D. *Beck.*

ΕΚ. Δύστην', ἐμαυτὴν γὰρ λέγω, λέγουσά σε,
Ἑκάβη, τί δράσω; πότερα προσπέσω γόνυ
Ἀγαμέμνονος τοῦδ', ἢ φέρω σιγῇ κακά;
ΑΓ. Τί μοι προσώπῳ νῶτον ἐγκλίνασα σὸν
Δύρει, τὸ πραχθὲν δ' οὐ λέγεις; τίς ἔσθ' ὅδε;
ΕΚ. Ἀλλ' εἴ με, δούλην πολεμίαν θ' ἡγούμενος,

*Hec.* Infelix, meipsam enim dico, dicens te,
Hecuba, quid faciam? utrum procidam ad genua
Agamemnonis, aut feram tacite mala?
*Aga.* Quid mihi, in faciem tergum obvertens tuum,
Ploras, quod actum est vero, non dicis; quis est hic?
*Hec.* Sed si me servam hostemque ducens

P. λειν διδόασί μοι. ὦ δύστηνε Πολύδωρε, ἐμαυτὴν γὰρ λέγω δύστηνον ἀποκαλοῦσά σε· τί δράσω, πότερα ἱκετεύσω Ἀγαμέμνονα, ἢ σιωπήσω; τί ἐγκλίνασα καὶ στρέψασα τὸν σὸν νῶτον ἐμοὶ θρηνεῖς, καὶ οὐ λέγεις τὸ πραχθέν; τίς ἐστιν οὗτος ὁ νεκρός; ἀλλ' εἴ με ἀποδιώξῃ ἀπὸ τῶν γονάτων, ἡγούμενος ἐμὲ δούλην, καὶ πολεμίαν, προσθείμεθ' ἂν ἄλγος, τῷ ἄλγει δηλο-

S. τὴν Ἑκάβην. Δύστην'] Οἱ μὲν διὰ τὸν Πολύδωρον φασὶ τὴν Ἑκάβην οὕτω λέγειν. ὦ δύστηνε Πολύδωρε. λέγουσα γὰρ ἡ Ἑκάβη σε δύστηνον, ἐμαυτὴν λέγω· ἢ πρὸς ἑαυτὴν οὕτω, ὦ Ἑκάβη δύστηνε. λέγουσα γάρ σε δύστηνον ἐμαυτὴν λέγω. οὗ γὰρ τὸ ὄνομα ἐπαινεῖται ἢ ψέγεται, οὗτος αὐτὸς ὁ τὸ ὄνομα ἔχων ἐπαινεῖται ἢ ψέγεται. ἰστέον δὲ, ὅτι οἱ ἐκλαμβάνοντες τὸ δύστηνον πρὸς τὸν Πολύδωρον, οἱ μὲν τὸ Ἑκάβη συντάσσουσιν, ὡς ἡμεῖς ἔφαμεν. οἱ δὲ στίζουσι πρὸς τὸ σὲ, τὸ δὲ Ἑκάβη πρὸς τὸ κάτω συνάπτουσι, λέγοντες τὴν Ἑκάβην πρὸς ἑαυτὴν κοινολογεῖσθαι τὸ πότερον προσπέσω. διὸ καὶ κρεῖττόν ἐστι τὸ δύστηνε πρὸς τὸν Πολύδωρον, καὶ οὐ πρὸς ἑαυτὴν λέγεσθαι. 727. Τί μοι προσώπῳ] Ἀπορούσης τῆς Ἑκάβης καθ' ἑαυτὴν, ἆρα προσπέσω τῷ Ἀγαμέμνονι, καὶ βοηθεῖν πείσω, ἢ οἴσω τὰ κακὰ ἐν σιγῇ, ἰδὼν ὁ Ἀγαμέμνων οὕτως αὐτὴν ἐνδοιάζουσαν, φησὶ, τί ἐγκλίνασα καὶ στρέψασα τὸν σὸν νῶτον ἐμοὶ θρηνεῖς, καὶ οὐ στρέψασα πρόσωπον πρὸς πρόσωπον λέγεις τὸ πραχθὲν, τίς ἐστιν οὗτος νεκρός; τὸ δὲ ἐμοὶ καὶ τῷ προσώπῳ καθ' ὅλον καὶ μέρος εἴρηται. τὸ μὲν ἐμοὶ, ὅλον. τὸ δὲ προσώπῳ μέρος. μέ-

726. τοῦδ' omittit Cod. A. *Beck.*

728. ὀδύρῃ Aldus et omnes MSS. quod cum metro repugnaret, sensus jactura in ὀδυνῇ mutavit Kingius. (Morellus.) Debebat saltem ὀδυνᾷ. Sed recte Musgravius δύρῃ, advocato Hesychio, δύρεσθαι, ὀδύρεσθαι. Hesychium frustra erroris insimulat Taylorus Lect. Lysiac. cap. 9. Eadem opera accusare Etymologum debebat p. 192, 43. 291, 23. Eustathius ad Il. B. p. 218, 19=165. 20. εὑρίσκεται δὲ καὶ τὸ ὀδύρεσθαι δύρεσθαι. Nec magis mirum utrumque δύρεσθαι et ὀδύρεσθαι Atticis in usu fuisse, quam utrumque κέλλειν et ὀκέλλειν, μόργνυμι et ὀμόργνυμι, cum similibus non paucis. Æschylus Prometh. 271. Καί μοι τὰ μὲν παρόντα μὴ δύρεσθ' ἄχη. Male ibi elisionis, qualem nesciunt Attici, signum apponunt editiones. Apud eundem Pers. 584. metrum flagitat, Δυρόμενοι γέροντες. In Nostri Med. 159. 'δυρομένα edidit Brunckius, quasi ο ab ου elidi posset. Initium est versus Euripidei Androm. 397. Ἀτὰρ τί ταῦτ' ὀδύρομαι; cui simillimus alter ex Neophronis Medea apud Stobæum Grotii p. 107. Καὶ πρὸς τί ταῦτ' ὀδύρομαι; Quidni, inquies? Quoniam Tragici nunquam ita senarium disponunt, ut pedes tertius et quartus unam vocem efficiant. Legendum igitur cum in Euripide, tum in Neophrone, δύρομαι. *Por.*

Ὀδύρῃ] Bacchius hic in primo loco pro anapæsto; ut versui consulatur. Quod inusitatum non est.

Δύρῃ cum Musgr. edidit Br. τί ἔσθ' Cod. D. *Beck.*

ὀδύρῃ] Legendum δύρῃ. Hesychius: δύρεσθαι, ὀδύρεσθαι, κλαίειν, θρηνεῖν. Similis Aphæresis est in μαυροῦσθαι pro ἀμαυροῦσθαι. vid. Hesiod. Op. et D. v. 325. Theogn. v. 192. et Hesychium in Μαύρον. *Musg.*

Γονάτων ἀπώσαιτ', ἄλγος ἂν προσθείμεθ' ἄν.
ΑΓ. Οὔ τοι πέφυκα μάντις, ὥστε, μὴ κλύων,
Ἐξιστορῆσαι σῶν ὁδὸν βουλευμάτων.
ΕΚ. Ἆρ' ἐκλογίζομαί γε πρὸς τὸ δυσμενὲς
Μᾶλλον φρένας τοῦδ', ὄντος οὐχὶ δυσμενοῦς;
ΑΓ. Εἴ τοί με βούλει τῶνδε μηδὲν εἰδέναι,
Εἰς ταυτὸν ἥκεις· καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ κλύειν.
ΕΚ. Οὐκ ἂν δυναίμην τοῦδε τιμωρεῖν ἄτερ
Τέκνοισι τοῖς ἐμοῖσι. τί στρέφω τάδε;
Τολμᾶν ἀνάγκη, κἂν τύχω, κἂν μὴ τύχω.

A genibus repelleret, dolorem utique nobis augeamus.
*Aga.* Non sum vates, ut non audiens,
Possim investigare tuorum viam consiliorum.
*Hec.* An interpretor quidem ad id quod inimicum est
Magis mentem hujus, existentis neutiquam inimici?
*Aga.* Si quidem me vis harum nihil scire rerum,
Ad idem venis: etenim nec ego audire volo.
*Hec.* Haud possum absque hoc ulcisci
Liberos meos; quid volvo hæc?
Audere necesse est, sive consequar, sive non consequar.

P. νότι. οὐδαμῶς ὑπάρχω μάντις ὥστε ἐξιστορῆσαι, ἀντὶ μαθεῖν, τὴν ὁδὸν τῶν σῶν βουλευμάτων, μὴ ἀκούων. ἆρα χαλεπὰς καὶ ἐχθρὰς λογίζομαι τὰς φρένας τοῦ Ἀγαμέμνονος, οὐκ ὄντος αὐτοῦ δυσμενοῦς; εἰ μηδὲν ἀπὸ τούτων βούλει εἰδέναι με, συμφωνεῖς ἐμοὶ, καὶ γὰρ οὐδ' ἐγὼ βούλομαι ἀκούειν. οὐκ ἂν δυναίμην χωρὶς τοῦδε βοηθεῖν τοῖς ἐμοῖς τέκνοις. διατί στρέφω ἐπὶ νοῦν, καὶ διαλογίζομαι τάδε; ἀνάγκη τολμᾶν, ἀντὶ τοῦ ἐπιχειρεῖν, κἂν τύχω βοηθείας δηλονότι κἂν μὴ τύχω. ὦ Ἀγάμεμνον, ἱκετεύω σε πρὸς τῶνδε τῶν γονάτων, καὶ πρὸς τοῦ σοῦ γενείου, καὶ πρὸς τῆς δεξιᾶς χειρὸς δηλονότι, τῆς εὐτυχοῦς καὶ εὐδαίμονος· τί

S. ρος γὰρ τοῦ παντὸς σώματος τὸ πρόσωπον. 733. Ἆρ' ἐκλογίζομαι] Εἰποῦσα ἄνωθεν ὡς πολεμίαν καὶ δούλην ἡγούμενος αὐτὴν Ἀγαμέμνων, τὴν ταύτης ἀπώσαιτο δέησιν, νῦν φησὶν, ἆρα ἐκλογίζομαι, καὶ ὑπολαμβάνω τὰς φρένας τοῦδε πρὸς τὸ δυσμενὲς, καὶ τὸ ἐχθρὸν μᾶλλον ἢ τὸ φιλάνθρωπον, οὐκ ὄντος δυσμενοῦς καὶ ἐχθροῦ. ἐκ δὲ τοῦ οὕτω διαπορεῖν, φαίνεται, ἑαυτὴν μεμφομένη, ὡς οὐκ ἀληθῆ περὶ ἐκείνου ὑπολαμβάνουσαν, ἐκεῖνον δὲ τῆς αἰτίας

730. ἄλγος ἂν προσθείμεθα.] Sic Aldus et pleræque edd. Sed ἂν recte duplicant Brunckii membr. Harl. MS. Reg. Soc. Mosq. 3. et plures alii. Pro secundo ἂν J. Mosq. 1. ἄλγει. Brunckius edidit, ἄλγος αὖ π. ἄν. male. *Por.*

ἀπώσετ' Cod. D. προσθείμεθ' ἄλγει. Cod. A. προθοίμεθ' ἂν Cod. C. Brunck. edidit: ἄ. αὖ προσθείμεθ' ἄν. προσθείμεθ' ἂν est et in ipsius Cod. αὖ et ἂν sæpius inter se permutata. *Beck.*

731. Οὔτι Cod. D. *Beck.*

733. Ἆρα Cod. C. *Beck.*

735. τι pro τοι Codd. A. B. C. Pro με Cod. D. μή. *Beck.*

736. ταυτόν. Cod. B. ταυτί. Ad κλυείν e superioribus repetendum βούλομαι. V. Brunck. *Beck.*

739. Τολμᾶν etc. Hic versus excidit in Cod. D. sed ad marginem adscriptus alia ut videtur manu. *Beck.*

740. γονάτων Ald. et MSS. nonnull, De ellipsi præpositionis πρὸς vide ad Orest. 673. *Por.*

γονάτων Cod. A. B. τῶνδε γουνάτων pro πρὸς (quod in Cod. D. additum) τῶνδε

Ἀγάμεμνον, ἱκετεύω σε τῶνδε γουνάτων,
Καὶ σοῦ γενείου, δεξιᾶς τ' εὐδαίμονος.
ΑΓ. Τί χρῆμα μαστεύουσα; μῶν ἐλεύθερον
Αἰῶνα θέσθαι; ῥᾴδιον γάρ ἐστί σοι.
ΕΚ. Οὐ δῆτα· τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένη,
Αἰῶνα τὸν ξύμπαντα δουλεῦσαι θέλω.
ΑΓ. Καὶ δὴ τίν' ἡμᾶς εἰς ἐπάρκεσιν καλεῖς;
ΕΚ. Οὐδέν τι τούτων, ὧν σὺ δοξάζεις, ἄναξ.
Ὁρᾷς νεκρὸν τόνδ', οὗ καταστάζω δάκρυ;
ΑΓ. Ὁρῶ. τὸ μέντοι μέλλον οὐκ ἔχω μαθεῖν.

Agamemnon, supplico tibi per hæc genua
Et tuam barbam dextramque felicem.
*Aga.* Quam rem quærens? utrum liberam
Vitam consequi? facile enim *hoc* est tibi.
*Hec.* Non sane; malos etenim ulciscens
Vitam universam servire volo.
*Aga.* Sit sane: quid nos in auxilium vocas?
*Hec.* Nihil horum, quæ tu putas, o rex:
Vides cadaver hoc, propter quod effundo lacrymas?
*Aga.* Video: sed futurum non possum scire.

P. πρᾶγμα ζητοῦσα ἱκετεύεις δηλονότι, ποιῆσαι τὸν τῆς ζωῆς σοῦ χρόνον ἐλεύθερον; ῥᾴδιόν ἐστί σοι, τοῦτο δηλονότι. οὐδαμῶς βούλομαι δηλονότι ἐλευθερωθῆναι· τοὺς κακοὺς δὲ κολάζουσα, τὸν ἅπαντά μου βίον θέλω δουλεῦσαι. καὶ δὴ εἰς τίνα ἐπάρκειαν καὶ βοήθειαν καλεῖς ἡμᾶς, ἤγουν ἐμέ; οὐδέν τι τούτων, ὧν σὺ ὑπονοεῖς, ἄναξ, θέλω δηλονότι. ὁρᾷς τόνδε τὸν νεκρὸν, καθ' οὗ στάζω δάκρυον; ὁρῶ. τὸ μέν τοι μέλλον, ἤτοι ὃ μέλλεις περὶ τούτου

S. * ἀπολύουσαν. Ἄλλως. Ἆρ' ἐκλογίζομαι] Ἐὰν στίξωμεν εἰς τὸ τοῦδε, νοητέον οὕτως· ἆρα χαλεπὰς καὶ ἐχθρὰς λογίζομαι τὰς φρένας τοῦ Ἀγαμέμνονος, οὐκ ὄντος αὐτοῦ δυσμενοῦς, ἵν' ᾖ τὸ πᾶν περὶ Ἀγαμέμνονος. ἢ εἰς τὸ μᾶλλον στικτέον. ἵν' ᾖ οὕτως· ἆρα πρὸς τὸ δυσμενὲς μᾶλλον ῥέπω, τούτου ὄντος οὐχὶ δυσμενοῦς τὰς φρένας. 747. Οὐδέν τι] Εἰς οὐδέν τούταν καλῶ σε, ὦ ἄναξ, ὧν ὑπονοεῖς. ἃ δὲ ἔμελλε, διὰ τὴν προηγησαμένην πτῶσιν εἶπεν ὧν. Cod. D.

* Pro ἀπολύουσαν Heath. vult. ἀπολύουσα, tum etiam ὑπολαμβάνουσα scribi debet. *Beck.*

γουν., ut ταύτης Or. 663. pro πρὸς ταύτης. E. Brunck. *Beck.*

742. s. Heath. probat distinctionem Canteri:—μῶν ἐλεύθερον Αἰῶνα θέσθαι, ῥᾷδιον γάρ ἐστι, σοι; *Beck.*

744. Ridet Plautus Asinar. II. 2, 8. *Ætatem velim servire, Libanum ut conveniam modo.* Quod notavit Vir egregius, Josias Mercerus ad Nonium v. *Meret.* *Por.*

Pro δὲ Cod. C. γάρ. *Beck.*

745. ξύμπαντα Cod. D. *Beck.*

746. ἐπάρκειαν Ald. et edd. ἐπάρκεσιν MS. Reg. Soc. quod præferendum videtur. ἄρκεσις occurrit apud Sophoclem Œd. Col. 78. ἐπάρκεσις 447. Alteram formam apud Tragicos non memini invenisse. Edidi igitur ἐπάρκεσιν, cum postea in J. M. N. invenerim. *Por.*

748. Hunc versum sic convertit Ennius apud Nonium v. Guttatim. *Vide hunc meæ in quem lacrumæ guttatim cadunt.* *Por.*

749. μέντι Cod. A. D. *Beck.*

τὸ μέλλον, *quod fieri debet.* v. Ion. 1013. *Heath.*

ΕΚ. Τοῦτόν ποτ' ἔτεκον, κἄφερον ζώνης ὕπο.
ΑΓ. Ἔστιν δέ τις σῶν οὗτος, ὦ τλῆμον, τέκνων;
ΕΚ. Οὐ τῶν θανόντων Πριαμιδῶν ὑπ' Ἰλίῳ.
ΑΓ. Ἦ γάρ τιν' ἄλλον ἔτεκες, ἢ κείνους, γύναι;
ΕΚ. Ἀνόνητά γ', ὡς ἔοικε, τόνδ', ὃν εἰσορᾷς.
ΑΓ. Ποῦ δ' ὢν ἐτύγχαν', ἡνίκ' ὤλλυτο πτόλις;
ΕΚ. Πατήρ νιν ἐξέπεμψεν, ὀῤῥωδῶν θανεῖν.
ΑΓ. Ποῖ, τῶν τότ' ὄντων χωρίσας τέκνων μόνον;
ΕΚ. Εἰς τήνδε χώραν, οὗπερ εὑρέθη θανών.
ΑΓ. Πρὸς ἄνδρ', ὃς ἄρχει τῆσδε Πολυμήστωρ χθονός;

*Hec.* Hunc olim peperi, et portavi sub cingulo.
*Aga.* Est vero quispiam tuorum hic, o misera, liberorum?
*Hec.* Non ex illis qui mortui sunt ex filiis Priami sub Ilio.
*Aga.* Anne aliquem alium peperisti quam illos, o mulier?
*Hec.* Inutiliter quidem (ut apparet:) hunc quem aspicis.
*Aga.* Ubi vero erat quando peribat urbs?
*Hec.* Pater ipsum ablegavit, metuens ne moreretur.
*Aga.* Quônam ab existentibus tunc separans liberis solum?
*Hec.* In hanc regionem, ubi inventus est mortuus.
*Aga.* An ad virum, qui rex est hujus Polymestor terræ?

P. εἰπεῖν, οὐ δύναμαι νοῆσαι. τοῦτον ἔτεκόν ποτε, καὶ ἔφερον ὑπὸ τῆς ζώνης, τουτέστιν ἐν γαστρὶ εἶχον. ἔστι δὲ, ὦ τλῆμον, οὗτός τις τῶν σῶν παίδων; οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου τῶν θανόντων ἐν Ἰλίῳ. ἆρα ἔτεκες καὶ ἄλλον τινὰ παρὰ ἐκείνους; ἀνωφελῶς, ὡς φαίνεται, ἔτεκον καὶ τόνδε ὃν ὁρᾷς· ποῦ δὲ ἦν, ἡνίκα ἐφθείρετο ἡ πόλις; ὁ πατὴρ ἐξέπεμψε, φοβούμενος μὴ καὶ αὐτὸς ἀποθάνῃ, ὥσπερ δηλονότι οἱ ἄλλοι, ἁλούσης τῆς Τροίας. ποῦ ἐξέπεμψε δηλονότι, χωρίσας μόνον τῶν τότε ὄντων τέκνων; εἰς τήνδε τὴν χεῤῥόνησον ὅπου εὑρέθη θανὼν πρὸς ἄνδρα τὸν Πολυμήστορα δηλονότι, ὃς ἄρχει τῆσδε τῆς χθονός: ναὶ ἐνταῦθα

S. 750. Κἄφερον ζώνης ὕπο] Ἀντὶ τοῦ ὑποκάτω τῆς ζώνης ἐβάσταζόν ποτε τοῦτον, καὶ ἔτεκον. ὅμοιον τῷ "Ὁρῶ σ', Ὀδυσσεῦ, δεξιὰν ὑφ' εἵματος Κρύπτοντα χεῖρα,—" καὶ τῷ "— πέρᾳ γὰρ ἤδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα." 760. Πικροτάτου] Πικρότατον λέγει τὸν χρυ-

751. Τέκνων;] Prior syllaba communis, cujus instantias protulimus haud paucas, *Phœniss.* v. 19. Vid. infra ad v. 868.
Ἔστι Cod. A. C. τλήμων Cod. A. *Beck.*
752. Τῶν οὐ θ. edidit Brunckius ex conjectura, qua nihil opus esse videtur. *Por.*
Τῶν οὐ θανόντων rescripsit Br. ut sit concinnior oratio. *Beck.*
753. Ἡ Cod. A. *Beck.*
755. ὤλυτο Cod. A. C. πόλις Cod. D. Super ὢν ἐτύγχ. in Cod. D. scriptum: Ἀττικισμὸς εὑρίσκετο. *Beck.*
756. ὀῤῥοδῶν Cod. A. *Beck.*

759. Sic editi recentes. Πολυμήστορα Aldus. Male insuper τῆσδε omittunt Harl. M. R. In K. videtur primo fuisse Πολυμήστορα, deinde in alterum mutatum· Sed Πολυμήστωρ M. a m. pr. Cant. N. *Por.*
ἄνδρα Cod. C. Πολυμήστορα Cod. A. C. *Beck.*
Πολυμήστωρ] Ed. Ald. Πολυμήστορα. *Musg.*
760. ἐντεῦθ' Cod. D. sed super ε scriptum α. *Beck.*
762. Istud γε, quod nihil ad sensum aut elegantiam confert, omittunt Mosq.

ΕΚ. Ἐνταῦθ' ἐπέμφθη πικροτάτου χρυσοῦ φύλαξ.
ΑΓ. Θνήσκει δὲ πρὸς τοῦ, καὶ τίνος πότμου τυχών;
ΕΚ. Τίνος πρὸς ἄλλου; Θρῄξ νιν ὤλεσε ξένος.
ΑΓ. Ὦ τλῆμον, ἦπου χρυσὸν ἠράσθη λαβεῖν;
ΕΚ. Τοιαῦτ', ἐπειδὴ ξυμφορὰν ἔγνω Φρυγῶν.
ΑΓ. Εὗρες δὲ ποῦ νιν, ἢ τίς ἤνεγκεν νεκρόν;
ΕΚ. Ἥδ', ἐντυχοῦσα ποντίας ἀκτῆς ἔπι.
ΑΓ. Τοῦτον ματεύουσ', ἢ πονοῦσ' ἄλλον πόνον;
ΕΚ. Λουτρ' ᾤχετ' οἴσουσ' ἐξ ἁλὸς Πολυξένῃ.
ΑΓ. Κτανών νιν, ὡς ἔοικεν, ἐκβάλλει ξένος.

*Hec.* Huc missus est acerbissimi auri custos.
*Aga.* Moritur vero a quo? et quod fatum consequutus?
*Hec.* Quônam ab alio? Thracius ipsum perdidit hospes.
*Aga.* O infelix, numnam aurum amavit capere?
*Hec.* Talia *sunt*, postquam calamitatem cognovit Trojanorum.
*Aga.* Ubinam illum reperisti? aut quis attulit cadaver?
*Hec.* Hæc incidens in eum marino in littore.
*Aga.* Hunc quærens, an laborans alium laborem?
*Hec.* Aquam abierat allatura ex mari Polyxenæ.
*Aga.* Quum interfecisset, ut apparet, abjecit hospes.

P. ἐπέμφη ὁ Πολύδωρος φύλαξ χρυσοῦ πικροτάτου. θνήσκει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔθανε, παρὰ τίνος, καὶ τίνος θανάτου τυχών; ὑπὸ τίνος ἄλλου, ἔθανε δηλονότι; ὁ Θρᾷξ ὁ φίλος ὤλεσεν αὐτὸν ὁ Πολυμήστωρ. καὶ τοιαῦτα ἐποίησεν, ἀφ' οὗ τὴν συμβᾶσαν βλάβην ἔγνω τῶν Φρυγῶν, ἤτοι τῶν Τρώων. ποῦ δὲ εὗρες αὐτόν; ἢ τίς ἔφερε νεκρόν; ἥδε ἡ θεράπαινα ἤνεγκεν ἐντυχοῦσα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ. τοῦτον ζητοῦσα, ἢ ἐνεργοῦσα ἄλλην ἐνέργειαν; ἐπορεύθη κομίσουσα ὕδατα, ἐπὶ λουτρὰ τῆς Πολυξένης. κτανὼν αὐτὸν, ὡς φαίνεται, ἔρριψεν ὁ φίλος ὑπὸ τῆς

S. σὸν, ὡς αἴτιον τῷ Πολυδώρῳ τοῦ φονευθῆναι γενόμενον. αἴτιος γὰρ γέγονε πικρίας τῷ παιδὶ ὁ χρυσός. 763. Ὦ τλῆμον] Τοῦτο δύναται νοηθῆναι, καὶ πρὸς τὴν Ἑκάβην διὰ τὸν φόνον τοῦ παιδὸς, πρός τε τὸν Πολυμήστορα, ὡς χρυσοῦ ἕνεκα φονέα γενόμενον, καὶ πρὸς τὸν Πολύδωρον, ὡς ἀδίκως φονευθέντα. Ὦ τλῆμον] Ὦ ὑπομονη-

1. 4. δ' habet J. Legendum videtur, Τίνος πρὸς ἄλλου, quod et melius quæstioni respondet. Supra 690. πρὸς τίνος ἀνθρώπων; Suppl. 404. οὐ γὰρ ἄρχεται Ἑνὸς πρὸς ἀνδρός. Sic habent edd. At Valckenærius ad Phœniss. 396. citat Ἑνος ὑπ' ἀνδρός. In Lucian. Anachars. 9. omnes MSS. et edd. consentiunt in ἀγχομένους πρὸς ἀλλήλων, in 11. unus MS. habet ἀγχομένους ὑπὸ (ceteri πρὸς) τῶν ἀντιπάλων. In Iliad. T. 133. ubi vulgatur ὑπ' Εὐρυσθῆος ἀέθλων, codices nonnulli, inter quos Venetus, πρὸς Εὐρυσθῆος. Confer X. Π. 1314. cum Med. 1410. In Arrian. Exp. III. 12. p. 120, 4. MS. apud Gronov. ὑπὸ pro πρός. *Por.*

γ' post τίνος deest in Cod. A. D. *Beck.*

763. ἦπου κ. τ. λ. Gl. Cod. D. ὄντως κατὰ ἀλήθειαν ἐπεθύμησε ὥστε τυχεῖν. *Beck.*

λάβειν;] Lib. P. λάβων Timocles: ἠράσθη φαγεῖν. apud Athenæum p. 240. *Musg.*

764. Τοιαῦτα Cod. A. C. *Beck.*

765. ἤνεγκε Cod. B. C. D. *Beck.*

767. μαστεύουσ' Aldus et multi MSS. ματεύουσ' Mosq. 4. et a m. pr. C. *Por.*

μαστεύουσα Cod. A. μαστεύουσ' Cod. B. C. ματεύουσα D. *Beck.*

768. Λούτρ' Cod. C. D. *Beck.*

769. ἐκβάλει Cod. A. *Beck.*

ΕΚ. Θαλασσόπλαγκτόν γ', ὧδε διατεμὼν χρόα.
ΑΓ. Ὦ σχετλία σὺ, τῶν ἀμετρήτων πόνων.
ΕΚ. Ὄλωλα, κοὐδὲν λοιπὸν, Ἀγάμεμνον, κακῶν.
ΑΓ. Φεῦ, φεῦ· τίς οὕτω δυστυχὴς ἔφυ γυνή;
ΕΚ. Οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ τὴν τύχην αὐτὴν λέγοις.
Ἀλλ' ὧνπερ οὕνεκ' ἀμφὶ σὸν πίπτω γόνυ,
Ἄκουσον. εἰ μὲν ὅσιά σοι παθεῖν δοκῶ,

*Hec.* Fluctuantem in mari utique; sic dissecans corpus.
*Aga.* O misera tu, propter immensas calamitates!
*Hec.* Perii: et nihil reliquum est, Agamemnon, malorum.
*Aga.* Ah, ah, quæ ita infelix nata est mulier?
*Hec.* Non est, nisi infelicitatem ipsam diceres.
Sed propter quas causas circa tuum cado genu,
Audi: si quidem justa tibi pati videar,

P. θαλάσσης φέρεσθαι, οὕτως διακόψας τὸ σῶμα ἔρριψεν. ὦ οἰκτρὰ σὺ τῶν ἀναριθμήτων ἕνεκα θλίψεων. ὄλωλα, Ἀγάμεμνον, καὶ οὐδὲν λοιπὸν τῶν κακῶν ἄκος εὑρεῖν δύναμαι. ἢ οὐδὲν ἀπολείπεταί μοι κακὸν ὃ οὐ πέπονθα. φεῦ, φεῦ, τίς ἄλλη γυνὴ σοῦ δυστυχεστέρα ἐγένετο; οὐκ ἔστιν ἑτέρα δυστυχεστέρα ἐμοῦ δηλονότι, εἰ μή που αὐτὴν τὴν δυστυχίαν λέγεις. ἀλλ' ὧν χάριν προσπίπτω τοῖς σοῖς γόνασιν, ἄκουσον. καὶ εἰ μὲν δίκαιά σοι παθεῖν φαίνομαι,

S. τικὴ ἐν τοῖς δεινοῖς. ἢ τὸν Πολυμήστορα τλήμονα καὶ ὑπομονητικὸν λέγει, διὰ τὸ κέρδος ἀσεβείᾳ κοινωνήσαντα. 776. Εἰ μὲν ὅσια] Ὅσιον λέγεται τὸ δίκαιον. διαφέρει δὲ τοῦτο. ὅτι τὸ δίκαιον, ὥσπερ γένος ὂν, διαιρεῖται εἰς ὅσιον καὶ δίκαιον. καὶ τὸ μὲν πρὸς θεοὺς ἐξ ἀνθρώπων γενόμενον, ὅσιον καλοῦμεν· τὸ δὲ πρὸς ἀνθρώπους, δίκαιον. ἐνταῦθα δὲ καταχρηστικῶς ἡ Ἑκάβη τὸ ὅσιον λέγει. 781. Κοινῆς τραπέζης] Πολλάκις * συνκοινώνησθε

Συγκοινώνησθε] Συνεκοινωνήσθη emendat Heath. *Beck.*

770. γ' a MSS. quibusdam abest. Pro κακῶν 772. nonnulli κακόν. *Por.*

Θαλλασσόπλακτον Cod. A. C. D. Mox γ' deest in B. D. *Beck.*

772. Ἀγάμεμνον λοιπὸν κακῶν Cod. C. κακὸν Cod. B. *Beck.*

773. οὕτως Cod. B. *Beck.*

774. λέγεις alii, quod si repones, non gravabor. Comparat Brunckius Terentianum; *Ipsa si cupiat Salus, Servare prorsus non potest hanc familiam.* Aptius videtur illud Trabeæ apud Ciceronem Tusc. Disp. IV. 31. *Fortunam ipsam anteibo fortunis meis.* *Por.*

λέγεις Cod. A. B. C. D. In A. superscr. γρ. εἴπῃς. Brunckius comparavit locum ex Ter. Adelph. IV. 7. Ipsa, si cupiet, salus servare prorsus non potest hanc familiam. *Beck.*

776. ὅσοϊά sic Cod. D. *Beck.*

779. τοὺς prius alii omittunt, alii in τῆς mutant. *Por.*

τοὺς ante γῆς omittunt B. C. Super ἄνω in Cod. A. scriptum θεούς. Pro νέρθεν Cod. D. ἔνερθεν. *Beck.*

781. πολλάκις omittit Cod. A. *Beck.*

782. ξένων pro φίλων multi MSS. male. Aldus et omnes fere MSS. πρῶτα τῶν ἐμῶν. Brunckius ex membr. suis edidit τὰ πρῶτα, tantum duplici anapæsto delectatus, quantum alii offenduntur. Sed is liber manifestis glossis non caret; supra enim 607. τἄγγος pro τεῦχος habet cum M. Mosq. 1. N. R. Merum igitur scholion τὰ πρῶτα, ut liquet vel ex eo, quod in MSS. quibusdam articulus suprascriptus est pro interpretatione. ξένια conjecit Musgravius, quod frigidum et obscurum est. Distinctionem, post ἐμοὶ sublatam, post ξενίας reponit Beckius, quo quid proficiatur nescio. Omnino post τυχὼν aliud participium, quod duo sententiæ membra connectat, requiritur. Ac poteras quidem legere, ξένιά τ' ἀριθμῶν πλεῖστα τῶν ἐμῶν φίλων, nisi hoc a vulgata nimis recederet. Dedi igitur πρῶτος ὢν pro πρῶτα τῶν. Cum

Στέργοιμ' ἄν· εἰ δὲ τοὔμπαλιν, σύ μοι γενοῦ
Τιμωρὸς ἀνδρὸς, ἀνοσιωτάτου ξένου,
Ὃς οὔτε τοὺς γῆς νέρθεν, οὔτε τοὺς ἄνω
Δείσας, δέδρακεν ἔργον ἀνοσιώτατον,
Κοινῆς τραπέζης πολλάκις τυχὼν ἐμοὶ,
Ξενίας τ' ἀριθμῷ πρῶτος ὢν ἐμῶν φίλων·
Τυχὼν δ' ὅσων δεῖ, καὶ λαβὼν προμηθίαν,

Boni consulam: si vero contrarium, tu mihi sis
Ultor viri, impientissimi hospitis:
Qui neque eos qui sub terra sunt, neque eos qui supra,
Veritus, perpetravit facinus nefandissimum:
Communi mensa sæpe potitus mecum,
Hospitioque sæpissime ex meis amicis;
Consecutus vero quæcunque postularet, et accipiens prius mercedem

P. ἀγαπῴην ἄν· εἰ δὲ τὸ ἐναντίον, τουτέστιν ἀνόσια, ἔπαθον, βοηθὸς ἐμοὶ γενοῦ ἕνεκα τοῦ ἀνοσιωτάτου ξένου. ὃς οὔτε τοὺς κάτω θεοὺς, ἤγουν τοὺς καταχθονίους, οὔτε τοὺς ἄνω, ἤγουν τοὺς οὐρανίους, δείσας, ἔργον ἀνοσιώτατον πεποίηκεν. (τοὺς μὲν κάτω θεοὺς, ὅτι ἄταφον αὐτὸν ἔῤῥιψεν· τοὺς δὲ ἄνω ὡς ἐφόρους ὄντας φιλίας, οὐκ ἔδεισεν,) οὔτε τὴν φιλίαν αὐτήν. ἀλλ' ἐξειργάσατο τὸν φόνον τοῦ ἐμοῦ παιδὸς, τυχὼν ἐμοὶ * κοινῆς ἁλίας· ἐπιτυχὼν δὲ ὁπόσων πρέπει τυχεῖν φίλων, καὶ λαβὼν προμηθίαν, ὅ ἐστι τὰ χρήματα, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπὲρ τοῦ

S. μοι τραπέζης, καὶ ἐν ἀριθμῷ, ἤγουν τάξει δοξέως, φίλων πρῶτος ταττόμενος δηλονότι. *Bar.* 783. Τυχὼν δ' ὅσων δεῖ,] Νοητέον ἢ ὅτι τυχὼν ἐξ ἡμῶν, ὅσων δεῖ τυγχάνειν τοὺς φίλους πρὸς φίλων, καὶ λαβὼν πρέπουσαν κηδεμονίαν, ἔκτεινε τὸν ἐμὸν υἱόν. ἢ ὅτι τυχὼν ὅσων δεῖ τυγχάνειν τοὺς τῶν βασιλέων παῖδας τρέφοντας ἐν οἴκοις, χρημάτων λέγω,

* Pro κοινῆς ἁλίας, κοινὴ ἁλὸς scribendum monuit Heath. *Beck.*

semel scriptum esset, πρῶτος ὢν τῶν ἐμῶν φίλων, aut, litera tantum una addita, πρῶτος τῶν ἐ. φ. aliquis metri studiosus vulgatam inde lectionem effinxit. Simili mendo Aristoph. locum. Vesp. 1249. Brunck. contaminavit. Sæpius ἱππικὴ et μουσικὴ sine articulo adhibent Attici. Recte igitur legimus, Ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς, ut et Suidas v. τρίβων. Hoc autem Brunckius ignorans, participium, quod erat necessarium, ejecit: articulum, qui non erat necessarius, inseruit. Ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων τῆς ἱππικῆς. Si quis objiciat, non verisimile videri, lectiones leviter corruptas, πρῶτος τῶν ἐμῶν φίλων, πρῶτος ὢν τῶν ἐμῶν φίλων, ulterius depravaturum quenquam, cum tam expeditus ad rectam viam reditus pateret, is nescit, *quam proclivi lapsu voces etiam notissimæ nonnunquam in maculas degenerent, quibus eluendis hominum vel acutissimorum ingenia frustra defatigentur.* Verbis utor Hemsterhusii ad Arist. Plut. p. 349. Quæ uno aut altero exemplo libet confirmare. In Cratini Dionysalexandro apud Macrob. Sat. V. 21. versum addit ex MS. Thuanæo Jacobus Gronovius; Στολὴν δὲ δὴ τίν' εἶχε τοῦδ' ὁμόχροον. Sic ille dedit ex patris conjectura, margini adscripta scilicet, non edita, cum MS. haberet ΤΟΥΔΟΜΟΙΦΡΑΣΟΝ. Tantulum mendum hujus loci veram lectionem abolevit. Lege, τοῦτό μοι φράσον. Exstat luculentum Pindari de Delo fragmentum apud Strabonem X. p. 743. A. (485. B.) cujus partem duntaxat transcribam; Ἀλλ' ἁ Κοιογενὴς ὁπότ' ὠδίνεσσι θοαῖς ἀγχιτόκοις ἐπέβα νιν, δὴ τότε τέσσαρες ὀρθαὶ πρέμνων ἀπώρουσαν χθονίων, ἂν δ' ἐπικράνοις σχέθον πέτραν ἀδαμαντοπέδιλοι κίονες, ἔνθα τεκοῖσ' εὐδαίμον' ἐπόψατο γένναν. Vulgo ἀλλὰ καὶ ὁ γένος, unde bene Barnesius, κοίου γένος, sed paullo melius e codice Strabonis Mosq. qui καινοχενής habet κοιογενὴς elicias. Pro ὀδύναισι θείαις Mosq. ὠδίνεσι θοοῖς. Deinde ἀγχιτόκοις, quod excidit editionibus plerisque, habent Ald. et MS. Mox ἐπιβαίνειν edd. ἐπέβαινεν MS. Statim πρύμνων mendose MSS. sed egregie Mosq. ἂν δ' ἐπὶ κράνοις σχέθον πέτραν, si levem distinctionis errorem tolles. Edi-

Ἔκτεινε, τύμβου δ', εἰ κτανεῖν ἐβούλετο,
Οὐκ ἠξίωσεν, ἀλλ' ἀφῆκε πόντιον.

Interfecit, ac sepultura, quando occidere voluit,
Non dignatus est, sed abjecit in mare.

P. παιδὸς πρόνοιαν, τῶν κατ' ἐμὲ πραγμάτων, ἐφόνευσε. τύμβου δ' οὐκ ἠξίωσεν, ἐπεὶ φονεῦσαι ἤθελεν· ἀλλ' ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν. ἡμεῖς μὲν οὖν δεδουλωμένοι, καὶ ἀδύνατοι εἰς ἐκδί-

S. καὶ λοιπῆς δαπάνης. καὶ τὸ μὲν α' νοεῖται ἐκ τοῦ κοινῆς τραπέζης τυχὼν ἐμοὶ, καὶ τὰ

tum est, ἂν δ' ἐπὶ κραναῇ σχεδὸν πέτρα. Recte σχέθον conjecit Casaubonus, cetera non tetigit. Verte, COLUMNÆ *vero basi adamantina innixæ rupem* CAPITULIS *sustinuere*. Eodem sensu vox occurrit Iph. T. 51. Eustathius ad Iliad. H. p. 700, 64. = 582. 44. ἐπίκρανον, ὅπερ ἐστὶ κεφαλὴ κίονος. Cratino et Pindaro addamus Aristophanem Ran. 1076. Οὐδ' οἶδ' εἰς ἥντιν' ἐρῶσαν πώποτ' ἐποίησα γυναῖκα. Sic cum semel corruptus esset locus, medicinam facere conati sunt librarii, alii ἂν, alii ἐγὼ addentes. Non vulgatæ lectionis errores ambitiose ostendam, neque Invernizii ineptias exagitabo; melius erit, verbo monere, veram lectionem a codice Ravennate servari: Οὐδ' οἶδ' οὐδεὶς ἥντιν' ἐρῶσαν πώποτ' ἐποίησα γυναῖκα. Vides tria loca, quæ in editionibus corrupta quidem erant, sed tam leviter corrupta, ut nihil emendatu planius unquam aut facilius fuerit. At, dices, participium ὢν subaudiri potest. Sane potest; ut Hippol. 232. et alibi; sed non ubi duo membra sententiæ ita, ut hic, conjunguntur. Exempla rem apertam facient. Aristoph. Plut. 751. Οἱ γὰρ δίκαιοι πρότερον ὄντες καὶ βίον Ἔχοντες ὀλίγον, αὐτὸν ἠσπάζοντο. Vesp. 505. αἰτίαν ἔχω Ταῦτα δρᾶν, ξυνωμότης ὢν, καὶ φρονῶν τυραννικά. Pac. 633. Ἀλλ' ἅτ' ὢν ἄνευ γιγάρτων, καὶ φιλῶν τὰς ἰσχάδας, Ἔβλεπεν πρὸς τοὺς λέγοντας. 685. Ἀπορῶν ὁ δῆμος ἐπιτρόπου, καὶ γυμνὸς ὢν, Τοῦτον τέως τὸν ἄνδρα περιεζώσατο. Menander Stobæi LXX. p. 293. (sic male ed. Grot. pro 291.) Ὅταν πένης ὢν, καὶ γαμεῖν τις ἑλόμενος, Τὰ μετὰ γυναικὸς ἐπιδέχηται χρήματα, Αὑτὸν δίδωσιν, οὐκ ἐκείνην λαμβάνει. Euripid. Androm. 499. Μητρὸς λεχέων, ὃς ὑπερθνήσκεις, Οὐδὲν μετέχων, Οὐδ' αἴτιος ὢν βασιλεῦσιν. Ex horum locorum quocunque participium ὢν ejicies, durissimam certe, si non solœcam, orationem effeceris. Erravit ergo Valckenærius ad Herodot. I. 59. ὣς pro ὢν in Vesparum loco legens. Sed recte ὢν retinet Suidas vv. Εἰ καὶ νῦν ἐγώ. Ξυνωμότης. recte utrobique τυραννικὰ habet pro τυραννίδα. Quid tamen si contendam, librarii errore πρῶτα pro πρῶτος scriptum his turbis occasionem dedisse? Certe nihil proclivius, quam α pro ος scribi. Cum enim sigma hoc fere signo c exprimatur, manifestum est, si o et c coaluerint, figuram τῷ α non dissimilem effictum iri. In Homer. Odyss. Λ. 157. πρῶτα, τὸν in textu habet MS. Harl. 5674. et pro varia lectione πρῶτος ὃν habet suprascriptum. In hac fabula supra 546. tali modo στρατὸς exaravit M. ut prima facie cuivis στρατὰ videatur. In Scholiis ad Aristoph. Nub. 508. habent Aldus et Junta ἐξ ὑποῤῥῶγά τινος, quod in ὑποῤῥῶγός mutavit Gelenius. Clemens Alexandr. *Quis dives salvetur* p. 940, 44. ἀμέλει ὁ πάντα τὰ τοῦ νόμου πληρώσας ἐκ νεότητος, καὶ τὰ ὑπέρογκα φρυαξάμενος, ἓν τοῦτο πραθῆναι τοῖς ὅλας οὐ δεδύνηται, τὸ τοῦ σωτῆρος ἐξαίρετον, ἵνα λάβῃ ζωὴν αἰώνιον ἣν ἐπόθει. Quid est istuc πραθῆναι? Vertunt *acquirere*. Muta A in ΟΣ, et lege προσθεῖναι. Si quis erit, qui πραθῆναι τοῖς ὅλοις interpretetur, *seque suaque omnia vendere*, tantum dicam eam interpretationem mihi coactam et contortam videri. Addamus Pausaniam VIII. 25. p. 651. καθότι δὲ αὐτὸς ὁ Λάδων ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Ἀλφειὸν, Κοράκων ὠνόμασται Νᾶσος. Οἱ δὲ ἥγηνται τὴν Ἐνίσπην καὶ Στρατίην τε καὶ Ῥίπην τὰς ὑπὸ τοῦ Ὁμήρου κατειλεγμένας γενέσθαι νήσους ποτὲ ἐν τῷ Λάδωνι ὑπὸ ἀνθρώπων οἰκουμένας· ᾧ οἱ πεπιστευκότες μάταια ἴστωσαν. Quod conjecit Sylburgius pro ᾧ οἱ π. edidit Facius e codice Mosquensi, ἃ οἱ π. Neutrum recte. Utrumque enim corruptum est ex ὅσοι. *At vero, si ita leges, quæ erit verborum constructio, quæ sententia?* Nulla. Ὅσοι enim hic delendum et supra pro οἱ substituendum, ut totus locus ita legatur:— κοράκων ὠνόμασται νᾶσος. ὅσοι δὲ ἥγηνται— οἰκουμένας, πεπιστευκότες μάταια ἴστωσαν, Primus scilicet librarius cum οἱ exarasset, duabus literis, quæ bis ponendæ erant,

Ἡμεῖς μὲν οὖν δοῦλοί τε, κἀσθενεῖς ἴσως·
Ἀλλ' οἱ θεοὶ σθένουσι, χὢ κείνων κρατῶν

Nos quidem igitur servæ et imbecilles forsan,
Sed Dii validi sunt, et illis dominans

P. κησιν ἐπίσης ὑπάρχομεν, ἀλλ' οἱ θεοὶ ἰσχύουσι καὶ ὁ νόμος ἐκείνων ὁ κρατῶν πάντων. διὰ

S. πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων ὤν. τὸ δὲ δεύτερον πρὸς τὸ ἔκτεινεν. Προμηθίαν] Ἐπιβουλήν. 786. Κἀσθενεῖς ἴσως] Ἴσως λέγει ἐπειδὴ ἔχει τινὰ ἐλπίδα τιμωρήσασθαι αὐτόν.

semel tantum, ut fit, positis, errorem ipse suum in margine statim correxit, ascripto ὅσοι. Secundus autem librarius dupliciter erravit; nam et hanc vocem pro additamento, non pro correctione habuit; et in sedem non suam forte temere intulit. Deinde alii duo librarii, alter in ἃ, οἱ, alter in ὧ, οἱ, depravarunt. Sic autem dedisse Pausaniam, ex ipso Pausania clare patebit. V. 12. p 404. Ὅσοι δὲ ἀνθρώπων τὰ διὰ τοῦ στόματος ἐς τὸ ἐκτὸς ἐλέφασιν ἐξίσχοντα ὀδόντας τῶν θηρίων εἶναι, καὶ οὐ κέρατα ἥγηνται, τούτοις ἐστὶν ἀπιδεῖν μὲν ἐς τὰς ἄλκας. VI. 13. p. 482. Εὐηθείας μὲν δὴ μετέχουσι καὶ ὅσοι Χίονιν αὐτὸν ἀναθεῖναι τὴν στήλην, ἀλλ' οὐ Λακεδαιμονίων ἥγηνται τὸ δημόσιον. Paullo ante in hoc ipso capite VIII. 25. Ὅσοι δὲ Θέμιδος, καὶ οὐ Δήμητρος τῆς Λουσίας, τὸ ἄγαλμα εἶναι νομίζουσι, μάταια ἴστωσαν ὑπειληφότες. In Athenæi Dionysio IX. p. 381, D. ἰχθὺς ἁδρὸς πάρεστι ταὐτός. ἔστι σός, præclaram Grotii emendationem, τἀντός ἐστι σὰ, confirmavit MS. Venetus. Satis diu me tenuit hæc disputatio, necdum tamen discedere licet. Potest enim aliquis eorum, Οἷστισιν ἀντιλέγειν μὲν ἔθος περὶ παντὸς ὁμοίως, Ὀρθῶς δ' ἀντιλέγειν οὐκέτι τοῦτ' ἐν ἔθει, defendere τυγχάνειν pro εἶναι in Aristophane simpliciter positum. Cui respondeo, primum hoc non licere ex emendatione contra omnes codices in textum inferre; deinde unum tantummodo locum (Euripid. Andr. 1117.) protulit Vir loco et doctrina illustris Baro Locella ad Xenophontem Ephesium IV. p. 93, 6. nam in loco Sophoclis Aj. jungenda sunt τυγχάνει στάζων. Œd. C. 1490. ἥνπερ τυγχάνων ὑπεσχόμην male cepere Interpretes. Sensus est, *quam promisi, si ipse a Theseo id quod peterem, consequerer*. Loca Libanii et Herodiani nihil ad nos; e Platonis verbis facillime elabi poterat ὢν et ὄν, post similem præsertim terminationem. Quocirca recte puto ὂν addidisse Fischerum in Apolog. Socratis; in Republ. II. p. 369. B. HSt. addendum puto et sicubi aliud quid ejusmodi occurrit, cum nihil hoc participio facilius omittatur. Recte editur in Theæteto p. 151. F. γόνιμον ἢ ἀνεμιαῖον τυγχάνει ὄν, sed citantes Suidas v. Ἀνεμιαῖον, et Scholiastes ad Aristoph. Av. 696. participium omittunt. Restat locus Aristophanis Eccles. 1137. Καὶ τῶν θεατῶν εἴ τις εὔνους τυγχάνει. Sed ibi legendum, Κεἰ τῶν θεατῶν ὤν τις εὔνους τυγχάνει, quæ verba iisdem sedibus posita reperiuntur Plut. 33. Τὸν δ' υἱὸν, ὅσπερ ὢν μόνος μοι τυγχάνει. Facile autem καὶ in κεἰ mutari, facillime ὢν excidere potuit. Quid igitur versu Euripideo, τυγχάνει δ' ἐν ἐμπύροις, faciemus? Equidem, si ποιητικῇ ἀδείᾳ tribuendum et condonandum putabis, non intercedam; si tamen ab ejus ætatis consuetudine prorsus alienum esse statues, per me legere poteris, ἔτυχε δ' ὢν ἐν ἐμπύροις. (Sed vide J. N. Dawesii Epistolam in Addendis.) In Æschyli Choëph. 112. κεἰ pro καὶ recte, sed frustra emendat Canterus, sic enim tres editiones quæ Stephanicam præcesserant. *Por.*

Hunc locum tractavit etiam Br. ad Or. 1251. ubi docet, aliud esse πρῶτα, aliud τὰ πρῶτα. Unde lectionem defendit, quam cod. Reg. exhibet:

ξενίας τ' ἀριθμῷ τὰ πρῶτα τῶν ἐμῶν φίλων.

Et contra Piersonum contendit, anapæstos interdum etiam in pari sede senariorum occurrere.

Pro φίλων Cod. A. B. C. D. et Reg. Br. ξένων. In Regio etiam est τὰ πρῶτα, quod Br. recepit: τὰ πρῶτα sic quoque in Med. 912. *Beck.*

ξενίας τ'] Legendum puto ξένιά τ' et *dona hospitalia*. τυγχάνειν nonnunquam accusativum regere satis notum est. Exemplum vid. Phœniss. v. 1681. *Musg.*

783. ὅσον MSS. nonnulli. *Por.*

ὅσον Cod. A. D. προμήθειαν Cod. A. *Beck.*

ὅσων δεῖ] Majori beneficio Polymes-

Νόμος. νόμωι γὰρ τοὺς θεοὺς ἡγούμεθα,
Καὶ ζῶμεν ἄδικα καὶ δίκαι' ὡρισμένοι.
Ὃς εἰς σ' ἀνελθὼν, εἰ διαφθαρήσεται,
Καὶ μὴ δίκην δώσουσιν, οἵτινες ξένους
Κτείνουσιν, ἢ θεῶν ἱερὰ τολμῶσιν φέρειν,
Οὐκ ἔστιν οὐδὲν τῶν ἐν ἀνθρώποις ἴσον.
Ταῦτ' οὖν ἐν αἰσχρῶι θέμενος, αἰδέσθητί με.

Lex : lege enim Deos censemus,
Et vivimus injusta et justa nobis definita habentes.
Quæ *lex* ad te progressa si violabitur,
Et non pœnam dabunt qui hospites
Interficiunt, aut deorum sacra audent capere,
Non est quicquam inter homines æquabile.
Hæc igitur inter turpia numerans, revereare me,

P. τοῦ νόμου γὰρ τοὺς θεοὺς γιγνώσκομεν, καὶ ζῶμεν διὰ τοῦ νόμου, ἄδικα καὶ δίκαια τάξαντες. ὃς ὁ θεῖος νόμος ἀναχθεὶς εἰς σὲ, εἰ οὐ κυρωθήσεται, καὶ μὴ ποινὴν δώσουσιν οἱ τοὺς φίλους φονεύουσι, καὶ ἱεροσυλοῦσιν, οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῶν πολιτευομένων πραγμάτων ἐν τοῖς ἀνθρώποις ἐν ἰσότητι οὐδὲν, ἤγουν ἐν δικαιοσύνῃ. τοῦτο οὖν ἤγουν τὸ ἀκυρῶσαι, καὶ μὴ πληρῶ-

S. 789. Καὶ δίκαι' ὡρισμένοι] Καλοσυνθέτως εἶπεν· ἔδει γὰρ οὕτως εἰπεῖν. καὶ τὰ δίκαια ὁρισθέντες παρὰ τοῦ θεοῦ τηρεῖν ἐν τοῖς πράγμασιν ἀδίκως βιοῦμεν. 790. Ἀνελθὼν] Θαυμαστῶς ἐνταῦθα τὸ ἀνελθὼν κεῖται. διὰ γὰρ τὸ τῆς βασιλείας ὕψος, ταύτῃ τῇ λέξει ἐχρήσατο. τὸ γὰρ ἀνὰ, τὴν ἄνω φορὰν δηλοῖ. 792. Θεῶν ἱερὰ] Ἱερὰ θεῶν λέγει. ἢ τοὺς περὶ τῆς φιλίας γενομένους ὅρκους, καὶ αὐτὴν τὴν μετὰ σπονδῆς θεῶν ἀρχομένην φιλίαν, καὶ τὸ πρὸς τοὺς ξένους παρὰ τῶν θεῶν ταχθὲν δίκαιον. 795. Ἀποσταθεὶς] Οὐ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα νοητεὸν, ἀλλὰ πρὸς τὸ γραφεὺς, οὕτω, καὶ ἰδοῦ με, καὶ ἀνάθρησον οἷα ἔχω κακὰ, ὥσπερ γραφεὺς τὸν εἰκόνα βλέπει, σταθεὶς ἄπο, ἵνα μὴ πλησίον ὢν διαχεθείη τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ οὐ κατάληψιν ἀκριβῶς ποιήσαιτο. οἱ δὲ πρὸς τὸν

forem obstrinxissent Ilii reges, si non solum ὅσων δεῖ i. e. æqua omnia, ei gratificati essent, sed quæcunque expeteret i. e. ὅσων δέοι. Nec aliter forte scripsit Euripides. Potest enim ε cum diphthongo sequenti coalescere, ut in voce θεοί. Similia quædam vide in Not. ad Electr. 324.

Pro προμηθίαν quod commodum sensum non habet, non invitus legerim προμισθίαν, quam vocem, licet nondum a quoquam adhibitam inveni, ex Analogiæ regulis formatam esse nemo negaverit. ἀντιμισθία ex Epist. ad Romanos citant Lexica.

ἀντιμισθία habet Clem. Alexand. p. 190. A. et 273. D. *Musg.*

784. εἰ h. l. idem esse, quod ἐπεὶ, docet Br. *Beck.*

787. Respicere Euripidem ad Pindari dictum, νόμος ὁ πάνταν βασιλεὺς, monet Wyttenbachius in Biblioth. Crit. Vol. I. part IV. p. 35. *Por.*

σθένωσι Cod. D. *Beck.*

788. θεοὺς ἡγεῖσθαι dixit etiam Noster Bacch. 1327. Electr. 587. Aristophanes Eq. 32. Βρέτας; τὸ ποῖον ἐτεόν; ἡγεῖ γὰρ θεούς; *Por.*

788. s. Bibl. Crit. Amst. P. IV. p. 35. corrigit :—νόμος γάρ τις θεῶν ἡγούμενος, καὶ ζῶσιν ἄδικα καὶ δίκαι' ὡρισμένοι. Videtur ductum ex Pindari dicto :— Νόμος ὁ πάντων βασιλεὺς, de quo VV. DD. ad Herodot. 3, 38. Νόμῳ ἡγούμεθα hic, quod in Electr. 583 ἡγούμεθα simpliciter, notante Abresch. ad Æsch. I. p. 210. *Beck.*

788. θεοὺς ἡγούμεθα], i. e. ἡγούμεθα εἶναι. Sic ἡγείσθω θεοὺς, Bacch. 1327. θεοὺς νομίζω, Suppl. 732. θεοὺς μόνον νομίζει, Plato Menexeno p. 518. *Musg.*

790. ἀνελθὼν,] Markl. ad Suppl. 562. idem hoc monet esse, quod eo loco Ὡς εἰς ἐμ' ἐλθὼν νόμος, sine emphasi verbi compositi ἀνελθάν.

εἴ σ' Cod. A. D. *Beck.*

Οἴκτειρον ἡμᾶς, ὡς γραφεύς τ' ἀποσταθεὶς
Ἰδοῦ με, κἀνάθρησον οἷ' ἔχω κακά.
Τύραννος ἦν ποτ'· ἀλλὰ νῦν δούλη σέθεν·
Εὔπαις ποτ' οὖσα, νῦν δὲ γραῦς, ἄπαις θ' ἅμα,
Ἄπολις, ἔρημος, ἀθλιωτάτη βροτῶν.
Οἴμοι τάλαινα, ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα;
Ἔοικα πράξειν οὐδέν· ὦ τάλαιν' ἐγώ.

Miserere nostri, ac quasi pictor seorsim stans,
Vide me, et aspice qualia habeo mala.
Regina eram olim, sed nunc serva tua:
Felix-multa-sobole olim, nunc vero anus orbaque liberis simul,
Exul, deserta, afflictissima mortalium.
Heu mihi miseræ: quo a me subducis pedem?
Videor effectura esse nihil. O misera ego.

Ρ'. σαι τὸν θεῖον νόμον, αἰσχρὸν καὶ ἄδικον ἡγησάμενος, ἐντράπηθί με. καὶ ὡς ζωγράφος ἀπωτέρω στὰς κατανοεῖ τὰς εἰκόνας εἰ καλῶς ἐγράφησαν, οὕτω καὶ σύ με ἄθρησον, οἵοις κακοῖς περιέπεσον. ἦν ποτε βασίλισσα, ἀλλὰ νῦν σοῦ δούλη εἰμί· εὔπαις ποτ' οὖσα, νῦν δὲ γραῦς καὶ ἄπαις ἐν ταυτῷ. ἐστερημένη πόλεως, μεμονωμένη, δυστυχεστάτη βροτῶν. ποῦ μεταφέρεις τὸν πόδα σοῦ ἀπ' ἐμοῦ; οὐδὲν πράξειν φαίνομαι, ὦ τάλαινα. διατί ζητοῦμεν ἃ οὐδέν

S. Ἀγαμέμνονα τὸ σταθεὶς λέγοντές, οὐ μόνον εὐήθεις εἰσὶν, ἀλλὰ καὶ τὸν Εὐριπίδην συμπαραλαμβάνουσι μετ' αὐτῶν. πῶς γὰρ οὐκ ἠλίθιός τις λέγειν, σταθεὶς ἀπὸ, ὦ Ἀγάμεμνον, ὥσπερ γραφεύς. 796, Ἰδοῦ] Τὸ ἰδοῦ, βαρυτονεῖται, ῥῆμα ὂν, ἐπίῤῥημα δὲ, ὀξύνεται. 798. Εὔπαις ποτ' οὖσα] Λάμβανε τὸ ἦν βασίλισσα ἀπὸ κοινοῦ. εὔπαις ποτ' οὖσα, ἦν βασίλισσα, νῦν δὲ γραῦς καὶ ἄπαις. 800. Ποῖ μ' ὑπεξάγεις πόδα] Ἐνταῦθα δείκνυται ὡς ἀκούσας Ἀγαμέμνων τῆς Ἑκάβης τῶν περὶ τοῦ βοηθῆσαι αὐτῇ δεησέων, * ὑπεχωρεῖν ἀπω-

* Ὑπεχωρεῖν. ὑπεχώρει legit Heath, *Beck.*

792. Super φέρειν in Cod. A. D. scriptum κλέπτειν. τολμῶσι Cod. D. *Beck.*

793. Hunc versum etiam adhibuit Euripides in incerto dramate apud Stobæum ed. Grot. p. 165. *Por.*

ἐν omittit Cod. A. *Beck.*

794. ταῦτ' Gl. Cod. D. διατοῦτο. *Beck.*

795. Ejicere hunc versum et deinde legere vult, ἰδοῦ τε Wyttenbachius p. 36. Male. ἰδοῦ με habent omnes MSS. et Eustathius. κἀνάθροισον quod habent M. R. prave scriptum est etiam in Eustathio ad Iliad I. p. 752, 4=653, 5. Supra etiam 673. ἄθροισον M. Mosq. 4. *Por.*

Tho. M. V. Γραφεὺς, ubi hoc τῷ ζωγράφος præfert, laudat h. l. Vid. Intpp. Sed totum hunc versum ejiciendum censet Bibl. Crit. Amst. P. IV. tumque in sequ. scribit: Ἰδού τε κἄναθρ—Si retinendus sit, emendat Οἴκτειρέ θ' ἡμᾶς, ὡς τροφεὺς ἐπισταθείς. *Beck.*

793. Laudat Tho. M. V. Ἰδοῦ, cujus Intpp. hic scribi jubent Ἰδοῦ, non ἰδού, quia sit Imperat.

ἴδου Cod. B. ἰδοῦ D. *Beck.*

799. Ἀπ. ἐρ. Gl. Cod. D. ἐστερημένη πόλεως, μεμονωμένη. *Beck.*

800. "An legendum ποῖ μετεξάγεις; Quanquam corripi potest syllaba, licet μ' pro μοι ponatur," inquit Musgravius. Imo μ' pro με ponitur. Sensus esse videtur; *Quo meum pedem subducis, i. e. quo me cogis te sequi?* Nempe Agamemnon, Hecubæ nolens annuere, nec tamen palam negare ausus, pedetentim a scena recedere conatur. Duplex accusativus neminem offendet, nisi qui in Atticis poëtis hospes sit. Exemplis tamen a Brunckio allatis, ad Æschyl. Theb. 836. et alibi, unum adde, Aristoph. Thesm. 491. Στρόφος μ' ἔχει τὴν γαστέρα. *Por.*

ποῖ μ' ὑπεξάγεις; An legendum ποῖ

Τί δῆτα θνητοὶ τἄλλα μὲν μαθήματα
Μοχθοῦμεν, ὡς χρὴ, πάντα, καὶ μαστεύομεν,
Πειθὼ δὲ, τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην,
Οὐδέν τι μᾶλλον ἐς τέλος σπουδάζομεν,
Μισθοὺς διδόντες, μανθάνειν, ἵν' ᾖ ποτε
Πείθειν ἅ τις βούλοιτο, τυγχάνειν θ' ἅμα;
Πῶς οὖν ἔτ' ἄν τις ἐλπίσαι πράξειν καλῶς;
Οἱ μὲν τοσοῦτοι παῖδες οὐκέτ' εἰσί μοι·

Quid tandem mortales alias quidem artes
Elaboramus, ut oportet, omnes, et inquirimus:
Suadelam vero, reginam solam inter homines,
Nequaquam præ cæteris ad perfectionem excolimus
Mercedes dantes, discere, ut liceat aliquando
Persuadere quæ quis vellet, et consequi simul?
Qui igitur posthac quis sperare possit acturum se bene?
Illi quidem tot liberi non amplius sunt mihi:

P. ἐστιν, τὴν πειθὼ δὲ μόνην οὐκ ἀσκοῦμεν ἰσχυρὰν οὖσαν, μισθοὺς διδόντες, ἵνα ὑπάρχῃ πείθειν εἰς ἅ τις βούλοιτο; πῶς οὖν τις ἐλπίσειεν εὐτυχήσειν; οἱ πολλοὶ μὲν παῖδες οὐδαμῶς * ἐῶσι· αὐτὴ δὲ ἐπὶ ἀπρέπεσιν δούλη φθείρομαι, καπνὸν δὲ τόνδε ὁρῶ ἐπάνω τῆς πόλεως † πεδῶντα. καὶ μὴν ἴσως κενὸν καὶ ἄκαιρον τόδε, τὸ ἔμπροσθεν τοῦ λόγου ποιεῖσθαι τὴν συνουσίαν

S. αὐτῆς, διὰ τὸ φίλον εἶναι αὐτῷ τὸν Πολυμήστορα. οὐ γὰρ συνεμάχησε τοῖς Τρωσὶ, χαριζόμεν'ς τοῖς Ἕλλησι. 802. Τί δῆτα θνητοὶ] Ῥητορικῆς ἔπαινος. 803. Μοχθοῦμεν] Μετὰ πόνου μανθάνομεν. 804. Πειθὼ] Τὴν δὲ πειθὼ μανθάνειν ἀκριβῶς οὐ σπουδάζομεν, ἧς ἤδει μᾶλλον ἀντιποιεῖσθαι. Πειθὼ τὴν τύραννον] Τὴν ὥσπερ βασιλεὺς ὑπάγουσαν πάντας

* Ἐῶσι. εἰσί vult Heath. *Beck.* † Πεδῶντα (voluitne πηδῶντα, an περῶντα?) *Beck.*

μετεξάγεις; Quanquam corripi potest syllaba, licet μ' pro μοι ponatur. vid. ad Orest. v. 792. *Musg.*

801. ὦ Cod. A. B. *Beck.*

802. ἄλλα pro τἄλλα habet Cod. C. *Beck.*

804. Hunc locum in animo habuisse videtur Quinctilianus I. 12. 18. *illam (ut ait non ignobilis tragicus) reginam rerum orationem.* Non hunc locum, sed Ciceronis de Oratore II. 44. in animo habuit Quinctilianus; Cicero autem a Pacuviana Hermione sumsit, *O flexanima atque omnium regina rerum oratio.* Et Ciceronis et Pacuvii verba citat Nonius v. *Flexanima.* Nostrum respexit Pacuvius. *Hæc* pro *O* MS. *Por.*

805. Pro ἐς in Cod. B. C. D. legitur εἰς. Paullo ante Cod. D. Οὐδέν τοι, sed τοι ex correctione scribæ vel glossatoris. *Beck.*

808. Pro ἔτ. Cod. C. τ'.

Docet Prev. his verbis tribuendum sensum magis ad ipsam Hecubam relatum; itaque reddit: Sur quoi pourrois-je maintenant fonder mon espérance? *Beck.*

809. οἱ μὲν γὰρ ὄντες παῖδες M. N. R. Quæ notabilis lectio. Mox 810. ἐπ' ἐχθροῖς G. et 812. μὲν omittunt quidam. Non male legeretur γε. *Por.*

810. Αὐτοὶ Cod. D. sed η superscriptum. *Beck.*

ἐπ' αἰσχροῖς] Recte hoc diceret Cassandra, vel alia quævis serva furtivæ Veneri destinata conf. Hippol. 508. Non item Hecubæ convenit, quam ab hoc turpitudinis genere satis, credo, ætas ipsa vindicabat, legendum forte, ἐπ' αἴσχεσ', *in contumelias.* Hesychius: αἴσχεα, ὀνείδη, ὕβρεις. Probris et contumeliis, quibus

Αὐτὴ δ' ἐπ' αἰσχροῖς αἰχμάλωτος οἴχομαι·
Καπνὸν δὲ πόλεως τόνδ' ὑπερθρώσκονθ' ὁρῶ.
Καὶ μὴν ἴσως μὲν τοῦ λόγου κενὸν τόδε,
Κύπριν προβάλλειν· ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται.
Πρὸς σοῖσι πλευροῖς παῖς ἐμὴ κοιμίζεται,
Ἡ φοιβὰς, ἣν καλοῦσι Κασάνδραν Φρύγες.
Ποῦ τὰς φίλας δῆτ' εὐφρόνας δείξεις, ἄναξ,
Ἢ τῶν ἐν εὐνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων

Ipsa vero in contumelias captiva proficiscor:
Fumum vero urbis hunc eglomerantem in altum video.
Atqui fortasse quidem sermo inanis hic sit,
Venerem prætendere: attamen dicetur.
Ad tuum latus filia mea cubat
Vates, quam vocant Cassandram Phryges.
Ubi jucundas jam noctes ostendes, o rex,
Aut in lecto charorum amplexuum

P. τῆς θυγατρὸς, ἀλλ' ὅμως εἰρήσεται. πρὸς ταῖς σαῖς πλευραῖς εἰς ὕπνον τρέπεται ἡ ἐμὴ μαντικὴ παῖς, ἥν τινα ὀνομάζουσιν οἱ Φρύγες Κασσάνδραν. ποῦ δῆτα δείξεις, ὦ ἄναξ, τὰς προσφιλεῖς νύκτας, ἢ ποῦ ἕξει ἡ ἐμὴ παῖς, χάριν τινὰ, καὶ ἀνταμειβὴν, ἕνεκα τῶν ἐν τῇ εὐνῇ φιλτάτων ἀσπασμάτων καὶ φιλημάτων ἀπὸ σοῦ, ἀπ' ἐκείνης δ' ἐγώ; ἐκ τῆς νυκτὸς γὰρ

S. πρὸς τὸ δοκοῦν ἑαυτῇ, λόγοις ποικίλοις, καὶ πιθανοῖς. 805. Οὐδέν τι μᾶλλον] Ἀντὶ τοῦ οὐδαμῶς. ὄνομα ἀντὶ ἐπιῤῥήματος, ὡς τὸ Ταχὺς ἦλθεν, ἀντὶ τοῦ ταχέως· ὡς ὄνομα γὰρ δύναται ἔχειν ὑποτεταγμένον τὸ τί. 806. Ἵν' ᾖ ποτε] Εἰπὼν τὸ ποτὲ, οὐκ ἀεὶ αὐτῇ ἀνατίθησι τὴν τοῦ πείθειν δύναμιν. 808. Πῶς οὖν ἔτ' ἄν τις] Εἰς τί οὖν ἐλπίσει δὲ τις πράξειν καλῶς. 811. Ὑπερθρώσκοντα] Ὑπερτέλλοντα. 812. Καὶ μὴν ἴσως] Σεμνότατον τὸ σχῆμα παρὰ τοῖς ῥήτορσιν. ἴσως, φησὶ, κενὸν ὑπάρχει τὸ τὴν ἀφροδίτην εἰς μεσιτείαν

omnis ætatis obnoxia est, nil sane mirum si affici metueret. *Musg.*

812. Καινὸν Cod. A. *Beck.*

814. σῇσι πλευρῆς Ald. et edd. Sed neutrum habet MS. Leid. teste Valckenærio, Brunckii membranæ et alter MS. a prima manu. Sic etiam K. Aut σοῖσι aut πλευροῖς alii, retinentes hi πλευραῖς, illi σῇσι. In Sophoclis Ajac. 1253. vulgo Μέγας δὲ πλευρὰς βοῦς. MSS. plures πλευράν. Sed recte MS. apud Brunckium, Stobæus, et Eustathius ad Od. E. p. 1524, 51=208, 51. habent πλευρά. *Por.*

Antiquissimus cod. Leid. Πρὸς σοῖσι πλευροῖς, quod Vossius in ora cod. prætulit cum Valcken. ad Phœniss. 62. v. Soph. Trachin. 1241. Eurip. Orest. 793.

σοῖσι Cod. C. πλευραῖς Cod. A. πλευροῖς Cod. B. C. Cod. D. σοῖσι πλευροῖς a prima manu. Sed in σοῖσι οι correctum ab alii manu in η, et super οι in πλευροῖς scriptum αι. In Cod. Reg. σοῖσι πλευροῖς, atque ita etiam Br. edidit. Forma hæc etiam Or. 789. occurrit.

Ibid. κοιμίζεται Gl. Cod. D. καταπαύεται. *Beck.*

815. Κασάνδραν Cod. A. B. C. Κασσάνδρα D. *Beck.*

816. Hunc locum citans Scholiastes ad Sophoclis Ajac. 520. hac nota perstringit; ὁ δέ γε Εὐριπίδης μαστροπικώτατα εἰσάγει τὴν Ἑκάβην λέγουσαν. Sed hac re nihil offensus Ennius vertit; *Quæ tibi in concubio verecunde et modice morem gerit*, apud Nonium in v. *modicus*. *Por.*

εὐφρόνας. Gl. Cod. D. εὐφροσύνας φανερὰς ποιήσεις. *Beck.*

Χάριν τιν' ἕξει παῖς ἐμὴ, κείνης δ' ἐγώ;
'Εκ τοῦ σκότου γὰρ, τῶν τε νυκτέρων πάνυ
Φίλτρων μεγίστη γίγνεται βροτοῖς χάρις.
Ἄκουε δὴ νῦν. τὸν θανόντα τόνδ' ὁρᾷς;
Τοῦτον καλῶς δρῶν, ὄντα κηδεστὴν σέθεν

Gratiam quam habebit filia? pro illa vero ego?
Ex tenebris enim nocturnisque una
Illecebris maxima oritur gratia.
Audi sane nunc: mortuum hunc vides?
Huic bene faciens, affini tuo

P. καὶ ἐκ τῶν νυκτερινῶν φίλτρων, πάνυ μεγίστη γίνεται χάρις τοῖς βροτοῖς. ἄκουε δὴ νῦν, ὁρᾷς τόνδε τὸν θανόντα, ἤγουν τὸν Πολύδωρον, τοῦτον δρῶν καλῶς, ἤτοι εὐεργετῶν, ὄντα γυναικάδελφον σέθεν ἤγουν σου, δράσεις εὖ δηλονότι. ἑνός ἐστιν ἐμοὶ ὁ μῦθος ἐλλιπής. εἴθε

S. προτείνειν, ἀλλ' ὅμως λεχθήσεται, ἴσως δὲ λέγει, ἐπεὶ ἔχει τινὰ ἐλπίδα τιμωρήσασθαι αὐτόν. C. C. C. 820. Φίλτρων] Φίλτρον ἡ ἀγάπη ὡς ἐνταῦθα. καὶ τὸ εἰς φιλίαν ἐνοῦν, ὡς παρὰ Θεοκρίτῳ "'πᾶδε τὰ φίλτρα·" οὕτω λέγεται καὶ τὸ λύτρον· ὃ δίδωσί τις ἐλευθέρων τινά. C. C. C. 826. Δαιδάλου τέχναισι] Περὶ τῶν Δαιδάλου ἔργων, ὅτι ἐκινεῖτο καὶ προΐει φωνὴν, αὐτός τε Εὐριπίδης ἐν Εὐρυσθεῖ λέγει, "Οὐκ ἔστιν, ὦ γεραιὲ, μὴ δείσῃς τάδε, Τὰ Δαιδάλεια πάντα κινεῖσθαι δοκεῖ, Βλέπει τ' ἀγάλμαθ'· ὅδ' ἀνὴρ κεῖνος σοφός." καὶ Κρατῖνος ἐν Θράτταις, Πανὶ λάλον νευρόσπαστον; (ἀνθρώπισκον) τινὰ ποτὲ χαλκοῦν ἢ ξύλινον ἢ χρύσεον προσῆν; οὐδαμῶς ξύλινος ἐκεῖνος, ἀλλὰ χαλκοῦς ὢν ἀπέδρα· πότερον

818. κείνης δ' ἐγώ, Ald. et ut puto, omnes MSS. Sed edidit Brunckius, κείνης δὲ σύ, vereor ne μαστροπικώτατα. *Por.*

Pro ἐμὴ Cod. B. ἐμός. Verba κείνης δ' ἐγὼ in A. singularem constituunt versum. Brunck. edidit: κείνης δέ σου; Vulgatam enim lectionem longe absurdissimam esse. Cod. Reg. κείνου δ' ἐγώ; *Musg.*

819. Edidit Aldus; 'Εκ τοῦ σκότους γὰρ, νυκτέρων τ' ἀσπασμάτων Φίλτρων ὁμοῦ τε τοῖς βροτοῖς πολλὴ χάρις. Unde Reiskius et Tyrwhittus legunt ὁμοῦται· Sed omnes fere MSS. habent ut edidi. πάντων pro πάνυ habet codex Brunckii, unde ille edidit—τῶν τε νυκτέρων βροτοῖς Φ. μ. γ. πάντως χάρις. Pro πάνυ mavult Musgravius ὁμοῦ ex Ald. Ceterum σκότου ut magis Atticum dedi ex Brunckii membr. E. et Mosq. 3. βροτοῖς bis M. alterum pro πάνυ. Pro πάνυ habent βροτοῖς N. et pro βροτοῖς mox θνητοῖς. Non valde usitata Tragicis est vox πάνυ· occurrit tamen apud Sophoclem Œd. C. 144. Philoct. 650. Æschylum Pers. 929. Agam. 1465. Choëph. 861. *Por.*

σκότου Cod. C. Sequentia vero in A. B. C. D. ita scribuntur: γὰρ, τῶν τε νυκτέρων πάνυ Φίλτρων μεγίστη γίνεται βροτοῖς χάρις. Eandem scripturam exhibet Cod. Reg. in quo et σκότου est. In schedis Brunck. est; σκότους γὰρ τῶν τε νυκτέρων πάντων. Hinc ipse Br. aliam commentus est lectionem, et edidit:

'Εκ τοῦ σκότους γὰρ, τῶν τε νυκτέρων βροτοῖς
Φίλτρων, μεγίστη γίγνεται πάντων χάρις.

Tyrwhitt in litteris ad Br. lenissima mutatione lectionis vulgatæ, ὁμοῦται pro ὁμοῦ τε scribi jubebat. ὁμοῦται est vox Homerica, ab Eustath. ad Il. ξ', 209. p. 979. 6. explicata. Sed Br. monet, ἀσπασμάτων male hic poni, quod versu 817. occurrat, nec in ullo cod. antiquo comparere, suamque lectionem niti Codd. fide. Gl. Cod. D. ad σκότους—κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ σκότους. *Beck.*

Insigniter hic variant Libri. Ed. Ald. habet:

ἐκ τοῦ σκότους γὰρ, νυκτέρων τ' ἀσπασμάτων
φίλτρων ὁμοῦ τε τοῖς βροτοῖς πολλὴ χάρις.

Hæc ad Kingii usque tempus in contextu manserunt. Is autem ex MS. Reg. Soc. ut edidi, emendat. Mallem tamen:

——— τῶν τε νυκτέρων ὁμοῦ. *Musg.*

820. Reisk. legit: ὁμοῦται τοῖς, *conciliatur hominibus.* *Beck.*

Δράσεις. ἑνός μοι μῦθος ἐνδεὴς ἔτι.
Εἴ μοι γένοιτο φθόγγος ἐν βραχίοσι,
Καὶ χερσὶ, καὶ κόμαισι, καὶ ποδῶν βάσει,
Ἢ Δαιδάλου τέχναισιν, ἢ θεῶν τινὸς,
Ὡς πάνθ' ὁμαρτῇ σῶν ἔχοιτο γουνάτων,

Feceris : unius rei meus sermo *est* egens adhuc.
Utinam mihi fieret vox in brachiis,
Et manibus et comis et pedum ingressu,
Vel Dædali arte, vel Deorum alicujus :
Ut omnia simul tuis adhærescerent genibus,

P. γένοιτό μοι λαλιὰ ἐν τοῖς βραχίοσι, καὶ ἐν ταῖς κόμαις, καὶ ἐν τῇ βάσει τῶν ποδῶν, ἢ τέχναις Δαιδάλου, ἢ* τινος ἀπὸ τῶν θεῶν, ἵνα πάντα τὰ μέλη μου ἅπτοιντο ὁμοῦ τῶν σῶν γονάτων,

S. Δαιδάλειος ἦν, τίς ἔκλεψεν αὐτόν. καὶ Πλάτων, "Οὗτος τίς εἶ, λέγε ταχὺ, τί σιγᾷς; οὐκ ἐρεῖς; Ἑρμῆς ἔγωγε Δαιδάλου φωνὴν ἔχων, Ξύλινος βαδίζων αὐτομάτως ἐλήλυθα." Δαιδάλου τέχναισι] Ἀγαλματοποιὸς ὁ Δαίδαλος, ποιῶν ἀγάλματα οὕτω κάλλιστα, ὡς ἱστορηθῆναι περὶ τούτων τοῖς ποιηταῖς, ὅτι φωνὴν ἠφίεσαν, καὶ ἐκινοῦντο. οὗτος ὁ Δαίδαλος, καὶ πτερὰ, ὅτε ἐβούλετο, περιετίθει. ἐπεὶ καὶ τὸν υἱὸν Ἴκαρον, ἐκ κηροῦ πτερὰ πλασάμενος, καὶ περιθεὶς αὐτῷ, ἐποίησεν ἐναέριον κομισθῆναι, διαλυθέντος δὲ τοῦ κηροῦ, πέπτωκεν εἰς τὸ νῦν καλούμενον ἀπ' αὐτοῦ Ἰκάριον πέλαγος. φασὶ γὰρ ἀμυνόμενον τὸν Ἥλιον Δαίδαλον,

* Pro τινὸς ἀπὸ τῶν θ. cum Cod. D. scrib. ἀπὸ τινὸς τ. θ. *Beck.*

821. Pro δὴ νῦν in Cod. B. τοίνυν. *Beck.*

822. Tho. M. V. Τίθην hæc : κηδεστὴς —καὶ ὁ γυναικάδελφος. ὡς ἔχει καὶ τὸ τοῦ Εὐριπίδου ἐν Ἑκάβῃ· τοῦτον καλῶς δρῶν ὄντα κηδεστὴν σέθεν Δράσεις. Ὁ γὰρ Πολύδωρος ἀδελφὸς ἦν Κασάνδρας, ᾗ Ἀγαμέμνων ἐχρῆτο. Eadem fere habet in Κηδεσταί. Sed utroque loco codd. nonnulli et Edd. pro καλῶς δρῶν exhibent εὖ δρῶν, et mox Εὖ δράσεις.

κηδεστὴν. In Cod. Reg. et D. Gl. superscr. γυναικάδελφον. *Beck.*

823. Εἰ interdum optantis est, et significat idem, quod εἴθε, utinam. v. Etym. M. p. 26, 50. qui hunc ipsum locum affert. *Valck.*

825. Pro κόμαισι primo κόραισι, deinde κνήμαισι, conjicit Musgravius. Accuratior oppositio esset, si legeremus κώλοισι. Sed cum omnes MSS. et edd. tum Etymologus M. p. 26, 54. et Tzetzes Chil. I. 515. vulgatam lectionem confirmant. Est et alia ratio, quæ κόραισιν excludat. Primo optat Hecuba vocem habere in iis partibus quæ natura vocem non habent ; deinde ut partes istæ simul fleant et loquantur. At κόραι cum natura ad flendum aptæ sint, ab hac enumeratione abesse debent. *Por.*

κόμαισι Brumoy accipit de canitie. Exstat quoque hæc lectio ap. Etym. V. Αἶθε. Tamen placet Auctoribus Bibl. Crit. Amst. P. IV. conjectura M. *Beck.*

κόμαισι,] Forte κόραισι *pupillis oculorum.* Ideo minus convenit κόμαισι, quia in luctu comas tonderi fœminis et capita radi mos erat. vid. Troad. v. 141. Nec alius apud Græcos. Plutarchus : παρ' Ἕλλησιν, ὅταν δυστυχία τις γένηται, κείρονται μὲν αἱ γυναῖκες, κομῶσι δὲ οἱ ἄνδρες. Op. Mor. p. 476. vid. et Arist. Thesmoph. p. 131. Ed. Bas.

κόμαισι,] An κνήμαισι? *Musg.*

827. ἔχοιντο A. Aug. 2. 3. Cant. J. H. L. Mosq. 2. 3. N. Vide infra ad 1141. *Por.*

Ἢ Δαιδάλου τέχναισιν] Hoc in loco Scholiastem non laudo, qui exponit, quasi optaret *Hecuba* Vocem in brachiis, in manibus, in comis, in pedibus, aut in *Dædali* artibus ; cum sensus longe alius sit : optat enim, ut vel *Dædali* arte, vel Dei alicujus, hæc ei contingant. Quare expono : *Utinam, inquam, hoc mihi fiat*, vel *Dædali* arte, vel Deorum alicujus.

ὁμαρτεῖ Cod. D. sed superscr. η. ἔχοιντο Cod. C. γονάτων Cod. A. Etiam Cod. Reg. ἔχοιντο. *Beck.*

Κλάοντ', ἐπισκήπτοντα παντοίους λόγους.
Ὦ δέσποτ', ὦ μέγιστον Ἕλλησιν φάος,
Πιθοῦ, παράσχες χεῖρα τῇ πρεσβύτιδι
Τιμωρὸν, εἰ καὶ μηδέν ἐστιν, ἀλλ' ὅμως.
Ἐσθλοῦ γὰρ ἀνδρὸς τῇ δίκῃ θ' ὑπηρετεῖν,
Καὶ τοὺς κακοὺς δρᾷν πανταχοῦ κακῶς ἀεί.
ΧΟ. Δεινόν γε, θνητοῖς ὡς ἅπαντα συμπιτνεῖ,
Καὶ τὰς ἀνάγκας οἱ νόμοι διώρισαν,

Plorantia, exprimentia omnis generis sermones.
O Domine, o maximum Græcis lumen,
Obtempera: porrige manum huic anui
Ultricem, etsi nihil *ea* est; sed tamen porrige manum:
Boni enim viri est justitiæ inservire,
Et malos punire ubique semper.
*Cho.* Mirum sane est, mortalibus ut omnia confunduntur,
Et necessitudines leges definiunt,

P. κλαίοντα, καὶ ἐντελλόμενα παντοίους λόγους. ὦ δέσποτα, ὦ μέγιστον φάος τοῖς Ἕλλησιν, ἀντὶ τοῦ τῶν Ἑλλήνων, πείσθητι, καὶ δὸς ἐμοὶ τῇ πρεσβύτιδι χεῖρα βοηθὸν, εἰ καὶ μηδὲν ἐστιν ἡ ἱκετεύουσά σε δηλονότι, ἀλλ' ὅμως δεῖ αὐτὴν παρὰ σοῦ ἐλεηθῆναι· ἴδιον γὰρ ἀνδρὸς ἀγαθοῦ τῇ δικαιοσύνῃ βοηθεῖν, καὶ τοὺς κακοὺς δρᾷν ἀεὶ πανταχοῦ κακῶς, ἤτοι τιμωρεῖσθαι. δεινὸν ὅτι πάντα συνέρχεται κατὰ ταυτὸν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ αἱ ἀνάγκαι τὰ νενομισ-

S. ὡς πεποιηκότα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Πασιφάην, ἐρασθεῖσαν τοῦ ταύρου, μιγῆναι αὐτῷ. ἐπεὶ τότε πετόμενον εἶδε τὸν αὐτοῦ υἱὸν Ἴκαρον ἐκ κηροῦ πτεροῖς χρώμενον, σφοδρῶς ἐμπεσεῖν τοῖς πτεροῖς καὶ διαλυθῆναι ταῦτα παρασκευάσαι, καὶ τὸν ἐν τούτοις κουφιζόμενον Ἴκαρον κατενεχθέντα πεπνίχθαι. 831. Εἰ καὶ μηδέν ἐστιν] Ἡ ἱκετεύουσά σε, ὡς αἰχμάλωτος, καὶ δούλη. ἀλλ' οὖν δι' αὐτὸ τὸ δίκαιον τιμώρησαι τὸν Πολυμήστορα. τοῦτο γάρ ἐστιν ἀνδρὸς ἀγαθοῦ, τὸ τοὺς κακοὺς ἐννόμως τιμωρεῖσθαι. 834. Δεινόν γε θνητοῖς] Ἐπεὶ τὴν Ἑκάβην ὁ χορὸς εἶδε δεομένην τοῦ Ἀγαμέμνονος βοηθῆσαι αὐτῇ, ἐχθροῦ ὄντος, ὡς τὴν πόλιν ταύτης πορθήσαντος, λέγει δεινοπαθῶν· δεινόν ἐστιν ὅτι συμπιτνεῖ καὶ συμπίπτει πάντα τοῖς θνητοῖς. καὶ οὔτε ὁ φίλος ἀεὶ φίλος οὔτε ὁ ἐχθρὸς ἀεὶ ἐχθρός. ἀλλ' ὁ μὲν φίλος ἐστὶν ὅτε ἐχθρὸς γίνεται, ὁ δὲ ἐχθρὸς φίλος. καὶ οἱ νόμοι κελεύοντες τὸν μὲν φίλον ἀεὶ φίλον ἡγεῖσ-

829. Ἕλλησι Cod. D. *Beck.*

833. πάρασχε Ald. et MSS. quod temere barbarum vocat Brunckius, cum sit analogiæ regulis consentaneum. Non valde usitatum esse fateor; occurrit tamen κάτασχε in Herc. Fur. 1211. Sed vide ad Orest. 1330. Infra 883. ἐπίσχ' Aug. 3. *Por.*

παράσχες χεῖρα edidit Brunck. atque hæc adscripsit in Notis: "Vulgo legitur, consentientibus etiam membr. πάρασχε, quod quid sit, nescio. Græcum non est. A παρέχω aor. 2. esi παρέσχον, imperativus παράσχες. Præsentis imperativus πάρεχε. A παρίσχω autem πάρισχε, unde formatur etiam aor. 2. παράσχες. Frequentissime occurrunt ἴσχε, σχές· κάτισχε, κατάσχες. Sic ἐπίσχες, μετάσχες, ὑπόσχες. πάρασχε mera est barbaries, quam forte hinc enotatam in farraginem suam retulit P. Antesignanus ad Clenardi Gramm. p. 364. l. 7. Codex autem meus πάρεσχε habet." *Beck.*

834. συμπιτνεῖν Cod. B. *Beck.*

835. οἱ χρόνοι ex conjectura Musgravii edidit Brunckius. *Por.*

835. s. Scholiastes eos, qui legunt τὰς ἀνάγκας οἱ νόμοι, reprehendit: neque enim Kingius Scholiastæ mentem cepit. Tamen vulgatum præfert Heath. nam καὶ αἱ ἀνάγκαι ob hiatum legi non posse, sententiam etiam ex vulgata lectione existere meliorem; chorum dicere, vim legum et justitiæ majorem esse, quam amicitiarum,

Φίλους τιθέντες τούς γε πολεμιωτάτους,
Ἐχθρούς τε, τοὺς πρὶν εὐμενεῖς, ποιούμενοι.
ΑΓ. Ἐγὼ σὲ, καὶ σὸν παῖδα, καὶ τύχας σέθεν,
Ἑκάβη, δι' οἴκτου, χεῖρά θ' ἱκεσίαν, ἔχω,
Καὶ βούλομαι θεῶν θ' οὕνεκ', ἀνόσιον ξένον,
Καὶ τοῦ δικαίου, τήνδε σοι δοῦναι δίκην,
Εἴ πως φανείη γ', ὥστε σοί τ' ἔχειν καλῶς,
Στρατῷ τε μὴ δόξαιμι Κασάνδρας χάριν

Amicos efficientes ex inimicissimis,
Inimicosque eos, qui ante benevoli erant, facientes.
*Aga.* Ego te et tuum filium et fortunas tuas,
O Hecuba, miseror, manumque supplicem,
Voloque et deorum gratia, impium hospitem,
Et justitiæ, hanc tibi dare pœnam :
Si quo modo fiat, ut tibi commode sit,
Exercituique non videar Cassandræ gratia

P. μένα τοῖς ἀνθρώποις μετήλλαξαν, φίλους τιθεῖσαι τοὺς πολεμιωτάτους, καὶ τοὺς πρὶν ἐχθροὺς φίλους ποιοῦσαι. ἐγώ σε καὶ τὸν σὸν παῖδα καὶ τὴν δυστυχίαν σου, καὶ τὴν παρακλητικὴν χεῖρα ἐλεῶ· καὶ θέλω ἕνεκα τοῦ δικαίου, καὶ τῶν θεῶν ταύτην σοι δοῦναι τὴν χάριν, τὸ τιμωρήσασθαι δηλαδὴ τὸν ἄδικον ξένον, εἴ πως δυνατὸν γένοιτο, ὥστε καὶ σοὶ καλῶς γενέσθαι, καὶ τοῖς Ἕλλησι μὴ δόξω διὰ Κασσάνδραν τιμωρεῖσθαι τὸν Πολυμήστορα. ἔστι

S. θαι, τὸν δὲ ἐχθρὸν ἀεὶ ἐχθρὸν λέγουσι, κεχωρισμένως τὰς ἀνάγκας τιθέντες. οἷον ἐάν τις ἀνάγκη συμβῇ, ὥσπερ καὶ νῦν, ὁ μὲν φίλος ἐχθρὸς, ὁ δὲ ἐχθρὸς φίλος καθίσταται. οὕτω τοῦτο νοεῖται. οἱ δὲ ἀλλάσσοντες τὰς λέξεις, καὶ τὰς ἀνάγκας, ἀντὶ τοῦ ἀνάγκαι, καὶ τὸ νόμοι ἀντὶ τοῦ νόμους καὶ τ' ἄλλα ὁμοίως λέγοντες, ἀμαθεῖς. Ἄλλως. ἐναντίως εἶπεν. ἔδει γὰρ, καὶ τοὺς νόμους ἀνάγκαι διορίζουσιν, αὗται καὶ νόμων ἐπικρατέστεραι, οὐ τὸ ἐναντίον, διότι τὰ ἑκούσια τιμωροῦνται, οὐχὶ τὰ ἐξ ἀνάγκης δρώμενα. ὡς καὶ νῦν ὑμᾶς ἐξ ἀνάγκης φίλον ποιεῖσθαι τὸν πολέμιον. Ἄλλως. διώρισαν, διετύπωσαν, ἀφορίζουσιν. οἷον αἱ ἀνάγκαι οὐκ ἀκολούθως τοῖς νόμοις πράττουσιν, ὅθεν αἱ ἀνάγκαι τῶν νόμων ἐπικρατέστεραί εἰσιν, οὐχ οἱ νόμοι τῶν ἀναγκῶν. 840. Καὶ βούλομαι] Βούλομαι ἕνεκα τῶν θεῶν, καὶ ἕνεκα τοῦ δικαίου, δοῦναί σοι τὸν ἀνόσιον τήνδε τὴν δίκην. 843. Μὴ δόξαιμι] Δέον δόξαι εἰπεῖν, πρὸς τὸ σοί

adeo ut magistratus amicum delinquentem punire debeat, inimicum recte agentem præmio ornare, quæ omnia valeant ad impellendum Agamemnonem, ut Polymestorem puniat; posse etiam pro νόμοι scribi γάμοι. Nuptiæ Paridis et Helenæ Hecubæ reddiderant Agamemnonem infensissimum, sed nuptiæ Agamemnonis et Cassandræ eundem ipsi amicissimum.

οἱ χρόνοι pro οἱ νόμοι cum Musgr. ed. Brunck. In Cod. D. huic versui superscr. Ἀντίπτωσις, αἱ ἀνάγκαι τοὺς νόμους ἐπεκύρωσαν. *Beck.*

Superscribitur in MSS. nonnullis αἱ ἀνάγκαι τοὺς νόμους. et in versibus proxime sequentibus τιθεῖσαι et ποιούμεναι. Omnia infeliciter. Legendum :

καὶ τὰς ἀνάγκας οἱ χρόνοι διώρισαν.

ἀνάγκη interdum est *necessitudo*, quæ inter Amicos, puta, aut cognatos intercedit. vid Xenoph. p. 895. Quo posito, facilis interpretatio est; *et temporum vicissitudines amicitias definiunt*, i. e. quos pro amicis inimicisve habere debeamus. Non dissimile est, quod de Bellorum civilium tempore observat Dio Cassius p. 427. D. Ed. H. Steph. *Musg.*

838. ἔγωγε N. R. non male. *Por.*

839. χεῖρα omittit Cod. A. δι' οἴκτω Cod. D. *Beck.*

841. Pro τήνδε Br. mavult τῶνδε. *Beck.*

842. Ald. φανείην γ' ὥστέ σοι καλῶς ἔχειν. φανείη membr. Brunckii codex et

Θρῄκης ἄνακτι τόνδε βουλεῦσαι φόνον.
Ἔστιν γὰρ ᾗ ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι.
Τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλιον ἡγεῖται στρατὸς,
Τὸν κατθανόντα δ', ἐχθρόν· εἰ δὲ σοὶ φίλος
Ὅδ' ἔστι, χωρὶς τοῦτο, κοὐ κοινὸν στρατῷ.
Πρὸς ταῦτα φρόντιζ', ὡς θέλοντα μέν μ' ἔχεις
Σοὶ ξυμπονῆσαι, καὶ ταχὺν προσαρκέσαι,
Βραδὺν δ', Ἀχαιοῖς εἰ διαβληθήσομαι.
ΕΚ. Φεῦ. οὐκ ἔστι θνητῶν, ὅστις ἔστ' ἐλεύθερος.

Thraciæ regi hanc struere cædem :
Est enim qua ex parte metus incidit mihi.
Virum hunc amicum putat exercitus :
Mortuum vero, hostem. Si vero tibi charus
Hic est, privatim est hoc, et non publicum exercitui.
Præterea considera, quod volentem quidem me habes
Tibi opem ferre, et promptum ad auxiliandum ;
Tardum vero, apud Græcos si accusabor.
*Hec.* Heu, non est mortalium qui sit liber :

P. γάρ τι καθὸ τετάραγμαι, ποῖον τοῦτο· ἐννοήσας, ὅτι φίλος ἐστὶ τῷ στρατεύματι ὁ Πολυμήστωρ, ἐχθρὸς δὲ ὁ Πολύδωρος. εἰ δὲ σοὶ φίλος ἐστὶ, κατ' ἰδίαν σοὶ μὲν τοῦτο, καὶ οὐ κοινὸν τῷ στρατῷ. παρὰ τοῦτο γίνωσκε, ὅτι πρόφρων εἰμί σοι συνκοπιᾶσαι, καὶ ταχὺς σὲ βοηθῆσαι, ἀργὸς δὲ, εἰ παρὰ τοὺς Ἀχαιοὺς προτιθήσομαι. φεῦ, οὐκ ἔστιν ὅστις ἀπὸ τῶν θνητῶν ἐστὶν ἐλεύθερος, ἀντὶ τοῦ ὅστις οὐκ ἔστι δοῦλος. ἢ γὰρ δοῦλός ἐστι χρημάτων (κατὰ κοινοῦ,) ἤγουν φιλοχρήματος· ἢ οὖλος τύχης (κατὰ κοινοῦ,) ἤγουν εὐτυχίας. ἢ τὸ πλῆθος, ἤγουν

S. τ' ἔχειν, ὁ γάρ τε σύνδεσμος τοῦτο ἀπῄτει, δόξαιμι εἶπε πρὸς τὸ φανείην. ζητῶν δὲ πανταχοῦ ταύτην εὑρήσεις τὴν σύνταξιν. 845. Ἔστιν γὰρ ᾗ ταραγμὸς] Τὸ τί ἐλλείπει, ἵν' ᾖ, ἔστι γὰρ τὶ, φησὶ, καθὸ τετάραγμαι, ποῖον τοῦτο, Τὸν ἄνδρα τοῦτον φίλον ἡγεῖται στρατός. Ἄλλως. ἔμελλεν εἰπεῖν, ὅτι ἔστι φίλος τοῖς Ἕλλησιν. εἶτα μεταλογισάμενος, φησὶν, ὅτι ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι. ἀντὶ τοῦ τετάραγμαι, ἐννοήσας ὅτι φίλος ἐστὶ τῷ στρατεύματι ὁ Πολυμήστωρ. 852. Οὐκ ἔστι θνητῶν] Ταῦτα φησὶν, ἐπειδὴ ἐν ἐξουσίᾳ ὢν ὁ Ἀγαμέμνων, οὐ

Mosq. 3. cum aliis. σοί τ' ἔχειν καλῶς plerique MSS. In Sophoclis Aj. 313. facillimam emendationem φανείη pro φανείην prætervidere Viri docti, quam tamen adsumere potuerant e MS. Brunck. φαναίην contra linguam et metrum est, φανοίην contra linguam. *Por.*

Jam Stanlei. ad Æsch. Agam. 1449. emendavit φανείη γ', tum καιρὸς subaudiri debere monet Heath. qui vulgatam lectionem reddidit ita: *si quocunque quidem modo ita in hoc negotio appaream, ut et tibi satisfiat.* Etiam Reisk. φανείη, *modo deprehendatur* (Thrax. scil.) *injustus atque sceleris auctor esse arguatur.*

φανείη Cod. C. Post σοι addunt τ' Codd. A. B. C. D. tum inverso ordine scribunt ἔχειν καλῶς. E Cod. Reg. Brunck. scripsit: Ε. π. φανείη γ' ὥστε σοι τ' ἔχειν καλῶς. *Beck.*

φανείη γ',] Ita MS. B. Ask. 1. fragm. et Lib. P. Vulgo φανείην γ'. *Musg.*

843. Κασάνδρας Cod. A. B. C. D. Supra χάριν Cod. A. γρ. δίκην. *Beck.*

845. Ἔστι Cod. D. ᾗ. Gl. Cod. D. ἐφ' ὅπου.

846. φίλον Aldus. φίλιον Lib. P. ut timide conjecit Barnesius. Idem mendum in Ald. infra 921. *Por.*

Τὸν ἄνδρα τοῦτον φῖλον, etc. τὸ φῖ in φίλον, quoniam in hoc loco longum esse necesse est, circumflectendum. Ut *Hom.*

Ἢ χρημάτων γὰρ δοῦλός ἐστιν, ἢ τύχης,
Ἢ πλῆθος αὐτὸν πόλεος, ἢ νόμων γραφαὶ
Εἴργουσι χρῆσθαι μὴ κατὰ γνώμην τρόποις.
Ἐπεὶ δὲ ταρβεῖς, τῷ τ' ὄχλῳ πλέον νέμεις,
Ἐγώ σε θήσω τοῦδ' ἐλεύθερον φόβου.
Ξύνισθι μὲν γὰρ, ἤν τι βουλεύσω κακὸν
Τῷ τόνδ' ἀποκτείναντι· συνδράσῃς δὲ μή.
Ἢν δ' ἐξ Ἀχαιῶν θόρυβος, ἢ 'πικουρία,
Πάσχοντος ἀνδρὸς Θρῃκὸς οἷα πείσεται,

Aut pecuniarum enim servus est, aut fortunæ,
Aut multitudo eum urbis, aut leges scriptæ
Prohibent, ne utatur pro arbitrio moribus.
Postquam vero metuis, multitudinique nimium tribuis,
Ego te faciam hoc liberum metu.
Sis conscius quidem, si quid struam mali
Adversus eum, hunc qui interfecit: adjuva vero nequaquam.
Si vero ex Achæis tumultus aut auxilium,
Patiente viro Thrace, qualia patietur,

P. ὁ δῆμος τῆς πόλεως, ἢ αἱ γραφαὶ τῶν νόμων, ἤτοι αἱ νομικαὶ διατάξεις, κωλύουσιν αὐτὸν μὴ χρῆσθαι τοῖς τρόποις κατὰ γνώμην, καὶ κατὰ θέλησιν. ἐπεὶ δὲ φοβῇ, καὶ τῷ ὄχλῳ πλέον νέμεις, ἀντὶ τοῦ κεχαρισμένα τοῖς Ἕλλησιν, ἐγὼ ποιήσω σε ἀπολελυμένον τοῦδε τοῦ φόβου. συνεπίστασο δὲ ἐὰν βουλεύσω τὶ κακὸν τῷ ἀποκτείναντι τὸν Πολύδωρον δηλονότι καὶ μὴ συμπράξῃς. ἐὰν δὲ πάσχοντος τοῦ Πολυμήστορος, οἷα πείσεται καὶ ὑπομενεῖ, φανῇ ἐκ τῶν Ἀχαιῶν θόρυβός τις, ἢ συνδρομὴ, κώλυε, μὴ φαινόμενος δὶ ἐμὲ εἴργειν δηλονότι. κατὰ τὰ

S. δύναται αὐτῇ χάριν παρασχεῖν, ὑφορώμενος τοὺς Ἕλληνας. 853. Ἢ τύχης] Τύχη λέγεται κυρίως, ὅταν ἄλλο ἐνεργῇ τὶς, εἶτα ἄλλο συμβῇ. τύχαι παρ' Ἕλλησι καὶ αἱ ταπειναὶ τάξεις τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὑποτεταγμέναι· καὶ αἱ ὑψηλαὶ, καὶ ἐπικρατοῦσαι. ἀπὸ τῆς τύχης γὰρ ἐνόμιζον ταῦτα γίνεσθαι τοῖς ἀνθρώποις, οὐκ ἀπὸ εὐβουλίας τε καὶ κακοβουλίας. ἐνταῦθα κατὰ τὸ δεύτερον σημαινόμενον λέγεται, ἤγουν ἢ χρημάτων γάρ ἐστι δοῦλος, ἢ τύχης ἐστι δοῦλος· τουτέστιν ὑψηλοτέρας τινὸς τάξεως, καὶ ἐπικρατούσης. διαφέρει δὲ ἡ τύχη τοῦ αὐτομάτου,

Il. δ'. v. 155. Φίλε κασίγνητε, θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον. sic ι in ἴσος, ubi brevis est, acuitur, ἴσος, ubi vero longum, circumflectitur, ut ἶσος, aliter lege φίλιον. *Canterus* post ἄνδρα ponit γάρ.

φίλιον pro φίλον Br. rescripsit metri causa, quod e vulgata lectione claudicat. *Beck.*

φίλιον] Ita Lib. P. ut legendum vidit Barnesius. Ed. Ald. φίλον. *Musg.*

849. πρὸς ταῦτα, *ad hæc, his ita existentibus. Heath.*

850. συμπονῆσαι Cod. A. B. C. D. προσάρκεσαι Cod. C. *Beck.*

851. διαβληθήσομαι. Gl. Cod. D. λόγῳ τινὶ προδοθήσομαι. *Beck.*

852. οὐκ ἔστιν ἀνδρῶν Aristot. Rhet. II. 21. Mox πόλεως multi MSS. solenni errore. Arrian. in Epictet. II. 13. Οὐκ ἔστι δ' ἐν σοὶ πόλεος ἡγεμὼν ἀνήρ. Versus est senarius. Ibi vulgatum πόλεως in levem errorem induxit Uptonum. *Por.*

Φεῦ· οὐκ ἔστι, etc.] En iterum, ut τὸ φεῦ otiosum est in scansionem, uti supra probavimus, præcipue vero ad *Hecub.* 1098.

φεῦ singularem versum facit in Cod. C. φεῦ, φεῦ habet Cod. B. φεῦ omittitur in Cod. D. ubi mox ἔστιν. *Beck.*

856. νέμοις Cod. D. *Beck.*

861. Πάσχοντος ἀνδρὸς Θρῃκὸς, οἷα πείσεται] Misere lapsus est *Gasp. Stiblinus*, qui πείσεται deducit a πείθομαι, quum sit a πάσχω, quod nemini non notum.

Φανῇ τις, εἶργε, μὴ δοκῶν ἐμὴν χάριν.
Τὰ δ' ἄλλα θάρσει· πάντ' ἐγὼ θήσω καλῶς.
ΑΓ. πῶς οὖν; τί δράσεις; πότερα φάσγανον χερὶ
Λαβοῦσα γραίᾳ, φῶτα βάρβαρον κτενεῖς,
Ἢ φαρμάκοισιν, ἢ 'πικουρίᾳ τίνι;
Τίς σοι ξυνέσται χείρ; πόθεν κτήσει φίλους;
ΕΚ. Στέγαι κεκεύθασ' αἵδε Τρῳάδων ὄχλον.
ΑΓ. Τὰς αἰχμαλώτους εἶπας, Ἑλλήνων ἄγραν;

Apparuerit quoddam, cohibe, non præ te ferens meam gratiam;
Quod ad alia vero, confide; cuncta ego conficiam probe.
*Aga.* Quomodo igitur? quid facies? utrum gladium manu
Accipiens anili, virum barbarum interficies?
Aut venenis, aut ope quanam!
Quæ tibi aderit manus? unde habebis amicos?
*Hec.* Tecta occultant hæc Troadum turbam.
*Aga.* Captivas dicis, Græcorum prædam?

P. ἄλλα θάῤῥει, ἐγὼ ποιήσω πάντα καλῶς. κατὰ τίνα τρόπον ποιήσεις καλῶς; τί δράσεις; ἆρα ξίφος γεραίᾳ χειρὶ καταλαβοῦσα, ἄνδρα βάρβαρον κατακτενεῖς; ἢ μαγείαις ἤγουν δηλητηρίοις; (φάρμακα γὰρ καὶ αἱ μαγεῖαι) ἢ τίνι βοηθείᾳ; τίς σοι σύμμαχος ἔσται; ἐκ ποίας ἀφορμῆς καὶ μηχανῆς ἕξεις φίλους; αἱ σκηναὶ κρύπτουσι γυναικῶν πλῆθος. ἃς ἀγρεύσαντες ᾐχμαλώτευσαν οἱ Ἕλληνες; σὺν αὐταῖς τὸν τοῦ παιδὸς φονέα κολάσω. καὶ πῶς

S. τῷ μὲν τὴν τύχην εἶναι τοῦτο ὅπερ εἴρηται, τὸ δὲ αὐτόματον, ὅταν γένηταί τι μηδενὸς ἄλλου μηδαμῶς ἐνεργοῦντος. δοῦλος δὲ τύχης ἐστὶν, ὁ ἀναγκαζόμενος δουλεύειν τῇ τῶν κρειττόνων εὐτυχίᾳ. 867. Χεὶρ] Τίς σοι συναπάρξει δύναμις; 868. Κεκεύθασιν] Κρύπτουσι. 871. Κράτος] Ἐπικράτεια. 872. Δεινὸν] Χαλεπὸν τὸ πλῆθος, καὶ σὺν δόλῳ δυσκαταγώνιστον· Αἴγυπτος καὶ Δαναὸς ἀδελφοὶ ἦσαν, Ἰοῦς δὲ τῆς Ἰνάχου θυγατρὸς ἀπόγονοι. τούτων ὁ μὲν Αἴγυπτος εἶχε παῖδας ἄρσενας πεντήκοντα, ὁ δὲ Δαναὸς καὶ αὐτὸς θυγατέρας ν'. οὗτος τῷ ἀδελφῷ Αἰγύπτῳ φθονῶν διὰ τὴν τῶν ἀρσένων κτῆσιν, καὶ φοβηθεὶς μή πως ὑπ' αὐτοῦ τῆς βασιλείας ἐκβληθῇ, ἀνδρωθέντων τῶν υἱῶν αὐτοῦ, ἐδίωξεν αὐτὸν εἰς Αἴγυπτον ἅμα τοῖς παισὶν αὐτοῦ, ὅθεν καὶ * ἀπ' αὐτοῦ χωρὶς Αἴγυπτος ἐκλήθη. χρόνου δέ τινος διαγινομένου, καὶ τῶν παίδων ἀνδρωθέντων, θαῤῥῶν Αἴγυπτος τῇ τούτων δυνάμει, παρεγένετο εἰς τὸ Ἄργος. ὁ δὲ Δαναὸς ἔτι πλέον φοβηθεὶς αὐτὸν, πρόνοιαν ποιούμενος τῆς βασιλείας αὐτοῦ, κατὰ τῶν Αἰγύπτου υἱῶν τοιαύτην ἐσκέψατο ἐπιβουλήν.

* Ἀπ' αὐτοῦ χωρὶς Αἴγυπτος sed Heath. jam monuit, vel χώρα pro χωρὶς legi, vel potius χωρὶς plane deleri, debere.

Θρηκὸς ἀνδρὸς Cod. A. B. *Beck.*

863. ἄλλα, vel a θήσω, vel a θάρσει, regi potest. Crinagoras in Epigrammate Anthol. H. Steph. p. 51.

——— τίς κ' ἐνὶ νηΐ
θαρσῆσαι πεζοῖς τὴν ἀφύλακτον ἅλα; *Musg.*

θάρσει in parenthesi poni putat Reisk. *Beck.*

864. δράσης Cod. D. Gl. superscr. κατὰ τίνα τρόπον ποιήσεις κακῶς. *Beck.*

865. κτανεῖς Cod. C. Paullo ante in Cod. D. superscr. γεροντικῇ ἄνδρα ἀνδρεῖον. *Beck.*

866. Gl. Cod. D. μαγείας ἢ δηλητηρίου. φάρμακον γὰρ καὶ αἱ μαγεῖαι. *Beck.*

867. συνέσται. Codd. A. B. C. D. *Beck.*

868. κεκεύθουσ' MSS. quidam; quod si Græcum est, est Doricum. *Por.*
κεκεύθουσ' Cod. C. τε κεύθουσ' Cod. D.

868, 869. Ὄχλον et ἄγραν] *Iambus* uterque. De hac re nos copiose ad *Phœniss.* v. 19. *Beck.*

ΕΚ. Ξὺν ταῖσδε τὸν ἐμὸν φονέα τιμωρήσομαι.
ΑΓ. Καὶ πῶς γυναιξὶν ἀρσένων ἔσται κράτος;
ΕΚ. Δεινὸν τὸ πλῆθος, ξὺν δόλῳ τε δύσμαχον.
ΑΓ. Δεινόν· τὸ μέντοι θῆλυ μέμφομαι γένος.
ΕΚ. Τί δ᾽; οὐ γυναῖκες εἷλον Αἰγύπτου τέκνα,
Καὶ Λῆμνον ἄρδην ἀρσένων ἐξῴκισαν;
᾽Αλλ᾽ ὡς γενέσθω. τόνδε μὲν μέθες λόγον·
Πέμψον δέ μοι τήνδ᾽ ἀσφαλῶς διὰ στρατοῦ

*Hec.* Cum illis *hunc* meum homicidam ulciscar.
*Aga.* Et quomodo mulieribus in viros erit victoria?
*Hec.* Est *quiddam* potens multitudo, cum insidiisque insuperabile.
*Aga.* Potens, quidem, sed sanè fœmineum reprehendo genus.
*Hec.* Quid vero? an non mulieres interfecerunt Ægypti filios?
Et Lemno funditus viros exterminarunt!
Sed ut fieri possit, hunc mihi omitte sermonem;
Mitte vero mihi hanc tuto per exercitum

P. γυναῖκες κρατήσουσι τῶν ἀρσένων; φοβερὸν γάρ ἐστι τὸ πλῆθος, καὶ μετὰ δόλου δυσκαταγώνιστον. ναὶ φοβερόν ἐστι· ἀλλὰ θῆλυ γένος, εἰ καὶ πολὺ, οὐδὲν ἰσχύει. τί δὲ, οὐ γυναῖκες ἀνεῖλον τὰ τέκνα τοῦ Αἰγύπτου, καὶ τοὺς ἄρσενας ἐξοικισθῆναι ἐποίησαν τῆς Λήμνου· ἀντὶ τοῦ τοὺς ἄρσενας ἐξῴκισαν ἄρδην τῆς Λήμνου; ἀλλὰ πῶς χρὴ γενέσθαι ἡ τιμωρία, τόνδε μὲν τὸν λόγον ἐμοὶ ἄφες. παράπεμψον δὲ χάριν ἐμοῦ τήνδε τὴν γυναῖκα διὰ τοῦ

S. συνέθετο γὰρ τῷ Αἰγύπτῳ συνάψαι πρὸς γάμον τὰς ἑαυτοῦ θυγατέρας τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ἑτοίμως δὲ τοῦτο κατεπαγγελλομένου τοῦ Αἰγύπτου, συνεβούλευσε ταῖς θυγατράσιν ὁ Δαναὸς, ὥστε ἀνελεῖν νύκτωρ τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας, πρὸ τοῦ μιγῆναι τούτους αὐταῖς. θάνατον ἐπαπειλήσας ταῖς μὴ τοῦτο ποιούσαις. αἱ μὲν οὖν ἄλλοι τελέσασαι τὸ τοῦ πατρὸς πρόσταγμα ἀνεῖλον τοὺς ἄνδρας, μία δὲ τούτων μόνη ἡ ῾Υπερμνήστρα ἐφείσατο τοῦ Λυγκέως, ἀπὸ τῆς μίξεως διάθεσιν ἔχουσα πρὸς αὐτόν. οὗτος δὲ σωθεὶς ἐξεδίκησε τοὺς ἀδελφούς· ἐφόνευσε γὰρ τὰς θυγατέρας τοῦ Δαναοῦ, ἅμα καὶ αὐτὸν καὶ τῆς τούτου βασιλείας ἐκράτησε τοῦ ῎Αργους, ἅμα τῇ ῾Υπερμνήστρᾳ. καὶ γίνεται ἐκ τούτου, ῎Αβας. ἐξ ῎Αβαντος, Προῖτος καὶ ᾽Ακρίσιος· ἐξ ᾽Ακρισίου, Δανάη· ἐκ Δανάης, Περσεύς· ἐκ Περσέως, ᾽Αλκαῖος, ᾽Ηλεκτρύων, καὶ Σθένελος. ὧν ὁ μὲν ᾽Αλκαῖος ἔσχε τὸν ᾽Αμφιτρύωνα παῖδα, ὁ δὲ ᾽Ηλεκτρύων τὴν ᾽Αλκμήνην. ἐξ ᾽Αλκμήνης δὲ, ῾Ηρακλῆς καὶ ῎Ιφικλος. ἐξ οὗ, ᾽Ιόλαος. φασὶ δὲ οἱ ποιηταὶ ταύτας ἐν ᾅδου κολάζεσθαι, διὰ τὸν φόνον τῶν ἰδίων ἀνδρῶν. ὑδροφορεῖν καταδικασθείσας ἐν τετρυπημένῳ πίθῳ. ὅθεν καὶ παροιμία ἐπὶ τῶν ἀνήνυτα μοχθούντων, εἰς τετρυπημένον πίθον ἀντλεῖν, λέγομεν. 876. Καὶ Λῆμνον ἄρδην] ᾽Εν Λήμνῳ γυναῖκες ἐτέλουν ἐτήσιον ἑορτὴν τῇ ᾽Αφροδίτῃ. ἐπεὶ οὖν ποτὲ καταφρονεῖσθαι τῆς Θεοῦ, ἀπέλιπον τὸ ἔθος, ἡ ᾽Αφρο-

869. ῾Ελλήνων Codd. A. B. C. D. Reg. atque Brunckii codex, unde Br. ita edidit. *Beck.*

870. φονέα] Ultimam hujus vocis, quæ ex Grammaticorum monito produci debebat, ter corripit Euripides, hic et Electr. 599, 763. Quibus addit Piersonus ad Mœrin p. 192. Euphorionem apud Athenæum XI. p. 503. A. Addo ipse Philemonem ibid. VII. p. 307. E. ubi κεστρε᾽ ὀπτὸν occurrit; vocalis enim elidi non posset, nisi corriperetur. *Por.*

Quia φονέα ultimam syllabam producit, v. ad Hippol. 1148., Heath. conjicit: Σὺν ταῖσδε φονέα παιδὶ τιμωρήσομαι.

Notandum φονέα ultima brevi, contra usitatiorem poëtarum Atticorum morem. Sic etiam El. 607. 712. V. Markl. ad Suppl. 37. Ex Brunck. *Beck.*

872. σὺν Codd. A. B. C. D. *Beck.*

873. *μέμφομαι, minus validum existimo.* Recte Par. cepit. *Heath.*

874. Τέκνα] Prior syllaba communis. *Beck.*

Γυναῖκα. καὶ σὺ, Θρῃκὶ πλαθεῖσα ξένῳ,
Λέξον· καλεῖ σ' ἄνασσα δή ποτ' Ἰλίου
Ἑκάβη, σὸν οὐκ ἔλασσον ἢ κείνης χρέος,
Καὶ παῖδας, ὡς δεῖ καὶ τέκν' εἰδέναι λόγους
Τοὺς ἐξ ἐκείνης. τὸν δὲ τῆς νεοσφαγοῦς
Πολυξένης ἐπίσχες, Ἀγάμεμνον, τάφον,
Ὡς τώδ' ἀδελφὼ πλησίον μιᾷ φλογὶ,

Mulierem. Et tu, o mulier, Thracio accedens hospiti.
Dic, vocat te regina olim sane Ilii
Hecuba, (tua vero non minus quam ipsius causa),
Et liberos: quoniam oportet et liberos scire sermones
Illius. Recens vero interfectæ
Polyxenæ differ, Agamemnon, sepulturam,
Ut isti duo frater et soror, prope una flamma,

P. στρατοῦ ἀκινδύνως. καὶ σὺ, ὦ γύναι, πλησιάσασα τῷ φίλῳ τῷ Θρακὶ, λέξον· καλεῖ σε ἡ Ἑκάβη ἡ ποτε ἄνασσα τῆς Τροίας, διὰ χρείαν σὴν μᾶλλον ἢ ἐκείνης, καὶ παῖδας, καλεῖ δηλονότι, ὅτι δεῖ γινώσκειν καὶ τὰ τέκνα τοὺς ἀπ' ἐκείνης λόγους. τὸν δὲ τάφον, ἤτοι τὴν ταφὴν τῆς νεοσφαγοῦς Πολυξένης καρτέρησον, ὦ Ἀγάμεμνον· ἵνα οὗτοι οἱ ἀδελφοὶ, ἡ διπλῆ φροντὶς ἐμοὶ διὰ μιᾶς φλογὸς κρυφθῆτον ἐν τῇ χθονὶ πλησίον, ἀλλήλων δηλονότι. ἔστω

S. δίτη ἐνέβαλεν αὐταῖς δυσωδίαν, ὡς μὴ δύνασθαι τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας αὐταῖς πλησιάσαι. αἱ δὲ νομίσασαι ὑπὸ τῶν ἀνδρῶν καταφρονεῖσθαι, τούτους πάντας ἀπέκτειναν· ὁ δὲ Δίδυμος οὕτω. Πελασγοὶ ἐπιθέμενοι ποτὲ ταῖς Ἀθήναις, πολλοὺς τῶν ἐξ Ἀθηνῶν ἁρπάσαντες, ἤγαγον εἰς Λῆμνον· ἐν οἷς καὶ γυναῖκας Ἀττικὰς, αἷς παλλακίσι χρησάμενοι ἐπαιδοποίησαν· αἱ δὲ τοὺς παῖδας τὴν πατρῴαν φωνὴν καὶ τὰ ἤθη ἐδίδαξαν· * οἱ δὲ συνήρχοντο τότε ἀλλήλοις, καὶ εἴ τις τύπτει ἀπ' αὐτῶν τινὰ, ἐβοήθουν ἅπαντες. καὶ μετὰ ταῦτα αἱ Λήμ-

* Οἱ δὲ συνήρχοντο —] Valck. ad Herod. p. 502. emendat: οἱ δὲ συνήρχοντό τε ἀλλήλοις καὶ εἴ τις τύπτοι etc. et putat expressa esse ex Herodot. *Beck.*

875. ἐξῴκισαν;] Gl. Cod. D. ἀοίκητον ταύτην ἐποίησαν. *Musg.*

876. γενέσθαι τόνδ' ἐμοὶ Ald. γενέσθω edidit Brunckius ex membr. τόνδε μὲν fere omnes MSS. Per ellipsin fortasse defendi posset lectio vulgata, sed, quoniam et alibi variatur, Iph. T. 807. Troad. 727. γενέσθω nunc admisi. *Por.*

Ita Beckius edidit,

Ἀλλ' ὡς γενέσθαι, τόνδ' ἐμοὶ μέθες λόγον.

Etiam in tribus Leidd. et Flor. Cod. est τόνδε μὲν μέθες λόγον probante Valck. ad Phœniss. p. 190.

τόνδε μὲν μέθες Codd. A. B. C. D. et Cod. Brunck. sed Brunck. e Cod. Regio edidit:

ἀλλ' ὡς γενέσθω. τόνδε μὲν μέθες λόγον.

*Sed sic fiat, sic res transigatur.*—Imp. γενέσθω ipso auctore etiam alibi in Infin. mutatus est. *Beck.*

Confert Canterus Iph. in Taur. v. 603. et Troad. v. 727. Lib. P. sic.

ἀλλ' ὡς γενέσθω. τόνδε μὲν μέθες λόγον. *Musg.*

878. πλασθεῖσα Ald. et MSS. Sed altera forma, quæ alibi apud Euripidem occurrit, melior videtur, et ita Brunckius. *Por.*

Πλασθεῖσα] a πλάζω pro πελάζω, i. e. πλησιάζω.

Pro πλασθεῖσα Brunck. rescripsit πλαθεῖσα, quia πλασθῆναι hoc sensu veteres non adhibuerint; in πλαθεῖσα autem primam produci, cum verbum πλάω per syncopen sit factum ex πελάω, et πλάθω quoque longam habeat primam. *Beck.*

Δισσὴ μέριμνα μητρὶ, κρυφθῆτον χθονί.
ΑΓ. Ἔσται τάδ' οὕτω. καὶ γὰρ, εἰ μὲν ἦν στρατῷ
Πλοῦς, οὐκ ἂν εἶχον τήνδε σοι δοῦναι χάριν·
Νῦν δ', οὐ γὰρ ἵησ' οὐρίους πνοὰς θεὸς,
Μένειν ἀνάγκη, πλοῦν ὁρῶντας ἥσυχον.
Γένοιτο δ' εὖ πως. πᾶσι γὰρ κοινὸν τόδε,
Ἰδίαι θ' ἑκάστωι, καὶ πόλει, τὸν μὲν κακὸν,

Duplex ærumna matris occultentur terra.
*Aga.* Erunt hæc sic : etenim si esset exercitui
Navigatio, non potuissem hanc tibi præstare gratiam.
Nunc vero (non enim mittit secundos flatus Deus)
Manere necesse est, navigationem expectantes tranquillam.
Eveniat autem feliciter. Omnibus enim est melius hoc,
Et peculiariter unicuique, et urbi, malum quidem hominem

P. τάδε οὕτως ὡς λέγεις δηλονότι. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν τῷ στρατῷ καιρὸς πλοῦ, οὐκ ἂν εἶχόν σοι δοῦναι τὴν δωρεὰν ταύτην. νῦν δὲ, οὐ γὰρ ἀφίησιν ὁ Ποσειδῶν πνοὰς ἐπιτηδείας, ἀνάγκη προσκαρτερεῖν, προσδοκῶντας πλοῦν ἥσυχον. εἴθε δὲ γένοιτο κατά τινα τρόπον πραχθῆναι δηλονότι τὰ κατά σε εὖ καὶ καλῶς· καὶ ἑνὶ γὰρ ἑκάστῳ, καὶ πόλει ἀγαθὸν τόδε· λέγω τὸ,

S. νιαι γυναῖκες, τοὺς σὺν Θόαντι πάντας ἀπέκτειναν. δι' ἀμφότερα οὖν ταῦτα ἡ παροιμία ἐδόθη, τὰ Λήμνια κακά. 880. Κείνης χρέος] Μὴ λάβῃς ἔξωθεν τὸ διά. ἀλλ' ἔστιν αὕτη ἡ αἰτιατικὴ πρὸς τὸ σέ. οὕτω. καλεῖ σε ἡ Ἑκάβη χρέος καὶ χρείαν σοι οὐκ ἔλαττον ἢ ἐκείνῃ. ἤγουν εἰ ἀφίξῃ, σαυτῷ οὐκ ἔλαττον ἢ ἐκείνῃ ὑπάρξεις χρεία. ὥσπερ γὰρ φαμὲν, καλῶ τὸν δεῖνα ἑαυτῷ βοήθειαν οὐχ ἧττον ἢ ἐμοὶ, οὕτω καὶ τοῦτο. δέον δὲ εἰπεῖν σοι, σὸν εἶπε πρὸς τὸ χρέος. 886. Καὶ γὰρ εἰ μὲν ἦν] Οὐ καλῶς φησὶ ταῦτα ὁ Ἀγαμέμνων. ἐχρῆν γὰρ αὐτὸν ἅπαξ διδόντα τὴν χάριν σιωπῆσαι, καὶ μὴ ἐλέγξαι τὴν ἑαυτοῦ γνώμην· ἀλλ' οὐκ ἀνάγκῃ τοιαύτῃ ὑπέκειτο βασιλεὺς ὤν. 890. Γένοιτο] Εἴη δὲ πραχθῆναι τὸ κατὰ σὲ καλῶς, ὅτι καὶ πᾶσι καταθύμιον τοῦτο, ὁ γὰρ φόνον δράσας, κοινὸν τοῖς ἀνθρώποις ἀδίκημα ἐποίησε, λυμηνάμενος τῷ κοινῷ νόμῳ, καὶ ἀδικήσας τὸ τῆς φύσεως ὁμοιογενές.———ΠΕΡΙ ΤΟΥ

879. ἄνασσαν Cod. C. *Beck.*

880. ἔλαττον Cod. A. *Beck.*

882. νεοσφαγοῦς. Gl. Cod. D. νεωστὶ σφαγείσης. *Beck.*

883. τάφον ad sequentem versum refert Cod. C. *Beck.*

885. δισσῆ μερίμνᾳ Ald. *Por.*

Δισσῆ μερίμνᾳ] *Scholiastes* videtur legisse Δισσὴ μέριμνα, quod et legi potest optimo sensu, si apponantur ad τὸ τώδ' Ἀδελφὼ, et nota Parentheseωs includantur.

Δισσὴ μέριμνα Cod. B. D. atque ita Br. edidit. κρυφῆτον Cod. C.

Etiam Paraphr. legit Δισσὴ μέριμνα, ut per appositionem τῷ τώδ' ἀδελφὼ subjungatur, quod probat. Heath. qui etiam μητρὶ exponit *a matre*. *Beck.*

δισσὴ μέριμνα] Ita unus Parisiensium. Ed. Ald. δισσῇ μερίμνᾳ. *Musg.*

886. οὕτως Cod. C. *Beck.*

887. δ' post ἂν addit Cod. D. *Beck.*

888. οὐρίας Aldus et plerique MSS. οὐρίους Brunckii membr. Mosq. 2. Supra 886. ἔστω τάδ' Paraphrastes. ἔστιν pro ἔσται male Iph. A. 1039. ἔστω Soph. Phil. 893. ubi Brunckius recte ex Aldo ἔσται. *Por.*

οὐρίους Cod. B. et membran. Reg., e quibus hanc lectionem restituit Brunck. ut magis Atticam, laudato loco Soph. Philoct. 855. ubi οὐρίῳ πλάτῃ. Gl. Cod. D. εὐφόρους. *Beck.*

889. δ' post Μένειν adjicit Cod. C. *Beck.*

890. πᾶσι γὰρ κοινὸν τόδε,] Venustius foret πᾶσι γὰρ κρεῖσσον τόδε. *Musg.*

891. Pro τὸ Cod. D. τόν. *Beck.*

Κακόν τι πάσχειν· τὸν δὲ χρηστὸν, εὐτυχεῖν.
ΧΟ. Σὺ μὲν, ὦ πατρὶς Ἰλιὰς, στροφὴ α΄.
Τῶν ἀπορθήτων πόλις
Οὐκέτι λέξει· τοῖον Ἑλ-
λάνων νέφος ἀμφί σε κρύπτει,
Δορὶ δὴ, δορὶ πέρσαν.

Malum aliquid pati: bonum vero feliciter agere.
*Cho.* Tu quidem, o patria Iliaca,
Ex urbibus inexpugnabilibus
Non amplius diceris: talis
Græcorum nebula te circumfundit,
Hasta sane hasta populans.

P. τὸν μὲν κακὸν πάσχειν κακὸν, τὸν δὲ χρηστὸν εὐτυχεῖν. Ἡ μὲν θεράπαινα, κατὰ τὴν πρόσταξιν τῆς Ἑκάβης, ἀπέρχεται πρὸς τὸν Πολυμήστορα, ὁ δὲ Χορὸς τῶν αἰχμαλωτίδων γυναικῶν λέγει τὰς συμφορὰς αὐτῶν, ἵνα μὴ ἀργῇ τὸ δρᾶμα μέχρις οὗ ἔλθῃ ὁ Πολυμήστωρ. λέγεται δὲ οὕτως. ΧΟ. Σὺ μὲν. ὦ πατρὶς Τρωϊκὴ, οὐδαμῶς κληθήσῃ πόλις τῶν ἀπορθήτων, τοιόνδε νέφος καὶ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων περικαλύπτει σε, πορθεῖσαν ἐν δορὶ καὶ

S. ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ Α ΣΤΡΟΦΗΣ.—893. Σὺ μὲν ὦ πατρὶς Ἰλίας] Τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται ἐπῳδικά. ἔστι δὲ τὰ παρόντα, πεντὰς ἐπῳδικὴ, ἤτοι στροφὴ καὶ ἀντιστροφὴ, καὶ πάλιν στροφὴ καὶ ἀντιστροφὴ, καὶ ἐπῳδός. εἰσιν οὖν τῆς α΄ στροφῆς τὰ κῶλα θ΄, καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Τὸ πρῶτον ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐκ παίωνος τρίτου ἀντὶ τοῦ ἰωνικοῦ, καὶ διϊάμβου. Τὸ β΄ τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται Εὐριπίδειον ἢ ληκύθιον. Τὸ γ΄ χοριαμβικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐκ χοριάμβου, καὶ δισπονδείου. εἰ δὴ βούλει, δακτυλικὸν ἑφθημιμερές. Τὸ δ΄ προσῳδιακὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, χοριάμβου, καὶ συλλαβῆς. Τὸ ε΄ ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. Τὸ ϛ΄ ἰωνικὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· ἐκ παίωνος τρίτου ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, διϊάμβου, καὶ συλλαβῆς. τὸ αὐτὸ δύναται καὶ ἰαμβικὸν εἶναι ἑφθημιμερὲς

892. Abit nunc Agamemnon, sed ipsa Hecuba redit in tentorium captivarum, quo parare omnia in Polymestoris adventum possit. *Beck.*

893. Ionicus a minore dimeter catalectus, ex Ionico pentasyllabo, et trochaica κατακλεῖδι. *Heath.*

895. τοιόνδ' Aldus et MSS. Sed δ' delevit Kingius. *Por.*

Οὐκέτι λέξῃ ad præcedentem versum referunt, et τοιόνδ'—καλύπτει in unum conjungunt Codd. A. B. C. Cod. D. exhibet sic:

Τῶν ἀπ' οὐκ ἔτι λέξῃ πόλις
Τοιόνδε νέφος Ἑλλάνων ἀ. σ. κ. *Beck.*

τοιόν] Ita recte Kingius ex conjectura. Ed. Ald. τοιόνδ', quod metro adversatur. *Musg.*

826. καλύπτει Ald. κρύπτει Brunckii membr. E. K. M. N. R. *Por.*

Heath. καλύπτει præfert: posse enim in metro Ionico admitti epitritum secundum pentasyllabum: sed in Add. hæc omnia revocat.

κρύπτει Brunck. e Cod. Reg. edidit pro καλύπτει. *Beck.*

κρύπτει] Ita Kingius ex duobus MSS. confirmatque Lib. P. Ed. Ald. καλύπτει. *Musg.*

897. Δορὶ, δορὶ δὴ Cod. B. ἔπερσαν Cod. A. *Beck.*

898. Στεφάναν] Deleo στεφάνων et sensu postulante: στεφάνη enim de turribus et κατὰ intelligitur; accedit etiam *Aldi* et *Hervagii* auctoritas; ne dicam *Scholiastæ*.

Ἀπὸ δὲ στεφ. ad præcedentem, κέκαρσαι ad sequentem v. refert Cod. B. et D. *Beck.*

899. αἰθάλῳ al. αἰθάλου καπνοῦ Ald. et multi MSS. καπνοῦ omittit K. et ex emend. Mosq. 4. *Por.*

Ἀπὸ δὲ στεφάναν κέκαρσαι
Πύργων, κατὰ δ' αἰθάλου
Κηλῖδ' οἰκτροτάταν κέχρωσαι,
Τάλαιν'· οὐκέτι σ' ἐμβατεύσω.
Μεσονύκτιος ὠλλύμαν, ἀντιστρ. α'.
Ἦμος ἐκ δείπνων ὕπνος

Coronam vero detonsa es
Turrium: circum vero fuliginis
Maculam miserrimam denigrata es:
Misera, non amplius te ingrediar.
Media nocte perii,
Quando a cœna somnus

P. πολέμῳ. ἀπεκόπης δὲ τὴν στεφάνην, καὶ τὸν καλλωπισμὸν τῶν πύργων, κατεχρώσθης δὲ, ἤτοι μεμελάνωσαι ἐλεεινοτάτῃ κηλῖδι καπνοῦ αἰθάλου καὶ καυστικοῦ, ὦ τάλαινα, πατρὶς δηλονότι, οὐκέτι ἐνδιατρίψω καὶ ἐμπεριπατήσω σοι. Κατὰ τὸ μεσονύκτιον ἐφθάρην, ὁπη-

S. τῶν πρώτων ΠΟΔΩΝ ἀναπαίστων. Τὸ ζ' ἰωνικὸν, δίμετρον, καταληκτικὸν, ἤτοι ἐφθημιμερές· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. Τὸ η' ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· ἐξ ἐπιτρίτου δ', διϊάμβου, καὶ συλλαβῆς. Τὸ θ' ΑΝΤΙΣΠΑΣΤΙΚΟΝ, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, καθαρόν· ἐξ ἀντισπάστου, διϊάμβου καὶ συλλαβῆς. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς στροφῆς παράγραφος. 898. Στεφάναν κέκαρσαι Πύργων] Ἤγουν τοὺς δίκην στεφάνων περιβάλλοντας πύργους. ἢ τὸ στεφανᾶν γενικὴν τῶν πληθυντικῶν νόει· οὕτω γὰρ οἱ Δωριεῖς τὰς γενικὰς τῶν πληθυντικῶν ἐκφέρουσιν. ὅπερ οὕτως ἐρεῖς, ἀποκέκαρσαι τῶν στεφάνων, τῶν πύργων λέγω. 899. Αἰθάλῳ] Οὐ χρὴ γράφειν αἰθάλου καπνοῦ κηλῖδι, ἀλλ' αἰθάλῳ κηλῖδι, ἤτοι καυστικῇ κηλῖδι, ἤγουν πυρὶ, ἢ καπνῷ ἀπὸ μέρους. περισσὸν οὖν ἦν τὸ καπνῷ, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ, ἵν' οἰκεῖον ᾖ τὸ κῶλον πρὸς τὸ τῆς ἀντιστροφῆς. 900. Ἐμβατεύσω] Ἐμβατεύω σημαίνει β', τὸ περιπατῶ. καὶ τὸ ἐξετάζω, ὡς τὸ, Καρδίας ἐξετάζων. 902. Μεσονύκτιος ὠλλύμαν] Οἱ Ἕλληνες μὴ δυνάμενοι τὴν Τροίαν

πύργων ad præced. versum refert Cod. A.—αἰθάλῳ Cod. B. Sed in A. B. C. D. additur καπνοῦ, in D. deletum est. *Beck.*

αἰθάλου] Ita Ed. Ald. et, puto, MSS. Unus certe et Parisiensium et Lib. P. αἰθάλῳ forte Scholiastæ conjectura est. Hanc vocem in Ed. Ald. et plerisque MSS. excipit καπνοῦ, quod editi recentiores Scholiastæ auctoritate delerunt; nec injuria cum manifestum glossema sit. *Musg.*

Constructionis ratio postulat, ut aut legamus αἰθάλου, aut, quod forsan adhuc verius, κηλῖδ' οἰκτροτάταν reponamus. Præpos. κατὰ cum verbo κέχρωσαι jungi debet. *Heath.*

900. οἰκτροτάτᾳ Ald. et MSS. Quidam οἰκτροτάταν. nominatim G. J. ut ex A. P. dedit Musgravius. *Por.*

Κηλῖδ' οἰκτροτάτᾳ κέχρωσαι.] Καπνοῦ ex hujus versus initio rejicio penitus ad sciolos, (qui male illuc intruserant ex notis sumtum) auctoritate *Scholiastæ* et Carminis ratione et sensn ita postulante. καταχέχρωσαι δὲ αἰθάλου (i. e., καπνοῦ) κηλῖδι, etc. *Canterus* hic mecum stat.

οἰκτρότατα Cod. B. D. οἰκτροτάταν edidit Br. *Beck.*

οἰκτροτάταν] Ita MS. A. et Lib. P. Vulgo οἰκτροτάτᾳ. *Musg.*

902. Pro ὠλλύμαν Cod. quidam et Edd. Tho. Mag. V. Μεσονύκτιον habent ὠλύμαν.

μεσονύκτιον Cod. C. *Beck.*

903. Vid. de hac re *Virgilium Æn.* l. 2. v. 13. ad v. 558. ubi graphice describit, quomodo urbs *Trojæ* fuerit capta. Præcipue vero v. 250. *Vertitur interea cælum, et ruit oceano nox* et *invadunt urbem somno vinoque sepultam.* *Beck.*

Ἡδὺς ἐπ' ὄσσοις κίδναται.
Μολπᾶν δ' ἄπο, καὶ χοροποιῶν
Θυσιᾶν καταπαύσας,
Πόσις ἐν θαλάμοις ἔκειτο,
Ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ,
Ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον

Suavis in oculos spargitur:
A cantu vero et lætificis
Conviviis desinens,
Maritus in thalamis jacebat,
(Hastile vero in paxillo,)
Nauticam non amplius videns turbam

P. νίκα ἐκ τῶν δείπνων, ἤτοι μετὰ τὰ δεῖπνα, κέχυται ἐπὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ὕπνος γλυκύς. ἀπὸ τῶν ὕμνων δὲ καὶ ἀπὸ τῶν χαροποιῶν θυσιῶν καταπαύσας, ἑαυτὸν δηλονότι, ὁ πόσις, ἔκειτο ἐν τοῖς θαλάμοις, οὐδαμῶς ὁρῶν τὸν ναυτικὸν ὅμιλον περιπατοῦντα εἰς τὴν Τροίαν, τὸ δόρυ

S. ἑλεῖν, ἵππον κατεσκεύασαν ξύλινον, ἀνατιθέμενοι δῆθεν τοῦτον τῷ Ὀλυμπίῳ Διῒ τῷ τὴν Τροίαν φυλλάσσοντι. ἐμβαλόντες δὲ τούτῳ πολλούς τε ἄλλους τῶν ἡρώων, καὶ Μενέλαον, ἔστησαν πρὸ τῶν τειχῶν· αὐτοὶ δὲ ὑπεχώρησαν εἰς τὰς ναῦς, καὶ ἀνηνέχθησαν ἐν θαλάσσῃ, δοκοῦντες οἴκαδε ἀναστρέφειν. οἱ τοίνυν Τρῶες ἐπιχειρήσαντες εἰς τὴν πόλιν τὸν δούρειον ἵππον ἀγαγεῖν, ἐπεὶ οὐχ οἷόν τε ἦν γενέσθαι διὰ τὸ μέγεθος, ἕνα τῶν πύργων, ὥς φασὶ τινὲς, κατενεγκόντες, οὕτως ἔνδον τὸν ἵππον εἰσήγαγον. βαθείας δὲ νυκτὸς γενομένης, καὶ τῶν Τρώων ἀμερίμνως κειμένων, ὡς μηδενὸς τῶν Ἑλλήνων φαινομένου ἐν τῷ λιμένι, ἐξελθόντες ἐκ τοῦ ἵππου οἱ Ἕλληνες, ἔχοντες καὶ προδότας τῆς Τροίας, ἀναβάντες ἐπὶ τοῦ τείχους μετὰ πυρσῶν καὶ βοῆς, ἐκάλεσαν τοὺς Ἕλληνας. οἵ τινες ἐπανελθόντες παρεστήσαντο τὴν Τροίαν. 907. Ἔκειτο] Τὸ ἔκειτο πρὸς τὸ "Ναύταν οὐκέθ' ὁρῶν ὅμιλον" συναπτέον. τὸ δὲ "Ξυστὸν δ' ἐπὶ πασσάλῳ," διὰ μέσου· λάμβανε δὲ εἰς τὸ πασσάλῳ ἢ ἔκειτο ἀπὸ κοινοῦ, ἢ ὑπῆρχεν, καὶ μὴ ὥσπερ τινὲς τῶν ἀμαθῶν τὸ ἔθηκεν, αἰτιατικὴν τὸ ξυστὸν λογιζόμενοι. τὸ δὲ ἀκόντιον εἰπὼν, ἀπὸ μέρους ἐδήλωσεν ὅλα τὰ ὅπλα. 910. Ἐμβεβῶτα] Τὸ ἐμβαίνω, εἰ μὲν πρὸς δοτικὴν συντάσσεται τὸ ἐν ἔχει τὴν δύναμιν, εἰ δὲ πρὸς αἰτιατικὴν τὸ βαίνει, ὥσπερ κἀνταῦθα τὸ ἐμβεβαῶτα Τροίαν Ἰλιάδα. φησὶ δὲ Φιλόστρατος ἐν Ἡρωϊκοῖς, Ἐμβὰς τὴν ναῦν. ἐμβεβῶτα

904. σκίδναται M. N. Mosq. duo. Anceps de hoc judicium; sed nemo dubitare possit, quin κίδνατο male ediderit Kingius. Virgil. Æn. II. 268. *Tempus erat, quo prima quies mortalibus ægris Incipit, et dono Divôm gratissima serpit.* *Por.*

Ἡδὺς ad præced. v. refert Cod. B. Sequentes idem Cod. disponit sic:

Ἐπ' — ἄπο, καὶ χα-
ροποιῶν — πόσις,
θαλάμοις — πασσάλῳ
Ναύτ. — ἐμβεβ.

In Cod. D. ita:

Ἦμος ἐ. δ. ἡδὺς ὕπνος
Ἐπ' ὄ. κ. μ. δ' ἄπο
κ. χ. θ. καταπαύσας
Πόσις — ξυστὸν
δ' ἐπὶ — ὁρῶν
ὅμ. — ἐμβ.

Super πασσάλῳ in Cod. D. scriptum παλουκίῳ.

σκίδναται Cod. A. C. *Beck.*

κίδναται.] Male Kingius et contra Manuscriptorum fidem κίδνατο. *Musg.*

κίδναται verti debet, *spargi solet.* *Heath.*

905. χαροποιὸν θυσίαν Brunck. edidit e Cod. Reg. In Cod. A. θυσιᾶν. *Beck.*

906. θυσιᾶν MSS. quidam θυσιῶν Ald. χαροποιὸν θυσίαν ex prima membr. lectione Brunckius, χαροποιῶν Ald. sec. C. a. m. pr. ut edidi. Vide ad Phœniss. 800. *Por.*

908. Signa parentheseos delenda judicat Reisk. nam ὁρῶν ad ξυστὸν non ad πόσις, pertinere, aut potius v. 907. et 908. sic transponendos: θυσιᾶν, καταπαύσας ξυστὸν

Τροίαν Ἰλιάδ' ἐμβεβῶτα.
Ἐγὼ δὲ πλόκαμον ἀναδέτοις — στροφὴ β'.
Μίτραισιν ἐῤῥυθμιζόμαν,
  Χρυσέων ἐνόπτρων
Λεύσσουσ' ἀτέρμονας εἰς αὐγὰς,
Ἐπιδέμνιον ὡς πέσοιμ' ἐς εὐνάν.

Per Trojam Iliacam incedentem.
Ego vero comam religatis
Mitris componebam
  Aureorum speculorum
Aspiciens rotundos splendores,
Cœna peracta ut caderem in torum.

P. δὲ ἔκειτο (κατὰ κοινοῦ) ἐπὶ τῷ πασσάλῳ. Ἐγὼ δὲ τὸν πλόκαμον ηὐτρέπιζον κατὰ τάξιν, καὶ ἐκόσμουν ἐν μίτραις, καὶ ταῖς ταινίαις ἀναδέτοις, ἤτοι ἐπάνω τῆς κεφαλῆς δεδεμένοις, λεύσσουσα εἰς κυκλοτερεῖς αὐγὰς τῶν χρυσέων κατόπτρων, ἵνα πέσοιμι εἰς τὴν κοίτην· εἰς

S. χρὴ γράφειν, οὐκ ἐμβεβαῶτα. οὐχ οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, ἀλλ' ἐκείνως. 911. Ἀναδέτοις μίτραισιν] Μετὰ τὸ εὐωχηθῆναι, ἐν ταῖς μίτραις ἐκαλλωπιζόμην ἐπὶ τὸ καθεύδειν μετὰ τοῦ ἀνδρὸς, κατὰ τὸ γυναικεῖον ἔθος.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ Β ΣΤΡΟΦΗΣ.—911. Ἐγὼ δὲ πλόκαμον] Τῆς β' ταύτης στροφῆς τὰ κῶλα ι', καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Τὸ α' ἰαμβικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· τοῦ β' καὶ γ' ποδὸς χορείου. Τὸ β' ὅμοιον, καθαρὸν, ὃ καλεῖται Ἀνακρεόντειον. Τὸ γ' ὅμοιον πενθημιμερές. Τὸ δ' ἰωνικὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἢ παιωνικόν· ἐξ ἐπιτρίτου γ', ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ συλλαβῆς. Τὸ ε' ἀσυνάρτητον, ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως, καὶ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς. Τὸ ϛ' ἰαμβικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐκ τριῶν χορείων, καὶ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ ζ' ὅμοιον, καθαρὸν ἰαμβικόν. Τὸ η' ἀντισπαστικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐξ ἐπιτρίτου β' καὶ α', καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. Τὸ θ' χοριαμβικὸν, τρίμετρον, καταληκτικόν· ἐκ β' χοριάμβων καὶ ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει ἀναπαιστικὸν δίμετρον. Τὸ ι' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, καθαρόν. ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀντιστροφῆς παράγραφος.—914. Ἀτέρμονας] Περιφερεῖς. τούτων γὰρ οὐκ ἔστι τέρμα· τὰ γὰρ κυκλοτερῆ τέρματα οὐκ ἔχει. λέγει δὲ, Λεύσσουσ' ἐς κυκλοτερεῖς αὐγάς. τουτέστι τὰς τέλος μὴ ἐχούσας. τούτων γὰρ οὐκ ἔστι τέρμα. παρὰ τὸ εἰωθὸς δὲ ἔφη μεσονύκτιον ἐνοπτρίζεσθαι. 915. Ἐπιδέμνιος] Ἀντὶ ἐπιῤῥήματος.

ἐπὶ πασσάλῳ, πόσις ἐν θαλάμοις ἔκειτο. Alias in καταπαύσας subintell. aut ἑαυτὸν, aut τὰς πέλτας καὶ τὰς θυσίας. *Beck.*

909. ναυτᾶν Valckenærius, quod minus poëticum est; imo "metro refragatur," si Ammonio credimus! *Por.*

Valck. ad Phœn. p. 111. corrigit: Ναυτᾶν οὐκ ἔθ' ὁρῶν ὅμ. et paullo ante v. 906. θυσιᾶν ex Leidd. Codd. *Beck.*

910. Ald. et MSS. ἐμβεβαῶτα. *Por.*

Τροίαν] τὸ τροι est syllaba communis. Vid. *Hecub.* v. 1090.

Τροίαν omittit Cod. B. ἐμβεβαῶτα A. B. D. ἐμβεβεῶτα C. *Beck.*

911. ἐγὼ δέ τοι MSS. non pauci contra metrum. *Por.*

Ἐγὼ δέ τοι Cod. A. C. D. *Beck.*

Scholiastes Aristoph. p. 31. ἀνάδετος, γυναικεῖος κόσμος. Quod si verum sit, pro substantivo haberi debet ἀνάδετος, unde in tautologiarum numerum veniet ἀναδέτοις μίτραισιν. De iis autem vide ad Helen. v. 3. *Musg.*

912. ἐρυθμιζόμην Cod. B. ἐρυθμιζόμαν A. In Cod. B. hic et sequens versus juncti apparent. *Beck.*

913. ἐσόπτρων Eustath. ad Il. Η. p. 690, 41=568, 20. *Por.*

914. εἰς Ald. MSS. quidam et edd. ἐς contra metrum. *Por.*

ἀτέρμονας αὐγὰς Prev. reddit, image fidelle (qu'un miroir d'or refléchissoit à mes yeux) sed in not. addit: "ou peut-être les rayons perpétuels, c'est à dire, lancés sans interruption: ou renfermés dans un espace circulaire, par allusion à la forme ronde des miroirs anciens." *Beck.*

Ἀνὰ δὲ κέλαδος ἔμολε πόλιν·
Κέλευσμα δ' ἦν κατ' ἄστυ Τροί-
ας τόδ'· ὦ παῖδες Ἑλλάνων, πότε
Δὴ, πότε τὰν Ἰλιάδα σκοπιὰν

Tumultus vero pertransivit urbem:
Vociferatio autem erat per urbem Trojæ
Hæc, o filii Græcorum, quando sane,
Quando Iliacæ speculam

P. δὲ τὴν πόλιν ἔμολεν ἦχος. κέλευσμα δὲ, ἤτοι βοὴ τῶν Ἑλλήνων, ἦν κατὰ τὸ ἄστυ τῆς Τροίας τόδε. ὦ Ἕλληνες, πότε δή ποτε πορθήσαντες τὴν Τρωϊκὴν ἐξοχὴν, τουτέστι τὴν

S. C. C. C. 916. Ἀνὰ δὲ κέλαδος] Τὸ δὲ οὐκ ἔστι περιττὸν, ὡς οἴονταί τινες. ἀλλ' εἰώθασιν οἱ Ἀττικοὶ ἐν ταῖς ἀποδόσεσι, καὶ ἐπαναλήψεσι τοῦτο τιθέναι. ὃ ζητῶν πανταχοῦ εὑρήσεις. 919. Πότε] Λείπει τὸ, εἰ μὴ νῦν. τοῦτο δὲ, φησὶν, ἔλεγον οἱ Ἕλληνες, παρακελευόμενοι ἀλλήλους. πότε τὴν ἀκρόπολιν πορθήσαντες τῆς Τροίας, παραγενήσεσθε εἰς τὰ οἰκεῖα; 921. Μονόπεπλος] Αἱ Λακεδαιμονίαι γυναῖκες ἐν τοῖς ἀγῶσι μονοχίτωνες ἦσαν, ἐπιπορπίδας ἐφ' ἑκατέρου τῶν ὤμων ἔχουσαι, ὅθεν καὶ Δωριάζειν τὸ γυμνοῦσθαι Ἀνακρέων φησί. 922. Δωρὶς ὡς κόρα] Δοῦρις ἐν τῷ ιϐ' τῶν * ὡρῶν, γράφει οὕτως. ὡς ὑπὸ Αἰγινητῶν πειρατευόμενοι

* Valck. ad Herod. p. 415. s. pro ὡρῶν legit ὅρων, de finibus, tum στρατιὰν, et confert cum Herodoteis verbis eadem de re.

Λεύσουσ' Cod. A. C. ἐς pro εἰς Cod. C. Cod. D. ita disponit:

χρ. ἐν ὄπτωρ (sic) λ. ἀτ.
εἰς ἀ. — εὐνάν. *Beck.*

ἀτέρμονας significare potest *sphæricas:* quæ forma cum speculis minime apta sit, alia hic notio quærenda est. κυκλοτερεῖς interpretatur Scholiastes, i. e. *circulares,* sed nec vocem ἀτέρμονας sic adhibitam inveni, nec venuste epithetum a figura desumitur, quæ innumeris modis ad arbitrium artificis variari potest. Mihi igitur reponendum videtur ἀτρύμονας, quæ vox exstat quidem Æschyl. Sept. Theb. v. 881, significare autem potest vel materiæ, ex qua specula conflata erant, duritiem, vel quod nitor ejus rubigini non obnoxius. De Speculis Seneca Quæst. Nat. p. 683. *Quid enim simile speculis habent nubes, cum—illa densa et coacta, hæ raræ sint.* *Musg.*

915. Levissima menda tamdiu servari non debebat, ἐπιδέμνιος. Lege ἐπιδέμνιον et verte, *torum vestibus stratum.* *Por.*

ἐπιδέμνιος] Legendum, ni fallor, ἐπιδείπνιος *cœna peracta;* quod connecti potest vel cum ἐῤῥυθμιζόμαν v. 912. vel cum πέσοιμ' v. 915. *Ornabam me, cœna peracta,* vel *Ornabam me, ut, cœna peracta, in lecto decumberem.* *Musg.*

915. Ionicus a minore ex Ionico pentasyllabo et ithyphallico. *Heath.*

917. ss. Brunck. ita disposuit:

Κέλευσμα — Τροί-
ας τόδ' — πότε
δὴ π. τ. Ἰλιάδα σκοπιὰν —

Ἰλιάδα ex Cod. Reg. et suo exhibuit atque sic etiam Codd. B. C. D. In Cod. D.

κέλευσμα — τοδ'
ὦ π. — Ἰλιάδα
σκ. π. ἡ. εἰς οἴκους. *Beck.*

918. Τόδε Cod. A. *Beck.*

919. Ἰλιάδος Ald. Ἰλιάδα omnes fere MSS. et Eustath. ad Iliad. B. p. 206, 13=156, 14. Procem. p. 5, 21=4, 18. *Por.*

Ad marg. Cod. D. σκοπιὰ ὑψηλὸς τόπος, ἐν ᾧ ἵσταταί τις εἰσιδεῖν μακράν.

τὴν Codd. A. B. C. *Beck.*

Ἰλιάδος] Ita Ed. Aldina, pro quo male Kingius, quanquam ex MSS. Ἰλιάδα. Ἰλιάδος elliptice dicitur pro Ἀθήνας Ἰλιάδος, de qua infra v. 994. Meminit etiam, ut de Homero nihil dicam, Arrianus Hist. Alex. p. 24. Ed. Gronov. *Musg.*

920. ἥξετ' ἐς οἴκους Ald. et MSS. Præpositionem recte delevere viri docti. *Por.*

Πέρσαντες, ἥξετ᾽ οἴκους;
Λέχη δὲ φίλια μονόπεπλος  ἀντιστρ. β΄.
Λιποῦσα, Δωρὶς ὡς κόρα,
Σεμνὰν προσίζουσ᾽,

Excidentes, ibitis domum?
Lectum vero charum simplici veste induta
Relinquens, Dorica ut puella,
Venerandam accedens

P. ἀκρόπολιν, παραγενήσεσθε εἰς τοὺς οἴκους. Τὴν προσφιλῆ δὲ κοίτην λιποῦσα μονοχίτων, καθὰ κόρη Λακεδαιμονία, καθίζουσα πρὸς τὴν σεμνὴν Ἄρτεμιν ἱκέτις οὐκ ἤνυσα ἡ ἀθλία

S. Ἀθηναῖοι, στρατείαν κατ᾽ αὐτῶν ἀποστέλλουσιν, οἱ δὲ ἅμα Σπαρτιάταις, ἅπαντας ἀπέκτειναν. εἷς δὲ ὑπέστρεψεν ἄγγελος, ὃν περιστᾶσαι τῶν τεθνεώτων αἱ γυναῖκες καὶ τὰς περόνας τῶν ὤμων ἀφελόμεναι ἐξετύφλωσαν, εἶτα ἀπέκτειναν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι δεινὸν ἡγησάμενοι τὸ πραχθὲν, περιεῖλον τῶν γυναικῶν τὰς περόνας, ἐπείπερ εἰς ὁπλισμὸν αὐταῖς ἐχρήσαντο, καὶ οὐ πρὸς φυλακὴν τῆς ἀμπεχόνης· αὐτοί τε ἐκόμων, αἱ δὲ γυναῖκες ἐκείροντο καὶ τοῖς μὲν ἀνδράσι ποδήρεις ἦσαν οἱ χιτῶνες, αἱ δὲ γυναῖκες ἐβρύαζον ταῖς Δωρίαις στολαῖς. διὸ γυμνὰς καὶ τὰς ἀχίτωνας, Δωριάζειν ἔφασαν. Ἄλλως. αἱ Λακεδαιμονίαι κόραι διημερεύουσιν ἄζωστοι, καὶ ἀχίτωνες, ἱματίδιον ἔχουσαι πεπορπημένον ἐφ᾽ ἑκατέρου τῶν ὤμων. καὶ Καλλίμαχος, Ἔσκεν ὅτ᾽ ἄζωστος, χ᾽ ἀτερόπορπος ἔτι. καὶ ἐν ταῖς ἀρχαίαις γραφαῖς οὐκ ὀλίγα, ὅτ᾽ ἔσταλται καὶ Δωριάζειν τὸ γυμνὰς φαίνεσθαι τὰς γυναῖκας.

εἰς pro ἐς Codd. A. C. D. Sed Brunck. omisit præpositionem ἐς, ut metro adversantem. *Beck.*

ἐς οἴκους;] Bene Kingius ἐς delet, ut sit Iambicus purus, qualem fuisse testatur Scholiastes metricus. *Musg.*

Multum hic negotii sibi facessit Kingius, quod iambo in iambici carminis sede prima opponitur in antistropha spondeus, sed nihil apud Atticos poëtas frequentius. Dummodo metra metris legitime responderent, an pedes singuli cum singulis pedibus ad amussim concordarent, parum erant solliciti. *Heath.*

921. φίλα Ald. et multi MSS. ut falli putem Kingium, cum ait, se ex cunctis codicibus edidisse φίλια, quanquam ita quoque satis multi. *Por.*

φίλια pro φίλα Cod. B. C. D. atque sic Brunck. quoque edidit. *Beck.*

Kingius ex MSS. φίλια. Confirmat Lib. P. Ed. Ald. φίλα, quod nollem hic repetitum. *Musg.*

πέπλος, teste Polluce Lib. VII. de utraque veste dicitur, cum superiore, quam περιβόλαιον vel ἱμάτιον vocant Græci, tum inferiore, quam χιτῶνα, Latine *tunicam.* Jam virgines Lacænæ περιβόλαιον quidem gestabant, χιτῶνα vero minime. (Schol. in hunc locum. Mimas Pythagoreus in Dissert. περὶ καλοῦ καὶ αἰσχροῦ.) Unde cum femora earum, amiculis non satis tecta, oculis hominum paterent, nudæ incedere Plutarcho per Catachresin dicuntur. Accuratius Euripides Androm. 599. ubi πέπλοι ἀνειμένοι sunt togæ illæ laxæ, quæ unicum Lacænarum gestamen erant. Quid igitur dicit Trojana? nempe se præ festinantia superiorem tantum vestem, Doricæ virginis ritu, induisse. Apollonius paria de Medea tradit Lib. III.

—— θύρας ὤϊξε δόμοιο
νήλιπος, οἰέανος ——

μονοχίτων quoque in simili re habet Diodorus Sic. Lib. XVII. c. 35.

Conferre potest, qui plura cupit, Scholiasten Pindari in Nem. I. Antist. 3. Historiam Candaulis apud Herodotum I. c. 8. *Musg.*

922—224. Duo versus exhibet Cod. B. ita dispositos:

Λιποῦσα —— προσί-
ζουσ᾽ —— τλάμων etc.

Cod. D. habet ita:

Σεμν. — Ἄρτεμιν
Ἡ τλήμων, ἄ. δ. θανόντα
α
Ἰδ. ἄκοιτην (sic) — πέλαγος. *Beck.*

Οὐκ ἤνυσ', Ἄρτεμιν, ἁ τλάμων·
Ἄγομαι δὲ, θανόντ' ἰδοῦσ' ἀκοίταν
Τὸν ἐμὸν, ἅλιον ἐπὶ πέλαγος,
Πόλιν τ' ἀποσκοποῦσ', ἐπεὶ
Νόστιμον ναῦς ἐκίνησεν πόδα,
Καί μ' ἀπὸ γᾶς ὥρισεν Ἰλιάδος,
Τάλαιν', ἀπεῖπον ἄλγει·
Τὰν τοῖν Διοσκούροιν Ἑλέναν κάσιν, Ἰ- ἐπῳδός.
δαῖόν τε βούταν αἰνόπαριν, κατάρᾳ

Nihil effeci Dianam infelix:
Sed abducor, mortuum quum vidissem maritum
Meum, marinum per pelagus,
Urbemque procul aspectans, postquam
Reducem navis movit clavum,
Et me a terra dimovit Iliaca,
Misera, destiti præ dolore:
Dioscurorum Helenam sororem,
Idæumque pastorem exitiosum Parin, execrationi

P. τουτέστιν οὐκ ἠδυνήθην σωθῆναι. ἄγομαι δὲ ἐπὶ τὸ πέλαγος τὸ θαλάσσιον, ἰδοῦσα τὸν ἐμὸν ἄνδρα θανόντα, καὶ τὴν πόλιν ἀπὸ μακρόθεν ὁρῶσα, ἀφ' οὗ ἐπίστροφον ἡ ναῦς ἐσάλευσε πόδα, καὶ ἐμὲ ἀπὸ τῆς γῆς ἐξώρισε τῆς Τρωϊκῆς, ἀπηγόρευσα ἡ ἀθλία τῇ λύπῃ. Τῇ Ἑλένῃ τῇ ἀδελφῇ τῶν Διοσκούρων Κάστορος καὶ Πολυδεύκους, καὶ τῷ Πάριδι καταρωμένη,

S. Ἀνακρέων, "Ἐκδῦσα χιτῶνα Δωριάζειν." 925. Ἄγομαι] Ἄγομαι ἐπὶ τὸ πέλαγος, ἑωρακυῖα τὸν ἄνδρα μου ἀποθανόντα. ἰστέον δὲ, ὅτι τὸ ἐπεὶ νόστιμον, πρὸς τὸ ἄγομαι συναπτέον τῇ ἐννοίᾳ.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΩΙΔΟΥ.—931. Τὰν τοῖν Διοσκούροιν] Τῆς ἐπῳδοῦ ταύτης τὰ κῶλα ί. Τὸ πρῶτον παιωνικὸν, τρίμετρον, καταληκτικόν· ἐξ ἐπιτρίτου τρίτου, ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ δακτύλου· Τὸ β' ἀντισπαστικὸν, ἡμιόλιον· ἐξ ἐπιτρίτου δ', καὶ σπονδείου· εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν, Τὸ γ' χοριαμβικὸν, δίμετρον, καταληκτικόν· ἐκ χοριάμβου, καὶ ἀναπαίστου. Τὸ δ' ἰαμβικὸν πενθημιμερές. Τὸ ε' τροχαϊκὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· ἐκ σπονδείων καὶ τροχαίων. Τὸ ϛ' ἀναπαιστικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ ζ' ἐπιχοριαμβικὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον. ἐξ ἐπιτρίτου δ', χοριάμβου, καὶ συλλαβῆς. Τὸ η' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ β' καὶ γ' ποδὸς χορείου. Τὸ θ' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ', καὶ δύο συλλαβῶν. Τὸ ί χοριαμβικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐκ χοριάμβου, ἐπιτρίτου α', καὶ τροχαίου. Ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς καὶ

924. τλήμων Cod. A. *Beck.*
925. θανόντα Cod A. *Beck.*
926. ss. Ita disposuit Cod. B.:

Τὸν ἐμὸν — πόλιν τ' ἄπο σκο- (sic.)
ποῦσ' — πόδα. *Beck.*

927. ἀποσκοποῦσα Cod. A. *Beck.*
Connectendum est in constructione ἀποσκοποῦσ' cum ἀπεῖπον v. 930. *Et urbem respiciens, tandem desivi præ dolore; diris tum quidem devovens Helenam et Paridem.* Musg.

928. Pindarus Nem. VI. Antistr. 3.

Τὸ δὲ πὰρ ποδὶ ναὸς ἑλισσόμενον
Αἰεὶ κυμάτων — — —

Ubi Scholiastes: ποῦς νεὼς τὸ πηδάλιον. Quæ interpretatio et huic loco, melius, quam Heathiana illa, convenire videtur. *Musg.*

929. γῆς ὥρησεν Cod. B. *Beck.*
931. Διοσκόροιν Brunckius ex membr. Ald. et ceteri Διοσκούροιν. *Por.*
Τὰν τοῖν præcedenti versui adjungit Cod. B: et sequentia Διοσκ.—βούταν in

Διδοῦσ᾽, ἐπεί με
Γᾶς ἐκ πατρῴας ἀπώλεσεν
Ἐξῴκισέν τ᾽ οἴκων γάμος, οὐ γάμος, ἀλλ᾽
Ἀλάστορός τις οἰζύς·
Ἃν μήτε πέλαγος ἅλιον ἀπαγάγοι πάλιν,
Μήτε πατρῷον ἵκοιτ᾽ ἐς οἶκον.

## ΠΟΛΥΜΗΣΤΩΡ.

Ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν, Πρίαμε, φιλτάτη δὲ σὺ,

Dans, quoniam me
Terra ex patria perdidit
Expulitque ex ædibus matrimonium, non matrimonium,
Sed dæmonis affligentis calamitas.
Quam *utinam* neque pelagus marinum reducat iterum,
Neque patriam veniat in domum.

## POLYMESTOR.

O charissime virorum, Priame, charissimaque tu

P. ἐπεί με τῆς πατρῴας γῆς, καὶ τῶν οἴκων ἐξῴκισεν σὺ γάμος, ἀλλὰ ταλαιπωρία δαίμονός τινος κακοποιοῦ· ἥν τινα Ἑλένην μή τε τὸ ἀπαγάγοι πάλιν, ἤγουν εἰς τοὐπίσω, μήτε ἀφίκοιτο εἰς τὸν πρῶτον οἶκον. ΠΟΛΥΜ. Ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν Πρίαμε, καὶ σὺ ὦ Ἑκάβη φιλ-

S. παράγραφος.—932, 933. Κατάρᾳ Διδοῦσ᾽] Πρὸς τὸ ἀποσκοποῦσά ἐστιν ἡ μετοχὴ τὸ κατάρᾳ διδοῦσα. τὸ δὲ, ἐπεὶ νόστιμον καὶ τὸ τάλαινα ἀπεῖπον ἄλγει, διὰ μέσου. εἰ καὶ φασὶ τινὲς τῶν ψυχρῶν πρὸς τὸ ἀπεῖπον τὴν μετοχὴν ταύτην εἶναι. 939. Ὦ φίλτατ᾽ ἀνδρῶν Πρίαμε] Ἐλθὼν ὁ Πολυμήστωρ πρὸς τὴν Ἑκάβην, πρὸς μὲν τὸν Πρίαμου ὡς ἀπόντα λέγει μόνον, ὦ φίλτατε Πρίαμε, δίχα τοῦ σύ· πρὸς δὲ τὴν Ἑκάβην ὡς ζῶσαν, χρῆται τῷ σὺ, καὶ θρηνεῖ αὐτήν τε ὡς δούλην, καὶ τὴν πόλιν αὐτῆς ὡς ἁλοῦσαν, καὶ τὴν νεοσφαγῆ Πολυξένην, εἶτα γνωματευόμενος λέγει· οὐκ ἔστιν οὐδὲν βέβαιον, οὔτε εὐδοξία, οὔτε ἂν εὐτυχῇ τὶς, ἡ κατ᾽ ἐκεῖνον εὐτυχία ἀεὶ παραμένει, ἀλλὰ τῆς μεταβολῆς τῶν πραγμάτων αἰτίους ἡγεῖται τοὺς θεούς. φύρειν γὰρ καὶ ἑνοῦν αὐτὰ τούτους φησὶ, καὶ τὸν πλούσιον εἰς τὸ ὄπισθεν ἄγειν, πένητα καθιστῶντας, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ πάλιν, τὸν δὲ πένητα εἰς τὸ πρόσθεν φέρειν, ἤγουν πρὸς εὐπορίαν, καὶ πλοῦτον, ποιοῦντας τῶν πραγμάτων σύγχυσιν, ἵνα τούτων ἐν ἀδήλῳ καθεστώτων, μὴ προσέχωμεν αὐτοῖς, ὡς μεταβαλλομένοις, ἀλλὰ τοὺς θεοὺς σεβόμενοι, αἰτῶμεν τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἡμῖν συμφέροντα. Αἱ περίοδοι αὗται στίχων

unum versum conjungit. Διοσκόροιν Ἑλέναν Brunck. scripsit e membr. Reg. Cod. D.
οι
Διοσκουραν (sic) Ἑλέναν. *Beck.*

Ver. 943. (B.) Epionicus trimeter catalectus, ex epitrito tertio, Ionico a majore et Cretico. 945. (B.) Dactylica penthemimeris. 934. Ionicus a majore dimeter hypercatalectus. 937. Trochaica penthemimeris. 938. Ionicus a minore trimeter brachycatalectus, ex epitrito secundo, Ionico, et trochæo. *Heath.*

932. In Cod. D. superscr. τὸν Ἀλέξανδρον βουκόλον.

931, 932. Ita edidit Beckius.

Τὰν τοῖν Διοσκούροιν Ἑλένην κάσιν, 943.
Ἰδαῖόν τε βούταν
Αἰνόπαριν κατάρᾳ

932. s. Jungunt Codd. A. B. C. In Cod. D. est:

Ἰδαῖον — αἰνόπ.
Κατάρα — πατρῴας

Ἑκάβη, δακρύω σ᾽ εἰσορῶν, πόλιν τε σὴν,
Τήν τ᾽ ἀρτίως θανοῦσαν ἔκγονον σέθεν.
Φεῦ. οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν, οὔτ᾽ εὐδοξία,
Οὔτ᾽ αὖ καλῶς πράσσοντα μὴ πράξειν κακῶς.
Φύρουσι δ᾽ αὐτὰ θεοὶ πάλιν τε καὶ πρόσω,
Ταραγμὸν ἐντιθέντες, ὡς ἀγνωσίᾳ
Σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ
Θρηνεῖν, προκόπτοντ᾽ οὐδὲν εἰς πρόσθεν κακῶν;
Σὺ δ᾽ εἴ τι μέμφει τῆς ἐμῆς ἀπουσίας,

Hecuba, illacrymor te intuens, urbemque tuam,
Hancque modo mortuam gnatam tuam.
Ah, non est quicquam tutum, neque gloria,
Neque rursum eum, qui felix est, non futurum infelicem:
Sed miscent *res* Dii antrorsum et retrorsum
Confusionem imponentes, *ut futuri* inscitia
Colamus illos. Sed hæc quidem quid attinet
Lugere, promoventem nihil in malis?
Tu vero si quid incuses meam absentiam,

P. τάτη, δακρύω εἰσορῶν σε τήν τε σὴν πόλιν, καὶ τὴν θυγατέρα σου τὴν θανοῦσαν πρὸ ὀλίγου. φεῦ, (θαυμαστικὸν) οὐκ ἔστιν οὐδὲν πιστὸν καὶ βέβαιον, οὔτε εὐδοξία καὶ εὐημερία, οὔτε εὐτυχοῦντα τινὰ μὴ δυστυχήσειν. φύρουσι δὲ καὶ ταράττουσιν αὐτὰ οἱ θεοὶ εἰς τοὐπίσω καὶ ἔμπροσθεν, ἐντιθέντες σύγχυσιν, ἵνα ἀγνοίᾳ τοῦ μέλλοντος σέβωμεν αὐτούς. ἀλλὰ ταῦτα μεν τὰ κακὰ κατὰ τί δεῖ θρηνεῖν ἐμὲ δηλονότι, οὐδαμῶς προκόπτοντα καὶ προερχόμενα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν κακῶν, ὅ ἐστιν, οὐ κατόπιν ἐόντα τὰ κακά; σὺ δὲ εἰ κατά τι μέμφῃ

S. ἰαμβικῶν τριμέτρων ο', ὧν τελευταῖος "Ξὺν παισὶν, οὕπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον." ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. 946, 947. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν τί δεῖ Θρηνεῖν] * Οὐχ οἴονταί τινες συντακτέον· δυσχεράνας γὰρ ὁ Πολυμήστωρ ἄνωθεν πρὸς τὸ ἀβέβαιον τῶν πραγμάτων, καὶ τούτου ἀναθεὶς τὴν αἰτίαν τοῖς θεοῖς, νῦν φησὶν, ἀλλὰ ταῦτα, ἅπερ ἔφην, τί θρηνεῖν δεῖ, οὐδαμῶς προχωροῦντα εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῶν κακῶν· τουτέστιν

* Οὐχ οἴονται—Heath. legi vult: οὐχ ὡς οἴονται.

ἀπώλ.—οἴκων
γάμος — τις
ὀϊζὺς —ἄλιον, etc. *Beck.*

934. Γᾶς deest in Cod. B. et sequentia disponuntur sic:

Ἐκ πατρ. — οἴκων γάμος
Οὐ γάμος — ὀϊζύς.
Ἂν — — πάλιν — *Beck.*

936. οἰζὺς scripsi, ut semper Attici, non ὀϊζύς. *Por.*
939. φιλτάτην Cod. C. *Beck.*
940. δακρύων εἰσορῶν Cod. C. *Beck.*

941. ἔγγονον MSS. pars, ut fere semper in similibus. *Por.*
ἔγγονον Cod. D. *Beck.*
942. Φεῦ, οὐκ ἔστιν, etc.] Hic etiam τὸ φεῦ otiosum in scansione, de quo supra v. 55. *Beck.*
944. αὖθ᾽ οἱ θεοὶ Ald. et MSS. Sed recte Hermannus delevit articulum. *Por.*
945. ὡς ἂν ἀγνωσίᾳ MSS. non pauci. Harl. etiam pejus, ὡς ἂν ἀναγνωσίᾳ. *Por.*
Post ὡς Codd. A. C. D. ἂν addunt et super ἀγνωσίᾳ in Cod. B. D. scriptum ἀγνοίᾳ τοῦ μέλλοντος. *Beck.*
946. s. ἀλλὰ ταῦτα μὲν κ. τ. λ.] Heath. vertit ita: *Sed hæc quidem lugere quid*

Σχές· τυγχάνω γὰρ ἐν μέσοις Θρήκης ὅροις
Ἀπὼν, ὅτ' ἦλθες δεῦρ'· ἐπεὶ δ' ἀφικόμην,
Ἤδη πόδ' ἔξω δωμάτων αἴροντί μοι
Εἰς ταυτὸν ἥδε συμπιτνεῖ δμωῒς σέθεν,
Λέγουσα μύθους, ὧν κλύων ἀφικόμην.
ΕΚ. Αἰσχύνομαί σε προσβλέπειν ἐναντίον,
Πολυμῆστορ, ἐν τοιοῖσδε κειμένη κακοῖς.
Ὅτωι γὰρ ὤφθην εὐτυχοῦσ', αἰδώς μ' ἔχει,
Ἐν τῶιδε πότμωι τυγχάνουσ', ἵν' εἰμὶ νῦν,

Quiesce : eram enim in mediis Thraciæ finibus
Absens, quando venisti huc : sed postquam redii,
Jam pedem extra domum tollenti mihi
Ad idem hæc coincidit ancilla tua,
Dicens sermones, quos audiens veni.
*Hec.* Erubesco intueri te adversum,
Polymestor, in tantis constituta malis.
Cui enim conspecta sum feliciter agens, pudor me tenet
In hoc fato, ubi sum nunc posita :

P. ἐμοὶ ἕνεκα τῆς ἀποδημίας, ἐπίσχες σαυτὴν δηλονότι· ἐτύγχανον μὲν ἀποδημῶν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τῆς Θρᾴκης ὁρίων, ὅτε ἦλθες ὧδε. ἐπεὶ δὲ ἦλθον, αἴροντί μοι, καὶ κινοῦντι τὸν πόδα ἔξω τῶν δωμάτων, εἰς ταυτὸν, ἤτοι ὁμοῦ, συμπιτνεῖ καὶ συναντᾷ ἡ δούλη σου αὕτη, ἀπαγγέλλουσα ἀγγελίας, ὧν ἀκούων ἀφικόμην. ἙΚΑΒ. Ὦ Πολυμῆστορ, αἰσχύνομαι βλέπειν πρὸς σὲ κατὰ πρόσωπον, κειμένη ἐν τοιαύταις δυστυχίαις, σοὶ γὰρ, ᾧ τινι ὤφθην εὐτυχοῦσα, αἰδοῦμαι ὀφθῆναι δηλονότι ὑπάρχουσα ἐν ταύτῃ τῇ δυστυχίᾳ, ὅπου εἰμὶ νῦν, καὶ οὐκ

S. οὐχ ὑπερβαίνει τὰ κακὰ μεταβαλλόμενα, ἀλλ' ἀεὶ κακὰ τυγχάνοντα. τὸ δὲ μεταβαλέσθαι τι ἀεὶ ἀπὸ κακοῦ πρὸς τὸ καλὸν, ἔμπροσθεν τοῦ κακοῦ φαμὲν γίνεσθαι. 956. Αἰδώς μ' ἔχει] Ἀγνοοῦντες μικροῦ πάντες ἐνταῦθα σύνταξιν, σόλοικον ἡγοῦνται, λέγοντες, ὡς τυγχάνουσαν ἔδει εἰπεῖν πρὸς τὸ αἰδώς μ' ἔχει. τὸ δ' οὕτω συντάσσεται. ἐν τῷδε γὰρ τῷ πότμῳ καὶ τῇ τύχῃ ὅπου εἰμὶ νῦν τυγχάνουσα, αἰδώς με ἔχει ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς, ᾧ τινι ἐφάνην εὐτυχοῦσα. πρὸς τὸ αἰδώς συντακτέον οὕτως, αἰδὼς γὰρ ἔχει μ' ἐκείνου, ὅτῳ ὤφθην εὐτυχοῦσα, τυγχάνουσα ἡ αἰδὼς ἐν τῷδε τῷ πότμῳ, ὅπου εἰμί· τουτέστιν αἰδοῦμαι θεάσασθαί

*attinet, nullum ex malis ingruentibus prævertentem ? Beck.*

947. πρόκοπτοντ'. Gl. Cod. D. superscr. ἀνύοντα, ὠφελοῦντα. *Beck.*

Plato : οὔτε εἰς τὸ πρόσθεν οὐδὲν προβαίνων τῷ χαλεπῶς φέροντι. p. 734. F. *Musg.*

948. με post εἴτι addit Cod. A. *Beck.*

949. 'τύγχανον Cod. A. *Beck.*

950. ἐπεί γ' edd. quædam. ἐπεὶ δ' Ald. et MSS. *Por.*

δεῦρο Cod. A. C. In B. deest. Mox ἐπεὶ δ' ἀφικόμην· Codd. A. B. C. D. atque sic e suis Codd. atque ed. Ald. Brunckius quoque exhibuit *Beck.*

ἐπεί γ'] Melius Ed. Ald. ἐπεὶ δ'. *Musg.*

Aut leg. ἐπεὶ δ' ἀφικόμην, *ex quo autem domum redii*, aut v. 951. leg. ἤδη δὲ, et sic distinguendum : Ἐπεί γ' ἀφικόμην. Ἤδη δὲ πόδ' ἔξω — *nam alias huc venissem. Jam vero tollenti mihi pedem — Reisk.*

951. Singularis lectio in G. ἕλκοντί μοι. *Por.*

δομάτων Cod. B. *Beck.*

954. προβλέπειν Cod. B. ἐναντιων (sic; ο superscr.) Cod. D. *Beck.*

955. τοῖσδε Cod. D. sed Gl. superscr. τοιαύταις. *Beck.*

957. Hic versus spurius videtur. Tolerabilior paullo videretur, si aut post

Κοὐκ ἂν δυναίμην προσβλέπειν σ' ὀρθαῖς κόραις.
Ἀλλ' αὐτὸ μὴ δύσνοιαν ἡγήσῃ σέθεν,
Πολυμῆστορ· ἄλλως δ' αἴτιόν τι καὶ νόμος,
Γυναῖκας ἀνδρῶν μὴ βλέπειν ἐναντίον.
ΠΟ. Καὶ θαῦμά γ' οὐδέν. ἀλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ;
Τί χρῆμ' ἐπέμψω τὸν ἐμὸν ἐκ δόμων πόδα;
ΕΚ. Ἴδιον ἐμαυτῆς δή τι πρὸς σὲ βούλομαι,
Καὶ παῖδας εἰπεῖν σούς· ὀπάονας δέ μοι
Χωρὶς κέλευσον τῶνδ' ἀποστῆναι δόμων.
ΠΟ. Χωρεῖτ'· ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ' ἐρημία.

Neque queam aspicere te rectis pupulis.
Sed hoc ipsum non malevolentiam *esse* duces erga te,
Polymestor. Alias vero causa quædam et lex est,
Mulieribus, viros ne aspiciant ex adverso.
*Pol.* Et mirum sane nihil: sed quis usus tibi mei?
Propter quod negotium evocasti meum ex ædibus pedem?
*Hec.* Privatim mei ipsius sane quiddam ad te volo
Et liberos dicere tuos: ministros vero mihi
Separatim jube ab his abscedere domibus.
*Pol.* Discedite: in tuto enim hæc solitudo.

P. ἂν δυναίμην βλέπειν πρὸς σὲ ὀφθαλμοῖς ὀρθῶς ἀτενίζουσιν, ἀλλ' αὐτὸ μὴ νομίσῃς ἔχθραν σου, ὦ Πολυμῆστορ. ἄλλως τε καὶ ὁ νόμος αἴτιόν τι, λέγω τὸ μὴ βλέπειν γυναῖκας κατὰ πρόσωπον ἀνδρῶν. καὶ οὐδὲν θαύματος ἄξιον, αἰσχύνεσθαί σε δηλονότι· ἀλλὰ τίς χρεία ἐμοῦ σοι, διὰ τί πρᾶγμα μετεκάλεσας ἐκ τῶν δόμων τὸν ἐμὸν πόδα, ἤγουν ἐμέ: μυστήριον δή τι ἐμαυτῆς βούλομαι εἰπεῖν πρὸς σὲ, καὶ τοὺς σοὺς παῖδας. τοὺς δὲ ἀκολούθους κέλευσον χάριν ἐμοῦ μακρὰν γένεσθαι τῶνδε τῶν δόμων· ἀποχωρεῖτε· ἐν ἀσφαλεῖ, ἀντὶ τοῦ ἐν οὐδενὶ φόβῳ, ἐστὶν ἥδε ἡ ἐρημία. προσφιλὴς μὲν εἶ σὺ, προσφιλὲς δὲ ἐμοὶ καὶ τόδε τὸ στράτευμα

S. σε, ἡ δὲ αἰδὼς οὐκ ἄλλοθεν ἢ ἐκ τῆς δυστυχίας ἐστὶν, ἐν ᾗ νῦν πρόσκειμαι· ὃ δὲ καὶ κρεῖττόν ἐστι τοῦ προτέρου. 959. Δύσνοιαν] Ἡ δύσνοια ἡ ἐμή· ἣ ἣν ἔχει τίς πρὸς ἐμὲ, ἢ ἣν ἐγὼ πρὸς ἕτερον. ἐνταῦθα δὲ κατὰ τὸ πρότερον λέγεται σημαινόμενον, C. C. C. Τὸ μὴ ἐν τοῖς ἀορίστοις ὑποτακτικὸν, ἐν δὲ τοῖς ἐνεστῶτι προστακτικόν. Ex Cod. D. 962. Ἀλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ] Ἔδει οὕτως εἰπεῖν, ἀλλὰ τίς χρεία σοι ἐμοῦ. νῦν δὲ Ὁμηρικῷ ζήλῳ,

958. poneretur, aut hic legeretur κἂν pro ἐν, ibi οὐκ pro κοὐκ. *Por.*

τυγχάνουσα Cod. C. *Beck.*

957. 958. transponi vult Reisk. *Beck.*

958. Eandem locutionem usurpavit etiam Euripides Iph. A. 856. Χαῖρ', οὐ γὰρ ὀρθοῖς ὄμμασίν σ' ἔτ' εἰσορῶ. Paullo diversus est loci Sophoclei Œd. T. 528. sensus, Ἐξ ὀμμάτων δ' ὀρθῶν τε κἀξ ὀρθῆς φρενός. diversus etiam Ovidiani Met. II. 776. *Nusquam recta acies.* Pro *intrepido vultu* occurrit apud Lucanum IX. 904. *Qui potuere pati radios et* LUMINE RECTO *sustinuere diem*, quem nimis serviliter imitatur Claudianus Præf. ad III. Consulat. Honorii. *Et* RECTO *flammas imperat* ORE *pati.* Hæc addas iis, quæ vir summus Bentleius congessit ad Horat. Carm. I. 3. 18. Quod ibi Hesychio restituit, ἀτάρμυκτον quam proxime habet codex unicus a Schowio collatus. Citat quidem Albertus ἀταρβήτοις προσώποις ex Empedocle apud Plutarch. de Defectu Orac. p. 400. B. quæ verba si Wyttenbachius a prosa oratione separasset, et sic edidisset, Ἀνταυγεῖν πρὸς Ὄλυμπον ἀταρ-

Φίλη μὲν εἶ σὺ, προσφιλὲς δέ μοι τόδε
Στράτευμ' Ἀχαιῶν. ἀλλὰ σημαίνειν σε χρὴ,
Τί χρὴ τὸν εὖ πράσσοντα μὴ πράσσουσιν εὖ
Φίλοις ἐπαρκεῖν· ὡς ἕτοιμός εἰμ' ἐγώ.
ΕΚ. Πρῶτον μὲν εἰπὲ παῖδ', ὃν ἐξ ἐμῆς χερὸς
Πολύδωρον, ἔκ τε πατρὸς ἐν δόμοις ἔχεις,
Εἰ ζῇ· τὰ δ' ἄλλα δεύτερόν σ' ἐρήσομαι.
ΠΟ. Μάλιστα· τοὐκείνου μὲν εὐτυχεῖς μέρος.
ΕΚ. Ὦ φίλταθ', ὡς εὖ κἀξίως σέθεν λέγεις.
ΠΟ. Τί δῆτα βούλει δεύτερον μαθεῖν ἐμοῦ;

Amica quidem nobis es tu, amicus vero mihi
Exercitus Achæorum. Sed indicare te convenit,
Quid oporteat felici fortuna utentem non felici utentibus
Amicis præstare: nam paratus sum ego.
*Hec.* Primum quidem dic, filium, quem ex mea manu
Polydorum, exque patris acceptum, in domibus habes,
An vivat: alia deinde te interrogabo.
*Pol.* Maxime: ex illa quidem felix es parte.
*Hec.* O charissime, quam bene et digne te loqueris!
*Pol.* Quid itaque vis secundo scire ex me?

P. τῶν Ἀχαιῶν. ἀλλὰ πρέπει δηλοῦν, ἤτοι λέγειν σε, τί τὸν εὐτυχοῦντα πρέπει βοηθεῖν τοῖς μὴ εὐτυχοῦσι φίλοις, ὅτι ἕτοιμος εἰμὶ ἐγώ. πρῶτον μὲν εἰπὲ, διὰ τὸν παῖδα τὸν Πολύδωρον, ὃν ἔχεις ἐν τοῖς δόμοις, ἐκ τῆς ἐμῆς χειρὸς λαβὼν δηλονότι, ἔκ τε τοῦ πατρὸς, εἰ ζῇ. τὰ δὲ ἄλλα ἐρωτήσω σε κατὰ δεύτερον λόγον. μάλιστα ζῇ, κατὰ τὸ μέρος ἐκείνου, ἤγουν ὅσον δι' ἐκεῖνον, εὐδαιμονεῖς. ὦ φίλτατε, ὡς λίαν καλῶς καὶ ἀξίως σου λέγεις (χλευάζουσα αὐτὸν ταῦτα φησί.) τί οὖν θέλεις ἐκ δευτέρου μαθεῖν ἐξ ἐμοῦ: τοῦτο θέλω μαθεῖν, εἰ ὁ υἱός μου

S. ἀντὶ τοῦ σοι ΣΕ εἴρηκεν, λαμβάνων τὴν εἰς πρόθεσιν ἔξωθεν, ὡς τὸ "Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καί σε. —" ἢ ἐπεὶ ἡ οι δίφθογγος κουφίζεται καὶ συναλοίφεται, ἔστω κἀνταῦθα, σοί. 966. Κέλευσον τῶνδ' ἀποστῆναι δόμων] Ἀκολουθούντων τῷ Πολυμήστορι τῶν αὐτοῦ ὑπηκόων ἐλθόντι πρὸς τὴν Ἑκάβην, ἰδοῦσα αὐτὴ ὡς οὐ δυναθείη τὸ κατ' αὐτῷ δρᾶμα τελέσαι τούτων παρόντων, φησὶ πρὸς τὸν Πολυμήστορα· κέλευσον ἀπελθεῖν τοὺς σοὺς δούλους, ἵνα σοι λάθρα εἴπω ὃ βούλομαι· καὶ ὃς πεισθεὶς, ὑποχωρεῖτε, τοῖς αὐτοῦ δούλοις φησὶν, οὐ γὰρ

μύκτοισι προσώποις, alios nescio; ego certe non irascerer. *Por.*

962. θαῦμά γ' Cod. A. *Beck.*

τίς χρεία σ' ἐμοῦ;] Præivit Homerus Iliad. κ. 42. et 85. *Musg.*

965. τοὺς ante ὀπάονας adjicit Cod. A. *Beck.*

968. φίλη μὲν ἡμῖν εἶ σὺ Ald. Sed ἡμῖν omittunt plures MSS. manifesto ex quatuor præcedentibus literis natum. τόδε imperite et mala fide delevit Barnesius. *Por.*

ἡμῖν omittunt Codd. A. C. D. sed post ἐμοὶ addunt τόδε Codd. A. B. C. D. atque sic Brunck. quoque edidit. *Beck.*

Ed. Aldina sic:

φίλη μὲν ἡμῖν εἶ σὺ, προσφιλὲς δέ μοι τόδε.

Sed recte ἡμῖν, tribus MSS. [et Cantero] auctoribus, delevit Kingius. *Musg.*

969. χρὴ Ald. et MSS. δεῖ Brunckius ex conjectura. Vide supra ad 282. *Por.*

Pro χρὴ Br. rescripsit δεῖ, quia mox χρὴ sequitur. *Beck.*

974. τἄλλα pro τά τ' ἄλλα Cod. D. *Beck.*

975. τὸ 'κείνου Cod. B. Post μάλιστα in Cod. D. punctum. *Beck.*

ΕΚ. Εἰ τῆς τεκούσης τῆσδε μέμνηταί τι μου;
ΠΟ. Καὶ δεῦρό γ᾽ ὡς σὲ κρύφιος ἐζήτει μολεῖν.
ΕΚ. Χρυσὸς δὲ σῶς, ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων;
ΠΟ. Σῶς, ἐν δόμοις γε τοῖς ἐμοῖς φρουρούμενος.
ΕΚ. Σῶσόν νυν αὐτὸν, μηδ᾽ ἔρα τῶν πλησίον.
ΠΟ. Ἥκιστ᾽· ὀναίμην τοῦ παρόντος, ὦ γύναι.
ΕΚ. Οἶσθ᾽ οὖν ὃ λέξαι σοί τε καὶ παισὶν θέλω;
ΠΟ. Οὐκ οἶδα· τῶι σῶι τοῦτο σημανεῖς λόγωι.
ΕΚ. Ἔστω φιληθεὶς, ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ φιλεῖ.

*Hec.* An parentis hujus memor est aliquid mei?
*Pol.* Et huc quidem ad te occulte quærebat venire.
*Hec.* Aurum vero salvum est, quod venit ex Troja habens?
*Pol.* Salvum in domibus quidem meis custoditum.
*Hec.* Serva itaque illud, nec concupisce quæ sunt proquinquorum.
*Pol.* Minime: perfruar præsentibus, o mulier.
*Hec.* Scis igitur quæ dicere tibi et liberis volo?
*Pol.* Non scio: tuo hoc significabis sermone.
*Hec.* Sit amatus *filius a te,* ut tu nunc mihi amaris.

P. μέμνηται κατά τι ἐμοῦ τῆς τεκούσης ἐκεῖνον. ναὶ, μέμνηται δηλονότι, καὶ ὧδε κρυφίως ἐζήτει ἐλθεῖν. ὁ δὲ χρυσὸς ἀνελλιπὴς καὶ ἀκέραιός ἐστιν, ὃν ἦλθε φέρων ἐκ Τροίας; σῶός ἐστιν, ἐν τοῖς ἐμοῖς φυλασσόμενος οἴκοις. φύλαττε δὲ αὐτὸν τὸν πλοῦτον, καὶ μὴ ἐπιθύμει τῶν πραγμάτων τοῦ πλησίον. οὐδαμῶς ἐρῶ τοῦ πλούτου τοῦ πλησίον· ἀπολαύσαιμι τοῦ ἰδίου, ὦ γυναι. οἶδας οὖν ἃ εἰπεῖν σοὶ, καὶ τοῖς σοῖς τέκνοις θέλω; οὐκ οἶδα· τοῦτο δὲ δηλώσεις διὰ τοῦ σοῦ λόγου. ἀγαπηθήτω ὁ παῖς μου ὑπὸ σοῦ, ὡς νῦν σὺ ἀγαπᾷ ὑπ᾽ ἐμοῦ. τί ἐστὶ τὸ πρᾶγ-

S. φοβοῦμαι μονωθεὶς ὑμᾶν. τοῦτο γὰρ δηλοῖ, τὸ, "—— ἐν ἀσφαλεῖ γὰρ ἥδ᾽ ἐρημία." 982. Σῶσόν νυν αὐτὸν] Τὸ νύν οὐκ ἔστι χρονικὸν ἐνταῦθα, ἀλλὰ συμπερασματικὸν, ἀντὶ τοῦ δὴ λαμβανόμενον, ὥσπερ καὶ τὸ νύ παραπληρωματικόν. χρῶνται δὲ τῷ νύ μόνοι οἱ ποιηταὶ, τῷ δὲ νύν καὶ ποιηταὶ, καὶ λογοποιοί. ἴσθι δὲ, ὅτι τὸ μὲν νύν τὸ χρονικὸν ἀεὶ μακρόν ἐστι, καὶ περισπᾶται, διὸ καὶ τὸ νυνί ἐκ τούτου γινόμενον μακρόν ἐστι. τὸ δὲ νύν ἀντὶ τοῦ δὴ, ἀεὶ

978. Εἰ τῆς τεκούσης, etc.] Hinc *Virgil.* Æn. l. 3. v. 341.

Ecqua tamen puero est amissæ cura parentis? *Barnes.*

979. κρυφίως Ald. κρύφιος multi MSS. et sic edidit Kingius. Sæpe adverbia et adjectiva commutantur. In Aristoph. Eccl. 283. ὀρθρίοις pro ὀρθρίως lege ex ed. Juntina 1515. et Suida v. ὑπαποτρέχειν. *Por.*

κρύφιος et supra γρ. κρυφίως Cod. A. κρύφιος Codd. B. C. atque sic. Brunck. edidit *Beck.*

κρύφιος] Ita recte Kingius ex uno MS. Confirmat Lib. P. Ed. Ald. κρυφίως. *Musg.*

982. τοῦ πλησίον Eustath. ad Il. A. p. 52, 23=39, 29. K. p. 792, 19=707, 10. Ψ. 1312, 20=1429, 42. Videtur τοῦ πλησίον Schol. apud Arsenium legisse; sic certe habent G. M. N. *Por.*

Eustathius ad Homer. p. 52. particulam νυν h. l. παραπληρωματικὴν esse statuit, et pro δὴ poni. *Heath.* Cum Eustath. consentit Tho. Mag. V. Νῦν, et h. l. laudat. Etiam Canter. legit Σῶσόν νυν.

Vitiose in ed. Lips. νῦν. Esse debet νυν, ut et Cod. D. Mox πλησίων Cod. D. In paraph. autem pro δ᾽ scrib. δὴ, ut Cod. D. *Beck.*

984. Ald. ἃ. Harl. ὃ. In versu sequenti omnes τοῦτο præter membr. in quibus ταῦτα. *Por.*

985. ταῦτα σημανεῖς Br. auctoritate Cod. Reg. rescripsit. *Beck.*

986. φιλεῖ Mosq. 4. et η super ει. *Por.*

ΠΟ. Τί χρῆμ', ὃ κἀμὲ καὶ τέκν' εἰδέναι χρεών;
ΕΚ. Χρυσοῦ παλαιαὶ Πριαμιδῶν κατώρυχες.
ΠΟ. Ταῦτ' ἔσθ', ἃ βούλει παιδὶ σημῆναι σέθεν;
ΕΚ. Μάλιστα, διὰ σοῦ γ'. εἶ γὰρ εὐσεβὴς ἀνήρ.
ΠΟ. Τί δῆτα τέκνων τῶνδε δεῖ παρουσίας;
ΕΚ. Ἄμεινον, ἢν σὺ κατθάνῃς, τούσδ' εἰδέναι.
ΠΟ. Καλῶς ἔλεξας τῇδε, καὶ σοφώτερον.
ΕΚ. Οἶσθ' οὖν Ἀθάνας Ἰλίας ἵνα στέγαι.
ΠΟ. Ἐνταῦθ' ὁ χρυσός ἐστι; σημεῖον δὲ τί;

*Pol.* Quid rei *est*, quod et me et liberos scire oportet?
*Hec.* Auri veteres filiorum Priami defossiones.
*Pol.* Hæc sunt, quæ vis filio significare tuo?
*Hec.* Maxime, per te sane. Es enim pius vir.
*Pol.* Quid porro horum liberorum opus est præsentia?
*Hec.* Præstat, si tu morereris, ut isti sciant.
*Pol.* Pulchre dixisti sic et sapientius, *quam ego*.
*Hec.* Nosti igitur Minervæ Trojanis ubi tecta?
*Pol.* Nempe ibi aurum est? signum vero quod?

P. μα, ὅπερ ἐστὶ πρέπον εἰδέναι, καὶ ἐμὲ, καὶ τἀμὰ τέκνα; τοῦτο ἐστὶ τὸ πρᾶγμα, θησαυροὶ κεκρυμμένοι τῶν Πριαμιδῶν. ταῦτά ἐστιν ἅτινά με θέλεις δηλῶσαι τῷ παιδί σου; ναὶ διὰ σοῦ θέλω μηνῦσαι ταῦτα τῷ Πολυδώρῳ· ὑπάρχεις γὰρ εὐσεβὴς ἄνθρωπος. κατὰ τί οὖν χρεία ὑπάρχει τῆς ἐλεύσεως τῶν παίδων; λυσιτελές ἐστιν, ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, τούτους γινώσκειν. καλῶς εἶπας οὕτως, τῇδε τῇ διανοίᾳ, καὶ σοφωτέρως ἐμοῦ. γινώσκεις ποῦ ἐστι τῆς Τρωϊκῆς Ἀθηνᾶς ὁ ναός; ἐκεῖ ἐστιν ὁ χρυσὸς, τί δὲ σημεῖον τοῦ τόπου ἐν ᾧ ἐστιν; μέλαινα

S. βραχὺ, καὶ ὀξύνεται μόνον κείμενον, συντεθὲν δὲ ἐγκλίνεται, ὡς κἀνταῦθα. διὸ καὶ τὸ τοίνυν ἐκ τούτου γινόμενον βραχύ ἐστι. 986. Ἔστω φιληθεὶς] Κατὰ μὲν τὸ φαινόμενον λέγει, ἀγαπάσθω ὁ Πολύδωρος ὑπὸ σοῦ οὕτως, καθὰ σὺ νῦν φιλῇ ὑπ' ἐμοῦ. κατὰ δὲ τὸ νοούμενον, ὡς σὺ φιλῇ ἀρτίως παρ' ἐμοῦ, οὕτως ἐφιλεῖτο καὶ ὁ Πολύδωρος παρὰ σοῦ. 988. Παλαιαὶ κατώρυχες] Ἤγουν παλαιοὶ θησαυροὶ κατορωρυγμένοι.

Etiam Reisk. de obscuritate versus queritur.

φιλεῖ Cod. D. sed η superscr. *Beck.*

ἔστω φιληθείς. Non intelligo. An legendum τίς τῷ φιληθείς. *Quis cui dilectus, ut tu nunc a me diligeris?*

Inanem de hoc loco suspicionem mihi moverat, quod plerumque apud Euripidem, qui fraudem meditantur, ἀμφιβόλῳ sermone uti solent, quem aliter Auditores, aliter Interlocutor accipiat. vid. Orest. 1336. Iphig. Taur. 1205. Helen. 1216. et 1226. Et sic ipsa Hecuba supra v. 976. Hujusmodi ἀμφιβολίαν, quæ utramque sententiam clare et perspicue præbeat, frustra hic quæras. Sed nimis fuerit, qui talem ἀκρίβειαν ubique exegerit, sufficitque, ultimis versiculi verbis, ὡς σὺ νῦν ἐμοὶ φιλῇ, subesse Ironiam, clare ab Auditoribus intellectam, dum interea Polymestori omnia simplicia et αὐθέκαστα viderentur. *Musg.*

Pr. post ἔστω interpungit, et vertit: soit cheri, comme en ce jour vous l'êtes de moi . . . *Beck.*

988. κατώρυχες. Gl. Cod. D. ἤγουν παλαιοὶ θησαυροὶ κατορωρυγμένοι.

παλαιὰν Cod. C. *Beck.*

989. σημαίνειν Cod. C. *Beck.*

990. διὰ σοῦ γὰρ Cod. A. *Beck.*

992. εἰ pro ἢν Cod. D. *Beck.*

994. Ἰλίας] Sic plerique MSS. Levi errore Aldus Ἰλιᾶς. Hoc adjectivum e Steph. Byzantino recte se habere Brunckius ostendit. *Por.*

Heath. vult Ἰλιᾶς ex cdd. vett. Ἴλιος

ΕΚ. Μέλαινα πέτρα γῆς ὑπερτέλλουσ᾽ ἄνω.
ΠΟ. Ἔτ᾽ οὖν τι βούλει τῶν ἐκεῖ φράζειν ἐμοί;
ΕΚ. Σῶσαί σε χρήμαθ᾽, οἷς ξυνεξῆλθον, θέλω.
ΠΟ. Ποῦ δῆτα; πέπλων ἐντὸς ἢ κρύψασ᾽ ἔχεις;
ΕΚ. Σκύλων ἐν ὄχλωι ταῖσδε σώζεται στέγαις.
ΠΟ. Ποῦ δ᾽; αἵδ᾽ Ἀχαιῶν ναύλοχοι περιπτυχαί.
ΕΚ. Ἴδιαι γυναικῶν αἰχμαλωτίδων στέγαι.

*Hec.* Nigrum saxum terram eminens supra.
*Pol.* Amplius igitur aliquid vis eorum, quæ sunt ibi, dicere mihi?
*Hec.* Servare te pecunias, quibuscum egressa sum, volo.
*Pol.* Ubi sane? intra vestes anne occultans habes?
*Hec.* Spoliorum in acervo in hisce servantur tectis.
*Pol.* Ubi vero hæc? An Achæorum nautica septa?
*Hec.* Separatim mulierum captivarum tecta.

P. πέτρα ὑπάρχει ὑπερκειμένη τῆς γῆς. ἔτι οὖν ἐπὶ τούτοις θέλεις τι τῶν ἐκεῖ πραγμάτων δηλοποιεῖν μοι; φυλάξαι σε τὰ χρήματα, μεθ᾽ ὧν ἐξῆλθον τῆς πόλεως, θέλω. ποῦ δῆτα εἰσὶ δηλονότι; ἐντὸς τῶν πέπλων ἔχεις, ἢ κρύψασα ἀλλαχοῦ φυλάσσεις; ἐν τῷ πλήθει τῶν λαφύρων, ἐν ταῖσδε ταῖς σκηναῖς σώζεται τὰ χρήματα ποῦ δὲ αὗται αἱ στέγαι ἃς λέγεις ἔχειν τὸν χρυσόν; ἆρα τὰ ναύσταθμα τῶν Ἑλλήνων, τουτέστιν ἐν ταῖς ναυσὶ λέγεις εἶναι τὸν χρυσόν; πρὸς ὃ ἐπάγει ἡ Ἑκάβη, ὅτι οὐ τὰς ναῦς εἶπον στέγας, ἰδίᾳ γὰρ καὶ χωρὶς εἰσὶ δηλονότι αἱ στέγαι τῶν αἰχμαλωτίδων γυναικῶν. τὰ ἔνδον δὲ πιστὰ καὶ ἀσφα-

S. 1000. Ταῖσδε σώζεται στέγαις] Τὸ ταῖσδε ἀναφορικόν ἐστι καὶ δεικτικόν. ἡ μὲν οὖν Ἑκάβη δεικτικῶς εἶπε, ταύταις ταῖς σκηναῖς, ὁ δὲ Πολυμήστωρ ἀναφορικῶς νοήσας, ἐρωτᾷ. ποῦ δὲ αὗται; αἱ κατασκηνώσεις τῶν Ἀχαιῶν αἱ ναυτικαί; εἰς τὸ αἵδε στικτέον,* τὸ δὲ λοῖπον ἰδίᾳ κατ᾽ ἐρώτησιν ἐν ὑποστιγμῇ. ναύλοχοι δὲ, τὰ ναύσταθμα. 1007. Πράξας] Πρὸς μὲν τὴν ὑπόληψιν τοῦ Πολυμήστορος· ἀντὶ τοῦ ποιήσας νοεῖται, πρὸς δὲ τὴν τῆς Ἑκάβης, ἀντὶ τοῦ παθών. πράττω καὶ τὸ ποιῶ, καὶ τὸ πάσχω. 1000. Οὔπω δέδωκας] Εἰσελθόντος εἴσω τοῦ Πολυμήστορος, ἐκτὸς ὁ χορὸς ἱστάμενος, τοῦτο φησὶν "Οὔπω δέδωκας." Οὔπω

* In ed. Barn. τὸ δὲ λεῖπον Heath. jam emendavit τὸ δὲ λοιπόν. *Beck.*

enim ut nomen gentilitium apud Steph. Byz. reperitur. vid. ad Helen. 1183. Mox post ἐστι Kingius posuerat comma, Heath. aut verba Ἐνταῦθ᾽—ἐστι adhuc Hecubæ, et sequentia demum σημ. δ. τ. Polymestori tribui, aut saltem post ἐστι interrogationis notam poni, vult.

Ἀθάνας Ἰλίας Codd. A. B. C. D. ut et Brunck. e Cod. Reg. et suo edidit, qui e Steph. Byz. docet, Ἴλιος adjectivum usitatum esse. *Beck.*

Ἰλιᾶς MS. Cotton. Ἰλιάδος, ut ex conjectura dedit Kingius. Verum puto Ἰλιεῦσ᾽ dativo plurali. *Musg.*

995. ἐνταῦθ᾽ ὁ χρυσός ἐστι;] Cupiditatem Polymestoris non male ostendit hæc quæstio. Nolim igitur Hecubæ tribuere, ut facit Heathius, sublata interrogationis nota. Cum Heathio facit Jortinus. *Musg.*

996. ὑπερτέλουσ᾽ Codd. A. B. *Beck.*

998. Σ. σ. χρὴ μεθ᾽ συνεξ. Cod. C. *Beck.*

999. Ald. ἐντὸς ἡ κ. Leve vitium sustulit Valckenærius. *Por.*

Valck. ad Phœniss. 712. emendat: πέπλων ἐντὸς ἦ κρύψασ᾽ ἔχεις; *num intra vestes occultasti?* quod et Heath. probat. Mox Reisk. legit — κρύψασ᾽ ἔχεις σκύλων ἐν ὄχλῳ; ut demum verba ταῖσδε σ. ς. sint Hecubæ.

κρύψας Codd. B. D. Vertenda verba ista

ΠΟ. Τἄνδον δὲ πιστὰ, κἀρσένων ἐρημία;
ΕΚ. Οὐδεὶς Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλ' ἡμεῖς μόναι.
Ἀλλ' ἕρπ' ἐς οἴκους· καὶ γὰρ Ἀργεῖοι νεῶν
Λῦσαι ποθοῦσιν οἴκαδ' ἐκ Τροίας πόδα·
Ὡς πάντα πράξας, ὧν σε δεῖ, στείχῃς πάλιν
Ξὺν παισὶν, οὗπερ τὸν ἐμὸν ᾤκισας γόνον.
ΧΟ. Οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην·

*Pol.* Ea vero, quæ intus, fida sunt, et virorum solitudo?
*Hec.* Nullus Achæorum intus, sed nos solæ.
Sed perge in domum: etenim Græci navium
Solvere cupiunt domum versus ex Troja pedem.
Ut omnia conficiens, quæ te oportet, abeas rursus
Cum liberis eo, ubi meum posuisti filium.
*Cho.* Nondum dedisti, sed fortè dabis pœnas,

P. λῆ, καὶ ἐρημία, καὶ στέρησις ἀρσένων; οὐδεὶς τῶν Ἀχαιῶν ἔνδον, ἀλλὰ ἡμεῖς μόναι, ἀλλὰ βάδιζε εἰς τοὺς οἴκους, καὶ γὰρ οἱ Ἀργεῖοι ποθοῦσιν λῦσαι τὸν πόδα, ἀντὶ τοῦ τὴν πορείαν, τῶν νεῶν, ἐκ τῆς Τροίας εἰς τὸν οἶκον· ἵνα πράξας πάντα ὧν χρεία ἐστὶν εἰς πρᾶξιν ἐλθεῖν, δηλονότι σὲ, ἐπαναστρέψῃς σὺν τοῖς παισὶν, ὅπου κατῴκισας τὸν ἐμὸν υἱόν. ΧΟ. Οὔπω δέδωκας δίκην, ἀλλ' ἴσως δώσεις, λέχριος καὶ πλάγιος καθὰ τὶς εἰς ἄντλον, ἤτοι πέλαγος

S. δέδωκας] Καὶ τοῦτον ἔνιοι φασὶ τὸν στίχον τὴν Ἑκάβην λέγειν ἠρέμα καθ' ἑαυτὴν, ἵνα μὴ ὑποψίαν αὐτῷ δῷ, ὧν μέλλει τυγχάνειν.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΗΣ.—Τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν, καλεῖται μονοστροφικά. μονοστροφικὰ δέ εἰσιν, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, ὁπόσα ὑπὸ μιᾶς στροφῆς καταμετρεῖται. εἰσὶ δὲ τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα ιβ'. Τὸ α' ἴαμβος, τρίμετρος, ἀκατάληκτος. Τὸ β' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος δ', καὶ ἰάμβου. Τὸ γ' ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον, ἐξ ἐπιτρίτου γ', καὶ ἰάμβου. Τὸ δ' ὅμοιον τῷ β'. Τὸ ε' ὅμοιον τῷ γ', ἐξ ἐπιτρίτου δευτέρου, καὶ ἰάμβου. Τὸ ϛ' καθαρὸν ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον. Τὸ ζ' ὅμοιον τῷ β'. Τὸ η' ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· ἐξ ἀντισπάστου, ἐπιτρίτου δ', καὶ συλλαβῆς. Τὸ θ' ἰαμβικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον, τοῦ α' καὶ β' ποδὸς χορείου. Τὸ ι' ἴαμβος τρίμετρος. Τὸ ια' παιωνικὸν, τρίμετρον, κατάληκτον· ἐκ παιώνων δ' δύο, καὶ κρητικοῦ. Τὸ ιβ' ὅμοιον κατὰ πάντα, ἐπὶ τῷ τέλει παρά-

Br. docet: *Ubi tandem? an intra vestes occultasti?* *Beck.*

Vulgo male:

πέπλων ἐντός; ἢ κρύψασ' ἔχειν;

Sed verum vidit Valckenærius, quem sequor. *Musg.*

1001. Reisk. scribit: οὐχ αἵδ' Ἀχαιῶν ναύλοχοι.

Ἀχεῶν Cod. B. *Beck.*

ποῦ δ'; αἵδ' Ἀχαιῶν] Ita scribendum, sublata in fine interrogationis nota. Male Contextus: ποῦ δ' αἵδ', Ἀχαιῶν —— *Musg.*

1002. Ald. Ἰδίᾳ. Alterum Brunckius ex membr. *Por.*

Ἴδιαι e membr. Reg. edidit Brunckius. *Beck.*

1004. Οὐ δεῖς Cod. B. *Beck.*

1005. ἀλλ' omittit R. *Por.*

1006. πόδα hic esse nauticum funem docet Brunck. *Beck.*

Bene Heathius: "τὸ πόδα hic et supra v. 928. significat funem quendam, quo vela navis attollebantur, demittebantur, et hac vel illac vertebantur. Hinc λύειν πόδα et κινεῖν πόδα est *vela facere*, vid. Eustath. ad Hom. Odyss. ε. v. 260." *Musg.*

1007. ῥέξας pro πράξας N. *Por.*

Ἀλίμενόν τις ὡς ἐς ἄντλον πεσὼν
Λέχριος, ἐκπέσῃ φίλας καρδίας,
Ἀμέρσας βίον· τὸ γὰρ ὑπέγγυον
Δίκᾳ καὶ θεοῖσιν οὗ ξυμπιτνεῖ,

Importuosum quispiam quasi in mare incidens
Confertim, excides charo corde,
Extinguens vitam. Obnoxium enim
Justitiæ et Diis ubi conjungitur,

P. μὴ ἔχον λιμένα, ἐμπεσὼν, στερηθήσῃς τῆς προσφιλοῦς ψυχῆς, ἀμαυρώσας καὶ ἀπολέσας τὴν ζωήν. τὸ γὰρ ὑπέγγυον, ἤτοι τὸ ἠσφαλισμένον τῇ δίκῃ, καὶ τοῖς θεοῖς, οὐ συμπιτνεῖ,
S. γραφος μόνη. Οὕτω δὲ χρὴ γράφειν τὰ κῶλα, ὡς ὑφ' ἡμῶν διῃρέθη, ἵν' ἔχωμεν γνῶναι τίνος εἰσὶ μέτρου.—1010. Ἀλίμενόν τις] Ὁ εἰς ὕδωρ πεσὼν λέχριος οὐ δύναται πλεύσας ἑαυτὸν σῶσαι. φησὶν οὖν, τίμωρηθήσῃ. ἐμπεσὼν λέχριος ὥσπερ τις εἰς πέλαγος ἀλίμενον· ἐκπέσῃ τῆς φίλης ψυχῆς ἀμαυρώσας τὸν βίον. Baroc. 74. Ἀλίμενόν τις] τοῦτο πρὸς τὸ ἄνω συντακτέον τὸ ἀλίμενόν τις, τῷ οὔπω δέδωκας, ἀλλ' ἴσως δώσεις δίκην. τιμωρηθήσῃ, φησὶν, ὥς τις εἰς ἄντλον λέχριος καταπέσῃ, ἀπολέσας τὸν βίον τῆς φίλης καρδίας. 1012. Ἀμέρσας] Στερηθεὶς, μέρδω ἐνεστὼς παρὰ ποιηταῖς, τὸ παρὰ τοῖς κοινοῖς μαρμαίρω, καὶ μετὰ τοῦ στερητικοῦ α' ἀμέρδω, ἤμερδον παρατατικὸς, ἀμέρσω μέλλων, ἤμερσα ἀόριστος, ἀμέρσας μετοχή. γίνεται δὲ τὸ μέρδω ἀπὸ τοῦ μερίζω, κατὰ συγκοπὴν τοῦ ι, καὶ ἐκβολῇ τοῦ σ' τοῦ ἐν τῷ ζ. Τὸ γὰρ ὑπέγγυον] Δίδυμος οὕτως, τὸ ἀληθὲς, φησὶν, οὔτε παρὰ τῇ δίκῃ, οὔτε παρὰ τοῖς θεοῖς, ἐμπεσὸν ἀφανίζεται. τοῦτο δὲ διὰ τὸν Πολυμήστορα, ὅτι μέλλει τιμωρηθῆναι, πρῶτος ἀρξάμενος τῶν ἀτόπων. Ἄλλως. ὑπέγγυον, δίκαιον, ὧδε ὑποστικτέον. τὸ

1010. ἐς Ald. et sic, vel εἰς omnes prope MSS. Delent Brunckius et Beckius. omittit Mosq. l. Forsan, ἐς ἄντλον πεσὼν, non ἐμπεσών. Et sic dedi e N. Jam versus 1010. 1011. 1016. 1017. sunt ejusdem speciei, et versus 1012, 1013. ejusdem generis, ut alteri pro alteris, Bacchio in Pæonem quartum resoluto, usurpari queant. ἐς ἄντλον ἐμπεσὼν familiari propius est sermoni; sed illud apud Tragicos usitatum. Vide supra 50. 915. Aristoph. Pac. 139. Τί δ' ἢν ἐς ὑγρὸν πόντιον πέσῃ βάθος; Thesm. 1133. Πεσεῖν ἐς εὐνὴν καὶ γαμήλιον λέχος. Quorum versuum prior e Nostri Bellerophonte, secundus ex Andromeda desumtus videtur. Mox poteris quidem legere ἐκπεσεῖ, sed melius ἐκπέσῃ, ut ἢν vel ὅταν subaudiatur. Brunckius, qui ἐκπέσῃ retinuit, *excides* interpretatur; Hermannus, qui ἐκπεσεῖ edidit, pro tertia persona capit. ἐκπεσῇ E. F. Versus 1014. est dimeter iambicus. Ceterum Ἀΐδαν 1016. est Creticus, quod in choro licet, quodque semel in senario admisisse videtur Euripides apud Lucian. Necyom T. I. p. 456, 14. Οὐκ, ἀλλ' ἔτ' ἔμπνουν Ἀΐδης μ' ἐδέξατο. Euripides fortasse secutus est Simonidem Stobæi XCVI. (XCVIII.) p. 403. Grot. 529. 36. Gesn. Πέμπει μελαίνης Ἀΐδης ὑπὸ χθονός. *Por.*

1010—1012. Ita edidit Beckius,

Ἀλίμενόν τις ὡς 1024
Ἐς ἄντλον ἐμπεσὼν
Λέχριος ἐκπέσῃ
Φίλας καρδίας,
Ἀμέρσας βίοτον.
Τὸ γὰρ ὑπέγγυον

Hinc tres versus, binis junctis faciunt Codd. A. B. C. D. Reg. et ed. Brunck. Sunt versus asynarteti ex dochmaicis. *Beck.*

1024. (B.) Trochaica penthemimeris, ut v. 1029. (B.) *Heath.*

1010. Ἐς deest in Cod. A. ut et Br. omisit. E glossemate enim in textum irrepsit. εἰς habent B. C. D. Mox ἄντρον Cod. C. Verba ἐκπέσῃ — βίοτον Br. vertit: *tua ipse anima excides, qui vita privasti*, Polydorum scilicet; ἀμέρδειν enim semper transitivum esse.

Hes. Ἄντλον·—τινὲς καὶ τὴν θάλασσαν. ubi plura Intpp. *Beck.*

ἄντλον cum ἀλίμενον conjunctum nihil profecto, nisi mare, significare potest, nec aliter Æschyl. Sept. Theb. 802. Sed λέχριος (nam Scholiastæ commentum nihil moror) quid sibi vult, aut quam hic virtutem habet? Omnino legerim ἀθρόος, quod in re simili depingenda adhibet, et

Ὀλέθριον, ὀλέθριον κακόν.
Ψεύσει σ' ὁδοῦ τῆσδ' ἐλπὶς, ἥ σ' ἐπήγαγε
Θανάσιμον πρὸς Ἀΐδαν, ὦ τάλας·
Ἀπολέμῳ δὲ χειρὶ λείψεις βίον.

Exitiale, exitiale malum.
Fallet te viæ hujus spes, quæ te induxit
Lethalem ad Plutonem. Heu miser!
Imbelli vero manu relinques vitam.

P. καὶ οὐ καταπίπτει. ὀλέθριον κακὸν, εἰς ὃ μέλλεις ἐμπεσεῖν δηλονότι. ψεύσει καὶ ἀπατήσει ἡ ἐλπὶς τῆσδε τῆς ὁδοῦ, ἣ ἐλπὶς ἐπήγαγεν, ἀντὶ τοῦ ἤγαγέν σε πρὸς τὸν ἅδην τὸν θανάσιμον, τὸν τοὺς τεθνεῶτας δεχόμενον, φεῦ. ὦ τάλας, ἐν χειρὶ δὲ ἀπολέμῳ καὶ γυναικείᾳ.

S. ἠσφαλισμένον φησὶ τῇ δίκῃ, καὶ παρὰ τοῖς θεοῖς οὐ διαπίπτει, ἤγουν ὃ ἂν κυρώσῃ ἡ δίκη, τοῦτο βέβαιον παρὰ τοῖς θεοῖς. ἤγουν ὅ, τι τιμωροῦνται οἱ νόμοι ὡς ἄδικον, τοῦτο καὶ θεοὶ τιμωροῦνται. ἐπειδὴ οἱ νόμοι παρὰ θεῶν, καὶ ταῦτα βούλονται τιμωρεῖν, καὶ διεκδικεῖν, ἃ καὶ οἱ θεοί. δικαίως οὖν κολαζόμενος ὁ Πολυμήστωρ, καὶ τοὺς θεοὺς ἐχθροὺς ἔχει. Ἄλλως. Τὸ γὰρ ὑπέγγυον, τοῦτο διπλῶς νοητέον. τὸ γὰρ ὑπέγγυον καὶ φανερὸν τῇ δίκῃ καὶ τοῖς θεοῖς, ὀλέθριον κακὸν, ἤγουν ὅπερ ὁμολογουμένως οἱ θεοὶ κακὸν ἡγοῦνται, καὶ μισοῦσιν, οὐ συμπιτνεῖ, καὶ συμπίπτει, ἤγουν οὐκ εἰς λήθην ἔρχεται, ἀλλὰ κολάζεται ὑπ' αὐτῶν· καὶ πάλιν, τὸ γὰρ ὑπέγγυον ὂν φανερὸν καὶ ὁμολογούμενον ὀλέθριον κακὸν, οὐ συμπιτνεῖ καὶ συνέρχεται τῇ δίκῃ καὶ τοῖς θεοῖς, ἤγουν οὐκ ἀποδεκτὸν αὐτοῖς ἐστιν. οἱ μὲν γὰρ ἀγαθοὶ καὶ δίκαιοι, τόδ' ἄδικον καὶ κακόν. 1015. Ψεύσει σ' ὁδοῦ] Ἡ ἐλπὶς ταύτης τῆς ὁδοῦ, ἥτις ἐλπὶς ἤγαγέ σε ἐπὶ ὀλέθριον κακὸν, πρὸς τὸν ἅδην θανάσιμον ἀπατήσει σε.

quidem pervenuste, Theoc. Id. XIII. 50.

—— κατήριπε δ' ἐς μέλαν ὕδωρ
ἀθρόος ——

Citatur etiam ex Luciano ἀθρόως ἐμπεσὼν, *subito et totus simul incidens.* ἄντλον aquam significare docet Scholiastes Nicandri ad Ther. 546. nec aliter interpreter apud Pind. Olymp. IX. Epod. 2. *Musg.*

1010. Hecuba intrat tentorium. Polymestor sequitur, pecuniæ capiendæ caussa; et quæ 1018. ss. sequuntur, ea in interiori tentorii parte peraguntur. *Beck.*

1011. ἐκπέσῃ verte *excidas*. *Heath.*

ap. King. additur articulus τᾶς, quem recte in Edd. vett. omitti monet Heath. sic enim purum existere dochmaicum, cui similis versus sequens, nisi quod pro antispasto habet epitritum primum pentasyllabum. *Beck.*

1012. βίον dedi pro βίοτον. Mox enim 1017. βίοτον M. N. Idem mendum alibi, ut supra 213. βίοτον C. licet contrarium sit multo frequentius. *Por.*

Polymestor duplici crimine tenebatur, ἀδικίας sc. et ἀσεβείας: nam et hominum jura et Jovis hospitalis numen cæde Polydori violaverat. Unde et Agamemnon duplici nomine ulciscendum esse innuit; v. 840.

καὶ βούλομαι θεῶν θ' οὕνεκ' ἀνόσιον ξένον,
καὶ τοῦ δικαίου, τήνδε σοι δοῦναι δίκην.

Ait igitur chorus: *ubi contingit, eundem et justitiæ et deis esse addictum, exitiale semper illud malum esse*: sive, ut plenius elegantiusque a magno Hemsterhusio redditur; *ubi*, id est, *in quo*, vel, *in quem cadit et concurrit, ut ob crimen commissum simul et humanæ Justitiæ et Deorum vindictæ sit obnoxius, ac velut oppignoratus, illi certissimum exitium imminet.* Hunc sensum, inquam, reddunt verba, si pro οὐ legatur οὗ, i. e. ὅπου. MS. Cotton. ὀξὺ πίτνει, quod correctoribus, ni fallor, imputandum. συμπετέειν, *in unum coire, coincidere*, habetur Herodot. II. 49. *Musg.*

1013. θεοῖς οὐ Ald. ὀξὺ πίτνει Cott. οὐ omittit L. Recte Musgravius οὗ, recte etiam θεοῖσιν M. N. *Por.*

συμπιτνεῖ Codd. A. B. C. D. Hunc et sequentem versum jungit Cod. B. Paullo ante Δίκη Cod. D. *Beck.*

1014. 1015. Transponit Reisk. constructionem esse, *fallet te spes tua, quæ te* ἐπήγαγε, id est, ἤγαγεν ἐπὶ κακὸν ὀλέθριον, *adduxit ad pestiferum Plutonem.* *Beck.*

1015. ἐπήγαγε Cod. A. B. D. atque sic etiam Br. edidit. *Beck.*

1016. ἰὼ τάλας Ald. Πολ. ἰὼ ἰὼ τάλας. Χορ. ἀπολέμῳ MS. Reg. Soc. cum quibusdam aliis. *Por.*

ΠΟ. Ὤ μοι, τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων τάλας.
ΗΜΙΧ. Ἠκούσατ' ἀνδρὸς Θρηικὸς οἰμωγήν, φίλαι;
ΠΟ. Ὤ μοι μάλ' αὖθις, τέκνα, δυστήνου σφαγῆς.
ΗΜΙΧ. Φίλαι, πέπρακται καίν' ἔσω δόμων κακά.
ΠΟ. Ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε λαιψηρῶι ποδί·
Βάλλων γὰρ οἴκων τῶνδ' ἀναρρήξω μυχούς.
ΗΜΙΧ. Ἰδοὺ βαρείας χειρὸς ὁρμᾶται βέλος.
Βούλεσθ' ἐπεισπέσωμεν, ὡς ἀκμὴ καλεῖ
Ἑκάβηι παρεῖναι, Τρωιάσιν τε συμμάχους;

*Pol.* Heu mihi, obcæcor lumen oculorum miser.
*Semi.* Audistis viri Thracis ejulatum, o amicæ?
*Pol.* Heu mihi iterum ac iterum, o filii, ob tristem mactationem.
*Semi.* Amicæ, acta sunt nova intra domum mala.
*Pol.* Sed non effugeritis celere pede:
Dijiciens enim ædium harum irrumpam penetralia.
*Semi.* Ecce gravis manus ruit telum.
Vultis irruamus? quoniam tempus vocat
Hecubæ adesse, Trojanisque mulieribus auxiliatrices.

P. καταλείψεις τὴν ζωήν. ΠΟΛΥΜ. Φεῦ μοι πηροῦμαι τὴν ὄψιν τῶν ὀφθαλμῶν ὁ ἄθλιος ἐγώ. ΗΜΙΧ. Ἠκούσατε τὸν τοῦ Πολυμήστορος κλαυθμὸν, ὦ φίλαι; ὤ μοι λίαν αὖθις, ὦ τέκνα ἕνεκα τῆς ἀθλίας σφαγῆς. ὦ φίλαι, ἐνήργηται νέα κακὰ ἐντὸς τῶν δόμων. ἀλλ' οὐδαμῶς ἀποδράσητε ταχεῖ ποδὶ, ἤγουν φθάσω καὶ καταλήψομαι ὑμᾶς ταχεῖ ποδὶ, καὶ οὐ μὴ διαφύγητε, πλήττων γὰρ καταβαλῶ τὰ θεμέλια τῶν δόμων τούτων· ἰδοὺ ἐκ χειρὸς ἰσχυρᾶς καὶ γενναίας βέλος ὁρμᾶται, θέλετε ἵνα ἐπέλθωμεν, ἐπεὶ ὁ καιρὸς καλεῖ, ὥστε παρυπάρχειν

S. 1018. Ὤι μοι τυφλοῦμαι] Ἔνδον τυφλούμενος βοᾷ. Ὤι μοι] Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀμοιβαίων στίχων ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων κα'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1022. Λαιψηρῷ ποδὶ] Διὰ ταχείας πορείας τῶν ποδῶν. Baroc. 74. 1023. Ἀναῤῥήξω] Ἀναμοχλεύσω, ἀνατρέψω, ἀνασπάσω τοὺς θεμελίους. Baroc. 74. 1024. Ὁρμᾶται βέλος] Βέλος πᾶν τὸ βαλλόμενον. καὶ τοῦτον δέ τινες τὸν στίχον, ἀπὸ τοῦ Πολυμήστορος φασὶ λέγεσθαι, ὡς βάλλοντος λίθους ἐν τοῖς οἰκήμασιν, ἵνα παίῃ τὰς αἰχμαλώτους. τὸ δὲ "Βούλεσθ'

α

ἀΐδα Cod. C. ἀΐδην (sic) ἰὼ, ἰὼ, Cod. D. Mox verbis ἰὼ τ'. Cod. B. præfigit nomen Πολ. et versui sequenti nomen Ἑκά. Pro ἰὼ Brunck. edidit ὦ. *Beck.*

1016. s. Antispastici similes v. 1013. *Heath.*

1017. λείψης Cod. D.

1018. Ὤμοι Cod. D. etiam v. 1020. *Beck.*

1020. τέκνων contra metrum MSS. non pauci. *Por.*

οἴ μοι Cod. C. τέκνων Codd. A. B. C. *Beck.*

1022. ἀλλ' οὔτι με φύγητε Ald. Musgravii MSS. omnes, ipso teste, μὴ φύγητε. Quibus accedunt C. K. Mosq. 3. 4. μοι φύγοιτε Mosq. 1. μοι φύγητε G. με φύγητε MS. Reg. Soc. in textu, sed μὴ suprascripto. μὴ φύγηται E. Correxerat aliquis in vulgatis μ' ἐκφύγητε, unde Dawesius sagaciter, licet minus recte, hanc scilicet MSS. lectionem esse ratus, elicuit μὴ 'κφύγητε. Cyclop. 662. Ἀλλ' οὔτι μὴ φύγητε τῆσδ' ἔξω πέτρας. *Por.*

μὴ φύγητε] Ita MSS. omnes, quos inspexi. Editi vel μὲ φύγητε, vel μ' ἐκφύγητε. Dawes. Miscell. Crit. p. 346. μὴ 'κφύγητε. *Musg.*

1023. Βάλων Cod. D. *Beck.*

ἀναῤῥήξω μυχούς.] *irrumpam* vel *disrumpam recessus.* Reiskio placet μοχλούς.

Nihil hic mutandum, ανα in compositis *aperiendi* notionem habet, ut in ἀνοίγω, ἀναπετάω, ἀνίεμαι. Aratus Phæn. v. 639.

Νήσου ἀναῤῥήξασα μέσας ἑκάτερθε κολώνας.

Nonnus Lib. XXXVI.

ΕΚ. Ἄρασσε, φείδου μηδὲν, ἐκβάλλων πύλας.
Οὐ γάρ ποτ' ὄμμα λαμπρὸν ἐνθήσεις κόραις,
Οὐ παῖδας ὄψει ζῶντας, οὓς ἔκτειν' ἐγώ.
ΗΜΙΧ. Ἦ γὰρ καθεῖλες Θρῆκα, καὶ κρατεῖς ξένου,
Δέσποινα, καὶ δέδρακας, οἷά περ λέγεις;
ΕΚ. Ὄψει νιν αὐτίκ' ὄντα δωμάτων πάρος
Τυφλὸν, τυφλῶι στείχοντα παραφόρωι ποδὶ,
Παίδων τε δισσῶν σώμαθ', οὓς ἔκτειν' ἐγὼ
Ξὺν ταῖς ἀρίσταις Τρωιάσιν· δίκην δέ μοι

*Hec.* Frange, nihil parce, ejiciens portas:
Neque enim unquam visum lucidum restitues pupulis,
Neque filios videbis viventes, quos interfeci ego.
*Semi,* Numnam cepisti Thracem, et superior es facta hospite,
O domina, et patrasti qualia dicis?
*Hec.* Videbis eum statim existentem ante ædes
Cæcum, cæco euntem errabundo pede;
Filiorumque duorum corpora, quos interfeci ego
Cum fortissimis Troadibus: pœnam vero mihi

P. τῇ Ἑκάβῃ καὶ ταῖς Τρωϊκαῖς γυναιξὶ βοήθους; πλῆττε, μηδαμῶς ἀκριβολογοῦ, καὶ ἐλέει, ἐκριζῶν τὰς πύλας. οὐδέποτε γὰρ τὸ φαεινὸν φῶς ἐμποιήσεις, καὶ ἐνθήσεις τοῖς ὀφθαλμοῖς, οὐδὲ τοὺς παῖδας θεάσῃ ζῶντας, οὓς ἐφόνευσ' ἐγώ. ἆρα νενίκηκας τὸν Πολυμήστορα, καὶ κρατεῖς τοῦ φίλου, ὦ δέσποινα, καὶ πεποίηκας ὁποῖα λέγεις; θεάσῃ αὐτὸν ταχέως ὑπάρχοντα ἔμπροσθεν τῶν δωμάτων τυφλὸν, ἐν τυφλῷ καὶ παραφερομένῳ ποδὶ βαδίζοντα, θεάσῃ καὶ τῶν δύο παίδων τὰ σώματα, οὓς ἐφόνευσ' ἐγὼ σὺν ταῖς Τρῳάσι γυναιξί. δέδωκε δέ

S. ἐπεισπέσωμεν ——" τοῦ Ἡμιχορίου. 1025. Ἐπεισπέσωμεν] Ἐπεισπίπτειν τὸ μετὰ σφοδρᾶς ὁρμῆς εἰσέρχεσθαι. 1027. Ἄρασσε] Τοῦτο ἡ Ἑκάβη φησὶ ἐκτὸς ἑστῶσα τῆς σκηνῆς πρὸς αὐτὸν ἐντὸς ὄντα. 1028. Ὄμμα λαμπρὸν] Οὐ τὴν φωτιστικὴν δύναμιν τὴν ὄψιν ἐν τοῖς τόποις τῶν ὀφθαλμῶν θήσεις. Τὸ λευκὸν γὰρ καὶ λαμπρὸν μερίζει καὶ διαιρεῖ τὴν ὄψιν εἰς τὰ ὁρατα. Baroc. 74. 1033. Τυφλῷ στείχοντα] Τυφλῷ ποδὶ πορευόμενον, ἤγουν διὰ ποδὸς, μὴ ὑπὸ βλεπόντων ὀφθαλμῶν ὁδηγουμένου. ὥσπερ γὰρ οἱ μαινόμενοι ἔνθα

Μὴ βυθίαν φλέβα πᾶσαν ἀναῤῥήξειεν ἐναύλων. *Musg.*

1025. ἐπισπέσωμεν Ald. *Por.*

Hes. Ἀκμὴ καλεῖ· καιρὸς καλεῖ. v. Ruhnk. in Auctar. Paullo ante Bibl. Crit. Amst. P. IV. legi jubet ἐπεισπέσωμεν: vel. ἐπισπεύσωμεν, nam ap. M. ἐπισπέσωμεν. *Beck.*

1026. Τρῳάσι Cod. A. *Beck.*

1030. Θρῆκα in textu omittunt Mosq. 4. R. sed addit R. inter lineas. Sanissima est vulgata. Idem est ac si scripsisset, καθεῖλες Θρῆκα ξένον καὶ κρατεῖς. Herc. 842. Γνῷ μὲν τὸν Ἥρας οἷός ἐστ' αὐτῷ χόλος, apud Athen. XIV. p. 641. C. Stobæum LI. p. 197. ed. Grot. 355. 22. Gesn. Ὁρᾷς τὸν εὐτράπεζον ὡς ἡδὺς βίος; Sophocl. Trach. 97. Ἅλιον αἰτῶ Τοῦτο καρύξαι, τὸν Ἀλκμήνας πόθι μοι, πόθι παῖς Ναίει ποτ'. Ubi cum suppleat παῖδα post Ἀλκμήνας Scholiastes, Aldus vero πόθι μοι, πόθι μοι παῖς habeat, potes ejicere παῖς et legere πόθι μοι, πόθι μοι. Sed alterum melius. Θρὴξ ξένος vocatur Polymestor etiam 762. 878. Male etiam R. omittit πατὴρ 703. Sæpe verba ad sensum non necessaria inculcant scribæ, nec tamen raro omittunt voces, sine quibus sententiam bene procedere opinantur. Omittunt Θρηκὶ in hac ipsa fabula 19. Aug. 1. Ἑκάβη 1269. Aug. 4. *Por.*

Θρῆκας Cod. C. In Cod. D. deest. Huic versui Br. præfixit chori nomen ex Cod. Reg. *Beck.*

1032. δομάτων Cod. A. *Beck.*

Δέδωκε· χωρεῖ δ', ὡς ὁρᾷς, ὅδ' ἐκ δόμων.
Ἀλλ' ἐκποδὼν ἄπειμι, κἀποστήσομαι
Θυμῷ ζέοντι Θρῃκὶ δυσμαχωτάτῳ.
ΠΟ. Ὤ μοι ἐγώ,

Dedit. Procedit vero, ut vides, hic ex domo.
Sed eminus abeo et secedam
Ira ebulliente a Thrace insuperabili.
*Pol.* O mihi ego!

P. μοι τιμωρίαν· ὁρμᾷ δ', ὡς ὁρᾷς, οὗτος ἐκ τῶν οἴκων. ἀλλὰ μακρὰν ἀπελεύσομαι, καὶ μακρὰν στήσομαι τοῦ δυσμαχωτάτου Θρῃκὸς θυμῷ περιῤῥεομένου. ΠΟΛΥΜ. Ἄθλιος εἰμί

S. καὶ ἔνθα φέρονται, οὕτω καὶ οἱ τυφλοί. διὰ τοῦτο παραφόρῳ ποδὶ φησὶν, ἤγουν παραφερομένῳ, καὶ οὐκ ὀρθῶς βαδίζοντι, ἀλλὰ τετυφλωμένῳ, διὰ τὸ τετυφλῶσθαι αὐτόν. 1039. Ὤι μοι ἐγὼ,] Ποῦ πορευθῶ, ποῦ στῶ, ποῦ κέλσω, ἤτοι προσπελάσω; κυρίως δὲ τὸ ναῦν προσορμίσαι τινὶ εὐόρμῳ τόπῳ. ἐξοκεῖλαι δὲ, τὸ ἐκβληθῆναι τὴν ναῦν ἔξω τοῦ λιμένος. Ὤι μοι ἐγὼ] Τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται μονοστροφικὰ ὡς εἴρηται, καλεῖται δὲ καὶ μετρικὰ ἄτακτα, διότι μέτρῳ μὲν γέγραπται, οὔτε δὲ ὁμοιότητα ἔχει πρὸς ἄλληλα, οὔτε ἀνακύκλωσιν. εἰσὶ τὰ παρόντα καὶ συστηματικὰ κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους. τὰ κῶλα δὲ πάντα λγ'. Τὸ α' μονόμετρον χοριαμβικόν. Τὸ β' δακτυλικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ σπονδείων. Τὸ γ' ἀντισπαστικὸν, τρίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐκ παίωνος δ', ἀντισπάστου, καὶ διϊάμβου. Τὸ δ' ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον· τοῦ α' ποδὸς ἑξασυλλάβου. Τὸ ε' δακτυλικὸν, ἑξάμετρον, καταληκτικὸν εἰς συλλαβήν· ἐκ σπονδείων. Τὸ ς' ἀναπαιστικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ ζ' ἐπιχοριαμβικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐκ παίωνος α', χοριάμβου, καὶ β' συλλαβῶν ἀδιαφόρων· καλεῖται δὲ καὶ προσῳδιακὸν, τὸν παίωνα ἔχων ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος. Τὸ η' ΑΝΤΙΣΠΑΣΤΙΚΟΝ, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου, καὶ ἐπιτρίτου γ', καὶ ἰάμβου. Τὸ θ' ὅμοιον· ἐκ παίωνος α', καὶ ἐπιτρίτου δ', καὶ ἰάμβου, εἰ δὲ βούλει, ἔστω ἰωνικὸν, ὁ γὰρ παίων οἰκεῖος μᾶλλον τοῖς ἰωνικοῖς. Τὸ ι' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, μονόμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἤτοι πενθημιμερές· εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὴ βάσις. Τὸ ια' χοριαμβικὸν, ἡμιόλιον, ἐκ χοριάμβου, καὶ ἰάμβου. Τὸ ιβ' ὅμοιον, δίμετρον, καταληκτικόν· ἐκ χοριάμβου, καὶ ἀναπαίστου. διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ ιγ' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος, δίμετρον ὑπερκατάληκτον· ΕΚ ΠΑΙΩΝΟΣ Γ' ΑΝΤΙ ΙΩΝΙΚΟΥ, ΤΡΟΧΑΙΚΗΣ ΣΥΖΥΓΙΑΣ, ΚΑΙ ΣΥΛΛΑΒΗΣ ΑΔΙΑΦΟΡΟΥ. Τὸ ιδ' χοριαμβικὸν, ὅμοιον τῷ ια'. εἰ δὲ βούλει, καὶ δακτυλικὸν

1033. Exemplis, quæ conduxi ad Phœniss. 1722. adde Lycophron. 1102. Τυφλαῖς ματεύσει χερσὶ κροσσωτοὺς ῥαφάς. *Por.*

Verbis παραφ. π. in Cod. A. superscr. σφάλλοντι. *Beck.*

1035. Τρῳάσι Codd. B. C. D. *Beck.*

1036. Δέδακα Cod. C. *Beck.*

1038. ῥέοντι Ald. edd. et MSS. plures. ζέοντι Barnesius vel ex MS. vel ex conjectura. θυμὸν ζέοντι Ruhnkenius Epist. Crit. II. p. 224. ed. nov. Edidi ζέοντι, cum sit in Harl. ζέοντι quoque C. unde, ut opinor, sumsit Barnesius. Θυμῷ defendi posse videtur loco e Sophocl. Trachin. 446. infra citato ad 1117. Phot. Lex. MS. Ζέσας θυμῷ; ἐξαφθεὶς τῇ ψυχῇ: Concinnior tamen est Ruhnkenii emendatio, quam recepissem, si vel unus codex diserte repræsentaret. Favit aliquatenus Aug. 2. θυμῶν. *Por.*

Θυμῷ ῥέοντι] alias Θυμοῤῥέοντι. Legitur et Θυμῷ ζέοντι.

Heathio placet scriptura a Barn. prolata θυμῷ ζέοντι. Arnaldus Obs. Misc. T. VI. p. 504. statuit scribi posse Θυμολέοντι, ut secunda syllaba producatur propter sequens λ, cujus rei sexcenta dari exempla ait; at Heath. audacter scripsit, ne unum quidem similis licentiæ exemplum apud tragicos poëtas deprehendi.

Constructio est; θυμῷ Θρῃκὶ δυσμαχωτάτῳ ῥέοντι. Notum est illud Demosthenis, Orat. pro Coron. πολλοῦ ῥέοντος καθ' ὑμῶν. Cantero placet; θυμοῤῥέοντι. *Beck.*

1039. s. Jungunt Codd. A.B.C.D. *Beck.*

1040. Heath. βάσιν putat a verbo κέλσω regi, sed ἐπὶ sine regimine poni, ut τιθέμενος ἐπὶ sit. i. q. ἐπιτιθέμενος, et sensus oriatur hic: *Quo vado? ubi sto? quo adpellam quadrupedis gressum feræ montanæ, mulieribus manus injiciens,* (id est, *adeo injiciam*) *juxta earum vestigia.* Hoc convenientius ei videtur, quam legere τιθέμενος ἐπίχειρα, *facinoris mercedem re-*

Πᾶ βῶ; πᾶ στῶ; πᾶ κέλσω,
Τετράποδος βάσιν θηρὸς ὀρεστέρου
Τιθέμενος ἐπὶ χεῖρα, κατ᾽ ἴχνος;
Ποίαν, ἢ ταύταν, ἢ τάνδ᾽ ἐξαλλάξω,

Quo vado? ubi sto? quo appellam,
Quadrupedis gradum feræ montanæ
Figens super manus secundum *Troadum* vestigia?
Qualem *viam*, aut hanc, aut illam mutabo,

P. ἐγὼ δηλονότι· ποῦ ἔλθω; ποῦ σταθῶ; ποῦ πλησιάσω, ποιούμενος κατὰ τοὺς πόδας βάσιν, καὶ πορείαν θηρὸς ὀρεινοῦ, ὥσπερ τὰ θηρία τέσσαρσι ποσὶ χρῶνται πρὸς βάδισιν, οὕτω καὶ αὐτὸς χερσὶ καὶ ποσὶ χρήσομαι; ποίαν ὁδὸν δηλονότι ἐξαλλάξω, καὶ περιπατήσω, ἢ ταί-

S. πενθημιμερὲς Ἀρχιλόχειον. Τὸ ιε´ δακτυλικὸν τρίμετρον. Τὸ ις´ προσῳδικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χοριάμβου. Τὸ ιζ´ χοριαμβικὸν, μονόμετρον, ὑπερκατάληκτον, καθαρόν· εἰ δὲ βούλει, καὶ δακτυλικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ ιη´ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος α´, καὶ σπονδείου. Τὸ ιθ´ ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐξ ἐπιτρίτου δ´, καὶ ΔΙΣΠΟΝΔΕΙΟΥ, εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ κ´ ἀντισπαστικὸν, τρίμετρον, καταληκτικόν· ἐξ ΕΠΙΤΡΙΤΩΝ δ´ δύο, καὶ ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΥ διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ κα´ χοριαμβικὸν ἡμιόλιον, καθαρόν. Τὸ κβ´ δίμετρον ἀντισπαστικὸν, καταληκτικὸν, Φερεκράτειον, ἐξ ΑΝΤΙΣΠΑΣΤΟΥ καὶ κρητικοῦ, ἤτοι ἀμφιμάκρου. Τὸ κγ´ ἰαμβικὴ βάσις, ἤτοι μονόμετρον. Τὸ κδ´ ἀναπαιστικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ κε´ ὅμοιον. Τὸ κς´ ἰαμβικὸν ἐφθημιμερὲς, τῶν γ´ ποδὸς χορείου. Τὸ κζ´ ἰωνικὸν, ἀπ᾽ ἐλάττονος καὶ κρητικοῦ. Τὸ κη´ δακτυλικὸν ἐφθημιμερὲς, ἐκ σπονδείων. Τὸ κθ´ ἀντισπαστικὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον. ἐξ ἐπιτρίτου β´, ἀντισπάστου, καὶ συλλαβῆς. Τὸ λ´ ἰαμβικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ λα´ ἰωνικὸν ἀπ᾽ ἐλάττονος ἡμιόλιον. Τὸ λβ´ ἰαμβικὸν, δίμετρον, βραχυκατάληκτον. Τὸ λγ´, ὅμοιον· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῷ τέλει. 1041. Τετράποδος] Ὑπόκειται ὁ Πολυμήστωρ τετραποδίζων. διὸ φησὶ τετράποδος βάσιν θηρὸς τιθέμενος, ποίαν παρέλθω ὁδόν· ἆρα ταύτην, ἆρα ἐκείνην, ἆρα τήνδε; 1042. Κατ᾽ ἴχνος] Ἴχνος ὁ τύπος τοῦ ποδὸς, καὶ ἀπὸ τούτου ὁ πούς. ἀφ᾽ οὗ πάλιν ἴχνος καὶ ἡ πορεία, ἐπεὶ διὰ τῶν ποδῶν καὶ ἡ πορεία γίνεται. λέγεται τὸ ἴχνος κατὰ μεταφορὰν ἀπὸ τῶν ποδῶν, καὶ ἐπ᾽ ἄλλων, οἷον ἴχνη χειρῶν, καὶ ἴχνος ἀνθρώπου,

*pendens*, quia statim sequitur κατ᾽ ἴχνος. Versus 1041. Heath. monente, est Ionicus a majore trimeter catalectus ex ditrochæo Ionico et trochaica καταχλεῖδι; sed v. 1042. antispasticus πολυσχημάτιστος dimeter hypercatalectus ex antispasto hexasyllabo, choriambo et syllaba. Reisk. pro χεῖρα vult χειρὶ et ita construit: τιθέμενος βάσιν ἐπὶ χειρὶ κατ᾽ ἴχνος (id est κατὰ βάσιν) θηρὸς τετρ. ὀρ. *perficiens gressum ope manus ad eum modum, quo graditur bestia quadrupes.* — πᾶ βῶ hinc laudat Tho. Mag. V. Ὅποι. et Schol. Aristoph. Plut. 457. *Beck.*

κέλσω cum sequentibus connecto, hac distinctione:

——— πᾶ κέλσω,
τετράποδος βάσιν θηρὸς ὀρεστέρου
τιθέμενος ἐπὶ χεῖρα, κατ᾽ ἴχνος;

πᾶ κέλσω κατ᾽ ἴχνος; Subaudi Τρῳάδων. Plutarch. Op. Mor. p. 553. κατ᾽ ἴχνος ἠκολούθησε τῷ Κυανίππῳ. Confer Soph. Ajac. v. 32. Nostrum Rheso v. 692. *Musg.*

1042. κατ᾽ ἴχνος interpretatur glossa, ὁμοίως τῷ ἴχνει. Sed legendum videtur, καὶ κατ᾽ ἴχνος, ut ἴχνος simpliciter pro *pede* capiatur. Bacch. 1122. ἔφερε δ᾽ ἡ μὲν ὠλένην, Ἡ δ᾽ ἼΧΝΟΣ αὐταῖς ἀρβύλαις· γυμνοῦσι δὲ Πλευρὰ σπαραγμοῖς. Catull. Nupt. Pel. et Thet. LXIII. 162. *Candida permulcens liquidis* VESTIGIA *lymphis.* (Nunc malim καὶ tantum pro κατ᾽.) *Por.*

Τὶ θέμενος Cod. C. ποίαν huic versui addunt Cod. B. C. In Cod. A. est ποίαν ὁδόν. *Beck.*

1043. τήνδ᾽ Ald. τάνδ᾽ MSS. quidam. *Por.*

Ταύτην Cod. B. C. D. Mox iidem τήνδ —ἐξαιλάξω Cod. B. τὰς e sequentis versus initio huc refert Cod. B. et verba ἀνδροφόνους—διώλεσαν jungit in unum versum. Pro ἰὼ, ἰὼ κατ. Codd. A. B. C. D. ὢ κατ. atque ita Brunck. quoque edidit. Hunc

Τὰς ἀνδροφόνους μάρψαι χρῄζων
Ἰλιάδας, αἵ με διώλεσαν;
Τάλαιναι, τάλαιναι κόραι Φρυγῶν·
Ὦ κατάρατοι, ποῖ καί με φυγᾷ
Πτώσσουσι μυχῶν;
Εἴθε μοι ὀμμάτων αἱματόεν βλέφαρον
Ἀκέσαι᾽, ἀκέσαιο, τυφλὸν, Ἅλιε,
Φέγγος ἀπαλλάξας.

Homicidas prehendere cupiens
Iliadas, quæ me perdiderunt?
Scelestæ, scelestæ puellæ Phrygum,
Io, Io sceleratæ, ubi me fuga
Fugiunt in angulis?
Utinam mihi oculorum cruentam palpebram
Medearis, medearis, cæcam, o Sol,
Nubem adimens.

P. την, ἢ τήνδε χρῄζων, καὶ θέλων καταλαβεῖν τὰς ἀνδροφόνους Ἰλιάδας, αἳ διώλεσαν ἐμέ. τάλαιναι τάλαιναι θυγατέρες τῶν Φρυγῶν, ὦ κατάρατοι, εἰς ποῖον μέρος τῶν βαθυτάτων τόπων, καὶ καταδύσεων διὰ φυγῆς ἐλθουσαι δηλονότι πτώσσουσιν, ἤτοι συστέλλονται, καὶ κρύπτονται ἐμὲ, ἀντὶ τοῦ δι᾽ ἐμέ. εἴθε, ὦ Ἥλιε, θεραπεύσας τὸ βλέφαρον τῶν ὀμμάτων ἐμοῦ τὸ αἱματηρὸν, ἐλευθερώσας τυφλὸν φέγγος, ἀντὶ τοῦ τοὺς τυφλοὺς τούτους ὀφθαλμούς·

S. καὶ ἴχνος παλαιᾶς αἰτίας, παρὰ Σοφοκλεῖ. καὶ ἴχνη ἀγαλμάτων, καὶ ἁπλῶς ἐπὶ πάντων τῶν ἀμυδρῶς καὶ ἐν τύπῳ φαινομένων. 1048. Μυχῶν] Τῶν κρυπτῶν τόπων. Baroc. 74. Πτώσσουσιν] Εἰς ποῖον μέρος τῶν μυχῶν, ἤτοι τῶν καταδύσεων διὰ φυγῆς ἐλθοῦσαι, πτώσσουσι δι᾽ ἐμὲ, ἤγουν συστέλλονται. 1050. Ἀκέσαιο] Ἀκέσαι᾽ ἀκέσαιο — πάνυ ἀνάρμοστον ἦν τῷ τε ῥυθμῷ καὶ τῷ μέτρῳ διὰ τὴν ἄμουσον χασμῳδίαν. διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ᾽ ἐμοῦ τὸ ἕν. εὕρηται δὲ καὶ ἔν τινι τῶν παλαιῶν οὕτως. Τυφλὸν Ἅλιε] Διὰ τοῦτο πρὸς τὸν Ἥλιον ποιεῖται τὸν λόγον· ὡς φωτὸς παρεκτικόν. μὴ φαίνοντος γὰρ Ἡλίου, ἅπαντα σκότος ἐστὶ, τῇ τοῦδε δὲ παρουσίᾳ, φῶς λαμβάνει. 1051. Φέγγος ἀπαλλάξας] Τὸ ἀπαλλάξας φέγγος, ἀντὶ τοῦ φῶς ἐνθεὶς, νοεῖται τῷ τετυφλωμένῳ ὀφθαλμῷ. εἰ καὶ ἀσαφῶς εἴρηται διὰ τὴν τοῦ λέγοντος δεινοπάθειαν, καὶ τὸ ἄγαν τεθορυβῆσθαι καὶ συγκεχύσθαι αὐτόν. τούτου

et sequentem versum junctos exhibet Cod. B. *Beck.*

1045. Iambicus dimeter acatalectus. 1047. anapæsticus dimeter acatalectus. Penultimam enim producit κατάρατοι. 1050. verba αἱματόεν βλέφαρον dactylia penthemimeris, ut v. 1055. 1058. Heath. *Beck.*

1046. τάλαινα semel habet Cod. D. *Beck.*

1047. ἰὼ ἰὼ κατάρατοι Ald. Alterum MSS. Mox σίγα bis Ald. *Por.*

1048. πτώσσουσι Cod. B. D. *Beck.*

1050. Ἀκέσαιο Codd. A. B. C. ἀκέσαι᾽ omittit Cod. D. et hunc versum cum sequ. jungit. *Beck.*

Kingius ἀκέσαιο semel tantum ponit Scholiastæ obtemperans. Ego ut faciam, meliorem Auctorem desidero.

Quærat fortasse aliquis, cur Polymestor Solem præ cæteris Diis ad tollendam cæcitatem invocet. Mihi verisimile sit, Orionis historiam Poëtæ animo hic obversatam esse, de qua vide Lucianum περὶ οἴκου. Theonem in Arati Phæn. 322. Hygin. Poët. Astron. Lib. II. c. 33. *Musg.*

Versus est iambicus trimeter brachycatalectus. τυφλὸν φέγγος ἀπαλλάξας verte *tenebris fugatis.* *Heath.*

1051. ἀπαλάξας Cod. B. idemque Cod. ex sequ. versu huc refert: Ἆ, ἆ, σῖγα. Posterius σῖγα omittunt Codd. A. B. C. D. et in D. ter ponitur ἆ. Omisit etiam auctoritate Cod. Reg. motus Brunck. qui docet esse anapæsticum dimetrum; nam ἆ, ἆ extra metrum poni. *Beck.*

Ἆ ἆ. σίγα· κρυπτὰν βάσιν αἰσθάνομαι
Τᾶνδε γυναικῶν.
Πᾶ πόδ' ἐπᾴξας, σαρκῶν ὀστέων τ'
Ἐμπλησθῶ, θοίναν ἀγρίων θηρῶν
Τιθέμενος, ἀρνύμενος λώβαν,
Λύμας ἀντίποιν' ἐμᾶς; ἰὼ τάλας,
Ποῖ, πᾶ φέρομαι, τέκν' ἔρημα λιπὼν
Βάκχαις Ἅιδου διαμοιρᾶσαι,

At, at, tace, tace, occultum gradum sentio
Harum mulierum.
Ubi pedem saltu immittens carnibus ossibusque
Satier, cœnam sylvestrium ferarum
Instruens, conans reponere injuriam,
Pro mutilatione mea talionem? Io miser:
Ubi, quo feror, liberos desertos relinquens,
Satellitibus Plutonis ad discerpendum,

P. φέγγος ἐνθεὶς αὐτῷ δηλονότι· κρυπτὰν πορείαν νοῶ τούτων τῶν γυναικῶν. ποῦ τὸν πόδα ὁρμήσας σαρκῶν καὶ ὀστέων κορεσθῶ, ποιούμενος εὐωχίαν τῶν ἀγρίων θηρῶν, ἤγουν τῶν γυναικῶν, ὡς θῆρας ταύτας καταδεικνύμενος, λαμβάνων καὶ ἀφαιρούμενος ἀντιδίκησιν τῆς ἐμῆς βλάβης καὶ τυφλώσεως. ποῦ ἄγομαι τὰ ἐμὰ τέκνα μεμονωμένα λιπὼν ταῖς Βάκχαις τοῦ ᾅδου, ὥς τε διασπαράξαι, καὶ διαμοιράσαι μεληδὸν, καὶ τοῖς κυσὶ δαῖτα εσφαγμένην, φονίαν,

S. χάριν καὶ τὸ ἀπαλλάξας, ἀντὶ τοῦ μεταποιήσας νοοῦσιν ἔνιοι, τιθέντες καὶ τὴν εἰς πρόθεσιν εἰς φέγγος· Ἄλλως. φέγγος ἀπαλλάξας, πόῤῥω πέμψας τὸ σκότος. 1055. Θοίναν] Εὐωχίαν, ἀπὸ τοῦ θοινῶμαι, ἀντὶ τοῦ εὐωχοῦμαι. C. C. C. 1058. Ποῖ φέρομαι] Ποῖ ἀντὶ τοῦ ποῦ, ὅτε μὲν ἐπὶ κινήσεως λαμβάνεται, διὰ τῆς οἱ διφθόγγου γράφεται. ὅτε δὲ ἐπὶ στάσεως, διὰ τοῦ ῃ. καὶ δῆλον ἀπὸ τοῦ πᾷ στῶ· εὕρηται δὲ καὶ ἐπὶ κινήσεως καὶ διὰ τοῦ ῃ, καὶ δῆλον ἐκ τοῦ πᾷ βῶ καὶ πᾷ κέλσω. Ἄλλως. ποῖ φέρομαι, τὰ ἐμὰ τέκνα μεμονωμένα λιπὼν ταῖς Βάκχαις τοῦ ᾅδου, ἤγουν ταῖς μαινομέναις ἐπὶ φόνοις, καὶ ὑπουργίᾳ τοῦ ᾅδου, ὥστε διαμοιράσαι, καὶ τοῖς κυσὶ δαῖτα σφακτὰν, ἤτοι ἐσφαγμένην, φονίαν, ἀνήμερον, καὶ ἐκβολὴν ὀρείαν. ἐπειδήπερ ἡνίκα διεμερίσαντο αὐτὰ ἔμελλον ῥίψειν τοῖς κυσὶ βρώματα, διὰ τοῦτο πρῶτον διαμοιράσαι, εἶτα ἐπάγει τὸ "Σφακτὰν κυσίν τε φονίαν," δεικνὺς τὸν διαμε-

φέγγος. Eleganter Reiskius, νέφος. Sic Apoll. Rhodio Lib. II. ἀλαὸν νέφος est *cæcitas*. Ubi Scholiastes: ἀλαὸν νέφος φησὶ τὸ τυφλὸν νέφος. *Musg.*

1052. s. κρυπτὰν—γυναικῶν jungit Cod. B. Pro Τᾶνδε in B. C. D. est Τᾶνδε. γυναικῶν edidit Br. In Cod. D. sic disponuntur:

Τ. γ. πᾶ π. ἐπ.
σαρκῶν — θοίναν
ἀγρίων — ἀρνύμενος
λώβαν — ἐμᾶς
ἰω — λιπών; *Beck.*

1053. γυναικῶν Ald. Quanquam plerumque proniores sunt librarii ad delenda quam retinenda dialectorum discrimina, aliquando tamen, ut nunc, nimio Dorismi studio peccare videas. τῶνδε γυναικῶν Priscianus Aldi XVIII. p. 226. a. sed locum omisit Putschius. *Por.*

1054. ὀστέων τε Cod. B. C. ὀστέων τ' in hoc versu, Br. *Beck.*

1055. ἐμπλησθῶ Cod. C. Τιθέμενος e seq. versu in hunc refert Cod. B. et ἀρνύμενος — τάλας in unum jungit. *Beck.*

1056 ἀρνύμενος λώβαν Heath. vertit *sumens supplicium*. *Beck.*

ἄρνυσθαι non semper λαμβάνειν significat, sed aliquando, ut videtur, διδόναι Homerus Iliad. E. v. 558.

τιμὴν Ἀτρείδῃσ', Ἀγαμέμνονι, καὶ Μενελάῳ, ἀρνυμένω.

ἀρνύμενος] Hesychius: ἀρνύμενοι, ἀντικαταλλασσόμενοι, ἀντιπρασσόμενοι, et mox

Σφακτὰν κυσίν τε φοινίαν
Δαῖτ' ἀνήμερον, ὀρείαν τ' ἐκβολάν;
Πᾶ στῶ, πᾶ κάμψω, πᾶ βῶ,
Ναῦς ὅπως ποντίοις πείσμασιν
Λινόκροκον φᾶρος στέλλων,

Mactatas tanquam canibus cruentas
Dapes immanes, montanamque abjectionem?
Ubi consistam? quo flectam? quo vadam?
Navis quemadmodum marinis funibus
Lineum velum administrans,

P. ἀνήμερον, καὶ ἐκβολὴν ῥίψειν ὀρεινήν; ἐπειδὴ γὰρ αὐτὰς ῥίψαι τοῖς κυσὶ, μετὰ τοῦ σφάξαι τοὺς παῖδας, αὐτὴν φοινικὴν καὶ ἀπάνθρωπον εὐωχίαν, καὶ ὀρεινὴν ἀποβολήν. ποῖ πορεύσομαι, ποῦ δὲ στήσομαι, ἐσσυθεὶς καὶ ὁρμηθεὶς φύλαξ τῶν τέκνων ἐμῶν, ἐπὶ τήνδε τὴν ὀλέθριον κοίτην,

S. ῥισμὸν οὐδὲν ἄλλο ἐσόμενον ἢ τοῖς κυσὶ ῥίψιν καὶ δαῖτα. τὸ ἀνήμερον, καὶ τὸ ὀρείαν λέγει, διὰ τὸ τὰ ἐν ὄρει ὄντα ἄγρια θηρία οὕτω διαμερίζειν ἃ ἂν τῶν ζώων θηράσωσιν. 1062. Πᾶ στῶ] Ποῖ, φησὶ, πορεύσομαι, ποῦ δὲ κάμψω, ποῦ δὲ στήσομαι, ἐπὶ ταύτην ὁρμήσας τὴν τῶν παίδων μοι κοίτην; λέγει δὲ τὸν τόπον, ἔνθα ἐσφαγμένα τὰ τούτου τέκνα κατέκειτο, ὀφείλων ταῦτα φυλάξαι πρὸς τὸ μὴ ὑπὸ τῶν Τρῳάδων ῥιφῆναι κυσὶν, ὡς ναῦς τὸ ἄρμενον συστρέφων καὶ συστέλλων, δηλαδὴ τῶν ὀφθαλμῶν στερηθείς. ὅπερ γάρ ἐστι τῇ νηῒ τὸ ἱστίον, τοῦτο τῷ

ἄρνυται, ἀντικαταλλάσσεται. Arat. Phæn. 637.

Θήρης ἀρνύμενος ξείνῳ χάριν Οἰνοπίωνι.

Sic lego pro κείνῳ. Theon in locum: ἤγουν περιποιούμενος, ἀντικαταλλασσόμενος. *Musg.*

1056. Ex Kingii ratione spondaica hephthemimeris; et 1057. (1072) asynartetus ex duobus dochmaicis. *Heath.*

1058. τέκνα Cod. C. et Βάκχαις ᾅδου ad hunc versum refert Cod. B. sed διαμοιράσαι ad sequentem 1060. *Beck.*

1060. Sic Mosq. 3. et, opinor, alii. φονίαν Ald. *Por.*

φοινίαν Cod. C. κυσὶν scripsit Brunck. *Beck.*

κυσί τε] Ed. King. et Lib. P. κυσίν τε. Legerim, si per metricos licet, κύσ' ἅτε, *velut canibus.*

1061. οὐρείαν τ' Ald. *Por.*

οὐρίαν Cod. A. *Beck.*

Per δαῖτ' ἀνήμερον significare videtur poëta *feram a canibus discerptam, per* οὐρείαν ἐκβολὰν *cadaver in montibus expositum.* *Musg.*

1062. πᾶ στῶ, πᾶ βῶ, πᾶ κάμψω, G. quod si probas, insuper transponendum, πᾶ βῶ, πᾶ στῶ, ut supra 1040. Hæc verba junxit etiam Sophocles Aj. 1237. Ποῦ βάντος, ἢ ποῦ στάντος; ubi Ποῖ βάντος recte habere videtur Brunckii codex, licet ceteri et Schol. ad 1273. ποῦ dent. Philoct. 883. ποῦ στάσει, ποῖ δὲ βάσει. Noster Alcest. 876. Ποῖ βῶ; πῇ στῶ; ubi ποῖ στῶ Lasc. quod fortasse ex πᾶ depravatum. Ποῦ enim quietem notat; ποῖ motum; πᾶ in utramvis partem sumitur, ut monuit Scholiastes ad Aristophan. Plut. 447. ubi hujus dramatis versum 1040. citat. Sæpissime in his et similibus terminationibus variant librarii. Sunt etiam loca, in quibus fere dubites utrum præferas. Paullo supra 1008. legi etiam posset οἴπερ. Iph. T. 113. 119. ὅποι accipiendum, quasi esset ἐκεῖσε ὅπου, quomodo in Sophocl. Philoct. 481. ἐμβαλοῦ μ' ὅπῃ θέλεις ἄγων, Εἰς ἀντλίαν, εἰς πρῷραν, εἰς πρύμναν, ὅποι Ἥκιστα μέλλω τοὺς ξυνόντας ἀλγυνεῖν. Sed ποῖ cum verbo εἶναι conjunctum non tolerandum arbitror. *Por.*

1063. Reisk. legit ναύτης ὅπως. *Beck.*

1064. φάρος στελῶν Hesychius, suo vel librarii errore, quem correxit Albertus. *Por.*

Abresch. ap. Hes. bis scribi voluit, στέλλων quod adeo recepit Alb. Sed Reisk. ad Anthol. Ceph. p. 90. mavult στόλων, classium, ut glossa non pertinuerit ad Eurip.

φάρος Codd. A. B. C. D. et Br. ed. Cod. D. ita disponit:

Ναῦς — λινόκροκον
φάρος — συθείς. *Beck.*

φάρος στέλλων,] Ita Ed. Ald. MSS. Parisiens. φάρος ἑλκών. Kingius, quo auc-

Ἐπὶ τάνδε συθεὶς,
Τέκνων ἐμῶν φύλαξ,
Ὀλέθριον κοίταν;
ΧΟ. Ὦ τλῆμον, ὥς σοι δύσφορ' εἴργασται κακά·
Δράσαντι δ' αἰσχρὰ, δεινὰ τἀπιτίμια

Ad hoc properans,
Liberorum meorum custos,
Exitiale cubile?
*Cho.* O infelix, quam tibi intolerabilia facta sunt mala!
Facienti vero turpia sævas pœnas

P. στέλλων καὶ κινῶν ἐμαυτὸν, ὥσπερ στέλλει ἡ ναῦς ἐν τοῖς ποντίοις πείσμασι καὶ σχοινίοις τὸ λινόκροκον φάρος, ἤτοι λαῖφος. ΧΟ. Ὦ ἄθλιε, δυσβάστακτά σοι λίαν πέπρακται κακά. καὶ σοὶ τῷ πράξαντι δηλονότι αἰσχρὰ, χαλεπὰ τὰ ἐπιτίμια, ἤγουν τὰς τιμωρίας

S. σώματι ὁ ὀφθαλμός. 1064. Λινόκροκον] Καθὰ ναῦς διὰ θαλλασσίων σχοινίων λινόκροκον φάρος ἐκτείνων, ἐπὶ τήνδε τὴν ὀλέθριον κοίτην πορευθεὶς τῶν ἐμῶν τέκνων φύλαξ. τὸ δὲ πᾷ βῶ, πρὸς τὸ ἐσσυθεὶς συναπτέον. τό δὲ στέλλων μετὰ ταῦτα λέγει. οἱ δὲ λέγοντες λινόκροκον φάρος τὸν ὀφθαλμὸν, καὶ οὐ λαῖφος, ἆρ' ἔχει τὶς ἂν εἰπεῖν, ὡς οὐ μάλιστα πάντων οἶδε ἀμαθεῖς; 1067. Κοίταν ὀλέθριον] Ὀλέθριον κοίτην λέγει· οὐχ ὅτι ἦν ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἔκειτο τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὀλέθριος, ἄψυχος γὰρ ἦν· ἀλλὰ διότι φονευθέντα τὰ τέκνα ἔκειντο ἐν

tore nescimus, στέλλων φάρος. Hesychius: φάρος στελῶν. τὸ περιβόλαιον στελῶν ἢ τὸ ἀρμενον. i. e. *velum.*

στέλλων φάρος valet *velum contrahens.* Sic στείλασα λαῖφος Æsch. Suppl. 731. στείλαντα τὴν ὀθόνην Clem. Alex. p. 310. A. τὴν ὀθόνην στεῖλαι Lucian. Charon. Superest, ut sensum declaremus, quo id dixerit Polymestor. Postquam ergo Troadas aliquamdiu, iræ obtemperans, insecutus erat, novus animum incessit timor, ne forte in tentorium, se absente, redeuntes, puerorum cadavera discerpant. Mutat ergo consilium, et ad ea protegenda Troadumque contumelias arcendas, reverti cogitat. Navitæ igitur cum in portum se recipientes vela contrahere soleant, ea metaphora, unde abierat Polymestor, rediturum se indicat. Pro ναῦς magis placeret ναός. *Musg.*

1065. ἐπὶ τάνδ' ἐσσυθεὶς Ald. Sed συθεὶς quod Grammaticæ leges flagitant, multi habent MSS. Vide Valckenær. ad Theocr. p. 266. *Por.*

Etiam Reisk. τάνδε συθεὶς, et ita scriptum exstare in duobus codd. Leidd. observavit Valcken. ad Theocr. p. 266.

τάνδε συθεὶς Codd. B. C. D. ut et Br. e suo Cod. exhibet. *Beck.*

τάνδ' ἐσσυθεὶς,] Lib. P. τάνδε συθεὶς, ut legi vult, quanquam nulla necessitate, Heath.

Viri eruditi ἐσσυθεὶς, ut minime Græcum, proscribunt. At quid vetat, compositum esse ab ἐς et συθείς. Certe ἐξέσσυτο ab eodem verbo compositum habet Homerus. *Musg.*

1066. Ad φύλαξ Reisk. hæc: "Fuit olim, quum mallem φωκᾶς, *ad lustrum hoc phocæ liberis meis exitiale.* Quia vero metrum obstare quibusdam visum fuit, et alia quædam, cogitare cœpi de ψυχᾶς, *ad hoc antrum exitiale animæ liberorum.*

Τέκνων ἐμῶν ad præcedentem versum refert, et sequentia in unum versum jungit Cod. B.—In Cod. D. versus 1066. et 67. junguntur. *Beck.*

τέκνων ἐμῶν] Nempe mortuorum. Verebatur enim, ne quis, se absente, cadavera eorum discerperet. vid. supra v. 1058, 9. Cæterum Kingius hunc et sequentem inverso ordine exhibet, hoc modo:

κοίταν ὀλέθριον,
τέκνων ἐμῶν φύλαξ. *Musg.*

1067. κοίταν;] Ita vocat tentorium, propter cadavera ibi jacentia. Mos enim erat mortuos in stratis sive lectis reponere. vid. Nostr. Supplic. v. 768.

κοίταν;] Non modo *cubile* valet, sed, ut videtur, etiam *thalamum.* Sophocles κοίταν δ' ἔχει νέρθεν. Œd. Col. 1778. quod Euripidi est Περσεφονείας — θαλάμους Supplic. 1025. Clem. Alex. p. 160. B.

Δαίμων ἔδωκεν, ὅστις ἐστί σοι βαρύς.
ΠΟ. Αἶ, αἶ, ἰὼ Θρῄκης
Λογχοφόρον, εὔοπλον, εὔιππον,
Ἄρει κάτοχον γένος.
Ἰὼ Ἀχαιοὶ, ἰὼ Ἀτρεῖδαι.
Βοὰν, βοὰν αὐτῶ, βοάν.
Ἴτ', ἴτε, μόλετε, πρὸς θεῶν.
Κλύει τις, ἢ οὐδεὶς ἀρκέσει; τί μέλλετε;

Deus dedit, quicunque est tibi infensus.
*Pol.* Ah, ah, Io Thraciæ
Hastifera, armata, equestris,
Marte inspirata gens,
Io Achæi, Io Atridæ.
Clamorem, clamorem clamo, clamorem.
Ite, ite, venite per deos.
Audit quis? an nemo opem feret? quid cunctamini?

P. ἔδωκεν ὁ θεὸς, ὅστις ἐστί σοι ἐπαχθὴς καὶ κακωτικός. ΠΟΛΥΜ. Ὦ γένος Θρακικὸν ὁπλοφόρον, ὁρμητικὸν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ ἐνθουσιαστικὸν, δεσποζόμενον καὶ κρατούμενον ὑπὸ τοῦ Ἄρεος. ἰὼ Ἀχαιοὶ, ἰὼ Ἀγάμεμνον καὶ Μενέλαε, βοὴν φωνῶ. ἔλθετε, ἕνεκα τῶν θεῶν, ἀκούει τις, ἢ οὐδεὶς κλύων βοηθήσει; τί βραδύνετε; αἱ γυναῖκες ἔφθειράν με, αἱ αἰχμαλω-

S. αὐτῷ, διὰ τοῦτο τὸν τόπον λέγει ὀλέθριον· ἀπὸ τοῦ τῶν τέκνων πάθους τὴν προσηγορίαν αὐτῷ τιθείς.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΗΣ.—1071. Αἶ αἶ, ἰὼ] Καὶ τὰ τοιαῦτα κῶλα ὅμοια ἐστὶ τοῖς εἰρημένοις, μονοστροφικὰ, καὶ μετρικὰ ἄτακτα· εἰσὶ δὲ τὰ κῶλα τῆς ὅλης στροφῆς κϐ′. Τὸ α′ ἰαμβικὸν μονόμετρον. Τὸ β′ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, ΔΙΜΕΤΡΟΝ, ΑΚΑΤΑΛΗΚΤΟΝ· ἐξ ἐπιτρίτου δ′, καὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος. Τὸ γ′ προσῳδικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, χοριαμβικοῦ πεντασυλλάβου, καὶ ἰάμβου, διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ δ′ ἰαμβικὸν πενθημιμερές. Τὸ ε′ ὅμοιον. ΤΟ ϛ′ ἰαμβικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον, τοῦ γ′ ποδὸς ἀναπαίστου. Τὸ ζ′ δακτυλικὸν, δίμετρον· κατὰ γὰρ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικὰ, ὡς φασὶν οἱ μετρικοί. Τὸ η′ παιωνικόν· ἡμιόλιον. Τὸ θ′ ἰαμβικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον, ὅμοιον τῷ ϛ′. Τὸ ι′ ἰαμβικὸν μονόμετρον. Τὸ ια′ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές. Τὸ ιβ′ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον· καλεῖται δὲ ταῦτα, ὡς Ἡφαιστίων φησὶν, Ἀνακρεόντεια καὶ ἀμφότερα. Τὸ ιγ′ περίοδος, δύο γὰρ εἰσὶ τροχαῖοι,

χελώνης πεποικιλμέναι κοίτης κλισιάδες. Confer etiam Sophoclem Electr. 196. Nostrum Hippol. 746. Alcest. 946. *Musg.*

1068. τλήμων (sic) Cod. B. *Beck.*

1069. τ' αἰσχρὰ Codd. A. C. τ' ἐπιτίμια Cod. B. *Beck.*

δ'. Lib. P. τ'. *Musg.*

1070. δέδωκεν Ald. et MSS. pars. Sed mollius alii ἔδωκεν. Porro ἔθηκεν Lib. P. quod per se bonum esset. Sed sumtum est ex v. 711. Alterum confirmant Sophocles Electr. 1382. Καὶ δεῖξον ἀνθρώποισι ΤΑΠΙΤΙΜΙΑ Τῆς δυσσεβείας οἷα ΔΩΡΟΥΝΤΑΙ θεοί. Herodotus IV. 80. τοῖσι δὲ παραχτωμένοισι ξεινικοὺς νόμους τοιαῦτα ἐπιτίμια διδοῦσι. *Por.*

ἔδωκεν] Codd. A. B. C. ut et Br. ed. *Beck.*

δέδωκεν,] Lib. P. ἔθηκεν. *Musg.*

1071. ss. Ordo versuum apud Beckium,

ΠΟ. αἶ, αἶ· ἰὼ Θρῄκης 1088
Λογχοφόρον, ἔνοπλον,
Εὔιππον, Ἄρεϊ κάτοχον γένος.

Ver. 1088. s. (B.) Junxit Cod. B. *Beck.*

1072. ἔνοπλον Ald. et MSS. Sed εὔοπλον Eustath. ad Iliad. B. p. 358, 32=271, 33. *Por.*

λογχήφορον Cod. B. εὔιππον ad hunc v. refert ed. Brunck. Pro εὔιππον Cod. C. εὔοπλον. Mox Cod. B. Ἀρειοκάτοχον. *Beck.*

Γυναῖκες ὤλεσάν με,
Γυναῖκες αἰχμαλωτίδες.
Δεινὰ, δεινὰ πεπόνθαμεν.
Ὤ μοι ἐμᾶς λώβας.
Ποῖ τράπωμαι; ποῖ πορευθῶ;
Αἰθέρ' ἀμπτάμενος οὐράνιον,
Ὑψιπετὲς εἰς μέλαθρον, Ὠρίων
Ἢ Σείριος ἔνθα πυρὸς φλογέας

Mulieres perdiderunt me,
Mulieres captivi.
Gravia, gravia passi sumus.
O mihi ob meum exitium.
Quo vertar? quo ibo?
Aërem pervolans cœlestem
Altam in domum, Orion
Aut Sirius ubi ignis flammeos

P. τίδες. χαλεπὰ ἐπάθομεν. οἴ μοι ἕνεκεν τῆς ἐμῆς βλάβης. εἰς ποῖον μέρος πορευθῶ, εἰς τὸν αἰθέρα ἀναπτάμενος τὸν ὑψηλὸν αἴξω εἰς τὸ ἐν ὕψει κείμενον οἴκημα, ἔνθα ὁ Ὠρίων ἢ ὁ Σείριος ἀφίησιν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν λαμπηδόνας πυρὸς φλογέας; ἢ αἴξω ὁ τάλας εἰς τὸν

S. καὶ δύο ἴαμβοι· καὶ καλεῖται τοῦτο τὸ κῶλον περίοδος, εἴρηται δὲ καὶ ἀντεστραμμένον. Τὸ ιδ' χοριαμβικὸν ἡμιόλιον· ἐκ χοριάμβου, καὶ σπονδείου· εἰ δὲ βούλει δακτυλικὸν ΠΕΝΘΗΜΙΜΕΡΕΣ, ὃ καλεῖται Ἀλκμανικόν. Τὸ ιε' τροχαϊκὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ ιϛ' ἀσυνάρτητον, ἐκ τροχαϊκῆς, καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. Τὸ ιζ' παιανικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον· ἐκ παιώνων πρώτων δύο. Τὸ ιη' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται Εὐριπίδειον, ἢ ληκύθιον. Τὸ ιθ' δακτυλικὸν ΠΕΝΘΗΜΙΜΕΡΕΣ Ἀλκμανικόν. Τὸ κ' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερές· τοῦ α' ποδὸς ἀναπαίστου. Τὸ κα' παιωνικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐκ δύο παιώνων πρώτων, τοῦ α' πεντασυλλάβου, καὶ τροχαίου. Τὸ κβ' χοριαμβικὸν, δίμετρον, καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές· ἐκ χοριάμβου, καὶ κρητικοῦ, ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς.—1084, 1085. Ὠρίων ἢ Σείριος] Ἀποροῦσι τινὲς πῶς ἐνταῦθα ὁ Πολυμήστωρ Ὠρίωνος καὶ Σειρίου ἐμνήσθη, καὶ μηδενὸς ἄλλου τῶν ἄστρων. καὶ φασὶν, ὅτι Ὠρίωνος μὲν ἐμνήσθη ὡς κυνηγοῦ, ἅτε καὶ αὐτὸς τοῖς τοιούτοις χαίρων ὡς βασιλεύς. φασὶ γὰρ οἱ ποιηταὶ περὶ τοῦ Ὠρίωνος, ὡς κυνηγὸς ὢν, ὑπὸ σκορπίου δηχθεὶς ἀνῃρέ-

ἔνοπλον,] Kingius εὔοπλον. *Musg.*

1074. Ἰὼ Ἀχαιοὶ præcedenti versui addit, et seqq. usque ad βοὰν in unum jungit. *Beck.*

1075. τὸ αὐτῶ cum ultimam producat, versum esse antispasticum dimetrum hypercatalectum, ex diiambo antispasto et syllaba, monet Heath. *Beck.*

1076. ἴτε bis Ald. recte. Quidam, ἴτε, alii ὦ ἴτε semel, alii bis. *Por.*

Ita hæc disponi volebat Heath. King. enim mutaverat.

Semel ἴτε ponunt Codd. A. C. D. et Reg. unde et Br. ita edidit. ὦ ἴτε Cod. C. *Beck.*

1077. Κλύει τις ἢ οὐδεὶς præcedenti v. adjungit et seqq.—με in unum refert Cod. B. *Beck.*

1080. δεινὰ, δεινὰ ad præced. v. refert, et πέπονθ.—λώβας jungit Cod. B. In Cod. D. δεινὰ, δ. πεπόν- ad præced. versum et sequentia inde a θαμεν ad unum v. referuntur. *Beck.*

1082. Αἰθέρα Cod. B. ἀναπτάμενος Codd. A. D. ἀναπτόμενος, ἀπτάμενος Cod. B. *Beck.*

1083. Glyconius πολυσχηματιστος, ex epitrito secundo et antispasto, utroque pentasyllabo. 1084. Iambica hephthemimeris. *Heath.*

1084. ὑψιπετὲς] Lib. P. ὑψιπέτης.

μέλαθρον] Vox Astrologis familiaris. Sic ὑπὲρ δυτικοῦ δὲ μελάθρου Nonnus VI. p.

Ἀφίησιν ὄσσων αὐγάς;
Ἢ τὸν ἐς Ἀΐδα μελανοχρῶτα
Πορθμὸν ἀΐξω τάλας;
ΧΟ. Ξύγγνωσθ', ὅταν τις κρείσσον' ἢ φέρειν κακὰ
Πάθῃ, ταλαίνης ἐξαπαλλάξαι ζόης.

Jacit ab oculis radios?
Aut ad Plutonis atrum
Littus ruam miser?
*Cho.* Ignoscendum, quando quis majora, quam ferre *possit* mala
Patitur, misera effugere e vita.

P. πορθμὸν τὸν μελανοχρῶτα τοῦ Ἅιδου; ΧΟ. Ὅταν πάθῃ τις μείζονα κακὰ παρὸ δύναται φέρειν καὶ ὑπομένειν, συγγνώμης ἄξιόν ἐστιν, ἐλευθερωθῆναι ἐκεῖνον τῆς ταλαιπώρου ταύτης

S. θη, ὅτι Ἀρτέμιδος ἠράσθη. τοῦ δὲ Σειρίου ὡς καυστικοῦ, διακαὴς γὰρ ἦν καὶ αὐτὸς τῷ πάθει, καὶ δυσχεραίνων ἀπαραμύθητα, καὶ ἀπολέσθαι ζητῶν. 1088. Πορθμὸν] Οἱ μὲν φασὶν ὡς πορθμὸς κυρίως, ἡ μέσον δύο γαιῶν θάλασσα. νῦν δὲ καταχρηστικῶς πορθμὸν τὸν τόπον καλεῖ. ἐγὼ δὲ φημὶ διὰ τὴν Ἀχερουσίαν λίμνην τοῦτο λέγεσθαι. καὶ μαρτυρεῖ τὸ προηγούμενον ὡς οὐδὲν ἄλλο δηλοῖ τὸ ἐς ἀΐδα πορθμὸν, ἀλλ' ἢ πορθμὸν τὸν ἐς τοῦτον τὸν τόπον Ἅιδου φέροντα. 1089. Σύγγνωσθ' ὅταν] Συγγνωστὸν ἔδει εἰπεῖν. ἐκφέρει δὲ πληθυντικῶς, ἀττικῶς. καὶ τοῦτο ζητῶν εὑρήσεις παρὰ πᾶσι καὶ ποιηταῖς καὶ λογοποιοῖς. ἡ δὲ σύνταξις, ὅταν πάθῃ τὶς κακὰ κρείσσονα ἢ φέρειν καὶ ὑπομένειν αὐτὰ, συγγνωστὰ, καὶ

116. ἀστέρες ὁππότε πάντες ἐνὶ σφετέροισι μελάθροις Id. p. 122. ubi alia. Denique ἀστερόεν δῶμα p. 141. *Musg.*

1085. Ὠρίων ὁ ad præced. refert Cod. B. et pro ἢ habet ὁ. Etiam Cod. D. Ὠρίων ad præced. v. refert et ἢ—φλογέας jungit. *Beck.*

1087. s. Ita disponi voluit Heath.:

Ἢ τὸν ἐς Ἀΐδα μελανοχ-
ρῶτα πορθμὸν ἀΐξω τάλας;

Prior est glyconius πολυσχημάτιστος ex epitrito quarto pentasyllabo et choriambo, alter antispasticus itidem πολυσχημάτιστος ex ditrochæo, antispasto, et syllaba. *Musg.*

1089. Συγγνωστὰ] *Attice* pro συγγνωστὸν, vid. *Medea.* v. 491. *Beck.*

1090. Aldus et MSS. ζωῆς. Alteram formam reposui ob metrum ex C. qui ζωῆς habet, sed ο eadem manu suprascriptum. Si quis cum Brunckio primam in ζωῆς corripi posse contendat, judicio suo fruatur. Incertus Tragicus apud Stobæum p. 483. ed. Grot. Οὐδὲν γὰρ ἄλγος, οἷον ἡ πολλὴ ζόη. Ibi quoque editur ζωή. Ibid. p. 481. in Herodis choliambis male ζωῆς pro ζόης, sed integri versus digni sunt propter singularem elegantiam, qui ascribantur. Ἐπὴν τὸν ἑξηκοστὸν ἥλιον κάμψῃς, Ὦ Γρύλλε, Γρύλλε, θνῆσκε καὶ τέφρη γίγνου. Ὡς τυφλὸς οὑπέκεινα τοῦ βίου καμπτήρ· Ἤδη γὰρ αὐγὴ τῆς ζόης ἀπήμβλυνται. Sic etiam adjectivo ζοὸς utebantur. Archiloci locum in Stobæi ceteris editionibus male, in Grotiana pessime habitum, Serm. ult. sic lege; Οὔτις αἰδοῖος μετ' ἀστῶν, καίπερ ἴφθιμος, θανὼν Γίγνεται· χάριν δὲ μᾶλλον τοῦ ζοοῦ διώκομεν, Οἱ ζοοὶ, κάκιστα δ' αὐτῷ τῷ θανόντι γίγνεται. *Por.*

Πάθῃ, ταλαίνης, etc.] Ut constet versus, lege ζόης, quod est *Ionicum* et *Herodoto* usurpatum, vel *Latinorum* more vocalis ante alteram brevis habenda est in hoc loco, ut ἐπειὴ apud *Homerum* sæpe anapæstice legitur; et ποι in ποιέω et ποιητὴς brevis est: En exempla.

Ἠδὲ Ποσειδάωνα γαιήοχον, ἐννοσίγαιον.
*Hesiod. Theog. v.* 15.

Sic τὸ τοι in τοιοῦτος sæpe apud poëtas brevis, ut *Sophocl.* Trachin.

Νῦν δ' ἐκ τοιούτου θῆλυς εὕρημαι τάλας.

Et *Eurip.* Medea v. 626.

Γαμεῖς τοιοῦτον, ὥστε σ' ἀρνεῖσθαι, γάμον. et Νίκα νυν. οὐ μὴν ἀνδάνοντά μοι ποιεῖς. *Alcest.* v. 1108. Sic τοι in τοιάσδε *Eurip. Androm.* v. 1076. Πηλεῦ. τοιάσδε φασγά-

ΑΓ. Κραυγῆς ἀκούσας ἦλθον· οὐ γὰρ ἥσυχος
Πέτρας ὀρείας παῖς λέλακ' ἀνὰ στρατὸν
'Ηχὼ, διδοῦσα θόρυβον. εἰ δὲ μὴ Φρυγῶν,
Πύργους πεσόντας ᾖσμεν 'Ελλήνων δορὶ,
Φόβον παρέσχ' ἂν οὐ μέσως ὅδε κτύπος.

*Aga.* Clamore audito veni: non enim tranquilla
Rupis montanæ filia insonuit per exercitum
Echo, præbens tumultum. Si vero non Phrygum
Turres cecidisse scivissemus Græcorum hasta,
Terrorem præbuisset non mediocriter hic sonus.

P. καὶ ἐπωδύνου ζωῆς. ΑΓΑΜ. Τῆς φωνῆς ἀκούσας παρεγενόμην· οὐ γὰρ ἠρέμα ἤχησεν ἡ θυγάτηρ τῆς πέτρας 'Ηχὼ, ποιοῦσα ταραχήν· εἰ δὲ μὴ ᾔδειμεν ὅτι ἐπορθήσαμεν τὴν Τροίαν, ἐφοβήθημεν ἂν οὐ μικρῶς, ἔφοδον νομίζοντες εἶναι τῶν πολεμίων. ῏Ω φίλτατ', ἀκούσας τῆς

S. συγγνώμης ἄξιόν ἐστιν, ἀπαλλάξαι ἑαυτὸν τῆς ταλαίνης ζωῆς· τουτέστιν, ὁ κακοῖς συνὼν ἀφορήτοις, συγγνωστέος ἐστὶν ἀποθανών· τοῦτο δὲ εἶπεν ὁ χορὸς διὰ τὸν Πολυμήστορα, στερηθέντα τῶν τέκνων, καὶ τυφλωθέντα, καὶ ἀπολεγόμενον τὸ ζῆν, ἐξ ὧν αὐτὸς ἄνωθεν πρὸ τοῦ χοροῦ ἐδήλωσεν, εἰς αἰθέρα, ἢ εἰς ᾅδην ὁρμῆσαι βουλόμενος. 1089. Σύγγνωσθ' ὅταν] Αἱ ἑξῆς αὗται περίοδοι εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ρπς', ὧν τελευταῖος, "Ἔχοντ' ἴδοιμεν τῶν δ' ἀφειμένοι πόνων." μετὰ δὲ τὸν θ' στιχὸν κλᾶον, ὅμοιον μονόμετρον βραχυκατάληκτον· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. 1091. Οὐ γὰρ ἥσυχος] Βοῆς ἐν ὄρει γενομένης, πληττόμεναι αἱ πέτραι ἀντηχοῦσι, διὸ καὶ θυγατέρα

γων πληγὰς ἔχει. Sed hujusmodi exempla sine numero sunt. Sic τὸ ποι in ποίαν communem syllabam facit *Scholiastes Eurip*. Orest. v. 155. item *Phœniss*. v. 526. brevis est ποι in ποιεῖσθαι.

Μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γεραιούς.
*Tyrtæus* δ. v. 20.

Νύμφα, καὶ προγένειος, ἀπάγξασθαί με
ποιήσεις.

*Theocr*. Idyll. γ. v. 9. Item Idyll. κδ. v. 70.

Μάντι Εὐηρείδα, μάλα σε φρονέοντα διδάσκω.

Denique *Homerus* Iliad. α. v. 156.

Καρπὸν ἐδηλήσαντ'. ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξύ.

βούληται subintelligendum esse monet Arnald. Lect. gr.

ἐξαπαλλάξαι. Gl. superscr. Cod. D. ἠλευθερωθῆναι. *Beck.*

1091. ἥσυχος Ald. et MSS. pene omnes, ἡσύχως N. ut Brunckius ex membranarum varia lectione. *Por.*

ἡσύχως edidit Br. auctoritate Cod. Reg. in quo est hoc voci ἥσυχος superscriptum. Cod. D. in ipso textu ἡσύχως habet. *Beck.*

1092. οὐρείας Cod. B. ἂν στρατὸν Cod. C. *Beck.*

1093, 4. 'Αχὼ et 'Ελλάνων Ald. et 1098. δύστανε. *Por.*

1093. 'Ηχὼ Codd. A. B. C. D. atque ita Br. quoque edidit e Reg. et suo. Mox φυγῶν Cod. C. *Beck.*

ἀχὼ,] Lib. P. ἠχώ. *Musg.*

1094. ἴσμεν Ald. et MSS. Sed ᾖσμεν Etymologus M. p. 439, 1. Nempe pro ᾔδειμεν, ᾔδειτε, ᾔδεσαν, Attici contracte dicebant, ᾖσμεν, ᾖστε, ᾖσαν, quas formas multis locis restituit Piersonus ad Mœrin p. 174. et Addend. *Por.*

῏Ηισμεν Etym. M. explicat, ᾔδειμεν. Heath. etiam conjicit, παρέσχ' ἄν.

ᾖσμεν pro ἴσμεν Brunck. ex Etym. M. edidit. Mox 'Ελλήνων idem, ut et in Codd. B. C. D. est. *Beck.*

ᾖσμεν] Ita recte Heathius ex Etymologico M. voce ᾖσμεν. Ed. Ald. ἴσμεν. *Musg.*

1095. παρέσχεν Ald. et MSS. παρέσχ' ἂν primus reponendum monuit Heathius. παρέσχεν ἂν N. et Dorv. *Por.*

Jam. Markl. ad Eurip. Suppl. 905. correxit παρέσχ' ἂν.

παρέσχ' ἂν rescripsit Br. ex ingenio et jubente Markl. ad Suppl. 905. *Beck.*

Legendum παρέσχ' ἂν, *præbuisset*, non παρέσχεν, *præbuit*. *Musg.*

ΠΟ. Ὦ φίλτατ', ᾐσθόμην γὰρ, Ἀγάμεμνον, σέθεν
Φωνῆς ἀκούσας, εἰσορᾷς ἃ πάσχομεν;
ΑΓ. Ἔα. Πολυμῆστορ ὦ δύστηνε, τίς σ' ἀπώλεσε;
Τίς ὄμμ' ἔθηκε τυφλὸν, αἱμάξας κόρας,
Παῖδάς τε τούσδ' ἔκτεινεν; ἦ μέγαν χόλον
Σοὶ καὶ τέκνοισιν εἶχεν, ὅστις ἦν ἄρα.
ΠΟ. Ἑκάβη με σὺν γυναιξὶν αἰχμαλωτίσιν
Ἀπώλεσ'· οὐκ ἀπώλεσ', ἀλλὰ μειζόνως.
ΑΓ. Τί φής; σὺ τοὔργον εἴργασαι τόδ', ὡς λέγει;
Σὺ τόλμαν, Ἑκάβη, τήνδ' ἔτλης ἀμήχανον;

*Pol.* O charissime (sensi enim, o Agamemnon, tuas esse
Vocem, ut audivi) vides quæ patimur?
*Aga.* Age, Polymestor o infelix, quis te perdidit?
Quis oculum fecit cæcum, cruentans pupulas,
Filiosque hos interfecit? certe magnam iram
Adversum te et filios habuit, quicunque fuerit sane.
*Pol.* Hecuba me cum mulieribus captivis
Perdidit: non perdidit; sed amplius.
*Aga.* Quid dicis? Tu hoc opus fecisti, ut dicit?
Tu audaciam, o Hecuba, hanc suscepisti immensam?

P. φωνῆς σοῦ, Ἀγάμεμνον, * αἰσθάνθην, βλέπεις, ἅτινα πανθάνομεν. ὦ ἄθλιε Πολυμῆστορ, τίς ἔφθειρέ σε; τίς ἐποίησε τὸ ὄμμα τυφλὸν, τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν αἱματηρὰς ποιήσας; καὶ τούσδε τοὺς παῖδας τίς ἔκτεινεν; ὄντως μέγαν θυμὸν ἐκέκτητο ἐπί σε καὶ τοὺς σοὺς παῖδας, ὅς τις ἄρα ὑπῆρχεν. ΠΟΛΥΜ. Ἡ Ἑκάβη μετὰ τῶν γυναικῶν τῶν αἰχμαλωτίδων

S. πέτρας καλεῖ τὴν Ἠχώ. 1096. Ὦ φίλτατε] Ὑποστροφὴ καὶ ἐπεμβολὴ τὸ σχῆμα. 1098. Ἔα] Ἐκπληκτικὸν, ὦ δύστηνε· ὑποκρίνεται ἀγνοεῖν, ἵνα κατὰ τὸ δίκαιον ὑπὲρ τῆς Ἑκάβης εἴπῃ· μὴ γνωσθεὶς, ὅτι προωμίλησεν αὐτῇ, δόξῃ αὐτῇ χαρίζεσθαι. 1103. Οὐκ

* v. 1114. Αἰσθάνθην et ᾐσθάνθην, i. e., ᾐσθήθην] ab αἰσθάνομαι. Horum Schol. Auctores certe quosdam novitios satis et modernos apparet ex Græco-barbaris nonnullis vocabulis, ut ad v. 464. μετάξαι, et hic αἰσθάνθην pro ᾐσθήθην, et πανθάνομεν pro πάσχομεν, hinc πέπονθα. et ad *Orest.* v. 358. καταμάγουλον. et ad *Phœniss.* 1116. σοῦδα. *Beck.*

1096. σέθεν ad sequ. versum refert Cod. C. *Beck.*

1098. δύστηνε Codd. A. B. C. D. et Br. e Codd. suis: ἀπώλεσεν Codd. B. D. *Beck.*

1098. Ἔα· Πολυμῆστορ ὦ δύστανε, τίς σ' ἀπώλεσε;] In hoc versu τὸ Ἔα non est metiendum: sed quasi extraordinaria quædam interjectio sursum spirat. Versus autem incipit ad Πολυμῆστορ, etc. Ita quidem frequenter apud scenicos poëtas, ita apud *Euripidem* φεῦ sæpissime, et φεῦ, φεῦ, ut *Medea*, v. 294. *Iphigen.* in *Aulide*, v. 669. et v. 714. et *Hecub.* v. 1071. Αἶ αἶ. Item *Orest.* v. 269. Ἆ ἆ. ut

Ἆ ἆ. Τί δῆτα μέλλετ'; ἐξακρίζετ' αἰθέρα.

Item *Medea* v. 1052.

Ἆ ἆ· μὴ δῆτα, θυμὲ, μὴ σύγ' ἐργάσῃ τάδε.

et Orest. v. 271.

Ἔα, τί χρῆμ' ἀλύω πνεῦμ' ἀνεὶς ἐκ πνευμόνων.

et v. 949.

Αἶ, αἶ· Κατάρχομαι στεναγμὸν, ὦ Πελασγία.

Eodem modo Ἰοὺ, ἰοὺ, *Hippol.* v. 775. et *Iphigen.* in *Aulide*, v. 317.

Ἔα. τίς δῆτ' ἐν πύλαισι θόρυβος καὶ λόγων ἀκοσμία;

ΠΟ. Ὤ μοι, τί λέξεις; ἦ γὰρ ἐγγύς ἐστί που;
Σήμηνον· εἰπὲ ποῦ 'σθ', ἵν' ἁρπάσας χεροῖν
Διασπάσωμαι καὶ καθαιμάξω χρόα.
ΑΓ. Οὗτος, τί πάσχεις; ΠΟ. Πρὸς θεῶν σε λίσσομαι,
Μέθες μ' ἐφεῖναι τῇδε μαργῶσαν χέρα.
ΑΓ. Ἴσχ'· ἐκβαλὼν δὲ καρδίας τὸ βάρβαρον
Λέγ', ὡς ἀκούσας σοῦ τε, τῆσδέ τ' ἐν μέρει,
Κρίνω δικαίως, ἀνθ' ὅτου πάσχεις τάδε.
ΠΟ. Λέγοιμ' ἄν. ἦν τις Πριαμιδῶν νεώτατος
Πολύδωρος, Ἑκάβης παῖς, ὃν ἐκ Τροίας ἐμοὶ

*Pol.* Hei mihi, quid dicis; anne prope est alicubi?
Significa: dic ubi est? ut rapiens manibus
Discerpam, et cruentem corpus.
*Aga.* Heus quid pateris? *Pol.* Per Deum te precor
Sine me immittere huic furentem manum.
*Aga.* Contine te: ejiciens porro e corde barbariem
Dic, ut audiens et te et hanc per vices,
Dijudicem juste, pro quo pateris hæc.
*Pol.* Dicam sane. Erat quispiam Priamidarum minimus
Polydorus Hecubæ filius, quem ex Troja mihi

P. ἔφθειρέ με· οὐ μόνον ἁπλῶς ἔφθειρεν, ἀλλὰ μεῖζον ἀπωλείας. τί φῄς (τοῦτο πρὸς τὸν Πολυμήστορα· κατ' ἐπίκρισιν δὲ τὸ σχῆμα, εἶτα πρὸς τὴν Ἑκάβην ἀποστρέφεται, καὶ φησὶ,) σὺ τόδε, ὡς λέγει, τὸ ἔργον ἐποίησας, σὺ τὴν τόλμαν, ὦ Ἑκάβη, τήνδε ἐτόλμησας τὴν ὑπερβολικήν; φεῦ τί πρᾶγμα λέγεις, ἆρα πλησίον ἐστί που ἡ Ἑκάβη, δήλωσον, καὶ λέξον ποῦ ἐστιν, ὅπως ἁρπάσας αὐτὴν διὰ τῶν χειρῶν διασπαράξω, καὶ αἱματώσω τὸ σῶμα αὐτῆς. ὦ οὗτος, τί ποιεῖς; ἕνεκεν τῶν θεῶν σε παρακαλῶ, ἄφες με ἐπαγαγεῖν αὐτῇ τὴν μαινομένην χεῖρα. ἐπέχε σεαυτὸν, ἐκρίψας τῆς καρδίας τὴν βαρβαρότητα, λέγε μοι, ἵνα ἀκούσας ἀμφοτέρων, σοῦ καὶ τῆς Ἑκάβης, διακεχωρισμένως, κρίνω δικαίως, ἀντὶ τίνος ταῦτα πάσχεις. εἴποιμι ἂν σοὶ δηλονότι. ὑπῆρχε τὶς ἀπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου νέος, Πολύδωρος τοὔνομα,

S. ἀπώλεσ' ἀλλὰ μειζόνως] Τὸ γενέσθαι τυφλὸν, τοῦ ἀπολέσθαι μεῖζον λέγει· εἰώθασι γὰρ οἱ ἄνθρωποι μείζονα τὰ παρόντα, τῶν μὴ παρόντων κακῶν ἡγεῖσθαι. C.C.C. 1411. Τὸ βάρβαρον] Πολλάκις ἀντὶ προσηγορικοῦ ὀνόματος θηλυκοῦ μονογενοῦς τίθεται οὐδέτερον,

Item v. 646.

Ἔα· Ὡς οὐ βλέπεις μ' εὔκηλον, ἄσμενός μ' ἰδών;

Eodem modo Εἶεν ponitur *Medea*, v. 387.

Εἶεν. καὶ δὴ τεθνᾶσι· Τίς με δέξεται πόλις;

Scribendum hoc modo:

Εἶεν·——
καὶ δὴ τεθνᾶσι. τίς με δέξεται πόλις. *Beck.*

1101. σοί τε καὶ MSS. nonnulli. *Por.* τε post Σοι addunt Codd. A. B. C. D. *Beck.*

1102. αἰχμαλώτισιν (accentu in antepen. posito) Codd. A. B. C. sed in B. litteræ ι superscr. οι. αἰχμαλωτίδων Cod. D.

Etiam hic et v. 1201. φῂς sine iota subscripto scribi debere Heath. monet. *Beck.*

1105. ἔτλης τήνδ' ἀμήχανον Ἑκάβη hoc ordine voces has exhibet Cod. C. *Beck.*

1106. οἴ μοι Cod. Vocabulo ἦ in A. superscr. ἆρα. *Beck.*

1110. Hesych. ex h. l. Μαργῶσαν χέρα· μαινομένην χέρα.

Super μαργῶσαν in Codd. A. D. scriptum μαινομένην. *Beck.*

1111. δ' ἐκ καρδίας Cod. C. *Beck.*

Πατὴρ δίδωσι Πρίαμος ἐν δόμοις τρέφειν,
Ὕποπτος ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἁλώσεως.
Τοῦτον κατέκτειν᾽· ἀνθ᾽ ὅτου δ᾽ ἔκτεινά νιν,
Ἄκουσον, ὡς εὖ καὶ σοφῇ προμηθίᾳ.
Ἔδεισα μή σοι πολέμιος λειφθεὶς ὁ παῖς
Τροίαν ἀθροίσῃ, καὶ ξυνοικίσῃ πάλιν·
Γνόντες δ᾽ Ἀχαιοὶ ζῶντα Πριαμιδῶν τινα,
Φρυγῶν ἐς αἶαν αὖθις αἴροιεν στόλον,
Κἄπειτα Θρῄκης πεδία τρίβοιεν τάδε.

Pater dat Priamus in domibus nutriendum,
Jam suspicans de Trojæ excidio.
Hunc interfeci: quamobrem autem interfeci ipsum,
Audi, quam bene et sapienti providentia.
Metui ne tibi hostis relictus hic puer
Trojam colligeret et habitaret olim:
Resciscentes vero Græci vivere Priamidarum aliquem
Phrygum ad terram rursus ducerent expeditionem,
Et deinde Thracios campos vastarent hos.

P. υἱὸς τῆς Ἑκάβης, ὅν τινα ὁ πατὴρ ὁ Πρίαμος ἔδωκέ μοι ἀπὸ τῆς Τροίας, ἀνατρέφειν ἐν τοῖς ἐμοῖς δόμοις, ὑποψίαν ἔχων τῆς Τρωϊκῆς κρατήσεως. τοῦτον τὸν Πολύδωρον ἐφόνευσα· ἀντὶ τίνος δὲ αἰτίας ἐφόνευσα αὐτὸν, ἄκουσον. ἔδεισα ἵνα μὴ ὁ παῖς καταλειφθεὶς σὸς ἐχθρὸς συναξῇ τὴν Τροίαν, καὶ συνοικίσῃ ἐκ δευτέρου. οἱ δὲ Ἀχαιοὶ μαθόντες τινὰ ὑπὸ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου ζῶντα, κινοῖεν πάλιν ναυτικὸν εἰς τὴν γῆν τῶν Τρώων στόλον, καὶ μετὰ ταῦτα ἀφανίζοιεν ταῦτα τὰ χωρία τῆς Θράκης, λείας ἀπελαύνοντες, τοῖς δὲ γείτοσιν ἡμῖν τῶν

S. οἷον τὸ σοφὸν τοῦ δεινὸς, ἀντὶ τοῦ ἡ σοφία· τὸ αὐτεξούσιον, ἀντὶ τοῦ ἡ αὐτεξουσιότης· τὸ βάρβαρον, ἀντὶ τῶν ἡ βαρβαρότης. 1127. Θανάσιμον μόρον] Μόρος οὐ μόνον ὁ θάνατος, ἀλλὰ καὶ ἡ τύχη ὡς ἔχει κἀνταῦθα. οὐ γάρ ἐστι λέγειν θανάσιμον θάνατον. Θανάσιμον] Τὰ ἐπιθετὰ ἢ ἕτερόν τι δηλοῦσι τῶν ὀνομάτων ἐφ᾽ ὧν λέγονται, ἢ εἰ τὴν αὐτὴν αὐτοῖς ἔχουσι σημασίαν, πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου σημαινομένου λέγεται, ἢ ἑτέραν αἰτίαν ἔχει καθ᾽ ἣν λέγεται. ἐνταῦθα δὲ τὸ θανάσιμον, ἐπιθετικῶς λεγόμενον, οὔτε ἕτερόν τι σημαίνει ἢ

1112. τῆσδ᾽ ἐν μέρει Cod. D. *Beck.*

1113. Pro τάδε in Cod. C. est τόδε. *Beck.*

1117. ὕποπτος active. Æschylus Prom. 890. τοῖς πεδαρσίοις κτύποις Πιστὸς, τινάσσων χειρὶ πυρπνόον βέλος. Soph. Œd. C. 1031. Ἀλλ᾽ ἔσθ᾽ ὅτῳ σὺ πιστὸς ὢν ἔδρας τάδε. Trach. 446. Ὥστ᾽ εἴ τι τὠμῷ τἀνδρὶ τῇδε τῇ νόσῳ Ληφθέντι μεμπτός εἰμι, κάρτα μαίνομαι. Vide Phœn. 216. et adde ἀμφιπλήκτων Sophocl. Phil. 688. *Por.*

Tho. Mag. p. 876. ὕποπτος καὶ ὁ ὑποπτευόμενος καὶ ὁ ὑποψίαν ὁτουοῦν ἔχων. Εὐριπίδης ἐν Ἑκάβῃ· ὕποπτος ὢν Τρωϊκῆς ἁλώσεως — *Beck.*

Notandum ὕποπτος significatione activa. Sic μεμπτὸς ap. Soph. Trach. 446. et καλυπτὸς ap. eund. Antig. 1011. *Brunck.*

1118. κατέκτεινε Cod. C. μιν pro νιν Cod. C. *Beck.*

1118. προμηθείᾳ Cod. A. σοφὴ προμηθία Cod. D. *Beck.*

1120. ληφθεὶς Codd. A. D. In Cod. B. primæ syllabæ voc. λειφθεὶς superscr. κατά. *Beck.*

1121. συνοικίσῃ Codd. A. B. C. *Beck.*

1124. πεδιὰ Cod. B. *Beck.*

1125. γείτοσι Cod. A. *Beck.*

1127. In Schol. inter ἑτέραν et αἰτίαν Cod. D. addit τινά. Mox τὸ θανάσιμος—recte.

1128. δόλῳ et 1129. ὑπ᾽ Ἰλίῳ Ald. Sed λόγῳ et ἐν Ἰλίῳ plures Codices. Contra 752. ἐν Ἰλίῳ I. *Por.*

Λεηλατοῦντες· γείτοσιν δ' εἴη κακὸν
Τρώων, ἐν ὧιπερ νῦν, ἄναξ, ἐκάμνομεν.
Ἑκάβη δὲ παιδὸς γνοῦσα θανάσιμον μόρον,
Λόγωι με τοιῶιδ' ἤγαγ', ὡς κεκρυμμένας
Θήκας φράσουσα Πριαμιδῶν ἐν Ἰλίωι
Χρυσοῦ· μόνον δὲ σὺν τέκνοισι μ' εἰσάγει
Δόμους, ἵν' ἄλλος μή τις εἰδείη τάδε.
Ἵζω δὲ κλίνης ἐν μέσωι κάμψας γόνυ,
Πολλαὶ δὲ, χειρὸς αἱ μὲν ἐξ ἀριστερᾶς,

Populantes : vicinis vero esset malum
Trojanorum causa, propter quod nunc, o rex, laboravimus.
Hecuba vero filii quum cognovisset lethale fatum,
Dolo me hujusmodi duxit, tanquam occultos
Thesauros dictura Priamidum sub Ilio
Auri. Solum vero cum liberis me inducit
In domos, ut ne quis alius sciret hæc.
Sedeo vero culcitra in media curvans genu :
Multæ vero, manum hæ quidem ad sinistram,

P. Τρώων ὑπάρξειε κακὸν, ἐν ᾧ κακῷ ἀρτίως ἐπάσχομεν. ἡ Ἑκάβη δὲ μαθοῦσα τὸν θάνατον τοῦ παιδὸς, τοιῷδε δόλῳ ἤγαγεν ἐμὲ, ὡς λέξουσα τοὺς θησαυροὺς τοῦ χρυσοῦ τῶν υἱῶν τοῦ Πριάμου κεκρυμμένους ἐν τῇ Τροίᾳ· ἐμὲ δὲ μόνον σὺν τοῖς τέκνοις εἰς τοὺς οἴκους εἰσφέρει, ὅπως μὴ ἄλλος τις ἄνθρωπος γνοίη τάδε· ἐκάθισα δὲ ἐν μέσῳ τῆς κλίνης, κλίνας τὸ γόνυ.

S. ὁ θάνατος ἐσήμανεν, * οὐ ταυτὸ σημαῖνον αὐτῷ πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρου σημαινομένου λέγεται, οὐ γάρ ἐστι ποτὲ θάνατος μὴ θάνατον ἐμποιῶν, οὔτε ἄλλην τινὰ αἰτίαν ἔχει καθ' ἣν λέγεται. ὥς τε ἀρκοῦντος τοῦ θανάτου τῷ λόγῳ, τὸ θανάσιμος περιττῶς κεῖται κατὰ ποιητικὴν ἐξουσίαν. 1133. Πολλαὶ δὲ χεῖρες αἱ μὲν] Κόραι λέγω Τρώων, ἤγουν νέαι καὶ παρθένοι ἐκάθηντο, αἱ μὲν ἐξ ἀριστερῶν, αἱ δ' ἔνθεν, ἤγουν ἀπὸ τῆς δεξιᾶς, ὡς δὲ παρὰ φίλῳ,

* Pro οὐ ταυτὸ Heath. emendat. οὔτε τ. *Beck.*

1128. Δόλῳ. Codd. A. B. C. D. λόγῳ, atque ita etiam e Cod. Reg. et suo edidit Br. In Cod. D. gl. suprascr. διὰ λόγου. Pro με Cod. C. habet μέν. *Beck.*

δόλῳ] Lib. P. λόγῳ. *Musg.*

1129. ἐν Ἰλίῳ Codd. A. B. C. D. atque ed. Brunck. *Beck.*

1130. μόνον—δόμους citat Priscianus XVIII. p. 239. b. Ald. sed omittit Putschius. *Por.*

σὺν deest Cod. A. Ante τέκνοισι Cod. C. addit τοῖς. *Beck.*

1132. ἵζω δ' ἐν κλίνη μέσῳ Cod. D. *Beck.*

1133. χεῖρες Ald. et MSS. χειρὸς edidit Barnesius. δεξιὰν χεῖρα plene dixit supra 342. ἐπ' ἀριστερᾶς Ald. errore forsan typorum, et mox 1136. λεύσουσαι. (Nunc video, codicem unum aut alterum ἐπ' ἀριστερᾶς præbere.) *Por.*

Πολλαὶ δὲ, χειρὸς, etc.] Ita sensu postulante, et doctorum virorum conspirante judicio, emendare hunc locum sum ausus : licet alia lectio πολλαὶ δὲ χεῖρες etiam ipsi Scholiastæ imposuit, sed dubio procul πολλαὶ concordat cum τῷ κόραι Τρώων.

Pro χειρὸς Codd. A. B. C. D. χεῖρες, quod ad πολλαὶ refertur. Est etiam in Schol. Cod. D. χεῖρες. Sed verba extrema Schol. Τὸ δὲ χεῖρες κ. τ. λ. non sunt in Cod. D. *Beck.*

χειρὸς] Ed. Ald. χειρές. *Musg.*

Αἱ δ' ἔνθεν, ὡς δὴ παρὰ φίλῳ, Τρώων κόραι
Θάκουν, ἔχουσαι κερκίδ' Ἠδωνῆς χερὸς,
Ἤινουν θ', ὑπ' αὐγὰς τούσδε λεύσσουσαι πέπλους·
Ἄλλαι δὲ, κάμακα Θρηκίαν θεώμεναι,

Illæ vero inde, utpote apud amicum Trojanorum puellæ
Sedebant, tenentes telam Edonicæ manus,
Laudabantque ad lucem hasce spectantes vestes.
Aliæ hastile Threicium spectantes,

P. πολλαὶ δὲ κόραι Τρώων παρθένοι ἐκάθηντο αἱ μὲν ἀπὸ τῆς ἀριστερᾶς, αἱ δὲ ἀπὸ τῆς δεξιᾶς, καθὰ ποιοῦσιν εἰς φίλους, κρατοῦσαι τὸ ὕφασμα τῆς Μακεδονικῆς χειρὸς, ἐπῄνουν ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου θεάμεναι τάδε τὰ ἱμάτια. ἄλλαι δὲ τὸ Θρακικὸν ἀκόντιον θεαροῦσαι (τοῦτο γὰρ εἶπε κάμακα,) μεμονωμένον ἐποίησαν τοῦ διπλοῦ ἐνδύματος, τοῦ ἀκοντίου, καὶ τοῦ

S. κρατοῦσαι τὴν κερκίδα, ἀντὶ τοῦ ὕφασμα, τῆς Μακεδονικῆς ἢ Θρακικῆς χειρὸς, ἐπῄνουν

1135. Ἠδωνῆς χερὸς] Scholiastes explicat τῆς Μακεδονικῆς, et est mons *Edonus*, sive *Thraciæ*, sive in ea parte *Macedoniæ*, quæ est *Thraciæ* contermina. vid. Lexica Poëtica titulo *Edon*, sive *Edonus*, uti *Plinius* scribit, Nat. Hist. l. 4. c. 11.

Heath. Θάκουν legi vult, augmento eliso ob diphthongum ultimum præcedentis versus, cujusmodi elisiones apud Atticos poëtas frequentes esse ait. Vid. Sophocl. Œd. Col. 1677. s.

ἔχ. κερκ. Ἠδ. χερὸς,] Sic codices omnes, recte legere, et frustra se torquere Musgravium in verso emendando, monet Brunck., qui locum ita explicat: κερκίδος nomine simul radium, simul ipsum ὕφασμα designari (Steph. Thes. Indice, col. 1198. F.) ut ἱστὸς textorium instrumentum et telam notet. Rem autem ita se habere: partem captivarum mulierum artificiosam texturam et colorem pallii Polymestoris mirari se simulantes, id ab illius humeris tollere et ad radios solis conversum oculis lustrare; alias ad conspectam hastam seu spiculum Thracicum obstupescentes telum è Polymestoris manu sumere et sic hospitem γυμνὸν τιθέναι διπτύχου στολίσματος. Additas voces τούσδε πέπλους interpretationis vice ad declarandam illorum significationem κερκίδ' Ἠδωνῆς χερός. Pro Ἠδωνῆς Cod. C. Ἠδονῆς, ἠδωνῆς Cod. D. *Beck.*

κερκίδ'] Sophocles Antigon. 988. Phinei liberos κερκίδων ἀκμαῖς occœcatos tradit. Idem de Polymestore tradisse videtur Plutarchus. Op. Mor. p. 554. ubi Ἑκάβη—ταῖς χερσὶν ἐξετύφλωσεν speciem probabilem non habet, pugnatque insuper cum narratione Euripidis, qui auctor ibi citatur. κερκίσιν pro χερσὶν si legas continuo nascetur suspicio, κερκίδας hic, ut tela captivarum, commemoratas, quæ πόρπαι infra v. 1152. alio nomine vocatæ sint. Hoc qui probaverit, legere potest ἔχουσαι κερκίδ' Ἠδωνὴν χερὸς, *unaquæque in manu pectinem habens Thracium.* Aliud mihi, nec penitus tamen placet. Patet ex versu sequenti, Troades, ad fucum Polymestori faciendum, blande et adulatorie cum eo collocatas esse. Eodem pertinere et hic versus potest, sic proinde emendandus:

θάκουν, χέουσαι κερκίσ' Ἠδωναῖς κλέος.

Sedebant, fundentes radiis textoriis Thracum laudem.

χέουσαι *edentes voce.* Sic φθόγγον χέουσαν Æsch. Sept. c. Theb. v. 73. εἰκταῖα γένει χεούσας Suppl. 640. Pindarus: θρῆνον ἔχευαν. Isth. ult. διαίρ. ϛ'. Aristoph. Vesp. κωμῳδικὰ πολλὰ χέασθαι. p. 347. Ed. Bas.

Qui κερκίδα *radium textorium* interpretantur, mirari debent factam hic hujus, incommodo sane loco, mentionem. Sed et Sophocles quoque admirationi erit, qui Phinei liberis κερκίδων ἀκμαῖς effossos fuisse oculos in Antigona tradit v. 988. Quippe nusquam alibi *radios textorios*, semper *fibulas* pallium stringentes, ad vulnera infligenda adhiberi legimus, vid. Herodot. V. 87. Soph. Œd. Tyr. 1292. Nostrum Phœniss. 62. Neque aliter facile fieri potuit, cum radios, nisi textrinæ operam dantes, inpromtu non haberent, fibulas contra ubique secum gestarent,

Γυμνόν μ' ἔθηκαν διπτύχου στολίσματος.
Ὅσαι δὲ τοκάδες ἦσαν, ἐκπαγλούμεναι
Τέκν' ἐν χεροῖν ἔπαλλον, ὡς πρόσω πατρὸς
Γένοιτο, διαδοχαῖς ἀμείβουσαι χεροῖν.

Nudum me fecerunt duplici gestamine.
Quæ vero matres erant, quasi admirantes
Liberos in manibus quatiebant, ut procul a patre
Fierent, successionibus mutantes manuum :

P. ὑφάσματος. ὁπόσαι δὲ ἦσαν τοκάδες, ἤγουν μητέρες, τὰ ἐμὰ παιδία λαβοῦσαι ὡς εὐειδῆ ὄντα, ἐθαύμαζον ἄλλη τῇ ἄλλῃ ἀνὰ μέρος ἀποδιδοῦσαι, ὅπως ἐμοῦ τοῦ πατρὸς πορρωτάτω γένοιντο, καὶ εὐχερέστατα αὐταῖς. καὶ εἶτα ἐκ κολακευτικῶν καὶ ἡσύχων προσφωνημάτων,

S. βλέπουσαι ὑπὸ τὰς αὐγὰς ἤγουν ὑπὸ τὸ φῶς, τούσδε τοὺς πέπλους· τὸ δὲ χεῖρες καὶ τὸ κόραι ἐκ παραλλήλου. 1135. Κερκίδ'] Κερκὶς τὸ ὕφασμα ἐνταῦθα, ἀπὸ τοῦ ποιοῦντος τὸ

paratissima tela, et nullo negotio educenda, utpote quæ cum vestibus, non magis quam nostratium spinulæ, connexa essent. Patet hoc ex Clemente Alexandrino, fœminas castigante, quod capita, ὡς μὴ δακτύλους ἔχουσαι, ταῖς ὑπ' αὐτῶν φερομέναις περόναις scalperent, p. 251. D. Atque hinc porro Amycus Apollonii Rhodii, non fibulis, ut mos erat, exemtis pallium exuisse, sed præ festinantia αὐτῇσιν περόνῃσιν abjecisse, dicitur. Restat, ut κερκὶς vel alio modo interpretanda, vel pro ea alia vox sufficienda sit. Et mihi quidem verisimile fit, ipsam περόνην aliquando, saltem apud poëtas, κερκίδος nomen consecutam esse. Favet huic suspicioni, quod os in crure, Latinis *fibula*, Græcis maximam partem περόνη vocatum, pluribus tamen in locis κερκὶς audiat. Plutarch. in Alexandro, p. 1267. τόξευμα εἰς τὴν κνήμην λαβὼν, ὑφ' οὗ τῆς κερκίδος ὀστέον ἀποθραυσθὲν ἐξέπεσε. Idem de fortuna Alex. Op. Mor. p. 607. ἐν Μαλλοῖς τοξεύματι τὴν κνήμην, ὥστε τῆς κερκίδος τὸ ὀστέον ἀποκλασθὲν—ἐξαλέσθαι. Hisce exemplis conficitur, magnam inter περόνην et κερκίδα similitudinem fuisse, quæque poëtarum licentiæ, nomina illa miscenti, speciem certe aliquam præbuerit. κερκίδα igitur si *fibulam* significare posse concesserint eruditi, reliqua, ne nimius sim, sic emendem :

Θάκουν, πρέπουσαι κερκίσ' αἰανὲς φάρος.

*Sedebant, pullam vestem fibulis spectabiles.* αἰανὴς, *ater*, *pullus*, ut Soph. Ajac. 686. Electr. 508. Pind. Pyth. IV. Stroph. 11. Atram vestem Troadas gestare. utpote captivas oportebat. De constructione verbi πρέπειν conf. Helen. v. 1224. *Musg.*

1136. Pro θ' Cod. D. δ'. λεύσουσαι Codd. C. D. λεύσσομαι Cod. A. suprascr. θεώμεναι. Haud dubie prior lectio debetur aberrationi librarii, qui posterius verbum, quod supra scribere constituerat, in mente habebat. *Beck.*

ὑπ' αὐγὰς λεύσσουσαι] Plutarchus Op. Mor. p. 822. ἀλλ' ὑπ' αὐγὰς θέω. Id. Ibid. p. 1107. ὑπ' αὐγὰς διαπτύξας.

τούσδε—πέπλους·] Purpuream scilicet vestem, quam Polymestor, Regum more, gestabat. Purpuræ splendor quanta in admiratione a Veteribus habitus sit, ostendit historia ab Herodoto memoriæ prodita I. c. 152. Pythermum quendam, ad Spartanos legati munere fungentem ne forte rari ad audiendum convenirent Incolæ, purpuream vestem induisse, ut ejus Spectaculi fama universos congregaret. Nec sine causa vestem hanc Troades contra lucem spectabant. Seneca Quæst. Natur. Lib. I. c. 5. *Purpuram Tyriam, quo melior saturiorque est, eo oportet altius teneas, ut fulgorem suum ostendat. Non tamen ideo non habet illa colorem ; quia, quem optimum habet, non, quomodocunque explicetur, ostendit.* *Musg.*

1137. Θρηκίαν Brunck. e membr. Reg. ut et Cod. D. habet. *Beck.*

1138. ἔθησαν Cod. D. διπτ. στολ. Gl. Cod. D. suprascr. τοῦ διπλοῦ ἐνδύματος. *Beck.*

1139. ἐκπαλούμεναι Cod. C. *Beck.*

1141. γένοιντο Ald. γένοιτο, quod paullo melius est, habent Aug. 2. Mosq. 4. MS. Reg. Soc. a prima manu. Si quis tamen

Κᾆτ᾽ ἐκ γαληνῶν, πῶς δοκεῖς, προσφθεγμάτων
Εὐθὺς λαβοῦσαι φάσγαν᾽ ἐκ πέπλων ποθὲν
Κεντοῦσι παῖδας· αἱ δὲ, πολεμίων δίκην,
Ξυναρπάσασαι, τὰς ἐμὰς εἶχον χέρας,
Καὶ κῶλα· παισὶ δ᾽ ἀρκέσαι χρῄζων ἐμοῖς,
Εἰ μὲν πρόσωπον ἐξανισταίην ἐμὸν,
Κόμης κατεῖχον· εἰ δὲ κινοίην χέρας,

Et deinde ex blandis, quomodo censes? colloquiis
Statim corripientes enses ex vestibus alicunde,
Confodiunt pueros: aliæ vero, hostium instar
Corripientes, meas tenebant manus,
Et pedes. Filiis vero opem ferre volens meis,
Si quidem faciem erigerem meam,
Capillo retinebant: si vero moverem manus,

P. πῶς νομίζεις, κεντοῦσι τοὺς παῖδας, λαβοῦσαι ξίφη ἐκ τῶν ἱματίων. αὗται δὲ ξυλλαβόμεναι τρόπον, ἤτοι δίκην, ἐχθρῶν, κατεῖχον τὰς ἐμὰς χεῖρας, καὶ τοὺς πόδας· τοῖς παισὶ δὲ τοῖς ἐμοῖς βοηθῆσαι θέλων ἐγὼ, εἰ μὲν τὸ πρόσωπον ἐξανίσταν, ἀπὸ τῆς κόμης ἐκεῖναι ἐκράτουν· εἰ δὲ ἐκίνουν τὰς χεῖρας, ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν γυναικῶν κωλυόμενος οὐδὲν ἐτε-

S. ποιούμενον, κερκὶς γὰρ κυρίως ὁ ἄτρακτος ἐν ᾧ ὑφαίνουσιν. 1144. Κεντοῦσι παῖδας] Καλῶς πρῶτον ἀπέκτειναν τοὺς παῖδας, ἵνα ὁρῶν ὁ πατὴρ ἀνιῷτο. 1147. Διπτύχου] Δίπτυχον

discipulorum meorum non intelligit, quid sibi velint tenebricosa ista verba, *quod paullo melius est*, sic habeat. Rem tritam nimis et vulgarem fortasse quibusdam annotare videbor; ἀλλ᾽ ὅμως εἰρήσεται. Scilicet in ipsis Grammatices elementis docemur, *neutra pluralia verbo singulari gaudere*, mox vero hanc regulam complures exceptiones admittere. Quantum equidem judicare possum, veteres Attici hanc licentiam, si scilicet licentia appellanda est, ut plurale verbum neutri plurali subjicerent, nunquam usurpabant, nisi ubi de animantibus ageretur. Sed si plurale verbum sine discrimine adhibere licuisset, an credibile est tam commoda licentia tam raro abusuros? Occurrerent tum, opinor, plurima hujus usus exempla, quæ per metrum refingere nullo modo possemus. Nunc pauca ea, quæ occurrunt, generalem regulam singulari sua ratione stabiliunt potius, quam convellunt. Recte dixit Euripides Herc. F. 47. τέκνα μὴ θάνωσι. Recte etiam legimus in Aristoph. Acharn. 805. Ἐνεγκάτω τις ἔνδοθεν τῶν ἰσχάδων Τοῖς χοιριδίοισιν. ἆρα τρώξονται; βαβαὶ, Οἷον ῥοθιάζουσ᾽, ὦ πολυτίμηθ᾽ Ἡράκλεις. Ποδαπὰ τὰ χοιρί᾽; ὡς Τραγασαῖα φαίνεται. Ἀλλ᾽ οὐχὶ πάσας κατέτραγον τὰς ἰσχάδας. Ubi per metrum legere posses, τρώξεται et κατέτραγεν, ῥοθιάζει legere non posses. Eupolis apud Herodianum in Villoisoni Anecdotis T. II. p. 88. καὶ λέγουσί γε Τὰ μειράκια προϊστάμενα τοῖς ἀνδράσιν. In Plut. 833. ἀπέλιπον vel ἐπέλιπον habent quidam codices, male quod ad numerum attinet; sed metro non minus convenienter. At in Eccles. 839. omnes editiones Brunckianum præcedentes φεύγοντοι τραγήματα pro fine senarii præbent. Alexis Athenæi X. p. 422. B. Νῦν δὲ διὰ ταύτην ἅπαντα γίνεται τὰ δυσχερῆ. Vides optimum trochaicum. Sed citat γίνονται Eustathius ad Odyss. Σ. p. 1837, 21=656, 1. Cum igitur hæc ita contra certissimas metri leges turbaverint librarii, quid eos facturos censes in solutæ orationis scriptoribus? Plato de Republ. IV. p. 429. D. HST. 449. B. Læmar. ὅπως (τὰ ἔρια) δέξωνται ὅτι μάλιστα τὸ ἄνθος. Rectius δέξηται MS. Platonis et Stobæus p. 252, 25. a Valckenærio ad Callimachea p. 193. indicatus, sed rectissime δέξεται editiones Trincavelli et Gesneri prima p. 264, 18. item secunda p. 252, 27. A. D. 1549. et tertia 1559. δέξηται Francofurt. 1581. p.

Πλήθει γυναικῶν οὐδὲν ἤνυτον τάλας.
Τὸ λοίσθιον δὲ, πῆμα πήματος πλέον,
Ἐξειργάσαντο δείν᾽· ἐμῶν γὰρ ὀμμάτων,
Πόρπας λαβοῦσαι, τὰς ταλαιπώρους κόρας
Κεντοῦσιν, αἱμάσσουσιν· εἶτ᾽ ἀνὰ στέγας
Φυγάδες ἔβησαν· ἐκ δὲ πηδήσας ἐγὼ,
Θὴρ ὣς, διώκω τὰς μιαιφόνους κύνας,

Præ multudine mulierum nihil efficiebam miser.
Quod vero erat suprema noxa, ultra noxam.
Perpetraverunt atrocia: meorum enim oculorum,
Fibulas quum corripuissent, infelices pupulas
Fodiunt, cruentant: deinde per tectum
Fugaces abierunt. Exiliens vero ego,
Fera quasi, prosequor cruentas canes,

P. λείουν ὁ ἄθλιος. τὸ ἔσχατον δὲ βλάβος τοῦ βλάβους πλέον ὑπῆρχεν· ἐποίησαν χαλεπά· περόνας λαβοῦσαι αἱ γυναῖκες κεντοῦσι τὰς ἀθλίας κόρας τῶν ἐμῶν ὀφθαλμῶν, καὶ αἱματηρὰς ποιοῦσιν· εἶτα κατὰ τοὺς οἴκους φυγάδες γενόμεναι ἐπορεύθησαν. ἐκπηδήσας δ᾽ ἐγὼ, καθάπερ θὴρ, ἐδίωκον τὰς φονικὰς κύνας, ἐξετάζων καὶ ἐρευνῶν πάντα τὸν τοῖχον, καθὰ

S. στόλισμα λέγει, ἢ τὴν σπάθην καὶ τὸν πέπλον, ἢ τὴν σπάθην μόνην, διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν δίστομον. 1149. Πλήθει γυναικῶν] Ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν γυναικῶν, κωλυόμενος δηλονότι,

433, 25. Leviter hoc argumentum attigi ad Orest. 596. Aliûs locus occurrit in Aristophanis Acharn. 519. notari dignus. Ἀλλ᾽ ἀνδράρια μοχθηρὰ, παρακεκομμένα—Ἐσυκοφάντει Μεγαρέων τὰ χλανίσκια. Κεἴπου σίκυον εἶδεν ἢ λαγάδιον,—Ταῦτ᾽ ἦν Μεγαρικά. Ubi recte ex Suida et MSS. ἴδοιεν restituere Viri docti. Sed nullo modo tolerari potest in Pac. 599. προσγελάσονται, licet ita ediderit Brunckius, metrico Scholiastæ nimis credulus. Nam versus 596—599. e Creticis et Pæonicis constant, ita legendi: Ὥστε σὲ τά τ᾽ ἀμπέλια, Καὶ τὰ νέα συκίδια, Τἄλλα θ᾽ ὁπόσ᾽ ἐστὶ φυτὰ, Προσγελάσεται λαβόντ᾽ ἄσμενα. In talibus vero locis, qualis est is Euripidis, quem præ manibus habemus, *paullo meliorem* censeo numerum singularem, si præbent codices; sine codicibus nihil mutandum. Mox διαδοχαῖσιν Ald. et plures MSS. mendose. Nec tamen nimis numerosa est vulgata lectio, quippe quæ omni cæsura careat, quod apud Euripidem valde rarum est. Sed de cæsurarum natura et ratione paullo longior disputatio est, quam ut hic commode locum inveniat. Hanc igitur in illud tempus rejicere decrevi, cum in Supplemento ad Præfationem meam pauca de re metrica edisseram. Interim legendum puto διαδοχαῖς τ᾽ ἀμείβουσιν χεροῖν, vel ἀμείβονται, quorum utrumque æque usitatum est et sensui commodum; utrumque facillime in ἀμείβουσαι, corrumpi potuit. Copula vero, quid mirum si excidit, ubi non erat necessaria, cum toties, ubi erat necessaria, exciderit? Vide modo supra ad 355. 580. Non deerunt fortasse, qui vulgatam lectionem eo nomine defendant, quod verbum cum participio conjunctum verbis sit duobus per copulam conjunctis elegantius. Hanc objectionem paucis infra ad 1161. attingam, pag. 169. *Por.*

Γένοιτο Cod. D. διαδοχαῖσιν Codd. A. B. C. D. Tum χερῶν Codd. A. C. D. χερὸς in Cod. D. *Beck.*

1142. δοκῆς Cod. D. Gl. suprascr. θαυμαστικόν. *Beck.*

1143. φάσγανον Codd. A. C. *Beck.*

1144. κτείνουσιν Cod. A. παῖδες Cod. C. *Beck.*

1148. κόμην Cod. Reg. ap. Brunck. κινείην Cod. A. Integrum versum inde a δὲ κινοίην usque ad secundam syllabam voc. οὐδὲν v. sequ. omisit scriba Cod. C. *Beck.*

Ἄπαντ' ἐρευνῶν τοῖχον, ὡς κυνηγέτης,
Βάλλων, ἀράσσων. τοιάδε σπεύδων χάριν
Πέπονθα τὴν σὴν, πολέμιόν τε σὸν κτανὼν,

Omnem scrutans parietem, quasi venator,
Dejiciens, frangens. Talia dum studeo tibi gratificari,
Passus sum, hostem tuum interficiens,

P. κυνηγὸς. κρούων, τύπτων. τοιαῦτα ἔπαθον σοῦ χάριν σπουδάζων, καὶ τὸν ἐχθρόν σου φονεύσας, ὦ Ἀγάμεμνον· ἵνα δὲ μὴ εἰς πολὺ ἐκτεταμένους ἐξαπλῶ τοὺς λόγους, ἐάν τις τῶν
S. οὐδὲν ἤνυσεν ὁ ἄθλιος. 1157. Τοιάδε σπεύδων] Τοιάδε πέπονθα, ὦ Ἀγάμεμνον, σπεύδων εἰς

1149. ἤνυον Ald. et MSS. Vide ad Phœn. 463. *Por.*

1150. Heath. vertit: *Quod vero erat extremum exitium, exitio majus quiddam, perpetraverunt atrocia. Beck.*

1151. Ἐξειργάσατο Cod. C. *Beck.*

1152. Πόρσας Cod. B. *Beck.*

1155. Hesych. T. II. p. 1715. Θὴρ ὡς· ὡς θήρ. *Beck.*

1156. κυνιγέτης Cod. A. Male in ed. Barn. olim legebatur κυνεγέτης. *Beck.*

1157. MSS. quidam παράσσων. alii divisim, τ' ἀράσσων. *Por.*

ταράσσων Codd. A. C. ἀράσων Cod. B. Τοιάδε Codd. B. D.

1158. κτανὼν σὸν ordine inverso Cod. A. σὸν deest in Cod. B. *Beck.*

1160. εἴρηκε Cod. A. D. *Beck.*

1161. λέγων ἔστι τις ἢ μέλλει Ald. et MSS. fere omnes. τις ἔστιν Brunckius ex membr. τις omittit MS. Reg. Soc. Meliorem lectionem putavi eam, quam præbuit Stobæus Grotii p. 308. eamque iterum, quando etiamnunc optima videtur, dedi. Sed difficile est lectionem ita constituere, ut omnibus placeat. Tres enim hujus versus lectiones e MSS. et Stobæo elicias, omnes, si per se spectentur, satis bonas. Vulgata, ἢ νῦν λέγων ἔστιν τις, ἢ μέλλει λέγειν, sic defendi potest, ut dicas πάλιν interpolationem esse Stobæi, cum jam pede defectum senarium invenisset, ἢ νῦν λέγει τις ἢ μέλλει λέγειν. Hoc sane, ut fieri posse non nego, ita minus verisimile esse arbitror; facilius vero excidere potuisse, cum sensui non omnino necessarium videretur. Et non raro accidit, ut hæc ipsa vox vel perderetur, vel corrumperetur. In Menandri fragmento p. 126. valde probabilis est Bentleii emendatio Εἰ γὰρ ἐπίδοιμι τοῦτο καὶ ψυχὴν πάλιν Λάβοιμ' ἐγώ. Aristoph. Plut. 268. Ὦ χρυσὸν ἀγγείλας ἐπῶν· πῶς φής; πάλιν φράσον μοι, Aldus et MSS. nonnulli πάλιν omiserant; sed recte addunt alii cum duabus Juntinis et Suida v. Σωρός. Hanc vocem cum varie depravata esset in πάλαι et πάνυ, in exilium nullo jure miserunt Brunckius et Invernizius e Vesp. 319. Sed totum locum emendatius, quam vulgatur, describam. Φίλοι, πάλαι μὲν τήκομαι διὰ τῆς ὀπῆς Ὑμῶν ὑπακούων, ἀλλὰ γὰρ οὐχ οἷός τ' ἰδεῖν. Τηροῦμαι δ' ὑπὸ τῶνδ' ἐπεὶ Βούλομαί γε πάλιν μεθ' ὑ- μῶν ἐλθὼν ἐπὶ τοὺς καδίσ- κους κακόν τι ποιῆσαι. Priores duo sunt senarii, ceteri tres Glyconici cum Pherecrateo. Delevi εἰμι post οἷός τε, quod facile subintelligitur, ut in Eq. 342. Ὁτιὴ λέγειν οἷός τε κἀγώ, quodque eodem modo irrepsit in Phœniss. 983. post ἕτοιμος. Recte deinde ἰδεῖν pro ᾄδειν correxit Dawesius, in ceteris parum felix. Simile mendum ex ejusdem fabulæ v. 1517. sustulere MSS. Particulam δ' addit Ravennas. Postremo ante Τηροῦμαι δ', ista verba, τί ποιήσω, ut manifesto spuria et ex τι ποιῆσαι in vicinia nata, delevi. Duo loca ex Athenæi Epitome II. p. 58. D. citat Eustathius ad Odyss. A. p. 1406, 58=41. 40. Τρώγοντας μολόχης ῥίζαν καὶ * πάμα, πρᾳότερος ἔγωγε μολόχης. Sic bene ed. Rom. nam Bas. mendose πρότερος. Koënius ad Gregor. p. 215. ex Athenæo violenter corrigit, καὶ Ἐπίχαρμος. Sed et Antiphanis nomen modo omiserat Eustathius et millies alias scriptorum nomina supprimit. Notum est λι et λυ ita in MSS. exarari, ut facillime pro μ capi possint. Scripserat Eustathii librarius, πάλὶ, quod πάλιν significat. Linea enim superducta, si vocalis præcedit, ponitur pro ν, si consonans, pro α. Ergo librarius si pro λι per errorem μ scripsit; consequitur, ut errare pergat et scribat πάμα. Scholiastes ad Hec. 570. μάρτυς δὲ τούτου ἄλλα τε πολλὰ, καὶ τὸ τοῦ Σοφοκλέους· οὐδὲ γάρ σε δεῖ κρύπτειν μ' ἔτι. καὶ ἄλλος· μήτοι με κρύψῃς τοῦθ' ὅπερ μέλλω παθεῖν. Pro

Ἀγάμεμνον. ὡς δὲ μὴ μακροὺς τείνω λόγους,
Εἴ τις γυναῖκας τῶν πρὶν εἴρηκεν κακῶς,
Ἢ νῦν λέγει τις, ἢ πάλιν μέλλει λέγειν,

O Agamemnon. Ut vero non longos extendam sermones,
Si quis priorum mulieribus dixit male,
Aut nunc dicens est quis, aut dicturus est,

P. παλαιῶν ἐβλασφήμησε τὰς γυναῖκας, ἢ ἀρτίως ἐστί τις λέγων κακῶς, ἢ ἀπόκειται λέγειν,

ἄλλος Marklandus ad Suppl. 296. Αἰσχύλος emendans, actum egit; Kingius enim jam ediderat καὶ ΑΙΣΧΥΛΟΣ ΠΑΛ. Quid autem est illud ΠΑΛ.? Nihil sane, nisi πάλιν, cujus ultimæ literæ per compendium significatæ, πάλ̈, oculos Kingii effugere. Cant. enim idem scholion habet, et clare legit πάλιν. In Sophoclis fragmento, quod exstetne in superstitibus fabulis, necne, nescio, idem MS. recte οὐδέν. (Electr. 957. Erfurdt.) Aristophanes Eq. 665. Ἵν' ἄτθ' ὁ κήρυξ οὐκ Λακεδαίμονος λέγει, Πύθησθ'· ἀφῖκται γὰρ περὶ σπονδῶν λέγων. Jure displicuit Brunckio istud λέγων, quod et alio nomine vitiosum est; debebat enim potius esse λέξων vel ἐρῶν. Sed neque hoc rectum esset, ut exemplis patebit. Aristophanes Av. 1531. Ἥξουσι πρέσβεις δεῦρο περὶ διαλλαγῶν. 1576. Ἀλλ' ὦ 'γάθ' ᾑρήμεσθα περὶ διαλλαγῶν Πρέσβεις. 1586.—πρεσβεύοντες ἐνθάδ' ἥκομεν Παρὰ τῶν θεῶν, περὶ πολέμου καταλλαγῆς. 1594. Τούτων περὶ πάντων αὐτοκράτορες ἥκομεν. Pac. 215. Κᾆλθοιεν οἱ Λάκωνες εἰρήνης πέρι. Lysist. 982. Κάρυξ ἐγὼν, ὦ κυρσάνιε, ναὶ τὼ σιὼ, Ἔμολον ἀπὸ Σπάρτας γα περὶ διαλλαγᾶν. 1008. Ἀλλ' ὡς τάχιστα φράζε περὶ διαλλαγᾶν Αὐτοκράτορας πρέσβεις ἀποπέμπειν ἐνθαδί. Sic ista loca sine articulo legenda sunt. Adde ejusdem fabulæ 1103. Ἐπὶ τί πάρεστε δεῦρο; περὶ διαλλαγῶν Πρέσβεις. Quid igitur versui ex Equitibus desumto faciemus? Unus Brunckii MS. in priore versu habet, λέγει πάλιν, alter λέγειν πάλιν. Dele igitur λέγων, ex λέγει vel λέγειν natum, et repone, Ἵν' ἄτθ' ὁ κήρυξ οὐκ Λακεδαίμονος λέγει, Πύθησθ', ἀφῖκται γὰρ περὶ σπονδῶν πάλιν. Nub. 971. αὖ πάλιν omittunt Suidæ edd. Med. Ald. v. Συμψῆσαι.

Demus igitur πάλιν retinendum; altera quæstio oritur; utrum legamus omnino cum Stobæo, ut ipse edidi, an mixtis codicum et Stobæi lectionibus novam conflemus, ἢ νῦν λέγων ἔστ', ἢ πάλιν μέλλει λέγειν. Qui hanc præferunt, tribus potissimum argumentis fortasse nitentur. Primo quod pronomen τις inutiliter abundat; deinde quod ab uno codice abest, in altero sedem mutat, quæ res ambæ suppositum esse fidem faciunt: quod denique periphrasis λέγων ἔστιν elegantior est quam simplex λέγει. Sed de primo observandum est, librarios sæpissime ea verba omittere, quæ salva sententia afutura credunt, et cum τις vix unquam sensui sit prorsus necessarium, id hanc sortem præ ceteris plerisque verbis expertum fuisse. Sophoclis Trach. 3. supra citavi ad Hec. 370. Ibi tamen priores Suidæ v. Αἰὼν editiones τῳ omittunt. Sed quis ideo vulgatam, quam Stobæus quoque CV. p. 439. (562, 43.) retinet, sollicitare audeat? Idem in eadem fabula 943. ὥστ' εἴ τις δύο Ἢ καὶ πλέους τις ἡμέρας λογίζεται, Μάταιός ἐστιν· οὐ γὰρ ἔσθ' ἥγ' αὔριον, Πρὶν εὖ πάθῃ τις τὴν παροῦσαν ἡμέραν. Quem locum propter hanc ipsam pronominis repetitionem citat Eustathius ad Il. K. p. 801, 1=719, 12. Sexies repetit τις in tribus versibus Philemon p. 358. (Stob. CVIII. p. 455. ed. Grot. 570, 4. Gesn.) Noster Orest. 1217. Φύλασσε δ' ἤν τις, πρὶν τελευτηθῇ φόνος, Ἢ ξύμμαχός τις, ἢ κασίγνητος πατρὸς Ἐλθὼν ἐς οἴκους φθῇ. Aliquando, fateor, hoc pronomen sine causa addidere scribæ, ut in Aristophane Vesp. 11. Κἀμοὶ γὰρ ἀρτίως (τις) ἐπεστρατεύσατο, in Machone Athenæi XIII. p. 581. D. Ἐν σκυτοτομίῳ (τινὶ) μετὰ τινῶν καθήμενος. Sed multo sæpius aut ejecerunt, aut corruperunt. Quod in Aristoph. Thesm. 618. conjecit Kusterus, habet MS. Ravennas, ἀναίσχυντός τις εἶ. In eodem fragmento Machonis paullo ante legendum est χαλκοτύπος τις σφόδρ' ἀφυὴς pro χ. σφόδρ' εὐφυής. Poëta ignotus apud Scholiast. ad Iliad. Γ. 415. Ὁ θεὸς ἐπὶ σμικροῖσιν οὐ θερ-

Ἅπαντα ταῦτα συντεμὼν ἐγὼ φράσω·
Γένος γὰρ οὔτε πόντος οὔτε γῆ τρέφει

Omnia hæc in compendium ego dicam :
Genus enim neque pontus neque terra nutrit

P. ταῦτα πάντα ἐγὼ συναθροίσας καὶ συντόμως συλλαβὼν εἴπω· οὔτε γὰρ θάλασσα οὔτε γῆ ἀνατρέφει τοιόνδε γένος, ὃ δὲ διόλου συντυχὼν τῷ γένει τῶν γυναικῶν, ὃ λέγω, γινώσκει καλῶς.

S. τὴν σὴν χάριν, καὶ πολέμιον τὸν κτανών. σπεύδω ἐγὼ, ἐπισπεύδω δὲ ἕτερον. 1165. Μηδὲν μαίνεται, Ἀλλ' ὡς λέβης τοῦ μείζονος δεῖται πυρός. Languidum illud τοῦ Valckenærio debetur ad Hippol. 120. Codex Townleianus recte, ἀλλ' ὡς λέβης τις. Restituendum idem pronomen duobus Philoctetæ Sophoclei locis. Prior est 196. Οὐκ ἔστιν ὅπως οὐ θεῶν μελέτη. Sic vulgo. Aldus et plerique, credo, MSS. οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ θεῶν του μ. Lege, οὐκ ἔσθ' ὡς οὐ θεῶν του μ. Rarior forma in communem mutata. Antig. 750. Ταύτην ποτ' οὐκ ἔσθ' ὡς ἔτι ζῶσαν γαμεῖς. Alter locus mox occurrit Philoct. 203. Φωτὸς ξύντροφος, ὡς τειρομένου. Hunc versum cum Brunckius anapæsticum crederet, antistrophicum ad eandem rationem emendare voluit, ὡς resecando. Sed justus anapæsticus hiatum istum post τειρομένου non admittit. Legendum erat, τειρομένου του. Versus est constans e spondeo, duobus choriambis et syllaba catalectica, quales sunt Aj. 628. 640. infra Philoct. 710. Πλὴν ἐξ ὠκυβόλων εἴποτε τόξων, 722. Ὅς νιν ποντοπόρῳ δούρατι, πλήθει. Sic isti versus dividi debent. Similes sunt Œd. C. 696. 701. 703. 709. 714. 716. Aristoph. Eq. 556. 557. 586. 587. Citantur Epicharmi versus quidam a Cornuto, c. 14. p. 161. quos jam depravatos invenit Eudocia, in Villoisoni Anecdotis Græcis T. I. p. 295. de Musis Cornutum exscribens. Sed partim ope MS. facillime corrigi possunt; Αἴτε τι ζητεῖ σοφόν τις, νυκτὸς ἐνθυμητέον, Καὶ, Πάντα τὰ σπουδαῖα νυκτὸς μᾶλλον ἐξευρίσκεται. Vulgatur τῆς pro τις. Idem mendum Philemonis locum leviter corrupit p. 356. (CV. p. 441. ed. Grot.) Πολλάκις ἔχων τις οὐδὲ τἀναγκαῖα νῦν, Αὔριον ἐπλούτησ', ὥστε χἀτέρους τρέφειν. Θησαυρὸν εὑρὼν σήμερον, τῆς αὔριον Ἅπαντα τἀκ τῆς οἰκίας ἀπώλεσεν. Quis non videt legendum σήμερόν τις, αὔριον? Eadem pagina (CVII. p. 453.) legitur minus integer versus, Ἀπόλωλεν, ἐν ἑαυτῷ ἐὰν τοῦτο σκοπῇ, quem frustra tentavit Bentleius. Lege, Ἀπόλωλεν, ἐν ἑαυτῷ τις ἢν τοῦτο σκοπῇ.

Neque est quod quis arbitretur eo pronomen spurium esse, quod locum mutat. Exstat Aristophanis fragmentum e Thesmophoriazusis alteris apud Athen. III. p. 104. E. Ἰχθῦς τις ἐώνηται, ἢ σηπίδιον, Ἢ τῶν πλατειῶν καρίδων, ἢ πουλύπους; Primus versus sic citatur VII. p. 324. B. Ἰχθῦς ἐώνηταί τις, Num et ibi spurium est τις, quod locum mutat? In primo versu male Ἰχθὺς pro singulari capit Brunckius, in secundo non melius τις ante καρίδων interpolat. Κάριδος enim interdum quidem secundam corripit, semper vero primam producit. Idem Aristophanes in Acharn. 568. Εἴτ' ἔστι τις Ταξίαρχος, ἢ στρατηγὸς, ἢ τειχομάχος ἀνὴρ, βοηθησάτω τις ἀνύσας. Sic olim editi. Sed Brunckii et Invernizii MSS. εἴτε τις ἔστι. Aut igitur prius τις expungamus, quia sedis est incertæ, aut secundum, quia male repetitum. Minime gentium. Rursus idem Aristophanes in Thesmophoriazusis superstitibus 543. εἰ μὲν οὖν τις ἔστιν· εἰ δὲ μὴ, αὐταὶ Ἡμεῖς γε καὶ τὰ δουλάρια, τέφραν ποθὲν λαβοῦσαι. Citatur hic locus a Scholiaste Veneto ad Iliad. A. 137. in exemplum Attici ἀνανταποδότου, hoc ordine; ἔστι τις· quicum consentit codex Townleianus. Valde tamen pronus esset ad novandum, qui vulgatæ lectioni hoc nomine controversiam moveret. Aristophanes Av. 1328. Πάνυ γὰρ βραδύς τις ἐστὶν ὥσπερ ὄνος. Hic versus Anapæsticus esse debet, cum versui 1316. respondeat. Versus enim 1313—1334 in Strophen et Antistrophen dividendi sunt, et in secundo Strophes versu legendum, Καλοῖ τις ἀνθρώπων, deleta particula; in primo Antistrophes reponendum πτερύγων, in secundo delendum αὖ γ', et in fine repetendi versus 1323, 1324. Utrumque ἂν et αὖ γ' omittunt Brunckii membranæ et Ravennas. Si καλεῖ cum Ravennate et editionibus retinebis, pro δ' ἂν erit δὴ legendum in versu primo. At quomodo versus 1328 anapæsticus tandem fiet? Nimirum ha-

Τοίονδ'· ὁ δ' ἀεὶ ξυντυχὼν ἐπίσταται.
ΧΟ. Μηδὲν θρασύνου, μηδὲ τοῖς σαυτοῦ κακοῖς

Tale: ille vero semper qui una versatur, novit.
*Cho.* Ne insolescas audacius, neque tuis malis

P. μηδαμῶς ἐπαίρου, μηδὲ τοῖς σαυτοῦ λόγοις συναγαγὼν καὶ συμμίξας οὕτως ὅλον τὸ γένος

S. θρασύνου] Μετριοφροσύνη ἐνταῦθα τοῦ χοροῦ. τῷ γὰρ εἰπεῖν πολλαὶ μὲν ἡμῶν εἰσὶ καλαὶ, καὶ μὴ συναριθμῆσαι ταῖς καλαῖς ἑαυτὸν, ἐπὶ δὲ τῶν κακῶν τὸ πεφύκαμεν, τὸ μέτριον

rum ipsarum vocum transpositione, quæ in exemplis supra allatis metro satis bene convenit, in hoc versu nocet. Legendum enim Πάνυ γὰρ βραδύς ἐστί τις, ὥσπερ ὄνος.

Postremo erunt fortasse, qui λέγων ἐστιν elegantius putent, quam simplex λέγει. Pars elegantiæ non minima est ipsa varietas; et quatenus hanc assequitur oratio, hactenus sane jucundior ad animum et aures accidit. Verum nihil tam reconditæ aut eximiæ elegantiæ hæc varietas habere mihi videtur, quin eam librarius paullo doctior in alterius locum substituere posset. Hoc exemplo non dissimili illustrem, quod in nota ad 1141, promisi. Elegantius est participium cum verbo, copula omissa, conjunctum, quam duo verba per copulam conjuncta. Recte igitur, opinor, cum Brunckio 568. edidi κρύπτουσα pro κρύπτειν τε recte Brunckius in Aristoph. Nub. 1414. e MS. dedit τύπτοντα pro τύπτειν τε, unde legendum in Æschyl. Pers. 1059. Καὶ στέρν' ἀράσσων ἐπιβόα τὸ Μύσιον. Aristoph. Pac. 405. Ἡ γὰρ Σελήνη, χὼ πανοῦργος Ἥλιος, Ὑμῖν ἐπιβουλεύουσι πόλυν ἤδη χρόνον, Τοῖς βαρβάροισι προδίδοτον τὴν Ἑλλάδα. Cum nulla sit causa, quare oratio ἀσύνδετος maneat, conjicere possis vel τοῖς βαρβάροις τε, vel προδιδόναι, ut regatur ab ἐπιβουλεύουσι, cujus structuræ exemplum habet ipse Aristophanes Plut. 1112. alia suppeditant H. Stephanus Th. G. L. T: I. p. 770. F. et Hemsterhusius ad Lucian. Deor. Dialog. XXI. 2. p. 268. Sed Ravennatis codicis lectio ἐπιβουλεύοντες leviter mutata genuina fiet, ἐπιβουλεύοντε. Nec tamen adeo remota a librariorum cognitione erat hæc phrasis, quin eam aliquando in textum contra metrum invexerint; ut Acharn. 1145. Σοὶ δὲ ῥιγῶντι προφυλάττειν et Pac. 628. ἣν ἐγὼ φυτεύσας ἐξεθρεψάμην, quorum vitiorum prius tollunt MSS. alterum sustulit Dawesius. Σοὶ δὲ ῥιγῶν καὶ προφυλάττειν. ἣν ἐγὼ 'φύτευσα κἀξεθρεψάμην. Ipse equidem edidi Hec. 662. κοὐκέτ' εἶ βλέπουσα φῶς, ubi Lib. P. habet κοὐκέτι βλέπεις φάος. Quod si quis contra me urgebit, respondebo, veterem lectionem me unius codicis auctoritate mutare noluisse; aliter non minus facile, si φάος in φῶς semel mutatum esset, vulgatam e κοὐκέτι βλέπεις φῶς nasci potuisse, quam illud e vulgata potuit. Satis enim trita est hæc locutio non solum apud Tragicos, sed apud Comicos, apud Atticos, apud omnis generis et ætatis scriptores. Ejus si quis exempla cumulare instituet, caute abstineat, tum ab εἶ δώσων Hec. 577. et similibus, ubi εἶ est *ibis*, non *es*, tum a κτείνας γένῃ, et προδοὺς γένῃ, quæ diversi sunt generis. Casu etiam interdum fieri potest, ut hæ phrases permutentur. In Platonis Politico Scholiastes p. 38. pro ξυμβαίνῃ variam lectionem ξυμβὰν ᾖ præbet. Verum quam facile erat in tam parvo discrimine alterum alteri supponere! Supra ἀνεστήκει Aristoph. Plut. 738. unus codex apud Brunckium suprascriptum habet, ἀνεστηκὼς ἦν. Scholiastes Platonis p. 74. primo Homericum ἠὲ ἑκὼν μεθίεις citat, deinde παραφράζων ait, καὶ ἔστιν ὁ τοιοῦτος ἑκὼν μεθίων, καὶ μὴ προσέχων τὸν νοῦν. Iarchas apud Philostratum V. A. III. 47. ait τοὺς Πυγμαίους οἰκεῖν μὲν ὑπογείους, κεῖσθαι δὲ ὑπὲρ τὸν Γάγγην, ζῶντας τρόπον, ὃς πᾶσιν εἴρηται. Quem locum sic recitat Eusebius contra Hieroclem cap. 22. περὶ μὲν τῶν Πυγμαίων, ὡς ἄρα εἶεν οἰκοῦντες μὲν ὑπόγειοι, διατρίβοντες δὲ ὑπὸ τὸν Γάγγην ποταμὸν ζῶντες. (Ubi ὑπὲρ pro ὑπὸ legendum videtur, et post ζῶντες addenda, τρόπον, ὃς πᾶσιν εἴρηται.) Quis tamen Atticismum Eusebio dabit, Philostrato ademtum? Quare e nostro versu existimo primum excidisse πάλιν, deinde aliquem, ut metrum expleret, λέγει in λέγων ἐστι distraxisse. Non dissimile est, quod cum εἰ pro εἶ cepisset Harleiani codicis scriba in Orest. 1542. δοκεῖς sequens in δοκῶν mutavit. Si quis me nunc

Τὸ θῆλυ συνθεὶς ὧδε πᾶν μέμψῃ γένος.
Πολλαὶ γὰρ ἡμῶν, αἱ μὲν εἰσ' ἐπίφθονοι,
Αἱ δ' εἰς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.

Muliebre æstimans sic omne reprehendas genus.
Multæ enim ex nobis haberi sunt invidendæ:
Aliæ vero in numero malorum sumus.

P. μέμψῃ τῶν γυναικῶν. πολλαὶ γὰρ ἀφ' ἡμῶν, αἱ μὲν ὑπάρχουσιν ἐπαινεταὶ καὶ ζηλωταὶ, ἄλλαι δὲ εἰς τὸν κατάλογον τῶν κακῶν ὑπάρχομεν ἐπίμεμπτοι καὶ ὕβρεως ἄξιαι. 'Αγά-
S. ἐνταῦθα ἔδειξεν. τὸ πολλαὶ ἱκανὸν ἦν, καὶ μόνον τετελεσμένον ποιῆσαι τὸν λόγον. νῦν δὲ

accusabit, quod hanc notam longam et tædii plenam fecerim, habebit, quod est accusatori maxime optandum, confitentem reum. Verum uno exemplo ostendere volebam, quantam mihi lectores, non quidem ob ea, quæ dixi, sed ob ea certe, quæ tacui, gratiam debeant.

Quod ne temere dixisse videar, illud modo considera, quot verba profundere potuissem, si locum Aristophanis supra citatum Pac. 627.

'Εν δίκῃ μὲν οὖν, ἐπεί τοι τὴν κορώνεάν γε μου
'Εξέκοψαν, ἣν ἐγὼ 'φύτευσα κἀξεθρεψάμην.
Νὴ Δί', ὦ μέλε', ἐνδίκως δῆτά γ' ἐπεὶ κἀμοῦ
τὸν λίθον
'Εμβαλόντες ἐξμέδιμνον κυψέλην ἀπώλεσαν.

si hunc igitur locum plenius attulissem, et omnia, quæ dici possent, ad rem pertinerent, necne, securus, congessissem.

Importunum illud τὸν et sensui et metro noxium, recte omittunt Brunckii MS. et Ravennas; dudum omiserat Juntina secunda. Sed in versu constituendo longissime a vero aberravit Brunckius. Lege, transposita tantum particula, Νὴ Δί', ὦ μέλ', ἐνδίκως γε δῆτ' ἐπεὶ κἀμοῦ λίθον. Sed aliud hic restat. Nam si sensui nocet articulus τὸν, nocet etiam articulus τὴν supra, ut additus noceret infra ante ἐξμέδιμνον κυψέλην. Lege igitur, ἐπεί τοι καὶ κορώνεών γε μου. Vide quæ dixi ad Med. 675. et adde exemplum e Schol. Venet. ad Iliad. N. 513. ἐπεὶ καὶ τοῦ Οἰνιμάου ἐξέσπασε τὸ δόρυ καὶ τοῦ 'Οθρυονέως. Sed et ibi MS. Townleianus ἐπεί τοι καὶ τοῦ Οἰ. Jam poteram multa de μέλε apud Atticos disyllabo, nunquam trisyllabo; poteram non pauca de dactylo in trochaicos ne a Comicis quidem, nisi in propriis nominibus, admisso; poteram denique quædam de vocibus ἑκμέδιμνον, ἐξμέδιμνον, et ἐξαμέδιμνον edisserere. Sed tibi, lector, et tempori tuo parcam. *Por.*.

Brunck. e Cod. Reg. edidit: ἢ νῦν λέγων τίς ἐστιν, quem verborum ordinem concinniorem esse monet. ἐστί Cod. D. *Beck.*

1162. συντιθεὶς Stobæus et Liber P. male ex 1166. ubi συντιθεὶς M. *Por.*

Variam lectionem συντιθεὶς, quam Musgr. commemorat, esse e Stobæi Floril. p. 308. Grot. petitam, monet Br. *Beck.*

συντεμὼν] Lib. P. συντιθείς. *Musg.*

1164. ἀεὶ Stobæus. Recte hujus vocis penultimam communem esse statuit Piersonus ad Mœrin p. 231. Ac ne quis scurra aut sycophanta Piersoni manibus insultet, quod voci *disyllabæ penultimam* dederit, duo loca e Grammaticis Latinis transcribam. M. Valerius Probus I. p. 1412, 21. *Si vero prima verbi syllaba in penultimo loco fuerit, pro natura sui longa invenitur,* UTINAM CLAMEM, UTINAM DONEM. 1414, 15. *Persona prima penultimam syllabam in aliquibus verbis longam recipit ut,* DUCOR, CLAMOR; *si tamen prima verbi syllaba fuerit.* Priscianus VI. p. 716. 21. *Ideoque assumsit* r, (MUS) *quia non poterat* u *vocalis penultima porduci, vocali altera consequente.* *Por.*

Τοίονδ' Codd. A. B. D. *Beck.*

1166. μέμψαι habet Stobæus Grotii, melius μέμψῃ ceteræ editiones, certe Gesneri prima, qua utor. Sed μέμφῃ dimidia fere pars codicum, quod nullo modo tolerari potest. Recte dicitur μὴ μέμφου, μὴ μέμψῃ, non recte dicitur μὴ μέμφῃ. Levis error in Aristoph. Av. 1533. 'Υμεῖς δὲ μὴ σπένδησθε, pro σπένδεσθε, et in Eurip. Iph. A. 1152. μὴ κάμνῃς λέγων, pro μὴ κάμῃς, omnes editores fugit. Jam μέμψαι, non est illud quidem prorsus solœcum, sed adeo rarum, ut similia ex paucis tantum locis, eaque ut singularia, enotarint Gram-

ΕΚ. Ἀγάμεμνον, ἀνθρώποισιν οὐκ ἐχρῆν ποτὲ
Τῶν πραγμάτων τὴν γλῶσσαν ἰσχύειν πλέον.
Ἀλλ' εἴτε χρήστ' ἔδρασε, χρήστ' ἔδει λέγειν.

*Hec.* Agamemnon, hominibus non conveniebat unquam
Quam ipsas res linguam posse plus.
Sed sive bona egit, bona oportebat dicere:

P. μεμνον, οὐκ ἔπρεπε ποτὲ τὴν γλῶσσαν, ἤγουν τοὺς λόγους τῶν ἀνθρώπων, ἰσχύειν καὶ δύνασθαι πλέον τῶν πράξεων. ἀλλ' εἴτε ἀγαθὰ ἔπραξεν ὁ ἄνθρωπος, ἀγαθὰ ἔπρεπε λέγειν·

S. ἐπάγει. καὶ τὸ αἱ μὲν, καὶ ποιεῖται τὸν λόγον, ὡς ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς, ἵνα οἰκειότερον ἀπο-

matici. Μὴ ψεῦσον Thesmophor. 877. citant Herodianus Piersoni p. 479. Suidas v. Ψεῦσον. Schol. Venet. ad Iliad. Δ. 410. (ubi μὴ ἔνθεο) Schol. ad Hecub. 225. (229.) et ex eo Gregorius p. 7. Μὴ νόμισον e Thugenide, ignobili Comico, citant Photius, et Suidas; e Sophoclis Peleo Grammaticus Sangermanensis apud Koënium et Brunckium. Nunc vide ut error errorem parere soleat. Piersonus ad Mœrin p. 334. "Μὴ ψεῦσον et similia," ait, "apud *Aristophanem* et *Sophoclem* sunt plurima." Eadem fere repetit ad Herodianum. At vero unicum hujus constructionis exemplum apud Aristophanem, unicum apud Sophoclem reperitur. Nam quod Koënius ex Aristophanis Lysistr. 1035. μὴ φίλησον protulit, nihil est. Ibi bene Brunckius ex MSS. duobus edidit μὴ φιλήσῃς. Alius codex οὐ φιλήσεις. Visne jam scire, unde istud φίλησον prodierit? In Juntina prima 1515, Basileensi priore, Veneta Zanetti, et aliis totidem literis editur μὴ φιλήσης, eandemque lectionem servare voluit in Basileensi secunda Sigismundus Gelenius. Sed dum typotheta syllabam finalem per tale fere compendium (*s*) exprimit, quod ης debebat repræsentare, character male formatus ejusmodi est, ut eum, nisi attentis oculis inspicias, facile pro reflexo accentu capias. Quæ nota cum et ον significet, Æmilius Portus, operi suscepto, si quis alius, impar, φίλησον correxit. Sin paullo acutius vocem inspexisset, vidissetque accentum in penultima collocatum, φιλήσ^s ad veram lectionem reducere potuisset. *Por.*

μέμψῃ] Supra γρ. μέμφῃ Cod. A. In Cod. D. prima manu scriptum fuit μέμφη, sed correctum est μέμψη. *Beck.*

μέμψῃ] Kingius, auctore non citato, μέμφου. Lenius fuisset μέμψαι. *Musg.*

1167. Restitui utcunque mendosam Aldi, omnium MSS. et Stobæi LXIX. p. 289. ed. Grot. lectionem. οὐδέν εἰσ' Musgravius, quem sequitur Brunckius. αἱ μὲν οὐκ edidit Beckius. Fortasse sanus est hic versus, et legendum, in sequenti, cum Reiskio, τῶν καλῶν. Utut hæc sunt, liberam eligendi potestatem lectoribus reliqui. Reiskianæ emendationi non male objicit Hermannus, καλὴ de femina vix dici, nisi cum ad corporis dotes spectat. Quocirca hodie malim, parte Musgravianæ conjecturæ adsumta, legere, πολλαὶ γάρ· αἱ μὲν οὐδὲν εἴσ' ἐπίφθονοι. Pronomina sæpe sine causa ejecere librarii, sæpe sine causa addidere. Recte ἡμᾶς, quod exciderat, restituit Brunckius Sophocli Electr. 1403. male Invernizius e MS. Ravennate edidit Aristoph. Nub. 1448. (1458.) Ἡμεῖς ποιοῦμεν ταῦθ' ἑκάστοθ', ὅντιν' ἂν Γνῶμεν, pro Ἀεὶ ποιοῦμεν, quod satis firmabit ejusdem fabulæ versus 1279. (1282.) et quæ notavi ad Euripid. Phœniss. 1422. Nec spernendum puto ἡμᾶς pro ἄλλως supra 487. *Por.*

ἐπίφθονοι Reisk. vertit, *laborantes invidia*, opprobriis et mala fama onustæ, scelestæ.

Musgravii emendationem οὐδὲν εἴσ' ἐπίφθονοι recepit Brunck. *Beck.*

ἐπίφθονοι,] Interpres: *invidendis Virtutibus*; quæ mens certe loci est, licet potestati vocis ἐπίφθονοι non consona. An legendum; σχεῖν μὲν εἴσ' ἐπίφθονοι, *invidendæ sunt haberi.*

Legere nunc quidem malim:

Πολλαὶ γὰρ ἡμῶν οὐδὲν εἴσ' ἐπίφθονοις,
Αἳ δ' εἰς ἀριθμὸν τῶν κακῶν πεφύκαμεν.

οὐδὲν ἐπίφθονοι, *neutiquam culpandæ.* ἐπίφθονον, *reprehensione dignum.* Hippol. 499. Schol. Thucyd. ad. I. 75. ἀνεπίφθονον, ἄμεμπτον. Idem ad I. 82. ἀνεπίφθονον, ἄψογον, ἀμώμητον.

Εἴτ' αὖ πονηρὰ, τοὺς λόγους εἶναι σαθροὺς,
Καὶ μὴ δύνασθαι τἄδικ' εὖ λέγειν ποτέ.
Σοφοὶ μὲν οὖν εἴσ' οἱ τάδ' ἠκριβωκότες,
Ἀλλ' οὐ δύναιντ' ἂν διὰ τέλους εἶναι σοφοὶ,
Κακῶς δ' ἀπώλοντ'· οὔ τις ἐξήλυξέ πω.
Καί μοι τὸ μὲν σὸν ὧδε φροιμίοις ἔχει.
Πρὸς τόνδε δ' εἶμι, καὶ λόγοις ἀμείψομαι.
Ὃς φὴς Ἀχαιῶν πόνον ἀπαλλάσσων διπλοῦν,
Ἀγαμέμνονός θ' ἕκατι, παῖδ' ἐμὸν κτανεῖν;

Sive vicissim mala, sermones esse putidos,
Et non posse injusta bene eloqui unquam.
Sapientes quidem igitur sunt qui hæc exacte calluerunt:
At non possunt ad extremum usque esse sapientes:
Sed perierunt: non quisquam evasit adhuc:
Et mihi, quod ad te, sic in prooemiis habet.
Ad hunc vero venio, et verbis respondebo.
Quomodo ais te, Græcorum laborem levantem duplicem,
Agamemnonisque studio, filium meum interfecisse?

P. εἴτε πάλιν ἔδρασε φαῦλα, ἔδει τοὺς λόγους ὑπάρχειν ἀσθενεῖς· καὶ μὴ δύνασθαι τὰ ἄδικα εὐλογοποιεῖν ποτέ· σοφοὶ μὲν οὖν ὑπάρχουσιν οἱ τάδε ἀκριβῶς μεμαθηκότες ῥήτορες οἱ δυνάμενοι τὸ δίκαιον σοφίσασθαι ἐν ῥητορικῇ, ἀλλ' οὐ δύνανται μέχρι τέλους ὑπάρχειν σοφοὶ, ὡς τῆς ἀληθείας ἐν ὑστέρῳ φαινομένης, ὡς καὶ Ἡσίοδος φησὶ, "— Δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει Εἰς τέλος ἐξελθοῦσα —" κακῶς δὲ διεφθάρησαν, καὶ οὔπω οὐδεὶς ἐς τόδε ἐξέφυγε. καὶ τὸ μὲν πρὸς σὲ, ἤτοι ὁ πρὸς σὲ λόγος, οὕτως μοι διάκειται ἐν προοιμίοις. πρὸς τοῦτον δὲ ἐλεύσο-

S. δοθῇ πρὸς αὐτὸ, τὸ αἱ δέ. τὸ φίλος λέγεται καὶ ἐπὶ τοῦ φιλοῦντος, ὡς ἐνταῦθα, καὶ ἐπὶ τοῦ φιλουμένου. Cod. D.

δακῶν, *ferarum*. Solenniter enim fœminæ improbæ feris comparantur. vid. Androm. 269. et seq. Aristoph. Lysist. p. 564. *Musg.*

1168. Reisk. legit, τῶν καλῶν.

πεφύκασιν Cod. A. *Beck.*

κακῶν] Interpretor *malorum*, ut sit genitivus a neutro κακά, non fœminino κακαι. *Musg.*

1169. οὐ χρῆν Cod. B. *Beck.*

1171. χρήστ' ἔδρασε citat Scholiastes ad Aristoph. Plut. 143. propter accentuum rationem. Quod ibidem citat, δείν' ἄττα, est ex Ran. 956. *Por.*

1172. σαθρούς.] In Cod. A. supra γρ. σαφεῖς. Gl. Cod. D. ἀσθενεῖς. *Beck.*

σαθρὰ proprie dicuntur fictilia, quæ inter coquendum rimam egerunt. Hinc Plato Theæteto: διακρούοντα, εἴτε ὑγιὲς, εἴτε σαθρὸν φθέγγεται. p. 131. D. Idem Philebo: εἴπη τὶ σαθρὸν ἔχει, πᾶν περικρούωμεν. Vide et Suidam v. Πυρόῤῥαγές. *Musg.*

1175. δύνανται Ald. et plerique codices. δύναιντ' ἂν MSS. Leid. teste Valckenærio ad Hippol. 294. Sic in Eupolidis versu apud Harpocrationem v. μεῖον, ubi MSS. dant Δύναται ὥσπερ μειαγωγὸς ἑστιῶν, feliciter Jacobus Gronovius, Δύναιτ' ἄν. *Por.*

Pro δύνανται ex uno cod. Leid. scribi δύναιτ' ἂν vult Valck. ad Eurip. Hipp. 294. et Diatr. p. 259. *Beck.*

Ἀλλ' οὐ δύναιντ' ἂν cum Valck. rescripsit Br.

1176. ἀπώλοντο κοὔτις Aldus et plerique Codices. Unus K. sed is valde recens ἀπώλοντ' οὔτις quod edidere Kingius eumque secuti Musgravius et Brunckius. Brunckius tamen ὄλοντο mavult, quod scilicet *ridiculo canoni de augmento non omittendo fidem abrogarit*. Nec sermo abruptior est, quam supra 653. 654. *Por.*

Ἀλλ', ὦ κάκιστε, πρῶτον, οὔποτ' ἂν φίλον
Τὸ βάρβαρον γένοιτ' ἂν Ἕλλησιν γένος,
Οὔτ' ἂν δύναιτο. τίνα δὲ καὶ σπεύδων χάριν
Πρόθυμος ἦσθα; πότερα κηδεύσων τινὰ,
Ἢ ξυγγενὴς ὢν, ἢ τίν' αἰτίαν ἔχων;
Ἢ σῆς ἔμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα,
Πλεύσαντες αὖθις; τίνα δοκεῖς πείσειν τάδε;
Ὁ χρυσὸς, εἰ βούλοιο τἀληθῆ λέγειν,
Ἔκτεινε τὸν ἐμὸν παῖδα, καὶ κέρδη τὰ σά.

Sed, o pessime, primum, nunquam amicum
Barbarum fiet Græcis genus,
Nec unquam possit. Quam vero captans gratiam
*Tam* promptus eras? utrum juncturus affinitatem aliquam,
Aut cognatus existens? Aut quamnam causam habens?
Aut tuæ erant terræ excisuri germina,
Classe reversi. Cui putas persuasurum esse hæc:
Aurum (si velis vera dicere)
Interfecit meum filium, et lucra tua.

P. μαι καὶ διὰ λόγων ἀποκρινοῦμαι. πῶς λέγεις τοὺς Ἕλληνας διπλοῦ πόνου ἀπαλλάσσων, καὶ ἐλευθερῶν, καὶ χάριν τοῦ Ἀγαμέμνονος τὸν ἐμὸν υἱὸν πεφονευκέναι; ἀλλ' ὦ κακότροπε, ἐν πρωτολογίᾳ μὲν οὐδέποτε τὸ βάρβαρον γένος γένοιτ' ἂν προσφιλὲς τοῖς Ἕλλησιν, οὐδὲ δυνηθείη ἂν γενέσθαι. τίνα δὲ χάριν σπουδάζων γενέσθαι σοι, πρόθυμος ὑπῆρχες πρὸς τὸ βοηθῆσαι τούτοις; ἆρα ἐπιγαμβρεύσων, καὶ μέλλων συνάπτεσθαι αὐτοῖς εἰς γάμον τινὰ, ἢ ὑπάρχων τινὸς συγγενὴς, ἢ τίνα ἀφορμὴν ἔχων; ἢ ἔμελλον πάλιν πλεύσαντες ἀφανίσαι τὰ γεννήματα τῆς σῆς γῆς; τίνα νομίζεις πείσειν τάδε; εἰ θέλεις εἰπεῖν τὴν ἀλήθειαν, ὁ χρυσὸς ἐφόνευσε τὸν ἐμὸν υἱὸν, καὶ ἡ αἰσχροκέρδεια ἡ σὴ, ἡ τοῦ σοῦ κέρδους ἐπιθυμία. (στοχαστικὸν τοῦτο) εἰ δὲ μὴ, δίδαξον

ἀπώλοντο Codd. A. B. C. et membr. Reg. Brunckius edidit: κακῶς δ' ἀπώλοντ', οὔτις ἐξήλυξέ πω. Neminem enim facile copulam desideraturum, sed anapæstum in pari sede, et augmenti aoristi defectum ferri non posse. Idem tamen vir doctiss. suadet legendum esse:

κακῶς δ' ὄλοντο, κοὔτις ἐξ. πω. *Beck.*

οὔτις ἐξήλυξε] Ita Kingius ex MS. Reg-Soc. Confer v. 654. Ed. Ald. κ' οὔ τις. *Musg.*

1177. ὧδ' ἐν Ald. et plures MSS. ἐν omisit Kingius, auctoritate Baroc. 74. Addere debuit "optimum illum Reg. Soc. MS. unde omnes fere emendationes desumtæ sunt," quem ego K. voco. *Por.*

Reisk. emendat ὧδε φροιμίων, *ita quoad procemia habet.*

Pro ὧδ' in Cod. C. est τόδ'. Idem mox φοιμίοις. *Beck.*

ὧδε φροιμίοις] Ita Kingius ex MS. Barocciano. Ed. Ald. ὧδ' ἐν φροιμίοις. *Musg.*

1179. Ald. πῶς φῄς, et sic plures. Sed Brunckii membr. et pro var. lect. MS. Reg. Soc. ὃς φῄς, quod recepi. Simillima orationis conversio in Sophocle Œd. Col. 1354. *Por.*

Ὃς φῄς e membr. Reg. edidit Brunck. *Beck.*

πῶς φῄς] Eleganter Lib. P. ὃς φῄς. *Musg.*

1181. πρῶτον μὲν οὐ — Cod. B. Pro ποτ' in Cod. A. est πωτ'. *Beck.*

1182. Τὸ βάρβαρον, etc.] De duplici ἂν in eadem clausula vid. supra v. 359.

Ἕλλησι Cod. D. *Beck.*

1184. πότερον Codd. B. D. κηδεύων Cod. B. habet. *Beck.*

1187. πείθειν Cod. C. *Beck.*

1188. τἀληθὲς C. Cant. E. J. *Por.*

τἀληθὲς Codd. C. D. *Beck.*

1189. Τοὶ παῖδα ἐμὸν Cod. D. *Beck.*

Ἐπεὶ δίδαξον τοῦτο· πῶς, ὅτ' ηὐτύχει
Τροία, πέριξ δὲ πύργος εἶχ' ἔτι πτόλιν,
Ἔζη τε Πρίαμος, Ἕκτορός τ' ἤνθει δόρυ,
Τί δ' οὐ τότ', εἴπερ τῷδ' ἐβουλήθης χάριν
Θέσθαι, τρέφων τὸν παῖδα, κἀν δόμοις ἔχων,
Ἔκτεινας, ἢ ζῶντ' ἦλθες Ἀργείοις ἄγων;
Ἀλλ' ἡνίχ' ἡμεῖς οὐκέτ' ἦμεν ἐν φάει,
Καπνῷ δ' ἐσήμαιν' ἄστυ πολεμίων ὕπο,
Ξένον κατέκτας σὴν μολόντ' ἐφ' ἑστίαν;

Quandoquidem doce *me* hoc, quare, quum erat felix
Troja, et circumcirca murus habebat adhuc urbem,
Vivebatque Priamus, Hectorisque florebat hasta,
Quare non tum (si quidem huic voluisti gratiam
Præstare) nutriens filium et in domo habens
Interfecisti, aut viventem venisti ad Græcos ducens?
Sed quando nos non amplius eramus in luce,
Fumusque significabat urbem esse sub hostibus,
Hospitem interfecisti, tuum accedentem ad focum?

P. τοῦτο, πῶς ὅτε τὸ Ἴλιον εὐδαιμόνει, καὶ περιεῖχε τὸ τεῖχος τὴν πόλιν, ἐβίου τε ὁ Πρίαμος, καὶ τὸ τοῦ Ἕκτορος ἤκμαζε δόρυ, διατί, εἴπερ ἤθελες χάριν ποιῆσαι τῷ Ἀγαμέμνονι, ἔχων καὶ ἀνατρέφων ἐν τοῖς σοῖς οἴκοις τὸν παῖδα, οὐκ ἔκτεινας τότε, ἢ ζῶντα αὐτὸν οὐκ ἔφερες τοῖς Ἕλλησιν; ἀλλ' ὅτε οὐκέτι ὑπήρχομεν ἐν εὐτυχίᾳ ἐν τῷ ζῆν, ἡ δὲ Τροία ἐσημαίνετο ὑπὸ τοῦ καπνοῦ, καὶ ἦν φανερὰ καιομένη ὑπὸ τῶν πολεμίων, ἐφόνευσας τὸν παῖδα τὸν φίλον

S. 1201. Ὃν φῂς οὐ σὸν] Οὐκ εἶπεν ὁ Πολυμήστωρ περὶ τοῦ χρυσοῦ· ἐπελάθετο οὖν

1190. Qui supra v. 18. ηὐτύχει ediderat Aldus, hic et infra 1210. εὐτύχει habet. *Por.*

ηὐτύχει] Ita unus Parisiensium. Lib. Ald. εὐτύχει. *Musg.*

1193. οὖν τότε Cod. C. *Beck.*

1196. ὦ φάει Cod. C. In Cod. D. gl. suprascr. οὐκέτ' ἐζῶμεν. *Beck.*

ἐν φάει,] *cum in nulla amplius luce fortunæ versaremur.* Confer Phœniss. 1296. Ion 1482. *Musg.*

1197. Sic Ald. Alii primo καπνὸς, deinde ἐσήμαν', sive ἐσήμην'. *Por.*

Καπνὸς δ' ἐσήμαν'] Καπνῷ in prioribus, et reddebant interpretes: *Fumo significabatur:* quasi ἐσήμαιν' pro ἐσημαίνετο poneretur, quod nequaquam ferendum. Sed ἐσήμαιν', sive potius ἐσήμαν', pro ἐσήμαινεν, aut ἐσήμανεν, et καπνὸς si legamus, facile labanti lectoris animo medemur. Canter. jam emendaverat, Καπνὸς, sed olim vulgatum Καπνῷ tuetur Abresch. Anim. ad Æsch. T. I. p, 350. legi autem vult ἐσήμαν', i. e. ἐσημάνη, et p. 411. post ὕπο supplet εἶναι.

Καπνῷ ἐσήμην' Codd. A. B. C. D. Reg. et cod. Brunck. ipse monuit, non esse idoneam caussam, cur lectio hæc repudiaretur, quæ commode explicari possit sic: ἄστυ (in Nomin.) τῷ καπνῷ ἐσήμηνε ὑπὸ πολεμίων ὄν. Nihilominus retinuit in textu Barn. lectionem, nisi quod ἐσήμην' scripserit pro ἐσήμαν'. *Beck.*

καπνὸς] Ed. Ald. καπνῷ. nec dissentiunt, quantum scio, MSS.

ἐσήμαιν'] Ita Ed. Ald. Lib. P. ἐσήμην'. Editi recentiores male ἐσήμαν'. *Musg.*

1199. φανῇς G. N. quo admisso ὡς esset pro ἵνα. *Por.*

φανῇς Cod. B. κακῶς Cod. C. *Beck.*

Πρὸς τοῖσδε νῦν ἄκουσον, ὡς φανεῖ κακός·
Χρῆν σ', εἴπερ ἦσθα τοῖς Ἀχαιοῖσιν φίλος,
Τὸν χρυσὸν, ὃν φῂς οὐ σὸν, ἀλλὰ τοῦδ', ἔχειν,
Δοῦναι φέροντα πενομένοις τε, καὶ χρόνον
Πολὺν πατρῴας γῆς ἀπεξενωμένοις·
Σὺ δ' οὐδὲ νῦν πω σῆς ἀπαλλάξαι χερὸς
Τολμᾷς, ἔχων δὲ καρτερεῖς ἔτ' ἐν δόμοις.
Καὶ μὴν τρέφων μὲν, ὥς σε παῖδ' ἐχρῆν τρέφειν,
Σώσας τε τὸν ἐμὸν, εἶχες ἂν καλὸν κλέος.

Ad hæc nunc audi, ut appareas sceleratus.
Oportebat te, si quidem eras Græcis amicus,
Aurum, quod fateris non tuum, sed hujus, habere,
Dare afferentem egentibusque, et per tempus
Multum a patria terra procul peregrinantibus.
Tu vero ne nunc quidem tuis dimittere manibus
Sustines; sed tenere perseveras adhuc in domo.
Atqui nutriens quidem, ut te filium decebat nutrire,
Servansque meum, habuisses præclaram gloriam.

P. ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐλθόντα τὴν σήν. πρὸς δὲ τούτοις ἄκουσον, ἵνα φαῦλος φανῇς. ἔπρεπεν, εἴπερ ὑπῆρχες φίλος τοῖς Ἕλλησι, τὸν χρυσὸν, ὃν λέγεις ἔχειν ἐν τοῖς δόμοις, οὐ σὸν, ἀλλὰ τούτου, φέροντα δοῦναι τοῖς πενομένοις Ἀχαιοῖς, καὶ χρόνον πολὺν ἀπὸ τῆς πατρικῆς γῆς ἀποξενιτευθεῖσιν. σὺ δ' οὐδὲ ἀρτίως πρόθυμος εἶ ἐκβαλεῖν τὸν χρυσὸν ἀπὸ τῆς σῆς χειρὸς, ἀλλ' ἔτι κρατεῖς ἐν δόμοις. ἀλλ' ὄντως ἀνατρέφων τὸν ἐμὸν παῖδα, ὡς ἔδει σε ἀνατρέφειν, εἶ-

S. ὁ ποιητὴς ἑαυτοῦ, καὶ ἔστιν ἀκατασκεύαστα ταῦτα. 1207. Σώσας] Σώζω τὸ φυ-

1200. Ἀχαιοῖσι Cod. D. *Beck.*

1201. *Fateris*] hoc est, diffiteri non potes. Quare nihil erat, quod *Scholiastes* poëtam incogitantiæ argueret, quia *Polymestor* de auro nihil est locutus. Ita enim ista locutionis formula capienda, non quod jam dixit aliquid de pecunia, sed quod interrogatus diffiteri non posset. *Beck.*

1203. πατρῴας Cod. C. ἀπεξενομένοις D. *Beck.*

1204. οὐδὲν Cod. C. et pro πω idem exhibet ἀπό. *Beck.*

1205. καρτερεῖς] Gl. suprascr. Cod. D. ἰσχυρίζει. *Beck.*

1206. καὶ μὴν τρέφων μὲν παῖδά γ' ὥς σ' MS. Reg. Soc. non male, si alii consentirent. Idem mox 1208. σαφέστεροι. Ad lectionem R. alludit et M. παῖδ' ὥς σ' ἐχρῆν. Sic ordo verborum planior fieret, neque ista particula otiosa esset, quam toties post καὶ μὴν, οὐ μὴν, καίτοι et similia, sed intervallo interjecto, addunt Attici. Vide ad Phœniss. 1638. Aristoph. Nub. 874. Καίτοι ταλάντου τοῦτ' ἔμαθεν Ὑπέρβολος. Sic omnes fere MSS. et Suidas v. Τάλαντον. Sed idem Suidas v. Ἀναπειστηρίαν. ἔμαθ' habet. MS. Rav. post καίτοι addit γε. Lege ergo, τοῦτό γ' ἔμαθ' Ὑπέρβολος. Sæpissime hæc particula excidit, nusquam sæpius, quam post οὗτος et ὅδε. Recte τοῦτό γ' ἐπέτρεπον ποιεῖν in Plut. 1078. (1079.) maluit Brunckius. In Nub. 192. idem recte Οὗτοί γ' pro Οὗτοι δ' restituit; sed paullo ante 189. τοῦτ' ἔτι φροντίζετε mendose edidit pro τοῦτό γε φ. Debebat saltem, τοῦτό γ' ἔτι φροντίζετε, sed verum est τουτογὶ, quod nunc in τοῦτό γε, nunc in τοῦτο τί corruptum, his turbis ortum dedit. In Sophocl. Aj. 969. τί δῆτα τοῦδέ γ' ἐγγελῷεν ἂν κάτα; neminem opinor esse, qui non facile correcturus sit. *Por.*

1207. καλὸς Cod. C. *Beck.*

Ἐν τοῖς κακοῖς γὰρ ἁγαθοὶ σαφέστατοι
Φίλοι· τὰ χρηστὰ δ᾽ αὔθ᾽ ἕκαστ᾽ ἔχει φίλους.
Εἰ δ᾽ ἐσπάνιζες χρημάτων, ὁ δ᾽ ηὐτύχει,
Θησαυρὸς ἄν σοι παῖς ὑπῆρχ᾽ οὑμὸς μέγας·
Νῦν δ᾽ οὔτ᾽ ἐκεῖνον ἄνδρ᾽ ἔχεις σαυτῷ φίλον,
Χρυσοῦ τ᾽ ὄνησις οἴχεται, παῖδές τε σοὶ,
Αὐτός τε πράσσεις ὧδε. σοὶ δ᾽ ἐγὼ λέγω,
Ἀγάμεμνον, εἰ τῷδ᾽ ἀρκέσεις, κακὸς φανεῖ.
Οὔτ᾽ εὐσεβῆ γὰρ, οὔτε πιστὸν οἷς ἐχρῆν,
Οὐχ ὅσιον, οὐ δίκαιον εὖ δράσεις ξένον·
Αὐτὸν δὲ χαίρειν τοῖς κακοῖς σε φήσομεν
Τοιοῦτον ὄντα· δεσπότας δ᾽ οὐ λοιδορῶ.

In adversis enim boni sunt certissimi
Amici: res secundæ vero ultro habent amicos.
Si vero indiguisses pecuniis, hic vero floruisset,
Thesaurus tibi filius potuisset esse meus magnus.
Nunc vero neque illum virum habes tibi amicum,
Aurique fructus perit, filiique tui,
Ipseque agis isto modo. Tibi vero ego dico,
Agamemnon, si huic opem tuleris, malus apparebis.
Neque pio enim, neque fideli (quibus decebat)
Neque sancto, neque justo benefacies hospiti:
Sed ipsum gaudere malis te dicemus
Talem existentem. Dominis vero non facio convitium.

P. χες ἂν δόξαν καλήν. ἐν γὰρ ταῖς δυστυχίαις οἱ ἀγαθοὶ φίλοι σαφέστατοι ὑπάρχουσι. τὰ καλὰ δὲ πράγματα ἐξ ἑαυτῶν ἔχει τοὺς φίλους. εἰ δὲ ἔνδειαν εἶχες χρημάτων, ὁ δὲ Πολύδωρος ἔζη, πλοῦτος ἂν σοι μέγας ὑπῆρχεν ὁ ἐμὸς παῖς. νῦν δὲ οὔτε τὸν Πολύδωρον ἔχεις σὸν φίλον, καὶ ἡ ὠφέλεια τοῦ χρυσοῦ ἔφθαρται, οἵτε σοὶ παῖδες διεφθάρησαν, καὶ σὺ πράττεις ὧδε δυστυχῶς. σοὶ δ᾽ ἐγὼ ἡ Ἑκάβη λέγω, ὦ Ἀγάμεμνον, εἰ τῷδε βοηθήσεις, φανῇ ἄδικος. εὖ γὰρ δράσεις εἰς ἄνδρα ξένον, οὔτε εὐσεβῆ, οὔτε πιστὸν, οὔτε ὅσιον, οὔτε δίκαιον φανέντα ἡμῖν, οἷς ἐχρῆν πιστὸν φανῆναι. αὐτὸν δέ σε φήσομεν χαιρέκακον εἶναι, τοὺς δεσπότας δὲ οὐ λοιδορῶ, (ἐπιδιόρθωσις τοῦτο.) φεῦ, φεῦ, (θαυμαστικὸν) τὰ ἀγαθὰ πράγματα λίαν ἐμπαρέχουσιν

S, λάσσω, καὶ τὸ ῥύομαι. 1212. Νῦν δ᾽ οὔτ᾽ ἐκεῖνον] Ἄρσις καὶ θέσις. 1216. Οὔτε

1208. οἱ; ᾽γαθοὶ Codd. A. B. D. ut et ed. Br. *Beck.*

1209. ἔχων (ει superscr.) sic Cod. B. *Beck.*

1210. Etiam Heath. vult. ὁ δ᾽ ηὐτύχει —ὁ poni ait pro οὗτος. *Beck.*

εὐτύχοι Cod. D. *Beck.*

Canterus ὅδε δ᾽ εὐτύχει. Legendum ὁ δ᾽ ηὐτύχει. *Musg.*

1211. παῖς omittit Cod. C. sed mox legit ὑπῆρχε. *Beck.*

1215. φανεῖ Mosq. 2. *Por.*

φανεῖ Cod. B. *Beck.*

1216. Pro οἷς Cod. C. habet οἷ. Gl. suprascr. Cod. D. οἷς προσῆκεν ἡ σὴ εὐποιΐα. Et mox v. 1218. superscriptum: αὐτὸν δέ σε φήσομεν προσκεῖσθαι τοῖς κακοῖς. *Beck.*

ΧΟ. Φεῦ, φεῦ· βροτοῖσιν ὡς τὰ χρηστὰ πράγματα
Χρηστῶν ἀφορμὰς ἐνδίδωσ' ἀεὶ λόγων.
ΑΓ. Ἀχθεινὰ μέν μοι, τἀλλότρια κρίνειν κακά·
Ὅμως δ' ἀνάγκη. καὶ γὰρ αἰσχύνην φέρει,
Πρᾶγμ' ἐς χέρας λαβόντ', ἀπώσασθαι τόδε.
Ἐμοὶ δ', ἵν' εἰδῇς, οὔτ' ἐμὴν δοκεῖς χάριν,
Οὔτ' οὖν Ἀχαιῶν, ἄνδρ' ἀποκτεῖναι ξένον,
Ἀλλ' ὡς ἔχῃς τὸν χρυσὸν ἐν δόμοισι σοῖς·
Λέγεις δὲ σαυτῷ πρόσφορ', ἐν κακοῖσιν ὤν.
Τάχ' οὖν παρ' ὑμῖν ῥᾴδιον ξενοκτονεῖν·
Ἡμῖν δέ γ' αἰσχρὸν τοῖσιν Ἕλλησιν τόδε.
Πῶς οὖν σε κρίνας μὴ 'δικεῖν, φύγω ψόγον;

*Cho.* Papæ, hominibus ut bona causa
Bonorum occasiones præbet semper sermonum ?
*Aga.* Molestum quidem est mihi aliena judicare mala :
Tamen necesse : etenim dedecus affert,
Negotium in manus quum *semel* acceperim, rejicere hoc.
Mihi vero (ut scias) neque meam videris ob gratiam,
Neque etiam Achæorum, virum interfecisse hospitem :
Sed ut haberes aurum in ædibus tuis.
Loqueris vero tibi ipsi conferentia, in malis existens.
Forsan igitur apud vos facile est trucidare hospitem,
Nobis vero Græcis turpe hoc *habetur.*
Quomodo ergo, te absolvens, effugiam vituperium ?

P. ὅτι τοῖς ἀνθρώποις ἀφορμὰς καὶ ὑποθέσεις χρηστῶν λόγων. ἀχθεινὸν καὶ βαρύ μοι ἐστὶ τὸ κρίνειν καὶ δικάζειν τὰ ξένα κακὰ, ἀλλ' ὅμως ἀνάγκη ἐστὶ κρίνειν, καὶ γὰρ ἀτιμίαν ἐπάγει λαβόντα ἐμὲ εἰς χεῖρας ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ἀποδιῶξαι. ὅπως δὲ γνῷς, ἐμοὶ φαίνῃ, οὔτε δι' ἐμὴν χάριν, οὔτε χάριν τῶν Ἑλλήνων, φονεῦσαι τὸν Πολύδωρον. ἀλλὰ δοκεῖς ὅτι ἔκτεινας ἵνα τὸν χρυσὸν κατέχῃς ἐν τοῖς σοῖς δόμοις. λέγεις δὲ ἑαυτῷ συμφέροντα ἐν δυστυχίαις ὑπάρχων. ἴσως δὲ παρ' ὑμῖν τοῖς βαρβάροις εὔκολόν ἐστι τὸ κτείνειν ξένους, ἡμῖν δὲ τοῖς Ἕλλησι τὸ ξενοκτονεῖν αἰσχρόν. πῶς οὖν ἐγὼ κρίνας σε μὴ ἀδικεῖν ἐκφύγω τὴν μέμψιν; οὐκ

S. γὰρ] τὸ ἑξῆς, οὔτε γὰρ εὐσεβῆ, οὔτε ὅσιον, οὔτε δίκαιον εἰς ξένον εὖ δρᾷς, τὸ δὲ οἷς ἐχρῆν διὰ μέσου. αὐτὸν δὲ εὐφραίνεσθαι τοῖς κακοῖς σε λέξομεν, τοιοῦτον κακὸν ὑπάρ-

1220. Valck. ad Phœniss. 207. reponit τὰ 'χρηστὰ πράγματα, i. e. ἄχρηστα, non invenuste, ut Heath. judicat, qui tamen vulgatam præfert, et per χρηστὰ πράγματα intelligit *justi honestique rationes, quæ pro Hecuba militabant.* *Beck.*

1222. κακὰ Gl. Cod. D. ἁμαρτήματα. *Beck.*

1223. φέροι Cod. D. *Beck.*

1224. χεῖρας Cod. A. εἰς χεῖρας λαβὼν Cod. D. *Beck.*

1225. εἰδεῖς Cod. C. *Beck.*

1228. πρόσφορον Cod. B. *Beck.*

1230. Ἕλλησι. Cod. D. *Beck.*

1231. μὴ δοκεῖν Cod. D. μὴ 'δικεῖν edidit Br. *Beck.*

Οὐκ ἂν δυναίμην. ἀλλ' ἐπεὶ τὰ μὴ καλὰ
Πράσσειν ἐτόλμας, τλῆθι καὶ τὰ μὴ φίλα.
ΠΟ. Οἴμοι, γυναικὸς, ὡς ἔοιχ', ἡσσώμενος
Δούλης, ὑφέξω τοῖς κακίοσιν δίκην.
ΑΓ. Οὐκοῦν δικαίως, εἴπερ εἰργάσω κακά;
ΠΟ. Οἴμοι τέκνων τῶνδ', ὀμμάτων τ' ἐμῶν, τάλας.
ΕΚ. Ἀλγεῖς· τί δ' ἡμᾶς; παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;
ΠΟ. Χαίρεις ὑβρίζουσ' εἰς ἔμ', ὦ πανοῦργε σύ.

Non certe possem. Sed postquam quæ honesta non sunt
Facere ausus es, sustine etiam quæ non grata sunt.
*Pol.* Hei mihi, a muliere (ut videtur) victus
Serva, dabo deterioribus pœnam.
*Aga.* Annon juste? siquidem perpetrâsti mala.
*Pol.* Hei mihi propter liberos, hosque oculos meos, misero.
*Hec.* Doles? quid vero me? propter filium non dolere putas?
*Pol.* Gaudes insultans mihi, o malitiosa tu?

P. ἂν δυναίμην τοῦτο ποιῆσαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ μὴ καλὰ ποιεῖν ἐτόλμησας, ὑπόμενε καὶ τὰ μὴ φιλούμενα ὑπὸ σοῦ. οἴμοι, ὑπὸ γυναικὸς, ὡς ἔοικεν, νικώμενος παρέξω τοῖς ἐλάττοσιν, ἤτοι τοῖς κακοῖς, τιμωρίαν. οὐκοῦν δικαίως ὑφέξεις δίκην, ἐπειδὴ κακὰ ἔπραξας; οἴ μοι τῶν τέκνων ἕνεκα, καὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ τάλας ἐγώ. λυπῇ; τί δὲ οὐ δοκεῖς ἀλγεῖν ἐμὲ τοῦ παιδός μου ἕνεκεν; χαρὰν ἔχεις ἀτιμάζουσά με, ὦ κακότροπε σύ· οὐ γὰρ πρέπει με χαίρειν

S. χοντα. ἐὰν δὲ καὶ εἴπω τι δάκνον ὑμᾶς, ἀλλ' οὖν οὐ λοιδορῶ. 1233. Φίλα] Φίλος λέγεται, καὶ ἐπὶ τοῦ φιλοῦντος, καὶ ἐπὶ τοῦ φιλουμένου. 1234. Ἡσσώμενος] Ἡσσώμενος δούλης γυναικὸς, ἢ Ἑκάβης νοητέον, ἢ τῆς Κασσάνδρας. καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου οὐδὲν δεῖ μηκύνειν, ὡς προφανοῦς, εἰ δὲ πρὸς τὴν Κασσάνδραν ἐκφέρομεν οὕτως συντακτέον. οἴμοι, ὡς ἔοικεν, ἡσσώμενος δούλης γυναικὸς δώσω δίκην. ἐκείνη γάρ ἐστιν αἰτία, τοῦ συμμαχῆσαι μὲν τῇ Ἑκάβῃ τὸν Ἀγαμέμνονα, ἐμοῦ δὲ καταψηφίσασθαι. ἀγνοήσαντες δέ τινες τὸ λεπτὸν τῆς ἐννοίας, ἐσολοίκισαν, φάσκοντες τὸ ἡσσώμενος πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸν Πο-

1235. κακίοσι Cod. A. In Cod. D. Gl. suprascr. αἰχμαλώτοις. *Beck.*

1236. Hunc versum Hecubæ tribuit Beckius. Aldus, οὐκοῦν. Et Hecubæ tribuit Homeri Scholiastes in codice Townleiano, si vera est ejus lectio, ad Iliad. N. 154. ὁ εἰ συναπτικὸς, ἀντὶ τοῦ ἐπεί· ὡς τὸ χρὴ δ' εἰ σοφὸς πέφυκας· καὶ ὁ Εὐριπίδης οὐκ οὖν· εἴπερ εἴργασται τάδε.—Sed legendum εἴργασαι, et de τάδε ampliandum. Obiter notandum, χρὴ in Phœniss. 84. hoc scholio defendi. *Por.*

1237. τῶν ante τέκνων addit Cod.—sed pro τῶνδ' Codd. A. B. C. exhibent τῶν τ', et τ' ante ἐμῶν omittit Cod. B. *Beck.*

1238. Ald. et Edd. τί δαί με. MSS. alii præbent vel τί δ' ἐμὲ. vel τί δέ με. τί δή με. Brunckius. Editores quidam addiderant τοῦ ante παιδός. Aristophanes apud Polluc. VII. 13. εἴ μοι κράτιστόν ἐστιν εἰς τὸ Θησεῖον δραμεῖν, Ἐκεῖ δ' ἕως ἂν πρᾶσιν εὕρωμεν, μένειν. Dele ἐστιν, et lege cum Brunckio ἡμῖν pro εἴ μοι. Hujus fabulæ 386. supra ἡμᾶς habet J. ἀντὶ τοῦ ἐμὲ, et ἐμὲ eodem atramento C. Vides igitur quam facile ista permutentur. Contra in Sophoclis Œd. T. 847. εἰς ἡμᾶς ῥέπον, ex ignorantia metri infersit Triclinius. Quod cum priscis Tragici editionibus habent Suidæ v. Μενόζωνος tres editiones ἐμὲ, Portus et Kusterus mutarunt. *Por.*

Ἀλγεῖς; τί δέ με, etc.] Vera Lectio et vetus; quod dico, ne quis auctoritate libri *Duportiani* ductus, cum illo mutet in τί δ' αὖ, vel τί δ' ἡμᾶς, quorum neutrum stabit. τί δέ με autem *Tribrachys* pro *Iam-*

ΕΚ. Οὐ γάρ με χαίρειν χρὴ, σὲ τιμωρουμένην;
ΠΟ. Ἀλλ' οὐ τάχ', ἡνίκ' ἄν σε ποντία νοτίς.
ΕΚ. Μῶν ναυστολήσῃ γῆς ὅρους Ἑλληνίδος;
ΠΟ. Κρύψῃ μὲν οὖν πεσοῦσαν ἐκ καρχησίων.
ΕΚ. Πρὸς τοῦ βιαίων τυγχάνουσαν ἁλμάτων;
ΠΟ. Αὐτὴ πρὸς ἱστὸν ναὸς ἀμβήσει ποδί.
ΕΚ. Ὑποπτέροις νώτοισιν, ἢ ποίῳ τρόπῳ;
ΠΟ. Κύων γενήσει πύρσ' ἔχουσα δέργματα.

*Hec.* Non enim me gaudere oportet, te quæ ulta sum?
*Pol.* Sed non statim, quando te marina humiditas ——
*Hec.* Utrum navi ducet me terræ in fines Græcanicæ?
*Pol.* Occultabit quidem delapsam ex antennis.
*Hec.* A quo violentos nactam saltus?
*Pol.* Ipsa ad malum *navis* ascendes pede.
*Hec.* Alatis tergis, aut quonam modo?
*Pol.* Canis fies, ignitos habens aspectus.

P. τιμωροῦσαν, καὶ κολάζουσάν σε; ἀλλ' οὐ χαρήσῃς ἡνίκα σε ἡ θάλασσα — ἆρα διὰ νηὸς παραπέμψῃ εἰς τοὺς ὅρους τῆς Ἑλλάδος; νοτὶς ποντία καλύψει καὶ ποντίσει πεσοῦσαν ἐκ τῶν καταρτίων. πρὸς τίνος ἀναγκαστικῶν ἐπιτυγχάνουσαν πηδημάτων; αὐτὴ ἀναβήσῃ ἐν τῷ ἀνωτάτῳ τοῦ ἱστοῦ, ἤγουν τῇ ἄκρᾳ τῶν τροχαλιῶν. διὰ νώτων ἐπτερωμένων, ἢ ποίῳ τρόπῳ; κύων γενήσῃ πυρώδεις ὀφθαλμοὺς ἔχουσα, ἤτοι ἠγριωμένους. πῶς δὲ γινώσκεις τὴν

S. λυμήστορα λέγεσθαι, ἐκφέροντες οὕτω· ἡσσώμενος, ὦ Ἀγάμεμνον, δούλης γυναικὸς σὺ τῆς Κασσάνδρας ὑφέξω ἐγὼ δίκην, ὅπερ ἐσχάτης ἂν εἴη ἀμαθίας. κρεῖσσον δὲ πρὸς τὴν Ἑκάβην τὸ δούλης γυναικὸς λέγεσθαι. 1243. Καρχησίων] Λέγουσιν ὅτι οἱ Ἕλληνες καταρώμενοι πάντοτε καὶ ὑβριζόμενοι ὑπὸ τῆς Ἑκάβης, θυμωθέντες ἔῤῥιψαν ταύτην ἀναβιβάσαντες ἀπὸ τοῦ ἱστοῦ τῆς νεὼς, καὶ λιθοβολήσαντες ἐκείνην, ὕστερον τοὺς λίθους ἀπὸ ταύτης ἐκβαλόντες εὗρον σκύλλαν. 1244. Πρὸς τοῦ βιαίων] Τοῦτο οὕτως νοεῖται. εἰπόντος γὰρ τοῦ Πολυμήστορος πεσεῖσθαι αὐτὴν ἐκ τῶν ἱστῶν, ἀποροῦσα αὕτη φησὶ, παρὰ τίνος τυγ-

*bo*, ἰσόχρονον erit. Ille liber v. 1252. ἡσσώμενος audet in ἡσσούμενος mutare, cum ἡσσάομαι sit authenticum, ἡσσόομαι non æque. Ita v. 1243. Κρύψῃ mutat in κρύψει magno errore. Sensus enim continuus est ita: ἡνίκ' ἄν σε ποντία νοτὶς κρύψῃ. Credo equidem, magnum hunc virum suæ in *Græca* lingua peritiæ nimis conscium, nonnulla temere notasse, quæ nec ipse paulo attentior probaret; scio ego et illum, dum in vivis erat, aliquando huic vitio indulsisse; ut et alios valde alioquin doctos viros. Non ego hæc, ita me Deus amet, ad provocandos magnorum hominum manes, sed ne quis illius manus auctoritate victus nos incuriæ insimulet, aut ignorantiæ. Candidus autem lector veniam dabit veritatem indaganti. Liber *Heinsio—Scaligerianus* legit τί δή. sed eam lectionem non ausim tantis viris affigere, quum sit falsissima. *Barnes.*

τί δαί με Codd. A. B. C. iidemque τοῦ ante παιδὸς omittunt. In membr. Reg. erat, ut vulgo ap. Barn. τί δέ με. Cod. Br. τί δ' ἐμέ. Ipse Br. edidit: τί δή με; παιδὸς — Cod. D. τί δέ με παιδὸς — *Beck.*

Aldinæ lectionem sequor, addita post με interrogationis nota:

ἀλγεῖς; τί δαί με; παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;

Hoc Barnesius sic interpolat:

ἀλγεῖς; τί δέ με τοῦ παιδὸς οὐκ ἀλγεῖν δοκεῖς;
*Musg.*

1239. χαίροις Cod. D. *Beck.*
1240. χρῆν Cod. C. *Beck.*
1242. Ἑλλανίδος Ald. *Por.*
Ἑλληνίδος Codd. A. B. C. D. ut ed. Br. e Cod. Reg. et suo. *Beck.*

ΕΚ. Πῶς δ' οἶσθα μορφῆς τῆς ἐμῆς μετάστασιν;
ΠΟ. Ὁ Θρῃξὶ μάντις εἶπε Διόνυσος τάδε.
ΕΚ. Σοὶ δ' οὐκ ἔχρησεν οὐδὲν, ὧν ἔχεις, κακῶν;
ΠΟ. Οὐ γάρ ποτ' ἄν σύ μ' εἷλες ὧδε σὺν δόλῳ.
ΕΚ. Θανοῦσα δ' ἢ ζῶσ' ἐνθάδ' ἐκπλήσω βίον;
ΠΟ. Θανοῦσα· τύμβῳ δ' ὄνομα σῷ κεκλήσεται.

*Hec.* Quomodo vero nôsti formæ meæ transmutationem?
*Pol.* Apud Thraces vates dixit Dionysus hæc.
*Hec.* Tibi vero non vaticinatus est quicquam de malis quæ habes?
*Pol.* Non enim unquam tu me cepisses sic cum insidiis.
*Hec.* Mortuane an viva hic implebo sortem?
*Pol.* Mortua. Tumulo vero nomen tuo dabitur.

P. ἐναλλαγὴν τῆς μορφῆς μου; ὁ ἐν τοῖς Θραξὶ μάντις ἔλεξε Διόνυσος ταῦτα. σοὶ δὲ οὐκ ἐμάντευσεν οὐδὲν τῶν κακῶν ὧν ἔχεις; οὐκ ἔχρησε δηλονότι, οὔποτε γὰρ ἂν σὺ εἷλες ἐμὲ ὧδε σὺν δόλῳ. θανοῦσα δὲ ἐκπλήσω τὸν ἐνθάδε βίον, ἤτοι τὸν ἐν τῇ μορφῇ τοῦ κυνὸς, ἢ ζῶσα; θανοῦσα, τουτέστι μέχρι θανάτου, κύων ἔσῃ, ἐπονομασθήσεται δὲ τῷ τάφῳ τὸ σὸν ὄνομα, ἤγουν κύων. ἐπῳδὸν καὶ ἐπώνυμον τῆς ἐμῆς μορφῆς, ἢ τί ἄλλο ἐρεῖς; εἰρήσεται καὶ λεχθήσεται

S. χάνουσα ¦ἁλμάτων καὶ πηδημάτων βιαίων καὶ ἀκουσίων κρύψει με. ἅλματα γὰρ βίαια τὰ ἀκούσια φαμὲν, ἅπερ οὐχ ὁ ἁλλόμενος δρᾷ ἑκουσίως, ἀλλ' ὑπό τινος ἑτέρου ἀναγκαζόμενος πράττει. 1249. Θρῃξὶ μάντις] Ἦ ἐν τῇ Θρᾴκῃ Διονύσου μαντεῖον ἦν, ἢ ἀνὴρ τὶς ἐν Θρᾴκῃ μάντις Διόνυσος καλούμενος. Διόνυσος] Οἱ μὲν περὶ τὸ Παγγαῖον εἶναι τὸ μαντεῖον φασὶ τοῦ Διονύσου, οἱ δὲ πρὸς τὸν Αἶμον. οὗ εἰσὶ καὶ Ὀρφέως ἐν σανίσιν ἀναγραφαί. περὶ ὧν φησιν ἐν Ἀλκήστιδι, "———οὐδέ τι φάρμακον Θρῄσσαις ἐν σανίσιν, τὰς Ὀρφέα κατέγραψε Γῆρυς———" ὅτι δὲ Διόνυσος μάντις, καὶ ἐν Βάκχαις φησὶ, "Μάντις δ' ὁ δαίμων ὅδε· τὸ γὰρ Βακχεύσιμον Καὶ τὸ μανιῶδες, μαντικὴν πολλὴν ἔχει." 1252. Ἐκπλήσω βίον] Τὸ ἐκπλήσω τὸν βίον, πρὸς τὸ ζῶσα μόνον λέγε. πρὸς δὲ τὸ θανοῦσα, τὸ μεταβληθήσομαι εἰς κύνα. ἐπειδήπερ εἶπεν ὁ Πολυμήστωρ γενήσεσθαι αὐτὴν κύνα, διαπορεῖ καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν, τί λέγεις; θανοῦσα γενήσομαι κύων, ἢ ζῶσα μεταβληθήσομαι εἰς τὴν κυνὸς μορφήν; ὃ καὶ λύει οὗτος, θανοῦσα. ἔφη γὰρ Πυθαγόρας, καὶ μετ' ἐκεῖνον Πλάτων, ὡς αἱ τῶν ἀθλίως βεβιωκότων ψυχαὶ, ἀποθανόντων εἰς ἄλογα ζῶα εἰσέρχονται, καὶ λίθους, καὶ ξύλα, καὶ φυτὰ, ἵνα ἐν τῇ πρὸς ταῦτα διατριβῇ δίκην ὑποσχοῦσαι πρέπουσαν ἂν ἥμαρτον, εἰς τὴν

1244. τυγχάνουσα Cod. C. *Beck.*

1245. αὐτὴ Codd. A. B. C. ut ed. Br. Pro ἀμβήσῃ in Cod. Reg. male ἐμβήσῃ. *Beck.*

1247. Idem vaticinium alibi dederat Euripides apud Plutarch. de Is. et Osir. p. 379. E. Ἑκάτης ἄγαλμα φωσφόρου κύων ἔσει. Quem ridet Aristophanes apud Eustathium ad Od. Γ. p. 1467, 36=127, 17, καὶ κύων ἀκράχολος Ἑκάτης ἄγαλμα φωσφόρου γενήσομαι. *Por.*

Κύων γενήσῃ, etc.] vid. quomodo *Hecuba* in canem sit conversa, ut et omnem hujus fabulæ poëticam historiam, *Ovid.* Metamorph. l. 3. Fab. 2. Locus inde dictus Κυνόσσημα, sive Κυνὸς σῆμα vid. *Jul. Polluc.* l. 15. c. 5. et *Strabo* Geogr. l. 13. et *Troica.* *Beck.*

1248. δ' post πῶς omittunt Codd. A. B. C. D. *Beck.*

1249. Θρῆξ Cod. D. *Beck.*

De oraculo hoc Bacchi vide Herodot. VII. [111. ibique Wessel. p. 555.] Macrob. Saturn. l. 18. *Musg.*

1250. οὐδὲν deest in Cod. D. *Beck.*

1252. βίον Ald. et MSS. quod manifesto mendosum. μόρον Brunckius et Ammonius in textum intulerunt. Sed μόρος apud Tragicos plerumque *mortem* significat. Melius igitur videtur Musgravius conjecisse πότμον, quod confirmat eadem varietate lectionis apud Sophoclem Antig. 83. *Por.*

ἐκπλήσω βίον;] Hoc cum θανοῦσα conjunctum ridiculi aliquid habet, cum ζῶσα,

ΕΚ. Μορφῆς ἐπωδὸν ἤ τι τῆς ἐμῆς ἐρεῖς;
ΠΟ. Κυνὸς ταλαίνης σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ.
ΕΚ. Οὐδὲν μέλει μοι, σοῦ γέ μοι δόντος δίκην.
ΠΟ. Καὶ σήν γ' ἀνάγκη παῖδα Κασάνδραν θανεῖν.
ΕΚ. Ἀπέπτυσ'· αὐτῷ ταῦτά σοι δίδωμ' ἔχειν.
ΠΟ. Κτενεῖ νιν ἡ τοῦδ' ἄλοχος, οἰκουρὸς πικρά.

*Hec.* Formæ consentiens meæ, aut quid dicis?
*Pol.* Canis miseræ sepulchrum, nautis signum.
*Hec.* Nihil curæ est mihi, quum tu mihi dederis pœnam.
*Pol.* Et tuam necesse est filiam Cassandram mori.
*Hec.* Abominabor: ipsi hæc tibi tribuo habere.
*Pol.* Interficiet ipsam hujus conjux, domus custos acerba.

P. δηλονότι σῆμα καὶ μνημεῖον τῆς ταλαίνης κυνὸς, τέκμαρ καὶ σημεῖον τοῖς ναύταις. οὐδαμῶς μοι φροντίς ἐστι, τιμωρηθέντος σοῦ παρ' ἐμοῦ. ἀνάγκη δὲ ὑπάρχει καὶ τὴν σὴν παῖδα Κασσάνδραν ἀποθανεῖν. καταφρονῶ τῶν σῶν μαντευμάτων. σοὶ δ' εἴη ταῦτα γενέσθαι, ἅπερ ἐμοὶ μαντεύῃ. κτενεῖ δὲ αὐτὴν ἡ σύνοικος τοῦδε τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἡ πικρὰ Κλυταιμνήστρα·

S. ἀρχαῖαν ἐπανέλθοιεν τάξιν. ὅθεν καὶ Πυθαγόρας ποτὲ ἀκούσας ὄνον ὀγκώμενον, ἔφη, ὡς φίλου μου ψυχή ἐστιν αὕτη ἡ ἐν τῷ ὄνῳ, καὶ διὰ τοῦτο ἐπέγνω με. 1254. Μορφῆς ἐπῳδὸν] Ἐπώνυμον τῆς κυνικῆς μορφῆς, ἢ ἄλλό τι τῆς ἀνθρωπίνης ἣν ἔχω λέξεις. 1255. Κυνὸς] περὶ τοῦ κυνὸς σήματος καὶ Ἀσκληπιάδης φησὶν, ὅτι κυνὸς καλοῦσι δυσμόρου σῆμα. 1259. Οἰκουρὸς πικρά] Πικρὰν οἰκουρὸν τὴν Κλυταιμνήστραν φησὶν, ὡς μοιχευομένην τῷ Αἰγίσθῳ, ὃν ἔλιπεν ὁ Ἀγαμέμνων, ὅτ' ἀπῄει εἰς Τροίαν, κηδεμόνα τοῦ οἴκου αὐτοῦ, καὶ ἀποκτείνασαν τὸν ἴδιον ἄνδρα Ἀγαμέμνονα ὕστερον, ὡς καὶ Πολυμήστωρ μετ' ὀλίγον αὐτῷ Ἀγαμέμνονι λέγει, ὑπὸ πελέκεως ἀναιρεθήσεσθαι. φοβουμένη γὰρ αὕτη ἡ Κλυταιμνήστρα αὐτὸν, μὴ τὴν πρὸς Αἴγισθον αὐτῆς μοιχείαν καταμαθὼν, αὐτὴν μετ' Αἰγίσθου τιμωρήσηται, τοιάνδε βουλεύει. ἱμάτιον παρεσκεύασε μὴ ἔχον διεξόδους μήτε κεφαλῆς, μήτε χειρῶν, ἐν ᾧ περιβαλοῦσα αὐτὸν λελουμένον ἀπέκτεινε. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ Πολυμήστωρ λέγει πρὸς αὐτὸν. "Κτεῖν' ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ' ἀναμένει." οἱ νεώτεροι μὴ νοήσαντες τὸ Ὁμηρικὸν, "Δειπνήσας ὥς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτνῃ." ὅτι ἀνθ' ὧν δεῖ μετὰ τοὺς πόνους ἀπολαύσεως τυχεῖν, τοῦτον, ὡς βοῦν, ἀπέκτεινεν ἡ Κλυταιμνήστρα, προσέθηκαν ὅτι καὶ πελέκει ἀνῃρέθη. διὸ σημειωτέον ἐνταῦθα τὸ, "Κᾀυτὸν δὲ τοῦτον πέλεκυν ἐξαράσ' ἄνω."

tautologici. Legendum forte, ἐκπλήσω πότμον. Similem διττογραφίαν vide Soph. Antigon. v. 83. *Musg.*

1253. σὸν Aldus. Sed σῷ tres MSS. apud Musgravium, Mosq. 2. N. omittit Aug. 2. *Por.*

Pro σὸν Cod. B. σῷ. *Beck.*

σῷ] Ita tres MSS. Continuandus autem sensus est cum v. 1255. ut sit τύμβῳ σῷ ὄνομα κληθήσεται Κυνὸς σῆμα. Quod in vulgatis legitur, ὄνομα σὸν, historiæ adversatur; non enim Hecub. nomen tumulo inditum est. *Musg.*

1254. ἤ τί Ald. Ingeniosa est Reiskii conjectura, ἢ τύχης ἐμῆς ἐρεῖς; Versu sequente MSS. quidam τέκμωρ. *Por.*

"Aut ἢ τύχης legendum, *nomen, quod formæ aut fortunæ meæ respondeat*, aut ἤ τὶ τῶν ἐμῶν." *Reisk.*

1255. De Chersonesi promontorio Κυνὸς σῆμα Brunck. conferri jubet Strabon. p. 899. et Polluc. Onom. v. 45. *Beck.*

1256. δὲ pro γε Cod. D. *Beck.*

1257. γ' omittunt quidam MSS. ut et δ' 1248. male. Recte hic additur γε, ut mox 1261. *Por.*

πρῶτον μὲν οὐ—Cod. B. Pro ποτ' in Cod. A. *Beck.*

1258. Ἀπέπτυσ'] Usum verbi ex Eurip. aliisque illustravit Alb. ad Hes. T. I. p. 438.

Brunck. confert ex Theocr. Idyll. VI. v. 23. s. *Beck.*

1259. Gl. Cod. D. suprascr. σύνευνος—βαρεῖα, ἀλγεινή. *Beck.*

ΕΚ. Μήπω μανείη Τυνδαρὶς τοσόνδε παῖς.
ΠΟ. Καὐτόν γε τοῦτον, πέλεκυν ἐξάρασ' ἄνω.
ΑΓ. Οὗτος σὺ, μαίνει, καὶ κακῶν ἐρᾷς τυχεῖν.
ΠΟ. Κτεῖν', ὡς ἐν Ἄργει φόνια λουτρά σ' ἀναμένει.
ΑΓ. Οὐχ ἕλξετ' αὐτὸν, δμῶες, ἐκποδὼν βίᾳ;
ΠΟ. Ἀλγεῖς ἀκούων. ΑΓ. Οὐκ ἐφέξετε στόμα;
ΠΟ. Ἐγκλείετ'· εἴρηται γάρ. ΑΓ. Οὐχ ὅσον τάχος
Νήσων ἐρήμων αὐτὸν ἐκβαλεῖτέ ποι,

*Hec.* Ne unquam insaniat usque adeo Tyndarei filia.
*Pol.* Ipsumque hunc, securim tollens sursum.
*Aga.* Heus tu, insanis et mala appetis consequi?
*Pol.* Interfice, quoniam Argis homicidalia lavacra te manent.
*Aga.* Non trahetis ipsum, famuli, ex conspectu per vim?
*Pol.* Doles audiens? *Aga.* Non cohibebitis os?
*Pol.* Concludite: dictum est enim. *Aga.* Annon quam celerrime
Insularum desertarum ipsum abjicietis aliquo,

P. μήπω μὲν μανείη τοσόνδε ἡ θυγάτηρ τοῦ Τυνδαρέω, ὥστε τὴν ἐμὴν παῖδα ἀποκτεῖναι. καὶ τοῦτον δὲ τὸν Ἀγαμέμνονα κτενεῖ ἐξάρασα πέλεκυν ἄνω. σὺ μαινόμενος ὑπάρχεις, καὶ ἐπιθυμεῖς τυχεῖν καὶ ἄλλων κακῶν; κτεῖνε, ὅτι καὶ ἐν τῷ Ἄργει φονικὰ λουτρά σε περιμένει, (ἐπειδὴ ἐνδύσωσα αὐτὸν τὸ μὴ ἔχον πέρας ἱμάτιον, ζέμα αὐτῷ κατέχεεν ἡ Κλυταιμνήστρα.) ἐκβάλλετε αὐτὸν, ὦ δοῦλοι μακρὰν, μετὰ βίας. πονεῖς ἀκούων; οὐ καθέξετε τὸ στόμα αὐτοῦ; ἀσφαλίσατε, καὶ γὰρ ἐῤῥέθη. (ταῦτα δὲ φησὶν, ὡς πιεζόντων αὐτοῦ τῶν οἰκετῶν τὸ

S. 1275. Ἴτε πρὸς λιμένας] Σύστημα ἐπῳδικὸν ἐν ἐκθέσει τοῦ δράματος κώλων ἀναπαιστικῶν

1260. Facile quis pro *μή πω* conjicit *μή ποτε*· Sed *μή πω* eodem sensu Attici per λιτότητα quandam aliquando usurpant. Sophocles Electr. 403. Οὐ δῆτα· μήπω νοῦ τοσόνδ' εἴην κενή, quod citat Suidas v. κενεόν. *Por.*

τὸ σόν δε Cod. B. τὸν σόν δὲ Cod. C. *Beck.*

1261. καὐτόν σε M. N. R. ut Brunck. ex membr. edidit. At tum prior versus Agamemnoni tribuendus erat. Nec fingenda est talis orationis conversio, qualis est supra 1179. Καὐτὸν δὲ habent plures MSS. quod edidit Beckius; male, si verum est, ut verum puto, quod ad Phœniss.614. de Sophoclis Philoct. 1362. notavi. Sed Aldi et Scholiastæ lectio καὐτόν τε proxime ad veram accedit, quam præbet Aug. 3. καὐτόν γε. *Por.*

Eleganter et emphatice τε post καὶ in Καὐτὸν additum esse monet Heath. et laudat Hom. Il. Σ. 309. Χ. 31.

Καὐτόν σε Brunck. edidit e Cod. Reg. In ipsius Cod. ut in Codd. B. C. D. erat; Καὐτὸν δὲ — Mox ἐξάρας D. *Beck.*

κ'αὐτόν τε] Kingius κ'αὐτὸν δὲ, incertum, quo auctore. *Musg.*

1262. τί pro σὺ E. quod notandum est, haud probandum. Similis comminatio in Hel. 1659. quem locum, cum sit paullo corruptior, plenius adscribam. Ἀρχόμεσθ' ἄρ', οὐ κρατοῦμεν. Ὅσια δρᾶν, τὰ δ' ἔκδικ' οὔ. Κατθανεῖν ἐρᾷν ἔοικας. Κτεῖνε, σύγγονον δὲ σὴν Οὐ κτενεῖς ἡμῶν ἑκόντων, ἀλλ' ἔμ', ὡς πρὸ δεσποτῶν Τοῖσι γενναίοισι δούλοις εὐκλεέστατον θανεῖν. *Por.*

In edit. Oxon. male hic versus Hecubæ tribuitur, cum unice Agamemnoni conveniat, judice etiam Brunckio. κακῶν. Gl. Cod. D. κολάσεων. *Beck.*

1263. φοίνια Cod. C. *Beck.*

1266. Male olim in ed. Barn. οὐκ ὅσον. Etiam in Codd. A. B. C. est οὐχ. *Beck.*

1267. ποι Ald. edd. MSS. που edidere Ammonius et Beckius. nescio quo auctore. Nunc video, non paucos codices habere που, idque Brunckium edidisse, sed alterum melius puto. *Por.*

Ἐπείπερ οὕτω καὶ λίαν θρασυστομεῖ;
Ἑκάβη, σὺ δ', ὦ τάλαινα, διπτύχους νεκροὺς
Στείχουσα θάπτε· δεσποτῶν δ' ὑμᾶς χρεὼν
Σκηναῖς πελάζειν, Τρῳάδες. καὶ γὰρ πνοὰς
Πρὸς οἶκον ἤδη τάσδε πομπίμους ὁρῶ·
Εὖ δ' ἐς πάτραν πλεύσαιμεν, εὖ δὲ τἀν δόμοις
Ἔχοντ' ἴδοιμεν, τῶνδ' ἀφειμένοι πόνων.
ΧΟ. Ἴτε πρὸς λιμένας σκηνάς τε, φίλαι,

Quoniam sic et nimium licentia oris abutitur?
Hecuba, tu vero, misera, geminos mortuos
Vadens sepelito. Dominorum vero vos oportet
Tentoria accedere, Troades: etenim flatus
Domum versus jam hosce secundos sentio.
Bene vero *utinam* in patriam navigemus; bene etiam, quæ domi,
Habentia se videamus, ab his liberati laboribus!
*Cho.* Ite ad portus, et tentoria, o amicæ,

P. στόμα·) οὐ ἐξορίσετε αὐτὸν ποῦ τῶν ἐρήμων νήσων, ἐπεὶ καὶ λίαν οὕτως ἀναισχυντεῖ; σὺ δ', ὦ τάλαινα Ἑκάβη, πορευθεῖσα, θάπτε τοὺς διπλοὺς νεκρούς. καὶ ὑμᾶς δὲ, ὦ Τρῳάδες, πρέπον ἐστὶ πελάζειν ταῖς σκηναῖς τῶν δεσποτῶν, καὶ γὰρ ὁρῶ τὰ πνεύματα πρὸς τὸν πλοῦν. εἴθε δὲ ἐς τὴν πατρίδα καλῶς πλεύσαιμεν, καὶ καλῶς τὰ ἐν τοῖς οἴκοις ἔχοντα ἴδοιμεν, ἐλευθερωθέντες τῶν θλίψεων. καλῶς δὲ ἐπεύχεται ἐπειδὴ ἄτοπα παρὰ τοῦ Πολυμήστορος ἤκουσεν. ΧΟ. Πορεύθητε πρὸς τοὺς λιμένας καὶ πρὸς τὰς κατοικίας, ὦ φίλαι,

S. τριῶν· τὸ α' καὶ β' δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ γ' δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται παροιμιακόν. Baroc. 74.

Pro ποι Codd. A. B. C. D. habent που, ut et Br. ed. *Beck.*

1268. Forte ἐπεὶ πυροῦται, vel ἐπεὶ ἀγριοῦται. *Reisk.*

1273. Pro ἐς in Cod. B. est εἰς. *Beck.*

1274. ἴδημεν Cod. D. *Beck.*

1277. Sic Harl. pro ἀνάγκη. *Por.*

Μόχθων ad præcedentem versum refert Cod. A. et D. In fine Cod. B. addit hanc notam: στίχοι ᾳ σ π. i. e. 1280. *Beck.*

"Bis apud Stobæum Serm. LXXXIX. et XC. Floril. Grotii, p. 371. et 375. leguntur versus ex Hecuba desumti, quibus in eo dramate nullus unquam potuit esse locus. Unde excerpti fuerint, docuit me Regius Stobæi codex. In priori Serm. lemma margini adscriptum idem est, quod in impressis: at in posteriori, ubi post sententiam e Cressis petitam sequuntur iidem versus, lemma adscriptum est: τοῦ αὐτοῦ Δανάῃ. Ad deperditam itaque Danaën, cujus initium a Commelino primum editum, et quædam fragmenta exstant, pertinent isti versus, quos hic subjungam.

Ἆρ' οἶσθ' ὅθ' οὕνεχ' οἱ μὲν εὐγενεῖς βροτῶν,
πένητες ὄντες οὐδὲν ἐμφαίνουσ' ἔτι·
οἳ δ' οὐδὲν ἦσαν πρόσθεν, ὄλβιοι δὲ νῦν,
δόξαν φέρονται, τοῦ νομίσματος χάριν,
καὶ συμπλέκονται σπέρμα καὶ γάμους
τέκνων.
δοῦναι δὲ μᾶλλον πλουσίῳ πᾶς τις κακῷ
πρόθυμός ἐστιν, ἢ πένητι κἀγαθῷ.
κακὸς δ' ὁ μὴ ἔχων· οἱ δ' ἔχοντες, ὄλβιοι.

In secundo versu codex utroque loco exhibet ἐμφαίνουσ' V. 3. recte οἵ. V. 5. συμπλέκονται. Priori in loco tantum textus συμπλέκοντες præbet, sed postremæ syllabæ emendatio ab eadem manu superscripta αι. Recte Grotius συμπλέκονται edidit, Græca autem Latinis metris sic reddidit:

At nonne cernis inclita stirpe editos,
Si pauperescunt, claritatem amittere:

Τῶν δεσποσύνων πειρασόμεναι
Μόχθων· στεῤῥὰ γὰρ ἀνάγκα.

Heriles experturæ
Labores: dura enim necessitas *urget*.

P. πεῖραν τῶν δεσποτικῶν ληψόμεναι πόνων· ἰσχυρὰ γάρ ἐστιν ἡ τῆς δουλείας ἀνάγκη· ταῦτα δὲ πρὸς ἑαυτὰς λέγουσιν αἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ.

At ante viles, rebus augescentibus,
Opulentitate comparare gloriam,
Per liberûm conjugia et innexas domos?
Deinde cuncti non probis, sed ditibus
Donare malunt, quam probis et egentibus.
Dites beati: pauperum infelix genus."
*Brunck.*

# ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΟΡΕΣΤΗΣ.

# ̔ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΡΕΣΤΟΥ.

ARGUMENTUM BECKII.

̓ΟΡΕ΄ΣΤΗΣ τὸν φόνον τοῦ πατρὸς ἐκδικησάμενος, ἀνεῖλεν Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν. μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσας, παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκεν, ἐμμανὴς γενόμενος. Τυνδάρεω δὲ, τοῦ πατρὸς τῆς ἀνῃρημένης, κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ, ἔμελλον κοινὴν Ἀργεῖοι ψῆφον ἐκφέρεσθαι περὶ τούτου, τί δεῖ παθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα. κατὰ τύχην δὲ Μενέλαος πλάνης ὑποστρέψας, ἐκ τῆς νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσαπέστειλε· μεθ' ἡμέραν δ' αὐτὸς ἦλθε. καὶ παρακαλούμενος ὑπὸ Ὀρέστου βοηθῆσαι αὐτῷ, ἀντιλέγοντα Τυνδάρεων μᾶλλον ηὐλαβήθη. λεχθέντων δὲ λόγων ἐν τοῖς ὄχλοις ἐπηνέχθη τὸ πλῆθος ἀποκτείνειν Ὀρέστην, συνὼν δὲ τούτοις ὁ Πυλάδης, ὁ φίλος αὐτοῦ, συνεβούλευσε πρῶτον Μενελάου τιμωρίαν λαβεῖν, Ἑλένην ἀποκτείναντας. αὐτοὶ μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις ἐλθόντες διεψεύσθησαν τῆς ἐλπίδος, θεῶν τὴν Ἑλένην ἁρπασάντων. τὴν δὲ Ἑρμιόνην δείξασα ἡ Ἠλέκτρα, ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς, οἱ δὲ ταύτην φονεύειν ἔμελλον. ἐπιφανεὶς δὲ Μενέλαος, καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἅμα γυναικὸς καὶ τέκνων ἐστερημένον ὑπὸ αὐτῶν, ἐπεβάλλετο τὰ βασίλεια πορθεῖν. οἱ δὲ φθάσαντες, ὑφάψειν ἠπείλουν, ἐπιφανεὶς δὲ ὁ Ἀπόλλων, Ἑλένην μὲν ἔφησεν * εἰς θεοὺς διακομίζειν, Ὀρέστην δὲ Ἑρμιόνην ἐπέταξε λαβεῖν, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν συνοικῆσαι· καθαρθέντα δὲ τοῦ φόνου, Ἄργοις ἄρχειν.

ORESTES, necem patris ulturus, interfecit Ægisthum et Clytæmnestram. Ausus vero matrem occidere, statim pœnam dedit, insanus factus. Tyndaro itaque, patre interfectæ, accusante eum, communem sententiam erant laturi Argivi de hoc, quod oporteret pati impium. Forte vero Menelaus rediens ex sua peregrinatione, noctu quidem Helenam misit, interdiu autem ipse venit: et advocatus ab Oreste, ut juvaret ipsum, accusantem Tyndarum magis est reveritus. Dictis itaque orationibus in cœtu, motus est populus, ut occideret Orestem. Tum Pylades, amicus ejus, cum ei adesset, consuluit, ut ipsi primum de Menelao sumerent pœnam, interficientes Helenam. Ipsi igitur propter hæc venientes frustrati sunt spe, cum dii Helenam rapuissent, Hermionem vero ostendens Electra, dedit eis in manum: illi itaque hanc volebant occidere. Apparens autem Menelaus, et videns se simul conjuge et liberis ab istis privatum, conatus est oppugnare regiam: illi autem prævenientes, minabantur, se inflammaturos esse. Apollo vero apparens, Helenam dixit se transtulisse ad Deos: Orestem autem jussit Hermionem ducere, (et Pyladi Electram cohabitare :) et purificatum a cæde, Argos tenere.

* Vide Iphig. Aul. v. 130.

## ἌΛΛΩΣ.

Ὀρέστης διὰ τὴν τῆς μητρὸς σφαγὴν, ἅμα καὶ ὑπὸ τῶν Ἐριννύων δειματούμενος, καὶ ὑπὸ τῶ Ἀργείων κατακριθεὶς θανάτῳ, μέλλων φονεύειν Ἑλένην καὶ Ἑρμιόνην, ἀνθ' ὧν Μενέλαος παρὼν οὐκ ἐβοήθησεν, ἐκωλύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος. παρ' οὐδενὶ δὲ κεῖται ἡ μυθολογία.

## ALITER.

Orestes propter matris cædem simul et a Furiis exagitatus, et ab Argivis capitis damnatus, erat interfecturus Helenam et Hermoniem: propterea quod Menelaus præsens non juverat eum: prohibitus est autem ab Apolline. Cæterum a nullo alio poëta hæc fabula tractatur.

## ἌΛΛΩΣ.

Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Ἄργει. ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Ἀργείων, ἡλικιωτίδων. αἳ καὶ παραγίνονται, ὑπὲρ τῆς τοῦ Ὀρέστου πυνθανόμεναι συμφορᾶς. τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέραν ἔχει τὴν καταστροφήν ἡ δὲ διασκευὴ τοῦ δράματος ἐστι τοιαύτη. πρὸς τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος βασίλεια ὑπόκειται Ὀρέστης κάμνων, καὶ κείμενος ὑπὸ μανίας ἐπὶ κλινιδίου, ᾧ προσκαθέζεται πρὸς τοῖς ποσὶν Ἠλέκτρα. διαπορεῖται δὲ, τί δή ποτε οὐ πρὸς τῇ κεφαλῇ καθέζεται. οὕτω δὲ μᾶλλον ἐδόκει τοῦ ἀδελφοῦ τημελεῖν, τούτῳ παρακαθεζομένη πλησιαίτερον. ἔοικεν οὖν διὰ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς διασκευάσαι. διηγέρθη γὰρ ἂν ὁ Ὀρέστης ἄρτι, καὶ μόλις καταδραθεὶς, ἐγγὺς αὐτῷ τῶν κατὰ τὸν χορὸν γυναικῶν παρισταμένων. ἔστι δὲ ὑπονοῆσαι τοῦτο, ἐξ ὧν φησὶν Ἠλέκτρα τῷ χορῷ. "Σίγα, σίγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης." πιθανὴν δὲ εἶναι

## ALITER.

Scena fabulæ posita in Argo. Chorus autem constat ex mulieribus Argivis æqualibus, quæ accedunt, interrogantes de calamitate Orestis. Fabula habet exitum magis comicum. Apparatus fabulæ est talis. Juxta aulam Agamemnonis fingitur Orestes laborans, et jacens præ insania in lectulo, cui assidet ad pedes Electra. Dubitatur vero, quare non ad caput assideat; sic enim magis videbatur curare fratrem, illi assidens propius. Videtur igitur propter chorum poëta ita finxisse. Excitatus enim fuisset Orestes, jam primum, et vix sopitus, si prope ipsum mulieres chori stetissent. Possumus hoc suspicari ex eo, quod dicit Electra ad chorum: "Tace, tace, tenue vestigium soleæ." Proba-

ταύτην φασὶ τὴν πρόφασιν τῆς τοιαύτης διαθέσεως, τὸ δρᾶμα τῶν ἐπὶ σκηνῆς εὐδοκιμούντων, χείριστον δὲ τοῖς ἤθεσι. πλὴν γὰρ Πυλάδου, πάντες φαῦλοι ἦσαν.

bilem esse aiunt prætextum hujus dispositionis. Fabula est ex celeberrimis in scena, sed pessima moribus: nam præter Pyladen omnes erant polluti.

## VARR. LECTT. BRUNCKII.

In Argumento fabulæ pro ἐκδικησάμενος Brunck. dedit μεταπορευόμενος e cod. Reg. et Steph. Thes. T. III. p. 182. κοινὴν Ἀργεῖοι] Ἀργεῖοι κοινὴν Brunck. περὶ τούτου] περὶ τοῦ Brunck. πλάνης] ἐκ τῆς πλάνης et ἐκ τῆς ante νυκτὸς omisit. τὴν δὲ Ἑρμιόνην δείξασα—] Ἠλέκτρα δὲ Ἑρμιόνην ἐπιφανεῖσαν ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς. τέκνων ἐστερημένον] τέκνου στερούμενον et mox ἐπεβάλετο et ἠπείλησαν. Paullo post ὁ ante Ἀπόλλων omissum. συνοικῆσαι] συνοικίσαι, tum καθαρθέντι et Ἄργους. Post ἡλικιωτίδων additum Ἠλέκτρας. τοῦ ἀδελφοῦ τημ.—] τὸν ἀδελφὸν τημ. πλησιαίτερον προσκαθεζομένη. ἄρτι καὶ μόλις] ἄρτι καὶ μόγις κ. πλησιαίτερον αὐτῷ etc. πιθανὴν δὲ—] πιθανὴν οὖν ταύτην εἶναι τὴν πρόφασιν — Omnia hæc mutavit Brunck. auctoritate cod. Reg. in quo etiam inter ἀποκτείνειν Ὀρέστην et συνὼν δὲ additur ἐπαγγειλάμενος αὐτὸν εἰς τὸν βίον προΐεσθαι.

## VARR. LECTT. MSS. MOSQQ.

In Argum. primo pro ἐδικησ. Cod. A. μεταπορευόμενος καὶ ἐκδικῶν. — τούτου τί δεῖ) τοῦ τ. δ. Cod. Mox idem: Μενέλαος ἐκ τῆς πλάνης ὑποστρέψας νυκτὸς τὴν Ἑλένην — μεθ' ἡμέραν καὶ αὐτὸς — Post Ὀρέστην ante συνὼν addit Cod. A. ἐπαγγειλάμενος αὐτὸν εἰς βίον προίσθαι (sic). Mox ἀποκτείναντες, tum ἐψεύσθησαν.—τὴν δὲ Ἑρμ. Cod. A. sic: Ἠλέκτρα ἐπιφανεῖσαν Ἑρμιόνην ἔδωκε. ἐστερημένον) ὑστερούμενον — αὐτοῦ ἐπελάβετο — φθασάντων — ἠπείλησαν. Verba δὲ Ἑρμιόνην omittit Cod. A. tum habet Ἠλέκτρα — καθαρθέντι — Ἄργους ἔχειν. In tertio argumento post ἡλικιωτίδων Cod. A. addit: Ἠλέκτρας. et post συμφορᾶς, προλογίζει δὲ ἡ Ἠλέκτρα. Mox idem: — τημελεῖν, πλησιέστερον προσκαθεζομένη. — Paullo post διασκευάσασθαι. Pro ἐγγὺς habet πλησιέστερον. Tum sub finem: πιθανὸν οὖν ταύτην εἶναί φασι — — τῶν ἐπὶ τῆς σκηνῆς εὐδοκιμούντων.—*Beck.*

# ‛ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΟΡΕΣΤΟΥ.

ARGUMENTUM PORSONI.

'ΟΡΕ'ΣΤΗΣ, τὸν φόνον τοῦ πατρὸς μεταπορευόμενος, ἀνεῖλεν Αἴγισθον καὶ Κλυταιμνήστραν· μητροκτονῆσαι δὲ τολμήσας, παραχρῆμα τὴν δίκην ἔδωκεν, ἐμμανὴς γενόμενος. Τυνδάρεω δὲ, τοῦ πατρὸς τῆς ἀνῃρημένης, κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ, ἔμελλον Ἀργεῖοι κοινὴν ψῆφον ἐκφέρεσθαι περὶ τοῦ, τί δεῖ παθεῖν τὸν ἀσεβήσαντα. κατὰ τύχην δὲ Μενέλαος ἐκ τῆς πλάνης ὑποστρέψας, νυκτὸς μὲν Ἑλένην εἰσαπέστειλε· μεθ' ἡμέραν δὲ αὐτὸς ἦλθε, καὶ παρακαλούμενος ὑπ' Ὀρέστου βοηθῆσαι αὐτῷ, ἀντιλέγοντα Τυνδάρεων μᾶλλον ηὐλαβήθη· λεχθέντων δὲ λόγων ἐν τοῖς ὄχλοις, ἐπηνέχθη τὸ πλῆθος ἀποκτείνειν Ὀρέστην. * * * συνὼν δὲ ὁ Πυλάδης, ὁ φίλος αὐτοῦ, συνεβούλευσε πρῶτον Μενελάου τιμωρίαν λαβεῖν, Ἑλένην ἀποκτείναντας. αὐτοὶ μὲν οὖν ἐπὶ τούτοις ἐλθόντες διεψεύσθησαν τῆς ἐλπίδος, θεῶν τὴν Ἑλένην ἁρπασάντων. Ἠλέκτρα δὲ Ἑρμιόνην ἐπιφανεῖσαν ἔδωκεν εἰς χεῖρας αὐτοῖς· οἱ δὲ ταύτην φονεύειν ἔμελλον. ἐπιφανεὶς δὲ Μενέλαος καὶ βλέπων ἑαυτὸν ἅμα γυναικὸς καὶ τέκνου στερούμενον ὑπ' αὐτῶν, ἐπεβάλετο τὰ βασίλεια πορθεῖν· οἱ δὲ φθάσαντες ὑφάψειν ἠπείλησαν. ἐπιφανεὶς δὲ Ἀπόλλων Ἑλένην μὲν ἔφησεν εἰς θεοὺς διακομίζειν, Ὀρέστῃ δὲ Ἑρμιόνην ἐπέταξε λαβεῖν, Πυλάδῃ δὲ Ἠλέκτραν συνοικίσαι, καθαρθέντι δὲ τοῦ φόνου, Ἄργους ἄρχειν. Ἡ μὲν σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Ἄργει· ὁ δὲ χορὸς συνέστηκεν ἐκ γυναικῶν Ἀργείων, ἡλικιωτίδων Ἠλέκτρας, αἳ καὶ παραγίνονται, ὑπὲρ τῆς τοῦ Ὀρέσ-

* * * Lacunam hanc explere conantur codices Dorvilliani duo, nuper inter Bodleianos repositi, sed non optimo successu. Alder addit ὃ καὶ ἐπαγγελλόμενος αὐτὸς ποιῆσαι, ἐκ τοῦ βίου προΐεσθαι, alter ἐπαγγειλάμενον αὐτὸν ἐκ τοῦ βίου προεῖσθαι. Hos codices citavi ad Hec. 1095. Orest. 92. 428.

## VARR. LECTT. MSS. DORVILL.

L. 1. post μεταπορευόμενος, D. 2. addit καὶ ἐκδικῶν.

3. post Τυνδάρεω D. 1. omittit δὲ.

3, 4. κατηγορήσαντος κατ' αὐτοῦ. κατηγορήσαντος αὐτοῦ ἐν τῷ πλήθει. D. 1.

4. τί δεῖ. omittunt D. 1. 2.

5. ὑποστρέψας. ἀποστρέψας D. 1. post εἰσαπέστειλε· D. 1, 2. addunt εἰς τὸν οἶκον.

7. ἀντιλέγοντος Τυνδάρεω. D. 1.

8. συνὼν δὲ τούτοις. D. 1. συνὰν τούτοις. D. 2.

10. τούτοις. ταύτην. D. 2.

11. Ἠλέκτρα δὲ Ἑρμιόνην ἐπιφανεῖσαν. τὴν δὲ Ἑρ. δείξας ὁ Ἀπόλλαν ἔδ. D. 2.

13. αὐτῶν αὐτοῦ τοῦ Ὀρέστου. D. 1.

14. post φθάσαντες. D. 1. 2. addunt ἀσφαλισάμενοι post ἠπείλησαν. D. 1. addit τοὺς οἴκους.

του πυνθανόμεναι συμφορᾶς. τὸ δὲ δρᾶμα κωμικωτέραν ἔχει τὴν καταστροφήν. ἡ δὲ διασκευὴ τοῦ δράματός ἐστι τοιαύτη· πρὸς τὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος βασίλεια ὑπόκειται Ὀρέστης κάμνων, καὶ κείμενος ὑπὸ μανίας ἐπὶ κλινιδίου, ᾧ προσκαθίζεται πρὸς τοῖς ποσὶν Ἠλέκτρα. διαπορεῖται δὲ, τί δήποτε οὐ πρὸς τῇ κεφαλῇ καθέζεται; οὕτως δὲ μᾶλλον ἐδόκει τὸν ἀδελφὸν τημελεῖν, τούτῳ παρακαθεζομένη πλησιαίτερον. ἔοικεν οὖν διὰ τὸν χορὸν ὁ ποιητὴς διασκευάσαι. διηγέρθη γὰρ ἂν ὁ Ὀρέστης, ἄρτι καὶ μόγις καταδραθεὶς, πλησιαίτερον αὐτῷ τῶν κατὰ τὸν χορὸν γυναικῶν παρισταμένων. ἔστι δὲ ὑπονοῆσαι τοῦτο, ἐξ ὧν φησὶν Ἠλέκτρα τῷ χορῷ· "Σῖγα, σίγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης." πιθανὸν οὖν ταύτην εἶναι τὴν πρόφασιν τῆς τοιαύτης διαθέσεως. τὸ δρᾶμα τῶν ἐπὶ σκηνῆς εὐδοκιμούντων, χείριστον δὲ τοῖς ἤθεσι. πλὴν γὰρ Πυλάδου πάντες φαῦλοι ἦσαν.

# ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

| | |
|---|---|
| ΗΛΕΚΤΡΑ. | ELECTRA. |
| ΑΓΓΕΛΟΣ. | NUNCIUS. |
| ΟΡΕΣΤΗΣ. | ORESTES. |
| ΑΠΟΛΛΩΝ. | APOLLO. |
| ʽΕΛΕΝΗ. | HELENA. |
| ΧΟΡΟΣ. | CHORUS. |
| ΦΡΥΞ. | PHRYX. |
| ΤΥΝΔΑΡΕΩΣ. | TYNDARUS. |
| ΠΥΛΑΔΗΣ. | PYLADES. |
| ʽΕΡΜΙΟΝΗ. | HERMIONE. |
| ΜΕΝΕΛΑΟΣ. | MENELAUS. |

Προλογίζει δὲ ἡ Ἠλέκτρα, ὡς ἀδελφὴ Ὀρέστου, ἐλεεινολογοῦσα διὰ τὸν Τάνταλον.

Præfatur autem Electra, tanquam soror Orestis, deplorans propter Tantalum.

# ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΟΡΕΣΤΗΣ.

## ARGUMENTUM ACTUS PRIMI.

Electra domus suæ perpetuas et magnas calamitates memorat, et quomodo frater ejus Orestes, postquam patris cædem matris auctoris nece vindicasset, furiis misere vexatus jam tum æger decumberet. Reus præterea brevi sistendus et capite forsan plectendus; ni patruus eorum Menelaus, quem tum ex Troja reversum supervenisse audierat, auctoritate sua illorum gratia interponat. Helena vices eorum dolet, et filiam suam Hermionem ad inferias Clytæmnestræ ferendas mittit. Electræ sollicitudo, ne chorus excitet dormientem fratrem et novis doloribus cruciandum propinet. Orestes expergefactus et sibi redditus officiose cum sorore certat, donec in furorem relabitur. Tum remittente paulum morbo, sorori consulit, ne tantopere se illius causa vexet; quæ nihilominus se usque ad mortem illi adhæsuram spondet. Chorus Furiarum regressum deprecatur.

### ΗΛΕΚΤΡΑ.

ΟΥ'Κ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν ὧδ' εἰπεῖν ἔπος,

### ELECTRA.

Nullum est adeo terribile dictu malum,

P. ΗΛΕΚ. Ὡς ἐπέρχεται δηλονότι εἰπεῖν ἔπος οὕτως, ἤτοι ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν, οὐκ ἔστιν

S. 1. ΟΥ'Κ ἔστιν οὐδὲν] Ἡ εἴσθεσις τοῦ δράματος, ἐκ μονοστροφικῆς ἐστὶ περιόδου· οἱ δὲ στίχοι εἰσὶν ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι ρλη'. ὧν τελευταῖος "Τόνδ' ἐξεγεῖραι συμφορὰ γενήσεται." ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. Οὐκ ἔστιν] Ἐπειδὴ ἡ τοῦ πατρὸς αὐτῆς δυστυχία ὑπερῆρεν ἁπάσας, διὰ τοῦτο ἡ Ἠλέκτρα γνωματευομένη, ταῦτά φησι καθ' αὐτήν. δείξει δὲ, ὡς ἐξ ἀρχῆς τὸ γένος αὐτῆς συμφοραῖς ὑπέκειτο. ἵνα δὲ μὴ καθ' ἕκαστον ἀπαριθμῆται τὰ συμβαίνοντα τοῖς ἀνθρώποις κακὰ, περιλαμβάνει διὰ τοῦ γενικοῦ ὀνόματος τοῦ δεινοῦ, διαιρουμένου εἰς πάθη καὶ συμφοράς. καὶ πάθη μέν ἐστιν, τὰ συμπίπτοντα τοῖς σώμασι νοσήματα, συμφοραὶ δὲ, αἱ ἐπερχόμεναι τοῖς ἀνθρώποις θλί-

1. Ὡς εἰπεῖν ἔπος] De hac phrasi et loco vid. *Pauli Leopardi* Emendat. l. 8. c. 21. *Cicero* autem l. 4. *Tusculan.* male hunc versum exponit, uti et *Canterus*, aliique. vid. *Scholiast. Barnes.*

Hunc et duos sequentes versus Latine interpretatur Cicero Tusculan. Lib. 4. c. 29. Muretus Var. Lect. Lib. 8. c. 16. Ciceronis interpretationem ut infidelem notat, partim jure, partim injuria, ut statim videbimus.

Primo, Ciceronis interpretatio in hoc primo versu haud dubie verior est:

Neque tam terribilis ulla fando oratio est

Hoc pedestri sermone esset: *Nihil tam*

Οὐδὲ πάθος, οὐδὲ συμφορὰ θεήλατος,
Ἧς οὐκ ἂν ἄραιτ' ἄχθος ἀνθρώπου φύσις.

Neque calamitas, neque afflictio divinitus veniens,
Cujus pondus non patiatur genus humanum.

P. οὐδὲν χαλεπὸν, οὐδὲ πάθος καὶ κάκωσις, οὐδὲ συμφορὰ ἀπὸ θεῶν πεμφθεῖσα, ἧς οὐκ ἂν

S. ψεις. Δεινὸν] Τὸ δεινὸν ὄνομά ἐστι γενικὸν, καὶ διαιρεῖται εἰς πάθος, καὶ συμφοράν. καὶ πάθος μὲν, τὰ νοσήματα, συμφορὰ δὲ, αἱ δυστυχίαι, καὶ περιπέτειαι. Ἄλλως. Οὐκ ἔστιν οὐδὲν δεινὸν, ὅπερ οὐχ ὑφίσταται τῶν ἀνθρώπων ἡ φύσις. τοῦτο δέ φησι, παρόσον ἔκτοπον καὶ ἀλλόκοτον ὑπέστη τιμωρίαν ὁ Τάνταλος, ἢ διὰ τὰς τοῦ γένους συμφορὰς, ἢ δι' ἑαυτὴν, ὥς γε τλημόνως συνυποφέρει τῷ ἀδελφῷ τὴν τύχην, ἢ διὰ τὸν Ὀρέστην. Ὧδ' εἰπεῖν ἔπος] Διὰ τοῦτο ἔφη· διότι καθολικῶς ἐξήνεγκεν. ἐπεὶ δὲ πάθη καὶ συμφορὰν εἴρηκε, προτιμᾷ τὸ θηλυκὸν τοῦ οὐδετέρου, ἀποδιδοὺς τὸ ἧς πρὸς τὸ συμφορά. γίνωσκε δὲ, ὅτι ἐὰν εὑρεθῶσιν δύο ὀνόματα, ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν, μάλιστα μὲν τὸ ἀρσενικὸν προτιμᾶται τοῦ θηλυκοῦ. συμβαίνειν δέ ἐστιν ὅτε καὶ τὸ ἀνάπαλιν. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ἐστὶ καὶ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν καὶ οὐδετέρων· κειμένου γὰρ ἀρσενικοῦ, καὶ θηλυκοῦ, καὶ οὐδετέρου ὀνόματος, ἀποδίδοται ἡ σύνταξις πρὸς τὸ οὐδέτερον, ὡς πρᾶγμα. 2. Οὐδὲ πάθος] Πάθος ἐπὶ σώματος, τὸ τραῦμα, καὶ ἡ πληγὴ, ἣν ξίφει τις ἐπλήγη, ἢ τοιούτῳ τινί. ὃ ἀπὸ μὲν τοῦ ποιοῦντος λέγεται πρᾶγμα, καὶ πρᾶξις· ἀπὸ δὲ τοῦ πάσχοντος, πάθος. ὥσπερ τὸ λῆμμα, ἀπὸ μὲν τοῦ λαμβάνοντος λέγεται λῆμμα, ἀπὸ δὲ τοῦ διδόντος δῶρον. ἀπὸ τούτου πάθος καὶ ἐπὶ ψυχῆς ἡ ἧττα, ἣν ἡττηθῇ τὶς ὑπὸ ἀδικίας, ἢ ἀκολασίας, ἢ τοιούτου τινός. λέγεται πάθος, καὶ αὐτὴ ἡ ἀκολασία, καὶ ἡ δειλία, καὶ ὅσα τοιαῦτα προσβάλλει ἡμῖν. ὥσπερ λέγεται βέλος, καὶ τὸ πεμπόμενον, καὶ τὸ τραῦμα τὸ ἀπὸ τῆς βολῆς τοῦ βέλους. τούτων δὲ τῶν παθῶν τῶν προσβαλλόντων, ἤγουν τῆς ἀδικίας, τῆς ἀκολασίας, καὶ τῶν τοιούτων, ἐπικρατεῖν ὁ λογισμὸς δύναται, οὐ καταλύων αὐτὰ, ἀλλ' * οὐκ ὑπείκων αὐτοῖς. τὰ δὲ ἕτερα, ἤγουν αἱ

* Cod. D. inter ἀλλ' et ὑπείκων inserit οὐδ' *Beck.*

*terribile dici potest.* Muretus contra vertit *Nihil, ut uno verbo eloquar, dirum ac terribile est;* quasi scriptum esset ὡς εἰπεῖν ἔπος, quod nescio an in nullo MS. reperiatur. Habent certe, quotcunque mihi inspicere contigit, ὧδ', non ὡς. Quid quod sententiæ multo aptius est ὧδ' εἰπεῖν ἔπος, quam alterum, quod tamen proverbialiter a Veteribus dictum esse non ignoro.

In reliquis felicior est Muretus; neque enim πάθος in secundo versu apte a Cicerone redditur per *fors*; neque in tertio versu:

ἧς οὐκ ἂν ἄραιτ' ἄχθος ἀνθρώπου φύσις,

ulla est patientiæ aut tolerantiæ significatio. Quod dicit Euripides, hoc fere est: *Nihil tam terribile dici potest, nulla tam gravis calamitas est, cui hominum natura et conditio non sit exposita.* Cicero autem hos versus ita reddiderat:

Neque tam terribilis ulla fando oratio est,
Nec fors, neque ira cœlitum invectum malum,
Quod non natura humana patiendo ferat.
*Musg.*

Ciceronis versionem primi versus probat etiam Facius ad h. l. et ἔπος pro πρᾶγμα non raro poni docet. v. 1—3. laudat etiam Fulgentius de Virgiliana continentia T. II. p. 149. Munk. sed tribuit Iphigeniæ. Similem errorem in laudandis v. 4. ss. Orestis versibus commisit idem Fulgentius Myth. 3, 5. p. 112. T. II. Munk. ubi dicit, in Electra hos versus esse, vertitque sic: *Beatus ille, nec invideo fortunas ejus Jovis æqualis, ut dicitur,* quam versionem castigavit Schottus Obs. hum. 2. 17. p. 55. *Beck.*

2. συμφορὰ Lucianus, Stobæus et plures MSS. ξυμφορὰ Aldus. *Por.*

συμφορὰ Brunck. e codd. suis.

πάθος] Gl. superscr. Cod. D. κάκωσις, πληγή. θεήλατος ib. explicatur ὑπὸ θεοῦ ἐπιπεμπομένη. *Beck.*

3. ἀνθρώπου Ald. Stob. et plures MSS. recte. Sed ἀνθρώπων R. et ita Lucianus, aut alius Ocypod. T. III. p. 673. Hos tres priores versus sic convertit Cicero Tusc. IV. 29. *Neque tam terribilis ulla fando oratio est, Nec fors, neque ira cœlitum invectum malum, Quod non natura humana patiendo ferat;* quæ pleraque adoptavit Grotius in Stobæo suo, p. 408.

Ὁ γὰρ μακάριος, κοὐκ ὀνειδίζω τύχας,
Διὸς πεφυκὼς, ὡς λέγουσι, Τάνταλος,

Nam ille beatus, neque amplifico ejus fortunam,
Ex Jove natus, ut dicunt, Tantalus.

P. βαστάσει βάρος ἡ φύσις ἀνθρώπου. ὁ γὰρ μακάριος Τάνταλος, καὶ οὐκ ὀνειδίζω τὰς τύχας.

S. πληγαὶ καὶ αἱ ἧτται αἱ ὑπὸ τούτων, ἀφανήσεται ἰατρευόμενα, ὡς μηδὲ οὐλὴν, καὶ ἴχνος τ αὐτῶν καταλείπεσθαι. ἐνταῦθα δὲ πάθη λέγει σώματος, ἤγουν πληγὴν καὶ κάκωσιν. 4. Ὁ γὰρ μακάριος] Μακάριον αὐτὸν καλῶ, καὶ οὐ δυστυχῆ, ἵνα μὴ ὀνειδίσω αὐτόν. Ἄλλως. Ὁ ποτὲ μακάριος οὐ γὰρ ὀνειδίζουσα, φησὶν, ἀλλὰ βουλομένη παραστῆσαι, ὅτι πάντα τὰ δεινὰ ὑφίστανται οἱ ἄνθρωποι. ὡς Ὅμηρος. "Τλητὸν γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν." Μακάριος] * Ἐπαινεῖταί τις ἐφ' οἷς ποιεῖ καλοῖς, καὶ ψέγεται ἐφ' οἷς ποιεῖ κακοῖς. μακαρίζεται δὲ ἐφ' οἷς ἔχει καλοῖς, ἢ ἀπολαύει. καὶ μακάριον τέλος, οὗ ὁ τυχὼν μακαρίζεται. καὶ μακάριον ἔργον, ἐφ' ᾧ ὁ ἐργασάμενος μακαρίζεται. ἐνταῦθα δὲ τὸ μακάριος, κατ' εὐφημισμὸν λέγεται. οὐ γὰρ καλῶν ἀπέλαυσεν ὁ Τάνταλος, ἵνα διὰ ταῦτα μακαρίζηται, ἀλλὰ κακώσεων μᾶλλον καὶ κολάσεων. 5. Διὸς πεφυκὼς] Τμώλου καὶ Πλουτοῦς ὁ Τάνταλος. Ταντάλου δὲ καὶ Εὐρυανάσσης Πέλοψ, Βροτέας, Νιόβη. Πέλοπος δὲ καὶ Ἱπποδαμείας Ἀτρεὺς, Θυέστης, Δίας, Κυνόσουρος, Κορίνθιος, Ἵππαλμος, Ἵππασος, Κλέων, Ἀργεῖος, Ἀλκάθους, Αἴλιος, Πιτθεὺς, Τροιζὴν, Νικίππη, Λυσιδίκη, καὶ ἐκ τίνος Ἀξιόχης, νόθος Χρύσιππος. τούτῳ φθονήσαντες οἱ Πελοπίδαι, ὡς προκρινομένῳ παρὰ τῷ πατρὶ, ἀναπείθουσιν ἅμα τῇ μητρὶ τοὺς πρεσβυτάτους Ἀτρέα καὶ Θυέστην, ἀνελεῖν τὸν παῖδα· οἱ δὲ ἀποκτείναντες, εἰς φρέαρ ἐνέβαλον. ὁ δὲ Πέλοψ ὑπόπτους ἔχων τοὺς παῖδας, ἐκβάλλει τῆς πατρίδος ἐπαρασάμενος. τούτων ἄλλοι μὲν ἄλλῃ ᾤκησαν. Ἀτρεὺς δὲ καὶ Θυέστης ἐν τῇ Τριφυλίᾳ κατῴκησαν ἐν Μακέστῳ. καὶ Ἀτρεὺς μὲν Κλεόλαν τὴν Δίαντος ἀγαγόμενος, ἔσχε Πλεισθένη, τὸ σῶμα ἀσθενῆ, ὃς Ἐριφύλην γήμας, ἔσχεν Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον,

* ἐπαινεῖταί τις etc. Cod. D. mox bis habet ποιεῖται. *Beck.*

In primo versu male Ciceronem reprehendunt Muretus Var. Lect. VIII. 16. Leopardus Emend. VIII. 21. Ii scilicet reddunt, *Nihil tam terribile est, ut verbo dicam*, quod esset, ὡς εἰπεῖν ἔπος. Sed *fors* non bene exprimit πάθος, et in tertio versu debebat potius, *Cujus onus non tollere cogatur humana natura. Por.*

Gl. superscr. Cod. D. ἄχθος ἐπὶ σώματος, ἄχος ἐπὶ ψυχῆς. *Beck.*

4. Facius verba κοὐκ ὀνειδ. τύχας accipit pro, non exprobro ei infortunia. *Beck.*

Hunc versum male ceperunt quotquot sunt Interpretes. ὀνειδίζω et hic et v. 85. significat *efferre, amplificare oratione.* Sic et Herodotus: VIII. c. 143. ὥστε οὐδὲν δέη τοῦτό γε ὀνειδίζειν. Dio Chrysostom. p. 321. D. Ed. Morell. οὐχ ὁ λόγος αὐτὸ ἐξονειδίζει. Sensus est: *felix ille, quem cum felicem appello, non nimis magnifice de fortuna ejus loquor. Musg.*

5. Hunc versum integrum sumsit Nicolaus Comicus apud Stobæum XIV. p. 85. ed. Grot. et dimidium decimi. De Tantali pœna alii alia narrant. Plerique cibum et potum semper prope adesse aiunt, quæ quoties gustare conatur, labia ejus vel manus effugiunt. In hoc Odysseæ vulgatas editiones sequuntur; sed istum locum ut spurium ejecit Aristarchus, testante Pindari Scholiaste. Et profecto videntur omnia ista Od. Λ. 567—626. poëtæ opus esse Homero recentioris, antiqui tamen. Scholiastes ineditus ad Od. Λ. 567. νοθεύεται μέχρι τοῦ, ὡς εἰπὼν ὁ μὲν αὖθις ἔδυ δόμον Ἄϊδος εἴσω. Idem ad 602. τοῦτον ὑπὸ Ὀνομακρίτου πεποιῆσθαι φασίν. ἠθέτηται δέ. Quod si is Onomacritus idem est, quem Herodotus VII. 6. narrat in exilium ab Hipparcho actum, quod Musæi oracula interpolarit, profecto jam tum hic locus in quibusdam Homeri exemplaribus exstiterit necesse est. Non inficior equidem, Pausaniam, cujus verba mox proferam, versus hos ut genuinos agnovisse. Sed ejus auctoritas eo minoris est in hujusmodi quæstione, quod etiam hymnos, qui sub Homeri nomine feruntur, pro genuinis agnoverit. Poëtis tamen ab Homeri ætate proximis ignota esse videtur hæc historia. Pindarus Olymp. I. 91. πατὴρ ὑπερκρέμασε κάρτερον αὐτῷ λίθον, τὸν αἰεὶ μενοινῶν κεφαλᾶς βαλεῖν εὐφροσύνας ἀλᾶται. Isthm. VIII. 21. ἐπειδὴ

Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον,
Ἀέρι ποτᾶται, καὶ τίνει ταύτην δίκην,

Timens saxum, quod supra caput ejus imminet,
Pendet in aëre, et luit hanc pœnam,

P. γεννηθεὶς, λέγουσιν, ἀπὸ τοῦ Διὸς, φοβούμενος τὴν πέτραν τὴν ὑπερκειμένην τῆς κεφαλῆς, κρέμαται ἐν τῷ ἀέρι, καὶ δίδωσι ταύτην τὴν τιμωρίαν, ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι ἄνθρωπος ὢν,

S. καὶ Ἀναξιβίαν. νέος δὲ τελευτῶν ὁ Πλεισθένης, καταλείπει τῷ πατρὶ τοὺς παῖδας. Θυέστης δὲ Λαοδάμην, Ἀγνυὴν, Κήλαιον. τῶν δὲ Ἡρακλειδῶν κατασχόντων Πελοπόννησον, ἔχρησεν ὁ θεὸς αὐτοὺς μὲν ἀποστῆναι Λακεδαίμονος, τοὺς δὲ Πελοπίδας βασιλεῦσαι. 5. Ὡς λέγουσιν] Καλῶς τὸ ὡς λέγουσι προσέθηκεν, οὐ γὰρ πείθομαι τὸν Δία τοὺς ἰδίους παῖδας οὕτως αἰκίζεσθαι. Ἄλλως] Τὸ ὡς λέγουσιν, οὐκ ἐνδοιάζουσά φησιν, εἰ παῖς ἦν τοῦ Διὸς ὁ Τάνταλος, ἀλλ' ὀνειδίζουσα τῷ δαίμονι, ὅτι τοὺς ἰδίους ἐκγόνους τοσοῦτον ἐν ταῖς δυστυχίαις παρορᾷ. 7. Ἀέρι ποτᾶται] Τινὲς μὲν φασὶν, ὧν ἐστι καὶ Εὐριπίδης, ἐν ἀέρι τὸν Τάνταλον κρέμασθαι, κἀνταῦθα τὴν δίκην ὑπέχειν ὧν ἐξήμαρτεν, ἐξειπὼν τοῖς βροτοῖς τὰ τῶν θεῶν ἀπόρρητα (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, "Ἀκόλαστον ἔσχε γλῶτταν)" καὶ τῆς ἀμβροσίας μεταδι-

τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς γε Ταντάλου λίθον παρά τις ἔτρεψεν ἄμμι θεός. Ad priorem locum, versibus ex Odyssea citatis, ita pergit Schol.: πλὴν εἰ μὴ κατὰ Ἀρίσταρχον νόθα εἰσὶ τὰ ἔπη ταῦτα. Ἀλκαῖος δὲ καὶ Ἀλκμὰν λίθον φασὶν ἐπαιωρεῖσθαι τῷ Ταντάλῳ. ὁ δὲ Ἀλκμὰν, ὅπως (forte Ἀλκμὰν οὕτως·) ἀνὴρ δ' ἐν ἀσμένοισιν ἀλιτηρὸς, ἧσθ' ἐπὶ θάκας κατὰ πέτρας, ὁρέων μὲν οὐδὲν, δοκέων δέ. ἐποίησε δὲ καὶ ὁ Ἀρχίλοχος, μήδ' ὁ Ταντάλου λίθος Τῆσδ' ὑπὸ νήσου κρεμάσθη. ἔνιοι δὲ ἀκούουσι τὸν πέτρον ἐπὶ τοῦ ἡλίου. Sequentia vide infra ad v. 972. Alcmanis locum sanent ii, qui velint aut possint. In Archilocho leviter corrigendum ὑπὲρ et κρεμάσθω, ex Plutarcho Polit. Præcept. T. II. p. 803. A. Finis est trochaici cum initio alterius, quod cum non animadvertisset Br. senariorum fragmenta ita constituit: μήδ' ὁ T. λ. Ὑπερκρεμάσθω τῆσδε νήσου, immodulate. Vide Analect. T. I. p. 47. Sed plures Archilochi et optimos trochaicos in alia metrorum genera coëgit Brunckius, ut p. 45. XXV. Εἰ γὰρ ὡς ἐμοὶ γένοιτο χεῖρα Νεοβούλης θίγειν. p. 46. XXXVI. Ὡς Διωνύσοι' ἄνακτος καλὸν ἐξάρξαι μέλος Οἶδα διθύραμβον, οἴνῳ συγκεραυνωθεὶς φρένας. Nihil mutavi neque in verbis, neque in ordine verborum: tantum meminerit lector, καλὸν et διθύραμβον primam producere, καλὸν apud veteres iambographos, Archilochum dico, Solonem, Simonidem, hoc apud omnes Græcos. Versus jam recte disposuerat Bentleius in Phalar. p. 295. Has tamen metri corruptelas adoptat Larcherus ad Gallicam Herodoti versionem I. 23. vol. I. p. 196. [209.]. Nihilo melius tractavit et hoc fragmentum Brunckius d. 47. Ἔλπομαι πολλοὺς μὲν αὐτῶν Σείριος καταυανεῖ Ὀξὺς ἐλλάμπων. Sed redeo ad Tantalum. Quidam ei pro simplice saxo Sipylum montem impendere aiunt, quod memorant Scholiastes supra citatus, Plutarchus alicubi, Antoninus Liberalis. Utramque pœnam, et saxum impendens et dapes frustra appositas conjungunt, aut ad alteram utram, prout res postulat, alludunt Philostratus V. A. III. 25. p. 115, 116. Vit. Sophist. I. 21, 1. p. 513. Auctor Atridarum reditus apud Athenæum VII. p. 281. B. Dion Chrysostom. Or. VI. p. 97. LXIV. p. 594. Greg. Nazianzen. in Muratorii Anecdotis, vol. V. p. 4. Nonnus ad Gregorii Stelit. II. 31. Suidas in v. Τάνταλος. Tzetzes Chiliad. V. 479. et seq. In Polygnoti pictura apud Pausaniam Phoc. X. 31. p. 876. erat Τάνταλος καὶ ἄλλα ἔχων ἀλγεινὰ ὁπόσα Ὅμηρος ἐπ' αὐτῷ πεποίηκεν, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς πρόσεστίν οἱ καὶ τὸ ἐκ τοῦ ἐπηρτημένου λίθου δεῖμα. Πολύγνωτος μὲν δῆλός ἐστιν ἐπακολουθήσας τῷ Ἀρχιλόχου λόγῳ. Ἀρχίλοχος δ', οὐκ οἶδα, εἴτε ἐδιδάχθη παρ' ἄλλων τὰ ἐς τὸν λίθον, εἴτε καὶ αὐτὸς ἐς τὴν ποίησιν εἰσηνέγκατο.

Archilochum, Alcæum, Alcmana, Pindarum. et Euripidem sequuntur Plato Cratylo, p. 52, 12. ed. Bas. sec. 262. D. Læmar. 1590. 395. D. E. HSt. καὶ τελευτήσαντι ἐν ᾅδου ἡ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τοῦ λίθου ταντάλεια, θαυμαστὴ ὡς συμφώνως τῷ ὀνόματι καὶ ἀτεχνῶς ἔοικεν. Hyperides apud Alexandrum inter Aldi Rhetoras, T. I. p. 581. περὶ διασυρμοῦ. καὶ ὁ αὐτὸς ἐπὶ τῆς Φρύνης· τίς γάρ ἐστιν αἰτία αὕτη. εἰ Ταντά-

Ὡς μὲν λέγουσιν, ὅτι θεοῖς, ἄνθρωπος ὤν,
Κοινῆς τραπέζης ἀξίωμ᾽ ἔχων ἴσον,

Sicut dicunt, quod cum esset homo cum Diis,
Habens æqualem dignitatem communis mensæ,

P. ἔχων ἀξίωμα κοινῆς τραπέζης ἴσον τοῖς θεοῖς, ἔσχε γλῶσσαν ἀκράτητον, νόσον αἰσχίστην,

S. δούς. ἕτεροι δὲ λέγουσιν ἐν ᾅδου τοῦτον κολάζεσθαι, ἱστάμενον μέσον ὕδατος ἄχρι πώγωνος, καὶ διψῶντα· ἡνίκα δὲ ἐπιχειρήσῃ πιεῖν, ἀθρόον τότε ὕδωρ ἀφίσταται, καὶ ὁ ἐν τῇ κεφαλῇ πέτρος κάτεισιν, ὡς δῆθεν πατάξων· οὐ μόνον δὲ οὗτος ἐν ᾅδου κολάζεται, ἀλλὰ καὶ Σίσυφος, καὶ Ἰξίων, καὶ αἱ Δαναοῦ παῖδες. Ἀέρι ποτᾶται] Ἐπεὶ διὰ γλωσσαλγίας ἥμαρτεν ὁ Τάνταλος, σιωπῇ αὐτὸν ἐκόλασεν ὁ θεός. οὔτε γὰρ ἐν οὐρανῷ αὐτὸν τιμωρεῖται, ἵνα μὴ συνδιαλέγηται τοῖς θεοῖς, ἢ λαλούντων ἀκούῃ. οὔτε ἐπὶ γῆς, ὅπως μὴ ἐξείποι τοῖς ἀνθρώποις ἅ τινα εἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ· οὔτε καθ᾽ ᾅδου, ἵνα μὴ καὶ ἄλλους ὁρῶν κολαζομένους ἁμαρτωλοὺς παραμυθοῖτο· ἀλλ᾽ ἐν ἀέρι μετεώρῳ, ὅπως μηδενὶ φθεγγόμενος, μᾶλλον ἀνιῷτο. 9. Ἀξίωμ᾽ ἔχων ἴσον] Κοινῆς τραπέζης ἀξιούμενος ὤφειλεν εἰπεῖν, ἐπεὶ δὲ ἡ κοινὴ τράπεζα τὴν αὐτὴν τιμὴν τοῖς μεταλαμβάνουσιν αὐτῆς δίδωσι, διὰ τοῦτο εἶπεν "—ἀξίωμ᾽

λῳ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς λίθος κρέμαται; Lege, τί γάρ ἐστιν ἀ. ἀ. Nempe Euthias, homo sanctus et religiosus, Phrynen meretricem impietatis ream peregerat. Is, ut hinc apparet, in oratione sua communem locum de impiorum apud inferos pœnis copiose tractaverat. Cui respondens Hyperides ait: Quid tum postea? Idcircone mortem merita est Phryne, si Tantalo saxum impendet? Sed Phrynæ sua forma magis profuit, quam patroni eloquentia. Plutarchus de Superstit. T. II. p. 170. F. οὐκ οἴεται θεοὺς εἶναι ὁ ἄθεος, ὁ δὲ δεισιδαίμων οὐ βούλεται, πιστεύει δὲ ἄκων. ἀποθανεῖν γὰρ φοβεῖται· καί τοι γε, ὥσπερ ὁ Τάνταλος ὑπεκδῦναι τὸν λίθον ἐπαιωρούμενον; οὕτω καὶ οὗτος τὸν φόβον, ὡς οὐχ ἧττον ὑπ᾽ αὐτοῦ πιεζόμενος, ἀγαπήσειεν ἄν. Antipater Antholog. IV. 9, 3. p. 316. ed. HSt. apud Brunck. T. II. p. 19. Τάνταλε, καὶ σὲ γλῶσσα διώλεσε, καὶ σέο κούραν· Χὰ μὲν ἐπετρώθη, σοὶ δ᾽ ἐπὶ δεῖμα λίθος. Hierocles in Aurea Carmina, p. 90. ed. Needham. ὁ ἀδικῶν οὐ βούλεται εἶναι θεὸν, ἵνα μὴ τὸ διδόναι δίκην, ὡσπερεί τινα Ταντάλου λίθον, ἐπικρεμάμενον ἔχῃ· ὁ δὲ ἀδικούμενος βούλεται εἶναι θεὸν, ἵν᾽ ἐπικουρίας ὧν πέπονθε τύχῃ. Sopater apud Stobæum XLIV. p. 311, 47, ἔνια δ᾽ οὐκ ἔστιν ἀναγκασθῆναι, φησὶν Ἀριστοτέλης, οὐδ᾽ εἰ, τὸ λεγόμενον, Ταντάλου λίθον ἐπηρτημένον τις ἔχοι· ἀλλ᾽ ὑπομενετέον πάντα ἑτοίμως τῷ δρᾶν κακῶς πρὸ τοῦ παθεῖν κακῶς εὐλαβουμένῳ. Libanius T. II. p. 435. A. (T. III. p. 210. Reisk.) ἀλλ᾽ ὅτι Ταντάλους ἅπαντας ἐποίησε τοὺς ὑπὸ τῷ λίθῳ; λίθος γὰρ ὁ φόβος εἰρήσθω μοι. Epist. 603. κύκλῳ βαδίζεις, ἐπικρεμάσας ἡμῖν τὸν Ταντάλου πέτρον. 725. τοῦτο δέ ἐστιν ὁ Τάνταλος δεδοικὼς τὸν λίθον. Incertus Auctor Apud Suid. v. ἐπειδὴ, qui Pindarum imitatus esse videtur, ἐπειδὴ τὸν Ταντάλου λίθον τῆς κεφαλῆς ἀπετιναξάμεθα. Lucretius III. 993. *Nec miser impendens magnum timet aëre saxum, Tantalus, ut fama est, cassa formidine torpens.* Cicero de Fin. I. 18. *Accedit etiam mors, quæ, quasi saxum Tantalo, semper impendet.* Tusc. Disp. IV. 16. *Quam vim mali significantes poëtæ, impendere apud inferos saxum Tantalo faciunt.* Idem tamen ex poëta in ejusdem operis l. 5. citaverat, *Mento summam aquam attingens enectus Tantalus siti.* Nescio, benevole lector, an tuam patientiam hac nota legenda fatigaris, meam certe scribenda fatigavi. Sin criticis hisce deliciis nondum satiatus es, perlege quæ Guellius et Cerdanus ad Virgil. Æn. VI. 502. Lambinus ad Horat. Sat. I. 1, 68. et Davisius ad posteriorem Ciceronis locum collegerunt. Tandem igitur desino, ne putes me idem sponte facere, quod facit invitus Sisyphus, qui *versat* SAXUM *sudans nitendo, neque proficit hilum. Por.*

ὡς λέγουσι,] Ideo additur, quia in tantis Tantali malis, vix credibile erat, ipsum esse Jovis filium. *Musg.*

6. κορυφῆς. κεφαλῆς Dion. Chrys. ex glossa. *Por.*

δειμαίνον Cod. D. *Beck.*

8. Istud μὲν, cui non respondet δὲ, innuit Electram parum credulam esse. *Por.*

9. Hunc versum et Phœniss. 762. (778.) citat Etymologus, p. 477, 14. observans priorem in ἶσος apud Tragicos et Comicos semper corripi. Quod de simplice ἶσος

Ἀκόλαστον ἔσχε γλῶσσαν, αἰσχίστην νόσον.
Οὗτος φυτεύει Πέλοπα, τοῦ δ' Ἀτρεὺς ἔφυ,
Ὧι στέμματα ξήνασ' ἐπέκλωσεν θεὰ
Ἔριν, Θυέστηι πόλεμον ὄντι συγγόνωι
Θέσθαι· τί τἄῤῥητ' ἀναμετρήσασθαί με δεῖ;

Habuit effrenem linguam, turpissimum morbum.
Iste genuit Pelopen, ex hoc Atreus natus est:
Cui lanam carminans, destinavit Dea, i. e. *Clotho*,
Discordiam, ut bellum adversus Thyesten fratrem
Faceret: quid opus est enumerare infanda?

P. καὶ χαλεπωτάτην. οὗτος ὁ Τάνταλος ἐγέννησε Πέλοπα. καὶ ἀπό τοῦδε ἔφυ ὁ Ἀτρεύς. ᾧ Ἀτρεῖ ἡ μοῖρα ἡ Κλωθὼ ξήνασα, καὶ κατασκευάσασα, ἤτοι παρασχοῦσα τὰ στέμματα, καὶ τὴν βασιλείαν, ἐπέκλωσε, καὶ εἱμαρμένον ἐποίησε, θέσθαι Ἔριν, πόλεμόν τε τῷ Θυέστῃ ὄντι συγγόνῳ καὶ ἀδελφῷ. τί δεῖ ἐμὲ παρθένον οὖσαν εἰς μέτρον θεῖναι ἄῤῥητα, ἤτοι τὰ μὴ πρέποντα λέγεσθαι ὡς αἰσχρά; ηὐώχησεν οὖν αὐτὸν- τὸν Θυέστην ὁ Ἀτρεὺς, τὰ τέκνα

S. ἔχων ἴσον." 10. Ἀκόλαστον] Ἐπὶ ἀκολάστῳ τινὶ λόγῳ φασὶν αὐτὸν κολάζεσθαι· εἰ γὰρ μετέδωκε τῆς ἀμβροσίας, κατὰ τὸν Πίνδαρον, τοῖς βροτοῖς, μᾶλλον ἂν φιλανθρωπίας παρὰ τῶν θεῶν ἐθαυμάζετο. Αἰσχιστην νόσον] Αἰσχίστην νόσον τὴν γλωσσαλγίαν φησὶν, ὅτι πορνεία μὲν, καὶ γαστριμαργία, καὶ τὰ λοιπὰ πάθη, ἔχουσί τι καὶ τερπνόν· ἡ δὲ γλωσσαλγία, καὶ τούτου ἐστέρηται. καὶ ὅτι τὰ μὲν ἄλλα πάθη τὸν χρώμενον βλάπτει, αὕτη δὲ κατὰ τοῦ θείου ὁπλίζεται. 11. Οὗτος φυτεύει] Ἐξ Εὐρυνάσσης τῆς Ξάνθου, ἢ Κλυτίας τῆς Ἀμφιδάμαντος, ὡς ἱστορεῖ Φερεκύδης, ὁ Τάνταλος ἐγέννησε τὸν Πέλοπα. 12. Ὧι στέμματα] Τῆς ἀρχῆς τὸν στέφανον. * Αἰσχύνης γὰρ στέμματα τὰ ἔρια φησὶν, ἀπὸ τοῦ στέφειν τὰς ἠλακάτας, ἐξ ὧν γίγνονται οἱ στέφανοι τῶν βασιλέων. Ξήνασ'] Ξήνασα ἀντὶ τοῦ προξενίσασα, καὶ παρασχομένη, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐριουργήσασα, κατασκευάσασα· ὁ δὲ νοῦς, ἡ τῷ Ἀτρεῖ περιποιησαμένη τὴν βασιλείαν θεὰ, πόλεμον καὶ ἔριν πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐπέκλωσε. γράφεται δὲ καὶ Ἔρις, ἵνα ᾖ, ἡ θεὰ Ἔρις τὸν πόλεμον ἐπέκλωσε Θυέστῃ καὶ Ἀτρεῖ· οὐ παράλογον δὲ καὶ ἄλλον θεὸν ἐπικλώθειν, ὡς καὶ τὰ μοίρας. Ὅμηρος γὰρ φησὶ "Τῷ οἱ ἐπεκλώσαντο θεοὶ οἶκονδε νέεσθαι." τρεῖς δέ εἰσὶ μοῖραι, Κλωθὼ. Λάχεσις καὶ Ἀτρο-

* Αἰσχύνης] Heath. Αἰσχίνης emendat. *Beck.*

fere verum est; compositum ἰσόθεος primam producit in Æschyl. Pers. 80. Corruptum videtur ejusdem fragmentum apud Brunckium in Lexico Sophocleo: Ἐμοὶ γένοιτο φᾶρος ἶσον οὐρανῷ. *Por.*

Κοινῆς—ἴσον,] Familiaritatem indicari his verbis Facius monet, et laudat Hecub. 781. *Beck.*

11. οὗτος φυτεύει Πέλοπα,] Laudat hæc verba Tho. Mag. V. φυτεύειν. *Beck.*

12. στέμματα recte per ἔρια exponit Scholiastes, qui et variam lectionem memorat ἔρις pro ἔριν. Male. Dea est Clotho. ξείνασα Ald. *Por.*

In ed. Hervag. ξείνασ', atque ita etiam in cod. quodam Kingii, atque eo respicere videtur Facio Schol. qui explicat προξενίσασα, at He. hanc vocem nihil esse judicat. In ed. Steph. ξύνασ', i. e. *committens regnum*, a ξύνεσθαι, i. e., συνεῖναι, συμβάλλειν, monente Facio. He. probat ξήνασ' et mox Ἔρις, atque vertit: *Cui dea Discordia postquam lanas carpserat, ita fati stamina deduxit, ut cum Thyeste fratre inimicitias exerceret.*

His in Cod. D. superscriptum: βασιλείαν κατασκευάσασα ἡ κλωθὼ, εἱμαρμένον ἐποίησεν ἡ μοῖρα.—Cod. A. ex correctione ξείνασ' cum gl. suprascr. προξενήσασα. *Beck.*

στέμματα] Male de regiæ potestatis insigni intellexit Kingius. Græci enim, cum hoc significare volunt, non στέμμα dicunt, sed διάδημα. vid. Diod. Sic. Lib. XX. c. 54. ubi clare inter στέφανον et διάδημα distinguit. Quare melius est de lana, quæ colo circumvolvitur, intelligere, ut facit, Æschine citato, Scholiastes. Aristoph. Vesp. v. 474. κράσπεδα στεμμάτων,

Ἔδαισε δ' οὖν νιν, τέκν' ἀποκτείνας, Ἀτρεύς·
Ἀτρέως δὲ, τὰς γὰρ ἐν μέσῳ σιγῶ τύχας,
Ὁ κλεινὸς, εἰ δὴ κλεινὸς, Ἀγαμέμνων ἔφυ,
Μενέλεώς τε, Κρήσσης μητρὸς Ἀερόπης ἄπο.
Γαμεῖ δ' ὁ μὲν δὴ τὴν θεοῖς στυγουμένην

Ejus igitur liberos interficiens Atreus excepit eum convivio.
Atrei autem, (nam intermedias fortunas taceo)
Ille inclytus, siquidem inclytus, Agamemnon erat *filius*,
Et Menelaus ex Aërope Cretensi matre.
Ducit autem invisam diis

P. αὐτοῦ δηλονότι ἀποκτείνας. ἀπὸ τοῦ Ἀτρέως δὲ, τὰς γὰρ ἐν μέσῳ δυστυχίας σιγῶ, ἔφυ ὁ κλεινὸς Ἀγαμέμνων. κλεινὸς μὲν, ὡς ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος εἰς Τροίαν στρατεύσας. εἰ δὴ κλεινὸς, ὡς ἀθλίως ἀποθανὼν, καὶ τὴν τῆς γυναικὸς ὑποστὰς μοιχείαν, ὁ Μενέλεώς τε ἀπὸ μητρὸς Κρητικῆς τῆς Ἀερόπης. εἰς γυναῖκα δὲ ἔλαβεν ὁ μὲν Μενέλαος τὴν Ἑλένην, τὴν

S. πος. τούτων ἡ μὲν Κλωθὼ, τὰ ἑνὶ ἑκάστῳ μέλλοντα συμβήσεσθαι κλώθει καὶ κατασκευάζει. ἡ δὲ Λάχεσις, λαγχάνει καὶ ἐπικυροῖ ταῦτα, καὶ οἷον ἐπισφραγίζει. ἡ δὲ Ἄτροπος, ἄτρεπτα καὶ ἀμετακίνητα, ὡς οὐκ ἂν ἄλλως γενησόμενα, τίθησιν. Ξήνασ'] Τὸ ξήνασ' διὰ τοῦτο προσέθηκε διότι ἐπέκλωσεν εἶπε· ξαίνουσι γὰρ πρῶτον τὸ ἔριον αἱ βουλόμεναι νῆμα κατασκευάσαι γυναῖκες. Baroc. 74. 14. Τί τ' ἄῤῥητ'] Ἄῤῥητα, τὰ μὲ δυνάμενα ῥηθῆναι διὰ τὸ πλῆθος, ἢ διὰ τὸ εἶναι δύσφημα· τὸ δὲ ἀναμετρήσασθαι, ἀντὶ ἐξαριθμῆσαι, καὶ καταλέξαι, καὶ εἰπεῖν. Baroc. 74. Ἀναμετρήσασθαι] "—— ἀνεμέτρει τὸ χωρίον" παρὰ Ἀριστοφάνει, ἀντὶ τοῦ διεμέτρει· ἀναμετρήσασθαι δὲ ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἀναλαβεῖν καὶ διηγήσασθαι. ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τὰ μετρηθέντα ἐξ ἀρχῶν ἀναλαμβανόντων, καὶ μετρούντων. καθὸ λέγεται καὶ τὸ * Ἀνακοινωσώμεθα τὸν λόγον παρὰ Πλάτωνι, ἀντὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀναλαβόντες κοινωσώμεθα. Ἀναμετρήσασθαι] Διὰ τοῦ ἀναμετρήσασθαι τὸ πλῆθος τῶν κακῶν ἐσήμανεν. ἢ οὖν ὡς πολλὰ, ἢ ὡς ἄτοπα παραπέμπεται, ἢ ὡς παρθένος παραιτεῖται λέγειν. διὰ τὴν μοιχείαν Αἰγίσθου, ἢ τὸν ἄνομον Αἰγίσθου γάμον. οὗτος γὰρ ἦν παῖς Πελοπίας τῆς θυγατρὸς, ἢ Στερόπιδος, δι' ἧς ἐποίησεν αὐτὸν Θυέστης. 16. Τὰς γὰρ ἐν μέσῳ σιγῶ τύχας] Τὰς ἐν μέσῳ τύχας, ἤγουν τὰ πρὸς ἀλλήλους κακά· καὶ τὴν τῆς γυναικὸς

* Ἀνακοινωσόμεθα et κοινωσόμεθα exhibet Cod. D. *Beck.*

ubi Scholiastes, ἐκ στεμμάτων δὲ, ἀντὶ τοῦ, ἐξ ἐρίου. Confirmat hanc interpretationem vox ξήνασ', a lanificio haud dubie ducta. Notandum autem, lanam ξαίνεσθαι, priusquam colum amicire, i. e. στέμμα fieri, queat. Locum Æschinis hic a Scholiasta citatum conservavit Harpocration v. Ἱκετηρία, exscriptus a Suida. Is ita se habet: ἱκετηρία, καλεῖται ἐλαίας κλάδος στέμματι ἐστεμμένος.

ἐπέκλωσεν] vide, citante Heathio. Hom. Il. ω. v. 525. Odyss. α. v. 17. γ. v. 208. λ. v. 138. θ. v. 579.

θεὰ i. e. Parca, quam superfluum fuisset hic nominare, officio ejus tam perspicue designato. Lib. P. ἔρις, ut in nonnullis exemplaribus olim scriptum fuisse testatur Scholiastes. Vulgatam tamen malo; quia στέμματα ξαίνειν Deæ Discordiæ non conveniret, licet ἐπικλώθειν fortasse ei metaphorice tribui posset. ἔριν vero et πόλεμον in eodem versu stare possunt, ut παῖδα et βρέφος Phœniss. v. 22. iterumque Ion. v. 16. *Musg.*

13. Ἔρις legi jubet Facius cum Cantero: alias enim, quæ θεὰ hic sit dicta, non liquere. Pro πόλεμον Reisk. conjicit πολέμιον. *Beck.*

14. Hunc versum apud Lucianum in Amor. T. II. p. 457. latentem editores non animadvertere. Mox οὖ νιν mendose Aldus. *Por.*

In Cod. superscr. ἀντὶ τοῦ οὐδὲ τὰ μὴ πρέποντα λέγεσθαι, καὶ αἰσχρά. λέγει δὲ τὰ τῆς μοίρας τῆς μητρός. *Beck.*

16. apud Julian. p. 254. B. notavit Wyttenbachius Epist. Crit. p. 38. *Por.*

18. ματρὸς et hic et fere ubique in hac

Μενέλαος Ἑλένην· ὁ δὲ Κλυταιμνήστρας λέχος
Ἐπίσημον εἰς Ἕλληνας, Ἀγαμέμνων ἄναξ.
Ὧι παρθένοι μὲν τρεῖς ἔφυμεν ἐκ μιᾶς,
Χρυσόθεμις, Ἰφιγένειά τ', Ἠλέκτρα τ' ἐγὼ,
Ἄρσην τ' Ὀρέστης, μητρὸς ἀνοσιωτάτης,
Ἣ πόσιν ἀπείρωι περιβαλοῦσ' ὑφάσματι
Ἔκτεινεν· ὧν δ' ἕκατι, παρθένωι λέγειν

Helenam Menelaus. Iste autem Clytæmnestræ conjugium *(init)*
Clarum apud Græcos Agamemnon rex :
Cui ex una *ea* tres puellæ natæ sumus,
Chrysothemis, Iphigenia, et ego Electra :
Et masculus Orestes, ex matre sceleratissima,
Quæ maritum circumdans inextricabili vestimento
Interfecit : propter quæ, id virginem dicere

P. μισουμένην ὑπὸ τῶν θεῶν. ὁ δὲ Ἀγαμέμνων ὁ ἄναξ, τὸ λέχος τῆς Κλυταιμνήστρας, (περιφραστικῶς, ἀντί τοῦ τὴν Κλυταιμνήστραν,) τὸ ἐπίσημον καὶ διάδηλον, διὰ τὸν φόνον δηλονότι, εἰς τοὺς Ἕλληνας. ὧ Ἀγαμέμνονι παρθένοι μὲν τρεῖς ἐγεννήθημεν ἐκ μιᾶς ἀνοσιωτάτης μητρὸς, Χρυσόθεμις, Ἰφιγένεια, καὶ ἐγὼ ἡ Ἠλέκτρα. ἄρσην τε Ὀρέστης. ἥτις Κλυταιμνήστρα περιβαλοῦσα καὶ περικρύψασα τὸν ἄνδρα ἐν ἱματίῳ κυκλοτερεῖ μὴ ἔχοντι διέξοδον ἔκτεινεν. ὧν δὲ χάριν, ἔκτεινε δηλονότι, οὐ καλόν ἐστι παρθένῳ λέγειν, τουτέστιν ἐμοὶ τῇ

S. αὐτοῦ πρὸς Θυέστην μοιχείαν, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο κατὰ θαλάσσης ταυτὴν ἀφῆκεν. Baroc. 74.
28. Φοίβου δ' ἀδικίαν] Ἐν ἤθει ταῦτα. φησὶ μὲν γὰρ οὐ κατηγορήσειν τοῦ θεοῦ. ὅμως γε μὴν ὕστερον ὑπερπαθήσασα καταβοᾷ Ἀπόλλωνος. καὶ δι' ὧν ἐδόκει μὴ κατ' αὐτοῦ λέγειν, διὰ τούτων ἐλέγχεται αὐτοῦ κατηγοροῦσα. τὸ δὲ ἀκόλουθον ἦν. ὁ δὲ Ἀπόλλων, οὐκ ἄδικος μὲν, ὅμως πείθει Ὀρέστην ἀποκτεῖναι τὴν μητέρα. Φοίβου δ' ἀδικίαν] Τοῦτο λέγει ὥσπερ δυσχεραίνουσα διὰ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ μανίαν. δοκεῖ γὰρ τοῦτο λογιζομένη. ὡς εἰ δικαίως παρὰ τοῦ Φοίβου ὁ τῆς μητρὸς φόνος ἐθεσπίσθη Ὀρέστῃ, οὐκ ἔδει τοῦτον μανῆναι θεῷ ὑπακούσαντα. Κατηγορεῖν] Κατηγορεῖ τὸ σκυλάκιον τὸ προελθὸν πρῶτον τῆς μητρὸς τὸν πατέρα, ἀντὶ τοῦ δεικνύει ἐν ἑαυτῷ. κατηγορεῖν καὶ τὸ κατά τινα ἀγορεύειν, καὶ ἔχει τὴν σύνταξιν ἀπὸ γενικῆς εἰς αἰτιατικήν· οἷον, κατηγορῶ σου φόνον, κατηγορῶ σου ἀδικίαν, καὶ ἔστι μὲν ἡ τετελεσμένη σύνταξις αὐτοῦ αὕτη. ἔστι δ' ὅτε καὶ μετὰ γενικῆς μόνης λέγεται. τὸ τοιοῦτο δὲ καὶ ἐν ἄλλοις συμβαίνει. οἷον τὸ προσέχειν ἐντελῶς μὲν λεγόμενον ἐν τῷ λόγῳ

fabula dedit Aldus ; sed hunc Dorismum tollunt plurimi MSS. nominatim tres Leidenses apud Valckenærium ad Phœniss. 11. *Por.*

18 et 20. Μενέλεως] Utrobique periculum carmini ; ni sic metiamur, ut Μενέλεως anapæstus sit in priori, et τε licet ante Κρήσσης brevis habeatur, in posteriori autem Μενέλεως itidem per συνίζησιν ultimorum anapæstice legatur, ut et Ἑλένην, quo admisso, stabit uterque versus. *Duportianus* liber habet in margine Μενέλαος, quod in primo loco aperte contradicit versui, quare nec secundo admitto. vid. Hecub. v. 1238. ubi quid nos de hoc libro.

18. Ed. King. μητρὸς, ut v. 24. ubi etiam ἀνοσιωτάτης. etiam v. 26. 36. 40. 48. etc. hos Dorismos sustulit King.

Verbo Μενέλεως in Cod. D. superscr. συνίζησις. *Beck.*

20. Μενέλεως Ἑλένην Ald. minus numerose. Μενέλαος Paris. unus, A. R. *Por.*

Μενέλαος Cod. A. *Beck.*

Μενέλαος] Ita unus Parisiensium. Ed. Ald. Μενέλεως minus suaviter. *Musg.*

ἀνοσιωτάτης codd. Brunck.

μητρὸς ἀνοσιώτατης· Cod. A. D.— Gl. Cod. D. superscr. ἀδικωτάτης. *Beck.*

26. Attici dicunt Ἀθάνα, δαρὸς, ἕκατι, κυναγὸς, ποδαγὸς, λοχαγὸς, ξεναγὸς, ὀπαδὸς,

Οὐ καλόν· ἐῶ τοῦτ' ἀσαφὲς ἐν κοινῷ σκοπεῖν.
Φοίβου δ' ἀδικίαν μὲν τί δεῖ κατηγορεῖν;
Πείθει δ' Ὀρέστην μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο,
Κτεῖναι, πρὸς οὐχ ἅπαντας εὔκλειαν φέρον.
Ὅμως δ' ἀπέκτειν', οὐκ ἀπειθήσας θεῷ·
Κἀγὼ μετέσχον, οἷα δὴ γυνὴ, φόνου,
Πυλάδης θ', ὃς ἡμῖν ξυγκατείργασται τάδε.

Non est honestum: omitto hoc obscurum communiter considerandum.
Sed Phœbi injustitiam quid opus est accusare?
Persuadet Oresti, matrem, quæ eum genuit,
Occidere, rem non apud omnes honestam.
Tamen is eam occidit, non inobediens Deo:
Et ego eram particeps cædis, ut potest mulier,
Et Pylades, qui nobiscum hæc patravit.

P. παρθένῳ. ἀφίημι, ὧν δὲ χάριν ἔκτεινε, τοῦτο ἀσαφὲς καὶ ἄῤῥητον σκοπεῖσθαι ἐν τῷ δήμῳ. τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος κατὰ τί πρέπει κατηγορεῖν ἀδικίαν; πείθει δὲ, ἀντὶ τοῦ ἔπεισε τὸν Ὀρέστην κτεῖναι τὴν μητέρα, ἥτις ἐγέννησεν αὐτὸν, πρᾶγμα δηλονότι προστάξας, οὐ φέρον πρὸς ἅπαντας εὔκλειαν, καὶ καλὴν φήμην. ὅμως δὲ ἀπέκτεινε πειθεὶς τῷ θεῷ. καὶ ἐγὼ μετέσχον τοῦ φόνου, καθὰ γυνὴ, τουτέστι συνεβούλευσα. ὁ Πυλάδης δὲ, μετέσχε τοῦ φόνου

3. ἔχει καὶ τὸν νοῦν, οἷον προσέχειν τὸν νοῦν τοῖς λεγομένοις. χωρὶς ἐκείνου. καὶ τὸ φθονῶ ἐντελῶς μὲν ἔχον τῆς συντάξεως ἀποδοτικῆς εἰς γενικὴν συντάσσεται. οἷον, φθονῶ τοῦδε. λέγεται δὲ καὶ, φθονῶ σοι μόνον. καὶ ἔτι. φθονῶ τῆς σῆς ἀρετῆς 30 Πρὸς οὐχ ἅπαντας] Ἐπειδὴ οἱ μὲν ἐπῄνουν αὐτὸν, οἱ δὲ οὔ. 32. Οἷα δὴ γυνὴ] Ὥσπερ ἀδύνατος ἡ γυναικεία φύσις μεταλαβεῖν φόνου· οὐ γὰρ κεκοινώνηκε τοῦ φόνου ἡ Ἠλέκτρα, ὡς καὶ Ὀρέστης φησὶ, "Σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας, τάδ' εἴργασται δ' ἐμοί." ζητεῖται δὲ, τί δήποτε ἀνωτέρω παρθένον ἑαυτὴν εἰρηκυῖα, ὅπου φησὶν, "—— ὧν δ' ἕκατι παρθένῳ λέγειν Οὐ καλὸν——" ἐνταῦθα γυναῖκα ἑαυτὴν λέγει; λεκτέον δὲ, ὡς οἷα δὴ γυνὴ πρὸς τὸ θηλυκὸν γένος σκοπουμένη, ὡς οὐδὲν μὲν ἔπραξεν, ἀλλὰ τοσοῦτον, ὅσον ἂν γυνή τις, φράσοιτο. Οἷα δὲ γυνὴ] Ὡς γυνὴ συμβουλεύσασα, παραθαῤῥύνασα, ὑπομνήσασα τοῦ πατρὸς, οὐχὶ αὐτόχειρ γέγονε τῆς μητρὸς, ἀλλὰ λόγοις παρώρμησε κατ' αὐτῆς τὸν ἀδελφόν. τάχα δὲ διὰ τοῦ οἷα δὴ γυνὴ παρονειδίζει τῇ μητρί, ἐκείνη γὰρ αὐτόχειρ γέγονε τοῦ Ἀγαμέμνονος, οὐ κατὰ γυναῖκα. 33. Πυλάδης θ' ὃς] Φώκου παῖδες, Κρίσσος καὶ Πανοπεύς. τούτων ὁ Κρίσσος ἔκτισε τὴν νῦν Κίῤῥαν, τότε

per α, non per η. Hanc regulam hic et alibi violavit Kingius, ut infra 55. δηρὸν edidit, contra MSS. et Eustath. in Il. B. p. 250, 38=190. 4. Phrynichus a Valck. laudatus: κυνηγός· τοῦτο τοὔνομα οὕτω πως μεταχειρίζονται. οἱ μὲν τραγικοὶ ποιηταὶ τρισυλλάβως λέγουσι καὶ δωρίζουσι, τὸ η εἰς α μετατιθέντες, κυναγός. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τετρασυλλάβως τε προφέρουσι, καὶ τὸ η φυλάττουσιν οἷον κυνηγέτης. Recte, opinor, κυνηγέτης reliqui Hec. 1156. (1174.) Attici enim, quanquam dicunt Ἀθάνα, non dicunt Ἀθαναία, sed Ἀθηναία. Sed si quis κυναγέτης malit, non valde repugnem. Photius Lex. MS. Ὁδαγός. διὰ τοῦ ἄλφα, οὐχ ὁδηγός. Manet hic ibi Ἀθηνᾶ, sed mendose, ut in Rheso 502, ubi MSS. Flor. et Par. Ἀθάνας habent. In Sophocl. Philoct. 135. Eustathius Ἀθάνα præbet ad Il. I. 758, 44.=661, 21. Ex duobus MSS. dedit παρθένῳ pro παρθένον Brunckius, bene comparans hujus fab. 108. Electr. 950. Sic quoque Harl. Cant. R. Mosq. A. D. Sed παρθένον Alexander Rhetor. p. 579. ed. Ald. *Por.*

Brunck. e codd. suis dedit παρθένῳ λέγειν, ut v. 108. Electr. 955.

παρθένῳ Codd. A. D. *Beck.*

28. Vocabulo τι in Codd. A. D. supersc. κατὰ τί. *Beck.*

29. πείθει γ' edidit Beckius, male. δὲ respondet τῷ μὲν præcedenti. φέρον ex

Ἐντεῦθεν ἀγρίαι ξυντακεὶς νόσωι νοσεῖ
Τλήμων Ὀρέστης· ὁ δὲ πεσὼν ἐν δεμνίοις
Κεῖται· τὸ μητρὸς δ' αἷμά νιν τροχηλατεῖ
Μανίαισιν· ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς
Εὐμενίδας, αἳ τόνδ' ἐξαμιλλῶνται φόβωι.
Ἕκτον δὲ δὴ τόδ' ἦμαρ, ἐξότου σφαγαῖς
Θανοῦσα μήτηρ, πυρὶ καθήγνισται δέμας.

Inde tabescens sævo morbo languet
Afflictus Orestes, ille vero cadens in lecto
Jacet, sanguis enim maternus [illegible]
Furoribus: (vereor enim nominare deas
Eumenidas, quæ eum certatim [illegible]
Sextus hic dies est, ex quo cæde
Moriens mater, purificata est corpus igne:

P. δηλονότι, ὃς συνέπραξεν ἡμῖν τάδε. ἐξ ἐκείνου συντακεὶς, καὶ συμμιγεὶς ὁ τλήμων Ὀρέστης, νόσω ἀγρίᾳ, ἤτοι μανίᾳ, νοσεῖ. ὁ δὲ δὴ πεσὼν ἐν κοίτῃ κεῖται, ὁ φόνος γὰρ τῆς μητρὸς ἐλαύνει, καὶ ταράσσει αὐτὸν ὑπὸ μανιῶν, τῶν Ἐριννύων δηλονότι. αἰδοῦμαι γὰρ ὀνομάζειν καὶ λέγειν θεὰς Εὐμενίδας, τὰς Ἐριννύας δηλονότι, αἳ ταράσσουσι τόνδε διὰ φόβου. ἕκτον δὲ ἦμαρ τόδε ἐστὶ, ἐξότου διὰ σφαγῆς θανοῦσα ἡ μήτηρ, ἐκαθάρθη τὸ δέμας διὰ τοῦ πυρός. δι' ἂν ἡμερῶν οὔτε τρο-

S. Κρίσσαν καλουμένην, καὶ παῖς αὐτῷ ἐξ Ἀντιφατείας τῆς Ναυβόλου, Στρόφιος ἐγένετο. οὗ Ἀστυδάμεια καὶ Πυλάδης ἐκ * Κυνδραγόρας τῆς ἀδελφῆς Ἀγαμέμνονος. 36. Τροχηλατεῖ] Κατεπείγει, μετὰ τοῦ τροχοῦ καὶ ἁρμάτων ἐλαύνει. 37. Ὀνομάζειν] Ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς τὰς Ἐριννῦς. οὐκ ὀνομάζουσι δὲ, ἀλλ' εὐφημιζόμενοι, θεὰς ἢ Εὐμενίδας καλοῦσιν. ὀνόματα δὲ τῶν Ἐριννύων, Τισιφόνη, Μέγαιρα, καὶ Ἀληκτώ. Ἄλλως.] Ὀνομάζειν γὰρ αἰδοῦμαι θεὰς Εὐμενίδας. τουτέστιν εὐλαβοῦμαι λέγειν, ὅτι αἱ Εὐμενίδες, ἤγουν αἱ Ἐριννύες, ποιοῦσιν αὐτὸν μαίνεσθαι, αἳ τοῦτον ἐξαμιλλῶνται καὶ ἐλαύνουσιν ἐν φόβῳ. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα

* al. Ἀναξιβίας. *Beck.*

MSS. Musgravius et Brunckius, et sic A. Cant. D. H. K. Aldus, φέρων. *Por.*

Μητέρ', ἥ σφ' ἐγείνατο] vid. Not. ad *Iphigen.* in Aul. V. 641.

Πείθει] Gl. Cod. D. superscr. ἔπεισε. *Beck.*

30. φέρον (ω) Cod. D. in Cod. A. φέρον. In Cod. D. ante πρὸς superscriptum πρᾶγμα, quo scilicet φέρον referatur.

Etiam in Brunck. Codd. φέρον. *Beck.*

φέρον.] Ita sex MSS. Vulgo φέρων. Similem constructionem vocis ἐναντίον vid. infra v. 617. ut et vocis φίλον Supplic. v. 1073. *Musg.*

32. In Cod. D. superscr. ἐκοινάνησα, καθὰ ἂν μετάσχοι γυνή. *Beck.*

53. συγκατείργασται] Totum versum corrumpit hæc vox, quippe nihil omnino sententiæ addens. An igitur reponendum συγκατήρτισται, *qui dolum hunc omnem nobiscum una fabricatus est.* *Musg.*

35. οὐδὲ πεσὼν edidit Musgravius ex octo, ut ipse ait, MSS. sed suspicor in numero erratum esse. Certe sic habent K. R. Sed licet opimum anapæstum hæc lectio efferat, recte tamen vulgatum defendit Brunckius ex v. 152. ὁ δὲ quinque saltem MSS. οὐδὲ ex emendatione, ὃς pro glossa suprascripto Cant. οὐδὲ clare M. etiam ex emendatione N. *Por.*

Reisk. conjicit: Ὀρέστης ὅδε (*hic quem videtis*) πεσών τ' ἐν δεμνίοις. sed Brunck. vulgatam lect. defendit, quæ etiam in ipsius est Codd. et utroque August. negatque, οὐδὲ πεσὼν dici posse, cum revera conspectus fuerit Orestes in lectulo jacens. Sensus, eo auctore, est: *cadens in lecto jacere solet*; sed *maternus* sanguis mox illum exagitat, quasi scriptum esset, ὁ δὲ ἐν δεμ-

Ὧν οὔτε σῖτα διὰ δέρης ἐδέξατο,
Οὐ λούτρ' ἔδωκε χρωτὶ, χλανιδίων δ' ἔσω
Κρυφθεὶς, ὅταν μὲν σῶμα κουφισθῇ νόσου,
Ἔμφρων δακρύει· ποτὲ δὲ δεμνίων ἄπο
Πηδᾷ δρομαῖος, πῶλος ὡς ἀπὸ ζυγοῦ.
Ἔδοξε δ' Ἄργει τῷδε μήθ' ἡμᾶς στέγαις,
Μὴ πυρὶ δέχεσθαι, μήτε προσφωνεῖν τινὰ

Intra quem neque cibum per collum accepit,
Neque lavacrum dedit corpori, sed intra vestem
Occultatus, quando corpus levatum est morbo,
Sana mente plorat: aliquando ex lecto
Exilit velox, sicut equus a jugo.
Decretum autem factum est hic Argis, neque nos tecto,
Neque igni, recipere: et ne quis alloquatur

P. φὴν ἐδέξατο διὰ τοῦ λαιμοῦ, οὐ λουτρὰ ἔδωκε τῷ σώματι, ἤτοι οὐκ ἐνίψατο. κρυφθεὶς δὲ ἔσω τῶν ἱματίων, ὅταν μὲν κουφισθῇ τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς νόσου, ἔμφρων γενόμενος δηλονότι, δακρύει. ποτὲ δὲ ἀπὸ τῆς κοίτης πηδᾷ, καθὰ πῶλος ἀπαλλαχθεὶς τοῦ ζυγοῦ. ἐκυρώθη δὲ τοῖς Ἀργείοις (τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιεχομένου) μήτε ἐν οἴκοις, μήτε ἐν θυσίαις, δέχεσθαι ἡμᾶς τινὰ μητρονίοις κεῖται, ἕως ἂν αὐτὸν τὸ μητρὸς αἷμα τροχηλατῇ. Glossa cod. Aug. ὁ δὴ, ἤγουν Ὀρέστης.

S. κατὰ παράλειψιν, ὃ γὰρ ηὐλαβεῖτο λέγειν, εἴρηκεν. οἱ δὲ πολλοὶ οὕτω νοοῦσιν, αἰδοῦμαι τὰς Εὐμενίδας λέγειν θεάς. ἀντὶ τοῦ εὐλαβοῦμαι λέγειν αὐτὰς εἶναι τοῦ θείου γένους, ὡς κακῶν παρεκτικάς. εἶπε δὲ τὸ ἐξαμιλλῶνται, ἐπειδὴ οἱ ἀγωνιζόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἐν γυμνασίοις ἄνω καὶ κάτω στρέφονται τοῖς ἀγωνίσμασιν. 39. Ἐξότου σφαγαῖς] Καὶ Ὅμηρος, "Ἤτοι ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν. Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε ——" 40. Καθήγνισται] Καθωσίωται, κέκαυται, ἁγνείαν γὰρ ἐκάλεσε, τὴν διὰ πυρὸς φθορὰν τοῦ σώματος. Καθήγνισται] Κεκάθαρται· πάντα γὰρ καθαίρει τὸ πῦρ καὶ ἁγνὰ δοκεῖ εἶναι τὰ καιόμενα, τὰ δὲ ἄταφα μεμιασμένα. 41. Ὧν οὔτε] Ἀφ' ὧν, ἢ ἐξ ὧν ἓξ ἡμερῶν οὐκ ἔφαγεν. ἐμφαίνει δὲ, ὡς προσηνέχθη μὲν αὐτοῦ τῷ στόματι ἡ τροφὴ, ἀλλὰ καταπιεῖν οὐκ ἐδυνήθη. Δέρης] Τράχηλος καὶ αὐχὴν τὸ ὄπισθεν, δέρη καὶ δείρη τὸ ἔμπροσθεν. Cod. C. 46. Ἔδοξε δ'

Musgravii emendationem οὐδὲ πεσὼν — repudiat etiam Br. ad Arist. Nub. 126. quo loco illam firmari Vauvilliersius censuerat. *Beck.*

οὐδὲ] Ita octo MSS. Vulgo ὁδὲ, quod, qui probant, velim explicent. *Musg.*

36. Hes. τροχηλατεῖ· ἐλαύνει. cf. Iphig. Taur. 82.

μητρὸς Codd. A. D. Verbo τροχ. in D. superscr. ταράττει, ἐλαύνει. *Beck.*

38. ἐξαμιλλῶνται] Gl. Cod. D. superscr. ταράττουσιν καὶ εἰς ἀγῶνα ἐμβάλλουσιν. *Beck.*

39. δὴ omittit Cod. D. Vocabulo σφαγαῖς in eodem Cod. superscr. διὰ τῆς σφαγῆς. *Beck.*

40. καθήγνισται] Scaliger et Reiskius καθήγισται, nulla necessitate. vide infra v. 417. Iphig. in Tauris v. 1039. *Musg.*

42. Commemorat hunc versum Tho. Mag. V. Χλανίδιον, ubi δ' ante ἔσω omittitur in uno cod.

δ' ante ἔσω in Cod. D. deest. *Beck.*

Balnea Græcis æque necessaria erant ac alimenta, unde inter maximas eorum necessitates referuntur. *Brunck.*

45. Les chevaux s'atteloient avec un joug qui tenoit au timon par une espèce de fiche arquée des deux côtés, pour s'appliquer aux deux chevaux du milieu: ceux des côtés n'en portoient point. Prev.

46. Ἄργει, i. e. Argivis, quem loquendi morem illustrat Fac. *Beck.*

47. Cum graviorum criminum reis non solum sub eodem tecto esse vetitum erat, sed etiam ab eorum colloquio abstinendum. V. quos laudat ad h. l. Fac. *Beck.*

Μητροκτονοῦντας· κυρία δ' ἤδ' ἡμέρα,
Ἐν ᾗ διοίσει ψῆφον Ἀργείων πόλις,
Εἰ χρὴ θανεῖν νὼ λευσίμῳ πετρώματι,
Ἢ φάσγανον θήξαντ' ἐπ' αὐχένος βαλεῖν.
Ἐλπίδα δὲ δή τιν' ἔχομεν, ὥστε μὴ θανεῖν,
Ἥκει γὰρ εἰς γῆν Μενέλεως Τροίας ἄπο,

Matricidas. Hæc dies autem est constituta,
In qua ferent sententiam Argivi:
An oporteat nos mori lapidante saxo,
An ensem acuentes collo incutere.
Habemus autem quandam spem, quod non simus morituri.
Venit enim in patriam Menelaus ex Troja,

P. κτονήσαντας, μήτε προσαγορεύειν. κυρία δὲ, ἤτοι ἀρισμένη, καὶ κεκυρωμένη ἤδη ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ ἐξοίσει ἡ πόλις τῶν Ἀργείων τὴν ἀπόφασιν, εἰ πρέπει θανεῖν ἡμᾶς ἐν πετρώματι λιθοβολησίμῳ, ἢ ξίφος ἀκονήσαντά τινα βαλεῖν ἐπὶ τοῦ αὐχένος ἡμῶν δηλονότι. ἔχομεν δὲ δή τινα ἐλπίδα, ὥς τε μὴ θανεῖν. ἥκει γὰρ ἀπὸ τῆς Τροίας ὁ Μενέλαος εἰς τὴν γὴν ἑαυτοῦ, δηλονότι εἰς

S. Ἄργει] Φανερὸν ὅτι ἐν Ἄργει ὑπόκειται ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος. Ὅμηρος δὲ ἐν Μυκήναις φησὶ τὰ βασίλεια Ἀγαμέμνονος. Στησίχορος δὲ καὶ Σιμωνίδης, ἐν Λακεδαιμονίᾳ. τὸ δὲ ἑξῆς, ἔδοξε δ' Ἄργει τῷδε, μήθ' ἡμᾶς στέγαις δέχεσθαι. πρὸς δὲ τὸ πῦρ οὐδὲν ἀνταπέδωκεν. ἔξωθεν οὖν ἀκουστέον τὸ ἐναύειν. καὶ ἔστι σχῆμα Ἀττικὸν, μὴ πυρὶ ἐναύειν ἀντὶ τοῦ μήτε πυρὸς ἐναύειν. οὐ γὰρ τὸ δέχεσθαι πρὸς τὸ πῦρ λεκτέον. 51. Ἢ φάσγανον] Κέκριται, φησὶν, ἡμᾶς τελευτῆσαι, πότερον δὲ ξίφει, ἢ λίθοις βληθέντας, σήμερον κρινοῦσι. 54. Ναυπλίειον] Ναύπλιος Ἀργεῖος ἀνὴρ, ναυτικῆς ἔμπειρος, λιμένα κατασκευάσας, ἀφ' ἑαυτοῦ ἐκάλεσε Ναύπλιον. ἦν δὲ υἱὸς Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης. ἢ ὅτι * ἐν λειμῶνι διέτριβεν ἐκ τούτου ὁμώνυμος αὐτῷ ὁ λιμήν.

* Ἐν λειμῶνι] Ἐν λιμένι emendat Heath. *Beck.*

πυρὶ δέχεσθαι valet πῦρ ἐναύειν. Confer Suidam v. ἐναύειν, quæque dat Wesselingius, Vir Summus, ad Diod. Sic. Lib. XIV. c. 37. *Musg.*

48. Μητροκτονοῦντας Cod. D. Verbo προσφωνεῖν in eodem Cod. superscr. gl χαιρετίζειν, et verbo κυρία superscr. ἐν ταύτῃ ἐστὶ τὸ κῦρος. *Beck.*

49. Edidit Ἀργεία Beckius, quo auctore, nescio. Infra quoque dixit Noster 1669, ψῆφον διοίσουσ'. Herodotus IV. 138. οἱ διαφέροντες τὴν ψῆφον, ubi male otiosam particulam vocat Larcherus. Ψῆφον διαφέρειν dicitur de pluribus, qui suffragium ferunt, alius in aliam sententiam. *Por.*

51. θήξαντας K. M. N. R. Duales formas sæpissime obliterant librarii. Uno exemplo defungar. Hel. 299. εἰς ξύμβολ' ἐλθόντες, ἃ φανερὰ μόνοις ἂν ἦν. Versum adeo immodulatum ne Comicus quidem, nedum Euripides scribere potuit. Lege, εἰς ξύμβολ' ἐλθόνθ', ἃ φανέρ' ἂν μόνοις ἂν ἦν. *Por.*

Ἢ φάσγανον θήξαντ'] pro θήξαντά τινα. Ita enim *Scholiastes*: Ἢ ξίφος ἀκονήσαντά τινα βαλεῖν, etc.

Reisk. conjicit ἐπ' αὐχένας. In θήξαντα subintelligit τινὰ, vel τὸν δήμιον, *carnificem*, aut legit θήξαντε in duali, *nos ambo scilicet*.

βάλλειν Cod. A. *Beck.*

53. Μενέλεως εἰς γῆν. Cod. A. *Beck.*

54. Sic omnes MSS. et Eustathius ad Il. A. p. 130, 9.=68, 12. Sed Sevini conjecturam probat Musgravius, recepit Brunckius, ἐκπερῶν. Et sane aliquando permutantur hæc verba. In Leonidæ epigrammate ἐξεπλήρωσε citat Suidas v. ὀγδοήκοντα contra metrum pro ἐξεπέρασε. Sed rectum est ἐκπληρῶν. Ipse Musgravius citat Hel. 1590. Πλήσασα κλιμακτῆρας εὐσφύρου ποδός. Ion. 1122. πανταχῆ γὰρ ἄστεος Ζητῶν νιν ἐξέπλησα. Et hoc frustra sollicitatur. Dicitur quis id spatium explere, cujus varias partes oberrat. Tibul-

Λιμένα δὲ Ναυπλίειον ἐκπληρῶν πλάτῃ,
Ἀκταῖσιν ὁρμεῖ, δαρὸν ἐκ Τροίας χρόνον
Ἄλαισι πλαγχθείς· τὴν δὲ δὴ πολύστονον
Ἑλένην, φυλάξας νύκτα, μή τις εἰσιδὼν
Μεθ' ἡμέραν στείχουσαν, ὧν ὑπ' Ἰλίῳ
Παῖδες τεθνᾶσιν, ἐς πέτρων ἔλθῃ βολὰς,

Trajiciens vero portum Nauplicum remigio,
Appellit ad littus, longo tempore e Troja
Vagatus errationibus: et lugubrem
Helenam, observans noctem, (ne quis videns
Venientem interdiu, eorum quorum ad Ilion
Filii perierunt, veniat ad jactus lapidum)

P. τὴν πατρίδα. τὸν λιμένα δὲ τὸν Ναύπλιον, τὸν ἀπό τινος Ναυπλίου οὕτω λεγόμενον, διανύσας κώπῃ, ἐνελιμένισε τῷ αἰγιαλῷ, ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐκ τῆς Τροίας πλανηθείς· τὴν δὲ πολλῶν στεναγμῶν αἰτίαν Ἑλένην, προέπεμψεν εἰς τὸν οἶκον τὸν ἡμέτερον, ἐπιτηρήσας νύκτα, ἵνα μή τις ἰδὼν πορευομένην κατὰ τὴν ἡμέραν, ὧν οἱ παῖδες ἀπέθανον ἐν τῇ Τροίᾳ, λιθοβολήσῃ αὐτήν.

S. Ἐκπληρῶν πλάτῃ] Ἤτοι τὴν ὁδὸν διαπεπερακὼς ταῖς κώπαις, προσορμίζεται ταῖς ἄκταις· ὑπὸ δὲ τῶν πλατῶν τὰς ναῦς σημαίνει. πλάτη δὲ, τὸ πλατὺ τῆς κώπης, ὃ μεθίεται εἰς τὴν θάλασσαν. 54. Λιμένα δὲ Ναυπλίειον] Ναυπλίειος λιμὴν ἐκλήθη ἀπὸ Ναυπλίου ἀνδρὸς Ἀργείου υἱοῦ Ποσειδῶνος καὶ Ἀμυμώνης, εὑρόντος πρῶτον τὰ ναυτικά. ἔστι δὲ καὶ ἕτερος ἀνὴρ Ναύπλιος πατὴρ Παλαμήδους, ὃς ἀμυνόμενος τοὺς Ἕλληνας διὰ τὸν ἐν Τροίᾳ τοῦ παιδὸς φόνον, ἐπιτηρήσας ὅτε ἀνέστρεφον ἐκεῖθεν, οὓς ἂν αὐτῶν εὗρε χειμαζομένους τῷ τῆς θαλάσσης βυθῷ παρεδίδου. ἔστι δὲ οὗτος ὁ λιμὴν ἐν Ἄργει. Baroc. 74. 56. Πολύστονον] Τὴν πόλλων στενάγμων αἰτίαν, ἢ ἀξίαν. Baroc. 74. 57. Μή τις εἰσιδὼν] Οὐκ ὀρθῶς νῦν ποιοῦσιν αὐτὴν τῶν ὑποκριτῶν προεισπορευομένην, καὶ τὰ λάφυρα προεισπορευόμενα. ἀῤῥήτως γὰρ αὐτὴν

lus I. 4, 69. *Et tercentenas erroribus expleat urbes.* *Por.*

πλάτῃ pro πλάταις dici monuit Fac. Heath. ad h. l. "Bene se habet vulg. lectio, *explere portum* et *explere navigationem ad portum* rem eandem verbis non multum diversis exprimunt; at ἐκπερᾶν est *exire, transire, traducere*, quorum unumquodque ab hujus loci sententia alienum est." Uterque cod. Aug. a Brunck. adhibitus ἐκπληρῶν, sed glossa ἐκπεπερακώς. Lectio ἐκπερῶν confirmatur loco Eurip. Androm. 864. διὰ κυανέας ἐπέρασ' ἀκτὰς πρωτόπλους πλάτα.

ναύπλειον Cod. D. *Beck.*

ἐκπληρῶν πλάτῃ,] Facile defendi potest ex Helen. v. 1590. Soph. Electr. v. 710. Mihi tamen arridet Sevini V. D. conjectura in Actis Gallicis [vol. 3. p. 288.] proposita, legendum esse ἐκπερῶν, *trajiciens.* Contra stat Heathius, negatque, sensum *trajiciendi* convenire. Mihi id secus videtur. Portus, λιμὴν, est spatium illud omne, quam late patens, in quo naves ὁρμίζονται. Id autem necessario trajiciendum est, antequam quis litori, saltem fundo portus, appellere possit. *Musg.*

55. Cod. Brunck. ἀκτῆσιν, non male. v. Valcken. ad Phœniss. 62. Verba ἀκταῖσιν ὁρμεῖ laudat Tho. M. V. Ὁρμίζω, sed velut ex Hecuba petita. *Beck.*

56. πολύστονον] Malim πολύκτονον, ut infra v. 1141. *Musg.*

57. φυλάξας νύκτα,] Sic φυλάξας νηνεμίαν Arrianus p. 98. Ed. Gronov. *Musg.*

Ubi laudavit verba Schol. addit Prev. Il paroit donc, que les Comédiens des tems postérieurs faisoient précéder la pièce d'une marche, où l'on voyoit Hélène ramenée en triomphe au milieu des dépouilles de Troie. Ce spectacle pouvoit être fort brillant, mais, comme le remarque le critique, il étoit déplacé." *Beck.*

59. πετρῶν edd. accentu male posito. MSS. recte πέτρων. Mox κλάουσ' pro κλαίουσ' dedi. *Por.*

Προὔπεμψεν εἰς δῶμ' ἡμέτερον· ἔστιν δ' ἔσω
Κλάουσ' ἀδελφὴν ξυμφοράν τε δωμάτων.
Ἔχει δὲ δή τιν' ἀλγέων παραψυχήν·
Ἣν γὰρ κατ' οἴκους ἔλιφ', ὅτ' εἰς Τροίαν ἔπλει,
Παρθένον, ἐμῇ τε μητρὶ παρέδωκεν τρέφειν,
Μενέλαος, ἀγαγὼν Ἑρμιόνην Σπάρτης ἄπο.
Ταύτῃ γέγηθε κἀπιλήθεται κακῶν.
Βλέπω δὲ πᾶσαν εἰς ὁδὸν, πότ' ὄψομαι

Præmisit in nostram domum: est autem intus,
Plorans sororem, et calamitatem domûs.
Habet tamen aliquod solatium dolorum:
Quam enim reliquit domi, quando ad Trojam navigabat,
Virginem, matrique meæ postea alendam tradidit
Menelaus, ducens Hermionem ex Sparta;
Hac lætatur, et obliviscitur malorum.
Circumspicio autem omnem introitum, ecquando cernam.

P. ἔστι δὲ ἔσω κλαίουσα τὴν ἀδελφὴν, καὶ τὴν δυστυχίαν τῶν δωμάτων. ἔχει δὲ δή τινα παραμυθίαν τῶν θλίψεων· ἣν γὰρ ὁ Μενέλαος ἀπὸ τῆς Σπάρτης ἀγαγὼν ἔλιπε κατὰ τοὺς οἴκους, ὅτε ἔπλει εἰς τὴν Τροίαν, τῇ ἐμῇ τε μητρὶ παρέδωκεν ἀνατρέφειν, τὴν παρθένον λέγω τὴν Ἑρμιόνην, ἐπὶ ταύτῃ χαίρει, καὶ ἐπιλήθεται τῶν δυστυχιῶν. βλέπω δὲ πᾶσαν εἰσέλευσιν, πότε ὄψομαι

S. νυκτὸς ἀπεστάλθαι φησὶ, τὰ δὲ κατὰ τὸ δρᾶμα ἡμέρᾳ ἐκτελεῖται. 61. Συμφοράς τε δωμάτων] Συμφορὰ οὐ μόνον ἡ δυστυχία, ἀλλὰ καὶ ἡ συνέλευσις. ὡς ἔχει τὸ τοῦ Σοφοκλέους. * "Κἀπὶ συμφορᾷ γεγηθὼς, ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο." 71. Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας] Τοῦ προσήκοντος ἤθους ἐξέπεσεν ὁ Εὐριπίδης. νῦν γὰρ πρῶτον ἀλλήλας βλέπουσι, καὶ ἀήθως

* Versus ex Sophocle ita leguntur Electr. v. 1243.—κἀπὶ συμφοραῖσί μοι Γεγηθὸς ἕρπει δάκρυον ὀμμάτων ἄπο.

[illegible] εἰς Codd. A. D. *Beck.*
61. συμφοράς Cod. D. Schol. et King. συμφοράς. *Beck.*
62. παραψυχὴ penultimam corripit, utpote ab aoristo secundo deductum. Eadem est ratio in διατριβὴ, a. διατρίβω. *Por.* παραψύχην offendit Brunckium, quod penultimam corripit, cum tamen ψύχω et derivata eam producant, ut Theocr. in Hyla 54. sed vid. ad v. 1019. *Beck.*
64. Cur N finalem in ἐπέκλωσεν v. 12. et similibus addiderim, nemo nisi qui communi sensu plane careat, requiret. Sed erunt fortasse nonnulli, qui minus necessario hoc factum arbitraturi sint in παρέδωκεν. Rationes igitur semel exponam, nunquam posthac moniturus. Quanquam enim sæpe syllabas natura breves positione producunt Tragici, longe libentius corripiunt, adeo ut tria prope exempla correptarum invenias, ubi unum modo exstet productarum. Sed hoc genus licentiæ, in verbis scilicet non compositis, qualia τέκνον, πατρὸς, ceteris longe frequentius est. Rarius multo syllaba producitur in verbo composito, si in ipsam juncturam cadit, ut in πολύχρυσος Andr. 2. Eadem parsimonia in augmentis producendis utuntur, ut in ἐπέκλωσεν sup. 12. κεκλῆσθαι Sophocl. Elect. 366. Rarior adhuc licentia est, ubi præpositio verbo jungitur, ut in ἀπότροποι Phœn. 595. (600.) Sed ubi verbum in brevem vocalem desinit, eamque duæ consonantes excipiunt, quæ brevem manere patiantur, vix credo exempla indubiæ fidei inveniri posse, in quibus syllaba ista producatur. Ineptus esset, quicunque ad MSS. in tali causa provocaret, cum nulla sit eorum auctoritas; id solum deprecor, ne quis contra hanc regulam eorum testi-

Μενέλαον ἥκονθ', ὡς τά γ' ἄλλ' ἐπ' ἀσθενοῦς
Ῥώμης ὀχούμεθ', ἤν τι μὴ κείνου πάρα
Σωθῶμεν· ἄπορον χρῆμα δυστυχῶν δόμος.

## ἙΛΕΝΗ.

Ὦ παῖ Κλυταιμνήστρας τε κἀγαμέμνονος,
Παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος Ἠλέκτρα χρόνου,
Πῶς, ὦ τάλαινα, σύ τε κασίγνητός τε σὸς

Menelaum venientem: quia in reliquis [illegible]
Ope vehimur, nisi ab illo
Servemur. Misera res est domus afflicta.

## HELENA.

O filia Clytæmnestræ et Agamemnonis,
Electra, virgo longo adulta tempore,
Quomodo, o misera, tu, et frater tuus,

P. τὸν Μενέλαον ἥκοντα, ὅτι κατὰ τὰ ἄλλα ἐπ' ἀσθενοῦς ῥώμης ὀχούμεθα, καὶ φερόμεθα, ἐὰν μὴ σωθῶμεν κατά τι παρ' ἐκείνου. ἄπορον χρῆμα ὑπάρχει δηλονότι ὁ δόμος ὁ δυστυχῶν. ΕΛΕΝ. Ὦ θύγατερ τῆς Κλυταιμνήστρας καὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος, παρθένε ἐπὶ μακρὸν δὴ μῆκος χρόνου, πῶς σύ τε, ὦ τάλαινα, ἔφυς δηλονότι κατὰ κοινοῦ, ὁ σός τε κασίγνητος

S. πάνυ, οὔτε ἀσπάζεται ἀλλήλας. ἅμα δὲ λυπεῖ τὴν Ἠλέκτραν, καὶ λυπεῖ, ὑπομιμνήσκουσα τοῦ τῆς Κλυταιμνήστρας ὀνόματος, καὶ προστάττουσα. ἀκολούθως δὲ καὶ τόδε διατετμημένον. τὸ δὲ ἑξῆς· μακρὸν δὴ μῆκος χρόνου παρθένε, ἤτοι πολλῷ χρόνῳ παρθενευομένη· τοῦτο δὲ καὶ ὑβρίζουσα αὐτὴν φησὶν, ὡς αἰτίαν ἔχουσα, καὶ διὰ τοῦτο μὴ γαμουμένη· παρεμφαίνει δὲ διὰ τούτου, ὅτι εὐμοιρίας νομίζει τέλος τὸν γάμον. 72. Ἠλέκτρα] Ἰστέον δὲ, ὅτι ἡ αὐτὴ Ἠλέκτρα παρ' Ὁμήρῳ Λαοδίκη εἴρηται· ἢ κατὰ τρόπον διωνυμίας Ἠλέκτρα ἐκλήθη, διὰ τὸ κατ' ὄψιν ἠλεκτρῶδες καὶ χρυσοειδές· ἢ κατὰ λόγον τινὰ σκώμματος, διὰ τὸ πολὺν

monio abutatur; MSS. enim neque alter alteri consentiunt, neque idem MS. sibi ipse per omnia constat. Quod si ea, quæ disputavi, vera sunt, planum est, in fine vocis addendam esse literam, quam addidi. *Por.*

67. εἴσοδον Ald. Versum præcedentem compara cum Hec. 283. (279.) *Por.*

εἰς ὁδὸν,] Ita lego disjunctim. Vulgo εἴσοδον. *Musg.*

68. 69. ὁρμεῖν sive ὀχεῖσθαι ἐπὶ ἀγκύρας dicunt Græci, ut in notissima Demosthenis sententia οὐκ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὁρμεῖ τοῖς πολλοῖς, ubi subaudiendum ἀγκύρας monet Harpocration. Et cum spes aptissime per ancoram significetur, facillima translatione dicunt, ἐπ' ἐλπίδος ὀχεῖσθαι, unde in proverbium abiit. Aristoph. Eq. 1241. Λεπτή τις ἐλπίς ἐστ', ἐφ' ἧς ὀχούμεθα. Idem apud Athen. XII. p. 551. C. ὡς σφόδρ' ἐπὶ λεπτῶν ἐλπίδων ὠχεῖσθ' ἄρα, quod male in ὀχεῖσθ' mutat Brunckius T. III. p. 231. quanquam idem fecerat H. Stephanus Thes. T. II. p. 1580. Plato Legg. III. p. 229, 41. ed. Ald. 537, 47. Bas. sec. 818. D. Francf. 699. B. HSt. 594. C. Lugd. ἐπὶ δὲ τῆς ἐλπίδος ὀχούμενοι ταύτης. Plutarch. T. II. p. 1103. E. καί τοι νεὼς μὲν ἐκπεσὼν διαλυθείσης ἐπ' ἐλπίδος ὀχεῖται τινὸς, ὡς γῇ προσέξων τὸ σῶμα καὶ διανηξόμενος. Quæ frustra in versus redigere conatur Valckenærius Diatrib. p. 240. Phrasin variavit Noster, dicendo ἀσθενοῦς ῥώμης pro ἐλπίδος λεπτῆς, quod non minus commode metrum admisisset. Sed amat proverbia paullum mutare Euripides, ut infra 886. Ἀσθενὴς ῥώμη iterum occurrit Heraclid. 648. Hel. 285. Ἄγκυρα δή μου τὰς τύχας ἔχει μόνη. *Por.*

ἐπ' ἀσθενοῦς ῥώμης ὀχούμεθα, ad illustran-

Τλήμων Ὀρέστης, μητρὸς ὅδε φονεὺς ἔφυ;
Προσφθέγμασιν γὰρ οὐ μιαίνομαι σέθεν,
Εἰς Φοῖβον ἀναφέρουσα τὴν ἁμαρτίαν.
Καί τοι στένω γε τὸν Κλυταιμνήστρας μόρον,
Ἐμῆς ἀδελφῆς, ἣν, ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον

Miser iste Orestes, ille homicida matris, valet?
Non enim polluor tuo alloquio,
In Phœbum transferens crimen.
Atqui lugeo Clytæmnestræ fatum,
Meæ sororis: quam, postquam ad Ilion

P. Ὀρέστης, οὗτος ἔφυ καὶ ἐγένετο φονεὺς τῆς μητρός. τοῖς προσφθέγμασι γάρ σου, ἤγουν τῇ πρὸς σὲ ὁμιλίᾳ οὐ μιαίνομαι, ἀνατιθεῖσα τὸν φόνον εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. καί τοι θρηνῶ τὸν θάνατον τῆς Κλυταιμνήστρας τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς, ἣν ἀφ' οὗ ἔπλευσα πρὸς τὴν Ἴλιον (ὅπως δὲ καὶ πῶς ἔπλευσα ἀπὸ μήνιδος θείας) οὐκ εἶδον. στερηθεῖσα δὲ τῆς ἀδελφῆς, θρηνῶ τὰς

S. χρόνιον ἄλεκτρον μεῖναι χόλῳ Κλυταιμνήστρας. ὃ δὴ καὶ Εὐριπίδης νῦν παρίστησιν, ἐν τῷ "Παρθένε μακρὸν δὴ μῆκος——" 74. Φονεὺς ἔφυ] Δέον ἔφυτε εἰπεῖν, ἐπειδὴ καὶ ἀμφότεροι τὸν φόνον εἰργάσαντο, ἡ μὲν βουλευσαμένη, ὁ δὲ πράξας· ὁ δὲ εἰπὼν, σύγε κασίγνητός τε σὸς, πρὸς τὸν Ὀρέστην ἀπέδωκε, διὰ μὲν τοῦ συμπαραλαβεῖν ἀμφοτέρους δεικνύων βουλευσαμένους τὸν φόνον, διὰ δὲ τοῦ ἔφυ, μόνον τὸν Ὀρέστην εἰργασμένον. ἢ οὕτω δέον εἰπεῖν· πῶς ἔχετε, ὦ τάλαινα, σύ τε, κασίγνητός τε σὸς τλήμων Ὀρέστης. ὁ δὲ τὴν ὁρμὴν τῆς προτάσεως, ἤτοι τὸ ἔχετε ἐάσας, ἐπειδὴ Ὀρέστης ἐφόνευσε τὴν μετέρα, πρὸς τοῦτον τὴν ἀπόδοσιν ἐποιήσατο. ἀγνοοῦντες δέ τινες, τὸ ὅδε ἀντὶ τοῦ ὅστις φασίν. ἔστι δὲ ὅδε διὰ μέσου δεικτικόν. 76. Εἰς Φοῖβον] Καὶ τοῦτο πανούργως. ἀναμάρτητον γὰρ τὸ θεῖον ἐμφαίνει ὁ ποιητὴς, ὡς καταψευδομένων αὐτῶν τοῦ Ἀπόλλωνος. 78. Ἣν ἐπεὶ πρὸς Ἴλιον] Ἣν οὐκ εἶδον ἀφ' οὗ εἰς τὴν Ἴλιον ἔπλευσα, (διὰ μέσου γὰρ τὸ ὅπως ἔπλευσα) εἶτα ὥσπερ αἰτίαν λέγουσα τοῦ πλοῦ, θεομανεῖ πότμῳ φησὶ, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ εἱμαρμένης μανεῖσα, ἢ μοίρᾳ θεοῦ μανεῖσα. Ἄλλως. Ἣν οὐκ εἶδον ἀφ' οὗ πρὸς Ἴλιον ἔπλευσα. εἰ δὲ θέλεις γνῶναι, ὅπως ἔπλευ-

dam hanc dictionem Facius laudat Aristoph. Eqq. 1241. Valcken. Diatr. p. 240. Hemst. ad Lucian. T. I. p. 30.

ὀχούμεσθ' Cod. D. *Beck.*

73. 74. Horum versuum sententia facilis, constructio impedita. Heathius ex Scholiaste ἔχει pro ἔφυ. Sed vix puto Scholiasten ita legisse; tantum exponit ἔφυ per ἔφυτε, et hoc per ἔχετε. Exempla phraseos, πῶς εἰμὶ, attulit Musgravius, sed ex minus probatis auctoribus, Luciano, Æliano, Juliano. Addit Scholiastes: ἀγνοοῦντές τινες τὸ ὅδε ἀντὶ τοῦ ὅστις φασίν. ἔστι δὲ ὅδε διὰ μέσου δεικτικόν. Fortasse illi ὃς legerunt. Nihil sane melius video, quam ut ita legatur, et hæc sit constructio πῶς (ἐστε vel ἔχετε) σύ τε κασίγνητός τε σὸς Ὀρέστης, ὃς ἔφυ μητρὸς φονεύς; Quod ad πῶς attinet, similiter adhibetur Cycl. 206. Πῶς μοι κατ' ἄντρα νεόγονα βλαστήματα, Ἦ πρός γε μαστοῖς εἰσί; Postquam hæc scripseram, contuli MS. Harl. 6300. tres priores fabulas complectentem, recentissimum quidem, non tamen contemnendum. Hunc posthac vocabo J. Hic supra 26. παρθένῳ, 30. φέρον, deinde 35. ὁ δὲ in textu, ὅς suprascriptum, quod utrum pro glossane sit, an pro varia lectione, paullum dubito. Eodem modo in 74. supra ὅδε habet ὅς, de quo eadem nascitur quæstio. Adversari videtur Scholiastes modo citatus. Sed is, si in codice quoquam ὅς suprascriptum vidisset, facile pro interpretamento capere potuisset, licet revera esset varians lectio. Quicquid sit, non ausus sum ὅς, quod nulla diserta auctoritate munitum est, in textum recipere. Sin aliquis post me audacior recipiet, faciet non solum patiente, sed etiam approbante me. *Por.*

74. Correctionem Heathii etiam Facius assensu probavit. Heath. docuit, mentem loci esse debere hanc: *Quomodo, o misera, et tute vales, et frater tuus, miser Orestes matricida iste, se habet?*

Ἔπλευσ᾽, ὅπως ἔπλευσα θεομανεῖ πότμῳ,
Οὐκ εἶδον· ἀπολειφθεῖσα δ᾽ αἰάζω τύχας.
ΗΛ. Ἑλένη, τί σοι λέγοιμ᾽ ἂν, ἅγε παροῦσ᾽ ὁρᾷς,
Ἐν ξυμφοραῖσι τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον;
Ἐγὼ μὲν ἄϋπνος, πάρεδρος ἀθλίῳ νεκρῷ,

Navigavi, (quocunque modo navigavi œstro fatali)
Non vidi, sed privata ea, lugeo calamitatem.
*Ele.* Helena, quid tibi dicam, quæ præsens vides,
In calamitatibus esse prolem Agamemnonis?
Ego quidem insomnis, assidens misero mortuo,

P. τύχας, καὶ τὰς δυστυχίας. ΗΛΕΚ. Ὦ Ἑλένη, τί λέγοιμι ἂν σοι, ἥτις σὺ παροῦσα ὁρᾷς τὸν γόνον, ἤτοι τοὺς παῖδας τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν συμφοραῖς· ἐγὼ μὲν ἄϋπνος πάρεδρος θάσ-

S. σα, γίνωσκε ὅτι θεομανεῖ πότμῳ. κρύπτει δὲ τὴν μοιχείαν, καὶ ὑπὸ βίας δαίμονός τινος ἦχθαι εἰς Τροίαν φησίν. 79. Ὅπως δ᾽ ἔπλευσα] Διὰ μέσου ταῦτα. ἤγουν ὁ τρόπος δὲ τοῦ ἐμοῦ ἀπόπλου ὑπὸ δυστυχίας ἦν * θεομανής. 81. Ἑλένη] Πρὸς πάσας τὰς ὕβρεις ἀντίκειται τὸ Ἑλένη, ὅθεν καὶ χιάζεται ὁ στίχος. σεσημείωται γὰρ τὸ ὄνομα τῆς Ἑλένης. αἰνίττεται δὲ, ὅτι πονηρῶς κερτομεῖ πυνθανομένη περὶ ὧν παροῦσα ὁρᾷ. Ἄλλως. Τὸ Ἑλένη τί σοι λέγοιμ᾽ ἂν — βαρυνομένου ἦθος δηλοῖ κατὰ τοὺς παλαιούς. ἡ γὰρ τοῦ κυρίου ὀνόματος χρῆσις, ποτὲ μὲν βαρύτητός ἐστιν, ὡς ἐνταῦθα, ποτὲ δὲ ἀφελείας, ὡς παρ᾽ Ὁμήρῳ ἐν τῇ ζ′ ῥαψῳδίᾳ, ὡς ἀπὸ τῆς Ἀνδρομάχης "Ἕκτορ, ἀτὰρ σύ μοι ἐσσὶ πάτηρ καὶ πότνια μήτηρ." Τί σοι λέγοιμ᾽] Τί χρεία διηγήσασθαί σοι ἅ τινα ὁρᾷς; τί δὲ ὁρᾷς; ἐν συμφοραῖς τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον. δῆλον δὲ ὅτι οὐ τὸν Ὀρέστην μόνον λέγει, ἀλλὰ καὶ ἑαυτὴν Ἀγαμέμνονος γόνον. περὶ τῶν δύο γὰρ καὶ ἡ Ἑλένη ἐπύθετο λέγουσα, "Πῶς, ὦ τάλαινα, σύ τε, κασίγνητός τε σός." εἰκότως οὖν καὶ αὐτὴ ἐπάγει τὴν ἑαυτῆς ἄϋπνον δυσδαιμονίαν, καὶ τὴν Ὀρέστου νόσον. τὴν ἀπώλειαν δὲ δι᾽ ἑνὸς ἐδήλωσεν ὀνόματος. καὶ Ὀρέστης γὰρ κρινόμενος ἐπὶ

* Θεομανὴς] Θεομανοῦς Heath. legit. *Beck.*

ἔφυ;] Gl. Cod. D. superscr. ὑπῆρξε. *Beck.*

ἔφυ;] Emendat Heathius ἔχει, ut et Scholiasten legisse putat, in quo tamen nullum hujus lectionis vestigium invenio. Mentem loci haud dubie attigit vir doctissimus. Sed videndum, an πῶς ἔφυ eundem sensum habere possit. Primo, ἔφυ idem est, quod ἐστὶ, γίγνεται. vid. infra v. 1625 et 1626. γίγνομαι autem cum adverbiis junctum, non raro apud Plutarchum invenias. Exempla insigniora sunt χαλεπῶς γενέσθαι Vit. p. 83. δύο ἡμέρας ἡδέως γεγόνατε p. 1638. εἰσαύριον ἡδέως γίνονται Op. Mor. p. 220. iterumque de eadem re τῇ ὑστεραίᾳ καλῶς γενέσθαι. p. 1220. Jam si Græcæ linguæ usus hæc patitur, quidni æque Græcum sit πῶς γέγονε, vel πῶς ἔφυ ὁ Ὀρέστης.

πῶς ἔφυ;] Julian. Imperator. Ep. VI. οἶσθα δὲ, πῶς εἰμί. Lucian. Hermotimo: πολλὰ μοχθήσαντες ὁμοίως ἐσμέν. Ælian. Var. Hist. XIV. 11. πῶς δεῖ εἶναι τὸν ἄρχοντα. *Musg.*

75. προσφθέγμασι. Cod. D. *Beck.*

79. ὅπως δ᾽ ἔπλευσα Ald. et omnes MSS. δὴ ex Reiskii conjectura edidit Brunckius. Sed cum in hac formula particulam istam admissam non meminerim, delevi. Mox ἦγε pro ἄγε Kingius edidit ex R. quod ideo notavi, ne quis, regulam nostram de anapæstis impugnaturus, codicum auctoritatem desideret. Infra 526. Sophocl. Œd. C. 1209. Leviter corrigendus Aristophanes Athenæi III. p. 95. F. Καὶ μὴν, τὸ δεῖν᾽, ἀκροκώλι᾽, ἄγε σοι τέτταρα Ἥψησα τακερά. *Por.*

ὅπως δ᾽ ἔπλευσα] Eleganter et vere Reiskius ὅπως δὴ ᾽πλευσα. *Musg.*

80. Οὐκ οἶδ᾽ Cod. D. quasi hæc cum præcedd. ὅπως δ᾽ ἔπλευσα cohæreant. *Beck.*

82. τὸν Ἀγ. γόνον;] In Cod. D. superscr. τὸν παῖδα τοῦ Ἀγαμέμνονος. *Beck.*

83. πάρεδρος θάσσω ἀντὶ τοῦ παρακάθημαι. Cod. D. *Beck.*

Νεκρὸς γὰρ οὗτος οὕνεκα σμικρᾶς πνοῆς,
Θάσσω· τὰ τούτου δ᾽ οὐκ ὀνειδίζω κακά.
Σὺ δ᾽ ἡ μακαρία, μακάριός θ᾽ ὁ σὸς πόσις
Ἥκετον ἐφ᾽ ἡμᾶς ἀθλίως πεπραγότας.
ΕΛ. Πόσον χρόνον δὲ δεμνίοις πέπτωχ᾽ ὅδε;
ΗΛ. Ἐξ οὗπερ αἷμα γενέθλιον κατήνυσεν.

(Est enim iste mortuus propter frigidum halitum)
Assideo: mala autem ejus non amplifico.
At tu, beata utique, et tuus maritus beatus,
Venistis ad nos miserrimos.
*Hele.* Quam longum tempus jacet iste in lecto?
*Ele.* Ex quo confecit maternam cædem.

P. σω, ἀντὶ τοῦ παρακάθημαι ἀθλίῳ νεκρῷ, νεκρὸς γὰρ οὗτος χάριν μικρᾶς ἀναπνοῆς, τουτέστιν ἐγγύς ἐστι νεκροῦ διότι σμικρὰν ἔχει πνοὴν, τὰς τούτου δὲ δυστυχίας οὐκ ὀνειδίζω. σὺ δὲ εἶ μακαρία, μακάριός τε ὁ σὸς πόσις Μενέλαος, ἥκετε εἰς ἡμᾶς ἀθλίως δυστυχήσαντας. ἐπὶ πόσον δὲ χρόνον πεπτωκὼς κεῖται ὅδε ἐν τοῖς δεμνίοις; ἀφ᾽ οὗ καιροῦ διεπράξατο τὸν τῆς μητρὸς φόνον. ὢ ἄθλιος οὗτος, ὅτι τὴν μητέρα ἀνεῖλε· κἀκείνη, ὅτι ὑπὸ παιδὸς ἀνῃρέθη,

S. τὴν τοῦ πατρὸς κατέφυγε φιλότητα. 89. Ἐξ οὗπερ αἷμα] Οὐ πρὸς τὴν πεῦσιν ἀπεκρίνατο. ἡ μὲν γὰρ ἤρετο ἀπὸ ποίου χρόνου νόσει. ἡ δὲ εἶπεν, ἐξ οὗ τὴν μητέρα ἀνεῖλε. τοῦτο δὲ πάλιν ὁμοίως ἄδηλόν ἐστι τῇ Ἑλένῃ. Αἷμα γενέθλιον] Γενέθλια πληθυντικῶς, πᾶσα ἡ ἐν γενήσει τινὸς τελουμένη ἑορτή. ὥσπερ γαμήλια, ἡ ἐν γάμῳ. καὶ ἐγκαίνια, ἡ ἐν ἐγκαινισμῷ. κατὰ ταῦτα λέγεται καὶ Κρόνια, ἡ ἑορτὴ τοῦ Κρόνου. καὶ Διαίσια ἡ τοῦ Διός. καὶ Τιτάνια, ἡ τῶν Τιτάνων. καὶ ἕτερα. ἐνταῦθα δὲ γενέθλιον αἷμα λέγει, ἀντὶ τοῦ μητρῷον, ἀπὸ τῆς γεννήσεως μετάγων τὸν λόγον ἐπὶ τὴν αἰτίαν τῆς γεννήσεως, ἤτοι τὴν μητέρα. 93. Προσεδρία] Προεδρία, ἡ προτίμησις, καὶ ἡ πρώτη καθέδρα, προσεδρία δὲ, ἡ ἐπίμονος καὶ διηνεκὴς ἀσχολία. Ἄλλως. τοῦτό σοι, φησὶ, πεισθείην, ὃ μὴ ἀπασχολήσει με τῆς προσεδρίας τοῦ

84. Heath. vertit: *Est enim iste mortuus, quantum per paullulum respirationis licet. Beck.*

σμικρᾶς πνοῆς,] *parvæ respirationis*, i. e. in qua costas attolli vix cernas. Legerim tamen, ψυχρᾶς πνοῆς, *frigidæ respirationis.* Sic Pindarus ἄσθματι φρίσσοντ᾽ ἀμπνοὰς Nem. 10. Stroph. 5. Nicander Alexipharm. ψυχρὸν διανίσσεται ἄσθμα.

Hujus loci difficultas nova interpunctione utcunque tolli potest:

—— πάρεδρος ἀθλίῳ νεκρῷ,
(Νεκρὸς γὰρ οὗτος) οὕνεκα σμικρᾶς πνοῆς,
Θάσσω. ——

Mihi frigida et elumbis videtur clausula Parenthetica: cui nervos tamen addideris scribendo, Νεκρὸς γὰρ ὄντως. *Quippe, etsi nomine vivus, mortuus revera est.* ὄντως cum in Hesychii Lexico locum invenerit, exinde colligas, vocem non plane pedestrem esse. *Musg.*

85. οὐκ ὀνειδίζω] *non augeo oratione.* Pertinet hoc ad vocem νεκρὸς, quæ præcesserat. *Cum eum mortuum dico, non nimis flebiliter de malis ejus loquor.* Vide supra ad v. 4. *Musg.*

86. σὺ δ᾽ εἶ μ. Ald. Recte Dawesius σὺ δ᾽ ἡ, quod confirmant tres Musgravii MSS. unus Brunckii ex correctione et K. Mirum est Musgravio hanc lectionem displicuisse, qui ἦ substituit, et 88. sine causa addi ἐν vult. *Por.*

Dawesio non nominato etiam ἡ legit Fac. et sic quoque est in marg. cod. Brunck. ab eadem manu. *Beck.*

Cum in editis esset σὺ δ᾽ εἶ μακαρία, legendum conjecit R. Dawes. Miscell. Crit. p. 352. σὺ δ᾽ ἡ μακαρία, quod tres etiam MSS. exhibent. Mutavi spiritum, ut sit ἦ, *omnino, sanequam.* Jortinus malit Σὺ δ᾽ ὦ—quod non spernendum. *Musg.*

87. Pro ἥκετον dat ἥκεις Eustathius ad Il. Α. p. 145, 12.=110, 8. Κ. 802, 37.=730, 47. Od. Τ. 1856, 14.=683, 19. in postremo loco addens, ὅπερ ἀστείως ἡ Ἡ-

ΕΛ. Ὦ μέλεος, ἡ τεκοῦσά θ', ὡς διώλετο.
ΗΛ. Οὕτως ἔχει τάδ', ὥστ' ἀπείρηκεν κακοῖς.
ΕΛ. Πρὸς θεῶν, πιθοῖ' ἂν δῆτά μοί τι, παρθένε;
ΗΛ. Ὡς ἄσχολός γε συγγόνου προσεδρίᾳ.
ΕΛ. Βούλει τάφον μοι πρὸς κασιγνήτης μολεῖν;
ΗΛ. Μητρὸς κελεύεις τῆς ἐμῆς; τίνος χάριν;

*Hele.* O miser, et mater, quomodo periit!
*Ele.* Sic habet res, ut desperaverim in malis.
*Hele.* Per deos, o virgo, obtemperesne mihi in aliqua re?
*Ele.* Atqui sum occupata assidendo fratri.
*Hele.* Vis mihi accedere ad sepulchrum sororis?
*Ele.* Meæ matris dicis? quam ob causam?

P. μέλεα τυγχάνει. οὕτως τάδε διάκειται, ὥστε ἐξητόνησα ἐν ταῖς δυστυχίαις. ἕνεκα τῶν θεῶν καταπεισθείης ἂν ἐμοὶ κατά τι, ὦ παρθένε; λίαν ἄσχολος εἰμὶ, σχολῆς ἐστερημένη ἀσχολοῦμαι, ἤτοι περισπῶμαι τῇ προσεδρίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ. βούλει ἀπελθεῖν πρὸς τὸν τάφον τῆς ἀδελφῆς μου; τῆς ἐμῆς μητρὸς κελεύεις, τίνος χάριν; φέρουσα ἀπαρχὰς τῆς κόμης, καὶ

S. ἀδελφοῦ, τουτέστιν εἰ μὲν τὸ κελευόμενον παρὰ σοῦ χωρίζει με τοῦ ἀδελφοῦ, οὐ πείσομαι, εἰ δὲ οὐ χωρίζει, πείσομαι. ἢ ὅτι παντελῶς ἀπαρνεῖται τὴν ὑπούργησιν, τουτέστιν οὐ πείθομαί σοι, ὅτι ἄσχολός εἰμι τῇ προσεδρίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ. ἵν' ᾖ τὸ ὡς, ἀντὶ τοῦ ὅτι· ἔνιοι δὲ λείπειν φασὶ τὸ μὴ, ἵν' ᾖ εἰρωνεία. ἵν' ᾖ, πείθομαι σοι, ὅτι μὴ ἄσχολος εἰμὶ τῇ τοῦ ἀδελφοῦ προσεδρίᾳ. ἄσχολος γὰρ ἦν. πῶς σοι, φησὶ, πεισθῶ, ἀσχολουμένη τῇ νοσοκομίᾳ τοῦ ἀδελφοῦ; ἵν' ᾖ, ὡς σχολὴν ἄγουσα, ἵν' ᾖ ἐρωτηματικόν. 94. Βούλει] Ἁπλούστερον αὐτῇ διαλέγεται, ὅτι μᾶλλον δεῖται αὐτῆς. ἐνταῦθα δὲ παραφυλάττεται καὶ μητρὸς εἰπεῖν σῆς, ἵνα μὴ δόξῃ ὀνειδίζειν αὐτῇ. δεῖ γὰρ εἶναι κολακευτικὸν τὸ δεόμενον. 95. Μητρὸς κελεύεις] Νῦν μητέρα αὐτὴν ἐκάλεσε, δεικνῦσα, ὅτι οὐδὲ τὴν πρώτην λοιδορίαν προσήκατο· καὶ τάχα διὰ τοῦ ὀνόματος τῆς ἐχθρᾶς μητρὸς παραιτεῖται τὴν αἴτησιν. ἀλλ' ἡ μὲν κολακεύουσα συγγενικῷ

λέκτρα ἐκεῖ περὶ Ἑλένης φησί. Sane numeri suavius ad aures accidunt, et structura tum apud Græcos, tum apud Latinos usitata est. Noster apud Æschinem c. Timarch. p. 154, 11. ed. Reisk. Κἀγὼ μὲν οὕτω, χὤστις ἔστ' ἀνὴρ σοφὸς, Λογίζομαι τἀληθές. Quis non meminit Horatiani? *quibus ipse meique Ante Larem proprium vescor. Por.*

Utrum his verbis exprobatio, an tacita auxilii imploratio contineatur, dubitat Prev. sed vel ex versione ipsi apparere poterat, sensus exprimi, qui in hac rerum conditione non poterant non excitari. *Brunck.*

88. δὲ δεμνίοις.] Legendum δ' ἐν δεμνίοις, ut supra v. 35. *Musg.*

90. Pro Ὦ Codd. A. D. ὦ. *Beck.*

91. ἀπείρηκ' ἐν Ald. Syllabas conjunxi. Electra enim sua mala parvi pendit, neque ea memorat, nisi quatenus ex fratris morbo oriuntur. Deinde Græci non dicunt, ἀπειρηκέναι, ἀπειπεῖν ἐν κακοῖς, sed sine præpositione, ut Hec. 936. (942.) ἀπεῖπον ἄλγει. Alia ratio est loci Androm. 87. *Por.*

92. πρὸς τῶν θεῶν πείθοιο τί μοι παρθένε primo dederat M. sed statim acutum in prima πείθοιο transverso calamo delendum monuit, deinde duo puncta super ει et circumflexum super οι posuit. Voluit nempe significare legendum πιθοῖο. MS. Dorvill. etiam pejus habet πρὸς γὰρ τῶν θεῶν πειθοῖο τί μοι παρθένε. Metrum quidem his lectionibus corrumpitur, et particula ἂν non recte abest: tum male additur articulus, quem a Comicis in hac adjurandi formula raro omitti, a Tragicis semper, monui ad Med. 325. (328.) Apud Athenæum IV. p. 161. F. legendum Ἀριστοφῶν δ' ἐν Πυθαγοριστῇ, πρὸς τῶν θεῶν οἰόμεθα τοὺς πάλαι ποτὲ, tandem vidit in indice Schweighæuser. *Por*

93. Ὡς ἄσχολός γε] Heath vertit: *Atqui occupata sum quidem*, sed Facius

ΕΛ. Κόμης ἀπαρχὰς καὶ χοὰς φέρουσ᾽ ἐμάς.
ΗΛ. Σοὶ δ᾽ οὐχὶ θεμιτὸν πρὸς φίλων στείχειν τάφον;
ΕΛ. Δεῖξαι γὰρ Ἀργείοισι σῶμ᾽ αἰσχύνομαι.
ΗΛ. Ὀψέ γε φρονεῖς εὖ, τότε λιποῦσ᾽ αἰσχρῶς δόμους.
ΕΛ. Ὀρθῶς ἔλεξας, οὐ φίλως δ᾽ ἐμοὶ λέγεις.
ΗΛ. Αἰδὼς δὲ δή τίς σ᾽ ἐς Μυκηναίους ἔχει;
ΕΛ. Δέδοικα πατέρας τῶν ὑπ᾽ Ἰλίῳ νεκρῶν.

*Hele.* Ferens primitias comæ meæ, et meas inferias.
*Ele.* An tibi non est fas ire ad cognatæ sepulchrum?
*Hele.* Erubesco ostendere corpus Argivis.
*Ele.* Sero recte sapis, cum tunc inhoneste reliqueris domum.
*Hele.* Recte arguens mihi non amica dicis.
*Ele.* Quis pudor habet te inter Mycenæos?
*Hele.* Metuo patres illorum qui mortui sunt ad Ilium.

P. χοὰς, καὶ θυσίας ἐμάς. σοὶ δὲ οὐχὶ θεμιτὸν, ἀντὶ τὸ οὐ δυνατὸν ἔρχεσθαι πρὸς τὸν φιλούμενον τάφον; οὐ θεμιτὸν δηλονότι, αἰσχύνομαι γὰρ δεῖξαι τὸ σῶμα, ἀντὶ τοῦ ἐμαυτὴν, τοῖς Ἀργείοις. ὀψὲ τοῦ χρόνου, ἀντὶ τοῦ μόλις τανῦν φρονεῖς εὖ, τότε ἀφεῖσα τοὺς δόμους αἰσχρῶς. ἀληθῶς εἶπας, οὐ λέγεις δὲ προσφιλῶς ἐμοί. τίς δὲ δὴ αἰδὼς ἔχει σε εἰς τοὺς Μυκη-

S. ὀνόματι ἐχρήσατο, ἡ δὲ παραιτουμένη τὴν κολακείαν, εἶπε μητρὸς τῆς ἐμῆς. 96. Κόμης ἀπαρχὰς] Ἀπαρχὴ ἐλέγετο οὐ μόνον τὸ πρῶτον τῇ τάξει, ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον τῇ τιμῇ, ὅθεν καὶ ἀπαρχὰς καρπῶν προσῆγον οἱ παλαιοὶ, καὶ ὠνόμαζον, τὰ κρείττονα ἐκλεγόμενοι· καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰς θυσίας ἐτέλουν ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσιν οἱ παλαιοὶ, καὶ ἀπαρχὰς ἐκάλουν. 97. Σοὶ δ᾽ οὐχὶ θεμιτὸν] Οὐκ ἐν καιρῷ παῤῥησιάζεται ἡ Ἠλέκτρα, καίτοι πρὸ ὀλίγου φάσκουσα ἐλπίδα ἔχειν εἰς τὸν Μενέλαον, εἰ μὲν οὖν ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, μετριώτερός ἐστιν, ἐὰν δὲ ἑτέρως, ἄντικρυς ἐναγῆ, καὶ μὴ ἀξίαν οὖσαν προσπελάζειν τῷ τάφῳ τὴν Ἑλένην ἀποδείκνυσι, διὰ τὰ πεπραγμένα αὐτοῖς τοῖς φίλοις. 103. Δεινὸν γὰρ Ἄργει] Δεινὸν γὰρ ἀντὶ τοῦ χαλεπῶς ἀναβοᾷ καὶ * ἀνακηρύττῃ τῷ Ἄργει, ἀντὶ τοῦ τοῖς Ἀργείοις, διὰ στόμα, ἤτοι διὰ τῶν στομάτων ἁπάντων. τὸ ἀναβοᾷ προσώπου ἐστὶ δευτέρου παθητικῆς

* Pro ἀνακηρύττῃ Cod. D. habet ἀνακηρύττει et sequentem notam: τὸ ἀναβοᾷ προσώπου, κ. τ. λ. prorsus omittit. *Beck.*

sic: *non possum, siquidem occupata*—ὡς pro γὰρ poni. *Beck.*

ἄσχολος] Ellipsis est. Desideratur enim εἰμί. Similem vide Phœniss. v. 969. Confer etiam Dorvill. ad Chariton. p. 49. *Musg.*

94. βούλει omnes fere MSS. et Schol. pro βούλῃ. *Por.*

Βούλῃ] *Duportianus* codex corrigit βούλει; et fateor, *communiter* βούλομαι in secunda persona facere βούλει, ut οἴομαι, οἴει, et γίγνομαι, γίγνει, apud *Aristoph.* aliaque ejusdem generis; sed quum apud *Homerum* legatur βούλεαι in secunda, quis neget, hoc contrahi posse in βούλῃ? Nec in causa est simile verbum *consilium* notans; illud enim scribitur in dativo βουλῇ. Quare nihil hic movendum, cum omnes in βούλῃ consentiant codices; etiamsi in *Scholiaste* βούλει legatur. Solent enim aliter verba scribi in Scholiis, quam in auctore, ut periculum facienti sæpissime apparebit. Vid. Not. ad hujus Fab. v. 285. v. 424. et alibi; vid. quæ de istiusmodi Notis diximus, ad *Hecub.* v. 1238.

Br. Βούλει e codd. suis, ut v. 214. 1621. βούλει. Codd. A. D. *Beck.*

95. Μητρὸς Cod. A. *Beck.*

96. κόμης ἀπαρχὰς] solebant enim mortuorum comas abscindere et tumulo injicere. v. ad h. l. Fac.

ἐμᾶς Cod. A. *Beck.*

97. φίλων pro φίλον Br. ex membr. *Por.*

Br. φίλων dedit e membr. Reg. *Beck.*

98. σῶμα h. l. ut κάρα, δέμας, ὄμμα, de tota persona dici docuit Fac. *Beck.*

ΗΛ. Δεινὸν γάρ· Ἄργει τ' ἀναβοᾶ διὰ στόμα.
ΕΛ. Σύ νυν χάριν μοι, τὸν φόβον λύσασα, δός.
ΗΛ. Οὐκ ἂν δυναίμην μητρὸς εἰσβλέψαι τάφον.
ΕΛ. Αἰσχρόν γε μέν τοι προσπόλους φέρειν τάδε.
ΗΛ. Τί δ' οὐχὶ θυγατρὸς Ἑρμιόνης πέμπεις δέμας;
ΕΛ. Εἰς ὄχλον ἕρπειν παρθένοισιν οὐ καλόν.
ΗΛ. Καὶ μὴν τίνοι γ' ἂν τῇ τεθνηκυίᾳ τροφάς.

*Ele.* Dira nempe res est; et inclamaris per omnium ora Argis.
*Hele.* Tu nunc solvens metum, præstes mihi hoc officium.
*Ele.* Non possum intueri matris sepulchrum.
*Hele.* Turpe est ancillas ferre hæc.
*Ele.* Cur non mittis filiam Hermionem?
*Hele.* Non est honestum virginibus venire in publicum.
*Ele.* Atqui solverit gratiam pro nutricatione mortuæ.

P. ναίους; ἀντὶ τοῦ, τίνα αἰδῶ ἔχοις * εἰς τοὺς Μυκηναίους; δέδοικα τοὺς πατέρας τῶν νεκρῶν τῶν πεσόντων ὑπὸ τῇ Τροίᾳ. δεινῶς γὰρ διὰ τοῦ στόματος τῶν Ἀργείων ἀναβοᾷ· σὺ δὴ λύσασα τὸν φόβον, δὸς ἐμοὶ χάριν. οὐκ ἂν δυναίμην βλέψαι εἰς τὸν τάφον τῆς μητρός. ὅμως ἀπρεπὲς καὶ ἄσχημον τὰς δουλίδας φέρειν τάδε. διατί οὐ πέμπεις τὸ δέμας τῆς Ἑρμιόνης, περιφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ τὴν Ἑρμιόνην; οὐ καλόν ἐστι δηλονότι ταῖς παρθένοις, βαδίζειν εἰς τὸ πλῆθος. καὶ μὴν ἀνταποδοίη τὰς ἀνατροφὰς τῇ τεθνηκυίᾳ. ὀρθῶς ἔλεξας, πείθομαί

S. διαθέσεως, ἀντὶ τοῦ καταβοᾷ. 106. Πρόσπολον] Πρόσπολος ὁ δοῦλος. πρόπολος δὲ ὁ νεώκορος. Baroc. 74. 108. Εἰς ὄχλον ἕρπειν] Εἴποι τὶς, τί οὖν ταῖς τελείαις τοῦτο καλόν; ἔστιν οὖν εἰπεῖν, ὅτι ἐν Σπάρτῃ εἰώθασι γυμνάζεσθαι αἱ γυναῖκες καὶ παρθένοι. ὥστε δέδοται μὲν παρθένοις εἰς ὄχλον ἕρπειν, οὐ μὴν καθόλου, ἀλλ' ἐπὶ ὡρισμένοις πράγμασιν· οἷον κανηφορούσαις, ἢ γυμναζομέναις, οὐ μὴν ἄλλό τι πραγματευομέναις. Παρθένοισιν] Ταῖς νεάνισιν, οὐ γὰρ ταῖς ἀγάμοις. ἄγαμος γὰρ καὶ ἡ Ἠλέκτρα. παρθένος τέ ἐστιν ἥτε ἀμιγὴς, καὶ ἡ ἄρτι ἡβῶσα. ἢ πάλιν κακονόως, οὐ παρθένον δεῖξαι βούλεται τὴν Ἠλέκτραν, ὅτι οὐκ ἐπείσθη αὐτῇ. 109. Τροφάς] Ὑπ' ἐκείνης γὰρ ἀνετράφη. ἀντὶ τοῦ χάριν τῆς ἀνατροφῆς,

* Post εἰς τοὺς Μυκηναίους addi potest e Cod. D. τουτέστι τίς δέ ἐστιν ἡ αἰδὼς, ἣν αἰδῇ τοὺς Μυκηναίους. *Beck.*

99. Pro τότε ed Hervag. ποτέ. *Beck.*

100. Sic Ald. et plerique MSS. ἐλέγξασ' Reiskius, quod admisit Brunckius. Deinde φίλ' ὡς ἐμοὶ legit Musgrav. Ex MS. sui lectione φίλα δὲ, φίλια δὴ edidit Brunckius. Si quid mutandum, legerim, Ὀρθῶς γε λέξασ' οὐ φίλοις ἐμοὶ λέγεις. *Por.*

λέγοις Cod. D. *Beck.*

ἔλεξας,] Eleganter Reiskius ἐλέγξασ'. Quin et sequentia ita emendaverim, οὐ φίλ' ὡς ἐμοὶ λέγεις. Saltem δ' delendum est. *Musg.*

131. σ' addunt Brunckii membr. Aug. 2. Mosq. A. Harl. J. N. *Por.*

Facius conjicit ἐς Μυκηναίους σ' ἔχει. Αἰδὼς, θαῦμα, ἔχει με dicitur v. 451. Soph. Philoct. 688. Reisk. etiam σε inserit, sed ante ἐς, et sic (σ' ἐς) Brunck. e cod. Reg. et Aug. 2. edidit. *Beck.*

103. Ἀναβοᾷ] Male hic *Canterus* ait, videri legendum καταβοᾷ, cum admisso Ἄργει τε stare nequeat; et prior *viz.* hæc prima lectio exemplarium auctoritate, et sensus et carminis gaudeat.

Reiskius legit, Ἄργει πᾶν ἀναβοᾷ σε στόμα Brunck. nihil mutari vult, sensum esse, δεινὸν γάρ ἐστιν ἐκεῖνο, ὃ δέδοικας· καὶ γὰρ ἀναβοᾷ σὺ τῷ Ἄργει διὰ στόμα. *Beck.*

Ἄργει τ' ἀναβοᾷ] Emendat, si recte capio, Canterus, Ἄργει καταβοᾷ. Quo posito, malim δεινὸν adverbialiter pro δεινῶς accipere. *Musg.*

105. μητρὸς Cod. A. *Beck.*

106. πρόσπολον Ald. sed pluralem mul-

ΕΛ. Καλῶς ἔλεξας, πείθομαί τε σοὶ, κόρη,
Καὶ πέμψομαί γε θυγατέρ'· εὖ γάρ τοι λέγεις.
Ὦ τέκνον, ἔξελθ', Ἑρμιόνη, δόμων πάρος,
Καὶ λάβε χοὰς τάσδ' ἐν χεροῖν, κόμας τ' ἐμάς·
Ἐλθοῦσα δ' ἀμφὶ τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον,
Μελίκρατ' ἄφες γάλακτος, οἰνωπόν τ' ἄχνην,
Καὶ στᾶσ' ἐπ' ἄκρου χώματος λέξον τάδε·
Ἑλένη σ' ἀδελφὴ ταῖσδε δωρεῖται χοαῖς,
Φόβῳ προσελθεῖν μνῆμα σὸν, ταρβοῦσά τε

*Hele.* Recte dixisti, obtempero tibi, puella,
Et mittam filiam: recte enim sic dicis.
O filia Hermione, exi ante ædes,
Et capo in manus has inferias, et meas comas:
Et veniens Clytemnestræ ad sepulchrum,
Dimitte ibi mel cum lacte mixtum, et vini rorem,
Et stans in summo tumulo dicas ista:
Helena soror donat te his inferiis,
Cum non ausit ad tuum monumentum accedere, metuens

P. τε, ὦ κόρη, σοὶ, καὶ πέμψω τὴν θυγατέρα, εὖ γὰρ καὶ καλῶς λέγεις. ὦ τέκνον Ἑρμιόνη, ἔξελθε ἔμπροσθεν τῶν δόμων, καὶ λάβε ἐν ταῖς χερσὶ τάσδε τὰς χοὰς, καὶ τὰς ἐμὰς κόμας, ἀπελθοῦσα δὲ εἰς τὸν τάφον τῆς Κλυταιμνήστρας, ἄφες τὰ μελίκρατα τοῦ γάλακτος, ἤτοι τὰ ἀπὸ μέλιτος καὶ γάλακτος κεκραμένα, τὴν ἄχνην τε καὶ τὸν οἰνωπὸν, ἤτοι τὸν λεπτότατον τόνδε οἶνον, καὶ στᾶσα ἐπὶ τοῦ ἀκροῦ χώματος, ἤτοι ἐπὶ τοῦ ἀκροῦ τοῦ τάφου, λέξον τάδε. ἡ ἀδελφὴ ἡ Ἑλένη δεξιοῦταί σε ταῖσδε ταῖς χοαῖς, ὑπὸ τοῦ φοβοῦ προσελθεῖν εἰς

S. ἧς ἀνέθρεψεν αὐτήν. Baroc. 74. 115. Οἰνωπόν τ' ἄχνην] Τὸν λεπτότατον οἶνον λέγει, ἢ ἄχνην λέγει οἱονεὶ κορυφήν. ὅταν γὰρ ἐπιχέηται ὁ οἶνος τῷ ἐκ μέλιτος καὶ γάλακτος κράματι, ἐπιπολαίως κεῖται. Ἄλλως. Ἐμφαντικῶς τὴν τοῦ οἴνου δαψιλῆ ῥύσιν διὰ τῆς ἄχνης ἐσήμανε. τοῦτο δὲ ἐπὶ τῶν κυμάτων εἴρηται, "——ἀποπτύει δ' ἁλὸς ἄχνην." οἱ δὲ κυρίως τὴν οἰνόχροα τρίχα φασί. λάχνη γὰρ ἡ θρὶξ, ἄχνη δὲ τὸ λεπτὸν μέρος, ὃ κατέχειν τις οὐ δύναται, οἱονεὶ ἀέχη τὶς οὖσα. Ἄχνη] λέγεται ἡ μέλαινα θρίξ. Cod. A. 117. Ταῖσδε δωρεῖται χοαῖς] Δωροῦμαι, τὸ παρέξω. ἀπὸ δοτικῆς εἰς αἰτιατικὴν ἔχει τὴν σύνταξιν. ὡς τὸ δωροῦμαί σοι χρήματα. Δωροῦμαι δὲ τὸ δεξιοῦμαι, καὶ φιλοφρονῶ, ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς δοτικὴν, ὡς τὸ δωροῦμαι τὸν φίλον χάρισι λογικαῖς. 121. Τοῖν τ' ἀθλίοιν τοῖνδ'] Καὶ αὐτῶν μέμνηται, ἀντὶ τοῦ χάριν, ἕνεκα τῆς ἀνατροφῆς, ἧς ἀνέθρεψε αὐτήν. *Beck.*

ti MSS. Cant. M. N. et sic R. a prima manu, πρόσπολον ex emendatione. *Por.*

προσπόλους Cod. A. πρὸς πόλους Cod. D. et in marg. Cod. D. adscriptum: πρόσπολος ὁ δοῦλος, πρόπολος χωρὶς τοῦ σ, ὁ νεωκόρος. *Beck.*

πρόσπολον] MSS. A. B. et Cott. προσπόλους. *Musg.*

107. Ἑρμιόνης δέμας;] *Periphrasis.* Vid. quæ nos ad *Iphig.* Aul. v. 418.

Pro δέμας Cod. D. τάδε, aberrantibus librarii oculis ad superiorem versum. *Beck.*

109. τροφάς.] Gl. Cod. D. suprascr.

110. Καλῶς pro Ὀρθῶς tres MSS. apud Valck. ad Hippol. 715. Mosq. A. Ὀρθῶς et hic et 100. J. et Καλῶς, suprasc., de quo rursus dubitandi materia suppetit. *Por.*

Valck. ad Hippol. 715. monet, tres codices pro Ὀρθῶς exhibere καλῶς, utrumque bonum esse monet Facius. Brunck. tamen καλῶς præfert, ad vitandam repetitionem, quia Ὀρθῶς est v. 100.

Pro ὀρθῶς in Cod. A. Καλῶς, et mox pro θυγατέρ' idem exhibet θύγατερ. *Beck.*

Ἀργεῖον ὄχλον· εὐμενῆ δ᾽ ἄνωγέ νιν
Ἐμοί τε καὶ σοὶ καὶ πόσει γνώμην ἔχειν,
Τοῖν τ᾽ ἀθλίοιν τοῖνδ᾽, οὓς ἀπώλεσεν θεός.
Ἃ δ᾽ εἰς ἀδελφὴν καιρὸς ἐκπονεῖν ἐμὲ,
Ἅπανθ᾽ ὑπισχνοῦ νερτέρων δωρήματα.
Ἴθ᾽, ὦ τέκνον μοι σπεῦδε, καὶ χοὰς τάφῳ
Δοῦσ᾽, ὡς τάχιστα τῆς πάλιν μέμνησ᾽ ὁδοῦ.
ΗΛ. Ὦ φύσις, ἐν ἀνθρώποισιν ὡς μέγ᾽ εἶ κακὸν,
Σωτήριόν τε τοῖς καλῶς κεκτημένοις.

Argivam turbam: et jube ipsam propitiam
Mentem habere mihi, et tibi et marito,
Et istis duobus miseris, quos perdidit Deus:
Et quæ oportet me facere erga sororem mortuam,
Omnia promitte dona inferorum.
Abi, o filia, propera, et inferiis sepulcro
Datis, quam celerrime memineris reditus.
O Natura, quam magnum es malum inter homines,
Et res quam salutaris iis, qui bene te possident.

P. τὸ σὸν μνῆμα· φοβουμένη τὸν ὄχλον τῶν Ἀργείων. παρακάλει δὲ αὐτὴν ἔχειν γνώμην εὐμενῆ καὶ πρᾳεῖαν, ἐμοί τε, καὶ σοὶ, καὶ τῷ πόσει τῷ ἐμῷ, τοῖν τε ἀθλίοιν τοῖνδε, ἤγουν τῷ Ὀρέστῃ καὶ τῇ Ἠλέκτρᾳ, οὓς ἀπώλεσεν ὁ θεὸς, ἤτοι ὁ Ἀπόλλων. * ἃ δὲ ἁρμόδιος ἐνεργεῖν εἰς τὴν ἐμὴν ἀδελφὴν, δωρήματα τῶν νεκρῶν ἅπαντα ὑπισχνοῦ. ἄπιθι, ὦ τέκνον μου, σπεῦδε, καὶ δοῦσα χοὰς τῷ τάφῳ, λίαν τάχιστα μέμνησο τῆς εἰς τοὐπίσω ὁδοῦ. ὦ φύσις καὶ κάλλος. λίαν εἶ μέγα κακὸν ἐν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ σωτηριῶδες τοῖς καλῶς κεκτημένοις καὶ ἔχουσιν.

S. ἵνα μὴ δόξῃ παντελῶς λιθοκάρδιος εἶναι, ὅμως μετὰ ἀρᾶς. τὸ γὰρ οὓς ἀπώλεσεν θεὸς, δοκεῖ μὲν συναχθομένη λέγειν, πανούργως δὲ ἐμφαίνει, ὅτι καὶ θεοῖς ἀπεχθόμενοί εἰσιν· οὐ γὰρ ἀπολλύει εἶπεν, ἀλλὰ ἀπώλεσεν· ὡς ἐγνωσμένης ἤδη τῆς παρὰ θεῶν δυσμενείας. 122. Ἃ δ᾽ εἰς ἀδελφὴν] Ἃ δὲ νενόμισται τοῖς νεκροῖς ποιεῖν, ταῦτα κἀμὲ ὑπισχνοῦ εἰς τὴν ἀδελφὴν ποιεῖν. Ἄλλως. Ἅπαντα τὰ νεκρῶν δωρήματα, ἃ εὐκαίρως εἰς ἀδελφὴν ἐκπονεῖν ἐμὴν ὑπισχνοῦ. 126. Ὦ φύσις ἐν ἀνθρώποισιν] Ἰδοῦσα ἡ Ἠλέκτρα τὴν Ἑλένην τεμοῦσαν μὲν ἄκρας τὰς τρίχας,

* Ἃ δὲ καιρὸς, ἁρμόδιος δηλονότι, ἐνεργεῖν Barn.] ἃ δὲ ἁρμόδιος ἐνεργεῖν M. sed, ut in B. est, legi voluit Heath. *Beck.*

111. Brunck. exemplis docet, librariis sæpe formam mediam πέμπεσθαι non intellectam mutatam esse in activam. *Beck.*
πέμψομαι] Lib. P. πέμψομεν. *Musg.*
112. ἔξελθ᾽] King. ἐξῆλθ᾽. *Beck.*
115. οἰνοπόν τ᾽ ἄ. Ald. Alterum MSS. *Por.*
μελίκρατ᾽—] Inferiæ imprimis ex melle, lacte, et vino componebantur, interdum et sanguine victimarum cæsarum, v. Iphig. Taur. 160. s. *Facius.*
116. στᾶσά γ᾽ ἐπ᾽ ἄκρου Cod. D. *Beck.*
117. Pro χοαῖς Cod. D. χοάς. *Beck.*
118. τε post ταρβοῦσα omittit Cod. A. Reisk. vult. ταρβοῦσα τὸν Ἀργεῖον. *Beck.*
119. ἄνωγέ νιν] Ita recte: *Helena* enim mandat filiæ suæ, ut post oblatas *Clytæmnestræ* manibus primitias jubeat, i. e. oret eam, propitiam iis velle esse. *Duportianus* autem codex loco τοῦ νιν ponit νῦν, misere corrupto loco.
Ἀργείαν Cod. A. *Beck.*
121. ἀπώλεσε Codd. A. D. *Beck.*
122. ἐμὴν Ald. ἐμὲ A. M. N. P. R. Magister v. καιρός. Quod cum alios quoque exhibere nihil dubitem, reposui. *Por.*

Ἴδετε γὰρ ἄκρας ὡς ἀπέθρισεν τρίχας,
Σώζουσα κάλλος· ἔστι δ' ἡ πάλαι γυνή.
Θεοί σε μισήσειαν, ὥς μ' ἀπώλεσας,
Καὶ τόνδε, πᾶσάν θ' Ἑλλάδ'· ὦ τάλαιν' ἐγώ.
Αἳ δ' αὖ πάρεισι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασι

Videte quomodo ad apices præcidit capillos,
Servans formæ venustatem, et est tamen eadem, ut prius.
Dii te perdant, ut perdidisti me,
Et hunc et totam Græciam. O misera ego.
Iterum vero accedunt meis lamentis

P. ἐθεάσασθε πῶς κατὰ τὰς ἄκρας ἀπέκοψε τὰς τρίχας, σώζουσα καὶ φυλάττουσα τὸ κάλλος, ἔστι δὲ ἡ πάλαι γυνὴ, ἤτοι κακὴ, τουτέστιν οὐ μετεβλήθη. εἴθε σε μισήσειαν οἱ θεοὶ, ὅτι ἀπώλεσας ἐμὲ, καὶ τόνδε, ἤγουν τὸν Ὀρέστην, καὶ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. φεῦ, τάλαινα εἰμὶ ἐγώ.

S. σώζουσαν δὲ τὸ πρόσθεν κάλλος, ἀποτείνεται πρὸς τὴν φύσιν, καὶ λέγει ταύτην εἶναι σωτήριόν τε τοῖς κεκτημένοις καλῶς αὐτὴν, καὶ βλαπτικὸν τοῖς μὴ οὕτως. καὶ ἡ Ἑλένη φυσικῶς οὖσα κακὴ, εἰ καὶ ἔδοξε ποσῶς τὴν ἀδελφὴν θρηνεῖν, καὶ διὰ τοῦτο ἀποκεκοφέναι τὰς τρίχας, ἀλλὰ πανούργως τοῦτο πεποιηκέναι λέγει, ἐξ ὧν ἄκρας αὐτὰς ἔτεμε, τοῦτο πιστωσαμένη. εἰ γὰρ κατὰ ἀλήθειαν ἐθρήνει, πάντα τὸν πλόκαμον ἔδει τεμεῖν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. οἱ δὲ λέγοντες φύσιν τὸ κάλλος, οὔ μοι δοκοῦσι λέγειν εὐλόγως. 128. Εἴδετε παρ' ἄκρας] Ἀντὶ τοῦ ἴδοι τὶς ἄν, ὡς τὸ "Φαίης κεν ζάκοτόν τινα ἔμμεναι.——" Καὶ τὸ "Ἔνθ' οὐκ ἂν βρίζοντα ἴδοις.——" ἔνιοι δὲ φασὶ ταῖς δμωσὶ ταῦτα λέγειν. οἱ δὲ πρὸς τὸ θέατρον. ὃ καὶ ἄμεινον. ἐφελκυστικὸς γάρ ἐστιν ἀεὶ μᾶλλον τῶν θεατῶν ὁ ποιητὴς, οὐ φροντίζων τῶν ἀκριβολογούντων. Ὡς ἀπέθρισεν] Ὡς ἐν τῇ σμικρότητι τῆς ἀφαιρέσεως, μηδὲν ἀπολείπειν τοῦ ὑγιοῦς,

καιρὸν h. l. ἐπὶ τοῦ ἁρμοδίου καὶ πρέποντος positum esse observat Tho. M. h. v. ubi in Codd. et Edd. pro ἐμὴν est ἐμὲ probante Oudend.

Pro ἐμὴν Cod. A. ἐμέ. *Beck.*

ἐκπονεῖν ἐμὴν] Lib. P. ἐκπονεῖν ἐμέ. *Musg.*

124. Ἴθ' ὦ τέκνον μοι] Μοι pro μου. Vid. quæ nos ad *Iphig.* Aul. v. 615.

126. Tho. Mag. V. φύσις.—λέγεται φύσις καὶ τὸ φυσικὸν προτέρημα. οἷον κάλλος ἤ τι τοιοῦτον. Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ· Ὦ φύσις ἐν ἀνθρώποις ὡς μέγ' εἶ κακὸν, τὸ τῆς Ἑλένης ἐμφαίνων κάλλος. *Beck.*

127. καλῶς κεκτημένοις Fac. putat idem esse, ac καλῶς ἔχουσιν, scil. κατὰ τὴν φύσιν, qui natura pulchri sint, φύσιν autem esse naturalem corporis et partium ejus formam. *Beck.*

128. εἴδετε παρ'—ἀπέθριξε. ἴδετε Schol. ad Æsch. Agam. 545. Harl. γὰρ est ex conjectura Duporti. ἀπέθρισεν Harl. J. Schol. et MS. Cantabrig. unde lectiones quasdam mecum communicavit amicus. Mox ἔστιν ἡ π. γ. edidit Kingius, fortasse ex MS. quanquam id in nullo vidi. Sic tamen citat Plutarchus Alc. p. 203. B. sed facile ibi omitti potuit. *Por.*

Εἴ δετε παρ' ἄκρας] *Duportus* hic legit Εἴδετε γὰρ, ἄκρας, etc. quod minus displicet. Nullum autem exemplar conjecturam hanc probat.

Victorius Epistol. l. 3. p. 59. et Var. Lect. 32, 6. laudante Heath. per ἄκρας τρίχας intelligit non *summam capillorum partem*, sed *illam ipsorum partem*, quæ capiti hæret, et per verba ἐστὶν ἡ πάλαι γυνὴ significari, tantam fuisse Helenæ pulchritudinem, ut, abscissis ab ima parte capillis, quod unum ipsam maxime corrumpere potuit, nulla sit ex parte violata. At ob ea, quæ paullo ante Electra de vi naturæ in utramque partem philosophata est, Heath. verba ἔστιν ἡ πάλαι γυνὴ de animi moribus explicanda censet, et ἴδετε scribit, ac pro παρ' cum Duporto et Reisk. legit γάρ. Etiam Brunck. dedit ἴδετε γὰρ —Idem Brunck. monet, in recenti luctu moris fuisse caput ad cutem radi, (Eurip. Helen. 1211.) in veteri tantum aliquot cincinnos abscissos esse: Soph. Electr. 449.—Hesych. Ἀπέθριξεν· ἀπέκειρεν, ἀπέκοψεν, qui haud dubie h. l. reperit ἀπέθριξεν, idem hinc profert, laudante Alberto, Schol. Æsch. Agam. 545. ἔθριξεν,

Φίλαι ξυνῳδοί· τάχα μεταστήσουσ' ὕπνου
Τόνδ' ἡσυχάζοντ', ὄμμα δ' ἐκτήξουσ' ἐμὸν
Δακρύοις, ἀδελφὸν ὅταν ὁρῶ μεμηνότα.
Ὦ φίλταται γυναῖκες, ἡσύχῳ ποδὶ
Χωρεῖτε, μὴ ψοφεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος·

Charæ sociæ. Fortassis excitabunt ex somno
Istum quiescentem: et tabefacient meum oculum
Lacrymis, quando video insanientem fratrem.
O charissimæ mulieres, tacito pede
Accedite, ne strepite, neque sit fragor:

P. αὗται παραγίνονται αἱ προσφιλεῖς * θρηνήτριαι τοῖς ἐμοῖς θρηνήμασιν, ἴσως μετακινήσουσι τοῦ ὕπνου τόνδε ἠρεμοῦντα, τὸ ἐμὸν δὲ ὄμμα ἐκτακῆναι ποιήσουσι διὰ δακρύων, ὅταν ὁρῶ τὸν ἀδελφὸν μαινόμενον. ὦ φίλταται γυναῖκες, δι' ἡσύχου ποδὸς καὶ πορείας ἔρχεσθε, καὶ μὴ

S. μηδὲ τῷ κάλλει λυμήνασθαι. 129. Ἡ πάλαι] Ἤτοι πονηρὰ, ἤγουν τὰ αὐτὰ φρονοῦσ' ἃ καὶ πρότερον. τοῦτο γὰρ εἶναι εὔμορφος ἐπιμελεῖται. ἐλέγχει δὲ αὐτὴν, ὅτι οὐδέ τοῖς ἁμαρτήμασι σεσωφρόνισται, ἀλλ' ἐν τοῖς ἤθεσι μεμένηκεν. ἤγουν ἡ κατὰ τὴν αὐτὴν μορφὴν, ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἐστὶν ἡ πάλαι γυνὴ] Ἢ κατὰ μορφὴν νοητέον, ἡ αὐτή ἐστι καὶ νῦν, ἥ τις καὶ πρὸ τοῦ τὰς τρίχας ἀποκόψαι. καὶ οὐδ' ὁτιοῦν ἠλάττωται τὸ κάλλος αὐτῆς. ἢ καὶ κατὰ προαίρεσιν, ὅτι αὐτή ἐστι καὶ νῦν, ἥτις καὶ πρώην, καὶ οὐδὲν ὑπὸ τῶν κακῶν σεσωφρόνισται. 131. Πᾶσάν θ' Ἑλλάδ'] Τὸ κατὰ μέρος εἰποῦσα, ἐπήνεγκε τὸ καθόλου. ὡς καὶ Ὅμηρος, "Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος Πριάμοιό τε παῖδες, Ἄλλοι τε Τρῶες.——" 132. Αἵδ' αὖ πάρεισι] Κατὰ τὸ σιωπώμενον

* Pro θρηνήτριαι scrib. συνθρηνήτριαι cum Cod. D. *Beck.*

ἀφεῖλεν—καὶ Εὐριπίδης· Ἴδετε παρ' ἄκρας ὡς ἀπέθριξε τρίχας. Pro ἐστι δ' ἡ πάλαι King. edidit ἐστιν ἡ πάλαι—a vulgata non discrepant Brunckii Codd. et Augustani.

ἀπέθριξεν Cod. A. ἀπέθριξε D. Superscriptum huic versui in Cod. D.: ἐθεάσασθε πῶς κατὰ τὰς ἄκρας ἀπέκοψε τὰς τρίχας, φυλάσσουσα τὸ κάλλος. οὐ κατ' ἐρώτησιν ἀλλὰ ἀποφαινόμενον ταῦτα λέγει. *Beck.*

ἴδετε. Ita Scholiastes ad Æschyl. Agam. v. 545. indicante Heathio. Editi minus recte εἴδετε, *vidistis.*

ἄκρας] Lego, ἀκμὰς, *apices.* De apicibus capillorum loqui Poëtam vel hinc patet, quod alibi contrarium, ut veræ pietatis indicium, diserte memoretur. Sic Alcæus Anthol. p. 282.

—— χαίταν ἐν χροΐ κειραμένα.

Martialis Lib. I. Epigr. 32.

Hos tibi, Phœbe, vovet totos a vertice crines.

vid. et Victorii Var. Lect. Lib. XXXII. c. 6. Etymologus M. v. ἀπεσκολυμμένος. κολλὸς ἡ θρὶξ ἡ ἐπὶ τοῦ ἄκρου, ἣν ἐφύλαττον ἀκούρευτον θεοῖς ἀνατιθέντες. Helenæ igitur nemo vitio vertisset, quod a summo capite, quæ vulgatæ mens est, crines desecuisset.

Ed. Ald. ἀπέθριξε. Sed legendum, ut vulgo, ἀπέθρισε. vide Helen. v. 1208. Agathias Scholast. Anthol. p. 264.

σὴν κεφαλὴν αἴλουρος ἀπέθρισε —— *Musg.*

129. ἐστὶν ἡ πάλαι] Ita Kingius, quo auctore incertum: Ed. Ald. ἐστὶ. δ' ἡ πάλαι. Sensus est: *antiquos mores obtinet mulier. Musg.*

In tanto enim luctu debuerat Helena raso esse capite. v. Eur. Hel. 1211. *Prev.*

130. Cod. A. ὡς et suprascr. ὅτι. Paullo ante verbis ἐστὶ δ' ἡ πάλαι in Cod. D. superscr. οὐκ ἠλλάχθη. *Beck.*

131. Καὶ τόνδε καὶ πᾶσαν Ἑλλ. Cod. D. *Beck.*

132. Pro αὖ in Cod. A. est εὖ. *Beck.*

134. ἡσυχάζονται Cod. A. *Beck.*

137. μὴ ψοφεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος. Sæpius eandem rem inculcare solent, quibus animus valde commovetur. Neque offendit hujusmodi repetitio, modo vocabulum varietur. Sic etiam Phœniss. 1336. τίν' εἴπω μῦθον, ἢ τίνας λόγους. Similis ratio est eorum, quæ affirmative primo, dein negative, enunciantur, ut ἄνομα δρῶντα κ' οὐ δίκαια Iph. Aul. v. 400. *Musg.*

Φιλία γὰρ ἡ σὴ πρευμενὴς μὲν, ἀλλ' ἐμοὶ
Τόνδ' ἐξεγεῖραι ξυμφορὰ γενήσεται.
Σῖγα, σῖγα, λεπτὸν ἴχνος ἀρβύλης   στροφὴ α'.

Tua enim benevolentia est mihi quidem grata, sed mihi
Erit calamitas excitari istum.
Tacite, tacite, subtile vestigium soleæ

P. κτυπεῖτε, μὴ δ' ἔστω κτύπος. ἡ σὴ μὲν γὰρ φιλία πραεῖα καὶ εὐμενὴς, ἀλλ' ἐν τῷ ἐξεγεῖραι τοῦτον γενήσεται συμφορά. ΧΟ. Μετὰ σιγῆς ἔρχεσθε, τιθεῖτε τὸ ἴχνος τῆς ἀρβύλης

S. ἔρχονται αἱ γυναῖκες ἰδεῖν τὸν Ὀρέστην, πῶς ἔχει. 140. Σῖγα σῖγα] Ἠρέμα, καὶ μετὰ ἡσυχίας. προσφόρως δὲ τῷ πάθει, καὶ ἡ τοῦ ῥυθμοῦ ἀγωγὴ δοχμιάζουσα, λεπτὸν δὲ ἴχνος ἀρβύλης, ἀντὶ τοῦ κούφως καὶ ἐλαφρῶς τιθεῖτε τὸν πόδα μετὰ τῆς ἀρβύλης. εἰ δὲ γράφεται λευκὸν ἴχνος, ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον, ὡς τὸ Θέτις ἀργυρόπεζα. ἴχνος δὲ λέγει τὸν πόδα, καὶ ἀρβύλη ἐστὶν εἶδος ὑποδήματος γυναικείου, κοίλου, καὶ βαθέος. Λευκόν. εἰ μὲν λευκὸν, σύναπτε τῷ σίγα, σίγα, καὶ λέγεται κατὰ ἀντίπτωσιν οὕτω. μετὰ σιγῆς, μετὰ σιγῆς τιθεῖτε τὴν ἀρβύλην τοῦ λευκοῦ ἴχνους, ἤγουν τοῦ λευκοῦ ποδός. εἰ δὲ λεπτὸν, στίζεται μετὰ τὸ σίγα σίγα, καὶ ἔχει τὸ πᾶν οὕτω, μετὰ σιγῆς ἔρχεσθε δηλονότι, εἶτα λεπτὸν τιθεῖτε ἀντὶ τοῦ ἥσυχον τὸ ἴχνος, ἀντὶ τοῦ τὴν βάσιν τῆς ἀρβύλης. ἐστὶ δὲ ἀρβύλη εἶδος * γυναικείου ὑποδήματος. Ἄλλως. Μετὰ σιγῆς τιθεῖτε τὸ λευκὸν ἴχνος τῆς ἀρβύλης. ἀντιστρόφως, ἀντι τοῦ τὴν ἀρβύλην τοῦ λευκοῦ ἴχνους, ἤτοι τοῦ ποδός. εἰ δὲ λεπτὸν γράφεται, σύναπτε οὕτως· μετὰ σιγῆς, ἔρχεσθε δηλονότι, τιθεῖτε τὸ ἴχνος τῆς ἀρβύλης ἐλαφρὸν, μὴ κτυπεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ. Α.—Σῖγα σῖγα] Τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ἀλ-

* Γυναικείου ante ὑποδήματος omittit Cod. D. *Beck.*

139. συμφορὰ] Confer Soph. Ajac. 68. Arist. Eccl. 486. *Musg.*

140. ΧΟ. σίγα, σίγα contra metrum Ald. et infra 180. Vs. 145. ΗΛ. Ald. Pro λεπτὸν varia lectio in Scholiis et in P. λευκόν; sic et Dionysius Hal. in edd. sed in MSS. λεπτόν. Λεπτὸν quoque Laërtius VII. 172. quod argumento ejus melius convenit, licet Illustrius, Laërtium exscribens, λευκὸν habeat; λευκὸν tamen magis poëticum videtur, ut infra λευκὸν ὄνυχα 951. Si hoc legis, σῖγα, σῖγα jungendum est cum τίθετε; si λεπτὸν præfers, σῖγα, σῖγα sententiam per se absolvit. *Por.*

Σῖγα, σῖγα legit *Canterus*, et λεπτὸν alias λευκόν.

Versus est asynartetus ex trochaica penthemimeri, quæ pro trochaico πολυσχηματίστῳ censeri potest, et dochmaico puro, ex antispasto pentasyllabo et syllaba constante, Heath. qui hunc et sequentem versum non choro, sed Electræ, tribui debere (ut Brunckius) censet. Idem observavit Arnald. Obs. Misc. T. VI. p. 586. qui etiam pro κτυπεῖτε reponendum esse ψοφεῖτε e Schol. Nicandr. Ther. 424. ostendit. Etiam Reiskio μὴ κτυπεῖτε, inficetum videtur ob sequentia. Legit aut μὴ πτυρεῖτε, *ne exterrete*, pavore percellite dormientem, aut μὴ θροεῖτε, *neque rumorem excitate.* Dion. Hal. habet quidem μὴ κτυπεῖτε, sed sequentia μηδ' ἔστω κτύπος omittit. Brunck. monet, scribi quoque potuisse, μὴ κτυπεῖτε, μηδ' ἔστω ψόφος.—Pro λεπτὸν etiam Dionys. Hal. de struct. orat. p. 78. Upt. (63. T. V. Reisk.) λευκὸν sed in MS. Bodlei. λεπτὸν. V. 142. s. ibi ita:

Ἀποπρόβατ' ἐκεῖσ' ἀπόπροθι κοίτας.

In nonnullis Codd. D. H. est ἀπὸ πρόβατ' et ἀπὸ πρό μοι notante Hudsono.

σίγα, σίγα Cod. A. *Beck.*

λεπτὸν] Alii, ut ex Scholiaste discimus, λευκὸν, quibus consentit etiam P. *Musg.*

141. τιθεῖτε Ald. et MSS. ψοφεῖτε pro κτυπεῖτε MS. Leid. apud Valckenærium ad Phœniss. (1371.) MS. Cott. Scholiastes Nicandri Ther. 424. Sed aliud hic restat observandum. Cum enim versus hic forte fortuna iambicus esse videretur, viri docti parem reddere antitheticum 154. certatim anniti. ποίαν pro τίνα Kingius bis ex *optimo* suo, quod ex Triclinii interpolatione profectum videtur. τίν' ὦ τ. ε. τίν' ἤδη σ. Musgravius. τύχαν τίν' ἂν λέγοιμι Brunckius ex conjectura edidit. Sed in hoc bis peccavit. Multo enim minori mo-

Τίθετε, μὴ ψοφεῖτε, μηδ' ἔστω κτύπος.
Ἄπο προβᾶτ' ἐκεῖσ',
Ἀπὸ πρό μοι κοίτας.

Ponite, ne strepite, neque sit fragor.
Procul abite illuc,
Procul mihi a lecto.

P. ἐλαφρὸν, μὴ κτυπεῖτε, μήδ' ἔστω κτύπος. ΗΛΕΚ. Μακρὰν τῆς κοίτης πορεύθητε ἐκεῖσε,

S. λοιόστροφα· εἰσὶ δὲ καὶ κατὰ σχέσιν· τῆς παρούσης σὺν στροφῆς τὰ κῶλα ΙΓ', καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα· ἐφεξῆς γὰρ κεῖται ἡνωμένη, καὶ οὐκ ἐκ διαστήματος. Τὸ Α' ἀσυνάρτητον· ἐκ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ, καὶ ἰαμβικῆς βάσεως· ἐχούσης τὸν Α' πόδα ἀνάπαιστον. Τὸ Β' ἴαμβον τρίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ Γ' καὶ Δ' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος Δ', καὶ ἰάμβου. Τὸ Ε' ἀντισπαστικὸν, μονόμετρον, ὑπερκατάληκτον, καθαρόν. [ΤΟ ς'. ὉΜΟΙΟΝ ΔΙΜΕΤΡΟΝ ὙΠΕΡΚΑΤΑΛΗΚΤΟΝ, ἐξ ἐπιτρίτου Α' καί παίωνος Γ' καὶ συλλαβῆς· ἐν τῷ τῆς ἀντιστροφῆς κώλῳ ἀντίσπαστον ἔχει, καὶ ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος. MSS. Baroc. 74.] Τὸ Ζ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ, διϊάμβου, καὶ μολοττοῦ, ἢ κρητικοῦ· τὸ δέ γε τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον πεντασύλλαβον· ἔχει διΐαμβον. Τὸ Η' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος Δ' καὶ ἰωνικοῦ, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. Τὸ Θ' ἰαμβικὸν ἐφθημιμερὲς καθαρόν. Τὸ Ι' ὅμοιον, δίμετρον ἀκατάληκτον· ἐκ χορείων. Τὸ ΙΑ' ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον· ἐξ ὁμοίων ποδῶν. Τὸ ΙΒ' ὅμοιον δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐξ ὁμοίων ποδῶν. Τὸ ΙΓ' ἰωνικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος Δ' διϊάμβου καὶ κρητικοῦ, ἢ δακτύλου· ἐπὶ τῷ τέλει ἀμφοτέρων παράγραφος. 141. Τιθεῖτε] Ποιητικῶς, ἀντὶ τοῦ τιθῶμεν. εἰσελήλυθε δὲ ἦχος κατὰ ὑπόθεσιν, ἔνδον. 142. Ἀπὸ πρόβατ'] Τὸ ὁλόκληρον τούτου τινὲς φασὶν ἀπόπροθι. καὶ τὸ παρὰ τῷ Ὁμήρῳ οὕτως ἐκ-

limine poterat, neque ordine, neque verbo mutato, τίν' ἂν τ. εἴποιμι. Sed profecto legendum τίθετε, et versus est trochaicus trimeter catalecticus, ab aliis acephalos iambicus vocatus. Hephæst. p. 19. Nec me fugit, Brunckium pluribus in locis Sophoclis et Aristophanis τιθεῖς, ξυνιεῖς, et similes barbarismos aut reliquisse aut intulisse. Attici dicebant τίθημι, τίθης, τίθησι. Ubicunque τιθεῖς legitur, legitur ex errore scribarum ει et η permutantium. Exempla proferri debebant, ubi, versu cogente, τιθῶ, τιθεῖ, τιθοῦμεν, τιθεῖτε Attici adhibuerint. Unde enim fit, ut hæc forma, tam metro commoda, nusquam fere occurrat, nisi ubi metro sit prorsus inutilis? At enim, inquit, τιθεῖ habet Euripides Cycl. 526. Ὅπου τιθεῖ τις, ἐνθάδ' ἐστὶν εὐπετής. Μεθεῖτε bis habet Aristophanes Ran. 1337. 1346. quod ex pristina verbi forma ἕω deductum est. Verum in priore loco legendum τιθῇ, quam constructionem, suppresso ἂν, amant Tragici. Ion. 1060. ὅπου δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς Θέλῃ τις pro ὅταν melius habet Stobæus LII. (LIV.) p. 360, 41. Electr. 978. Ὅπου δ' Ἀπόλλων σκαιὸς ᾖ, τίνες σοφοί; ὅπου λάβῃς fragm. incert. 103. Sophocles apud Plutarch. T. II. p. 34. A. 767. A. Ὅπου πρόσῃ τὸ κάλλος, ἀμφιδέξιος. Aristophanis loca fortasse jure omisissem; sed ne quid intactum, quod ad rem pertinere videatur, relinquam, lego utrobique Μέθεσθε, in media voce, quæ longe aptior, ut λαβομένω 1332. μεθῆσθον 1333. ἐχόμεθα 1334. λάβεσθε 1345. Obiter monebo, ψοφεῖτε, quod recte servat Nicandri Scholiastes, in Aldina utraque, in edd. quibusdam, Coloniensi certe anni 1530, Parisiensi 1557, mutatum esse in κτυπεῖτε. *Por.*

ψοφεῖτε,] Ita MS. Leidensis citatus a Valcken. ad Phœniss. v. 1352. In margine etiam habuit MS. Cott. Ed. Ald. κτυπεῖτε, quod hic repetitum nollem. *Musg.*

142—145. Ex his quatuor versibus duos efficiunt Codd. A. et D.—Ἄπο Codd. A. D. In Codd. A. superscr. μακρὰν, in D. ἐπιτείνετε εἰς τὸ ἔμπροσθεν τὴν πορείαν, ἄπωθεν κατ' ἐπίτασιν τῆς εἰς τὸ ἔμπροσθεν πορείας. *Beck.*

142. 143. 144. Versus sunt dochmaici *Heath.*

143. Kingius ex K. λέχους. Sed hoc si vitium est, emendari debet 159, ut socio suo 146 respondeat. ἀπόπροθί μοι κοίτας M. et sic voluit Cant. ἀπόπροθι κοίτας N. Dionys. *Por.*

κοίτας.] Kingius ex MS. Reg. Soc. λέχους, quod ἀντιστοίχῳ, ut nunc legitur,

## ΧΟΡΟΣ.

Ἰδοὺ πείθομαι.

## CHORUS.

Ecce obtempero.

P. ἀπόπρο, ἤτοι ἄγαν μακράν. ἆ, ἆ, φάνει μοι, ὦ φίλη, καθὰ πνοὴ ἀπὸ λεπτοῦ δόνακος. ἰδοὺ

S. δέχονται, "Τυτθὸν ἀπόπρο νεῶν ——" 144. Ἰδοὺ πείθομαι] Εἰκὸς ὀξύτερον εἰρηκέναι τὸν χορὸν, διὸ καὶ Ἠλέκτρα περιδεὴς γενομένη, φησὶν, ἆ ἆ. φυσικῶς δὲ τοῦτο πρῶτον εἶπεν, ἐπειδὴ αὕτη ὑπὸ τῆς φύσεως πρῶτον φωνὴ εὕρηται. ἀμέλει γοῦν, ἐπειδάν τι θεάσηταί τις παράδοξον, οὐδὲν ἕτερον ἀναβοᾷ, ἢ τὸ ἆ ἆ, τῆς φύσεως ἀγούσης πρὸς τοῦτο. εἶτα φησὶ πρὸς τὸν χορὸν, τοιαύτην πέμπε φωνὴν, οἷός ἐστιν ἦχος σύριγγος καλάμων λεπτῶν ἐν τοῖς ἕλεσιν ἀποτελούμενος, οὐ γὰρ τὸ ὄργανον σύριγγα φησὶ, τοῦτο γὰρ πολύφωνον. 145. Σύριγγος ὅπως πνοὰ] Ἀθορύβως, φησὶ, φάνει μοι, ὡς πνοὴ συρίγξεως δόνακος. οὐ γὰρ φησὶ σύριγγος τοῦ αὐλοῦ, οὗτος γὰρ καὶ Ἐνδυμίωνα ἐγείρει. 146. Δόνακος] Δόναξ κάλαμος λεπτὸς ἐν τοῖς ἕλεσι

convenientius est: non item, si emendetur. *Musg.*

λέχους a Grammatico de metro sollicito profectum; at recte in carmine antispastico antispasto opponitur epitritus primus. *Beck.*

144. s. ἆ — πνοὰ Heath. contra Kingium monet, versum esse antispasticum glyconium, ex epitrito primo, cui in antistropha respondet pentasyllabus, et tertio, pentasyllabo, cui in antistropha opponitur iterum primus, vel propter ἀδιάφορον antispastus. Mediam vocabuli σύριγγος syllabam corripi non posse idem H. monet. Vocalem enim ἀδιάφορον sequi duas consonantes tales, ut ab iis vocalis distrahi, et in pronunciatione separari non possit. V. Clark. ad Hom. Il. β. 537. neque in pronunciatione duarum consonantium alteram absorberi posse, ut in duplici liquida λλ, νν, v. ad Elect. 442. et ut in voc. φάρυγγα fiat, Cyclop. 592. 144. ἆ ἆ Codd. A. D. *Beck.*

Legendum, ni fallor:

Ἆ, ἆ, συριγμὸς, ὅπως πνοὰ
Λεπτοῦ δόνακος, ὦ φίλα, ἐπῶν ἐμοί.

*Ah, ah, sibilatio verborum mihi, O amica, est, ut spiritus tenuis arundinis:* i. e. parem ad somnum discutiendum vim habet. Poëtæ Veteres somnum fistula nonnunquam conciliari perhibent: ut Plato Antholog. H. Steph. p. 27. Incertus ibidem: ὕπνον ἄγω καλάμοις. Statius Theb. I. 185. *suadetque leves cava fistula somnos.* Nonnunquam contra impediri, ut Theocrit. Idyll. I. 16. Epigr. V. Utrumque rectum et naturæ consentaneum. Constat enim experientia graves sonos, nisi magnitudine peccaverint, somnum conciliare, acutiores justo impedire et discutere. Quod et Euripides cogitasse videtur, quando non δόνακος simpliciter hoc in loco posuit sed aptissimum epitheton λεπτοῦ adjunxit. Etenim quæ λεπτὰ, i. e., *tenuia*, sunt acutum plerumque sonum edunt. Aristoteles Problem. XI. 16. ἡ δὲ λεπτὴ φωνὴ, ὀξεῖά ἐστι, iterumque 19. αἱ γὰρ λεπτότεραι χορδαὶ ὀξύτεραί εἰσιν, τοῦ ἄλλων τῶν αὐτῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. *Musg.*

145. ὅπως πνοὰ Ald. et MSS. ὡς πνοὰ dedi partim ex conjectura Kingii. Mox ὑπόροφον primum in ὑπνοφόρον mutatum voluit, deinde vulgatum defendit Musgravius. Sensus videtur esse: *Edo vocem, qualis est submissior calami sonus. Por.*

146. Asynartetus ex duobus dochmaicis. Metri enarrator, qui versum hunc Ionicum esse vult, impeditissime tamen pro dipodia secunda diiambum ei tribuit. Heath. Pro φάνει Reisk. legit. φωνεῖς, *ita mihi sonas* διάτορόν τι καὶ ὀξὺ, *acutum et per aures penetrans et sensus percellens, ut tibia. Beck.*

147. Heath. cum Duporto legit ὑπώροφον, *submissam, qualis sub tectis esse solet*, interpretationem, quæ a calamo, sonum exilem emittente, petitur, merum esse Scholiastæ figmentum putat, ab analogia Græci sermonis prorsus alienum. At Facius monuit, se non videre, quomodo vox sub tecto edita submissior esse debeat, quam quæ in loco aperto. Vox enim clausa magis personat. Versus ipse, auc-

ΗΛ. Ἆ ἆ σύριγγος ὡς πνοιὰ
Λεπτοῦ δόνακος, ὦ φίλα, φώνει μοι.
ΧΟ. Ἴδ' ἀτρεμαίαν ὡς ὑπόροφον

*Ele.* Hei, hei, fistulæ velut sonus
Tenuis ex arundine, o chara sones mihi.
*Cho.* Ecce submissam tanquam per calamum sibilantem

P. φέρω βοὴν ἀτρεμαίαν, καὶ ἀθόρυβον, καὶ λίαν ὑπόροφον, καὶ λεπτὴν, ἤγουν ἥσυχον. ταὶ οὔ-
S. φυόμενος. τινὲς δὲ φασὶ τὸ λεγόμενον ἰδιωτικῶς * ῥαγάζιον, οὐ καλῶς λέγοντες. οὐ γὰρ ἀπὸ τούτου σύριγξ γίνεται. Μοι] Διαθέσεως ἐμφαντικὸν τὸ μοι, ὡς τὸ "Πάτροκλέ μοι δειλῇ ——" 147. Ἴδ' ἀτρεμαίαν] Μικρὸν σὺ, φησὶ, κελεύεις μοι φωνεῖν, ὡς ψιθυρίζει τῇ τοῦ ἀνέμου κινήσει κάλαμος. ἐγὼ δὲ καὶ ἔλαττον αὐτῷ φέρω μοι βοὴν, ὡς ὑπὸ Ὀρόφου γινομένην. ὁ δὲ Ὄροφος κάλαμός ἐστιν ἀσθενής τε καὶ παπυρώδης, οὗ μέμνηται καὶ Ὅμηρος, "Λαχνήεντ' ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες." ἐκ τούτων δὲ γίνονται καὶ αἱ γλωσσίδες τῶν αὐλῶν. ὡς

* Ῥαγάζιον] Vid. *Jo. Meursii* Lexicon Græco-barbarum. *Barnes.*

tore Heath. est trochaicus dimeter acatalectus. Reisk. conjicit ὑπόκρυφον, *occultatam*, aut ὑπόστροφον, *vocem, quæ ab excessu ad mediocritatem et recessum velut in se rediit.*

Ὑπόροφον] Ὑπώροφον *Duport.* legit, nec versus respuit; scio, ὑπωρόφιον dici; forte et ὑπώροφον: ita enim in *Phœnissis* quoque legitur: nisi mendum sit.

ὑπώροφον Cod. D. cum gl. suprascr. λεπτὴν, sed huic superscriptum ἀθόρυβον ταραχὴν ἐμποιοῦσαν. Super ἴδ' in Cod. D. legitur; ἐπίῤῥημα ἀντὶ τοῦ ἰδού. Verba φέρω βοὰν ad hunc versum referunt Codd. A. D. et sequentia ναὶ — ἀτρέμας in unum jungunt. Ad κάταγε in Cod. D. adnotatum: ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν καταγομένων νεῶν εἰς τοὺς λιμένας ἡσύχως. *Bech.*

ὑπόροφον] Falsum est, quod dicit Scholiastes, ὄροφον *arundinem* significare, neque versus Homeri, ab ipso citatus, (Il. ω'. 451.) hoc ostendit. Ridicula hæc interpretatio ab errore æque ridiculo orta est. Lego utique:

Ἴδ' ἀτρέμαιαν ὡς ὑπνόφορον
φέρω βοάν.

Constructio est, ἴδ' ὡς φέρω βοὰν ἀτρέμαιαν ὑπνόφορον. Exstat vox ὑπνόφορον Plut. Op. Mor. p. 1168. Simile est Æschyli ὑπνοδόταν νόμον, Prometh. v. 577.

Quæ in hunc versum a me annotata sunt, deleta mallem. Primo, quod docet Scholiastes, ὄροφον arundinis speciem quandam significare, Grammaticorum fere omnium testimonio firmatur, nec dubitare sinunt verba hæc ex Aristotelis vel Theophrasti Physicis a Polluce prolata X. 170. καλάμου, ὀρόφου, θρυαλλίδος, στροβίλου, πίτυος. Quod ab eodem præterea traditur, ex hac ipsa specie tibiarum γλωσσίδας vulgo factas fuisse, diserte ab alio auctore memoratum non inveni. Ex calamo, quod sane proximum est, factas fuisse constat. Dioscorides I. 115. Καλάμων δὲ, ὁ μέν τις καλεῖται ναστὸς — — ὁ δέ τις θῆλυς, ἐξ ὧν αἱ γλῶσσαι τοῖς αὐλοῖς κατασκευάζονται. Schol. in Pindari Pyth. XII. Antistroph. 2. τοὺς δόνακας λέγει, ἐξ ὧν αἱ αὐλητικαὶ γλωσσίδες γίγνονται. De καλάμῳ αὐλητικῷ multa habet Theophrastus Hist. Plant. IV. c. 12. quæ licet primo intuitu subobscura sint, accuratius tamen perpensa, multum sane roboris Scholiastæ testimonio addunt. Theophrasti verba sunt: τοῦ δὴ καλάμου δύο φασὶν εἶναι γένη, τόν τε αὐλητικὸν καὶ τὸν ἕτερον. Addit deinde, hæc genera inter se differre ἰσχύϊ καὶ λεπτότητι καὶ ἀσθενείᾳ. Fortiori et crassiori nomen inditum esse ait χαρακίαν, credo, quod χάρακι, i. e. sepimentis conficiendis, aptum ob firmitatem esset. Alter πλόκιμος audiebat, quasi diceres *textilem*, ipso nomine teneritudinem plantæ satis indicante. Jam Theophrastus χαρακίαν ab αὐλητικῷ καλάμῳ diserte distinguit: γίνεσθαι δέ ποτε τὸν χαρακίαν καὶ οὐ αὐλητικός. Ut necesse sit, tenerius illud genus, quod πλόκιμος audiebat, tibiarum γλώσσαις conficiendis adhibitum fuisse. Et sic plane Dioscorides: ὁ δέ τις θῆλυς, ἐξ ὧν αἱ γλῶσσαι — — κατασκευάζονται. Ex quo etiam genere et ὄροφον fuisse dubitari vix potest; quandoquidem durius

Φέρω βοάν. ΗΛ. ναὶ οὕτω
Κάταγε, κάταγε· πρόσιθ᾽ ἀτρέμας,
Ἀτρέμας ἴθι· λόγον ἀπόδος ἐφ᾽ ὅ, τι
Χρέος ἐμόλετέ ποτε.

Profero vocem. *Ele.* Recte ita
Demitte, demitte. Adito tacite,
Tacite ito. Dicas propter quam
Causam venistis.

P. τῳ, φώνει δηλονότι, κάταγε κάταγε, ἤγουν ταπείνου τὴν σὴν φωνὴν, πρόσελθε ἡσύχως, ἡσύχως ἔλθε, ἀπόκριναι δὲ δι᾽ ἣν αἰτίαν ἤλθετε καὶ χρείαν. χρόνια γὰρ, ἀντι τοῦ χρονίως,

S. ἀσθενὴς δὲ, ἀσθενῆ ποιεῖται τὴν ἀπήχησιν, τῷ μὴ ἀνθίστασθαι τῇ βοῇ τοῦ πνεύματος. 147, 148. Ὡς ὑπόροφον φέρω βοὰν] Τινὲς φασὶν βοὴν ὑπόροφον, τὴν μὴ δυναμένην ἐκτὸς τοῦ οἴκου ἀκούεσθαι. ἄλλοι δὲ τὴν ὑπὸ ὀρόφου καλάμου γινομένην. ὄροφον γὰρ λέγουσιν, λεπτόν τινα κάλαμον παπυρώδη. ᾧ χρῶνται εἰς ὀροφὰς οἱ ἄνθρωποι, πιστούμενοι τοῦτο ἐκ τοῦ ἄνωθεν τῆς Ἠλέκτρας λόγου. εἰπούσης γὰρ ἐκείνης πρὸς τὸν χορὸν, ὦ φίλη, φώνει ὥσπερ πνοὴ καί ἀπήχησις σύριγγος λεπτοῦ δόνακος, ἀποκρινόμενος ὁ χορὸς φησὶ, θέασαι ὅτι φέρω βοὴν ἥσυχον, ὑπόροφον, τουτέστι γινομένην ὑπὸ ὀρόφου. καὶ Ὅμηρος, "Λαχνήεντ᾽ ὄροφον λειμωνόθεν ἀμήσαντες." ἐκ τούτου τοῦ ὀρόφου ποιοῦσιν οἱ παῖδες αὐλοὺς λεπτὸν ἠχοῦντας,

calami genus contegendis ædibus omnino ineptum fuisset.

Sed ut melius intelligatur, quid sit apud nostrum ὑπόροφος βοὰ, omnino necesse est de natura et usu γλωσσίδων pauca dicere. Constat igitur, Tibicines veteres non in tibiam ipsam inflasse, sed in γλωσσίδα, neque labiorum contractione, ut nunc, sonum effinxisse, sed γλωσσίδα ipsis labiis comprehensam tenuisse. Alterum ex Luciano patet, apud quem sic ad præceptorem Harmonides: ἐδιδάξω με—ἐμπνεῖν ἐς τὴν γλωσσίδα λεπτόν τι καὶ ἐμμελές. Alterum ex Philostrat. Vit. Apollon. V. c. 7. ubi Apollonius: εὐστομία δὲ, ἣν τὰ χείλη, ἐνθέμενα τὴν τοῦ αὐλοῦ γλῶτταν, μὴ πιμπραμένου τοῦ προσώπου, αὐλῇ. Hinc cum ad sonum tibiæ formandum tantum contulerit γλωσσὶς ex ὀρόφῳ facta, nihil vetat ipsum illum sonum a poëta tragico ὑπόροφον βοὰν dictum esse: cum præsertim nullum instrumentum ἔμπνευστον, si tibiam excipias, γλώσσαις instructum fuerit. Patet hoc ex historia, quam Scholiastes Pindari de Mida quodam memoriæ prodidit in Pyth. XII. eum nempe in Pythio certamine tibiis modulantem, ἀνακλασθείσης τῆς γλωσσίδος ἀκουσίως καὶ προσκολληθείσης τῷ οὐρανίσκῳ, μόνοις τοῖς καλαμοῖς τρόπῳ σύριγγος αὐλῆσαι.

Videtur auctor auctiori syringis sono tibiæ dulcedinem opposuisse. Chori utique vocem cum strepitu syringis [λεπτοῦ δόνακος] comparaverat Electra. Respondet chorus: *en jam tranquillum, velut tibiæ, sonum edo.* Syringis et tibiæ discrimen etsi non ignorant eruditi, utriusque tamen formam et usum a poëtis antiquis descriptum, non inviti forte hic legent. De fistula vel syringe Tibullus: II. 5. 31.

> Fistula, cui semper decrescit arundinis ordo;
> Nam calamus cera jungitur usque minor.

Hymenæum fistula canentem sic depingit Claudianus: XXXI. 35. Ed. Gesn.

> — inæquales cera texebat avenas,
> Mænaliosque modos, et pastoralia labris
> Murmura tentabat relegens, orisque recursu
> Dissimilem tenui variabat arundine ventum.

De tibia Ovidius Fastor. VI. 691.

> Prima terebrato per rara foramina buxo
> Ut daret, effeci, tibia longa sonos.

Et paulo post:

> Inventum satyrus primum miratur, at usum
> Nescit, et inflatam sentit habere sonum.
> Et modo dimittit digitis, modo concipit auras.

Sed ut dispar erat tibiæ et syringis forma, ita valde dissimilis potestas et sonus. Quippe tibiæ ob gravitatem maxime celebrantur, (Spanhem. in Callim. Dian. 243.) syringi acutior sonus tribuitur: Nonnus Lib. XX.

> — ὀξὺ δὲ σύριγξ
> Ἀμφιλαφὴς ἐλίγαινε —

Χρόνια γὰρ πεσὼν ὅδ' εὐνάζεται.
ΧΟ. Πῶς ἔχει; λόγου μετάδος, ὦ φίλα. ἀντιστρ. α'.
ΗΛ. Τίνα τύχαν εἴπω; τίνας δὲ συμφοράς;
Ἔτι μὲν ἐμπνέει,

Diu enim jacens iste dormit.
*Cho.* Quomodo habet? sermonem imperti, o chara.
*Ele.* Quam fortunam dicam, quam nunc calamitatem?
Adhuc quidem spirat,

P. ἤτοι βραδέως πεσὼν, ὅδε ὁ Ὀρέστης εὐνάζεται καὶ ἀναπαύεται. Πῶς διάκειται ὁ Ὀρέστης, μετάδος ἡμῖν λόγου, ὦ φίλη. τίνα τύχην καὶ δυστυχίαν αὐτοῦ εἴπω, τίνα δὲ συμφορὰν;

S. καὶ μὴ δυνάμενον ἐξακούεσθαι δι' ἀσθένειαν. Ὑπόροφον] Ὄροφος λεπτὸς κάλαμος εἰς ὀροφὰς ἐπιτήδειος. ὑπόροφον οὖν, τὴν μὴ διϊκνουμένην ἔξω τοῦ ὀρόφου, ὅ ἐστι βραχεῖαν. 149. Κάταγε κάταγε] Τῇ ἐπαναλήψει μεμίμηται τὴν ἠρεμαίαν προϊέμενον φωνὴν, ἅτε γὰρ οὐκ ἐξακουομένης, δεύτερον ταῖς αὐταῖς λέξεσι κέχρηται. Τὸ κάταγε] Ἐναντίον ἐστὶ τῇ ἀνατάσει τῆς βοῆς. σημαίνει δὲ τὸ κάταγε, τὸ πρόσελθε, ἀφ' οὗ καὶ καταγωγοὶ οἱ λιμένες. 152. Χρόνια] Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου. τοῦτο δὲ ἀναφορὰν ἔχει, πρὸς τὸ πρόσιθι ἀτρέμας. ὁ δὲ νοῦς. χρόνιος, ὅ ἐστι διὰ χρόνου ἐκοιμήθη. 154. Ποίαν τύχαν] Ἴαμβος χρὴ εἶναι οὗτος ὁ στίχος, ὡς καὶ ὁ τῆς στροφῆς, διὸ οὕτως ἐγράφη παρ' ἡμῶν, ποίαν τύχαν, ποίαν δὲ συμφοράν. καὶ

Nemo contra, quod sciam, aut tibiam acutam dixit, aut fistulam gravisonam. Ingens porro tonorum discrimen fuisse satis indicat historia de Telephane quodam, qui οὕτως ἐπολέμησε ταῖς σύριγξι, ὥστε τοὺς αὐλοποιοὺς οὐδὲ ἐπιθεῖναι πώποτε εἴασεν ἐπὶ τοὺς αὐλούς. apud Plutarch. de Musica p. 2084.

Quod si Pindari locus Pyth. XII. aliquem forte permoverit, ut δόνακος versu præcedenti tibiam potius, quam fistulam, significare putet, respondeo, δόνακος nomen certissime fistulam complecti, de ea quippe adhibitum Anthol. H. Steph. p. 335 et 336; quin et multo melius fistulæ convenire, quæ tota ex calamis compacta fuit, quam tibiæ, quæ ex orichalco et ossibus cervinis maximam partem constabat: unde Pindarus loco citato tibiam describens æris mentionem non omisit. *Musg.*

148. Ut strophæ metrum antistrophæ respondeat, hunc etiam versum sequi debet, sed extra metrum posita clausula Ἆ, ἆ. Heath. Post καὶ οὕτω Brunck. supplet, φέρουσα βοὰν, κάταγε etc.

οὕτως Cod. A. D. *Beck.*

149. Heath. κάταγε vertit, probante Brunck. *accede:* nam κατάγειν per se, non adjecto vocab. φωνὴν aut simili, positum, nunquam significare, *submittere vocem.* *Beck.*

κάταγε,] Hujus vocis contrarium ἄναγε cum βοὰν, κωκυτὸν et similibus conjunctum *tollere vocem* significat. vid. ad Troad. v. 330. Hinc κάταγε interpretor *demitte vocem.* *Musg.*

150. Brunck. edidit, λόγον δ' ἀπόδος, sed in. Add. monet, rectius deesse in codd. et ap. King.

ἴθι pro ἴσθι Cod. D. Ad ἀπόδος adnotatum: γράφεται καὶ μετάδος λόγον. *Beck.*

152. Hunc versum superiori adjungit Cod. D. *Beck.*

Asynartetus ex dochmaicis similis v. 146. *Heath.*

153. λόγον Cod. D. Verbis τινα δὲ συμφ. in Cod. D. superscr. ἀποῤῥηματικῶς. *Beck.*

154. τίνα δὲ συμφορὰν Ald. et MSS. In numeris permutandis ludunt librarii, ut in hac fabula 3. 97. 106. 1077. Phœniss. 1355. (1374.) τίν' εἴπω μῦθον ἢ τίνα λόγον in plerisque edd. In hac ipsa voce variatur supra 61. ubi συμφορὰς dant Ed. Kingii, Schol. Mosq. D. marg. Harl. et J. Vide plura exempla ad Med. 34. *Por.*

Τίνα τύχαν] *Scholiast.* ποίαν pro τίνα utrobique legit, et Iambicum carmen facit. Cui consentit *Canterus.* Et *Iambicum* quidem est, sed ultima τοῦ τίνα potest produci ante τ' et δ'. Vid. Not. ad *Iphig. Aul.* v. 382. *Barnes.*

Brunck. edidit, τύχαν τίν' ἂν λέγοιμι; τ. δ. σ. e conjectura. Confert v. 81. 186. Vulgata metrum violat. *Beck.*

ποίαν, quod pro τίνα bis in hoc versu

Βραχὺ δ' ἀναστένει.
ΧΟ. Τί φῄς; ὦ τάλας.
ΗΛ. Ὀλεῖς, εἰ βλέφαρα κινήσεις
Ὕπνου γλυκυτάταν φερομένῳ χάριν.
ΧΟ. Μέλεος ἐχθίστων θεόθεν ἐργ-

Sed aliquantulum anhelat.
*Cho.* Quid dicis? O miser.
*Ele.* Perdes *eum* si palpebras movebis
Potienti dulcissimas delicias somni.
*Cho.* O miser, propter infanda quæ divinitus

P. ἔτι μὲν ἀναπνεῖ, βραχὺ δὲ καὶ ὀλίγον ἀναστένει. τί φῄς; ὦ τάλας, ὁ Ὀρέστης δηλονότι. ἀπολεῖς ἐμὲ, εἰ κινήσεις τὰ βλέφαρα ἐκείνου, φέροντος ἡδονὴν ὕπνου γλυκυτάτην. ὦ ἄθλιος

S. ἔστι τό ποι τὸ δεύτερον κοινὴ συλλαβὴ, διὸ καὶ τὸ παρ' ἡμῶν ἐπινοηθὲν ἐπὶ ταῖς κοιναῖς συλλαβαῖς ἐπετέθη σημεῖον, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις τοῖς τοιούτοις. 157. Τί φῄς] Πρὸς τὴν Ἠλέκτραν· ὦ τάλας, πρὸς τὸν Ὀρέστην. Ὦ τάλας] Οἰκειούμενος τὰς συμφορὰς ὁ χορὸς καὶ συναχθόμενος γεγωνότερον ἀνέκραγε τὸ "— ὦ τάλας." διὸ φησὶν, "Ὀλεῖς, εἰ βλέφαρα κινήσεις." δεῖ δὲ νοεῖν στεναγμόν τινα γεγενῆσθαι μετὰ τὸ ὦ τάλας, ὑπὸ τοῦ χοροῦ, ἵνα εὔλογον ᾖ τὸ παρὰ τῆς Ἠλέκτρας εἰρημένον. "Σὺ γάρ νιν, ὦ τάλαινα, θωΰξασ' ἔβαλες ὕπνου." 162. Ἆ, ἆ, ἄδικος] Τοῦτ' ἔστι τὸ ἀλλαχοῦ εἰρημένον, πρὸς τὰς τύχας γὰρ τὰς φρένας κεκτήμεθα. ἐπειδὴ γὰρ ἔδοξεν ἀτυχῶς τῷ Ὀρέστῃ πεπτωκέναι τῆς μητρὸς ὁ φόνος, ἄδικος ὁ Λοξίας νενόμισται. ἢ τὸ ἄδικα ἐδίκασεν, ἐμφαίνει, ὅτι δικαίως ἐμαντεύσατο τὸν φόνον τῆς μητρός. ἀδικεῖ δὲ, τῷ δράσαντι μὴ ἐπικουρῶν. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως, ὁ ἄδικος Λοξίας, ἄδικα τότε ἐδίκασεν, ὅτε ἐπὶ τρίποδος Θέμιδος τὸν φόνον ἔλακεν ἐμῆς μητρός. καὶ Ἀριστοφάνης, "— ἔλακεν ἐκ τῶν στεμμάτων, Τραγικῇ λέξει χρησάμενος." Ἄδικος] Οἱ λαμβάνοντες εἰς τὸ ἄδικος ἔξωθεν τὸ ὑπάρχει, καὶ στίζοντες ἐνταῦθα, ἀμαθεῖς. τὸ δ' οὕτως ἔχει. δέον γὰρ εἰπεῖν ἀδίκως ἔλακεν τότε ὁ Λοξίας ἄδικα, ἄδικος εἶπε πρὸς τὸ Λοξίας, ἀπατῶνται δὲ ἐκ τοῦ ἄδικα, οὐκ εἰδότες ὅτι τὸ ἄδικος καὶ τὸ ἄδικα ταυτοδυναμοῦσιν, ὥς τε καὶ εἰ

dedit Kingius, Scholiastæ debetur. Legendum fortasse :

τίν, ὦ, τύχαν εἴπω, τίν' ἤδη συμφοράν.
*Musg.*

155. s. Jungunt in unum versum Codd. A. D. *Beck.*

156. Musgravii conjecturæ sunt ἀνασθμαίνει, ἀνασφάλλει, ἀνακταίνει, quarum nulla probanda videtur. *Por.*

Βραχὺ δ' ἀναστένει.] Verte, *Continuo vero gemit*, juxta eandem analogiam, qua apud Aristot. in problem, βραχὺ δεῖται τῆς τροφῆς significat, *continuo cibo indiget*. Heath. Facius mavult ita interpungere :

Ἔτι μὲν ἐμπνέει,
Βραχὺ δ'. ἀναστένει·

*Adhuc quidem spirat, paullulum vero. (Ecce) ingemiscit!* vel etiam ἀναστενεῖ legi posse, ut βραχὺ sit pro ἐν βραχεῖ.
*Beck.*

ἀναστένει.] Sensui, credo, convenientius esset, quin et metro, ἀνασθμαίνει, ut Oppian. Halieut. V. 212.

βραχὺ δ' ἀναστένει.] Minime consentaneum est, Orestem simul ingemiscere (ἀναστένειν), simulque ὕπνου φέρεσθαι χαρὰν, eamque γλυκυτάταν. Contra patet ex Chori responso, quippe tristitiam, non gaudium, indicanti, non magnam ipsi spem fecisse de fratris valetudine Electram. Vide igitur, Lector, an hic versus cum utraque ῥήσει conciliari possit, legendo :

βραχὺ δ' ἀνασφάλλει.

*Respirat quidem adhuc, sed integra mente perparum utitur.* Hoc ab Electra dictum, nil mirum, si Chorus exclamatione lugubri exceperit. ἀνασφάλλειν frequentant Veteres pro ἀναστῆναι ἐκ νόσου, ὑγιαίνειν, ἀνανήφειν, ut cumulate docebunt Hesychius in voce ejusque Interpretes.

Propius ad literarum vestigia accederet ἀνακταίνει ab ἀκταίνω. Sed vereor, si

Μάτων· τάλας φεῦ μόχθων.
ΗΛ. Ἃ ἃ ἄδικος ἄδικα τότ' ἄρ' ἔλακεν
Ἔλακεν ἀπόφονον, ὅτ' ἐπὶ τρίποδι
Θέμιδος ἄρ' ἐδίκασε
Φόνον ὁ Λοξίας ἐμᾶς ματέρος.

Acciderunt facta. O miser, heu! labores.
*Ele.* Heu, heu! injustus injusta tunc ergo dixit,
Dixit, quando abominandam in tripode
Themidis pronunciavit
Apollo cædem meæ matris.

P. ἕνεκα τῶν πράξεων τῶν θεοστυγεστάτων, ὦ τάλας, φεῦ ἕνεκα τῶν μόχθων, ἂ, ἆ, ἄδικος ὢν ὁ Λοξίας, ἄδικα τότε εἶπεν, ὅτε ἐπὶ τῷ τρίποδι τῆς Θέμιδος ἔκρινε τὸν φόνον τὸν

S. ἓν τούτων ἀπῆν, ἄρτιος ἦν ὁ λόγος. ἄδικος ὢν ὁ Λοξίας, ἄδικα ἄρα τότε εἶπεν, ὅτε ἐπὶ τρίποδι τῆς Θέμιδος ἐδίκασεν, ἤγουν ἔκρινε τὸν ἀπόφονον φόνον τῆς ἐμῆς μητρὸς, ἤγουν τὸν μισητὸν, καὶ μὴ ἄξιον γενέσθαι. τὸ δὲ ἔλακεν, οὐ παρακείμενός ἐστιν, ὡς οἴονταί τινες, ἀλλ' ἀόριστος β', διὸ καὶ βραχύ ἔχει τὸ α'. λέλακα γάρ ἐστι ὁ παρακείμενος, ὡς καὶ Ἡσίοδος τὸ λέληκας. 163. Ἀπόφονον] Τὸ ἀπόφονον Ἀπόλλωνι, οὐκ Ὀρέστη ἐκκαλοῦσα φησίν. ἔνιοι δὲ ἀπόφονον ἐδέξαιτο τὸν ἄτοπον φόνον. τὴν δὲ ἀπὸ πρὸς τὸ ἔλακεν, ἀπέλακεν, ἀντὶ τοῦ ἀπεφθέγξατο. 163, 164. Ἐπὶ τρίποδι Θέμιδος] Οὕτω νοητέον, ἢ ἐν τῷ τρίποδι τῆς Θέμιδος, τουτέστι τῆς δικαιοσύνης, ἐν ᾧ καθημένη ἡ Πυθία, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος κατεχομένη, τὰ δίκαια πᾶσιν ἐθέσπιζεν· ἢ ὥς φασί τινες ὅτι ὁ τρίπους πρότερον ἦν τῆς Γῆς, εἶτα τῆς Θέμιδος, (ἡ δὲ Θέμις θεὰ παρ' Ἕλλησιν, ἔφορος δικαιοσύνης,) εἶτα τοῦ Ἀπόλλωνος ἐγένετο παρὰ Θέμιδος λαβόντος. 165. Λοξίας] Λοξίας ὁ Ἀπόλλων καλεῖται, ὅτι λοξὰ καὶ διπλῶς νοούμενα ἐμαντεύετο. καὶ γὰρ τῷ Κροίσῳ, ὅτε στρατεύσειν κατὰ Κύρου ἔμελλεν, ἐρωτήσαντι εἰ τοῦ ἐχθροῦ περιέσται εἶπε· "Κροῖσος Ἅλυν διαβὰς, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει." τοῦτο δὲ ἦν παντάπασιν ἄγνωστον, εἴτε τὴν οἰκείαν, εἴτε τὴν Κύρου. ὅθεν ἀπατηθεὶς ὁ Κροῖσος, καὶ μεγάλην ἀρχὴν τὴν τοῦ ἀντιδίκου ὑπολαβὼν, ἐλθὼν καταλέλυκε τὴν οἰκείαν, ὡς ὑπὸ

Electra dixerit, Orestem *vires* suas utcunque *recuperare,* quæ verbi ἀνακταίνω potestas est, ne parum apte sequatur chori responsio. *Musg.*

157. s. Ita exhibet Beckius,

Τί φῄς: ὦ τάλας. Ηλ. Ὀλεῖς, εἰ βλέφαρα κινήσεις.

Jungit Cod. A. In Cod. D. verba ὀλεῖς — κινήσεις in unum versum referuntur et a præcedentibus separantur. *Beck.*

158. Brunck. non tam hic cum Musgr. κινέσεις, quam potius in antithetico versu scribi vult σινά. *Beck.*

κινήσεις] Metri causa legendum vel κινύσεις a κίνυμι, vel etiam κινέσεις, ut αἰνέσω passim; φθονέσεις Nonn. Lib. III. 159. ὁμιλέτης in versu Cratini apud Hephæst. p. 48. *Musg.* —

159. χάριν pro χαρὰν membr. var. lect. *Por.*

In cod. Reg. Brunck. vulgatæ lectionis alia superscripta, ὕπνον, γλυκυτάταν φερομέναν χάριν. Postremum χάριν recepit Brunck.

γλυκυτάτην Cod. D. *Beck.*

160. 161. ὡς μέλεος et ὦ τάλας Ald. ὦ delevit Kingius ex MSS. et infra 183. *Por.*

160. Ad hunc versum Codd. A. D. referunt θεόθεν ἐργμάτων, quæ ex parte vulgo in sequenti leguntur. *Beck.*

Ed. Ald. ὦ μέλεος et in versu sequenti ὦ τάλας. Utrumque ὦ propter metrum delevit Kingius. *Musg.*

162. ἃ, ἃ Codd. A. D. In Cod. D. ἄρ' ante ἔλακεν omittitur. *Beck.*

163. Ἀπόφονον φόνον] Vid. infra v. 189. sic κόσμος ἄκοσμος, δῶρον ἄδωρον, Πάρις δύσπαρις. *Beck.*

ἀπόφονον, præterquam hic, et infra v. 189. non memini me legisse: nec analogia, quid significare debeat, ullo modo ostendit. Emendes levi mutatione ἀπόφορον, modo de hujus vocis potestate semel tantum occurrentis non eadem fere dubi-

ΧΟ. Ὁρᾷς; ἐν πέπλοισι κινεῖ δέμας. *στροφὴ β'.*
ΗΛ. Σύ νιν, τάλαινα, θωΰξ-
ασ' ἔβαλες ἐξ ὕπνου.
ΧΟ. Εὕδειν μὲν οὖν ἔδοξα.
ΗΛ. Οὐκ ἀφ' ἡμῶν, οὐκ ἀπ' οἴκων

*Cho.* Vides? movet corpus in vestibus.
*Ele.* Tu eum, o misera,
Vociferans excussisti e somno.
*Cho.* Putabam eum quidem dormire.
*Ele.* Non a nobis discedis, non ab ædibus

P. μισητὸν, καὶ μὴ ἄξιον ὄντα γενέσθαι. Ὁρᾷς κινεῖ τὸ δέμας ἐν τοῖς πέπλοις. σὺ γὰρ ἀγρίως φωνήσασα ἐξέβαλες τοῦ ὕπνου αὐτόν· εὕδειν μὲν οὖν νιν δοκῶ. οὐκ ἀφ' ἡμᾶν ἀποστήσῃ

S. τοῦ ἐχθροῦ ἑαλωκέναι, καὶ εἰς πῦρ ἐμβληθῆναι. ὃν εἰ μὴ Ζεὺς οἰκτείρας ἀφῆκεν ὕδωρ ἐπὶ τὴν φλόγα, τάχ' ἂν ἀπολώλει, ἔργον πυρὸς γενόμενος. ἦν δὲ ὁ Κροῖσος, Λυδῶν βασιλεύς. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ. Β. — 166. Ὁρᾷς; ἐν πέπλοισι κινεῖ δέμας] Σύστημα κατὰ περικοπὴν, ἀνομοιομερὲς ΜΕΝ ΠΡΟΣ τὰς στροφὰς, ὁμοιομερὲς δὲ τῷ μετα τὴν ἑξῆς κειμένην στροφὴν συστήματι, οὗ ἡ ἀρχὴ, "Θρόει τις κακῶν." ἔστι δὲ κώλων ὀκτώ. Τὸ Α' ἀντισπαστικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου ἐπιτρίτου Β' καὶ ἰάμβου. Τὸ Β' ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές. Τὸ Γ' ἀντισπαστικὸν, δίμετρον καταληκτικὸν, Φερεκράτειον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ κρητικοῦ; ἐνταῦθα δὲ τὸ κρητικὸν ἔχει τετρασύλλαβον] Τὸ Δ' ἰαμβικὸν ἐφθημιμερὲς ὅμοιον τῷ Β'. Τὸ Ε' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ στ' ἐκ χορείων, ὅμοιον τῷ Α' Τὸ Ζ' παιωνικὸν δίμετρον ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΟΝ, ἐκ παίωνος Δ' καὶ κρητικοῦ. Τὸ Η' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 168. Θωΰξασ' ἔβαλες ὕπνου] Τὸ γὰρ, ὦ τάλας, γεγωνότερον εἶπεν ὁ χορός. τινὲς δὲ φασὶν ὅτι φωνῇ θρηνώδει ἐχρήσατο ὁ χορὸς γραφῆναι μὴ δυναμένῃ ἰΰγμῷ. ἰΰγμου τραχυτέρᾳ, ὅπερ εἰώθασι ποιεῖν αἱ γυναῖκες ἐπὶ τοῖς ὑπερβάλλουσι κακοῖς. ἃ γὰρ μὴ δύναται γράφεσθαι, ταῦτα δι' ἑτέρων προσώπων δηλοῦται. οἷόν τι καὶ παρὰ τῷ κωμικῷ, οἰκέτου στενάξαντος, ἕτερος φησὶν, "— ἀκούεις ὡς στένει." 169. Εὕδειν μὲν] Καθησυχάζουσα δὲ τὴν Ἠλέκτραν, φησὶν, ὅτι καθεύδειν αὐτὸν νομίζω, διὸ ἐπιφέρει τὸ ὑπνώσσει ὁριστικόν. μὴ ταράσσου, φησὶν ὁ χορὸς, ὑπνώσσει γάρ. τὰ γὰρ δύο σσ ἐνεστῶτος ῥῆμα ποιοῦσι τὸ ὑπνώσσω. 171. Πάλιν] Τὸ πάλιν καὶ τὸ ἀνὰ ἐκ

tatio esset. Locus est in Phalaridis Epist. CXXXIX. ubi sic ad Agemortum Tyrannus suppostititius: ὥσπερ τι ἄγος ἢ μίασμα ἰδὼν ἀπόφορον, αὐτόθεν ἀπεστράφης, ὡς εἰκός. *Musg.*

164. Reisk. emendat, Θέμιδος κατεδίκασε. *Beck.*

164. 165. In unum versum jungit Cod. D. ἐδίκασεν Codd. A. D. ὁ ante Λοξίας omittit Cod. A. In D. est ὃ. Mox ἐμῆς μητρὸς Cod. D. *Beck.*

166. Asynartetus ex dochmaicis. *Heath*;

167. σὺ γάρ νίν, ὦ τάλαινα. Ald. et MSS. Delevi γὰρ et ὦ. In v. 169. νιν post οὖν omittunt plures MSS. Deinde transposui clausulas πόδα σὸν εἱλίξεις, et μεθεμένα κτύπου. *Por.*

167. ss. Cod. D. exhibet ita:
σύ γάρ νιν ὦ τ. θ. ε.
ἐξ ὕπνου ε. μ. οὖν (omisso νιν) ἔδοξα.

Etiam in Cod. A. verba quædam v. 168. referuntur ad præcedentem. Verbo ἔδοξα in D. superscr. ἐνόμισα. *Beck.*

168. ἐξ ante ὕπνου King. omisit, quod improbat Heath. et vulgatam præfert, e qua recte respondeat antistrophæ 186. nisi quod ibi epitritus 2. pentasyllabus. ubi hic primus. *Beck.*

169. Ed. Ald. εὕδειν μὲν οὖν νὶν ἔδοξα, sed νὶν delevit Kingius, nec agnoscunt MSS. A. B. Ask. 1, 2. Facile etiam ex versu superiori suppletur. *Musg.*

171. Articulus τοῦ ab enarratore metri petitus est, qui eum ad metrum sarciendum necessarium putavit, auctore Heath. is monet languidissime et imperitissime eum additum esse. *Beck.*

μεθεμένα κτύπου.] Kingius. quo auctore incertum, μεθεμένα τοῦ κτύπου. Sed articulus isto in loco valde invenustus est.

Πάλιν ἀνὰ, μεθεμένα κτύπου,
Πόδα σὸν εἱλίξεις.
ΧΟ. Ὑπνώσσει. ΗΛ. λέγεις εὖ.
ΧΟ. Πότνια, πότνια νὺξ, στροφὴ γ'.
Ὑπνοδότειρα τῶν πολυπόνων βροτῶν,

Rursus tuum pedem flectes,
Omittens strepitum ?
*Cho.* Dormit. *Ele.* Recte dicis.
*Cho.* O veneranda, veneranda Nox,
Dans somnos laboriosis hominibus,

P. δηλονότι, οὐκ ἀπὸ τῶν οἴκων πάλιν ἀνατρέψεις τὸν σὸν πόδα, μεθεμένα καὶ ἀφεῖσα τοῦ κτύπου. ὑπνώσσει. ἀληθῶς καὶ καλῶς λέγεις. ὦ νὺξ σεβασμία, ἡ τοὺς ὕπνους παρεχομένη

S. παραλλήλου. 173. Εὖ λέγεις] Ταῦτα φησὶ σκοπήσασα ἀπὸ τοῦ κοιμωμένου. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ. Γ —174. Πότνια πότνια Νὺξ] Ἡ δευτέρα αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶν ΙΓ'. Τὸ Α' τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς ἐκ δύο χορείων, εἰ δὲ βούλει ἰαμβικόν. Τὸ Β' καὶ Γ' παιωνικὰ ἡμιόλια, ἐκ παιώνων Δ', καὶ ἰάμβων. Τὸ Δ' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον ἐκ χορείων· εἰ δὲ βούλει, ὅμοιον τῷ Α', καὶ τῆς ἐκεῖ μακρᾶς διαλελυμένης ἐν τουτῷ. Τὸ Ε' ὅμοιον τῷ Β'. Τὸ στ' παιωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παιώνων πρώτων δύο τοῦ Α' πενταβραχέως, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. Τὸ Ζ' καὶ τὸ Η' ὅμοια τῷ Β'. Τὸ Θ' παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος Β' καὶ πρώτου. Τὸ Ι' ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ Β' ἀναπαίστων καὶ ἰάμβου· εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος Γ' καὶ διϊάμβου. Τὸ ΙΑ' δακτυλικὸν ἐφθημιμερές. Τὸ ΙΒ' τροχαϊκὸν, ἢ ἰαμβικὸν, ἐκ τριῶν χορείων, καὶ συλλαβῆς. Τὸ ΙΓ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος Α' ἀντὶ ἰωνικοῦ, διτροχαίου, καὶ ἐπιτρίτου διὰ τὴν ἀδιάφορον, ἢ ἰωνικοῦ· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, καὶ διπλῆ ἔσω καὶ ἔξω νενευκυῖα, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, δηλοῦσα ἔχειν ἀνταπόδοσιν. 175. Ὑπνοδότειρα] Κατὰ φύσιν ὕπνος ἐξ ὑγρότητος γίνεται. ὑγρὰ δὲ ἡ νὺξ, ἀφισταμένου τοῦ Ἡλίου, τοῦ ξηραίνοντος καὶ θερμαίνοντος τὸν ἀέρα. ὁ τοίνυν Ὀρέστης ἐξηραμμένος ὑπὸ νόσου τε καὶ ἀσιτίας, ὑγρανθεὶς τῷ νυκτερινῷ διαστήματι, μᾶλλον κοιμηθήσεται. ἄλλως τε καὶ τῶν αἰσθήσεων ἠρεμουσῶν ἐν σκότῳ ἕπεται ὕπνος, ἡσυχία αἰθήσεων καὶ κινήσεων. Ὑπνοδότειρα] Ἡ τοὺς ὕπνους δωρουμένη τοῖς πολυπόνοις βροτοῖς. δίδωσι δὲ

Quare malim μεθεμένα μοὶ κτύπου. Confer v. 143. et 146. Quanquam superfluum forte utrumque Supplementum, si in Antistropha legatur ματρός. *Musg.*

172. King. σόν γ' εἱλίξεις, quod improbat Heath. ob antistropham. Glyconii sunt ex antispasto hexasyllabo et epitrito primo in stropha, diiambo vero in antistr.

Vocabulo μεθεμένα in Cod. D. superscr. ἀποστᾶσα. *Beck.*

εἱλίξεις] An legendum εἱλύσεις ob metrum ? εἱλύειν penultimam corripere sequentia exempla docent. Nicander Alexipharm. 18. εἱλύεται στέρνοισι — Incertus in Heraclitum Anthol. H. Steph. p. 119. — ἐπ' ὀμφαλὸν εἷλυε βίβλον.

εἷλυοι penultima correpta habet et Aratus Phæn. 431. *Musg.*

173. ὑπνώσει Ald. Duplicant σ membranæ. *Por.*

173. Antispasticus dimeter brachycatalectus, non trochaicus. Heath. ὑπνώσσει etiam in codd. Brunck. est.

Ὑπνώσσει (Cod. D. ὑπνώσει) ad præcedentem versum referunt Codd. A. D. tum sequentia λέγεις — νὺξ jungunt et in Cod. D. non nisi semel πότνια ponitur. *Beck.*

ὑπνώσσει.] Paraphrastæ lectio est. Ed. Ald. ὑπνώσει. unde facias et ὑπνώει. *Musg.*

174 —177. Versus hos ita edit. Beck. exhibet,

Πόντια πότνια Νὺξ, 174
Ὑπνοδότειρα τῶν
Πολυπόνων βροτῶν,
Ἐρεβόθεν ἴθι·
Μόλε κατάπτερος
Τὸν Ἀγαμεμνόνιον ἐπὶ δόμον.

Quinque primi versus sunt, ut et v. 180. s. (B. Vid. infra) dochmaici. v. 179. (B.)

Ἐρεβόθεν ἴθι· μόλε μόλε κατάπτερος
Ἀγαμεμνόνιον ἐπὶ δόμον·
Ὑπὸ γὰρ ἀλγέων, ὑπό τε συμφορᾶς
Διοιχόμεθ᾽, οἰχόμεθα.
ΗΛ. Κτύπον ἠγάγετ᾽. ΧΟ. οὐχί. ΗΛ. σῖγα,

Veni ex Erebo: veni, veni alata
In domum Agamemnonis:
Nam propter dolores et calamitates
Perimus, perimus,
*Ele.* Facitis strepitum. *Cho.* Nonne. *Ele.* Tacite,

P. τοῖς πολυπόνοις ἀνθρώποις, ἐλθὲ ἀπὸ τοῦ Ἐρέβους. μόλε ταχεῖα ἐπὶ τὸν δόμον τὸν Ἀγαμεμνόνειον. ὑπὸ γὰρ ὀδυνῶν καὶ συμφορᾶς φθειρόμεθα· κτύπον ἐποιήσατε. οὐδαμῶς. μετὰ

S. τοὺς ὕπνους ἡ νὺξ ἐξαιρέτως, διὰ τὸ ὑγρὰν εἶναι τῇ ἀποστάσει τοῦ Ἡλίου τοῦ ξηραίνοντος τὸν ἀέρα. 176. Ἐρεβόθεν ἴθι] Ἔδει ἐκ Χάους εἰπεῖν ὡς Ἡσίοδος. "Ἐκ Χάεος δ᾽ Ἔρεβός τε, μέλαινά τε Νὺξ ἐγένοντο." Ἄλλως. τοῦτο τὸ μέλος ἐπὶ ταῖς λεγομέναις νήταις ᾄδεται, καὶ ἔστιν ὀξύτατον· ἀπίθανον οὖν τὴν Ἠλέκτραν ὀξείᾳ φωνῇ κεχρῆσθαι. καὶ ταῦτα ἐπιπλήσσουσαν τῷ χορῷ. ἀλλὰ κέχρηται μὲν τῷ ὀξεῖ ἀναγκαίως, λεπτότερον δὲ ὡς ἔνι μάλιστα. Ἐρεβόθεν] Ἐρεβόθεν ἐλθεῖν τὴν νύκτα καλεῖ, τουτέστιν ἀπὸ χάους· κατερχομένου γὰρ τοῦ ἡλίου εἰς τὸ ὑπὸ γῆν ἡμισφαίριον, σκότος ἐπάνω τῆς γῆς γίνεται, ὥσπερ ἐκ τῶν κάτωθεν ἀνιέναι δοκοῦν, οὐχ ὡς ὂν ἐν τοῖς κάτω καὶ ἀνερχόμενον, ἀλλὰ τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ φωτὸς τοῦτο ὑφίσταται, οὐχ ἔχον αὐτὸ καθ᾽ ἑαυτὸ οἰκείαν ὑπόστασιν. ἐλθεῖν λέγει τὴν νύκτα, οὐχ ἵνα γέ-

Glyconius ex epitrito primo vel secundo et diiambo. 182. (B. Vid. infra) prosodiacus ex pæone secundo et choriambo. *Beck.*

175—178. (B. Vid. supra) Ex his quatuor versibus duo constant in Codd. A. D. Pro ἴσθι Cod. D. ἴθι, et in A. D. μόλε bis scriptum. *Beck.*

176. In Ed. Barn. semel tantum ponitur μόλε, sed in Ed. Ald. et King. recte duplicatur. *Musg.*

177. τὸν Ἀγαμεμνόνειον Ald. et plerique MSS. ἐπὶ γόνον Aug. 1. apud Brunckium. *Por.*

Ἀγαμεμνόνειον Codd. A. D. *Beck.*

Corripitur tertia syllaba vocis Ἀγαμεμνόνιον. Sic Iph. in Aul. v. 1582.

στρατός τ᾽ Ἀχαιῶν, Ἀγαμέμνων ἄναξ θ᾽ ὁμοῦ. *Musg.*

178. Ita Beckius,

Ὑπὸ γὰρ ἀλγέων, 180
Ὑπό τε συμφορᾶς.

Jungunt in unum versum Codd. A. D.
In D. exstat: συμφοραῖς (sic.), with ὰ superscript. *Beck.*

179. διοιχόμεσθα διοιχόμεσθα Ald. quod ex MSS. mutavit Kingius, et sic fere Cant. M. N. *Por.*

179. s. Ita edidit Beckius,

Διοιχόμεθα, διοιχόμεθα. 182.
Η. Κτύπον ἠγάγετε. Χο. Οὐχί.

Cod. D. ita: διοιχόμεσθ᾽ οἰχόμεσθα. Χορ. οὐχί. Sed alia manu superscripta verba, quæ desunt: Ἠλ. κτύπον ἠγάγετε. Cod. A. exhibet ita:

διοιχόμεσθ᾽ οἰχόμεθα. Ἠλ. κτύπον ἠγάγετε. Χορ. οὐχί. Ἠλ. σίγα—στόμ. *Beck.*

179. διοιχόμεθ᾽, οἰχόμεθα.] Ita primus ex MSS. King. Ed. Ald. διοιχόμεθα, διοιχόμεθα. *Musg.*

180. Cant. mavult cum Schol. chori personam ante οὐχὶ delere, ut hoc cum σῖγα jungatur.

De οὐχὶ Prev. non assentitur Musgravio, sed potius cum gravitate quadam dictum censet. "Il faut supposer, inquit, que ce non est accompagné d'un accent et d'un geste, qui en adoucissent la sécheresse." *Beck.*

Scholiastarum unus οὐχὶ cum παρέξεις conjungit; unde patet, eum nullas personarum notas ante οὐχὶ et σίγα agnovisse, sed omnia a κτύπον usque ad παρέξεις φίλα pro una ῥήσει habuisse. Nec dubito, quin ea ratio verior sit. Lego autem:

Σῖγα φυλασσομένα στόματος
Ἀνακέλαδον ἀπὸ λέχεος ἥ-
συχον ὕπνου χαρὰν παρέξεις φίλα.
ΧΟ. Θρόει· τίς κακῶν τελευτὰ μένει; ἀντιστρ. β'.
ΗΛ. Θανεῖν· τί δ' ἄλλο γ'; οὐδὲ

Tacite amovens oris
Sonitum a lecto,
Exhibetis quietum gaudium somni, o chara?
*Cho.* Dic, quis erit finis malorum?
*Ele.* Mors: quid enim aliud dicam?

P. σιγῆς διαλέγου μοι δηλονότι, φυλασσομένη, καὶ ἐκφεύγουσα τὸν εἰς ὕψος τοῦ στόματος κέλαδον, παρέξεις, ὦ φίλη. ἡδονὴν ὕπνου ἥσυχον, εἰ τοῦτο ποιήσεις. Λέγε, ποῖον τέλος αὔ-
S. νηται νὺξ, πῶς γὰρ οἷόν τε ἡμέρας οὔσης; ἀλλ' ἐπειδὴ νυκτὶ ὑπνώττουσιν ἄνθρωποι, διὰ τοῦτο φησὶν, ἄλλως τε καὶ οἱ κοιμώμενοι ὥσπερ νύκτα ἔχουσι, διὰ τὸ μὴ ὁρᾷν. 180. Οὐμενοῦν] Οὐμενοῦν χρὴ γράφειν ἐνταῦθα, ἢ οὐδαμῶς, ἁρμόζει γὰρ ἀμφότερα τῷ μέτρῳ, τὸ δὲ οὐχὶ ἐλλιπές ἐστιν. Οὐμενοῦν] Οὐ σιωπήσεις, φασὶν, ἀπὸ τοῦ στόματος φυλαττομένη τὸ ἀνακελαδεῖν, καὶ τὴν ἀπὸ τῆς κοίτης ὕπνου χάριν ἥσυχον αὐτῷ παρέξεις; ἢ τὸν κέλαδον ἄποθεν τοῦ λέχους ποιουμένη; οἷον, οὐ σιγήσεις, καὶ μετὰ ἡσυχίας αὐτὸν ἐάσῃς κοιμηθῆναι; 181. Φυλασσομένα] Ἤγουν ἀφεῖσα μεγάλην βοὴν πλησίον τῆς αὐτοῦ κοίτης, καὶ πόῤῥω γενομένη, ὀνήσεις αὐτὸν ὡς ὑπνώσσοντα. 184. Θρόει τὶς κακῶν] Τὸ παρὸν σύστημα, ὅμοιόν ἐστι τῷ τῆς προειρημένης στροφῆς συστήματι, οὗ ἡ ἀρχὴ "Ὁρᾷς ἐν πέπλοισι." καὶ ΤΟΥΤΩ, γὰρ

Ηλ. κτύπον ἠγάγετ'· οὐχὶ
δίχα φυλασσομένα στόματος
ἀνακέλαδον ἄπο πρὸ λέχεος
ἥσυχον ὕπνου χαρὰν παρέξεις, φίλα;

Hæc cum antistropha postea conciliabimus. Nunc sententiam declarare conabimur. Primo δίχα est *seorsim*, ut in τοῦ τεταγμένου δίχα. Rhes. v. 521. Sic et Xenophon δίχα τοῦ ἡμέτερου πλήθους στρατευσάμενοι p. 149. vid. et Soph. Electr. v. 1143. ἀνακέλαδον potest esse, vel participium verbi ἀνακελάδω, vel substantivum eadem analogia formatum, qua διαμάχη et ἐξαπάτη. Verbi κελάδω participium occurrit aliquoties apud Homerum, verbi gratia Il. ζ. v. 576. ἀπὸ πρὸ pro ἀπὸ metrum postulat. Phrasis est supra v. 143. Pro φίλα (v. 183.) Ed. Ald. ὦ φίλα. Omisit ὦ MSS. auctoribus Kingius. MSS. nullæ fere varietates sunt, nisi in versu 181. Plerique ibi σίγα cum Ed. Ald. duplicant. Nonnulli, in quibus Lib. P. διὰ ante στόματος inferunt. οὐμενοῦν, quod Kingius pro οὐχὶ dedit. v. 180. Scholiastæ, ipso teste, emendatio est. *Musg.*

181. Σίγα, σίγα] *Canterus* legit σῖγα, σῖγα, ἐπιῤῥηματικῶς.

σῖγα, σῖγα Cod. D. *Beck.*

181. — 183. Heath. hos versus ita constituit:

Σίγα· φυλασσομένα (penthemimeris dactylica.)
Στόματος ἀνακέλαδον, ἀπὸ (hephthemimeris iambica.)
Λέχεος, ἥσυχον ὕπνου (antispasticus hemiolius ex epitrito primo vel secundo hexasyllabo et iambo.)
χαρὰν παρέξεις, φίλα (periodus catalectus.)

et similiter in antistropha:

Δάκρυσί τ' ἐννυχίοις·
Ἄγαμος, ἐπί δ' ἄτεκνος, ἅτε
Βίοτον ἁ μέλεος εἰς
Τὸν αἰὲν ἕλκω χρόνον.

Hanc Heathii rationem secutus est Brunck. Cæterum in quatuor, quos ille adhibuit. codd. σῖγα geminatur. *Beck.*

182. Ἀνακέλαδον] alias ἀνακελαδεῖν, i. e. τὸ ἀνακελαδεῖν. *Beck.*

ἀπὸ λέχους subaudi οὖσα. *Heath.*

183. Ὦ φίλα] Dele ὦ ob versum. *Barnes.*

184. τῶν ante κακῶν addit Cod. A. In Cod. D. mox est τελευτή. *Beck.*

185. ἄλλο γ' εἴπω Ald. εἶπας Mosq. D. εἴπω aut γ' εἴπω omittunt plures MSS. a

Γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς.
ΧΟ. Πρόδηλος ἆρ' ὁ πότμος.
ΗΛ. Ἐξέθυσ' ὁ Φοῖβος ἡμᾶς
Μέλεον ἀπόφονον αἷμα δοὺς
Πατροφόνου ματρός.

Non enim habet desiderium cibi.
*Cho.* Manifesta igitur est mors.
*Ele.* Perdidit nos Phœbus
Dans miserum sanguinem vetitum
Patricidæ matris.

P. τον ἐκδέχεται, ἆρα δύναται ῥαῖσαι, ἢ οὔ. ἀπώλεσεν ἡμᾶς ὁ Ἀπόλλων, μέλεον ἀποδοὺς αἷμα φόνον πατροφόνου μητρός. δίκαιον μὲν αὐτὴν ἀναιρεθῆναι, ἀνελοῦσαν τὸν ἄνδρα, οὐ μέντοι

S. ΚΩΛΑ ὉΜΟΙΩΣ ἐστιν Η'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 186. Οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς] Ἴσχει πόθον, χρὴ γράφειν, οὐ πόθον ἔχει. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ τοῦ πρώτου συστήματος κῶλον οἰκείως. 187. Ἆρ'] Τὸ ἆρα ἐνταῦθα, εἰ καὶ συμπερασματικόν ἐστιν, ἀλλ' οὖν ἀντὶ μακροῦ λαμβάνεται παρὰ τοῖς ποιηταῖς, ὡς καὶ τὸ ἀπορηματικὸν ἐνίοτε ἀντὶ βραχέος, διὰ τοῦτο μὲν περισπᾶται ἀντιστρόφως, ἐκεῖνο δὲ ὀξύνεται. 188. Ἐξέθυσεν] Ἡ ἐξ πρὸς τὸ πατροφόνου, τουτέστι δοὺς ἡμῖν τὸ αἷμα καὶ τὸν φόνον τῆς πατροφόνου μητρὸς, οἷον ἐγχειρίσας ἡμῖν, καὶ κελεύσας ἀπὸ τοῦ φόνου καὶ τοῦ αἵματος τῆς μητρὸς, τιμωρῆσαι τῷ πατρί. δύναται δὲ καὶ ἀποδούς. 191. Δίκα] Ὠφείλετο μὲν γὰρ αὐτὴ ἀναιρεθῆναι, οὐ μέντοι παρὰ τοῦ παιδός. Δίκα ἐνταῦθα γράφε, μὴ δίκαια. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς. 192. Ἔκανες] Ὅθεν τὸ κανοῦν λέγεται εἰς ὃ φέρεται ἡ ἱερουργικὴ μάχαιρα.

manu recentiori addit R. Delevit Kingius, qui et ἐξ 168. deleverat, et 186. ἴσχει πόθον ediderat. γ' εἴπω omittit N. εἴπω Cant. M. *Por.*

185. 186. Ita edidit Beckius,

Θανεῖν. τί δ' ἄλλο γ' εἴπω; 188
Οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχει βορᾶς.

In Cod. D. scribitur ita:

Θανεῖν. τί δ' ἄλλο. οὐδὲ γὰρ πόθον ἔχ. β.

Vocabulo ἄλλο velut glossema superscriptum εἶπας. In Cod. A. autem ita exhibetur:

Θανεῖν. τί δ' ἄλλο γ' εἶπας. οὐ γὰρ π. ἔ. β.
*Beck.*

Ver. 188. (B.) Omittit Kingius εἴπω, nec aliter MSS. A. B. *Musg.*

Heath. repudiat mutationes, quas auctore Schol. fecit King. et præfert lect. Barn. ut v. 188. (B.) sit hephthemimeris iambica, v. 189. (B.) glyconius ex epitrito secundo et diiambo. *Beck.*

186. ἔχει] alias ἴσχει: et sic legit *Scholiast. Beck.*

πόθον ἔχει] Kingius ex MSS. ἴσχει πόθον. Sed hic Aldinæ scriptura verior est, Pro οὐδὲ legendum metri causa οὐδὲν, *non.* Sic οὐδὲν ἦλθε apud Suidam v. οὐδὲν pro οὐκ.

οὐδὲν ἦλθε est ex Aristoph. Nub. p. 90. ubi Scholiastes citat ex Homero οὐδὲν ἔτισε. Idem Aristoph. p. 94. habet οὐδὲν ὀρθῶς, et p. 364.

Ὀρχούμενος τῆς νυκτὸς οὐδὲν παύσεται. *Musg.*

187. In Cod. D. superscr. προφανὴς ἡ τύχη τοῦ θανάτου δηλονότι. *Beck.*

188. s. Cuperus Obs. 3, 19. ita vertit hos versus: *Perdidit nos Phœbus, miserum, injustum sanguinem* permittens *parricidæ matris*, scil. δρᾶν, quæ vox etiam v. 1039. omissa. Kingius reddit sic: *Expiavit nos Phœbus, Phœbus miserum abominandum spargens cruorem patricidæ matris.* Ejus divisionem vocab. ἀπόφονον probat Fac. contra disputat Heath. monet αἷμα hic esse cædem, ut v. 36. 89. 279. et alibi, legi debere ἀπόφονον αἷμα, *injustam cædem*, ἐκθύεσθαι esse *expiare*, sed ἐκθύειν *immolare*, δοὺς esse, *qui auctor fuit, ut committeremus cædem.* Vertit igitur hoc modo: *Mactavit nos Phœbus, cum patrandam nobis commiserit miserandam impiam cædem patricidæ matris. Beck.*

ΧΟ. Δίκαι μὲν, καλῶς δ' οὔ.
ΗΛ. Ἔθανες, ἔθανες, ὦ *ἀντιστρ. γ'.*
Τεκομένα με μᾶτερ, ἀπὸ δ' ὤλεσας
Πατέρα τέκνα τε τάδε σέθεν ἀφ' αἵματος.
Ὀλόμεθ' ὀλόμεθ' ἰσονέκυε.

*Cho.* Juste quidem factum, sed non pulchre.
*Ele.* Necâsti, necata es, o
Quæ peperisti me mater, perdidisti vero
Patrem et liberos istos a tuo sanguine. sc. *cretos.*
Periimus, periimus similes mortuis :

P. ὑπὸ παιδὸς εὐθύνας δοῦναι τοῦ φόνου. Ω μῆτερ, ἐφονεύσας, φονεύσασα ἀνῃρέθης, ἀπώλεσας γὰρ τὸν πατέρα ζῶσα, καὶ θανοῦσα τὰ τέκνα διὰ τοῦ σοῦ αἵματος ἡμεῖς ἀπολώλαμεν·

S. 192. Ἔκανες, ἔθανες] Ἡ Ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς Γ' στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ "πότνια πότνια Νὺξ" καὶ αὕτη κώλων ἐστὶν ὁμοίων ἐκείνῃ, καὶ ἰσομέτρων ΙΓ', ἐν μέν τοι τῷ ϛ' κώλῳ πενταςυλλάβους ἔχει τοὺς δύο παίωνας· ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ τελευταίου κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἀμφότεραι μὲν ἔξω νενευκυῖαι, δηλοῦσαι ὅτι τέλος ἔσχε τὰ ἀποδιδόμενα, ἤτοι τὰ ἀνταποδιδόμενα, ἐν τῷ ΙΓ' κώλῳ. Ἔθανες] Τουτέστιν ὁ κατὰ σοῦ πραχθεὶς φόνος, ἄμυνα ἐγένετο, καὶ οὐκ ἀδικία, σὺ γὰρ πρώτη ἐφόνευσας τὸν πατέρα, καὶ ἀνῃρέθης. 193. Ἀπὸ δ' ὤλεσας] Ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. 193. Ἀπὸ δ' ὤλεσας] 194. Πατέρα τέκνα τε τάδε] Εἰποῦσα ἡ Ἐλέκτρα πρὸς τὴν μητέρα τὸ ἐφόνευσας τὸν οἰκεῖον ἄνδρα ἐφονεύθης ὑπὸ τῶν τέκνων, πάλιν φησὶν, Ἀπὸ δ' ὤλεσας Πατέρα—— ὅμοιον μὲν τῇ προτέρᾳ ἐννοίᾳ· ἔχει δὲ καὶ πλέον. τὸ γὰρ ἀπώλεσας πατέρα, καὶ πρόσθεν εἰρήκει. τὸ δὲ καὶ τὰ

ἐξέθυσ' ὃ] Kingius, nulla necessitate, ἐξέθυσεν. *Musg.*

189. ἀπόφονον] Vid. supra v. 163.

Μέλεον ad præcedentem versum refert Cod. D. et ἀπόφονον—ματέρος jungit, sed pro δοὺς habet διδοὺς et mox μητέρος. Verbis ἀπόφονον etc. superscripta sunt hæc glossemata : οὐκ ἄξιον ὄντα γενέσθαι, ἀποφυγῆς ἄξιον φόνον ἐνδοὺς ἤγουν συγχωρήσας. *Beck.*

Kingius, ἀπὸ φόνον disjunctim : deinde δοὺς αἷμα. Sed αἷμα δοὺς metro satisfacit. Vide supra ad v. 172.

δοὺς] De Vaticinio iterum usurpatur Elect. 1313.

—— ποῖοι χρησμοὶ
Φονίαν ἔδοσαν μητρὶ γενέσθαι ; *Musg.*

190. ματέρος Ald. cum MSS. quibusdam et mox δίκαια, sed δίκᾳ K. *Por.*

191. Δίκαια] *Scholiastes* legit Δίκα, vel Δίκᾳ ; si Dativo casu, exponendum *Juste*, si recto *Jus (erat)*. Quod vero addit Οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, licet in hoc versu sit verum ; paucos præterea invenies, qui sibi satis respondeant, in hoc choro. Quod obiter monendum. *Beck.*

δίκᾳ μὲν,] Ita Kingius, confirmatque Lib. P. Ed. Ald. δίκαια μὲν. *Musg.*

192. ἔκανες ἔθανες Ald. Cant. M. N. R. ἔκανες ἔκανες ex conjectura Reiskii dedit Brunckius, ἔθανες ἔθανες Harl. quem sequor. *Por.*

Probabiliter Reiskius ἔκανες, ἔκανες. *Musg.*

Etiam Facius Reisk. conjecturam comprobat.

192. s. ἔκανες—με in unum versum jungunt Codd. A. D. *Beck.*

193. 194. In quatuor versus dividit Beckius,

Τεκομένα με 196
Μᾶτερ, ἀπὸ δ' ὤλεσας
Πατέρα, τέκνα τε τάδε
Σέθεν ἀφ' αἵματος.

μᾶτερ ad præcedentia refert Cod. A. et ex seqq. ἀπὸ—τάδε unum conficit versum. *Beck.*

Ver. 191. s. (B.) in unum versum redegit librarius Cod. D. sed τε ante τέκνα omisit. Verbis ἀφ' αἵματος superscriptum : ἀπὸ τῆς αἰτίας τοῦ φόνου τοῦ σοῦ. *Beck.*

195. ἰσονέκυε dedi pro ἰσονέκυες, quod duabus de causis depravari potuit. *Por.*

Σύ τε γὰρ ἐν νεκροῖς τό, τ᾽ ἐμὸν οἴχεται
Πλέον βιότου μέρος ἐν
Στοναχῆισί τε καὶ γόοισι,
Δάκρυσί τ᾽ ἐννυχίοις· ἄγαμος,
Ἐπιδ᾽, ἄτεκνος ἅτε βίοτον ἁ
Μέλεος εἰς τὸν αἰὲν ἕλκω χρόνον.

Tu enim es mortuus et abit mea
Pars vitæ major in
Gemitibus et luctibus,
Et lacrymis nocturnis : cælebs,
Vide, sine liberis quæ vitam
Misera in perpetuum traho.

P. [ἴσοι νεκροῖς ἔσμεν· σύ τε γὰρ ἐν νεκροῖς ὑπάρχεις, καὶ τὸ πλεῖστον μέρος τῆς ἐμῆς ζωῆς ἔφθαρται ἐν στεναγμοῖς καὶ γόοις, καὶ δάκρυσι νυκτερινοῖς, ἄγαμος καὶ ἄτεκνος ἐπὶ * τοῦ τῷδε, καθὰ ἡ μελέα εἰς τὸν αἰεὶ χρόνον ἕλκω τὴν ζώην.] Baroc. 74. ΧΟ. Ὦ παρθένε

S. τέκνα τάδ᾽ ἀπώλεσας, νῦν φησί. πῶς δὲ ἀπώλεσας καὶ τὰ τέκνα, ἀπὸ τοῦ αἵματος, καὶ τοῦ φόνου σου; ὁ γὰρ σὸς παῖς Ὀρέστης ἀποκτείνας σε, δίκην ἔδωκε μητροκτονίας μανεῖς, ἧς καὶ αὐτὴ μετέχειν φησὶ ἐν στοναχαῖς καὶ γόοις διάγουσα, ἀνθ᾽ ὧν ὁρᾷ τὸν ἀδελφὸν μεμηνότα, καὶ μηκέτ᾽ ὄντα καθ᾽ ἑαυτόν. Τέκνα τε τάδε] Δεικτικῶς φησὶν ἑαυτὴν καὶ Ὀρέστην. 200. Ἄτεκνος] Τὸ ἄτεκνος περισσὸν, ἢ γὰρ ἄγαμος, καὶ ἄτεκνος· ἀναστρεπτέον οὖν τὴν σύνταξιν, ἄτεκνος, ἐπειδὴ ἄγαμος· δυνατὸν γὰρ τὴν γήμασαν εἶναι ἄτεκνον. Ἅτε] Ἀντὶ τοῦ καθὰ ὀφείλει νοεῖσθαι, ἵν᾽ ᾖ βραχὺ τὸ α΄. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ τῆς στροφῆς κῶλον ὀρθῶς, τὸ γὰρ ἀντὶ τοῦ ἥτις οὐκ ἔχει καλῶς. Ἅτε βίοτον ἁ μέλεος] Τουτέστιν ἀκούσιον ζωὴν ἔχω, διὰ γὰρ τοῦ ἕλκω, τὸ ἀκούσιον παρίστα. ὥσπερ φαμὲν † ἕλκουσιν οἱ βόες τὴν

* Pro ἐπὶ τοῦ τῷδε Heathio legendum videtur ἐπὶ τόδε. *Beck.*
† Ante ἕλκουσιν οἱ βόες addit ὅτι. Cod. B. *Beck.*

Brunck. e codd. suis dedit, Ὀλόμεθ᾽, ἰσονέκυες ὀλόμεθα, ut versus sit pæonicus trimeter brachycatalectus, pes primus, ut in antithetico, pæon quartus, nam in ἰσονέκυες prima producitur, et tertia in Ἀγαμέμνων produci potest in canticis, sed aliud exemplum, quam versum ex Iphig. Aul. afferendum fuisse a K. monet Br. illum enim spurium esse.

ὀλόμεθ᾽ (semel) ἰσοννέκυες Cod. A. In Cod. D. bis est ὀλόμεθ᾽. Vocabulo ἰσονέκυες in D. suprascr. ἴσοι νεκροῖς ἐσμὲν, ἀντὶ τοῦ ὅμοιοι νεκροῖς, τουτέστι νεκροῖς ἐοίκαμεν. *Beck.*

ὀλόμεθ᾽, ὀλομεθ᾽ ἰσονέκυες.] Ed. Ald. ὀλόμεσθ᾽, ὀλόμεσθ᾽ ἰσονέκυες. Kingius ex MSS. ὀλόμεθ᾽ ἰσονέκυες ὀλόμεθα pro undecim syllabis duodecim efficiens. Consentiunt MSS. A. B. Sed nihil necesse est. Vide supra ad v. 177. *Musg.*

196. σὺ γὰρ τ᾽ Ald. sed. τό τ᾽ ἐμὸν cum meliori parte MSS. τὸ δ᾽ ἐμὸν ex membr. Brunck. qui cavet nihil acrius, quam ne τε post οὔτε aut τε sequatur. *Por.*

ὀλόμεθα· σύ τε γὰρ ἐν νεκροῖς: sic Cod. A. et hunc versum cum sequ. conjunxit. Etiam in D. σύ τε γὰρ ἐν—οἴχεται unus versus.

Cant. vult, σύ τε.

Brunck. e codd. edidit τὸ δ᾽ ἐμόν. v. ipsum ad v. 289. *Beck.*

σύ τε γὰρ.] Ita Kingius ex MSS. confirmatque Lib. P. Ed. Ald. σὺ γάρ τ. *Musg.*

197. βίου τὸ πλέον Ald. et MSS. *Por.*

197. s. ut unum versum exhibet Cod. A. in D. sunt divisi, sed ἐν ad initium versus 198. relatum. στοναχαῖσι Codd. A. D. In Cod. D. superscr. præter alia verbum ἔφθαρται, quod scilicet subintelligendum sit. *Beck.*

198. Ut strophæ respondeat, Heath. emendat γόοισι. *Beck.*

ΧΟ. Ὅρα παροῦσα παρθέν' Ἠλέκτρα πέλας,
Μὴ κατθανών σε σύγγονος λέληθ' ὅδε.
Οὐ γάρ μ' ἀρέσκει τῶι λίαν παρειμένωι·

## ΟΡΕΣΤΗΣ.

Ὦ φίλον ὕπνου θέλγητρον, ἐπίκουρον νόσου,

*Cho.* Virgo Electra, accedens prope, vide
Ne tuus frater mortuus fallat te:
Non enim placet mihi nimia remissione.

## ORESTES.

O dulce lenimen somne, remedium morbi,

P. Ἠλέκτρα, παραγενομένη πλησίον, σκόπει ἵνα μὴ ἀποθανὼν ὅδε ὁ ἀδελφὸς λανθάνῃ σε· οὐ γὰρ ἀρέσκει ἐμοὶ τῷ λίαν παρειμένῳ, ἤτοι κατὰ τὸ λίαν παρειμένον, καὶ ἐκλελυμένον. **ΟΡΕΣΤ.** Ὦ προσφιλὴς τοῦ ὕπνου θελκτικὴ δύναμις, βοηθὲ κατὰ τῆς νόσου, λίαν προσῆλθες

S. ἄμαξαν, καὶ τὸ ἄροτρον. οὐ γὰρ ἑκουσίᾳ γνώμῃ ταῦτα σύρουσιν, ἀλλ' ὑπ' ἀνάγκης. τοῦτο δέ φησιν ἡ Ἠλέκτρα, τὸν θάνατον αἱρετώτερον ἡγουμένη τῆς ζωῆς. 202. Ὅρα παροῦσα] Αἱ ἑξῆς αὗται * ἀμοιβαὶ περίοδοι, στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ͵ξκη'. ὧν τελευταῖος "Κάματος βροτοῖσιν ἀπορία τε γίνεται." μετὰ μέν τοι τῶν ξζ' στίχων, καὶ τὸν ξθ', κῶλα δύο μονόμετρα, βραχυκατάληκτα· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. 204. Τῷ λίαν παρειμένῳ] Τῷ ἀκινήτῳ, τῷ πάνυ ἐκλελυμένῳ τῶν σῶν μανιῶν. νῦν οὐ τραγῳδεῖ. ἀλλ' ἐν τῇ μανίᾳ. 205. Ὕπνου θέλγητρον] Τὸ βαθύτατον τοῦ ὕπνου, τὸ μάλιστα θέλγειν δυνάμενον τοὺς ἀσθενοῦντας. ὁ γὰρ ἐλαφρὸς, φαντασίαις ἀναμέμικται. φυσικῶς δὲ τὸν ὕπνον οἶδεν ἐπίκουρον τῶν κακῶν. Ἐπίκουρον] Τοῖς γὰρ νοσοῦσιν

* Ἀμοιβαὶ περίοδοι] Heath. corrigit ἀμοιβαῖαι περίοδοι. *Beck.*

Hic versus ἀντιστοίχῳ, ut a me emendatus est, respondebit, modo legamus:

στοναχαῖς τε γόοις τε.

στοναχαῖς pro στοναχῆσι est in Libro P. *Musg.*

199—201. Hinc duo versus efficiuntur in Cod. A. quorum primus verbo ἄτεκνος finitur. Voc. ἐπὶ δ' in A. superscr. ἐπὶ τούτοις, in D. ἐπὶ τοῦτο δέ. *Beck.*

200. ἐπεὶ δ' Ald. ἐπὶ δ' multi MSS. *Por.*

Ἔπι] Ita reposui pro ἐπεὶ, *metro* et *sensu* postulante. Ἔπι autem *absolute* pro ἐπὶ τούτῳ, *insuper*. mecum stat codex *Heinsio-Scaligerianus*. *Barnes.*

Facius non putat, ἐπὶ, ut jam Canterus emendaverat, pro ἐπὶ τούτῳ, *insuper*, poni posse; igitur cum Reisk. legit ex vett. edd. —ἄγαμος Ἔπειδ' (i. e. ἐπειδὴ) ἄτεκνός τε βίοτον. — ἅτε non *quasi* sed *quippe* vertendum esse docet Heath. Ἔπιδ', *adspice*, cum Musgr. legit Brunck. sed ἅτε ex mente Heath. accipit; *adspice, ut innupta, prolis expers, vitam misera in perpetuum traho. Beck.*

ἔπιδ', *vide, adspice*. Lego enim conjunctim, non ut vulgo ἐπὶ δ'. Clytæmnestram autem alloquitur, jam inde ab antistrophes initio. Ed. Ald. ἐπεὶ δ'. Sed nostram lectionem tuentur MSS. A. B.

ἅ τε, *quæ*, nominativo singulari. vid. ad Hecub. 445. Vulgo interpretantur *nempe, quasi*. *Musg.*

202. Pro παροῦσα malim περῶσα. *Prope accedens*, non, ut nunc, *prope adstans*. *Musg.*

204. παρειμένῳ Gl. Cod. D. suprascr. παραλελυμένῳ. *Beck.*

ἐν τῷ λίαν παρειμένῳ, quod tam alto sopore soluta sunt ejus membra, ut mortui similis videatur. *Fac.*

Ὡς ἡδύ μοι προσῆλθες ἐν δέοντί γε.
Ὦ πότνια λήθη τῶν κακῶν, ὡς εἶ σοφὴ,
Καὶ τοῖσι δυστυχοῦσιν εὐκταία θεός.
Πόθεν ποτ' ἦλθον δεῦρο; πῶς δ' ἀφικόμην;
Ἀμνημονῶ γὰρ τῶν πρὶν, ἀπολειφθεὶς φρενῶν.
ΗΛ. Ὦ φίλταθ', ὥς μ' ηὔφρανας εἰς ὕπνον πεσών.
Βούλει θίγω σου κἀνακουφίσω δέμας;

Quam suavis mihi advenisti opportuno tempore!
O veneranda oblivio malorum, quam es sapiens,
Et optanda dea calamitosis!
Undenam veni huc? quomodo adveni?
Sum enim oblitus utpote priori *nuper* privatus mente.
*Ele.* O charissime, quam exhilarasti me, cum obdormiisses!
Vis et contrectem te, et erigam corpus?

P. ἐμοὶ ἡδὺ, καὶ εὐφραντικὸν, ἐν προσήκοντι καιρῷ. ὦ λήθη τῶν κακῶν σεβασμία, λίαν ὑπάρχεις σοφὴ, καὶ τοῖς δυστυχοῦσι θεὸς ἀξία εὐχῆς. ἀπὸ ποίου τόπου, πότε ἦλθον ὧδε, πῶς δὲ καὶ κατὰ τίνα τρόπον ἀφικόμην; ἐπιλανθάνομαι γὰρ στερηθεὶς τῶν πρὶν φρενῶν, τῶν ἐν τῇ μανίᾳ δηλονότι. ΗΛΕΚ. Ὦ φίλτατε λίαν εὔφρανας ἐμὲ κοιμηθεὶς, βούλει ἵνα θίγω καὶ ἅψωμαί σου, καὶ ἵνα ἀναβαστάσω σου τὸ σῶμα; λαβοῦ δῆτα ἤτοι ἅψαι, ἀποσπόγγισον δὲ

S. οὐδὲν ἄλλο, πλὴν ὕπνος, ἐστὶ τῆς νόσου φάρμακον. 207. Ὦ πότνια λήθη] Οἱ δυστυχοῦντες εὔχονται τῶν κακῶν εἰς σύνεσιν ἀπηλλάχθαι, καὶ εἰς λήθην ἐλθεῖν· διὰ τοῦτο Ὀρέστης ἐν τῷ καθεστηκότι γενόμενος, καὶ τῆς μανίας ἀπαλλαγεὶς ἐπ' ὀλίγον, τὴν τῶν κακῶν λήθην ποτνίαν καλεῖ, καὶ εὐκταίαν τοῖς δυστυχοῦσιν. Ἄλλως. Ποτνίαν εἶπε τὴν λήθην τῶν κακῶν, ἐπεὶ πάντας τιμῶμεν τοὺς παραμυθουμένους. Ἄλλως. Ἔοικε τὴν λήθην καλεῖν οὕτως, ὑπνοῦντες γὰρ νυκτὸς πάντων ἐπιλανθανόμεθα. τὸ δὲ πότνια λέγει, ὅτι οἱ σεβόμενοι προσπίπτουσι τοῖς θεοῖς. ποτνιᾶσθαι δέ ἐστι, τὸ προσπίπτειν καὶ παρακαλεῖν μετὰ δακρύων. Λήθη τῶν κακῶν] Τῶν κακῶν οἰκείως προσέθηκεν, ἐπεὶ καλὴ τῶν κακῶν ἐστιν ἡ λήθη. Ὡς εἶ σοφὴ] Ἀντὶ τοῦ λίαν σοφῶς ἐπενοήθης ὑπὸ τῆς φύσεως. 210. Ἀπολειφθεὶς φρενῶν] Ἀπολειφθεὶς ἐν τῇ μανίᾳ, οὐχὶ νῦν ἀπολειφθεὶς τῶν φρενῶν ἀμνημονῶ, ἀλλ' ἐν τῇ νόσῳ. τὰ γὰρ ὄργανα, δι' ὧν ἀναφέρομεν τὰ πραττόμενα, συννοσεῖ τῷ σώματι. ἀμνημονῶ τί πέπρακταί μοι ἐν τῇ νόσῳ τῶν προτέρων φρενῶν ἀπολειφθεὶς καὶ μανείς. 212. Βούλει θίγω σου] Διότι μὲν ἤρξατο θίγειν, θίγω ἐνεστῶτα εἶπε, καὶ οὐ θίξω, διότι δὲ ἔμελλε κουφιεῖν, κουφίσω ἐπὶ μέλλοντος εἶπε. διὰ τοῦτο καὶ τὸ βούλει ποσῶς μὲν, πρὸς τὸ θίγω νοεῖται, τὸ δὲ ὅλον πρὸς τὸ ἀνακουφίσω. ἢ καὶ τὸ θίγω ὑποτακτικόν. 214. Πέλανον] Κυρίως πέλανος τὸ

206. ἐν δέοντί τε quidam MSS. et Stobæus p. 419. Si quid mutandum, malo: ἐν δέοντι γάρ. Med. 1274. (1288.) Ναὶ πρὸς θεῶν ἀρήξατ'· ἐν δέοντι γάρ. *Por.*

MS. Cotton. ἐν δέοντί τε. ut emendat Reiskius. *Musg.*

Etiam Stobæus Grotii p. 419. cod. Br. et August. alter, exhibent δέοντί τε.

Pro γε in Cod. D. est τε. *Beck.*

207. Ὦ πότνια λήθη] *Duportianus* Codex legit πότνα, recte, et recepto plurimis poëtis vocabulo: licet πότνια quoque stare potest, si vel legas πότνια pro tribracho, vel νια λη pro anapæsto: cujus utrumque regulare est. Ita Ὦ ποτνι-αλη· vel ὦ ποτ-νια λη-. *Beck.*

208. Verba εὐκταία θεὸς illustrat Sallier. ad Mœr. p. 137.

τοῖς Cod. A. *Beck.*

209. πόθεν, πότ' male edd. pleræque. ποτ' tantum fortius interrogat, non diversam quæstionem facit, ut ποῖ ποθ' infra 272. *Por.*

210. ἀποληφθεὶς Cod. D. *Beck.*

Interpungo post πρίν. ἀμνημονῶ τῶν πρίν. *Oblitus sum eorum, quæ prius acta sunt.* *Musg.*

ΟΡ. Λαβοῦ λαβοῦ δῆτ', ἐκ δ' ὄμορξον ἀθλίου
Στόματος ἀφρώδη πέλανον, ὀμμάτων τ' ἐμῶν.
ΗΛ. Ἰδοὺ τὸ δούλευμ' ἡδὺ, κοὐκ ἀναίνομαι
Ἀδέλφ' ἀδελφῇ χειρὶ θεραπεύειν μέλη.
ΟΡ. Ὑπόβαλε πλευροῖς πλευρὰ, καὐχμώδη κόμην
Ἄφελε προσώπου· λεπτὰ γὰρ λεύσσω κόραις.
ΗΛ. Ὦ βοστρύχων πινῶδες ἄθλιον κάρα,

*Ore.* Attingas, attingas sane, et absterge a misero
Ore et oculis meis spumam concretam.
*Ele.* Ecce suave officium, et non recuso
Fraterna membra curare sororia manu.
*Ore.* Subjice lateribus latera, et squalidam comam
Aufer a facie: obscure enim video oculis.
*Ele.* O miserum caput, sordidum cincinnis,

P. ἐκ τοῦ ἀθλίου σώματος, καὶ ἐκ τῶν ἐμῶν ὀμμάτων, τὸν πεπηγότα ῥύπον. ἰδοὺ ποιῶ δηλονότι ὃ λέγεις, τὸ ὑπούργημα τὸ εὐφραντὸν, καὶ οὐκ ἀπαρνοῦμαι τὸ θεραπεύειν τὰ μέλη τὰ ἀδελφικὰ, ἐν χειρὶ ἀδελφικῇ. ὑπόθου τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς τὰ σὰ πλευρὰ, καὶ τὴν κόμην τὴν αὐχμώδη, καὶ κατάξηρον ἔξελε τοῦ προσώπου, ἀμυδρὰ γὰρ βλέπω τοῖς ὀφθαλμοῖς. ὦ κάρα ἄθλιον πινῶδες τῶν βοστρύχων, ἀντιστρόφως· ἀντὶ τοῦ. ὦ βόστρυχοι κάρας ἀθλίας, πινώ-

S. λεπτὸν πέμμα, ᾧ χρῶνται πρὸς τὰς θυσίας. ἔνιοι δὲ φασὶ καὶ πᾶν ἐξ ὑγροῦ πεπηγμένον, παρὰ τὸ παλύναι. Ἄλλως. Πέλανον ἐνταῦθα τὸν πεπηγότα ῥύπον ὑπὸ τοῦ ἀφροῦ. ἔνιοι παρὰ τὴν παιπάλην, ἐκ γὰρ ταύτης ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον γίνεται. ἢ παρὰ τὸ παλῦναι, ὅ ἐστι λευκᾶναι. Ὅμηρος. "——ὅτε πέρ τε χιὼν ἐπάλυνεν ἀρούρας." εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ πελάζειν, καὶ ἱκετεύειν τοὺς Θεοὺς δι' αὐτῶν. 215. Οὐκ ἀναίνομαι] Ἀπαρέσκομαι, ἀπαρνοῦμαι. συναινῶ, τὸ συμφωνῶ, καὶ ἐπινεύω. ᾧ ἐναντίον τὸ ἀναίνομαι. παραινῶ, τὸ συμβουλεύω. καὶ ἐπαινῶ, τὸ εὖ λέγω. 217. Καὐχμώδη] Ἐπομβρία, ὅταν ἐπάλληλοι ὄμβροι ὦσιν, ᾧ ἐναντίον ἡ ἀνομβρία. αὐχμὸς δὲ, ἡ ἀπὸ τῆς ἀνομβρίας ξηρότης, ἀφ' οὗ αὐχμηρὸς, καὶ αὐχμώδης, ἁπλῶς ὁ ξηρότητος μετέχων. 218. Ἄφελε προσώπου] Τουτέστιν ἀποδιάστησον τὴν ἔμπροσθεν οὖσαν τῶν ὀφθαλμῶν μου κόμην, ἀσθενῆ γὰρ λεύσσω ταῖς κόραις, διὰ τὸ ἐπικεῖσθαί μοι τὰς τρίχας. γράφεται καὶ, "——λεπτὰ γὰρ λεύσσω νόσῳ." ἵν' ᾖ, ἡ νόσος με ποιεῖ λεπτὸν λεύσσειν. 219. Πινῶδες ἄθλιον] Ἀντὶ τοῦ αὐχμηρὸν καὶ ῥυπῶδες. πίνος γὰρ ὁ ῥύπος, "——πίνῳ δέ οἱ αὐαλέος χρὼς Ἐσκλήκει.——" κατὰ ἀναστροφὴν δὲ εἶπεν, οὐ γάρ ἐστι τῶν βοστρύχων τὸ κάρα, ἀλλ' οἱ βόστρυχοι τῆς κεφαλῆς. ἢ ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἐπιλείπεται τῇ κεφαλῇ, ἢ μόνον οἱ βόστρυχοι. ἵν' ᾖ, ὦ τῶν βοστρύχων ἄθλιον κάρα. παρακα-

211. εὔφρανας Cod. D. *Beck.*

213. ὅρμοξον Cod. D. *Beck.*

214. De πέλανος Harpocration, hunc locum citans. *Por.*

Scholiastes Apoll. Rhod. 1, 1077. laudante Facio: πέλανοι. πέμματα. Ἀττικοὶ δὲ πᾶν τὸ πεπηγὸς οὕτω λέγουσι. — ὡς καὶ Εὐριπίδης· στόματος ἀφρώδη πέλανον. Eadem Etym. h. v. et Hes.: — καὶ τὸν περιπεπηγότα τῷ στόματι ἀφρόν. *Beck.*

217. πλευροῖσι πλευρὰ καὶ αὐχμώδη Ald. πλευρῆς πλευρὰν R. Ut scias, quanta crux librariis fuerit hoc nomen πλευρὸν, loca quædam, prout in Aldina edita sunt, exscribam. Orest. 791. Περιβαλὼν πλευροῖς ἐμοῖσι πλευρὰν ναχελῆ νόσῳ. Alc. 373. σοὶ τάσδε θεῖναι πλευρὰς ἐκτεῖναι πέλας Πλευροῖσι τοῖς σοῖς. Bacch. 740. Εἶδες δ' ἂν ἢ πλευρὰν ἢ δίχηλον ἔμβασιν. In Phaëthontis fragmento apud Longinum, Πλήξας δὲ πλευρὰν πτεροφόρων ὀχημάτων, MS. Par. recte πλευρά. Vide ad Hec. 820. (826.) *Por.*

Καὶ αὐχμώδη] *Duportianus* Codex legit καὐχμώδη, recte quidem, nisi aliter staret versus; sed *anapæstus* in quarto loco stare potest ρα και αυ: Quare vereor,

Ὡς ἠγρίωσαι διὰ μακρᾶς ἀλουσίας.
ΟΡ. Κλῖνόν μ' ἐς εὐνὴν αὖθις· ὅταν ἀνῇ νόσος
Μανιάς μ', ἄναρθρός εἰμι, κἀσθενῶ μέλη.
ΗΛ. Ἰδοὺ φίλον τοι τῷ νοσοῦντι δέμνιον,
Ἀνιαρὸν ὂν τὸ κτῆμ', ἀναγκαῖον δ' ὅμως.

Quam es horridum, quia diu non es lotum.
*Ore.* Iterum reclines me in lectum: quando me dimittit morbus
Insaniæ, sum debilis, et languent membra.
*Ele.* Ecce, lectulus est charus ægrotanti:
Molesta possessio, sed tamen necessaria.

P. δους καὶ ῥυπαρᾶς, λίαν ἠγριωμένοι ἐστὲ (πρὸς τὸ βόστρυχοι.) διὰ τῆς μακρᾶς ἀλουσίας. θὲς ἐμὲ πάλιν εἰς τὴν εὐνὴν, ὅταν ἀφήσῃ ἐμὲ ἡ νόσος μανίας, ἄναλκις καὶ ἀσθενὴς εἰμὶ κατὰ τὸ δέμας. ἰδοὺ κλίνω σε, προσφιλές ἐστι τῷ νοσοῦντι ἡ κοίτη, λυπηρὸν ὂν τὸ κεῖσθαι, ὅμως δὲ ἀναγκαῖον. πάλιν στῆσόν με εἰς ὀρθὸν, καὶ στρέφε τὸ δέμας. δυσάρεστον πρᾶγμα οἱ νο-
S. θίσασα δὲ ἔξωθεν, καὶ εἰς πλευρὰν δεξαμένη τὸν Ὀρέστην, ταῦτα φησίν. 221. Ὅταν μ' ἀνῇ] Ἡ νόσος ἢ ἡ διὰ τῆς μανίας νόσος, ἢ ἐπιθετικῶς μανιὰς νόσος. Ὅταν μ' ἀνῇ] Περὶ γὰρ τῶν καιρῶν τῆς μανίας εὐτονοῦσιν οἱ μαινόμενοι ἐκτεινομένων τῶν νεύρων, καὶ πνεύματος πληρουμένων. χαλωμένης δὲ τῆς μανίας, καὶ τοῦ πνεύματος ἐπιλείποντος, παρίενται, ἐν ᾗ ἀνέσει διαγενόμενος Ὀρέστης λέλυται. 222. Ἄναρθρος] Ἀδύναμος, μὴ δυνάμενος κεχρῆσθαι τοῖς ἄρθροις. Κἀσθενῶ μέλη] Ἤγουν οὐ δύναμαι χρῆσθαι ταῖς χερσὶ, καὶ τοῖς ποσὶ πρὸς ὑπουργίαν, καταβαλούσης τῆς νόσου. 225. Ἀνακύκλει] Ἀνακίνει, ἀνόρθου, ἐξέγειρε. συμβαίνει γὰρ τὸν κείμενον κυκλοτερῆ τὴν ἀνάπαυσιν ἔχειν. 226. Δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες] Οἱ γὰρ νοσοῦντες, οὐκ ἀρέσκονται τοῖς παροῦσιν, ἀεὶ δὲ πρὸς τὸ μέλλον ὁρῶσι. 228. Μεταβολὴ πάντων] Συνυπακουστέον τὸ, κακῶν, κεκωμῴδηται δὲ ὁ στίχος. τὸ γὰρ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον μεταβαλεῖν, οὐκ ἔστιν ἡδύ. * φησὶ μὲν γάρ τις ὡς ἐκ μὲν κόπου γλυκύτατον ἡ ἀνάπαυ-

* Φησὶ μὲν γὰρ] Valckenar. Diatr. p. 229. B. scripsit hæc: "In Scholiis ad Eurip. Orest. v. 228. Προσυπακουστέον (MS.) τὸ κακῶν. quod additur, κεκωμῴδηται δὲ ὁ στίχος, forsan referri potuisset ad Antiphanis locum ap. Athen. X. p. 446. A. ubi vid. Animadv. Casaub. X. c. 13. nisi pro vulgatis, φήσει μὲν γάρ τις etc. hæc multo mihi meliora Codex præberet Augustanus MS. φησὶ γὰρ ὁ κωμικὸς, ὁ πρῶτος εἰπὼν

nulla jubente causa, manus in auctorem hunc temere injicere.

Ed. King. καὐχμόδη. Brunck. e codd. καὐχμώδη.

ὑπόβαλλε Cod. A. Mox καὐχμώδη Cod. D. In Barn. ed. est καὶ αὐχμώδη. *Beck.*

218. νόσῳ pro κόραις Kingii Schol. et P. *Por.*

Κόραις.] al. νόσῳ: sed nostra lectio retinenda. *Beck.*

κόραις.] Alii, teste Scholiaste, νόσῳ. Cum iis facit Lib. P. *Musg.*

219. Intellige ἕνεκα ante βοστρύχων. Frustra enallagen cogitat Brunckius post Scholiasten et Kingium. Versus a Schol. laudatus est Apollonii Rhod. II. 200. πίνῳ δέ οἱ αὐάλεος χρὼς Ἐσκλήκει. Ibi est τέ et αὐστάλεος, illud pejus, hoc non melius, δὲ etiam Schol. Apollon. II. 302. *Por.*

220. μακρὰς Cod. A. In Cod. D. vocabulo μακρᾶς superscr. ὑπὸ μακροῦ χρόνου. *Beck.*

221. Ald. ὅταν μ' ἀνῇ νόσος μανίας. Delet μ' Heathius, recte repugnante Br. Ipse in versum proximum transposui. Præterea ex Scholiastæ auctoritate accentum in μανίας mutavi, et ex substantivo adjectivum feci, μανιάσιν νόσοις Sophocl. Aj. 59. μανιάσιν λυσσήμασι mox 264. λύσσας μανιάδος 320. λύσσα μαινὰς fragm. apud Stobæum Grot. p. 241, ubi cum Plutarchi editio Aldina p. 757. A. det μανίας, legendum μανιάς. *Por.*

ὅταν μ' ἀνῇ] Heathius, ὅταν ἀνῇ, ut vitetur anapæstus. *Musg.*

Brunck. repudiat Heath. conjecturam anapæsti vitandi causa perperam excogitatam, diversa enim esse ὅταν μ' ἀνῇ νόσος, et ὅταν ἀνῇ νόσος, in priori ἀνίημι activum

ΟΡ. Αὖθίς μ᾽ ἐς ὀρθὸν στῆσον, ἀνακύκλει δέμας.
ΧΟ. Δυσάρεστον οἱ νοσοῦντες ἀπορίας ὕπο.
ΗΛ. Ἦ κἀπὶ γαίας ἁρμόσαι πόδας θέλεις,
Χρόνιον ἴχνος θείς; μεταβολὴ πάντων γλυκύ.
ΟΡ. Μάλιστα· δόξαν γὰρ τόδ᾽ ὑγιείας ἔχει.

*Ore.* Iterum erigas me, et extendas corpus.
*Cho.* Ægroti sunt impatientes propter perturbationem.
*Ele.* Vis componere pedes in terra,
Ponens vestigium ex longo intervallo? Vicissitudo omnium rerum grata est.
*Ore.* Maxime: hoc enim habet speciem sanitatis.

P. σοῦντες ὑπὸ τῆς ἀπορίας. ἆρα θέλεις θεῖναι τοὺς πόδας ἐπάνω τῆς γῆς, θεὶς ἴχνος χρόνιον, ἤτοι βραδεῖαν βάσιν; ἡ μεταβολὴ πάντων, εὐφραντὸν πρᾶγμα ὑπάρχει δηλονότι. ναὶ, ἔχει γὰρ τόδε, τὸ ἀνορθωθῆναι δηλονότι, ὑπόληψιν, ἤτοι ἐλπίδα ὑγιείας· καλὸν δὲ τὸ δοκεῖν κἂν

S. σις, ἐκ δὲ πλουσίου πτωχὸν γενέσθαι, μεταβολὴ μὲν, ἡδὺ δ᾽ οὔ. ὥς τε οὐχὶ πάντων ἡ μεταβολὴ γλυκύ. Ἄλλως. Τὸ μεταβάλλεσθαι, εἴτε ἀπὸ χείρονος πρὸς τὸ βέλτιον, εἴτε ἀπὸ τοῦ βελτίονος πρὸς τὸ χεῖρον, ἡδύτατόν ἐστιν αὐτῷ τῷ μεταβαλλομένῳ, οὐδὲ γὰρ ἂν μετεβάλλετο, εἰ μὴ ἥδετο τῇ μεταβολῇ, ὥς τε οἱ λέγοντες τὸν Εὐριπίδην οὐκ ὀρθῶς εἰρηκέναι τοῦτο, οὐκ ὀρθῶς οἴονται. 229. Τόδ᾽ ὑγιείας] Τὸ ἀναστῆναι. ὁπόταν γὰρ* εὐθυμῇ ψυχὴ τῇ τῆς

μεταβολὴ πάντων γλυκὺ οὐχ ὑγιαίνει δέ ποτε· ἐκ μὲν γὰρ κόπου (vel κόπων) γλυκίαι (sic MS.) ἀνάπαυσις, ἐξ ἀλουσίας δὲ ὕδωρ καὶ τὰ τοιαῦτα. ἂν δὲ ἐκ πλουσίου πτωχὸς γένηται, μεταβολὴ μὲν, ἡδὺ δὲ οὔ· ὥστε οὐχὶ πάντων ἡ μεταβολὴ γλυκεῖα. Sic in librum ista meum ex August. transcripsit Georg. Tryllitschius. Ex his sex versus incerti Comici, si verba nonnihil adjuventur, hi poterunt effingi:

"Ὁ πρῶτος εἰπὼν μεταβολὴ πάντων γλυκὺ
Οὐ δῆθ᾽ ὑγιαίνει, δέσποτ᾽. ἐκ μὲν γὰρ κόπων
Γλυκεῖ᾽ ἀνάπαυσις, ἐξ ἀλουσίας δ᾽ ὕδωρ,
Καὶ τἄλλα δὴ τοιαῦτά γ᾽· ἂν δ᾽ ἐκ πλουσίου
Πτωχὸς γένηται, μεταβολὴ μὲν, ἡδὺ δ᾽ οὔ.
Ὥστ᾽ οὐχὶ πάντων μεταβολὴ γλυκεῖα δή.

"v. 2. initio etiam scribi poterit: Οὔ τοι γ᾽ ὑγιαίνει." *Beck.*

* Εὐθυμῇ ἡ ψυχὴ scribi vult. Heath. *Beck.*

esse, in altero neutrum, prius significare, *quando me dimittit furor*, i. e., *quando furere desii*, alterum, *quando remissus est morbus*, ut Soph. Philoct. 763. loqui autem Orestem non de *remissione*, sed de *cessatione* furoris. De anapæsto v. ad v. 1248. In utroque etiam Aug. ὅταν μ᾽ ἀνῇ et glossa ἀφήσει. Valck. tamen Diatr. p. 234. etiam legit ὅταν ἀνῇ et de remissa morbi violentia accipit.

εἰς pro ἐς Cod. A. *Beck.*

222. Pro μέλη habent δέμας H. J. Aug. 2. Difficile est eligere. In alterum desinit versus 216. in alterum 225. *Por.*

Cod. Aug. alter κἀσθενῶ δέμας, quod improbat Brunck. quia verba κἀσθενῶ μέλη interpretantur præcedentia ἄναρθρός εἰμι. Hes. Ἄναρθρος, ἄτονος, ἀσθενής. Εὐριπίδης Οἰδίποδι, ubi nonnulli Intpp. Ὀρέστῃ. *Beck.*

223. τι ed. King. ex MSS. quibusdam. *Por.*

Pro τοι King. τι.

φίλον τι τ. ν. δέμνια Cod. D. *Beck.*

224. Utrumque junxit Evenus Parius apud Plutarch. T. II. p. 1102. B. Πᾶν γὰρ ἀναγκαῖον πρᾶγμ᾽ ἀνιηρὸν ἔφυ. De metro vocis ἀνιαρὸς vide ad Phœn. 1334. (1353.) *Por.*

225. Hes. Ἀνακύκλει· ἀνόρθου. *Beck.*

226. ἀπορίας Gl. Cod. D. ἀναστροφῆς.

Hanc quoque sententiolam Oresti, non choro, tribuit Prev. *Beck.*

Ab hoc versu MS. A. et Lib. P. Electræ ῥῆσιν ordiuntur. Rectius Oresti tribuit Ask. I. cum præcedenti conjungens. Nisi malis choro assignare, ut facit. Ed. Ald. *Musg.*

227. γαίας Brunck. ex Stob. et codd. γαίας Cod. A. D. Mox in Cod. D. πόδα pro πόδας. *Beck.*

Κρεῖσσον δὲ τὸ δοκεῖν, κἂν ἀληθείας ἀπῇ.
ΗΛ. Ἄκουε δή νυν, ὦ κασίγνητον κάρα,
Ἕως ἐῶσί σ' εὖ φρονεῖν Ἐριννύες.
ΟΡ. Λέξεις τι καινόν; κεἰ μὲν εὖ, χάριν φέρεις·
Εἰ δ' εἰς βλάβην τιν', ἅλις ἔχω τοῦ δυστυχεῖν.

Præstat autem videri, etiamsi revera non ita sit.
*Ele.* Audi nunc, o fraternum caput,
Donec sinunt te sapere Erinnyes.
*Ore.* Quid dices novi? si quidem bonum est, gratum erit;
Sin malum, satis jam nunc habeo malorum.

P. μακρὰν ᾖ τῆς ἀληθείας. ἄκουε δὴ νῦν, ὦ ἀδελφὲ, ἐν ὅσῳ ἀφιᾶσί σε αἱ Ἐριννύες φρονεῖν καλῶς. λέξεις τὶ νέον; καὶ εἰ μὲν εὖ καὶ καλῶς, εὐχαριστείαν ἕξεις· εἰ δὲ εἰς βλάβην τινὰ ἀφορῶν δηλονότι, ἀρκούντως ἔχω ἕνεκα τοῦ δυστυχεῖν. ὁ Μενέλαος παραγέγονεν ὁ ἀδελφὸς τοῦ σοῦ πατρὸς, ἐν Ναυπλίῳ δὲ λιμένι δηλονότι, καθωρμίσθησαν τὰ σέλματα, ἤγουν αἱ

S. ἐλπίδος ὑπολήψει, συνδιασώζεται τὸ σῶμα. καὶ Σιμωνίδης, "Τὸ δοκεῖν καὶ τὰ μάλα θεῖα βιᾶται." 230. Κρεῖσσον δὲ τὸ δοκεῖν] Καλὸν τὸ διεγείρεσθαι τὴν ψυχὴν τῇ δόξῃ τῆς ὑγείας, ἢ τοιούτου τινὸς, καὶ μὴ καταπίπτειν ἐν ταῖς νόσοις. Baroc. 74. Ἄλλως. Καλὸν τὸ διεγείρεσθαι τὴν ψυχὴν τῇ δόξῃ τῆς ὑγείας, ἢ τοιούτου τινὸς, καὶ μὴ καταπίπτειν ἐν ταῖς νόσοις, ἢ ἑτέροις τοιούτοις, κἂν μακρὰν ᾖ τῆς ἀληθείας ἡ δόξα. 235. Σοῦ κασίγνητος πατρὸς] Διὰ τούτου ψυχαγωγεῖ τὸν ἀδελφὸν, ὑπομιμνήσκουσα τοῦ πατρικοῦ ἀδελφοῦ, καὶ

228. Hanc sententiam, non semper veram, intra artiores fines contrahit Herc. F. 1295. Κεκλημένῳ δὲ φωτὶ μακαρίῳ ποτὲ, Αἱ μεταβολαὶ λυπηρόν. Ridet Comicus anonymus (fortasse Anaxandrides. vide Athenæum XV. p. 694. F.) apud Scholiasten, ita legendus ope MS. Augustani apud Valckenær. Diatr. p. 229. Ὁ πρῶτος εἰπὼν, μεταβολὴ πάντων γλυκὺ, Οὐχ ὑγίαινε, δέσποτ'. ἐκ μὲν γὰρ κόπου Γλυκεῖ' ἀνάπαυσις, ἐκ δ' ἀλουσίας ὕδωρ, Καὶ τἄλλα δὴ τοιαῦτ'· ἐὰν δ' ἐκ πλουσίου Πτωχὸς γένηται, μεταβολὴ μὲν, ἡδὺ δ' οὔ. Ὥστ' οὐχὶ πάντων ἡ μεταβολὴ δὴ γλυκύ. Eodem respicit Antiphanes apud Athenæum. X. p. 446. A. Στροφὴ λόγων παρελθέτω τις· ἡδύ τοι Ἐστὶν μεταβολὴ παντὸς ἔργου πλὴν ἑνός. Levem errorem commisit vir summus, quod locum ex Hercule petitum ad incertam fabulam rettulerit. Pro γλυκὺ Harl. ἡδὺ cum Scholiaste Hermogenis inter Aldi Rhetoras T. II. p. 376, 25, et Eustathio ad Il. P. p. 1093, 51.=1124, 43. Od. A. 1404, 54.=38, 50. Od. Φ. 1910, 30.=761, 18. Idem tamen Eustathius ad Od. Π. p. 1799, 30.=601. 17. recte habet γλυκύ. In Antiphane Stobæi XCIII. p. 514, 28. Ἅπανθ' ὁ λιμὸς γλυκέα πλὴν αὑτοῦ ποιεῖ, margo Gesneri dat ἡδεα, non illud quidem contra metrum, sed minus numerose. Gregorius Nazianz. Or. I. p. 2. A. οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡδὺ τοῖς ἀνθρώποις, ὡς τὸ λαλεῖν τἀλλότρια. Quæ a Menandro sumta monuit Elias Cretensis, Grotii Excerpt. p. 755. conatum non probavit Bentleius p. 102, 119. Lege, Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἐστὶν ἀνθρώποις γλυκὺ, Ὡς τοὐκλαλεῖν τἀλλότρια. Præter Demosthenem a Stephano citatum, ἐκλαλεῖν habet Euripides Antiope. Τὸ δ' ἐκλαλοῦν τοὖθ', ἡδονῆς μὲν ἅπτεται, Κακὸν δ' ὁμίλημ'. Vulgo οὖθ'. Verba sunt Zethi ad Amphionem. Paullo ante κἀνακύκλει. Harl. Sed si omnes librariorum errores persequi velim, magnæ molis volumen conficiam. Plus centies etiam extra melica metrum pessundat R. *Por.*

χρόνιον ἴχνος θεὶς, *ponens vestigium ex longo temporis intervallo.*, χρόνιον, i. q. ἀρχαῖον, ut v. 469. 479. 731. et χρόνῳ Phœniss. 169. *Fac.* Idem ad sequentia verba illustranda attulit loca Eustathii hæc: ad Odyss. α. p. 38. οὔτε ὑπερβολὴ ἀεὶ κακίζεται, οὔτε μεταβολὴ πάντων ἡδὺ ἐξ ἀνάγκης, κατ' Εὐριπίδην. et ad. Il. ρ. p. 1124. δῆλον γὰρ, ὡς γλυκύ ἐστιν ἡ μεταβολὴ οὐχ ἁπλῶς, ἀλλ' ἡ τῶν κακῶν. *Beck.*

229. ὑγείας Ald. Stob. et sic, vel ὑγίας, omnes, quod sciam, MSS. præter K. solenni vitio, quod male revocavit Bruncki-

ΗΛ. Μενέλαος ἥκει, σοῦ κασίγνητος πατρός,
Ἐν Ναυπλίᾳ δὲ σέλμαθ' ὥρμισται νεῶν.
ΟΡ. Πῶς εἶπας; ἥκει φῶς ἐμοῖς καὶ σοῖς κακοῖς,
Ἀνὴρ ὁμογενὴς καὶ χάριτας ἔχων πατρός;
ΗΛ. Ἥκει, τὸ πιστὸν τόδε λόγων ἐμῶν δέχου,

*Ele.* Menelaus venit, tui patris frater:
Tabulæ vero navium stant in portu Nauplio.
*Ore.* Quid dicis, venit lumen meis et tuis malis,
Vir cognatus, et habens beneficia a patre?
*Ele.* Venit; accipe hoc argumentum meæ orationis:

P. καθέδραι τῶν νεῶν περιφραστικῶς, ἀντὶ τοῦ αἱ νῆες. πῶς εἶπας; ἥκει φῶς, ἤτοι σωτηρία, ἐπὶ ταῖς ἐμαῖς καὶ σαῖς δυστυχίαις ἀνὴρ συγγενής, καὶ χάριτας ἔχων, ἃς ὁ πατὴρ ἐχαρίσατο αὐτῷ; ἥκει, δέχου τὴν πίστωσιν τήνδε τῶν ἐμῶν λόγων, ἐπαγόμενος Ἑλένην ἐκ τῶν

S. ἐλπίδας ἀγαθὰς ὑποτίθεται διὰ τοῦ θείου. προσπαθέστερον δὲ ποιεῖ τὸ δρᾶμα, καὶ τὸ πόῤῥωθεν διαβάλλεσθαι τὸν Μενέλαον, καθὸ ἐλπισθεὶς βοηθῆσαι, οὐκ ἐβοήθησεν. 236. Ὥρμισται] Ἢ ἀντὶ τοῦ * ἐλλιμένισται, ἢ ἀντὶ τοῦ ἐνελιμένισαν. ὅπερ εἰ εἴποις, αἰτιατικὴν νοήσεις τὰ σέλματα. 239. Ἥκει τὸ πιστόν] Ἀντὶ τοῦ πίστευε τοῖς ἐμοῖς λόγοις, πιστὴν δέχου ταύτην βέβαιαν καὶ ἀσφαλῆ μαρτυρίαν, καὶ τῷ τὴν Ἑλένην αὐτῷ συνεπιδημῆσαι·

* Ἐλλιμένισται] Ἐνελιμένισεν emendat Heath. *Beck.*

us, eumque secutus Beckius. Nunquam Attici ὑγεία usurparunt. Quis moretur librarios, qui in versus comici initio Πλοῦτον, ὑγείαν * reliquerint? Facillime vocalis ante cognatam diphthongum elapsa est. Et cur tandem prima in ὑγεία producatur, quæ in ὑγιεία semper corripiatur? Idem accidit in ταμιεῖον, quod in ταμεῖον contractum est damno metri apud Harpocration, v. Κτησίου Διός. Anaxandrides sive Diphilus apud Stobæum LXVIII. p. 279. LXXVII. p. 333. ed Grot. κόρης ἀπαλλαττόμεθα ταμιείου πικροῦ. Sed recentiores tandem ὑγεία, ταμεῖον et scripsere et pronunciavere. Recte Mœris: Ὑγιεία, Ἀττικῶς. ὑγεία, Ἑλληνικῶς. Si Orpheus cura dignus sit, lege ἠπιόχειρ' ὑγιείαν in exemplo posteriore apud Piersonum. Sed nihil necesse. ὑγιείας recte Schol. sententiam autem partim mutasse videtur vir doctissimus; in Gnomicis enim poëtis p. 243. pro Aldino ὑγεία cum Grotio ὑγιεία reposuit. *Por.*

Brunck. ὑγιείας scripsit e cod. Stob. MS. et suis codd.

ὑγείας Cod. D.

Voc. μεταβολὴ hic definito magis sensu poni censet Prev. et reddit: le changement d'altitude; sed idem et πάντως legisse videtur. *Beck.*

230. Pro δὲ in Cod. D. est γάρ. *Beck.*

231. δὴ νῦν Cod. D. *Beck.*

232. ἕως σ' ἐῶσιν Brunck. sine causa. *Por.*

Brunck. euphoniæ causa edidit Ἕως σ' ἐῶσιν. *Beck.*

233. Vocabulo εὖ in D. superscr. ἐπὶ καλῷ ἡμῶν, et mox verbis ἅλις κ. τ. λ. ἀρκούντως ἔχω ἕνεκα τοῦ δυστυχεῖν. *Beck.*

236. Ναυπλίῳ Ald. Ναυπλίᾳ membr. et P. ut 466. *Por.*

Ναυπλίᾳ] Ita MS. A. et lib. P. Vulgo Ναυπλίῳ. vid. v. 466. Idem P. νεώς. de quo vide ad v. 54. *Musg.*

237. Sic φῶς σωτήριον Med. 484. laudante Fac. *Beck.*

238. χάριτας πατρὸς esse beneficia a patre accepta, collato v. 447. et 635. docet Fac. *Beck.*

239. τὸ πιστὸν—δέχου,] Verba hæc tanquam ἐν παρενθέσει posita accipit Facius, ut Electra ea dicens dextram Oresti de-

* Philemon Stobæi LV. apud Clericum p. 326. qui ὑγιείαν ex antiquis edd. revocavit licet ὑγίειαν jam dedisset Grotius p. 211. Recte editur in Eubulo Athenæi II. p. 63. E. Καὶ πρὸς ὑγιείαν postulante metro. *Por.*

Ἑλένην ἀγόμενος Τρωϊκῶν ἐκ τειχέων.
ΟΡ. Εἰ μόνος ἐσώθη, μᾶλλον ἂν ζηλωτὸς ἦν.
Εἰ δ' ἄλοχον ἄγεται, κακὸν ἔχων ἥκει μέγα.
ΗΛ. Ἐπίσημον ἔτεκε Τυνδάρεως εἰς τὸν ψόγον
Γένος θυγατέρων, δυσκλεές τ' ἀν' Ἑλλάδα.
ΟΡ. Σύ νυν διάφερε τῶν κακῶν· ἔξεστι γάρ.

Ducens Helenam ex Trojana urbe.
*Ore.* Si solus esset servatus, esset felicior :
Si autem ducit uxorem, venit secum trahens ingens malum.
*Ele.* Tyndarus genuit insigne ad vituperationem
Genus filiarum, et infame per Græciam.
*Ore.* Tu ergo esto dissimilis malarum mulierum : licet enim :

P. Τρωϊκῶν τειχέων. εἰ μόνος ἐσώθη μᾶλλον ἂν ἦν ζηλωτὸς, καὶ μακαριστὸς, εἰ δὲ ἐπάγεται τὴν σύνευνον, ἥκει ἔχων μέγα κακόν. ὁ Τυνδάρεως ἔτεκε γένος θυγατέρων, διάδηλον καὶ ἐξάκουστον εἰς τὸν ψόγον. ἐπείπερ ἐκείνας ὡς φαύλας κακίζεις, σκόπει μὴ καὶ αὐτὴ περιπέσῃς τοῖς ἴσοις, ἀλλ' ἀποχὴν τῶν κακῶν ἔσχε, καὶ μὴ μόνον τὰ ἄριστα λέγε, ἀλλὰ κατὰ νοῦν

S. ὅπου γὰρ Ἑλένη, πάντως που καὶ Μενέλαος. 240. Ἑλένην ἀγόμενος] Ἄγεταί τις γυναῖκα. ἀντὶ τοῦ λαμβάνει, ἐπάγεται δὲ δοῦλον ἢ ἕτερόν τι, ἀντὶ τοῦ μεθ' ἑαυτοῦ ἄγει. καὶ ἐπάγεται τόδε, ἐν παθητικῇ σημασίᾳ, ἀντὶ τοῦ μεθ' ἕτερον, ἢ μεθ' ἕτερα ἄγεται. 243. Ἐπίσημον] Στησίχορος φησὶν, ὡς θύων τοῖς θεοῖς Τυνδάρεως Ἀφροδίτης ἐπελάθετο. ἡ δὲ Θεὸς ὀργισθεῖσα, διγάμους τε καὶ τριγάμους, καὶ λειψάνδρους αὐτοῦ τὰς θυγατέρας ἐποίησεν. * ἔχει δὲ χρῆσις οὕτως· Οὕνεκα Τυνδάρεως ῥέζων ἅπασι θεοῖς, μιᾶς λάθετο ἠπιοδώρου Κύπριδος. Κείνα δὲ Τυνδάρεω κούραις χολωσαμένη, διγάμους τὲ καὶ τριγάμους τίθησι, καὶ λιπεσήνορας. καὶ Ἡσίοδος, " —— τῇσιν δὲ φιλομμειδὴς Ἀφροδίτη Ἠγάσθη προσιδοῦσα, κακὴν δέ σφ' ἔμβαλε φήμην." Καὶ Ὅμηρος, " † Ὡς δὲ Κλυταιμνήστρη λείπουσ'

* Heath. legendum videtur : ἔχει δὲ ἡ ῥῆσις οὕτως. *Beck.*

† Ὡς δὲ Κλυταιμνήστρη] Hi versus non jam apud *Homerum* exstant : sed videntur pertinere ad. v. 438. Odyss. λ. Et *Homero* quidem sunt digni. Vid. *Marsilii.*

derit, quæ esset τὸ πιστὸν. Laudat Soph. Philoct. 809. ubi ἔμβαλλε χειρὸς πίστιν. *Beck.*

242. τὸν ante ψόγον omittit Cod. A. *Beck.*

244. δυσκλεές] Gl. Cod. D. κακὴν φήμην ἔχον. *Beck.*

245. Sic Ald. MSS. et Stob. Ecl. Eth. p. 197. ed Canter. Sed Σύ τοι Plutarch. T. II. p. 88. C. Mox φρόνει pro λέγε habent Stobæi codices ; recte tamen vertit Canterus, *loquere ;* " λάλει pro φρόνει posui," inquit Grotius, " conjectura ductus, " nam sequitur φρόνει." Sed cum πρᾶττε pro φρόνει det Harl. ex ejus et Stobæi conjunctione bellissimus exsurgit versus, quem Clericus, Reiskius, Trillerus, si viverent, amplecterentur ; quemque amplectentur, sat scio, Graiæ gentis decora, Ammonius et Invernizius. Καὶ μὴ μόνον φρόνει, ἀλλὰ καὶ πρᾶσσε τάδε. *Por.*

245. Σὺ νῦν] *Canterus* legit σύ νυν. *Beck.*

248. ταχὺ Ald. ταχὺς plerique MSS. Diog. Laërtius VII. 182. et Dion. Chrys. LXXIV. p. 638. ubi λύσσαν excidisse videtur. Ex Diogene sumsi ἀρτίως φρονῶν pro ἄρτι σωφρονῶν, quanquam non multum refert ; illud tamen elegantius videtur. Μετέθου λύσσαν male sollicitat Arnaldus, ut metrum conjectura sua λυσσᾶς corrumpat, καθαρὸν θεμένη νόον in Scholio apud Athenæum XV. p. 695. C. θέμενος ἄγναμπτον νόον Æschyl. Prometh. 163. μετέθου λύσσαν igitur significat : *Insaniam sanitate mutasti*, structura Horatio familiari. Verum vidit Heathius, quem Arnaldum mirum est non castigasse propter spondeum in quarto iambici sede. *Por.*

Καὶ μὴ μόνον λέγ', ἀλλὰ καὶ φρόνει τάδε.
ΗΛ. Οἴμοι, κασίγνητ', ὄμμα σὸν ταράσσεται,
Ταχὺς δὲ μετέθου λύσσαν, ἀρτίως φρονῶν.
ΟΡ. Ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι
Τὰς αἱματωποὺς καὶ δρακοντώδεις κόρας·
Αὗται γὰρ, αὗται πλησίον θρώσκουσί μου.

Et non dicas tantum, sed et ista senti.
*Ele.* Heu mihi, o frater, oculus tuus turbatur,
Cito mutatus es in rabiem, modo sanus.
*Ore.* O mater, precor te, ne concites in me
Puellas cruentas, et anguicomas:
Istæ enim, istæ saliunt prope me.

P. ἔχουσα πρᾶττε, ὦ μοι. ὦ ἀδελφὲ, ταράσσεται τὸ σὸν ὄμμα, ταχέως μετεβλήθης εἰς λύσσαν καὶ μανίαν, ἄρτι σώας ἔχων τὰς φρένας. ὦ μῆτερ ἱκετεύω σε, μὴ ἐπίγειρέ μοι τὰς ὕφαιμον ὁράσας ἀγρίας κόρας, ἤτοι τὰς Ἐριννύας, αὗται γὰρ αὗται κινοῦνται καὶ ὁρμῶσι πλησίον

S. Ἀγαμέμνονα δῖον Αἰγίσθῳ παρέλεκτο καὶ εἵλετο χείρον' ἀκοίτην, Ὣς δ' Ἑλένη ᾔσχυνε λέχος ξανθοῦ Μενελάου." 247. Ὄμμα σὸν ταράσσεται] Φυσικῶς. καθόλου γὰρ τῶν τῆς ψυχῆς παθῶν εἰκόνες οἱ ὀφθαλμοὶ, αἰφνίδιοι γὰρ τῶν λυσσωδῶν νοσημάτων αἱ μεταβολαὶ γίνονται. 250. Αἱματωποὺς] Αἱματωποὺς τὰς Ἐριννὺς λεγει, ὡς τοὺς μαινομένους ὕφαιμον ποιούσας βλέπειν, καὶ ταραχῶδες. τὰ συμβαίνοντα γὰρ τοῖς πάσχουσι, τοῖς προεστῶσι θεοῖς τοῦ πάθους ἀνατιθέασιν οἱ ποιηταί. οἷόν τι καὶ Ὅμηρός φησι, "Χωλαί τε, ῥυσσαί τε, παραβλῶπές τ' ὀφθαλμὼ," ἐκ τῶν ἀποβαινόντων παθῶν εἰδωλοποιήσας αὐτάς. οὕτω καὶ τὸν Πλοῦτον τυφλὸν λέγουσιν, ὅτι ἀκρίτους (MS. ἀκρίτως) ποιεῖ πλουσίους καὶ τὸν Καιρὸν ὀπισθοφάλακρον, ὅτι τοῦ παρῳχημένου λαβέσθαι ἀμήχανον. Δρακοντώδεις] Δρακοντώδεις λέγει, ὡς ἐχούσας δράκοντος ἤτοι ὄφεως ὀδόντας. 251. Αὗται γὰρ] Ἐκ τοῦ ἀφάνους εἶπε τὰς Ἐριννύας διώκειν αὐτὸν, ἵνα τὴν δόξαν τοῦ μεμηνότος ἡμῖν παραστήσῃ, ὡς εἴγε παρήγα-

*Cagnati* Var. Observ. l. 2. c. 19. ubi Versus *Homer.* ab *Hippocrate* citatus non exstat. Item l. 3. c. 15. *Barnes.*

248. Ταχὺς] Quum olim scriptum erat ταχὺ, eram animi dubius: *nam certe* τὸ χυ *breve est*, ταχέως ergo cum *Scholiast.* scripsissem; nisi in optimo et vetustissimo MS. ex *Coll. Corp. Christ. Cantabr.* invenissem ταχὺς *nomen* pro *adverbio* eleganter. *Barnes.*

μετέθου λύσσαν, *in rabiem mutatus es,* Græce non dici posse, cum εἰς addi debeat, censet Arnald. Obs. Misc. T. VI. p. 587. igitur emendat:

Ταχὺς δὲ μετέθου, λυσσᾷς, ἄρτι σωφρονῶν.

*Cito mutatus es, furis, qui modo sanus eras.* At Heath. mavult ellipsin statuere, μετατίθεσθαι significare, *rem quamlibet in locum alterius ponere,* eique addi accusativum rei in locum alterius positæ, dativum rei, in cujus locum altera res ponitur; dativum igitur hic supplendum esse, ut plena constructio sit, ταχὺς δὲ τῇ ἄρτι σωφρονούσῃ μετέθου λύσσαν. *Beck.*

ταχὺς] Ita Barnesius ex Cantabrigiensi, confirmat Lib. P. Ed. Ald. ταχύ. *Musg.*

249. Hunc et duo sequentes ubi citat Longinus XV. laudat Toupius Alexin Athenæi VIII. p. 339. D. Ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι Τὸν Μισγόλαν· οὐ γὰρ κιθαρῳδὸς εἰμ' ἐγώ. *Por.*

Hesychius Μὴ 'πίσειέ μοι· μὴ ἐπίσειέ μοι. Hunc et seqq. versus laudat Longinus π. Υ. s. 15. ad quem Toupius p. 186. monet, versum 249. exscripsisse Alexin ap. Athen. VIII. p. 339. Adde Plutarch. Plac. Philos. p. 339. . Adde Plutarch. Plac. Philos. p. 900. ab eodem Toup. p. 189. laudatum. *Beck.*

250. αἱματωπὸ usitatum ap. Eurip.

ΗΛ. Μέν', ὦ ταλαίπωρ', ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις,
Ὁρᾷς γὰρ οὐδὲν ὧν δοκεῖς σάφ' εἰδέναι.
ΟΡ. Ὦ Φοῖβ', ἀποκτενοῦσί μ' αἱ κυνώπιδες,
Γοργῶπες, ἐνέρων ἵεριαι, δειναὶ θεαί·
ΗΛ. Οὔτοι μεθήσω· χεῖρα δ' ἐμπλέξασ' ἐμὴν
Σχήσω σε πηδᾷν δυστυχῆ πηδήματα,
ΟΡ. Μέθες· μί' οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐριννύων,

*Ele.* Mane, o miser, quietus in tuo lecto,
Nihil enim vides eorum, quæ putas te clare videre.
*Ore.* O Phœbe, occident me habentes caninam speciem,
Torvum tuentes, inferorum sacrificulæ, atroces Deæ.
*Ele.* Non dimittam te, implicans vero meam manum,
Prohibebo te saltare infelices saltus.
*Ore.* Dimitte tu, una existens ex meis furiis,

P. ἐμοῦ. ὦ ταλαίπωρε, μένε ἀτρέμας, καὶ ἡσύχως ἔχε ἐν τοῖς δεμνίοις. οὐδὲν γὰρ ὁρᾷς ἀφ' ὧν δοκεῖς σαφῶς εἰδέναι. ὦ Ἀπόλλων, φονεύσουσί με αἱ ἄγριαι καὶ ἀναιδεῖς γοργώπιδες, αἱ καταπληκτικαὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς, αἱ ἱέρειαι καὶ φονεύτριαι τῶν νεκρῶν, αἱ φοβεραὶ θεαί. [οὔτοι ἀφήσω, χεῖρα δὲ τὴν ἐμὴν ἐμπλέξασα, κωλύσω σε πηδᾷν δυστυχῆ πηδήματα.] ἔασον, ἄφες, μία οὖσα τῶν ἐμῶν Ἐριννύων, καὶ μανιῶν, μέσον με κατέχεις, ἵνα βάλῃς εἰς τὸν

S. γεν αὐτὰς εἰς μέσον, ἐσωφρόνει ἂν ὁ Ὀρέστης. ταῦτα δὲ οἱ νεώτεροι, Ὅμηρος γὰρ οὐδὲν τοιοῦτον εἶπε περὶ Ὀρέστου. 255. Ἐνέρων ἱέρειαι] Παρόσον ἐξυπηρετοῦνται αὐτοῖς, ἀποστέλλουσι γὰρ αὐτοῖς τὰς ψυχάς. Τὸ ἱέρειαι, ἱερίαι χρὴ γράφειν ἰωνικῶς, ἵν' ἔχῃ πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς. τὰ γὰρ διὰ τοῦ εια' προπαροξύτονα, ἰωνικῶς οἱ ποιηταὶ παροξύτονα ποιοῦντες, διὰ τοῦ ια' γράφουσι. τὸ αὐθάδεια, αὐθαδία λέγοντες, καὶ τὸ εὐσέβεια, εὐσεβία, καὶ τὰ τοιαῦτα, ὃ καὶ ἐξετάζων εὑρήσεις. 258. Μέθες, μί' οὖσα] Μία οὖσα τῶν κατ' ἐμοῦ ἐριννύων ἀπόστηθι. Ἐριννύων] Τῶν μανιῶν· ἵν' ᾖ, ἄνες με τῆς μανίας ἀναχωρήσασά μου. 259. Μέσον μ' ὀχμάζεις] Ὀχμάζεις δὲ, ἀντὶ τοῦ συνέχεις, καὶ ἐπαίρεις. ἴδιον δὲ τῶν μαινομένων, τὸ τοὺς κηδομένους ἀποσείεσθαι, καὶ δοκεῖν βλάπτεσθαι μᾶλλον παρ' αὐτῶν. Ὀχμάζεις]

Eumenidum epitheton. Ita Androm. 979. *Heath.*

252. Libanius suo vel librarii errore T. I. p. 460. D. Καὶ πρὸς ἐμαυτὸν Αἰσχύλου λέγω πολλάκις, Μέν', ὦ ταλαίπωρ' ἀτρέμα σοῖς ἐν δεμνίοις. Cum in MSS. quibusdam ἀτρέμας scriptum esset, corrector metri peritus in K. dedit ἀτρέμας ἐν σοῖς δ. *Por.*

252. Utitur hoc versu Plutarchus in libro de Tranquillit. et aliis locis, quæ indicavit Gataker. ad M. Antonin. 5, l.

ἀτρέμας Codd. A. D. *Beck.*

253. Gl. Cod. D. suprascr. σάφα ποιητικῶς ἀντὶ τοῦ σαφῶς.

254. Furiæ et Parcæ sæpe dicuntur κύνες et κυνωπίδες. v. Ruhnk. Ep. Crit. I. p. 59. Eurip. Electr. 1239. 1251. etiam Bacchæ Eurip. Bacc. 731. 977. *Fac.*

255. ἱερείαι Ald. et MSS. sed ἱέριαι Kingius ex K. *Por.*

Γοργῶπες, ἐνέρων Ἱέρειαι,] Schol. legit ἱερίαι *Ionice*, ut metro consulatur, et sit *iambus* in quarto loco, non autem *spondeus*; sed si τὸ ει, ante vocalem corripiatur, salvum erit metrum; cujus quidem rei exempla vid. in notis nostris ad *Hecub.* v. 1090. Vid. *Iphig. Taur.* v. 34. *Barnes.*

Brunck. cum King. edidit ἱέριαι et laudat Valck. ad Phœniss. 1475. Pro ἐνέρων Schol. Arist. Plut. 423. præbet νερτέρων, improbante Hemst. *Beck.*

257. Verbo σχήσω in Cod. D. paullo superius adscriptum ἐπί. *Beck.*

259. ὀχμάζεις.] Gl. Cod. A. κρατεῖς, συνέχεις. Gl. Cod. D. κουφίζεις. *Beck.*

261. κεκτήμεθα Cod. D. *Beck.*

262. Vide Præf. ad Hec. prope ab init. *Por.*

Μέσον μ' ὀχμάζεις, ὡς βάλῃς εἰς Τάρταρον.
ΗΛ. Οἴ 'γὼ τάλαινα, τίν' ἐπικουρίαν λάβω,
Ἐπεὶ τὸ θεῖον δυσμενὲς κεκτήμεθα;
ΟΡ. Δὸς τόξα μοι κερουλκὰ, δῶρα Λοξίου,
Οἷς μ' εἶπ' Ἀπόλλων ἐξαμύνεσθαι θεὰς,
Εἴ μ' ἐκφοβοῖεν μανιάσιν λυσσήμασι.
ΗΛ. Βεβλήσεταί τις θεῶν βροτησίᾳ χερί;

Medium me tenes, ut abjicias in Tartarum.
*Ele.* O misera ego, quod auxilium adsciscam,
Postquam habemus numen inimicum?
*Ore.* Da mihi arcum corneum, dona Apollinis,
Quibus me jussit Apollo depellere deas,
Si me perterrefacerent insana rabie.
*Ele.* An sauciabitur aliqua dearum mortali manu?

P. Τάρταρον. [οἴ μοι δύστηνός εἰμι, τίνα ἐπικουρίαν λάβω, ἐπεὶ τοὺς θεοὺς ἐχθρους ἔχω;] δός μοι τὰ τόξα τὰ ἐκ κεράτων σκευαζόμενα, τὰ δῶρα τοῦ Ἀπόλλωνος, δι' ὧν εἶπεν ὁ Ἀπόλλων τιμωρήσεσθαι ἐμὲ τὰς Ἐριννύας, εἰ εἰς φόβον ἄγοιεν ἐμὲ ἐν λυσσήμασι καὶ μανίαις (ἐκ παραλλήλου.) τοξευθήσεταί τις ἀπὸ τῶν θεῶν διὰ χειρὸς ἀνθρωπίνης; ναὶ τοξευθήσεται. εἰ

S. Γίνεται ἀπὸ τοῦ ἔχω, ἕξω, ἕχμα, οὐ μόνον ἡ ἐξοχὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ συνοχή· ἀπὸ δὲ τοῦ ἕχμα, γίνεται ἐχμάζειν, τὶ κωλύειν καὶ ἐπέχειν. καὶ ἐχμάσαι, τὸ κατασχεῖν καὶ ἑλεῖν, ὃ παρὰ τῷ Εὐριπίδῃ, ἐνταῦθα διὰ τοῦ Ο κεῖται, "Μέσον μ' ὀχμάζεις." 262. Δὸς τόξα] * Στησίχορος ἑπόμενος τόξα φησὶν αὐτὸν εἰληφέναι παρὰ Ἀπόλλωνος· ἔδει οὖν τὸν ὑποκριτὴν τόξα λαβόντα τοξεύειν. Δῶρα Λοξίου] Δῶρα Λοξίου λέγει, ἢ ὑπὸ τῆς μανίας δοκῶν χαρισθῆναι αὐτῷ ταῦτα παρὰ Ἀπόλλωνος, ἢ διότι τοξικός ἐστιν ὁ θεὸς, καὶ τὰ παρ' αὐτοῦ τόξα ὡσπερεὶ τόξα ἐκείνου. 264. Μανιάσι] Πάντες τὸ μανιάσι πρὸς τὸ λυσσήμασι συνάπτοντες, οὕτω φασὶ, μανικοῖς λυσσήμασιν, ἀγνοοῦντες, ὅτι τὸ μανιάσι θηλυκόν ἐστιν, τὸ δὲ λυσσήμασιν,

* Heath. legendum putat Στησιχόρῳ ἑπομ. *Beck.*

κερουλκὰ Gl. Cod. D. τὰ ἐκ κεράτων κατεσκευασμένα καὶ ἑλκόμενα. *Beck.*

263. ἐξαμύνασθαι Cod. D. *Beck.*

264. Male comparat Musgravius τέκνον φίλε, τέκνον ἄλαστε. Sed hujusmodi adjectiva trium sunt generum, quanquam fatendum est; rarius in neutro usurpari. Infra 828. Δινεύων δρομάσι βλεφάροις, quæ citat ex Bacchis Maximus ad Dionys. Areop. et frustra quæsivit Heathius. Phœniss. 1038. (1052.) φοιτάσι πτεροῖς. Aristoph. Eccles. 584. Εἰ καινοτομεῖν ἐθελήσουσιν, καὶ μὴ τοῖς ἠθάσι λίαν, Τοῖς τ' ἀρχαίοις ἐνδιατρίβειν. Sic tres prima edd. et, ut opinor, MS. Ravennas. Male mutavit Brunckius. Cycl. 250. Τὰ καινά γ' ἐκ τῶν ἠθάδων, ὦ δέσποτα, Ἡδίον ἐστίν. Herc. F. 177. γίγασι πλευροῖς. *Por.*

μαν. λυσσήμ. vertendum, *furibunda rabie*: nam μανιὰς est Adject. ut v. 320. Fac. et Abresch. Dilucidd. Thuc. p. 658.

λυσσήμασιν Cod. D. *Beck.*

μανιάσιν λυσσήμασι.] Comparari potest τέκνον φίλε Homeri, ut et τέκνον ἄλαστε Callimachi Lavacr. Pallad. 87. Vide etiam annon γραίας σάματος cohærere debeant apud Theocrit. V. 121.

Scholiastes Pindari ad Pyth. I. Epod. 1. Ἐν αἰνᾷ Ταρτάρῳ. πάλιν κατὰ τὸ ἴδιον ἔθος θηλυκῶς τὴν Τάρταρον προήγαγεν, ὡς καὶ τὴν Ἰσθμόν. Hesiod. Scut. Herc. 7. βλεφάρων ἀπὸ κυανεάων. Virg. Æneid. III. 54. *Res Agamemnonias*, victriciaque arma *secutus*. *Musg.*

265. βεβλήσεται Ald. MSS. Plutarch. Sympos. IX. p. 737. A. βληθήσεται Laërt. IX. 60. Utrumque Euripidi usurpatum. *Por.*

χειρὶ Cod. A. *Beck.*

ΟΡ. Εἰ μὴ 'ξαμείψει χωρὶς ὀμμάτων ἐμῶν.
Οὐκ εἰσακούετ', οὐχ ὁρᾶθ' ἑκηβόλων
Τόξων πτερωτὰς γλυφίδας ἐξορμωμένας;
Ἆ, ἆ. τί δῆτα μέλλετ'; ἐξακρίζετ' αἰθέρα
Πτεροῖς· τὰ Φοίβου δ' αἰτιᾶσθε θέσφατα.

*Ore.* Si non discedet ab oculis meis.
Non auditis? non videtis eminus-ferientium
Arcuum alatas crenas evolantes?
Ah, ah, quid cunctamini? ascendite in ætherem
Alis, et accusate oracula Phœbi.

P. μὴ ἀπόστηταί τις τῶν Ἐριννύων τοῦ ἐμοῦ προσώπου, μακρὰν τῶν ἐμῶν ὀμμάτων. οὐκ ἀκούετε; ὦ Ἐριννύες δηλονότι, οὐχ ὁρᾶτε πτερωτὰς γλυφίδας, (λέγω δὲ τὰ βέλη) ἐξερχομένας ἐκ τῶν μακρὰν βαλλόντων τόξων; ἆ, ἆ, ἐπίῤῥημα ἐφεκτικόν) τί δῆτα μέλλετε καὶ βραδύνετε; εἰς τὰ ἄκρα τοῦ αἰθέρος πέτεσθε, καὶ μέμφεσθε τὰ λόγια τοῦ Ἀπόλλωνος. διατί

S. οὐδέτερον· σὺ δὲ τούτους ἐάσας, κεχωρισμένως λέγε, ἀσυνδέτως, οὕτως. εἴ με ἐκφοβοῖεν ἐν λυσσήμασι καὶ ἐν μανίαις ἵν' ὦσιν ἀμφότερα τὸ αὐτό. Ἄλλως. Μανιάσι λυσσήμασι, ταῖς μανιώδεσι λύσσαις. σχῆμα δέ ἐστιν περίφρασις, ταῖς μανιάσι λυσσήμασιν, ὡς τὸ φοίνικι λίνῳ, ἀρσενικὸν μετὰ τοῦ οὐδετέρου. ἀπὸ δὲ τοῦ ἡ μανιὰς τὸ μανιάσι, μανιώδεσι λυσσήμασιν, ἢ μανίαις, καὶ λυσσήμασιν. 269. Ἐξακρίζετ'] Ἀκρίζω, τὸ ἄκρον κόπτω. 270. Θέσφατα] Κελεύσματα καὶ γὰρ ἄνωθεν εἶπεν ὅταν ἀπήτει τὴν Ἠλέκτραν τὰ τόξα, ὡς Ἀπόλλων αὐτῷ ἐπέταξε μάχεσθαι Ἐριννύσι τοῖς τόξοις. 271. Ἔα. Τί χρῆμ' ἀλύω] Ἐπὶ ἐκπλήξεως τὸ ἔα. τὸ ἀλύειν δὲ ποτὲ μὲν οἱ ποιηταὶ ἀντὶ τοῦ δάκνεσθαι καὶ ἀπορεῖσθαι λαμβάνουσιν, ὡς ἐνταῦθα. καὶ παρὰ τῷ ποιητῇ, "—— ἡδ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο." ποτὲ δὲ ἀντὶ τοῦ γαυριᾶν καὶ χαίρειν, ὡς τὸ, "Ἢ ἀλύεις ὅτι Ἶρον ἐνίκησας τὸν ἀλήτην." Ἄλλως· τί τὸ πρᾶγμα, καὶ τίς ἡ νόσος αὕτη, καθ' ἣν ἠπόρημαι, καὶ ἀδημονῶ, παρὰ τὴν ἄλην. "—— ἡδ' ἀλύουσ' ἀπεβήσετο." 272. Ποῖ ποῖ] Τὸ ποῖ τοπικόν. 273. Γαλήν' ὁρῶ] Κεκωμῴδηται ὁ στίχος διὰ Ἡγέλοχον τὸν ὑποκριτὴν, οὐ γὰρ φθάσαντα διελεῖν τὴν συναλοιφὴν, ἐπιλείψαντος τοῦ πνεύματος, τοῖς ἀκροωμένοις τὴν γαλῆν δόξαι λέγειν, τὸ ζῶον, ἀλλ' οὐχὶ τὰ

266. Hes. Ἐξαμείψει· πορεύσεται.
ἐξαμείψει Cod. A. *Beck.*

267, ὁρᾶθ' Codd. A. D. nam in ed. Barn. est ὁρᾶσθ'. *Beck.*

268. τόξων ad præcedentem versum refert Cod. A. *Beck.*

γλύφις proprie pars est sagittæ, cui nervus inseritur. Nonnus Lib. XV. v. 331.

δάκτυλα μαρμαίροντα περὶ γλυφίδεσσι δοκεύων.

Adde Hom. Iliad. δ. 122. Themist. Orat. IV. *Musg.*

269. Ἆ ἆ] Hæ notæ patheticæ redundant, et extra versus limites sunt ponendi. Vid. Not. ad *Hecub.* v. 1098.

ἐξακρίζετ', *sublimem alis secate aërem* Fac. qui laudat Suidam V. Ἀκρίζω. Huc respexit Eustath. ad Odyss. ι. p. 365. ult. notante Abresch. ad Hes. T. I. p. 1307.

ἐξακρίζετ'] Gl. Cod. D. εἰς τὸν ἄκρον αἰθέρα τρέχετε. *Beck.*

ἐξακρίζετ'] Conf. Bacch. v. 678. *Musg.*

271. πλευμόνων edidit Brunckius, sed sententiam ad Sophoclem mutavit, illud veteris Atticæ, hoc recentis arbitratus. *Por.*

Ἔα] Redundat etiam et hæc nota, ut supra.

Brunck. edidit πλευμόνων ex usu Atticæ dialecti. v. Æsch. Choëph. 637. Soph. Trach. 569. 780. 1056.

271. Superscr. in Cod. D. ἐν ἀμηχανίᾳ εἰμὶ ἀναπεσών, quod ad ἀλύω pertinere videtur. *Beck.*

272. ἠλάμεθα Cod. A. *Beck.*

273. Debebat Hegelochus, qui Orestis personam egit, ita verba γαλήν' ὁρῶ efferre, ut elisionis significationem aliquam daret. Is vero, spiritu deficiente, dixit γαλῆν ὁρῶ, quod largam ridendi materiem Comicis præbuit, quos citant Scholiastæ ad hunc locum et Aristoph. Ran. 306. Ceterum verissime observat Reisk.

Ἔα. τί χρῆμ' ἀλύω, πνεῦμ' ἀνεὶς ἐκ πνευμόνων;
Ποῖ ποῖ ποθ' ἡλάμεσθα δεμνίων ἄπο;
Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλήν' ὁρῶ.
Ξύγγονε, τί κλάεις, ὄμμα θεῖσ' εἴσω πέπλων;
Αἰσχύνομαί σοι μεταδιδοὺς πόνων ἐμῶν,

Eia, quare deficio animo, emittens spiritum ex pulmone?
Quo, quonam salivimus e lecto?
Ex fluctibus rursus tranquillitatem video.
Soror, quid ploras caput ponens intra vestem?
Pudefio tibi communicans meos labores,

P. χρῆμα ἐν ἀμηχανίᾳ εἰμί, πνεῦμα ἀναπέμπων ἐκ τῶν πνευμόνων; ποῦ, ποῦ ἐπηδήσαμεν καὶ ἐκινήθημεν ἀπὸ τῆς κοίτης, ἐκ κυμάτων γὰρ ἤτοι ἐκ τοῦ τῆς μανίας καὶ ταραχῆς κλύδωνος, βλέπω πάλιν γαληνὰ, καὶ ἥσυχα; ὦ ἀδελφὴ, διατί κλαίεις, θεῖσα τὴν κεφαλὴν ἔσω τῶν πέπλων, αἰδοῦμαί σε, μεταδιδούς σοι τῶν ἐμῶν πόνων, ὄχλησιν παρέχων σοι τῇ παρθένῳ

S. γαληνά. πολλοὶ μὲν οὖν αὐτὸ διέπαιξαν τῶν κωμικῶν. Ἀριστοφάνης καὶ Στράτις ἐν * ἀνθρωποραίστῃ. "Καὶ τῶν μὲν ἄλλων οὐκ ἐμέλησέ μοι μελῶν. Εὐριπίδου δὲ δρᾶμα δεξιώτατον Δείκνναισ' Ὀρέστῃ, Ἡγέλοχον τὸν Κινυάρου Μισθωσάμενος τὰ πρῶτα τῶν ἐπῶν λέγειν," καὶ ἐν ἄλλοις παίζων φησὶ, "Ποῖ ποῖ, πρὸς θεῶν, ποῖ ποῖ γαλήν; Γαληνὰ, ἐγὼ δ' ᾤμην σε γαλῆν λέγειν ὁρῶ." καὶ Σαννυρίαν ἐν Δανάῃ, "† Τίς ἂν γενόμενος εἰς ὀπὴν ἐνδύ-

* Ἀνθρωποραίστῃ] "Fabricius B. Gr. vol. I. p. 790. legit Ἀνθρωπορέστῃ. vide Aristoph. Ran. 305. 306. et ibid. Schol." Heath. qui et mox pro Ὀρέστῃ mavult Ὀρέστην. *Beck.*

† Pierson. ad Mœr. p. 113. hos versus emendat ita:

—Τίς ἂν γενόμενος εἰς ὀπὴν
Ἐνδύσομαι. φέρ' εἰ γενοίμην νῦν γαλῆ.
Ἀλλ' —— τραγικὸς
Ἀνακρ. α. οὐ εἰς ἐχθροὺς (vel εἰσιδὼν) μέγα.
Ἐκ κυμάτων γὰρ ——
*Beck.*

Euripidem facile potuisse solœcismum et sibila Comicorum effugere, versum sic concinnando: Ἐκ κυμάτων γὰρ ὁρῶ γαλήνην αὖθις αὖ. Certe Aristophanis, Sannyrionis, Strattidis aculeos potuit contemnere, si sic omnia dixisset. Deinde 274 Electræ, et 275 Orestis personam præfigit Aldina, legens θεὶς, sed notas eas sustulit Canterus, Scholiaste et MSS. suffragantibus. *Por.*

αὖ omittit Cod. A. *Beck.*

Facile potuisset Euripides solœcismum et sibilos Comicorum effugere, versum sic concinnando: ἐκ κυμάτων γὰρ ὁρῶ γαλήνην αὖθις αὖ. Markland. ad Eurip. Suppl. 903. ex h. l. docet, nullam fuisse in iambis elisionem, in qua sonus ullius vocalis plane interiret, fuisse aliquam elisionis significationem, quam non dederit Hegelochus, spiritu deficiente. *Reisk.*

274. Κλάεις Brunckii membranæ et Cant. *Por.*

Σύγγονε, τί κλαίεις κρᾶτα θεῖσ' ἔσω πέπλων, etc.] Utramque hic personam ex margine tollimus, quæ omnibus aliis editionibus aderant, non solum *Canteri* in hac re motus judicio, (quem vid. Novar. Lection. l. 1. c. 9. p. 49.) sed etiam *Scholiastæ* auctoritate, qui nec personam vult mutatam, sed σύγγονον per ἀδελφὴν exponit, et θεῖσα legit, etc. sicut et M. S. CCC. facit. Ipsius autem poëtæ auctoritas in æternum hanc correctionem confirmat, ubi in hac ipsa *Orestis* oratione paulo post additur ex persona *Orestis* sororem alloquentis, v. 288.

Καὶ νῦν ἀνακάλυπτ', ὦ κασίγνητον κάρα.
Ἐκ δακρύων τ' ἄπελθε, κ' εἰ μάλ' ἀθλίως
Ἔχομεν. —— *Barnes.*

Brunck. e codd. κλάεις, etiam in Aug. primo est κλάεις.

κρᾶτα Cod. A. *Beck.*

Hunc versum Electræ tribuit Aldina

Ὄχλον τε παρέχων παρθένῳ νόσοις ἐμαῖς·
Μὴ τῶν ἐμῶν ἕκατι συντήκου κακῶν·
Σὺ μὲν γὰρ ἐπένευσας τάδ', εἴργασται δ' ἐμοὶ
Μητρῷον αἷμα· Λοξίᾳ δὲ μέμφομαι,
Ὅστις μ' ἐπάρας ἔργον ἀνοσιώτατον,
Τοῖς μὲν λόγοις ηὔφρανε, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.
Οἶμαι δὲ πατέρα τὸν ἐμόν, εἰ κατ' ὄμματα

Et præbens molestiam tibi virgini meo morbo.
Ne contabescas propter mea mala.
Nam tu quidem approbâsti hæc, sed mihi patrata est
Materna cædes: accuso autem Apollinem
Qui me incitans in opus impiissimum,
Verbis quidem me consolatus est, non autem re.
Puto autem si patrem meum coram

P. διὰ τῶν ἐμῶν νόσων. μὴ χάριν τῶν ἐμῶν κακῶν ἐν σεαυτῇ φθείρου, σὺ μὲν γὰρ συνήνεσας, καὶ συνεβούλευσας ἐπὶ τάδε, εἴργασται δ' ὑπ' ἐμοῦ ὁ τῆς μητρὸς φόνος. τῷ Ἀπόλλωνι δὲ μέμφομαι, ὅς τις διεγείρας, καὶ παρακινήσας ἐμὲ εἰς ἔργον ἀνοσιώτατον, διὰ μὲν τῶν λόγων εὔφρανε, διὰ δὲ τῶν ἔργων οὐδαμῶς. οἶμαι δὲ τὸν ἐμὸν πατέρα, εἰ ἐξιστόρουν καὶ ἠρώτων κατὰ πρόσωπον, εἰ πρέπει κτεῖναι τὴν μητέρα, πολλὰς λιτὰς διὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν χειρῶν ποιή-

S. σομαι, Φέρ' εἰ γενοίμην γαλῆ. Ἀλλ' Ἡγέλοχος με μηνύσειεν ὁ τραγικὸς, Ἀνακράγοιτ' ἂν οὗτος εἰς ἐχθροὺς μέγα, Ἐκ κυμάτων γὰρ αὖθις αὖ γαλῆν ὁρῶ." 278. Σὺ μὲν] Ἐγὼ μὲν εἰργασάμην, σὺ δὲ ἐπένευσας. θέλει δὲ εἰπεῖν, ὅτι οὐ μετέχεις τοῦ φόνου, ἐπεὶ οὐδὲ ἔπραξας, διὸ οὐδὲ ὀφείλεις ἄχθεσθαι. 276. Λοξίᾳ δὲ] Τῷ Λοξίᾳ μέμφομαι, ὅτι πείσας με κτανεῖν

et novam Orestis ῥῆσιν a sequenti inchoat. Sed hunc errorem jamdudum correxit Barnesius ex Cantabrigiensi, et ante eum Canterus. Consentit Lib. P. *Musg.*

275. μεταδοὺς Cod. A. In Cod. D. Gl. suprascr. μετέχειν διδούς. *Beck.*

276. ἐμοῖς Cod. D. *Beck.*

277. ἕκατι] In Cod. A. suprascr. ἕνεκεν. *Beck.*

278. Ἐπένευσας] *Canterus* legit ἐπήνεσας. Utrique lectioni æque favet *Scholiastes*: sed nos nil mutamus, quia MS. legit ἐπένευσας.

Pro ἐπένευσας Canter legit ἐπήνεσας — ἐργάζεσθαι αἷμα, *patrare cædem*, Euripideum esse e variis hujus trag. locis et Cupero Obs. 3, 19. p. 547. docet Fac.

Cod. D. ἐπαίνευσας cum gl. suprascr. συνήνεσας. Vocabulo τάδ' in eodem Cod. superscr. τὸ κτεῖναι τὴν μητέρα. *Beck.*

279. Aristoph. Plut. 8. τῷ δὲ Λοξίᾳ Μέμψιν δικαίαν μέμφομαι. *Por.*

Ματρῷον] Hoc ut supra 249. μᾶτερ in Cod. D. per compendium scribitur, ut nescias, utrum librarius μητρ.(quod unice verum) an ματρ. voluerit. *Beck.*

280. Aut εἰς ἔργον cum Ald. aut ἔργον εἰς (vel ἐς) plerique MSS. Unde ἔργμ' conjicit Musgr. Sed recte εἰς membr. Mosq. D. omittunt, ut et Schol. ad Sophocl. Œd. T. 1328. *Por.*

Ὅστις μ' ἐπάρας ἔργον ἐς ἀνοσιώτατον,] Ita quidem lego, cum MS. C. C. C. et Magno *Scaligero*, quum prius erat εἰς ἔργον. *Barnes.*

Brunck. ἐς ante ἀνοσιώτατον omisit auctoritate cod. Reg. (nam in cod. ipsius erat) et metri. Sæpe sic præpositio omittitur, ut Soph. Trach. 159. πολλοὺς ἀγῶνας ἐξιὼν, et hic eo magis, quoniam verbo adhæret, pro ὅστις μ' ἄρας ἐπ' ἔργον — In August. primo est εἰς, in altero ἐς.

εἰς Cod. A. sed in D. ἐς plane deest, et vocabulo ἐπάρας superscr. διεγείρας. *Beck.*

ἔργον εἰς ἀνοσιώτατον,] Ita non male Barnesius ex MS. Cantabr. quocum facit Ask. 1. Præstat tamen ἔργμ' ἐς ἀνοσιώτατον, quod et versum suaviorem facit, et repetitionem tollit. Ed. Ald. εἰς ἔργον ἀνοσιώτατον, quod nollem hic repetitum. *Musg.*

Ἐξιστόρουν νιν, μητέρ' εἰ κτεῖναί με χρὴ,
Πολλὰς γενείου τοῦδ' ἂν ἐκτεῖναι λιτὰς,
Μὴ τῆς τεκούσης εἰς σφαγὰς ὦσαι ξίφος,
Εἰ μήτ' ἐκεῖνος ἀναλαβεῖν ἤμελλε φῶς,
Ἐγώ θ' ὁ τλήμων τοιάδ' ἐκπλήσειν κακά.
Καὶ νῦν ἀνακάλυπτ', ὦ κασίγνητον κάρα,
Ἐκ δακρύων τ' ἄπελθε, κεἰ μάλ' ἀθλίως

Ipsum interrogassem, an esset interficienda mater,
Extensurum fuisse multas preces ad has genas,
Ne adigerem unquam gladium in jugulum matris:
Si quidem neque ipse esset recepturus vitam,
Et ego miser perfuncturus eram tantis malis,
Nunc itaque retege *teipsam*, o soror,
Et abi a lacrymis, quanquam admodum misere

P. σαι αὐτὸν. τοῦδε τοῦ γενείου δηλονότι ἁψάμενον, μήποτε ὦσαι ξίφος εἰς σφαγὴν τῆς τεκούσης, ἐπειδὴ οὔτε ἐκεῖνος ἔμελλεν ἀναβιῶναι, καὶ πάλιν ζῆσαι, ἐγὼ δὲ ὁ τλήμων ἔμελλον (κατὰ κοινοῦ) τοιάδε κακὰ ἐκπληρώσειν καὶ ὑπομενεῖν· καὶ νῦν (περιφραστικῶς) ὦ ἀδελφὴ, ἀνακάλυπτε σαυτὴν δηλονότι, ἤγουν ἀνακαλύπτου, ἄπελθέ τε καὶ ἀπόστηθι ἐκ τῶν δακρύων, ἤτοι μὴ δάκρυε, καὶ εἰ λίαν διακείμεθα ἀθλίως, ὅταν δὲ ἴδῃς τὰ ἐμὰ, ἤτοι ἐμὲ

S. τὴν μητέρα, οὐ βοηθεῖ· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ἐπάρας, ἀναπτερώσας, καὶ πείσας εἰς ἔργον ἀνοσιώτατον· εἶπε γὰρ ὡς δεῖ ἐκδικητὴν τοῦ πατρῴου φόνου γενέσθαί με. 284. Ἐκτεῖναι λιτὰς] Διὰ τῆς ἐκτάσεως τῶν χειρῶν δεήσεις ποιῆσαι. 288. Ἀνακάλυπτ'] Τὴν ὄψιν, δηλονότι τὸ σκέπας. τοῦτο γὰρ ἐπὶ τὸ μὴ λυπεῖν τὸν ἀδελφὸν τοῖς δακρύοις ἐποίει, ἑαυτὴν

281. εὔφρανε, τοῖς ἔργοις οὔ. Sic Cod. D. *Beck*.

283. Sic Ald. et multi MSS. Alii cum Kingio μ' ἐχρῆν. Unus χρεών. Sed primum elegantius. Nempe interrogatio post εἰ recte in præsenti effertur, quamvis ad præteritum pertineat. *Por*.

King. μ' ἐχρῆν, temere, notante Brunck. in cujus codd. vulgatum exstat, nam et v. 509. κυρεῖ post imperfectum.

ματέρ' Cod. A. sed in D. clare scriptum μητέρ'. Mox D. εἰ χρὴ μὲ κτεῖναι. *Beck*.

Lib. P. εἰ κτεῖναι χρεὼν, quod, si plures haberent, reciperem. *Musg*.

284. ἐκτεῖναι Markl. ad Suppl. 1205. explicat, extendendo manus ad mentum supplicare, atque hanc prægnantiam verbi illustrat. *Beck*.

285. μήπω Ald. et MSS. quidam. Plures μήποτε, quod editum voluit Musgravius, edidere Barnesius, Kingius, alii. Μήπω plane quidem est ineptum, μήποτε vero non optimum. Præterea τεκοῦσα absolute nunquam, credo, ab Euripide ponitur, pro μήτηρ. Diversa enim ratio est in Iph. A. 741. corruptus locus Menandri fragm. inc. 710. Recte igitur solus Harl. μὴ τῆς τεκούσης. *Por*.

Μήποτε pro μήπω legit *Canterus*, quia illud per hoc explicat *Schol*. sed nos nil temere. vid. Not. ad v. 94 et 424. Nisi et MS. illud, a nobis toties laudatum, *Cantero* faveret. *Barnes*.

η
τεκούσας sic Cod. A. Sequentibus verbis in Cod. D. superscr. εἰς σφαγὴν κινῆσαι. *Beck*.

Remansit hic μήπω ex edit. Commeliniana, quam typothetis exprimendam dedi. Constitueram enim edere μήποτε, ut dederat Barnesius ex MS. Cantabr. cui adstipulantur Ask. 1. et Lib. P.

ibid. εἰς σφαγὰς] Recte interpres *in jugulum*. Hesychius: σφαγὴ, ὁ κατὰ τὴν κατακλεῖδα τόπος. Sed neque vulgaribus lexicis is sensus ignotus est. *Musg*.

286. ἤμελλε Ald. Variant MSS. inter hoc et ἔμελλε. Versu sequenti ἐγὼ δ' Ald. Quod edidi, est in Harl. et, puto, in aliis. *Por*.

286. ἔμελλε Cod. A. *Beck*.

Ἔχομεν· ὅταν δὲ τὰμ' ἀθυμήσαντ' ἴδῃς,
Σύ μου τὸ δεινὸν καὶ διαφθαρὲν φρενῶν
Ἴσχαινε παραμυθοῦ θ'· ὅταν δὲ σὺ στένῃς,
Ἡμᾶς παρόντας χρή σε νουθετεῖν φίλα.
Ἐπικουρίαι γὰρ αἵδε τοῖς φίλοις καλαί.
Ἀλλ', ὦ τάλαινα, βᾶσα δωμάτων ἔσω,
Ὕπνῳ τ' ἄϋπνον βλέφαρον ἐκταθεῖσα δὸς,
Σῖτόν τ' ὄρεξαι λουτρά τ' ἐπὶ χροὸς βάλε.

Sumus affecti. Et quando vides me deficere animo,
Tu horridum meum et corruptum sensum
Coërce et consolare: quando vero et tu ploras,
Nos præsentes oportet te blande admonere:
Ista enim mutua officia decent amicos.
Sed, o misera, vadens intra domum
Porrecta da somno jam diu insomnes palpebras,
Et sume cibum, et lavacra injice corpori:

P. λειποθυμήσαντα, τουτέστιν μανέντα, σὺ τὸ δεινὸν ἐμοῦ, καὶ τὸ διαφθαρὲν τῶν φρενῶν, ἤτοι τὴν διαφθορὰν ἔπεχε, καὶ κώλυε, παραμυθοῦ τε· ὅταν δὲ στένῃς σὺ, πρέπει παρόντας ἡμᾶς νουθετεῖν σε τὰ προσφιλῆ. αἱ ἐπικουρίαι δὲ αὐταὶ καλαί εἰσι τοῖς φίλοις. ἀλλ' ὦ τάλαινα, πορευθεῖσα ἔσω τῶν δωμάτων, ἐκταθεῖσα, δὸς ὕπνῳ τὸ ἄϋπνον βλέφαρον, ἀντιστρόφως, ἀντὶ τοῦ ἐκταθεῖσα δὸς ὕπνον τῷ ἀΰπνῳ βλεφάρῳ, καὶ τροφὴν λάβε, λουτρά τε βάλλε ἐπὶ τῷ σώματι, τουτέστιν νίψαι. εἰ γὰρ ἀφήσεις ἐμὲ, ἢ ἐν τῇ προσεδρείᾳ καὶ τῇ προσμονῇ

S. καλύπτουσα. ἔκλαιε γὰρ "Κρᾶτα θεῖσ' ἔσω πέπλων." Ἀνακάλυπτ'] Ἀπὸ τούτου καὶ ἀνακαλυπτήρια, τὰ διδόμενα δῶρα τοῖς νεονύμφοις, ὅταν πρῶτον ἀνακαλύπτωνται τοῖς ἀνδράσι, καὶ τοῖς συγγενέσιν ὁρώμεναι. 292. Ἴσχαινε Λέπτυνε, παρὰ τὸ ἰσχνῶ, ἰσχαίνω παράγωγον, ὅθεν καὶ ἰσχάς. Ἴσχαινε] Ἀντὶ τοῦ ἔπεχε, πράϋνε, κούφιζε. 294. Ἐπικουρίαι] Βοηθείαι, αἱ παρ' ἀλλήλων πρὸς ἀλλήλους εὐκαίρως γινόμεναι. Baroc. 74. 301. Οὐκ

287. Markl. ad Suppl. 539. vult Ἐγὼ θ' ὁ ob præcedens μήτε, quod non necesse judicat Brunck. cum sæpe post οὔτε sequatur οὐδὲ, laudat hanc in rem v. 197. Androm. 568. Soph. Œd. Col. 1124. Œd. Tyr. 1422.

ἐκπλήσσειν Cod. A. *Beck.*

ἐκπλήσειν] Ask. 1. ἐκπλῆσαι. *Musg.*

288. Hanc lectionem, in qua omnes MSS. consentiunt, retinere malui, quam cum Brunckio κασιγνήτη substituere. Quidni enim ἀνακάλυπτε tam bene pro ἀνακαλύπτου, subaudito pronomine, ponatur, quam καταπαύσας pro καταπαυσάμενος Hec. 906. (918.) ἔπειγε pro ἐπείγου infra 790. (ubi MS. unus ἐπείγου) et alibi, ἔγειρε pro ἐγείρου Iph. A. 626? Duo posteriora loca eodem consilio citat Musgravius, cujus sententiam male cepisse videtur Brunckius, quasi is putasset ου elidi posse. Contra verba quædam ex neutrali transitivam induunt significationem, ut ἐκπτήσσειν, ῥεῖν, Hec. 177. 526. (528.) quæ insani esset solicitare. *Por.*

Reisk. corrigit, ἀνακαλύπτου κασίγνητον κάρα.

In cod. Reg. quem designat M. littera A, non superscriptum ἀνακαλύπτου, teste Brunck. qui putat, operas aliquid turbasse in nota Musgr. ἀνακάλυπτ' non posse significare ἀνακαλύπτου. Præterea conjicit leg. κασιγνήτη. Aug. 1. ἀνακάλυπτ' glossa ἀποσκέπασον, quod ad activum pertinet. cf. Herc. Fur. 1232. *Beck.*

Superscribitur in MS. A. ἀνακαλύπτου. Credo, ἀνακάλυπτ' pro ἀνακαλύπτου dici, ut ἐπείγ' pro ἐπείγου Phœniss. v. 1295. et ἐγείρ' pro ἐγείρου. Iphig. in Aul. v. 626. *Musg.*

291. Sic Ald. μοι King. *Por.*

Εἰ γὰρ προλείψεις μ᾽, ἢ προσεδρίᾳ νόσον
Κτήσει τιν᾽, οἰχόμεσθα· σὲ γὰρ ἔχω μόνην
Ἐπίκουρον, ἄλλων, ὡς ὁρᾷς, ἔρημος ὤν.
ΗΛ. Οὐκ ἔστι· σὺν σοὶ καὶ θανεῖν αἱρήσομαι,
Καὶ ζῆν· ἔχει γὰρ ταυτόν· ἢν σὺ κατθάνῃς,
Γυνὴ τί δράσω; πῶς μόνη σωθήσομαι;
Ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος· εἰ δὲ σοὶ δοκεῖ,
Δρᾶν χρὴ τάδ᾽· ἀλλὰ κλῖνον εἰς εὐνὴν δέμας,

Si enim deseres me, aut propter assiduitatem morbum
Tibi conciliabis, periimus: te enim solam habeo
Auxiliatricem, ab aliis, ut vides, desertus.
*Ele.* Non ita erit: tecum volo mori,
Et vivere: idem enim est; si tu moriaris,
Quid faciam mulier? quomodo sola servabor?
Sine fratre, sine patre, sine amicis. Sed si tibi videtur,
Oportet ista facere. Sed reclina corpus in lectum,

P. κτήσῃ τινὰ νόσον, ἐφθάρμεθα· σὲ γὰρ μόνην ἔχω βοηθὸν τῶν ἄλλων ὡς ὁρᾷς ὢν μεμονωμένος καὶ ἐστερημένος. οὐκ ἔστι δυνατὸν δηλονότι τοῦτο, σὺν σοὶ θελήσω καὶ θανεῖν καὶ ζῆν, διάκειται γὰρ ὁμοίως καὶ ζῆν με καὶ ἀποθανεῖν δηλονότι. ἐὰν γὰρ ἀποθάνῃς σὺ, γυνὴ οὖσα δηλονότι, τί δράσω; πῶς μόνη βιώσω; ἀνάδελφος, ἀπάτωρ, ἄφιλος. εἰ δὲ ἀρέσκει σοι, πρέπει δρᾶν τάδε, ἃ εἶπας δηλονότι. ἀλλὰ κλῖνον τὸ δέμας εἰς τὴν κοίτην, καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν

S. ἔστι] Οὐκ ὑπάρχει τοῦτο παρ᾽ ἐμοὶ, ἤγουν οὐκ ἀποδέχομαι σὲ μόνον ἐᾶσαι ἐνταῦθα κεῖσθαι, αὐτὴ δὲ τροφαῖς καὶ ὕπνῳ προσέχειν. 302. Ἔχει γὰρ ταυτὸν] Ἤγουν ὁμοίως ἔχουσιν ἐμοὶ ἀμφότερα. ὁ γὰρ σὸς θάνατος, καὶ ἐμός ἐστι, καὶ ἡ σὴ ζωὴ, ἐμὴ ζωὴ, ἥκιστα γάρ μοι τὸ ζῆν ἥδιστον, σοῦ θανόντος, μᾶλλον δὲ καὶ νέκρωσις νομισθήσεται, διὰ τὸ ἔρημον ἀπολειφθῆναί με βοηθείας. 305. Δρᾶν χρὴ τάδ᾽] Κατὰ συνεκδοχὴν, καὶ πρὸς τὸ δοκεῖ, καὶ πρὸς χρή. Ἄλλως. Τὸ ζῆν με, καὶ ἀποθανεῖν με, ταυτόν ἐστιν, ἐὰν σὺ τελευτήσῃς· ἢ τὸ ἔχει,

Pro μοι Codd. A. D. μου. *Beck.*

292. ἴσχανε Ald. et quidam MSS. Alii ἴσχναινε, quod analogia postulat; alii denique ἴσχαινε, quam veram scribendi rationem esse credo, et ab Atticis propter sonum prælatam. Non valde dissimile est, quod ἐχθραίνω dicere noluerunt, sed ἐχθαίρω, quæ forma Tragicis semper restituenda. *Por.*

Facius lectionem ἴσχναινε nihili esse judicat et librarii errori tribuit, retinetque ἴσχαινε ab ἰσχαίνω, *inhibeo, reprimo.*

ἴσχανε Codd. A. D. θ᾽ ante ὅταν deest in A. *Beck.*

ἴσχναινε] Ita MSS. E. et 2714. vid. ad Iphig. in Aul. v. 698. Vulgo ἴσχαινε, vel quod, me invito, hic remansit ἴσχανε. *Musg.*

293. Ἡμᾶς παρόντας] *Duportus* legit παρέντας miserando errore, ut videbit is, cui locus et *Scholiastes* attente consideratus. *Beck.*

296. ὕπνον Cod. D. pro ὕπνῳ. *Beck.*

297. σῖτά τ᾽ Harl. in textu, sed in marginali scholio σῖτον, ut vulgo. χροὸς Kingius ex K. Omnes fere MSS. χρωτὶ, cum Aldo, vel χροῒ, quod mirum est, cum supra 51 occurrat ἐπ᾽ αὐχένος βαλεῖν. *Por.*

χροῒ Codd. A. D. et in A. supra γρ. χρωτί. *Beck.*

ἐπὶ χροὸς] Ita Kingius ex MS. Reg. Soc. Ed. Ald. ἐπὶ χρωτί. Lib. P. ἐπὶ χροΐ. *Musg.*

299. οἰχόμεθα Cod. A. *Beck.*

391. καὶ θανεῖν Kingius ex K. R. et sic Cant M. N. Aldus et ceteri, κατθανεῖν. Simili modo peccatum est in Sophocl. Antig. 742. ubi pro, ὦ παγκάκιστε, lege, ὦ παῖ κάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρὶ, ex Plutarcho T. II. p. 483. C. Contra Phœniss.

Καὶ μὴ τὸ ταρβοῦν κἀκφοβοῦν σ' ἐκ δεμνίων,
Ἄγαν ἀποδέχου· μένε δ' ἐπὶ στρωτοῦ λέχους.
Κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃς νοσεῖν,
Κάματος βροτοῖσιν, ἀπορία τε γίγνεται.

Et non terrorem, et id quod te exterret ex lecto,
Facile admittas ; mane autem in lecto :
Etiamsi enim non ægrotes, sed existimes te ægrotare,
Labor mortalibus et imbecillitas efficitur.

P. καὶ ἐκφοβοῦν ἤτοι τὸ φοβεῖσθαι ποιοῦν σὲ ἐκ τῶν δεμνίων καὶ τῆς κοίτης ἄγαν ἀποδέχου, ἤτοι πίστευε ἀληθῶς εἶναι, μένε δὲ ἐπὶ τοῦ στρωτοῦ λέχους, ἤτοι ἐπὶ τοῦ σοῦ στρώματος. κἂν μὴ νοσῇς γὰρ, ἀλλὰ ὑπολαμβάνῃς νοσεῖν, κάματος καὶ κακοπάθεια, ἀπορία τὲ, ἤτοι

S. ἀντὶ τοῦ σχήσει. ὁ δὲ λόγος, ἐὰν σὺ ἀποθάνῃς, ταυτόν μοι πάθος γενήσεται, ὅ ἐστι, κἀγὼ συντεθνήξομαί σοι. 307. Ἄγαν γ' ἀποδέχου] τουτέστι μὴ ἔχε τὴν ὑποψίαν κατὰ νοῦν ἀεὶ τῆς μανίας· τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἄγαν ἀποδέχου. ταρβοῦν δὲ ἐκ δεμνίων λέγει, οὐχ ὅτι τὰ δέμνια ἐποίει αὐτὸν μαίνεσθαι· ἀλλ' ὅτι κείμενος ἐκεῖ, φόβον ἐξ Ἐριννύων ἐδέχετο, κατεχόμενος τῇ μανίᾳ. 308. Κἂν μὴ νοσῇς] Καλλίστρατος τὴν ἐκτὸς τοῦ Σ γραφὴν διδάσκει. "Κἂν μὴ νοσῇ γὰρ, ἀλλὰ δοξάζῃ νοσεῖν·" ἵν' ᾖ ἀπὸ τοῦ Ὀρέστου εἰς τὸ κοινὸν καταβεβηκὼς ὁ λόγος. Ἄλλως. Τοῦτο καθολικῶς ἔδει ἐξενεγκεῖν οὕτω, "Κἂν μὴ νοσῇ τὶς, ἀλλὰ δοξάζῃ νοσεῖν, Κάματος αὐτῷ καὶ ἀπορία γίνεται." νῦν δὲ τὸ μὲν ἥμισυ τοῦ γνωμικοῦ πρὸς τὸν Ὀρέστην ἐπέφερε, τὸ δὲ ἥμισυ καθόλου εἶπεν. ἔστι δὲ τοῦτο κακόσχημον, εἰ καὶ λῃρῶν ὁ Καλλίστρατος τὴν ἐκτὸς τοῦ Σ διδάσκει γραφήν. καὶ μὴν καὶ ἑτέρως καινότης ἐστὶν ἐνταῦθα, ἡ γὰρ πρότασις ἑνικῶς ἐκφέρεται, ἡ δὲ ἀπόδοσις πληθυντικῶς, δηλοῦντος τοῦ ποιητοῦ, ὅτι εἰς πάντας τοὺς ἀνθρώπους γίνεται τοῦτο. Κἂν μὴ νοσῇς γὰρ] Ἔστι κακόσχημον εἰς ὑπερβολήν. ἄλλως γὰρ ἤρξατο, καὶ ἄλλως ἀπέδωκεν. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ.—310. Αἶ, αἶ] Τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται κατὰ σχέσιν, ὡς εἴρηται· ἔστι δὲ τὸ ᾆσμα μιᾶς στροφῆς, εἰσὶ δὲ τὰ κῶλα τῆς στροφῆς, ιϛ'. καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Τὸ Α' ἰαμβικὸν μονόμετρον βραχυκατάληκτον, ἤτοι κώλου τμῆμα. Τὸ Β' παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων Δ' καὶ Β'. Τὸ Γ' ὅμοιον ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος Δ καὶ ἰάμβου. Τὸ Δ' ἀντισπαστικὸν ΤΡΙΜΕΤΡΟΝ ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου παίωνος Α' καὶ κρητικοῦ διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ Ε' καὶ τὸ Γ' κατὰ πάντα ὅμοια.

1759. (1790.) iidem Cant M. cum uno Leid. κατθανεῖν pro καὶ θανεῖν. *Por.*

pro κατθανεῖν King. καὶ θανεῖν quod probat Br. *Beck.*

302. ἔχει γὰρ ταυτὸν, *idem enim est.* v. Fac. *Beck.*

304. Ante verba εἰ δέ σοι δοκεῖ censenda est Electra paullisper retinuisse sermonem, et Orestes putandus signum indignationis suæ dedisse. *Beck.*

307. Fulcro, quod King. addidit, opus non esse docuit Heath.

μενεῖ sic Cod. D. *Beck.*

ἄγαν ultimam producit, ut ostendit jam Heathius ex Callimach. Epigr. 47, 2. Theogn. v. 219. Etymolog. Magn. in voce. Quare superfluum est γ', quod Kingius ex MS. Reg. Soc. inseruit. *Musg.*

308. νοσῇς et δοξάζεις Ald. cum M. et majori MSS. parte (vel δοξάζῃς cum Cant. N.) Brunckius ex var. lect. Schol. et membr. νοσῇ—δοξάζῃ edidit, sed sententiam mutavit ad Soph. Trach. 2. Recte. Amant enim secundam personam in hac formula. Præter MS. in eo Trach. loco ἐκμάθοις habent Suidæ duæ priores editiones, totidemque MSS. quos ipse inspexi. Probum quidem est alterum, sed rarius, ut Œd. T. 315. Mox γίνεται Ald. γίγνεται D. et forte alii. *Por.*

398. s. Facius probat explicationem Callistrati in Scholiis propositam, ut priori versu Electra petat Orestem, altero in locum communem vertat ; sed aut intercidisse quædam inter v. 308. et 309. putat, aut legi vult —ἀλλὰ δόξα τοῦ νοσεῖν κάματος— *Etiamsi enim non vere ægrotes, sed vano terrore turberis, attamen vel species morbi, quam his angoribus hominibus præbes, dolore et angore nos afficit.* Brunck. e codd. edidit νοσῇ et δοξάζῃ, ut subintelligatur τις.

ΧΟ. Αἶ, αἶ, αἶ, *στροφή.*
Δρομάδες ὦ πτεροφόροι,
Ποτνιάδες θεαὶ,
Ἀβάκχευτον αἳ θίασον ἐλάχετ᾽ ἐν

*Cho.* Hei, hei, hei,
O celeres alatæ
Furiosæ deæ,
Quæ nactæ estis festum dissimile Bacchico,

P. ἀπελπισμὸς τῆς ὑγιείας σοι δηλονότι, ὡς καὶ τοῖς ἄλλοις βροτοῖς. ΧΟ. Αἶ, αἶ, ὦ θεαὶ δρομικαὶ * καὶ ταχεῖαι, καὶ σεβάσμιαι, αἵ τινες ἐλάχετε ἐν δάκρυσι καὶ ἐν γόοις χορὸν κακο-

S. Τὸ Ζ΄ χοριαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ χοριάμβου ἐπιτρίτου Α΄ καὶ κρητικοῦ διὰ τὴν ἀδιάφορον· τὸ τῆς ἀντιστροφῆς δὲ κῶλον πεντασύλλαβον ἔχει τὸν ἐπίτριτον. Τὸ ὄγδοον ἀσυνάρτητον ἐκ παιωνικῶν ἡμιολίων δύο συγκείμενον, ἕκαστον δὲ ἐκ παίωνος ἐστὶ τετάρτου καὶ ἰάμβου. Τὸ Θ΄ καὶ Ι΄ κατὰ πάντα ὅμοια. Τὸ ΙΑ΄ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου Α΄, παίωνος Α΄, καὶ συλλαβῆς· εἰ δὲ βούλει, ἀκατάληκτον, τοῦ Β΄ ποδὸς πεντασυλλάβου. Τὸ ΙΒ΄ χοριαμβικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ χοριάμβου καὶ μολοσσοῦ, τὸ δὲ τῆς ἀντιστροφῆς κῶλον, ἐπίτριτον ἔχει Γ΄ ἀντὶ χοριάμβου. Τὸ ΙΔ΄ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, τῶν Β΄ πρώτων ποδῶν χορείων. Τὸ ΙΕ΄ παιωνικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παιώνων τετάρτων δύο, (τοῦ δευτέρου ἐνταῦθα μὲν πεντασυλλάβου, ἐν δὲ τῷ τῆς ἀντιστροφῆς κώλῳ ἑξασυλλάβου,) καὶ κρητικοῦ, διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ ιϛ΄ ἰωνικὸν ἀπ᾽ ἐλάττονος ΤΡΙΜΕΤΡΟΝ καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος Δ΄ ἀντὶ ἰωνικοῦ διϊάμβου. καὶ κρητικοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς μὲν στροφῆς παράγραφος, τῆς δὲ ἀντιστροφῆς κορωνίς. 311. Πτεροφόροι] Πανταχοῦ περιτρέχουσαι, καὶ τιμωρούμεναι τοὺς ἀνθρώπους, ἢ περιτρέχειν ποιοῦσαι τοὺς μεμηνότας. 312. Ποτνιάδες] Μανιοποιοί. Πότνια γὰρ χωρίον ἐστὶ Βοιωτίας, ἔνθα φαγοῦσαι βοτάνιον αἱ Γλαύκου ἵπποι, καὶ μανεῖσαι, διεσπάσαντο τὸν ἴδιον δεσπότην Γλαῦκον ἐν τῷ ἐπιταφίῳ Πελίου. Ἄλλως. Πότνια πόλις Βοιωτίας, ὅθεν ὁ Γλαῦκος ἐμμανὴς γέγονε, καὶ ἥλατο εἰς τὴν θάλασσαν. Ἄλλως. Ἐπειδὴ αἱ Ἐριννύες αἴτιαι μανιῶν εἰσι, διὰ τοῦτο ταύτας φησὶ Ποτνιάδας. MS. C. C. C. 313. Ἀβάκχευτον] Ἤτοι κακοβάκχευτον, οὐ πρέποντα Διονύσῳ, ἀλλ᾽ ἐν θρήναις καὶ γόοις ἐξεταζόμενον, ἢ παρόσον

* Δρομικαὶ] Cod. D. habet. δρομιστικαί. *Beck.*

308. δοξάζεις Codd. A. D.
Brunck. ad Soph. Trach. p. 232. T. I. corrigit suam ipse editionem, et monet, se auctoritatem codd, et Aldi potius sequi debuisse, scribendo: νοσῆς—δοξάζῃς. *Beck.*
309. γίγνεται Cod. D.
Redit Electra in palatium, ut otio quodam fruatur, Orestesque usque ad Menelai adventum tranquillus manet. *Beck.*
310. αἶ αἶ Ald. et MSS. quidam. *Por.*
310. s. Jungit Cod. D. sed in A. tres priores versus strophæ in unum redacti sunt. Cod. A. αἶ, αἶ. Idem mox ὦ omittit. *Beck.*
310. Malim legere Αἶ, αἶ, αἶ, ut versus antithetico respondeat, prout in veteribus libris habetur Ἰὼ Ζεῦ. Ita basis erit antispastica catalecta. *Heath.*
311. Antispasticus dimeter brachycatalectus ex epitrito primo hexasyllabo et iambo. *Heath.*
312. Hic versus, ut et septem proxime sequentes, et strophæ ultimus, omnes aut dochmaici sunt, aut ex dochmaicis asynarteti. *Heath.*
Bacchæ et Furiæ similibus attributis a veteribus describuntur, et ποτνιάδες sunt μανίας αἴτιαι. v. Hesych. Eurip. Bacch. 393. ἀβάκχευτος is, qui non ad Bacchum et ejus sacra pertinet, ut Bacch. 472. *Fac.*
313. ἐλλάχετ᾽ Brunck. sine causa. ἐν omittunt MSS. quidam.
τὸν ante ἀβάκχευτον addit Cod. A. In D. ἐν ad sequentem versum refertur. In A. δάκρυσι adjungitur huic versui, et καὶ γόοις sequenti, ita ut duo existant versus. *Beck.*
ἐλάχετ᾽] Ut versus ἀντιστοίχῳ respondeat, legendum puto ἐλλάχετ᾽ duplicato λ, ut in ἔλλαβε. vid. Theocrit. Idyll. 26. v. 46. *Musg.*

Δάκρυσι καὶ γόοις,
Μελαγχρῶτες Εὐμενίδες, αἵ τε τὸν
Ταναὸν αἰθέρ' ἀμπάλλεθ', αἵματος
Τινύμεναι δίκαν, τινύμεναι φόνον,
Καθικετεύομαι, καθικετεύομαι,

In lacrymis et luctibus,
Atræ Eumenides, et
Per latum aërem volatis, sanguinis
Ulciscentes pœnam, ulciscentes cædem,
Supplico, supplico.

P. βάκχευτον, ἤτοι λυπηρὸν, (οὐκ ἔστι δηλονότι βακχεύσασθαι καὶ χαρῆναι) μέλαιναι Εὐμενίδες (κατ' εὐφημισμὸν, δυσμενίδες γάρ εἰσι κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον, καὶ ἀληθῆ,) αἵ τινες κινεῖσθε ἀνὰ τὸν ἐπὶ πολὺ τεταμένον ἀέρα, λαμβάνουσαι δίκην, φόνου, παρακαλῶ. ἐάσατε,

S. ἄοινα καὶ νηφάλια ταῖς θεαῖς ταύταις τὰ ἱερὰ τελεῖται. ἢ τὸν μεγάλως ἐκβακχεύοντα. 315. Μελαγχρῶτες] Μέλαιναι, χθόνιαι γάρ εἰσίν. ἢ αἱ μελαίνουσαι τοὺς νοσοῦντας. ὡς καὶ πρὸς τὸν Μενέλαον ὁ Ὀρέστης φησὶν, "Ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας." Εὐμενίδες] Ἐριννύες θεαὶ τρεῖς παρ' Ἕλλησιν, ἔφοροι καὶ τιμωρούμεναι τοὺς φονεῖς· καλοῦνται δὲ Ἀληκτὼ, Μέγαιρα, καὶ Τισιφόνη. πῶς δὲ ἐνταῦθα λέγει, Τινύμεναι φόνον; οὐ γὰρ ἀνταποδιδοῦσι φόνον αὗται, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκδικοῦσι τοὺς φόνους. λέγομεν οὖν ὅτι ἐξ ὧν ποιεῖσθαι, ἢ ποιοῦσι τοὺς φονεῖς μαίνεσθαι, παραπλήσιον ποιοῦσιν, ὥσπερ ἂν εἰ ἐφόνευον. ἢ τὸ Τινύμεναι φόνον, ἀντὶ τοῦ τιμωρούμεναι, νοητέον, τοὺς φονεῖς. τίω γὰρ οὐ μόνον τὸ ἀνταποδίδωμι, ἀλλὰ καὶ τὸ τιμῶ, καὶ τὸ τιμωρῶ, ἵν' ᾖ τὸ μὲν αἵματος Τινύμεναι δίκαν, ἀντὶ τοῦ ἀποδιδοῦσαι, τὸ δὲ Τινύμεναι φόνον, ἀντὶ τοῦ ἐκδικοῦσαι τὸν φόνον, καὶ τιμωρούμεναι τοὺς φονεῖς. ἢ εἰ τὸ φόνων μεγαλογραφεῖται, λάβοις ἂν ἀπὸ κοινοῦ τὸ δίκαν καὶ τὸ Τινύ-

314. γόοις,] Utrum Iambus, in secundo pæonii versus loco, spondeo æquipolleat, viderint alii : Deinde an γόοισι, prioribus syllabis coalescentibus, spondei potestatem habere possit. *Musg.*

315. Μελαγχρῶτες Εὐμενίδες,] Laudat Tho. Mag. V. Μελάγχρως.

Μελαχρῶτες Cod. A. *Beck.*

316. ἀμπάλλεσθ' Ald. et MSS. Literam abstuli cum Musgravio propter metrum. Simplex πάλλω medio sensu occurrit Electr. 438. Mox 319 MSS. quidam ἐᾶτ' male. *Por.*

ἀμπάλεσθ' Cod. A. *Beck.*

ἀμπάλλεσθ'] Legendum metri causa ἀμπάλλεθ'. Nec differt sensus. vid. Soph. Œd. Tyr. 155.

κοῦφα πάλλων et ἀμπάλλοντι habet Aristophanes in fine Lysistratæ. *Musg.*

317. φόνον,] al. φόνων, sed tum δίκαν subintelligendum.

τιννύμεναι utroque loco Codd. A. D. In Cod. D. suprascr. τιννύμεναι δίκην αἵματος, ἤγουν λαμβάνουσαι δίκην φόνου. τουτέστι κολάζουσαι διὰ φόνον· τιννύμεναι φόνον, ἤγουν φονεύουσαι. *Beck.*

φόνον,] Lib. P. φόνων MS. B. φόνου. Parum interest. *Musg.*

319. δόμον in textu M. γόνον pro v. l. *Por.*

ἐατ' (sic) Cod. D. *Beck.*

Ask. 2. δόμον, superscripto γόνον. *Musg.*

320. λαθέσθαι ad versum præced. refert Cod. A. tum sequentia λύσσας—μόχθων jungit. *Beck.*

320. Antispasticus dimeter acatalectus ex epitrito primo et tertio pentasyllabo. *Heath.*

321. Sic Ald. et alii. Sed κακῶν post φεῦ addunt A. D. H. J. *Por.*

Cod. D. priores duas syllabas voc. φοιταλέου ad præcedentem versum refert. Ante μόχθων Codd. A. D. addunt κακῶν. *Beck.*

φοιταλέου·] An scripsit φοιτήμονος, cujus vocis analogia certe bona est, licet nondum præsto sit exemplum. *Musg.*

321. Versus dactylicus trimeter, antitheticus, iambica hephthemimeris, non igitur sibi respondent. Forsan in strophæ legi potest, ut versus sit dactylica hephthemimeris :

Φοιταλέου· φεῦ, φεῦ μόχθων,

Τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον ἐάσατ᾽ ἐκ-
λαθέσθαι λύσσας μανιάδος
Φοιταλέου· φεῦ μόχθων.
Οἵων ὁ τάλας ῥεχθεὶς ἔῤῥεις
Τρίποδος ἄπο, φάτιν, ἂν ὁ Φοῖβος

Sinite filium Agamemnonis
Oblivisci rabiem insanam,
Furiosam: heu laborum,
Qualibus miser pulsatus peris,
Oraculum ex tripode, quod Phœbus

P. τὸν υἱὸν τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὥστε λήθην λαβεῖν τῆς σφοδρᾶς μανίας τῆς ὁρμητικῆς. φεῦ ἕνεκα τῆς κακοπαθείας, καὶ τῶν δυστυχιῶν· οἵων κακῶν ὁ τάλας ἐπιθυμήσας ἔῤῥεις, καὶ φθείρη, τὴν ἀπόφασιν τοῦ τρίποδος, ἤτοι τὴν κακὴν μαντείαν, ἣν ὁ Φοῖβος εἶπε κατὰ τὴν γῆν, ὅπου

S. μεναι ὡς καὶ τὸ πρῶτον ἐρεῖς. Τινύμεναι διὰ τὸ μέτρον ἓν ν᾽ ὀφείλεις γράφειν, οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ κῶλον τῆς ἀντιστροφῆς οἰκείως. 316. Ταναὸν αἰθέρ᾽] Ἀνὰ τὸν αἰθέρα πάλλεσθε πτερωταὶ οὖσαι. Ὅμηρος, "— ἠεροφοῖτις Ἐρινύς." Ταναὸν δὲ αἰθέρα, τὸν λεπτομερῆ, τὰ γὰρ τεινόμενα τῶν σωμάτων λεπτύνεται. τὸ δὲ ἀμπάλλεσθε, ὡς ἀνακινούσαις αὐτὸν τὸν ἀέρα ἐμφανικῶς, τουτέστιν ἀναπάλλεσθε τοῖς πτεροῖς· κατὰ τὸν Ὁμηρικὸν Ποσειδῶνα, τὸν σείοντα τοῖς ποσὶ τὴν γῆν, καὶ τῇ πορείᾳ τὸ ὄρος. 317. Τινύμεναι δίκαν] Ἀντὶ τοῦ τιμωρίαν λαμβάνουσαι ὑπὲρ αἵματος καὶ φόνου. 322. Οἵων, τάλας] Ὡς πρὸς αὐτὸν ἀπέτεινε τὸν λόγον. οἵων πραγμάτων σὺ, ὦ τάλας, * ἐπιθυμήσας (λέγει δὲ τοῦ φόνου τοῦ κατὰ τῆς μητρὸς,) οἴχῃ δὲ διέφθαρσαι, ἀπὸ τοῦ τρίποδος δεξάμενος τὴν μαντείαν ἣν ὁ

* Lege juxta Barnes, ἐπιθυμήσας. haud dubie scribere voluit ἐπεθύμησας. *Heath.*

et in antistropha:

Δεινῶν γε πόνων, ὡς πόντου. *Heath.*

Hesych. Φοιτάλεος, παράκοπος, μανιώδης. Scholl. Apoll. Rhod. Argon. 4, 55. φοιταλέην, ἐμμενῆ, μανιωδῶς πορευομένην. φοῖτος γὰρ ἡ μανία λέγεται. V. et Stanlei. ad Æschyl. Prom. Vinct. 600. et Obs. Misc. VI, 3. p. 587. Græci etiam φοιτᾷν de furentibus dicunt. Hes. φοιτᾷ, βαδίζει, μαίνεται. Mosch. Idyll. 3. 28, μαινομένοισι πόδεσσι δόμον κατὰ πολλὸν ἐφοίταν, Hom. Il. γ. Ἀτρείδης δ᾽ ἂν ὅμιλον ἐφοίτα θηρὶ ἐοικώς. Interdum et φοιτάλεος de *vagabundo et quasi furenter huc et illuc errante.* Eurip. Hippol. Cererem vocat ματέρα ὀρείαν φοιταλέην. *Fac.*

322. Versus hic et antitheticus ne e Kingiana quidem correctione sibi satis respondent. Non licet, etsi King. affirmat, syllabam versus ultimam, quæ semper necessario longa est, in duas breves resolvere. Talis enim syllaba ideo tantum (ut egregie monet acutissimus Clark. ad Hom. Il. α 51.) hac prærogativa gaudet, quia in fine versus cujuscunque intervenit pausa, propter quam syllabæ istius pronunciatio necessario producitur. Pausam autem istam bifariam scindi et inter duas syllabas distribui impossibile est. Igitur utrumque horum versuum in duo dochmaicos secari debere censeo:

Οἵων, ὦ τάλας
Ὀρεχθεὶς ἔῤῥεις.

et in antistropha:

Λάβροις ὀλεθρίοι-
σιν ἐν κύμασι. *Heath.*

Brunck. edidit: Οἵων ὁ τάλας — ἔῤῥεις Τρίποδος ἄπο, φάτιν, ἂν ὁ Φοῖβος Ἔλακε, δεξ. ἀνὰ τὸ δάπεδον, et γᾶς omisit post μυχοί. vertitque: *Heu ærumnæ, quarum cupiditate instinctus peris, a tripode, oraculo, quod Phœbus dixit, accepto, in solo, ubi etc.* ὀρεχθεὶς frustra sollicitari monet: nam cædis paternæ ultionem appetentem Orestem recte dici posse omnium illorum ὀρεχθῆναι, quæ ex hac vindicta oriebantur mala; ἀπόφασιν autem esse corruptelam. In cod. Brunck. erat ἄπο, φάτιν. Id igitur recepit, sed ex ingenio τὸ ante δάπεδον in-

Ἔλακε, δεξάμενος ἀνὰ τὸ δάπεδον,
Ἵνα μεσόμφαλοι λέγονται μυχοί.
Ἰὼ Ζεῦ, ἀντιστροφή.
Τίς ἔλεος, τίς ὅδ' ἀγὼν

Dixit, accipiens in solo,
Ubi dicitur esse umbilicale adytum.
Hei Jupiter,
Quæ misericordia? quale hoc certamen.

P. λέγονται εἶναι δηλονότι οἱ μεσόμφαλοι μυχοὶ τῆς γῆς, ἤτοι αἱ καταδύσεις καὶ οἰκήσεις. Φεῦ ὦ Ζεῦ, πόθεν ἂν γένοιτο ἔλεος; τίς οὗτος ὁ κίνδυνος, καὶ ἡ μανιώδης νόσος, ἐπέρχεται

S. Φοῖβος ἔλακεν. 325. Μεσόμφαλοι] Ὀμφαλὸς λέγεται ἡ Πυθὼ, παρὰ τὸ τὰς ὀμφὰς τὰς ἀπὸ θεοῦ χρηστηριαζομένας λέγειν, ἢ παρὰ τὸ εἶναι ἐν μέσῳ τῆς οἰκουμένης. λέγεται γὰρ τὸν Δία μαθεῖν βουλόμενον τὸ μέσον τῆς γῆς, δύο ἀετοὺς ἰσοταχεῖς ἀφεῖναι, τὸν μὲν ἀπὸ δύσεως, τὸν δὲ ἀπὸ ἀνατολῆς· συνήντησαν οὖν εἰς Δέλφους, ἔνθα τὸ τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστι μαντεῖον, ὅθεν ὀμφαλὸς ἐκλήθη, ἀνακεῖσθαί τε χρυσοῦς ἀετοὺς φασὶ, τῶν μυθευομένων ἀετῶν ἀπομνήματα. Μυχοὶ γᾶς] Περισσὸν ἦν τὸ γᾶς, ἤγουν μύχοι γῆς, διὸ καὶ ἐξεβλήθη παρ' ἐμοῦ, ἄρκει γὰρ τὸ δάπεδον. Baroc. 74. 327. Τίς ἔλεος] Εἰς τὸ τίς ἔλεος στιγμὴν δεδωκότες, λείπειν τῷ λόγῳ φήσομεν, τὸ γενήσεται. καὶ τὸ ἄλλο τὶς, ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς, ἵν' ᾖ οὕτως, τίς ἔλεος γενήσεται τῷ Ὀρέστῃ; ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς ἐλεήσει σε, Ὀρέστα. Ἄλλως. Τίς ἄρα, φησὶ, τοῦτον ἐλεήσει; τίς δὲ ὁ κίνδυνος οὗτος, καὶ ἡ μανιώδης νόσος ἐπέρχεται ἐπὶ σὲ τὸν μέλεον, ταχύνων σε καὶ ἐξεγείρων; τουτέστιν ἄρα δαίμων τίς ἐπιπέμπει τούτῳ τὰς Ἐριννύας. ἢ καὶ ἄλλως, τίς ἐλεήσει αὐτὸν, ἔξωθεν ἀκούσομεν τὸ οὐδείς. διατί; οὗτος γὰρ αὐτῷ ὁ κίνδυνος, ὁ ἐκ τῶν Ἐριννύων ἔρχεται φόνιος, μεθ' ὁρμῆς φερόμενος ἐπὶ σὲ τὸν μέλεον. τίς ἔλεός ἐστι τούτῳ τῷ Ὀρέστῃ, ᾧ δάκρυα δάκρυσι συμβάλλεταί τις ἀλάστωρ, πορεύων εἰς δόμους, ἀντὶ τοῦ ἕλκων αὐτὸν τῇ μανίᾳ, καὶ ἀναβακχεύων κατὰ τὸν οἶκον, ὅστις ἀλάστωρ ἐγείρει τὸ

seruit metri causa, verum esse pæonicum trimetrum cum pæone quarto in fine, pro quo in antithetico pæon secundus, et δάπεδον semper primam corripere, ut v. 1688. Cod. Aug. 1. τρίποδος ἄπο, φάτιν. Gloss. μαντείαν. In marg. varia lectio notata γρ. ἀπόφασιν. In cod. Aug. B. ἀπόφατιν.

Pro ὦ Codd. A. D. ὁ. Mox Cod. D. ἔρρη cum gl. suprascr, φθείρη. *Beck.*

ὀρεχθεὶς μόχθων, quid sit, non intelligo. Forte verum fuerit ἀραχθεὶς, *jactatus, afflictus.* Ἀραχθεὶς μόχθων, ut περιληφθεὶς τῆς φλογὸς Ælian. Var. Hist. Lib. V. c. 6. vid. et Iphig. in Aul. v. 1078. Mox Kingius ὦ ob metrum delet, ne sic quidem certo constitutum. Non enim deterius esset:

οἵων, ἰὼ τάλας, ἀραχθεὶς κυρεῖς.

Versus haud dubie corruptus sic fortasse restitui potest:

Οἵων, ἰὼ τάλας, ὀρόχθους φέρεις.

Ὀρόχθους, *montes malorum*, ut Terentius: *montes auri pollicetur.* Sic noster in Herc. Fur. senectutis onus Ætnæ comparat u. 641. Pindarus quoque Pyth. IV. Antistr. 13. de quodam infortuniis oppresso: κεῖνος Ἄτλας οὐρανῷ προσπαλαίει. Hesychius: ὄροχθον, ὄρειον ὄχθον. *Musg.*

322. MSS. plures aut ἀπόφασιν aut cum Aldo ἀπόφατιν. Sed ex duobus Musgravianis et totidem Brunckianis recte distinctum est. *Por.*

ἀπόφατιν Codd. A. D. *Beck.*

ἀπὸ φάτιν,] Ita disjunctim MSS. A. B. Lib. P. conjunctim ἀπόφατιν. Ed. Ald. ἀπόφασιν.

Omnino retineri debuit ἀπόφασιν, de oraculis non raro adhibita vox. Sic Julianus in fragmento p. 297. C. Ed. Spanhem. ἐπειδὴ καὶ ἀπόφασίς ἐστι θεοῦ τοῦ Διδυμαίου τοιαύτη. Scholiastes Pindar. ad Pyth. V. Epod. 2. ἐπεὶ τὴν ἀπόφασιν ἐκ Πυθίας — διεκόμισεν. Nonnunquam ἀπόφθεγμα valet, ut apud Julianum: διὰ τῆς τοῦ, γνῶθι σαυτὸν, ἀποφάσεως p. 211. C. Denique et edictum: ut apud Diodor. Siculum. Scholiastes quoque Pindari recentior ἀπόφασιν de Rhadamanthyos edicto habet. In Olymp. II. *Musg.*

324. ἔλακεν ἔλακε Ald. semel tantum A. K. Cant. Mox ἀνὰ τὸ δάπεδον Brunckius, addito articulo. Primam in δάπεδον producit [illegible] aut, si

Φόνιος ἔρχεται
Θοάζων σε τὸν μέλεον, ὧι δάκρυα
Δάκρυσι συμβαλεῖ
Πορεύων τις εἰς δόμον ἀλαστόρων

De cæde venit,
Exercens te miserum, cui lacrymas
Lacrymis addit
Aliquis malus genius, ducens in domum

P. φονικὸς, παροξύνων σε τὸν ἄθλιον, ᾧτινι, ἤγουν σοὶ δάκρυα δάκρυσι συνάπτει, τίς ἀπὸ τῶν

S. αἷμα τῆς μητρός. Ἄλλως. Τίς ἔλεός ἐστι τούτῳ τῷ Ὀρέστῃ, ᾧ δάκρυα ἐπιβάλλει τὶς τῶν ἀλαστόρων δαιμόνων, τὸ αἷμα τῆς μητρὸς πορεύεσθαι καὶ διατρέχειν αὐτὸν κατὰ τὸν οἶκον ποιοῦν. τινὲς δὲ ἤκουσαν τὸ * ἀλαστόρων δόμων, ἀντὶ τοῦ εἰς ᾅδου, κατὰ τὸν οἶκον τῶν ἀλαστόρων. καὶ τίς δὲ ἡ νόσος πορεύεσθαι αὐτὸν ποιοῦσα εἰς ᾅδου. ἡ δὲ παρακοπὴ, οἵων μόχθων ἐπιθυμήσας, ὦ τάλας, διέφθαρσαι, δεξάμενος ἀπὸ τοῦ τρίποδος τὴν μαντείαν. ἣν ὁ Ἀπόλλων εἶπε κατὰ τοὺς Δελφοὺς, ἔνθα γῆς ὀμφαλὸς λέγεται. Ἄλλως. Τίς ἐλεήσει αὐτὸν, ὦ Ζεῦ, τοιοῦτος γὰρ αὐτῷ ἀγὼν ἐκ τῶν Ἐριννύων ἐπέρχεται, διὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον, μεθ' ὁρμῆς φερόμενος· μετέβαλλε δ' ἀπὸ τοῦ περὶ αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸν πρὸς αὐτόν. 329. Ὧι δάκρυα] Ὃ γράφε, ἀντὶ τοῦ ὅστις. καὶ δόμον, μὴ δόμους, λέγων οὕτως, ὃς καὶ ὅστις ἀγὼν, δηλονότι ὁ φόνιος, συμβάλλει, καὶ συνάπτει τοῖς δάκρυσι δάκρυα. ἐπεὶ δὲ οὐκ ἐποίει ταῦτα ὁ ἀγὼν, ἀλλὰ τὶς τῶν θεῶν, ἐπήγαγε τὶς, λέγω, τῶν ἀλαστόρων, καὶ τῶν ἐχθρῶν, πορεύων καὶ ἐπιφέρων εἰς τὸν δόμον τὸ αἷμα τῆς σῆς μητρὸς, ὅπερ σε ποιεῖ μαίνεσθαι. οἱ δὲ γράφοντες τὸ Ὧ, διὰ τὸ συμβάλλει, ἀγνοοῦσι τὰ μετρά. 330. Συμβάλλει] Συνάγει, συμμίσγει. Ὅμηρος, " συμ-

* Ἀλ. δόμον legit Heath. et pro ἡ δὲ παρακοπὴ paullo post ἡ δὲ περικοπὴ, deleri quoque ἄλλως vult, quod omnia pendeant a verbis ἡ δὲ περικοπή. *Beck.*

locus corruptus est, et hic et ibi legendum est γάπεδον. Stephanus Byz. v. Γῆ. λέγεται καὶ γήπεδον τὸ πρὸς τοῖς οἴκοις ἐν πόλει κηπίον, ὅπερ οἱ τραγικοὶ διὰ τοῦ α φασὶ, δωρίζοντες. *Por.*

Heath. monet, recte se habere hujus versus scripturam in edd. Kingiana prioribus, debere tantum in duo dochmaicos secari:

Ἔλακ' ἔλακε δεξά-
μενος ἀνὰ δάπεδον.

et similiter antistrophicus:

Ἕτερον ἢ τὸν ἀπὸ
Θεογόνων γάμων.

nam τὸν in antistr. propter hiatum et per leges constructionis verborum abesse non posse. Posterius ἔλακε omittit Cod. A. In D. est et hic ἔλακεν. *Beck.*

δάπεδον] Plerumque primam corripit; nonnunquam producit, ut Æschyl. Prometh. 828. Lycophr. v. 617. et in Epigrammate Pauli Silent. Anthol. H. Steph. p. 453. ἔλακε semel tantum præbent, Kingio teste, MSS. Reg. Soc. Ed. Ald. duplicat.

Pro λέγονται reponebam aliquando κλέονται, *celebrantur*. Sed pro vulgata stat Pindari τιμάεντες ἀρχᾶθεν λέγονται Isthm. IV. Antistr. 1. quod Scholiastes explicat διαβεβόηνται — ἔνδοξοι γεγονέναι. Confer Virg. Æneid. VI. 107. *Musg.*

325. μυχοὶ γᾶς Ald. et MSS. Sed delevit Kingius, neque habet K. a prima manu. *Por.*

μυχοὶ γᾶς.] Ita cum Ed. Ald. MSS. omnes. Sed γᾶς ex conjectura delet Kingius. Abesse certe potest sine ullo sententiæ incommodo: confer Ion. 5. Æsch. Sept. c. Thebas, v. 753. *Musg.*

326. Pro Ἰὼ King. Ὦ.

326—328. Ex his tribus versibus unum conficiunt Codd. A. D. Verbis τις ἔλεος in D. suprascr. πόθεν ἂν γένοιτο ἔλεος. *Beck.*

328. ᾧ] al. ὃ: et ita *Scholiast*, ὃ pro ὅστις, θοάζειν h. l. esse idem, quod ταράττειν. monuit F. *Beck.*

ᾧ δάκρυα] Ita Ed. Ald. et MSS. quos quidem inspexi. Kingius ex MS. Reg. Soc. ὃ δάκρυα, quod sententiam pessumdat. *Musg.*

330. συμβάλλει Ald. et plerique MSS. Sed quidam συμβάλει, unde metro convenientius συμβαλεῖ dedi. *Por.*

Ματρὸς αἷμα σᾶς, ὅ σ' ἀναβακχιοῖ;
Κατολοφύρομαι, κατολοφύρομαι,
Ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς·
Ἀνὰ δὲ λαῖφος ὥς τις ἀκάτου θοᾶς
Τινάξας δαίμων κατέκλυσεν

Sanguinem matris tuæ, qui te exagitat.
Lamentor, lamentor,
Magna fortuna non est stabilis inter homines.
Et sicut velum naviculæ celeris
Concutiens Deus demergit,

P. ἐχθρῶν κινῶν εἰς τοὺς δόμους τὸν φόνον τῆς σῆς μητρὸς, λίαν θρηνῶ, σὲ δηλονότι. ὁ μέγας ὄλβος οὐ μόνιμος καὶ διηνεκὴς ἐν τοῖς βροτοῖς. ἀνατινάξας δὲ δαίμων τὶς αὐτὸν δηλονότι, καθὰ λαῖφος καὶ ἄρμενον νηὸς ταχείας, κατέκλυσεν. ἤτοι βυθισθῆναι ἐποίησεν ὡς ἐν κύ-

S. βάλλετον ὄμβριμον ὕδωρ," ἤγουν συνάπτει· ἵν' ἦ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν συμβαλλόντων τοῖς σχοινίοις ἕτερα, καὶ ἐπιμηκέστερα ποιούντων, οἷον ἐπὶ τοῖς δάκρυσι συνάπτει δάκρυα. Ἀριστόφανης, "—ὥσπερ οἱ τὰ σχοινία Τὰ παχέα συμβάλλοντες εἰς τὰς ὁλκάδας." 332. Ὅ σ' ἀναβακχεύει] Τὶς ὅδε ὁ κίνδυνος ἔρχεται φόνιος, παροξύνων σὲ τὸν μέλεον, ὃς δάκρυα δάκρυσι συνάπτει; τίς, λέγω, τῶν ἐχθρῶν πορεύων εἰς τὸν δόμον τὸ αἷμα, ἤγουν τὸν φόνον τῆς σῆς μητρὸς, ὃ σὲ ἀναβακχεύει. Ἄλλως. Ὅ σ' ἀναβακχεύει] Διχῶς στίζουσιν. ἀποδίδοται πρὸς μὲν τὴν πρώτην στιγμὴν, τὶς οὗτος φόνιος ἔρχεται ἀγὼν, ᾧ ἀγῶνι δάκρυα δάκρυσι συμβάλλει τὶς τῶν ἀλαστόρων, ποιῶν πορεύεσθαι τὸ αἷμα τῆς μητρὸς κατὰ τοὺς οἴκους, καὶ μὴ ἐῶν αὐτὸ ἠρεμεῖν ἀτιμώρητον. ἢ ὅ σε τὸ αἷμα ἀναβακχεύει, καὶ μαίνεσθαι ποιεῖ. πρὸς δὲ τὴν δευτέραν στιγμὴν, ὅτι τοσοῦτον ἔρχεται φόνιος ἀγὼν, δάκρυα δάκρυσι συμμίσγει τὶς τῶν ἀλαστόρων, ὅς σε ἀναβακχεύει πορεύων καὶ περιέλκων ματέρος αἷμα σᾶς, ὅλως ἀνακινεῖ τὸ αἷμα τῆς μητρός σου κατὰ τοὺς οἴκους σου, καὶ οὐκ ἐῶν αὐτὸ ἠρεμεῖν ἀτιμώρητον. 334. Ὁ μέγας ὄλβος] Οὐ μόνιμος ὁ μέγας ὄλβος. κατέκλυσε γὰρ αὐτὸν δαίμων τὶς, ὡσεὶ λαῖφος ἀκάτου θοᾶς τινάξας κατέκλυσε τοῖς ὀλεθρίοις καὶ λάβροις κύμασι τοῦ πόντου. τὸ δὲ δεινῶν πόνων, ἐν μέσῳ ἀναπεφώνηται. ἢ οὕτως, ὡς δὲ πόντου λάβροις ὀλεθρίοις ἐν κύμασι δαίμων τις ἀκάτου θοᾶς κατέκλυσεν, οὕτω καὶ τὸν μέγαν ὄλβον, κατέκλυσε

συμβάλλει] Nisi metrum misere hic sit conturbatum, legerem *σύμβαλε*, pro *συνέβαλε*, ut quinto strophæ versui responderet.

King. interrogationis notam post *συμβάλλει*, non post *μέλεον*, posuerat, sed et hoc perperam, judice Heath.

δάκρυσι præcedenti versui adjicit, et reliqua συμβάλει (sic scriptum) — ἀλαστόρων jungit Cod, A. *Beck.*

331. δόμους Ald. Variant MSS. *Por.*

δόμους] al. δόμον. *Beck.*

εἰς δόμον] Ita Kingius ex MS. Reg. Ed. Ald. εἰς δόμους, quod metro adversatur. *Musg.*

Hes. Ἀλαστόρων· τῶν μιάσμασιν ἐνεχομένων. ἀλάστωρ πικρὸς δαίμων, Ζεύς. add. Schol. Eurip. Phœniss. 1572. *Fac.*

332. ματέρος — ἀναβακχεύει Ald. et MSS. Emendatio est Musgravii, qui citat Bacch. 109. Sophoclem apud Strabon. XV. p. 1008. A. (687.) *Por.*

σᾶς omittit Cod. D. *Beck.*

Metro succurrendum arbitror legendo:

Ματρὸς αἷμα σᾶς, ὅ σ' ἀναβακχιοῖ.

Verbum καταβακχιόω exstat Bacch. v. 109. βεβακχιωμένην legitur in fragmento Sophoclis apud Strab. Lib. XV. *Musg.*

334. βροτοῖσι Cod. D. *Beck.*

336. κατέκλυσ' αἰ-ῶνα πόνων. Musgrav. propter metrum. *Por.*

κατέκλυσε, *demergere solet*, τὸν ὄλβον nempe. Fac. qui observat quoque, multum interesse inter Homericas comparationes simplicissimas et hanc Euripideam.

336—338. Cod. D. exhibet ita:

Τιν. δ. κατεκλυσε. φεῦ, δεινῶν πόνων

Δεινῶν πόνων, ὡς πόντου
Λάβροισιν ὀλεθρίοις ἐν κύμασι.
Τίνα γὰρ ἔτι πάρος οἶκον ἄλλον
Ἕτερον, ἢ τὸν ἀπὸ θεογόνων γάμων
Τὸν ἀπὸ Ταντάλου σέβεσθαί με χρή;

Ingentium ærumnarum, tanquam ponti
In vehementibus exitialibus undis.
Quam enim hactenus familiam aliam
Diversam, quam hanc a divinis nuptiis
A Tantalo ortam oportet me colere?

P. μασι πόντου ὀλεθρίοις, καὶ χαλεποῖς. φεῦ, ἕνεκα τῶν δεινῶν πόνων. τίς γὰρ ἕτερος οἶκος σέβεσθαι παρ' ἡμῶν ἄξιος, ἢ οὗτος, ὃς ἐκ θεῶν ἔχει τὴν καταβολήν; ἀρχηγὸς γὰρ τῆς
S. τινάξας ὑπὸ δεινῶν πόνων. Ἄλλως. * Ἀνατινάξας δέ τις δαίμων τὸν ὄλβον, κατέκλυσεν αὐτὸν καὶ κατεπόντισεν ὡς ἀκάτου θοᾶς λαῖφος πόντου λαβροῖς καὶ ὀλεθρίοις κύμασιν. ὅσον γὰρ δύναται πνεῦμα κατὰ νηὸς ἐν θαλάσσῃ, τοσοῦτον καὶ κατὰ τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων ἡ τύχη, ἢ οὕτως. κλίζεσθαι, παρεσκεύασέ τις θεὸς τὸν ὄλβον ἄστατον ὄντα ὑπὸ τῶν δεινῶν πόνων, τουτέστιν ἔργων. Ὅμηρος, "Αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου—" ὡς γὰρ κλύζεται ναῦς ἐν θαλάσσῃ, οὕτω καὶ ἡ τῶν ἀνθρώπων τύχη ὑπὸ ἀστάτων ἔργων. τὸ γὰρ τῆς τύχης ῥεῦμα μεταπίπτει ταχύ. 338. Λάβροις ὀλεθρίοις ἐν κύμασι] Πρὸς τὸ δεινῶν πόνων σύναπτε, καὶ μὴ λάμβανε ὑπὸ ἔξωθεν, μὴ δὲ ὦ πόντου μετὰ τόνου τὸ ὡς ἔκφερε, ὥς τινές φασιν. οὕτω δ', ὁ μέγας ὄλβος, καὶ ἡ μεγάλη εὐδαιμονία, οὐ μόνιμος καὶ διηνεκής ἐστιν ἐν τοῖς βροτοῖς. ἀνατινάξας δέ τις αὐτὸν δαίμων ὡς λαῖφος ἀκάτου καὶ ναὸς θοῆς καὶ ταχείας, κατέκλυσε καὶ ἠφάνισεν ἐν κύμασι λάβροις καὶ σφοδροῖς ὀλεθρίοις δεινῶν πόνων, καὶ δυστυχιῶν, ὥσπερ πόντου κύμασι δηλονότι. ἰστέον δὲ, ὅτι ἐπειδὴ λαῖφος εἶπε, διὰ τοῦτο καὶ κατέκλυσεν εἶπε, καὶ κύμασι· δεικνὺς ὅτι ἡ τοῦ ὄλβου ἀνατροπὴ, ἀνατροπῇ λαίφους ἔοικε, καὶ αἱ τῶν δεινῶν πόνων ἀπελεύσεις, κύμασι θαλάσσης ὀλεθρίοις. 339. Τίνα γὰρ ἔτι] Ἀλγῶ, φησὶν, ἐπὶ τοῖς ἰδίοις κακοῖς, καὶ συναποφέρομαι τὴν ψυχήν. 340. Θεογόνων γάμων]

* In Schol. ad h. l. ἀνατινάξας δὲ δαίμων κ. τ. λ. Cod. D. habet quædam paullo aliter scripta: ἀνατ. δ. τ. δαίμων αὐτὸν δηλονότι τὸν ὄλβον, ὥσπερ λαῖφος ἀκάτου θοῆς κατέκλυσεν ὥσπερ ἐν κύμασι πόντου λάβροις, ὀλεθρίοις· τὸ δὲ δεινῶν κ. τ. λ. *Beck.*

ὡς π. λ. ὀλεθρίοις ἐ. κ.

Cod. A. δεινῶν versui 336. adjicit, reliqua jungit, tum et ipse ὀλεθρίοις exhibet. *Beck.*

336. Metrum cum non satis conveniat, epithetum δεινῶν, quod alioqui otiosum est, amovendum puto, legendo:

—κατέκλυσ' αἰ-
ῶνα πόνων, ὡς πόντου.

Euripidem imitari videtur Nonnus p. 166.

Παντοίῃ κακότητι κατακλύζειν δόμον Ἰνοῦς.
*Musg.*

338. λάβροις ὀλεθρίοισιν Ald. *Por.* ὀλεθρίοις King. *Beck.*

339, 340. Sic Aldus, quem, licet mendosum, secutus sum, potius quam æque mendosum pro mendoso substituam. Quidam MSS. omittunt ἕτερον, quod proinde ejecit Brunckius, lacuna relicta. ἄλλον omittunt Cant. M.N. Mox 341. τῶν pro τὸν Ald. sed τὸν D. MS. Cant. K. L. M. N. Paullo ante ἐπὶ πάρος Reisk. ἐπίπαρος edidit Brunckius. *Por.*

339. Reisk. legit ἐπὶ πάρος, *magis*, et præterea aut ἄλλον, aut ἕτερον, deleri vult.

In Cod. D. suprascriptum: πρὸς τὸ κατολοφύρομαι ἀποδίδοται.

339. ss. Hanc sententiam ita Prev. monet cum superioribus jungi: Nulla fortuna certa manet et constans, cum vel divina familia, qualis illa Tantali est, suam perdiderit. *Beck.*

339. ἔτι πάρος] Optime Reiskius ἐπίπαρος.

Ibid. Ut vitetur tautologia, quæ ex ἄλλον et ἕτερον oritur, legendum forte ἄλλοθ', i. e. ἄλλοθι, *alibi.*

ἄλλον non temere ob tautologiam rejiciendum esse ostendent, quæ dixi ad Hecub. 487. quæque porro dicturus sum ad Helen. 3. *Musg.*

Καὶ μὴν βασιλεὺς ὅδε δὴ στείχει,
Μενέλαος ἄναξ, πολὺ δ' ἁβροσύνῃ
Δῆλος ὁρᾶσθαι,
Τῶν Ταντιλιδῶν ἐξ αἵματος ὤν.
Ὦ χιλιόναυν στρατὸν ὁρμήσας
Εἰς γῆν Ἀσίαν,
Χαῖρ', εὐτυχίαι δ' αὐτὸς ὁμιλεῖς,
Θεόθεν πράξας ἅπερ ηὔχου.

Atqui rex huc venit
Menelaus dominus: valde ex luxu
Manifestus dignosci
Quod sit ex familia Tantalidum.
O qui concitasti exercitum mille navium
In Asiam,
Salve: secunda autem fortuna ultro uteris,
Cum divinitus effeceris quæ optasti.

P. γονῆς ὁ Ζεὺς, ὃς ἐφύτευσε Τάνταλον, Πλουτοῖ συνελθών. ΜΕΝΕ. Ὦ δῶμα, τῇ μὲν, ταύτῃ μερίδι δηλονότι, ἡδέως βλέπω σε, ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Τροίας, τῇ δὲ, ἤγουν ταύτῃ τῇ ἑτέρᾳ

S. Θεογόνων γάμων λέγει, ἐπειδὴ καὶ ὁ Τάνταλος υἱὸς ἦν Διός. 341. Καὶ μὴν βασιλεὺς] Ἐν τοῖς τέλεσιν εἰώθασιν οἱ ἀπὸ τοῦ χοροῦ μεταλλάττειν. Καὶ μὴν βασιλεὺς] Τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐπῳδὸς, ὡς ἄν τις ἴσως οἰηθείη· διὰ τὸ κεῖσθαι μετὰ τὴν στροφὴν καὶ ἀντιστροφὴν, ἀλλὰ καλεῖται σύστημα ἐπιφθεγματικὸν, ὡς προσφθεγγόμενον τὸν Μενέλαον προσιόντα· αἱ μὲν γὰρ ἐπῳδοὶ οὐκ εἰσὶ μονοειδοῦς μέτρου, ἀλλὰ ΔΙΑΦΟΡΩΝ, τοῦτο δὲ μονοειδοῦς· κώλων γάρ ἐστιν ἀναπαιστικῶν Η', ὧν τὸ Γ' καὶ τὸ ς' μονόμετρα, ἤτοι ἀναπαιστικὴ βάσις· τὰ λοιπὰ δίμετρα ἀκατάληκτα· τὸ δὲ Η' καταληκτικὸν ἤτοι ἐφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται παροιμιακόν· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 343. Πολλῇ ἁβροσύνῃ] Ὅ ἐστι διὰ τοῦ σχήματος ἐμφαίνει τὴν εὐγένειαν. 346. Ὦ χιλιόναυν] Ἀπὸ τούτων αὐτὸν ἐγκωμιάζει, ἀφ' ὧν ἐμεγαλύνετο. τῷ δὲ

340. Ἕτερον,] hoc verbum deest in MS. C. C. C. *Barnes.*

ἕτερον non deleri vult Fac. cum dicatur ἕτερος ἄλλος. Contra Brunckius judicat ineptissime additum esse versus supplendi causa, deesse in optimis codd. etiam cod. Reg. suo et Aug. 2. nec Græce dici posse ἕτερος ἄλλος. Forte suppleri posse τίνα ποτ' ἢ τὸν. Idem Brunck. repudiat Musgr. correctionem θεόγνων.

ἕτερον omittunt Codd. A. D. *Beck.*

341. Τῶν ἀπὸ, etc.] legit τὸν *Canterus.* Pro τῶν Cod. D. τόν. *Beck.*

τὸν ἀπὸ] Ita Canterus et teste Kingio MS. Cantabrigiensis. Ed. Ald. τῶν ἀπὸ, quod sensui minus convenit. Pro θεογόνων scribendum metri gratia θεόγνων, ut νεογνός. Sic Πόλυγνος, Βερνίκη, πάρθνος apud Toupium Epist. Crit. p. 91. Confer etiam Soph. Antigon. 950.

Metro succurri potest legendo σέβεσθαί με χρεών. vid. Oppian. Cyneg. I. 83. *Musg.*

342. ὧδε Ald. ὅδε plurimi MSS. In versu sequenti prope omnes MSS. cum Aldo, πολλῇ δ' ἁβοσύνῃ, unde si ἄναξ ejicies, quod omittit Dion Chrys. Or. II. p. 27. facies, sed durissimis numeris, Μενέλαος, πολλῇ δ' ἁβροσύνῃ. Huic lectioni favere videtur J. sed is hoc loco adeo turbatus est, ut nihil certi statuere audeas. Ego ex v. 1. MS. apud Musgravium πολὺ δ' ἁ. edidi post alios. Neque ἄναξ temere ejiciendum. Æschyl. Pers. 5. οὓς αὐτὸς ἄναξ Ξέρξης βασιλεύς. Mox δῆλος ὁρᾶται Dion, et pro var. lect. Harl. in textu L. de quo vide infra 660. minus bene. Deinde τοῦ Ταντιλιδᾶν Dionis editio prima. *Por.*

Pro ὧδε Cod. D. ὅδε, et post στείχει A. D. addunt ποδί. *Beck.*

ὅδε] Ita Kingius ex Cantabrigiensi, conferens v. 453. Ed. Ald. ὧδε. *Musg.*

### ARGUMENTUM ACTUS SECUNDI.

**Menelaum** jam reversum, utpote patruum suum, Orestes, ut sibi præsto adsit in judicio, orat. Tyndari, Clytæmnestræ patris, accusantis, et Orestis rei, illius occisoris, se defendentis orationes. Orestes patruum suum Menelaum in partes suas frustra advocat. Pylades et Orestes, nobile amicorum Par, inter se consultant, quomodo sibi patefiat ad salutem via. Pylades Orestem se in judicio purgaturum comitatur. Chorus actum claudit.

## ΜΕΝΕΛΑΟΣ.

Ὦ δῶμα, τῆι μέν σ' ἡδέως προσδέρκομαι,
Τροίαθεν ἐλθὼν, τῆι δ' ἰδὼν καταστένω.
Κύκλωι γὰρ εἱλιχθεῖσαν ἀθλίοις κακοῖς
Οὐπώποτ' ἄλλην μᾶλλον εἶδον ἑστίαν.

MENELAUS.

O domus, partim libenter te aspicio,
Veniens ex Troja, partim videns gemo.
Nam in orbem circumdatam miserandis malis
Nunquam vidi magis aliam domum.

P. μερίδι δηλονότι, ἰδὼν καταστένω. κύκλῳ γὰρ περιληφθεῖσαν ὑπὸ ἀθλίων κακῶν οὔπω ποτὲ εἶδον ἄλλην οἰκίαν μᾶλλόν σου δηλονότι. τὰς τύχας γὰρ, ἤγουν τὰ συμβεβηκότα τῷ Ἀγα-

S. ἀπηρτισμένῳ ἐχρήσατο ἀριθμῷ. τοσαῦται γὰρ ἦσαν αἱ νῆες τῶν Ἑλλήνων, χίλιαι πρὸς ταῖς ρνε'. Χιλίοναυν] Δι' ὧν δοκεῖ αὐτὸν ἐπαινεῖν, διὰ τούτων λυπεῖ, ἀναμιμνήσκουσα τῶν ἀπολλυμένων ἐν Τροίᾳ. τὸ δὲ "Θεόθεν πράξας ἅπερ εὔχου" προσέθηκεν, ἐπειδὴ τὸν πόλεμον κατορθώσας ἔλαβε τὴν Ἑλένην. σὺ μὲν, φησὶν, εὐτυχῶς ἀπηλλάχθης, ὁ δὲ Ὀρέστης δυστυχεῖ. οὐ μετέχεις, φησὶ, τῆς δυστυχίας τῶν Τανταλιδῶν. 350. Ὦ δῶμα] Ἀπὸ πρώτης παρόδου σημειοῦται τὸ κακόηθες τῆς γνώμης Μενελάου, καὶ γὰρ οὐδὲ εἰς Σπάρτην ἀνήχθη, ἀλλὰ πρότερος εἰς Ἄργος ὡς ἐξελάσων Ὀρέστην, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς δῆλός ἐστι, καίτοι τῶν πάλαι πολεμίων φειδόμενος. ἐν γὰρ τῇ ζ' ῥαψῳδίᾳ κωμῳδεῖται παρὰ τῷ ποιητῇ, συγχωρῶν ζῆν τὸν Ἄδραστον δόσιν χρημάτων ἐπαγγελλόμενον. Ὦ δῶμα τῇ μὲν] Αἱ ἑξῆς αὗται πι-

343. δ' King. omisit. Verba πολλὴ— ὁρᾶσθαι Fac. censet in parenthesi posita esse, et sequentia τῶν Ταντ. etc. cum Μενέλαος ἄναξ conjungenda. ἁβροσύνη ipsi est mollis et elegans cultus et incessus, de quo ἁβρὰ βαίνειν Troad. 826.

343. s. πολλῇ δ' ἁ. — ὁρ.] Hæc in unum versum jungunt Codd. A. D. Pro ὁρᾶσθαι in D. est ὁρᾶται. Vocabulo ἁβρ. in D. superscr. διὰ τῆς πολλῆς δὲ ἁβροσύνης ἤγουν τρυφερότητος. *Beck.*

343. πολλῇ δ' ἁβροσύνῃ] Ita Ed. Ald. Legendum forte πολλὰ δ' ἁβροσύνῃ. πολλὰ δῆλος pro κατὰ πολλὰ δῆλος. Soph. Philoct. 266. ὢ πόλλ' ἐγὼ μοχθηρός. MS. B. a prima manu πολὺ δ' ἁβροσύνῃ, quod minime spernendum. Jortinus, πόλλ' ἁβροσύνῃ. *Musg.*

344. Per Kingii correctionem verba poëtæ fieri hiulca et abrupta judicat Heath. *Beck.*

ὁρᾶσθαι,] Sic cum Aldina MSS. plerique. Alii tamen cum Kingio ὁρᾶται. vid. ad Supplic. 1059. *Musg.*

346. ὁρμίσας Ald. *Por.*

ὁρμίσας Cod. D. habet ὡρμήσας (sic) cum gl. suprascr. παρορμήσας, παρακινήσας. *Beck.*

ὁρμήσας] Ita Kingius ex tribus Bodleianis. Ed. Ald. ὁρμίσας, quod metro adversatur. *Musg.*

347. s. Jungunt Codd. A. D. ὁμιλεῖς Gl. Cod. D. συνδιάγεις. πράξας. Gl. ejusdem Cod. τελέσας. *Beck.*

348. εὐτυχίᾳ ὁμιλεῖς Fac. verti jubet *in felicitate versaris, felicitatis particeps es.* ut Platon. Phæd. μηδὲν ὁμιλῶμεν τῷ σώματι, μηδὲ κοινωνῶμεν. Reisk. conjicit: εὐτυχίᾳ δ' αὖ προσομιλεῖς, *redis rursus ad nos cum felicitate.* *Beck.*

αὐτὸς] *Ipse per Te.* *Musg.*

Ἀγαμέμνονος μὲν γὰρ τύχας ἠπιστάμην,
Καὶ θάνατον, οἵῳ πρὸς δάμαρτος ὤλετο,
Μαλέᾳ προσίσχων πρῷραν· ἐκ δὲ κυμάτων
Ὁ ναυτίλοισι μάντις ἐξήγγειλέ μοι
Νηρέως προφήτης Γλαῦκος, ἀψευδὴς θεὸς,
Ὅς μοι τάδ' εἶπεν ἐμφανῶς παρασταθεὶς·
Μενέλαε, κεῖται σὸς κασίγνητος θανὼν,

Etenim Agamemnonis fortunam cognovi,
Et mortem, qua ab uxore periit
Ad Maleam admovens navem: ex fluctibus vero
Nautarum vates dixi mihi
Nerei propheta Glaucus, verax Deus,
Qui mihi hæc dixit astans clare:
Menelaë, jacet tuus frater mortuus,

P. μέμνονι ἔμαθον, ὁποίῳ θανάτῳ ὤλετο παρὰ τῆς γυναικὸς, προσίσχων καὶ πλησιάζων τῷ Μαλέᾳ τὴν πρώραν· ἐκ γὰρ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης, ὁ μάντις τοῖς ναυτίλοις, ἀντὶ τοῦ τῶν ναυτίλων, ὁ προφήτης τοῦ Νηρέως ὁ Γλαῦκος ὁ ἀψευδὴς θεὸς, ἐξήγγειλεν ἐμοὶ, ὅς μοι παρασταθεὶς ἐμφανῶς εἶπε τάδε. ὦ Μενέλαε, κεῖται θανὼν ὁ σὸς ἀδελφὸς, ἐμπεσὼν λουτροῖς

S. ρίοδοι τριμέτρων ἀκαταλήκτων εἰσὶν, ὧν τελευταῖος· "κρείσσων γαλήνης ναυτίλοισιν εἰσορᾶν." ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. 356. * Μαλέᾳ] Ἀκρωτήριόν ἐστιν ὁ Μαλέας περὶ Λακεδαιμονίαν, λεγόμενον παρά τισιν ἰδιωτικῶς ὄνου † καταμάγουλον. 358. Νηρέως προφήτης Γλαῦκος] Οὗτος Ἀνθηνδόνιος ἁλιεύς· ἑωρακὼς δὲ ἰχθῦν παρὰ τὴν ψάμμον βοτάνης γευσάμενον, καὶ ἀναζήσαντα, φαγὼν καὶ αὐτὸς γέγονεν ἀθάνατος, ἀλλ' οὐκ ἀγήραος, ἐφ' ᾧ κατεπόντισεν ἑαυτόν. μαντεύεται δὲ ὡς παρ' Ὁμήρῳ Πρωτεὺς, καὶ παρὰ Πινδάρῳ Τρίτων τοῖς Ἀργοναύταις. 359. Ἐμφανῶς παρασταθεὶς] Τουτέστιν, οὐκ ἐντὸς θαλάσσης ὢν, καὶ ἀφανῶς μοι τοῦτο εἶπεν, ἀλλ' ἐμφανῶς, καὶ ἐνώπιον στὰς, καὶ διηγησάμενος. 361. Περιπεσὼν] Περισσὴ ἡ περὶ, καὶ ἔστιν ὁ νοῦς, τοῖς πανυστάτοις λουτροῖς τῆς

* Adscriptum ad Μαλέᾳ in Cod. D. ἀκρωτήριον τῆς λακωνικῆς. *Beck.*

† Καταμάγουλον Græco-barbarum, et *Maxillam* sonat. De hoc verbo vid. *Meursii* Glossarium Græco-barbarum in Καταμάγουλον et Μάγουλον, item *du Fresne* Latino-barbarum Lexicon in *Magulum*. Vid. quæ notavimus ap. *Hecub.* v. 1096. ad Scholia. *Malea, Laconiæ* Promontorium, vulgo dicta *Asini Maxilla* a forma, ut *Tzetzes* in *Lycophronem*: Nostris dicitur D. *Michaelis Alæ*. *Barnes.*

Lege κατωμάγουλον. vid. du Cange Gloss. Gr. *Heath.*

350, 351. πῆ μὲν — πῆ δ' MSS. quidam. *Por.*

In Aug. 1. πῆ μὲν—πῆ δ'. *Beck.*

350. τῇ μὲν] Ask. 2. πῆ μὲν et mox πῆ δέ. Favet vulgatæ locus Platonis de Legg. p. 776. B. Ed. Ficin. τὴν ψυχὴν τῇ μὲν δούλην, τῇ δὲ ἐλευθέραν ἔξουσι. *Musg.*

352. εἰλιχθεῖσαν Codd. A. D. Pro ἀθ-οι λίοις Cod. A. exhibet ἀθλίως. *Beck.*

Quod in editis obtinet εἰληθεῖσαν casu in contextum venit. Dederat Aldus εἰλιχθεῖσαν, ut diserte exhibent MSS. A. B. et Ask. 2, non dissentiente P. Id. Hervagius errore typographico in εἰλιθεῖσαν mutavit, unde mox ortum est εἰληθεῖσαν. Confer v. 437. *Musg.*

354. In Cod. A. μὲν deest. Cod. D. habet μὲν τὰς τύχας—*Beck.*

356. πρώραν·] recte accentuatur: sed ne sit *spondæus* in quarto loco, πρῷραν cum circumflexo notarem, ut τὸ αν brevis esset: Certe sic τὸ Τροία et τὸ Τροῖα invenitur apud poëtas. MS. πρῷραν.

πρώραν Cod. A. *Beck.*

357. Ὁ ναυτίλοισι μάντις] pro ὁ μάντις τῶν ναυτίλων. Vid. quæ nos ad *Iphig. Aul.* v. 615. *Barnes.*

Λουτροῖσιν ἀλόχου περιπεσὼν πανυστάτοις.
Δακρύων δ' ἔπλησεν ἐμέ τε καὶ ναύτας ἐμοὺς
Πολλῶν· ἐπεὶ δὲ Ναυπλίας ψαύω χθονὸς,
Ἤδη δάμαρτος ἐνθάδ' ἐξορμωμένης,
Δοκῶν Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
Φίλαισι χερσὶ περιβαλεῖν καὶ μητέρα,
Ὡς εὐτυχοῦντας, ἔκλυον ἁλιτύπων τινὸς

Incidens in ultima balnea uxoris :
Et implevit me et nautas meos lacrymis
Multis : postquam autem attigi terram Naupliam,
Ibi jam huc tendente mea conjuge,
Cum sperarem Orestem filium Agamemnonis,
Et matrem charis complecti brachiis,
Tanquam florentes, audivi ex quodam piscatore,

P. πανυστάτοις τῆς ἀλόχου, ἤγουν ἃ ἡ ἄλοχος ἔλουσεν αὐτόν. ἐπλήρωσε δὲ δακρύων πολλῶν ἐμὲ, καὶ τοὺς ἐμοὺς ναύτας. ἐπεὶ δὲ ἔψαυσα τῆς Ναυπλίας χθονὸς, ἤδη δάμαρτος τῆς ἐμῆς δηλονότι ἐξορμιζομένης ἐνθάδε, νομίζων τὸν Ὀρέστην τὸν παῖδα τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ τὴν μητέρα περιβαλεῖν χερσὶ φιλίαις, ὡς εὐτυχοῦντας, ἤκουσά τινος ἁλιέως τὸν ἀνόσιον φόνον τῆς

S. ἀλόχου πεσὼν, ὅ ἐστιν ἀπολωλώς. ἢ περιπεσὼν ἀντὶ τοῦ συντυχὼν τοῖς λουτροῖς τῆς ἀλόχου. λουσαμένῳ γὰρ Ἀγαμέμνονι τὸν χιτῶνα προσήνεγκεν. ὡς ἐν Ἑκάβῃ φησὶ, "Κτεῖν' ὡς ἐν Ἄργει φόνια—" 365. Δοκῶν Ὀρέστην] Ὕπουλα πάντα τὰ ῥήματα Μενελάου, ἀφ' ὧν ὁ ποιητὴς τὸ ἄστατον τῆς Λακεδαιμονίων γνώμης κωμῳδεῖ, ὡς καὶ ἐν Ἀνδρομάχῃ, "Ὦ πᾶσιν ἀνθρώποισιν ἔχθιστοι βροτοὶ, Σπάρτης ἔνοικοι, δόλια βουλευτήρια." πρὸ γὰρ Διοκλέους, ἐφ' οὗ τὸν Ὀρέστην ἐδίδαξε, Λακεδαιμονίων πρεσβευσαμένων περὶ εἰρήνης ἀπιστήσαντες Ἀθηναῖοι οὐ προσήκαντο, ἐπὶ ἄρχοντος Θεοπόμπου, ὃς ἦν πρὸ Διοκλέους, ὡς ἱστορεῖ Φιλόχορος. 366. Περιβαλεῖν] Περιβάλλω τινά. ἀντὶ τοῦ περιπτύσσομαι, καὶ περιβάλλει ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν ἐν νεφέλαις, ἀντὶ τοῦ ἐνδύει. καὶ παρὰ Φιλοστράτῳ, περιβάλλων τοῖς τείχεσιν ἄνδρας ὡπλισμένους, ἀντὶ τοῦ κύκλῳ τιθείς. 367. Ὡς εὐτυχοῦντας] Εἰώθασιν οἱ ἄνθρωποι τὰς τῶν ἐχθρῶν ἀτυχίας εὐτελεῖς λογίζεσθαι, βουλόμενοι μέχρι θανάτου τὴν ἀτυχίαν αὐτῶν προκόπτειν. καὶ ὁ Μενέλαος τοίνυν ἐφεδρύων τῇ τοῦ Ὀρέστου ἀρχῇ, μόνον τὸ ζῆν αὐτὸν εὐτυχίαν ὁρίζεται. * ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν Ἀγαμέμνονα ἠπιστάμην, καὶ τὸν ἐκείνου θάνατον ἐδάκρυσα, ἐλπίζων δὲ περιπτύσσεσθαι τὸν Ὀρέστην καί τὴν μητέρα, ὡς σωζομένους, παρ' ἐλπίδας ἤκουσα τὸν Κλυταιμνήστρας θάνατον. τὸ γὰρ εὐτυχοῦντας ἀντὶ τοῦ σώους καὶ ὑγιεῖς.

* Ἀλλὰ τὰ κατὰ τὸν] quia nova interpretatio incipit, Heath. pro ἀλλὰ legit ἄλλων. *Beck.*

358. Similem Glauci apparitionem narrat Apoll. Rhod. l. 1. Argon. fin. laudante Brunck. *Beck.*

359. τόδ' et κατασταθεὶς MSS. quidam. *Por.*

361. ἐν λουτροῦσιν ἀλ.—sic Cod. D. *Beck.*

362. δακρύων τ' Ald. Sed. δ' plerique codices. *Por.*

Br. e cod. suo et Reg. edidit Δακρύων δ' ἔπλησεν.

Pro τ' Cod. D. δ'. *Beck.*

363. ναυπλιας (suprascr. η) sic Cod. D. et suprascr. ναύπλιος λιμὴν, ἀπὸ τούτου καὶ ναυπλία χθών. *Beck.*

366. φίλεσι Cod. D. et suprascr. φιλικαῖς, προσφιλαῖς (voluit προσφιλέσι). Mox idem μητέρα, recte. *Beck.*

367. ἁλικτύπων Ald. Sed. ἁλιτύπων ex MSS. Bodl. edidit Kingius, et sic Mosq. D. ἁλυτύπων L. *Por.*

ἁλιτύπων Cod. D. et suprascr. ἁλιεῖς οἱ ταῖς κώπαις τύπτουσι τὴν θάλασσαν. *Beck.*

ἁλικτύπων] MSS. Bodleiani, teste Kingio, ἁλιτύπων. MS. Parisiens. 2809. ἁλιτύπων, ἤγουν τυπτόντων τὴν ἅλα ταῖς κώ-

Τῆς Τυνδαρείας παιδὸς ἀνόσιον φόνον.
Καὶ νῦν ὅπου 'στὶν, εἴπατ', ὦ νεάνιδες,
Ἀγαμέμνονος παῖς, ὃς τὰ δείν' ἔτλη κακά·
Βρέφος γὰρ ἦν τότ' ἐν Κλυταιμνήστρας χεροῖν,
Ὅτ' ἐξέλειπον μέλαθρον ἐς Τροίαν ἰὼν,

Cædem impiam filiæ Tyndari,
Et nunc, o juvenculæ, dicite, ubi est
Agamemnonis filius, qui sustinuit patrare ista magna mala?
Erat enim infans tunc in manibus Clytæmnestræ;
Cum reliqui domum, vadens ad Trojam:

P. Τυνδάρεω θυγατρός. καὶ νῦν εἴπατε, ὦ νεανίδες, ὅπου ἐστὶ ὁ τῶν Ἀγαμέμνονος παῖς Ὀρέστης, ὃς ὑπέμεινε τὰ δεινὰ κακά. βρέφος γὰρ τότε ἦν ἐν ταῖν χεροῖν τῆς Κλυταιμνήστρας, ὅτε κατελίμπανον τὴν οἰκίαν ἀπιὼν εἰς Τροίαν, ὥστε οὐκέτι ἂν γνωρίσαιμι αὐτὸν ἰδών. ΟΡΕΣΤ.

S. Ἀλικτύπων] Ἁλιέων, οἳ ταῖς κώπαις τύπτουσι τὴν θάλασσαν. Laud. 89. 368. Ἀνόσιον φόνον] Λέγει τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας, ὅτι ὑπὸ τοῦ ταύτης υἱοῦ Ὀρέστου ἐπράχθη. ἔδει γὰρ αὐτὴν οὐχ ἅπαξ, ἀλλὰ καὶ μυριάκις ἀπολωλέναι αὐτόχειρα, ἤτοι φονέα τοῦ οἰκείου ἀνδρὸς γενομένην, ἔδει δὲ ὑπ' ἄλλου του, καὶ οὐχ ὑπὸ Ὀρέστου τοῦτο γεγενῆσθαι. 373. Ὥστ' οὐκ ἂν αὐτὸν] γνωρίσαιμ' ἂν] * Ὅτε ἐν ἑνὶ ῥήματι δύο λέγεται ἂν, ὡς ἐνταῦθα, τὸ μὲν ἓν ἐστὶ δυνητικὸς σύνδεσμος, τὸ δὲ ἕτερον παραπληρωματικὸς, ἀντὶ τοῦ δή. Baroc. 74. 376. Πρωτόλεια] Κυρίως, αἱ πρῶται τῆς λείας ἀπαρχαὶ ἃς ἀνέφερον τοῖς θεοῖς, ὡς αἰτίοις τῆς νίκης· δέον δὲ εἰπεῖν ἱκετικῶς, ἱκέτης εἶπε πρὸς τὸ θιγγάνω. Πρωτόλεια] Κυρίως ἡ τῆς λείας ἀπαρχή. νῦν δὲ πρωτόλεια φησὶ, τῆς ἱκεσίας τὴν ἀπαρχήν. καταχρηστικῶς δὲ πρωτόλεια φησὶ, πάντα τὰ πρῶτα. 377. Ἀφύλλου στόματος] Εἰώθασιν οἱ παλαιοὶ, ὅτε ἱκέτευον τοὺς ὑπερέχοντας, φέρειν ἐν χερσὶ στέφανον ἐκ φύλλων, ἢ δάφνης, ἢ ἐλαίας· ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, πρὶν διηγήσομαι τὰ ἐμὰ κακὰ, ἅπτομαι τῶν σῶν γονάτων, ἐξάπτων καὶ φέρων παρακλήσεις ἐξ ἀφύλλου στόματος, τουτέστι μόνον διὰ λόγων δέομαι, καὶ οὐ προτείνω κλάδον ὡς ἔθος· ἢ τὸ

* In Cod. D. paulo aliter, scriptum est: ὅτ' (pro ὅτε) ἑνὶ ῥήματι (debebat scribere μιᾷ ῥήσει) δύο λέγεται ἂν, ὡς ἐνταῦθα, τὸ μὲν ἓν, ἔνεστι (voluit ἐστι) δυνητικὸς σύνδεσμος· τὸ δὲ ἕτερον παραπληρωματικὸν ἀντὶ τοῦ δή. *Beck.*

παις. Idem significabit et ἀλικτύπων, cum κτυπεῖν transitivum nonnunquam sit et κρούειν valeat, vid. inf. v. 1472. *Musg.*

368. θυγατρὸς Ald. et pauci MSS. Plurimi παιδός. *Por.*

In utroque cod. Aug. τῆς Τυνδαρείας θυγατρὸς, quod præfert King. *Beck.*

παιδὸς] Ita MSS. A. B. Ask. 2. Lib. P. et duo Kingiani. Ed. Ald. θυγατρός. *Musg.*

372. ἐξέλιπον Ald. et plures MSS. Duo saltem Aug. 2. et C. C. C. ἐξέλειπον, quod, si Brunckium audis, solœcum est, post ἦν, ὅτ'. Infra tamen 519. 520. edidit εἶχες —ὅτ' ἐξέβαλλεν, ubi, si sibi constare voluisset, revocare debuerat pristinam lectionem ἐξέβαλε. *Por.*

Ὅτ' ἐξέλιπον] *Duportianus* Codex emendat in ἐξέλειπον, nulla causa cogente; utrumvis enim si scribas, versus æque stabit. MS. tamen pro illo stat.

ἐξέλιπον tuetur Brunck. e codd. suis, et lectionem Kingii ἐξέλειπον leges consecutionis temporum offendere docet. In cod. tamen Aug. 2. est ἐξέλειπον. *Musg.*

ἐξέλειπον] Ita Kingius ex MS. Cantabrig. Ed. Ald. ἐξέλιπον. *Musg.*

373. Ὥστ' οὐκ ἂν αὐτὸν γνωρίσαιμ' ἂν εἰσιδών.] Non video, cur ἂν bis hic occurrat; quare posterius τὸ ἂν cum εἰσιδὼν junctim lego, ut sit decompositum, hoc modo: ἀνεισιδών. Sed et de duplici ἂν vid. quæ Nos. ad *Hecub.* v. 359. *Barnes.*

Alia duplicis ἂν exempla laudat Facius, Orest. 703. s. Hecub. 359. s. Troad. 1207. s. Sophocl. Philoct. 289. s. Igitur et ipse nihil mutari vult. cum Barn. Triplicis ἂν exemplum ex Androm. 929. profert Brunck.

ἂν deest in Cod. A. *Beck.*

Ὥστ' οὐκ ἂν αὐτὸν γνωρίσαιμ' ἂν εἰσιδών.
ΟΡ. Ὅδ' εἰμ' Ὀρέστης, Μενέλεως, ὃν ἱστορεῖς,
Ἑκὼν ἐγώ σοι τἀμὰ μηνύσω κακά.
Τῶν σῶν δὲ γονάτων πρωτόλεια θιγγάνω
Ἱκέτης, ἀφύλλου στόματος ἐξάπτων λιτάς·

Quare haud *nunc* nôssem eum, licet aspicerem.
*Ore.* Ille sum, Menelaë, Orestes, de quo tu quæris,
Volens dicam tibi mea mala,
Tua autem genua attingo princeps.
Supplex appendens preces oris sine-ramis :

P. Ὦ Μενέλαε, ἐγώ εἰμι ὁ Ὀρέστης περὶ οὗ ἐρωτᾷς, ἐγὼ ἑκὼν δηλώσω σοι τὰ ἐμὰ κακά. πρώτως δὲ καὶ κατὰ πρῶτον λόγον, θιγγάνω καὶ ἅπτομαι τῶν σῶν γονάτων ἱκετικῶς, ἀπὸ στόματος ἀφύλλου καὶ ξηροῦ ἐξάπτων, καὶ ἀνατιθεὶς λιτὰς, σῶσόν με. παραγέγονας δὲ

S. ἀφύλλου στόματος, ἀντὶ τοῦ καταξήρου νοητέον, ὑπὸ τῆς νόσου, περιαιρεθέντων γὰρ τῶν φύλλων ἐκ τῶν δένδρων, ξηρὰ τυγχάνει τὰ δένδρα. διατί δὲ ἐκ δάφνης ἢ ἐξ ἐλαίας προέτεινον φύλλα, καὶ οὐκ ἐξ ἄλλου φυτοῦ; φαμὲν ὡς ἐπεὶ ταῦτα τὰ φυτὰ ἀειθαλῆ τυγχάνει, καὶ ἱερά. ἡ μὲν γὰρ Δάφνη τῷ Ἀπόλλωνι ὡς μαντικῷ ἀνατίθεται, ἡ δὲ ἐλαία τῇ Ἀθηνᾷ, ὡς καταδειξάσῃ πρώτῃ αὐτὴν ἐν Ἀθήναις, διὰ τοῦτο ἐξιλεοῦντο τούτοις μόνοις, καὶ οὐκ ἄλλοις τισὶ φυτοῖς. Ἀφύλλου στόματος] Ὅτι τὴν φυλλάδα ἱκετεύοντες προὔτεινον, ὡς παρ' Ὁμήρῳ ὁ Χρύσης, "Στέμματ' ἔχων ἐν χερσὶν ἑκηβόλου Ἀπόλλωνος." Il. Α'. 14. ἢ κέκληται φυλλὰς, ἐπεὶ ἐκ φύλλου ἤτοι ἐλαίας, ἢ δάφνης, ἢ ὥς τινες τὸ ἐκ τούτων ἄνθος, τῶν γονάτων ἐξάπτουσι τῶν ἱκετευομένων, ἐπεὶ οὖν ἔθος ἐστὶ τοῖς ἱκετεύουσι φυλλάδα προτείνειν, τούτῳ δὲ νῦν οὐ πάρεστι, διὰ τοῦτο φησὶ τὴν ἐκ στόματος, καὶ λόγων μόνων ἱκεσίαν ποιεῖσθαι. τὸ δὲ ἐξάπτων ἔφη, παρόσον οὓς ἱκέτευον τούτοις παρετίθεσαν τὰς ἱκετηρίας. * Ἀχαῖος ἐν Ἀζᾶσι, "Νῦν οὖν ἡμεῖς ἱκέται θαλλούς τε θεῶν γέρας τίθεμεν πρὸ ποδῶν τῶν σῶν, λῆξαι τῆς ἀστεραποῦ Ζηνὸς θυσίας." τινὲς δὲ ἀφύλλου στόματος ἤκουσαν τοῦ κατεξηραμένου διὰ τὴν νόσον, ἀντὶ τοῦ ἄνευ ἱκετηρίας, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν δένδρων. ἅ τινα μὴ ἔχοντα φύλλα, ὡς ἐπιτοπολὺ

* Versus Achæi in Azanibus ita disponit Heath :

| | |
|---|---|
| Νῦν οὖν ἡμ. ἱκ. θάλλους | Τῶν σῶν λῆξαι |
| Τῶ θεῶν τε γέρ. τιθ. π. ποδῶν | Τῆς ἀστραπαίου Ζηνὸς θυσ. *Beck.* |

Simile exemplum duplicis αν vide Hec. v. 1182. *Musg.*

374. Laudat hæc verba Tho. Mag. V. Ἱστορῶ, et explicat ζητεῖς ἢ βλέπεις. ἀμφότερα γὰρ ἐπὶ τούτου νοεῖται. Cod. Thomæ Leid. pr. cum Phavorino exhibet ὄντιν' ἱστορεῖς. De usu verbi ἱστορεῖν cf. Intpp. Tho. M.

Cod. A. Μενέλαε. *Beck.*

375. σημανῶ Ald. μηνύσω A. J. K. M. N. R. Cant. quod multo aptius. *Ego me ipsum deferam.* *Por.*

Ἑκὼν γὰρ ἐγὼ Cod. D. Pro σημανῶ Cod. A. μηνύσω. In D. superscr. : ἤγουν ἐμαυτὸν οὕτω κακῶς ἔχοντα. *Beck.*

σημανῶ] Ask. 2. Lib. P. et duo Kingiani μηνύσω. *Musg.*

376. Πρωτόλεια] Vid. *Scholiast.* Et quæ nos ad *Iphig.* Aul. 723. *Barnes.*

In voc. πρωτόλεια alteram significationis partem superfluam esse (v. Schol.) ut in μητροκτόνον αἷμα v. 824. μονόστολος pro μόνος Alcest. 407. monet. Fac. *Beck.*

377. Hes. Ἀφύλλου στόματος· ἄνευ ἱκετηρίας. Εὐριπίδης Ὀρέστῃ. ubi Alb. vertit : *supplex accommodans preces oris sine ramis.* Supplices manibus gestabant ramos, id Euripides ad os, quo preces a supplicibus funduntur, transtulit. Similis translationis audacia reperitur, notante Fac., v. 284. et 1639. Reisk. legit ἀφύλλους, *supplicationes, quæ fiunt absque ramis*, ore tantum prolatæ. Cæterum comparari possunt Statius Theb. 12, 492. (*supplicis arbor olivæ*) et Lucan. 3, 306. *Orant Cecropidæ prælata fronde Minervæ.*

ἀφύλλου] Gl. Cod. D. suprascr. ἀκλάδου. *Beck.*

ἀφύλλου στόματος] Verti potest : *sermonis ramo supplicatorio destituti*, στόμα enim valet *sermo* Soph. Œd. Colon. v. 1034. et

Σῶσόν μ'. ἀφῖξαι δ' αὐτὸς εἰς καιρὸν κακῶν.
ΜΕ. Ὦ θεοὶ, τί λεύσσω; τίνα δέδορκα νερτέρων;
ΟΡ. Εὖ γ' εἶπας· οὐ γὰρ ζῶ κακοῖς· φάος δ' ὁρῶ.
ΜΕ. Ὡς ἠγρίωσαι πλόκαμον αὐχμηρὸν τάλας.
ΟΡ. Οὐχ ἡ πρόσοψίς μ', ἀλλὰ τἄργ' αἰκίζεται.
ΜΕ. Δεινὸν δὲ λεύσσεις ὀμμάτων ξηραῖς κόραις.
ΟΡ. Τὸ σῶμα φροῦδον, τὸ δ' ὄνομ' οὐ λέλοιπέ με.

Serva me, advenisti ipse in ipso articulo malorum.
*Me.* O dei, quid video, quem mortuorum video?
*Ore.* Recte dixisti: non enim vivo præ malis, quanquam video lucem.
*Me.* Quam es horridus squalidam comam, o miser!
*Ore.* Non species, sed facta me cruciant.
*Me.* Horribiliter tueris siccis pupillis oculorum.
*Ore.* Corpus evanidum est, sed nomen non reliquit me.

P. αὐτὸς εἰς καιρὸν, ἤτοι εἰς αὐτὴν τὴν ἀκμὴν τῶν κακῶν. ὦ θεοὶ, τί βλέπω, τίνα τῶν νεκρῶν βλέπω; καλῶς ἔφης, ὅτι νεκρός εἰμι δηλονότι, οὐ γὰρ ζῶ ὑπὸ τῶν κακῶν, ὁρῶ δὲ φῶς. λίαν ἠγριωμένος εἶ, ὦ τάλας, κατὰ τὸν πλόκαμον τὸν αὐχμηρὸν, καὶ κατάξηρον. οὐχ ἡ θεωρία μαστίζει ἐμὲ, ἀλλὰ τὰ ἔργα. δεινὸν δὲ καὶ ἄγριον βλέπεις ταῖς ξηραῖς καὶ ἀγρίαις κόραις τῶν ὀμμάτων. τὸ σῶμα φροῦδόν ἐστι δηλονότι, ἀντὶ τοῦ ἠφάνισται, τὸ δὲ ὄνομα, ἤτοι τὸ καξηρὰ εὑρίσκεται.

S. 382. Οὐχ ἡ πρόσοψις] Οὐ πρὸς τὸν λόγον τοῦ μέσου τὸ ἠγρίωσαί ἐστιν, ἀλλὰ πρὸς τὸ "— τίνα δέδορκα νερτέρων." 384. Τὸ σῶμα φροῦδον] Ἐπεὶ ὁ Μενέλαος εἶπε πρὸς τὸν Ὀρέστην ὅτι δεινὸν λεύσσεις ὀμμάτων ξηραῖς κόραις, ἀποκρινόμενος ὁ Ὀρέστης φησὶ τί λέγεις, ἅπαν μου τὸ σῶμα ἀπολώλει, καὶ σὺ περὶ τῶν ὀμμάτων μόνον λόγον ποιεῖς; 386. Ταλαιπώρου] Ἢ ὅτι μετανοεῖ ἀνελὼν αὐτὴν, ταλαίπωρον ἔφη, προσαγόμενος αὐτὴν εἰς ἔλεον, διὰ τὸ καθομολογεῖν τὴν ἀνοσίαν ἑαυτοῦ πρᾶξιν, οὐ γὰρ πρὸ πράξεως, καὶ μετὰ τὴν πρᾶξιν οἱ αὐτοὶ τυγχάνομεν ἢ ὑπομιμνήσκων αὐτὸν ὅτι ἔκδικος τοῦ πατρὸς ὑπάρχει. ταλαίπωρος παρὰ τὴν πώρην, ὃ δηλοῖ τὸ πένθος. Ἀντίμαχος. "Πώρη τοι ἀλόχοισι, καὶ οἷς τεκέεσσιν ἕκαστος." ἀντὶ τοῦ πένθος λέγει. 387. Φείδου δ' ὀλιγάκις] Λείπει τὸ ὥστε, ἤκουσα, ὥστε φείδου λέγειν τὰ κακά. οἷον παραιτοῦ τὰ κακὰ πολλάκις λέγειν. ὀλιγάκις δὲ, ἀντὶ τοῦ οὐδ' ὅλως. ὡς τὸ "Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς." διὸ λέγειν ἀναγ-

fragmento Euripidis apud Clem. Alex. Strom. Lib. I. p. 290. De ramo supplicatorio vid. Suppl. v. 10. Æschyl. Eumenid. v. 43. *Musg.*

378. Brunck. auctoritate cod. Reg. sic interpunxit: σῶσόν μ', ἀφῖξαι δ' αὐτὸς εἰς καιρὸν, κακῶν, h. e. σῶσόν με κακῶν, καὶ γὰρ αὐτὸς εἰς καιρὸν ἀφῖξαι.

ἀφίξαι Cod. A. D. *Beck.*

379. λεύσω Cod. A. ut et 383. λεύσεις. *Beck.*

312. πρόσωψις Cod. D. Mox in A. τ' ἔργ'. *Beck.*

383. ξηραῖς Fac. reddit, *rigidis, immobilibus.* *Beck.*

ξηραῖς] Lib. P. ταῖς σαῖς. *Musg.*

384. μοι Ald. με plerique MSS. *Por.*

λέλοιπέ μοι.] alias με, et ita *Scholiast.* legit. Et MS. Coll. CC. *Cantabr.* *Barnes.*

φροῦδον, *evanuit*, *abiit*, quem usum ad h. l. illustravit ex Eurip. et Soph. Facius. Idem mox μοι præfert. Brunck. e codd. suis etiam Aug. 1. dedit, οὐ λέλοιπέ με etc.

Pro μοι Codd. A. D. habent με. *Beck.*

μοι.] MSS. A. B. et Lib. P. μὲ, nec aliter Cantabrigiensis. *Musg.*

387. Post φείδου δ' distinguit Brunckius. quem si sequeris, λέγειν pro imperativo accipies; sin minus, ὥστε subaudies cum Scholiaste. Eustathius ad Il. ι. p. 762. 62. =667, 19. ῥέξαι γὰρ ὁ Φοῖνιξ λέγει τὸ μιγῆναι τῇ παλλακῇ, εὐφημῶν, καὶ φειδόμενος ὀλιγάκις λέγειν κακά. *Por.*.

ΜΕ. Ὦ παράλογόν μοι σὴ φανεῖσ' ἀμορφία.
ΟΡ. Ὅδ' εἰμὶ μητρὸς τῆς ταλαιπώρου φονεύς.
ΜΕ. Ἤκουσα· φείδου δ' ὀλιγάκις λέγειν κακά.
ΟΡ. Φειδόμεθ'· ὁ δαίμων δ' ἐς ἐμὲ πλούσιος κακῶν.
ΜΕ. Τί χρῆμα πάσχεις; τίς σ' ἀπόλλυσιν νόσος;
ΟΡ. Ἡ ξύνεσις ὅτι σύνοιδα δείν' εἰργασμένος.
ΜΕ. Πῶς φῄς; σοφόν τοι τὸ σαφὲς, οὐ τὸ μὴ σαφές.

*Me.* O deformitas apparens mihi præter opinionem!
*Ore.* Ille ego sum: matris meæ miseræ homicida.
*Me.* Audivi, parce autem. Raro dicendum est mala.
*Ore.* Parco: dæmon autem est dives malis adversus me.
*Me.* Quid tibi accidit? quis morbus te perdit?
*Ore.* Conscientia, quod sum mihi conscius fecisse atrocia.
*Me.* Quomodo ais? Sapiens utique est, quod clare dicitur, non quod obscure.

P. λεῖσθαί με μητροκτόνον, οὐ λελοιπέ με, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀφῆκεν ἐμέ. ὦ ἀμορφία σὴ, ἡ φανεῖσα ἐμοὶ παραλόγως, καὶ παρ' ἐλπίδα. ὅδ' εἰμὶ φονεὺς τῆς ταλαιπώρου μητρός. ἀκήκοα, φείδου δὲ λέγειν, ἀντὶ τοῦ λέγε τὰ κακὰ ὀλιγάκις. φειδόμεθα, ἡ τύχη δὲ εἰς ἐμὲ πλούσιος, ἕνεκεν τῶν κακῶν. τί ἐστι τὸ χρῆμα ὃ πάσχεις; τίς νόσος ἀπόλλυσί σε; ἡ συνείδησις. ὅτι σύνοιδα ἐμαυτῷ δηλονότι πεποιηκὼς δεινά. πῶς λέγεις; σοφὸν ἤτοι συνετὸν, καὶ φρόνιμον τὸ σαφὲς,

S. κάζεται ὁ Ὀρέστης, πλουσίως καὶ πολυτελῶς ἔχω τὰ κακά. Φείδου] Ἤγουν ἡ φειδὼ μὴ ἄλλη τὶς ἔστω σοι, ἢ τὸ λέγειν τὰ κακὰ ὀλιγάκις. 390. Ἡ Σύνεσις] Ἐγκαλοῦσί τινες, πῶς γάρ φησιν αἰτιᾶται τὴν σύνεσιν, τὸ πᾶν αἴτιον τῶν Ἐριννύων ἐχουσῶν. ἀγνοοῦσι δὲ, ὅτι ὑπὸ δισσῶν φησὶν ἀπόλλυσθαι, περὶ μὲν τὸν καιρὸν τῆς ὑγείας, ὑπὸ τῆς συνειδήσεως, ἐν δὲ τῇ λύσσῃ ὑπὸ τῶν Ἐριννύων. ὃ καὶ ἐπάγει, "Μανίαι τὲ μητρὸς αἵματος," τῆς μητρὸς ἣν ὑφίσταμαι τιμωρίαν, ταύτην διδοὺς ὑπὸ τοῦ τῆς μητρὸς φόνου. Ἡ συνέσις] Τοῦτο ἔμφασιν ἔχει, ὅτι μόνον σύνεσις ἤκουσε Μενέλαος, καὶ οὐ τὸ ὅτι σύνοιδα, τοῦτο γὰρ σαφέστατόν ἐστι, τὸ δὲ συνέσις μόνον ἔχει τὴν ἀσαφίαν. Ὅτι σύνοιδα δείν' εἰργασμένος] μετὰ γὰρ τὴν μανίαν, ἡ ἔννοια τῶν κακῶν αὐτὸν ἐδάμαζεν. Σύνοιδα δεινὰ εἰργασμένος, καὶ σύνοιδα ἐμαυτῷ δεινὰ εἰργασμένῳ. 391. Σοφόν τοι] Διὰ τὸ μὴ πρὸς ἔπος ποιήσασθαι τὴν ἀπόκρισιν, τούτου ἕνεκα λέγει αὐτὸν ἀσαφῶς εἰρηκέναι. Ἄλλως. Ἐπεὶ αὐτὸς μὲν τὴν ἰδέαν ἐπύθετο τῆς

Fac. ante ὀλιγάκις intelligit ὥστε, vel οὐδὲ, *ne tantillum quidem*. *Beck.*

Interpungo:

Ἤκουσα· φείδου δ', ὀλιγάκις λέγειν κακά.

Parœmiæ speciem habet ὀλιγάκις λέγειν κακά. In his autem enunciandis frequens infinitivi pro imperativo usus est. vide Hesiodum passim. *Musg.*

388. εἰς ἐμὲ Ald. *Por.*

Φείδομ' Cod. A. Mox pro ἐς Codd. A. D. εἰς et D. omittit δ' ante εἰς. *Beck.*

389. Ὀρέστα τίς σ' ἀ. ν. Clemens Alex. Strom. VII. p. 844. Ὀρέστα τλῆμον, τίς σ' ἀ. ν. Stobæus XXIV. p. 119. Grot. et sic citat Pricæus ad Appul. Met. III. p. 141. An igitur Clemens et Stobæus vitio memoriæ erravere? an veram lectionem conservavere? an excidit quiddam e vulgatis? *Por.*

σ' omittunt Codd. A. D. et mox iidem ἀπόλλυσι. *Beck.*

390. ἡ ξύνεσις habet Eustathius ad Il. A. p. 22, 4.=17, 6. *Por.*

391. σοφόν τοι] Sic. Ald. et Schol. MSS. quidam, τι. Eadem varietas infra 537. In versu sequenti distinctionem minorem posui, ut significarem, orationem abrumpi imperfectam, et infra 408, ubi nihil difficultatis video. *Por.*

Hic Heath. legit φὴς sine iota subscripto.

ΟΡ. Λύπη μάλιστά γ' ἡ διαφθείρουσά με.
ΜΕ. Δεινὴ γὰρ ἡ θεὸς, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος.
ΟΡ. Μανίαι τε, μητρὸς αἵματος τιμωρίαι.
ΜΕ. Ἤρξω δὲ λύσσης πότε; τίς ἡμέρα τότ' ἦν;
ΟΡ. Ἐν ᾗ τάλαιναν μητέρ' ἐξώγκουν τάφῳ.
ΜΕ. Πότερα κατ' οἴκους, ἢ προσεδρεύων πυρᾷ;
ΟΡ. Νυκτὸς φυλάσσων ὀστέων ἀναίρεσιν.

*Ore.* Tristitia maxime consumit me.
*Me.* Est sæva Dea, sed tamen placabilis.
*Ore.* Etiam furores, qui ulciscuntur matris cædem.
*Me.* Quando incepisti furere; quæ dies tum erat?
*Ore.* Qua die miseram matrem oneravi tumulo.
*Me.* An domi, an assidens ad rogum?
*Ore.* Noctu custodiens collectionem ossium.

P. καὶ εὔγνωστον, οὐ τὸ μὴ σαφὲς, καὶ τὸ ἄγνωστον. λύπη μάλιστά ἐστιν ἡ διαφθείρουσά με. ἰσχυρὰ γὰρ καὶ χαλεπὴ ἡ θεὸς, ἤτοι ἡ λύπη, ἀλλ' ὅμως ἰάσιμος, ἤτοι δυναμένη θεραπευθῆναι. καὶ αἱ μανίαι διαφθείρουσιν ἐμὲ δηλονότι, καὶ αἱ τιμώριαι, καὶ ἐκδικήσεις τῆς μητρός. ἤρξω δὲ πότε τῆς λύσσης, ἤτοι τῆς μανίας, τίς ἡμέρα ἦν τότε: ἐν ᾗ ἡμέρᾳ δηλονότι ἐξώγκουν τὴν τάλαιναν μητέρα τάφῳ. ἀντιστρόφως, ἀντὶ τοῦ ἐν ᾗ ἐξώγκουν τὸν τάφον τῆς ταλαίνης μητρός. ἆρα κατὰ τοὺς οἴκους ἤρξω τῆς λύσσης δηλονότι, ἢ παρακαθήμενος τῇ πυρᾷ; κατὰ τὴν νύκτα πέπονθα τηρῶν τὴν ἀναίρεσιν, καὶ τὴν ἀνάληψιν τῶν ὀστέων, τουτ-

S. νόσου, ὁ δὲ τὸ συνειδὸς ἔφη. τοῦτο δὲ οὐ πάντως νόσος, τούτου χάριν φησὶν ἀσαφῶς εἰρηκέναι. τίς οὖν ἡ ἀπὸ τῆς συνειδήσεως νόσος; ἡ λύπη, ὡς ἑξῆς λέγει. 395. Ἤρξω δὲ λύσσης] Καὶ τοῦτο πονηρῶς. θέλων γὰρ ἐξελέγξαι τὸν ἀνεψιὸν ὡς θεμισῆ, φησὶν, ἤρξω δὲ λύσσης πότε; θέλει δὲ μαθεῖν, εἰ χρόνιόν ἐστι τὸ νόσημα, καὶ δυσίατον. ὁ δὲ φησὶν, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ τὸ τῆς μητρὸς μνῆμα ἐξώγκουν. 396. Ἐξώγκουν] Κατεχώννυον, ἐκάλυπτον. εἰκότως εἶπε τὸ ἐξώγκουν, οἱ γὰρ τῶν παλαιῶν τάφοι, συναγωγὴ χωμάτων ἦσαν εἰς ὕψος διήκουσα, βουνῷ ἐοικυῖα. ὅθεν καὶ μέχρι τοῦ νῦν τύμβον ταύτην κατονομάζουσιν. 397. Πότερα κατ' οἴκους] Ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἤρξω. τουτέστιν ἐν ποίᾳ ἡμέρᾳ ἤρξω, καὶ ἐν ποίῳ τόπῳ; κακοήθως δὲ καὶ τοῦτο, ὁ δὲ φιλαλήθως λέγει. Πυρᾷ] Τῇ καύσει τοῦ σώματος. Baroc. 74. 404. Ἀπαίδευτα] Ἀπαίδευτος. ἔστιν ὁ ἐνταῦθα γράφων ἀπαίδευτα, καὶ τῶν μέτρων παντάπασιν ἀμαθής. σὺ δ' εἰ βούλει μὴ ἀπαίδευτος εἶναι, ἀπαίδευτον ἑνικῶς γράφε, οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὸ μέτρον

Pro τοι Codd. A. D. τι. In Cod. D. verbis οὐ τ. μ. σ. superscriptum. ἀλλ' οὐχὶ — *Beck.*

σοφόν τοι] Lib. P. σοφόν τι. *Musg.*

392. Λύπη μάλιστά γ', etc.] ita lego pro μάλιστα δ', at *Canterus* legit μάλιστ' ἔσθ' ἡ, etc. quia eadem verba apud *Scholiastem* reperit. Nos fatemur, τὸ ἔστι intelligi. MS. Col. CC. *Cantabr.* mecum stat et *Aldi* Editio. *Barnes.*

μάλιστά γ'] Ita Ed. Ald. Edd. nonnullæ μάλιστα δ'. *Musg.*

393. Eodem modo Herc. F. 346. ἀμαθής τις εἶ θεὸς, ἢ δίκαιος οὐκ ἔφυς. Dan. 34. ἐπεὶ δὲ τὸν θεὸν εἰσρέοντ' ἐδέξατο. Ubi ne quis anapæstum se in tertio loco invenisse putet, monendus est, θεὸς esse monosyllabon. Quod in ceteris casibus sæpissime fit; in nominativo et accusativo singulari non raro. Veteres Attici hanc vocem libenter in sermone contraxisse videntur; nomina enim a θεὸς incipientia pronunciarunt, Θουγενίδης, Θουκλῆς, Θουκυδίδης, Θουάνης, Θούφραστος. Θουκρίτου nomen habet Lucianus Dial. Mort. VI. restituendum apud Chishull. p. 90. θεὸς est monosyllabon in Androm 1262. Suppl. 333. Bacch. 47. 1347. Ion. 440. θεὸν Troad. 955. Bacch. 67. 1294. 1298. Ion. 1631. In Bacch. 840. Electr. 300. ἄστεος est spondeus, aut scribendum ἄστεως. *Por.*

394. μητρὸς θ' Ald. et MSS. Copulam omisit Brunckius, et omittit Schol. ad 390. *Por.*

ΜΕ. Παρῆν τις ἄλλος, ὃς σὸν ὤρθευεν δέμας;
ΟΡ. Πυλάδης, ὁ συνδρῶν αἷμα καὶ μητρὸς φόνον.
ΜΕ. Φαντασμάτων δὲ τάδε νοσεῖς ποίων ὕπο;
ΟΡ. Ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας.
ΜΕ. Οἶδ' ἃς ἔλεξας, ὀνομάσαι δ' οὐ βούλομαι.
ΟΡ. Σεμναὶ γάρ· εὐπαίδευτα δ' ἀποτρέπει λέγειν.
ΜΕ. Αὗταί σε βακχεύουσι συγγενεῖ φόνῳ;

*Me.* Aderat aliquis, qui erigebat tuum corpus?
*Ore.* Pylades, qui simul patravit cædem matris.
*Me.* A quibus spectris sic affectus es?
*Ore.* Visus sum tres puellas videre nocti similes.
*Me.* Novi quas dixisti: nuncupare autem nolo.
*Ore.* Atroces enim sunt: sapienter autem dicere vitas.
*Me.* Ipsæ te ob matris cædem exagitant?

P. ἐστιν ἵνα μή τις ἀφέληται ταῦτα. παρῆν τὶς ἄλλος ὃς ἀνώρθου τὸ σὸν σῶμα, σφαλλόμενον δηλονότι ὑπὸ τῆς μανίας; ναὶ Πυλάδης, ὁ συνδρῶν ἐμοὶ δηλονότι τὸ αἷμα, καὶ τὸν φόνον τῆς μητρὸς, ἐκ παραλλήλου. ὑπὸ ποίων δὲ φασμάτων νοσεῖς τάδε, ἐνόμισα ἰδεῖν τρεῖς κόρας ὁμοίας νυκτί. οἶδα ἃς ἔλεξας, οὐ βούλομαι δὲ ὀνομάσαι, καὶ εἰπεῖν. ἀποτρέπου λέγειν ἀπαίδευ-

S. ὀρθῶς. * τὸ ἑξῆς οὕτως, ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς συμφορᾶς, ὁ Φοῖβος, κελεύσας τὸν τῆς μητρὸς διαπράξασθαι φόνον. ὁ δὲ Μενέλαος, διακόψας τὸν λόγον, φησὶ, μὴ θάνατον εἴπῃς τὸν τοῦ πατρὸς δηλονότι, ὑπελάμβανε γὰρ τοῦτο βούλεσθαι προτείνειν αὐτόν. Ἄλλως. Ὁ μὲν οὖν Ὀρέστης διὰ τὸν Ἀπόλλωνα εἶπεν, ὡς κελεύσαντα τὸν φόνον, τὸ ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς συμφορᾶς. τουτέστιν εἰς Ἀπόλλωνα ἀναφέρομεν τὴν αἰτίαν τῶν παρόντων. ὁ δὲ Μενέλαος οἰόμενος αὐτὸν λέγειν τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον, ἐκκλείων αὐτὸν τῆς ἀπολογίας, φησί· μὴ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς λέγε, ὡς δι' ἐκεῖνον τὴν μητέρα ἀποκτείνας εἰς τὰ παρόντα ἐμπέπτωκας. Ἄλλως. Ἀπαίδευτα] Ἀντὶ τοῦ ἀπαιδεύτως, φυλάττου ὀνομάζειν αὐτάς. πῶς δὲ ἀπαιδεύτως, καλῶν αὐτὰς Ἐριννύας; Ἄλλως. Ἀπαίδευτα, κατὰ ἀντίφρασιν, ἀντὶ τοῦ ἀπαιδεύτως, ἢ οὕτως· ἀπαιδεύτως δὲ ποιεῖς, ὀνομάζειν ταύτας Ἐριννύας παραιτούμενος. 405. Αὗταί σε βακχεύουσιν] Κακοήθως δὲ, τῷ ὀνόματι χρήσασθαι τῆς μανίας. κακόηθες δὲ καὶ τὸ ὑπομιμνήσκειν αὐτὸν τοῦ φόνου τῆς μητρός. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν, αὗταί σε βακχεύ-

* Τὸ ἑξῆς οὕτως: etc. hæc ad v. 408. referri debere monet Heath. *Beck.*

Brunck. edidit. μητρὸς αἵματος sine θ'; nam verba hæc apposita esse ad μανίαι, quasi scriptum sit: μανίαι τε, αἵ εἰσιν αἵματος μητρῴου τιμωρίαι. *Beck.*

396. MS. Cant. manifesta sed notabili glossa, ἐν ᾗ ταλαίνης μητρὸς ἐξώγκουν τάφον. Ion. 388. laudavit Musgravius: ὡς, εἰ μὲν οὐκέτ' ἐστὶν, ὀγκωθῇ τάφῳ. τάφων M. et ον suprascr. *Por.*

Ἐξώγκουν Hes. explicat ἔθαπτον, ubi Kuster. ex Ion. 400. ὀγκωθῇ τάφῳ et ex H. Fur. 1335. ἐξόγκωμα λάϊνον affert. *Beck.*

τάφος omne sepulturæ genus complectitur, unde jungitur cum πυρὰ h. l. et 416. Alcest. 608. *Fac.*

397. πότερον Cod. A. *Beck.*

398. φυλάσσων ὀστέων ἀναίρεσιν Heath. vertit, *exspectans, dum ossa legi possent.*

ἀναίρεσιν.] Gl. Cod. A. suprascr. συλλογήν. *Beck.*

399. Ap. Hes. ὤρθευεν δέμας· ἀνώρθου, ἐθεράπευεν, quod Ruhnk. ex. h. l. sumtum putat.

ὤρθευε Cod. A. *Beck.*

401. ἐκ φασμάτων Ald. Sed φαντασμάτων MSS. Bodl. D. H. L. ut primo voluisse videtur Cant. φάντασμα alibi Euripides Hec. 54. 92. 390. (391.) Tragicus apud Diogenem Laërtium VI. 95. Τάδ' ἔστ' ὀνείρων νερτέρων φαντάσματα. Tragicus alius, Æschylus, opinor, apud Plutarch.

ΟΡ. Οἴμοι διωγμῶν, οἷς ἐλαύνομαι τάλας.
ΜΕ. Οὐ δεινὰ, πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους.
ΟΡ. Ἀλλ᾽ ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς ξυμφορᾶς.

*Ore.* Hei persecutionem, qua miser exagitor.
*Me.* Non grave est, gravia pati, *gravia* qui fecerunt.
*Ore.* Sed est nobis excusatio casus.

P. τα, ἤγουν τοῦ μέμφεσθαι αὐτὰς ἀφίστασο. σεμναὶ γὰρ καὶ σεβάσμιαί εἰσιν· αὗται ἐκμαίνουσι καὶ ταράττουσί σε τῷ συγγενεῖ φόνῳ, ἤτοι διὰ τὸν φόνον τῆς μητρός. οἴμοι ἕνεκα τῶν διωγμῶν, ὑφ᾽ ὧν ἐλαύνομαι ὁ τάλας. οὐ δεινὸν, ἤτοι θαυμαστὸν, πάσχειν χαλεπὰ

S. ουσιν. ὁμοίως δὲ * καὶ τὸ εἰπεῖν "Οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους." γυμνὸν γίνεται τὸ κακόηθες Μενελάου, κατέκρινε γὰρ αὐτοῦ χωρὶς κρίσεως. 408. Ἀλλ᾽ ἔστιν ἡμῖν] Ἐπεὶ εἶπεν ὁ Μενέλαος, "Οὐ δεινὰ πάσχειν δεινὰ τοὺς εἰργασμένους·" καὶ κατέκρινεν αὐτὸν χωρὶς κρίσεως, ὁ Ὀρέστης φησίν· ἀλλ᾽ ἔστιν ἡμῖν τοῦ συμβάντος πράγματος ἀναφορὰ, δυνάμεθα τῆς συμβάσης τύχης τὴν αἰτίαν ἀναγαγεῖν εἴς τινα, ὥς τε μὴ εἶναι ἡμᾶς αἰτίους δεινῶν πράξεων. εἶτα ὁ Μενέλαος — 409. Μὴ θάνατον—] Ὅρα ἵνα μὴ εἴπῃς τὸν θάνατον, τοῦ πατρὸς δηλονότι. τοῦτο γὰρ οὐ φρόνιμον. ὁ μὲν τὸν Ἀπόλλωνα ᾐνίξατο αἴτιον τῆς μανίας. ὁ δὲ, ᾤετο τὸν τοῦ πατρὸς λέγειν θάνατον. ἐκκλείων οὖν αὐτὸν ἀπολογίας, φησὶ, μὴ λέγε τὸν

* Καὶ τὸ εἰπεῖν] καὶ τῷ εἰπεῖν. *Heath.*

de Superst. p. 166. A. Ἀλλ᾽ εἴτ᾽ ἔνυπνον φάντασμα φοβεῖ, Χθονίας θ᾽ Ἑκάτης κῶμον ἐδέξω. In Æschyl. Theb. 716. melior lectio videtur ἐνυπνίων φαντασμάτων quam φασμάτων ἐνυπνίων. Ipse enim iterum habet νυκτέρων φαντασμάτων apud Athenæum XI. p. 491. A. Phot. Lex. MS. forsan ex hoc loco: Φαντασμάτων. ἀντὶ τοῦ, ψευδῶν φαντασιῶν. *Por.*

Ἐκφασμάτων] MS. Φαντασμάτων.

Pro ὕπο Reisk. legi vult. τάλαν, vel simile quid, aut τινῶν, hac constructione: ἐκ ποίων δέ τινων φασμάτων νοσεῖς τάδε, *a qualibus tandem spectris hæc pateris?*

φασμάτων Cod. A. φαντασμάτων Cod. D. et in hoc mox τάδε deest. *Beck.*

φαντασμάτων] Ita Kingius ex MSS. Bodleianis. Ed. Ald. ἐκφασμάτων. *Musg.*

402. Laudat Ælius Herodian. p. 434. Pierson. ubi ἔδοξα ἰδεῖν inquit ἱρεῖς ἐπὶ ὀνείρατος. Ad προσφερεῖς κόρας conferendus Hesych. h. v. quem hinc emendat Abresch. ad Æsch. T. I. p. 376. *Beck.*.

404. ἀπαίδευτα δ᾽ ἀποτρέπου Ald. et plerique MSS. σεμνὰ H. et ἀπαίδευτον K. adhuc corruptius. εὐπαίδευτα, ut conjecit Musgravius, habet Mosq. D. ἀποτρέπῃ pro ἀποτρέπου recte idem Musgravius. Atticam formam ἀποτρέπει habet a pr. m. E. In Hec. 417. (413.) pro δέχου habent δέχῃ A. D. H. R. Eumath. δ᾽ ἔχει pro var. lect. H. τ᾽ ἔχει C. Unde si quis δέχει præferat, non magnopere contendam. *Por.*

ἀπαίδευτον] *Scholiastæ* auctoritate vetus ἀπαίδευτα rejeci, et singulariter scripsi. Vid. *Schol.* Miror itaque, quo animo scripserit ἀπαίδευτα in suo Codice *Duportus* noster: est enim neutrum pro adverbio.

Reisk. conjicit ἀσπούδαστα. Brunck. conjecturam M. recepit, nam vulgatum et contra metrum et contra sensum esse, cum Orestes vetaret, quod Menelaus jam professus erat se facere nolle.

ἀπαίδευτα Cod. A. εὐπαίδευτα Cod. D. *Beck.*

Σεμναὶ γάρ· ἀπαίδευτα] Ita Ed. Ald. et teste Kingio MSS. Bodleiani, nec aliter quos ipse inspexi. Lib. P. et MS. Reg. Soc. ἀπαίδευτον. Sed vero propior est vulgata. Legendum:

Σεμναὶ γάρ· εὐπαίδευτα δ᾽ ἀποτρέπῃ λέγειν.

Orestis conditioni multo convenientius est, ut Menelaum laudet, quam ut moneat. Jortino placet σεμναί γ᾽ ἀπαίδευτον— *Musg.*

405. βακχεύουσιν Cod. D. συγγενῆ Cod. A. In Cod. D. verbis σ. φ. superscriptum: ὑπὸ τοῦ συγγενοῦς φόνου τινούμεναι δηλονότι. *Beck.*

406. οἷς γ᾽ Ald. οἷς plures MSS. Contra idem γε mox 411, male omittit, ut et Clemens Alex. Cohort. p. 65. *Por.*

διωγμῶν Fac. vertit, *exagitationum, vehementissimorum motuum*; dici enim διωγμὸν de quolibet celeri et vehementi motu, ut v.

ΜΕ. Μὴ θάνατον εἴπῃς· τοῦτο μὲν γὰρ οὐ σοφόν.
ΟΡ. Φοῖβος κελεύσας μητρὸς ἐκπρᾶξαι φόνον.
ΜΕ. Ἀμαθέστερός γ' ὢν τοῦ καλοῦ καὶ τῆς δίκης.

*Me.* Non dicas necem : hoc enim non est sapiens.
*Ore.* Phœbus jubens perficere matris cædem.
*Me.* Paullo imperitior honesti et æqui.

P. τοὺς πεποιηκότας δεινά. ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ, καὶ μετάθεσις τῆς ξυμφορᾶς καὶ τοῦ συμβεβηκότος. μὴ θάνατον εἴπῃς τοῦ πατρός. τοῦτο γὰρ οὐ σοφόν. εἰ γὰρ καὶ διὰ τὸν πατέρα

S. θάνατον τοῦ πατρὸς, μὴ δὲ αὐτὸς ἁμαρτήσας, εἰς τὸν πατέρα ἀνάφερε τὴν ἁμαρτίαν. εὔηθες γὰρ τὸ αὐτόν τινα ἁμαρτάνοντα, ἄλλοις παρατιθέναι τὴν ἁμαρτίαν. ἀλλ' ἔστιν ἡμῖν ἀναφορὰ τῆς συμφορᾶς· ὁ Φοῖβος κελεύσας διαπράξασθαι τὸν τῆς μητρὸς φόνον. ὁ δὲ Μενέλαος διακόψας τὸν λόγον φησί· μὴ θάνατον εἴπῃς, τὸν τοῦ πατρὸς δηλονότι. ὑπελάμβανε γὰρ, τοῦτον βούλεσθαι προτείνειν αὐτόν. 410. Φοῖβος κελεύσας] Ὁ Ἀπόλλων κελεύσας ἐκπράξαι, ἀντὶ τοῦ διαπράξασθαι τὸν φόνον τῆς μητρός. 411. Ἀμαθέστερος ὢν] Εἰ τοῦτο ἐκέλευσε, φησὶν, ἀμαθής ἐστιν. ἵνα ἐκ τοῦ ἐναντίου δηλώσῃ, ὅτι οὐκ ἐκέλευσεν ὁ θεὸς, οὐ γὰρ ἔστιν ὁ θεὸς ἀμαθής. Ἄλλως. Μετὰ συλλογισμοῦ τοῦτο ἔδειξεν, ὅτι οὐκ ἀμαθὴς ὁ θεὸς, δῆλον ὅτι οὐδὲ προσέταξε τοῦτο ποιεῖν. Ἄλλως. Θέλει ἐνταῦθα δεῖξαι ὁ Μενέλαος τῷ Ὀρέστῃ, ὅτι οὐχ ὁ Ἀπόλλων προσέταξεν αὐτῷ τὸν τῆς μητρὸς φόνον, ἀλλ' οἴκοθεν ἐργασάμενος τοῦτον, ἐπεὶ δὲ δυστυχεῖ, προβάλλεται τὸν Ἀπόλλωνα· ἐδήλωσε δὲ

393. Orph. hymn. 2. in Noct. v. 9. et διώκειν esse *movere, exagitare.* Orest. 1338. Iph. Aul. 688. Ion. 208. coll. Tho. M. V. Διώκω. Arnald. Anim. Crit. c. 7. p. 37. s. et Abresch. Obs. Misc. 5, 3, p. 92. Ex Fac. γ' ante ἐλαύνομαι Brunck. omisit codd. suorum auctoritate. *Beck.*

γ' ante ἐλαύνομαι omittunt Codd. A. D. *Beck.*

407. Fac. interrogative explicat, et post πάσχειν intelligit δεῖ. v. Græv. Lect. Hes. p. 7. Comma post πάσχειν deleri jubet Reisk. *Beck.*

409. Heath. putat, verba, ἀναφορὰ τῆς ξυμφορᾶς, *translatio calamitatis hujus in alium*, velut auctorem, reddi etiam posse, *calamitatis hujus remedium ;* Orestem causæ suæ propugnandæ intentum ista priori significatione dixisse, sed Menelaum posteriorem arripuisse, quasi Orestes de morte sibi consciscenda cogitaret, ideoque respondisse : *ne mortem hoc remedium esse dicas ; tale enim propositum non sapientis esset.* Facius sensum hunc esse putat : *mors, cædes patris, a matre patrata non esse debet* ἀναφορὰ τῆς ξυμφορᾶς. Lectionem μὴ θάνατον εἴπῃς tuetur Brunck. et ita explicat : *Non dicas, patris tui necem ; sapientis enim non est, matrem occidere ad ulciscendum patrem.*

μὲν deest in Cod. A.

Prev. censet, Menelaum videri non cepisse sensum voc. ἀναφορὰ, quod significat, mali impendentis remotionem, non exitum, mortem. *Beck.*

μὴ θάνατον] An legendum μὴ θεμιτὸν, *ne justum facinus aut licitum esse dicas : hoc enim parum sapiens.*

μὴ θάνατον εἴπῃς·] Scripsit, ni fallor, Euripides :

μὴ μάντιν εἴπῃς· τοῦτο μὲν γὰρ οὐ σοφόν.

Negat Menelaus, sapientis esse, talis facinoris culpam in vates rejicere : significans, credo, non debere quenquam de turpi facinore vel omnino deliberare, multo minus vatem auguremve de eo suscipiendo consulere. Non dissimile est Platonis de depositis effatum : μηδ' αὖ τοῖς λεγομένοις μάντεσιν ἀνακοινώσαιμι τοῖς ἀμωσγέπως μοι ξυμβουλεύουσιν ἀνελεῖν τήν γε παρακαταθήκην. De Legg. Lib. XI. in initio. Neque inepte μάντεως hic intervenit mentio, siquidem veteres, teste Luciano de astrologia : οὔτε φόνους ἐργάζοντο, οὔτε γυναῖκας ἐγάμεον, πρὶν ἂν δὴ παρὰ μάντεων ἀκοῦσαι ἕκαστα. *Musg.*

410. Arnald. in Misc. Obs. T. VI. p. 589. recte hæc, judice Heath. interpretatur : *In Phœbum jubentem ulcisci cædem a matre patratam.* Eodem modo explicat Br. et defendit lectionem μητρὸς, confert Med. 1313.

ἐκπράξαι Codd. A. D. *Beck.*

ΟΡ. Δουλεύομεν θεοῖς, ὅ,τι ποτ᾽ εἰσὶν οἱ θεοί.
ΜΕ. Κᾆτ᾽ οὐκ ἀμύνει Λοξίας τοῖς σοῖς κακοῖς;
ΟΡ. Μέλλει· τὸ θεῖον δ᾽ ἐστὶ τοιοῦτον φύσει.
ΜΕ. Πόσον χρόνον δὲ μητρὸς οἴχονται πνοαί;

*Ore.* Servimus Diis, quicquid sunt Dii.
*Me.* Non ergo juvat Apollo te in his malis?
*Ore.* Cunctatur: Dii autem sunt tales natura.
*Me.* Quam diu est, quod mater extincta est?

P. ἀνεῖλες τὴν μητέρα, δεινὰ πέπραχας· σὺ γὰρ οὐκ ὤφειλες θάνατον ἐπαγαγεῖν τῇ μητρὶ, ἀλλ᾽ ἡ δημοσία κρίσις. Ἀπόλλων ἔκρινε, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δεινὰ διεπραξάμην. εἴγε θεὸς ὁ κρίνας, καὶ κελεύσας, ἀμαθὴς ὢν τοῦτο τὸ δεινὸν ἔκρινεν. εἴτε ἀμαθεῖς, εἴτε σοφοί εἰσιν οἱ θεοὶ, οὐκ οἶδα, τοῦτο δὲ οἶδα, ὅτι δουλεύομεν καὶ πειθόμεθα αὐτοῖς ὁποῖοι ἂν εἰσιν. εἰ αὐτός σοι ἐκέλευσε, πῶς οὐκ ἐλεεῖ νοσοῦντα καὶ μαινόμενον; ἴσως ἐλεήσει. ἀεὶ γὰρ βραδύνει τὸ

S. τούτο διὰ τοῦ εἰπεῖν ἀμαθέστερος ὤν. πρὸς ὃ Ὀρέστης ἀπαντᾷ, λέγων, ὑποτασσόμεθα τοῖς θεοῖς ὅ, τί περ ἄρα εἰσὶν, εἴτε ἀμαθεῖς, εἴτε μή. 412. Δουλεύομεν] Δουλεύομεν θεοῖς ἀνθρώπων ἔχουσι τὴν μορφήν. ἢ ὁποίας ὦσι δυνάμεως ἢ κρίσεως, δουλεύομεν αὐτοῖς. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ "Ἀμαθέστερός γ᾽ ὤν." 413. Κᾆτ᾽ οὐκ ἀμύνει] Καὶ εἶτα οὐ βοηθεῖ ὁ Ἀπόλλων τοῖς σοῖς κακοῖς; πανούργως πᾶσα ἡ ἐρώτησις. ὁ μὲν γὰρ φησὶν, ὁ Ἀπόλλων μοι ἐκέλευσεν ἀνελεῖν τὴν μητέρα. ὁ δὲ ἀντεπάγει, καὶ πῶς ὁ κελεύσας ἀνελεῖν τὴν μητέρα, οὐκ ἐλεεῖ σε μαινόμενον; τοῦ δὲ εἰπόντος, ὅτι μελλητικόν ἐστι τὸ θεῖον. πάλιν ὁ Μενέλαος φησὶ, πῶς οὖν αἱ Ἐριννύες ταχέως μετῆλθον, οὐκ εἰσι καὶ αὗται θεαί; ἐλέγχει δὲ αὐτὸν ὡς καταψευδόμενον. 414. Μέλλει] Μέλλει βοηθῆσαι. ἢ μέλλει ἀντὶ τοῦ βραδύνει. τὸ θεῖον γάρ ἐστι φύσει τοιοῦτον. ἤγουν βραδὺ, τουτέστι μακρόθυμον. Μέλλει] Καὶ πρὸς βοήθειαν, καὶ κόλασιν· πρὸς μὲν τὴν βοήθειαν, ἵνα δοκίμιον λήψηται τῆς προαιρέσεως τῶν τῆς βοηθείας αὐτοῦ ἀπολαύσειν μελλόντων· πρὸς δὲ κόλασιν, ἵνα τῷ χρόνῳ ἐπανάξῃ αὐτοὺς πρὸς ἃ δεῖ. 415. Πόσον χρόνον] Ἐχρῆν εἰπεῖν πόσῳ χρόνῳ. τὸ μητρὸς κακοήθως, καὶ δυσωπητικῶς. καὶ

*ματρὸς*] Legebat Magnus Hemsterhusius *πατρὸς*, ut ab ipso memini me audiise. *Musg.*

411. Deest γ᾽ in Aldina. Agnoscit. Lib. P. *Musg.*

412. οἱ omittit Ald. et fere omnes MSS. Versum quidem sine eo in sex pedes distribuere poteris, sed omni rhythmo carentes. Similis erat in plerisque Sophoclis editionibus Aj. 1028. σκέψασ | θε πρὸς | θεῶν | τύχην | δυοῖν | βροτῶν. Quanquam ille nostro adhuc modulatior est, qui sic est scandendus: δουλεύ | ομεν | θεοῖς | ὅ, τι ποτ᾽ | εἰσὶν | θεοί. Sed τὴν τύχην ex MSS. reposuit Brunckius, non tamen primus; ita enim exstat in tribus minimum editionibus, Juntina utraque, Francofurtana, Ita etiam editiones Suidæ v. τύχη Porto antiquiores. Reiskius, quod cum risu mirere, huic nostro versui primus numeros restituit. Præterea neutiquam otiosus est articulus Sensus est: *Servi sumus Deorum, quicquid tandem sunt isti Dii.* Eodem modo in initio Melanippes posuerat: Ζεὺς, ὅστις ὁ Ζεὺς, οὐ γὰρ οἶδα, πλὴν λόγῳ Κλύων. Sic legendus iste locus, ubicunque occurrit apud Plutarchum, Lucianum, Athenagoram, Justinum M. ut liquet ex Herc. F. 1264. Ζεὺς, ὅστις ὁ Ζεὺς, πολέμιόν μ᾽ ἐγείνατο. Tandem οἱ θεοὶ habet Mosq. A. *Por.*

οἱ θεοὶ Reiskii est conjectura.

ὅτι Cod. D. Mox εἰσὶ, sed Cod. A. εἰσὶν οἱ θ. *Beck.*

θεοί.] Legendum, ni fallor, οἱ θεοί. *Musg.*

413. ἀμύνει] Gl. Cod. D. suprascr. ἐκδικεῖ. *Beck.*

414. τοιοῦτο Cod. A. *Beck.*

μέλλει·] Sic v. 420. Thucyd. p. 56. τὸ βραδὺ καὶ μέλλον. Valck. Diatr. p. 230. *Fac.*

415. δὲ] Malim δὴ, quod hic valet, *obsecro*. *Musg.*

417. αἷμα pro κατὰ αἵματος accipit Fac. σ᾽ pro σοι, non pro σε, Reisk.

μητέρος Cod. D. μητρὸς Cod. A. *Beck.*

418. Mirifice depravatus est hic versus in codicibus. Ald. et MSS. bona pars, εἰς φίλους ἔφυς κακός. ἔφυς κακῶς J. Alii εἰπὰν pro ἔφυς, utrumque K. hoc in tex-

ΟΡ. Ἕκτον τόδ' ἦμαρ· ἔτι πυρὰ θερμὴ τάφου.
ΜΕ. Ὡς ταχὺ μετῆλθόν σ' αἷμα μητέρος θεαί.
ΟΡ. Οὐ σοφὸς, ἀληθὴς δ' εἰς φίλους ἔφυν φίλος.
ΜΕ. Πατρὸς δὲ δὴ τί σ' ὠφελεῖ τιμωρία;

*Ore.* Sextus hic dies est, rogus adhuc calet sepulchri.
*Me.* Quam cito a te Eumenides reposcunt sanguinem matris?
*Ore.* Haud sapiens *es*; sed veridicus es in amici malis.
*Me.* Quid tibi vindicta patris prodest?

P. θεῖον. ἐπὶ πόσον δὲ χρόνον οἴχονται, καὶ ἐφθαρμέναι εἰσὶν αἱ πνοαὶ, ἤτοι αἱ ζωτικαὶ δυνάμεις, καὶ ἐνέργειαι τῆς μητρός; ἓξ ἡμέραι εἰσὶν, ἐξ οὗ ἐφθάρησαν δηλονότι, ἔτι ἡ πυρὰ τοῦ τάφου θερμὴ, ἤτοι ὁ τόπος, ἐν ᾧ ἐκάη τὸ σῶμα. λίαν ταχέως ἐτιμωρήσαντό σε αἱ θεαὶ, διὰ τὸν φόνον τῆς μητρός. οὐ σοφὸς ἔφυς ἀντὶ τοῦ σοφιστὴς, ἤτοι ἀπατεὼν, ἀληθὴς δὲ καὶ φανερὸς

S. διὰ τοῦ εἰπεῖν δὲ ὡς ταχὺ μετῆλθόν σε, ἐλέγχει αὐτὸν ὡς ἀθέως πεπραχότα τὸν φόνον, ὅπου γε αἱ μὲν Ἐριννύες εὐθέως τῇ μητρὶ συνεμάχησαν, ὁ δὲ Ἀπόλλων ἀναβάλλεται τὴν συμμαχίαν. ἡ ἀνθυποφορά ἐστι τοῦ εἰρημένου ὑπὸ Ὀρέστου, "τὸ θεῖόν ἐστι τοιοῦτον φύσει." 417. Μετῆλθον] Τὸ μετῆλθον εἰ μὲν ἀντὶ τοῦ ἐτιμωρήσαντο εἴποις, εὐθεῖαν τὸ αἷμα νοήσεις, οὕτω· λίαν ταχὺ ἐτιμωρήσαντό σε αἱ θεαὶ, καὶ τὸ αἷμα, καὶ ὁ φόνος τῆς μητρός· εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ ἀπήτησαν, αἰτιατικὴν, οὕτω· λίαν ἀπήτησάν σε αἱ θεαὶ τὸ αἷμα, καὶ τὸν φόνον τῆς μητρός. 418. Οὐ σοφὸς] Οὐ σοφὸς εἶ διαῤῥήδην μοι ὀνειδίζων τῆς μητρὸς τὸ αἷμα. Ἀληθὴς δὲ] Ἀληθῆ γὰρ λέγει διὰ τὸν φόνον τῆς μητρὸς ἀμύνασθαι αὐτὸν τὰς Ἐριννύας. Ἄλλως. Ὀνειδίζοντος Μενελάου, Ὀρέστης φησὶ πρὸς αὐτόν· ἐπεὶ διαῤῥήδην ἡμᾶς ὀνειδίζεις, οὐ σοφὸς εἶ, ἀληθὴς δὲ κακὸς, ἀληθὴς μὲν, ὡς οὐδὲν ὧν κατ' ἐμοῦ λέγεις ψευδῶς λέγων, κακὸς δὲ ὡς ἐναργῶς ὀνειδίζων. ἐχρῆν γάρ σε χρωματίζοντα τοὺς λόγους ἐκφέρειν πρὸς παραμυθίαν, ἀλλ' οὐ πρὸς λύπην. 419. Πατρὸς] Ἐν ἐρωτήσει ὁ λόγος, ὠφελεῖ τί σε ἡ εἰς τὸν πατέρα γενομένη ἐκδίκησις; ἢ οὕτως προέστη σοι ὁ πατὴρ, ὥστε ἀποσβέσαι τὰς Ἐριννύας; Ἄλλως. Τῆς ἀναιρέσεως τοῦ πατρὸς τιμωρίαν σοῦ λαμβάνοντος, τὸ φονεῦσαι

tu, illud supra pro var. lect. εἰς φ. ἔφυς
β α
κακῶς εἰπὼν (sic) H. Insuper σοφῶς pro σοφὸς K. Certissima videtur emendatio Brunckii, quam et Beckius recepit. *Por.* εἰπὼν κακῶς etiam King. Heath. vertit: *non prudens es, sed verax tamen, amicos conviciis proscindens.* Fac. putat, lectionem εἰπὼν κακῶς vulgatæ interpretamentum videri. Reisk. censet, responsionem non congruere quæstioni, igitur excidisse quædam. Brunck. de conjectura dedit, οὐ σοφὸς, ἀληθὴς δ' εἰς φίλους δ' ἔφυν φίλος. Vocem φίλος eleganter repeti, ubicunque de officiis amicorum sermo sit, ut v. 645. 659. 738. Suppl. 871. Soph. Antig. 99. Cæterum ait, Heathii conjecturam etiam eo refelli, quod εἶς secunda persona verbi εἰμὶ nuspiam legatur ap. Tragicos. In Aug. 2. est: οὐ σοφός. ἀληθεῖς δ' εἰς φίλους εἰπὼν κακῶς.

ἔφυς κακός.] Cod. D. εἰπὼν κακῶς. *Beck.*

εἰς φίλους ἔφυς κακός.] Nondum improbitatem suam patefecerat Menelaus, nec quidquam commiserat, cur tale convicium audire mereretur. MSS. Bodleian. et Ask. 1. εἰς φίλους εἰπὼν κακῶς, quod probat Heathius, ut εἶς secunda persona sit verbi εἰμὶ, ut in versu τίς πόθεν εἶς ἀνδρῶν; Mihi neque hoc satisfacit. Nullam enim Menelai maledicentiam in præcedentibus video. Forte verum fuerit:

οὐ σοφὸς, ἀληθὴς δ' ἐν φίλου γ' ἔφυς κακοῖς.

*Nullis ambagibus uteris, plane veridicus es in amici malis.* Estque lenis reprehensio Menelai, quod amici peccatum circuitione aliqua verborum non involuisset.

Nondum mihi satisfacio, nec ulla ratio esse videtur, cur Menelaus ab Oreste vel lenem reprehensionem audiat. Neque enim offendere hunc debuit αἷμα ματέρος, quia antea se ματρὸς φονέα diserte nominaverat v. 384. Ergo sic potius locum restituendum existimo:

Οὐ σοφὸς, ἀληθὴς δ' εἰς φίλους ἔφυν κακούς.

Postquam Menelaus dixerat, *cito ipsum invasisse maternas Furias*; respondet ille in hunc fere sensum: *Ego quidem non*

ΟΡ. Οὔπω· τὸ μέλλον δ' ἴσον ἀπραξίᾳ λέγω.
ΜΕ. Τὰ πρὸς πόλιν δὲ πῶς ἔχεις, δράσας τάδε;
ΟΡ. Μισούμεθ' οὕτως, ὥστε μὴ προσεννέπειν.
ΜΕ. Οὐδ' ἥγνισαι σὸν αἷμα κατὰ νόμους χεροῖν;

*Ore.* Nondum: id quod cunctatur, est simile inutili.
*Me.* Quomodo civitas est erga te affecta, cum hæc feceris?
*Ore.* Sic sum in odio, ut nemo me alloquatur.
*Me.* Non purgâsti cædem tuam a manibus juxta leges?

P. κακὸς ἔφυς εἰς τοὺς φίλους. τοῦ πατρὸς δὲ ἡ τιμωρία καὶ ἡ ἐκδίκησις, κατὰ τί ὠφελεῖ σε; οὔπω ὠφέλησε δηλονοτι· τὸ μέλλον δὲ λέγω ἴσον ἀπραξίᾳ, καὶ ἀποτυχίᾳ. πῶς δὲ διάκεινται οἱ πολῖται πρός σε, τὸν τῆς μητρὸς ἐργασάμενον φόνον; οὕτω μισούμεθα, ὥστε μὴ προσαγορεύειν ἡμᾶς τινά. οὐδὲ ἐκαθάρθης κατὰ τοὺς νόμους τὸ σὸν αἷμα, ἀντὶ τοῦ τὸ αἷμα

S. τὴν μητέρα, τί δύναται συνάρασθαί σοι, πρὸς τὸ μηδὲν παθεῖν ὡς φονέα. 421. Τὰ πρὸς πόλιν] Πονηρῶς πάλιν ἐρωτᾷ, ἵνα εἰ μὲν εὐμενεῖς ἔχει τοὺς πολίτας, ἀφέξηται τῆς ἐπιχειρήσεως. εἰ δὲ ἐχθραίνοντας, ἐπιθέμενος κρατήσῃ. 423. Οὐδ' ἥγνισαι] Νόμος γὰρ ἦν ἀποκαθαίρεσθαι τὸν ἐμφύλιον δράσαντα φόνον. ὁ δὲ νοῦς. οὐκ ἐκαθάρθης ἀπὸ τοῦ ὑπὸ σοῦ πεπραγμένου φόνου; ἢ σὸν αἷμα ἀντὶ τοῦ συγγενικοῦ. 424. Ἐκκλείομαι] Ἐκβάλλεται ὁ ἔνδον ὤν, ἐκκλείεται δὲ ὁ μὴ εἰσελθεῖν συγχωρούμενος. 426. Οἴαξ] Ναυπλίου καὶ Κλυμένης τῆς Ἀτρέως ἐγένοντο Οἴαξ καὶ Παλαμήδης, ὁ δὲ Παλαμήδης ἀπελθὼν εἰς Τροίαν, τὰ μέγιστα ὤνησε τὸν Ἑλληνικὸν στρατόν. λιματτόντων γὰρ ἐν Αὐλίδι, καὶ περὶ τὴν διανομὴν τοῦ σίτου δυσχεραινόντων τε καὶ στασιαζόντων, * πρῶτον μὲν τὰ φοινίκια διδάξας ἦγεν αὐτοῖς, ἴσην τε καὶ ἀνεπίληπτον τὴν διανομὴν ἐν τούτοις ἐπραγματεύσατο. ἔπειτα καὶ περὶ κύβους ἔτρεψεν αὐτῶν ὀλιγωρίαν. καὶ μέτρα ἐξεῦρε, καὶ ψῆφον, ὥστε μέγα σχεῖν ὄνομα παρὰ τοῖς Ἕλλησι. τούτῳ δὲ χθονήσαντες οἱ περὶ τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ Ὀδυσσέα, καὶ Διομήδη, τοιόνδε τι σκαιωροῦσι κατ' αὐτοῦ. λαβόντες γὰρ Φρύγα αἰχμάλωτον, χρυσίον κομίζοντα Σαρπηδόνι, ἠνάγκασαν γράψαι φρυγίοις γράμμασι περὶ προδοσίας, ὡς παρὰ

* Πρῶτον μὲν τὰ φοινίκια διδάξας ἦγεν αὐτοῖς] Vide Dorvill. Crit. Vann. p. 272. ubi post egregie refutatam Pauwii χοινίκια pro φοινίκια reponentis conjecturam, ipse non minus infeliciter φοινίκια nihil aliud hic significare, quam litteras, pronunciat. Litteras quidem Cadmeas φοινίκια appellari posse, non eo inficias, quippe a Phœnicibus mutuo sumtas. At non litteras Cadmeas, quarum usus jam vulgaris erat, Græcos docuit Palamedes, sed ipse novarum litterarum exstitit inventor, quod ex Hesych. et altero ad hunc ipsum locum Scholiasta confirmare pergit ipse vir eruditus. Novæ vero hæ litteræ certe Phœniciæ dici non poterant. Præterea quid ad annonam litteræ? Imo, ait vir doctissimus, commercio litterario ita faciliori reddito, facilius quoque commeatibus prospexit. Quasi scilicet tabellariis publicis antiquo isto ævo uterentur, et negotia omnimoda in regionibus etiam longinquis pari commoditate tunc per epistolas, atque in hoc sæculo factum videmus, transigi atque expediri possent. Sed talibus refellendis diutius immorari hominis esset otio suo et lectoris abutentis. Per φοινίκια igitur hic intelligi dactylos existimo, ideo nimirum *Phœnicia* dictos, quia regio Phœnicia dactylorum proventu ac commercio inter antiquos celebris: forsan etiam, quia φοίνικος, palmæ arboris, erant fructus. Dactylorum horum usum, cum deficeret annona, primus Græcos docuisse dicitur Palamedes, eorumque copiam ipse *accersitum ivisse,* ἦγεν αὐτοῖς, et *in his,* ἐν τούτοις, distribuendis normam æquam et accuratam etiam instituisse." *Heath.*

*spectabam, utrum cito, an tarde, invasuræ essent: in cognatos enim improbos justus esse soleo,* i. e. rigidus justitiæ satelles, *non sapiens,* i. e. non providus commodorum et incommodorum pensitator. Eandem potestatem habet vox ἀληθὴς in Homeri χερνῆτις ἀληθὴς Iliad. μ'. 433. ubi Scholiastes: ἀληθὴς, δικαία, ἀκριβής. Hinc et Hesychius: ἀληθὴς, δίκαιος. Sophocles Tereo apud Stobæum, Tit. 68. αἱ δ' εἰς ἀληθῆ δώμαθ', οἱ δ' ἐπίῤῥοθα. *Musg.*

Prev. lectionem εἰπὼν κακῶς sequitur,

ΟΡ. Ἐκκλείομαι γὰρ δωμάτων, ὅποι μόλω.
ΜΕ. Τίνες πολιτῶν ἐξαμιλλῶνταί σε γῆς;
ΟΡ. Οἴαξ, τὸ Τροίας μῖσος ἀναφέρων πατρί.
ΜΕ. Ξυνῆκα· Παλαμήδους σε τιμωρεῖ φόνος.

*Ore.* Excludor ex omnibus domibus, quo vado.
*Me.* Qui cives certant te ejicere ex terra?
*Ore.* Œax, imputans patri scelus ad Trojam.
*Me.* Intelligo. Ulciscitur te ob necem Palamedis.

P. καὶ τὸν φόνον τῶν σῶν χειρῶν; οὐδαμῶς ἥγνισμαι. ἐκκλείομαι γὰρ τῶν δωμάτων, ἤτοι ἔξω κλείομαι, οὐκ ἐῶμαι εἰσελθεῖν ὅπη μόλω, καὶ ἔλθω, ἐπὶ τὸ ἁγνισθῆναι δηλονότι. τίνες πολῖται ἐκβαλεῖν σε τῆς γῆς σπουδάζουσιν; ὁ Οἴαξ τὸ μῖσος τὸ ἐπὶ Τροίᾳ τοῦ πατρὸς ἀναφέρων εἰς ἐμέ. ἔγνων· ὁ φόνος σε κολάζει τοῦ Παλαμήδους. οὐ μετουσία ἦν μοι τοῦ φόνου, διὰ

S. Πριάμου πρὸς Παλαμήδην. καὶ τοῦτον μὲν φονεύουσι. θεράποντα δὲ Παλαμήδους πείθουσι χρήμασιν, ἅμα τοῖς Τρωϊκοῖς χρήμασι καὶ τὸ γραφὲν πινάκιον ὑπὸ τὴν κλίνην θέσθαι Παλαμήδους. αὐτοὶ δὲ παρελθόντες προδοσίαν κατήγγελον τοῦ Ἥρωος, καὶ φωραθῆναι τὴν σκηνὴν ἐκέλευον, εὑρεθέντος δὲ τοῦ πινακίου, καὶ τῶν χρημάτων ὑπὸ τὴν κλινὴν, λίθοις φονεύεται ὁ Παλαμήδης. Ναύπλιος δὲ ἀκούσας, ἦλθεν εἰς Ἴλιον, δικάσαι τὸν φόνον τοῦ παιδός· τῶν δὲ Ἑλλήνων κατολιγωρούντων αὐτοῦ, πρὸς τὸ κεχαρισμένον τοῖς βασιλεῦσιν, ἀποπλεύσας εἰς τὴν πατρίδα, καὶ πυθόμενος ἀποπλεῖν τοὺς Ἕλληνας, ἧκεν εἰς Εὔβοιαν, καὶ χειμῶνα φυλάξας, φρυκτωρίας ἧψε * περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας. οἱ δὲ εὐεπίβατον νομίσαντες τὸν τόπον, προσορμίζονταί τε, καὶ ἐν ταῖς πέτραις ἀπόλλυνται πάμπολλοι. Παλαμήδους θάνατον, οἱ μὲν πρὸς Γεραιστῷ, οἱ δὲ ἐν Τενέδῳ, οἱ δὲ ἐν Κολωνοῖς τῆς Τρῳάδος ὑποτίθενται· φασὶ δὲ αὐτὸν εὑρεῖν φρυκτωρίας, καὶ μέτρα καὶ σταθμοὺς, καὶ πεττείας, καὶ γράμματα, καὶ φυλακὰς, καὶ δίσκους, καὶ ἀστραγάλους. Ἄλλως. Οἴαξ ἀδελφὸς ἦν Παλαμήδους, ὃς καὶ εἰς τὴν Τροίαν μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἐστράτευσε, καὶ θαυμασθεὶς ὡς οὐδεὶς τῶν πώποτε γενομένων ἐν σοφίᾳ, φθονηθεὶς ὑπὸ Ὀδυσσέως καὶ Διομήδους, καὶ Ἀγαμέμνονος, ἀνῃρέθη λίθοις· ἀνθ' ὧν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Οἴαξ ἀμυνόμενος Ἀγαμέμνονα, τοῦτο γάρ ἐστι τὸ τῆς Τροίας μῖσος ἀναφέρων πατρὶ, συναγωνίζεται τὸν κατὰ τοῦ Ὀρέστου θάνατον. διὸ καὶ Ὀρέστης ἐρωτηθεὶς ὑπὸ Μενελάου, τίς ἐστιν ὁ διώκων αὐτὸν, Οἴαξ φησίν. οὗτος ὁ Παλαμήδης λέγεται εὑρηκέναι ιζ' γράμματα μήπω τότε ὄντα. ἀλλὰ Φοινίκων γράμμασιν ἐχρῶντο οἱ ἄνθρωποι, ἄλλοι δὲ ἄλλοις, εὗρε δὲ καὶ πεττοὺς, πρὸς παραμυθίαν τῶν Ἑλλήνων. † 427. Τιμωρεῖ] Κολάζει, δι' ἐκεῖνον γάρ σοι μάχεται Οἴαξ. τιμωρῶ δὲ οὐ μόνον τὸ βοηθῶ, ἀλλὰ καὶ τὸ κολάζω, ὥσπερ καὶ τὸ τιμωροῦμαι κατὰ ἀμφοτέρας εὕροις

* Περὶ τὰς ἀκτὰς τῆς Εὐβοίας Valck. ad Herod. p. 484. scribit περὶ τὰς ἄκρας τ. Ε.

† Schol. in Cod. D. alia, quam quæ reliqua scripsit, manu exaratum ita se habet: ὅτε οἱ Ἕλληνες εἰς τὴν Τροίαν ἀνήχθησαν, ἦν ἐν αὐτοῖς καὶ Παλαμήδης, ὅστις ἦν υἱὸς ἴαχος (sic —num forte voluit ἀδελφὸς τοῦ Οἴακος?) πάνυ οὖν σοφὸς καὶ συνετὸς ἦν, ὥστε παρελθεῖν καὶ τοὺς ἐκκρίτους τῶν Ἑλλήνων τῇ αὐτῷ συνούσῃ (sic lego) σοφίᾳ καὶ γνώμῃ καὶ μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως βίον, καὶ πλείστην φιλίαν ἔσχον πρὸς ἀλλήλους· ὥστε ἰδόντες οἱ Ἕλληνες τοῦτο, μάλιστα δὲ Ὀδυσσεὺς καὶ οἱ ἔκκριτοι τῶν Ἑλλήνων, ἐφθόνησαν. συσκευάσαντες δὲ τρόπον, ὅντινα ἐκείνοις ἔδοξεν καὶ πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα εἰπόντες, ὡς νεωτερεύοι ποτὲ Παλαμήδης μετὰ τοῦ Ἀχιλλέως, καθὼς ἔνωμαν, ὥστε καὶ τὰς ἰνίας (voluit ἡνίας) τῆς σῆς ἀρχῆς λαβεῖν. ἐπεὶ καὶ τὸν Ἀχιλλέα συνήγορον ἔχει, τὸ μέγα κλέος τῶν Ἑλλήνων. ταῦτα εἰπόντος Ὀδυσσέως καὶ τῶν ἄλλων, κατεψηφίσατο Ἀγαμέμνων θανεῖν αὐτὸν ἐν λευσίμῳ πετρώματι. Reliqua, quæ adduntur, non sunt magni momenti. *Beck.*

et reddit; je n'use d'aucune réserve, mais je suis sincère avec un ami, ignorant d'ailleurs l'art de parler, pour me justifier. *Beck.*

419. δὲ δὴ omittit Cod. A. In D. tantum δὴ deest. *Beck.*

420. In Cod. D. superscr. οὔπω ὠφέλησε. μᾶλλον δὲ ὠφελήσειν δηλονότι ἄρξειν. *Beck.*

422. προσενέπειν Cod. A. *Beck.*

423. νόμον Cant. N. *Por.*

Cum αἷμα σὸν ex analogia sunt, *cædes tui ipsius*, non *cædes a te patrata*: Fac. præ-

ΟΡ. Οὔ γ' οὐ μετῆν μοι· διὰ τριῶν δ' ἀπόλλυμαι.
ΜΕ. Τίς δ' ἄλλος; ἦπου τῶν ἀπ' Αἰγίσθου φίλων;
ΟΡ. Οὗτοί μ' ὑβρίζουσ', ὧν πόλις τανῦν κλύει.
ΜΕ. Ἀγαμέμνονος δὲ σκῆπτρ' ἐᾷ σ' ἔχειν πόλις;
ΟΡ. Πῶς, οἵτινες ζῆν οὐκ ἐῶσ' ἡμᾶς ἔτι;
ΜΕ. Τί δρῶντες, ὅ, τι καὶ σαφὲς ἔχεις εἰπεῖν ἐμοί;

*Ore.* Non tamen eram ejus particeps: per tres autem pereo.
*Me.* Quis est alius? an aliquis ex Ægisthi amicis?
*Ore.* Isti me persequuntur, quos nunc audit civitas.
*Me.* Sinit te civitas habere sceptra Agamemnonis?
*Ore.* Quomodo, qui non sinunt me amplius vivere?
*Me.* Quid facientes, quod certo dicere mihi queas?

P. τριῶν δέ τινων ἀπόλλυμαι καὶ ἔφθαρμαι. τίς δὲ ἄλλος ἀπόλλυσι δηλονότι, ἆρά τις ἀπὸ τῶν φίλων τοῦ Αἰγίσθου; οὗτοι ὑβρίζουσιν ἐμὲ, ὧν ἀκούει νῦν ἡ πόλις, οἱ ἀπὸ τοῦ Αἰγίσθου δηλονότι. τὴν Ἀγαμέμνονος δὲ βασιλείαν ἀφίησί σε πόλις κατέχειν; κατὰ τίνα τρόπον ἐάσουσιν ἔχειν τὰ σκῆπτρα, οἵ τινες οὐκέτι ἐῶσιν ἡμᾶς ζῆν; εἰπέ μοι σαφῶς ὃ ἔχεις εἰπεῖν, τί δρῶντες οὐκ ἐῶσί σε ζῆν; ψῆφος, ἤτοι κρίσις καὶ ἀπόφασις, ἐξενεχθήσεται καθ' ἡμῶν κατὰ τὰς χρήσεις.

S. 428. Διὰ τριῶν] Πρῶτον τῶν πολιτῶν, δεύτερον τοῦ Οἴακος. διὸ ἐπάγει, τίς δ' ἄλλος; ἵνα πληρώσῃ τοὺς τρεῖς. τινὲς φασὶ τριῶν, τῶν Ἐριννύων, προεῖπε γὰρ "Ἔδοξ' ἰδεῖν τρεῖς νυκτὶ προσφερεῖς κόρας." τινὲς δὲ φασὶ τῆς συνέσεως, τῆς λύπης, καὶ τῆς μανίας. ἐν δὲ τοῖς Καλλιστράτου γέγραπται, ἐπιζητήσειεν ἄν τις πῶς διὰ τριῶν εἰρήκει, εἰ μὴ διὰ τὸ τὸν Ἀγαμέμνονα, καὶ Ὀδυσσέα, καὶ Διομήδη, φάναι μετασχεῖν τοῦ φόνου Παλαμήδους,

fert lectionem King. σῶν, quod referatur ad χεροῖν. ἁγνίσαι ad ὥστε refert Reisk.

κατὰ νόμον Codd. A. D. *Beck.*

424. ἐκβάλλομαι Ald. Sed MSS. ἐκκλείομαι aut levi errore ἐκλείομαι. Brunckius ex MSS. etiam ὅπη. Nihil refert. *Por.*

Ἐκβάλλομαι legitur al. Ἐκκλείομαι: ita legit *Schol.* et MS. Coll. *Corp. Christi* fidem facit. *Barnes.*

Etiam Fac. ἐκκλείομαι tuetur; et Brunck. e cod. suo et Reg. edidit ἐκκλείομαι et ὅπη.

Pro ἐκβάλλομαι Cod. D. ἐκκλείομαι, adscriptumque est scholion illud, quod jam editum exstat. Mox Codd. A. D. ὅπη μόλω.

Prev. per δώματα templa intelligi vult; male. Vellem attulisse exempla talis ellipseos (θεῶν), quam non raram esse dicit. Immo ædes civium intelliguntur. *Beck.*

Ed. Ald. ἐκβάλλομαι. MSS. Kingiani ἐκκλείομαι, ut et mei, præter Ask. 1. qui ἐκκλύομαι habet. Inde facio ἐκκλῄομαι, quæ usitatior scriptura est. Pro ὅποι Cantabrig. et Lib. P. ὅπη. *Musg.*

426. Τροίας Ald. et MSS. Τροίᾳ conecit Musgravius, edidit Brunckius. Verum et illud defendi potest. τὸ Τροίας μῖσος est *odium quod propter Trojam natum est. Por.*

τὸ Τρ. μῖσος] Gl. Cod. D. τὴν ἐν Τροίᾳ ἔχθράν. *Beck.*

τὸ Τροίας μῖσος] Legendum haud dubie τὸ Τροίᾳ μῖσος. *Musg.*

427. Ald. et MSS. quidam φόνου. Alii φόνον. Membr. denique, D. K. M. R. Magister v. τιμωρῶ· φόνος. Quodvis probum. Sed optimum videtur φόνος. φόνου N. φόνον Cant. *Por.*

Brunck. e cod. Reg. recepit φόνος, *ulciscitur te Palamedis mors,* i. e. *in te recidit patris tui atrox judicium, quo insons Palamedes necatus fuit.* Tho. Mag. in V. Τιμωρῶ — σπανίως δὲ τὸ κολάζω. Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ· Παλαμήδους σε τιμωρεῖ φόνος. Oudend. corrigit φόνου.

φόνος Cod. D. sed gl. suprascr. τιμωρεῖ ἤγουν κολάζει ἕνεκα τοῦ φόνου Παλαμήδους. *Beck.*

φόνου.] Ita Ed. Ald. et MSS. plerique. Paraphrastes φόνος legebat, ut habent duo MSS. Reg. Soc. Vulgatæ favet versus Homericus, in quo eadem constructio est:

τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς.

ΟΡ. Ψῆφος καθ' ἡμῶν οἴσεται τῇδ' ἡμέρᾳ.
ΜΕ. Φυγεῖν πόλιν τήνδ', ἢ θανεῖν, ἢ μὴ θανεῖν;
ΟΡ. Θανεῖν ὑπ' ἀστῶν λευσίμῳ πετρώματι.
ΜΕ. Κᾆτ' οὐχὶ φεύγεις, γῆς ὑπερβαλὼν ὅρους;
ΟΡ. Κύκλῳ γὰρ εἱλισσόμεθα παγχάλκοις ὅπλοις.
ΜΕ. Ἰδίᾳ πρὸς ἐχθρῶν, ἢ πρὸς Ἀργείας χερός;

*Ore.* Calculus fertur contra nos hoc die.
*Me.* An ut concedas in exilium, vel interficiaris, vel non?
*Ore.* Ut interficiar a civibus lapidatione.
*Me.* At cur non fugis ultra terminos terræ?
*Ore.* Circumdamur enim undique æneis armis.
*Me.* Privatim ab hostibus, an ab civitate Argiva?

P. ταύτην τὴν ἡμέραν. φεύγειν τήνδε τὴν πόλιν, ἤτοι ἐξορισθῆναι, ἢ θανεῖν, ἢ μὴ θανεῖν, ἀλλ' ἑτέρως κολασθῆναι; θανεῖν ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἐν πετρώματι λευσίμῳ, καὶ λιθοβολιστικῷ. εἶτα οὐ φεύγεις, ὑπερβαλὼν καὶ ἐκφυγὼν τοὺς ὅρους τῆς γῆς; οὐ δύναμαι φυγεῖν δηλονότι, κύκλῳ γὰρ εἱλισσόμεθα ἀνδράσιν ὡπλισμένοις. κατ' ἰδίαν καὶ χωρὶς παρὰ τῶν ἐχθρῶν, ἤγουν τῶν ἀπὸ τοῦ Αἰγίσθου, ἢ παρὰ τῆς Ἀργείας δυνάμεως; παρὰ πάντων τῶν πολιτῶν·

S. 431. Ἀγαμέμνονος δὲ] Φιλοπραγμόνως ὁ Μενέλαος παραγυμνοῖ τὸ ἦθος, φροντίζων περὶ τῆς βασιλείας. 433. Ὅ, τι] Οὐκ ἔστιν αἰτιῶδες νῦν τὸ ὅτι, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τί. Ἀττικῶς. Ἀττικῶς ὁ λόγος, εἰπέ μοι σαφές, ὅ, τι δρῶντες οὐκ ἐῶσι σε ζῆν. τὸ ὅ, τι γὰρ ἀντὶ τοῦ τὶ Ἀττικόν· ἐὰν γράφηται ἢ τί, ὁ στίχος οὗτος, "Τί δρῶντες, ἢ τί σαφὲς εἰπεῖν ἔχεις—" Ἄλλως. Τί δρῶντες οὐκ ἐῶσιν ὑμᾶς ζῆν, ὅτι καὶ σαφὲς εἰπεῖν ἐμοὶ ἔχεις, εἰπὲ δηλονότι.

Pro φόνου stat Herodoti quoque locus III, 145. τιμωρήσομαι τῆς ἐνθάδε ἀπίξιος. *Musg.*

428. οὔκουν Ald. et MSS. plures. οὐκ. οὐ edidit Brunckius ex membr. Sed recte R. et K. a manu prima, οὔ γ' οὐ μετῆν μοι, quod etiam dant planissime Cant. M. N. duo Dorvilliani. *Por.*

Brunck. e cod. Reg. edidit: οὐκ. οὐ μετῆν μοι. Idem διὰ τριῶν monet esse i. q. παντελῶς, metaphora a palæstra sumta, et laudat Salmas. in Plin. Exerc. p. 206.

διὰ τριῶν] In Cod. D. alia, quam qua reliqua, manu suprascr. ἤγουν διὰ τῶν ἐριννύων. *Beck.*

διὰ τριῶν] Legendum puto διὰ θρόων, *a rumoribus perdor.* Vulgata certe nullum commodum sensum efficit.

Satis etiamnum mihi placet θρόων. Si quis tamen dissenserit, consulere potest Scholiastas Pindari in Olymp. 1. Stroph. 3. et Suidam in τῶν τριῶν ἕν, qui aliquid forte melius suggerent. *Musg.*

433. σαφὲς εἰπεῖν ἔχεις Ald. et MSS. quidam. *Por.*

Ὅ τι καὶ σαφὲς — *quod et certo mihi dicere possis.* Heath. Reisk. conjicit: τί δρῶντες; εἴφ' (i. e. εἰπὲ) ὅ, τι καὶ σαφῶς εἰπεῖν ἔχεις *Beck.*

ἔχεις εἰπεῖν] Ita Ask. 1. ut jam Barnesius. Ed. Ald. ordine inverso. *Musg.*

434. Sic Æsch. Sept. C. Theb. 204. ψῆφος κατ' αὐτῶν ὀλεθρία βουλεύσεται, passive. vide Abresch. ad Æschyl. I. p. 90.

οἴσεται] Cod. D. in margine ἐξοίσεται. *Beck.*

436. Pro ὑπ' Cod. A. ἀπ'. λευσίμῳ. Gl. Cod. D. λιθοβολησίμῳ. *Beck.*

437. Sic Ald. MSS. quidam ὑπερβάλλων, quos secutus est Brunckius. *Por.*

ὑπερβάλλων e cod. Reg. scripsit. Br.

ὑπερβάλων Cod. A. ὅρους Codd. A. D. *Beck.*

438. Κύκλῳ γὰρ εἱλισσόμεθα] Codex Duportianus emendat εἱλισσόμεσθα, non sine magno errore. *Barnes.*

Valck. ad Eurip. Phœn. 717. legit vel Πέριξ ἑλισσ. vel Κύκλῳ γ' ἑλισσόμεσθα concinnius judice Heath. sed Facius improbat. qui eleganter γὰρ poni ita ait, ut negatio, cujus causam reddat, reticeatur; ut

ΟΡ. Πάντων πρὸς ἀστῶν, ὡς θάνω· βραχὺς λόγος.
ΜΕ. Ὦ μέλεος, ἥκεις ξυμφορᾶς εἰς τοὔσχατον.
ΟΡ. Εἰς σ' ἐλπὶς ἡ 'μὴ καταφυγὰς ἔχει κακῶν.
Ἀλλ' ἀθλίως πράσσουσιν εὐτυχὴς μολὼν
Μετάδος φίλοισι σοῖσι σῆς εὐπραξίας,
Καὶ μὴ μόνος τὸ χρηστὸν ἀπολαβὼν ἔχε,
Ἀλλ' ἀντιλάζου καὶ πόνων ἐν τῷ μέρει,
Χάριτας πατρῴας ἐκτίνων εἰς οὕς σε δεῖ.
Ὄνομα γάρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν οἱ φίλοι,

*Ore.* Ab omnibus civibus, ut *nempe* moriar : brevis *dictu* res.
*Me.* O miser, venis in extremam calamitatem.
*Ore.* Mea spes habet refugium malorum in te.
Sed veniens fortunatus miseris
Amicis imperti de tua felicitate :
Et non solus teneto, cum acceperis beneficium,
Sed suscipe et labores per vices,
Persolvens paternum beneficium illis quibus oportet.
Nomen, non rem habent amici,

P. ἵνα θάνω. βραχὺς καὶ σύντομος λόγος. ὦ ἄθλιος, ἦλθες πρὸς τὸ ἔσχατον τῆς συμφορᾶς. ἡ ἐμὴ ἐλπὶς εἰς σὲ ἔχει τὴν καταφυγὴν ἕνεκα τῶν κακῶν. ἀλλ' ἐλθὼν εὐτυχὴς, μετάδος τοῖς σοῖς φίλοις, τουτέστιν ἡμῖν τοῖς δυστυχοῦσι, τῆς σῆς εὐπραξίας, καὶ μὴ ἀπολαβὼν ἔχε μόνος τὸ ἀγαθὸν, ἀλλ' ἐν τῷ μέρει ἀντιλάζου, καὶ ἀντιλαμβάνου τῶν πόνων, ἐκτίνων καὶ ἀποδιδοὺς τὰς πατρῴας χάριτας, ἤτοι ἃς ὁ πατὴρ ἐποίησεν εἰς σέ, εἰς οὓς δεῖ καὶ πρέπει,

S. 438. Εἱλισσόμεθα] Τουτέστι φυλασσόμεθα ὑπὸ ἀνδρῶν ὡπλισμένων, ἵνα εἰ βουληθείημεν φυγεῖν, μὴ σχῶμεν ἄδειαν. 440. Βραχύς.] Τὸ βραχὺ ἐναντίον τῷ μακρῷ. Cod. D. 446. Ἀντιλάζου] Ἀντιλαμβάνου, τὸ ἀντιλαμβάνεσθαι λέγεται, ὅταν τις διώκῃ καὶ ἅπτηταί τινος δεέμενον (sic) ἢ καθ' ἕτερον τινὰ τρόπον. τὸ δὲ ἀναδέχηται καὶ οὐκ ἀποστρέφηται. Cod. D. 451. Ὁ Σπαρτιάτης] Οἰβάλλου παῖδες οὗτοι, Τυνδάρεως, Ἰκάριος, Ἄρνη, καὶ Νῆθος, καὶ ἐκ Νικοστράτης Ἱπποκόων. ἀποθανόντος δὲ τοῦ Οἰβάλλου ἐστασίασαν περὶ τῆς ἀρχῆς οἱ παῖδες. Ἰκάριος δὲ συνθεμένος εἰς τὸν Ἱπποκόωντα, ἐξελαύνει τὸν Τυνδάρεων τῆς Σπάρτης. ὁ δὲ οἰκεῖ ἐν Λακεδαίμονι, ὅπου ἔφυγε, καὶ γαμεῖ Λήδαν τὴν Θεστιοῦ τοῦ Αἰτώλου,

Hecub. 1257. Orest. 785. 1326. Soph. Antig. 4. et 21. Eurip. Phœn. 112. Orph. Arg. 528. Idem ὅπλα hic *armatos* esse docet. γὰρ etiam defendit Brunck. ut plene sit φεύγειν οὐ δύναμαι· καὶ γὰρ — εἱλίσσειν vero recte se habere, ut v. 354. nam multas formas poëticas in senariis Tragicorum reperiri. v. c. ἐμὲν, ἐσσί.

εἱλισσόμεθα] Gl. Cod. D. περικυκλούμεθα. Tum vocabulo ὅπλοις superscriptum: ὁπλισμοῖς ἤγουν ὑπὸ ἀνδρῶν ὡπλισμένων. *Beck.*

439. χθονὸς Ald. χερὸς multi MSS. Mox 441. εἰς τ. H. in textu, sed πρὸς pro var. lect. πρὸς D. MS. C. C. C. Cant. *Por.*

χθονός ;] MS. χερός. *Burnes.*

χερὸς Brunck. e cod. Reg. et aliis recepit.

χθονός ;] Cod. A. χερός. In marg. Cod. D. γρ. χερός. *Beck.*

χθονός ;] MSS. Cantabrig. Bodleiani omnes et Lib. P. χερός. Sed mihi Aldinæ lectio potior videtur. *Musg.*

440. Interpungo :

πάντων πρὸς ἀστῶν, ὡς θάνω· βραχὺς λόγος. *Musg.*

ὡς θάνω βραχὺς λόγος, *moriendum esse mihi summa est orationis. Heath.*

441. εἰς] Cod. D. πρός. Gl. suprascr. πρὸς τὴν ἀκοὴν (voluit ἀκμὴν scribere librarius) τῆς συμφορᾶς. *Beck.*

Οἱ μὴ 'πὶ ταῖσι συμφοραῖς ὄντες φίλοι.
ΧΟ. Καὶ μὴν γέροντι δεῦρ' ἁμιλλᾶται ποδὶ
Ὁ Σπαρτιάτης Τυνδάρεως μελάμπεπλος,
Κουρᾷ τε θυγατρὸς πενθίμῳ κεκαρμένος.
ΟΡ. Ἀπωλόμην, Μενέλαε· Τυνδάρεως ὅδε
Στείχει πρὸς ἡμᾶς, οὗ μάλιστ' αἰδώς μ' ἔχει
Εἰς ὄμματ' ἐλθεῖν, τοῖσιν ἐξειργασμένοις.
Καὶ γάρ μ' ἔθρεψε μικρὸν ὄντα· πολλὰ δὲ
Φιλήματ' ἐξέπλησε, τὸν Ἀγαμέμνονος

Qui in calamitatibus non sunt amici.
*Cho.* Atqui huc contendit senili pede
Spartiates Tyndarus in nigra veste,
Rasus lugubri modo propter filiam.
*Ore.* Perii, Menelaë, Tyndarus iste
Accedit ad nos, cujus maxime vereor
In conspectum venire propter hæc facta.
Nam me aluit parvulum, et multa
Oscula implevit, Agamemnonis

P. τουτέστιν εἰς ἡμᾶς. ὄνομα γὰρ μόνον δηλονότι, ἔργον δὲ οὐκ ἔχουσιν οἱ φίλοι, οἱ μὴ ὄντες φίλοι ἐν ταῖς συμφοραῖς. ΧΟ. Καὶ μὴν ὁ ἀπὸ τῆς Σπάρτης Τυνδάρεως μετὰ σπουδῆς ἔρχεται δεῦρο μελανείμων, ἐν ποδὶ γεροντικῷ, τὴν κόμην ἀφῃρημένος ἐν κουρᾷ πενθίμῳ ἕνεκα τῆς θυγατρός. ΟΡΕΣΤ. Ἀπωλόμην Μενέλαε, ὁ Τυνδάρεως ὅδε ἔρχεται πρὸς ἡμᾶς, οὗ ἐλθεῖν εἰς ὄψιν αἰδοῦμαι, διὰ τὰ ἡμαρτημένα ἐμοί· καὶ γὰρ ἀνέθρεψεν ἐμὲ μικρὸν ὄντα, πολλὰ δὲ φιλήματα ἐξεπλήρωσε, τουτέστιν ἔδωκε, προφέρων καὶ βαστάζων ἐμὲ, ἅμα τὲ τῇ Λήδᾳ,

S. ἐξ ἧς ἔσχε Κάστορα καὶ Πολυδεύκην, καὶ Κλυταιμνήστραν, καὶ Ἑλένην· ὕστερον δὲ Ἡρακλῆς φονεύσας Ἱπποκόωντα ἅμα τοῖς παισὶ, ἀπαγαγὼν τὸν Τυνδάρεων ἐνεχείρισεν αὐτῷ τὴν ἀρχὴν τῆς Σπάρτης. ἐγάμει γὰρ Ἡρακλῆς Δηϊάνειραν * τὴν Λήδας ἀδελφήν. Ita fertur hoc Scholion in MS. C. C. C. 457. Φιλήματ' ἐξέπλησε] Ἀντὶ τοῦ πολλῶν φιλημάτων ἐξεπλήρωσεν, ὡς τὸ "Διά τ' ἔντεα καὶ μέλαν αἷμα." Hom. Il. κ. 298.

* Heath. cum Barn. mavult τὴν Λήδας ἀδελφιδῆν. *Beck.*

εἰς τοὔσχατον.] MS. Cantabr. πρὸς τοὔσχατον. *Musg.*

422. εἴ σ' Cod. D. *Beck.*

444. Ald. et MSS. σῆς. Ed. Barn τῆς. *Por.*

Pro σοῖσι τῆς in Codd. A. D. φίλ. σῆς εὐπ. Vide Iphig. Taur. v. 340. *Beck.*

446. ἀντικάζου J. ἀντιάζου R. *Por.*

447. Ἐκτίνων] media syllaba communis. *Beck.*

448. Fac. confert Iphig. Taur. 128. *Beck.*

449. μὴ ἐπὶ ταῖς Cod. A. μὴ 'πι ταῖς D. *Beck.*

450. γέροντι ποδὶ] Sic γέρων ὀφθαλμὸς, γεραία χείρ. γέραιος πούς, qualia ad h. l. illustrat Fac.

ἁμιλᾶται Cod. A. *Beck.*

452. Brunck. confert Callim. h. in Dian. 126. *Beck.*

455. ἡμαρτημένοις MSS. quidam, nominatim D. L. Aug. 2. *Por.*

Etiam cod. Aug. 2. ἡμαρτημένοις.

Pro ἐξειργασμένοις Cod. D. ἡμαρτημένοις cum gl. suprascr. διὰ τὰ ἡμαρτημένα. *Beck.*

ἐξειργασμένοις.] MS. Cantabr. et Ask. 1. ἡμαρτημένοις. *Musg.*

456. σμικρὸν Cod. A. Verbo ἔθρεψε ab initio superscriptum ἀνέ. *Beck.*

457. ἐκπλέειν φιλήματα Fac. esse mo-

Παῖδ' ἀγκάλαισι περιφέρων, Λήδα θ' ἅμα,
Τιμῶντέ μ' οὐδὲν ἧσσον, ἢ Διοσκόρω.
Οἷς, ὦ τάλαινα καρδία, ψυχή τ' ἐμὴ,
'Απέδωκ' ἀμοιβὰς οὐ καλάς· τίνα σκότον
Λάβω προσώπωι; ποῖον ἐπίπροσθεν νέφος
Θῶμαι, γέροντος ὀμμάτων φεύγων κόρας;

## ΤΥΝΔΑΡΕΩΣ.

Ποῦ ποῦ θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ἴδω πόσιν
Μενέλαον; ἐπὶ γὰρ τῶι Κλυταιμνήστρας τάφωι

Filium ulnis gestans, et Leda simul,
Honorantes me non minus quam Jovis filios:
Quibus, o infelix cor et anima mea,
Reddidi non bonam gratiam: quam caliginem
Accipiam vultui? quam nebulam ante me
Ponam, fugiens pupillas oculorum senis?

## TYNDARUS.

Ubi, ubi videam maritum meæ filiæ
Menelaum? nam ad Clytemnestræ sepulchrum

P. τιμῶντες ἐμὲ οὐδὲν ἔλαττον τοῖς Διοσκούροις, τῷ Κάστορι καὶ τῷ Πολυδεύκει, οἷς, τῷ Τυνδάρεῳ, καὶ τῇ Λήδᾳ, ὦ τάλαινα ψυχὴ ἐμὴ, cὐ καλὰς ἀντιδόσεις ἀπέδωκα. τίνα σκότον λάβω ἐν τῷ προσώπῳ; ποῖον νέφος θῶμαι ἔμπροσθεν, φεύγων τὰς κόρας τῶν ὀμμάτων τοῦ γέροντος; ΤΥΝ. Ποῦ ποῦ ἴδω τὸν Μενέλαον τὸν ἄνδρα τῆς ἐμῆς θυγατρός; ἐπὶ γὰρ τῷ τάφῳ τῆς Κλυταιμνήστρας, τὰς ἐπὶ τοῖς νεκροῖς τελουμένας θυσίας ποιῶν, ἤκουσα ὅτι ἦλθεν εἰς τὴν Ναυπλίαν γῆν δηλονότι, διὰ πολλῶν ἐτῶν σεσωσμένος. ἄγετέ με· θέλω γὰρ, στὰς

S. 'Αγαμέμνονος παῖδ'] Ὡς περὶ ἑτέρου φησὶν, ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν περιφέρων ἐμὲ, εἶπε τὸν 'Αγαμέμνονος, ἀντὶ τοῦ ἐμὲ παῖδα ὄντα. τιμῶν δὲ οὐχ ἧττον ἢ τοὺς Διοσκούρους, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἔλαττον τῶν Διοσκούρων. 459. Διοσκόρω] Ζεὺς κύκνος γενόμενος, καὶ συγγενόμενος Λήδᾳ τῇ Τυνδάρεω γυναικὶ, ἐποίησεν αὐτὴν δύο ὠὰ τεκεῖν, τὸ μὲν μονολέκυθον, τὸ δὲ διλέκυθον. καὶ ἐκ μὲν τοῦ ἕνα ἔχοντος λέκυθον, γενέσθαι φασὶ τὴν 'Ελένην, ἐκ δὲ τοῦ δύο ἔχοντος, Κάστορα καὶ Πολυδεύκην, οἳ παρ' ἡμέραν ἔζων· τὸ δὲ αἴτιον τῆς τοιαύτης ζωῆς ἦν τοῦτο. ὅσον μὲν γὰρ ἐν τῷ διλεκύθῳ ὠῷ ἦν ἀπὸ τῆς Τυνδάρεω σπορᾶς, Κάστωρ ἐγένετο, καὶ διὰ τοῦτο ἦν θνητὸς ἅτε θνητοῦ υἱὸς ὢν τοῦ Τυνδάρεω. ὅσον δὲ ἀπὸ τῆς τοῦ Διὸς σπορᾶς, Πολυδεύκης ἐγένετο, καὶ διὰ τοῦτο ἦν ἀθάνατος. μέλλοντος οὖν Κάστορος τελευτᾷν, ἐδεήθη Πολυδεύκης Διὸς, ἵνα Κάστορα κοινωνὸν τῆς αὐτοῦ λάβῃ ἀθανασίας, καὶ αὐτὸς συμμετάσχῃ τῆς ἐκείνου θνητότητος. διὰ ταῦτα οὖν παρ' ἡμέραν ἔζων ἀμφότεροι, οὓς καὶ ἀλληγοροῦσιν

net, *oscula ad satietatem usque dare, osculorum desiderium explere,* ut Iphig. Aul. 34.

ἐξέπλησεν Cod. A. In D. gl. suprascr. ἔδωκε. *Beck.*

458. Λήδᾳ Ald. *Por.*

Λήδα probat Reisk.

Pro τε μ' Cod. D. τ' ἐμ'. Mox Διοσκούρω A. D. *Beck.*

462. ποῖον δ' Ald. R. et alii. Iidem 459. Διοσκούρω. *Por.*

466. Pro εἰς in Cod. D. ἐν. *Beck.*

467. ἥκει Ald. ἥκοι plerique MSS. *Por.*

ἥκοι.] Ita sex MSS. Vulgo ἥκει. *Musg.* ἥκοι Cod. D. sed ει suprascr. *Beck.*

470. ὦ πρέσβυ χαῖρε Aldus et MSS. sed propter responsum vocum duarum ordinem mutavi. Utrumque probum; quod

Χοὰς χεόμενος, ἔκλυον ὡς εἰς Ναυπλίαν
Ἥκοι ξὺν ἀλόχῳ, πολυετὴς σεσωσμένος.
Ἄγετέ με· πρὸς γὰρ δεξιὰν αὐτοῦ θέλω
Στὰς ἀσπάσασθαι, χρόνιον εἰσιδὼν φίλον.
ΜΕ. Ὦ χαῖρε πρέσβυ, Ζηνὸς ὁμόλεκτρον κάρα.
ΤΥ. Ὦ χαῖρε καὶ σὺ, Μενέλεως, κήδευμ' ἐμόν,
Ἔα· τὸ μέλλον ὡς κακὸν τὸ μὴ εἰδέναι.
Ὁ μητροφόντης ὅδε πρὸ δωμάτων δράκων
Στίλβει νοσώδεις ἀστραπὰς, στύγημ' ἐμόν.
Μενέλαε, προσφθέγγει νιν ἀνόσιον κάρα;

Inferias fundens audivi, quod in Naupliam
Venit cum uxore, servatus post multos annos.
Ducite me: nam volo ad dextram ipsius
Stans salutare amicum videns ex longo intervallo.
*Me.* O senex, salve, habens eandem conjugem cum Jove.
*Tyn.* O salve et tu Menelaë, meus affinis.
Heu, quam malum est nescire futura!
Iste matricida draco ante ædes
Vibrat fulgura morbosa, invisus mihi.
Menelaë, alloqueris eum pollutum?

P. πρὸς τὴν δεξιὰν αὐτου χεῖρα δηλονότι, ἀσπάσασθαι, ἰδὼν φίλον, βραδέως, καὶ μετὰ πολὺν χρόνον ἐλθόντα. ΜΕΝΕΛ. Ὦ πρέσβυ κάρα ὁμότιμον τοῦ Διὸς, ἤτοι ὁ ἔχων ἅμα τῷ Διῒ τὴν κοίτην, χαῖρε. χαῖρε καὶ σὺ Μενέλαε, ἐπιγάμβρευμα ἐμόν. λίαν ἐστὶ κακὸν τὸ μὴ εἰδέναι τὸ μέλλον περὶ ἑαυτοῦ. ὁ τῆς μητρὸς φονεὺς, δράκων ὅδε ὁ ὑπ' ἐμοῦ μεμισημένος, στίλβει καὶ ἀποπέμπει ἔμπροσθεν τῶν δωμάτων ἀστραπὰς νοσώδεις καὶ μανιώδεις. Μενέλαε,

S. εἰς ἡμέραν καὶ νύκτα. 468. Πρὸς γὰρ δεξιὰν αὐτοῦ] Οὐκ ἐπιζητεῖ τὴν Ἑλένην, δυσαρεστῶν τοῖς πεπραγμένοις αὐτῇ. εὐοικονομήτως δὲ ἐποίησε τὸν Τυνδάρεων ἀπὸ τῆς πάτρης διὰ τὰς χοὰς τῆς θυγατρὸς ἐληλυθέναι, ἵνα εὐκαίρως τῷ Μενέλαῳ καὶ τῷ Ὀρέστῃ διαλεχθῇ. 472. Ἔα τὸ μέλλον] Τοῦτο λέγει ὁ Τυνδάρεως. μὴ εἰδὼν γὰρ ὅτι μετὰ τοῦ Μενελάου εὑρήσει τὸν Ὀρέστην, ἦλθεν. Ἔα τὸ μέλλον] Ἔοικε, φησὶ, τῷ ὄντι κακὸν εἶναι, τὸ μὴ εἰδέναι τὸ μέλλον, εἰ γὰρ ᾔδειν παρόντα Ὀρέστην, ἥκιστα ἂν ἐληλύθειν. 473. Δράκων] Εἶδος ἀντὶ γένους ἔλαβεν. γένος μὲν γὰρ ὁ ὄφις, εἶδος δὲ ὁ δράκων, καὶ ἔχις, καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὄφεων. νῦν δὲ δράκων, ἀντὶ ἔχις, οὗτοι γὰρ οὐκ ἐξ ᾠῶν γεννῶνται, ἀλλὰ ζωοτοκοῦνται καὶ τικτόμενοι διαῤῥηγνύουσι τὰς τῶν μητέρων γαστέρας. ὡς φησὶ Νίκανδρος. "Γαστέρ' ἀναβρώσαντες ἀμήτορες ἐξεγένοντο." διὸ ἔχιν αὐτὸν ὡς μητροκτόνον φησίν. Ἄλλως. Ἄγριος ὡς ὁ δράκων, ὅτι ὠμῶς ἔπραξεν. λείπει δὲ τὸ ὡς, ἵν' ᾖ ὡς δράκων. 474. Στίλβει] Στίλβω τὸ λαμπηδόνα πέμπω. στίλβω δὲ τὸ ξίφος, μεταβατικῶς αἰτιατικῇ. 475. Ἀνόσιον κάρα] Γράφεται δὲ

dedi occurrit Med. 663. (670.) Hipp. 1451. Heracl. 573. 659. Hel. 622. 1181. Herc. F. 524. Electr. 1343. Æschyl. Agam. 22. Suppl. 610. Sophocl. Aj. 91. Electr. 662. Aristoph. Eq. 1254. Acharn. 872. 1207. Av. 1586. Pac. 523. 1354. ὦ χαίρετε χαίρετ' ἄνδρες, ut habet MS. Ravennas. Lysistr. 853. 1100. Theocrit. I. 144. *Por.*

471. κήδευμ'] Talia plura ex Eurip. congessit ad h. l. F.

Ὦ ante χαῖρε omittit Cod A. σὺ post καὶ in Cod. D. deest, suprascriptum sed iterum deletum erat. *Beck.*

472. 475. Male et contra MSS. ΜΕ. et ΤΥΝ. præponit Aldus. *Por.*

473. ὁ μητροφόντας δράκων infra 1421. Scholiastes: δράκων ἀντὶ τοῦ ἔχις· οὗτοι γὰρ

ΜΕ. Τί γάρ; φίλου μοι πατρὸς ἐστὶν ἔκγονος.
ΤΥ. Κείνου γὰρ ὅδε πέφυκε, τοιοῦτος γεγώς;
ΜΕ. Πέφυκεν· εἰ δὲ δυστυχεῖ, τιμητέος.
ΤΥ. Βεβαρβάρωσαι, χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις.
ΜΕ. Ἑλληνικόν τοι τὸν ὁμόθεν τιμᾶν ἀεί.

*Me.* Quid ni? est filius mei fratis.
*Tyn.* An cum talis sit, ex illo natus est?
*Me.* Natus est: si autem est in calamitate, tamen in honore habendus est.
*Tyn.* Factus es barbarus, diu degens inter barbaros.
*Me.* Imo hoc est Græcum, honorare cognatum semper.

P. προσφθέγγῃ αὐτὸν, τὴν ἀνοσίαν κεφαλήν; ἔθος γὰρ ἦν μὴ διαλέγεσθαι τοῖς ἐναγέσι. τί γὰρ οὐ προσφθέγγομαι δηλονότι, φίλου μοι πατρὸς ὑπάρχει υἱός. ἐξ ἐκείνου οὗτος ὑπάρχει τοιοῦτος γεγονώς; ναὶ ὑπάρχει, εἰ δὲ δυστυχεῖ, ἄξιον τιμᾶν αὐτόν. ἐβαρβαρώθης πολυετὴς ὑπάρχων ἐν τοῖς βαρβάροις. Ἑλληνικὸν ὑπάρχει, τὸν ἀπὸ τοῦ ὁμοίου γένους τιμᾶν διόλου.

S. καὶ ἀκάθαρτον κάρα. εἶπε δὲ τοῦτο ὅτι οὐκ ἦν καθαρός. 476. Φίλου μοι πατρός ἐστιν ἔκγονος] Δέον εἰπεῖν ὅτι τοῦ ἀδελφοῦ μου υἱός ἐστι, φησὶ τοῦ πατρός μοι ἔκγονός ἐστιν. ἔκγονος γὰρ τοῦ Ἀτρέως Ὀρέστης. Φίλου μοι] Ὅ ἐστι συγγενοῦς μοι υἱός. πάλιν δὲ τὸ κακόηθες τοῦ ἀνδρὸς δείκνυται, ὅτι τὸν ἀδελφὸν φίλον εἶπε. 479. Βεβαρβάρωσαι] Ἔθη καὶ νόμους Βαρβαρικοὺς μεμάθηκας, πολὺν χρονον ὢν ἐν βαρβάροις, καὶ τῆς τάξεως ἐπελάθου τῶν Ἑλλήνων· πρὸς ὃ ἀπαντᾷ. "Ἑλληνικόν τι τὸν ὁμόθεν τιμᾶν ἀεί." 482. Πᾶν τοὐξ ἀνάγκης] Εἰπόντος τοῦ Μενελάου πρὸς τὸν τοῦ Τυνδάρεω λόγον, τὸ "Βεβαρβάρωσαι χρόνιος ὢν ἐν βαρβάροις," ὡς ἄρα Ἑλληνικὸν ὂν τὸ τιμᾶν τοὺς συγγενεῖς, φησὶν ὁ Τυνδάρεως, ναὶ, ὃ λέγεις Ἑλληνικόν ἐστι, ἀλλ' ἔστι καὶ τοῦτο Ἑλληνικὸν, τὸ μὴ εἶναι τινὰ ὑπέρτερον τῶν νόμων. σὺ οὖν, ὦ Μενέλαε, παρανομεῖς φονέα προσθεγγόμενος· ἀπαγορεύουσι γὰρ οἱ νόμοι τὴν μετ' αὐτῶν συνοίκησίν τε καὶ συνουσίαν, πρὸς ὃ ἀπαντᾷ ὁ Μενέλαος, ὅτι πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης γινόμενον, δοῦλον ἐν τοῖς σοφοῖς ἐστι. τουτέστιν ὅτι πάντες καὶ παλαιοὶ καὶ νέοι, ποιηταὶ, φιλόσοφοι, συγγραφεῖς, ῥήτορες, τρανῶς ἄνω καὶ κάτω τοῖς λόγοις διακηρύττονται, ὡς ἄρα πάντες ἐξ ἀνάγκης εἰσὶ δοῦλοι, καὶ πάντων αὕτη κρατεῖ, καὶ οὐκ ἀνθρώπων μόνων, ἀλλὰ καὶ μέχρι θεῶν ἐξάγει τὸ κράτος, ἀναγκᾷ γὰρ οὐδὲ οἱ θεοὶ, φασὶ, μάχονται. ἔγωγ' οὖν εἰ καὶ παρανομεῖν σοι δοκῶ μητροκτόνῳ συνὼν καὶ φθεγγόμενος, ἀλλ' ἐκ τῆς φύσεως ἀναγκάζομενος τούτο ποιῶ, ὥστε τὴν τοιαύτην ἀνάγκην, ᾧ προεβάλου νόμῳ παρεξετάσας, μείζω ταύτην εὑρήσεις δυναμένην τοῦ νόμου. Οἱ δὴ λέγοντες τὸ δοῦλον ἀντὶ τοῦ δουλοποιὸν ἀμαθεῖς τὰ μάλιστα. Πᾶν τοὐξ ἀνάγκης] ΟΙ͂ΟΝ ἡ συγγενικὴ φιλία καὶ στοργὴ ἢ ἑτερόν τι τοιοῦτον, ἐπεὶ ἐξ ἀνάγκης φυσικῆς ἐστι, δούλη ἐστί. καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀμβλύνεται, οὐδὲ ἄλλως γένεσθαι δύναται, ὅτι ἐλευθέρας καὶ χωρὶς ἀνάγκης γίνεται. (lege ὃ τὰ ἐλευθέρως

οὐκ ἐξ ὠῶν γεννῶνται, ἀλλὰ ζωοτοκοῦνται, καὶ τικτόμενοι διαῤῥηγνύουσι τὰς τῶν μητέρων γαστέρας, ὡς φησὶ Νίκανδρος, (Theriac. 134.) Γαστέρ' ἀναβρώσαντες ἀμήτορες ἐξεγένοντο. *Por.*

πρὸ δωμάτων.] Crediderat enim, Orestem intus in cubili esse. *Musg.*

475. ἀκάθαρτον κ. Barnes. in marg. nescio unde. *Por.*

Pro ἀννόσιον, quod in ed. Barn. est, Codd. A. D. ἀνόσιον habent. *Beck.*

476. πατρὸς ὅδ' M. N. R. Cant. ex versu sequenti, ubi ὅδε omittit D. Mox. 480. τι Ald. sed τοι ed. King. Aug. 1. δὴ Aug. 2. quod ex τοι, non ex τι natum. Schol. Apollonii Rhod. II. 235. ita citat, Ἑλληνικόν τι τὸν νόμον τιμᾶν ἀεὶ, in ed. Florentina. *Por.*

Aut τί γὰρ οὐ legendum, aut, hic servata vulgata, mox scribendum πατρὸς οὐκ ἔστιν γόνος; censet Reisk.

Lectionem ἔκγονος defendit et illustrat Br. ad Arist. Equ. 786. *Beck.*

477. ὅδε deest in Cod. A. Paullo ante 'κείνου Cod. D. *Beck.*

480. Brunck. edidit Ἑλλ. τοι, *atqui Græci moris illud est*, quamvis in omnibus codd. τι. In unico cod. Aug. 1. est τοι, in 2. δή. *Beck.*

Ἑλληνικόν τι] Kingius incertum quo auctore Ἑλληνικόν τοι. *Musg.*

482. Ἐστ' ἐν τοῖς σοφοῖς.] *Scaliger* legit

ΤΥ. Καὶ τῶν νόμων γε μὴ πρότερον εἶναι θέλειν.
ΜΕ. Πᾶν τοὐξ ἀνάγκης δοῦλόν ἐστ' ἐν τοῖς σοφοῖς.
ΤΥ. Κέκτησό νυν σὺ τοῦτ', ἐγὼ δ' οὐ κτήσομαι.
ΜΕ. Ὀργὴ γὰρ ἅμα σου καὶ τὸ γῆρας, οὐ σοφόν.
ΤΥ. Πρὸς τόνδε σοφίας τίς ἂν ἀγὼν ἥκοι πέρι;

*Tyn.* Et illud, non velle esse superiorem legibus.
*Me.* Omne necessarium servit inter sapientes.
*Tyn.* Habeas tu hanc opinionem, ego non habebo.
*Me.* Ira enim et senectus, simul tecum versantia, rectum discernere nequeunt.
*Tyn.* Nunquid cum eo certamen est de sapientia?

P. πρὸς ὃ πάλιν ὁ Τυνδάρεως, Ἑλληνικόν τι δηλονότι, καὶ τὸ μὴ θέλειν εἶναι ἰσχυρότερον τῶν νομῶν. ὅπερ δηλονότι ποιεῖς σὺ, τιμῶν τοῦτον ὃν οἱ νόμοι ἀπόβλητον ἔχουσιν. πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχον ἐν τοῖς σοφοῖς ἐστι δοῦλον, τουτέστι πάντα τὰ ἐξ ἀνάγκης, δουλείαν οἱ σοφοὶ κρίνουσιν. ἡ ὀργὴ, καὶ τὸ γῆρας ἅμα γεγονότα οὐ σοφόν σε ποιεῖ. οὐκ ἦλθεν ἐπὶ τὸν

S. καὶ χωρὶς ἀνάγκης γινόμενα δύναται MSS. C. C. C. Πᾶν τ' ἐξ ἀνάγκης] Ἡ τῆς φύσεως ἀνάγκη ἐστὶν ἡ συγγένεια· πάντα δηλοῖ, κατά τε τὴν κρίσιν καὶ τὸν νόμον τῶν σοφῶν. δοῦλον οὖν ἀντὶ τοῦ δουλοποιόν. οὐχ οἷόν τε γὰρ παραιτήσασθαι τὴν συγγένειαν, καὶ τιμῶμεν τὴν ἀνάγκην ταύτην. τὸ ἐξ ἀνάγκης γενόμενον συγχωρεῖται ἐν τοῖς σοφοῖς. MS. C.C.C. Ἄλλως. Πᾶν τὸ ἐξ ἀνάγκης, δοῦλόν ἐστι καὶ ὑπήκοον, ἤγουν πάντα ἃ κατὰ ἀνάγκην ποιοῦμεν· καὶ κατὰ τὴν σοφῶν κρίσιν, πάντα τὰ ὑπ' ἀνάγκης δηλοῖ, (f. * δουλοῖ) καὶ ὑπηκόους ποιεῖ τοὺς ἀνθρώπους. καθὸ ἐπὶ τοῦ Ὀρέστου εἶπεν, "Εἰ δὲ δυστυχεῖ τιμητέος." ἔστι γὰρ ὁ λόγος, ὅτι τιμᾶν τὸν Ὀρέστην ἀναγκαῖον διὰ τὴν συγγένειαν· τοῦτο δὲ ἐν ὑποκρίσει λέγει, οὐ σπουδῇ, ὁ δὲ Ἀριστοφάνης φησὶ, Πᾶν τοὐξ ἀνάγκης γινόμενον δουλοῖ οἷον ταπεινοῖ κατὰ τὴν τῶν σοφῶν κρίσιν· δύναται καὶ οὕτως, πᾶν τὸ ἀναγκαῖον δοῦλόν ἐστιν, ἤτοι πᾶν, ὃ κατὰ ἀνάγκην ποιοῦμεν. 484. Ὀργὴ γὰρ ἅμα] Πρὸς τῷ εἶναί σε γέροντα, καὶ ὀργίλος εἶ. διὰ τοῦτο, φησὶ, παραιτῇ τὰ αὐτὰ τοῖς σοφοῖς φρονεῖν, ἐπεὶ συνελθοῦσά σου τῷ γήρᾳ ὀργὴ, ἀπαίδευτόν σε ποιεῖ. καὶ Σοφοκλῆς, "Ὀργὴ γέροντας ὥστε μαλθακὴ κοπὶς Ἐν χειρὶ θήγει, ἐν τάχει δ' ἀμβλύνεται." Ἄλλως. Αὐτὸ καθ' αὑτὸ τὸ γῆρας, μελαγχολικώτερόν ἐστι τῆς νεότητος. εἰ δὲ συμβῇ τοὺς γέροντας ὀργισθῆναι διπλάσιον γίνεται τὸ κακόν· τὸ γῆρας σοῦ οὖν, φησὶν, ἅμα τῇ ὀργῇ γεγονὸς, οὐ σκοπεῖ τὸ δέον. 485. Πρὸς τόνδ' ἀγὼν] Ἡ παρὰ τὸν Ὀρέστην μητροκτονία, οὐ δεῖται ἀγῶνος σοφίας. πρόοπτος γὰρ ἡ κρίσις ὥστε μάτην ἡμᾶς οὐ σοφοὺς ἀπεκάλεσας. οὐ σοφισμάτων γὰρ προσδεῖται ἡ κρίσις. τουτέστιν, οὐ καιρὸς ἡμᾶς περὶ σοφίας ἀγωνίζεσθαι, περὶ γὰρ μητροκτονίας ἐστὶν ὁ λόγος. Ἄλλως. Ἐπειδὴ εἶπεν ὁ Μενέλαος, καὶ τὸ γῆρας οὐ σοφὸν, φησὶν ὁ Τυνδάρεως, οὔτις χρεία ἐστὶ σοφίας ὅπου γε προφανὲς τοῦ Ὀρέστου τὸ

* Etiam Heath. δοῦλοι legit. *Beck.*

ἐστιν τ. σ. male; nec vidit, ἐν pro μετὰ poni: Quin MS. τὸ ἐν retinet, ut et *Scholiastes. Barnes.*

Sensum loci Facius monet esse hunc: *Omne necessarium, seu coactum, sapienti servile est*, i. e. *sapiens a legibus se cogi servile putat*. Nam τοὐξ ἀνάγκης referri ad leges. *Beck.*

483. κεκτήσομαι D. K. a prima manu, M. R. Versus stabit, ejecto δ'. Sed hujusmodi crasin non adhibet Euripides, si bene memini, nisi in Cyclope. *Por.*

Pro κτήσομαι Cod. C. κεκτήσομαι. *Beck.*

484. Heath. vertit: *Iracundia enim tua cum senectute conjuncta non sapiens est*; videri enim poëtam innuere velle, iracundiam minus decere senem, quam juvenem. *Beck.*

485. Aldus et plerique codices, πρὸς τόνδ' ἀγὼν τίς σοφίας ἥκει πέρι; Duportus conjecit τίς ἂν σ. ἥκοι π. unde ἂν recepit Barnesius. Ex Musgravii conjectura πρὸς τόνδε τίς σοφίας ἀ. ἥ. π. dedere Br. et Beckius. Altera lectio anapæstum in quartam sedem, altera in tertiam invehit. K. et R. post τίς addunt οὐ, quod ex ἂν depravatum esse liquet ex D. ubi ἂν ante σοφίας erasum est. Inter τίς et σοφίας signa rasuræ apparent in M. Permutent igitur loca σοφίας et ἀγὼν; habebis opti-

Εἰ τὰ καλὰ πᾶσι φανερὰ, καὶ τὰ μὴ καλὰ,
Τούτου τίς ἀνδρῶν ἐγένετ' ἀσυνετώτερος;
Ὅστις τὸ μὲν δίκαιον οὐκ ἐσκέψατο,
Οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τὸν κοινὸν Ἑλλήνων νόμον.
Ἐπεὶ γὰρ ἐξέπνευσεν Ἀγαμέμνων βίον,
Πληγεὶς θυγατρὸς τῆς ἐμῆς ὑπὲρ κάρα,
Αἴσχιστον ἔργον· οὐ γὰρ αἰνέσω ποτέ·

Si recta sunt omnibus manifesta, etiam non recta,
Quis homo est isto stultior,
Qui non consideravit jus,
Neque secutus est legem communem Græcorum?
Postquam enim Agamemnon expiravit vitam,
Percussus in capite a mea filia,
Turpissimum facinus, (nunquam enim id laudabo)

P. κοινὸν νόμον τῶν Ἑλλήνων, ἤγουν ἐφ' ᾧ πάντες οἱ Ἕλληνες ὁμογνωμονοῦσι· ἀφ' οὗ γὰρ πληγεὶς Ἀγαμέμνων ὑπὲρ τὸ κάρα ὑπὸ τῆς ἐμῆς θυγατρὸς, ἐξέπνευσε τὴν ψυχὴν, καὶ κατέλιπε τὸν βίον, ὑπομείνας ἔργον ἀνοσιώτατον (τὸ οὐ γὰρ αἰνέσω πότε διὰ μέσου) χρῆν αὐτὸν ἐπιθεῖναι δίκην καὶ τιμωρίαν ὅσιαν τοῦ φόνου, καὶ διώκοντα ἐκβαλεῖν τὴν μητέρα ἀπὸ

S. 489. πλημμέλημα. Οὐδ' ἦλθεν ἐπὶ τὸν κοινὸν] Ὡς ἐπὶ ὁδοῦ, οὐκ ἐβάδισε κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν νόμον. ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἐπιτρέπει αὐτόχειρά τινα γίνεσθαι. 495. Τὸ σῶφρόν τ' ἔλαβεν ἂν τῆς συμφορᾶς] Εἰ φυγῇ μόνον ἦν ζημιώσας τὴν μητέρα, οὕτως ἂν ἔδοξε σωφρόνως κεχρῆσθαι τῇ τιμωρίᾳ, τῇ κατὰ τῆς συμφορᾶς τοῦ πατρὸς, ἢ τῆς μητρός. Τὸ σῶφρόν τ' ἂν ἔλαβε] Καὶ σωφρόνως

mum senarium, πρὸς τόνδε σοφίας τίς ἂν ἀγὼν ἥκοι πέρι; Ipsa orationis emphasis hunc verborum ordinem flagitat, et alibi vox σοφία hanc senarii sedem occupat, ut infra 702. fragm. apud Stobæum XCV. p. 383. πενία δὲ σοφίαν ἔλαχε διὰ τὸ δυστυχές. (συγγενὲς Clemens Alex. Strom. IV. p. 574.) Corruptelæ origo fuit particulæ omissio, quod vitium tetigi ad Hecub. 1175. Nunc addo Menandrum Stobæi ibid. αἰσχυνόμενος αἴσχιστα πενίαν φέρεις. Addidit τὴν Grotius propter metrum. Sed cum Plutarchus de Sanit. p. 128. A. φέροις habeat, revocandæ sunt fugitivæ literæ, legendo, αἰσχυνόμενος αἴσχιστα πενίαν ἂν φέροις. Similis phrasis infra 623. licet, diverso sensu. Med. 254. (256.) ἀλλ' οὐ γὰρ αὐτὸς πρὸς σὲ κἄμ' ἥκει λόγος. Heraclid. 117. πρὸς τόνδ' ἀγών τις ἆρα τοῦδε τοῦ λόγου Μάλιστ' ἂν εἴη. Plato Theag. p. 241, 10. Bas. T. I. p. 127. C. 5. H. St. πρὸς σὲ δ' ἂν ἤδη εἴη ὁ μετὰ τοῦτον λόγος.

*Por.*

Πρὸς τόνδ' ἀγών τις ἂν σοφίας ἥκει πέρι;] Quoad sensum hujus versus, illum in versione satis expressimus: Quod ad correctionem attinet, assentimur et nos *Duporto* legenti ἄν, non autem, ubi emendat ἥκοι. Et hic ultro litem remittimus, magni illius viri libro haud pari intentatam; ne aliud quid præter veritatem quærere videamur. MS. nihil hic adfert auxilii, nisi quod in margine legatur Οὗτις. *Scaliger* legit τίς τῆς σοφίας. Ridicula autem *Æmilii Porti* emendatio: Πρὸς τόνδ' ἀτὰρ ἀγὼν, etc. *Barnes.*

Heath. etiam legi jubet ἥκοι, observatque, anapæstum esse in quarta sede. Sensus, auctore Facio, est: *cum hoc homine nulla de sapientia contentio locum habere potest.* Reisk. legit aut ἀγῶνά τις σοφίας *venit aliquis in certamen sapientiæ,* aut potius ἀγών τινι σοφίας *venit alicui certamen sapientiæ,* nam Græcos de se loquentes usurpare vocab. τις, οὗτος, ὅδε.

ἂν ante σοφίας in D. erasum est. *Beck.*

ἀγών τις σοφίας] Ita Ed. Ald. Emendat Duportus ἀγών τις ἂν σοφίας ἥκοι πέρι; Suavius fuisset, meo judicio:

πρὸς τόνδε τὶς σοφίας ἀγὼν ἥκει πέρι;

*Musg.*

487. γένετ' Ald. Barnesius edidit γίνετ', quamvis ἐγένετ' haberet ipsius MS. cui omnes fere alii accedunt. *Por.*

Χρῆν αὐτὸν ἐπιθεῖναι μὲν αἵματος δίκην
Ὁσίαν διώκοντ᾽, ἐκβαλεῖν τε δωμάτων
Μητέρα, τὸ σῶφρόν τ᾽ ἔλαβεν ἂν τῆς ξυμφορᾶς,
Καὶ τοῦ νόμου τ᾽ ἂν εἴχετ᾽, εὐσεβής τ᾽ ἂν ἦν.
Νῦν δ᾽ εἰς τὸν αὐτὸν δαίμον᾽ ἦλθε μητέρι.
Κακὴν γὰρ αὐτὴν ἐνδίκως ἡγούμενος,
Αὐτὸς κακίων μητέρ᾽ ἐγένετο κτανών.

Oportebat Orestem impingere ei dicam *profusi* sanguinis
Justam, et accusare et ejicere ex ædibus
Matrem: accepisset enim laudem modestiæ in calamitate,
Et legem servâsset, et esset pius.
Nunc autem venit in eandem infelicitatem sicut mater.
Nam jure existimans illam esse malam,
Ipse factus est deterior interficiens matrem.

P. τῶν δωμάτων, καὶ οὕτως ἂν τοῦ κακοῦ τὸ σῶφρον ἐπελέξατο, καὶ τὴν πρέπουσαν τιμωρίαν ἀπήτησεν ἄν, καὶ νόμῳ πειθαρχῶν ἐφάνετο. νῦν δ᾽ εἰς τὴν αὐτὴν τύχην ἦλθε τῇ τύχῃ τῆς μητρός. κακὴν γὰρ νομίζων δικαίως αὐτὴν, αὐτὸς χείρων ἐγένετο φονεύσας τὴν μητέρα. ἐρω-

S. καὶ ἐγκρατῶς ἔμελλε τὰ τῆς συμφορᾶς τιμωρεῖσθαι. ἢ σῶφρον εἶπε τὸ μέτριον, συμφορὰν δὲ τὴν τιμωρίαν, ἣν ἐλάμβανε ζημιώσας αὐτήν. μετριωτέρα γὰρ αὕτη ἡ τιμωρία τοῦ θανάτου. 496. Καὶ τοῦ νόμου τ᾽ ἂν] Ὡς νόμοις πειθαρχῶν. 497. Νῦν δ᾽ εἰς τὸν αὐτὸν δαίμον᾽] Εἰς τὴν αὐτὴν ἁμαρτίαν, καὶ γὰρ παρανόμως ἐφόνευσε. πλέον δὲ τοῦτο κακὸν, οὐ γὰρ ἴσον ἐστὶ τὸ γυναῖκα φονεῦσαι ἄνδρα, καὶ υἱὸν μητέρα. ὁ μὲν γὰρ φύσει ἐστὶν υἱὸς, ὁ δὲ ἀνὴρ

ἐγένετ᾽ Cod. D. *Beck.*

ἐγένετ᾽] Ita septem MSS. Ed. Ald. γένετ᾽. Barnesius γίνετ᾽. *Musg.*

491. Cum paullo durior sit ellipsis præpositionis, conjeceram, θυγατρὸς ἐξ ἐμῆς, sed retentus sum loco Electræ 123. κεῖσαι σᾶς ἀλόχου σφαγεὶς, Αἰγίσθου τ᾽, Ἀγάμεμνον. *Por.*

θυγατρὸς pendere ab omissa part. ὑπὸ, hoc olim non ambiguum fuisse, alias scribi a poëta potuisse, Κάρα θυγατρὸς τῆς ἐμῆς πληγεὶς ὕπο, monet Br.

τῆς ἐμῆς θυγατρὸς Cod. A. *Beck.*

493. χρῆν δ᾽ Ald. male: δ᾽ omittit pars saltem MSS. *Por.*

In vett. edd. χρῆν δ᾽ αὐτὸν, monente Reisk. qui δ᾽ accipit pro δή.

χρῆν] Gl. Cod. D. suprascr. Cod. A. ἔπρεπε τὸν Ὀρέστην. *Beck.*

494. διώκοντ᾽ Ald. et MSS. fere omnes. Sed διώκειν τ᾽ ex MS. Sangerm. prætulit Musgravius; minus recte. *Por.*

Comma non post ὁσίαν, sed post διώκοντ᾽, poni volebat Fac. cum Reisk. redditque hæc ita: *Oportebat illum cædis justas pœnas impingere judicio eam persequendo, ejicereque domibus matrem: sic modestia* (continentia) *usus esset in hac calamitate*, etc. In Brunck. codd. est διώκοντ᾽. In Cod. Aug. 1. additur glossa κατηγοροῦντα. *Beck.*

διώκειν τ᾽,] Ita memini me scriptum vidisse in MS. Sangermanensi. Ed. Ald. διώκοντ᾽. *Musg.*

495. ἀντὶ pro ἂν τῆς Aug. 1. Cant. Utrumque per se probum; sed ἂν non commode omittitur. ἀντὶ σ. N. ἀντὶ τῆς σ. Musgravius. Deinde 496. prius τ᾽ in γ᾽ mutavit Brunckius contra MSS. Verte: *Et cum legem servaret, tum pietatem.* *Por.*

Reisk. τὸ σῶφρόν γ᾽ ἔλαβεν, *sic sane accepisset.* In cod. Aug. 1. τὸ σῶφρόν τ᾽ ἔλαβεν ἀντὶ συμφορᾶς. Gloss. ἀντὶ τοῦ φόνου. Id planius esse monet Brunck. *Beck.*

496. νόμου δ᾽ ἀντείχετο conjicit Reisk. Brunck. edidit τοῦ νόμου γ᾽ ἂν εἴχετ᾽. *Beck.*

497. μητέρι Cod. D. et 499. μητέρα. *Beck.*

499. α. κ. ἐγένετο μητέρα κ. Ald. et ple-

Ἐρήσομαι δὲ, Μενέλεως, τοσόνδε σε·
Εἰ τόνδ' ἀποκτείνειεν ὁμόλεκτρος γυνὴ,
Χὠ τοῦδε παῖς αὖ μητέρ' ἀνταποκτενεῖ,
Κἄπειθ' ὁ κείνου γενόμενος φόνωι φόνον
Λύσει, πέρας δὴ ποῖ κακῶν προβήσεται;
Καλῶς ἔθεντο ταῦτα πατέρες οἱ πάλαι,

Interrogabo te hoc tantillum, Menelaë:
Si interficeret aliquem sua conjux,
Et illius filius rursus interficiat matrem,
Et natus ex interfectore illo, cædem cæde
Solvat, finis malorum quousque procedet?
Recte sanxerunt majores olim hæc,

P. τήσω δὲ τοσοῦτόν σε, ὦ Μενέλαε. (καθ' ὑπόθεσιν ὁ λόγος, τὸν τυχόντα τιθεὶς εἰς παράδειγμα.) εἰ τοῦτον φονεύσειεν ὁμόκοιτος γυνὴ, καὶ ὁ τούτου παῖς πάλιν ἀνταποκτενεῖ τὴν μητέρα, κἄπειτα ὁ ἐξ ἐκείνου γεννηθεὶς διὰ φόνον λύσει καὶ ἐλευθερώσει. ποῦ τῶν κακῶν προχωρήσει τὸ τέλος; καλῶς ἐνομοθέτησαν ταῦτα οἱ ἔκπαλαι νομόθεται, οὐ συνεχώρουν

S. συγγενής. 501. Εἰ τόνδ'] Τοῦτον, ὡρισμένον ἔλαβεν ἀντὶ ἀορίστου τοῦ τινά. 502. Μητέρ' ἀνταποκτενεῖ] Τοῦτο διὰ τὸ λεγόμενον περὶ τῶν ἐχιδνῶν, ὅτι μετὰ τὴν συνουσίαν φονεύει τὸν ἄῤῥενα ἡ ἔχιδνα. οἱ δὲ γενόμενοι, ὥσπερ τιμωροὺμενοι τὸν τοῦ πατρὸς φόνον, διατρήσαντες τὴν κοιλίαν τῆς μητρὸς, καὶ φονεύσαντες αὐτὴν γεννῶνται, ὡς φησὶ Νίκανδρος. ὅμοιόν ἐστι καὶ τὸ κατὰ Ὀρέστην καὶ Κλυταιμνήστραν. 508. Φυγαῖσι δ' ὡσίουν] Ἀντὶ τοῦ ἐκά-

rique codices. Ubi si κακίων secundam corripere statues, contra Atticorum consuetudinem peccabis; (sola enim exceptio, quæ speciem habet, est in Suppl. 1104.) et anapæstum in loco secundo relinques. Sin mediam in κακίων produces, non solum anapæstus erit in quarto loco, sed etiam dactylum sequetur, quod ne Comicis quidem licere, recte monuit Dawesius. Est, fateor, versus initio Baccharum: τυφόμενα δίου τε πυρὸς ἔτι ζῶσαν φλόγα. Lege, δίου τ' ἔτι πυρός. Mutatus est verborum ordo ab aliquo, qui vocem ἔτι a verbo, ad quod pertinebat, disjunctam ferre non potuit. Sed ita in hac fabula 416. ἔτι πυρὰ θερμὴ τάφου. Edidit γένετο ex conjectura Brunckius, qui gaudio exsultasset, si cognosset ita exstare in duobus MSS. H. L. Idem L. infra 875. γένετ' habet. Tales errores ubique corrigendi, non in exemplum trahendi. *Por.*

Brunck. αὐτὸς κακίων γένετο scripsit, ut augmentum omitteretur. Negant quidem alii, augmentum omitti posse, alii anapæstum in secunda regione stare posse, alii comparativum in ιων penultimam unquam corripere, sed neutrum sat certis argumentis, monente Br. Mox idem, μητέρα, ut semper. *Beck.*

501. τόνδ' esse δεικτικῶς de Oreste accipiendum, ostendit Prevotus. *Beck.*

502. καὶ ὁ pro χ' ὤ Cod. A. In D. scribitur χὼ. *Beck.*

504. δὲ ποῖ Ald. δὴ ποῖ aut δὴ πῆ MSS. δὴ corrigendum viderat Heathius. *Por.*

δὴ jam Heath. conjectura assecutus est. Reisk. conjicit: Λύσει, κακῶν πέρας ἐστὶ ποῖ προβήσεται, *eritne terminus, ad quem procedent?* nempe mala, facinora; vel potius: λύσει πέρασδέ τοι κακὸν προβήσεται. πέρασδε vel πέραζε pro πρὸς τὸ πέρας.

Pro ποῖ Codd. A. D. πῆ. *Beck.*

δὴ] Ita septem MSS. Vulgo δέ. *Musg.*

506. ἐᾶν hic potius *velle*, quam *sinere*, denotare putat F. *Beck.*

507. κυροῖ N. *Por.*

αἷμ' Gl. Cod. D. suprascr. ἔγκλημα φόνου. *Beck.*

508. ὡσίουν Ald. et MSS. ὁσίουν edidit Barnesius, accentu male posito. ὁσιοῦν Brunckius. Cum jam in ὡσίουν erratum esset, correctores quidam ἀποκτεῖναι vel ἀποκτείνειν fecere, detracta præpositione. Sed ἀνταποκτεῖναι cum Aldo vel ἀνταποκτείνειν servant plerique codices. *Por.*

Heath. et Fac. conjiciunt ὁσιοῦν, ut hoc

Εἰς ὀμμάτων μὲν ὄψιν οὐκ εἴων περᾶν,
Οὐδ' εἰς ἀπάντημ', ὅστις αἷμ' ἔχων κυρεῖ·
Φυγαῖσι δ' ὁσιοῦν, ἀνταποκτείνειν δὲ μή.
Ἀεὶ γὰρ εἷς ἔμελλ' ἐνέξεσθαι φόνῳ,
Τὸ λοίσθιον μίασμα λαμβάνων χεροῖν.
Ἐγὼ δὲ μισῶ μὲν γυναῖκας ἀνοσίους,

Non sinebant in conspectum venire,
Neque in occursum, quisquis forte reus esset sanguinis:
Sed purum reddere exilio, non autem vicissim occidere.
Semper enim unus cædi foret obnoxius,
Extremam contaminationem accipiens manibus.
Ego vero utique odi impias mulieres,

P. ἐλθεῖν εἰς ὄψιν καὶ θέαν, οὐδ' εἰς ἀπάντησιν τὸν ἀποκτείναντά τινα· φυγῇ δὲ ἤγουν ἐξορίᾳ ἐδικαίουν, οὐχὶ δὲ τῷ ἀνταποκτείνειν, διόλου γὰρ ὁ ὕστερος ἀπέκειτο ἐνέξεσθαι, ἤγουν ἔνοχος ἔσεσθαι τοῦ φονευθῆναι. ἐγὼ δὲ μισῶ τὰς ἀνοσίους καὶ ἀδίκους γυναῖκας, μισῶ δὲ πρώτην

S. θαιρον, ὁσίους καὶ καθαροὺς ἐποίουν. τὸ γὰρ μὴ ἀνταποκτείνειν, ὅσιον ἐνόμιζον. οἱ γράφοντες ἀνταποκτείνειν, ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα, διὸ ἀποκτείνειν γράφων, οὕτω λέγε, ὡσίουν δὲ καὶ ἐκάθαιρον ἐκεῖνον ἐν φυγαῖς, οὐκ ἐν τῷ ἀποκτείνειν δέ. τὸ μὴ, ἀντὶ τοῦ οὐ. 510. Τὸ λοίσθιον] Τὸ ἔσχατον, τὸ ἀφ' ἑτέρου εἰς ἕτερον μεταβαῖνον. Ὅμηρος, "Λοῖσθος ἀνὴρ ὤριστος." Il. Ψ. 536. εἷς δὲ φησὶν ὁ πρὸς τῷ τέλει ἔμελλεν εἶναι μεμιασμένος ὕστερος, ὁ μηκέτι ἔχων μεθ' ἑαυτὸν ἄλλον, οἷον εἷς ἕνα φονέα κατὰ διαδοχήν. καὶ οὐδεὶς ἐστι μίσους αἴτιος,

et ἀνταποκτεῖναι pendeat ab ἔθεντο v. 505. Brunck. ita edidit. In ejus codd. mox est ἀνταποκτείνειν, quod recepit.

ὡσίουν Codd. A. D. pro ὁσίουν, quod in ed. Barn. Mox ἀνταποκτείνειν D. *Beck.*

ὡσίουν] Ita Ed. Ald. Kingius inter varias lectiones ὁσίουν ponit, quod non memini me in ullo MS. vidisse.

ἀνταποκτείνειν] Ita Lib. P. Ed. Ald. ἀνταποκτεῖναι. Kingius, incertum, quo auctore, ἀποκτείνειν. Cæterum, referendum est ἀνταποκτείνειν ad verbum præcedens εἴων, licet hoc, interposito ὡσίουν, confusione non caret. Verum in versu 1045. non dissimilis constructio est; quippe ψυχὴν μίαν ad τῆς ἀδελφῆς referendum est, ὄνομα, quod interponitur, non item. Confer etiam v. 1211, 12. Neque aliter se res habet in Cyclope v. 604.

αὐτόν τε, ναύτας τ' ἀπολέσητ', Ὀδυσσέα.

Sic enim interpungo, non ut in vulgatis. *Musg.*

509. ἔμελλεν ἕξεσθαι Ald. et plures MSS. Quidam insuper habent φόνου, quod esset, *cædem aggredi*, monente Musgravio. ἔμελλ' ἐνέξεσθαι Duportus et Heath. cum Paraphraste, et ita superscriptum habent unus ex Brunckianis et J. *Por.*

Etiam Heath. legit ἔμελλ' ἐνέξεσθαι et Reisk. in utroque Aug. cod. ἔμελλεν ἕξεσθαι. In membran. Reg. et cod. Brunck. est ἕξεσθαι φόνου, in altero Reg. ἕξεσθαι φόνῳ, sed superscriptum, ἐνέξεσθαι, ἤγουν ἔνοχος εἶναι τοῦ φονευθῆναι. Ipse edidit: ἀεὶ γὰρ εἷς ἤμελλ' ἐνέξεσθαι φόνῳ.

φόνου Cod. A. et verbo ἕξεσθαι superscriptum χρανθήσεσθαι, ἅψασθαι, ἐνέχεσθαι. In Cod. D. ea superscripta, quæ in edita paraphrasi leguntur. *Beck.*

φόνῳ,] Ita Ed. Ald. Lib. P. φόνου, ut habet Kingius. Sed ἔχεσθαι φόνου est *cædem aggredi.* Paraphrastes legisse videtur ἐνεξεσθαι. *Musg.*

510. Sic Ald et MSS. Brunckius, χερός. *Por.*

In Cod. D. suprascr. τὸ ἔσχατον μίασμα λαμβάνων διὰ τῶν χερῶν, ἤγουν ἔσχατος φονεύσας. *Beck.*

511. Hic et infra 533, 539. ἐγὼ δὲ in ἔγωγε mutavit Brunckius, sine auctoritate, et, ut puto, sine ratione. *Por.*

Brunck. edidit ἔγωγε, quod sæpe in ἐγὼ δὲ mutatum esse docet. *Beck.*

Πρώτην δὲ θυγατέρ', ἣ πόσιν κατέκτανεν.
Ἑλένην τε τὴν σὴν ἄλοχον οὔποτ' αἰνέσω,
Οὐδ' ἂν προσείποιμ', οὐδὲ σὲ ζηλῶ, κακῆς
Γυναικὸς ἐλθόνθ' οὕνεκ' εἰς Τροίας πέδον.
Ἀμυνῶ δ', ὅσον περ δυνατός εἰμι, τῷ νόμῳ,
Τὸ θηριῶδες τοῦτο καὶ μιαιφόνον
Παύων, ὃ καὶ γῆν καὶ πόλεις ὄλλυσ' ἀεί.
Ἐπεὶ τίν' εἶχες, ὦ τάλας, ψυχὴν τότε,

Et primum filiam, quæ occidit maritum.
Et Helenam tuam conjugem nunquam laudabo,
Neque alloquar, neque te laudo malæ
Mulieris gratia profectum ad Trojam.
Defendam autem quantum possum legem,
Bestialem hunc et homicidialem morem
Tollens, qui semper perdit terras et urbes.
Nam, quo animo eras, o miser, tunc,

P. τὴν ἐμὴν θυγατέρα, ἣ τὸν ἑαυτῆς ἐφόνευσεν ἄνδρα. καὶ τὴν Ἑλένην τὴν σὴν γυναῖκα, οὐδέποτ' ἐπαινέσω, οὐδὲ προσλαλήσαιμι, οὐδὲ σὲ ἐπαινῶ ἐλθόντα εἰς Τροίαν κακῆς γυναικὸς χάριν. βοηθήσω δ' ὅσον δύναμαι τῷ νόμῳ, τὴν θηριωδίαν καὶ μιαιφονίαν ταύτην καταπαύων, ἣ γῆν τε καὶ πόλεις διόλου διαφθείρει. εἰ δὲ μὴ τινὰ ψυχὴν εἶχες, ὦ τάλας, τότε, ὁπότε ἡ μήτηρ ἐξέβαλε τὸν μαστὸν παρακαλοῦσά σε, ἐγὼ μὲν οὐ θεασάμενος τὰ ἐκεῖ γενόμενα κακὰ, διὰ δακρύων δαμάζω τὸν γεροντικὸν ὀφθαλμὸν ὁ ἄθλιος. ἓν οὖν ἔχω προσθεῖναι κεφάλαιον

S. ἐν ᾧ φονεύεσθαι μέλλει, εἰ μὴ εἷς. ἐκεῖνος μέν τοι ὁ μὴ φονευθησόμενος, μεμιασμένος δὲ, ὁ πρὸς τῷ τέλει. 514. Οὐδέ σε ζηλῶ] Ζηλῶ τὸ μακαρίζω. ἐνταῦθα δὲ ἀντὶ τοῦ ἐπαινῶ. ἐπεὶ γὰρ πλησιάζουσιν ἀλλήλοις τρόπον τινὰ, τὸ ἐπαινεῖν καὶ τὸ μακαρίζειν, οὐκ ὀκνεῖ λαμβάνειν τὸ ἕτερον ἀντὶ τοῦ ἑτέρου. 516. Ἀμυνῶ δ' ὅσον] Ἐπειδὴ γὰρ νόμος ἦν μὴ δι' ἑτέρου φόνου τοὺς φονεῖς κολάζειν, ἀλλὰ φυγῇ, οὗτος δὲ παραβὰς τὸν νόμον ἀπέκτεινε τὴν μητέρα, τὸν ἴδιον ἄνδρα φονεύσασαν, ἀμυνῶ καὶ βοηθήσω αὐτὸς τῷ παραβαθέντι ὑπ'

512. Pro ἣ Cod. D. ἃ. *Beck.*

513. Ἑλένην δὲ Ald. et pars codicum. *Por.*

Brunck. e codd. suis, etiam Aug. dedit Ἑλένην τε. *Beck.*

Ἑλένην δὲ] Barnesio placet Ἑλένην τε. *Musg.*

514. οὐδὲ σὲ] Sic edidi, ex H. J. cum vulgo sit οὐδέ σε. Leve est, sed semel duxi monendum, me in pronominibus accentu signandis aut non signandis sententiæ et emphaseos rationem semper habuisse. Infra 759. καὶ σὲ recte habent H. L. Mox ἀμύνω Ald. *Por.*

κακῆς ad sequentem versum Cod. A. refert moxque idem habet: οὕνεκ' ἐλθόνθ' ἐς— *Beck.*

519. Ἐπεὶ τίν' εἶχες, ὦ τάλας, ψυχὴν τότε,] Quo fuisti tunc animo, o miser? De eleganti hac phrasi, et aliis *Græcis Latinisque* auctoribus nota, vid. *Pet. Victorii* Variar. Lection. l. 1. c. 7. Quod autem de nomine *Micione* (quod et in consuetudine *Atheniensium* fuisse et a comicis celebratum agnoscit,) tantus vir dicat, se originem illius penitus nescire, nec putat, rationem ipsius commodam afferri posse, miramur sane, in re tam obvia tam sagacem criticum offendisse; cum appareat, diminutivum esse Μικίων a τοῦ Μίκων. *Micon* autem erat quidam *Æginetа*, pater *Onetæ* Statuarii, (*Pausan.* Eliacis) et alter pictor *Atheniensis*, et alter orator *Atheniensis*, alter denique fictor *Syracusanus*, ab eodem *Pausania* memorati omnes: præter alios *Miconas* veteribus notos: videtur autem nomen ipsum ὑποκοριστικῶς dici a μικκὸς, idem quod μικρός.

Ὅτ' ἐξέβαλλε μαστὸν, ἱκετεύουσά σε,
Μήτηρ; ἐγὼ μὲν οὐκ ἰδὼν τἀκεῖ κακὰ,
Δακρύοις γέροντ' ὀφθαλμὸν ἐκτήκω τάλας.
Ἓν οὖν λόγοισι τοῖς ἐμοῖς ὁμοῤῥοθεῖ,
Μισεῖ τε πρὸς θεῶν καὶ τίνεις μητρὸς δίκας,
Μανίαις ἀλαίνων καὶ φόβοις· τί μαρτύρων
Ἄλλων ἀκούειν δεῖ μ' ἅγ' εἰσορᾷν πάρα;
Ὡς οὖν ἂν εἰδῇς, Μενέλεως, τοῖσιν θεοῖς

Quando exeruit ubera supplicans tibi
Mater? ego qui non vidi illa mala,
Tabefacio miser senilem oculum lacrymis.
Unum ergo confirmat meam sententiam:
Invisus es diis, et matri das pœnam,
Errans furore et terroribus. Quid testes
Alios me audire opus est de rebus, quas possumus videre?
Ut ergo scias, Menelaë, Deos

P. τοῖς ἐμοῖς λόγοις, τὸ ὑπὸ θεῶν μισεῖσθαι σε πλανώμενον καὶ μαινόμενον. οὐ δεῖ με ζητεῖν μάρτυρας τοῦ μισεῖσθαί σε παρὰ τῶν θεῶν, ὡς ἀνόσια δεδρακότα. βλέπω γάρ σε μαινόμενον, ὅπερ παρὰ τῶν θεῶν ἐπιόν σοι, δείκνυσι πᾶσιν, ὡς εἰ μὴ κακὸν εἰργάσω, οὐκ ἂν εἰς τοιαύτην δυστυχίαν ἐνέπεσες. ἵνα δὲ μάθῃς, ὦ Μενέλαε, μὴ θέλε πράσσειν ἐναντία τοῖς θεοῖς, χρήζων ὠφελεῖν

S. αὐτοῦ νόμῳ. ἐξ ὧν γὰρ θέλω τοῦτον τιμωρηθῆναι, παύω τοὺς ἄλλους τῶν ἴσων. οὐ χρὴ δὲ γράφειν ἀμύνω ἐπὶ ἐνεστῶτος, μακρὰ γάρ ἐστιν ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος τὰ διὰ υνω ῥήματα. ἀλλ' ἀμυνῶ ἐπὶ μέλλοντος. οὕτω γὰρ ἁρμόζεται τῷ μέτρῳ. ὁ γὰρ μέλλων τῆς ε' συζυγίας τῶν βαρυτόνων, τὰ ἀμετάβολα. φησὶ, τηρεῖ μετὰ συστολῆς τῆς παραληγούσης, καὶ περισπωμένου τοῦ τόνου. 519. Ἐπεὶ τίν' εἶχες, ὦ τάλας] Ἀποστροφὴ τὸ σχῆμα. πρὸς τὸν Ὀρέστην ἰδίως ἀπέστρεψε τὸν λόγον, καὶ διαλέγεται πρὸς αὐτὸν, ὁ περὶ τούτου ἐγκαλῶν τὸν Μενέλαον. 523. Ὁμοῤῥοθεῖ] Ἀντὶ τοῦ ἀκολουθεῖ καὶ συμφωνεῖ. 525. Ἀλ-

sed hæc obiter, curiosis forte non ingrata. *Barnes.*

Fac. illustrat usum elegantem part. ἐπεί, in interrogationibus increpantibus, locis bis, Rhes. 204. Æschyl. Choëph. 212. *Beck.*

520. ἐξέβαλε τὸν μ. Ald. K. sed τὸν omittunt plerique MSS. ἐξέβαλλε μαστὸν, ut edidit Kingius, habent MS. C. C. C. duo Brunckii, J. *Por.*

ἐξέβαλε τὸν μαστὸν,] Id solitas fuisse matres supplicantes facere, Fac. docet ex v. 561. 824. Hom. Il. XXII, 79. ss. Justin. 16, 1. Brunck. e codd. edidit: ὅτ' ἐξέβαλλε μαστὸν.

τὸν ante μαστὸν omittunt A. D. Mox et σε in A. deest; idemque μήτηρ scribit. *Beck.*

ἐξέβαλλε μαστὸν,] Ita MS. Cantabrig. Ed. Ald. ἐξέβαλε τὸν μαστόν. *Musg.*

522. Pro τάλας M. R. γόοις ex Hec. 434. *Por.*

524. μισῇ γε vulgo. Sed μισεῖ, superscripto η, MS. Leid. apud Valckenær. ad Phœn. 576. τε dedi ipse pro γε. σὺ pro γε vel τε N. *Por.*

Τίνεις ματρὸς δίκας,] Hic τὸ τίνω primam habet communem, ut supra v. 447. *Barnes.*

Cod. Leid. A. μισεῖ, η tamen superscripto, monente Valck. *Beck.*

525. Verba τί μαρτύρων ad sequentem versum, et in eo πάρα ad v. 527. adjungit Cod. A. *Beck.*

527. ss. Hi versus, indicante Facio, ita laudantur a Schol. Apoll. Rhod. 2, 253. Ὅτι γὰρ τὸ τοῖς ἀσεβέσιν βοηθεῖν εἰς τοὺς

Μὴ πρᾶσσ' ἐναντί', ὠφελεῖν τοῦτον θέλων.
Ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις,
Ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.
Θυγάτηρ δ' ἐμὴ θανοῦσ' ἔπραξεν ἔνδικα,
Ἀλλ' οὐχὶ πρὸς τοῦδ' εἰκὸς ἦν αὐτὴν θανεῖν.
Ἐγὼ δὲ τἄλλα μακάριος πέφυκ' ἀνὴρ,
Πλὴν εἰς θυγατέρας· τοῦτο δ' οὐκ εὐδαιμονῶ.
ΧΟ. Ζηλωτὸς, ὅστις ηὐτύχησεν εἰς τέκνα,

Contra ne facias, volens juvare istum :
Et sinas a civibus interfici saxis,
Aut non accede in Spartanam terram.
Mea filia mortua, passa est justa :
Sed non erat conveniens interfici eam ab isto.
Ego autem in aliis rebus satis felix fui,
Præter filias : in hoc autem non sum felix.
*Cho.* Invidendus *is*, qui felix est quoad liberos :

P. τὸν Ὀρέστην· ἀλλ' ἄφες αὐτὸν διὰ πέτρων ὑπὸ τῶν πολιτῶν φονευθῆναι· ἢ εἰ μὴ ποιήσεις τοῦτο, ὅπερ σοι λέγω δηλονότι, μὴ διέρχου διὰ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων γῆς. ἡ δὲ ἐμὴ θυγάτηρ ἀποθανοῦσα, ἔπαθε δικαίως· ἀλλ' οὐ παρὰ τούτου δὲ πρέπον ἦν τὴν Κλυταιμνήστραν ἀποθανεῖν. ἐγὼ δὲ κατὰ τὰ ἄλλα μακάριστος ὑπάρχω ἀνὴρ, χωρὶς εἰς τὰς θυγατέρας, κατὰ τοῦτο δὲ οὐκ εὐτυχῶ. μακάριστος ὁποῖος εὐτύχησεν εἰς τέκνα, καὶ μὴ μεγάλας καὶ φανερὰς καὶ

S. αἰνῶν] Πλανώμενος. 530 Σπαρτιάτιδος] Σπάρτη ἡ προηγουμένη πόλις τῆς Λακεδαιμονίας. ὁ ἀπὸ ταύτης, Σπαρτιάτης· καὶ ἐπὶ θηλυκοῦ, ἡ Σπαρτιάτις, διὰ τοῦ ἰ, καὶ κλίνεται, τῆς Σπαρτιάτιδος. Σπαρτὶν δὲ τὸ σχοινίον· ὡς παρ' Ὁμήρῳ, "Σπάρτα λέλυνται." Il. B. 135. καὶ ἡ Σπάρτος ἐπὶ θηλυκοῦ, ἀφ' οὗ τὸ Κόσμει ἂν ἔλαχες Σπάρτον, καὶ τὴν λίθον ποτὶ τὰν Σπάρτον ἄγε. Ita fertur hoc Scholion in MS. C. C. C. 531. Ἔπραξεν θεοὺς ἔχει ἀσέβειαν, καὶ Εὐριπίδης φησί· ὡς οὖν ἂν ἴδῃς Μενέλεως τοῖσιν θεοῖς μὴ πρᾶσσ' ἐναντία, ὠφελεῖν τοῦτον θέλων. *Beck.*

528. Sic Ald. et Schol. * ad Apollon. Rhod. II. 253. τοῦτον ὠφελεῖν θέλων A. ὠφελεῖν αὐτὸν D. L. ut Kingius edidit. Legi etiam posset, αὐτὸν ὠφελεῖν θέλων. Sequuntur in Ald. et MSS. duo versus, quos Viri docti, utpote huc ex 618. 619. retractos, ejecere. Equidem utroque loco genuinos puto, nisi simul et hunc et præcedentem deles. *Por.*

Pro τοῦτον King. αὐτόν.

ἐναντία, τοῦτον ὠφελεῖν θέλων.] Sic Cod. A. In D. pro τοῦτον est αὐτόν. *Beck.*

529. s. Ἔα — χθονός.] Hos duo versus, qui infra 618. s. iterum occurrunt, hic omisit Brunck.

πέτροις,] In Cod. A. suprascriptum: λίθοις. *Beck.*

530. Σπαρτιάδος Cod. A. *Beck.*

531. Ἔπραξεν ἔνδικα,] ἔπραξεν ponitur in hoc loco pro ἔπαθεν: sic et idem poëta in *Hecuba* v. 1007. Ὡς πάντα πράξας, ὧν σε δεῖ. Vid. *Scholiasten* et *Hen. Stephan.* Thesaurum *Græcæ* Linguæ in πράσσω. Eodem modo et πάσχω aliquando pro πράσσω usurpatur, ut *Lucian.* in Necyoman. τί γὰρ ἂν καὶ πάθοι τις, ὁπότε φίλος ἀνὴρ βιάζοιτο. *Barnes.*

δ' ante ἐμὴ ap. King. deest.

δ' omittit Cod. D. *Beck.*

533. ἐγὼ δὲ præter Ald. et MSS. Laërtius VII. 179. ubi dicitur Chrysippus, mutato θυγατέρας in Κλεάνθην, de se et

* In Scholiis ἀσεβὴς, quod recte habet ed. Flor. per incuriam in ἀβὴς mutavit H. Stephanus, quod retinuerunt editores secuti. *Por.*

Καὶ μὴ 'πισήμους ξυμφορὰς ἐκτήσατο.
ΟΡ. Ὦ γέρον, ἐγώ τοι πρὸς σὲ δειμαίνω λέγειν,
Ὅπου σε μέλλω σήν τε λυπήσειν φρένα.
Ἐγὼ δ' ἀνόσιός εἰμι μητέρα κτανὼν,
Ὅσιος δέ γ' ἕτερον ὄνομα, τιμωρῶν πατρί.
Ἀπελθέτω δὴ τοῖς λόγοισιν ἐκποδὼν
Τὸ γῆρας ἡμῖν τὸ σὸν, ὅ μ' ἐκπλήσσει λόγου,
Καὶ καθ' ὁδὸν εἶμι· νῦν δὲ σὴν ταρβῶ τρίχα.

Nec insignes *aliquas* calamitates eos nactus est.
*Ore.* O senex, ego vereor dicere adversus te,
Ubi dolore aliquo affecturus sum animum tuum.
Ego quidem sum pollutus, quatenus interfeci matrem :
Impollutus autem alio nomine, quod ultus sum patrem.
Abeat igitur longius ab isto sermone
Tua senectus, quæ interturbat me dicentem,
Et redeo in viam : nunc vero vereor tuam canitiem.

P. ὁμολογουμένας βλάβας ἔλαβε. ὦ γέρον, ἐγὼ φοβοῦμαι λέγειν πρὸς σὲ, ὅπου μέλλω σε καὶ τὴν σὴν φρένα, καὶ διάνοιαν, λυπήσειν. ἐγὼ μὲν φονεύσας τὴν μητέρα, ἀνόσιος ὑπάρχω, τιμωρῶν δὲ τῷ πατρὶ, ὅσιος εἰμὶ, καθ' ἕτερον ὄνομα τοῦ ἀνοσίου. ἀπίτω μακρὰν τοῖς ἐμοῖς λόγοις τὸ σὸν γῆρας, ὅ με κωλύει τοῦ λέγειν, καὶ τότε κατὰ τάξιν ἐλεύσομαι· νῦν δὲ φοβοῦμαι τὸ

S. ἔνδικα] Ἔπαθε μὲν δίκαια, καθὸ ἀπέθανε· καὶ δικαίαν τιμωρίαν δέδωκε· καθὸ δὲ ὑπὸ τούτου ἀπέθανεν, ἠδίκηται. 540. Ὅσιος δέ γ' ἕτερον ὄνομα] Ἐπεὶ ἐναντίον τοῦ ἀνοσίου τὸ ὅσιον, ἀνόσιος μὲν εἰμὶ. τὴν μητέρα κτανών· τετύχηκα δὲ τοῦ ὁσίου ὀνόματος καθ' ἕτερον μέρος, τὸν πατέρα ἐκδικήσας. Ἄλλως. Ἐγὼ μὲν κτανὼν τὴν μητέρα, ἀνόσιος εἰμὶ, τιμωρῶν δὲ τῷ πατρὶ, πάλιν ὅσιος εἰμὶ, ἕτερον ὄνομα τοῦ ἀνοσίου. 541. Ἀπελθέτω δὴ τοῖς λόγοισι] Ἀντὶ τοῦ σὺ ἀναχώρει, καὶ τὰς ἀληθείας ἐρῶ, καὶ δεόντως ἀπολογήσομαι.

Cleanthe hos duo versus usurpasse. In 534. πλήν γ' L. non male. *Por.*

Brunck. edidit Ἔγωγε. vid. ad v. 509. δὲ deest in Cod. D. *Beck.*

535. εὐτύχησαν Cod. A. *Beck.*

536. ξ. ἐδέξατο L. Hos duo versus ita suos fecit Diogenes Stobæi LXXV. p. 327. Ζηλωτὸς, ὅστις εὐτύχησεν ἐν τέκνοις, Καὶ μὴ 'πισήμοις συμφοραῖς ὠδύρατο. Male Καὶ in Ἢ mutavit Grotius. *Por.*

συμφορᾶς Cod. A. *Beck.*

ἐπισήμους, *insignes*, *ingentes*. *Fac.*

538. Elegans est Musgravii conjectura; ὅπου γε μέλλω σήν τι λυπήσειν φρένα, neque a verisimilitudine abhorret; ὅπου γε enim habent H. M. R. et in loco, quem ex Phœnissis 394. (397.) citat, μή τι σὴν δάκω φρένα, MS. Leid. μή τε. Frustra Brunckius accumulat γνωτὰ κοὐκ ἄγνωτα, ἄκλητος οὔτε κληθεὶς, ὁμαίμου καὶ κασιγνήτης, πατέρων καὶ τεκόντων, ὁ φύσας χὼ τεκὼν πατὴρ, ἔσχατος ὑστέρας τ' ἔχων πώλους, exemplis diversi generis permistis. Vulgatam tamen defendet Sophocles Aj. 1147. οὕτω δὲ καὶ σὲ καὶ τὸ σὸν λάβρον στόμα Σμικροῦ νέφους τάχ' ἄν τις ἐκπνεύσας μέγας Χειμὼν κατασβέσειε τὴν πολλὴν βοήν. *Por.*

Brunck. conjecturam Musgr. elegantem appellat, sed vulgatam propterea non repudiandam monet; sæpissime enim Tragicos duabus phrasibus idem valentibus unam rem exprimere, quam in rem laudat Soph. Œd. Tyr. 58. Electr. 12. 735. Ajac. 290. Æsch. Choëph. 327.

λυπήσειν] In Cod. A. supra: γρ. λυπῆσαι. Vocabulo ὅπου in D. superscr. ὁπότε τοπικὸν ἀντὶ χρονικοῦ. *Beck.*

Ut vitetur tautologia, lego:

ὅπου γε μέλλω σήν τι λυπήσειν φρένα,

Abundat τι, ut in μή τι σὴν δάκω φρένα. Phœn. v. 394. *Musg.*

Τί χρῆν με δρᾶσαι· δύο γὰρ ἀντίθες δυοῖν.
Πατὴρ μὲν ἐφύτευσέν με, σὴ δ' ἔτικτε παῖς,
Τὸ σπέρμ' ἄρουρα παραλαβοῦσ' ἄλλου πάρα.
Ἄνευ δὲ πατρὸς τέκνον οὐκ εἴη ποτ' ἄν.
Ἐλογισάμην οὖν τῷ γένους ἀρχηγέτῃ
Μᾶλλόν μ' ἀμῦναι τῆς ὑποστάσης τροφάς.
Ἡ σὴ δὲ θυγάτηρ, μητέρ' αἰδοῦμαι λέγειν,
Ἰδίοισιν ὑμεναίοισι, κοὐχὶ σώφροσιν,
Εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρ'· ἐμαυτὸν, ἢν λέγω

Quid oportebat me facere? oppone enim duo duobus.
Pater quidem me genuit, tua vero filia peperit,
Tanquam ager accipiens semen ab alio:
Sine patre autem non potest gigni proles.
Cogitabam ergo generis-autori
Magis me debere opitulari, quam illi quæ exhibuit nutricationem.
Sed filia tua, (vereor enim vocare matrem)
Proprio hymenæo et non modesto
Venit in concubitum: mihi, si dico

P. σὸν γῆρας. τί με ποιῆσαι ἔπρεπε; δύο γὰρ τινὰ πράγμασιν ἀντίθες δυσίν. ὁ μὲν πατὴρ ἔσπειρέ με, ἡ σὴ δὴ παῖς ἐγέννησεν, ὡς ἄρουρα τὸ σπέρμα παρ' ἄλλου λαβοῦσα. τέκνον δὲ χωρὶς πατρὸς, οὔποτ' ἂν εἴη. ἡ σὴ δὲ θυγάτηρ, αἰσχύνομαι γὰρ μητέρα λέγειν ἐμὴν, ἰδίοις

S. 546. Ἄρουρα] Ἄρουρα ἡ ἠροτριασμένη γῆ, χέρσος δὲ ἡ ἀνήροτος καὶ ἀνέργαστος. Cod. D. 547. Ἄνευ δὲ πατρὸς] Λέγεταί τις αὐτοῦ εἰπόντος τοῦτο εἰρηκέναι· "Ἄνευ δὲ μητρὸς, ὦ κάθαρμ' Εὐριπίδη; (Ἄνευ δὲ μητρὸς πῶς κάθαρμ' Εὐριπίδη;)" MS. C. C. C. Ἄνευ δὲ πατρὸς] Τιθεὶς τὸν πατέρα, καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀντιθεὶς αὐτοῖς, τῷ μὲν τὴν σπορὰν, τῇ δὲ τὸν τόκον, δείκνυσι τὸν πατέρα μείζονα μητρὸς, διὰ τὸ πρωταίτιον εἶναι τῆς εἰς φῶς αὐτῷ προαγωγῆς. δέον δὲ τῆς ὑποστάσης τροφὰς εἰπεῖν, γονὰς εἶπεν. 552. Εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρα] Τὸ ἀνδρὸς διπλῶς νοητέον, ἢ τοῦ Αἰγίσθου, ἢ τοῦ Ἀγαμέμνονος. καὶ ἐπὶ μὲν τοῦ Αἰγίσ-

539. Brunck. edidit Ἔγωγ'. In uno cod. Reg. voculæ δ' superscriptum μέν. *Beck.*

541. λόγοις Cod. A. In D. superscr. gl. τῶν λόγων μακράν. *Beck.*

542. Pro λόγου tres MSS. λέγειν, Magister φόβου. *Por.*

Laudat Thom. M. V. Ἐκπλήττω, sed pro λόγου habet φόβου.

λόγου,] Cod. A. λέγειν. ἐκπλήσσει. Gl. Cod. D. suprascr. ἐξίστησι. *Beck.*

λόγου,] Ask. 1. λέγειν. *Musg.*

543. καθοδὸν Cod. D. *Beck.*

545. Hanc doctrinam mulierum osor ab Æschylo Euripides arripuit, Eumen. 661. ne parentem quidem esse matrem concedens. Non irridicule aliquis respondisse dicitur, ἄνευ δὲ μητρὸς πῶς, κάθαρμ' Εὐριπίδη; V. 547. citat Clemens Alexandrinus Strom. II. p. 505. addita correctione, ἄνευ δὲ μητρὸς οὐδὲ συλλαβὴ τέκνου. *Por.*

ἐφύτευσε Codd. A. D. In D. suprascr. ἐγέννησε et super v. ἔτικτε est ἔτεκε θυγάτηρ. *Beck.*

546. Hunc et 556. suspectos habet Beckius, nullo, mea quidem sententia, jure. *Por.*

Philosophi illius ætatis et cum iis Euripides censebant, auctorem originis patrem esse: matrem autem tanquam humum considerabant, semem recipientem et foventem. Adolescentes hac doctrina imbuti sæpe minus decenter et pie erga matres se gesserunt. Unde illa sententia non minus perniciosa quam absurda mul-

Κακῶς ἐκείνην, ἐξερῶ· λέξω δ' ὅμως.
Αἴγισθος ἦν ὁ κρυπτὸς ἐν δόμοις πόσις·
Τοῦτον κατέκτειν', ἐπὶ δ' ἔθυσα μητέρα,
Ἀνόσια μὲν δρῶν, ἀλλὰ τιμωρῶν πατρί.
Ἐφ' οἷς δ' ἀπειλεῖς, ὡς πετρωθῆναί με δεῖ,
Ἄκουσον, ὡς ἅπασαν Ἑλλάδ' ὠφελῶ.
Εἰ γὰρ γυναῖκες εἰς τόδ' ἥξουσιν θράσους,
Ἄνδρας φονεύειν, καταφυγὰς ποιούμεναι
Εἰς τέκνα, μαστοῖς τὸν ἔλεον θηρώμεναι,

Illi, male dico, et tamen dicam.
Ægisthus erat abditus in domo maritus:
Hunc interfeci, et post *illum*, matrem mactavi:
Irreligiosa quidem faciens, sed ulciscens patrem.
Quod autem minaris me debere lapidari:
Audi, ut profuerim toti Græciæ.
Si enim mulieres veniant ad hanc audaciam,
Ut interficiant viros, facientes refugium
Ad liberos, venantes misericordiam uberibus:

P. γάμοις, ἤγουν λαθραίοις, καὶ οὐ νενομισμένοις ἦλθεν εἰς ἀνδρὸς κοίτην. ἐὰν ἐκείνην λέγω κακῶς, ἐμαυτὸν ἐρῶ κακῶς, λέξω δ' ὅμως. * * τὸν Αἴγισθον μὲν ἔκτεινα, ἐπὶ τούτῳ δὲ

S. θου, οὕτως· ἡ σὴ θυγάτηρ, ὦ Τυνδάρεως, εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρα ἐν λαθραίοις γάμοις, τουτέστι συνῆν λαθραίως τῷ Αἰγίσθῳ μοιχευομένη. ἐπὶ δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος, οὕτως· ἡ σὴ θυγάτηρ ἐν ἰδίοις Ὑμεναίοις, καὶ οὐχὶ σώφροσι, τουτέστι λαθραίως μοιχευομένη Αἰγίσθῳ, εἰς λέκτρα τοῦ Ἀγαμέμνονος ἧκεν, ὅτε ἐπανῆκεν ἐκ Τροίας. 555. Τοῦτον κατέκτειν', ἐπὶ δ' ἔθυσα μητέρα] Οὐ καλῶς λέγει, πρῶτον γὰρ ἐκείνην ἔκτεινεν, εἶτα τὸν Αἴγισθον ἐξ ἀγρῶν ἐπανελθόντα, καθά φησι Σοφοκλῆς. Baroc. 74. Ἐπὶ δ' ἔθυσα] Ἀπρεπῶς τὸ ἔθυσα. τάχα δὲ δείξει, ὅτι εὐσεβῶς διέπραξε φονεύσας αὐτήν. καὶ ἔφη τὸ ἔθυσα. 557. Ἐφ' οἷς δ'

tis visa et a comicis derisa est.—*Brunck.* Not. ad Arist. Nub. 1444.

547. Fac. monet, hunc versum glossematis speciem habere, ejici tamen non vult. *Beck.*

548. In Cod. D. scribitur ita: ἐλεγηνην γοῦν
σάμ τοῦ γένους—*Beck.*

549. Τροφάς.] Hanc lectionem præfert *Scholiast.* sed a poëta γονὰς scriptum ait; quod forte melius.

Facius non absurdam esse judicat lectionem Schol. γονὰς pro τροφὰς, et explicat τῆς ὑποστάσης γονὰς, *quæ sustentat fœtum,* vel, *quæ subjicit partes genitales.* *Beck.*

550. μητέρ' clare scriptum in D. *Beck.*

551. ἰδίοισιν ὑμεναίοισιν Fac. vertit, *clandestino Hymenæo,* laudatque Hes. Ἰδιάζεται· νοσφίζεται. quæ glossa huc plane non pertinet. *Beck.*

552. ᾔει] Cod. D. εἴη. Mox Cod. A. λέκτρα. Paullo ante vocab. ἰδίοισιν in D. suprascr. κρυφίοις. *Beck.*

ἀνδρὸς λέκτρα idem est, quod ἀνδρικὰ λέκτρα. Latine *in complexus viriles.* vid. ad Andr. v. 471. *Musg.*

ἀνὴρ h. l. est maritus, Agamemnon, cujus torum conscendit Clytæmnestra, Ægistho nuptiis clandestinis secum introducto, quippe quæ vivo etiamnum Agamemnone novas illas et illicitas nuptias cum Ægistho jam celebraverat. *Heath*

555. κατέκτεινα Cod. A. Tum in eodem: μητέρα. *Beck.*

557. δεῖ ex MSS. pro χρὴ edidit Kingius; sic enim habent duo Brunckii, Cant.

Παρ᾽ οὐδὲν αὐταῖς ἦν ἂν ὀλλύναι πόσεις,
Ἐπίκλημ᾽ ἐχούσαις ὅ, τι τύχοι· δράσας δ᾽ ἐγὼ
Δείν᾽, ὡς σὺ κομπεῖς, τόνδ᾽ ἔπαυσα τὸν νόμον,
Μισῶν δὲ μητέρ᾽ ἐνδίκως ἀπώλεσα,
Ἥτις μεθ᾽ ὅπλων ἄνδρ᾽ ἀπόντ᾽ ἐκ δωμάτων,
Πάσης ὑπὲρ γῆς Ἑλλάδος στρατηλάτην,
Προὔδωκε, κοὐκ ἔσωσ᾽ ἀκήρατον λέχος.
Ἐπεὶ δ᾽ ἁμαρτοῦσ᾽ ᾔσθετ᾽, οὐχ αὑτῇ δίκην
Ἐπέθηκεν, ἀλλ᾽ ὡς μὴ δίκην δοίη πόσει,
Ἐζημίωσε πατέρα κἀπέκτειν᾽ ἐμόν.

Pro nihilo iis fuerit interficere viros,
Habentibus quidlibet quod objiciant: ego postquam feci
Illa atrocia, quæ tu dicis, compescui istam legem;
Et odio habens matrem juste, perdidi,
Quæ virum absentem ex ædibus cum exercitu
Ducem pro tota Græcia
Prodidit, et non servavit incontaminatum lectum:
At cum sciret se peccasse, non sibi pœnam
Inflixit, sed ut non daret pœnam marito,
Mulctavit et interfecit meum patrem.

P. καὶ τὴν μητέρα ἔθυσα. * * πρὸς θεῶν ἄκουσον δηλονότι, ἐν οὐ καλῷ μὲν καιρῷ ἐμνήσθην τῶν θεῶν ἕνεκα φόνου κρινόμενος. εἰ μετὰ σιωπῆς ἐπῄνουν τὰ τῆς μητρός. τί ἄν με ἔδρασεν ὁ ἀποθανὼν πατὴρ ἐμός; οὐκ ἄν με μισῶν ἀνετάραττε διὰ τῶν Ἐριννύων; ἢ τῇ μητρὶ παρυπάρχουσι σύμμαχοι αἱ Ἐριννύες. τῷ πατρὶ δὲ τῷ πλέον ἠδικημένῳ οὐ παρυπάρχουσι;

S. ἀπειλεῖς] Τὸ σχῆμα κατὰ ἀντίστασιν. 562. Πάρ᾽ οὐδὲν αὐταῖς ἦν] Ἐν ἰδίᾳ προφάσει. καὶ πάρεργον ἦν αὐταῖς φονεύειν τοὺς ἰδίους ἄνδρας. εἴπερ ἔμελλεν αὐταῖς, φησὶν, εἰς ἔγκλημα μόνον περίστασθαι τῆς τιμωρίας. ἀκωλύτως οὖν ἐχώρουν κατὰ τῶν ἀνδρῶν. 563. Ἐπίκλημα] Ἀφορμὴν, αἰτίαν, προβαλλομέναις καὶ προφασιζομέναις ὅ, τι τύχοι, καὶ ὅ, τι δήποτε. καὶ αὕτη γὰρ προυφασίζετο τὰ κατὰ τὴν Ἰφιγένειαν, ὅτι διὰ τοῦτο ἀνεῖλεν αὐτὸν, ὅτι ἐν Αὐλίδι ἐσφαγίασεν Ἰφιγένειαν. 564. Κομπεῖς] Μεγαλορρημονεῖς. 568. Ἀκήρατον]

D. J. N. δῆ L. quod eodem redit. ἐχρῆν unus Leidensium. Vide infra 660. *Por.*

Pro χρῆ King. δεῖ, Cod. Leid. B. χρῆν. v. Valck. ad Phœn. 965. Brunck. δεῖ edidit ex altero cod. Reg.

Pro χρὴ Cod. D. δεῖ. *Beck.*

559. θράσους,] In Cod. D. superscriptum: εἰς τὴν θρασύτητα ταύτην. *Beck.*

560. Pro ποιουμένας King. ποιούμεναι. Male in ed. Lips. expressum est ποιουμένους. Ed. Barn. æque vitiose habebat ποιούμενας. Id mutari debebat in ποιούμεναι, ut ed. Brunck. et Cod. D. exhibent. *Beck.*

562. παρ᾽ οὐδέν.] In Cod. D. supra scriptum: κατ᾽ οὐδὲν, ἐν οὐδενὸς μοίρᾳ εἴη ἄν. *Beck.*

563. Ἐπίκλημ᾽ ἐχούσαις etc. Laudat T. M. V. Ἐγκαλῶ.

ὅτι Cod. D. et supra scriptum: ἢ διὰ τὴν τυχοῦσαν αἰτίαν. *Beck.*

565. μητέρ᾽ Codd. A. D.
λα

566. στρατιώτην (sic) Cod. A. *Beck.*

568. ἔσωσεν Ald. et ἐκπνεύσειεν infra 692. ubi tot codices suffragantur, ut Brunckium ad anapæstum quarto pedi redonandum pene perpulerint. *Por.*

Προὔδωκε, κ᾽ οὐκ ἔσωσεν] Codex *Dupor-*

Πρὸς θεῶν, ἐν οὐ καλῶι μὲν ἐμνήσθην θεῶν,
Φόνον δικάζων· εἰ δὲ δὴ τὰ μητέρος
Σιγῶν ἐπήινουν, τί μ᾽ ἂν ἔδρασ᾽ ὁ κατθανών;
Οὐκ ἄν με μισῶν ἀνεχόρευ᾽ Ἐριννύσιν;
Ἢ μητρὶ μὲν πάρεισι σύμμαχοι θεαὶ,
Τῶι δ᾽ οὐ πάρεισι μᾶλλον ἠδικημένωι;
Σύ τοι φυτεύσας θυγατέρ᾽, ὦ γέρον, κακὴν,
Ἀπώλεσάς με· διὰ τὸ γὰρ κείνης θράσος,
Πατρὸς στερηθεὶς, ἐγενόμην μητροκτόνος.
Ὁρᾶις; Ὀδυσσέως ἄλοχον οὐ κατέκτανε

Per Deos *audias*, (facio mentionem Deorum incommode
Dicens causam de cæde) si matris factum
Tacens laudarem, quid fecisset mihi mortuus?
Nonne odio habens me exagitâsset Erinnibus?
An matri quidem adsunt auxiliatrices deæ,
Isti autem non adsunt, majori injuria affecto?
Tu, o senex, qui genuisti malam filiam,
Es mihi exitio: nam propter ejus malitiam
Patre orbatus, factus sum matricida.
Vides? Ulyssis conjugem non interfecit

P. ὦ γέρον. σὺ γεννήσας θυγατέρα κακὴν τὴν Κλυταιμνήστραν, ἔφθειρας ἐμέ. διὰ γὰρ τὴν ἐκείνης θρασύτητα πατρὸς ἐγὼ στερηθεὶς, μητρὸς ἐγενόμην φονεύς. βλέπεις τὴν Ὀδυσσέως γυναῖκα Πηνελόπην, οὐ κατέκτανε Τηλέμαχος ὁ υἱὸς αὐτῆς, οὐ γὰρ ἐπεγάμβρευεν ἀνδρὶ

S. Ἄφθαρτον. 569. Ἐπεὶ δ᾽ ἁμαρτοῦσ᾽] Ἐπεὶ δὲ ᾔσθετο μοιχευθεῖσα. οὐχ ἑαυτὴν ἐτιμωρήσατο, δέον τοῦτο ποιεῖν, ἀλλ᾽ ἵνα μὴ δίκας ἀπαιτηθῇ τῆς μοιχείας * προτέρα ἐφόνευσε. 571. Ἐζημίωσε] Ἁρμοδίως καὶ οἰκείως ἡ λέξις ἐνταῦθα κεῖται. εἰ γὰρ ἡ ζημία ζωῆς ἐστι μείωσις καὶ ἐλάττωσις, εἰκότως ζημιοῦν τινὰ λέγεται, ὁ θανάτῳ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἀφελόμενος. 578. Σύ τοι φυτεύσας] Ὁμηρικὸν τοῦτο, "Σοὶ πάντες μαχόμεσθα, σὺ γὰρ τέκες ἄφρονα

* Πρότερα ἐφόνευσε] Heath. emendat: πατέρα ἐφόνευσε.

*tianus* legit ἔσωσ᾽ ἀκήρατον, etc. sed MS. legit, ut nos. *Barnes.*

προδιδόναι esse *fidem et officia deserere, negligere,* imprimisque de adulteris dici, docet ad h. l. Fac.

ἔσωσ᾽ Cod. D. ἀκήρατον. Gl. Cod. D. suprascr. ἀμόλυντον. *Beck.*

570. Huc et ad v. 1133. 1614. pertinet, nota Tho. M. p. 227. s. Δίδωμί σοι δίκας οὐ μόνον ἀντὶ τοῦ κολάζομαι ὑπὸ σοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ συνάπτω μετὰ σοῦ κρίσιν, περὶ ὅτου δή τινος ἀμφιβαλλομένου — Εὐριπίδης Ὀρέστῃ. ubi cf. Oudend.

δίκην δοίη] In Cod. D. suprascr. ἵνα μὴ ὑπὸ τοῦ ἀνδρὸς κολασθείη. *Beck.*

572. Laudat. Tho. M. V. Δικάζω, ubi cod. A. et ed. Rom. habent μὲν οὖν ἐμν. Leid. pr. ἐμνήσθη. *Beck.*

573. φόνου Cod. A. μητέρος A. D. *Beck.*

579. διὰ γὰρ τὸ Ald. et multi MSS. *Por.*

γὰρ τὸ ᾽κείνης Codd. A. D. *Beck.*

580. μητροκτόνος Cod. A. *Beck.*

581. Post ἄλοχον distinguunt Aldus et alii, male. Et hic et infra 584. ὁρᾷς per se sententiam efficit, ut alibi et in Soph: Electr. 628. ὁρᾷς; πρὸς ὀργὴν ἐκφέρει. Deinde οὐ κατέκτανε dedit Aldus cum pluribus MSS. nominatim Cant. M. N. et Clemente Alexandr. Pæd. III. 8. p. 278.

Τηλέμαχος· οὐ γὰρ ἐπεγάμει πόσει πόσιν,
Μένει δ' ἐν οἴκοις ὑγιὲς εὐναστήριον.
Ὁρᾷς; Ἀπόλλων ὃς μεσομφάλους ἕδρας
Ναίων βροτοῖσι στόμα νέμει σαφέστατον,
Ὧι πειθόμεσθα πάνθ', ὅσ' ἂν κεῖνος λέγῃ·
Τούτῳ πιθόμενος, τὴν τεκοῦσαν ἔκτανον·
Ἐκεῖνον ἡγεῖσθ' ἀνόσιον, καὶ κτείνετε.

Telemachus: non enim superinduxit marito maritum,
Sed manet domi impollutum conjugium.
Vides Apollinem, qui sedem media *in terra*
Inhabitans, tribuit hominibus certissima oracula,
Cui paremus in omnibus, quæ jubet?
Huic parens interfeci matrem,
Ducite illum pollutum, et interficite:

P. ἄνδρα, μένει δ' ἐν οἴκοις ἀμίαντον καὶ σῶφρον τὸ εὐναστήριον. ὁρᾷς τὸν Ἀπόλλωνα, ὃς τὰς μεσομφάλους καθέδρας οἰκῶν τοῖς ἀνθρώποις σαφῆ μαντείαν δίδωσι, ᾧ τινι Ἀπόλλωνι πειθόμεθα κατὰ πάνθ' ὅσα ἂν λέγῃ ἐκεῖνος, τούτῳ πειθόμενος ἐγὼ τὴν μητέρ' ἐφόνευσα, ἐκεῖνον τὸν Ἀπόλλωνα νομίσατε ἄδικον, καὶ φονεύσατε. ὁ Ἀπόλλων ἔσφαλεν, οὐκ ἐγώ. τί δεῖ

S. κούρην." Hom. Il. Ε. 875. 587. Τούτῳ πιθόμενος] Διὰ τοῦ ι ἐνταῦθα τὸ πιθόμενος. ὅτι δὲ καὶ οὕτω γράφεται παρὰ τοῖς ποιηταῖς, δῆλον καὶ ἀπὸ τούτων, "Ἢ λίθος ἔστ

Alii οὐκ ἀπέκτανε. Cum semel distinctionem male posuisset, errare perrexit Brunckius et οὔ νιν ἔκταιεν edidit. Frustra huic emendationi codicum dissensum prætexit; una enim tantummodo lineola differunt ΟΥΚΑΤΕΚΤΑΝΕ. Cum talia verba a librariis confunduntur, potius duorum eligendum est; si utrumque æque probum est, codicum numero standum. In Aristophane Vesp. 213. τί οὐκ ἀπεκοιμήθημεν ὅσον ὅσον στίλην; minus aptum videtur verbum ἀποκοιμῶμαι; significare enim debebat, aut *dormire desino*, aut *seorsum dormio*; quæ ambo a loco aliena sunt. Legendum igitur ex Photii Lexico, τί οὐ κατεκοιμήθημεν. Eupolis apud Plutarch. Cim. p. 428. B. κἀνίοτ' ἂν ἀπεκοιμᾶτ' ἂν ἐν Λακεδαίμονι. *Por.*

Brunck. e codd. Regg. edidit: Ὁρᾷς Ὀδυσσέως ἄλοχον; cum interrogationis signo, sed præterea ex ingenio dedit οὔ νιν ἔκτανε. In cod. Reg. altero οὐκ ἀπέκτανε.

κατέκτανεν Cod. D. *Beck.*

583. Μένει δ' ἐν οἴκοις, etc.] Recte poëta dicit illam domi jam manere, neque *Ulyssis* adventum memorat; utpote qui, bene temporum ratione habita, sciret, has *Orestæ* res contigisse diu ante *Ulyssis* in patriam reditum.

ὑγιὲς εὐναστήριον] Gl. Cod. D. suprascr. ἀδιάφθορον θάλαμον. *Beck.*

584. ὁρᾷς δ' Ἀπόλλων', ὅς Ald. δ' recte MSS. auctoritate omisit post alios Brunckius. Verum si Ἀπόλλων' positum est pro Ἀπόλλωνι, non libenter vocalem hujus dativi elidunt Attici; si pro Ἀπόλλωνα, constructio fit impedita; neque illi Ἀπόλλωνα dicunt, sed Ἀπόλλω. Unicum memini locum ex Nostri Phaëthonte apud Macrob. Sat. I. 17. ὦ χρυσοφεγγὲς ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας, Ὅθεν σ' Ἀπόλλων' ἐμφανῶς κλῄζει βροτός, quem propter rariorem vocis ὅθεν usum citat Valckenærius ad Phœn. 27. Verum hoc exemplum nihil ad rem pertinet, ex corruptæ enim lectionis vestigiis apud Schol. ad Orest. legendum fere cum Barnesio, ἐκ τοῦδ' Ἀπόλλων ἐμφανῶς κλῄζει βροτοῖς. In nostro versu distinxi post ὁρᾷς, et dedi ex J. N. Ἀπόλλων ὅς, de qua constructione pauca dicam infra ad. v. 1646. *Por.*

Brunck. e codd. Reg. edidit: Ὁρᾷς Ἀπόλλων', ὅς.

δ' post ὁρᾷς omittunt Codd. A. D. Vocabulo ἕδρας in Cod. D. suprascriptum: καθέδρας, κατασκηνώσεις. *Beck.*

Jortino placet Ἀπόλλων', accusativo, cui non invitus accedo. *Musg.*

Ἐκεῖνος ἥμαρτ᾽, οὐκ ἐγώ· τί χρῆν με δρᾶν;
Ἢ οὐκ ἀξιόχρεως ὁ θεὸς ἀναφέροντί μοι
Μίασμα λῦσαι; ποῖ τις οὖν ἔτ᾽ ἂν φύγοι,
Εἰ μὴ κελεύσας ῥύσεταί με μὴ θανεῖν;
Ἀλλ᾽ ὡς μὲν οὐκ εὖ, μὴ λέγ᾽, εἴργασται τάδε,
Ἡμῖν δὲ τοῖς δράσασιν οὐκ εὐδαιμόνως.
Γάμοι δ᾽ ὅσοις μὲν εὖ καθεστᾶσιν βροτῶν,

Ille peccavit: non ego: quid oportebat me facere?
An non sufficit Deus, mihi conferenti causam in eum
Ad culpam solvendam? quo tandem fugiat aliquis,
Si non autor liberat me, ne interficiar.
Sed non dicas, quod hæc non sint recte facta,
Sed quod nobis, qui hæc fecimus, infeliciter *sint facta.*
Conjugia quibus mortalium sunt felicia,

P. με πράττειν; ἢ οὐκ ἔντιμος καὶ ἄξιος ὁ Ἀπόλλων λῦσαί μοι τὸ μίασμα εἰς ἐκεῖνον ἀναφέροντι; ποῦ τὶς λοιπὸν τράποιτ᾽ ἄν, εἰ μὴ ὁ κελεύσας θεὸς ῥύσηταί με, ὥς τε μὴ ἀποθανεῖν; ἀλλ᾽ ὅτι μὲν οὐ καλῶς εἴργασται ταῦτα, μὴ λέγε, λέγε δ᾽ ὡς οὐκ εὐτυχῶς ἡμῖν τοῖς δεδρακόσι. ὅσοις δὲ τῶν ἀνθρώπων οἱ γάμοι συμπίπτουσιν, ἀντὶ τοῦ, ἀπαντῶσι κακῶς, ὁ

S. ἀμέθυστος, ἐγὼ δ᾽ ὁ πότης Διόνυσος, "Ἢ πιθέτω νήφειν, ἢ μαθέτω μεθύειν." 589. Ἢ οὐκ ἀξιόχρεως ὁ θεὸς] Ἢ ὁ Θεὸς, εἰς ὃν ἀναφέρω τὴν αἰτίαν τοῦ μίσους, οὐκ ἔστιν ἱκανὸς καὶ

585. Ald. σαφέστατον νέμει. Altero ordine membr. A. H. K. M. N. R. Cant. Quibus accedunt MS. Leid. Justinus M. apud Valckenær. ad Hipp. 682. ναίει βροτοῖσιν εἰς στόμα νέμων σαφέστατα Clemens Alex. Cohort. p. 65. Sed idem κείνῳ pro τούτῳ, quod, si unus codex accederet, reciperem. Mox 586. πειθόμεσθα πάνθ᾽ edidit ex MSS. Brunckius pro πειθόμεσθ᾽ ἅπανθ᾽, ut Aldus habet. ἐκεῖνος etiam quidam codices. *Por.*

στόμα de oraculo audacter dictum, multo magis στόμα νέμειν. Fac. Valck. ad Hippol. 682. lectionem Cod. Leid. νέμει σαφέστατον, qua hiatus vitatur, præfert; eamque e membran. cod. Reg. recepit Brunck.

νέμει σαφέστατον ordine inverso Cod. A. In Cod. D. suprascriptum: χρησμοὺς ἀληθεστάτους δίδωσι. *Beck.*

586. Br. e codd. duobus edidit ᾧ πειθόμεσθα πάνθ᾽.

πειθόμεθα πάνθ᾽ Cod. A. πειθόμεσθα πάνθ᾽ D. Mox. ἐκεῖνος λέγει Cod. D. *Beck.*

589. Hesychius Ἄξιον. εὔωνον. Ἀξιόχρεως. ἀξιόπιστος. ἱκανός. οὐκ ἀξιόχρεως. οὐχ ἱκανός. Sic lege recisis superfluis vocibus. *Por.*

Post ἐκεῖνος in Cod. A. additur γάρ. *Beck.*

590. Ἢ οὐκ ἀξιόχρεως] In hoc versu Ἢ οὐκ leguntur μονοσυλλάβως, ut *Hom.* Ἢ οὐ μέμνῃ, ὅτε τ᾽ ἐκρέμω ὑψόθεν, ἔκ τε ποδοῖιν, Il. ε. v. 18. Et Ἢ λάθετ᾽, ἢ οὐκ ἐνόησεν· ἀάσατό δὴ μέγα θυμῷ, Il. ι. v. 533. Sic apud nostrum Poëtam *Phœniss.* v. 1192. τὸ μὴ legitur cum οὐ, ut Τὸ μὴ οὐ κατ᾽ ἄκρων περγάμων ἑλεῖν πόλιν. Et *Hippolyt.* v. 49. Τοῦ μὴ οὐ παρασχεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς ἐμοί. Et *Andromach.* v. 242. Καλῶς γε χρωμέναισιν· εἰ δὲ μὴ, οὐ καλά. Et ibid. v. 254. Εἰ μὴ θανοῦμαί γ᾽, εἰ δὲ μὴ, οὐ λείψω ποτέ. Et ibid. v. 656. Οὕτως ἔδεισας, μὴ οὐ κακὴν δάμαρτ᾽ ἔχῃς. *Ibid.* ἀναφέροντί μοι. Vid. supra v. 76. et v. 408.

ἀξιόχρεος Cod. D. *Beck.*

591. ποῖ τις ἂν φύγοι,] Laudat Tho. Mag. V. Ὅποι. *Beck.*

592. εἰ μὴ ὁ κελεύσας Ald. et MSS. Delevi articulum, ut ὁ θεὸς repetatur ἐκ κοινοῦ. Male edidere Brunckius et Beckius εἰ μὴ οὑγκελεύσας ex Marklandi conjectura ad Suppl. 109. Sed ista sive crasis sive elisio nunquam Græcis cognita est. Viros eruditos decepere istæ crases apud dramaticos poëtas frequentissimæ, ἢ οὐ, μὴ οὐ. *Por.*

Markl. ad Eurip. Suppl. 109. legit: Εἰ

Μακάριος αἰών· οἷς δὲ μὴ πίπτουσιν εὖ,
Τά τ' ἔνδον εἰσὶ τά τε θύραζε δυστυχεῖς.
ΧΟ. Ἀεὶ γυναῖκες ἐμποδὼν ταῖς ξυμφοραῖς
Ἔφυσαν ἀνδρῶν, πρὸς τὸ δυστυχέστερον.
ΤΥ. Ἐπεὶ θρασύνει, κοὐκ ὑποστέλλει λόγῳ,
Οὕτω δ' ἀμείβει μ', ὥστε μ' ἀλγῆσαί φρένας,

*Illis* est beata vita: quibus autem non recte cadunt,
Ii sunt miseri intus et foris.
*Cho.* Mulieres semper impedimento fortunis
Sunt virorum ad infelicitatem.
*Tyn.* Quandoquidem es ferocior, et non cedis oratione,
Et sic respondes mihi, ut mihi dolorem adferas:

P. βίος ὑπάρχει μακάριστος. οἷς τισι δὲ μὴ διάκεινται καλῶς, καὶ κατὰ τὰ ἔνδον, καὶ τὰ ἐκτὸς ἀτυχεῖς ὑπάρχουσιν. ΧΟ. Πεφύκασι αἱ γυναῖκες ἐμποδίζειν τοῖς ἀνδράσι, καὶ ἐν ταῖς πρὸς τούτους συντυχίαις καὶ κοινωνίαις ἄγειν αὐτοὺς πρὸς τὸ δυστυχέστερον. ἐγὼ μὲν ἦλθον τὰ πρὸς τὴν θυσίαν ἐκπονῆσαι τῇ θυγατρὶ, νῦν δὲ ὑπὸ σοῦ παροξυνθεὶς, διὰ σπουδῆς

S. ἀξιόπιστος τοῦ λῦσαι τὴν αἰτίαν τοῦ μιάσματος; MS. C. C. C. 596. Μακάριος αἰών] Τούτοις δηλονότι μακάριος ὁ αἰὼν, ἤτοι ὁ βίος, ἀντὶ τοῦ οὗτοι ἀπολαύουσι βίου, δι' ὃν μακαρίζονται. ὡς γὰρ μακάριον τέλος λέγεται, οὗ ὁ τυχὼν μακαρίζεται, οὕτω καὶ μακάριος βίος, οὗ ὁ ἀπολαύων μακαρίζεται, τὸ γὰρ ἀπολαῦον ἀγαθοῦ τινος, εἰκότως ἂν μακαρίζοιτο διὰ τὴν ἀπόλαυσιν. μακαρίζεται γάρ τις ἐφ' οἷς ἂν ἔχοι καλοῖς, ἤγουν ἐφ' οἷς ἀπολαύει, τὸ δὲ παρέχον τὴν ἀπόλαυσιν, ἤγουν ἐκεῖνο, οὗ ἀπολαύει τὶς, οὐκ ἔχει λόγον μακαρίζεσθαι. ὥστε ὅτε τοιοῦτό τι λέγεται μακάριον, οὐ δι' ἑαυτὸ οὕτω λέγεται, ἀλλὰ διὰ τὸ ἀπολαῦον αὐτοῦ. Οἷς δε μὴ πίπτουσιν εὖ] Πίπτουσιν εὖ, ἀντὶ τοῦ ἀπαντῶσιν. εἴρηται δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κύβων. καὶ Σοφοκλῆς, "Ἀεὶ γὰρ εὖ πίπτουσιν οἱ Διὸς κύβοι." 597. Τά τ' ἔνδον εἰσὶ, &c.] Ὁ γὰρ γυναῖκα μοιχευομένην ἔχων οὐ μόνον αὐτὸς διὰ τὴν μοιχείαν λυπεῖται, καὶ τὴν γυναῖκα

μὴ οὐγκελεύσας. i. e., ὁ ἐγκ. ob elisionem. Brunck. edidit Εἰ μὴ οὐγκελ. nam. η ου fere in unam coalescere syllabam, sed non semper; nam reperiri etiam contraria exempla, ut Soph. Œd. Tyr. 993. *Beck.*

595. καθεστᾶσιν Cod. D. cum gl. suprascr.: εὖ διάκεινται, καλῶς ἔχουσιν. *Beck.*

597. δυστυχῆ H. R. Sed non solet Euripides neutri plurali verbum plurale subjicere, nisi per σχῆμα πρὸς τὸ σημαινόμενον, ut in loco supra citato ad v. 73. ubi βλαστήματα sunt ἄρνες καὶ ἔριφοι. In Phœniss. 1363. (1382.) ἐτύγχανεν habent K. M. Cant. *Por.*

598. Fac. monet, συμφορὰς hic esse casus qualescunque secundos seu adversos; nam etiam in bonam partem συμφορὰς dici. Idem docuerat jam Abresch. ad Æschyl. T. I. p. 316. *Beck.*

599. δυστυχέστατον MSS. quidam et Stobæus LXXIII. p. 310. sed alterum in Gesneri margine notatum. δυσχερέστερον Cant. et M. pro v. l. Contra δυστυχέστερον N. et alterum pro v. l. *Por.*

Δυστυχέστερον.] MS. δυσχερέστατον. Cod. Aug. 2. πρὸς τὸ δυσχερέστατον.

ατον
δυστυχέστερον sic Cod D. *Beck.*

δυστυχέστερον.] MS. Cantabr. δυσχερέστερον, quod fortasse melius. *Musg.*

600. φρένα Cod. A. *Beck.*

601. Sic Aldus et MSS. Alii, sed pauciores, φρένα, quod secutus est Brunckius. *Por.*

Br. e membran. Reg. dedit φρένα. *Beck.*

602. πρὸς σὸν H. *Por.*

In membran. Reg. ap. Brunck. μᾶλλόν μ' ἀνάξεις.

ἐξελθεῖν] In Cod. D. περισσὴ ἡ ἐξ. *Beck.*

605. χορὸν N. et pro var. lect. M. *Por.*

Μολὼν γὰρ—ἑκοῦσαν οὐκ ἄκουσαν] Tales Pleonasmos poëtæ passim usurpant; ut *Hom.* Ἕκτορ, ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκισας, οὐδ' ὑπὲρ αἶσαν. Et Iliad. ι. v. 70.—ἔοικέ

Μᾶλλόν μ' ἀνάψεις ἐπὶ σὸν ἐξελθεῖν φόνον.
Καλὸν πάρεργον δ' αὐτὸ θήσομαι πόνων,
Ὧν οὕνεκ' ἦλθον, θυγατρὶ κοσμήσων τάφον.
Μολὼν γὰρ εἰς ἔκκλητον Ἀργείων ὄχλον,
Ἑκοῦσαν, οὐκ ἄκουσαν ἐπισείσω πόλιν,
Σοί σῇ τ' ἀδελφῇ λεύσιμον δοῦναι δίκην.

Magis me incendes procedere ad tuam necem.
Faciam hoc pulchrum additamentum meorum laborum,
Quorum causa veni ornaturus sepulchrum filiæ.
Nam veniens ad convocatam multitudinem Argivorum,
Concitabo urbem volentem, nec invitam,
In te et tuam sororem, ut detis lapidatu pœnam:

P. καὶ τοῦτο θήσομαι τὸ ἔργον, τὸ σὲ φονευθῆναι. καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἤδη παροξυνῶ πάντας κατὰ σοῦ, καὶ μὴ βουλομένους. (πάρεργον δὲ εἶπεν, ἐπεὶ οὐ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ προκείμενον) καὶ τῆς ἀδελφῆς, ὥς τε δοῦναι ὑμᾶς δίκην διὰ λίθων. μᾶλλον γὰρ

S. ἐπιβουλεύουσαν ἔχει ἀεὶ καὶ μαχομένην, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἁπάντων μυκτηρίζεται στόμασιν. Bar. 74. 598. Αἰεὶ γυναῖκες] Αἰεὶ τὸ γυναικῶν γένος συμφοραῖς καὶ δυστυχίαις ὑποκείμενον. ἔμποδον γίνεται τῶν ἀνδρῶν, εἰς δυστυχίαν, τουτέστι τοὺς ἰδίους ἄνδρας ταῖς σφετέραις αὐτῶν κακίαις, εὐτυχίαις ἀφιστῶσαι, πρὸς δυστυχίαν ἐπάγουσιν· ὃ καὶ Κλυταιμνήστρα πεποίηκεν. Ἄλλως. Ἀεὶ, φησὶν, αἱ γυναῖκες ταῖς ἰδίαις δυστυχίαις ἐμποδίζουσι ταῖς εὐτυχίαις τῶν ἀνδρῶν. Ἄλλως. Ἀεὶ αἱ γυναῖκες ἐμποδίζουσι ταῖς ἀγαθαῖς συντυχίαις, καὶ πρὸς τὸ δυστυχεῖν ἄγουσι τοὺς ἄνδρας. Ἄλλως. Συμφορὰς νῦν τὰς συντυχίας καλεῖ. καὶ οὕτως. πεφύκασιν ἐμποδίζειν αἱ γυναῖκες ταῖς παρ' ἑαυτῶν συμφοραῖς τοῖς ἀνδράσιν ἐν τοῖς καλοῖς. καὶ πρὸς τὸ δυστυχέστερον αὐτοὺς ἄγειν. 603. Καλὸν πάρεργον] Ποιήσομαι αὐτὸ, τὸ φονεῦσαί σε δηλονότι, καλὸν πάρεργον τῶν πόνων, ἤγουν ἔργον ἔξω τοῦ σκοποῦ τῶν πόνων, οὕνεκ' ἦλθον, λέγω κοσμήσων τὸν τάφον τῆς θυγατρός. Καλὸν πάρεργον] Ἀντὶ τοῦ σπουδαῖον.

τοι, οὔτοι ἀεικές.. Ita *Sophocl.* —— γνωτὰ, κοὐκ ἄγνωτά μοι. Item *Œdip. Tyr.* v. 1284. —— πολλάκις τε, κοὐχ ἅπαξ. Item in *Ajace:* τί τήνδ' ἄκλητος, οὔθ' ὑπ' ἀγγέλων κληθεὶς ἐφορμᾷς πεῖραν. Ita iterum *Euripid.* Troad. v. 450. Ἦ κακὸς κακῶς ταφήσῃ, νυκτὸς, οὐκ ἐν ἡμέρᾳ. Ita *Plato* Epist. 7. Ἀπειθοῦντες δὲ, καὶ μὴ πειθόμενοι ταῖς ὑπ' ἐμοῦ διαλέξεσι. Quin ita D. *Johannes* c. 1. v. 20. καὶ ὡμολόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο. De qua re videsis *Danielis Heinsii* Exercit. sacr. l. 4. c. 1. in locum. Item *Sebastian. Pfochenii* Diatr. de *Græcæ* Linguæ Nov. Test. Puritate p. 24. §. 48. 18. *Burnes.*

606. ἐπισείσω Ald. K. M. N. R. Aug. 1. Cant. quod retinui. Alii ἀνασείσω. Reg. membr. ἐκπείσω, cum ἀνασείσω, pro varia lectione. Si hoc præfers, interpretare, *commovebo, donec persuasero* Hesychius, Ἀνασείσις. ἀναπείθοις. Sed alterum malo. Translatio ducta est a canibus, quos homines in inimicos suos irritant et immittunt, ut supra v. 249, 250. ubi quanquam omnes codices et Longinus XV. κόρας dant, fere expectarem κύνας. Et permutantur hæc vocabula. In Hec. 1155. (1173.) κόρας habet R. in textu, κύνας pro varia lectione in margine. Locum istum supra 249. 250. sumsit Alexis Comicus apud Athenæum VIII. p. 339. D. ὦ μῆτερ, ἱκετεύω σε, μὴ 'πίσειέ μοι Τὸν Μισγόλαν· οὐ γὰρ κιθαρῳδός εἰμ' ἐγώ. Hesychii glossam Μὴ 'πίσειέ μοι identidem manasse monuit Kusterus. Dum hoc agimus, non abs re fuerit notare, Hesychium hæc habere: Αἱματῶπις· αἷμα βλέπουσα. Sed MS. cujus collationem debemus insigni industriæ viri optimi, Schowii, αἱματώπους. Lege igitur, Αἱματωπούς. αἷμα βλεπούσας. *Por.*

Ἑκοῦσαν, οὐκ ἄκουσαν] *Canterus* legit οὐχ ἑκοῦσαν, et isti lectioni favet *Scholiast.* sed non necesse est, ac ut fiat. *Tyndareus* enim ait, se excitaturum urbem, non,

Μᾶλλον δ' ἐκείνη σοῦ θανεῖν ἔστ' ἀξία,
Ἡ τῇ τεκούσῃ σ' ἠγρίωσ', εἰς οὖς ἀεὶ
Πέμπουσα μύθους ἐπὶ τὸ δυσμενέστερον,
Ὀνείρατ' ἀγγέλλουσα τἀγαμέμνονος,
Καὶ τοῦθ' ὃ μισήσειαν Αἰγίσθου λέχος
Οἱ νέρτεροι θεοί· καὶ γὰρ ἐνθάδ' ἦν πικρὸν,

Et illa magis est digna perire quam tu,
Quæ irritavit te adversus matrem, semper in aurem
Mittens sermones in pejorem partem,
Nuncians somnia de Agamemnone,
Et hoc, quod oderint concubitum Ægisthi
Dii inferi: quippe in hoc posita erat rei acerbitas:

P. σοῦ ἐκείνη, ἤγουν ἡ ἀδελφή σοῦ, ἐστιν ἀξία θανεῖν. [ἣ κατὰ τῆς τεκούσης σε ἄγριον καὶ χαλεπὸν ἐποίησε MS. C. C. C.] ἀεὶ πέμπουσα μύθους εἰς τὸ οὖς ἤγουν ψιθύρους λόγους πέμπουσα ἐχθρωδέστερον βλέποντας. εἰ ὑπορᾷς τὸ παρ' ἐμοῦ μῖσος, καὶ τὴν ἐμὴν συγγέ-

S. τῶν ἐμῶν πόνων καλὸν ἡγήσομαι πάρεργον· πόνων δὲ λέγει τῶν κατὰ τὸν τάφον θυσιῶν. ὡς ἐν παρέργῳ δὲ, τὸν κατὰ Ὀρέστου λόγον ποιεῖται, καὶ τὸ πάρεργον, ὡς ἔργον, φησὶ, θήσομαι. 612. Καὶ τοῦθ' ὃ] Τὴν μοιχείαν λέγει· ἀπὸ κοινοῦ δὲ ὑπαγγέλλουσα, ἵν' ᾖ καὶ τὸ Αἰγίσθου λέχος ἀπαγγέλλουσα. Ὃ μισήσειαν] Ἐπεὶ περὶ τεθνεῶτος εἶπε, διὰ τοῦτο εἶπεν, οἱ νέρτεροι θεοὶ μισήσειαν. 613. Καὶ γὰρ ἐνθάδ' ἦν] Καὶ γὰρ ἐνταῦθα τοῦ ἔργου πικρὸν ἦν τὸ πραττόμενον ὑπὸ ταύτης, τουτέστι, κατ' αὐτὸ γὰρ τοῦτο μάλιστα πικρότατον ἦν αὐτῇ συνεχῶς τὸ λέχος, καὶ τὴν μοιχείαν ὀνομάζουσα, κἀκ τούτων παροξύνουσα τὸν ἀδελφόν. ἢ οὕτως. καὶ γὰρ κατ' αὐτὸ τοῦτο πικρὸν ἦν τὸ πρᾶγμα, ὅτι μοιχεία ἦν. ἢ τὸ ἐνθάδε, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸν ἐν τῷ ζῆν βίον. οἷον αὕτη σε ἠγρίωσεν ὀνομάζουσα τὸ ἐκείνης λέχος, καὶ τὴν μοιχείαν Αἰγίσθου, ἵν' εἴη καὶ τοὺς χθονίους μισεῖσθαι θεοὺς, καὶ τὰς τῶν κατοιχομένων ψυχάς. καὶ γὰρ τοῖς ζῶσι πικρὸν ἡ μοιχεία. 614. Ἕως ὑφῆψε] Ἐπεὶ με-

ut dicimus, volentem, nolentem sed volentem, et nullo modo invitam, sed promtam, etc.

Etiam Fac. probat Canteri emendationem. Mox King. edidit ἀναπείσω. Brunck. edidit ἑκοῦσαν οὐχ ἑκοῦσαν. In membr. Reg. ἑκοῦσαν οὐκ ἄκουσαν ἐκπείσω, et supra scriptum ἀνασείσω, quod in textu cod. Reg. alter et cod. Br. In illo glossa superscripta παρακινήσω. ἐπισείσω, præfert Br. Cod. Aug. 1. ἐπισείσω, 2. ἀνασείσω.

ἀνασείσω Cod. D. *Beck.*

Eleganter Canterus, ἑκοῦσαν οὐχ ἑκοῦσαν, ut legisse videtur Paraphr. MS. A. ἐκπείσω γρ. ἀνασείσω. *Musg.*

607. δοῦναι δίκην, quod alibi fere sonat *pœnas pendere*, *judicium subire*, hic rarissimo usu ponitur pro eodem prope, quod Latine dicitur *jus dare* vel *reddere*. *Por.*

609. τεκοῦσ' ἠγρίωσ' Cod. D. *Beck.*

611. ὀνείρατ' τἀγαμέμν. *somnia de Agamemnone*, ut post Musgr. Exerc. Eurip. p. 35. explicat Fac. Brunck. improbat, quod in ed. Musgr. est ἀγγέλλουσά τ' Ἀγαμέμνονος, quasi τ' encliticum esset, scribi debere τἀγαμέμνονος, i. e. τὰ Ἀγαμ. et τὰ ὀνείρατα Ἀγ. esse somnia ab Agamemnone missa, ἃ ὁ Ἀγ. δῆθεν ἔπεμψεν. ut in glossa cod. Reg.

ἀγγέλουσα Cod. D. *Beck.*

612. ὃ pro ὡς, vel ὅτι, durum videtur Facio. *Beck.*

614. Hesiodeum Op. et D. 705. εὕει ἄτερ δαλοῦ bene comparat Musgravius. Similiter composita occurrunt apud Aristoph. Ran. 206. ἄπειρος, ἀθαλάττωτος, ἀσαλαμίνιος. Nostrum Ion. 465. Σὲ, τὰν ὠδίνων λοχιᾶν Ἀνειλείθυιαν ἐμὰν Ἀθάναν ἱκετεύω. Æsch. Suppl. 242. τόνδ' ἀνέλληνα στόλον. *Por.*

ἀνηφαίστῳ πυρί.] Expressum est ex Hesiod. εὕει ἄτερ δαλοῦ. Op. et D. v. 705. *Musg.*

615. Sic, opinor, Aldus et omnes codices, nisi quod membranæ omittunt δὲ, pro quo conjecit Musgravius δὴ, et recepit Brunckius. Adeo ille huic particulæ

Ἕως ὑφῆψε δῶμ' ἀνηφαίστωι πυρί.
Μενέλαε, σοὶ δὲ τάδε λέγω, δράσω τε πρός.
Εἰ τοὐμὸν ἔχθος ἐναριθμεῖ, κῆδός τ' ἐμὸν,
Μὴ τῷδ' ἀμύνειν φόνον, ἐναντίον θεοῖς,
Ἔα δ' ὑπ' ἀστῶν καταφονευθῆναι πέτροις,
Ἢ μὴ 'πίβαινε Σπαρτιάτιδος χθονός.

Donec incendit domum igne non Vulcanio.
Menelaë, tibi hoc dico, et præterea faciam etiam:
Si curas meam inimicitiam et affinitatem,
Non depellas isti necem contra deos:
Sed sine a civibus interfici saxis,
Aut non venias amplius in Spartanam terram.

P. νειαν καὶ φιλίαν, ὅρα μὴ θελήσῃς ἀμύνειν καὶ βοηθεῖν τῷδε, εἰς φόνον, ἐναντίον ἤτοι μισητὸν τοῖς θεοῖς. ἔα δὲ καταφονευθῆναι ὑπὸ τῶν πολιτῶν, διὰ τῶν πετρῶν. εἰ δὲ μὴ, μὴ ἐπίβαινε τῆς Σπαρτιάτιδος γῆς. ἀπέρχου, ἵνα ὁ ἐπελθὼν ἡμῖν λόγος ἀφίκηται πρὸς τόνδε τὸν Μενέλαον

S. ταφορᾷ χρώμενος εἶπεν ἀνῆψε δῶμα, οἷον ἀπώλεσεν,' ἐπήνεγκεν ἀνηφαίστῳ πυρὶ, δηλονότι ἄνευ πυρὸς διέφθειρε τὸν οἶκον. 'Ανηφαίστῳ] Τῷ ὕλην μὴ ἔχοντι. πυρὶ εἰπὼν, ἐπάγει τῷ ἀνηφαίστῳ, ἵνα δηλονότι δηλώσῃ, ὅτι οὐ τοῦτο λέγει τὸ πῦρ, τὸ τὰ ξύλα καὶ τὴν ὕλην ἀναλίσκον, ἀλλ' ἕτερον μέν τι, ὁμοίως δὲ τούτῳ ἀναλωτικὸν καὶ διαφθαρτικόν. Ἄλλως. 'Επεὶ τὸ ὑφῆψεν εἶπεν ἀντὶ τοῦ ἀπώλεσεν. εἰκότως καὶ τὸ δίχα πυρὸς προσέθηκεν. 616. 'Εναριθμῇ] 'Αντὶ τοῦ φροντίζῃ, καὶ ἐν φροντίδι ἔχεις. 617. Μὴ τῷδ' ἀμύνειν] Μὴ λάβῃς εἰς τὸ ἀμύνειν ἔξωθεν θέλε, ὥς τινες. ἀλλ' ἔστι πρὸς τὸ, σοὶ δ' ἐγὼ τάδε λέγω. 619. Ἢ μὴ 'πιβαινε] Λακεδαίμονος πρῶτος ἦρξε Λέλεξ, ἀφ' οὗ καὶ Λέλεγες ὠνομάζοντο. ἔσχε δὲ παῖδας ἐκ Περιδίας, Μύλην, Πολύκλωνα, Βωμολόχον, Θεράπνην. τούτων ὁ Μύλης ἐκ Τηλεδίκης, ἴσχει Εὐρώταν, καὶ Κηπεδίαν. Εὐρώτας δὲ ἄρξας μετὰ τὸν κατακλυσμὸν λιμναζόμενον ἐργασάμενος, καὶ ποταμὸν ποιήσας, Εὐρώταν ὠνόμασεν· οὗτος ἐκ Κλήτης ἴσχει θυγα-

iratus est, ut eam fere ab Oreste expulerit. Cum subito sermonem ad alium ab alio convertimus, primo nomen ponimus, deinde pronomen, deinde particulam. Hæc formula cum ab omnibus poëtis sit tritissima, pauca quædam tantum exempla opponam. I. Sophocl. Electr. 150. Νιόβα, σὲ δ' ἔγωγε νέμω θεόν. Ibi ex unis membranis σὲ, σ' ἔ. edidit Brunckius, quæ pronominis geminatio, si unquam apud Tragicos occurrit, occurrit certe perraro. II. Œd. Tyr. 1096. ἰήϊε Φοῖβε, σοὶ Δὲ ταῦτ' ἀρέστ' εἴη. Sic omnes MSS. sed Brunck. post ἰήϊε addidit σοι. Deinde, ut metra quadrarent, 1095 τυράννοις in τυράννοισιν, 1109 αἷς in αἷσι mutavit. Τέκτων ἀρ' ὦν, ἔπραξας οὐ ξυλουργικά. Res una litera abjecta poterat expediri: lege in antistrophicis: Νυμφᾶν 'Ελικωνίδων, Αἷς πλεῖστα συμπαίζει. Eadem ipsa metri species apparet Electr. 486, 7. 502, 3. III. Philoctet. 1362. καὶ σοῦ δ' ἔγωγε θαυμάσας ἔχω τάδε. Conjunctiones istas in eodem sententiæ membro haud credo occurrere apud istius ævi scriptores, nisi per librariorum errores; et legendum παῖ, σοῦ δ' ἔγωγε, ut subito ad Neoptolemum orationem convertat Philoctetes. In Aj. 1409. Παῖ, σὺ δὲ πατρὸς γ', ὅσον ἰσχύεις, habet καὶ pro παῖ Scholiorum editio Romana. IV. Infra 1692. 'Ορέστα, σοὶ δὲ παῖδ' ἐγὼ κατεγγυῶ, cui ipse Brunckius, cæde, ut videtur, saturatus pepercit. Hac observatione fretus ὁ μακαρίτης Tyrwhittus Scriptoris de Lapidibus versum 268. egregie restituit: Λυχνὶ, σὺ δ' ἐκ πεδίου ῥόθιόν τ' ἀπόεργε χάλαζαν 'Ημετέρου, καὶ κῆρας. *Por.*

δὴ pro δὲ edidit Brunck. In membr. Reg. neutrum legitur, et metrum claudicat. *Beck.*

σοὶ δὲ] Malim σοὶ δή. *Musg.*

616. Pro ἐναριθμῇ in Cod E. ἐν ἀριθμῷ, cum gl. suprascr. ἐν ἀριθμῷ τάττεις. *Beck.*

617. ἀμύνειν a σοὶ λέγω v. 615. pendere monet Fac.

Τοσαῦτ᾽ ἀκούσας, ἴσθι, μηδὲ δυσσεβεῖς
Ἕλῃ, παρώσας εὐσεβεστέρους φίλους.
Ἡμᾶς δ᾽ ἀπ᾽ οἴκων ἄγετε τῶνδε, πρόσπολοι.
ΟΡ. Στεῖχ᾽, ὡς ἀθορύβως οὑπιὼν ἡμῖν λόγος
Πρὸς τόνδ᾽ ἵκηται, γῆρας ἀποφυγὼν τὸ σόν·
Μενέλαε, ποῖ σὸν πόδ᾽ ἐπὶ συννοίᾳ κυκλεῖς,
Διπλῆς μερίμνης διπτύχους ἰὼν ὁδούς;
ΜΕ. Ἔασον· ἐν ἐμαυτῷ τι συννοούμενος,

Hæc memineris te audivisse: neque impios
Elige amicos, repudians pios.
Vos, ministri, ducite me ab ista domo.
*Ore.* Vade, ut sequens oratio tranquille nobis
Ad hunc eat, senectam effugiens tuam.
Menelaë, quo moves pedem ad cogitationem,
Ingrediens vias duplices duplicis curæ?
*Me.* Sine: mecum cogitans nonnihil,

P. δηλονότι, ἀνενοχλήτως ἀποφυγὼν τὸ σὸν γῆρας, ἤτοι τὴν σὴν ὀργὴν καὶ ἀγανάκτησιν. Μενέλαε, ποῖ κυκλοῖς, ἤγουν στρέφεις, τὸν πόδα ἐπὶ συννοίᾳ ὢν δηλονότι, ἤγουν ἐν φροντίδι καὶ σκέψει τῇ μετὰ σεαυτοῦ, διττὰς ὁδοὺς ἐρχόμενος διττῆς φροντίδος, τουτέστι διπλοῦν λογισμὸν φροντίδος ἔχων; ἀπορῶ ποῦ τῆς τύχης τράπωμαι, πότερον σοὶ συνέλθω, ἢ Τυνδάρεῳ,

S. τέρα Σπάρτην, ἣν ἀγαγομενος Λακεδαίμων ὁ ταύτης ἄρξας, τοὺς μὲν Λέλεγας Λακεδαιμονίους, τὸ δὲ ὄρος Ταΰγετον, καὶ τὴν πόλιν ἣν ἔκτισε Σπάρτην ὠνόμασε. 621. Εὐσεβεστέρους φίλους] Τοὺς εὐσεβῶς λέγοντας· τὸ συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ. MS. C.C.C. 623. Στεῖχ᾽ ὡς ἀθορύβως] Πορεύου ὅπως ὁ μέλλων, ὁ προελθών μοι λόγος, τοῦ σοῦ γήρως ὑπείκοντος, ἀθορύβως πρὸς τὸν Μενέλαον γένηται. 625. Μενέλαε ποῖ] Ὡς τῷ ποδὶ τὸ ἔδαφος περιγράφοντος αὐτοῦ καὶ διστακτικῶς ἔχοντος, καὶ ἀναλογιζομένου, εἰ δέοι ταῦτα ποιεῖν, ὅπερ ποιοῦσιν οἱ ἀμηχανοῦντες ἐν πράγμασι. 628. Ἀμηχανῶ] Ποῦ τῆς τύχης τράπωμαι, τουτέστιν ἀπορῶ τίνι μᾶλλον βοηθήσω, σοὶ ἢ Τυνδάρεῳ· ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἐᾷ με σοὶ * προθέσθαι, δεινὰ ἐπαπειλούμενος, σὺ δὲ ἀδελφιδοῦς ἂν ἐμοὶ, ἀναγκαίως δίκαιος εἴης τῆς παρ᾽ ἐμοῦ τυχεῖν

* σοι προθέσθαι] Heath vult. σοι προσθέσθαι. *Beck.*

δ᾽ post ἔα omittit Cod. D. In eodem ad πέτροις adscriptum: ἡ εὐθεῖα ὁ πέτρος ἀττικῶς. *Beck.*

618. Ἔα δ᾽ ὑπ᾽ ἀστῶν, etc.] Hunc eundem Δίστιχον habes supra ad v. 529.

618. s. Hi versus jam supra v. 529. s. exstant, tamen de iis ejiciendis non cogitandum esse Facius pronunciat, si sermonis nexum et senis ardorem atque iram spectemus. *Beck.*

619. Σπαρτιάδος Cod. A. ἢ μή. Gl. Cod. D. εἰ δὲ μή. *Beck.*

620. δυσσεβεῖς κ. τ. λ. In Cod. D. suprascriptum: τοὺς ἀσεβῶς λέγοντας προκρίνεις, παρωσάμενος τοὺς εὐσεβῶς λέγοντας, τὸ συγκριτικὸν ἀντὶ ἁπλοῦ. *Beck.*

623. οὐ ᾽πιὼν Cod. D. *Beck.*

625. κυκλοῖς L. M. R. et a pr. m. A. Utraque forma proba. Eadem MSS. dissensio infra 1574. κινεῖς Cant. et pro v. l. M. sed hic in t. κυκλεῖς. κινεῖς N. sed pro v. l. κυκλεῖς. *Por.*

εις
συνοια Cod. D. Mox κυκλοις Cod. A. *Beck.*

626. Verba ὁδὸς, οἶμος, τρίβος, sæpe ad animi cogitationes transferri exemplis ad h. l. allatis docet Fac. *Beck.*

627. ἐν ἑαυτῷ Aug. 1. quod multis ex-

Ὅπῃ τράπωμαι τῆς τύχης, ἀμηχανῶ.
ΟΡ. Μή νυν πέραινε τὴν δόκησιν, ἀλλ' ἐμοὺς
Λόγους ἀκούσας πρόσθε, βουλεύου τότε.
ΜΕ. Λέγ'· εὖ γὰρ εἶπας· ἔστι δ' οὗ σιγὴ λόγου
Κρείσσων γένοιτ' ἄν, ἔστι δ' οὗ σιγῆς λόγος.
ΟΡ. Λέγοιμ' ἂν ἤδη· τὰ μακρὰ τῶν σμικρῶν λόγων
Ἐπίπροσθέν ἐστι, καὶ σαφῆ μᾶλλον κλύειν.
Ἐμοὶ σὺ τῶν σῶν, Μενέλεως, μηδὲν δίδου,

Quonam me in hoc casu vertam dubito.
*Ore.* Ne nunc perficias cogitationem, sed meam
Orationem audiens prius tunc delibera.
*Me.* Dic, recte enim dixisti. Est ubi silentium orationi
Præstat, est et ubi oratio silentio.
*Ore.* Dicam ergo. Longa oratio breviori
Est potior, et magis plana auditu.
Mihi tu, Menelaë, tuarum rerum nihil dederis:

P. μὴ τὸ δοκοῦν σοι εἰς πέρας ἄγε, πρὶν ἀκούσῃς τοὺς ἐμοὺς λόγους. λέγε, εὖ γὰρ εἶπας. ἔστι καιρὸς, ὅπου ἡ σιγὴ κρείσσων τοῦ λόγου, καὶ ἔστιν ὅπου ὁ λόγος τῆς σιγῆς κρείσσων. ἡ μακρὰ διήγησις, καὶ τὸ διὰ πλειόνων ποιεῖσθαι τὴν ἀφήγησιν, σαφέστερον παρίστησι τὸ πρᾶγμα τῶν συντόμων λόγων. ἀνάσχου οὖν τῆς ἐμῆς μακρολογίας, ἐπεὶ σαφεστέρα ἐστί.

S. βοηθείας. Ἄλλως. Ἀμηχανῶ εἰς ὁποίαν τύχην τράπωμαι. τύχην ἐνταῦθα προσδοκωμένην λέγει, τουτέστιν ἀμηχανῶ ποτέραν μερίδα τῶν προσδοκωμένων συμβήσεσθαι προτιμήσω. 629. Μὴ νῦν πέραινε] Ἐπεὶ γὰρ ἐν δοιασμῷ ἦν ἀμηχανῶν διὰ τὴν τύχην ὅποι τράπηται, παραινεῖ αὐτῷ μήπω τῇ δοκήσει πέρας ἐπιθεῖναι, πρὶν ἀκοῦσαι τοὺς αὐτοῦ λόγους, καὶ οὕτω βουλεύσεσθαι. 632. Τὰ μακρὰ] Ἐναντιοῦται τῇ Μενελάου βραχυλογίᾳ, τὴν μακρολογίαν προκρίνων· οἱ γὰρ Λάκωνες βραχυλόγοι. καὶ Ὅμηρος "Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως—" Il. Γ. 214. Τὰ μακρὰ] Τὰ μὲν γὰρ κατὰ λεπτὸν διασαφοῦσι τὴν ὑπόθεσιν, τὰ δὲ ὡς οἷόν τε αὐτὴν εἰς ὀλίγον συνάγουσιν, καὶ διὰ τοῦτο ἀσάφειαν ἔχουσιν. 634. Ἐπίπροσθεν] Ἀντὶ τοῦ προτιμότερά ἐστι τὰ μακρὰ διηγήματα τῶν συντόμων λόγων. ἔνιοι δὲ ἀθετοῦσι τοῦτον, καὶ τὸν ἑξῆς στίχον. οὐκ ἔχουσι γὰρ τὸν Εὐριπίδειον χαρακτῆρα. καὶ πεποίηται ὁ νοῦς διὰ τὸν Μενέλαον, οἱ γὰρ Λάκωνες βραχυλόγοι. Ἄλλως. Τὰ ἐπὶ πολὺ ἐκτεταμένα

ornari poterat; hoc enim pronomen omnium personarum commune est. Sed cum facillime litera una omitti possit a librario, tutius est hujusmodi elegantias non nimis avide arripere. Sic mox 632 κρείσσον habet Harl. quod exemplorum suorum cumulo addat fortasse aliquis paullo calidior, et elegantiam hanc recondito isto, *Dulce satis humor*, defendat. Sed librarii errorem esse inde liquet, quod acutum pro circumflexo posuerit. Rectum est κρείσσων, ut infra 719, ubi MSS. consentiunt, et 797, ubi metro alterum noceret. *Por.*

Cod. Aug. 1. ἐν ἑαυτῷ τι, eleganter, monente Br. *Beck.*

628. ὅποι quidam. *Por.*

ὅποι Cod. D. *Beck.*

ὅπῃ] MS. Cantabr. et Ed. King. ὅποι.] *Musg.*

633. λέγοιμ' ἂν pro λέξω v. h. l. Fac. Idem censet hunc et sequ. versum characterem Euripideum præ se ferre, quippe cujus personæ sæpe a loco communi incipere soleant.

μακρὰ. Gl. Cod. D. τὰ ἐπὶ πολὺ ἐκτεταμένα. *Beck.*

636. Probat Prev. observationem Schol.

Ἃ δ' ἔλαβες, ἀπόδος, πατρὸς ἐμοῦ λαβὼν πάρα.
Οὐ χρήματ' εἶπον· χρήματ', ἢν ψυχὴν ἐμὴν
Σώσῃς, ἅπερ μοι φίλτατ' ἐστὶ τῶν ἐμῶν.
Ἀδικῶ; λαβεῖν χρή μ' ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ
Ἄδικόν τι παρὰ σοῦ· καὶ γὰρ Ἀγαμέμνων πατὴρ
Ἀδίκως ἀθροίσας Ἑλλάδ', ἦλθ' ἐς Ἴλιον,
Οὐκ ἐξαμαρτὼν αὐτὸς, ἀλλ' ἁμαρτίαν
Τῆς σῆς γυναικὸς, ἀδικίαν τ' ἰώμενος.

Sed quæ accepisti redde, cum acceperis a meo patre :
Non dico pecunias : pecuniæ, si animam meam
Servaveris, quæ res mihi est inter meas charissima.
Injuste ago ? Decet certe me accipere aliquid contra hanc calamitatem
Injustum a te : etenim Agamemnon pater
Injuste congregans Græciam, venit ad Ilion,
Ipse non peccans, sed peccatum
Uxoris tuæ et improbitatem resarciens,

P. * * ἀπέδωκε τὸ σῶμα ἕνεκα σοῦ, ἐκπονῶν παρὰ τὸν πόλεμον ἀληθῶς, ὡς χρὴ τοὺς φίλους

S. τῶν λόγων, προτιμότερά ἐστι τῶν σμικρῶν, ἀντὶ τοῦ τῶν βραχέων· ἤγουν τῶν ἐπ' ὀλίγον ἐκτεταμένων. (MS. C. C. C. ἐκτεινομένων.) 636. Ἃ δ' ἔλαβες ἀπόδος] Τούτου ῥηθέντος αἴρουσιν οἱ ὑποκριταὶ τὴν χεῖρα, ὡς τοῦ Μενελάου ἀγωνιῶντος, μή ποτε λέγει ὅτι παρακαταθήκην ἀργυρίου παρὰ τοῦ πατρὸς πεπίστευται. εὐηθὴς δέ ἐστιν ὁ τοιαύτης ὑποψίας ἀντιλαμβανόμενος Μενελάου. εἰ γὰρ μήτε τὸν λέγοντα ᾔδει, μήτε οὗ ἐστι χρεία, ἴσως ἂν εἶχε τὶ πιθανὸν τὸ γινόμενον. ἐπεὶ δὲ ἐπίσταται, περιττὸν καὶ ἄπορον τὸ γινόμενον. 637. Οὐ χρήματ' εἶπον] Οὐ λέγω, φησὶ, χρήματα, χρυσὸν καὶ ἄργυρον, ἀλλὰ τῷ ὄντι χρήματα εἶπον, τὴν ἐμαυτοῦ ψυχὴν, ἥ τις ἐστί μοι χρῆμα τιμιώτατον, ἣν ἐὰν σώσῃς, καλὴν ἀμοιβήν μοι δίδως. 638. Ἅπερ μοι] Δέον εἰπεῖν ἥπερ πρὸς τὴν ψυχήν. ἅπερ εἶπε πρὸς τὰ χρήματα. Ἀττικὸν, ἀντὶ τοῦ ὅπερ φίλτατόν ἐστιν ἐμοὶ τῶν ἐμῶν. 639. Ἀδικῶ; λαβεῖν] Εἰ καὶ ἄδικον ἐποίησα φονεύσας τὴν μητέρα, ἀλλὰ σὺ ἐν τοιούτῳ μοι κακῷ ὄντι παραστῆναί μοι ὀφείλεις καὶ ὅση δυνάμις ὑπὲρ ἐμοῦ ἀγωνίσασθαι· ἐν τούτῳ γὰρ μάλιστα δειχθήσῃ γνήσιος φίλος, ἐπὶ ὁμολογουμένοις κακοῖς μοι συνερχόμενος. εἰ γὰρ τὰ δίκαιά μου παντελῶς ἔῤῥωτο, τῆς παρ' ἑτέρων ἐπικουρίας οὐκ ἐδεόμην· ἐν ἤθει δὲ ἀναγνωστέον, ἀδικῶ, καὶ δεῖ στίζειν. εἶτα ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς, "——— λαβεῖν χρὴ μ' ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ," οἷον ἀντὶ τῆς περιεχούσης με δυστυχίας ἄδικόν τι αἰτῶ, "——— καὶ γὰρ Ἀγαμέμνων ἄναξ" ἀδίκως, καὶ τὰ ἑξῆς, Ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ,] Ἀντὶ τῆς περὶ τοῦ πατρὸς βοηθείας. καὶ οὐδὲ εἶπε καθ' ὑπόθεσιν, ἀδικῶ, * κατὰ συλλογισμόν φησιν. ἀλλὰ λέγει, ὅτι ἀδικῶ εἰς ἄδικον ἐπικουρίαν σε περιβαλὼν, οὐκοῦν καὶ σὺ ἀδίκησον περὶ ἐμοῦ, ὡς καὶ ὁ πατήρ μου διὰ σὲ ἠδίκησε τοὺς βαρβάρους· δεῖ γάρ με ἀντὶ τῆς ἀδικίας ἐκείνης, ἄδικόν τι λαβεῖν παρὰ σοῦ,

* κατὰ συλλογισμόν φησιν] Heathio legendum videtur : οὐδὲ κατὰ σ. φ. *Beck.*

quæ ad actores non ad ipsum pertinet poëtam. *Beck.*

637. Reisk. legit χρῆμα δ' ἦν, quod significare putat, *necessitatem*, rem, qua mihi opus est. *Beck.*

638. μοι Cod. A. omittit. et integer v. 639. in eodem deest. *Beck.*

643. ἀδικ. τ' ἰώμ.] Gl. Cod. D. ἣν αὐτὴ ἠδίκησεν ἰασόμενος. *Musg.*

645. Reisk. conjicit ἐπέδοτο, *impendebat.* Dici tamen frequentius monet ἐπέδωκεν. *Beck.*

646. παρ' ἀσπίδα, *armis, pugna.* *Fac.*

647. Sic MSS. quidam Ald. ἀπολάβῃς,

Ἓν μὲν τόδ' ἡμῖν ἀνθ' ἑνὸς δοῦναί σε χρὴ,
Ἀπέδοτο δ', ὡς χρὴ τοῖς φίλοισι τοὺς φίλους,
Τὸ σῶμ' ἀληθῶς σοὶ παρ' ἀσπίδ' ἐκπονῶν,
Ὅπως σὺ τὴν σὴν ἀπολάβοις ξυνάορον.
Ἀπότισον οὖν μοι ταυτὸ, τοῦτ' ἐκεῖ λαβὼν,
Μίαν πονήσας ἡμέραν ἡμῶν ὕπερ
Σωτήριος στὰς, μὴ δέκ' ἐκπλήσας ἔτη.
Ἃ δ' Αὐλὶς ἔλαβε σφάγι' ἐμῆς ὁμοσπόρου,

Unum hoc oportet te mihi dare pro uno :
Et exposuit, ut convenit amicos amicis,
Corpus revera pro te, in acie laborans,
Ut tuam tu reciperes conjugem.
Redde mihi hoc, cum illud ibi acceperis,
Laborans unum diem pro nobis
Protector stans, non implens decem annos.
Aulis autem quam accepit mactationem meæ sororis,

P. ἐκπονεῖν δηλονότι ἕνεκα τῶν φίλων. * * * * τὴν σφαγὴν τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς, ἣν ἔλαβεν ἡ

S. ὅ ἐστιν, εἰ κρίνεις κακὸν εἶναι τὴν ἐμὴν ἐπικουρίαν, δικαίως ἂν καὶ τὴν ἐπικουρίαν τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κακὸν ὀνομάσειας, ἀλλ' οὐκ ἠδίκησεν ὁ πατὴρ ἐν καιρῷ σοι βοηθήσας, οὐκοῦν οὐδὲ σὺ ἀδικήσεις. Ἀντὶ τοῦδε τοῦ κακοῦ] Ἤγουν ἕνεκα ταύτης τῆς δυστυχίας βοήθησόν μοι κινδυνεύοντι. 640. Ἄδικόν τι] Ἄδικον εἶπεν, ἐπειδὴ οἱ τοῖς ἀδικοῦσι βοηθοῦντες, ἄδικόν τι ποιοῦσιν. 643. Ἀδικίας τ' ἰώμενος] Καθὸ ἠδικήθης παρὰ Ἀλεξάνδρου. 645. Ἀπέδοτο δ' ὡς χρὴ] Ἀντὶ τοῦ ἔκδοτον τὸ σῶμα τοῖς πολεμίοις παρέσχεν, ὡς πρέπει τοῖς γνησίοις φίλοις, καὶ κατετρώθη ὅσον ἐφ' ἑαυτὸν διὰ τὴν σὴν γυναῖκα, οἷα χρὴ τοῖς φίλοις τοὺς φίλους ἐκπονεῖν. τοῦτο γὰρ ἀπὸ κοινοῦ ληπτέον. 648. Ἀπότισον οὖν μοι] Ὁ πᾶς λόγος, ἀπόδος μοι τὴν ἴσην χάριν, ἧς ἔλαβες ἐν Ἰλίῳ παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μόνην ἡμέραν ὑπὲρ ἐμοῦ πόνησον, μὴ δὲ τὴν θυγατέρα φονεύσῃς. ἐπειδὴ δεῖ σε, ὥσπερ πλεονεκτεῖς μου τῆς εὐδαιμονίας, πλεονεκτεῖν καὶ ἐν τῇ ἀμοιβῇ τῆς εὐεργεσίας, 651. Ἃ δ' Αὐλὶς] Ἐν Αὐλίδι πόλει Βοιωτίας θηρεύων Ἀγαμέμνων, ἔλαβε τόξοις ἔλαφον καιρίαν πληγὴν, καυχησάμενος δὲ ἐν τῇ ἐπιτυχίᾳ, καὶ εἰπὼν, ὡς οὐδ' ἂν αὐτὴν ἡ Ἄρτεμις οὕτως ἔβαλεν, ἐπειράθη τῆς θεοῦ ὀργιζομένης, καὶ κατεχούσης τοὺς ἀνέμους, ὡς μὴ δύνασθαι αὐτοὺς εἰς Ἴλιον στέλλεσθαι. πέμψας οὖν Ἀγαμέμνων εἰς Δελφοὺς, καὶ μαθὼν παρὰ τοῦ χρησμοῦ, ὡς εἰ βούλοιτο ἐξιλεώσασθαι Ἄρτεμιν, θυσάτω αὐτῇ τὴν αὐτοῦ θυγατέρα. μεταπέμπεται οὖν οἴκοθεν τὴν Ἰφιγένειαν, τὴν καὶ Ἰφιάνασσαν καλουμένην, πλασσάμενος πρὸς τὴν γυναῖκα Κλυταιμνήστραν, ὡς Ἀχιλλεῖ ταύτην συνάψειεν. ἐπεὶ δὲ θύειν αὐτὴν ἤρχετο, ἁρπάσασα αὐτὴν ἡ θεὸς, καὶ ἀντ' αὐτῆς ἔλαφον εἰς θυσίαν δοῦσα, ἀπάγει τὴν κόρην ἐν τοῖς Ὑπερβορέοις πρὸς τὸν ἐκεῖσε αὐτῆς νεών. ἥτις ἀμυνομένη τοὺς Ἕλληνας διότι θῦσαι αὐτὴν ἠβουλήθησαν, ὁπότε θεάσαιτό τινα αὐτῶν ἐκεῖσε ἰόντα ἀπέκτεινεν. ὕστερον δὲ ὑπὸ Ὀρέστου κεκλοφότος ἐπανῆκεν εἰς Ἄργος. MS. C.C.C. Ἄλλως. Αὐλὶς πόλις Βοιωτίας, ἐνταῦθα

cum Eustathio ad Il. E. p. 573, 30.= 435, 46. *Por.*

Etiam in Cod. Aug. 2. ἀπολάβοις, atque id recepit Brunck.

ξυνάορον.] Gl. Cod. D. σύζυγον. *Beck.*

ἀπολάβοις] Ita MS. Cantabr. Vulgo ἀπολάβῃς minus recte. *Musg.*

649. ἡμέραν Codd. A. D. *Beck.*

650. Verba *stare, jacere, sedere,* ap. Gr. et Lat. poni pro *esse*, sed habere quoque aliam quandam notionem adjunctam, ut h. l. στῆναι notionem adjuvandi, monet Fac. *Beck.*

Ἐῶ σ' ἔχειν ταῦθ'· Ἑρμιόνην μὴ κτεῖνε σύ.
Δεῖ γάρ σ' ἐμοῦ πράσσοντος, ὡς πράσσω τανῦν,
Πλέον φέρεσθαι, κἀμὲ συγγνώμην ἔχειν.
Ψυχὴν δ' ἐμὴν δὸς τῶι ταλαιπώρωι πατρὶ,
Κἀμῆς ἀδελφῆς, παρθένου μακρὸν χρόνον.
Θανὼν γὰρ οἶκον ὀρφανὸν λείψω πατρός.

Sino te hanc habere, *Hermionem* tu ne occide.
Oportet te enim me, cum sim ita calamitosus,
Plus habere, et me ignoscere.
Sed meam vitam da misero patri,
Et meæ sororis, quæ est virgo longo *jam* tempore :
Nam mortuus relinquam orbam domum patris.

P. Αὐλὶς, ἐῶ σ' ἔχειν ταύτην. * * ἀγαπᾶν τὴν γυναῖκα ὑπὸ πάντων τῶν Ἑλλήνων νομίζῃ.

S. ἐπεσχέθησαν οἱ στρατευσάμενοι εἰς Ἴλιον Ἕλληνες, οὐ πνέοντος οὐρίου ἀνέμου διὰ τὰς καυχήσεις Ἀγαμέμνονος, τοξεύσαντος τὴν ἔλαφον, καὶ εἰπόντος μήδ' ἂν τὴν Ἄρτεμιν οὕτω βαλεῖν, νῦν δὲ περὶ Ἰφιγενείας λέγει, ἣν ἔχρησεν ὁ θεὸς, ἀπλοίας ἐπεχούσης τοὺς Ἕλληνας, Ἀρτέμιδι θῦσαι. Σφάγια] Τὰ σφαζόμενα, καὶ ἡ σφαγὴ, ὡς ἐνταῦθα. 652. Ἑρμιόνην μὴ κτεῖνε σὺ] Οὐκ αἰτῶ σε, φησὶ, τὴν σὴν θυγατέρα τὴν Ἑρμιόνην ἀντ' ἐμοῦ δοῦναι πρὸς σφαγὴν, ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ τὴν Ἰφιγένειαν, ἵνα σὺ τὴν γαμετὴν ἀπολάβῃς, ἀλλὰ σὺ μὲν ἔχε τοῦτο πλέον, καὶ κέρδαινε παρὰ τοῦ δαίμονος, ἐπεὶ σοὶ μεν εὐτυχίας, ἐμοὶ δὲ δυστυχίας καιρός. ἐγὼ δὲ σοὶ χάριν ἕξω σώσαντί με μόνον, κἂν μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον σώζῃς ἡμᾶς, ἀντ' ἐμοῦ δοὺς τὴν Ἑρμιόνην. ἢ συναπτέον τοῦτο πρὸς τὸ ἀπότισόν μοι. καὶ ἔστιν ὁ λόγος οὗτος, ἀπόδος τὴν ἴσην χάριν ἧς ἔλαβες ἐν Ἰλίῳ παρὰ τοῦ πατρὸς, καὶ μίαν ἡμέραν μόνον ὑπὲρ ἐμοῦ πόνησον. προσήκει γάρ σε ἐμοῦ δυστυχοῦντος τανῦν μηχανᾶσθαί τι

652. κτεῖναι Ald. et supra 641 εἰς Ἴλιον.
649. ἁμέραν. *Por.*
κτεῖναι Codd. A. D. *Beck.*

654. Tho. Mag. V. χρή. τὸ χρὴ ἀντὶ τοῦ χρεία ἐστὶν ἀπὸ δοτικῆς εἰς γενικήν. Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ· Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὖ διδῷ, τί χρὴ φίλων; τινὶ δηλονότι. ἔστι δὲ τοῦτο ποιητικώτερον. Oudend. monet intelligi posse τί χρή τινα τῶν φίλων ὠφελεῖν; Aristoteles Ethic. 9, 9. laudat sic : τί δεῖ φίλων.
κἀμοὶ Cod. D. *Beck.*

658. Etiam Reisk. simili modo interpungit: Ἐρεῖς, ἀδύνατον. αὐτὸ τοῦτο, τοὺς etc. *dices, fieri hoc nequit. Tanto magis* etc. Probat Fac. neque tamen vulgarem rationem plane contemnendam ait. Sed Brunck. e duobus codd. Reg. edidit, ἐρεῖς ἀδύνατον; αὐτὸ τοῦτο, scil. ἔστω. *Beck.*

Interpungo cum Scholiaste et Heathio :

ἐρεῖς, ἀδύνατον· αὐτὸ τοῦτο, τοὺς φίλους — *Musg.*

659. δεῖ pro χρὴ Antonius et Maximus cum Stobæo editi Frf. 1581, p. 819, 39. deinde ὅταν γὰρ ἡ τύχη καλῶς διδῷ, τί χρὴ φίλου; et ὁ θεὸς αὐτός. *Por.*

660. τί χρὴ φίλων; Sic diserte citat Thomas Magister in v. χρὴ, addens ἔστι δὲ τοῦτο ποιητικώτερον. Ego vero huc primo transferam, quæ annos abhinc plus minus quindecim in Anglica Brunckiani Aristophanis censura scripsi. (*H. Maty's* Review, July 1783. p. 66.) "*Accurate* "*plerumque Aristophanes sententiarum* "*suarum partes alteram alteri respondere* "*facit, ut Av.* 1419. ὅδι πάρεστιν· ἀλλ' ὅτου "χρὴ, δεῖ λέγειν. Πτερῶν, πτερῶν δεῖ. *In* "*priore versu legi debere* ὅτου δεῖ, χρὴ λέ- "γειν, *clarum est non solum ex apodosi*, "*sed ex eo, quod apud Atticos poëtas geni-* "*tivum nunquam regit* χρή. *Unicum*, "*quod obduci posse credo, exemplum exstat* "*Euripid. Orest.* 667. [ed. Musgrav. sc.] "*sed et illud in* τί δεῖ φίλων *mutandum* "*auctoritate Plutarchi Op. Mor. p.* 68. "E. *Aristotelis Ethic.* IX. 9." Et quod Aristophanem attinet, anno 1794 codicis Ravennatis collationem edidit Invernizius, quæ istam emendationem confirmavit. Ipse tandem τί δεῖ φίλων inveni in MS. quem voco L. Is est Codex Ayscough. 4952 in Musco Britannico. tres

Ἐρεῖς, ἀδύνατον· αὐτὸ τοῦτο, τοὺς φίλους
Ἐν τοῖς κακοῖς χρὴ τοῖς φίλοισιν ὠφελεῖν.
Ὅταν δ' ὁ δαίμων εὖ διδῷ, τί δεῖ φίλων;
Ἀρκεῖ γὰρ αὐτὸς ὁ θεὸς, ὠφελεῖν θέλων.
Φιλεῖν δάμαρτα πᾶσιν Ἕλλησιν δοκεῖς·
Κοὐχ ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείαι λέγω·

Dices, impossibile est. Hoc ipsum, amicos
Oportet opem ferre amicis in adversis,
Quando autem Deus bene dederit, quid opus est amicis?
Satis enim est ipse Deus volens juvare.
Videris omnibus Græcis amare conjugem:
Non dico autem adulatione tibi subrepens;

P. καὶ οὐ λέγω τοῦτο ἀπατῶν σε τῇ κολακείᾳ, ἤγουν κολακεύων σε, οὐ κολακείᾳ, ἀλλ' ἀλη-
S. πρὸς τὸ ἐμὲ σῶσαι, ἐμὲ δὲ χάριν σοι ὁμολογεῖν, ἵνα τὸ μεταξὺ, κατ' ἐπένθεσιν γένηται. 654. Πλέον φέρεσθαι] Τουτέστι πλέον ἢ ἐγὼ δύνασαι. ὁ γὰρ εὖ πράσσων τοῦ μὴ πράσσοντος πλέον δύναται λογίσασθαι τὰ πρὸς σωτηρίαν. 658. Ἐρεῖς ἀδύνατον] Λύσις τοῦ ἀντιπίπτοντος, ἀλλ' εἴποις, φησὶν, ὅτι ἀδύνατον βοηθῆσαι, εἶτα ἔξωθεν προσληπτέον, καθὸ μέγα ἐστὶ καὶ ἀσύγγνωστον τὸ ἁμάρτημα, ὅπερ ἀπεσιώπησεν Ὀρέστης· ἀλλὰ κατὰ τοῦτό, φησι, καθὸ ἀδύνατον εἶναι δοκεῖ, βοήθησον ὁ γὰρ γνήσιος φίλος ἐν τοῖς μεγίστοις κακοῖς δείκνυται. Ἄλλως. Ἀλλὰ λέγεις, φησὶν, ὅτι ἀδύνατόν ἐστι τὸ βοηθῆσαί μοι, ἐγὼ δέ σοι ἀντείποιμι ἂν, ὡς μάλιστά μοι διὰ τοῦτο συμβάλλεσθαι ὀφείλεις, εἰδὼς ὅτι ἐν τοῖς ἀδυνάτοις δεῖ τῶν φίλων. Αὐτὸ τοῦτο] Λείπει ἡ κατὰ, ἵνα ᾖ κατ' αὐτὸ τοῦτο, ὅ ἐστι τὸ ἀδύνατον. 660. Τί χρὴ φίλων] Κατὰ τί ἐστι χρεία τῶν φίλων; ἀντὶ τοῦ οὐδέν ἐστι χρεία τῶν φίλων.

primas continens fabulas, recentissimus quidem, sed ex alio non malo descriptus; scriba literas et syllabas festinando sæpe transilit; aliquando etiam exemplaris sui literarum ductus parum intellexisse videtur. Restat ut formulam hanc et similes paucis illustremus. Homerus, nisi me fallit Seberi index, semel tantum verbo δεῖ usus est, et tum infinitivo præponit Il. I. 337. Stobæus quidem XCVIII. p. 409. citat ex Il. Φ. 463. τί γὰρ δὴ δεῖ θνητῶν ἕνεκα πτολεμίζειν, pro εἰ δὴ σοί γε, βροτῶν ἕνεκα, πτολεμίζω. Cum et Plutarchus Consol. p. 104. F. πτολεμίζειν habeat, si leges, εἰ δεῖ σοί γε, βροτῶν ἕνεκα, πτολεμίζειν, constructionem quandam extundere poteris, sed sensus non bene procedet. Cum infinitivo χρὴ sæpissime construit, cum accusativo personæ et rei genitivo Il. Η. 109. Od. Α. 124. Γ. 14. Δ. 463. Φ. 110. Χ. 377. Pari modo substantivum χρεὼ cum accusativo et genitivo Il. Ι. 75. 603. Κ. 43. Λ. 605. Od. Δ. 634. In Il. Φ. 322. οὐδέ τι μιν χρεὼ Ἔσται τυμβοχοῆς, alii legunt τυμβοχοῆσ', elisa diphthongo. Hanc formam semel ausus est imitari Euripides Hec. 962. (976.) ἀλλὰ τίς χρεία σ' ἐμοῦ; de qua ibi tacui, ut hoc loco eam memorarem. Scholiastes apte satis advocat Il. Κ. 43. Χρεὼ βουλῆς ἐμὲ καὶ σέ, paullo forsan aptius advocaturus Λ. 605. τί δέ σε χρεὼ ἐμεῖο; Communes Græci dixere, δεῖ σοι τοῦδε; primus, ut equidem arbitror, novavit Æschylus Prom. 86. αὐτὸν γάρ σε δεῖ Προμηθέως. Eum secuti sunt, Euripides Hec. 1007, (1021.) Phœniss. 480. (484.) Hippol. 23. locisque ibi a Valckenærio indicatis, Ion. 1032. Herc. F. 1173. Auctor Rhesi 840. Comicus ignotus apud Herodianum Piersoni p. 450. εὐψυχωρίας σε δεῖ. Non sine specie hanc formulam reddi voluit Marklandus Iph. A. 1137. sed certissime restituit Musgravius Hel. 1444. pro τῆς τύχης ΜΕΛΕΙ μόνον. Ceterum bene comparavit Brunckius Herc. F. 1341. Θεοὶ δ' ὅταν τιμῶσιν, οὐδὲν δεῖ φίλων· Ἅλις γὰρ ὁ θεὸς ὠφελῶν, ὅταν θέλῃ. *Por.*

661. Simillimum locum H. Fur. 1341. s. laudat Br. *Beck.*

Ταύτης ἱκνοῦμαί σ᾽· ὢ μέλεος ἐγὼ κακῶν,
Εἰς οἷον ἥκω· τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ;
Ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε.
Ὦ πατρὸς ὅμαιμε θεῖε, τὸν κατὰ χθονὸς
Θανόντ᾽ ἀκούειν τάδε δόκει, ποτωμένην

Per hanc supplico tibi. O miser propter mea mala,
Ad quæ venio! quid oportet me laborare?
Supplico enim nunc pro tota domo.
O patrue patris frater, illum sub terra
Mortuum audire hæc putes, volantem

P. θεία λέγω. πρὸς ταύτης σε ὁρκῶ. ὢ ἄθλιος εἰς οἷον κακὸν δηλονότι ἥκω. τί δὲ ταλαιπωρεῖν καὶ κάμνειν ἐμὲ δεῖ περὶ τὴν δέησιν; οὐ γὰρ ὑπὲρ ἐμοῦ μόνον, καὶ τῆς ἐμῆς ἀδελφῆς ποιοῦ-

S. 864. Ταύτης ἱκνοῦμαι] Ἀντὶ τοῦ πρὸς ταύτης ὁρκῶ βοηθῆσαί μοι. ἢ δέομαί σου πρὸς ταύτης, ὅπως ἄν μοι βοηθήσειας εἰς τιμὴν αὐτῆς. τὸ δὲ ἑξῆς, ἠρέμα καθ᾽ ἑαυτὸν λέγει, οἰκτείρων αὐτὸν, ὅτι μέχρι τοσούτου προσῆλθεν αὐτῷ τὰ τῆς δυστυχίας, ὡς διὰ τοῦ μεμνῆσθαι τῆς Ἑλένης προσδοκᾷν βοηθείας τυχεῖν. ἀνάξιον γὰρ ἑαυτοῦ ἡγεῖται, τὸ καὶ μόνον μεμνῆσθαι τοιαύτης γυναικὸς, μή τι γε καὶ δοκεῖν σώζεσθαι δι᾽ αὐτῆς. δυστυχὴς οὖν φησὶν ἐγὼ εἰς τοιοῦτο τῶν κακῶν ἐλθὼν, διὰ γὰρ γυναικὸς, τῆς πᾶσιν Ἕλλησι κακῆς, σωθήσεσθαι προσδοκῶ. 665. Τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ] Ἀλλὰ τί, φησὶ, μωραίνω τὸ περὶ ταύτης σωθήσεσθαι παραιτούμενος; ἀνάγκη γάρ ἐστι καὶ πρὸς τοῦτο καταβαίνειν οἰκτρότητος, καὶ πάντα ὑπομένειν, κἂν αἰσχύνην μοι φέρῃ. οὐ γὰρ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πᾶς ὁ οἶκος ὁ ἐμὸς κινδυνεύει. Ἔστι δὲ καὶ ἑτέρα ἐκδοχὴ τοῦτο συναπτομένου τοῦ ταύτης ἱκνοῦμαι, πρὸς τὸ "Ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς ἱκετεύω τάδε·" εἴτε ὡς τοῦ Μενελάου ἀπεστραμμένου τὴν ἱκεσίαν, αὐτὸς δυσφορῶν λέγει, δυστυχὴς ἐγὼ, εἰς ἄπορον ἥκω κακῶν, καὶ οὐκ ἔχω οὐδεμίαν καταφυγήν· ὃ πάλιν διαλαβὼν, θαρσύνει ἑαυτὸν, καί φησι, τί δεδοίκαμεν τὸν θάνατον; καρτερεῖν δεῖ, καὶ φέρειν ἀναγκαίως τὰ παρὰ τοῦ δαίμονος. τί δὲ, φησὶ, παραιτοῦμαι τὴν αἰσχύνην; πάσῃ μηχανῇ ποριστέον τὴν σωτηρίαν, οὐχ ὑπὲρ μικρῶν γάρ μοι ὁ κίνδυνος, ἀλλ᾽ ὑπὲρ παντὸς τοῦ οἴκου ἐστίν. Τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ] Τί δὲ ποιήσω δηλονότι; τα-

664. Hujus ellipseos, a Lamberto Bos, nisi fallor, omissæ, antiquissimum exemplum præbet Homerus Od. A. 68. Λίσσομαι, ἠμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἠδὲ Θέμιστος. Ubi plena sententia esset Λίσσομαι [ὑμᾶς] ἠμὲν [πρὸς] Ζηνὸς—. Sed cum forte Carolus Rollinus* dixisset, λίσσομαι non regere dativum, ideoque locum Iliados primæ 283, Λίσσομ᾽ Ἀχιλλῆϊ μεθέμεν χόλον, verti debere, *Rogo te, ut iram contra Achillem tuam dimittas*, cum hoc igitur dixisset Rollinus, non primus quidem; dudum enim verum prope sensum H. Stephanus in Thesauro dederat; exortus est Bellanger, qui huic sententiæ contradiceret. Is in Supplemento aux Essais de Critique de M. Vander Meulen (h. e. ipsius Bellangeri) Amst. 1741. p. 92—101. primum ait omnes Interpretes aliter sensisse. Ideo scilicet interpretes scripsere, ut errata eorum nos defenderemus et posteritati traderemus! Mox tamen ipse Rollinum plagii in Stephanum commissi accusat. Eadem igitur opera novitatis accusationem revocare debebat. Deinde, ut probet, λίσσομαι dativum regere posse, citat versum ex Phavorino, ubi verbum λίσσομαι sequitur genitivus, subaudito, ait ille, ἐπὶ vel πρός· Λίσσομαι Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἠδὲ Θέμιστος. Vides versum Homericum, sed mutilum. Hinc arguit Bellanger: si λίσσομαι genitivum regit, subaudito ἐπὶ vel πρὸς, dativum etiam regere potest, quoniam ἐπὶ vel πρὸς non minus dativum regunt. Egregia probatio! Denique tam deformem versum eum sine examine ad-

* Maniere d'enseigner, Tom. I. p. 191. ed. Amst. 1745. Sed hanc observationem cum Rollino communicasse credo Joannem Boivinum, quem vide vel in Academiæ Inscriptionum Monumentis, T. II. p. 23. vel in Brunckii nota ad Aristoph. Ran. 851.

Ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ καὶ λέγειν ἅ ᾿γὼ λέγω.
Ταῦτ᾿ εἴς τε δάκρυα καὶ γόους καὶ ξυμφορὰς
Εἴρηκα, κἀπήτηκα τὴν σωτηρίαν
Θηρῶν, ὃ πάντες, κοὐκ ἐγὼ ζητῶ μόνος.
ΧΟ. Κἀγώ σ᾿ ἱκνοῦμαι, καὶ γυνή περ οὖσ᾿ ὅμως

Animam super te, et dicere quæ ego dico.
Hæc inter lacrymas et luctum et calamitates
Dixi, et reposco, salutem
Quærens, quod omnes quærunt, et non ego solus.
*Cho.* Et ego tibi supplico, quanquam mulier sim,

P. μαι τὴν δέησιν, ἀλλ᾿ ὑπὲρ παντὸς τοῦ οἴκου καὶ γένους ἡμῶν. δόκει ἀκούειν τάδε τὸν κατὰ χθονὸς θανόντα, ἤγουν νόμιζε ὅτι πάρεστιν ἐκεῖνος, καὶ ἀκούει τάδε, λέγω τὴν ψυχὴν

S. λαίπορα ὑπομένειν με δεῖ. MS. C.C.C. 666. Ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς] Ἀποθανόντος γὰρ ἐμοῦ, ἡ ἐκ προγόνων πᾶσα εὐδαιμονία οἰχήσεται, ὥστε τῆς ζημίας καὶ εἰς σέ πως τεινούσης, ἐπεὶ τοῦ αὐτοῦ γένους τυγχάνεις, οὐχ ἧττον ἐμοῦ δεῖ σε σπουδάζειν, ὅπως σωθείην. ἡ αὐτὴ ἡ κατασκευὴ πρὸς τὸ ἱκνοῦμαι ἐστὶ, ¡τάδ᾿ ἀλλὰ διὰ μέσου. 667. Τὸν κατὰ χθονὸς] Συνυπακούεται ἐνταῦθα ὑπαρκτικοῦ ῥήματος μετοχὴ, ἣ καὶ ἐκφωνουμένη, κακοσύνθετον ποιεῖ τὸν λόγον, καὶ ἄχρηστον. ὅτι δὲ λόγον ἔχει αὕτη συνυπακούεσθαι, δῆλον οὕτως. κατὰ χθονός ἐστιν ὁ δεῖνα, λέγεται καὶ τὸν κατὰ χθονὸς ὄντα, ἐξ ἀναγκῆς μετὰ τῆς μετοχῆς τοῦ ὑπαρκτικοῦ, οὕτως, ἐπειδὴ καὶ, κατὰ χθονός ἐστιν ὁ δεῖνα θανὼν, λέγεται· δύναται καὶ καταλλήλως ἔχειν τοῦτο, καὶ μετὰ τῆς μετοχῆς τοῦ ὑπαρκτικοῦ λέγεσθαι μετασχηματιζόμενον. ἐπὶ δὲ συμβαίνει ἐνταῦθα καὶ ἑτέραν εἶναι μετοχὴν κατὰ τὴν αὐτὴν πτῶσιν, καὶ διὰ τοῦτο κακόφραστον εἶναι τὸν λόγον καὶ κακοσύνθετον, οὐδέποτε ἐκφωνεῖται ἡ τοῦ ὑπαρκτικοῦ ῥήματος μετοχὴ, ἀλλ᾿ ἀεὶ συνυπακούεται κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν ὑπαρκτικῶν. 670. Ταῦτ᾿ εἴς τε δάκρυα] Κατὰ ἀπόθεσιν ταῦτα ἐπάγεται, ἤγουν ταῦτα εἴρηκα, εἴς τε τὰ δάκρυα ἡμῶν, καὶ τοὺς γόους, καὶ τὰς συμφορὰς, ἤγουν μετὰ δακρύων καὶ γόων εἶπον. ἢ οὕτως, εἶπον ταῦτα εἰς δάκρυα, καὶ γόους, καὶ συμφορὰς, ἤγουν ἵνα μὴ τύχω τούτων, τεύξομαι δὲ, εἰ πετρωθῆναί με ἐάσῃς. 671. Κἀπήτηκα] Ὡς χρέος ᾔτησα.

misisse; ne notissima quidem Homeri verba hominem Criticum meminisse! Paullum in hac nota scribenda me deflexisse de via fateor, sed hoc feci duabus de causis. Primo quod vera Homerici loci interpretatio vulgo minus nota est, et nuper aliam novam et falsam confinxere Scoti quidam; deinde insigni exemplo ostendere volui, quantos in errores se induant homines docti, quot ineptias effundant, si semel iræ, odii, invidiæ, aut pravi cujusquam affectus impulsu contra ea scribere incipiant, quæ vel nequeant vel nolint intelligere. *Por.*

ὦ μέλεος — In D. suprascriptum: πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα λέγει. *Beck.*

665. Scholiastes a Kingio prolatus distinxit ita: τί δὲ; ταλαιπ. — Unum vero Scholiastarum ita legisse verba poëtæ censet Fac.:

Ταύτης ἱκνοῦμαί σ᾿ ὑπὲρ γὰρ οἴκου παντὸς
Ἱκετεύω τάδ᾿. Ὦ μέλεος ἐμῶν κακῶν
Εἰς οἷον ἥκω; τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ.

δεῖν Cod. D. *Beck.*

668, 9. Statius Theb. V. 173. *matremque recens circumvolat umbra.* Ubi Scholiastes: "Et hoc poëtice, ut Euripides. "Syrseen opersu. Virgilius. *Omnibus "umbra locis adero, dabis, improbe, pœnas.*" Ubi legendum videtur: [ποτωμένην] Ψυχὴν ὑπὲρ σοῦ, ut hunc ipsum locum respexerit. *Por.*

668. s. Reisk. emendat ποτνιώμενον ψυχῆς ὑπέρ μου, *supplicantem pro anima meâ.* *Beck.*

670. Fac. sensum esse putat: *Hæc dixi ad movendas lacrimas et gemitus et calamitatis respectu,* s. *calamitate sic poscente,* aut εἰς pro ἐν posito, *hæc cum lacrymis et gemitu, calamitate pressus,* dixi. *Beck.*

672. θηρῶν ad præcedentem versum refert Cod. D. *Beck.*

Τοῖς δεομένοισιν ὠφελεῖν· οἷός τε δ' εἶ.
ΜΕ. Ὀρέστ', ἐγώ τοι σὸν καταιδοῦμαι κάρα,
Καὶ ξυμπονῆσαι σοῖς κακοῖσι βούλομαι.
Καί χρὴ γὰρ οὕτω τῶν ὁμαιμόνων κακὰ
Ξυνεκκομίζειν, δύναμιν ἢν διδῷ θεὸς,
Θνήσκοντα καὶ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους·
Τὸ δ' αὖ δύνασθαι παρὰ θεῶν χρήζω τυχεῖν.

Ut juves auxilio egentes : nam potes.
*Me.* Orestes, ego revereor tuum caput,
Et volo te juvare in malis istis,
Et enim oportet sic cognatorum mala
Simul procurare, si Deus det vires,
Etiam morientem et necantem adversarios ;
Ut possim autem, id peto consequi a diis.

P. ἐκείνου ποτωμένην ἐπάνω σου. μετὰ δακρύων καὶ γόων αἰτῶ τὴν σωτηρίαν. καὶ ἐγώ σε παρακαλῶ καίπερ ὑπάρχουσα γυνὴ, βοηθεῖν τοῖς δεομένοις, δυνατὸς γὰρ ὑπάρχεις ὠφελεῖν. Ὀρέστ', ἐγὼ αἰδοῦμαί σε, καὶ συμπονῆσαί σοι ἐπὶ ταῖς δυστυχίαις θελω. καὶ χρὴ γὰρ οὕτω συνδιαφέρειν ἐμὲ τὰ τοῦ ἀδελφοῦ κακὰ ἣν διδῷ ὁ θεὸς δύναμιν· καὶ φόβον ἔχοντα τεθνήξεσθαι, καὶ ἐλπίδα ἔχοντα ἀποκτείνειν τοὺς ἐναντίους. τὸ δὲ δύνασθαι τοῦτο ποιεῖν, παρὰ

S. 672. Θηρῶν] Θηρώμενος, ζητῶν. 674. Ὠφελεῖν] Τὸ ὠφελῶ καὶ δοτικῇ, καὶ αἰτιατικῇ συντάσσεται, ὡς καὶ Αἰσχύλος. "Ὡς τοῖς θανοῦσι χρήματ' οὐδὲν ὠφελεῖ." 677. Καὶ χρὴ γὰρ οὕτω] Τοῦτο μερικῶς, ἢ καθόλου νοητέον, ὅτι πρέπει ἢ ἐμὲ, ἢ πάντα ἄνδρα συνεκκομίζειν καὶ συνεκφέρειν, ἣν ἰσχὺν διδῷ ὁ θεὸς, τὰ τῶν ὁμαιμόνων κακὰ, θνήσκοντα, εἰ δεήσειεν, ὑπὲρ ἐκείνων, καὶ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους. εἰ μὲν γὰρ ἐξ ἀλλήλων οἱ συγγενεῖς οὐ βοηθοῖεν, τίς ἂν ἄλλην ἔξωθεν ἐλπίσοι βοήθειαν; 678. Συνεκκομίζειν] Συμπονεῖν δεῖ τοῖς συγγένεσι, κἂν κίνδυνος παρῇ, καὶ μάλιστα εἰ τὸ θεῖον παρέχει δύναμιν. τὸ δὲ ἑξῆς ἀναστρεπτέον, ἔστι γὰρ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους, καὶ θνήσκοντα. 679. Θνήσκοντα καὶ κτείνοντα τοὺς ἐναντίους.] Ὡς τεθνηξόμενον, καὶ ὡς κτενοῦντα τοὺς ἐναντίους, ἤγουν εἰ καὶ θάνατος πρόκειται, καὶ εἰ νίκη τῶν ἐναντίων. 680. Τὸ δ' αὖ δύνασθαι] Τοὐναντίον Αἴας φησὶ, "Καὶ πρὸς δαίμονά περ, εἴ πως ἐρυσαίμεθα νεκρόν." Hom. Il. P. 104. 681. Ἥκω γὰρ ἀνδρῶν] Οὐκ

673. Electra per totum hunc actum non e scena prodiit, observante Heath. *Beck.*

Hoc Distichon Aldina Electræ tribuit, Lib. P. Choro. Omnino recte. Optime enim animadvertit Heathius. Electram in viribus reficiendis intus in domo occupatam esse. vid. supra v. 295, 6, 7. collat. cum v. 305. *Musg.*

675. τὸ pro τοι A. H. R. quod nemo præferet. Sed ex his varietatibus aliquando ansa arripi potest leviores hosce errores tollendi. Suppl. 1149. Πάτερ, σὺ μὲν τῶν σῶν κλύεις τέκνων γόους. Aldus τῆς σῶν. Dele literam male repetitam, et lege Πάτερ, σὺ μὲν τοι σ. *Por.*

Pro τοι Cod. A. τό. *Beck.*

676. κακοῖσιν Cod. D. *Beck.*

678. συνεκκομίζειν,] Gl. Cod. D. συνδιαφέρειν τὸν ἀδελφὸν ὁμοῦ ὑπομένειν. *Beck.*

679. Κτείνοντα] al. κτανόντα. utrique lectioni favet *Scholiast.*

In Cod. D. suprascriptum . καὶ ὡς τεθνηξόμενον, καὶ ὡς κτανοῦντα τοὺς ἐναντίους, sed in margine: ἤγουν καὶ εἰ θάνατος πρόκειται καὶ νίκη τῶν ἐναντίων. *Beck.*

680. παρὰ dedi pro πρὸς, quæ voces et alibi permutantur, ut Soph. Œd. T. 935. sed ibi quoque παρὰ præstat, quod habent Aldus et codicum pars. Contra Aristophan. Nub. 325. ex MSS. πρὸς pro παρὰ restitui Supplement. ad Præf. prope ad finem. *Por.*

Ἥκω γὰρ ἀνδρῶν ξυμμάχων κενὸν δόρυ
Ἔχων, πόνοισι μυρίοις ἀλώμενος,
Σμικρᾷ ξὺν ἀλκῇ τῶν λελειμμένων φίλων.
Μάχῃ μὲν οὖν ἂν οὐχ ὑπερβαλοίμεθα
Πελασγὸν Ἄργος· εἰ δὲ μαλθακοῖς λόγοις
Δυναίμεθ', ἐνταῦθ' ἐλπίδος προσήκομεν.
Σμικροῖσι μὲν γὰρ μεγάλα πῶς ἕλοι τις ἄν;

Venio enim sceptrum sociis viduum
Habens, errans a multis laboribus,
Cum exiguis copiis reliquorum adhuc amicorum.
Pugnando autem non possum superare
Pelasgum Argos: sed ut mollibus verbis
Possimus, eo spei venio.
Nam quomodo vincat aliquis magna parvis facultatibus!

P. θεῶν θέλω τυχεῖν. ἦλθον γὰρ κενὸς ὑπάρχων πολεμιστικῶν ἀνδρῶν καὶ προσταλαιπωρήσας τῇ πλάνῃ, σὺν σμικρᾷ βοηθείᾳ τῶν ὑπολελειμμένων φίλων. ἐν μάχῃ μὲν οὐκ ἂν περιγενοίμεθα τοῦ Πελασγικοῦ Ἄργους, ἤγουν οὐχ ὑπερισχύσομεν. ἐνταῦθα δὲ, ἤγουν εἰς τοῦτο τῆς ἐλπίδος προσήκομεν, καὶ προσερχόμεθα, εἰ δυναίμεθα ὑπερβαλέσθαι ἐν λόγοις μαλθακοῖς. ἀνόητον δὲ καὶ ἀμαθὲς, καὶ τὸ μόνον προσδοκῆσαι τοὺς ὀλίγους τῶν πολλῶν περιγε-

S. ἐπαγόμεθα συμμάχους, ἀλλ' ἔρημος τῆς παρὰ τούτων δυνάμεως ὢν, ὡς τῶν συμμάχων αὐτοῦ κατὰ τὴν πλάνην ἀνηλωμένων, πλὴν ὀλίγων. ἢ οὕτως, ἦλθον ἔρημος συμμάχων, καὶ προσέτι πλάνην ὑφέστηκα πολλήν. Ἥκω γὰρ] Ἦλθον ἔχων τὸ δόρυ κενὸν συμμάχων ἀνδρῶν, ἤγουν κενὸς ὑπάρχων πολεμικῶν ἀνδρῶν, καὶ προσταλαιπωρήσας τῇ πλάνῃ. 683. Σμικρᾷ σὺν ἀλκῇ] Τὸ σμικρᾷ σὺν ἀλκῇ, ἢ πρὸς τὸ ἥκω συνάπτεται τῇ ἐννοίᾳ, ἢ πρὸς τὸ ἀλώμενος. MS. C. C. C. 686. Ἐνταῦθ' ἐλπίδος προσήκομεν] Ἀντὶ τοῦ προσοικειούμεθα, καὶ ἐγγὺς ἐσμὲν ἐλπίδος. σκόπει οὖν πῶς οὔτε διὰ κολακείας πεῖσαι ὑπέσχετο, ἀλλὰ καὶ τοῦτο ἐν ἀμφιβολίᾳ ἀφῆκε. 687. Σμικροῖσι γὰρ] Τῇ δ' ὀλίγων μάχῃ, τοὺς πολλοὺς καταγωνίσασθαι ἀδύνατον, ὅθεν εἰς πόλεμον μὲν ἐλθεῖν παραιτητέον αὐτοῖς. εἰ δὲ λόγοις ὑπελθεῖν δεῖ καὶ γοητεύσασθαι αὐτοὺς σοφίᾳ λόγων, ἐνταῦθα δυνησόμεθα. Σμικροῖσι γὰρ] Σμικρᾷ δυνάμει ὤφειλεν εἰπεῖν, ὁ δὲ λέγει σμικροῖς πόνοις, τὴν ἐνέργειαν τιθεὶς ἀντὶ τῆς δυνά-

Brunck. e membr. Reg. dedit τὸ δ' αὖ δύνασθαι, lectionem τοῦ δ' — tribuit librariis, qui ignoraverint, τυγχάνειν cum Accus. construi, sed ea constructione est Phœniss. 1731. Med. 761. Soph. Œd. Tyr. 598. laudante Brunck. *Beck.*

τὸ δ' αὖ] Ita Ed. Ald. Lib. P. et unus Parisiensium τοῦ δ' αὖ. Vide Phœn. v. 1666. *Musg.*

681. Fac. sensum hunc in verbis reperit: *Virtus mea et potentia inermis est, quippe sociis deserta*, ut δόρυ dicatur de virtute bellica, pugna, et armis, quo sensu hoc voc. et αἰχμὴ sæpius legantur. *Beck.*

δόρυ] alibi *hastam*, hic *lignum*, i. e. *naves*, significat. Confer Pindar. Pyth. IV. Stroph. 2. et Antistroph. 2. Sic olim sententia fuit. Nunc malim δόρυ sceptrum interpretari. vide ad Hecub. 9. κενὸν, *desertum, destitutum*, ut forte interpretandum κενῆς, per enallagen positum pro κενὸν Soph. Ajac. 1005. Denique ἄνδρες σύμμαχοι non sunt *specialiter* ii, quos Menelaus domum secum a Troja reduxerat; sed *generaliter*, commilitones vel satellites quicunque. *Venio*, inquit, *habens sceptrum satellitibus penitus orbum, per innumeros labores errans, cum exigua manu superstitum amicorum.* Alteram interpretationem si sequaris, tautologiæ crimen vix effugiet Euripides, et in priori versu et in posteriori paucitatem amicorum,

Ὅταν γὰρ ἡβᾷ δῆμος εἰς ὀργὴν πεσὼν,
Ὅμοιον, ὥστε πῦρ κατασβέσαι λάβρον.
Εἰ δ' ἡσύχως αὐτῷ τις ἐντείνοντι μὲν
Χαλῶν ὑπείκοι, καιρὸν εὐλαβούμενος,
Ἴσως ἂν ἐκπνεύσει· ὅταν δ' ἀνῇ πνοὰς,
Τύχοις ἂν αὐτοῦ ῥᾳδίως, ὅσον θέλῃς·

Quando enim turget populus incidens in iram,
Perinde potest extingui ut vehemens ignis:
Si autem molliter aliquis ultro et incenso
Laxans cedit, observans tempus,
Fortassis halitum omnem effuderit: tum quando remiserit spiritum,
Possis eo uti quantum velis.

P. νέσθαι. ὅταν γὰρ δῆμος εἰς ὀργὴν πεσὼν, ἀκμάζῃ, ὅμοιον κατασβέσαι αὐτὸν, ὥσπερ ζητεῖν κατασβέσαι πῦρ λάβρον καὶ σφοδρόν. εἰ δέ τις ἡσύχως καθ' αὐτὸν ἐνδιδοὺς ὑποτάσσοιτο τῷ δήμῳ θυμουμένῳ, εὐλαβούμενος καὶ φοβούμενος τὸν καιρὸν, (ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πνευμάτων) ἴσως ἂν καταπαύσειε, τῆς ὀργῆς δηλονότι, ὅταν δ' ἀναπνεύσῃ, ἐπιτύχοις ἂν εὐκόλως τοῦ

S. μέως. MS. C. C. C. 689. Ὥστε πῦρ κατασβέσαι] Ὥσπερ οὔτε τοῦτο κατασβέσαι ῥᾴδιον, οὔτε ἐκεῖνον πεπεικέναι. Baroc. 74. 690. Ἐντείνοντι] Ἀκμάζοντι, τῇ ὀργῇ σφοδρυνομένῳ τῷ δήμῳ. Baroc. 74. 691. Καλῶν] Ἀπὸ μεταφορὰς τῶν ἱστέων. ὑποκλίνων, ἐνδιδούς. Baroc. 74. 694. Ἔνεστι δ' οἶκτος] Ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. ἐὰν τοίνυν θυμουμένῳ τῷ δήμῳ εἴκεις, πεπαύσεται τῆς ὀργῆς, καὶ λοιπὸν ἐπιτήδειός ἐστιν εἰς τὸ συνδραμεῖν ταῖς ἱκεσίαις. ὡς γὰρ ἐμπέφυκεν αὐτῷ τὸ μεγάλως ὀργίζεσθαι, οὕτω καὶ τὸ ἐλεεῖν· τουτέστιν οὐ γὰρ πρὸς τὸ ὀργίζεσθαι μόνον ἔχει, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸ ἐλεεῖν. 695. Καραδοκοῦντι] Καιροφυλακτοῦντι, ἐνδεχομένῳ, σκοποῦντι τὸν καιρὸν τοῦ οἴκτου, καὶ τοῦ θυμοῦ. MS. C. C. C.

quos secum revexerat Menelaus, commemorans. *Musg.*

682. Reisk. conjicit ἀτώμενος, *afflictus, attritus*.

ἁλώμενος Cod. D. *Beck.*

686. Reisk. suspicatur leg. ἐλπίδος πῶς ἥκομεν, *quomodo ad illam spem perveniamus. Beck.*

687. τὰ μ. Ald. et plerique codices. γὰρ omittunt membranæ. Sed rectius expungitur articulus. Post hunc versum sequitur alius in Aldo et plerisque MSS. πόνοισιν· ἀμαθὲς καὶ τὸ βούλεσθαι τόδε. Sed membr. secutus Brunckius ejecit. *Por.*

687. In membr. Reg. σμικροῖσι μὲν τὰ μέγ. cod. Reg. alter et cod. Br. et Aug. uterque. ut vulgo, Br. τὰ omisit.

σμ. μὲν γὰρ Codd. A. D. *Beck.*

688—693. Citans Stobæus, præbet XLVI. p. 177. ὀργῇ δ. εἰς θυμὸν πέσῃ—ὥσπερ πῦρ——χαλῶν ἕποιτο. *Por.*

688. Pro τάδε King. dedit τόδε, sed τάδε in antt. edd. et tribus Codd. Leidd. ap. Valck. ad Phœniss. 430. et præfert etiam Heath. Brunck. hunc versum ut spurium omisit, cum nec in ejus membr. esset.

Verba ἀμαθὲς — βουλ. τάδε omisit in versione Prev. cum codd. quibusdam. *Beck.*

πόνοισι,] Forte πόροισι, *facultatibus*. Alterum certe perabsurdum est. *Musg.*

688—693. Hos versus Valck. Diatr. p. 254. e Stobæo profert, ubi est—ὅμοιον—αὐτὸν ἐντείνοντι — ἐκπνεύσει'. *Beck.*

689. Sic Ald. plures MSS. et Stobæus. Alii ὅμοιος, ex MSS. credo, sic enim L. sed alterum melius. *Por.*

ὅμοιον Cod. D. *Beck.*

690. τις αὐτῷ Ald. et pars MSS. Alii τις αὐτός. Stobæus τις αὐτόν. Transponendo sanavit Brunckius, qui mox dedit θέλῃς pro θέλεις. *Por.*

Αὐτῷ ἐντείνοντι μὲν] *Canterus* conjecturam facit, ita legi posse: αὐτὸ συντεῖνον μένος. MS. legit αὐτὸς, etc. *Barnes.*

Heathium αὐτῷ offendit ob hiatum. Malebat igitur — ἥσυχός τις αὐτὸς — Post

Ἔνεστι δ᾽ οἶκτος, ἔνι δὲ καὶ θυμὸς μέγας,
Καραδοκοῦντι κτῆμα τιμιώτατον.
Ἐλθὼν δὲ Τυνδάρεών τε σοὶ πειράσομαι,
Πόλιν τε πεῖσαι, τῷ λίαν χρῆσθαι καλῶς.
Καὶ ναῦς γὰρ, ἐνταθεῖσα πρὸς βίαν ποδὶ,
Ἔβαψεν, ἔστη δ᾽ αὖθις, ἢν χαλᾷ πόδα.

Est enim in eo miseratio, est et magna iracundia,
Optima res observanti tempora.
Vadens itaque Tyndaro conabor
Et multitudini persuadere, ut impetum moderentur.
Nam et navis intento violenter clavo
Mergitur: manet rursus, si relaxet clavum.

P. λαοῦ, καθόσον βούλει. ἔστι γὰρ τῷ δήμῳ ἐλεεῖν καὶ θυμοῦσθαι, καὶ τῷ δυναμένῳ τοῦτο αὐτὸ καραδοκεῖν, καὶ ἐπιτηρεῖν, πότε μὲν μεγάλως θυμοῦται, πότε δὲ ἀνῆκε τῆς ὀργῆς, κτῆμά ἐστι τοῦτο τιμιώτατον. καὶ ναῦς γὰρ βιαίως τοῦ ποδὸς ἐκταθέντος ὑπέκυψεν, ὥστε ὕδωρ ἐκ-

S. Κτῆμα τιμιώτατον] Τὸ εἰδέναι δηλονότι ἑκάστου καιρόν. ἢ οὖν αὐτὸς ὁ δῆμος κτῆμα ἐστι τιμιώτατον, τὸ εἰδέναι προσενεχθῆναι καθ᾽ ὃν τρόπον αὐτῷ· ἢ ὁ καιρὸς μέγα κτῆμα τῷ καραδοκοῦντι τὸν δῆμον, καὶ γινώσκοντι πότε μὲν θυμοῦται, πότε δὲ ἐλεεῖ. 697. Τῷ λίαν χρῆσθαι καλῶς] Ἀντὶ τοῦ μετρίως χρῆσθαι. τῷ καλῶς λίαν χρῆσθαι, ἵν᾽ ᾖ τὸ καλῶς, ἠπίως, ἤγουν * σφόδρα ἐνδείξασθαι τῶν πρὸς σὲ πράξεων. 698. Πρὸς βίαν ποδὶ] Εἰς κατασκευὴν τοῦ πρὸς ἐκείνους λόγου ταῦτα ἐπάγει. ποδὶ δὲ, ἤγουν διὰ τοῦ ποδός. λέγεται δὲ οὕτω τὸ σχοινίον, τὸ κατέχον κάτωθεν τὸν ἵστιον. 699. Ἔβαψεν] Ἤγουν ὕφαλος γέγονεν. ἐλθὸν

* Pro σφόδρα Heath. legit οὐ σφόδρα. *Beck.*

ἐντείνοντι Fac. intelligit αὐτὸν, i. e. ἐντεινομένῳ. Sæpe enim activa pro passivis poni ostendit, neque tamen quodvis activum sine casu positum pro passivo, sed videndum esse monet, annon casus ex præcedentibus sit, repetendus, ut Hippol. 1219. Thucyd. I. 24. In membr. Reg. et cod. Brunck. εἰ δ᾽ ἡσύχως τις αὐτῷ ἐντείνοντι μέν. Hinc Br. transpositis vocibus edidit: εἰ δ᾽ ἡσύχως αὐτῷ τις ἐντείνοντι μέν. Improbat et Musgravii conjecturam, et Valck. qui in Diatr. p. 254. legit αὐτὸν, vel αὗτὸν. Cæterum hæc aliter leguntur in Stob. Floril. Grot. p. 177. Inde αὐτὸν ἐντείνοντι —et ἐκπνεύσει· legit Valck. Diatr. p. 254. s. et vocab. πούς de velis nauticis illustrat. *Beck.*

Recepi αὐτὸς ex duobus Parisiensium, Cantabr. et Ask. 1. Cæteri vel αὐτὸν, vel αὐτῷ. *Musg.*

692. Ἴσως ἂν ἐκπνεύσειεν.] alias ἐκπνεύσει', ὅταν δ᾽ ἀνῇ πνοάς. Et sic *Duportus.* MS. ut nos, legit.

Facius ad h. l. negat, ἀνίημι unquam intransitive poni, sed semper cum Accusat. construi, et in Soph. Philoct. 760. adeo legi vult ἕως μ᾽ ἀνῇ, et Soph. Philoct. 656. defendit contra Piersoni correctionem, quod iis, quæ Brunckius, supra melius docuerat, repugnat. In quatuor codd. a Brunckio inspectis, etiam August. utroque, paullo ante est, ἐκπνεύσειεν, quod si constaret, quousque Tragicis uti anapæstis licuisset, non improbaret Br.

ἐκπνεύσοιεν Codd. A. D. In Cod. D. huic et præcedenti versui superscriptum: ἐνδιδοὺς, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἱστίων (ad χαλῶν), ἐκφοβούμενος λήξειε τῆς ὀργῆς (ad ἐκπνεύσειεν) ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν πνευμάτων. Hinc editum Schol. corrigendum. *Beck.*

693. Brunck. edidit ὅσον θέλῃς: nam suppressum esse ἄν. Etiam v. 761. ubi recte editur θέλῃ in membran. Reg. θέλει. *Beck.*

696. σοί τε Cod. A. *Beck.*

697. τῷ λ. χρ. κ. *ut populus continentia utatur* in ira sua. τὸ λίαν recte explicat Schol. Hippol. 584. per τὴν ὑπερβολὴν τῶν

Μισεῖ γὰρ ὁ θεὸς τὰς ἄγαν προθυμίας,
Μισοῦσι δ' ἀστοί· δεῖ δέ μ', οὐκ ἄλλως λέγω,
Σώζειν σε σοφίαι, μὴ βίαι τῶν κρεισσόνων.
'Αλκῆι δέ σ' οὐκ ἂν, ἧι σὺ δοξάζεις ἴσως,
Σώσαιμ' ἄν· οὐ γὰρ ῥάιδιον λόγχηι μιᾶι
Στῆσαι τρόπαια τῶν κακῶν, ἅ σοι πάρα.
Οὐ γάρ ποτ' Ἄργους γαῖαν εἰς τὸ μαλθακὸν
Προσηγόμεσθα· νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει
Δούλοισιν εἶναι τοῖς σοφοῖσι τῆς τύχης.

Odit Deus nimium vehementes impetus,
Et oderunt cives: oportet me, non aliter dico,
Servare te prudentia, non ingratiis potentiorum.
Pugnando te non, ut tu fortasse putas,
Servârim: non est facile una hasta
Erigere trophæa de malis, quæ tibi adsunt.
Nunquam enim alias Argivos placide
Compellassemus: nunc autem necesse est
Sapientibus, esse servis fortunæ.

P. δέξασθαι· πάλιν δὲ ἀνορθώθη, ἐὰν χαλᾷ καὶ ἐνδιδῷ τὸν πόδα. τὰς ἄγαν γὰρ προθυμίας, ἀντὶ τοῦ τὰς ὑπερβολικὰς ὁρμὰς, καὶ ὑπὲρ τὸ δέον, μισεῖ ὁ θεός. δεῖ δὲ μὲ, οὐ μάτην λέγω, ῥύεσθαί σε ἐπιτηδειότητι, καὶ οὐ δυναστείᾳ τῶν ἐπικρατεστέρων. ἰσχύϊ δὲ οὐκ ἂν ῥυσαίμην σε, καθὰ σὺ ὑπονοεῖς ἴσως καὶ νομίζεις, οὐ γὰρ ἦν τοῦτο ῥᾴδιον, διὰ μιᾶς λόγχης περιγενέσθαι τῶν σῶν κακῶν, καὶ ἀπαλεῖψαι παροῦσάν σοι συμφοράν. εἰ γὰρ ἦν τοῦτο ῥᾴδιον, οὔποτε

S. γὰρ πνεῦμα σφοδρὸν, καὶ πρὸς τὴν τοῦ ποδὸς τάσιν ἐμπεπτωκὸς, ἀνατρέπει. 700. Τὰς ἄγαν προθυμίας] Τὴν πολὺν θρασύτητα. MS. C.C.C. 704. Λόγχῃ μιᾷ] Οὐχ ὅτι μίαν λόγχην εἶχεν, εἴρηκε τὸ λόγχῃ μιᾷ, ἀλλὰ δεικνύειν ἐντεῦθεν, τὸ τῆς αὐτοῦ δυνάμεως ὀλίγον. εἰκότως δὲ ἐπέφερε τὸ τρόπαια πρὸς τὸ λόγχῃ. ἐκ γὰρ δοράτων τὰ τρόπαια γίνεται. 706. Οὐ γάρ ποτ' Ἄργους] Ἤγουν οὐδέποτε· τοῖς Ἀργείοις ταπεινῶς ὑποπεπτώκαμεν, ἀλλὰ μεγαλοπρεπῶς καὶ γενναίως αὐτοῖς ἐχρώμεθα, προστάττοντες μετ' ἐξουσίας, ὅσα ἂν ἐβουλόμεθα. Ἄργους] Γράφεται καὶ Ἄργου, ἵν' ᾖ Ἄργου γαῖαν. Ἀριστοφάνης δὲ μετὰ τοῦ σ'. οὐ πρὸς ἡμῶν, φησὶν, οὐδὲ τῆς ἀξίας ἡμετέρας ὑποδραμεῖν, καὶ διακολακεῦσαι τὸν τῶν Ἀργείων ὄχλον, ἀνάγκη δ' ἡμᾶς δουλεῦσαι τῇ κρατούσῃ τύχῃ· τοῦτο γὰρ σοφῶν καὶ φρονίμων ἀνδρῶν ἐστι. τὸ δὲ ἑξῆς, νῦν δ' ἀναγκαίως ἔχει τοῖς σοφοῖς, * δούλους εἶναι τῆς τύχης. 707. Νῦν δ' ἀναγκαίως] Εἰ γὰρ ὁ δῆμος νῦν εὐτυχὴς, ἡμεῖς δ' ἀτυχεῖς, ὡς εἰρήκαμεν, οὐ δεῖ πρὸς αὐτὸν ἰσχύος, ἀλλὰ σοφίας, καὶ μεταχειρήσεως. σοφοῦ γὰρ ἀνδρὸς πρὸς τὰς τῆς

* Pro δούλους εἶναι Cod. D. elegantius scribit: δούλοις εἶναι. *Beck.*

ὀρέξεων, ἢ τὸ θυμικὸν, et h. l. laudat. *Fac.*

698. ἐκταθεῖσα Cod. D. *Beck.*

Theon. in Arati Phænom. 420. λέγει δὲ, κοῦφα, τὸ ἐγχαλάσαι τοῖς τοῦ ἀρμένου ποσὶ, καὶ ὁ πόνος ἐλαφρότερος ἔσται: quæ hunc locum aliquatenus illustrant. *Musg.*

699. ἔβαψεν,] Gl. Cod. D. ἑαυτὴν δηλονότι, ἤγουν ἐποντίσθη. *Beck.*

ἔβαψεν, *mergi solet.* v. Valck. Diatr. p. 163. *Fac.*

701. δ' ἐμ' Cod. A. *Beck.*

702. μὴ βίᾳ τ. κρ. Fac. verti vult: *non invitis potentibus.*

Pro σε Cod. D. τε. *Beck.*

703. 'Αλκῇ δέ σ' οὐκ ἂν, etc.] De duplici ἂν in eadem clausula vid. *Hecub.* v. 1182. *Beck.*

ΟΡ. Ὦ πλὴν γυναικὸς οὕνεκα στρατηλατεῖν,
Τἄλλ' οὐδέν· ὦ κάκιστε τιμωρεῖν φίλοις,
Φεύγεις ἀποστραφείς με; τὰ δ' Ἀγαμέμνονος
Φροῦδ'· ἄφιλος ἦσθ' ἄρ', ὦ πάτερ, πράσσων κακῶς.
Οἴμοι, προδέδομαι, κοὐκέτ' εἰσὶν ἐλπίδες,
Ὅπη τραπόμενος θάνατον Ἀργείων φύγω.
Οὗτος γὰρ ἦν μοι καταφυγὴ σωτηρίας·
Ἀλλ' εἰσορῶ γὰρ τόνδε φίλτατον βροτῶν
Πυλάδην δρόμῳ στείχοντα Φωκέων ἄπο,

*Ore.* O præterquam ad militandum fœminæ causa
Ad alia homo nihili, O ignavissime ad vindicandos amicos.
Fugisne aversatus me? Et *num* Agamemnonis beneficia
Sunt irrita? O pater, fuisti sine amicis in tuis calamitatibus.
Hei proditus sum, nec amplius sunt spes,
Quo conversus effugiam supplicium Argivorum:
Iste enim erat mihi refugium salutis.
Sed video hunc amicissimum hominum
Pyladem, venientem cursu ex Phocensibus,

P. διὰ τοῦ Ἄργους τὴν γῆν, ἤγουν διὰ τὸ Ἄργος, προσφέρομεν ἑαυτοὺς εἰς τὸ μαλθακόν· νῦν δὲ ἀναγκαίως ἔχει τοῖς σοφοῖς, δούλοις εἶναι τῆς τύχης. Ὦ κατὰ τὰ ἄλλα οὐδὲν ὤν, πλὴν τοῦ στρατηλατεῖν ἕνεκα τῆς γυναικός. ὦ κακοτροπώτατε εἰς τὸ βοηθεῖν φίλοις, φεύγεις με; τὰ δὲ Ἀγαμέμνονος, ἤγουν ἃ εἰς σε ἐποίησεν ἐκεῖνος, ἀφανῆ; ἦσθ' ἄρα, ὦ πάτερ, ἐστερημένος φίλων, τῶν μελλόντων δηλονότι προστήσασθαι, πάσχων κακῶς * * πιστὸς ἀνὴρ, κρείσσων

S. τύχης μεταβολὰς τοῖς πράγμασι χρῆσθαι. 709. Ὦ πλὴν γυναικὸς] Λείπει ἡ εἰς. τὸ δὲ ἑξῆς, ὦ εἰς τ' ἄλλα οὐδὲν πλὴν εἰς τοῦτο σπουδάζων, εἰς τὸ ἕνεκεν τῆς σῆς γυναικὸς στρατεύεσθαι. Ἄλλως. Τοῦτο οὕτω φασὶ τινὲς, ὦ Μενέλαε, κάκιστε βοηθεῖν τοῖς φίλοις, χωρὶς τοῦ στρατεύειν εἵνεκα γυναικὸς, εἰς τοῦτο γὰρ κάλλιστος, τὰ δ' ἄλλα τυγχάνεις οὐδέν. οὓς αὐτὸς ἐάσας ὡς ἀμαθεῖς, οὕτω λέγε· ὦ Μενέλαε, οὐδὲν τὰ ἄλλα χωρὶς τοῦ στρατεύειν εἵνεκα τῆς γυναικὸς ὦ κάκιστε τιμωρεῖν καὶ βοηθεῖν τοῖς φίλοις. ἢ τὸ πλὴν ἀντὶ τοῦ εἰ μή. 712. Ἄφιλος ἦσθ' ἄρ'] Μάτην ἄρα φησὶν, ὦ πάτερ, ἐταλαιπώρεις ἐν τῷ πολέμῳ, οὐδενὸς σώφρονα φρονοῦντος, ὑπὲρ ὧν ἠτύχεις. Πράσσων κακῶς] Ἀντὶ τοῦ ἀδικῶς. τουτέστιν, οὐ φίλοις ἄρα, οὐδ' εὐγνώμοσιν ἐχαρίζου ἀνδράσιν, οἱονεὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο ἡμᾶς ἠδίκεις, ἡμᾶς μὲν ἐρήμους καταλιπὼν, ἀναισθήτοις δὲ καὶ ἀγνώμοσι χαριζόμενος. ἢ οὕτως, οὐχ ὑπὲρ φίλων ἄρα ἐπολέμεις τοῖς βαρβάροις, ἀλλ' ἡμάρτανες κακοῖς χαριζόμενος. ἢ, δυστυχῶν τανῦν, ὦ πάτερ, οὐδένα κέκτησαι φίλον. Ἄφιλος] Ἐπειδὴ νῦν δυστυχῶν οὐκ ἔχεις τὸν βοηθήσοντα (ἡ γὰρ ἐμὴ δυστυχία εἰς σὲ ἀναφέρεται) ἄφιλος ἦσθα τότε ὅτι μετὰ τῶν ζώντων διῆγες· εἰ γὰρ εἶχες τότε φίλους, νῦν ἂν ἐβοήθουν τοῖς ἐκ σοῦ γεγονόσι. Πράσσων κακῶς] Ἢ ἐπὶ τοῦ

706. εἰς τὸ μαλθακὸν, h. e. μαλθακῶς, *supplici et humili modo.* Similes aliarum præpositt. πρὸς et διὰ, usus adnotavit ad h. l. Fac. *Beck.*

εἰς τὸ μαλθακὸν] Idem valet, quod κατὰ τὸ μαλθακόν. vid ad Iph. in Tauris v. 1741.

εἰς τὸ μαλθακὸν, i. e., μαλθακῶς. Sic Lucianus Icaro Menippo: τὴν ὄψιν ἐς τὸ ἀτενες ἀπηρεισάμην. Idem in Dialog. Diog. Antisth. et Crat. ἐς τὸ βαρβαρικὸν ἤχθετο. *Musg.*

707. προσηγόμεθα Cod. A. *Beck.*

709. Τἄλλ' Cod D. *Beck.*

712. καλῶς Cod. D. sed littera λ duobus punctis notata. *Beck.*

714. King. ed ὅποι.

ὅποι Cod. D. In eodem suprascriptum: ἀντὶ τοῦ, ποῖ τραπόμενος φύγω τὸν θάνατον, ὃν ἐπάγουσι ἡμῖν οἱ Ἀργεῖοι. *Beck.*

Ἡδεῖαν ὄψιν· πιστὸς ἐν κακοῖς ἀνὴρ,
Κρείσσων γαλήνης ναυτίλοισιν εἰσορᾶν.

ΠΥΛΑΔΗΣ.

Θᾶσσον ἢ μ' ἐχρῆν προβαίνων ἱκόμην δι' ἄστεος,
Ξύλλογον πόλεως ἀκούσας, τὸν δ' ἰδὼν αὐτὸς σαφῶς,
Ἐπὶ σὲ, συγγονόν τε τὴν σὴν, ὡς κτενοῦντας αὐτίκα.
Τί τάδε; πῶς ἔχεις, τί πράσσεις, φίλταθ' ἡλίκων ἐμοὶ,
Καὶ φίλων καὶ ξυγγενείας; πάντα γάρ τάδ' εἶ σύ μοι.
ΟΡ. Οἰχόμεσθ', ὡς ἐν βραχεῖ σοι τἀμὰ δηλώσω κακά.
ΠΥ. Ξυγκατασκάπτοις ἂν ἡμᾶς· κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων.

Jucundum spectaculum: fidus amicus in adversis rebus,
Jucundior est visu, quam nautis tranquillitas.

PYLADES.

Citius, quam me oportebat, accedens veni per urbem,
Audiens comitia civitatis, et eadem ipse clare videns
Adversus te et tuam sororem, tanquam statim sint interfecturi.
Quid hoc? quomodo habes? quid agis, charissime meorum æqualium,
Et amicorum et cognatorum? tu enim mihi es ista omnia.
*Ore.* Perimus, ut breviter exponam tibi mea mala.
*Pyl.* Simul funditus everteris nos: communes sunt enim res amicorum.

P. εἰς τὸ ὁρᾶν αὐτόν τινα ἐν ταῖς δυστυχίαις, τῆς γαλήνης τῶν ναυτίλων. ΠΥΛΑΔ. Θᾶσσον ἢ ὡς ἐχρῆν με παρεγενόμην διὰ τῆς πόλεως, τὸν ἐπὶ σὲ καὶ τὴν σὴν ἀδελφὴν σύλλογον τῆς πόλεως καὶ ἀκούσας, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἰδών. τί τάδε ἐστί; πῶς διάκεισαι; τί ποιεῖς, ὦ φίλτατέ μοι φίλων καὶ ἡλίκων, καὶ τῆς συγγενείας, κατὰ πάντα γὰρ τάδε ὑπάρχεις μοι;

S. παρόντος καιροῦ, ὡς ἔφαμεν, νόει, ἢ διότι ὑπὲρ Μενελάου τότε ἐκινδύνευεν ἐν πολέμῳ. 718. Ὄψιν·] Ὄψιν ἐνταυθα ἐπὶ τοῦ βλεπομένου· Cod. D. 719. Γαλήνης ναυτίλοισιν] Τὸ ναυτίλοις, πρὸς τὸ γαλήνης ἐστὶν, οὐ πρὸς τὸ κρείσσων, ὥσπερ δὲ φαμὲν, φίλος φίλου, καὶ φίλος φίλῳ, οὕτω καὶ γαλήνη ναυτίλων, καὶ γαλήνη ναυτίλοις. Ἄλλως. Ὁ βέβαιος φίλος, κρείσσων ἐστὶ τῆς ὁρωμένης ἐκ ζάλης τοῖς ναυτίλοις γαλήνης. 720. Θᾶσσον] Τὴν αἰτίαν τοῦ θᾶσσον ἱκόμην, ἐπιφέρων, αὐτίκα λέγει, "Σύλλογον πόλεως ἀκούσας, τόνδ' ἰδὼν αὐτὸς σαφῶς," λέγει ὅτι ἐρχόμενος διὰ τῆς πόλεως ἤκουσα παρά τινων, ὡς ἐκκλησίαν Ἀργεῖοι ἐποίησαν ἐπὶ σὲ καὶ Ἠλέκτραν, ἵνα κτείνωσιν· εἶδον δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τινὰς στείχοντας, ὅθεν σπεύσας ἀφικόμην, ἵνα μάθω τοῦ χάριν ταῦτά ἐστι. καὶ ὅσα δύναμαι εἰσενέγκω σοι. Θᾶσσον] Ἀφικόμην διὰ τοῦ ἄστεος θᾶτ-

720. πρὸ ἄστεος Ald. contra omnes fere MSS. et Scholiasten Hermogenis inter Aldi Rhetoras T. II. p. 404, 34. *Por.*

δι' ἄστεος pro π. ἄ. habent Codd. A. D.

ἢ μ' ἐχρῆν Prev. reddit: plus rapide, *que ne le permet la bienseance,* ostenditque nimis celerem incessum offendisse Græcos Romanosque. *Beck.*

δι' ἄστεος,] Ita Lib. P. et duo MSS. Reg. Soc. Ed. Ald. πρὸ ἄστεος. *Musg.*

721. Pro τόνδε Reisk. legit νῦν δ'. σὸν δ' Cod. A. *Beck.*

722. θανοῦντας Scholiastes Hermogenis, omisso v. 721. *Por.*

ὡς κτενοῦντας ad σύλλογον refert Fac. quod collectivum vocabulum sit.

In Cod. D. suprascriptum: κατὰ τῆς σῆς ἀδελφῆς καὶ κατὰ σοῦ κινούμενον, φονεύσαντας σήμερον. *Beck.*

723. τί πράσσεις,] In Cod. D. supra: γρ. τί δράσεις. *Beck.*

ΟΡ. Μενέλεως κάκιστος ἐς ἐμὲ καὶ κασιγνήτην ἐμήν.
ΠΥ. Εἰκότως κακῆς γυναικὸς ἄνδρα γίγνεσθαι κακόν.
ΟΡ. Ὥσπερ οὐκ ἐλθὼν, ἔμοιγε ταυτὸν ἀπέδωκεν μολών.
ΠΥ. Ἦ γὰρ ἐστὶν ὡς ἀληθῶς τήνδ' ἀφιγμένος χθόνα;
ΟΡ. Χρόνιος· ἀλλ' ὅμως τάχιστα κακὸς ἐφωράθη φίλοις.
ΠΥ. Καὶ δάμαρτα τὴν κακίστην ναυστολῶν ἐλήλυθεν;
ΟΡ. Οὐκ ἐκεῖνος, ἀλλ' ἐκείνη κεῖνον ἐνθάδ' ἤγαγε.
ΠΥ. Ποῦ 'στιν ἣ πλείστους Ἀχαιῶν ὤλεσεν γυνὴ μία;
ΟΡ. Ἐν δόμοις ἐμοῖσιν, εἰ δὴ τούσδ' ἐμοὺς καλεῖν χρεών.
ΠΥ. Σὺ δὲ τίνας λόγους ἔλεξας σοῦ κασιγνήτῳ πατρός.
ΟΡ. Μή μ' ἰδεῖν θανόνθ' ὑπ' ἀστῶν, καὶ κασιγνήτην ἐμήν.

*Ore.* Menelaus nequissimus est in me et meam sororem.
*Pyl.* Convenienter se habet virum malæ mulieris fieri malum.
*Ore.* Perinde mihi profuit, ac si non venisset.
*Pyl.* An vere venit in hanc terram?
*Ore.* Tarde *venit*, sed celerrime deprehensus est infidus amicis.
*Pyl.* Et venit adducens navi pessimam conjugem?
*Ore.* Non illam ille, sed illa illum huc adduxit.
*Pyl.* Ubi est mulier, quæ una perdidit plurimos filios Argivorum?
*Ore.* In meis ædibus: si licet istas vocare meas.
*Pyl.* Quid dixisti tu tui patris fratri.
*Ore.* Ne cerneret, i. e. *pateretur* me et sororem interfici a civibus.

P. ΟΡΕΣΤ. Ἀπολώλαμεν. ὡς ἐν βραχεῖ σοι λόγῳ τὰς ἐμὰς δυστυχίας δηλώσω. συνδιαφθείρεις καὶ ἡμᾶς. ὁ Μενέλαος κάκιστος ἐφάνη εἰς ἐμὲ, καὶ τὴν ἐμὴν ἀδελφήν. οὕτως ἐμοὶ προσηνέχθη, ὡς μὴ παραγενόμενος. ἆρα ἔστιν ἀφιγμένος ἤγουν ἀφῖκται εἰς τήνδε τὴν γῆν; μετὰ χρόνον πολὺν, ὅμως κἂν βραδὺ παρεγένετο, ἀλλὰ τάχιστα τοῖς φίλοις ἐφώραθη κακός. καὶ

S. τον προβαίνων, ἤγουν ἐπιτείνων τὴν εἰς τοὔμπροσθεν πορείαν, ἣ ἐχρῆν με προβαίνειν. 720. Θᾶσσον] Ἁρμοδίως ἐνταῦθα τῷ τροχαϊκῷ ἐχρήσατο μέτρῳ, πρὸς σπουδὴν τοῦ ὑποκριτοῦ· εἰσὶν γὰρ οἱ ἐντεῦθεν στίχοι τροχαϊκοὶ τετράμετροι καταληκτικοὶ ΟΗ', ὧν τελευταῖος, Μυρίων κρείσσων ὁμαίμων ἀνδρὶ κεκτῆσθαι φίλος. ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Ἀκούσας] Ὡς τῆς φήμης διαδραμούσης ἄχρι Φωκίδος. Ἰδὼν] Οὐ μόνον φησὶν ἤκουσα σύλλογον ἐπὶ σὲ γεγενῆσθαι, ἀλλὰ καὶ παριὼν εἶδον. 726. Συγκατασκάπτοις ἂν] Συγκαταχωννύεις, συναιρεῖς· τὸ κατασκάπτειν κυρίως ἐπὶ πόλεως, ἐνταῦθα δὲ καταχρηστικῶς εἴρηται. 733. Οὐκ ἐκεῖνος] Διαβάλλει ὡς γυναικοκρατούμενον αὐτὸν, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἐληλύθει, εἰ μὴ παραγέγονεν ἡ Ἑλένη. κωμῳδεῖται δὲ ὁ στίχος διὰ τὴν ταυτότητα. 734. Ποῦ ἐστὶν ἣ] Τῷ ὑποτακτικῷ συνυπά-

725. οἰχόμεθ' Cod. A. *Beck.*

726. Posterius hemistichium mutuum sumsit Menander in Adelphis, unde vertit Terentius V. 3. 18. *Communia esse amicorum inter se omnia.* *Por.*

727. εἰς ἐμὲ Ald. et MSS. εἴς με H. J. L. quod metrum integrum præstat. Sed melius servatur emphasis. *Por.*
Pro με Cod. A. ἐμέ. *Beck.*

728. Forsan distinguendum post εἰκότως, et oratio in fine versus suspendenda, utpote abrupta. *Por.*

729. ἀπέδωκε Codd. A. D. *Beck.*

731. φίλος Aug. 2. Cant. N. *Por.*
Cod. Aug. 2. κακὸς ἐφωράθη φίλος. ἐφωράθη] Gl. Cod. D. suprascr. ἐφάνη. *Beck.*

732. ἢ ante καὶ addit Cod. A. *Beck.*

733. 'κεῖνον (sic) Cod. D. *Beck.*

734. Ἀχαιοὺς Cod. A. Mox ὤλεσε. A. D. *Beck.*

ΠΥ. Πρὸς θεῶν, τί πρὸς τάδ' εἶπε; τοῦτό γ' εἰδέναι θέλω.
ΟΡ. Ηὐλαβεῖθ', ὃ τοῖς φίλοισι δρῶσιν οἱ κακοὶ φίλοι.
ΠΥ. Σκῆψιν εἰς ποίαν προβαίνων; τοῦτο πάντ' ἔχω μαθών.
ΟΡ. Οὗτος ἦλθ' ὁ τὰς ἀρίστας θυγατέρας σπείρας πατήρ.
ΠΥ. Τυνδάρεων λέγεις· ἴσως σοι θυγατέρος θυμούμενος.
ΟΡ. Αἰσθάνει· τὸ τοῦδε κῆδος μᾶλλον εἵλετ' ἢ πατρός.
ΠΥ. Κοὐκ ἐτόλμησεν πόνων σῶν ἀντιλάζυσθαι παρών;

*Pyl.* Per deos, quid ad hæc dixit? cupio enim scire.
*Ore.* Caute se gessit, ut amicis facere solent infidi amici.
*Pyl.* Ad qualem excusationem accedens? Hæc edoctus, omnia habeo.
*Ore.* Ille pater venit qui genuit optimas filias.
*Pyl.* Tyndarum dicis? fortasse tibi propter filiam iratus.
*Ore.* Intelligis: hujus affinitatem magis elegit quam patris.
*Pyl.* Non est ausus laboribus tuis opitulari præsens?

P. τὴν γυναῖκα τὴν κακοτροπωτάτην, διὰ νεὼς ἦλθεν ἄγων; * * εἰς ποίαν πρόφασιν προχωρῶν, τοῦτο μαθὼν, πάντ' ἔχω. Τυνδάρεων λέγεις, ἴσως ἦλθε θυμούμενος κατὰ σοῦ ἕνεκα τῆς θυγατρός. νοεῖς· τὴν τούτου συγγένειαν προέκρινε μᾶλλον, ἢ τὴν τοῦ ἐμοῦ πατρός. καὶ οὐχ ὑπέμεινεν ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν σῶν πόνων παραγενόμενος; οὐδαμῶς. οὐ γὰρ πολεμιστὴς

S. γει τὸν λόγον, ὀφείλων γὰρ εἰπεῖν ποῦ ἐστιν ἡ γυνὴ, ἣ πλείστους ὤλεσεν Ἀχαιῶν; ὁ δὲ φησὶ, ποῦ ἐστιν ἥτις γυνὴ πλείστους Ἀχαιῶν ὤλεσεν; 739, Εὐλαβεῖθ'] Ἐδειλία. Ὁ τοῖς φίλοισι]

737. μ' ἰδεῖν θανόνθ', *ne pateretur interfici*, ut v. 1333. *Fac.*

738. τόδε γὰρ Ald. Cant. N. τάδε γὰρ M. R. Edidi τοῦτό γ' ex MS. C. C. C. A. D. H. J. K. L. *Por.*

Τόδε γὰρ εἰδέναι θέλω] MS. τοῦτο γ' εἰδέναι, etc.

εἶπεν Cod. D. Mox pro τοῦδε γὰρ in Codd. A. D. est τοῦτό γ'. Versus præcedens 737. Μή μ' ἰδεῖν— in Cod. D. omissus erat, sed manu Scholiastæ inter lineas est scriptus. *Beck.*

τόδε γὰρ] MS. Cantabr. τοῦτό γ'. *Musg.*

739. εὐλαβεῖσθ' Ald. et 740. ταῦτα, sed τοῦτο plerique MSS. *Por.*

Εὐλαβεῖθ',] si legas εὐλαβεῖσθ', est infiniti; si εὐλαβεῖθ', imperfecti temporis pro ηὐλαβεῖτο: sed potius lego εὐλαβεῖθ' pro εὐλαβεῖτο, cum *Scholiaste*, et MS.

εὐλαβεῖθ'] Legendum cum Heath. ηὐλαβεῖθ'. *Musg.*

φίλοισιν Cod. D. *Beck.*

εὐλαβεῖθ', *caute se gessit*, ut v. 1058. ubi μὴ pro ὥστε μή. *Fac.*

740. Μαθών] al. μαθεῖν, si ταῦτα, sed τοῦτο melius. vid. *Scholiast.*

εἰς Cod. A. *Beck.*

τοῦτο] Ita Edd. recent. confirmatque Lib. P. et Scholiastes. Ed. Ald. ταυτά. *Musg.*

Plene foret τοῦτο μαθὼν, πάντα ἔχω μαθὼν, et ἔχω μαθὼν pro ἔμαθον ex notissimo Græcismo — Si legeretur μαθεῖν, etiam ταῦτα scribi deberet, et verti, *hæc omnia scire debeo. Fac.*

741. σπείρων quidam Kingiani, D. L. non male. *Por.*

In membr. Reg. ap. Brunck. et cod. Aug. 1. σπείρας. Cod. Aug. 2. σπείρων.

δ' post ἦλθ' addit Cod. D. Mox idem σπείρων. *Beck.*

σπείρων] Ita, teste Kingio. MS. Cantabr. et Bodleiani omnes. Ed. Ald. σπείρας. *Musg.*

742. Θυγατέρος] subaudi ἕνεκα. Notat autem *Clytamnestram.*

ἴσως.] In Cod. D. suprascriptum: ἴσως ἦλθε θυμούμενος κατὰ σοῦ ἕνεκα τῆς θυγατέρος. *Beck.*

744. ἀντιλάζεσθαι Cant. L. quæ forma occurrit supra 446. *Por.*

ἐτόλμησε Codd. A. D. *Beck.*

745. πέφυκε Cod. D. *Beck.*

746. κακοῖσιν Cod. A. Mox σε pro σ' Cod. D.

Ἐν κακοῖς etc.] Hæc interrogative dici observat Prev. "Pylade, inquit, conclut des précédentes reponses d'Oreste, et des bruits répandus dans la ville, et des

ΟΡ. Οὐ γὰρ αἰχμητὴς πέφυκεν, ἐν γυναιξὶ δ᾽ ἄλκιμος.
ΠΥ. Ἐν κακοῖς ἄρ᾽ εἶ μεγίστοις, καί σ᾽ ἀναγκαῖον θανεῖν.
ΟΡ. Ψῆφον ἀμφ᾽ ἡμῶν πολίτας ἐπὶ φόνωι θέσθαι χρεών.
ΠΥ. Ἣ κρινεῖ τί χρῆμα; λέξον· διὰ φόβου γὰρ ἔρχομαι.
ΟΡ. Ἢ θανεῖν ἢ ζῆιν· ὁ μῦθος δ᾽ οὐ μακρὸς μακρῶν πέρι.
ΠΥ. Φεῦγέ νυν λιπὼν μέλαθρα σὺν κασιγνήτηι σέθεν.
ΟΡ. Οὐχ ὁρᾶις; φυλασσόμεσθα φρουρίοισι πανταχῆ.

*Ore.* Non enim est bellator, sed inter mulieres strenuus.
*Pyl.* Es ergo in maximis malis, et necesse est te mori.
*Ore.* Suffragia de nobis cives ad homicidium ferre oportet.
*Pyl.* Quæ quam rem statuent? dic: sum enim in metu.
*Ore.* Ut aut moriamur, aut vivam: non est longa oratio de rebus maximis.
*Pyl.* Fuge relinquens domum cum sorore tua?
*Ore.* Non vides? custodimur præsidiis undique.

P. ὑπάρχει, γενναῖος δ᾽ ἐν γυναιξίν. ἐν κινδύνοις, ὡς ἔοικεν, ὑπάρχεις μεγίστοις, καὶ ἀναγκαῖόν ἐστί σοι ἀποθανεῖν. χρεία ἐστὶ θέσθαι τοὺς πολίτας ψῆφον περὶ ἡμῶν ἐπὶ τῷ φόνῳ, τουτέστι διὰ τὸν φόνον, ὃν εἰργασάμεθα. ἥτις ἡ ψῆφος τί πρᾶγμα κρινεῖ: εἰπὲ, ὅτι δέδοικα. κρινεῖ ἢ θανεῖν ἡμᾶς, ἢ ζῆν· ὁ λόγος δ᾽ οὐ μακρός ἐστι περὶ μακρῶν πραγμάτων. φεῦγε λοιπὸν σὺν τῇ ἀδελφῇ σου τοὺς οἴκους καταλιπών. οὐ βλέπεις, πανταχόθεν φυλασσόμεθα φρουροῖς;

S. Ὅπερ λέγουσιν οἱ κακοὶ φίλοι μὴ θέλοντες τοῖς φίλοις βοηθεῖν, λέγοντες εὐλαβούμεθα, ἤτοι

mouvemens, dont il a été lui-même temoin, que son ami est dans un danger imminent; mais il n'en a pas une idée bien juste, et il veut sçavoir s'il est inévitablement perdu, à quoi Oreste répond qu'il faut encore une forme judiciaire pour le faire mourir. Et c'est sur cette question et sur cette réponse (que les interprètes me paroissoient n'avoir pas bien et complettement saisies) que roule tout le reste d'entretien, puisque c'est de là que Pylade part pour proposer divers expédiens a son ami, etc. *Beck.*

747. ἀμφ᾽ ἡμῶν MS. C. C. C. et Mosq. D. ut videtur, a prima manu, quomodo olim Canterus conjecerat. ἀφ᾽ ἡ. Ald. L. Hic præterea πολίταις. ὕπερθ᾽ ἡμῶν Lib. P. ὑπὲρ ἡμῶν Parisiensium unus. καθ᾽ ἡμῶν A. D. ex emendatione, H. J. K. M. N. Cant. quod ex 434 manavit. *Por.*

Ψῆφον ἀμφ᾽ ἡμῶν] Ψῆφον ἀφ᾽ ἡμῶν in prioribus; sed quis unquam ita locutus, ψῆφον ἀπό τινος θέσθαι, neque per versum licebit, ut nec ἐφ᾽ ut legit *Duportus*; repono ergo ἀνθ᾽ pro ἀφ᾽, vel potius ἀμφ᾽ ἡμῶν, ut legit *Canterus* et MS. Collegii *Corporis Christi*, atque ideo in textum recepi.

Pro ἀμφ᾽ Cod. A. D. καθ᾽ sed in D. est ex correctione, et videtur olim ἀμφ᾽ lectum esse. *Beck.*

ἀμφ᾽ ἡμῶν] Ita MS. Cantabr. Ed. Ald. ἀφ᾽ ἡμῶν. Lib. P. ὕπερθ᾽ ἡμῶν. Parisiensium unus ὑπὲρ ἡμῶν. *Musg.*

748. πρᾶγμα Ald. sed χρῆμα MSS. prope omnes. *Por.*

Ἣ κρινεῖ τί πρᾶγμα: MS. χρῆμα. Ἣ refertur ad ψῆφον.

Pro πρᾶγμα Codd. A. D. χρῆμα. *Beck.*

τί πρᾶγμα;] MS. Cantabr. τί χρῆμα. *Musg.*

Brunck. e membr. Reg. et cod. suo dedit: ἣ κρινεῖ τί χρῆμα; — διὰ φόβου γὰρ ἔρχομαι, *timide enim accedo*, scil. *ad comitia Argivorum*, vel. *in timore* sum. Sic vertendum esset ex eleganti usu partic. διὰ, qui etiam obtinet v. 820. 1371. Electr. 879. 1219. Iph. Aul. 1000. Sophocl. Philoct. 1514. apud quem etiam in Electr. 468. πρὸς εὐσέβειαν. pro εὐσεβῶς. Malo tamen οἴχομαι legi pro ἔρχομαι. *præ timore enim morior.* *Fac.*

749. Sic Ald. et MSS. sed δ᾽ delevit Brunckius. Suavissimam vero lectionem præbet Cant. ὁ λόγος δὲ μικρὸς μακρῶν πέρι. μικρῶν πέρι M. N. *Por.*

ΠΥ. Εἶδον ἄστεως ἀγυιὰς τεύχεσιν πεφραγμένας.
ΟΡ. Ὡσπερεὶ πόλις πρὸς ἐχθρῶν, σῶμα πυργηρούμεθα.
ΠΥ. Κἀμὲ νῦν ἔρου τί πάσχω· καὶ γὰρ αὐτὸς οἴχομαι.
ΟΡ. Πρὸς τίνος; τοῦτ᾽ ἂν προσείη τοῖς ἐμοῖς κακοῖς κακόν.
ΠΥ. Στρόφιος ἤλασέν μ᾽ ἀπ᾽ οἴκων φυγάδα θυμωθεὶς πατήρ.
ΟΡ. Ἴδιον, ἢ κοινὸν πολίταις ἐπιφέρων ἔγκλημά τι;

*Pyl.* Vidi plateas urbis septas armis.
*Ore.* Clausi tenemur corpora, sicut urbs obsessa ab hostibus.
*Pyl.* Et me nunc interroga, quo in loco sim; tamen ego quoque perii.
*Ore.* A quo? hoc malum accesserit ad mala mea.
*Pyl.* Strophius pater expulit me iratus ex ædibus.
*Ore.* Objiciens crimen privatum aut publicum?

P. εἶδον τὰς ῥύμας τῆς πόλεως δι᾽ ὅπλων φυλαττομένας, ἀντὶ τοῦ ὑπ᾽ ἀνδρῶν ὡπλισμένων ὠχυρωμένας. καθὰ πόλις κυκλοῦται παρὰ τῶν ἐχθρῶν, κατὰ τὸ σῶμα κυκλούμεθα. ἐρώτησον νῦν καὶ ἐμὲ τί πανθάνω, καὶ γὰρ καὶ ἐγὼ αὐτὸς φθείρομαι. παρὰ τίνος τοῦτο, τὸ οἴχεσθαί σε δηλονότι; προσυπάρχει τοῖς ἐμοῖς κακὸν κακοῖς. Στρόφιος ὁ ἐμὸς πατὴρ ἐξώρισέ με τῶν οἴκων θυμωθείς. πρὸς αὐτὸν ἰδίως * ἀποβλέπων ἔγκλημα, ἤγουν ἁμάρτημα

S. δειλιῶμεν, καὶ φοβούμεθα. γνησίου γὰρ φίλου τὸ ὑπὲρ δύναμιν τολμᾷν, ὅπερ εὐλαβεῖσθαι αὐτὸν ἔλεγεν. 750. Φεῦγε νῦν] Τὸ νῦν ἀργὸν, ἢ ἀντὶ τοῦ γοῦν. 755. Στρόφιος] Στρόφιος Ἀναξιβίαν τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴν ἔγημεν, ἐξ ἧς ἔφυσε τὸν Πυλάδην, ὅθεν Ὀρέστης καὶ Πυλάδης ἀνεψιοί. Στρόφιος ἤλασέν μ᾽] Ὁ Στρόφιος ὁ ἐμὸς πατὴρ ὀργισθεὶς, ἤλασέ με ἀπὸ τῶν οἴκων, φυγάδα ποίησας, δηλονότι ἐξόριστον. λέγεται δὲ ἀντιστρόφως ἀντὶ τοῦ ἀπελάσας τῶν οἴκων, ἐξόριστον ἐποίησεν. 757. Ἴδιον] Πότερον ἰδίᾳ κατὰ τὴν οἰκίαν ὄντι

* Pro ἀποβλέπων Heath. vult ἀποβλέπον. *Beck.*

δ᾽ post μῦθος sustulit Brunck. quamvis in ipsius esset codd. *Beck.*

750. νῦν Cod. D. *Beck.*

751. φρουρίοις φυλασσόμεσθα πανταχοῦ Ald. ὡς φρουρίοις φ. Ed. Barnes. cæsura perdita. In ordine verborum, quem, Kingium secutus, dedi, plerique codices consentiunt; ἁπανταχῆ (vel χοῦ) duo Brunckiani; sed numerosius alterum. πανταχῆ R. φρουρούμεθα H. *Por.*

Ὡς φρουρίοις φυλ.] MS. φυλασσόμεθα φρουρίοισι, et ὡς omittit.

Brunck. e. membr. Reg. scripsit: οὐχ ὁρᾷς; φυλασσόμεσθα φρουρίοις ἁπανταχῆ. In cod. Br. est ἁπανταχοῦ.

οὐχ ὁρᾷς; φυλασσόμεσθα φρουρίοισι πανταχοῦ.] Sic hunc versum exhibent Codd. A. D. *Beck.*

οὐχ ὁρᾷς; φυλασσόμεσθα φρουρίοισι πανταχοῦ.] Ita Optimi Codices, teste Kingio: duo certe Parisiensium. MS. Cantabr. et Lib. P. Ed. Ald. sic:

οὐχ ὁρᾷς; φρουρίοις φυλασσόμεσθα πανταχοῦ. *Musg.*

752. Mirare Aldum et plerosque MSS. in ἄστεος consentire. *Por.*

ἄστεος Codd. A. D. Mox iidem τεύχεσι. *Beck.*

753. Πυργηρούμεθα] *Hesychius* testatur, etiam scriptum esse πυργιούμεθα. Forsan πυργωρούμεθα, vel πυργουρούμεθα. MS. ut nos.

Hesych. Πυργηρούμεθα, ἐντὸς ἐσμὲν τῶν πύργων, οὐ τολμῶμεν ἐξιέναι. γράφεται δὲ πυργιούμεθα. v. Valck. ad Phœn. 1094. *Beck.*

754. καὐτὸς Ald. contra metrum et MSS. *Por.*

Αὐτὸς] olim καὐτὸς, sed αὐτὸς legit *Canterus* et MS.

Ad. h. l. ista observavit Prevotus: "Le poëte, paroit ici avoir en vue de prévenir une difficulté, qui pouvoit s'offrir aux spectateurs: comment Pylade, complice de

ΠΥ. Ὅτι συνηράμην φόνον σοι μητρὸς, ἀνόσιον λέγων.
ΟΡ. Ὦ τάλας, ἔοικε καὶ σὲ τἀμὰ λυπήσειν κακά.
ΠΥ. Οὐχὶ Μενέλεω τρόποισι χρώμεθ᾽· οἰστέον τάδε.
ΟΡ. Οὐ φοβεῖ, μή σ᾽ Ἄργος, ὥσπερ κἄμ᾽, ἀποκτεῖναι θέλῃ;
ΠΥ. Οὐ προσήκομεν κολάζειν τοῖσδε, Φωκέων δὲ γῇ.
ΟΡ. Δεινὸν οἱ πολλοὶ, κακούργους ὅταν ἔχωσι προστάτας.

*Pyl.* Quod patrârim tecum cædem matris, pollutum *me esse* dicens.
*Ore.* O miser: videntur mea mala et tibi detrimento fore.
*Pyl.* Non utimur moribus Menelai: ferenda sunt hæc.
*Ore.* Non times, ne Argos velit et te, sicut me, interficere?
*Pyl.* Non sub horum ditione cado puniri, sed terra Phocensium.
*Ore.* Multitudo est atrox, quando habet improbos præsides.

P. ἐπιφέρων σοι, τουτέστι κατηγορῶν σου, ἢ κοινὸν τοῖς πολίταις; λέγων ἄδικον, ὅτι συνέπραξά σοι τὸν τῆς μητρός σου φόνον. ὢ τάλας ἐγώ. δοκοῦσιν αἱ ἐμαὶ δυστυχίαι καί σε λυπήσειν· οὐ χρώμεθα τοῖς Μενελάου ἤθεσι, ἄξιον φέρειν ταῦτα. οὐ φοβῇ. ἵνα μή σε οἱ Ἀργεῖοι, ὥσπερ καὶ ἐμὲ, ἀποκτεῖναι θελήσωσιν; οὐχ ἁρμόζομεν κολάζεσθαι ὑπὸ τούτων, ὑπὸ τῆς γῆς δὲ τῶν Φωκέων. χαλεπὸν τὸ πλῆθος, ὅταν πανούργους ἄρχοντας ἔχει. ναὶ δηλονότι, ἀλλ᾽ ὅταν

S. σοι ἐγκαλῶν, ἢ ἐν δημοσίῳ τινὶ πράγματι ἴδιον ἐπιφέρων σοι ἔγκλημα. 762. Οὐ προσήκομεν] Οὐχ᾽ ὑποτασσόμεθα τούτοις, εἰς τὸ τιμωρῆσαι ἡμᾶς οὐχ ὑποκείμεθα, ἀλλὰ τοῖς Φωκεῦσιν. ὁ δὲ νοῦς, δυνήσονταί σε φονεῦσαι ὑπερβάντες τὸν νόμον. δεινὸν γὰρ οἱ πολλοὶ, ὡς καὶ τὰ ἑξῆς. Ἄλλως. Ἰδίως εἶπεν· τὰ γὰρ ἐπιτίμια τοῖς ἀδικοῦσιν, ἡ ἀδικουμένη πόλις εἴωθεν ἐπιτιθέναι. Ἄλλως. Θαρσύνων αὐτὸν φησὶν, ὅτι οὐ προσήκομεν εἰς τὸ κολάζεσθαι τοῖς Ἀργείοις. 763. Δεινὸν οἱ πολλοὶ] Εἰς Κλεοφῶντα ταῦτα αἰνίττεται πρὸ ἐτῶν δύο ἐμποδίσαντα ταῖς σπονδαῖς. Ἄλλως. Ἴσως αἰνίττεται πρὸς τὰς καθ᾽ αὐτὸν δημαγωγίας, μήποτε δὲ εἰς Κλεοφῶντα. πρὸ ἐτῶν γὰρ δύο τῆς διδασκαλίας τοῦ Ὀρέστου, αὐτός ἐστίν ὁ

l'homicide commis par Oreste, n'éprouve-t-il aucune poursuite? Comment ose-t-il accompagner son ami vers ses juges? Cette difficulté en effet étoit tres-naturelle, et elle est parfaitement résolve; mais il semble que le récit des maux que Pylade éprouve, devoit être lié par quelque transition avec celui des maux d'Oreste: toutefois, avant de condamner l'auteur d'une tragédie, qui me paroît conduite avec beaucoup d'art, et écrite avec un soin particulier, il conviendroit de s'assurer, qu'il ne s'est point perdu une ou deux phrases du texte qui faisoient la liaison, qui semble manquer ici; il faudroit même examiner encore, si le poëte, obligé d'insérer ce récit dans une scène déja fort longue, n'a point eu raison de négliger des transitions qui l'auroient allongée au-delà des bornes du sujet et des convenances théatrales, transition d'ailleurs que le jeu de l'acteur pouvoit jusqu'à un certain point suppléer." *Beck.*

αὐτὸς] Ita MS. Cantabrig. et Lib. P. Ed. Ald. καὐτός. *Musg.*

756. ἤλασε Codd. A. D. *Beck.*

757. Pro ἔγκλημά τι Cod. D. ἐγκλήματα. *Beck.*

758. σοι φόνον ματρὸς Ald. *Por.*

759. καὶ ante τἀμὰ omittit Cod. D. *Beck.*

760. χρώμεσθ᾽ Cod. D. *Beck.*

761. Pro θέλῃ membr. Reg. θέλει. Hanc constructionem part. μὴ cum præs. Indic. illustravit Br. ad Arist. Nub. 493. copiose. *Beck.*

762. προσήκομαι Ald. Cant. Sed alterum fere omnes MSS. *Por.*

προσήκομεν] Ita Edd. recent. confirmatque Lib. P. Ed. Ald. προσήκομαι. *Musg.* κολάζειν, h. e. ὥστε αὐτοὺς ἡμᾶς κολάζειν, vel κατὰ τὸ κολάζειν ἡμᾶς, *non cum hisce nobis res est, ut nos punire possint.* *Fac.*

763. Similiter δεινὸν et μέγα ponuntur Iph. Aul. 1367. Orest. 1569. 721. *Beck.*

ΠΥ. Ἀλλ' ὅταν χρηστοὺς λάβωσι, χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεί.
ΟΡ. Εἶεν· εἰς κοινὸν λέγειν χρή. ΠΥ. Τίνος ἀναγκαίου πέρι;
ΟΡ. Εἰ λέγοιμ' ἀστοῖσιν ἐλθών, ΠΥ. Ὡς ἔδρασας ἔνδικα;

*Pyl.* Sed quando nanciscitur bonos, bona decernit semper.
*Ore.* Esto: in commune dicere oportet. *Pyl.* De qua re necessaria?
*Ore.* Si dicam veniens ad cives, *Pyl.* Quod justa feceris!

P. προστάτας λάβῃ χρηστοὺς, ἀεὶ χρηστὰ βουλεύεται. εἶεν ταῦτα μὲν οὕτως. κοινῶς δ' ὀφείλομεν σκοπεῖν, καὶ λέγειν τὰ δόξαντα. τοῦτο ἐρεῖς, ὅτι ἔνδικα ἔπραξας καὶ μητέρα ἀποκτεί-

S. κωλύσας σπονδὰς γενέσθαι Ἀθηναίοις πρὸς Λακεδαιμονίους, ὡς Φιλόχορος ἱστορεῖ. 764. Ἀλλ' ὅταν χρηστοὺς] Ἀλλ' ὅταν, φησὶ, χρηστοὺς καὶ * κολακευτικοὺς λάβωσι τοὺς δεο-

* Κολακευτικοὺς] Οὐ κολακευτικοὺς emendat Heath. *Beck.*

764. Pro βουλεύουσ' ἀεὶ Cant. βουλεύσαιντ' ἂν, unde facere possis, βουλευσαίατ' ἂν, et alterum dicere huc retractum ex 900. Sed tutius est nihil novare. *Por.*

765. εἰς κοινόν τι Ald. et quidam MSS. sed pauciores. Mox τί λέγοιμ' contra metrum ex MSS. Reg. Soc. edidit Kingius. *Por.*

τι omittunt Codd. A. D. Tum iidem longe alium ordinem versuum introducunt. Nam hic versus finitur verbo χρὴ, tum sequentes ita disponuntur:

τινὸς — ἐλθὼν
ὡς — ἐμαυτοῦ
μὴ — ἄσμενοι
ἀλλ' — κατθανῶ
δεινὸν (sic Cod. D.) τόδε
ἔχεις — σωτηρίαν
οὐκ ἔχω (sic Cod. A. nam in D. desunt, sed margini adscripta.)
μολόντα (sic) — κακῶν
εἰ τ. γ. ἄν.
οὐκοῦν — μενεῖν (sic D.)
ἀλλὰ δ. ἔλθω
θανών γ. ὧδε κάλλιον sic D. nam A. legit θανεῖν)
θανῇ (sic D. nam A. non habet) κ. τ. π. γ' ἔνδ. μοι.
τῷ (sic A. D.) δοκοῦν ε. μόνον
εὖ λέγεις — τῇδε.
μᾶλλον — μένων
καὶ — οἰκτίσειε
μέγα — σου
θάνατον — πατρῷον
πάντα — ὄμμασιν
ἰτέον — κατθανεῖν
αἰνῶ τάδε — ἐμῇ (sic D. nam in A. verba αἰνῶ τάδε singularem versum efficiunt.)
μὴ π. θεῶν
δάκρυα — ἂν (sic A. Nam in Cod. D. hi duo versus juncti sunt.)
οὐκοῦν — μέγας
δηλαδὴ — ἄμεινον.
τῷ — κερδανεῖς.
κεῖνο — πρόσαντες.
τι — λέγεις
μὴ — κατάσχωσι (sic A. D.)
ἀλλὰ — ἐγώ.
δυσχερὲς — ἀνδρὸς νυσοῦντος (sic D. nam in A. est ν. ἀ.)
οὐκ — σε.
εὐλαβοῦ — ἐμῆς (sic A. nam in D. hi duo versus junguntur.)
τόδ' οὖν — ὀκνήσεις
ὄκνος — μέγα
ἕρπε — μοι
φίλα γ' (φίλ' Cod. D.) — κηδεύματα
καὶ — πατρὸς
ὡς — τόδε
ὥς νιν — σῶσαι (sic separatim Cod. D.

ΟΡ. Πατρὶ τιμωρῶν ἐμαυτοῦ· ΠΥ. Μὴ οὐ λάβωσί σ' ἄσμενοι.

ΟΡ. Ἀλλ' ἀποπτήξας σιωπῇ κατθάνω; ΠΥ. Δειλὸν τόδε.

ΟΡ. Πῶς ἂν οὖν δρῴην; ΠΥ. Ἔχεις τιν', ἢν μένῃς, σωτηρίαν;

*Ore.* Ulciscens necem patris. *Pyl.* *Vide* ne te comprehendant læti.
*Ore.* An perculsus metu tacite moriar? *Pyl.* Hoc est timidi.
*Ore.* Quid ergo faciam? *Pyl.* Habes aliquam salutem, si maneas?

P. νας. ἔνδικα γὰρ ἔπραξα, τὸν ἐμαυτοῦ πατέρα διεκδικῶν. ὅρα ἵνα μή σε ἡδέως λάβωσι. ἀλλ' ὑποσταλεὶς σὺν σιωπῇ ἀποθάνω; χαλεπὸν τοῦτο. πῶς οὖν ἂν ποιήσαιμι; ἔχεις τινὰ, ἣν
S. μένους, χρηστοὶ γίνονται. 767. Μὴ λάβωσι] Ἐπιθυμοῦσι γὰρ τοῦ σοῦ φόνου, ὥστε ἣν ἴδοιεν ἀφιγμένον ἐκεῖσε, καὶ λέγειν ἐπιχειροῦντα, ὡς δικαίως τὸν φόνον εἴργασαι, ταχέως κατὰ σοῦ ψῆφον θανάτου ἐξενέγκοιεν· τοῦτο δὲ λέγει ὁ Πυλάδης πρὸς τὸν τοῦ Ὀρέστου λόγον, "Πατρὶ τιμωρῶν ἐμαυτοῦ —" εἰ γὰρ καὶ πρῶτον αὐτὸς ὑπετίθει αὐτῷ μὴ ἄλλο λέγειν

In A. qui alias semper divisit versus, junguntur in unum.)

τό γε (sic D.)—ἔχει.
ματέρος — μνῆμα
πολεμία — ἦν. Sic A. in quo reliqui versus eo ordine, quo vulgo, exhibentur, sed D. habet ita:

πολεμία γάρ. ἀλλ' ἔπειγ' ὡς
ὡς μὴ (sic) — ἕλῃ
περιβαλὼν — πλευρὰ
νωχελῆ — ἄστεός σε
σμικρὰ — ὄχλου
οὐδὲν — γὰρ ἂν
δείξω — δειναῖσιν
ὄντα — ἐπαρκέσω
τοῦτ' — συγγενὲς
μόνον συντακεῖ (sic)
θηραῖος (sic) ὁμαιμόνων (sic)
ἀνδρὶ — φίλος. *Beck.*

εἰς κοινὸν λέγειν] Ita MSS. fere omnes, teste Kingio. Ed. Ald. εἰς κοινόν τι λέγειν. Sic Aristoph. Avibus: λέγ' εἰς κοινὸν, p. 386. Ed. Bas. *Musg.*

766. Etiam Heath. præfert lectionem εἰ λέγοιμ', et post ἔδρασας ἔνδικα interrogationis notam ponit, *an illud*, scilicet *dicturus es, te nihil, nisi quæ justa sunt, fecisse?* Repudiat Kingii lectionem cum ob totam orationis seriem, tum propterea, quod τι nunquam producatur.

Post λέγοιμ' Cod. A. addit: ἄν. *Beck.*

εἰ λέγοιμ'] Dixisset Orestes, nisi a Pylade interpellatus esset, εἰ λέγοιμ' ἄστοισιν ἐλθὼν, ὡς ἔνδικα ἔδρασα, πατρὶ ἐμαυτοῦ τιμωρῶν. i. e. *Si* vel *Quid si civibus dixero in medium prodiens, me, quod patrem ultus sum, nihil injusti fecisse?* Male Kingius, τί λέγοιμ' licet ita MSS. Reg. Soc. *Musg.*

767. μὴ solum Ald. et MSS. οὐ Brunckius ex conjectura addidit. *Por.*

Brunck. vituperat Musgr. explicationem; nihil enim obstitisse, quo minus sceleris manifesto reo manus statim injicerent. Edidit igitur, μὴ οὐ λάβωσί σ' ἄσμενοι, supprimitur, δέδοικα *vereor, ut te sint placide accepturi.* Differunt particulæ μὴ οὐ et οὐ μή. Uterque cod. Aug. μὴ λάβωσί σ', sed glossa δέδοικα. *Beck.*

μὴ λάβωσί σ' ἄσμενοι.] Interpretor: *vide, ne te lubenter prehendant.* *Musg.*

768. δεινὸν edidere Brunckius et Beckius, et sic J. L. Sed Aldus et plures MSS. δειλὸν, quod melius, ut infra 774. ubi tamen δεινὸν L. *Por.*

Unus Leid. cod. pro δειλὸν legit δεινόν. v. Valck. ad Phœniss. 600. Markl. ad Suppl. 176. monet, scribi etiam potuisse δειλοῦ.—
Pro δειλὸν Cod. D. δεινόν. Mox idem: πῶς ἂν οὖν ἂν δ'. *Beck.*

769. μένεις Cod. A. *Beck.*

ΟΡ. Οὐκ ἔχω. ΠΥ. Μολόντι δ' ἐλπὶς ἔστι σωθῆναι κακῶν;
ΟΡ. Εἰ τύχοι, γένοιτ' ἄν. ΠΥ. Οὐκοῦν τοῦτο κρεῖσσον ἢ μένειν.
ΟΡ. Ἀλλὰ δῆτ' ἔλθω; ΠΥ. Θανὼν γοῦν ὧδε κάλλιον θανεῖ.
ΟΡ. Καὶ τὸ πρᾶγμά γ' ἔνδικόν μοι. ΠΥ. Τῷ δοκεῖν εὔχου μόνον.

*Ore.* Non habeo. *Pyl.* Sed eunti est spes a malis servari?
*Ore.* Si contingat, posset fieri. *Pyl.* Ergo hoc melius est quam manere.
*Ore.* An igitur ibo? *Pyl.* Etiamsi moriaris, honestius sic morieris.
*Ore.* Et justa mihi est causa. *Pyl.* Opta modo ut ita videatur.

P. μένης, ἐλπίδα σωτηρίας; οὐκ ἔχω· ἐλθόντι δὲ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἔνεστιν ἐλπὶς εὑρεῖν ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν. εἰ συμβαίη. (οἷον ἀμφίβολόν ἐστι τοῦτο.) οὐκοῦν τὸ ἀπελθεῖν λοιπὸν κρεῖττον ἢ μένειν; καὶ δῆτ' ἀπέλθω; κἂν ἀποθάνῃς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀφόβως τεθνήξῃ, ὡς καὶ πρὸς τὸν θάνατον ἀφόβως ὁρμήσας, καὶ μετὰ τοῦ δικαίου παῤῥησιασάμενος. ἀλλὰ καὶ

S. τοῖς πολίταις, ἢ ὡς ἔδρασεν ἔνδικα, ἀλλὰ νῦν ὥσπερ ὑποστέλλεται, εἰδὼς τοὺς πολίτας πρὸς τὸν Τυνδάρεων μᾶλλον νεύοντας. 770. Μολόντα] Συναινεῖ καὶ αὐτὸς παραγενέσθαι τὸν Ὀρέστην εἰς τὴν ἐκκλησίαν, διεγνωκὼς ἅπαξ οὐκ οὖσαν αὐτῷ σωτηρίας ἀφορμὴν ἄλλοθεν. Μολόντα] Ἀπελθόντα, ἐν τοῖς Ἀργείοις. MS. C.C.C. 771. Ἔλθω] Τὰ συμβουλευτικὰ μετὰ ὑποτακτικῶν λέγονται. Cod. D. 774. Φεύγω τὸ δειλὸν] Τουτέστι φεύγω τὸ εἶναι δειλὸς, οὐ παρέχου δειλίας ὑπόνοιαν, ὡς μὴ ἔνδικα πράξας, καὶ διὰ τοῦτο

770. μολόντα quidam MSS. *Por.*

Ferri posse lectionem codd. Bodlei. μολόντα. monet Heath. sed nullo modo interpretationem ibi adscriptam ἀπελθόντα: nam consilium de fuga capienda dudum repudiaverant Orestes et Pylades, et quæritur hic tantum, an utile sit, venire in populi conventum.

οὐκ ἔχω ad marginem Cod. D. adscriptum. μολόντα pro μολόντι Codd. A. D. *Beck.*

μολόντι] MSS. Bodleian. μολόντα. *Musg.*

772. MSS. fluctuant inter θανῇ et Aldinum θανεῖν, quod ex Attica forma θανεῖ depravatum est. *Por.*

Reisk. legit θανεῖ, *morieris.* Paullo ante interrogationis notam post ἔλθω omisit Brunck. esse enim abruptum sermonem. *Sed esto, iverim:* vel, *et sane sit, ut iverim.* Omissum, *quid fiet pejus?*

Pro θανεῖν in Cod. D. θανῆ. *Beck.*

θανῆ] Ita MSS. A. et Ask. 1. Ed. Ald. θανεῖν, quod tamen defendas forte ex Hippol. v. 23. et similibus. *Musg.*

773. γ' omittit Aldus et plurimi MSS. sed habet J. Deinde γε secundum omittunt omnes, quantum sciam, codices cum Aldo; octo habent τῷ, quod recepi. Subaudi, τὸ πρᾶγμ' ἔνδικον εἶναι. Sed totum versum ascribam, ut exstat in K. καὶ μὴν τὸ πρᾶγμ' ἔνδικόν μοι. καὶ τὸ δοκεῖν εὔχου μόνον. Utrumque γ' omittunt Cant. M. N. *Por.*

Καὶ τὸ πρᾶγμά γ', MS. etc. τῷ δοκεῖν.

Brunck. scripsit τό γε δοκεῖν. In membr. Reg. et cod. Aug. 1. δὲ omittitur in cod. Reg. altero et Aug. 2. est τῷ δοκεῖν.

Cod. D. καὶ τὸ γε πρᾶγμ' ἔνδ.—sed γε est alia manu adscriptum, et τὸ habet accentum. In A. est τὸ πρᾶγμ' ἔνδ'. Mox pro τὸ δὲ Cod. A. τῷ sed Cod. D. τῷ δοκοῦν. *Beck.*

τὸ δὲ δοκεῖν] Illud δὲ unde venerit, nescio. Ed. Ald. τὸ δοκεῖν. MS. Cantabr. et Lib. P. τῷ δοκεῖν. *Musg.*

775. καὶ τίς Ald. et deinde ἡ εὐγένεια. Accuratiorem scripturam præbent MSS. de qua vide Valckenær. ad Phœn. 407.

ΟΡ. Εὖ λέγεις· φεύγω τὸ δειλὸν τῇδε. ΠΥ. Μᾶλλον ἢ μένων.
ΟΡ. Καί τις ἄν γε μ' οἰκτίσειε; ΠΥ. Μέγα γὰρ ηὐγένειά σου.
ΟΡ. Θάνατον ἀσχάλλων πατρῷον. ΠΥ. Πάντα ταῦτ' ἐν ὄμμασιν.
ΟΡ. Ἰτέον, ὡς ἄνανδρον ἀκλεῶς κατθανεῖν. ΠΥ. Αἰνῶ τάδε.

*Ore.* Recte dicis, effugiam sic opinionem timiditatis. *Pyl.* Magis quam manens.
*Ore.* Aliquis fortasse miserebitur mei.—*Pyl.* Magna enim res est nobilitas tua.
*Ore.* Ægre ferens paternam mortem. *Pyl.* Illa omnia plus valent in conspectu.
*Ore.* Eundum est: quia non est virile, mori inhoneste. *Pyl.* Laudo ista.

P. τὸ πρᾶγμά μου δικαίως ἔῤῥωταί μοι, καὶ κατησφάλισται. εὔχου πάντας οὕτω δοξάζειν, ὅτι δίκαιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα· καλῶς λέγεις, φεύγω τὸ δειλὸν διὰ τὸ ἐκεῖ παραγενέσθαι, μᾶλλον ἢ μένων. καὶ τίς ἄν με οἰκτίσειε; διὰ τὸ εὐγενὲς ἐλεηθήσῃ. διὰ τὸν τοῦ πατρὸς ἀσχαλῶν θάνατον. πάντα ταῦτα προφανῆ εἰσι. ἄξιον ἀπελθεῖν. ὅτι δειλόν ἐστι τὸ ἀδόξως ἀποθανεῖν.

S. τὸ κριτήριον ἀποφεύγων. Φεύγω τὸ δειλὸν] Ἀντὶ τοῦ τὴν ὑπεροψίαν (lege * ὑποψίαν) τῆς δειλίας, τοῦτον τὸν τρόπον. Τῇδε] Ἀντὶ τοῦ οὕτως, εἰ ἐκεῖ ἀπέλθω. ἢ τὸ τῇδε, ἀντὶ τοῦ ἐνταῦθα, ἤγουν φεύγω τὸ ἐνταῦθα δειλὸν, ἤγουν τὸ μένειν ἐνταῦθα· τοῦτο γὰρ δειλόν. 775. Μέγα γὰρ ἡ εὐγένειά σου] Πάνυ σοι συμβάλλεται πρὸ τὸν ἔλεον ἡ εὐγένεια. 776. Θα-

* Ὑποψίαν pro ὑπεροψίαν correxerat jam Munker. ad Anton. Lib. p. 264. Verh. *Beck.*

Et hic et infra 944, ubi articulum omisit Aldus, ceteris MSS. accedunt Leidenses. Incertus Stobæi XVII. p. 95. Διδάσκαλος γὰρ ηὐτέλεια τῶν σοφῶν. Grotius εὐτέλεια, sed ἡ addunt Trincavellus, aliique editores. *Por.*

Brunck. edidit ηὐγένεια. v. ipsum ad v. 944.

Pro μ' Cod. A. μή ἡ. Mox idem οἰκτίσειεν. Tum ἡ εὐγένεια A. D. *Beck.*

καί τις ἂν γέ μ' οἰκτίσειε,] Vertit Kingius: *et quis tandem miserebitur mei.* Melius interpres vulgaris: *Aliquis fortasse miserebitur mei.* Et sic Heathius. *Musg.*

776. ἀσχάλων Cant. M. et forte alii; unde facere possis ἀσχαλῶν, quæ forma occurrit apud Æschyl. Prom. 161. Archiloch. Stobæi p. 107. Eurip. Iph. A. 925. *Por.*

Ἀσχάλλων] Ita MSS. mallem alias ἀσχαλῶν ab ἀσχαλάω, quod quidem magis poëticum, et metro convenientius, et probabilius videtur, eo quod prima omnium editio scholiorum semper habet ἀσχάλων cum simplici λ. adeo ut error in accentu fuerit tantum. Eadem editio (nempe *Lucæantonii* Juntæ an. 1534.) legit in versu præcedenti ἡ ὑγένειά σου. Et illius sane auctoritate multum in hoc opere sum fisus, eo quod ab ipso *Arsenio* sit adornata.

Orestes continuat et absolvit sermonem a Pylade interruptum.

πατρῷον.] In Cod. A. supra γρ. πατρός. Mox ὄμασιν Cod. D.

πάντα ταῦτ' ἐν ὄμμασιν.] Glossa cod. Reg. ἐν τῷ φανερῷ, ἢ προφανῆ εἰσί. *Beck.*

ἐν ὄμμασιν.] Legendum forte ἐν δαίμοσιν. *Hæc omnia in deorum potestate sita sunt.*

ἐν δαίμοσι.] Hesiod. Op. et D. 669. Ἐν τοῖς γὰρ τέλος ἐστίν. Pindarus Olymp. XIII. Antistr. 5. ἐν θεῷ γε μὰν τέλος. Idem Nem. X. Antistr. 2. πᾶν δὲ τέλος ἐν τὶν ἔργων. Clem. Alex. p. 619. D. νίκης ἐν θεοῖσι πείρατα. *Musg.*

ΟΡ. Ἦ λέγωμεν οὖν ἀδελφῆι ταῦτ' ἐμῆι; ΠΥ. Μὴ πρὸς θεῶν.

ΟΡ. Δάκρυα γοῦν γένοιτ' ἄν. ΠΥ. Οὐκοῦν οὗτος οἰωνὸς μέγας.

ΟΡ. Δηλαδὴ σιγᾶιν ἄμεινον. ΠΥ. Τῶι χρόνωι δὲ κερδανεῖς.

ΟΡ. Κεῖνό μοι μόνον πρόσαντες· ΠΥ. Τί τόδε καινὸν αὖ λέγεις;

ΟΡ. Μὴ θεαί μ' οἴστρωι κατάσχωσ'. ΠΥ. Ἀλλὰ κηδεύσω σ' ἐγώ.

ΟΡ. Δυσχερὲς ψαύειν νοσοῦντος ἀνδρός. ΠΥ. Οὐκ ἔμοιγε σοῦ.

*Ore.* An dicamus ista meæ sorori? *Pyl.* Non per Deos.
*Ore.* Fierent lacrymæ. *Pyl.* Magnum ergo hoc omen.
*Ore.* Ergo melius tacere. *Pyl.* Temporis lucrum facies.
*Ore.* Illud est mihi contrarium. *Pyl.* Quid hoc? aliquid novi dicis.
*Ore.* Ne deæ me apprehendant œstro. *Pyl.* At ego curabo te.
*Ore.* Difficile est tangere hominem ægrotum. *Pyl.* Non mihi te.

P. συναινῶ ταῦτα. ἆρα βούλει, ἵνα εἴπωμεν τῇ [ἀδελφῇ μου ταῦτα; μὴ λέξωμεν πρὸς θεῶν. εὖ λέγεις, ἐπεὶ δακρύσει. οὐκ οὖν τοῦτο σημεῖον κακοῦ μεγα; δηλὸν δὲ ὡς ἄμεινον σιγᾷν. τῇ ὑπερθέσει τῶν θρηνημάτων αὐτῆς κερδανεῖς. ἐκεῖνό μοι μόνον ἐμπόδιόν ἐστι. τί ἐστι τόδε ὃ πάλιν λέγεις νέον; δέδοικα μή πως μὲ αὖθις αἱ θεαὶ τῇ μανίᾳ κατάσχωσι. ἀλλ' ἐγὼ ἐπιμελήσομαί σου. βαρὺ ἅπτεσθαι ἀσθενοῦντος ἀνδρός. ἀλλ' ἐμοὶ οὐχ ὑπάρχει δυσχερὲς τὸ ψαύειν σου. φοβοῦ μανίας μεταλαβεῖν τῆς ἐμῆς. τὸ μανῆναί με ἐλθέτω. οὐ φοβῇ σύ;

S. νατον ἀσχάλλων πατρῷον] Ἔπραξα φησὶ τὸν θάνατον τῆς μήτρος, ἀσχαλῶν διὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρός. 779. Δάκρυα γοῦν] Τὸ γοῦν ἐνταῦθα ἔμφασιν τοῦ γὰρ ἔχει. ὅπερ καὶ ἐν ποιήσει καὶ λογογραφίᾳ εὑρήσεις. Οὐκ οὖν οὗτος] Οὐκ οὖν φησὶ παραιτητέον εἰπεῖν τῇ ἀδελφῇ, ἐπεὶ δακρύσει, καὶ τοῦτο αὐτὸ κακὸς οἰωνὸς ἔσται, τὸ δάκρυον δηλονότι. Ἄλλως. Δέον οὕτως εἰπεῖν, οὐκοῦν τοῦτο ὃ φῂς ὡς εἰ γνώσεται ἡμᾶς ἀπερχομένους κλαύσεται, μέγας οἰωνός ἐστιν, ἤγουν μέγα καὶ χαλεπὸν τεκμήριον ἐστὶ πρὸς τὸν προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα; καὶ γὰρ ἡνίκα τὶ μέλλουσι πράττειν οἱ ἄνθρωποι, ἣν ἐν προοιμίοις λύπαις ἐντύχωσι, τεκ-

778. λέγω μὲν Ald. et τοῦτ', sed ταῦτ' plerique MSS. Idem. Aldus 782. κατάσχωσιν. *Por.*

Brunck. e membr. Reg. dedit, ἦ λέγωμεν οὖν ἀδελφῇ ταῦτ' ἐμῇ; similiter in altero R. nisi quod λέγομεν.

λέγω μὲν Cod. A. Pro τοῦτ' Codd. A. D. ταῦτ'. *Beck.*

τοῦτ'] Lib. P. et tres Leidenses, [teste Valcken. ad. Phœn. 430. ταῦτ'. *Musg.*

779. Reisk. corrigit μέλας, *avis nigra*, i. e. omen scævum.

οὐκοῦν Cod. D. οἰωνός. Gl. Cod. D. suprascripta: σημεῖον κακοῦ μέγα. *Beck.*

780. γὰρ pro δὲ H. J. L. *Por.*

Pro δὲ King. γὰρ.

Pro δὲ post χρόνῳ Cod. D. habet γάρ. *Beck.*

781. Super αὖ λέγεις var. lect. in J. ἀγγελεῖς. Vide Med. 703. (710.) *Por.*

Heath, distinctionem post τόδε deleri vult, ut locus vertatur; *Quid hoc novi præterea dicis?*

Post τόδε interrogationis notam omittit Cod. D. *Beck.*

782. κατάσχωσι Codd. A. D. *Beck.*

783. δυσχερεις (sic) Cod. D. Mox ἀν-

ΟΡ. Εὐλαβοῦ λύσσης μετασχεῖν τῆς ἐμῆς. ΠΥ. Τόδ' οὖν ἴτω.

ΟΡ. Οὐκ ἄρ' ὀκνήσεις; ΠΥ. Ὄκνος γὰρ τοῖς φίλοις κακὸν μέγα.

ΟΡ. Ἕρπε νῦν οἴαξ ποδός μοι. ΠΥ. Φίλα γ' ἔχων κηδεύματα.

ΟΡ. Καί με πρὸς τύμβου πόρευσον πατρός. ΠΥ. Ὡς τί δὴ τόδε;

ΟΡ. Ὥς νιν ἱκετεύσω με σῶσαι. ΠΥ. Τό γε δίκαιον ὧδ' ἔχει.

ΟΡ. Μητέρος δὲ μηδ' ἴδοιμι μνῆμα. ΠΥ. Πολεμία γὰρ ἦν.

*Ore.* Cave fieri particeps mei furoris. *Pyl.* Hoc valeat.

*Ore.* Non cunctaberis: *Pyl.* Cunctatio inter amicos magnum *est* malum.

*Ore.* Vade, o gubernaculum mei pedis. *Pyl.* Tenens curam dignam amico.

*Ore.* Ducas ad sepulchrum patris. *Pyl.* Ad quid hoc?

*Ore.* Ut supplicem ipsi ut servet me. *Pyl.* Ita sane aequum est.

*Ore.* At matris ne videam sepulchrum. *Pyl.* Erat enim hostis.

P. οὐδαμῶς φοβήσομαι. φόβος γὰρ τοῖς φίλοις ὑπάρχει μέγα κακόν. βάδιζε νῦν πηδάλιον τῆς πορείας μου. βαδίζω, προσφιλεῖς κυβερνήσεις, ἐπιμελείας καὶ κηδεύσεις ὑπὲρ σοῦ ποιούμενος. καί με πρὸς τὸν τάφον ἄγε τοῦ πατρός. τί τοῦτο εἴρηκας, ἢ ἵνα τί ἐκεῖσε θέλεις ἀπελθεῖν; ἵν' αὐτὸν παρακαλέσω σῶσαί με. τὸ δρᾶν οὕτω δίκαιόν ἐστι, τὸν μητρὸς δὲ μηδὲ θεάσαιμι τάφον. ἐπειδὴ ἐχθρὰ ὑπῆρχεν. ἀλλ' ἐπείγου ἵνα μή σε πρότερον ἡ καταδίκη προλάβῃ,

S. μαίρονται ἐντεῦθεν, ὡς οὐ καλῶς οὐδ' ἀκινδύνως τουτὶ (f. τοῦτο) διανύσουσι, δέον οὕτως εἰπεῖν, ὁ δὲ εἴρηκεν, οὐκοῦν οὗτος οἰωνὸς μέγας, πρὸς τὸν οἰωνὸν τὸ οὗτος ποιήσας; ὥσπερ ἐστὶ καὶ τὸ "—ξύλινον δόλον ἐξευρόντες, Ἣν παγίδα καλέουσι,—" καὶ ἕτερα μυρία ἐστὶ τοιαῦτα παρὰ τοῖς ποιηταῖς καὶ τοῖς λογογράφοις. 780. Τῷ χρόνῳ] Κερδανεῖς, φησὶ τὸ μὴ δακρῦσαι αὐτὴν, καὶ γενέσθαι κακὸν οἰωνὸν ἐν τῷ μεταξὺ τῆς κρίσεως, χρόνῳ, τουτέστιν εἰς ἂν ἡ κρίσις ἐξενεχθῇ. Ἄλλως. Τοῦτο λέγει, ὡς εἰ μὴ νῦν μαθοῦσα δακρύσει ἀλλ' ὕστερον, κέρδος ἕξεις τὸν χρόνον, ἐπειδὴ τὸ μὲν πρὸ τοῦ ἀγῶνος δακρῦσαι, τεκμήριον ὡς ἔφαμεν χαλεπὸν, ἢν δ' ὕστερον τοῦτο ποιήσει, οὐδὲν ἡμῖν τούτου ΜΕΛΗΣΕΙ. 781. Πρόσαντες Ἐμπόδρος νοσοῦντος inverso ordine idem. Tum in eodem: οὐκ ἔμοιγ'. εὐλαβοῦ etc. supra scriptum: οὐχ ὑπάρχει μοι δυσχερὲς ψαύειν. *Beck.*

784. τόδ' οὖν ἴτω.—ὀκνήσεις;] In Cod. D. desunt, sed ad marginem adscripta, ubi exaratum ὀκνήσῃς cum gl. suprascr. φοβήσῃ. *Beck.*

785. Fac. monet, Scholiasten videri posse aliter legisse, sed eum sic esse corrigendum; Οὐκ ἄρ' ὀκνήσεις] οὐ φοβῇ σύ; Π. οὐδαμῶς φοβήσομαι. φόβος γὰρ etc. *Beck.*

786. οἴαξ] Gl. Cod. D. suprascr. πηδάλιον ἤγουν αὐχένιον τῆς πορείας μου. Mox φίλ' ἔχων Cod. D. et suprascriptum: βαδίζω προσφιλεῖς ἔχων, ἀντὶ τοῦ ποιούμενος ἐπιμελείας καὶ κηδεύσεις, κυβερνήσεις. *Beck.*

788. τὸ δὲ Ald. Sed τό γε magno consensu MSS. *Por.*

Pro τὸ δὲ Cod. D. τό γε. *Beck.*

τό γε δίκαιον] Ita quatuor MSS. et Lib. P. Ed. Ald. τόδε δίκαιον. *Musg.*

789 ματρὸς δὲ μήτ' Ald. Sed μηδ' vel μὴ δ' MSS. plerique. *Por.*

Brunck. e membr. Reg. μηδ' ἴδοιμι.

μ̄ρ̀ς δὲ μὴ δ' ἴδοιμι Cod. D. τῆς μητρὸς

Ἀλλ᾽ ἔπειγ᾽, ὡς μή σε πρόσθε ψῆφος Ἀργείων ἕλῃ,
Περιβαλὼν πλευροῖς ἐμοῖσι πλευρὰ νωχελῆ νόσῳ·
Ὡς ἐγὼ δι᾽ ἄστεός σε, σμικρὰ φροντίζων ὄχλου,
Οὐδὲν αἰσχυνθεὶς, ὀχήσω. ποῦ γὰρ ὢν δείξω φίλος,
Εἴ σε μὴ 'ν δειναῖσιν ὄντα συμφοραῖς ἐπαρκέσω;
ΟΡ. Τοῦτ᾽ ἐκεῖνο κτᾶσθ᾽ ἑταίρους, μὴ τὸ συγγενὲς μόνον·

Sed propera, ne te prius damnet calculus Argivorum,
Jungens meis lateribus latus imbecillum morbo:
Nam ego te per urbem, nihil curans populum,
Non pudore deterritus, veham. Ubi enim ostendam esse amicum,
Si non juvem te existentem in atroci calamitate?
*Orc.* Hoc est habere amicos, non tantum cognatos;

P. περιβαλὼν τοῖς ἐμοῖς πλευροῖς τὰ σὰ πλευρὰ, τὰ ὑπὸ τῆς σῆς νόσου ἀσθενῆ, καὶ δυσκίνητα, ὅτι ἐγὼ διὰ μὲν τῆς σῆς πόλεως οὐδαμῶς τοῦ πλήθους ἐπιστρεφόμενος βαστάσω σε μηδένα ἐντραπείς. ποῦ γὰρ ὑπάρχων δείξω σοι πιστὸν φίλον ἐμαυτὸν, εἰ μὴ βοηθήσω σοι τανῦν ἐν δειναῖς συμφοραῖς ὄντι καὶ χαλεπαῖς; ἦν ἄρα καλῶς τοῦτο δεδογμένον καὶ ᾀδόμενον, τὸ μὴ

S. διον, ἐναντίον. 793. Οὐδὲν αἰσχυνθεὶς ὀχήσω] Οὐ φροντίσας τοῦ ὄχλου, ὀχήσω, καὶ βαστάσω σε διὰ μέσης πόλεως. 797. Μυρίων κρείσσων] Μυρίων ἀδελφῶν κρείσσων ὁ φίλος ἐστὶν ἀνθρώπων, εἰς τὸ κεκτῆσθαι αὐτόν. ὅμοιον τῷ, ἡδὺς ὁ ποταμὸς πιεῖν. 798. Ὁ μέγας ὄλβος] Τὸ ἑξῆς, ὁ μέγας ὄλβος καὶ ἡ ἀρετὴ τῶν Ἀτρειδῶν ἡ μεγαλοφρονήσασα καὶ ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἐν Τροίᾳ εἰς τὸ ἐναντίον τῆς εὐδαιμονίας ἀνῆλθεν, ὅ ἐστιν εἰς δυστυχίαν ἀρχαίαν, τὴν τοῖς Ἀτρείδαις συμπεσοῦσαν ἐπὶ τῷ χρυσομάλλῳ ἀρνειῷ.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ.—798. Ὁ μέγας ὄλβος] Τὰ τοιαῦτα εἴδη τῶν χορῶν καλεῖται ἐπῳδικὰ, ὡς εἴρηται, ἔστι δὲ τὰ παρόντα τριὰς ἐπῳδικὴ, καὶ εἰσὶ τῆς στροφῆς τὰ κῶλα ΙΒ', καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Τὸ Α' χοριαμβικὸν, δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ διτρόχου (lege διτροχαίου) πεντασυλλάβου, καὶ χοριάμβου, εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν, ἢ παιωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παιώνων δύο Δ' καὶ Β' καὶ συλλαβῆς. Ita MS. Baroc. 74. Τὸ Β' καὶ τὸ Γ' ὅμοια κατὰ πάντα. Τὸ Δ' ἰωνικὸν, τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος Δ', ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ ἐπιτρίτου Β'. Τὸ Ε' ἐπιχοριαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, καλούμενον

μήδ' ἴδ'. Cod. A. ἦν in fine hujus versus omittit Cod. D.

Defendit recte ad h. l. scenæ longitudinem Prevotus. *Beck.*

790. ἔπειγε Cod. A. *Beck.*

791. πλευροῖσιν ἐμοῖς. *Beck.*

793. ποῦ γὰρ ἂν Ald. et pars. codicum, quod bis solœcum est. Recte ὢν plures MSS. Simillima constructio Iph. A. 407. δείξεις δὲ ποῦ μοι πατρὸς ἐκ ταυτοῦ γεγώς; Alexis Stobæi CXIII. p. 467. εἰ μὴ γὰρ ὢν ἄνθρωπος ἀνθρώπου τύχαις Ὑπηρετήσω, οὐ φανήσομαι φρονῶν. Levis res, sed in scena Attica non ferenda, iste hiatus. Lege igitur ad Euripidis normam, ποῦ φανήσομαι φρονῶν; Restituendum quoque Aristophani, opinor, Eccles, 935. ποῦ γὰρ ἀνασχετὸν τοῦτο γ' ἐλευθέρῳ; *Por.*

Δείξω] Mallem quidem δειχθῶ; sed quia nullius editionis, aut MS. auctoritas pro me facit, religio mihi fuit textum mutare. In proximo item versu δειναῖς ἐνόντα forsan: Judicent docti. *Canterus* autem leviori paulo mutatione legit; μὴ 'ν δειναῖσιν ὄντα, cui favet MS.

Fac. monet, legi posse δείξω φίλον, scil. ἐμὲ, sed vulgatam potius ex Attico more esse explicandam pro δείξω φίλος, scil. ὢν pro δείξω ἐμαυτὸν φίλον εἶναι. Reisk. legit: ποῦ γὰρ ἂν δείξ' ὢν φίλος, i. e. δείξω ὤν, *qui enim me monstrem amicum?*

ἂν] In Cod. A. supra: γρ, ὤν. *Beck.*

ποῦ γὰρ ὢν] Ita præter MS. Reg. Soc. Kingio citatum. Parisiensium unus. Ed. Ald. ποῦ γὰρ ἄν. Lib. P. πῆ γὰρ ὤν. *Musg.*

794. μὴ sine præpositione Ald. quam ex Canteri conjectura et MS. C. C. C. addidit Barnesius. Recte: sic enim Brunckii membranæ, A. D. J. L. *Por.*

Ὡς ἀνὴρ, ὅστις τρόποισι συντακῇ, θυραῖος ὢν,
Μυρίων κρείσσων ὁμαίμων ἀνδρὶ κεκτῆσθαι φίλος.
ΧΟ. Ὁ μέγας ὄλβος, ἅ τ' ἀρετὰ *στροφή.*
Μέγα φρονοῦσ' ἀν' Ἑλλάδα καὶ
Παρὰ Σιμουντίοις ὀχετοῖς
Πάλιν ἀνῆλθ' ἐξ εὐτυχίας Ἀτρείδαις

Adeo vir quanquam alienus qui conglutinatus est moribus,
Magis utilis est haberi amicus, quam, multi cognati.
*Cho.* Magna potentia, et dignitas
Superbiens per Græciam et
Ad Simoëntis rivos,
Retro versa est ex felicitate Atridis,

P. μόνον τοὺς συγγενεῖς φίλους νομίζειν, ἀλλὰ καὶ εἴ τις βέβαιος τὴν διάθεσιν, ὅτι ὅστις τρόπῳ καὶ διαθέσει συγκάμνει φιλόξενος ὢν, πολλῶν συγγενῶν ἀμείνων ἐστὶν ὁ τοιοῦτος. ΧΟ. Ὁ μέγας ὄλβος, καὶ ἡ περίπυστος κατὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐν Ἰλίῳ τῶν Ἀτρειδῶν εὐδαιμονία καὶ ἀρετὴ, εἰς τοὐπίσω πάλιν ἀνέδραμεν, ἐξ εὐτυχίας εἰς δυστυχίαν μεταβληθεῖσα, καὶ

S. Εὐπολίδειον, ἑκατέρωθεν ἔχον ἰαμβικὰς συζυγίας, μέσον δὲ τὸν χορίαμβον, καὶ ἔστι τῶν πολυσχηματίστων. Τὸ στ' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος δ', ἰωνικοῦ, καὶ τροχαίου· ἔχει δὲ ἐνταῦθα τὸν ἰωνικὸν πεντασύλλαβον. Τὸ Ζ' ἀναπαιστικὸν πενθημιμερὲς, εἰ δὲ ἐν τοῖς κώλοις ἀναρμόστως οἱ πόδες κεῖνται, οὐ θαῦμα, τοῦ αὐτοῦ γὰρ μέτρου εἰσὶν ἀμφότεροι ὅ τε δάκτυλος καὶ ὁ ἀνάπαιστος. Τὸ Η' ὅμοιον ἑφθημιμερές· ἐνταῦθα δὲ καὶ δάκτυλον ἔχει τὸν Α' πόδα. Τὸ Θ' προσῳδιακὸν δίμετρον καταληκτικὸν (lege ἀκαταληκτὸν) ἐξ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, καὶ χοριάμβου, διὰ τὴν ἀδιάφορον, ἐνταῦθα δὲ πεντασύλλαβον ἔχει τὸν ἰωνικόν. Τὸ Ι' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου Γ, ΠΑΙΩΝΟΣ Γ ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ σπονδείου. Τὸ ΙΑ' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς. τοῦ Β' ποδὸς ἀναπαίστου· εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος Β', καὶ ἐπιτρίτου Β'. Τὸ ΙΒ' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον· ἐπὶ τῷ τέλει τῆς στροφῆς καὶ τῆς ἀντιστροφῆς, παράγραφος. 799. Μέγα φρονοῦσ'] Δύναται καὶ μεγαλοφρονοῦσι τοῖς Ἀτρείδαις. 801. Ἀνῆλθ'] Τὸ ἀνῆλθε δηλοῖ τὴν εἰς τοὐπίσω κίνησιν τῆς εὐ-

Reisk. legit, δειναῖς συνόντα. Brunck. e membr. Reg. edidit, μὴ 'ν δειναῖσιν.

Pro μὴ ἐν Cod. A. μὴ 'ν Cod. D. μ' ἦν, sed ex correctione, ut rasura litterarum quarundam me docuit. *Beck.*

μὴ 'ν] Ita, Barnesio teste, MS. Cantabr. Canteri conjecturam firmans. Ed. Ald. μή. *Musg.*

795. Ad κτᾶσθαι subauditur δεῖ vel χρὴ, *illa ipsa de causa conciliare tibi amicos studeto.* Heath. Brunck. pro imperativo accipit ita: διὰ τοῦτο κτᾶσθε — *Beck.*

κτᾶσθ' ἑταίρους i. e. κτᾶσθαι ἑταίρους Rarum est, diphthongo elisa, syllabam proxime sequentem corripi. Sic tamen Theognis v. 104.

οὔτε κεν ἐσθλὸν ἔχων τοῦ μεταδοῦν' ἐθέλει.
*Musg.*

796. τρόποι de *ingenio* v. Fac. Ad. συντακῇ comparari possunt glossæ Hes. hæ: ἐντακεὶς, ἐμφυείς. ἐντέτηκεν, ἐγκεκόλληται. συντέτηκα προσανάκειμαι. Arnald. Obs. Misc. T. VI. p. 590. explicat, *iisdem moribus et simili ingenio præditum esse.*

συντακεῖ θηραῖος et mox ὁμαιμόνων Cod. D. Vocabulo μόνον superscriptum: ἔχετε δηλονότι. οὐ γὰρ δύναται τὸ κτᾶσθαι ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐπὶ συγγενῶν λαμβάνεσθαι. In margine autem ad ὁμαιμόνων adnotatur: λέγεται καὶ ὁ ὁμαίμων, τοῦ ὁμαίμονος, καὶ ὁ ὅμαιμος, τοῦ ὁμαίμου, ἀφ' οὗ ἐνταῦθα τὸ ὁμαίμων (sic, quamvis in textu ὁμαιμόνων) ἐπὶ γενικῆς τῶν πληθυντικῶν. *Beck.*

797. ὁμαιμόνων Ald. et MSS. quidam. ὁμαίμων scripserat N. sed pro peritia sua statim in ὁμαιμόνων mutavit. *Por.*

798. Glyconius πολυσχημάτιστος ex antispasto pentasyllabo et choriambo. Similes sunt versus duo proxime sequentes.

Πάλαι παλαιᾶς ἀπὸ συμφορᾶς δόμων,
Ὁπότε χρυσείας ἔρις ἀρνὸς
Ἤλυθε Ταντανλίδαις,
Οἰκτρότατα θοινάματα καὶ σφά-
για γενναίων τεκέων·

Jam olim ab antiqua calamitate familiæ;
Quando ex lite de aureo Agno
Venerunt Tantalidis
Miserrimæ epulæ, et
Neces nobilium liberorum: unde

P. ὥσπερ εἰπεῖν ἀπόῤῥοιαν ἔχουσα. ἐκ τῆς παλαιᾶς ἐκείνης τῆς κατ' οἶκον συμφορᾶς, ἐκείνη γὰρ Ἔρις ἡ αὐτοῖς ἡ περὶ τοῦ χρυσομάλλου ἀρνείου, εἰργάσατο ἐλεεινὰ βρώματα, καὶ σφαγὰς ἀνο-

S. τυχίας. τὸ δὲ πάλιν δευτέρας σχέσεως ἔστι δηλωτικόν· οἱ Ἀτρεῖδαι γὰρ εὐτυχήσαντες πρὸς καιρὸν πάλιν δεδυστυχήκασιν διὰ τὴν παλαίαν συμφορὰν τῶν δόμων. MS. C. C. C. 802. Παλαιᾶς ἀπὸ συμφορᾶς] Διὰ τὴν παλαιὰν, καὶ πάλαι γεγενημένην συμφορὰν, λέγει τὴν μοιχείαν τῆς γυναικὸς Ἀτρέως, καὶ τὴν βορὰν τῶν τέκνων τοῦ Θυέστου, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐπάγει. ἢ οὕτως, προϋπαρξάσης ἑτέρας κατὰ τὸν ἀνέκαθεν χρόνον συμφορᾶς τῶν τέκνων αὐτοῦ, εἶτα εὐτυχίας τῆς κατὰ τὸ Ἴλιον καὶ πάλιν δυστυχίας τῆς νῦν τραγῳδουμένης, ἥτις αὐτοῖς προὐξένισε συμφορὰς ἀτόπους, τῶν μὲν οἰκτροτάτων παίδων βορὰν, τῶν δὲ σφαγὴν ἀνοσίαν τέκνων ἀδελφοῦ· ἑξῆς δὲ χρόα τέμνων πυριγενεῖ παλάμᾳ. ἐπὶ τῶν τοκέων δὲ ἔλαβε παρὰ τὸ τεκεῖν ἴσως. 803. Χρυσέας ἔρις ἀρνὸς] Πέλοπος Ἀτρεὺς καὶ Θυέστης ἦσαν υἱοί. Ἀτρεὺς δὲ τὸν ἀμφιμήτριον (ἐπὶ μητρὶ MS. C. C. C.) ἀδελφὸν Χρύσιππον ἀγαπώμενον ἀμέτρως ὑπὸ τοῦ πατρὸς, αὐτὸν φθονήσας, εἰς φρέαρ ἀποπνίγει· ὁ μαθὼν Πέλοψ, ἐξώρισεν αὐτόν. ὕστερον δὲ μετὰ θάνατον Πέλοπος ἐπανῆλθε, καὶ ἑκάτερος αὐτῶν τῆς βασιλείας ἀντεποιεῖτο. Ἀτρεὺς μὲν, ὡς πρῶτος ὢν κατὰ νόμους, Θυέστης δὲ τοῖς νόμοις ἐναντιούμενος. συνέθεντο οὖν ὩΣ εἴ τις αὐτῶν δείξοι τὶ τέρας, κύριος ἔσεσθαι τῆς ἀρχῆς. ἐν τοῖς ποιμνίοις δὲ τοῦ Ἀτρέως, εὕρηται χρυσοῦν ἀρνίον. [μήνιδι Ἑρμοῦ, ὅτι τὸν τούτου υἱὸν Μύρτιλον, εἰς Γεραιστὸν κατεθαλάττωσε Πέλοψ, ἀκρωτήριον Εὐοίας (lege Εὐβοίας) MS. C. C. C.] καὶ μέλ-

Voc. ἀρετὰ in D. superscriptum: ἡ ἀνδρεία, ἀντὶ τοῦ καθόλου τὸ μέρος. *Beck.*

799. καὶ ad sequentem versum refert Cod. A. *Beck.*

801. ἄρ' ἦλθ' ex Musgravii conjectura edidit Brunckius, sine causa. *Por.*

πάλιν ἀνῆλθ'] Legendum, ni fallor, πάλιν ἄρ' ἦλθ', ut sit πάλιν ἦλθ' Ἀτρείδαις, *in contrarium cecidit Atridis.*

πάλιν per εἰς τοὐπίσω interpretatur Scholiastes Aristoph. ad Aves v. 2. vid. et Hippol. v. 392. *Musg.*

801. Epichoriambicus ex epitrito pentasyllabo, choriambo, et diiambo catalecto. *Heath.*

802. Heath. ad v. 814. deleri jubet πάλαι ante παλαιᾶς, ut respondeat antistrophæ, et sit versus asynartetus ex duobus dochmaicis: nam penthemimeres iambicas et trochaicas inter dochmaicos πολυσχηματίστους recenseri posse. *Beck.*

803. χρυσέας Ald. et MSS. et 811. τέμνειν. 813. εἰς. 817. ἰάχησε. *Por.*

Etiam Heath. τῆς repudiat, ut versus sit antispasticus πολυσχημάτιστος dimeter hypercatalectus ex antispasto pentasyllabo, cui in antistropha opponitur epitritus primus pentasyllabus, choriambo et syllaba. *Beck.*

ὁπότε χρυσέας] Kingius ex duobus MSS. ὁπότε τῆς χρυσέας, metro, ut putat, postulante. Non videtur necessarium; potest enim χρυσέας trisyllabum esse. *Musg.*

804. Facius hæc vel ita explicanda putat, ut σφάγια et θο.ν. sint Nominativi, qui ab ἤλυθε pendeant, ut v. 804. Ἔρις, vel esse Accusativos, et ἤλυθε *adduxit*, nempe Ἔρις. Nam ἐλθεῖν posse significare, *venire facere, adducere*, cum multa verba neutra sic ponantur. *Beck.*

ἔρις] Legendum ἔριδ', i. e. ἔριδι, vel ἔρισ', i. e. ἔρισι. Alioqui non recte procedet constructio. *Musg.*

805. Nihil mutari vult Heath. versum esse glyconium πολυσχημάτιστον similem

Ὅθεν φόνῳ φόνος ἐξαμείβων
Δι᾽ αἵματος οὐ προλείπει
Δισσοῖσιν Ἀτρείδαις.
Τὸ καλὸν οὐ καλὸν, τοκέων ἀντιστροφή.
Πυριγενεῖ τεμεῖν παλάμαι

Cædes cædem excipiens,
Per prosapiam non desinit
Binis Atridis.
Honestum quod vocant, non est honestum ; parentum
Secare instrumento igne nato

P. σίους συγγενῶν τέκνων τοῦ Θυέστου. ἐξ ἐκείνου δὲ συγγενεῖς, καὶ ἀλλεπάλληλοι σφαγαὶ, οὐ διαλείπουσι τὸν τῶν Ἀτρειδῶν οἶκον, καὶ τὸ νομιζόμενον καλὸν, οὐ καλόν ἐστι, λέγει δὲ τὸ

S. λοντος Ἀτρέως δεῖξαι τὸ τέρας τοῖς δικασταῖς, καὶ λαβεῖν τὴν ἀρχὴν, Ἀερόπη ἡ γυνὴ τούτου μοιχευομένη Θυέστῃ τῷ ἈΝΔΡΑΔΕΛΦΩ, κλέψασα τοῦτο παρέδωκεν αὐτῷ. Θυέστης δὲ λαβὼν τοῦτο, καὶ δείξας τοῖς δικασταῖς, τῆς ἀρχῆς ἐκράτησε. μὴ ἀνασχόμενος οὖν Ἀτρεὺς ΤΗΝ ΣΥΜΦΟΡΑΝ, ἀλλὰ δυσχεραίνων, ὅτι ἀδίκως ἐστερήθη τῆς ἀρχῆς, ὁμοῦ τε ΤΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ Ἀερόπην τιμωρεῖται κατ᾽ ἄμφω, καὶ ὅτι ἐμοιχᾶτο Θυέστῃ, καὶ ὅτι κέκλοφε τὸ ἀρνίον καὶ δέδωκεν αὐτῷ, ῥίψας αὐτὴν εἰς τὴν θάλασσαν, ὡς φησὶ Σοφοκλῆς, καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς τοῦ Θυέστου, Ἀγλαὸν, Ὀρχομενὸν, καὶ Κάλεον ἀποκτείνας παρέθηκεν εἰς τράπεζαν τῷ πατρὶ, καὶ αὐτὸν ὕστερον ἀπέκτεινεν. δι᾽ ἃ ὁ Ἥλιος μὴ στέρξας τὸ παράνομον, μίαν ἡμέραν ἐκ δυσμῶν πρὸς ἕω διφρεύει. σὺν αὐτῷ δὲ καὶ αἱ Πλειάδες τὴν ἐναντίαν ὉΔΟΝ ἐβάδισαν. Χρυσέας ἔρις ἀρνὸς] Ἔρις τῆς χρυσῆς ἀρνὸς, ἤγουν * ὑπὲρ τῆς χρυσῆς ἀρνός. Ἔρις γὰρ τινὸς λέγεται, καὶ ἣν ἐρίζει αὐτὸς πρός τινα, καὶ ἣν ἐρίζει τὶς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἣν ἐρίζουσιν ἕτεροι περὶ αὐτοῦ. 804. Ταντιλίδαις] Τοῖς ἀπογόνοις τοῦ Ταντάλου. 806. Σφάγια γενναίων τέκνων] Τῶν εὐγενῶν τέκνων τοῦ Θυέστου. 807. Φόνῳ, φόνος] Φόνος φόνον διαδεχόμενος. 808. Οὐ προλείπει] Τὰ θατέρῳ συμβάντα, κατ᾽ ἀμφοτέρων ἐξήνεγκε· τί γὰρ δεινὸν ὁ Μενέ-

* Pro ὑπὲρ τῆς χρυσῆς ἀρνὸς Cod. D. περὶ τ. χ. ἀρνός.

versibus 798. 799. 800. constantem ex epitrito secundo et choriambo. Brunck. edidit, ut Musgr. volebat. In ejus quoque codd. erat τεκέων.

θοινήματα Cod. D. καὶ Cod. A. ad sequentem versum retulit.

Corrupit versum Kingius, legendo ex MS. Reg. Soc. οἰκτρότατά τε θοινάματα. Sic autem legendum erat:

οἰκτρότατα θοινάματα, καὶ σφά-
για γενναίων τεκέων.

τεκέων in Optimis Codicibus legi testatur King. Habent certe Cant. Lib. P. et unus Parisiensium. Ed. Ald. τέκνων. *Musg.*

806. τεκέων plerique MSS. τέκνων Ald. τοκέων R. *Por.*

τεκέων Codd. A. D. *Beck.*

807. Heath. præfert lectionem ὅθεν, versum esse iambicum dimetrum hypercatalectum. Mox comma non post ἐξαμείβων, sed post αἵματος, poni vult Fac. similiter ἀμείβειν construi monet Ph. 1065. s. Orest. 1065. 1518.

In Cod. D. suprascr. ἐπὶ φόνῳ φόνος δι᾽ αἵματος κατὰ διαδοχὴν ἐρχόμενος, φόνος φόνον διαδεχόμενος. *Beck.*

ὅθεν] Ita Ed. Ald. et plerique MSS. Kingius ex MS. Reg. Soc. ἔνθεν. *Musg.*

809. Scrupulum Scholiastæ movit vox δισσοῖσιν, nec mirum. Nulla enim in Menelai domo cædes, ut uterque Atrides tam anxie commemorari debuerit. Legendum forte δίοισιν. *divinis.* *Musg.*

810. Facius negat, se e vulgata lectione τὸ καλὸν commodum elicere posse sensum, atque corrigit οὐ καλὸν, ut emphatica sit repetitio.

In Cod. D. τὸ κακὸν οὐ καλὸν et suprascr. γέγονε. In A. post καλὸν additur ἦν. *Beck.*

811. πυριγενεῖ παλάμῃ, *armata manu ferrea quasi.* Fac. qui de voc. πυριγενὴς ad h. l. confer.

Χρόα, μελάνδετον δὲ φόνῳ
Ξίφος ἐς αὐγὰς ἀελίοιο δεῖξαι.
Τὸ δ' αὖ κακουργεῖν, ἀσέβεια μεγάλη,
Κακοφρόνων τ' ἀνδρῶν παράνοια.
Θανάτου δ' ἀμφὶ φόβῳ

Corpus, et cæde nigrum
Ensem ostendere in lumen solis.
Contra autem, residem esse impietatem auget
Et scelestorum hominum amentiam.
Nam in metu mortis

P. ἀπηνεῖ χειρὶ διατεμεῖν τὸν χρόα τῶν γονέων, καὶ ἡμαγμένον ἀνατεῖναι τὸ ξίφος εἰς τὰς τοῦ ἡλίου αὐγάς. τὸ γὰρ ἀδικεῖν πατέρα, ἀσεβῶν ἐστι καὶ ἀνοήτων τέκνων, καὶ πονηρῶν ἀνθρώ-

S. λαος ἐπανελθὼν πέπονθεν, εἰ μὴ τὰ ἐν Ἰλίῳ δι' αὐτὸν γινόμενα λέγει; καὶ σύλληψις οὖν ὁ τρόπος. τὸ γὰρ ἑτέρῳ συμβὰν, κατ' ἀμφοτέρων ἔταξεν. 810. Τὸ καλὸν] Τὸ καλῶς δοκοῦν γεγενῆσθαι, οὐ καλῶς ἀπέβη τῷ Ὀρέστῃ, τὸ δέ ἐστι, τὸ ἀπηνεῖ χειρὶ διατεμεῖν τὸν χρόα τῶν γονέων, καὶ ἡμαγμένον ἀνατεῖναι τὸ ξίφος εἰς τὰς τοῦ Ἡλίου αὐγάς· τόδ' αὐτὸ δὲ μετὰ λόγου καὶ πιθανότητος ἐπιχειρεῖν τι καὶ πράττειν κακὸν, οὐχ ἁπλῆ ἐστιν ἀσέβεια. ἵν' ᾖ καθόλου τοῦτο καὶ ἐπὶ Ἀτρέως καὶ Θυέστου, καὶ ἐπὶ Κλυταιμνήστρας, καὶ ἐπ' Αἰγίσθου, καὶ οὐ μόνον ἐπὶ τούτων, ἀλλὰ καὶ καθολική ἐστι γνώμη. τὸ δὲ κακοφρονούντων ἀνδρῶν παράνοια, τοιοῦτον ἐστί, τῶν κακὰ διαλογιζομένων ἀνδρῶν, ἀντὶ τοῦ ἀλογιστόν ἐστιν. Ἡ τοιαύτη ἡ σύνταξις. οὐδὲ τοῦτο φησὶ καλὸν, τὸ, τὸ ξίφος ἡμαγμένον δεῖξαι ταῖς τοῦ ἡλίου αὐγαῖς. εἰώθασι γὰρ οἱ ἀνελόντες τινὰ δικαίως, ὡς οἴονται, τῷ ἡλίῳ τὸ ξίφος δεικνύναι, σύμβολον τοῦ δικαίως πεφονευκέναι. 811. Πυριγενεῖ] Ἀπηνεῖ, καὶ θρασείᾳ, καὶ ἀνημέρῳ· ὡς ἂν ἐκ πυρὸς * γεγενημένη, ἢ τῷ ξίφει. ἐπεὶ ὑπὸ πυρὸς παλαμᾶται. 812. Μελάνδετον] Διὰ τὸ μέλαιναν λαβὴν

* Γεγεννημένῃ tuetur Heath. *Beck.*

πυριγ. — παλάμᾳ. Gl. Cod. D. suprascr. δραστηρίῳ — χειρί.

812. Fac. legendum conjicit φόνου, vel certe φόνῳ pro φόνου positum esse credit, ut sit *ensis, quo cædes est patrata.* Idem observat, μελάνδετον nihil aliud esse, quam μέλαν, et plura Græcorum epitheta composita unius tantum vocis retinere significatum copiose docet. Hes. μελάνδετον· τὸ μέλαιναν ἔχον λαβήν. cf. Phœn. 1107.

μελάνδευτον Cod. A. In D. suprascr. verbis μελάνδετον φόνῳ : μέλαν αἵματι ὑγρῷ ἡμαγμένον. *Beck.*

813. Ξίφος εἰς αὐγὰς ἀελίοιο δεῖξαι] *Mos fuit* antiquis, ubi quis recte et jure per alterius cædem se vindicasse putaret, quasi innocentiæ suæ testes faceret Deos, *cruentum gladium soli vibratim ostendere.* Quod breviter *Scholiastes* attingit. *Barnes.*

ἡελίοιο Cod. D. ἠελίοιο A.

813. s. Post δεῖξαι Prev. censet interrumpi quasi orationem, et τόδ' (sic enim legisse videtur, non τὸ δ') refert ad superiora hoc sensu : Non, loin de-là, c'est se souiller d'un odieux forfait; c'est une impiété doublement criminelle; c'est le délire d'un homme qu'égare la mechanceté. *Beck.*

813. ἐς αὐγὰς] Ita MS. Reg. Soc. et Lib. P. Ed. Ald. εἰς αὐγάς. *Musg.*

814. ποικίλη K. quod ex metrico Scholiaste ortum. μελάλη L. unde nihil extrico. Non dubito tamen, quin vox ea corrupta sit, cum creticus esse debeat. Musgravius conjicit, τὸ δ' αὖ καταργεῖν ἀσέβειαν ἐκκαλεῖ, — παράνοιαν, quæ non intelligo. *Por.*

Heath. rejecit Kingii et Schol. emendationem, et, ne metrum objici possit, corrigit versum antistrophicum. αὖ Fac. hic accipit pro *vicissim, vicissim malefacere, malefacta malefactis rependere.* *Beck.*

μεγάλη,] Kingius ex duobus MSS. ποικίλη, quod metro satisfacit, sensui nullo modo. Quid quod Scholiastæ hæc conjectura esse videtur. Legendum ni fallor :

Τυνδαρὶς ἰάκχησε τάλαινα·
Τέκνον, οὐ τολμᾷς ὅσια,
Κτείνων γε ματέρα· μὴ, πατρῴαν
Τιμῶν χάριν, ἐξανάψῃ
Δύσκλειαν ἐς ἀεί.

Tyndaris misera clamavit:
O fili, non facis pia,
Occidens matrem: vide ne, paternam
Colens gratiam, contrahas
Infamiam perpetuam.

P. παν. τὸ δέ γε τῆς συμφορᾶς τῆς κατὰ τοῦτον, ἐλεεινότερον. μέλλουσα γὰρ τελευτᾷν ἡ Τυνδάρεω Κλυταιμνήστρα, φόβῳ τοῦ θανάτου ἀνεβόησεν ἡ δυστυχής. Ὀρέστα, τολμᾷς μὲν τὸν κατὰ τῆς μητρὸς φόνον, ὅρα δὲ καὶ σκόπει, μὴ τῆς εἰς τὸν πατέρα τιμωρίας ἀνταλλάξῃ δύσκλε-

S. ἔχειν, τουτέστι μελάγκωπον, ἢ μέλαν ὑπὸ τοῦ φόνου γενόμενον. πολλὰ δέ εἰσι τὰ τοιαῦτα σύνθετα. οἷον κελαινεφὲς αἷμα, οὐ γὰρ ἔγκειται τὸ νέφος. οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ δεδέσθαι οὐκ ἔγκειται. Μελάνδετον] Μελάνδετον φόνῳ λέγει, τὸ μελανθὲν καὶ βαφὲν ὑπὸ τοῦ αἵματος· πολλὰ δὲ εἰσι τὰ τοιαῦτα σύνθετα. οἷον "—— κελαινεφὲς αἷμα." καὶ ἕτερα μύρια, ἢ μελάνδετον τὸ σιδηροῦν. φησὶ γὰρ καὶ Αἴσχυλος "—— εἰς μελάνδετον σάκος." ἤγουν τὸ διὰ σιδήρου δεδέμενον. Baroc. 74. 814. Κακουργεῖν] Ἤγουν τό κλέπτειν πρᾶξιν κακὴν, τουτέστι τὸ μετὰ λογισμῶν δῆθεν εὐλόγων ποιεῖν τι κακὸν, ἀσέβεια καὶ παράνοια. καὶ τοῦτο χάριν τοῦ Ὀρέστου εἴρηται, καὶ οὐ τῆς Κλυταιμνήστρας. MS. C. C. C. Ἄλλως. τὸ μὲν κακουργεῖν, ἀσεβῶν ἐστι, καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων. τὸ δὲ τῆς συμφορᾶς τῆς κατὰ τοῦτον, ἐλεεινότερον. Ἄλλως. ἀλλὰ καὶ τὸ δεινὰ πράττειν ἀσέβειά ἐστιν, τοῦτο δὲ φησὶν, ἐπειδὴ ἡ Κλυταιμνήστρα ἐφόνευσε τὸν Ἀγαμέμνονα. Ἀσέβεια ποικίλη] Ἀσέβεια ποικίλη γράφε, μὴ μεγάλη, ἵν' οἰκείως ἔχῃ τὸ κῶλον πρὸς τὸ τῆς στροφῆς, αὕτη ἡ κατασκευὴ, πρὸς τὸ οὐ καλὸν διὰ μέσου ῥηθέντος. Baroc. 74. 817. Ἰάχησεν] Ἐβόησεν. 820. Τιμῶν χάριν Τίνων χάριν γράφειν χρὴ

τὸ δ' αὖ καταργεῖν, ἀσέβειαν ἐκκαλεῖ
κακοφρόνων τ' ἀνδρῶν παράνοιαν.

*Contra autem, cessare et ignavum esse impietatem et amentiam flagitiosorum hominum evocat.* καταργεῖν exstat eodem sensu Phœniss. v. 765. ἐκκαλεῖ ἀσέβειαν, ut δίκαν ἐξεκάλεσε Suppl. v. 616. *Musg.*

816. γὰρ pro δ' Ald. Variant MSS. *Por.*

θανάτου δ' ἀμφὶ] Ita Kingius ex MSS. Reg. Soc. Ed. Ald. θανάτου γὰρ ἀμφὶ, quod metro adversatur. *Musg.*

819. γε K. σὰν Ald. et sic, vel σὴν multi codices. *Por.*

σὴν Codd. A. D. Sequens vocabulum per compendium scriptum. *Beck.*

κτείνων γε ματέρα·] Ita optime Kingius ex MS. Reg. Soc. Ed. Ald. κτείνων σὰν ματέρα. *Musg.*

829. Heath. repudiat King. emendationem τίνων, a Scholiasta frustra circa metrum sollicito profectam; nam in metro Ionico a majore, prima præsertim sede, pæoni secundo opponitur Ionicus.

820. s. Jungit hos duo versus Cod. A. *Beck.*

820. τιμῶν] Ita Ed. Ald. Kingius ex conjectura τίνων. *Musg.*

821. Male Kingium auctoritate Schol. reposuisse εἰσαιεὶ monet Heath. Versum enim esse Ionicum a majore hemiolium, aut penthemimerin anapæsticam.

821. ss. In Cod. D. ita disponuntur:

δύσκλειαν ἐσαεὶ (sic). τίς νόσος
ἢ τίνα δ. κ. τ. ἔλεος
μείζων κατὰ γῆν

Etiam Cod. A. verba καὶ τίς ἔλεος v. 823. ad præcedentem versum refert, et κατὰ γῆν scribit. *Beck.*

ἐσαιεί.] Kingius ex duobus MSS. εἰσαιεί. *Musg.*

Τίς νόσος, ἢ τίνα δάκρυ', ἢ τίς ἔλεος ἐπῳδός.
Μείζων κατὰ γᾶν,
Ἢ ματροκτόνον αἷμα χειρὶ θέσθαι;
Οἷον οἷον ἔργον τελέσας
Βεβάκχευται μανίαις,
Εὐμενίσι θήραμα φόνωι,
Δρομάσι δινεύων βλεφάροις,

Quis morbus, aut quæ lacrymæ, aut quæ miseria
Major in terris
Quam matris cædem manu patrare?
Quali, quali re confecta
Agitatur insania,
Furiis propter cædem præda
Velocibus, circumferens oculos

P. ιαν ἀθάνατον, οὔτε γὰρ νόσος, οὔτε συμφορὰ, μείζων ἐστὶ τῆς μητροκτονίας· οἷον ὁ δυστυχὴς Ὀρέστης ἔργον καταπραξάμενος τὸ τῆς μητροκτονίας, ἄγρευμα γεγένηται ταῖς Ἐριννύσι ταῖς εὐκινήταις συλληφθεὶς ὑπ' αὐτῶν, διὰ τὸν τῆς μητρὸς φόνον. περιδινούμενος τοὺς

S. καὶ μὴ τιμᾶν, τοῦτο μὲν γὰρ μακρὸν ἔχει τὸ Ι, ἐκεῖνο δὲ βραχύ. καὶ μὴ ΕΣΑΕΙ, ἀλλ' ΕΙΣΑΙΕΙ· οὕτω γὰρ ἔχει τὰ κῶλα οἰκείως πρὸς τὰ τῆς στροφῆς. MS. Baroc. 74. Ἐξανάψῃ] Ἐγείρῃς κακὴν φήμην διόλου. 822. Τίς ἔλεος] Δέον τίς δυστυχία εἰπεῖν, ἔλεος εἶπεν ἀπὸ τοῦ συμβαίνοντος. τοῖς γὰρ δυστυχοῦσιν ἔλεος παρὰ τῶν ἀνθρώπων γίνεται. τὸ αὐτὸ δὲ νοητέον, καὶ πρὸς τὸ τίνα δάκρυα. βούλεται δὲ ἐντεῦθεν εἰπεῖν, ὅτι πάντων ὅσα παρὰ ἀνθρώποις δεινὰ, τὸ ἀποκτεῖναι μητέρα δεινότερον.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΕΠΩΙΔΟΥ.— Τίς νόσος, ἢ τίνα δάκρυα] Τῆς ἐπῳδοῦ ταύτης τὰ κῶλα ἐστὶ ΙΓ΄. Τὸ Α΄ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ δύο δακτύλων καὶ Β΄ ἀναπαίστων, τοῦ Β΄ διαλελυμένου, καὶ γεγονότος προκελευσματικοῦ, ἤτοι τετραβραχέος. Τὸ Β΄ ἀναπαιστικὴ βάσις, ἤτοι μονόμετρον· εἰ δὲ βούλει ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος μονόμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ Γ΄ ἀσυνάρτητον, ἐκ δακτυλικοῦ διμέτρου, καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ· εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἐπιτρίτου τετάρτου, διϊάμβου, καὶ βακχείου. Τὸ Δ΄ τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν, τοῦ Γ΄ ποδὸς ἀναπαίστου· εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάσσονος, ἐκ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπι-

822. δάκρυα καὶ Ald. et plurimi MSS. Sed ἢ H. K.

822. Asynartetus ex duabus penthemimeribus, dactylica et iambica, similis v. 824. nec necesse est, ut a veteri scriptura recedatur. Ex Heath. In membr. Reg. et codd. Aug. ut in Ald. τίνα δάκρυα καὶ τίς ἔλεος; Lectionem, quam Brunck. post Musgr. exhibuit, nulla alia, quam scholiastæ metrici, niti auctoritate, Br. observat. Recte se habiturum metrum, si versus in duo dividatur ita:

τίς νόσος, ἢ τίνα δάκρυα;
καὶ τίς ἔλεος;

priorem versum dactylicum esse, alterum monometrum trochaicum. In cod. Aug. 1. versus prior digestus est ita, ut volebat Brunck. *Beck.*

δάκρυ', ἢ τὶς ἔλεος] Ita eleganter Kingius ex MS. Reg. Soc. Ed. Ald. δάκρυα, καὶ τὶς ἔλεος. *Musg.*

825. οἷον semel tantum habent quidam. ὅς τ' J. unde. si opus esset, fieret ὅς γ'. *Por.*

Heath. tuetur repetitam vocem Οἷον, ut versus sit glyconius πολυσχημάτιστος ex diiambo et choriambo.

Alterum οἷον omittunt Codd. A. D. et in D. βεβάκχευται ad hunc versum refertur, tum μανίαις—φόνῳ in unum contrahuntur. Post φόνῳ in Cod. D. plene interpungitur, ut δρομάσι cum ὀφθαλμοῖς jungatur, et in Schol. suprascripto est: τετάρακται ὑπὸ μανιῶν εὐμενίδων, ἄγρευμα διὰ τὸν φόνον γενόμενος, εὐκινήτοις ὀφθαλμοῖς περισκοπούμενος. *Beck.*

Ἀγαμεμνόνειος παῖς;
Ὦ μέλεος ματρὸς, ὅτε
Χρυσεοπηνήτων φαρέων
Μαστὸν ὑπερτέλλοντ᾽ ἐσιδὼν
Σφάγιον ἔθετο ματέρα, πα-
τρῴων παθέων ἀμοιβάν.

Filius Agamemnonis.
O miser, quando matris
Ex auratis vestibus
Videns mammam exertam,
Interfecit matrem,
In ultionem paterni casus.

P. ὀφθαλμοὺς, (τοιοῦτοι γὰρ οἱ μανιώδεις) καὶ πανταχοῦ περιστρέφων αὐτοὺς, ὅ ἐστι τεταραγμένους ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς. ὦ μέλεος, ὡς ἄρα ἦσθα τὴν φύσιν ὠμὸς, ἥνικα ἡ μὲν ὠδινήσασα προύτεινέ σοι τὸν μαστὸν ὑπὸ τῶν χρυσούφων ἱματίων γαλακτοτροφίας ὑπομιμνήσκουσα, καὶ τὸν ἔλεον διὰ τούτου θηρωμένη. σὺ δὲ πρὸς τοῦτο ἀπιδὼν, οὐκ ἠλέησας τὴν τεκοῦσαν, ἀλλὰ δὲ γέγονας τῆς μητρὸς ἀνόσιος φονεὺς, τῷ σῷ πατρὶ, ὑπὲρ ὧν πέπονθεν,

S. τρίτου Β΄, καὶ ἀναπαίστου, καὶ ἔστιν ἑφθημιμερές. Τὸ Ε΄ ὅμοιον ἰωνικὸν, ἐξ ἐπιτρίτου Α΄, καὶ ἀναπαίστου. Τὸ στ΄ παιωνικὸν δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, ἐκ παιώνων πρώτων δύο, καὶ συλλαβῆς. Τὸ Ζ΄ (ἀναπαιστικὸν) ἑφθημιμερές. Τὸ Η΄ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ Α΄ ποδὸς ἀναπαίστου. εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπ᾽ ἐλάττονος ἑφθημιμερὲς, ἐκ παίωνος Γ΄, ἀντὶ ἰωνικοῦ, καὶ μολοσσοῦ. Τὸ Θ΄ χοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ Ι΄ ἐπιχοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου Β΄ πεντασυλλάβου, καὶ χοριάμβου. Τὸ ΙΑ΄, προσῳδιακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ χοριάμβου ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ συλλαβῆς. Τὸ ΙΒ΄, τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, τῶν πρώτων δύο ποδῶν χορείων. Τὸ ΙΓ΄ ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου, διϊάμβου, καὶ συλλαβῆς· ἐπὶ τῷ τέλει κορωνὶς, καὶ παράγραφος, ταῦτα γάρ ἐστι σημεῖα τοῦ τέλους τῆς ἐπῳδοῦ. 823. Μείζων κατὰ γᾶν] οὐδεὶς δηλονότι. ἐπεὶ οὔτε νόσος, οὔτε συμφορὰ μείζων ἐστὶ τῆς μητροκτονίας. 825. Οἷον ἔργον τελέσας] Ὁ παῖς τοῦ Ἀγαμέμνονος τετάρακται ὑπὸ μανιῶν, Εὐμενίδων ἄγρευμα γενόμενος διὰ τὸν φόνον, εὐκινήτοις ὀφθαλμοῖς περισκοπούμενος. 828. Δρομάσι] Ταχείαις. 832. Ὑπερτέλλοντα] Ὑπερκύπτοντα. ὑπερανατεινόμενον. 834. Ἀμοιβὴν] Εἰς ἐκδίκησιν. Γυναῖκες] Οἶδεν ὅτι ἐξῆλθεν ἐπεὶ οὐχ ὁρᾷ αὐτὸν, ζητεῖ δὲ εἰ μανεὶς ἐξῆλθεν τῶν δωμάτων ὁ τλή-

οἷον, οἷον ἔργον] Ita Ed. Ald. MSS. a Kingio collati οἷον ἔργον. *Musg.*

826. Glyconius πολυσχημάτιστος ex bacchio et choriambo. V. Not. ad Helen. 1322. *Heath.*

827. Glyconius πολυσχημάτιστος ex epitrito secundo vel tertio pentasyllabo et choriambo. Θήραμα penultimam necessario producit. Sequens v. prorsus similis. nisi quod primam dipodiam antispastum habeat pentasyllabum. Heath. Fac. post φόνῳ interpungi vult, sublato commate post δρομάσι, quod cum βλεφάροις conjungendum putat, *mobilibus oculis*. *Beck.*

829. Aut anapæstica penthemimeris, aut Ionicus dimeter acatalectus ex pæone et molosso. *Heath.*

830. Codd. A. D. ὦ. In D. hic versus cum superiori conjungitur. In Cod. A. versus 831. ante versum 830. legitur. *Beck.*

831. s. Glyconii πολυσχημάτιστοι ex dispondeo pentasyllabo, una scil. longa in duas breves soluta, et choriambo. Heath. Ad χρυσεοπηνήταν cf. Hes. V. χρυσοπηνή.

χρυσεοπηνίτων D. Eadem vero superscripta explicatio, quæ edita est, nisi quod in Cod. exstet barbara scriptura ἱμαντίων. *Beck.*

χρυσεοπηνίτων] Ita Ask. 1, 2. et Lib. P. Vulgo χρυσεοπηνήτων. *Musg.*

834. παθέων] In Cod. A. supra γρ. πάθεων. *Beck.*

## ARGUMENTUM ACTUS TERTII.

Electræ, dum de absentia fratris et amici ejus sollicita quærit, nuntius opportune supervenit, qui totum ex ordine narrat judicii eventum, quomodo nempe et quid actum sit de Oreste; ubi optime suo more Poëta describit varia mobilis vulgi in sententiis ferendis studia, et quomodo a male feriatis oratorculis huc illuc impelluntur. Electra his novis turbata in luctus et lamenta solvitur, et fatalem domus suæ calamitatem jamque appropinquantem interitum deplorat.

ΗΛ. Γυναῖκες, ἦπου τῶνδ᾽ ἀφώρμηται δόμων
Τλήμων Ὀρέστης, θεομανεῖ λύσσῃ δαμείς;
ΧΟ. Ἥκιστα· πρὸς δ᾽ Ἀργεῖον οἴχεται λεὼν,
Ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι

*Ele.* Mulieres, an aliquo abiit ab his ædibus
Miser Orestes, victus divinitus immissa rabie?
*Cho.* Non, sed vadit ad populum Argivum,
De vita propositum certamen

P. ἐκδίκησιν δι᾽ ἀσεβείας διδούς. ΗΛΕΚ. Ὦ γυναῖκες, ἆρα ἐξῆλθεν τῶν δόμων ὁ ἄθλιος Ὀρέστης τῇ ἐκ θεοῦ ἐρχομένῃ τύχῃ δαμασθείς; οὐδαμῶς μαινόμενος. σωφρονῶν δὲ ἀπῆλθε πρὸς τὸν Ἀργεῖον λαὸν, δώσων ἀγῶνα τὸν προκείμενον περὶ τῆς ζωῆς· ἐν ᾧ ἀγῶνι ἀπόκειται ἢ ζῆν

S. μων Ὀρέστης. Baroc. 74. 835. Γυναῖκες ἦ που] Αὗται αἱ περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν, τριμέτρων ἀκαταλήκτων, ΡΙΓ΄. ὧν τελευταῖος, "Ὡς εἰς στεναγμοὺς καὶ γόους δραμουμένη," ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. 837. Ἀργεῖον] Ἀργεῖον ἑνικῶς γράφε πρὸς τὸ λεών. Ἀργεῖος γὰρ λαός ἐστιν ὁ ὑπὸ Ἄργους, ὡς Ἀθηναῖος, ὁ ἐξ Ἀθηνῶν, καὶ Θηβαῖος ὁ ἐκ Θηβῶν· οἱ δὲ μετὰ τὸ ΩΝ γράφοντες ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα. Baroc. 74. 842. Τὰ 'κεῖθεν] Τὰ ἀπ᾽ ἐκεῖ, τὰ ἀπὸ τῶν Ἀργείων. βαρεῖαν χρὴ τιθέναι εἰς τὸ τὰ, ἵνα ᾖ βραχὺ τὸ α, καὶ ἀπόστροφον. δηλοῦσαν ὡς ἔκθλιψις γέγονε τοῦ ε· ἐν ἄλλοις γὰρ γίνεται κρᾶσις καὶ ἔστι τὸ τὰ μακρὸν οἷον τ᾽ ἀμά. ἐνταῦθα δὲ οὔ. Baroc. 74. 844. Παῖ πότνια]

835. In Cod. D. adscriptum: οἶδε ὅτι ἐξῆλθεν, ἐπεὶ οὐχ ὁρᾷ αὐτόν. ζητεῖ δὲ εἰ μανεὶς ἐξῆλθεν. *Beck.*

836. θεομανῆ Cod. A. Pro δαμεὶς Cod. D. μανείς. *Beck.*

837. Ἀργείων Ald. et MSS. non pauci. *Por.*

Ἀργείων Codd. A. D. *Beck.*

838. Suspecta hæc phrasis Brunckio, qui timide conjicit, τὸν προκείμενον δραμεῖν θέλων. Canteri conjecturam in textum intulit Beckius, δύσων. Male. δύσονται ἀγῶνα dixit Homerus; sed quis unquam dixit δύσων ἀγῶνα? Offensus etiam videtur hac locutione Pseudo-Gregorius, qui fabulam longe insulsissimam Christum Patientem inscripsit. Hoc drama, siquando posthac citabo, his literis Χ. Π. distinguam. Ibi igitur exstat 416. ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι Δραμούμενον, καθ᾽ ὃν θανεῖν ἐστι κρίσις. 441. ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον πέρι Τρέχοντος, ὃ ζῶντ᾽ ἢ θάνοντα νῦν ἴδοις. Enimvero nihil mutandum. Omnis enim δίκη est ἀγὼν, prope ut alterum verbum pro altero usurpetur. Infra 1243. ambo conjunxit: τρισσοῖς φίλοις γὰρ εἷς ἀγὼν, δίκη μία. Itaque ἀγῶνα δοῦναι hic dicitur ut alibi δίκην δοῦναι. Sed miror, qui factum sit, ut Canterus, Reiskius, Brunckius, Beckius, qui his verbis tantopere offensi sunt, locum Phœniss. 1350. (1369.) δοκῶ δ᾽ ἀγῶνα τὸν περὶ ψυχῆς, Κρέον, Ἤδη πεπρᾶχθαι παισὶ τοῖσιν Οἰδίπου, intactum dimiserint. Quis enim unquam dixit,

Δώσων, ἐν ᾧ ζῆν ἢ θανεῖν ὑμᾶς χρεών.
ΗΛ. Οἴμοι, τί χρῆμ' ἔδρασε; τίς δ' ἔπεισέ νιν;
ΧΟ. Πυλάδης, ἔοικε δ' οὐ μακρὰν ὅδ' ἄγγελος
Λέξειν τὰ κεῖθεν σοῦ κασιγνήτου πέρι.

ΑΓΓΕΛΟΣ.

Ὦ τλῆμον, ὦ δύστηνε τοῦ στρατηλάτου
Ἀγαμέμνονος παῖ, πότνι' Ἠλέκτρα, λόγους
Ἄκουσον, οὕς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων.

Obiturus, in quo oportet vos mori, aut vivere.
*Ele.* Hei mihi, quid fecit, quis persuasit eum?
*Cho.* Pylades: sed videtur iste nuncius cito
Dicturus, quid sit ibi factum de tuo fratre.

NUNTIUS.

O misera, o infelix ducis
Agamemnonis filia, veneranda Electra, sermones
Audi, quos infelices tibi ferens advenio.

P. ἢ θανεῖν ὑμᾶς. φεῦ, τί πρᾶγμα πεποίηκε; τίς δὲ κατέπεισεν αὐτόν; ὁ Πυλάδης, φαίνεται δὲ ὅδε ὁ ἄγγελος οὐ μακρὰν ὤν, εἰπεῖν τὰ ἀπὸ τῶν Ἀργείων περὶ τοῦ ἀδελφοῦ σοῦ. ὦ ἄθλια θύγατερ τοῦ Ἀγαμέμνονος, σεβασμία Ἠλέκτρα, ἄκουσον λόγους δυστυχεῖς, οὕς σοι φέρων

S. Πότνιαν αὐτὴν καλεῖ, ἢ διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν παρθένον τοσοῦτον χρόνον, ἢ διὰ τὸ βασιλέως εἶναι θυγατέρα, καὶ βασιλέως οὐ τοῦ τυχόντος. δύστηνον δὲ καὶ τλήμονα, τῶν παρουσῶν εἵνεκα συμφορῶν. 845. Οὕς σοι δυστυχεῖς ἥκω φέρων] Ὅμοιος τῷ "Ποῦ 'στιν, ἣ πλείστους Ἀχαιῶν ὤλεσεν μία γυνή." ὀφείλων γὰρ εἰπεῖν ἄκουσον λόγους δυστυχεῖς, οὓς ἥκω φέρων σοι, ὁ δὲ συνυπάγει τῷ ὑποτακτικῷ ἄρθρῳ * τὸν λόγον, καί φησιν, ἄκουσον οὓς δυσ-

* Τὸν λόγον post ἄρθρῳ omittit Cod. D. *Beck.*

ἀγῶνα πράσσειν? Nemo fortasse, præter Euripidem. Idem tamen se ipse tuetur, mox scribens, 1373. (1392.) Καὶ πᾶς πέπρακται διπτύχων παίδων φόνος, Ἀρᾶς τ' ἀγώνισμ' Οἰδίπου. *Por.*

839. Δώσων,] *Canterus* δύσων ingeniose satis legit.

δύσων etiam Facio placet. θεύσων Reisk. legit, *cursurus.* Brunck. monet, nostrum non esse judicare, rectene an secus Euripides scripserit, δώσων ἀγῶνα, dum afferantur hujus locutionis exempla, scribi posse:

ψυχῆς ἀγῶνα τὸν προκείμενον δραμεῖν
θέλων —

ut. v. 868.

ἡμᾶς Cod. A. *Beck.*

ἀγῶνα δώσων vix alibi legitur. Cantero placet δύσων, *certamen subiturus.* Sic δύσονται ἀγῶνα Hom. Il. η. v. 298. Confer tamen v. 863. *Musg.*

840. δ' ante ἔπεισε omittit A. *Beck.*

841. Kingium recte edidisse τὰ 'κειθεῖν, non τἀκεῖθεν, monet Valck. ad Phœn.

ἔοικ' οὐ μακρὰν Cod. D. *Beck.*

842. τἀκεῖθεν Ald. et 843. δύστανε. *Por.*

843. ὦ δύστηνε Codd. A. D. *Beck.*

844. λόγους ad sequentem versum refert Cod. A. *Beck.*

845. In Schol. ad h. l. verba καὶ τὸν λόγον post ἄρθρῳ omittit Cod. D.

ΗΛ. Αἶ, αἶ, διοιχόμεσθα· δῆλος εἶ λόγῳ.
[Κακῶν γὰρ ἥκεις, ὡς ἔοικεν, ἄγγελος.]
ΑΓ. Ψήφῳ Πελασγῶν σὸν κασίγνητον θανεῖν,
Καί σ', ὦ τάλαιν', ἔδοξε τῇδ' ἐν ἡμέρᾳ.
ΗΛ. Οἴμοι, προσῆλθεν ἐλπὶς, ἣν φοβουμένη
Πάλαι, τὸ μέλλον ἐξετηκόμην γόοις.
Ἀτὰρ τίς ἁ 'γὼν, τίνες ἐν Ἀργείοις λόγοι
Καθεῖλον ἡμᾶς, κἀπεκύρωσαν θανεῖν;

*Ele.* Hei, hei: perimus: ne parcito, oratione.
Nam ut videtur, venis nuntius malorum.
*Nun.* Calculo Argivorum, ut interficiatur tuus frater,
Et tu, o misera, statutum est hodie.
*Ele.* Hei mihi, venit spes, quam metuens
Olim, propter futura contabescebam luctu.
Sed quod certamen, quæ orationes inter Argivos
Damnaverunt nos, et sanciverunt mori?

P. ἐλήλυθα. αἲ, αἲ ἀπολώλαμεν, ἀπὸ τοῦ λόγου δῆλος εἶ κακάγγελος ὤν. ἐκυρώθη τῇ ψήφῳ τῶν Ἀργείων τὸν σὸν ἀδελφὸν ἀποθανεῖν, καὶ σὲ, ὦ τάλαινα, κατὰ τήνδε τὴν ἡμέραν. οἴμοι, προσῆλθεν ἐλπὶς ἣν ἐκ μακροῦ φοβουμένη, διὰ τὸν μέλλον ἐφθειρόμην, καὶ διεῤῥεόμην ὑπὸ τῶν γόων. τίς δὲ ἀγὼν, καὶ τίνες λόγοι ἐν τοῖς Ἀργείοις κατεδίκασαν ἡμᾶς ἀποθανεῖν, εἰπὲ, ὦ

S. τυχεῖς λόγους ἥκω φέρων σοι. 856. Κοινὰς ἀδελφῷ] Ἡ ἴσον θάνατον τῷ ἀδελφῷ θνήσκουσαν, ἢ τὴν αὐτὴν δυστυχίαν τῷ ἀδελφῷ ἔχουσαν, ἐκείνου μὲν τὸν φόνον ποιήσαντος, ἐμοῦ δὲ

846. Αἶ, αἶ, Codd. A. D. διαχόμεθα Cod. A. *Beck.*

δῆλος εἶ λόγῳ] *Prodis te oratione.* At non prodere se dicendus est, qui confestim, ut hic Nuncius, et sine ulla dissimulatione aut ambagibus rem aperit. Deinde si hæc mens fuisset auctoris, putidum erat subjicere nihil sententiam juvantia:

κακῶν γὰρ ἥκεις, ὡς ἔοικεν, ἄγγελος.

Mihi scripsisse videtur Euripides, μὴ φεῖσαι λόγῳ, *ne parcas mihi oratione,* i. e. veritatem ne dissimules. Sequitur tum commodo sensu: *Venis enim, ut videtur, malorum nuncius. Musg.*

847. Hunc versum ejecit Brunckius, et sane ex alio dramate, forsan Euripidis, huc traductus videtur. Agnoscit tamen X. π. 150. Loca similis argumenti in margine adscripta non raro in textum irrepsere, ut infra post 923. *Por.*

κακῶν γὰρ ἥκεις,]—Versum hunc Euripideum quidem esse, sed aliunde huc illatum, monet Brunck. Igitur eum omisit.

Inverso ordine Cod. D. κακῶν γὰρ, ὡς ἔοικεν, ἥκεις ἄγγελος. *Beck.*

849. Paullo insolentius est ἐξετηκόμην, sequente accusativo rei, quæ lugetur. vide tamen ad Supplic. v. 330. *Musg.*

850. Ἐλπὶς] ὁ φόβος. Vid. quæ nos ad *Supplic.* v. 792.

ἐλπὶς, h. l. suspicio, exspectatio, Vermuthung, ut Lat. *spes.* Fac. qui multis hunc voc. Gr. et Lat. usum illustrat. Mox Reisk. legit ἧς φοβουμένη Πάλαι τὸ μέλλον, *cujus spei futurum et cessitans reverita ego deliquebam quiritationibus.* Brunck. versus hos ita distinxit:

οἴμοι. προσῆλθεν ἐλπὶς, ἣν, φοβουμένη
πάλαι τὸ μέλλον, ἐξετηκόμην γόοις.

ἣν regi ab omissa part. διὰ, δι' ἣν ἐλπίδα.—Similis constructio in Soph. Electr. 124. Trach. 51. *Beck.*

852. Quidam MSS. habent τίνες Ἀργεί-

Λέγ', ὦ γεραιέ· πότερα λευσίμῳ χερὶ,
Ἢ διὰ σιδήρου πνεῦμ' ἀποῤῥῆξαί με δεῖ,
Κοινὰς ἀδελφῷ ξυμφορὰς κεκτημένην;
ΑΓ. Ἐτύγχανον μὲν ἀγρόθεν πυλῶν ἔσω
Βαίνων, πυθέσθαι δεόμενος τά τ' ἀμφὶ σοῦ,
Τά τ' ἀμφ' Ὀρέστου· σῷ γὰρ εὔνοιαν πατρὶ
Ἀεί ποτ' εἶχον· καί μ' ἔφερβε σὸς δόμος,
Πένητα μὲν, χρῆσθαι δὲ γενναῖον φίλοις·

Dic, o senex, utrum lapidante manu,
An per ferrum oportet me abrumpere spiritum,
Habentem calamitates cum fratre communes?
*Nun.* Eram forte ex agro intra portas
Vadens, volens audire quæ ad te attinebant
Et Orestem: nam erga tuum patrem benevolentiam
Semper habui, et me aluit tua familia,
Pauperem quidem, sed erga amīcos generosum.

P. πρεσβυτέρα, πότερα, διὰ λιθοβολούσης χειρὸς, ἢ ξίφους τὴν ψυχὴν ἀποβαλεῖν ἀπόκειταί μοι, κοινὰς συμφορὰς ταῖς τοῦ ἀδελφοῦ κεκτημένη; ΑΓ. Ἐτύγχανον μὲν βαίνων ἐξ ἀγροῦ ἐντὸς τῶν πυλῶν, χρῄζων ἀκοῦσαι τὰ περὶ σοῦ καὶ τὰ περὶ Ὀρέστου· ἀεί ποτε γὰρ εὐνοϊκῶς διεκείμην πρὸς τὸν πατέρα σου. καί μ' ἔτρεφεν ὁ σὸς οἶκος, πένητα μὲν, εὐγενῆ δὲ πρὸς τὸ

S. συμβουλευσάσης. καὶ διὰ τοῦτο ἐπειδὴ ὁμοίως ἀμφότεροι δυστυχοῦμεν, καὶ τὸν αὐτὸν ὑπόσχοιμεν ἂν θάνατον. 861. Χρῆσθαι δὲ γενναῖον] Γενναῖον ὑπάρχοντα τοῖς φίλοις εἰς τὸ

ων (Ἀργεῖοι D.) λόγοι. Eleganter K. Ἀτὰρ τίς ἀγών τε καὶ τίνες Ἀργείων λόγοι. Addidi vero articulum, quem abesse vix patitur sermo, metrum abesse non patitur. *Por.*

Ἀγὼν] vel οὐ 'γὼν pro ὁ ἀγὼν legendum: vel ἀγὼν primam producit. Vid. ad *Phœniss.* v. 597. *Barnes.*

Metri causa Heath. legit Ἀτὰρ τίς ὡγών. Facius primam in ἀγὼν produci posse sibi persuasit; quod negat Brunck. et edidit ὡ 'γὼν. Glossa interlinearis cod. Reg. τίς ὁ ἀγών. Simili modo sæpius peccatum esse docet Br.

τίνες Ἀργεῖοι λόγοι Cod. D.

Ad hæc non male Prev. observat: "Elle veut sçavoir si les formes ont été observées et la teneur précise de la sentence. C'étoit un desir naturel et digne d'une ame ferme, qui ne se livre pas au désespoir tant qu'il lui reste quelque moyen de combattre l'adversité. Ainsi le discours du messager a une beauté de situation, et n'est nullement hors de place." *Beck.*

853. κἀπεκύρωσαν] Gl. Cod. D. suprascr. ἤγουν ἐβεβαίωσαν. *Beck.*

854. γηραιὲ Cod. D. *Beck.*

855. ἀπορῆξαι Cod. A. *Beck.*

857—862. Hunc locum imitatur Lucianus Jove Tragœdo, T. II. p. 681. Macrobius Sat. V. 20. *Alcæus in Comœdotragædia sic ait:* Ἐτύγχανον μὲν ἀγρόθεν πλείστους φέρων—Ὁρῶ δ' ἄνωθεν γάργαρ' ἀνθρώπων κύκλῳ. *Por.*

857. τύγχανον Cod. D. *Beck.*

858. βουλόμενος H.

Pro τά τ' ἀμφὶ Cod. D. τἀμφί. *Beck.*

861. Observat Prev. horum verborum brevitate et simplicitate contineri multas ideas. Laudat etiam poëtam propterea, quod introduxerit rusticum hominem, veri strenuum amicum, eundemque patronum Agamemnonis liberorum infelicium. *Beck.*

Ὁρῶ δ᾽ ὄχλον στείχοντα καὶ θάσσοντ᾽ ἄκραν·
Οὗ φασι πρῶτον Δαναὸν Αἰγύπτῳ δίκας
Διδόντ᾽ ἀθροῖσαι λαὸν εἰς κοινὰς ἕδρας.
Ἀστῶν δὲ δή τιν᾽ ἠρόμην ἄθροισμ᾽ ἰδὼν,
Τί καινὸν Ἄργει; μῶν τι πολεμίων πάρα
Ἄγγελμ᾽ ἀνεπτέρωκε Δαναϊδῶν πόλιν;
Ὁ δ᾽ εἶπ᾽, Ὀρέστην κεῖνον οὐχ ὁρᾷς πέλας
Στείχοντ᾽, ἀγῶνα θανάσιμον δραμούμενον;
Ὁρῶ δ᾽ ἄελπτον φάσμ᾽, ὃ μήποτ᾽ ὤφελον,

Video populum euntem, et insidentem tumulo.
Ubi dicunt primum Danaum, Ægypto in lite
Respondentem, congregâsse populum consessus.
Videns congregationem, interrogavi aliquem ex civibus.
Quid novum Argis, num quod ab hostibus
Nuncium excitavit urbem Danaidum?
Ille dixit, non vides illum Orestem prope
Euntem, qui curret letale certamen?
Video insperatum spectaculum, quod utinam non vidissem,

P. χρῆσθαι τοῖς φίλοις. [ὁρῶ δὲ ὄχλον ἐρχόμενον καὶ καθίζοντα κατὰ τὸ ἀκρωτήριον] ὅπου φασὶ καταρχὰς τὸν Δαναὸν διδόντα δίκας τῷ Αἰγύπτῳ, ἀθροῖσαι τὸν λαὸν εἰς κοινὰς ἕδρας, ἤτοι εἰς συνέδριον. ἰδὼν δὲ τὴν συναγωγὴν τοῦ λαοῦ, ἠρώτησά τινα τῶν πολιτῶν, τί καινὸν καὶ νέον γέγονε τῷ Ἄργει δηλονότι; ἆρα ἄγγελμά τι παρὰ τῶν πολεμίων ἐλθὸν, διήγειρε τὴν πόλιν τῶν Δαναϊδῶν; ὁ δὲ εἶπεν, οὐχ ὁρᾷς ἐκεῖνον τὸν Ὀρέστην πλησίον τοῦ ἀθροίσματος ἐρχόμενον, μέλλοντα δραμεῖσθαι ἀγῶνα τὸν θανάσιμον, ἤτοι τὸν θάνατον ἐπά-

S. χρῆσθαι αὐτοὺς ἐμοὶ, ὅμοιον τῷ ἡδὺς ὁ ποταμὸς πιεῖν. 862. Καὶ θάσσοντ᾽ ἄκραν] Τόπος οὕτω καλούμενος. λέγει δὲ τὴν πρῶνα, ἐνταῦθα φασὶ τοὺς Ἀργείους ἐκκλησιάζειν. λέγουσι δὲ καὶ τὸν Δαναὸν ἐνταῦθα δεδωκέναι δίκας τῷ Αἰγύπτῳ, ὑπὲρ ὧν εἰργάσαντο φόνον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ. Ἄλλως. Δαναὸς ἐγένετο Ἄργους βασιλεύς. οὗτος τὰς θυγατέρας ἑαυτοῦ πεντήκοντα οὔσας, ἐκδίδωσιν εἰς γάμον τοῖς υἱοῖς Αἰγύπτου πεντήκοντα καὶ αὐτοῖς οὖσιν. οὗτος ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον, χρησόμενος εἰ ἄρα καλῶς ἔγημαν αἱ θυγατέρες. ὁ δὲ θεὸς ἔχρησεν αὐτῷ, ἐκ τούτων κινδυνεύσειν. ὁ δὲ ἔπεισε τὰς θυγατέρας ἀνελεῖν τοὺς υἱοὺς Αἰγύπτου. μόνη δὲ Ὑπερμνήστρα ἐφείσατο τοῦ Λυγκέως, καὶ οὗτος ἐβασίλευσεν Ἄργους. 863. Δαναὸν Αἰγύπτῳ δίκας] Αὐτὸς γὰρ ὁ Αἴγυπτος ἧκεν εἰς Ἄργος τιμωρήσων τῷ φόνῳ. Δαναὸς δὲ μαθὼν, ἐξῆγεν εἰς ὅπλα τοὺς Ἀργείους. ἀλλὰ Λυγκεὺς πείθει λόγοις λῦσαι τὴν ἔχθραν. καὶ καθιστῶσι δικαστὰς αὐτοῖς, Αἰγυπτίων, καὶ Ἀργείων τοὺς ἀρίστους. ὁ δὲ τόπος ἔνθα ἡ δίκη συνήχθη περὶ τὴν μεγίστην ἄκραν, ἔνθα καὶ Ἴναχος ἁλίσας τὸν λαὸν, συνεβούλευσεν οἰκίζειν τὸ πέδιον. ἐξ ἐκείνου * Ἁλιδιὰς καλεῖται, ἡ νῦν Ἡλιαία λεγομένη. Ἄλλως.

* Pro Ἁλιδιὰς καλεῖται Valck. ad Schol. Phœniss. p. 609. ex cod. August. reponit Ἁλιαῖα καλεῖται. *Beck.*

862. ἄκραν·] Acropolin intelligi credo, eandemque Æschylo πάγον ἀγωνίων θεῶν vocari Supplic. v. 197. Sub Acropoli enim stadium fuit, teste Pausania p. 66. l. 24. *Musg.*

863. Αἰγύπτῳ δίκας διδόντ᾽, litis, quæ ei cum Ægypto intercedebat, judicium subiens. *Heath.*

865. ἄθρισμ᾽ Cod. D. *Beck.*

867. ἀνεπτέρωσε Ald. sed perfectum tantum non omnes MSS. et X. Π. 383. *Por.*

Πυλάδην τε καὶ σὸν ξύγγονον στείχονθ' ὁμοῦ,
Τὸν μὲν κατηφῆ καὶ παρειμένον νόσωι,
Τὸν δ', ὥστ' ἀδελφὸν ἴσα φίλωι λυπούμενον,
Νόσημα κηδεύοντα παιδαγωγίαι.
Ἐπεὶ δὲ πλήρης ἐγένετ' Ἀργείων ὄχλος,
Κῆρυξ ἀναστὰς εἶπε· τίς χρήιζει λέγειν,
Πότερον Ὀρέστην κατθανεῖν, ἢ μὴ, χρεὼν,
Μητροκτονοῦντα; κἀπὶ τῶιδ' ἀνίσταται
Ταλθύβιος, ὃς σῶι πατρὶ συνεπόρθει Φρύγας.

Pyladen et tuum fratrem euntes simul:
Hunc tristrem et languidum morbo,
Illum, tanquam fratrem, dolentem æqualiter cum amico,
Moderando curantem morbum.
Postquam concio Argivorum facta est plena,
Præco surgens dixit, quis vult dicere,
Utrum oporteat Orestem mori, an non,
Matricidam? et postea surgit
Talthybius, qui expugnavit Phryges cum tuo patre.

P. γοντα; ὁρῶ δὲ φάσμα ἀνέλπιστον, ὃ μήποτε ὤφελον ἰδεῖν, λέγω τὸν Πυλάδην, καὶ τὸν σὸν σύγγονον, στείχοντε, ἤγουν στείχοντας καὶ βαδίζοντας ὁμοῦ. τὸν μὲν, ἤγουν τὸν Ὀρέστην, κατηφῆ, καὶ σκυθρωπὸν καὶ παραλελυμένον ὑπὸ τῆς νόσου, τὸν δὲ Πυλάδην ἐπὶ τῷ φίλῳ λυπούμενον, ἴσα καὶ ὁμοίως ἀδελφῷ, κυβερνῶντα τὸ νόσημα παιδαγωγίᾳ, χειραγωγίᾳ. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο ὁ ὄχλος τῶν Ἀργείων πλήρης, κῆρυξ ἀναστὰς εἶπε τίς θέλει λέγειν; πότερον, ἀντὶ τοῦ ἆρα πρέπον ἐστὶν ἀποθανεῖν τὸν Ὀρέστην μητροκτονήσαντα; ἢ μὴ χρεὼν καὶ πρέπον ἐστι; καὶ ἐπὶ τούτῳ, ἤτοι μετὰ τοῦτον ἀνίσταται, ἀντὶ τοῦ ἀνέστη ὁ Ταλθύβιος, ὃς συνεπόρθει τῷ σῷ πατρὶ, ἤγουν σὺν τῷ σῷ πατρὶ, τοὺς Φρύγας. ἔλεξε δὲ διχόμυθα, τουτέστι

S. Ἡ πολλὴ δόξα κατέχει μὴ ἐλθεῖν τὸν Αἴγυπτον εἰς Ἄργος. Καθάπερ ἄλλοι τε φασὶ, καὶ Ἑκαταῖος γράφων οὕτως. ὁ δὲ Αἴγυπτος, αὐτὸς μὲν οὐκ ἦλθεν εἰς Ἄργος· λέγεται δέ τις ἐν Ἄργει πρὼν, ὅπου δικάζουσιν Ἀργεῖοι. ἱστορεῖ δὲ περὶ τοῦ χωρίου Δεινίας γράφων οὕτως. "ταχέως δὲ κυριεύσαντα τὸν Μελάχαριν, καὶ τὴν Κλεομήτραν, βάλλοντες λίθοις ἀπέκτειναν. καὶ τὸν τάφον αὐτοῦ δεικνύουσιν, ἔτι καὶ νῦν ὑπεράνω τοῦ καλουμένου πρῶνος, χῶμα παντελῶς, οὗ συμβαίνει τοὺς Ἀργείους δικάζειν." τάχα δ' ἂν τούτου καὶ ἐν Βελλεροφόντῃ μνημονεύει εἰπὼν, "Καὶ ξεστὸν ὄχθον Δαναΐδων ἑδρασμάτων." 872. Κατηφῆ] Σκυθρωπόν. Καὶ παρειμένον] Παραλελυμένον, καὶ ἔκλυτον ὑπὸ τῆς νόσου. 873. Τὸν δ' ὥς τ' ἀδελφὸν] Τὸν δὲ Πυλάδην ἐπὶ τῷ φίλῳ λυπούμενον ἴσα ἀδελφῷ. Ἴσα φίλῳ] Τὸ ἴσα οὐκ ἔστι πρὸς τὸ φίλῳ, ἀλλ' ἔστι τὸ φίλῳ πρὸς τὸ λυπούμενον, οὕτω. τὸν δὲ λυπούμενον τῷ φίλῳ, ὥστε, καὶ ὥσπερ ἀδελφὸν ἴσα καὶ ὁμοίως. ἔστιν οὖν τὸ ἴσα, καὶ ὥστε ταυτοδύναμα. τὸ μὲν ὥστε πρὸς τὸ ἀδελφὸν ὄν, τὸ δὲ ἴσα, ἀσύντακτον διὰ μέσου κείμενον. Baroc. 47. 874. Κηδεύοντα] Θεραπεύοντα, ἐπιμελούμενον. Παιδαγωγίᾳ] Χειραγωγίᾳ. 880. Ὑπὸ τοῖς δυναμένοις]

ἀνεπτέρωκε Cod. A. ἀναπτέρωκε D. sed litteræ α superscriptum ε. *Beck.*

ἀνεπτέρωκε] Ita MS. B. Cantabr. et Lib. P. Ed. Ald. ἀνεπτέρωσε. *Musg.*

868. εἶπε Cod. A. Mox 'κεῖνον (sic) D. *Beck.*

871. στείχοντ θ' ὁμοῦ (sic) Cod. D. (ας superscript) *Beck.*

874. παιδαγωγίαν etiam de rebus inanimatis dici, ex Plutarch. docuit Fac. *Beck.*

876. Τίς χρήζει λέγειν,] Vid. simile in *Supplic.* v. 440. *Beck.*

879. συνεπόρθη Cod. D. *Beck.*

Ἔλεξε δ᾽, ὑπὸ τοῖς δυναμένοισιν ὢν ἀεὶ,
Διχόμυθα, πατέρα μὲν σὸν ἐκπαγλούμενος,
Σὸν δ᾽ οὐκ ἐπαινῶν ξύγγονον, καλῶς κακοὺς
Λόγους ἑλίσσων, ὅτι καθισταίη νόμους
Εἰς τοὺς τεκόντας οὐ καλούς· τὸ δ᾽ ὄμμ᾽ ἀεὶ
Φαιδρωπὸν ἐδίδου τοῖσιν Αἰγίσθου φίλοις.
Τὸ γὰρ γένος τοιοῦτον· ἐπὶ τὸν εὐτυχῆ

Dixit autem, semper potentibus subjiciens se,
Ambigua, reverens tuum patrem.
Sed non laudans tuum fratrem: bonis mala
Dicta involvens, quod faceret legem
Non bonam contra parentes: sed oculum semper
Hilarem dabat Ægisthi amicis.
Nam hoc genus tale est: ad fortunatam partem

P. διπλὴν ἔνοιαν ἔχοντα, ἤτοι δίγνωμα καὶ ἀμφιῤῥεπῆ, ὢν ἀεὶ ὑποκάτω τῶν δυναμένων, ἤτοι τοῖς κρατοῦσι χαριζόμενος. τὸν μὲν σὸν πατέρα ἐκπαγλούμενος καὶ θαυμάζων, τὸν σὸν δὲ σύγγονον οὐκ ἐπαινῶν, λόγους κακοὺς ἑλίσσων, ἀντὶ τοῦ συνείρων καὶ συμπλέκων καλοῖς, ὅτι καθισταίη, ἀντὶ τοῦ καθίστησιν καὶ τίθησιν εἰς τοὺς τεκόντας νόμους οὐ καλοὺς, τὸ δὲ ὄμμα ἀεὶ ἐδίδου χαροπὸν τοῖς φίλοις τοῦ Αἰγίσθου. τὸ γὰρ γένος τῶν κηρύκων τοιοῦτον, ἐπὶ

S. Ὑπὸ τοῖς ἄρχουσιν. Τοῖς δυναμένοισιν] Τουτέστι τοῖς δυνατοῖς χαριζόμενος, καὶ πρὸς ἐκείνους νεύων τῇ γνώμῃ. Baroc. 74. 881. Διχόμυθα] Ἀντὶ τοῦ διχόγνωμα, τοῖς κρατοῦσιν ἄλλοτε ἄλλα προσχαριζόμενος. τὸ δὲ διχόμυθα ἐξηγεῖται, διὰ τοῦ "—— καλοῖς κακοὺς Λόγους ἑλίσσων." 883. Ὅτι καθισταίη νόμους] Τὸ τὰς μητέρας ἀποκτείνειν ἐάν τι φαῦλον ποιήσωσιν. Baroc. 74. Καθισταίη νόμους] Ἀντὶ τοῦ κυροῖ, λέγων ὅτι Ὀρέστης οὐ καλὸν νόμον εἰσήνεγκεν εἰς τοὺς τεκόντας. 885. Φαιδρωπὸν ἐδίδου] Χαροπὸν ἔστρεφε. 886. Ἐπὶ

881. δυχόμυθα D. sed primo υ suprascr. ι. *Beck.*

882. καλοῖς Ald. et MSS. sed καλῶς Valckenær. Diatr. p. 209. cui conjecturæ suffragari videtur x. π. 392. λόγους ἑλίσσων ἀλλοτρίους ἀφρόνως. *Por.*

Valck. Diatr. p. 209. pro καλοῖς legit καλῶς. Tunc, observante Facio, Hesychii glossa huc pertineret: Ἑλίσσων· πλέκων, ψευδόμενος, οὐκ ἐπὶ εὐθείας λέγων. Sed idem monet, nihil mutandum esse, ἑλίσσειν, hic poni, ut *involuere* Virgil. Æn. 100. Brunck. Valckenarii conjecturam in textu recepit. *Beck.*

885. Φαιδρωπὸν] Gl. Cod. D. ἀντὶ τοῦ χαρωπόν. *Beck.*

886. τοιόνδ᾽ Ald. sed contra plerosque codices. Allusio est ad proverbium, quod plenius extulit Noster in Alcmena apud Schol. ad Aristoph. Ran. 540. Suid. v. ταῦτα πρὸς ἀ. Οὐ γάρ ποτ᾽ εἴων Σθένελον εἰς τὸν εὐτυχῆ Χωροῦντα τοῖχον, τῆς δίκης σ᾽ ἀποστερεῖν. *Por.*

Etiam Brunck. τοιοῦτον e membr. Reg. *Beck.*

τοιοῦτον] Ita Edd. recent. confirmatque Lib. P. Ed. Ald. τοιόνδ᾽. *Musg.*

888. Interpunxi post πόλεος, (pro quo πόλεως Ald. et pars MSS.) non, ut vulgo, post δύνηται. Copula enclitica nunquam apud veteres Græcos, opinor, præpositionem sequitur, nisi ea sententiæ membrum inchoat. Potuit igitur Atheniensis dicere, ἔν τε πόλεος ἀρχαῖς vel ἐν πόλεός τε ἀρχαῖς, non πόλεος ἔν τ᾽ ἀρχαῖς. Constructio est ὃς ἂν πόλεος, ἐκ subaudito, ut Sophocl. Aj. 1044. Τίς δ᾽ ἔστιν, ὅντιν᾽ ἄνδρα προσλεύσσεις στρατοῦ. *Por.*

Gregorius l. 1. affert h. l. ut doceat, dici πόλεος Ionice.

πόλεως D. *Beck.*

πόλεος,] Ed. Ald. πόλεως. vide Gre-

Πηδῶσ' ἀεὶ κήρυκες· ὅδε δ' αὐτοῖς φίλος,
Ὃς ἂν δύνηται πόλεος, ἔν τ' ἀρχαῖσιν ἦι.
Ἐπὶ τῶιδε δ' ἠγόρευε Διομήδης ἄναξ·
Οὗτος κτανεῖν μὲν οὔτε σ', οὔτε σύγγονον
Εἴα, φυγῆι δὲ ζημιοῦντας εὐσεβεῖν.
Ἐπεῤῥόθησαν δ' οἱ μὲν, ὡς καλῶς λέγοι,
Οἱ δ' οὐκ ἐπῄνουν· κἀπὶ τῶιδ' ἀνίσταται

Semper saliunt præcones: ille est eis amicus,
Quisquis est potens et in magistratibus urbis versatur.
Post hunc dicebat Diomedes rex,
Iste neque te neque fratrem interficere
Sinebat, sed punientes exilio pietati satis facere.
Acclamarunt autem aliqui, recte eum dicere;
Alii non laudabant: post hunc surgit

P. τὸν εὐτυχῆ πηδῶσι ἀεὶ οἱ κήρυκες. οὗτος δὲ φίλος αὐτοῖς τοῖς κήρυξιν, ὃς ἂν ἰσχύῃ καὶ ὑπάρχῃ ἐν ἀρχαῖς πόλεως, ἤτοι ἀρχὴν πόλεως ἔχῃ. μετὰ τοῦτον ἐδημηγόρει ὁ Διομήδης ὁ ἄναξ, οὗτος κτανεῖν μὲν οὐδὲ σὲ, οὐδὲ τὸν σύγγονόν σου εἴα καὶ παρεχώρει. φυγῇ δὲ καὶ ἐξορίᾳ ζημιοῦντας τοὺς Ἀργείους ὑμᾶς δηλονότι, εὐσεβεῖν, ἤτοι καθαροὺς εἶναι. ἐθορυβήθησαν δὲ οἱ μὲν λέγοντες, ὅτι καλῶς λέγει, οἱ δὲ οὐκ ἐπῄνουν τὰ ὑπ' ἐκείνου λεχθέντα δηλονότι· καὶ μετὰ τοῦτον ἀνέστη ἀνὴρ ἀκρατόστομος, ἰσχύων θράσει καὶ ἀναισχυντίᾳ, Ἀρ-

S. τὸν εὐτυχῆ] Καὶ ἐν ἄλλοις κατὰ τῶν κηρύκων λέγει, ὅτι ἀεί ποτε "—— σπέρμα κηρύκων λάλον." 887. Πηδῶσ'] Μεταβαίνουσιν. 888. Ἐν τ' ἀρχαῖσιν ἦ] Καὶ ὅστις ἐν ἀρχαῖς ᾖ πόλεως, ἤγουν ἀρχὴν πόλεως ἄρχῃ, ἢ ὃς ἂν δύνηται, καὶ ἄρχῃ τῆς πόλεως. 890. Οὗτος κτανεῖν] Οὗτος ὁ Διομήδης οὐκ εἴα κτανεῖν οὔτε σὲ, οὔτε τὸν σὸν ἀδελφὸν, ἔλεγε δὲ ἐξορίᾳ ζημιοῦν· οὐ γὰρ δύναται τὸ εἴα ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐνταῦθα λέγεσθαι. 892. Ἐπεῤῥόθησαν]

gorium de Dialecto Ionica, sect. 21. *Musg.*

889. ἐπὶ τῷδ' ἀγόρευε. Ald. δ' etiam MSS. nonnulli omittunt. *Por.*

891. εὐσεβεῖν, *recte, juste facere*, scil. Argivos, ut Phœn. 227. *Fac.*

892. Magna varietas lectionis in hoc versu. Aldus et MSS. quidam, ut edidi; certe H. J. et, ut videtur, X. Π. 402. Λαοὶ δ' ἐ. οἱ μὲν ὡς καλῶς, (omisso λέγοι) K. (fortasse et R.) duo Leidenses apud Valckenær. ad Phœn. 1244. Λαοὶ δ' ἐ. οἱ μὲν ὡς καλῶς λέγει (vel λέγοι) A. L. N. Cant. In textu, ut edidi, habet M. sed suprascripto γρ. λαοί. Scripsisse videtur Euripides, Λαοὶ δ' ἐπεῤῥόθησαν, ὡς καλῶς λέγοι. Similem ellipsin attigi ad Hec. 28. eadem recurrit infra 1498. Iph. T. 1361. ubi Musgravius confert Hel. 1624. Il. X. 157. et quod citabo, Antholog. IV. 12, 33. in Bacchum et Herculem: Ἀμφότεροι Θήβηθε, καὶ ἀμφότεροι πολεμισταὶ, Κὴκ Ζηνός· θύρσῳ δεινὸς, ὁ δὲ ῥοπάλῳ. Sed Brunckius edidit T. III. p. 201. Κὴκ Διός· ὃς θύρσῳ— addita hac nota p. 271. *Vulgo legitur*, Κὴκ Ζηνός. θύρσῳ—*Manifesta corruptela.* *Por.*

Ἐπεῤῥόθησαν] *Scholiastes* exponit ἐθορύβησαν, Hic vero *Euripides* utitur in bono sensu, ut etiam in *Phœnissis*, v. 1253. Πάντες δ' ἐπεῤῥόθησαν Ἀργεῖοι. Proprie autem significat cum clamore applaudo, metaphora a fluctibus maris ducta: ῥόθος enim strepitus maris et ῥόθιον fluctus cum sonitu. Hinc ἐπίῤῥοθος et ἐπιτάῤῥοθος, fautor et adjutor, ac proinde in bello auxiliator. *Barnes.*

Hes. Ἐπεῤῥόθησαν· ἐπήχησαν, ἐπεβόησαν. Nunquam hoc verbum malo sensu adhiberi contra Barn. ad h. l. monet Fac. sed ductum esse a more priscorum temporum, quibus turba duci aut principi verba facienti adsensum declarabat armorum strepitu, vel magno clamore.

Ἀνήρ τις ἀθυρόγλωσσος, ἰσχύων θράσει,
Ἀργεῖος, οὐκ Ἀργεῖος, ἠναγκασμένος,
Θορύβωι τε πίσυνος κἀμαθεῖ παῤῥησίαι,
Πιθανὸς ἔτ' ἀστοὺς περιβαλεῖν κακῶι τινι.
Ὅταν γὰρ ἡδὺς τοῖς λόγοις, φρονῶν κακῶς,

Vir quidam loquax, potens confidentia,
Argivus non Argivus, coactus,
Fidens tumultu, et stulta audacia,
Valens persuadendo conjicere cives in aliquod malum.
Nam quando facundus oratione aliquis, male animatus,

P. γεῖος, οὐκ Ἀργεῖος, ἤτοι κατ' ἀνάγκην ὢν Ἀργεῖος, πίσυνός τε καὶ θαῤῥῶν θορύβῳ καὶ ταραχῇ, καὶ παῤῥησίᾳ ἀμαθεῖ καὶ ἀπαιδεύτῳ πιθανὸς καὶ ἐπιτήδειος περιβαλεῖν αὐτοὺς κακῷ τινι. ὅταν γὰρ ἡδὺς ὢν δηλονότι τοῖς λόγοις, καὶ κατὰ τοὺς λόγους φησὶ κακῶς, καὶ

S. Ἐθορύβησαν. 894. Ἀθυρόγλωσσος] Ἀκρατοστόμος. ὁ Κλεοφῶν, ἀνὴρ ἀθυρόγλωσσος. ταῦτα φασὶν ἐπὶ Κλέωνι τῷ δημαγωγῷ λέγεσθαι, σφαλλόμενοι. πρὸ γὰρ τῆς τοῦ Ὀρέστου διδασκαλίας πολλοῖς χρόνοις, Κλέων ἐτελεύτα. τάχα οὖν εἰς Κλεοφῶντα τείνει, ἐπὶ καὶ ἔναγχος οὗτος τὰς πρὸς Λακεδαιμονίους συνθήκας οὐ προσήκατο, καὶ τὸ λέγειν δὲ "Ἀργεῖος οὐκ Ἀργεῖος, ἠναγκασμένος" εἰς τοῦτο βλέπει· θέλει δὲ εἰπεῖν Ἀθηναῖον οὐκ Ἀθηναῖον ὄντα αὐτὸν, ἀλλὰ νόθον πολίτην, παρόσον Θρᾶξ ἦν * ἐκ Δελφῶν ὁ Κλεοφῶν. Ἀριστοφάνης Βατραχοῖς, v. 690. "Φιλοτιμότεραι Κλεοφῶντος, ἐφ' οὗ δὴ χείλεσιν ἀμφιλάλοις Δεινὸν ἐπιβρέμεται Θρηϊκία χελιδὼν, Ἐπὶ βάρβαρον ἑζομένη πέταλον." Ἀθυρόγλωσσος] Ἀκρατόστομος,

* Ἐκ Δελφῶν] Palmer, Exerc. p. 773. reponit Δεσμελτῶν non admodum verisimiliter, ut putat Heath. Ἀριστοφ. Βατράχ. v. 690. *Beck.*

In Cod. A. Λαοὶ δ' ἐπερρόθησαν οἱ μὲν — δ' omittit et D. idemque λέγει. *Beck.*

894. Pollux II. 109. ὑπομόχθηρος ὁ ἀθυρόγλωσσος παρ' Εὐριπίδῃ. Sequentem versum suspectum habet Beckius. *Por.*

ἀθυρόγλωσσος.] Ex Theognide expressum videtur v. 421.

πολλοῖς ἀνθρώποις γλώσσῃ θύραι οὐκ ἐπίκεινται
ἁρμοδίαι ——

Vocem ἀθυρόγλωσσος adhibet, præter Euripidem, Theodorides in Anthol. H. Steph. p. 316.

ἄθυρον γλῶτταν] habet Philo Jud. p. 314. Ed. Turneb. Clem. Alex. p. 141.B. *Musg.*

895. Ἀργεῖος οὐκ Ἀργ.] Non peti his verbis Cleophontem, putat Fac. sed esse paronomasiam: "Argivus quidem, at non civis ex *libera* civitate; a principibus enim cogi se et subornari passus est." Valck. versum hunc spurium esse censet. Reisk. verba Ἀργεῖος ἠναγκασμένος explicat, Argivus, qui per vim se ingessit in civitatem, quum peregrinus esset. Eodem modo Brunck. explicat, de Argivo, qui non natura, sed vi, erat, qui malis artibus civilia jura adeptus fuerat. Gloss. cod. Reisk. κατ' ἀνάγκην Ἀργεῖος ἦν. *Beck.*

ἠναγκασμένος nude positum, i. e. nec verbo nec nomine subjecto, invenias quidem, sed nusquam sensu, quem hic locus pati potest. Videndum, an legi possit ἠγκωνισμένος, *cubitos utrinque protendens*, unde vox διαγκωνισμὸς Plutarcho Op. Mor. p. 1143. Nec alio respicere videtur Philostrati illud Vit. Apollon. Tyan. VI. c. 6. φιλολοίδορος καὶ ἀπηγκωνισμένη πάντα, quodque est in vita Herodis ἀπηγκωνισμένη τῇ γλώττῃ. Quin et distinctionem mutare non inutile erit:

Ἀργεῖος οὐκ Ἀργεῖος, ἠγκωνισμένος
θορύβῳ τε πίσυνος, κἀμαθεῖ παῤῥησίᾳ
πιθανὸς ἔτ' αὐτοὺς περιβαλεῖν κακῷ τινι.

Designatur autem haud dubie Cleophon, qui semibarbarus fuit, quippe in Thracia natus. Vide Scholiasten et locum Aristophanis ab eo citatum. Is Cleophon, ut tradit Lysias de Bonis Aristophanis, πολλὰ ἔτη διεχείρισε τὰ τῆς πόλεως πάντα, fuitque insuper Alcibiadis accusator, tes-

Πείθη τὸ πλῆθος, τῆ πόλει κακὸν μέγα·
Ὅσοι δὲ σὺν νῷ χρηστὰ βουλεύουσ' ἀεὶ,
Κἂν μὴ παραυτίκ', αὖθις εἰσὶ χρήσιμοι
Πόλει· θεᾶσθαι δ' ὧδε χρὴ τὸν προστάτην
Ἰδόνθ'· ὅμοιον γὰρ τὸ χρῆμα γίγνεται

Persuadet vulgo, est magnum malum urbi.
Quicunque autem prudenter recta consulunt semper,
Etiamsi non statim, tamen postea sunt utiles
Urbi. Principem autem oportet contemplari,
Sic intuentem. Nam simile periculum est

P. πείθει τὸ πλῆθος, κακὸν μέγα ὑπάρχει τῇ πόλει. ὅσοι δὲ μετὰ γνώσεως βουλεύουσιν, ἀντὶ τοῦ συμβουλεύουσιν ἀεὶ χρηστὰ καὶ ἀγαθὰ, κἂν μὴ παραυτίκα, αὖθις ἤτοι εἰς τὸ μέλλον εἰσὶ χρήσιμοι τῇ πόλει. πρέπει δὲ τὸν προστάτην ἰδόντα, τουτέστιν ἐγνωκότα, ὧδε δὲ οὕτως σκοπεῖν καὶ ἐρευνᾷν. ὅμοιον γὰρ γίνεται τὸ πρᾶγμα τῷ λέγοντι τοὺς λόγους, ἤτοι τῷ δη-
S, πολυλόγος, οἱ γὰρ πολυλόγοι διὰ τὸ πάνθ' ἃ νοήσειαν ἐκφέρειν τῇ γλώττῃ, θύραν οὐ δοκοῦσι, ἐν τῷ στόματι ἔχειν. Baroc. 74. 895. Ἀργεῖος οὐκ Ἀργεῖος] Ἀργεῖος μὲν ὡς ἐν Ἄργει γεννηθεὶς καὶ τραφεὶς, οὐκ Ἀργεῖος δὲ, ὡς τῶν πατέρων αὐτοῦ ἐκ Θράκης ὄντων. Baroc. 74. 897. Πιθανὸς. κ. λ.] Τεθαῤῥηκὼς, πείθειν δυνάμενος, εἰς τὸ περιβαλεῖν κακῷ τινι τοὺς ἀκούοντας, ὥστε αὐτοὺς ποιῆσαί τι κακόν. Πιθανὸς] Ἐπιτήδειος. Πιθανὸς ἔτ'] Τὸ ἔτι περιττόν. Περιβαλεῖν αὐτοὺς] Τὸν Ὀρέστην καὶ τὸν Πυλάδην. 901. Κἂν μὴ παραυτίκ'] Λείπει τὸ ἀλλ' οὖν, κἂν μὴ παραυτίκα, ἀλλ' οὖν μετὰ ταῦτά εἰσι χρήσιμοι τῇ πόλει. 902. Θεᾶσθαι δ' ὧδε] Ὁ δὲ τοῦ δήμου προϊστάμενος, ὤφειλε τοιούτους ἐπιλέξασθαι δημηγόρους, τοὺς καὶ χρησιμεύειν μέλλοντας· ὁμοίως γὰρ τὸ πρᾶγμα γίνεται τῷ τε δημηγόρῳ, καὶ τῷ τοῦ δήμου προϊσταμένῳ. Δεῖ φησὶ τὸν ἀγαθὸν πολίτην, εἰς τὸ τῆς πόλεως

te Himerio in declamationibus; Phot. Biblioth. p. 615. Ed. Hoesch. quo verisimilius est, eum hic ab Euripide tangi. *Musg.*

896. κάμαθῆ A. *Beck.*

897. ἀστοῖς Valckenær. Diatr. p. 256. cui favere videtur glossa in R. τοὺς πολίτας. ἔτ' pro ἔτ' J. Deinde 898. pro τοῖς, quod habent Ald. MSS. Stobæus p. 173, τις conjicit Musgravius, edidere Br. et Beckius. *Por.*

αὐτοὺς Facius intelligit Argivos. Valck. Diatr. p. 256. legit ἀστούς. Reisk. conjicit πιθανὸς ἅπαντας, *qui omnes eloquentia sua fascinatos conjicere valet in grande malum.* Markl ad Suppl. 355. tuetur vulgatum αὐτοὺς, tamen Brunck. etiam sine codd. edidit ἀστούς. *Beck.*

898. Brunck. ex mente M. edidit ἡδύς τις λόγοις. *Beck.*

ἡδὺς τοῖς λόγοις,] Legendum puto τις pro τοῖς. *Musg.*

899. πίθη Stobæi editio princeps. *Por.* πείθει D. *Beck.*

902. Laudat Tho. M. V. βλέπειν, et θεᾶσθαι explicat κατανοεῖν.

In θεᾶσθαι ἰδόντα ineptam tautologiam esse monet Brunck. quæ non defendi possit loco Soph. Œd. Tyr. extr. ἰδεῖν — ἐπισκοποῦντα. Pro ἰδόνθ' igitur scribi jubet λέγονθ'. *Rem sic intueri oportet civitatis principem, si quando ad populum dicat: nam oratoris et medici eadem est conditio.* Nam v. 904. edidit — λέγοντι τῷ τ' ἰωμένῳ. In cod. Aug. 1. est λέγοντι καὶ τιμωρουμένῳ cum glossa τῷ βασιλεῖ. *Beck.*

903. ὅμοιον D. Ad marginem superioris versus in eodem adscriptum: ἤγουν ἐν τοῖς τοιούτοις χρὴ τὸν προστάτην τῆς πόλεως ἰδόντα, τουτέστιν ἐγνωκότα θεᾶσθαι, ἀντὶ τοῦ σκέπτεσθαι, ἀκριβῶς σκοπεῖν. *Beck.*

ὅμοιον] Non apparet, cui maxime rei simile sit demagogi officium. Et mihi quidem verisimillimum fit, Euripidem hic in animo habuisse medicos vel chirurgos, qui solenniter a veteribus cum politicis comparantur. Nec ulli sunt, quibus melius conveniant præcedentia poëtæ verba:

κἂν μὴ παραυτίκ', αὖθις εἰσὶ χρήσιμοι.

Τῷ τοὺς λόγους λέγοντι καὶ τιμωμένῳ.
Ὃς εἶπ᾽ Ὀρέστην καὶ σ᾽ ἀποκτεῖναι πέτροις
Βάλλοντας· ὑπὸ δ᾽ ἔτεινε Τυνδάρεως λόγους
Τῷ σφὼ κατακτείνοντι τοιούτους λέγειν.
Ἄλλος δ᾽ ἀναστὰς ἔλεγε τῷδ᾽ ἐναντία,

Dicenti orationes, et principi.
Qui dixit Orestem et te occidi lapidibus debere
Conjectis : subornavit autem Tyndarus sermones
Tales dicere illi, qui vos occidere studebat.
Alius surgens dixit huic contraria ;

P. μηγορεῦντι, καὶ τῷ τιμωμένῳ αὐτοὺς, τουτέστι τῷ ἄρχοντι. ὃς εἶπεν ἀποκτεῖναι τὸν Ὀρέστην καὶ σὲ, τοὺς Ἀργείους δηλονότι, βάλλοντας πέτροις, ἤτοι λιθοβολοῦντας· ὑπέτεινε δὲ καὶ ὑπέβαλεν ὁ Τυνδάρεως τῷ κατακτείνοντι σφὼ, τουτέστι τῷ συμβουλεύοντι φονευθῆναι ὑμᾶς, λέγειν λόγους τοιούσδε. ἄλλος δὲ ἀναστὰς ἔλεγεν ἐναντία τῷδε, κατὰ τὴν ὄψιν μὲν

S. συμφέρον ἀφορᾷν ἀεί. καθὼς γὰρ ἂν συμβουλεύσειαν, οὕτως εἰώθασιν ἀποβαίνειν τὰ πράγματα. Ἄλλως. Τὸν προεστῶτα τῆς πόλεως, τουτέστι τὸν δημαγωγὸν, οὕτως ἀφορῶντα πρὸς τὸν λέγοντα δεῖ κρίνειν· ὁμοίως γὰρ φησὶν, ἀποβαίνει τὸ πρᾶγμα καὶ τῷ λέγοντι, καὶ τῷ ἀκούοντι. ὥσπερ γὰρ ἐὰν ᾖ ὁ συμβουλεύων κακὸς, ἀσύμφορόν ἐστι τῇ πόλει, οὕτως καὶ ὅταν ἀκούων κακῶς ἀκούῃ πάλιν οὐ σύμφορος. 904. Τιμωμένῳ] Τουτέστι τῷ προϊσταμένῳ, καὶ τὰ πρωτεῖα φέροντι τῆς πόλεως, καὶ τιμωμένῳ. 906. Ὑπὸ δ᾽ ἔτεινε] Ὑπέβαλε δὲ αὐτῷ ὁ Τυνδάρεως τοιούτους λόγους λέγειν, ὑμᾶς φονευθῆναι, ἤγουν οὕτως ὑποβάλλων ὁ Τυνδάρεως τοῖς καθ᾽ ὑμῶν ποιουμένοις τὸν λόγον, ὑπέτεινε καὶ εἰς ταυτὸ ἦν, τῷ ὑμᾶς λέγοντι φονεύεσθαι. τὸ σφὼ δὲ, ἀντὶ τοῦ τῷ λέγοντι τοὺς δύο φονευθῆναι. 907. Κατακτείναντι] Ὅσον ἐπὶ τοῖς λόγοις οἷς ἔλεγε. 909. Οὐκ εὐωπὸς] Οὐκ εὐειδὴς, οὐκ εὔμορφος. Ἀνδρεῖος δ᾽ ἀνὴρ] Γενναῖος, ἀνδρεῖος τῇ ψυχῇ. ἀνδρεία γὰρ ἐπὶ ψυχῆς, ῥώμη δὲ ἐπὶ σώματος.

Si igitur chirurgos respexit poëta, quod arbitror, sequentia sic legere oportebit :

ὁμοῖον γὰρ τὸ χρῆμα γίνεται
τῷ τοὺς λόγους λέγοντι, χερί τ᾽ ἰωμένῳ.
*Musg.*

904. καὶ τιμωμένῳ.] Codices quidam, sed pauci, καὶ τιμωρουμένῳ. Musgravius conjicit, χερί τ᾽ ἰωμένῳ. Brunckius edidit, τῷ τ᾽ ἰωμένῳ, *Por.*

905. πέτρας Cod. A. *Beck.*

ἀποκτεῖναι] Lib. P. ἀποκτείνειν. *Musg.*

906. Hesychius : Ὑπὸ δ᾽ ἔτεινε. ὑπέβαλλεν. *Por.*

ὑπο δέ τεινε sic Cod. D. *Beck.*

907. κατακτείναντι Ald. et MSS. quidam. Parum refert. *Por.*

κατακτείνοντι Cod. A. κατατείνοντι D. *Beck.*

κατακτείνοντι] Ita Kingius, incertum, quo auctore. Confirmat Ask. 1. Ed. Ald. κατακτείναντι. *Musg.*

κατακτείναντι, i. e. λέγοντι σφὼ κατακτεῖναι. *Fac.*

909. Μορφῇ] Gl. Cod. D. suprascr. κατὰ τὴν ὄψιν. *Beck.*

Socratem hic depingere videtur poëta, licet, quod in proximo versu dicitur, ab ejus institutis abhorreat. *Musg.*

910. Ὀλιγάκις] Hanc vocem bis in hoc dramate, hic et supra 387., adhibet Euripides, quod non memini a Tragicis alibi usurpatum. Pro χραίνων vero, quod habent Ald. et codices omnes, στείνων præfert Musgravius, κραίνων ex conjectura Marklandi ad Suppl. 1142. edidere Br. et Beckius. Sed primo observandum est, id quod Musgravius fere perspexit, nuncium, hoc est ipsum Euripidem, cum tacita quadam indignatione loqui, quasi homines urbani rusticorum commercio se pollui crederent. Deinde omnia hujusmodi verba, cum originem satis honestam habeant, a Tragicis, pristinas formulas sectantibus, et vulgi sententiæ securis, sæpe ad verum et veterem sensum revocantur. Quod et in hoc loco factum videtur. Χραίνειν enim nihil aliud proprie significat, quam *rei cujusquam superficiem leviter radere* vel *attingere*. Confer Ruhnken. ad Timæum p. 75. 104. Euripides ipse, opinor, vix ausus esset verbum

Μορφῇ μὲν οὐκ εὐωπὸς, ἀνδρεῖος δ' ἀνὴρ,
Ὀλιγάκις ἄστυ κἀγορᾶς χραίνων κύκλον,
Αὐτουργὸς, οἵπερ καὶ μόνοι σώζουσι γῆν,
Ξυνετὸς δὲ χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις θέλων,
Ἀκέραιος, ἀνεπίληπτον ἠσκηκὼς βίον·

Non venustus specie, sed vir fortis,
Raro polluens civitatem, et circulum fori,
Operarius, qui soli civitatem salvam præstant:
Sed acutus, cominus ire disputando studens,
Simplex, qui vixerat vitam non reprehendendam:

P. οὐκ εὐειδὴς, ἀνὴρ δὲ γενναῖος καὶ εὐγενὴς τῇ ψυχῇ, ὀλιγάκις μολύνων τὸν κύκλον τῆς ἀγορᾶς, (ἀντιστρόφως, ἀντὶ τοῦ ὀλιγάκις χραινόμενος καὶ μολυνόμενος ὑπὸ τοῦ ἄστεος καὶ τοῦ κύκλου τῆς ἀγορᾶς,) αὐτουργὸς, καὶ γεωργὸς, οἵπερ καὶ μόνοι σώζουσι τὴν γῆν, ἀντὶ τοῦ τοὺς ἀνθρώπους, συνετὸς δὲ καὶ φρόνιμος, θέλων χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις, τουτέστι παῤῥησιάζεσθαι διὰ τῶν οἰκείων λόγων πρὸς τοὺς τὰ ἄδικα λέγοντας, ἀκέραιος καὶ ἀνεπίληπ-

S. 910. Ὀλιγάκις ἄστυ κἀγορᾶς χραίνων κύκλον] Ἀντὶ τοῦ ἐκκλησίαις οὐ περιερχόμενος, οὐδὲ πλησιάζων. Κἀγορᾶς χραίνων κύκλον] Διατρίβων, διερχόμενος, οἱ γὰρ τὴν ἀγορὰν πορευόμενοι μεμολυσμένοι ἦσαν. MS. C. C. C. 911. Αὐτουργὸς] Ὁ τὴν ἰδίαν ἐργαζόμενος γῆν. σώζουσι δὲ γῆν οἱ αὐτουργοῦντες, γνησίως γὰρ τοὺς ἀγροὺς ἐργάζονται. Αὐτουργὸς] Οἰκείαις χερσὶν ἐργαζόμενος. MS. C. C. C. 912. Χωρεῖν ὁμόσε τοῖς λόγοις θέλων] Ἀντὶ τοῦ οὐ διχόμυθα, λέγων ὡς ὁ προρρηθεὶς, τοῦτο γὰρ ἐναντίον ἐστὶ τῷ διχόμυθα, συνδραμεῖν θέλων τοῖς λόγοις, καὶ ταῖς ὑμετέραις βουλεύσεσι, τουτέστι σώζειν ὑμᾶς ἐσπουδακώς. 913. Ἀκέραιος] Ἁπλοῦς. Ἀνεπίληπτον ἠσκηκὼς βίον] Ἀναμάρτητον, ἀδιάφθορον, ἀβλαβῆ, οὐκ ἄξιον τοῦ ἐπιπλήττεσθαι, ἀνεπιτίμητον, ὃν οὐδεὶς διὰ τὸ σῶφρον ὕβρισεν. Ἀνεπίληπτον] Γράφεται ἀνεπίπληκτον, ἤγουν οὐκ ἄξιον ἐπιτιμᾶσθαι παρ' οὐδε-

μιαίνειν bono sensu usurpare. Quid autem Homerus? Il. Δ. 141. Ὡς δ' ὅτε τίς τ' ἐλέφαντα γυνὴ φοίνικι μιήνῃ. Quem imitatus Heliodorus Æthiopic. X. 15. p. 479. dixit, nigrum in candido Charicleæ brachio circulum memorans, καὶ ἦν τις ὥσπερ ἔβενος περίδρομος ἐλέφαντα τὸν βραχίονα μιαίνων. Sed, ut ad verbum χραίνειν redeam, hac ipsa voce in scelere purgando utitur Æschylus apud Eustathium ad Il. T. p. 1183, 17.=1250, 8. ἐπιτήδειος ἐδόκει πρὸς καθαρμὸν ὁ σῦς, ὡς δηλοῖ Αἰσχύλος ἐν τῷ, Πρὶν ἂν παλαγμοῖς αἵματος χοιροκτόνου Αὐτός σε χράνῃ Ζεὺς καταστάξας χεροῖν. Obiter nota nomen ejusdem plane generis. παλαγμοῖς, quod frustra in σταλαγμοῖς mutat Pauwius ad Fragm. p. 1114. a. Æschylum an Euripidem sequi videtur Achæus apud Athenæum VII. p. 277. B. ubi de piscibus ait: Χραίνοντες οὐραίοισιν εὐδίαν ἁλός. Denique quater hunc ipsum versum citat Eustathius ad Il. Δ. p. 467, 26.=356, 7. Π. 1063, 34.=1082, 25. Σ. 1158, 28.=1215, 20. Ω. 1335, 59.=1463, 1. et bis quidem propter verbum χραίνειν. *Por.*

910. χραίνειν ἄστυ, *frequentare urbem*, ut χραίνεσθαι πόλιν, Soph. Œd. Cod. 381. Fac. Markl. ad Suppl. 1142. emendat κραίνων, nempe ὁδὸν εἰς ἄστυ etc. *conficiens viam ad urbem.* Id recepit Brunck.

χραίνων] Gl. Cod. D. suprascr. διατρίβων. Et in margine: οἱ γὰρ περὶ τὴν ἀγορὰν πορευόμενοι μεμολυσμένοι ἦσαν. *Beck.*

χραίνων, *inquinans.* An loquitur ironice hic Nuncius, velut personam induens optimatum quorundam, qui rusticos, omninoque operarios, fastidiebant? Sic oligarchicus Theophrasti pudori sibi esse aiebat in concione, ὅταν τις παρακαθῆται αὐτῷ λεπτὸς καὶ αὐχμῶν. Malim tamen στείνων, *coarctans.*

911. οἵπερ] Eadem constructio Hel. 448. Ἕλλην πεφυκὼς, οἷσιν οὐκ ἐπιστροφαί. ubi male Musgravius, ἀποστροφαί. Suppl. 870. φίλοις τ' ἀληθὴς ἦν φίλος, παροῦσί τε. Καὶ μὴ παροῦσιν· ὧν ἀριθμὸς οὐ πολύς. Aristoph. Thesm. sec. fragm. 11. apud Polluc. X. 152. Σάκιον, ἐν οἷσπερ τἀργύριον ταμιεύεται. Cujus loci sententiam non perspexisse videtur Brunckius quæ est hæc: *Saccus ex eorum genere, in quibus. Por.*

Ὃς εἶπ' Ὀρέστην παῖδα τὸν Ἀγαμέμνονος
Στεφανοῦν, ὃς ἠθέλησε τιμωρεῖν πατρὶ,
Κακὴν γυναῖκα κἄθεον κατακτανὼν,
Ἣ κεῖν' ἀφῄρει, μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα,
Μήτε στρατεύειν ἐκλιπόντα δώματα,
Εἰ τἄνδον οἰκουρήμαθ' οἱ λελειμμένοι
Φθείρουσιν, ἀνδρῶν εὐνίδας λωβώμενοι.

Is censuit Orestem filium Agamemnonis
Coronandum, qui voluit ulcisci patrem,
Interficiens malam mulierem et impiam,
Quæ quidem cessare-fecit, ut nemo *jam* velit manum armare,
Neque militare relicta domo,
Si relicti domus administrationem
Corrumpunt, virorum uxoribus stuprum inferentes:

P τος, ἐπιτηδεύσας βίον ἄμεμπτον, ὃς εἶπε στεφανοῦν καὶ τιμᾷν τὸν παῖδα τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὃς ἠθέλησε τιμωρεῖν καὶ βοηθεῖν τῷ πατρὶ, κτανὼν γυναῖκα κακὴν καὶ ἄθεον, ἣ ἐκεῖνα τὰ πράγματα ἀπεστέρει τοὺς ἄνδρας, μήτε ὁπλίζεσθαί τινα κατὰ τὰς χέρας, τουτέστι, μήτε μετὰ ὅπλων κινεῖν τὴν χεῖρα, μήτε στρατεύειν ἀφέντα τὰ δώματα. εἰ οἱ λελειμμένοι καὶ ἐναπολειφθέντες τῶν ἀνδρῶν, φθείρουσι τὰ ἔνδον οἰκουρήματα, ἤτοι τὰς ἔνδον οἰκουροὺς γυναῖκας, λωβώμενοι καὶ ὑβρίζοντες τὰς εὐνάς. καὶ τοῖς χρηστοῖς ἐφαίνετο λέγειν καλῶς, καὶ

S. νός. MS. C. C. C. 917. Μήθ' ὁπλίζεσθαι χέρα] Ἥτις φησὶν ἡ Κλυταιμνήστρα, τὸ ὅσον ἐφ' ᾧ δέδρακε κατὰ τοῦ ἀνδρὸς, ἀνῄρει, καὶ ἀνέτραπεν ἔθη καλὰ, καὶ ζηλωτά. λέγω δὲ τὸ ὁπλίζεσθαι, καὶ ἔξω ἀλλοδαπῆς ἰέναι. νῦν δὲ ἀνῃρημένης αὐτῆς πεφρίκασιν αἱ γυναῖκες τὰς κατὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπιβουλάς. τότε δὲ [οὐκ ἂν ἐτόλμησε τῶν ἀνδρῶν οὐδεὶς ἔξω τῶν οἴκων ἐπὶ πόλεμον ὁρμᾷν ὑφορώμενος τοὺς εἰωθότας νοθεύειν. 919. Εἰ τἄνδον οἰκουρήμαθ' οἱ λελειμμένοι] Εἰ οἱ ἐν τῇ πόλει καταλειφθέντες, οἱ μὴ ἐξελθόντες εἰς πόλεμον, τὰς οἰκουρούσας γυναῖκας διαφθείρειεν βλάπτοντες τὰς λελωβημένας. 923. Ἔλεξε δ' ὦ γῆν] Ἴναχος αὐτόχθων, πρῶτος βασιλεὺς Ἄργους, δεύτερος Πελασγὸς, τρίτος Δαναὸς ὁ Βήλου, μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐν ὄρεσιν οἰκούντων τῶν Ἀργείων, πρῶτος αὐτοὺς συνῴκισεν Ἴναχος, καὶ λιμναζόμενον τὸ περὶ τὸν Ἴναχον πεδίον αὐτὸς ἐκαθάρισεν, καὶ ἐπὶ γῆς τινος ποιησάμενος τὸν ποταμὸν, ἀφ' ἑαυτοῦ Ἴναχον ἐκάλεσεν, καὶ τὸ Ἄργος Ἰνάχιον. Ἰνάχου δὲ καὶ Μέλιας,

Αὐτουργὸς,] In A. suprascriptum: γεωργὸς ὢν, sed in D. οἰκείαις χερσὶν ἐργαζόμενος. *Beck.*

912. ὀμόσαι D. *Beck.*

χωρεῖν—θέλων, *disceptationem ulteriorem præcidere cupiens. Heath.*

913. ἀνεπίπληκτον multi MSS. et X. Π. 394. Sed ἐπιπλήσσειν est *præsentem graviter increpare*, ἐπιλαμβάνεσθαι, *culpare*. ἀκέραιον Cant. *Por.*

Ἀνεπίληπτον] γράφεται ἀνεπίπληκτον, ἤγουν οὐκ ἄξιον ἐπιτιμᾶσθαι παρ' οὐδενός. MS. *Barnes.*

Cod. R. ἀνεπίληπτον cum glossa ἄμεμπτον. Sed membr. Reg ἀνεπίπληκτον. Hes. Ἀκέραιον, ἀνεπίπληκτον, καθαρὸν, ἄκακον. ubi etiam legi possit ἀνεπίληπτον.

Ἀκαίρεος D.—ἀσκηκὼς. Gl. Cod. D. γυμνασάμενος. *Beck.*

ἀνεπίληπτον] MS. B. Cantabrig. Ask. 2. et Lib. P. ἀνεπίπληκτον.

Immane quantum inter se discrepant vulgata ἀνεπίληπτον, et quod alii MSS. habent, ἀνεπίπληκτον. Quippe ἐπιλαμβάνεσθαι est *vellicare*, vel *sugillare* aliquem, unde ἀνεπίληπτος βίος valet *vita, quæ nulli censuræ aut calumniæ obnoxia est.* At ἐπιπλήσσειν est *coram objurgare*, ἀνεπίπληκτος autem, *quem nemo coram objurgare aut solet aut audet.* Tyranni igitur et Tyrannorum filii ἀνεπίπληκτοι quidem sunt, sed minime ἀνεπίληπτοι. Plato p. 815. F. Ed. Ficin. ὅθεν ἐγένοντο (Cyri filii) οἵους ἦν εἰκὸς αὐτοὺς γενέσθαι, τροφῇ ἀνεπιπλήκτῳ τραφέντας. *Musg.*

Καὶ τοῖς γε χρηστοῖς εὖ λέγειν ἐφαίνετο,
Κοὐδεὶς ἔτ' εἶπε· σὸς δ' ἐπῆλθε σύγγονος,
Ἔλεξε δ'· ὦ γῆν Ἰνάχου κεκτημένοι,
Ὑμῖν ἀμύνων, οὐδὲν ἧσσον ἢ πατρὶ,
Ἔκτεινα μητέρ'. εἰ γὰρ ἀρσένων φόνος
Ἔσται γυναιξὶν ὅσιος, οὐ φθάνοιτ' ἔτ' ἂν
Θνήσκοντες, ἢ γυναιξὶ δουλεύειν χρεών.

Et videbatur bonis recte dicere,
Neque ullus amplius dixit, sed accessit tuus frater,
Et dixit, o incolentes terram Inachi,
Vos ulciscens, non minus quam patrem,
Interfeci matrem. Nam si necare viros
Erit fas mulieribus, illico oppetetis
Mortem, vel uxoribus necesse erit servire.

P. οὐδεὶς εἶπεν εἰς τὸ ἑξῆς. ἐπὶ τούτῳ δὲ ἦλθεν ὁ σὸς σύγγονος, ἔλεξε δὲ, ὦ ἄνδρες οἱ κεκτημένοι τὴν γῆν τοῦ Ἰνάχου πάλαι, ἤτοι ἄνωθεν Πελασγοὶ, δεύτερον δὲ Δαναΐδαι, ἀντὶ τοῦ ὕστερον, ὑμῖν ἀμύνων καὶ βοηθῶν οὐδὲν ἔλαττον ἢ τῷ πατρὶ, ἔκτεινα τὴν μητέρα. εἰ γὰρ ὁ φόνος τῶν ἀρσένων ἔσται ὅσιος, ἤτοι ἐνδεδομένος ταῖς γυναιξὶν, οὐκ ἔτι ἂν φθάνοιτε καὶ καταλαμβάνοιτε θνήσκοντες· ἢ χρεὼν καὶ ἀναγκαῖον δουλεύειν ταῖς γυναιξί. τὸ ἐναντίον δὲ δράσετε, ἢ

S. Φορωνεὺς, καὶ Πηγεὺς ἐγένετο. Φορωνέως δὲ καὶ Πειθοῦς, ἐγένετο Αἰγιαλεὺς, καὶ Ἆπις· ὅθεν Ἀπία. ἀπὸ δὲ Εὐρώπης, Νιόβη. Νιόβης δὲ, Ἄργος. Ἄργου δὲ Κρίασος, Ἔκβασος, Πείρανθος, Ἐπίδαυρος, Τίρυνς. Κριάσῳ δὲ ἀπὸ Μελανθοῦς, ἐγένετο Φόρβας καὶ Κλεόβοια. Φόρβαντι δὲ ἐκ τῆς Εὐβοίας, ἐγένετο Τριόπας. Τριόπα δὲ ἐκ Σαΐδος ἐγένοντο δίδυμοι μὲν, Πελασγὸς καὶ Ἴασος, νεώτεροι δὲ Ἀγήνωρ καὶ Ξάνθος. ὁ δὲ Πελασγὸς πρῶτος ἀγροῦ κατασκευὴν ἐξεῦρε, πάλαι τῶν ἀνθρώπων τοῖς δράγμασι σιτουμένων, καὶ Πελασγικὸν τὸ Ἄργος ὠνόμασεν. Ἰάσου δὲ καὶ Λευκάνης, Ἰὼ ἐγένετο. Ἐπάφου δὲ Λιβύη καὶ Τηλέγονος. Λιβύης Βῆλος, καὶ Ἀγήνωρ. Βήλου δὲ Αἴγυπτος, καὶ Δαναός. 924. Πάλαι] Τινὲς εἰς τὸ πάλαί στίζουσι. 926. Οὐ φθάνοιτ' ἔτ' ἂν] Οὐκ ἀρκεθήσεσθε πρὸς τὸν γυναικῶν φόνον, οὐ φθάνοιτε ἀποθνήσκοντες τῷ ἰδίῳ μόρῳ. φθάνω τὸ προλαμβάνω, καὶ τὸ καταλαμβάνω. καθὸ λέγεται, οὐκ ἂν φθάνοις εἰς τὸ δικαστήριον ἰὼν, καὶ διδοὺς δίκην, ἤγουν οὐκ ἂν ἀρκοίης, οὐκ ἂν καταλαμβάνοις. τουτέστι τοσοῦτόν σε ἕλξουσι συντόμως, ὡς μὴ δύνασθαί σε κατα-

914. ὅς γ. Ald. Sed γ' omittunt codices aliqui. *Por.*

Ὅς γ' εἶπ'] MS. Ὅς εἶπ', ut supra v. 905.

γ' ante εἶπ' deest in D. A. *Beck.*

918. μήτ' ἐκστρατεύειν H. *Por.*

919. οἰκουρήματα *domesticas custodias*, εὐνίδας *conjuges*. Heath. Facius οἰκουρήματα accipit de *conjugibus*, laudatque Hesych. V. Οἰκουρὸς (quod proprie de uxore casta et opponitur τῇ δρομάδι) et Valck. ad Hippol. 768.

λελειμμένοι A. D. Nam in ed. Barn. est λελειμένοι. *Beck.*

920. ἀνδρῶν εὐνίδας Abresch. ad Æsch. T. I. p. 197. explicat, *quorum mariti absentes sunt. Beck.*

923. Post hunc versum in edit. Beck. sequebatur alius,

Πάλαι Πελασγοὶ, Δαναΐδαι δὲ δεύτερον.

quem solus K. recte exhibet. δὲ enim omittunt Ald. J. K. L. R. Eustath. ad Il. B. p. 357, 31.=270, 43 et ad Dionysium Perieg. 347. Δαναοὶ habent D. H. Cant. Sed cum Musgravio spurium puto, Euripideum tamen ex alia fabula in margine adscriptum. *Por.*

Πάλαι Πελασγοὶ—] Versum hunc ut spurium omisit Brunck. *Beck.*

Δαναοὶ D. *Beck.*

Πάλαι Πελασγοὶ,] Inficete, meis certe sensibus, hic inseritur versus, Euripide alioqui non indignus, quemque ex alia

Τοὐναντίον δὲ δράσετ' ἢ δρᾶσαι χρεών.
Νῦν μὲν γὰρ ἡ προδοῦσα λέκτρ' ἐμοῦ πατρὸς
Τέθνηκεν· εἰ δὲ δὴ κατακτενεῖτ' ἐμὲ,
Ὁ νόμος ἀνεῖται, κοὐ φθάνοι θνήσκων τις ἂν,
Ὡς τῆς γε τόλμης οὐ σπάνις γενήσεται.
Ἀλλ' οὐκ ἔπειθ' ὅμιλον, εὖ δοκῶν λέγειν.
Νικᾷ δ' ἐκεῖνος ὁ κακὸς ἐν πλήθει λέγων,
Ὃς ἠγόρευε, σύγγονον σέ τε κτανεῖν.
Μόλις δ' ἔπεισε μὴ πετρουμένους θανεῖν
Τλήμων Ὀρέστης· αὐτόχειρι δὲ σφαγῇ

Et contrarium facietis, quam oportet facere.
Nunc enim quæ prodidit lectum mei patris,
Est interfecta: si autem occidetis me,
Lex dissolvetur, nec mortem quisquam effugiet,
Quia hujus audaciæ non fiet raritas.
Sed non persuasit turbæ, cum quidem videretur recte dicere.
Et vincit ille malus dicens in multitudine.
Qui auctor fuit interficiendum esse te et fratrem.
Vix autem persuasit, ne moriamini lapidati,
Miser Orestes: et sua-manu-facta nece

P. καὶ παρὸ χρεὼν καὶ πρέπον δρᾶσαι. νῦν μὲν γὰρ προδοῦσα, ἤτοι ἔκδοτα ποιήσασα τὰ λέκτρα τοῦ ἐμοῦ πατρὸς τέθνηκεν. εἰ δὲ δὴ κτανεῖτε ἐμὲ, ὁ νόμος ἀνεῖται, καὶ ἀπολέλυται, καὶ οὐκ ἂν φθάνοι τις θνήσκων, ὅτι τῆς τόλμης τῶν γυναικῶν δηλονότι, οὐ γενήσεται σπάνις καὶ ἔνδεια. ἀλλ' οὐκ ἔπειθε τὸν ὅμιλον, δοκῶν εὖ καὶ καλῶς λέγειν, νικᾷ δὲ ἐκεῖνος ὁ κακὸς λέγων ἐν τῷ πλήθει, ὃς ἠγόρευσε κτανεῖν τὸν σύγγονον καὶ σέ. μόλις δὲ ἔπεισεν ὁ τλήμων Ὀρέστης, μὴ κτανεῖν πετρουμένους, ἤτοι λίθους βαλλομένους· ὑπέσχετο δὲ ἐν σφα-

S. λαμβάνειν τοὺς ἕλκοντας, ἀφ' οὗ κατὰ μεταφορὰν ἐνταῦθα, τὸ οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε θνήσκοντες, τουτέστιν, οὐκ ἂν ἀρκοίητε πρὸς τὴν τοῦ θανάτου συντομίαν, οὕτως ὑμᾶς ἕλξουσι δηλονότι μετὰ ταχύτητος. 931. Ὁ νόμος ἀνεῖται] Ἐνδέδοται. ὑμεῖς γὰρ φονευθήσεσθε, οὐ φονεύσετε. καὶ ὑποτάξεσθε, οὐχ ὑποτάξετε.] Ὁ νόμος] Νόμος ὁ κελεύων ὑπείκειν ἀνδράσι τὰς γυναῖκας. MS. C. C. C. Ἀνεῖται] Ἀπολέλυται, καταληφθήσεται, ἢ ἀνεῖται ἀντὶ

ejus Tragœdia desumtum esse facile crediderim. Satis verisimile est, margine a grammatico adscriptum ad illustrandum γῆν Ἰνάχου κεκτημένοι, exinde in contextum errore librarii transiisse. *Musg.*

924. ἡμῖν Cod. D. *Beck.*

Fac. confert Aristoph Plut. 14.—Hic versus in aliquo cod. Leid. post octo versus sequentes male repetitur, monente Valck. Brunck. conjicit—ἢ δρᾶσαι πρέπει. Offendit eum repetitio verbi χρεών.

928. δὲ deest in A. In D. suprascriptum: ἐναντίον διακείσεσθε ἢ διακεῖσθαι πρέπον. *Beck.*

930. κατακτανεῖτέ με ex MSS. edidere Brunckius et Beckius. Sed in talibus rebus analogia codicibus est potior. Semper igitur futurum per ε scribam. Et ne quis moveatur infra legens 1595. κτανεῖν, sciat aoristum recte postponi verbo μέλλειν, ut supra 286. Med. 394. (397.) Æschyl. Prom. 629. Eubul. Athenæi I. p. 34. D. *Por.*

κατακτανεῖτε Br. edidit e membr. et cod. Reg.

κατακτανεῖτε A. D. *Beck.*

931. Ostendit Prev. huic Orestis oratiunculæ deesse vigorem, sed partim cogi-

Ὑπέσχετ' ἐν τῇδ' ἡμέρᾳ λείψειν βίον
Ξὺν σοί· πορεύει δ' αὐτὸν ἐκκλήτων ἄπο
Πυλάδης δακρύων· ξὺν δ' ὁμαρτοῦσιν φίλοι
Κλάοντες, οἰκτείροντες· ἔρχεται δέ σοι
Πικρὸν θέαμα, καὶ πρόσοψις ἀθλία.
Ἀλλ' εὐτρέπιζε φάσγαν' ἢ βρόχον δέρῃ,
Ὡς δεῖ λιπεῖν σε φέγγος. ηὑγένεια δὲ
Οὐδέν σ' ἐπωφέλησεν, οὐδ' ὁ Πύθιος
Τρίποδα καθίζων Φοῖβος, ἀλλ' ἀπώλεσεν.
ΧΟ. Ὦ δυστάλαινα παρθέν', ὡς ξυνηρεφὲς

Promisit se relicturum vitam hoc die
Tecum: ducit autem eum ex concione
Pylades lacrymans, et comitantur amici
Plorantes, miserentes: venit tibi
Acerbum spectaculum et miser aspectus.
Sed præpara gladios, aut laqueum collo,
Quia oportet te relinquere lucem, et nobilitas
Nihil tibi profuit: neque Pythius
Phœbus sedens in Tripode, sed perdidit.
*Cho.* O misera virgo, ut obductum

P. γῇ αὐτόχειρι, ἤτοι αὐτοεργῷ, καὶ διὰ τῶν οἰκείων χειρῶν, λείψειν τὸν βίον σὺν σοὶ, ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ. ἄγει δὲ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐκκλήτων ἐνταῦθα, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ὁ Πυλάδης δακρύων. συνακολουθοῦσι δὲ καὶ οἱ φίλοι κλαίοντες, οἰκτείροντες. ἔρχεται δέ σοι πρόσοψις ἐλεεινή· ἀλλ' ἑτοίμαζε ξίφη, ἢ σχοινίον ἀγχόνης ἐπὶ τῷ τραχήλῳ, ὅτι ἀπόκειται λιπεῖν σε τὸ φῶς. ἡ εὐγένεια δὲ, οὐδὲν ἐπωφέλησεν, ἀντὶ τοῦ ὠφέλησεν, οὐδὲ ὁ Φοῖβος ὁ Πύθιος, ἤτοι ὁ Ἀπόλλων ὁ καθίζων τρίποδα, ἤτοι ὁ ἐπὶ τρίποδος καθίζων· ἀλλὰ ἀπώλεσεν. ὦ παρθένε παναθλία,

S. δοθήσεται νόμος ταῖς γυναιξὶ τοὺς ἰδίους ἄνδρας φονεύειν. MS. C. C. C. 932. Οὐ σπάνις γενήσεται] Οὐ λήξει, οὐ δὲ παύσεται, οὐ δὲ πέρας ἕξει ὁ θάνατος ἡμῶν· ἐξαπλοῦται γὰρ, καὶ πλατύνεται ὁ νόμος κατὰ τῶν ἀνδρῶν οὗτος· τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ ἀνεῖται. 947. Ξυνηρεφὲς] Στυγνὸν, καὶ ὥσπερ ἐστεγασμένον κακοῖς. ἐν τοῖς ἐνίοις δὲ οὐ φέρονται οἱ τρεῖς στίχοι

tandum esse, referri eam ab rustico homine, partim Orestem ipsum morbo et languore tum laborasse. *Beck.*

κοὐ φθάνοι θν. τ. ἂν,] *Neque mortem effugiet quisquam.* V. v. 926. s. *Heath.*

932. Ὡς] Liber *Heinsio-Scaligerianus* legit ὦ, cujus necessitatem nullam ego video. MS. ὡς habet. *Beck.*

937. αὐτόχειρα dici etiam, *qui alterum sua manu interficit*, docet ad h. l. Fac. *Beck.*

938. τὸν βίον D. *Beck.*

940. ὁμαρτοῦσι D. *Beck.*

942. In cod. ap. Valck. ad Hipp. 809. θέαμα πικρόν. *Beck.*

θέαμα est cujusvis rei, terræ puta, aut maris, πρόσοψις, plerumque hominis. *Musg.*

943. φάσγανον Ald. sed satis magno numero MSS. φάσγαν' ἢ βρόχον. Contra mox 1034. jungit βρόχους et ξίφος, mutatis numeris. *Por.*

φάσγαν' A. D. *Beck.*

φάσγαν'] Ita MS. Cantabr. et Lib. P. Ed. Ald. φάσγανον. *Musg.*

944. Brunck. edidit ηὑγένεια e membr. Reg.

λειπεῖν D. Mox: ἡ εὐγένεια A. ηὑγένεια D. *Beck.*

Πρόσωπον εἰς γῆν σὸν βαλοῦσ' ἄφθογγος εἶ,
Ὡς εἰς στεναγμοὺς καὶ γόους δραμουμένη.
ΗΛ. Κατάρχομαι στεναγμὸν, ὦ Πελασγία, στροφή.
Τιθεῖσα λευκὸν ὄνυχα διὰ παρηΐδων,

Vultum in terram demittens, muta es,
Tanquam cursura in querelas et luctus ?
*Ele.* Inchoo luctus, o Pelasgia,
Mittens album unguem in genas,

P. λίαν ὑπάρχεις ἄλαλος, βαλοῦσα τὸ σὸν πρόσωπον σκυθρωπὸν εἰς τὴν γῆν, ὡς μέλλουσα δραμεῖσθαι εἰς στεναγμοὺς καὶ γόους. ΕΛΕΚ. Ὦ Πελασγία γῆ δηλονότι, ἀρχὴν ποιοῦμαι στεναγμῶν, τιθεῖσα καὶ ποιοῦσα διὰ τῶν παρειῶν, ἤτοι διὰ τοῦ αὐτὰς σπαράσσειν, τὸν λευκὸν ὄνυχα

S. οὕτοι, πῶς γὰρ οὐκ ἔμελλε στενάζειν, οὕτω δυστυχῶς ἔχουσα; 950. Κατάρχομαι στεναγμὸν] Τὰ τοιαῦτα εἴδη, καλεῖται κατὰ σχέσιν, ὡς εἴρηται, καὶ εἰσὶ τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα ΙΑ', καὶ τὰ τῆς ἀντιστροφῆς τοσαῦτα. Τὸ Α' ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος καθαρός. Τὸ Β' ὅμοιον, ἐπιμεμιγμένον χορείοις· Τὸ Γ' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. (lege ἰαμβικὸν ἐφθημιμερές.) Τὸ Δ' ὅμοιον τῷ Β'. Τὸ Ε' ἀσυνάρτητον, ἐκ Β' τροχαϊκῶν πενθημιμερῶν. Τὸ στ' ἴαμβος τρίμετρος. Τὸ Ζ' ὅμοιον, ἐπιμεμιγμένον, καὶ ἙΤΕΡΟΙΣ ΠΟΣΙ. Τὸ Η' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ Θ' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ Α' ποδὸς χορείου, τοῦ Β' ἀναπαίστου. Τὸ Ι', τροχαϊκὸν ἐφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται Εὐριπίδειον, ἢ ληκύθιον. Τὸ ΙΑ' ἀσυνάρτητον ἐξ ἰαμβικῆς βάσεως, καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ· ἐπὶ τῷ τέλει ἀμφοτέρων παράγραφος. 951. Τιθεῖσα] Τὸ τιθεῖσα κατὰ κοινοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἐπὶ τῶν παρηΐδων. 952. Αἱματηρὸν ἄταν] Ἀντὶ τοῦ καταξέουσα ἑαυτῆς τὰς παρειὰς τοῖς ὄνυξι, ὅπερ ἐστὶ δι' αἵματος βλάβη. 954. Νερτέρων Περσέφασσα] Περσέφασσα καλεῖται ἡ Κόρη. ἀπὸ δὲ ταύτης καὶ τὴν μητέρα βούλεται δηλοῦν, (πῶς γὰρ ἡ παῖς καλλίπαις;) ἡ γὰρ Περσέφασσα θυγάτηρ ταύτης. γράφεται δὲ τὸ καὶ καλλίπαις καὶ καλὴ παῖς, αὕτη οὖσα ἡ κόρη· οὕτω βέλτιον, αὕτη γὰρ ἐκληρώθη τὸν θρῆνον, τοῖς γὰρ θρηνοῦσιν ἐγγίνεται ἡ * τὸν ἴαχνον (f. Ἴακχον) γεννήσασα ἡ καλὴ παῖς. ἰστέον ὅτι τῆς

* Τὸν ἴαχνον] Pro τὸν ἴαχνον mallem reponere τὴν ἰαχὴν, quam cum Kingio τὸν ἴακχον, cui certissime nihil hic negotii; quanquam neque istud plene mihi satisfacit. *Heath.*

ἠὐγένεια] Ita MS. Cantabr. et Lib. P. [probante Heath.] Ed. Ald. εὐγένεια. *Musg.*

950. αἶ αἶ præfigit Ald. sed omittunt membr. D. et alii. Omnes quoque στεναγμῶν, sed alterius constructionis exempla dedit Musgravius ex Od. Γ. 445. Lycophrone 209. Athenæo XIV. p. 622. C. Addit Brunckius Androm. 1201. *Por.*

Αἶ, αἶ] En! iterum τὸ Αἶ, Αἶ otiosum est, nec versus pedibus annumerandum. Vid. quæ notavimus ad *Hecub.* v. 1098. MS. *deest.*

κατάρχεσθαι, quod in sacris propriam sedem habet, hic positum esse, quia ad sacra Cereris respiciat poëta, monet Fac. Cum accus. constructum hoc verbum occurrit Andr. 1196. Voculas αἶ, αἶ auctoritate membr. Reg. omisit Brunck.

Αἶ, αἶ omittit D. στεναγμῶν A. D. In D. adscriptum: κατάρχομαι, τὸ ἀρχὴν ποιοῦμαι, καὶ τὸ ἀρχὴν λαμβάνω. *Beck.*

στεναγμὸν] Ita Barnesius et Kingius, incertum, quo auctore. Ed. Ald. et MSS. plerique στεναγμῶν, quæ usitatior constructio est. Quanquam non desunt exempla, ubi κατάρχομαι accusativum adsciscit Hom. Odyss. γ.

—— γέρων δ' ἱππηλάτα Νέστωρ
χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο——

Lycophron. Alexand. v. 209. χέρνιβας κατάρξεται. Athenæus p. 622. C. ex Semo Delio: ἀλλ' ἀκήρατον Κατάρχομεν τὸν ὕμνον. *Musg.*

962. Fac. repetendum monet κατάρχομαι, et αἱματηρὸν ἄταν intelligit de laceratione genarum in gravi luctu consueta. Idem observat, in sacris solitum fuisse in honorem raptæ Proserpinæ plangere.

In edit. Beck. invenimus:

Αἱματηρὸν ἄταν,
Κτύπον τε κρατὸς, ὃν ἔλαχ᾽ ἁ κατὰ χθονὸς
Νερτέρων καλλίπαις θεά.
Ἰακχείτω δὲ γᾶ Κυκλωπία,

Cruentam noxam,
Et fragorem capitis, quem nacta est sub terra
Inferorum formosa juvenilis Dea.
Ululet autem terra Cyclopea,

P. αἱματηρὸν, τιθεῖσα (κατὰ κοινοῦ) ἄτην καὶ βλάβην, κτύπον τε κρατὸς καὶ κεφαλῆς, ὅν κτύπον δηλονότι ἐκληρώσατο ὑποκάτω τῆς γῆς ἡ Περσεφόνη, ἡ καλὴ παῖς, ἡ θεὰ τῶν νεκρῶν. θρηνείτω δὲ ἡ Κυκλωπεία γῆ, ἤτοι τὸ Ἄργος, τιθεῖσα ἐπὶ τῇ κεφαλῇ σίδηρον, κου-

S. κόρης ἤγουν τῆς Περσεφόνης ἁρπασθείσης ὑπὸ Πλούτωνος, ἡ μήτηρ αὐτῆς ἡ * Δηὼ, νῆστις περιήρχετο ζητοῦσα αὐτήν. καὶ δὴ περιερχομένη, καὶ ζητοῦσα αὐτὴν ὑπεδέχθη ἐν τοῖς οἴκοις τοῦ Ἱπποθόωντος ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Μετανείρας. ἥ τις Μετάνειρα παρέθηκεν αὐτῇ τράπεζαν, καὶ ἐκέρασεν αὐτῇ οἶνον, ἡ δὲ θεὸς οὐκ ἐδέξατο, λέγουσα μὴ θεμιτὸν εἶναι πιεῖν αὐτῇ οἶνον, ἐπὶ τῇ θλίψει τῆς θυγατρὸς, ἀλφίτων δὲ κυκεῶνα ἐκέλευσεν αὐτῇ κατασκευάσαι ὃν δεξαμένη ἔπιεν. Ἰάμβη δὲ τίς δουλὴ τῆς Μετανείρας, ἀθυμοῦσαν τὴν θεὰν ὁρῶσα, γελοιώδεις λόγους καὶ σκώμματά τινα ἔλεγε, πρὸς τὸ γελάσαι τὴν θεόν. ἦσαν δὲ τὰ ῥήματα ἅπερ αὐτὴ πρῶτον εἶπεν, ἰαμβικῷ μέτρῳ ῥυθμηθέντα. Ἰάμβη δὲ θυγάτηρ Ἠχοῦς καὶ τοῦ Πανὸς, Θρᾷσσα τὸ γένος. Καλλίπαις] Καλλίπαις ὁ καλοὺς παῖδας ἔχων, καὶ ἡ καλλίπαις ἐπὶ θηλυκοῦ, καὶ ἡ καλὴ παῖς, ὡς ἐνταῦθα. 955. Ἰαχείτω δὲ γᾶ Κυκλωπία] Θρηνείτω τὰ πήματα τῶν Ἀτρειδῶν οἴκων ἡ ἀπὸ τοῦ Κύκλωπος γῆ, ἤτοι αἱ Μυκῆναι, ἢ τὸ Ἄργος. Κυκλωπία] Κύκλωπες Θρᾳκικὸν ἔθνος ἀπὸ Κύκλωπος βασιλέως οὕτως ὀνομαζόμενοι, οὗτοι πολέμῳ ἐξαναστάντες τῆς ἰδίας, ἄλλοι ἄλλοσ᾽ ᾠκίσθησαν. πλείονες δὲ αὐτῶν ἐν τῇ Κουρήτιδι, ἦσαν δὲ ἄριστοι τεχνῖται. Ἄβαντος δὲ τοῦ βασιλέως τῶν Ἀργείων υἱοὶ ἦσαν ἐξ Ἀγλαΐας, Προῖτος, καὶ Ἀκρίσιος. οὗτοι μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς ἐστασίασαν περὶ τῆς τυραννίδος. φησὶ, δὲ ὅτι ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ, πρῶτοι ξυλίναις ἀσπίσιν ἐχρήσαντο

* Ἡ Δηὼ etc. Tractat h. l. Verheyck ad Anton. Lib. p. 161. sed in Iambes nomine Scholiasten errasse putat; esse enim urbis nomen. *Beck.*

τὰν αἱματηρὸν ἄταν.

Τὰν omittunt A. D. Mox D. ἄτην. *Beck.*

αἱματηρὸν] Ita Ed. Ald. Barnesius et Kingius τὰν αἱματηρὸν, ubi illud τὰν, quod non memini me in ullo MS. vidisse, a correctore aliquo ad metrum fulciendum adjectum videtur, ut versus ἀντιστοίχου mensuram adæquaret. Sed infra docebimus, ἀντίστοιχον mendo laborare, et ad hujus normam corrigendum esse. *Musg.*

953. Pro ἔλαχ᾽ ἁ non pauci MSS. ἔλαχε vel ἔλαχεν. *Por.*

ἔλαχεν κατὰ χθ᾽ A. ἔλαχε κ. χθ. D. *Beck.*

954. Ald. et MSS. post νερτέρων addunt Περσέφασσα, et 957. τῶν Ἀτρειδῶν præponunt, quæ pro glossis recte habet Musgravius. *Por.*

Καλλίπαις] al. καλὴ παῖς. Vid. *Schol.* eodem modo dicitur καλλικολώνη, κάλλιχθυς et εὔσταχυς *substantive.* *Beck.*

Non intellexit Scholiastes, quomodo καλλίπαις de Proserpina dici posset. Itaque ad hoc offendiculum amoliendum comminiscitur, primo, Περσέφασσα Cererem æque ac Proserpinam indicare, deinde, quod paullo minus absurdum, sed valde inelegans est, pro καλλίπαις legendum esse καλὴ παῖς:

Νερτέρων Περσέφασσα, καλὴ παῖς, θεά.

Sed hunc tam frigidum tamque inficetum versum nullo modo scribere potuit Euripides, ut facile agnoscent, qui in ejus lectione vel mediocriter versati sunt. Fons erroris est perversa vocis καλλίπαις interpretatio. Est enim καλλίπαις, non, quod putabat Scholiastes, *pulchros liberos ha-*

Σίδαρον ἐπὶ κάρᾳ τιθεῖσα κούριμον,
Πήματ' οἴκων.
Ἔλεος, ἔλεος ὅδ' ἔρχεται
Τῶν θανουμένων ὕπερ
Στρατηλάτων Ἑλλάδος ποτ' ὄντων.

Ferrum supra caput ponens tonsorium
Propter mala domus.
Illa miseratio, miseratio tibi convenit
Ob occisos,
Qui aliquando fuerunt duces Græciæ,

P. ρᾶς ποιητικὸν, διὰ τὰ πήματα τῶν οἴκων τῶν Ἀτρειδῶν. ἐλεεινότης ἥδε ἔρχεται ὑπὲρ τῶν μελλόντων τεθνήξεσθαι παίδων, ὄντων τῶν ποτὲ στρατηλάτων, ἤτοι τοῦ Ἀγαμέμνονος.

S. Ἀργεῖοι, καὶ νικήσαντος Ἀκρισίου, συνέβησαν, ὥστε πλωτῆς γενομένης τῆς θαλάσσης ἀπαλλάττεσθαι τὸν Προῖτον. χειμάζοντι δὲ αὐτῷ ἐκεῖσε, φίλοι γίνονται Ἀργεῖοι. καὶ συμμαχία αὐτῷ ἐκ Λυκίας ἔρχεται, καὶ τῆς Κουρήτιδος. ὡς δὲ λοιπὸν ἔαρ ἐγένετο, δεδιότες Ἀργεῖοι τὴν ἐπείσακτον συμμαχίαν τοῦ Προίτου, συντίθενται· ὥστε Ἀκρίσιον μὲν ἄρχειν Ἄργους, Προῖτον δὲ, Τίρυνθος. κἀπειδὴ ὕποπτα ἦν τὰ τοῦ βασιλέως. τειχίζουσι τὰς πόλεις, τῶν ἐκ τῆς Κουρήτιδος Κυκλώπων τειχισάντων αὐτάς. λέγει δὲ τὰς Μυκήνας, πλησίον δὲ αὗται τοῦ Ἄργους. Κύκλωπες δὲ οἱ ἐγχειρογάστορες περιετείχισαν τὰς Μυκήνας, οὓς ἡ ἱστορία φησὶ τὸν κεραυνὸν τῷ Διῒ κατασκευάσαι. Γᾶ Κυκλωπία] Τὸ Ἄργος. ἀπὸ Κυκλώπων ἔθνους Θρακικοῦ, ὃ ἐπὶ συμμαχίαν κληθὲν ἐπὶ Προίτου αὐτόθι τὴν οἴκησιν ἐποιήσατο. MS. C.C.C. 956. Σίδαρον ἐπὶ κάρα τιθεῖσα κούριμον] Σίδηρον κουρεύσιμον ἐπὶ καρὰ

*bens*, sed simpliciter *pulchra*, altera parte compositi nihil ad sensum conferente, sed usum solummodo vocis intra certam ætatem conditionemque restringente. Quemadmodum et in Phœn. v. 1634, εὔτεκνος ξυνωρὶς non est *par generosos liberos habens*, sed *par filiorum generosorum*: iterumque in Alcestide v. 927. male verteris μονόπαις *unum infantem habens*, cum debeat esse simpliciter *unicus*. Confer etiam Iphig. in Taur. v. 1242. Herc. Fur. v. 691. Esto autem, καλλίπαις legendum esse, non καλὴ παῖς, quomodo metrum integrum præstabimus, cui neutra harum lectionum satisfacit? Expeditissima, ni fallor, ratio est, Περσέφασσα, tanquam Glossographi interpretamentum, delere, quo facto, plana et perspicua erunt omnia:

— ὃν ἔλαχ' ἁ κατὰ χθονὸς
Νερτέρων καλλίπαις θεά.

Postremo huic versui quomodo adaptandus sit ἀντίστοιχος, suo loco docebimus. *Musg.*

955. ἰαχείτω et Κυκλωπεία Ald. Κυκλωπία MSS. quidam. *Por.*

Γᾶ Κυκλωπεία] Præter *Scholiast.* vid. quæ nos ad *Iphig. Aul.* v. 151.

κυκλωπία D. *Beck.*

γᾶ Κυκλωπ. sæpe dicuntur Argos et Mycenæ. *Fac.*

956. κράτα Ald. et quidam MSS. sed κάρα plures. *Por.*

Ita edidit Beckius,

Σίδαρον ἐπὶ κρᾶτα τιθεῖσα κούριμον τῶν Ἀτρειδᾶν.

κάρα pro κρᾶτα Codd. A. D. Iidem verba τῶν Ἀτρ. ad sequentem versum referunt. *Beck.*

κάρα] Ita Kingius ex MS. Reg. Soc. Ed. Ald. κρᾶτα. *Musg.*

957. πήματα A. *Beck.*

τῶν Ἀτρειδῶν, ni fallor, interpretamentum est, a grammatico paullo infra adscriptum ad τῶν θανουμένων explicandum. Hoc certe sublato, metrum recte se habet, nec ullis supplementis in Antistr. indigemus.

Legere nunc quidem et distiuguere malim:

Κούριμον, πήματ' οἴκων
(Ἔλεος, ἔλεός σ' ὅδ' ἔρχεται
Τῶν φθονουμένων ὕπερ)
Στρατηλάτων Ἑλλάδος ποτ' ὄντων.

Eleganter ob dignitatem Agamemnonis οἶκοι, i. e., tota domus vel gens, στρατηλά-

Βέβακε γὰρ βέβακεν, οἴχεται τέκνων *ἀντιστ.*
Πρόπασα γέννα Πέλοπος, ὅ, τ' ἐπὶ μακαρίοις
Ζῆλος ὤν ποτ' οἴκοις·
Φθόνος νιν εἷλε θεόθεν, ἅ, τε δυσμενὴς
Φοινία ψῆφος ἐν πόλει.

Abiit enim, abiit, periit liberorum
Pelopis totum genus, et superis
Invidia quondam Domus.
Livor invasit eam divinitus, et infensum
Sanguinolentum suffragium in urbe

P. Ἔφθαρται καὶ πᾶσα ἡ γέννα τῶν τέκνων τοῦ Πέλοπος, καὶ ὁ οἶκος ὁ ὢν ποτὲ ζηλωτὸς, καὶ θαυμαστὸς, ἐπὶ μακαρίοις πράγμασι δηλονότι, ἢ ἀνδράσιν, οἴχεται, νέμεσις εἷλεν αὐτὸ. ἀπὸ τῶν θεῶν, καὶ ἡ ἐν τοῖς πολίταις ἐχθρὰ καὶ δυσμενὴς ψῆφος, καὶ κρίσις ἡ φονική.

S. τιθεῖσα, τουτέστι ξηρῷ (lege ξυρῷ) κειραμένη τὴν κεφαλήν. MS. C. C. C. Κούριμον] Κουρευτικόν. Ἀτρειδῶν] Διὰ τὰ πήματα τῶν Ἀτρειδῶν ἐλεεινοὶ φησὶ, καὶ οἰκτροὶ τὴν τύχην ἡμεῖς μέλλοντες θανεῖσθαι, παῖδες τῶν ἐν Ἑλλάδι ποτὲ διαπρεψάντων κατὰ τὴν βασιλείαν. 958. Ἔλεος ὅδ' ἔρχεται] * Ὑπὲρ ὑμῶν ἔλεος ἥξει τῶν θανουμένων. 961. Βέβακεν] Παρῴχετο. Οἴχεται] Παρῆλθε. 963. Ζηλωτὸς ποτ' οἶκος] Καὶ ὁ οἶκος ὁ ὢν ποτὲ ζηλωτὸς ὡς ἐπὶ μακαρίοις, νέμεσις αὐτὸν εἷλε θεία, καὶ ἡ ἐν τοῖς πολίταις δυσμενὴς φονία ψῆφος· Ζηλωτὸς] Ἐπίφθονος. 963. Φθόνος νιν εἷλε] Ὀργὴ αὐτὸν κατέλαβε, καὶ ἡ ἐχθρὰ, φονικὴ

* Pro ὑπὲρ ὑμῶν Heath. legit ὑπὲρ ἡμῶν. *Beck.*

ται vocantur. Neque sane inusitatum est poëtis, ad posteros transferre Proavorum laudes: quemadmodum apud Pindarum Agesias quidam, a primis Syracusarum conditoribus originem trahens, ipse συνοικιστὴς Syracusarum audit. Olymp. VI. Stroph. I.

In Parenthesi venustatem et vim permagnam habet, eos, qui olim invidiam movere soliti erant, nunc aliorum misericordiam implorare. Forte et in animo habuit Poëta Pindaricum illud, κρεῖσσον οἰκτιρμοῦ φθόνος. *Musg.*

958. (Ex Kingii dispositione) Glyconius est ex antispasto hexasyllabo, cui in antistropha opponitur epitritus primus pariter pentasyllabus, et diiambo. Ejiciatur autem fulcrum γε, quod, nulla metri necessitate cogente, interpolavit Kingius. Heath. Brunck. notavit, versum hunc et ei oppositum in antistr. esse iambicos dimetros, in quibus non necesse, ut pes pedi congruat, nihilque, nec quoad sensum, nec quoad metrum, deesse. *Beck.*

ἔλεος, ἔλεος ὅδ'] Kingius metri gratia ἔλεος, ἔλεός γ' ὅδ'. Malim ἔλεος, ἔλεός σ' ὅδ' ἔρχεται. *Decet te hæc miseratio.* ἔρχεται. *decet*, eadem sensus deflexione, qua προσήκει et καθήκει. Soph. Œd. Col. 770. — ἧκέ μοι γένει τὰ τοῦδε πενθεῖν πήματ'. Herodotus II. 36. κήδεϊ — τοὺς μάλιστα ἱκνέεται. *Musg.*

959. τῶν θανουμένων] *Morituris* recte vertit Interpres. Verum hi morituri, Orestes utique et Electra, nullo jure στρατηλάται Ἑλλάδος dici poterant. Legendum forte δανουμένων, *occisorum* a δανόω, *occido.* Hesychius: δανῶν, φονεύων. ubi vide Interpretes, ut et Ruhnkenium Præf. ad Hesych. V. II. p. IX. *Musg.*

960. Asynartetus ex duabus penthemimeribus iambicis. *Heath.*

961. In βέβακεν ν ἐφέλκ. omittit Cod. D. *Beck.*

962. μακαρίοις A. μακάριος D. *Beck.*

963. ζηλωτὸς ὢν ποτ' οἶκος Ald. et fere omnes MSS. οἴκους K. Emendatio est Musgravii, ut et mox, ubi Aldus et MSS. Φονία—πολίταις. Solus K. φοινία. *Por.*

Br. edidit, ζῆλος ἂν ποτ' οἴκοις e conjectura partim Musgr. partim sua, ut verborum ordo esset: καὶ ὁ ζῆλος ἂν ποτ' ἐπὶ μακαρίοις οἴκοις *et invidiosa olim felicitas opulentæ domus, illam evertit deorum livor.* *Beck.*

ζηλωτὸς] Lego propter metrum ζῆλος:
— ὅ τ' ἐπὶ μακαρίοις

Ἰὼ, ἰὼ πανδάκρυτ' ἐφαμέρων
Ἔθνη πολύπονα λεύσσεθ', ὡς παρ' ἐλπίδας
Μοῖρα βαίνει.
Ἕτερα δ' ἕτερος ἀμείβεται

Heu, heu hominum, plenæ lacrymarum
Gentes laboriosæ videte quomodo præter
Spem fatum venit.
Alia vero post alia succedunt

P. ὦ πολυπόνα τῶν ἀνθρώπων ἔθνη, καὶ ὑπὸ πάντων ἄξια θρηνεῖσθαι, βλέπετε πῶς ἡ τύχη ἔρχεται παρὰ προσδοκίαν. ἕτερα δὲ πήματα ἑτέροις πήμασιν ἀμείβεται, καὶ κατὰ διαδοχὴν

S. καταδίκη τῶν πολιτῶν. 966. Πανδάκρυτ' ἐφαμέρων ἔθνη]. Ἀφ' ἑτέρας πτώσεως ἀρξάμενος ὥσπερ ἐκ μεταμελείας ἐφ' ἑτέραν πτῶσιν ἀποδίδωσι τὴν σύνταξιν. συνήθης δὲ οὗτος ὁ σχηματισμὸς καὶ τῷ πεζῷ λόγῳ. ὡς παρὰ Φιλοστράτῳ, Φαρέτραι μὲν οὖν χρυσόπαστοι καὶ χρυσαὶ, καὶ τὰ ἐν αὐταῖς βέλη. γυμνὴ τούτων ἡ ἀγέλη πᾶσα. οὕτω χρὴ γράφειν καὶ τὰ παρόντα κῶλα; ἵν' εἴη πρὸς τὰ μέτρα ὀρθά· καὶ ὁ οἶκος ὁ πάλαι διὰ τὰς εὐδαιμονίας ζηλωτὸς ὢν, βέβηκε, καὶ οἴχεται. καὶ τὸν ἄλλον στίχον "Πολύστονά τε δὴ, καὶ πολίπονα." ἵν' εἴη ἴαμβος, ὡς ὁ τῆς στροφῆς, ἐλλιπὴς γὰρ ἦν, διὸ καὶ διωρθώθη παρ' ἡμῶν, καὶ οἶμαι καλῶς. 969. Ἕτερα δ' ἑτέροις] Ἄλλα ἐπ' ἄλλοις κατὰ διαδοχὴν ἐπέρχεται κακὰ τοῖς ἀνθρώποις. 971. Βροτῶν δ' ὁ πᾶς ἀστάθμητος αἰών] Ὁ βίος δὲ τῶν ἀνθρώπων ἀβέβαιος, ἄνισος, ἄστατος, ἄλλοι γὰρ ἄλλας ἔχουσι τύχας. 972. Μόλοιμι] Τὸ ἑξῆς μόλοιμι πρὸς τὴν πέτραν, καὶ τὴν βῶλον, τὴν τεταμένην ἐξ Ὀλύμπου. χθονὸς μέσον (καὶ) οὐρανοῦ ἀλύσεσι χρυσαῖς, καὶ φερομένην δίναισι, καὶ αἰωρήμασιν· ὁ δὲ λόγος, εἴθε παραγενοίμην εἰς τὴν μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ τεταμένην πέτραν, ἥτις αἰωρεῖται καὶ φέρεται μυρίαις στρεφομένη χρυσαῖς ἀλύσεσιν ἐξ οὐρανοῦ. ἵνα πρὸς τὸν Τάνταλον ἐλθοῦσα, ἀποδυραίμην τὰ συμβάντα. Ἀναξαγόρου μαθητὴς γενόμενος ὁ Εὐριπίδης, μύδρον λέγει τὸν Ἥλιον, οὕτω γὰρ δοξάζει, μύδρον δὲ καλοῦσι τὸν πεπυρακτωμένον σίδηρον· πέτρον δὲ καὶ βῶλον κατὰ ταυτὸ εἴρηκεν. ἀλλ' ἡ μὲν ἱστορία λέγει, τὸν Τάνταλον ἀνατεταμέναις χερσὶ φέρειν τὸν οὐρανόν. νῦν δὲ ὁ Εὐριπίδης ἰδίως τὸν ἥλιον ἐπηρτῆσθαι λέγει αὐτῷ, διάπυρον ὄντα μύδρον, ὑφ' οὗ καὶ δειματοῦσθαι αὐτὸν ἀεὶ, Ἀναξαγόρᾳ πειθόμενος μύδρον αὐτὸν εἶναι λέγοντι. τινὲς δὲ κυρίως ἀκούουσι βῶλον χρυσῆν ἐπῃωρῆσθαι τῇ κεφαλῇ τοῦ Ταντάλου. ὑφιστᾷ δὲ ὁ Εὐριπίδης τὴν Ἠλέκτραν εὐχομένην, ὅπως τῷ Ταντάλῳ ἀποδύρηται τὰ συμβάντα τοῖς ἀπογόνοις αὐτοῦ. ὅμοιον τοῦτο τὸ ἐν Πειρίθῳ, "Σὲ τὸν αὐτοφυῆ τὸν ἐν αἰθερίῳ Ῥόμβῳ πάντων φύσιν ἐμπλέξαντα" οὐδὲ γὰρ διαφέρει ὑπὸ τῆς φύσεως εἰπὼν πάντα διαπεπλέχθαι, καὶ ὑπὸ ἀλύσεως * ἐξηρτῆσθαι τοῦ λίθου. Ἄλλως. Διὰ τούτων παραδηλοῦται, ὅτι ὁ Τάνταλος αὐτόθι ἐστὶ

* Pro ἐξηρτῆσθαι τοῦ λίθου Heath. corrigit ἐξηρτ. τὸν λίθον. *Beck.*

ζῆλος ὢν ποτ' οἴκοις

Epigrammatarius Anthol. p. 406.

ἄλλα μένοι ποθέουσιν ἔρως, ζῆλος δ' ἐλατῆρσι.

Confer etiam Bacch. v. 1311. Soph. Electr. v. 687. *Musg.*

964. Si φθόνος integra sit lectio, Facius monet, hæc ita esse explicanda: *dii animo invido et irato in Pelopis familiam fuere propter ipsius gloriam et virtutem, ita ut extinguendam eam censerent.*

φθόνος νιν εἷλε ad præced. versum referunt A. D. *Beck.*

965. King. edidit πολιήταις, improbante Heath. qui monet, versum Ionicum esse a majore trimetrum brachycatalectum ex epitrito secundo, Ionico et spondeo. καλὴ enim in stropha priorem syllabam habere brevem, neque unquam apud Att. primam producere. *Beck.*

πολίταις.] Legendum puto πόλει. Similis in MSS. confusio est ad Phœn. v. 939. *Musg.*

967. λεύσεσθ' Ald. sed λεύσσεθ' aut λεύσεθ' MSS. non pauci, ut et ἐλπίδας pro Aldino ἐλπίδα, cum id metro accuratius respondeat. *Por.*

Ex mente et auctoritate *Scholiastæ* ita lego hunc versum, cum olim [πολύστονά

Πήματ' ἐν χρόνῳ μακρῷ·
Βροτῶν δ' ὁ πᾶς ἀστάθμητος αἰών.
Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ καὶ
Μέσον χθονὸς τεταμέναν

Mala in longo tempore;
Tota autem vita hominum est instabilis.
Utinam vadam ad cœlum
Inter et terram appensam

P. ἔρχεται ἐν τῷ μακρῷ χρόνῳ, πᾶσα δὲ ἡ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ἀστάθμητος καὶ ἄτακτος. Ἀπέλθοιμι εἰς πέτραν τὴν τεταμένην ἐν αἰωρήμασι, ἤτοι τὴν αἰωρουμένην καὶ κρεμαμένην

S. μεταξὺ γῆς καὶ οὐρανοῦ, αἴσθησιν ἔχων πάντων τῶν πεπραγμένων. εἰ δ' ἄρα τινὲς διαπορεῦσι, πῶς ἐξ ἁλύσεως περιηρτημένος περιίησιν ὁ ἥλιος, γινωσκέτωσαν ὅτι τὰ φυσικὰ τοῖς μυθικοῖς καταμίγνυσιν ὁ Εὐριπίδης. Μόλοιμι] Εἴθε παραγενοίμην. —— ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΜΟΝΟΣΤΡΟΦΗΣ.—Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ] Μετὰ τὴν κατὰ σχέσιν στροφὴν ἑτέραν τίθησιν ἀπολελυμένην στροφὴν, [εἰσὶ γὰρ τὰ παρόντα εἴδη (MS. Baroc. 74.) μονοστροφὰ καὶ συστηματικὰ κατὰ περιορισμοὺς ἀνίσους, καὶ μετρικὰ ἄτακτα· τὰ κῶλα πάντα ΛΖ'. Τὸ Α', περίοδος ἐξ ἰαμβικῆς καὶ τροχαϊκῆς βάσεως. Τὸ Β' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον καθαρόν. Τὸ Γ', τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. Τὸ Δ', ἐπιωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος Δ', ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, κατὰ συνίζησιν, καὶ ἰάμβου. Τὸ Ε' ἰωνικὸν (lege ἰαμβικὸν,) δίμετρον, ὑπερκατάληκτον. [καθαρόν. Τὸ στ' ἰωνικὸν ἀπ' ἐλάττονος δίμετρον ὑπερκατάληκτον, MS. Ib.] ἐξ ἐπιτρίτου Α', παίωνος Δ', ἀντὶ ἰωνικοῦ καὶ συλλαβῆς. Τὸ Ζ' ὅμοιον τῷ Β'· Τὸ Η' ὅμοιον ἐκ χορείων δι' ὅλου. Τὸ Θ' ἰαμβικὴ βάσις. Τὸ Ι' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. Τὸ ΙΑ' ἀσυνάρτητον, ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως, καὶ ἰαμβικοῦ διμέτρου βραχυκαταλήκτου· εἰ δὲ βούλει, χοριαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ ΔΙΣΠΟΝΔΕΙΟΥ, διιάμβου, καὶ σπονδείου αὖθις. Τὸ ΙΒ' ὅμοιον τῷ Β'. Τὸ ΙΓ', ὅμοιον ἑφθημιμερὲς, τοῦ Β' ποδὸς χορείου. Τὸ ΙΔ', ἰωνικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, διιάμβου, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. Τὸ ΙΕ' ὅμοιον τῷ ΙΓ', καθαρὸν ἰαμβικόν. Τὸ Ιστ' ἀσυνάρτητον, ἐκ δύο τροχαϊκῶν ἑφθημιμερῶν· εἰ δὲ βούλει, ἐξ ἰθυφαλλικοῦ, καὶ ἰαμβικῆς βάσεως. Τὸ ΙΖ' τροχαϊκὸν πενθημιμερές. Τὸ ΙΗ' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος Α' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου Β'. εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ Α' ποδὸς δακτύλου. Τὸ ΙΘ' ὅμοιον τῷ Β'. Τὸ Κ' ὅμοιον τῷ Γ'. Τὸ ΚΑ' ἴαμβος τρίμετρος. Τὸ ΚΒ' ὅμοιον τῷ ΙΕ'. Τὸ ΚΓ' ὅμοιον κατὰ πάντα τῷ Η'. Τὸ ΚΔ' ἀναπαιστικὸν πενθημιμερές. Τὸ ΚΕ' τροχαϊκὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ Α' ποδὸς χορείου, ὃ καλεῖται Στησιχόρειον, ἔχον τὸ Πινδαρικὸν ἔθος, ἰάμβου δηλονότι τὸν τελευταῖον πόδα. Τὸ Κστ' ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, τοῦ Α' ποδὸς χορείου. Τὸ ΚΖ' ὅμοιον καθαρὸν, ἰαμβικόν. Τὸ ΚΗ' ὅμοιον τῷ ΚΔ'. Τὸ

τε δὴ καὶ] omittebatur, ut respondeat hic versus suo pari in stropha. *Barnes.*

King. edidit λεύσσετε, Brunck. e membr. Reg. λεύσσεθ', in cæteris hic Musgravium secutus est.

Πολύπονα λεύσσεθ' reliquis omissis A. D. Tum iidem verba μοῖρα βαίνει huic versui adjungunt. *Beck.*

Delevi [πολύστονά τε δὴ, καὶ] ut a Scholiasta propter metrum interpolata. Deesse testatur Kingius in omnibus MSS. præter unum, qui Reg. Soc. est. In Barnesiana et Kingiana inter ἔθνη et πολύπονα leguntur.

ἐλπίδας] Ita MS. B. et Ask. 1, 2. Ed. Ald. ἐλπίδα. *Musg.*

969. ἕτερος pro ἑτέροις ob metrum reposui. *Por.*

972, 973. Quod supra 6 vocaverat πέτρον, cum hic vocat οὐρανοῦ καὶ μέσον χθονὸς τεταμέναν αἰωρήμασι πέτραν, satis sibi constat. Sed cum addit, ἁλύσεσι χρυσέαις φερομέναν δίναισι βῶλον ἐξ Ὀλύμπου, puros mythologiæ fontes philosophia corrumpere videtur. Scholiastæ enim, cum Nostri ad hunc locum, tum Apollonii Rhodii I. 498. tradunt, Anaxagoram μύδρον sive λίθον διάπυρον dixisse solem, quam sententiam memorat Xenophon Mem. IV. 7,

Αἰωρήμασι πέτραν
Ἁλύσεσι χρυσέαις φερομέναν
Δίναισι βῶλον ἐξ Ὀλύμπου,
Ἵν' ἐν θρήνοισιν ἀναβοάσομαι
Γέροντι πατρὶ Ταντάλωι·

Elevationibus petram
Catenis aureis, circumactam
Vorticibus, glebam ab Olympo,
Ut inter lamenta exclamem
Seni patri Tantalo :

P. μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς χθονὸς, λέγω τὴν βῶλον τὴν ἁλύσεσι χρυσείαις, ἤτοι (δι') ἀλύσεων χρυσῶν φερομένην ἐν συστροφαῖς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ὅπως θρηνητικῶς διηγήσομαι τῷ γέροντι τῷ Ταντάλῳ, ὃς ἔτεκε τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν δόμων ἐμοῦ, ἤτοι τὸν Πέλοπα καὶ τοὺς

S. ΚΘ', δακτυλικὸν τετράμετρον, κατὰ γὰρ μονοποδίαν μετρεῖται τὰ δακτυλικὰ, ὡς εἴρηται. Τὸ Λ' ὅμοιον. Τὸ ΛΑ' ἀναπαιστικὴ βάσις· εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν τρίμετρον (lege ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον.) Τὸ ΛΒ', ὅμοιον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές. Τὸ ΛΓ', ἀναπαιστικὴ βάσις· τὸ ΛΑ', εἰ καὶ ἀναπαιστικὴ βάσις ἐγράφη, ἀλλ' οὐκ ἔστιν· ἔστι γὰρ ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ ΛΔ' ὅμοιον, δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ Α' ποδὸς ἔχοντος συνίζησιν τῶν δύο βραχέων, εἰς βραχὺ, ἵνα ἀνάπαιστος γένηται. Τὸ ΛΕ' ὅμοιον καθαρόν. Τὸ Λϛ' ὅμοιον τῷ Γ' Εὐριπίδειον. Τὸ ΛΖ', ὅμοιον κατὰ πάντα τῷ ΙΕ', οἵου βούλει μέτρου· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι τῶν συστημάτων παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς.—981. Οἳ κατεῖδον ἄτας] Οἵ τινες, φησὶν, οἱ ἐμοὶ προπάτορες. λέγει δὲ Ἀτρέα, καὶ Θυέστην, καὶ Ἀγαμέμνονα αὐτόπται καὶ θεαταὶ γεγόνασι πολλῶν κακῶν, ἐξ οὗ ὁ Πέλοψ κατὰ τὸ αὐτοῦ πτηνὸν, ὅ ἐστι ταχύτατον ἅρμα ἔχων, * τὰ Μυρτίλου ἐξεδίφρευσε, τουτέστιν

* Τὸν Μυρτίλον legit Heath. *Beck.*

7. Scholiastes Pindari ad Olymp. I. 97. ἔνιοι δὲ ἀκούουσι τὸν πέτρον ἐπὶ τοῦ ἡλίου. τὸν γὰρ Τάνταλον, φυσιολόγον γενόμενον, καὶ μύδρον ἀποφήναντα τὸν ἥλιον, ἐπὶ τούτῳ δίκας ὑποσχεῖν· ὥστε καὶ ἐπηωρῆσθαι αὐτῷ τὸν ἥλιον, ὑφ' οὗ δειματοῦσθαι καὶ καταπτήσσειν. περὶ δὲ τοῦ ἡλίου οἱ φυσικοί φασιν, ὡς λίθος καλεῖται ὁ ἥλιος. καὶ Ἀναξαγόρου δὲ γενόμενον τὸν Εὐριπίδην μαθητὴν, πέτρον εἰρηκέναι τὸν ἥλιον. Deinde citat utrumque ex Oreste locum. Quod ad βῶλον attinet, cum χρυσέαν βῶλον solem vocasse testetur Euripidem Scholiastes Apollonii, idque ex Phaëthonte diserte citet Laërtius II. 10. maxima cum verisimilitudine legunt viri docti apud Strabonem I. p. 58. C. (33.) Ἥλιος ἀνίσχων χρυσέᾳ βώλῳ φλέγει. Vide Valckenær. Diatrib. p. 30, 31. Ceterum καὶ omittit Aldus. MSS. partim καὶ μέσον, partim μέσον καί. *Por.*

Facius monet, Scholiasten haud dubie pro μέσον legisse μύδρον, quia multa de μύδρῳ disputat. King. edidit καὶ μέσον χθονός.

972—975. Hos versus ita constituit Beckius,

Μόλοιμι τὰν οὐρανοῦ μέσον καὶ χθονὸς
Τεταμέναν αἰωρήμασι
Πέτραν ἁλύσεσι χρυσέαισι, φερομέναν.

Ver. 972. μέσον καὶ χθονὸς ad sequ. versum referunt A. D. *Beck.*

Observat Prev. non esse negligendum : legi hic carmen funebre in familiam, quæ nunc cum Oreste sit interitura. *Beck.*

καὶ χθονὸς] Deest καὶ in Aldina. *Musg.*

973. τεταμένην D. *Beck.*

981. (B. vide supra) Iambica hephthemimeris ex dispositione King. Nam τεταμέναν secundam corripit. *Heath.*

974. Πέτραν] *Euripides Tantali* pœnam a lapide capiti imminente fingit, cum *Homerus* abstinentia bonorum præsentium ait maceratum. Vid. *Eustathium* in *Hom.* fol. 1700. lin. 21. etc. Vid. hujus Fab. v. 6. Κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον Ἀέρι ποτᾶται, et in hunc locum et in illum *Scholiasten.* *Barnes.*

Ὃς ἔτεκεν ἔτεκε γενέτορας
Ἐμέθεν δόμων,
Οἳ κατεῖδον ἄτας,
Ποτανὸν μὲν δίωγμα πώλων
Τεθριπποβάμονι στόλῳ

Qui peperit, peperit parentes
Meæ familiæ,
Quæ vidit mala,
Celerem cursum equarum,
Quadrijugo curru

P. ἐξ αὐτου, * οἳ κατεῖδον συμφορὰς, ὅτε κατὰ τὸν ταχύτατον δρόμον τῶν ἵππων, τὸν τεινόμενον τῇ διὰ τῶν τεσσάρων ἵππων κινήσει, ὁ Πέλοψ ἀπὸ τοῦ δίφρου ἐποίησε τὸν φόνον τοῦ Μυρτί-

S. ἀπὸ τοῦ δίφρου ἔῤῥιψεν εἰς τὴν θάλασσαν. τὴν δὲ ἱστορίαν ταύτην ἤδη προεθέμεθα, ὅτι Πέλοψ ὁ Ταντάλου συνεργήσαντος τοῦ Μυρτίλου, καὶ παρὰ τὴν θάλασσαν ἐλαύνων, ἀπωθήσατο αὐτὸν κατ' ἐκεῖνον τὸν τόπον τῆς θαλάσσης, ἔνθα Γεραιστός ἐστιν ἀκρωτήριον τῆς

* In margine Cod. D. paraphrasis horum et seqq. verss. adscripta hæc: οἳ κατεῖδον ἄτας, ὅτε κατὰ τὸν ταχύτατον δρόμον τῶν ἵππων, τὸν γιγνόμενον τῇ διὰ τεσσάρων ἵππων κινήσει, ὁ Πέλοψ ἀπὸ τοῦ δίφρου ἐποίησε τὸν φόνον τοῦ Μυρτίλου κατὰ τοῦ πελάγους δικὼν αὐτὸν εἰς τὸ κῦμα τοῦ πόντου. ἁρματεύσας ἤγουν δραμὼν πρὸς ταῖς ἠϊόσι τῶν ποντίων σάλων ταῖς τοῦ Γεραιστοῦ ταῖς λευκοκύμοσι. ἀφ' ἧς αἰτίας ἦλθε τοῖς ἐμοῖς δόμοις κατάρα πολλῶν στεναγμῶν αἰτία, ὁπότε ἐγένετο τοῖς ποιμνίοις τοῦ Ἀτρέως τοῦ ἱπποτρόφου τὸ τέρας τὸ ὀλέθριον, τοῦ υἱοῦ τῆς Μαίας ἤγουν τοῦ Ἑρμοῦ, τουτέστιν ὃ ἐποίησεν ὁ Ἑρμῆς, τὸ λόχευμα λέγω τὸ χρυσόμαλλον τοῦ ἀρνὸς, ἀντὶ τοῦ ὁ τόκος τοῦ ἀρνὸς τοῦ χρυσομάλλου. ἀφ' ἧς αἰτίας ἡ ἔρις καὶ τὸ ταχεινὸν ἅρμα τοῦ ἡλίου μετέβαλε, μεθαρμόσασα τὴν πορείαν τοῦ οὐρανοῦ, τὴν πρὸς τὸ ἑσπέριον μέρος εἰς ἡμέραν μίαν, καὶ τὸν δρόμον τῆς ἑπταπόρου Πλειάδος ὁ Ζεὺς μετέβαλεν εἰς ὁδὸν ἄλλην.

αἰωρήμασιν] Conjungo cum μόλοιμι hoc constructionis ordine: μόλοιμι αἰωρήμασιν πέτραν τὰν μέσον οὐρανοῦ καὶ χθονὸς ἁλύσεσι χρυσέαισι τεταμέναν. *Musg.*

975. χρυσαίαισι D. sed ι suprascripto. *Beck.*

Interpungo post χρυσέαις, et sequentia sic interpretor: *glebam* ab Olympo *circumactam.* ἐξ Ὀλύμπου pro Ὀλύμπῳ, ut ἐκ χειρὸς Soph. Ajac. v. 27. ἐκ ποδὸς Theocrit. Idyll. VII. v. 6. Voluit autem significare auctor, glebam hanc (i. e. Solem) non sua quadam vi circumvolvi, sed cœli sive sphæræ exterioris motu *abripi*, catena quippe ipsi alligatam. *Musg.*

982. (B. vide supra) (ap. King.) Antispasticus Pherecrateus purus; legendum enim αἰωρήμασι, ν finali, quod King. addidit, abjecto. *Heath.*

976. Verba φερομέναν Δίναισι βῶλον κ. τ. λ. laudat Tho. Mag. V. Βῶλος. *Beck.*

976. Iambicus dimeter hypercatalectus, similis sequenti. *Heath.*

977. ἀναβοάσω Ald. et MSS. plures. ἀναβοάσωμαι H. Quare dedi ἀναβοάσομαι ex Schol. Aristoph. Plut. 639. ἵνα est *ubi.* Mox 979. MSS. quidam γεννήτορας. *Por.*

Scholiastes Aristophanis p. 34. habet ἀναβοάσομαι πατρὶ Ταντάλῳ, non ἀναβοάσω. *Musg.*

978. Πατρὶ γέροντι inverso ordine A. D.

978. Glyconius ex epitrito primo, et antispasto pentasyllabo. *Heath.*

979. s. Ὃς ἔτεκε γεννήτορας ἐμέθεν δόμων sic D. Etiam Cod. A. verba ἐμ. δόμων præcedenti addit versui. *Beck.*

981, 982. Utrumque versum jungunt A. D. *Beck.*

982. τὸ πτανὸν Ald. et MSS. Mutavi in ποτανόν. *Por.*

982. Antispasticus dimeter hypercatalectus ex epitrito primo, diiambo, et syllaba. Heath. qui ejici jubet articulum a King. interpolatum. δίωγμα Fac. interpretatur *de celeri motu et cursu*, et conferri jubet Soph. Electr. 505. s. Herod. 4. *Beck.*

983. Hesychius: Τεθριπποβάμονι στόλῳ·

Πέλοψ ὅτε πελάγεσι
Διεδίφρευσε Μυρτίλου φόνον
Δικὼν ἐς οἶδμα πόντου,
Λευκοκύμοσι πρὸς Γεραιστίαις
Ποντίων σάλων
Ἠιόσιν ἁρματεύσας.

Pelops quando in mari
Supervectus est Myrtili cædem
Abjiciens in gurgitem maris,
Juxta albam Geræstiam
Marinorum fluctuum
In littore aurigans:

P. λου, κατὰ τὸ πέλαγος ῥίψας τὸν Μυρτίλον. δηλονότι πρὸς τοῖς αἰγιαλοῖς τῶν θαλασσίων σάλων τοῦ Γεραιστοῦ, τοῖς λευκοῖς διὰ τῶν κυμάτων. ἀφ' ἧς αἰτίας ἦλθε ἐμοῖς δόμοις ἀρὰ

S. Εὐβοίας. ὅθεν τὸ πέλαγος ἐκεῖνο τῆς Εὐβοίας τὴν ἐπωνυμίαν εἴληφεν. 948. Πέλοψ ὅτε] Προτακτέον τοῦ λόγου τὸ ὁπότε. τουτέστι καὶ κατεῖδον οἱ ἐμοὶ προπάτορες ἄτας ἐν δόμοις, ἐξ οὗ Πέλοψ ἐξεδίφρευσεν εἰς θάλασσαν τὸν Μυρτίλον. ἔνθεν καὶ Μυρτῷον, ἀπὸ Μυρτίλου, τὸ πρὸς Εὔβοιαν (πέλαγος) κέκληται. * μηνίσαντος γὰρ Ἑρμοῦ τὸν τούτου πατέρα ὑποβαλεῖν τοῖς ποιμνίοις χρυσόμαλλον ἄρνα, ἣ πολλῶν αἰτία κακῶν αὐτοῖς γέγονε. τὰ δὲ λοιπὰ τῆς ἱστορίας ἑξῆς ἐπάγει. ἀνεῖλε δὲ τὸν Μυρτίλον, προσδοκήσας καὶ αὐτὸς ὁμοίως ὑπ' αὐτοῦ προδοθήσεσθαι. ἵνα μὴ ἐξείποι ὅτι αὐτὸς ἐνίκησε, καὶ οὐ Πέλοψ. οἱ δὲ ὅτι μετὰ τὴν νίκην ὡς φίλον συλλαβόμενος τὸν Μυρτίλον, ἐξεδίφρευσε, ζηλοτυπήσας εἰς Ἱπποδάμειαν. 985. Διεδίφρευσε] Ἀντὶ τοῦ ἐξεδίφρευσεν, ἐξέρριψε τὸν Μυρτίλον ἐπὶ τὸ ἀπολέσθαι. 986. Δικὼν] Ἐμβαλὼν εἰς τὸν πόντον, ὅτε ἐφόνευσεν. 987. Λευκοκύμοσι] Τοῖς λευκοῖς κύμασιν, ἐπειδὴ προσρηγνύμενα τῷ ἀκρωτηρίῳ ἀφρώδη γίνεται. Γεραιστίαις] Γεραιστὸς ἀκρωτήριον τῆς Εὐβοίας. 989. Ἁρματεύσας] Ἐκ τοῦ ἅρματος βαλὼν, ὅμοιον δὲ τῷ διεδίφρευσε, ἠϊόνας δὲ λέγει τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κύματος, ἢ τοὺς αἰγιαλούς, 990. Ὅθεν δόμοισι] Ὅτε ἐγένετο ποιμνίοις τέρας ὀλοὸν Ἀτρέως ἱπποβότα, λόχευμα ἀρνὸς χρυσομάλλου Μαιάδος τόκου. ὅθεν,

* Μηνίσαντος γὰρ Ἑρμοῦ —Heath. corrigit: μηνίσαντα γὰρ Ἑρμῆν, τὸν τούτου πατέρα. Myrtilus enim Mercurii erat filius. *Beck.*

τῇ ὁρμῇ τοῦ ἅρματος. Quod mirum est, neminem hucusque exstitisse, in editionibus Hesychii certe, qui corrigeret. *Por.*

984. ὁπότε Ald. ὅτε tantum non omnes MSS. *Por.*

Pro ὁπότε King. ὅτε.

ὅτε A. D. *Beck.*

984—986. Ita exhibet Beckius,

Πέλοψ ὁπότε πελάγεσι διεδίφρευσε, 991
Μυρτίλου φόνον δικὼν ἐς οἶδμα πόντου.

Μυρτίλου φόνον ad superiorem v. refert A. In D. Μυρτίλον φόνον. *Beck.*

985. φόνον Fac. accipit de *cadavere*, ut v. 1352. 1500. *Beck.*

διεδίφρευσε Μυρτίλου φόνον, i. e. *mare, quod Myrtili sanguine infectum et confusum erat, curru trajecit.* Historiam omnium plenissime enarrat Tzetzes ad Lycophron. v. 156. *Musg.*

987. λευκοκύμασι πρὸς Γεραστίαις Ald. contra plures MSS. *Por.*

King. ed. λευκοκύμοσιν. deleri ν finale vult Heath. qui monet, versum esse trochaicum dimetrum hypercatalectum, ut v. 991. (B. v. supra) λευκοκύμοσι Br. e membr. Reg. De Geræstio, Eubœæ promontorio, vid. ad h. l. Fac. *Beck.*

Γεραιστίαις] Ita recte Barnesius, ut sit adjectivum a Γεραίστιος, cum ἠϊόσιν construendum. Ed. Ald. Γεραστίαις. Ed. King. Γεραιστίαις genitivo singulari. Pro λευκοκύμοσι Ed. Ald. λευκοκύμασι, quod et hic male repetitum est. Sed alterum tuetur Lib. P. *Musg.*

Ὅθεν δόμοισι τοῖς ἐμοῖς
Ἦλθ' ἀρὰ πολύστονος,
Μαιάδος τόκου
Τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὁπότ'
Ἐγένετο τέρας ὀλοὸν ὀλοὸν
Λόχευμα ποιμνίοισιν

Unde familiæ nostræ
Venit luctuosa execratio ;
Maia nati
Agni aureo-vellero-ornati quando
Nascebatur portentum exitialis exitiale
Fætura inter greges

P. πολλῶν στεναγμῶν αἰτία. ὁπότε ἐγένετο ἐν τοῖς ποιμνίοις Ἄτρεως τοῦ ἱπποτρόφου, τὸ τέρας τὸ ὀλέθριον τοῦ υἱοῦ τῆς Μαίας Ἑρμοῦ, λέγω τὸ λόχευμα (καὶ ὁ τόκος) τὸ χρυσόμαλλον

S. τουτέστι διὰ τὸ φονευθῆναι τὸν Μυρτίλον, συμφορὰ κατέλαβε τοὺς οἴκους, τὴν ἀρχὴν λαβοῦσα ἐξ οὗ ἐγένετο τέρας ἐν τοῖς ποιμνίοις τοῦ ἱπποτρόφου Ἀτρέως τὸ ὀλέθριον. λέγω δὲ τὴν ἄρνα τὴν χρυσόμαλλον, ἣν ὁ Μαιάδος τόκος Ἑρμῆς ὑπέβαλεν. 995. Λόχευμα ποιμνίοισι] Τὸ ἑξῆς, λόχευμα χρυσόμαλλον ἀρνὸς, περιφραστικῶς ὁ ἀρνειός. Λόχευμα] Ἀκολουθεῖν δοκεῖ τῷ τὴν Ἀλκμαιωνίδα πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ Κυκλογράφος φησί. Φερεκύδης δὲ οὐ καθ' Ἑρμοῦ μῆνιν φησὶ τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι. ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας, τὸν ποιμένα προσαγαγόντα τὸ ποίμνιον τῷ Ἀτρεῖ * ἀνταποκαλεῖ. Ποιμνίοισι Μαιάδος τόκου] Ἑρμοῦ φησι τὰ ποίμνια, καθότι ἐπιδέδοται τὰ ποίμνια αὐτῷ. Ἑρμοῦ δὲ καὶ μιᾶς τῶν Δαναοῦ θυγατέρων Φαεθούσης ἐγένετο Μυρτίλος. οἱ δὲ ἐκ Κλυμένης αὐτὸν καὶ Διὸς φασὶ γεγενῆσθαι. Ἄλλως. Ὁπότε τὸν ἀρνειὸν ὑπέβαλε τοῦτον Ἑρμῆς ὀργιζόμενος Ἀτρεῖ, ἐπειδὴ ὁ πρόγονος αὐτοῦ Πέλοψ τὸν Μύρτιλον υἱὸν αὐτοῦ, εἰς τὸ ἐξ αὐτοῦ κληθὲν Μυρτῷον πέλαγος ἔῤῥιψε, συναγωνισάμενον αὐτῷ, καὶ ποιήσαντα ἀπὸ κηροῦ τοὺς τροχοὺς, ἤτοι τοὺς σφῆνας τῶν τροχῶν. ὁ δὲ Ἀτρεὺς βουλόμενος δεῖξαι, ὅτι αὐτοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία,

* Sub verbo ανταποκαλεῖ latere suspicatur Bentlei. Ep. ad Mill. p. 17. nomen aliquod pastoris, ut sit Ἀνταῖον ἀποκαλεῖ, vel Ἄντανδρον καλεῖ, vel Ἄντιφον, vel simile quidpiam. *Beck.*

988. s. Conjungunt Codd. A. D. Sic et duo sequentes ὅθεν — πολύστονος. *Beck.*

989. Hes. Ἠϊόσιν ἁρματεύσας· τῷ ἅρματι σύρας, ἐν τοῖς αἰγιαλοῖς ἐλαύνων. *Beck.*

991—996. In edit. Musg. ita leguntur,

Ἦλθ' ἀρὰ πολύστονος,
Λόχευμα ποιμνίοισι Μαιάδος τόκου,
Τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὁπότε
Γένετο, τέρας ὀλοὸν ὀλοὸν
Ἀτρέως ἱπποβότα.

Hæc sedibus mota, et male conglutinata esse videntur. Sic autem legendum puto :

ἦλθ' ἀρὰ πολύστονος
Μαιάδος τόκου
τὸ χρυσόμαλλον ἀρνὸς ὁπότ' ἐ-
γένετο τέρας, ὀλοὸν, ὀλοὸν
λόχευμα ποιμνίοισι
Ἀτρέως ἱπποβότα.

De Myrtili Diris vid. Lycophron. 165. *Musg.*

992. Ante Μαιάδος habent Aldus, et omnes, credo, MSS. λόχευμα ποιμνίοισι. Sed Musgravium post v. 994. transponentem secutus sum. *Por.*

Distinguendum est post ποιμνίοισι, quod cum Ἀτρέως ἱπποβότα conjungi debet, sicut Μαιάδος τόκου pendet a τὸ χρυσόμαλλον τέρας. *Heath.*

993. χρυσόμαλον A. Mox D. ὁπότ' ἐγένετο τέρας in hoc versu. *Beck.*

994. ὀλοὸν semel tantum aliqui. *Por.* 'γένετο A. Alterum ὀλοὸν omittunt A. D. *Beck.*

Ἀτρέος ἱπποβότα·
Ὅθεν ἔρις τό, τε πτερωτὸν
Ἁλίου μετέβαλεν ἅρμα
Τὰν πρὸς ἑσπέραν κέλευθον
Οὐρανοῦ προσαρμόσασα

Atrei equos alentis;
Unde Discordia alatum
Currum solis mutavit,
Ut occidentalem viam
Cœli accommodaret

P. τῆς ἀρνός· ὅθεν καὶ ἀφ' ἧς αἰτίας ἡ Ἔρις, καὶ ταχινὸν ἅρμα τοῦ Ἡλίου μετεποίησε, προσαρμόσασα ἀντὶ τοῦ μεταλλάξασα τὴν ὁδὸν, ἤγουν τὴν πορείαν τοῦ οὐρανοῦ, τὴν πρὸς ἑσπέραν, ἤγουν τὴν πρὸς τὸ ἑσπέριον μέρος εἰς μονόπωλον ἠῶ, ἤτοι εἰς ἡμέραν ἑνὸς δρόμου ἵππων, τουτ-

S. ἔφη δεῖξαι ὅτι χρυσόμαλλος ἀρνειὸς αὐτῷ ἐτέχθη. τούτου δὲ ὑπονοθεύσας τὴν γυναῖκα Θυέστης, ἔκλεψε τὸν ἀρνειόν. μὴ δυνηθεὶς οὖν κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν δεῖξαι, ὁ Ἀτρεὺς ἔμελλεν ἀφαιρεῖσθαι τὴν βασιλείαν, ἐκείνου τὸ ὑπ' αὐτοῦ ὑποσχεθὲν δεικνύντος· εἰ μὴ ὡς ἂν φιλόσοφος ἀπέδειξεν αὐτοὺς ἀσεβοῦντας, εἰ Θυέστην βασιλέα ἕλωνται. τεκμήριον δὲ τῆς βασιλείας τὸν Ἥλιον, καὶ τὰς Πλειάδας ἐκ δύσεως εὑρίσκοντα· καὶ οὕτως ἐβασίλευσε, καὶ τὸν ἀδελφὸν σφόδρα ἐτιμωρήσατο· τινὲς δὲ φασὶ, τὸν Δία πρὸς χάριν Ἀτρέως ποιῆσαι τὸν Ἥλιον καὶ τὰς Πλειάδας ἀνατεῖλαι ἐκ δύσεως, μεταστρέψαντα τὴν τάξιν ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ. καὶ τοῦτο προεκτιθέμεθα οὕτως. Φιλονεικίας οὔσης αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας, παρελθὼν ὁ Ἀτρεὺς, ἐπηγγέλλετο δεῖξαι πρὸς τὸ βεβαιωθῆναι αὐτοῦ τὴν βασιλείαν, χρυσόμαλλον ἐν τοῖς ποιμνίοις αὐτοῦ ἄρνα, ἣν ὁ Θυέστης λάθρα παρὰ τῆς Ἀερόπης αἰτήσας ἔλαβεν. ὅθεν Ἀτρεὺς ὡς ἀπατήσας τοὺς Ἕλληνας, ἐξεβλήθη τῆς ἀρχῆς, Θυέστης δὲ ἐκράτησεν. ἀλλ' ὕστερον πάλιν ὁ Ἀτρεὺς, φιλονεικίᾳ τῇ πρὸς τοῦτον, προσελθὼν ἐπηγγέλλετο δεῖξαι τὸν ἥλιον ἐκ δυσμῶν εἰς ἀνατολὰς τὴν πορείαν ποιούμενον, καὶ τὴν Πλειάδα ὁμοίως εἰς ἀνατολὴν ὁρῶσαν. * τοῦτο οὖν οὐ λέγει, ὅτι μετὰ τὸ φανῆναι τὸν ἄρνα ἡ Ἔρις τοῦ Ἀτρέως πεποίηκεν ἐπιδειχθῆναι Ἕλλησι τὸν ἥλιον τὴν ἐναντίαν πορευόμενον, καὶ τὴν Πλειάδα μηκέτι πρὸς δύσιν, ἀλλὰ πρὸς ἀνατολάς. πιθανῶς δὲ ὁ Εὐριπίδης τὸν μῦθον προσήρμοσεν. ὁ γὰρ φυσικὸς λόγος τὸν ἥλιον ἀποδείκνυσι τὴν ἐναντίαν πορείαν ἰόντα τῷ οὐρανῷ. φησὶ γὰρ, ὅτι πρότερον ἐκ Καρκίνου εἰς

* Τοῦτο οὖν νῦν λ. emendat Heath. *Beck.*

894—1007. Ita edidit Beckius,

Γένετο, τέρας ὀλοὸν ὀλοὸν
Ἀτρέως ἱπποβότα, ὅθεν ἔρις τὸ πτερωτὸν
Ἡελίου μετέβαλεν ἅρμα, πρὸς ἕ-
σπερον κέλευθον προσαρμόσασ' οὐρανοῦ
Μονόπωλον εἰς ἀῶ, ἑπταπόρου τε
Δρομήματα πλειάδος εἰς ὁδὸν ἄλλαν
Ζεὺς μεταβάλλει. τῶν δέ τ' ἀμείβει
Θανάτους θανάτων, τά τ' ἐπώνυμα
Δεῖπνα Θυέστου, λέκτρα τε Κρήσσας
Ἀερόπας δολίας, δολίοισι γάμοις.

Ver. 1001. (B.) Ἀτρέως ἱπποβότα (ἱπποβάτα) ad præced. versum referunt Codd. A. D. sequentes autem ita dispositos et scriptos exhibent:

ὅθεν ἔ. τὸ (D. τότε) πτ. ἀελίου (sic A. D.)
μετέβ. ἅ. τὰν π. ἕσπερον
κέλ. πρ. οὐρανοῦ *Beck.*

997. τὸ Ald. τό, τε plerique MSS. *Por.*
Brunck. e membr. R. τό τε πτερωτὸν Ἀελίου. *Beck.*

τὸ πτερωτὸν] Kingius τότε πτερωτὸν, quod melius fuisset disjunctum τό τε πτερωτόν. *Musg.*

998. ἠελίου Ald. ἀελίου MSS. et 996. Ἀτρέως. *Por.*

Ver. 1002. (B. Vide supra) Trochaicus trimeter catalectus, quinto pede choreo. *Heath.*

999. ἕσπερον Ald. et plures MSS. Sed ἑσπέραν Brunckii membranæ, et Philoponus. *Por.*

Brunck. e membr. R. edidit ἑσπέραν. *Beck.*

Μονόπωλον ἐς ἀῶ.
Ἑπταπόρου τε δρόμημα Πελειάδος
Εἰς ὁδὸν ἄλλαν Ζεὺς μεταβάλλει·
Τῶνδέ τ' ἀμείβει θανάτους θανάτων,
Τά τ' ἐπώνυμα δεῖπνα Θυέστου.

Versus auroram quæ vehitur uno equo ;
Et septem Pleiadum cursus,
In aliam viam Jupiter vertit :
Ei autem alternat neces necibus ;
Et cæna nomen referens Thyestæ.

P. ἐστιν εἰς ἡμέραν μίαν. καὶ τὸν δρόμον τῆς ἑπταπόρου Πλειάδος, ἤτοι τῆς ἑπτὰ πορείας ποιούσης. (ἑπτὰ γὰρ ἀστέρες ἐστὶν ἡ Πλειὰς, καὶ ὁ εἷς ἀμυδρὸς) μεταβάλλει ἀντὶ τοῦ μετέβαλεν ὁ Ζεὺς εἰς ὁδὸν ἄλλην, ἤγουν ἐκ δύσεως πρὸς ἀνατολήν. καὶ ἀπὸ τῶνδε, ἤτοι μετὰ ταῦτα, ἀμείβει ἀντὶ τοῦ διαδόχους ἐποίησεν ὁ Ζεὺς δηλονότι θανάτους θανάτων, καὶ τὰ ἐπώ-

S. Διδύμους ἐποιεῖτο τὴν πορείαν· ὥς τε τὸν σωματοειδῆ ἥλιον ἀπεστραφέναι πρὸς τὴν δύσιν τὸ πρόσωπον. νῦν δὲ διὰ τὴν τοῦ Ἀτρέως καὶ Θυέστου ἀδικίαν, ἀποστραφέντα πρὸς ἀνατολὴν φέρεσθαι, ἔχοντα φαινόμενον ἡμῖν τὸν νῶτον. διόπερ τὴν μὲν δύσιν αὐτῷ γενέσθαι ἀνατολὴν, τὴν δὲ ἀνατολὴν δύσιν. πιθανῶς δὲ τὸ κατὰ τὰς πλειάδας εἴληπται. τὰ μεν γὰρ ἄλλα ζώδια, πρώτην φαίνει τὴν κεφαλὴν κατὰ ἀνατολάς. ὁ δὲ ταῦρος τὸ στῆθος προφαίνει, καθὸ εἰσὶν αἱ πλειάδες, ὥστε ἀνεστραμμένην καὶ ταύτην τὴν ἀνατολὴν γίνεσθαι. Ἔρις δὲ ἀντὶ τοῦ διὰ τὴν ἔριν Ἀτρέως τὴν πρὸς Θυέστην. 996. Ἱπποβότα] Ἵππους τρέφοντος, καὶ ἵπποις ἐπιβαίνοντος. 1000. Μεθαρμόσασα] Μεταστρέψασα. 1001. Μονόπωλον ἐς ἀῶ] Εὐριπίδης μὲν ἐν ἵπποις ἐποχεῖσθαι φησὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τοῦτο δὲ εἶναι τὸν Πήγασον. ἄλλοι δὲ ἐπὶ δίφρου. Ἠὼς δέ ἐστιν ἡ πρὸ τῆς ἀνατολῆς Ἡλίου λάμπουσα. ἔνιοι δὲ μονόπωλον οὐχὶ τὴν ἕνα πῶλον ἔχουσαν φασὶν, ἀλλ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ καὶ μόνῃ, ἵν' ᾖ ὁ Ἀτρεὺς τοῦτο ἐσχηκὼς κατὰ χάριν Διὸς, διὰ ἡμέρας μιᾶς τότε τὸν Ἥλιον ἐκ δύσεως ἀνατεῖλαι, καὶ τὰς Πλειάδας. Μονόπωλον] Διὰ μιᾶς ἡμέρας. 1004. Τῶν δὲ τ' ἀμείβει] Ἀπὸ δὲ τούτων, ὅ ἐστιν ἑξῆς δὲ τούτων· ἀπὸ τοῦ Ἀτρέως καὶ τοῦ Θυέστου, κατα διαδοχὴν θανάτους ἐπαλλήλους ἐπήγαγεν ὁ Μαιάδος τόκος, καὶ τὰ δεῖπνα τῶν τέκνων τοῦ Θυέστου. Ἄλλως. Ἀμοιβὰς κατὰ διαδοχὴν θανάτων, ἐπήγαγε τῷ γένει ὁ Ζεὺς, ἀντὶ τοῦ τῆς χάριτος, ἧς παρέσχετο, ἢ μᾶλλον ὁ Ἑρμῆς. ἢ οὕτως. ἀντὶ τοῦ φόνου τοῦ Μυρτίλου, διαδοχαὶ φόνων ἐγένοντο. 1005. Ἐπώνυμα δεῖπνα] Ἐπώνυμα εἶπεν αὐτὰ, παρετυμολογῶν τὸν Θυέστην. παρὰ τὴν θύσιν τῶν

1000. Sic Scholiastes. MSS. plerique cum Aldo μεθαρμόσας. *Por.*

Ver. 1003. (B. vide supra) King. metri causa ediderat προσαρμόσας, sed versus est senarius catalectus, monente Heathio. *Beck.*

1000. προσαρμόσασα] Merito hoc probat Heathius, suppeditatum a Scholiaste et Paraphraste. Ed. Ald. προσαρμόσας. *Musg.*

Ver. 1004. s. (B. vide supra) A. disponit ita:

Μον. ε. ἀῶ
ἑπτ. — πλειάδος
εἰς — ἀμείβει.

Sed D sic :,

Μον. ἐς (sic) ἀῶ, ἑπτ. τε δρομήματα πλ. ε. ὁ. ἄλλην
Ζεὺς etc. *Beck.*

1001. Gedickius legi posse putat ῥοδόπωλον vel κροκόπωλον, quod aurora μονόπωλος in monumentis non occurrat; sed secundum Lycophron. v. 17. et ejus Schol. aurora solo Pegaso utebatur, quo epitheton illud forte respiciat. *Beck.*

1002. δρομήματα Πλειάδος Ald. et MSS. major pars. Pro δρομήματα tamen H. K. M. N. R. Cant. præbent δρόμημα, quod confirmat Philoponus. Legendum scilicet, ut edidi, δρόμημα Πελειάδος, quo modo diserte citat Eustathius ad Od. M. p. 1713 7.=475. 49. Cum hunc locum satis corruptum apud Joannem Philoponum ad Aristotelis Meteorolog. I. p. 100. ed. 1551. invenisset Meursius, ad Euripidis Atreum, quæ fabula nunquam exstitit, rettulit in Euripide p. 101. sive in Gronovii Thesaur. X. p. 461. *Por.*

Λέκτρα τε Κρήσσας
Ἀερόπας δολίας δολίοισι γάμοις,
Τὰ πανύστατα δ' εἰς ἐμὲ καὶ γενέταν
Ἐμὸν ἦλθε δόμων
Πολυπόνοις ἀνάγκαις.
ΧΟ. Καὶ μὴν ὅδε σὸς ξύγγονος ἕρπει

Et lectus Cressæ
Aëropes dolosæ, dolosis nuptiis,
Ultimo, ecce, in me et patrem
Meum venerunt,
Ærumnoso domus fato.
*Cho.* Atqui frater tuus accedit

P. νυμα δεῖπνα τοῦ Θυέστου ἐπήγαγε δηλονότι, καὶ τὰ λέκτρα τῆς Ἀερόπης τῆς Κρήσσης τῆς δολίας ἐν δολίοις γάμοις. τὰ πανύστατα δὲ κακὰ δηλονότι, ἦλθεν εἰς ἐμὲ καὶ εἰς τὸν ἐμὸν πατέρα σὺν πολυπόνοις ἀνάγκαις τῶν δωμάτων. ΧΟ. Καὶ μὴν ὁ σὸς ἀδελφὸς οὗτος ἔρχεται,

S. τέκνων αὐτοῦ. Ἄλλως. Ἀπὸ τῶνδε ἤγουν μετὰ ταῦτα διαδοχὴν ἐπήγαγε ὁ Ζεὺς δηλονότι θανάτους θανάτων, καὶ τὰ ἐπώνυμα δεῖπνα τοῦ Θυέστου ἐπήγαγε δηλονότι· οὐ γὰρ ἁρμόζει ἐνταῦθα τὸ κατὰ διαδοχὴν ἐπήγαγε· καὶ τὰ λέκτρα τῆς ἀεῤῥόπης τῆς κρήσσης τῆς δολίας τῶν δολίων γάμων Cod. D. 1006. Λέκτρα τε Κρήσσας] Ἀνέστρεψε τὴν τάξιν τῆς ἱστορίας. 1008. Τὰ πανύστατα] Λείπει κακά. 1009. Ἤλυθε] Λείπει ἡ σὺν, σὺν πολυστόνοις ἀνάγκαις.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΩΝ ΑΝΑΠΑΙΣΤΩΝ.—1011. Καὶ μὴν ὅδε σὸς σύγγονος ἕρπει] Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς,

1003. μεταβάλοι, vel μεταβάλλοι MSS. quidam. *Por.*

1004. δ' ἔτ' pro δέ τ' A. *Beck.*

Ver. 1004. ss. (B. vide supra) Hæc ita disponunt A. D.:

Θαν. θανάτων
τά τ' ἐπ δ. Θ
λ. τ κρ. (κρήσσης A.) ἀεῤῥόπας (sic D. In A. ἀερόπης) δ. δολίοις (sic A. D.) γ. *Beck.*

1005. Verte. *Thyesteas dapes, sic nominatas de Thyeste. Por.*

Quomodo abominanda hæc fercula Θυέστου ἐπώνυμα dici meruerint, non adeo expeditum est conjicere. Ego neque commodam emendationem reperio, neque aliter nodum solvo, nisi forte nomen Θυέστης a θύω originem duxerit, perinde ut κηδεστὴς a κήδω, πενέστης a πένω. Tum enim nihil vetaret, Θυέστην significare Bacchicorum sacrorum ministrum vel antistitem, plane ut Θυάδες sunt fœminæ Bacchi comites, crudis carnibus vescentes. vid. ad Cycl. 364. Minori negotio quæ restant hic salebræ tolluntur. Legendum utique:

τῷ δ' ἔτ' ἀμείβει θανάτους θανάτων·
τά τ' ἐπώνυμα δεῖπνα Θυέστου
λέκτρα τε Κρήσσας
Ἀερόπας δολίας δολίοισι γάμοις
τὰ πανύστατ', ἴδ', εἰς ἐμὲ, καὶ γνωτὸν
Ἐμὸν ἤλυθε ——

τῷ, *Huic*, nempe Atreo, in cujus genere alia aliam cædes excepit. δολίοισι γάμοις construendum cum ἤλυθε, *venerunt in me et fratrem meum dolosis conjugiis*, sc. Clytæmnestræ et Helenæ. τὰ πανύστατα adverbialiter accipiendum. γνωτὸς, *frater*, ut apud Homerum.

ἐπώνυμα δεῖπνα] Veteribus ὄνομα cum *famam* significet, cumque in multis inde compositis adjectivis ea notio spectetur, ut in διώνυμος Phœniss. 694. εὐωνύμων Pind. Olymp. II. Stroph. 1. περιώνυμον Schol. Pind. recentior ad Olymp. X. Ep. 4. πολυώνυμον Pind. Pyth. I. Epod. 1. satis causæ esse videtur, cur ἐπώνυμα quoque *celebria, decantata*, interpretari liceat. Sic certe adhibuit Scholiastes antiquior Pindari ad Olymp. X. Epod. 4. ubi ἐπωνυμίαν χάριν νίκας reddit per τῆς νίκης τῆς ἐπωνύμους ποιούσης. *Musg.*

Ψήφωι θανάτου κατακυρωθεὶς,
Ὅ, τε πιστότατος πάντων Πυλάδης,
Ἰσάδελφος ἀνὴρ, ὀρθῶν νοσερὸν
Κῶλον Ὀρέστου,
Ποδὶ κηδοσύνωι παράσειρος.

Capitali sententia damnatus,
Et fidelissimus omnium Pylades,
Vir par fratri, gubernans languidum
Pedem Orestis,
Junctus gressu officioso.

P. κατακριθεὶς τῇ ψήφῳ τοῦ θανάτου, τουτέστι καταδικασθεὶς ἀποθανεῖν, ὁ πιστότατός τε πάντων Πυλάδης ἔρχεται δηλονότι, λέγω ὁ ἰσάδελφος ἀνὴρ, κυβερνῶν τὸ νενοσηκὸς σῶμα τοῦ Ὀρέστου, παράσειρος καὶ συνεζευγμένος ἐν ποδὶ κηδοσύνῳ, ἤτοι ἐν πορείᾳ κηδεμονικῇ.
S. κώλων ἀναπαιστικῶν ἕξ· ὧν τὸ Δʹ μονόμετρον, τὰ δὲ λοιπὰ Δʹ δίμετρα ἀκατάληκτα. Τὸ δὲ ϛʹ καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς παροιμιακόν· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1015. Ἰθύνων] Κυβερνῶν τὸ νοσερὸν σῶμα τοῦ Ὀρέστου πορείᾳ κηδεμονικῇ, ἤγουν κατὰ πορείαν κηδεμονικὴν παρασυνεζευγμένον. 1016. Ποδὶ κηδοσύνῳ παράσειρος] Τῇ κηδεμοσύνῃ συνεζευγμένος, καὶ τὸ νοσερὸν κῶλον τοῦ Ὀρέστου ἰθύνων. κῶλα δὲ κυρίως λέγει τὰς ἁρμονίας τῶν μελῶν. Παράσειρος] Κυρίως ὁ ὄπισω τοῦ ἅρματος ἑπόμενος ἵππος. 1017. Οἶ ἐγὼ] Πλησιάζοντα, καὶ ἐγγὺς ὄντα τοῦ τάφου καὶ τοῦ θανάτου, ὁρῶσα, στενάζω. ἢ οὕτως, πρὶν ἢ ἐν τῷ τάφῳ καὶ ἐν τῇ πυρᾷ σε θεάσομαι, θρηνῶ. Οἶ ἐγὼ] Καὶ αἱ ἑξῆς αὗται περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ΣΚΗʹ· ὧν τελευταῖος, "Ἢ ζῆν ἅπασιν ἢ θανεῖν ὀφείλεται." μετὰ δὲ τὸν ΛΔʹ, καὶ τὸν ΡΛΖʹ, τμῆμα κώλου τὸ φεῦ· ἐπὶ

1007. Quoniam prima in Ἀερόπας longa, Heath. monet, versum esse dactylicum tetrametrum hypercatalectum. *Beck.*

1008. γενέτην A. D. et ἐμὸν ad hunc versum trahunt e sequente. *Beck.*

1009. ἤλυθε Ald. Correxit Brunckius. *Por.*

1009, 1010. conjungit Beckius,

Ἐμὸν ἤλυθε, δόμων πολυπόνοις ἀνάγναις.

Præpositionem σὺν, quam King. addiderat, delendam esse monuit Heath. ut versus esset ithyphallicus. Brunck. edidit Ἐμὸν ἦλθε δόμων, et separatim posuit, ut esset basis anapæstica, ut verba εἰς ὁδὸν ἄλλαν v. 1004. θανάτους θανάτων 1006. λέκτρα τε Κρήσσας 1006. *Beck.*

1010. Sic Ald. et quidam MSS. Alii, σὺν πολυστόνοις, vel πολυστόνοις sine σύν. *Por.*

πολυστόνοις D. *Beck.*

1011. σὸς, quod omittit Aldus, habent MSS. plurimi. *Por.*

σὸς ante σύγγονος primus addi jussit Canter. *Beck.*

1014. ἰθύνων Ald. et omnes MSS. molossum pro spondeo aut anapæsto: Edidi quod Heathius conjecit. Supra 399. ὤρθευεν δέμας. *Por.*

1014, 1015. Ita dat Beckius,

Ἰσάδελφος ἀνὴρ,
Ἰθύνων νοσερὸν κῶλον Ὀρέστου,

Quia ἰθύνων primam et secundam producit, versus 1016. (B.) hypercatalectus evadit; igitur Heath. legi vult ὀρθῶν, aut ἀνέχων, aut simile quid. Nihil hic ob metrum corrigi vult Brunck. et cautos nos esse debere in judicio de prosodia monet. Sic primam in δάπεδον interdum produci, mediam in κορύνη ab Eurip. produci, quæ ab Hom. corripiatur.

Non male hic scriptum iri ἰθύων Br. ad Æsch. Pers. 770. monet. Nam quæ in ύνω terminantur penultimam producunt, in altera forma (in ύω) correptam. *Beck.*

1014. s. ἰσαδ — Ὀρ. hos duo versus jungunt A. D.

Versus (1016. B.) justo longior est. Legi potest.

ἰθύνων νοσερὸν κῶλον ἔτου.

ἔτης, *socius* vel *affinis*. Hesych. Ἔται, ἑταῖροι, συνήθεις — φίλοι, ἐπίκουροι. Scholiastes ad Hom. Il. VI. v. 239, ἔτας, ἑταίρους, συνήθεις φίλους.. Nec Tragicis ignota vox est. vid. Æschyl. Suppl. v. 255. *Musg.*

1016. Παράσειρος] proprie equus, qui ad

## ARGUMENTUM ACTUS QUARTI.

Electra e concione reversum Orestem magno cum luctu et condolentia excipit: extremæ fratris et sororis, dum morti se parant, allocutiones, complexus et mutua oscula. Pylades Orestem jamjam in ferrum ruiturum inhibet, monens, ut prius ignavo patruo Menelao ultionem meditetur. Helenam igitur inprimis mactandam, quæ jam intus esset, quod uxorio Menelao morte ipsa sit acerbius futurum. Electra insuper monet, Hermionem, quam mox a Clytæmnestræ tumulo adfuturam noverat, deprehendi pro obside eorum salutis oportere. Hi ad facinus se accingunt, illa Hermionæ reditum ad fores exspectans, Chorum ad diversas stationes fideliter obeundas disponit. Hermione superveniens et rerum ignara, quæ intus gerebantur, in casses incidit. Phryx eunuchus ex domo fuga elapsus, narrat, quomodo Pylades et Orestes Hermionem ceperint, et ut Helena, dum neci dederetur, subito disparuerit

ΗΛ. Οἲ 'γώ· πρὸ τύμβου γάρ σ' ὁρῶσ' ἀναστένω,
'Αδελφὲ, καὶ πάροιθε νερτέρων πυρᾶς·
Οἲ 'γὼ μάλ' αὖθις, ὥς σ' ἰδοῦσ' ἐν ὄμμασι
Πανυστάτην πρόσοψιν ἐξέστην φρενῶν.

*Ele.* Hei mihi, videns te ante mortem gemo,
Frater, et ante rogum inferorum.
Heu mihi rursus, quam videns oculis
Ultimum aspectum, animi impos facta sum.

P. ΗΛΕΚ. Φεῦ ἀθλία εἰμὶ ἐγὼ, ὁρῶσα γάρ σε, ὦ ἀδελφὲ, πρὸ τοῦ τύμβου, ἤτοι ἔμπροσθεν τοῦ τύμβου, ἢ πρὸ τοῦ τύμβου, ἀντὶ τοῦ πρὸ τοῦ τυχεῖν σε τάφου, καὶ πρότερον τῆς νερτέρου πυρᾶς, ἤτοι τῆς πρὸς τοὺς νερτέρους πεμπούσης πυρκαϊᾶς, ἀναστένω. οἳ ἐγὼ λίαν πάλιν, λίαν ἐξέπεσον τῶν φρενῶν, ἰδοῦσα τοῖς ὄμμασί σε θέαν τελευταίαν· ΟΡΕ. Οὐ μετὰ σιγῆς καταλείψασα τοὺς γυναικείους λόγους, ὑπομένεις τὰ κυρωθέντα ἐλεεινὰ μὲν ταῦτα,

S. ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, ἐπὶ δὲ τῷ τέλει κορωνίς. 1019. Οἲ ἐγὼ μαλ' αὖθις] Οἴ μοι καὶ πάλιν τῇ ἀθλίᾳ. 1020. Πανυστάτην προσόψιν] 'Εσχάτην θέαν. λέγεται

alius latus jugatus trahit. Vid. *Eustath.* fol. 700. l. 47. *Beck.*

1017. οἶ A.

Non hic quartum actum, sed demum v. 1364. ubi Phryx loqui incipit, esse inchoandum Prev. docet. *Beck.*

1018. νερτέρου A. D. MS. C. C. C. R. Cant. ut ex membr. edidit Brunckius. Male. Dicitur νερτέρων πυρᾶς, ut νερτέρων στέφη Troad. 1255. Vide infra 1081. *Por.*

νερτέρων] al. νερτέρου, et ita *Scholiast.* et MS.

Brunck. e membr. Reg. dedit νερτέρου πυρᾶς.

νερτέρου A. D. In D. gl. suprascr. τῆς εἰς τοὺς νερτέρους πεμπούσης.

Gedickius mavult νερτέρων πύλας. *Beck.*

1019. ὡς ἰδοῦσ' ὄμμασι Ald. ὡς ἰδοῦσά σ' ὄμμασι Lib. P. A. D. H. J. L. ut jam exstabat in editione Barnesii. ὡς ἰδοῦσ' ἐν ὄμμασι membr. et, teste Kingio, K. R. Sed ille fallitur; ii enim habent, ὡς ἰδοῦσά σ' ἐν ὄμμασι, ut et M. N. Cant. nisi quod hic ἀν' pro ἐν. Cum igitur pronomen quidem sit pene necessarium, præpositio vero valde commoda, utrumque conjunxi. Phrasis ab Homero Il. A. 587, et alibi ad alios poëtas transiit, ut ad Theocrit. IV. 7. Noster Hipp. 1260. ὡς ἰδὼν ἐν ὄμμασι Τὸν τᾶμ' ἀπαρνηθέντα μὴ χρᾶναι λέχη. *Por.*

In membr. R. est ἰδοῦσ' ἐν ὄμμασι.

Iterum οἶ A. *Beck.*

ἰδοῦσά σ' ὄμμασι] Ita Edd. recentiores, confirmantque Lib. P. et Scholiastes.

ΟΡ. Οὐ σῖγ᾽, ἀφεῖσα τοὺς γυναικείους γόους,
Στέρξεις τὰ κρανθέντ᾽; οἰκτρὰ μὲν τάδ᾽, ἀλλ᾽ ὅμως
Φέρειν ἀνάγκη τὰς παρεστώσας τύχας.
ΗΛ. Καὶ πῶς σιωπῶ; φέγγος εἰσορᾷν θεοῦ
Τόδ᾽ οὐκέθ᾽ ἡμῖν τοῖς ταλαιπώροις μέτα.
ΟΡ. Σὺ μή μ᾽ ἀπόκτειν᾽· ἅλις ὑπ᾽ Ἀργείας χερὸς
Τέθνηχ᾽ ὁ τλήμων· τὰ δὲ παρόντ᾽ ἔα κακά.
ΗΛ. Ὦ μέλεος ἥβης σῆς, Ὀρέστα, καὶ πότμου,
Θανάτου τ᾽ ἀώρου, ζῆν ἐχρῆν σ᾽ ὅτ᾽ οὐκέτ᾽ εἶ.
ΟΡ. Μὴ πρὸς θεῶν μοι περιβάλῃς ἀνανδρίαν,

*Ore.* Non tacite, omissis muliebribus lamentationibus,
Boni consules, quæ ordinantur? Sunt quidem ista miserabilia, sed tamen
Oportet te ferre præsentes fortunas.
*Ele.* Et quomodo tacebo? Intueri lumen Dei
Quando non amplius licet nobis miseris.
*Ore.* Ne tu me occidas: satis ab Argiva manu
Mortuus sum miser: sine præsentia mala.
*Ele.* O miser Orestes, propter tuam adolescentiam et fatum
Et mortem intempestivam! Oportebat te vivere, quando non amplius es.
*Ore.* Ne per Deos injicias mihi mollitiem,

P. ἀλλ᾽ ὅμως ἀνάγκη ἐστὶν ἡμᾶς ὑπομένειν τὰς παρούσας δυστυχίας. καὶ πῶς σιωπήσω; ἐπεὶ οὐκέτι μέτεστιν ἡμῖν τοῖς ἀθλίοις βλέπειν τόδε τὸ φῶς τοῦ Ἡλίου. μὴ σύ μ᾽ ἀπόκτεινε, αὐτάρκης ὁ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς χειρὸς θάνατος. ὦ τλῆμον Ὀρέστα, ἕνεκα τῆς σῆς ἡλικίας τῆς δυστυχοῦς, καὶ χάριν τοῦ ἀώρου καὶ ἀκαίρου θανάτου, τότε ἐχρῆν σε ζῆν, ὅτε οὐδαμῶς εἶ. τόδε ἦμαρ ἡμῖν κεκυρωμένον, χρεὼν δ᾽ ἐστὶν ἢ σχοίνια καὶ ἀγχόνην ἀνάπτειν καὶ κρεμᾷν

S. δὲ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς ἐνεργείας τῆς ὄψεως. 1029. Ζῆν ἐχρῆν σ᾽ ὅτ᾽ οὐκέτ᾽ εἶ] Ὃ νομίζει ἐξ ἀνάγκης γενήσεσθαι, τοῦτ᾽ ἤδη καὶ μήπω γενόμενον, ὡς ἤδη γεγονὸς ἀποφαίνεται.

MSS. Reg. Soc. ἰδοῦσ᾽ ἐν ὄμμασι. Ed. Ald. ἰδοῦσ᾽ ὄμμασι. *Musg.*

1021. γόους Ald. H. J. L. alii. Multi λόγους. Eadem permutatio Phœniss. 1329. (1348.) *Por.*

Duo Codd. Leidd. pro γόους exhibent λόγους, teste Valck. ad Phœn. 1319. qui vulgatum γόους præfert. Etiam in membr. R. Brunck. λόγους.

σίγ᾽ A. γυναικίους D. *Beck.*

1022. κραθέντ᾽ Ald. sed alterum MSS. non pauci.

Etiam Heath. præfert κρανθέντ᾽, sic et membr. Reg. στέρξεις est. i. q. ὑπομενεῖς, οἴσεις, quem verbi usum copiose illustrat Fac.

Tractavit h. l. Canter. Lect. Nov. 1, 9.

κραθέντ᾽ Cod. D. et post hoc partic. nec interrogationis, nec aliam distinctionis habet notam. *Beck.*

κρανθέντ᾽;] Ita Barnesius, ex Canteri conjectura, nec aliter legit Paraphrastes. Ed. Ald. κραθέντ᾽. *Musg.*

1023. φέρειν σ᾽ Ald. sed pronomen delevit Kingius, codicum auctoritate proculdubio; sic enim A. D. J. L. *Por.*

σ᾽ ante ἀνάγκη omisit King. *Beck.*

1024. σ᾽ omittunt Codd. A. D. *Beck.*

1025. μέτα.] An legendum μετὸν, ut παρὸν Suppl. 725. Nec nolim ὅτ᾽ οὐκέθ᾽. *Musg.*

1026. χερὸς] Morem, quo suffragia ferebantur, respicere videtur: quem et depictum dedit Æschylus Suppl. v. 615. *Musg.*

Εἰς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπόμνησιν κακῶν.
ΗΛ. Θανούμεθ'· οὐχ οἷόν τε μὴ στένειν κακά·
Πᾶσιν γὰρ οἰκτρὸν ἡ φίλη ψυχὴ βροτοῖς.
ΟΡ. Τόδ' ἦμαρ ἡμῖν κύριον· δεῖ δ' ἢ βρόχους
Ἅπτειν κρεμαστοὺς, ἢ ξίφος θήγειν χερί.
ΗΛ. Σύ νυν μ' ἀδελφὲ, μή τις Ἀργείων κτάνῃ,
Ὕβρισμα θέμενος τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον.
ΟΡ. Ἅλις τὸ μητρὸς αἷμ' ἔχω· σὲ δ' οὐ κτενῶ·

In lacrymas traducens, commemorationem malorum.
*Ele.* Moriemur : non est possibile non deplorare mala :
Omnibus hominibus defleri solet chara vita.
*Ore.* Hæcce dies est nobis constituta : oportet autem vel laqueos
Pensiles suspendere, vel acuere manu gladium.
*Ele.* Tu nunc me, frater, *occide*, ne quis Argivorum occidat,
Contumelia afficiens genus Agamemnonis.
*Ore.* Satis est sanguis matris, te non interficiam ego quidem :

P. μετέωρον, ἢ ξίφος ἀκονᾶν διὰ χειρός. σὺ νῦν, ἀδελφέ μου, αὐτόχειρ γένου, ἵνα μή τις με τῶν Ἀργείων ἀνελὼν, ὕβριν ταύτην προστρίψειε, καὶ ἐπιταθάσειε τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον. ἀρκούντως ἔχει ὁ φόνος τῆς μητρὸς, ὃς ἐφονεύθη δηλονότι ὑπ' ἐμοῦ. ἀλλὰ αὐτοχειρὶ θνῆσκε, ἢ ὅτῳ τρόπῳ βούλει. γενήσεται ταῦτα. οὐκ ἐπὶ πολὺν, ὦ φίλτατε, χρόνον τῆς σῆς σφαγῆς

S. Ἄλλως. Νῦν σε, φησὶ, ἐχρῆν ζῆν, ὅτε οὐκέτι σε ζῆν συγχωροῦσιν οἱ Ἕλληνες. 1031. Πορθμεύουσ' ὑπόμνησιν κακῶν] Τουτέστι διὰ τὴν ὑπόμνησιν τῶν κακῶν εἰσάγουσά με εἰς δάκρυα. 1033. Πᾶσιν γὰρ οἰκτρὸν] Οὐκ ἐκράτησε τοῦ διανοήματος, θέλει γὰρ εἰπεῖν, ὅτι πᾶς ἀποθνήσκων οἰκτίζεται τὴν αὐτοῦ ψυχήν. 1037. Ἀγαμέμνονος γόνον] Ἵνα μή τις

1027. Brunck. e membr. Reg. edidit τλήμων.
τέθνηκ' Cod. D. τλήμων A. D. *Beck.*
1028. ὦ τλῆμον A. D. L. *Por.*
Pro μέλεος Codd. A. D. τλῆμον. *Beck.*
1030. In Cod. A. super περὶ in verbo περιβάλης est γρ. πρός. *Beck.*
1031. ὑπόμνησιν] Lego ὑπομνήσει *Musg.*
1032. vid. Canter. l. l. *Beck.*
1033. Πᾶσι Cod. D. In eodem sequentibus verbis superscripta sunt hæc glossemata ἐλεούμενον πρᾶγμα ἢ φιλουμένη ζωή. *Beck.*
1034. Gedickius mavult δεῖ σ' ἢ βροχ. *Beck.*
1035. θίγειν] MSS. quidam. *Por.*
θήγειν] MS. Cantabrig. θίγειν.
An legendum θήγειν δέρῃ. *Musg.*
1036. Similis est ellipsis in fragmento Inus apud Stobæum XCIV. p. 381. Μήδ' ὡς κακὸς ναύκληρος, εὖ πράξας ποτὲ, Ζητῶν τὰ πλεῖον', εἶτα πάντ' ἀπώλεσε. Grotius ex conjectura dedit ἀπωλέσης, quod barbarum est. Valckenærius Diatr. p. 177. πάντα γ' ἀπολέσῃς, quod languidum. Sed veterem lectionem recte vertit Musgravius. *Por.*
Σύ νυν. Liber *Heinsio-Scal.* legit. *Beck.*
1037. Γόνον] al. δόμον, sed nostra lectio potior. *Electra* enim petit, ut fratris manu moriatur, ne quis vulgi illam, *Agamemnone* satam, male tractet : ita τὸν γόνον apponitur τῷ μέ. Et imperite quidem ὕβρισμα θέμενος refertur ad *Orestem*, cum referri debeat ad τὸ τὶς Ἀργείων. Mavult casta virgo fratris sui manu oppetere, quam cujusvis *Græcorum* arbitrio relinqui. *Barnes.*
1038. αἷμ'· ἐγὼ δὲ σ' aliqui MSS. quod speciem quidem præ se fert. Sed merum esse errorem inde liquet, quod MS. C. C. C. L. habent, αἷμ'· ἐγὼ σὲ δ'. Variam tamen lectionem confirmare quodammodo videtur Iph. T. 1014. ubi idem

Ἀλλ' αὐτόχειρι θνῆσχ', ὅτῳ βούλει τρόπῳ.
ΗΛ. Ἔσται τάδ'· οὐδὲν σοῦ ξίφους λελείψομαι·
Ἀλλ' ἀμφιθεῖναι σῇ δέρῃ θέλω χέρας.
ΟΡ. Τέρπου κενὴν ὄνησιν, εἰ τερπνὸν τόδε,
Θανάτου πέλας βεβῶσι περιβαλεῖν χέρας.
ΗΛ. Ὦ φίλτατ', ὦ ποθεινὸν ἥδιστόν τ' ἔχων
Τῆς σῆς ἀδελφῆς ὄνομα καὶ ψυχὴν μίαν.
ΟΡ. Ἔκ τοι με τήξεις· καί σ' ἀμείψασθαι θέλω

Sed moriaris tui ipsius manibus, quocunque modo vis.
*Ele.* Fiet: non vincar a tuo gladio:
Sed volo brachia circumdare tuo collo.
*Ore.* Delecteris inani voluptate, siquidem hoc delectabile,
Circumdare brachia ad mortem accedentibus.
*Ele.* O charissime, o habens desiderabile et dulcissimum
Nomen tuæ sororis et unam animam.
*Ore.* Liquefacies me, volo tibi respondere

P. ἀπολειφθήσομαι, ἀλλὰ θέλω περιβαλεῖν χέρας σῇ δέρῃ. τέρπου τέρψιν ματαίας ὠφελείας, εἰ τὸ περιβαλεῖν χέρα τοῖς πέλας βεβηκόσι θανάτου ὑπάρχει τέρψεως ποιητικόν. [ὦ ὁ ἔχων ὄνομα τῆς σῆς ἀδελφῆς, ἤγουν τὸ τοῦ ἀδελφοῦ, ποθεινὸν ἐμοὶ δηλονότι καὶ ἥδιστον, καὶ ψυχὴν μίαν, ἤγουν τὴν αὐτὴν αὐτῇ δηλονότι, τουτέστι τῇ αὐτῆς, ἐκτήξεις με ὑπὸ τῶν σῶν

S. ἐνυβρίσῃ με τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον· γράφεται καὶ δίμον· οὕτω γὰρ καὶ Καλλίστρατός φησιν Ἀριστοφάνη γράφειν. Ἄλλως. Μὴ ἐνυβρίσῃς σὺ τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον. 1042. Εἰ τερπνὸν τόδε] Εἰ ὅλως ἐστὶ τέρψις τοῖς πέλας θανάτου βεβῶσι. Ἄλλως. Οὐκ ἀπολειφθήσομαι τοῦ σοῦ θανάτου, ὡς μετά σε τεθνηκέναι, ἀλλ' ἅμα σοὶ, τοῦ παρόντος οἰχήσομαι χρόνου.

Orestes loquitur, Οὐκ ἂν γενοίμην σοῦ τε καὶ μητρὸς φονεύς· Ἅλις τὸ κείνης αἷμα. Sed vulgatam defendit Magister v. ἔχω. Mox αὐτόχειρι cum Aldo servavi, et distinctionem addidi. In Sophoclis quoque Electr. 1019 adjectivum est, non adverbium αὐτόχειρι. Dicitur αὐτόχειρι τρόπῳ, ut ἑκουσίῳ τρόπῳ. Med. 749. (756.) ποιητῷ τρόπῳ Hel. 1567. *Por.*

Facius probat lectionem Cod. Cantabr. e qua locus vertendus sit: *Sat mihi matris cædes, te vero ego non interficiam;* confert Rhes. v. 873. Vulgatam lectionem exhibet Tho. Mag. V. Ἔχω, ubi observat: τὸ ἔχω μετὰ ἐπιῤῥήματος συντεθὲν οὐ μόνον πρὸς γενικὴν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν αἰτιατικὴν ἔστιν ὅτε συνταττόμενον εὑρίσκεται.

αἷμ'· ἐγὼ δέ σ' οὐ κτανῶ Codd. A. D. *Beck.*

Ask. 1. ἐγὼ δέ σ' οὐ κτενῶ. MS. Cantabr. ἐγώ σε δ' οὐ κτενῶ. *Musg.*

1039. αὐτοχειρὶ] Sic Pausan. Achaic. C. 16. Ἀποκτείνας δὲ αὐτοχειρὶ τὴν γυναῖκα. Fac. Brunck. laudat Soph. Electr. 1019. et scribi debere αὐτοχειρὶ, non αὐτόχειρι, monet.

αὐτόχειρι A. D. *Beck.*

1040. τάδε Cod. A. *Beck.*

οὐδὲν σοῦ ξίφους λελείψομαι, h. e. *gladius qui te percutiet, mihi quoque non deerit.* Simili sensu λείπεσθαι adhibetur v. 80. 210. 1084. *Fac.*

1041. ἀμφιθεῖναι A. D. *Beck.*

1044. Fac. pro ὄνομα legi mavult ὄμμα, quod sæpe periphrasi inservit, ut v. 1081. 1382. Alcest. 1033.

φίλτ' Cod. A.

Gedickius nihil mutat et sensum ita vernacule reddit: *O du dessen Name der süsseste für deine Schwester ist.* *Beck.*

Horum versuum nulla, quantum video, sententia est, nisi sic construantur: ὦ φίλτατ', ὦ ποθεινὸν ἥδιστόν τ' ἔχων ὄνομα,

Φιλότητι χειρῶν· τί γὰρ ἔτ' αἰδοῦμαι τάλας;
Ὦ στέρν' ἀδελφῆς, ὦ φίλον πρόσπτυγμ' ἐμὸν,
Τάδ' ἀντὶ παίδων καὶ γαμηλίου λέχους
Προσφθέγμαθ' ἡμῖν τοῖς ταλαιπώροις πάρα.
ΗΛ. Φεῦ· πῶς ἂν ξίφος νῷι ταυτὸν, εἰ θέμις, κτάνοι,
Καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἓν, κέδρου τεχνάσματα;
ΟΡ. Ἥδιστ' ἂν εἴη ταῦθ'· ὁρᾷς δὲ δὴ φίλων
Ὡς ἐσπανίσμεθ', ὥστε κοινωνεῖν τάφου.

Officio brachiorum: quid enim miser erubescam?
O pectus sororis, o charus amplexus mihi,
Hæc pro filiorum osculis et conjugali lecto
Alloquia adsunt inter miseros utrinque.
*Ele.* Heu, quomodo idem gladius nos interficiet, si fas sit?
Et accipiet unum sepulchrum, opus cedri!
*Ore.* Suavissimum esset hoc: sed vides, amicis
Quomodo caremus, ut conjungamur sepulchro.

P. δακρύων, καὶ αὐτὸς περιβαλεῖν σε βούλομαι, διὰ τί γὰρ ἀποτουνῦν αἰδοῦμαι τάλας; ὦ στέρνα ἀδελφῆς, ὦ σὺ ἣν προσφιλῶς προσπτύσσομαι ἐγὼ, * τάδε τὰ προσφθέγματα πάρεισι τοῖς ταλαιπώροις ἀντὶ παίδων, καὶ λέχους γαμικοῦ. MS. C.C.C.] καὶ πῶς ἂν ἡμᾶς, τὸ αὐτὸ ξίφος, εἰ δυνατόν ἐστι, φονεύσῃ; καὶ ἀμφοτέρους εἰς τάφος δέξαιτο, ἐκ κέδρου κατεσκευασμένος; εὐφραντικώτατα εἴη ἂν ταῦτα, εἰ οὕτω γένοιτο, ὁρᾷς δὲ δὴ νῦν, ὅτι ἐστερήμεθα φίλων, ὥς τε κοινωνεῖν ἡμᾶς ἀλλήλοις δηλονότι τοῦ τάφου. [οὐδὲ ὑπὲρ σοῦ εἶπε, μὴ θανεῖν

S. 1047. Τί γὰρ ἔτ' αἰδοῦμαι τάλας] Οὐ γὰρ ἔστιν αἰδεῖσθαι τοῖς εἰς θάνατον ἐρχομένοις. MS. C.C.C. 1049. Γαμηλίου] Γαμικοῦ. 1051. Πῶς ἂν ξίφος] Λέγει Ἠλέκτρα πῶς ἂν ἡμᾶς τὸ αὐτὸ φονεύσῃ ξίφος, καὶ ἀμφοτέρους ἓν μνῆμα δέξαιτο; καὶ τὸ μὲν ἄμφω ὑφ' ἑνὸς φονευθῆναι ξίφους δυνατὸν, τὸ δὲ μετάσχειν ἑνὸς τάφου, τοῦτο ἦν ἄπορον, ζῶντος γὰρ ἐδεῖτο τὸ ἔργον. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ἐδήλωσεν Ὀρέστης, πρὸς ἓν μόνον ἀποκρινόμενος, τὸ περὶ τάφου. "— ὁρᾷς δὲ δὴ φίλων Ὡς ἐσπανίσμεθ', ὥς τε κοινωνεῖν τάφου. Baroc. 74." 1052. Κέδρου τεχνάσματα] Τὰ ἐκ κέδρου κατασκευάσματα, ἐκ γὰρ κεδρίνου ξύλου εἰώ-

* 1049. s. Paraphrasis hæc superscripta in D. τάδε τὰ προφθέγματα (sic) πάρεισι τοῖς ταλαιπώροις, ἀντὶ παίδων καὶ λέχους γαμηλίου. *Beck.*

καὶ τῆς σῆς ἀδελφῆς ψυχὴν μίαν. Confer etiam v. 1217. 1218.

Hyperbaton non minus insigne habet Apollon. Rhod. IV. 1031. *Musg.*

1047. χερῶν Ald contra plerosque MSS. ut χέρας 1620. *Por.*

χερῶν Cod. D. In eodem suprascriptum: ἁφῇ φιλικῇ χειρῶν. *Beck.*

1048. φίλον πρόσπτ.] In D. supra: ἀντὶ τοῦ, ἣν προσφιλῶς περιπτύσσομαι. *Beck.*

1050. προσφθέγματ' ἀμφὶ Ald. et MSS. fere omnes ἄρτι pro ἀμφὶ Musgravius, quod Brunckius recepit, simul tamen conjiciens, προσφθέγμαθ' ἡμῖν, quod ex H. edidi. Idem fere versus supra 1025. *Por.*

Brunck. conjecturam M. ἄρτι in texta recepit, mavult tamen ἡμῖν.

Ad ἀμφὶ in Cod. D. annotatur: ἐπί. καὶ χωρὶς δὲ αὐτῆς (scil. τῆς προθέσεως) σώζεται ὁ λόγος. *Beck.*

Pro ἀμφὶ, quod haud dubie mendosum est, legendum fortasse ἄρτι. *Musg.*

1051. Φεῦ. πῶς ἂν ξίφος] Vel φεῦ extra versum poni, in scansione, vel ἂν omnino tolli debet, ut constet metrum; sed prius esto potius. Vid. quæ nos ad *Hec.* v. 1098. *Barnes.*

Πῶς ἂν, h. l. *utinam.* v. Facius.

In Cod. A. ter scriptum legitur φεῦ, et singularem constituit versum. *Beck.*

ΗΛ. Οὐδ' εἶφ' ὑπέρ σου, μὴ θανεῖν σπουδὴν ἔχων,
Μενέλαος ὁ κακὸς, ὁ προδότης τοὐμοῦ πατρός;
ΟΡ. Οὐδ' ὄμμ' ἔδειξεν· ἀλλ' ἐπὶ σκήπτροις ἔχων
Τὴν ἐλπίδ', ηὐλαβεῖτο μὴ σώζειν φίλους.
Ἀλλ' εἶ', ὅπως γενναῖα κἀγαμέμνονος
Δράσαντε κατθανούμεθ' ἀξιώτατα.
Κἀγὼ μὲν εὐγένειαν ἀποδείξω πόλει,
Παίσας πρὸς ἧπαρ φασγάνῳ· σὲ δ' αὖ χρεὼν

*Ele.* Nihilne dixit pro te, operam navans ne morereris,
Menelaus ille pravus, proditor mei patris?
*Ore.* Ne ostendit quidem oculum; sed habens sceptrorum
Spem, veritus est servare amicos.
Sed eia, ut generosa et Agamemnone
Facientes dignissima moriamur.
Et ego quidem generositatem ostendam urbi,
Feriens gladio hepar: te autem oportet

P. σὲ σπουδάζων Μενέλαος ὁ κακότροπος, ὁ τὸν ἐμὸν πατέρα ἐγκαταλιπών; MS. Baroc. 74.] οὐδὲ διάθεσιν καὶ γνώμην ἔδειξεν, ὅπερ ἐστὶν ὀλίγον πρὸς τὸ διεγερθῆναι, καὶ ἀντιτάξασθαι τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς σκήπτροις ἔχων τὴν ἐλπίδα, ἤγουν ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ, ἣν ἤλπιζε κατέχειν ἀποθανόντος τοῦ Ὀρέστου, ηὐλαβεῖτο σώζειν τοὺς φίλους. ἀλλ' ἄγε σκεψώμεθα ὅπως ἀντὶ τοῦ πῶς δράσαντες γενναῖα καὶ ἀξιώτατα τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀποθανούμεθα. καὶ ἐγὼ μὲν τοῖς πολίταις ἀποδείξω τὴν εὐγένειαν, σὲ δὲ πάλιν πρέπον ὅμοια ποιεῖν ἐμοί.

S. φασι τὰς νεκρῶν θήκας κατασκευάζειν. 1054. Ἐσπανίσμεθ'] Ἐστερήμεθα. 1055. Σπουδὴν ἔχων] Σπουδάζων. 1056. Ὁ προδότης] Προδότην καλεῖ Ἠλέκτρα Μενέλαον τοῦ πατρὸς αὐτῆς, ὡς αἴτιον Ἀγαμέμνονι, τῶν συμβάντων αὐτῷ κακῶν. εἰ μὴ γὰρ δι' ἐκεῖνον εἰς Τροίαν ἀπέπλει, οὐκ ἂν οἴκοι τὰ τοιαῦτα ἐγεγόνει κακὰ, καὶ αὐτὸς ἐπανελθὼν ἀθλίως πεφόνευται. ἢ προδότην λέγει, ὡς προδεδωκότα τὴν * ἐξ Ἀγαμέμνονος γενομένην αὐτῷ, ἐπειδὴ τοῖς αὐτοῦ παισὶ κινδυνεύουσιν οὐκ ἐβοήθησεν. Baroc. 74. Ὁ κακὸς] Ὁ κακοτρόπος. 1057. Ἐπὶ σκήπτροις] Ἐπὶ τῇ βασιλείᾳ. 1058. Μὴ σώζειν φίλους] Τὸ μὴ περιττεύει, ὅτι ηὐλαβεῖτο καὶ παρῃτεῖτο ἀντειπεῖν μὴ σώζειν τοὺς φίλους, οἱ γὰρ γνήσιοι φίλοι καὶ πρὸς τὸ πλῆθος

* Heath. χάριν, vel simile quid, excidisse putat. *Beck.*

1052. τέχνασμά τε edidit Brunckius ex conjectura, et inter monumentum et thecam distinguit. Sed hoc est paullo argutius. Recte vocatur μνῆμα, quicquid mortuos tegit, vel ornat. Sed suspicor, eum plurali nomine offensum, eo facilius conjecturæ huic locum dedisse. Male enim eadem de causa τεχνήματα a Sophocle Philoct. 36. de uno poculo dictum, sollicitavit. Idem Antig. 568. νυμφεῖα de Antigona. Noster Hec. 265. προσφάγματα de una victima. Hipp. 11. παιδεύματα de Hippolyto solo. Androm. 1277. συγκοιμήματα de Thetide. Troad. 254. νυμφευτήρια de Cassandra dixere. Ovid. Met. XV. 163. *Cognovi* CLYPEUM, *lævæ* GESTAMINA *nostræ*. *Por.*

Fac. monet, κέδρου τεχνάσματα referri posse ad μνῆμα per appositionem. Nam etiam pluralem hoc modo addi singulari, ut Soph. Philoct. 34. s. sed potius comma post ἓν deleri jubet, ut τεχνάσματα sit accusativus, qui referatur ad δέξαιτο, hoc sensu: *Utinam idem gladius conjunctim nos percutiat, et unum idemque sepulcrum recipiat sarcophagos* seu cineres. Nam sarcophagi e ligno cedrino struebantur. Brunckius e conjectura edidit κέδρου τέχνασμά τε, duo enim hic diversa commemorari, monumentum s. bustum, quod

Ὅμοια πράσσειν τοῖς ἐμοῖς τολμήμασι.
Πυλάδη, σὺ δ' ἡμῖν τοῦ φόνου γενοῦ βραβεύς,
Καὶ κατθανόντοιν εὖ περίστειλον δέμας,
Θάψον τε κοινῇ πρὸς πατρὸς τύμβον φέρων.
Καὶ χαῖρ'· ἐπ' ἔργον δ', ὡς ὁρᾷς, πορεύομαι.
ΠΥ. Ἐπίσχες· ἓν μὲν πρῶτά σοι μομφὴν ἔχω,
Εἰ ζῆν με χρῄζειν, σοῦ θανόντος, ἤλπισας.
ΟΡ. Τί γὰρ προσήκει κατθανεῖν σ' ἐμοῦ μέτα;
ΠΥ. Ἤρου, τί δὲ ζῆν σῆς ἑταιρείας ἄτερ;

Similia facere meis ausis.
Pylades, tu esto nobis occisionis arbiter,
Et mortuorum bene componas corpora,
Et sepeli simul, ferens ad patris tumulum.
Et vale: vado enim ad opus, ut vides.
*Pyl.* Mane: hoc enim primum te culpo,
Si sperasti, me velle vivere te mortuo.
*Ore.* Quorsum enim attinet te mecum mori?
*Pyl.* Interrogasti? quorsum vero vivere sine tua amicitia?

P. ΠΥΛΑΔ. Καρτέρησον, μέμφομαί σοι, εἰ ζῆν μ' ἐθέλειν σοῦ ἀποθανόντος ἤλπισας. τί γὰρ ἁρμόζει, ἀποθανεῖν σε μετ' ἐμοῦ; ἠρώτησάς με, εἰ προσήκει με ἀποθανεῖν μετὰ σοῦ. κἀγώ σε ἀντερωτήσω. τί δὲ προσήκει με ζῆν, τῆς σῆς φιλίας καὶ ἑταιρείας χωρίς; οὐκ ἐφόνευσας τὴν σὴν μητέρα καθάπερ ἐγώ. ἐφόνευσα τὴν μητέρα σου, καὶ τὰ αὐτά σοι πρέπει πάσχειν

S. οὐ παραιτοῦνται κινδυνεύειν. ἢ τὸ πλῆθος ηὐλαβεῖτο πρὸς τὸ μὴ σώζειν τοὺς φίλους, ἢ εἰπεῖν εὐλαβεῖτο. 1064. Βραβεὺς] Διοικητὴς, οἰκόνομος, ἐπιστάτης, κυρίως, ὁ ἀγωνοθέτης λέγεται βραβεύς. Baroc. 74. Βραβεὺς] Ἐπιστάτης, οἰκονόμος, ἐκ τοῦ διδόναι ἡμῖν ξίφη. MS. C. C. C. 1073. Σὺν σοίγε] Οὐ πρὸς τὸ ῥηθὲν ἀπεκρίνατο Πυλάδης ὑπὸ

erat e terra aut lapide, et sarcophagum e cedro. *Beck.*

1054. ὥστε conjunctim legit Heath. *Beck.*

1056. ὁ ante προδότης deest n A. *Beck.*

1058. μὴ hic non redundare, contra Scholiasten observat Fac. nam ηὐλαβεῖτο absolute positum esse: *caute se gessit, ut nullo momento ad amicos servandos aliquid facere videretur.* *Beck*

ἐλπίδα Cod. A. Mox εὐλαβεῖτο idem. *Beck.*

1059. s. Heath. verti vult: *Sed eia, videamus, qua ratione generosa et Agamemnone dignissima exsequuti moriamur.* *Beck.*

1063. βουλήμασι H. in textu, alterum in marg. pro var. lect. *Por.*

1064. βραβεὺς gl. in Cod. D. per ἐπιστάτης explicat. *Beck.*

1065. κατθανόντων. Sic multi MSS. sed non Aldus, ut per errorem ait Musgravius. κατθανόντοιν etiam Cant. M. Singulare est quod habet N. κατθανόντι γ'. *Por.*

κατθανόντων Codd. A. D. *Beck.*

κατθανόντοιν] Ed. Ald. κατθανόντων. *Musg.*

1067. δ' ante ὡς omittit A. *Beck.*

1071. Post δὲ addunt δεῖ H. δὴ L. Scripsi autem ἑταιρείας hic et infra 1077. cum diphthongo ex L. Quanquam bene scio nihil præsidii MSS. in talibus habere;

ΟΡ. Οὐκ ἔκτανες σὴν μητέρ᾽, ὡς ἐγὼ τάλας.
ΠΥ. Ξὺν σοί γε· κοινῇ ταῦτα καὶ πάσχειν με δεῖ.
ΟΡ. Ἀπόδος τὸ σῶμα πατρὶ, μὴ ξύνθνησκέ μοι·
Σοὶ μὲν γάρ ἐστι πόλις, ἐμοὶ δ᾽ οὐκ ἔστι δὴ,
Καὶ δῶμα πατρὸς καὶ μέγας πλούτου λιμήν.
Γάμων δὲ τῆς μὲν δυσπότμου τῆσδ᾽ ἐσφάλης,
Ἥν σοι κατηγγύησ᾽, ἑταιρείαν σέβων·
Σὺ δ᾽ ἄλλο λέκτρον παιδοποίησαι λαβὼν,
Κῆδος δὲ τοὐμὸν καὶ σὸν οὐκέτ᾽ ἐστὶ δή.

*Ore.* Non *tu* interfecisti tuam matrem, sicut ego miser.
*Pyl. At* tecum: *quare* simul et hæc me pati oportet.
*Ore.* Redde tuum corpus patri: non moriaris mecum:
Tibi enim est civitas, mihi autem non jam,
Et domus patris, et magnus portus divitiarum.
Nuptiis autem hujus miseræ frustratus es,
Quam despondi tibi, amicitiam reveritus;
Tu autem accipias aliam conjugem ad procreandum;
Affinitas enim mea et tua non amplius est.

P. με. MS. C. C. C.] σεαυτὸν ἄπαγε πρὸς τὸν πατέρα σου σῶον, οὐ γὰρ οὕτως ἔχεις τύχης, ὡς ἐγώ· σοὶ γὰρ ἔξεστιν εἰς τὴν πατρίδα ἐπανελθεῖν. τῆσδε τῆς Ἠλέκτρας ἀπέτυχες, ἣν σοι ἠγγυησάμην τὴν φιλίαν τιμῶν. σὺ δ᾽ ἄλλο ὑμέναιον λαβὼν, τεκνοποίησον. ἐμοὶ γὰρ πρὸς σὲ συγγένεια οὐκέτι γενήσεται. [ἀλλ᾽ ὦ ποθεινὴ ὁμιλία ἐμὴ, χαῖρε, οὐ γὰρ ἡμῖν ἐστι τὸ

S. Ὀρέστου. θέλει γὰρ λέγειν, ὅτι συνησέβησά σοι. * ἰδίως δὲ ταῦτα ὁ Εὐριπίδης, τοῦ Πυλάδου ἔμπροσθεν εἰρηκότος, ὅτι ἐκβέβληται ὑπὸ τοῦ πατρὸς, εἰ μὴ ἄρα αἰνίττεται ὡς μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς δυνήσεται κατελθεῖν. 1074. Ἀπόδος] Σαυτὸν σῶζε τῷ πατρί.

* 1013. Verba ἰδίως δὲ ταῦτα etc. ad sequentem versum pertinere censet Heath. *Beck.*

sed MSS. sibi non constare indicandum putavi. Editur quidem ἑταιρίας in Sophocl. Aj. 683. sed ibi Suidas vv. Ἄημα, Λιμὴν, præbet ἑταιρείας. *Por.*

1072. μητέρ᾽ D. *Beck.*

1073. Pro ταῦτα Reisk. conjicit τλάντα, quum tecum communiter ausus fuerim, oportet me quoque pariter pati.

In D. ita interpungitur: Σὺν σοί γε κοινῇ ταῦτα. καὶ πάσχ. μ. δ. In Cod. A. ταὐτά. *Beck.*

1074. τῷ σῶμα π. Cod. A. *Beck.*

1075. οὐκ ἔτ᾽ ἔστι δὴ H. (ἔτι etiam scripturus erat J.) ex 1080. ubi R. οὐκ ἔστ᾽ ἔτι δή. *Por.*

δεῖ Cod. D. sed supras cr η. *Beck.*

1077. γάμου Ald. Sed γάμων præbent membr. Aug. 1. A. Cant. D. M. N. R. aliique apud Musgravium. *Por.*

Etiam membr. Reg γάμων, unde Br. recepit. In Aug. 1. γάμων et glossa γάμου, Apud Tragicos sæpe pluralem pro singulari poni observavit ipse Brunck. ad v, 1320.

Γάμων Codd. A. D. elegantius ἐσφάλης. Gl. Cod. D. ἠστόχησας. *Beck.*

γάμων] Ita MSS. Cantabr. B. et Lib. P. Ed. Ald. γάμου, ut male etiam exhibet contextus. *Musg.*

1079. ἄλλο λέκτρον] Gl. Cod. D. ἀντὶ τοῦ ἄλλην γυναῖκα. *Beck.*

Ἀλλ' ὦ ποθεινὸν ὄνομ' ὁμιλίας ἐμῆς,
Χαῖρ'· οὐ γὰρ ἡμῖν ἐστι τοῦτο, σοί γε μήν.
Οἱ γὰρ θανόντες χαρμάτων τητώμεθα.
ΠΥ. Ἦ πολὺ λέλειψαι τῶν ἐμῶν βουλευμάτων.
Μήθ' αἷμά μου δέξαιτο κάρπιμον πέδον,
Μὴ λαμπρὸς αἰθὴρ, εἴ σ' ἐγὼ προδούς ποτε,

Sed, o desiderabile nomen meæ amicitiæ,
Vale; non enim hoc licet nobis, tibi tamen *licebit*;
Nam mortui privamur gaudio.
*Pyl.* Multum sane abest ut assequaris meum consilium:
Neque sanguinem meum accipiat ferax terra,
Neque splendidus æther, si ego te unquam prodens,

P. χαίρειν, σοὶ δὲ ἔστιν ζῶντι δηλονότι. οἱ γὰρ μέλλοντες τεθνήξεσθαι εὐφροσύνων στερούμεθα. ὄντως ἐνδεὴς εἶ τῶν ἐμῶν βουλευμάτων, τουτέστιν ἀγνοεῖ τὰ ἐμὰ βουλεύματα. MS. C.C.C. ΠΥΛΑΔ. Εἴθε μὴ προσδέξαιτό με τὰ στοιχεῖα ἀποθανόντα, ὡς βδελυρὸν δηλονότι, καὶ ἀποτρόπαιον, εἴ σε ἐγὼ ποτὲ ἐγκαταλιπὼν, ἐλευθερώσας τὸ ἐμὸν μέρος δηλονότι, ἤγουν

S. 1081. Ἀλλ' ὦ ποθεινὸν] Ὦ ποθεινὴ ὁμιλία ἐμοὶ, τουτέστι σὺ, ᾧ ποθεινῶς ὡμίλουν ἐγώ. σύνηθες δὲ τοῦτο, τὸ τιθέναι ἀντὶ προσώπου τὰ πράγματα, ὧν ἐστιν αἰτία τὰ πρόσωπα. οἷον ὦ ἀνάπαυσις ἐμὴ, καὶ ὦ ἄλγος ἐμὸν, ἀντὶ τοῦ σὺ, ἐφ' ᾧ ἀναπαύομαι ἐγὼ, καὶ σὺ, ὃς ἄλγος ἐμοὶ προξενεῖς. Ὄνομ' ὁμιλίας] Ὅτι ὁμιλίας τῆς φιλίας φησί. σημειωτέον δὲ πρὸς τὸ ἐν Φοινίσσαις, ὁμιλίας χθονός. 1082. Ἔστι τοῦτο] Τὸ χαίρειν. 1083. Οἱ γὰρ θανόντες] Δέον οὕτως εἰπεῖν, οἱ γὰρ θανόντες χαρμάτων τητῶνται. τητώμεθα εἶπεν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν θανόντων ὅσον οὔπω ἔσεσθαι ἔμελλεν. 1084. Ἦ πολὺ] Ὄντως μακρὰν

1081. ὄμμ' Ald. II. unus Leidensis, sed longe plurimi ὄνομ' habent, nominatim Brunckii membranæ, MSS. C. C. C. A. D. J. K. L. M. N. R. cum Scholiaste, et duobus Leidd. apud Valckenær. ad Phœniss. 415. Sic et Cant. sed ὄμμα in marg. pro v. l. Et cum hæc vocabula facillime permutentur, supra enim 1045. ὄμμ' L. cum utraque periphrasis sit Tragicis usitata, dissentientibus quidem MSS. quid sit verum, difficile est interdum statuere; consentientibus vero, nihil mutandum. Quocirca Friderici Jacobi conjecturam in Hec. 435. προσειπεῖν γὰρ σὸν ὄμμ' ἔτ' ἐστί μοι, ut inutilem, prætermisi, sed eam, occasione oblata, nunc paucis examinabo. Ac primum illud quærere subit, quid mendosum est in vulgari lectione? An vitiosum est προσειπεῖν ὄνομα? Quare? Quia nusquam alibi occurrit. Occurratne alibi, an non, nescio; sed cur non protulisti loca, ubi προσειπεῖν ὄμμα occurrat? Jam si nusquam ea verba conjuncta reperiantur, cujusmodi dialectices est, semel dictum ejicere, ut nunquam dictum substituas? Quanquam, ut verum fatear, προσαυδᾶν ὄμμα exstare videtur apud Æschyl. Choëph. 236. Ibi tamen Valck. legit ὄνομα, de ὄμματος in loco Phœnissarum 415. quæ est viri docti conjectura, non clare loquitur. Mihi quidem omnino in his locis recepta lectio servanda videtur. Jacobus est vir neque ingenii neque doctrinæ expers; quo tamen utroque sæpe abutitur ad sanas lectiones sollicitandas. Ne longe abeam; in hac fabula 1018 pro πυρᾶς conjicit πύλης. Legerat scilicet nescio quid de νερτέρων πύλαις et Ἅιδου πύλαις. Verum priusquam de hoc invento sibi plauderet, demonstrare debebat νερτέρων πυρᾶς vitiosum esse; demonstrare debebat πύλη singulari numero Euripidi esse usitatum. Cum librariorum inscitia atque audacia tot ubique solœcismos atque barbarismos, de quibus nemo dubitare possit, invexerit, *Bella geri placuit nullos habitura triumphos?* Pene oblitus eram monere, pro ὁμιλίας L. habere ἡλικίας, quod leviter depravatum est ex ὁμηλικίας, elegantissima lectione, eoque elegantiori, quod anapæstum in quinto loco præbeat. *Por.*

1081. Ἀλλ' ὦ ποθεινὸν ὄμμα] *Scholiast.* legit ὄνομα, sive ὄνομ', quod certe præferendum, mea saltem sententia. (Non

Ἐλευθερώσας τοὐμὸν, ἀπολίποιμί σε.
Καὶ ξυγκατέκτανον γὰρ, οὐκ ἀρνήσομαι,
Καὶ πάντ᾽ ἐβούλευσ᾽, ὧν σὺ νῦν τίνεις δίκας·
Καὶ ξυνθανεῖν οὖν δεῖ με σοὶ καὶ τῇδ᾽ ὁμοῦ.
Ἐμὴν γὰρ αὐτὴν, ἧς γε λέχος ἐπῄνεσα,
Κρίνω δάμαρτα· τί γὰρ ἐρῶ καλόν ποτε

Et liberans meum corpus, deseram!
Nam et simul interfeci illam; non negabo:
Et omnia suasi ob quæ tu tunc das pœnas.
Ergo et simul mori me oportet tecum et cum hac.
Meam enim illam, cui spospondi nuptias,
Judico conjugem. Nam quid unquam honestum dicam,

P. ἐμαυτὸν ἄφετον ποιήσας, ἀπολίποιμί σε. καὶ γὰρ συνεφόνευσά σοι τὴν μητέρα, καὶ οὐκ ἀπαρνήσομαι, καὶ πάντα συνεβούλευσα, ὧν ἕνεκα σὺ δίδως τιμωρίας. πρέπον οὖν ἐμοὶ σὺν σοὶ θανεῖν καὶ τῇδε. ἐμὴν γὰρ αὐτὴν κρίνω γυναῖκα, ἧς τινος τὴν κοίτην ἐπῄνεσα. τί γὰρ

S. ἀπέχεις τοῦ ἐμοῦ σκοποῦ. 1085. Μήθ᾽ αἷμα] Ὅ ἐστιν ἀποθανὼν, μὴ ἐνωθείην στοιχείοις, ἐξ ὧν εἰμί. ἀλλὰ πλανοίμην εἰκῆ, ὑπ᾽ οὐδενὸς τῶν στοιχείων λαμβανόμενος. Ἄλλως. Μή τε τὸ σῶμά μου, φησὶν, ἀποθανόντος ἡ γῆ παραδέξαιτο, μή τε εἰς αἰθέρα ἡ ἐμὴ ψυχὴ χωρήσοι, εἴ σε προδοίην τανῦν. τουτέστι μὴ ἐνωθείην τοῖς στοιχείοις τελευτήσας. οἱ γὰρ ἀποθνήσκοντες κατ᾽ αὐτοὺς, εἰς τὰ στοιχεῖα ἀναλύονται ἐξ ὧν εἰσί. 1091. Ἐπῄνεσα] * Συνῄνευσα, ἀπεδοξάμην, ἠγάπησα. *Baroc.* 74. 1092. Τί γὰρ ἐρῶ] Ἡ κατα-

* Heath. vult. συνῄνεσα. *Beck.*

enim æque amicum vocamus (*Oculum* amicitiæ, ac carum *nomen* amicitiæ,) quia tale erat *Pyladis* nomen *Orestæ*. Duæ autem breves ejusdem sunt temporis, ac una longa syllaba. Et ipse facit *Canterus* pro nobis et liber *Heinsio-Scaligerianus*, et MS. Col. C. C. ut in margine notamus. Vid supra 1044. *Barnes.*

ὄνομ᾽ etiam Brunck. e membr. Reg. dedit.

Pro ὄμμ᾽ Codd. A. D. ὄνομ᾽. *Beck.*

ὄνομ᾽] Ita Kingius ex Scholiaste et MS. Cantabr. Ed. Ald. ὄμμ᾽. *Musg.*

1082. Heath. vertit: *Felix sis; non enim nobis compellatio ista amplius convenire poterit, tibi quidem adhuc convenit.* *Beck.*

1083. θανοῦντες A. sed in D. θανόντες cum gl. suprascr. οἱ μέλλοντες τεθνήξεσθαι. *Beck.*

θανόντες] MS. Cantabr. θανοῦντες. *Musg.*

1084. ἤπου Ald. ἦ πολὺ unus Musgravii, A. D. J. L. ed. King. *Por.*

Brunck. retinuit et defendit lectionem Ἦπου, quæ cum sint affirmantes particulæ, i. q. ὄντως δὴ delevit interrogationis notam, quæ vulgo post βουλευμάτων est Cod. Aug. 1. Ἦπου, cum gl. ὄντως.

Pro που Codd. A. D. πολύ. *Beck.*

ἦ πολύ] Ita Kingius, incertum, quo auctore. Confirmat Ask. 1. Ed. Ald. ἦ που. *Musg.*

1085. αἷμα] Confer votum Hippol. v. 1033. "αἷμά μου. Hæc corrupta puto et aliquid aliud latere. An μὴ σῶμά μου, vel μήτ᾽ ὄμμα μου?" JORTIN. *Musg.*

1086. Μὴ λαμπρὸς αἰθὴρ] Nempe quia credebant veteres, stamina corporis humani post mortem ad elementa redire et ab iis recipi. cf. Schol. Pindar. p. 36. et Eustath. ad Iliad. η. p. 538, 19. *Fac.*

1091. γε omittunt Ald. et plerique MSS. post λέχος habet K. κατῄνεσα Brunckius; sed illam vocem opinor dici tantum de τῷ κυρίῳ, ut Iph. A. 699. quocum confer 707. et supra 1078. infra 1675. 1689. 1692. *Por.*

Brunck. ex ingenio edidit ἧς λέχος κατῄνεσα.

Ἐμοὶ γὰρ αὐτὴν Cod. D. γ᾽ ante ἐπῄνεσα in A. D. deest. *Beck.*

1092. καλὸν] Lib. P. κἀγώ. *Musg.*

Γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν, Φωκέων ἀκρόπτολιν,
Ὃς, πρὶν μὲν ὑμᾶς δυστυχεῖν, φίλος παρῆν,
Νῦν δ' οὐκέτ' εἰμί δυστυχοῦντί σοι φίλος;
Οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν κἀμοὶ μέλει.
Ἐπεὶ δὲ κατθανούμεθ', ἐς κοινοὺς λόγους
Ἔλθωμεν, ὡς ἂν Μενέλεως ξυνδυστυχῇ.
ΟΡ. Ὦ φίλτατ', εἰ γὰρ τοῦτο κατθάνοιμ' ἰδών.
ΠΥ. Πιθοῦ νυν, ἀνάμεινον δὲ φασγάνου τομάς.

Veniens in Delphidem, arcem Phocensium,
Qui priusquam essetis miseri, affui amicus,
Nunc non sum amicus tibi infelici?
Non est, *quod excuser*, sed hæc et mihi sunt curæ.
Sed postquam sumus morituri, una rationem
Ineamus, quomodo Menelaus simul contristetur.
*Ore.* O charissime, utinam videns hoc moriar.
*Pyl.* Obsequere igitur, sed differ sectionem ensis.

P. ἔχω ἀπολογήσασθαι εἰς τὴν πατρίδα ἐπανελθὼν, εἰ προδοίην σε δυστυχοῦντα, τότε φίλος ὢν ὅτε εὐτυχεῖς. οὐχ οὕτω ποιήσω, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἅ ἐστι δηλονότι ὑμῖν διὰ φροντίδος, (τουτέστιν ὁ θάνατος) κἀμοὶ διὰ φροντίδος, ἐστίν· ἐπεὶ δὲ ἅπαξ ἐκρίθη ἀποθανεῖν ἡμᾶς, πρὸς ἀλλήλους σκεψώμεθα, ὡς ἂν τῷ Μενελάῳ κακὸν προστριψώμεθα, ἵνα μὴ μόνοι δυσ-

S. κευὴ τὸ τί γὰρ ἐρῶ πρὸς τὸ ἀπολείποιμί σε. 1093. Γῆν Δελφίδ' ἐλθὼν] Ὕαμος ὁ Λυκώρου μετὰ τὸν κατακλυσμὸν βασιλεύων τῶν περὶ τὸν Πάρνασσὸν Ὕαν πόλιν ἔκτισε. καὶ γήμας Μελάνθειαν τὴν Δευκαλίωνος, ἐποίησε Μελανίδα. ἐκ δὲ Μελανίδος, Δελφός. ὃς τὴν ἀρχὴν τοῦ μητροπάτορος παραλαβὼν, ἔγημε Κασταλίαν· ἀφ' ἧς ἡ κρήνη τοὔνομα ἔχει. καὶ ἔσχε Κastάλιον, καὶ Φημονόην, ἣν φασὶ πρῶτον ἐξαμέτρῳ χρῆσαι· πόλιν δὲ κτίσας Δελφὸς, Δελφίδα ὠνόμασε. μετὰ δὲ θάνατον αὐτοῦ ἦρξε Κастάλιος, οὗ υἱὸς Λάφριος, οὗ Νούτιος. ἐξ οὗ Δελφοὶ πολεμοῦντες πρὸς τοὺς ὁμόρους, ἀναρχίαν εἵλοντο, καὶ τὸν Ἀκρίσιον μετεπέμψαντο ἐξ Ἄργους, ὃς αὐτοῖς τὸν πόλεμον καλῶς διέθετο, καὶ κατὰ ζῆλον τοῦ Ἀμφικτυωνικοῦ συνεδρίου, ὃ κατεστήσατο Ἀμφικτύων οὐ Δευκαλίωνος ἐν Θερμοπύλαις τῆς Θεσσαλίας, ἕτερον ἐν Δελφοῖς κατεστήσατο, καὶ τὸ ἐν Θερμοπύλαις ἀναλαβὼν, τὰς συνόδους ἀντὶ μιᾶς δύο πεποίηκε, καὶ νόμους ἔθετο καθ' οὓς ἔμελλον ἕκαστα διοικεῖν. ἀτέλειάν τε προεῖπεν ἐφ' ἑκατέραις ταῖς συνόδοις, καὶ τὴν πρόνοιαν τοῦ ἱεροῦ, καὶ τῶν Δελφῶν τῷ

1093. ἀκρόπολιν A. D. *Beck.*
1096. μέλλει Cod. D. *Beck.*
1098. συνδυστυχεῖ Cod. D. *Beck.*

1099. εἰ γὰρ, utinam. εἰ per apocopen factum ab εἴθε, unde accentum retinere debet, ut semper in membr. Reg. Etiam simplex εἰ pro utinam, ut v. 1176. Æsch. Sept. Theb. 265. *Brunck.*

1100. νῦν D. sed sub circumflexo duo puncta posita, et suprascriptum δή. Sic iterum v. 1102. *Beck.*

ἀνάμεινον] Vertendum, *morare, differ*, modo sana sit lectio: mihi enim scribendum videtur ἀνάστειλον.
Π. πιθοῦ νῦν, ἀνάστειλον δὲ φασγάνου τομάς.
Ο. στελῶ, τὸν ἐχθρόν.

Nec obstat duplex consonans στ, quo minus vocalis præcedens corripiatur. Sic enim κατὰ in καταφθιμένου Suppl. v. 987. Alia huc pertinentia vid. ad Hippol. v. 1343. Adde Dionys. Perieg. v. 529. Vulgatam satis tueretur versus Matronis apud Athenæum p. 134.

Ἡ μὲν ἐπισπεῦσαι δείπνου χρόνον, ἡδ' ἀναμεῖναι,

nisi una litera mutata daret ἀναθεῖναι, non inusitatum eo sensu verbum. vid. Soph. Ajac. 476.

Vide, an huc pertineat τοῦ μεῖναι τὸν τότε ἔκπλουν in Platonis Epistola VII. p. 1291. B. *Musg.*

ἀνάμεινον omnium codicum lectio est,

ΟΡ. Μενῶ, τὸν ἐχθρὸν εἴ τι τιμωρήσομαι.
ΠΥ. Σίγα νυν, ὡς γυναιξὶ πιστεύω βραχύ.
ΟΡ. Μηδὲν τρέσῃς τάσδ', ὡς πάρεισ' ἡμῖν φίλαι.
ΠΥ. Ἑλένην κτάνωμεν, Μενέλεῳ λύπην πικράν.
ΟΡ. Πῶς; τὸ γὰρ ἕτοιμόν ἐστιν, εἴ γ' ἔσται καλῶς.
ΠΥ. Σφάξαντες· ἐν δόμοις δὲ κρύπτεται σέθεν.
ΟΡ. Μάλιστα· καὶ δὴ πάντ' ἀποσφραγίζεται.
ΠΥ. Ἀλλ' οὐκέθ', Ἅιδην νυμφίον κεκτημένη.

*Ore.* Differam, si possim ulcisci inimicum.
*Pyl.* Tace nunc, quia parum credo mulieribus.
*Ore.* Ne timeas has, nam adsunt nobis amicæ.
*Pyl.* Helenam interficiemus; Menelao magnum dolorem.
*Ore.* Quomodo? Est enim alacritas mihi, siquidem poterit bene fieri.
*Pyl.* Jugulantes: latet enim in domo tua.
*Ore.* Maxime, et jam omnia obsignat.
*Pyl.* Sed non amplius, nacta Plutonem sponsum.

P. τυχῶμεν ἡμεῖς. ὦ φίλτατ', εἴθε γὰρ τοῦτο ἰδὼν ἀποθάνοιμι [σίγα δὴ ὅτι γυναιξὶ οὐδὲν θαῤῥῶ, μηδαμῶς φοβηθῇς ὅτι πάρεισιν ἡμῖν φίλαι, MS. C.C.C. πείσθητι δὴ, καὶ τὴν σφαγὴν ἀναβαλοῦ. προσκαρτερήσω, εἰ τὸν ἐχθρὸν κολάσω. ἀλλὰ τίνι τρόπῳ ἀνέλωμεν; ἕτοιμος γάρ εἰμι πρὸς τὸ σφάξαι, εἰ ἔστιν εὐμαρὲς τὸ κτεῖναι, τουτέστιν εἰ μὴ καταληφθήσομαι.

S. συνεδρίῳ ἐπέτρεψε. μετὰ δέ τινας χρόνους, Ὄρνυτος ὁ Σισύφου ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἀσίας αὐτόσε, καὶ πολεμοῦντας εὑρὼν Ὑαμπολίτας πρὸς Ὀπουντίους Λοκροὺς περὶ Δαφνοῦντος, συμμαχήσας τε ἐνίκησεν, καὶ ἦρξεν αὐτῶν· ἐγένοντο δ' αὐτῷ παῖδες, Φῶκος καὶ Θόας. ἀλλ' ὁ μὲν Θόας ἅμα τῷ πατρὶ, εἰς Κόρινθον ἀπήλασε, Φῶκος δὲ δεξάμενος τὴν ἀρχὴν τοῦ πατρὸς, Φωκέας αὐτοὺς ὠνόμασεν. 1102. Σίγα νυν] Ὑφορᾶται τὰς τοῦ χοροῦ, ἐνόμιζε γὰρ αὐτὰς ἐχθρὰς εἶναι. Ὡς] Τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ γὰρ, ἢ ἀντὶ τοῦ ὅτι. 1105. Πῶς οὖν ἕτοιμον] Τὸ ἑξῆς· εἰ γὰρ, φησὶ, τοῦτο εὔκολον, καὶ ἕτοιμον τὸ φονεῦσαι τὴν Ἑλένην, καλῶς ἂν ἡμῖν ἔσται. ἀλλὰ τὸ ἐπ' ἐμοὶ ἕτοιμόν ἐστι, τὸ γὰρ ἕτοιμον καλόν ἐστι. ὁ δὲ λόγος τοιοῦτός ἐστι. τὸ γὰρ ἑτοίμως καὶ εὐχερῶς τὴν Ἑλένην κατεργάσασθαι, καλόν ἐστιν, εἰ ὅλως δυνατὸν τοῦτο πρᾶξαι. ἕτοιμος γὰρ εἰς τοῦτο εἰμὶ, εἴγε μὴ καταληφθήσομαι. 1107. Ἀποσφραγίζεται] Σφραγῖδας ἐπιτίθεται τοῖς κιβωτίοις, καὶ τοῖς ἄλλοις. Baroc. 74. Ἀποσφαγίζεται] Σφαγῖδας ἐπιτίθησιν, ὡς δὴ πάντα κληρονομήσασα τὰ ἐμά. τὰ μὲν,

nec ulla mutandi causa, in ἀνάστειλον etiam secunda haud dubie producitur. v. Markl. ad Suppl. 616. et 984. *Brunck.*

1105. Supra το γὰρ ἕτ. in D. scriptum: τὸ γὰρ ἐξ ἐμοῦ. Mox ἐστι pro ἐστιν D.

1106. ἐν δόμοισι δὲ membr. H. unde δὲ expunxit Brunckius. *Por.*

Membr. Reg. ἐν δόμοισι δὲ κρύπτεται, unde Br. edidit, ἐν δόμοισι κρύπτεται σ. *Beck.*

1107. Menelaus et Helena hæreditatem Orestis spe devorarant. Omnia igitur obsignabant. Quod si quis hæc esse humiliora quam pro tragœdiæ dignitate objiciat, meminerit, ob hoc ipsum male audiisse Euripidem, quod ad res minutas et domesticas Melpomenen detruserit. Confer Aristoph. Ran. 1002—1019. *Por.*

ἀποσφραγίζεσθαι King. verterat *resignare*, quod Heath. improbavit ea de causa, quam Musgr. notavit, sed alia de causa Facius. Is enim negat, ἀποσφραγίζεσθαι unquam significare, *resignare*, imo semper, *obsignare*, et locum Diog. Laërt. 4, 59. p. 62. Meib. quo nititur notio *resignandi* huic verbo tributa, corruptum esse censet, atque emendat. Accipit igitur hic passiva notione ita: *Maxime sane* (scil. κρύπτεται) *et omnibus rebus munitur et quasi obsignatur.* Heath. etiam passivo significatu accipit, sed reddit, improbante

ΟΡ. Καὶ πῶς, ἔχει γὰρ βαρβάρους ὀπάονας.
ΠΥ. Τίνας; Φρυγῶν γὰρ οὐδέν᾽ ἂν τρέσαιμ᾽ ἐγώ.
ΟΡ. Οἵους ἐνόπτρων καὶ μύρων ἐπιστάτας.
ΠΥ. Τρυφὰς γὰρ ἥκει δεῦρ᾽ ἔχουσα Τρωϊκάς;
ΟΡ. Ὥσθ᾽ Ἑλλὰς αὐτῇ σμικρὸν οἰκητήριον.
ΠΥ. Οὐδὲν τὸ δοῦλον πρὸς τὸ μὴ δοῦλον γένος.
ΟΡ. Καὶ μὴν τόδ᾽ ἔρξας δὶς θανεῖν οὐ χάζομαι.

*Ore.* Quomodo? Habet enim barbaros comites.
*Pyl.* Quos *autem*? Neminem enim Phrygum metuerim.
*Ore.* Quales *decet* esse curatores speculorum et unguentorum.
*Pyl.* Venit ergo huc habens delicias Trojanas?
*Ore.* Ita, ut Græcia sit ei parva domuncula.
*Pyl.* Nihil est servile genus ad non servile comparatum.
*Ore.* Sane hoc si fecero, bis mori non refugio.

P. ὥστε ἡ Ἑλλὰς ὅσον εἰς αὐτὴν, μικρὸν ὑπάρχει κατοικητήριον· ἀσθενεῖς οἱ δοῦλοι πρὸς τοὺς ἐλευθέρους μάχεσθαι, διὰ τὸ μὴ τολμᾷν. ὄντως τόδε πράξας, ἐκ δευτέρου θανεῖν οὐχ ὑποχωρῶ. ἀλλ᾽ οὐδὲ ἐγὼ οὐχ ὑποχωρήσω θανεῖν δὶς, σοί γε βοηθῶν. τὸ περὶ τοῦ φόνου τῆς

S. φησὶ, σφραγίζει τῶν ἡμετέρων, * τὰ δὲ ἀποσφαλίζεται. 1108. Ἀλλ᾽ οὐκέθ᾽] Ἀποσφαλισθήσεται δηλονότι. 1109. Ἔχει γὰρ βαρβάρους ὀπάονας] Ἤγουν ἀκολούθους καὶ δούλους. οὕτω φησὶν ὑπερβαλλόντως ἐτρύφα ἐν τῇ βαρβάρων χώρᾳ, ὡς μηδὲν ἡγεῖσθαι τὴν

* Ἀποσφαλίζεται est vox nihili; lege ἀπασφαλίζεται, et in scholio sequente ἀπασφαλισθήσεται. vide paraphr. v. 1131. *Heath.*

Fac. ita: *Certo certius, et omnia quidem nunc resignata atque aperta sunt*; scilicet fores apertas esse, ut Helenæ manum injicere possint. Brunck. observat, non posse hic dici de Helena obsignandis aut resignandis arculis occupata, id enim nihil adjumenti aut impedimenti necem molientibus attulisse, nec scire Orestem potuisse, quid Helena ageret; nec opus fuisse, ut omnia in tuto collocaret, quo sensu verbum ἀπασφαλίζεται accepit Musg. Ipse igitur Br. πάντα interpretatur κατὰ πάντα *omnino*, et ἀποσφρ metaphorice. *in tuto est.* Credit Orestes, eam in tuto esse, utpote Phrygibus stipatam, Pylades respondet: Nondum in tuto est, cujus mors apud me jam decreta est.

ἀποσφαγίζεται D. sed gl. suprascr. διὰ σφραγίδων ἀποσφαλίζεται. *Beck.*

ἀποσφραγίζεται] Testatur Scholiastes, alios legisse ἀποσφαλίζεται, unde facias sensu percommodo ἀπασφαλίζεται, *in tuto collocat.* Interpretamentum quoque, quod præbent cum Scholiastes ab Arsenio olim editus, tum alter ille Baroccianus, vel hoc respicit, vel quod non deterius esset ἐπισφραγίζεται. Reddunt enim per σφραγίδας ἐπιτίθησιν vel ἐπιτίθεται. Si inter ἀποσφραγίζεται et ἐπισφραγίζεται optio detur, posterius, si me audies, præferendum erit. Tempus enim multo aptius est obsignandis arculis et apothecis, quam quidem resignandis, quod plerumque hæredes per otium et post tempus aliquod facere solent.

Quod negat Heathius, Orestem modo e foro reversum resciscere potuisse, quid tunc temporis ageret Helena, non tantam vim habet, ut propterea hæc interpretatio rejicienda sit. Similis enim inconstantiæ non pauca apud nostrum exempla invenias. vid. Hecub. v. 33. Phœn. v. 787. Suppl. v. 686. Troad. v. 457. Quanquam, si quis tanti esse putat, poëtam, tot criminibus oppressum, immunem culpæ hic præstare, uti posset non absurda defensione, particulam δὴ non *asseverandi*, sed *opinandi*, vel *conjiciendi*, vim habere. *Musg.*

ΠΥ. Ἀλλ' οὐδ' ἐγὼ μὴν, σοί γε τιμωρούμενος.
ΟΡ. Τὸ πρᾶγμα δήλου καὶ πέραιν' ὅπως λέγεις.
ΠΥ. Εἴσιμεν ἐς οἴκους δῆθεν ὡς θανούμενοι.
ΟΡ. Ἔχω τοσοῦτον, τἀπίλοιπα δ' οὐκ ἔχω.
ΠΥ. Γόους πρὸς αὐτὴν θησόμεσθ' ἃ πάσχομεν.
ΟΡ. Ὥστ' ἐκδακρῦσαί γ' ἔνδοθεν κεχαρμένην.
ΠΥ. Καὶ νῷν παρέσται ταῦθ' ἅπερ κείνῃ τότε.

*Pyl.* Sed neque eg : modo tibi opem feram.
*Ore.* Ostende rem, et perfice, sicut dicis.
*Pyl.* Intremus in domum, tanquam morituri.
*Ore.* Habeo hoc, reliqua non habeo.
*Pyl.* Lamentabimur ad ipsam de his quæ patimur.
*Ore.* Ut exterius ploret, in animo gaudens.
*Pyl.* Et nobis aderunt eadem quæ illi, tunc.

P. Ἑλένης πρᾶγμα δήλωσον, καὶ εἰπὲ ποίῳ τρόπῳ ταύτην μέλλομεν ἀναιρεῖν; εἰσέλθωμεν εἰς τοὺς δόμους, ὡς ἀποθανούμενοι. νοῶ ὅσον λέγεις, τὰ λοιπὰ δὲ οὐ νοῶ. ποιήσομεν τὰ ἡμέτερα δυστυχήματα πρὸς αὐτὴν θρῆνον. οὕτω περιπαθῶς δακρύσομεν, ὥστε αὐτὴν εἰς οἶκτον κι-

S. Ἑλλάδα πρὸς τρυφήν. τρυφηλότερον γὰρ τὸν βίον οἱ βάρβαροι διάγουσι, μείζων τε ἡ Ἀσία τῆς Εὐρώπης. 1110. Τρέσαιμ'] Δειλιάσαιμι. 1111. Οἵους ἐνόπτρων] Οἵους εἰκὸς εἶναι ἐπιτηδείους εἰς τὴν τῶν ἐνόπτρων καὶ μύρων ὑπηρεσίαν. 1112. Τρυφὰς γὰρ ἥκει] Τρυφὰς λέγει, οὓς ἐκ Τροίας εὐνούχους καὶ θεράποντας ἤγαγε. 1115. Χάζομαι] Ἢ ὑποχωρῶ, ἢ ἅζομαι, ἀντὶ τοῦ εὐλαβοῦμαι. Baroc. 74. 1122. Καὶ νῷν παρέσται] Καὶ γὰρ ἡμεῖς οἰκτιζόμεθα μὲν, χαίρομεν δὲ ὡς μέλλοντες αὐτὴν φονεύειν. τὸ οὖν τότε, ἢ ὅτε εἰσερχόμεθα,

1108. Heath. conjicit κεκτημένη, ut ordo verborum sit: ἀλλὰ οὐκέτι πάντα ἀποσφραγισθήσεται κεκτημένη Ἅιδην νυμφίον, *sed non amplius, sicut nunc, omnia ei aperta erunt, cum Plutonem sponsum nacta fuerit.* At Facius verba οὐκ ἔθ' non ad præcedentia refert, verum ita explicat: *non amplius erit.* Idem Fac. ex Eurip. aliorumque locis docet, poëtas fingere morituras Plutoni desponsatas.

Ironice hæc dicuntur. Scilicet ubi Plutonis sponsa est Helena, omnem hereditatis amisit spem. *Beck.*

1109. Verba καὶ πῶς Pyladi et sequentia ἔχει κ. τ. λ. demum Oresti tribuit Reisk.

πῶς;] Gl. Cod. D. τίνα τρόπον φονεύσωμεν αὐτὴν, ἀπορῶ δηλονότι. *Beck.*

1110. τρέσαιμ' ἂν M. R. sine ἐγὼ unde facere posses, τρέσαιμεν ἄν. *Por.*

οὐδ' ἓν ἂν Cod. D. exquisitius. *Beck.*

1111. Ælian. H. A. VII. 25. ἦσαν δ' ἄρα ὅσοι κατὰ τὸ πατρῷον καὶ μύρων ἐπιστάται φησὶν εἶναι Εὐριπίδης. Lege, ἦσαν δ' ἄρα οἵους κατόπτρων καὶ μύρων ἐπιστάτας φησὶν εἶναι Εὐριπίδης. Sed ἐνόπτρων rectius, quanquam et κάτοπτρον occurrit apud Euripidem. *Por.*

ἐνόπτρων Cod. D. sed ultimæ duæ litteræ ex correctione additæ videntur. Gl. Cod. D. τοιούτους ἔχει δηλονότι, οἵους εἶναι ἐπιστάτας ἤγουν ἐπιτρόπους τῶν ἐνόπτρων, ἀντὶ τοῦ τῶν κατόπτρων, καὶ τῶν μύρων. *Beck.*

1113. Reisk. conjicit: Πᾶσ' Ἑλλὰς — *Beck.*

1114. Utroque loco δούλων legit A. sed in D. est δοῦλον. Altero tamen loco, ut videtur, ex correctione. *Beck.*

1115. Facius edidit οὐχ ἅζομαι, quam lectionem verissimam esse judicat.

Verbo χάζομαι in D. suprascriptum: ὑποχωρῶ, ἢ ἅζομαι, ἀντὶ τοῦ εὐλαβοῦμαι. *Beck.*

οὐ χάζομαι] Ita Ed. Ald. MS. Cantabr. ἅζομαι. Eadem quoque varietas est ad Alcest. v. 333. Sed χάζομαι, quod valet φεύγω, hoc certe in loco convenientius est.

ΟΡ. Ἔπειτ᾽ ἀγῶνα πῶς ἀγωνιούμεθα;
ΠΥ. Κρύπτ᾽ ἐν πέπλοισι τοῖσιδ᾽ ἕξομεν ξίφη.
ΟΡ. Πρόσθεν δ᾽ ὀπαδῶν τίς ὄλεθρος γενήσεται;
ΠΥ. Ἐκκλήσομεν σφᾶς ἄλλον ἄλλοσε στέγης.
ΟΡ. Καὶ τόν γε μὴ σιγῶντ᾽ ἀποκτείνειν χρεών.
ΠΥ. Εἶτ᾽ αὐτὸ δηλοῖ τοὔργον ᾗ τείνειν χρεών.
ΟΡ. Ἑλένην φονεύειν, μανθάνω τὸ σύμβολον.

*Ore.* Deinde quomodo hoc certamine fungemur?
*Pyl.* Occultos habebimus gladios sub his vestibus.
*Ore.* Sed prius an cædes aliqua famulorum fiet?
*Pyl.* Excludemus eos, alium alio in domibus.
*Ore.* Et eum qui non tacuerit, interficere oportet.
*Pyl.* Deinde ipsa res docebit, ad quæ oporteat tendere.
*Ore.* Interficere Helenam, agnosco symbolum.

P. νῆσαι, ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ θανάτῳ λάθρα χαίρουσαν. καὶ ἡμῖν τότε ταῦτα παρέσται, ἅπερ κείνῃ, ἤγουν τὸ ἔξωθεν δακρύειν, ἔνδοθεν δὲ χαρὰν ἔχειν τῇ ἐλπίδι τῆς διαχειρήσεως αὐτῆς. καὶ πῶς ἀναιρήσομεν αὐτὴν, ἔμπροσθεν τῶν δούλων; ἐπασφαλίσομεν αὐτοὺς ἄλλον εἰς ἄλλην στέγην. καὶ τὸν μὴ σιγῶντα, ἀλλ᾽ ἐμφαίνοντα τὴν βουλὴν, ἀποκτείνειν πρέπει. εἶτα αὐτὸ τὸ ἔργον καὶ τὸ πρᾶγμα δηλοῖ, ὅπου χρεὼν καὶ ἀναγκαῖον τείνειν, ἤτοι ἀφορᾷν καὶ πορεύεσ-

S. ἢ ὅτε φονεύομεν αὐτήν. Ἄλλως. Καὶ ἡμῖν τοῖς δυσὶ τοῦτο φησὶν ἔσται τὸ δεῖν μὲν δακρύειν, χαίρειν δὲ τῇ διανοίᾳ. καὶ ἡμῖν γενήσεται, ἅπερ ἐκείνῃ τότε, ἡνίκα εἰσελθόντες πρὸς αὐτὴν ἱκετεύομεν· ὡς γὰρ ἐκείνη, ἡμῶν ὀδυρομένων, προσποιήσεται μὲν δακρύειν, χαρήσεται δὲ κατὰ ψυχὴν, οὕτω καὶ ἡμεῖς, αὐτῆς ἱκετευούσης, προσποιησόμεθα λυπεῖσθαι, ἔνδον χαίροντες ἐπὶ τὸ μέλλειν αὐτὴν ἀναιρεῖν.* 1125. Τίς ὄλεθρος] Ὥσπερ τὸ ταχὺς λέγεται ἐνίοτε ἀντὶ τοῦ ταχέως, οὕτως ἐνταῦθα τὸ τὶς, ἀντὶ τοῦ κατὰ τίνα τρόπον, ἐπιῤῥηματικῶς. 1129.

* Heath. corrigit: ἔνδοθεν δὲ χαρὰν ἔχων —. *Beck.*

infinitivo sequente habetur Apollon. Rhod. Lib. IV. — — χάζεσθε φίλοι πάτρηνδε νέεσθαι. *Musg.*

1118. Εἴσιμεν Heath. verti jubet, *intravimus.*

εἰς οἴκους D. *Beck.*

1120. θησόμεθ᾽ A. Gl. Cod. D. ἀντὶ τοῦ θρηνήσομεν. *Beck.*

1121. κεχαρμένη Ald. κεχαρμένην plures MSS. Utrumque probum. *Por.*

κεχαρμένην etiam Heath. conjecerat.

ἐνδακρῦσαι A. D. κεχαρμένην A. sed in D. κεχαρμένοι. Et suprascr. ἤγουν τὸ ἔξωθεν δάκρυα, ἔνδοθεν δὲ χαρὰν ἔχειν τῇ ἐλπίδι τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῆς. *Beck.*

ἐκδακρῦσαι] MS. Cantabr. ἐνδακρῦσαι.

κεχαρμένην.] Ita Ask. 2. Lib. P. sed in Leidenses citati Valck. ad Phœn. v. 1353. Ed. Ald. κεχαρμένη. *Musg.*

1122. νῷ et 1118. εἰς. *Por.*

ἐκείνῃ. A. *Beck.*

1124. τοῖσι A. τοῖσιν D. *Beck.*

1125. καὶ πρόσθε δ᾽ Ald. καὶ omittunt plurimi MSS. *Por.*

1126. ἄλλοσ᾽ ἐν στέγαις Ald. ἄλλοθεν quidam. *Por.*

Ἐγκλείσομαι A. Tum A. D. ἄλλον ἄλλοσε στέγης. Et in D. suprascr.: ἐξαγαγόντες αὐτοὺς τῆς στέγης ἄλλον ἄλλοσε κλείσομεν. *Beck.*

ἐκκλήσομεν] Ita MS. B. Vulgo ἐκκλείσομεν.

ἄλλοσε στέγης.] Ita bene Kingius ex MSS. Nec aliter Lib. P. Ed. Ald. ἄλλοσ᾽ ἐν στέγαις *Musg.*

1128. Sic Ald. οἷ alii. *Por.*

Pro ᾗ A. οἷ. *Beck.*

1131. γυναῖκαν D. *Beck.*

1132. In ed. King. ἦν ἄν. *Beck.*

1133. Νῦν δ᾽ ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος δώσει

ΠΥ. Ἔγνως· ἄκουσον δ' ὡς καλῶς βουλεύομαι.
Εἰ μὲν γὰρ εἰς γυναῖκα σωφρονεστέραν
Ξίφος μεθεῖμεν, δυσκλεὴς ἂν ἦν φόνος.
Νῦν δ' ὑπὲρ ἁπάσης Ἑλλάδος δώσει δίκην,
Ὧν πατέρας ἔκτειν', ὧν τ' ἀπώλεσεν τέκνα,
Νύμφας τ' ἔθηκεν ὀρφανὰς ξυναόρων,
Ὀλολυγμὸς ἔσται, πῦρ τ' ἀνάψουσιν θεοῖς,

*Pyl.* Tenes: audi nunc quam pulchre consulo:
Si enim in mulierem honestam
Mitteremus gladium, esset ignominiosa cædes:
Nunc vero dabit pœnas toti Græciæ:
Et illis, quorum parentes occidit, et quorum liberos perdidit,
Et sponsas fecit orbatas maritis,
Erit jubilatio, et accendent ignem diis,

P. θαι εἰς τὸ φονεύειν τὴν Ἑλένην, μανθάνω καὶ νοῶ τὸ σημεῖον. ἐγνώρισας ὃ λέγω. ἄκουσον δὲ καὶ πῶς καλῶς βουλεύομαι. εἰ μὲν γὰρ εἰς γυναῖκα σώφρονα μεθίεμεν καὶ ἐκινοῦμεν τὸ ξίφος, ἦν ἂν ὁ φόνος δυσκλεὴς καὶ ἄδοξος. νῦν δὲ δώσει δίκην ἡ Ἑλένη δηλονότι, ἀντὶ τοῦ τιμωρηθήσεται ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν τῇ Ἑλλάδι ἀνθρώπων, ὧν τοὺς πατέρας ἀπέκτεινεν, καὶ τέκνα, καὶ γυναῖκας ἐστερημένας ἀνδρῶν ἐποίησεν, εὐχὴ δὲ ἔσται, πῦρ τε καὶ θυσίας ποιήσουσι τοῖς

S. Μανθάνω] Νῦν, φησὶν, ἔγνων πῶς δεῖ φονεύειν τὴν Ἑλένην. Τὸ σύμβολον] Τὸ σημεῖον, τὸν σκοπὸν ὃν συμβολικῶς μὲν λέγεις. MS. C. C. C. 1134. Ὧν πατέρας] Καθολικῶς εἰπὼν τὸ ὧν πατέρας ἀπέκτεινεν, ἐπάγει, "-—— ὧν δ' ἀπώλεσεν τέκνα·" ὥσπερ ἐπανορθῶν τὸν λόγον, ἀντι τοῦ, εἰσὶ δὲ ὧν καὶ τέκνα ἀπώλεσεν· τὸ ὧν πάτερας, πρὸς τὸ σημαινόμενον ἀποδίδοται· Baroc. 74. 1135. Νύμφας] Καὶ τὰς νέας ἐποίησεν συνευνετῶν ἐστερημένας. 1136. Ὀλολυγμὸς ἔσται] Ἀντὶ τοῦ χαρὰ γενήσεται, καὶ εὐχή. Ὅμηρος, "Αἳ δ' ὀλολυγῇ πᾶσαι." Il. Z. 301. Ὀλολυγμὸς] Ὕμνος μετὰ θρηνοῦσι μὲν γὰρ εἰς μνήμην τῶν οἰκείων ἰόντες, ὑμνίσουσι δὲ τοῖς θεοῖς, ἰδόντες Ἑλένην ἀπολωλυῖαν. Baroc. 74. Πῦρ τ' ἀνάψουσιν] Ἀντὶ τοῦ θυσιάσουσι, διὰ πυρὸς γὰρ τὰ θύματα γίγνεται. Baroc. 74. Πῦρ τ' ἀνάψουσιν,] Dicit in hoc loco ipse poeta sub *Pyladæ* persona, valde esse ignominiosum, in mulierem manus injicere, nisi talis forte sit, qualis *Helena*: Illam vero occidendo, toti *Græciæ*, quam illius adulterium tantopere exercuerat, debitum solverent. Quare non est, quod *Virgilium* nonnulli damnent hoc nomine, quoniam *Æneam*, virum fortem et magnanimum, de eadem *Helena*, muliere imbelli, vindictam sumere expetentem finxerit; *Æn.* l. 2. v. 567, etc.

Jamque adeo super unus eram, cum limina Vestæ
Servantem et tacitam secreta in sede latentem
Tyndarida adspicio, etc- ——
—— subit ira cadentem
Ulcisci patriam et sceleratas sumere pœnas, etc.
—— Namque etsi nullum memorabile nomen
Fœminea in pœna est, nec habet victoria laudem;
Existinxisse nefas tamen et sumsisse merentis
Laudabor pœnas, animumque explesse juvabit
Ultricis flammæ, et cineres satiasse meorum.

En! ipsa *Euripidis* vestigia a *Marone* ad vivum expressa. Quod itaque in *Euripide* ipse *Virgilius* adeo approbaverit, ut omnino sibi delineandum duxerit; id in *Virgilio* qui damnaverit, næ is quidem judicii maximi, aut nullius, sit oportet. Vid. de hac re *Andreæ Schotti* Observat. Human. l. 2. c. 38. *Barnes.*

πάσης D. cum gl. suprascr. ἀντὶ τοῦ πάντων τῶν Ἑλλήνων. *Beck.*

1134. ἀπέκτειν' A. D. cum gl. in D. suprascr. αἰτία ἐγένετο τοῦ φονευθῆναι αὐτούς. *Beck.*

1135. Νύμφας] Gl. Cod. D. ἀντὶ τοῦ γυναῖκας. *Beck.*

1136. ἀνάψουσι D. *Beck.*

Σοὶ πολλὰ κἀμοὶ κέδν' ἀρώμενοι τυχεῖν,
Κακῆς γυναικὸς οὕνεχ' αἷμ' ἐπράξαμεν.
Ὁ μητροφόντης δ' οὐ καλεῖ, ταύτην κτανὼν,
Ἀλλ' ἀπολιπὼν τοῦτ' ἐπὶ τὸ βέλτιον πεσεῖ.
Ἑλένης λεγόμενος τῆς πολυκτόνου φονεύς.
Οὐ δεῖ ποτ', οὐ δεῖ, Μενέλεων μὲν εὐτυχεῖν,
Τὸν σὸν δὲ πατέρα καὶ σὲ κἀδελφὴν θανεῖν,
Μητέρα τ'· ἐῶ τοῦτ', οὐ γὰρ εὐπρεπὲς λέγειν·
Δόμους τ' ἔχειν σοὺς, δι' Ἀγαμέμνονος δόρυ
Λαβόντα νύμφην. μὴ γὰρ οὖν ζῴην ἔτι,

Precantes tibi et mihi multa gloriosa obtingere,
Eo quod fecimus cædem malæ mulieris.
Sed nec vocaberis matricida, si hanc interfeceris:
Sed relinquens hoc, nomen habebis melius,
Dictus interfector Helenæ, quæ multos interfecit.
Non oportet sane, non oportet Menelaum esse felicem,
Tuum vero patrem et te et sororem mori,
Et matrem (mitto autem hoc, non enim est decorum dicere.)
Et domum tuam possidere, per Agamemnonis militarem operam
Recepta conjuge. Non amplius vivam,

P. θεοῖς, σοί τε καὶ ἐμοὶ εὐχόμενοι πολλὰ καὶ ἀγαθὰ, ὥστε τυχεῖν αὐτῶν δηλονότι, ὅτι ἐποιήσαμεν φόνον κακῆς γυναικὸς, τῆς Ἑλένης δηλονότι. μητροφόντης δὲ οὐκ ὀνομάζῃ ταύτην κτανὼν, ἀλλὰ ἀπολιπὼν τοῦτο τὸ καλεῖσθαι μητροφόντης, πεσῇ ἐπὶ τὸ κρεῖττον, λεγόμενος φονεὺς τῆς πολυκτόνου Ἑλένης, ἤτοι τῆς αἰτίας φόνου πολλοῖς γενομένης· οὐ πρέπει τὸν Μενέλαον μὲν εὐτυχεῖν, τὸν δὲ σὸν πατέρα, καὶ ἐμὲ, καὶ τὴν ἀδελφὴν θανεῖν, τὴν μητέρα τε, ἐῶ τοῦτο, οὐ γὰρ λεγειν εὐπρεπὲς, ἔχειν τε τοὺς σοὺς δόμους, λαβόντα τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, διὰ τὴν ἀνδρείαν τοῦ Ἀγαμέμνονος. εἴθε γὰρ μηκέτι ζῴην, εἰ μὴ κατ' ἐκείνης λήψομαι μέλαν

S. ψουσιν] Ἀντὶ τοῦ καὶ θεοῖς θυσίαν ποιήσουσι. 1137. Κέδν' ἀράμενοι] Συνετὰ, νῦν δὲ τὰ ἀγαθὰ, εὐχόμενοι ἡμᾶς τυχεῖν πολλῶν ἀγαθῶν, διότι ἐποιήσαμεν φόνον κακῆς γυναικός. 1139. Ὁ μητροφόντης] Τὸ τοῦ μητροφόντου ὄνομα φυγὼν, εἰς τὸ βέλτιον ὄνομα ἔρχῃ, Ἑλένης φονεὺς λεγόμενος τῆς πολυκτόνου. 1144. Μητέρα τ' ἐῶ] Τὴν μητέρα ἀφίημι, οὐ γὰρ ἀκόλουθον ὑπομιμνήσκειν σε τοῦ φόνου τῆς μητρός. 1145. Δι' Ἀγαμέμνονος δόρυ] Διὰ τὴν συμμαχίαν τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀπολαβόντα τὴν Ἑλένην, οὐ δεῖ αὐτὸν πρὸς τούτοις ἔχειν τοὺς σοὺς δόμους. 1146. Μὴ γὰρ] Εἴθε μηκέτι ζῴην, εἰ μὲ ἑλκύσω κατ' ἐκείνης τὸ ξίφος.

1138. οὕνεχ' D. Sequentibus suprascr. φόνον διετελέσαμεν. *Beck.*

αἷμ' ἐπράξαμεν.] Sic nonnunquam Latini *facere sanguinem et sanguis factus.* *Jortin.*

1140. Quidam βέλτιστον. *Por.*

βέλτιστον D. et vocabulo τοῦτ' suprascr. τὸ καλεῖσθαι μητροκτόνος. *Beck.*

1142. Μενέλεω D. *Beck.*

1144. In D. suprascr. μητέρα τε εἰπὼν, μεταμελλόμενος (μεταμελόμενος scr.) καὶ διορθῶν ἑαυτὸν, ἐπάγει· ἐῶ τοῦτο· οὐ γὰρ εὐπρεπὲς ἤγουν εὐπρόσωπον λέγειν, τουτέστι, ὥστε λέγειν αὐτὸ ἐμέ. *Beck.*

1147. 'πὶ κείνῃ Ald. *Por.*

1149. μὴ 'π' ἐκείνης A. μή τ' ἐκεινη D. *Beck.*

1150. Brunck. monet, esse imitationem Soph. Electr. 1328. ὡς ἐγὼ μόνη Οὐκ ἂν δυοῖν ἥμαρτον, ἢ γὰρ ἂν καλῶς Ἔσωσ' ἐμαυτὴν, ἢ καλῶς ἀπωλόμην. Etiam in membr.

Εἰ μὴ 'π' ἐκείνῃ φάσγανον σπάσω μέλαν.
Ἢν δ' οὖν τὸν Ἑλένης μὴ κατάσχωμεν φόνον,
Πρήσαντες οἴκους τούσδε κατθανούμεθα·
Ἑνὸς γὰρ οὐ σφαλέντες ἕξομεν κλέος,
Καλῶς θανόντες, ἢ καλῶς σεσωσμένοι.
ΧΟ. Πάσαις γυναιξὶν ἀξία στυγεῖν ἔφυ
Ἡ Τυνδαρὶς παῖς, ἣ κατῄσχυνεν γένος.
ΟΡ. Φεῦ· οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρεῖσσον ἢ φίλος σαφὴς,
Οὐ πλοῦτος, οὐ τυραννίς· ἀλόγιστον δέ τι
Τὸ πλῆθος ἀντάλλαγμα γενναίου φίλου.

Si non adversus illam strinxero atrum ensem.
At si non potiemur cæde Helenæ,
Incendentes hanc domum, moriemur.
Alterutro enim non destituti, habebimus gloriam
Honeste morientes, aut pulchre servati.
*Cho.* Digna est quæ odio habeatur ab omnibus mulieribus
Puella Tyndaris, quæ dedecore affecit sexum.
*Ore.* Ah, nihil est præstantius, quam certus amicus,
Non opes, non regnum: est vero quid nullius pretii
Multitudo, cum generoso amico commutari.

P. φάσγανον, ἤτοι θανάτου ποιητικόν. ἢν δὲ μὴ ἐγκρατεῖς γενώμεθα τοῦ φόνου τῆς Ἑλένης καύσαντες τοὺς δόμους τούσδε, ἀποθανούμεθα. ἑνὸς γὰρ τοῖν δυοῖν οὐκ ἀποτυχόντες, λάβοιμεν δόξαν. ΧΟ. Ἀξία στυγεῖσθαι ὑπὸ πασῶν γυναικῶν, ἡ τοῦ Τυνδάρεω παῖς, ἥ τις κατῄσχυνε τὸ γένος ἑαυτῆς, ἤτοι τοὺς συγγενεῖς, ἢ τὸ ἑαυτῆς γένος, τουτέστι τὰς γυναῖκας. ΟΡΕΣΤ. Φεῦ (θαυμαστικὸν) οὐκ ἔστιν οὐδὲν κάλλιον ἀληθοῦς φίλου, οὐ πλοῦτος, οὐ βασιλεία, ἀσύνετον δέ ἐστιν τὸ ἀνταλλάττειν τὸ πλῆθος αὐτὸ τοῦ εὐγενοῦς φίλου. σὺ γὰρ τὰ

S. 1150. Ἑνὸς γὰρ οὐ σφαλέντες] Θατέρου εὐστοχήσαντες, ἢ φονεύσαντες αὐτὴν, ἢ καύσαντες τὸν οἶκον, δόξαν ἕξομεν. 1151. Καλῶς θανόντες] Τὸ Καλῶς Θάνοντες κ. λ. Ἑρμενεία ἐστὶ τοῦ ἑνὸς, ἢ τὸ ἑνὸς νόει ἀντὶ τοῦ ἢ τοῦ φονεῦσαι τὸν Ἑλένην, ἢ τοῦ πρῆσαι τοὺς οἴκους. Bar. 74. 1155. Ἀλόγιστον δὲ τὶ] Ἕνα φησὶν ἄνδρα συνετὸν προκρίνειεν ἄν τις ἀλογίστου πλήθους τῶν πολλῶν. Ἄλλως. Ἀσύνετον καὶ μωρόν ἐστι, τὸ ἀνταλλάττεσθαι ἀντὶ τοῦ γενναίου φίλου πλῆθος, ἤγουν τὸ προτιμᾶν τὸ πλῆθος ἀντὶ τοῦ γενναίου φίλου. οὐ γὰρ τὸ πλῆθος θέλει δηλοῦν ἀλόγιστον, ἀλλ' ὅτι ἀντάλλαγμα γινόμενον τὸ πλῆθος γενναίου φίλου, τουτέστιν ἀντι γενναίου φίλου λαμβανόμενον, ὡς πλείονός τινος ἄξιον, ἀλο-

Reg. et Cod. Aug. 2. mox est καλῶς σεσωσμένοι. *Beck.*

1151. ἢ κακῶς Ald. contra sensum et MSS. Correxit Barnesius. *Por.*

καλῶς σεσωσμένοι.] Primus sic edidit, lectore non monito, Barnesius. Ed. Ald. κακῶς. *Musg.*

1153. κατήσχυνε D. Sed vocabulo γένος ibi suprascr. τὸ γένος ἑαυτῆς, τουτέστι τὰς γυναῖκας. *Beck.*

1154. Φεῦ, οὐκ ἔστιν] Vid. quæ de φεῦ otioso notavimus *Hecub.* v. 1098.

φίλος σαφὴς, amicus certus. v. Valck. ad Hippol. 925.

Voc. σαφὴς in A. superscr. πιστός. *Beck.*

1155. Verba οὐ πλοῦτος, οὐ τυρ. pertinent ad οὐδὲν κρεῖσσον. Pro δέ τι legi potest δ' ἔτι, ut sit: ἀλόγιστον δ' ἔτι ἀντάλλαγμα γενναίου φίλου (scil. ἐστὶ) τὸ πλῆθος. *Fac.*

Σὺ γὰρ τά τ' εἰς Αἴγισθον ἐξεῦρες κακὰ,
Καὶ πλησίον παρῆσθα κινδύνων ἐμοὶ,
Νῦν τ' αὖ δίδως μοι πολεμίων τιμωρίαν,
Κοὐκ ἐκποδὼν εἶ· παύσομαι δ' αἰνῶν σ', ἐπεὶ
Βάρος τι κἀν τῷδ' ἐστὶν, αἰνεῖσθαι λίαν.
Ἐγὼ δὲ πάντως ἐκπνέων ψυχὴν ἐμὴν,
Δράσας τι χρῄζω τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς θανεῖν,
Ἵν' ἀνταναλώσω μὲν, οἵ με προὔδοσαν,
Στένωσι δ', οἵπερ κἄμ' ἔθηκαν ἄθλιον.

Nam tu et mala contra Ægisthum invenisti,
Et prope aderas mihi in periculis,
Et nunc rursus das mihi ultionem hostium,
Et non abes: desinam te laudare; quia
Etiam hoc est molestum, nimium laudari.
Ego autem omnino efflans meam animam,
Volo aliquid faciens inimicis meis mori:
Ut vicissim perdamus illos, qui me prodiderunt:
Et gemant, qui me miserum fecerunt.

P. κακὰ εἰς τὸν Αἴγισθον ἐνόησας, ἐμηχανήσω, καὶ ἐπὶ τῶν κινδύνων παρυπῆρχες πλησίον ἐμοῦ. καὶ ἀρτίως συμβουλεύεις μοι ἐκδίκησιν τῶν πολεμίων, καὶ οὐ μακρὰν ὑπάρχεις. ἐπαινῶν σε παύσομαι ἐπειδὴ βάρος ἐστὶ κἂν τῷδε, ἤτοι ἐν τῷ λίαν ἐπαινεῖσθαι. ἐγὼ δὲ ὁμολογουμένως ἀποθνήσκων, δράσας τὶ τοὺς ἐμοὺς ἐχθροὺς, χρήζω θανεῖν, ὅπως ἀντανέλωμεν καὶ ἀφανίσωμεν οἵ τινες προὔδωκαν ἐμὲ, καὶ ὅπως θρηνῶσιν οἵ τινες καὶ ἐμὲ ἐποίησαν ἄθλιον. Ἀγα-

S. γίστως λαμβάνεται· καὶ ἔστιν ὅμοιον τῷ ταχὺς παρεγένου, ἀντὶ τοῦ ταχέως, καὶ τοῖς ὁμοίοις. 1167. Ἀλλ' ὅμως] Τὸ ὅμως εἶπεν, ἐπειδὴ ὁ μὲν ἀπὸ κοινῆς γνώμης γεγονὼς βασιλεὺς, οὐχ ἃ βούλεται προστάττει, ἀλλ' ἃ οἱ ποιήσαντες θέλουσιν· ὁ δὲ τύραννος, ἃ γνώη, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνάγκη ποιεῖν· Ἀγαμέμνονι οὖν ὥσπερ θεῷ πάντες ἐπείθοντο εἰ καὶ παρὰ πάντων ἄρχων ἐκρίθη. Baroc. 74. 1170. Τίσομαι] Τιμωρήσομαι. 1171. Ἑνὸς γὰρ] Τοῦ μὴ

1159. δ' Ald. Variant MSS. ut et supra 1145. ubi τ' Ald. Hic utramque particulam omittunt A. D. J. L. forsan recte. *Por.*

Brunck. e membr. Reg. Νῦν τ' αὖ. δ' ante αὖ omittunt A. D. *Beck.*

1160. παύσομαί σ' αἰνῶν, Ald. et plerique MSS. παύσομ' αἰνῶν J. παύσομαι δέ σ' αἰνῶν R. unde feci quod vides. *Por.*

Ἐπεὶ βάρος τι κἀν τῷδ' ἐστὶν αἰνεῖσθαι, etc.] Simile habes dictum, *Iphig.* Aul. v. 985. etc.

Αἰνούμενοι γὰρ οἱ 'γαθοὶ τρόπον τινὰ
Μισοῦσι τοὺς αἰνοῦντας, ἐὰν αἰνῶσ' ἄγαν.

Οὐκ ἐμποδὼν εἶ D. et vocabulo ἐμποδὼν suprascr. μακράν. *Beck.*

1163. Δράσας τι gl. Cod. D. explicat δράσας τι κακόν. *Beck.*

δρᾶν τί τινα est, *malo afficere aliquem, nocere,* ut v. 1190. Med. 96. *Fac.*

1164. ἀνταναλώσω μὲν divisim edidi cum Morello, quod melius connectitur cum δὲ sequente. *Por.*

Canter. conjicit, ἀνταναλώσω μέν. προὔδωσαν A. *Beck.*

1165. Pro οἵπερ A. οἵ. *Beck.*

1167. Ἠξιωθεὶς.] Ita quidem in nonnullis editionibus, quod tamen in *Aldina* recte (sic enim et *MS.*) legitur Ἠξ' ἀξιωθεὶς. De qua re *Canterus* nihil agnoscit, licet et ipse eandem lectionem laudet, *Novar. Lect.* l. 1. c. 9. sed *Aldi* quidem edi-

Ἀγαμέμνονός τοι παῖς πέφυχ', ὃς Ἑλλάδος
Ἦρξ' ἀξιωθείς· οὐ τύραννος, ἀλλ' ὅμως
Ῥώμην θεοῦ τιν' ἔσχ', ὃν οὐ καταισχυνῶ,
Δοῦλον παρασχὼν θάνατον, ἀλλ' ἐλευθέρως
Ψυχὴν ἀφήσω, Μενέλεων δὲ τίσομαι.
Ἑνὸς γὰρ εἰ λαβοίμεθ', εὐτυχοῖμεν ἄν,
Εἴ ποθεν ἄελπτος παραπέσοι σωτηρία,
Κτανοῦσι, μὴ θανοῦσιν· εὔχομαι τάδε.
Ὃ βούλομαι γὰρ ἡδὺ καὶ διὰ στόμα

Agamemnonis filius sum, qui Græciæ
Imperavit, dignus judicatus, non tyrannus, sed tamen
Habuit Dei fere potentiam; quem non afficiam dedecore,
Oppetens servilem mortem, sed libere
Vitam amittam, et Menelaum ulciscar.
Essemus enim felices, si unum adhuc possemus adipisci,
Si alicunde inseparata salus accideret
Necantibus, non morientibus: opto hæc.
Nam *rei* quam cupio suave est etiam per os

P. μέμνονος παῖς ὑπάρχω, ὅστις ἀρχηγὸς ἐγένετο τῶν Ἑλλήνων ἄξιος κριθεὶς, οὐ τυραννικῶς, ἀλλ' ὅμως ἰσχὺν καὶ ἐπικουρίαν ἔλαβεν ὑπὸ θεοῦ, ὃν πατέρα οὐ καταισχυνῶ, θάνατον δουλικὸν, μηδὲν γενναῖον, δράσαντα, ἀλλὰ ἀνδρείως καὶ μεγαλοψύχως ψυχὴν ἀφήσω, τὸν δὲ Μενέλεων τιμωρήσομαι. ὃ γὰρ νομίζω τερπνὸν, τοῦτο καὶ μόνον ὀνομά-

S. φανερωθῆναι. 1173. Κτανοῦσι μὴ θανοῦσι] Τοῦτο κατ' ἰδίαν λέγει, κτανοῦσιν ἡμῖν ἑτέρους, οὐχ ὑφ' ἑτέρων ἀναιρεθεῖσι. τουτέστιν εὐτυχήσομεν, εἰ κἂν ἕνα τῶν ἐχθρῶν ἀνέλωμεν, καὶ μὴ παρ' ἐκείνων ἡμεῖς ἀναιρεθείημεν. Εὔχομαι τάδε] Ἡμῖν γενέσθαι δηλονότι. 1174. Ὃ βούλομαι γὰρ ἡδὺ] Ἐξ ὧν οὐδὲν βλαπτόμεθα, οὐδὲν κωλύει εὐφραίνειν ἑαυτοὺς λόγῳ. τὸ ἡδὺ φησὶ καὶ εὐκτὸν ἡμῖν πρᾶγμα, τὸ τινὰ τούτων λαβεῖν ὑποχείριον, οὐ βούλομαι διὰ στόματος μόνον προφέρειν, τουτέστι μέχρι λόγων ματαίων στῆναι, καὶ ἀζημίως τέρψαι τὴν

tio non erat, quod *H. Stephano* adeo displiceret. *Barnes.*

Gl. Cod. D. περισσὸν τὸ ὅμως. *Beck.*

1168. ἔσχεν, ὃν οὐ κ. Ald. ἔσχεν ὃν κ. L. quod defendi possit, vertendo, *quem dedecorabo, si servili morte occumbam.* Sed nihil necesse. *Por.*

Ἔσχεν] Vel lege ἔσχ' pro ἔσχεν, vel anapæstum in quarto pone.

Kingius vitandi anapæsti causa edidit ἔχεν, sed alii negant, augmentum ab Att. poëtis omitti. ῥώμην θεοῦ vertendum esse *robur dei*, non *robur a deo*, monuit Cuper. Obs. 1, 8. p. 55. *Beck.*

ἔσχεν] Qui anapæstos in quarta sede proscribunt, legere debent cum Heathio ἔσχ'. *Musg.*

1171. γὰρ in A. insertum. *Beck.*

1172. Heath. vertit: *Si scilicet alicunde insperata salus accideret*, et monet, Kingium vertisse, quasi legerit Εἰ δὲ ποθέν. *Beck.*

1173. κτανοῦσιν, οὐ Ald. Alterum major pars codicum. *Por.*

Lectio MS. Cantabr. etiam in Schol. et membr. Reg. reperitur. Hinc recepit Br.

Κτανοῦσι, μὴ θανοῦσιν A. D. *Beck.*

κτανοῦσιν, οὐ θανοῦσιν·] MS. Cantabrig. κτανοῦσι, μὴ θανοῦσιν. *Musg.*

1174. Post στόμα in A. additum ἔχω et suprascr. φέρω. *Beck.*

Constructio videtur esse μύθοις [πράγματος] ὃ βούλομαι. *Musg.*

Πτηνοῖσι μύθοις ἀδαπάνως τέρψαι φρένα.
ΗΛ. Ἐγὼ, κασίγνητ᾽, αὐτὸ τοῦτ᾽ ἔχειν δοκῶ,
Σωτηρίαν σοὶ τῷδέ τ᾽, ἐκ τρίτων τ᾽ ἐμοί.
ΟΡ. Θεοῦ λέγεις πρόνοιαν· ἀλλὰ ποῦ τόδε;
Ἐπεὶ τὸ συνετόν γ᾽ οἶδα σῇ ψυχῇ παρόν.
ΗΛ. Ἄκουε δή νυν· καὶ σὺ δεῦρο νοῦν ἔχε.

Volucri sermone sine sumptu delectare animum.
*Ele.* Ego, frater, existimo hoc ipsum me habere
Salutem tibi et huic, et tertio mihi.
*Ore.* Dicis Dei sapientiam; sed ubi hoc est?
Quia scio prudentiam adesse tuæ animæ.
*Ele.* Audi nunc, *Oresta*, et tu, *Pylade*, hunc adverte animum.

P. ζαν ἀδαπάνως εὐφραίνομαι. ΗΛΕΚ. Τοῦτο αὐτὸ τό τινα λαβεῖν ὑποχείριον τούτων. σωτηρίαν ἡμῖν τοῖς τρισὶ φέρειν νομίζω. * εἰπὲ πόθεν σχήσομεν τὴν σωτηρίαν, οἶδα γάρ σε συνετὴν τυγχάνουσαν ἀπ᾽ ἀρχῆς, ἀλλὰ λέγε ἣν ἔχεις ἡμῖν σωτηρίαν, πῶς πράξεις;

S. ἐμαυτοῦ ψυχὴν, τουτέστι μὴ μετὰ τοῦ ζημιῶσαι τινὰ τῶν ἐχθρῶν καὶ τιμωρήσασθαι. 1175. Πτηνοῖσι μύθοις ἀδαπάνως] Πτηνοὺς ἐνταῦθα λέγει τοὺς λόγους διὰ τὸ δίκην πτηνῶν ἀπέρχεσθαι τῇ προφορᾷ τῆς γλώττης, εἰ γάρ τις ὃ κατὰ νοῦν ἔχει διὰ γλώττης φέρει, ὥσπερ ἡδονήν τινα δέχεται· ἀδαπάνως δὲ εἶπε, ἐπειδὴ χωρὶς δαπάνης ἔσται ἡ τέρψις. MS. C.C.C. Ἀδαπάνως] Πλουσίως, ἀφθόνως. MS. C.C.C. 1176. Αὐτὸ τοῦτ᾽] Τὸ ἀναιρεθείσης τῆς

* In Paraph. ad hunc locum legimus in membr. R. εἶπὲ, ποῦ σχήσομεν τὴν σωτηρίαν. εἰπέ. οἶδα γάρ σε συνετήν. *Beck.*

1175. Sic multi MSS. Ald. φρένας. *Por.*

Brunck. e membr. Reg. dedit τέρψαι φρένα. Ἀδαπάνως Hes. explicat λιτῶς.

τέρψαι D. et voc. ἀδαπάνως suprascr. πλουσίως, ἀφθόνως. Mox φρένα A. *Beck.*

τέρψαι] Ita MSS. B. Ask. 1, 2. et Lib. P. Ed. Ald. τέρψω. Pro καὶ legi posset versu præcedenti κἂν, ut τέρψαι tertia persona sit a τέρψαιμι. *Musg.*

1177. τῷδέ τ᾽ ἐκ τρίτου τ᾽ Ald. et MSS. quidam, certe L. τῷδέ τε τρίτον τ᾽ Cant. in textu, M. R. pro var. lect. ut Brunckius edidit ex membr. quæ tamen copulam secundam omittunt. τῷδ᾽ ἐκ τρίτου τ᾽ A. D. In textu habet R. τᾷδέ τ᾽ ἐκ τρίταν τ᾽, quod accepi. Pluralis enim elegantior est et cum semel τρίτων in τρίτον depravatum esset, quod factum est in J. K. scribæ partim κ omisere, (ut infra 1257. τήνδε φ. L.) partim ν in similem formam υ mutavere. Ut edidi scripserat M. postea e τρίτων eradendo fecit τρίτου. Sed τῷδέ τ᾽ ἐκ τρίτων τ᾽ planissime N. Mox γ᾽ omittunt quidam MSS. quæ tamen melius cum Aldo et aliis retinetur. *Por.*

Brunck. e membr. R. edidit: τῷδέ τε, τρίτον τ᾽ ἐμοί. τρίτον adverbium, ut Soph. Antig. 55. et alibi. Legi etiam posse τρίτῃ τ᾽ ἐ. monet Br.

τᾷδ᾽ ἐκ τρίτου A. D. *Beck.*

1179. γ᾽ ante οἶδα omittunt A. D. *Beck.*

1180. δὴ νῦν D. sed sub circumflexo part. νῦν sunt duo puncta. *Beck.*

1181. τὸ λέγειν Ald. et pars codicum. τὸ μέλλειν multi, quod optime cum accusativo constructum illustrat Musgravius, præsertim ex Iph. A. 1124. οἶσθα γὰρ πατρὸς Πάντως ἃ μέλλει. Dat H. τὸ λέγειν τἀγάθ᾽ ἔχειν. *Por.*

Λέγ᾽, ὡς τὸ μέλλειν] expunximus λέγειν, et μέλλειν restituimus, non solum metri ratione habita, sed *Canteri* auctoritate, quem vid. l. 1. c. 9. Ante omnia, quod *Scholiastes* et MS. ita legunt, et sensus etiam postulat. Quare et *Heinsio* et *Scaligero* placere videmus. *Barnes.*

Fac. μέλλειν ἀγαθὰ interpretatur exspectatio boni. Reisk. ex ed. Brubach. corrigit ὡς τό γε λέγειν—Glossa in Cod. Aug. 1. μέλλειν, φροντίζειν.

ΟΡ. Λέγ', ὡς τὸ μέλλειν ἀγάθ' ἔχει τιν' ἡδονήν.
ΗΛ. Ἑλένης κάτοισθα θυγατέρ'; εἰδότ' ἠρόμην.
ΟΡ. Οἶδ', ἣν ἔθρεψεν Ἑρμιόνην μήτηρ ἐμή.
ΗΛ. Αὕτη βέβηκε πρὸς Κλυταιμνήστρας τάφον.
ΟΡ. Τί χρῆμα δράσουσ'; ὑποτίθης τίν' ἐλπίδα;
ΗΛ. Χοὰς κατασπείσουσ' ὑπὲρ μητρὸς τάφωι.

*Ore.* Dic, quia bonum vel cogitare habet aliquam voluptatem.
*Ele.* Novisti filiam Helenæ? scientem interrogo.
*Ore.* Novi Hermionem, quam educavit mater mea.
*Ele.* Illa abiit ad sepulchrum Clytæmnestræ.
*Ore.* Quid factura? suggeris aliquam spem.
*Ele.* Libatura inferias ad sepulchrum, vice matris.

P. τὰ ἀγαθὰ, καὶ ἐν τῷ προσδοκᾶσθαι μόνον, ἔχει τινὰ τέρψιν. ἄκουε δὲ νῦν Ὀρέστα, καὶ σὺ, ὦ Πυλάδη, ὧδε τὸν νοῦν τετραμμένον ἔχε, Ἑλένης θυγατέρα γινώσκεις; σὲ τὸν γινώσκοντα ἠρώτησα. οἶδα τὴν Ἑρμιόνην, ἣν ἀνέθρεψεν ἡ μήτηρ ἡ ἐμή. αὐτὴ ἀπῆλθε πρὸς τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας τάφον. τί πρᾶγμα μέλλουσα ποιῆσαι; ὑπόνοιαν ἐλπίδος τινὸς εἰσάγεις; θύσουσα βέβηκε ἐπάνω τοῦ τάφου τῆς μητρὸς, ἡμῶν δηλονότι, καὶ δὴ κατὰ

S. Ἑλένης ἐνεδρεῦσαι καὶ τὴν Ἑρμιόνην, ταῦτα δὲ ἑξῆς ἐπάγει. Αὐτὸ τοῦτ'] Τὸ αὐτὸ τοῦτο εἰ μὲν ἐκ παραλλήλου ἐρεῖς, διὰ τὸν ὅνπερ ἡ Ἠλέκτρα μέλλει λόγον λέγειν νοήσεις. ἄλλοι δέ φασι τὸ αὐτὸ διὰ τὸν λόγον ὃν ὁ Ὀρέστης καὶ Πυλάδης ἐβουλεύσαντο, λέγω δὲ Ἑλένην κτενεῖν, ἢ πρήσειν τοὺς οἴκους, τὸ δὲ τοῦτο διὰ τὸ ὃ μέλλει εἰπεῖν ἡ Ἠλέκτρα ἐκλαμβάνουσιν ἀσύνδετον· Baroc. 74. 1185. Ὑποτίθης] Ὑποβάλλεις. 1186. Χοὰς] Χοαὶ λέγονται

λέγε A. ἀγαθὰ D. μέλλειν. Gl. Cod. D. προσδοκᾶν.

Pro μέλλειν Gedickius scribit λέγειν. *Beck.*

Verbum μέλλειν, accusativo subjecto, rarissime occurrit, adeo ut Valckenærius V. Cl. non dubitarit dicere: "μέλλετον simpliciter positum nunquam significabit, *agitant*," ad Phœn. 1206. Mihi dubitationem injiciunt sequentia loca. Sophocles Trachin. 968. τάδε δὲ μέλλομεν ἐπ' ἐλπίσι. Si ὁρᾶν ex versu præcedenti repetas, non æque bona erit sententia. Verum quod repetatur nihil est apud Nostrum Iphig. Aul. 1124. οἶσθα γὰρ πατρὸς Παντως ἃ μέλλει, ut nec apud Athenæum p. 233. E. ἃ μὲν ἔμελλον, οὐκ ἔλαβον: ubi ἔμελλον omnino vertendum est *cogitabant.* Apud Thucydidem IV. 123. non facile expedias ὡς τότε ἐμέλλησαν, nisi *cogitandi, meditandi*, similemve aliquam notionem, verbo μέλλειν tribuas. Apud eundem legitur passiva vox μέλλεται V. 111. quod nonnunquam transitivum esse indicat. Hesychius, μελλόντων, μελετώντων interpretatus idem sensisse videtur. Adde, quod *cunctor* apud Statium accusativum regit Thebaid. III. VII. 1. XI. 268. At in Athenæi loco e sequ. ἔλαβον subint. λαβεῖν et ap. Hes. forte lectio corrupta. *Musg.*

1183. μήτηρ A. *Beck.*

1185. ὑποτιθεὶς τιν' Ald. ὑποτιθεὶς τίν' Augustani duo. Edidit ex membr. Brunckius ὑποτιθεῖσα, ut ad Hermionem referatur, quod valde durum est, ut de anapæsto in quinta sede taceam, quem ille ne ex quarta quidem excluderet. Sed plures MSS. ὑποτίθης τίν', quod rectissimum est. *Quam spem suggeris?* Hel. 855. Τί χρῆμα δρᾶσαι; τίν' ὑπάγεις μ' εἰς ἐλπίδα; *Por.*

Brunck. e membr. R. edidit ὑποτιθεῖσα τίν' ἐλπίδα; Sensus: *Quid factura? Quid spei nobis ex illa profectione suboriri faciens.* Vulgata lectio inepta est; nihil enim ipse Orestes inde sperat, ne intelligit quidem, quid commodi capere inde possit. In Aug. utroque ὑποτιθεὶς τίν' ἐλπίδα, sed glossa ποίαν ἐμβάλλεις refertur ad vulg. ὑποτίθης.

ΟΡ. Καὶ δὴ τί μοι τοῦτ' εἶπας εἰς σωτηρίαν;
ΗΛ. Ξυλλάβεθ' ὅμηρον τήνδ', ὅταν στείχῃ πάλιν.
ΟΡ. Τίνος τόδ' εἶπας φάρμακον τρισσοῖς φίλοις;
ΗΛ. Ἑλένης θανούσης, ἤν τι Μενέλεως σὲ δρᾷ,
Ἢ τόνδε κἀμέ· πᾶν γὰρ ἓν φίλον τόδε·
Λέγ' ὡς φονεύσεις Ἑρμιόνην· ξίφος δὲ χρὴ
Δέρῃ πρὸς αὐτῇ παρθένου σπάσαντ' ἔχειν.
Κἂν μέν σε σώζῃ, μὴ θανεῖν χρῄζων κόρην,
Μενέλαος, Ἑλένης πτῶμ' ἰδὼν ἐν αἵματι,

*Ore.* Esto: quid dicis mihi hoc ad salutem conferens?
*Ele.* Capite hanc obsidem, quando redierit.
*Ore.* Cujus rei dicis hoc esse remedium nobis tribus amicis?
*Ele.* Interfecta Helena, si quid Menelaus contra te vellet agere,
Aut hunc, et me (quia omne hoc amicitia junctum, unum est)
Dic quod sis interfecturus Hermionem, et oportet te gladium
Strictum habere ad ipsum collum virginis:
Si te servarit, potens ne interficiatur filia,
Menelaus, videns corpus Helenæ in sanguine,

P. τί μοι τοῦτο εἶπας εἰς σωτηρίαν; συλλάβετε αὐτὴν ἐνέχυρον τῆς σωτηρίας ἡμῖν, ὅταν

S. ἐπὶ τῶν νεκρῶν. 1187. Καὶ δὴ τί μοι] Τίνος χάριν τοῦτο εἴρηκας, τί τοῦτο εἶπας; ὅμοιον τῷ "— ὑποτίθῃς τίν' ἐλπίδα;" τίνα γάρ φησιν ἐλπίδα ἐκ τούτου μοι ὑποβάλλεις, ἐκ τοῦ λέγειν ὅτι ἐπορεύθη ἡ Ἑρμιόνη πρὸς τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας τάφον; 1189. Τρισσοῖς φίλοις] Τὸ τρισσοῖς φίλοις οὐ πρὸς τὸ εἶπας συντακτέον, δύο γὰρ ἦσαν πρὸς οὓς τοῦτο ἔλεγεν, Ὀρέστης τε καὶ Πυλάδης, ἀλλὰ πρὸς τὸ φάρμακον, ἵν' ᾖ οὕτως. τίνος φάρμακον τοῖς τρισὶ φίλοις ἐμοὶ καὶ σοὶ καὶ Πυλάδῃ τῷδε τὸ τὴν Ἑρμιόνην συλλαβεῖν εἴρηκας; Baroc. 74. 1191. Πᾶν γὰρ ἓν φίλον] Ὡς εἰ ἔλεγεν, ἓν σῶμα καὶ μία ψυχὴ ἐσμέν. πᾶν γὰρ τὸ καθ' ἡμᾶς, ἓν φησὶ καὶ ταυτόν ἐστιν. Ἄλλως. Τοῦτο φησὶν, ὡς εἴ τινα ἐξ ἡμῶν κακώσει ἐν τοῖς τρισὶν ἡ βλάβη περιίσταται, "— Κοινὰ γὰρ τὰ τῶν φίλων." ἓν φησὶ καὶ ταυτόν ἐστι πᾶν τὸ καθ' ἡμᾶς, καὶ ὡς εἰπεῖν, ἓν σῶμα καὶ μία ψυχή, 1193. Σπάσαντ' ἔχειν] Ἀπογυμνώσαντα ἔχειν πρὸς αὐτῇ τῇ δέρῃ τῆς παρθένου. 1195. Ἑλένης πτῶμ'] Ἀντὶ τοῦ τὸ

ὑποτίθεις D. et gl. suprascr. ὑπόνοιαν ἐλπίδος τινὸς εἰσάγεις. *Beck.*

1186. τάφου Ald. τάφον alii. τάφῳ membr. duo Musgravii cum Cant. et N. quod habebat etiam M. sed scalpello factum est τάφου. *Por.*

ὑπὲρ μητρὸς Heath. monet esse, *vice matris*; nam τάφου regi a præposit. κατὰ in verbo κατασπείσουσι. Sic et Reisk. qui vertit: *effusura in sepulcrum inferias nomine suæ matris.* Brunck. e membr. R. dedit τάφῳ, et præterea ita distinxit: κατασπείσουσ', ὑπὲρ μητρὸς, τάφῳ. Cæterum monet, τάφου et τάφον æque bona fore, et κατὰ in compositione magis cum Genit. construi, cum Accusat. κατασπένδω occurrere v. 1242.

τάφον D. Sed gl. suprascr. ἐπάνω τοῦ τάφου τῆς μητρός. *Beck.*

τάφῳ] Ita MS. B. et Ask. 2. a prima manu. Lib. P. τάφον. τάφου, quod ambiguam constructionem facit, nollem hic ex Ed. Ald. propagatum esse. *Musg.*

1189. Fac. ostendit, τρισσοὺς φίλους esse Orestem, Pyladem et Electram; sæpe enim Græcos et Latinos fœminas masculino genere complecti.

φίλοις;] In Cod. A. supra: γρ. τοῖς φίλοις. *Beck.*

Μέθες πεπᾶσθαι πατρὶ παρθένου δέμας.
Ἢν δ', ὀξυθύμου μὴ κρατῶν φρονήματος,
Κτείνῃ σε, καὶ σὺ σφάζε παρθένου δέρην.
Καί νιν δοκῶ, τὸ πρῶτον ἢν πολὺς παρῇ,
Χρόνῳ μαλάξειν σπλάγχνον· οὔτε γὰρ θρασύς,
Οὔτ' ἄλκιμος πέφυκε· τήνδ' ἡμῖν ἔχω
Σωτηρίας ἔπαλξιν· εἴρηται λόγος.
ΟΡ. Ὦ τὰς φρένας μὲν ἄρσενας κεκτημένη,
Τὸ σῶμα δ' ἐν γυναιξὶ θηλείαις πρέπον,

Sine patrem possidere puellæ corpus:
Si autem impotens vehementis animi
Volet te interficere, et tu ferito collum virginis.
Et ipsum existimo, etiamsi primum aderit vehemens
Deinde molliturum animum: non enim audax
Neque fortis est. Hoc habeo nobis
Propugnaculum salutis: dicta est oratio.
*Ore.* O habens virilem animum,
Et corpus inter mulieres decorum,

P. ἐπαναστρέψῃ. τίνος ἕνεκα τόδε εἶπας εἰς βοήθειαν τρίων φίλων; MS. C. C. C. * *

S. σῶμα. 1196. Μέθες πεπᾶσθαι] Ἀντὶ τοῦ ἀπολαύειν, τουτέστι συγχώρει τῷ πατρὶ τὴν Ἑρμιόνην πρὸς ἀπόλαυσιν καὶ ὄνησιν κτήσασθαι. ὅθεν καὶ τὸ Πολυπάμμονος· ἐτυμολογεῖται δὲ πατὴρ, παρὰ τὸ πεπᾶσθαι· καὶ ἀλλαχοῦ, "Πολλῶν καλεῖσθαι βούλομαι πατὴρ δόμων," ἀντὶ τοῦ δεσπότης. Μέθες πεπᾶσθαι κ. λ.] Ἤγουν ἄφες τῷ πατρὶ κεκτῆσθαι τῆς παρθένου τὸ δέμας, ἀντὶ τοῦ τὴν παρθένον, περιφραστικῶς. MS. C. C. C. 1197. Ἢν δ' ὀξυθύμου] Ἐὰν δὲ ἐν τῇ ὀργῇ πολὺς ἔλθῃ καὶ παρίδῃ σε ἀπολλύμενον, (τοῦτο γὰρ σημαίνει τὸ κτείνῃ σε) τότε καὶ σὺ τὴν παρθένον ἀπόκτεινον. 1202. Ἔπαλξιν] Βοήθειαν. Εἴρηται λόγος] Πεπλήρωται. 1203. Ὦ τὰς φρένας] Ἁρμόζουσα μὲν ἀνδράσι διὰ τὰς φρένας, γυναιξὶ δὲ ὁμοία τὸ σῶμα, ἀντὶ τοῦ εὐπρεπὴς οὖσα, καὶ γυναικὸς φύσιν ἔχουσα, ὃ καὶ βέλτιον. Ὦ τὰς φρένας κ. λ.] Ὦ ἀνδρεία κατὰ τὴν καρδίαν, καὶ ὡραία κατὰ τὸ εἶδος. MS. C. C. C. 1204. Πρέπον] Ἤγουν σῶφρον, καὶ

1191. πᾶσι pro πᾶν MSS. non pauci. Pro φίλον membr. φίλοις. sed habebant, opinor, ἐν φίλοις, sic enim N. *Por.*

Membr. R. πᾶν γὰρ ἐν φίλοις τόδε. *Beck.*

1192. φονεύσῃς D. Post χρὴ A. addit σε. *Beck.*

1195. Μενέλεως Ald. solenni errore, ut supra 20. *Por.*

Μενέλεως A. D. *Beck.*

1198. κτείνει D. cum gl. suprascr. ἀπειλῇ κτείνειν. Mox σφάζε A. D. et in D. suprascr. ἐπιχείρει (sic) σφάζειν.

Pro κτείνῃ Gedickius emendat θείνῃ. *Beck.*

1199. Πολὺς παρῇ] *Duporto* placet πολύς περ ᾖ, non inepte, sed nulla favent exemplaria.

Fac. negat, πολὺς simpliciter positum significare posse, *vehemens*; igitur corrigit aut, πολύ περ ᾖ, scil. τὸ σπλάγχνον, *etiamsi primum vehemens sit animus*; aut, χόλος παρῇ, *etiamsi primum adsit ira.* *Beck.*

1202. Kingius recepit adeo lectionem Σωτηρίαν ἔπαλξιν — sed tum potius σωτηρίαν pro adject. accipiendum esse docet Heath. *Beck.*

σωτηρίας ἔπαλξιν·] Sic σωτηρίας καταφυγὴ v. 715. σωτηρίας τέρμ' v. 1367. Male igitur MS. Cantabr. σωτηρίαν ἔπαλξιν. *Musg.*

Ὡς ἀξία ζῆν μᾶλλον ἢ θανεῖν ἔφυς.
Πυλάδη, τοιαύτης ἆρ' ἁμαρτήσει τάλας
Γυναικὸς, ἢ ζῶν μακάριον κτήσει λέχος;
ΠΥ. Εἰ γὰρ γένοιτο, Φωκέων δ' ἔλθοι πόλιν,
Καλοῖσιν ὑμεναίοισιν ἀξιουμένη.
ΟΡ. Ἥξει δ' ἐς οἴκους Ἑρμιόνη τίνος χρόνου;
Ὡς τἄλλα γ' εἶπας, εἴπερ εὐτυχήσομεν,
Κάλλισθ', ἑλόντες σκύμνον ἀνοσίου πατρός.

Quam digna es magis vivere quam mori.
Pylades, igitur frustraberis miser tali
Muliere, quacum vivens haberes felix conjugium.
*Pyl.* Utinam vero fiat, et veniat ad urbem Phocensem
Pulchris nuptiis honorata.
*Ore.* Quando veniet ad domum Hermione?
Quia reliqua dixisti, si hoc successerit,
Optima, capientibus catulum impii patris.

S. ἁρμοζόμενον γυναιξί. τὰς μὲν γὰρ ἀρετὰς καὶ ὁ Πλάτων κοινὰς εἶναι φησὶ, πλεονεκτεῖν δὲ ἴσως τοὺς ἄῤῥενας. 1207. Ἢ ζῶν] Ἢ τινι συζῶν, τὸ γὰρ ζῶν ἀντὶ τοῦ συζῶν, καὶ συνοικῶν, 1208. Εἰ γὰρ γένοιτο] Εἴθε τοῦτο γένοιτο. 1209. Ὑμεναίοισιν ἀξιουμένη] Ἐπιθαλαμίοις ἄσμασιν τιμωμένη. MS. C.C.C. Ἀξιουμένη] Κοσμουμένη, τιμωμένη· ἀνοίκεια δὲ ταῦτα τοῦ προκειμένου ἀγῶνος. 1210. Τίνος χρόνου] Ἐν ποίῳ χρόνῳ. 1211. Ὡς τ' ἄλλά γ' εἶπας] Ὡς τ' ἄλλά γε εἶπας κάλλιστα, εἰ τοῦτ' εὐτυχήσω· φησὶν, ἐλπίδα ἐκ τούτου μοι ὑποβάλλεις, ἐκ τοῦ λέγειν μοι τὸ λαβεῖν τὴν Ἑρμιόνην, δόξεις τ' ἄλλα καλῶς εἰρηκέναι. ἐὰν γὰρ τούτου μόνου ἐπιτύχωμεν, πάντα τἄλλα καλῶς εἴρηκας. 1212. Σκύμνον] Σκύμνος

1203. κεκτημένη ad φρένας et σῶμα referendum esse, et per, quæ geris, quæ habes, verti debere monet B. *Beck.*

ἄρσενας] Lib. P. ἄρσενος. *Musg.*

1206. ἁμαρτήσει MS. Leid. apud Valckenær. ad Phœn. 576. ἁμαρτήσεις H. N. quod eodem alludit. Pro τάλας H. φίλης Cant. M. φίλος. *Por.*

1207. ἢ Ald. et codices nescio an omnes. Brunckius edidit ἦ ex conjectura. Poteris et ἧς legere. *Por.*

Reisk. monet, ad ἢ subintelligi posse ἐν, legit tamen potius ἣν. Brunck. ex ingenio reposuit ἦ ζῶν, *Frustraberisne miser tali muliere, an vivens habebis felix conjugium.* In utroque Aug. ἢ ζῶν, et glossa, ἢ συζῶν.

In A. super ἢ scriptum ἤ τινι. In D. vero: συζῶν, βιοὺς μετὰ γυναικὸς, δι' ἣν ἔσῃ μακαριζόμενος. *Beck.*

Un Scholiaste observe fort mal à propos, à ce qu'il me semble, que ces mots sont hors du sujet. Il y a au contraire beaucoup d'art dans la reflexion d'Oreste, qui veut lier Pylade à ses interêts par le double nœud de l'amitié et de l'amour. *Prev.*

1209. ὑμεναίοισιν] Gl. Cod. D. ἐπὶ θαλαμίοις ἄσμασι τιμωμένη. *Beck.*

1211. εἰ τάδ' Ald. sed. εἴπερ MSS. plurimi. Jungenda sunt εὐτυχήσομεν ἑλόντες, ut ηὐτύχει βαλὼν Iph. T. 330. *Por.*

κάλλιστ' ad εἶπας referendum hoc sensu: *Quonam autem tempore etc. (dic etiam hoc) quum et reliqua præclare dixeris.* Mox Brunck. dedit ex membr. R. εἴπερ εὐτυχήσομεν. Constructio, ipso auctore, est: ὡς τἄλλα γ' εἶπας κάλλιστα, εἴπερ εὐτυχήσομεν ἑλόντες. Aug. 1. εἰ τάδ' εὐτυχήσομεν. γρ. εἴπερ. Aug. 2. εἴπερ εὐτυχήσομεν.

Pro εἰ τάδ' in D. εἴπερ, in A. εἴπερ δ'. *Beck.*

1214. τοῦ γὰρ Ald. et MSS. sed pluri-

ΗΛ. Καὶ δὴ πέλας νιν δωμάτων εἶναι δοκῶ·
Τοῦ γὰρ χρόνου τὸ μῆκος αὐτὸ συντρέχει.
ΟΡ. Καλῶς· σὺ μέν νυν, ξύγγον' Ἠλέκτρα, δόμων
Πάρος μένουσα, παρθένου δέχου πόδα.
Φύλασσε δ', ἤν τις, πρὶν τελευτηθῆι φόνος,
Ἢ ξύμμαχός τις, ἢ κασίγνητος πατρὸς
Ἐλθὼν ἐς οἴκους φθῆι, γέγωνέ τ' εἰς δόμους,
Ἢ σανίδα παίσασ', ἢ λόγους πέμψασ' ἔσω·

*Ele.* Puto vero jam eam esse prope domum,
Etenim ipsa temporis longitudo quadrat.
*Ore.* Recte, tu quidem, soror Electra, domum
Ante manens, expecta pedem virginis,
Et observa, si quis, priusquam fiat cædes,
Aut socius, aut frater patris,
Antevertat veniens in domum, clamita vero *tu* in domum,
Aut valvas pulsans, aut mittens sermonem intro.

S. κυρίως τὸ τῶν λεόντων τέκνον, νῦν δὲ ἐπὶ ἀνθρώπου. 1214. Αὐτὸ συντρέχει] Εἰς αὐτὸ φθάνει, ἀντί τοῦ φθάνει λοιπὸν ὁ χρόνος, καὶ ἐγγύς ἐστι. Αὐτὸ συντρέχει] Ἤγουν τῷ πλησίον αὐτὴν εἶναι τῶν οἴκων, τοῦ χρόνου τὸ μῆκος εἰς τοῦτο συντρέχει, ἤγουν εἰς τὸ εἶναι ἐκείνην ἐγγὺς τῶν δωμάτων. MS. C.C.C. 1215. Σὺ μὲν δὴ] Τοῦτο μὲν δὴ τοιοῦτον. σὺ δὲ μένουσα ἔμπροσθεν τῶν δόμων, προσδέχου τὴν ἔλευσιν καὶ παρουσίαν τῆς παρθένου, καὶ γέγωνε εἰς δόμους, τουτέστιν ἢ διὰ λόγου σημήνασα βόησον μέγα, ὥστε ἔνδον ἡμᾶς ὄντας ἀκοῦσαι, ἢ τὰς θύρας κρούσασα. 1218. Ξύμμαχος] Βοηθὸς τοῦ Μενελάου. MS. C.C.C. Ἢ κασίγνητος πατρὸς] Ἢ ὁ ἀδελφὸς τοῦ πατρὸς ἡμῶν, ἤγουν ὁ Μενέλαος. MS. C.C.C.

mæ editiones, quarum prima, quantum sciam, est Canteriana, habent καὶ γάρ. Deinde αὐτῷ multi MSS. Harl. adhuc melius, αὐτῷ διδάσκει. *Por.*

King. edidit: τοῦ γὰρ χρόνου, ita etiam Brunck. e membr. R. Pro αὐτὸ Reisk. αὐτῷ.]

Τὸ γὰρ χρόνου τὸ Cod. D. *Beck.*

αὐτὸ] Lib. P. αὐτῇ. Ask. 2. αὐτῷ. *Musg.*

1215. σὺ μὲν δὴ Ald. σὺ μὲν νῦν vel σὺ μέν νυν Schol. MSS. plurimi cum duobus Leidd. apud Valckenær, ad Hippol. 20. *Por.*

Σὺ μέν νυν Brunck. e membr. R. et ita in codd. Leidd. ap. Valck. ad Hippol. 20.

σὺ μὲν νῦν D. et videtur pro δὴ scribendum esse νυν. *Beck.*

1216. πόδα.] Gl. Cod. D. ἀντὶ τοῦ τὴν ἐπέλευσιν. *Beck.*

1217. Heath. contra Valck. correctiones observat, primo, φυλάσσειν apud Att. nunquam esse *cavere*, sed *servare, observare, custodire.* v. Dawes. M. Cr. p. 97. s. sed se, a Dawesio deceptum, meliora docuisse Dorvill. ad Charit. p. 442. in Add. fatetur. Deinde, Accusativum με verba πρὸς οἴκους sequi, non præcedere, debuisse; denique etiam Accus. illum per linguæ genium omitti posse. *Beck.*

φύλασσε δ', ἤν τις,] Valckenario placet φύλασσε, μή τις. et versu abhinc secundo, ἐλθών μ' ἐς οἴκους. ad Phœn. 982. *Musg.*

1219. ἐλθὼν δ'—γέγωνε δ' Ald. Prius δ' omittunt codices fere omnes, alterum in τ' mutant plures. ἐν δόμοις Cant. *Por.*

Brunck. e membr. R. γέγωνέ τ'.

εἰς οἴκους D. Mox γέγονε A. In D. verbo γέγωνε suprascr. βόησον. *Beck.*

1220. σανίδας Ald. et MSS. quidam, sed metro convenienter major pars σανίδα. *Por.*

σανίδας A. et mox παίσας. *Beck.*

Ἡμεῖς δ᾽ ἔσω στείχοντες, ἐπὶ τὸν ἔσχατον
Ἀγῶν᾽ ὁπλιζώμεσθα φασγάνῳ χέρας,
Πυλάδη· σὺ γάρ δὴ ξυμπονεῖς ἐμοὶ πόνους.
Ὦ δῶμα ναίων νυκτὸς ὀρφναίας πάτερ,
Καλεῖ σ᾽ Ὀρέστης παῖς σὸς ἐπίκουρον μολεῖν
Τοῖς δεομένοισι· διὰ σὲ γὰρ πάσχω τάλας
Ἀδίκως· προδέδομαι δ᾽ ὑπὸ κασιγνήτου σέθεν,
Δίκαια πράξας· οὗ θέλω δάμαρθ᾽ ἑλὼν
Κτεῖναι· σὺ δ᾽ ἡμῖν τοῦδε συλλήπτωρ γενοῦ.

Nos vero intrantes, ad postremum
Certamen armemus manum ense,
Pylades: tu enim juvas me in laboribus.
O pater, habitans domum atræ noctis,
Invocat te Orestes filius tuus, ut venias auxiliator
Precantibus. Nam propter te ista patior miser
Injuste, et proditus sum a tuo fratre,
Cum justa fecerim, cujus volo uxorem captam
Interficere: tu vero esto adjutor nobis in hac re.

S. 1221. Ἐπὶ τὸν ἔσχατον Ἀγῶν᾽] Ἀντὶ τοῦ, ἡμεῖς δὲ ἔσω πορευθῶμεν ὡπλισμένοι τὰς χεῖρας τῷ φασγάνῳ ἐπὶ τὸν ἔσχατον ἀγῶνα· ἤγουν τὸν περὶ ψυχῆς ἐν ᾧ θανεῖν ἢ ζῆν πρόκειται. MS. C.C.C. 1224. Ὀρφναίας] Σκοτεινῆς. 1225. Ἐπίκουρον] Βοηθόν. Μολεῖν[ Ἐλθεῖν. 1229. Τοῦδε συλλήπτωρ] Τοῦδε τοῦ ἔργου βοηθὸς γενοῦ. 1230. Ἴκου] Ἐλθέ 1232. Ὦ συγγένεια πατρὸς] Παρόσον ὁ Στρόφιος Ἀναξιβίαν ἔγημε τὴν Ἀγαμέμνονος ἀδελφὴν, ἐξ ἧς ἐγένετο Πυλάδης, ὥς φησι Κράτης. ἢ ἐπεὶ ὁ Στροφίου πατὴρ Κρίσος, Ἀτρέως,

1222. ὁπλιζόμεσθα hic et ἐπειγόμεσθ᾽ infra 1256. pars codicum cum Aldo, qui mox 1225. παῖ σὸς errore typorum. *Por.*

Ὁπλιζόμεσθα] *Duportus* legit ὁπλιζώμεσθα, non male: Ita quoque et MS. toties laudatus legit; ut in margine notamus. *Barnes.*

Etiam in membr. R. perperam, judice Brunck. ὁπλιζόμεσθα.

ὁπλιζόμεθα A. ὁπλιζώμεθα D. *Beck.*

ὁπλιζώμεσθα] Ita MS. Cantabr. B. Ask. 1, 2, et Lib. P. Vulgo ὁπλιζόμεσθα. *Musg.*

1226. δεομένοισι·] Gl. Cod. D. ἡμῖν τοῖς χρήζουσι. *Beck.*

1227. προδέδομαι δ᾽ Ald. et MSS. recte; sed in editis quibusdam δ᾽ in τ᾽ mutatum est. *Por.*

Brunck. e membr. R. προδέδομαι δ᾽. *Beck.*

1229. συλλήπτωρ] Gl. Cod. D. σύνεργος. *Beck.*

1230. Aug. Cod. ἔσω χθονὸς, rectius, judice Br. *Beck.*

1232. καὶ ἐμᾶς λιτᾶς Ald. *Por.*

ἐμοῦ deest in D. Tum in eo: ἐμῆς λιτῆς. *Beck.*

Heath, corrigit κἀμᾶς. Strophius Agamemnonis sororem Anaxibiam uxorem habuit, e qua filium suscepit, inde hic Agamemnonem appellat ξυγγένεια πατρὸς ἐμοῦ. Idem Pylades genus suum ad Jovem referebat, ab Æaco per Phocum originem ducens. Pausan. p. 178. *Brunck.*

1234. μητέρα D. et mox idem ἡψάμην δὲ ξίφους. *Beck.*

1235. Ἐγὼ δ᾽ ἐπεκέλευσα MS. apud Musgravium. Κἀγὼ δ᾽ ἐπεκέλευσα Schol. Pro ἐπεκέλευσα Musgravii conjecturam ἐπεγκέλευσα recepit Brunckius, augmento omisso, ἐπένευσα H. et in margine ἐπεβούλευσα, quod habent plerique. ἐβούλευσα R. Solus eorum, quos contuli, γ᾽ addit K. sed recte. Ubi persona secunda prioris

ΗΛ. Ὦ πάτερ, ἵκου δῆτ᾽, εἰ κλύεις ἔσω χθονὸς
Τέκνων καλούντων, οἳ σέθεν θνήσκουσ᾽ ὕπερ.
ΠΥ. Ὦ ξυγγένεια πατρὸς ἐμοῦ, κἀμὰς λιτὰς,
Ἀγάμεμνον, εἰσάκουσον, ἔκσωσον τέκνα.
ΟΡ. Ἔκτεινα μητέρ᾽· ΠΥ. Ἡψάμην δ᾽ ἐγὼ ξίφους.
ΗΛ. Ἐγὼ δέ γ᾽ ἐπεκέλευσα κἀπέλυσ᾽ ὄκνου.
ΟΡ. Σοὶ, πάτερ, ἀρήγων. ΗΛ. Οὐδ᾽ ἐγὼ προὔδωκά σε.
ΠΥ. Οὔκουν ὀνείδη τάδε κλύων ῥύσει τέκνα;
ΟΡ. Δακρύοις κατασπένδω σ᾽. ΗΛ. Ἐγὼ δ᾽ οἴκτοισί γε.

*Ele.* O pater, veni igitur, siquidem audis sub terra,
Vocantes liberos, qui tua causa moriuntur.
*Pyl.* O cognate mei patris, etiam meas preces,
Agamemnon, exaudi: serva liberos.
*Ore.* Interfeci matrem. *Pyl.* Et ego tunc tractavi gladium.
*Ele.* Ego vero et hortata sum, et liberavi a metu.
*Ore.* Te, pater, ulciscens. *Ele.* Neque ego te prodidi.
*Pyl.* Ergo exprobrationes hasce audiens libera natos.
*Ore.* Libo tibi lacrymis. *Ele.* Et ego lamentationibus.

S. θυγατέρα ἐγάμει τὴν Κυαξαγόραν. αἷμα δὲ οἱ παῖδες, γένος οἱ ἀδελφοὶ, συγγένεια οἱ γαμβροί. 1234. Ἔκτεινα μητέρ᾽] Τὸ ἑξῆς, ἔκτεινα μητέρα, σοὶ, πάτερ, ἀρήγων, κἀγὼ δ᾽ ἐπεκέλευσα, καὶ ἐγὼ συνεργὸς ἦν τοῦδε φόνου, καὶ ἐλευθέρασα τῆς δειλίας. 1237. Οὔκουν ὀνείδη] Οὐκοῦν ῥύσαι ἡμᾶς, ὡς μέλλων κλύειν τάδε ἐπὶ ὀνείδεσιν, ἐὰν μὴ σωθῶμεν, ὅτι ἐπικουρήσασιν οὐκ ἐβοήθησας. Ἄλλως. Ὀνείδη, τῶν εὐεργεσιῶν τὰς ὑπομνήσεις, ὡς καὶ ὁ ποιητὴς, "Ἀλλ᾽ ἤτοι ἔπεσιν μὲν ὀνείδισον." Il. A. 211. 1238. Δακρύοις κατασπένδω σ᾽]

sententiam auget aut corrigit, post δε, modo interposito, modo non interposito alio verbo, sequitur particula γε, ut mox 1238. Utriusque formulæ exemplum occurrit Sophocl. Aj. 1150. Aristoph. Eq. 355. 362. 363. qui ultimus versus ita legitur in plerisque editionibus: Ἐγὼ δέ τ᾽ ἐξελῶ σε τῇ πυγῇ θύραζε κύβδα. Brunckius tacite γ᾽ edidit pro τ᾽, ex membranis τῆς πυγῆς pro τῇ πυγῇ, quibus concinit MS. Ravennas. Recte atque ordine. Sed ex isto MS. Ravennate in textum Ἐγὼ δ᾽ ἐξελέγξω σε τῆς πυγῆς θύραζε κύβδα, intulit editorum flos, Philippus Invernizius, nescias metrine an sensus majore commodo. Quantillum erat, si codex ille præstantissimus in viri vel mediocriter docti manus incidisset, ex vitiosa lectione, iisdem literis manentibus, veram elicuisse, ΕΓΩΔΕΓΕΞΕΛΞΩ σε τῆς πυγῆς θύραζε κύβδα. In gratiam autem tironum erroris originem breviter ostendam. Scripserat prior librarius, ΕΓΩΔΕΞΕΛΞΩ in textu, deinde in margine duas literas ΕΓ reponendas notavit. Postea alter scriba prioris monito morem gesturus erat, sed qua in parte textus eas reponeret, utpote ex eo luti genere fictus, ex quo Invernizius, plane nesciebat. *Por.*

Ἐγὼ δέ τ᾽ ἐπεβούλευσα] *Scholiastes* legit κἀγὼ δ᾽ ἐπεκέλευσα, quod ἐπεκέλευσα convenientius ab *Electra* dicitur, quam ἐπεβούλευσα: *Orestes* enim instruxit insidias, *Electra* autem hortata est ad facinus fortiter capessendum, etc. *Barnes.*

Brunck. recepit M. conjecturam, quanquam in membr. R. ut vulgo.

ὄκνου.] Gl. Cod. D. φόβου. *Beck.*

ἐπεγκέλευσα.] Ita ex conjectura lego pro ἐπεκέλευσα, quod est in MS. B. et Scholiasta. vid. Cycl. v. 652. Ed. Ald. ἐπεβούλευσα. *Musg.*

1237. οὐκοῦν et ῥῦσαι Ald. et plerique codices. Sed ῥύσῃ ex membr. edidit. Br. *Por.*

ΠΥ. Παύσασθε, καὶ πρὸς ἔργον ἐξορμώμεθα·
Εἴπερ γὰρ εἴσω γῆς ἀκοντίζουσ' ἀραὶ,
Κλύει· σὺ δ', ὦ Ζεῦ πρόγονε καὶ Δίκης σέβας,
Δότ' εὐτυχῆσαι τῷδ' ἐμοί τε τῇδέ τε·
Τρισσοῖς φίλοις γὰρ εἷς ἀγὼν, δίκη μία,

*Pyl.* Desinite, et pergamus ad opus.
Siquidem enim sub terram preces penetrant,
Audit. Tu vero, o Jupiter, proavo, et numen Justitiæ,
Date successum in hac re isti, mihi, et huic :
Tribus enim amicis unum certamen, unum jus

P. ΗΛΕΚ. Ὦ φίλαι Μυκηνίδες, αἱ κατὰ πρώτην μοῖραν οὖσαι κατὰ τὸ ἕδος τῶν Ἀργείων τὸ

S. ἤγουν σπονδάς σοι διὰ δακρύων ποιῶ, οὐ γὰρ ἔχω ἄλλό τι. Ἐγὼ δ' οἰκτοισι] Ἐγὼ δὲ εὐχαῖς καὶ θρήνοις. 1239. Ἐξορμώμεθα] Ἐξέλθωμεν. 1240. Ἀκοντίζουσ'] Εἰ κατὰ γῆς ἔρχονται αἱ εὐχαὶ, ἐπακούσει. 1243. Δίκη μία] Τιμωρία. 1244. Ὀφείλεται] Ἀπόκειται, Χρέος ἔγκειται. —— ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ. Α'. — Τὰ ἑξῆς ταῦτα εἴδη καλεῖται καὶ ὡς εἴρηται ἀλλοιόστροφα, εἰσὶ δὲ κατὰ σχέσιν· τῆς παρούσης οὖν στροφῆς τὰ κῶλα εἰσὶ Ε'. Τὸ Α' ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος δίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος Β' ἀντὶ ἰωνικοῦ, καὶ κρητικοῦ. Τὸ Β' ὅμοιον τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος Β', ἰωνικοῦ πεντασυλλάβου, καὶ ἐπιτρίτου Α'. Τὸ Γ' ὅμοιον τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος Δ' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, διϊάμβου, καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. Τὸ Δ' παιώνικον δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ δύο παιώνων Δ'. Τὸ Ε' ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ παίωνος Β' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διϊάμβου· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, (f. καὶ Β') διπλαῖ διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. Baroc. 74.

Br. e membr. R. dedit ῥύσῃ, sed præterea οὔκουν et τέκνα ; scripsit. *Beck.*

ὀνείδη] Confer Helen. v. 1018. Soph. Electr. v. 1074. Æschyl. Choëph. v. 493. *Musg.*

ὀνείδη, *exprobratio quasi Orestis, Electræ et Pyladis, meritorum in patrem Agamemnonem.* Ponitur enim ὄνειδος de exprobratione cum bene tum male factorum, unde interdum i. q. κλέος. Phœn. 835. *Fac.*

1238. Olim in D. legebatur σε, sed correctum est in σ'. Verba ἐγὼ — γε in A. versum singularem efficiunt. *Beck.*

1242. Fluctuant MSS. inter δότ' et δός. Utrumque habet R. Melius δότ', ut Aldus et plures MSS. δότε pro v. l. Cant. et sic M. *Por.*

Si genuinum esset δότ', referri deberet ad Jovem et Δίκης σέβας, sed Δίκης σέβας est tantum Jovis epitheton. Hinc. Fac. legit Δὸς, ut in cod. Leid. ap. Valck. ad Hippol. 1403.

δὸς Cod. D. *Beck.*

1245. Heath. ita disponit stropham:

| | |
|---|---|
| Μυκηνίδες ὦ φίλαι, τὰ | Ionicus a majore dimeter acatalectus. |
| Πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων. | asynartetus ex penthemimeribus trochaicis. |
| Τίνα θροεῖς αὐδάν ; | penthemimeris trochaica. |
| Πότνια ; παραμένει γὰρ ἔτι σοι τόδ' ἐν | similis versui secundo. |
| Δαναϊδῶν πόλει | similis vers. tertio. |

Idem τὰ πρῶτα cum φίλαι jungendum censet ita: *Mycenides, o præcipue nobis amicæ in Pelasgo solo Argivorum.* Quod Scholiastæ explicationi præfert Fac. Usum formulæ τὰ πρῶτα pluribus, observante Brunck. illustrat Hemst. ad Luc. T. I. p. 147. *Beck.*

1246. Hunc versum dedi, ut in Aldina et plerisque codicibus exstat. Ἀργείων ἕδος proponit Musgravius, et in antistrophico, κόρας διάδοτε β. πάντῃ διά. Sed lectio Aldi, quam retinui, cum levissima varietate in MSS. habetur. Dactylus λασγὸν ἕ anapæsto διὰ βοσ respondet. *Por.*

Ἡ ζῆν ἅπασιν, ἢ θανεῖν ὀφείλεται.
ΗΛ. Μυκηνίδες ὦ φίλαι, *στροφή.*
Τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν ἕδος Ἀργείων·
ΧΟ. Τίνα θροεῖς αὐτὰν, ὦ πότνια; παραμένει
Γάρ ἔτι σοι τόδ' ἐν Δαναϊδῶν πόλει.

Debetur, aut simul vivere, aut mori.
*Ele.* O charæ Mycenides,
Quæ estis primariæ in Pelasgo solo Argivorum.
*Cho.* Quam vocem sonas, o veneranda? manet
Etenim adhuc tibi hoc in urbe Danaidum.

P. Πελασγικόν. ΧΟ. Τίνα λέγεις λόγον πότνια; παραμένει γὰρ ἔτι σοὶ τὸ καλεῖσθαι πότνιαν ἐν Δαναϊδῶν πόλει. ΗΛΕΚ. Στῆτε εἰς φρουρὰν τῶν δόμων αἱ μὲν ἀφ' ὑμῶν εἰς τόνδε

S. 1245. Μυκηνίδες ὦ φίλαι] Πρὸς τὰς ἀπὸ τοῦ χοροῦ διαλέγεται. Μυκηνίδας δὲ αὐτὰς καλεῖ, καὶ Ἀργείας, ἐπεὶ ὀλίγον ἀλλήλων ἀφεστήκασιν αἱ πόλεις. Ἄλλως. Ἰνάχῳ ἐκ Μελίας ἐγένετο Φορωνεὺς, καὶ Φηγεύς· τούτων ὁ Φορωνεὺς ἄρξας τὸ νῦν Ἄργος, Φορωνικὸν ἄστυ ἐκάλεσε. ἴσχει δὲ παῖδας ἐκ Πειθοῦς, Αἰγιαλέα, Ἄπιν, Εὐρώταν, Νιόβην. Φηγεὺς, πόλιν κτίζει Φηγὰς, καὶ παῖδας ἴσχει Σπάρτωνα καὶ Μέσσωνα, Σπάρτωνος δὲ παῖς Μυκηνεὺς ὃς Μυκήνας ἔκτισε. Φορωνέως δὲ ἀπολωλότος, καὶ τῶν παίδων τῶν Νιόβης διασκεδασθέντων, Ἄργος ὁ Νιόβης βασιλεύσας ὅλην τὴν ἐντὸς τοῦ Ἰσθμοῦ Ἀργείαν καὶ τὸ Φορωνικὸν ἄστυ Ἄργος ἐκάλεσε. 1246. Τὰ πρῶτα] Λείπει τὸ φέρουσαι, τουτέστιν αἳ τὰ πρῶτα φέρεσθε κατὰ τὸ Ἄργος. Πελασγὸν δὲ, ἀπὸ Πελασγοῦ τοῦ αὐτόθι βασιλεύσαντος. Ἄλλως. Τὰ πρῶτα] Ἐπιῤῥηματικῶς, ἤγουν αἱ κατὰ πρώτην μοῖραν οὖσαι κατὰ τὸ ἔδος τῶν Ἀργείων, τὸ Πελασγικόν. Cod. D. 1248. Τόδ'] Τὸ πότνιαν καλεῖσθαι.

Observat Prev. posse forte τὰ πρῶτα cum sequ. στῆθ' v. 1249. ita jungi, ut sensus sit: Premièrement tournez-vous vers la demeure Pélasgienne des Argiens, les unes ici etc. Idem addit, quæ ad scenicam rationem pertinent, hæc: "Il ne faut pas s'étonner qu'Electre appelle le choeur à haute voix. Nous ne nous faisons point de justes idées de la grandeur des theâtres anciens lorsque nous en jugeons par les nôtres. Pour l'intelligence de cette scène, il faut se rappeler que la porte du palais étoit au fond du théâtre, fort loin de l'orchestre, où se tenoit le choeur. Cette place du choeur étoit plus basse que le scène où jouoient les autres acteurs, car le choeur montoit des degrès pour parvenir à celle-ci. La scène d'ailleurs n'offroit point, comme la plupart de nos décorations, un lieu ouvert pour ainsi dire de toutes parts. Ainsi Electre ferme les avenues du palais par les femmes, qu'elle place de deux côtés opposés; et elle va et vient des unes aux autres, et s'approche ou s'éloigne du palais, suivant que l'exige son inquiétude ou ses desseins." *Beck.*

τὰ πρῶτα] *primariæ.* Confer Aristoph. Ran. v. 444. Med. 913. Hippol. 986.

1246. 1263. Metrum transposita in utroque versu vocula sic utcunque restituas:

τὰ πρῶτα κατὰ Πελασγὸν Ἀργείων ἕδος —
Κόρας διάδοτε βοστρύχων πάντη διὰ —

Qui versus non solum iambici sunt, sed tales etiam, in quibus singuli pedes singulis ad amussim respondent. *Musg.*

1247. αὐτὰν pro αὐδὰν ex conjectura Musgravii adoptavit Brunckius, quod verum videtur. In antistrophico audacter, sed feliciter rescripsit Brunckius φαντάζεται pro προσέρχεται, cujus conjecturam confirmat D. Sed ne sic quidem *æquantur metra*, quod putat Brunckius; πότνια enim semper ultimam corripit, quare malui addere ὦ ex Parisiensium uno. *Por.*

τίνα θροεῖς αὐδὰν, πότνια. Ita Ed. Ald. Parisiensium unus ὦ ante πότνια addit. Malim, quod metro convenientius esset,

ΗΛ. Στῆθ' αἱ μὲν ὑμῶν τήνδ' ἁμαξήρη τρίβον·
Αἱ δ' ἐνθάδ' ἄλλον οἶμον, ἐς φρουρὰν δόμων.
ΧΟ. Τί δέ με τόδε χρέος ἀπύεις;
Ἔνεπέ μοι, φίλα.
ΗΛ. Φόβος ἔχει με, μή τις ἐπὶ δώμασι
Σταθεὶς ἐπὶ φοίνιον αἷμα

*Ele.* State aliæ vestrum in hac via publica,
Aliæ hic in alia via ad observandam domum.
*Cho.* Propter quam causam hoc me jubes?
Dic mihi, o chara.
*Ele.* Metuo, ne quis ad domum
Stans adhuc sanguinolentum consilium,

P. τὸν ἁμαξήρη τρίβον, ἤγουν δι' οὗ ἕλκονται αἱ ἅμαξαι τετραμμέναι δηλονότι, αἱ δὲ ἐνθάδε εἰς τὸν ἄλλον οἶμον, ἤγουν, εἰς τὸν ἄλλην ὁδόν. MS. C.C.C.] Εἰς τί μοι τοῦτο τὸ πρᾶγμα προστάσσεις, τὸ φρουρεῖν δηλαδὴ τὴν ὁδὸν; εἰπέ μοι, ὦ φίλη. [φοβοῦμαι μή τις ἐπὶ δώμασι

S. 1249. Τήνδ' ἁμαξήρη] Κατὰ τὴν λεωφόρον ὁδὸν, τὴν δημοσίαν.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ Α'.—Στῆθ' αἱ μὲν ὑμῶν] Σύστημα κατὰ περικοπὴν στίχων ἰαμβικῶν Β', ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Τί δέ με τόδε χρέος] Ἡ Β' αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶ Ε'. Τὸ Α' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τῶν Β' πρώτων ποδῶν χορείων. Τὸ Β' παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος Δ', καὶ ἰάμβου. Τὸ Γ' ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων Β', καὶ διϊάμβου, διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ Δ' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ Β' καὶ Γ' ποδὸς ἀναπαίστου· εἰ δὲ βούλει, προσῳδιακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος Β' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χοριάμβου καὶ συλλαβῆς. Τὸ Ε' ὅμοιον ἀντεστραμμένον πρῶτον ἔχον τὸν χορίαμβον, εἰ δὲ βούλει, δακτυλικὸν ἑφθημιμερές· εἶτα παράγραφος, καὶ Β' διπλαῖ. 1250. Ἐς φρουρὰν δόμων] Εἰς τὸ τηρῆσαι τὸν οἶκον. 1251. Τί δέ με τόδε χρέος] Ἤγουν τίνα χρείαν καλεῖς ἐμὲ σαυτῇ, τουτέστι, τί χρησιμεύσω σοι καλουμένη; Ἄλλως. Τί δέ] Μοι, εἰ

τίνα θροεῖς αὐτὰν, πότνια. MS. Reg. Soc. τίνα θροεῖς λόγον σὺ πότνια, quod Scholiastæ metrico, ni fallor. acceptum referendum est. *Beck.*

1247—1249. In duo versus divisa verba in A. D. τίνα — παραμένει, et γὰρ — πόλει. τόδε A. *Beck.*

1246 Femininum et hic et infra 1257, 1258. dat Aldus cum parte codicum. Masculinum alii. Utrumque agnoscit Eustathius ad Il. A p. 74, 2=55, 40, ἔτι δὲ καὶ ἡ τρίβος, καὶ ὁ τρίβος, ὡς Εὐριπίδης γράφει. *Por.*

Aug. 2. et membr. R. τόνδ' ἁμαξ. τρ. sed Aug. 2. τήνδ', et v. 1257. s. omnes hi codd. τὴν et τήνδ'.

τόνδ' ἁμ. τ. D. et ad ἁμαξ. adscriptum: δι' οὗ ἕλκονται αἱ ἅμαξαι. *Beck.*

1250. δωμάτων D. *Beck.*

1251. μοι Ald. et MSS. quidam, deinde ἔννεπε Ald. et 1254. φόνιον. *Por.*

μοι etiam retineri posse Heath. admonet: neque enim delere choreum choreo respondere, modo versus iambicus sit legitimus.

τόδε τὸ χρέος D. In eodem versus sequens cum hoc jungitur, sed μοι post Ἔνεπε omittitur. *Beck.*

Τί δέ με.] Ita Kingius ex MS. Reg. Soc. et Bodleianis duobus. Constructio eadem est, ac si dixisset τί χρῆμα καλεῖς με; est enim ἠπύειν *vocare.* vid. Hom. Odyss. κ. v. 399. et λ. v. 83. Ed. Ald. τί δέ μοι. *Musg.*

1252. King. ἔνεπε.

ἔνεπε. A. *Beck.*

1253. Asynartetus ex duabus penthemimeribus trochaicis. *Heath.* Qui hunc et seqq. versus ita reddit: *Metus mihi incidit, ne quis prope ædes collocatus ad observandum, an nobis necem intulerimus, clades alias cladibus aliis superadditas deprehendat.* Hæc scilicet ab Electra dici metuente, ne patefiant fratris et Pyladis incepta ante facinus patratum.

Πήματα πήμασιν ἐξεύρῃ.
ΗΜΙΧ. Χωρεῖτ᾽· ἐπειγώμεσθ᾽· ἐγὼ μὲν οὖν τρίβον
Τήνδ᾽ ἐκφυλάξω, τὴν πρὸς ἡλίου βολάς.
ΗΜΙΧ. Καὶ μὴν ἐγὼ τήνδ᾽, ἣ πρὸς ἑσπέραν φέρει.
ΗΛ. Δόχμια νῦν κόρας διάφερ᾽ ὀμμάτων
Ἐκεῖθεν ἐνθάδ᾽, εἶτ᾽ ἐπ᾽ ἄλλην σκοπιάν.

Mala in malis, deprehendat.
*Se.* Eamus, festinemus, ego semitam
Hanc observabo, ad solis ortum.
*Se.* Et ego istam, quæ fert ad occasum.
*Ele.* Oblique nunc pupillas oculorum differ,
Isthinc, huc, deinde ad aliam speculam.

P. σταθεὶς, ἀντὶ τοῦ ἐπιστὰς τοῖς δώμασιν, ἐπὶ φόνιον αἷμα ἕτερα πήματα ἐφ᾽ οἷς σύνεσμεν ἐργάσηται καθ᾽ ἡμᾶς. MS. C.C.C.] Χωρεῖτε, σπεύδωμεν· ἐγὼ μὲν οὖν τρίβον τόνδε φυλάξω τὴν πρὸς ἀνατολὰς φέροντα. καὶ ἐγὼ μὲν τόνδε φυλάξω, ὃς πρὸς τὴν δύσιν φέρει. MS.

S. μετὰ δοτικῆς. οὕτως· εἰς τίδε (l. τί δὲ) ἤγουν εἰς ποῖον σκοπὸν ἀπύεις ὑμῖν (ἡμῖν), ἀντὶ τοῦ κελεύεις τόδε τὸ χρέος. εἰ δὲ αἰτιατικὴ, οὕτως· εἰς τί τόδε τὸ χρέος, ἤγουν εἰς τίνα τήνδε τὴν χρείαν καλεῖς ἐμὲ, τουτέστι, τίς ἐστιν αὕτη ἡ χρεία, εἰς ἣν καλεῖς ἐμέ. Cod. D. 1257. Ἡλίου βολάς] Ἀκτῖνας δηλοῖ. 1258. Ὃς πρὸς ἑσπέραν φέρει] Ἤτοι λέγει, τὸ δυτικὸν ὅτι τῆς ἑσπέρας ἐστὶν, ἢ ὅτι τότε εἰς ἑαυτοὺς περῶμεν, ἢ ὅτι τῆς ἠοῦς πέρας ἐστὶν, ἢ ἐσωφέρα τὶς οὖσα, ἀπὸ τοῦ πάντας εἰσφέρειν, ἤτοι ἔσω φέρειν. καὶ ἡ Σαπφὼ δὲ οὕτω τὸν ἑσπέριον ἀστέρα εἶπε, τρόπον τινὰ ἐτυμολογοῦσα τὸ ὄνομα, "Ἕσπερε πάντα φέρων ὅσα φαινολὶς ἐσκέδασ᾽ αὔως." 1259. Δόχμια νῦν κόρας] Οἷον περίφερε σοῦ, καὶ πλαγίαζε τὸ ὄμμα, καὶ φύλασσε, καὶ τὰ πλάγια τῶν οἴκων ἐπιτήρει. Δόχμια νῦν κόρας] Ἡ Γ´ αὕτη στροφὴ, κώλων ἐστὶν Ε´. Τὸ Α´ καὶ Β´, παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος Δ´ καὶ ἰάμβου. Τὸ Γ´ ἰαμβικὸν καθαρὸν ἑφθημιμερές. Τὸ Δ´ ἀναπαιστικὴ βάσις, εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, μονόμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ Ε´ ὅμοιον τῷ Α´. ἐπὶ τῷ τέλει παρά-

μοι pro με Cod. D. *Beck.*

1254. King. φοίνιον. ἐπιφόνιον A. *Beck.* An legendum ἔτι φοίνιον οἶμα. Hesychius: οἶμα, ὁρμή. Conjuratio in Helenam, cæde nondum patrata, αἵματος nomen vix videtur meruisse. *Musg.*

1256. Ἐπειγόμεσθ᾽] al. ἐπειγώμεσθα.

1256. s. Choro tribuit D. ἐπειγώμεσθ᾽ D. *Beck.*

1257. πρὸς ἡλίου βολὰς esse dicuntur, quæ orientem spectant. Arnald. Lect. Græc. p. 225.

Τόνδ᾽ A. D. et mox quoque idem τὸν pro τήν. *Beck.*

1258. τόνδ᾽ ὃς Codd. A. D. *Beck.*

1259, 1260. Ita apud Beckium,

ΗΛ. Δόχμια νῦν κόρας 1261
Διάφερ᾽ ὀμμάτων,
Ἐκεῖθεν, ἐνθάδ, εἶτ᾽ ἐπ᾽
Ἄλλην σκοπιάν.

Ex quatuor his versibus duo facti in A. D. Δόχμια. Gl. Cod. D. πλαγίως. *Beck.*

1261. 62. 61. (B.) trochaicæ penthemimeres. *Heath.*

1260. Sic plerique MSS. In antistrophico ὡς pro ἐν solus K. idque ex interpolatione, quam et alibi in hac fabula passus est. Debebat igitur hic versus esse iambelegus; quod ut fiat, audaciorem fortasse conjecturam periclitabor. Aldus habet ἀπ᾽ pro ἐπ᾽, A. εἰ τὰ ᾽ π᾽ pro εἶτ᾽ ἐπ᾽, J. ἄλην pro ἄλλην. Lego igitur, παλινσκοπιάν, quod compositum, licet ipsius exemplum nusquam invenerim, ejusdem est generis cujus ἀλαοσκοπιὰ, ἱεροσκοπιὰ, et forsan alia. Neque durior est junctura, quam in παλινστομεῖν, παλίντοκιος, παλινστρόβητος, quæ usurpant Æschylus, Sophocles, Lycophron. Si hanc conjecturam probas, verte, *Dispicite illinc huc, deinde in contrariam partem. Por.*

ΧΟ. Ἔχομεν ὡς θροεῖς.
ΗΛ. Ἑλίσσετε νῦν βλέφαρα *ἀντιστροφή.*
Κόραισι, δίδοτε διὰ βοστρύχων πάντῃ.
ΗΜΙΧ. Ὅδε τις ἐν τρίβῳ φαντάζεται; τίς ὅδ' ἄρ' ἀμ-
φὶ μέλαθρον πολεῖ σὸν ἀγρότας ἀνήρ;
ΗΛ. Ἀπωλόμεσθ' ἄρ', ὦ φίλαι· κεκρυμμένους

*Cho.* Consistimus ut jubes.
*Ele.* Circumferte nunc palpebram,
Mittite pupillas undique per capillos.
*Se.* Hic quis in via accedit: Quis hic
Versatur circa domum tuam rusticus vir?
*Ele.* Periimus, o amicæ, absconditas

P. C.C.C. Ἑλίσσετε νῦν βλέφαρα διὰ βοστρύχων, καὶ κόραισι δίδοτε πάντα, ὅ ἐστι πάντα τόπον τῇ ὄψει δίδοτε, καὶ σκοπεῖτε. [ἀγρότης τις ἀνὴρ ἐν τρίβῳ ἡμῖν προσέρχεται, ὅδε, ὃν λέγει δηλονότι. πολεῖ ἀμφὶ τὸ σὸν μέλαθρον, ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τὸ σὸν μέλαθρον. MS. C.C.C.] Ἀπολόμεσθ' ἄρα, ὦ φίλαι, αὐτίκα, εἰ τοὺς κεκρυμμένους ξιφήρεις θῆρας, ἤγουν τὸν Ὀρέσ-

S. γραφος, καὶ διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἐκτὸς νενευκυῖα, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἐντὸς νενευκυῖα. 1262. Κόραισι] Κόρας φησὶ τὰ ἐπὶ ταῖς κόραις βλέφαρα, κόρη γὰρ τὸ μέλαν· ἑλίσσετε καὶ κινεῖτε, καὶ διὰ τῶν βοστρύχων αὐτὰ δίδοτε πανταχόσε, ἀντὶ τοῦ τὰς κόρας καὶ τὰς ὄψεις ἀποτείνετε πανταχοῦ, ἵν' ᾖ τὸ πάντη ἀντὶ τοῦ πανταχοῦ, ἢ πάντα τόπον δίδοτε ταῖς ὄψεσι. Διὰ βοστρύχων] Διὰ τῶν βοστρύχων (εἶπεν) ἐπειδὴ καθειμένον ἔχουσι τὸν πλόκαμον μέχρι παρειῶν, ἢ ὡς πενθοῦσαι τὸν Ὀρέστην, ἢ ὡς παρθένοι, ἐξ οὗ συνέβαινε τὰ πλάγια μὴ ὁρᾶν. Ἑλίσσετε νῦν] Ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς Α' ἐστι στροφῆς. (ἧς ἡ ἀρχη) " Μυκηνίδες ὦ

εἰ τὰ 'π' A. In D. adscriptum: ἐπὶ κινήσεως ἐνταῦθα τὸ ἐνθάδε. *Beck.*

1261. 1262. Ἐχ. — βλ. in unum versum jungunt A. D. *Beck.*

1262. βλέφαρα H. K. Cant. N. βλέφαρον Ald. et multi alii. *Por.*

King. βλέφαρα. Totam antistrophen ita ordinat et corrigit Heath. ut conveniat strophes dispositioni:

> Ἑλίσσετε νῦν βλέφαρα, κό-
> ραισι δίδοτε πάντῃ διὰ βοστρύχων.
> Ὅδε τις ἐν τρίβῳ
> Ἔρχεται, τις ἄρ' ἀμφὶ μέλαθρον πολεῖ
> Σὸν ἀγρότας ἀνήρ. *Beck.*

1263. Κόρας διάδοτε legit *Canterus* Novar. Lection. l. 7. c. 3. et phrasin probat *Euripideam.* Quare quod prius obtinebat κόραισι δίδοτε, expungatur per me licet: nisi et *Scholiastæ* ea lectio placeret, et per se stare etiam potest. Liber *Heinsio-Scaligerianus* habet κόρας διαδίδοτε margini adscriptum. *Barnes.*

κόραισι δίδοτε διὰ βοστρύχων πάντῃ.] Ita Ed. Ald. et tres Leidenses citati Valck. ad Phœn. v. 1380. Lib. P. nihil mutat præter πάντῃ, pro quo πάντα habet. Hinc Canterus [cui Fac. assentitur] non magna mutatione facit: κόρας διάδοτε διὰ βοστρύχων πάντῃ. Confirmat Phœn. v. 1361. quem Valckenærius quidem impugnat, sed, ut videtur, nulla satis firma ratione. Vide quæ ibi contulimus, ut et Phœniss. v. 472. Kingius ex uno MS. Reg. Soc. dedit κόραισι δίδοτε πάντα διὰ βοστρύχων, nec aliter habet Ask. 1. Sed hoc metrum non juvat, simulque sensum minus elegantem facit. *Musg.*

1264. φαντάζεται, quod feliciter conjecerat Brunckius, dare D. supra monitum 1247. Et sane idem legisse videtur Thomas Magister, ita supplendus: Εὐριπίδης ἐν Ὀρέστῃ· (ὅδε τις ἐν τρίβῳ φαντάζεται. καὶ ἐν Φοινίσσαις·) Μή τις πολιτᾶν ἐν τρίβῳ φαντάζεται. Quanquam enim Grammaticus iste neque ab eruditione neque ab antiquitate commendabilis est, fatendum tamen in locis quibusdam, ubi codices dissident, veram lectionem conservasse. Vide Hec. 21. 260. 369. Supra 122. 427.

Θῆρας ξιφήρεις αὐτίκ' ἐχθροῖσιν φανεῖ.
ΗΜΙΧ. Ἄφοβος ἔχε· κενὸς, ὦ φίλα,
Στίβος, ὃν οὐ δοκεῖς.
ΗΛ. Τί δὲ, τὸ σὸν βέβαιον ἔτι μοι μένει;
Δὸς ἀγγελίαν ἀγαθάν τιν',
Εἰ τάδ' ἔρημα τὰ πρόσθ' αὐλᾶς.

Indagines armatas si statim indicet hostibus.
*Se.* Sis sine metu: nam inanis est, o chara,
Via, quam non putas.
*Ele.* Quid vero, tua *statio* an manet mihi adhuc tuta!
Da mihi aliquem bonum nuncium,
An locus ante aulam sit vacuus.

P. την καὶ τὸν Πυλάδην δείξει καὶ μηνύσει τοῖς ἐχθροῖς. Μὴ φόβου, ἄφοβος ἔσο, κενός ἐστιν ὁ στίβος, ὃν οὐ δοκεῖς εἶναι κενὸν δηλονότι. (πρὸς τὸ ἄλλο ἡμιχόριον λέγει Ἠλέκτρα) πῶς δὲ τὸ κατὰ σὲ ἄρ' ἔτι βέβαιον μένει; δὸς ἀγαθόν τι μήνυμά μοι εἰ τὰ πρὸς τὴν αὐλὴν μέρη εἰσὶ μεμονωμένα. [Τὰ ἀπὸ τούτου τοῦ μέρους καλῶς ἔχει δηλονότι, ἀλλὰ τὸ ὀπίσω, (τόπι-

S. φίλαι." κώλων γάρ ἐστι καὶ αὕτη Ε' ἰσομέτρων ἐκείνοις. Τὸ μέν τοι Α' κῶλον τετρασύλλαβον ἔχει τὸν κρητικόν. Τὸ δὲ Β' οὐ καλῶς εἶχε, διὸ καὶ ἀντιγέγραπται παρ' ἐμοῦ, καὶ ἔχει νῦν ὀρθῶς, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1264. Ὁ δέ τις] Φαντασθὲν τὸ ἡμιχόριον ἐρχόμενόν τινα, τοῦτο πρὸς τὴν Ἠλέκτραν φησίν. ἀγρότης δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ ᾤετο μή τινα ἂν τῶν ἐν τῇ πόλει λαμπρῶν ἀφῖχθαι, ἀλλ' ἐξ ἀγροῦ τινὰ, ποιμένα λέγω, ἢ συβώτην διά τινα χρείαν. τὸ δὲ τίς ἀοριστόν ἐστιν, οἷον ἀγρότης τις. ὁ δὲ, ὃν λέγει δηλονότι, πολεῖται, ἤγουν ἔρχεται ἐπὶ τὸ σὸν μέλαθρον. 1266. Ἀπωλόμεθ' ἄρ' &c.] Κατὰ ἀποκοπὴν ἴαμβοι δύο τρίμετροι, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Baroc. 74. 1268. Ἄφοβος ἔχε] Ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς δευτέ-

In Sophoclis Philoct. 158. Ἔναυλος ἢ θυραῖος optime suppeditat Thomas, cui eximenda est otiosa vox ἐστὶ, quam neque Moschopulus p. 159. neque Phavorinus, Magistrum exscribentes agnoscunt. *Por.*

Pro προσέρχεται Brunck. ex ingenio φαντάζεται, quod metro convenientius. Sic Phœniss. 91. ἐν τρίβῳ φαντάζεται, quæ verba Tho. M. p. 883. profert tanquam ex Oreste petita.

Pro προσέρχεται D. φαντάζεται, et suprascr. ἡμῶν δηλονότι. *Beck.*

1264. 1265. Tres versus exhibet Beckius:

Ὁ δέ τις ἐν τρίβῳ προσέρχεται 1268
Τίς ὅδ' ἄρ' ἀμφὶ μέλαθρον πολεῖ
Σὸν ἀγρότας ἀνήρ;

Ver. 1269. (B.) Cod. D. σὸν ex sequ. v. in hunc refert, sed in A. verba τίς ὅδ' ἄρ' superiori adduntur, et ἀμφὶ — ἀνὴρ in unum junguntur. *Beck.*

1267. ἐχθροῖς ἢν φανῇ Ald. et MSS. quidam, sed non libenter hujus verbi aoristum secundum activæ vocis admittunt Tragici. Plerique codices ἐχθροῖς εἰ φανεῖ. Illud depravatum ex ἐχθροῖσιν, hoc ex ἐχθροῖσι. *Por.*

Reisk. corrigit: ἐχθροὺς ἢν φάνῃς, *si indices inimicos in insidiis latentes.*

εἰ φανῇ D. sed supra η scriptum ει. In A. clare est φανεῖ. *Beck.*

1269. κενὸς γὰρ Ald. sed γὰρ omittunt membranæ et alii MSS. φίλαι pro φίλα MSS. quidam. Deinde ὅν σὺ Aldus et pars codicum. *Por.*

Ἄφοβος ἔχε] *Canterus* legit ἀφόβως. MS. ἄφοβ'.

γὰρ etiam in membr. R. deest, hinc omisit Br.

γὰρ post κενὸς omittit D. Idem hunc et sequentem versum jungit. Ad κενὸς adscriptum ἐν ἐρημίᾳ ἀνδρῶν. Mox φίλη A. D. *Beck.*

ἄφοβος] Cantero placet ἀφόβως. Sed ita Med. v. 550. ἔχ' ἥσυχος, non ἡσύχως.

κενὸς, ὦ φίλα,] Ita, teste Kingio, duo MSS. Reg. Soc. Ed. Ald. κενὸς γὰρ, ὦ φίλα. *Musg.*

1269. ὃν σὺ δοκεῖς] *Canterus* cum *Scholiaste*, et MS. rectius legunt ὃν οὐ δοκεῖς.

ΗΜΙΧ. Καλῶς τά γ' ἐνθένδ', ἀλλὰ τἀπὶ σοῦ σκόπει,
Ὡς οὔτις ἡμῖν Δαναϊδῶν πελάζεται.
ΗΜΙΧ. Εἰς ταυτὸν ἥκεις· καὶ γὰρ οὐδὲ τῇδ' ὄχλος.
ΗΛ. Φέρε νυν ἐν πύλαισιν ἀκοὰν βάλω.
Τί μέλλεθ', οἱ κατ' οἶκον, ἐν ἡσυχίᾳ

*Se.* Hic res bene habent, sed tu tuam stationem considera:
Quia nemo civium accedit ad nos.
*Se.* Venis eodem, neque enim hic turba est.
*Ele.* Age quidem in portis sonitum mittam:
Quid cunctamini in ædibus, quamdiu tranquillitas est,

P. κᾶς λέγεται) ἀντὶ τοῦ εἰς τὴν ἄλλην ὁδὸν σκόπει, ὅτι οὐδεὶς ἀπὸ τῶν Δαναϊδῶν ἡμῖν πελάζει. συμφωνεῖς μοι, καὶ γὰρ οὐδὲ ταύτῃ τῇ μερίδι θόρυβος ἀντὶ τοῦ πρᾶγμα ποιοῦν θόρυβον MS. C.C.C.] Φέρε νῦν τὴν ἀκοὴν, ἤτοι τὸ οὖς τὸ ἐμὸν πρὸς ταῖς πύλαις παραθῶ, ὥστε

S. ρας ἐστὶ στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ, "Τί δέ με τόδε χρέος." κώλων γάρ ἐστι καὶ αὕτη ἰσομέτρων ἐκείνῃ Ε'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1273. Καλῶς τάγ' ἔνθεν] Κατὰ περικοπὴν ἴαμβοι τρίμετροι τρεῖς. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Baroc. 74. 1276. Φέρε νῦν ἐν πύλαις] Ἡ ἀντιστροφὴ αὕτη τῆς τρίτης ἐστὶ στροφῆς, ἧς ἡ ἀρχὴ, "Δόχμια νῦν κόρας." καὶ αὕτη γὰρ κώλων ἐστὶν ὁμοίων ἐκείνῃ Ε'· ἐν μέντοι τῷ Ι'. κώλῳ ἀντὶ ἰάμβου ἔχει σπονδεῖον, ἀδιάφοροι γάρ εἰσιν αἱ καταλήξεις τῶν κώλων, καὶ ὁ παρατέλευτος πούς· ἔνθα γὰρ ἰαμβικὴ κεῖται συζυγία, ἐναλλάττουσι τοὺς χρόνους, καὶ ἀντὶ διιάμβου ἐπιτιθέασιν ἐπίτριτον, ὃς κεῖται ἐκ σπονδείου καὶ ἰάμβου, ἢ ἐξ ἰάμβου καὶ σπονδείου, ἔστι δὲ ὅτε σύγκειται καὶ δισπόνδειον· ἐπὶ τῷ τέλει τῆς παρούσης ἀντιστροφῆς παράγραφος. 1277. Τί μελλεθ' οἱ κατ' οἶκον] Τί βραδύνετε οἱ κατὰ τὸν οἶκον ὄντες, ὡς ἡσυχία ἤγουν ἀταραξία ἐστὶν, ἐν ὅσῳ οὐδεὶς ὀχλεῖ, ὥστε σφάγια φοινίσσειν; ὥστε τὴν σφαγὴν ποιεῖν ὤφειλεν, ἐπεὶ δὲ τὸ ἀπὸ τῆς σφαγῆς αἷμα φοινίσσει, φησὶ σφάγια φοινίσσειν, ἀντὶ τοῦ, αἷμα * χεῖν διὰ σφαγῆς. MS. C.C.C. 1280.

* Pro χεῖν Cod. D. habet χειρός. *Beck.*

Etiam Schol. legit οὐ δοκεῖς, quod probat Fac. Reisk. legit, ὃν σὺ δοκεύεις.

οὐ pro σὺ A. D. *Beck.*

οὐ δοκεῖς.] Ita MS. Cantabrig. Ed. Ald. σὺ δοκεῖς. *Musg.*

1270. Heath. verti jubet: *Quid vero? an ex parte, quæ tibi custodienda commissa est, res in tuto mihi adhuc constant?* Etiam Heath. post βέβαιον supplet μέρος.

βέβαιον in D. non in textis legitur, sed suprascriptum. Et mox suprascr. ἀντὶ τοῦ παρὰ τοῖς κοινοῖς ἀκμή. In A. μοι non in textis, sed suprascriptum. *Beck.*

1271. τινά μοι Ald. et MSS. sed μοι viri docti ejecere propter metrum. *Por.*

ἀγαθάν τιν'] Ita Kingius ex MS. Reg. Soc. Ed. Ald. ἀγαθάν τιν' ἐμοί. *Musg.*

1273. ἔνθεν Ald. ἐνθένδ' D. ἐνθάδ' Aug. 1. Deinde Ald. et MSS. quidam τἀπίσω. Ex membr. Brunckius dedit τἀπὶ σοῦ, quod verum videtur, et sic fere Barnesius. Alii τοὐπίσω, quod etiam defendi posset. *Por.*

Brunck. e membr. R. exhibuit τἀπὶ σοῦ σκόπει. Paullo ante Aug. 1. exhibet, καλῶς τά γ' ἐνθάδ'. cf. Canter. Nov. Lect. 2. 7.

ἐνθένθ' A. Mox in eodem: τἀπίσω, sed in D. τοὐπίσω. *Beck.*

τοὐπίσω] Ita, teste Kingio, MSS. Bodlei. Ed. Ald. τἀπίσω. Barnesius τἀπίσου. Kingius τἀπί σοι. Sed non constat, utramlibet harum lectionum ex MSS. derivatam esse. *Musg.*

1276. ἀκοὰς M. N. *Por.*

In duos versus disjungit Beckius,

Ηλ. φέρε νυν ἐν πύλαι-
σιν ἀκοὰν βάλω.

φέρε -- βάλω in unum versum contrahunt A. D. eodemque modo versus 1283. s. conjungunt.

1276. Fac. dubitat, an ἀκοὴ significare possit *id, quod auditur, sonum. Beck.*

ἀκοὰν, *strepitum qui audiri potest.* Confer Il. π. v. 634. *Musg.*

1277. μέλλετ' ὦ A. In D. suprascr. τί βραδύνετε οἱ κατὰ τὸν οἶκον, ὄντες ἐν ἡσυχίᾳ, ἤγουν ἐν ὅσῳ οὐδεὶς ὀχλεῖ, ὥστε σφάγια φοινίσσειν.

Σφάγια φοινίσσειν;
Οὐκ εἰσακούουσ᾽· ὦ τάλαιν᾽ ἐγὼ κακῶν·
Ἆρ᾽ εἰς τὸ κάλλος ἐκκεκώφωται ξίφη;
Τάχα τις Ἀργείων
Ἔνοπλος ὁρμήσας

Mactare hostiam?
Non audiunt, o misera ego propter mala!
Num propter pulchritudinem obstupuerunt gladii?
Forte aliquis Argivus
Armatus properans,

P. ἀκοῦσαι. διατί ἀναβάλλεσθε οἱ κατ᾽ οἶκον, πρὸ τοῦ ἐπιστῆναι τινα, σφάγια φοινίσσειν, τουτέστι τὴν Ἑλένην φονεύειν; Οὐκ εἰσακούουσιν, ὦ τάλαινα ἐγὼ ἕνεκα τῶν δυστυχιῶν· ἆρα εἰς τὸ τῆς Ἑλένης κάλλος βλέψαντες οὐκ ἐχρήσαντο τοῖς ξίφεσιν. Ἴσως φησὶ, τὶς ἀπὸ

S. Ἆρ᾽ εἰς τὸ κάλλος] Οἷόν τι καὶ Στησίχορος ὑπογράφει, περὶ τῶν καταλεύειν αὐτὴν μελλόντων. φησὶ γὰρ ἅμα τὸ τὴν ὄψιν αὐτῆς ἰδεῖν αὐτοὺς, ἀφεῖναι τοὺς λίθους ἐπὶ τὴν γῆν. Ἐκκεκώφηται] Εὰν ᾖ ἐκκεκώφηται ἄνευ τοῦ ν, ἐστὶν ὁ λόγος, ἆρα μὴ καὶ τὰ ξίφη τῆς Ἑλένης ἀγασθέντα τὸ κάλλος, ἀνεπαίσθητα, καὶ ἀνενέργητα γεγόνασιν; ἐὰν δὲ ᾖ ἐκκεκώφηνται, μετὰ τοῦ ν, ἐπὶ τῶν περὶ Ὀρέστην ἀκουστέον, ἆρα μὴ διὰ τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης ἀνεπαίσθητοι ἔμειναν, καὶ εἴασαν τὰ ξίφη; ἐκκεκώφηνται, ὡς παρακέκληνται. Ἀριστοφάνης δὲ γράφει * ἐκκεκώφανται ξίφη, ὁ δὲ λόγος, ἆρα μὴ καὶ τὰ ξίφη νενίκηται τῷ κάλλει καὶ διαμεμάλακται; ἐὰν δὲ ᾖ ἐκκεκώφανται, ἐπὶ τῶν περὶ Ὀρέστην ἐκδεκτέον, ὅτι ἐκκεκώφανται αὐτοὶ πρὸς τὸ κάλλος, καὶ εἴασαν τὰ ξίφη.——ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ Α′.—1281. Τάχα τις Ἀργείων] Τὰ ἑξῆς ταῦτα εἴδη, καλεῖται κυρίως ἀνομοιόστροφα, διὰ τὸ μὴ εἶναι κατὰ σχέσιν· ἔστι γοῦν τῆς παρούσης στροφῆς τὰ κῶλα Δ′. Τὸ Α′ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος Δ′ καὶ σπονδείου. Τὸ Β′ ἰωνικὸν ἀπ᾽ ἐλάσσονος ἡμιό-

* Pro ἐκκεκώφανται ξίφη Heath. legit ἐκκεκώφωται. *Beck.*

Brunck. metri causa dedit, ἔν γ᾽ ἡσυχίᾳ, cujus festinationis eum in Add. pœnitet; nam ἐν produci ob sequentis vocis aspirationem. Spiritus asper olim ut consonans pronunciabatur. *Beck.*

ἐν ἡσυχίᾳ] MS. Reg. Soc. Kingio citatus ὡς ἡσυχίᾳ. nec aliter Ask. 1. Legendum, ni fallor, ἔς θ᾽ (i. e. ἔς τε) ἡσυχία, *dum tranquillitas est*, vel, *dum omnia tranquilla sunt*. Paraphrastes vertit, πρὸ τοῦ ἐπιστῆναί τινα. *Musg.*

1279. Οὐκ εἰσακούεθ᾽ sic Cod. D. *Beck.*

1280. Tres alias lectiones memorat Barnesius: ἐκκεκώφωνται, ἐκκεκώφηνται, ἐκκεκώφηται. Ac primam quidem sequitur Aristophanes apud Scholiasten; secundam habent H. Clemens Alex. Strom. II. p. 485. Terentianus Maurus, p. 2404. optime ex hoc loco emendatus a Dawesio p. 15. tertiam A. D. Cant. K. L. M. N. R. In solo J. repperi ἐκκεκώφωτον. Et pro hac vocali, ω scilicet, fortiter pugnat analogia, ut prope de altera in exilium abigenda cogitarem, nisi omnes MSS. et editiones in Aristoph. Eq. 312. haberent ἐκκεκώφηκας, cui in forma vocis consentit Suidas v. ἀνακεκώφηκας. Sed veterem lectionem optime defendunt Athenæus V. p. 188. C. Τὰ δὲ μειράκια τὰ ὡς τὸν Μενέλαον παραγενόμενα, ὁ Νέστορος υἱὸς καὶ ὁ Τηλέμαχος, ἐν οἴνῳ ὄντες καὶ ἐν γαμικῷ συμποσίῳ διατρίβοντες, καὶ τῆς Ἑλένης παρακαθημένης, ὡς πρέπον ἐστὶν, ἡσυχίαν ἄγουσι, πρὸς τὸ περιβόντον ἐκκεκωφωμένοι κάλλος. Ælianus N. A. I. 38. de elephante: Γυναικὸς ὡραίας τόδε τὸ ζῶον ἡττᾶται, καὶ παραλύεται δὲ τοῦ θυμοῦ ἐκκωφωθεὶς εἰς τὸ κάλλος. Eustathius tamen ad Iliad. Ξ. p. 954, 55=948, 22. ex Euripide ἐκκεκώφηνται habet, ex Athenæo ἐκκεκωφημένα: ad Od. Ε. p. 1539. 59=233, 14. ex Euripide diserte citat per η, ἐκκεκώφηνται, idemque iterum habet ad Il. Ω. p. 1374, 63=1517, 20. ἐκκεκώφωκε Plato Lyside non longe ab initio; quod tamen imitans Aristænetus I. 24. in alteram formam mutavit. Inter ἐκκεκώφηται et ἐκκεκώφω-

Ποδὶ βοηδρόμῳ
Μέλαθρα προσμίξει.
Σκέψασθε νῦν ἄμεινον· οὐχ ἕδρας ἀγών.
Ἀλλ' αἱ μὲν ἐνθάδ', αἱ δ' ἐκεῖσ' ἑλίσσετε.
ΧΟ. Ἀμείβω κέλευθον
Σκοποῦσα πάνται.
ΕΛ. Ἰὼ Πελασγὸν Ἄργος, ὄλλυμαι κακῶς.

Pede auxiliatore
Accurret ad ædes.
Spectate nunc melius, non expedit sedere:
Sed aliæ huc, aliæ illuc volvatis *oculos*.
*Cho.* Mutamus viam,
Speculantes undique.
*Hele.* O Pelasgum Argos, pereo male.

P. τὸν Ἀργείων μεθ' ὅπλων ὁρμήσας πρὸς τὰ μέλαθρα βοηθὸς παραγενήσεται. Βέλτιον καὶ ἀκριβῶς σκοπήσατε, οὐ γὰρ χρεία νῦν τοῦ καθέζεσθαι. [ἀλλ'] αἱ μὲν εἰς τοῦτο τὸ μέρος, αἱ δὲ ἐκεῖσ' ἑλίσσετε τοὺς ὀφθαλμοὺς δηλονότι, ἤγουν περισκοπεῖσθε. MS. C.C.C. Διαβιβάζω τὸν ὀφθαλμὸν, ἀκριβῶς πάντα περιβλεπομένη. ΕΛΕΝ. Ἰὼ Ἀργεῖοι φθείρομαι

S. λιον, ἐξ ἰωνικοῦ καὶ σπονδείου. Τὸ Γ' καὶ Δ' ὅμοια τῷ πρώτῳ, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1283. Ποδὶ βοηδρόμῳ] Τῷ βοηθῷ, τῷ μετὰ βοῆς βοηθοῦντι, ἢ τῷ ἐν τῇ βοῇ θέοντι, ἤγουν ἐν τῇ μάχῃ. 1285. Σκέψασθε νῦν ἄμεινον] Κατὰ περικοπὴν στίχοι δύο ἰαμβικοί. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Baroc. 74. 1287. Ἀμείβω κέλευθον] Ἡ στροφὴ αὕτη κώλων ἐστὶ Β'. Τὸ Α' ἀντισπαστικὸν ἡμιόλιον ἐξ ἀντισπάστου καὶ τροχαίου. Τὸ Β' ἰαμβικὸν καθαρὸν πενθημιμερές· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1289. Ἰὼ Πελασγὸν Ἄργος] Κατὰ περικοπὴν στίχοι ἰαμβικοὶ Γ'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1292. Ὦ Διὸς] Ἡ στροφὴ αὕτη κώλων

ται fluctuant Luciani codices Bis Accusat. 1. T. II. p. 792. Quare judicet lector. Rationem autem metaphoræ sic concipe. Κωφὸς apud antiquos aut *surdus* aut *mutus* sonat. Sed hic *mutus* est, quod ferri acies στόμα vel στόμωμα vocatur. Hinc etiam explicandum Homericum illud, Κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος. *Por.*

Ἐκκεκώφωται] legitur et ἐκκεκώφωνται, et ἐκκεκώφηνται et ἐκκεκώφηται. Quod si pluraliter, de *Oreste* et *Pylade* sumendum, et τὸ ξίφη *Synecdochice* in accusativo. Vid. *Scholiasten* de hac re. *Barnes.*

ἐκκεκώφωται] Audaciam tropi illustrat Fac.

ἐκκεκώφηται D. A. In D. suprascr. ἀνενέργητα ἔμειναν, et ad εἰς τὸ κάλλος, ἀφορῶντα δηλονότι. *Beck.*

1281—1294. Ex his quatuor versibus duo conficiunt A. D. *Beck.*

Hos quatuor versus Lib. P. Choro tribuit, duos sequentes Electræ. *Musg.*

1282. ἐν ὅπλοις MSS. non pauci. *Por.*

King. ἐν ὅπλοις edidit, quod Heath. propterea rejicit, ut strophe solis penthemimeribus trochaicis constet. Etiam in membr. R. ἐν ὅπλοις.

ἐν ὅπλοις D. et suprascr. ἔνοπλος. *Beck.*

ἔνοπλος] Ita Ed. Ald. at MSS. B. Ask. 1, 2. Lib. P. et, teste Kingio, Codices universi ἐνόπλοις. Utrumque probum, sed, ut ἔνοπλος retineam, movet me, quod sic hi quatuor versus ejusdem metri, sc. trochaici erunt. τις in versu præcedente pro τινες ponitur. vide ad Bacch. v. 1098. *Musg.*

1284. Μέλαθρα προσμίξει] *Canterus* προσήξει legit: sed nec illi *Scholiastes* favet in hoc, nec nos; licet et in Libro *Heinsio-Scaligeriano* margini annotetur, ex more; is enim liber est, ex *Canteri* editione; quare illius emendationes, quoties illis placuerint, adscribuntur. *Barnes.*

Etiam Brunck. defendit verbum προσμίξει, et ita explicat, μίξει πρὸς μέλαθρα. multis enim verbis, quæ proprie Dativum

ΗΛ. Ἠκούσαθ'; ἄνδρες χεῖρ' ἔχουσιν ἐν φόνῳ.
Ἑλένης τὸ κώκυμ' ἐστὶν, ὡς ἀπεικάσαι.
ΗΜΙΧ. Ὦ Διὸς, ὦ Διὸς ἀέναον κράτος,
Ἔλθ' ἐπίκουρον ἐμοῖς φίλοισι πάντως.
ΕΛ. Μενέλαε, θνήσκω· σὺ δὲ παρὼν μ' οὐκ ὠφελεῖς.
ΗΛ. Φονεύετε, καίνετ', ὄλλυτε,
Δίπτυχα, δίστομα φάσγαν'

*Ele.* Audistis? viri habent manus in cæde.
Est ejulatus Helenæ, ut licet conjicere.
*Se.* O Jovis, o Jovis immensa potentia,
Veni auxilians meis amicis omnino.
*Hele.* Menelaë, morior, tu vero præsens me non juvas.
*Ele.* Interficite, occidite, perdite,
Duos ancipites gladios

P. κακῶς. ἠκούσατε; ἄνδρες ἤδη τοῦ φόνου ἀπάρχονται. Ἑλένης ὁ θρῆνος, ὡς ἔστι τεκμήρασθαι. [Ὦ Διὸς, ὦ Διὸς διηνεκὲς κράτος, ἐλθὲ ἐξ ἅπαντος τρόπου ἐπίκουρον τοῖς ἐμοῖς φίλοις, ἀληθῶς, ἐξαπάντως. MS. C.C.C.] ΗΛΕΚ. Σφάζετε, κεντεῖτε, ἀποκτείνετε, δύο

S. ἐστὶ Β'. Τὸ Α' δακτυλικὸν τετράμετρον. Τὸ Β' ἀσυνάρτητον, ἐκ δακτυλικῆς διποδίας, καὶ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1293. Παρὼν] Ἐν τῇ πόλει ὤν. Ἀέναον] Διηνεκές. 1295. Καίνετε] Ἀποκτείνετε, ἀπὸ τοῦ καίνω, τὸ φονεύω. Καίνετε] Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς κώλων Η'. Τὸ Α' δακτυλικὸν τετράμετρον καθαρόν. Τὸ Β' καὶ Γ' καὶ τὸ Δ' καὶ Ε' ἀναπαιστικὰ δίμετρα ἀκατάληκτα, ἔχει δὲ τὸ Γ' τὸν Β' πόδα προκελευσματικὸν, ἤτοι τετράβραχυν, τὸ δὲ Ε' τὸν Β' πόδα χορεῖον. Τὸ ς' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς ἐκ χορείων. Τὸ Ζ' ὅμοιον. Τὸ Η' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον· ἐπὶ τῷ τέλει δὲ διπλαῖ ἔξω νενευκυῖαι, ἡ

regant, ut προσκύρω, ἐπαρκέω, ὑπαντάω, συντυγχάνω, a poëtis interdum addi accusativum.

προσμίξει.] Gl. Cod. D. προστελεύσεται. *Beck.*

προσμίξει.] Canterus προσήξει.

προσμίξει.] Accusativo subjecto alibi non inveni; cum dativo passim occurrit. *Musg.*

1285. σκέψασθαι A. D. sed in D. ε supra αι. νῦν in D. ita scribitur, ut, quando νυν est. *Beck.*

1286. ἑλίσσεται D. sed et hic ε suprascr. ἕδρας ἀγών. Gl. Cod. D. ἀναπαύλας καιρός. ἐνθάδ'. Gl. ejusdem Cod. εἰς τοῦτο τὸ μέρος, ἐπὶ κινήσεως. Ad ἑλίσσεται adscriptum τοὺς ὀφθαλμοὺς δηλονότι. *Beck.*

1287. ἀμείβομεν et σκοποῦσαι πάντη Aldus et MSS. quidam. Alii aliter. *Por.*

Ἀμείβω κέλευθον A. D. Sed in A. supra: γρ. ἀμείβομαι. *Beck.*

MSS. Bodleiani, teste Kingio, ἀμείβω κέλευθον σκοποῦσ' ἅπαντα. quo etiam redit, quod habent MS. Reg. Soc. et Lib. P. Sed κέλευθον masculini generis non alibi invenio. ἀμείβω autem an ἀμείβομεν legamus, hilum non interest. *Musg.*

1288. King. edidit σκοποῦσα. Br. e membr. R. dedit:

Ἀμείβω κέλευθον
Σκοποῦσα πάντα.

σκοποῦσα A. sed supra: γρ. αι. In D. σκοποῦσ' ἅπαντα. Cæterum hos duo versus 1287. et 88. in unum jungunt A. D. *Beck.*

1290. Vulgo ἠκούσατ'; ἄνδρες. Articulum addidi. *Por.*

1292. ἀένναον Ald. sed versus est dactylicus. *Por.*

King. ἀένναον, improbat Heath.; versum enim esse asynartetum ex penthemimeribus duabus, dactylica et trochaica. Sequens versus, eodem auctore, est asynartetus ex penthemimeri dactylica et trochaica. *Beck.*

1293. ἐμοῖσι φίλοις D. *Beck.*

Ἐκ χερὸς ἱέμενοι,
Τὰν λειποπάτορα,
Λειπόγαμον, ἃ πλείστους
Ἔκανεν Ἑλλάνων
Δορὶ παρὰ ποταμὸν ὀλομένους,
Ὅθι δάκρυα δάκρυσι συνέπεσεν,

E manu acres mittentes,
Illam desertricem parentum,
Linquentem conjugem, quæ plurimos
Interfecit Græcorum
In bello, apud fluvium pereuntes,
Ubi lacrymæ inter lacrymas ceciderunt,

P. φάσγανα δύο στόματα ἔχοντα ἐκ χειρὸς ἀφιέντες, πέμποντες τὴν καταλιποῦσαν τὸν ἑαυτῆς πάτερα, τὴν καταλιποῦσαν τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, ἥτις αἰτία ἐγένετο φονευθῆναι

S. μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος. 1297. Ἱέμενοι] Ἀντὶ τοῦ ἱέντες· ἁπλούστερον δὲ ὡς γυναῖκες εἶπον. οὐδεὶς γὰρ ξίφος ἀφίησι, καὶ βάλλει. ἢ τὸ ἱέμενοι, ἀντὶ τοῦ προθυμούμενοι. 1298. Λειποπάτορα] Τὴν καταλιποῦσαν τὸν πατέρα καὶ τὸν Μενέλαον. 1301. Παρὰ ποταμὸν] Τὸν Ξάνθον. 1304. Σκαμάνδρου δίνας] Τὸ ποταμὸν, καὶ Σκαμάνδρου δίνας, ταυτόν ἐστι. Baroc. 74. 1305. Σιγᾶτε] Αἱ ἑξῆς αὗται περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν

1295. θείνετε post καίνετε addit Aldus, et πέμπετε post φάσγανα, utrumque consentiente codicum parte. Mox χειρός Ald. sed contra ἰδὴ 1344. *Por.*

Brunck. e membr. R. hanc ῥῆσιν exhibuit ita:

φονεύετε, καίνετ', ὄλλυτε,
δίπτυχα δίστομα φάσγανα
ἐκ χερὸς ἱέμενοι,
τὰν λειποπάτορα, τὰν
λειπόγαμον, ἃ πλείστους
ἔκανεν Ἑλλάνων κ. τ. λ.

θείνετ' A. sed in D. hoc verbum prorsus omittitur. *Beck.*

Deest θείνετε in Lib. P. Kingius, ex MS. Reg. Soc. quem unum auctorem citat, ita legit:

καίνετε, καίνετε, ὄλλυτε, δίπτυχα
δίστομα φάσγανα χειρὸς ἱέμενοι
τὰν λειποπάτορα, τὰν λειπόγαμον.

Mihi difficilis electio est. Judicent ergo alii. *Musg.*

1297. Ita Beckius:

ἐκ χερὸς ἱέμενοι, τὰν.

Comma post χερὸς poni vult Fac. ut verborum ordo sit: πέμπετε ἐκ χειρὸς, ἱέμενοι τὰν, i.e. ἱέμενοι ἐπὶ τὰν, *ruentes in.* *Beck.*

1297. Antispasticus trimeter brachycatalectus ex antispastis duobus, priore pentasyllabo, et iambo. *Heath.*

1298. Articulum bis omittunt MSS. quidam; bis habent alii. Priore loco admisi cum Aldo. In Sophoclis Aj. 914. ὁ ante δυσώνυμος recte omittit MS. delendum etiam ante πολύτλας in eadem fabula 956. *Por.*

τὰν omittit D.

λιπάτορα D. sed syllaba πο suprascr. Mox λιπόγαμον idem. Adscriptum hic in D. ἄνδρα, et verba ἃ πλείστους ad sequ. versum referuntur. *Beck.*

τὰν λειποπάτορα] Deest τὰν in MS. Cantabrig. *Musg.*

1299. ἃ πλείστους ἔκταν' Ἑλλ. Cod. D et verbo ἔκταν' superscr. ἀντὶ τοῦ αἰτία ἐγένετο τοῦ φονευθῆναι αὐτούς. *Beck.*

τὰν λειπόγαμον,] MS. Reg. Soc. debetur τὰν, quod in Aldina deest. *Musg.*

1300. ἔκτανεν Ald. et multi MSS. quod pro var. lect. habet R. *Por.*

1301. Heath. hunc versum ita dividi jubet:

Ἔπεσε σιδαρέοισι βέλεσιν
Ἀμφὶ τὰς Σκαμάνδρου δίνας.
ΧΟ. Σιγᾶτε, σιγᾶτ᾽· ᾐσθόμην κτύπον τινὸς
Κέλευθον εἰσπεσόντος ἀμφὶ δώματα.
ΗΛ. Ὦ φίλταται γυναῖκες, εἰς μέσον φόνον
Ἥδ᾽ Ἑρμιόνη πάρεστι· παύσωμεν βοήν.

Ceciderunt ferreis telis
Circa Scamandri vortices.
*Cho.* Tacete, tacete, audio strepitum quendam cujusdam
In viam irruentis circa domum.
*Ele.* O charissimæ mulieres, in mediam cædem
Ista Hermione adest, cessemus a clamore.

P. πλείστους Ἑλλήνων ἐν τῷ πολέμῳ παρὰ τὸν Σιμόεντα ὀλομένους, ὅπου δάκρυα δάκρυσι συνῆλθον, διὰ σιδηρῶν βελῶν, περὶ τὰς συστροφὰς τοῦ Σκαμάνδρου. * * * * *

S. τριμέτρων ἀκαταλήκτων ΜΗ′, ὧν τελευταῖος. "Τὰς μὲν γὰρ οἶδα συμφορὰς, τὰς δ᾽ οὐ σαφῶς." μετὰ δὲ τὸν ΜΒ′, κῶλα τρία. Τὸ Α′ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἰαμβικῆς συζυγίας, καὶ παιώνων Β′ δύο, ἀντὶ ἰωνικοῦ. Τὸ Β′ ἀντισπαστικὸν μειόμετρον ὑπερκατάληκτον καθαρόν. Τὸ Γ′ ἰωνικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ ἐλάττονος διϊάμβου καὶ δακτύλου. ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. 1307. Εἰς μέσον

Δορὶ παρὰ ποταμὸν — dochmaicus.
Ὀλλυμένους, ὅθι — idem.

et ὅθι vertendum *ubi*, non *unde*. Brunck. e membr. R. ὀλομένους.

ὀλομένους A. D. *Beck.*

ὀλλυμένους,] MS. Cant. et Lib. P. ὀλομένους. *Musg.*

1302, 3. δάκρυσιν ἔπεσε Ald. omisso συνέπεσε. Alii omittunt ἔπεσε. *Por.*

1302. s. In A. junguntur, sed in D. scribuntur hi et seqq. versus ita:

Ὅθι δάκρυα δάκρυσι συνέπεσεν
Σιδαρέοισι βέλεσιν ἀμφὶ τὰς Σκαμάνδρου
Δίνας. σιγᾶτ᾽ (semel tantum) ᾐσθ. κτύπου
Τινὸς, κελ. — δώματα. *Beck.*

1302. Etiam Fac. συνέπεσε præfert lectioni vulgatæ, ut hoc poëta velit: ubi tot patres, fratres, filii, et mariti cecidere, ut fere simul cum unoquoque telo emisso, domi magnus lacrymarum cumulus in terram ceciderit. Sed quoniam hæc sententia ipsi nimis elaborata videtur: censet potius v. 1302. et 1303. ejiciendos, ut spurios, quippe quos etiam Scholiastes prætererit. Brunck. e membr. R. edidit:

ὅθι δάκρυα δάκρυσι συνέπεσεν,
Ἔπεσε, etc.

συνέπεσε etiam Cod. A. et mox σιδηρέοισι. *Beck.*

συνέπεσε,] Ita Kingius ex MS. Reg. Soc. nec aliter Cantabr. et Lib. P. Sensus est: *luctus cum luctibus confusi sunt.* Ed. Ald. ἔπεσε. Emendaveram olim, nec valde nunc displicet:

ὅθι δάκρυ᾽ ἀδάκρυσι συνέπεσε
σιδαρέοισι τέλεσι.

τέλη sunt *cohortes.* Hom. Il. XI. v. 56. et 470. Æschyl. Pers. v. 47. Eurip. Rhes. v. 311. σιδαρέοισι interpretor *qui ferreum animum et adversus tristia obfirmatum habent.* Scholiastes Aristoph. ad Acharn. v. 474. per στεῤῥὸς ἀνὴρ καὶ ἀτέραμνος exponit. Loquitur hic non de universo ad Trojam bello, sed de strage, illa Græcorum, quam edidit Hector, absente Achille: in qua enarranda maxima pars Iliados versatur; cujus dolorem lacrymas etiam militibus elicuisse tradit Homerus Il. N. v. 88.

1303. βέλεσι non regitur a συνέπεσε, quod putaram, sed ab ὀλλυμένους. Estque species Pleonasmi. *Musg.*

1305. κτύπου Ald. et plures MSS. sed κτύπον edidi ex M. R. quod accusativus paullo melius rei jungitur. *Por.*

Στείχει γὰρ εἰσπεσοῦσα δικτύων βρόχους.
Καλὸν τὸ θήραμ', ἢν ἁλῷ, γενήσεται.
Πάλιν κατάστηθ' ἡσύχῳ μὲν ὄμματι,
Χρόᾳ δ' ἀδήλῳ τῶν δεδραμένων πέρι.
Κἀγὼ σκυθρωποὺς ὀμμάτων ἕξω κόρας.
Ὡς δῆθεν οὐκ εἰδυῖα τἀξειργασμένα.
Ὦ παρθέν', ἥκεις τὸν Κλυταιμνήστρας τάφον
Στέψασα, καὶ σπείσασα νερτέροις χοάς;
ΕΡ. Ἥκω λαβοῦσα πρευμένειαν· ἀλλά με
Φόβος τις εἰσελήλυθ', ἥντιν' ἐν δόμοις,

Nam vadit incidens, in laqueos retium.
Egregia præda erit, si capta fuerit.
Iterum state quieto aspectu,
Et colore non significante factum.
Et ego habebo tetricas pupillas oculorum.
Tanquam utique non sciens facta.
O virgo venis, Clytæmnestræ sepulchrum
Postquam coronâsti, et libâsti inferis inferias?
*Her.* Venio, perfecta placatione: sed me
Metus quidam cepit, quem in ædibus

P. ἙΡΜΙΟΝ. Ἦλθον ἐξευμενισαμένη τὸν τάφον τῆς Κλυταιμνήστρας. ἀλλὰ περίφοβος γέγονα διὰ τὴν γενομένην βοὴν ἐν τοῖς οἴκοις, ἣν ἤκουσα πόῤῥω οὖσα· τί δ' ἄλλο ἥρμοζεν ἡμῖν; τὰ πράγματα ἡμῖν ἄξια τυγχάνει στεναγμάτων. εὐφήμει, τί δὲ καινὸν λέγεις; [ἐκυρώθη,

S. φόνον] Εἰς τὸ μέσον τοῦ φόνου, ἢ εἴσω τοῦ φόνου περιφραστικῶς. 1309. Δικτύων βρόχους] Εἰς τὰ δίκτυα περιφραστικῶς. 1310. Ἢν ἁλῷ] Ἐὰν κρατηθῇ. 1311. Πάλιν κατάστηθ'] Ἐγκατάστητε, ἐν καταστάσει γίνεσθε, καὶ μὴ θορυβεῖτε, ἀναδράμετε, φησὶν, εἰς τὴν προτέραν κατάστασιν τῆς ὄψεως, καὶ τὸ μὲν ὄμμα κατεστυγνακὸς ἔχετε, τὸ δὲ πρόσωπον ἀνύποπτον τῶν πεπραγμένων χάριν. τουτέστι προσποιεῖσθε καὶ νῦν κατηφεῖς εἶναι, καὶ λυπεῖσθαι διὰ τὸν Ὀρέστην, ἵνα μὴ περιχαρεῖς ὑμᾶς ἰδοῦσα, συνῇ τὸν κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς Ἑλένης πραττόμενον φόνον. Πάλιν κατάστηθ'] Ὥσπερ πρότερον, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν αὐτήν. MS. C.C.C. Ἡσύχῳ μὲν ὄμματι] Ἤγουν ἀταράχῳ ὡς ἀνελπίστως ἔχουσαι δηλονότι καὶ ἠπορημέναι. MS. C.C.C. 1312. Χροιᾷ τ' ἀδήλῳ] Ἐν χροιᾷ ἀδήλῳ, ἤγουν

1307. φίλτατε D. *Beck.*

1311. Κατάστηθ'] al. ἐγκατάστηθ': ita *Scholiast.* et per versum stabit. *Beck.*

1312. χρόᾳ ex membr. Brunckius; χροιᾷ Aldus et plerique MSS. Parum refert; sed iambum prætuli, ut et δ' pro τ' ob μὲν præcedens. Deinde Aldus δεδραγμένων, multi codices πεπραγμένων; alii corrupte δεδρωμένων vel πεπρωμένων. Denique ὑπὲρ pro περὶ MSS. quidam et Ald. *Por.*

Brunck. e membr. R. dedit χρόᾳ.

δεδραγμένων A. πεπραγμένων D. *Beck.*

δεδραμένων] Ita MS. B. et Lib. P. Ed. Ald. δεδραγμένων. Kingius ex MSS. Bodleianis πεπραγμένων. Sed de audaci facinore δρᾶσαι plerumque dicitur, non πρᾶξαι.

περί.] Ita Kingius ex MSS. Bodleianis, nec aliter MS. B. Ed. Ald. ὑπερ. *Musg.*

1315. Aug. 1. νερτέρας χοάς. *Beck.*

1316. νερτέρας Aug. 1. νερτέρων Cant. H. non male. Vide supra 1018. νερτέροις

Τηλουρὸς οὖσα δωμάτων, κλύω βοήν.
ΗΛ. Τί δ᾽; ἄξι᾽ ἡμῖν τυγχάνει στεναγμάτων.
ΕΡ. Εὔφημος ἴσθι· τί δὲ νεώτερον λέγεις;
ΗΛ. Θανεῖν Ὀρέστην κἄμ᾽ ἔδοξε τῇδε γῇ.
ΕΡ. Μὴ δῆτ᾽, ἐμούς γε συγγενεῖς πεφυκότας.
ΗΛ. Ἄραρ᾽· ἀνάγκης δ᾽ εἰς ζυγὸν καθέσταμεν.
ΕΡ. Ἦ τοῦδ᾽ ἕκατι καὶ βοὴ κατὰ στέγας;
ΗΛ. Ἱκέτης γὰρ Ἑλένης γόνασι προσπεσὼν βοᾷ,
ΕΡ. Τίς; οὐ γὰρ οἶδα μᾶλλον, ἢν σὺ μὴ λέγῃς.
ΗΛ. Τλήμων Ὀρέστης, μὴ θανεῖν, ἐμοῦ θ᾽ ὕπερ.

Procul existens a domo, audio clamorem.
*Ele.* Quid? nobis digna luctu contingunt.
*Her.* Fausta loquere: quid novi dicis?
*Ele.* Decretum est huic urbi, hodie Oresten et me mori.
*Her.* Absit, cum vos sitis mei cognati.
*Ele.* Decretum est: sumus in jugo necessitatis.
*Her.* An propterea est clamor in domo?
*Ele.* Supplex procedens ad genua Helenæ clamat.
*Her.* Quis? non satis scio, nisi tu dicas.
*Ele.* Miser Orestes orat, ne occidatur, et pro me.

P. ἐψήφισται τῷ Ἄργει θανεῖν Ὀρέστην καὶ μὲ MS. C.C.C.] εἴθε μὴ γένοιτο θανεῖν ὑμᾶς συγγενεῖς ὑπάρχοντας. ἥρμοσται, εἰς τὸν ζυγὸν δὲ τῆς δουλείας ὑπάρχομεν. ἆρα χάριν
S. ἀνυπόπτῳ ἕνεκα τῶν πεπραγμένων. MS. C.C.C. 1316. Στέψασα] Κοσμήσασα. Στέψασα] Διὰ τοῦ τῆς μητρὸς πλοκάμου τιμήσασα, ἃ ἔθος νεκροῖς τέμνεσθαι. MS. C.C.C. Σπείσασα] Θυσιάσασα τοῖς κάτω θυσίας. 1317. Πρευμένειαν] Παρὰ τὸ πρᾶον καὶ εὐμενὴς συντέθειται τὸ ὄνομα, ἀντὶ τοῦ πραϋμενής. Πρευμένειαν] Πραότητα, εὐμένειαν. 1318. Φόβος τὶς] Δέον εἰπεῖν πρὸς τὸ φόβος, βοὴ, ἥν τινα κλύω, ἐπεὶ δὲ τὸ ἥν τινα προὔθηκε, πρὸς τοῦτο καὶ τὴν βοὴν ἐπήγαγεν. Κλύω βοὴν] Λείπει διά. 1319. Τηλουρὸς οὖσα] Πόῤῥω οὖσα, ἤτοι τῆλε τῶν ὁρίων τῆς οἰκίας· ἐν γὰρ τῷ τάφῳ τῆς Κλυταιμνήστρας ἦν. 1320. Τί δ᾽, ἄξι᾽ ἡμῖν] Πεπόνθαμεν ἄξια στεναγμάτων. ἢ οὕτως, πῶς φησὶν οὐκ ἀξίως στενάζομεν, θανεῖν κατακριθέντες. 1326. Ἱκέτης] Παρακλήτωρ. 1328. Τλήμων Ὀρέστης κ. λ.] Ὑπὲρ ἑαυτοῦ βοᾷ μὴ θανεῖν αὐτὸν, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ ἵνα μὴ θάνω.

M. νερτέρους N. In proximo versu με Ald. et multi MSS. alii μοι, quod deterius est; ε supra scriptum habet H. *Por.*

1318. Reisk. ἤ τιν᾽ ἐν δόμοις, *subiit timor me, quæ audio tumultum aliquem.* *Beck.*

1319. Melius abesset vox δωμάτων, quæ ineleganter et ingrate post δόμοις posita, nulli rei, præterquam metro fulciendo, inservit. *Brunck.*

1320. Τί δ᾽; Ἄξι᾽, etc.] Ita lego cum interrogantis nota post τί δ᾽; Non autem post στεναγμάτων. Aliter legendum est cum *Heinsii* libello τὰ δ᾽ ἄξι᾽, etc.

Fac. præfert lectionem a Barn. adnotatam, τάδ᾽ ἄξια. Reisk. legit τί δ᾽; οὐκ ἀξί᾽, ut τί δ᾽ sit extra versum.

1323. ἐμοῦ pro ἐμοὺς Cod. D. *Beck.* ἐμούς] MS. Cantabr. ἐμοῦ. *Musg.*

1324. ἄραρεν Ald. sed omnes fere MSS. ἄραρ᾽ et δ᾽ retinent, quod omittunt membranæ, ἄραρε secundam producit et pertinet ad eam Dorismorum classem, quam tetigi supra 26. Recte igitur hanc lectio-

ΕΡ. Ἐπ' ἀξίοισί γ' ἆρ' ἀνευφημεῖ δόμος.
ΗΛ. Περὶ τοῦ γὰρ ἄλλου μᾶλλον ἂν φθέγξαιτό τις;
Ἀλλ' ἐλθὲ καὶ μετάσχες ἱκεσίας φίλοις,
Σῇ μητρὶ προσπεσοῦσα τῇ μέγ' ὀλβίᾳ,
Μενέλαον ἡμᾶς μὴ θανόντας εἰσιδεῖν.
Ἀλλ', ὦ τραφεῖσα μητρὸς ἐν χεροῖν ἐμῆς,
Οἴκτειρον ἡμᾶς, κἀποκούφισον κακῶν.
Ἴθ' εἰς ἀγῶνα δεῦρ'· ἐγὼ δ' ἡγήσομαι·
Σωτηρίας γὰρ τέρμ' ἔχεις ἡμῖν μόνη.
ΕΡ. Ἰδοὺ, διώκω τὸν ἐμὸν εἰς δόμους πόδα.

*Her.* Ob idoneam ergo causam infauste sonat domus.
*Ele.* Nam de qua alia re quis magis eloquatur?
Sed veni, et sis amicis particeps supplicationis,
Procidens ante tuam matrem valde beatam,
Ne Menelaus videat nos morientes.
Sed o tu, quæ es educata in manibus meæ matris,
Miserere nostri, et leva mala:
Veni huc in certamen, ego præcedam:
Sola enim habes nobis metam salutis.
*Her.* Ecce propere urgeo meum pedem in domum.

P. τούτου ἐστὶν ἡ βοὴ κατὰ τοὺς οἴκους; ἀξίως ὅτι καὶ ὁ οἶκος θρηνεῖ δι' ἡμᾶς. διὰ ποῖον γὰρ ἄλλο ἔμελλέ τις βοᾷν ἐν τοῖς οἴκοις; ἀλλ' ἄπελθε, καὶ μετάλαβε τῆς παρακλήσεως τοῖς φίλοις, προσπεσοῦσα τῇ μητρὶ τῇ μεγάλως μακαρίᾳ, ὥστε τὸν Μενέλαον, μὴ ἀνέξεσθαι ἰδεῖν ἡμᾶς ἀποθανόντας. ἀλλ', ὦ Ἑρμιόνη, ἡ ἀνατραφεῖσα διὰ τῶν χειρῶν τῆς μητρός μου, ἐλέησον ἡμᾶς, καὶ ἐλάφρυνον ἀπὸ τῶν κακῶν. ἄγε, ἐλθὲ εἰς ἀγῶνα, ἐγὼ δὲ ὁδηγήσω. σὺ

S. MS. CCC. 1329. Ἐπ' ἀξίοισιν ἆρ'] Ἐὰν μὲν εὐφημεῖ γράφεται, ἀντὶ τοῦ δυσφημεῖ νοητέον, ἵν' ᾖ κατὰ ἀντίφρασιν εἰρημένον. συνδέσμου ὄντος τοῦ ἄν. ἐὰν δὲ ὑφ' ἕν, ἀνευφημεῖ, ἀντὶ τοῦ κατευφημεῖ, καὶ ἀναθρηνεῖ ὁ δόμος, καὶ σημαίνει τὸ ἐνηχεῖ. 1330. Περὶ

nem probavit Barnesius, edidit Morellus. *Por.*

Ἄραρεν] MS. ἄραρ' bene.

Valck. ad Hippol. 1090. e duobus Codd. Leid. corrigit Ἄραρ', quod signif. *firmiter decretum est*. κέκριται Hes. explicat. Brunck. e membr. R. Ἄραρ'. ἀνάγκης εἰς ζυγὸν—et pessimum esse Ἄραρεν docet.

ἄραρ' D. *Beck.*

1327. Inter Aldinum σὺ γὰρ et οὐδὲν fluctuant codices, sed plures, opinor, οὐδέν. L. vitiose οὐκ tantum. *Por.*

οὐδὲν οἶδα e membr. R. scripsit Br.

οὐδὲν οἶδα — D. *Beck.*

σὺ γὰρ οἶδα] MS. Cantabr. οὐδὲν οἶδα. *Musg.*

1329. ἐπ' ἀξίοισί τ' Ald. et plurimi MSS. ubi τ' non omittendum erat cum editoribus, sed in γ' mutandum. *Por.*

Usum verbi ἀνευφημεῖν κατ' ἀντίφρασιν pro *lamentari* illustrat ad h. l. Fac.

ἀξίοισί τ' A. D. *Beck.*

1331. μέτασχε Ald. et MS. quidam; quod cum aperte metrum vitiet, fortasse legendum κάτισχε in loco citato ad Hec. 850. *Por.*

μέτασχε A. μετάσχες D. *Beck.*

1332. μητρὶ A. In plerisque locis, ubi expressum ματρὸς, in Codd. per compendium scribitur. Mox idem A. μεγαλολβίᾳ et supra γρ. μέγ' ὀλβίᾳ. *Beck.*

1335. κἀπικούφισον A. *Beck.*

1339. τοὐπ' ἐμοὶ Ald. et plerique MSS.

Σώθηθ', ὅσον γε τοὐπ' ἐμ'. ΗΛ. Ὦ κατὰ στέγας,
Φίλοι ξιφήρεις, οὐχὶ συλλήψεσθ' ἄγραν;
ΕΡ. Οἴ 'γώ· τίνας τούσδ' εἰσορῶ; ΟΡ. Σιγᾶν χρεών·
Ἡμῖν γὰρ ἥκεις, οὐχὶ σοὶ, σωτηρία.
ΗΛ. Ἔχεσθ', ἔχεσθε· φάσγανον δὲ πρὸς δέρῃ
Βαλόντες, ἡσυχάζεθ', ὡς εἰδῇ τόδε
Μενέλαος, οὕνεκ' ἄνδρας, οὐ Φρύγας κακοὺς
Εὑρὼν, ἔπραξεν οἷα χρὴ πράσσειν κακούς.
Ἰὼ ἰὼ φίλαι, κτύπον ἐγείρετε
Κτύπον καὶ βοὰν

Servati estote, quantum in me est. *Ele.* O in domo
Amici armati, non capietis prædam?
*Her.* Hei mihi, quos hic video. *Ore.* Oportet tacere.
Venis enim nobis, non tibi, salus.
*Ele.* Tenete, tenete: et ensem ad collum
Admoventes, quiescite, ut sciat hoc
Menelaus, quod viros, non ignavos Phrygas
Inveniens, passus est ea, quæ oportet pati malos.
O amicæ, excitate strepitum,
Strepitum et clamorem.

P. γὰρ ἔχεις μόνη τὸ στήριγμα τῆς ἐμῶν σωτηρίας. ἰδοὺ ἐλαύνω τῆς πορείαν εἰς δόμους. σεσωσμένοι ἐστὲ, ὅσον ἐπὶ τῇ ἐμῇ γνώμῃ. ὦ ὑμεῖς οἱ κατὰ τοὺς οἴκους ξιφηφόροι, οὐ συλλήψεσθε τὴν Ἑρμιόνην. οἴμοι, τίνες εἰσὶν οὗτοι οὓς εἰσορῶ; σιγᾶν πρέπον, ἡμῖν γὰρ ἦλθες, οὐχὶ σεαυτῇ, σωτηρία. ἔχεσθε αὐτῆς, φάσγανον δὲ πρὸς τῷ τραχήλῳ βαλόντες, προσμένετε ἵνα γνῷ τόδε Μενέλαος, ὅτι ἄνδρας ἀνδρείους καὶ οὐ δειλοὺς Φρύγας εὑρὼν, ἔπαθεν ἅπερ

S. τοῦ γὰρ] Περὶ τίνος γὰρ ἄλλου φθέγξαιτό τις, ἢ θρηνήσειεν. ἢ ὅτι ἡμεῖς ἀπολλύμεθα; 1337. Σωτηρίας γὰρ] Ἀντὶ τοῦ ἐν σοὶ ἐστὶν ἡ σωτηρία ἡμῶν. 1343. Ἔχεσθ', ἔχεσθε] Σκοπεῖτε φησὶ μὴ κλαίουσα ἡ Ἑρμιόνη διὰ τὴν μητέρα, ἀκουσθήσεται τοῖς

hiatu non ferendo, quem miror a tot editoribus relictum. τοὐπ' ἐμ' K. ut edidit Morellus. In Hec. 512. Alc. 677. Rhes. 398. τοὐπί σ' occurrit, in Iph. A. 1566. si modo locus iste genuinus est, τοὐπ' ἐμ': in quibus exemplis οι non potest elidi. Hæc phrasis duplicem interpretationem recipit: *quod in mea potestate est*, et, *quod ad me attinet*. Sophocles Antig. 889. ἡμεῖς γὰρ ἁγνοὶ τοὐπὶ τήνδε τὴν κόρην. Priscianus XVIII. p, 1209. 17. Λυσίας κατ' Ἀγοράτου ἐνδείξεως· Καὶ τό γε ἐπ' ἐκεῖνον ἐσώθης. Quæ corruptissime ibi exstant. Locus est ed. Tayl. p. 253. Reisk. 481. ubi additur εἶναί post ἐκεῖνον. Frustra conjicit ἐκείνῳ Scaliger, licet ita laudet Budæus Comment. Gr. L. p. 978. τὸ ἐπὶ σφᾶς εἶναι habent omnes MSS. Thucydidis IV. 28. τὸ ἐπ' ἐκείνους unus VIII. 48. Utroque loco accusativum retinent duo MSS. Bibliothecæ publicæ Cantabrigiensis. Totus vero Prisciani locus ita legendus est. Ξενοφῶν παιδείας V. (4. 11.) καὶ νῦν τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ οἴχομαι τὸ δ' ἐπὶ σοὶ σέσωσμαι. Λυσίας ad accusativum κατ' Ἀγοράτου ἐνδείξεως καὶ τόγε ἐπ' ἐκεῖνον ἐσώθης. *Por.*

Heath. Σώθηθ' verti vult, *servati sitis.* σώθητ' D. *Beck.*

1341. οἶ scribit, non οἴ, Cod. D. *Beck.*

1344. ὡς εἰδῇ e membr. R. dedit Br. βάλλοντες Codd. A. D. *Beck.*

1345. Μενέλεως Cod. A. οὐ ante Φρύγας in D. omittitur. *Beck.*

1346. πράσσειν h. l. non est *pali*, sed

Πρὸ μελάθρων, ὅπως ὁ πραχθεὶς φόνος
Μὴ δεινὸν Ἀργείοισιν ἐμβάλῃ φόβον,
Βοηδρομῆσαι πρὸς δόμους τυραννικοὺς,
Πρὶν ἐτύμως ἴδω τὸν Ἑλένας φόνον
Καθαιμακτὸν ἐν δόμοις κείμενον,
Ἢ καὶ λόγον του προσπόλων πυθώμεθα.
Τὰς μὲν γὰρ οἶδα συμφορὰς, τὰς δ' οὐ σαφῶς.

Ante ædes, ut facta cædes
Non incutiat Argivis vehementem terrorem,
Ut opem ferant versus ædes tyrannicas,
Priusquam certo videam Helenæ cædem
Cruentam in domo jacentem.
Aut sermonem cujusdam ministrorum audiamus.
Nam quasdam calamitates scio, quasdam non clare.

P. χρὴ παθεῖν τοὺς κακούς. ἰὼ φίλαι κτύπον καὶ θόρυβον κινεῖτε, ἔμπροσθεν τῶν οἴκων, ὁρᾶτε ὅπως ὁ φόνος τῆς Ἑλένης μὴ μέγαν Ἀργείοισιν ἐμβάλῃ φόβον, MS. C.C.C.] ὥστε ἐπὶ βοηθείᾳ δραμεῖν πρὸς τοὺς οἴκους τοὺς βασιλικοὺς, πρὶν ἀληθῶς ἴδω τὸ σῶμα τῆς Ἑλένης πεφονευμένον, ἤτοι ᾑμαγμένον ἐν τοῖς οἴκοις κείμενον, ἢ ἀκούσομεν τοῦτο παρά τινος τῶν δού-

S. Ἀργείοις, οἱ δὲ θροηθέντες ταχὺ ἐνταῦθα ἔλθοιεν. Baroc. 74. 1352. Ἴδοιμι τὸν Ἑλένας φόνον] Ἐπειδὴ μόνη ἔμελλεν εἰσελθεῖν ἐντὸς, καὶ ἰδεῖν τὸν τῆς Ἑλένης φόνον, διὰ τοῦτο ἴδοιμι ἑνικῶς ἐξέφερεν. εἰ δέ τις ἐξιὼν εἶπεν, οὐ μόνη ἀλλὰ μετὰ τοῦ χοροῦ ἤκουσεν ἄν, καὶ διὰ τοῦτο πληθυντικῶς τὸ πυθώμεθα εἶπεν. Baroc. 74. 1356. Διὰ δίκας ἔβα] Ἡ Νέμεσις τῆς δίκης τῶν θεῶν ἔμολεν, ὅ ἐστι, δίκην ἀπαιτεῖται παρ' αὐτῶν, ἐνεμέσησαν γὰρ αὐτῇ οἱ θεοί. Διὰ δίκας ἔβα] Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς, κώλων καὶ στίχων Θ'. Τὸ Α' παιωνικὸν ἡμιόλιον ἐκ ΠΑΙΩΝΟΣ Δ' καὶ ἰάμβου. Τὸ Β' ὅμοιον δίμετρον ὑπερ-

retinet proprium significatum. Menelaus ignaviter et male fecit, scil. in Electram et Orestem.

ἔπραξαν D. sed litteræ α superscriptum ε. *Beck.*

1347—1349. Ita exhibet Beckius,

Ἰὼ ἰὼ, φίλαι, κτύπον ἐγείρετε, κτύπον καὶ βοὰν
Πρὸ μελάθρων, ὅπως ὁ πραχθεὶς φόνος. [1353.

Voluit hos versus in senarios redigere Arnald. Misc. Obs. T. VI. p. 590. (Ἰὼ, ἰὼ φίλαι, κτύπον τ' ἐγείρετε Καὶ βοὰν, πρὸ μελάθρων ὅπως πραχθεὶς φόνος) Kingius in tres versus descripsit, quorum primus et ultimus asynartetus ex dochmaicis, medius dochmaicus, monente Heath. Sensus causa Fac. corrigit (contra metri leges) κτύπον μὴ 'γείρετε, vel — οὐ 'γείρετε: e vulgata enim lectione Electram fieri jubere strepitum, ne populus adcurrat. Eadem est Reiskii suspicio. Brunck. hos versus disposuit ex auctoritate membr. R. sic:

ἰὼ, ἰὼ φίλαι, κτύπον ἐγείρετε
κτύπον καὶ βοὰν
πρὸ μελάθρων, ὅ. ὁ πρ.

1347. κτύπον ἐγείρετε φίλαι inverso ordine A. In D. autem sequentia κτύπον καὶ βοὰν singularem constituunt versum. *Beck.*

Ver. 1347. s. (B. vide supra.) Hi duo versus, ut et mox alii duo, sc. 1352. s. non Iambici sed diversi alicujus metri, sunt. Quod moneo, ne quis emendandi studio corrumpat, quod accidit Kingio ad v. 1359. *Musg.*

1352. πρὶν ἂν Ald. et versu sequente, δόμοισι. Variant MSS. *Por.*

King. ἴδοιμι — Πρὶν ἐτύμως ἴδω dedit Brunck.

ἂν in A. deest. *Beck.*

1353. Καθαιμακτὸν] hic versus, ut et hi, Ἰὼ, ἰὼ, φίλαι, et Πρὸ μελάθρων, et Πρὶν ἂν ἐτύμως, soli ab *Iambis* excipiuntur, de qua re *Scholiastæ* in principio hujus scenæ,

ΧΟ. Διὰ δίκας ἔβα
Θεῶν νέμεσις εἰς Ἑλέναν.
Δακρύοισι γὰρ Ἑλλάδ' ἅπασαν ἔπλησε,
Διὰ τὸν ὀλόμενον, ὀλόμενον Ἰδαῖον
Πάριν, ὃς ἄγαγ' Ἑλλάδ' εἰς Ἴλιον.
Ἀλλὰ, κτυπεῖ γὰρ κλῇθρα βασιλείων δόμων,
Σιγήσατ', ἔξω γάρ τις ἐκβαίνει Φρυγῶν,

*Cho.* Juste venit deorum
Vindicta contra Helenam:
Nam lacrymis totam Græciam implevit
Propter Idæum perniciosum
Parim, qui ad Ilium Græcos adduxit.
Sed, (nam crepant claustra regiæ domus)
Tacete, egreditur enim aliquis Phrygum,

P. λων, ὡς ἀπὸ τῆς βοῆς, ἐν συμφοραῖς οὖσαν τὴν Ἑλένην ἐγίνωσκεν, ἀγνοῶ δὲ εἰ πέρας ἔσχεν ὁ φόνος αὐτῆς. ΧΟ. Δικαίως ἡ Νέμεσις τὴν Ἑλένην ἐτιμωρήσατο, δακρύων γὰρ ἅπασαν Ἑλλάδ' ἐπλήρωσε διὰ τὸν ἄξιον ἀπωλείας Ἰδαῖον Πάριν. ἀλλὰ σιγήσατε, ἠχεῖ γὰρ τὰ κλεῖθρα τῶν βασιλείων δόμων, ἐξέρχεταί τις ἀπὸ τῶν Φρυγῶν ἀφ' οὗ ἀκούσομεν πῶς τὰν δό-

S. κατάληκτον ἐκ παιώνων Β' ΔΥΟ, καὶ συλλαβῆς· εἰ δὲ βούλει, ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ Β' ποδὸς χορείου, τοῦ δὲ Γ' δακτύλου. Τὸ Γ' ἀναπαιστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ Δ' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ τριῶν χορείων καὶ πυρριχείου, ἢ ἰάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ Ε' τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς· εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ΕΠΙΤΡΙΤΟΥ Δ' καὶ συλλαβῆς. Τὸ Ζ', Η', Θ', ἰαμβικοὶ τρίμετροι ἀκατάληκτοι· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1361. Ἀλλὰ, κτυπεῖ γὰρ] Ἐξιὼν τὶς ψοφεῖ, τοῦτο γὰρ ἔθος ταῖς θύραις. τούτους δὲ τοὺς τρεῖς στίχους, οὐκ ἄν τις συγχωρήσειεν Εὐριπίδου εἶναι, ἀλλὰ

καθ' αἱμακτὸν D. Mox idem δόμοις. *Beck.*

δόμοισι] MS. Cantabr. δόμοις. Kingius ex MS. Reg. Soc. versum sic legit:

αἱμακτὸν ἐν δόμοισι τοῖσδε κείμενον. *Musg.*

1354. Ἦ καὶ λόγον του] Ita scribo του, quia est encliticum pro τινός.

Mirum Prevoto videtur, quod ea a ministris cognoscere cupiat Electra, quæ omnium optime a Pylade et a fratre accipere potuerit. Cæterum certum est, ipsam in palatium redire, atque chorum manere solum in scena. *Beck.*

1356—1360. In A. distinguuntur et scribuntur ita:

Διὰ δ. ἔ. θ. νέμεσις
Εἰς Ἑλ. δακρ. γ. Ἑλλάδα πᾶσαν (sic)
Ἔπλησε, διὰ τ. ὀ. Ι.
Πάριν κ. τ. λ.

sed in D. sic.:

Διὰ δ. ἔ. θ. νέμεσις Ἑλέναν,
δακρ. γ. ἑ. ἅπ. ἔπλησεν
διὰ etc. *Beck.*

1359. Aldus et MSS. quidam ὀλόμενον semel tantum. *Por.*

Brunck. quoque bis ὀλόμενον posuit auctoritate membr. R. *Beck.*

ὀλόμενον] Duplicatur hæc vox in King. *Musg.*

1360. Post Πάριν in D. punctum, et ὃς omittitur. *Beck.*

1361. κλῆθρα D. sed ει suprascriptum. Ad ἀλλὰ in eodem adscriptum: ἀλλὰ σιγήσατ'. *Beck.*

1362. Fac. contra Barnesii versionem monet, θανάτου ad ξίφος pertinere, et ἐκ cum πέφευγα jungi debere, ut sententia sit: *Argivum mortis*, h. e. *mortiferum ensem, effugi.* Idem mirabilem Phrygis saltum explicari posse credit e structura ædium ap Gr. quarum thalami in aulam internam spectabant, Phrygem thalamo

Οὗ πευσόμεσθα τἀν δόμοις ὅπως ἔχει.

ΦΡΥΞ.

Ἀργεῖον ξίφος ἐκ θανάτου πέφευγα

Ex quo audiemus, quid agatur in ædibus.

PHRYX.

Effugi Argivum ensem ex morte,

P. μοις διάκειται. ΦΡΥΞ. [Ἀργεῖον ξίφος πέφυγα ἐκ θανάτου φυγὼν δηλονότι ἐν ὑποδή-
S. μασιν τῶν ὑποκριτῶν, οἵ τινες ἵνα μὴ κακοπαθῶσιν ἀπὸ τῶν βασιλείων δόμων καθαλλόμενοι, παραινίξαντες ἐκπορεύονται τὸ τοῦ Φρυγὸς ἔχοντες σχῆμα καὶ πρόσωπον, ὅμως διὰ θυρῶν εὐλόγως ἐξιόντες φαίνονται. ἐξ ὧν δὲ αὐτοὶ λέγουσιν, ἀντιμαρτυροῦσι τῇ διὰ τῶν θυρῶν ἐξόδῳ. φανερὸν δὲ ἐκ τῶν ἑξῆς, ὅτι ὑπερπεπήδηκεν. 1364. Ἀργεῖον ξίφος] Ἐντεῦθεν, φασὶν, ἐξέστη τοῦ ἰδίου ἔθους ὁ Εὐριπίδης, ἀνοίκεια ἑαυτῷ λέγων. Ἀργεῖον ξίφος κ. λ.] Διὰ τοῦ εἰπεῖν Ἀργεῖον ξίφος, καὶ βαρβάροις εὐμαρίσι τοῦτο λέγει, ὅτι ἐγὼ ὁ βάρβαρος πέφευγα τοὺς Ἕλληνας. MS. C.C.C. Ἀργεῖον ξίφος] Τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται μονοστροφικὰ, καὶ μετρικὰ ἄτακτα, εἰσὶ δὲ καὶ ἀνομοιόστροφα, οὐ γὰρ ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ ἑξῆς· τὰ δὲ κῶλα τῆς παρούσης στροφῆς εἰσὶν ΙΑ΄. Τὸ Α΄ ἰωνικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον ἐκ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου Δ΄, παίωνος Β΄, ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ διτροχαίου. Τὸ Β΄ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ Γ΄ ἰαμβικὸν τρίμετρον καταληκτικόν. Τὸ Δ΄ τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. Τὸ Ε΄ δακτυλικὸν τρίμετρον ἐκ σπονδείων. Τὸ ϛ΄ τροχαϊκὸν ΙΘΥΦΑΛΛΙΚΟΝ. Τὸ Ζ΄ ὅμοιον ἑφθημιμερές. Τὸ Η΄ ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ Α΄ πο-

inclusum et ex eo aufugientem super pinnacula in aulam desiluisse, et dein per fores ædium exiisse. Desiluit ex στέγαις, sub quibus erant thalami, (nam παστάδες indicant vel locum, ubi convivia celebrantur, vel thalamos, vel porticum, v. Wolf. ad Fragm. Poëtr. p. 34.) super pinnacula fabrefacta in aulam internam, quæ thalamis et porticu cincta erat. Reisk. legendum putat ξίφος ἐκ θανάτου τε πέφευγα.

*Beck.*

1364. πέφευγα ad sequ. versum refert. A. *Beck.*

Operæ pretium fuerit, fusius hic scopum poëtæ aperire, quo minus perspecto, non potest non frigidum videri hujus scenæ exordium. Minime igitur dubitandum est, quin poëta sub persona Phrygis totam Persarum gentem, communem Græciæ hostem, civibus suis deridendam propinare voluerit. Nam et sic alibi Persarum habitus et instituta Phrygibus tribuit, Andromach. 174. Cyclop. 182. Phrygem igitur hunc, ridiculi causa, non modo timidum et fugacem fingit, sed fuga, tanquam re præclare gesta, gestientem et exsultantem :

Ἀργεῖον ξίφος ἐκ θανάτου πέφευγα.

Nulla re indolem gentis luculentius ostendere potuisset. Qui enim inter homines bellicosos vixisset, atque in civitate, quæ fortitudinis laudem sectaretur, timiditatem suam vel celasset, vel invitus et cum pudore fassus esset, nunquam certe velut gloriabundus et gratulans sibi commemorasset. Ad timiditatem quoque ejus spectare videntur sequentia :

Βαρβάροις ἐν εὐμαρίσι —

Quod idem fere est, ac si diceret : *non exspectabam equidem, dum calceos, foras prodeuntibus aptiores, induerem : soleatus, et eram, aufugi.* Prolixiorem curam desiderant sequentia, injecta a veteri grammatico dubitatione, utrum a tectis ædium desiluerit Phryx Euripideus, an per portas aufugerit. Versus quidem 1367. 8. disertissime docent, per portas eum egressum esse ; sed contendit Anonymus ille, histriones, periculosum ex ædibus saltum formidantes, suppositis versibus istis cavisse, ne Actor, Phrygis personam gerens contra auctoris œconomiam, per vestibulum prodiens, peccare videretur. Favet huic assertioni præpositio ὑπὲρ, cujus usitatissima potestas est *super :* deinde quod non statim ratio apparet, cur eo in loco tectorum lacunaria [τέρεμνα] et triglypha commemorentur, nisi ad saltus, quem inde

Βαρβάροις εὐμαρίσιν,
Κεδρωτὰ παστάδων ὑπὲρ τέρεμνα
Δωρικάς τε τριγλύφους,
Φροῦδα, φροῦδ᾽, ὦ γᾶ, γᾶ,

In barbaris soleis,
Supra cedrina lacunaria thalamorum,
Doricaque triglypha,
Evanidum, evanidum, o terra, terra,

P. μασι βαρβαρικοῖς, ὑπὲρ τὰς ὑψηλὰς στέγας τῶν παστάδων τὰς ἐκ κέδρου κατεσκευασ-

S. δὸς χορείου, τοῦ δὲ τελευταίου ἀδιαφόρου· εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος Δ' καὶ Β', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ συλλαβῆς. Τὸ Θ' ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ Γ' ποδὸς χορείου. Τὸ Ι' (lege Τὸ ΙΑ') παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐξ ἀντισπάστου καὶ δακτύλου, ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, ἐν εἰσθέσει στίχος ἴαμβος τρίμετρος. 1365. Εὐμαρίσι] Εὐμαρὶς εἶδος ὑποδήματος σανδαλώδους, πεποίηται δὲ ἀπὸ τοῦ εὐμαρῶς ὑποδεῖσθαι. 1366. Κεδρωτὰ] Τὰ ἐκ κέδρου ξύλα. Παστάδων] Τῶν κοιτώνων. Παστάδων] Τῶν θαλάμων. Ὑπὲρ τέρεμνα] Ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τεράμνων, τεράμνια δὲ (f. τέραμνα) τὰς ὑψηλὰς οἰκίας. ταῦτα οὗτός φησιν, ὡς ὑπερπεπηδηκὼς τῶν ἔξω τινὸς οἴκων. Αἰσχίνης δὲ τῆς ὑπὲρ ἀντὶ τῆς πρὸ φησὶν, ἵν᾽ ᾖ ἀντὶ τοῦ πρὸ τεράμνων. 1367. Δωρικάς τε Τριγλύφας] Ἐπεὶ παρὰ Δωριεῦσι γλυφή τις ἦν, ἣ ἐκαλεῖτο τρίγλυφος, ἢ ὡς τῶν Δωριέων καταδειξάντων τὰς γλυφὰς τῶν ὀρόφων. Τριγλύφας] Κατασκευαὶ ἦσαν αἱ τριγλύφαι ἐκ ξύλων ποικίλως γεγλυμμέναι. τὸ Δωρικὰς τριγλύφας, καὶ τὸ κεδρωτὰ τέρεμνα ταυτόν ἐστί. Baroc. 74. 1368. Φροῦδα γᾶ] Διχῶς ἄν τις τοῦτο ἐκδέξαιτο, καθ᾽ ἕνα μὲν τρόπον, ὅτι ἡ γῆ

fecerat Phryx, magnitudinem et periculum declarandum. Verum in his utcunque speciosis acquiescere non sinunt inferius a Phryge dicta v. 1513. Δραπέτην γὰρ ἐξέκλεπτον ἐκ δόμων πόδα. Nullumne, ut Phryx, tam apto loco, tam mirabilis saltus mentionem fecerit? Sed neque Orestes quidquam de tam audaci facinore suspicatus videtur v. 1521. ut perspicuum sit, auctorem nihil tale cogitasse, sed per portam usitata via Phrygem exeuntem finxisse. Videamus jam, annon cum hac notione conciliari queant, quæ anonymi sententiæ favere paullo ante diximus. Ergo ὑπὲρ non tantum *supra*, sed, docentibus etiam Lexicis, *ultra*, quoque *trans*, *extra*, significat. Notum est proverbium ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα πηδᾶν. Valet id in compositis maxime verbis. Sic ὑπερβάλλειν ὄρους Diod. Sic. ὑπερβαλὼν πύλας Noster Alcest. 807. et 841. Suppl. 1052. unde et Hecub. v. 53. ὑπὲρ σκηνὴν legendum conjeci. Superest, ut rationem exponamus, cur poëta hoc in loco lacunarium et triglyphorum mentionem injecerit. Et mihi quidem non est dubium, quin contemtum indicare voluerit, quo Persæ, luxui dedita gens, ædium tecta et lacunaria auro incrustare solita, fastuosamque architecturam amans, modestiora Græcorum ornamenta, lacunaria dico cedrina et Dorica triglypha, haud dubie spectaverint. Aurum enim barbaris elegantiæ vicem supplevisse indicant Virgiliani illi (Æneid. II. 504.)

*Barbarico postes auro spoliisque superbi.*

Atque hinc porro Paris apud Ovidium *aurea tecta*, ut rem Græcis nunquam visam, Helenæ jactabundus commemorat v. 176. Neque obstat, quod verba Phrygis non adeo perspicue contemtum indicent. Potuit enim Actor gestu, vel inflexione vocis, satis clarum auditoribus contemtus indicium dare, ut vulgo in theatris fieri videmus. Illud denique attentum lectorem haud facile effugiet, hominem ignavum et imbellem, qui modo fugæ vitam se debere professus erat, multo magis ridiculum et odiosum esse, si eodem spiritu gentis victricis paupertatem modestiamve præ suorum opibus luxuque despiciat: ut neque hoc ad deprimendos Persas, quem poëtæ scopum esse dixi, nullam plane vim habuerit. *Musg.*

1365. ἐν εὐμαρίσι habent Aldus et MSS. plerique, cum Etymologo p. 393, 18. ἐν, natum, ut videtur, e syllaba sequente,

Βαρβάροισι δρασμοῖς.
Αἶ αἶ, πᾶ φύγω, ξέναι,
Πολιὸν αἰθέρ' ἀμπτάμενος,

Barbarica fuga.
Heu, heu, quo effugiam, o hospitæ,
Per canum ætherem sublimis volans

P. μενας, καὶ ὑπὲρ τὰς Δωρικὰς Τριγλύφας, φροῦδα γᾶ, (διὰ μέσου) βαρβαρικαῖς φυγαῖς. αἰ

S. τῶν Ἀργείων ἀφανής ἐστι τοῖς βαρβάροις δραπετεύουσι καθ' ἀπειράτων τόπων, ἐπεὶ ὑπερβαίνει τὰ βασίλεια, καί (f. μὴ) διὰ τοῦ ἐδάφους τὴν πορείαν ποιεῖται, διὰ τὸ ὕψος ἀφανῆ φησὶν εἶναι τὴν γῆν αὐτῶν. τὸ δὲ βαρβάροις δρασμοῖς, πρὸς τὸ ἐχόμενον ληπτέον, οἷον βάρβαρος ὢν οὐκ οἶδα ποῦ φύγω, καὶ γὰρ οὐκ] εἰμὶ τῶν τόπων ἐθάς. ἢ οὕτως, ἐπεὶ μὴ διὰ γῆς ποιεῖται τὴν πορείαν, ἀλλὰ ὑπερβὰς ἥλλατο, ἀφανῆ φησὶν εἶναι ἑαυτῷ τὴν γῆν ἢ τὸ φροῦδα γᾶ ἐπὶ τοῦ Ἰλίου φησίν. ἐρωτώμενος γὰρ, τὸ ἐμοὶ φησίν· "Ἴλιον, Ἴλιον, ὤμοι μοι," τουτέστιν, ἐμοῦ τοῦ βαρβάρου φεύγοντος πάνυ ἀφέστηκεν ἡ πατρίς. 1373. Ταυρόκρανος] Τοῦτο ἔξωθεν ὁ ποιητὴς πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἰάμβου προσέθηκεν, οὐ γὰρ ἁρμόττει τῷ Φρυγὶ ἀμαθεῖ ὄντι τοῦτο λέγειν· ἀναστρεπτέον δὲ τὴν λέξιν, τουτέστιν ἐν Ὠκεανῷ, ὃς Ταυρόκρανος ὢν, ἑλίσσων κυκλοῖ χθόνα. καὶ οὗτος δὲ ποταμὸν ὑπείληφε τὸν Ὠκεανὸν, καὶ Ὅμηρος, "Οὔτέ τις οὖν ποταμῶν ἀπέην, νόσφ' Ὠκεανοῖο." Il. Υ. 7. ὅτι δὲ κύκλῳ περιῤῥεῖ τὴν οἰκουμένην, ἐσήμανε τὸ "Ἀψοῤῥόου Ὠκεανοῖο." Il. Σ. 400. ἐπιεικῶς δὲ τοὺς ποτα-

ejecit Brunckius, membranarum auctoritate; sed versum ithyphallicum vocat, cum sit trochaicus dimeter catalecticus; εὐμαρίσιν enim secundam producit. Ithyphallici sunt 1369. 1429. 1431. *Por.*

Brunck. e membr. R. βαρβάροις εὐμαρίσι, qui est versus ithyphallicus.

βαρβάροις] Gl. Cod. D. βαρβαρικοῖς. *Beck.*

Quæri potest, cur poëta in fuga Phrygis depingenda εὐμαρίδων mentionem fecerit. Videntur εὐμαρίδες calceamenti genus fuisse delicatioribus tantum usitatum; unde et Dario tribuuntur Æschyl. Pers. v. 855. Confer Epigramma Antipatri in Anthol. H. Steph. p. 234. Forte et domi tantum gestabantur, plane ut a Romanis soleæ. Turneb. Adversar. XXIV. c. 17. Trepidationem igitur servi ostendit, eum tales soleas gestantem in publicum prodiise. *Musg.*

1366. Gl. Cod. D. ὑπὲρ τὰς ὑψηλὰς στέγας τῶν παστάδων, τὰς κέδρου κατεσκευασμένας.

His verbis non saltum sed simpliciter exitum e palatio describi, monet, Prev. idemque causam circumlocutionis reddit hanc: "S'il parla avec détail de ces lambris du cédre et de ces triglyphes doriques, c'est sans doute parce que la comparaison de cette architecture simple à celle des palais Phrygiens, chargés d'ornemens et brillans d'or de toute parts excite à la fois ses régrets et même ses dédains. Ce dernier sentiment qui contraste avec sa situation, ne pouvoit manquer de le rendre ridicule et méprisable. Les Grecs aimoient à voir sur leur théâtre les barbares humiliés. Sous le nom de Phrygiens, c'étoient les Perses qu'on avoit coutume de leur peindre, afin de satisfaire et d'entretenir leur haine et leur mépris pour cette nation ennemie." *Beck.*

ὑπὲρ] *ultra, trans.* Per portam enim egressum fuisse patet ex versu 1361. Confer Supplic. v. 1052. Ion. v. 46. *Musg.*

1367. τριγλύφας Aldus et pars codicum. *Por.*

Δωρικάς τε τριγλύφους] ἡ τρίγλυφος et τὸ τρίγλυφον, de quibus vid. *Scholiast.* sicut autem cum *Schol.* et *Heinsii* codice τριγλύφους lego, non τριγλύφας, ita [Δωρικὰς retineo contra *Heins.* et *Scalig.* quia γλυφὰς intelligitur in τριγλύφους. De *Triglyphis* præter Lexica vide *Vitruvium* l. 1. c. 2. et l. 4. c. 1. illiusque in illos locos Interpretes, *Philandrum*, *Baldum*, et *Lat.* Item *Andreæ Schotti* Observat. Human. l. 5. c. 36. *Eurip.* Iphig. Taur. v. 113. Ὅρα δέ γ' εἴσω τριγλύφων. *Barnes.*

τριγλύφας D. in quo adnotatur: κατα-

Ἢ πόντον, Ὠκεανὸς ὃν
Ταυρόκρανος ἀγκάλαις
Ἑλίσσων κυκλεῖ χθόνα;

An per pontum quem Oceanus,
Habens taurinum caput, ulnis
Volvens amplectitur terram?

P. αἶ. πᾶ φύγω, ξέναι, ἀνὰ καθαρὸν, λευκὸν αἰθέρα φύγω πετάσας, ἢ ἀνὰ πόντον καθ' ὃν ὁ ὠκεανὸς ὁ ταυρόκρανος εἱλίσσων, ἀντὶ τοῦ περιφερόμενος, ἀγκάλαις κυκλεῖ χθόνα, ἤγουν

S. μοὺς ταυροκράνους ἐζωγράφουν τε καὶ ἔλεγον, ἴσως ὅτι παραπλήσια τῷ μυκήματι τῶν ταύρων ἡ ἀπήχησις τοῦ ὕδατος ποιεῖ, ἐν τοῖς σφοδρᾶς ῥέουσι ποταμοῖς· ἢ διὰ τὸ βίαιον τῶν ὑδάτων, ἅπερ τὴν γῆν διαῤῥήσσουσι, παρεμπίπτοντα ὡς τοῖς κέρασιν οἱ ταῦροι· ὡς γὰρ φησὶν ἐν ἄλλοις, "Ταῦροι δ' ὑβρισταὶ, κ'εἰς κέρας θυμούμενοι·" ἐν γὰρ αὐτοῖς ἔχουσι τὴν ἰσχύν. Ταυρόκρανος] Ταυροκράνους φασὶ τοὺς ποταμοὺς ποιηταὶ, ἢ, διότι ὁ τῶν ὑδάτων (f. ὀρυμαγδὸς) ἔοικεν μυκήμασι ταύρου. ἢ, διότι καὶ τὸ ὕδωρ τὰς ἄνω πηγὰς ἐοικυίας ἔχει κεφαλῃ ταύρου. ὥσπερ γὰρ αὐτὴ κέρασιν ἐσχημάτισται, οὕτω κἀκεῖναι, δοκοῦσι γὰρ ὥσπερ κέρατα, εἴ τις αὐτοὺς ὁρῴη, οἱ ἐκ τῶν τῆς γῆς στενῶν πόρων ἐκρέοντες κρουνοὶ, καὶ εἰς ἓν συνιόντες. Baroc. 74. Ταυρόκρανος] Οἱ ποταμοὶ φασι ταυρόκρανοι διετυποῦντο, ἢ ὅτι μυκηθμῷ εἰσὶ παραπλήσιοι παρὰ τὰς ἐκβολὰς, (καὶ Ὅμηρος, "Τοὺς δ' ἔκβαλλε θύραζε μεμυκὼς ἤϋτε ταῦρος." Il. Φ. 237. ἢ ὅτι σχίζουσι τὴν γῆν ὡς οἱ βόες, ἢ διὰ τὸ τὰς νομὰς

σκευαί τινες ἦσαν αἱ τριγλύφαι, ἐκ ξύλων ποικίλων γεγλυμμέναι. *Beck.*

τριγλύφους,] Ita septem MSS. Ed. Ald. τριγλύφας. *Musg.*

1368. ὦ omittunt Aldus et codices quidam. *Por.*

Heath. hæc accipit velut a Phryge dicta, ignaro in terra peregrina, quo se verteret, ut Orestis ensem effugeret, et vertit: *Incognita est terra.* Sic et Facius.

1368. s. In A. scribitur:

φροῦδα γᾶ, φροῦδα βαρβάροις δρασμοῖς.

sed in D. est, ut vulgo. *Beck.*

1368. Vulgo reperitur,

φροῦδα φροῦδα, γᾶ γᾶ.

Hunc versum, ut nunc scribitur, nemo unquam intellexerit. Lego:

φροῦδα, φροῦδ', ὦ γᾶ, γᾶ.

φροῦδα, φροῦδ' cum πέφευγα construendum est. πέφευγα, ὥστε φροῦδος εἶναι. Quod sequitur interjectio est, ut infra v. 1508. ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς, καὶ νύξ. vid. et Hippol. v. 597. *Musg.*

1370. s. Αἶ, αἶ—ἀμπτάμ. in unum versum jungit A. *Beck.*

1370. Pherecrateus ex antispasto et cretico. 1371. Glyconius πολυσχημάτιστος ex antispasto pentasyllabo et choriambo. *Heath.*

1372. s. Heath. reddit: *Quem Oceanus taurino capite circumvolvens ulnis complectitur terram.*

1372—1374. Ἢ π.—ἑλίσσων ut unum versum exhibet A. et ante Ταυροκρ. addit ὁ. In D. suprascriptum: καθ' ὃν Ὠκεανὸς ὁ ταυρόκρανος ἑλίσσων, ἀντὶ τοῦ περὶ ὃν φερόμενος ἀγκάλαις κυκλεῖ χθόνα ἤγουν περιλαμβάνει. *Beck.*

1373. Ταυρόκρανος ὠκεανὸς] Quare hic *Oceanus* dicitur ταυρόκρανος, vid. *Scholiasten*, et quæ nos ad *Iphig. Aul.* v. 275. *Barnes.*

ταυρόκρανος] Sophocles de Acheloo Trachin. 13. βούκρανος. Aufidus *tauriformis* apud Horatium. Hæc autem fluviorum epitheta non designant, ut opinor, caput taurinum, sed cornua taurina humano capiti adfixa. Talem Deum fluvium pictum vide apud Montfaucon Tom. III. P. I. p. 188. Herc. Fur. 375. χρυσοκάρανον Δόρκαν. Id est, *aureis cornibus*. Loquitur de cervo aureis cornibus et æreis pedibus insigni, qui inter labores Herculeos memoratur. *Jortin.*

1373. Euripideus versus. *Heath.*

1374. s. κυκλεῖ—κάρα unus versus in A. κυκλοῖ D. *Beck.*

1374. κυκλοῖ] Ita MSS. Cantabr. Ask. 1, 2. et Lib. P. Ed. Ald. κυκλεῖ. *Musg.*

ΧΟ. Τί δ' ἔστιν, Ἑλένης πρόσπολ', Ἰδαῖον κάρα;
ΦΡ. Ἴλιον, Ἴλιον, οἴμοι μοι,
Φρύγιον ἄστυ καλλίβωλον,
Ἴδας ὄρος ἱερὸν,
Ὥς σ' ὀλόμενον στένω,

*Cho.* Quid est Helenæ minister, Idæum caput?
*Phr.* Ilium, Ilium, heu mihi!
Phrygia urbs habens bonam glebam,
Sacer mons Idæ,
Quam doleo te periisse,

P. περιλαμβάνει; τί δέ ἐστιν, Ἑλένης δοῦλε Ἰδαῖε; Totum ex MS. C. C. C.] [Ὦ Ἴλιον Φρύγιον ἄστυ καὶ καλλίβωλον, καὶ εὔγειον, στένω καὶ στενάζω σε ἐν βαρβάρῳ βοᾷ, μέλος

S. περὶ τοὺς ποταμοὺς εἶναι, ἢ διὰ τὸ κάμπας ποιεῖν ὡς κεράταν Baroc. 74. 1376. Ἴλιον Ἴλιον] Ἐρωτηθεὶς ὁ Φρὺξ ὑπὸ τοῦ χοροῦ πάλιν εἶπεν, Ἴλιον καὶ τὴν καλλίβωλον Ἴδην, τῇ ἐμαυτοῦ βαρβάρῳ φωνῇ στένω. ὁ δὲ λόγος, στένω τὰ εἰρημένα ἀπολόμενα διὰ τὸ τῆς Ἑλένης κάλλος, καὶ τὸ ἁρμάτειον μέλος, τὸ ἐπὶ τοῖς κακοῖς ᾀσθέν. τινὲς δὲ τοῦτο παρεπίγραφον εἶναι φασὶν εἰς τὰ κωμικὰ δράματα. Ἴλιον, Ἴλιον] Ἐρωτήσαντος τοῦ χοροῦ τὸν Φρύγα τὰ περὶ τῆς Ἑλένης, ὅδε οὐ περὶ αὐτῆς ἀπεκρίθη· ἀλλ' ὥσπερ ἐμμανὴς ὢν τῷ φόβῳ εἰς μνήμην ἔρχεται τῆς Τροίας ἁλώσεως, καὶ τῆς τοῦ Γανυμήδους ἁρπαγῆς. ὅτι δὲ τὸ ὀλόμενον πρὸς τὸ ἄστυ, τὸ δὲ Ἴδης ὄρος, καὶ τὸ ᾤμοι μοι διὰ μέσου, σύναπτε τὸ ὀλλούμενον πρὸς τὸ "Διὰ τὸ τὰς ὀρνιθόγονον ὄμμα." Bar. 74. 1376. Ἴλιον, Ἴλιον] Καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονόστροφος ἐστὶ κώλων ΙΕ΄. Τὸ Α΄ ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. Τὸ Β΄ τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ Α΄ ποδὸς χορείου. Τὸ Γ΄ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, δίμετρον, καταληκτικὸν, ἐξ ἰωνικοῦ καὶ χορείου, ἢ ἀναπαιστικοῦ διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ Δ΄ τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. Τὸ Ε΄ ὅμοιον τῷ Β΄, τροχαϊκὸν καθαρόν. Τὸ ς΄ ἀντισπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἀντισπάστου καὶ κρητικοῦ· εἰ δὲ βούλει τροχαϊκὸν ὅμοιον τῷ Δ΄. ἰάμβου ἀρχομένου. Τὸ Ζ΄ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, τρίμετρον καταληκτικὸν, ἐκ παίωνος Δ΄, ἰωνικοῦ καὶ ἀμφιβραχέος, ἢ βακχείου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ Η΄ ἐπιχοριαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ διϊάμβου καὶ χοριάμβου. Τὸ Θ΄ ἰαμβικὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ Γ΄ ποδὸς χορείου· εἰ δὲ βούλει, ἰωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον ἐξ ἐπιτρίτου Γ΄, καὶ ΠΑΙΩΝΟΣ Δ΄. Τὸ Ι΄ παιωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος Δ΄ καὶ σπονδείου. Τὸ ΙΑ΄ τροχαϊκὸν ὅμοιον τῷ Ε΄. Τὸ ΙΒ΄ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ ΙΓ΄ παιωνικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παιώνων Δ΄ ΔΥΟ. Τὸ ΙΔ΄ δακτυλικὸν τετράμετρον καθαρόν. Τὸ ΙΕ΄ ὅμοιον ἑφθημιμερὲς, ὃ καλεῖται λογαοιδικὸν διὰ τὸ ἔχειν ἐπὶ τῷ τέλει τροχαϊκὴν συζυγίαν· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, ἐν εἰσθέσει δὲ στίχοι ἴαμβοι τρίμετροι Β΄, εἶτα παράγραφος. 1379. Ὥς σ' ὀλούμε-

1375. ἔσθ' Ald. et MSS. quidam. *Por.* ἔσθ' A. D. *Beck.*

1376. s. Junxit in unum versum A. et huc ex seq. Ἴδας retulit, sed ὄρος—μέλος iterum unum versum constituunt. *Beck.*

1376. Dactylica hephthemimeris. *Heath.*

1378. ἱερὸν hic primam producit, ut fiat creticus. *Heath.*

1379. King. edidit ὀλούμενον, quod improbat Heath. nam ὀλούμενος est *mox periturus*, non, *qui periit*; quod sententia postulat. Versus, eodem auctore, est iambicus dimeter brachycatalectus, primo pede dactylo. *Beck.*

1380. ἁρμάτειον μέλος] Certum harmoniæ genus est, quod ἁρμάτειον νόμον vocat Plutarchus Op. Mor. p. 596. et p. 2077. Ed. Steph. Etymologiam vocis investigare vix tanti est. *Musg.*

Post μέλος intelligi debet *canam*. *Fac.*

1381. ss. Hos versus ordinat et scribit A. ita:

Βαρβ. β. διὰ τὸ τῆς ὀρνιθόγονον ὄμμα κυκνόπτερον
Καλλοσύνης Λήδ. σκ. δυσελένας, δυσελένας
ξεστῶν Περγ. Ἀπολλ.
Ἐρινύν. ὀττ.— τλάμων.

Ἁρμάτειον, ἁρμάτειον μέλος
Βαρβάρῳ βοᾷ,
Διὰ τὸ τᾶς ὀρνιθόγονον ὄμμα
Κυκνοπτέρου καλλοσύνας
Λήδας σκύμνου δυσελένας

Lugubre, lugubre carmen
Barbarica voce,
Propter faciem Ave-creatæ
Pennis Cygni parem, veneres
Ledæ filiæ infelicis Helenæ,

P. ἁρμάτειον καὶ λεπτὸν, ὡς ὀλλούμενον καὶ ἀπολεσθὲν, διὰ τὸ ὀρνιθόγονον κυκνόπτερον ὄμμα τῆς Ἑλένης τοῦ σκύμνου καὶ * τὸ γέννημα τῆς καλλοσύνας καὶ εὐμόρφου Λήδας, τὴν ἐριννὺν

S. νον] Τὸ ὡς σ' ὀλούμενον, εἰ μὲν ἀντὶ τοῦ λίαν ἐρεῖς πρὸς τὸ στένω, εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ καθὰ, πρὸς τὸ ὀλούμενον. MS. Baroc. 74. 1380. Ἁρμάτειον μέλος] Τὸ ἁρμάτειον μέλος ὁ Δίδυμος φησὶν ὠνομάσθαι, ὅτι αἱ ἀρχαῖαι παρθένοι εἰς τοὺς θαλάμους διὰ τῶν ἁρμάτων ἤγοντο. ὅθεν ἔτι καὶ νῦν πάροχοι λέγονται, ἀπὸ τοῦ τοῖς ὄχεσι † παρεδεῖσθαι, ὡς ἐπιθαλάμιον ἐν τοῖς θαλαμοῖς. ὅθεν τοίνυν ὁ βάρβαρος, ἐπειδὴ συνέβη ὁ τῆς Ἑλένης γάμος, ὃν Πάρις συνετέλεσεν ἐπὶ κακῷ τοῖς Τρωσὶ γενέσθαι, καὶ τὸν αὐτοῖς Ὑμέναιον ᾀσθέντα, κατὰ ἀνάμνησιν ἀναστενάζει, τὸν ἐπὶ κακῷ τοῖς Τρωσὶν Ὑμέναιον ἐπιτελεσθέντα. ἔνιοι δὲ ἁρμάτειον τὸν θρῆνον φασὶ, τὸν ἐπὶ τῷ ἑλκυσμῷ τοῦ Ἕκτορος γενόμενον. Ἀπολλόδωρος δὲ ὁ Κυρηναῖος ἐπιγράφει, λέγων εἶναι ἁρμόδιον, ὦ Ἴλιον. εἰ δὲ ἦν παρεπιγραφὴ, ἅπαξ ἂν ἐπεγράφετο τὸ Ἴλιον ἀπώλεσεν. ἔνιοι δὲ τὸν Φρύγα τὸν ἐκπεπηδηκότα εὐνοῦχον φασὶ, τοὺς δὲ εὐνούχους ἐπιεικῶς ὀξυφώνους ὑπάρχειν. τὸ οὖν ὀξύτονον ἁρμάτειον φάναι, διὰ τὸ τὸν ὑπαξόνιον τῶν ἁρμάτων ἦχον ἀνατεταμένον τε καὶ ὀξὺν εἶναι. ὅτι δὲ εὐνοῦχος ἦν, φησὶν "Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας, οὔτ' ἐν ἀνδράσιν σύγ' εἶς." καὶ πάλιν. "Ὀξὺ γὰρ βοῆς ὑπακοῦσαν Ἄργος ἐξεγείρεται." εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι αἰτίαι, ἃς ἐκτίθεται ὁ ὑπομνηματισάμενος. ὁ λόγος οὗτος, τὸ Ἴλιον καὶ τὴν Ἴδην, ἔτι δὲ καὶ τὸν Ἕκτορα, καὶ τὸ ἐπὶ τῷ ἑλκυσμῷ τούτου μέλος θρηνῶ βαρβάρῳ βοᾷ. Ἁρμάτειον] Ἀντὶ τοῦ λεπτὸν, καὶ ὀξύφωνον, παρόσον καὶ ὁ ἄξων τοῦ ἅρματος τοιαύτην φωνὴν ἀποπέμπει τρύζων. οὗτος οὖν ὡς εὐνοῦχος τοιαύτην εἶχε φωνήν. Baroc. 74. Ἁρμάτειον] Ἁρμάτειον τὸν θρῆνον λέγουσιν εἶναι ὃν ἐποίησαν ἐπὶ τῷ Ἕκτορι ἑλκομένῳ διὰ τοῦ ἅρματος. Baroc. 74. 1382. Διὰ τὸ τῆς ὀρνιθογόνου] Στένω, φησὶ, τὸ Ἴλιον ἀπολόμενον

* Heath. corrigit τοῦ γεννήματος. *Beck.*

† Pro παρεδεῖσθαι Heath. legi jubet παροχεῖσθαι: dari enim etymologiam voc. πάροχος. *Beck.*

ὀρνιθόγονον — κυκνόπτερον et σκύμνον habet D. et v. 1389. τλᾶμον. *Beck.*

βαρβάρῳ βοᾷ,] Vide infra ad v. 1395. *Musg.*

1382. Quid isti articuli hic agant; nescio, quare delere malim. Mox κυκνόπτερον Ald. et MSS. multi. Quidam etiam post paullo σκύμνον. δυσελένας semel tantum Ald. *Por.*

ὀρνιθόγονον] Ita Ed. Ald. et MS. Cantabr. nec dissentit Lib. P. Quod habet Barnesiana ὀρνιθογόνου, Scholiasti, puto, debetur. *Musg.*

1382. Trochaicus dimeter hypercatalectus. *Heath.*

1383. κυκνόπτερον] Ita Ed. Ald. nec aliter legendum, si respexit auctor fabulam de Cygni cum Leda consuetudine. Sed fieri potest, ut simul in animo habuerit candorem et pulchritudinem Helenæ, unde haud dubie fabulæ origo. Tum autem legendum κυκνοπτέρου, ut constructio sit τᾶς κυκνοπτέρου καλλοσύνας, *pulchritudinis cycni alas æmulantis.* Rhes. v. 620.

στίλβουσι δ', ὥστε ποταμίου κύκνου πτερόν. *Musg.*

Ideo forsan κυκνόπτερος dici potuit Helena, quia a Jove in cygni forma latente

Δυσελένας, ξεστῶν
Περγάμων Ἀπολλωνίων
Ἐρινὺν, ὀτοτοί·

Infelicis Helenæ, pulchre-fabricatorum
Murorum Apollineorum
Furiam, eheu :

P. καὶ τὴν φθορὰν τῶν ξεστῶν Περγάμων, τῶν Ἀπολλωνίων, ἤγουν τῶν ὑπ' Ἀπόλλωνος κτισθέντων τειχῶν τῆς Τροίας. MS. Baroc. 74,] φεῦ ἕνεκα τῶν ἰαλέμων (εἶδος θρήνου ὁ

S. διὰ τὴν δυσώνυμον Ἑλένην, δι' ἣν καὶ ὁ Ἕκτωρ ἀνῃρέθη. εὕρηται δὲ ἑξῆς τοῦ ῥητοῦ διὰ τῆς ὄρνιθος τὸ κυκνόπτερον ὄμμα καλλοσύνας Λήδας. ὄμμα δὲ λέγει, ἀπὸ τοῦ εὐπρεπεστάτου μάλιστα μέρους αὐτὴν ὀνομάσας. ὀρνιθόγονον δὲ αὐτὴν εἶπεν, ὅτι μεταβληθεὶς ὁ Ζεὺς εἰς κύκνον, ἐγέννησεν αὐτὴν τῇ Λήδᾳ συνελθών· τὸ δὲ ὀρνιθόγονον, καὶ κυκνόπτερον, τὸ αὐτὸ σημαίνει. τινὲς δὲ τὸ ὀρνιθόγονον ἐπὶ τῆς Λήδας ἐξεδέξαντο· φασὶ γὰρ αὐτὴν εἰς Νέμεσιν μεταβληθεῖσαν, οὕτω συνελθεῖν τῷ κύκνῳ, καλλοσύνας δὲ, ἀντὶ τοῦ περικαλλεστάτης· ὁ δὲ λόγος. στένω τὸ Ἴλιον τὸ ἀπολόμενον διὰ τὸ τῆς δυσωνύμου Ἑλένης κάλλος, ἣν ἐγέννησε κύκνος, τῇ περικαλλεστάτῃ Λήδᾳ συνελθών· σκύμνῳ δὲ ἀπείκασεν αὐτὴν, τὸ ὀλέθριον αὐτῆς αἰνιττόμενος. ἐπὶ γὰρ ὀλέθρῳ τῆς Ἰλίου, ὥσπερ τι θηρίον, ἐγεννήθη, σκύμνοι δὲ κυρίως τὰ τῶν λεόντων γεννήματα. Ὀρνιθόγονον] Τὸ ἐξ ὄρνιθος τὴν γόνην ἐσχηκός. τὸ ὀρνιθόγονον, κυκνόπτερον ὄμμα, πρὸς τὸ Ἑλένης· τὸ δὲ σκύμνον πρὸς τὸ Λήδας· κυκνόπτερον δὲ λέγει, παρόσον ὁ Ζεὺς κύκνος γενόμενος ἔσπειρε ταύτην. Baroc. 74. 1385. Δυσελένας] Διὰ τὸ, τῆς δυσελένης, * τῆς σκύμνου. (ἤγουν τοῦ γεννήματος) τῆς καλλοσύνης, τῆς Λήδης, ὀρνιθόγονον ὄμμα κυκνόπτερον· ἤγουν διὰ τὸ κάλλος τῆς δυσελένης τοῦ γεννήματος τῆς καλλοσύνης, ἤγουν τῆς εὐμορφίας τῆς Λήδας, τὸ ἐξ ὄρνιθος κυκνοπτέρου γενόμενον. τουτέστι διὰ τὴν δυσελένην, τὴν ἐξ ὀρνίθος κυκνοπτέρου, τοῦ Διὸς γεγεννημένην, τὴν σκύμνον τοῦ κάλλους-τῆς Λήδας· λέγω τὴν ἐριννὺν, ἤγουν τὴν κατάραν τῶν ξεστῶν Περγάμων. Baroc. 74. Ξεστῶν] Τῶν εὐξέστων καὶ ὑψηλῶν οἰκημάτων, τῶν Ἀπολλωνίων. τουτέστι τῶν τῆς Ἰλίου, ἥτις ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐτειχίσθη. Baroc. 74. 1386.

* In Schol. ad h. l. Pro τῆς Cod. D. habet τοῦ. mox idem Cod. ante τὴν κατάραν omittit ἤγουν et inserit ante τῶν εὐξέστων. *Beck.*

genita erat, et ex ovo cygneo nata. Vide nostri Helen. 263. s. sed etiam ita durissimum esse epitheton, præsertim cum ὄμμα conjunctum, fateor. *Heath.*

1384. Δυσελένας] Hic *Euripides Homerum* imitatur, qui dixit Ὦ Πάρι δύσπαρι. *Beck.*

Duplicatur δυσελένας in Lib. P. *Musg.*

1385. Ita edidit Beckius,

Δυσελένας, ξεστῶν Περγάμων Ἀπολ- 1389.

1389. (B.) Ξεστῶν περγάμων *munimentorum lapide quadrato constructorum.* Versus autem trochaica est penthemimeris. *Heath.*

1387. ὀττοτοὶ Ald. solenni errore, qui et in ὀτοβεῖν frequenter occurrit. *Por.*

1389. Γαννυμήδεος D. et ad marginem adscriptum: ἱππασία τοῦ Γανυμήδους τοῦ εὐνέτου τοῦ Δίος. ἤγουν ἐφ' ᾗ ἱππάζεται ὁ Γανυμήδης ὁ εὐνέτης τοῦ Διός. *Beck.*

Optime animadvertit Heathius, inter causas excidii Trojæ non infimam habitam fuisse iram Junonis ob raptum Ganymedis. Colligi id potest ex Æneid, Lib. I. v. 28. Adde Ariston Anthol. H. Steph. p. 116. Hinc emendo :

Δαρδανία τλάμων Γανυμήδεος
Ἱπποσύνας Διὸς εὐνέτα.

Sensus est : *O Dardania infelix, propter equitandi-peritiam Ganymedis, Jovis concubini.* τλάμων ἱπποσύνας, ut supra v. 1028.

ὦ μέλεος ἥβης σῆς, Ὀρέστα, καὶ πότμου. *Musg.*

1390. Ἱπποσύνα] Vel ut lib. *Heins. Scalig.* πατρὶς per appositionem subaudi, ut ἱπποσύνα pro ἱππόσυνος sit epithet. certe Ἑλλὰς γυνὴ pro Ἑλληνική. *Barnes.*

Ἰαλέμων, ἰαλέμων,
Δαρδανία τλάμων, Γανυμήδεος,
Ἱπποσύνα Διὸς εὐνέτα.

Infelicium, infelicium.
O misera Dardania Ganymedis
Ob equitationem Jovis concubini.

P. ἰάλεμος) ὦ Τροία ἱππασία τοῦ Γανυμήδους τοῦ εὐνέτου τοῦ Διὸς, ἤγουν ἐφ' ᾗ ἱππάζετο ὁ Γανυμήδης ὁ εὐνέτης τοῦ Διός. MS. C.C.C.] Φανερῶς εἶπε ἡμῖν ἕκαστα τὰ ἐν τοῖς οἴκοις

S. Ἀπολλωνίων] Ἀπολλώνιον φασὶ τὸ Πέργαμον, καὶ τῆς Ἰλίου τὴν ἀκρόπολιν, ἐπεὶ Ἀπόλλωνός ἐστιν ἱερὸν ἐκεῖσε. ὡς Ὅμηρος, "Περγάμῳ εἰν ἱερῇ ὅθι οἱ νηός γ' ἐτέτυκτο." Il. E. 446. ἢ ἐπεὶ ὁ Ἀπόλλων τὰ τείχη ᾠκοδόμησεν. ἢ Ἀπολλωνίων, τῶν ἀπολωλότων, ὡς ἐν τῷ Φαέθοντι φησὶν, "Ὦ χρυσοφεγγὲς Ἥλι', ὥς μ' ἀπώλεσας, Ὅθεν σ' Ἀπόλλων' ἐμφανῶς κλήσει βροτός." Περγάμων Ἀπολλωνίων] Τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ Ποσειδῶνος οἰκοδομηθέντων, ὅτε ἐθήτευσαν Λαομέδοντι· τοιγαροῦν καὶ ὅτε ἔμελλον ὑπ' Ἀχαιῶν πορθηθῆναι καὶ ἀφανισθῆναι, εἶδεν Αἰνείας τούτους τοὺς θεοὺς (ὡς ἱστορεῖ Βιργίλιος) τοὺς λίθους οὓς πρῶτον ἔθηκαν καταβαλόντας. MS. Baroc. 74. 1387. Ὀττοτοῖ] Ἐπιφώνημά ἐστι θρηνητικόν. Ἰαλέμων] Τῶν θρήνων. ἀπὸ Ἰαλέμου τῆς Καλλιόπης καὶ Ἀπόλλωνος· τινὲς δὲ τοῦτον τὸν αὐτὸν τῷ Λίνῳ φασὶν, ὃν καὶ ἐπὶ θρήνῳ λέγουσι. 1389. Δαρδανία] Πόλις πλησίον τῆς Τροίας, ἀπὸ Δαρδάνου βασιλεύσαντος ἐκεῖσε, ἔνθα ἱπποστάσιον φασὶν εἶναι τῶν Γανυμήδους ἵππων, ὃς ἦν ξυνευνέτης τοῦ Διός, ἀναφέρει δὲ ἐπὶ τὰ Ὁμηρικὰ, "Δῶχ' υἷος ποινὴν Γανυμήδεος." Il. E. 266. θρηνεῖ δὲ τὸν Δάρδανον, καὶ αὐτὸν ἀπολόμενον ἐν τῷ πολέμῳ. τὸ ἑξῆς. ὦ Δαρδανία τοῦ εὐνέτου τοῦ Διὸς Γανυμήδους· ἱππόφορβε, δυστυχεστάτη ἕνεκεν τῶν ἰαλέμων, ὅ ἐστι θρήνων, ἢ ὁ λόγος οὕτως, ἰαλέμων. ἰαλέμων καὶ δυστυχεστάτη σὺ, ἱππικωτάτη Δαρδανία, ἥ τις ὑπῆρχες τοῦ Γανυμήδους, καὶ τὰ ἑξῆς. ἢ τοίνυν ἱππικὴν τὴν Δαρδανίαν φησὶ, ἢ τοῦ ἱπποσύνου Γανυμήδους, τουτέστιν ἱππικοῦ. τὴν αὐτὴν δέ φησι Τροίαν, καὶ Δαρδανίαν. Δαρδανία] Τὸ Δαρδανία ἢ ἀντὶ τοῦ ὦ Τροία νοητέον· ἢ πρὸς τὸ ἱπποσύνα σύναπτε οὕτως. ὦ ἱπποσύνα τοῦ Γανυμήδεος Δαρδανία. ἤγουν ὦ ἱππηλασία τοῦ Γανυμήδεος τοῦ Δαρδανίου, κρεῖττον δὲ ἐστὶ τὸ πρῶτον. Baroc. 74. 1390. Ἱπποσύνα Διὸς εὐνέτα] Τινὲς οὐχ' ἵππους, ἀλλὰ χρυσῆν ἄμπελον φασὶ δεδόσθαι ὑπὲρ Γανυμήδους, καθάπερ ἐν Κύκλῳ λέγει, "Ἄμπελον ἣν Κρονίδης ἔπορεν οὗ παιδὸς ἄποινα, Χρυσείην φύλλοισιν ἀγαυνοῖσιν

1383—1390. Hæc ordo placet Musgravio,

Κυκνόπτερον καλλοσύνας 1388
Λήδας σκύμνου, δυσελένας, δυσελένας, ξεστῶν
Περγάμων Ἀπολλωνίων
Ἐριννύν· ὀττοτοί· ἰαλέμων, ἰαλέμων,
Δαρδανία τλάμων Γανυμήδεος
Ἱπποσύνα Διὸς εὐνέτα.

Arnaldus Obs. M. T. VI. p. 591. emendat : Ἱπποσύνα πισύνα Διὸς εὐνέταο. *Misera Dardania, quæ equitandi peritia fidebas, proptev Ganymedem, Jovis concubinum.* Ante Γανυμήδεος supplet ἕνεκα, ut versus sit tetrameter dactylicus, habens in fine syzygiam trochaicam. Heath. legit ἱπποσύνου, ut constructio sit : Ὦ Δαρδανία τλᾶμον ἕνεκα Γανυμήδεος ἱπποσύνου εὐνέτα Διὸς, et paullo ante post ἰαλέμων distingui jubet; hoc enim ab ὀττοτοὶ regi. Verba ἱππ. Δ. εὐν. constituunt, auctore Heath. versum glyconium ex epitrito quarto pentasyllabo et diiambo. Facius εὐνέτα accipit pro genit. et ἱππόσυνα pro vocativo. Brunck. accipit ἱπποσύνα pro nominat. ἥτις ὑπῆρχες ἱππηλασία τοῦ Γ. *in qua Ganymedes equos agitabat.* cf. Helen. 211. Vocem ἱπποσύνης non in usu esse Brunck. monet. Cod. Aug. ἱπποσύνα et gl. ὦ ἱπποστάσιον. Quod ad metrum attinet, Br. hos versus inde a v. 1383. ita disposuit :

Κυκνοπτέρου καλλοσύνας
Λήδας σκύμνου, δυσελένας,
δυσελένας, ξεστῶν
περγάμων Ἀπολλωνίων
ἐριννύν· ὀττοτοι.
ἰαλέμων, ἰαλέμων,
Δαρδανία τλάμων, Γανυμήδεος
ἱπποσύνα, Διὸς εὐνέτα: *Beck.*

ΧΟ. Σαφῶς λέγ' ἡμῖν αὖθ' ἕκαστα τὰν δόμοις·
Τὰ γὰρ πρὶν οὐκ εὔγνωστα συμβαλοῦσ' ἔχω.
ΦΡ. Αἴλινον αἴλινον ἀρχὰν θανάτου
Βάρβαροι λέγουσιν, αἶ, αἶ,
Ἀσιάδι φωνᾷ, βασιλέων

*Cho.* Clare dic nobis rursus singula in ædibus quomodo se habeant :
Non enim facile conjicio priora.
*Phr.* Ælinon, Ælinon, principium mortis
Barbari dicunt, heu, heu,
Asiatica voce, regi ut

S. κομίσαι Βότρυοι, τοῖς Ἡφαίστου ἐπασκήσας πατρὶ δῶκεν. Αὐτὰρ ὁ Λαομέδοντι πόρεν Γανυμήδεος ἀντί." 1391. Σαφῶς λέγ'] Κατὰ περικοπὴν ἴαμβοι δύο, εἶτα παράγραφος. Baroc. 74. 1393. Αἴλινον αἴλινον] Ὁ λόγος οὕτως. εἰώθασιν οἱ βάρβαροι τὸν αἴλινον ἐν ἀρχῇ θρήνου λέγειν, οἰκείως τῇ ἑαυτῶν βαρβάρῳ φωνῇ, ὅτε τίς* βασιλείας ἀνῃρημένος τύχῃ· κἀγὼ οὖν ἀπολλυμένην τὴν Ἑλένην στενάζω. τὸν λίνον (f. τὸν, αἴλινον) τινὲς ἐτίθεσαν ἐπὶ τοῦ ὕμνου, καὶ τοῦ θρήνου, νῦν μέντοι ἐπὶ συμφοραῖς αὐτὸν καὶ θρήνοις τάττει. Ἀρχὰν θανάτου] Τὸ ἀρχὰν θανάτου καὶ τὸ ὅταν αἷμα βασιλέως χυθῇ κατὰ γᾶν ταυτόν ἐστι· τὸ δὲ πᾶν οὕτω. τὴν ἀρχὴν τοῦ θανάτου, ὅταν χυθῇ κατὰ γῆν τοῦ ᾅδου ἐν ξίφεσι σιδαρέοις αἷμα βασιλέων, λέγουσιν οἱ βάρβαροι, αἴλινον, αἴλινον, ἐν Ἀσιάδι φωνῇ. Baroc. 74. Αἴλινον, αἴλινον] Καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονοστροφός ἐστι, κώλων ΛΒ'. Τὸ Α' ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, εἰ δὲ βούλει, ἀσυνάρτητον, ἐκ δακτυλικῆς καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. Τὸ Β' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ Γ' ἰαμβικὸν πενθημιμερὲς τοῦ Α' ποδὸς χορείου. Τὸ Δ' ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἔχον συνίζησιν κατὰ τὸν Α' πόδα. Τὸ Ε' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ Α' ποδὸς χορείου τοῦ Δ' ἀναπαίστου. Τὸ ς' τροχαϊκὸν τρίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ Ζ' ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ Η' ἰαμβικὸν τρίμετρον ἀκατάληκτον, ἔχον κατὰ τὸν Ε' πόδα συνίζησιν. Τὸ Θ' ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερές. Τὸ Ι' ὅμοιον δίμετρον ἀκατάληκτον, τοῦ Δ' ποδὸς χορείου, ἢ ἀναπαίστου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ ΙΑ' ὅμοιον καθαρόν. Τὸ ΙΒ' ὅμοιον. Τὸ ΙΓ' ἀσυνάρτητον, ἐξ ἀναπαιστικῆς βάσεως, (ἢ δακτυλικῆς, δύο γὰρ εἰσι σπονδεῖοι) καὶ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς. Τὸ ΙΔ' ἰαμβικὴ βά-

* Pro βασιλείας ἀνῃρημένος Heath. legit βασιλεὺς ἀνῃρημένος. *Beck.*

1391. αὖθ' non αὐθ' scribit D. Sic et v. 1398. *Beck.*

1392. τὰ γὰρ—Heath. vertit : *Quæ enim prius facta sunt, quanquam non certe cognita, conjectura tamen assequor.* *Beck.*

1393. αἴλινον Prev. reddit *le chant de Linus*, monetque hunc apud Phrygas hymnum funebrem fuisse, sed ap. Græcos ruricolarum canticum. Itaque Phrygem illum ostendere his verbis, clamorem auditum esse Phrygum, Helenæ servorum. *Beck.*

1394. Facius monet, hæc verba triplici modo conjungi posse, ut vel post θανάτου interpungatur, ut suppleatur ᾄσω, *Ælinum, ælinum, mortis, (h. e. næniarum) principium canam*, vel post αἴλινον punctum ponatur, et ἀρχὰν sit pro κατ' ἀρχὰν, vel λέγουσιν dupliciter sumatur, ita : *Ælinum in mortis principio dicunt barbari, dicunt heu, heu*, etc. Scholiastes ipse pro θανάτου legisse videtur θρήνου.

1394. s. βάρβ.—βασ. jungit in unum versum A. Pro αἶ αἶ scribit αἶ αἶ. *Beck.*

Persarum morem tam frigide et nulla ratione commemorari quis ferat? Equidem existimo, hoc a Phryge dictum, audito reliquorum barbarorum intus in ædibus clamore, qualem edere solebant, mortuo rege. Quod sic forte auctor enunciavit :

Αἴλινον, αἴλινον, ἰαχὰν θανάτου
Βάρβαροι φλέγουσιν, αἶ, αἶ,
Ἀσιάδι φωνᾷ, βασίλε' ὡς
Ὅταν αἷμα ——

ἰαχὰν θανάτου, ut φόνου γόον Oppian. Halieut. v. 582. φλέγουσιν, *incendunt*. Bacchylides apud Stobæum Tit. LV. παιδικοί

Ὅταν αἷμα χυθῇ κατὰ γᾶν ξίφεσιν
  Σιδαρέοισιν Ἀΐδα.
Ἦλθον εἰς δόμους, ἵν᾽ αὔθ᾽ ἕκαστά σοι λέγω,
  Λέοντες Ἕλλανες δύο διδύμω,

Quando sanguis effunditur in terram ensibus
  Ferreis Plutonis.
Venerunt in domum (ut tibi singula dicam)
  Duo leones Græci, gemini:

P. γινόμενα, τὰ γὰρ πρότερον οὐκ εὐγνώστως ἐνόησα. * * * * ΦΡΥΞ. Φθειρέσθω κακοῦρ-

S. γις, ἤτοι μονόμετρον. Τὸ ΙΕ΄ τροχαϊκὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ Ιϛ΄ ὅμοιον δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ ΙΖ΄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ ΙΗ΄ ὅμοιον, δίμετρον καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερές. Τὸ ΙΘ΄ ὅμοιον τρίμετρον καταληκτικὸν, τοῦ Δ΄ ποδὸς χορείου, ἴαμβος γάρ ἐστι τρίμετρος ἐλλιπὴς μιᾷ συλλαβῇ. Τὸ Κ΄ ὅμοιον τῷ Ιϛ΄. Τὸ ΚΑ΄ ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ τριῶν χορείων, καὶ ἰάμβου. Τὸ ΚΒ΄ ὅμοιον ἐκ δύο χορείων, καὶ ἀναπαίστου καὶ ἰάμβου. καὶ (lege ἢ) πυῤῥιχίου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ ΚΓ΄ ὅμοιον ἐκ Δ΄ χορείων. Τὸ ΚΔ΄ δακτυλικὸν δίμετρον· εἰ δὲ βούλει, χοριαμβικὸν ἡμιόλιον ἐκ χοριάμβου καὶ δύο συλλαβῶν ἀδιαφόρων. Τὸ ΚΕ΄ ὅμοιον τῷ ΙΕ΄ (lege τῷ ΙΗ΄.) Τὸ Κϛ΄ ἀντισπαστικὸν μονόμετρον, ὑπερκατάληκτον καθαρόν. Τὸ ΚΖ΄, τὸ ΚΗ΄, τὸ ΚΘ΄, τὸ Λ΄, τὸ ΛΑ΄, καὶ τὸ ΛΒ΄ ὅμοια εἰσὶ κατὰ πάντα· καὶ εἰσὶν ἰωνικὰ ἡμιόλια, ἐκ τροχαϊκῆς συζυγίας, ἤτοι ἐπιτρίτου Β΄. ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ᾽ ἐλάττονος, καὶ ἰάμβου· πλὴν τὸ μὲν ΚΖ΄ κῶλον, ἀντὶ ἰάμβου ἔχει πυῤῥίχιον, διὰ τὴν ἀδιάφορον· τὸ δὲ ΛΑ΄ χορεῖον· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, καὶ ἐν εἰσθέσει, στιχὸς ἴαμβος τρίμετρος. 1395. Ἀσιάδι φωνᾷ] Ἀντὶ τοῦ βαρβάρῳ· ἡ γὰρ Ἀσία τῆς βαρβάρων χώρας, (f. τῶν βαρβάρων χώρα) ἡ δὲ Εὐρώπη τῶν Ἑλλήνων. 1396. 1397. Ξίφεσι σιδαρέοις ἀΐδα.] Τοῖς θάνατον ἐργαζομένοις. Ἀΐδα] Τὸ ἀΐδου ἢ πρὸς τὸ γῆν σύναπτε ὡς ἔφαμεν, ἢ πρὸς τὸ ξίφεσιν, τὰ γὰρ τὸν θάνατον ἐργαζόμενα ξίφη ᾅδου ξίφη φαμέν, Baroc. 74. 1399. Δύω διδύμω] Τουτέστιν Ὀρέστης καὶ Πυλάδης. τοῦ μὲν πατὴρ ὁ βασιλεὺς Ἀγαμέμνων ἐπωνομάζετο, ὁ δὲ Στροφίου ἦν παῖς. Δύω διδύμω] Ταυτὸν δύναται τὸ δύω καὶ τὸ διδύμω. λέγει δὲ ταῦτα ἐφ᾽ ἑξῆς ἀγωνιῶν, ὡς καὶ τὸ Αἴλινον, αἴλινον, καὶ τὰ ἕτερα.

θ᾽ ὕμνοι φλέγονται. Aristoph. Thesm. ἀΐδα γόον φλέγουσαν. p. 636. Ed. Bas. Virg. Æn. IX. v. 500. *Illam incendentem luctus.* Ἀσιάδι φωνᾷ dicit, tanquam exinde certior factus, clamorem a barbaris, non a Græcis, editum esse. De barbarorum luctu vide Herodot. VI. 58. Certum lamentorum genus, ut Asiaticis proprium, commemoratur Iphig. in Tauris v. 179. Mariandynos ut in lugendis mortuis præcipuos designat Æschyl. Pers. v. 940.

> κακομέλετον ἴαν
> Μαριανδύνου
> θρηνητῆρος
> πέμψω, πέμψω.

Suidas in θρήνους· βαρβαρικὸν δὲ τὸ θρηνεῖν ἐπὶ Πατρόκλῳ γουν᾽ οὐ γίνεται. *Musg.*

1395. Ἀσιάδη et φωνῆ scribit A. *Beck.*

1396. Ὅταν ad præcedentem versum refert A. et αἷμα—ἀΐδου unum versum constituunt. Pro γᾶν A. γαῖαν. *Beck.*

1397. κατ᾽ omittit A. Tum idem ἀΐδα scribit, et supra τοῦ ᾅδου. In D. σιδαρέοισι κατ᾽ ἴδου. *Beck.*

σιδαρέοις ἀΐδα.] Ita cum Kingii MSS. edere decreveram. Ed. Ald. σιδαρέοισιν ἀΐδα: unde credibile est, κατ᾽ ἀΐδα, quod habet Barnesiana, typographi errorem esse. Heathio placet ἀΐδα, in dativo, ut sensus sit: *cum regum sanguis Orco effunditur*, i. e., in honorem Orci. Sed melius est ἀΐδα in genitivo legere. Ensis enim morti a poëtis attribui solet: vid. Alcest. v. 75. Sophocl. Antigon. v. 610. *Musg.*

1397. In ed. Beck. invenimus,

Ξίφεσι σιδαρέοισιν κατ᾽ ἀΐδου. 1399.

Versus est glyconius ex diiambo pentasyllabo et antispasto. *Heath.*

1398. et 1400. trochaici. *Heath.*

1399. Brunck. e membr. Reg. dedit δύο διδύμω, quod legibus et Atticismi et metri convenit. Iambicus trimeter est brachycatalectus. *Beck.*

Τῶι μὲν ὁ στρατηλάτας πατὴρ ἐκλῄζετο.
Ὁ δὲ παῖς Στροφίου, κακόμητις ἀνὴρ,
Οἷος Ὀδυσσεὺς, σιγᾷ δόλιος,
Πιστὸς δὲ φίλοις, θρασὺς εἰς ἀλκὰν,
Ξυνετὸς πολέμου, φόνιός τε δράκων.
Ἔρροι τᾶς ἡσύχου προνοίας
Κακοῦργος ὤν.
Οἱ δὲ πρὸς θρόνους ἔσω μολόντες
Ἃς ἔγημ᾽ ὁ τοξότας Πάρις

Pater alterius vocabatur dux *(Græciæ)*
Alter filius Strophii malorum artifex vir
Sicut Ulysses, tacite dolosus,
Sed fidus amicis, et audax ad pugnam:
Peritus martis, et lethalis draco,
Pereat ob tacitam providentiam
Cum sit maleficus.
Illi vero intro venientes ad thronum
Ejus, quam uxorem duxit sagittarius Paris,

P. γος ὢν τῆς προνοίας τῆς ἡσύχου, ἤγουν κακουργῶν τὴν ἡσυχίαν. οὗτοι δὲ ἔνδον εἰσελθόντες εἰς τοὺς θαλάμους, ἧς ἔγημε γυναικὸς τοξότης Πάρις, τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύων πεπληρωμένοι, καὶ τῷ σχήματι ταπεινοὶ, ἕζοντο παρ᾽ ἑκάτερον μέρος τῆς Ἑλένης, ὁ μὲν ἐκ δεξιῶν,

S. Baroc. 74. 1401. Κακομήτας] Κακόβουλος, ὁ κακὰ κατὰ τῆς Ἑλένης βουλευσάμενος. 1402. Σιγᾷ δόλιος] Τουτέστι τῇ σιγῇ ἔμπειρος τῶν πόνων. Σιγᾷ δόλιος] Ἐν ἡσύχῳ ἤθει δόλους παρασκευάζων. Baroc. 74. 1403. Θρασὺς εἰς ἀλκὰν] Ὁρμητικὸς, τολμητικὸς εἰς βοήθειαν. Baroc. 74. 1404. Ξυνετὸς] Ἔμπειρος πολέμου. 1405. Ἔρροι τᾶς ἡσύχου] Φθειρέσθω, φησὶν, οὗτος ἐπὶ κακουργίᾳ ἔμπειρος ὢν, προνοούμενος τῆς ἡσυχίας ἐπὶ κακῷ. Ἄλλως. Διαφθαρείη ὑπὸ τῆς ἡσύχου προνοίας. ἥσυχον δὲ

δύο D. *Beck.*

1400. στρατηλάτης A. D. *Beck.*

1401. ἀνὴρ addunt fere omnes MSS. cum Aldo, præter membr. et K. Pro κακομήτας igitur edidi κακόμητις, ut hic versus sequentibus similis fiat. *Por.*

ἀνὴρ ap. King. deest, omisit etiam Brunck. auctoritate membr. R. *Beck.*

1402. σιγῇ A. *Beck.*

1403. θρασὺς δ᾽ A. ἀλκὴν A. D. *Beck.*

1404. Interpungendum post τε, ut δράκων et ad ξυνετὸς et ad φόνιος referatur. Est autem δράκων substantivum, non participium a δέρκομαι, ut Herc. Fur. v. 953. Confer supra v. 473. ubi Orestes eodem modo draconi comparatur. Quin et infra v. 1423. *Musg.*

1407. Ἔρροι τᾶς ἡσύχου προνοίας] sub. ἕνεκα. Vid. infra v. 1590.

πρόνοια hic, auctore Fac. est *dolus, machinatio dolosa.* Pereat ob tranquillam suam dolos machinandi artem. Brunck. ita divisit hunc versum:

ἔρροι τᾶς ἡσύχου προνοίας,
κακοῦργος ὤν.

1405, 1406. τῆς A.—κακοῦργος. In A. supra: γρ. δόλιος. *Beck.*

1407—1410. Ex his quatuor versibus duo fecit A. binis junctis. *Beck.*

1408. τοξότης A. D.

Male et contra sæculi illius ingenium Prev. censet, vocabulo τοξότης opprobrium contineri. "Le Phrygien, inquit, croit relever la gloire de Paris, mais il l'avilit; car pour le fils d'un roi le rang d'archer étoit peu élevé: c'étoit une sorte d'opprobre pour un héros." *Beck*

Γυναικὸς, ὄμμα δακρύοις
Πεφυρμένοι, ταπεινοὶ
Ἕζονθ', ὁ μὲν τὸ κεῖθεν, ὁ δὲ τὸ κεῖθεν,
Ἄλλος ἄλλοθεν πεφραγμένοι.
Περὶ δὲ γόνυ χέρας ἱκεσίους
Ἔβαλον, ἔβαλον Ἑλένας ἄμφω,
Ἀνὰ δὲ δρομάδες ἔθορον, ἔθορον
Ἀμφίπολοι Φρύγες· προσεῖπε δ'
Ἄλλος ἄλλον πεσὼν ἐν φόβωι,

Mulieris, oculos lacrymis
Madefacti, humiles
Sederunt: alter hinc, alter illinc,
Alius aliunde custodientes;
Et manus supplices ad genu
Helenæ posuerunt, posuerunt ambo.
Celeres autem cucurrerunt, cucurrerunt
Ministri Phryges: allocutus est autem
Alius alium, incidens in metum,

P. ὁ δὲ ἐξ εὐωνύμων, πεφραγμένοι ξίφεσιν. [περὶ δὲ γόνυ τῆς Ἑλένης χεῖρας ἱκεσίους ὁμοῦ αμφότεροι ἔβαλον. MS. C.C.C.] ἀνέθορον δὲ πάντες, καὶ οἱ θεράποντες ἀνεπήδησαν παραχρῆμα, [εἶπε δὲ ἄλλος πρὸς ἄλλον, ὅρα ἵνα μή τις εἴη δόλος. MS. C.C.C.] τοῖς δὲ ἐδόκει

S. αὐτήν φησι, τὴν ἀπροσδοκήτως πάντα ἀμυνομένην. πρόνοιαν δὲ τὴν εἱμαρμένην. τινὲς δὲ οὕτως, οἰμωζέτω κακοῦργος ὤν, μετὰ ἡσύχου προνοίας. Τᾶς ἡσύχου προνοίας] Ἕνεκα τῆς κατὰ νοῦν φροντίδος καὶ μηχανῆς. Baroc. 74. Ἄλλως. Φθειρέσθω κακοῦργος ὢν τῆς προνοίας τῆς ἡσύχου, ἤγουν κακουργῶν τὴν ἡσυχίαν. Cod. D. 1407. Οἱ δὲ] Ὁ σύνδεσμος ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ δὴ, ἵν' ᾖ, οἱ δή. 1415. Δρομάδες ἔθορον] Προέθεον καθάπερ δρομάδες ἵπ-

1409. δάκροις pro δακρύοις D. *Beck.*

1410—1412. In D. ita disponuntur et scribuntur:

Πεφ. ταπ. ἕζ, ὁ μ. τὸ 'κεῖθεν
Ὁ δὲ τὸ 'κεῖθεν ἄ. ἄ. πεφρ.

Ad πεφυρμ. adscriptum: μεμιγμένον ἔχοντες τὸ ὄμμα τοῖς δακρ. ad πεφραγμένοι, ὡπλισμένοι. *Beck.*

1413, 14. χεῖρας et ἔβαλλον Ald. et 1420 εἰς, 1429 βαρβάροισι. In 1414 ἅμα pro ἄμφω ed. King. ex K. *Beck.*

1413—1421. Hos versus ita disponit Beckius,

Περὶ δὲ γόνυ χεῖρας ἱκεσίους 1414
Ἔβαλον ἔβαλον Ἑλένας ἄμφω.
Ἀνὰ δὲ δρομάδες ἔθορον ἔθορον
Ἀμφίπολοι Φρύγες.
Προσεῖπε δ' ἄλλος ἄλλον,
Πεσὼν ἐν φόβῳ,
Μή τις εἴη δόλος.
Κᾆδόκει τοῖς μὲν οὔ,
Τοῖς δ' ἐς ἀρκυστάταν
Μηχανὰν ἐμπλέκειν.

Horum versuum binos jungit Cod. A. ita ut non nisi quinque numero sint.

1413. ἱκεσίας A. *Beck.*

1414. ἔβαλλον A. et alterum ἔβαλον prorsus omittit.

Fac. monet, in Phrygis oratione esse multas verborum repetitiones de industria adhibitas, ut servus præ timore balbutire videretur. Pro ἄμφω King. ἅμα. *Beck.*

ἔβαλον, ἔβαλον] Ita MSS. B. et Ask. l. ut edidit etiam Kingius. Ed. Ald. ἔβαλλον. *Musg.*

Ver. 1417. (B. vide supra) Dochmaicus ex epitrito quarto pentasyllabo et syllaba. *Beck.*

Μή τις εἴη δόλος.
Κᾀδόκει τοῖς μὲν οὔ·
Τοῖς δ' ἐς ἀρκυστάταν
Μηχανὰν ἐμπλέκειν
Παῖδα τὴν Τυνδαρίδ' ὁ

Ne quis esset dolus:
Aliis videbatur non esse,
Aliis in rete
Fraudum implicare
Filiam Tyndari

P. Ὀρέστης [ὁ τὴν μητέρα φονεύσας] ἐν ἀσφαλεστάτῃ δικτύων μηχανῇ, καὶ περιβλήματι λίνου ἐμπλέκειν καὶ ἐμβάλλειν τὴν Ἑλένην. ΧΟ. Σὺ ποῦ ὑπῆρχες, ἢ ἐκ μακροῦ φεύγεις ἐν φόβῳ γενόμενος δηλονότι, ἃ δὲ λέγεις δηλονότι παρὰ ἄλλου ἤκουσας; ΦΡΥΞ. Ἔτυχον

S. ποι φοβηθέντες. 1418. Μή τις εἴη δόλος] Οἱ μὲν, φησὶ, τῶν οἰκετῶν οὐκ ᾤοντο δόλον εἶναι. οἱ δὲ ἐπεπιστεύκεσαν τὴν Ἑλένην μέλλειν ὑπὸ τοῦ Ὀρέστου δολοφονεῖσθαι ὥσπερ ἐν ἄρκυσι ζωγρηθεῖσαν. ἄρκυς γὰρ τὸ λίνον. 1420. Ἐς ἀρκυστάταν Μηχανὰν] Οἷον εἰς ἀρκυστάτην μηχανὴν, καὶ ὡς περίβλημα λίνων, οἷον εἰς δολοφονίαν. ἄρκυς γὰρ τὸ δίκτυον. 1424] Σὺ δ' ἦσθα] Σὺ δὲ παρῆς τοῖς γινομένοις; ἢ ἤκουσας παρ' ἑτέρου πάλαι; Σὺ δ' ἦσθα ποῦ. Δυοῖν ὄντων τοῦ παρεῖναι αὐτὸν ἐκεῖ καὶ ὁρᾶν, καὶ τοῦ πρότερον ἐξέλθειν καὶ ἀπεῖναι ὅτε ταῦτα ἐγίνετο, ἐρωτᾷ ὁ χορὸς ποῦ ἦσθα πρὸς ἀμφότερα ἀποβλέπων, εἶτα ὀφείλων εἰπεῖν διαιρῶν, ἐκεῖ ἦσθα, ἢ πάλαι φεύγεις φόβῳ; ὅδε τῷ ἑνὶ σκέλει χρησάμενος, τῷ ἢ πάλαι φεύγεις, ἀρκεῖται, ἀπὸ γὰρ τοῦ ἑτέρου, δυνατόν ἐστι συνυπακούεσθαι καὶ τὸ ἕτερον. Baroc. 74. 1425. Φρυγίοις ἔτυχον] Ἔτυχον ἐν Φρυγίοις καὶ Τρωϊκοῖς νόμοις αἴσσων καὶ πέμπων ἐν εὐπηγεῖ πτερίνῳ κύκλῳ αὔραν καὶ πνοὴν πρὸ παρηΐδος, καὶ ἔμπροσθεν τῆς παρειᾶς τῆς Ἑλένης, παρὰ τὸν βόστρυχον καὶ τὰς ἐν μετώπῳ αὐτῆς τρίχας. τουτέστι ἐξ ὅτου περ εἰς Τροίαν ἦν αὐτὴ ἐτάχθην αὐτῆς ἔμπροσθεν ἵστασθαι, καὶ τὰ λυποῦντα ἐλαύνειν, μυίας φημὶ καὶ κώνωπας. Bar. 74. Φρυγίοις ἔτυχον] Καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονόστροφός ἐστι, κώλων ΛΑ'. Τὸ Α' ἀναπαιστικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ Β', καὶ τὸ Γ', καὶ τὸ Δ', ὅμοια δίμετρα καταληκτικά· ἤτοι ἑφθημιμερῆ. Τὸ Ε' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικόν. Τὸ ϛ' προσῳδιακὸν δίμετρον ἀκατάληκτον, ἐκ παίωνος Α', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χοριάμβου. Τὸ Ζ' ὅμοιον τῷ Ε' ἰθυφαλλικόν. Τὸ Η' προσῳδιακὸν, ἐναντίον τῷ προῤῥηθέντι, ἐκ χοριάμβου καὶ παίωνος Δ', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος· εὕρηται γὰρ καὶ παρὰ Πινδάρῳ τὸ προσῳδιακὸν, καὶ ἀπ' ἐλάττονος συγκείμενον, καὶ οὐ μόνον ἀπὸ μείζονος. Τὸ Θ', ὅμοιον τῷ Β'. εἰ δὲ βούλει, προσῳδιακὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐξ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος χοριάμβου καὶ συλλαβῆς. Τὸ Ι' ὅμοιον τῷ ϛ', ἐκ παίωνος Β', ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ χοριάμβου· εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἰάμβου ἀρχόμενον. Τὸ ΙΑ' ἀναπαιστικὴ βάσις. Τὸ ΙΒ' παιωνικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον (lege καταληκτικὸν)

Ver. 1419, 1420. (B. vide supra) In unum versum junxit D. *Beck.*

1418—1423. Heath. hos versus redigit in tres antispasticos trimetros acatelectos, ex epitrito secundo, antispasto, et epitrito tertio:

Μή τις εἴη δόλος· κᾀδόκει τοῖς μὲν, οὔ,
Τοῖς δ' ἐς ἀρκυστάταν μηχανὰν ἐμπλέκειν
Παῖδα τὴν Τυνδαρίδ' ὁ μητροφόντας δράκων.
*Beck.*

1420. Ἀρκυστάταν μηχανὰν] Periphrasis pro ἄρκυν. ἀρκύστατος autem *retiarius*, ab ἄρκυς, *rete*, eodem modo ac ὀρέστερος, *montanus*, ab ὄρος *mons*. Revera autem non comparantur. *Barnes.*

Pro δ' ἐς D. δέ. *Beck.*

ἀρκύστατος adjectivum nullibi reperio, ut vix dubitem, legendum esse ἀρκύστατ' αὖ, deinde μηχανᾶν genitivo plurali. *Musg.*

1422. Aldus et quidam MSS. non habent τὴν, sed versus 1417—1423. cretici sunt, uno pæone admixto. *Por.*

Μητροφόντας δράκων.
ΧΟ. Σὺ δ' ἦσθα ποῦ τότ', ἢ πάλαι φεύγεις φόβῳ;
ΦΡ. Φρυγίοις ἔτυχον Φρυγίοισι νόμοις
Παρὰ βόστρυχον αὔραν, αὔραν,
Ἑλένας, Ἑλένας, εὐπαγεῖ κύκλῳ

Draco matricida.
*Cho.* Ubi tu tunc eras? an jam effugeras metu?
*Phr.* Phrygio, Phrygio more
Ad comam, auram, auram,
Helenæ, Helenæ, circulo bene compacto

P. ἐν συνήθει Φρυγῶν, * ἐν συνήθει βαρβαρικῇ, κινῶν εὐπαγεῖ κύκλῳ πτερίνῳ (ἤγουν ῥιπιδίῳ,) αὔραν περὶ τὸν βόστρυχον τῆς Ἑλένης πρὸ τῆς παρηΐδος, ἀντὶ τοῦ τῆς παρειᾶς.

S. ἐκ παίωνος Δ', καὶ χορείου, ἢ ἀναπαίστου διὰ τὴν ἀδιάφορον· εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, ἐκ ΧΟΡΕΙΟΥ τροχαίου καὶ δύο βραχέων ἀντὶ μιᾶς μακρᾶς. Τὸ ΙΓ' δακτυλικὸν πενθημιμερές· εἰ δὲ βούλει, χοριαμβικὸν ἡμιόλιον, ἢ ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ ΙΔ' ἰωνικὸν ἡμιόλιον, ἐκ παίωνος Β' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπὸ μείζονος, καὶ σπονδείου· εἴη ἂν καὶ ἰαμβικὸν πενθημιμερές· τοῦ Β' ποδὸς ἀναπαίστου. Τὸ ΙΕ' ἀντισπαστικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ τριῶν χορείων. Τὸ Ιϛ' ὅμοιον. Τὸ ΙΖ', ΙΗ', ΙΘ' ἐξ ἐπιτρίτου Α' καὶ ἰάμβου. Τὸ Κ' ἀντισπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἀντισπάστου καὶ κρητικοῦ. Τὸ ΚΑ' ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, καθαρόν. Τὸ ΚΒ' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον καθαρόν. Τὸ ΚΓ' ὅμοιον, δίμετρον καταληκτικὸν Εὐριπίδειον, τοῦ Α' ποδὸς χορείου. Τὸ ΚΔ' ἰαμβικὸν δίμετρον βραχυκατάληκτον. οὕτω γάρ μοι δοκεῖ ταῦτα βέλτιον εἶναι γράφειν, τὸ γὰρ κακὸς Φωκεὺς μόνον ἀδιάγνωστόν ἐστι τίνος ἂν εἴη μέτρου, εἰ καὶ δοκεῖ ἀντισπαστικόν. Τὸ ΚΕ' ἴαμβος τρίμετρος ἀκατάληκτος. [Τὸ Κϛ' ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, συνίζησιν ἔχον ἐν τῷ Α' ποδί. εἰ δὲ βούλει, ἔστω ὁ Β' ἀνάπαιστος. Τὸ ΚΖ' τροχαϊκὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ ΚΗ', καὶ τὸ ΚΘ' τροχαϊκὰ, καὶ ἰθυφαλλικά. Τὸ Λ' τροχαϊκὸν πενθημιμερές. Τὸ ΛΑ' ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ Κϛ'. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, καὶ ἐν εἰσθέσει, ἴαμβος τρίμετρος. 1426. Παρὰ βόστρυχον] Παρὰ τὸν βόστρυχον φησὶ τῆς Ἑλένης, πλησίον τῆς παρηΐδος αὐτῆς, αὔραν ἔπεμπον τῇ ῥιπίδι. πτερίνῳ δὲ εἶπε, παρόσον αὗται ἐκ πτερῶν ὑπάρχουσι συντεθειμέναι. Παρὰ βόστρυχον αὔραν] Τὸ παρὰ βόστρυχον καὶ τὸ παρηΐδος ταυτόν ἐστι. Bar. 74. 1427. Εὐπαγεῖ κύκλῳ] Ἤτοι καλῶς

* In Cod. D. adscripta omni loco paraphrasis hæc: Ἐν συνηθείᾳ γὰρ βαρβαρικῇ κινῶν εὐπαγεῖ κύκλῳ πτερίνῳ ἤγουν ῥιπιδίῳ, αὔραν ἐπὶ τὸν βόστρυχον τῆς Ἑλένης πρὸ τῆς παρηΐδος, ἀντὶ τοῦ τῆς παρειᾶς. ἡ δὲ ἤγουν Ἑλένη ἐνετύλιττε διὰ τῶν δακτύλων λίνον τῇ ἠλακάτῃ. τὰ νήματα δὲ ὥρμα πρὸς τὸ πέδον. θέλουσα κατασκευάσαι ἀναθήματα ἐπὶ τύμβον τῷ λίνῳ τῷ ὄντι ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν Φρυγίων, λέγω φάρεα ἤγουν ἐνδύματα πορφυρᾶ κατασκευάσαι δῶρα τῇ Κλυταιμνήστρᾳ. *Beck.*

Παῖδα] alii legunt παιδὶ, eodem recidit. Utroque enim modo *Orestes* dici potest ἐμπλέκειν Τυνδαρίδι μηχανὰν et ἐμπλέκειν τὴν Τυνδαρίδα εἰς μηχανὰν, et sic τὸ εἰς subauditur. *Barnes.*

1422. 1423. Jungit Beckius,

Παῖδα Τυνδαρίδ' ὁ μητροφόντας δράκων.

Br. ita disposuit:

παῖδα τὴν Τυνδαρίδ' ὁ
μητροφόντας δράκων.

Auctoritate membr. Reg. quam sequi semper in versuum distinctione maluit, quam Schol. metricum.

τὴν ante Τυνδαρίδ' addunt A. D. et mox exhibent μητροφόντης. In D. autem verba παῖδα τὴν Τυνδ. referuntur ad superiorem versum. *Beck.*

1424. Heath. mavult πάλαι 'φευγες, ut temporum ratio sibi melius constet.

ποῦ ποτ' εἶ πάλαι D. *Beck.*

Kingio placet σὺ δ' ἦσθ' ἐκεῖ τότ'. Sed non necesse est. *Musg.*

1425. φρυγίοις altero loco A. *Beck.*

Πτερίνῳ πρὸ παρηΐδος αἴσσων
Βαρβάροις νόμοισιν·
Ἃ δὲ λίνον ἠλακάτᾳ
Δακτύλοις ἕλισσε
Νήματά θ' ἵετο πέδῳ,
Σκύλων Φρυγίων ἐπὶ τύμβον ἀγάλ-
ματα συστολίσαι χρῄζουσα λίνῳ,

Plumatili, ad genam ciebam,
Barbaro more.
Illa vero linum in colo
Digitis torquebat,
Et fila mittebat ad solum,
Ex præda Phrygia ad tumulum
Ornamenta conficere volens ex lino,

P. ἡ δὲ ἤγουν ἡ Ἑλένη ἐνετύλιττε διὰ τῶν δακτύλων λίνον τῇ ἠλακάτῃ, τὰ νήματα δὲ ἅμα πρὸς τὸ πέδον θέλουσα κατασκευάσαι ἀναθήματα ἐπὶ τὸν τύμβον, τῷ λίνῳ, τῷ ὄντι ἀπὸ τῶν σκύλων τῶν Φρυγίων, λέγω τὰ φάρεα ἤγουν ἐνδύματα πορφυρᾶ κατασκευάσαι δῶρα τῇ

S. πεπηγμένῳ, καὶ συντεθειμένῳ, κυκλοτερὴς γὰρ ἡ ἐκ τῶν πτερῶν ῥιπίς, ἡ δὲ πρὸ ἀντὶ τῆς κατὰ, ὅ ἐστι κατὰ τοῦ προσώπου αὐτῆς πνοὴν ἐκπέμπων. τὸ γὰρ ἑξῆς αὔραν αἴσσων, ἀντὶ τοῦ πνοὴν ἐκπέμπων. 1430. Ἃ δὲ λίνον κ. λ.] Ἡ δὲ ἐν τοῖς δακτύλοις ἕλισσε λίνον ἐν ἠλακάτῃ, τὰ νήματα δὲ ἵετο ἐν τῷ πέδῳ χρῄζουσα ἐν λίνῳ ἐπὶ τὸν τύμβον τῆς ἀδελφῆς στολίσαι φάρεα καὶ πέπλους πορφυρέα δῶρα τῇ Κλυταιμνήστρᾳ, ἀγάλματα καὶ λαμπρότητας καὶ τρυφὰς τῶν Φρυγίων σκύλων. Baroc. 74. Λίνον] Λίνον ἐνταῦθα καταχρηστικῶς τὴν μέταξαν λέγει, ὅτι δὲ τοῦτό ἐστι δῆλον ἔκ τε τῶν Φρυγίων σκύλων, καὶ τοῦ βούλεσθαι τῇ ἀδελφῇ πέπλον ὑφᾶναι πρὸς τὸν τάφον δῶρον. οὔτε γὰρ ἦν εἰκὸς ἐκ λίνου καὶ μὴ ἐκ μετάξης τῇ ἀδελφῇ δῶρα κατασκευάσαι, οὔτε φαῦλα σκῦλα καὶ οὐδενὸς ἄξια ἐκ Τρῴων λαβεῖν, ἀλλὰ λίνον ἐνταῦθα καταχρηστικῶς, καὶ οὐ κυρίως τὴν μέταξαν λέγειν. ἐγχωρεῖ δὲ λέγειν καὶ νῆμα λεπτὸν, καὶ ἀερῶδες εἶναι τὸν λίνον καὶ οὐ μέταξαν, καὶ οὐδὲν ἐμποδὼν ἵσταται τὸ σκύλων Φρυγίων, οὐδὲ τὸ πέπλον ἐκ τοιούτου θέλειν ὑφαίνειν τῇ ἀδελφῇ. εἰκὸς γὰρ ἦν καὶ σκῦλον

1427. In ed. King. semel tantum Ἑλένας ponitur. Monente Facio, eunuchorum proprium fuit munus, flabello ventulum facere. Plura de flabellorum usu, laudante Brunck., P. M. Paciaudi in Syntagm. de Umbellæ gestatione c. 7.
*Beck.*

Rara apud veteres flabellorum mentio, præterquam apud Plutarchum in Antonio, et Nonnum Lib. XII. p. 213. Anthol. Reisk. Ep. 460, 461, 523. vid. et Toup. Ep. Crit. p. 119. *Musg.*

1428. Voce hac αἴσσειν activo sensu usurpata adeo offensi sunt viri præstantissimi, Wesselingius, Ruhnkenius, Piersonus, ut hic et in Bacch. 147. et alibi in αἰθύσσειν mutent, in Soph. Aj. 40. pro ᾖξεν χέρα Ruhnkenius ᾖξεν χερὶ substituat. Sed verba quæ motum significant, recte accusativum adsciscunt instrumenti aut membri, quod præcipue adhibetur. Sic πᾶ πόδ' ἐπάξας Hec. 1054. (1071.) ubi πόδα multo facilius quam ποδί. Ibid. 53. περᾷ πόδα. βαίνω apud Atticos neutrale est verbum; βαίνειν tamen πόδα dixit Euripides Electr. 94. 1182. Imo Aristophanes Eccles. 161. Ἐκκλησιάσουσ' οὐκ ἂν προβαίην τὸν πόδα Τὸν ἕτερον, εἰ μὴ ταῦτ' ἀκριβωθήσεται. Mox 1476. Μυκηνίδ' ἀρβύλαν προβάς. Phœniss. 1427. (1450.) Προβὰς δὲ κῶλον δεξιόν. Sophocles apud Photium MS. in nota ad Hesych. v. Ὄχος Ἀκεσταῖος. Suid. v. Ὄχανον, Ὄχοις Ἀκεσταίοισιν ἐμβεβὼς πόδα. At enim, dices, rectum forte αἴσσειν χέρα, ideone recta αἴσσειν αὔραν, φλόγα? Respondeo, verbum αἴσσω revera esse activum; quippe cujus

Φάρεα πορφύρεα,
Δῶρα Κλυταιμνήστραι.
Προσεῖπε δ᾽ Ὀρέστας
Λάκαιναν κόραν· ὦ Διὸς παῖ,
Θὲς ἴχνος πέδωι δεῦρ᾽
Ἀποστᾶσα κλισμοῦ,
Πέλοπος ἐπὶ προπάτορος ἕδραν

Purpureos amictus
Dona Clytæmnestræ.
Allocutus autem est Orestes
Lacænam puellam; o filia Jovis,
Pone vestigium in solo huc
Abscedens a sella,
Ad sedem avi Pelopis

P. Κλυταιμνήστρᾳ. πρὸς τὴν Λάκαιναν δὲ κόρην, ἤγουν τὴν Ἑλένην, εἶπεν ὁ Ὀρέστης. ὦ παῖ τοῦ Διὸς, ἀποστᾶσα τῆς καθέδρας, θὲς τὸν πόδα ἐπὶ τῷ πέδῳ δεῦρο ἐπὶ τὴν ἕδραν τῆς πάλαι κατασκευασθείσης οἰκίας τοῦ Πέλοπος τοῦ προπάτορος, ἵν᾽ εἰδῇς τοὺς λόγους

S. τοιοῦτον λαβεῖν. Baroc. 74. 1432. Νήματα δ᾽ ἵετο] Τὰ νήματα δὲ ἵετο ἀντὶ τοῦ κατέπεμπε, καὶ κατηπειγμένως ἐχαλᾶτο ἐν τῷ πέδῳ διὰ τὸν τύμβον, ἀπὸ δὲ τοῦ τύμβου τὸ σῶμα τῆς Κλυταιμνήστρας δηλοῖ. 1433. Σκύλων Φρυγίων] Ἀντὶ τοῦ τὰ ἀπὸ τῆς λαφυραγωγίας τῶν βαρβάρων νήματα, καὶ λίνα· ἤτοι ἀπὸ τῶν Φρυγίων σκύλων, βουλομένης ῥάψαι ἐνδύματα πορφυρᾶ, ὅπως ἐπὶ τοῦ τάφου ἀναθῇ τῆς Κλυταιμνήστρας. Σκύλων] Μὴ λάβῃς εἰς τὸ σκύλων ἔξωθεν ἀπό· ἀλλ᾽ ἐστὶν ἡ τοιαύτη γενικὴ πρὸς τὸ ἀγάλματα. Baroc. 74. 1431. Ἀγάλματα] Ἀντὶ ἀγάλμασι. καλλώπισμα γάρ ἐστιν ἡ κηδεία τοῦ νεκροῦ σώματος· ὁ δὲ λόγος, τὰ δὲ νήματα καὶ τὰ λίνα τὰ ἐκ Φρυγίας εἰργάζετο διὰ τῆς Κλυταιμνήστρας τὸ σῶμα. ἵνα τοῦτο συστείλῃ, καὶ κηδεύσῃ αὖθις, λαμπροῖς ἱματίοις, καὶ φάρεσι πορφυρέοις. 1439. Θὲς ἴχνος] Ἀντὶ τοῦ, ἀνάστηθι. ἀπαγαγεῖν δὲ αὐτὴν ἐβούλετο ἀπὸ τοῦ τόπου, οὗ ἐκάθητο εἰς ἕτερον τόπον, ἐκκλῖναι βουλόμενος τοὺς παρεστῶτας οἰκέτας. τοῦτο οὖν φησὶν, ἀποστᾶσα τοῦ κλισμοῦ ἐλθὲ ἐπὶ τὴν Πέλοπος καθε-

passivum *αἴσσομαι* adhibeat, ut Homerum taceam, Sophocles Œd. C. 1261. *Por.*

1429—1431. in unum versum jungit A. In D. tantum 1430. s. junguntur. *Beck.*

1430. s. conjunxit Br. ut unus versus esset.

*λίνῳ* A. *Beck.*

1430. Antispasticus hemiolius ex epitrito tertio pentasyllabo et anapæsto. *Heath.*

1431. Br. edidit *νήματά θ'*, in membr. est *νῆμά θ'*. *Beck.*

1432. *νήματά δ'* Ald. alii *νῆμα* pro *νήματα*, alii θ' pro δ'. *Por.*

1432. s. Ita Beckius,

Νήματα δ' ἵετο πέδῳ,
Σκύλων Φρυγίων ἐπὶ τύμβον.

Jungit A. *Beck.*

1432. Antispasticus hemiolius ex epitrito quarto pentasyllabo et anapæsto. *Heath.*

1433. ss. Br. ita disposuit:

σκύλων Φρ. ἐπὶ τύμβον ἀγάλ-
ματα συστολ. χρήζουσα λίνῳ
φάρεα πορφύρεα.

In D. ita disponuntur et ordinantur:

Σκ. Φρ. ἐπὶ τύμβων ἀγάλμ.
συστολῆσαι χρ. λίνῳ
φάρεα πορφ. δ. Κλ.

In A. primæ duæ syllabæ vocabuli *ἀγάλματα* ad vers. 1433. referuntur, sequentia junguntur, tum 1436. s. unum versum constituunt. *Beck.*

1434. *συστολῆσαι* Ald. *Por.*

1436. s. *Δῶρα—Ὀρέστας* in unum ver-

Παλαιᾶς ἑστίας,
Ἵν' εἰδῇς λόγους ἐμούς.
Ἄγει δ', ἄγει νιν· ἁ δ' ἐφεί-
πετ', οὐ πρόμαντις ὧν ἔμελλ'·
Ὁ δὲ ξύνεργος ἄλλ' ἔπρασσ'
Ἰὼν κακὸς Φωκεύς·

Veteris foci.
Ut scias meam orationem.
Ducit autem, ducit eam: illa vero sequebatur.
Non præsagiens, quæ cogitabat.
At socius improbus homicida Phocensis
Alia faciebat vadens:

P. ἐμούς. ἦγεν δὲ τουτέστιν ἐπειρᾶτο ἄγειν νιν, ἡ δὲ ἐπηκολούθει, οὐ πρόμαντις οὖσα ἃν ἔμελλε πείσεσθαι. ὁ δὲ σύνεργος κακότροπος Φωκεὺς, ἤγουν ὁ Πυλάδης, ἄλλα ἰὼν ἔπραττεν, λέγων (f. λεγων) μετὰ ἐπιπλήξεως οὐ μακρὰν ἄπιτε, ἀλλ' αἰεὶ δειλοὶ Φρύγες, ἐκ τῆς στέγης

S. δραν, ἤτοι ἔνθα εἰώθει διατρίβειν ὁ Πέλοψ. 1446. Ὁ δὲ ξυνεργὸς] Τὸ σὺν κατὰ κοινοῦ, τουτέστιν ὁ δὲ συνεργὸς συμπράσσων τῷ Ὀρέστῃ, ὁ πονηρὸς ἀνὴρ Φωκεὺς, τοιαῦτα εἶπεν, "Οὐκ ἐκποδὼν," καὶ τὰ λοιπά. 1448. Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ'] Ὡς ματαίως δῆθεν ἐν δειλίᾳ γενομένων τῶν περὶ τὴν Ἑλένην Φρυγῶν τοῦτο φησί. οὐκ ἐκποδὼν ἴτε, τουτέστιν οὐ μακρὰν

sum jungit A. sed in D. 1437. et 1438. unum constituunt versum. *Beck.*

1436. Dochmaicus ex epitrito primo pentasyllabo et syllaba. *Heath.*

1438. κόρην D. *Beck.*

1439. Brunck ita disposuit:

θὲς ἴχνος πέδῳ δεῦρ'
ἀπόστασα κλισμοῦ.

ἴχνῳ D. sed ος suprascriptum. *Beck.*

1442. παλαιᾶς ad præcedentem versum refert A. D. et ἑστίας—ἐμοὺς jungit D. In A. ἑστίας--ἐφείπετο in unum versum junguntur. παλαιᾶς ἑστίας Gl. Cod. D. τῆς πάλαι κατασκευασθείσης οἰκίας. *Beck.*

ἑστίας.] Religio erat veteribus preces, quas ἀφ' ἑστίας aliquis fundebat, aspernari. Hinc Themistocles ad Admeti ἑστίαν confugit, Diod. Sic. Lib. XI. c. 56. Theramenes, vim metuens, in βουλαίαν ἑστίαν insiluit. Idem Lib. XIV. c. 4. Confer et Lib. IV. c. 50. *Musg.*

1443. εἰδῇς *intelligas, audias.* *Heath.*

1444. s. in D. ita:

ἃ δ' ἐφεῖπε
τοὺ πρόμ. ὢ. ἔ. *Beck.*

1445. ἔμελλεν Ald. et sic quidam codices: alii addunt παθεῖν, J. habet ἔμελλεν. *Por.*

ὧν ἔμελλεν, *eorum quæ facturus erat,* Orestes scilicet. Heath. Brunck. ita edidit et disposuit:

ἄγει δ' ἄγει νιν· ἁ δ' ἐφεί-
πετ', οὐ πρόμαντις ὧν ἔμελλ'.
Ὁ δὲ ξυνεργὸς, ἄλλ' ἔπρασσ'
ἰὼν, κακὸς Φωκεύς. *Beck.*

ὧν ἔμελλε. Lib. P. et Ask. 2. ὧν ἔμελλε παθεῖν, quod verius, nisi vulgata defendi possit ex v. 1181. *Musg.*

1446—1448. Duo versus apud Beckium,

Ὁ δὲ συνεργὸς ἄλλ' ἔπρασσ' ἰὼν, κακὸς Φωκεύς. 1446.
Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ' ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ Φρύγες.

1446. s. Ὁ δὲ—ἰὼν ad præcedentem versum refert et κακὸς—Φρύγες jungit A. ξυνεργὸς A. *Beck.*

1448. Aldus αἰεὶ et 1705. *Por.*

Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ' ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ Φρύγες;] Prius erat ἀλλὰ κακοὶ, etc. Liber *Heinsio-Scalig.* legit ἄλλα haud inepte; sed *Aldi* editio legebat ἀλλ' αἰεὶ, ut et MS. unde apparet, esse *Iambicum,* et scribi de-

Οὐκ ἐκποδὼν ἴτ' ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ Φρύγες,
Ἐκλῄσε δ' ἄλλον ἄλλοσε στέγης·
Τοὺς μὲν ἐν σταθμοῖσιν ἱππικοῖς·
Τοὺς δ' ἐν ἐξέδραισι, τοὺς δ'
Ἐκεῖσ' ἐκεῖθεν, ἄλλον ἄλλοσε
Διαρμόσας ἀπόπρο δεσποίνας.

Quid? annon abitis, o semper mali Phryges?
Et conclusit alium alio in domo:
Quosdam in stabulis equorum:
Quosdam in exhedris alios
Hinc inde, alium alio
Avellens procul a domina.

P. δὲ ἄλλον ἄλλοσε ἀγαγὼν ἔκλεισε. τοὺς μὲν ἐν τῷ (κοινῷ) σταύλῳ, τοὺς δὲ, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀποπάτου, τοὺς δὲ ἀπ' ἐκείνου τοῦ μέρους εἰς ἐκεῖνο, ἄλλον ἀπ' ἄλλου μέρους εἰς ἄλλο, χωρίσας ἄπωθεν τῆς δεσποίνης. τί τῆς συμφορᾶς, ἀντὶ ποία συμφορὰ κατὰ τὸ μετὰ τοῦτο

S. ἀπέχεσθε, ἀλλ' ἀεὶ ἀπαιδεύτως ἔχετε. τοῦτο γὰρ τὸ κακόν. ἔλεγε δὲ αὐτοῖς τοῦτο, ὡς δῆθεν Ὀρέστου μυστήριον λέξοντος τῇ Ἑλένῃ, ἵνα ἐκποδὼν ἀπελθόντων, μόνος συλλάβωσιν αὐτὴν, ὡς μηδενὸς αὐτοῖς ἀνταίροντος. Baroc. 74. 1452. Τοὺς δ' ἐν ἕδραισι] Ἤτοι ἐν οἴκῳ ἀποπάτοις. 1453. Διαρμόσας] Ἀντὶ τοῦ προσαρμόσας καὶ συγκλείσας, ἀπὸ τοῦ

bere ἀλλ' ἀεί. *Erilis* vero intelligitur, ut ego in versione addidi. *Barnes.*

αἰοὶ sic D. sed prior syllaba ex correctione ita scripta videtur. In D. ascriptum ad v. 1446. (B.) ὁ κακότροπος Φωκεὺς, ἤγουν ὁ Πυλάδης ἄλλα ἰὼν ἔπραττε. Ad 1447. (B.) λέγων μετὰ ἐκπλήξεως, et in margine: ὡς δῆθεν ἐν δειλίᾳ γενομένων τῶν Φρυγῶν τοῦτο φησί. *Beck.*

Barnesius vertit, quasi ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ elliptice positum esset, pro ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ ἔσεσθε. Kingius ita distinguit:

οὐκ ἐκποδὼν ἴτ'; ἀλλ' ἀεὶ κακοὶ Φρύγες.

Mihi Hyperbaton esse videtur, pro, ἀλλ' οὐκ ἐκποδὼν ἴτ', ἀεὶ κακοὶ Φρύγες. *Por.*

1449. Sic Ald. J. K. L. alii ἄλλον ἄλλοσ' (vel ἄλλος ἄλλον) ἐν στέγαις. *Por.*

1449. ss. Ita constituit Br.

ἔκλῃσε δ' ἄλλοσ' ἄλλον ἐν στέγαις.
τοὺς μὲν ἐν σταθμοῖ-
σιν ἱππικοῖσι, τοὺς δ' ἐν ἐξέδραισι, τοὺς δ'
ἐκεῖσ' etc.

1449—1454. Ita legit Beckius,

Ἐκκλῄϊσσε δ' ἄλλον ἄλλοσε
Στέγης, τοὺς μὲν ἐν σταθμοῖσιν
Ἱππικοῖς, τοὺς δ' ἐν ἕδραισι,
Τοὺς δ' ἐκεῖσε κεῖθεν, ἄλλον ἄλλοσε
Διαρμόσας ἀπόπρο δεσποίνας.
Χο. Τί τοὐπὶ τῷδε συμφορᾶς ἐγίνετο;

Tres versus ex his, binis junctis, effecit A. sed in D. ita ordinantur:

ἐγκλῄϊσσε—σταθμοῖσιν
ἱππικοῖς—ἐκεῖθεν
ἄλλον ἄλλ.—δεσποίνης
τι—ἐγένετο.

1449. Ἐκλῄϊσε A. et suprascr. ἔκλεισε. D. ἐγκλῄϊσσε. Pro ἄλλον A. ἄλον.

στέγης·] In A. supra: γρ. στέγαις. *Beck.*

ἐκλῇσε] Ed. Ald. ἐκλήϊσε, quod hic per incuriam remansit. Kingius ἐκκλῄϊσε. *Musg.*

1451. ἕδραισι Ald. cum aliis quibusdam. *Por.*

δὲ A. *Beck.*

ἐν ἐξέδραισι.] Ita Ask. 1, 2. et Lib. P. ut jam edidit Kingius. Ed. Ald, ἐν ἕδραισι· Exhedra, secundum Ernestium in Clavi Ciceroniana, est locus in porticibus, villarum inprimis, pluribus instructus sedibus, ut ibi consideri, disputandi causa, possit. Plutarchus in Bruto: στοὰ—ἐξέδραν ἔχου-

ΧΟ. Τί τοὐπὶ τῷδε συμφορᾶς ἐγίγνετο;
ΦΡ. Ἰδαία μᾶτερ μᾶτερ,
Ὀβρίμα ὀβρίμα, αἶ, αἶ,
Φονίων παθέων, ἀνόμων τε κακῶν,
Ἅπερ ἔδρακον ἔδρακον
Ἐν δόμοις τυράννων.

*Cho.* Quæ calamitas postea accidit?
*Phr.* Idæa, Idæa mater,
Potens, potens, heu, heu
Cruentas clades, impiaque mala.
Quæ vidi, vidi
In domo regia,

P. ἐγίνετο; MS. C.C.C.] Φεῦ φεῦ, τῶν ἀλόγων κακῶν, ὦ μῆτερ Ῥέα, ἅπερ τεθέαμαι ἔνδον

S. διηρμίσας δέ, τὴν ἀδιάλειπτον παραμονὴν τὴν οἰκετικὴν ἐσήμανεν, ἣν εἶχεν μετὰ τῆς δεσποίνης. Ἀπόπρο] Πόῤῥωθεν. 1455. Ἰδαία μᾶτερ] Ἴδη ὄρος ἐστὶ Τροίας, ἔνθα τιμᾶται ἡ Ῥέα. Ἴσως οὖν ὡς ἐγχωρίαν θεὸν ἐπικαλεῖται αὐτὴν ὁ εὐνοῦχος, ὀβρίμαν δὲ αὐτὴν φησὶν ἐπεὶ λέουσιν ὀχεῖται, ἢ ὅτι ἐφίσταται τοῖς αὐτῇ συντυγχάνουσι. μέλλων δὲ διηγεῖσθαι ὁ Φρὺξ, ἅπερ ἐθεάσατο ἔνδον, τὴν Ῥέαν ἐπικαλεῖται ὡς ἀλεξίκακον. Ἰδαίαν δὲ ἀντὶ τοῦ ὀρείαν, ἐν γὰρ τοῖς ὄρεσι διατρίβειν φασὶ τὴν θεόν· ὀβρίμαν δὲ, τὴν ἰσχυρὰν καὶ φοβεράν· καλεῖται δὲ καὶ Ἀνταία, τοῖς Φρυξὶ γὰρ ὑπαντῶσα φοβερά ἐστι. Ἰδαία μᾶτερ] Καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονόστροφός ἐστιν, κώλων δὲ Κϛ'. Τὸ Α' δακτυλικὸν (ἢ) ἀναπαιστικὸν ἑφθημιμερὲς, ἐπεὶ ἐκ σπονδείων ἐστί. Τὸ Β' ἀναπαιστικὸν, δίμετρον βραχυκατάληκτον. Τὸ Γ' ὅμοιον, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ Δ' ἀναπαιστικὸν, ὅμοιον τῷ δευτέρῳ. Τὸ Ε' τροχαϊκὸν, δίμετρον βραχυκατάληκτον, ὃ καλεῖται ἰθυφαλλικόν. Τὸ ϛ' τροχαϊκὸν δίμετρον (lege τρίμετρον) καταληκτικὸν, συνίζησιν ἔχον ἐν τῷ Ε' (lege Γ') ποδί. Τὸ Ζ' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ Η' τροχαϊκὸν πενθημιμερές. Τὸ Θ' ἀντισπαστικὸν, τρίμετρον, κατάληκτον· ἐκ διϊάμβου ἀντισπάστου, καὶ κρητικοῦ· τὸ αὐτὸ εἴη ἂν, καὶ ἀσυνάρτητον, ἐξ ἰαμβικοῦ, διμέτρου, βραχυκαταλήκτου, καὶ τροχαϊκοῦ πενθημιμεροῦς. Τὸ Ι' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς καθαρόν. Τὸ ΙΑ' ἰαμβικὸν δίμετρον ὑπερκατάληκτον. Τὸ ΙΒ' τροχαϊκὸν, τρίμετρον βραχυκατάληκτον Στησιχόρειον καλούμενον, ἔχον τὸ Πινδαρικὸν ἔθος, ἴαμβον δηλονότι τὸν τελευταῖον πόδα· εἰ δὲ μή ἐστιν ἀκατάληκτον, τοιοῦτον γάρ ἐστι τὸ Στησιχόρειον, οὐδὲν θαυμαστόν. Τὸ ΙΓ' ὅμοιον τῷ Ζ' ἰαμβικόν. Τὸ ΙΔ' τροχαϊκὸν ὅμοιον τῷ Ι'. Τὸ ΙΕ' ἀντισπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἀντισπάστου καὶ δακτύλου. Τὸ Ιϛ' ἀναπαιστικὸν δίμε-

σα p. 1811. Ed. Steph. Iterum p. 1813. τῆς βουλῆς εἰς τὴν ἐξέδραν προεισελθούσης. *Musg.*

ἐν ἐξέδραισι, *in conclavibus exterioribus. Heath.*

1452. King. ἐκεῖσ' ἐκεῖθεν.

ἐκεῖσ' ἐκεῖθεν A. D. In D. suprascr. ἀπ' ἐκείνου τοῦ μέρους εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος. *Beck.*

1453. διαρμόσας] Gl. Cod. D. χωρίσας· δεσποίνης A. D. *Beck.*

1454. ταῖσδε συμφοραῖς R. *Por.* ἐγένετο D. *Beck.*

1455. ss. ap. Br. hoc modo:

Ἰδαία μᾶτερ, μᾶτερ
ὄβρ. ὀβρ. αἶ, αἶ
φ. π. ἀν. τε κακῶν,
ἅπερ ἔδρακον, ἔδρακον
ἐν δόμοις τυράννων.

Alterum μᾶτερ A. omittit. In D. utrumque adest, sed per compendium scriptum. Mox D. ὀμβρίμα cum gl. suprascr. ἰσχυρὰ, φοβερά. Alterum ὀβρίμα in A. et D. deest. Tum αἶ, αἶ A. in quo etiam ab initio Ἰδαῖα scribitur. *Beck.*

1457. φονίων παθέων ad præcedentem versum A. refert, et ἀνόμων — τυράννων jungit. In D. sub finem versus ita:

— ἅπερ ἔδρα
ἔδρακον ἐν δ. τ. *Beck.*

1459. Post τυράννων interpungendum.

Ἀμφὶ πορφυρέων πέπλων ὑπὸ σκότου
Ξίφη σπάσαντες ἐν χεροῖν,
Ἄλλος ἄλλοσε
Δίνασεν ὄμμα, μή τις παρὼν τύχοι.
Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι γυ-
ναικὸς ἀντίοι σταθέντες

Circum circa vestium purpurearum ex caligine
Enses extrahentes in manibus.
Alius alio
Agitavit oculos, ne quis adesset.
Sicut apri autem montani
Stantes contra mulierem,

P. κατὰ τοὺς οἴκους· * * * ὡς κάπροι δὲ ὀρεινοὶ ἔμπροσθεν γυναικὸς στάντες εἶπον ἀποθανῇ,

S. τρον, ἀκατάληκτον, τοῦ Β' ποδὸς χορείου. εἰ δὲ τὸ ἴαχεν ἐκτεταμένον βούλει εἶναι, ὡς αὐξημένης τῆς ἀρχούσης τοῦ παρατατικοῦ, εἴη ἂν τὸ κῶλον τροχαϊκὸν, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, τοῦ Β', καὶ τοῦ Γ' ποδὸς δακτύλου. εἴη δὲ καὶ ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος, τρίμετρον, καταληκτικὸν, ἐκ διτροχαίου, παίωνος Β' καὶ μολοσσοῦ. Τὸ ΙΖ' τροχαϊκὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον· εἰ δὲ βούλει, ἀσυνάρτητον ἐκ τροχαϊκοῦ ἰθυφαλλικοῦ, καὶ ἀναπαιστικῆς βασέως, ἢ δακτυλικῆς. Τὸ ΙΗ', ἀσυνάρτητον ἐξ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς, καὶ ἀναπαιστικῆς βάσεως. Τὸ ΙΘ' ἰαμβικὸν τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, τοῦ Β' ποδὸς χορείου, τοῦ δὲ Δ' ἀναπαίστου· εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν, τρίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐκ παιῶνος Β', ἀντισπάστου, καὶ διϊάμβου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ Κ' τροχαϊκὸν ἰθυφαλλικὸν, τοῦ Β' ποδὸς, καὶ τοῦ Γ', χορείου. Τὸ ΚΑ' τροχαϊκόν. ἐφθημιμερὲς Εὐριπίδειον. Τὸ ΚΒ' ἰαμβικὸν πενθημιμερές. Τὸ ΚΓ' ἰαμβικὸν ὅμοιον τῷ Ζ'. Τὸ ΚΔ' ἰαμβικὸν τρίμετρον. Τὸ ΚΕ' δακτυλικὸν τρίμετρον καταληκτικὸν εἰς δισσύλλαβον. τὸ Κϛ' ἰαμβικὸν, δίμετρον, βραχυκατάληκτον· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος, καὶ ἐν εἰσθέσει ἴαμβος. Totum hoc de metro ex MS. Baroc. 74. 1456. Ὀβρίμα] Ἤγουν ἰσχυρά· ἱστοροῦσι γὰρ αὐτὴν ἐποχουμένην λέουσιν. ὅθεν καὶ πρὸς αὐτὴν ποιεῖται τὸν λόγον, ὡς φοβερὰ ἰδών. καὶ οὗτος μὲν ὡς Φρὺξ τὴν παρὰ Φρυξὶ τιμωμένην θεὰν ἐπιβοᾶται. οἱ δ' ἄλλοι Ἕλληνες Ἡρακλέα τοῦ Διὸς, λέγοντες ἐπὶ τοῖς παραπίπτουσι δυσκόλοις ἀεὶ "—— ὦ Ἡράκλεις." ἔνιοι δὲ καὶ τὸν Ἀπόλλωνα, καὶ μαρτυρεῖ τὸ "Ἄπολλον ἀποτρόπαιε." Baroc. 74. 1460. Ἀμφὶ πορφυρέων] Τὸ ἀμφὶ πορφυρέων ἤ, ἓν μέρος λόγου νόει, ἀμφιπόρφυρα γὰρ ἱμάτια φαμὲν, τὰ ὁλοπόρφυρα, ὥσπερ καὶ ἀμφίχρυσα τὰ ὁλόχρυσα· ἢ τὸ ἀμφὶ πρὸς τὸ σπάσαντες νοητέον, ἵν' ᾖ ἀμφισπάσαντες ἀντὶ τοῦ περιλαβόντες· ἢ τὸ et dein verborum sententia hæc est: *Circa purpurea Helenæ vestimenta, gladios tenebrarum favore strictos manibus tenebant.* *Fac.*

1460—1462. In unum versum jungit A. ἐν ante χεροῖν omittit D. *Beck.*

1461, 1462. Conjungit Beckius;

Ξίφη σπάσαντες ἐν χεροῖν, ἄλλος ἄλλοσε.

Br. in duos divisit sic:

ξίφη σπάσ. ἐν χεροῖν,
ἄλλος ἄλλοσε. *Beck.*

1463. Litteræ α in Δίνασεν superscr. η, cum gl. περιέστρεφε. *Beck.*

1464. Ὀρέστεροι] De hac forma adjectivorum vid. supra ad v. 1420. in ἀρκυστάταν.

1464, 1467. Beckius exhibet,

Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι 1460
Γυναικὸς ἀντίοι σταθέντες,
Ἐννέπουσι· κατθανῇ, κατθανῇ,
Κακός σ' ἀποκτείνει πόσις.

Ver. 1460. s. (B.) Heath. hos versus ita constituit, ut ambo sint trochaici:

Ὡς κάπροι δ' ὀρέστεροι γυ-
ναικὸς ἀντ. σταθ.

Sequentes duo ita disponit (et cum eo Brunck.):

Ἐννέπουσι· κατθανεῖ,
Κατθανεῖ, κακός σ᾽ ἀποκτείνει πόσις,
Τοῦ κασιγνήτου προδοὺς
Ἐν Ἄργει θανεῖν γόνον.
Ἁ δ᾽ ἀνίαχεν, ἴαχεν, ὤμοι μοι·
Λευκὸν δ᾽ ἐμβαλοῦσα πῆχυν στέρνοις,
Κτύπησε κρᾶτα μέλεον πλαγὰν,
Φυγᾶ δὲ ποδὶ τὸ χρυσεοσάνδαλον

Dicunt: morieris,
Morieris, maritus improbus te interficit,
Qui prodidit fratris
Filium ut moreretur Argis.
Illa vero exclamavit, clamavit hei mihi mihi.
Immittens autem candidum cubitum pectori,
Percussit caput tristem plagam.
Fuga autem strenua aurisoleatum

P. ὁ σὸς ἀνὴρ ὁ κακότροπος ἀποκτείνει σε, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τὸν υἱὸν * ἐγκαταλιπὼν ἐν τοῖς Ἀργείοις ὥστε θανεῖν. ἡ δὲ ἐβόησε λέγων ὤμοι μοι, τὰς λευκὰς δὲ χεῖρας ἐμβαλοῦσα τοῖς στέρνοις ἤγουν συναγαγοῦσα ἐπὶ τῶν στέρνων ὡς σύνηθες ταῖς γυναιξὶν, ἔπαισε τὴν κεφαλὴν ἀθλίαν πληγήν. φυγῇ δὲ ἔφερε τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς τὸ χρυσεοσάνδαλον, ὁ Ὀρέστης δὲ προ-

S. ἀμφὶ ἔμφασιν ἔχει διὰ τὴν Ἑλένην, οὕτως, ἀμφὶ τὴν Ἑλένην δηλονότι σπάσαντες καὶ λαβόντες ξίφος ὑπὸ τοῦ σκότου πορφυρέων, ἤγουν ἃ ὑποκάτω τῶν ἱματίων κεκρυμμένα εἶχον ἐν ταῖς χερσὶν ἄλλος ἄλλοσε δίνασεν. MS. Baroc. 74. 1472. Κτύπησε κρᾶτα] Μετὰ τῶν στηθῶν, καὶ τὴν κεφαλὴν ἐκτύπησε. 1475. Δικὼν] Ἀντὶ τοῦ ἐκτείνας καὶ βαλών· ὁ δὲ Ὀρέστης, φησὶ, παραχρῆμα προβὰς τὸν πόδα, ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ λαβόμενος τῆς † κώπης, ἔμελλεν αὐτὴν κτεῖναι τῷ ξίφει. 1476. Μυκηνίδ᾽] Ἡ Ἑλένη φησὶ διαναστᾶσα τὴν πορείαν φυγῇ πορίζεται. Μυκηνίδα δὲ ἀρβύλην τὸν πόδα φησὶν, ἀπὸ γὰρ τοῦ ὑποδή-

* Ante ἐγκαταλιπὼν Cod. D. habet ὄν. *Beck.*
† Pro κώπης Heath. legi jubet κόμης. *Beck.*

Ἐννέπουσι κατθανῇ,
Κατθανῇ, κακός σ᾽ ἀποκτείνει πόσις.

ὀρέστερος Hes. explicat ἄγριος.—ἄντιοι σταθέντες. Herod. 9. 18. ἄντιοι ἔστασαν.

Ver. 1460. s. (B.) Jungunt A. D. *Beck.*

Ver. 1462. s. (B.) Unum versum constituunt in A. *Beck.*

1468. τοῦ omittunt Aldus et multi. τὸν ed. King. *Por.*

τὸν κασιγνήτου King. Brunck. divisit hunc v. sic:

τοῦ κασιγνήτου προδοὺς
ἐν Ἄργει θ. γόνον. *Beck.*

1470. ἁ δ᾽ ἴαχεν, ἴαχεν Ald. Variant codices. *Por.*

King. et Br. ἀνίαχεν.

ἣ ἦ δ᾽ ἴαχεν D. *Beck.*

1472. πλαγᾷ edidit Brunckius ex membr. Deinde φυγάδι Facius, non male. *Por.*

Brunck. edidit πλαγᾷ e membr. R.

κράτα A. *Beck.*

κτύπησε] Hes. κτύπει. τῇ χειρὶ κρούει. *Musg.*

1473. Musgr. in Exerc. Eur. p. 24. ita explicuerat, ut ἴχνος ποδὶ esset dictum pro ἴχνος ποδός. Fac. legi mavult, Φυγάδι δὲ ποδὶ — Brunck. hos versus ita constituit:

φυγᾷ δὲ π. τ. χρ.
ἴχνος ἔφερεν, ἔφερεν·

Ἴχνος ἔφερεν, ἔφερεν· ἐς κόμας δὲ
Δακτύλους δικὼν Ὀρέστας
Μυκηνίδ᾽ ἀρβύλαν προβὰς,
Ὤμοις ἀριστεροῖσιν ἀνακλάσας δέρην,
Παίειν λαιμὸν ἔμελλεν
Εἴσω μέλαν ξίφος.
ΧΟ. Ποῦ δῆτ᾽ ἀμύνειν οἱ κατὰ στέγας Φρύγες;
ΦΡ. Ἰαχᾷ δόμων θύρετρα καὶ σταθμοὺς

Gressum tulit, tulit; sed in comam
Digitos mittens Orestes,
Promovens Mycenæos calceos,
Sinistro humero incurvans collum,
Adacturus erat intra guttur
Nigrum ensem.
*Cho.* Ubi vero erant Phryges in domo ad auxiliandum?
*Phr.* Vociferationem, fores ædium et stabula,

P. φθάσας τὸν δρόμον αὐτῆς, ἐμβαλὼν τοὺς ἑαυτοῦ δακτύλους εἰς τὰς κόμας αὐτῆς, τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἀναστρέψας τὴν δέρην, ἔμελλεν εἴσω τοῦ λαιμοῦ παιεῖν τὸ μελὰν ξίφος. ποῦ δὲ ἦσαν ὥστε ἀμύνειν οἱ κατὰ στέγας Φρύγες; σὺν κραυγῇ τὰς θύρας καὶ τὰς παραστάδας τῶν

S. ματος τὸν πόδα δηλοῖ. Ἀρβύλαν] Τὸ γυναικεῖον ὑπόδημα. ἤγουν τὸν πόδα καὶ τὸν δρόμον προφθάσας, ἀπὸ μέρους. Baroc. 74. 1477. Ὤμοις ἀριστεροῖσ᾽] Ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρί. 1478. Μέλαν ξίφος] Τὸ μελανθησόμενον. 1480. Ποῦ δῆτ᾽] Κατὰ περικοπὴν ἴαμβος. Bar. 74. 1481. Ἰαχᾷ δόμων] Ἰαχῆς φησὶ καὶ θορύβου γενομένου κατὰ τὴν οἰκίαν τὰς θύρας τῶν σταθμῶν, ἔνθα ἦμεν συγκεκλεισμένοι, τοῖς μοχλοῖς ἐκσπάσαντες ἐξήλθομεν βοηθήσοντες. Ἰαχᾷ δόμων] Καὶ ἡ παροῦσα στροφὴ μονόστροφός ἐστιν, ὡς καὶ αἱ προῤῥηθεῖσαι, κώλων δὲ ΑΗ΄. Τὸ Α΄ ἰαμβικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, τοῦ Α΄ ποδὸς ἀναπαίστου. Τὸ Β΄ ἴαμβος, τρίμετρος, ἀκατάληκτος, καθαρός. Τὸ Γ΄ ὅμοιον. Τὸ Δ΄ ὅμοιον, δίμετρον, ἀκατάληκτον. Τὸ Ε΄ ὅμοιον τῷ Β΄ καὶ τρίτῳ. Τὸ ϛ΄ ἀσυνάρτητον, ἐξ ἰαμβικοῦ πενθημιμεροῦς, καὶ ἀναπαιστικοῦ ὁμοίου. Τὸ Ζ΄ τροχαϊκὸν, ἰθυφαλλικόν. Τὸ Η΄ παιωνικὸν, τρίμετρον, ἀκατάληκτον, (lege κατάληκτον et vide τὸ ΚΓ΄) ἐκ παιώνων Α΄ δύο καὶ

ἐς κόμας δὲ δακτύλους
δικὼν Ὀρέστας
Μυκ. ἀρβ. προβάς.

ποδὶ in Gl. Cod. D. explicatur per τοῦ ποδός. *Beck.*

Ne necesse sit ad invenustam sane figuram Colophoniam confugere, lubens scripserim φυγᾷ δ᾽ εὔποδι. *Musg.*

1476. ἀρβύλης D. sed super *μυκηνίδ᾽* scriptum: τὸν πόδα ἤγουν τὸν δρόμον, et super προβὰς, προφθάσας. Sed ad marginem Cod. D. ὁ Ὀρέστης δὲ προφθάσας τὸν δρόμον αὐτῆς, ἐμβαλὼν τοὺς δακτύλους εἰς τὰς κόμας αὐτῆς, τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ἀναστρέψας τὴν δέρην ἔμελλεν εἴσω τοῦ λαιμοῦ μὴ παίειν τὸ μέλαν ξίφος. *Beck.*

1477. Sic Ald. et pars codicum, numerosius quam ἀριστεροῖς. Sic 1510 pro τέχναις edidi τέχναισιν ex A. *Por.*

King. ἀριστεροῖσ᾽, Br. ἀριστεροῖς, Heath. vertit: *In humerum sinistrum, collum,* Helenæ scilicet, *resupinans.* ἀνακλᾷν esse verbum proprium de iis, qui victimas attollunt, et in altum educunt, ex Reitzio ad Lucian. de Gymnas. 7, 81. monet Fac.

ἀριστεροῖς A. *Beck.*

1478. Sic ex membr. et aliis Brunckius. Aldus et non pauci codices λαιμῶν. *Por.*

Brunck. ita dedit:

παίειν λαιμὸν ἔμελλεν
εἴσω μέλαν ξίφος.

Μοχλοῖσιν ἐκβαλόντες, ἔνθ' ἐμίμνομεν,
Βοηδρομοῦμεν ἄλλος ἄλλοθεν στέγης,
Ὁ μὲν πέτρους, ὁ δ' ἀγκύλας,
Ὁ δὲ ξίφος πρόκωπον ἐν χεροῖν ἔχων·
Ἔναντα δ' ἦλθε Πυλάδης
Ἀλίαστος, οἷος οἷος

Vectibus ejicientes, ubi manebamus,
Accurrimus alius ex alia parte domus,
Alius saxa, alius amenta,
Alius ensem districtum, habens in manibus.
Venit autem contra nos Pylades
Vehemens qualis, qualis

P. δόμων ἔνθα ἐμίμνομεν μοχλοῖς ἀνασπάσαντες βοηθήσοντες ἐτρέχομεν ἄλλος ἀπ' ἄλλου μέρους τοῦ οἴκου. ὁ μὲν πέτρους, ὁ δὲ ἀκόντια, ὁ δὲ ξίφος [τὸ ἔμπροσθεν κώπην καὶ λαβὴν

S. βακχείου. Τὸ Θ' ἰαμβικὸν, ὅμοιον τῷ Β῾ῳ τοῦ Ε' ποδὸς χορείου. Τὸ Ι' τροχαϊκὸν, δίμετρον ὑπερκατάληκτον, καθαρὸν. Τὸ ΙΑ' ἀναπαιστικὸν, δίμετρον, βραχυκατάληκτον τοῦ δευτέρου ποδὸς χορείου. Τὸ ΙΒ' ὅμοιον, δίμετρον, ὑπερκατάληκτον, τοῦ Β' ποδὸς δακτύλου. Τὸ ΙΓ' δακτυλικὸν, τετράμετρον, τοῦ Γ' ποδὸς προκελευσματικοῦ τετραβραχέος. Τὸ ΙΔ' ἀναπαιστικὸν, δίμετρον ἀκατάληκτον· τοῦ Γ' ποδὸς προκελευσματικοῦ. Τὸ ΙΕ' ὅμοιον, καθαρὸν ἀναπαιστικόν. Τὸ Ιϛ' ἀναπαιστικὴ βάσις. Τὸ ΙΖ' ἰαμβικὸν ὅμοιον τῷ Δ'. Τὸ ΙΗ' ἴαμβος ὅμοιος τῷ Β῾ῳ. Τὸ ΙΘ'. τροχαϊκὸν, ἰθυφαλλικὸν, τοῦ Α' ποδὸς χορείου. Τὸ Κ' χοριαμβικὸν ἡμιόλιον, ἐκ χοριάμβου, καὶ ἰάμβου. εἴη δὲ καὶ τροχαϊκὸν πενθημιμερὲς, δακτύλου ἀρχομένου. Τὸ ΚΑ' ἰωνικὸν, τρίμετρον, βραχυκατάληκτον, ἐκ παίωνος Δ' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, διϊάμβου, καὶ τροχαίου. Τὸ ΚΒ' τροχαϊκὸν ἘΦΘΗΜΙΜΕΡΕΣ τοῦ Β' ποδὸς χορείου. Τὸ ΚΓ' ἀντισπαστικὸν, τρίμετρον, κατάληκτον, ἐξ ἐπιτρίτου Α', διϊάμβου, καὶ βακχείου. Τὸ ΚΔ' ἴαμβος ὅμοιος τῷ Β῾ῳ τοῦ Δ' ποδὸς ἀναπαίστου. Τὸ ΚΕ' ἰαμβικὸν ὅμοιον τῷ Δ'. Τὸ Κϛ' ὅμοιον ἐφθημιμερές. Τὸ ΚΖ' ἀναπαιστικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον, τοῦ Γ' καὶ Β' (lege καὶ Δ') ποδὸς χορείου εἰ δὲ βούλει. ἰωνικὸν ἀπὸ μείζονος τρίμετρον, κατάληκτον· ἐξ ἰωνικοῦ, παίωνος Α' καὶ χορείου, ἢ ἀναπαίστου διὰ τὴν ἀδιάφορον. Τὸ ΚΗ' ἰαμβικὸν ὅμοιον τῷ Κϛ'. Τὸ ΚΘ' δακτυλικὸν, τετράμετρον, ἀκατάληκτον· εἰ δὲ βούλει, ἀναπαιστικὸν δίμετρον, τέσσαρες γὰρ εἰσι σπονδεῖοι. Τὸ Λ', τὸ ΛΑ' καὶ τὸ ΛΒ', τροχαϊκὰ πενθημιμερῆ. Τὸ ΛΓ' ἰαμβικὸν ὅμοιον τῷ Κϛ'. Τὸ ΛΔ' ἴαμβος ὅμοιος τῷ Β῾ῳ, τὸν Α' πόδα ἔχων ἀνάπαιστον. Τὸ ΛΕ' ἰαμβικὸν, δίμετρον, ἀκατάληκτον, ἐκ Δ' χορείων. Τὸ Λϛ' καὶ ΛΖ', ἀναπαιστικὰ, δίμετρα, βραχυκατάληκτα. Τὸ ΛΗ'. τροχαϊκὸν ἐφθημιμερὲς Εὐριπίδειον, τοῦ Α' ποδὸς χορείου· ἐπὶ τῷ τέλει δύο διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, δηλοῦσαι ὡς τέλος ἔχει τὰ ἀνομοιόστροφα· ἀμφότεραι μὲν τοὶ ἔξω νενευκυῖαι· ἐν εἰσθέσει δὲ σύστημα κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομερὲς στίχων

λαιμὸν D. et Gl. suprascr. λαιμοῦ. *Beck.*

λαιμὸν] Ita MS. B. Ask. 2. et Lib. P. Ed. Ald. λαιμῶν. Sed εἴσω elegantius cum accusativo construitur, ut Ἴλιον εἴσω. Il. α. v. 71. *Musg.*

1481. Ἰαχᾷ pro σὺν ἰαχᾷ, et conjungi debet cum ἐκβαλόντες, *cum clamore ejicientes* etc.

θύρετρα] Gl. Cod. D. τὰς θύρας. σταθμούς. Gl. τὰς παραστάδας. *Beck.*

1482. ἐκβαλλόντες sic D. *Beck.*

1483. βοηδρομοῦμεν] Gl. Cod. D. ἐβοηδρομοῦμεν, ἤγουν βοηθήσαντες ἐτρέχομεν. *Beck.*

1484. s. In unum versum jungit A. *Beck.*

1485. Lucianus: πρόκωπον ἔχων τὸ ξίφος. περὶ οἴκου. *Musg.*

ξίφος πρόκωπον est *ensis strictus*, aut saltem, *cujus capulo manus est admota.* V. Suid. h. v. et Lucian. de dom. c. 30. *Heath.*

1486. ἐναντία MSS. quidam. *Por.*

1486—1488. Duobus versibus edidit Beckius,

Ἔναντα δ' ἦλθε Πυλάδης ἀλίαστος, 1479

Ἕκτωρ ὁ Φρύγιος, ἢ τρικόρυθος Αἴας,
Ὃν εἶδον, εἶδον ἐν πύλαισι Πριαμίσι·
Φασγάνων δ' ἀκμὰς ξυνήψαμεν·
Τότε δὴ, τότε διαπρεπεῖς
Ἐγένοντο Φρύγες, ὅσον Ἄρεος ἀλκὰν
Ἥσσονες Ἑλλάδος ἐγενόμεθ' αἰχμᾶς.

Hector Phrygius, aut Ajax ornatus galea tres habente conos,
Quem vidi, vidi in portis Priami.
Conseruimus autem mucrones ensium.
Tunc vero, tunc conspicui
Facti sunt Phryges, quantum in pugna Martis
Nos simus inferiores Græca hasta.

S. ἔχον ἐν χεροῖν ἔχων. ἐξ ἐναντίας δὲ ἡμῶν Πυλάδης ἄφυκτος ἦλθε. MS. C.C.C. * * P. ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων Γ', ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Totum hoc de metro ex MS. Baroc. 74.] 1483. Ἀγκύλας] Τὰ ἀκόντια, ἀπὸ τοῦ ἐπηγκυλίσθαι. ἢ διότι ἀπὸ τῆς μετὰ μέσου ἀγκύλης λαμβανόμενοι ῥίπτουσιν. 1485. Πρόκωπον] Μεγάλην κώπην καὶ ἐκτεταμένην ἔχον. Ὁδὲ ξίφος πρόκωπον] Ἤγουν σπάθην, ἥτις ἦχει τὴν κώπην προβεβλημένην. Baroc. 74. 1487. Ἀλίαστος] Ἄτρεπτος, καὶ ἄφευκτος ἐν ταῖς μάχαις, ἢ ἀκατάπαυστος, ἢ οὐκ ἔχων λιάσαι, καὶ εἰς φυγὴν τρέψαι. 1488. Τρικόρυθος] Ὁ τρικόρυθος, ὁ μεγάλην ἔχων περικεφαλαίαν. ὅμοιον δέ ἐστι τῷ τρίπτυχος αὐλῶπις. ἢ ὅτι ἔνιοι τῶν ἡρώων τριλόφοις ἐχρῶντο. Τρικόρυθος] Ὁ τριλόφῳ περικεφαλαίᾳ χρώμενος· γεγράπται τρικόρυφος. MS. C.C.C. 1489. Ὃν εἶδον] Αἴαντα. MS. C. C. C. 1490. Φασγάνων δ' ἀκμὰς συνήψαμεν] Ἤγουν εἰς πολεμὸν ἡμεῖς τε κἀκεῖνοι κατέστημεν. MS. C.C.C. 1491. Τότε δὴ τότε] Ἐν τῷ πρὸς Ὀρέστην πολέμῳ ἐφάνημεν διαπρεπόντως δειλοὶ οἱ Φρύγες, ἢ τότε ἐν τῷ Τρωϊκῷ πολέμῳ. Ἄλλως. Διαπρεπεῖς ἐγένοντο, ἀντὶ τοῦ ἔκδηλοι τὴν δειλίαν, καὶ ἐξεληλεγμένοι φησὶν ἐν τῇ πρὸς Ὀρέστην, καὶ πρὸς τὸν Πυλάδην συμβολῇ, ἐφάνησαν οἱ Φρύγες πολὺ τῶν Ἑλλήνων ἀσθενέστεροι, καὶ ὅσον ἦμεν ἐλάττους ἐν τῇ μάχῃ τῇ πρὸς τοὺς Ἕλληνας κατὰ τὴν Ἴλιον. φησὶ γὰρ αὐτὰ κατὰ ἀναφορὰν τὰ ἐν Ἰλίῳ, λόγου παρεκβάσει χρησάμενος. οὐ γὰρ εἰκὸς ἦν οὕτω πολλοὺς εἶναι τοὺς ἐν τοῖς βασιλείοις τεθνηκότας, ὡς καταλέγειν πτώματα μυρίων νεκρῶν. ἔστιν οὖν ὁ πᾶς λόγος τοιοῦτος, τὴν συμβολὴν τὴν πρὸς τὸν Ὀρέστην, κατάδηλοι γεγόνασιν, ἀσθενεῖς ὄντες οἱ Φρύγες. 1492. Ἄρεος ἀλκὰν] Μὴ λάβῃς εἰς τὸ ἀλκὰν ἔξωθεν κατὰ, ἀλλ' ὥσπερ φαμὲν δυνατός εἰμι τοῦτο· καὶ σοφός εἰμι τὰ θεῖα, οὕτω καὶ ἐλάττων εἰμὶ τοῦτο. Baroc. 74. 1493. Ἥσσονες Ἑλλάδος] Εἰκότως ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τότε ἐν Ἰλίῳ, ἢ τῶν περὶ τὸν Ὀρέστην ἡττήθησαν, ἡνίκα ὁ μὲν ἦν φυγὰς, ὁ δὲ νεκρὸς ἔκειτο, ἄλλος δὲ τραυματίας ἦν, ὁ δὲ ἱκέτης, τὸν ἔλεον θηρώμενος, καὶ τέλος ὑποσκότιοι γενόμενοι τῷ πλήθει τῶν βαλλομένων βέλων, εἰς φυγὴν ἐτρεπόμεθα. καὶ οἱ μὲν ἔπιπτον τιτρωσκόμενοι, οἱ δὲ πίπτειν ἔμελλον, οἱ δὲ ἦσαν νεκροί. καὶ μέχρι μὲν τούτου ἡ παρέκβασις. τὸ δὲ ἑξῆς, τὰ γενόμενα τὰ κατὰ

Οἷος οἷος Ἕκτωρ ὁ Φρύγιος ἢ τρικόρυθος Αἴας,

Ver. 1479. (B.) Antispasticus trimeter catalectus ex diiambo, antispasto pentasyllabo, et diiambo catalecto. *Heath.*

1487. Brunck. ita divisit:

οἷος, οἷος Ἕκτωρ
ὁ Φρύγιος, ἢ τρικ. A.

τρικόρυθος. Hes. τρικόρινθος· ἀνδρεῖος ἥρως. ubi Wesseling. in Probab. ex Eurip. restituit τρικόρυθος, et vertit vocabulum h. l. *Ajax triplici cono insignis.* Similiter in Bacch. 123. τρικόρυθες Κορύβαντες.

Οἷος, οἷος Ἕ. ad præcedentem versum refert A. et ὁ Φρύγιος—Πριαμίσι jungit.—τρικόρυνθος D. cum gl. suprascr. ὁ τριλόφῳ περικεφαλαίᾳ χρώμενος. *Beck.*

1488. τρικόρυθος] τριλοφίαν respicit, genus galeæ, tribus cristis insignitum, Ducibus Tribunisque ut videtur, proprium. vid. Plutarchum in Arato p. 1904, et 1905. Ed. Steph. Aristoph. Aves v. 94. ibique Schol. Eundem Pac. v. 1173. τρικόρυθος Analogiæ non satis convenire vi-

Ὁ μὲν οἰχόμενος φυγὰς, ὁ δὲ νέκυς ὢν,
Ὁ δὲ τραῦμα φέρων, ὁ δὲ λισσόμενος
Θανάτου προβολάν·
Ὑπὸ σκότον δ' ἐφεύγομεν·
Νεκροὶ δ' ἔπιπτον, οἱ δ' ἔμελλον, οἱ δ' ἔκειντ'·
Ἔμολε δ' ἁ τάλαιν' Ἑρμιόνα δόμους
Ἐπὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ

Alius abiens fugitivus, alius mortuus,
Alius vulnus ferens, alius supplicans
Ad arcendam mortem,
Fugimus in tenebras.
Mortui vero ceciderunt nonnulli, alii erant casuri, alii jacebant.
Ingressa est autem in domum misera Hermione,
Circa cædem Matris jam-tum humi casuræ.

S. τὴν οἰκίαν, ἐστὶν ἅπερ κατὰ ἐπανάληψιν ἐπάγει. ἔστι δὲ τὸ ἑξῆς τοῦ λόγου, φασγάνων τε ἀκμὰς συνήψαμεν, καὶ ἡττήθημεν κατὰ κράτος. ὥσπερ καὶ ἐν τῷ κατὰ Ἰλίῳ πολέμῳ ἦν, καὶ ταῦτα συμβέβηκεν ἅπερ κατέλεξεν. ὡς δὲ ἡττήθημεν, ἦλθεν ἡ Ἑρμιόνη, δύναται δὲ καὶ ἐπὶ οἰκίας ταῦτα γινόμενα νοεῖσθαι. ἴδιον δὴ τῆς τραγῳδίας, τὸ τὰ μικρὰ τῶν πραγμάτων ἐξαίρειν, καὶ φοβερὰ ποιεῖν, ὥσπερ νῦν ὁ Εὐριπίδης. ταῦτα δὲ ὡς περὶ τῶν ἐν Ἰλίῳ λέγει τεθορυβημένος, καὶ οὐ δεόντως ἀπαγγέλλων· οἱ δὲ μὴ νοήσαντες, πολλοὺς ᾠήθησαν ἐν τοῖς βασιλείοις ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ὀρέστην τεθνάναι. κἂν μὲν οὖν περὶ τῶν ἐν Ἰλίῳ λέγοιτο, ἐστὶ τὸ ὑπὸ σκότον, ἀντὶ τοῦ καλυφθέντες τῷ πλήθει τῶν βελῶν ἐφεύγομεν· ἐὰν δὲ ἐν τῇ οἰκίᾳ, εἰς τοὺς σκοτεινοὺς τόπους τῆς οἰκίας ἐφεύγομεν. Αἰχμᾶς] Κυρίως ὁ σίδηρος τῶν δοράτων, καταχρηστικῶς ὁ πόλεμος. MS. C.C.C. 1495. Ὁ δὲ λισσόμενος θανάτου προβολὰν] Ὁ δὲ παρακαλῶν παράκλησιν, ἕνεκα τοῦ θανάτου ὤφειλεν, λέγει δὲ λισσόμενος προβολὴν, ἐπεὶ οἱ παρακαλοῦντες προβάλλουσιν ἑαυτοὺς παρακαλοῦντες, καὶ προσπίπτουσι. MS. C.C.C. Προβολὰν] Προβολὰν κάλλιον γράφειν, ἢ προβολὴν, οὕτω γὰρ ἔχει καὶ πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς, καὶ ἐν τισὶ τῶν παλαιῶν βιβλίων οὕτως εὕρηται. Baroc. 74. 1500. Ἐπὶ

detur; legissemque adeo τρικόρυφος ex Scholio MS. Cantabrig. nisi Oppianus præberet εὐκόρυθον Cyneg. I. 362. *Musg.*

1489. Alterum εἶδον omittit A. Πριαμίσιν. D. *Beck.*

1490—1495. Jungit A. binos versus in unum, ita ut tres habeat. *Beck.*

1492. Ἄρεως A. D. *Beck.*

1493. ἐγενόμεσθ' A. αἰχμῆς D. *Beck.*

1496. Θανάτου προβολὰν, *mortis propulsationem*, contra mortem tutamen. In λισσόμενος subauditum continetur λιτὴν, cui voci hæc per appositionem cohærent. Heath.—Mox pro γ' King δ'. Brunck. ita dedit:

θανάτου προβολάν·
ὑπὸ σκότον δ' ἐφεύγομεν.

προσβολὰν D. Suprascriptum: ὁ δὲ λισσόμενος ἤγουν παρακαλῶν παράκλησιν ἕνεκα θανάτου ὤφειλεν. λέγει δὲ λισσόμενος προσβολὰν, ἐπεὶ οἱ παρακαλοῦντες καὶ προσπίπτουσιν.—Mox σκότον δὲ φεύγομεν D. *Beck.*

1498. King. ἔκειντ', ita et Br. e membr. R. est trimeter iamb. *Beck.*

Νεκροὶ δ' ἔπιπτον,] Ellipis est per οἱ μὲν supplenda. Νεκροὶ δὲ οἱ μὲν ἔπιπτον, οἱ δὲ ἔμελλον. *Mortui vero alii tum maxime cadebant, alii mox casuri erant, alii jam ceciderunt.* Vide ad Iph. in Taur. v. 1350. *Musg.*

1499. Br. e membr. R. ἁ τάλαιν'. Ἑρμιόνη A. *Beck.*

1500—1501. Unum versum exhibet Beckius.

Ἐπὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ ματρὸς, ἅ νιν ἔτεκε τλάμων

Heath. ita disponit:

Ἐπὶ φόνῳ χαμαιπετεῖ
Ματρὸς, ἅ νιν ἔτεκεν ἁ τλάμων.

Sic Brunck. nisi quod ἔτεκε τλάμων.

Ματρὸς, ἅ νιν ἔτεκε τλάμων.
Ἄθυρσοι δ' οἷα νιν δραμόντε βάκχαι
Σκύμνον ἐν χεροῖν ὀρείαν
Ξυνήρπασαν. πάλιν δὲ τὰν Διὸς κόραν
Ἐπὶ σφαγὰν ἔτεινον.
Ἁ δ' ἐκ θαλάμων ἐγένετο
Διαπρὸ δωμάτων ἄφαντος,

Quæ misera ipsam peperit.
Isti vero currentes, velut Bacchæ sine thyrsis,
Rapuerunt velut catulam montanam in manibus.
Rursus autem tendebant cædem
Adversus filiam Jovis:
Illa autem e thalamis evasit
Extra domum evanida,

S. φόνῳ χαμαιπετεῖ] Θορύβου φησὶ γινομένου, ἦλθεν ἡ Ἑρμιόνη, χαμαὶ οὔσῃ τῇ Ἑλένῃ, καὶ μελλούσῃ πίπτειν μετὰ τὸ φονευθῆναι. Χαμαιπετεῖ] Ἡ τεθορυβημένος ὤν, οἴεται αὐτὴν πεπτωκέναι, ἢ χαμαιπετεῖ, τῷ μέλλοντι πεσεῖσθαι. Ἄλλως. Οὐ τῷ πεσόντι ἐπὶ γῆς, οὐδὲ γὰρ ἐφόνευσαν αὐτήν, ἀμέλει μετὰ μικρὸν φησίν, ὅτι * διωκομένης, ἀφανὴς ἐξ αὐτῶν ἐγένετο. 1502. Ἄθυρσοι δ' οἷα] Ἡ κακόθυρσοι, ἢ θύρσων δεόμενοι μόνον πρὸς τὸ εἶναι Βάκχαι, ἢ ἀθύρσους αὐτοὺς εἶπεν, ἐπεὶ αἱ Βάκχαι μετὰ θύρσων βακχεύουσι. Ἄθυρσοι. κ. λ.] Δραμόντες δὲ καθὰ Βάκχαι ἄθυρσοι, ἤγουν χωρὶς θύρσων συνήρπασαν αὐτὴν ὡς σκύμνον ὀρείαν. MS. C.C.C. Βάκχαι] Μυθεύονται τὰς Βάκχας ἐν ὄρεσι μετὰ Διονύσου χωρούσας παίειν μὲν τὰς πέτρας † νάρθηξι καὶ μέλι καὶ γάλα ἐνταῦθα λαμβάνειν καὶ τὰ θηρία χειροῦσθαι. Bar. 74. 1504. Τὰν Διὸς] Συλλαβόμενοι δὲ τὴν Ἑρμιόνην, οὐδὲν ἧττον πάλιν ἐπεδίωκον Ἑλένην.

* Pro διωκομένης Heath. corrigit διωκομένη. *Beck.*
† Heath. legit. ἐν νάρθηξι, *Beck.*

Prior versus Euripideus est, alter antispasticus πολυσχημάτιστος, ex ditrochæo, epitrito primo, aut antispasto pentasyllabo, et syllaba. Reposui, ut constaret grammaticæ ratio, ἁ τλάμων pro ὁ τλάμων, quod in Kingiana legitur; quanquam commodior forsan est præcedentium editionum scriptura ἔτεκε τλάμων, et tunc versus glyconius erit πολυσχημάτιστος ex ditrochæo et antispasto pentasyllabo. *Heath.*

1501. ἔτεκεν ἡ τ. A. In D. ἔτεκε τλήμων. *Beck.*

1502. δραμόντες Ald. sed δραμόντε, quod metrum postulat, præbent MSS. nonnulli, certe Cant. M. Supra 1060. δράσαντες H. *Por.*

δραμόντε King. Sic et Br. e membr. R. *Beck.*

1503. King. edidit ὡς σκύμνον. Heath. ita digerit:

Ὡς σκύμνον ἐν χεροῖν ὀρείαν iambicus dimeter hypercatalectus.
Ξυνήρπασαν· πάλιν δὲ τὰν Διὸς κόραν idem senarius.

Eum sequitur Br. sed ὡς ante σκύμνον omisit. *Beck.*

1504. s. Fac. notata Barnesii interpretatione, ita reddit: *Et iterum Jovis filiam ad cædem extenderunt*, scil. tanquam victimam, quam mactantes humi prosternere solebant. *Beck.*

1505. Ἔτεινον] Cum olim ἔκτεινον esset, *Canterus* legit ἔτεινον: idem est, utro modo legas: nam ἔκτεινον est pro ἐξέτεινον, et τὸ ἐκ corripi potest. sed et MS. legit ἔτεινον, quare ita legatur. *Barnes.*

1506, 1507. Heath. sic ordinat:

Ἁ δ' ἐκ θαλάμων basis anapæstica.

*Ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς, καὶ νὺξ,*
*Ἤτοι φαρμάκοισιν,*
*Ἢ μάγων τέχναισιν,*
*Ἢ θεῶν κλοπαῖς.*
*Τὰ δ' ὕστερ' οὐκέτ' οἶδα·*
*Δραπέτην γὰρ ἐξέκλεπτον ἐκ δόμων πόδα.*
*Πολύπονα δὲ, πολύπονα πάθεα*

O Jupiter et terra et lumen et nox,
Sive veneficiis,
Sive arte magorum,
Sive furtis deorum.
Quæ postea acciderint nescio:
Nam fugitivum sustuli pedem ex ædibus.
Multiplices autem, multiplices ærumnas

S. 1508. Ὦ Ζεῦ κ. λ.] Τὸ μὲν Ζεῦ λέγει διότι πατὴρ μὲν ἦν αὐτῆς· τὸ γῆ, διότι ἐν γῇ οὖσα ἀπῆλθε· τὸ φῶς, διότι ὁρωμένη παραχρῆμα ἠφάνισται· τὸ δὲ νὺξ διότι ἐν ὅσῳ ἐβλέπετο ὥσπερ νυκτὶ καλυφθεῖσα ἄφαντος γέγονεν. Baroc. 74. 1509. Φαρμάκοις] Τοῦτο δοκεῖ ἀπὸ ἱστορίας εἶναι. παρόσον παρὰ τῆς Θῶνος γυναικὸς δοκεῖ πλεῖστα φάρμακα εἰληφέναι ἡ Ἑλένη, ὡς Ὅμηρος, "Τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρεν Θῶνος παράκοιτις Αἰγυπτίη, πολλ' ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρά." Od. Δ. v. 228. 1512. Ὕστερ' οὐκέτ' οἶδα·] Οὐδαμῶς οἶδα. Baroc. 74. 1513. Ἐξέκλεπτον] Ἀπέδρων. Ἐκ δόμων πόδα] Λαθὼν ἐκ τῶν δόμων

Ἐγένετο διαπρὸ δωμάτων ἄφαντος iambicus trimeter catalectus.

In membr. Reg. est διὰ πρὸ δωμάτων. *Beck.*

1507. δια πρὸ δόμων Ald. δὴ πρὸ δωμάτων MSS. quidam. *Por.*

Διὰ προδόμων] MS. διαπρὸ δωμάτων.

διὰ πρὸ δωμάτων D, *Beck.*

διαπρὸ δωμάτων] Ita edi debuit ex MSS. B. Cantabr. Ask. 1, 2. Lib. P. δὴ πρὸ δωμάτων. Ed. Ald. διὰ πρὸ δόμων unde faciunt recentiores διὰ προδόμων, *per vestibula ædium.* Sed hoc neque convenit Phrygi, ignaro utique, quid Helenæ accidisset; neque cum reliqua Fabulæ œconomia consentit. vid. v. 1651. *Musg.*

1506—1513. Hos versus ita constituit Beckius:

Ἃ δ' ἐκ θαλάμων ἐγένετο διὰ προδόμων 1495
Ἄφαντος (ὦ Ζεῦ, καὶ γᾶ, καὶ φῶς, καὶ νὺξ)
Ἤτοι φαρμάκοισιν, ἢ μάγων τέχναις, ἢ θεῶν κλοπαῖς.
Τὰ δ' ὕστερον οὐκέτ' οἶδα. δραπέτην γὰρ ἐξέκλεπτον ἐκ δόμων πόδα.

Br. ita distinxit:

ἄφαντος,
ὦ ζ. κ. γ. κ. φ. κ. ν.
ἤ τοι φαρμάκοισιν
ἢ μάγων τ. ἢ θ. κ. *Beck.*

1509. φαρμάκοις King. *Beck.*

Ver. 1497. (B.) τέχναισιν A. et verba ἢ θεῶν κλοπαῖς ad sequentem refert versum.

1510. Voc. μάγων de industria censet Prev. adhiberi, quo magis ostendatur, alludi ad Persas.

Gedickius pro ἢ legit καί. *Beck.*

1512. ὕστερον Ald. et multi codices. τὰ δ' ὕστερ' οὐ κάτοιδα Cant. et pro v. l. M. *Por.*

Τὰ δ' ὕστερον] MS. τὰ δ' ὕστερ'.

Ver. 1498. s. (B.) Br. ita descripsit:

τὰ δ' ὕστερ' οὐκέτ' οἶδα· δραπέτην
γὰρ ἐξέκλ. ἐκ δ. π.

ut sint trimetri iambici brachycatal. e vulgari ratione esse senarium, in quo pes primus creticus; nam primam in δραπέτης produci. *Beck.*

Μενέλαος ἀνασχόμενος,
Ἀνόνητον ἀπὸ Τροίας
Ἔλαβε τὸν Ἑλένας γάμον.
ΧΟ. Καὶ μὴν ἀμείβει καινὸν ἐκ καινῶν τόδε·
Ξιφηφόρον γὰρ εἰσορῶ πρὸ δωμάτων
Βαίνοντ' Ὀρέστην ἐπτοημένωι ποδί.

Menelaus sustinens,
Inutile a Troja
Recepit conjugium Helenes.
*Cho.* Atqui sequitur aliud novum ex novis:
Nam video tenentem gladium ante ædes
Euntem Orestem trepido pede.

S. ἔξω ἔφυγον. Baroc 74. 1516. Ἀνόνητον] Ἀνονήτως, ἀνωφέλως. MS. C.C.C. Ἀνόνητον] Ἀντὶ τοῦ μάταιον καὶ ἀνωφελῆ, ἢ ἀνόητον, παρόσον οἱ ἀνόητοι οὔτε σφᾶς αὐτοῦς, οὔτε ἄλλους ὠφελεῖν δύνανται. Baroc. 74. Ἀνόνητον] Ἀνονητότερον. 1517. Τὸν Ἑλένας γάμον] Ἀντὶ τοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τὴν Ἑλένην. Baroc. 74. 1518. Ἀμείβει] Διαδέχεται. Ἐκ καινῶν] Τάδε ἦν ὁ τῆς Ἑλένης ἀφανισμός. Baroc. 74. 1520. Ἐπτοημένῳ] Σπουδαίῳ.

Ver. 1498. (B. vide supra) Primas syllabas verbi ἐξέκλεπτον ad sequ. versum refert D., A. tantum alteram syllabam.

1512. τὰ δ' ὕστερον] MS. Cantabrig. τὰ δ' ὕστερ'. *Musg.*

1513. Hic versus est ejusdem generis, cujus 1398. 1400. *Por.*

Gl. Cod. D. λαθὼν γὰρ ἐκ τῶν δόμων ἔξω ἔφυγον. *Beck.*

1514. Πολύπονα δὲ præcedenti versui adjungit D. tum π. π. Μ. ἀνασχ. unum versum constituunt. Sed ἀνον — γάμον unus est versus in A. D. *Beck.*

1515, 1516. Jungit Beckius,

Μενέλαος ἀνασχόμενος, ἀνόνητον ἀπὸ Τροίας.

Brunck. ita divisit:

Μενέλαος ἀνασχόμενος
ἀνόνητον ἀπὸ Τρ. *Beck.*

1517. Vereor, ne plerisque lectoribus hodiernis hæc scena multis partibus justo longior videatur, et tragicæ gravitati non ubique conveniens. Musgravius existimat, sub Phrygis persona Persarum mollitiem atque timiditatem auditorum Atheniensium risui et contemptui exponere voluisse Euripidem. *Por.*

1519. Ξιφηφόρων D. sed litteræ ω suprascriptum ο. *Beck.*

## ARGUMENTUM ACTUS QUINTI.

Orestes, audito Phrygis ejulatu, foras prosiliens, silentium illi indicit fidemque, ac rursus intro se recipit. Menelaus fama rei excitus, ad uxorem et filiam servandas accurrit; verum ingressu prohibetur ab Oreste, qui has conditiones proponit, ut, si res suas et filiam salvas velit, se et sororem vulgi sententiis liberet. Ibi, dum ædes ipsæ, et Hermione, Orestes, Pylades, et Electra, cum Menelao in summo periculo versantur, adest subito Apollo, videl. Θεὸς ἀπὸ μηχανῆς, qui rem omnem componit, Hermionem liberat, damnatos neci eripit, Menelaum et Oresten conciliat, et Hermionen Oresti conjugem dandam pronuntiat. Hinc lætam et felicem fabula sortitur Catastrophen; cujusmodi homines nostræ ætatis inscienter Tragicomœdias vocant; quum tamen in iis nihil Comicum insit, et felix exitus Tragœdiæ sæpe accidere soleat.

ΟΡ. Ποῦ 'στὶν οὗτος, ὃς πέφευγε τοὐμὸν ἐκ δόμων ξίφος;
ΦΡ. Προσκυνῶ σ', ἄναξ, νόμοισι βαρβάροισι προσπιτνῶν.
ΟΡ. Οὐκ ἐν Ἰλίωι τάδ' ἐστὶν, ἀλλ' ἐν Ἀργείαι χθονί.
ΦΡ. Πανταχοῦ ζῆν ἡδὺ μᾶλλον ἢ θανεῖν τοῖς σώφροσιν.

*Ore.* Ubi est iste, qui effugit ex ædibus meum ensem?
*Phr.* Adoro te, rex, procidens barbaro more.
*Ore.* Non sumus nunc in Ilio, sed in Argiva terra.
*Phr.* Ubique sapientibus est suavius vivere, quam mori.

P. ΟΡΕΣΤ. Οὐ διὰ τοῦτο * * ἐβόησας, ὥστε τὸν Μενέλαον ἐλθόντα βοηθεῖν; ΦΡΥΞ. Σοὶ μὲν ἐγὼ βοηθεῖν ἕτοιμος, τιμιώτερος γὰρ ὑπάρχεις. δικαίως ἄρα ἡ Τυνδαρὶς διεφθάρη; δικαιότατα, εἴπερ ἐκέκτητο τρεῖς λαιμοὺς ὥστε ἀποθανεῖν. ὑπὸ τῆς δειλίας χαριτογλωττίζεις, ἕτερα κατὰ ψυχὴν ἔχων καὶ φρονῶν. οὐ γὰρ δίκαια ἔπαθεν, ἥ τις τὴν Ἑλλάδα σὺν αὐτοῖς

S. Ἐπτοημένῳ ποδὶ] Τεθορυβημένῃ πορείᾳ. MS. C.C.C. 1521. Ποῦ 'στὶν οὗτος] Ἡ ἀμοιβαῖα αὕτη περιστροφὴ, ἤτοι περίοδος, στίχων ἐστὶ τροχαϊκῶν τετραμέτρων, καταληκτικῶν, ΛΑ', ὧν τελεύταιος· Παρθένον τε καὶ δάμαρτα δύο νεκρὼ κατόψεται. εἰκότως δὲ τῷ τροχαϊκῷ κέχρηται μέτρῳ πρὸς τὸν τοῦ Ὀρέστου δρόμον, ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Baroc. 74. 1522. Νόμοισι] Νόμος γὰρ οὗτος βαρβαρικὸς ἐπειδάν τις αὐτοὺς κτείνειν ἀπειλεῖ προσπίπτειν, καὶ δεῖσθαι. MS. C.C.C. 1523. Τάδ' ἐστὶν] Τὸ προσκυνεῖν, ἔνθα ἂν δηλονότι ἀπηλλάγης προσκυνῶν. MS. C.C.C. 1525. Οὔτι που] Οὐκ ἄρα, φησὶ, μεγάλα φω-

1521. π. ἐκ δόμων τοὐμὸν ξ. Ald. et plurimi MSS. sed numerosius est quod dedit ex K. R. Kingius. τοὐμὸν ἐκ δόμων M. Verba ordine vulgato posita sunt in N. sed literis suprascriptis transponenda monuit librarius. *Por.*

King. edidit, τοὐμὸν ἐκ δόμων.

δόμων] In A. supra: γρ. δομάτων. *Beck.*

1522. προσπεσὼν Ald. sed προσπίτνων vel προσπιτνῶν plerique MSS. quod in προσπίπτων corrupere alii. *Por.*

βαρβάροις A. προσπίπτων idem Cod. *Beck.*

προσπίτνων.] Ita MSS. Leidenses citati Valckenærio ad Phœniss. v. 300. Consentiunt Ask. 1. et Lib. P. Ed. Ald. προσπεσών. *Musg.*

1523. Ad τάδε notatur in D. τὸ προσκυνεῖν, ἔνθα ἂν δηλονότι ἀπηλλάγης προσκυνῶν. *Beck.*

1524. σώφροσι D. *Beck.*

1525. κραυγὴν ἕστηκας (debebat ἕστησας) Leopardus VII. 22. contra metrum. Non male autem legeretur, βοηδρομῶν et ἀμύνων, nec tamen necesse. Infra 1538 multi MSS. ὁρᾷν, ubi alii recte ὁρῶν cum Aldo. *Por.*

ΟΡ. Οὔ τι που κραυγὴν ἔθηκας, Μενέλεῳ βοηδρομεῖν;
ΦΡ. Σοὶ μὲν οὖν ἔγωγ' ἀμύνειν· ἀξιώτερος γὰρ εἶ.
ΟΡ. Ἐνδίκως ἡ Τυνδάρειος ἆρα παῖς διώλετο;
ΦΡ. Ἐνδικώτατ', εἴ γε λαιμοὺς εἶχε τριπτύχους θανεῖν.
ΟΡ. Δειλίᾳ γλώσσῃ χαρίζει, τἄνδον οὐχ οὕτω φρονῶν.
ΦΡ. Οὐ γάρ, ἥτις Ἑλλάδ' αὐτοῖς Φρυξὶ διελυμήνατο;
ΟΡ. Ὄμοσον, εἰ δὲ μή, κτενῶ σε, μὴ λέγειν ἐμὴν χάριν.
ΦΡ. Τὴν ἐμὴν ψυχὴν κατώμοσ', ἣν ἂν εὐορκοῖμ' ἐγώ.
ΟΡ. Ὧδε κἀν Τροίᾳ σίδηρος πᾶσι Φρυξὶν ἦν φόβος;
ΦΡ. Ἄπεχε φάσγανον· πέλας γὰρ δεινὸν ἀνταυγεῖ φόνον.

*Ore.* Num fecisti clamorem Menelao ut opitularentur?
*Phr.* Tibi ego quidem opitulari; es enim dignior.
*Ore.* Justene igitur periit filia Tyndari?
*Phr.* Justissime, si haberet triplex guttur ad moriendum.
*Ore.* Propter metum lingua gratificaris, intus non ita sentiens.
*Phr.* Cur non? quæ perdidit Græciam cum ipsis Phrygibus?
*Ore.* Jura, (alias te necabo) te hæc non dicere in meam gratiam.
*Phr.* Per animam meam juro, quam non pejeraverim.
*Ore.* Siccine etiam ad Trojam omnibus ferrum erat Phrygibus terrori?
*Phr.* Amove ensem: nam cum prope adest, effulget cædem diram.

P. Φρυξὶν ἔβλαψεν; ὄμοσον ὅτι οὐ πρὸς χάριν ἐμὴν ταῦτα λέγεις, οὐδὲ ὑποκρινόμενος, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ οὕτω φρονεῖς. τὴν ἐμὴν ζώην κατώμοσα, ἣν ἂν ἐγὼ καλῶς ἐπικαλῶ, εἰς ὅρκον λαμβάνω. καὶ ἐν Τροίᾳ, φησὶν, ὁ σίδηρος οὕτως ἦν φοβερὸς τοῖς Τρωσὶν, ὡς σὺ νῦν ὁρῶν τὸ ξίφος, φὴς θάνατον ἐνοπτρίζεσθαι; μακρὰν ἔχε τὸ ξίφος, πλησίον γὰρ ὂν φοβερὸν φόνον

S. νεῖς τὸν Μενέλεων ὥστε βοηδρομεῖν; 1526. Σοὶ μὲν] Λείπει τὸ βούλομαι, ἢ ἕτοιμός εἰμι. 1530. Οὐ γὰρ] Οὐ πρὸς χάριν, ἀλλ' ἀληθῶς λέγω, ὅτι ἀξία ἐστὶν ἀποθανεῖν, ἥτις τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν καὶ τὴν Φρυγίαν ἠφάνισεν. 1531. Ἐμὴν χάριν] Λείπει ἡ εἰς, εἰς ἐμὴν χάριν. 1532. Ἣν ἂν εὐορκοῖμ' ἐγὼ] Ἣν ἂν ἐγὼ καλῶς, ἤγουν ἔξω κακοτροπίας, εἰς ὅρκον προβαλοίμην, ἀληθῶς ὀμνύοιμι· δι' ὧν ζωὴν ἠρετισαίμην, διὰ τούτων ὥσπερ δι' ὅρκου ἔδειξα ὡς ἀληθῆ ταῦτα φημὶ, οἱ δὲ τὸ κατώμοσα ἀντὶ τοῦ ὀμνύω λέγοντες μάταιοι. Baroc. 74. 1534. Ἄπεχε φάσγανον] Πόῤῥω ἐμοῦ ἔχε. ἀπέχω ἐγὼ καὶ ἀπέχω ἕτερον, ὡς ἐν-

Ἔθηκας,] *Paulus Leopardus* Emend. l. 7. c. 22. ἔστησας legit, quem vide: sed MS. ἔθηκας retinet. *Barnes.*

Leopard. Emend 7, 22. legit ἔστησας, sed ἔθηκας defendit Fac.; sæpe enim τιθέναι poni pro ποιεῖν. v. Schol. Apoll. Rh. I, 421.

Οὔτι πω D. et mox Μενέλεων. *Beck.*

Μενέλεων. *Gedickius.*

1526. Heath. vertit: *Ego quidem, ut ad te defendendum adcurreretur.* scil. *clamorem edidi.*

οὖν abest ab A. *Beck.*

1527. Τυνδαρὶς D. H. Sed eleganter A. διοίχεται, si paullo plus auctoritatis haberet. *Por.*

ἡ Τυνδαρὶς ἄρα D. Mox διοίχεται A. In D. ut vulgo. *Beck.*

1529. χαρίζει D. *Por.*

χαρίζει D. recte. Gl. suprascr. διὰ δειλίαν χαρίζῃ γλῶτταν, ἤγουν χαριτογλωττεῖς. *Beck.*

1530. Οὐ γὰρ — plenam orationem Heath. observat fore Οὐ γὰρ ἥδε ἐστὶν ἥτις — et hinc male ap. King. editum esse Οὐ γάρ; *Beck.*

1531. Br. dedit κτανῶ e membr. R.

ὅμωσον D. et mox κτανῶ. *Beck.*

ΟΡ. Μὴ πέτρος γένῃ δέδοικας, ὥστε Γοργόν' εἰσιδών;
ΦΡ. Μὴ μὲν οὖν νεκρός· τὸ Γοργοῦς δ' οὐ κάτοιδ' ἐγὼ κάρα.
ΟΡ. Δοῦλος ὢν φοβεῖ τὸν Ἅιδην, ὅς σ' ἀπαλλάξει κακῶν;
ΦΡ. Πᾶς ἀνὴρ, κἂν δοῦλος ᾖ τις, ἥδεται τὸ φῶς ὁρῶν.
ΟΡ. Εὖ λέγεις· σώζει σε σύνεσις· ἀλλὰ βαῖν' εἴσω δόμων.
ΦΡ. Οὐκ ἄρα κτενεῖς μ'; ΟΡ. Ἀφεῖσαι. ΦΡ. Καλὸν ἔπος λέγεις τόδε.

*Ore.* Metuis ne fias lapis, tanquam intuens Gorgona?
*Phr.* Imo ne moriar: haud enim novi caput Gorgonis.
*Ore.* Cum sis servus, metuis mortem, quæ te liberabit a malis?
*Phr.* Quilibet etiam servus gaudet videre lucem.
*Ore.* Recte dicis, servat te prudentia: sed ingredere in domum.
*Phr.* Non igitur occides me. *Ore.* Es dimissus. *Phr.* Dicis hoc pulchrum verbum.

P. ἀντιλάμπει. ἵνα μὴ ἀπολιθωθῇς φοβῇ, ὥσπερ τὴν Γοργόνα θεασάμενος, μᾶλλον μὲν οὖν δέδοικα, ἵνα μὴ γένωμαι νεκρός. * * * ὀξὺ γὰρ, ἀντὶ τοῦ ὀξέως, ἐξεγείρονται οἱ Ἀργεῖοι, ἐπὰν βοῆς ἀκούσασιν. ἐκεῖνο φησὶν ἐφοβούμην, καὶ ὑφορώμην, μὴ ἄρα σὺ κραυγάσας ἐξανα-

S. ταῦθα. Baroc. 74. 1536. Γοργοῦς] Λέγεται καὶ ἡ Γοργὼν τῆς Γοργόνος καὶ ἡ Γοργὼ τῆς Γοργόος καὶ Γοργοῦς, MS. C.C.C. 1537. Ὅς σ' ἀπαλλάξει] Ἐλευθερώσει τῶν ἐκ τῆς δουλείας κακῶν. Baroc. 74. 1540. Ἀφεῖσαι] Ἐπὶ τοῦ παρόντος φησὶν ἀφίημί σε, ὕστερον δὲ βουλεύσομαι περὶ σοῦ, ἔστι δὲ πρὸ τέλους ὁ τόνος. προπερισπᾶται γὰρ παρακείμενος ὤν. ὁ δὲ Θεόδωρος ἀπὸ τοῦ ἕω φησὶν αὐτό. εἰ γὰρ ἦν ἀπὸ τοῦ ἵημι, προπαρωξύνετο, φησὶν, ὡς τρισύλλαβος. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ ἵημι, ἥσω, ἧκα, ἕμαι, καὶ εἶμαι, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ἰ, ὡς τέθειμαι, καὶ εἶσαι, καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀφεῖσαι. φυλάττεται γὰρ ὁ τόνος τῶν ὁριστικῶν, ἐπὰν μετὰ προθέσεως συντεθῇ, καὶ μὴ ἀποβάλωσι τὴν μακράν. 1543. Μῶρος εἶ] Τινὲς οὕτω στίζουσι, καὶ τὸ ἄλλο ἀπόλυτον. τινὲς δὲ οὕτως. εἰ δοκεῖς με τλῆναί σὴν καθαιμάξαι δέρην, πάνυ ἀνόητος εἶ, ἵν' ᾖ κατ' ἔλλειψιν. 1543. Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας] Τοῦτο δὲ δύναται μὲν ἐπὶ εὐνούχου λαμβάνεσθαι, δύναται δὲ καὶ ὅτι γυνίδες εἰσὶν οἱ Φρύγες. Οὔτ' ἐν ἀνδράσιν] Εὐνοῦχος γὰρ ἦν. 1545. Ὀξὺ] Δέον ὀξέως εἰπεῖν, πρὸς τὸ Ἄργος, σύν-

1532. Forma loquendi fluxit ab Homero Il. O. 39. *Testis sit* Σή θ' ἱερὴ κεφαλὴ καὶ νωΐτερον λέχος αὐτῶν Κουρίδιον, τὸ μὲν οὐκ ἂν ἐγώ ποτε μὰψ ὀμόσαιμι. Plato Alcib. I, p. 295, 25. ed. Ald. 217, 27. Bas. 27. F. Læmar. Μὰ τὸν Φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν, ὃν ἐγὼ ἥκιστ' ἂν ἐπιορκήσαιμι. *Por.*

Reisk. conjicit ᾗ γ', ἂν εὐορκῶ, μετῶ, *cum qua sim, si bene juro*, i. e. per hanc animam, quam mihi salvam permanere velim, si non pejero.

Verbis ἣν ἂν etc. suprascr. in D.: ἣν ἂν ἐγὼ καλῶς ἤγουν ἔξω κακοτροπίας προβάλλοιμι. *Beck.*

1533. Hæc perperam a Barn. accipi interrogative docuit Fac., qui vertit ita: *Quemadmodum tibi nunc, sic etiam apud Trojam omnibus Phrygibus, ferrum fuit terrori.*

Gedickius interrogative capit. *Beck.*

1534. In membr. R. ἀνταυγεῖν. *Beck.*

1536. Thomas M. laudat in V. Γοργὼ, ubi observat, Γοργὼ, Γοργοῦς Atticum esse,

ΟΡ. Ἀλλὰ μεταβουλευσόμεσθα. ΦΡ. Τοῦτο δ' οὐ καλῶς λέγεις.
ΟΡ. Μῶρος, εἰ δοκεῖς με τλῆναι σὴν καθαιμάξαι δέρην.
Οὔτε γὰρ γυνὴ πέφυκας, οὔτ' ἐν ἀνδράσιν σύ γ' εἶ.
Τοῦ δὲ μὴ στῆσαί σε κραυγὴν οὕνεκ', ἐξῆλθον δόμων·
Ὀξὺ γὰρ βοῆς ἀκοῦσαν Ἄργος ἐξεγείρεται.
Μενέλεων δ' οὐ τάρβος ἡμῖν ἀναλαβεῖν εἴσω ξίφους·
Ἀλλ' ἴτω ξανθοῖς ἐπ' ὤμων βοστρύχοις γαυρούμενος·
Εἰ γὰρ Ἀργείους ἐπάξει τοῖσδε δώμασιν λαβὼν,
Τὸν Ἑλένης φόνον διώκων, κἀμὲ μὴ σώζειν θέλει,

*Ore.* Sed poterimus retractare. *Phr.* Hoc non pulchre dicis.
*Ore.* Stultus es, si putas me cruentaturum tuum collum:
Nam neque mulier es, neque es inter viros.
Ideo autem egressus sum ex ædibus, ne excites clamorem.
Nam Argos cum audierit clamorem, cito excitatur.
Non autem est mihi metus Menelaum excipere gladio:
Sed veniat superbiens flavis capillis super humeros.
Si enim adducet Argivos in hanc domum,
Persequens cædem Helenæ, et me non volet servare,

P. στήσης τὴν πόλιν καθ' ἡμῶν, περὶ γὰρ τοῦ Μενελάου οὐδεὶς λόγος, ἑνὸς γὰρ αὐτοῦ ὄντος δυνησόμεθα περιγενέσθαι. ὥστε ἡκέτω ὁ τῷ κάλλει μόνον ἐπερειδόμενος. εἰ δὲ τοὺς Ἀργείους πάντας ἐπαγόμενος ἔλθῃ, ἀμυνόμενος ἡμᾶς διὰ τὸν τῆς Ἑλένης φόνον, καὶ μὴ ἐθελήσει σώ-

S. σαπτε δὲ πρὸς τὸ ἐγείρεται. Baroc. 74. Ἄργος ἐξεγείρεται] Ἀντὶ οἱ Ἀργεῖοι ἐξεγερθήσονται. MS. C.C.C. 1546. Μενέλεων κ. λ.] Οὐ φόβος δὲ ἡμῖν λαβεῖν τὸν Μενέλαον τοὺς Ἀργείους δηλονότι εἴσω τοῦ ξίφους, ἤγουν πολέμου, τοῦ καθ' ἡμῶν, τὸ δὲ ἐστὶν εἰς πόλεμον καθ' ἡμῶν. Bar. 74. Γαυρούμενος] Ἐπαιρόμενος, συβαρευόμενος. Bar. 74. 1549. Τὸν Ἑλένης] Τιμωρούμενος διὰ τὸν τῆς Ἑλένης φόνον, * ἕλκειν, καὶ ἄλλους διώκειν, κυρίως ἐπὶ τὸ κατηγορεῖν. κεῖται δὲ νῦν ἐπὶ τοῦ ἐπεξιέναι. ὁ δὲ λόγος ἐπεξιὼν διὰ τὸν Ἑλένης φόνον.

* Ἕλκειν καὶ ἄλλους διώκειν etc. Hæc manifeste mendosa sunt; forsan legendum ἕλκει καὶ ἄλλους. Διώκειν κυρίως ἐστὶ κατηγορεῖν, κεῖται δὲ νῦν etc. *Heath.*

sed Γοργὼν, Γοργόνος, Ἑλληνικὸν, sed Euripides etiam alteram formam adhibuit, observante ibi Oudend.

Μὴ μὲν—In D. gl. suprascr.: μᾶλλον μὲν οὖν δέδοικα, ἵνα μὴ νεκρὸς γίγνωμαι. *Beck.*

1538. ὁρᾷν D. *Beck.*

1539. ἀλλὰ βαῖν' εἴσω δόμων. Verba hæc sic scripta in A. constituunt versum singularem. *Beck.*

1540. King. κτείνεις μ'.

κτενεῖς μ' D. et mox τόδε in textu omissum. sed suprascr. minusculis litteris. Verba καλὸν λ. ἔ. τόδε ad sequentem versum refert A. *Beck.*

1541. Ἀλλὰ μεταβουλευσόμεσθα] Hic secundo loco *Anapæstus* pro *Spondeo* ponitur, quod leges Carminis admittunt.

μεταβουλευσώμεθα D. μεταβουλευσόμεθα A. Verba τοῦτο δ' οὐ κ. λ. In A. singularem versum efficiunt. *Beck.*

1542. μῶρος εἰ δοκῶν H Sed vulgata recte se habet. *Por.*

Fac. scribit Μῶρος εἶ, δοκ. *Beck*

1543. ἐν δράσιν D. omissa syllaba ἀν, quod fieri facile ob ἐν potuit. *Beck.*

Ξύγγονόν τ' ἐμὴν, Πυλάδην τε τὸν τάδε ξυνδρῶντά μοι,
Παρθένον τε καὶ δάμαρτα, δύο νεκρὼ κατόψεται.
ΧΟ. Ἰὼ ἰὼ τύχα
Ἕτερον εἰς ἀγῶν' ἕτερον αὖ δόμος
Φοβερὸν ἀμφὶ τοὺς Ἀτρείδας πιτνεῖ.
ΗΜ. Τί δρῶμεν; ἀγγέλλωμεν εἰς πόλιν τάδε,

Et sororem meam, et Pyladem, qui in his me adjuvit;
Videbit duo cadavera, uxorem et virginem.
*Cho.* Heu, heu, o Fortuna,
In aliud certamen, in aliud iterum cadit domus
Terribile circa Atridas.
*Se.* Quid faciemus? nunciabimus hæc in urbem?

P. ζειν ἡμᾶς, ἐπαναιρήσομαι τῇ Ἑλένῃ τὴν Ἑρμιόνην. ΧΟ. Ἰὼ ἰὼ δυστυχία, εἰς ἕτερον κίνδυνον πίπτει ὁ δόμος φοβερὸν περὶ τοὺς Ἀτρείδας. MS. C.C.C. * * *

S. 1552. Ἰὼ, ἰὼ τύχα, τύχα] Δυστυχίσας πολλάκις οὗτος ὁ δόμος διὰ τοὺς συμβάντας ἐν αὐτῷ φόνους εἰς ἕτερον πάλιν ἀγῶνα καὶ κίνδυνον χωρεῖ, εἰς τὸ κινδυνεύσειν λέγω Ὀρέστην καὶ Ἠλέκτραν δι' ἃ εἰργάζοντο δυσχερῆ· ἀμυνεῖται γὰρ ὁ Μενέλαος μετὰ τῶν Ἀργείων, διά τε τὴν γυναῖκα καὶ τὴν θυγατέρα. MS. Baroc. 74. Ἰὼ, ἰὼ τύχα, τύχα] Οὕτω βέλτιον γράφειν τὸ α' τοῦ χοροῦ κῶλον, διὰ τὴν χασμωδίαν· εὕρηται γὰρ ἔν τισι τῶν βιβλίων οὐ μόνον "Ἰὼ, ἰὼ τύχα" ἀλλὰ καὶ "Ἰὼ, ἰὼ τύχα, τύχα" δι' ὃ καὶ οὕτως ἐγράφη παρ' ἡμῶν διὰ τὴν χασμωδίαν. Baroc. 74. —— ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΤΡΟΥ ΤΗΣ ΣΤΡΟΦΗΣ Α' — Ἰὼ ἰὼ] Τὰ τοιαῦτα εἴδη καλεῖται ὡς εἴρηται ἀνομοιόστροφα κυρίως, διὰ τὸ μὴ εἶναι κατὰ σχέσιν· εἰσὶν οὖν τῆς παρούσης στροφῆς κῶλα Δ'. Τὸ Α' ἰαμβικὸν δίμετρον ἀκατάληκτον. Τὸ Β' τροχαϊκὸν ἑφθημιμερὲς, τοῦ Α' ποδὸς χορείου, τοῦ δὲ Γ' δακτύλου. Τὸ Γ' τροχαϊκὸν ὅμοιον πενθημιμερὲς τοῦ δευτέρου ποδὸς δακτύλου· εἰ δὲ βούλει, ἔστω καὶ τὰ Β' ἰωνικά· τὸ ἓν δίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος Δ' (ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος) καὶ Β', καὶ συλλαβῆς· τὸ δὲ ἄλλο ἐκ διτροχαίου καὶ δύο συλλαβῶν. Τὸ Δ' τροχαϊκὸν ἀκατάληκτον· ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. 1554 Ἀμφὶ τοὺς Ἀτρείδας] Ὁ περὶ τοὺς Ἀτρείδας, ἀντὶ τοῦ ὁ τῶν Ἀτρειδῶν οἶκος, εἰς ἕτερον ἀγῶνα μεταπίπτει. μετεωρίζεται δὲ τὴν γνώμην ὁ χορὸς, δέδοικε γὰρ μὴ ὕστερον ἐγκληθῇ κρύψας. 1555. Τί δρῶμεν] Κατὰ περικοπὴν ἴαμβοι δύο. Baroc. 74. 1557. Ἴδε πρὸ δωμάτων] Ἡ Β' αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ Δ'. Τὸ Α' καὶ Β' ἰαμβικὰ δίμετρα βραχυκατάληκτα· εἰ δὲ βούλει, παιώνικα ἡμιόλια, διὰ τὸ κοινὴν ἔχει,

1544. Τοῦ δὲ μὴ στῆσαί σε κραυγὴν] De hac Phrasi vid. *Pauli Leopardi* Emendat. l. 7. c. 22.

δόμων ad sequentem versum A. refert. In D. suprascr. ἕνεκα δὲ τοῦ μὴ ἐγεῖραί σε βοὴν ἐξῆλθον τῶν δόμων. *Beck.*

1546. In D. suprascr. οὐ φόβος δὲ λαβεῖν τὸν Μενέλαον τοῖς Ἀργείοις εἴσω ξίφους ἤγουν πολέμου καθ' ἡμῶν, τουτέστι εἰς πόλεμον καθ' ἡμῶν. *Beck.*

1548. δώμασι A. *Beck.*

1549. Præfert Brunckius θέλοι, quod post ἐπάξει vereor ut sit Græcum. Sic tamen D. *Por.*

Brunck. mavult θέλοι. Cod. Aug. 2. [illegible]

[illegible] D. *Beck.*

1550. Τάδε συνδρῶντά μοι,] τὸ δὲ longum est ante τὸ σ literam αὐτοδύναμον. MS. ξυνδρῶντα, quod est *Atticum.*

τε omittit A. Mox ξυνδρῶντα D. *Beck.*

1551. δύω Ald. ut et supra 1399. Sed δύο semper Attici. *Por.*

Hemistichium δύο ν. κατοψ. ex fine Hecubæ huc male relatum censet Prev. idemque locum ita reddit: il verra sa fille et son épouse enlevées à la fois à son amour. *Beck.*

1552—1554. Ita edidit Beckius.

Ἰὼ ἰὼ, τύχα, ἕτερον εἰς ἀγῶν' ἕτερον αὖ
Δόμος φοβερὸν ἀμφὶ τοὺς Ἀτρείδας πιτνεῖ.

Brunck. ita disponit:

Ἦ σῖγ' ἔχωμεν; ΗΜ. Ἀσφαλέστερον, φίλαι.
ΗΜ. Ἴδε πρὸ δωμάτων, ἴδε προκηρύσσει
Θοάζων ὅδ' αἰθέρος ἄνω καπνός.
ΗΜ. Ἅπτουσι πεύκας, ὡς πυρώσοντες δόμους
Τοὺς Ταντaλείους, οὐδ' ἀφίστανται φόνου.
ΗΜ. Τέλος ἔχει δαίμων βροτοῖσι,

An tacitæ erimus? *Se.* Tutius erit, o charæ.
*Se.* Ecce ante ædes, ecce denunciat aliquid
Iste fumus saliens in aërem sursum.
*Se.* Incendunt pinus, tanquam inflammaturi domum
Tantaleam, neque desistunt a cæde.
*Se.* Eventum dirigit Deus hominibus,

P. Ἰδοὺ ἀναπηδῶν ὁ καπνὸς ἀπαγγέλλει τῇ πόλει τὰ ἐνταῦθα πραττόμενα. * * *

S. ἐν τῷ Α' ποδὶ συλλαβὴν, τὸ μὲν Α' ἐκ παίωνος Δ' καὶ ἰάμβου, τὸ δὲ Β' ἐκ τοιούτου παίωνος καὶ σπονδείου. Τὸ Γ' ἀντισπαστικὸν δίμετρον καταληκτικὸν, ἐξ ἀντισπάστου καὶ δακτύλου, ὃ καλεῖται Φερεκράτειον. Τὸ Δ' ἰαμβικὴ βάσις· ἤτοι μονόμετρον· εἰ δὲ βούλει, ἀντισπαστικὸν μονόμετρον· ἐπὶ τέλει παράγραφος. Baroc. 74. 1558. Θοάζων] Τρέχων, ἕρπων. Baroc. 74. 1559. Πεύκας] Δᾷδας. Baroc. 74. Ὡς πυρώσοντες] Καύσοντες, ἐμπυρίσοντες τοὺς οἴκους. Baroc. 74. Ἅπτουσι πεύκας κ. λ.] Κατὰ περικοπὴν ἴαμβοι δύο, εἶτα παράγραφος. Baroc. 74. 1560. Οὐδ' ἀφίστανται φόνου] Χωρίζονται τοῦ τῆς Ἑρμιόνης. Baroc. 74. 1561. Τέλος ἔχει] Ἡ θεὸς ἐπάγει τοῖς ἀνθρώποις, ὅποι θέλει τὸ τέλος. Ἄλλως. Τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων τὸ τέλος ἐκ θεῶν ἐστιν. Ἄλλως. Ὃ βούλεται ὁ θεὸς τοῖς ἀνθρώποις τέλος ἐπιτίθησι. Τέλος ἔχει] Ἤγουν, οὓς ἂν θέλῃ ἡ τύχη τελείως ἀφανίζει. τοῦτο δὲ εἶπε δι' Ἀγαμέμνονα καὶ τοὺς αὐτοῦ, ὅτι μεγάλως δυστυχήσαντες κινδυνεύουσι τελείως ἀπολέσθαι. τί γὰρ οὐκ ἂν δράσῃ Μενέλαος ταῦτα πυθόμενος; δέον δὲ οὕτως εἰπεῖν. δύναμις δέ τις δι' ἀλαστόρων μεγάλως ἔπαισε τὰ μέλαθρα, μεγάλη εἶπε πρὸς τὸ δύναμις, διὰ δαιμόνων κακοποιῶν ἦλθε τάδε τὰ οἰκήματα διὰ φόνων, διὰ τὸ πτῶμα τοῦ Μυρτίλου τὸ ἐκ τοῦ δίφρου. Baroc. 74. Τέλος ἔχει] Ἡ τρίτη αὕτη στροφὴ κώλων ἐστὶ Ζ'. Τὸ Α' τροχαϊκὸν δίμετρον ἀκατάληκτον τοῦ Α' ποδὸς χορείου. Τὸ Η' ὅμοιον πενθημιμερὲς, τοῦ Α' ποδὸς χορείου. Τὸ Γ' ἰαμβικὸν τρίμετρον βραχυκατάληκτον, ἐξ ἀναπαίστων καὶ ἰάμβων. εἰ δὲ βούλει, προσῳδιακὸν τρίμετρον ὑπερκατάληκτον, ἐκ παίωνος Γ' ἀντὶ ἰωνικοῦ ἀπ' ἐλάττονος, χοριάμβου, παίωνος Γ' αὖθις, καὶ συλλαβῆς. Τὸ Δ' περίοδος ἐξ ἰαμβικῆ,

ἰὼ, ἰὼ, τύχα
ἕτερον εἰς ἀγῶν' ἕτερον αὖ δόμος
φοβερὸν —— *Beck.*

1552. Geminatur τύχα in Ed. King. *Musg.*

1553. Fac. conjungit δόμος cum ἀμφὶ τοὺς Ἀτρείδας, quod dictum sit pro δόμος Ἀτρειδῶν.

1538. (B.) δόμος ad præcedentem versum refert A. *Beck.*

1555. ἀγγέλωμεν D. *Beck.*

1556. ΗΜ. inserendum monuit Valckenærius ad Hipp. 782. In personis distribuendis valde discrepant codices. *Por.*

Fac. σῖγ' accipit pro Dativo, *silentio, per silentium*; et ἀσφαλέστερον jungit cum ἔχωμεν. *An silentio tutius tenebimus, tutiores nos habebimus?* Verba ἀσφαλ. φίλαι alteri chori parti tribuit Valck. ad Hippol. 782. Eum sequitur Br. *Beck.*

1659. Br. delevit chori personam vulgo huic versui præfixam; et hic et v. 1561. semichori personam esse præfigendam idem in Add. monet.

1559. s. Hos quoque versus semichoro tribuit D. δώμους A.

1559. Hæc quoque et reliqua semichoro tribuit Prev. *Beck.*

1560. πόνου pro var. lect. M. R. in textu Cant. et suprascriptum φόνου. *Por.*

Imitari videtur locum Simonideum, qui est apud Stobæum, Tit. 98. *Musg.*

1561. 1562. Ut unum versum edidit Beckius,

Τέλος, ὅπα θέλει·
Μεγάλα δέ τις δύναμις δι' ἀλαστόρων
Ἔπαισ' ἔπαισε μέλαθρα τάδε δι' αἱμάτων,
Διὰ τὸ Μυρτίλου πέσημ' ἐκ δίφρου.
ΧΟ. Ἀλλὰ μὴν καὶ τόνδε λεύσσω Μενέλεων δόμων πέλας
Ὀξύπουν, ᾐσθημένον που τὴν τύχην, ἣ νῦν πάρα.
Οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε κλῇθρα συμπεραίνοντες μοχλοῖς,

Eventum ut voluerit.
Magna quædam vis per adversos genios
Feriit, feriit hanc domum per cædes,
Propter Myrtili casum ex curru.
*Cho.* Sed video Menelaum prope domum
Citato-gradu, auditu forte edoctum fortunam, quæ nunc adest.
Non anteverteritis conjungentes fores vectibus,

S. καὶ τροχαϊκῆς βάσεως. Τὸ Γ' καὶ τὸ ς' παιωνικὰ ἡμιόλια ἐκ παίωνος Δ' καὶ ἰάμβου· εἰ δὲ βούλει, τροχαϊκὰ πενθημιμερῆ τοῦ Α' τελοῦς χορείου. Τὸ Ζ' ἀντισπαστικὸν μονόμετρον ὑπερκατάληκτον ἐξ ἀντισπάστου καὶ συλλαβῆς, ἐπὶ τῷ τέλει διπλαῖ, ἡ μὲν ἐν ἀρχῇ τοῦ κώλου, ἡ δὲ κατὰ τὸ τέλος, ἔξω νενευκυῖαι. Baroc. 74. 1562. Δι' ἀλαστόρων] Ὑπὸ τῶν φθινερῶν δαιμόνων, φθαρτικῶν θεῶν. MS. C.C.C. 1564. Ἔπαισεν] Ἐὰν μὲν διὰ τοῦ ε τὸ ἔπεσεν, οἱονεὶ ἐπλησίασέ τις τοῖς οἴκοις φονικὸς δαίμων, δι' αἱμάτων τιμωρίαν ποιούμενος τοῦ πτώματος τοῦ Μυρτίλου, ἐὰν δὲ διὰ τῆς αι διφθόγγου, ἀντὶ τοῦ ἔκρουσεν. 1566. Ἀλλὰ μὴν κ. λ.] Σύστημα κατὰ περικοπὴν ἐν ἐκθέσει τῶν ἀνομοιοστρόφων εἰδῶν, στίχων τροχαϊκῶν τετραμέτρων καταληκτικῶν Ε'. ἐχρήσατο δὲ κἀνταῦθα τῷ τροχαϊκῷ μέτρῳ διὰ τὸν ταχὺν δρόμον τοῦ Μενελάου, καὶ διὰ τὸ μετὰ σπουδῆς δραμεῖν τὴν Ἠλέκτραν, καὶ βοῆσαι τοῖς ἐν τοῖς οἴκοις οὖσι. καὶ τὸν φόνον ἐργαζομένοις. ἐπὶ τῷ τέλει παράγραφος. Baroc. 74. 1567. Ὀξύπουν] Ταχύπουν, ἀντὶ τοῦ ταχέως ἀκούσαντα παρά τινος καὶ νοήσαντα τὴν παροῦσαν δυστυχίαν ἐν τοῖς οἴκοις. 1568. Οὐκέτ' ἂν φθάνοιτε] Οὐκ ἂν προλαβόντες συναρμόσητε διὰ τῶν μοχλῶν τὰ κλεῖθρα; MS. C.C.C. Κλεῖθρα συμπεραίνοντες] Ἀντὶ τοῦ συμπεράναντες, συνδέοντες, συγκλείοντες, πέρας ἐπιτιθέντες ταῖς θύραις, τουτέστι τοῖς μοχλοῖς. 1569. Κατὰ στέγας Ἀτρεῖδαι] Τὸ Ἀτρεῖδαι ἢ διὰ μόνον τὸν Ὀρέστην λέγει, ἢ καὶ διὰ ἀμφοτέρους. φησὶ γὰρ ὡς ἡ τοῦ Πυλάδου μήτηρ Κυδραγόρα ἀδελφὴ ἦν Ἀγαμέμνονος, διὸ καὶ πρόσθεν φησί· Ὦ συγγένεια πατρός. Baroc. 74. Δεινὸν εὐτυχῶν] Δεινόν φησι καὶ χαλεπὸν ἀνὴρ εὐτυχῶν, ὅταν ἔχῃ ἔχθραν πρὸς δυστυχοῦντα·

τέλος ἔχει δαίμων βροτοῖσι, τέλος, ὅπα θέλει.

Ita divisit Brunck.

τέλος ἔχει δ. βροτοῖσι
τέλος, ὅπα θέλει.

ἔχει] Gl. Cod. D. παρέχει. θέλει ad sequentem versum refert A. *Beck.*

1563. ἁ δύναμις Ald. Articulum omittunt MSS. quidam. In proximo versu ἔπαισεν ἔπαισε Ald.

Ita disponit Heath.

| | |
|---|---|
| Μεγάλα δέ τις ἁ δύναμις | prosodiacus. |
| Δι' ἀλαστόρων ἔπαισεν, | ionicus a minore dimeter acatalectus. |
| Ἔπαισε μέλαθρα. | dochmaicus. |

Eum secutus est Br. Idem monet articulum ἁ ante δύναμις abesse non posse, versum esse anapæstum dimetrum brachycatalectum, et sequentem iambicum dimetrum catal.

ἡ δύναμις D. *Beck.*

δύναμις] Ita King. Ed. Ald. ἁ δύναμις. *Musg.*

1564. αἵματος D. cum gl. suprascr. διὰ φόνον. *Beck.*

1566. ss in A. disponuntur ita:

Ἀλλὰ—λεύσω (sic) Μεν.
Δόμων π.—τύχην
ἣ νῦν—φθάνοιτε
κλεῖθρα περ. μ *Beck.*

Ὦ κατὰ στέγας Ἀτρεῖδαι; δεινὸν εὐτυχῶν ἀνὴρ
Πρὸς κακῶς πράσσοντας, ὡς σὺ νῦν, Ὀρέστα, δυστυχεῖς.
ΜΕ. Ἥκω κλύων τὰ δεινὰ καὶ δραστήρια
Δισσοῖν λεόντοιν· οὐ γὰρ ἄνδρ' αὐτὼ καλῶ.
Ἤκουσα γὰρ δὴ τὴν ἐμὴν ξυνάορον,
Ὡς οὐ τέθνηκεν, ἀλλ' ἄφαντος οἴχεται,
Κενὴν ἀκούσας βάξιν, ἣν φόβῳ σφαλεὶς

O Atridæ, in domo? Vehemens res est vir in rebus secundis
Contra eos, qui sunt in adversis, sicut tu, Orestes, nunc.
*Me.* Venio audiens facinora dira et strenua
Duorum leonum, non enim voco eos viros.
Nam audivi de mea uxore,
Quod non sit interfecta, sed evanida abierit,
Audiens inanem famam, quam metu deceptus

S. ἀνὴρ γὰρ εὐτυχὴς πρὸς δυσδαίμονα μαχόμενος, ἐπικρατέστερός ἐστιν. καὶ Ὅμηρος, "Μηδ' ἔθελ' ἐξ ἔριδος σεῦ ἀμείνονι φωτὶ μάχεσθαι." Δραστήρια] Ἦλθον ἀκούσας τὰ χαλεπὰ, καὶ τολμηρὰ, καὶ αὐθαδῶς εἰργασμένα. Δραστήρια] Δραστήριος ὁ βίαιος καὶ δυνάστης. MS. C.C.C. Ἄλλως. Τὰ χαλεπὰ καὶ δράματος ἄξια, τόδε γὰρ δρᾶσαι ὡς ἐπιπολὺ ἐπὶ χαλεποῖ τάσσουσι. κατὰ τὸ σιωπώμενον δὲ εἰκὸς ἀπηγγέλθαι τῷ Μενελάῳ τὰ κατὰ τὸν οἶκον γινόμενα. 1571. Ἥκω κλύων] Αἱ συστηματικαὶ αὗται περίοδοι στίχων εἰσὶν ἰαμβικῶν τριμέτρων ἀκαταλήκτων ΡΚΗ', ὧν τελευταῖος "Μενέλαε καὶ σοῖς Λοξίᾳ θεσπίσμασιν." ἐχρήσατο δὲ ἐντεῦθεν ἰαμβικῷ διὰ τὸ λῆξαι Μενέλαον τοῦ δρόμου, καὶ ἱστάμενον ποιεῖσθαι τοὺς λόγους· ἐπὶ ταῖς ἀποθέσεσι παράγραφος, καὶ ἐπὶ τῷ τέλει κορωνίς. Baroc. 74. 1572. Οὐ γὰρ ἄνδρ'] Ἀλλὰ μιαιφόνους θῆρας. Baroc. 74. 1573. Ἤκουσα γὰρ δὴ κ. λ.] Ὅμοιον τῷ, εἰπέ μοι τὸν Πολύδωρον, εἰ ζῇ. 1575. Βάξιν] Ἀντὶ τοῦ φήμην. ἐνόμιζε δὲ τινὰ πεπλακέναι ταῦτα· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ ἣν φόβῳ σφαλεὶς, ἀντὶ τοῦ ἥντινα τὶς διὰ τὸν φόβον μὴ ἀκριβῶς νοήσας ἤγγειλεν. ἐνόμιζε γὰρ, ὡς εἴρηται, τινὰ πλάσασθαι. Σφαλεὶς] Τοῦ καθεστηκότος παρατραπεὶς, ἀπατηθείς. Baroc. 74. 1576. Ἀλλὰ τοῦ μητροκτόνου] Οἴεται ὅτι Ὀρέστης ἔσπειρε φήμην, ὡς ἄρα Ἑλένη ἡρπάγη μέλλουσα τελευτᾷν ὑπ' αὐτοῦ. Ἄλλως. * Τοῦ Ὀρέστου φήσαντος, ἢ φονεύσαντος, ἵνα με ταράξῃ, ὑπέθετο αὐτὴν ἡρπάχ-

* Τοῦ Ὀρέστου φθάσαντος legit Heath. *Beck.*

1566—1568. Hos versus Aldina et vulgatæ omnes Electræ tribuunt. Sed illa post v. 1355. scenam reliquerat, et ad Helenæ cadaver contemplandum domum introierat. vid. 1352. Intus autem mansisse ostendit v. 1635. ubi ipsam Orestes ædes incendere hortatur. Quid quod extra manens, portis obseratis, in Menelai manus incidisset. Delevi igitur ejus personam, quæ in MS. B. manu recenti adscripta erat, in Libro P. omnino deerat. *Musg.*

1568. Οὐκ ἔτ' D. Gl. suprascr. οὐκ ἂν προλαβόντες συναρμόσητε διὰ τῶν μοχλῶν. *Beck.*

1569. εὐτυχῶν D. ἀνὴρ ad sequentem versum refert A.

Orestes, Pylades et Electra sunt in palatio, altiusque collocati, quam Menelaus et Chorus. *Beck.*

Ἀτρεῖδαι h. l. Orestes et Pylades. *Fac.*

1571. δραστήρια] Gl. Cod. D. τὰ τολμήματα. *Beck.*

1572. δυσσοῖν D. *Beck.*

1574. ὡς οὐ τέθνηκεν ad præced. refert A. *Beck.*

1575. καινὴν R. sed ε supra αι. καὶ νὴν L. *Por.*

Brunck. ad. h. l. "κενὴν bene se habet, nec sollicitandum. *inanem sermonem.* Illud enim Menelaus verum esse non credebat, nec poterat credere. καινὴν vero

Ἤγγειλέ μοι τις· ἀλλὰ τοῦ μητροκτόνου
Τεχνάσματ' ἐστὶ ταῦτα, καὶ πολὺς γέλως.
Ἀνοιγέτω τις δῶμα, προσπόλοις λέγω
Ὠθεῖν πύλας τάσδ', ὡς ἂν ἀλλὰ παῖδ' ἐμὴν
Ῥυσώμεθ' ἀνδρῶν ἐκ χερῶν μιαιφόνων,
Καὶ τὴν τάλαιναν ἀθλίαν δάμαρτ' ἐμὴν
Λάβωμεν, ᾗ δεῖ ξυνθανεῖν ἐμῇ χερὶ
Τοὺς διολέσαντας τὴν ἐμὴν ξυνάορον.
ΟΡ. Οὗτος σὺ, κλῄθρων τῶνδε μὴ ψαύσῃς χεροῖν·

Quidam nunciavit mihi: sed matricidæ
Sunt hæ technæ, et ingens derisio:
Aperiat aliquis domum, servis jubeo
Pellere istas fores, ut saltem filiam meam
Liberem ex manibus hominum impiorum
Et miseram meam uxorem
Accipiam, cum qua oportet interfici mea manu
Eos qui perdiderunt meam conjugem.
*Ore.* Heus tu, non attingas manibus ista claustra.

S. Θαι. 1577. Τεχνάσματα] * Εἰπὼν τεχνάσματα, ἐπάγει ὡς ταυτὸν καὶ πολὺς γέλως, ἤγουν τοῦ μητροκτόνου ἐστὶ ταῦτα τὰ τεχνάσματα, ταυτὸν δὲ ἐστὶ εἰπεῖν, καὶ πολὺς γέλως. MS. C.C.C. Ταῦτα] Τὰ γεγονότα. MS. Baroc. 74. 1579. Ὠθεῖν] Ἀνοίγειν. Baroc. 74. Ὡς ἂν ἀλλὰ] Εἰ καὶ μὴ τὴν Ἑλένην, ἀλλὰ κἂν τὴν παῖδα ῥύσωμαι. Παῖδ' ἐμὴν] Ἐπεὶ οὐκ ἐσώσαμεν τὴν γυναῖκα. Baroc. 74. 1580. Μιαιφόνων] Φονικῶν, αἱμοχαρῶν. MS. C.C.C. 1582. Ἧι δεῖ] Ἧι τινι Ἑλένῃ δεῖ συναναιρεθῆναι τοὺς φονέας αὐτῆς ὑπ' ἐμοῦ. Ἧι δεῖ] Γέγραπται ἢ δεῖ, ἀντὶ τοῦ εἰ δὲ μή. MS. C.C.C. 1584. Οὗτος σὺ κλεῖθρων] Ταῦτα ἄνωθεν Ὀρέστης ἐκ τοῦ δώματος φησί. 1585. Πεπύργωσαι] Ἐπῆρσαι, πέφραξαι, ὑψώθης. Πεπύργωσαι] Ἐπηρμένος εἶ καὶ μετέωρος, ὥσπερ ὁ πύργος διὰ τοῦ θράσους. Baroc. 74. 1586. Τῶδε θριγκῷ] Θριγκοὶ καλοῦνται οἱ ἐπικείμενοι λίθοι ταῖς ἐξοχαῖς τῶν δωμάτων

* Ἀλλὰ τοῦ μητροκτόνου ante εἰπὼν habet Cod. D. *Beck.*

vel ξένην, de re quidem *nova* et *inusitata* dicitur, sed tamen *possibili*, quale esse Menelao non videbatur, quod de Helena narratum illi fuerat." In utroque Aug. κενὴν et gl. ψευδῆ.

Καινὴν A. σφαλείς. Gl. Cod. D. ὑπὸ φόβου ἀπατηθείς. *Beck.*

κενὴν] Lib. P. καινὴν. Vulgata non deterius esset ξένην. *Musg.*

1579. Ἀλλὰ] Elegantiam hujus loci non vidit *Duportus*, ideoque ἄλλα legebat: Docti judicent. Vid. ad *Herc.* Fur. 330. *Beck.*

Ἀλλὰ, *saltem*, ut Herc. Fur. 330. *Fac.*

1581. Tautologiam hanc defendit Brunckius, sed mihi quidem non satisfacit. Pro τάλαιναν Musgravius conjicit Λάκαιναν, quod recte rejicit Brunckius. Puto tamen nomen proprium omissum, Τυνδαρίδα scilicet, in ejusque locum vocem ἀθλίαν invasisse. Similiter Clytæmnestra in hac fabula 817. jamjam se ab Oreste occisum iri exspectans, Τυνδαρὶς τάλαινα vocatur. Electr. 811. καὶ τὴν κατ' οἴκους Τυνδαρίδα δάμαρτ' ἐμήν. *Por.*

Tautologiam in τάλαιναν ἀθλίαν, si qua est, ferendam monet Br. et confert Soph. Œd. Tyr. 1462. et Trachin. 880. ubi τάλαιν' ὀλεθρία. Musgravii conjecturam nive frigidiorem appellat. *Beck.*

τάλαιναν ἀθλίαν] Tautologia est. I…

Μενέλαον εἶπον, ὃς πεπύργωσαι θράσει·
Ἢ τῶιδε θριγκῶι κρᾶτα συνθραύσω σέθεν,
Ῥήξας παλαιὰ γεῖσα, τεκτόνων πόνον.
Μοχλοῖς δ᾽ ἄραρε κλῆιθρα, σῆς βοηδρόμου
Σπουδῆς ἅ σ᾽ εἴρξει, μὴ δόμων εἴσω περᾶιν.
ΜΕ. Ἔα, τί χρῆμα; λαμπάδων ὁρῶ σέλας,
Δόμων δ᾽ ἐπ᾽ ἄκρων τούσδε πυργηρουμένους,
Ξίφος δ᾽ ἐμῆς θυγατρὸς ἐπίφρουρον δέρηι.
ΟΡ. Πότερον ἐρωτᾶιν ἢ κλύειν ἐμοῦ θέλεις;

Te Menelaum compello, qui elatus es superbia.
Aut hac pinna confringam tuum caput,
Frangens veterum tectum opus artificum.
Munita est janua vectibus adversus tuum offendendi
Studium, qui te arcebunt, ne intres in domum.
*Me.* Ah, ah, unde video splendorem flammæ,
Et in summis ædibus istos obsessos teneri,
Et gladium admotum collo meæ filiæ?
*Ore.* Utrum vis interrogare, an me audire?

S. τὰ αὐτὰ καὶ γεῖσσα. Τῶδε θρίγκῳ] Τῷ τοῦ περιβόλου * κτήματι. Baroc. 74. 1587. Γεῖσσα] Γεῖσσα λέγονται νῦν δὲ αἱ στεφάναι τῶν οἴκων. 1588. Βοηδρόμου] Τῆς εἰς μάχην σπουδῆς ἀποπαύσει, καὶ ἀποκωλύσει σε τοῦ μὴ ἔσω τῶν οἰκοδομημάτων εἰσελθεῖν. 1589. Ἃ σ᾽ εἴρξει] Λείπει ὁ καὶ, ἃ σ᾽ εἴρξει τῆς σπουδῆς, καὶ τοῦ περᾶν ἔσω τῶν δόμων 1590. Ἔα] Κάτωθεν ἀναβλέψας ὁ Μενέλαος, ὁρᾷ πῦρ ἀναπτόμενον, καὶ ξίφος ἐπικείμενον τῷ τῆς Ἑρμιόνης αὐχένι. Ἔα] Ἐπὶ ἐκπλήξεως. Baroc. 74. 1591. Τούσδε] Πυλάδην καὶ Ὀρέστην. Baroc. 74. Πυργηρουμένους] Στρεφομένους, ἐνόπλους, κατὰ τοὺς ὀχυροὺς καὶ ἐν κύκλῳ στρεφομένους, πύργους. Baroc. 74. Πυργηρουμένους] Περικαθημένους. Baroc. 74. 1592. Ἐπίφρουρον,] Ἐπικείμενον· ἤγουν ἐπὶ τούτῳ φρουρούμενον, καὶ φυλασσόμενον, καὶ κατεχόμενον, ἐφ᾽ ᾧ ταύτην ἐκκόψαι. Baroc. 74. Ἐπίφρουρον]

* Pro κτήματι Heath. mavult κτίσματι. *Beck.*

gendum Λάκαιναν ἀθλίαν, *miseram Lacænam*. vid. supra v. 1438. Troad. v. 875. *Musg.*

1584. δὲ post σὺ addit A. Mox. χερὶ A. D. *Beck.*

χερί.] Ita MS. Cantabrig. et Lib. P. Ed. Ald. χεροῖν. *Musg.*

1585. πεπύργωσαι.] Gl. Cod. D. ἐπηρμένος ἢ καὶ μετέωρος, ὥσπερ ὁ πύργος διὰ τοῦ θράσους. *Beck.*

1586. θριγγῷ Cant. L. quæ forma et alibi occurrit. *Por.*

Θριγκῷ] De hac voce præter *Scholiasten* vid. ad *Troad.* v. 493. et *Herc.* Fur. 1283.

θριγκῷ] Gl. Cod. A. φράγματι. Mox idem A. κράτα scripsit. *Beck.*

1587. παλαιὰ γεῖσσα, τεκτόνων πονόν.] Quasi vero omnia pinnacula fabrorum opus non sint. Legendum scilicet:

— παλαιῶν γεῖσσα τεκτόνων πόνον.

*Confringens pinnacula, priscorum fabrorum opus.*

παλαιὰ habet Theon. in Arati Prognost. 237. ubi hunc versum citat. *Musg.*

1588. Σῆς βοηδρόμου σπουδῆς] sub. ἕνεκα. Vid. supra v. 1405.

"Legendum omnino ἄρηρε, nam ἄραρε penultimam corripit. Vide supra v. 1328. not. ad Electr. 953. Soph. Electr. 147. Neque in systematibus iambicis Dorismum admittunt Attici." Heath. Hanc Heath.

ΜΕ. Οὐδέτερ᾽· ἀνάγκη δ᾽, ὡς ἔοικε, σοῦ κλύειν.
ΟΡ. Μέλλω κτανεῖν σοῦ θυγατέρ᾽, εἰ βούλει μαθεῖν.
ΜΕ. Ἑλένην φονεύσας ἐπὶ φόνῳ πράσσεις φόνον;
ΟΡ. Εἰ γὰρ κατέσχον, μὴ θεῶν κλεφθεὶς ὕπο.
ΜΕ. Ἀρνεῖ κατακτὰς κἀφ᾽ ὕβρει λέγεις τάδε.
ΟΡ. Λυπράν γε τὴν ἄρνησιν· εἰ γὰρ ὤφελον.
ΜΕ. Τί χρῆμα δρᾶσαι; παρακαλεῖς γὰρ εἰς φόβον.
ΟΡ. Τὴν Ἑλλάδος μιάστορ᾽ εἰς Ἅιδου βαλεῖν.
ΜΕ. Ἀπόδος δάμαρτος νέκυν, ὅπως χώσω τάφῳ.

*Me.* Neutrum quidem: sed necesse est, ut videtur, te audire.
*Ore.* Sum occisurus tuam filiam, si vis audire.
*Me.* Interfecta Helena addes cædem cædi?
*Ore.* Utinam vero tenuissem, non deceptus a diis!
*Me.* Negas cum occideris, et ad contumeliam dicis hæc?
*Ore.* Invitus nego: valde enim optem.
*Me.* Quid fecisse? incutis enim mihi terrorem.
*Ore.* Furiam Græciæ orco demittere.
*Me.* Redde cadaver uxoris, ut operiam tumulo.

S. Ἐπικείμενον καὶ φύλασσον. MS. C.C.C. 1594. Ἀνάγκη δ᾽, ὡς ἔοικε] Σὺ γὰρ ἰσχυρότερος τανῦν αὐτόθι καθήμενος. Baroc. 74. 1597. Κλεφθεὶς] Ἀφαιρεθείς. 1598. Κἀφ᾽ ὕβρει] Δι᾽ ὕβριν. Λέγεις τάδε] Ὅτι * ἐκλάπης αὐτήν. Baroc. 74. 1599. Λυπράν γε τὴν ἄρνησιν] Λυπηρὰν ἄρνησιν ἀρνοῦμαι, εἴθε γὰρ ὤφελον φονεῦσαι αὐτήν. Ἄλλως. Λυποῦμαι ἀρνούμενος, τουτέστιν ἀρνοῦμαι ἄρνησιν λυπηράν. τὸ δ᾽ ἑξῆς, εἰ γὰρ ὤφελον τόν τῆς Ἑλλάδος μιάστορα εἰς ᾅδου βαλεῖν. Εἰ γὰρ ὤφελον·] Εἴθε ὤφελον· οὗ μήπω ἀποδοθέντος, ἐπάγει ὁ Μενέλαος πρὸς αὐτῷ τὶ χρῆμα δρᾶσαι. πρὸς ὃ πάλιν ὁ Ὀρέστης, τὴν μιάστορα τῆς Ἑλλάδος, (ἤγουν τὴν Ἑλένην τὴν διὰ τὸν παρ᾽ ἑαυτῇ μιασμὸν, καὶ τὴν Ἑλλάδα

* Ἐκλάπης in ἔκλαπε; mutandum censet Heath. *Beck.*

observationem docte refellit Brunck. ad v. 1525. et monet. ἄραρε esse aoristum 2. et mediam recte producere. Mox Fac. ita interpungi vult:—κλεῖθρα, σῆς βοηδρόμου Σπουδῆς ἃ σ᾽ εἴρξει, μὴ — *Quæ te a tuo auxiliandi studio retinebunt, arcebunt, ita ut non, ne* etc. *Beck.*

1589. εἴργει D. Mox εἴσω A. D. *Beck.*

1590. Fac ita interpunxit: Ἔα, τί χρῆμα; λαμπ. ὁ. σ.

Post σέλας A. addit ἐπικείμενον. *Beck.*

1591. πυργηροῦσθαι h. l. non passivam, sed mediam significationem habet, observante Fac. neque enim obsessi tenebantur Orestes et Pylades, sed in summis ædium muris stabant.

τούσδε πυργηρουμένους] Syllabis ους utriusque vocabuli in A. suprascr. αν. Gl. Cod. D. στρεφομένους ἐν ὅπλοις κατὰ τοὺς ὀχυροὺς καὶ ἐν κύκλῳ στρεφομένους πύργους. *Beck.*

1592. ἐπίφρουρον Gl. Cod. D. ἐπικείμενον καὶ φυλάσσον τὸν λαιμὸν τῆς ἐμῆς θυγατρός. *Beck.*

1534. οὐδέτερον Ald. et multi codices. Emendavit Kingius. Mox σὴν pro σου Cant. et fortasse alii, quod nescio an melius. *Por.*

οὐδέτερον.] Qui Anapæstos in paribus locis non ferunt, legere debent cum Kingio οὐδέτερ᾽. *Musg.*

1596. ἐπὶ φόνον D. *Beck.*

1597. κλεφθεῖσ᾽ D. *Beck.*

κατέσχον, scil. Ἑλένης φόνον. *Fac.*

1600. φόνον H. L. Sed 1603. recte κτενῶ H. J. L. pro κτανῶ, quod nunc ultimum monebo. *Por.*

ΟΡ. Θεοὺς ἀπαίτει· παῖδα δὲ κτενῶ σέθεν.
ΜΕ. Ὁ μητροφόντης ἐπὶ φόνωι πράσσει φόνον.
ΟΡ. Ὁ πατρὸς ἀμύντωρ, ὃν σὺ προὔδωκας θανεῖν.
ΜΕ. Οὐκ ἤρκεσέν σοι τὸ πάρος αἷμα μητέρος;
ΟΡ. Οὐκ ἂν κάμοιμι τὰς κακὰς κτείνων ἀεί.
ΜΕ. Ἦ καὶ σὺ, Πυλάδη, τοῦδε κοινωνεῖς φόνου;
ΟΡ. Φησὶν σιωπῶν· ἀρκέσω δ' ἐγὼ λέγων.
ΜΕ. Ἀλλ' οὔτι χαίρων, ἤν γε μὴ φύγῃς πτεροῖς.
ΟΡ. Οὐ φευξόμεσθα· πυρὶ δ' ἀνάψομεν δόμους.

*Ore.* Repete a diis: ego vero interficiam tuam filiam.
*Me.* Matricida facit cædem supra cædem.
*Ore.* Defensor patris, quem tu prodidisti, ut moreretur.
*Me.* Non suffecit tibi prior cædes matris?
*Ore.* Non defatigabor semper interficiendo malas.
*Me.* Utrum, et tu, Pylade, es, particeps hujus cædis?
*Ore.* Tacens affirmat: ego vero sufficiam dicens.
*Me.* Sed non gaudens, nisi effugeris alis.
*Ore.* Non effugiemus, sed inflammabimus ædes igne.

S. μιαίνουσαν εἰς ᾅδου βαλεῖν. Baroc. 74. 1600. Τί χρῆμα] Ποῖον φησὶ πρᾶγμα ὤφελες δεδρακέναι. φοβεῖς γὰρ καὶ ἕλκεις εἰς φόβον τοῦτο εἰπών. 1602. Ὅπως χώσω τάφῳ] Ἐνταφιάσας χῶμα ἐπ' αὐτὴν ποιήσω. 1605. Ὁ πατρὸς ἀμύντωρ] Ὁ ἐκδικητὴς τοῦ πατρὸς, ὁ Ἀγαμέμνονος βοηθὸς, λείπει τὸ ἐγώ εἰμι. τοῦτο δέ φησιν, ὅτι τῇ ἀνελούσῃ αὐτὸν ἐσπούδασε βοηθῆσαι, καὶ οὐχὶ τῷ Ὀρέστῃ. 1606. Αἷμα μητέρος] Τὸ μητέρος ἢ διὰ τὴν Κλυταιμνήστραν λέγει, ἢ τὴν Ἑλένην τὴν μητέρα τῆς Ἑρμιόνης. ὁ παρακείμενος φόνος, τῆς μητρὸς τῆς σῆς δηλονότι· δηλοῦται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπαγομένου. Οὐκ ἂν κάμοιμι τὰς κακὰς κτείνων, οὐ γὰρ τὴν Ἑρμιόνην κακὴν λέγει. MS. Baroc. 74. & C.C.C. 1608. Ἦ καὶ σὺ Πυλάδη] Ἆρα ὄντως καὶ σὺ κοινωνεῖς τοῦδε τοῦ φόνου, τοῦ πρὸς τὴν

1602. χώσω τάφῳ.] Gl. Cod. D. ἐν τῷ τάφῳ χώσω, ἤγουν ἐνταφιεύσω, χῶμα ἐπ' αὐτοῦ ποιήσω. *Beck.*

1603. κτενῶ Cod. A. *Beck.*

1604. πράσσεις Cant. M. N. R. quod prima specie elegantius videtur. Sed orationem fortasse variare voluit poëta, et hoc natum ex 1596. cum πράσσει citet Polyænus VIII. 52. *Por.*

Ὁ μητροφόντης, etc.] Vide similem locum, v. 1596. *Beck.*

1606. ἤρκεσέ σοι Ald. et παρὸν. hoc quidem cum omnibus MSS. Sed Marklandi emendationem ad Iph. A. 456. admisit Brunckius. *Por.*

τὸ παρὸν αἷμα, *cædes matris recens facta*, nisi forte πάρος legendum, ut τὸ πάρος αἷμα sit cædes ante facta. Fac. πάρος etiam corrigit Markland. ad Iph. Aul. 456. idque recepit Brunck.

ἤρκεσε A. μητέρος A. D. Ad hunc versum pertinent, quæ in D. male ad v. 1604. adscripta: ὁ παρακείμενος φόνος τῆς μητρὸς τῆς σῆς δηλονότι. δηλοῦται δὲ ἀπὸ τοῦ ἐπαγομένου οὐκ ἂν κάμοιμι τὰς κακὰς κτείνων ἀεί. οὐ γὰρ καὶ τὴν Ἑρμιόνην λέγει κακήν. *Beck.*

1608. Gl. Cod. D. ἆρα καὶ σὺ, ὦ Πυλάδη, κοινωνεῖς αὐτῷ δηλονότι τοῦδε τοῦ φόνου, ἤγουν τοῦ πρὸς τὴν Ἑλένην καὶ Ἑρμιόνην. *Beck.*

1609. φησὶ A. *Beck.*

1610. Similia Herodotea 1, 128. 3, 36. quæ comparavit Valck. ad Herod. p. 213. *Beck.*

1611. Nimis Attice Ald. H. J. L.

ΜΕ. Ἦ γὰρ πατρῷον δῶμα πορθήσεις τόδε;
ΟΡ. Ὡς μή γ' ἔχῃς σὺ, τήνδ' ἐπισφάξας πυρί.
ΜΕ. Κτεῖν'. ὡς κτανών γε τῶνδέ μοι δώσεις δίκην.
ΟΡ. Ἔσται τάδ'. ΜΕ. Ἆ, ἆ. μηδαμῶς δράσῃς τάδε.
ΟΡ. Σίγα νυν· ἀνέχου δ' ἐνδίκως πράσσων κακῶς.
ΜΕ. Ἦ γὰρ δίκαιον ζῆν σέ; ΟΡ. Καὶ κρατεῖν γε γῆς.
ΜΕ. Ποίας; ΟΡ. Ἐν Ἄργει τῶιδε τῶι Πελασγικῶι.

*Me.* An vero vastabis has ædes paternas?
*Ore.* Ut ne tu eas habeas, hanc insuper mactans ad ignem.
*Me.* Interfice, quia interficiens dabis horum mihi pœnas.
*Ore.* Sic erit. *Me.* Heu, heu, nequaquam facias hoc.
*Ore.* Tace nunc, et sustine juste patiens calamitatem.
*Me.* An justum est te vivere? *Ore.* Et imperare in terra.
*Me.* Qua? *Ore.* In Argo hoc Pelasgico.

S. Ἑλένην καὶ τὴν Ἑρμιόνην; Baroc. 74. 1613. Ὡς μή γ' ἔχῃς] Πορθήσω φησὶ τὸν οἶκον, ἵνα μὴ σὺ τοῦτον ἔχῃς. καὶ οὐ τοῦτο μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπισφάξω ταύτην τῷ πυρὶ, τουτέστι τῷ περὶ πρόσω τὸν οἶκον, μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι τὴν Ἑρμιόνην. Ὡς μήτ' ἔχῃς] Καὶ [illegible] [illegible]. 1615. [illegible] Baroc. 74. [illegible] Σχετλιαστικὸν ἐπίῤῥημα. Baroc. 74. 1619. Εὖγ' οὖν θίγοις ἂν] Ὡς ἐν ἤθει, ἐπεὶ οἱ βασιλεῖς ἔθυον. [illegible] θυσίαν τελεῖν; ἄρα γὰρ οὐκ ἀσεβὴς ὑπάρχεις ὥστε χερνίβων ἅπτεσθαι καὶ θύειν τοῖς θεοῖς. Εὖγ' οὖν θίγοις ἂν] Κατ' εἰρωνείαν. ἐν ταῖς θυσίαις περιελάμβανον τὰ χέρνιβα, ἀπὸ τούτων δὲ θέλει δηλοῦν τὰς θυσίας. Baroc. 74. Τί δὲ γὰρ σύ] Διατί, φησὶν, σὺ δικαίως θίγοιμι τῶν θυσιῶν. 1620. Καὶ σφάγια πρὸ δορὸς] Εὖ γὰρ καὶ σφάγια πρὸ τοῦ πολέμου καταβάλλεις; πάλιν δὲ καὶ τοῦτο ἠθικῶς. πρὸ δορὸς δὲ, ἐπεὶ εἰώθασιν οἱ βασιλεῖς εἰς πόλεμον μέλλοντες ἐξιέναι, θύειν τοῖς θεοῖς. Πρὸ δορός.] Τὸ πρὸ δορὸς, καὶ τὸ θίγοις ἂν χερνίβων, καὶ καταβάλλοις σφάγια, ἰστέον ὅτι ὁ Μενέλαος λέγει ταῦτα πρὸς τὸν Ὀρέστην

πορθούμεθα. Eodem modo supra 1363. πορθούμεθα H. *Por.*

πορθούμεθα A. *Beck.*

1613. μήτ' Ald. sed plerique MSS. [illegible]

μή γ' ἔχῃς King.

μή γ' A. In D. suprascr. καὶ πορθήσω, ἵνα ὥσπερ ἐγὼ οὐκ ἔχω μήτε σὺ ἔχῃς τὴν Ἑρμιόνην. *Beck.*

1615. δράσεις Ald. et codices quidam. *Por.*

Ἔσται τάδε. ΜΕ. ἆ, ἆ, etc.] Hic τὸ ε in τάδε elidi potest, ante τὸ ἆ, ἆ· et ita MS. Vel τάδε ἆ, anapæstice legendum: Quod semel tantum moneo, cum millies in auctore nostro idem occurrat.

[illegible]

τάδ' D. Tum ἆ, ἆ scribit A. *Beck.*

1617. Aug. 1. et A. τε pro γε, unde Brunckius, καὶ, κρατεῖν τε γῆς, frustra. *Por.*

Cod. Aug. 1. καὶ κρατεῖν τε γῆς. Br. mavult, καὶ, κρατεῖ τε γῆς.

ζῆν σ' D. Pro γε ante γῆς A. habet τε. *Beck.*

1619. δὲ omittunt Aldus et pars codicum. Mox 1621 χέρας Ald. *Por.*

τί γὰρ σὺ D.

Scilicet scelere contaminati nec ad sacrificia, nec ad mallavium, admittebantur. [illegible]

1620. σὺ δ' αὖ κ. M. sed alterum pro v. l. *Por.*

ΜΕ. Εὖ γ' οὖν θίγοις ἂν χερνίβων. ΟΡ. Τί δὴ γὰρ οὔ;
ΜΕ. Καὶ σφάγια πρὸ δορὸς καταβάλοις. ΟΡ. Σὺ δ' ἂν καλῶς;
ΜΕ. Ἁγνὸς γάρ εἰμι χεῖρας. ΟΡ. Ἀλλ' οὐ τὰς φρένας.
ΜΕ. Τίς δ' ἂν προσείποι σ'; ΟΡ. Ὅστις ἐστὶ φιλοπάτωρ.
ΜΕ. Ὅστις δὲ τιμᾷ μητέρ'; ΟΡ. Εὐδαίμων ἔφυ.
ΜΕ. Οὔκουν σύ γ'. ΟΡ. Οὐ γὰρ ἁνδάνουσιν αἱ κακαί.
ΜΕ. Ἄπαιρε θυγατρὸς φάσγανον. ΟΡ. Ψευδὴς ἔφυς.

*Me.* Recte igitur attinges aquam lustralem? *Ore.* Cur non?
*Me.* Et offeres hostias ante pugnam? *Ore.* Tu autem honeste?
*Me.* Habeo enim puras manus. *Ore.* Sed non mentem.
*Me.* Quis te alloquetur? *Ore.* Quicunque est amans patris.
*Me.* Qui autem honorat matrem? *Ore.* Est felix.
*Me.* Tu autem non. *Ore.* Quia non placent mihi malæ.
*Me.* Amove ensem a filia. *Ore.* Mendax es.

P. ΜΕΝΕΛ. Ἆρον ἀπὸ τῆς ἐμῆς θυγατρὸς τὸ ξίφος. ΟΡΕΣΤ. Ἐψεύσω τῆς ἐλπίδος. ἀλλὰ
S. εἰρωνευόμενος, δεικνὺς ὡς οἱ μὲν ἄλλοι βασιλεῖς ὁπηνίκα ἂν πολεμεῖν δέοι, πρῶτον θύουσι τοῖς θεοῖς, σὺ δὲ ἄρξας τῆσδε τῆς γῆς, ἡνίκα τούτου χρεία ᾖ, πῶς ἅψῃ θυμάτων ἀκάθαρτος ὤν; Baroc. 74. Σὺ δ' ἂν καλῶς] Σὺ δ' ἂν θύσεις ἁγνῶς, ὡς μὴ μιαρὸς ὤν; 1621. Ἁγνὸς γάρ εἰμι χεῖρας] Τοῦ φόνου τῆς μητρὸς δηλονότι. Ἀλλ' οὐ τὰς φρένας] Ἀλλ' οὐ τῷ λογισμῷ, διὰ τὸ μὴ βεβοηθηκέναι τῷ πατρί. 1623. Εὐδαίμων ἔφυ] Ἤγουν μακάριος ὅτι δηλονότι καλῆς ἔτυχε μητρὸς, καὶ τιμᾷ αὐτήν· ὁ δὲ Μενέλαος πρὸς τὸ μακάριος μόνον ἀπαντᾷ, καὶ φησὶν, οὔκουν σύγε μακάριος δηλονότι; εἶτα ὁ Ὀρέστης, ὡς παρ' ἑαυτὸν ἑρμηνεύων ἐπάγει, οὐ γὰρ ἁνδάνουσιν αἱ κακαὶ, ναὶ οὐκ εἰμὶ εὐδαίμων, φημὶ κἀγὼ, κακῆς γὰρ ἔτυχον μητρὸς, ἣν οὐκ ἀνασχόμενος οὐκ ἐτίμησα. Baroc. 74. 1624. Οὔκουν σύ γ'] Εὐδαίμων εἶ δηλονότι. Οὐ γὰρ ἁνδάνουσιν] Αὕτη γὰρ ἥμαρτε, φησὶ, διὸ κἀγὼ οὐκ εὐδαιμονῶ. Οὐ γάρ μ' ἁνδάνουσιν] Τὸ οὐ γάρ μ' ἁνδάνουσι, ἢ μοι νόει ἢ με· τὸ γὰρ ἁνδάνουσι καὶ πρὸς δοτικὴν, καὶ αἰτιατικὴν εὕρηται, ὡς καὶ τὸ ἀρέσκω. Baroc. 74. 1625. Ψευ-

Post καλῶς et interrogationis notam A. repetit καλῶς. *Beck.*

1622. τίς δ' ἂν Ald. et multi MSS. Alii δ' omittunt, quos secutus est Brunckius. *Por.*

δ' ante ἂν Br. omisit cum membr. R. σε A. sed in D. τίς δ' ἄν σοι προσείποι. *Beck.*

1623. μητέρα D. Ad sequentis vero hæc adscripta in D. ἤγουν μακάριός ἐστι δηλονότι, καλῆς ἔτυχε μητέρος καὶ τιμᾷ αὐτήν. ὁ δὲ Μενέλαος πρὸς τὸ μακάριον ἀπαντᾷ καί φησιν· οὔκουν σύ γε μακάριος δηλονότι. εἶτα ὁ Ὀρέστης ὥσπερ ἑαυτὸν ἑρμηνεύων ἐπάγει· οὐ γὰρ ἁνδάνουσιν αἱ κακαὶ, ἤγουν, ναὶ, οὐκ εἰμὶ εὐδαίμων, φημὶ κἀγώ. κακῆς γὰρ ἔτυχε μητέρος, ἣν οὐκ ἀνασχόμενος οὐκ ἐτίμησα. *Beck.*

1624. Pronomen, quod post γὰρ addidit Kingius, habent K. M. R. Aug. 1. sed exemplum desidero, ubi ἁνδάνω accusativum regit. In loco enim Theognidis perspicue legendum, Οὔθ' ἕων πάντεσσ' ἁνδάνει, οὔτ' ἀνέχων, ut modo dixerat πᾶσιν ἀδεῖν. *Por.*

Etiam in membr. R. deest μ', tamen Br. recepit Kingii emendationem, et confirmat Orest. 206. Soph. Ajac. 584. In Cod. Aug. 1. est μ' ἁνδάνουσιν.

Οὐκοῦν σύγε A. *Beck.*

ἁνδάνουσιν] Kingius μ' ἁνδάνουσιν, incertum quo auctore. Nec dubitari potest, quin ἁνδάνω, ἀρέσκω, et similia eleganter

ΜΕ. Ἀλλὰ κτενεῖς μου θυγατέρ'; ΟΡ. Οὐ ψευδὴς ἔτ' εἶ.
ΜΕ. Οἴμοι, τί δράσω; ΟΡ. Πεῖθ' ἐς Ἀργείους μολὼν,
ΜΕ. Πειθὼ τίν'; ΟΡ. Ἡμᾶς μὴ θανεῖν αἰτοῦ πόλιν.
ΜΕ. Ἦ παῖδά μου φονεύσεθ'; ΟΡ. Ὧδ' ἔχει τάδε.
ΜΕ. Ὦ τλῆμον Ἑλένη, ΟΡ. Τἀμὰ δ' οὐχὶ τλήμονα;
ΜΕ. Σὲ σφάγιον ἐκόμισ' ἐκ Φρυγῶν, ΟΡ. Εἰ γὰρ τόδ' ἦν.
ΜΕ. Πόνους ποιήσας μυρίους. ΟΡ. Πλήν γ' εἰς ἐμέ.
ΜΕ. Πέπονθα δεινά. ΟΡ. Τότε γὰρ ἦσθ' ἀνωφελής.
ΜΕ. Ἔχεις με. ΟΡ. Σαυτὸν σύ γ' ἔλαβες κακὸς γεγώς.
Ἀλλ' εἶ', ὕφαπτε δώματ', Ἠλέκτρα, τάδε,

*Me.* Interficies meam filiam? *Ore.* Jam non es mendax.
*Me.* Hei mihi quid faciam? *Ore.* Persuade ad Argivos proficiscens.
*Me.* Quam suadelam? *Ore.* Pete a civitate, ne nos occidat.
*Me.* Aut filiam meam interficietis? *Ore.* Sic est.
*Me.* O misera Helena! *Ore.* An meæ res non sunt miseræ?
*Me.* Advexi tibi victimam ex Phrygibus? *Ore.* Utinam hoc esset.
*Me.* Sustinens labores magnos. *Ore.* Non mea tamen causa.
*Me.* Acerba passus sum. *Ore.* Tunc enim eras inutilis.
*Me.* Tenes me. *Ore.* Tu cepisti teipsum, cum sis malus.
Sed eia, Electra, incende istas ædes.

S. φονεύσεις μου θυγάτριον; οὐ ψευδὴς ὑπάρχεις. ἡ παῖδά μου φονεύσετε, εἰ μὴ τοῦτο ποιήσω δηλονότι; ἐὰν μὴ πείσῃς, οὕτω κέκριται. (σοὶ ἐκόμισα αὐτὴν ἐκ Φρυγῶν, πόνους ποιήσας μυρίους, σφάγιον γενέσεσθαι; εἴθε γὰρ τόδε ἦν τὸ σφαγιασθῆναι αὐτὴν ὑπ' ἐμοῦ. MS. C.C.C.] πλὴν εἰς ἐμὲ οὐκ ἐπόνησας· ἐνίκησάς με· σὺ σαυτὸν κατηγωνίσω, κακὸς

P. δὴς ἔφυς] Ἡπατήμενος ὑπῆρξας εἰς τοῦτο. Baroc. 74. 1629. Ὧδ' ἔχει τάδε] Οὕτως ὡς λέγεις φονεύσομεν. Baroc. 74. 1633. Πέπονθα δεινά] Ἐπί τε τῇ γυναικὶ ἣν ἐφόνευσας, καὶ τῇ θυγατρὶ ἣν μέλλεις φονεῦσαι. Baroc. 74. Τότε γὰρ ἦσθ'] Ὅτε σε ἠξίουν βοηθῆσαι μοι. 1634 Ἔχεις με] Περιγέγονάς μου, ὡς ἐπὶ τῆς συνηθείας, λέγομεν, τοῦτο δὲ λέγει, ὅτι, ἐχειρώσατο τὴν Ἑρμιόνην. 1638. Κτίται] Οἰκήτορες, τοιοῦτόν ἐστι καὶ τὸ, "Συὸς ὀρικτίτου," παρὰ Πινδάρῳ, ἀντὶ τοῦ ὀρειοίκου· καὶ τὸ, "—— εὔκτιστον ἄστυ," Ὅμηρος, ἀντὶ τοῦ εὐκατοίκητον πόλιν. 1639. Οὔκουν ἐνόπλῳ] Ἀντὶ τοῦ οὔκουν ἔνοπλοι

cum accusitavo construantur. vid. Hippol. v. 184. *Musg.*

1626. ἀψευδὴς H. L. Mox πειθὼ nomen esse, non verbum, ideoque accentum mutandum monuere viri docti. *Por.*

εἶ King. ed. Uterque Aug. ἀψευδὴς ἔτ' εἶ. Paullo ante Brunck. e membr. R. edidit κτενεῖς.

θυγατέρα A. Mox pro οὐ ψευδὴς idem ἀψευδής. Pro εἶς A. D. εἶ. *Beck.*

1628. κτανεῖν Ald. et MSS. plurimi, sed membranæ et H. pro var. lect. θανεῖν. *Por.*

Reisk. corrigit, μὴ κτανεῖν Ἄργου πόλιν. —In membr. R. πειθὼ τίνα. Ex iisdem Brunck. edidit θανεῖν pro κτανεῖν.

Gedickius τινα capit ut Plur. Neutr. *Beck.*

πειθὼ τίν', *qualem persuasionem.* Substantivum enim est, non verbum. *Musg.*

1629. Ἤ pro ἢ D. Mox φονεύσετ' A. D. Tum D. ὧδε τάδ' ἔχει. *Beck.*

1631. σὲ σφ. emendatio est Morelli. Ald. et MSS. σοί. Versu præcedente τλήμων Ald. *Por.*

In Ed. Morell. Σὲ σφάγιον, quod recepit Br. etsi in codd. ipsius erat, ut vulgo. εἰ γὰρ τόδ' ἦν A. D. In D. ad margi-

Σύ τ', ὦ φίλων μοι τῶν ἐμῶν σαφέστατε,
Πυλάδη, κάταιθε γεῖσα τειχέων τάδε.
ΜΕ. Ὦ γαῖα Δαναῶν, ἱππίου τ' Ἄργους κτίται,
Οὐκ εἶ', ἐνόπλῳ ποδὶ βοηδρομήσετε;
Πᾶσαν γὰρ ὑμῶν ὅδε βιάζεται πόλιν
Ζῆν, αἷμα μητρὸς μυσαρὸν ἐξειργασμένος.

## ΑΠΟΛΛΩΝ.

Μενέλαε, παῦσαι λῆμ' ἔχων τεθηγμένον·
Φοῖβός σ' ὁ Λητοῦς παῖς ὅδ' ἐγγὺς ὢν καλῶ,

Et tu, o certissime mihi amicorum,
Pylade, incende tecta hujus parietis.
*Me.* O terra Danaorum et incolæ equestris Argus,
Non armato pede opem feretis?
Nam iste vim facit toti vestræ civitati,
Ut vivat, cum fecerit abominabilem cædem matris.

## APOLLO.

Menelaë, desiste sævos spiritus gerens;
Ego Phœbus Latonæ filius, prope existens te voco,

P. γενόμενος πρός με. ἀλλ' ἄγε, Ἠλέκτρα, ὕφαπτε δώματα τάδε, καὶ σὺ, ὦ Πυλάδη, ἀληθέστατέ μοι τῶν ἐμῶν φίλων, πυρπόλει τὰ γεῖσσα τῶν τειχέων τῶνδε. MS. C.C.C.] ΑΠΟΛΛ. Παῦσαι, ὀργιζόμενος, ὦ Μενέλαε, [ἐγὼ οὗτος ὁ Φοῖβος ὁ παῖς τῆς Λητοῦς καλῶ

S. δρόμῳ βοηθήσετε; ἤγουν μεθ' ὅπλων δραμόντες βοηθήσετε; ἔνοπλος γὰρ δρόμος οὐχ ὁ ἀπλισμένος, ἀσύνετον γὰρ τοῦτο, ἀλλ' ὃν ὡπλισμένοι τινες (f.* τελέουσι.) MS. C.C.C. Οὐ βοηδρομήσετε] Οὐκ ἐλεύσετε ἐν βοηθείᾳ; 1640. Ὅδε βιάζεται πόλιν] Οὐδενὸς αὐτῷ συγχωροῦντος ζῆν, διὰ τὸ τὴν μητέρα ἀποκτεῖναι, οὗτος βιάζεται ἀδίκως ἅπασαν τὴν πόλιν, ὥστε τυχεῖν τοῦ ζῆν. 1641. Ζῆν] Ὥστε ζῆν. 1642. Τεθηγμένον]

* Cod. D. habet τρέχουσιν. *Beck.*

nem: εἴθε ἦν τόδε τὸ σφαγιασθῆναι αὐτὴν ὑπ' ἐμοῦ. *Beck.*

Εἰ γὰρ τόδ' ἦν] Ita cum Edd. Ald. et King. MS. Cantabrig. Ed. Barnes. εἰ δὴ τόδ' ἦν, quod veterum typographorum errori debetur. *Musg.*

1633. ἀνωφελὴς Fac. vertit *hostis, nequam*, quo sensu ἀνωφελὴς et ἀχρεῖος interdum ponuntur. Vid. ipso laudante, Æschyl. Prometh. v. 363. Clark. ad Il. β'. 269. *Beck.*

1635. εἶα D. *Beck.*

1637. Sic plerique MSS. τείχεος Ald. *Por.*

τειχέων A. D. *Beck.*

τειχέων] Ita MS. Cantabrig. Lib. P. et Ed. King. Ed. Ald. τείχεος. *Musg.*

1639. οὔκουν Ald. Sed multi codices οὐχὶ, unde sagaciter Musgravius, οὐκ εἶ', id est, οὐκ εἶα. *Por.*

Membr. R. οὐχὶ ἐνόπλῳ. Brunck. vulgatam lectionem conjecturæ Musgr. præfert, ne repetatur vox εἶ paullo ante jam exstans.

Pro Οὔκουν A. οὐχὶ, in D. a prima manu Οὐκοῦν, sed correctum. Mox ἐν ὅπλῳ D. *Beck.*

οὔκουν,] Lib. P. οὐχί. Legendum οὐκ

Σύ θ', ὃς ξιφήρης τῇδ' ἐφεδρεύεις κόρῃ,
Ὀρέσθ' ἵν' εἰδῇς οὓς φέρων ἥκω λόγους.
Ἑλένην μὲν, ἣν σὺ διολέσαι πρόθυμος ὢν
Ἥμαρτες, ὀργὴν Μενέλεῳ ποιούμενος,
Ἥδ' ἐστὶν, ἣν ὁρᾶτ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς,
Σεσωσμένη τε κοὐ θανοῦσα πρὸς σέθεν.
Ἐγώ νιν ἐξέσωσα, κἀπὸ φασγάνου
Τοῦ σοῦ κελευσθεὶς ἥρπασ' ἐκ Διὸς πατρός.

Et tu, qui adsides armatus isti puellæ,
Orestes, ut scias, quam orationem afferam.
Helena quidem, quam tu, cupiens perdere,
Frustratus es, iratus Menelao,
Hæc est, quam videtis in sinubus aëris,
Servata et non interfecta a te.
Ego ipsam servavi, et ab ense
Tuo rapui, jussus a Jove patre.

P. σε ἐγγὺς ὢν, καὶ σὺ, ὦ Ὀρέστα, παῦσαι, ὅς μετὰ ξίφους τῇδε κόρῃ προσεδρεύεις, MS. C.C.C.] ἵνα ἀκούσῃς, οὓς ἥκω κομίζων λόγους. ἐγὼ αὐτὴν ἐῤῥυσάμην, καὶ ἀπὸ τοῦ

S. Ἠγριώμενον, ἐπηρμένον, θρασύν. Baroc. 74. 1648. Ἐν αἰθέρος πτυχαῖς] Ἐν ταῖς κοιλότησι τοῦ οὐρανοῦ· ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οὐρανοῦ κατηστερίσθαι φασὶ τὴν Ἑλένην, διὰ τοῦτο καὶ τῶν ἄλλων ἄστρων ἐν τῇ συστροφῇ τοῦ οὐρανοῦ ποτὲ μὲν φαινομένων, πότε δ' οὐ, τὸ τῆς Ἑλένης ἄστρον, ἣν ἰδιωτικῶς φασὶ Τραμουντάναν, ἅτε ἐν μέσῳ τῆς σφαίρας ὂν ἀεὶ πᾶσιν ὁρᾶται. τοῦτο δὲ καὶ ναῦται ὁρῶντες ἴσασιν ἃ δεῖ. Baroc. 74. 1654. Σύνθακος] Σύνθρονος ἔσται, συνκάθεδρος. Baroc. 74. Ναυτίλοις] Ὅτι ἡ Ἑλένη τοῖς χειμαζομένοις κατὰ θάλατταν ἐπήκοός ἐστι κατὰ Εὐριπίδην σεσημείωται. ὁ μέντοι Σωσίβιος ἔμπαλιν οἴεται οὐκ εὐμενῶς αὐτὴν ἐπιφαίνεσθαι. 1656. Ἐπεὶ θεοὶ] Ἐπειδὴ οἱ θεοὶ ὅπερ ἤθελον δι' αὐτῆς ἐπλήρωσαν, καὶ οὐκέτι ἦν χρεία ἐᾶν αὐτήν σοι (οὐ γὰρ διὰ τοῦ-

εἶ', i. e. οὐκ εἴα vid. Iph. in Taur. v. 1434. Idem olim error erat Helen. v. 1581. et 1617. *Musg.*

1640. ἡμῶν Ald. et 1642. παῦσε. *Por.*

1641. μισαρὸν D. cum gl. βδελυκτόν. *Beck.*

1642. παῦσε D. τεθηγμένον. Gl. Cod. D. θρασύ. *Beck.*

1643. σ' post Φοῖβος omittit D. facili errore. *Beck.*

1644. Σὺ δ' A. *Beck.*

1645. Ὀρέστα ex correctione D. *Beck.*

1646. Ἑλένα μὲν ἣν Ald. Ἑλένην et ἣν MSS. magno consensu, sed Brunckius edidit Ἑλένη et ἧς, in quo bis peccavit. Melius enim articulus a διολέσαι, quam ab ἥμαρτες regitur. Ab altero sollicitando eum deterrere debebat vel illud Virgilianum, *Urbem, quam statuo, vestra est.* Duo hujus structuræ exempla dedit Kusterus ad Aristoph. Plut. 55. ejus fabulæ nempe v. 200. et Lysistr. 409. unum atque alterum ipse addam. Sophocl. Œd. C. 1150. Λόγον δ' ὃς ἐμπέπτωκεν ἀρτίως ἐμοὶ Στείχοντι δεῦρο, συμβαλοῦ γνώμην. Sed ibi Juntina secunda, Turnebus pro varia lectione et Suidas in v. στείχειν recte præbent λόγος. Aristoph. Eccles. 836. Κρατῆρα συγκιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες Ἑστῶσ' ἐφεξῆς. Ibi Dawesius emendavit, Κρατῆρας ἐγκιρνᾶσιν — Ἑστῶτας ἐ. Brunckius in prioribus Dawesio accedit, pro Ἑστῶσ' ex MS. lectione ἱστᾶσι edidit ἱστᾶσί τ'. Et κρατῆρα ἐγκεραννύω quidem occurrit apud Pindarum Nem. IX. 118. Eubulum Athenæi II. p. 36. B. sed simplex verbum usitatius. Deinde cum MS. Ravennas habeat Κρατῆρας ὑγκιρνᾶσιν et Ἑστᾶσ', quis dubitet legere, Κρατῆρας οὓς κιρνᾶσιν αἱ μυροπώλιδες, Ἑστᾶσ' ἐφεξῆς?

Ζηνὸς γὰρ οὖσαν ζῆν νιν ἄφθιτον χρεὼν,
Κάστορί τε Πολυδεύκει τ' ἐν αἰθέρος πτυχαῖς
Ξύνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος.
Ἄλλην δὲ νύμφην εἰς δόμους κτῆσαι λαβὼν,
Ἐπεὶ θεοὶ τῷ τῆσδε καλλιστεύματι
Ἕλληνας εἰς ἓν καὶ Φρύγας ξυνήγαγον,
Θανάτους τ' ἔθηκαν, ὡς ἀπαντλοῖεν χθονὸς
Ὕβρισμα θνητῶν, ἀφθόνου πληρώματος.

Nam, ut filiam Jovis, oportet vivere immortalem,
Castorique, et Polluci in sinubus aëris,
Assidebit, nautis salutaris:
Tu autem accipias aliam uxorem in domum.
Postquam dii hujus pulchritudine
Commiserunt Græcos et Phrygas,
Et fecerunt mortes, ut exhaurirent ex terra
Superbiam magnæ multitudinis hominum.

P. φασγάνου τοῦ σοῦ ἥρπασα, κελευσθεὶς ἀπὸ τοῦ πατρὸς Διός. MS. Baroc. 74. * * *

S. το αὐτὴν ἔδωκαν) λέγω τῷ καλλιστεύματι αὐτῆς, ἤγουν τῷ κάλλει, τουτέστι διὰ τοῦ κάλλους αὐτῆς συνήγαγον εἰς ἓν Ἕλληνας καὶ Φρύγας, καὶ θανάτους ἐποίησαν, ἵνα κουφίσωσιν ἀπὸ τῆς χθονὸς τὴν ἀλαζονείαν τοῦ ἀφθόνου πληρώματος τῶν ἀνθρώπων. Baroc. 74. Τῷ τῆσδε καλλιστεύματι] Τῇ ὡραιότητι ταύτης. Καλλιστεύματι] Καλλίστευμα οὐ μόνον τὸ ὥρα, κάλλος, ἀλλὰ καὶ τὸ καλλιστεῖον. MS. C.C.C. 1658. * Ὡς ἀπαντλοῖεν] [Ἐπειδὴ ζῆν νιν ἄφθιτον χρεὼν εἶπεν, ἐπάγει τὴν αἰτίαν τούτου, λέγων αὐτὴν αἰτίαν γενέσθαι τοῦ τῆς ἐν γῇ ἁμαρτίας κουφισμοῦ.] ἔχει δὲ οὕτως. φασὶ τὴν γῆν βαρυνο-

* Ὡς ἀπαντλοῖεν] Præter *Scholiasten* vide, quæ nos ad *Helen.* v. 36. Ubi tamen male ego lapsus *Eustathium* dico, cum ille hunc *Orestæ* locum respexerit. *Barnes.*

Sophocl. Trach. 283. τάσδε δ' ἅσπερ εἰσορᾷς, Ἐξ ὀλβίων ἄζηλον εὑροῦσαι βίον, Ἥκουσι πρός σε. Quem locum bene adhibet Wesselingius ad Herodot. II. 106 cui eandem loquendi formam restituit. Idem prope licentiæ genus est, cum nomen sequitur articulum, non præcedit, ut Bacch. 246. Ταῦτ' οὐχὶ δεινῆς ἀγχόνης ἔστ' ἄξια, Ὕβρεις ὑβρίζειν, ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος; Hel. 314. Ἑλένη, τὸν ἐλθόνθ', ὅστις ἐστὶν ὁ ξένος, Μὴ πάντ' ἀληθῆ δοξάσῃς εἰρηκέναι. Aristoph. Ran. 429. Κἄκλαε κἀκεκράγει Σεβῖνον ὅστις ἐστὶν Ἀναφλύστιος. Brunckius edidit ἔστ', et pro senario lectoribus suis quinarium venditavit. Sed legendum, Ἀναφλύστιος, et loca ita capienda, ac si scriptum esset τὸν ξένον, τὸν Ἀναφλύστιον. *Por.*

Ed. King. Ἑλένην. In membr. R. Ἑλένην μὲν, ἣν σὺ, sed Br. ex ingenio scripsit Ἑλένη μὲν, ἧς σ. Verborum ordo est ἥδ' ἐστὶν Ἑλένη, ἧς σὺ ἥμαρτες, διολέσαι προθυμούμενος.

Ἑλένην μὲν D. *Beck.*

1647. ὀργὴν Μεν. ποιουμ. Heath. reddit: *indignatione contra Menelaum permotus. Beck.*

1648. ὡς ὁρᾶτ', H. K. et pro v. l. Cant. sed alterum plures cum Tzetze ad Lycophr. 510. *Por.*

1649. Hic versus citatur a Tzetz. ad Lycophron. Alex. 510. ubi Selden. σεσωσμένην κοὐ θανοῦσαν habere notatur. *Fac.*

1650. ἐγὼ γὰρ edidit Brunckius, sed errorem correxit in addendis. *Por.* -

Ἐγώ νιν ἐξέσωσα, etc.] Hunc locum laudat *Tzetzes* in *Lycophron.* p. 89. *Barnes.*

1653. Πολυδεύκη D. *Beck.*

1654. Σύνθακος ἔσται, ναυτίλοις σωτήριος] Vid. de hac re *Scholiasten*; *Sosibii* vero communior opinio, quod *Helenæ*, per se

Τὰ μὲν καθ' Ἑλένην ὧδ' ἔχει· σὲ δ' αὖ χρεὼν,
Ὀρέστα, γαίας τῆσδ' ὑπερβαλόνθ' ὅρους,
Παῤῥάσιον οἰκεῖν δάπεδον ἐνιαυτοῦ κύκλον.
Κεκλήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον,

Quoad Helenam res sic se habent. Te autem oportet,
Oresta, postquam hujus terræ fines superaveris.
Habitare solum Parrhasium, per circulum anni.
Consequetur autem a tui exilii nomine,

S. μένην τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων, [καὶ τὰ μιάσματα τούτων οὐ φέρουσαν, ἀξιῶσαι] τὸν Δία κουφίσαι αὐτῇ τὸ βάρος· τὸν δὲ Δία εἰς χάριν αὐτῆς συγκροτῆσαι τόν τε Θηβαϊκὸν πόλεμον, καὶ τὸν Ἰλιακὸν, ἵνα τῶν πολλῶν ἀναιρεθέντων κουφισμὸς γένηται. [ἐνταῦθα δὲ ὁ Εὐριπίδης μόνου τοῦ Τρωϊκοῦ μέμνηται· καὶ διὰ τοῦτο φησὶ γενέσθαι τὸν τῆς γῆς κουφισμόν.] ἑτέραν οὖν, φησὶν, ἄγε νύμφην, ἐπεὶ οἱ θεοὶ ταύτην εἰλήφασιν, ἣν αὐτοὶ τότε κατέπεμψαν, ἵνα διὰ τὸ ταύτης κάλλος συγκροτησάντων πόλεμον Ἑλλήνων καὶ Φρυγῶν, καὶ τῶν πολλῶν ἀναιρεθέντων, ἐλαφρότερον γένοιτο τῇ γῇ τὸ τῶν ἀνθρώπων βάρος. Quæ uncis includuntur, ex MS. Baroc. 74. decerpta sunt. 1662. Παῤῥάσιον] Οἱ μὲν πόλιν, οἱ δὲ χώραν εἶναι φασὶν, ἀπὸ Παῤῥασίου τοῦ Πελασγοῦ ὀνομασθεῖσαν, ὃς συνῴκισε τοὺς Ἀρκάδας, καὶ Πελασγοὺς αὐτοὺς ἐπωνόμασεν. ἰδίως Εὐριπίδης ἐνιαυτίσαι τὸν Ὀρέστην φησὶν ἐκεῖ, ἤτοι ποιήσαντα κύκλον ἐνιαυτοῦ. ὁ γὰρ Ἀσκληπιάδης ἱστορεῖ ὑπὸ ὄφεως αὐτὸν δηχθέντα ἐκεῖ τελευτῆσαι· ὁ δὲ Φερεκύδης, ὅτι καὶ ἔπειτα τὸν Ὀρέστην αἱ Ἐριννύες διώκουσιν, ὁ δὲ καταφεύγει εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ ἵζει ἱκέτης πρὸς τῷ βωμῷ. αἱ δὲ Ἐριννύες ἔρχονται ἐπ' αὐτὸν θέλουσαι ἀποκτεῖναι, καὶ ἐρύκει αὐτὰς ἡ Ἄρτεμις· ἐξ οὗ καὶ ἡ πόλις αὕτη Ὀρέστειον καλεῖται, ἀπὸ Ὀρέστου. Ἀσκληπιάδης ἐν Ἀρκαδίᾳ φησὶ τὸν Ὀρέστην ὑπὸ ὄφεως ἀναιρεθῆναι ο' ἐτῶν. Παῤῥάσιον] Πόλις. ἡ χώρα τῆς Ἀρκαδίας, ἀπὸ Παῤῥασίας τῆς τοῦ Πελάσγου ὀνομασθεῖσα, MS. C.C.C. Παῤῥάσιον] Πελασγὸς αὐτόχθων ὁ Ἀργεῖος, ὁ τοῦ Ἀρέστορος τοῦ Ἰάσου, ἐλθὼν εἰς Ἀρκαδίαν. θηριώδεις ὄντας τοὺς Ἀρκάδας, εἰς τὸ ἡμερώτερον μετέβαλε, καὶ πόλιν ἔκτισεν, ἣν Παῤῥασίαν ὠνόμασεν. γυναῖκα δὲ ἀγαγόμενος ἐπιχωρίαν, ἀφ' ἧς τὸ ὄρος οὕτω καλεῖται, υἱὸν ἔσχε Λυκάονα, ὃς τὸ τοῦ Λυκαίου Διὸς ἱερὸν ἱδρύσατο ἐν Παῤῥασίᾳ, καὶ παῖδα ἐσχηκὼς ἐξ Ὀρθωνίας Νύκτιμον, τὴν ἀρχὴν αὐτῷ καταλείπει. ἐφ' οὗ ὁ κατακλυσμὸς ἐγένετο. μετὰ δε ταῦτα βασιλεύει Δωριεὺς υἱὸς Εἰκαδίου καὶ Κορωνείας. οὗτος ἐξ Ἀργίας ἔσχε Παρθίνα· οὗτος ἐξ Ἀρχιλόχης Κητέα καὶ Πάρον. Κητοὺς δὲ ἐκ Στίλβης ἔσχε Καλλιστώ· ταύτην φασὶν ἐκ Διὸς Ἀρκάδα πεποιηκέναι, ὃς ἄρξας τῆς χώρας, Ἀρκαδίαν ὠνόμασε· γήμας δὲ Λεάνειραν, ἔσχεν Ἐλάτην,

visa, sit mala, *Castoris* autem et *Pollucis* geminæ stellæ navigantibus sint felices. Vid. *Plinii* l. 2. c. 37. *De stellis Castoribus.* Similem locum habes hujus Fabulæ v. 1707. *Barnes.*

De sidere Helenæ non idem tradunt veteres. Plinius et Solinus illud exitiosum navigantibus esse putarunt. Muretus Var. Lect. 6, 12. *Beck.*

1656. καλλίστευμα Heath. accipit pro καλλιστεῖον, *præmium virtuti et fortitudini propositum.* *Beck.*

1658. De verbis ἀπαντλεῖν et ἐξαντλεῖν, quæ semper de re gravi et molesta peragenda usurpantur, dixit ad h. l. Fac. *Beck.*

1659. Fac. comma post θνητῶν tolli jubet, ὕβρισμα θνητῶν accipit pro θνητοὺς ὑβριστὰς, et confert Eurip. Hel. 36. Eustath. ad Il. α. v. 5. qui h. l. laudat. *Beck.*

1660. Σὲ δ' αὖ χρεὼν, Ὀρέστα, γαίας τῆσδ' ὑπερβαλόνθ' ὅρους Παῤῥάσιον οἰκεῖν δάπεδον] *Strabo* Geogr. l. 7. fol. 326. Λέγεται δὲ τὴν Ὀρεστιάδα κατασχεῖν ποτὲ Ὀρέστης, etc. in quem locum vid. *Is. Casaubon.* Notas fol. 148. *Barnes.*

1661. ὑπερβαλλόνθ' A. D. cum gl. in D. διαβάντα. *Beck.*

1662. ἐνιαυτὸν ὅλον, M. male, vel si metrum permitteret, ut liquet e Phœniss. 487. (491.) *Por.*

Παράσιον A. *Beck.*

1663, 4. Sic Aldus et omnes, opinor, MSS. Sed ut tautologia, quæ sane vix tolerabilis est, vitetur, legit Musgravius κεκτήσεται et κλύειν, sed non optimis ex-

Ἀζᾶσιν Ἀρκάσιν τ᾽ Ὀρέστειον καλεῖν·
Ἐνθένδε τ᾽ ἐλθὼν τὴν Ἀθηναίων πόλιν
Δίκην ὑπόσχες αἵματος μητροκτόνου
Εὐμενίσι τρισσαῖς· θεοὶ δέ σοι δίκης βραβεῖς

Ut vocetur Azanibus et Arcadibus Oresteum.
Inde veniens in urbem Atheniensium,
Redde rationem de cæde materna
Tribus furiis: et dii gubernatores judicii,

S. Ἀρείσαντα, Ἀζᾶνα. τούτων ἀρξάντων τῆς χώρας, ὁ Ἀζὰν ἀφ᾽ αὐτοῦ τὴν ἰδίαν μοῖραν, Ἀξα-
νίαν (f. Ἀζανίαν) ὠνόμασεν. Ἀρκάδες οὖν πάντες κοινῇ ἐκαλοῦντο· μέρος δὲ τούτων Ἀζᾶνες.
1664. Ἀζᾶσιν Ἀρκάσιν τ᾽] Τῷ μερικῷ τὸ ὅλον ἐπήγαγεν, Ἀζὰν γὰρ μέρος ἐστὶ τῆς Ἀρ-
καδίας. καὶ Ὀρέστειον δὲ πόλις Ἀρκαδίας, ὀνομασθὲν ἀπὸ Ὀρέστου οἰκήσαντος ἐκεῖσε.
Ἀζᾶσιν] Ἀζὰ ἡ πόλις Ἀρκαδίας ἧς οἱ πολῖται Ἀξάδες. (f. Ἀζάδος.) MS. C.C.C.
1665. Ἐνθένδε τ᾽ ἐλθὼν] Περὶ τῆς Ὀρέστου κρίσεως ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, ἱστορεῖ καὶ Ἑλλάνι-
κος, ταῦτα γράφων. τοῖς ἐκ Λακεδαίμονος ἐλθοῦσι καὶ τῷ Ὀρέστῃ οἱ Ἀθηναῖοι ἔφασαν. τέ-
λος δὲ ἀμφοτέρων ἐπαινούντων, οἱ Ἀθηναῖοι * τὴν δίκην ἔστασαν ἐννέα γενεαῖς. ὕστερον δὲ
Ἄρης καὶ Ποσειδῶν περὶ Ἀλιῤῥοθίου δίκην. εἶτα Κέφαλος ὁ Δηϊονέως, ὅστις Πρόκριν τὴν
Ἐρεχθέως ἔχων γυναῖκα, καὶ ἀποκτείνας, ἐξ Ἀρείου πάγου δίκην ὡς δικασθεὶς ἔφυγεν ἓξ
γενεαῖς ὕστερον· μετὰ δὲ τὴν Δαιδάλου δίκην, ἀδελφιδοῦν τὸν Τάλων ἀποκτείναντος δολόεντι
θανάτῳ, καὶ φυγόντος δίκην, τρισὶ γενεαῖς ὕστερον αὕτη ἡ Τυνδαρὶς Κλυταιμνήστρα Ἀγα-
μέμνονα ἀποκτείνασα, καὶ ὑπὸ Ὀρέστου ἀποκτανθεῖσα, συγκροτηθῆναι δίκην τῷ Ὀρέστῃ
ὑπὸ Εὐμενίδων παρεσκεύασεν, ὃς μετὰ τὴν κρίσιν ἐπανελθὼν, Ἄργους ἐβασίλευσε, καὶ ἐδί-
κασεν· δὲ Ἀθηνᾶ καὶ Ἄρης. 1666. Δίκην ὑπόσχες] Οὐ μόνον τὸ δίκην δίδωμι, ἀντὶ τοῦ τι-
μωροῦμαι φαμὲν, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐν κρίσει καθίσταμαι, καὶ ἀπολογίαν ὑπέχω, ὥσπερ
κἀνταῦθα. μαρτυρεῖ δὲ καὶ Θουκυδίδης λέγων, Δίκας ἤθελον διδόναι ἐν Πελοποννήσῳ παρὰ
πόλεσιν αἷς ἂν ἀμφότεροι ξυμβῶσιν. MS. Baroc. 74. Ὑπόσχες] Δὸς, γέγραπται ὑφέ-
ξεις ἤγουν δώσεις. MS. C. C. C. 1667. Δίκης βραβεῖς] Τῆς κρίσεως διοικηταί. Θεοὶ δέ
σοι δίκης βραβεῖς] Μετὰ τὸ πληρῶσαι χρόνον ἕνα εἰς τὸ Παῤῥάσιον, ἀπῆλθεν εἰς Ἀθήνας
Ὀρέστης, καὶ ἀγωνίζεται πρὸς Ἐριννύας ὑπὲρ τοῦ φόνου τῆς μητρός· ἴσων δὲ γενομένων τῶν

* Τὴν δίκην ἔστασαν etc.] Hæc Heath. ita distinguit: τὴν δίκην ἔστασαν· ἐννέα γενεαῖς ὕστερον δὲ Ἄρης etc. monetque, alia etiam in hoc scholio esse corrupta, quæ meliorum codicum opem poscerent. *Beck.*

emplis defendit; id enim, quod propius ad rem accedit, ipse emendavit, Hel. nempe 1467. Κεκλῆσθέ μοι θεοὶ, πολλὰ χρήστ᾽ ἐμοῦ κλύειν. Utrumque κεκτήσεται et κλύειν admisit Brunckius; κλύειν tantum Beckius, locum ex Helena citatum sanum, ut videtur, putans. Paullo audacior, licet elegans, est conjectura Valckenærii ad Herodot. IX. 11. πέδον pro καλεῖν rescribentis. Sin me quoque vis conjecturam perdere, lego, Τεθήσεται—καλεῖν. Similis exempla constructionis Troad. 1063. Κακὴ θανεῖται, καὶ γυναιξὶ σωφρονεῖν Πάσαισι θήσει. Ion. 74. Ἴωνα δ᾽ αὐτὸν, κτίστορ᾽ Ἀσιάδος χθονὸς, Ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεται καθ᾽ Ἑλλάδα. Futurum τεθήσεται exstat Electr. 1277. *Por.*

1663. τῆς σῆς φ. D. *Beck.*

1664. Pro καλεῖν Reisk. legendum suspicatur πάλιν, *deinceps.*

Ad Ὀρέστ. καλεῖν in D. adscriptum: ὥστε αὐτὸ Ὀρέστειον καλεῖν.

Gedickius pro καλεῖν scribit κλύειν.

*Beck.*

κεκλήσεται et καλεῖν versu sequenti simul consistere non possunt. Lego:

κεκτήσεται δὲ σῆς φυγῆς ἐπώνυμον
Ἀζᾶσιν Ἀρκάσιν τ᾽ Ὀρέστειον κλύειν.

*Obtinebit autem (Parrhasium solum), ut inter Azanas et Arcadas Oresteum propter tuam fugam audiat.* Confer Helen. v. 1467. et quæ ibi citantur. Verbum κτᾶσθαι eadem potestate habet Plutarchus: ἐκέκτητο βασιλεῖ γενομένῳ Πάρθων

Πάγοισιν ἐν Ἀρείοισιν εὐσεβεστάτην
Ψῆφον διοίσουσ᾽, ἔνθα νικῆσαί σε χρή.
Ἐφ᾽ ἧς δ᾽ ἔχεις, Ὀρέστα, φάσγανον δέρῃ,
Γῆμαι πέπρωταί σ᾽ Ἑρμιόνην· ὃς δ᾽ οἴεται
Νεοπτόλεμος γαμεῖν νιν, οὐ γαμεῖ ποτέ·
Θανεῖν γὰρ αὐτῷ μοῖρα Δελφικῷ ξίφει,
Δίκας Ἀχιλλέως πατρὸς ἐξαιτοῦντί με.

In *Areopago*, i. e. colle Martio justissimam
Sententiam ferent, ubi oportet te vincere.
Et ad cujus collum, Oresta, habes gladium,
Fatum est, te Hermionem ducere: et qui putat
Neoptolemus se ducturum esse, non ducet.
Nam est ei fatum mori Delphico ense,
Postulanti a me pœnas de patre Achille.

S. ψῆφων οἰκτείρασα ἡ Ἀθηνᾶ τοῦτον, παρ᾽ ἑαυτῆς ἐνέθηκε μίαν ψῆφον, ἥτις ἐποίησεν αὐτὸν νικῆσαι· φασὶ δὲ ὅτι καὶ ἱερὸν οὗτος ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τῶν θεῶν ἱδρύσατο ἐξιλεούμενος αὐτὰς μετὰ τὴν νίκην, εὐμενεῖς αὐτὰς τοῦ λοιποῦ καθίστασθαι. Baroc. 74. Δίκης βραβεῖς] Οἱ δὲ Θεοὶ, οἱ τοῦ δικαίου βραβεῖς δίκην ἕξουσί σοι ἐν τῷ Ἀρείῳ πάγῳ. Bar. 74. 1668. Πάγοισιν] Ἄρειος πάγος ἐκλήθη διὰ τὸ δοῦναι Ἄρεα ἐκεῖ τῷ Ποσειδῶνι δίκην, ἀποκτείναντα τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἁλιῤῥόθιον, φθείραντα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἀλκίππην· ἐπεκράτησε δὲ ἐξ ἐκείνου δικαστήριον εἶναι φόνων ὁ τόπος· ὄρος δὲ ἦν, διὸ καὶ πάγος καλεῖται. Bar. 74. 1669. Διοίσουσιν] Ἐξάξουσιν. Χρὴ] Ἀπόκειται. 1670. Ἐφ᾽ ἧς δ᾽ ἔχεις κ. λ.] Ἑρμιόνην δὲ ἧς ἐπὶ τῷ δέρῃ ἔχεις, ὦ Ὀρέστα, τὸ φάσγανον, πέπρωταί σοι εἰς γυναῖκα λαβεῖν. Baroc. 74. Ἐφ᾽ ῇ δ᾽ ἔχεις] Τὸ ἐφ᾽ ῇ, καὶ τὸ δέρῃ, καθ᾽ ὅλον καὶ μέρος. Baroc. 74. 1671. Ὃς δ᾽ οἴεται Νεοπτόλεμος] Οὐκ ἐγάμησεν αὐτὴν κατὰ τοῦτο, ὅτι τέκνα οὐκ ἔσχεν, ἀπ᾽ αὐτοῦ. καὶ ὁ μὲν Εὐριπίδης διὰ τοῦτο ἀνῃρῆσθαι φησὶ τὸν Νεοπτόλεμον ὑπὸ τῶν Δελφῶν, ὅτι παρεγένετο εἰς Δελφούς, δίκας ἀπαιτήσων τὸν θεὸν ὑπὲρ τῆς τελευτῆς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἐπιτιθέναι τὸ διάδημα. Vit. p. 1015. Ed. H. Steph. *Musg.*

1665. ἐνθένδέ τ᾽ Aldus, ἐνθένδε τ᾽ plures MSS. recte. ἔνθεν δέ γ᾽ ex membr. et paucis aliis (certe sic H.) edidere Brunckius et Beckius. Debebant aliter distinguere. Ἐνθένδε γ᾽. In versu sequente ὑφέξεις codices quidam, et 1670. ἐφ᾽ ῇ δ᾽. *Por.*

Br. e membr. R. scripsit: Ἔνθεν δέ γ᾽ ἐλθών. *Beck.*

1666. ὑπόσχες] Gl. Cod. D. δός. *Beck.*

1667. τρισσοῖς D. sed super οι scriptum αι. *Beck.*

1668. Πάγοισιν ἐν Ἀρείοισιν] Hunc locum respexit *Eustathius* ad Iliad. δ. v. 406. Τοιούτῳ δὲ τρόπῳ καὶ ὄρος τὸν Ἄτλαντα πληθυντικῶς ἔφη τις ἄτλαντας, καὶ τὸν ἄρειον πάγον ἀρείους πάγους. Vid. *Jo. Meursii Areopagum*, et *Vossium de Areopago*. Notandum vero, et Ἄρειον πάγον, et Ἀρειόπαγον dici, et priorem in πάγος corripi, quia ab ἔπαγον originem ducit. Ita apud *Pausan.* fol. 232. Φράζεο δ᾽ Ἄρειον τε πάγον βωμούς τε θυώδεις. Et *Sophocl.* Œdip. Colon. v. 940.

Τοιοῦτον αὐτοῖς Ἄρεος εὔβουλον πάγον.

Et *Æschyl.* Eum.

— ἔνθεν ἔστ᾽ ἐπώνυμος
Πέτρα, πάγος τ᾽ Ἄρειος. *Barnes.*

1672. γαμεῖ νιν Ald. D. Mox αὐτὸν L. sed in proximo versu ἐξαιτοῦντί με. Contra ibi ἐξαιτοῦντά με H. J. R. μοι pro με K. ἐξαιτουμένῳ. sine με, M. ex correctione. *Por.*

γαμεῖ νιν D. *Beck.*

1673. Θανεῖν γὰρ αὐτῷ Μοῖρα Δελφικῷ ξίφει] Vid. *Eurip.* Androm. et *Pind.* Neme. Od. VII. Epod. 2. et *Virgil.* Æn. l. 3.

Πυλάδῃ δ' ἀδελφῆς λέκτρον, ὥς ποτ' ᾔνεσας,
Δός· ὁ δ' ἐπιὼν νιν βίοτος εὐδαίμων μένει.
Ἄργους δ' Ὀρέστην, Μενέλεως, ἔα κρατεῖν,
Ἐλθὼν δ' ἄνασσε Σπαρτιάτιδος χθονὸς,
Φερνὰς ἔχων δάμαρτος, ἥ σε μυρίοις
Πόνοις διδοῦσα δεῦρ' ἀεὶ διήνυσε.
Τὰ πρὸς πόλιν δὲ τῷδ' ἐγὼ θήσω καλῶς,

Pyladæ autem connubium sororis, cui promisisti,
Da; sequens autem vita eos felix manet.
Menelaë, sine Oresten imperare Argis;
Et tu rediens impera in Spartana terra,
Habens dotem uxoris, quæ te multos
Dans in labores, huc reduxit.
Quod cum urbe est rei, ego huic recte constituam,

S. Φερεκύδης δὲ φησὶ, περὶ παίδων χρησμὸν αἰτοῦντα τὸν Νεοπτόλεμον ἀναιρεθῆναι. ἐπεὶ Νεοπτόλεμος Ἑρμιόνην γαμεῖ τὴν Μενελάου, καὶ ἔρχεται εἰς Δελφοὺς περὶ παίδων χρησόμενος, οὐ γὰρ αὐτῷ ἐγένοντο ἐξ Ἑρμιόνης, καὶ ὁρᾷ κατὰ τὸ χρηστήριον κρέα διαρπάζοντας τοὺς Δελφοὺς, ἀφαιρεῖται τὰ κρέα αὐτοὺς, * ἑαυτὸν δὲ κτεῖνει μαχαίρᾳ. ὁ δὲ τούτων ἱερεὺς κατορύσσει αὐτὸν ὑπὸ τὸν οὐδὸν τοῦ νεῶ. ταῦτα γενεαλογεῖ καὶ Σοφοκλῆς. 1675. Ἤινεσας] Ἀπεδέξω, συνεβιβάσθης. Bar. 74. 1676. Ὁ δ' ἐπιὼν νιν] Τό νιν ἀντὶ τοῦ αὐτοὺς ἐπὶ πληθυντικοῦ τάττειν εἴωθεν, ἢ ἐπὶ μόνου Πυλάδου κεῖται. 1679. Φερνὰς] Προῖκας. 1680. Δεῦρ' ἀεὶ] Ὧδε διόλου ἔφερε. 1681. Τῷδ' ἐγὼ] Χάριν τοῦδε ποιήσω καλῶς.

* *Paulus Leopardus* Emendat. l. 20. c. 9. legit αὐτὸν δὲ κτείνει Μαχαιρεὺς, ὁ τούτων ἱερεὺς, καὶ κατορύσσει, ex *Strabonis* et *Eusebii* auctoritate, qui *Machærea* illius necis auctorem memorant; a seipso autem interfectum nemo præterea dixit. Vid. *Strabon.* fol. 421. *Barnes.*

v. 330. etc. ut et *Scholiasten*, in notis nostris a *Leopardo* emendatum. *Barnes.*

1674. Ἀχιλέως A. *Beck.*

1675. ὥς membr. A. N. Cant. pro var. lect. M. R. quod paullo concinnius. Ald. et plures ᾧ. Deinde μενεῖ Ald. L. male. *Por.*

Brunck. e membr. R. ὥς ποτ' ᾔνεσας. ὥς pro ᾧ legit A. *Beck.*

1676. Pro νιν suadet legendum esse νῦν. *Beck.*

1679. Huic versui adjungit D. primam syllabam seq. vocabuli πόνοις. *Beck.*

1680. δεῦρο ἀεὶ] Hanc etiam phrasin post alios, Canterum, Kusterum, Albertum, Valckenærium breviter illustremus. Hæc vox δεῦρο scilicet, quæ plerumque locum significat, hic de tempore ponitur. Mixta quodammodo notione sumitur in Heraclid. 847. τἀπὸ τοῦδ' ἤδη κλύων Λέγοιμ' ἂν ἄλλου, δεῦρο δ' αὐτὸς εἰσιδών. Æschylus Eumen. 599. Καὶ δεῦρό γ' ἀεὶ τὴν τύχην οὐ μέμφομαι. Scholiastes: τὸ ἀεὶ ἐπὶ τοῦ ἕως τάττουσιν Ἀττικοὶ πολλάκις. Δεῦρο μέν μοι τόνδ' ἀεὶ τείνει λόγον. Quem locum diversum puto ab eo quem citat Harpocration v. ἀεί. unumque ita legendum, Καὶ δεῦρο μέν μοι τόνδ' ἀεὶ τείνει λόγον, alterum, Οὗτος μὲν οὖν μοι δεῦρ' ἀεὶ τείνει λόγους. Aristoph. Lysistr. 1137. Εἷς μὲν λόγος μοι δεῦρ' ἀεὶ περαίνεται. Noster Phœniss. 1224. (1243.) (1215. Valck.) Ἔα τὰ λοιπά· δεῦρ' ἀεὶ γὰρ εὐτυχεῖς. Med. 668. (675) Πρὸς θεῶν ἄπαις γὰρ δεῦρ' ἀεὶ τείνεις βίον; Suppl. 788. Ἄγαμόν μ' ἔτι δεῦρ' ἀεὶ Χρόνος παλαιὸς πατὴρ Ὤφελ' ἁμερᾶν κτίσαι. Hel. 770. Εἶεν· τὰ μὲν δὴ δεῦρ' ἀεὶ καλῶς ἔχει. Ion. 56. ἐν δ' ἀνακτόροις Θεοῦ καταζῇ δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον. In Helen. 1670. venusta circuitione usus est: Εἰς μὲν γὰρ ἀεὶ τὸν πα-

Ὅς νιν φονεῦσαι μητέρ' ἐξηνάγκασα.
ΟΡ. Ὦ Λοξία μαντεῖε, σῶν θεσπισμάτων
Οὐ ψευδόμαντις ἦσθ' ἄρ', ἀλλ' ἐτήτυμος.
Καίτοι μ' ἐσῄει δεῖμα, μή τινος κλύων
Ἀλαστόρων, δόξαιμι σὴν κλύειν ὄπα.
Ἀλλ' εὖ τελεῖται, πείσομαι δὲ σοῖς λόγοις.
Ἰδοὺ μεθίημ' Ἑρμιόνην ἀπὸ σφαγῆς,
Καὶ λέκτρ' ἐπῄνεσ', ἡνίκ' ἂν διδῷ πατήρ.
ΜΕ. Ὦ Ζηνὸς Ἑλένη χαῖρε παῖ· ζηλῶ δέ σε

Qui ipsum coëgi interficere matrem.
*Ore.* O Apollo vates, in tuis oraculis
Non eras utique vanus, sed verax!
Me quidem subierat metus, ne aliquem audiens
Dæmonem, viderer audire tuam vocem.
Sed bene evenit res, obtemperabo autem tuæ orationi.
Ecce dimitto Hermionem a nece:
Et accipio conjugium, quandocunque dederit pater.
*Me.* O Helena, filia Jovis, salve, suspicio te,

S. 1683. Ὦ Λοξία] Ὦ Ἀπόλλων μαντευτικὲ, ἕνεκα τῶν σῶν μαντευμάτων. 1685. Καίτοι μ' ἐσῄει] Περιδεὴς, φησὶν, ἦν ἐγὼ, μὴ ἄρα δαίμων τὶς τῶν ἀλαστόρων, καὶ οὐχί σὺ ὁ προστάξας με μητροκτονεῖν, νῦν δὲ φησὶν αὐταῖς ὄψεσι θεωρῶν ἔχω τὸ πιστόν. Καί τοι μ' ἐσῄει] Τὸ ἐσῄει με δεῖμα. λέγει, διὰ τὸν πρόσθεν χρόνον καθ' ὃν Ὀρέστης παρ' αὐτοῦ τὰ (lege τὰς) κατὰ τῆς μητρὸς μαντείας ἐδέχετο, ὥστε εἰ τοῦτο εἴποις τὸ δόξαιμι, ἀντὶ τοῦ ἔδοξα νοήσεις· φασὶ γὰρ ὡς ἡνίκα ὁ Ὀρέστης ὑπ' Ἐριννύων βεβάκχευται, λογισμὸν ἔλαβεν ὡς οὐκ Ἀπόλλων εἴη ὁ προστάξας τὸν φόνον, ἀλλ' ἀλάστωρ τις, εἰ γὰρ ἦν Ἀπόλλων οὐκ ἂν μανῆναι αὐτὸν εἴασεν. Baroc. 75. 1687. Ἀλλ' εὖ τελεῖται] Τὸ ἀλλ' εὖ τελεῖται διπλῶς νοητέον, ἢ τοῦτο ὃ νῦν προστάττειν (f. προστάττεις) ἢ ὁ φόβος, ὃν εἶχον περὶ σοῦ δοξάζων ἀλάστορα καὶ οὐκ αὐτὸν σὲ, καλῶς τελεῖται. ἤγουν οὐκ ὡς ἐφάμην συμβαίνει ἀλλ' ὡς ἀληθές. Baroc. 74. 1690. Ζηλῶ] Μακαρίζω. MS. C.C.C. 1692. Κατεγγυῶ] Ἀντὶ τοῦ κατεγγυήσω, ὅ ἐστιν ἐπαγγέλλομαι δώσειν πρὸς γάμον. οὐ νῦν γὰρ δίδωσιν, ἀλλ' ὕστερον, Ὀρέστου ἐν Ἀρκαδίᾳ διάγοντος μετὰ τὴν Νεοπτολέμου τελευτήν. Κατεγγυῶ] Πρὸς γάμον ὑπισχνοῦμαι, μνηστεύω. Baroc. 74. 1693. Εὐγενὴς δ' ἀπ' εὐγενοῦς] Συνυπακούεται ὑπαρκτικοῦ ῥήματος μετοχὴ, οὐ δύναται γὰρ * ἐνταῦθα ἐκφωνεῖσθαι, ὡς εἴρηται καὶ ἐν ἄλλοις διὰ τὸ κακοσύνθετον γίνεσθαι τὸν λόγον· δύο γὰρ ἐφεξῆς μετοχαὶ οὐκ ἐῶσι τὸν λόγον εὐσύνθετον δοκεῖν εἰ ἐκφωνηθείη ἐν-

* In schol. ad h. l. ante ἐνταῦθα deest γὰρ in Cod. A. et διὰ τὸ ante κακοσύνθετον. *Beck.*

ρόντα νῦν χρόνον, ubi male Musgravius corrigere hyperbaton vult. Suidas: δεῦρο ἀεὶ, ἀντὶ τοῦ, μέχρι τοῦ παρόντος. et paullo ante: Δεῦρ' ἀεί. ἀντὶ τοῦ ἕως τούτου. Πλάτων Νόμων ζ'. Πρὸς τοὺς λόγους, οὓς ἐξ ἕω μέχρι δεῦρο ἀεὶ διεληλύθαμεν. Locus Platonis exstat ed. Ald. pag. 285, 35. Bas. 577. fin HSt. 811. C. Læmar. 637. init. sed ibi mendose δεῦρο δὴ editur. *Phr.*

ἀεὶ Fac. interpretatur, *tandem demum.* Brunck. monet, non distinguendum esse post διδοῦσα, ἣ δεῦρ' ἀεὶ διήνυσε διδοῦσά σε πόνοις poni pro ἀδιαλείπτως μέχρι τοῦ νῦν ἔδωκέ σε πόνοις. Vertit igitur: *quæ te indesinenter huc usque laboribus implicuit.* δεῦρ' ἀεὶ eodem sensu, ipso auctore, est Med. 673. Phœniss. 1252.

In D. hic versus omissus, sed ad mar-

Θεῶν κατοικήσασαν ὄλβιον δόμον.
Ὀρέστα, σοὶ δὲ παῖδ᾽ ἐγὼ κατεγγυῶ,
Φοίβου λέγοντος· εὐγενὴς δ᾽ ἀπ᾽ εὐγενοῦς
Γήμας ὄναιο καὶ σὺ, χὠ διδοὺς ἐγώ.
ΑΠ. Χωρεῖτε νῦν ἕκαστος, οἷ προστάσσομεν,
Νείκους τε διαλύεσθε. ΜΕ. Πείθεσθαι χρεών.
ΟΡ. Κἀγὼ τοιοῦτος· σπένδομαι δὲ συμφοραῖς,
Μενέλαε, καὶ σοῖς, Λοξία, θεσπίσμασιν.
ΑΠ. Ἴτε νῦν καθ᾽ ὁδὸν, τὴν καλλίστην

Tenentem beatam sedem Deorum.
Orestes, tibi ego despondeo filiam,
Phœbo dicente: generosus autem ex generosa familia
Ducens, sis beatus et tu, et ego, qui eam tibi do.
*Ap.* Vadite nunc quisque quo mandamus,
Et desinite contentionem. *Me.* Oportet obedire.
*Ore.* Et ego talis: redeo in gratiam cum fortunis,
Menelaë, et amicus tuis, Apollo, oraculis.
*Ap.* Ite nunc in viam, pulcherrimam

P. ΑΠ. Ἄπιτε καθ᾽ ὁδὸν, ἣν προσέταξα δηλονότι, τιμῶντες τὴν εἰρήνην τὴν καλλίστην ἀπὸ
S. ταῦθα ἡ τοῦ ὑπαρκτικοῦ μετοχή. δειχθήσεται αὐτόθεν ὃ λέγω. οἷον εὐγενὴς δὲ ὢν, ἀπ᾽ εὐγενοῦς γήμας. ἐξ ἀνάγκης δὲ συνυπακούεται. καὶ ἔχει ὁ λόγος οὕτως, εὐγενὴς δὲ σὺ ὢν γυναῖκα γήμας ἀπὸ εὐγενοῦς γένους δηλονότι. Baroc. 74. 1694. Ὄναιο] Ἀπολαύσαιο, ὀφεληθείης. 1695. Χωρεῖτε] Μένελαος εἰς Σπάρτην, Ὀρέστης εἰς τὸ Παῤῥάσιον. Baroc. 74. Οἷ] Ὅπου. 1696. Νείκους] Τῆς φιλονεικίας, 1697. Σπένδομαι] Φιλοῦμαι ταῖς συμφοραῖς σου, Μενέλαε, καὶ τοῖς σοῖς, ὦ Ἄπολλον, προστάγμασι. Ἄλλως. Σπένδομαι, φησὶ, φιλίαν πρὸς σέ. ὦ Μενέλαε, ἐπὶ συμφοραῖς, τουτέστι μετὰ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς ἀτυχίας, καὶ τοῖς σοῖς, ὦ Ἄπολλον, πείθομαι κελεύσμασι. Σπένδομαι δ᾽ ἐπὶ συμφοραῖς] Τοῦτο λέγει ἀντὶ τοῦ φιλίως καὶ ἀποδέκτως τὸ συμβὰν δέχομαι· ἢ οὕτω. σπένδομαι, καὶ φιλοῦμαι σοι, ὦ Μενέλαε, ἐν ταῖς συμφοραῖς καὶ συνελεύσεσιν, ἤγουν συνεῖναι σοι θέλω, καὶ συνομιλῶ. ἢ οὕτω σπένδομαι καὶ φιλοῦμαι, ὦ Μενέλαε, ταῖς σαῖς συμφοραῖς· ἤγουν ταῖς κατὰ σοῦ αἰτίαις. τουτέστι, πρώην μισῶν σε κακὸν εἰς ἐμὲ φανέντα, νῦν παύω τὸ μῖσος. Baroc. 74. 1699. Ἴτε νῦν καθ᾽ ὁδὸν] Ὁ ἐπίλογος οὗτος τοῦ δράματος, ἐκ δύο συστημάτων σύγκειται· καὶ εἰσὶ τοῦ μὲν Α΄ συστήματος τὰ κῶλα ἀναπαιστικὰ Θ΄· ὧν τὰ μὲν Η΄ δίμετρα ἀκατάληκτα, τὸ δὲ Θ΄ καταληκτικὸν, ἤτοι ἑφθημιμερὲς παροιμιακόν. [τοῦ Β΄ δὲ συστήματος τὰ κῶλα Γ΄· τὸ Α΄ ὅμοιον ἀναπαιστικὸν δίμετρον, ἀκατάληκτον. MS. Baroc. 74.] τὸ δὲ Β΄ ἀναπαιστικὴ βάσις· τὸ δὲ τρίτον, ὅμοιον ἑφθημιμερὲς, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ Α΄ παρά-

ginem alia manu adscriptus, ubi πένησι. *Beck.*

1682. ὅστις pro ὅς νιν Cant. non omnino male. *Por.*

1684. Gl. Cod. D. οὐ ψευδῶς ἐνόμιζον αὐτὸς διδόναι τοὺς χρησμοὺς, ἀλλ᾽ ἀληθῶς. *Beck.*

1688. σφαγᾶς A. *Beck.*

1689. λέκτρα A. *Beck.*

1690. Menelai personam omittit Aldus, et 1694. habet καὶ ὁ. *Por.*

1694. καὶ ante σὺ omittit A. *Beck.*

1695. ἣ pro οἷ L. deinde νεῖκος Cant. et suprascript. ἔριδος. *Por.*

1697. σπένδ᾽. δὲ συμφορᾶς,] Gl. Cod. A. διαλλάσσομαι, φιλιοῦμαι. Gl. Cod. D. οὕτω διάκειμαι, διαλλάττομαι. *Beck.*

Θεὸν Εἰρήνην τιμῶντες· ἐγὼ δ'
Ἑλένην Ζηνὸς μελάθροις πελάσω,
Λαμπρῶν ἄστρων πόλον ἐξανύσας,
Ἔνθα παρ' Ἥραι, τῆι θ' Ἡρακλέους
Ἥβηι, πάρεδρος θεὸς ἀνθρώποις
Ἔσται, σπονδαῖς ἔντιμος ἀεὶ,
Ξὺν Τυνδαρίδαις, τοῖς Διὸς υἱοῖς,
Ναύταις μεδέουσα θαλάσσης.

Deorum honorantes Pacem. Ego vero
Helenam ad aulam Jovis adducam,
Vadens per polum splendidorum astrorum
Ut Junoni, et Herculis *uxori*
Hebæ, assidens, dea hominibus
Erit honorata semper libationibus
Cum Tyndaridis filiis Jovis,
In rem nautarum curans mare.

P. τῶν θεῶν. ἐγὼ δὲ πλησιάσω τὴν Ἑλένην τοῖς οἰκήμασι τοῦ Διὸς, διελθὼν τὸν πόλον τῶν λαμπρῶν ἄστρων, ὅπου συγκάθεδρος οὖσα τῇ Ἥρᾳ, καὶ τῇ Ἥβῃ τῇ γυναικὶ τοῦ Ἡρακλέους, * ἔσται θεὸς ἔντιμος ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις διὰ θυσιῶν, σὺν τοῖς Τυνδαρίδαις τοῖς υἱοῖς τοῦ

S. γραφος, τοῦ δὲ Β' κορωνίς, ἡ περατοῦσα τὸ δρᾶμα. 1700. Θεῶν Εἰρήνην τιμῶντες] Τοῦτο φησὶν, ἐπεὶ ἐπὶ τὰ Πελοποννησιακὰ ἐνόσει ἡ Ἑλλὰς, πρεσβευσαμένων δὲ τῶν Ἀθηναίων οὐ προσήκαντο τὰς σπονδάς. 1702. Ἐξανύσας] Διαβάς. 1703. Ἡρακλέους] Ὁ Ἡρακλῆς ὑπὸ Φιλοκτήτου καυθεὶς, ἀνῆλθεν εἰς Ὄλυμπον, ἐν ᾧ τὴν Ἥβην ἔγημε θυγατέρα Ἥρας· αὕτη δὲ † τὸ θεὰ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἀλληγορουμένη εἰς τὴν ἰσχύν. Baroc. 74. 1704. Ἥβῃ] Ἥβη ὠνομάζετο ἡ Ἡρακλέος γυνή. Πάρεδρος] Λείπει δὲ οὖσα, πάρεδρος οὖσα, ἤτοι συγκάθεδρος. 1705. Ἔντιμος] Τιμωμένη θυσίαις σὺν Κάστορι καὶ Πολυδεύκει, τοῖς Διὸς

* In Paraphr. ad hunc locum Cod. D. ἔσται ἀεὶ θεὸς ὑπ' ἀνθρώπων ἔντιμος σπονδαῖς, ἤγουν ὑπ' ἀνθρώπων τιμωμένη διὰ σπονδῶν ἤτοι θυσιῶν. *Beck.*

† Ἡ θεὰ corrigit Heath. *Beck.*

1700. θεῶν Ald. et plerique codices, sed θεὸν membranæ N. et pro v. l. Cant. M. *Por.*

Brunck. e membr. R. θεὸν εἰρήνην. *Beck.*

1701. Διὸς MSS. non pauci, cum Tzetze ad Lycophr. 510. Sæpe confunduntur hæc verba. In Sophocl. Electr. 1097. Ἄριστα τᾷ Διὸς εὐσεβείᾳ hæc notat Brunckius : *Sic libri omnes veteres. Triclinii imperita audacia* Ζηνὸς *substituit, pessum dato metro.* Imo Ζηνὸς est veteris Scholiastæ Romani ; Διὸς metrum pessundat. *Por.*

Ἑλένην Ζηνὸς] *Tzetzes* in *Lycophrone* hunc locum laudans Διὸς legit, non æque bene. MS. autem Ζηνὸς retinet. *Barnes.*

Δ' Ἑλένην ad præcedentem versum refert A. *Beck.*

1702. λαμπρῶν Tzetz. ad Lycophr. Al. 510. hunc versum laudans, monente Fac. habet λαμπρόν.

Λαμπρὸν A. *Beck.*

1704. ἀνων h. e. ἀνθρώπων D. *Beck.*

1705. Heath. corrigit αἰεί. *Beck.*

1706. Τυνδαρείδαις Ald. *Por.*

Τυνδαρίδες D. sed reliqua, ut vulgo. *Beck.*

1707. Τυνδαρίδαις μεδέουσα θαλάσσης] Vid. supra ad v. 1654.

μεδέουσα] Gl. Cod. A. βασιλεύουσα. *Beck.*

1708. Ὦ μέγα σεμνὴ, etc.] Eadem est conclusio duabus aliis Fabulis, *Phœnissis* videl. et *Iphigeniæ* posteriori.

ΧΟ. Ὦ μέγα σεμνὰ Νίκα, τὸν ἐμὸν
Βίοτον κατέχοις,
Καὶ μὴ λήγοις στεφανοῦσα.

*Cho.* O valde gloriosa Victoria, meam
Vitam habeas,
Et non desinas coronare.

P. Διὸς μεδέουσα θαλάσσης ναύταις, ἀντὶ τοῦ τῆς τῶν ναυτῶν θαλάσσης μεδέουσα, καὶ ἄρχουσα. Ὦ νίκη μεγάλως σεμνὴ, εἴθε συνέχοις τὴν ἐμὴν ζωὴν, καὶ μὴ παύσαιο στεφανοῦσα ἐμὲ δηλονότι.

S. παισὶ, βασιλεύουσα τοῖς ναύταις ἐπὶ τῆς θαλάσσης. 1708. Ὦ μέγα] Ὁ χορὸς βοηθὸς ὢν τοῦ Ὀρέστου, τὰ κατ' αὐτὸν ἰδὼν ὅπως ἀπέβη, ταῦτα φησίν. ἢ τοῦτο διὰ τοῦ χοροῦ, ὡς ἐκ προσώπου τοῦ ποιητοῦ ἐστιν, ὡς νικήσαντος ἐπὶ τῷ δράματι. Ὦ μέγα] Ὦ μεγάλως σεβασμία νίκη, εἴθε τὴν ἐμὴν ζωὴν κατέχοις, καὶ μὴ παύσῃς στεφανοῦσα καὶ τιμῶσά με. τοῦτο παρὰ τοῦ χοροῦ ἐστὶ λεγόμενον ἀπὸ προσώπου τοῦ ποιητοῦ. τοῦτο τὸ δρᾶμα ἐκ τραγῳδικοῦ κωμικὸν, ἐκ γὰρ συμφορῶν, εἰς εὐθυμίαν κατήντησεν. Ὦ μέγα σεμνὰ] Ἡ κατάληξις τῆς τραγῳδίας ἢ εἰς θρῆνον, ἢ εἰς πάθα (lege πάθη) καταλήγει ἡ δὲ κωμῳδία γελῶσι καὶ εὐφροσύναις ἐνύφανται. ὅθεν ὁρᾶται τόδε τὸ δρᾶμα κωμικῇ καταλήξει χρησάμενον, διαλλαγαὶ γὰρ πρὸς Μενέλαον καὶ Ὀρέστην. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ Ἀλκήστιδι ἐκ συμφόρων εἰς εὐφροσύνην, * καὶ ἐν Τύροις Σοφοκλέους ἀναγνώρισμα κατὰ τὸ γέλως γίνεται. καὶ ἁπλῶς εἰπεῖν πολλὰ τοιαῦτα ἐν τῇ Τραγῳδίᾳ εὑρίσκεται πρὸς διάφορα ἀντίγραφα παραγέγραπτα ἐκ τοῦ Διονύσου ὑπομνήματος ὁλοσχερῶς καὶ τῶν μίκτων. MS. C.C.C.

* Καὶ ἐν Τύροις Musgravius hic recepit conjecturam Heath. qui ἐν Τυροῖς legi volebat, quoniam fuerunt binæ Soph. tragœdiæ inscriptæ Τυρώ.—*Beck.*

Νίκη Br. e membr. R.

Cæterum laudat Tho. Mag. V. Πόλις versum hunc tanquam ex Eurip. Oreste petitum, qui ibi non exstat:

Ὦ πόλις Ἄργους, κλύεθ', οἷα πάσχω.

Eundem profert Aristoph. Plut. 601. et Equitt. 810. sed habet — οἷα λέγει. Pars prior est ex Euripidis Telepho, posterior ex Medea 169. observante Hemst. ad Aristoph. Plut. p. 198. conf. Valck. ad Eurip. Phœn. 616.

νίκη A. D. In D. etiam verba βίοτον κατέχοις ad hunc versum referuntur, in A. tantum βίοτ. κατ- sed ἔχοις ad sequentem.

In Cod. D. fabulæ subjiciuntur eadem, qua reliqua, manu scripti hi versiculi, quos monachici ingenii egregios fœtus nolui lectoribus invidere:

σφαγεὶς ἀγαμέμνων δὲ συζύγου πάρα
βοᾷ πρὸς ἡμᾶς, ὡς κακὸν γυνὴ μέγα.
ὁ δ' αὖ ὀρέστης τὰς φρένας βλαβεὶς ὅλος
σαφῶς παραινεῖ, μὴ καθάπτεσθαι φόνου.
*Beck.*

FINIS VOLUMINIS PRIMI.

EXCUDEBAT JOHANNES HADDON, CASTLE STREET, FINSBURY.